

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Now.“ (na róžku zwonkene lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdíjo štvortk hač do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smoler jec knihicičeńje w mačiennym domje w Budyšinje.

Čislo 1.

Sobotu 7. januara 1882.

Lětnik 41.

Lubosć wostanje.

Lipu kęzéja, czopły lětni wětsik šlódka wón s wotewrjenymi wólnami do jstwy njeſe. Wje to dopomija na podawč, kiz je ſo psched wjele lětami stal a ſwoje dokonjenje halek psched někotrymi lětami doſtał.

Běſche to tež w lěčzu a lipu kęzjaču, jako w jentym starym farškim domje w Pomorskej pschewymach. Tutón dom bě woběleny a mějſeſche ſlómjanu třechu. Wón ležesche ſrjedž ſahrody, kotaž jón se wſchěch stron wobdawacze; s daloka běſche lěž widzecž, kotaž ſelene ſuki wobmjesowacu. Psched domom stare, s hustum lisciom wobroſczenie lipu ſtejachu; wólna běchu wotewrjene a ſ nimi, kaž ſym hižom prajit, ſlódka wón do jstwy czechnijesche. Dom běſche wſchudže cjiſty a w dobrým porjadku a bě rjane lětnje rano. Wo jstwy běſche blidko poſtajene a na nim běſche poſkruta khléba, kaž tež taler̄ butry. Štrjedž ſtvy ſtejache mǎoda, wóžomnaczelétna holza ſ naběl wložami a mòdrymaj wóžkomaj, kotaž na durje ſhadowasche, jako by na někoho čzalaka. Po khwili ſo tež durje wotewrichu a knjeg duchowny, jeje nan, do jstwy stupi. Hacž runje bě wón starý a wona mǎoda, dha běſchtaj jeju woblecži tola do wěſteje měř na ſo podobnej. Š jeho woblicža dwě mudrej wocži ſhadowaschtej a jeho džówka mějſeſche tež taſki napohlad, ſo dyrbiesche kóždy prajicž, ſo wona k hlypym nježluſcha. Wón bě ſ daloka, ſ brjohow rěki Wiſky do Pomorskej pschischoł a běſche tudy w tej malej wjeszy ſwoju domowinu ſaložil a ſebi lubosnu knježnicžku ſa mandželsku wuſwolil. Ale jeho ſbožomny čaſh njeběſche dolho trał. Jako bě jemu jeho lubowana mandželska někotre džecžatka wobradžila, běchu ju na mały, cjiži kertchow donjeſli a tam po hrjebali. A ta, kotaž nětka na njeho ſhadowasche, ta bě jeho starscha džówka, jeho luba hospoſa, kotaž ſo ſa hospodařtvo starasche a ſa jeho druhimi džecžimi jako macjer̄ hladasche. Wonaj běſchtaj wožebje w požleniſtich dnjach wjele horja w hromadze ſnjeſč dyrbjałoj; ſle wójnſte čaſh běchu do kraja pschishe: Franzowſojo běchu w mějtaſtach a na wžach ſlē ſakhadželi, hiſceže pschezo džiwje cžrjódy do wky pschihadžachu a ſebi wſcho móžne žadachu — a běda temu, kiz by jim njeđał, ſchtož čžyčhu mécž! Ale dženja ſebi nán a džówka myžleſhtaj, ſo žadyn njeſcheczel wjazhy njeſchindže, pschetož w požleniſtich dnjach běſche ičh wjele psches wjeſh marschirowało. Duž ſo nadžiſtaj, ſo jeju tón džen na poſok wostaja.

Knjeg duchowny, na ſwoje džecžo pschecželnivje poſlalnýwſci, ſo ſa blido ſyže, ſo by ſnědał; jeho džowcžicžka pak ſo k malemu khamorkej wobroczi, w kotaž ſlesche a ſčkleńy ſtejachu, a wsa ſ njeſeſte toczenu bleschu, ſe žitnym palenzom napjeljnenu, a nanej ſčkleńy ſtak, pschi tym wobžarujo prajizy: „Woni njeſhu nam žaneho wina wostajili.“

„Ach, wostaj to, Marja“, wón wotmolwi, „wſchaf je tež tak

derje doſč; dyrbimy ſpokojni bycž.“ „Haj, Ty ſtajne ſpokojny, nano“, wona wotmolwi a poſhili ſo, ſo by jeho ruku koſchiła. Wón jej majſko po wložach ſ ruku pschejedže — a bě to pěkný wobras, kotaž wonaj nutſka wó jstwie pschedſtarjeſchtaj; a wonka bě ſahroda wot ſlónčka wobžwěczena, roža ſo na trawicžach a kwětach ſyboleſche a pežoły w lipach bunczachu. Na jene dobo bu cžichota pschetorhnena, hara ſo bližesche, cžrjóda franzowſtich wojakow ſo do domu a do jstwy wali, woſajo: „Du vin! Du vin! (wina, wina!)“ Duchowny běſche poſtanyl a rjekny: „Edu, moji knježa, jěſeſe. Wina žaneho wjazhy nimam.“ „Ale tu je eau de vie (palenž)“, jedyn doſki khadla ſawoła a ſ dobom ſa bleschu hrabasche, kotaž běſche duchowneho džowcžicžka do ruky wſala. „Ně, tu bleschu ja njeđam“, wona woſasche a twjerdže wuſtupi, na teho khrobolaka ſ módréju wózkom hnevnje poſladijo.

„Wostaj ju jemu, wostaj ju“, knjeg duchowny k lepschemu rěčesche. „Ně, ně“, wona ſawoła, „ja tu staru bleschu njeđam.“ — „Dha daj mi tolo hubku!“ tón woſak rjekny a ſo jej bližesche, ale wona jeho wot ſo storczy. S jenej ruku ſo psched nim wobrasche a ſ druhej bleschu twjerdže džeržesche, nan pak ſtajne woſasche: „Ale wostaj jemu tu bleschu, Marja, ačh wostaj ju!“ Tola wona ju njeſcheczel a ſo dale wobrasche — jako ſo njeſabžy durje khětje wotewrichu a ſ nahim mječom wýſčk do jstwy stupi. „Schto tu cžinicž?“ wón na tych naſtržaných wojakow ſahrima, „won ſ Wami!“ a mječo ſo tucži ſdalichu. Marja pak móžne dyhajo hiſceže pschezo ſ bleschu w ruzy ſrjedž ſtvy ſtejache. „Za ſo tola nadžijam, mademoiselle (knježnicžka)“, ſo mǎody wýſčk ſdworliwje k njeſi wobroczi, ſo praschejo, „ja ſo tola nadžijam, ſo Wam nichtón njeje žaneje kſchindý ſežinif?“

„Ně, ně“, wona franzowſy wotmolwi, „ja jenož tu bleschu ſ ruky dacž nochžych, nan je ju wot džeda herbowaſ a do njeje je moje mjeño wutocžene.“ A pschi tym wona ſ porſtom na te mjeño poſkaſ.

Wón na nje poſlada, ale potom tež jej do wožow; běſche to jenož jene woſomiknjenje a jeho woblicžo ſo roſjažni, Marja pak ſo ruceže wotwobroczi, pschetož wona běſche ſo wſcha ſacžerweniſa. Potom teho wýſčka ſa blido ſadžichu a wón dyrbiesche ſobu hneďacž; wſchitzu tſio ſo mjeſ ſobu do rěčow dachu, pschetož kaž džówka, tak tež nan derje franzowſy rěčesche, a ſkonečnje ſo khwilku po ſahrodje pschekhadžowacu. „Mi ſo tu wſcho lubi, haj, mi je, jako bych doma byl“, tón mǎody Franzowſa rjekny, „w dalosej ſlónčnej Franzowſkej, na brjohach rěki Lžire, je moja luba macjer̄ žiwa; tam mam ja ſubko ſ kraſnými winižami. Nětka czechnjeny do Ruzhovſkej, potom ſo wot tam wrózimy a potom“ — a wón do jeje jaſneju módréju wózkom poſlady — „a potom“, wón ſchepťaſ poſchistaji, tak ſo jenož wona jeho ſlónčka ſaſkyscha, „a potom ja ſažo ſem poſchindu.“

Tak ſo džen miny; ſmírki hížom padachu a zušník tam hiſchče vſchebywasche. Šenjes dnichowny ſtu wopuſčeži, dokež chýſche něchtón ſ woſhadu ſ nim porěcjež, a Marja běſche do ſuchnje wuſhla. Wyschl bě ſam wó jſtvoje. Wón ſo po njej roſhladowasche: na tej ſtronje ſtejſche bruna kommoda ſ možaňymi wobbitkami, pódla njeje wiſasche zýle mały ſchpihel, na wóknje ſtejachu ſwétki, pſched nimi blidko a na nim korbí — to běſche wěſeže Marine měſtačko. Wón tam wſho ſhwéru wobhladowasche a wobras wuhlada, kíž bě podobiſna (bilda) duchowneho džowcježki. Wyschl tu podobiſnu khetsje hrabny a ju do ſwojeje liſtovniſe položi, ſ kotrejž jenu papjerku wutorhny a ju, jako bě na nju někotre ſłowa napiſał, na te město položi, ſ kotrejž běſche podobiſnu wſal. Po někotrych mjenſchinach (minutach) nan a džowka ſažo do jſtvoj ſtupiſhtaj. Požlenje ſlónčne pruhi běchu ſo ſhubile, jako tón franzowski wyschl woteńdže; Marja ſ cíjha po jſtvoje khodžesche a ſotsiežzy, katraž ju ſa tym wyschlkom praschesche, jara ſ krótká wotmolwiesche.

Nasajtra, jako hiſchče wſchitzu ſpachu, wona ſahe ſtanu, ſo by to, ſchtož je wežera ſakomžíka, dženja naprawila. Duž do korbíka pſchiminy, ſo by ſebi wſho, ſchtož je ſ ſhiciu nusne, ſ njeho wſala, a pſchi tym wona papjerku wuhlada, na kotrúž běſche na piſane: „Victor Vicomte de Rémy (Viktor hrabja Rémy)“ a dale nicžo. Ale jeje mała podobiſna tam wjazy njebeſche. Kaž ſ plomjenjemi polata, wona někotre wokomiknjenja tu papjerku wobhladowasche, potom ju w hromadu ſawali, kommodu wotewri, ſ kotrejž maſku ſlotu buſhkwicžku — dopomjenetu ſwojeje macjerje — wucžahný a ju, jako bě tu papjerku do njeje položila, ſažo do kommody položi.

W farſkim domje ſo džen po dnju cíjho miny. Dolho nje- trajetſche a jedyn bohaty ſemjan ſe ſuſkodſtwa pſchindže, ſo by wo jeje ruku proſyl a ju jako mandželsku na ſwój hród pſchindžed. Wona drje wjedžiſche, ſo by to jeje nan rad wibžík, tola wón ju ſ ſlubej njenouſowaſche. „Ja njemóžu ſo hížom ženicž, luby nano!“ wona rjekny a ſrudnje wokolo ſo ſhladowasche. Leczo a ſyma ſo miny, ale Viktor Rémy ſo njerwózji; wón bě wſchal ſ Napoleonowym wójskem do Ružowskleje cíahnył, ſwotkal bóřky pøovjeſz pſchindže, ſo je tam wjetschi džel franzowskeho wójska hubeny kónz wſal. W ruſkim lóžje bě wjele tybzaz Franzowsow pohrjebanych, znadž bě tam tež Viktor wostał.

Zato bě ſo ſažo lečzo minylo a w naſymu liſcje ſe ſchtomow padaché, ju jeje nan ſ tym ſemjanom, kotrejž běſche ſejerpliwiſe cíakal, w zýrkvi ſwérōwa; wona běſche ſwojemu mandželskemu ſhwéra towarzſka we wjehołych a ſrudnych dñiach, tola bě wona ſtajnje cíicheje myſtle, kaž by pſchi ſebi na někoho ſpominala, kotrejž je ſhubila. Wona mějeſche jenož jeneho ſyna, ale teho mandželska jej tójschto wnuſku (enklow) a wnučkow wobradži. A jako naj- přeňscheho wnuſka pſchindžechu a ſo praschachu, kajke mjeno bychu jemu dali, wona rjekny: „Přejch Viktor rěka, ſ tutym mjenom je mi pěkna dopomjeněuka ſjenocžena, a hdyž ja wumru, njech wón tu maſku ſlotu buſhkwicžku doſtanje.“

(Složenje pſchichodnje.)

pytanje wiňowatoſćž dopokaſana a wón bu ſ woſhom měbaſam jaſtwa a ſ tſilétnemu ſhubjenju cíeſných prawow wotbudženj.

Hacž runje 31letna, hížom pjež ras khostana J. Müllerowa, předy w Holzy a někdo w Schwanſzach, wobſtajne přeſeſhe, ſo je tsi žerđe a dželbu korenjow ſ wotewrjeneje ſahrody ſwojeho předawſcheho ſuſhoda Žura w Holzy kranyla, bu jej tola paduchſtwo pſchepoſkaſane, ſchtož jei ſchtyri měbaſy jaſtwa pſchimyſh.

Dželacžer ſ. E. Bretschneider ſ Budyschina, hížom ras paduchſtwo dla khostany, bě 24. oktobra ſ. I. hoſczenzarej ſ. Scholcze na Židowje w hoſczenzarskej ſtuje ſ njeſanknjeneho khamora 2 ml. 50 np. kranyl a je w ſwojim wužitku pſchetrjebał. Děho khostanje wobſteji w jenym tħdženju jaſtwa.

We wuſhuzenju pſchecžiwo ſlužobnym džonkam Marji Theresiiji Schmidtež ſ Trjebiženž, Marji Madlenje Röhnerez ſ Bułez, pſchecžiwo Marji Ernestinje Rabowſkež ſ Wuježka, Hanje Marji Kochez ſ Wujeſda pola Lubija, Madlenje Theresiiji Čzabranę ſ Lěſteje a Hanje Schneiderez ſ Njechorňa dla ſpylanego ſbrojenja cíelnego ploda a pſchipomhanja ſ temu, dale pſchecžiwo 70letnej ſwudowjenej Vérkowej rodž. Rychtarjez ſ Wuježka dla pſchipomhanja a wabjenja, pſchecžiwo hospodařskemu pomoznikoj Redej ſ Bułez dla pſchipomhanja, pſchecžiwo kublerzej ſ. E. Wehli w Boschezach dla wabjenja a pſchipomhanja, pſchecžiwo hospodařskemu pomoznikoj ſ. A. Rabowſkemu ſ Wuježka dla pſchipomhanja a pſchecžiwo lekarzej ſ. A. A. Rothej w Hajnizach dla pſchijecža namolwjenja ſ wobenđzenju njeſutka a dokonjoneho jebanstwa ſo ſ wuſanjenjom ſjawnosće ſta. Sažudženi buchu ſlužobne holzy M. E. Schmidtež ſ ſchtyriom měbaſam jaſtwa, Röhnerez a Schneiderez ſ tſiom měbaſam jaſtwa, ſwudowjena Vérkowa ſ jenemu lětu tſiom měbaſam jaſtwa a tſilétnemu ſhubjenju cíeſných prawow, Wehla ſ jenemu lětu a tſiom měbaſam khostatnje (zucht-haus) a ſchtyrilétnemu ſhubjenju cíeſných prawow a ſ. A. Rabowſki ſ dwěmaj měbaſomaj jaſtwa. Sa njewinowatých buchu ſpóſnacži: ſlužobne holzy Rabowſkež, Kochez, Čzabranę, Redo a Rotha. Wehli a Vérkowej wýſche wabjenja ſ ſbrojenju cíelnego ploda a pſchipomhanja ſ temu nicžo dopokaſacž njemožachu.

Njeſolépſchomny pakostník je 19letny, hížom pjež ras khostany wotrocž ſ. E. A. Tótka ſ pſchimjenom Kunat ſ Wolschina, kotrejž je halle njeſawno džewjecž měbaſomaj jaſtwa wotbudežat. W juliu ſ. I. wón korežmarjej Krawzej w Dubrawje por toſlow, bleschu paſlenza a khardt kranu, dale w awgustu zyhelníſkemu miſtřej Ořimanej w Barcze 100 zigarrow, 29. awgusta ſ njeſanknjeneje ſtuw domownika hoſczenza „měchcjanſkeje pinzy“ we Wóſportku dželacžerzej Knappej por toſlow a hoſczenzarej Vogtej kſchud, dale 21. septembra, jako běchu w Barcze pſchi ſklađnosće ſtamniſcheho hermanka reje, ſ rejwanskeje ſubje herzam 18 ml., a draſtowemu wifowarnej Udigej w Budyschina ſuſknu, něhdž 13 ml. hódn. Wot tybzle ſpakoſežených wězow wón wotrocžej Lorenzej ſe Sprojza por toſlow a 50 zigarrow a wotrocžej ſ. Barthej w Subnicžy 5 ml. dari a wobaj tež tele wězy pſchijeschtaj, hacž runje wje- džeschtaj, na kajke waſhniſje bě je Tótka do ſwojich rukow doſtał; požlednemu wón wýſche teho ſa ſlē a khanu paſlenza por toſlow a kſchud pſchewostaji. Tótka bu dla wospjetneho paduchſtwo ſ jenemu lětu ſchecž měbaſam khostatnje, Lorenz dla pſchekhomania ſ tſiom dnjam a Barth ſo woſhom dnjam jaſtwa wotbudženj.

Týſcher ſ. A. Schuster ſ Noweje Wýžy pola Huski bě ſo 22. novembra ſ. I. w nožy do klamow korežmarja a klamarja Hennersdorsfa w Huszy ſamak a ſ nich 7 ml. pjenjes, limonadovu eženzu a jedyn cíazník kranyl. Dla cíezkého paduchſtwo jemu

Buſhudženja.

Khostanska komora.

41letny, hížom džewjecž ras khostany dželacžer ſ. E. Kalich w Budyschina bě wobſkorženy, ſo je wo ſrjeđ oktobra ſ. I. kublerzej Ducžmane w Hněwſzech ſ jeneho woſa, na polu njeſaloſto Hněwſzech ſtejazeho, ſchtyri měchi běrnov kranyl. Kalichej bu pſches pſche-

wózom měsazow jasla a dwieletne shubjenje czešnych prawow pschižudžich.

Lawniski Sud.

Wotrocžkojo J. Bartuſch se Stróże, R. B. Šsykora ſ Luhu a R. Klawf ſ Wulſich Šdžarow podachu ſo w noz̄y 30. septembra ſ. I. do kruwańje kniežeho dwora we Lusy, ſo buchu džowi, tam ležaze, wophtali. W kruwańni woni psches žortowanje a wótre rošrežowanje taſku haru cžerjachu, ſo buchu wobydlerjo na dworje a w ſužodſtwje ſe ſpanja budženi. Zako hejtman kniežeho dwora ſ směrowanju do hródze ſtupi, dachu ſo wotrocžkojo, jeho wuhladawſchi, do cžekanja a psches to hiſheze ropot a njemér po-wjetſchi. Woni buchu wſchitzh tſjo po 15 mſ. abo 5 dnjach arresta počkostani, ſobuwohſkorženy J. A. Girtl ſo dla njedobhazych dopokaſmow ſhotańja ſwinij.

Dželacjer Jurij Hajnka ſ Cahowa ma 15 mſ. płacjic ſo 5 dnjom arresta wotfedžic, dokelž je wón ſwoju žonu, na kotruiž bě jeje mandželskeje nježwěrnoſeze dla rošnjemdrjeny, jenož ſ koſchlu a nôznej jaku ſwoblekanu, ſa ſchrykom, wokolo jejneho žiwota ſwiaſanym, po wžy wodžit a ſe ſłówami, poħořſchenje wubudzažmi, powschitkowny mér kaſyl.

Pſchepytanie pſchecžiwo žiwnoſczerzej J. R. Schusterej w Poł-pizach dla wobſhubzenja dawlow ſo ſ tym ſkonečji, ſo bu wobſkorženy ſa njewinowateho wuprajeny.

Tego runja bu tež kubler Wehla ſ Boschez, wot wikowarja J. Wróbla w Letonju wobſkorženy, ſa njewinowateho ſpoſnaty.

Swetne podawki.

Němſke khějorſtwo. Jeho Majestocž ſakſki kral nowe ſeto w kralowſkim hródze ſbožepſchecža prynza Jurja a jeho ſwojby, biskopa Bernerta ſe wſhem katholickim duchownſtwwom a kralowſkich lekarjow pſchija, poda ſo potom do Božeje ſlužby, po kotrejž ſkonečjenju mějeſte ſo w paradnych ſalach kralowſkeho hroda wulke ſbožepſchecž, na kotrymž ſo ſtatni ministrojo, zup ſoħlanzy a wſchelazy wýžozu knieža wobdželiču.

Komorniku ſlužbu pola ſakſkeho krala je na cžaſ ſot 1. hacž do 14. januara komornik hrabja Schall-Riaucour nad ſuſtu pſchedewſat.

1. januara je 75 lét ſaſchlo, ſo němſki khějor Wylem, tehdom hiſheze niž 10 lét ſtary, jako offizier do prukſkeho wójska ſastupi. 1. januara 1807 bu wón jako prynz Wylem, ſlabuſki hólcež, kotrejuž nichto žane dolhe ſiwieneje njewěſczechsche, w Königsbergu, bě ſo kralowſka ſwojba po ſhubjenej bitwie pola ſena pſched franzowſkim wójskom naſad ſežahnyla, do noweho pěſchloweho garde-bataillona ſtajeny. Zako bě ſo khějorej ſ 75-létnemu wojerſkemu jubilejju ſe ſtron krónprynza a prynzow ſbože pſchało, prajesche wón: „Bohu džak, wſchudžom je mér, duž drje tež, kaž ſo nadžijam, mér wobkhowam.“ Na konzu khějor rječny: „Wožebite wjeſeſe je mi dženža ruſki khějor ſ tym pſchihotowaſ, ſo je mi ſbože pſchecže pōſtaſl.“

— Wot 1. januara jeſdža ſeleſnizowe cžahi porjadu psches gotthardſki tunel. Italſka a Schwajcarſka je někto psches runy pucž ſienocžena. Pſcheryče hoře hory St. Gotthardta je ſobu najwjetſche a najkraſniſche dobyče čłowiskeho ducha. Gotthardſki tunel je najdlěſha podzemſka ſeleſnizowa droha, wón 14,926 metrow — nehdž 4 hodžiny — méri.

Austria. Sa ſawostajených tych, kotsiž ſu pſchi wóhnju wiſkeho ringtheatra ſiwieneje ſhubili, je ſo $1\frac{1}{2}$ millijona ſchěſnakow nahromadžilo. Šmilne dach tak bohacže pſchihadžachu, ſo je

ſastaranie wbohich ſawostajených hžom dawno doſčezhniſene. Žane ſ tych džecži, psches wohē ſejabz̄y wotyrocžených, bjes ſtarſcheju njewoſtanje. Licžba tych ſtarſchich, kotsiž chzedža ſhyrotu na město džecža pſchijecž, je wjetſcha, dužli licžba ſhyrotow. Duž maja we Winje wotpohlad, naſberane pjeniſeh tež ſ lepschemu druhich ſhyrotow naſoſecž. — Wobſtejnoscze w Kriwoſiſji w Dalmatinſkej, hždež ſu ſo někotre wžy pſchecžiwo khějorej ſběhnyli, dokelž chžichu jich nuſowacž w khějorskim wójsku ſlužicž, ſu ſo wobſtejnoscze psches nowe krawne ſetkanje ſběžkarjow ſ awstrijskimi žandarmami poħořſhile. Tſjo žandarmojo buchu hnydom ſatſeleni. Wo cžela horze wojowanje ſ bajonnetom a handscharom naſta, pſchi cžimž ſchitwórtu žandarm ſwoje ſiwieneje ſhubi. Dwé kompagnijii tſelzow, psches ſtelenje allarmirowanej, halte na bitviſchežo pſchindžeschtie, jako běſte hžom wſho na konzu.

Franzowſka. Franzowſkojo ſo ſměrowacž njemöža, ſo Gambetta njeſpſečjelam republiki najwajniſche ſtatne města dawa. Republikanske ſmyſlenje njeje wjazy kaž předy ſa doſtacže wýžokich ſaſtojnſtwwow nuſne. Gambetta tajich ludži do předka ſtaja, kotsiž ſu hžom počafali, ſo ſo pſched gwaſtnym roſvalenjom tulhwiſneho ſtatneho porjada njeboja. W lécje 1886 ma ſo präſident franzowſkeje republiki ſ nowa wuſwolicž. Gambetta pſchihoth ſzini, ſo njeby nětežiſhi präſident Grévy ſ tuteje wólby jako dobycžer wuſhol, ale ſo buchu jeho ſameho ſa präſidentu wuwoſali. Potom by Gambetta 11 lét nad Franzowſkej kniežicž móhla ſa pſched ſkonečjenjom tuthy lét by ſo ſnadž jemu radžilo, knieſtvo na cžaſ ſiwieneja na ſo ſtorhnyč. — W pſchitlavje pſchimórkého města ſtara (w Tuniſu) wudhri 27. dezembra wohē na maliſkej lódzi „Emancuele Stichma“. Dwé franzowſkej wójnskej lódzi a jena italſta na pomoz pſchijedžicu, tola wſho prózowanje, ploſmenja poduſkycž, bě podarmo. Ma požadanje kapitana palazeje lóđze bu wona ſkonečnje pſches torpedo jeneje franzowſkeje wójnskej lóđze roſtſelena. — Šbějk w połodniſkim Tuniſu je někto zyle poraženy. Wjetſchina ſběžkarſkich ludow je ſo franzowſkemu kniežerſtwu podcžiſnyla.

Ze Serbow.

S Buduſchina. Prěnje cžiſlo noweho belletristiſkeho cžaſoviſa „Luziž“ je ſaſidžen ſyđen wuſchlo a na počaſanje hžom roſleſkane po ſſerbach a tež do dalsiſich ſtronow. Kaž ſkyſchimy, je ſo te ſame wſchudže derje ſpodobalo. Duž chžemh tudy wobhah teho ſameho ſdželicž: Pſchedbliwo redaktora. — Šawod noweje Luzižy, ſpěw wot Nadyžerba. — Pětrohród — Žekaterinoſław — Drjecžin wot E. Holana ſ Doipata. — Rheimſki evangeliſ wot Jana B. Scholty. — Studentſki ſpěw: Gaudeamus wot prof. dr. Psula. — Duž ſ hermani, žort wot M. B. w Prahy. — Prědný hupaz, delnjožerbski ſpěw wot M. Koſyka. — Dopiſ ſ Lipſka wot J. B. Pjechy. — Riedžer a porjedžer ſerbiskeje rěče wot M. Hórnička. — Towarſiſtwe noležnoſeze: Šarečjanſke ſerbſke towarſtvo. — Dreždjanſka ſednota. — Delnjožurjiſſe towarſtvo Pomožy. — Powjefſki ſ towarſtwe. — Echto je nam ſ ſdžerzenju ſſerbowſtwo dale nuſno? wot ref. Müttlerleina. — Delnjožurjiſſe ludowe pſchiklo wa wot kant. Žordana. — ſſerbski roſhlad: A. Hornja Luziža. B. Delnja Luziža. — Druž ſo ſſerbach. — ſſlowjanſka krónika. — ſſerbske knihovniſtvo: I. Nowe ſerbiske knihi. II. Roſhdy. III. Roſprawy. — Bucher a wuhlik. — Šapiš ſvitovanjow a darow: I. Macžiza ſſerbla. II. Towarſtvo Pomožy. III. Šberka ſa doſpoſinj cžiſhcz ſejlerjowych wudžekow. — Dženiza na měſaz januar. — Lijſtownja. — Navěſtnik. — To wſho

namakach na $1\frac{1}{2}$ listnu = 12 wulich stronach; tež cíjiché je jara jašny a papjera je wubjerna, kajkaž hischeže so w žanym čašopipu trjebala njeje. Widžis, luby cíitaro: to je wjese dobreho a sabawnego, schtož cíj hižom přenje cíjiblo tuteho čašopipa sticja; teho dla khwataj a skasaj hebi jón bórsh. Wot 1. jan. žem hodži so něko tež na wšchém němském póstach na „Euzizu“ abonnirowac a triebach hebi jón jeno pola Twojego listynoscherja abo na bližším póstu skasac, je-li njechaš direktnje na redakciju khartku dla skasanja napišac. Čašopip placzi na póstach kaž w redakciji na zyke lěto jenož 2 m. 90 np.

— W Michalskej wožadze bě saúdzene lěto 9898 spowiednych, 40 mjenje dyžli lěto prjedy. Bjes nimi bě 8181 Šserbow, 1717 Němzow, 90 paczérskich džecži, mjenujž 39 hózow a 51 hózow a 278 wopravjenych. Narodžilo je so 228 džecži, 13 wjazy hacž w předawšim lěcze. Bjes nimi bě 127 synow a 101 džowkow, 4 pory dwójnikow a 40 njemandželskich džecži a to 22 synow a 18 džowkow, tež 12 morwonarodženych a to 5 synkow a 7 džowkow. Wyšche teho bu s druhich wožadow 21 džecži kſchczenych, mjenujž 13 synow a 8 džowkow. Pschipowjedało je so 68 porow, to je 1 por wjazy hacž w předawšim lěcze, wérowaných bu tu wot nich 53 porow. Bjes wérowanymi bě 8 wudowzow, 6 wudowow a tsi po wérowanju měshane por. Semrjelo je 228 wožbow, 25 wjazy dyžli w předawšim lěcze. Bjes nimi bě 12 morwonarodženych džecži, 97 džecži niže jeneho lěta, 52 džecži hacž do 14. lěta, 11 wožbow hacž do 30., 11 do 40., 12 do 50., 19 do 70., 10 do 80., 4 do 90. lěta. Mjes nimi bu liczenych 24 mandželskich mužow, 27 mandželskich žonow 11 wudowzow, 9 wudowow, jena dželena mandželska žónska a dwaj žamomordarjej. Na lěto 1781 je w zyrkwijskikh knihach sapisanych 146 narodženych, bjes nimi 17 njemandželskich, 29 wérowaných, 129 semrjetých a 8513 spowiednych.

— W katholskej ſerbſkej wožadze je so w lěcze 1881 kſchcžlo 116 džecži, bjes nimi 70 hózow, 46 hózow, njemandželskich 15. Spowiednych bě 5900. Wérowaných bu 8 porow. Wyšche 5 morwonarodženych je 107 wožbow semrjelo, wot nich bu 80 na Miklawšchowym pohřebniſcheju a 17 w Mnišchonu pohřebanych. Bjes semrjetymi bě 60 džecži hacž do 14. lěta, 7 wožbow do 60., 9 do 70., 6 do 80. lěta, jena wožoba doščeže 81 a jena druha 88 lět.

— Tudomny zyrkwijski radžiczel lic. theol. Schmidt ſwje cíeſte ſaúdzenu ſrjedu 4. januara ſwoj 25lětny ſastojniki jubilej.

— Dělnjeje Hórk. Pónđzeli 2. januara je so tu ſajma živnoſčerja Wjentí wotpalila. Woheń je wěſeſe ſaloženy.

— Šuk. W ſaúdzennym lěcze narodžichu so w naſchej wožadze 131 džecži, 67 hózow a 64 hózow; bjes nimi běchu 2 poraj dwójnikow, 5 morwych narodženych a 32 njemandželskich. Wumrjelo je jich 96 wožbow a to 51 wotroſenych a 45 džecži. Bjes semrjetymi ſu 19 mandželskich mužow, 10 mandželskich žonow, 5 wudowzow, 12 wudowow a 5 wotroſenych nježenjenych. Wérowało je so w naſchej zyrkwi 42 porow a spowiednych ludži je bylo hromadze 6155 a to 2688 mužskich a 3467 žonských.

— Šujsda pola Lubija. Na puczu ſu Šujsda do Wósporka ſu njeawno dželaczerja Langu ſ Rotez, kotrež w poſledním čaſhu bjes džela wokoło khodžesche, morweho namakali.

— Šrodiſchcža. W lěcze 1881 je so w naſchej wožadze narodžilo 64 džecži, 32 hózow a 32 hózow, bjes nimi 9 njemandželskich. Morwonarodženych běſhe 9. Pschipowjedanych bu 23, wérowaných 16. Semrjelo je 64 wožbow a to 33 džecži a 31 wot-

roſených. Spowiednych ſuži bě 3771, mjenujž 3326 Šserbow a 445 Němzow, 60 bu doma wopravjenych.

— Š Hodži. W naſchej wožadze je so ſaúdzene lěto narodžilo 175 džecži a to 90 hózow, 85 hózow, a 4 pory dwójnikow; 31 bě bjes nimi njemandželskich. 20 džecži je so wjazy narodžilo dyžli lěto prjedy. Paczérskich džecži bě 75, mjenujž 36 hózow a 39 hózow. Pschipowjedało je so 50 porow, wérowało pak 42 porow. Semrjelo je 103 wožbow, 46 mužskich, 57 žonských. Ře ſpovjedži je pobýlo 6337, a to 4857 Šserbow a 1480 Němzow. W ſaúdzennym lěcze bě 209 spowiednych wjazy hacž lěto prjedy.

— Š Rakez. Schtož zyrkwiſle wjescze w naſchej wožadze w lěcze 1881 naſtupa, dha je bylo 4775 spowiednych ſuži a to 4149 ſe ſerbſkej a 626 ſ němskeje wožady. Prěni ras pſchiſtipichu k Božemu blidu 68, 54 ſe ſerbſkeje a 14 ſ němskeje wožady. 100 jich bě, kotsiž khoroſeje abo ſlaboſeje dla doma ſwiate wotkaſanje wužiwachu. Narodžilo je so 127 a to 58 synkow a 69 džowkow. Bjes nimi bě 20 njemandželskich, 4 morwonarodženych a 2 poraj dwójnikow. Pschipowjedało je so w naſchim Božim domje 24 porow, wot kotrejž je so tu 15 porow wérowało. Semrjelo je 98 wožbow, 15 wjazy dyžli w předawšim lěcze. Tuta licžba je po tajkim najbóle pſchibjerała, dokelž ſu w ſaúdzennym lěcze w naſchej wožadze wſchelake ſtrachne khoroſeje ſaúdžaſke.

— Š Komorowa pola Rakez. Saúdzenu wutoru tu w 11 hodžiach we Wukaſhez živnoſči na hacž dotal njeſnate waschnje woheń wudhyri. Płomjenja ſo na bróžnu wulkeho ſahrodnita Goſchnika, na khěžu khěžkarja Bachmanna a na bróžnu khěžkarja Krawza wupſchestrjechu a tele twarjenja na cíiste ſpalichu.

— Š Schunow a. Naſche ſerbſke ſpěwanſke towarzſtvo ſmeje nježelu 15. januara ſerbſki konzert.

— Š Khróſcžiz. W naſchej wožadze narodži ſo ſaúdzene lěto 135 džecži, bjes nimi 6 njemandželskich. Wumrjelo je 16 wožbow, wérowanowych bě 31.

— Š Zaſońz. Tudomna „Serbska Bjesada“, kotrež něko hižom 140 ſobuſtaſow licži, ſmeje 15. januara ſwoj wožowy ſaloženſki ſwjedženj. Pſchi tym budžetaj ſo dwaj džiwałkowaj kruhaj, jedyn ſerbſki a jedyn němski, hracž. Wunoſch je ſa dobroczelski ſamyk poſtajeny.

— Š Vorſhce. 2. januara je naſch knes farář Kruſhwiſa w ſtarobje wot 70 lět wumrjel. Teho ſmjerč ſaúchu wožadu cíim cíeſzho potrjechi, dokelž naſcha ſužodna křebjanska wožada hižom doži cíaz duchowneje ruſy trada, a dožo njebudžte tracž, dha budžte tež křebjanska wožada wot ſwojeho dušhovpaſtryja wopuſtchěna. Na tajke waschnje budža bórsh w pruskej Hornjej Euzižy ſchýri farske města wuproſdnjene.

Š Warschaw

piſaja 2. januara: Wojazy drje hischeže na róžkach haſow wo dnjo a w noz̄y ſteja a hischeže pſchezo po haſach wokoło cíahaja, ale hižom wot kſeſežo ſwiatyho dnja je tu wſchon hóſk womjelský. Majhórie ſu ſnjemdrjeni ſužo, kotsiž myſblachu, ſo ſu ſidža na cíiſczený pſched ſwiatyho ſchýznej ſyrkwi a na ſmjerči a wobſchodženju tež ſemſcherjowina, w tak mjenovanym starym měſcze na někotrych haſach bliſko řeky Wiſly ſakhadželi. Tam nježbu woni jenož ſidovſke klamy a wjelby wupuſčili, ale tež we wobydlenjach wſchě wěžy roſbili a roſreſali. Na druhich haſach ſu najbóle jenož paſenſařne abo paſenſome ſorčimicí, kžiž běchu wſchitke w ſidovſkých rulach, roſzýchnowali, bleſeje a cíwizy ſ palenzom na haſu ſeſiſkali a roſbili, tak ſo wſchon paſenž po haſach roſběža, kotrež hischeže dženſha ſa nim ſmjerbža.

Někotsi wudawaja, so je židow, kijž ſu psches tých njeměrnikow ſchłodowali, wokoło 5000, druhý pak ménja, so jich ani 1000 njeje. Duż móže byc̄, so ſmeja wobſchłodzeni židzi ſe ſtwoje ſchłodny hſchęze dobrý dobytk. Sa nich ſo tu mjenujzy ſylnje pjenesz ſhromadzują a je ſo ſa tydzeń hiżom na 20,000 rublow narodało. Něchęzenjo, kijž ſu hſchęzijenjo, nicžo njeđawaja, ſa to pak bohac̄i židzi a poſzły ſemienjo pjenesz jenož tak ſypaja, tak ſo ſo ſa wobſchłodzenych židow lóhko doſcz na 100,000 rublow naroda. Wóni tež teho dla myſla, ſo ſa ſtwoje ſtaré a hubjene węz̄, kotrež ſu ſo jim ſtaſyłe, někto nowe rjane doſtanu a ſo ſo jim tež hewak wſcha druha ſchłoda ſaruna.

We Warszawje je živjenje ſaſo tajke, kaž do hód běſche, jenož to je ſo pschemeniko, ſo ſo nihdże žadyn palenç pschedawac̄ njeſmě a ſo dyrbja wſchę reſtaurazijs, hōdež ſo piwo pschedawa, hiżom w 10 hodžinach ſanknijene byc̄.

Bukash wſchunoſcę.

Š ſtemplowa běrkownja w Budyschinje je wot 1. januara 1882 ſi tudomnej wokrježnej dawſkej běrkownju ſcenoczena.

Š 6. mérza 1882 ma ſo hęzkarſka živnoſcę čiſlo 47 w Delsnej Hórz, na 2050 ml. taſſirowana, a polo čiſlo 50 a ſechic̄anskich ſahonſkih knihow, na 1300 ml. taſſirowane, na pschedadžowanje pschedawac̄.

Š 7. mérza 1882 ma ſo mlynſka ležominoſcę mlynka E. M. Ražy we Łahowje, kotrež je na 15,460 ml. taſſirowana, na pschedadžowanje pschedawac̄.

Priopk.

* Pschedzo a pschedzo ſaſo napomina ſo, ſo dyrbis̄ ſchwablečki derje ſchowac̄. A tola wſchelazy njepoſluchaja. W Konjezach pola Lipska běſtej 3= a 5lētnej džesc̄i ſamej wo iſtwje. To ſtarſche namaka pschipadnie pakęzik ſchwablečkow, ſ Kotrymiz ſ ſwojej radoſc̄i papjeru ſapalowasche. Płomjenja pak ſapalichu drastu mlođscheho džesc̄a, kotrež bu tak ſtrachne wopalene, ſo hiżom na tamny džen wumrje. Mac̄erčnu ſrudobu kóždy wopſchija.

* Na ryčeřkuble w Zablonzu pôdla Krimiežawa je ſkotny mór wudyril. 10 najrejních hovjadkow je ſebi ſa wopor žadał. Khetſje ſu tam wſcho, ſhtož po čłowſkej mudroſc̄i ſo cžiniež hōdeſche, cžinili, ſo bychú mór wotſtronili.

* Szmeſchny podarok, kotrež pak by tež ſrudny kónz wſac̄ móhl, poda ſo psched někotrymi dnjami na dworniſchezu w Regensburgu. Bur ſi cžejkum měchom na ſhribiecze ſo praschesche, hdyň pschichodny cžah do Laabra wotjedze. Šhoniwſci, ſo ma hſchęze dobru hōdžinu cžaſha, połoži ſwoj měch w cžakańi na ſemiu a lehny ſo ſam pôdla njeho a wužny. Mjes tym pschiūdze jedyn ſlužomnik a wuſladawſki měch ſchmörny jón na wahu. W tym ſamym wokomiku bu žałobne žałoczenje ſ měcha ſhyshecz, ſ kotrehož, jako běchu jón roſwjasali, 8lētny hólz tamneho, něk wubudzeneho bura wuleš. Něk ſo pokasa, ſo běſche bur ſtwojeho ſyna darmo na tajke waſhynje po želesniſy ſobu wſac̄ cžyzk.

* W Nowej Wſhy (na Morawje) je tyſcher, kijž ma cželne kaſhcęze na wubjerk, tak ſo móže kóždy pschi potřebje taſki kaſhcęz hnydom doſtaḡ. Dokelž je ſo jemu lětža ſad derje radzik a města pobrahimowasche, hđež by jón ſhovał, dha wón ſ wjetſcha wſchitke prósne kaſhcęze ſe ſhadom napjelni. Wónano jeho wówka wumrje, kotrež pola njeho bydlesche. Jeje cželo bu do jeneho kaſhcęza, kijž běſche w tej ſamej komorje, hđež te druhe kaſhcęze ſtejachu, położene a na tſecži džen na ſherchowje poſrjebane. Po někotrym cžaſu běſche w tyſcherowym domje někaſta njeļuboſna wón cžuc̄, kotrež dale a bôle pschibjerasche. Dokelž wuſlēdziež njeſožachu, ſ wotkal ſo bjerje, ſkonečnje kaſhcęze, w komorje ſtejaze, wotewrichu a w jenym wowzynie cželo nadenidžechu. Město jeho běchu kaſhcęz jablkow poſrjebali.

* S Hradza (w Schyrskej) piſhaja: Jedyn tſinac̄eſetny hólz, kotremuž bě nan wumrje, dyrbjeſche ſe ſtwoje ſhorowatej, zyle thudej mac̄erju nuſu tradač. Wón ſo teho dla bjes jeje wjedženja ſa blido ſyñ a liſt na awſtriskeho ſhęzora napiſa, w kotrymž jemu ſtwoju a ſtwoje ſmac̄erje nuſu a horjo wuſkorži. Řehezor tón liſt tež doſta a jako bě ſo wobhonał a ſhonik, ſo ſtaſ mac̄ a ſyñ pomozh potriebnaj a tež hōdnaj, wón jimaſ doſcz wulki pjenieżny dar poſbla.

* Franzowſa Gras je wuſlēdziež, ſo ſu kuli, ſi cžehnjenych, ſady ſo natykowazych tſelbow, ſi módrzej kíſalinu ſajedoſc̄ene, ſi cžehož ſo wujaſni, cžeho dla ſtěſlane ranę tak cžejko ſahoja. Wón wobkručji, ſo w pólverowych paſazych gasach ſtrachny jēd tež; tutón ſo na ſežený rokow naſhadzuję a ſo na kulzy, ſa nje ſo tſkoc̄zajeſ, wotrybuje. Jeſi ſo ſo Franzowſa Gras njemoli, je tež dopokaſane, ſo wojaž w franzowſkej wójnje njeprawo měli njeſbu, hdyž ſu na to ſkoržili, ſo je ſo ſe ſajedoſc̄eny mi kulkami tſelaſo.

* W Londonje daſchtaj ſo wónano wěſty Josef Hallay a wudowa Hilžbjeta Welsowa wěrowac̄. Wobaj běſchtaj hiżom 75 lět staraj a běſchtaj ſo hiżom psched 50 lětami ſlubiłoj, ale jej u ſtarſhi běchu wobeju ſi druhzej ſeňtruje muſowali. Někto, hđež běſchtaj wonaj ſwudowiloj, ſtaſ ſwoj ſtary ſlub wobnowiloj a ſo w hromadze woženiloj. K dopomnjenju na cžaſ ſtwojeje přenjeſe ſuboc̄ze běſchtaj ſebi tajku draſtu ſechic̄ daloj, kajkaž běſche tehdž móda, a daſchtaj ſo w njej ſwěrowac̄.

* Mjes jendželſkim wježnym ludom njeje ſo pschiwera do kuſkarjow hſchęze ſhubila. Tak mjeſeſche ſo njeđawno w Kentu pschedeſehanje jeneje kuſlařniſy, pschi cžimž jedyn rěnik cžrjodu luda naſjedowaſche. Taſo žónſta, na kotrūž kuſkarjenja dla tukachu, wosprózniſena na ſemju padže, rěnh ju rěnik do cžola, ſo by ju „wot cžerta wumohl.“

* Wróblaza nuſa w Awſtraliji. Psched něhdże pjanac̄e ſetami buchn wróble do Awſtralije pschinjeſene a tam wot ratarjow plahowane. Někto pak ſu ſo wone tak pschisporjeli a po koža tajku wobjernoſc̄, ſo bychú jich rad ſaſo wotbyli. Na njeſchěſtaſe ſkózby a žadanje ratarjow a ſahrodnikow je kolonija Južna Awſtralija w septembrje t. I. komiſjiu poſtaſila, kotrež ma wróblazu nuſu pschepytac̄. Wot njeje ſo wróblam wſchě njeđobre pocžinkli pschiſhuwaſa. Wone ſo tak ſhwatnje pschisporjeja, ſo ſi někotrych wot dženſha hiżom ſa lěto tyſaz̄ (taoſynty) naſtanu. Na jenej ſarmje (küble) móžeſche jedyn hóležez ſa jedyn džen 1900 wróblowych jejow wubjerač. Jedyn winiſat ſkoržesche, ſo ſu jemu ſa jedyn tydzeń 1½ tuny winowych kiežow ſežraſe. Na polach wone ſi ſkotni ſanicža, w ſahrodač ſelene warjenja a na ſadowych ſchtomach nježo wot nich pschelutowane njeſtoſtanje. Wopſjetne pschepytanie je dopokaſalo, ſo ſo w jich kropje jenož po 6 dželach wac̄ki a huſhanzy, ale po 94 dželach pſodby a ſorna naſendu. S jenym ſłowom, ſkózby běchu tak cžejko, ſo bu wobſanknijene, wróble na cžiste wutupic̄. Na ſapóžlanje jeneho ſta wróblowych jejow ma kraj 2 ml. 50 np. a ſa 12 wróblowych hłowow 50 np. placžic̄.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska zyrkej: Korla Bohulub Fricža, tyſcherſti miſchr we Wjele-činje, ſi Hanu Mariu Janaschez.

Michałska zyrkej: Korla Juliusz Kaulvers, dželac̄er a wobydler tu, ſi Mariu Madlenu Krupę ſe ſidowa. — Jan August Schjepanski ſi pschi-ſjenom Barč, fabrikſki dželac̄er a wobydler pod hrodom, ſi Hanu Madlenu Krupę ſwudowjenej Aldermanowej pod hrodom.

Křečení:

Pětrowská žyrkej: Max Otto, Korle Jana Bohuwěra Preußka, dželacžera, ř. — Julius Max, Jana Ernsta Nováka, dželacžera, ř. — Hana Klara, Jana Bohuwěra Osvalda, dželacžera a wobydlerja na Židovje, ř. — Ernst Wylem, Handrij Bohuwěra Probstka, mynského v Małkach, ř. — Ida Emma, Handrij Michala Bartuška, khežera a korbarja na Židovje, dž. — Maria Martha, njenandž, dž. na Židovje. — Ernst Emil, Ernsta Emila Hólezka, dželacžera a wobydlerja we Wulkim Wjetlowie, ř. — Helena Ernestina, Wylema Hendricha Matuška, skalarja a wobydlerja v Delnej Kinje, dž.

Zemrječí:

Džen 22. dezembra: Jan Ernst Lehmann, kubler v Dženikezach, 31 l. 2 m. — 26. Emma Bertha, Jana Augusta Warnacza, dželacžera, dž., 2 l. 5 m. — Max, Augusta Deja, witolarja, ř. 12 l. 3 m. — Hana Rosina Hanstez, njebo Korle Bohuluba Wünische, bývšeckého dželacžera we Wulkim Wjetlowie, sawostajena wudowa, 57 l. 3 m. — 27. Jan August, Jana Augusta Wróbla, živnostěra v Delnej Kinje, ř. 16 d. — Emma Ernestina, Petra Bartka, fabritského dželacžera a wobydlerja na Židovje, dž., 1 l. 1 m. — 28. Maria Bahodžíz, njebo Handrij Pawlka, bývšeckého wobydlerja, sawostajena wudowa, 87 l. 5 m.

Bo budženju a wuprajenju někotrych lekarstvich novinow a mnohich praktickich lekarjow su ho schwajzarske pille, mot haptiforja Rich. Brandta dželane, po wobscheronym pschedytowanju jako najlepschi hojaz hředk psihi staněným pschedytaz, a psihi khorozach, s teho sežehorozach, wopofasale, kaž psihi: satyhanu, nabubnjenju, běsappetitnosti, hlorubolenju, wutrobupukotanju, jatrowych a žoždorovych čerpenjach, hámorrhoidach, krejthudoiszi atd.; wone maja pschede wšemi podobnymi hředkami tež to dobre, so mile skutkuja, khere organy njevožlabia, ale požyljna a so su njechtodne. Tunja placzina ejini tež menie samozitym kupjenje tuteho wo prawdze ludoveho hředka možno. Pravdžive schwajzarske pille su w blachovych tlach, 50 pillow sa 1 mk, a w matych tlach, 15 pillow sa 35 np., kotrež maja so etiketu běh schwajzarski křid i rupopisom Rich. Brandta w čerwonym polu zapakowane a su dostacj w hrodowskej haptaz w Budyschinje, hdež su tež umuždžene prospěky i lekarstvimi nastawkami a rozwuczowanymi darmo dostacj.

W daloko a scherko smach destillazijskich klamach pschedytza Rāmicha w Budyschinje psihi butrovych wifach su wylce dobrých družinom litörów tež tak njenowane kwažne a křežijsinowé litör, kaž anisow, rózow, křimelzlowy litör atd. dželaja, kotrež ho psches blodtoč a wubjerny blod wusnamjenja. Psihi wotetjaz 10 litrow placz liter 60 np., psihi jenotlivych tlach 64 np. Komuž po takim tutu tunja nutsluž snata njeje, njech so psihi potrebje tam poda. A. N.

Placzina žitow a produktow
w Budyschinje 31. dezembra 1881.

Žitowy dwoś:	Na wifach		Na bursy	
	wot	hacj	wot	hacj
	mt.	np.	mt.	np.
Bíčenja 50 filogr.	10	95	12	2
Rosla	9	2	9	30
Sečenje	7	39	7	97
Wóz	7	20	7	50
Hroč	-	-	-	-
Wóta	-	-	-	-
Raps	-	-	-	-
Zahly	-	14	15	-
Hejduska	-	18	19	-
Berny	2	-	2	50
Butra	2	20	2	40
Wichertzna muta 50t.	9	50	18	25
Rzana muta 50 filigr.	9	-	13	25
Gzyro	-	2	90	3
Šáloma	28	-	30	-
Prokata 112 ičt., ičt.	10	50	19	-

Ziwnostě na wąg abo tež korejmářstwo ho pyta ja rentabilnu měščansku ležomnosť i poč kozom pola, k temu kluščazum, wuměnic. Poruczenje pschijima Pawoł Mühl w Budyschinje na dworniščzowej haſy (bahnhofstraße) 11.

We wudawarni „Serbskich Nowin“ je na pschedanju: Spěwna radość; ſverka ſchulſkich ſpěwov. Do ſelenje wobalki ſwiaſana ſu 50 np., do twierdych deſtow ſwiaſana 70 np

Mo P. Kneifelowej
wložowej tinturje,
dopōsnatn najlepši, je-li niz jenicki wo
prawdje sprawny hředk k ſdzerzenju wlo-
žow (njech ho cíitaja wopízma a wjetſche
nawěſčili). Tinturu ma w Budyschinje jenož
Ernst Mittasch hevak Heinr. Jul. Linke
w bleschach po 1, 2 a 3 mk.

Salutowanie ſa hospoj
poſticzniye rjanobarkjerja, cziszczeńja a
chemiska plokańja Heinricha Hopp-
stocka w Wósporku psches dobre bar-
bjenje roſpróteje a njeroprotéje mužskeje o
žonſkeje drast.

Skaſanja wobstarataj darmo H. Kayser
na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich
Hoppstock na budyskej haſy w Biskopizach.

Drjewowa awfzija.

Schtrwórtk 12. januara 1882 ma ſo na ſsmochčanskim reviru:

4—6 lipowych klozow,
7 ſchrékovych a křójnowych klozow,
15 Rm. ſchrékovych ſchczępov,
33 - křilnych forjenjow,
50 dolchich hromadow

kaž tež někotre ložy lipoweho a wožyzoweho drjewianzoweho drjewa ſa hotowe pjenjesy na pschedadžowanje pschedawacj. Wuměnjenja ſo dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodžin do ſapocžatka awfzije woſjewja.

Šhromadžina w křončzym templu.

E. Immisch, inspektor.

Drjewowa awfzija
na Drójjanſkim reviru.

Schtrwórtk 12. januara 1882 ma ſo
166 ložow křójnoweho ſchomoweho drjewa we wſchelat̄i tolstoſci,
twarske a wuzitkowe drjewo wopſchijazehu,
ſa hotowe pjenjesy ſjawnje na pschedadžowanje pschedawacj.
Šapocžat̄k dopoldnia w 9 hodžinach w ſowacju.

Inspezijsa.

Drjewowa awfzija
w hrabinskim nježwacžilskim majoratskim ležu.

Wutoru 17. januara 1882

ma ſo wuzitkowe a palne drjewo, w tudomnych ležnich revirach pschedytowane, jako:
50 ſchtuk křojn. ſchomow, 13—18 cm. hr̄en. křiln., 8—10 m. dolh.,

10 = = klozow, 12—13 = horn. = 4,5 = =
100 = = twj. žerdž., 8—15 = deln. = 8—10 = =

111 Rm. křójnowych ſchczępov,

122 = = kuleczkow,

201 = = pjenſow,

33,50 ſtontjow křojn. ſbytkneho drjewa,

50 hromadow dotheje walcziny,

4 Rm. křójnowych kuleczkow,

29 = = pjenſow,

93 křójnowych dolchich hromadow,

1 Rm. dubowych wuzitkowych ſchczępov,

1 = = palnych ſchczępov,

1 = = kuleczkow,

4 = lipowych ſchczępov,

1 = = pjenſow,

4 hrom. dolh. walcziny ſi liſcžow. drjewa,

w drjewniſhču wotdželenje 7 b,

9 b,

pschi nježwacžil-
skim parku,

pod wuměnjenjem, do awfzije woſjewomny, na pschedadžowanje pschedawacj.
Šhromadžina na drjewniſhču we wotdželenju 7 b (w ſajecžim křicze) dopoldnia
 $\frac{1}{2}$ 10 hodžin.

Grabinſke hajniſke ſarjadniſtwo.
Aljeprashk.

Sporuschk (mutterkorn)

kupuje hrodowska haptynka.

Sporuschk,

punt hacž do 1 ml., taž tež derje šusthene
je chiběny

kupuje měschčanská haptynka w Budyschinje
na hlownym torhosečežu 141.

Rožowany ſtvelzowy abo njetrjeny len,

taž tež wutrjeny len kupuje po kóždej
dželbje a kóždy džen mechanika džel o-
pschadowaňa w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjeny len, a to jenož
ſobotu w Grünerez domje, ſ nutskho-
dom ſ jerjowej hašy, kupuje.

Koſaze kože.

Hovjase, čelaze, wocze, tkhójowe, mor-
darjove, ſajecze a karniklowe kože kupuju po
najwyschšich placzisnach. — Wsché družiny
pjetzowych kožow bjes molow, taž tež ſchor-
zuchowe kože ſu po najtuniszych placzisnach
na pschedan pola

Gustav Naucki
na garbarſkej hašy.

Möble

ſ wuhotowanju njewestow, jako: ſhamory,
koža, ſofy, ſtolzy, blida pod ru-
kowanjom po jara tunich placzisnach
porucza

W. Hübner, týcherſki mischr
w Budyschinje, pod borklinom 4/261.

Piſne knihi

po prijódkiſanju

porucja jara tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej hašy 6.

Knihi

ſa ratařske knihiwiedženje
w bohatym wubjerku porucza tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej hašy 6.

Cigarry

Lasdos polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np.,
1 ſchtuku po 2 np.
porucza wulku dželbu

Gustav Poser na jerjowej hašy.

Khofej,

čejſcze a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paleny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjerner
dobroſeži

Gustav Poser.

Majzowhy ſchrót,

najlepſcha ſwinjaza piza, porucza

E. Schmeiß w Budestezech.

Bajerske tóčniſti,

wohębje ſmane ſa toczenje maſchinſkich nožow, porucžam pſchi potriebje we wulkim wubjerku po tunich placzisnach. Šachopſchedawarjo doſtanu rabatt.

J. G. Müller w Budyschinje, na ſamjeńtej haſy 12,
börnizaſtvo a pschedawańja tóčnikow.

C. Santo Passo naſzleďnik

Ludwig Friedler

porucza ſwoj ſkład hotowych rowowych ſamjeniow
i marmora, ſornowza, ſhenita a pěſkowza pſchi po-
trriebje dobrocziwemu wobkedybowanju.

→ Ponowjenja ſo derje a tunjo wobstaraja.

Na asthma (czežki dych) czežvjažym porucza jedyn wot tuteje khoroczeje wſchón wuhojenj, bje wſcheje ſpekuſazije, hujdom poſožowazj, kchwatnje hojazy, wot lekarja porucjeny, zyſe njeschködny njeſchetrojeny ſredk a wobstaraj ſam ſamchých wudawokow wot $3\frac{1}{2}$ ml.: wyljschi inspektor Schäfers in Lindenau bei Leipzig. Pomoz bjes dwela.

We wudawarni „Serbſtich Novin“ je ſa 25 np. doſtagz
Prathyja ſa Sſerbów na lěto 1882. Wona je ſo derje
radžila a je w njej wjele wjazh wobraſow (bildow), hacž
hdy předj.

Teho runja je we wudawarni „Serbſtich Novin“ ſa 25 np. na pschedan:

Prathyja ſa dolno-łužyskich Sſerbów
na lěto 1882.

Porucžamy ſi tutym ſerbſtym hoſpodarjam nowy ratařſki czažopis:

„Serbski Hospodař.“

Wuſhadža w Budyschinje přenjin a tsecju ſobotu kóždeho měſaza a
placzi we wudawarni „Serbſtich Novin“ po lětě 38 np., na pōſceže pak
jako pſchiloha „Serbſtich Novin“ ſchtworcžlētne 25 np.

P. Strobelowy atelier

ſa ujeboſne ſahadženje ſhumſtuhých ſubow a plombirowanjow
po najnowſchim ſystemje.

→ Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubove operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Ke řežam wſchēdne dopoſdnja a popoſdnju wot 8 hacž do 5 hodzin. Khudym darmo.

Realna ſchula w Budyschinje.

Ke pſchipowiedženju hózow, totſiž chzedža wot jutrow 1882 realnu ſchulu wophtacž, je podpiſany w běhu měſazow januara a februara kóždu wutoru a ſobotu wot 10—12 hodzin wo jſtuje čo. 13 w realnej ſchule k rečzam. Pſchi pſchipowiedženju maja ſo na kóždy pad pschedpoložicž: narodne abo kſchězne ſwopízmo, wopízmo wo jěraſhežepjenju, wot tych, totſiž ſu ſo do lěta 1870 narodžili, wopízmo jaſtoſhežepjenja, wopízmo wo ſchulſkej wucžbje, hacž dotal doſtatej, wot konfirmowaných konfirmazijonſe wopízmo. So ſo kóždy ſam pschedſtaji, ſo rad widži. Podpiſany je rad ſwolniw, ſmane penſije (bydla) namjetowacž.

Mózne pſchipowiedženja, po februaru ſo ſlawaze, maja mało wuhlada na wob-
kedybowanie.

W Budyschinje, w dezembru 1881.

Direktor realneje ſchule.
Dr. Vollhering.

Pschekupska wuczeńja w Budyschinje.

Sapocžatki nowego (27. sčuliteho lěta) 17. haprleje t. I. — Wuczeńja wopſtija pódla šhule sa wuczomnikow tež wychšču powołanstu šhulu sa młodych ludzi, kotsiž chzedža předh swojego nastupjenja do praktiki wchoſtronske wuwuczenje sa swoje powołanie nadobycz. — Wscho dalsche wukaze a pschipowiedženja horjebjerje kujes **direktor Sturm.**

W Budyschinje, w januaru 1882.

Pschedźdwo pschekupskeje jednoth.

Emil Wehrle

na jerjowej haſy

porucža pschi potriebje $\frac{6}{4}$ schéroke čerwíne poſleshejowe tkaniny, starý ſóhež po 25 np., bely dwajlochowſki plak jara tunjo, $\frac{7}{4}$ mody plak, barbu njepushejaty, starý ſóhež po 45 np., bawmiane, poſwolmiane a woſmiane ſukinjowe a kholowowe ſtoſy, ſóhež wot 25 np., koſhlowe barhenty, ſo bych ſ tymi rumowat, po wurjadnje tunjej placzisne.

Winowy ſiczwyl med,

fa dobry ſpoſnaty ſredk psche kaſchelovh wofſot a dybawoſc, porucža w bleſchach po 60 np. **Brodowska haptika.**

Wien!

Wien!

Sslyſch, hladaj a wobdzimaj!!!

Sarjadniſtwo maſy fallitneje „anglo-britiſſeje klobroweje fabrili“ wupſchedawa wſe twor hlu-
boko pod taſtrowanej placzisni. So ſapóſtanje 13
mī. abo „gegen Nachnahme“ doſtanjeſch wubjernje
dobrý blidový ſerbiz ſ ujlepſieho anglo-britiſſeje
ſlebra (kotryž předh wjazy hač 70 mī. placzisne)
a doſtanje ſódy ſupz vižne ruſowanie ſa bělwoſtacze
wupſedjetow na 10 lēt

6 blidnych nožow ſ wubjernymi wozl, brinkami,
6 prawdzi. jendž. britannia-klobrowych wiſliczow,
6 maſiwnych britannia-klobrowych jediñuch lžicžow,
6 nežnych britannia-klobrowych kloſejowých lžicžow,
1 čežepat britannia-klobrowy ſopowý čežepat,
1 maſiwny britannia-klobrowy mlótowý čežepat,
6 woſebnych nožnych klobrowych podnožkow,
6 prawdzi. jendželskych deſertnych ſchalcow,
1 woſebny zolotorow abo popjerowý kaſchelit,
6 nežnych zillelirowanych präjentirskych ſchalcow,
6 nežnych klobrowych ſejowych kloſeckow,
4 kraſne nežne zolotorowe ſchalc,
1 theizydzat, nežneje družinty,
2 nahladnaj blidnaj ſwecznikai.

64 ſchuk.

Sa dopoſaſmo, ſo ſo moj narwesch!

Na žanu jebanku
njeſtoſuje, tu ſjamuje lubju, ſo, je-li ſo twora nje-
ſpodoba, tu ſamu hje wſeheho ſepieranja naſad woſmu.
Schtož hje po taſtim dobru a ſolidnu tworu mēc
a žanu braſtu ſa ſwoje pjeniſh, tón njech ſo tak
doſho hač ſtađ doſha ſa doverjenjom wobroczi na

J. A. Rabinowicz, Wien,
General-Depot der Anglo-Britischen Silbersfabrik II.,
Schiffamtsgasse 20a.

Penſija.

Někotre holzy abo ſchulerjo móža dobru
a tunju penſiju doſtač ſ wuziwanjom piano-
forta na ſchulſkich hrjebjach No. 10, I. etaža,
na prawizy.

Bo hotowym wuřunaju psched ſmeržom
pschipolodžerſke ſkola, pschecživo Korski Au-
guszej Rječzy w Nowej Wysy nad Sprewou
w někotrych ſwójsbach w Polpizach a Kiflizy
rečzane, naſad bjeru.

Maria Mikanjowa.

A pschede wſhem knjes ſchižanej,
Kaz tež tej ieho mandželskej
Budž džak. — Haji, hduž b'ða w rowje,
Dha my iich wulſe dobroth
Tu ſenje ſabyc ſjev'džemj;

Džak tež wſhem druhim pschecželam,
Kaz pschi tym wotpalenju
Gsu ſ pomoz tu pschijchli nam,
Kaz tež pschi natwarjenju.
Džak tež tym mižtswam ſyławow,
Kaz ſ Rječwacžiba běchu jow
A woſen ſahachachu.

Egi pat, o Božo na njebiu,
Majhorzylki džak danu
Sa twoju pomoz wotzowſku,
So nowy dom neſt mamp;
Tež proſhym, o Božo, cže:
Miech ſbože, ſtronofež, wjeſele
We nowym domie vodli.

Bóh ſwariui wſhem Waſch luby dom
A tež naſch nowy někto
Psched tym a druhim njebožom
A žohnui wſchudžom wſchitko,
We domach, polach, w ſahrodže,
A hduž naſch čož tu wuſhot je,
Wſmi ſ kebi dom naſ, Božo.

Michał Kokska a jeho mandželska
psches Pětra Mlónka.

Naschemu čeſčenemu wuczerzej, knjeſej
Th. A. Garbarzej, prajimy ſa ſrjadowanje
rjaneho ſwijedženja w Božej nožy naſch naj-
wutrobnischi džak.

Phowjanska gmejna.

Druhi džen nowego lěta 1882, do-
połdnja $1\frac{1}{2}$ hodž., je moj lubowaný
mandželski, naſ luby nan, přichodny
nan a džed

Jan Krušwica,

duchowny w Dołej Borſci,
po dołholętnym khorowanju ſicho wus-
nył. Nimalo 38 lēt běše tóu njebočicki
ſwojeho wumožnika z wutrobitym ſlo-
wom připowiedział a často w swojim
wyše 70 lēt trajacym ſiwiſenju ze ſcér-
nym križnjesenjom póznawał. Nětk pak,
kaž je wón druhim předy ſpěwał, tež
jeho cělo ſpi we rowje,
duša je we Zalemje.

W Dołej Borſci H. L a we Wjerb-
nje D. L.

Zrudni zawostajeni.

Bohu knjeſej na ſiwiſenju a ſmjerži
je ſo ſpodovalo, djenža pschipolodžju po
jenož tsi dny dołej khoroszci naſchu
lubowanu, ſtarosziniu macjer Marju
ſwudow. Hatnikowu ſ tuteje čažnoſcie
do ſwojeje njeboſteje wěcznoſcieje wo-
mołacž. Kluboke ſrudženie wo naſchu
nam psches ſmjerž rubjenu jeniceklu
džonežicžku poſoži ju na ſmjerzne ſožo;
wona čhysche ſa njej. Ach tak pscherucze
je tón knjeſej jeinu žadofež dopjelnik!

Bukežn, 3. januara 1882.

Kluboko wurdženi ſawostajeni.

Tutemu čiſliu je „Serbski Hospodař“ čiſlo 1
na lēto 1882 jako woſebita pschipolodža pschipolozeny.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk.. z přinjesejom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hać do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číše Smolerjec knihičišćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 2.

Sobotu 14. januara 1882.

Lětnik 41.

Lubosć wostanje.

(Stóčenje.)

Wona ho miny, jačo bě wýšoku starobu docžala; Viktor N., jeje wnuk, bu nadobny řemjanſki mlodženiz. Lěto 1870 bě pschitsklu a wójna s Franzowskej wudyri. Tež wón dyrbješče sa wótzny kraj na wójnu czahňicž; na wschelakich bitwach ho wobdzeli a stajnie běšče tak swožomny, so s kóždeje strový a čerstwy wuńdže, tola w jenej bitwicžy njedaloč Orleansa mějeſche to njesvože, so ho kóni s nim pschewali, pschi cžimž ho jemu prawa noha czežko wobſchodzi. Teho polkownik (oberst) da jeho do Orleansa donjeſcz a jemu tam w jenym wožebnym domje kwartiru wobstara. Ssmjerczhory wón w přenich dnjach wo nicžim nicžo njewjedžishe a myšleshe, hdž druhdy s womory wotueži, so budže s jeho živjenjom bórsh kónz. Ale jeho mlodosež wschu khorosež pschewinu a wón pomału swothori. Někto ho dopomni, so je w swojej womorje druhdy knjeni, niz jara mlodu, ale pschi tym pschitomu wuhladak, kóraž je so kóždy ras jara dobročiwiſe sa jeho žadanjem napraschowala. Ale wot teho čaša, hdžez wo jeho živjenje žadyn strach wjazy njebešče, wona wjazy njeſchindže. Duž ju wón, jačo móžeſche s koža stavacž, do swojeje stwy pscheprožyc̄ da, so by ho jei sa wschu pschecželniwoſcž, kóraž bě jemu wopokašala, wutrobnje podžałowala. Wona bórsh pschińdže a wobaj potom, jačo bě jej wón swój džak prajík, wo tym a druhim rěčeshtaj. Wona powjedaſche, so je wudowa a ma jeniczku džowku, kóraž w jenym klóštrje wotčahňicž dawa, so pak ho ta w našču domoj wróči. A wón mjes druhim rjekny: „Moje mjenio je Viktor N., mój nan je ſemjan a ma swoje kubko w Pomorskej.“

„Ale Wasche kschézene mjenio, to tola žane němske mjenio njeje“, ta ſtara knjeni rjekny, „ja rěkom Viktorina — abo po prawym Marja Viktorina, dokelž mój nan přeňsche mjenio lubowasche. Po jeho ſmijercji pak mje moja macz Viktorinu mjenowasche, dokelž nan Viktor rěkaſche.“

„Hlejče, moja wówka ſažo mjenio Viktor Lubowasche“, tón młody němski offizier rjekny, „ja to njewěm, ale ſebi myšlu, to ma s někajkeho dopomjenja byč. Hlejče, tutu malku ſlotu buſchtwicžku ſhm wot njeje herbowala a w njej leži někajka papjerka“, a wón ju tej knjeni počafa.

Lědy bě wona na nju pohladnala, dha tež ſawoła: „To džé je mojeho nana mjenio, kíž je na tu papjerku napišane! Někaſche Wascha macz znabž Marja W. a bydleshe wona na farje w jenej wýši njedaloč lěha?“ „Haj, tak je“, wón wotmołwi. Wona pak do ſužodneje stwy džesche a podobiſnu mkodeje holzy pschinjeſe.

„Ze to Wascha wówka?“ ſo rucje woprascha. Viktor tu podobiſnu (bildu) ſe wščej ſedžbnoſcžu wobhladowasche a ſkóčenje rjekny: „Haj, ja ſebi myšlu, tajka je moja wówka była, hdž běſche hifchcze młoda.“

Na to ta franzowska knjeni powjedaſche, so je jeje nan khorog a hubeny ſ Ruzhovskeje domoj pschischoł, so je wjele lět khorowatý był a ſo hakle w pôdnich lětach woženil; tak je často a husto wo tej rjanej pomorskej hofcžy powjedał, kotrejž podobiſnu je ſobu wſak a na jeje město papjerku połožił, na kóraž bě ſwoje mjenio napiſał.

Psches tajke powjedanie a wukladowanje bě pěkna pschecželniwoſcž mjes nim a tej knjeniu naſtała a wón dale a bóle pschi njei pschewywasche. Hacž runje bě jeho noha někak ſazila, wón tola hifchcze derje khorog njeſožesche. Tak ho ſta, so běſche hifchcze w Orleansu, jako ſo knjenina džówežiežka domoj wróči. Bě to rjana brunowózklata knježna, kóraž ho bórsh ſ nim ſpſchecželi a temu Prussia (Pruskej) dla jeho pomorskich lěžow ſ lubu rěčesche, w kóražkých mějachu, kaž wona wudawasche, ſtrachne wjeliſti a njedwjedze (barh) ſwoje horla. So pak tón młody knjeni ſ tajkej rjanej knježnu nimale kóždy džen w eſtém pschecželniwoſcž wobhladžesche, to wſchal, bě ſa njeho doſč ſtrachne, a wón ſo wopjet a ſažo wopjet ſam pschi ſebi napominasche, so by ſterje a ſlepje w swojej ſtronu ſchoł.

Skóčenje tež lěkár dowoli, so ſhmě Viktor wotjēcž. Ale předy hacž ſo to ſta, hifchcze woni wokolnoſcž města hifchcze ras wobhladacž. Běſche to kraſne naletnje ranje, po dolinach ſo mlha ſmahuwasche, kóko wokoło ſiaſki ſwoju wón roſpſchescžerachu a hifchcze pruhi dale bóle wſho ſe ſwojim ſlotym ſwětlem pscheraſnachu. Ale pschi wſtém tym knjeni, knježnicžka a Viktor mało, jara mało rěčachu, kóždy drje na to myšleshe, ſo maja ſebi bórsh božemje projicž. „Widžicž tamle tón běly dom, kíž tam mjes křežejathmi ſchotomami ſteji?“ knjeni praji, „tón je moja domowina była a mi hifchcze ſkulucha. Tam ſhm ſ mojim nanom často psched khežu ſedžala a ſhm na jeho powjedanja poſkuchala.“

„A ja“, tak Viktor ſ boſeſe poſtym hložom ſawoła, „ja dyrbju ſo někto ſe wščej tutej kraſnoſcžu rožhōnowacž, a njefzměm Wasch, droha knjeni, ani Marju ženje, ženje wjaz wohladacž — ach, to ja njebudu ſnjecž máz.“

A Marja, kíž bě ſo wšcha ſacžerwjeniſka, we wščej swojej ſuboſnoſcži psched nim ſtejſche a ſ placžitým wocžomaj na njeho poſladowasche. Jejna macz pak ſo k njemu wobrocži a praji, do dalokoſcze počaſuo: „Je-li ſo moju džowku ſwěrnje ſubuječe, dha ju wšmice a czechnče ſ njej do tamneho běleho, ſ winowymi pjeníkami wobdateho domu, hdžez budže Wasch požhōnowanje mojeho lubowaneho nana wobdawacž.“ Š radoſcžu pscheraſnjenaj ſo Viktor a Marja wobjimac̄taj, a wón tež nadobnej maczera ſkulucha, ſo chze Marju lubowacž a czechnjeſe, kaž ſo ſa sprawneho muža ſkulucha.

Wón je ſwoje ſkolo w džeržaſ. Tačo běſche w ſwojej pomorskej domowinje wſho do rjaju ſtají, ſo wón do Franzowskeje wróči

a što se swojej lubosnej mandżelskiej do tego biełego domu pchęły, — a na brzegach reki Voiry je někto to swoje saceżo, kotrež někdy w Pomorskiej dwie młodej wtrobje podarmo pytaſtej. — Sphal hō ſa ſpalhom minie, tola Luboſć wostanie. W-a.

Wuſhudženja.

Pomołanska komora 2. khostanskeje komory.

Dżelaczerja Handrija Krenza młođscheho we Wjeleczinie bieſche lawniſki hūd k ſchtyrnacze dniam jaſtwa wotkuždžiſ, dokelž bē wón 29. augusta s. l. khezerzej ſnoblauchej w tej ſamej wžy woſno ſ czisnjenjom ſamienja wubil. Krenz pchecžirwo temu powołanie ſapoſoži, tola hūd hō pchi wospjetnym pchepytanju wo jeho winje pchecžwedeži a jeho khostanje wobkruži.

Lawniſki hūd.

Fórmian K. A. Mēto w Budyschinie bē 7. novembra s. l. pchi wopuſtčenju korcžym we Worzyne proſny piwowych karancžk, na woſnie ſtejazy, prieč wsał, tola jón na żadanje korcžma ſki, ktraž bē jeho wobkružowała, ſaſo wróćzo dał. Wuprajenja wobſkorženeho, ſo je wón karancžk jenož teho dla ſ woſna wsał, ſo by ſ nim ſ njedaloſeje plumpu wodu piſ, ſo ſa njewerne dopokaſac ſnjemóžachu a tak bu Mēto ſa njewinowateho ſpóſnaty.

Teho runja hō dżelaczer Pětr Kmoch ſe Židowa dla njedobħažych dopokaſow khostanja ſminy, kotrež bē wobſkoržen, ſo je 15. novembra s. l. na tudiomnych ſitnych wlkach pchi ſwadze ſ czebzlu K. E. Pětſchku njewuſhnu haru hnał.

Dżelaczer A. Muła ſ Wukrancžiſ, hizom wospjet dla paduchſtwa khostany, bu k 6 dniam jaſtwa wotkuždžen, dokelž bē wón 25. ſeptembra s. l. w korcžmje Handrija Krawza ſ njeſanknijeneho khamora něhdje 100 ſchtuk zigarrow kranył.

Maria Kowařkowa ſ Budęſtez, paduchſtwa dla hizom khostana, ma ſa to, ſo je ſ njeſanknijnych klamow kožowejho wlkowarja Schneckenberga w Budyschinie na tsi raſy kruhi kože wotewſala, pječ dnjom jaſtwa wotkuždžiſ.

Skałat a khezer Handrij Kudžela ſe Židowa 11. augusta s. l. w Rausendorfze korcžmje ſ njewuſhnyh ſadžerženjom hoſcžow wobcežowasche. Dokelž wón na pchilaſnju korcžmarja ſtu njeopuszczi, jeho korcžmar ſa khornat ſhrabnywſki na dróhni ſhmórny. Pchi tutej ſkadnoſeži roſtorha Kudžela korcžmarzej ſuknu na kruhi a jemu wſchelake czeſečranjaze wudma kaž „hłupy hółz, rubježnik atd.” nadawa. Dla kaženja domiſazeho mera a kſhiwdučenjenja Kudželi 30 m. khostanja abo 6 dnjom jaſtwa pchiſhudžiſu.

Sadowy wlkowar Koſla Jul. Bu mpa ſ Haſlowa namaka w oktobru s. l. na puczu do Čzornez tobakowu trubku, Koſli Mattheſej ſ Radkeje ſkuſhazu, a ju, wobkuždžerja teje ſameje njeſnajo, ſobu domoj wſa. Tako hō poſdžiſho Matthes pola njeho ſa trubku prafhesche, nočzysche wón wo njej nicž wjedžecz a ju hakle po wospjetnym napominanju won da. Tele pchekſhiwjenje wobſkorženemu 10 m. khostanja abo dwaj dnjej jaſtwa pchiſhujesz.

Dżelaczer Handrij Oſkar Wicžas w Budyschinie bē hō 31. oktobra s. l. w pjanoszeji do reſnika Säuberličha ſ Rakę dał a tuteho na pleſtr czebzly, pchi cziim ſebi Säuberlič ruku wobſkodži. Wicžasa dla czełninho pchecžehanja k tydženiu jaſtwa wotkuždžiſu.

Wotrocžl Handrij Nowak ſ ſeſhiz bē 26. oktobra s. l. w ſchymankę korcžmje na żadanje někotrych wotrocžkow a dżowkow tutym k rejam darmo piſkał, hacž runje wón k temu żaneje dowolnoſeje njeméjeſche. Nowak ma ſa swoju dobrocžiwoſć 15 m.

płacžicž abo tsi dny arreſta wotkuždžiſ, Handrij Šeřch ſ Dobroschez pał, kotrež bē hō pječa pchi reſach wobkuždžiſ, ſo dla njedobħažych dopokaſow khostanja ſminy.

Khostanska komora.

42letna, hizom dwójzy paduchſtwa dla khostana dželaczerka Hana Schmidtowa ſ Lubosa k temu ſtejſeſhe, ſo je 29. oktobra ſ. l. pola pjełarſkeho miſchtra Säuberličha w Budyschinie žonku ſuknu ſ 1 m. pjenies a jenu jaku kranył. Wona doſta tsi měħažy jaſtwa.

Swětne podawki.

Němſke khežorſtwo. W poſhedenju druheje komory ſo njedawno wot krajneje woheňſawěſčazeje poſklaſniſy (Landesimmobilienverſicherungskasse) roſprawa wo wudawſtach a doſhodach w lětomaj 1879 a 1880 poda. ſo roſprawy bē widžecž, ſo je hō w tutym čaſu ſa pchecženje ſkómjaných tſechow do twierdych 14,509 m. wjazh wudalo, dyžli w prijedomnymaj lětomaj. Sapóſklaſny biehu ſ wjetſcha ſe ſarjadtſtowm woheňſawěſčazeje poſklaſniſy ſ pokojom a njemějachu na nim nicž wustajecž. Jenož herbſki ſapóſklaſny ſeřk w tutej wažnej naležnoſeži jako ręčniſ wustupi, prajo, ſo drje je jara kħwalobne, hdyž je hō na próſtwy wo podpjeranie pchi ſpomnjenych pchecžarjenjach wjazh dyžli hewak pjenies dowoliſlo, ale ſo je hō pchi tym tola jenož 70 prozentam, to je wot 100 jenož 70, podpjeranie doſtało, a ſo to na tym leži, dokelž ſo tajke próſtwy pchecžara kruče roſhudžuju. Kneſ ſeřk nuſne žadanje wupraji, ſo bych ſo tajke próſtwy po možnoſći pchichodne hóle wuſkyschaſe, dokelž w pchecženju ſkómjaných tſechow do zyhelowych abo ſchisrowych pches wotſtronjenje woſhnioweje straſhnoſeži tež wužit ſa ſawěſčazu poſklaſniſu leži a niz jenož ſa teho, kotrež tajke pchecžarjenje wuwiedże. Minister ſ Nostig-Wallwiſ na to wotmolwi, ſo budże hō pchichodne na próſtwy wo podpjeru, kaž ſebi to ſeřk žada, pchecžo džiwarę, hdyž je jenož někajka možnoſć ſa dobytk poſklaſniſy widžecž. To rěka, ſo poſkaſanie na nuſnoſež nowotwarjenja pchecžarych twarjenjow a njedobħažaze ſamoženje twarza ſa pchicžinu k podpieranju ſ woſhnioweje poſklaſniſy płacžicž njemóže. Próſtwy wo podpjeru móža ſo jenož potom dopjelnicž, hdyž ſo w nich jaſnije dopokaſa, ſo pches nowotwarjenje abo wottorhanje stareho twarjenja, pches twarjenje twierdych ſwihlow a twierdeje tſechi na město ſkómjaneje najwjetſchi wužit ſa woſhniowu poſklaſniſu, a pódla tež ſa teho, kotrež wo podpjeru proſy abo ſa wulkim džel wžy naſtanje. ſo zyka ſo ſda, ſo kniežerſtwo njeje ſmyžlene na wſchę próſtwy wo pomož pchi pchecžarjenju poſkhačz. Kniežerſtwo ſo boji, ſo bych ſo pches to wudawſki wužoko narostle, pches czož bych ſo pchinoſchi ſo wyschichicž dyrbjale. Pches to pał by ſo ſ połnym prawom wulka njeſpokojnoſež wužitka, dokelž bych ſo tukhwilni ſawěſčeni pchewulke pchinoſchi dawacž dyrbjeli, bjes tym ſo bych ſo naſchi potomizy woſežotow ſa woheňſawěſčazu poſklaſniſu ſ wjetſcha pchelutowani woftali.

Pruski kral je ſańdženu ſobotu w nowinach „Reichsanzeiger“ woſjewjenje podał, kotrež je liberalnu a doprědkarsku ſtronu do wulkeho njeméra a roſhorjenja ſtajilo. Khežor w tymle woſjewjenju prajo, ſo niz ministrio, ale ſo wón ſam kraluje a knieži a ſo wón nochze, ſa cziim liberalni ſteja, kniežer po ſdaczu, ale woprawodžiwy ſamhny kniežer bycz. Kralowſkih ſaſtojnikiw naſomina kral na jich ſkuſhnu pchicžahu a žada ſebi wot nich ſpěchowanje a podpjeranie kniežerſtwoſeje politili. Kral ſa tym njeħlada, ſo by ſwobodu wolenja pchicžotſchi, tola ſpječenje a

szczególnie sastojnikow pszczyzno knieżęciowej polityzy wón czerpiec nijemóże. Na stort k tutemu wurdadnemu wosjewienju, w kotrymž pruski król ludej swoje nahladu wo konstytuziji rosteja, dachu skutkow liberalnych na khęzorstwomym sejmie dla skutkowania sastojnikow pschi wólbach. Liberalni a doprzedkarjo so tehdom woszbieje s njemdrym pschimianjom do ministra Buttakamera dachu, pruski król Buttakamerej sa to hohenzollernski domski rjad spożegi a netko pschińde wurdadne kralowske wosjewenie.

— Němcki khęzorstwowy sejm je pónidzeli swoje pośedzenja, psches hodowne prośdnyi pscheterhnene, sažo nastupi. Wuradżenja so s interpellaziju sapózlanza Hertlinga dla dalszeho roswicza fabrikskeho porjada sapocząchu. Pschitomny wjerch Bismark hnydom słwo k wotmolwienju wa. Wo najwažnischim dżele interpellazije, mjenujz wo dolhoszci dżelariskeho časa, wo dżeczązim a žoniskim dżele w fabrikach, Bismark rosteja, so so tu khwilu westa liczba dżelariskich hodzinow postajicz nijemóże, taž so tež žoniske a dżecząze a njedzelske dżeko salasacz nijehodzi, hdyz psches to fabrili schłodowacj nijedyrbja. Bismark se swojej ręczu s zyla konserwatywnych a zentrum' do njespokojnoszce staji, bjes tym so jemu liberalni a doprédkarjo často pschihlošowacu a so na nahlym pschemienjenju jeho nahladow dość spodziewacj nijemózachu. Niedziwajo Bismarkoweho wułgowanja sakski konserwatywny sapózlanz Ebert sa wobuniesowanje žoniskeho, dżeczązeho a njedzelskeho dżela wustipi a skutkowanie fabrikskich inspektorow khwalobnie wusbehny.

— Něotre nowiny piżaju, so chzedża pośnańzy Polazy i pruskim knieżęciwom „so wujednacj“. Taſte piżanie wo tychle Polakach je bledżenie, njeje-li pschisłdżenie. Abo ſchtó chyłt pracie, so tamniſchi pólzy burjo a ſemienjo, pólzy wojazy a wojerzy wychschi, pólzy sastojnizy a duchowni bychu pruskemu knieżęciwu njeſcheczelzy a ſnadż tež njeſhwérni byli? Koždy čłowiek ma swoje potrjebu, kózda krajina ma swoje potrjebu, a kózda narodnosz ma swoje potrjebu: a duž móže so stacj, so czi ludżo, koſiż so na myſlenje, ręčenje a piżanje wobsteja, so pszczeczno jenemu a drugemu ſystemej abo pszczeczno jenej a drugiej naprawie wuproja. To Němzy w Bruskej a w kózdmim drugim němckim kraju czinja a to same móže so pola pruskich Polakow stacj. Móžno, so ma jedyn abo drugi Němz hinasche politiske nahlady hacj jeho knieżęciwo, a to móže tež pola jeneho abo drugiego Polaka tak być; we wulkim zyłym pak njejedna so tudy wo politiku, ale wo administrativne naprawy. Na tajlich administratywnych naprawach ministerstwo kózdeho kraja same wot so pschego a pschego sažo polepszenja czini, ſejmy pschego a pschego sažo polepszenja namietuja: a duž żadny džiw njeje, hdyz tež Polazy swoje pschecią a żadanja wujekuju. To njeje njeſcheczelska oppozisiija njeſhwérnoszce: to je loyalne wuprjenje nawoprawskich abo tola ménjenych potrjebow. We wulkim zyłym po tajlim pruszy Polazy żaneho wujednania s pruskim knieżęciwom trjeba nimaju; woni, hdyz oppozisiiju czinja, jenož sa potrjebu swojeje provinzy a swojeje narodnoszce a ſhromadnje sa tamniſche wobstejnoscze ręčza. Suum cuique.

— Bojerszy konserwatyvi żanej ſkładnoszce nimo hicj njedadža, so njebychu liberalnemu ministrej kultuſa s Łužej ſadżewki do pucza ſtajeli a jeho k wustupjenju s ministerstwa nufowali. Pschi wuradżenju a ſwolenju pjenjes, wot knieżęciwa żadaných, chzedża woni mſdu sa ministra s Łuža ſapowiedźic, hdyz so wón jich żadanjam njeſpodečiſnje, to rěka, hdyz wón ſimultanske ſchule njeſbehny. ſimultanske ſchule konserwatyvnu teho dla pohóſchenje dawaja,

dokelž so te same wot džecji bjes rosdžela werywusnacza wot katholickich, lutherskich, židow atd. wopytaja a so w nich po taſkim dość nabožiny (religije) njewuči.

Awstrija. A podudženju ſwězka w Kriwoſchii je so hacj dotal hýzem na 7000 wojakow wotpózlało. Tola taž so ſda jich móz hischeze dolho njedobaha, ſwězkarjow pschewinyc, duž ſnadž so hischeze wospjet 7000 muži do Kriwoſchije pōsczele. Awstrija budże drje hischeze wjèle wojakow woprowacj dyrbjecz, prjedy hacj knieſtvo nad ſwobodulubowaznymi Sſerbami w Kriwoſchiji a Herzegowinje dobydże.

Franzowska. Psches senatorſke wólby, ſanidžemu njedzelu w Franzowskej so měwſche, je so Gambettowe knieſtvo w republizy wulzy powjetſchiło. Republikansz su pschi wólbach doſpolne dobyče ſejnili. Wo 75 senatorow bu 64 republikaſtich a 15 konſervativej wuswolonych. Senat wopſchija pschichodnje 207 republikaſtich a 93 konſervativej ſobustawow. — Wunoszki dawkow a indirektnych dołhodow w lęcze 1881 je 217 millijonow wjazych dał, hacj wudawki wucezinja. Franzowska komora budże po taſkim lētža sažo dawki ponizicj móz. — Pschi ſkładnoszce lētneho dnja ſmiercze ſnateho komunista Blanquija czrjoda wot něhdże 300 komunistow k jeho rowej ezechniesche. Dla revoluzionarych ręczow, kotrež běchu w czahu ſtyscze, dyrbjesche polizija wospjet halekowarjow k měrej napominacj. Pschi tym naſtachu pułi a 23 wobzowow, bjes nimi tež komunardka Luisa Michel, bu ſajatych. S czrjodž so tež ſ pistoly wutſeli, tola njebu nictó wobſchłodženy.

Ruſowſka. W khęzorstwowej radże, kotrež so 2. januara pod pschedkydſtrom generala Ignatiewa w Petersburgu mějescze, bu wobſanknene, so ma so wotkuſna burska renta ponizicj. Wschelake ſakonje, russich burow w hospodařskim roswiczu ſadžewaze, buchu ſběhnene. Ruſki bur njebudże wjazhy, taž hacj dotal, pschi kózdoſtym dželenju gmejnſtich ležomnoszcew, pschidželene ležomnoszce, hdyz je pschi tym w swojim prawje pschikrotſcheny, bjes njeſcheczimka pschijecz trjebacj. Tež budże jemu dowolene, so ſmě krajinu, kotrež je wot kniežęciwa kupiſ, sažo pschedacj. — Kož so powjeda, su nihilistojo nowy roſbuchnjenſki apparat wunamakali. Tutón wobſteji ſ doſheje ſchleńczoneje bleſche ſ doſhej ſchiju, na dnyje je wołej ſalath, so by bleſcha częzka była. Psches tajku naprawu so wona ſ mjetanju do wylkeje dalokoſeze hodži. Hdyz so tele bleſche, ſ nitrogluſerinom napjelnjene, na těchi czisznu, naſtarje psches nje ſylnie roſbuchnjenje. — General Černajew, ſnaty naſjedowar w ſerbſko-turkowskej wojnje, mějescze njedawno awdijenzu pola khęzora. Wón je so na to hnydom na pucz do Uſiskeje k chineskim mjesam podał. Ruſowſka je mjenujz po dołhim jednanju ſ chineskim kniežęciwom do teho ſwolila, so chze tutemu džel krajinu Kuldſche, kotrež bě Ruſka dla krajinych njemero wobſadžila, wróčzo dacj. Wobydlerjo Kuldſche pak su wulzy njeſcheczeljo Chinesow a so pod jich kniežęciwo podesčiſnyc nochzedža. Duž je lohko móžno, so tam, hdyz Ruſkojo Chinesam Kuldſchu pschepodadža, bjes tamniſtich ludom njeměr wudyri. Černajew pak je wot ruſkeho khęzora porucznoscze doſtał, so by ſud pschi telej ſkładnoszce w měrej ſdžeržat. Po nowſkich powjeſzach su Chinesojo, so buchu Kirgiſow, wobydlerjow Kuldſche, w hrosy ſdžerželi, bjes tutym ſchelake hroſnoszce wobeschli a wjèle wot nich ſkonzowali. Kirgiſojo su na to dwé chinesiskej wſy ſpalili a wotdželenje wot 350 chineskich wojakow porubali.

Amerika. Wufudženje pszczeczno Guitowej, mordarzej preſidenta Garfielda, so swojemu ſkónczenju bliži. Dwaj mězazaj je wufudženje trało a wobſtorženemu bu tak wjèle ſwobody pschi

tym date, so żo skłonęźnie sdaſche, so Guitow njeje wobſkorženy, ale žudnitojo. Piſci tajkim sadżerzenju žudniſteho präſidenta nje- mōże hinač być, hacž so ludžo tuſkaja, so je wón wot Guitowych pschecželow i pjenjesami poſupjeny. Je-li so Guitowa ſa njewinowateho ſpoſnaja, je lohko mōžno, so amerikanski lud, psches tajku njeprawdu rošnjemdrjeny, tuteho mordarja na gwałtne waſhınje skłonzuje.

Ze Serbow.

S Małeho Wielkowa. Byłyty tydżenja bieżące tu jedyn kowarski staru tříebu s pôverom natýkať, so by s njej s hwojem u wježelu tříel. Tola město wježela nastala sa njeho s teho frudne njesbože. Tačo wón mjenujzby tříebu wutřeli, rošlečzi rola a wotwórze wbohemu człowieknej tsi porsty wot prawejce rufi.

Se Słoneje Vorščęe. Srijedu 11. januara pšchipokdnju je šo tu 52letna mandželska žiwosćerja Augusta Gottlöbera w cęzkih myślach wobwěznyła.

Ś Bolborz. Dżelacżerja Michała Karluśa je tu pónadżelu 9. januara, jako chyższe żebi wón w koczymje sa krośčik palenza kūpicż, Boża ruciąka sajala, pschi cżimż bo wón morwy na semju wali a żebi hłownu żylnie nadyri.

Se Szkóńkez. Sańdżenu żobotu żu tu 21-létnu, hiżom
dlęjchi čzaß ptanu, żlużobnu dżonku Marju Lenu Hencjez
i Dżejznikez, kotaż na czeđke myħle czerpiješe, morwu se Sprewie
wueżahnyli.

§ Delnjeje Hórkí. Nascheho wucžerja t. G. B. Schuster a
žu sa noweho kantora w Klukštu wuſwolili a je ſo tuta wólba
wot wyſſeje ſchulſkeje wyſchnoſeje wobkručzila. Nasche ſchulſke
měſto ma ſo nětko ſi nowa wobžabžicž, wone ma wyſſe darmot-
neho wobydlenja wſcho w hromadže 1309 mif. lětnych dohodow.

Š Buſka pola Pomorez. 5. januara je tu 55letný dželacjér Petr Šymánek z Hněvkov, ktorýž bě k tudomneniu khěžníkej Augustej Khaschprej na wopht psychiátor, ſwojemu živjenju psches wobveženjenje konz ſejmíš. Čežko myſle ſu jeho pjetza k temu pohnule.

Se Subrnicžki. Wutoru wjecžor 10. januara wudhyri něščto do 9 hodž. na Wölfermannę z kuble něhdžę wočko pjezji woheń, kotryž wšchě twarjenja, k temu kubku žłusčaze, ſanicži. Pschi tym ſpalichu ſo tež 1 lón, 1 pož a ſtadko ſurow. Kaf je woheń naſtał, njerwěmy. Hucząnska gmejnska hýlkawa běſche přenja pola wóhnja.

S Bułez. Na świędżenju tñjoch królów mëjeszë tudomne
herbskie towarzstwo swoju prénju lëtuszu shromadziszu. Tu żamu
bësche jedyn towarzstwu jara luby hóscz se swojim wophtom poczeżeżil,
mjeniujzy nasz wyżoko dostojuń k. farat Kubicza. W pjatej hodzinie
wotewri pschedźbyda, k. hejmisi sapożlanz k. k., shromadziszu s ręczu,
w kotrejż najprjedy krótki roshlad stawišnow Sserbowstwa sañdzienego
léta poda, pschi tym wożebje na powschitomu shromadziszu wschit-
kich herbskich towarzstwów w Rjeßwacziidle spomni a skónečnje s wutrob-
nymi żlowami w mjenje towarzstwa pschitomnego hoscza k. fararja
witaszhe, jemu wuprajo, tak żebi towarzstwo tutón woppt wyżoko
waži a s dżakom pschipósnaje. K. farat Kubicza dżakowasche so sa
pscheczelne powitanje, pschi tym na to spominajo, tak radz jafo
duchowny runje w herbskiej wożadze pschebywa, dokelż ma herbski
lud a herbsku narodnośc lubo a żlubi skónečnje k wjeżelu towarz-
stwa, so dżeż też pschichodne shromadziszu wophtowacż, dokelż so
rad Sserb bjes Sserbami cžuje. Na to dżerzehche k. wuczer Blažij
s kotez pschednośc k wo nähdušich herbskich pschibohach a ro-
kadowasche w nim jich mjenia, jich tehdomniszhu wažnosz, jimi

pschiipiszane skutkowanje a jich czešczenje. Psches to dosta so žobustawam towarzstwa živych wobras tamnych starodawnych pohanskich czaſow naszych wózow, kaž tež wožebje tych městnow, hdyž vechu ſwycerata pschibohow stale a so jim woprowało. Po pschednosčku naſta živa debatta, w kotrejž najprjódzy ē. tubler Čzemjera (Zimmer) s Kołwasym wo powoſtanach ſerbſkich pschibohow, wot njeho w Meklenburgſkej nađenidženych, rěčeſche, a ē. wucjer Wojnař s Bułez na to poſkaſowaſche, kaſku nabožniſku myſl mějeſche hžom w tamnym czaſu ſerbſki lud, dokelž won doſlo a kruče ſwojich pschibohow džerjeſche, předy hacž mójeſche so ſcheczijanstwo ſakorjenic, ale so pak tež nětko runje tak twjerdźe ſebi ſwoju ſcheczijanskú wěru džerži a ju ſebi wyžoko waži, psches czož je ſebi tu rjanu kwalbu nabožniſkeho luda wudobyl. ē. pschedkyda Kerk pschistaji temu, so ma so jena pschicžina czeſkeho pschiwſacza ſcheczijanstwa pola naszych wózow tež w tym pytacž, so bu jin to ſamu runje wot Němzow, jich tehdomniſkich njepſcheczelow, pschinieſene. ē. wucjer Schuža s Nachlowa wukladowaſche imena, kotrejž ſu so hiſceže hacž do dženbiſcheho duja wot tamnych czaſow ſdžeržowale, kaž: Čzornýbóh, hromadnik, praschiza, Mjeſchiz (wot měſchnikow) atd. Dalejha debatta roſpſcheczeraſche so tež potom na paležikow (däumlinge, gnomen) a pschipoſdniz, pschi cziimž ē. duchowny Kubiza ſajimawe powjedanje luda s wojerowſkeje krajiny wo tutym prjódkiſjeſche a ē. wucjer Wojnař wo wužmužowej horje (Stromberg) jako něhduskim ſydle paležikow a jich pschedkydlenju do lubijskeje hory powjedaſche. Skoncžnje napominasche hiſceže ē. ſarar naležnije, je-li ſnadž býchu so tu a tam hiſceže ſawoſtanki starých czaſow w ſemi namakale, kaž popielniž a no paſchki (urnen) atd., so so te ſamie tola njebychu roſbile, ale ſdžeržale a na pschisprawnym měſcze wotedake. Po ſkonczenej debacie wo pschednosčku wupraji so ē. pschednoscherzej wot pschedkydy wožebity džak towarzstwa, kotrejž bě tež w połnej měrje ſaſluženy. — Dale mějeſche so potom roſrečzenje wo powſchitkomnych naležnoſćach towarzstwa a porucžowasche pschi tym ē. wucjer Wojnař ſwěru nowy czaſopis „Lužica“ towarzstwo wobſanku tež, psches wotewſacze wjazorych cziſłów „Lužicu“ podpjeracž. Dale so tež wobſanku, wožebity ſpěwanſki wotrjad w towarzſtwie ſaſožic, kotrejž ma ſerbſke narodne ſpěvy hajic, a plahowacž. Skoncžnje so hiſceže wubjerſk poſtoji, kotrejž porucžnoſć dosta, wſchitko nusne ē ſaſoženskemu ſwiedżenju towarzſtwu pschihotowacž. W džewjatej hodžinje so ſhromadžiſna ſkoncži a ſobustawy so roſenidžechu s tym měnjenjom: My ſmy dženja ſajimawu rjanu ſerbſku ſhadžowaniku měli.

S Kettliž. W naſheri wožadže je so ſańdžene lěto narodžilo 194 džeczi, 110 hólzow a 84 holzow; bjes nimi 2 poraj dwójnikow, 12 morwonarodžentych a 24 njemandželskich. Narodžilo je so 25 džeczi wjazy hacž lěto předy. Pschipowjedaſlo je so 49 porow, a to 44 porow w naſchim Božim domje, 5 porow pak w druhich zyrkwiach werowanych. Spowjednych bě 5098, to je 20 wjazy dyžli lěto předy, mjenujž 1788 Ššerbow a 3310 Němzow, 3 wožebithych kniežich, 78 pacžertſkich džeczi a 144 doma abo w ſchulach wopravjenych. Semrjelo je 122 wožobow a to 63 wotroſczenych a 59 džeczi hacž do 14. lěta, 68 mužſkich a 54 žónſkich; 3 ſu ē njeſbožu pschischiſi: 1 wot konja ſaražen, 1 wot želeſnicy a 1 wot czeſkeho woſa pschejedžen. 1 ſamomordař (bě ſo ſatſeliſ). S zyka je 20 wožobow mjenje ſemrjelo dyžli lěto předy. — Naſch rjanu Boži dom bu ſańdžene lěto wo boňoweny. W tutym lěcze naſcha zyrkej po wobſanknjenju zyrkwiſkeho prjódſtejſtwa na ſwiaty wóſtar, kletku a dupu nowu plachtu doſtanje, kotrejž ma

so najprjódzy w czašu njedželov po šwiedzenju ſwj. Trojiz na ſložic, dokelž ſu tu ſa druhe czaſy zytkwinkſkeho lěta (wožebje ſa wýſoče šwiedzenje droha a bohacze wuſchita čerwjenia nimale nowa plachta) hiſcheze dobre a pſchne napołozki.

Se Šmilneje. Sańdżene lěto narodži ſo w tudomnej wožadžje 80 džeczi. Semrjelo je 35 wožobow, bjes nimi 21 džeczi. Wérowaných bu 15 porow. Spowjednych ludži bě 1848, bjes nimi 108 Šserbow. Liczba spowjednych je ſo wo 20 powjetſchita.

* Š Nježwaczička. Ma šwiedzenju noweho lěta hiſchachmy „ſ Božeho města“ ſzéhovaze powjescze: W lécze 1881 běſche w naſczej wožadžje narodžených 114, jako 59 hólzow a 55 holzow. Pſchipowjednych běſche 41 porow, ſ nich w naſchim Božim domje wérowaných 34 porow. Spowjednych w hromadžje 4666. Semrjethch běſche 70 wožobow, mjenujzy 36 mužskich a 34 žónskich.

Š Klukſcha. Sańdżene lěto je ſo w naſczej wožadžje 106 džeczi narodžito a to 56 hólzow a 50 holzow. Bjes nimi bě 1 por dwójkow, 2 morwonarodženej a 13 njemandzelskich. Spowjednych bě 4000, mjenujzy 3512 Šserbow, 423 Němzow a 65 wopravjenych. Semrjelo je 78 wožobow, 43 mužskich a 35 žónskich, 32 džeczi a 46 ſroſcenyh. Pſchipowjedanjow bě 25, wérowaných bu 18 porow. W kollektach ſo 196 ml. 57 np. naſvěra.

Š Rakez. 29. dezembra ſ. l. wotdžeržachu tu k. wuczerjo: kantor Rada, Wróbel a Pawlik a někotsi budyszy seminaristojo konzert. Š wopředka ſo džiwachmy, ſo bě ſo tak mało Šserbow na njón ſechko, tola jako program do rukow dostachmy, nam džiwanje ſańdže. Bě tam tak mało ſerbſkich ſpěwov, ſo njemóžemy Šserbam ſa ſlo učez, ſo tu njepſchinidžechu, a to cžim bôle, dokelž je w Rakezach wiška wjetſchina wobydlerjow ſerbſka, ſužodne wſy pak ſu ſtoro i cžista wot Šserbow wobydlene. Konzert je ſo powſchitkownje radžiſ, wuſbehnyč dyrbimy piſtanje na klavieru wot k. kantora Rady, kaž tež na huſlach wot seminaristy Bjarnata. Wubjernu ſlawu dobychu ſebi tež pſchi duettach a ſolah knjezna Krawez, k. wuczer ſr. Wróbl a seminarist ſeit.

Š Khróſcziž. Kaž hižom předawſche lěta, tak běſche ſebi naſche ſpěwanſke towarſtvo „Jednota“ tež lětža na džen tſjoch kralow rjany ſabawny wjeczor pſches hodonwe wuſhōwanje abo Bože džeczowwe wobradženje wuhotowało. Dokelž bě ſo tež wjele hoſeji naſchko, bě towarſchna ſala pſchepjelnena. Hacž runje fortuna ſwoje dary njerunje wudželſche, dha tola zhy ſweczor to, ſchtož čzycmy pſches ſrijadowanje tajkeho ſwiedzenja dozpicz, mjenujzy duch ſtroweho pſchistojněho žorta, wjeſelosče a nježebicaje bratrowſkeje luboſcze, knjeſeſche.

Š Lubija. Šsrjedu 11. januara ſtej ſo na budyskej dróſy brožni ſorbarkarja Hieki a reñiskeho miſchtra Stephana wot palitej. Wohení je po ſvacžu ſaloženy.

Přílopok.

* Létuſcha ſyma, byrnjej jara mila, ſo hiſcheze tola njemóže ſi tej wot lěta 1537 runacz. Stara Zwickawſta chronika pſiche mjenujzy ſ tamneho czaſha ſkładowaze: Hody a 12 dnjow poſdžischo je tak czoſlo bylo, ſo móžachu hólzy nowe lěto a na tſjoch kralow we wěnzach ſ koſežanzow a fijałkow thodžic. Na tele wujadnje mile wjedro pſchindže pak w lécze wulka ſuchota a drohota.

* Na knježim dworje w Triftungenburgu běchu na lubju wýſche wovčeje hródze 3000 zentnarjow jecžmjenja naſhypali. Škabe rjady pak taſku czeſkotu njeſcz njemóžachu a ſo ſlamachu. Noſpadanki a jecžmien do hródze dele panhchu a ſaraſhchu 80 wožow.

* Njedawno ſu w zoologifſej ſahrodže w Draždžanach dwě naſtarſhej ſwércezi, dweju mjeđwiedžow (barow), dla wulkeje braschnoſcze a drjechliwoſcze ſatſelili. W mjaſzu jeneho mjeđwiedža trichin namakachu a ſo teho dla ſ jedzi pſchedawacj njehmědžeſche; wón ſnadž je wulke myſche, kotrež cžaſto w mjeđwiedžowej kletzji běhaja, žrat.

* 9. januara je ſebi dželaczeř Voigt w Zwickawje, ſo by ſwoje ſwiedzenje ſkóčiſ, w tu ſhwilu ſo bě jeho žona wuſchla a jeho dwanaczelémny hyň, wo jſtwje pſchepywaz, w kniſy cžitashe, ſi britwju ſwiedzenje roſreſnył. Taſko běchu Voigtej, kotrež běſche ſo wýſche teho do krka reſnył, brjuch ſažo w hromadu ſechili, do neſtehu jeho do hojeſtne, hiſcheze běſche hiſcheze 10. januara pſchi ſwiedzenju. K hróſbnemu ſkutkej je jeho njewuhojſliwe boſtne žoldkowe cžepjenje wabiło.

* Wóndano je ſo w Koizſchu pola Wurzena žadny podawf ſtał, ſo je ſo jena huſeza w hacze ſatepila. Huſeza ſo we wodže, ſi džela ſ lodom poſtrytej, ponurjowashe a pſchi tpm pod lód pſchindže, ſi wotkel puej do ſwobody wjazy namakacj njemóžesche a taſ ſwoje ſwiedzenje ſhubi.

* Cželz, kotrež je 19. dezembra ſ. l. ſ dwórníſhčja w Neumarku w Voigtlandje cžeknył, hiſcheze pſchepo w ſeſbach wokoło Reichenbacha bludži. Schrotowe kufki, kotrež běchu 30. dezembra na hońtwje džiwiſemu ſkoczeſzu do kože tſelili, běchu cželza taſ roſnijemdrile, ſo by wón lóhko doſcz jeneho muža, na hońtwje wobdželeneho, ſe ſwojimaj rohomaj roſtoſk, jeſli ſo tón njebudžiſche wostajſchi wſchego cžeknył. Pſchi hońtwje, kotrež w tychle dnjach ſažo cželza dla cžinachu, tuteho ſi zhy ſjenadeńdžechu.

* Na pŕaſchenje: taſ wjele je na czaſu? budže ſo pſchichodnje (hdy, ſo hiſcheze prajiež njehodži) wotmoſwiež: tſi ſchtrwórcz (běrtli) na pjaſnacze, na poł džewiatnacze atd. Jedyn barliński čaſhnikar je mjenujzy deſimalny czaſnik wudželaſ a we wulfadnym woknje wustajſi, na kotrejž je dženſki czaſ do 20 město do 12 hodžin roſdželeny. Wjele ludži hižom wěſčeſi, ſo doſko wjazy tračž njebudže, ſo budže ſo tež czaſ, kaž je ſo to hižom ſi pjenefami a měru ſtał, po deſimalnym ſystemje měricz.

* Dwaj njedocžinkaj najhórſcheje družinhy buſchtaj w tychle dnjach wot polizije w Hamburgu wuſlēdženaj. Jedyn pſchepupz ſ Memel ſo pſched dleſchim czaſom i jenym pſchepupſkim pomožnikom w Hamburgu ſaſydi a wobaj někto w Barlińskich a druhich nowinach na wěſteli wotcziſhčecz dawaſchtaj, w kotrejž wonaj guvernancy (wuczerki) do Ameriki pytaſchtaj. Holzy, kotrež ſo jimaſ dowěriču, ſtaj wonaj potom do kurwařskich khežow do Ameriki pſchedaſoſ. Polizija ſkóčenje pſchipadnje powjescze wo jeju wobſchudženach doſta a jeju bydlo pſchepytajo wjele žónſkich ſotografijow namaka. Wjele holzow ſe Sakſeje je jako woportuteju njeknicžomneju do njeboža a nječesče pſchischo. Gſlepžowſti pſchepupſti a jeho pomožnik buſchtaj ſajataj. Sa tajſkich ſkóſtneſtich cžlowjekow žane khostanje wýſoke a czeſke doſcz njeje.

* Njehańbicžiwe rubježniſtwo ſtaj 4. januara dwaj mužaj we Wejdze wuſlēdloj. Wonaj wo ſrježd měſta na haſy jenu 15lětnu holzu nadpanyschtaj a jej ſi gwałtom wložowe pletwa wotřenyschtaj. Polizija paduchow hiſcheze wuſlēdžila njeje.

* Dokelž je ſo poſledni czaſ w Konstantinoplu cžaſto ſtał, ſo ſu wojozy na bělym dnju na ludži rubježniſke nadpady cžinili, ſu wojerſzhy kommandantojo wot wójnskeho ministra porucžnoſc dostaſi, ſo dyrbja ſwojich wojakow krucze wobstražic. Teho runja bu wukaſane, ſo maja wojerſke patrouille ſtajne město pſchecžahowacj a žandarmow pſchi ſlojenju ſkóſtnikow podpjeracj.

* W Höchstu pola Frankfurta nad Majnom šo jétra na žadławe waschnje rosschérjeja. Schule ſu ſo dyrbiale ſanknycz, dokež ſu tež wuczerjo na tule hroſnu khorosz ſchorili. Góle mięto po karbołowej fízalini, kotaž je pječza najlepšchi ſredk psche jétra, wonja.

* Dzowka jeneho korečmarja ſ Burizow w Hornjej Schlesyńskiej mjeſcze pſched něotrymi dniam na poruczenje ſwojego nana do jeneje wžy ſady Ratiabora 150 mk. danje njeſcz. Duży po puczu holzu rubježnik nadpadże, kranj jej pjenjeſh a draſtu a woftaji ju poł nału na drósh ležazu. Porubjena holza běžeſche do přenjeſe khěžki najblížſcheje wžy, wupowjeda žonje, w khěžzy býdlazej, ſwoje njeſbože a proſchesche wo něchtu draſty, ſo by ſo móhla domoſi wróćicž. Holza pał bě na ſwoje njeſbože runje do wobylenia rubježnika pſchischa. Ležna mandželska, kotaž ſkóſče ſwojego muža ſnaſesche a ſo pſchi ſebi dla radzeneho rubježniſta wjeſteſche, praji holzy, ſo dyrbii do komorki pódla ſtwy ſaſtupicž, tał doloſho hacž jej draſtu pyta. Vjes tym muž domoſi pſchisidze a jało bě tón ſhonit, ſo porubjena w jeho khěžzy pſcheywa, wobſanknyschtaj njekniczomnaj čłowjekaj, holzu ſkózowacž. Muž pſchikafa, pěz pyriež, ſchtož ſo tež ſta. Wboha holza, kotaž pódla w komorzy ſte wotpohladu ſkyschesche, wuftorci w ſmieritnym strasche kruh hlinjaneje ſcženj a cžekn pſches džeru ſ komory. W ſuſodſtwe wona rubježny nadpad ludžom ſobudželi, kotaž ſo ſe žandarmom k rubježniſkej podachu, ſo bychu jeho ſe žonu ſajeli. Věz ſo wo prawdze, kaž ſo pſchewrēdžichu, hizom pyrieſche. Ruhježnik a jeho žona buſhtaj ſwiaſanaj a do jaſtrwa wjedzenaj.

* Saſo hizom ſu paduſchi ſtrach theatroweſti wohnja k temu wužiwali, ſo bychu pſchi tym móhli ſwoje pakofezenja ſlepje dozpicž. W džiwallę w Besançonie wokachu někotři njedocinckoj w cžaſu hračza wohení! Vjes ludžimi naſta wulka měſtečka a ſchmijatama, hacž runje direktor a hrajerjo wſcho cžinjachu, ſo bychu ſatrafených ſměrowali. Durje a wokna buchu roſtamane a roſbite, žony cžejko

sranjene a wjazowym woſobam cžaſniki a pjenježne móſhniſe kranjene.

* Italſka kralowa je w tyhle dnjach pruhu jako baba wobſtała. Na wuſhodze na horu Zucco, kotaž kralowa wondano, wot 4 woſobow pſchewodžena, cžinjeſche, ſetka wona na drósh jenu burowku w porodnej nyſy. Kralowa jej hnydom k bokej ſtejeſche a ſ jejnej pomozu pſchisidze mlody Italjan na ſwét. Horakijo ſu ſa kralowſku babu, kotaž tež macž a džecžo bohacze wobdari, jara ſahorjeni.

Cyrkwiſke powjeſće.

Werowanie:

Pětrowſka zyrkej: Handrij Wicjaš, korečmar-najeňat we Burizař, ſ Mariju Madlenu Jeremiasz.

Michaelska zyrkej: Jan Korla Böthig, živnoſeſer w Poriſhizach, ſ Hanu Kriſtianu Scholcziſ ſ Delnjeje ſinje.

Křečení:

Michaelska zyrkej: Augusta Martha, Jana Augusta Hejdý, dželacžera a wobyleria we Wulkim Bjeſtowje, dž. — Ernst Biedrich, Handrija Hencžela, fabrikſteho dželacžera a wobyleria w Dobruschi, ſ.

Katholicka zyrkej: Elsa Sławjena, Arnolda Hoſmannna, maſchinleſko twarza tu, dž. — Marja Hana, njemandž. dž. w Lejnje.

Zemrečí:

Džen 25. dezembra: Jakub Wjenl, khežer a krawz pod hrodom, 76 l. 11 m. 16 d. — 29. Hana Marja, Jana Augusta Holbjana, murjerja a wobyleria na Židowje, dž. 5 l. 6 m. 25 d. — Hilžbjet Frieda, Hendricha Roberta Henniga, maſchinleſko mischtra a wobyleria na Židowje, dž., 2 l. 9 m. 13 d. — 30. Madlena Ryhtarjez, njebo Michaelsa Hanſteho, býwſeheho měſtečzana a wobyleria, ſavostajena wudowa, 61 l. 4 m. — 2. januara 1882: Jan August, Jana Augusta Scholty, hospodařeſko pomožnika w Delnjej ſinje, ſ., 2 m. mjenje 3 d. — Pawoł Oswald Kurt, Korle Almanduſa Oswalda Roberta Gralowa, expedienta a wobyleria na Židowje, ſ., 2 l. 8 m. 14 d. — Vinna Martha, Handrija Michaelsa Bartuſcha, khežerja a korbarja na Židowje, dž., 1 l. 10 m. 23 d. — Hanža ſwudowjena Röžlerowa, jatmožniſa na Židowje, 80 l. — Jan Korla Hermann, njemandž. ſ. na Židowje, 3 m.

Emil Wehrle

na jerjowej haſhy

porucža pſchi potřebje $\frac{6}{4}$ ſcheroke cžermjene poſkleskýchowe ſkaniny, ſtary kóhež po 25 np., běly dwajloſhczowski plát jara tunjo, $\frac{7}{4}$ módry plát, barbu njepushežaty, ſtary kóhež po 45 np., bavmjane, poſwolmiane a woſmiane ſuknjowe a kholowowe ſtoſy, kóhež wot 25 np., koſčlowe barchenty, ſo bych ſ tými rumowaf, po wurjadmje tunjeſ ſpacjiſnje.

Rokowaný ſtwjelzowy abo njetrjený len,

taž tež wutreny len kupuje po kózdej dželbje a kózdy džen mechanika dželko-pſchadownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjený len, a to jenož ſobotu w Grüznerer domje, ſ nutſkodom ſ jerjowej haſhy, kupuje.

Koſaze kože.

Hoſjafe, cželaze, wowcze, tħórtjowe, mordarjowe, ſajecze a karniklowe kože kupuju po najwyschſich placiſinach. — Wſchě družinu pjeſzowych kožow vjes molow, kaž tež ſchózuchowe kože ſu po nojtunisich placiſinach na pſchedan pola

Gustav Raucki
na garbařské haſhy.

Čerſtwe ſorny

kupuje po najwyschſich placiſinje
Angerez džiwiſka wikowartaſja
w Draždjanach, wulka zyhelnſka haſha 29.
Kupz je kózdu ſobotu w Braunez deſtilaziſi w Budyschinje nadeneč.

Proſata

ſu na pſchedan na knježim dworje we Butoſcziſach.

Korbj

ſu tunjo na pſchedan, stare ſo derje a tħwatnje wuporjedža wot Jana Petſchki w Hlinje.

We wudawańi „Serbskich Nowin“ je na pſchedan: Spěvna radoſež; ſběrka ſchulſich ſpěwov. Do ſeleneje wobalki ſwiaſana ſa 50 np., do twjerdych deſkov ſwiaſana 70 np.

Placjiſna žitow a produktow

w Budyschinje 7. januara 1882.

Žitowý dwoſs: 2507 měchow.	Na wikaſh		Na burſy	
	wot mf.	haſz np.	wot mf.	haſz np.
Bičenja 50 kilogr.	10	95	11	91
Rožka	9	5	9	30
Zecžmieni	7	39	7	97
Wobſ	7	20	7	50
Hróč	—	—	—	—
Woka	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Zabky	14	—	15	—
Hejdúchſka	18	—	19	—
Bérny	2	—	2	50
Butra	1	2	2	40
Bičenja muka 50 l.	9	50	18	25
Ržana muka 50 kilgr.	9	—	13	25
Sýno	2	90	3	60
Słóma 600	28	—	30	—
Proſata 316 ſcht., ſcht.	12	50	24	—

We Wbohowje pola Nježwacziſka je kheža ežiſlo 5 ſ bróžnju na pſchedan.

Žiwnoſeſz na wžy abo tež korečmarſtwo ſo pyta ſa rentabiliku měſtečanské ležomnoſeſz ſ poł kózrom pola, k temu kluſhazym, wuměnici. Poruczenje pſchijima Pawoł Mühlle w Budyschinje na dwórníſteheſzowej haſhy (bahnhofsstraße) 11.

Wosjewjenje.

adreß y p o s t s k i c h p o s t y l k o w n a s t u p a z e.

Bo dostatych powieszach Khézorskeho knjesa wyschego pôstskeho direktora w Draždânah wot nekotreho časa pschi pôstskich wustawach w stronach se herbskim wobydlerstwom často pôstke pochyli s adresami w herbskej rečzi pschiladzeja. W tychle adresach su s džela samo čišće nemiske swójne mîena, kaž Schneider, Schmidt, Müller atd. w herbskim pschelozku s Kravzom, Kowarjom, Mlynkem pschelozene.

Dokelž so pôstke pochyli, pschi kótrychž so pošlednje stanje, sa njewostaromne wobladuja, cžim bôle herbski pscheloz mîeno s wjetsha prawie njepodawa, bjes tym so dyrbi po priódpišanju w § 5 pôstskeho porjada wot 8. mérza 1879 w napisach dostawať tak s westa wusnamienjeny bycž, so so kózda njewostosež wolstroni, so herbszy wobydlerjo tudomneho kniežerstwoveho wotrjeha k nadrobnemu skozowanju po postalskim priódpišanju namolwia s pschispomienjom, so maja hospodařske schkodovanie a herciasche njespodobnosće, psches njewobedžbowanie tuteho priódpišanja nastawaze, kóbi pschipíšacž.

W Budyschinje, 30. dezembra 1881.

Wokrješne hejtmanstwo.
s Beust.

Drjewowa awkzija.

1. Pónedjelu 16. januara 1882 ma so na Lupjanskim reviru
33 bréšových ſuchich dolhich hromadov,

84 khójnowych = = =

48 = wulešowanych dolhich hromadov,

sapocžat dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodžin na woczej horje pschi pšowjanskej drôsy, a

2. Štvortku 19. januara 1882 na drobjanskim reviru

138 ſuchich dolhich hromadov,

sapocžat dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodžin pschi wulské huczinje sa hotowe pjenesy sjanenje na
pscheladžowanje pschedawacž.

W Minakale, 11. januara 1882. Hrabinska Einsiedelska inspekcija.

Drjewowa awkzija w hrabinskim nješwacžilskim majoratsskim ležu.

Wutoru 17. januara 1882

ma so wužitkowe a palne drjewo, w tudomnych ležnych revirach pschihotowane, jačo:

50 schtuk khójn. schtomow, 13—18 cm. šren. šyln., 8—10 m. dolh.,

10 = = klozow, 12—13 = horn. = 4,5 = =

100 = = twj. žerbž., 8—15 = deln. = 8—10 = =

111 Rm. khójnowych schêzepow,

122 = = kuleczkow,

201 = = pjenow,

33,50 stotnjow khójn. ſbytkneho drjewa,

50 hromadow dolheje walcziny,

4 Rm. khójnowych kuleczkow,

29 = = pjenow,

93 khójnowych dolhich hromadow,

1 Rm. dubowych wužitkowych schêzepow,

1 = = palnych schêzepow,

1 = = kuleczkow,

4 = lipowych schêzepow,

1 = = pjenow,

4 hrom. dolh. walcziny s lišejow. drjewa,

pod wuměnjenjemi, do awkzije wosjewomnymi, na pscheladžowanje pschedawacž.

Šhromadžisna na drjewniſčezu we wotdželenju 7b (w sajeczim kucze) dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodžin.

Hrabinske hajniſke ſarjadniſtwo.

Njeprashk.

Dr. Schrammowy bróſt- a laxirthej,

dosež snaty jako wožebny kredl, čiſcji krej a ſtukuje tažodnje wotwodžazy.

Prawdziwy ma jón w pakcítach po 25 a 40 np. na pschedan

měščianska haptika w Budyschinje.

Wusbytſ ſa hospodarſtwo.

Jedzny žonopowy pôſver (Speise-Sens-Pulver) k ſamopſchihotowanju pélneho a čiſteho jedzneho žonopa (moſtricha) w buschkvach po 50 np., 150 np. a 250 np., tak ſo $\frac{1}{2}$ kilo hotomeho jedzneho žonopa jenož 50—60 np. kloschtuje maja prawdziwy na pschedan

měščianska haptika w Budyschinje na hlownym torhochcežu a

knjehoj bratraj Merschej na žitných vikach.

Wosjewanje je kózdej buschki pschivdate.

Winovh ſicžowvh měd,

sa dobrý spósnaty kredl psche ſachelowy woskot a dybawosć, porucza w bleſchach po 60 np. hrodowska haptika.

Cigarry

Kasdos Polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np.,
1 ſchtuku po 2 np. porucza wulku dželbu

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Khofej,

čiſcje a derje kłodžaz, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paleny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſći Gustav Poser.

Piſne knihi

po priódpišanju
porucza jara tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatnej haſy 6.

Knihy

sa rataſke knihiwjedženie
w bohatym wubjerku porucza tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatnej haſy 6.

Wat najwjetſeje wažnosće ſa

wocži kóždeho.

Tata jenož kama wérnje prawdziwa dr. Whitowa wodžicza w Traugottta Ghrhardta w Grožbreitenbachu w Thüringskej je wot léta 1822 kwetohlawna.

Dostacž w ſalonach po 1 maržy w hrodowskej haptice knjeha E. Menznera w Budyschinje.

Nech kóbi pak kózdy wescze jenož wo wérnje prawdziwu dr. Whitowu wocžowu wodžiczu wot Traugotta Ghrhardta žada. Janu druhu.

Wusbytſ ſi ſitov: Knjehoj Dr. Ghrhardt. Sa poſlednju pochyli Wascheje prawdziweje dr. Whitowej wocžowej wodžiczu ſo džaku, móžu Wam s wjezelosću ſobudželicz, ſo kóym doſpolne wutrowenj a pichetu jenož, ſo by kózdy na wocži čerpiažy wo tutym jednorym wubjernje hojsznežne kredl, dolež je prawje wulke roſhernoſeže hody (ſleduje ſtaſanje). New-York (polnozna Amerita), 4/11. 80. Georg Seyschab, reſbar. Dale: Dolež bleſcha Wascheje prawdziweje dr. Whitowej wocžowej wodžiczu ſara dobrú ſlužbu činjelche (ſleduje ſtaſanje). Siegburg w. Kólna, 18/11. 80. Hofmeister, prjodſtejet kofatneje.

Serbske lutherske knihowne towarzstwo.

Pózbelnik naszeho towarzstwa w saksich herbskich wózadach je wot dženžniščeho dnia Gusta Hataš i Maleje Dubrawy w Maleschegach.
W Hodžiju, 9. wulkeho róžka 1882.

G. Imiš, farat,
pschedbyda.

Vorucžamý s tuthm herbskim hospodarjam nowy ratarSKI czašopis:

„Serbski Hospodař.“

Wužadža w Budyschinje prénju a tseczu žobotu kózdeho měšaza a placzi we wudawarni „Serbskich Nowin“ po llétnje 38 np., na pôsze pak jako pschiloha „Serbskich Nowin“ schtôr cžlētnje 25 np.

Na asthma (czežki dych) czerpiazym porucža jedyn wot tuteje khorosče wschón wuhojenj, bje wscheje spekulazije, hnydom polozowazy, khwatuje hojazy, wot lekarja poruczeniy, zyle njeschkodny njeprshetrijeniy krék a wobstaro tón žamy sa wurunanje žamhých wudawkov wot $3\frac{1}{2}$ mk.: wyschshi inspektor Schäfers in Lindenau bei Leipzig. Pomož bjes dwěla.

P. Strobelowy atelier

Na njebolesne sažadženje khumšátnych subow a plombirowanjow po najnowšim systemie.

Wotstronjenje subybolenja, subowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

A rěčam wscheđnie dopoldnju a popoldnju wot 8 hacz do 5 hodžin. Schudym darmo.

C. Santo Passo nažleďnik

Ludwig Tiedler

porucža swój sklad hotowych rowow hámjenjow i marmora, sornowza, ſhenita a pěškowza pschi po trjebe dobrocžitewmu wobledžbowanju.

Ponowjenja šo derje a tunjo wobstaraja.

Albumy, zigarrowe etwije, pjenjezne mošchnicžki, pižne mapy, notizknizki, žonske toſche w najnowšich muſtrach a po najtunischičh placžiach porucža

Gustav Rämsch na bohatej haſy.

Sporuſch (mutterkorn)
kujuje hradowска hapyka.

Bukicžanske ratarſke towarzſtwo.

Wutoru 17. januara, popoldnju w 5 hodžinach smjeje šo towarzstwowe poſedženje, na kotrymž knes kubler ſeřk wo „tobakowym monopolu“ pschednoſtuje.

Do Ameriki
i poſtſkimi parnymi lódžemi
i Hamburga

psches druhe europiske pschiftawy wosymy parſhony, kotrež šo bjes farady agentow direktnje na naš wobrocža, po poníženej placžiſuje.

Lódžna, wot wyschnoſče dowolena expedizija
Spiro & Co. in Hamburg
Bahnhofstraße 7.

Bytaja šo jena ratarſka hospoſa, kuchařka, ſtwinska holza, 2 dobray konjazaj wotrožkaj, 1 dwórski stražnik (wajchart) a hródźne džorovi wot pschiftajazeje žony Heynoldowej na jerjowej haſy.

Pensijsa.

4 hólzy móža wot jutrow 1882 dobru a tunju pensiju i wuziwanjom kloviera dostacž w Budyschinje poſla Oskara Wiegnera, dželaria instrumentow na Horschí haſy čo. 42, I. etaža.

6. 1. 1882.

Pječen běše dobra, prawa,
Mjehka, slódna, wubjerna.
Za to pječoraka sława
Tebi, sławnia hospoza!

Pětnej dženj ſimjercze

njebo
Marje, knesa Petra Schpotki
w Porſchizač
mandželskeje.

My dženža i nowa spominamy
Na tamne ſrudne, ſtysla poſne dny,
Sso je byšami dopomijamy,
Kaf czežži loni domaphtal ſy
We Porſchizač tón luby Schpotke dom
S tym jara ſrudnym ſimjernym podawkom.

Hraj, džewjatnatoh' wulkoſ' róžka
Je naju luba ſotra najstarscha,
Hdyž njevedžachym žanoſ' proſčka,
Na jétra njenadžižy wumrjela,
Haj, ſichtworth džer, hdyž běſe ſchorila,
Te — Bohu žel — tež hízom wumrjela.

Tón jeji ſyn tsi njezd'le předy
Te ežezzy ſchoril na jétra;
Ta luba macž, kž běſe tehdhy
We khorosći joh' ſkveru hladala,
Hdyž jeji ſyn tu ſtora wotkori,
Boh macž na ſmjerne ſožo poſoži.

Hdyž mój — jej' ſotrie — domach věchmoj
Wo jeje nahlej ſimjerczi ſhonitoj,
Dha mój wostajici wſchego džehmoj
Se ſtylniej wutrobu tam domoj t' njej,
A hdyž tam pschindžechmoj — o ſrudoba —
Dha nežmědžachmoj tam t' njej do doma.

Pschi ſhorosći tej' macžerneje,
Hdyž ſyn tež hízce ſkory ležesche,
Dha ſchori tež ta džovka jeje,
So w domje nichtón ſtrowy njebeſehe,
A khorosć bě ju tvierdže pschimnyla,
So wjele dijov w bje wſchob' rojoma.

Ta luba džonka, ta wſchak njeje
We ſkwojej ežezzej heznej khorosće
To ſhonita, jo macž ta jeje —
Kž bě tež město jeje nana ji —
Te hízom na jétra ſa wumrjela,
Haj hdyž ſyn ſa macž bě dvaſ dijey do rota.

Nah' wutroba hýſce dženža boli,
Haj, dženž ſa jeje ſtěnem ſimjernym dnu,
So pscherodžecž ju njeſkym móhli,
Kž radý pscherodžecž my čzvchymy ju,
A hraj, to běſe ſterba ſatanija,
Dónj na jétra bě wona wumrjela.

Pschi ſkwojej ſimjerczi jaſtavaji
Tob' luboh' ſyna, džovku, ſotrie dñe,
We totrnž mjenje džak ſo praji
Nekť foždom', kž jim w uſu ſ radže bě,
Džak wſchém, kž i troſtom, ſ radu, ſ pomožu
Jim we jich uſu blisko ſtejach.

Bě w Počaplizblach narodenja,
Hdyž njebo nau — kral — ſahrodnik tam bě,
A hdyž bě rjenje wotroſzena
A narovla na ſtužbi džela wſchě,
Dha ſtupi jako ežekna ujewieſta
S tros ſchopku i Poſchiz do toh' mandželſta.

Hdyž wona bě netk wojenjena
Vet ſfinacze we čzichim mandželſtwi,
Bu hízom ſahe ſvudowjena,
Hdyž wumrjeli ſi jej' luby mandželſti,
A wota ſa hacz do ſimjercze ſ wudowu,
Schotz traſelce ſet' wóžomnacze tu.

A tak ſy, luba ſotra, wſchla
S toh' ſkwoť dom ſ tom' lubom' mandželſtom'
A tam do Božoh' raja döſčla,
Hdyž ſa džada ſy ſebi dawno ſ njom'.
Haj, hdyž bě džewječ a pječžeſacž ſet',
Dha wovuſčet ſkhes ſrudnu khorosć ſwět.

Ty pak, o luby, hnadtň Božo,
Kž nočezh ſimjercze žanoſ' hreſčniča,
Hdyž pscherowata ju khorotožo,
So ſimjerczi njebe zyle hotowá,
Dha doj píches khrysta kramu ſaſtužbu
Ši ſ hnadtň wěčnu ſbōžnoſč we njebu.

Tak, luby ſy, luba džonka,
Waj luba macž njei' wjaz tu na ſwěčzi,
Kaz luby nan, kž džed a wowlu
Ta macž tež čiſte w kħlōdnym roje ſpi,
Jej' duſča w njebu wěčnu ſbōžnoſč ma,
Duž na ſwět ſ nam ſej wjaz ſeſežada.

A tak ſa ſpi we Božim mjenje
We kħlōdnym roje, luba Marija;
My njeb'džem ſe ſabječ ženie,
Hacz jenu tež naſch bě ſo dofonja,
Hdyž ſa tobu, o luba ſotra, my
Do Božoh' raja domoj pschednoſčem.

Tam, jenu tam we Božim raju,
Tam, hdyž naſch luby ſbōžnič Jeſuſ ſe,
Tam, tam, hdyž wſchidž wuziwanju
Tu ſbōžnoſč i hnadtň do wſchej wěčnoſče,
Tam, tam ſo čzemy wěčnje ſradowacž
A Bohu džak a kħwalu ſaſpěvacž.

W mjenje teju dweju ſrudneju ſawostajeneju ſotrow
Petr Alónk.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so koždu sobotu.
—Štwórlétna předpłata we wudawařni 80 np. a na děmskich póstach 1 mk., z přinjenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkoje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynka 10 np. a maja so najpozdišio štwórtk hač do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíšć Smolerjec knihiččeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 3.

Sobotu 21. januara 1882.

Lětnik 41.

Tsinacze wołow.

W bitwie pola Fehrbellina, w kotrejž wulkim kurwierich Biedrich Wylem Schwedow pobi, bě so młody wojał s mienem Sandrij Kožak se swojej hróbkościu wuśnamienił. Wón měsche wulke swoże, so wychscheho schwedskiego offiziera jateho rwa. Sa hróbkość, pschi telej skladnoſci wopokasanu, bu Kožak sjanije pochwaleny a kurwierich jeho do swojeje gardy pschija. Do tuteho wotdželenia so jenož najrjeſiſhi a najsaſluzbiſhi wojazh wubérachu. K temu pschiidže, so mějachu kurwierichowi gardistojo mało džeka ale wjele mſdy. Wysche teho změdžachu so nadžec, so so posdžischo na kurwierichowych hrodach sa domownika abo hajnika pschistajichu. Na wječor ras pschiidže Kožak s kralowej straže. Wón s težalom pod pažu k mischtnej Měrczinkej džesche, tehdomnemu najwustojniſchemu brónjerískemu kwarjej w Berlinie. Tutón dyrbjesche jemu malu schkolu na težoku wuporjedžic. Mischt Měrczin měsche na młodym, prostym czlowjeku, na jeho powjedanju a waschnju spodobanie. Wón so s nim bliže spschecželi a jeho na czasczishe wopryt pscheproky. Kožak tele pscheprošenje rad pschija, dokelž so jemu rosręcžowanje s pschecžniwym starym derje lubesche. Hischce wjetſche spodobanje pak měsche wón nad jeho jeniczkej džowzny, lubosnej Marji. Młoda holza běsche so s wopredka, hdyz zush wojak pola nana pschewywasche, jenož bojaſnie do jstwy swěrika. Mischt Měrczin ſam jejnu ſedžliwoſc na młodego czlowjekla wobroczi, ręcžesche wo nim wospjet a jeho pscheko s połnej wutrobu khwalesche. Tak so sta, so Marja pscheko czasczischo pschiidže, hdyz Kožak jejnego nana wopryta. Wona potom pilne pschedžesche abo schijesche, hdyz so mužaj bjes ſobu ſabawjeſchtaj, a poſluchasche s woſebithym dželbraczom, hdyz Kožak wo swojej ſlužbje pola kurwiericha abo wo wójni, w kotrejž bě pschecžiwo Šawedam mužniwje wojował, powjedasche. Wutrobie młodemu czlowjeklow so pscheko bôle a bôle k ſebi pschilkiwomasche. Duž Kožak ras na wječor sjanije a sprawne wo jejnu ruku proschesche. Marja s wježekosze haj praji s tym wuměnjeniom, so jejny nan pschecžiwo jeju ſienoczenju ničo nima. Sprawný mischt, kotrež Kožaka hdzym dawno kaž swojego syna lubowasche, s radoſeju pschiswolenje a žohnowanje k tutemu swiaſkej wutrobom da.

To běsche rjany, wježeth cjaž ſa Kožaka. Wschitzu jeho kwarjejo a pschecželo jemu jeho ſbože s zykej wutrobu popſchawachu. Wschitzu wſchaf móžachu jeho derje czerpicž dla jeho ſměrneho a ſjanoneho waschnja. Tež kurwierich, bjes kotrehož dowolnoſcze w tamnych cjažach so žadny gardiſt woženicz njezmědžishe, běsche s tym spkojom a ſlubi, so chze ſebi někto czim ſkerje na jeho ſastaranje myſliz. Jenož jedyn běsche w potajnoſci nad Kožakowym ſbožu roſſobjeny, bě to kurwierichſki trabant Rudolf. Wón běsche hróbky a sważny muž, kaž jemu to nichto wotrjez njemóžesche. We wójni běsche so wón wospjet wuſna-

mjeniſ, a dokelž běsche ſebi tež w ſlužbje psches porjad a pilnoſcž kurwierichowu ſpotkojnoſcž dobył, měsche wſchu nadžiju na rucze powyschſchenje a ſastaranje. Jenož jeho kwarjejo „czornego Rudolfa“ ſniescž nočnychu, kaž jemu dla jeho połhmurjeneho na poahlada a ſamotneho waschnja rěkachu. Rudolf wježekemu a dobrotzivemu Kožakej, kotrež pola kurwiericha w dobrym ſwětle ſtejſche, hdzym ſe ſawiszcžu mepopscheſeſche. Takto pak ſo někto bliſte hojniftwo w Grunewaldze wuprōſni, ſa kotrež bě Rudolf hdzym dawno ſe žadostliwymaj wocžomaj hlaſat, a kurwierich hajniftwo Kožakej pschepoda, ſo by tutón czim ſkerje ſwoju njewjestu móhł k woltarzej wječic, ſo wón ſi hněwom a njemdroſcžu wyrjeſche. Wón hidzeſche Kožaka, kotrež bě jemu nadžiju na dobre město wſał, a wobſanku ſo nad nim na hórce waschnje wječic. Najprjdý wón ſpyta, jemu jeho njewjestu wotwjeſeſche. Takto kurwierichowu ſlužobník wón lohko pschitup do domu mischt Měrczina doſta, kotrež jeho jako hróbleho wojała czesczishe. Někto wón ſapocža ſe wſchemi ſkredkami na ſwoj wotpoahlad dželacž. Tola bórſh, wón ſpóſna, ſo ſo drje jemu to ſenje radžic njebudže. Marja drje bě napſchecžo hosczej ſwojeho nana pschecželiwa a tež na jeho rěcze poſluchasche. Tola jako jeho plan ſhudawſki jeho pschiblizjenje pytny, ſminy ſo wona jeho na poahlada a njepſchiidže do jstwy. A tak dyrbjesche na poſledk „czornego Rudolfa“ ſpóſnacž, ſo psches nju ſwoju wječiwoſc ſpokojicž njemóže. Někto wón, ſo roſhmi, czim bóle ſa tym žedžesche, kaž by ſo móhł nad woběmaj czlowjekomaj, wot njeho hidženymaj, wječicž a jeju ſbože ſlaſheſ a ſaniczicž.

Kožak a Marja niz najmjenje wo hrózajch mrokotach, na njebju jeju ſboža a ſiwenja ſo poſběhowazých, njepytnyſchtaj. Dzejú jeju ſwafa ſo pscheko bôle pschiblizowasche. Popołdnju ras běſchtaj wſchelake wězhy na njón ſupowalcoj. Krótki cjaž do teho bě ſebi Kožak wostudu ſ tym ſahnac; ſo bě wróny tſelaſ, ſchtož tehdom kurwierichowi ſlužobníkojo pschede wſchém lubowachu. Někto wón ſwoju njewjestu do domu jejnego nana pschewodžesche. Dokelž pak měsche hischce w ſlužbje něſhto wobstaracž, ſo wot njeho pschi poſlednim róžku haſy dželi. Běſche ſo hdzym ſac̄milo, tola tak czemno hischce njebe, ſo by młodá holza něſhto kročzelow hacž do ſwojeho wobydlenja ſama hicž njemóhla. Lubaj ſebi wutrobne božemje prajeschtaj. Na dobo Kožak wótre ſapraſnjenje ſaſkyscha. Naſtróženy ſo wobrocziwski wuhlada, kaž ſo jeho njewjestu, na ſmjerč ſranjena, na ſemju czíſhny. Wón hnydom k njej pschitocž, tola jako chžishe ju ſběhnyč, běſche wona hdzym morwa. Mordařska kulka bě derje měrjena byla a bě wbohu holzu runje do wutroby trjeſtička.

Kožak běſche wſchón ſproſtijen ſe ſtrózelemi a ſrudobu, jako ſwoju lubowanu njewjestu, kotaž běſche ſo hakle runje wot njeho ſtrowa a wježeka dželika, morwu w rukomaj džeržesche. Na wołanie:

„mordařstvo, mordařstvo!“ sběžachu wobydlerjo hašky w hromadu a wobstupachu mlodeho muža. Wojazý tamních čašov njenějachu najlepšeje khwalby. Čadlawoſcze třízecíletneje wójny hishcze ſabvte njebečtu a wjele ſ tých, kotsiž do wojačow džechu, wjedžichu džiwje bjesbózne živjenje. Shromadženi měšczenjo njedwelowachu na tím, ſo je Košak, kotsiž wšak ſwoju tělbu pſchi ſebi njebečhe, mordař mlodeje holzy. Tutoň pak, kotsiž bě wot stracha wchón pohluscheny a bjes wole, da ſ měrom lubžom wcho wokoło ſebje čznicz a ſe ſbou ſapocžec. Wón ſo tež njeſpcječe, jako jeho wot lubowaneho čzela wottoržechu a na ſudnictwo wjedžichu. Jako ſo ſ nim roſnjemdrjeni měšczenjo tak wothalichu, běche ſe ſuhoſneje hašky wołanie klyſhcež, ſo ſu mordarja popadnyli a ſajeli. Běche to „czorný Rudolf“, kotrehož běchu někotsi mužojo pſchi čzkanju ſhrabnyli.

Wobaj jataj buſhtaj ſt cželu wjedženaj, kotrež běchu teho runja na radnu khěžu donjeſbli. Rudolf na nje ſe ſymnymaj počhmrjenymaj wocžomaj hladasche. Košak pak pſched nim ſ kſhikom wtrobneje bołoscze na ſemju padže a koſchesche, hörke klyſh pſcheliwajo, ſ horzej hubu ſymnu ruku lubowaneje njewijesty. Potom jeho, runje kaž Rudolfa, do jaſta wotwiedzechu a pſche-pytanje ſo ſapocža. Čadlyn ſ njeju hróſbnemu njeſtutke ſtejecz nočzysche. Košak po wěrnoſci wupraji, ſhoto bě ſo ſtało, a jeho ſlowa a zyke ſažerženje na ſudnikow hluboki ſacžiſhcež ſcžinichu. Rudolf njeknizomne ſelžane wuprajenja poda, kotrež bě ſebi wón bjes tým w ſwojej czornej wtrobje wumyſlit. Wón powjedasche, ſo je pſches haſku khvatajo, w kotrež bě ſo mordařstvo ſtało, ſwojeho pſchecžela a mlodu holzu w roſrěžowanju w hromadje widžał. Wón je pytnyl, ſo je Košak hněwny a roshorjeny był a kaž ſo ſda, ſwojej njewjeſe, ſnadž w žarliwoſci, wótre poroči čzinił. Dokesž pak jeho wěz ničo ſtarala njeje, je ſwoj puež ſ měrom dale ſchol, hacž je na dobo wutſelenje ſaſhyscha. Wón wobkrucžesche, ſo je Košak, a to jenož ſe žarliwoſcu, žadlawu ſloſcze wobefchol, a chyzsche na ſwoje wuprajenje pſchihačz.

(Složenje pſchichodnje.)

Wuſhudženja.

Khostanska komora.

Dželacžer Korla August Halma a kubler Petr August Banach w Bójzwezech běchtaj wobſkorženaj, ſo ſtaj 22. junija 1881 ſapalenje jeneho tvarjenja, Banachej ſluſhazeho, ſ njeſedž bliwoſcžu ſawinowało. Halma běche napſcheczo prjódkižanju 20 lóhči daloko wot Banachowej ſe ſlómu kryteje kónie do ſamjenja džeru wumjerežaſ a ſ njej bje wſcheje wobarnowanskeje naprawy wutſeliš, pſches čož běche ſo třečha tuteje kónije wot wokoło ſtežnych ſchrkrow ſapaliſa. Banach pak njebe, kaž ſo to jemu ſaležsche, Halmej wobstaranje wobarnowanskeje naprawy porucžil, bynenjež wón Halmonu njeſedžbliwoſcž ſnajeſche. Dokesž ſo wobſkorženymaj wina dopokafacž njemójeſche, buſhtaj wonaj ſa njewinowateju ſpónataj.

Dla pſchecženja § 175 khostanskeje ſakouſkeje knihy bu wotrocž Korla Wicžas ſ Tělan ſ ſchecžnijedželskemu jaſtu a ſ ſaplačenju khostow ſažudžený.

Pſchihažny ſuđ.

23. oktobra ſ. l. wjeczor wokoło 10 hodžin ſo rycerſkubler Döring nad Pocžaplizami ſe ſemicžanskeje dwórniſcheſeweje korcžmy na dompučz poda. Něhdje 100 kročelow wot Pocžapliz na dobo we wiſhniowej aleji ſady ſchoma člowiek wuſkocži a pſchimy ſe ſlowami „pjeniſh jow“ Döringa ſa ſchiju. Nadpadejný ſo

kylnje naſtróža a ſebi tež, dokelž ſo ſ nadpadejerm po možach runacž njemójeſche, na wobaranje njemýſlesche. Duž wón ſwój portemonej, něhdje 13—14 ml. wopſchijazy, rubježnikoj pſchepoda. Tola ſ tym hishcze niž ſpokojoſ ſareji tutón: „čaſhnik won!“ Jako běche ſo teho možowaſ, žadavche ſebi hishcze liſtnu toſchu. Tola dokelž Döring žaneje pſchi ſebi njeméjeſche, dyrbjeſche město njeje ſwój zigarrowy etwij nadpadejerej wostajiež. Po wurubjenju doſczeze Döring bjes dalscheho ſadžewka ſwój dom. Škákar Vjedrich Moritz Höhn a ſ Tumiz ſ temu ſtejce, ſo je tutón rubježny nadpad wobefchol. Wobſkoržený wupraji, ſo je město ſwojeho pſchedateho čaſhnika ſ Tumicžanskéj keruviſhi ſad nowy měcz chyzk. Dale wón wobkrucžesche, ſo je ſo ſwojeje ſloſcze hnydom ſak a rubjene wěžy pod ſchtom w aleji poſožil ſo nadžejo, ſo tak ſaſo do rukow praweho wobſhedžerja pſchińdu. Hacž dotal ſak ſo wo nich hishcze ničo widžalo a klyſhaklo njeje. Pſchihažni ſažudžichu Höhnu ſt 4 létam jaſta.

Fabriſka dželacžerka Franziſka Anderschowa rodž. Frenzelez, hžiom 12 lét wot ſwojeho muža dželená, bě 21. julija ſ. l. w Žitawje, hždjež poſa jeneje plokařnicze bydlesche, njemandželského hólza po-rodžila, kotsiž pſchi kſhčenizy imeno Rudolf doſta. Hólčez běche ſtrome, klyſne a rjane džecžo. A tola whohe ſtworjenje hžiom někotre dny po kſhčeninach do rukow ſmjerce ſadže. Anderschoweje ſužodža, kotsiž běchu hžiom dleſchi čaſh wobledžbowali, ſo wona ſwojemu džecžu hłodu čjerpicz darva, 15. augusta to poliziji wofjewichu. Jedyn polizist ſo hnydom do Anderschoweje wobhdenja poda a namaſa tam wbohe džecžo, hacž na koſcž wuſhniſene, w maſanym, grawočiwyim lehvu ležaze. Pſchiwołany lekár, hnydom pſchicžinu džecžoweweje bědnosće ſpóſnawſchi, jemu někotre klyžy mloka poda, kotrež hłodne džecžo ſe žadliwoſcž ſpóžera. Tola pomož pſchińdu pſchepoſdže. Předh hacž běchu wobſlabjeneho hólčka, hnydom wukupaneho, do hojernje donjeſbli, wón wumrje. Pſche-pytanje čzela dopokafa, ſo je ſmjerč pſches to naſtała, ſo džecžu doſež kmaneje jědže dawali njejk. Wuzud pſchihažnyh wupraji Anderschowu ſa wiñowatu njeſedžbliweho ſtonzowanja, na čož ſuđ ſa wobſkorženu dwě ſežje ſhěſcž měžazow jaſta postaji.

Kawniſki ſuđ.

W Koſhařnskej korcžmje ſo 16. oktobra ſ. l. pjanaj wotrocžkař A. Groba ſ Běleho Koſhařa a K. A. Lubſch ſ Bóſchiz bjes ſbou ſwadžiſhtaj a ſo do ſukow dachtaj. Bitwa ſo ſ tym ſkónczí, ſo Groba piwowy karancž Lubſchej ſa hluwu cžiſhny a jemu ſ tym krawu ranu nadhyri. Dla cželnego wobſkodženja ma Groba 3 měžaz ſa jaſta wotſedžicž.

S podpižmom: „Wbohi kón Michała Szymanka w Bronju poſa Radvorja“ bě ſo nechtó njemjenowaný na ſudnictwo ſe ſkórcbu wobrocžil, ſo Szymank ſwojeho konja njecžlowſzy dréje a hubjenje wothladuje. Szymank pak na ſudnictwo dopokafa, ſo dréje ma jeho kón khromu nohu a ſo teho dla pſchi woranju druhdy panje, ſo pak ſwojeho konja pſcheczo ſak wobſtara a ſ nim wobkhadža, kaž ſo to ſluſha. Duž ſo wobſkorženy khostanja ſminy.

Kubler Ernst Kluga w Žyjezech bě ſwojemu wotrocžkař K. A. Njeli „ſlěpž“ rěkaſ, ſa čož jemu 3 ml. khostanja pſchi ſuđuzichu.

Rhejer Jan Mateczla ſ Dubrawki pſchińdu 25. novembra ſ. l. khětro napity do ſchulſkeje ſtwy w Barceze a tam, džecžom wſchelake khěrliſche ſpěwajo, wucžerja hrajeſche. Po dohlim prozo-wanju a dobrotiwiym pſchirčenju wucžerjow Wróbla a Wehſera wón ſkónczniſ ſtwu wopſchecži. Tola ſa krótki čaſh ſtupi Mateczk do Wehſeroweje ſchulſkeje ſtwy a činjeſche ſ džecžimi, wobſeſje

z holzami, wschelate hłuposcze. Halle lokalnemu schulskemu inspektorze ho radzi, halekowarja se schulskiego doma wupokasacz. Mateczkej jeho njewuschnie molenje a sadżerzenie 5 dñjow jastwa a 2 dñjej arresta pschinjebz.

Swetne podawki.

Nemiske khedzorstwo. A dospolnemu wustrowienju chze ho saksa kralowa do strowotnego mesta Mentona njedaloko Nizzu w połodnijszej Franzowskiej podacj. Kralowski lekar a tajny medizinalny radziczel dr. Fiedler kralowu pschewodz.

Na nemiskim khedzorstwowyem hejmje je ho Windhorstowy namjet sa sbéhnjenje sakonja, po ktrymž smedzachu ho swerni katholicki duchowni do jastrowo radzecz abo z kraja wupokasacz, z wulkej wjetshinu pschiwsał. Wot wotedatych hłosow běsze 233 sa namjet, 115 pak pscheczivo njemu. Saksz konservativni sapóßlanz wschitz zatwistenje tuteho sakonja, ktryž na katholske duchownstwo czezko tloczi, hłosowachu. Niedzivajo na to hisczeze pruske kniejerstwo porjedzenje mejskich sakonjow do rukow wslalo njeje. Wjert Bismark wschak nochze mejske sakonje sbéhnjene mēz, ale chze je teho dla wobkhowacj, so by je, hdźz trjeba, saho nałożecz móhl. Szyka ho hisczeze prashha, hacž swiajkowa rada Windhorstowy namjet, hacž runje wot khedzorstwowehe hejma pschijat, njejaczibnje. — Sakon, po ktrymž ho żane rostliny z tajkich sahrodow, hdźez ho winowzowe wski polasaja, do wulraja pschedawacj njeßmedža, bu swiajkowej radze k porjedzenju pschepokasany. Tale wēz ma sa Saksu wažnoscz, dokelž je pola nasz wikowanike sahrodnistwo khetro roswite, kotrež ſebi khatne pschedawanie kwojich wupłodow do wulraja žada. — Sozialdemokratiszki sapóßlanz Dieza, kotrežož běchu 11. januara w Stuttgarcje dla rosscherjenja sozialdemokratiszkih protylkow sajeli, je ho na żadanje khedzorstwoheho hejma z jastwa pscheczil. Tak dotho hacž ma hejm porjedzenja, ho po sakonju žadym z jeho sapóßlanzow dla politiszich pschecupjenjow pschimycz njeßmē.

— Trónska ręcz, z kotrež bu pruski hejm wotewrjeny, ho prawje spodobała njeje. Hacž runje ho w njej wusbēhuje, so ſu ho pjenjezne naležnoscz połepszile a wožebje statne železnizy 29 millijonow wusbytowale, dha ſu tola nowa požeronka a wjetshce dawki nusne. So by ſebi z nowa pschikhilnoscz wuswolerjow dobylo, chze kniejerstwo statne dawki tež w drugim schtworcilecze wo 14 millijonow ponizicj, wo ktrymž ho nadzija, so je jako pruski dżel ſyntka khedzorstwowych dawkov dostonje. Dokelž pak je to pschego njeweste, ho saho nowa požeronka žada. Po tajkim najprjedy nowe dawki a nowy doth napraslacz a potom někajku maliczkoscz wot dawkov spiszejic! Sapóßlanz budža drje ho z czezka ſa tajke namjetu dobycz dacj.

Awstrija. Sbékcarjo w połodnijszej Dalmatisej, wot awstrisskich generalow ſa horſtu rubieżnikow dżeržaných, cžinjo tuthm na požledk wjele starosćow a nusuja Awstriju k wurjadnym naprawam. Wójnske wuradżowaniya žaneho lónza nimaja, požedzenja ministrow ho kóždy džen wotdżeržuju, někto ſu ho tež wuherszky ministrojo do Wina poruczili. Sa krótki czaš ſměja delegaziju k podušchenju ſbékza 5—6 millijonow schéznakow dowolicz. Wumudrowany wójnski plan, po ktrymž dyrbjesche ſo ſylny rynek wojakow wokoło ſbékcarjow połozicj a ſo jim z tym wicha zyroba a munizija wotréshnycz, njeje niežo pomhal. ſbékcarjo ſu ſo z kóždym dñjom pschisporjeli a w ſwojich hórskich khowankach wscze prázowanja awstrisskich generalow wusměwoja. S někotrymi

tybzazami wojakow wichał ſo tež žana kmana wójna pscheczivo tuthm khróblym horakam wjesz njeđa. Liczba ſbékcarjow w Kriwoſchii wuczini 1300 muži, bjes nimi 300 Herzegowinskich, kotsiž ſu wot cžjodý ſowacjewicza pschicžahnli. Sa hłownego roſtaſowarja ſu ſebi ſbékcarjo ſowacjewicza, ktryž je hžom w požlednej turkowskej wójnie z nawiedowarjom był, wuswolili. W prénich dñjach tuteho měhoa je ſo ſowacjewicž ſe 70 mužemi do Kojeniz w Herzegowinje podał. Wón bě powjescz dostał, ſo z Trebinja do Bileka wulka summa pjenjes, ſa awstrisskich wojakow poſtajena, pschindze. Kąž ſo někto powjeda, je ſowacjewicž wojerſtu eſtortu, pjenjesy pschewodžazu, nadpadnył, 42 muži skónzował a ſo wscze pjenjes, někotrych tybzaz ſchéznakow, mozował. Na tuthm čzahu ſo 30 Kriwoſchenjo wobdzeliču. Niedawno dosta ſowacjewicž wot jeneho zuſeho człowjeka, ktryž ſo ſa pučowarja wudawa, krafny revolver a dwaj mječaj, wycze teho wulku hromadu pjenjes z pschikasnu, ſo by ſo hnydom do Herzegowiny podał a wot tam wójnu pscheczivo awstrisskemu wójsku wjedł. — 5. januara chžchu ſbékcarjo w Mokrinje 200 howjadow kranycz. Tola żandarmojo a wobhdelerjo w Mokrinje bandu pobichu, 4 ſbékcarjo buchu ſatſeleni. 9. januara ſpytachu ſbékcarjo kafernu w Mokrinje nadpanycz. Po horzym wojowaniu buchu woni wotraženi. Žena kompanija je wjež ſamjeno pschi Mokrinje wobkaznika, hdźez ſu ſbékcarjo džen předy 4 żandarmow morili. Kriwoſchenjo ſu pschi tym 10 muži ſhubili. W malej twjerdzisni pola Dragale ſu woni spital ſaložili, w tu khwilu w nim 5 ranjenych leži. W Herzegowinje ſu ſo wobhdelerjo Bileka, Gazla, Goczy, Noveſinja, Trebinja a Stolaza ſbékzej pschisankli. W Kriwoſchii ſu ſbékcarjo z brónju derje wuhotowani, ſtož žadym džiw njeje, pschetož w telej krajinje ſu wobhdelerjo hžom ſe starzych czasow bróni wobkazeli. Hubjeniſcho ſu Herzegowinzy z brónju ſastarani. Tucji maja, dokelž ſo po wobkazjenju Herzegowiny a Božnije wot awstrisskemu wójsku ludžom wscza bróni bjerjeſte, jenož někto mało tſelbow, kotrež ſu psches turkowske mjeſy tajne k nim pschinjeſene. Awstriske kniejerſtwo je hacž dotal 82 bataillonow a 35,000 muži do njeměrnych krajinow wotpožlało a ſo nadzija, ſo ſo wot nich cžjodžicza ſbékcarjow poraſh.

Franzowska. Gambetta ſebi ſ reformami franzowskeje konſtituzije, pschi wotewrjenju hejmiskeje komory pschepowjedanymi, žanych pscheczelow dobył njeje, ſa jeho namjetu ſo nichtó sahoričz nochze. Ženož pschi ſpodživnym žadanju, ſo dyrbja ſo ſtarone proſtow w zyrkwiach w czasu komornych požedzenjow wotſtronicz, jemu někotsi bohaſprěwazh sapóßlanz na lewizy pschihloſowachu. Jako Gambetta pschi dalszim roſtowiczu ſwojego programma tež na pschemenjenje nětčiſcheho wólbneho porjada pschindze, ſi cžimž je hžom loni ras w ſenacze hanibnje pschepanyl, jemu sapóßlanz ſo wótrum wužměſhenjom wotmoſtwinu, kotrež ſo hisczeze powjesczhi, jako Gambetta ſkončzne praji, ſo ſpěšne wuradženje tuteho namjeta ſa nusne njebjerži. Niedzivajo teho budža republikansz y sapóßlanz wsczem Gambettowym žadanjam haj prajicž ſi bojoſcžu, ſo ſo ſo nowa njewuswola, hdźz buchu ſo pscheczivo njemu ſpječili. Gambetta wobkneži wscze ſastojnikow w Franzowskej, wón roſtaſuje roſscherjenym a móznym nowinam a w jeho ruzy zyke wólbne hibanje leži. Gambettowa wola je w kóždym wólbnym komiteju widzecz a ſtož w komorje pscheczivo njemu hloſuje, teho wón ſawěſcze ſi wólbnych kandidatorow wumasnje.

Rukowſka. Ruske kniejerſtwo je w nastupanju wuswobodenja a połepszchenja ſrudnych wobſtejnoscžow burow wazny postup ſežniſka. Wotplaczenje ſa kraj, ktryž maja ſemjenjo buram wot-

stupicž, je jenož hischče hacž do sapocžatka lěta 1883 dom olene. Schtož semjenjo do tuteho časa wot burow saplačzene dostali njejsku, jim stat saruna, burjo pak šo wot 1883 sa žwobodnych knješow wscheho kraja, kotrež ſu hacž dotal wobdžekali, pomjenuju. Woni njetrjebaja potom žanu daň ſemjanam vjazy placzicž, ale jenož jara ponízeny dawč statným kažam wotvječ. Byrnejž ſo ſ tajkimi naprawami buram vjele czežkotow ſ ramjenjom woſmje, dha tola wězynuſtajni měnja, ſo ma ſtat burow tež hischče dale ſ tym podpjeracž, ſo jim vjenjeſ ſa hospodarjenje požci a jim puste ležaze knježerſke ležominoſcze ſa niſku placzisnu pschewostaji. Wobydlerjo Kružovſkeje ſu ſ wjetſcheho džela burjo, duž budže knježerſtwo tež w pschichodze hischče často wo polepſchenju burſtich naležnoſcžow wuradžecž dyrbjecž. — Wuhudženje pschecžiro nihilistam, kofisž ſu dla ſkónowanja rufſeho khězora wobſkorženi, dawa ſudnikam hľuboki pohlad do wutrobow tuthy cžlowiekow a poſkuſuje ſwetej njeſnicžomu ſlaženoſcž, žadkamu krejlacžnoſcž a doſpołnu nječlowiecžnoſcž nihilistickich ſloſtikow. Hroſbna wutrajnoſcž nihilistam wot naſtrachniſcheho džela wotraſhicž njeda, a jich po woſpietnym njeradženju wotmierjenych nadpadow pschego ſ nowemu mordowanju wabjeſche. — Minister Ignatev je nowe wudawanje nowinow „Golož“ (hlož) dowolił. — Khězor je wojakam w Gacžinje wondano hodowne wobradženje ſ lotteriju pschihotowaſ. Nicžkow žanych njebe. Khězorka kózdemu wojakej jeho dobytk ſama pschepodawasche, khězor pak ſo ſ wobdarjenymi roſrécžowasche, khodžeſche po daleležaze pačekli a pomhaſche khězorzy je roſdželecž. Duž žadhy džiw njeje, ſo ſu wojazy w Gacžinje ſa khězorsku ſwójbu jara ſahorjeni, kotaž ſo wſchudže psches pschecželne a luboſne waschnje wuſnamjenja. — Vjenjeſne naležnoſcze ſu ſo ſańdžene lěto psches dobre žne a powjetſchenje dokhodow polepſchile. Wójnski minister, kotrež je 23 millijonow naſutoval, je hischče dalsche pomjenſchenje wudawkow porucžil. Minister finanžow ma wotpohlad, kózde lěto 50 millijonow wot krajneho dobla wotplacžicž. Pod tajkimi wobſtejnoscžemi by Ruffa ſa někotre lěta wjetſchi džel cžiſhčejazheho dobla wotbyč ſóhla.

Ze Serbow.

Se Židowa. Sańdženu ſobotu je tu dželacžer Jan Hurban ſ džela domoj dužy paný a ſebi ſewu nohu ſlamal a ſu jeho hnydom do měſtečanskeje hojerňe donjeſli.

S Vjeleczina. Schtwortk tydženja mějeſtſtoj tu ſtudnjerjeſ Schwarz a Rychtar ſe Sohlanda pola paſenzerja Hühnicha ſe ſtudnje dla pschewyſokeje wody kanal twaricž. Studnne ſeženy ſo, dokelž njebečtu podpjerane, pschi džele roſtſchaſhchu a ſo ſa ſhypnjo wobeju ſtudnjerjow do hľubiny ſobu deſe torhnyču. Byrnejž hnydom ſa ſaſhypnjenymaj pýtaču, móžachu jeju tola hakle ſa $\frac{3}{4}$ hodžinu ſi wody wuzahnyč. Wobaj ſtaj woženjenaj, jedyn wot njeju ſawoftaji džerwecž džecži.

S Lipin. Sſrjedu tydženja je ſo tu khězkar a dželawý muž J. Dubrawa wobwěžnyk. Kajtich pschicžinow dla je ſebi živjenje wſał, nilomu ſnate njeje, tola ſo ſda, kaž ſo ſu czežke myſle jeho ſ temu wabile. Rano ſpominjeneho dnia bě wón ſwoju žonu po wrijóž poſkala. Iako ſo ta ſama domoj wrózji, wuhlada wona na blidze ſpěvaſte knihi a pôdla ſi krydu naſižane: Božemje Maria. Žona, na někto ſle tukajo, khězu ſa mužom pschephta. Dokelž jeho njenamaka, poda ſo do njeſdakich khóježkow a tam jeho ſa ſchomom morweho wižazeho nadenidže.

Se Šdžerje. ſšobotu 15. januara, rano w ſchecžich hodž., ſu ſo tu hródze bura Žurka wotpaliſe.

S Dubrawki. Pónđzelu 16. januara, vječor wokoło 7 hodžin, je tu pola wulkeho ſahrodnika Jurja Wjenki wohni wudyril, kotrež je kónju a bróžen do prócha a popjela pschewobrocžit. Wo naſtagžu wohnja hischče njež ſnate njeje.

S Brētnja. 9. januara ſu na brētnjanskim pucžu 52létneho wumjenkarja Matjja Mlynka ſ Wojerez morweho namakali. Ma ežo je wón wumrjeſ, njeje ſnate.

Luby nowinarjo!

Dostawſchi přenje cžiſko „S. Hospodarja“, padnych psches ſie kaž hľodny wjeli, hžom wezjnoſcze dla, dokež več ſaſe wo nim ſkyschal. Na pření wokomik wotraſh ſo mi ſkoro dyh pschi cžitanu. ſsu w tutym cžažopisu porno „S. Now.“ tſi piſmiki pschewemjenje a džech teho dla ſe kmótrej ſuſodej, ſchto ſo to nječini.

„Luby Merečin o“, džech ſuton ſe mni, „to je jara pro ſta wěz. Njeñdže ſo jenož nam ſſerbam tak, ſo naſtuſajo prawopis do cžista njeſkym, pola Němzow njeje njež ſlepje, je-li niz ſchpatniſcho. Hakle toni je naſche ſakſe a pruske ministerſtwo poručnoſcze daſo, po kotrež ſu ſo we wſchěch ſchulach zvle nowy prawopis naſkožowacž. Myſes Němzami ſo nicto na tym poſtořeči njeje. My ſſerbia, kředž Němzow bydlo, ſmy ſwoju rjanu rěč njeſtrjebaroſhi wjele po němſkim piſmje ſmolali, nječedžbujo na to, ſo mam ſa ſwojej rěči wjele ſyntow, kotrež Němz ani njeſnaje. Tak je do naſcheje ſerbskeje piſmowſkeje rěče wjele piſomnych ſnamjeſtlow ſo dobylo, wo kotrež ſebi ſhetſje doſč pschecž nježmožemy, ſo bych ſo ſ rowu njeſké.

My ſſerbia w ſhornjej Lužiſy rěčimy wot Lubija hacž do moſleničanskich horow jenu nařeč; ſſerba ſ Khróſčiz, wotrowſki derje kózdeho ſ Ratęz. Je-li je w rěči tajka pschecženocž, poſkuſo na to, ſo ſmy wſchitzu bratſja jenicekje ſerbskeje macžerje, njeje to pschihodne, ſo ſ tajkej pschecženocži tež w piſmje ſo pschedobydžemy? Kajta dha je na ſwetej roſomina wina, ſo evangeliſki ſſerb te ſame ſklowo hinač piſche, kaž katholiki, a na wopak, cžeho dla nječybjeli katholik ſſerbia w piſmje pschimacž, ſchtož dobreho ſ naſcheje ſtrony pschimž? Sa tajkej pschecženocžu w piſomnej rěči po zykyh ſſerbach prožuje ſo ratařski cžažopis, kotrež ſo nam někto pod naſižmom „Serbſki Hospodar“ ſezele. Njeđaj ſo po tajkim ſaſtrachicž, ale wſmi to dobre a wužitne, ſchtož tuton cžažopis poſkuſju, hdyž tež tu a tam w někto pschewemjenje ſchaltnoſczi.

Szym „S. Hosp.“ hžom w l. 1881 cžital a chzu cže khumſcht wucžicž, ſo vjes poſtořka jón pschichodne ſam cžitasch; něktožkuſ ſu na pření wokomik cžegle a je tola tak proſte, ſo ſo kózde džecžo do teho naſakali. We wſchitkich ſerbskich ſchulach cžita ſo někto ſ prawopisom „S. Hosp.“, a roſdžel, kotrež mjes nim a „S. Now.“ wobſteji, rěče hľodny njeje. Duž ſežbuj!

W „S. Hosp.“ je piſmik „ſ“ psched wótry, kaž naſche „ſ“, n. psch.: piſmo = piſmo, praſnyč = praſnyč, lěs = lež, ſwas = ſwas atd. — W „S. Hosp.“ naſož ſo ſa naſche „ž“ ſtajne piſmik „č“, po tajkim ſyzač = cycač, ſokor = cofor. — W „S. Hosp.“ je naſche wótre „ž“ zvle mijehke, n. psch. kosa = koža, mijela = mijea atd.

To by ta zyła hara byla: ſ = ſ, ſ = c, ſ = z a dale njež ſo „Nó, luby kmótsje, hdyž dale njež ſa ſyſej wěz ujetci, chzu rad ſo na cžitanje „S. Hosp.“ naſožicž, hžom wjeſtohých kufrow dla, kotrež pscheklepaný Boſežiſ ſchimjeſe — — to je tola ſchibalky khadla! Božemje!“

„Pravje tak, Merečino, pořuč ſenož wſchém „Serbſkeho Hospodarja“, tuton cžažopis poſkuſ ſo džen a bóle jako wěrny pschecžel ſerbskeho ratařſkeho ludu. Strowy ſaſo ſ nam, kmótsje!“

W Njeſwacžidle, 18./1. 82.

J. Š.

Priopk.

* W Žitawje ſtaj ſo 16. januara dwaj hólzaj poſhoncža Grožera na lodze pschepanýk a tepiloj. Starschi hólzež ſo najprjedy pschepadže. Młodschi bratr jemu na pomoz pschiběža,

tola tež pod nim ho lód roškama a wón ho w žołmach podnuri. Hiszczę ras ho wón s wody pośbęże a żadławny kschik wo pomoż wot ho da, na to ho do mokreho rowa shubi. Druhe dżeczi na- stróżene roszczekachu a frudnu powięscz domoj p'schiniętachu. Czele tepjeneju hólkow zhu hakse na drugi dżen s wody wucząhnyli.

* Sandženjy pjatk pschinidže do korezmy w Lauterbachu pola Stołpnja njeſnata žonska a ho w kucžiku ſa blido ſyže. Ženemu bu žonſzne džiwne waschnje napadne. Po dlęſhim wobkeda-
wanju ho wón pscheßwědči, ſo zusa žana žonska njebě, ale — muž.
Ma to bu hróſbna parſchona ſajata, w kotrejž drascze pistolu ſhō-
wanu nadeniidzechu.

* Žadławu žmijercz je 12. januara murjer Lehmann w Freeßdorffje pola Łukawa namałał. Wón s dwemaj wołomaj, do woſa sapſcheinjenymaj, na poſo jędżesche. Ma pucju ſo wołaj ſpłoschischtaj a Lehmanna, kotryž chyſche jeju ſdżerżecz, tak do brjucha bodżeschtaj, ſo ſo jemu cęſrjewa ſe žiwota walichu. Byrnjež hnydom ſa dwemaj lěkarjomaj pôbzlačhu, kotrajž jemu brjuch ſaschiſchtaj, je hiſčeze wón tón żamý wjeczor wumrjeł.

* We wumożęskim domie w Elatowje w Pruskiej stał dwaj 12—14-latkaj hózaj, k posłyszczenju tam pchnięzenaj, w tychle dniach dwóch spytaloj, człowiekow skonczowac. Najprzedh chyrsztaj fararzej s jedom sawdacz, potom nadpanyschtaj domownika w spanju; tuteho chyrsztaj s khloroformu pochłuszcic a sakłocz, a potom wurubicz. Wobaj nadpadaj buschtaj na wulce swoje sadżewanaj. Hózow bęsche jedyn schewz s Riesenburgha k tymle skośzam nawabit.

* W Badkertu běchu druhí svatý džen hodow w korečnje rej. Wokolo dwanac̄zich hodžin na dobo jena wołnowa schlezenza scherzerzo ya semju padže a 21lētny pachol s mjenom Franz Tokay, s kschilom ſwoju rejwarku puſčeviſchi, ſo na ſubju vali. Psihi lekarſkim pscheptytanju namakachu w hlowje jeho morweho czeła 27 schrotowych kultow. Hac̄ dotal ſu dwanac̄zoch mlobdženžow, na ktrýchž tulaja, do jaſtwa wotwjedli, tola žanemu winu dopokasac̄ nijemóža.

* Psched schyrzezimi létami mějesche w Budweisu w Čechach wěstý Gremmetbauer wulke pschedupstwo a běsche psched ludžimi widžany muž. Dokelž běsche dobrocžiwy cžlowjek, wupožení někotrym njeprawnym pschedczelam pjenesz a pschinidže psches to do tajſich hubjenych wobstejnoscžow, so dyrbjesche se ſwojim pschedupstwom pschedestacž. Wón ſo potom do měſtačka Brachatiz pschedzydli a běsche tam jako ſamotník živý. Na polu njedalolo města ſebi wón ſe ſamžnýmaj rukomaj khězku natwari. Wón nětko cžlowſku pomož wjazh trjebacž nočzysche. Zyhèle, ſa twar khězki nusne, ſham nadžela a je na ſlónzu fuſcheſche. Wokolo ſwojeho bydla naſadža w džiwyym porjedze khmíel, žito, běrny, krén, ſal, ſolotej, řepu atd. Žito hacž do naſymy ſtejo wostaji, domkhowanje a mló-čenje bjes zuseje pomožy wobſtara, ſamo mlyn ſ mlécžu žita bě ſebi natwaril. Zako psched někotrymi létami na pschikaſnju twarskeje polizije khězku potorhachu, ſo wón pschedzivo tutemu wobarasche a wudžela ſebi ſe ſbytknych roſpadankow na džeru podobne bydlo a w nim ſchěſez lét pschedbywasche. Jenicžke žive ſtworjenje, kotrež pschi ſebi mějesche, běsche jena kruwa. Wona ſ nim w tym ſamym rumje bydlesche a jemu cžoplotu a mloko dawasche. Po wospjetnym kruthym ſaſanju ſo poliziji halle w thyle dnjach radži, ſamotniſa wobrěčęcž, ſo by ſwoje bydlo wopuszczęſit. Zeho do gmeinsteho ſpitala donjeſečku, hdžez hižom ſa dwaj dnjaj wumrje.

* Raz s Konstantinopla pišaja, je turkowſki sultan 10 drohich arabskich koni jako dar sa khězora, krónprynza a wjercha Bismarcka do Varling wotpókla.

* Turkowske hłowne město Konstantinopel czerpi hžom dolhi z wodowu nusu. W jenym běrtlu, kotryž ho Pera mjenuje, om sa někotre dny žaneje kapki piczneje wodh njenamałachu, duž tam, kaž tež w jenym druhim běrtlu Galacze, wyżsoki pjenjes picznu wodu dawa, hacj runje herwak Konstantinopel dość rych žórkow a wodowodow wobśedzi. Na telej nusj su jenieczby rođne wobstajnosće wodowoda wina. Sultan je někto poruczil, abyri ho s dalokich žórkow woda do města wjeszż, kotaž ma na wschelakich městnach na brjohu morja a pschi tak mjenonym slotym róžku ludžom darmo roszdželicž. Wyšše teho bu umišija sałożena, kotaž ma ho sa czijezjenje a porjedzenje wodo- da staracž.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Schtóż ſo w korezunje wulzh wupjera a billard hraje, ſi wjetſha ſi pjenježkami njeslutiſe.

Mots Tunka. Druhdý pak tež níz, kaž na pschikkad móndano tsto pacholjo w Lubschizach. Tučzi šo na billardže hordžachu, tola pódla hladachu, hdže bychu móhli někotre kapki darmo wušřebacž.

H. D. Schto dha to bě do khlopzow?

Mr. E. No, tsto domjazg khadlojo. Woni klužobnym wotrocžlam wšcho piwo wupichu, a jim potom hischče holzy wotwiedzechu. A so njebychu s hłodnym bruchom domoj pschischli, khudym wotrocžlam tež kuschenego jerja wuslukachu.

§. D. Njebesche dha jim tajkeho pakosczenja hanba?

M. T. Ně, woni wchak sú je stupečju pšcheroseženj, kaž kosoł i žvom.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowaniš

Pětrowška žvýkací: Vojtěch Juliusz Moritz Mróz, zigarrohvězda a vobudleč, s Mariju Madlenou Gnepperez svudojnejší Milanovou.

Michałska zyrkej: Karla Robert Lang, modełski tyczer a wobydlej, s Hanu Chrystianu Schwibbez se Židowa. — Ernst Wylem Bäzler, dzeliaczec a wobydlej na Židowje, s Hanu Klaru Rychtariej swudomijnej Deiklowej tam.

Křenovice

Królestwo Polskie.
Michałska zyrkej: Korla August, Handrija Bohuwěra Kuschka, pohoneža w Małym Wjelkowie, s. — Emil Hermann, Korle Juliusz Seiferta, zybelniczeho mischta w Hrubiešicach, s.

Katholicka zv. k. e. Bertha Pawlina, Franziska Busch, czešsle w Hajnach, d.

Zemrječi:

Dzień 4. stycznia: Józef August, niemandż. p. w Hniewszach, 19 d.
— Anna Krysztiana, niemandż. dż. na Żidowie, 1 l. 6 m. 21 d. — 7. Madlena
Lorenz, Wilema Męrscha, murjerja, mandżelsta, 34 l. — Wilem Adolf,
Wilema Adolfa Gerharda, sankcja a wobydlerja pod hrodom, p., 2 l. 3 m. —
8. Karl Max, Michała Augusta Grafa, zieleńniczego dżelacżera, p., 5 m. —
9. Morwona rodzeństwo niemandż. p. we Wulkim Bielawie. — 10. Ernst Emil,
Korle Hendricha Gräfy, fabrykisłego dżelacżera a wobydlerja w Dobruschi, p.,
9 l. 2 m. 10 d. — Maria Martha, Ernsta Józefa Hólcza, kheżerja a thijserja
na Żidowie, dż., 1 l. 5 m. 3 d. — 11. Krysztiana Augusta Burez, Korle Bohu-
wera Gottloba, žiwnoścżera w Szalonej Borszczę, mandżelsta, 52 l., je żo
mohmęsko.

Po budżenju a wyprajeniu niektórych lekarstwach nowinow a mnichich praktickich lekarjow su so schwajzarske pille, wot haptikarja Rich. Brandta dżelane, po wobłyskennym psicheptowaniu jato najlepschi hojaz kred pschi slazennym pscheltaczu a pschi khoroszczach, i teho seżehowaznych, wopokaiale, taž pschi: satylkanju, nabubnieniu, bjesappetitnoseži, hlowoboleniu, mutrobupukotanju, jatrowych a żolczęowych czepieniach, hämorrhoidach, kreisbudoſci atd.; wone maja pschede wsiechni podobnymi kredami tež to dobre, so mile skutkuja, khore organy niewoblaſcia, ale pozylnia a so su mjeſchłodne. Tunja placzisna ežini tež mjenie samožitnym kupjenje tuteho wo prawdze ludowego kreda možno. Prawdziwe schwajzarske pille su w blachowych tħijsach, 50 pillsow ja 1 mk., a w malych tħijsach, 15 pillsow ja 35 np., fotreż maja so etikettu bętih schwajzarski tħiżi i rukopisom Rich. Brandta w czterwienym polu sapakowane a su dołtagħ w hrodwnej haptiz w hysčinje, hdezż su tež wuwiedżene prospelth s'lekarstwimi nastawlsami a rostwurċowanimenti darmo doſtaż.

**Placíjna žitow a produktow
w Budyschinje 14. januara 1882.**

Žitowy dowosz: 2842 měchow.	Na wikač			Na buršy						
	wot	hacž	wot	hacž	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pščenica 50 kilogr.	11	1	12	2	11	43	12	5		
Rozžla	—	9	11	9	30	9	18	9	40	
Zecžmien	—	7	39	7	97	7	61	7	97	
Borň	—	7	40	7	60	7	—	7	60	
Hroč	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Voka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Maps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jahy	—	13	50	14	50	—	—	—	—	
Hejduschka	—	18	—	19	—	—	—	—	—	
Běrný	—	2	—	2	50	—	—	—	—	
Butra	1	2	10	2	30	—	—	—	—	
Pščenicza muka 50t.	9	50	18	—	—	—	—	—	—	
Ržana muka 50kilgr.	9	—	13	25	—	—	—	—	—	
Sýno	—	2	90	3	50	—	—	—	—	
Gštoma 600	30	—	30	50	—	—	—	—	—	
Prokata 296 jcht. scht.	12	50	25	50	—	—	—	—	—	

**Stymski jésdny plan železnizow,
placízny wot 15. oktobra 1881.**

Se Šhorjelza do Draždjan.

Wojsowa klasa	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	20	—	443	756	1050	230	426	710
Kyhdachka	—	57	821	1115	258	450	735	
Lubija	230	—	529	845	1141	322	512	83
Budyschina	259	46	6	923	1221	41	549	849
Bisłopiz	—	435	644	959	1269	437	627	933
Arnsdorfa	—	456	710	1026	125	53	650	957
Radeberga	—	55	720	1035	135	513	659	107
Do Draždjan	44	533	750	116	26	541	730	1035

Se Draždjan do Šhorjelza.

Wojsowa klasa	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan	60	850	1210	30	50	830	1115	1240
Radeberga	637	924	1247	337	584	97	1150	—
Arnsdorfa	661	936	10	348	545	919	122	—
Bisłopiz	721	106	126	416	614	949	1232	—
Budyschina	758	1044	22	454	648	1028	—	154
Lubija	843	1127	243	534	727	1112	—	223
Mchdachka	93	1143	33	554	747	1132	—	—
Do Šhorjelza	926	126	323	617	89	1155	—	253

Se Budyschina do Ebersbacha a Now. Města.

Wojsowa klasa	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Wojtešd i Budyschina	715	1045	1240	452	952	950	
Děžnitez	*	*	*	*	*	*	
Budeſtez	*	*	*	*	*	*	
Roswodez	*	*	*	*	*	*	
Pščijejš do Wieleczina	755	1118	111	583	1028		
Wojtešd i Wieleczina	80	—	113	538	1027		
Hornjeje Žaionzy	816	—	124	553	1038		
Delneje Žaionzy	829	—	133	64	1048		
Pščijejš do Noweho Města	90	—	154	634	1111		
Wojtešd do Ebersbacha	811	1126	—	536	1036		
Pščijejš i Ebersbacha	—	—	1139	513	847		

Se Ebersbacha a Now. Města do Budyschina.

Wojsowa klasa	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.
Wojtešd do Ebersbacha	625	1126	—	536	1036
Pščijejš i Ebersbacha	—	910	1139	—	847
Wojtešd i Noweho Města	535	91	—	20	742
Delneje Žaionzy	61	927	—	233	817
Hornjeje Žaionzy	610	936	—	245	829
Pščijejš do Wieleczina	620	946	—	256	840
Wojtešd i Wieleczina	624	950	1145	34	850
Roswodez	*	*	*	*	*
Budeſtez	*	*	*	*	*
Děžnitez	*	*	*	*	*
Pščijejš do Budyschina	655	1021	1216	345	928

4. wojsowa klasa na njedželach a
kwiatnych dñiach wupanie.

Drzewowa awfzija na Drobjanskim reviru.

Pondzelsu 23. januara 1882 dopoldnia wot 1/2 10 hodž. ma po pschi Ahrósciansko-
Kamjenjanskim puczu pola Žasowskeho hata

40 khójnowych bukowych dolkich hromadow,
13 khójnowych wulehovanych hromadow,
1 hromada wołyzoweho twierdeho drzewa,
6 lošow drzewa;

štvrtok 26. januara 1882 dopoldnia wot 1/2 10 hodžin pschi Minakalskim wulskim
hacze njedaloko Budyskeje drohi

7 hromadow drzewa,

144 twierdych metrowych hromadow,

21,5 Rm. mjehkich schézepow,

15,5 " " pjenikow,

13 mjehkich walczinnych hromadow

sa hnydom hotowe pjenisy sianye na pschedzadzowanie pschedawacj.

W Minakale, 19. januara 1882. Grabinska Einsiedelska inspekcija.

Emil Wehrle

na jerjowej haczy

porucža pschi potriebje 6/4 schéroke czerwone połkleszczowe tkaniny, stary kóhež po
25 np., bely dwajlochowiski plat jara tunjo, 7/4 modry plat, barbn njepuszczaty,
stary kóhež po 45 np., bawmiane, połwołmiane a wołmiane buknjowe a kholowowe
stoffy, kóhež wot 25 np., koschlowe barchenty, so bych s tyui rumowať, po wurdzadnie
tunjej placíznej.

Aložowy mlókowy, wuzitkowy a skótny pôver,

paket po 1 1/2 punta po 1 mf. 25 np.,

porucža měschčanska haptika w Budyschinje, 6 na hlownym torhoszczu 6.

Koncentrirowaný nervový balsam,

wubjerny domjazu kredki vše

hlowubolenje, subybolenje, wič, ujemoz, rheumatismus

a podobne boloscze,

1/2 bleſchu sa 50 np., 1/1 bleſchu sa 90 np.;

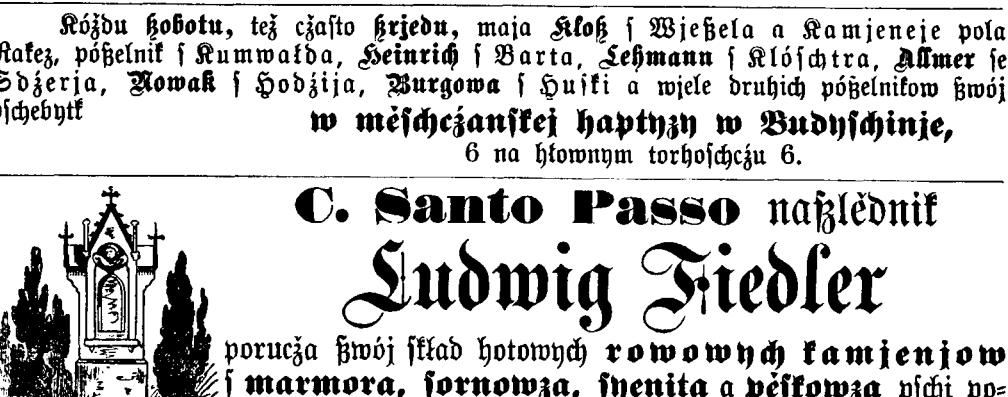
Wicžna wota, aromatiska; salichliflik,

w paketach po 40—60 np. Wopisanje je pschiwate.

Otto Schimmelowy wołzowy balsam,

i pschisportjenju a požyljenju roſičenja wołzow. Bleſcha 75 np.

Jenož prawdziwe je porucža měschčanska haptika w Budyschinje, na
hlownym torhoszczu 6.

porucža hwoj klad hotowych rowownych kamjenjow
i marmora, fornawza, ſhenita a pěskowza pschi po-
trriebje dobrzimivemu wobfedzbowaniu.

Ponowjenja ho derje a tunjo wobstaraja.

Kofaze fože.

Howjase, czelaze, wowcze, thórijowe, mor-
darjowe, soječe a farniklowe fože kupuju po
najwyszych placzijnach. — Wsché druzimy
pielzowych fožow bjes molow, taž tež schór-
zuchowé fože su po najtunisich placzijnach
na pschedan pola

Gustav Zaudai
na garbarskej haczy.

Sporuſch (mutterforn)
kropowska haptika.

Sporuschk,
punkt hacž do 1 mč., taž tež derje šušcene
je chib èrn y
kupuje
měščjanska haptika w Budyschinje
na hłownym torhoscheżu 141.

**Roszowany stwielzowy abo
njetrjeny len,**
taž tež wutremy len kupuje po kóždej
dżelbie a kóždy dżen mechaniska dżelko-
pschadowanja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje so jenož trjeny len, a to jenož
sobotu w Grüznerz domje, s nutshko-
dom s jerjowej haſy, kupuje.

Czerstwe żorny
kupuje po najwyšszej placzisnię
Angerz džiwińska wikowarňa
w Draždžanach, wulka zjehlna haſa 29.
Kupz je kóždu sobotu w Braunez destil-
aziji w Budyschinje nadenicz.

S tutym cjeszonym Sserbam wosje-
wjam, so wshe družiny hoſbjow kupuju
a pschedawam.

Rudolf Dobrik w Ralezach.

Schyrchedlowy kuczowy wós, skoro nowy,
i patentowej wóſtu je tunjo na pschedanu
w hoſczenzu „Münchner Hof” w Budyschinje.

Ssude deski
su po poniznych placzisnach 9lóhcž, $\frac{5}{4}$ zol.
kopa po 72 mč., 9lóhcž, $\frac{4}{4}$ zol. kopa po 45 mč.,
tseschne laty, 6, 7 a 9 lóhcž dolhe, tež stare
a nowe tyscheriske deski, $\frac{3}{4}$ hacž 2 zol.
tolste, 3 milnske wale, 9, 10 a 12 lóhcž
dolhe, na pschedanu

w rigelmlynie w Njechornje
pola Pomorez.

A. Gerber.

Möble

ı wuhotowanju njewiestow, jało: kha-
mory, łoga, sofy, stolzy, blida pod ru-
kowanjom po jara tunich placzisnach
porucza

W. Hübner, tyscheriski mischtur
w Budyschinje, pod borklinom 4/261.

Wubjernie dobrý domijszy kredt je:
„Dr. Schleithnerowym Beatrice-siceur”,
kotryž appetit wubudži, żoldkowu khalinu wostroni
a pichtacie spēchuje — a požyljnije. Teho dla
najwubjernišchi kredt psche žoldkowu klaboscž,
żoldkowe widliszcza, żoldkowe cjerpienie.
Se wjehch stron pschijosnaty a na najlepje spōnaty.
Placzisna sa bleſchu 1 ml., sa malu 50 np. Je dostacž
w Budyschinje pola **Otto Engerta**.

Běžazh schtomowh wóſf,
jara derje sa schepjenje so hodžazh, w tyschach
po 40 a 75 np., 2 puntoj po 1 mč. 20 np.,
porucza měščjanska haptika.

Nowe rigasse frónisse žhwne žhmjo,

tun po 35 mč., $\frac{1}{4}$ hektoliter po 8 mč.,

porucza

A. Schäfer w Leppersdorsje pola Bołcznicy.

Skasjana pschijima hacž do 20. februara twarski mischtur Haſa w Kamjenu.

Na pscheczelne namožjenja dowolam ſebi woſjewicž, ſo ſu pola mje hisheze
ſledowaze knihi dostacž:

Hórnikowa Čitanka z nowiſeho hornjołužisko-serbskeho pismowstwa ze
serbsko-němskim słownikom po poniżejnej płaciznie. 1 hr.

— Ta sama, bjez słownika. 80 np.

Łužičan. Časopis za zabawu a powučenje. Lětniki 1860—1869. Po
lětniku 1 hr. 50 np.

Brěnje tsi lětniki njeſhu wjazh doſpolne. 2 hr.

Pfuhl, Laut- und Formenlehre der oberl.-wend. Sprache. 30 hr.

Smolerjows narodne pěſnje Hornjo- a Delnjo-Łužiskich Serbow. Dwaj
dželaj. 30 hr.

Bo dostatej placzisnię (w póstskich markach abo psches „Posteinzahlung”) ſejelu
žadane węzy frankowane. Tež móža ſo pola budyskich a drugich knihikupzow dostacž.

Lipſt. **J. B. Pjech.**

Piſacž ma ſo na mnje: Buchhändler Peſh in Leipzig, Tauchaerstr. 18.

Winowy fizzowy měd,

ſa dobrý ſpōnath ſredk psche kachelowy
woſkot a dybawoſež, porucza w bleſchach po
60 np. ſtrodowska haptika.

Cigarry

Kasdos Polomas 100 ſchtuk po 1 mč. 80 np.,
1 ſchtuku po 2 np.
porucza wulku dželbu

Guſtav Poser na jerjowej haſy.

Khofej,

cjiscze a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paleny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſeži **Gustav Poser.**

Piſzne knihi

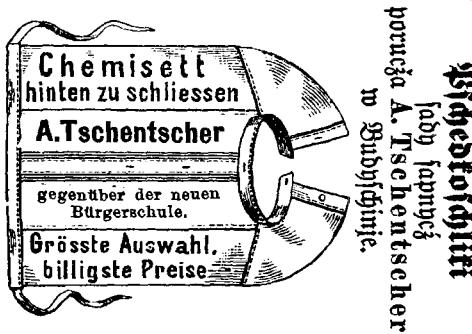
po prjódkiſhanju
porucza jara tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Knigi

ſa ratařske knihiwjedzenje
w bohatym wubjerku porucza tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Serbski Hospodar čjo. 2 je wuschoł.

Do Ameriki

ſ póstskimi parnymi lódžemi

ſ Hamburga

psches druhe europiſte pschiftawu wosymy
parſchony, kotrež ſo bjes ſaradu agentow
direktrje na naš wobrocža, po
poniżej placzisnię.

Lódžna, wot wjehnoſeže dowolena expedizija

Spiro & Co. in Hamburg

Bahnhofstraße 7.

ſ wobstaranju

ſchifroweho kryeža

porucza ſo naležnje

August Schumann, ſchifrowy kryež
na Hoſchiz haſy cjiſlo 12 w Budyschinje.

Salutowanie ſa hospoſy

poſtſiſuje rjanobarbjeřnja, cziſczeřnja a
hemiska plokarňa Heinricha Hopp-
stocka w Wóſporku psches dobre bar-
bjenje roſpróteje a njerorofróteje muſſkeje a
žonſkeje draſth.

Skasjana wobstarataj darmo **G. Kayſer**
na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich
Hoppstock na budyskej haſy w Biskopizach.

Pensijsa.

4 hólzy móža wot jutrow 1882 dobru a
tunju pensiju ſ wužiwanjom klaviera doſtačz
w Budyschinje pola Oskara Wiegnera,
dželarja instrumentow na Hoſchiz haſy čjo. 42,
I. etaza.

ſslužobna holza pytana.

Hydrom do ſlužby ſo pschi dobrej mſdže
ſa por mlodeju mandželſkeju we wokol-
nosći Žitawy do lóhleho domſkeho džela
porjadna a cjiſta holza, 16—18 lét stará,
pyta, kotrež tež neſcht wo ſchatach roſymi.
Samolwjenja pschijima pschekupz **J. G. Glien**
na bohatej haſy 12.

Sedyn krawski móže hydrom trajaze
dželo doſtačz pola ſižnarija w Radworju.

P. P.

S tuthym ſebi dowolam⁹ najpodwołniſho woſjewicž, ſo ſym⁹ pobocžnu wiłowańju w Budyschinje kniſej G. F. Schippangei pſchepodali a ſo tuton⁹ wſchē aktívny a paſiwy pſchewoſmije.

Na dotalne dowěrjenje, w bohatej mérje nam ſpožczenie, prajim⁹ wutrobn⁹ džak a proſhym⁹, to ſame tež kniſej G. F. Schippangei dale pſchiwobrocžicž.

W Małym Wielkowje, 16. januara 1882.

S poczeſczowanjom

J. F. Schippang jun.

Na horča ſtejaze ſo poczahujo, dowolam⁹ ſebi najpodwołniſho woſjewicž, ſo ſym tu

warjenjowe a hýmjenjaze klamy,

prjedy mojem⁹ nanej ſluſhaze, ſe wſchēmi aktívami a paſiwanmi pſchedewſał a pod ſirmu

E. F. Schippang

dale powjedu.

Ja proſchu, ſo by ſo dowěrjenje, mojem⁹ nanej a wujey ſpožczenie, tež na mnie pſchenjeſlo; ja budu ſo ſtajnje prózowacž, ſo bych ſebi je ſaſkuſil.

W Budyschinje, 16. januara 1882.

S poczeſczowanjom

E. F. Schippang.

(Pſchipóſlane.)

Pſches nałożenie klawneje Ringelhardtſko-Glöcknerſkeje czechniteje a hojazieje jaſby* buchu podpiſani wot wſchelakich khorocžow wuhojeni:

Krawſki miſchtr Louis Kovel wot wieže;
wudowa Rhyſtiana Ritterowa wot hlowoſeje ranh;
Martin Ritter wot hromeſe nohi;
Wylem Feliz wot bołocžow pod pódusdomaj;
Emilia Rölleretz wot tolſteje nohi;
Wylemina Hungerez wot wieże w ramjenju;
Friederika Lehmannez wot bołazeho noha;
Bjedrich Lehmann wot tolſteje ſchije;
Bjedrich Bjedrich wot liſhawh;
ſchewski miſchtr Hähta wot krejneho ſchlewjerja (karbunkle);
Luſa Siersleben wot drjenja w ſtawach;
Karolina Pfeiferez wot drjenja w ruzy;
wſchitzny hydlaſy w Grebnik pola ſkonnern.

So ſu horſtejaze podpiſma wérne, wobhwědcži ſi tutym:
W Grebnik pola ſkonnern nad Saali, 12. haprleje 1880.

Wježna wſchnoſć.

(L. S.)

Brüchert.

* Prawdziwa ſe ſtemplom M. Ringelhardt a ſakitowanſkej marku: na tyſkach je doſtač po 25 a 50 np. we wſchēh hapytkaſh.

NB. Hornja ſakitowanſka marka ſakituje pſched podražowanjom jaſby.

Bukičanske serbske towarzſtvo

zmje přichodnu njedželu 29. januara z dytkom 5 hodzin zhromadžiznu.

Džeński porjad: 1) Přednošk k. wučerja Šucy z Rachlowa. 2) Naležnosće towarzſta. 3) Zabawa.

Towarſtlowy wuhjerk hodzinu prjedy w hromadu stupi. Předsydſtvo.

Młode hoſzy, kotrež džedža běle ſchicže a ſchwadlifto nowuknycž, doſtanu město pola ſelmy Peukertowje na Hoſchiz haſy čjižlo 9.

Mojemu towarzſhej K. we L.

Huj, huj! kóz ſchwabel, towarzſho,
Ty drje ſy na mnie ſky,
So njeſchiindzech na koſbaſu.
Ach daj ſej rečecž, hy:

Hdyž Ty mie na nju ſatrubi,
Bě ſtary mantl na kruchi;
Hdyž bych netk w nowym pſchicžampaſ,
Ty ſawěſcze mie njeby ſnał.

Ja ſnaju pak doſč Twoju móz
A Twojoh' ſultana,
Kíz wóndy jenom' khaſlicžy
Pifeſhu roſtorha.

Drje tamny khlopz tež prawje ma,
So moja ſchpanſka jédoſta.

Hy! Twoja pjaſcž, kaž ſo mi ſda,

Tež njeje zbole mijedowa.

Pak pſchecžel módroh' kribijeta

Ja njeſhym ženje był;

Tež radu wulzy pocžinicž-

Ssym w nowym manlu džył.

Lak hakle ſi Póſkej' wuſtuſju,

Hdyž ſydaſche ſo k wobjedu;

Drje móznie huiſbach na porſth,

Ty jo pak ſi čežka klyſchal ſy.

Njech žona pſchezo pſchihreva

Mi jenu hejdushnu —

Ssym žinu, ſtrowu, wježelh,

Dha pſchiindu w keruſhcu:

A ſo Czi ſi domu njehibam,

Doňž rada budje k tyfanzam,

Doňž w wuhenju je koſbaſka

A w horzu klyſhka ſwinjaza.

Mój ſtarý mantl Branibor

Ssym ſkóńzne dotorhal

A pſchedželač na papjeru

Tón w Budyschinje daſ.

Schtó tež mi taſki mantl džze,

We kotrymž běch kaž ſcherjenje,

Na kotryž koždy ſwarjeſche,

Ssam Ty ſo na mnie wottorže.

Njeſhwac̄iſki.

Boža wulka miłość wobradzi namaj džensa rano čerſtweho, lubeho synka.

W Budyschinje, 18. januara 1882.

K. A. Fiedler, ſem. w. wuč.,
a mandželska.

Hdyž nam nětko lubowany mandželski, naš luby nan, přichodny nan a džed,

njebo Borſc̄anski duchowny

Jan Krušwica

po swojeho a naſeho Knjeza woli je wuſoł, dha mamy so wutrobnje džakowač za wſu luboſć, naſemu lubemu njeboćičkemu při jeho dołholétnym khorowanju a při ſwjatočnym khowanju jeho céla bohače wopokazanu. Njech je nam dowolene tu pomjenowač knj. patrona a jeho knjeni mandželsku, kuj. ſuperintendenta a wjele druhich zastojnich bratrow, dweju knjezow z Hornjeje Wolsiny a z Borſc̄e, wosadźiného kuj. kantora a wjele druhich wučerjow, Borſc̄anske ſpěwanske towarzſtvo a Wolsanske wojerſke z Wukrančanskim towarzſtвom, sobuſtavy cyrkwiene rady a noſerjow kaſča. My pak njeſdžakujemy ſo jenož jim, ale naše džaka poſne myſle hladaja na kózdu jednotliwu wosobu a na wſitke ſwójby, ſerbske tak derje kaž němske, njech ſu z Pruskeje abo ze ſakskeje, kiž ſu z blizka a z dala, hdy přjedy a tež nětk hakle, ſwěrnu luboſć k naſemu lubemu nanej měli a wobſwědčili. W oſebeje pak přewodžuje naš džak a naše dobroproſeňe čeſtnu Borſc̄anskou wosadu, našu lubu domiznu; w tejsamej chcyła Boža hnada ze žohnowanjom ſo dac rozroſć ſymjenju Božeho ſłowa, kiž je jejny njeboh dušowpastyř z wutrobnym a wutrobitym připowjedañom nimale 38 lét njeſpróčne wusywał.

W H. Borſc̄i H. L. a we Wjerbnje D. L. 18. januara 1882.

Zrudni zawostajeni.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číslo Smolerjec knihicíšćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 4.

Sobotu 28. januara 1882.

Létnik 41.

Třinacze wokow.

(Skrzczęcie.)

Wobaj jataj na swojim wuprajenju wobstejeschta, byrnjež so budičkojo prázowachu, so bychu psches dolhe wupraschowanje wěrnoſc̄ ſhonili. So by wěrnoſc̄ na ſwětlo pschischla, dyrbjaču ſkonečnje czwilowanje, w tamnym čašku hiſcheze wobstejaze, načožiež. Tola, hac̄ runje jeju žadłowie krídowachu, wosta tola kóždy pschi tym, so mordarstwo njeje wobeschoł.

Ssudnikojo běchu w njeļuboſnych wuskoſčach. Sedyn wot jateju běſche ſawěſce mordar. Wobeju běchu w najwjetſchej bliſkoſći ſajeli, hdzež bě ſo mordarstwo ſtało. Wobaj mějſchtaj tſelbje pschi ſebi, ſotrejuž bě ſo, kaž pschepytanje dopoča, krótko do teho čaſha tſelało. Wobaj pač tež runje tak ſaſakwje ſwoju njewinowatoſc̄ wobkružowaſtaj. Mieſchtir Merczink, kotrehož běchu jako ſwědka psched ſud žadali, drje se wſchej ſahorjenosc̄, w hľubokej boli hiſcheze jemu móžnej, Koſakowu njewinowatoſc̄ ſakitowasche. Tola móžno pschego bě, so bě ſo wón tehdom wječor, kaž Rudolf praji, ſe ſwojej njeviſtu ſwadžil a w hněwje a žarliwoſci ſkostny njeſtuk wobeschoł. Ssudnikojo ſe wſchej prózu wěrnoſc̄ wuſledžic̄ njeſtuzachu. Tak tale wěz ſkonečnje psched khurwjerch pschindže. Vjedrich Wysem, kotrž bě runje tak miły kaž prawdoſc̄ lubowazh, wobſkorzenju w ſwojej pschitomnoſci hiſcheze ras pscheklyſchec̄ da. Dokelž pschi tym žeane wěſte pschehwědzenje njeſtoſta, pschikafa wón, ſo ma ſo wěz psches Boži ſud roſhūdžic̄. Džecžaze pobožne ſmyſlenje naſichych předomníkow wotčakowasche, ſo Bóh ſam, jeſi člowjekojo ſe ſwojej mudroſc̄u wěrnoſc̄ namakac̄ njeſtuzachu, njewinowatoſc̄ wobſkorzeneho na jaſne pschinjeſe. W tutym padze poſtaji khurwjerch, ſo dyrbijat Koſak a Rudolf kóſkowac̄. Wjetſchina wokow dyrbjeſche njewinowatoſc̄, mjeñſchina pač mordarja woſnamjenic̄. Zež khurwjerch ſo nadjeſche, ſo prawy a wſchehomózny Bóh ſud roſhūdži a wiňowateho počaſa. Pschichodna njeđzela po Božej ſlužbje bu ſa tutón ſhwatocžny ſluk poſtajena a pschikafana.

Koſak wječor do teho ſrudny w ſwojim jaſtwje ležefche. Wſcho jeho žeane žiwenje běſche na jene dobo roſražene. Wón wo ſwoju lubowanu njeviſtu žarowasche. Bóle pač ſo hiſcheze rudjeſche dla czeſkého tuſanja, na nim ležezeho, a wo ſwoju wbohu mac̄, kotrž bě ſo wěſče ſmijerež naſtróžila a wo njeho plakaſa. Pač rad by ju wón ſměrował a troſchtowaſt! A ſanki pschi durjach jeho jaſtwja ſaſčejceržachu. Wone ſo wotewrichu, a jeho luba macžerka ſtupi plakaſo nutš. Koſak do jejneju rukow padze a hórke ſkyſh jemu ſo wocžow ronjaču. Macž, kotrž ſwojeho ſyna najlepje ſnajefche, běſche wo jeho njewinowatoſc̄i pschekhwědzena a troſchtowasche jeho, tak derje hac̄ móžefche. A jako Koſak ſkonečnje praji: „Macž, ja bjes bojoſc̄e jutſiſhi džen wotčakuju, ja wěm, ſo budže mi Bóh pomhač!“ dha ſo tež w njej twjerda nadžija

poſběhny. Wona ſo hiſcheze ras ſe ſwojim ſynom modleſche, taž běſche to kóždy wječor eſiniſa, jato bě hiſcheze džecžo był. Potom pač jeho ſi měrom a dowěrva wopuſtči, ſo by móž ſi najmjeñſcha hiſcheze něſhto ſpac̄ a ſo by ſi czežkemu khodej nuſnu móž nadobyl.

Ranje poſtajeneje njeđele bě pschischlo. Koſak njebojaſnje a ſi měrom, Rudolf pač roſſlobjeny a pothmurjeny ſe ſwojeho ſehwa ſtaže. Swony ſi Božej ſlužbje wołachu. Jataj buſtaj ſi jaſtwu do zyrkwe, hdzež hižom khurwjerch ſedjeſche, wiedženaj. Dwórfki predař a konſistorialny radžic̄el Stosch mějſche jara khutnu a hnijazu rēč. Wſchitzh poſkucharjo buču psches uju hľubolo ſapſchimjeni. Bonižny, ale twjerdy měr w Koſakowej wutrobje ſo na jeho woblicžu woſnamijowasche, byrnjež mějſche ſi týchnoſci bledy a ſpanjeny napohlad. A wjele wocžow ſo wutrobnej ſobuželnivoſci na njebožowneho mlodženza hľadaſche, a mnosy Barlinszy mějčzienjo, kotsiž jeho tutón džen widžachu, wěrjacu do jeho njewinowatoſc̄e a nadžachu ſo, ſo ju Bóh na ſwětlo pschinjeſe. Boža ſlužba bě na kónzu. Khurwjerch na torhoſchežo psched dwórfku a domsku zyrkwe wuſtupi. Sa nim džechu jeho trabantojo, kotsiž jateju ſi bubonej, psched nim ſtejazemu, wiedžechu, na kotrymž dwě nowej kóſtzy ležefchta. Š nimaj pschindže tež doſtojný dwórfki predař Stosch ſi zyrkwe. Na khurwjerchowu pschikafnu wuſpěva ſhromadžiſna najprjedy duchowny khěrluſh. Potom džerjeſche predař krótku, ales jara pschimazu naręcz psched jathmaj. Napoſzledk wón praji: „Někto w Božim ujenje! Ŝenjewa wola njech ſo stanje!“ a ſtupi potom do ſad.

Koſak a Rudolf buſtaj někto psched khurwjerch wiedženaj, po koſonichtaj ſo psched nim a proſchechta jeho, ſo by poſtajil, ſchto ma najprjedy kóſkowac̄. Wječh pschikafa, ſo ma Rudolf, kotrž bě najprjedy ſwojeho towařicha wobſkoržil, najprjedy kóſtzy wuſchafnyc̄. Kóſtzy buſtaj do khelucha poſzenej. Rudolf jón roſnjenemdryen ſhabnje a jón ſi twjerdej ruku tſchafesche. Wſchě wocži w tymle wokomiku na nim wižachu. Žadyn ſwul, ſkoro žeane dyčhanje njebe po dalokim torhoſchežu bjes ſhromadženym ludem ſkyſhcež. Rudolf powróči kheluch a: „Dwanacze! — „na j w ſchicha ſicžba wokow!“ wołasche ſi wótrym hloſhom wjetřchowu wuwołat, kotrž mějſche roſriſenjenje woſſewic̄. Šaſakle a worakawje ſo Rudolf ſmjeſche, bjes tym ſo bě naſdala kſtit žony ſkyſhcež, kotrž w bližším wokomiku do womory padze. Běſche to wboha Koſakowa macž. Š njeſčerplivoſci ſchihladowarjo někto na Koſaka ſedžbowachu, kotrž ſi bubonej ſtupi, ſo by na nim wo ſwoje žiwenje kóſkowal. Wón na ſemju ſo klatnýwſchi modlitwu wuſpěva, wſa na to kheluch, tſchafyſche jón a cžiſny kóſtzy na bubon, a — „Třinacze wokow!“ wołasche wuwołat ſi jaſnym hloſhom. To pač tola móžno njebe, dokelž žeana wot kóſkow njeſtuzeho wjazy hac̄ ſchěſč wokow pečaſowac̄. Shroma-

dżent lud temu węcież nochżysche. Tola bliższością bieżu hiżom widżeli, schto bě šo stało: „Boži džiw!” woni s radośćju wołachu a bórsy wot jeneho hacż do druheho kónza wilkego torhoscheja klinčesche: „Boži džiw je šo stał! Bóh je wérnosćji dobycz dał!” jena wot teju kóstku bě šo w średźja pukka. Pódra dweju scheschow leżesche jenka, kotruž wótkoczena położza wółasowasche. „Boži džiw!” tak juskasche pszezo wółsicho a wółsicho ludowa hromada. „Haj, to je Boži džiw!” praji też nětka hukoko hnuthy kburwierch, a kasaſche, Rudolfa jateho psched šobu wjescz.

„Wschehomózny Bóh je ſam ſudził!” rjełny wón wobſkorženymaj. „Ty ſy njezinowath, mój ſyno!” wón Kožalej pschiwoła, kotrež bě roszkud móznię ſapschimnył, tak ſo w tymle wokomiku jenož na to myſlesche, ſo by šo Bohu dżakowala, kotryž bě jeho tak miłosćimye wuſkyschal a wumóhł. Potom kburwierch, k Rudolfej ſo wobrocziwski, praji: „Ty pał ſy mordarſtwo wobeschoł; njepręj nětka hisczeje dale, ſo by šo Twoje khostanje hisczeje nje-powjetſkił a ſo by šo ſ najmiejſcha Božego ſuda ſwinyl!”

Mordarjowa ſaſalkoscz pocza ſo hiżom hibacz. Vorſt Boži běſche pschewidomnie jaſnije pokalał, ſo njemóžesche dlěhe wjazy ſwoje czorne kže ſakitač. Wón ſo ſ tſchepotazym hlokom wuſna: „Haj, Bóh je prawy, ja ſym mordat a proſchu wo ſwoje khostanje!”

Na wjerchowu pschikasnju ſlóſnika ſaſo do jaſtwa dowiedziech. Stražnikojo, kotsiž jeho tam pschewodžachu, mózachu jenož ſ nuſu roſnjeniemdreny lud wot njeho wotdżerječ. Do jaſtwa ſo wrócziwiſhi ſtejſeſche dobrowólnie psched ſudnikami k ſwojemu nje-kniczonnemu njeſkufkej a proſchesche wo duchownego, ſo by psched nim poſluti cžinił a ſo na ſmijercz pschihotował. Njeſbožowny ſo po ſdaczu ſwojeſ ſlóſče a dotalneje ſaſalkoscze hukoko kajeſche, a na ſchibjenzy je wón prawe khostanje ſa to doſtał.

Jako bieżu Rudolfa wotwiedli, wosta Kožak hisczeje psched ſwojim wjerchom ſtejo. W tym ſamym wokomiku ſo jeho ſtarā macžerka juſkajo psches ludowe hromady kłóczęſche a padże, ſyls radoſeſe ronjo, lubowanemu ſynej do rukow. Wobaj žaneho ſłowczęſta njeprajſichtaj. Kburwierch ſ miłosćiznym dželbraćzom na njeju hladasche. Potom wón mloženzej, kotryž bě jenož psches widomnu Božu pomoz žiwenje wobhował, wychsche město w gardże poſkieſi a jemu bohate myto ſlubi. Tola Kožak proſchesche džakowinje a poniznje wo puſchcenje ſe ſlužby. Ženu ſo w Barlinje wjazy njeſpodobaſche a žadaſche jenož ſa tym, ſo by ſo k ſwojej ſtarā macžeri wrózil a ſ njej w czichocze ſiwym był. Wjedrich Wylem do jeho proſtwy ſwoli a jeho ſ miłosćiznymi ſłowami wot ſo puſchci. Kožak ſo na to ſ macžerju do ſwojego narodnego měſtačka Bernowa poda, jako bě ſo ſ miſchtrum Měrczinkom roſzjohnował a měrnemu rowej, pod kotrymž mějeſche Maria ſwój wotpocžink, ſrudne wutrobne Božemje prajit. Macz a ſyn ſtaj hacż do ſwojego kónza měrnje a czicho ſiwaj byloj.

W kralowſkim muſeju w Barlinje, hdjež je tak wjèle drohich a džiwnych wězow nahromadženych, naděndžesč hisczeje dženžniſki džen roſpuknjenu kóſtu, kotraž ſo pod mjenom „ſmijertna kóſta” poſkuſuje. Někotry drje ju wuhlada, tola njevě, kajka ſpoldžiwna pođawisna ſ njej ſwiſhuje. A pschinidžeſi ras jenemu czitarzej tamna kóſta na woczi, dha njech ſo na tute powjedanczko do-pomni, kotrež ſa Božu węcznu prawdu ſwedeſi.

Wuſkudženja.

Khostanska komora.

Dželaczeſ ſan Jakub Mjencz w Kettlizach bě kónz julija a ſapocžatku augusta ſ. l. w sahrodze ſwojego nana njedaloko Kettlizan-

ſteje zyrkwe na wiſchniowe ſchotmy ſa ptacze ſcherjenje ſkómjane popy tykał, kotrež mějachu, ſi měſchniſkej ſuknju ſwoblekane, na hlowie czornu klapieſku a wokoło ſchije běle rubiſčko, podobnoſć ſe ſwokowym napohladom lutherſkeho duchownego. Dokelž psche-pytanje dopokaſa, ſo je wobſkorženj jenož teho dla ſpomnjene ſcherjenja ſi měſchniſkej draſtu wobleſk, ſo by ſ tym duchownych a ich ſtuklowanie wuſmęchował, bu wón ſi ſchęſzmeſacznemu jaſtwa a k ſaplaſzenju khostow ſaſudženj.

Gawniſki ſud.

16lětny wotrocž ſan Dürrlich w Budyschinku běſche w dezembru 1880 wotrocžkej Scholce w Kubſchizach ſi jeho komory czasznikowym rječas ſranył. Jego khostanje wobſteji w jenym dnju jaſtwa.

Khežkaſta ſana Bjenadžina w Sdžeri bě ſo na khežkaſtu Marju Bjenadžinu pschiſlodžala a na nju ręczala, ſo je ſo na ſchęſzniach ſe ſiwnoſeſerjom Handrijom Schurkom w Lichanju na nječezne wachnje naſađowala. Dokelž ſo wérnoſeſ tajkich kleskow dopokaſač njeſmožesche, ma wona 3 mk. khostanja placieſi.

Zona murjerja Poſchki w Nowych Böschizach, dla paduchſtwa a czelneho ranjenja hiżom khostana, bě 19. septembra 1881 na jenym pólnym puczu džeru wuſyla, ſo by khežkar Makacž w njej ſe ſwojeſ karu težačy wostał. Jako nětka Makacž tule džeru ſa-ſhypowasche, pschibęža Poſchkiowa wſcha roſſlobjena na njeho a jemu ſi běrnjaſej mothku dwě krawej ranje do nohi nadhri. Dla czelneho ranjenja ma wobſkoržena měħaż jaſtwa wotkheſdzieč.

Dželaczeſ ſ. A. Brüdermann w Kakezach bě wobſkorženj, ſo je w oktobrie ſ. l. dželaczeſej Handrijej Měrſchej w tej ſamej wſy ſi njeſanknjenye komory por ſchłornjow a bórsy po tym dželaczeſej Michalej Furschej w Niżej Wſy něhdże pječ ſórzow běrnów ſi pola ſranył. Brüdermannej jeho pakosčenje ſydom njeđelj jaſtwa pschiniſy.

Pohonež W. Hoffmann ſe ſiczeňka ſo 24. oktobra 1881 do hródźneho miſchtra Antonia Leidla ſ Huski, jako jeho tutón ſe ſwojim wosom pschesceje, ſe ſłówami da: „Ty by kħadla był! Ty nicžo wjazy dyžli druſy pohončojo njeſby!” Sa tele ſłówma Hoffmann 5 mk. khostanja placieſi.

Swětne podawki.

Němſke thějorſtwo. Pschi ſkładnoſćji pschepodacži jen-dželskeho rjada kholoweho banta na ſakſkeho krała ſměja ſo k czesčeſi jendželskeho požlanſtwa wſchelake dwórfſke ſwieſelenja. Pschi pschepodacži rjada budžetaj pruſki krónprynz a jeho starſchi ſyn Wjedrich Wylem pschitomnaj.

— Oruha komora ſakſkeho ſejma je pschi wurađenju turnſteje wuſby wobſankta, ſo ma ſo ta ſama w tych měſtnach „na dalshe” wotſtoręzecz, hdjež ſo nusne naprawy k temu wobſtaracž njeħodža. Ŝenjeſ ſapóžlanz Kett, kotryž ſo na debacze wobdželi, w dleſchej ręczi ſa dalshe wotſtoręzienia turnſteje wuſby ſaſtupi. Ma wyžoke dawki, kotrež maja gmejnū njeſč, poſkuſo, ręczesche wón ſa to, ſo bħħu ſo gmejnū ſi cžejkotami, hisczeje wjetſchimi hacż dotal, pschelutowale. — W nastupanju ſwobodnego dželenja ležomnoſćow bieżu požlanzy, w debacze ręczazy, psches jene, ſo nětceſhi ſalon wjazy ſa ſbżerjenje dobreho ratařtwa njedoħaha. Tſecžina zyłych ležomnoſćow pod žanej statnej nadkēdžbu njeſteji. Duž je nusne, ſo ſo ſalon na tajke wachnje porjedži, ſo ſo w nim poſtaji, do kotreje měry ſměđa ſo ležomnoſeſe dželieſi. Ros-dželenje ležomnoſćow ma ſo po móznoſći ſadżewacž. Čewaſ naſtaneja na poſledk pola naſ ſwobodnoſeſe, kaž w Franzowſkej a

Rheinskej Heženskej, hdjež druhdy schtyrjom ležomnoſtym wobſedžerjam jena jenicžla ſlowežina w hromadže pschiſkuſcha. Bjeskonečne roſſchęzepjenje ležomnoſcžow by hanibne ſakhadženje tamnym kutterjam polóżilo, kotsiž njeſamogithm ludžom parzelle na naplačenje pschedawaja, tak ſo ſu tucži ludžo psches wyſoku daň a ſtajne hroženje na wupowiedzenje kapitala pschezo w hroſy živi, ſo hiſcheze to mało, ſhtož ſu ſebi wulutowali, ſhubja. Tež w Pruskej je ſwobodne roſdželenje ležomnoſcžow k njeſuboſnym a ſchłodnym ſczechwakm wjedlo. Tam ſo ſamo hižom na to měrja, ſo bychu ſo we wſchēch provinzech njerodželomne burſte kubla, tak mjenované burſte majorathy ſ nowa ſaložile. Se wſchēch ſtron ratarjo ſe žadanjom pschihadžeja, ſo by ſo ſažo tajke ratařtvo tworilo, a ſo njeſchęſtaſe roſſchęzepjenje ležomnoſcžow wotſtroniło. Pschi roſdželenju maja ſ wjetſha kublowi wikowarjo, wukutlerjo a wobſebje židowſhy wukukarjo ſwój rjany dobytk, burſtwo pak pod tajkimi wobſtejnoscžemi czežko ſchodusje a ſwojemu ſahubjenju na pschedę dže.

Němſki khězorſtwowých ſejm ſo ſwojemu kónzej bliži. Njeſnjeſliwi doprědkarjo hiſcheze poſlednie poſedženja k temu wužiwaju, ſo bychu ſwój hněw na kniežerſtvo a Bismarka wuſhypali. Byrnjež khorowath, je ſo Bismark na debattach wobdželiſt a ſwoju woſhobu w horzej rěčniſkej bitvoje psched hanjerſkimi nadpadami doprědkarſteje a liberalneje ſtrony ſakital.

Awſtrija. S wojoñiſhčja w Kriwoſchiji a Herzegowinje piňaja jenož wo malych bitwiežlach, pschi kotrejž ſu ſo ſběžkarjo ſ wjetſha psched awſtriskimi wojakami naſad ſčahnyli. Šběžkarjo pschezo bôle na ſylnoſci nadobhywaja, poſledni tydženj je ſo ſ nowa wjele wžow ſběžkej pschiſanklo. Kajku wobſchěrnoſcž njemér hiſcheze doſtanje, ſo do předka prajicž njeſhodži. Wójna ſo w ſkalichcezech herzegowinſkeje krajinu hubjeniſho dyžli hdje druhdy wjedlo. Wupržniwe transpoſt ſyrobý ſkóz ſpěchne do předka hibanje ſadženja, ſamo drjivo dyrbí ſo ſa wojakami woſyč, pschetoz na naſich ſkaſach žaneho ſchoma njenadendu, ſo bychu ſebi ſ jeho drjewa wohrěwazy woheri ſežnicž mohli. Runje létuſha mila ſyma nuſuje k njeſuboſnemu čaſkanju a komđenju. Nahle pschenjenje čzopleho wěſtka ſe ſymnej wichoroſtej boru khodženje na ſkalinje njemóžne čzini, a pschi woſchěrco, w poſhymnym wjedrje často naſtarazym, ſo ſamo ſběžkarjo ſtrachuſa, po wulſich ſchězékach nimo hlubočich ſkalichcezech thodžicž. Wysche teho je naſhonenje w lětomaj 1869/70 wučilo, ſo ſo frantske nadpady na ſběžkarjow wuwjescž njeſhodža, a ſo moža ſo jenož psches to pschewinycž, hdjež jich wot wſchēch bołów wobſtupaja a pschičahana nowych mozow wotřenjeja. To ſu wſcho wězy, kotrež wjele čzaža a hiſcheze wjazy pjenjes žadaju. Byrnjež ſu wſchē ludowe ſhromadžiſh w Božniji a Herzegowinje na nojkručiſho ſakafane, doſtawaja ſběžkarſy wjedžerjo tola wſchē nuſne powjeſcze wo roſſchěrjenju a pschihotowanju ſběžka. Woni ſebi ſwoje plany pižomnje ſobudžela, ſhtož wſchak nětko tež počina ſtrachne bycz. Njeſawno ſo woſtrjeznemu přjodſtejerzej w Bileku radži, wěſtemu Petroſchej pižmo wotewſacž, kotrež ſo wot jeneho wjedžerja k druhemu ſczeleſche. Po tuthm liſce ſu hnydom wulſa čzjóda ludži ſajata, bjes nimi buſchtaj tež mohamedan Sulſo a grichisko-katholſki měchnik Kriwo do jaſtwa wjedženaj. Sulſej ſo radži čzehnycž, a wón hnydom wſchitkim, kotsiž běchu na ſběžku wobdželeni, woſjewi, ſhtož bě ſo ſtaſo, bjes druhimi tež Miſlawſha Wujecžicža powarnowa, kotrež bě psched někotrymi lětami ſběžk pschedzivo Turkam wjedl a wot kotrehož bě tele pižmo wuſhlo. Miſlawſh Wujecžicž na to ſe

ſwojimaj offiſieromaj Medallonom Lubowicžom a Miloschewicžom a ſo druhimi do hór čzelný. Na 200 muži ſa nim džechu a ſo jemu pschiſanknych. Narwedorat Newežinskich ſběžkarjow, Niko Stefanowicž, je teho runja ſe ſwojimi ludžimi do hór čzahnyl. Awſtriska wychinoſcž čzysche ſo nětko druhého narwedorarja, Boſchka Gufiſa, ſo leſcu možowacž a jeho do Newežinja pschedproſy. Tón pak ſo polečených paſſlow ſtimy a ſo k ſwojim towarzſham do hór poda. Bóry běchu brónicži mužojo zylkho wokrjeſa, w kotrymž 1875 ſběžk pschedzivo Turkam wudhyri, wokoło ſwojich wjedžiczerjow ſhromadženi. Wotdželenja ſběžkarjow čzedaža ſo wſchē ſjenocžicž a potom we wulſej čzrjódze pod wjedžerſtvo Stojana Kowacževicža pschedzivo awſtriskemu wójsku čzahnycž. Njeſpokojnoſcž ſ awſtriskim kniežerſtvo je bjes zylkym ludom roſſchěrjenja; je-li awſtriske kniežerſtvo naſečzo wo prawdje žada, ſo dyrbja Božnijakojo a Herzegowinsky rekrutow do awſtriskeho wójska dawacž, potom ſameſeze poſchitkowny ſběžk wudhyri. Muhamedanshy ſo ſ křeſežijanami ſjenocža. Čzornohórfi wjerch ſo prožuje, ſo by wójnu wot ſwojeho kraja wotdžeržaſ. Wón je na herzegowinſkých mjeſach wójsko naſtajif, kotrež ma ſběžkarjam, psched awſtriskimi wojakami na Čzornu Horu čzěkazym, bróni wotewſacž. Nježiwaſo teho Čzornohórfy k ſběžkarjam na pomož čzahaja a jich ſ zyrobu a muniziju podpjeraja. Najradſho by čzornohórfi lud widžaſ, hdjež by móhli pschedzivo Awſtriskim ſjawnje wójnu wjescž.

— Winsti měchžanosta dr. ſ Newalb, psches kotrehož njerodnoſcž ſo woheňwobarnowaze naprawy we Winstim ringtheatrje, kaž bě je poližija wot njeho žadaſa, ſtaſe njebechu, je ſwoje ſaſtojnſtvo ſložil.

— W Sahrjebjje (Agramje) w Krowatskej mjeſachu 21. januara hižom ſažo ſylné ſemjerženje, pschedwodžene wot podſemſkeho hovrjenja. Wěnoſh wobhydlerjo naſtrženi na haſh ſzékach, w džiwanle bjes pschitomnymi wulſi ſtrach a měščeniza naſta. ſemjerženje, kotrež je ſo psched 15 měžazami ſapocžaſo a ſo pschezo ſažo wopjetuje, džerži wobhydlerjom w ſtajnej hroſy a ſtraſhe.

Franzowſka. Franzowſki krach je ſańdženym pjatk na bursy w Lionje ſaſtupil a ſo wot tam hnydom po wſchē Franzowſkej roſſchěrili. Tež Awſtrija a Němſka ſtej mjenje a bôle wot njeho potrjechenej. Ma jene dobo ſu ſo millijony pschěhraſe, kotrež běchu ſo ſ lohlej prózu dobykle. Spadowanje wſchē bursowych papjerow žaſtſtu wobſchěrnoſcž doſtawa, tybaž ſamožithy ludži ſu do proſherſtwa ſtorčene. Město Lion, hdjež ſo bursowych humbug najhórje čzjerjeſhe, je w najhluſchej ſrudobje. Skoro kóždy ſamožithy čzlowek je pschěhraſ. Ma pschikkad ludžo, kotsiž běchu předy 300,000 frankow dobyli, ſu pschi něcžiſhím niſkim kurſu pjenježnych papjerow tſi millijony pschěhraſi. Wlkowanje je pschedtaſo. Ma haſach ſo ludžo ſhromadžuju, plakaju a powiedaju wo ſwojim njebožu. Wſchē ſwježelenja ſu wotprajene. Njeſbože je wjetſhe, dyžli po wójne lěta 1870. Pjenježny krach je ſo tež franzowſkeje renty možowaſ a jejnu placžiſnu dele čzahnyl. Franzowſki lud psches ſpanjenje renty na 1000 millijonow ſhubi. Ludowa njeſpokojnoſcž dla pjenježneje ſhubjenki je ſo tež na kniežerſtvo pjenježelska. Kaž Franzowſojo ſebi žadaju, ſo ma kniežerſtvo ſa deſchězove a ſkonečne wjedro ſtaſz, tak woni nětko kniežerſtwu winu bursoweho kracha pschedziva. Duž na Gambetta, kotrež w tu khwili po ludowym měnjenju kniežerſtwo wodži, czežke politiske ſtejnisphežo. Ma Gambettore njeſbože ſu ſo wysche teho do komiſije, kotrež ma jeho namjetu poměrněho porjedženja franzowſkeje konſtitujiſe wuradžowacž, ſo wjetſha jeho njeſpchecželjo wuſwili. Tucži ſu pak poſchitkowne a niz, kaž Gambetta čzysche,

pomérne porjedženje konstituzije wobsankli a Gambettowe hłowne żadanje, pschemenjenje wólbneho sakonja, wotpołasali. Gambetta ho nadżesche, so s nowymi wólbami kniejsztwo nad Franzowskej do budże. Wschitke jeho planu su nětko na jene dobo rošrażene. Niedziwojo na to ſebi wón njemyſli, so by s ministerstwa stupil abo ho wuradženja ſwojich namjetow w komorje wſdał.

Nukowſka. Nětko su wſchē protokole komisjow, kotrež mějachu pschicznę židowskich njemērow pschepytac̄, pola ministra Ignatiewa doschle. Wone su ſo po rjaju po jich namjetach ſrijadowaſe. Najwjaſy s nich ſo napſtaczō židam pscheczelnje nje-wupraji. Wjazore wotrjeſzy žadaja doſpolne wupołasanie židow, druzh pak chzedza židowske talmudske ſchule ſanknijene a wurjadne židowske dawki wotſtronjene mēcz. Bječz gubernijow a džewječz wo-trjeſow wo to proſby, so by ſo židam paſlenzowe wiſlowanie ſakalo. — Ruskie kniejeſtvo ma wotpoſlad, do Taschkenta w Aſiſkej želeſnizu twaric̄. General Kauffmann ma plan ſa nju wudželac̄. Ruszy pschekupzy na tutu želeſnizu, kotrež budže wiſlowanie ſe Sibirskej wulzy ſpomožic̄ a rufke kniejeſtvo w Aſiſkej wobtwjerdzieč, hžom dawno ſe žadoc̄zu czaſkaju.

Amerika. Wusudženje pscheczivo mordarjej Guitowej je ſtōnczene. Pschihažni Guitowa, mordarſtwa na präsidenta Garfielda winowateho wuſnajo, t ſmjerſz ſaſudžihu.

Ze Serbow.

S Budyschina. Póndželu 23. januara ſu njedaloko moſta w rybowej haſy ſe Sprefwe czeło jeneho hólza wucžahnyli. W nim ſu piecza ſahrodniskeho wucžomnika Maza Barthuma, kotrež je ſo hžom wot 29. novembra s. l. ſhubit, wuſlēdžili.

— Wutoru wjeczor je w Schneiderez kheži na ſamjenitnej haſy, w kotrež ſo reſtarazija „Gambrinus“ namaka, na ſubi wohē nastal. W jenej komorje běchu ſo na dotal hiſhcze nje-fnate waſchnje drjewowe ſchęzepki ſapaliſe. Sadz drjewa nadžezhu wumjeſkarja ſowarja Beyera ležazeho. Wón běſche psches ſadužnenje ſkoro ſmjerſz namakał a ſo we woblicžu a na ſchiji tak žadlawje wopalil, ſo dyrbjachu jeho do měſhcžanskej hojeńnie donjeſcz. Wohē bu wot khežnych wobydlerow poduſhenn, předy hac̄ wóhniowa wobora na pomoz pschiindže. — Nascha polizija je pónđzelu dželac̄erja Ernsta Hendricha Bjara ſ Wuriz ſajala, na kotrež tuſkaja, ſo je ſo w poſlednim czaſu wopſjet w Pschiszechach, Tſelanach, Horniej ſeinje nutſlamak a pschi tym woſebe rad czeledźne ſtwy wurubil.

— Tudomny pofſtski direktař Ludwig je pruſki czeŕwieny worjekſki rjad ſchtwórteje rjadowne ſpožczeny doſtał.

— Wulki wobras „Kryſtuſhove wotkaſanje“ wot ſtawiſniſkeho molerja W. Schwarza, kotrež běſche psched někotrymi njedzelemi we wuměſkim towarzſtwe w Draždjanach wuſtajeny, je ſo tele dny wot naſcheje pětrowſeje zyrlwie ſa woſtarñ wobras ſa 10,000 ml. kupiſ.

S Meſchiz. Wutoru tydženja je jedyn handwierski na jenu ſkužobnu holzu ſ naſcheje wſy na puſz, do Wukez wjedzajym, rubježny nadpad ſcziniſ. Wón ju, ſa bróſt ſhrabnywſchi, ſ ſiom do hlowy biſeſche a by jej wěſče toſet pjenjes, kotrež mějſche pschi ſebi, wutorhny, hdyž ſo hiſhcze w poſlednim wokomiku jedyn muž ſ Trjebjenz njebu pschiblizil. Lumpak, jeho wuhla-darſchi, holzu puſhczi a ſo do czeļanja da. Popadnyli jeho hac̄ dotal hiſhcze njeſbu.

S Kipſlizy. Ssobotu 22. januara wjeczor woſko 9 hodžin ſu ſo tu twarjenja khežkarſkeho žiwnoſeſjerja Handrija ſsmjetan y

do cjiſta wotpaſile. Wone běchu ſe ſkómu kryte a wobſtejachu ſ domſteho, hródze a bróžnje.

S Bréſy. Ssobotu 21. januara je tu w Brücknerez žiwnoſeſi wohē wuſchoł, kotrež je tu ſamu ſ cjiſta do prócha a popiſla pschewobrocži. W plómjenjach je Bohu žel tež jedyn czlowiek ſwoju ſmjerſz namakał. Brücknerzny nan, 80lētny Žyz, kotrež w najſtwe jako wumjeſkar bydlesche, njemōjeſche ſchód namakaž a ſo w kurje ſaduſh. Teſho žadlawje ſpalene czeło hakle poſdžiſho pod roſpadankami wucžezehu. Spominenja hódne drje je, ſo je Žyz psched někotrymi lětami hžom ras w Stachowje ſmjerſz we wóhniu t nuſy wucžeknýl.

S Holeſchowa. Póndželu w nožy $\frac{1}{2}$ 11 hodžin je ſo tu Huchmanež žiwnoſeſ cjiſlo 13, pschi dróſy ležaza, ſe wſchēmi twarjenjemi wotpaſila. W plómjenjach ſydom kur kónz wſa. Wohē w bróžni wudyrí a je najſkerje ſaloženy.

S Worklez. Sańdzenu njedželu rano ſu tu 35lētnego podkopnika Jana Scholku we wjeźnej ręczzy morweho namakaſi. Scholka czeŕwieny na czeźke myſle a bě ſo w nožy ſe starschissko doma wothalil.

P ř i l o p k.

* W jenej pschedzeſti w Kheſeniu je 21. januara jena młoda dželac̄erka naſku ſmjerſz namakała. Wona běſche ſo do tſeſzeho poſthoda po paſczik troſtom podala a chyſche ſo, býrnjež je to trucze ſakane, po jědženskim ſtole dele dele puſcheczic̄. Dalo wona ſtol ſacžahný, njejedžesche wón dele ale horje. Holza chyſche ſi njeho ſkocžic̄, tola wona bu wot ſtoła t ſcženje ſtłocžena a ſa wokomik roſmjeežena. Po wótrym ſakſhieſenju bě wona hnydom morwa. So by ſo czeło ſadž ſtoła móhko wucžahnyc̄, dyrbjachu ſcženiu wudyrí.

* W Schreiersgrünje pola Treuenau w Voigtslandze psched lětom jena 12lētna holza psches widliſhę, kotrež pschindženje wona pschezo do předka prajesche, ſedžliwoſcž ludži na ſo wobroči. Khorosz ſo na to waſchnje poſkaſowaſche, ſo bu holza kaž wot njewidomneje možy horje mjetana. Džecžo mějſche pschi tym wo ſhne nabožne ręczje atd. Wjele ludži t njej pschihadžo-waſche, kotsiž ſ doměrnej nutrnoſcži jeſe ſojo wobſtupowac̄. So pschi tym wſchelake dary njewuwoſtachu, ſo ſamo roſy. Holzu ſu nětko wſchelakich jebankow dla do jaſtwa ſadžili, a budža drje nětko ſpoſnac̄, na ſajku khorosz czeſpi.

* W Potsdamje je jenemu ſchewſkemu wucžobnikej njewěrnoſeſ jeho „lubeje“ tak t wutrobje ſchla, ſo móni tobakowu trubku ſ pólverom natykawſchi, ju do huby wſa a pólver ſapali. S roſtorhanej ſchiju a ſe žadlawje wopalentym woblicžom njewožownehe do hojeńnie donjeſychu, hdyž je bórsy wumrjeſ.

* Brodutruhař Vosa w Poſnanju, kotrež běſche ſo ſam ſuđniſtwwu ſajal a tam wuſnat, ſo je knihičiſhcerja Fischera ſkózowal, bu tehdrom t ſmjerſz ſaſudžený a potom t czaſzjiwenskej khostařni wobhnadžený. Nětko po dželac̄ich lětach ſu wuſlēdžili, ſo je Vosa mordarſtwa njewinowaty. Vosa praji, ſo je ſo teho dla ſa mordarja wudawał, ſo by, dokelž bě psches wopifſtvo wſcho ſamóženje ſhubit, w khostařni ſtatok a ſiwnoſeſ ſamakał. Wón je pschewwědžený był, ſo jeho njewinowatoſcž ſkózjenje na ſwětlo pschiindže.

* Dalo ſebi we Wernerſhausenje pola Treffurta njedawno dwaj hólzaj liſhczę paſſle wobhladowaſchtaj, puſchczihu ſo te ſame a ſhrabnywſchi prawu ruku jeneho hólza. Pschiwoſtach ſelař dyrbjeschje ruku wotreſac̄, dokelž běſche žałostnje roſlamana.

* 14,000 židow čže so psches Hamburg do Ameriki podacž. Židowske podpjeraze komiteje w New-Yorku warnuja tajich židow psched wucženjenjom do Ameriki, kotiž žwo rjemježnistroje nicžo ujerošymja. Zenož wustojni rjemježnikojo maja dobre wuhladu, tych pak je bjes židami jara mało. Do Wrótsławja je w tychle dniach 360 židow pschijelo, s wjetšha khubži ludžo, tak so dyrbja so sa nich pjenesy hromadžecž. Woni čzedža do Ameriki wucžahycž a praja, so w Brodiju hiscze na 5000 židow s Odežž a Kijowa na wotježd čzaka.

* S Insterburga pižaja: Psched dwemaj lětomaj so jedyn wucžer s džowku jeneho hajnika woženi. Pschijuschny stawniš, wychschi hajnik Rychtar, poda so, so by wobcežnosče lutował, do zyrktwiskeje wky, hdžez dyrbjesche młody por Bože požohnowanje dostacž, a wobstara tam zivilny swast. Tuta wjež pak we wokježu jeneho druheho stawnika leži. Někto sa dwie lěcje je so mandželstvo, kotrehož dla dyrbjesche minister žam roszudžicž, sa njeplacjaze wuprajilo. Duž dyrbi so wucžer hiscze ras wot stawnika zivilne werovacž dacž.

* Lutherska zyrkej w Baden-Badenje je njenadžuižy nahladny hodowny dar dostala: tak mjenowane Herminghausenske wotkaſanje je jej 24. dezembra s. I. pschijanylo. Zena žamotnje hydlaza knjeni běsche lutherskej zyrkti wulkotnu summu pjenes wotkaſala s tym wuměnjenjom, so te žame halle potom zyrkti pschijanjeja, hdžez je — jejny ptak Kakadu, kotrehož bě swojej šlužobnizy pschewostajita, se žmijerzu wotesczoł. Hacž do teje hodžiny pschiesche daň kapitala, wschědnie 2 ml. 80 np., kakaduej, abo wjele bôle jeho wotkladařy. Kakadu je hiscze 20 lět došho po žmijerzi swojeje knjenje žiw był a je hacž dotal daň dostawał. So by so se žanym druhim ptakom njeſchémeli, bě jeho žudniſtvo stemplowało. 23. dezembra wosjewi jeho wotkladařka, so je so ptak skončnje dopomnil, so nochze lutherskej zyrkti na jejny kapital dlehe čzakacž dacž. Lutherskej wožadže móže so pschisporjenje jejneho samoznenja popschecž, pschetož někto budże jej móžno wschelake nusne zyrktwiske twary wuwjescz.

* Psched někotrymi dnjami wumrje w italskim mestacžku Gesto jedyn měschčan a dyrbjesche so na druhı džen pohrjebacž. Nóżnu stražu cžela dostachu tjo dželacžerjo, kotiž mějachu tež nsaſitra rano row wurycz. Zako pak tucži rano s cželneje komory njeſchijndžechu, wotewrichu ludžo wot wonka durje a wuhladachu wschitliskich tjskich morwych pôdla marow ležazých. Pschepytanie, na

tajše waſchnje běchu živjenje ſhubili, poda, so běchu ſebi cži tjo dželacžerjo wježor prjedy wino derje ſkodžicž dali a potom wuhlowy woheń ſčiniſli. Dym, s plomjenjow stupazy, pschinježy jim nahlu žmijerž. Sjenocženi buchu někto wſchitzu schyrio i poſlednjemu wotpočinkej donježeni a ſjenocženi ſpja někto wſchitzu w tym žamym rowje.

* W Strömstadtu na navježornym brjohu Schwediskeje ſu ſańdžený týdženj ſ kojenjom jerjow jara ſbožowni byli. Šsud rjaných jerjow (něhdže 6—700 ſchtuk) so po 30 np. pschedawaſche. Dokelž jerje hiscze bôle w placzisne ſpaduja, čzedža s nimi pola hnojicž.

* W pschistawje w Londonje leži lódž „general Donville“, kotraž je s Indiskeje pschijela. Zako ju powróčiſhu, so běchu na njej wſchelake wobſkodženja wuporježili, namakachu w brjuchu lódze ſaſchtapjeny 18zolowſki mječ jeneho mječznika (ryby).

* Kupa Chios w agäiskim morju, kotraž so prjedy ſa najkratniſchi kraj kchwalesche, ſu po ſdacžu ſwojego ſahubjenja ſmincž njemóže. Podſemiske howrjenje njeſchěſtaſtawajo dale traje. Poſlednje nježele běſche ſažo ſylne ſemjerzenje. Pschi tym navježorný džel ſuph pschezo hluſhcho do morja ſpaduje a budže so bōrsh pod morjom ſhubicž. Horze žórla, pak tu pak tam ſe ſemje ſo puſolaze, maja ſo wot węzhywstoſnych ſa njeſtrachne. Strachowani wobydlerjo ſu wobſankli, ſupu wopuſchecž. Wjetſhi džel bohatych ludzi běſche hizom w naleču do Konstantinopla cžeknýl. Orohe ležomnoſče ſo někto, hdžez ſo kóždu hodžinu nowe njeſbože wotcžatuje, ſa tuni pjenes pschedawaja. Wobydlerjo powiedaja, ſo je na Chiosu čłowiek w žamotnoci žiw, kotryž je hizom psched lětom ſemjerzenje na džen a hodžinu do předka wěſczejil. Wěrno tež je, ſo ſu loni w ſymje tuteho proſetu njeſboža dla roſchérjenja měrkažozych powjeſezow do jaſtwa žadžili. Pschipad je jemu prawo dał.

* W Oſkaloaſy w połnožnej Ameriqy ſo psched někotrymi dnjami tjo hólzy ſ tym ſabawjachu, ſo ſ pistolami do deſti, kotraž ſa drjewjanu ſčeniu pólveroweho magazina, 500 zentnarjow pólvera wopſchijazeho, wiſasche, tſelachu. Po krótkim tſelenju magazin roſbuchny. Tjo hólzy buchu hrydom ſaraženi, poſdžiſcho jich cžela žadłowie roſtorhane daloko wot njeſbožownego města namakachu. Roſbuchjenje je tež wjele ſchody w Oſkaloaſy nacžinilo, pschetož kóžde twarjenje w połnožnym džele města bu mjenje a bôle wobſkodžene a ſkoro kóžde woſno roſražene.

Płacži kwaſ.

(Na żadanje wotčiſtežane.)

Hlajcze, nowa węž ſo ſtała,
Gſtyschcze, čzecze ſrošymicž,
Gſroka je ſej muža wſala
A budže ſo woženicz.
Hawron je tón nawoženja,
Teho je ſej ſhladała,
Tón ma wjele ſamoznenja,
Sa kótryž je žadała.

Na ſluſie je rapak pobyl,
W kwaſ čzedža joh' wotčiſtežecž;
Wón je na wſchech druhich dobył,
Kíž čzyczu joh' podčiſtežecž.
Kraholz tón tam rěſnit budże,
Duschne jemu pschijeli,
Teho dla joh' wſchudžom druhđe
Bjeru, ſo ſo wufteſi.

Dale dyrbi na tym kwaſu
Starý baczon tóczka bycz,
Tón njeſt kromy na tu ſraſu,
Klepoze tam kóždom' w tróz.
Kuchen budže wróbel twaricž,
Schkrekawa je myjerka,
Kurwota tam budže waricž,
Kucharka, taž wojetka.
Ssowa, hlaj, ta leſna žona,
Ta je ſlónka njeſwſcze;
Mawoženjej budže wróna,
Ta je rjana ſawěſcze.
S jenej džowku budža družecž,
Zołma, kawka, kabija,
Schczihliza kwaſ dyrbi ſpuschecž,
Hewat ſo tam ſabija.

Tsarž a ſchłorž, taj ſwatay běſtaj,
Taj najrjeñſchaj bje wſchemi;
Teho dla tež wonaj čzycſtaj
Widžecž dacž ſo psche wſchemi.
Hlupak wjele do ſo džerži,
Pſchinjeſe tam druzkam picž;
Wołko ſjeho radý ſmierdzi,
Njechadža ſ nim rejwacž hicž.
Schtyro herzy tež tam běchu:
Lastojeſta bě na huſle;
Hdyž pak woni piſtacž čzycſhu,
Njeſteſtachu piſchecžele.
Konopacž tón be na dudki,
Schkowronek ſchindže ſ piſchecželu,
Mały kralik bě ſam ūtli
S koſtom pschi tym wjeſelu.

Czorny kóz tón bě šo wopil,
Tež ta mloda pozpula,
Běsche wschitkón palenz wupił,
Szwarcieje jón czapula.
Kanja pocza k dobrrom' radzież,
Dokelž běsche blyschala,
So b'dža jeje cziszla blyschala.
Duž běsche šo spłyschala.

Pschí tym sta šo wulka swada,
Skadž tón klešny blyskalku;
Tu je trjeba dobra rada,
Rocž tón hrabny sa sybu.
Schéracž pocza wszech won wabiež,
To je jedyn blysky muž;
Chyzsche schéru plischku fabicž,
Wuczež ſej na nju nój.

Nichtó njebebole hněvny,
Hacž tón mlody frótopiel,
Czíchi Michał ſedžo ſdrémny
A ma hžom prjecž hwoj džel;
Ssrókopjelej teſak wsachu,
So wón nikoh' njesruba,
A ſo wschitz warnowachu,
Dadyn bliſto njeſtupa.
Lyſak tón ſo pocza hóřschicž,
Schto je dróſna ręczala,
Chyzsche běſecž na nju ſkoržicž,
So je na njoj ſchřečala.
Rokula tam ſudnik běſche,
Kaž je kóždom' wědomne,
Wopacžnemu pomhacž chyzsche,
Schelma, hōže maſch ſwědomnie?

Herny hiſčeze wysche běchu,
Maſdala tam ſtejachu,
Czí ſo ſobu njeſzepichu,
Dokelž ſo bojachu:
So b'dža dyrbjež ſami rejwacž,
Hdyž tam wschitko rujeſche,
Sſolobik tón dyrbí ſpěwacž,
So w kholowach czujesche.
Ja pak džeržu zyle na to:
So tych lepſich hofeži vych,
Hdyž mój žoldk ma žadoſež na to,
Met w ſchlik wopječených wszech.
S twarowom ſo njechał dajiež,
Sſyrwatki ſo nabudu,
Piwo njedam uimo ſtajiež,
Wody rady ſabudu.

Cyrkwinske powjesće.

Kření:

Pětrowiſka zyrkej: Karola, Kortle Augusta Khežora, hofežnazarja, dž.
— Ernst Jurij, Handrija Miklanje, domownika a wobydlerja, ſ. — Frieda Hilžbjet, Gustava Adolfa Pjetascha, měſczejana a restawratéra, dž.

Michałska zyrkej: Ju ſij Bernhard, Jana Hermanna Bětnarja, kowarja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Hermann Max, Michala Augusta Nowaka, maleho ſahrodnika w Feiſezach, ſ. — Jan Kortla, Jana Kochy, hofopdarſteho hejtmana w Nadžanezech, ſ.

Zemrječi:

12. januara: Maria Martha, Jana Augusta Sterzela, gaſoweho dželacžera a wobydlerja na Židowje, dž., 5 m. 3 d. — 13. Vjedrich Wylem Beuchel, dželacžer a wobydler na Židowje, 45 l. 8 m. 9 d. — 14. Hermann, njebo Handrija Rjenča, býwsheho dželacžera tu, ſawostajen ſ. 13 l. — Kortla August Gnat, dželacžer, 66 l. — Kortla Hermann, njemandž. ſ. w Dobruschi, 5 l.

11 m. 7 d. — Emma, Jana Höhn, dželacžera, dž. 3 m. — 15. Jan August Kuhn, pohonč, 42 l. 4 m.

Po ſudzenju a wuprajenju nělotnych ſtařeſtich nominow a mnichich praktickich ſtařarow ſu ſo ſchwajzarſte pille, wot haptkyra Rich. Branda ſdělane, po wobchernym pſchedytowanju jako najlepſi hofazh ſredk pschi ſtařenym pſchedytacu a pschi khoroszach, ſ teho ſežhovazh, wopofasale, laž pschi: ſatylanu, nabubnienu, blesappetitnoſci, hlowubolenu, wutrobupufotanju, jatrowych a žolowych czerpjenach, hamorhoidach, krejchudoſci atd.; wone maja vičede wschemi pſchedenym ſredkami tež to dobre, ſo mile ſkutuju, khore organy nje-wobſlabia, ale poſylnia a ſo ſu njeſkodne. Tunja placzimne čini tež mjenje ſamožithm kupjenje tuteho wo prawdze ludoweho ſredka móžno. Pravodziwe ſchwajzarſte pille ſu w blachowych thlach, 50 pillow ſa 1 mf., a w malych thlach, 15 pillow ſa 35 np., kotrež maja ſa etiketu bely ſchwajzarſki hčiž ſukropiſom Rich. Branda w czerwonym polu ſapakowane a ſu doſtacž w hrodowſtej haptky w Budyschinje, hdyž ſu tež wuwiedzene proſpekti ſ ſtařeſtimi naſtaſkami a roſwuzowanjem darmo doſtacž.

Placzisna žitow a produktow w Budyschinje 21. januara 1882.

Žitowy dowos:	Na wiſach		Na burſy					
	wot	hacž	wot	hacž				
ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.			
Bíčenža 50 kilogr.	11	49	12	2	11	61	12	2
Rožta	9	11	9	24	9	11	9	24
Zečmien	7	39	7	97	7	39	7	97
Wosk	7	30	7	60	7	30	7	60
Hroč	—	—	—	—	—	—	—	—
Wola	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—	—	—	—	—
Zahl	14	—	15	—	—	—	—	—
Heduscha	17	50	18	50	—	—	—	—
Berny	2	—	2	50	—	—	—	—
Butra	1	—	2	30	—	—	—	—
Wicherečna mula 50t.	9	50	18	—	—	—	—	—
Jana mula 50 filgr.	9	—	13	25	—	—	—	—
Szyno	3	—	3	50	—	—	—	—
Sztoma	600	—	29	—	30	50	—	—
Proſata 212 ſcht. ſcht.	12	—	24	50	—	—	—	—

Rěniſtwo

w dobrym położenju w Budyschinje, dolhi czaſ wotworejene a ſe ſpěchnym pſchedowanjom, je na dalsche pſchenajecž pſches wobkhadneho agenta Koplanského na rěniſkej haſy.

Jena kowańča ſe dobrym dželom je ſe ſchěſzimi körzami pola abo tež bjes pola hnydom na pſchedanu. Hdyž? je ſhonicz we wudawatni „Serbiſtich Novin.“

Serje,

schtuku po 4 np., po kopach hiſčeze turňcho, porucza

Arno Möckel
na ſerbſkej haſy 13.

Kowarska ležomnoſež w Jenkezech

pola Budyschina, pschi ſchuſeju ležaza, ſ maživnymi twarjeniem i a ſchenkovym prawom je ſ polom abo bjes njeho hnydom na pſchedanu pſches

A. Franz w Budyschinje
na taſchbarku čjo. 2.

Šuſe Deski

ſu po ponižených placzisnach 9 kóhež. 5/4 zol. ſopa po 72 ml., 9 kóhež. 4/4 zol. ſopa po 45 ml., ſteſhne laty, 6, 7 a 9 kóheži dolhe, tež ſtaré a nowe tyczeſke deski, 3/4 hacž 2 zol. tolſte, 3 mynske wale, 9, 10 a 12 kóheži dolhe, na pſchedanu

w rigelmlyne w Nječornje
pola Pomorez.

A. Gerber.

Winoſh ſicžowym měd,
ſa dobrý ſpoſnaty ſredk pſche ſaſheloſy
woſtot a dybawoſež, porucza w bleſhach po
60 np. hrodowska haptka.

Majſhowny ſchrót,
najlepſha ſwinjaza piza, porucza

E. Schmeiß w Budyschinje.

Noſhovaný ſtwjelzowý abo
njetrjený len,
laž tež wutriený len ſupuje po kódej
dželbje a kózdy džen mechanisla dželob-
pſchadowanja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjený len, a to jenož
kobotu w Grüznerz domje, ſ nutſhod-
dom ſ jerjoveje haſy, ſupuje.

Sporuſhkk,

punt hacž do 1 mf., kaž tež derje ſuſhene
jechiběry
ſupuje
měſchjanska haptka w Budyschinje
na hlownym torhoszcu 141.

Schokoladu pſche hliſtwje

(wurmhocſade)

w taſliczach po 25 np. a w malych plazkach
porucza jara hófko ſ nutſbranju
měſchjanska haptka

141 na hlownym torhoszcu nětko čižlo 6.

Drjewowa awſzija.

Srjedu 1. februara dyrbí ſo na Weſerez
tule w Butojnje
60 dolhich hromadow walczneho drjewa,
12 Rm. brēſowych a ſipowych ſchjépov,
2 ſipowaj klozaj, 50 cm. tolſtaj,
na pſchadžowanje pſchedawacž.

Sapocžatz dopoſdnja w 9 hodzinach w bli-
ſkoſci ſubla.

Drjewowa awſzija

Schtwart 2. februara 1882 popoſdnju wot
2 hodzin ma ſo w Komsku pola Njeſhwacžidla
blisko wſh parzella hójnych hójnych twar-
ſich klozow po loſach na pſchadžowanje
pſchedawacž.

Drzewowa awfzija.

Wóndzeli 30. januara, dopoldnia w 9 hodzinach ma s̄o 50 lošow stejazeho khójno-
weho twardskeho drzewa a klozow, kaž tež palne drzewo na pschebadżowanie pschedawac̄.
We Wjeſelu, 25. januara 1882.
Jurij Muder.

Drzewowa awfzija.

Srzedu 1. februara 1882 ma s̄o na

Kupjanskim reviru

3,00 stotniorw brézowych a wólschowych walczów,
130 brézowych a wólschowych dolnych hromadów, s̄ džela } na ležnych mestnach:
wuzitkowe drzewo wopshijazyh, a } w jaſlach a bréz
6 khójnowych dolnych hromadów
sa hotowe pjenesz a pod wuměnjenjemi, prjedy wosjewiomnymi, s̄jawnje na pschebadżo-
wanje pschedawac̄. Shromadžisna rano w 9 hodzinach w korcziwie w Komorowje.
W Satſobju, 24. januara 1882.
E. Bettwiz, hajn.

Drzewowa awfzija na Kupjanskim reviru.

Schtwórk 2. februara t. l. ma s̄o

100 khójnowych kuchich dolnych hromadów
sa hnydom hotowe pjenesz s̄jawnje na pschebadżowanie pschedawac̄.
Sapocžatk dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzin pola pucznika pschi Pšowjanskim puczu.
W Minakale, 26. januara 1882.

Grabinsta Gisiedelska inspečija.

Drzewowa awfzija na Drobjanskim reviru.

Schtwórk 9. februara t. l. ma s̄o

56 lošow khójnowych palnych schézepow,
12 = twjerdeho drzewa, s̄ wjetsha wuzitkowego drzewa,
181 = khójnowego a schmrékowego drzewa, kloz a twardske drzewo wo-
pschijaze, sa hnydom hotowe pjenesz s̄jawnje na pschebadżowanie pschedawac̄.
Sapocžatk dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzin pschi Kupjanskim puczu.
W Minakale, 26. januara 1882.

Grabinsta Gisiedelska inspečija.

Drzewowa awfzija.

Wóndzeli 6. februara ma s̄o na Lutobęžanskim reviru něhdze 100 derje na-
stajených kuchiných brézowych dolnych hromadów s̄jawnje na pschebadżowanie pschedawac̄.
 $\frac{1}{3}$ napłaczenja s̄o žada. Sapocžatk rano w 9 hodzinach. Shromadžisna na lischcej
horje ſady kniežeje zyhelnice pola Měrkowa. Na drzewniſczeſtu ſteja tež brézowe a
wožzowe wuzitkowe drzewa na pschedaní.
Mauda, r. h.

Awfzija kheze.

Dutoru 21. februara pschipoldniu w 12 hodzinach ma s̄o w hospiceniu w Li-
chaju khezna ležomnosć cžišlo 30, k sawostajeniu khezera Handrija Jurjenza ſlu-
ſchaza, 132 □prutow pola wopshijaza a s̄ 14,65 dawksimi jenosczem wobčežena, pod
wuměnjenjemi, do awfzije wosjewiomnymi, dobrowolnie na pschebadżowanie pschedawac̄.
Herbj.

Nowe rigaske frónske ſhwne ſhmjo,

tun po 35 mk., $\frac{1}{4}$ hektoliter po 8 mk.,

porucza A. Schäfer w Leppersdorſſe pola Połczinu.

Skaſanja pschijima hac̄ do 20. februara twardski mischtur Haufa w Kamieniu.

Ballhauserowe czorne żolczowe a żoldkowe krepki

(Ballhausers schwarze Gall- und Magentropfen),
najwožebniſchi domižy ſredk psche miersatoſež a jeju plód, psche ſólk, psche ſa-
twierdnenje w žiwocze a ſyła k wucžiſczeniu trwe, — wſhem hospodarſtwam
najlepie a najnaležniſcho poruczene. Wuloženie, kaž maja ma ſtrjebac̄, je pschipoložene.

Zeniczki ſkład je měszczanska hapytka w Budyschinje. Njeh kózdy na ſa-
kitanske ſnamio džiwa. 1 bleſcha płacži 40 np.

Czterwieny a běly dječel, ſeradell, kofij, rejtrawu, timothej, woku, ſupin
kuſuje C. Kahrowe w poſtskej ſowarňi na žitnych vifach.

Sporuſch (mutterform)
hrodowska hapytka.
kuſuje

Bižne Knihi

po prijedkpihanju
porucza jara tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatzej hafy 6.

Knihi

ſa rataſke knihyjedženje
w bohatym wubjerku porucza tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatzej hafy 6.

Běžazb ſchtomowy wóſk,
jara derje ſa ſchzepjenje ſo hodžazy, w tyſtach
po 40 a 75 np., 2 puntaj po 1 ml. 20 np.,
porucza měſchczanska hapytka.

Cigarry

Easdos polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np.,
1 ſchtuku po 2 np.
porucza wulku dželbu
Gustav Poser na jerjowej hafy.

Khofej,

cžiſče a derje ſkodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paleny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſći
Gustav Poser.

Biſchedtoſhifi
Hjortatiom
porucza A. Tschentscher
w Budyschinje.

Wat najwjetſheje wažnosće ſa
wočzi kóždeho.

Tuta jenož kama wěruje prawdziwa
dr. Whitowa wodžicla wot Traugotta Chrhardta
w Grodzbreitenbachu w Thüringſtej ſe wot lěta
1822 kwětožlawna.

Dolacz w flaconach po 1 marži w hrodowskej
hapytzy injeſia E. Menznera w Budyschinje.

Njeh ſebi pak ſkodžy wěſeje jenož wo wěrnu
prawdziwu dr. Whitowu wočzowu wodžiclu wot
Traugotta Chrhardta žada. Žanu druhu.

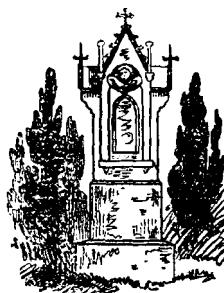
Wuceži ſ listow: Knjeſej Dr. Chrhardtſ.
Wondano mi jedyn muž ſobuſdžili, ſo je ſo poſa
jeho džeſeza psches nałożenje. Wacdeje prawdziweſe
dr. Whitowu wočzowu wodžiclu ſylnie ſaboriſeje
wočzom poléžito a ſahoſito, duž proſchu (ſleduje ſka-
ſanje). Neufwarts a. d. Röhn, 24./2. 80. Johann
Wizel. Dale: Kaž ſyml ſhonil, je Wascha praw-
dziwu dr. Whitowu wočzowu wodžiclu tola ſlawna,
duž proſchu (ſleduje ſkaſanje). Podruſen, 10./2. 80.
J. Döring, rolnik. Dale: Prawdziwa dr. Whitowa
wočzowu wodžicla je jara derje ſtukowala, duž
proſchu (ſled. ſkaſanje). Wolmirsleben, 2./2. 80. K.
Herzberg.

Hamburgsko-Amerikanske pakety wożazę akcijowe towarzystwo.

Najkhwatnische a lepsche wożenie ludzi do wszech městow połnozneje a južneje Ameriki, do Awstralije a k nowej zornemu brjozej Afriki.

Pakazna placisna wot Hamburga do New-Yorka w średnym deku pschi samolwienju do 15. februara 100 mk., pośdziejsho 110—120 mk. sa fróscenego człowieka.

Albert Meisel, konzesp. agent
w Budyschinie na żitnych wilech.

C. Santo Passo naźleđnik Ludwig Fiedler

porucza swój skład hotowych rowowych kamieni w marmora, fornowa, sjenita a pěškowza pschi potrebje dobrocziwemu wobledzbowanju.

Ponowjenja ho derje a tunjo wobstaraja.

P. Strobelowy atelier

sa njebołosne sažadženje khumskich subow a plombirowanjow po najnowszych systemie.

Woſtronjenje subybolenia, subowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

A ręczam wschednje dopoldnia a popołdnju wot 8 hacz do 5 hodzin. Khudym darmo

Sakitanska marka

deponowana.

w schachliczach po 25 a 50 np., wožebje poruczena psche wschitke swojne schkody, wicz a drjenja atd., je ſebi psches swoju wulku hojazu mož po wschem ſwecze khwalbu dobyła a leži wiele stow wschelalo hudenishy wobtwierdzonych wopiskom we wschitlich haptylech wupołożenych.

* Dostacj we wschitkich haptylech.

Hiżom wiele lęt ſławna prawdziwa

Ringelhardtsko-Glöcknerska rany-hojaza a eżehnita żalba*

w schachliczach po 25 a 50 np., wožebje poruczena psche wschitke swojne schkody, wicz a drjenja atd., je ſebi psches swoju wulku hojazu mož po wschem ſwecze khwalbu dobyła a leži wiele stow wschelalo hudenishy wobtwierdzonych wopiskom we wschitlich haptylech wupołożenych.

* Dostacj we wschitkich haptylech.

Do Awstralije

powiesy pucżowarjow s direktnej parnej lódzu
wot Hamburga 7. měrza

C. A. Matthei

Hamburg, 57 Rödingmarkt.

Do Ameriki
s poſtſkimi parnymi lódzemi
s Hamburga

psches druhe europiske pschistawych woſhymy
parſchony, kotrej ho bjes farady agentow
direktnej na nasz wobrocza, po

poniżenej placisniuje.

Lódzna, wot wyschnoſeje dowolena expedizija

Spiro & Co. in Hamburg
Bahnhofstraße 7.

Młode hory, kotrej chzedza běle ſchicze a
schwadlito nauklyc, dostanu město pola
Selmy Peukertowej na Hoſchiz haſy
čiſlo 9.

A wobstaranju

ſchifroweho kryeża

porucza ho naležnie

August Schumann, ſchifrowy kryeż
na Hoſchiz haſy čiſlo 12 w Budyschinie.

Wſcho wieże

živych a mormych kwětkow, kaž wenzow,
palmonych haloſow, ſumotskich buketow a
mvrthowych wenzow na hlowu, kaž tež ſe
wschego druhego ſeleneho ho tunjo a derje
wobstarza pola Korse Augusta Pětški,
ſahrodnika na drzewowym torhoſteju.

Pensijsa.

4 hory moža wot jutrow 1882 dobru a
tunju pensiju s wuziwanjom klapiera dostacj
w Budyschinie pola Oskara Wiegnera,
džekaria instrumentow na Hoſchiz haſy čiſlo 42,
I. etaža.

Wužobnik pytany.

A jutram pytam ſy na sprawneju star-
ſeju pod dobrymi wumenjeniami ſa wu-
žobnika.

Otto Engert.

A prěnjej haprleji ho ſtwinska holza
ſi dobrymi wopiskami pyta na knejzi dwór
w Delnej Kinje.

Holczejz sprawneju starſeju móže hnydom
do wuczby ſtipicę pola krawſkého miſchtra
Wysema Rohdy w khezi knjeſa pscheturza
Ramscha pschi butrowych wilech.

Lětny ſmjertry džen
njebo ſam Pohlenkez rodz. Karakez
w Njezwacžidle,
wumre 1. februara 1881.

W Njezwacžidle na kerchowje
Połni hórkę ſrudoby,

Macjerka, na Twojim rowje

Horze ſyli platamy.

Ach, ſo dyrbjeſche tał rucze
Swojich lubych wopuſhczic!

Njeſnate ſu Boże pucze,

Schtó móže je wuſledzic?

Koždy wenz na Tebie ręči

S koždej twétku, róžicžku.

Kat Če ſ mandželskim macz, džecji

Woplataju tam a tu.

Kožda trawicžka, kiž debi
S pomnikom Če, wobſtveči:

Kat čžaž ſiwenja na Tebi

Wiholi ſy w luboſci.

Hórkta we, kiž Tebie krywa,

S naſhochy placja, modlenja,

So nam ſiwerne macz ſy bhla,

Mila, bohabojaſna.

Tvoje ſłowa, wuczby rjane,

Tvoje proſtwy, modlitwy

Njebudzemy ſabyc žane,

Šu naſich troſt, donž budžent,

O, tak rady ſ Tobu džecmy

Ke mihi koždu nježelu;

Swiejkeleni tehdh bechm,

Něko manhy ſrudobu.

Dželenje, tak hórkę běſche,

Boženje, tak boſtne:

Hož macz wot naš tudy džesje

A ežicej, mérnej domiňne.

Li ſy běžila ſo ſwéru

Krucje dobre běženje,

So ya nadžiji psches wěru

Dostala by dobyče.

Tvoje dželo je ſo ſtalo,

Něko Tebi derje je,

Zehnjo je wſho dokonjalo,

Čzinito wſho ſa Tebi.

Něk psches Jeſom Chrysta rany

Gswiejskich ſabat w Zioni;

Wobylszych tam nowy, rjany,

Kraſny Salem njeſteſti.

S Tobu khodža wuſwoleni

A jaſhym ſorlám ſiwenja,

S jandželemi w Božim mjeni

Spewatych psalmu dobyče.

Tam ſy ſi Božej ruci brala

Krónu wečznoh ſiwenja

A tých ſožo namataka,

Kiž ſy w zusje ſhubita.

Boh je wſchitko ežinil derje,

Zeho mjeno khwalim;

Sablidženych horjebjerje,

Šhubjenym je ſ pomoz.

Budž nam hnadij, Božo ſtejeje!

Khryſeje, ſmil ſo nad nam!

Gswatyh Duchs, naſche pucze

Roshwesch ſ troſtom w ſrudobi.

Tat ipi derje, luba, droha,

Gswerna, sprawna mandželska,

Tvoja duscha pola Boha

Lepši ſtatoč nježada.

Tam po nadžiji tež ežemny

Psches krej prawdoč ſchrystuſa,

Božo, my eže lubujemy,

Wiedź naš junu do njebla.

Na žadanje psches J. S.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kožduſuſobotu. — Štwórlétne předpłata we wudawaſni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čiſlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawſkeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štwórtk hač do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cišć Smolerjee knihičiſčeře w mačičnym domje w Budyšinje.

Ciſlo 5.

Sobotu 4. februara 1882.

Lětnik 41.

Žiwa pohrjebania.

Povjeda A. Maſhař.

Bě to něhdje pſched pječadwazycimi lětami, jačo na univerſiteće na lěkarſtvo ſtudowac̄ poczach. Ja běch lědom džewjatnac̄e lět starh a jara ſtrachocžin. Tež ſo mi to njeſpodobashe, hdyž ſebi na ſwoje něhdushe lěkarſke žiwjenje pomylhli. Pſchetož, wý wſchaf derje wěſcze, kajke žaſoſne podenđzenja ma lěkar ſe ſwojimi khorymi pſchētrac̄ a tač často dyrbí ſam ſwoj kónz wopomnicž, hdyž do iſtwy ſtupi, hdyž cžlowjek na jeho pomož čžaka, kotrehož je ſtrachna khoroshe nadpanhla. Vyrnjež po tajſim k lěkarſtu žaneje poſkihilnoſež njeſejach, mi mój nan tola nje-dowoli, ſo ſebi druhe powołanje wubrach.

Wón bě lěkar a wſchitzy khoris w městaſhku a woklonoſeži wo jeho lěkarſku pomož proſchachu, tač ſo wón kóžde lěto wjele pjenjes ſaſkuži. A wón myſleshe, ſo mi teho dla, dokelž je wón tajki wuwołany lěkar, tež tojke ſbože ſakcžeje a ſo w ſwojim čžaſhu tež wjele pjenjes ſaſkužu. Duž dyrbjach na lěkarſtvo ſtudowac̄. A jačo na univerſitet pſchiūdzech, mějach wýſche teho to njeſbože, ſo do tajſich ſtudentow trječich, injes kótrymiz běſche tajki njevolak, kotremuž běſche to wulka radoſež, hdyž móžeshe wbohim nowym ſtudentam helszy k ſubu čžinicž. To ſo wě, ſo běſche tajki młoduſhkf a tajki ſtrachocžak, taž ja, ſa njeho tajka pječen, kotrež by, po jeho myſli, tač prawje pražicž a ſmažicž móhl. Wón ſo mje tež hnydom mozovalsche, a pod wudawanjom, ſo chze mi najwažniſhku potajnoſež lěkarſkeje wědomoſeže poſkaſac̄, mje nejeabz ſo tač mjenowaneje anatomiskeje ſale dowiedze, hdyž tójsko roſrěſaných čželov ležeshe, ſo bych ſtudentojo po roſpoſkaſanju a wukladowanju lěkarſkikh profeſharow nowjedzeli, kajki je cžlowjek ſi nutſka ſtwarjeny a tvarjeny. To bě ſa mnje, kiž na to njebečh pſchihotowaný, tač žadlawy napohlad, ſo ſo mi ſeznu. A jačo ſaſo k ſebi pſchiūdzech, běſche tón njeplech bjes tym wotſchol a ſalu ſankly, ſo ſi njei wuńcz njeſožach. Ja teho dla tač doſho do durjow wrjeſſach, doniž nechtón pſchiūdze a mje ſe ſale puſčeži. —

Tuta ſchibaſoſež pač doſahashe, ſo mje wſchitzy druhy ſtudentojo wuſměwachu. Boni mje njeſmilnje čžwiſowachu ſi hórkimi a hanibnymi ſlowami, tač ſo te bórh wjazy ſnijecž njeſožach, ale wobſanknych, tajemu pſchecžehanju hnydom kónz ſežnicž. Ja teho dla k Pontanej džech, taž tón ſtudent rečaſhe, kiž běſche na mojim wuſměchenju wina. Jačo do jeho wobhdenja ſaſtupich, běchu tam hſchče nekotſi druhy ſtudentojo. Ja pač ſo wotraſhiež njeſach; mi bě to wjele wjazy čžim lubſcho, ſo by čžim wjazy towtaſchow ſhoniło, kajke mam wotpohladanje. „Pontano“, ja praſach, „dale to tač hiž njeſože! Ty ſy wina, ſo mje wſchitzy wuſměcheja. Ja pač chzu Tebi a wſchitkim druhiem wopokaſac̄, ſo ſo pſched ničim njeſtrachuju. Praj mi, ſchto mam teho dla čžinicž?“

„Pěknje, pěknje!“ ſawola Pontan ſi wurasom ſchibaſkeje wje-

ſeloſeže. „To je wotpohladanje, kiž je praweho muža doſtojne! Wěſh, mój hólcze, hdyž chzeſh tutu nót jene čželo wuryež, jo do Twojeje ſtwy donjescž a hač do jutſiſcheho ranja tam wobkhowac̄, dha Tebje ſa najkróblſiſcheho wſchitkikh khróblkých pomjenuju, a hdy by ſhabd ſo potom hſchče nechtón ſwazič hzył a Cze wuſměchecž ſpýtał, tón njech ſo pſchede mnu na kędžbu woſmje!“

Khwilku ſtejach, taž poražený, ſlonečnje pač praſach: „Hdže mam hiž a w kotrej hodzinje?“

„Na to pohrjebiſhcežo, kotrež k poſnožy pſched městom leži. Tam je runje najkraſniſhka ſkladnoſež, ſo móžeshe ſswouju wutrobitoſež wopokaſac̄; pſchetož dženſha ſu tam młodu holzn pohrjebal. “

„Dyrbju tam ſam hiž?“ ſo ja wopraſhach.

„Ssam! Boh ſwarnuj, to ſhabd ſo tola njeby hōdžilo, dokelž jedyn ſam tu wěz njeby rucze doſež wobstarac̄ móhl“, Pontan wotmoſwi. „My tſjo abo ſchtyrjo ſobu póndžem, ſo bychym Čeje ſež pomhal. Wſho druhe ſmějach ſam wobstarac̄!“

„Dobre!“ ja praſach, a džech ſwoju ſtronu.

Jačo běch do ſwojeho wobhdenja pſchischoł, počach ſebi hafle měrníſhko pſchemyſliež, kajka je to tornoſež, kotrež chzu wobjeńcž. A niz jenož tornoſež ſama, ale wýſche teho tež hreč a pſchecſtupjenje, kotrež móhla drje tež wýſhnoſež ſurowje khorſac̄. Ale, praſach ſebi, wſchafko w ſendželskej lěkarſzy profeſharjo, kiž ſtudentow lěkarſtvo wucža, kranjene čžela ſupuja, ſo bych ſe pſched wocžomaj ſtudentow roſrěſali a jim tač jaſnje wuklaſež móhli, kajki je cžlowjek ſi nutſka ſtwarjeny, ſchto to je: wutroba a tajka wonhla, ſchto ſu pluza, jatra, jérchenje, ſkloſyna — a kajkim khoroshežam wone podleža a ſi čžim ma ſo jich tajka abo hinajla khoroshež ſahnac̄ a cžlowjeka ſaſo wuſtrowicž. Ale, ale, ſebi praſach, ſa profeſharow tudomnyh univerſitetow njeje trjeba čžela kranjež, pſchetož wo to ſo hižom ſakn a wýſhnoſež ſtara, ſo woni čžela doſtanu. Duž je tola najwjetſhka tornoſež, hdyž bym ſlubil, ſo chzu w nožy ſi druhiemi na pohrjebiſhcež hiž, tam ſi nimi čželo ſi rowa wuhrjebac̄ a je na khrubjecze do ſwojeho wobhdenja donjescž a tam pſches nót wobkhowac̄. Haj, tornoſež to je; — ale ja bym ſlubil, ſo to ſežinu. A sprawny muž ſwoje ſlowo džerži a ſtudent dwójzy, jeſli to trjeba. Pſchetož ſchto dha by ſi wět praſil, hdyž čži, kiž chzeža ſwět pomhač ſež, njebych ſežtini mužojo byli, na kótrych ſlowo móža ſo ludžo ſpuſhczecž.

A ja, jačo ſtudent, běch pſched druhiemi ſtudentami ſwoje ſlo wo dał, — ja dyrbjach je džeržecž a hdy by mje to žiwjenje khorſtowalo.

Ja běch po tajkim na wſho pſchihotowaný a ſi njeſcerpliwoſežu na tych druhiem ſtudentow wotčaſowach, kiž chzeſh ſo mnu na kótrych ſež. Ja jich ſkoro wucžakac̄ njeſožach, kóžda hodžina bě mi wěčnoſež a mi ſo ſdashe, ſo je bjes kónza. Skonečnje pač tola pſchiūdzechu a jačo běch ſo wſchitzy ſhromadžili, Pontan

rjetny: „Podajmy ho na pucz do czejmnej hukiny! Noz je sa tajki skutk laž wubrana. Wetr wuje, deskež pluskoze a njewjedro ho pschiblizuje.“

Pschi tutych słowach wón wókno wotewri, tak so wetr do jstwy praſny a nam tóſichto deskeža do wocžow klužny, so wschitzu wot wólna wotskoſichny. Schtomu ho wot mozy Wetrz hózow ſhibowacu, hrimanje běſche dale bôle blyſtkež a ſ czaſami blyſt na wokomifnjenje nôznu czejmnoſez roſhwélti.

„Schto měnicze?“ Pontan džesche, „nieby to mudrje bylo, hdý býchmy ſchleńczku wupili a tak ſwoju wutrobitoſez poſylnili? Ja ſym dobru bleſčku wuherskeho ſahorjazeho wina ſobu pschinjeſt.“

Wschitzu běchu ſ tym ſ poſojom. Ja ſchleńczy wobstarach a wón kóždemu jemu nala.

„Na přenju chróblóſez naſcheho dotalneho ſtrachocžaka a ſo by wón wſchu ſtrachotu a bojoſez na wſchón cjaſ ſotbys, ja ſwoju ſchleńczu wupiju!“ wón rjetny. „My tež, my tež!“ druzh wotachu, a ſchleńczy bjes dlicža wupróſdnichu.

Wino běſche dobre a mi ho ſdasche, ſo je ſawjazu chróblóſez do mije ſashezepilo. Ja ho wjazy psched ničim njebojach, ale ho bjes ſtracha roſhladowach. Pontan latarnju ſaſwéci, kóždy ſkopacz abo ſkopol hrabny, tij bě ſobu pschinjeſt, a wſchitzu ho do ſwojich mantlow ſawobalichu a ſe jſtwy ſtupichu. Ja běch poſleni, ja ju ſantkých a kueč ſchowach, potom pač wſchitzu pod blyſtanjom a hrimanjom ſtroſchtinije na poſrjebnishežo czejnjeſchmy, jako býchmy na dobrý ſkutk ſchli.

Uch, ſchto je tola cžlowiek ſa lohkoſmyſlene, haj hřeſhne ſtwarzjenje!

Něhdže ſa pól hodžinu k kečhowej muri pschinidžechmy. Wona njebeſche wyſoka a móžachmy ju lóhko pschelēſz.

Potom počzachmy ſa tym rowom pytač. To pač njebeſche tak lohko a my překl a pódlu khodžo pytačmy a pytačmy. Pschi tajkim pytanju bě ſa mije to njeſpodobna wěz, ſo ho moja chróblóſez dale a bôle ſhubjowasche. Ja ſaczuwach, tak mije móz wopuſtſeža a na jeje město ſaſo ſtrachocžiwoſez a bojoſez ſastupuje, — ſwědominj e mi dale a wjetſche poroki cžinjeſche. Po dolhím pytanju nowy row naděndžechmy a Pontan ſe mni rjetny:

„Nětko tu ſym; ſapſhim ſwój ſkopacz a ryj!“

(Słonečjenje pschichodnje.)

Wuſhudženja.

Khostanska komora.

Wotrocžl J. A. Čzech ſe Scheschowa, kotrehož běchu hakle 12. dezembra ſ. I. dla pakosčenja jeneho czaſnika k džewjecz měſza zam jaſtwa wotſudžili, tsi dny po tym hižom ſaſo kranjeſche. Wón pola ſwojeho knjefa ſ njeſamknjeneho khamora nalitowarske knižki na 413 mk. 78 np. wſa a ſebi wot nich 60 mk. wuplačicž da, ſa cjož ſebi hnydom wobleczenje kupi. Ššud njeſolepſhomneho paduha k 1 létu tſiom měſazam jaſtwa, tſiletnemu ſhubjenju cžeknych prawow a k pschewostajenju pod polizajſku nadkledžbu wotſudži.

24lětny wotrocžl a mlynſki K. J. Horak ſ Delnjeho Wujeſda, kotrež bě w ſeče 1880 jenu ſajmu w Delnjej Kinje ſe ſamyſkom ſapaliſ, bě ſo tehdom psched ſudniſtwom Ernst Nowak ſ Hornjeho Wujeſda mjenoval a tež poſdžiſho hiſheze ras, jako jeho dun- danja a proſherſtwa dla k tſiom nježelam jaſtwa wotſudžichu, pod tym ſamym mjenom psched ſudniſtowm ſtejeſche. Horak je, laž wón praſi, teho dla wopacžne mjenou pschijal, dokelž bě hižom prjedy njeſaſtwa dla khostany, a ſebi myſlesche, ſo, je-li to

ſamjelczi, pschi ſaſhudženju lepje wotemidže. Horak doſta teho dla měſaz a dwě nježeli jaſtwa.

Pschiſažny ſud.

Szlužobna džowka E. M. Wehnerez ſ Oberlichtenawa běſche wobſkoržena, ſo je 7. dezembra ſ. I., jako pola bura Haſh w Oberlichtenawje ſlužebche, ſwojemu niemandželkemu džesžu někotre minutu po porodženju ſ britwju ſchiju roſreſla a je tak morila. Wobſkoržena k temu njeſtuſej ſtejeſche a ſo, blyſt pscheliwajo, wuſna, ſo je ſo, porodne hrone cžuo, do jſtwy dele podala a tam wuhladawſhi britwju, na bližje ležazu, tu ſamu k ſebi wſaſla. Nad ſwojej hanibje ſadwelujo je ſo wona najprjedy ſama ſkonzowac žyſka. Lědma bě ſo do ſwojeje komory ſaſo wróčila, pschinidže džecžo na ſwět. Wone njeje woſalo, ale jenož ſ rucižku hibaſo; w tymle wokomiku je wona džecžo do ſchije reſla, ſo by je morila. Krawe cželo je najprjedy do koža ſkowala a potom pschichodnu noz w ſahrabze ſahrabala. Žadlava ſloſcž pač ſo bory ſoſnež a žandarm pschepytanja dla pschinidže. Tuteho wuhladawſhi, běſeſche Wehnerez na ſubju a ſo — ſa jedyn pač powěſny. Tola w pravym cžoku ju hiſheze namakachu a k žiwenju ſaſo wróčichu. Pschiſažni wobſkorženu winowatu ſpýtaneho džecžimorjenja wuſnachu a ju k ſydom měſazam jaſtwa ſaſhudžichu.

Kawniſki ſud.

W Gudžiz restawraciji tudy ſwjeſčachu 18. oktobra ſ. I. ſběhanje jeneho twarjenja. Murjer ſchołta ſe ſidova pschi tým tak halekowasche, ſo dyrhesche jeho polizist ſajecž. Na ſchołtowe woſanje a ſpjeczowanje pschinidžeschtaj jemu murjerzej Boldrak a Čzech ſe ſidova na pomož a jeho ſ rukow polizista wumóſchtaj. Boldrak a Čzech doſtaſchtaj ſa tule pschecželu ſuboſcž, ſwojemu towarschej wopokaſanu, tsi dny jaſtwa, ſchołta pač dla halekowanja a ſpjeczowanja pschecžiwo polizisteſt thdženj jaſtwa pschiſudžene.

Schulſki hólczeſ ſorla ſahrodni k ſatka ma dwaj dnjej jaſtwa wotſedžicž, dokelž bě ſublerzej Poſllanej w Minakale ſ draſteho khamora, w kheži ſtejazeho, 3 mk. kranj.

Wotrocžl Jan ſotaž ſ ſatobja bě 18. novembra ſ. I. na knježim dworje w Kupoj ſ cželadneje ſtwy wotrocžkej Nowakej harmoniku, 4 mk. hódnú, wſaſ. Tele pakosčenje ſotažeſ ſchěſcž dnjow jaſtwa pschinjeſh.

Hana Khrystiana Kopacžowa w Kuczinje pschinidže 19. ſeptembra ſ. I. do tamniſcheje ſchule, ſo by wucžerja Behera dla pukow, kotrež bě jejny ſyn wot njeho doſtaſ, naſzwarila. Dokelž wona to na jara njeſchistoſne waſchnje cžinjeſche, jej Beher wopſjet ſ kheže won kaſaſche, Kopacžowa ſo pač nježiwajo na to dale hóřſchesche, doniž ju ſlončnje ſ doma wuhnachu. Wona ma dla kaſenja domſkeho mera 10 mk. khostanja placžicž.

Khežet a dželacžet Händrij Wjenska w Pšowjach bě žiwnoſcerzej ſurjei Brodže w Drobach něſchtio bréſoweho drjewa wſaſ. Jeho khostanje wucžini tsi dny jaſtwa.

Žiwnoſcer ſan ſupka a jeho mandželska w Cžornych Koſli- zach běſchtaj 17. dez. ſ. I. mandželsku žiwnoſcerja Fiſchera w tei ſamej wky, kotrež bě jinaj ſalaſala, na Fiſcherez polu jěſdžicž, na ſemju cžiſloj, na njei kleežaloj a ju ſ pjaſcžomaj a ſe ſchandu do hlowy biſo. Sadžerawaj mandželskaj buſchtaj kóždy po 30 mk. poſkostanaj.

Pwoſanſka komora.

Pwoſanje agenta Michala Hizki w Radworju pschecžiwo wuſudej, po kotrejmu běchu jemu jebanstwa dla thdženj jaſtwa pschiſudžili, bu ſacziſnjenie a jeho khostanje wobkuczene.

Pschi nowym pscheptytanju spóśna powołanka komora, so tchiroducinjoze słowa dżelaczerja J. A. Rostoka w Horje, pschećzwo żandarmej klijcej w Niekwacziidle ręczane, dohażnje dōpołasane njejšu, duž so tež Rostokowe khostanje sa njeplacjaze wupraji.

Khostanje Haný Melzerowej, něhduscheje khežekti w Nowych Böschizach, kotaž bě so pschi wucżerjenju se swojeje kheže pschećzwo kudniškemu ełekutarnej spieczovala a teho dla dwaj měszaj jastwa pschisudżenaj dostała, so wot powołanskiej komory, džiwajo na jejnu nusu a kudobu, na tydzeń jastwa poniži.

Swētne podawki.

Němske khežorſtvo. Sanđzeny tydzeń so na sakskim ſejmje wo dołhodach a wudawkach justiznego ministerſtwa jednaſche. To ſamo je sanđzene lěto 7,154,900 mk. dołhodow a 9,726,951 mk. wudawkow mělo, taž so dyrbjescze krajna kaža njedostat̄ wot 2,572,061 mk. pschidacz, k čemuž so wot komory tež pschiswolenje da. Pschipósla žadaſche justizny minister 12 tyħaz mk., so by s nimi ſastojnikam, kotrejħiż dyrbj bjes jich ſawinowanja a pschećzwo jich woli pscheżadžic, wułożenja, pschi pscheżahānju naſtate, wurunał. Tola komora tutu žadanču ſa nuſnu njemēſeche a jemu pjeniſeh ſarjetny. Pschi tutej ſkladnoſci so tež na ſastojniſto ſmērzu ſpomni, dokež tuczi pod justiznym ministerſtвom ſteja. Nasch ſerbſki ſapóßlanz L. Keil, pschezo hotowy, gmejnſte prawa we wſchęch naležnoſczech ſastupowacż a po móžnoſći pøvjetſhenc, pwoju njeſpokojoſc nad tukhwiſnym ſariadowanjom a ſtukturowanjom ſmērzu wupraji. Tich ſtukturowanie je psche wobmiesowane a wuske, dokež ſwadniſkojo často k ſmērzej žaneho dowérjenja nimaju. Dyrbjała-li so tale njeſpodobnoſc wotſtronic, dha je nuſne, so gmejnſt dowolnoſc dostańeja, so ſmiedža ſebi ſe ſwojeje ſriedžiſny tajki mužow ſa ſmērzu wubracż, kotsiž k temu kmanoſc a polne dowérjenje luda wobħedža. Swadnikow dowérjenje k ſmērzej je bjes nimi přenja krocžel k wujednanju. Minister s Abecken na to wotmolvi, so je rad ſwolniwy, w tuthm naſtupanju knježerſtwu porjedženſte namjetu pschedpołozic. Je-li ſnadž je w tu tukhwiſu něhdże tajki ſmēr wot wyschnoſce postajenj, kotrejž po ludowym roſkudženju ſwoje ſastojniſto derje njeſtaſta, je minister ſwolniwy, tam hnydom druhego pomjenowacż. — Město- pschedkhyda komory, Streit, bě namjet ſtajik, so bichu privatne a woheňſawęſčaze towarſtwa a krajna woheňſawęſčaza poſkadniſza do gmejnſtich a měſchežanskich woheňhaschazyh poſkadniſow wyschę pschinioſchki dawała a so potom wſchudżom woheňhaschaze wobory ſaložiſe. Pschi jednanju wo tym naſta bjes ſastupjeremi městow a wſhow horza debatta. Štončenje so ta węz knježerſtwu k pscheptytanju pschewostaji, kotrejž poſkaſa, so je so ſ krajneje woheňſawęſčaze poſkadniſy lětne 64,953 mk. 40 np. woheňhaschazym woboram wuplaczilo. Wyrnež tuton namjet bjes ſapóßlanzami wjele pschiwiſka njemēſeche, je tola pschezo móžno, so ſo ſkonečnje ſaloženie woheňhaschazyh woborow we wſchęch wſach pschikaze a so ſo ſariadowanie tajki woborow wot komory postaji. — Na praschenje dra. Heinu, kajke nahladu ma knježerſtvo wo ſalonju, po kotrejž maja ſo placzenja, wjazh dyħli 20 mk. wucžinjaze, jenož ſe ſlotym placzic, wotmolvi minister, so sakſke knježerſtwo w tymle praschenju żane twjerde postajenje cziniſo njeje.

W měſtocze Brunndöbra bliſko sakſkeho voigtsländiskeho města Planen ſo naſhmu pschi wuſwolenju ſa rajchstag to poda, ſo jedyn fabrikant staremu kwarjej, kij chyſte ſa konſervativneho kandidatu hložowacż, jeho wuſwolenſku papjerku ſ ruki wſa a

jemu druhiu papjerku do ruki tyħay, na kotrejž mieno liberalneho kandidata ſtejſeche. Ta węz pschisudże psched wyschnoſc: a někto je Plauenſke kudniſtvo wuſhudžiło, ſo dyrbj fabrikant tſizeczi markow (abo džefaz tolér) ſchtrafy ſaplaczicż. Tak powiedaja k warownanju nowiny „Dresdner Nachrichten“ pod 31. januara t. l.

Němski khežorſtwowi ſejm je ſo ſanđzenu ſobotu ſkonečiſ. Boložy ſo tež tón ras dla potkoczenja pôlskeho naroda wobčegeżo-wachu, hacż runje wjedżachu, ſo ſo na jich prawe ſtoržby njekedžbuje; jim tež ſo na jich wobčegeżowanie jenož ſ proſnymi ſłowami wotmolvi. W poſledniſch hodžinach ſejma ſo wojerſka ſchula w Elſaſu wotpokaſa, wysche teho buchu te ſame wupjelnjene ſ wótrymi ſtoržbami ſozialdemokratow dla jich wupokasana ſe wſchelakich měſtow, dla pschewipjenja potajniſta pôſtſtich liſtow a dla ſtajneho njeļubosneho polizaſkeho wobkedybowanja. Nětčiſche liczbawanske lěto němskeho khežorſtwowego hospodařſtwa poda $15\frac{1}{2}$ millijona mk. ſbytka, njedžiwo na to, bichu ſo dawki jenotliwych ſtatow ſa khežorſtwe hospodařſtwa na lěto 1882/83 wo 10 millijonow powyschile. Je-li pschi tymle postajenju wostanje, bichu jenotliwe ſtaty 10 millijonow pschewjeſe ſa khežorſtwo placzic dyrbjeli, byrnež w jeho poſkadniſy $15\frac{1}{2}$ millijona ſbytka leži. Duž ſapóßlanz Richter namjetowasche, ſo bichu ſo dawki w nětčiſchej wyskokoſci wostajile a ſo na 10 millijonow mk., na nowe lěto žadane, wot ſbytka ſanđzeneho lěta wſale. Pschećzwo tutemu roſomnemu namjetey ſo ſwiaſkowa rada njeſadžerasche, w khežorſtwowym ſejmje paž jón nimale jenohlóſnje pschijachu. Swięſelazhy ſczéhwiſ ſ teho je, ſo w Bruskej njetrriebaja ſ nowa 6 millijonow požecic, ale hiſčeze pschi tym dawki ponižic. Pschijecze Richteroweſho namjeta wobydlerjam Saksiskeje wěſtoſež dawa, ſo 30-prozentſke poniženie dołhodneho (einkommen) dawka bjes dwela ſastupi, ſnadž móže ſakſki ſejm poniženie ſamo na 50 prozentow wupſchestrjecz. Sanđzeny khežorſtwowi ſejm je w pscherſku wjele wjazzy namjetow wuradžował a k ſkonečnemu dowiedi, hacž wjele je ho prjedominikow. Naiſpodžiwniſche je, ſo ſo wot njeho, hacž runje na nim žana ſtrona wjetſchinu nima, wſchelake wobſanknjenja ſkoru jenohlóſnje ſtawachu. Tola dyrbj ſo pschi tym na to džiwač, ſo nětčiſki khežorſtrowi ſejm ſ ludowymi hospodařſtmi reformami žaneho džela měl njeje. Bismark ma někto do 1. haþreleje 1883 doſhazhy čjaſ ſebi ſnutſkomne reformſte džela pschemyſſlicz a roſſi ožic, ſo bichu ſo khežorſtowemu ſejmje, ſtupiſi wón ſa 9 abo 12 měſzazow ſažo w hromadu, hloboko roſmyſlone a lohko wuwjedžomne ſozialne reformſte pschedmietu pschedpołozic móhle.

Awſtrija. Prěnje ofiſizjalne liſtna wojakow, na wojovnich ſeji w Herzegowinje panjenych, a w hromaduſtupjenje delegazijow — to ſu najwažniſche podenidženja ſa Awſtriju. Awſtrija je w regularnej wójni, to knježerſtwo někto ſamo wjazh njepręje. W prěnſtich bitwicžtach ſe ſběžkarſtmi Herzegowinſtmi a Kriwſtijenjem i mějachu khežorſzy wojaſy na 40 morwych a ranjenych. Šběžk ſo kchwatnje po wſchę Božniji a Herzegowinje roſscherjuje. Wſchudżom ſo wobrónjene bandy poſkaſa, ſamo hacž do Stolaza ſu ſo woni ſwērili, dróha ſ Metkowicža do Mostara je wot nich wobħadžena. S Mostara dostawaja ſběžkarjo wjele pschicžahow, poſledni čjaſ ſe na 200 mužow Mostar wopuſchęſiło a ſo do ſehwa ſběžkarjow podało. Telegrafisti wobħad je w ſběžkarſtich krajinach doſpołnje ſastajenj, ſběžkarjo ſ dobrym ſchikom wſchę telegrafi roſbija, žerdże paž porubaja a ſebi ſ nimi woheń dželaja. Doniž awſtrijczyk wjazh na ſwoje postajene měſtua domarschirowali njeſiſu, njemóža woni ſběžkarjow ſ wuſpēhom pschimacż. Wo ſa-

staranju wojakow s zyrobu su hizom wotre skorzyh blyschecz, wojska intendantza ma so w tymle nastupanju wjele poslepschicz. Wot waznystojnych offizjerow ma so tez to sa wopaczne, so so na straschnych mestach sklabe wotdzelenja stajeja, dokelz so s tym sbeklarjam skladnoscz i lohkemu dobyczu dawa, ua wojakow pak tajke njeromne naprawy hubeny saczischcz czinja. Na tym drje so dwelowacz njemoge, so Awstriiska sbekl s pschemozu skoneczne pschewinje. Tola se samej pschemozu sa Awstriisku w Bozniji blyschecze zadyn trajazy wobstajny mer dobytyh njeje. To by jenoz sbekli wotstorczo, kotrej bych su so w pschichodze i wjetshie mozu wraczae. Zako bescze Awstrija Bozniju po krawnej wojnie wobhadzila, dyrbiesche wona swoj nadawt w tym pytacz, so by zebi pscheczelstwo kucheskijskich wobdylerow dobyla. Mesto teho dachn wschem surowym turkowskim faktoram dale wobstacz, muhamedanshy semienjo wobkhowachu swoje, kucheskijsnam s njeprawdu wotwate lezomnosce, a kucheskijsno dyrbjachu podla czechich turkowskich dawlow tez hiszce nowe awstriiske dawki njez. S wobschernym polizajskim systemom a wojskowej mozu buchu kucheskijsno, kotsiz biechu Awstriju jako wumozera s turkowskeho pschaha witali, pod muhamedanskim kniejsztwom dzerzeni. Bjes wschego prawego samera a prinsipa satkadzije w Bozniji sama wojska maz a polizjatwo. Pod takimi wobstejnosciami hinaf byc z njemoge, so wobdylero wot Awstrije wotpanu a so pschecziwo nje s broniu posbehnu. Polizajskie potkoczowanie w Bozniji dyrbi po poduznjenju sbekla spanycz. Runje kaz je Rusowska Bolharjam dospołnu swobodu data, runje tak je nusne a prawe, so Sserbjo w Bozniji a Herzegowinje swobodu dostanu a so so na jich zadania a pschecza wot awstriiskeho kniejsztwa poslucha.

Franzowska. Gambetta je se swojim ministerstwom wotstupil, dokelz so jeho namjety w franzowskej komorje pschijale njez. Wiezeli Gambettowych njeprachzelow nad jeho padze dolho trało njeje. Salozenie nowego ministerstwa so s wurjadnymi wobezejnosciami sta a netko hizom bjes ministrami zana prawa jednota njez. Wotklozowanie komory, psches kotrej bescze Gambetta nusowany, ministerstwo slozic, so samo netko wot tych nowinow satkadzije, kotrej priedy Gambetu a jeho wotpohladu hanjachu. Sapolszanzy najpriyeh Gambettowej reczi pschihlozowachu a potom netotre minutu posdzhischo jemu panycz dachu. Tajke sadzherzenie doposkuje, so Gambettowy wslim hiszce wobsteji, sahlosze pak, s kotrej wón nowy wolsny faktor zadasche, stajichu sapolszanzy runje tajku sahalku spiecziwosc zapachecziwo, dokelz so bojachu, so psches njon swoje mesto w komorje shubja. Teho dla wolsny faktor padze a s nim zebu Gambetta. Gambetta hiszce njeje pschewinjeny, wón so borsy, znadz priedy, hacj so jeho njeprachzeljo nadzeja, wot swojego poraženja posbehnu. Sa pschedsydu nowego ministerstwa je Freyshinet wuswoleny. Leon Gay ma finanzu, Ferry schule, Goblet snutskomne naleznoscje, Faure-guiberry marinu, Humbert justizu a Billot wojinstwo. Nowe ministerstwo je wschelake reformy pschipowiedalo, tak wobsebie ponizenje wojskowej skuzby wot skthri na tsi lata.

Rusowska. Ruske nowiny su w tychle dnjach recz generała Skobeleva, pschi skladnosci létneho zwiedzenja dobycza tekiniskeho mesta Geok Tepe dzerzani, wotklichciale. Skobelew bjes druhim praji: Naszonenje pošlednicich lét je nasz wuczisko, so kogdy ras druhe ludy s rosnjem drjenoscu pschecziwo Rusjam postanu a jich skoro njeromnych mijenuja, hdyz zebi Rusjo, na swoje narodne stawishy spominajo, na to pomysla, so su wulki lud a so tuton russki lud jenu wulku ludowu swojbu s druhimi

szlowianskimi splahami pschedstaja. Skobelew dale s wutrobnymi szlowami na wojnu spominasche, kotaż so w Bozniji a Herzegovinje wot tamnichich wobdylerow wo wero a narodnoscz wiedze. Wo stejnichczej Rusowskeje w Uzji won praji, so Rusjo w Uzji żenje tak twjerdze a derje stejeli njez, kaž w tu chwilu. Sa dolhi czaž njezneje tam tajki dospołny mer, kaž netko. Czesczowanie ruskeho imena je wulke po dalej Uzji, a strach psched nim so daloko psches mjesy podcijenjeneho kraja wuspcheczera. — Skobelewowa recz je w wulraju a wobsebie w Awstriji njeprachzelam Rusowskeje skladnoscz posticila, so bych mohli Rusowskej winu dawac, kaž by chyba europiski mer s nowej wojnu kaszcz a so sbeklarjom w Bozniji a Herzegovinje pschecziwo Awstriji schezuwa a jich podpiera.

Ze Serbow.

S Budzchyna. Druhe cziasto „Lužicy“ je wuscho a na wobjerarow hizom roszkane. Wone je po wopschijeczu a wuhotowanju runje tak rjane, haj wubjernie kaž preñje. Duž je sawescze skoda, so je so hacj dotal pschede wschem mjes sdejlanymi Sserbami tak mało na njon abonirowalo. Sserbja dyrbjeli tola poczecz so biele narodneho dobreho pišniorstwa pschimacz a je podpjeracz mesto teho, so hiszce pschego sa wschem mögnyh zušym njerodzom hlobza. Tola nadzijam so wescze, so so stanje, sktož so hiszce stało njeje! Wobzah druheho cziasta je:

Sbozesczajzy spew Lumira s 25lenn. sastojn. jubilejek i. far. M. Hörnič wot Radzherba. — Petrohród — Jekaterinozlaw — Drjezin. Napisal E. Holan. (Połraczowanie.) — Jan Dejka. Podal Prof. dr. Psul. — Zana Dejki: Kaf dzerza naschi dzenznijschi Sserbja hiszce na swoju recz? S. I. 1809. — Moj wisszajski kraj wot M. Koszyla. — Wobzah se Szlowianska. I. Na szlowianskim kalačhu. — Hörnikow 25lenn. sastojniki jubilej. Rosprawa wot redaktora. — Ssi jubilejske spewy (jako pschidawl). — Riedger a vorjedcer. Podawa M. Hörnič. — Naleznoscje towarsztow: I. Sapiš 2. II. Rosprawh. — Dopliz s Delnjej Lužizy. — Sserbski roshlad. — Drush wo Sserbach. — Sserbske knihownistwo: I. Nowe knihi. II. Roszudy (wo Bramborstich Nowinach). — Szlowianska khronica. Podawa M. Hörnič. — Sapiš kritowaniow a darow: I. Macziza Sserbska. II. Towarsztwo Pomozy. III. Sberka darow sa wudaceje Sejlerowych spisow. — Dnijownica na měsacz februar. — Nawestniit.

Skoniczne njezam satbez, hiszce junu tudi wschem naszych czesczonych czitarjow naleznje napominač, so bych tola na tuton sajimawy a ważny herbski czažopis, kiz na zyke lato jeno we wudawatni 2 hr. 50 np., na pôstu, pola agentow a pschi pschipošlaniu pod hiszcznym swiaſtom 2 hr. 90 np. placzi, wescze chyli abonirowacz. Agentojo Lužicy su, kaž blyschimy, dotal: sa Khrósczizy a wokolnosci k. kubler Kolla-Lihak; sa Bukezy a wokolnosci k. wuczer Wojnař; sa Rakczy a wokolnosci k. wuczer Krawz.

— Kaž s naweskta se saty widzimy, zwiezioni nascha Budyska herbska Bježada swoj létuſci pschyny bal a sałozetiski zwiedzeni wutoru 14. februara na tudomnej „tjelerni“ a syny pschewiedzieni, so budze so tuton zwiedzeni runje tak wubjernie radziez a lubicz, kaž wschem wjezela a bale, kotrej je Bježada dotal wuwiedla. So njezobustawu wjazh pschitup nimaja, pschipošlaniomy s wjezelom a nadzijam so, so netko hiszce ta a druga herbska swojba s wokolnosce Budyszina, kotaž ma zadanie po rjanej a pschistojnej herbskej sabawie, do herbskeje Bježady sferje a lepje sastupi. Létny pschinosch (4 hr.) je znadny, napsachcziwo wokschewjenjam, kotrej Bježada posticza.

— Wutoru popołdnju wokoło pszechich hodzin nasta tu w clamach pschekupza Hauptmanna wohén. Sa netotre wokomiki stejachu w nim wschem tworzy w plomienjach. Petrolejowe a spirituſzowe budz su sapalichu a jich bězazh wohén so po zylych clamach wu-

pschestrje. Wohení bě hžom tak straschny, so ſo po ſdacžu wjazy wuhaſčecz njeſodžesche. Jenož měſčanskej wohnjowej woborje maja ſo džakowacž, ſo plómjenja na klam̄y wobmjeſowane woſtachu. Ta ſama běſche ſa někotre minuty ſi kħwalobnej ſpēchnoſcžu na wohniſczo pſchiſhla a jej ſo tež radži, wohení ſi haſchažymi tħammi a wodu ſa poł hodžinu ežiſeze podužnycz. — Lědma běchu ſo ludžo wot tuteho wohnja ſmerowali, jaſo ſo ſchwört w noz̄y 1/411 hodžin hžom jaſo ſi měſčanskih wěžow ſchtormowaſche. Na horncžerſkej haſhy bě poła ratarja Becka w bróžni, w kotrejž ma ſpediteur a muhlowy mikorat Rha n konjemz wotnajath, wohení wudhyri. Plómjenja ſo ſpēchne pſches zylu bróžen wupſchestrjechu a wyžoko ſi njebejšam haſpachu. Dokelž tu runje po honcž, kotrejž klicz wot Rhanoweho konjemza pſchi ſebi noſhy, njebeſche, njemōžachu konje ſi konjemza wuczahnyč. Duž ſydom koni w plómjenjach kónz wſa. Jeneho konja, kotrejž běſche ſo wſchón wopaleñ do kuta, hždež ſo hiſčče njeſaleſche, ſatkočiſi, ſu ſateliſi, ſo bħdu wbohemu ſtoczeczu čerpujenje poſožili. Beck, kotrejž mějeſche ſwój ſlot na druhim kónzu bróžnje, je jón ſbožownje plómjenjam wutorhny. Wot ſlomy, ſyna atd., ſi cžimž běſche bróžen hacž do wyžoſeje třehi khopata napjeljnena, je ſo wſho ſpalilo. Na kaſke waſchnie je ſo wohení ſamischkiſ, hiſčče ſnate njeje.

S Buſez. Sańdzenu njedželu 29. januara mějeſche naſche herbske towarzſtvo ſhromadžiſnu. Jaſo běſche w pjatej hodžinje pſchedbhyda, k. hejmſki ſapohlanz K. e. k., ſhromadžiſnu wotewrik, džerjeſche k. wucžer Schuža ſ Nachlowa pſchednosch ſo „wjekl“. W tym ſamym roſkladowa wón wobſchernje waſchnie, živjenje, woſhebnoſcze a ſadžerzenje tuteho ſwérječa wot wſchitkif ſtronow tak jaſnie, ſo bu wo nim kóždemu pſhitomnemu jaſny wobras daty. Pſchi ſczehowazej debacže, na kotrejž ſo woſhebje k. farar Kubiza (jaſo jaſo wutrobnje witany hōſej), pſchedbhyda K. e. k., wucžerjo Suſhka, Schuža, Wojnař a Blažiſi wobdželiču, ſo hiſčče to a druhe ſi pſchednoschka wudoſpolni a naſpomni; tola běchu to jenož bôle maſicžoſe, dokelž běſche w pſchednoschku wſchitko pomnjenja hōdne hžom pſjódlo pſchischiſlo. Knjeſej pſchednoscherzej dosta ſo potom wot k. pſchedbhyda derje ſaſluženy džak towarzſtwa. Na to bu w dalischiim dleſchiim roſrežowanju wſchitko naſne wo ſaloženſkim ſwiedženju, w bližſhim čaſu wotdžeržomnym, poſtajene.

S Noſačiſ. Naſch kantor k. Bartko ſwječeſche 23. jan. ſwój pječadwazeczilétny ſtaſtojnski jubilej. Knjeſej Bartkej ſo pſchi telej ſklađnoſczi ſi wjelle ſtron wſchelake dary a ſbožepſchecža doſtachu. Cyrkwiński kollator hrabja Breſler nad Lufkom, wokrjeſny ſchulſki inſpektor Grüllič ſi Lubija a wſchelazy jeho kollegojo a pſchecželjo běchu ſo ſi njemu podali, ſo bħdu jemu parſchonſzy ſwoje ſbožepſchecža pſchinjeſbli. So je ſebi knjeſ Bartko ſa čaſz ſwojeho wucžerſtwa woſhebje wo herbske ſchule ſi piňanjom wſchelakich herbskich ſchulſkich knihow wulke ſaſlužby dobył, je kóždemu ſſerbej ſnate.

S Kſchidoſa. W noz̄y 30. januara ſtej ſo tu bróžni ſublerja Mokera a wudowy Miklawſchowej wotpaliſej. Wohení je wot ſloſtiſkeje ruki ſaſluženy.

S Mužakowa. Mužakowske knjeſtvo ſnadž ſo tola pſcheda. Kóždy tydžen tam kupz̄y a agentojo pſchitħadžeja. Njedawno běſchtaj tu hrabja Urnij ſi Holsendorfa a baron Kramm ſi Dryburga we Westfalenskej. Woběmaj knjeſomaj ſo ležomnoſcze derje ſpodobachu, woſhebje ſo jim rjane lěžy lubjachu. Žadana placzisna wot 10 millijonow ml. jim njebe pſchewyſko.

W ſ Boha minjenym ſeče 1881 bě w Sſlepjanſkej woſadže

ſo narodžilo 57 ſyñkow a 61 džowęčieſkow, — w hromadže 118 džecži; mjes nimi bě 6 mormonarodženych a 10 njemandželskich. Semrjeļo bě 69 mužskich a 57 žónſkich, — w hromadže 126 woſbow. Šwerovalnych bu 23 porow, a hoſćoz wſchi Božim blidže bě 4155, to je 387 mjenje, hacž prjedawſche ſeſto; wopravjenych bě 50.

Priłopk.

* -a. Haž je ſnate, je turkowſki ſultan naſchego kħejora proſyl, ſo čħył jemu 9 abo 10 němſkih offiſizerow wotpuſčecži, kotsiž měli turkowſke wójſto derje ſradowacž a wuwuczowacž. Naſch kħejor je do teho ſwolik. Haž nětlo ſi wojerſkeje ſtronu pſyſchu, pytaja ſo ſi temu jeno tajżi wylie, kotsiž tež franzowſki, jendželski abo ružomski recža.

* Wſchi pucžu njedaloko Kottu poła Dražđan ſtaj ſobotu popoſdnu dwaj hólzaj ſi hrriebje čželo jeneho džecža wuczahnylo. Lěkáſke pſchepytanje poda, ſo je džecžo dyħħalo, po tajkim ſiwe na ħwet pſchischiſlo. Swonlowne wobſchloženja na nim widžecž njebeſchu.

* Wotrocžk Hoſtman na kuble w Poſthausenje poła Grimmwuhlada 24. januara, jaſo do kruwarje ſtupi, ſo je ſo tam čželz wutorhny. Jaſo pytja, ſtočo jaſo pſchimjasacž, bu wón wot teho tak straschnje bodžen, ſo po někotrych dnjach wumrje.

* W Miklawſchowej zyrkej w Chemnizh ſo dla jeſeje ſpada noſeje žana Voža ſlužba wjazy měč ſi neſme. Měſčanſka rada je jeſe wotnoſhenje pořučiſla.

* Dla ſanjeſchwarnjenja piwa buſhtaj njedawno w Barlinje dwaj pincznikaj kóždy po ſchtrjioch njedželach jaſtwa woſkudženaj. Wonaſ běſchtaj ſańdzene lěto pſchi jenej paradže piwo pſchedarvaloj, pſchi čžimž piwo ſtarancži jenož na poſožu ſi piwom, na druhu poſožu paſ ſi pomujskej wodu pſelnjeſtaj. Žedyn polizist jeju pſchi tajkim jebantrje pſchelapny. Pſched ſuđniſtrom chħoſtaj wonaſ ſwoje paſtanje ſi tym ſamolwicž, ſo praſiſtaj, ſo ludžo pſchi paradaſ wſho móžne piwa.

* Gmeiniſki prijódkeſtej w Bichelsbergu poła Spandowa bě dželacžerjej Hoſpej pſchikaſaſ, ſo by jeneho zuſeho muža, pſchi paſtudſtvoje popanjeneho, do twjerdžiſnu Spandowa moſtvedl. Po kódžinu poſdžiſko nadenidžechu Hoſpove čželo w ſeſtu. Paducha, kotrejž bě jeho dužy po pucžu njenadžuiſy nadpanyl a ſkonzoval, hiſčče wuſležili neſiſu.

* Sa někotre njedžele pýtnychu we woſloňoſci Buchawa w Čechach njedaloko ſaſtich mjeſow hžom dolhe čaſhy wjazy neſnate rubjezne ſwérje — jeneho wjekla, kotrejž bjes džiwinu, woſhebje bjes jelenjemi wulku ſchodus načinju. Byrnjež ſu ſa nim hžom někotre hońtow měli, dha jeho tola hiſčče popanyl neſiſu.

Cyrkwiſke powjeſče.

Werowanaj:

Michałſka zyrkej: Jan Koſor ſi Hornjeho Hunjowa, ſi Madlenu Schiſmanez ſi Leſchawu.

Křeſni:

Pětrowſka zyrkej: Richard Hank, Jana Ernsta Michałka, želesniſteho dželacžerja, ſ. — Bertha Martha, Ernsta Moriza Nowaka, bětnarja a woſbiderja, dž. — Karla Rudolf, Karle Augusta Wylema Viſolda, ſaſħdleneho měſčanſka a pjetarſteho miſtria, ſ.

Michałſka zyrkej: Emma Pawlina, Vjedricha Karle Schrötera, fabrikteho dželacžerja a woſbiderja na Židowje, dž. — Alwin Erhard Ferdinand, Karle Augusta Scholty, ſchewza a woſbiderja na ſſokolzy, ſ. — Ernst Ota, Jana Schorscha, ſublerja w Žeřicech, ſ. — Max Emil, Roberta Oswalda Gralowa, ekspedienta a woſbiderja na Židowje, ſ.

Zemrječi:

Djeń 18. januara: Jakub Rat, dželacžer je Židžineho, 32 l. — 19. Karla Ernst, Karle Ernst Domacha, želesniſteho dželacžerja a woſbiderja pod hrodom, ſ. 2 l. 9 m. 4 d. — 22. Maria Theresia Leſchawowez mjenovaná Hobrez na Židowje, 8 l. 1 d. — 23. Amalia Madlena Groschez, njebo Karle Wylema Póſtoły, krajneho ſuđniſta a ſublerja na Židowje, wudowa, 57 l. 3 m. — 24. Jan Kara, dželacžer a woſbider we Wulkim Bjellowje, 51 l. 5 m. 18 d.

Płacząca żitow a produktow
w Budyschinie 28. januara 1882.

Bitowy dwoś:	Na wilkach		Na bursy	
	wot	hacż	wot	hacż
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pszenica 50 kilogr.	10	71	12	2
Roska	9	5	9	24
Ziemniaki	7	39	7	97
Wosz	7	50	7	70
Gróch	—	—	—	—
Wola	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Zabki	14	—	15	—
Hejbuszka	17	50	18	50
Berry	2	—	2	50
Butra	1	—	2	30
Pszenicznia muka 50 l.	9	50	18	—
Rzana muka 50 kilgr.	9	—	13	25
Szyano	3	—	3	50
Słomka 600	30	—	31	50
Brokata 164 jch., jch.	12	—	24	50

Khęża na pschedan.

W Hajnizach je khęża cziżlo 13 s dwoma körzomaj pola a sahrody na pschedan.

W Nakodach je žiwosć cziżlo 28 s $11\frac{1}{2}$ körza leżomnośce a flamarnju na pschedan. Wscho dalsche je tam shonicz.

W Mjeschizach je sahrodniska žiwosć cziżlo 31 se 14 körzami leżomnośce a 112,85 dawskimi jenosczeni se swobodneje ruki hnydom na pschedan.

W Małym Wielkowie je khęża cziżlo 17 s körzom kadoweje sahrody se swobodneje ruki na pschedan.

Zena kowańja s dobrym dżelom je se schęszimi körzami pola abo też bjes pola hnydom na pschedan. Hdż? je shonicz we wudawańi „Serbskich Nowin.”

Zena kowańja ho wotnajecz pyta. Wot koho? je shonicz we wudawańi „Serb. Now.”

Zadowony mlyn ho kupicz pyta. Wot koho? je shonicz we wudawańi „Serbskich Nowin.”

Nosowany stwielzowy abo njetrjeny len,

taż też wutreny len kupuje po kördej dżelbje a körzih dżen mechaniska dżelov pschadownja w Hajnizach, tola w Budyschinie ho jenoż trjeny len, a to jenoż szabotu w Grüznerez domje, s nützshodom s jerjowejje haszy, kupuje.

Sporuschk,
punkt hacż do 1 mt., taż też derje szuchene
je chiberny

kupuje
mieszczanska haptika w Budyschinie na hłownym torhoszczę 141.

Winowy ficzowy měd,
ja dobry spósnatý średk psche kaschelowych woskot a dybawosz, porucza w bleschach po 60 np. hrodowska haptika.

Drzewowa awfzija.

Pondżelu 6. februara t. l. ma ho 26 lożow stejazeho thójnoweho palnego drzewa, bjes nim też něshto twarskiego drzewa a klozow, na tudomnej gmeinskej parzelli na pschedadżowanje pschedawacż. Tserżina naħadżowanſteje płaczący ma ho hnydom sarumacż. Shromadžisna w Čejbliz korcžmje dopoldnia $\frac{1}{2}10$ hodzin.

Gmeinska rada w Brémjenju.

Drzewowa awfzija.

Pondżelu 6. februara 1882, dopoldnia wot 10 hodż. ma ho na Grodziszczeńskim reviru 70 twierdzych dolnych hromadow pod wuměnjeniem, do awfzije wosiewojownymi, na pschedadżowanje pschedawacż.

Shromadžisna w Arnoldez hosczenzu w Grodziszczeńu.

W Grodziszczeńu w januaru 1882.

J. Wiedemann, hajnik.

Drzewowa awfzija.

Pondżelu 6. februara ma ho na Lutobężanskim reviru něhdże 100 derje nastajených kylnych bręsowych dolnych hromadow sjanwie na pschedadżowanje pschedawacż, $\frac{1}{3}$ napłaczenja ho żada. Sapozat rano w 9 hodzinach. Shromadžisna na lischzej horje sadz knieżeje zybelnicze pola Mękowa. Na drzewnišczenju steja też bręsowe a woszbowe wuzitkowe drzewa na pschedan. Maucka, r. h.

Drzewowa awfzija.

Wtorek 7. februara 1882 maja ho na

Sderjanskim reviru

3 dubowe wuzitkowe drzewa, 34 hacż 40 cm. śrenieje tolstośce, 1,8 hacż 6 cm. dolhoszce, 100 bręsowych wuzitkowych drzewow, 15 hacż 26 cm. śrenieje tolstośce, 2,6 hacż 9,2 cm. dolhoszce,

50 bręsowych żerdzow, 8 hacż 14 cm. śrenieje tolstośce, 5 hacż 6 cm. dolhoszce, něhdże 100 bręsowych a schiręlowych dolnych hromadow,

bjes bręsowymi wuzitkowymi drzewami su też někotre karowe drzewa a woja, pschi napłaczenju tserżinę płaczący sjanwie na pschedadżowanje pschedawacż.

Shromadžisna rano w 9 hodzinach w korcžmje w Sderi.
Hajnistwo w Sderi, 28. januara 1882.

G. Petrenz.

Drzewowa awfzija.

W hosczenzu w Huszy ma ho schwörtk 9. februara t. l. dopoldnia wot 10 hodzin:

160 schiręlowych żerdzow wschelakeje tolstośce,

11 km. twierdzych schęjepow,

24 = mjełkich

64 = twierdzych kliplow,

570 = mjełkich

2,5 stotnijow twierdeje walcziny,

33,0 = mjełkeje

6 hromadow twierdeje walcziny,

10 = mjełkeje

6 twierde dolne hromady,

93 mjełke

s wusładowanju, śuchego drzewa a wetroslęków w leżowych distriktač: źiężeniskim haju, druzłeczeńskim kerkach,

wowęzériskich kerkach, kaczowiskim haju, iheru, skale, wilkej kuzy, swérinači, blébornej horje, kujeli, nowym kerkowje, dubowinje a husejanskim parku

s wuměnjeniom naħadżowanja pod wuměnjeniem, předy wosiewojownymi, na pschedadżowanje pschedawacż.

Schtóz chze ſebi drzewa předy wobħladacż, njeħi ho na leżneho doħladowarja w hajnistwie w Mjedżoġju a w leżnym domje w Huszy wobrocżi abo ho bjes dalscheho na spominjene leżowe městna poda.

Hrabinske Schall-Riaucourske hajnische sarjadništvo w Huszy.
Bugo Opelt.

Kowarska leżomnośc w Ženkezach

pola Budyschina, pschi schużeju leżaza, s mažiwnymi twarjenjem a schenkom pravom je s polom abo bjes njego hnydom na pschedan psches

A. Franza w Budyschinje na taſħbariku čzo. 2.

C. Kahrowe w pôtskej kotařni na žitnych wilkach.

Na pščerzelne namoženja dowolam šebi woſjewicž, so ſu pola mje hifčje
ſleďowaze knihi dostacž:

Hórnikowa Čitanka z nowišeho hornjołužisko-serbskeho pismowstwa ze
serbsko-němskim słownikom po poniženej placzinsje. 1 hr.

— Ta ſama, bjez słownika. 80 np.

Łužičan. Časopis za zabawu a powučenje. Lětniki 1860—1869. Po
lětniku 1 hr. 50 np.

Brenje tsi lětniki njeſju wjazy dospołne. 2 hr.

Pſuhl, Saut- und Formenlehre der überl.-wend. Sprache. 2 hr.
Smolerjowe narodne pěſnje Hornjo- a Delnjo-Łužiskich Serbow. Dwaj
dželaj. 30 hr.

Bo doſtatej placzinsje (w pôſtſkih markach abo pſches „Poſteinzahlung“) ſeželu
žadane wěžy frankowane. Tež moža ſu pola budyskich a druhich knihupzow doſtacž.
Lipſt.

J. B. Pjech.

Piſacž ma ſo na mnje: Buchhändler Pech in Leipzig, Tauchaerstr. 18.

Dr. Schrammowy bróſt- a laxirthej,
doſcž ſnaty jako woſebny ſrěd, cjiſezi trej a ſtukuje ſahodnje wotwodžazy.
Prawdziwy ma jón w paketkach po 25 a 40 np. na pſchedan
měſhežanska haptka w Budyschinje.

C. Santo Passo naſkledník

Ludwig Frieder

porucža ſwoj ſkład hotových rówowých kamjenjow
i marmora, ſornowza, ſmenita a pěſkowza pſchi po
trjebe dobrocíwemu wobledžbowanju.

→ Ponowjenja ſo derje a tunjo wobstaraja.

P. Strobelowy atelier

ſa njebolosne ſahadženje khumſchtih ſubow a plombirowanjow
po najnowiſhim ſystemie.

→ Wotſtronjenje ſubhollenja, ſubove operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Še rěčjam wſchědne dopołdnja a popołdnju wot 8 hacž do 5 hodžin. Šhudym darmo

**Hamburgsko-Amerikanske pakety wožaze
akcijowe towarſtvo.**

Najhwatniſche a lepsche woženje ludži do wſchěch městow poſnózneje a južneje
Ameriki, do Awstralije a k naječornemu brjohej Africi.

Paſažna placzinsna wot Hamburga do New-Yorka w ſrijedźnym deku pſchi ſamoł-
wjenju do 15. februara 100 mk., poſdžiſho 110—120 mk. ſa ſroćenego cžlowjeta.

Albert Meisel, konzef. agent
w Budyschinje na žitnych vilach.

Drjewowa awkzijsa.

Dutoru 7. februara dopołdnja w 9 ho-
džinach ma ſo w Racławie pola Czorno-
boha wulkia dželba breszowych dołhich hro-
madow na pſchežadžowanje pſchedawacž.

Jan Ponik.

Drjewowa awkzijsa.

Na Worzyńskim, Rjehornskim a Bělo-
hóřskim rebitu ma ſo pjatk 10. februara t. s.

102 twjerdyh dołhich hromadow
na pſchežadžowanje pſchedawacž.

Šhromadžna rano w 9 hodžinach na
Bělej horje pola ſuchich ūkow. Wuměnjenja
ſo džen do awkzijsie woſjewia.

W Bělej Horje, 2. februara 1882.

R. Beschow.

Sporuſchf (mutterform)
kupuje hrodowska hapyka.

Kſchedloſchliſti
ſady ſapnycž
A. Tſchentscher
porucža w Budyschinje.

Majšowy ſchrót,
najlepſcha ſwinjaza piza, porucža
E. Schmeiß w Budestezach.

Cigarry

Lasdos Polomas 100 ſchtuk po 1 mk. 80 np.,
1 ſchtuku po 2 np.
porucža wulku dželbu

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Khofej,

cjiſeze a derje ſłodžaz, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paleny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej
dobroſezi Gustav Poser.

Knihi

ſa rataſke knihwjedženje
w bohatym wubjerku porucža tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Piſzne knihi

po prijódkiſanju
porucža jara tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Do Ameriki

ſ poſtſkimi parnymi lódžemi

ſ Hamburga

pſches druhe europiske pſchiftaw wosymy
parſchony, kotrež ſo bjes ſaradý agentow
direktrje na naš wobroča, po

poniženej placzinsje.

Šobžna, wot wſchinoſeze dowolena expedizija

Spiro & Co. in Hamburg

Bahnhofſtraße 7.

Do Awstralije

powiſy puežowarjow ſ direktnej parnej ſodžu

wot Hamburga 7. měrza

C. A. Matthei

Hamburg, 57 Rödingſmarkt.

Lužica čo. 2

1882 je wuſla.

Drjewo.

Dježacž kloſtrów drjewa brenjeje tolstoſeže
a ſchtyri kloſtry ſlabſcheho je na pſchedan
w Rudej pola Delnjeho Wujedza. Na
kapjenje ſmyžleni chyli ſo na gmejnſkeho
prijódſtejerja tam wobročicž.

Jerje,

ſchtuku po 4 np., po kopač hiſhče tuňſho,
porucža

Arno Möckel
na ſerbſkej haſy 13.

ſchifroweho kryeža

porucža ſo naležnje

August Schumann, ſchifrowy kryež
na Hoſchiz haſy cjiſlo 12 w Budyschinje.

W Budyschinje, 1. februara 1882.

P. P.

S tuthm ſebi dowolam najpodwolniſchho wofjewic̄, ſo ſym dženſniſchi džen tu na hlownym torhoshezu
cijisko 9

Kufnowe a buſſfinowe flamy

pod firmu:

Bruno Grohmann

wotewril.

Doſzahaza ſnajomnoſć w thchle węzach a mulki wubjerk tuſkrajnych a wukrajnych tkaniow (ſtoffow) mi móznotu dawaja, žadanja nowſcheho čaſza dopjelnječ. Duž ſwoje flamy płaczisny hódnemu kupowanju naležne poruczą; ja budu ſo ſtajnje prózowac̄, ſo bych ſebi dowerjenje tych, kotſiž mije ſe ſwojim wophytem poczeſczuja, na kóžde waschnie ſałkuſił.

S poczeſczowanjom

Bruno Grohmann.

Na ratařſkej ſchuli w Budyschinje, kaž tež na ſadowej a ſa-
hrodniskej ſchuli, ſi njej ſjenocženej, ſapocžnie ſo pónđelu 17. haprleje
t. l. nowy wucžby kursus. Pschipowiedzenja ſ pschijecžu maja ſo najpoſdžiſchho
do 12. haprleje ſtač. Wſcho dalsche je pola direkziſe ſhonicž.

Pschekupska wucženja w Budyschinje.

Sapocžatk noweho (27. ſchulſkeho lěta) 17. haprleje t. l. — Wucženja wopschija pódla ſchule ſa wucžomnikow tež wychſchu powołansku ſchuln ſa mlodých ludži, kotſiž hzedza prjedh ſwojeho ſaſtupjenja do prakticko wſchoſtronske wutwucženje ſa ſwoje powołanie nadobycž. — Wſcho dalsche wukaže a pschipowiedzenja horjebjerje knies direktar Sturm.

W Budyschinje, w januaru 1882.

Pschedzhdſtwo pschekupskeje jednoſtſi.

Bežazh ſchtomowyh wóſf,
jara derje ſa ſchepjenje ſo hodžazh, w tyſtach
po 40 a 75 np., 2 puntaj po 1 ml. 20 np.,
porucža měſchjanſka haptyska.

Ahoſej, punt po 80, 90, 100 a 120 np.,
rajk, punt po 16, 18, 20, 24 a 30 np.,
zokor, punt po 40, 44, 48 a 50 np.,
pſchi 5 puntach tuňſcho,
paſenž, liter po 16, 18 a 20 np.,
hlódke paſenžy, liter po 36, 40 a 50 np.,
petroſej, punt po 15 np., pſchi wjazy puntach
po 14 np.,
ripikoſty wofij, punt po 40 np., pſchi wjazy
puntach po 35 np.,
jerje, rjane wulke, ſchtuka po 5, 6 a 7 np.,
tuna po 48 ml.,
zigarry, najwjetſchi wubjerk, 100 ſchtuk po
230 np. a 270 np., woſkebie rjane,
wſchě družin warjenjow, kaž ſoki, krupy,
hróš, jaſły, jara tunjo,
magdeburgski kihaly kaſ atd.
jenož pola

Carl Noack na žitnej haſy.

Reje

niedželu 5. februara w hoſczeniu w Drož-
džiju. Swudow. Amochowa.

Budyska Bjesada.

W ſém ſwojim česčenym ſobuſtawam wozjewjamy tež tudy najpodwolniſo, zo změje ſo lětu ſi Bjesadziny bal **wutoru 14. februara** na tudomnej „trélerni“ (dla zadžewkow nie w Lauec hotelu). Za- počatk $1\frac{1}{2}$ hodž. Kouverty k hoſcine proſomy ſkerje lepje pola naſeho pokladnika k. Schneidera ſkazać. Jenož ſobuſtawy a jich ſwójby maja přiſtup. Bohateho wobdželenja ſo nadžęja

Wubjerk „Bjesady.“

Ratařſke towarſtvo w Bukezach.
Pónđelu 6. februara t. l. popołdnju w 5 hodžinach je towarſtwe poſzedzenje poſtajene. Pschednoschl k. direktarja Bruggera w wužiwanju ſada.

Ratařſke towarſtvo w Hornjej Hórzy

wutoru 7. februara t. l. wjeczor $1\frac{1}{2}$ 6 hodž. pschednoschl k. direktarja Bruggera.

Serbski Hospodař

czo. 3 1882 je wſchoł.

Schulerjo móža pod dobrymi wuměnje- njemi wobydlenje a jěž doſtač na ſchulerſkej haſy cijisko 12 w 3. etazi pola ſklugoveje.

Mlode hoſzy, kotrež hzedza běle ſhice a ſchwadliſtvo nauknyeč, doſtanu město pola ſelmy Peuckertoveje na hoſciz haſy cijisko 9.

Ke prěnzej haprleji ſo ſherny ſodny ſtražník (wajchtar) do ſlužby pyta na rycerſkuſlo w Cíchońzach.

Ke prěnemu měrej ſo hoſza po móznoſeži ſe wſhy do domſkeho džela pyta wot rěnika Giffera na žitnych vilach.

Hólczez ſprawneju starſcheju móže hnydom do wucžby ſtupicž pola krawſkeho miſchtra Dylema Rohdy w kheži kniesa pschekupza Ramſha pſchi butrovych vilach.

Wucžobnik pytanj.

Ke jutram pytam ſy na ſprawneju starſcheju pod dobrymi wuměnjenjemi ſa wucžobniſta.

Otto Engert.

Hólczez,

kotryž chze pjeſarſtvo nauknyeč, móže pod dobrymi wuměnjenjemi do wucžby ſtupicž pola G. A. Paſlihſha na hoſciz haſy.

Sylny hólczez, kotryž chze ſlotobiče nauknyeč, móže do wucžby ſtupicž pola G. A. Naumanua na jerjowej haſy.

Cjorna žonjaza kutta bu w Króny nje- daloko mlyna wot jeneje kudeje hólcze ſhu- bjenia. Sprawny namakar chyžl tu ſamu w mlyne tam wotedac̄.

Tych ludži, kotſiž ſo ſa kribjetom na naju pſchiblodžuju, ſi tuthm napominamoj, ſo bychu, nochzedza-li wobſkorženi byč, ſwoju ſlu ſhubu na wſdu wſali.

J. A. Buntemann w Záhońz a Handrij Rychtar w Nowej Wſhy.

Niedželu wjeczor luby Boh naju lubowa- neho ſyntka do ſwojeho nebeſteho raja wot- woła, ſtož ſe ſrudobu wſhem pſcheczelam a ſnatym k nowjedzenju damoj.

Jurij Pawlik, ſubler, a mandželska w Žitku.

„Serbske Nowiny“ wudawa so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číslo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štvortk hač do 8 h. wjedor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smolerjec knihičíšeře w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 6.

Sobotu 11. februara 1882.

Lětnik 41.

Žiwa pohrjebania.

Povjeda A. Wachat.

(Sklónjenje.)

Ja tež řopacž twjerďe pſchimnych a do pjerſchče ſastajich. Ale w tym wołomilnjenju ſo pſches zyłe njebio ſabkysky a ſo tak ſatraschnje ſahrima, ſo ſo ja w ſmijercz ſtrójich a ſakſhicižiſchi ſnak na ſemju paných. Moji towarſchojo mje drje ſvěhnychu, ale ja běch bôle morwy, hacž žiwý, a dyrbiach ſo na ſwoj ſopacž ſepjeracž, ſo njebych ſ nowa panýl. Moj kſtit budžiſche naſ lóhko pſcheradžicž móhł, tola hrimanje a ſchumjenje bě ſylniſche a wſho druhé pohluschi.

„Wóſle!“ Pontan wſchón njemdry ſawoła a mje twjerďe ſaruku doſhahny. „Njehanibujesč ſo, kaž male džecžo ſaſhkréczecž, hdyž ſo trochu ſylniſche ſahrima?“ Džerž hubu a ryt, hewak Čí ſhubu ſathlam a ružy pſchebiju, ſo ſmějesc̄ ſwoje žive dny na mje ſpomnicž!“

Pſchi tajich hrubych ſłowach drje ſo ſaſo trochu ſhabach, ale móz běſche mje tola jara wopuſtežila a ſwědomnie mje tak hrjebasche, ſo ſopacž njemžach ſ nowa do pjerſchče ſastajicž. Ja ſo na pódlaſki row ſylnych, hacž runje ſo deſhcz jenož tak ſiſeſche, tak ſo po khwilzy wſchón dyrkotach a tſhepotach.

Moji towarſchojo pak pilnje rytachu a doho njetrajesche, dha běchu teſko pjerſchče wuryli, ſo bě kaſhcz widžecž. Woni jón ſ rowa wuſběhnychu, kaſhczowé wěko wotraſhychu, cželo ſ njeho torhnychu a ſ nim pſches murju khwatachu.

„Pój ſem, bojaſny ſajazo!“ Pontan na mje ſahrima. „Nětko je rjad na Tebi. Ty wěſh, ſhto ſy姆 Čí ſlubił, hdyž to dokonjesc̄, na cžož ſy ſlowo dał. Jeſi ſo pak cželo ſhubiſchi abo hewak někajtu hlupeſč wobenžecž, dha ſo pěknje pſchede muu na ſedžbu bjet; pſchetož potom bych Twój najwjetſchi njeſcheczel był. Noſhniſch?“

„Haj“, ja ſajakotach.

„Ssh hotowy?“

„Haj.“

A woni mi mantel ſ ramjenjow ſtorhnychu, cželo ſady mje ſtajichu a mi jeho wobej ružy wokoło ſchije poſožichu.

„Saſhimiň wobej ružy“, Pontan praji, „ſeženj to cželo na ſebje a njepuſtež jo, jeſi Tebi Twoje ſiwenje lubo.“

Ja cžinjach mijelczo wſho, ſhtož bě mi pſchilaſane. Kaf mi pſchi tym běſche, njetriebam hakle powjedacž. Napoſledku, jako běchu cželo tak na mje poſožili, ſo móžach jo tak někak njeſcž, mi Pontan mantel twjerďe pſchicžini a jón tak pſchipaſha, ſo bě wſho wodžete. Potom mje wſchitzu wopuſtežichu.

Ja ſo ſ cželom na khrjebce na pucž podach; mi běſche, jako by ſo ſemja wotewrič měla, ſo by mje požrjeſta. Jenož ſi wilej prózu móžach dale kročicž a ſ kóždej kročelu moj strach

pſchibjeraſche. K mojemu ſpodžiwanju mi po khwilzy móz pſchibjeracž a cžim dale cžim rucžiſchi móžach hicž. Napoſledku běžach, jako bychu mje čerczi ſ hele honili. Njewjedro bu pſchezo ſylniſche, deſhcz bě ſo do ſliwka pſchewobrocžik a cželo, ſymne kaž lód, mje dale a bôle ſcherjeſche. Bě to ſatraschnje, bě to wrótne hicž!

Kaf ſyム ſ cželom, kotrež běchu mi na kribjet pojſhylí, do ſwojeho wobydlenja pſchischoł, to ſam njevěm, pſchetož ja běch wſchitkón kaž běudny. Taſo ſaſo trochu k roſomej pſchiružech, pſtynych ja, ſo we lóžu ležu. Mli pocžinac̄ ſe někak w pomjatku ſwitačz, ſo je ſo mi něchtto hróſneho ſtało; dale ſo ja dopomnich, ſo ſyム zyłe pſchamacžany domoj pſchischoł a do kachlow ſatepil. A wo prawdže! wuhliki ſ wotewrijenym kachlowym durečtami hřeſeſche doſč jaſhne ſwěčzachu, ſo móžach to a druhé roſenacž, ſhtož běſche wo jſtwje. Ale na jene dobo mi ta myſliczka kaž běly pſches hlowu pſchejedž, kafki hróſny ſtuk ſyム w nožy wobeschok.

A ja tutej myſliczzy ſ wopredka wěrič nočzych, doniž dale a bôle ſpoſinawacž pocžach, ſo drje je tola wěrno, ſo ſyム cželo domoj pſchinjeſč. Tale dopomnjenka mje pak tak jara naſtróža, ſo ſ hlowu pod poſleſhce ſjedžech a ſo dychacž bojach. Ale tajku njewětoscž doho ſniesč ſjemžach: ja čzych wětoscž měcž.

Duž ja hlowu ſ poſleſhce ſpoſeňnych, ale pomaku a ſtrachocžiſche, a pocžach ſo koło wokoło roſhadowacž, pſchetož wuhlo, kotrež ſo w kachlach ſebleſche, trochu cžerwjenojteho ſwětka po jſtwje roſpſchěſčeracž.

A wo prawdže! Nětore kročele wot mojeho ſoža ſtejſeſche cželo teje wahrjebaneje holkžti, na ſeženu ſeprjene a do běleho, hacž do ſemje doſhahazeho kſila ſawobalene. Wuhliki runje trochu wjazhy ſwětleschka ſ kachlow wudawachu, tak ſo ſwětka pruha běde woblicžo teje holkžti roſjaſni a na jene dobo ja — Božo pombaj! ſawoſki — wuhladach, kafk wona ſ mikawczkami mikasche, a hewak ſaſhyschach tež, ſo wona ſrudnje a boloſtne ſtona.

Ja ſe ſtracha wóſje ſaſhicižach a do womorh paných.

Kaf doho ſyム bjes myſlow ležaſ, to njevěm.

Tato ſožo k ſebi pſchiružech a wocži wotewrič, mje nowe ſatraschnje ſtróžele ſapſhimiſchi, tak ſo bě mi, kaž bych roſom ſhubicž dyrbiſta. Cželo pódla mojeho ſoža ſtejſeſche a ſ džiwnymaj wocžomaj na mje poſladowaſche.

„Prjecž! w ſwiatym mjenje mojeho Šbožnika“, ja ſawoſki, „wróč ſo do ſwojeho rowa, ſ kotrehož ſyム Tebi na hrěſhne waſhniſe rubiſ a wotpočju w ſbóžnym měrje a poſtoju!“

Wocži teje po mojim ſvacžumorweje holkžti hřeſeſche džiwniſchi na mje poſladowaſche, wona ſ hlowu ſiwny a jeje hubje ſo roſdaschtaſ. Ja ſaſhyschach, kafk wona ſ cžicha te ſlowa wupraji:

„Moj Božo, ſhto ſeže Wy? Hdje ſyム ja? Ssyム ja ſiwa abo morwa?“

Mój strach běsche najwjetšchu móz dobył. Mi běsche, jako by mi žahle želeso moshy pschejelo a so dyrbi mi hłowa na kruchi rošleczęć. Ja chyžch ręcęć, ale jastyk żaneje mozh njemęsche, a hakle po khwilzy mózach wotmoltwieć.

„Wy bęszeżę w rowie poħrjabana a ja ħym jedyn tħix
ħreħx-nit, kig je dženża w nozja wasiex sbogħi m'er kashf. Wodaj
mi, luba dusħha, ja Boże dla wo to prošhu, a wróz żo do
ħwojeż ġimjertnejse komorki!”

„Mój Boże! ja bym skubał, i pomogły, hewaś wumru“, wona saschepta a stonajo i semi padę.

W tutym wokomiczjeniu mi nowa myśliczka psyches hłownu psychebłystny.

„Lubý Božo“, ja rječných „Svadbu ſu tu vbohu holcžku živu pořiebalí?“

Na słoża sleszach a i niej psychistupich.

Jeje ruzh sapshimnywschi, ja saczuch, so stej cżopkej; ja położich moju rukę na jeje wutrobu, wona pukotaşče, a holeżka dychasche, taž žiwý čłowiek.

„Knieje, Božo!“ ja ſawoſach, „ta hólcęka je žiwa abo ja ſtam wo pramđe wonrótnej.“

Psy i tuczych słowach ja ź durjam skoczych a je wotewriwſchi
se wschei mozu woſach:

„R pomoż, rucże! Ta holęzka je s morwych stanika! Wona je živa! R pomoż, rucże i pomoż!”

„Woboj człowiek!“ jedyn wot nich praji, „to wſchać þym ſebi
hiżom hórsu pompaſt.“

„Haj wſchäf haj“, druhí pſchiftají, „to běſche njewuſchný žort, kotrež ſmý ſ nim poměli! wón je ſlabý a je ſo žaloſtnje naſtrožaſ.“

„Wón je wrótny!“ tsecži rječnij.
„Ja njejšym wrótny“, ja sawołach, „pójcze jenož khětsje rucže
kam a rěšištviče ſia ſa ja ta holáčka mořníka.“

Boni te mni do jstvnu stupichu, a jedyn s nich pôdla njeje

„Wschinieścę hnydom faśweczeniu śwęcku a palenza! Wo na
je źmiana, mnożsia się moja krewna i śmiertelna!”

Mjes tym druzh do istwy pschinidzechu; jedyn ménjesche to, druhí rěczechsche druhe, so běsche dospołna wołanža. Za pak tu holečku s dwemaj towarzchomaj do koža położich a jako bě wona trochu valenza s kiebi wsała, so jej myſkle wróćzichu.

A ja ſjenemu naſchich profeſarjow bězach a jeho do mojeho wobydlenja pschiwiedzech. Wón tam wosta a tu holczku taſ ſhwéru wothladowaſche, ſo bě jeje dalsche žiwjenje wěſte.

„Seže Wy tu holczku hdy sašo woħladali?“ ſo ja woprasħach,
jaſo tnejſ lekar ręczecz ſasta.

„Haj, jara husto, a tež Wy seže ju často doseg widżeli”,
wón rječny.

„Shto Wy prajież! a ja ju po taſkim ſnaju?” ja prajach.
„Tak derje, kaž mje”, wón wotmoſłwi.

„Ah, Wy drje jenož so mnú žortujecže, knieže?“ ſo ja dale prafčach.

„To ja na žane waſchnje njezjinju, mój luby“, wón džesche.
„Ale, ſak dha wona rěta?“ ſo ja ſ nowa woprashach.

„Raz ja!“ běsche jeho krótke wotmowjenje.
„Po taikim je to Wascha knjeni mandzesska?“ ja prajach.

“The first step in the right direction is to make the public aware of the problem.”

„Tak je. Jeje starschej ménjeschtaj, so mataj mi džakownaj sa to bycz, so bym jímaj jeju džowcžiczkú — jeju jeniežke džecžo — do živjenja wróčzil, hacž runje to waschnje, po kaſkim bě ſo to ſtało, wo prawdže žaneje kħwalby hódné njebehſche. Wonaſ ſo muu wobkhadžeschtaj, jako bych ja hiżom dawnu do kwojby kluſchał, tak ſo jeju husto wophtowach, hacž mije a jeju džowcžiczkú luboſcz ſe kwojimi putami ſwojaſa. Jeje starschej, kaž tež moj nan ničgo pſchegeživo temu njemějachu, ſo chžyħmoj mandželſtaj bycz. Sa dwě lécze mějachħnoj klub a bórsy potom běſche kwaſ. Naju mandželſtwo bu w tej ſamej zyrkwi wot kniſea duchowneho po- k̄wjecžene, w kotrejż běſche wón pohrjebne požohnowanje nad kaſchżom wuspewał, w kotrejż moja nětczęſcha mandželſka tehdý po ſdaczū jako morwe cželo ležesche.“

Wußudjenja.

Khostanska komora.

Hażż runje 27-lětny kowarski L. Tieża s Bolborz w schu
winu prejše, so tola pschi pscheptytanju dopokasa, so je so wón
24. oktobra s. l. na schulerškej hażżi w Budyschinje do jeneje swych
łamał a tam s jeneje łchinje 31 ml. kranył. Jego khostanje wob-
steji s tydżenja jaſtwa.

Rěšník Körla Krjenz s Budyschinou bě 6. septembra s. l. na
stótnej awkziji, wot klöschterskeho farjadnistwa w Šekowje wot-
džeržanej, kruwu sa 420 mk. kupil. Psihi napížanju awkzijoweho
wopízma nastá psches to smyłk, so hospodárski pižar 1 mk.
50 np. hródzneho pjenjesa t postajenej sumuje pschiliczo, město
421 mk. 50 np. jenož 221 mk. 50 np. napíža. A jako Krjenz
hnydom 30 mk. na to pola schožarja wotplacj, njeprýn tutón
smyłk, a tak pschiúdże, so na wopízme stóncznie 191 mk. 50 np.
město 391 mk. 50 np. saplaczomneho sbytka wosta. W oktobrje
s. l. chýsche Krjenz kruwu wotewscz, pschepoda schožarjej 191 mk.
50 np. a wopízmo, na kotymž běsche wotplata wot 230 mk. město
30 mk. widzecj. Schožar hnydom spósnia, so je 2 wot druheje
rukí napížana a Krjenzej jebanku porokowasche. Město teho, so
by pschetschivjenje wurunał, bě Krjenz hischeze tak njeharbicživoj,
so na wudacze kruwy skoržesche, tola to běsche sa njeho t njebožu.
Wéž pschiúdże psched statne rěčnístwo a tam so hischeze dwe
druhej jebanzh, wot Krjenza předh woberdženej, wukopaschtej.
Krjenz běsche mijenujz wot stótnej wikowarjow Lehmanna w Budys-
chinje a Münzela w Nizdorfsje stót kupoval a jeju na podobne
waschnje taž klöschterskeho schožarja wobschudzicj spytal. Dokelž
pak tej jebanstwo hnydom spósnaschtaj a jumaj Krjenz zwój doh
saplaczj, so won tehdom skoržby sminj. Wobskorženj wobstajne
winu we wszech tñjoch padach přejesche, tola kud mějesche dožazne
dopofašma sa jeho winowatoſcz a wotžudži jeho t letu schescz
měšazam jaſtwa a tñiletnemu shubjenju czeſnich prawow.

19-létny wotroczk H. E. Urban se Ssemichowa, hžom trójzy
khostany, frany w czašu swojeje hžugby pola kublerja Krala
w Koblizach tutemu dwie rubieszczi a 13. novembra s. l. na rejach
we Wulkim Woſyku dwaj symſkai nawobleskarzej, něhdže 69 ml. hódnaj.
Dla wospietneho paduchſtwa dosta Urban džežacę měšazonow jaſtwa.

Lawński bud.

Hacż dotal njeħostany pohoneż Jurij Horwak i Budyßchina bē psched dwemaj mēħażomaj wot khéjjerja Patoki w Subrniczżi 3 ml. 30 np. dostał i porucznoscę, so bi je na tudomnej kudniſſej hamtskej sporuſkej taſķi woteda. Tola Horwak radjko pjeniesi ġam ja ho wobkhowa a i nimi wħelakat weġi natupi. Ola psched-kieku wiċċa bu jemu 5 ml. khostanja abo dżeń jaſtwa pschipoſnate.

Korczmarzej K. A. Khezorej w Budyschinje biehu 11. januara t. l. s niesanktyniehs dwora piec' dzezgazych kochlow a wschelake druhe schaty, na lajnie t szuschenju wiżaze, kranhli. Madlena Butsantowa s Maleschez, pola kotrejż spakoscżene węzy naden-dziechu, drje wudawasche, so je te żame na dróshy njedaloko Blusznikez namakała, tola wsče wobstejnoscże na to pokasowachu, so je wona paduscka. Jejne dolhe porsty jej dwaj dneji jaſtwa pschinieſiechu.

Każ zo sda, staj Jan a Karla, synoj kowarja K. Bawnika w Sderi, leżnej witzu, kotrajž ſebi wſchu prózu dawataj, do stopow ſwojego hizom paduchſtwa dla khostanego nana ſtupacž. Bonaj bęchtaj konz novembra s. I. žynoſczerzej Ž. Strawkej w Sderi kruh poſča, butru, palenz a hól kranjoj a dashtaj ſebi tele węzhy doma se ſwojim nanom, kotrejuž powiedaſtaj, tak staj k nim pſchichloj, derje ſłodžicž. Feju nan, kowar Bawnik, doſta ſa tutu tunju hoſćinu dwaj dnjej jaſtwa pſchibudženaj.

Wylemina Halowa w Brémjenju je jara żarliwa na ſwojego muža; duž wona, jako ſwojego mandželskeho raſ w Čeſkis ſcorzimie pódla korezmarti ſedžazeho wuhlada, korezmartku ſ cęſczranoſzimi wudmami wohanibi. 15 m. khostanja abo 3 dny arresta, k čemuž Halowu ſaſudžicu, drje jejnu żarliwoſej kuſk poduſy.

Powołanka komora.

Kawniſki ſud w Lubiju bě loni hospodařſkeho pomožnika K. A. Pjicha w Blózanach k dwemaj njeđzelomaj a ſchtyrom dnjam jaſtwa wotkudži, dokelž bě wón najeńkej Kalichej we Wulkim Droždžiju liſhće želeso wſak a 2. oktobra s. I. na Blózanskich ležominoſzach bje wſcheho prawa ſwérinu tſelaſ. Jego powołanie pſchecžiwo tutemu wuſudej jemu tak wjele pomhaſche, ſo jeho njevinowateho paduchſtwa liſhćeheho želesa wuprajichu a jeho khostanje jenož dla njeuſchneho hońtwaſtwa na 60 m. poſtajichu.

Swētne podawki.

Němske khežorſtvo. Wutoru pſchipoſdnju je ſakſki kral Albert najwyschci jendželski rjad, rjad kholowoweho banta, wot jendželskeho poſkłanſtwa, wot kraloweje Viktorije woſebje ſ Londona do Droždžan poſkłaneho, pſchepodatý doſtaſ. Rjadowe insignije wobſteja ſi móbreho ſomocžanego podwjaſka, bohacze ſi parlemi a ſe ſlotom wudebjeneho, a poſkuſaſa heſlo: „Honny soit, qui mal y pense“ (blépž njech je, ſchtóž hanibnie wo tym myſli). Podwjaſk ſo niže lěveho kolena ſe ſlotej ſpinku ſapina. Kral Albert je ſchtmorty ſakſki wjerch, kotrejuž je ſo jendželski rjad kholowoweho banta spožcjiſ. Tutón rjad je ſo wot jendželskeho krala Edwarda III. ſaložil, kotraž wot léta 1327—1377 khežorſe. Wo pſchicžinje, kotraž je krala Edwarda III. k ſaloženju rjada pochnula, ſo drojako pſche; blédowaze je najbóle wěrnoſczi podobne. Kral Edward rejwaſche raſ na dwórfkim balu ſi rjanej hrabinku Salisbury; tutá njebe ſwoj lěwy podwjaſk doſež twerdze ſapinyla, pſchi rejwanju ſo wón roſegeze a ſo po briftwi dele ſuze. Galantny kral ſo ſkili, ſo by ſwojey rejwarzy podwjaſk ſběhnył a pſchi teley ſkladnoſci tež konz hrabinzyne ſuknje ſběže. Žako ſo dwórfzy ſemjenijo nad tym ſmějachu a žortowachu, hrabinka pak ſo ſnjemdrjena wot krala wotwobrocji, ſawola tón: „Ja chzu tutón podwjaſk k tajkej cęſczi pſchinjescz, ſo budje ſo kóždy ſa nimi ſedžicž. Honny soit qui mal y pense!“ (Sslepž njech je, ſchtóž ſebi wo tym, mijenijz wo hrabinzynym podwjaſku, neſchtó ſte myſli.) Salubowany kral hrabinzyn podwjaſk ſa ſwoju lěwu nohu ſwaja a pſchipoſewny k temu drohi rjad. Tutón rjad je ſo hacž dotal 8 khežoram a 28 ſi wjetſcha jendželskim kralam spožcjiſ. Bjes wukrajanami doſtawaja jón jenož wjerchojo, bjes Jendželzjanami, pódla woſobow ſi kralowſkeje ſwojby, jenož najwyschci ſemjenijo ſi najstarschich ſplahow.

— Bjes wſchelakimi ujenje waznymi wězami ſtejachu ſańdženj tydzeń ſeleſniſy na dženſkim porjedze druheje komory. Roſprawa wo jich dolhodach a wudawach poda, ſo mejachu wone loni 71,566,008 m. dolhodow a 45,730,008 m. wudawkow. Źeleſniſy ſu po tajkim ſańdžene lěto 25,530,000 m. wuſytkowale a 1,910,470 m. wjazy nutswaſale, hacž lěto prjedy. Tutej waznej pjenjeźnej ſtudni naſcheho kraja mamy ſo pſchede wſhem džakowacž, ſo je ſo dotalny pſchibitk dolhodneho (einkommen-) dawka wo 30 prozentow ponijicž móhl. W nastupanju někotrych ſeleſniſowych linijow w rudnych horach, kotrež ſi wjetſcha prýſdne jeſdža a ſarjadniſke khoty njenieſu, žadachu ſapóſlanzy, ſo wſchu tele linije ſi jeſdženjom pſchecſte a ſo jich ſchény wottorhaſe, tola dokelž miňter ſa jich dalsche wobſtacze ſastupi, bu namjet jich ſastajenja na poſdžiſchi czaſ wotſtoreſenj. Wobcežozowanja ſapóſlanzow, ſo je na ſeleſniſy a woſebje na dwórnich ſcorzach pſche wjele ludzi. Pſchi-

ſtajených, pſches kotrychž ſo njetriebawſhi wudawki powjetſchuja, ſu tón wuſpech niče, ſo je ſo miňter prózowal, w ſarjadniſtwe wudawki pomjenſczež a ſi tym 406,162 m. wulutował. — Na póndželskim dženſkim porjedze ſtejaza interpellazija ſozialdemokratſkeho ſapóſlanzy Bebel, czeho dla knježerſtwa po wobſanknjenju, wot 2. komory 11. junija 1874 pſchijath, ſejmej ſakón pſchedpoſkožilo njeje, po kotrymž wſchu ſo poliziji twjerde a wěſte poſtajenja daſe, hdý ma prawo, někoho ſ kraja wupofasacž, bě wjele ſozialdemokratow na galérijach ſejmowoye ſhromadžila. Miňter Moſtiz-Wallwitz wotmolwi, ſo knježerſtwu njeje trjeba bylo, ſpominjeny ſakón ſejmej pſchedpoſkožicž, dokelž je ſo tutón namjet jenož w druhej komorje, niz paſ w přenjej, pſchijal; po kotrych pſchecžinach paſ je ſo tehdom knježerſtwo ſložowało, ſo žadany ſakón wudželało njeje, to wón roſtajecž njebudže a tež nochze, dokelž jeho k temu po ſakonju nictó nuſowacž njemože. Njeđžiwojo na to chyſche Bebel tola rad ſchlerjedžicž a ſtaji namjet, ſo by ſo wo tym debatta wotewrila. Práſident komory ſo pſchecſte, ſchtó do Bebeloweho namjeta ſwoli. Dokelž ſo pſchi tym jenož ſedmo ſapóſlanzy poſvěhnyhnu, namjet dla pſchemaleho podpjeranja ſpany a Bebelej bě ſkladnoſcž wſata, ſwoj hněw a ſloby na knježerſtwo wuſypacž, jeho ſozialdemokratiski pſchivitk paſ bě ſo podarmo na gallerijach ſhromadžil. — We wutornym poſedženju wuſtupi ſapóſlanz Delschlägel ſi namjetom, ſo by ratarjam dovolene bylo, kóždy czaſ wroble, pſches kotrež ratarſtvo cęzko ſchłoduje, tſelecž a ſanicęcž. Namjet bu ſa debattu pſchijath a budje ſo wo nim w pſchichodnych dnjach jednač.

Lipſk, 3. febr. Jego majestoscz kral Albert bě runje na někotre dny w Lipſtu, a wopyta mjes druhim tež pſchednoschki někotrych profesjarow tudomneho universitäta. Bežera bě wón pola profesjaru ſłowjanſkih ręczow, k. dr. Leskienu. Kuf ſot teje cęſcze, ſiž je ſo ſ tajkim wopystom ſławinemu wuſzenemu woſokſtaſa, ſměny drje tež na ſłowjanſki pſchedmjet jeho pſchednoschkiw a ſi tym na ſameho jako ſłowjanſkih poddaných. Jego Majestoscz počzahowacž. Duž njech je dowolene, tež tudy na tón wopyst ſpomnicž. Nimale 30 poſklučarjo běchu ſo dopoſdnja w jědnaczhich w auditoriju k. prof. Leskienu ſeschli, mjes nimi cžrijoku Polakow ſpóſnach, ja drje běch ſenicežti ſſerb, druhý wſchitzu Němž. Schtowrcz na dwanacze ſastupi Jego Majestoscz ſi pſchewodžazym ſtajzimi, ſiž ſo na pſchihotowane ſtoły ſekydaču, a prof. Leskien pocza někto ręczecž wo južnoherbſkih narodnych pěſnijach, bitwu na Koſowym polu wobſwazych. To bě jara pſchihodnyh pſchedmjet ſa wypoſteho hoſcja, kotrehož ſameho wójnska ſlava pſchi. W krótkich ale wuraſnych rýbach pſchedſtarwesche k. profesjar tragifki podawik: ſak bě mózny zař Sczepan Duschan w 13 bitwach byzantiniſkeho khežora poraſyl a ſo nimale zyſeje Balkanskeje polkupy ſmóniſ; ſak ſo na to hotowasche, ſo by na ſamym Konstantinopel ruku ſložil, ale na pueſu tam nahle wumrje; ſak potom jeho kraleſtvo roſpadny a temu ſpomožesche, ſo mózachu Turkojo ſwoj dobycžerſki czah do Europej naſtupicž. Budžiſte Duschan ſiž wostał, abo kmaneho naſlědnika něi, njeby drje ženieje žaneho Turkowſkeho khežorſtwa w Europej naſtało. Ale tajkeho naſlědnika njebe. Turkojo wſchu powaſtichu, ſchtó ſim napſhcežo ſtupi. Najprjedy padny Bołharske khežorſtvo, potom pſchindže rjad na ſſerbiju. Zař Lazar ſhromadži ſbytne možy ſſerbów, ſo by je Turkam napschecjo ſtajſi, k bitwie pſchindže na Koſowym polu pola něčiſcheho Nowi Pazara (27. junija 1389). Sultan Murad bu w ſwojim stanu (zeltu) ſarazeny, ale to ſſerbam niežo njeponhaſche; wjedzenje turkowſkeho wójſka wſa hnydom Muradowym ſyn Vajazet na ſo, poraſy ſſerbów doſpoſtne a da jateho zařja Lazara a druhich ſerbſkih wulich pſchi cęze ſwojego nana wotprawicž. S tym bu ſſerbſka ſwoboda na lětſtoſki ſaniczena. Ale runje ſi tuteho pada doſta lud tu ſchkręcžku, ſiž jeho w dolhym wotrocſtwe ſdžerži a jeho ſaſo, w naſchim lětſtoſku, k nowej ſwobodze wubudži. Wón wobſpěwa tamy krawanym podawik w rjanych pěſnijach, ſiž ſo wot njeſnatych pěſnjerow wutworichu a hacž do dženſkiſkeho dnja we wſhem ludu ſpěwachu. Tute pěſnje buku někto pſchedmjet dalschich roſpomnjenow, po jich wopſhijecžu, po jich naſtažu, po jich ſtarobje, po jich wuſnamje, ſa ſpōſnacze, ſak ſo narodny epos twori. To

wſcho wſpjetowac̄ by tudy pſchedaloſko wjedlo. Spomnijene njech jenož je, ſo ſo pod wliwom noweho čaſha tež pola Sſerbów epife tworjeſtvo ſhubjuje, a ſo wjazy čaſha njeje, ſo by ſo i tych jenotliwych ſpewow wo bitwie na Koſzowym polu abo zarju Lazaru zyłotny epos wutworil, kiž móhl ſo znano Lazarida imjenowac̄, taž maja starı Grichyo ſtwoju Iliadu. Jenož khumſtſtne ſo tajke ſjenoczenja ſczyniež hdyž, a ſu ſo tež hižom wot nekotrych wuczenych i wuſpechom ſpytaſe. Hdyž tež ſo wykſolich hoſci dla ſpoloſnoſć wótsje wuprajiež njemózeſte, bě tola ſhawnje widzec̄, ſo be pſchednoſtſk wſchęch pſchitomnych derje ſpoloſit a jimaſ. P.

Pruski hejm ma swoje wobczeżnoścę s' zyrtwinstimi należnościami. Księżeństwo hebi i skončenju zyrtwinstwie swady żada, so bych u jemu połnomoż wo Falkowych mejskich saloniach dali. Wone chce tele salonię po swoim spodobanju nałóżać abo do wotpoćzinka stajecz. S' tymle żadanjom księżeństwa ho nictó spłschęczielicž nijemóże. Liberalnym tajla wulka móz psche daloko dże, a katholikim s' tym tež szlużene rijeje, so kmę księżeństwo, sechze-si ho jemu, ich se žurowymi mejskimi saloniemi podklóczęcž. Koż ho ſda, pôszeżele pruski hejm kultusministra s' prošnymaj rukomaj domoj.

Awstrija. Win ma sało nowy skandal. Tón ras pak hórschi, dyżli hdy předy. Każ s wjetsha, wón tež tón ras w gmeinskej radzie hraje. Jedyn s naissnacjzishchich kobustawow teho ſameho je westh dr. Lueger. Tutoń wobdarjeny muž powoła w thchle dnjach ludowu ſchromadžišnu, so by wſchelake masane węžy wotkrył. Wón roſestaja, so we Winslej gmeinskej radze nje-ezechni, jebarſzy mužojo ſedža. Žemu ſamemu, dr. Luegerez, kotryž je pschedkyda gmeinskeho wubjekta ſa twarjenje jeneje Winsleje měschčanskieje želeſnizy, ſu 20,000 ſchěznakow podtykowali, so by ſa twarjenje želeſnizy hložował. Towarſtvo konjačeje želeſnizy (pferdebahn) je ſpýtało, ieho ſ 30,000 ſchěznakami po kupicž, dokelž wo wſchelakich njeſprawnoſćach tuteho towarſtwa mjeſczež nochyžsche. Tele po kupienje chyžchtaj rēczer ſ Gunesch a dr. ſ Goldschmidt muwiesz. Dwaj druhaj gmeinskaj radiciczelej běchtaj hžom psches lubjene direktorfse města dobyte. Koždy móže ſebi pschedſtajecž, laiku rošnijemdrjenosz ſu tele wotkrycža wo ſathadženju Winskeje rady bjes wobydlerjem Wina wubudžile. Masane jebanstwo a pje-nježna podkupnoſcz je psched wſchemi wotwodžeta. Winsz měsch-čenjo energiszy žadaja, so dyrbi něcžischa gmeinska rada ſwoje ſastojnſtvo ſložicž a ſo rošwiaſacž.

— Austriacke delegazije su wot knieżeństwa żadane 8 millijonow schęształkow k podułnjenju sbezka w Bośniiji a Herzegowinie dorwolisi. Delegaziszy sapószlany bęchu psches jene, so ma żo nętčijsche sarjadniſtwo w Bośniiji pscheměnicz. Wobydlerjo Bośniije dyrbja pschede wschém wjazhy prawa w sarjadniſtwje dostacż, spajenje festarjenych turkowskich fakonjow je jara nujne. Główna wina sbezka w tym leži, so hiszczę pschezo, runje kaž pod turkowskim knieżeństwom, wschę leżomnoſcie muhamedanskim fkuſcheja a fchesczijenjo psches to wotroczkojo muhamedanskich wostanu. — Na wojońnichcżu w Bośniiji su żo jenož małe njeważne bitwiciki mèle, w kotrychž stej wobej stronie neschto morwych a ranjenych shubitej.

— S Galiziskej pišajo, so ſu tam črjodu ludži dla agitazije pschegiwo awstrijskemu knježerſtwu ſajeli. Bes ſajathmi je dwórfli radžičel Dobrancski a jeho džonka, redaktoraj Hrabo a Markow, lekar Naumowicz a drugi nahladni ruthenszg (maloruszg) mužojo. Główny poſtokt k jich ſajeczu je pschedstup katholskeje wožady Hni-liczki k grichisko-katholskej (prawosławnej) zyrkwi. Němſke liberalne nowiny, ko roshmi, tutej ſtadnoſeži nimo hicž njedadža a Ruthenam a wſchitkim druhim awstrijskim ſſlowjanam revoluzijonarne ſmyžlenja pschipiſuju.

Franzowska. Franzowske knježerstwo je direktora towarzystwa Union generale, Bontouga, kotrej je se swojimi spekulacijami wulki pjenjezny trach sawinował, do jaſtwa hadžilo. Najspodźiwniſche je, so pschi powalenju Bontouxowemu humbuga nichčo psichidacz nochze, so je pschi tym schkodował. Wěste pak je, so je hrabja Chambord 7 millijonow frankow a awstrijski khęzor na 30 millijonow shubit. Wulka liczba franzowskich semjanow je wołhudźila a što boji, so ani krosčka wot pjenjes, Bontougej požęzenych, njedostanie.

Rużowska. Na smyżlenje russkoho luda je w tu khowislu wscha ledžibliwościż Rużam njeprzeczelnych nowin wobroczena. Kózde słowczko s russkich nowin so na skotu wahu kladże a sa wschię nowiniste hamopaschnościż dyrbjalò knieżerstwo stacj. Wytnieś so na tym njedwóljuje, so je general Skobelew dla swojeje ręce, na kotreż tydżenja spomnichmy, wot knieżerstwa porok dostal a so je tale węz hiżom dawno pola druhich knieżerstwów wurunana, dha so tola pschezo sało na Skobelewowu ręce poczahuija a s njej spytuju Rużowsku sa każerja europejskoho mera wuwołacz. Wuswo- lenje Raktowa do kheżorstwoweje rady so na podobne waschnje wužiwa. — Wunamakane powjescze wo nahromadżenju wojskow na wie- czornych russkich miejscowościach, wo wutwarjenju twierdžišnow atd. dyrbja strach psched Rużowskiej hiszcze powjestsčicž.

— Nihilistoj su sanđenj tyđen i nowa živoje nowiny „Semla i wolsja“ bjes ludom rosscherili. W tutej proklamaziji su na njelepe waschnie tajke hłuposcze wuprajene, so je hnydom i teho spōsnac̄, so nihilistoj szami njewiedža, schto po prawhu chzedža.

Ze Serbow.

S Budžschina. Vjatk 3. febr. wjeczor bě tu na horncęřskiej haſzy hžom ſaſo woheń naſtał. Vſches roſsbuchnjenje petroſejowſeſe lampy we woſydlenu hejtmana ſ Egidy ſo möble a wiſchelaſka draſta ſapali a jene džecžo ſpomnjeneho kňeſa ſkoro pſchi tym živjenje ſhubi. Polizaſſim ſaſtojniam, pſchi Bekez wopalniſhčegu hiſhče ſtražowazym, ſo radži, ſraſchny woheń hóſhy wuhaſhczęſ. **S** Delnjeje Kiny. Mjedželu wjeczor wudýri w králowym mlyne w brožni, ſe ſloumu krytej, woheń, a tele twarjenje ſ pođlanſkej tólnju do prócha a popjela pſchewobrocji. Maſivne domſte woſta njerwoſhclodžene.

Shnaschez. Sørjedu 8. februara je šo w tudomnym pólverniku fuscheinja, § 15 zentnarjemi pólvera napjelnjena, psches woheň sapasila a rosbuchla. Czlowiekojo pschi tym franjeni njebuchu.

S Khwacziz. Na sahrodze pola bura Wróbla tu ſu
2. februara přenjebo schlórza wuhladali. Létusche mile ſymſke
wjedro je drje ſifolaka tak ſahe k nam wabilo. Hdyž jenož ſo
wbohi thadla njeby ſwojeho ſażnega wopyta facz trjebal.

S Hornjeho Wujesda. Dwa rjana dneje namy do stawišnow našeje woſady sapičak. Prěnjeho februara pschi-čahny mjeniujy ſi nam našch nowowuſwoleny duchowny knjeg Herman Wjazka, dotalny diakonus w Klufschu. Wjedro bě na tuthym dnju hacž najrijeſche. Něhdže 30 jěſdni na rjenje wupryſchenych konjach čeſhnečku wotčakowanemu knjesej duchownemu hacž do Hodžija napſhečezo. W prěnjej wži našeje woſady (we Wulfim Woſyku) cjakasche na njeho pschi wulfich čeſkych wrotach druhí ſhvjedženſki čah, wobſtejazy ſi dorosćeneje mlodofce ſykleje woſady, ſe ſchulſkich džecži wychſich klaſzow, ſi Wujesđanſkeho wojetſkeho towarzſtwa, teho runja ſe ſobuſtaſow ratarſkeho towarzſtwa a ſi zyrkvineho a ſchulſkeho priódſtejerſtwa a wjele druhich. Tu bu nowy knjeg farač wot čeſhliſkeho miſchtra H. Nyče ſi Woſyka a knjesa ryčeřekublerja Mukti ſi pschecžnymi ſłowami powitany. Potom ſrjadowa ſo ſi nowa doſki čah ſe ſhvojimi khorhojemi a miſchelskej druhzej vñchu a cieknickej pod ſmonieniom Wujesđanskich

wschelatej druhiej psychu a czeznych pod swobodeniem Wujesdzanskich swonow a pod narzedowanjom dwieju hudzbejnu chorow Wujesdej napszeczo. Pod drugimi czeznymi wrotami, tij biehu psychi zamym Wujesdze natwarzene, psychisamknychu so wulkotnemu swjedzenstwu czahej kniejsztwa Wujesdzanskiej wojsady a kniejsaj duchownaj s Porchowa a s Balowa. Jako biehu wschitzu do farskeho dwora, psyched kothymz biehu tsecze czezne wrota natwarzene, nits sa-czahnysi, postrowi Balowski k. farat Jenecz, tij bie haez dotal Wujesdzansku wojsadu zobu wobstaracz met, knjeka Wjazku jako swojego nowego szkoda a powita jeho w mienje Wujesdzanskiej wojsady s nemissimi a se herbstimi slowami, s tajskimz so potom tez powitanym dzialowasche. Jako be dale hiszce kniejszej Wjazzu wot k. rycerkublerja Hustiga klicz k farze s psychihodnymi slowami psychepodaty a therlischowa schuczka wuspiewana, nastapi prenischi swoje nowe wobydlenje. Na to so wschelake czahi rosendzechu. Schulskim dzeczem pak bu w schulskich swach s zaktami a s czopkym piwom wokszewjenje psychihotowane. Wjeczor teho sameho dnja be swjedzenksa hoscizna we Wujesdzanskim

hosćenju. Sapokasanje nowego knjesa duchownego do jeho zwyczajnego sastojnictwa stało się niedziela 3. februara. Wszelka luda była śpiewana we Wujesdzanskim Bożim domie shromadziko, tak że było grykle pschi nemskej Bożej hłużby, któraż była tu śpiewana niedziela przednia, pschepljnena. W zwiedzenniskim czaju, w którym był nowy i. duchowny wot młodoscze, wojskowego towarzystwa, zytkwinskiego prjódłstejstwa atd. do zytkwie wjedzonych, widzących i. zytkwinięgo radzicza dr. Schmidta a i. městeczanostu Löhra i Budyschyna, knjiesow fararjow Jencza i Palowa a Imischia i Hodzjia. Po tym so było śpiewana Boża hłużba i wuspiewaniem niektórych hlerlusowych schtuczków sapocząła a wołtarnej liturgija wot Palowickiego i. fararja wobstarala, wustupi i. zytkwinym radziczel dr. Schmidt i. fararja Imischia bu żiwienjobeh nowego i. fararja prjódłczitym a i. městeczanostu Löhra i Budyschyna, jako sastupier tollaturskiego knjestwa, pschepla na to i wubiernymi słowami, w których nowego knjesa duchownego wołebje i czistej a prawej wuczby po wertywuiaczu nascheje ev. lutherskeje zytkwie napominaše, powołanie wołebmo se strony budyskeje rady. Jako bę na to knjies zytkwinym radziczel i. Wiazku hiszczę psches swadacze ruki město pschiaki do pschiakuschnoseče wsał, dżerzesche so Boża hłużba dale, taž hewak. Na khorje swerasche so rjana motetta a i. duchowny Wiazka przedowasche po prjódłpišanym tecze na niedzielu Septuagesima po słowach śp. Pawoła 1. Khorint. 9, 24—27 wotmowljona na praschenje: Kotrež so pschiakuschnoseče evangelskiego przedarja tym pschepljivo, kotsią so wo tu niesachodnu krónu będża? Po skončenju nemskeje Bożej hłużby sapoczą so herbska, pschi kotrež bu nowy i. farar so w zwiedzenniskim czaju do zytkwie dowiedzony. Wołtarne Bożu hłużbu wobstarala też tu, taž przedn na nemskich kensbach, i. farar Jencz i Palowa, kiz měsche na to też po porucznosci konfessorialnej wychoszcze nowopowolanego knjesa duchownego herbskiej woładze w herbskiej ręce pschedstajc. To sta so wot njego na podložk słowow śp. pszma w 2. knihach Móssakowych 4, 12 napišanach. Jako bę na to i. farar Imisch knjesa Wiazkowym żiwienjobeh też herbszy prjódłczitał a Wujesdzanskej woładze swoje sbożopscheče wuprajik, dżerzesche nowy knjess duchowny swoje nastupne przedowanie też w herbskiej ręce. Bóh daj, so bichu so wchitki pschi tutym sapokasanju wuprajene sbożopscheče dopjelnike a nowopowolany i. duchowny Wiazka w swojej Wujesdzanskiej woładze, kiz je jeho i tak wulkej lubosęgu a i najwjetshim dowerjenjom powitala, dołko se żohnowanjom skutkowacź mögl.

z D.

S Biskopiz. W Bislopizach a wokolnosci so wopaczne dwéhriwnoske pjenjesy rosschérjene. Te same pokazuja pjenjezne snamjo A a lato 1877 a so i zyna dżelane.

Bukash wychoszcze.

§ Psches śudništvo ma so na pschebadzwanje pschedawacj: 6. měrza t. i. khéjkařska živnosti cíjisko 47 w Delnjej Hórz, na 3350 ml. taksirowana; 7. měrza mlynska ležomnosti cíjisko 7 we Bush, na 15,460 ml. taksirowana.

Přílopk.

* W hosćenju w Bartensteinie pola Königsberga so 4. febr. jenu żonu sajeli, na kotruž tukachu, so je swoje dżeczi morila. Duży do jaſtwa żona polizajskiej straži cękay a do reki Pregle skoczy. Jako ju w hosćenju pschiakusku, wudawasche wona, so nijeje ptana żonka, ale skončinje so tola wusna, so je swoje pjeć dżeczi w starobje wot 1 hač do 7 lét i wobwěznenjom skonczowala, dokelž jinu nochyjsche hłodu cękyci dacz.

* Niedzielu wjeczor tso hólzy w Barlinej niedaloko invalidskiego stolpa hracachu. Straža (wach) pschi invalidskim stolpje, füsilier Werner, napominaše hólzow wospjet, so niebychu na wobhrodzenym trawniku běhali. Njepołuskni hólzy pak na njego njepołuskachu, ale jeho hiszczę wułmęschachu. Jako so tón někto se swojej tělbu do nich měsche, bězachu hólzy drje někotre kroczele dale, tola bóryš stejo wostachu a do wojska i kamjenjem mjetachu. Jedyn hólz pschi tym wołasche: „Tón tola njetseli!“ Někto pak

wojał wo prawdze tseli a kulta bę tak njesbožownje měrjena, so buchn wchitzy tso hólzy wot njego trzecheni. Jenemu hólzej wona psches wutrobu sleszi, tak so bę sa 5 minutow morwy, drugi bu teho runja psches wutrobu trzecheni a so po někotrych kroczelach na semju wali, bjes tym so bu tseči na lewej ruzi lohko wobodrjeny. Füsilier Werner bu hnydom se straže wjedzony a do pschepljchena wstaty.

* Wěstemu bohaczelę Fischerei w Baji we Wujerskej su 1. februara 250,000 schěpnatow kranysi. Posdže wjeczor so sa jeho durje klepasche, hłużbniča na to durje woteczni a rěnik Engländer a jedny bur i Dankowaza sastupischtaj. Taj samaj sadz ſebje durje sawrjeſchtaj, swjasachchtaj hłużbniča a nusovaschtaj Fischera, so dyrbti jed picz. Jako so wón pschepljivo tomu wobarasche, klo jeho Engländer sa wuchō, na czož wón jed wupi a taž bjes žiwjenja na semju padže. Jako běchtaj so rubježnikaj i rubježnymi pjenjesami wotkaliwoj, wołasche hüzobniča wotje wo pomož. Lekarzej so sbožownie radzi, Fischera sažo i žiwjenju pschinjescz. Rubježnikaj staj hžom w jaſtwie.

* W St. Pierre les Gallais je so 31. januara 15 kohci wypłoki wodowy ballon, 500,000 litrow wody wotpłijazy, pułny. Woda so psches tsi khěze a jenu schulu pschela. Khěze buchu podryte a so hafypnychu. Wuzahanie cžlowiekow pod rospadaniami je jara cęzke. Hacž dotal so 27 morwych namakali.

* Pschi woblehnjenju Parisa w lécze 1870 bu rentierej Hassierej na jeho kuble w Eversneyu pola Parisa 60,000 frankow papierjaných pjenjes kranjenych. Jako paducha je wrótkawista polizija někto po 11 lětech jeneho agenta wułledzika, kotrž wójmu jato marketendar sochu cžinjescz.

* (Schěcž stow rybakov tepljnych.) S Astrachana pschinjde powjeſcz wo žadkowym njesbožu, kotrež je tele město po trichito. Lamnišchi rybalojo na mnichach cžolmach pschi saliwoje Wolgi do kaspiskeho morja rybų loja. Jako bę so žandženy tydzeni na 600 rybakov khětro daloto na morje swěrilo, posbehny so njejabz hylny wichor, kotrž lód na Wolsky roslama. Rybalojo buchu wot loda sochu storhnjeni a so hnadž w žolmach žmierz namakali.

Cyrkwińskie powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska zytlej: August Ernst Liebsch, fabritski dželaczer, i Mariu Grüssingez. — Vjedrich Wylem Hawischtik, dželaczer, i Joharu Scholciz. — Karla August Preusska, dželaczer, i Mariu Khrystianu Kralez.

Michałska zytlej: Jan Bohulub Domascha, dželaczer a wobydler na Židowje, i Helenu Fiedlerz i Kluksha. — Handrij Albinus, wobydler tu, i Hanu Scholciz i Delnjeje Riny. — Gustav Julius Maximilian Połdrak, pjetat pod hrodom, i Hanu Amaliju Wenzelz na Židowje.

Křešni:

Pětrowska zytlej: Ernst, Karle Nowaka, cžebile a wobydlerja, s. Michałska zytlej: Herman Bohuwér, Zana Bohuwéra Albinusza, wulkeho sahrobnila w Zeležach, s. — Hanu Bertha, njemandž. dž. w Dježniżezach. — Hanu Maria, Zana Augusta Ćmodha, dželaczerja a wobydlerja w Dobruschi, dž. — Ernst Herman, Zana Karle Neumana, dželaczerja a wobydlerja w Čichorizach, s. — Maria, Ernst Bohuwéra Vlažija, dželaczerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Ernst August, Handrij Bohuwéra Pětchli, sahrobnila w Zeležach, s.

Katholicka zytlej: Gustav Ernst, Ersta Funki, tycerstwo tu, s. — Maria Madlena, Michala Krósa, dželaczerja tu, dž. — Mathilda Hanu, Adolfa Starby, fabritskiego dželaczerja w Raschowje, dž.

Zemrječi:

Dzień 26. januara: Hendrich August Michał Mucżera, dželaczer na Židowje, 20 l. mjenje 16 d. — Hanu Nahela Bórschez, njebo Karle Augusta Schradera, býwšeho kublerja w Horniej Rínje, sawostajena wudowa, 56 l. 10 m. — August Wylem Böhma, statat a wobydler w Brzezowje, 52 l. mjenje 18 d. — 28. Emil Max, Roberta Oswalda Gralowa, espedienta a wobydlerja na Židowje, s., 16 d. — Jurij Bernhard, Zana Hermanna Bětnarja, zigarnila a wobydlerja na Židowje, s., 22 d. — 29. Lena Franke, hüzobna džowka i Tjoch Žon, 31 l. — Madlena Sieberez, Zana Leschaw, dželaczerja tu, wudowa, 47 l. — 30. Handrij Mitasch, krawz i Pomorez, 70 l. — Ota Arthur, Karle Bohuwéra Bóhm, murjerja a wobydlerja na Židowje, s., 8 m. 11 d.

Mlyn na pschedan.

Wodowy mlyn s dozahazej wodn w zyrwinskiej wshy, sjenoczenym s dobrym wolijowym mlynom a pjeckarnju, nähde 10 körzow dobrzych polow, w dobrej wobkhadnej kraji-nje, mam porucznoscz pschedawacj.

G. Weber na bohatej hafzy 20.

We Wulskim Wjelkowje je khęza čzo. 27 s körzom pola hnydom na pschedan. Wscho dalsche je pola wjeszneho rychtarja shonicz.

W Kołlowje čzisko 16 pola Rakez je drzewiana brózen, čzicze nowa, 24 kōhczi dołha a 15 kōhczi scheroka, na pschedan.

W Rakowdach je žiwosć čzisko 28 s 11½ körza leżomnosće a kłamańju na pschedan. Wscho dalsche je tam shonicz.

W Mieschizach je sahrodniska žiwosć čzisko 31 se 14 körzami leżomnosće a 112,85 dawskimi jenosczemi se swobodneje ruki hnydom na pschedan.

Wyk (čzelz), 1 lěto starý, je na pschedan w kniezej piwarii w Stróži pola Wulskich Sdżar.

Szuproszna ranza je na pschedan pola Michała Petški w Rakezach.

Wuczeńjenja dla je derje sfđerzaný schrotowanski mlyn s pschipowemienju sa mločazu maschinu hnydom na pschedan pola Endera we Kupianskej Dubrawje pola Mjezwacjida.

Awfzija.

Dželba palneho twjerdeho drjewa w hromadach ma so 13. februara dopoldnia wot 10 hodzin w Mieschizach na pschedazowanje pschedawacj.

Drjewowa awfzija.

Pschichodnu pónđeslu 13. februara t. l. dopoldnia wot 9 hodzin ma so w Boszegach pschi Krakęzanskim puczu dželba twjerdych dolich hromadow na pschedazowanje pschedawacj.

August Rachlowz.

Drjewowa awfzija.

Pónđeslu 20. febr. t. l. ma so čzisko 7 we Wulskiej Dubrawje 22 wulekowanych dolich hromadow a dželba walczin a schęzepow na pschedazowanje pschedawacj.

Shromadzisna w Frenzelez körzniye, dopoldnia w 10 hodzinach.

Drjewowa awfzija.

Wutoru 21. febr. t. l. rano w 9 hodzinach ma so 40 hacj 50 lošow stojazeho khōjnoveho drjewa na pschedazowanje pschedawacj.

$\frac{1}{3}$ napłaczenja so wuměnia.

Shromadzisna w Kamjenianskej huczinje pschi Dubrawskim kommunikatiskim puczu.

Klawka, r. f.

Drjewowa awfzija

w hrabinskim Mjezwacjilskim majoratskim ležu.

Wutoru 14. februara t. l. dopoldnia wot 10 hodzin maya so śledowaze wujitkowe a palne drjewa, w tudomnym ležnym reviru pschedazowane, na pschedazowanje pschedawacj:

90	khōjnowych schtomow,	15—27 cm.	krēnjeje tołstoscze,	8—10 m.	dolhoscze,
95	= kłozow,	12—34 = hornjeje	= 2—5 =		
8	schrękowych żerdzow,	14 a 15 = delneje	= 8 a 9 =		
10	Rm. khōjnowych wujitkowych schęzepow,				
128	= palmich schęzepow,				
35	= kuleczkow,				
155	= pjenkow,				
112	= khōjnoweje śbytkneje walcziny,				
26½	stotnijow				

Wuměnenja so do sapoczątka awfzije wosjewja. — Shromadzisna w drjewonischęzu wotdżelenje 27c w czerwonej schuzy pola Rakez.

Grabiniske hajniske sarjadnistwo.
podpis. G. Ajerasz.

Drjewowa awfzija.

Pónđeslu 13. februara t. l. dopoldnia w 10 hodzinach njedaloto Lešteje w Huczinskej holi blisko Mužakowskiego schuzeja na ležowym wopalnišczu:

66 hromadow żerdzowego drjewa, 10—15 cm. hylneho.

Wutoru 14. februara dopoldnia wot 9 hodzin na Huczinskich haczenjach:

43 stotnijow walczow;

w Huczinskim hrodowym pscherowje:

7 poplowych kłozow, 30—38 cm. hornjeje hylnośce, 3—5 m. dolhich,
10 Rm. poplowych schęzepow a 1 m. bukowych kliplow;

w lešku:

32,8 stotnijow twierdych walczow,

33 dubowych kłozow,

36 hromadow bręsoweve biteje walcziny;

pschi Klinjanskéj reczzy:

16 stotnijow twierdych walczow.

Szrijdu 15. februara pschi Maleschzanskim drohowym hacze:

35 hromadow duboweje a wolschoweje biteje walcziny.

Spominjene drjewa maya so na mestneje hamym pod snatymi wuměnenjemi na pschedazowanje pschedawacj.

Grabiniske revirske sarjadnistwo w Maleschezach, 10. februara 1882.

Sachha, wyscshi hajni.

Drjewowa awfzija na Hnaschczanskim reviru.

Pónđeslu 20. februara t. l. dopoldnia wot 10 hodzin ma so w ležowych parzellach kubla 42 w Hnaschezach nähde

100 dolich hromadow twjerdeho a mjehleho drjewa,

dželba stojazeho khōjnoveho drjewa a

stejaze pjenkowe drjewo

pod wosjewiomymi wuměnenjemi na pschedazowanje pschedawacj.

Shromadzisna pschi wojsklich tselnikach pola Warnołczanskeje drohi.

W Budyschinje, 10. februara 1882.

A. Franz.

Twarzke schtomij,

schrękowe, najlepšeje družiny, móža so wot něktu w lětuskich drjewonischęzach wuměnenicj a prophy so, so bychu so kupy na podpiżaneho abo na ležnych nadledžbowarjow w hajnistwie w Miedżojsu a w ležnym domje pola Huski wobrocili.

Grabiniske Schall-Riaucourste hajniske sarjadnistwo w Husz, 3. febr. 1882.

Hugo Opelt.

Kowane żeleśne kachlowe schenj,

żyle s nowa wunamakane, we wszech dolhoszach, dlęje trajaze dygħli late, dokelz so nje-pukaja a so s lohla wurunacj hodża, porucza

Hermann Bulnheim na albertskej drohi 14.

Wulke wypśchedawanje.

Lowry nasadstajeneho porzellana a kamjeniny (steingut) budże ho po jara tunich placzisnach wot 11. hacz do 20. februara po jenym skhodze na prawym boku pschedawac̄, na czož na kupjenje smyšlenych ledžbne czinju.

Ernst Ullrich na schuleſkej haſy 22,
porzellanowe a schklezowne klamy.

Wusbytſ ſa hoſpodarſtwo.

Jedyny žonopowy pôlver (speise-senf-pulver) i ſhamopſchihotowanju pěkneho a čiſteho jedžneho žonopa (moſtricha) w buſchkwach po 50 np., 150 np. a 250 np., tak ſo $\frac{1}{2}$ kilo hotoweho jedžneho žonopa jenož 50—60 np. khoschtuje, maja prawdziwą na pschedan měſčanską hapyku w Budyschinje na hlownym torhoschez a kniesaj bratřaj Mierschej na žitnych wilach.

Wopisanje je kózdej buſchki w pschidate.

Něm ſki Phönix,
woheňsaweschaze towarſtwo w Frankfurcie nad Majnom.
Agentura pola C. A. Siems na bohatej haſy 16.

Kamjenjernubaſtnja

Otly a Schreibera w Budeteſzach

porucza ho pschi prjódſtejazym naſeču i wudželanju wſchęh družinow rowowonyh pominikow po ſprawnych a tunich placzisnach.

Realna ſchule w Budyschinje.

Na pschipowiedzenju hózow, fotiſi chzedža wot jutrow 1882 realnu ſchulu wophtač, je podpiſany w běhu měbaſow januara a februara kózdu wtornu a sobotu wot 10—12 hodžin wo iſtwie №. 13 w realnej ſchuli k reczam. Pschi pschipowiedzenju maja ho na kózdy pad pschedpoložic̄; narodne abo ſchčezeniske wopízmo, wopízmo wo jetroſchęzepienju, wot tych, fotiſi ſu ho do léta 1870 narodžili, wopízmo ſakofchęzepienia, wopízmo wo ſchuleſkej wuczby, hacz dotal doſtatej, wot konfirmowaných konfirmazijonſte wopízmo. So ho kózdy ſam pschedſtaji, ho rad widži. Podpiſany je rad ſwólnivých, kmane penſije (bydla) namjetowac̄.

Mózne pschipowiedzenja, po februaru ho ſlawaze, maja mało wuhlada na wobledžbowanie.

W Budyschinje, w dezembru 1881.

Direktor realneje ſchule.
Dr. Volhering.

Schwajzarſke pille,

35 ſchtuk po 1 ml.,

anilinowe barby,

10 ſchtuk po 25 np., i ſhamobarbenju drafty,

klaninow, woſmy a platu, njejedoſte,

jejowe barby

po 5 np., 10 ſchtuk po 25 np., njejedoſte,

porucza

měſčanská hapyka

w Budyschinje na hlownym torhoschez.

Winowý ſicžowý měd,

ſa dobrý ſpóſnaty ſredk psche kaſchelowy woſkot a dybawoſc̄, porucza w bleſchach po 60 np.

hrodowska hapyka.

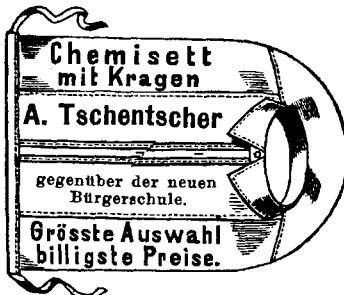
Noſkowany ſtwielzowy abo njetrjeny len,

taž tež wutrenny len kupuje po kózdej běſlbiſe a kózdy džen mechanista dželopſchedownia w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjeny len, a to jenož ſobotu w Grüñerez domje, ſi nutſhodom ſi jerjoveje haſy, kupuje.

Wodowy mlynu ſo kupic̄ pyta. Wot ho? je ſhonic̄ we wudawańni „Serbſkich Rowin.”

Sporuſchf (mutterforn)
kupuje **hrodowska hapyka.**

Wſchedloſhuk
Information
A. Tschentscher
porucza A. Tschentscher
w Budyschinje.

Kedžbu!

Czesczenym ſerbam Budyschina a woſloſče woſjewjam, ſo wot dženſnitscheho dnia ſuſiſi biju a proſchu wo dobrociwu ledžbliwoſc̄.

Maniš, mlynk w Šuczinje.

Majſowy ſchrót,

najlepscha ſwinjaga piſa, porucza

E. Schmeiß w Budeteſzach.

Cigarry

Lasdos Polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np.,
1 ſchtuku po 2 np.

porucza wulku dželbu **Gustav Poser.**

Khofej,

czisze a derje ſłodžaz, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paleny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſc̄i

Gustav Poser.

Khofej, punt po 80, 90, 100 a 120 np., rajk, punt po 16, 18, 20, 24 a 30 np., zokor, punt po 40, 44, 48 a 50 np.,

pschi 5 puntach turſho, paſenž, liter po 16, 18 a 20 np.,

ſłodke paſenžy, liter po 36, 40 a 50 np., petroſej, punt po 15 np., pschi wjazy puntach po 14 np.,

ripikoſty woli, punt po 40 np., pschi wjazy puntach po 35 np.,

jerje, rjane wulke, ſchtuka po 5, 6 a 7 np., tuna po 48 ml.,

zigarry, najwjetſhi wubjerf, 100 ſchtuk po 230 np. a 270 np., woheňje rjane,

wſchę družinę warjenow, taž ſoki, krupy,

hróč, jaſky, jara tunio, magdeburgski kihaly kaf atd.

jenož pola

Carl Noack na žitnej haſy.

(S a p o ſ k a n e.)

Na ſlepchemu wſchęh podobne čerpja-zych woſjewjam ſi tuthm, ſo buch psches klawni **Ringelhardtſko-Glöck-nerſku czechni tu a hoja zu jaſbu*** wot ſiſhawy we wobſicju, kózraž psched wjele lětami pola inje naſta a ſo ſi kózdy lětom i hroſnemu rakojetmu jetsienju po hóřſchowasche, doſpolu je bjeſe wſchęh ſawostankow wuhojeny.

Wérene podenidženje wězhy wobkrujo njemóžu ſo ſminhez, tutu wubjernu Ringelhardtſko-Glöcknerſku jaſbu kózdej ſwójbje poruczic̄.

W Hirschbergu w Schlej., 3. febr. 1880.

Wylem ſcholz,

horncjerſti a kachlerſti miſchtr.

* Pravodžiwa ſe ſchtemplom: M. Ringelhardt a ſati na ſchachtficjalach je doſtač po tanſtei 25 a 50 np. we wſchickich hapylkach.

NB. Hornejſha ſalitanſta marla ſchitujec ſchek podražowanjom.

Do Awstralije

powieſh puczowarjow ſi direknej parnej ſobžu wot Hamburga 7. měrza

C. A. Matthei

Hamburg, 57 Rödingſmarkt.

W Budyschinje, 1. februara 1882.

P. P.

S tutoym ſebi dowolam najpodwołniſcho woſjewicž, ſo ſym ſwoju 16 lět wobſtejazu

pjekarňju i konditařnu a khofejownju

na dženjiſkim dnu ſwojemu bratrej Clemensej Krancherej pſchedopodała.

Najpodwołniſho ſo džakujo ſa dowěrjenje, mi hacž dotal ſpožęzene, proſchu naležnje, ſo by ſo to ſame tež mojemu bratrej wobkhowalo.

S poczeſczowanjom

Bertha ſwudow. Herzogowa.

Džiwajo na horča ſtejazh nawěſtke ſwojeje ſotry, dowolam ſebi najpodwołniſho woſjewicž, ſo tu jejnu, na mjažnym torhoschezu 15, na róžku wulkeje bratrowsleje haſhy, ležazu

bělo-, khlěbowu, tykanzowu a dežertowu pjekarňju konditařnu a khofejownju,

ſjenocženu i

fabriku mјedowych tykanzow, chokoladow a konfekturow,
na ſamžne ſlicžbowanie pod firmu

Bertha ſwudow. Herzogowa

dale powjedu.

S pilnej dželawoszezu budu ſo ſtajnje pržowacž, ſebi cžescžaze dowěrjenje ſwojich wotebjerarjow a wophtarjow ſaſkužicž a proſchu najpodwołniſho wo dobročiwe podpjeranje ſwojego pſchedewſacža.

S poczeſczowanjom

Clemens Krancher,

ſ firmu:

Bertha ſwudow. Herzogowa.

P. P.

Cžescženym ſerbam Budyschin a woſlnoſcze najpodwołniſho woſjewjam, ſo ſym ſo tu

598 na hospitalské haſhy 598

jakо cžaſnikat a optikat haſhydliſ. Se ſprawnoszeju pſchi pſchedawaniu a ſedžblivym dželom pſchi porjedzenju budu ſpytač, ſo bych vſchech mje poczeſczowazých ſpokojoſit.

S poczeſczowanjom najpodwołniſho

John. Gäth, cžaſnikat a optikat.

Wozjewjenje.

Štož 2. čiſlo „Lužicy“ připōſlane dostał njeje a chce z wotebjerarjom ſpomnjeneho časopisa być, je z tutym proſeny, zo by to ſkerje a lepje redakcji k nawjedzenju dał, zo by ſo jemu móhlo bórzy připōſlač. Tych česčených knjezích pak, kotřiž 1. a 2. čiſlo dostaču a njechadža na „Lužicu“ abonnować, prosymy najnaležnišo, zo bychu nam tej čiſle dobročiwe wróćo pōslali, dokelž je dale trjebamy.

Redakcija „Lužicy“.

Zaryčanske serbske towařſtvo

změje tón króć njedželu 19. februara poſedzenje.

Woſjewjenje.

Džiwocžanske ſerbſke evang.-luth. miſionſte towarzſtvo ſměje — da-li Bóh — jutſje, 12. maleho róžka, popoſdnju w dwěmaj hođinomaj w Lehnertez domje w Zolowje miſionſtu hođinu. Petr Milonk.

Dobru penſijn

dostaňetaj dwaj hólzaj, lotrajž čhetaj wysoké ſchule w Budyschinje wophtacž. Hdže? je we wudawatni „Serb. Now.“ ſhonicž.

Hólza, lotraž wſho domſte dželo rad wobſtara, ſo ſ 1. haprleji 1882 pyta na ſwoklownej lawſkej haſhy čiſlo 5.

Zena hólza ſa domſte dželo ſo pyta wot M. Weisera na žitnej haſhy čiſlo 5.

Hölcež

móže jutry do wucžby ſtupicž w khlěbowej, bělo- a butrowej pjetarňi Oſkara Lehmanna na žitnej haſhy.

Hölcež, kotryž chze ſchewſtwo naučnycž, móže do wucžby ſtupicž pola A. Brody, ſchewſkeho miſchtra na Židowje.

31. januara t. l. je ſo mały czorný pož, na mjeno „Minko“ poſluchažy, ſaběžat. Sa myto ſaſho wotedač na bohatej haſhy čiſlo 16.

S tutym ja woſjewjam, ſo mój muž žaſneho prawa nima, wot mojeje živnoſcze něchto pſchedacž.

Křyſtiana Löffławowa
w Džiwocžizach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
— Štwórlétne předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čislo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štwórtk hać do 8 h. wječor wote dać

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Číše Smolerjec knihičiščeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 7.

Sobotu 18. februara 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němſte řežorſtvo. W poſledzenju druheje komory poda 2. februara ministerſtwo ſnuteſkownych naležnoſc̄ow roſprawu wo ſwojich wudawakach a doſkodach w ſanđženym lēcze. Doſkodow je wone dwaj millijonaj mēlo, bjes tmy so wudawki pſches džewiec̄ millijonow wucžinjachu, tak ſo dyrbjeschke krajna kaſha ſe 7,413,821 mk. wupomhač. Naschich c̄itarjow wěſeje ſajima ſhonic̄, na kajke waſchnje wudawki pola tuteho ministerſtwo na přeni woſkomit naſtrōzazu wyſoku licžbu doſc̄ezechu a pſchede wſchém, ſa c̄zo ſu ſo wone trjebake. Pod ministerſtrom ſnuteſkownych naležnoſc̄ow ſluſcheja woſtjeſne hamtske hejtmanſtwa, wſchē hofpodařſke, polizajſke a khostanske naležnoſc̄e, wſchē krajne ſekarſke wuſtawu, ſaſtaranje bědných a hubjených atd. atd. Nahladnu ſummu pjenies žadaja wſchelake jaſtwa. Tak mějeſche krajna kaſha 408,400 mk. Waldheimſke khostarni (zuchthaus) pſchidac̄, hač runje ſu tamniſchi 1750 jecži ſe ſwojim dželom 220,400 mk. ſaſlužili. Teho runja w Zwitawſkej khostarni, hdžež iich 1000 mužſkich ſkóſníkow ſwoje njepec̄inku woſpolučeja, kotsiž ſebi 114,300 mk. ſ dželom wulutowachu, njeđostatk wot 217,300 mk. woſta. Tež khostarne ſu žónſke, byrnjež iich wobydleſki k živjeňskim potriebam tak wjele nježadaju, kaž mužjo, dyrbjachu ſo podpjerac̄. Tak je ſo ſa 500 žónſkich w Voigtsbergſkim a Hoheneckim jaſtwe 90,000 mk. ſ krajneje kaſhy dodało. Sa khostarnju w Sachſenburgu, hdžež je iich 230 mlobženow hač do 20 lēt ſawrjenych, bu 75,100 mk. doplačených. Dodawki ſa wuſtawu ſanjerodžených džecži w Grobz-hennersdorſje a Braunsdorſje, kaž tež ſa wſchelake dželac̄erſke ſhèze wucžinjachu 114,200 mk. Tež na to ma ſo ſpomniež, ſo hojerſte a ſaſtararſke wuſtawu duchalhorych w Hubertusburgu, hdžež 1690 woſbow, a na Sonnensteinje, hdžež 380 taſkich horych ſwoj statok ma, 539,600 mk. khostowachu. Majdróžſki wuſtaw je drje hojeńja pſche padawu khorofc̄ w Rakezach. Tutón wuſtaw w ſanđženym lēcze, hač runje w nim jenož 35 khorých pſchebywaſche a byrnjež ma ſetnje 5950 mk. wěſtých doſkodow, 32,600 mk. ſ krajneje kaſhy žadaſche, tak ſo hojenje kóždeho tamniſcheho khorofc̄ na 1100 mk. pſchinidže. Wſchē tele a pódla nich wſchelake druhe wuſtawu pod ministerſtrom ſnuteſkownych naležnoſc̄ow ſteja a c̄zedaža wot njeho podpjerane bycz. Rektu-tirovanje ſčini krajnej kaſhy loni wudawki wot 29,400 mk., a krajni khorodži, kotsiž žaneje domiſny wjazy nimaju, 450,000 mk. podpjerý žadachu. Sa tutón poſledni wudawki mamy ſo liberalnym a dopredkarjam džałowac̄, kotsiž ſu ſa c̄zaž ſwojeho kniejerſtwa ſalon ſwobodneho pſchecžahowanja (freizügigkeitsgeſetz) w němskim řežorſtwe pſchecžiſtejeli a ſ tym lumpakam a dundakam druhich němſkich krajow pſchicženjenje do Sakskeje polóżili. Sa twarjenje (niz pak porjedzenje a wothladanje) dróhov je ministerſtvo

180,000 mk. wudało, wot kótrýhž pjenies bu ſa lubijske a budysle hejtmanſtwa 8000 mk. wuſtajených. Węz, kótraž ſobu do ratařſta pſchima, je wuſtar ſa wobledžbowanje wjedra w Lipſku. Jeſho wudawki bučn ſ 23,500 mk. wurunane. Pódla teho ſu ſo ſymſke ratařſke ſchule a druhe ratařſke naležnoſc̄e ſ 90,000 mk. podpjerale. Wſchē tele pjeniesy buču w džewiecžhodžinſkim poſzeđenju wot druheje komory dowolene. Jenož ſozialdemokrataj Bebel a Liebknecht ſchtyri hodžiny doſko pſchecžiwo temu rěčeschtaj a ſo woſebje na to hórscheshtaj, ſo polizajſto pſche wjele pjenies ſerje, dokelž je pſchi nim njetrjabawſki wjele ludži pſchistajených.

Wuſadženja w pruſkim ſejmje wo ſalkowych meſtich ſakonjach ſo žanemu kózje njeblíža. Wſcho je hiſhceje njehotowe a kóždy woſkomit ſo nahladu wo nim pſcheměnjeja. Se wſchē ſtron wotre ſłowa padaja, pſchede wſchém zentrum pſchecžiwo ſalkowych ſakonjam horzo wojuje. Katholſke nowiny „Germania“ píkaja na meſtne ſakonje ſpominajo: „Prjedy hač katholſkej zyrkwi pod ſalkowymi meſtimi ſakonjem ſuſtrawic̄ damy, ſo radſcho i kóždej, kniejerſtowu njeſchecžneſnej ſtronu, ſienocžimy. Pſchetož ſtat bjes nabozinu, kótrý pak ma nabozniſku ſwobodu, je tola ſlepſki, dyžli nabozniſki ſtat, kótrý zyrkej ſaduſzy, templam da woſhrocžic̄, duchownſtu wumrječ, woſtarjam ſaprosčic̄, kletam wuproſdnic̄ a mřežazym ſadwelowac̄.“ Zyle tak ſlo drje njeje, ale tón džen ſiech je žohnowany, na kótrymž ſo zyrkwinſka ſwada w Pruskej na c̄zehne waſchnje ſa ſtat ſkóncži.

Awſtrija. Parlamentariſta bitwa wo c̄eſku univerſitu, tute c̄ježke a doſke wojowanje c̄eſkeho luda wo ſwoje prawo, je nětko ſbožownje ſtönežena. Šanđženu ſobotu je ſemjanski dom we Winje (prénja komora) ſ 82 hložami pſchecžiwo 55 c̄eſku univerſitu w Praſy dowolit. To je wulžy ſwjeſzelaza powjeſz ſa c̄eſki lud a ſa wſchē druhe ſlowjanſke ſplahi w Awſtriji, kaž tež we wukraju. Tola c̄eſki lud je c̄ježke c̄jeřpjenje a prožowanje pſchecžac̄ dyrbjał, doniž je ſo jemu jeho dobre prawo doſtało. C̄siceži lēt doſko ſu c̄eſzy wotcžinzojo wot kniejerſtwa c̄eſku univerſitu žadali, tola pſchego buču iich průſtvu ſacžiſnjenje. Pod tutym doſkim c̄jeřpjenju je ſtönežne móžno, ſo móžne ſo prawa węz c̄eſkeho luda ſwojeho dobyčza wjeſelic̄. S tuteho wažneho dobyčza budže c̄eſki lud nadžiju a móž k dalshemu mužniwemu wojowanju pſchecžiwo ſwojim njeſchecželam c̄jeřpac̄. C̄eſki lud ſměje nětko druhe wažnu naležnoſc̄ na řežorſtwej radze ſa ſo wuſtukowac̄. Hač runje C̄eſkojo na ſchtyri millijony duſchow w c̄eſkim kraliſtwje licža, Němzy pak lědma dwaj millijonaj, je tola njeſchecželam c̄eſkeho luda móžno bylo, wólbny ſalon tak naprawic̄, ſo ſo na ſejm wjazy němſkich hač c̄eſkich ſapóſlan-zow wuſwoluje. Kniejerſtwo je tež ſwólniwe, namjet c̄eſkich ſapóſlan-zow dla porjedzenja wólbneho ſakonja prénjej komorje pſched-

położicj. A taż w tu khwili węzy leża, móże ho skoro s wéstoscju prajicj, so ho pszecja czechego luda dopjelnja. — Niedziwajo na to, so hu khežorzy w malych bitwiczkach sběžkarjow pola Ledeniz, Grebena, Ubalaza a Drohowaza porasyli, je sběžk tola wjetshu wobščernosć dostał. Hacj dotal hiszceje awstriszy wojazy na wojowniszejo dospolne domarschirowali njejsn, duž tež so żane wjetshce operazije pszecziwo sběžkarjam stale njejszu. Knježerstwo pszeczo bôle spósnawa, so ma po porażenju sběžka něczischi sarjadniški system w Herzegowinje a Bośniiji spanycz. Sběžk samón je jenož plös lětadlosho njerodneho kniejsztwa. Revoluzija jenož teho dla t tukhwilnej wulkosći narocze, dokelž so t njej wschón wohudzeny lud sběža. W przedawscich czasach běchu tele awstriiske provinzy, kotrež nětko swojich wobydlerjow wjazy sežiwicj nje-mója, najkrajsze a najbohatše krajiny. W kředzonym wěku a pod knježerstwom Venetianskej republiky tele provinzy najlepšich a najhróblisjch morjakow dawachu. Tich něczischi wobydlerjo pak hu proscherjo, kotsiž hu so w njespolojnosći pszecziwo knježerstwu posběhnyli, dokelž hu pod nim wohudzili a pod nim nimale hłodu wumrjeli. Awstriszy wojazy dyrbja nětko krej tych ludzi pszeliwacj, kotsiž bycju, je-li so by knježerstwo i nimi taż so kłuscha rosonnje wobkhadžalo, najlepši poddanjo a sakitarjo teho kraja byli, pszecziwo kotremuž hu so posběhnyli. — Po po-wiescza s Czorneje Hory je lóhko móžno, so tamnischi wjertch swoj lud wot wobdželenja na sběžku wotdżerzecj njesamóže, je-li so awstriszy sběžk bórsh nje-pschewinu. Jeho ministerjo a wojeřszu nawjedowarjo sjanje žadaja, so ma ho sběžkarjam podpjeranie a pomoz stacj.

Franzowska. Gambetta, kotryž w tu chwilu w Nizzy pszczywia, je swojim pszczyżelam do Parisa pišał a jim radził, so żo niebych u pszczyżivo nětczyschemu ministerstwu spiecžili, ale jeho przowozanja podpjerali a sa tym stali, so bych u żo reformy, wot kraju wotczakane, do skutka stajile. Wón, Gambetta, chze, żo domoj wróćzischi, wodżenie reformow do ruki wsacż. W Parisu żo powieda, so je Gambetta s italskim królem Humbertom setkanie mél. — Po powięsczach s Londona je Zendżelska s Franzowskéj dojednała, so byshtej wobej dla egyptowskiego praschenja s drugimi móznařtswami do wurdzenia stupiło.

Ružowska. Na schęzuvanje se wschelakich stron, so ma Ružowska wojnske wotpohladu pszechzivo Němzam a Awstriji, wotmowswja němske nowiny, i kniejerstwu blisko stejaze, so němske kniejerstwo s dospolnej dowěru na nětšichu měrlubowazu ružowsku politiku hlada. Miz jenož stejnisché bjes Ružowskej a němskim khězorstwom so sa zyle jažne wupraja, tež stejnisché Ružowskeje a Awstrije žaneho muczenja czeplilo njeje. S Wina pschitidzechu powjesze, po kotrychž so pschiposnawa, so so sběžk na wabjenje s ruskeje strony wubudzil njeje a so so tež sběžkarjo s russkimi pjenjesami podpjerali njejsu. — W nastupanju židowskich njeměrow so pschezo bôle dopokasuje, so su te same psches židowske lichownistwo a nje-šwidomisiwe palenzowwe wilowanje nastale. Komisija s Mohilewskie gubernije sa židowske praschenje je kniejerstwu namjet psched-položila, so bydu so židža se wsczech wšow wupołasali, jim so jenož w městach sažydlenje dowolilo a so jim palenzowwe wilowanje satasalo. — Pschepytanie pszechzivo gubernerej Kryszchanowskemu w uffskej guberniji, kotryž je buram samopaschnje kraj projecž brał a jón potom dale pschedał, je so s tym skoncžilo, so su jeho a tych, kotisz běchu jemu pschi tym pomozni, se saftojnista wuhnali.

Wukudjenja.

Khějérzy M. Rostkowej, kotrąž běchu dla paduchstwa běrnov
t jenemu dnju jaſtwa wotſudžili, bu khostanje na jejne powołanie
do jeneho dnja arresta pscheměnjene.

Lubijskie śudnistwo bě hospodařstvho pomožnika R. A. Bjecha
i Blózan ē 5 měsícům tříom dnjam jaſtwa a schtyrnacze dnjam
arresta wotkudžilo, dokelž bě ſwoju macz na nječlówſke waſchnje
bił a pschesczhał a pschi tym i nôznym halešowanjom ſuſodam
mér kaſyl. Bjech ſe ſwojim powołanjom doſczeže, ſo jemu dwě
niedźeli arresta dla kaženja méra ſpuschczichu, w nastupanju prén-
ſeho pschenidzenja pat pschi poſtajenym khostanju woſta.

Wot khostanskeje komory bu krawski J. Friedler s Budworja dla paduchstwa i dwemaj lëtomaj jaſtwa a dželacjer J. A. Bolland w Huczinie dla kranjenja huſ ſchtyrjom meſzazam jaſtwa wotkudženy.

Lawniški žud pschižudži zigarnilej R. A. Trautmannej na Židowje 5 ml. khostanja, dokelž bě won ſabyl, ſmijereč ſwojeje džowki, w jeho domje ſemrjeteje, ſtavnilej čjaſha doſez woſjewicž. — Ška mazochia je Lena Hulcžowa w Njeſdaſhezach pschecžiwo ſwojej pječzletnej pschirodnej džowžy. W lěcze 1880 njeſchecžanska žona wbohe džecžo bje wſcheje winy žaſtoſnje do khríbjeta biſeſte, czížny je ſ kheze do iſtvy a ſchmörny je wot tam ſaſo do kheze won. W lěcze 1881 wona holečizy ſ motyku khríbjet roſbi, dokelž na nju tukasche, ſo je jene woſno roſbita. Wobžaromna holza mějeſte psched ſwojej pschirodnej macžerju tajfu hroſu, ſo ho druhdy psched njej w nožy w pſhowej khežzy abo pod ſkómu ſkhowa. Šſud Hulcžowu ſtraſchneho czélneho wobſchloženja winowatu wuſna a ju ſ ſchěſcz njedželam jaſtwa woſkudži. — Eſjo khepožy, Handrij a Jan Laſer a Korla August Klecz, ſo w nožy 7. novembra ſ. l. do knježeho dwora w Lipicžu podachu, ſo bydhu tamniſche ſlužobne holzy ſe ſwojim nóznyhm wopýtom pocžeſčili. Tačo bě knježi hetman tutych nóznych hawronow ſ dwora wuhaſč, pjerjeſchtaj wobaj Laſeraj ſ tajkej mozu do dworowych wrotow, ſo buſhaje wot nich dwě haschpje wotpacženej a jena poſojza wrotow ſ běhacža wułamana. Wſchitzý tſjo wobſkorženi buchn ſa winowatých kaženja měra wuprajeni a bratromaj Laſeromaj ſo pódla teho hiſhče wězhywobſchloženje pschiipiža. Wonaj doſtaſchtaj kóždy po 1 tydženju jaſtwa, bjes tym ſo ma Klecz jenož tſi dny woſkudžecž.

Hauptman Wiedeburg.

My wſchitz⁹ ſnajem⁹ a lubujem⁹ tamneho wojetſkeho
hetmana w Kaper naum je, kotrež ſ tym ponižnym wuſnacžom:
„Knieže, ja njejkym hódn⁹, ſo by Ty pod moju tſečhu ſchol!“
pſched naſcheho wumóžnika ſtupi, a nad kotrehož twjerdyň a nadžije
počným dowérjenjom ſo Jeſuš ſam džiwasche, tak ſo ſ tym, kij
ſa nim džechu, prajesche: „Sawěrnje, ja praju Wam, tajkeje wěrh
njejkym w Izraelu namakał.“

My w&schitzy snajemy a lubujemy tamnego wojer&skiego hetmana pod k&schizom, kotryż pschi tych wulkich a m&oznych snamjenjach, tijż &o pschi Jezu&owej &mierzeji stachu, połny pobożejneje my&gle rje&ku: „Saw&e&cze, to je Boži &yn by&k!”

Wsy w&schity snajemy a lubujemy tež tamneho wojskſkeho hetmana Kornelia ſa, wo kotrymž ſo w japoſchtolskich ſtukach powieda, ſo běſche „nabózny a bohabojaſny ſ zykiej ſwojej khežu, a dawac̄ ſe ludu wjele ſmilnych̄ darow, a modles̄ ſe ſo ſtajnje ſ Bohu.“

Tucđi mužojo ſu węſcje wſchę prawi a wutrobicji wojažy byli, pſchetož bohabojaſna wutroba w kózdom powołanju na to

cžeri, so čłowjek ſwoje pschiſkuſtchnoſcę dopjelnja pſched Bohom a čłowjekami. A tež wojak ſo pobožneje myſle wo prawdze ženje hanibowac̄ njetrjeba.

A taki pobožny a sprawny wojak běſche tež hawptman Wiedeburg, na kotrehož naſche powiedanežko ſpomina. Zeho sprawnaj starszej běſhtaj jeho w bojoſći pſched Bohom wotczahnyloj. A tu wěru, kotrūž běſche w starschijſkim domje naukuňył, tutu je potom w ſwojim dalschim žiwenju ſhwēru wopokaſował. Bože ſłowo běſche jeho dushe radoſćz, a w piſnej a nutrnej modlitwie pytaſche a namaka tu móz a pomož ſi wykooſcę, kotrūž pſchi ſwojim ſtukowanju a w ſwojim powołañju husto doſćz trjebasche. ſswojim wojakam běſche wón teho dla tež sprawny a ſi dobow tež Luboſčiwy roſkaſowař. Wón ſebi jich wutroby pſches ſwoju pſcheczelniwoſćz a miſoſćz dobu, a jeho ſłowo a pſchiklad na nich ſbožominije ſtukowaſchtej. To ma ſo cžim bóle pſchipoſnac̄ a wusvěhovac̄, dokelž wojazy tamniſcheho cžaſha ſi wjehſha jenož ſi dundakow a ſidorow wobſtejachu, kotrýchž běchu lúdžo ſi pjenjeſami a hlaſkimi ſłowami k ſaſtupienju do wójska naręcželi, tak ſo ſo jenož ſi pukami a ſurowymi khostanjeni w dobrym porjadku ſdžerzec̄ hodžachu.

To paſ pola naſcheho hawptmana a jeho lúdžoch na žane waſchnje trjeba njeběſche. Wojazy jeho lubowachu, kaž džecži ſwojego nana, a budžichu kóždy cžaſ ſa njeho tež ſwólniwe pſches wohén ſchli. Teho dla tež jeho ſiwnjenju a ſłownu poſluchachu, a jeho kompanija ſo w zglym wójsku pſches ſwoj dobry porjadk a ſwoje wubjerné ſadžerzenje wuſnamjenjeſche.

Hawptman Wiedeburg ſtejſeſche w tak mjenowanym Rhedenſkim regimente tehdomniſcheho hanoverskeho kurywjercha. Hanoverska paſ tehdý Jendželskej kluſchesche. Běſche to w lécze 1775, jako dwé kompanije pomjenowaneho regimenta tu pſchilaſi doſtaſtſtej, ſo byſtej ſo na kupy Gibraltar podalej a ſo tamniſchemu jendželskemu wójsku pſchivdaſkoj. Wojazy tež ſe ſwojimi wyskami radostnje na lúdži po morju wotjedžechu. Nichtón ſebi njemyſlesche, ſo je ta lúdž, kotrāž jich wjehſeſche, jara ſtara a hubjena.

Wjelenje běſche tež ſi wopredka ſbožomne. Ale jako běchu do bliſkoſče franzowskeho brjoha pſchijeli, jich njejabzy ſylne wětry nadpadnych. Stara a hubjena lúdž njemójeſche jich džiwe nadpady a pſchemoz hawrjaſych žołmow doſlo wudžerzec̄. Na dnie lúdže ſo wulka džera wuraſh, a mórſke wody ſi tajkej mozu do njeje ſtupachu, ſo ſo ſdashe, ſo ſo lúdž ſa krotki cžaſ podnuri. Strach, kotrūž tym, kiz na njei běchu, ſe ſmijerci hrožesche, běſche jara wulki. Lúdžny kapitan je hewal tón, kotrūž ſi njei lúdž, jemu dowěrjenu, najpoſledy wopuſtſcic̄. Tudy paſ bě runje natwopal. Tón jendželski kapitan jenož na to myſlesche, tak by ſebje a ſwojich kranjanow, mjenujzy tych jendželskich lúdžnikow pſched ſmijerci wulhowac̄ mohł. Wo tych wbohich hanoverskich wojakow ſo wón tež ani próſhka njestarasche. Wón hnydom pſchilaſa, ſo byſtaj ſo taj dwaj wulki cžołmaj, kotrāž i lúdži kluſcheschtaj, wotwjaſaloj a do morja dele puſhcziſloj, a potom ſo ſe wſhemi ſwojimi lúdžimi ſpěſhnje do njeje poda a wotjedž. Pſchi tym wón wudawaſche, ſo dže po druhu lúdž, kotrāž bě daloko na morju widžec̄, khetſje rucze dojec̄ a ju wo pomož proſhyć. Wón běſche drje tež naſhemu sprawnemu hawptmanej praſil, ſo by ſo do cžołma podaſ a ſi nim wotjel. Tón bě ſo paſ ſapowiedźi a běſche jemu praſil: „Ja njemóžu tak bjes ſwědominja, kaž Wy, ſtukowac̄, a nočzu ſwojich lúdži w straſchnoſci a nuy wopuſtſcic̄. To je hańba, ſo tu lúdž a naſ, kotsiž wodženie lúdže njeroſumimy, tak njeſwěrniſje wopuſtſcic̄. Džicže, hdyž džecž; ja ſi Wami njevojedu, a Wy ſwojej ſchrafje nječeknjeſe!“

Tajke ſłowa běchu kaž wěſčenje, kotrež mejeſche ſo wſchaf tež boryš dopjelnic̄. Wobaj cžołmaj, hac̄ runje doſćz wulkaj, běſhtaj wot lubži pſchepjelnjenaj. Woni teho dla nadpady wětrow a žołmow doſlo wudžerzec̄ njemóžat̄. Jak běchu lědy mały kruch dale wujeli, buſhtaj wobaj cžołmaj ſa ſobu powalenaj, a wſchitz ſi, kiz běchu w nimaj ſmijerci wucželnyež chzli, ſo do mórſkeje klobinu podnuric̄.

Hawptman Wiedeburg a jeho wojazy ſastróženi widžachu, ſhco ſo pſched jich wocžomaj ſta. Sdaſche ſo, ſo drje ſo ſi nimi to ſamo stanje. Woda we lúdži ſi kóždej minutu pſchibjerasche. Wiedeburg, kiz mejeſche něko na lúdži roſkaſowac̄, wo lúdžniſtwie ſi zyla ničjo njerouſumjeſche. To paſ bě jemu jažne, ſo móžachu ſo cži, kiz hiſhce na lúdži běchu, jenož tehdý wumóženja nadžiſec̄, jeſli ſo ſo jin radži, ſtajniſje tejk wody ſi njeje wuplumpac̄, ſo by ſo wona hiſhce na morju ſdžerzec̄ móhla.

„Džecži“, wón ſi ſwojim wojakam džesche, „ſtrach je wulki, a ſmijerci nam wſchitkim ſe ſahubjenjom hroſy. Ale ruka wſcheho mózneho Boha móže naſ ſdžerzec̄. Wón roſkaſuje na morju runje taſ, kaž na twjerdzisne kraja. Wón je wſchitke wloſki na naſheri hlowie pſchelicžil. Jeſli to jeho ſhwata wola, naſ ſi pſchi ſiwnjenju ſdžerzec̄, nam tež ſurowe morjo ſeſkłodžic̄ njemože. Dajcže ſo nam teho dla pſchede wſchitkim k njemu modlic̄, a potom džemų ſhwēru w jeho mjenje ſa naſche wulhowanje dželac̄! A potom Wiedeburg ſo wóſſje modleſche, dowěrniſje a do Božeje wole poddaty, kaž prawy kſheszijan ſo modlic̄ dýrbi a ſo tež jenož modlic̄ móže. Na to wón ſtanu a pſchilaſa, ſo bychu wſchitke plumpy ſaſtajili a pſchi nich ſe wſchej mozu dželali. To ſo ſta, a lúdž dželachu, ſhcož móžachu. ſſlowa jich hawptmana běchu jich ſi nowej nadžiſu napjelnili. Woni džyčku ſi najmjeſchha dokonjec̄, ſhcož móžachu, ſo bychu ſwoje ſiwnjenje wulhowali. Wětry hiſhce pſchego ſi połnej mozu ſalhadžachu a roſnjenemdrjene morjo žołmy, wyskote kaž hrody, na lúdž cžerjeſche, kiz ju husto doſćz ſi wodu poſtrychu a ſi njeje wſcho wotplawic̄ pytaſu. Wiedeburg ſtajniſje pola wojakow ſtejſeſche, kotsiž po rjaju dželachu a jich móz ſi ſwojimi dobro cžiwhimi ſłowami poſylnjeſche. Wón jich ani wo dnjo ani w nožy njeropuſtſcic̄, a jenož druždy na khwiku woteníſje, ſo by tych, kiz khorli ležachu, wopytaſ a potroſtowal.

(Poſtracžowanje.)

Ze Serbow.

S Bułez. W přením lětuſchim poſeženju naſcheho ſerbskeho towarſtwa běſche naſch wyskodostojny ſi farař naležnje na to kedžbliwe cžimil, ſo bychu ſo, jeſli bychu ſo tu a tam ſnadž poſemſke ſawoſtani ſe ſtarodawnych cžaſow namakaſe, te ſame tola ſdžerzale a woblkowale. Boryš ſo ſhoni, ſo běchu ſo w přeſtawſchich lětach pola Čzornjowa tajke wězy w ſemi naſeſchle, ale dokelž jich waſnoſćz doſćz ſnata njebe, ſi njekežbliwoſćz ſi wulkeho džela roſbile, jenož jedyn nopaſtſk bě ſo hiſhce derje ſdžerzal a je ſo něk na farje wotedaſ. W pſchitomnoſci ſi fararja je ſo něk pola Čzornjowa ſi nowa w ſemi ſa tajſimi ſaſtarſkimi wězami pytaſo a fu ſo tež ſaſo někotre nopaſtſki, ſchlicžki a horncžki wuryk, tola najbóle njezyk a w kruchach; wone fu něko na naſheri farje ſkhowane. W naſečju, hdyž budže ſemja bóle womjechzena, budže ſo drje hiſhce dale ſa tutym ſajimawym ſowofſtankami ſi naſchich wotzowſkikh ſtarodawnych cžaſow pytaſ a kſledžic̄.

S Bułez. Naſche ſerbske towarſtwo ſwyczeſche ſańdženu njeđelu 12. małego róžka ſwoj lětuſchi ſaloženſki ſwjetdzeni w Heimriches hoſczeſenju tudy. Džen prjedy běſche ſo ſal, w kotrymž

mějescze ho k swiedżeniu wotbżerzecz, jara pszczyne s pletwami, węzami, khorhojemi a schtomikami wudebił, tak so wubjernie rjany a lubosny napohlad poskicżowasche a ho kózdemu wulżyschnje spodobasche. Wysche durjow běsche herbske napiszmo „Budżecje witani” a s boka smahowasche ho stara herbska khorhoj s létow 1848 a 49, katraż běsche ho pschi tehdomniškim herbstim towarzstwie tudy trjebała, potom pat dolše lěta sabyta w kucze leżaka, někto pat sažo pschi kswiedżenju nowego herbskiego towarzstwa k cęsczi pschiindże, kłowo pěknierja dopjelnirwscy: „Masche Sserbstwo s procha stawa”. — W śednej hodžinie poczachu ho kbusztawym towarzstwa a psche- proszeni hosczo k kswiedżenjej shromadżowacż a na poł wojsmich ho kswiedżeniska hoscżina sapocza. Pschi tej samej kniejszczce žiwu herbski duch, herbska sahorjenoscż a wotcžinska myśl a wulka kyla klawow ho wunjeſe. Rynk tych samych wotewri k. wucżer W o j n a ē se klawu na Jego Majestosz naszeho lubowanego krala Alberta, na to pokłasowajo, tak je nasz kral ho stajnje jako kwereny pscheczel Sserbow wopokasal, tak jeho wola njeje, so by ho herbskiej na- rodnośczi žana kschitwa abo njeprawda stała, wjese bole je tu kamu psches to cęsczil, so je tehdom, hdyz jako wójwoda w Budyschinie stejescze, pola redaktora „Serbskich Nowinow”, k. Smoleria, lěta dolho herbsku ręcz wuknł. Sserbjo pat su ho tež psches to dżakomni wopokasali, so su stajnje kwereni k kralej a kralowskemu domu stali a njehablačci kąz klawu w żoljmjatym morju ho we wszych czaſach k kniejerstwu dżerżeli, kthoż je ho tež stajnje wot kralowskego domu pschipośnawało a wyżoko wažilo. Zako běsche ho kralej tſikrōczna mózna klawu wunjeſla, wuspēwa ho wot wschitkich pschitomnych stejo prěnja schtuczka spěwa „Toh' krala žohnuj Boh”. Na to sczehowasche pschedbzyda towarzstwa, k. kubler a gmejnisi prijódksieje a hejmski sapókłanz Kek k. Rodez, se klawu na herbske towarzstwa, wožebje pat na tudomne towarzstwo. Wón wusběhowasche, tak su herbske towarzstwa sažo nowy wožiwijszy duch do Sserbowstwa pschinieſke, tak jich dobre wotmyžlenje je, herbsku ręcz a narodnoſć hajicż, plahowacż a tu kamu w cęsczi idżerzecz a tak budże ho na nje stajnje w herbskich stawiſnach s wulkim pschipośnaczom spominacż. — Knjes wucżer W o j n a ē wunjeſy na to klawu na pschedbzydu towarzstwa, k. Kekka. Wón klawiesche jeho jako kwerneho ſastupierja Sserbowstwa, kąz w kraju-nym hejmie jako hejmski sapókłanz, tak tež jako pschedbzyda herbskiego towarzstwa, kotreż shromadżisny psches wuschiſne wodżenie stajnje tak sajimawe ſejzinicz wě a so je ho jemu radžiko dozpicz, so we wschitkich shromadžisnach pschezo žiwu duch, hibicziwoſcž a horliwoſcž knieži. W dżakomnym pschipośnaczu jeho wulkich fa- klužbow wo towarzstwo bu jemu wot teho sameho rjany węz pschepodaty. Knjes kubler Čzemjera (Zimmer) k Kołwasz wu- njeſy toast na shromadne towarzstwowe pschedbzydwo (pschedbzydu, městopschedbzydu, pižarja a pokladnika), tych samych stołpy towarzstwa mieniupo. Knjes pschedbzyda Kek klawiesche potom wschitkich wucżerjow, kotsiz jako kbusztawym towarzstwa stajnje shromadżisny psches pschednoski tak powucżaze cžinja a swoje wědomnoſcze k lepschemu a k klužbje towarzstwa nałożuja. Pschezo bole poczachu żolny ręzniwoſcze ho hibacż, pschezo wjazg klawow dashe ho klyšecż, pschezo wjetsha sahorjenoscż a sabawa nastawasche. Knjes wucżer Wicžas k Bulez wunjeſy klawu na wschitke pschitomne herbske kniežny, kotreż jako lubosne kwestki kswiedżeniu debja. Knjes žiwnoſcze Krona k Bulez wunjeſy klawu na wschitkich psched- noscherjow w shromadžisnach towarzstwa, kotsiz maja jako tajzy wožebite faklužby wo towarzstwo. Knjes wucżer Blažij k Kotez wusběhowasche kswiedżeniski wubjerk, kotremuž je ho radžiko, kwe-

dżen tak wubjernje srjadowacż. Kęńcze wuczęć Wojnać spominasche na żerbiski lud jako dobry ratarjski lud a na żerbiske ratarjske towarzystwa a żławiesche napołsledk pschedzydow bukieżanskiego ratarjskiego towarzystwa, k. k. tublerjow Czemyjeru a Kerkla. — Dalijsche żławny wunjeżychu żo hiszczęce na hosczeńzarja, wupyscherjow sale atd. Czaż pak bě żo minył, bě hiżżon w dżesacżich a duż żo hoscżina skóneżi. Pschi tym k. pschedzyda Kerk na to pokłoswasche, kaf wubjernje je ta żama była a kaf też Sserbjo jara derje wiedża żebi wjeżele a fabawu na żdobne a rjane wasħinje pschihotowacż. Nett sapocżinasche żo żwiedżenjski bal, psches żerbisku polonāsu wotemrjeny, kotaż bu wot k. tublerja Czemyjera nawiedowana. Dolho hiszczęce radowasche żo wożebje m�dżina pschi tym, ale też stari druhdy hiszczęce jene hróńczko sważichu. Tak żo radostnije borsy jena hożjinka po druhej minh a czi pożleni żo halie pschi żwitanju noweho dnja wotħalischu. Kóżdemu bě żo tutón żwiedżenj jara lubil a móżem w prawdże prajicż, so je żo jara derje rađik a so w stawijsnach naszeho żerbiskego towarzystwa tutón żwiedżenjski wjecżor njesapomnith wostanje.

S La h o w a. H ż o m d a w n o a t o s e w s c h e l a k i c h s t r o n s u s o t u n a p r a s h o w a l i , h a c ɿ s o n j e b u d ɿ e p o l a n a ɿ s k o r o s a ɿ s o ɿ e r b s k e d ɿ i w a d ɿ o h r a c ɿ . K a ɿ s m y n ɿ t k o n a s h o n i l i , d h a c ɿ s e s a r e c ɿ a n s k e ɿ e r b s k e t o w a r s t w o m u ɿ a z e p o ɿ z n i z y , t o j e n j e d ɿ e l u 26. f e b r u a r a , n a m s a ɿ s o t a j k i s a b a w n y w j e c z o r p s c h i h o t o w a c ɿ . S p o m i n j e n e t o w a r s t w o p r ɿ z u j e s o t a k w j e l e h a c ɿ j e n o ɿ m o ɿ z n o , s w o j i m s o b u s t a w a m p s c h e s p s c h e d n o s t c k i a t d . t e ɿ d u c h o w n y w u ɿ z i t k p o s t c i z i c ɿ . S s m y t e h o d l a p s c h e s w e d c z e n i , s o n a m p s c h e s p r j o d k s t e j a z e d ɿ i w a d ɿ w e ɿ s c ɿ e t e ɿ p s c h i s t o j n u s a b a w u p s c h i n j e s e . W j e s t e l i m y p a k s o c ɿ i m b o l e , d o k e l ɿ , t a ɿ s w e ɿ s t o s c ɿ u ɿ s h y c h i m y , j e n a m ɿ o d a k n j e z n a p r e n i k r o c ɿ s j a w n i e n a j e w i s h c ɿ u w u s t u p i .

S Wulkeho Wojska. K rosprawje wo żwiatocżnym
powitanju k. fararja Wjazki, kotreż „Serbst. Now.“ tydżenja
podawachu, njech je mi dowolene hiszczęsze neschto mało pscispomnicz.
Hiszom na Wulkowosyczanskich narańsczych pomjesach, kotreż su s dobom
też narańscze pomjesy nascheje zyrlwinskiej wojsady, postrowi nowego
k. fararja mlynski mischtr k. Michał Ba u l i k se żerbiskim i schtucż-
kami thérluscha 301. — Powitanie napiżmo na Wulkowosyczanskich
czebnych wrotach bęsche żerbiske a němiske. Wola nasz bu nowy
k. duchowny wot zyrlwinskoho pschedstejicżerja żerbiski a němiski,
a wot k. Gustava Muli se żerbiskej żwiedżenskiej pēšnji powitany.
Hakle po tym, so bęsche Zeho Kralowskiej Majestoscej, naschemu lubo-
wanemu krajej Albertej tskróczna hrimotaza żława wunjezena,
so cząs s nowa sriadowa a naschego nowego duchow pastyrja
jeho nowemu statok napscieżo pschewodżesche. Njech k. farat
Wjazka tónle statok k naschemu a zytleje Wujesdżanskiej wojsady
sbožu prawje dołko żwoj mjenuje. E. N.

S Wulkeho Radšchowa. Vjatk 27. januara bu druhí syn
mneho živnoščerja Michela wot žandarma njenadžuižy sajath
Shorjelza na žudništvo transportiowany, so by šo tam
žlyšchal. Tón žamy bě hač dotal hajniski wuzomnik pola
čhowskeho hajnika. A dolež bě nechtó wjeczor s wołnom na
ila třešlik, dha šo tuteje wězy dla tón a tamny pschežlyščuje.
žudništwa šo spomnjenij Michel hisčče domoj wrócił njeje.
S Wětosc howa „Bramborske Nowiny“ pod 2. maleho róžka
pišaja: Saňdženu kobotu běžhe tudy na schěćdžěšac̄ zhygan-
šwójsbow, a to teho dla, dolež je pola naň psched wołomnaže
ni najwyšschi zhyganski wótz semrjet; teho ſu potom s wulkej
šu pohrjebali, a netko ſhromadži šo jeho lud kóžde lěto pola
rowa. Alle ta wołoha wołnošč!

Přílopk.

* W Gotha je šo njeđawno 69. člouške čjelo spalito a to mandželska fabrikskeho wobhederja Riedigerja w Augsburgu. Čhowanska zeremonija měsječne šo, hac̄ runje bě semrjeta katholskeho wěruvusnac̄a, po lutherškim waschnju, dokelž katholski duchowny w Gotha pschi palnym čhowanju ſwoju pschitomnosć stajnje ſapowjedzuje.

* Tež drugi, pschi invalidskim ſtofpje w Barlinje wot kuli trjecheny hólcežez je na ſwoju ranu wumrjet. Psches ſwédkow je dopokafane, ſo ſu njeponkuſtchi hólzy dleſchi čaſh do wojskſkeje ſtraže ſamjenjemi mjetali. Wojak, kotryž ſo wot ſwojeho poſtna wotžalic̄ nježmědžiſche, je wopſjet nimolhodžozých dželac̄erjom namoljal, ſo bych u hólzow prječ wuhnali. Ludžo pat na jeho proſtoj njekežbomachu a jeho vysche teho hischeze wužměschachu. Psches to ſchröbli hólzy wojaka hischeze bóle krjadowachu. Duž ſo wojak ſtončzne rozmiersa a do nich wutſeli. Wojaka, kotrehož běchu hnydom ſajeli, ſu bóry ſaſo ſi jaſtwa puſchčili, dokelž je ſo wón zile po reglemenče ſadžeržaſ.

* W Langenje w Throlſkej je ſo ſanđenu ſobotu na ſanjach wulka hromada dynamita, kotraž ſo k Arlbergfleku tunlej vjeſeſche, roſsbuchnyka. Psches čo je njebože naſtało, hischeze ſnate njeſe. Dynamit je tu ſaſo ſwoju žadlawu móz poſtaſ. Kón, do ſanjow ſapscheinjeny, bu roſtorhanh; jenemu wot ſchtyroch mužom, kotiž pôdla džechu, bu noha wutorhnen, wón bóry ſwoju duſchu wudychny. Čzi tjo druh běchu kaž roſduči. Žadyn vjetſchi, čjelny ſtam ſo wot nich vjazy namakac̄ nježom. Žedyn klobuk, drastne lapy, kruchi člouškeje kože buchu na druhiim buku doła naděndžene. We woſolnosćji ſu ſo ſkor wíše woſnowe ſchlenžy roſpukle. Pola wſchelatich ſi lóhka twarjenych khežou ſo ſčený powalichu. Wot ſanjow, na kotrychž dynamit ležesche, njebeſche niz pröſchla vjazy widžec̄. Schtomu w bliskoſci njeſvožowneho mětina maja napohlad, kaž budžiſche je nichto wotčekal.

* W jaſtwe w Kölne ſteji nowa guillotina. Wona je ſo wondano wot tamniſcheho kata a pžowjeho kojerja a jeho dweju pomoznikow ſ tym pruhovala, ſo ſu na njej jenemu pžej hlowu wotčeli. Kaž ſo wojeda, budže ſo tutu čertova maſhina bóry w Koblenzu trjebac̄. Sa rheinſtu provinzu je pječza jedyn woſebity kat pschitajeny. Kölnski kat nojſkerje tuton hróſbny hamt doſtanje a budža jemu lětne 800 tolet a pôdla teho ſa kóždu wotčatu hlowu 50 tolej placiež.

* W jenym hotelu w Nizzzy bě jedyn muž ſ tym nadpadny, ſo ſebi kharthrac̄u rukajz ženje njeſuvaſche. Druh hrac̄z ſebi myſlachu, ſo ma wón nekaſku pschiwérku a ſo teho dla jeho prachachu. Tuton wotmolni khotnje: Ža do pschiwérku nižo njeđeržu, tola rukajz teho dla pschi hrac̄u njeſuwam, dokelž ſu ſwojej žonje njeđawno pschižahal, ſo ſo žaneje karty vjazy dótknyc̄ nochzu.

* S Dublina piſaſa, ſo ſu 27. januara jendželzy matroſijo w jenym jéſorje pola Lough Maſka čjèle dweju eſekutarjow, do měchow ſaſhitej, ſi wody wucžahnly. Najiſkerje ſu iriſy ſběžkarjo njebožowneju najprije ſtonzowali a potom do wody čiſli.

* Badlave njebože je ſo w nožy wot wutorh do ſrjeđu na ruſko-poſtich mjeſach ſtalo. Wo ſrjeđ nožy čjehnjeſche ſchmuglerſka banda ſe 60 konjemi, ſi thejom wobčeženymi, nimo wóy ſeſorka. Ruski jéſdyn mjeſowý hajnik bandu pytny a ſa njej w počným poſtoku čjelerjeſche. Schmuglerjo čjelachu, a ruſti hajnik ſo pröwach, ſo by jich doſežahnly. Na jeho njebože kón pod nim na ſmjerſnijene roli paný, bjes tym ſo jéſdyn w tſhemje (bügel) ſi nohu wižajo wofta. Kón nětko njebožowneho wojaka na poſ hodžimy doho hac̄ ſi bližchemu poſtenej po ſemi wlečeſche, ſe ſadnýmaj nohomaj pschezo na jeho čjelo ſtupajo. Žako njeſpōſnajomna dula mjaſha bu čjelo ſi tſhemja wuſběhnjene. Wojak bě hžom pod wyskſk a ſlužeſche poſlednjie lěto.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Motsko, ty ſy mi ſamjelčaſ, ſo ſy loni w Pipinach na kwaſu pobyl.

Mots Tunka. Haj, bowž lówž na tajtu ſabježiwoſć, ale njemēj ſa ſlo, běham hžom po ſtarymaj nohomaj, duž ſu ſu ſabježiwy.

Š. D. Dha mi tola powjedaj, kaž tam běſche.

M. T. To běſche khetro rjanh a wulki kwaſ, pschihladowarjow vjazh, dyžli kwaſarjow, hólzow a holzow a wežipnych starých žonow.

Š. D. Njebeču tam žani mužojo ſchějpka a wežipnosće dla pčihlischli?

M. T. O haj, jedyn ſo tam čjumpajo pschischiwjata a ſo ſu ſwojej žonu wopraſcha.

Š. D. Ta drje ſo na tém wulzy ſwieſeli?

M. T. Runje na wopak. Dokelž ſnadž dobreho ſwédomnia njeſeſche, čjelny psched mužom ſady twarjenja a ſloczi tam ſe ſtrachom do nowotwarjeneje ſtudnje, hžejz běſche woda hac̄ pod pažu.

Š. D. Njevolasche dha ſwojeho muža na pomož?

M. T. To drje niž, tola dokelž ſama ſe ſtudnje wuleſc̄ njeſeſche, ſtonaſche a žaſloſc̄esche taž wótsje, ſo ſtončzne hólzy ſi latarnju pschindžechu a ju, hac̄ runje do ſchije močru, ſe ſtudnje wucežechu.

Š. D. Dha drje móžachu kwaſarjo wodu, wot njeje běžazu, ſi warjenju kheſea trjebac̄?

M. T. Ach, ně wſchak ně, woni praſachu, ſo je woda počna hrrrr!

Wukaſh wuſhnoſće.

S Porjedzenje čjichcžetſkeho ſmylkia. Niž mlynska ležominoſć we Kufy, kaž běſche tydženja wotčiſhčane, ale mlynska ležominoſć we Zahowje ma ſo 7. mérza psches ſudniſtvo na pschedžowanje pschedawac̄.

S Psches ſudniſtvo ma ſo 13. haprleje t. I. kublo čjiblo 9 w Subniczjy, na 9870 ml. takſirowane, na pschedžowanje pschedawac̄.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michałſka žyrkej: Jan Jurij Hajna, wojnat na knježim diworje w Czichonizach, ſi ſamu Karolinu Sahrodnikez ſ Knashez. — Jan August Krawz, dželac̄er a wobydler w Hněvhezach, ſi Rosinu Rjelez ſ Kringlez.

Křeoni:

Pětrowiſka žyrkej: Jan Hermann, Jana Hermanna Wróbla, cžefle a wobydlerja, ſ.

Michałſka žyrkej: Emma Selma, Bohoboja Klugi, drachſerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Emma Martha, njeemandž, dž. na Židowje. — Richard Arnold Alfred, Augusta Richarda Arnolda Ramscha, ſtarvarja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Hana Maria, Korle Thoniga, wobydlerja w Hnějowje, dž. — Jan Hermann, Ernstia Holanka, fabrikskeho dželac̄erja a wobydlerja w Dobruči, ſ.

Katholſka žyrkej: Friedolin Maximilian, Franzia Bravna, ſchewza w Raſchowje, ſ. — Marja Madlena, Michala Glaſscha, dželac̄erja na Židowje, dwójniſka džowka.

Zemrječi:

Džen 2. februara: Hana ſſuſčiž, Korle Wylema Bórsche, wobhederja běleſteſleje ležominoſće, mandželska, 52 l. 6 m. — Ernst August, Ernst Augusta Hobora, dželac̄erja a wobydlerja na Židowje, ſ. 2 l. 4 m. 22 d. — 3. Hana, njebo Handrija Wołarka, maleho ſahrodnika w Delnjej Kini, wudowa, 66 l. 1 m. — 5. Handrij Miklanja, dželac̄er a wobydler w Hněvhezach, 35 l. 6 m. 13 d. — 6. Jan Hendrich, wobydler w Žeſtezech, 61 l. 7 m. — Ernestina, Korle Augusta Khežnika, khežerja pod hromom, mandželska, 39 l. 9 m. 3 d. — 7. Ernestina Pawlina, njebo Korle Božimera Khežtarja, ſtudlerja w Geſiiezach, dž., 23 l.

Bo ſudženju a wuprajenju nělotrhc ſeſtakſli novinow a minohich praktiſtich ſeſtakow ſu ſo ſchwajzarſke pille, wot haptlyarja Rich. Brandta dželane, po wobchěným pſepehtowanju jaſo najlepſi hojaz ſredk pschi ſtaženym pſepehtac̄u a pschi khorovičach, ſi teho ſežhovazich, wopolaſte, kaž pschi ſatylanju, nabubnjenju, biesappetitnoſći, hlonubolenju, wutrobupukotanju, jatrowych a žočezomych čerpienjach, hámorrhoidach, krejchudoſeji atd.; wone maja pschede wjemeji podobnými ſredklami tež to dobre, ſo mil ſtutkuja, thore organy njevoſkla, ale poſkylja a ſo ſu njeſtoldne. Tunja placiſtua čjini tež mjeſje ſamožitnym ſupienje tuteho wo prawdje ludoweho ſredla možno. Pravodjive ſchwajzarſke pille ſu w blachowých týſach, 50 pille ſa 1 ml., a w malých týſach, 15 pille ſa 35 np., kotref maja ſa etiletu běž ſchwajzarſki hčiž ſi rukovisom Rich. Brandta w čjeterwienym polu ſapakowane a ſu doſtač ſi ſeſtakſli naſtaſkami a roſwuzowaniemi darmo doſtač.

Placínsna žitov a produktov
w Budyschinje 11. februara 1882.

Žitowy doros:	Na vikach		Na burshy					
	wot	hacj	wot	hacj				
mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.			
piščenja 50 kilogr.	10	95	12	2	10	95	12	—
škvíza	9	2	9	18	9	2	9	18
čecymien	7	39	7	97	7	39	7	97
škvíz	7	70	7	90	7	70	7	90
šród	—	—	—	—	—	—	—	—
škola	—	—	—	—	—	—	—	—
škaps	—	—	—	—	—	—	—	—
žahy	14	—	15	—	—	—	—	—
hejdúchla	17	50	18	50	—	—	—	—
šerny	2	—	2	50	—	—	—	—
butra	2	20	2	50	—	—	—	—
piščenjana mula 50t.	9	50	18	—	—	—	—	—
žiana mula 50 kilgr.	9	—	13	25	—	—	—	—
šáno	3	20	3	60	—	—	—	—
stóma 600	29	—	30	50	—	—	—	—
prošata 402 škt., škt.	12	50	24	—	—	—	—	—

Mlyn na pschedaní.

Wodowy mlyn s dožahazej wodu w zryt-winskej rýzy, sienoczeny s dobrym woliowym mlynom a pjeckarnju, něhdze 10 kórzow dobrých polow, w dobrej wobkhadnej kraji-nie, mam porucznoſć pschedacj.

G. Weber na bohatej hásy 20.

We Wielkim Wielkowje je khéza čzo. 27 s kórzom pola hnydom na pschedaní. Wscho dalsche je pola wjezneho rychtartia shonicz.

W Mieschizach je sahrodniska žiwnoſć čjížlo 31 se 14 kórzami ležomnoſće a 112,85 dawskimi jenoſćemi se ſwobodneje ruki hnydom na pschedaní.

W Budyschinku je sahrodniska žiwnoſć čjížlo 7 se ſcheszczini kórzami pola na pschedaní. Wscho dalsche je tam shonicz.

W Kamjenej pola Rakez je kublo čzo. 18 se 100 kórzami pola na pschedaní.

W Kamjenej pola Rakez je kublo čzo. 9 s 80 kórzami pola na pschedaní.

Drjewowa awfzija.

Dutoru 21. febr. t. l. rano w 9 hodžinach ma ſo 40 hacj 50 lošow ſtejazeho khójnoweho drjewa na pschedadžowanje pschedawacj.

$\frac{1}{3}$ naplacenja ſo wuměnia.

Šromadžisna w Kamjenjanjskej húsczinje pschi Dubrawskim komunitačskim puczu.

Mawka, r. f.

Drjewowa awfzija.

Schtwórk 23. februara dopoldňa wot $\frac{1}{2}$ 10 hodžin ma ſo w Lischej Horie pola řješwacjida dželba ſvítneho hatoſoweho a pjenkoveho drjewa na pschedadžowanje pschedawacj.

Kšižan.

Drjewowa awfzija.

Schtwórk 23. febr., dopoldňa w 10 hodžinach ma ſo na Čichonianskim reviru dželba dohých twjerdyh hromadow na pschedadžowanje pschedawacj.

Šromadžisna w kózimje. Hajnk.

Awfzija.

Dženža, hobotu 18. februara, ma ſo por mlodych konjow, 6 lét stareju, w hoſczeniu „k ſiom lipam“ na pschedadžowanje pschedawacj. Sapocžat w 10 hodžinach.

Drjewowa awfzija na Hnachčanskim reviru.

Pondžesu 20. februara t. l. dopoldňa wot 10 hodžin ma ſo w leſowych parzellach kubla 42 w Hnachčezach něhdze

100 dohých hromadow twjerdeho a mjehekho drjewa,

dželba ſtejazeho khójnoweho drjewa a

ſtejaze pjenkowe drjewo

pod wosjewjomnymi wuměnenjemi na pschedadžowanje pschedawacj.

Šromadžisna pschi wojeſtich tělnikach pola Warnołčanskéje dróhi.

W Budyschinje, 10. februara 1882.

A. Franz.

Awfzija khéze.

Dutoru 21. februara pschipoldňu w 12 hodžinach ma ſo w hoſczeniu w Ličanju khézna ležomnoſć čjížlo 30, t ſavostajenſtu khézera Handrija Jurzenja ſlučhaza, 132 □ prutow pola wosjchijaza a s 14,65 dawskimi jenoſćemi wobčezena, pod wuměnenjemi, do awfzije wosjewjomnymi, dobrowolne na pschedadžowanje pschedawacj.

Herbj.

Drjewowa awfzija na Lipicžanskim reviru.

Schtwórk 23. februara ma ſo

75 twjerdyh dohých hromadow

sa hotove pjenesy na pschedadžowanje pschedawacj.

Sapocžat dopoldňa w 9 hodžinach pschi sprewskim moſcje.

W Minakale, 16. februara 1882.

Grabinška Einsiedelska inspečija.

Kowane ſeleſne khachlowe ſchěnh,

zde ſ nowa wunamalane, we wszech dohoscjach, dlěje trajaze dyžli late, dokelž ſo nje-pukaja a ſo ſ lohla murunacj hobia, porucža

Hermann Bulnheim na albertskej dróhy 14.

Kložowy mlókowy, wuzitkowy a ſkótny pólver,

palet po $1\frac{1}{2}$ punta po 1 mt. 25 np.,

porucža měščanská hapyka w Budyschinje, 6 na hlownym torhoschěju 6.

Koncentrirowanh nervowoy balsam,

wubjerny domiazy ſredk psche

hlowubolenje, ſubybolenje, wicj, njemoz, rheumatismus

a podobne bolesze,

$\frac{1}{2}$ bleſchu ſa 50 np., $\frac{1}{1}$ bleſchu ſa 90 np.;

Wicjna wota, aromatiska; ſalichliſlit,

w palezikach po 40—60 np. Wopíhanje je pschiwdate.

Otto Schimmelowý wloſhovy balsam,

t pschiwpijenju a poſyljenju roſczenja wloſow. Bleſha 75 np.

Zenož prawdziwe je porucža měščanská hapyka w Budyschinje, na hlownym torhoschěju 6.

Kózdu hobotu, tež často hrjedu, maja ſlož ſ Wjeſela a Kamjeneje pola Rakez, poſzelniſ ſ Kumwald, Heinrich ſ Varta, Lehmann ſ Klóſchtra, Almér ſ Sdžerja, Nowak ſ Hodžija, Burgowa ſ Husli a wjele druhich poſzelnikow ſwoj pschedbyt

w měščanskéj hapyhž w Budyschinje,

6 na hlownym torhoschěju 6.

Čjeřwjeny a bely dječzel, ſeradeli, koli, rejtrown, timothej, woku, ſupin ſupuje

C. Kahrowe w poſtskej kovačni na žitnych vikach.

Kamjenjernbačnja

Otfy a Schreibera w Budeſtezech

porucža ſo pschi prijódleſtazym naſečzu t wudželjanu wszech druzinow rowowych pomnikow po sprawnych a tunich placžinach.

Býk (cželz), 1 lěto starý, je na pschedaní w knjezej piwačni w Stroži pola Wullich Sdžar.

Sodowy mlyn ho kupičz pyta. Wot koho? je šhonicz we wudawarni „Serských Novin.“

Sporuščk (mutterkorn)
kupuje **hrodowska haptika.**

Roskowany stvjetzowý abo njetrjený len,
taž tež **wutrjený len** kupuje po kózdej dželbje a kóždy džen mechanika dželopšchadownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ho jenož **trjený len**, a to jenož šobotu w Grünerez domje, s nutškodom s jerjoveje haſhy, kupuje.

Běžazý ſhtomowý wóſf,
jara derje ſa ſchęjpjenje ho hodžazy, w tyſtach po 40 a 75 np., 2 puntaj po 1 ml. 20 np., porucja **meschčanska haptika.**

Winowý ſicžowý měd,
ſa dobrý ſpósnath ſredk pſche kaſchelový wofſot a dybawoſć, porucja w bleſhach po 60 np. **hrodowska haptika.**

Khoſej, punt po 80, 90, 100 a 120 np., **rajk,** punt po 16, 18, 20, 24 a 30 np., **zokor,** punt po 40, 44, 48 a 50 np., **pschi** 5 puntach tuňcho, **paſenž,** liter po 16, 18 a 20 np., **hlódke paſenžy,** liter po 36, 40 a 50 np., **petroſej,** punt po 15 np., **pschi** wjazy puntach po 14 np., **ripikoſty woliſj,** punt po 40 np., **pschi** wjazy puntach po 35 np., **jerje,** rjane wulſe, ſchtuka po 5, 6 a 7 np., tuna po 48 ml., **zigarry,** najwjetſhi wubjert, 100 ſchtuk po 230 np. a 270 np., woſebje rjane, wſče druzinę warjenjow, taž ſoki, krupy, hróč, jaſly, jara tunjo, magdeburgski kihaly ſak atd. jenož pola.

Carl Noack na žitnej haſhy.

Cigarry

Eaſdos Polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np., = 1 ſchtuku po 2 np. porucja wulku dželbu **Gustav Poser.**

Khoſej,

cžiſteje a derje ſkložazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſenž punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucja we wubjerné dobroſeſji

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

Schlesynske džeczelome ſymjo bjes ſidn

Rigaske tonske lane ſymjo
je doſchlo pola **E. Krauſh.**
W Nježwacžidle, 10. februara 1882.

Sa jutrownih čaſſ

porucja ſiwoj ſčad

čorneho ſukna a tkaninow

po najtunischiach placzisnach a w najlepſhei dobroſeſji i dobročiwiemu wobledžbowaniu

Bruno Grohmann,

ſuknowe klamy
na hłownym torhoshezu čiſlo 9.

Sa konfirmandow

porucžam ſwiershne koſchle, thornarje, manschety, nóżne koſchle, hemiseth, ſchlipſy, kravath, ſacze rubiſhka, trikotaže, dale

ſa konfirmandki:

dženske a nóżne koſchle, negliżejowe jecžki, tholowy, pſchitojnoſte, promenadſte a wleczaze ſuknie, ſchalti, thornarje, manschety, ſchawle a rubiſhka.

A. Tschentscher

i napshecza noweje měſchežanskeje ſchule.

ſachemir, čorný a bruný,

w bohatym wubjerku po najtunischiach placzisnach porucja

Eduard Hartmann

w Budyschinje, na ſnutſkownej lawſkej haſhy.

Dawſſe knihi

po najnowſhiim ſrijadowaniu
porucja **M. Weifer.**

Spěvarſte a modlerske knihi,
němſke a ſerbſke,

porucja **M. Weifer.**

Kedžbu!

Cžesčenym ſſerbam Budyschina a wokolnoſce wofſewjam, ſo wot dženřniſcheho dnja woliſj biju a proſchu wo dobročiwi kedžbliwoſeſ.

Maniš, mlynk w ſuczinje.

Woli

budje ſo 22. februara a pſchichodne dny w mlyni w ſyczinje biež.

A. Barvič.

Čaſzniki

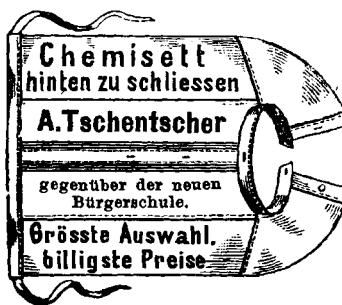
pſchedawanje a porjedzenje.

Funje placzisny.

Jarolim Trepera

i napshecza theatra.

Pſchedroſchli
fabr ſamnigč
porucja A. Tschentscher
w Budyschinje.

Na ratariskej škuli w Budyschinje, taž tež na ſadowej a ſa-
hrodniskej škuli, ſ njej ſjenocnej, ſapocnje ſo pónđelu 17. aprile
t. l. nowy wuczny kursus. Wſchipowiedzenja t pschijeczu maja ſo najpoſdzischo
do 12. aprile ſtač. Wſho dalsche je pola direkcie ſhonicz.

Serbske džiwadlo we Łahowje niedżelu 26. februara 1882.

Hrać budze so:

I. Kak Pětr lěkari. Wjeselohra w 1 jednanju.

II. Telegram. Wjeselohra w 1 jednanju.

Započatk wječor w 8 hodzinach.

Dolnołužyski wotrěd Mašice Serbskeje

změjo stwortk 2. merc popołnu hokoło jadnego w Choſebuzu głównu zgromażinu. Dňowny porěd buzo taki: 1) Hulicowańe wot žyweńa towarzstwa we zachadnem lěse. 2) Rozklažeńe pokladnika. 3) Rozklažeńe huherka za pomoc serbskim studirujucym. 4) Hulicowańe dla synodalnegu hurażowańa w Barliiu. 5) Nowe postawańe.

Čęsczenym ſſerbam Budyschina najpoſdwolniſho t nawiedzenju dawam, ſo ſhim tu na ſchulerſkej haſy čižko 3

klamn ſchtrykowanſkeho pſchedzena a ſchtrympowych tworow

wotewrili a proſhu, moje pſchedewſacie dobrocziwje podpjeracz.

S poczeſczowanjom

Otto Kühn

3 na ſchulerſkej haſy 3
w Budyschinje.

P. P.

Čęsczenym ſſerbam Budyschina a woſkolnoſce ſo najpoſdwolniſho woſſewjam, ſo ſhim ſo tu

598 na hospitalskiej haſy 598

jako čaſznikar a optikař ſaſydlil. Se ſprawnoſežu pſchi pſchedawanju a ſedźbiwym dželom pſchi poriedzenju budu ſpýtač, ſo výh všichc mje poczeſczowazých ſpoločiſt.

S poczeſczowanjom najpoſdwolniſho

Joh. Gäth,

čaſznikar a optikař.

Draždžanske konjaze loſy po 3 ml. — np.,
Budyske pjerinske loſy po — ml. 50 np.,
Wiaſonſke platoſke loſy po 1 ml. 50 np.,
Weimarske rjemieſkiſke loſy po 1 ml. — np.,
Albertſke loſy po 5 ml. — np.
porucza M. Weiser.

Póžniżowe reje
niedżelu 19. febrara 1882 w hoſczeniu
w Droždžiju. Wudowa Amohowa.

Bukičanske serbske towarzſtvo

změje přichodnu niedżelu 26. februara
z dypkom 5 hodzin zhromadziznu.

Děński porjad: 1) Přednošk k. Krawca:
„Rycerſtvo stareho časa.“ 2) Zabawa.

Předsydſtvo.

Zeneho wuczobniſka pyta

E. Sommer, woſnař
na lawſtej haſy 17.

Hoſležez, kotryž čze rěſbařſtvo naukuſnycz,
moge do wuczby ſtupicž pola Jana Pětſki
na taſcharku.

Szylny hoſležez, kotryž čze kowarſtvo
naukuſnycz, moge jutry do wuczby ſtupicž
pola kowarſkeho miſchtra Beinholda na
ſwonkownej lawſtej haſy čižko 34.

Sa naju materialtworowe a spirituoſowe
ſlamy pytam k bližſich jutram derje wob-
darjeneho ſyna ſprawneju starſcheju ſa wu-
czębiuſka.

Ginzel & Ritscher.

Wuczobnik pytanj.

Sa ſwoje koloniaſtworowe a destillaziſte
ſlamy pytam k jutram t. l. ſerbskeje recze
móżnega wuczobniſta.

Hermann Lemke.

Jutry moga hoſležez ſprawneju starſcheju
do naju drogowych a materialtworowych
ſlamow jako wuczobnik ſtupicž.

Bratraj Měrſhej na ſitnych wiſach.

Wuſtojneho, ſprawneho dželacjerja, po
móżnosczi ſ bliskoſcze, pytaſa

Käſtner & Co.

w Hrodziszczeju pola Woſporta.

Hoſza w starobje wot 15—16 lět, kotraž
čze hoſpodařſtvo naukuſnycz, namaka ſlužbu
na ſwonkownej lawſtej haſy čižko 5. Ma
ſpodobnu ſwonkownoſce ſo hladu.

Pětny ſmijertny džen

njebo Handrija Žura,

semrijeteho 5. maleho róžla 1881 w Maleſezechach,
a ſmijertny džen jeho ſawostajenejſe najmlodscheje džowki

Marie Augusty,

semrijeteho 28. wulſeho róžla 1882.

My dženha ſpominamy

Na luboſ ſemrijetoh,

Kiž, pſches ſmijercz wothaleny,

Wſhed lětom miny ſo

Po čaſnyn ſtönčenju,

A ſawostají w ſweczi,

Tu ſchtrji mólcze džeczi,

Tež ſrudnu wuboru.

Kiž net' bies ſaſtararia

We čaſnyn ſiwienu

Tu wopuſteſene hotha

Wſhat drobu puſciniſtu,

Po kotrejž ſyrotu

Tak doho hothicž maju

We ſudhycza kraju

Pſches ſylſow dolinu.

Wdyž bies džewječ dnjow běſhe

Sſo leto minylo,

Saſ ſmijertny jandzel pſchitidze

Bjes tele ſyrotu

A wſa tu najmlodſe

Po jeho krótkim běhu

We ſachodnoſeſow kraju

S tuteje čaſnoſeſe —

So pöbla ſwojoſh' nana

By ſpaſo rownu nož

Do tamioſh' wulſoh' ranja,

Hdzej Boža wſhehomoz

Wſchec morwych wubudži

Po čižim, ſmijertny ſpanju

A dohím nozomanju

Tam t węcneſ ſbōžnoſeſi.

Tak ſ nowa ſyli ſonja

Dženha na letnym dnju

Pſchi ſwojeſ ſubej' rowje

Na mera dwórnichęſe

Ež ſawostajeni.

Niech troſčtuja ſo ſ Bohom

A ſ jeho bojkim ſlowom

We ſwiatel biblij.

Ram taſte ſmijertne rasy

Niech hnuja wutroby,

Po kotrejž wopuſteſene

Tu ſteja ſyrotu;

Hdzej na čaſ ſiwienu

Zim iži najwjeticha ſuboſeſ

A prawych starsich ſbōžnoſeſ

Sſo ſhowna do rowa.

My wſchitzy puſcijem

We ſmijertneſ traiinje

A w duchu ſħladujem

Po wotzneſ domiſne

A kráneſ ſwobodži

Kiž maju Božje džeczi

We tamnym bojkim ſweczi

We čižim Edenje.

M. G. pſches Gustu Hattaka.

Džen 7. februara naſch wulzy ſubo-
waný mandželſti, nan, bratr a běž

Handrij Grknar w Brēhynje,

w połnej wěrje do ſwojeſ ſbōžniſa do

Božje wole poddaty, měrnje wumrie.

Wó ſpožač jemu čiži wotpočink!

Grudni ſawostajeni. J. G.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
—Štvortlétne predplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Srb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 8 h. wječor wote dać

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíšć Smolerjec knihicišćeńje w maćicnym domje w Budyšinie.

Cíšlo 8.

Sobotu 25. februara 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němiske khějorſtvo. Skónčzenie lětuscheho ſejma je po kralowſkim poruczenju na 28. februara poſtaſene. Tola kaž ſo w tu khwilu ſda, ſměje do teho čaſha ſejm ſ czeſka wſchē pſchedmijetv dovuſradzene. Duž budže ſo ſejm wěſcze wo někotre nje- dzele hīſcheze podlēſhīc ſyrbječ, ſo by w tutym čaſhu to, ſhotož je ſ wopředka ſe ſ्वěrnym pruhowanjom ſa dobre ſpoſnał, někto ſpěchne wobſanknýl. W poſbedzenju 16. februara bu w druhé ſomorje ſakon wuhaſchenju wuměnkow, kotrež bě minister wu- ſebje na žadanje ſerbskeho ſapóſlanza ē. Kerkla wudželał, dovu- radzene. Po tymle ſakonu budže wuhaſchenje wſchelatich hypotheſklich ſapiſow woſebje paſ wuměnkow wulzy polóżene. Hac̄ dotal woſta wuměnk tež po ſmijerci wuměnkaria na ležomnoſczi ſtejo, a herbja wuměnkaria mějachu prawo, ſebi jón wot tuhvilneho wobſedžerja, býrnjej by tež ležomnoſcž hīžom pſches vjele rukow ſchla, žadac̄. A čzysche wobſedžer wuměnk wuhaſchaný mēc̄, ſtoreči wón pſchi tym na taſke woſidne wobſtejnoscze, ſo buchu wſchē jeho prázowanja dla wuhaſchenja ſadžewane. Sſudniſtvo ſebi žadaſche, ſo dyrbja herbja ſemrjeteho wuměnkaria ē wuhaſchenju ſwoju dovoſnoſcž dac̄. Wobſedžer ležomnoſcze někto jow a tam běhaſche a ſcjelesche, ſo by napraſhovanja činił a ſebi podložki wobſtaral. Tola wón ſ wjetſcha mjenia herbow a jich bydlo wuſlēdžic̄ njemóžeshe, a tak woſta wuměnk pſchezo ſažo na ležomnoſczi ležo. Nowy ſakon wſchē tele njeſpodobnoſcze wotſtroni: Po nim wuměnk iſi lěta po ſmijerci wuměnkaria ſam wot ſo wuhaſnje, je-li ſo herbja w tutym čaſhu wu- haſchenje woſebje njeſakasaja. Tutón ſakon ſtupe ſ lětom 1883 do živjenja. — W tym ſamym poſbedzenju ſo ſakon wob- ſankný, kotrež gmejnám prawo dawa, ſo ſmědža pſchezinjakow pod formindſtvo ſtajic̄, je-li móže ſo dopoſtaſac̄, ſo tucži pſches hubjene hoſpodařtvo ſebje a ſwoje džec̄i do khudoby pſchinječu. — Ma ſkózby ſapóſlanza Freitaga (ſozialdemokrata), ſo je ſtartanje wobhydlerjow we woſkrieſhých dželařnach kaž na pſchiklad na Židowje a Kunnersdorfje jara hubjene a ſo ſo ſ nimi tak ſurowje a nječlōwſzý wobſhadžuje, ſo tucži často ſa tym ſtejo, ſo buchu pſches wobenđzenje někajeje ſlōſce do khofatnje (zuchthaus) pſchischi, wotmoſwi ē. Kerk, ſo je ſarjadniſtvo w tychle wuſtawach w dobroh rukach, a hdyž ſo tu a tam ſ jich wobhydlerjemi troſčku kručiſho wobſhadžuje, dha ſu cži to ſ wjetſcha pſches hrube ſadžerzenje a njepoſluſhnoſcž ſarwinowali. — Wunoſch ſ lonscheho dovhodneho, herbſkeho, kupyjoweho a ſtempeloweho dawka, ſe ſelesni- zow a ſ zla atd. bě tak wyſoki, ſo móžeshe ſo 30 prozentow wot pſchibitka (zuschlag) dovhodneho dawka na lěto 1882 ſpushečeč. Namijeth někotrych ſapóſlanzow, kotrež čzyc̄u nětceſiſche dobre pje- nježne wobſtejnoscze ē temu wužic̄, ſo by ſo prěnjej a druhéj dawoskej klasz wſchón dovhodny dawk a ſriedžnym klasam pſchi-

bik tuteho dawka ſpushečeč, bjes tym ſo buchu najwyſhſe klasz dale 50 % pſchibitka pſlaczic̄ dyrbjeli, ſebi pſchi wothloſowanju jenož 11 hloſow dobu. — Skónčzenie mějachu ſo wſchelake petizije wo natwarjenje wjazorych ſelesniſow dovolic̄, bjes nimi ſo tež ſelesniſa namaka, kotrež by wot Roſwodez pſches Kumwald na Lu- biſ ſchla. Knejs Kerk petiziju Kumwaldzenow, kotrež ſu ſo hīžom wospjet na ſejm tuteje naležnoſcze dla podarmo wobrocžili, ſ wu- ſpěchom podpjerac̄ a je nadžija, ſo woni bórsy ſekundarnu ſeles- niſu doſtanu. Twarjenje tajke ſekundarneje ſelesniſy je jara turje. Fejna koliſa méri lědma meter, ſchěný ſu jara ſahodne a woſy hīſcheze mjeiſche dyžli pola konjaſeje ſelesniſy w Draždānach. Koliſa ſo po móžnoſci po jenym bočku dróhi kladže a dokež jěſdženje pomačku dže a móže ſo čaž kóždy čaſh ſastajic̄, njeje žaneho dohlađowanja koliſe trjeba. Wodžer lokomotiv ma pódla ſwona, ſ paru ſo ſwonyjazeho, parnu ſyklawu, ſ kotrež wón wſcho, ſhotož ſ pucža nočze hic̄, wuhoni. Bilety ſo wot ſchafnera kupuja, jeſli ſo něchtó dužy po pucžu do woſa ſastupi. — Doſho nje budže wjazh trac̄ a wróble budža ſo w lěcze a ſymje potſelec̄ ſměc̄. Druha ſomora je wobſankla, ſo by knejerſtvo ſakon wu- dało, po kotrejž ſo wróble wot ptac̄eho ſakitanja wuſanknu. Teho runja ma ſo pſchesmérne pſchisporjenje rapakow, ſawkorow a wrónow ſadžewac̄.

Auſtrija. Němiska liberalna ſtrona hladajzy ſwojemu roſ- panjenju napſhečežo dže. Knejſtvo na khějorſtwej radje je wona hīžom pſched tſjómi lětami ſhubiſa. Někto ſu jej konservativni tež wjetſchinu ſastupjerjow wulſeho ležomnoſtneho wobſedženiftwa w cze- ſkim ſejmje wuwinhyli. Kandidat konservativneje ſtrony wjeřich ſobkowiz bu ſ nahlađnej wjetſchinu, ſ 215 hloſami pſchečeživo 187, kotrež na liberalneho hrabju Thuna panhchu, wuſwoleny. — Auſtriszy wojazy w poſlednim čaſhu žane dalshe poſtupu pſche- cžiwo ſběžkarjam dozpili njeſhu. So ſu jim w Lebeňiſach wójniſku ſazu ſ 9000 ſchěnkalami wotewſali, je hola ūža. Wójniſki plan generala Žwanowicža w tym wobſteji, ſo ſo ſběžkarjo wot wſchēh bočow pomačku naſad cžiſhčja. Šhotož je ras wot wojakow wob- ſhadžene, ſo hñdom wobtvrđi a ſ ſakitanju pſchisprawi. Pſches to ſo wotſjetne wojowanje wo jene město, kaž ſo to předy w tamnyh ſtronach ſtawasche, ſalutuje. Kriwoſečjanskim ſběžkarjam po ſdacežu zyroba pocžina pobrachowac̄. Tuteje pſchicžiny dla buchu woni rad na auſtrisle wóſko nadpad ſežinili. Dokež paſ ſo wo dnjo pſched kanonami voja, ſpytuja wojakow ſe wſchelakej leſcžu jebac̄. Wječor a w nozy woni na wěſtých ſeſhwovych měſtach wohnje pala, ſo buchu tam ſedžblivocž wojakow ſežahnhyli, bjes tym ſo na tamnej ſtronje horow njenadžujzý nadpadu na wo- jakow cžinja.

Ruſkowſka. Réc̄ generala Škobeleva, ſ kotrež wón depu- taziju ſerbských ſtudentow, w Parisu ſtudowažnych, powita, nima

tajku ważności, kąż jeho pręnia peterburgska ręcz. Wona pak so tola wot wszech nowin, Ruskowskiej njepsczelinych, runje i tajkim nadpadam na russki lud wuziwa, kąż jeho pręnia ręcz, a s nowa dyrbjało russe knieżeństwo samolwjenje jeje dla na so wsacj. Tola w nowinach, s knieżeństwami w bliśkich poczahowanach stęzajch, drje so na Skobelewowu ręcz spomni a so wona sažudzi, tola żana dalsza ważność so na nju niekładze. Jako Skobelew pschi składnoscji lětnego świdżenja dobycią wot Geol-Tepe blidowu ręcz wunješy, njewiedzachu hischče, hacj tale jeho ręcz s nahladami russko knieżeństwa swižuje. W tutym nastupanju je so nětko russe knieżeństwo napszeczo drugim knieżeństwam jaſnje wuprajilo a s dobom swoju měrniwość wobkruczilo. Duž hizom wopszijecje Skobelewowej ręce połasuje, so je Skobelew jenož swoje ſamźne myſle a pomyſlenia do hzweta trubik, a so wón w žanym ſwiſtu s tymi mužemi w Ruskej njeſteji, kotsiž maja wo měrje a wójnje roſkaſowacj. Wotmowjo na adresu herbskich studentow praji Skobelew:

"Musne je, so Wam roſestajam, czeho dla Ruskowſka pschezo swoje mózginske pschiſluſhnoſcze powſchitkownie a ſwoi ſłowjanſki nadawat woſebicze njedlonja: dokej ſzny my s nutſla a s wonka wot zuſbnikow wobknieženi. My njeſmy w naschim domje s knieſom, zuseho wſchudze widzimy, jeho ruka we wſchém teži. My ſzny ſiebane wopory jeho politiki, wotroczy jeho mozy. My ſzny wot tutych ſrudnych wobſtejnosczow tak wobknieženi a woſlabnjeni, so budze kąż so nadžiam, ſyta-ſi so ras wuſhwobodženie, to jenož s mječjom w ruzh móžne. Keal rěka nětko tutón zuſy, tutón mozo-warnik, tutón ſadžerak, tutón ſtrachnyj njepsczecel Ruskich a ſſlowjanow? Ja chzu jeho mjenowacj, wón so dobywa do ranich krajow. Wy jeho ſnajecje, to je Němz. Ja Wam wospjetuju a Waſ proſchu, so njebjſcze ſabylí, so je to Němz. Njeſminſtive woſowanie bjes Němzami a ſſlowjanami je hizom jara bliſke, wone budze dołhe, krawne a ſurowe, tola so nadžiam, so so s dobyczom ſſlowjanow ſkonči. Wy chzecje wjedzecj, czeho maćje so džerzecj, hdjz ſſlowjanska krej poběhnje. Ja Wam praju, je-li so hdjz něchtó ſwazi, Szerbiju, Boharsku abo Čjornu Horu nadpanycz, so ſměje tón s Ruskowſkej, kotaž je ſakitařka wſchém ſſlowjanow, wótru wójnū."

Dopiſowat nowin „Voltaire“, kotrej generala Skobelewa spomnijene reče dla wopryta, psche wo ſwojim roſmowljeniu s nim ſledowaze: „Haj“, roſestaj general, „ja ſzny prajk, so je Němſka naſch njepsczecel, a ja to wospjetuju. Haj, ja wěruj, wſcho ſbože leži w ſjenoczenju wſchém ſſlowjanow, wſchém ſſlowjanow, praju ja, s Franzowſkej. Sa tym dyrbim ſtejcz, chzemy so nadzecj, so so ſjenoczeńſtwo bjes ſſlowjanami a Franzowſami bórſy stanje, s tym móžemj jenož njewotwiſhnoſcę a ſwobodu dobycz.“ Rölnſte nowin, kotrejž dopiſowat mjeſcze teho runja ſe Skobelewom roſrēcžowanje, woſiweria temu napszecziwo, so je Skobelew woſebje wuſběhował, so je psched herbskimi studentami jenož jako privatny muž, niz pat jako politissi wotpóſlaz ręczak. Wón njeje žadny politikat a je miersazy, so so jeho ręce dla tajka Hara čeri. Wón je jara njeſpolojny, so ſu nowinu „France“ jeho ręcz woſiwerie, kotaž je połna wótrych murasow, kotrej wón ſenje trjebat njeje. Jego je ſwjeſzliſto, so je Němſka w lécze 1871 ſwoje ſjenoczeńſtwo dobyła; tola žana wjetſha njeprawda bycž njemóže, hacj hdjz so ſſlowjanam to ſarjeknje, ſhtož je Němzam dowolene. Jego ſłowa, s kotrejmiž je na russko-franzowſki ſwiaſt poſkaſał, ſu pscheinata a wopak ſwierczane. Woſebje wón s njemdroſcžu na wurasu ſpomni, kotrej je pječza wo němſkim wójsku hischče dał. Ja ſzny pscheinata woſak a mani psche dobru wojerſtu wutrobu, so bych tajke pschiſluſhnoſcza na druhe wójsko ręczak, a ja wobſteju na tym, so bych ſwiedzeli, so němſke wójsko wulzy

ważu a so ſzny jeho wuſtjoſnoſcž ſpóſnał. Wſchak běſczeje Wy, so wón i dopiſowarej Kölnskich nowin wobroczi, tež pschi Straßburgskich manövrač pſchitomny a Wy wěſeje, so běch ja tehdom ſdwórliv a pſcheczelniwy, kąż móžesche to ſzyla něchtó bycž. A Skobelew je so tež tehdom woprawdze tak ſadžerzał, wſchitzu němſzy offizierojo, tehdom w Straßburgu pſchebiywazj, dyrbja to wobſhweſcicj. — Druhe nowiny ſaſo ſe wſchelakimi ſekanymi powjesczemi wo roſrēcžowanju ſe Skobelewom ſwojim czitarjam poſkužuſja, kotrej ſebi wſchē napszeczo ręca a kotrej po tajkim ſenje Skobelew wot so dacj móžli njeje. Tele nowiny hizom ſe wſchē huthnoſcžu mudruja, ſa kotrej czaſ ſmějemy nowu wójnu. Wſchē tajke ſzé ſu russe kniežeſte nowiny ſ tym roſbile, so ſu woſiwerie, so so russka politika niz najmjenje njepſheměni, hdjz nělajki general ſwoje měnjenje ſjawnje wupraj. — Politika russko kniežeſtwa wostanje měrna a ſložuje ſo po poſtajenjach, ſ druhimi ſtatami wobſanknjenych. Ruskowſka budze pschezo, kąż je thězor Alexander III. pschi naſtupjenju tróna pſchipowjedzil, ſwojim starym ſažadam a starym pſcheczelam ſwěrva a jejna politika budze pſchede wſchém na roſwicze a polepſchenje hospodařskich wobſtejnosczow ſuſyſlana. S tajſimi wujaſnijazymy powjesczemi je russe kniežeſtvo do předka wſchē ſchęzuwanja ſ njepſcheczelſtſkých ſtron poraſyla. K diplomatiſkим wujednanjam bjes Petersburgom, Winom a Barlinom Skobelewowa ręcz njepowjedze, tola je pječza němſki thězor ſe ſamźnej ruku teho dla na zara Alexandra III. piſał. Po nowſich powjesczach je ſo Skobelew ſ Barisa do Londona podał, ſ druheje ſtrony ſaſo piſaſa, so ſu jeho do Petersburga wróčo powołali. — Runjež njepſcheczeljo Ignatěva ſebi wſchē prózu dawaja, so bych ſe ministerſtwa wucziszczeſeli, ſo jim to tola nochze radžicj. Zar twjerdźe na tym wobſteji, so je jenož Ignatěvowej krutej dželawoſci móžno, jebanſtwo bjes ſaſtojniliami wutupicj a burske reformy pſchewjeſc.

Turkowſka. Šběž w Arabskej ſe Turkowſtu hubjeny kónz bjerje. Po nowſich powjesczach ſu arabiszy ſběžlarjo turkowſke wójſto pobili a wjele měſtow wobſadžili. W tutych wuſkosczach, ke kotrejž hischče tež egyptowski njeměr pſchiměđe, ma sultan ſ najmjenſha tón troſcht, ſo jeho nětko pruski rjad cžorneho worjela (hodlerja) debi. Pruska deputazija ſultanej tuto wuſnamjenjenje ſan-dženu njedželu pſchepoda. Hacj dobre pſcheczelſtvo bjes Němſkej a Turkowſkej, wo kotrejž sultan pschi teſle ſkładnoscji ręczecze, Turkowſkej wjele wužitka pſchinjeſh, je drje wulke praschenje.

Wuſkudženja.

Khostanska komora. 41lětny dželacjær J. B. Guda ſ Wulkeho Radſchowa, hizom tsi raſy khostany, bě wobſtorženy, ſo je thězkarjej Větschzy w Barcze por džeczajach ſchłowniczkow kramk a ſo je pjenjeſh, kotrej bě wot mandželskeje kniežeſtvo inspektorja w Barcze ſ poruczenjom doſtał, ſo by je ſadowemu wikowarjej Preukerej pſchepodał, ſa ſwoj wužitk pſchetrjebał. Gudže jeho pakoszrenje ſchěſcz měſzazow dwě njedželi jaſtwa a dwělětne ſhubjenje czeſných prawow pſchinjeſe.

Lawniſki ſud. Hacj dotal njehostany J. G. Micžka ſ Eſelan bě ſańdžene lěto pola ſormana Wackera w Budyschinje ſwoj kožuch ſa 4 ml. ſaſtajil. Pod wudawanjom, ſo je Wackerej tele pjenjeſh ſaſo wróčo pſacieſi, naręcza wón teho žonu, ſo by jemu ſaſtajenj kožuch ſaſo dała. Wobſchudženja dla ma wobſtorženj 6 ml. khostanja pſacieſi abo dwaj dnjej jaſtwa wot ſhēdžecj. — Pschi ſkładnoscji konzerta w „ſakſkim domje“ w ſtaſezach běſcze ſo 29. dezembra ſ. I. brodutruwař J. O. Kaltofen ſ wonka

durjow konzertneho sala nastajil, so by ho tam na spěwanju na turščje waschnje swježelil. Pschečzivo hosczenzarje, kotrež jemu s khěje kašačhe, so wón sadžerasche a čerješche tajku haru, so dyrbjachu jeho s khěje cíhnyč. Ssud jemu dla kaženja měra 6 mč. khostanja abo tsi dny jastwa pschižudži. — Ssłużobna džonka h. A. Panachez bě restawratéra f. R. Süha w Budyschinje wobskoržka, so je ju, jako pola njeho ssłużesche, s ruku na hlowu a ramjo bit. Puki běchu pak, kaž pscheptytanje poda, jenož s lohla byle, a dokež je po salonju hospodarjej dowolene, ssłużobnych dla njewuschnego sadžerženja trošku potšħaſcz, sminj so Süž wſchego khostanja.

Hauptman Wiedeburg.

(Potræzowanje.)

Njepšħestwaze a pilne dželo bjes wužitta njewosta. Woda we lódzi pomaku wotebjerasche a lódz so, kaž móžesche kóždy widżecz, dale a bóle s njemdrych žolmow sběħasche. Ale pschi wſchém tym běše straschnosć sa hauptmana a jeho ludzi hisħecze pschezo jara wulka. Wulka njespodobnosć bě tež to, so běchu wodowe žudy, kiž delka na lóžinym dnie ležachu, wot mōrsteje wody pokryte, kotrež bě tam s džeru, do dna wuraženu, nabežaka. Wojakow, kiž se wſchej mozu plumpachu, sa krótki čaž lacžnosć žaložnje čžwelowasche. Zena jeniczka čzwiza s wodu horka pódla kuchnje ležesche, ale wſchitzu s njeje jenož pschi najwjetschej lacžnosćji čžerpaču, dokež mějachu ju po wſchej móžnosći lutowacż. Wulke ſvoje bě to, so druhdy ſliw desħeżza pschińdże, tał so móžachu pschi tajskiej skladnosći tójskto desħeżwowej wody do wſchelakeho žudobja dostacż a ho jeje s čažami do wole napicż. Tež běchu někotre žudy wina na lóži. Ale wino lacžnosć tak derje saſtajicž nje móžesche, kaž woda; wone drje ludzi na khwilu poħylni, potom běchu pak čim sprózniſchi a saſpaniſchi.

Tsi dny a tsi nozy běchu wětry džiwoje saħħadżeli. Kunje tak dolho běchu wbosy wojažy bjes psħestacža pschi plumpach stejeli a pilne plumpali. Tich ružu běħtej wot tajkej satraschnieje napjatosće wſchej faczelkej, a woni żami móžachu so lědy wjazy na nohomaj sdžeržecz. Skónčenje, jako bě so ranje schtwórtého dnia pschiблиžko, so wětry směrowachu, ā nowa nadžija saſtróžane wutroby napjelni. Wiedeburg so někto pschede wſchitkim wo to starasche, so bħchu wojažy čioplu, poħylnjazu jéž, kotrež běchu hacż dotal parowacż dyrbjeli, sažo dostali. Tola prjedy hacż so to radji, dyrbjachu nowy strach psħetrač. Matrosa, kotrehož běše sa kucharja postajil, běše so někak s wóhnjom psħelħada. Drjewjanj wjetř kuchnje so sapali a plómjenja se wſchej spēch-nosću dale a bóle wokolo so hrabachu.

Wojažy běchu kaž porażeni, jako so tuto nowe njeſbože sta. Boni budžichu w přenich stróželach najradšo do morja dele ſtocžili, so bħchu s najmjentsha hrosnemu spalenu wucżekli. Zenož knies hauptman tež w tutej nūši żaneho stracha njeſnajeſche. Wón mér pschiħasa, a wojažy běchu jemu požluſčni. Potom wón wótfis sawoła: „Njeſtrachujcž so, džecž! Bohu lubemu kniesej njeje nicžo njemόzne. Wón je naſte ţivjenje hacż dotal psħed žolmami swarnował, wón je tež wěſče psħed plómjenjem wulħowa. Njeſt kóždy muž na ſwoje město khwata a njeh džela, kaž je trjeba. S Bożej pomozu tež tuteho noweho njepšħecjela ſbōžmijne psħewinjenj.” Wón da hnydom rok s plumpow do kuchinje, kiž so paleſche, połožicž, a wojažy psħes nje khětſje rucže tejk wody naplumpachu, so wohien hacż do požljenjeje ſħķiežki saħħaħħu. Boh běše jich prázovanje tał požħonował, so bě sa krótki čaž wſchón wóhnjowý strach wotſtronjenj.

Wſchitzu so nad tym ſradowachu. Wiedeburg ūtu piak i ſwojim ludžom a jim praji: „Džecži, Boh lubi knies je ſažo pomħał a naš psħed ſmijercu wulħował. Sa to chzemj so jemu tež s zykej wutrobu džakowacż. Kaž so wócež ſmili nad džecžimi, tał so ſmili tón knies nad tymi, kiž so jeho boja. Borucż temu kniesej ſwoje pucze a mēj nadžiju i njemu: wón budże wſchitko derje čžiniež.” A wón so poħlakn a wſchitzu jeho wojažy tež na kolena padžechu a khwalachu s nim Boha, so bě jid tež i tuteje nūši wumōħli.

Potom džesche Wiedeburg dele do ſwojeſt ſtvički, so by tam po tych wſchelakich prázach a strachach poħlentischi dñjow trochu wotpočiňl a nowu móz dobył. Tola lědom běše tam wón khwilu psħebuł, jako jedyn jeho podwysklow, ſwerny a sprawny čłowjek, i njemu pschińdże a jemu powiedże, so je delka na dnie a na bokach lóðze straschnie wrijeſtanje ūħħecż, ſħtoż drje je ſnamjo, so ta ſtara a khablata lóðz dale wjazy wudžeržecż njemóže, ale drje najiſkerje bōrxi na kruhi pónidze a so se wſchém, ſħtoż je na njej, do mōrsteje hľubiny podnuri.

„Scże Wy to naſchim ludžom hiżom prajili?” so jeho Wiedeburg prasħesche.

„Woni to hiżom wjedža”, podwyskł wotmolwi, „psħetoz wſchitzu ſu rjapotanje żami ūħħecżi.”

Tola tež tute ſłowia boħbojasneho hauptmana ţivjerdu wěru do Bożej pomožy njemόzlihu. Wón hnydom horje na lóžinym kryw džesche, hħeġi wſchudże poħħmurjene čoħla a blede woblicża wuħħada. „Kaž Boh feħze!” wón mērnje a poħoġnejne i wojačam rjeknij. „Wón je nam ţivjenje dał, wón móže nam je tež wħaq, hħiż stie naſch čaž a hħażina po jeho radże a woli pschiħħej. Modleż je so pschede wſchitkim i wumōžniči wħobix hreħxnikow, kiž je pschiħħol, pħtač a ſbōžnijc čžiniež wſchēh, kiž ſu ſhubjeni! Wón naš njeſtaſorci, hħiż i poniżnym a nadžije poħlym do-werjenjom i njemu pschińdžem. Je Khryſtus naſche ţivjenje, dha je tež ſmijerc naſch dobył. Tež mōrste žolm, a hdy bħchu tež najhōrje saħħadżale, ġiemόža naš s jeho ruhi wudrečż. Jego mieno budž khwalene do wěčnosće!” Styklywski ružu so na to i ſwojemu wumōžniči s čiħha modleſħe. Wojažy tež tał čiħħajku; wot żaneho njeħe żane ſlowo a jeho psħiħla wħħadha. Zenož tomu abo druhemu so čiħha kħalsa po liżu ronjeſħe. Wutrobitoſc s wěry a mēr Boži se wſchēh wocżow ſwēčiſeſtej a wſchitke wutroby směrowaschtej.

Potom Wiedeburg i jenej plumpje psħiħstupi a pocža pilne plumpacż. „My chzemj,” wón praji, „s najmjentsha wſchō čžiniež, ſħtoż móžemy, so bħħimy ſwoje ţivjenje ſdžerželi; to je naſha pschiħħasnoſć, kotrež mamx hacż do poħlenni wokomitnjenja dopjelnicż.” Tež tuto jeho ſlowo a jeho psħiħla wħħadha ſbudiż. Wſchitzu so i plumpam čiħħejachu a se wſchej mozu džekachu. Scżejjor (maſtbäume) bħħu podrubane a wſħiħu, ſħtoż móžachu jenož někak parowacż, to do morja cíħħnħu, so bħħu cżejju lóðze po móžnosći pomjentħi. A tał ſtara rjapotata lóðz po morju plómjenje, hħeġi ju wětr něħħde čžerjeſħe. Bōrxi so nowy strach poħħaschi. Běchu to róžkate ūħħadha pod wodu, do kotrighż žolm ſħħilje prasħaču a so džiwoje wot nich wotražowachu. Hdy bħ lóðz se ſwojim džerawhom dnōm na tajku ūħħadha trjehiha, dha by so wěſče roħraħha, a wſchitzu, kiž na njej běchu, bħħu so tepiċċi dyrbjeli. Nekotreh oħoliz bě drje teħo dla nowa bojoſči sajala a pocžachu jedyn druhemu boženje prajiež. Taħlo pak widžachu, so so Wiedeburg njeſtrachu, dha tež woni jažo dobru nadžiū dobyħu a so dale njebojachu. (Skónčenje psħiħħobnje)

Ze Serbow.

S Budyschina. Vórsy wuńdże 3. čížlo „Lužicy“. Je-li so ho hdje wo žanach nowinach prajicž hdži, so ſu dobre, dobre w kóždym naſtupanju, dha to ſawěſce wo „Lužicy“ placži. Dotal wudatej dwé čížle dopokafatej, so redakcija njeje prózy lutowała, so by „Lužica“ ſa ſwojich čitarjow tak ſajimawa hacž jenož móžno byla, ani pjenies, so by „Lužica“ tež ſ wonka tajka byla, so ſu Sserbjo psches nju hódnje ſastupjeni w ſlowiańskim nowinaſtwje. Hdje je ho n. psch. dotal žadyn ſ naſchich čaſhpízow na tajku rjanu papjeru čížkečał, kaž „Lužica“? S wobemaj přenimaj čížkomaj je pschiloha wuschla. To ſu wſho pjenieſgne wudawki, tak wulke wudawki, so ſebi wý, lubi čitarjo, to njemyſlicze. A tak ſerbſki lud na to džiwa? Stara mała ſwérna cžrjódka je na „Lužicu“ pschedplacžka: naſchi wuczeni, duchowni a wuczerjo. Je-li tu a tam jedyn ſ nich, kíž hiſtce to cžinił njeje, dha to tola bórsy ſczini. Ale hdje dha je wulka wjetſchina naſchego luda: ſerbſzy ratarjo a rjemieſlnizy? Mjes nimi ma „Lužica“ dotal mało wotebjerarjow. Schto dha je temu wina? Traž te 2 m. 90 np.? S tym móžl so tola jenož tón ſamolwicž, kíž je wo pra wózje thudž. Ale hdje ſu te ſta, haj tyſazg Sserbow, kíž tak thudži njeſzu, so njemóhli wob ſéto jeneho tolerja parowacz?.. Bur nima ſhwile cžitacž? To mi njeręž! Měžaz ma 4 abo 5 njedželow, a ſhwjate dny tež ſu; „Lužica“ pak jeniczki ras ſa měžaz pschi-ſhadža, a na jenym abo połdra liſtnje węčnje nječitac̄. To radſcho ras mjenje do khartow poſladaj a wſmi ſa to „Lužicu“ do ruk: tak ſebi a druhemu pjeniesh w ſaku ſdžeržiſh, a hněwanje je cži tež ſpuſhćeſene. Powučzenje pak je kóždemu trjeba, a ſabawa (— „Lužica“ ſo ſa woboje ſtara —) je kmanj pschidawk. Schto němſki bur a rjemieſlik nječita! A něniſh traž, ſo franzowske nowiny, abo ſerbſke? Niedaj ſo wuſh jecž! W ſwojej macžerſkej rěči cžita, a dale nicžo... A ſerbſki bur, ſerbſki rjemieſlnik? ſsu mjes nimi tajzy, kíž „Lužicu“ cžitaja; ale tak wjele iich je? Jenož naſdželanischi mjes nimi. Šdželanoseſe pak móže kóždy nabycž, jenož ſo cžita, cžita w macžer ſkej rěči... Ja nicžo pschecžiwo temu nimam, ſo Sserb tež něniſe węžy cžita: w tym je Sserb psche Němza, ſo móže w dwemaj rěčomaj cžitacž; ale ſedžbuſ na to ſloweſko „tež“! Majpredy pschidže macžerſka rěč, potom zuſa; wſchalo je cži ma cž tež lubſcha, džyli ſuſhodžina... Kajke něniſte čaſhpízhy pak druhy w ſerbſkich domach naděndžem! tak hubjene! A dobre ſerbſke čaſhpízhy na wotebjerarjach thudža! ſsu dha wudawarjo naſchich dobrých čaſhpízow ſaſudženi, ſtajne pjeniesh pschiſhadžecž? To dyribi hinał bycž a budże hinał, jenož ſo kóždy Sserb ſwoju pschiſluſhnoſeſe cžini. Duž poſlagje, ſerbſzy ratarjo a rjemieſlnizy, ſo my Sserbjo na tajkim ſhodženiku kultury ſtejmy, kíž naſ wulku wažnoſeſe dobreho narodneho nowinaſtwa ſpoſnacž da. W kóždym ſerbſkim domje njech ſo wot nětka tež „Lužica“ namaka!

J. B. Š.

— Sa čaſh ſejmickich poſedženijow je waſhne, ſo ho jenotliwi ſejmisy ſapóſkłanzhy po rjadu na kralowſki wobjed pscheproſchuja. Niedawno mějeſche tež naſch ſerbſki ſapóſkłanz t. Keit ſ druhimi ſapóſkłanzami, ministrami a tajnymi radžiczelemi cžescž, ſo na kralowſkej hofcžinje wobdželicž. Po ſběhnjenju taſle ſo hofcžam w ſalach kralowſkeho hrodu wſchelake wiđenja hódne węzy poſkawachu. We wulkej pschnej ſali, kotaž je ſ wutylanej ſwérinu a ſ ptakami wudebiena, roſestaja kral ſwojim hofcžam, ſo je wſchu tutu ſwérinu ſam ſhélak a wulkadowaſche tež pschi někotrych ſwérjatach na jara ſajimawe waſhne, na kotrej hońtwje a pod

taſlimi wobſtejnoscžemi je te ſame ſhélak. W druhej ſali bě pschitomnym bjes drugim woſebny ſekretar (khamor) ſi njeſnatym na pižmom w zusej rěči, do ſloteho a ſlěbora wubithym, nadpadny. Někotrym hofcžam ſo ſdajše, ſo je napížmowa rěč ſlowiańska; duž ſo na ſerbſkeho ſapóſkłanza Kerkla, njedaloko nich pschewywaſeſe, ſi praschenjom wobrocžichu, hacž ſnadž jim njeby móžl pižmo wuſhacž. Tón běſche ſ temu hnydom ſwólniwu a ſpoſna na preñje poſladnjenje, ſo je napížmo ſerbſke. Wón cžitashe na nim: „Stej Ty ſ nam, kaž my ſ Lebi“, a roſklađe na to, ſchto tele ſlowa němſki rěkaja. Schkoda jenož bě, ſo t. Kerk pschitomnym, kotsiž pschipoſnachu, ſo ſu Sserbjo w tymle napížmje do krótkich ſlowow wulku a wažnu myſl ſwjasali, njemóžeſe ſdželicž, pschi ſaknej ſkladnoſeſi ſu Sserbjo tuton ſekretar ſwojemu krajej pschepodali. Duž by t. Kerkje witana węz byla, hdjy by wot nětka, kotrej wo tym něſhto bližſche wę, ſhonicz móžl, w kotrej cžaſu je iutón dar Sserbow do kralowſkeho hroda pschischoſ.

— Na 30. januara ſemrie Petr Bžž, herbſki rychtar w Nowoſlizach pola Ralbiž. Wón bě dobry Sserb, někotre ſéta ſobuſtam Maciecy Serbskeje, intereſowaſche ſo horſiſe ſa naležnoſeſe ſwojego ſerbſkeho luda, woſkeje w čaſhu wotwiaſowanja roboty a wſchelakeho knježeho dawanja. Dwanače ſet běſche ſapóſkłanz na lužiſkim ſejmje w Budyschinje, w ſeſe 1849 a 1850 tež ſapóſkłanz na ſakſkim ſejmje. Pschi naſtupjenju reakcije w ſakſkej wrózji ſo wón ſ ſwojemu burskemu hoſpodařſtu. Wón pižashe někotre rafy do Kuečanowej ſeſtneſki, kotaž wot novembra 1848 hacž do kónza I. 1850 wulhadžeſe. Radž budžeſche wón dale ſa Sserbow dželak, ale na njeſboje wón woſlepí. Druhe jeho njeſboje bě ſmjerč ſeho ſyna Jurja, kand. theol. Cžesž dobremu Sserbej!

M. H.

— S Noweje ſaſo ſu. Niedželu Eſtomih ſwjeczeſchtaj tu Jan Bohulub Peterman a jeho mandželska Hana ſa rodž. Wičaſeſ ſe ſsulſchez ſloty kwaſ. Majpredy podaſchtaj ſo ſ džecžimi a džecži-džecžimi do Njeſhwacžiſkeho Božeho domu, hdjež bu jimaſ psches t. fararja Jakuba ſwiatocžnoſeſ ſo ſlowach psalm 106, 1 džeržana, potom běſchtaj domach ſe ſwojej ſwójbu w džalnym wieſelu ſhromadženaj. Tón ſenjes, kíž je tak wulku węz nad nimaj cžinił, požohnuj jeju tež dale psches ſeſom Chrysta!

— S Lejneho. Dokelž w tu ſhwili ſana nadžija njeje, ſo ſo duchownej nuſy bjes Sserbami wotpomha, je ſo naſcha woſada ſi Parzowſkej ſjenocžiſa, ſo by ſo nětka jedyn duchowny ſa wobej woſadže pytał. Tuta naležnoſeſ ſo w bližiſkim čaſhu Wrózku ſeſtneſku konsistorije dowolenja dla pschedpoſoži.

„Bramborske Nowiny“ pižaja: W Trup zu ſhlyſhachu pónđelu ſi tamniſcheheho jehora mózne woſkanje; jedyn cžlowiek běſche ſo na lóžje pschepanyſ. Ludžo běžachu hnydom na pomoz, njemóžachu pak pomhacž, dokelž běſche pschepanjeny na 180 kročzelow wot brjoha ſdaleny a lód hízom mijekli. Duž po cžoſku běžachu, tola prjedy hacž ſ nim pschicžerichu, běſche wbohi cžlowiek hízom morwy. Žako běžu jeho ſ wody wucžahnli, ſpoſnachu w nim 70letneho khežkarja Gra biža ſ Bělneho.

— S Wojerez. Pola Wenzela tudy ſu wuschle: „Majrjenſche ludowe baſli. Preñi ſeſhiw. Wudate wot ſ. Jordana. Placžiſna 40 np.“ To je rjana knižla a mózemy ju kóždemu porucžicž, starym tak derje kož mlodym. Derje je, hdjy starschi ſwojim džecžom rjanie powiedaneſla powiedeſtaj a džecži radž na nje poſluchaju. Teho dla, lubi starschi, wobstarajce ſebi te „Majrjenſche ludowe baſli!“ Tež we wudawarni „Serbſkih Nowin“ móžecze je ſa 40 np. doſtačž.

Přílopk.

* Léto 1842 je bylo psches to využití, so mějete tehdom kójo najnizjichu nízkosí v tuto létostku. Tehdom bu wot kójníkow pola Niederweihera na kamjenach, hác do tamneho cíjáka pření ras s wody vystupujených, letna liczba 1842 farubana, so bychu vopomnjenje na tutu vurjadnu wodowu nízkosí swojim potomníkam sdíželi. W běhu saníženeho tydženja stupichu tele kamjenje saho na běly džen a pokrovachu svjetčha derje sdíženju letnu liczbu, po tym so běchu by 40 let dolho psches nje kójové žolny píšewalake. Vyšokosí wody saníženeho tydženja by po tojším s tej s leta 1842 runasche.

* Saníženym schiwtórk je jedyn wojerství jaty s twierdžisí Königsteina twóchny. Wón bě swoju žozovu plachtu do sydrom dolich schlejerdikow rosréšak a by po njej s těsného wokna dele píšejí. Majsterje je wón do Čech černy.

* Na drósh pola Blatena w Voigtländze staj schiwtórk wječor dwaj nještataj mužaj bura Homela, kótrž bě s nimaj najprýdy w kózimje ředžak a potom dohli kruch pucza s nimaj schol, nadpanýlo. Wona jeho wot sadu s kijom do hlavy vřežnýchstaj a jemu na to moščen se schytřimi hrivnami, čašnik a nož trávyschtaj.

* Srudne nješbože je by 19. februara w Sommerfeldze podalo. Slétny byn tamních rěšnika by w rěšnisej stwě s kojenjom bala sabawješte, kótrž na dobo do kótku, s warjazej wodu napjelneho, padže. Tako by nětko hólcejz načahowasche, so by bal s wody dostal, shubi wón wahu a padže do kótku. Po zpětym cíjelu žadlawje woparjeneho jeho s wody wucežechu; hisčče tón žamý džen je wón we wulich boloscích swoju dusku vudychny.

W Liberech w Čechach běchu 7. februara jeneho dželaczerja s mjenom Wolaka dla drjewového paduchstwa k římjereji wotkudžili. Tuto wusku Wolaka do wulkej rošnjemdrjenosíce staji a wón spíšižaha, so přenjeho, kótrehož setka, slónzuje. Přeni hésche wobohi Šlobaczka, kóremuž Wolak se ſylným repuchom na hlavu dyri. Tola tutemu by hisčče radži, nješmaník ežekný. Druhi wopor Wolaka bě jedyn dželaczer, kóremuž wón s mótrym nožom schiju píšerény, tak so hlava jenož hisčče s kruchom kde sa cíjelom výžasche. Wójowanje, kótrž by do teho morjenja sta, píšiwbí tsečeho muža, na kótrehož by Wolak teho runja wali a nješbožownemu nož a wuschi wotrény. Nasajtra rano by Wolak na řudništvo poda, so by swoje khostanje ředžak a píši telej řekadnosíce by tež swojich žadlawých njeſtukow wusna. Wolaka, by rošnymi, hýdom píšimychu.

* W Mnichowje dyrbjachu w kóhle dnjach w zoologiskej (swérinskej) řahrodje píšistup do akvaria polízajíz řakařac, dokelž bě s něho jedožk had ežekný. Tajkele swérisko!

* Jedyn matroša, kótrž bu nješmano w Hamburgu někajše měřljenja dla řafat, je by w týchle dnjach swojemu řudništi wusnał, dokelž jeho řwědomije hrjebasche, so je píšed 10 létami na wabjenje swojeho kapitana jenu dansku kódž píši jéženju wokoło Kapa Horna řapališ. Píši píšepytanju w Kopenhangenje je wón jako řwěd píšižahał, so je jedyn druhí matroša wohn řažík, a teho by na to s 15 létam khostańje řahodžili, wot

cíjehož je wón w tu kóhlu w Kopenhangenje hížom 10 lét ředžak. Napráschenje řamburgského řudništwa w Kopenhangenje je wěrností jeho wuprajenja w počnej wobchernosíce wobkrucžilo, duž je jedyn danski polizist do řamburga píšijet a řofstnika hýdom do Kopenhangena řobu wsał.

* S Břízíres w Franzovské píšaja wo řledowazym dwojatim nadpadže. Rěšník Uget mějete saníženu wutoru kwaš, jako na dobo jeho předawšcha luba do njeřežiného doma řastupi a píecz ras na wěrowanský por wutſeli. Wsché píecz ūlkow trjechichu, natvoženja bu trózby, njeřesta pak dwojzby straschnje na řmírcz ranjena.

* Kaž píšed někotrym cíjákom w Illu, buchu tež w Edinburghu w někotrych kóhzech male řaschciky wotedate, kótrž píši wotčinjenju rošbuchnychu a wulke řahubjenje nacízinchu. Dvě řwóbjie dostačtej řadženy říjedu říjdu jedyn tajki řaschcik. Píši wotčinjenju rošbuchnýchstaj wona se žakostrým wřiesfotom, píšes cíjou buchu wóžmo člowjekojo bôle abo mjenje řanjeni, a wokna a durje wot wulkej možy wutorhñjene. Řeželer tuteju helskeju maschinow je jedyn murjer, kótrž je po řadžu bjesbóžny njeſtuk teho dla wobefchol, so by by s tym wječil.

* Nježdu wječor bě rubježna banda, s dwazecžoch derje wobrónjených řofstnikow wobſtejoza, město Vakudu na řardiniskej kupy nešpanýla a tež tamních radnu kóhžu wobkudžila. Někotři rubježnílojo by na to do wobýdlenja měřežanosti podachu, so bychu řebi wot njeho měřežansku řazu žadali, bjes tym so cíj druhý na torhochéz u wostachu a tam naſtrózany lud se swojimi řelbami w hrošy ředžachu. Dokelž pak by měřežanosta wobrásche, měřežansku řazu řudac, řakařachu jeho banditojo s nožemi. Na to by nješmanikojo řazý možowachu, namakachu pak w njej jenož někotre řta frankow. Bjes tym so by to řta, řebi někto bjes wobýdlerjemi w Vakudu nješwéri, píšecživo banditam poſtaňc. Na to woni bje wschého řadžerka město wobřežichu a by do bližsich hor wróčichu.

Cyrkwienske powjesče.

Wěrowani:

Katholska řírkej: Jan Ernst Krízen, wobýdler a dželaczer w Hněvězach, s Hanu Kubasch s Hněvěz.

Křenil:

Pětrowská řírkej: Řana Pawla, Pětra Augusta Rječki, měřežana a říšerstvěho mřičtra, dž. — Ernst Hermann, Handria Přečka, dželaczer, ř. Michalska řírkej: Vjedrich Hermann, Körle Augusta Řeběžka, řežerja pod hrodom, ř. — Ernst August, njemandž, ř. w Hrubocízach. — Körle August, Handria Bohuvera Mlužka, říwoszcerja w Čížonzech, ř. — Kurt Jurij, Petra Bohuvera Janacha, říwoszcerja w Katarjezech, ř. — Ernst Hermann, Hendricha Adolfa Žaluba, řežerja a fabrikého dželaczerja na Řidovje, ř. — Clara, Řana Körle Ernsta Bierdela, wobýdlerja dželaczerstej řeže na Řidovje, dž.

Katholska řírkej: Ernst Richard, Řana Ernsta Krízena, wobýdlerja a dželaczerja w Hněvězach, ř.

Zemrječl:

Džen 9. februara: Ernst, Körle Nowafa, čeře, ř. 14 d. — 10. Řana Martha, Křižtosa Řuža, řežlarja w Nowých Čížonzech, dž. 1 l. 10 m. 16 d. — 11. Wylem Hermann, Křižtosa Řuža, řežlarja w Nowých Čížonzech, ř. 4 l. 24 d. — 14. Emma Martha, njemandž, dž. na Řidovje, 15 d. — Bruno Kurti, Körle Augusta Frenzel, murjerja a wobýdlerja na Řidovje, ř. 6 m. 11 d. — 15. Řana Dora, Božidara Pošlenka, řalza a wobýdlerja, dž., 2 m. 21 d.

Serbske džiwadlo we Łahowje nježdu 26. februara 1882.

Hrac budže so:

I. Kak Pětr lěkari. Wjeselohra w 1 jednanju.

II. Telegram. Wjeselohra w 1 jednanju.

Započatk wječor w 8 hodzinach.

Wschitím, kotsíz bryle potřebaja, njež je

optiski institut Jana Gätha
na hospitalské drósh 598

naležnje poručený. Schleňzy by w 100 wschelakich čížblach a bryle sa kóžde wóčko by hodžaze řostac.

Dobrni pensjiu

dostanjetaj dwaj hólzaj, kótrajz chzetaj wýške řchule w Budyschinje wopýtač, řež? Je we wudowařni „Serb. Now.“ řhonicz.

Jedyn abo dwaj hólzaj, kótrajz mřataj jutry jenu s tudomých řchulow wopýtač, dostanjetaj dobru a tunju pensjiu na řchule řeky řazý čížlo 12 po 3 řhobach.

2 džowžy, dobřej deječz, by sa wóčku mřdu píšatej, teho runja řuly domski po možnik, niz niže 20 lét, píšes píšestajaz řonu Heynoldswa na jerjowej řazý.

**Placisna žitow a produktow
w Budyschinje 18. februara 1882.**

Žitow w dwois: 2332 mēchow.	Na witekach			Na bursy						
	wot	hacj	wot	hacj	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Piščenja 50 kilogr.	11	61	11	91	11	61	11	91		
Rožla	8	86	9	11	8	86	9	11		
Zečmjei	7	39	7	97	7	39	7	97		
Borow	7	70	8	10	7	70	8	10		
Groč										
Wola										
Kaps										
Zahly	14		15							
Hejdusčla	17	50	18	50						
Berny	2		2	50						
Butra	2	20	2	60						
Piščenja muša 50 l.	9	50	18							
Mijana muša 50 kilogr.	9		13	25						
Ceyno	3		3	60						
Słóma 600	29		30	50						
Prožata 292 sicht. sicht.	14		24							

W Trjebejenzach je khežja čižko 28 se ſwobodneje ruki na pſchedan. Wſcho dalsche je ſhonicz pola Bohuwera Schmidta tam.

W Bónjezach je khežja čižko 17 s tſiom körzami pola hnydom na pſchedan. Wſcho dalsche je tam ſhonicz.

W Kämjenej pola Rakez je kublo čzo. 18 se 100 körzami pola na pſchedan.

W Kämjenej pola Rakez je kublo čzo. 9 s 80 körzami pola na pſchedan.

Moji hoſcjeniſ ſi rejwanſkej lubju a hrđemi je 1. junija t. l. na pſchenajecze.

Jan Schiman
w Komorowje pola Rakez.

Sylna kuproſhna ranza je na pſchedan pola khežlarja Jana Mēta w Schjezenzy.

Wodowy mlyn ſo kopicz pyta. Wot koho? je ſhonicz we wudawarni „Serbiſkih Nowin.”

Sporuſchf (mutterkorn)
kuſuje hrodowska hapytka.

Würzburgſte
runklizowe ſymjo
w ſnatej prawdziwej tworje, žolteho wulkeho kulojteho plodu, porucza

Carl Noack
na žitnej haſy.

Wſchē družiny ſpěwaſkih knihow, do kože a ſomota ſwiaſaných, porucza w bohatym wubjerku po najuniſkih placisnach
Gustav Rāmsch na bohatej haſy.

Viſne albumy, kwětki do dopomjeniſkih knihow, dopomjenijske kharty ſa konfirmaziu porucza tunjo w najnowſkih muſtrach
G. Rāmsch na bohatej haſy.

Porzelanowe platy
na rowy, ſi wupalenym viſmom a dobrým poſločenjem, wobſtara
A. Möckel, porzelanski molet
na reſniſkej haſy čzo. 27.

Drjewowe awkzije na Bartſkim a Nowowjeſnjanſkim reviru.

Pónđelu 27. februara t. l.:

43 khójnowych ſuchich dolkich hromadow.

Šromadžina w hoſcjeniu w Dubrawzy dopoldnia w 9 hodzinach.

Wutoru 28. februara t. l.:

115 brēſowych a wolschowych dolkich hromadow.

Šromadžina w hoſcjeniu w Dubrawzy dopoldnia w 9 hodzinach.

Srjedu 1. mērza t. l.:

něhdje 90 khójnowych ſbytkowych hromadow.

Šromadžina na woczej horje w Barcze dopoldnia w 9 hodzinach.

Wuměnjenja ſo na ſpomjenych termijach wosjewja.

W Barcze, 18. februara 1882.

Wiedemann, wyschſki hejnſt.

Drjewowa awkzija.

Piatk 3. mērza t. l. maja ſo na Hermancjanskim reviru ſledowaze drjewowe družiny jenož ſa hotove pjeniſy ſjawnje pſchedawacž:

a) dopoldnia wot $\frac{1}{2}/10$ hodzin: pſchi Jeſchecjanskich mjesach

13 khójnowych twarſkich ſhtomow,

62 = klozow,

88 = twjerdyh dolkich hromadow,

65 = ſbytkowych hromadow;

b). popoldnju wot 2 hodzin: pſchi ſtrowjeniſkim ſlemku

40 brēſowych wujitkowych kruchow,

40 wolschowych wujitkowych kruchow,

4 hromady brēſoweho twjerdeho drjewa,

8 wubranyh wojowych ſerdžow,

30 ložow ſtejazeho drjewa.

Schimurigk.

Drjewowa awkzija.

W Grabiniskim majoratſkim ležu maja ſo
6. a 7. mērza
ſledowaze pſchihotowane wujitkowe a palne drjewa, jako:

pónđelu 6. mērza t. l. rano wot 9 hodzin:

60 khójnowych ſhtomow, 13—24 cm. ſrénjeje tolstoſeže, 8—12 m. dolhoſeže,

40 = klozow, 14—34 = hornjeje = 3,5—5 = =

15 = ſerdžow, 12—15 = delnjeje = 9 a 10 = =

103 řm. khójnowych ſchęzepow,

39 = = kuleczkow,

114 = = pjenikow,

5½ ſtotnja ſbytkneje walcziny,

204 řm.

36 wuležowaných khójnowych dolkich hromadow,

2 wuležowanej brēſowej dolhei hromadže;

wutoru 7. mērza t. l. rano wot 9 hodzin:

20 khójnowych ſhtomow, 15—27 cm. ſrénjeje tolstoſeže, 9—17 m. dolhoſeže,

113 = klozow, 15—36 = hornjeje = 2½—5 = =

4 brēſowe kloz, 10—15 = = = = 4 = =

83 řm. khójnowych ſchęzepow,

13 = = kuleczkow,

75 = = pjenikow,

7 lisežodrjewowych dolkich hromadow,

156 řm. khójnoweje ſbytkneje walcziny,

2 = twjerdeho kuleczkowego drjewa,

20 brēſowych dolkich hromadow,

5 khójnowych =

s wuměnjenjom naſadžowanja pod wuměnjenjemi, do awkzije wosjewomnymi, na pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Šromadžina 6. mērza w drjewniſcju wotdželenje 13 pſchi ſułowej horje a 7. mērza w drjewniſcju wotdželenje 22 pſchi Komſčanſkim hacze.

Grabinſke ležne ſarjadniſtwo.
podpiſ. Ajeprashk.

¶ prijódstejazej konfirmaziji porucžam ſzwój ſkład

čistowolmianych Fachemirów,

rjana tolsta twora, derje ſo noſchaza, $2\frac{1}{8}$ lóheža ſcheroſa, starý lóhež wot 1 ml. hacž do najčežſich družinow.

Połwolmiane Fachemiry,

starý lóhež wot 70 np., $2\frac{1}{8}$ lóheža ſcheroſi. Ta jenož ſcheroſku tworu wjedu, runje taſ we wołmje taſ w połwolmje, dokelž ſo ta ſama k pschiręſowanju lepje hodži.

Pišane drastne tkaniny

w najnowſich barbach, we wołmje a połwolmje, starý lóhež hižom wot 30 np.

Šaſet y

ſa konfirmandow, ſe ſuſka a čeſzaneho pschedzena, po nowſtej modze wudebjene a po mojich ſnathach dobrzych pschiręſtach dželane, po wurjadnje tunich płacziſnach.

Jan Jurij Pahn

w Budyschinje na torhoschczu pódla hłowneje Straže (wach).

Drjewowa awkzija.

Wutoru 28. februara t. l. ma ſo na

Supjanskim reviru

36 loſow ſtejazeho khójnowego ſchomoweho a ſerdzoweho drjewa,
36 woſchowych a bręſowych doſkich hromadow a

130 khójnowych haſosowych hromadow

ſa hotowe pjeniſy pod wuměnjeniem, předy woſjewomnymi, na pschedadžowanje pschedawac̄.

Shromadžna rano w 9 hodzinach w Komorowskej torczmje.

W Tatsobju, 19. februara 1882.

Zettwitz, revirski hajniſ.

Drjewowa awkzija.

Wutoru 28. februara t. l., dopoldnia wot 9 hodzin ma ſo na 'Drobjanskim reviru w kłeńje 100 loſow ſtejazeho khójnowego paſneho drjewa a ſchwartk 2. mérza t. l., dopoldnia wot 9 hodzin na Supjanskim reviru w c̄ornych khójnach 100 ſuchich khójnowych doſkich hromadow ſa hotowe pjeniſy na pschedadžowanje pschedawac̄.

W Minaſale, 23. februara 1882.

Grabinſta Ginfiedelska inspekcija.

Awfžija.

Niedjelu 5. mérza t. l. popołdnju ma ſo khějkańska žiwnoſć čižlo 34 w Bulejnje pola ſucziny ſ morwym a žiwyim inventarom ſa hotowe pjeniſy na pschedadžowanje pschedawac̄ pſches wobſedjerja Augusta Petricha.

Wupſchedawanje.

Wuſtu dželbu draſtrnych tkaninow wupſchedawam, ſo bych ſ nimi rucze rumowaſ, po nižſzej płacziſnje, hacž bym je ſam ſtipil. Teho runja pschedawam wjetſhu dželbu wulkich a malych wołmianych rubiſcejow, ſo je njebych na ſkładze wołkhowaſ, po kózdej móznej płacziſnje.

M. Th. Pech

na hłownym torhoschczu pódla měchčjanſkeje haptki.

¶ twarjenju porucžam po najtunischiſtch płacziſnach

T-noscherje.

Gebr. Joachimſthal

w hoſczeñzu „k ſlotemu jehnječu”.

Na konfirmandom

porucžam juſti wubjert
c̄ornych Fachemirów w dwanaſtoj wifelatich družinach, $9\frac{1}{4}$ ſčeroti, lóhež
wot 80 np. hacž do 3 ml.

M. Th. Pech

na hłownym torhoschczu, pódla měchčjanſkeje haptki.

¶ prijódſtejazym jutrem čiňiam najſiſh c̄ekčenym wotebjecjow na najſiſh
c̄ornych Inſter a alpatu, lóhež wot 35 np. hacž 120 np.

C̄orne Fachemiry a mohair

wot najtunischiſtch hacž do najjeſtſtich družinow.

Zeneho wuczobnika pyta

E. Sommer, woſnar
na lawſkej hafji 17.

Hóſcejz, kótrž chze krawſtwo naukuſnyje, može do wuczby ſtipic̄ pola E. Mühlbaſha w Panjezach pola Hornjego Wujesda.

Matſches herbia
we Wóſportu pięci torhoschczu.

Ssobotu 25. februara 1881.

Powschitkomna assfuranza w Triescze.

(Assicurazioni Generali.)
Salozena w lęcze 1831.

Rukowazy fond towarzstwa wopšija po bilanzy wot 31. dezembra 1880:

Pischitomne wobstatki:

Sakladnyj kapital:	schěsnakow	5,250,000. —
Reservy w {hotownych pjenjesach:	"	21,236,440. 92.
prämijach a dani pr. 1881:	"	11,560,359. 89.

Dale:

W pósłnich létach dostajomne prämije: 13,676,187. 60.

Hłowne summy kapitala a reservow
ju na leżomnośce pupilariszy napolozene.

W lęcze 1880 sa 27063 schkodowanjow wypłacjene 8,004,562 schěsnakow 73 krz.
a wot salozena hacž do 31. dezembra 1880 do hromadny 143,341,314 schěsnakow 76 krz.

Powschitkomna assfuranza sawěsczujie:

- a) tworni, mobilije, injeńska sarady a t. d., kąž tež, je-li to krajne satony do woleja, twarjenja wszelkich družinow psche woheńjomu schkodu a parokótkowe rosbučnjenje,
 - b) posliczjuje sawěsczenja na žiwjenje čłowjekow na jara wšelake waschnje sa najturnisze, twierde prämije a polizy w němskich pjenjesach wustaja.
- Ke kóždemu wulafanju a k wobstaranju sawěsczenjow poruczataj so agentaj:

hamtski stolosłekat Ernst Walther w Budyschinje.
Julius Menzel w Kamjenzu.

Němski Phönix,

woheńsawěszaze towarzstwo w Frankfurcie nad Majnom.

Agentura pola C. A. Siems na bohatej hafzy 16.

Ballhauserowe čorne żolczowe a żoldkowe krepki

(Ballhausers schwarze Gass- und Magentropfen),

najwoheńsczyschi domiacyj brédk psche miersatość a jeju płód, psche kółku, psche satwierdnjenje w žiwcoje a i zyla f wucžisczenju krwe, — wšchem hospodařstwam najlepje a najnaležnišcho poruczene. Wuloženie, kąt maja so trjebacj, je pschipoložene.

Zeniczki skład je měščjanska haptika w Budyschinje. Kiech kóždy na satanske snamjo dživa. 1 bleſcha płaciži 40 np.

Dr. Schrammowy bróft- a laxirthej,

dosež snath jako woheńny brédk, čjesczji krej a skutkuje łahodnie wotwodžazy.

Pravdžiwy ma jón w paketikach po 25 a 40 np. na pschedan

měščjanska haptika w Budyschinje.

Sa jutrownih čas

porucza swój skład

čorneho ūukna a tkaninow

po najturnischiх placzisnach a w najlepšej dobroſci f dobrocžiwemu wobledžbowaniu

Bruno Grohmann,

țuknowe klamy

na hłownym torhoscheżu čížko 9.

Cigarry

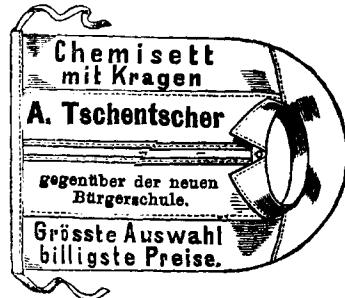
Lasdos polomas 100 schtuk po 1 ml. 80 np.,
1 schtuku po 2 np.
porucza wulku dželbu Gustav Poser.

Khofej,

čjescze a derje žłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., pałený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſci

Gustav Poser na jerjowej hafzy.

Pischedtoſchifti
f Thorntorijom
A. Tschentscher
w Budyšinje.

Poruczam
swoje lěta dolho sa dobre spósnate

čjistowolmjane čorne fachemirh

w 15 wubjernych družinach,
120 ctm. scherote,

kóhej wot 1 hacž do 4 ml.

M. G. Freyberg
na bohatej hafzy.

W klamach so herbski ręczki.

Běžazh schtomowh wóſt,

jara derje ja schcjepjenje so hodžazy, w tyſtach
po 40 a 75 np., 2 puntaj po 1 ml. 20 np.,
porucza měščjanska haptika.

Winowh kicžowh měd,

sa dobry spósnaty brédk psche kachelowh
wóſtot a dybarwoſč, porucza w bleszach po
60 np. grudowska haptika.

Nožowaný ſtwielzowy abo njetrjený len,

kąž tež wutrenylen kupuje po kóždej
dželbje a kóždy džen mechaniska dželko-
pschadowna w Hajnizach, tola w Budyschinje so jenož trjený len, a to jenož
sobotu w Grüznerez domje, s nutslhodom
s jerjowej hafzy, kupuje.

Sa konfirmandow

porucžam swjerschne koškle, khornarje, manscheth, nözne koškle, chemiseth, schlipshy, kravath, saczne rubischa, trikotaze, dale
sa konfirmandki:

dženske a nözne koškle, neglizejowe jecžki, kholowh, pschistoj-
nostne, promenadskie a wleczaze huknje, shtalth, khornarje,
manscheth, schawle a rubischa.

A. Tschentscher

ſ napshecža noweje měščanskeje ſchule.

Kachemir, czornh a brunh,

w bohatym wubjerku po najtunischiach placzisnach porucža

Eduard Hartmann

w Budyschinje, na ſmuckowej lawſkej haſhy.

Kowane želeſne khachlowe ſchěny,

zyle ſ nowa wunamakane, we wſchech dohoscžach, dleje trajaze dyžli late, dokelž ſo nije-
pučko a ſo ſ lohka wurunacž hodža, porucža

Hermann Bulnheim na albertskej dróhy 14.

Gjerwjeny a bely džeczel, ſeradell, koſij, rejſtrawu, timothej, woku, ſupin
kujuje C. Kahrowe w poſtſkej kowarni na žitnych vikach.

Sakitanska marka

deponiromana.

Ringelhardt-Glöcknerska rany-hojaſa a czechnita žalba*

w schachtlicžkach po 25 a 50 np., wožebje porucžena psche wſchitke ſmoukne ſchkody, wicž a drjenja atd., je ſebi psches ſwoju wulku hojaſu móz po wſhem ſwěcze
khvalbu dobyla a leži wjele ſtom wſchelako ſudniſzy wobtwjerdzenych wopíkmow
we wſchitkach haptylek. wupołożenych.

* Dostacž we wſchitkach haptylek.

Kamjenjerubařnja

Offy a Schreibera w Buděžezach

porucža ſo pschi prijodkstejazym načežu k wudželanju wſchech družinow rowowych
pomníkow po ſprawných a tunich placzisnach.

C. Santo Passo naředník

Ludwig Tiedler

porucža ſwój ſklad hotowych rowowych kamjenjow
ſ marmora, ſornowza, ſhenita a pěſkowza pschi po-
trjebe dobročivemu wobfedžbowanju.
Ponowjenja ſo derje a tunjo wobstaraja.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſahadženje khumſchtih ſubow a plombirowanjow
po najnowſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Še rěčjam wſchednje dopoldnja a popołdnju wot 8 haſz do 5 hodžin. Khudym darmo.

Möble

k wuhotowanju njewjestow, jačo: kh-
mory, koža, ſofy, ſtolzy, blida pod ru-
kowanjom po jara tunich placzisnach
porucža

W. Hübner, tycerſki miſchtr
w Budyschinje, pod bôrklinom 4/261.

Schwajcarſte pille,
35 ſchuf po 1 mt.,
anilinowe barby,
10 ſchuf po 25 np., k ſamobarbjenju drasty,
klaninow, wołny a platu, njejedoſte,
jejowe barby
po 5 np., 10 ſchuf po 25 np., njejedoſte,
porucža
měščanska haptyleka
w Budyschinje na hlownym torhochęzu.

Sporuſhčk,

punt haſz do 1 mt., kaž tež derje ſuſchene
jechiberny
kujuje
měščanska haptyleka w Budyschinje
na hlownym torhochęzu 141.

Schokoladu psche hlistwie

(wurmchocolade)
w taſticžkach po 25 np. a w małych plazkach
porucža jara lóhko k nutsbranju
měščanska haptyleka
141 na hlownym torhochęzu něko čižlo 6.

Dickowa konzeſionirovana daloko wuwołana

ſpodžiwnje hojaſa žalba,
kotraž je ſo najbóle kóždy ras jako dobra
wopokaſala, porucža ſo w žerdlaſ po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowſkeje haptyleki.

Knihi

ſa rataſke knihiwjedženje
w bohatym wubjerku porucža tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatzej hasy 6.

Bižne knihy

po prijodkpižanju
porucža jara tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatzej hasy 6.

Čaſzniki

pschedawanie a porjedženje.
Tunje placzisny.

Jarolim Trepera

ſ napshecža theatra.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so koždu sobotu.
—Štwórlétna předplata we wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu
i mk. 15 np. — Kóžde
číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
rynčka 10 np. a maja so
najpozdišo štwórtk hač
do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císc Smoler jec knihićisćeńje w maćińym domje w Budyšinje.

Číslo 9.

Sobotu 4. měrca 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske řežorſtvo. Trónska rěč, s kotrejž je kral Albert 1. měrza ſakſki ſejm wobſanknył, móžesche s khwalobným pschipoſnaćom na džela, wot ſejma ſa cjaž jeho poředzenjom dokonjane, połasacž. Naſcha ſatka je jenicžti kraj w němſkim řežorſtvi, w kotrejž běſche móžno dawſke czejkoty ponížicž a polóžicž. W pořednich poředzenjach ſu ſo we woběmaj komoromaj wſchelake bôle a mjenje wažne namjetu dowujednaše. Bjes nimi namakamy tež tón, ſo ma ſo wot ſbytka, w lětomaj 1880 a 1881 s dothodow wulutowanego, 6,360,502 mk. 41 np. na boř połozicž, bjes tym ſo ho pódla tež krajný dołk po poředzenym porędze wo někotre millijony lětnje wotpłaczju. To je ſjawné dopofaſmo dobreho hospodařstwa tuhwiſneho finanzeho miniftra ſ Konneritzha. Wobſanknenju druheje komory, ſo ſmiedža ſo wróble ſwojeje ſnateje ſchłodnoſeže dla w ſymje a ſcěče tſelecz, je někto tež přenja komora pschihloſowała. Tele poředzenje ptaczeho ſakitanſkeho ſalonja pač ſo nima hinač ſroſymicž, hacž ſo je jenož temu dovolene, wróble ſi tſelbu moricž, kotrejž je wot wychnoſeže ſi temu woſebje prawo doſtał. Kónzowanje a wubéranje mlodych wróblow a ſaniczenje jich hnědow wostanje pač kaž hacž dotal ſakasane, a je na to wot wychnoſeže kruće khostanje ſtajene. Wróny, rapaki a ſawki je přenja komora hſchcze miłosćziwje ſe ſmjerču pschepuſchcziſta. Duž móža ſo dale ſvobodneho žiwjenja wjeſelicž, ſchtož wſchaf bých u jím tež ſapóſlanzy druheje komory popſcheli, hdjž njebhých u tele rubježne ptaki wužitnym ſpěwanskim ptacžlam jeſka a mlođe ſaniczałe a furwoty a mlođe ſajazy kónzowale. — Namjet ſa poſlanza Günthera, ſo by ſo komora wupraſila, ſo chze ſo w naſupanju tobakoweho monopola ſwojeho prawa wſdacž, Janeho pschihloſowanja njedosta. Pschicžny, kotrej ſo pschecžiwo ſwobodnemu wuprajenju ſejma w tobakowym praschenju pschiniebých, běchu ſlabe a lohko powalne. Wo tobakowym monopole drje žadyn jenotsliwy ſejm wobſanknyž njemóže, tola ſwojemu knježerſtwu poſtiwy pschi wothloſowanju w ſwiaſtowej radze dawacž a knježerſtu žadanja luda ſdželicž, to je njepowalne prawo kóždeho ſejma.

W pruskim ſejmje ſo ſapóſlanzy jenotsliwych stron ſi wótrymi ſužazmi ſłowami pschimaja. Koſnjemdrjenosež je wſchitliki ſajaka, a tač jere a hrube rěče, kaž na tutym ſejmje, ſu ſo lědma hdj prjedy trjebale. Naujwjetſhi ropot běſche pschi ſidowſkej debacze. Knjež dwórkſki předař Stöcker mějſeſhe wo ſidowſkim praschenju, kotrej dla bjeſmerneje njehańbicžiwoſeže někotrych ſidowſkich ſapóſlanzow wotmjeſkycž nochze, wubjernu rěč. Bjes druhim wón praji: „Fidowſke nowiny cjerja njehańbicžiwoſež pschecžiwo kſchecžijskej wěrje tač daloko, ſo ſamo duchovne konferenzu ſo jich njepſhistojnych nadpadow wobaracž njemóža.“ Tač je „Barlinski dženit“ duchownych evangelskeje wotrjeſneje synody „rubježny prak“

a „hady“ mjenoval a ſidowſki pschedzyda běrlinskeje měſchczanskeje rady je duchownych ſe ſmijizami pschirunat. My býchmy žanhých wocži njemeli, hdjž býchmy rozmnoženje a nabývanje ſidowſta bjes nami njephymyli. Do naſchich wychschich ſchulow ſu ſo ſidža tač ſacžiſhczeli, ſo budže cježko móžno naſchim ſchulam kſchecžijski napohlad ſdžeržecž a wulhowacž. Loni jutry wopſchecžiſtu jedyn gynnasi 5 ſidowſzy abiturientojo a jenož jedyn kſchecžijski. Kunje tač naſtrózaze je dobywanje ſidowſta do juſtizy. Wſcho to naſ ſi temu nufuje, ſo býchmy wocži wotewrjene měli a naſhemu ludej pschivoſali: Stej twerdże na ſwojim měſcze! Židowſto, jenož ſidowſke naſlady ſa placzaze mějo, nochze jenož ſi měrom a ſi poſojom ſwoje žiwjenje wuziwačz: wone chze knježicž. Wone chze kſchecžijski ſjawný duch podežiſhczecž a na jeho město ſidowſke waſchnja a wěru ſtajicž. Pschede wſchém je nufne, ſo ſidowſkich wucžerjow ſi ludowych kſchecžijskich ſchulow wupolaſamy. Židži njemóža kſchecžijske džecži, kaž ſo ſluſha, wucžicž a wotczechnyč. To ſamo ma ſo tež na wychschich ſchulach a univerſitac̄ ſtacž. Woſebje ma ſo tež ſarjadniſtvo psched ſidowſkim wſlimow wobarnowacž. Straſhne je, hdjž ſtaj w malym měſtačku ſudnik a rěčník ſidaj. Hdje dyrbí kſchecžijski měſchczan pschi naſtajenju testamenta atd. člowieka wſacž, ſi kotremuž ma połnu doveru? My nochzem na ſidow ſchecžuwačz, ale jenož naujwjetſhu ſtraſhnoſež wot naſcheho luda wotwobrocžicž; w ſjawnym žiwjenju a w nowinach ſidowſto do teho ſtejnichceža naſad cžiſhnyč, kotrej jemu pschisteti, a naſhe ludowe žiwjenje wot ſidowſkeho jeda wucžiſhczicž.

Awſtrija. Awſtriske knježerſtvo ſo prózuje, ſo by tač možno powěſzow ſi wojovnichceža w Božniji do ludzi pučz namakalo. Nowinstim dopišowarjam njeje niž jenož pschistup w krajinach ſběžka, ale tež w bližszych měſtach ſi njemu ſakasany a nowiny dyrbja ſo ſi hubjenymi na wěroſež czaſto njepodobnimi offizialnymi (wot knježerſtwa wudatym) powieszemi ſpolojicž. Po tutych powieszach ſudžo džeja awſtriske wěžy jara derje. Psched někotrymi dnjami je ſo ſe ſtron awſtriskeho wójſka přeni wjetſhi nadpad na ſběžkarjow w Sagorje cžiniš, hdjež buchu woni ſe ſchtrjoch bukov na dobo pschimani. Byrujež ſo ſběžkarjo, kaž běſche wotpohladane, njemóžachu wobſtupicž a ſajecž, dha je tola to hžom wulki dobytſ, ſo buchu woni poraženi a ſe Sagorje, tu teje ſkalneje khowanki, wucžerjeni. Je-li ſo awſtriske wójſko tač dale poſtupuje, je lohko móžno, ſo ſo podežiſhnenje ſběžka ſa ſchtrjci abo ſchecži nježel dokonja. — Wſhy Drahowaz a Ledeneze, kotrejž běſchtaj ſo wot awſtriskich wojaſow wobħadžilej, ſtaj wot wobħdlerjow wopuſhczenej hač na jeneho muža, kotrehož ſu ſhējorſzy ſajeli a pola kotrehož ſu tež wójnsku kaſu ſběžkarjow namakali. Wón drje wobſtajnje wobkručzue, ſo pjenjetu jemu ſluſheja, tol a jemu to nočzedža wěrjež, dokež we wójnskim cjaſu ſi cježka

niektó 9000 schéšnaków w swoim domu siedzibie leżo wostají. — 27. februara su sbéžkarjo wjež Kamjenu Bordu pola Stolza nadpanhli a wulke stado skotu sbobu wsali. Na drugi džen pschewejdzechu sbéžkarjo Turkam ich skót nasad, tola tón wot kschescijsnow ſebi ſkowachu. Jako ho wojažy ſa nimi puſtejichu, czeſnichu woni do hor. — S Kriwoſchije ſo niežo noweho njepische. Stajnje deſcežik pada a poſklednje dny je po wschej Dalmaziskej bora (wihor) ſakhadžala. Kriwoſchenjo awstriſkih wojakow pschezo ſ nowej wójskej leſczi ſlepja a jim wojowanje wobcežuju. Tak woni ſlomjane popy na hory ſtajachu, a wojažy, wérjo, ſo ſu to ſbéžkarjo, ſo pilnje do nich měrjaču. Dokelž pak ſo jara porédko takki thadla powali, ſo ſlomjne ſ pomozu dalokowida (fernrohr) leſeže dohlađachu a ſ ſčelenjom pschecatihu. Khežorſzy ſu ſpóſnali, ſo ſbéžkarjo ſ třebami po nowych ſystemach wobkhadzeč niewiedza, ſo pak ſe starymi ſtamtami jara derje trzechja. S nowymi ſtambami woni často psche wyžoko třeleja a ſo wopak měrja. — Wot 1. měrza ma kheſej, kotryž psches awstriſke mjesy dže, wyžoke zlo plácicž. So by ſo njedostatk, ſa pschichodne lěto na 45 millijonow wobſičenj, wotſtronil, je kniejerſtwo dohodne zlo na wschelaku živnoſcěniſku potrjebu a industrialne wudželki namjetowało, wobſebje pak zlo na žito, petrolej a kheſej do wahí pada. So pak by kniejerſtwo počny wuzitk wot zla mělo, je ſebi woni ſe wschém kheſatkom na khežorſtwej radze ſakon wunuhowało, po kotrymž zlo na kheſej hizom 1. měrza ſastupi. Pschecizivo taſtej naprawje ſo niežo prajicž njehodži. Kheſejowi wikowarjo ſpatachu, jako wo nowym zlu někto ſacjuchu, kheſtſje hisheče wulke hromady kheſeja do kraja doſtač, kotrež bychu hakle po ſastupje noweho zla pschedali a ſ tym na kheſty ſtatneje kaſhy rjany dobytk do ſwojeje kapky tylli.

Ružovska. Němſke nowin ſa generalom Skobelewom we wschém ſutach ſlědža — tola něhdžje jeho namałacž njemóža. Duž je ſo jich rošnjemdrjenosć a hněw pschecizivo njemu pomału lehnył, ſa to pak je ſo cžim wótrich ſaſo ſchęzuwanje na ministra Ignatěwa poſběhnylo. Prěni naſtorf k temu je jery naſtarok Bismarckých nowin „Nord. Allgem. Zeitg.“ dał, w kotrymž ſo Ignatěw jako kažer europiſkeho měra mjenuje a ſo jemu porokuje, ſo je Skobeleweji poručnoſć dał, ſo by w Parisu ſwoje wójnske rěče do ſwěta puſtejil. Druhe nowin ſu hizom nětko dobre je nadžije, ſo ruſki khežor Ignatěwa bórsh ſ ministerſtwa wusankuje. Tola wschém taſkim powjesciam ſo wericž njemóž. Němſke nowiny ſu hizom wospjet pschecizivo Ignatěwej na wójnu czaňyle, tola ženje jeho k padu pschinjeſke njemóž. Tež Skobelewevo řeče po ſdacžu tak wažne njemóž, ſo bychu dyrbjale Ignatěwa poraſyč. Ruſki khežor wschak je pschewnědženj, ſo nictio po zlyje Ruſkej lud a kraj tak derje njeſnaje kaž Ignatěw a ſo je jenož jemu možno, Ružovsku ſe ſahubjenja wutorhnyč. — Na žadanje jendželskeho kniejerſtwo ſu wschelazy jendželszy konſulojo w połodniſkej Ruſkej wobhōnenja wo konſhim pschecizēhanju ſidow w Ruſkej czinili. Pschede wschěmi je roſprawa konſula Wagstaffa ſ Nikolajewa ſajimawa, w kotrež rěka: „Židža ſu hlowni ſpiritujovi wikowarjo, woni maja palenzowe pschedawarjenje a džerža kurwařke kheže, czinja pschekowarja, wupožčowarja a ſchowarja; woni dale ſa kniejerſtwo wſchu potrjebu wobstaraja a wuklukaja ſ pomozu njeſprawnych ſtaſtojnikiow ſtatej kóžde lěto wjele millijonow. Žich jebařke a pakostniſke ſaſhneje pschi tym kóždeho kaſhy, kotryž ſ nimi we wobkhadze w hromadu pschindže. Pódlia teho maja woni bjes ſobu ſwiaſt, psches kotryž ſo ſ jich religiju jich wikowanje podpjera. Na pschiklad: ſu-li něhdžje někajše žně na pschenajecze, ložuja bjes

ſobu židowſzy ſupry; kotryž ſ nich nětko lóž czechnje, ma jenož prawo na ſadženje a tež potom wěz, ſa kotrež ſteji, doſtanje. Dawajuſi ſo něhdžje kniejerſke ležomnoſće na pschenajecze, dobuđe kóždy ras ſid wſchadženju. Tón nětko ležomnoſće buram ſa jara wýſkou plácisnu dale pschenaja. Jeſli pak je ſam wobdžela, ſawostaja je, hdyž je ſo wotnajerſki čaſ ſinyl, w ſanjerodženjach wobſtejnosczech. Sa ſchowarja jeho wſchadže derje ſnaja. Wobdži ras ſidowſki rekruta někotre ruble pjenjes, dha može ſo tež ſ wětſoczu prajicž, ſo budže ſa krótki čaſ pjenježny wupožčowar w ſwojim regimencze a to wot bubnarja hacž horje k wyschkej. Panjeſli bur do ſidowſkih rukow, potom je ſawěcze ſhubjeny. Kubler ſomału ſwoje zyłe kublo pschecadžuje a je potom psches někajſku ſidowſku jebanku ſhubi. Na taſte ſaſhneje je wulki džel ležomnoſćow w połodniſkej Ruſkej do ſidowſkih rukow pschescho. Židži ſami rolu mało wobdžela, tola woni wuzitk zufego džela žněja a ſo wohohacža, bjes tym ſo bur psches bole a bole wobhodža. Židža ſo pschirunaja ſ njeradom, na roſtlinje ſedžazym, kotraž nima tak wjele možy, ſo by jón wotſchafla a psches to ſomału hinje.

— Wufžudženje pschecizivo nihilistam, kotrež ſo po Trigonji, hlownym ſtostniſku bjes nimi, Trigonjow prozež mijenuje, buchu džefacze ſo wobſkorženi k ſmjerči, cži druhý jednačo pak k khostačnemu dželu w ſibirskej podkopłach wufžudženi. Tež tutón prozež je dopokaſał, ſo ſu ſamopaschi ſtaſtojnizy najwiažy ludži do ſehma nihilistow czerili. Duž njech ministrej Ignatěwej jeho njepſcheczeljo jeho ſidam njepſcheczelnu polititu a pothilnoſć ſ wójne ſ wjetſchim abo mjeniſchim prawom porokuja, ta wulki ſaſkuzba wo Ružowſku ſo jemu ſarjez njemóž, ſo je wón ſkaženoſć a poſupnoſć bjes ſtaſtojnikiow wutupicž ſapocžak a prawa ſtaſtojnikiow wobmjeſowaſ, ſo tym pak ſicžbu nihilistow pomjeniſhil a jim nabycze nowych možow wotřenyl.

Wufžudženia.

Khostanska komora. 21lětny wotrocž M. Mechla ſ Věſkež ſo pakofeženja wostajicž njemóž. Lědma bě jaſtwo dwě njedželi wopuſtejil, jako ſo 22. januara w ſtaſtaw raziji na winizy w Budyschinje ſ nowa k paduchoſtu nawabicz da a ſ jeneje komory wschelaku draſtu kranj. Tele prěni wospjetne paduchoſtu jemu ſchtyri měſazay jaſtwo pschinjeſy. — Wotrocž E. H. Bjær ſ Wuriz, kotryž bě hizom druhi ras paduchoſtu dla w jaſtwoje pobyl, njemóžesche, jako bě ſwój čaſ wotſchadžał, žaneho džela namałacž. Duž ſo wón ſaſo na pakofeženje poſloži, pschi cžimž wobſebje ſwoju ſedžbliwoſć na wutubjenje czeledžnych komorow wobrocži. Tak ſo wón pola kublerja Wicžaſa w Pschishezach, Biesolda w Chelanach, Gudy w Hornjej Hórzy a do Karačez měſchczanskeho kubla dobywasche a tamniſkej czeledži wjele draſty a pjenjes kranj. Dokelž běſche ſo wón pschi tym čaſto ſ gwałtom do komorow nutſlamak, bu wón czejkho paduchoſtu dla k dwěmaj ſtominaj ſchecžim měſazam jaſtwo wufžudženy.

Powołanske poſeždenje II. khostanskeje komory. Pschi nowym pschepytanju ſo khostanje czeble ſana Zalby, kotryž bě pječza ſwojeju pschichodneju ſtaſtawu ſtrudowak a biſ, wot měžaza jaſtwo na třinjedželske jaſtwo ponizi, dokelž ſo jemu dopokaſacž njemóžesche, ſo je wón ſe ſwojim pschichodnym nanom tak ſurovje ſakhadžał, kaž běſhu jemu to w ſkóřbje pschipíſali.

Hauptman Wiedeburg.

(Stončenje.)

Mjes tym w dalokoſeži plova, molhojta ſmuha ſ morja wuſtupowac̄ pocžinaſche. Běſche to kraj, bě to brjoh wumóženja. Na lódzi rucze wulki bělý rub wupſchestrjechu, kotryž ſo we wěſti ſmahoſasche, ſo býchu tak ſnamjo dali a pomoz pſchiwabili. A Wiedeburg wojałow proschetsche, ſo tola njebychu ſ plumpanjom ſaſtali, dokež brjoh njeje wjazy daloki, a ſmědža ſo po taſtim nadžec̄, ſo jich Boža ſmiňoſez, hdyž tež je nuſa hižom najwyschſcha, tež ſ tuteje nuſy wumóže. Stara lódzi běſche drje husto doſež w strasche, jako by do někajke ſtały ſtořežic̄ dyrbjaſa, tola žołmy ju lózdy ras něſak nimo ſwjedžechu. Ale czi, kiz běchu na lódzi, tola ſtajne tſhepjetachu w strachu, ſo ſo wſchaf lódzi ſlonežnje na jenej ſtale roſraſy a ſo ſ nimi podnuri. Duž jim wutroba ſ nowa ſpadowaſche a bojoſez pſchibjerac̄. So by paſ jich duſche po troſhtowaſ, Wiedeburg ſnaty kherluſch: „Schtož cžini Boh, wſcho dobre je“ ſanjeſe.

Wojazy, tak wjele hacž jich tónle kherluſch ſnaſeſche, wſchitzы ſ nutrnoſežu ſhobu ſpěwachu. Troſcht jim mjes tym do wutroby ſtupaſche a nowa nadžija ſiwijenja jich ſapſchija.

A hlaſ! žołmy lódzi ſbožomnje pſches ſtały pſchenjeſeſchu a wona ſo ſ brjohej dale a bôle bližeſche. Wiedeburg a jeho ludžo drje to njevidžachu, pſchetož tolſta kurjawa bě ſo na morjo roſpſchestrjela, tak ſo woni doſko njevidžachu, hacž ſo ſ brjohej bliža abo ſo ſaſo bôle do morja wjefu.

Skonežnje ſo kurjawa ſhubjowac̄ počza, ſlonežko dobywaſche a ludžo, kotiž pſchi morju bydlachu, lódzi wuhladachu, ſ dobow paſ tež ſpoſnachu, ſo je najwjetſhi cžaſ, jej pomhac̄. Woni teho dla někotre čołmy na morjo puſczejchu a ſ nimi ſ lódzi pſchiwjeſeſchu. Doſko tež njeſtrajeſche a dwaj čołmaj tych, kiz běchu ſ lózde do njeje ſtuſili, ſbožomnje ſ brjohej pſchiwjeſeſchtaj. A ſa nimaj ſo to tež druhim čołmam derje rabži, a na brjohu wſchitzы, kiz běchu nětka ſ doſheho ſtracha wumóženi, jědž a piče doſtachu, kotrež běchu jim woſylerjo ſupu pſchinjeſli, ſo býchu jich po doſkim trabanju woſchewili. — Lódzi paſ ſo potom, jako běchu wſchech ſ njeje wotwoſyli, na ból ſlehn̄ a bórſy do hľubiny morja podnuri.

Kupa paſ, hdyž ſo to ſta, reka Rhei, kotraž na nauječornej ſtronje Franzowſkeje w atlantskim morju leži. Wſchitzы tamniſchi woſylerjo ſo prôzowachu tych, kotryž běchu pſched ſmijercžu wuhlowali, tež najluboſniſho woſhladac̄ a pytač. Komendant tamniſcheje maleje tak ujenowanije ſwiatomarcinſkeje twjerdiſny pſchilaſa ſwojim wojałam, ſo býchu tym zuſnikam jenu kaſernu wotſtupili. To ſo ſta, a won ſam Wiedeburga do ſwojeho domu wſa a jemu tam wſchu móžnu čeſež a luboſež wopokaſowaſche. Khorých najpſchecželnjic̄ hladachu, tak ſo běchu czi po krótkim čaſu ſaſo ſtrowi. A hacž runje Wiedeburg widjeſche, ſo jum na niežim njeobračhuje, dha ſo won tola wo dnjo a w nožy ſwérū wo nich starasche.

Jako běchu wojaſy ſlonežnje wſchitzы ſaſo zyle ſtrowi a čerſtwi, won ſ nimi do Božeho domu džeſche, kotryž běchu měſtečenjo teho dla najrjeñſho wupſchili. Tam Wiedeburg ſe ſwojimi wojałami Bohu miłosćiwiemu ſenjeſej někotre kwalbne a džatne kherluſche wuſpěwa a potom jadriwu rěč džeſeſche na podložku ſłówow ſwiatohu piſma: „Wolaſ ſo ſe mni w čaſu teje nuſy, dha chzu ja cže wumóz, a ty dyrbis̄ mje kwalic̄.“ Wojazy běchu tak hručzi, ſo ſo jum ſylsy ronjachu, a Franzowſojo, hacž runje žaneho ſłówec̄ka njeſumjac̄u, tola wutrobnje ſobucžuc̄e woſokafachu.

Po někotrym čaſu jena jendželska lódzi pſchiwjeſe, ſo by Wiedeburga a jeho wojałow ſ teje ſupu do Jendželskeje pſchiwjeſla. Woſylerjo jich hacž ſ morju pſchewodžachu a jim ſbožomne domoj-wróčenje pſchejachu. Komendant paſ ſwojemu wojsku pſchilaſa, ſo by ſo na brjohu w parady uniforme poſtajilo, pſchetož won ſchysche zuſnikam na tajke waſchnje woſebnu čeſež wopokaſac̄. Wiedeburg ſo jemu ſa to wutrobnje džatowasche a wysche tež měſtečanam ſa wſchu čeſež a luboſež, jemu a jeho ludžom wopokaſanu, najhorzyschi džak wupraji. Komendant a jeho ludžo němſkich wojałow ſ wojeſkej hudžbu a ſe ſmahoſazym i khorhoyemi hacž ſ jich lózdi dowjeđeſchu. A jaſo ſo czi hižom po morju wjeſechu, dha tamni na mörſkim brjohu pſchego hſchče ſ rubiſhklami ſa nimi machachu.

Wiedeburgowi wojaſy njeſju wěſeſe ſwoje ſiwe dny na to ſabylí, ſhoto ſu Boh ſubý ſenjeſ a dobri woſylerjo na franzowſkej ſupje Rhei nad nimi cžinili. Wutrobny džak paſ woni tež ſtajne ſ ſwojemu ſwérnemu a dobrociwiemu hauptmanej ſacžuwaſchu, a to bě ſebi won tež w połnej měrje ſaſkujiſ. Won je po tamnym ſłówje ſlutkowaſ, kotrež reka: „Ty dyrbis̄ Boha ſwojego ſenjeſa ſubowac̄ ſ zylej ſwojej wutrobu, ſ zylek ſwojej duschu a ſ zylej ſwojej myſlu. To je přenja a najwjetſha kaſni. Ta druha je paſ tej runa: Ty dyrbis̄ ſwojego bližſeſeho ſubowac̄, jaſo ſam ſo!“

Teho dla čhremy tež my Wiedeburgowe mjeno w čeſeži džerjeſe. Nam wſchitkim paſ, kiz tole powjedanc̄ko cžitamy, njech naſch ſbóžník ſ temu pomha, ſo býchmy wſchědne pſchibjerali niž jeno w luboſeži ſ Bohu, ale tež w luboſeži ſ naſchim bližſhim.

W—a.

Ze Serbow.

S Budyschina. Kaž w Němzach, tak tež ſo ſ nowiſcheho čaſa po Sſerbach pſchi zyrkwiach a ſchulach, tu a tam tež w towarſtwaſ, ludowé knihownje abo knihownje ſa lud ſaložowac̄ pöcznu. A to je jara kwalbna, dokež jara wuzitna wěz. To tež naſche kniežerſtwo pſches to pſchipoſnawa, ſo ſaſoženju, pſchispojenju a ſdžerženju taſkich knihownjow pjenježne podpjery dawa. Pſchi wobſtaranju knihow ſo na to hlaſa, ſo býchu popularne, ludej pſchisprawne byſe, tajke, kotrež po ſwojim wopſchijecžu nje-pſchekrocža ſhodžení ſdželanoſcze tych, kotiž dyrbja je cžitač. A to je prawje, to ſo ſamo roſyml. Kunje tak paſ ſo po mojim ſaſcu ſamo roſyml, ſo ſo pſchi wuſwolenju knihi tež na ludowu rěč džiwa, t. j. na jeho macerſku rěč, tak ſo ſo Franzowſy franzowſke, Němzej němſke, Sſerbej ſerbſke knihi podawaju. (So ſmě Sſerbi pödla tež němſke knihi cžitac̄, ſo ſamo roſyml.) Schto paſ pola naſ ſi město teho Bohu žel cžasto hſchče namaſkam? Ludowé knihownje zyle ſerbſkich woſadow tu mało, tam ſ zyla žanyh ſerbſkich knihi njevoſbedža. Wjele ſtoržbow je tole naſtupajſy ſ naſchimaj wuſhomaj pſchischiſlo. Wóny halle ſo někotiſi Sſerbi, w kotryž woſadze ſtej $\frac{2}{3}$ Sſerbow a $\frac{1}{3}$ Němzow, woſcežowac̄, ſo ſu tam w ludowej knihowni ledy někaje 2—3 ſerbſkich knihi. Ow, čhyli ſo tola czi, kotrymž je ſarjadowanje ludowych knihownjow pſchepodate, čhyli ſo woſebnje naſchii k. dučhowni a wučerjo wo to ſtarac̄, ſo býchu jich ludowé knihownje tež knihownje ſa lud byſe! ſerbſkich knihi, kotrež ſo do taſkich knihownjow hodža, je nadoſcž. A hdyž ſu pjenježne ſredki rěčle, tam naſch Macica Serbska rady ſwoju ſmilnu ruku wotewri a taſkich knihownjam knihi, kotrež ma na ſkadze, tu ſiſho, haj, hdyž je nuſa, drje tež darmo wotpuſczej. Knihown-

nje, kij wo to rodja, měle ho se swojej naležnoſćju na piſma - wjedžerja Maćicy Serbskeje, t. dra. Mucku, wobročicę. Jego adreſa je: Herrn Dr. Mücke, Bauzen, Taucherstraße 5. Boh daj, so by tole ſłowo „hlóß wołazeho w puſčinie“ njewostało!

J. B. Š.

— Wuſla je „Lužica“ číslo 3 (měrc 1882). Woprijeće: Serbski woſcojski kraj. Delnjołužska pšeń wot Dr. Sauerweina. — Pětrohród-Jekaterinosław-Drječin. Napisal E. Holan. Skónčenje. — Wobrazy ze Słowjanstwa. I. Na słowakſkim „ſalašu“. Skónčenje. — Suum cuique! Spisal Dr. M. R. w Kl. — Wuseše. Delnjołuž. pšeń wot M. Kósyka. — Naležnosće towařtſtwa. — Serbski rozhlad. — Druzy wo Serbach. — Słowjanska khrónika. Podawa M. Hórník. — Zapis kwitowanow a darow. — Dnjownica na měsac měrc. — Listarnja. — Nawěſtnik.

S Hownjowa. Wutoru 28. februara pschipoſdnju w 1 hodzince wudhri we Wawerez ſahrodnej žiwnoſći woheń, kotrejž domske, bróžen, kruvačnu a kólnu do prócha a popjeſla pschewbrocji. Woheń je pječa psches wobſchłodženy wuhén nastal.

S Huski. W tudomnym knježim parku ſu pónđelu 27. februara ſahrodniskeho dželacjerja K. M. Gártnera ſ Maleje Huski ſ roſrěnjenymi žilami mormeho namakali. Czeźke myſle ſu pječa jeho ſ Samomordařtu powabile. ſ Samomordař je 39 lét starý a ſawostaji žonu a džeczi.

S Njeſdaſchez. Niž jenož ſpěwanje a ſifolenje ſchlowroncžtow a ſchłoržow, tež kcežejaze ſchtomy chzedža naſ ſchewwedežicž, ſo je ſo rjane naſečzo ſapoczało. Na naſchim knježim dworje wiſchnjowe, ſlowkowe a apríkofowe ſchtomy člówſke wóczko ſ najfražniſkim kceženjom ſwjeſteluju. Nětore kcežejaze haložki ſu ſo do wudawańje „Serbské Nowiny“ wotedale a móža ſo tam wot kózdeho wobhlaſacž.

S Laſhowa. Byrnjež bě ſebi ſaręčjanske ſerbſke towařtſtvo njeđelu 26. februara t. l. pódla wjehelohry „Rak Petr lekar“ tež czeźko wuwjedomnu wjehelohru „Telegram“ ſ džiwadkowemu pschedſtajenju wubrako, dha je ſo tola hrajerjam radžilo, ſebi tež ſi tutym kruhom ſpoſoſnoſć ſchipoſklučharjow dobyč. S woſebitej khalbu dyrbimy na pschedſtajerzy „Marki“ a „Hany“ ſpomniež. Jeju žiwe a wuraſne hracže naſlěpski ſacžiſtce cžinjeſte a poſchitkomne ſpodobanje na hré wulžy poſběhny. Mužſke rôle ſo hjes wuwjedacža derje wuwjedžechu. Po džiwadle ſpěwanſke wotdželenje pod naſjedowanjom knjeſa Wanaka pschitomnyh ſ pschednoſchowanijom rjanych ſerbſkich ſpěwov ſabawjeſte.

M. S Tumiz. ſsredu 1. měrza wjeczor w 7 hodzinach wudhri tu pola maleho ſahrodnika Bergarja woheń a roſſcheri ſo ſa krótki čjaž tač, ſo ſuſodne wobhdenja ſchyrjoch druhich wobſedžerjow ſapopadže a je na cžiſte ſnicži. Pola Bergarja je ſo ſwinjo, koſa a něchtio pjerinu ſobu ſpalito. Hewak ſhubichu psches ſtrastný woheń dom a ſkoro zyke wobſedženſtwo małosahrodnikaj H. Winkler a Handrik, a khežnikojo Fichta, Rak (Krebs) a wudowa Thurnowa.

S Lubija. Žadlawy njeſkutk je naſche město do njemera ſtajit. Tudomny ſchuhejſki inspektor Fröhlich je 28. februara poſpoldnju ſebi a ſwojej žonje, ſ kotrejž bě w ſbožownym mandželſtwje žiwy, kaž tež ſwojemu dwělētnemu džecžu ſ jědom žankaliom ſawdal. Kaž ſo powjeda, je ſudniſte pschepytanie, kotrej na njeho dla jeneho pschepytjenja, w přjedawſkim čjaſu wot njeho wobenženeho, čzakasche, jeho ſ Samomordařtu powabilo. Hacž je wón to w pschesjenioſći ſe ſwojej žonu cžinił, njeje hiſčče wěſte, twa wſchelake wobſtejnoscje ſa to ſwědža.

Mnohim ſerbſkim ratarjam,

kotsiž w dezembru 1881 na pōſceže ſo na ratarſti čjaſhopiš „Serbski Hoſpodař“ pschedpſacžicž chyžch, njeje ſo Bohu žel radžilo, ſo byžhu požadane nowinu dostali. ſeſmy ſo teho dla na pōſceže w Budyschinje dopraſchowali, na cžim to wiſhy, ſo ſu ſo ſerbſky burjo pschi ſkaſanju „S. Hoſp.“ wotpoſasali a ſi wotmoſwjenju dostali:

1) Nětore pōſte expedizije njevětču roſtaſh prawje ſroſemile, kij ſo jim naſtupajo wobčehnjenje „S. Hoſp.“ dalekého a ſu ſi tým wěz ſchłodowale. Jim je wot nětka psches dopiš pod 23. II. 82. kruče porucžene, ſo ſo lepje w ſapiſku nowinow roſhlaſduja a wſchém „S. Hoſp.“ wudawaja, kotsiž wo nim rodža;

2) Mnosiſ ſhoſpadoř ſu přjedy „Serbske Nowiny“ ſebi ſkaſali, a poſdžiſho ſebi „S. Hoſp.“ pschikupicž chyžli. To ſo njehoždi, ale dyrbí ſo woboje na dobo ſkaſacž, tač, ſo ſo pōſnym ſaſtojnifikam praji: Ich bestelle „Serbske Nowiny“ mit Beileage „Serbski Hoſpodař“.

Wobžarujemy ſi zykeje wutroby, ſo tač mnohim ratarjam w Małym Žiczeńku, we Wulſkih Šdžarach a Wojerezaſh, kij chyžch dobru wěz podpjeracž, ſo tajki ſadžewk cžinjeſte a proſhym, ſerbſky burja nočyžli nam to ſa ſlo měž. Wſchak hodži ſo nětka w 2. kuartalu ſchłoda wurunacž, a kaž daloko cžiſta doſzahaja, chyžmy tým, kij nětka pschitupja, rady dotal wudate wobſtaracž.

Proſhym wobſebje ſſerbow na evangelskej stronje, hdyž je lětža ſkerje mjenje čjitarjow, halo loni, hdyž ſo tola „S. Hoſpodař“ nětka dwójgh ſa měſaz wudawa, ſo ſo nadobnje pschi pschedpſacženju ſa 2. ſchtróczlěto wobdželuja. Čjaſhopiš, kaž „S. Hoſp.“ njeſyrbí jenož nětak wobſtacž, ale ſi cžeſeſžu.

Rедакtor a ſkladovař „Serbskeho Hoſpodařa.“

Buſaſh wjſhnoſćje.

§ Na pschedadžowanje ma ſo pschedawacž 6. měrza t. l., dop. w 11 hodzinach we Wagnerez žiwnoſći w Dobruſhi jena kruva, jaſoža, koſa, rólniſki grat a rěble.

P ř i l o p k.

* Jenemu jaſtrowemu nadkedyborjej w Žitawſkim wokrjeſu je lóhka dowěrnoſć khetre pjenježne khostanje pschinjeſla, k kotrejuz jeho ſahudžichu, — dokež bě jemu jedyn jatý ſkoro cžeknýl. Wěz mějeſte ſo tač. Pod nadkedyborjem, kotrejž na wicž w nosy čerpi, ſtejſte ſchephtowanski jatý, kotrejž wudawacže, ſo ſo na ſekowanje derje wutſteji. Psches ſhubuželiwoſć nad khoroseži knjeſa nadkedyborja a wulku ponížnoſć doby ſebi wón jeho poſkne dowěrjenje a ſmědžiſte ſamo žalbu ſa khoru nohu pschihotowacž, kotaž tež hoſoſče něchtio pomjeňſhi. Tola jatý chyžſte ſu wicž na cžiſte wotſtronicž, k cžemuz bě po jeho roſtajenju muſne, ſo ſam nohu ſe žalbu porybowa. Tačo nětka nadkedyborjej ſebi na niežo ſle myſlo ſi wuſlěkanej nohu w kletzy jateho ſedži a na rybowanje čačka — ſkocži na dobo jatý ſi kletki, ſapraſnje durje, ſankuje je ſi wonka a cžeknje psches wotewrjenu kuchy. Nadkedyborjej pač ſo hiſčče radži, jenemu polizistej čjaſha doſež wojſjewicž, ſchto je ſo ſtało. Tutoń ſo hnydom ſa cžekazym poſchecži a jeho tež ſbožownje popadže.

* 20letny ſlužobník w jenym Lipſcjanſkim hoſczenizu běſche ſo do mlodeje holzy, w tym ſamtym hoſczenizu ſlužazeje, ſalubowal, tola pola njeje žaneje poſchihilnoſće njenamaka. To jeho wutrobu tač ſrudži, ſo liſt napíšajo ſo wuſna, ſo chze ſwoju lubu a ſebje

szameho sklonzowac̄ a hnydom po napiżanju ſo t wuwjedženju padv. W tajkim nadpadze je wón njedawno ſwoju ſamſnu mac̄, ſwojego krawneho ſamysla naſtaji. Se ſekeru, wulfim nožom, teſakom a pistoliu wobróneny, twóchny wón — běſche to w nožy 26. februara — t komorje ſwojeſe lubeje. Dokelž běchu durje ſarwjenie, a holza, jako ſo ſmijercz ſalubrowany mloženſ ſurjemi nutz dobywasche, po pomož wołasche a ludzo na ſubu pschibězachu, ſchróbli ſo njesbožowny a třeli ſebi kultu psches hlowu, kotaž jeho czerpjeniu a živjeniu hnydom kónz ſcžini.

* Psched tydženjom wobkhadžesche džiwny khumſhtat we wscheſatich korcžmach w Blawenie, kotaž ſo jako woheň ſapaza hora poſkaſowaſche. Tutón ſekler napjelni ſebi hubu ſ petrolejom, ſapali jón a wubluwasche jón potom ſ huby. Pschi tajkim khumſhtowanju ſo ſta, ſo jenemu hosczej palazy petrolej do woblicza wubluny a jeho ſ tym ſtrachnje wopali, na czož polizist ſeklerja ſobu do jaſtwa rwa.

* Jako ſpodžiwnoſcz, kotaž pač hubjene ſwetlo na nětežiſche pschekupſke wobſtejnoscze ſczele, ſo piſche, ſo bu ſańdžene ſéto jedyn pschekupz w Barlinje 543 raſ ſ eſekuziju nadběhaný. Te ſame běchu t wulkej ſrudobje wericzelow kóždy raſ bjes wuſpěcha.

* W Olbersdorſje w Styrſej je ſo ſańdženy tydženj bjesbóžny wjecjerſki njeſkuſ wobeschoł, kotaž by lohko naſrudniſche ſcžemki mēcz móhl. W thězi tamniſcheho ſudnika bě něchtio woheň ſaložil, a jako džyžchu wobydlerjo plomjenjam wucžeknycz, pokala ſo, ſo běchu wsche durje, wukhody a wołna ſe ſchtrykami ſawiaſane. S wulkej prózu ſo wobydlerjam, kotaž pschi małym we wohnju kónz wsachu, radži, ſ wołnami ſ thěze won wuſtocžic̄. Kheža ſe wschej domiaſej nadobu a wschón ſlot bu wot plomjenjow ſaniczeny.

* Schłodnemu požčowanju w korcžmach ſtupi wuherski lichowniſſi ſakon ſe ſlědowazym postajenjemi napschecžiwo: Dolh ſpirituſhowe picze, w korcžmach podate, ſo niemože wuſtokžic̄, hdyž dolžnik ſwój předawſhi podobny dolh psched doſtaczom picza ſaplacžik njeje. Schtóż tutón ſakon ſ wuſtajenjom wechſla abo na druhé waſchne wobeńdze, ma pjenježne khostanje hac̄ do 200 ſchěſnakow placžic̄. Nascha polizaſka wychnoſcz ſmě podacze ſpirituſhowego picza na požčenje w korcžmach teho runja ſakac̄, a by ſo ſ tym někotry lohki čłowiek psched duchownym a hoſpodaſſim ſahubjenjom wobarnował.

* Grudny podawki je ſo w Verbieſu we Wuherſkej ſtaſ. Jedyn tamniſchi bur, kotaž ma žonu a džecži, czerpi hžom dolhi čžaſ na padawu khorosz a doſtawa psches to druždy wobluđnjaſe nad-

kotaž pschi ręczny runje ſchaty ſimacze, ſ mothku tſi rafy na hlowu praſný a ju tak moril. Macžerny mordat bu hnydom wot polizistow ſajaty. Pschi pscheſklyſhowanju psched ſudníkom je wón zyle bjes bojoſeſe wotmolwiſ, ſo wo mordarſtwje ničo njewé.

* Š Rizzh ſo wo mordarſtim nadpadze na ſeleſniſy piſche, kotremuž mloda bohata knjeni jako wopor pschivaný. Wona ſama w žónſtim ſupeju druheje kotaž ſucžowasche, bu na jěſbje wot jeho njeſnateho njeſhmanika nadpanjena, na hlowje ſ czežlim haſmorom na ſmijercz ranjena, na cziste wurybjena a pola Buget Ville ſ woſa na ſchény cžiſnjena. Tam ju jedyn ſeleſniſki naſladowat nadenidze a ju do ſwojeſe thěžki doſvedze. Lekarjo praja, ſo žanu nadžiju na ſdžerzenje jejneho živjenja nimaja, a dokelž ſo jejne myſle ſažo wróćzile njeſhu, dha wychnoſcz jejne imeno hſchcze njeſnaje, tež wot njehańbičiweho nadpadnika hſchcze žaneho ſleda nimaja.

* Po poſlednim ludliczenju bydli w Petersburgu 40,000 židow. Dokelž je kniežerſtvo ſchłodnoſcz židow ſpoſnało, ma ministerſtvo někajſe waſchne wunamakaz, po kotrejž bydli ſo židža ſ Petersburga a ſ zyla ſ Ruſowskej najlepje wupokaſac̄ hodžili.

Cyrkwiſke powjeſce.

Werowaní:

Pětrowiſka zyrkej: Vojtěch August Schröter, ſorbat a wobydler, i ſelenu Wyrzgaſez ſwidownej Kalichowej.

Miſhalska zyrkej: Vojtěch Wilem Moritz Kuttner, fabrikſki dželacjer w Dobruſchi, i Hanžu Augustu Nowakow w Sajdowje. — Jan Grund, hěžlar w Ženkezach, i Madlenu Frhežez ſ Boszcz.

Krčení:

Pětrowiſka zyrkej: Emma Alina, Jana Augusta Měrczinka, dželacjerja a wobydlerja, dž. — Maria Maritha, Augusta Hantuscha, fabrikſkej dželacjerja a wobydlerja, dž. — Maria Karolina, Ernsta Wylema Taffelta, dželacjerja a wobydlerja, dž.

Miſhalska zyrkej: Kora Gustav Adolf, njeemandž, ſ. na Židowje. — Almalia Klara, Ernsta Leſti, hěžlarja a murjerja we Wulkiu Wielkowje, dž. — August, Bohuſlav ſ Kopacža, wobydlerja a dželacjerja w Nowych Malzezach, ſ. — Martha Hilžbjet, Jana Bohuluba Beyera, wychasneho miſchtra na Židowje, dž. — Klara Flora, Jaroméra Mařa Kempy, korcžmarja w Nowych Bobolzach, dž. — Emma Žedwiga, Kortle Moritzka Mlynka, hěžerja a fabrikſkej dželacjerja na Židowje, dž. — Maria Hana, Jana Jaroméra Augusta Seemannia, fabrikſkej dželacjerja na Židowje, dž. — Hermann Adolf, Kortle Augusta Libšča, ſewra ſ wobydlerja w Dobruſchi, ſ. — Katholiska zyrkej: Jan Michal, Michala Krala, hěžerja pod hrodom, ſ.

Zemrječi:

Džen 17. februara: Jan Hermann, Augusta Motsla, wobydlerja w Czirnozach, ſ. 9 l. 5 m. 4 d. — Hana Johana ſ ſyforiz, njebo Jana Ramſha, bydwoſteho měſtečana a hěžerja, ſawostajena wudowa, 72 l. — Jaromér Hermann, Kortle Augusta Křežnika, hěžerja pod hrodom, ſ., 15 d. — 21. Ernst August, Jana Dubiskeho, dželacjerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Maria Hana, Jana Jaroméra Augusta Seemannia, fabrikſkej dželacjerja na Židowje, dž. — Hermann Adolf, Kortle Augusta Libšča, ſewra ſ wobydlerja w Dobruſchi, ſ. — Jaromér Maz, Petra Pěticha, dželacjerja pod hrodom, ſ. 4 m. 12 d.

Placžisna žitow a produktow w Budyschinje 25. februara 1882.

Žitowý bowos:	Na wikaſ		Na burſy	
2122 mēchow.	wot	hac̄	wot	hac̄
	mf.	np.	mf.	np.
Bičenža 50 kilogr.	11	1	11	91
Rozkla	8	86	9	11
Zečmjeni	7	39	7	97
Worž	7	60	8	—
Hroč	—	—	—	—
Woſa	—	—	—	—
Naps	—	—	—	—
Zahly	14	—	15	—
Hejduſchka	17	50	18	50
Bernh	2	—	2	50
Butra	2	30	2	70
Wicherečna muſka 50ſt.	9	—	17	75
Rzana muſka 50 kilgr.	8	75	13	—
Szyno	3	20	3	60
Szóma 600	29	—	30	50
Proſata 304 ſcht. ſcht.	14	50	27	—

Gumijowe podložki, gumijowe zyzaki,
gumijowe platy, gumijowe roły, ſpěwarske
knihy kóždeje družiny t konfirmaziji porucža

M. Weiser.

Wiché družin ſpěwarských knihow, do
kože a ſomota ſwiaſaných, porucža w bohatym
wubjerku po najtunischi placžiſnach

Gustav Rámsch na bohatej hac̄.

Wichne albumy, kwětski do dopomjen-
ſtich knihow, dopomjeniſke karty ſa konfir-
maziju porucža tunjo w najnowiſchi muſtrach

G. Rámsch na bohatej hac̄.

Czorne ſachemirh,
ſchottiske drastne tkaniny,
módrocžiſhez w nowych muſtrach
pschedawa tunjo

M. Gottwald
na hlownym torhoſcze.

Wolmjane a polwolmjane tykanske pschedženo,

derje džeržaze, we wschech barbach,
pschedawa tunjo **M. Gottwald**
na hlownym torhoſcze.

Nowopjeczeńy pschedženih phleb

ſobotu rano, a

nowe blinzy

njedželu, pschi wotwſacžu 15 ſchtuk proſchu
do předka ſkasac̄, porucžam jako někto
derje ſlodžaze.

Oscar Beyreuther,
pjekarſki miſchtr na ſchulerſkej hac̄ 3.

Dobrowólne pschebadżowanie.

Dżelenja herbstwa dla ma ho po porucznosczi herbow njebo tycerja Gorle Augusta Zimmermannu w Delanach k jeho sawostajenstwu skuscha za khezkarſka žiwnoscž cžisko 13 palnego katastra a fol. 15 leżomnostnych a hypothekich knihow tuteje wby, areal wot 3 hektarow 34,5 arow (= 12 kórzow 13 prutow) wopschijaza, § 81,os dawskimi jenoſczeni napołożena a njedźiwajo dawkom a wobeżejenow, na njej leżazych, wot wjeſnych grychtow na

7125 m.k. — n.p.

taſkirowana,

Szczwórtk 16. měrza 1882, dopoldnja w 12 hodzinach,

na městnie ſamym w Delanach dobrowólne na pschebadżowanie pschedawacž.

Poſkujo na wuwěchki, na tudomnym ſudniſtwie a pola kniſa wjeſnego ſudnika Sandrija Mucžana w Delanach wupowěſnjene, wopisanje leżomnoſcze a pschebadżowanske wuměnjenja wopschijaze, ho na kupjenje ſmyſleni pschedroſchuja, ſo bychu ho na ſpomnjenym dnju w poſtajenej hodzinie w Zimmermanez khezkarſkej žiwnoscži ſechli, k ſadženju ſo ſamolwiſi, ſwoju placzenja-čmanoſcž dopokali a dalsche wotczakali.

Š dobow ſo ſtarinemu naſiedzenju dava, ſo ma ho džen po pschebadżowanſtej termiji, dopoldnja wot 8 hodzin k Zimmermanez ſawostajenstwu skuschaži žiwy a morwy inventar, teho runja w ſawostajenej kheži, ſa hnydom hotowe pjeniſh psches wjeſne grycht w Delanach na pschebadżowanie pschedawacž a ſo je ſapiš ſpomnjenych wězow pola wjeſnego ſudnika w Delanach wupowěſnjeny.

W Budyschinje, 1. měrza 1882.

Kralowſki ſudniſki hamt.
Krusel.

Trbr.

9000 m.k. ſo na dobru hypotheku k ju-
tram požacicž pytaſa. Hdže? je ſhonicz pola
rečnika Stephana na Wylemſkej droſy.

Na pschedan je kheža 41 w Hrodžiſčenju; kheža 4 w Delanach ſe 4 kórzami pola; khezkarſka žiwnoscž 2 w Polpizach § 5 kórz.; psches gmejnſkeho prijódktejerja w Nadzane-
zach jena kheža; ſahrodniska žiwnoscž 31 w Mjeſchizach ſe 14 kórz.; psches agenta Franzia w Budyschinje kubko ſe 70 kórz. ſa 38,000
m.k.; psches A. Steglicha w Bukezach wo-
dowy mlyn § 21 kórzami.

W Rhaſowje pola Małego Wielkowa je ſahrodniska žiwnoscž cžisko 26 § 20 kórzami 41 prutami ležomnoſcze a 169,50 dawskimi jenoſczeni i inventarom na pschedan. Wtcho dalsche je ſhonicz w Mjeſchwa-
cžidle cžisko 45.

W Bonjezach je kheža cžisko 17 § tſjomi kórzami pola hnydom na pschedan. Wtcho dalsche je tam ſhonicz.

Szylny czornobruny kón, hjes dwemaj na wubjef, 7 lét starý a 3 léta kobka, je w Szoszczach cžisko 2 na pschedan.

Drjewowa awfzija.

Pondželu 6. měrza dopoldnja wot 9 hodzin ma ho w Bréſowje pschi ſchubſchu 40 dolhich hromadow bréſoweho a wolschoweho drjewa na pschebadżowanie pschedawacž.

Koſ.

Drjewowa awfzija.

Sředu 8. měrza ma ho na Luhovskim a Rhaſowſkim rebitu

64 bréſowych a topołowych ſbytknych hromadow, taž tež 25 ſhmrełowych halſowych hromadow pod wuměnjeniem, předy wosiewionymi, na pschebadżowanie pschedawacž.

Šromadžisna rano w 9 hodzinach na horje bjes Luhom a Rhaſowom, na tak mienowanym wýſku.

W Rhaſowje, 1. měrza 1882.

Beſrens.

Dolhe hromady bréſoweho a wierabinoweho drjewa a bréſowe wujitkowe kruchi, w bliſkoſci knejeho hata, taž tež na puću, wot Nowoměſchčanskej drohi k kujſkej ſeleſolierni wjeſazym, a w bliſkoſci daloſeje bělerňje (weite bleiche) ležaze, maja ſo

6. měrza t. I. popoldnju w 2 hodzinomaj

na městnie ſamym na pschebadżowanie pschedawacž.

Na kupjenje ſmyſleni ſo proſča, ſo bychu ſo w ſpomnjenym čaſu pschi knejem hacie ſechli.

W Budyschinje, 27. februara 1882.

Měſchcianſka rada.

Bukheim,
w tu khwili pschedzyda.

Drjewowa awfzija.

W hrabinskim majoratſkim ſehu maja ſo

6. a 7. měrza

ſledowaze pschihotowane wujitkowe a palne drjewa, jako:

póndželu 6. měrza t. I. rano wot 9 hodzin:

60	khójnowych ſchomow,	13—24 cm.	ſrénjeje tolſtoſeje,	8—12 m.	dolhoſcze,
40	= klozow,	14—34 =	hornjeje =	3,5—5 =	=
15	= jeržow,	12—15 =	delnjeje =	9 a 10 =	=
	103 Rm. khójnowych ſchęžepow,				
	39 = =	kuleczkow,			
	114 = =	pjenkow,			
	5½ ſotonja ſbytkneje walcžiny,				
	204 Rm.				
	36 wuleſowanych khójnowych dolhich hromadow,				
	2 wuleſowanej bréſowej dolhei hromadze;				

wutoru 7. měrza t. I. rano wot 9 hodzin:

20	khójnowych ſchomow,	15—27 cm.	ſrénjeje tolſtoſeje,	9—17 m.	dolhoſcze,
113	= klozow,	15—36 =	hornjeje =	2½—5 =	=
4	bréſowe kloz,	10—15 =	=	4 =	=

83	Rm. khójnowych ſchęžepow,				
13	= =	kuleczkow,			
75	= =	pjenkow,			
7	lisczodrjewowych dolhich hromadow,				
156	Rm. khójnoweje ſbytkneje walcžiny,				
2	= trojerdeho kuleczkoweho drjewa,				
20	bréſowych dolhich hromadow,				
5	khójnowych =				

i wuměnjenjom naſadžowanja pod wuměnjenjem, do awfzije wosjewionymi, na pschebadżowanie pschedawacž.

Šromadžisna 6. měrza w drjewniſcžu wotdželenje 13 pschi ſukowej horje a 7. měrza w drjewniſcžu wotdželenje 22 pschi dolhim hacze.

Hrabinske ležne ſarjadniſtwo.
podpiſ. Neprashk.

Drzewowa awkzija na Lipiczańskim reviru.

Dutoru 7. měrza t. l. ma so 55 ložow stejazeho khójnoweho palneho drzewa a 35 hromadow khójnowych wulešowanych žerdlok sa hotowe pjenesy sčawnje na pschebadžowanje pschedawacž.

Sapocžak dopokdnja w 9 hodžinach pschi drzewniſčezu na Hermanczańskich mjeſach.
W Minakale, 28. februara 1882.

Grabinska Gisiedelska inspekcija.

Drzewowa awkzija.

Srjedu 8. měrza t. l. dopokdnja wot 10 hodžin budu w ſwoim drzewniſčezu, bjes Kohlfurtsko-Falkenbergſkej želesnizu a Małym Radchowom ležazym:

225	Rm.	naſlepſkich	khójnowych	ſchęzepow,
45	=	=	=	kuſeczkow,
150	=	=	=	pjenekow,

kaž tež ſbytku waležinu w ložach sa hotowe pjenesy na pschebadžowanje pschedawacž, na čdož so kupzy najpodwołniſcho pschepróſchuja.

G. Birke.

Drzewowa awkzija na Drobjanskim reviru.

Sahtwórk 9. měrza t. l. ma so 73 ſuchich dolkich hromadow a 72 ſelených wulešowanych žerdlok sa hotowe pjenesy sčawnje na pschebadžowanje pschedawacž.

Sapocžak dopokdnja w 9 hodžinach w ſlěnie pschi Lipjanskim pucžu.

W Minakale, 1. měrza 1882.

Grabinska Gisiedelska inspekcija.

Czerwieny džeczel,
bely džeczel, thimotej,
rejtrawu, hróč,
woſu, lupinu,
hejdusčku, wulki količ,
probstaſſki wówž, junckóž ſyty,
a jeczmien porucža

C. Kahrowe

pschi poſteſkej kowarri na ſitnych wiſach.

Portlandski ſement

zlyh ſud po 380 puntach,
pol ſuda = 200 =
berlt ſuda = 100 =

ſzym ſ nowa doſtał a porucžam po-najtunisčej placzisnje.

A. Lorenz

na hospitalſkej haſy a na privatnym
tworowym dwórnisčezu.

Wupschedawanie manufakturnych tworow na ſerbſkej haſy čiſklo 10

traje dla dalscheho pschenajecža kaž tež dla pschetwarjenja klamow jenož hiſcheze hacž do

15. měrza t. l.

Twory, hiſcheze na ſkładze ležaze, ſo hacž do teho čaſha po móžno tunich placzisnach wupschedawaja.

Někotre ſahijaze maſhini, bjes nimi 1 ſchewſta maſhina, ſu teho runja hiſcheze tunjo na pschedaní.

Wotewrjenje klamow.

S tuthm ſebi dowolam čjeſčenym ſserbam Budyschina a woſolnoſče najpodwołniſcho woſjewicž, ſo ſzym dženſniſchi džen prjedy wot knjesa J. T. Scholty na ſnuteſkomnej lawſkej haſy čiſklo 6 wjedžene

koſonialſtworowe, tobakowe a zigarrowe klamy
ſ nowa wotewrili a je pod firmu

Richard Neumann

na ſamſne ſliczbowanje dale powjedu.

S tuthm ſdželenjom ſjenoczam proſtiwu, moje pschedewſacže ſ dobrocziwym wophtom podpjeracž, a budze moje pilne prožwarzanie, ſa tmy ſtejecž, ſo bých ſebi ſ ſruthym ſprawnym a tunim poſluženjom pschitihlenje mie pocžesčowazzych dobył a wobſtajnje ſdžeržał.

W Budyschinje, 1. měrza 1882.

S najwyschim pocžesčowanjom

Richard Neumann.

K wurjadnemu posedzenju

prusko-serbskeje konferency na srjedu 8. měrca pop. w Hóreyc
pola Niskeje všech sobustawow a přistupnych lubje přeprošuje

Wjelan, předsyda.

Němski Phönix, wohensaměsczaze towarzstwo w Frankfurcie nad Majnom. Agentura pola C. A. Siems na bohatce hafy 16.

Zablonjowe, kruschwinow ea wischnjowe schot-
wili sū na pschedan pola Korse Rády na
Zidowje.

Kunflizowe Rymjo,
prawdziwe obendorfiske, wubjerne družiny
czętwnieho a běleho hlojčkateho kalu,
taž tež hluboweho kalu a všechné pólne a
sahrodne symjenja porucza
symjenjowa wikowatna
T. Richtera na miażnym torhoscheju.

**Obendorfiske
runflizowe Rymjo**
porucza w derje skadžazej tworze
K. Preisser

na žitnych wikač w Budyschinje.

Pa. Eriksku póduszhownu kožu,
„ Schwajarsku póduszhownu kožu,
„ maszhinsku rjemjenjowu kožu,
„ vâche-kožu,
„ salowu kožu,
kipy, čorne a brune,
cjesaze kože,
alawnowu kožu, bělu a brunu,
hwetlu kožu, čornu a brunu,
cjesaze a boranjaze schórzuhi
ma pschedzo we wulim wubjerku po tunich
ale twjerdyh placzisnach

J. G. Schneckenberg
na miażnej hafy 1 a w miażnych hětkach 4.

Rožowy wureš,
spodniu a hornju kožu,
schkórnicejkowe nakolenzy s kože, ūklna
a serge,
toslowy kord, nowe mustry,
porucza we wulim wubjertu

J. G. Schneckenberg
w miażnych hětkach číšlo 4.

Anilinske barby,
k barbenju wołmy a židy pakcik po 25 np.,
k barbenju jejow pakcik po 10 np.,
porucza. **Brodowska haptka**.

Csjo hólz, kotsiz meščjanske schule wo-
pytuja, dostanu penžiju pod nahladowanjom
jeneho starscheho schulerja pola K. Fornera
na hospitalskej hafy čzo. 17.

Žedyn krawski móže trajaze dželo dostacž
pola Čížnerja w Stadworju.

Zutry móže hólczej sprawneju starscheju
do naju drogowych a materialtworowych
klamow jako wuczobník ūstupicž.

Bratraj Merskej na žitnych wikač.

Sa naju materialtworowe a spirituosowe
klam pytamoj k bližším jutram derje wob-
darjeneho syna sprawneju starscheju sa wu-
cjobnika.

Ginzel & Ritscher.

Hólczej, kотryž chze krawstwo nauknyč,
móže do wuczby ūstupicž pola C. Mühlbacha
w Banjezach pola Hornjego Wujesda.

Hólczej, kотryž chze twarjenje plumpow
nauknyč, dostanie wuczbu pola Arbeta
w Hnashezach číšlo 29.

Hólczej sprawneju starscheju móže hnydom
do wuczby ūstupicž pola krawského misjitra
Wysema Rohdy w khezi knjeſa pschedupza
Ramscha pschi butrowych wikač.

Dobri dranirshy dželaczerjo
dostanu wobstajne dželo pschi dobrej mfdžé
na knježim dworje w Barcze.

Bukicžanske ratarſke towarſtwo.

Pondželu 6. měrza t. I. směje ho towarſtwo
poředzenje. — Pschednoscht k. J. B.
Mucžinka, wokrjeckého pschedbhyd pečol-
neho hluwnego towarſtwa, wo „pečolnym
plahowanju w dospolnym s džiwanjom na
jeho wuzitk sa ratarſtwo“. — Sapocžat po-
ředzenja s dyptkom pječicž hodzin.

Pschedbhydſto.

Wosjewjenje.

Džiwočjanske herbſke evang.-luth. misjionske
towarſtwo směje — da-li Bóh — jutſje ſa
tydžen, 12. měrza, popołdnju w dwemaj ho-
džinomaj w Lehnertez domje w Bołowje
misjonsku hodžinu.

Petr Mlónk.

S tutym ja wosjewjam, ſo moj muž ja-
neho prawa nima, wot mojeje hole a mojeje
živnoſeſe neschto pschedacž a ſo tajka kúp
psched ūdnistwom niežo njeplacži.

Lena Zaltowa
w Kołkowje.

Palma měra

na row
njebo Madleny,
njebo Jana Dicžasa w Nowej Wysy
pola Huski
sawostajeneje mandželstve.

O! ty luba macžerla,
Kak ho nam po tebi ūtihčeze,
Kik ſy nahele wumjela;
Ach kak rády čyždymy hiſtcheze
Junkrœz ſ tobu poręczeč,
S luboſežu eže wokoscheč.

Ale to bě nijmožne,
Smjercz ta khwataſte přeč ſ tobu,
Prénju nōz žno na ranje
Wona tebie přeč wsa ſobu,
Duž, hdyž donoj pschedzeho ja,
Bětche hžom ſemrjeta.

Maloh říčka nečeho,
O! kak ſrudny džen to bětche,
Hdyž ty, luba macže, ſo
Psches Smjercz wot wotdželēſeſe;
Tuton džen wſhak wěſeſe my
Ženje ſabycz nježdžemy.

W Wulkim Woſyku bě tam
Czehne džecžo narodžena,
Hdžez bě nan but Abrahám,
A hdyž bětche doroszenu;
Stupi — czechna njenjeta —
Preni króz do mandželſtwa.

Ale tuto mandželſtvo
Ssydon leť je jeno trało,
Dha psches Smjercz tob' mandželſtvo;
Je ſo ſaſo ſwıſwjasalo;
Duž, hdyž leto wotběza,
Stupi ſaſ do mandželſtwa.

Lon, luba macžerka,
Voni, tħožen psched ſwıſtami,
Smjercz tež tutoh' nana wſa,
Hdyž bě ſjednoczeni ſ vanu
Nimale leť tſižneži
W czechim, mernym mandželſtvi.

Hdyž bě na tym ſwěče neſt'
Nimale tu dokonala
Schtyri a ſchěcždžežač leť
A ſo k Smjercz hotowala,
Dha ty, Bohu podata,
Dželčke domoj do njebjia.

W Huszhu tam na ſečhowje
Pödla teho luboh' nana,
Kaz ty ſebi žadaſe,
Għi ty učko pohriebana,
Twoja cžeo ſemrjete
Czjliche tam netk wotpočzne.

Twoja duſcha do njebjia
Sa tym lubym nanom dželčhe,
Kik po ſwojoh' ſbognila
Wobom meħbaż żno bětche,
Kak je wón tam wjeħele
Luba macže! wital cže.

Ale, ach! kak na ſwěče
Netk eže ſrudne woplakua
Sħyñom tħio a dżowki tħi
A tež dale wobżarua
Fidjinh brat a hotra eže,
Pschedzeho tež dalische.

Thi pak, Wotče na njebjia,
Troſchtui, troſchtui wſhikħiġ rjenje,
Kik tu lubu macžerku
Njemoža netk ſabycz ženje;
Husto ho jid mudžiie,
Ho ſu ſi njei ſaſ w hromadže.

Troſchtui, Wotče njebjeſti,
Wotčeje tu džowfu jenu,
Kik je netko na ūkžbi
W Družkež — tu njejenjenu —
Kik netk nima na ſwěži
Banoh' nana, macžerku.

Duž ſpi, luba macže! ſpi
Derje netk tam na ſečhowje,
Husto mi se ūkħsam
Wudžem ſiġi twojim rowje
Leħbi ſrudne woplatači,
„Wotče naſi“ tež wippewacż.

Junu, junu ūkħsita
Gene kražne, ūkżne ranje,
Hdžez ſo ſaſo dokonja
We tym rowje naſħe ūtanje,
Leħdy junu — wercze mi —
Bóh waž ſaſo ſjednoczi.

Na žadanie ſrudnych sawostajených
Petr Mlónk.

Lužica čo. 3 1882 je wuſla.

Serbiski Hospodař čo. 5 je wuſol.

(E temu číšlu jena psichloha.)

Pschiloha Ŀ čížku 9 „Serbskich Nowin.“
Ssobotu 4. měrza 1882.

Na přjódstějazej konfirmaziji porucžam ſwoj ſklad

čiſtowolmjaných Fachemirów,

rjana toſta twora, derje ſo noſchaza, $2\frac{1}{8}$ lóhcža ſcheroča, starý lóhcž wot 1 ml. hacž do najčežších družinow.

Polwołmiane Fachemiry,

starý lóhcž wot 70 np., $2\frac{1}{8}$ lóhcža ſcheroči. Ta jenož ſcheroču tworu wjedu, runje tak we wołmje kaž w polwołmje, dokelž ſo ta ſama Ŀ pschirēšowanju lepje hodži.

Piſkane drastne tkaniny

w najnowſich barbach, we wołmje a polwołmje, starý lóhcž hižom wot 30 np.

Sakety

ſa konfirmandow, ſe ſukna a čežzaneho pschedžena, po nowſich modze wudebjene a po mojich ſnatych dobrých pschirēſtach dželane, po wurjadtne tunich płacziſnach.

Jan Jurij Pahn

w Budyschinje na torhoschczu pódla hłowneje straže (wach).

Porucžam ſwoje ſéta doſho ſa dobre ſpoſnate

čiſtowolmiane

čjorne fachemiry

w 15 wubjernych družinach, 120 ctm. ſcheroča, lóhcž wot 1 hacž do 4 ml.

M. G. Freyberg

na bohatej haſy.

Na klamach ho herbski ręcji.

Sa konfirmandow

porucžam wulki wubjerk

čjornyh Fachemirów w dwanac̄zoch wſchelačich družinach, $\frac{9}{4}$ ſcheroči, lóhcž wot 80 np. hacž do 3 ml.

čjorny luster a alpaka, lóhcž wot 35 np. hacž 120 np.

M. Th. Pech

na hłownym torhoschczu, pódla měchcjanſkeje hapyki.

Wupschedawanie.

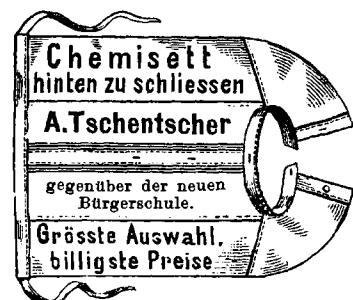
Wulku dželbu drastnyh tkaninow wupschedawam, ſo bych ſ nimi rucze rumowaſ, po nižſej płacziſnje, hacž kym je ſam kupil. Teho runja výchedawam wjehu dželbu wulkich a małych wołmjaných rubishežow, ſo je njebhych na ſkladje wobkhowaſ, po kóždej móznej płacziſnje.

M. Th. Pech

na hłownym torhoschczu pódla měchcjanſkeje hapyki.

Cjerwieny a bely dječes, ſeradellu, koſij, rejtrawu, timothej, wokn, ſupin
tupuje **C. Kahrowe** w poſtigaj ſowařni na žitnych wifach.

Wupschedawanie
ſabdy ſapnyc
ſabdy ſapnyc
porucža A. Tschentscher
w Budyschinje.

Cigarry

Lasdos polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np.,

1 ſchtuku po 2 np.

porucža wulku dželbu **Gustav Poser.**

Khofej,

čiſceje a derje ſkodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej dobroſeži

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Knihy

ſa ratačſke knihiwjedženje
w bohatym wubjerku porucža tunjo

N. Bernhardt,

fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Piſkne knihy

po přjódskpihanju
porucža jara tunjo

N. Bernhardt,

fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Dot sakonja
sakitan.

Montafounski kruwiazy mslókowy pósver.

(Rezept wulkeho mslókoveho kublarja.)

Zeho wuspéchi su jara wuspéchne, wéste a wujitne sa mslókowe hospodařstwo.
Pakziti s pokasankami k nałożenju po 100 g su dostacj pola G. G. Leunera
w Budyschinje.

Dolhe léta
pruhowany.

We wubawačni „Serbskich Nowin“ je na
pschedan: Spěwna radosc; sberka schulsich
spewow. Do selenje wobalki swjasana sa
50 np., do twierdych deskow swjasana 70 np.

Sa Konfirmandow

poruczam swierschne koszle, rhornarje, manscheth, nôzne koszle,
chemiseth, schlipzy, travath, saežne rubischa, trikotaže, dale

Sa Konfirmandki:

dženste a nôzne koszle, neglizejowe jeczki, rholowny, pschistost-
nostne, promenadske a wleczaze kntne, schtalti, rhornarje,
manscheth, schawle a rubischa.

A. Tschentscher

s napshecza noweje měschčanskeje šchule.

Na twarjenju poruczam po najtunischich placzisnach

T-noscherje.

Gebr. Joachimsthal

w hosczenzu „k štetemu jehnječu“.

Koncentrirowany nervowy balsam,
wubjerny domjazy krédk psche
hlowubolenje, subybolenje, witz, njemoz, rheumatismus
a podobne bolociže,

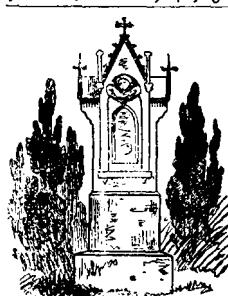
$\frac{1}{2}$ blešchu sa 50 np., $\frac{1}{4}$ blešchu sa 90 np.;

Wicyna wota, aromatiska; salichliskiſlik,
w pakzifach po 40—60 np. Wopisanje je pschivdate.

Otto Schimmelowy wložowy balsam,

k pschisporjenju a posylnjenju rosczenia wložow. Blešha 75 np.

Jenož prawdziwe je porucza měščanska hapyka w Budyschinje, na
hlownym torhoschcu 6.

C. Santo Passo naſlēdnik Ludwig Fiedler

porucza swój skład hotowych rowowowych kamieniow
s marmora, sornowza, sjenita a pěškowza pschi po-
trubje dobrzejwemu wobkédzbowaniu.

Porowjenja ſo derje a tunjo wobstaraja.

Pschekupska wuczeńja w Budyschinje.

Sapocžatz nowego (27. schulsteho léta) 17. aprileje t. l. — Wuczeńja
wopschija pódla ſchule ſa wucžomnikow tež wychschu powołanskü ſchulu
sa młodych ludzi, kotzih chzedža předh ſwojeho ſastupjenja do praktiki wcho-
stronske wuwuczenje ſa ſwoje powołanie nadobycz. — Wscho dalsche wukaze a
pschipowiedženja horjebjerje knies direktar Sturm.

W Budyschinje, w januaru 1882.

Pschedzhdstwo pschekupskeje jednoty.

Na ratařské ſchuli w Budyschinje, kaž tež na ſadowej a ſa-
hrodniskej ſchuli, ſ njej ſjenozenej, sapocžnje ſo pondzeln 17. aprileje
t. l. nowy wucžbny kursus. Pschipowiedženja ſ pschijeczu maja ſo najpozdžischo
do 12. aprileje stacj. Wscho dalsche je pola direkzije ſhonicz.

Schwajzarske pille,

35 ſchtuk po 1 ml.

anilinowe barby,

10 ſchtuk po 25 np., ſ hamobarbjenju drasty,
klaninow, wołmy a płatu, njejedoje,

jejowe barby

po 5 np., 10 ſchtuk po 25 np., njejedoje,
porucza

měschčanska hapyka

w Budyschinje na hlownym torhoschcu.

Běžazh ſchtomowy wóſk,

jara derje ſa ſchepjenje ſo hodžazh, w thſach
po 40 a 75 np., 2 puntaj po 1 ml. 20 np.,
porucza

měschčanska hapyka.

Winoowy ſicžowy měd,

ſa dobry ſpōnatty ſredk psche ſaſchelowy
woſlot a dybawoſez, porucza w bleſchach po
60 np.

hrodowska hapyka.

Sporuſhkk,

punt hacj do 1 ml., kaž tež derje ſuſchene
jechiberry

kupuje

měschčanska hapyka w Budyschinje
na hlownym torhoschcu 141.

Noſowaný ſtwielzowy abo njetrjený len,

kaž tež wutriený len kupuje po ſóždej
dželbje a kóždy džen mechanika dželko-
pschadownja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjený len, a to jenož
zobotu w Grüznerz domje, ſ nutzho-
dom ſ jerjowej haſhy, kupuje.

Würzburgske runflizowe ſzymjo

w ſnatej prawdziwej tworje, žolteho wulkeho
kuſojteho płodu, porucza

Carl Noack
na ſitnej haſhy.

Čaſniſki

pschedawanje a porjedženje.

Junje placzisny.

Jarolim Trepera

s napshecza theatra.

Porzelanowe platy

na rowy, ſ wupalenym piſmom a dobrym
poſtocženjom, wobstaraj

R. Móckel, porzelanski moleč
na řeňiskej haſhy cjo. 27.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata wewudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štvortk hać do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císc Smoler je knihičceře w macičnym domje w Budyšinje.

Číslo 11.

Sobotu 10. měrca 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khežorſtwo. W nastupanju rossprawy, tydženja wo ptacžim ſakitanskim ſalonju podathm, mamy pschistajicž, so je poſdžischo tež prénja komora k temu pschihloſhowala, so ſmědža ho wróny, rapaki a kawki runje kaž wróble wutupicž. Tež kónzowanje a wubéranje wróblazých a wróniaſych hnědow a kónzowanje mlodych wjazyh ſakafane njeje. To poſtajenie pak wostanje, so ſmě jenož tón tele ptaki s tſelbu moricž, kotrež je pak hońtwjerſke prawo, pak wot wyschnoſeje woſebitu dowolnoſeč k tſelenju dostał.

Na pruskim ſejmje běchu pschi debacie wo juſtizy wótre ſtóržby w nastupanju nětčiſtich wyſokich ſudniſtich a rěčniſtich khostow a dla waschnja jich ſaplaczenja ſchysczeč. Pokaſujo na wěſteho Haarbaum, kotrehož běchu, jako bě wózom lět dolho jed ſawdaczá dla w khostatni ſedžak, ſa njewinowateho ſpofinali a do ſwobodý puſchczili, puſchedpoloži ſo ministrej žadanie, so by ſo njewinowacze ſaſudženym někajte ſarunanje dostało. Skoro žadyn měšaz njeſanđe, w kotreym běchu ſo wſchelake wopacžne ſaſudženja njeſtaše. Na hróſbne waschnje ſo žaſožne ſmyſki juſtizy ſopja. Kak wjele njewbožownych ſnadž w jaſtwje ſwoje živjenje pschęzaſoſča, kotrež njeſinowatoſeč ſenje na běly džen njeſchindže! Minister tymle ſkóržbam a žadanjam dale nicžo na- pscheczo ſtajicž njemôžeſche, hacž ſo ma ſtatne ſarunanje ſa njewinowacze ſaſudžených dwaj bokaj, dokelž běchu ſo ſnadž lohko doſeč ludži namakali, kotsiž běchu ſebi ſ wopacžnym ſaſudženjom pjeniſeh warbowacž chyzli. Tola ſ tajkej powschitkownej na- pscheczo mohlo ſo kóžde porjedzenje podklóčicž. Njeprawje wuziwač može wſhak ſo kóžda a najlepša wěz. Pschecziwo tajkim ludakam, kotsiž běchu ſo njewinowacze ſadžicž dali, by ſo hižom někajti předk namakaſ. Sarunanje L., je-li ſo ſo ſ zylka tele pschistajenie khostanskeho ſalonja wujedna, ſudník po ſedžblivym pruhowanju poſtajicž měl. W napohladze na mnohe njewbože, psches wopacžne ſaſudženje nastate, pak je najwjetſhi čaſ, so by ſo ſalon, ſarunanje njewinowacze ſaſudžených wopſchijazy, wuradžil a wobſanknył.

Awſtrija. Se ſběžkarſkeho wojovnichča w poſlednich dnjach žane powěſcze wo wažnych podendženjach doshle njeſhu. Psches ſtajne deſchęzowanje a ſylnu boru (wichor) ſu wſhē wojerſke operazije ſadžewane a ſakomidžene. Tola ſylny deſchęz awſtriskim wojakam mjenje ſchłodži, dokelž maja ſwoje kwartiry ſ wjetſcha pod tſechu. Šběžkarjo dyrbja pod deſchęzilojthm wjedrje wjele čerpicž. Hdyž ſ njebojež molke pada, puſchedstawaja ſběžkarjo zyle ſe ſwojimi wupadami. Zich ſwójbý pod hołym njebjom pscheywaja. Šběžkarjo ſami domy tych wobhylcerow ſapaluja, kotsiž ſo na ſběžku wobdželicž nochzeđa a jich ſamoženje a wobſedženſtwo ſo jim wot ſběžkarjow prjecž bjerje. Šběžkarjam w Kriwoſchiji

je ſo radžilo, w poſlednim tydženju wjele muniziſe a nowe pschicžahi doſtačž. Žena kompanija pschephta na pučju wot Risanu do Berkviž někotre kheže a namaka bjes druhimi patrony, kotrež běchu tam hishcze ſe ſběžka wot lěta 1869 ležo wostale. W Jeſenſkim Batoku ſu ſběžkarjo jeneho ſeržantu a woſaka ſajeli, cži druzý ſhěžorszy wojažy běchu psched nimi ſbožomnje čekli a ſu ſo po dleſchim bludženju w horach ſažo k ſwojemu wotdželenju w Nowežinje wróciſli. Sajath ſeržanta bu hnydom porubany, ſa wudacze woſaka žadachu ſebi ſběžkarjo, so by ſo jich navjedowař ſſuticž, w jaſtwje w Trjebinje ſedžazy, puſchczili. Sa někotre dny pak ſo woſakej ſchlachczi, ſe ſběžkarſkeho lehwa twochnyč. Šylnoſeč ſběžkarjow ſo na 5000 muži licži. Woni ſo do tſjoch wotdželenjow džela. Stojan Kowacžewicz je ſo ſe ſwojimi ludžimi do Božnije podaſ, ſo by tam njespokojoſeč bjes wobhylceremi wubudžili. Poſlednje dny wón ſ 100 mužemi dužy ſ Trjebinje do Gaziła wojerſti transport nadpadže, pschi ežimž wulka dželba muki a nahladna hromada pjenies do jeho rukow padže. Ma to Stojan ſe ſwojimi k čornoňhorskim mjeſam czechneſche, so by khléb pjeſk a wotpočzowaſ. Awſtrijzy wojažy doſtaču pak poviſeč ſo jeho pscheyhku, puſchczili ſo ſa nim ſ 500 mužemi a puſchczerichu njenadžuiſy do wby Dulicz, hdyž chyzſche Stojan runje ſe ſwojimi ludžimi wotpočzowacž. Njeſcheczeljo tak njewotčakani pschindzechu, ſo mějeſche Stojan lehma čaſ, ſebi opanki (čvrije) wobueč. Šběžkarjo ſo roſpróſchichu a ſady ſkalow a ſerkow ſo khowajo wojowachu woni ſydom hodžin doſto ſ pjeſk raſ móznichim njepſcheczelom, doniž ſo jim na poſledku radži, ſo ſažo ſhromadžicž a ſo naſad ſežahnyč. Bitwa mějeſche ſo zyle w bliſkoſeji čjornohorskich mjeſow. Šběžkarjo ſo puſhes pschicžahi ſ wokolnoſeče Noweho Pasara a Koſlaſchina ſtajne poſkylnja. — W kaſnawſtich, tremoſchnowſtich a nyřſchanskich wuhlowych podkopkach w Čechach ſu dželacžerjo ſ dželom puſcheceli. Woni nochzeđa ſo prjedy džela ſažo dólknyč, doniž ſo ſkědowaze žadania wot jich kniesow pschijale njeſhu, 1) poſtajenie wěſteho ſaloniskeho dželacžerſkeho čaſha wot 8 hodžin, 2) polepuſchenje ſarjaniftwa dželacžerſtich laſow, 3) ſalon, po kotreym ma knies pschi ſnjeboženju dželacžerja wjetſche ſamolwjenje njeſč, 4) porjedzenja ſtaknich naležnoſečow. Podkopnikojo ſu tež čeſkow a ſovarjow ſe puſchedtaču džela naręcželi. Spodžitvone je, ſo ſo tež žoñſte na ſtrajku wobdžela a woſebje ſo prózuja, ſo běchu pschey ſdželacžerjow k temu naſavile. Dokelž w tremoſchnowſtich podkopkach njeměr bjes kniesom a dželacžerjemi wudhy, pschindjeſtej 4. měrza dwé kompanijy woſakow, kotrež wſhē puče k podkopkam wobhylcerſtice. Pschekupz Pražki ſ Nyřſchawa je jako ſtupjet ſtrajkowazých dželacžerjow pola ministra Taaffy we Winje awdijenzu měl. Wón w mjenje 1000 dželacžerjow petiziju knježerſtu a čeſkemu klubej puſchepoda, w kotrež bě wuprajene, ſo ſtrajkowazý

podkopnikojo nochzedža haru a ropot czinicž, ale so sa tym steja, tak bychu ſo jich hubjene wobſtejnoscje polepschicž mohle. Minister Taaffa wotmolwi, ſo żenje czerpić njebudže, ſo bychu ſo džekacjerjo psches wobſedžerow fabrikow wutriebali, a ſlubi, ſ Wina komiſiju k pſchepytanju Pſzlačerſkich ſlóžbow wotpóſlacž. Wuměnjenja bychu ſo wěſcze wjele polozile, hdž bychu podkopnikojo ſo ſaſo k dželu wróciſi.

Jendželska. Hjgom ſaſo ſu na jenu krónowanu hłowu mordarſki nadpad czinili. Jako jendželska kralowa 2. mérza ſ Londona pſchijedžiwschi na dwórnischczu we Windsoru do woſa stupi, ſo by ſo do ſwojego hroda podala, wutſeli na nju młody czlowieck ſ revolvrom. Kulka na wulke ſbože wysche woſa ſleczi a bu džen posdžischo na ſwonkownym windsorſkim dwórnischczu namaſkana. Jako polizistojo mordarja pſchimyčhu, rjekny wón: „Njebijcze mje, ja ſym to ſ hłodom czinił.“ W jeho ſaku namaſkachu liſt a palezik ſe 14 patronami. Kaž jedyn pſchibladowař powjeda, bu najwjetſchi strach psches jeneho ſchulſkeho hólza wotwobroczeny, kotrejž wóſke ſawola, jako ſkóſnik revolver poſběhny, na čjož tſio druhý ſchulſzy hólzy ſkóſnikowu ruku dele torhnychu, tak ſo kulka kulka nimo měry džesche. W Londonje, hdžez bu powjescz wječzor po 7 hodžin ſnata, běſche na wſchęch habsach a džiwadłach wulke roſhorjenje, tola ludžo ſo bórsy ſměrowachu, jako depescha wot kralowej na prynza ſ Wales pſchijidže, ſo wona nije ranjena. To je nětko hjom 6. nadpad, kotrejž je ſo na kralowu Viktoriju czinił. Nadpadzej ſo Stodorick Mac Lean mijenuje a je pſchekupski, kotrejž bjes džela wokoło dundasche. Polizistojo mějachu nuſu, njeckmanika pſched roſnjemdrjenym ludom ſakitacž, kotrejž czysche jeho na měſcze roſtorhacž. Mac Lean nije, kaž ſi wopredka tuſachu, jedyn ſi irlandſkich ſběžkarjow, ale je w Schottlandſkej rodzeny.

Kuſkowska. W napohladje na rěče generała Skobeleva, kotrejž dla ſo ſi němskeje ſtrony na wójske ſmyſlenje ruskeho ſuda a kniejeſtwa ſežehuji, poſkuſia rufke nowin na wěſte na prawy w Němskej, kotrejž bychu ſo wjele wjazy ſa ſtrachne ſnamjenja wójsklich planow měrž mohle — ſu to ſtajne wobtwerdzenja raſnichich mjeſow a kóždolétné powjetſchenje němskeho wójska. W lécze 1883, hdžez nowy němski wójski ſakon do placzenja stupi, budže němska armeja (bjes krajne wobory) 1,700,000 muži ſiežicž, po tajkim budže tehdom wo 300,000 ſylniſcha, dyžli w tu thwilu. Němskemu wójsku budže potom móžno, kaž w pſchispomnienju tamneho wójskeho ſakonia rěka, ſwoju frontu w tym ſamym čaſu k wječzorej a k ranju wobrocziež. Pſchi tym ſo němske mjeſy ſtajnie k ranju wobtwerdžuju. Što pak bjes tym Kuſkowska czini? Wona hiſcze ſebi nije na powjetſchenje ſwojego wójska pomylila, ale runje na wopak, wona je wójske wudawki a ſiežbu woſakow ponizila. Takte wobſtejnoscje ſawescze wjazy dopoſkuſaju dyžli rěče, woſebje blidne rěče jeneho hróblého generała. — General Skobelev je 5. mérza do Petersburga pſchijet. Še jeho powitanju běchu ſo něhdže 50 offizierow a někotre ſtažiſtich ludži na dwórnischczu ſhromadžili. Jako ſo general poſkaſa, ſo móžnie ſlawia woſakſe, pſchi czimž ſo ſi čapkami powitanje ſiwasche. Ludowa čjrzóda ſo na njeho wali, a wón dyrbjeſche ſo, bjes tym ſo pſcheto wóſiſho a wóſiſho ſlawu woſakſu, wjele kročz wobjimacž dacž, doniž běſche jemu móžno, ſo k ſwojemu wosej pſchecziszczeč. Ma dróhn pſchijewſchi, běſche woſkoło njeho ſylnie ſławuwoſlanje ſkýchacž; Skobelev, kotrejž mějescze nadpadnje hledy napohlad, ſejahny ſebi čapku a ſo po konjo do wſchęch ſokow podžakowaſche. Lud, jemu ſtajne pſchi-

juſkajo, ſkonečne jeho wós pſchepuſhczi, a Skobelev w ſhwatnym poſtoſku dalek jedžejſe. Woſanje haſke woſielski, jako ve ſo jeho wós ludej ſi woſcow ſhubil. Na jěſdzie do ſwojeje domiſny pſchijidže Skobelev tež do Warszawu. Wot generała Panjutina pſchewodženy, wophta Skobelev tam ſnatu winarju Stepkovſteho. Panjutin tu Skobeleva jenemu ſławniemu Polakę ſi pſchispomnienjom pſchedſtaji, ſo čhe ſi nim ſchlenzu wina wupicž. Na to ſo wſchitzu pſchitomni wokoło Skobeleva ſhromadžihu, kotrejž, ſwoju ſchlenzu poſběhnywſhi, praji: „Sa njewém, tak kniejeſtwo wo Waſ myſli, tola ja Polakam najlepſche popſcheju a wutrobnje pſchecju, ſo bychu ſi nami ſi jenym ſtawom byli, runje kaž matej to Sſerbiya a Volharſka bycž. Wſchak ſu my wſchitzu bratſja. Pomyslcze paſ, ſo njebychu ſi tu ruſzy woſazby byli, byſcze tu němſtich měli, potom . . .“ Tu Skobelev ſasta a wupi ſwoju ſchlenzu. Winarju ſo pſcheto bole ſi hoſcziemi pſelniſeſche, Skobelev na to po franzowſzy ſlědowaze rěčezche: „W poſlednej wójnje roſkaſowach 16. regimentej. Tutoń je ſo ſa najhróblischi woſkaſa, dokerž běchu jeho offizierojo Polakojo. Wot teho čaſha ſym Polakow ſpóſnaſ a wýſko čeſcziſ. Dženža poſběham jako ſaſtupjeſ ſuſkeho naroda ſwoju ſchlenzu na naſchu ſhromadnu wózčinu „ſlawia!“ Jako běſche Skobelev wutrečaſ, wobroczi ſo jedyn ſi pſchitomnyh hoſczi ſi njemu ſi tymle ſlawami: „Ruſowſka njech nam da, ſchtož je wona Sſerbam a Volharjam dała a hiſcze nětko ſa nich žada, potom njebudžem ſi dowolicež, ſo ani jedyn Němz pſches pôſte mjeſy pſchijidže.“ Skobelev na to nježo njewotmolwi. Po nowſich ale njewěſtich powjesczach je ſo general Skobelev ſwojich rěčzow dla wot ſwojego komanda w Mińsku do Turkistanu w Uſiſtej pſcheczabžiſ. Minister Ignatěv je pječza ſi nim dla jeho ſamopaschnego wutſupowania jara njeſpoſkow. — Pſchihoty ſa khězorowe krónowanje ſu na dobo pſchestaſe, krónowanje ſo ſi zyla tele ſeſto wjazy njeſmje. — Universita w Charkowje, kotrejž běchu dla studentſkich njeměrow pſched někotrymi nježelemi ſankhyli, je ſo ſi nowa wotewrila. — Njeđawno ſu w Odeſy ſaſo knihičiſtceženju nihiſtiſkeho komiteja wuſlědžili. Wjele týſaz ſopjenow nowin „Semja a ſwoboda“ a wſchelake revoluzijonarne piſma buchu namakane. Bjes něhdže 80 ſajatymi je ſkoro poſloža Židow, ſchtož ruſki lud pſcheczivo tutym ſi nowa roſhorja, tak ſo je móžno, ſo ſo njeſpheczelnoſcje pſcheczivo Židam ſaſo ſapocžnu. — Na poruczenie khězora ma ſo na universicze we Warszawje wucžbny ſtoſ ſa pôſku literaturu poſtaſiež.

Sſerbiya. Sſerbiya je k kraleſtwu poſběhnjenja. Pod hriſtom kanonow je wjertch Milań kralowſku krónu ſi rukow ſkupſchtinu pſchijat. W ſkupſchtinje bu 6. mérza namjet, ſo ma ſo na podkoſku ſtarych historiſtich prawow Sſerbiya ſa kraleſtwu wuwoſacž, ſe ſahorjenjom a juſtanjom pſchijat. Na to ſo hnydom wſchitzu 145 ſobuſtanu ſkupſchtinu do wjertchoweho hroda podachu ſo bychu jemu wolu krajnych ſaſtupjerow woſjewili. Woni buchu wot wjertcha, jeho mandželskeje a prynza Alekandra pſchijecž. Njeſtyn präſident mjeſcze nareč, w kotrejž wón roſſestaja, ſo ſo ſerbſki lud w poſladanju na wulke ſaſlužby wjertcha Milana wo Sſerbiyu hnuth čjuje, jemu kralowſku krónu na hłowu ſtajicž. Wjertch ſo ſi wutrobnym ſlawami podžakowa a pſchipowjedži, ſo čhe ludowu wolu dopjelnicž a kralowſku krónu pſchijecž. Šahorjene hurrah a žiwo woſanje ſhromadženych běſche wotmolwjenje na kralowſke ſlawu. Woſanje: žiwo kral a kralowa, žiwo trónski naſlědnik! nočzysche žaneho konza wſacž.

Wukudéng.

La wniſki ſud. W noz̄y 7. novembra s. I. běchu ſo w koreźmje w Ženkezach kowarſkaj Preſchka a Kiel a rěniſti Peſchka ſ Budyschina, pohonež Schorsch ſ Nadžanez, a wotrocžkojo Urbanski, Hetman, Janez, Frycza, Rjela a Hartman ſ Boschez swadžili. S pſcheforh nastachu ſurowe puki, pſchi cžimž Kiel a wěſtenu Libſchej ſ nožom do khribjeta klo. Dla měrkaženja buchu wſchitzu wobſkorzeni ſ 15 mѣ. khostanja, pôdla teho pat hischče cželneho wobſkorzenja dla Peſchka a Kiel ſ 30 mѣ. a Urbanski a Rabowſki ſ 15 mѣ. ſakudženi. — Dželacžerzej R. A. Rjelka a J. B. Klecz ſ Budyschina ſ temu ſtejſchtaj, ſo ſtaj 28. januara t. l. na tudomnej hospitalſkej dróſy ſ jeneho woſa koprowu roku, 20 mѣ. hódnú, kranzkoj. Dale bě Rjelka wježnemu ſudníkéj Fulkej ſe Šdžerje jenu delu a w tudomnym koperniki ſelesnu hoku wſaš. Klecz ma ſwoje pakosženje ſ 5 njedželemi jaſtwa wotpolucžic, hjes tym ſo dyrbí Rjelka, dokoł hischče njeje 18 ſet ſtary, jenož 4 njedžele wotſedžec. — Wotrocžkej J. Hetmanej w Boschezach ſud 2 měſazaj jaſtwa pſchiſudži, dokoł bě ſ džowku M. H. Nowaſez hrubje ſakha-đaſ a wbohu holzu ſ piastzu tak na hlowu praſ, ſo wona na dleſchi cžaſ myſle ſhubi a zlyh tydženj we kožu khora ležesche. — Fabrikſtaj dželacžerzej E. Groschwic a R. Schwaz ſ Małych Debkez běſchtaj 3. januara t. l. niz jenu ale někotre ſchleńcžki pſches měru w Fiedlerez hoſczeñu w Hajnizach wupiloj. W pjanoszeži ſo wobaj roſkorischtaj a ſo do puſkow daschtaj, a dokoł ſ tym druhich hoſczi wobczežowaſchtaj a njewuſchnu haru hnajeschtaj, dyrbjeſche jeju koreźmat ſkónčenje ſ khěže won cžiſnyc. Wot wobſkorzenjeju ma kóždy ſa tajke pſcheturpijenja 50 mѣ. khostanja placžic.

Khostanská komora. W sapocžatku septembra j. l. schori w Budeštezach, Brěšowje a volnošej na 100 ludži, kotsíž běchu wot hovjaseho mjaſa, wot mlhyka Heydy w Brěšowje a rěnika Zenkera w Budeštezach rospředateho, jědli. Khoroséž běše cízim hórscha, hdýž bě ſo mjaſo ſyre k jědji wužiwało. Bróczenje, bězenje, ſlaboſć a žalostne čerpjenje w živocze ſkoro na wſchitkých pschinidže, kotsíž běchu wot njeho woptali. Heyda běſche kruwu ſczélnu, wot kotrejž tele mjaſo pschinidže, wot ſkótneho wilowarja Gandlera Gruhla w Roswodezech ſa 195 mk. kupil. Tehdom běſche kruwa hijom njeſtrowa, tola poſdžiſho ſo jejna khoroséž tak po hórschi, ſo dyrbjachu ju khwatajzy wot rěnika ſareſacž dacž. Dako ſo to ſta, bě kruwa hijom pak ſwitnyła, pak w ſwitnjenju lejeſche. Psihi wureſanju bě rěniſkej nadpadne, ſo ſo jemu črjewa w rukomaj roſtorzechu a ſo běchu pluza zyle ſkažene. Njedžiwaſo teho wobſanknyschtaj Heyda a Gruhl mjaſo, punt po 35 np. pschedawacž, psches czož bu potom tak wjele ludži wot bědnoscze a čerpjenja potriechených. Po wuprajenju ſkótneho ſčtarja bě kruwa na ſhnikle ſahorjenje rodženzy, psches czož ſo krej ſkocžecža hijom ſ wopředka ſanicža a ſajedoječža, khora byla. Duž ſud Gruhla a Heydu, njedžiwaſo jeju wurečžow, ſa winowateju ſpóſna a kóždemu dwaj mežazaj jaſtwa pschisudži.

Zawiszczyński s. u. d. 15-létna ślużobna dżowka M. Podbrzez
se Źidowa, kotaż bě swojemu ślużobnemu kniasej, żiwnośczerzej
Schlezy w Rakojdach, w schelakie węzy wsala, dosta dwě njedzeli
jastwa. — Hospođarski pomožnik M. Michał s Kryngelz bě
4. dezembra s. l. w Huszcziz hosczeńzu w Dubrawje na rejach
wotrocžka Prežu s Drēwza na schpundowanie czišnył, dokelž bě
jemu tón jeho lubu wotwiedł. Iako ho nětko Michał s hosczeńza
wotkali, puſchczęſtaj ꝑo Preža a wěſty Wicząs s Brēmjenaj,
dżerzęze, dżerzęze jeho! woſajo, ſa nim. Tute woſanje tež po puczu
dužh wotrocžk H. Nowak s Rakojdow ſaſtyscha a czeſkaſeho Michałka

shrabny. Breža a Wicžas nětko swojego pschecžiwnika s kijemi tak pschemłocžischtaj, so móžeshe tón lědma do swojego wobydlenja dónicz. Tale wiecžiwość pschinješy Brežy a Wicžasej schthyri njedziale jaſtwa: Nowak šo khofstanja ſwinu, won bě, taž wupraj, czechazeho Michalka jenož teho dla sadzeržał, dوكelž bě jeho sa paducha měl.

Hluboké pucí sa Běčízami k Malej Prasň.

Ś ludoweho rta podał H. J. w H.

W czasu, jako Wrótkiewska pschelupskia droga do Lipska hiszczę i Budyschina niz na Drażdżany ale po bliższim puczu na Kamienię wiedziesche, bęsze w Pręczowskim delnim hosczeniu wjele wupschahowania a sa wósnikow wjele miaſa trjeba. To bu i wjetsha pola rēnika „Wolazeje hłowy” w Czornej Wodze pola Spytez brane. Męszaczenie, druhdy tež po wjazdy njedzelach by ſebi rēnik po swoje miaſowe pjeniesy do Pręczęz pschischoł. S tym wotmyſleniom tež poſlani kroc̄ a to na ſmierkach do hosczenza ſastupi, rjany, nahladny muž i czećwienymaj lizomaj a pscheczelniweho waschnia. Istwa bę połna zuſeho luda. Wszech poſtrowiwschi wón i hosczenzarjei i tym ſłowom pschistupi: „Luby kmotsje, jutſje chzu do Kulowa na ſkótne wili; duž bych rad swoje miaſowe pjeniesy wſak!” „Te chzu eži hnydom dacz”, hosczenzar wotmolwi, „podaj mi swoje knižki; chzemoj hromadu ſzähnycz, kello ſym eži ſaſo winojth.” Duž ho ſa blidko pschi wólkach ſyżeschtaj. Hosczo, kiz jędze a picza hladachu abo swoju trubku kurjo ho bjes ſobu roſtreczowachu, jeju dale kędžbu njemiejadu. Ale na lawzy pschi ſczenje njedaloko duri někajti ſashadžity dundak ſe swojej žonskiej ſedzesche. Taj na rēnika a hosczenzarja swojej wuschi naſtaſejchtaj, ſo by jimaž żane jeju ſlowczekom njewuzeklo. „Po tajkim runje poſdra ſta ſchēnakow masz doſtacz”, džesche hosczenzar, „ja je eži hnydom dele pschinieſu.” S tym ſłowom hosczenzar horje do najſtry džesche. Na to pał tež, wot hosczi njewobkędžowanaj, tamny dundak a jeho žona ho ſe iſtry wuſu-žeschtaj. „Moj kmotsje”, po khwili hosczenzar džesche, „ja du i twojimi pjeniesami; ale dženſt je ſobu njewsmi. Njewemi, ſchto ma to na ſebi. Iako je horkach ſa tebje na blido naſhadzach, pocza mi twoje dla tak džiwnie ſtyſkno byz. Wonach je ho bjes tym ſac̄zniło, a nóż je njewieſela. Mi je, ſo dyrbju cze proſyje, njepodaj ho dženſa i telfo pjeniesami won do czymy.” „Ach, ſchto ſebi myſliſch, rēnik ho tola żaneje czmowoty njeboji. A jutſje rano dyrbju ho do Kulowa puſcheczic.” „To wiſhak tež mózech. Ty na Pręczęz pschijedžesch; to eži njeje wjele woſko. Za pał cze na Boże dla proſchu, wostaj dženſa jow twoje pjeniesy; a hiszczę lepje budže, ſo tež ty tu psches nóż wostanjesch.” Po krotkim pschemyſlenju rēnik wupraji: „Derje, i twojemu ſmierowanju nočzu dženſa mojich pjenies ſobu wſacz; ſam pał domoj dyrbju. Duž dha, dobru nóż!” Domoj pał njeje doſchoł. Jego mandželska po ſtyſkniwej nozy, jako dženſ ho ſchērjesche, w hłubokim puczu psched Bęczizami jeho ſaraženeho namaka! Šrudźba a hrōſbnoſz wſchē wutroby ſapschijeschtaj. ſchto je jeho moril? tak ho kózdy bjes ludom praschesche; a ſa tym tež knieſtwo ſhwēru pytasche. Jedyn po drugim, na kotrehož ho tukasche, bu ſadžen; ale jich kózdy dyrbjesche ho tež po najſurowiſkim pschepytanju ſaſo ſa nje-winowateho puſcheczic. S tym lēta ſanidžechu. Napoſledk bu tón krawny njeflukt ſabhyt. Duž po něhdże poſta lētach wilke piſmo i Wrótkiewja na Budysku radu teho wopschijecza pschindže: „Wudowa N. N. (jeje imięno bę wupiſane) je ho tu na ſmieronym ſožu, hdyž wumrjecz njemózech, teho wuſnaka, ſo je ſwojemu

muzej psched połsta lětami nimale dwě hodžinje sa Budyschino m
ł wjedzorej w někajkim trochu s kęczkami farosčenym hľubokim
pučju rěšnika habicž pomhała, wo kotrymž běchtaj ſebi s wěstoſcžu
myſlilkoj, ſo ma wulku móz wuplačených pjenes pschi ſebi. Zej
a jejnemu muzej njeje to mordarſtwo ženje wjazy se ſwědomnja
wusčlo, a woſebje je to jeju stajnje žałobnje čzwiſowało, ſo staj
dwieju hubjeneju kroſčkow dla čłowjeka ſaraſyklo. Wona praji:
Žako teho muža dajachmoj a ſ rjetlomaj na hłowu pjerjachmoj,
wón naju Chrysta dla proſchesche, ſo bychmoj jeho tola žiweho
woſtajilkoj, ſo wo prawdze wjazy dyžli dwaj kroſčkaj pschi ſebi
nim. Mój pał ſo jeho ſłowam ſmejachmoj a njepſhestachmoj
na njeho młóčicž, doniž ſo morwū njeſypny. A wo prawdze,
jenož dwaj kroſčkaj pschi nim namakachmoj. Bot tamneje nozy
Boži hněw naju pſchewobžesche, hđežekuliž w zubſje ſo wobro-
częſchmoj. A tež tu w naju domiſnje njebu namaj lěpje. Nihdže
žadyn mér, nihdže žane ſbože. Naju jenicžko džecžo, luboſny ſyn,
psched naju wocžomaj ſ cžokma do Wódry wupadže; mój widzachmoj
ſtyſk ſatepjenja na jeho wobſicžu a njemóžachmoj jemu pomhačž,
a ſ jeho proſchazeho ſakſhiezenja ſakſhachmoj namaj do dusche
režazy wothlók proſchenja tamneho habiteho rěšnika. Mój muž to
proſchenjescz njemóžesche, padže do cžejkli myſlow a ſo ſam cžertej
do klamy ſakli. Za pał dyrbjach ſo tamneho krwawnego njeſukla
tu hiſčče na ſwěcze wusnačž, prjedy hacž do hele pocžahnu.
Hlajcze, hlajcze, tu czert ſebi po mnje dže! To wurjeknýwschi ſebje
ſakliwajo ſwoju duschu puſčejí.”

Ze Serbow.

○ **S** **B**udyschina. „Lužica“ šo wot swojeju předow-nikow „Lužicana“ a „Lipy Serbskeje“ tež psches to rošenawa, so je, taž je s napisma kózdeho jeje číšla widzecj, „shromadny organ herbskich towarzstw“. Kózde číšlo „Lužicy“ podawa stan „naležnoſće towarzstw“; w kózdom číšle „Lužica“ sapiš s najmiejſcha jeneho herbskeho towarzstwa wosjewja a po-rijadne doſpolne roſprawy wo ſkutkowanju wſchę herbskich towarz-ſtow dawa, taž daloſko wo tajkim ſhoni. S luboſcžu šo „Lužica“ wo a ſa wſchę herbske towarzstwa ſtara a budže ſtajnje ſ dobré radu k ruzi, požadaſi tajku jene abo druhe naſtich towarzstw; wona je ſtajnje ſwolniwa, hlužicj herbskim towarzstwam, njech ſu to wjeſzne abo měſčczanske, ratařské, ſpěvanske, ſabawne abo po-wučzaze, a kajkehožkuli wěruwuſnača: jeno ſo ſu herbske, herbske po ſhobustawach a po ſluktu. „Lužica“ je taž rjez ſwiaſt, kótrjž wſchę herbske towarzstwa ſjenocža. Taž pak ſo ſda, ſebi wſchelake towarzstwa teho hiſcheze wědome njeſku, ſměmy-li ſudžicj po wotebjerarjach, kótrjž je ſebi „Lužica“ dotal dobyła. Někotre herbske towarzstwa mjes wotebjerarjemi „Lužicy“ ani ſaſtupjene njeſku; w druhich ſaſo je črjódka jeje wotebjerarjow jara maska. To pak ſo hiſcheze porjedžicj hodži; hiſcheze je čaſ, „Lužicu“ ſkaſacž. Duž njech tola kniežo pschedžydzí herbskich towarzstw wo teſle wěz̄h poręcža, taž bórſy ſměje jich towarzſtwo ſaſo poſe-dzenje; njech ſwojemu towarzſtwu ſ cžopkej wutrobu roſkladu, tajku wažnoſć ma „Lužica“ jako ſhromadny organ wſchę herb-ſkich towarzſtow ſa naſche ſjawne živjenje; njech ſo ſa to poſta-raja, ſo towarzſtwo ſamo ſa ſa, ſa towarzſtowých archiv, ſ naj-miejſcha jedyn exemplar „Lužicy“ wotebjera, ſo pak tež jedno re ſhobustaw to ſami ſa ſo činja, ſ najmiejſcha wſchitzh či, kótrymž khudoba njeſakasa, ſ tolerjow wob ſeſto dobru wěz podpjeracž, ſ kótrejž maja ſami njemalého wuzitka. (Khudſche ſhobustawy maja prawo, žadacž, ſo bychu ſo jim exemplary „Lužicy“, kótrej

towarstwu szkolszemu, po rjadu požejſile. K temu dje tu towarstwa ſu a towarſtwe knihownje abo archivy.) „Lužica“ ſo ſkaſa pod adreſſu: Herrn Dr. Mücke, Bauzen, Taucherstraße 5, abo we wudawatni „Serbsk. Now.“ Róždy nowy wotebjerať tež dotal wudate cjiſla „Lužicy“ doſtanje, taž daloko doſzahnu. Dokelž paſ je 1. cjiſlo do mało exemplarow roſpſchedate, njech ſo ničkto ſe ſkaſanjom njekomdži.

— Sjredju 15. märza dopołdnia w 10 hodzinach śmiede w sali „winowje kicze” wubjerk hornjołužiskeho ratařskiego wokrjeßneho towarzystwa pośledżenje. Bjess družim ma ho namjet stajicž, po kótrymž by knieżeſtvo schłodzowanie na skocze, kótryž je ho dla złosniweje khoroscze, sfażenoſcze abo schczępjenja dla sarēsacž dyrbjaſ abo konz waſł, sarunacž měto. Dale budże t. Hoffter se Stareho Jawora wo žadzenju zokroweje rępy pschednoschowacž. W shroma- dzeńskim lokalu budże ho Kühnowy žnophywjasat a wschelake lane družiny a grat pokasowacž. Na wubjerkowym pośledżeniu śmiedża ho wschitzh žobustawy pobocžnych towarzystwów wobdżelicž.

S Delnjeje Hórtki. Bjatki týdženja je njedaloko našćeje wšy mandželska khezkarja Nowak a ſ Hamorow psches to k njesbožu pschischka, ſo pschi delefločzenju ſ woſa, na kotrymž ſo doſke ſchtomu wjeſyču, ſ nohu ſa ſdorom wiſajo woſta a na dróhu dele padže. Wona ſebi pschi tym hlowu tał ſtraſchnje nadvri, ſo dyrbjachu ju do Delnjeje Hórtki dowjescz, hdzej je na druhi džen na ſwoje ranę wumrjela.

S Bułez. Sanidżenu njedżelu 5. měrza mějescche nasche tude domne ſerbſke towarzſtwo ſaſho ſhromadžiſnu. Taſko běſche ju knieſe pſchedkhyda ſtečk ſi ſtrótky rěčzu, w kotrejž woſebje na derje rádženy a powschitkomyje ſpokojažy ſaloženſki ſhwedžen̄ towarzſtwo ſpominasche, wotewrīk, džeržesche ſhobuſtaw towarzſtwo, k. Krawz ſi Čzornjowa, pſchednoſtčk „wo ryczerſtwje stareho čaſha“. Wón powiedaſche ſajimowje wo živjenju, waſchnju a ſadžerzenju ryczerjow, jich wojnach, hrobač a hewajſchim ſtukowanju; woſebje rěčesche tež wo rubiežnych ryczerjach a jich žadlawaych ſtukach. K tutemu wopíſanju ryczerſtwa pſchijanku k. pſchednoſcher rjane a luboſne powiedanczko ſ ryczerſkeho čaſha, kotrež běſche ſ němſkeje do ſerbſkeje rěče pſchelozii. W tymle pſchelozku, kaž tež w pſchednoſtčku wupokasa ſo k. Krawz jako dobrý ſerbſki rěčník, kotrež ſerbſku rěč jara derje nałożowacž roſyml. Pſchi nětko ſcžehowazej debacze ſo woſebje wo tym rěčesche, tak ſu ſo němſzy ryczerjo w naschej ſerbſkej Lužiſy ſaſhydlili, tak ſu woſebje wjele ſi městami wojovali ale tak pak bu tež wjele jich hrodow wot měſečzanow dobytých a ſapuſčených, wot kotrejž jenož nětko roſpadanki widžimy. Tež na to ſo ſpominasche, tak buchu po dobyczu ſerbſkeje Lužiſy w 10. lětſtotetku wot tehdomniſtich němſkich khežorow runje tehdla němſzy ryczerjo do ſerbſkeho kraja powołani, ſo buchu Sſerbów wot dalscheho wojowanja wotdžerželi, jich w poſkuſhnoſcezi pod němſkim knieſtwwom ſdžerželi a poſtajeny dawf (tribut) brali. Ma to ſo dale polaſowasche, tak wjele prawow w předawſchim čaſhu ryczerſtwo w ſwojich wſach wobſedžesche, tak ſo nimale kóždy ryczer jako móznač, kotremuž bě wſcho wotpuſchczene, w ſwojej wſy knieſeſche, ale tak pak je nětko pſches ſběhnjenje njewolniſtwa a robotow ſo wſhitko k lepschemu wjeſnych wobydlerjow wobročiło. Taſko běſche ſo žiwa debata ſkónczila, wupraji ſo k. pſchednoſcherzej ſa jeho ſajimowym pſchednoſtčk, pola kotrehož njeběſche žaneje próžy lutowal, derje ſaſluženy džak towarzſtwo a ſhromadžiſna ſo na to we wožnej hodžinje ſkónczí.

Se Semiz. Njedželu 5. měrza rano w 1. hodžinje je ſo tu Fichtez kheža ſ hródžu a kólnju wotpaliſa.

G Wulkih Sđžar. Nascha stara schula ma šo, dokelž sa schulske džeczi wjazy njedobšaha, wotoracž a na jeje město nowe twarjenje stajicž. Starý material, kotryž w njej teži, je šo wón-dano sa 735 hriwnow pschedał. — Psched třomi njedželemi je šo na našej zyrkwijskej wěži frjedžny swón pułnył, duž móže šo někt jenož hishcze s dwěmaj swonomaj swonicž.

S Khočebusa, 3. měrza. Wcžera mějše delnjołužiski wotrjad Mlaczizy Ššerbskej swoju třecu hłownu shromadžisnu. Se wſchelakich stron Khočebuskeho a tež Kalawskeho wotrješka běše šo 72 wožbow wshromadžiko. Čenjes farat Teschnat s Nidu wotewri wuradžowanje s wutrobnymi słowami, s kotrymž na wužitk polaſuje, tiž towarzstwo Ššerbam posficijuje, hdž jimi dobre knihy w macejnej rězi wobstara. Čenjes kantor Jordan powjeda wo živjenju towarzstwa w sanđzenym lěče. Po Delnej Lužizy je hacž dotal 166 wožbow wſchitupišo, bjes kotrymž je: 90 burſtich wobſedžerjow, 21 wucžerjow, 18 wumjeníkarjow a wumjeníkarów, 17 fararjow, 5 gm. prjódſtejerjow, 2 podrožnikaj, 1 superintendent, 1 wojnař, 1 korezmář, 1 literat, 1 pomozník, 1 komat, 1 murjet, 1 kolportér, 1 doktor, 1 gymnasialny wucžer, 1 twarski mischtř a 1 rycerſtubler. Wotrjad je loni J. F. Starkowe modleſke wudal, 416 stro-now, a swojim ſobustawom rošdawał (tež hornjołužisz ſobustawy wotrjada doftanu tute knihy). — Čenjes wucžer Latk posficiži potom shromadžisne tajke ſlicžbowanie: Hacž dotal je wotrjad po Delnej Lužizy tajke dohody měl: pschinofski 268 hriwnow, ſa pschedate knihy 323 hr. 70 np., wſchelake dary: 3 hr. 65 np. Wotrjad ma, hdž pschinofski a dary hornjoſ. a druhich ſobustawow pschilicžimy, hishcze 182 hriwnow dolha. — Čenjes wſchifski farat Broniſch, jafo pschedbyda wubjerk ſa pomož studowazych Ššerbów, dawa roſprawu wo tym, ſhoto je šo hacž dotal ſtało, ſa tajimi pschecžiwo-noſćami dyrbjescze wojovacž, a ſo wſchelke wožady ſa Hródkowskeho wotrješka ani cjerwjeneho pjenježka na tak jara niſmu wěz naždili njeſku. Hacž dotal ſtaj 2 studentaj podpjera doftalej, a w poftadnižy je ſhytk wot 1131 hriwnow 36 np. — Čenjes farat Kruschwiza dawa roſprawu wo wuradžowanju Barlinskej synody, jafo ta wo superintendent Bankowym namječe jednaſche, „ſo by tež zyrkwiina wſchinoſć herbſtich ſtudowazych theologie podpjerała.“ Čenjes Kruschwiza wosjewi mjenia tych mužow, tiž ſu w Barlinje ſwój hłóž ſa Ššerbów poſvěhnyli a tak je synoda nimale jenož hłóžnje Bankowym namjet pschijala. Shromadžisna ſa poftanjenjom wupraji, ſo by ſo wubjerk ſ. Bankej ſa listom podžakował. — Wotrjad dže dale wudacž: „Roſprawu ſa ſobustawu“, „Schulſti ſpěwnik“, „Genovesu“ a „Katechismus ſtrowoſcze.“

Přílopk.

* Sanđženu wutoru dopołdnja ſkoči młoda holza w Draždjanach ſa augustuſorweho moſta dele do Lóbjia. Njeſbožowna runje pschi ſtolpje na kamjenje, we wodze hishcze widžomne, dele padže, tola ſo potom hnydom ponuri. Niže moſta ſo wona hishcze ras ſa wodzy ſběže a ſo potom na pschezo w žołmach ſhubi.

* Ššudniſtwo w Freibergu je ſanđžený thđení wohensaložerja Seiferta ſe Schönberga ſa dwěmaj lětomaj khostaénje wotkudžilo. Tutoń člowiſek je naſkerje w běhu dweju lětow wjetſchu ſicžbu wot 72 wohnjow, ſa kotrymž bu Olbenhawska wokolnoſć dolski čas w ſtrachce a bojoſczi džeržana, ſaložk. Tola dokež wón jenož ſamischkrjenju teho wohnja ſtejſeſhe, pschi kotrymž běchu jeho nadefchli, ſu jeho khostanje tak niſko wobměrili. Jara ſpodžitwa je pschicžina, kotraž je Seiferta ſa ſloſczi wabila. Wón bě jara pilny ſobustaw wohnjoweje wobory. Jeho ſykawa doftawasche,

dokež ſa wjetſcha pschezo preňja na wopalmiſczejo pschijedže, prämije, a mužtwa tele pjenesy ſa wotdžerzenju rejwanskich wjeſzelow trjebachu. Čim bôle ſo paleſche, čim wjazy pjenes do kažy wohnjeweje wobory pschindže a čim bôle móžesche Seifert rejwacž. Wola wohensaložerja 70 ſaſtupnych kharckow ſa tajkim rejam namakachu.

* W Lüttichu w Belgiskej je 1. měrza ſkoro poſoža tamniſcheje garniſony na jědſawdace ſkhorila. Krótko po wobjedže poſkaſchu ſo ſnamjenja ſajedojezenja. Brjuch pola mnogich wujadnje bubnjeſche a ſkoro wſchitz dyrbjachu jědž ſaſo wuwrocžecž a wubluwacž. Hnydom pschimolani lekarjo porucžichu ſkhorjenym khatatagy nuſne ſkafetwo. Kazž ſo powjeda, je ſo ſajedojezenje psches to ſtało, ſo ſo ſačzinjenju jědže hubjene tucžno bjerjeſche.

* W poſodniſchej Ruzovskej ſahadžachu kónz februara žalostne ſněhove mječeze pschi 20 gradach ſhym. Wjele ludži je w ſněhy ſmiercz namakalo. Ššanje wostachu často težazy a ſamo želes-niza bě w jědženju ſadžewana. Žena křigisla ſwójba, ſa muža, žony a 3 džeczi wobſtejaza, je po ſo hodžiny wot Drenburga w ſwo-jim ſilzowym ſtanje ſmierska.

* Š Algiera pižaja, ſo je ſo w Malakovje pola Orleans-villa pôverowé roſbuchnjenje pod ſlědowazym wobſtejnoscžemi ſtało. Wojerfska wſchinoſć bě pinzu jeneje ſchule ſa pôverowý ſklađ wubraka. Po ſdaczu psches palazy zigarrowy konečk, psches pinzowe wočno nutſcžiſneny, ſo pôver ſapali, někotre minuty po tym ſo běchu džeczi ſchulu wopuſhczili. Tjo mužojo, w bliſkoſci dželazy, buchu ſranjeni. Spodžitwje je, ſo wojerfske ſarjadniſtwo žane ſmanské město ſa munizijonski ſklađ namakacž njemóžesche, hacž ſchulſtu pinzu.

* Wjes tym ſo maja w ſymniſchich krajach lětſchu ſhmu miłe wjedro, knježi w hewak čzoplych poſodniſchich krajach ſu-rowa ſhyma. W Konstantinoplu je 20. februara kohézwyſki ſněh panjk. Železnizy wjazy njeſeſdža a parne ſožde ſo pschi tymle nje-luboſnym wjedrje často ſakomža.

Wysokoſcženemu knjeſeji

I. E. Smolerjej,
redaktorej Serb. Now., k narodnemu dnju
ſ ſubočžu a počeſčowanjom poſwjeſzene
mot ſ. Hajnzy.

Dženža ſpěwarja ſpěw jaſnje, móznie
Klinči — truny brinceža w Lužizy.
Tebi, tiž ſa wotčinu njeſprózne
Skutkowal — ſa ſserbſto dželal ſy,
Młodoſć wje džak, čjeſež, ſlawu do wěnza,
Pod herbſtē ſhorhovju Tebje poſtronja,
Spěvajo traſný ſpěw, wotčinzo, Twój:
Mjes ſserbami ſtatok mój.

Někto ſtejſich hishcze w předku krucze,
Twóje mjeno kóždy w čeſeſti ma,
Ššerbstwo Tebje ſa wſčě prožy, ſucze
Dženža wutrobný džak pschinola;
Duž tež ſpěwar w ſpěwje Tebje počeſči,
Čežnje ſa towarzchemi psches kraj lužiſti,
Spěvajo rjany ſpěw, pschedrohi, Twój:
Mjes ſserbami ſtatok mój.

A ſ tych ſyklow móznie ſa njeſju čežnje
Wérne, ſwěrne pscheče herbſtſte:
Ššerbam ſa ſbožu Tebje Boh ſdžerž rjenje
Čežnje hishcze ſetko někotre.
O blyſtich tež pschečeſne pscheče ſpěwarja:
Njech tež to kóždy wotčin ſa heſto ma —
Wěcžnje klinč ſa ſerbach ſpěw nadobný Twój:
Mjes ſserbami ſtatok mój.

Dobrowólne p'schebadżowanje.

Dżelenja herbstwa dla ma so po porucznośczi herbów njebo tycerja Korse Augusta Zimmermannu w Delanach k jeho sawostajenstwu ślušhaža khęžkarſka žiwnoſć cžiſlo 13 paſneho katastra a fol. 15 ležomnoſtnych a hypothekſkich knihow tuteje wsk, areal wot 3 hektarow 34,5 arow (= 12 tórzow 13 prutow) wopſchijaza, § 81,03 dawſtimi jenoſćemi napołożena a njezdziwajo dawkow a wobčeženjow, na njej ležazh, wot wjeſnych grychtow na

7125 m. — np.

taſkirowana,

schtwórt 16. mérza 1882, dopoldnja w 12 hodžinach,

na měſtnie ſamym w Delanach dobrowólne na p'schebadżowanje p'schedawac̄.

Poſkujo na wuwěſhki, na tudomnym ſudniſtwie a pola kniſea wjeſnego ſudnika Sandrija Mucžana w Delanach wupowěſnjene, wopiszaſe ležomnoſće a p'schebadżowanſte wumějenja wopſchijaze, so na kupjenje ſmyſleni p'scheproſchuja, so býchu so na ſpomnjenym dnju w poſtajenej hodžinje w Zimmermannękhęžkarſkej žiwnoſćji ſechli, k ſadženju so ſamolwili, ſwoju placzenja-čmanoſć dopoſkali a dalshe wotczakali.

S dobom so k ſawnemu narędzenju dawa, so ma so džen po p'schebadżowanſkej termiji, dopoldnja wot 8 hodžin k Zimmermannę ſawostajenſtu śluſhažy žiwh a morow inventar, teho runja w ſawostajenej thęzi, ſa hnydom hotowe pjeniſy p'sches wjeſne grycht w Delanach na p'schebadżowanje p'schedawac̄ a ſo je ſapiš ſpomnjenych węzow pola wjeſnego ſudnika w Delanach wupowěſnjeny.

W Budyschinje, 1. mérza 1882.

Kralowski ſudniſki hamt.

Mensel.

Trbr.

Khęža cžiſlo 30 w Małeshezach je na p'schedau. Wſho dalshe je pola wobſedžerja Jana Branža tam ſhonicz.

Khęža cžiſlo 100 w Čornym Hodlerju je hnydom na p'schenajecze.

W Nowej Schęzenzy je žiwnoſć cžiſlo 1 ſe 14 jutrami pola hnydom na p'schedau.

W Małeshezach je khęža cžo. 4 ſ rjanej ſadowej ſahrodu na p'schedau. Wſho dalshe je ſhonicz pola wobſedžerja.

Zena korczma ſ polom ſo kupicž pyta. Wot koho? je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowin.”

Cigarry

Lardos Polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np., 1 ſchtuku po 2 np. porucža wulku dželbu **Gustav Poser.**

Khofej,

cžiſcze a derje ſłodźazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paleny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej dobroſci

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Deſlinowy äther p'sche wičz, nervy pozylniczy balsam, ſenſelowy mēd, awgsburgski žiwenſki balsam, Ballhausenſke ſoſkowe piſle, universalny balsam, Salzburgske bězne kapki, boſoſcť ſastajazu džecžazu tintkuru, reſtituſionſki ſnid
porucža **hrodowska hapytka.**

Wſhe družiny ſpěvaſkih knihow, do kože a ſomota ſwiaſonyh, porucža w bohatym wubjerku po najtunischiſtich placzisnach
Gustav Rāmsch na bohatej haſy.

Piſne albuſmy, kwětki do dopomnjeniſtich knihow, dopomnjeniſke kharty ſa konfirmaſiju porucža tunjo w najnowiſtich muſtrach
G. Rāmsch na bohatej haſy.

Na twarjenju porucžam po najtunischiſtich placzisnach

T-noscherje.

Gebr. Joachimſthal
w hoſejenzu „k ſlotemu jehnjeſcu”.

Twarſki a rólny kalf,

nowy paleny, porucža

R. Plümecke,

ſ firmu: **H. W. Sieborgerez** herbja,
w Niſkej a Kunnerſdorfje.

Rigaske a Pernawſke tunſke lane ſhmijo, ſchleſynſke lane ſhmijo, czerwieny, bely a žolty džecžel, luſerne, miedown trawu, timothej, jendželsku a italsku rehtrawu, hlbowny kaf, kuloſte oberndorfske runklizowe ſhmijo, konjazh ſubowu maſh, hróch, woku, ſeradellu porucža k wuſhywej

E. F. Schippang

w Budyschinje, na bohatej haſy.

Majlēpſhi czerwieny džecžel

porucža tunjo

Schmiß w Budestezech.

Czerwieny a bely džecžel, ſeradellu, koſiſ, reſtrawu, timothei, woku, ſupin ſupuje
C. Kahrowe w poſtskej kowańi na žitnych wiſach.

Čorne cžiſto wolemjane a pol-wolemjane $\frac{9}{4}$ ſcheroſe kachemiry, poſlednje meter po 105 np. abo staru ſhócz po 60 np., porucžam we wubjernej dobroſci.

Alphons Schauseil
na bohatej haſy 67.

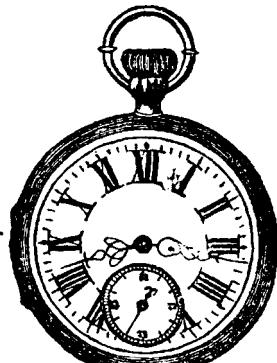
Kožowy wureš,
spodniu a hornju kožu,
szkórniczkowe nakoleny i kože, szukna
a serge,
toffowy kord, nowe mustry,
porucza we wulkim wubjerku

J. G. Schneckenberg
w miażdzych hętkach cijęlo 4.

Pa. Triersku póduszhowu kožu,
„ SchwajcarSKU póduszhowu kožu,
„ maszinsku rjemjenjowu kožu,
„ vache-kožu,
„ salowu kožu,
kipy, czorne a brune,
czesaze kože,
alawnowu kožu, bělu a brunn,
kwělku kožu, czornu a brunu,
czesaze a boranjaze schörzuchi
ma pszezo we wulkim wubjerku po tunich
ale twerdych placzisnach

J. G. Schneckenberg
na mlynstej haſy 1 a w miażdzych hętkach 4.

J. G. Schneider
na smutskownej lawskiej haſy

porucza ſwoj wulki ſkład ſzczęſkih a dyb-
ſaczyńch czaknikow. Porędzenja ſo tunjo
a kchwatnie wobstaraja.

W klamach ſo herbski ręczi.

Wat najwjetſheje ważnoscie ſa

wocži foždeho.

Tuta jenož ſama wěrnje prawdziwa
dr. Whitowa wodziezla wat Traugotta Ehrhardta
w Grodzbreitenbachu w Thüringſcej je wat ſeta
1822 kwietoſtawna.

Dostacj w ſlatonach po 1 marzu w hrodowskej
hauptyñ knieſa E. Menznera w Budyschinie.

Niech hebi pak foždy wężeje jenož wo wěrnje
prawdziwu dr. Whitowu wocžowu wodziezlu wat
Traugotta Ehrhardta žada. Žann druhu.

Wucžabi ſ listow: Knjeſej Dr. Ehrhardtę.
Na ſzym ſ Waszej prawdziwej dr. Whitowej wocžowej
wodziezlu pſched krótkim jeneho muža wat straschnego
ſahorzenia wocžowu wumohl, duž proſchu Was (ſleduje ſtaſ.). Merzg, 5./3. 80. Kühn, hosczenzár. Dale:
Na ſech wat Was hižom ras prawdziwu dr. Whitowu
wocžowu wodziezlu doſtał, totaż je mi derje klužila,
duž proſchu (ſleduje ſtaſ.). Bonn a. Rh., 11./3. 80.
Julius Grebe. Dale: Waszha prawdziwa dr. Whitowa
wocžowa wodziezla je mi ſa krótki čas połóżenie
pſchinięzla, teho dla proſchu (ſleduje ſtaſ.). Woſtenthin,
6./3. 80. Schwendkova.

Gswój ſkład rjanych nowych wlohowych
pletlowow porucza po jara tunich placzisnach

A. Herold, ſtrijer
na žitnych wiſach w poſtejkiej kowarne.

Sa konfirmadow

poruczą ſwoj wulki ſkład draſtnych tkaninow w czornych a czemnych
brunyč barbach, alpaka, laſhemir, troſej, koper, ſatin atd., $\frac{5}{4}$ a
 $\frac{8}{4}$ ſcheroke, starý lóhež po 70 np., wolmjaný koper w módrzej, ponſowej
a karmoisinskej barbje, žaketh, derje ſedzaze, i czeſaneho pſchedżena, ſukna,
trikowa a troſejka ſ dobrocziwemu wobledźbowaniu.

H. Kayſer

W klamach ſo herbski ręczi.

na žitnej haſy.

W hoſczenzu „f bělemu konjej“ w Budyschinje
budu jenož wutoru 14. mérza, rano wot 9 hacž do 4 hodzin popołdnju ſ reczam.

Na hämorrhoidy a žoldk czerpjazych

czinju na to ſedzblivych, ſo je ſo mi ſeta doſto radziko, taſte khorosze pola ſtarzych a młodych ludzi bjes ſadzewanja džela wotſtronicz. Na ſym rad hotowy, temu, kotryž je ſ tutej khorosze wobčezeny, powuczenie a radu podacj.

Pokazma hämorrhoidalna: wjerczenie, hlowubolenje, ſymnoſež rukow a nohów ſ ſetazej horzotu, nabubnjenje delnjeho žiwota, czerjenje ſ moczenju, boleſe w ſkizju, paſlenje w delnim žiwocze, ſlaboſež pſchetsacza, nieappetitnoſež naſkadzeny jaſyl, wotendzenja kreje a lepiſných pſchi wuprōdzenju, paſlenje a naſhwilne ſuki w ſadku, wuſad a ſwierbenje na czele, njemerny ſpat, czeſle ſony, ſhumjenje we wuſchomaj, ſchke pſched wocžom, ſaczmice wocžom, trach we wutrobje, wutrobne puſtanje, wuſpróznyazy pot, duchne khorosze, ſproſtjenje ſtawow.

Pokazma žoldkoweho czerpjenia: (Na kotrež ſam 8 lét czerpjach.) Njelubne ſaczunge, tloczenje a napjelnjenje po jēdzi a piczu, torhaze a rēſaze ſaczunge w žoldku, ſpinanje we wutrobnym doſeku, ſkale horſtorkanie, krótki dyh, wuſta wutroba a duchne njeſpodobnoſeze.

Tež wobſedžu najlepſe ſredki pſche pluzowe khorosze, krejkhudoſeſ, wutrobne puſtanje, běle beženje, aſhma a migraſnu (poſlednie je ſ czuſami ſo wopjetowaze hlowubolenje).

Schlebjerdzaka

wotſtronju bjes wſchego předneho a hłodoweho ſekowanja bjes boleſe dospolnje ſ hłownu ſa dwě hodzinje (tež liſtne) bjes naſoſenja koužo, granatnych korjenjow a tamely ſamo wotſtokazy ſziniužowy wotſi ſo njetrjeba.

Wuprajenje džaka.

Czeſczeny knjeſel! Kaž ſzym ſklubi, Wam wojſewjam, ſo je trjebanje ſekarſtwia, mi wot Was njeſdawneho poruczenego, pſche moje ſastarjene hämorrhoidalne a žoldkowe czerpjene, mi wjele pomhalo, ja ſo wo prawdze poſylneny czuju, a je mi wjele lóžcho w ſtawach, ſa czož ſym Wam jara džafowny.

We Wóſporku pola Budyschina.

S džafownym poczeſcowanjom

B. Marczka, ſarač.

Žohnowanje je próžy mſda.

15 lét doſto czerpjſe moja žona na žałozne žoldkowe czerpjene a pſtachmoj podarmino pola dohrych ſekarjow jeſne wutrowjenje. Hžom běchmoj nadziju pſchcziloi, jako ſo namaj ſkonečne wumóženje pſches wubjerne ſredki knjeſa Rich. Bergera ſta; dnž prajimoj ſ tutym najwutrobniſci džak. — Niech je jeho ſkutkowanie pſched ſ dobrym wuſpečhom ſ ſbožu wſchę czerpjazych.

Kemnitz pola Bernstadta a Lubija.

Edvard Neumann, ſlamat, a mandželska.

Czeſczeny knjeſ Bergero! S tutym Wam ſdželu, ſo je ſo ſtrwoſež mojeje žonę wjele poſeſchiła, ſekarſtwie je mnogim wobčezeniem wotpomhalo, žałozne hlowubolenje (hlowaja wicž) je pſchetsaka, tež wuwoſtaža perioda, ſeta doſto ſo wjazh njeſpokaza, je dospolnje pſchischla. To wſchę mamoj ſo Wam džafowanę; ja ſym do teho daloko a ſchero koſe wſchę ſpytowanja czinit, kotrež pak wſchę bjes wuſpečha wotſtachu.

Großschweidniž pola Lubija.

S pſhczelnym poſtrowom
Želeński naſladowar Ernst Grabs a mandželska.

Wotewrjenie pěškowzoweje pschedawarnje.

Říjesam tvarškim mischtram a česčenemu tvarjazemu wobydlerstwu dowolam ſebi najpodwolniſcho wojſewic̄, ſo bym njeſaloko privatneho dworniſchcia na Bředrichowej droſy (Friedrichstraße) dženſniſchi džen.

pěškowzowu (sandstein) pschedawarnju

wotewrili. Na to počaſujo, porucžam ſo k wſhitim tajim dželam, taž: ſchariowanym a toczęnym durjowym a wołnowym kamieniem, ſthodam, wuhnjowym platem atd. Ža buđu ſo pschezo prôzowac̄, ſo byh pſchi najlepšim džele najnižſche placzisny licžil a ſo byh ſe ſwojim dželom ſpołojnosć ſwojich česčenych wotebjerarjow ſaſluzil.

W Budyschinje, 10. měrza 1882.

Adolf Hörnig.

C. Langermann,

frawski mischt,

cziſlo 12, na ſherbskej haſy cziſlo 12,

porucža ſwoj wulki ſklad

hólczych wobleczenjow

po najtunischej placzisnej.

Anilinske barby,

k barbjenju wołmy a židy paſczil po 25 np.,
k barbjenju jeſow paſczil po 10 np.,
porucža hrodowska haſtyka.

Tvjerdy ſhtomowym wóſt

w ſerdach,

běžazn ſhtomowym wóſt

w tyſach

porucža hrodowska haſtyka.

Ssrédk psche palenzpice

s počaſku k nałożeniu

porucža hrodowska haſtyka.

Sfotna Wah

w ſchekazach porucža ſo powſchitkownem uživanju.

Sjenoczeniſto.

Wojerſke towarzſto w Pejnom

budje 22. měrza kralowy narodny džen ſwjetzic̄, na czož ſo wſhitke ſobuſtawu pschedzelnje pschedroſchuja.

Jena jſtwa ſ komoru a drjewowej kólnju je 1. haprile 1882 we Wulkim Bjalowje cziſlo 35 na pschenajecze.

Starſhi, kotsiž čzedža ſwoje džeczi do tudomnych ſchulow ſlac̄, namakaja ſa nich psche-čelne a dobre pschijimanje a tunju, tež połoječnu penſiju pola jeneje ſherbskej wudowy. Wſho dalshe je ſhonicz pola ſlechigowęje na bohatę haſy.

My pytamij

w kózdej, tež najmjenſchej wžy, wuſtojných agentow poſtaſic̄.

Abr.: Generalna direkcijsa ſakſkeho ſkotaweschajezho banka w Draždanzach.

Našich česčenych čitarjow, kotriž ſu připadnje jene abo druhe čiſlo „Lužicy“ dwojcey dostaſi, naleźnje prosymy, zo chely nam te čiſla, kotrež maja wyše, ſkerje lěpje wrócić, dokelž je nuznje trjebamy.

Redakcija „Lužicy“.

Našich česčenych čitarjow, kotriž ſu připadnje jene abo druhe čiſlo „Lužicy“ dwojcey dostaſi, naleźnje prosymy, zo chely nam te čiſla, kotrež maja wyše, ſkerje lěpje wrócić, dokelž je nuznje trjebamy.

Redakcija „Lužicy“.

Wěnz dopomijecža

na row

Hanki Kulez ſe ſpal.

Najwjetſka ſrudoba na ſweczi
Tych starſich tehdzy potřebi,
Hdyž pſches ſmierz ſwoje lubo džeczi
Ssu woni ſahe ſhubili;

Haj tehdzy ſo jim na ſemi

Tež mihdze pravje njeſlubí.
To ſamo ſtaj tež naſhoniſtoj
Tež Kulez ſtarſchej we ſpalach,
Šrudnoſch a ſtyſ ſtej ſaſtupiloj
Tež něk ſe jeju wutrobach
Pſches ſmierz jej' džonvi jeniceſtej,
Kiz lubowatſtej ſi wutrobu.

To ſama ſo něk prôzowac̄he
To druhé ſtoto we ſhuli,
A wuzbu pak jej' podawaſche
Kenes wuzer ſulmau ſo ſvernoſeſti.
Sa to we njenje ſtarſchej

Budž rjanu džak jom' ſi wutrobu.

Hdyž runje wóžom let ve ſtara,
Tež narodny džen ſwjetzachu
Tež vjatnateho februara,
Dha poča ſtoržic̄ na ſtiju,
Sa týdzen rano w džeczach
Zno w ſmierz ſoči ſandželi.

Tež dale tuh ſpomnic̄ čjeteſe
Tež ſrudnej ſtarſchej na tole,
So ſabyc̄ ſenje njebudzetej
Na tele ſrudne podaſe
So na jej' ſtěnám ſcheczeniſto dnu

Tež do rova ju njeſchenu.
Wot wjèle ludži pschedvodžena
A ſe ſchulimi džeczimi,
Tež wot tych rjenje wupſchena
A ſi wotprocheniom pſchi rovi
Bu wona čejnje ſhovana
Do kłodnej ſenje, do rova.

Něk dobru nōz je wona dala
Tym ſtarſhim, džedej, bratſtej
A wſchitkim, kiz ſe herval ſnala,
Bal woſebje tym kmótram tej,
Wſhem towarzſham a towarzſlam,
Bližchim a dalshim pschedzelam.

Lak ſpi něk, Hanki, w twojim rovi,
Hdyž ſu eže ſ čeſežu donjeſli,
We Wojeręzach na ſchowje
Ssu ſobotu eže ſhovali,
Hac̄ Böh eže ſ njeho wubudži,
To eže ſrjenje pschedražni.

Na žadanje ſrudne ſtarſchej a kmótrow
Hauža Scholczi.

Sjawny džak.

Wulkoſdžarowskej gmejnie, kotaž je na ſu po wohnjowym njebožu ſ miłymi darami
bohac̄e wobdarila a podpjerała, prajimy ſ tutym naſch najwutrobnjſchi džak ſ proſtu
k Bohu, ſo by tajku ſmilnoſcz kózdemu
w połnej měrje ſarunaſ.

Jan Góſhik, Jurij Krawz,
Jurij Buchman
we Wulkich Šdžarach.

(A temu cziſlu jena pſchiloha.)

Wotwoženie pěſka ſ mojeje ležomnoſčeje je
wot dženſniſchego dňa pſchi čeſanju ſaſane.

Handrij Schuster w Koblitzach.

S tutym lubju dobre myto temu, kotsiž
móže mi jeneho ſ tych kħadlow, kotsiž ſo nje-
darneho wohnjoweho njeboža dla na minje
pſchikłodžu, tak mjenuje, ſo móžu jeho na
žudniſtwje poſtoſtač̄ dač̄.

Jan Huschman w Holeschowje.

Pschiloha f čížku 10 „Serbskich Nowin.“
Sobotu 11. měrza 1882.

Na příjdeštejazej konfirmaciji porucžam svůj sklad

čistowolmjaných Fáchemirów,

rjana tošta twora, derje so noschaza, $2\frac{1}{8}$ lóhcza schéroka, starý lóhcž wot 1 mř. hacž do najčežsich držinow.

Poholmiane Fáchemiry,

starý lóhcž wot 70 np., $2\frac{1}{8}$ lóhcza schéroki. Za jenož schéroku tworu wjedu, runje tak we wołmje kaž w połwołmje, dokelž so ta ſama f pschiréšowanju lepje hodži.

Pisane drastne tkaniny

w najnowsich barbach, we wołmje a połwołmje, starý lóhcž hižom wot 30 np.

Za k e t y

za konfirmandow, se ſukna a čeſzaneho pschedzena, po nowszej modze wudebjene a po mojich snathach dobrých pschiréſtach džélane, po wurdadnie tunich placzisnach.

Jan Jurij Pahn

w Budyschinje na torhóſhčzu pódla hłowneje stráže (wachi).

Wupschedawanie manufakturnych tworow na herbskej haſhy čížko 10

traje dla dalscheho pschenajecža kaž tež dla pschetwarjenja klamow jenož hiſcheze hacž do

15. měrza f. l.

Twory, hiſcheze na ſkádze ležaze, so hacž do teho čaſha po móžno tunich placzisnach wupschedawaja.

Nekotre ſchijaze maschin, bjes nimi 1 ſchewſka maschina, ſu teho runja hiſcheze tunjo na pschedan.

Wupschedawanie.

Wulku džélbu drastnych tkaninow wupschedawam, so bych ſ nimi rucze rumowat, po nižszej placzisnje, hacž ſym je ſam kupit. Teho runja pschedawam wjetšiu džélbu wulkich a malých wołmjaných rubiſhezow, so je njevhých na ſkádze woblikowaſ, po kózdej móžnej placzisnje.

M. Th. Pech

W klamach ſo herbski rěčji. na hłownym torhóſhčzu pódla měſchczanskeje haptyle.

Sa konfirmandow

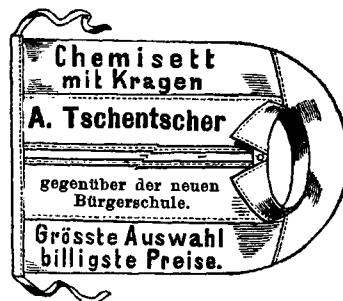
porucžam wulki wubjerk čjorných Fáchemirów w dwanačzoch wſchelakich držinach, $\frac{9}{4}$ schéroki, lóhcž wot 80 np. hacž do 3 mř.

čjorný luster a alpaka, lóhcž wot 35 np. hacž 120 np.

M. Th. Pech

W klamach ſo herbski rěčji. na hłownym torhóſhčzu, pódla měſchczanskeje haptyle.

Wupschedawanie
v Thorntoniu A. Tschentscher.
porucža A. Tschentscher
w Budyschinje.

**Würzburgske
runklizowe ſymjo**
w snatej prawdziwej tworje, žolteho wulkeho
kuſojteho plodu, porucža

Carl Noack
na žitnej haſhy.

Sa Konfirmandow

poruczam swjerschne koschle, khornarje, manscheth, nözne koschle, chemiseth, schlipshy, travath, saczne rubischka, trikotaze, dale

Sa Konfirmandki:

dženske a nözne koschle, neglizejowe jeczki, tholowy, pschitojnostne, promenadiske a wleczaze žuknje, schaltsh, khornarje, manscheth, schawle a rubischka.

A. Tschentscher

ſ napszecza noweje měschenjskeje šhule.

Boruczam ſwoje ſeta doho ſa dobre ſpósnate

czistowolmjanie

čzorne fachemirhy

w 15 wubjernych družinach, 120 etm. scheroke, kóhež wot 1 hacž do 4 mf.

M. G. Freyberg

na bohatej haſhy.

Z klamaſ ſo herbski ręczi.

G. H. Kubasch

pschi mjaſnych hětkach 1

porucza ſwój ſkład hotowych mužſkich a hólejich wobleczenjow, kaž tež wulki wubjerk moderniskich tu- a wukrajnych ſtoffow i wudželanju po mérje k dobroczíwu wobledžbowanju.

S Konfirmaziſi

poruczam:

běle žónske žuknje a tholowy, filzowe a tkaninowe žuknje, panzerowe koſethy wot 1 mf. 20 np., želle, rúſche, banth, zaki, thlane wobkadli, saczne rubieschka ſ mjenom a plátowe.

Dale: mulle, batith, ſhirtiŋi a thlanja po fabrikſkich placzisnach.

Sa hólzow:

pschedkoſchlikli, ſervitery, khornarje, manscheth, schlipshy atd.

we wulkim wubjerku a po wujradnje tunich placzisnach.

F. Nierth

na bohatej haſhy 13.

wot ſakonja ſakitanuy.

Montafounski krumjazy mlókowy pólver.

(Rezept wulkeho mlókowego kublarja.)

Tego wuspéchi ſu jara wuspéchne, wěste a wujitne ſa mlókowe hospodaſtvo. Balczili ſ pokajankami i nałożenju po 100 g ſu dostać pola E. G. Neumanna w Budyschinje.

Wschě Družin

pólnych, ſukowých, warjenjowych a kwětkowych hymienjom, kaž tež rigaske, beruwiske a ſchlesyske lane hymjo ſo dobroczíwu wobledžbowanju porucza wot hymienjowejje pschedawańje

R. Binnera
w Rakezach.

Pizowy gries, zentnar po 7 mf., wotruby, zentnar po 6 mf. 25 np. porucza

A. Kliemand w Rakezach.

Kunflizowe hymjo,

prawdziwe obendorffske, wubjernie družiny čerwjeneho a běleho hlojckatého kalu, kaž tež hluboweho kalu a wschě pólne a ſahrodne hymienja porucza

hymienjowa wifowańja

T. Richtera na mjaſnym torhoschzu.

Czervjeny džeczel, běly džeczel, thimotej, rejtrawu, hróch, woku, lupiny, hejduschtu, wulki kolij, probstaſſki wowb, junkcze ſyty, a jeezmien porucza

C. Kahrowe

pschi pósſtej ſowańi na ſitnych wilach.

Portlandski ſement

zhlý ſud po 380 puntach,

vol ſuda = 200 :

berlt ſuda = 100 :

žym ſ nowa dostać a poruczam po najtuniszej placzisnje.

A. Lorenz

na Hoschiz haſhy a na privatnym tworowym dwórnischtzu.

— Khofej —

kyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 puntach turischo,

paſeney, punt wot 100—200 np. (wot 140 hacž 200 np. w dobrzych měſchenjach)

porucza w czystofłodžazých družinach jaſo něſhto woſebje dobre

Richard Neumann

czo. 6 na ſnutſkownej lawſkej haſhy czo. 6.

Czaſzniki

pschedawanje a porjedzenie.
Guncje placzisny.

Jarolim Trepera

ſ napszecza theatra.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu i mk. 15 np. — Kožde číſlo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, pláci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štvortk hač do 8 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíše Smolerjec knihičišćeńje w mačičnym domje w Budysinje.

Číſlo 11.

Sobotu 18. měrca 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němſke khějorſtvo. Po zpým němſkim khějorſtwie ſo pschečzivo tobakowemu monopolej ſběhaja. Pschihložowanje pruskej hospodařſteje radý k tutemu Bismarkowemu namjetej njemóže ſo jako wuras ludoweho měnjenja wobhladac̄. Tucži, niz wot luda wubrani ale wot knježerſtwa poſtajeni radžiczeljo njemóžachu tola na žane waſchnje pschečzivo ſwojemu knjeſej hložowac̄. Wo prawdže njewotvížne wuprajenja w naſtupanju tobakoweho monopolu, kaž ſu je na pschikkad ſejmſzy ſapóžlanzy w Bajerskej, Badenſkej, Heſenskej cžinili, ſo wſchě pschečzivo monopolej wobročza. Tež pruski ſejm směje drje hiſhcze tak wjele mozy, ſo tobakowy monopol wotpolaſa. W Varlinje mějesche ſo ſańdženu njedželu dopoldnia (!) ſchěſcz wólbnych ſhromadžiſnow na dobo, w kotrychž ſo pschečzivo tobakowemu monopolej ſo wótrhmi ſłowami rěčesche a ſo wobſanknenje hospodařſteje radý hanjeſche a wužměſchesche. We wſchěch ſhromadžiſnach bu ſlědowazga reſoluzija pschijata: „Pſches tobakowy monopol ſo wulka ludowa induſtrijska ſanicja, tobakowe plahowanje ſo pſches njón pomjeſtcha, a wjele tyſaz dželacjerjow tobakowy monopol do wotvížnosće wot knježerſtwa wjedže.“

— Pruski ſapóžlanz Schlöker, kotryž mějesche 12. měrza pola vamža w Romje awdienu, bu wot tuteho ſo wulkej cžescžu pschijati. Vamž pſchi telej ſkladnoſci praji, ſo by zyrlwina ſwada hižom dawnu ſkónczena byla, hdy by pruske knježerſtvo jemu pſchi wujednanju bóle napscheczo pschichlo.

— Bajerska prěnja komora, krajna rada mjenovana, je wobſanknenje druheje bajerskeje komory, ſo ma ſo ſedme ſchulſke leto wotſtronicz, jenohložnje ſacžiſla.

Awſtria. Šběžkarjo w Kriwoschiji ſu cžejke poraženie počerpli. Po tſidženſkim wojowanju ſu jich khějorſzy wojažy k czornohóřskim horam wuhnali. Šběžkarjo buchu pſches to, ſo jich khějorſzy ſe wſchěch bołow njenadžižy ſo pschemozu pſchežlapných, ſkoró bjes wobaranja ſo najtwerdzíſtchim ſtejnſtcežom wuečiſteženi. Wulkotny marsh khějorſkých pſches wýšoke hory, ſo lodom a ſněhom pokryte, na kotrež ani pucž ani ſchčežla njewjedže, ſkúſha ſo najſławniſtchim wójnskim ſkulam w tymle ſběžku. Diviſija Kober, kotraž je hoberſku horu Drjenſku Lolkwu w tſi lóhce wýšokim ſněhy pſchekrocziła a ſchěhnacze hodžin doho bjes pſchecatza marshčirowala, je ſebi najwjetſchou ſkalu ſaſkužka. Na několyrh měſtnach dyrbjachu wojažh tuteje diviſije muž ſa mužom po hladkich ſkalach ſo do přečka dobywac̄ a ſo potom po lódnich ſkálačach do hľubiny dele ſunyc̄ dac̄. Ssamo hórske konje tajke pſchecatza napinanje ſnjeſcz njemóžachu. Wot ſchěhnateho regimenta padže jedyn kóni, na kotrehož bě kanona ſwiaſana, do ſkalneje hľubiny, jedyn ſebi nohu ſlemi a dyrbjesché ſo ſatſelicž. Pſchi wſchém prázowanju běſche njemožne, batterije a zyrobne kolony pſches ſkálate hory pſchinjeſcz, tola wojažy marshčirowachu dale a pſchin-

džechu tak njedocžatani na kraj wobknježaze měſtna, hđež jich ſběžkarjo ženje hladali njeběchu. To běſche, ſhtož njepřehecžela hižom ſo wopředka roſmucži. Šběžkarjo ſo wobdžiwomnej khróblōſcžu ſwoje ſtejnſtceža tſi dny doho pſchečzivo ſydom króč ſylniſtchim khějorſkim ſakitowachu, ſkónczenje dyrbjachu pač, dokež běchu wot a wſtriskeje pſchemozy wobſtupani, ſo do cžekanja dac̄. Woni ſo, pſchezo wojujo, k czornohóřskim mjesam naſad cžehnjechu, hđež pſchi horomaj Maziji Stopje a Bjeloschiji ſastachu a ſo wobtwjerdzíchu. W Herzegowinje běchu ſběžkarjo ſo wopředka ſo dobyczerjemi nad awſtriskimi. Woni pobichu pola měſtačka Kalinj batallion khějorſkých wojažow a wotewſachu jim dwě kanonje. Druha bitva mějesche ſo pſchi rěž Drinje. Tu několre khějorſte batallion ſběžkarſteho naſjedowarja ſkowacžewicža ſo jeho pozicije wubicz ſpytachu. Tuta bitva ſo ſo poraženjom Awſtriskich ſkóncži, kotſiž pſchi tmy, kaž ſo powjeda, wot 200 do 300 člowiekow ſhubichu. Tola w poſledních dnjach běchu ſběžkarjo w Herzegowinje we wojowanju njeſvožomni. Awſtriszy pod generalomaj Cžweicžom a ſſekulicžom ſe ſylnymi mozami k derje wobtwjerdzěnemu městę Ulokej pſchiczežechu a jo po horzej bitvje dobyčhu. Poraženie ſběžkarow pola Uloka je cžim hórsche, dokež bě tele město jich hrjedžny punkt, hđež ſo jich mozy ſhromadžowachu a ſo wotkel móžachu kóždy cžaž ſwojim ſenotliwym wotbželenjam, bjes Newjeſinjom, Moſtarom, Konizy a Focžy wojowazym, pomož a podpjeranje ſklač. Nježiwojo na tutu poražku ſebi ſběžkarjo na poddače njemybla. Woni ſu ſo ſo ſtrabali, njemér w Božnji roſſchériſi a awſtriskich wojažow hižom cžasto ſaſo ſo wuſpečhom nadpadowali. Awſtriszy ſo nadžiyeja, ſhtož pač je w tu khwilu wulka njewěſtoscž, ſo ſo dwě njedželi zyž ſběžk poraža. Hdyž pač ma w Kriwanskich a Herzegowinských horach wobſtajny mér byž, budže Awſtria ſwoje mozy hiſhcze tójskto ſa tele krajiny napinacž dyrbjecž. Pſchi czornohóřskich mjesach a na wſchěch wojeſzých wazných punktach ſměja ſo twjerdzíſny twaricž, kotrež dyrbja ſo ſylnje ſo wojažami wobžadžicž. So by ſastaranje wojažow ſe žitnoſču w tamnych ſkalnych krajinach móžne bylo, maja ſo pjenesz a prózu žadaze dróhi wutwaricž. Awſtriske garniſonu budža hiſhcze nekolre měžazý w kraju ſarostacž dyrbjecž. K temu wſhemu je wjele pjenesz trjeba; muſna ſumma ſo na 15 do 20 millijonow ſchěznakow wobſtici. Dla dowolenja tutych pjenes maja po jutraci delegažije, ſastupjerjo awſtriskeje a wuherskeje khějorſtweje radý, k wuradženju w hromadu ſtupicž. — Powjescž, ſo je czornohóřski wjerch wſchěh brónithych mužow do wójska ſwošla, je wuſylená. Po njej běchu ſo w poſledních bitvach kanonske kule ſo awſtriskich kanonow pſches mjesy do czornohóřského kraja tſelaſe a wjerch Mikita bě teho dla jeneho poſkla ſo Wina poſkla, ſo by ſo tam pola knježerſtwa tutych podenženjow dla wobčežowal. Tola hacž dotal hiſhcze ſyžka žadyn czornohóřski poſkla ſchijet

njeje, tež sastupječ avstrijskeho kniežerstva na Čornej Horje njeje w tu khwili hisheče nicžo wo njeměrah bjes Čornohórza mi škyshečeč dač.

— Strajk (sastajenje džela) w czechskich wuhlowych podkopach we wokolnoſezi Pilſena je skonečny. Sslubjenja ministra Taafy a woſebje tež czechskich ſapobílanzow, ſo maja ſo prawe dželaczeřeke žadanje dla wotſtronjenja netczischič hubjenych wobſtejnoscézow dopjelnicz, ſu ſebi doverjenje bjes dželaczeřemi dobyli a ſu tuczi wſchudže ſažo ſ dželom ſapocželi.

Franzowska. W Tunisu je bjes Arabſkimi njeměr wudyri. Na pucju ſ Tunisa do Kairuana, wo ſriebz franzowskeje wojerſkeje dróhi, buchu franzowszy pucžowarjo wot arabských bandow wutrubjeni a ſkonzowani. Tež w drugich ſtronach ſo muhamedanshy pſhcečiwo franzowskemu kniežerſtu ſběhaja. Njedaloko Edjema nadpany czrijoda wot 1000 ſběžlarjom franzowske rekonfrozirowane wotdželenje. Na město beha Mahomed-eš-Sadoka, wo franzowskeho kniežerſta poſtajeneho, ſu ſběžlarjo ſwojeho nawjedowarja Ali-ben-Khalisu ſa tuniskeho beha (vjerčha) wuwoſali.

— Do franzowskeho luda ſo pod netczischič kniežerſtwom njewera a pohanſtwo bjes ſadžentka ſadréwa. 11. měrza je ſenat ſe 167 pſhcečiwo 123 hložam wobſamkuł, ſo ma ſo wucžba wo nabožinje (religiji) ſe wſchēch ſchulow wusanknycz. S tym budže ſo poſledni ſbýtk pobožnoſeze, kotryž je hisheče w franzowskim ludu ſdžeržany, bôle a bôle ſhubicž.

Rukowſka. Hluboke žarowanje kniežesche 13. měrza, na dnju mordařſkeho nadpada na ſemrjeteho kniežora Alexandra II., we hlownym měſeče rukſkeho kniežerſta. Vjetſchi džel nowin wuńđe ſ czornym žarowanſkim woblkum, zlyk džen běſche czechpo haſach a wſchón wobkhad běſche ſkoro ſastajeny. Kow kniežora Alexandra II. bě ſ kvečkami a wenzami wupřichem a pſchi katharinskim kanalu, na tym ſamym měſtne, na kotrymž ſo pſched ſetom žalozne ſkonzowanje kniežora ſta, ſtejſeſche lud a modlesche ſo po duchovnym, kotryž pſchi duchovnnej mſchi na morjeneho ſpominasche. Zar a zarina, kaž tež jej u džecži, tutón džen ſwoj ſtajny pſchebyt, hród Gaczinu, wopuſhczíchu a do Petersburga pſchijedžihu, ſo buchu tamne ſrudne měſtno, hdjež Alexander II. pſches mordařſku ruku ſwoje živjenje ſkoneči, wopytali a na žarowanſkej Božej ſlužbje w pětropawolskej zyrkwi džel brali. Tola kniežorſki wopyt doho njetrojeſche, hisheče tón ſamý džen ſo zař ſe ſwojej ſwojbu do Gacziny ſažo wroči. Žara dobrý ſacžiſche na lud je to cžinilo, ſo kniežor we wotčinjenej etwipazi bje wſchēho wojerſkeho pſchewoda po peterburſkých haſach jěſdžesche. Tajka parſchonſka hróbkosz kniežora, ſo kotrejj je wón pokalał, ſo ſo nihilistiſkých nadpadom njeboji, je jemu wſchudže pſchitpoſnače dobywa. Tutón dobrý ſacžiſche w ludu ſo hisheče pſches wobhnadženje 10 ſ ſmjerči ſažudžených nihilistow powjetſchi. ſsu to kniežorſky mordarjo ſe ſańdženeho lěta. Bjes nimi tež wěſteho Trigonu nadenidžem, kotryž, jako bě ſo na kniežora dynamitowa bomba cžiſka, ſe ſymnofrejnej bje cžlowjeczoſežu ſ roſtorhanemu cželu ſwojeho kniežora pſchitupi a ſo pſchewrědži, hacž je tež wón wo prawdze morwy. Powſchitowne wobhnadženje wſchēh politiſkých ſlóſnikow, ſa kotrež minister Ignatěw rěčeſche, ſo pak wot kniežora njewuda.

— Komisiya, wot rukſkeho kniežerſta ſ muradženju židovſkeho praschenja powołana, je ſwoje dželo dokonjal a ſlědowaze wobſanknenja ministerſtu ſ wobkruženju pſchedpoſožila: 1) Židam ma ſo warjenje a wikowanje ſpirituſkých píčzow ſakacž. 2) Wſchitzý ſidža, w měſaczhach a na wſach vydlažy, maja ſo wot tam wuhnacž. 3) Židža njeſmeđa ani pola ani druhe ležomnoſeze

kupowacž. 4) Židža njeđostanu ſane wólbne prawo. 5) Židam ma ſo dovolicž, ſo ſknedža ſo na brjohach kaſpiſkeho morja ſažydliz, pſchi cžimž pak nimaja prawo, ſebi wot kniežerſta nějaku pjenježnu podpjeru abo pomož žadacž. — W řeſez je ſo nowa židovſka ſekta, kotraž ſo „nowy Israeł“ mjenuje, ſaložila. Jejni pſchewiſhwarjo talmud ſacžiſnu a ſo jenicžy po Mójsaſhovych knihach ſložuja. Město ſhotoh woni pónđzelu ſa ſwiaty džen ſwječa; roſho mjažo, kotrež ſo wot ſcheczijanow wuživa, ſo wot nich ſa ſmane ſ jedži džerži. A roſdželej wot druhich židow chze ſekta „nowy Israeł“ woſebite ſnamjo na drascje noſheč.

Wuſhudženja.

Khostaňſka komora: Wotrocž F. Weickert ſ Rodez ſo po dolhim přeču ſkonečnje wuſna, ſo je 7. januara t. l. korežmarzej a klamarzej Halžy w Kecžinje, hdjež bě wólno wutkocžil a potom do klamarje ſaleši, koſchcžit ſe 40 ml. franki. Woſpjetneho kraſjenja dla jeho ſ dwěmaj lětomaj jaſtwa wotkuſdžichu.

W ſkórbje mandželskeje tudomneho kniežerja a dželaczeřeja Müllerera rodženeje Barthez ſ Letonja pſhcečiwo restawraterej Schneiderej „na dalokej bělerni“ (weite bleiche) běſche Müllerka krawza Beyera, kotryž pola njeje na podružitwie bydli, woſpjet wabiła, ſo by ſ jejemu lepſchemu na ſuđniſtwie wopak pſchibahat. Dokelž pak Beher wſchē jejne podthkowanja wobſtajnje wotpočaſa, hrožesche jemu wona na poſled, ſo budže jeho, je-li ſo jej njepodwoli, ſe ſwojeje knieže nuſowacž. Na podobne waſchnje bě wona w lěcze 1880 ſwědkow dobyč ſpytała, jako bě pſchi wupjeljenju kniežneho liſtna dla poſtajenia dohodneho dawka daň, wot podružníkow ſo dawazu, tóſſichto niže ſapišala, a podružníkow tehdom pſched měchcžanské radu ſe wopacžnemu wuprajenju naſwabila. Runjež wobſtoržena ſ niežemu njeſtejſeſche, běſche tola ſuđ wo jejne winowatoſci pſchewrědženja ſažudži ju dla wabjenja ſe wopacžnej pſchibahy ſ tſiom měbozam khostaňje (zuchthaus) a tſilétnemu ſhubjenju czechſkých prawow.

Dvaj mužaj a jena žona.

Žedyn ſ najspodžiwniſich kriminalnych prozeſow, kotryž w ſwojim čaſu ſedźbiwoſci ſuđniſtow ſu ſteje Evropy na ſo czechnjeſche, chzem ſu ſlědowazhym poſjedanczku poſacž.

W druhej polojyz ſańdženeho lěftotetka bydlesche w franzowskim měſtaczu Beaune młodoh pſchekupz ſ mjenom Buvarlej, kotryž běſche wot ſwojeju ſtarſchemu wulſe ſamoženje herbował. We wóžomnathym lěcze woženi ſo Buvarlej ſ kniežnu Žanettu Doprelardez, kotraž mějeſche teho runja wot ſwojeho pſchecželſta naſladne ſamoženje wotčakacž. Po ſwaſu wotetvi Buvarlej klam, a to po pſchi kladje ſwojeho nana, kotryž bě ſo ſ winowym wikowanjom wo- hočacž, winařnu.

Tak Buvarlej ſ nojlepſchimi wuhladami do pſchekupſkeho ſtupi, tola bóry ſo jeho wobſtejnoscé ſubjenemu ſonje pſchiblizichu.

Buvarlejowe wikowanje džen wote dnja wotebjeracše, wón běſche ſ lohka ſiřu, ſe wjeſelcoſcam pſchihileny a ſo wo ſwoje pſchekupſke naležnoſeze mało ſtaracše. Žeho ſamoženje ſo pſchego bôle pomjeniſchesche; wón do wuſkoſcōw pſchitidže a na poſledeč tajki doh napraſta, ſo jón wjazy wurunacž njeutožesche. Žeho žona by rad ſwoje ſamoženje woprowała, ſo by mandželskeho ſu ſuji ſwězahnycz móhla, tola Buvarlej tajki wopor ſ preŋja pſchijecž nočazysče, a ſ druha jeho pſchichodny nan dobročiwoſci ſwojeje džowlki na ſane waſchnje njeſpſchihložowasche.

W tamnych czaſach běſche ſakón, ſo mějſeſche kózdy, je-li jeho dołha dla wobſtoržichu, a wón placic̄ njemóžeſche, tak doſho w jaſtwje hedžic̄, doniž ſo žadanja jeho wěric̄zelov njeſarunachu. Jenic̄ki wuc̄zel pſched jaſtwom běſche ſa tajkeho člōwjeſka ſaſtup do wójſka, hdžez jeho ſudniſtvo a wěric̄zeljo pſchimyčz njeſimēdžichu. Duž Buwarlejnic̄o druhe wýſche njevoſta, hac̄ ſwoje domiſniſke město ſtrážu wopuſtčic̄ a ſo do wojeſteſte ſlužby pſchijec̄ dac̄. Šſwojeſ ſonje, kotrūž wón njeđiwiſo na ſwoje lohle žiwijenje ſenje njebě ſubowac̄ pſchestał, bě wón ſi liſtom luboſne a horze božemje praſil.

Regiment Augkrois, w kotrejz Buwarlej ſlužeſche, ſo po ſodži do Bondicherha pſchewjeſh a bu hafle ſa tſi lěta do domiſny ſaſo komandirowany. Běſche to w czaſu amerikanskeje wuſtvoſobdžefſkeje wójny, w kotrejz Franzowſojo jako ſienoc̄zeni Amerikanskich pſchec̄zivo ſendželc̄zanam wojowachu.

Regiment běſche pſchi pſchijedže do Tulona w najhubjeſtich wobſtejnosc̄zach, klima a wobc̄jeſnoſeſe na wójnie běchu wjaz wojakow morile, hac̄ njeſpſchec̄zelski mječ; regiment mějſeſche hiſhče ſedma poſoju ſwojeje něhduscheje ſlužbeneſe.

Jako běſche ſi nowa tak nětak ſi nuſy wuhotowan, dyrbjeſche ſaſo njeſpſchec̄zlam napſchec̄zivo a to do Gibraltara, kotrž chýſche Franzowſka w ſienoc̄zeſtvo ſe Schpaniſkej ſendželc̄zanam wutorhnyč. Tola woblehnjenje Gibraltara ſi wobſadženju twjerdiſny njevjeđeſche, tak wjeli hac̄ tež Franzowſojo a Schpaniſh ju a jejnych ſalitowarjow wobtſelachu a nadběhovachu.

Wot teho czaſa, ſo bě Buwarlej do Gibraltara wotjel, njebě jeho ſona ſaneje powjeſče wo nim wjaz dostała, a duž mějachu jeho ſa morveho a to cžim ſkerje, dokelž bě w regimentskich liſtach jako ſhubjeny ſpomnjeny.

Džefſac̄ lět drje bě ſo minyč, ſo bě Buwarlej ſe ſwojeje domiſny cžekný, jako ras wjec̄zor thudje ſwoblekaný muž w Beaunje do domu knjenje Buwarlejoweſe ſtupi a ſebi wot durje wotewrjazeſe ſlužbeneje džowki žadac̄he, ſo by jeho ſi jejnej knjeni pſchec̄zila, ſi kotrejz by wo jata wažnych naležnoſc̄zach porěc̄zec̄ měl.

Saſlužbna holza, ſi njedowěrnymaj woc̄zomaj na wotnoſchenu draſtu zufego hladajo, jeho proſtiwu jenož njerad dopjeſni.

Šedma pak bě knjeni Buwarlejowa na zufego poſladnyla, jako na dobo ſakſhieča a w tym ſamym woſomiku w jeho rukomaj ležeſche; zuſy njebeſche ničto druhí hac̄ jejny mandželski, hižom dołho wot njeje jaſo morwý woplaſan, kotrž běſche ſo nětko po dołhei njeſpſchitomnoſci njenadžiui domoj wróczil.

Wot teho czaſa běſche Buwarlej ſe ſwojeſ ſonu w najſboniſtich mandželſtvo ſi. Buwarlej běſche nětko runje tak dželawý, pilny a wobhladniwy, taž bě wón prjedy ſi lohla, pſchec̄ziny a w pſchelupſkich naležnoſc̄zach njerodny byl.

Wón běſche winatnu na boſ poſoju a ſo město teho ſi žitowemu wiłowaniu wobroc̄zil, kotrejz pſchihladajz na wulfloſci pſchiběraſche. Jeho ſpekulaſije běchu wſchě tak derje wobmyſlene a wot tajkeho ſboža pſchewodžene, ſo bórſy ſa najbohac̄zisheho muža w Beaunje placzeſche.

Ničto njebě wjeſeſchi na tutym pſheměnjenym waſchnju Buwarleja, hac̄ jeho mandželska. Jej drje bě nadpadne, ſo jejny muž wo tym czaſu, hdžez běſtaj dželenaj byloj, wobſtajneſi mjeſceſche. Wón bě ſwojeſ ſonje jenož powjedał, ſo ſu pſched Gibraltaram, jako běchu ſendželc̄zenjo ras wupad ſčinili, jeho ſranili a jateho wſali. Jako bě jeho rana w jendželſkim laſareſe ſajka, bě ſkončzne, ſo njeby njeļuboſnoſeſe a njeſpodobnoſeſe jatych dale ſnjeſč trjebał, do jendželſkeho wójſka ſchoł. Jako jendželski wojak

je potom do Ameriki pſchijet, ſi wotkel je pod wſchelakimi wobc̄ježnoſeſemi a ſtraſhnoſeſemi puc̄ do ſwojeſho wótzneho kraja namakał.

Knjeni Buwarlejowa rad wěrjeſche, ſo ſo jejnemu mandželsku w tymle czaſu derje ſechlo njebe, na to tež jeho proſherſla draſta poſaſowaſche, w kotrejz bě ſo domoj wróczil. Dokelž pak jeho wona woprawdze ſubowasche, ſpotoji ſo wona ſi jeho powjeſeſemi a ſminy ſo, jeho ſi njeſpodobným wupraſhowanjom dręc̄, ſo jeho njeby na czaſy dopomniła, w kotrejz běſche lohkeho a njehornego žiwijenja dla město a kraj ſi hanbu wopuſtčic̄ dyrbjal. Tež na tym ſo knjeni Buwarlejowa njeſtorkaſche, ſo jejny muž wſchelakich ſnatych, ſi kotrejz běſche předh wuſto pſchec̄zeleny był, ſaſo njeſpōſna, ſo bě na wſchelake wězy, ſi kotrejz bě předh cžinic̄ měl, ſabyl a ſo na jenotliwe podenídženja ſe ſwojeſho žiwijenja wjazy dopomnic̄ njemóžeſche; wona ſebi myſlesche, ſo ſu tele wězy w dołhich lětach, w kotrejz běſche jejny mandželski tak wjele cžerpijenja pſchetrac̄ dyrbjal, w jeho ponjatku wuhaſnyk.

Tak ſo ſchtyri lěta w najrjeſtich měre minyču, jako jóntróz pſchipoſdnju elvipaža, do kotrejz běchu ſchtyri ſonje ſapſchec̄njené, pſched Buwarlej ſe ſwojeſ ſonu pſched wotewrjenym wóknom; wobaj wejpnaj na wobſobny wós hlaſaſchtaj, ſi kotrejz w tymle woſomiku zuſy knjes wuftupi a runje won ſi khežnym durjam kroc̄zefſche. Knjeni Buwarlejowa bě ſo poſběhnyla, ſo by zufego powitała; ſedma pak bě ju tón wuſladał, jako wón wjeſele ſi njej pſchiběža a ju juſtſkajo ſi ſwojeſ wutrobie tložeſche.

Jako bě ſo knjeni Buwarlejowa, njemał ſpodžiwaſo na tajke njewſhēdne powitanje, ſi rukow zufego wuwinyla a ſebi jeho bliže wuſladał, ſakſhieča wona ſi wótrym hloſom, pſchetož pſched njej ſtejeſche podobnak jenego mandželskeho, hiſhče jedyn Buwarlej, kotrž ſo jejnemu mandželskemu, w pódlanſkej ſtwe pſchebhywazemu, ſi kóždej cžaru a wóſku runaſche.

Sakſhiečenje knjenje Buwarlejoweſe jenego muža do jſtvy pſchivoſa. ſedma bě zuſy jeho wuſladał, kchwataſche wón jemu napſhiečzo, tchabesche jemu jako ſwojemu ſtaremu wujej Maiprejſ pſchec̄zelenje ruku a wupraji jemu ſwoje wjeſele nad tym, ſo móže jeho w ſwojim domiſním měſeſe a pódla teho hiſhče w ſwojim domje powitac̄.

Tola Buwarlej, kotrž bě, zufego wuſladaſchi, ſi wopředla wſchón ſaſtróženy, ſo khežje ſaſo ſhraba. Wón ſo ſi zufemu ſi pſraſhenjom wobroc̄z, ſak móže ſebi jako njeſnaty člōwjeſ ſwěrč, ſo do jeho doma dobywac̄, jeho ſonu ſiamnie woſhiec̄ a ſi tym niz jenož ju ale tež jeho ſameho, jako jenego muža, na cžeszi ranic̄. Na kónzu Buwarlej zufemu pſchilaſa, hnydom jeho khežu wopuſtčic̄, ſo hewaf ſwoje domſke prawo trjeba a jeho ſi možu ſi durjemi won cžiſnje.

(Potrac̄zowanje.)

Ze Serbow.

○ S Budyschina. Jutry ſu bliſko. W město wotħađenžow, kotsiž do jutrow ſchulu wopuſtčza, ju po jutrah nowi retriuc̄i pjelnja. Že pak najwyschſchi czaſ, ſo ſo tucži ſapiſuju. Štótž čze ſwojemu ſynej gymnaſij wopſtowac̄ dac̄, njech jeho tola hnydom pola ſi. gymnaſialneho rektora pſchimolwi a ſapiſac̄ da. Njech to Bože dla ničto njeſakomđi, ſtótž ma wobdarjeneho ſi ſtudowanju naſhileneho ſyna a — ſi temu trěbnyh pjenjes. Njech pak ſo tež tajzy ſtarſchi, kotsiž drje moja wobdarjene džec̄i, ale mało pjenjes ſi temu, wotraſhic̄ njeſadža, ſwojich ſynow na

„wulku šchulu” pôszlač; w našim cžaszu ho sa wobdarjenych a pilných młodych studentow staraja, a — wschało mam tež „towarstwo pomozý sa studowazých Sserbow”. Schkoda, kotrež ho se sakomdženjom prawocžasneho pschimolwjenja stanje, ho wjazy ſarunacž njeħodži. Runje my Sserbjia pač dyrbinu na to hladacž, so by nam žana mōz ſhubjena njebyla, so by kóždy wobdarjeny ſerbski mloženž „na šchulu” ſchol. Wo to, so poſdžiſho ſwo jeho khleba njenamakaſa, ho bojecz njetrjebam; pſchetož njeſtoſteſej na ſerbskich duchownych, wucjerach, lekarjach, prawisniſkach a dr. hiſhceze dawno wotpomhane njebudže. K temu hiſhceze mohlo ho pſchispomniež, so dzē je Sserb, kij by traž domach khleba njenamakaſ, runje tač kmanž němſki ſaſtojnīk, kaž rodženy Němz. (Dalsche wo tym je w naſtwecžu: „Rēčeže ſerbski ſ dzēcžini”, „S. Now.” 1881 čjo. 40. a 41. roſsprajene.) Duž njeſakomdžeſe, ſtarſchi, ſwojich ſynow, kotsiž dyrbia ſtudowacž, ſterje lepje po la t. gymnaſialneho rektora pſchimolwicž!

— a. W naſtawku wo wažnoſci ſpěwanſkih towarſtow „Kath. Poſol” kež na njeđučne ſpěv ſpomina, kotrež hu ho mjes wojakami ſahnēdžile a hižom mnohu mlodu wutrobu ſkaſyle. Se ſameje wojerſkeje ſtrony ho wſchelako prózuja, tajke njeſkmane wojerſke ſpěv wotſtronicež, mjes drugim tež ſe ſaložowanjom wojerſkih ſpěwanſkih towarſtow. Tež pruske wójnske ministerſtwo je w nowiſhim cžazu na tule węž kēžbnoſcz wobrocžilo a tamne kmane ſwētne ſpěv, kotrež wojažy najradſcho a najčaſejiſho ſpěvaja, hromadžicž dało. Nětko je ſběrku tajlich ſpěwov, jeno a ſchthrihložnych, wudało a w pruſkim wójſtu roſdželiſo.

— ○ W tuđomnym wojerſkim offizierskim ſaſinje mějeſche njeđawno hauptman 7. komp. naſchego poſta, k. Kražert, pſchednoſchli wo „Czornej Horje.“ Kaž wo ſčlowjanach a ſčlowjanſkih krajach ſ zyla, tač tež wo Czornohórzach a jich kraju hiſhceze jara wopacžne nahladu mjes Němzami a w nawječzornej Europje knieža. Dokelž pač je mjenowany knies ruſkeje rěče mózny, běſche jemu móžno, material k ſwojemu pſchednoſchlej ſ cžiſtých žorlów cžerpacž. A kaž je to ſtajne ſ wěrnoſciu, doby ſebi tež tónle pſchednoſchli powschitkovne pſchipoſnacže mjes pſchipoſlucharjemi.

— Schtôrſik 16. měrza pſchipoſdnju w 1 hodžinje je ho ſuſcherňja hawnjowſkeho pólvernika ſapaliſa a roſleczala. W njej běſche pječza na 90 zentnarjow pólvera naſypaneho, duž běſche roſbuchnenje tač ſylné, so tež ani jedyn rjad wot ſuſcherňje ſtejo njevoſta; khěžla běſche kaž wot ſemje wotduta. W pólverniku ſamym běchu wſchē wotna roſpuſtnjene a wſchón grat w druhich khěžlach ſtaſtajen. Czlowjekojo pſchi tym na wulke ſbože k ſchłodže pſchischi li njeſhu. S kajkej mozu je pólver roſprahnyk, je ſ teho widžecž, so pſchi roſbuchnenju w połodniſkim dželu Budyschina wotna ſylnje ſaſhczerczachu a ho na wſchelakich měſtnach durje ſame wotčinichu. Ma přeni wokomik ſebi wſchelazy ſudžo myžlachu, so pod nimi ſemja rži. Pſches kaiſu pſchicžinu je ho pólver ſapaliſ, hiſhceze hacž dotalo nichto njeve.

— S Delnjeje Hórk. Wutoru 14. měrza je ho tu bróžen a kólnja žiwnoſcerja Žana Wjenki wotpaliſa. Najſkerje je někajki ſloſtnik woheń ſamischkiſ.

— S Wóſporka. Pſchichodne jutry ſměje ho tež w naſhim měſtacžtu ras ſerbski konzert. Sserbzy ſeminaristojo hu, kaž je ſkyshecz, wobſankli, pſchichodny króž we Wóſporku ſpěwanſki konzert wotdžeržecž, so bychu ho tež Sserbjia w raných ſtronach Žuzižy ras na ſerbskich ſpěwach ſwježelicž móhli.

— S Lichanja. Lědma běchu ho wobhálerjo naſcheye wžy wot wóhnja, kotrež 9. měrza wjeczor w 8 hodžinach khěžku A. Groſha

a ſsmołez a Macžijež žiwnoſcz do prócha a popjela pſchewo-bročzi, ſměrowali, jako buchu ſańdženu hižom ſažo pſches nowy woheń do stracha ſtajeni. Wola khěžkarja Frenzela běſche ho na hacž dotalo njevuſlědžene waſchnje ſamischkiſo; w plomjenjach, kotrež zhlý dom na cžiste ſanicžichu, hu tsi koſy kónz wſale, wot domjazeje nadobý a drasty je ho wjetſchi dzēl ſobu ſpalil. Wobaj wóhnjej ſtej ho po ſvacžu wot ſloſtniskeje ruky ſaložiloi.

— S Njeſhwacžidka. Šańdženu wutoru 14. měrza wudyri tu w hróži khěžnika Handrija Michałka woheń, kotrež ho, dokelž běchu wſchē twarjenja ſe ſkolum kryte, ſ wulke ſpěchnoſczu na domſke, bróžen a kólnju wupſchestrę a wſho ſa krotki cžas ſanicži. Pödla domjazeje nadobý hu ho tež někotre kury w plomjenjach ſpalile.

— S Zympla. Šańdženu pöndželu je ſwudowjenia Herzowa ſ Žucža, kotrež ho tu ſ rucžnym dželom ſežiwiſeſhe, nahlu ſmjerč ſocžerpiſa. Iako ſebi wjeczor na ūbi kožo pſczeſlaſche, pſchepstupi ſo někak a padže po rěblu do khěže dele. Tam ho wona tač ſtraſchnje nadyci, so hnydom myſle ſhubi a ſa krotki cžas ſwoju duſchni wudyhny. Semrjeta ſawostaji njewoſtroſczenie dzēcžo po ſebi.

— S Wojerez. Pjatk tydženja je cžehla ſubiza ſ Mucžowa, kotrež w tuđomnym parnym rěſaku dželaſche, na žadlave waſchnje ſ njeſbožu pſchischoſ. Iako chžysche wón pſchi maſchinje něcht do porjada ſtajicž, ſhrabnychu koleža jeho ruky, ſlamachu ju dwójzy a wutoržechu ju potom niže ramjenja wot jeho cžela. ſubiza drje je hiſhceze žiwy, tola dokelž je ho jemu ſymin woheń pſchidaſ, maja mało nadžije na ſdžerženje jeho žiwenja.

P r i l o p k.

* Žako 10. měrza rano w 10 hodžinach želesniſki cžah ſ Budyschina do Hornjeje Wjasonzy (Neukirch) pſchijedže, wupraſnych ſ plomjenja ſ jeneho tworoweho woſa, kotrež bě ſ ſapami napjelnjeny. Šykaſhy dyrbjachu ſe wſchē mozu dželacž, so bychu woheń wuhaſchale a dalschu ſchłodu ſadžewaſe.

* Šańdžemu njeđelu ſhromadži w Lipſtu mložy cžlowjek ſ tym wulku cžrijodu ludži pſchi Domaſchowym pohrjebnischem, ſo ſebi ſwaži, po blyſkowodže po Domaſchowym zyrlwinſkim tórmje horje ſeſč a tež 20 abo 30 kohcji wýžko ſaléšy. Potom pač ho wón hinał dopomni a na namoſwjenje a napominanje delka ſtejazých ludži ſažo dele leſyſche. Khróbký ſažer, jedyn ſamjenjocžiſcheſer ſ Budyschina, bu wot polizisty dla njeuſchneho ſadžerženja ſajathy; wón wudawaſche, ſo je chžyk tórmarpa, ſwojeho pſchecžela, na tutym pucžu ſe ſwojim wopytom pocžecžicž.

* We würzburgskej khotařni je w tychle dnjach jena mordarčka, rěniſka wudowa Riedowa, wumrjela, na kotrejž hróſny njeſtuk ſo hiſhceze dženbiňſki džení wot luda ſ hróſbu ſpomina. Wona běſche ſwojeho muža ſaraſyla, cželo na pjenku ſe ſekeru a nožom roſtribala a potom mjažkove cžaſtiki do kízałeho ſaka w kaſowym ſuđe ſměſhała. Rēčník dr. Völk mějeſche ju pſched ſudniſtowm ſakitač a ludowa roſnjemdrjenoscz bě tak wulka, ſo bu Völk pſchi wuſtupuje ſe ſudniſkeje ſale, hacž runje běſche wón ſwojeho rěčniſtwa dla wuwołan widžanu, wot luda pſchebity, dokelž bě mordarčku pſches ſwoju rěčniwoſcz wot ſmjerč ſumohl.

* Po franzowſkih nowinach hu njeđawno na dwórnischem, w Brottorje jeneho „pruskeho ſpiona” ſajeli, w kotrehož koſrach hu wulku ſicžbu ſemiskich kartow, geografiſkich knihow, ryžowankow, topografiſkich instrumentow, planow wot twjerdzionow atd. namakali. Zuh je wuprajil, ſo je hauptman w generalnym ſtabje němſkeho wójſka. Ma jeho mjeno ſo w nowinach ſpomiño njeje.

* Počutny p. v měsíce Gera pření ras jenu Židovku křečili. Mloda holza je s živoucími rodžena a je po dvanácti nabožnisku (religii) všechny k křesťanstvu přestupila. Křečeniza měsíce bylo v přichomnoscí řekách křečkům v St. Salvátorské zářici. Křečeniza jedná se potom se svoujim navoženju, jenym vudovzom, na stavnistwo dla závileho věrovanja a na to saho vróčo do Salvátorské zářici, so by sa svój svjaté žárkynské požehnanje dostala. Křečeniza a věrovanje hýdom sa žobu — to drje bylo kózdy dženij něstava.

* S Odmuka píšaja: 9. měrza žu křečkarja Wjetbu s Malenow píšti jenej rěčí skónzowaného namakali. S jeho hlowy bě všcha koža vodvreta a v nopje třešče voklamany nōž. Na Wjetbu hýrom doho vohensaložowanja dla tukachu; won je najskerje saho někomu s wohnjom hrošl, a ludžo žu jeho s tym chýli nješkodneho scžinicz, so jeho skradžu skónzowachu.

* W Frankfurcie bě 4. měrza na torhochcžu jeleni, we wółnoscoži Beutnička třeleny, na píchedaní, kotrež měsíce jenož tsi nohi. Kusčk wot sktvrteje nohi bě zlye pícherosečeny a je bylo skočo, po žylnoscoži kóže píšti křečku žudžo, lěta doho na třioch nohach žiwiło.

* W mokrych krajinach, kotrež bylo wot železnizow píchejedžu, může bylo w tutym časzu často vobkredžbowacž, kaf žaby, píches milé vjedro k novemu živjenju wožucžene, na železniske schénky, wot žlónza wožrowane, laža a bylo po hromadach wot kóležow lokomotiv rozmječuju.

* (Píšti rejwanju wumrečka.) W Podolach w Čechach běchu žandženy týdžen reje. Korčmaržby, khetro tolstej žonje, bylo mušika tak spodobačke, so rejwanje wostajicž njemžeske a so bylo bórsy wó jstwje se spodobanjom wjerczeske. Na dobo wona bjes myšlow na semju padže a běške sa krótku křwilu čželo. Boža rucežta bě jejnemu živjenju žažny tónz píchihotowała.

* „Saratovski Listok“ píše wo žlédowazym žalostnym nještuktu, kž je bylo na jenym kuble Nowousenskeho krejsa w řamarskej guberniji stal. W scžepi steji řame kublo, kotrež bohatemu burej křusčha. Jego žwýba wobsteji se žony a doroszeneje džontki, čelesdž s třioch dželacžerjow. Njedawno běške bur po wobstaranach řapucžoval, a w řamku nōž řama bylo do jeho kubla čžrjoda wobrónjených rubježníkow = řirgisow, ředimjo mužojo. Se strachom w domje wšcho roscžeka; dželacžero, widžo, so bylo třio ředimjoch njewobrója, bylo řehowachu, jedný tu, druhí tam. So bychú bjes řadžewka wšcho wurubicež mohli, řirgisojo macž a džontku skónzowachu. Vjies tym pak bur řam domoj píchijedž a pítnyjwšchi, kaf bylo po jstwach se žwézami křodži, bylo mjelečo k wočnu píchikracži; tu bu jemu žalostny napohlad: žona a džontka w křvi pluwatej, a po jstwach žhčnuja řirgisojo s jeho samozjenjom. Bjes dolheho rosmyslenu wuczeže won revolber, kotrež měsíce na wulke ſvože píšti řebi, a řabucha řylnuje do wočna. Píšti buchanju rubježníz na wočomik řopastachu, řekadowachu radu a požlachu jeneho s nich won, so by požladał, řeho ma to rěkacž. Bur pak běške bylo mjes tym řam řežnými durjemi řehowaku a poželi řirgisa, řam domu řupiwskeho. Na wutšelenje wutšecži řam domu druhri rubježník — jeho potřeči tón řamkyn dónit, tak tež řezech, sktvrteho atd. hacž do požlednjeho, kotrež běške bylo se strachom w řeži řehowaku. Dokelž pak bur njewjedžiške, kaf vjele rubježníkow hisčeže je w domje, pocža wo pomož woček, na čož eži dželacžero se řwójich řehowakov wulſechu a řhromadnje ř burom ředmeho řirgisu živeho řezechu a řwjasachu.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. „Lj. aj. aj.

Kaf pěknaj staj wój dwaj“

móžesč pola někotrych mandželských řpěvacž.

Mots Tunka. Druhdy pak je, Bohu žel, w mandželském živjenju runje na wopak.

H. D. Prawje mašč. To je najlepje jedný muž w Brodzíščezu našhonił.

M. T. Wbobi čžlowjek! Kajkeho hrošneho bruča je dha řebi řa žonu wubrak?

H. D. Hrošna wščak njeje, ale khetro nahrabna a wójnszj řmyšlena. Hdyž muž doma njeje, řama bylo wona do jeho řežinje a řebi jeho tolérki do kapšy tyka.

M. T. Čžerpi dha muž tajke pakořenje?

H. D. Čžerpi abo nječežpi. Hdyž bylo muž hóřšči, bylo řylna žonka do njeho da a jeho tak píchemlčči, so je řle na njeho hladacž. A nječežli muž potom hisčeže řměrom, dha řebi žona wolažych hólzow na pomož řawoła a jeho hanibnje řeži won řhmörnycž da.

M. T. To wščak hinač njeje, hdyž je muž řholowý řhubil a je řebi je žona woblekla.

Cyrkwienske powjesče.

Wěrowani:

Michałska žyrkej: Jaromir August Páperer, dželacžer a wobhler na Židowje, ř Janu Křižtianu Lange w Bréhynz.

Katholicka žyrkej: Jan Mihálk, řabřík dželacžer w Lejnje ř Janu řilmarz tam.

Křen:

Pětrowska žyrkej: Řana Augusta, Řana Žurja Píetščika, dželacžer a wobhler, dž. — Korla Maž, Korla Roberta řobanka, řchewza a wobhler, ř.

Michałska žyrkej: Michal, njemandž, ř. w Dobruschi. — Ernst Hermann, Handrij Augusta Sommera, dželacžer a wobhler na Delnjej řinje, ř. — Moris Wylem, Jaromira Wylem řöhlíng, řabřík dželacžer a wobhler na Židowje, ř. — Helena Augusta, Řana řöhmaria, řežkarja w Bobolach, dž. — Ernst řafuk, Řana řowata, řežkarja w řentezach, ř. — Řana Augusta, Handrij Augusta řelma, řitvnořežer a wobhler na řajdowje, dž. — Wylemina, Handrij Klavřicha, řežkarja w Břežkowje, dž. — Řulija řežka Lina, Ottu řuliuba řežek, řyceržtubler na řelnej řin, dž. — Helena Augusta, Augusta řiečicha, řežkarja w Rabozach, dž. — Maria Augusta, Roberta Michalka, řekarja a wobhler na řsokolzy, dž. — Řida Martha, njemandž, dž. na Židowje. — Emil Korla, Emila Roberta řehera, řekarja a wobhler na ředom, ř. — Řida Bertha, Emila Ernst ř Wylema řobela, dželacžer a wobhler na Židowje, dž. — Jan Hermann, Řana řohwera řežka, řežkarja w Břešk, ř. — Ernst řohutver, Řana Žurja řežka, řežkarja w Čemjerzach, ř. — Franz Adolf, Řana Hajn, řojnarja a wobhler na ředom, ř. — Hermann, njemandž, ř. w Hrubocžzach. — Korla August, Ernst řeplerja, řorčmarja řitvnořežer a wobhler na Židowje, dž. — Minna řohana, Řana Mroška, řabřík dželacžer a wobhler na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 23. februara: Jan August řuben, wojak 11. kompanije 4. inf. reg. Nr. 103, 20 l. 8 m. — 25. Handrij Hetman, wobhler, 64 l. 8 m. — Madlena řežkar, njeboh řatuba řowotneho, řyvščeho řitvnořežer a řemjerz, řamostajena wudova, wobhlerka tu, 88 l. 10 m. — 1. měrza: Řana Žurja Píetščika, dželacžer a wobhler na řežkořazach, morionar, dž. — 3. Řohana řuliana, řohutvera Wylema řwarz, řabřík dželacžer a wobhler na Dobruschi, mandželska, 40 l. 10 m. 3 d. — Jan řohutver řuber, domovník měsječanšte řhule, 51 l. 1 m. — 4. Emma Augusta, Řana Urbana, řohonež a wobhler na ředom, ř. — Franz Adolf, Řana August, Řana Žurja Hajn, řowarja a wobhler na ředom, ř. 1 dž.

Bo řudženju a wuprajenju někotrych řeřáckých novinow a mnohich praktických řekarjow bylo řežwajzarske píše, wot haptýlarja Rich. Brandta dželane, po wobchernym pícheptovaniu jaſo najlepši hojazn ředek píšti řeřenym píšeřtacž a píšti řeho řehořežach, řeřekajale, řaz píšti řeřenym, nabubrenym, řeřepetitivnym, řehořobolenym, wutrobupukotanym, jatrowym a řeřežnym cžerpienach, řamorhoidach, řeřihudořeži atd.; wone maja píchede řeřenym podobným ředkami tež to dobre, so milo řukujá, řore organy njevožlabia, ale požlalnja a so bylo njeſtobné. Řunja řeřenym cžini tež mjenje řamotitum řupienje tuteho wo pravde ředového řededa možno. Pravdové řežwajzarske píše bylo řež w blachových řysach, 50 píšow řa 1 ml., a w malých řysach, 15 píšow řa 35 np., řotřez maya řa etieltu běž řežwajzarski řeži ř řukovisom Rich. Brandta w řeřenym polu řapakovane a řu řestacž w ředoweské haptýzy w Budýšinje, hdyž bylo tež wuwjedzenie prospěhy řeřáckimi nastawkami a řeřežným darmo řestacž.

Placínsna žitov a produktov
v Budyschinje 11. měrza 1882.

Žitový dovoz:	Na vikach		Na buršy	
	wot	hač	wot	hač
	mt.	np.	mt.	np.
Pšenica 50 kilogr.	10	83	11	61
Rýža	8	35	8	61
Zecjmien	7	39	7	83
Borž	7	30	7	90
Hroch	—	—	—	—
Voka	—	—	—	—
Kaps	—	—	—	—
Zahý	14	—	15	—
Sejduscha	17	—	18	—
Berny	2	—	2	50
Butra 1	2	20	2	60
Pšcheniczná muka 50f.	9	50	17	75
Mazana muka 50 kilgr.	8	75	13	—
Céjno	3	—	3	50
Sáloma 600	29	—	30	50
Brožata 424 sft., sft.	15	—	19	50

Ahýza čížlo 30 v Malešezach je na pschedaní. Všeho dalsche je pola wobředžerja Jana Branza tam shonicz.

W Droždžiju pola Pomorez je kowárňa i něčto polom na pschedaní. Všeho dalsche je shonicz pola kowárského mischtra Kobanje w Krakezach.

W Nowej Schezenzy je žiwnosć čížlo 6 i dobrým polom a rjanej torskou řemju na pschedaní.

Tsi kosy ſu na pschedaní w Scheschowje pola Rježvacjida čížlo 34b.

1 kuczový jendželski grat, ſe bělymi klučemi, ſkoro hýšeze nowy, je na pschedaní pola ſedlarja Kschízenka w Komorowje pola Rakez.

Lohki ſcherołokolijath wós je na pschedaní pola Jana Grafa na Hotsch hýhy čížlo 4.

Tſeschnu papu, tſeschnu laſ,

tſeschnne tſchesski

porucja

E. Schлага,
tſechitryjerſki mischtr.

Sklad w dworje Smolerjez knihiczschejerje.

Drjewowa awfzija.

Dňorn 21. měrza dopoldnja w 9 hodž. ma ſu pola mje něhdje 50 ſylnych twjerdyh dolich hromadov na pschedadžowanje pschedawacž.

J. W. Heida

w hornim mlýnje w Bréšovje.

Awfzija.

Ssředu 22. měrza popoldnju w 2 hodž. maja ſu w Dobrošezach čížlo 28 pola Delnjeje Hórk 1 bruny wallach, dve ſčelné ſtruvje, teho runja 1 koſa, 1 jenopſchéný wós je ſeleſnymaj wólkomaj, wſchelati róly grat, laž bróny, křiumarje, žitne rěble, pluhí atd. ſa hotove pjenjely pſches wjeſne grychty na pschedadžowanje pschedawacž.

J. Kunath, wjeſny rychtar.

Submisijsa.

Nuſne dodawanja na leto 1882/83 wot
něhdje 5000 kg. běleneho wólschoweho drjewa,
6000 = = pſhomodžijneho drjewa
ma ſu wuměnjenjom wubracja submittentow wudacž. Dodawané wuměnjenja ſu
wſchēdne dny rano wot 8 hač popoldnju do 5 hodžin w tudomném bürōvje dowidžecž
a podpišacž a piſane a ſayglowane offerty hač do 28. měrza t. l. popoldnju w 3 ho-
džinach ſu napísmom „Submission auf die Lieferung von Pulverkohlenholz“ franko-
wane ſem pſchipóbzlač.

W Hnáſezechach, 18. měrza 1882.

Šralovski pólvernit.

Drjewowa awfzija.

Ssředu 22. měrza t. l. dopoldnja wot 10 hodžin ma ſu w tašantskim ſežu
w Pschiwečizach něhdje 60 wujíkowych kruchow ſylnych ſymjenowych kruchow a 70
lisczowych drjewowych dolich hromadov pod wuměnjenjem, na měsće ſamym wo-
ſiewiomnymi, na pſchedadžowanje pſchedawacž.

Šromadžina w Pschiwečanskej korcžinje.

W Drjenowje, 12. měrza 1882.

Weißbach, wýchſchi hajnik.

Wuſhwej

porucjam najlepsi czerwieni kal, běly kal, franzowski ſuzerne, prawdziwe Rigaske a ſchlesynske lane hýmo, hróch, woku, ſupin, ſeradellu, raytrawu, trawowe hýmo tak mjenowane ſwérinosahrodne měſchenje, najrienschi ſahrodny dorn, trawowe hýmo ſu ſaloženju ſukow, kaž tež wſchelake družiny poſlých a ſahrodnych ſymjenow w praw-
dziwej a ſchadžazej tworje a proſhu pſchi potřebje wo dobročiwe wobředžbowanie.

K. Breitner na žitných vikach.

kwětkowe, warjenjowe, trawowe, runklizowe, hľubowe,
czerwjené a běle ſalowe hýmo porucža

Dude a Bulnheim.

Rigaske a Bernawske tunſke lane hýmo, ſchlesynske lane hýmo, ezerwieni, běly a žolty džeczel, luſerne, miedown trawn, timothej, jendželsku a italſku rehtrawu, hľubový ſal, czerwieni ſal, kuloſte Oberndorfske runklizowe hýmo, konjazn ſubový mař, hróch, woku, ſeradellu porucža ſu wuſhwej

E. F. Schippang

w Budyschinje, na bohaté hýhy.

C. Thiermann X w Budyschinje

porucža

f a l f

ſ Gogolina (hornjeje Schlesynskeje), Oberneundorfski (Shorjelski), Runnersdorfski tvarſki kruchath ſalk a róly ſalk wot najmjeſtſcheje hač najmjeſtſcheje dželby w ſtajnje nowopalenej bjeſlamjeutnej tworje ſu ſtrutopratným požluženjom a po naj-
tunischih placžinach.

Komptoir: na žitných vikach čížlo 5.

Sklad: na privatnym tworowym dwórniſhcu.

Swoj bohaty ſklad
ſchfleńčaných, porzellanowych a
fanjeniných tworow
porucža po najtunischih placžinach

Max Mütze
na bohaté hýhy čížlo 11.

¶ prijedstojazej konfirmaziji poruczam swój skład

czistowolmianych Fachemirov,

rjana tosła twora, derje so noschaza, $2\frac{1}{8}$ lóhcza scheroča, starý lóhcž wot 1 mč. hacž do najčežszych družinow.

Połwolmiane Fachemir,

starý lóhcž wot 70 np., $2\frac{1}{8}$ lóhcza scheroči. Ta jenož scheroču tworu wjedu, runje tak we wołmje taž w połwolmje, dokelž so ta szama k pschirešowanju lepje hodži.

Piśane drastne tkaniny

w najnowszych barbach, we wołmje a połwolmje, starý lóhcž hizom wot 30 np.

Zaſety

sa konfirmandow, se szukna a čeſzaneho pschedzena, po nowszej modze wudebjene a po mojich snatych dobrzych pschireſtach dżelane, po wurdzadnie tunich placzisnach.

Jan Jurij Pahn

w Budyschinje na torhoschczu pódla hłowneje straže (wach).

¶ Konfirmaziji

porucza spewarskie knigi w szomoczanych a praſzowanych kožowych swiaſtach

A. Schönecke,

1 na hauensteinskej haſy 1.

Kunflizowe ſymjo,

oberndorfske kuſoſte żoſte, porucza

K. Preißer

na žitnych wikach w Budyschinje.

Gustav Römer,

czrjewowa pschedawatnja en gros a en détail
w Budyschinje na ſukelniſtej haſy čj. 7
porucza wscie družin helenyki a ruhowskich
czrjewow w nowej najlepſcej tworze.

Gummiowe zyzaki,
poſkoczane lejsty,
gardinowe noscherje,
gardinowe roſetty,
ſchpihele,
woblkiki sa wobraly

porucza

Max Müke
na bohatej haſy čj. 11.

Woliowe ſudy, i dobreho twierdeho
drjewa, so derje hodžaze k juchowym ſudam,
wodowym ſudam a k ſastajenju do ſemje,
porucza tunjo mydlańca Herrmannia Fuya
na ſerbſtej haſy čj. 29.

Emma ſwid. Borwerkowa
i napszecja hłowneje straže (hawptwach)
porucza ſetne jak i jakety ſe hukna, ho-
moła a kachemira we wulkim wubjerku po
najtuniszych placzisnach.

Mi pytam

w kózdej, tež najmniejszej wshy, wustojunych
agentow poſtaſicę.

Udr.: Generalna direkzija sakskeho ſkót-
ſawęſzazego banka w Drąždjanach.

Zeneho wuzjawnika hnydom abo k jutram
pyta Rich. Droschuk, pjetarſki miſchr
na hornczerſkej haſy.

A. Tschentscher,

ſchatowa fabrika a wuhotowanſki magazin,

w Budyschinje, ſ napszecza noweje měſczeſanskeje ſchule.

¶ kupowaniu zyłych wuhotowanjow abo k wudoſpołnjenju poruczam swój
bohacze ſriadowaný ſkład wſchęch ſchatowych artiklow, k wuhotowanju ſluſhazych.

Wſchę ſchaty ſu ſ najlepſich tkaninow čiſeže a derje dželane a tak tunjo
wobliczene, ſo ſo pschi hamkym ſchiczu ſenje tuſko wudělacz ujehodža.

Duz poruczam kózdej hōſpoſh moje ſchatowe artikle ſ rutowanjom

džerženja, dobreho ſedzenja a placzisny hōdnoſcze.

Zónske, mujske a džeeſaže ſchaty.

Blidowe ſchaty,	ložowe ſchaty,
Luchinske ſchaty,	hosvodařske ſchaty,
czeladne ſchaty,	kupjelniske ſchaty.

Požylki k wubranju a na pruhu ſo frankowane ſczelu.

Kózde ſkaſanje wot 20 mč. ſo frankowane ſczele.

H. G. Kubasch

pschi mjaſnych hětkach 1

porucza swój ſkład hotowych mujskich a hólczych wobleczenjow, taž
tež wulkii wubjerk modernſkich tu a wukrajiných ſtoſow k wu-
dělanju po měrje k dobrociwemu wobledzbowanju.

Transport rufſich čežkikh a lohckikh woſowych konjow ſteji
na pschedanu w hosczenzu „Münchner Hof“ na hornczerſkej haſy.

Diblinsky ſ Rusſeje.

Psichiloha ī čížlu 11 „Serkſkich Novint.“

Ssobotu 18. měrza 1882.

Portlandski zement

žily žud po 380 puntach,
pol žuda : 200 :
bertl žuda : 100 :
žym ī nowa dostak a porucžam po naj-

tunischej placzisnje.

A. Lorenz

na ſoschiz haſhy a na privatnym
tavorowym dwórnischęzu.

Würzburgske runfliżowe žymjo

w ſnatej prawdziwej tworze, żolteho wulkeho
kuſoſteho plodu, porucža

Carl Noack
na ſitnej haſhy.

Runkliżowe žymjo,
prawdziwe obendorfske, wubjernie družiny
čjerwjeneho a běleho klojčkateho kalu,
taž tež kloboukowego kalu a vše pólne a
ſahrodne žymjenja porucža.

žymjenjowa wiſowarňa
T. Richtera na mjaſnym torhoschęzu.

Čjerwjeni džeczel,
běly džeczel, thimotej,
rejtrawu, hróč,
woku, lupinu,
hejdusku, wulki kolii,
probstaſſki wowž, junkróč žyty,
a jeczmien porucža

C. Kahrowe
poſti poſtej kowařni na ſitnych wiſach.

Möble

ī wuhotowanju njejestow, jako: khamory, loža, ſofy, ſtoly, blida pod ruſovanjom po jara tunich placzisnach porucža

W. Hübner, thyscherſki miſchtr
w Budyschinje, pod bórklinom 4/261.

Knihy

sa ratačske knihim jedzenje
w bohatym wubjerku porucža tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſhy 6.

Bižne knihy

po prjódkihanju
porucža jara tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſhy 6.

Wypſchedawanje.

Wulki dželbu drastnych tkaninow wypſchedawan, ſo bych ſ nimi rucže rumowaſ, po nižſej placzisnje, haž ſym je ſom kupil. Teho runja pſchedawan mjetſchu dželbu wulſich a malych woſtajnych rubiſchežow, ſo je njebych na ſkładze wobthowat, po kózdej móznej placzisnje.

M. Th. Pech

W klamach ſo herbſki ręči. na hłownym torhoschęzu pódla měſtečanskéje haſptyki.

Sa konſtrmandow

porucžam wulki wubjerk
čjornych kachemirów w dwanacžoch wſchelatich družinach, $\frac{9}{4}$ ſcheroſki, kóhež
wot 80 np. haž do 3 ml.

čjorny luster a alpaka, kóhež wot 35 np. haž 120 np.

M. Th. Pech

W klamach ſo herbſki ręči. na hłownym torhoschęzu, pódla měſtečanskéje haſptyki.

C. Langermann,

frawſki miſchtr,
čiſto 12, na ſerbſkej haſhy čiſto 12,
porucža ſwoj wulki ſkład

hólcžich woblecženjow

po najtunischej placzisnje.

Čjorne čiſto wolemjane a poł-
wolemjane $\frac{9}{4}$ ſcheroſke kachemiry,
požlednje meter po 105 np. abo starý kóhež
po 60 np., porucžam we wubjernej dobroſczí.

Alphons Schauseil

na bohatej haſhy 67.

Wot ſakonja
ſakitany.

Montafounski kruwjazy mlókowy pôver.

(Rezept wulkeho mlókowego kublarja.)

Teſho wuſpechi ſu jara wuſpechne, wěſte a wuſitne ſa mlókowe hospodařſtwo.
Pakęſiti ſ pokasankami ī naſoženju po 100 g ſu doſtarž pola G. G. Leunera
w Budyschinje.

Dolhe ſéta
pruſhowany.

Wuſbytk ſa hoſpodarſtwo.

Jedžný žonopowy pôver (Speise-Senf-Pulver) ī hamopſchihotowanju pělneho a cji-
ſteho jedžněho žonopa (moſtricha) w buſchtkwach po 50 np., 150 np. a 250 np., tak ſo
 $\frac{1}{2}$ kilo hotoveho jedžněho žonopa jenož 50—60 np. kloschtuje, maja prawdziwy na pſchedan
měſtečanská haſptyka w Budyschinje na hłownym torhoschęzu a
knjeſhaj bratraj Mierschej na ſitnych wiſach.

 Wopiszanje je kózdej buſchtki pſchiwdate.

Na twarjenju poruczam po najtumisichich placisnach

T-noscherje.

Gebr. Joachimsthal

w hosceniu „k slotemu jehneczu”.

Mlošowy mlokowy, wuzitkowy a skotny pôver,

palet po 1½ punta po 1 ml. 25 np.,

porucza mesczanska haptka w Budyschinje, 6 na hlownym torhoscheju 6.

Sakitanska marka

Hijom wjele lët hlawna prawdziwa
Ringelhardtsko-Glöcknerska

rany-hoja za a czechita žalba*

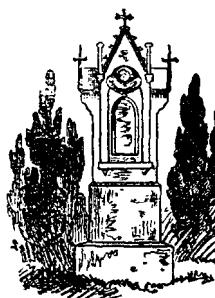
deponowana. w schachticach po 25 a 50 np., wožebje poruczena psche wschitke swoikne schkody, wiez a drjenja atd., je ſebi psches ſwoju wulku hojazu móz po wschem hweze hwalbu dobyla a leži wjele stow wschelako ſudniſzy wobtwierdzennych wopiskow we wschitkach haptkach wupołożonych.

* Dostacj we wschitkach haptkach.

Koždu hobotu, tež často hrjedu, maja Kloch s Wjehela a Kamjeneje pola Rakez, poželnik s Kumvalda, Heinrich s Varta, Lehmann s Klóschtra, Allmer se Sdjerja, Nowak s Hodzija, Burgowa s Huski a wjele drugich poželnikow ſwoj pscheybik

w mesczanskej haptzy w Budyschinje,

6 na hlownym torhoscheju 6.

C. Santo Passo nazlednif
Ludwig Friedler

porucza ſwoj ſkład hotowych rowowych kamjeniow i marmora, ſornowza, ſhenita a pěſkowza pschi potriebje dobročinemu wobfedzbowaniu.

→ Ponowjenja ſo derje a tunjo wobstaraja.

P. Strobelowy atelier

Na njebołosne ſazadženje khamiſtnych ſubow a plombirowaujow po najnowšim ſystemje.

→ Botſtronjenje ſubybolenja, ſubove operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Na ręczam wschednie dopoldnia a popoldnu wot 8 hacž do 5 hodzin. Šhudym darmo.

Na ratariskej ſchuli w Budyschinje, taž tež na ſadowej a ſtrodiſkej ſchuli, ſ njej ſjenoczenej, ſapoczne ſo pónedzlu 17. haprleje t. I. nowy wuczny kursus. Pschipowiedženja k pschijeczu maja ſo najpoſdžischo do 12. haprleje ſtač. Wſho dalshe je pola direkciye ſhomicz.

Wotewrjenje pěſkowzoweje pschedawarnje.

Knjesam twarſkim miſtiram a čeſczenemu twarjazemu wobydleſtwu dowolam ſebi napodwolniſcho wosjewieč, ſo hym njebaloko privatneho dworniſčja na Žjedrichowej droſy (Friedrichstraße) čeſenſkihi džen.

pěſkowzowu (Sandstein) pschedawarnju

wotewris. Na to polaſujo, poruczam ſo k wschitkim tajkim dželam, taž: ſchariowanym a toczenym durjowym a wołnowym kamjenjam, ſkodom, wuhnjowym platam atd. Za budu ſo pschezo prózowacž, ſo bých pschi najlepšim džele najnižche placisnuy licžil a ſo bých ſebi ſe ſwojim dželom ſpolojnoſez ſwojich čeſczených wotbjerarjow ſaſkužil.

W Budyschinje, 10. mèra 1882.

Adolf Hörnig.

We wudawańi „Serbskich Nowin” je na pschedan: Spewna radoſć; ſberka ſchulſkich ſpewow. Do ſelenieje wobaliki ſwiaſana ſa 50 np., do twerdyh deſtow ſwiaſana 70 np.

= Khofej =

kyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 puntačku tuňſcho, paſeny, punt wot 100—200 np. (wot 140 hacž 200 np. w dobrzych mesczenjach) porucza w czystoſłodžazych družinach jako něčto wožebje dobre

Richard Neumann
čo. 6 na ſmuckownej lawſkej haſy čo. 6.

Cigarry

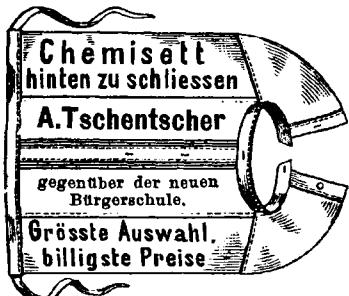
Lasdos Polomas 100 ſchtuk po 1 ml. 80 np., 1 ſchtuku po 2 np. porucza wulku dželbu Gustav Poser.

Khofej,

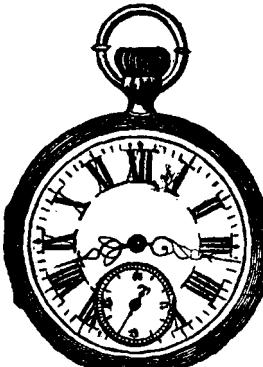
čiſcje a derje ſłodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſeſci

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Przedſtoſhipiſti
lady ſapnyc
porucza A. Tschentscher
w Budyschinje.

J. G. Schneider
na ſmuckownej lawſkej haſy

porucza ſwoj wulk ſkład ſejenſkih a dybſaczyh čaſnikow. Porjedzenja ſo tunjo a ſhwatnje wobstaraja.

W ſlamach ſo herbski ręči.

Čaſníki

pschedawanie a porjedzenje.
Tunje placisny.

Jarolim Trepera
ſ napſchecza theatra.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Štvorťletna předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk. z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štвortk hađ do 7 h. wjeor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Óiśc Smolerjec knihić išćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 12.

Sobotu 25. měrca 1882.

Lětník 41.

 Czi ſami czesczeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow”, kotsiž chzedža ſa nje na **2. štvort-letó 1882** do pređka placzicž, njech netko 80 np. we wudawatni „Serb. Now.” wotedadža. Czi, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny” pſches pošt pſchinjeſeč dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bôrſy ſkaſacž. Na ſchtvortleto ſaplaczi ſo ſa „Serbske Nowiny” na ſakſich a pruſſich poſtach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khežorſtwa 1 marka, ſ pſchinjeſenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny” ſ pſchilohu „Serbski Hſopdar” placža na poſtach 1 mk. 25 np., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np. **Redakzijsa.**

Serbska agitacija we Lujizy.

Pod tymle napiśmom je we Wrótkławje wukhadżaza „Schlesische Zeitung” 16. t. m. w swoim 190. czísle na prěnim měscze nastawki wočijschejala, kotrehož hłowny dżel je dopiš s Lutży s datom „—, —, 12. mèrza 1882.” a s dopiśmom „—, —”. W tymle dopiżu so tak mjerwi s njewernościami a Łzemi, w nim so Sserbam, najgwérniškim poddanam swojego kraja, tajke smyšlenja pschipisuju, so dyrbi pschi cítanju kózdemu Szerbej krej sprawnego hněwa do wocżow stupicž. Spišaczel mjenowanego dopiża so s tym samolwjećz njemóże, jako by węz lepiej njeſnał; s kózdeho rynęjka dopiża je widżecž, so hu jón słoscž a słoby prodžile. Dopiżowar, kotrehož mieno dženja hischeje samjeležimy, ktryž pak směje so sa swój hanibny skutk psched śudništowom samolwiećz, a so cążka dość sazpicżu wschęch cęstnych ludzi, Sserbow kaž sprawnych Němzow, pschepoda, bydli wo hrjedž Sserbow a budaische so lohko pschewwiedczicž móhl, tak so s tej abo drugiej na ležnoscžu ma. Taki skutk móžesche jeno renegat abo wotnarodženz dołonjećz. Prjedy pak, hacž dale wo tym ręczimy, podamy swójim cítarjam tak derje hacž móžno poſkowny pscheložk nastawka se „Schles. Zeitung”:

"Serbšta agitacijā we Šužižy, na kotoruž t. mīnister kulta we wotmolwje na petziju, s Rōsborta (H. C.) jemu pschipóšlānu, halle wondy, ju sažudźiwski, spomni, njedźiwažy na jeje do zyla lokalnu rassnoſć (charakter) bōle powiſtšitowu fedźbnoſć na ho stožuje, dokołę ho w njej zuły wilu pschezo bōle a bōle spōsobu hodzi, kotrehož swiſ ſ paſtlowjanſtwom, liž w tu kholiu zyku Europy w napinaniu dżerži, je bjesdowazh. Esledowazh ſ Šužižy nam vſchipóšlānu doviš nam w tyme nastubowaniu witanu roſzrawu poda:

Sserbste hibane, pschede wchém a kaž šó hamo roshmi wot duchownych, kotsz dže pschede wschem szdzelansz w sserblim narodze pschedstajeja, swudżene, ma ja wuprzejenj samér szdzerzenie sserbskeho živjenja we waschnju, reczi, draseje a t. d. mjesz Sserbami prusieje a satseje Lujizy. Tak daloko móže ju bzdyh szmpatizisti powitac, schotz i wtonym nieskliscia, kotsz maja ja niszu hamotnoſez kózdeho poddana nemileho khezorstwa, so niesmlyne nemissi reczi a w kabace po nowej modze khodzi, a schotz je je pichewniedz, so je hajenie stareho narodneho waschnja a wožebitoſce i wjetšim žohitowanjom haczy namozne pichemczenje, i kothymž šo najbole dobre hamotnoſce stareho poſtajenia ihubja a wone nowego nepschijmaja. Wumenjenje, kiz šo hamo roshmi, wéjo wostanie, so šo wone narodne wožebitoſce do némileho woßluku hodža, so šo psichiruiu teho wožebiteho splaha Némęgž cjuja a hami sa šo naziju tworic nochzedza. To pozledniſcie stawa šo w tu khywilu hiszceze pola Polakow a w Elsaß-Lothringiskej, a teho dla šo pola nich namozne piche-nemczenje druhyh wobecz njejhodži. Riedžiwaſz na to naš wona njeby molicz móhla, wobmiejewawidži šo na to, Sserbstwo hamo na ſebi i nowa poſtehnycę chycie, ale straschnie je, so šo tole prózowanie napscežo Némęzam ſložuje, a to šo hjes dwieka stawa, hdźj agitatorojo praja, so kniežestwo sserblsko recz podcziszczaſe, w zbrktwi a ichu jeno némelu dowola, dżeczom salasuje, hlowne ſchutu, ſçpruchi a kherlusche w maczterke reczi wulnycz, a je niszuje, tele jim najszwiegzische wezyn w némieſkej reczi wulnycz, kotruz nje-

roshnja. Wo wchém tym lud nicžo njewé, to je wo prarodze njewerno, taž može spišaczel thchle rynčekow i mnogich hamſnych wobledzbowaniow wobtruciež. Tež we wotmolvje ministra fulta wot 16. januara t. l. ho porok namozowanija Sserbowitwa wotpłasuje. Je-li ho njedźwiažy na to horſtwinym agitazijom radzito, piščecziwo wumyſlenemu namozowaniu protestowazu petiziju wot 23. januara resp. 7. februara 1881 i mnogimi podpišanymi po- kryez dacž, dha je i teho widzecž, so je ho k humsc̄htniye niespoložnoſc̄ ſ krijeſt- stwom a ſe ſimyſlenje piščecziwo Rēmzowitwu i zyla wubudzito a roshorilo, ičtož tu do zyla njebeše a t' czemuž we wobstenoſc̄ach hamych piščicznia njeleži.

Hischce straschnicha bywa tale agitacija pičes to, so, kaž ho dopoklasacz
hodži, i pańšlow jan stwom blisko steji, haj jo ho i russimi pjenješami
stawa. Szydlo zykle agitaziye je w Budyschinje, wot jom ju jara wusilnuy
a jara dżelaw dżewonuy, kotrehož mjenio i węzhy njejhicha, wodži. Wón je
dušcha zykleha hibana, jeho wsliv je daloko do prussej Luižijah spōinac̄. Wón je
horliwy kobudżelac̄er w Budyschinje wukhadżoznych herbstich nowin „No-
wity“, kotrež jeho sameram bluža a maja po zysej saſtej a wulkim dżelu
prussej Hornjej Luižijah mnogich wotebjeratow. Tele nowiny dżelauja
notorijsz swoje nastacze a dżela hiscze dženja swoje sđaztor-
ženie russim šredlam; i russimi pjenješami je dom redaktora
w Budyschinje natwarjeny, kaž tež nadoba a zyla cíjskežernja
wobstarana. Ruski rjad pschi kneflowu dżerku redaktora jako
pschipósnacze sa jeho dotalne skutkowanje, a jeho syn je bórž po-
tym, so je filosofiske pruhowanje wobstat, proſezhru w russich
poſteſſich provinzagach dostal. Hiscze netle dostawa tonie redaktor kózde
leto wopyt russich Inzejich a sapuežuje tam na dležschi čas do Rusleje. Sa-
dżak ho w „Nowity“ žana skadnoſež njeſchepaſy, rusle sympathije w herbstim
ludu hajiež — niz na prononziowane, hajrone Němzam njeſcheczelſte waschnie,
ale tak, so zo ruske wobstejnoscze, wožebnje wulkomyſne ſastupowanie Van-
klowjanow sa ich kłowjaniczych bratrow w Balkanie, stanuje w najrjeſiſkich
barbach wopiuju a so ho, hdež su Ruzjoj hinascheho mienjenja hac̄ Němim,
prenisim nimale vjeſe wscheho tajenia prawo dawa. S jeneho i poſlednich
czjſlow njech pschitla podamy, kotrež naležnoſež Stobeleva potrebi, tiž je
tať wjele wo ſebi recjez dawał. Bohužel ho w psicheložu kmečhaze o hanjaze
waschnie originala, kotrež pschi formje, ſwołownie njezinowatej, wusłupuje,
derje ſko dacž njeħodži. Wobzah artilla je traž kłedowazj: „Němiske nowiny
kłedza ja Stobelewom, njemož pak jeho niħdże namakač; duž su jara ro-
hnawané, bychu jeho najradſcho węſtak a jeho pola jeho khezora i padu
pschinelje, jeho a hrabię Ignatiemu. To pak ho jim njeoporadži; zar jara
derje we, so je Ignatiemu jeho najlepſi radžiczel, tiž ſwoj wózny traj ſnaje
a lubuje, a ſo mužojo kaž Ignatiem a Stobelew prawy ruski lud pschede-
ſtajataj.“

Město Budyschin je s woźebitej woną średziszczej zyjeje herbskiej agitacije. Tamniški ḡymnasijs je škodżowanta ja mlodých Šerbow, kotsiž średzja so k studijam abo druhemu powołanju psichotowac, potajkim pośdzijszho jako duchowni a wiceżero w sakstej Horniej Łuzicy kłusłowac. Wężej ja japo- duchowni Šerbowistwa żadnym spominiżni kredzi, so bychū ſwoj samor dozpel, bycz njezdaje, hacż so h̄izom tudy do mlodzych wutrobów kłudu ſympio ſa wutrybione idejale, ktorichz dokonjenje woni w praktissim žiwieniu połdzijszho dozpečsz wtaſia. Teho dla tež ſebi wonę mužojo s ḡymnasiastami woźebitu prózu dawaja. Kaž daloko so tale na plahowanie Šerbowistwa wobmiejue, so, taž by horjela spomijene, pſtegezino njei ničzo neby prajez hođalib; ale tež tudy so Šerbowi jeno w h̄enoczeństwie ſe Škłowianstwom wueži a njeprędnje abo pośrednje ſo pſtego Ruska jaſo wulke macz Škłowanow a tež Šerbom pſchedestaja. Duchowni s Hornjeje Łuzicy, kotsiž ſu pañklowiansle ideje, kotrež veču w Budyschinie sahorjeni do ſo ſrēbali, poſdzijszho wot ſo czynili, wobtruzęza tole a pſciatęcia, ſo ſu jich w runej merze w rufiej h̄iczeje rošwuczącymi. S teho, ſiętio ſmth tudy naſpomnilis, na żane waschne rycznikow, na kmejeństwo ſawolacze caveant consules. Ale we wonnych po-

dawłach połasują so tola symptomatissę jewjenja, i kótrych je widżecz, so Paneklowienjo też ani najmiejsczy dżel słowiańskiego spłaha i wocżow nieshubia a so woni wschudże, hdżez so tajke rośbroyene dżele nadeniu, hacż do sameje wutroby Němżow, swoje nieżę pshadu, so bydu i nimi w swiaſtu woſtali a w swoim čaſzu derje wobdzelenu rolu sa swoje symjo namatali. S teho stejniscze ſda so trébne, so ho ſerbſta agitazija we Lüžig i wocżow puſčejza rjeb. Wódra leſzja, lotru je wulkas miniftra kulta wot 16. januara t. l. něktrym ſerbſkim „heikspornam“ podał, ma so teho dla jeno i wulkiem doſę- cjiſenjom powitač.

Niz bjes wotpohlada a też wuspēcha je ſpišaczel runje do „Schles. Zeitung“ swojı ſelżany dopiš poſkłaſ. Tele nowinu ſu jene i najlepje redigowanych a teho dla najdale roſpſchěſtrjenych, jene i teje maleje czrjódki njeſklowiańskich nowin, kotrež ſu ſebi tež w naležnoſćach, ſkłowianow naſtuſazych, njeſtronisli roſkud wobſhōwale, kaž daloko je to pola němſkich nowin naſchego čaſza i zyka móžno. Spišaczel je derje wjedźak, so ſebi jeho dopiš, ras w „Schles. Zeitung“ wocžiſhczanu, puež do wſchęh druhich widžanych nowin, němſkich kaž druhorečnych, dobudže, a so je i nim Sſerbam ſchłodu naſcinił, tiz so i cęzka ſaſo ſarunacž hodži. Njech tež so poſdžiſho ſelžanoſć jeho dopiša dopokaze, njech tež wěrnoſć w swoim čaſzu na ſwělko pſchiſlowe, ſpišaczel pſche derje ſnajesche, so po starym pſchiſlowe calumniare audacter pſchezo „aliquid haeret“, po ſerbſki: Izi pſchezo hróble, njeſto tola wiſhajo wostanje. Džim pak nam je, so so „Schles. Zeitung“, hewaſ tak roſhlađna, prjedy hacž tajki tendenzijsny dopiš wo- cjiſhcz, lepiej wobhoniſala njeje, i kajkeho žórla wón naſtawa. Wona by je jako jara mutne ſpóſnała.

Pohladajmy na dopiš ſam! Schtož te powſhikowne roſpo- minanja w ſpoczątku dopiša naſtupa, so jich dale dótkač njebu- džemy. Schtož i nich woprawdžitym wobſtejnosciam wotpowieda, je dawno ſnate; to druhe je privatne měnjenje ſpišaczel, kotrež drje bydmy so podarmo pržowali, jemu rubicž. Schtož dže wo naſ ſudžicž, njech naſ předy ſejnaje. Maſche prózowanja a ſamęt ſu tajke, so ſo i nimi khowacž njetrjebamy a tež njeſhwamym; pola naſ ſu wſchę wrota wotewrjene: pohladaj nits, schtož požada! Brusle kaž ſakſte knježerſtwo ſtej naſche prózowanja, tiz jenicžy na to džesa, duchowne roſwigę ſerbſkeho luda po mōžnoſci ſpěchowacž, wospjet ſjawnje pſchiſlonoſoj. Pſchi ſyble dopokasow jeno na to ſpomnju, so hakle je w poſlednim čaſzu ſakſte knježerſtwo jeneho i naſich naſſaſkužbiňskich muži, pſchiſlonoſci jeho prózowanja wo ſerbſki lud, na jara cęſczowne waſchnje wuſnamjeniło. Pſchecžiwo tajkim wuſhudam ſo měnjenje nelaſkeho njeſpopſhateho wotnarodženza a jeho kumpanow ſhubi. Maſch lud pſchewyžoko ſteji, hacž so bydu jón jědojte ſtoli pſchiſlōdžerſte doſcžahnyč móhle; jeho ſwéra t kraſej a khežorej ſteji tu w blyſciežym ſwětle: wón je ju wospjet i krewju swojich ſhyнов wobkručiſt.* — Sa luboſciwu poſku na Poſlakow a wobhlerjow Elſaſ-Lothringſteje njech so tucži ſami pola ſpišaczel podžakuja.

Móžachmyli přeni džel wohidneho dopiša i wjetſcha i mje- czenjom pſchenicž, so naſ druhi cžim bóle pſchima. Tu ſo i „dopokasami“ džela. Hnydom i wopredka ſo praji, so je ſerbſta agitazija w bliſkim pſchiwusniſtwie i pañſlowjanſtowm, ha i ſo ſo i russimi pjenjeſami ſtawa. A dopokash? Haj, te tu ſu, ale wot ſpoczątku hacž do kónza — ſelžane! So ſo ſtaranje wo duchowne roſwigę luda „agitazija“ mjenuje, je njeſpſhīhōdne. So je Budyschin duchowne přijedžiſhcz ſſerbow, je wěrno. So pak wot tam duchowny, kaž je w dopišu wopřiſanu, agitaziju wodži a je dufcha zykeho hibanja, je ſantafija. Wote wſchęh

pſchiſlonoſny narodny wodžicjer ſſerbow je knies J. G. Smoleń. Duž tež ſamo wot ſo ſpadnje, so je woni duchowny horliwy ſobudželacjer ſerbſkich nowin „Nowith“; tež tele jeno w ſantafiji ſpišaczel wobſteja. Wot pječiž w Budyschinje wukhaža- zych ſerbſkich cžaſkopiſow žadyn i russimi pjenjeſami ſaloženy njeje; ani jedyn i nich ani kopejki podpjeru i Russkie ſe jedoſtawa. Woſhebje pak „Serbske Nowiny“, kotrež ma ſpišaczel traž w myſblach, žaneje podpjeru njeptriebaja; nowinu i 2000 wotebjerarjemi na ſamžnymaj nohomaj ſteja. Redaktor „Serb. Now.“ žaneje khežje njewoſhedi. Dom, w kótrymž wón bydli, ſkłuscha „Macicy Serbskej“ a je i pjenjeſami prjedownikow njebo t. Förſter, po tajki naſſkerje derje němſkimi abo ſerbſkimi, twarjeny. Schto ſpišaczel pod „Einrichtung“ doma roſymi, mi jaſne njeje. Wſcha domjaza nadoba, kotrež ſo tam namala, je privatne wobſedženſtwo podrožnikow. Cžiſhceřnu je t. Smoleń ſe ſamžnych pjenjeſ ſebi wobſtaral; t temu jemu nichto ani kroſhka daſ njeje. Redaktor „Serb. Nowin“ je hordy na ſwój russki rjad, kaž kóždy drugi poddan němſleho khežorſtwo, kotrež je ſo tajka cęſeſz dostała; najwyskſhi rycerz russich rjadow dže je němſki khežor ſam. Dokelž t. Smoleń žaneho ſyna nima, tiz by hdy ſiſofiſke pruhowanje wobſtaral był, tež žadyn tajki i profesorom w russich oſteſſkich provinzech bycž njeſmōže. So t. Smoleń i cžaſhami woppt russich knježich doſtawa, je wěrno; tež to, so ſam na dležiſhi cęaſ do Russkie ſapu- cjuje. Gsměſhne je wudawacž, so ſo žana ſkładnoſć njeptrebafie, w „Nowith“ russke ſympathije plahowacž. Tele runje tak jeno w ſantafiji ſpišaczel wobſteja, kaž ſame „Nowith“. Jeſli ſo w žanych ſerbſkich nowinach i khowalbu wuſbehōwale, so ſu Ruſjo ſa podcžiſhczaných turkowſkich kſchecžanow ſwoju trej pſcheleli, dha je ſo to jenomuſlnje i druhorečnymi „kſchecžanskimi“ nowinami ſtało. Schtož ſo wo „konſlitcze“ mjes russim a němſkim měnjenjom praji, je hole bledženie. Dopokas ſa russke ſympathije „Nowith“, tiz ſo w podobje pſchelozka naſtawka, na naležnoſć ſkobelewa ſo počahowazeho, podawa, je zyle njeſvožny. Naſſkerje je i tym měnjeny ſpoczątk ſtawa „Ruſowſka“ i rubriki „Gſwetne podawki“ w 9. cžiſle „Serbſkich Nowin“ wot 4. měrza t. l. Tam pak zyle njeſto druhe ſteji, hacž to, schtož naſch ſpišaczel powjeda, wo cžimž móže ſo kóždy pſchewdži- cži, pſchirunawſki tónle paſſus dopiša i mjenowanym cžiſlom „Serb. Nowin.“ — So ſo ſerbſzy wotčinjojo woſhebje wo ſtudowazu młodoſć staraja, wo ſerbſkich gymnaſijastow w Budyschinje, je wěſče wſchę khowalby hōdne. So ſo „wumyſlene“ idejale do nich ſaſhežepuja, je „ſelžana“ wěz. ſſerbiſki lud a ſſerbiſta rěči nicžo „wumyſlene“ njeje. So ſo ſſerbiſtwo jeno w ſienoczeńſtwo ſe ſſlowjanſtowm wucži, je ſraſa; ja žaneho „njeſklowiańskeho“ ſſerbiſta njeſnaju. Schtož praji, ſo je Ruſka „direkt“ abo „indirekt“ wulka macž ſſlowianow a tež ſſerbow, je bludna hlowa. Tajke hluſoſće naſich gymnaſijastow ani „direkt“, ani „indirekt“ njeveča. Tale mudra myſlizka ma ſo na kontu t. dopiſowarja ſtajcž a tych i jeho towarſchow, kotrež je, kaž jeho, mórfia khorosz nadpadnyła, hdyž ſu pañſlowianſke ideje, kotrež běhu w Budyschinje ſahorjeni do ſo ſreibali, ſaſo wot ſo dali. So je ſo na budyskim gymnaſiju hdy „geradezu“ w ruskej rěči roſwucžowało, je teho runja tolſta ſka.

S tym ſo rjad „dopokasow“ ſkónči. Wot tychle pak ani jedyn wobſtaral njeje; wſchę ſu wumyſlene, ſelžane, kaž ſu ſe dopokasali. A na tajke podložki ſo wuſhudu twarja, po kotrež

* Dopolash namalaſh w pſchednoſči t. fararja Zmiſha w Hodžizu: „Die innere Mission unter den Wenden.“

šo najčeštějším lúdzom, haj zhľemu ludej smyslenja pschípíšuja, wo kótrichž šo jím a jemu ani wo ſnje nijedzíje. Je to němčka pravda, němčka ſhwéra? Ně, tajke něchto Němč dokonječ nijemöje: to je ſkutk wotrodženja.

W dopisu tež šo woſpjet na wotmolivu ſpomni, kótruz ſu pruszy ſſerbo na ſhvoju petižiju, naſtupajzy wužiwanje ſerbſkej rěže w ſerbſkých ſchulach, wot pruskeho miniftra kulta 16. januara t. l. dotali. W thymle wukau ſo ſerbſkim „heißspornam“ na žane waſchnje „wótra lekzija“ podala njeje, a miniftr na žane waſchnje ſerbſke prozowanja njeſaſudži; zyple naſopak: miniftr wotpolauje myſl, jako by knježerſtvo ſerbſku rěz w zytkvi a ſchuli podcijichcęz chylo; knježerſtvo chze, ſo by ſo w ſchuli nabožina ſerbſki wucžila, a ſo ſerbſki cíitalo, a žada, ſo by ſo pomož miniftrſtwa pytała, jeſi ſo ſo traž něhdze w thymle naſtupanju pschecživo woli knježerſtwa ſkutkuje.

Tak je zyly dopis jenož měſčeniza njewernoſćow, kžow, pschecſtajenjow a ſawjerčenjow. Hdyž dženka tudy dale nježo wo nim njeprajimy, ſtanje ſo to, dokaž nam město t temu njeđožaha, a — dokaž poſledne ſłowo w thymle naſtupanju ſudnikoj ſluſcha.

○ W Buduſčinje, 20. měrza 1882.

Zaſo wotmolivjenje na ſchęzuwanſti naſtawt w „Schlesische Zeitung“ je ſo nam ſlēdowaze piſmo pschipoſhala: W 190. cízile „ſchlesynſkých nowinow“ piſaſche někajti „— dr—“ ſi ſi — 12. měrza 1882 naſtawt wo někajtich agitazijach, to rěka hibanjach w naſchej ſlužiſy. Tutoñ mužik tykaſche ſhvoje pjeru do ſhvojeje jědoſteje žočje, dokaž ſłoscž, njehaňbitoſć, pschiblodženja a kže ſu plody jeho naſtawka. Ale ſhysčny, ſhoto wón tam piſche: proſtwa, kótruz pruszy ſſerbo na knjeſa miniftra pohlaſku, ſo bych u w ſchulach ſerbſke džecži ſerbſzy hawptſchukli, ſchpruchi a hérliſche wukle, tale proſtwa chyſche, kaž wón wudawa, bjes ludom njeſpokojnoſć ſi wuſchnoſću a hiſcheze t temu njeſcheczelſtwo pschecživo Němzam načinicz. Wý pruszy ſſerbia, kž ſeče tule proſtwa cíitali a na nju ſhvoje mjenia podpiſali, njebudžecze t temu mužej do woblicža prajicž, ſo je njehaňbitu ſelhařni? — Dale te agitazije ſdžerža ſo psches ruſke pjeniſhy! Kajke dha agitazije to ſu? Kheža, w kótruz ſo „Rowiny“ cíichcęz, praji tón doktor wſchowém, ſo je ſa ruſowſke pjeniſhy na t warjen a, wſchitko, knihicžiſchcęzna a jeje ſarjadowanje je psches ruſowſke pjeniſhy natwarjene a ſdžeržane! My wěm, ſo je ta kheža wobbedženſtwo „ſerbſkeje Maczizy“ a knihicžiſchcęzna je wobbedženſtwo t Smolerja. Naſche „Serbſke Rowiny“ ſu tež, kaž tón mužik bledži, ſi ruſowſkimi pjeniſiami ſdžeržane. Po tajkim te wóžkom nowych ſlēbornych, kótruz kóždu wotebjerat ſchtförcežlēnje placži, to njeſhu naſche krajne pjeniſhy, ale ruſowſke. To wěm derje wſchitzu, ſo ſo naſche „Serbſke Rowiny“ ſame ſdžerža psches ſhvojich wotebjerarjow, a Bóh dał, ſo bŷch u jich hiſcheze cíim wjazy mèle. Tež jeneho duchowneho, kž, kaž ſaſo bledži, tute agitazije wjedže, wón pschima, a kida na njeho blóto. Wón ſi tuthym duchownym měni t ſararja Žmijcha w Hodžižu. Prajče, lubi ſſerbo, prajče wſchitzu, tak daloko hacž ſerbſki jaſyk klinči, dokaž wěſče wſchitzu jeho ſnojecze, ſo je ſhverny ſſerb, ſhverny wótcžin, ale tež ſhverny poddan ſhvojeho krala — prajče, hdy je waſ tón muž ſchęzuwaſ ſchecživo ſhvojej wuſchnoſć, ſchecživo porjadkam, ſchecživo ſarjadowanjam ſhvojeho kraja? A hlaſcze, to ſebi ſwazi tajki dundak na njeho piſacž, ſi tuteho jeho winowateho cíinicž, hdyž piſa, ſo wón tute agitazije — paſſlowjanſke agitazije wjedže! Pschecžo a ſtajne ſeže ſhysčeli ſi jeho rta a cíitali ſi jeho knihow,

ſo wón jenož t dobremu ſhvoj luby ſerbſki lud wjedže. Wý wěſče, ſo wón ſhvojich lubych ſſerbow ſakituje a haji, jako dobrý paſthý, hdyž chze ſo wjek ſtadlu bližiž. Ale tole je runje jeho wulka wina, kótruz jemu tón — dr — porokuje! Kóždu ſi naſ ſnoje, ſhoto dyrbí ſebi wo tajkim pschiblodžniku myſlicž, kž talkle naſchego t. ſararja Žmijcha cíorneho cíinicž chze a cíini. Tónle njehaňbitu — dr — može tež ſerbſzy, ale tak, ſo dyrbí kóždu tu woſhadu w obžarowacž, kótrež wón prjodkſteji. ſi 9. cíiſla tuthych nowinow mjeniujzy pscheloži do „ſchles. nowinow“ něchto, ale to je tajki pscheloži, kaž by ſtrome ſuby cílowjekor torhal. Pschewjertnjenje a podžuwanje, pschiblodženje a kž — tak wón pscheložuje. Tež Buduſči gymnaſij jemu do wóczka ſaka. Majſterje nima na eksamy, kótrež tam cíinjeſche, dobre dopomijecze. — Tak wupluny wſchitku ſłoscž, kótruz w ſhvojej jědojeſte wutrobje doſko warjeſche. A ſi tmy chyſche tón pschiblodžnik dopolaſacž, ſo je tón ſnadij ſjenicžki, kž je ſhverny bjes ſſerbiſti ſhvojemu wótcžemu krajem. Hdy by naſch kraj jenož taſtich njebuſhnych wótcžinow měk, by pola naſ ſrudnje wuhlado! — ſi tuthym wſchak tale wěz hiſcheze njeje ſkonečzena. Rukuju knjeſej — dr —, ſo jemu jeho hadžaza koža wulka budže, a ſo zyple ſſerbiſto a tež wſchitzu cíi, kž ſu jeho naſtawku cíitali, wohladaja jeho ſatanſte woblicžo, ſo bŷchmy poſnali, ſhoto tón ſłoſtnik je, kž tajke kž a pschiblodženja do ſweta trubi!

Swětne podawki.

Němſke khežorſtvo. Khežor Wylem ſhveſčesche 22. měrza ſhvoj 85. narodny džen. Boža hnada, kótruz je jemu tak doſke, ſi wulfotnymi a nadobnymi ſtulkami wupjelijene ſhvoje ſpožčika, ſdžerž jeho hiſcheze prawje doſko t ſbožu a t lepſchemu jeho luda a kraj. Khežor Wylem ſbyt ſhvojeho ſhvojeje w měrje knježi a njech je jeho widžanoſć, jeho ſłowo a mudroſć ſchlit psched wſchěni na němſke khežorſtvo ſo měrjazymi njeſcheczelnymi ſhveſčemi. Bjes europiſtimi knježerjemi je ſjenicžy ruſki khežor němſkemu khežorej ſbože pschal, kótrež, kaž „Reichsanzeiger“ woſjewi, talkle rěkaſche: Khežorka a ja ſmój ſi zykej wutrobu a myſleli pschi narodnym dnju Wascheje majestosče, a moj ſo ſjenocžujemoj ſi dopolaſtam luboſcze a wžkowawenja, Waſ wobdawazym. Khežor Bóh hiſcheze doſke ſtěta Wasche ſe ſlawu krónowane ſhvoje ſdžerži t lepſchemu Němſkeje a europiſleho měra, kaž tež t wobtvoředženju pschecželneho ſwjaſta bjes namaj a naju khežorſtrom.

Sakſki ſchulſki miniftr dr. ſi Gerber je na rektorow gymnaſijow a direktarjow realniſow woſolník roſpoſhla, w kótrymž ſo nowy wučibny plan ſa wuſchyske ſchule podawa. W nim ſo lepſcha naſledžba w naſtupanju wučenja mlodých wučerjow a pschede wſchěm pschiměrjenje nadawkow domſkých dželov žada. Schulerjo, psches wulku ſicžbu wučibnych hodžinow wuſtacži, njeſmědža ſo ſi wulnenſkimi a piſhymy dželom ſchecžiſtvo měru wobcjeſicž, ſo ſo jím njeby niſu cías t wodychnjenju a cíerſtvoſć wſala, kótruz je ſkonečnje podložit woprawdžiweho wuſpěcha wſchego wučenja.

Němſke khežorſtvo po ſdacžu hiſcheze tobakowemu monopolej wučelkne. Budova hoſpodařka rada w Berlinje je ſo ſhrobliſka a pschecživo tutemu namjetej hložovala. Po wſchitkovene pschecžiſtvenje němſkemu luda pschecživo tobakowemu monopolej njeje na Bismarcku bjes ſacžiſcheza woftalo a jeho ſkonečnje t wotſtorčenju monopola na poſdžiſki cías porabilo. Kac̄ by ſo tež hewal ſudova hoſpodařka rada, tute wot knježerſtwa pomjenované a teho dla wot njeho we wſchém napohladze wotwifne ſjenocženſtwo, pschecživo Bismarcku wuprajieč mohla? Spanjenje tobakowemu monopola po wſchech němſkich krajach wulke wjeſele wubudži.

Auſtria. W poſlednim thdženju je mało pojemſzow ſe ſběžkarſkeho woſowniſchęz w Herzegowinje dōſchlo. Poſlednie po-

raženje sbežkarjow pola Uloka nijemějše, kaž ho sbaſche, sa nich ſte ſežehvík a nijej ich předawſe ſtejnichéžo pschemeniško. Po nowſich powjesczach džerži Stojan Kowaczevič kaž předy, wſchu krajinu hjes Nerevežinjom, Mostarom a Focju w ſwojimaj rukomaj, a ſe ſbežkarjemi ſu ho, kaž ſamo awſtriske nowin pižaja, ſ nowa hjsne wotriadu, njeſpolojnych Herzegowinow ſjenocžile. Dale je wěſte, ſo ho ſbežk pocžina dale roſſcherječ we wjecžornej Herzegowinje a Božniji. Dobycze khežorſkih w Herzegowinje je čim mijenje wažnoſče ſa nich mělo, dokelž ſu woni w tym ſamym čaſu na wſchelakich druhich měſtach wot nich ſamjelczenje poraženje pocžepili. Tak pſche ſteinti dopižowat jendželských nowin „Standard“ wo dobycze ſbežkarjow na ſamym dnju, na kotrymž ſo jim Uloka wotewſa, w dwemaj bitwiczkomaj w Bernanje a Čornej Planinje. Tu khežorſzy tójſchto ſchłodowanja pocžepili, ſbežkarjo wot ſpadanych wojaſow pſches 100 thelbow doſtachu. Pódla teho ſo powjeda, ſo ſu awſtrisku garniſonu ſ Focje wucžiſcheželi. So wobſtejnoscze w Herzegowinje woſkeje ſpodbne wobroženie ſo Awſtriskich wſale njeſbu, poſtaſuje tež to, ſo je ſo awſtriske woſklo w požledních dnjac h ſ nowymi wojaſami požylniško. Tež w Kriwoſchii hiſceje doſpoļni měr njeſteži. Tak ſu ſbežkarjo na dróſy wot Nerevežinja do Mostara zyrobny transport nadpanyl. Woni Awſtriskim na 20 konjow a zyrobu přeječ wſchu a ſajachu někotrych traínſkych wojaſow. To je netko hžom druhí ras, ſo ſu ſbežkarjo pola Besiny nadpad na zyrobny transport činiſli. Dokelž Awſtriszy na dotalneho wjedžerja tutych transportow, jeneho Turku, tufaja, ſo woni w ſjenocženſtvo ſe ſbežkarjemi ſteji, ſu jeho do jaſtwa wotwiedli. Kriwoſchijanam a Herzegowinam, kotſiž ſu po poraženju w Kriwoſchii do Čorneje Hory pſchičahňyli, je tamniſhi wjerch bydla pſchi Podgorizh na albanſkých mjeſtach pſchi poſtaſal, a to teho dla, ſo by jich ſ tym wot dalszych ſapadow do kraja, wot Awſtriskich wobſadženeho, wotdžeržał. Čeſtejneniy ſu w najwjetſchim hubjenſtvo a paruja najnuſniſcheje zyrob ſ ſdžerženju ſwojego živjenja. W Žetinju je ſo komitej ſažožit, ſo by ſo bědnyh čeſtejnenizam podpiera a pomoz doſtaſa, doſelž hewat wboſy ſkoru hlobu wumřeja. Šběžk w Kriwoſchii je ſo, kaž je netko dopoſtaſane, ſ jendželskimi pjenjeſam i do ſlukta ſtajif. Bjes 10 ſbežkarjemi, kotſiž buchn w Ubliju ſajecži, ſo tež gmejniski pſjodkſtejer nadenidže. Tutón, kotryž bě hewat ſwérny pſchiwibowat awſtriskeho knježerſtva, wotmolwi na praschenje, czeho dla njeje ſwoju gmejnu wot ſbežka wotdžeržał, ſo ſu jeho napominanja w jeho gmejnje wſchu móz ſhubile, jako Jendželčan Evans do Ublija pſchińdže a pjenjeſy roſdželeč ſapocža.

Na khežorſtowym ſejmje (w druhéj komorje) we Winnje je ſo nowy wólbny ſakón, wot konservatiſneje ſtronu namjetowaný, ſi wulkej wjetſchinu pſchijal. Po nim ma ſo wólbne prawo po-wjetſhicz a ſo to ſamo kždemu, kotryž leťnje ſ ſchěňakow dawkom placži, wudželicž. S tutym ſakonjom je ſo liberalnym poſledni podložk ſ dobycze ſhubjeneho knježerſtva pod nohomaj wotčahňyli. Wſče rěče a prožowanja jich najlepſich rěčníkow liberalnu ſtronu pſched tutym czejkim poraženjow wobarnowacž nježožchu. Dokelž je minister Taaffa ſe wſchej wótroſcžu ſa tutón ſakón wступil, móže ſo ſ wěſtoscžu na to licžicž, ſo tež preňa komora wólbnej reformie pſchiſložuje a ſo ſ tym w koſtitužionalnej runoprawnoſći w Awſtriskej nowy wažny poſtup čini.

Franzowska. Njeſchesjenocž w něčiſchim franzowskim ministerſtvo budže bóſy wurunana a ſ tym jeho ſtejnichéžo wobtwieržene. Ministray Leon Šay a Freycinet, kotraži běſtaj bjes ſobu w naſtupanju ſtatneho ſupjenja ſelesnižow napsheczneho měnjenja, ſtaj ſo ſkončnje wujednaſo. Freycinet je do teho ſwolik, ſo ſtati privatnych ſelesnižow možowacž nježm, doniž ſo 15 let minylo njeje. Sa to cžedža tele ſelesniž ſtatej 260 millijonow rukowansſeje garantije naſad placžicž, wone placžiſnu ſa woženje wo 5 prozentow poníža a ſu ſwolniwe, jeſli ſo jim ſtati hiſceje bóle napsheczno pſchińdže, tarif ſa ſpěchne woženje tworow wo 23 prozentow tuniſiſki ſežinicž.

— Khežorſe ſbežkarjow w Tunisu ſ kždym dnjom roſeže. Wonu ſu mjeñſche karawany ſamo pſched wrotami města Tunisa nadpanyl a wurubili. Na mjeſach pſchi Tripoliſu je ſo wjelo čjrodom ſbežkarjow ſhromadžilo, kotryž ſawjedowario ſjawnje proja, ſo jenož na pſchikas ſultana cžakaja, ſo bych ſo ſ turkow-

ſimi wojaſami ſjenocžili a potom pſheczivo Franzowsam na wójnu cžahnyli.

Ružowſka. Rožhorjenocž bjes rukimi nowinami, pſches ſtobelewome rěče wubudžena, je ſo pomału lehnyla a ſo ſ mer-nemu pſchemužlenju wobročiſka. Nowin, kotrež předy w pſche-khwatanej njemdroſeži na wójnu pſheczivo Němjam wolaču, netko ſame pižaja, ſo Ružowſla wójnu pſheczivo Němſkej na žane waſchne ſ nadžiju na dobycze ſapocžecž nježož. Wójna hjes Ružowſkej a němſkim khežorſtowem tež pſheczivo wſchém historiſkim tradižijam rěči; pſchetovž Ružowſla a Němſla ſtej ſebi pſchezo bjes ſobu pomhačej a ſo podpjeralej, a w tu khežorſtu ſo tež žana pſchižina ſ ſwadže a roſkorje namakacž nježož. A jeſli by wójna wo prawdze wudhyrla, by Němſla ſ Awſtriju ſjenocžena wojovala a ſ taſtej možu ſo ſylnocž Ružowſkeje měrič nje-žož. Geneho ſwiaſtownika pak by Ruſla ſ czežka dobyla; pſchetovž Franzowska, kotraž ma ſo ſa pſchichodneho ſjenocženeho Ružowſkeje, je jako republika w ſwojich ſnutſtownych naležnoſczech pſche-malo wobtwierždžena a we wójſtu njedopoliſje wutwɔrtjenia, ſo by ſebi na wójnu pſheczivo Němjam myſlicž móhla. Tež pſchi druhich ſkladnoſczech rukſe knježerſtvo ſwoje žadanje na ſdžerženje měra pokazuje. Tak mjeñſche pſchi leťnym wopomnjeniſtlim ſwaje-dzenju poſtupa tróna něčiſchego khežora wojetſki guverneř w Kron-ſtadtu, Koſakewicž, rěči, w kotrež rěka: „Strony člowiſki roſom praji, ſo móže ſo kždye khežorſtvo jenož potom ſwobodnie roſ-wicž, hdyž je w dobrym pſheczelſtwie ſ blízſhimi ſužodami. Za nočaju pſchepytowacž, czeho dla ſo w tutrajinach a wukrajinach nowinach wójnske woſlanje ſběha, tola bjes dwela budže ſo to ſamo ſhubicž, hdyž budža horzokrejne natury, wot wojetſkeho ducha ſobutochijnene, ſi merom a ſ pſhemužlenjom na wěžy hladacž, wot kotryž ſu wobtnežene. Wch pſchejemy, ſo by wózny ſraj na puczu, wot khežora pſjodkpižanym, na puczu měrneho roſwicža poſracžowaſ.“ Wyshe teho ſo ſ wěſtoscžu powjeda, ſo je ſkobelew dla ſwojich rěčow, ſi njeromom do ſweta puschčenych, wot khežora wótrę ſwar doſtaſ.

Ze Serbow.

S Budyschina. Šetuſche reſtruterovanje ſmeje ſo w kamej-ſkim ſtamfim hetmanſtvo wot 11. do 18. haprleje a wuloſhovanje 19. haprleje, w budyskim hamitſkim hetmanſtvo pak wot 20. haprleje hacž do 3. meje a 4. meje wuloſhovanje. Generalne ſtajenie budže wot ſrjež meje hacž do kónza tuteho měha ſracž. Mužſtwa, na generalnym ſtajenju ſi nameſtej (erſaz) ſerwuje wusbehñjene, ſo ſrjež awgusta ſi džebacžniedželskemu wuwucžowanju poſoſauj, bjes tym ſo maja ſo tajzy, kotſiž ſu ſo loni hžom preni ras wu-wucželi, ſi druhemu ſchtyriniedželskemu wuwucžowanju w oktobrie nutſežahnyč.

S Mjedžblivoſcž. 18. měra ſo w tudomnym knježim ſežu pſches njeležblivoſcž jeneje žony woheň ſamischek, kotryž je 40 arow lež ſamicži a wobſkodžiſ.

S Rakež. Šanđženu ſrježu je ſebi tu wěſty Bažař ſi wobwěžnjenjem wſak. Won běſhe w najlepſich wob-ſtejeniach ſi w ſtati, ſajka pſchižina je jeho ſ ſamo mordarſtvo poſnuša.

S Krynhelz. Žadkawe njeſbože je ſo pſatki tydženja w tudomnym mlynje ſtalo. Dželacžer Matyj Lukasch cžyžtſe na kofeža, w połnym džele ſo wjerčaze, pož połožicž, a pſchińdže pſchi tym pſches njeležblivoſcž do jeneho kofeža, kotrež jeho ſhabný a dwójzy woſolo wale cžižny. Wbohemu člowiſkej bu jena noha zyłe roſmježena, wot druhéje nohi pſata wottorhnjena, jena ruka ſtamana a druga wuſtorcžena. — Žona, kotraž je w Žymplu wondano ſi njeſbožu pſchižka, njerěka, kaž tydženja cžitachny, Herzowa, ale ſwidowjenia Hrehorſka rodž. Hatažez ſ Lucža.

Wukash wyschnoſcze.

§ 26. haprleje t. I. dopoldnia 1/211 hodžin ma ſo we Wulſkim Čjistu mlynſka ležomnoſcž, 3 hektary 38 arow wopſchijaza a Auguſtej Frenczelej ſluſchaža, na pſchekadžowanje pſchedawač.

Wułkudżenja.

Khostanska komora. 60 lét starý dżelaczer G. W. Neicž w Barcze bě 29. novembra s. l. spytał, se sahrody hosczenzara Langi w Barcze zentnar běrnov kranycz. Miniejs je Neicž hžom ras paduchstwa dla khostany, jeho žud, džiwajo na wulcu nuszu, kótraž bě jeho k pakoszjenju wabila, jenož k t̄jom mēszazam jaſtwa, po ſalonju najnijschemu khostanju, wotkudži. — 51 létma, hžom 6 ras paduchstwa dla ſahudżena Némzowa i Budyschina bě wobſtorżena, so je ho 22. oktobra s. l. do wobydlenja wiłkowatki Bachmannoweje ſamała a tam wschelake węzy, 45 mk. hōdne, ſebra. Kranjene węzy so tež w Némzez bydle nadenidzechu a jejne wudawanje, so je te ſame njeſnaty człowiek k njej pſchinjeſl, běſche tak mało na wěrnoſcz podobne, so ju ſa winowatu ſpōſnachu a jej dno lécze ſchěſcz mēszazow khostarnje a pječlētne ſhubjenje czechnych prawow pſchibudžich. — W nastupanju ſkóržby kocřmarja J. Grüllinga w Małeschezach, kotrehož běchu 14. oktobra s. l. wopaczeſne pſchibah i winowateho ſpōſnali a ſahudžili, dyrbiesche so ſ nowa wułkudžic, dokelž bě khejorſtowoy žud w Lipsku tutón wułkud ſběhnył. Budyski žud so netko tež pſchibudži, so drje je Grülling wjeſneho ſtražnika Frödu k njewernemu wuprajenju wabit, so paſ njeje wiedział, so ho tehdom wo pſchibahne ſwědczenje jednaſche. Grüllingej bu teho dla khostanje, jemu pſchibahne, ſpuszczene a jeho njewinowatoſcz wot ſuda wuprajena.

P r i o p k.

* W minijnych ſto lětach je jenož dwaj rafaj w měru tak čople wjedro knjeſito, kaž lětka. Běſche to w lětomaj 1859 a 1836. My naſchim czitarjam nadziyu na rjane naſetne wjedro ſtaſhyc nočzemy, hdyž na to ſpominimy, so běſche w tymaj lětomaj meja jara deschczikota a hymna, a ſo tehdom ludžo jara po měrzelkej czoplocze ſedzachu. W požleñſkim lécze 1836 padže 3. kaprilej wulci ſněh a 11. a 12. meje bě ſemja ſ nowa ſ zolwyhokim ſněhom pokryta.

* Njedawno ſtaj w Biſkopizach dwaj hólzaj pſchi běhanju na rěčnym brjoſy korejn wuczahnyloj a jón, ſebi myſzlo, ſo ſo k wuživanju hodži, ſiedloj. Snamjenja ſajedoſejenja, poždžiſho ſo połaſowaze, dachu i wěſtoſczu ſpoſnac̄, ſo ſtaj hólzaj bólzhlowu jěloj. Lékarſka pomoz je dželčomaj hiſhcze ſiwiſe ſdžeržala.

* W požledních njedzelach ſu ſo w Draždanskich arſenalach wyché ſklady teſhatow, thelbow, tononow, wchón konjaz̄ grat, wojerſte woſh atb. najwěrniſho pſchihladale, tež proviantſki a pólverow magazin bu we wſchech dželach wobhlaſany. Njewchědna revisija je ſo pječza na poručenje khejorſtowowego wójnskeho ſarjadniſtwa ſtala a ſ nowa dopokaſuje, ſo ſo ničo njeſtamidži, ſo by wójnska hotowosc̄ wóſſa we wſchém naſtupauju w rjedze byla.

* W Lipsku ſo ſandženu wutoru wjeczor ſpodžiwnie podenidzenie ſta, ſo bě ſo jedyn pohoncz na jědžazym woſu ſa ſchtrył, ſa kotrejž ſo hewak mjenowa taſliczla poweſcha, wobwěhnył. Na haſenskej dróſy ſo pſchihadne 14lētny hólcez jeho dohlada, kotrejž ſpěſhnenje na wós ſkoc̄i a ſchtrył pſcherēſny. Wobwěſchenz na pleſtr padže a ſo ſ lohla ſrani, tola wón hiſhcze dyhachſche a bu do hojernje donjeſheny.

* Ssamo pſched czelowychmi koſcžemi ſo paduſchi njeboja. W Reudniku běchu dželaczerjo pſchi wotnoſchenju ſtaraje zyrfwe ſbytki człowſkich koſcžow namakali a je naſhwilne jenož ſ deſtami ſawodželi. W jenej wot požledních nozow ſu ſo netko tež paduſchi tutých koſcžow mozovali a wjetſchi džel ſ nich kranly.

* W Šhorjelu je khostanska komora njedawno pječzoch rěſnikow, kotrejž běchu ſwinje, na czetwjenie běženje ſhorjene, ſupowali a miaſo k dželaniu ſolbaſow trjebali, k 150 a 250 mk. pjenjeſneho khostanja ſahudžila a wofſewjenje tuteho wužuda porucžila. Sjawnie wohańbjenje jich mjenow je najkmansche khostanje ſa tajich kucharjow.

* We wokolnoſci Róžborka poczınaja ſo rubježnikojo prawje wupjeračz. Halle pſched tydženjom ſu woni liſtynoſcherja ſe Säniſa nadpanyli, a hžom ſaſo ſo wo nowej ſkósczi powjeda. Pſched někotrymi dniamti nadpadzachu w noz̄ na dróſy, pſches leb wiedžazej, tſjo njeſmanikojo mlynka Waltera ſ Lodenawa a wotwſachu jemu čzaſnik a pjenjeſnu móſhcn ſ 500 mk. Tolsteje czmowoty dla njebesche wurubjenemu móžno, ſkóſnikow ſeſnac̄.

* Londonſka polizija je wſhō w hromadze 10,500 muži ſylna a žada ſebi kózde lěto 80 millijonow ml.

* ○ W jenej węzy podolſkeje gubernije bydlí žid, wikowar ſ drjewom. Pſchi kwaſu, kotrejž wón ſwojej džowzhy hotowaſche, ſeñdže ſo pola njeho na 40 hoſci, kotsiž wſchitzy w jeho domje, w pobocznym twarjenju, pſchenozowachu. Njebdziwajo na to, ſo czrijódze rubježnikow radži, w noz̄ ſtradžu do tehole twarjenja ſaleſcz. Wufpinawſchi židow, w měre wotpoczwazych, a ſebravſchi jim wſhē drohotne węzy a pjenjeſy, kotrejž mějachu pſchi ſebi, iich rubježniſy ſe ſynom poſkryhu a ſo hjeſe wſcheho ſadžewka wotſalichu, njewostajivſchi ani ſlēda ſa ſobu. Pſchi tym paſ tež bjes ſmehchka njewotidže. Hdyž czi njebolaſkojo wot jeneho mlodeho człowjeka pjenjeſy žadachu, wón rjekny, ſo jenož 25 rublow wobſebži, mjes tym ſo mějach ſich wo prawdze 125 pſchi ſebi. Hrabnhywſchi do ſaka, paſ wón na ſchfodu město 25 rublow 100rublowku papjeru wuczeſe; wěſo rubježniſy tež hiſhcze te 25 rublow žadachu. Widžo, ſo wo wſhē jeho rubliky dže, wbohi ſidzik proſhyz poczo, ſo bych u jemu kudem ſzlojek ſtol 20 rublow wotſajili. A jenomyſlnje rubježniſy do teho ſwolichu a wbohemu židej, ſiž na wſchē ſtawach tſchepjetasche, na jeho 25rublowku papjeru wo prawdze 20 rublow wrózichu. Njeje to wſcheje czescze hōdne?

Dwaj mužai a jena žona.

(Portacžowanie.)

Pſchi tajich ſłowach ſo tež zuſy roſſlobi, wón ſwojeho pſchecziniſka njekniczomneho jebaka a ſlepza mjenowasche, kotrejž ſwoju podobnoſcz k temu wužiwa, ſo by ſebi Buwarlejowe mjeno pſchihdak a ſo ſa muža jeho žonu wudawał, ſtončzne žadasche wón ſwědczenje knjenje Buwarlejoweſe ſa ſo. Tuta, pſched ſobu dweju mužow widžo, kotrejž ſo bjes ſobu tak nadpadnje runaſhťaj, ſo mōžesche jeju jenož na wſchelakej drascze roſeſnac̄, a wot kotrejž ju ſózdy ſa ſwoju žonu žadasche, padže pſchi tajim roſhorjazym napohladze do womory. Buwarlej paſ netko, kaž běſche prjedy hroſh, ſwojim ſlužobnym zuſeho ſ khejze won czibzyc̄ da.

Zuſh hnydom na ſudniſtvo khwatasche a tam ſlēdowaze napoſhac̄ da:

„Sa rěkam Jakub Buwarlej, ſym jenicžli ſyň ſemrjeteho winoſeho wiłkowaria Buwarleja tu w Beaumje a woženjeny ſ tu bydlazej Žanetu Buwarlejowej, rodženej Deprelardez. Po dohleſnej njepſchitomnoſci dženža na runym pucžu ſ Ameriki do ſwojeho narodneho města pſchihedſchi, ſhonju ja, ſo je ſo jedyn jebak pod mojim mjenom pola mojeje žony ſa jejeho muža wudawał a tam hžom lěta dohlo na mojim měſče ſteji. Tutoň człowjek je wěſty Mlainprej, ſ Breſta rodženy, kotrehož ſym w Amerizi ſeſnak a kotrejž je ſwoju podobnoſcz ſ mojej wožobu k temu trjebał, ſo by moju žonu wobſchudžil. Ja ſebi žadam, ſo ma ſo tutón ludak hnydom ſajec̄ a ſo bych ſo ja do ſwojich mandželskich prawow poſtajil.“

Koždy móže ſebi ſpodžiwanje, ſ tym bjes pſchitomnymi ſaſtojnikami wubudžene, pſchedſtajcz. Wſchitzu ſaſtojnikojo běchu ſkóržnika pſchi jeho ſaſtupje ſa pſchekupza Buwarleja měli, kotrejž be ſo pſched ſchyrjomi ſtami domoj wrózil a w tutym čaſu ſ nim často wobhlaſdželi. Tola po wuprajenju ſkóržnika bě tamón jebak a wón, ſkóržnik, jenicžli prawy Buwarlej.

Pſchekupz Buwarlej bu na ſudniſtvo ſkaſany a ſpodžiwanje ſo hiſhcze powjetſchi, jako ſudniſtvo dweju mužow pſched ſobu widžachu, kotrejž mějach ſtaj na poſladaňe, w ſrōſeze a w hloſu bjes ſobu tajku podobnoſcz, ſo njebesche móžno jeju roſeſnac̄, ſibia na jeju wſchelakej drascze. Tajke ſpodžiwnie tworjenje natury, tajka pſchekupz a podobnoſcz bjes dwemaj człowjekomaj, kotrejž po ſwojim wuprajenju ani pſches krej pſcheczelenaj njebeschtaj, ſo ſudniſtym ſaſtojnikom ženje poſkaſo njebe a by ſo wot kózdeho, hdyž njeby jeju pſched wocžomaj měš, ſa njemóžne džeržalo.

Bo tajim běſchtaj dwaj Buwarlej, wot kotrejž čzemy, ſo ſo njebi w ſroſymjenju podatwſny žana měſchenza ſtala, jeneho Buwarleja I. druheho paſ Buwarleja II. mjenowac̄.

Breňſchi, kotrejž bě ſo pſched ſchyrjomi ſtami domoj wrózil a ſo wot knjenje Buwarlejoweſe ſa mandželskeho ſpōſnał, njeh je Buwarlej I., tón druhi paſ njeh Buwarlej II. rěka.

Buwarlej I. wobsta na tym, so ſu wſchē wuprajenja jeho pscheſzničniſhi ſdžiw natury, kaſkiž hiſcheze ženje nadefchi njeſu.

Mainprej mjenowak a ſwojego ſkórzbnika ženje widział a ſeſnal.

Jako knjenju Buwarlejowu s wobemaj mužomaj, s kotrejuz kózdy ſwoje prawo na nju wobſtruczeſche a ſo na jejne ſwēdczenje powołaſche, pscheſtlychowachu, praji wona s najwjetſhim ſadwēlowaniem, so njemože roſeſnac̄, kózdy wot njeju je jejny mandzelski.

Tehole wuprajenja dla mějſche ſudniſtwo ſa nuſne, ſo dyrbieſchtaj ſo wobaj Buwarlejſ ſajec̄. S njeju běſche jedyn bjes dwela jebak, ale kózdy?

So by ſo to wuſledžilo, pscheſtlycha ſudniſtwo po čaſku psches dwē ſc̄i ludži. Tola wſcha próza bě podarmo a njepoda žane wěſte dopolaſma, po kózdy by ſo wuſhud ſtač mohł.

Buwarlejowa něhduscha dójka praji, ſo je wón jako džec̄zo na lewej noſy male brune ſnamyſchko měl. Tute ſnamyſchko ſo pola Buwarlej II. nadendže, tola Buwarlej I. mějſche na tym ſamym měſtrne ſchéroku bkuſnu a roſkadowa, ſo je to ſnamyſchko tež měl, to ſamo pak je ſo psches ranu, we wójnje doſtatu, kaž to bkuſna poſtaſuje, ſhubiſte.

Buwarlej I. piſaſche druhu ruku džili bě prawy Buwarlej psched ſwojim čelniſiem ſ Beauna piſał, tola tež piſmo Buwarlej II. ſo jenož mało temu, wot Buwarlej ſ předawſchich čaſhov ſawoſtajenemu, runaſche.

Buwarlej běchu, kaž běchmy ſpomnili, pola Gibraltara ſ teſakom ſranili. Tola wobaj wobſorženai mějſchtaj bkuſny, po lekarſkim wukladowaniu wot teſakoweho rubanja naſtate. Buwarlej II. mějſche bkuſnu psches čjoko, bjes tym ſo ſo wona pola Buwarlej I. wot ſpanja ſ liſu dele čjehniesche. Dokelž bě Buwarlej na Gibraltaru w jendželſkim laſareče ležał, piſachu tam wo wujaſnjenje, doſtachu pak wot tam powjeſc̄, ſo je ſ laza-rethſkich piſmow jenož widzec̄, ſo je Buwarlej w tamniſchim laſareče ležał, ſo pak ſo njemože prajic̄, hac̄ je ranu psches čjoko abo psches liſo doſtał.

Wobaj jatoj buſchtaj nětko wot lekarjow pscheptanaj, a tuczi jenohloſnje wuſnachu, ſo ſ wutoſac̄om někotrych wſchelakoſc̄ow, naſtathych psches ranu abo druhę wobſkodženja, ſo na wobemaj niž najmjeſtſha njepodobnoſc̄ wuſledžic̄ njehodži a ſo je taſka wujaſnjenje daſta.

Wuprajenja Buwarleja II., ſo je jeho pscheſznični ſ Bresta rodženy a Mainprej ſeſnal, pohnu ſudniſtwo, ſo w Brestu ſa tym wobbonjec̄. W Brestu drje ſo naſhoni, ſo je tam někajti njekničomny njewuſtchnik žiwy był, ale ſo je ſo hižom psched wjele lětami ſhubit.

Zenicke ſwēdczenje, ſ najmjeſtſha jenemu roſeſnac̄u wjedžaze, bě to wot friſera Karriera, kózdy praji, ſo je Buwarlej wot jeho mlodoſeže ſem friſiroval a tón ſamym je tež ſaſo ſ njemu khodžil, jako bě ſo psched ſchyrfomi lětami do Beauna wróćil. Buwarlej je psched ſa ſwēdczenju na wjeſtchku hłowy plech kaž tole ſuſki měl, kózdy je jemu pschi ſkładowaniu wloſkow psched ſrožu činiſto. Wón tutón plech, jako bě ſo Buwarlej po doſkej njepſtitominoſc̄i wróćil, wjazh namalał njeje, tež je Buwarlej na to ſedźbiweho činiſto, kózdy je jemu wotmolwiſ, ſo ſu wloſky poſdžiſho na plech ſhubiſte.

Pomjenowaný plech ſo pak pola Buwarlej II. nadendže, bjes tym ſo pola Buwarlej I. njebieſche.

Zedyn ſchewz, pola kotrejuz běſche Buwarlej ſ ſuſki ſhēſcz- a třiſec̄i lět doſko wſchē cžrije dželac̄ daſta, wofſewi ſudniſtwo, ſo je Buwarlej I., jako ſo psched někotrymi lětami domoj wróći, wjele ſylniſchu nohu měl, džili priedy, tak ſo staru měru ſa njeho wjazh trjebac̄ njemožesche. Zako Buwarlej na to dopomniſchu, rieku wón, ſo žadyn džiw njeje, hdyž je psches wulſe marsche pschi woſakach ſylniſchu nohu doſtał, džili je ju tehdom měl, jako ſo žaneho džela njeđotkñ. Zako pak jemu dale ſobudželiſtu, ſo ſo ſpomnjenia měra ſ nohu jeho pscheſznični ſuna, njewjedžesche wón na to žaneho wotmoljenja.

Tak běſche ſudniſtwo psches dwē ſc̄i ſwēdkow pscheſtlychaſo, psches kózdy wuprajenja pak ſo žadyn twjerdy podložk ſ roſiſhazemu wuſudej wuſac̄ ſnjemožesche, jako njenadžiſy a pschi padnje poſte ſwētko do teſele ſapleſzenje a cžemueje naležnoſc̄e paru.

Zónu ſo pola ſudniſkeho präsidenta dwē žonje pschimolwiſ ſ daschtaj, ſtarſcha ſ njeju wupraji, ſo je ſe ſwojey ſotru ſ Fendželskeje ſem pschiſka, ſo by ſudniſtwo w naſtupanju Buwarlej ſ prozeſa wujaſnjenje daſta.

(Poſtracžowanje.)

Placziſna žitow a produktow w Budyschinje 18. měrza 1882.

Žitowý dovoſ:	Na vikach		Na bursy	
	wot	hac̄	wot	hac̄
ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.
Biſteńza 50 kilogr.	10	71	11	79
Rožla	8	23	8	54
Ječmieni	7	39	7	97
Wózki	7	30	7	80
Hroš	9	17	—	—
Woka	8	89	—	—
Raps	—	—	—	—
Zaſh	14	—	15	—
Hejdusicha	17	—	18	—
Berni	2	—	2	50
Butra	2	30	2	60
Biſteńza muſka 50l.	9	—	17	50
Ržana muſka 50 kilgr.	8	50	12	50
Cáno	2	90	3	50
Galoma 600	29	—	30	50
Proſata 436 ſt. ſt.	15	—	24	50

Maļu žiwnoſc̄

ſ nowymi, maſiwnymi twarjenjem, rjanej ſahrobu a 3 kózrami 107 □prutami dobreho pola, ſuki a leſha mam po porucjoſceſhi wobſtejnosc̄ow dla ſa 3400 ml. pschi 1200 ml. naplaſczenju hnydom pschedawac̄.

Q. Johu w Rakezach.

Kuczowny wós, ſ kózrymž móže ſo jeno- a dwajpscheſzne wosyc̄, je na pschedau na drzewowym torhochc̄u čiſlo 11.

W Bułojnje poła ſuſki ſuſki je dwajſchoſna kheža čzo. 27, w dobrym rjedze ſo na- maſza, hnydom na pschedau. Wſho dalsche je poła wobſedžerja ſhonic̄.

Snojowe deſki,

ſchmrélowe, bjes ſuſki, we wſchē ſchero- koſeſzach, tež druhę deſki we wſchelake ſylniſchu nohu měl, džili priedy, tak ſo staru měru ſa njeho wjazh trjebac̄ njemožesche. Žako Buwarlej na to dopomniſchu, rieku wón, ſo žadyn džiw njeje, hdyž je psches wulſe marsche pschi woſakach ſylniſchu nohu doſtał, džili je ju tehdom měl, jako ſo žaneho džela njeđotkñ. Žako pak jemu dale ſobudželiſtu, ſo ſo ſpomnjenia měra ſ nohu jeho pscheſznični ſuna, njewjedžesche wón na to žaneho wotmoljenja.

August Rosel.

Šhofejowym ſkład.

Psches prawocžazne wjetſche ſupowanie je mi mózno, jenož čiſceſhi a ſylnije derjeſkodžaze ſhofej, punt hižom po 80 np. a pschi wote- wſac̄ 5 puntow po 76 np. pschedawac̄.

Paſene, punt po 100 a 120 np., maja woſeſje doby ſlōd.

Th. Grumbt.

Čaſnikowy ſkład

A. Scholty

na ſamjenitnej hafy porucža ſwój ſkład doby ſwetnych a hižom noschenych čaſnikow po jara tunich pła- cžiſnach. Porjedzenja ſo derje, tunio a ſhwatne wobſtaraja a ſo ſa dobre dželo rukowanje dawa.

Portlandski ſement

žyl ſud po 380 puntach,

pol ſuda = 200 :

bertl ſuda = 100 :

žym ſ nowa doſtał a porucžam po naj- tumiſchej placziſnje.

A. Lorenz

na hofchiz hafy a na privatnym tworowym dwórmiszežu.

Niedželu 26. měrza popoſdnju w 2 hodži- maja ſo herbſkeho dželenja dla w Dobra- ſchekach čzo. 28 poła Delnije ſorki wſchelake móble a domjaza nadoba ſa hotowe pjeniſy psches wjeſne grychty na pschedawac̄.

Awfzija.

Wutoru 28. měrza dopoſdnju w 9 hodži- nach ma ſo w ſubſchizach ſ Lichtnerez ſawo- ſtajeniu ſluſhazby inventar, wobſtejzach ſ draſty, poſleſeſzow, woſow, rólmiskeho grata, noweho waſchtota, palneho drjewa atd., ſa hotowe pjeniſy na pschedawac̄.

Herſjo.

À přjódstejazym jutram

porucžam česčenym Šerbam we Šasu a wokolnoſezi k dobročinemu wobledžbowanju, sprawne a tunje požlužowanje lubjo,
thoſej,
zokor,
rōſynki,
korinthj,
mandle,
rajk,

taž tež wſchu druhu tworu, k pječenju nusmu, we wurjadnej dobročizi; dale bohaty ſklad kmótskiskich darow, taž rubiſchęza atd., teho runja porucžam k kwaſom a kſchecisnam atd. wot mojego ſyna warjene paſenzy we wſchędržach w dobrej a kmanej tworje po najtunischičh placžiſnach.

G. Säuberlich we Šasu.

Schpihele a ſchpihelowe ſchkleňy,

taž tež poſocjenie a poſiturne ſejſty k wobrawym woblikam, porucža we wulkim wubjerku po poníjenych placžiſnach

Rudolf Wilhelm
na ſerbſkej haſy.

Schkleńzane, porzellanowe a kamjeninowe twory,

taž ſwěčníki, vaſy, plodove a deſertove talerje, thoſejove a myjeſke ſerviſy, běſe a piſane, po jara tunich placžiſnach porucža najpodwolniſiho

Rudolf Wilhelm
na ſerbſkej haſy.

Miſhuijanske ſumle,
wjerchowy tykanz,
madlenſki tykanz,
makowy tykanz,
jablukowy tykanz,
peškowy tykanz,
lopienoſty tykanz,
biſkwiſowy tykanz,
biſkwiſowe wotřeſki,
thejowe pječzwo,
koſežowe pječzwo,
plundrowe braſle,
ſelenoſchtwórkowe zaſty,
popranzy, brune a běle,
jutrowne jejka

we wulkim wubjerku porucža we wubjernej tworje dobročinemu wobledžbowanju

Oskar Beyreuther,
pjekarſki miſchtr na ſchuleſtej haſy 3.

Zolkaſky tobak, punt po 60, 70, 100 np., řeſany = = = 48, 60 np., zigarry, 100 ſchtuk po m. 3.50, 3.75, 4.50, thoſej, kyry, punt po 80—140 np., — paſeny, punt po 120, 140, 160,

180 np., zokor, rōſynki, makaroni, bantowe, ničaze nudle atd., ſklad warneje a ſkótneje ſele porucža

Korla Hanska
na žitnych vilač.

Khójnowe wuležowane žerdſi,

něhdže w 30 hromadach, maja ſo hrjedn 29. měrza dopoldnja wot 9 hodžin w Stróžanskej holi pola Lemischowa na pſcheſadžowanje pſchedawac̄. W Maleſchzech, 23. měrza 1882. Wýſhſchi hajnik Sachſa.

C. Thiermann w Budyschinje

porucža

f a l f

ſ Gogolina (hornjeje Schleſynſteje), Oberneundorffſti (Šorjelſki), Rünnersdorffſti twarski truhath kalk a rólym kalk wot najmjeňſcheje hac̄ najmjeňſcheje dželby w ſtajnje nowopalenej bjeſlamjenitej tworje ſ ſtrutſprawnym požluženjom a po najtunischičh placžiſnach.

Komptoir: na žitnych vilač cíjlo 5.

Šklad: na privatnym tworowym dwórnischiſci.

Nowe draſtne tkaniny

je židn, polžidn, wolny, taž tež najnowsche w naletných mantlač, jaſetach a deſchejowych mantlač porucža we wulkim wubjerku a po najtunischičh placžiſnach

August Grützner.

Šuſka a bukſkin

mužſku a hólčju draſtu

porucža w dobrej tworje

Bruno Grohmann,
ſuſnowe ſlamy na hównym torhoſchęzu.

Schlebjerdžak (bandwurm) ſ hlowu,

hlíſtvi a cjerwje.

Tykaſy wot človjekow na ſchlebjerdžak (bandwurm) cjerpja. Maſo ſ nich je werneje pſchicinu ſtajneje njestrovoſcze ſnajomnych a ſo ſ wjetſha jako thori na blédnizu, krekhudoſc a hubeny ſoldk lekuja. ſchlebjerdžaka zyle bjeſ ſtrahnoſcze a hoſoſcze po ſamknej methodze bjeſe wſheje předneje a hlobneje kury ſa dve hodžinje (tež liſtne) wotſtroni

Otto Flohr w Freibergu w Sakſkej.

Wěſte ſnamjenja bywazych valow ſu: pytnene wotendzenje bibaſkojich a na kyrbſowé pōčiſti podobnych ſtawow, abo hewaſche waki. Menſive ſnamjenja ſu: blédoſc woblicza, bluke wóczko, módro woka wokoło wóczkow, ſuchoczinia, krajachoczinia, pſchezo napołożenj jaſyk, ſlaboſc pſchelac̄za, bjeſappetitnoſc, wotměnjejo ſ wječzim hłodom, nječerſtwosć, ſamo womora načz wutrobu abo po wěſtej jedži, horje ſtupanje dule hac̄ do ſchije, ſylne ſbězenje ſlénov w hubje, ſoldkowa liſhalina, žahupalenje, čaſto horjeſtorlanje, wjerczenje, čaſtne hlowuboſolenje, njeporjadne wuprōſdnenje, ſwjetbjenje w ſadku, koliſka, kulenje a žolmjaſe hibanje, potom kaſaze a gyzaze hoſoſcze w črjewach, pukotanie wutroby, měkacniwe moſenje. Moj ſrědk wuſanknie konſo, granatny koriſen, ſantonin a kamaſu, je ſohko naſoječz a može ſo hižom wot dwělennych džeczi triebac̄.

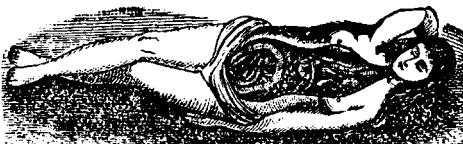
A rěčam ſym hoſotu 1. haprleje rano wot 9 hac̄ popoldnju do 3 hodž. (bjes pſchipolneho pſchelatka) w Budyschinje w hoſejenzu „ſ ſtotej hweſdze“ woſiſtne cíjlo 3 po I. poſkodje.

ſa wuſpēch ſo rutuje.

Mnohotne wopikma a džalne atesty ſe wſchędne ſtron Němskej (tež wjeſe ſ Hornjeje Luiſy) ſu k wobhlađanju wupołożene. ſrědk je njejeſdoſty a tež na ſpytanje triebanu zyle njeſhkođny. Kura njeſtanje ſo w hoſejenzu, ale može ſo wot kózdeho ſameho bjes ſadžewka w džele ſtačz.

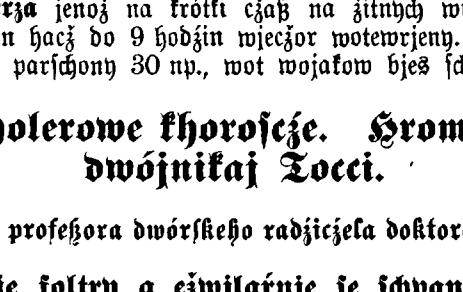
Pſchispoſomjenje. Njech ſo ſhwěru na džen a čaſ mojeje pſchitomnoſcze ſedžvuje. Liſtne prashenja atd. njech ſo direktnje ſ naſpomjenjeniom starobý do Freiberga w Sakſkej ſczielu.

W Budyschinje.

Na žitných vikach.

J. Winklera wulki anatomisski pathalogisski musej

je wot njedzeli 26. měrza jenož na krótki čas na žitných vikach sa doroszene wo-
boby rano wot 9 hodzin hacž do 9 hodzin wieczor wotewrjeny.

Sastup wot parochony 30 np., wot wojskow bjes scharže 20 np.

Nowe!

**Žyskowe a cholero-khoroscze. Hromadze srosczenaj
dwójnikaj Tocci.**

Nowe!

Šoldkowe operazije k. profesora dwórskeho radicjela doktora Billrotha we Winnie.

Nowe!

**Wulke pschedstajenje folren a ezwilarne se schpaniskeho inkvizition-
skeho časa 13. a 14. lětstotetka.**

Nowe!

Nowe!

NB. To je tón žamy musej, kotrež bě w Lipsku schyri měsazy w Pl. pašazi wustajenj. Wopyt wot 4000 wožobow sa tuton čas sa to reči, so je wustajenja bohatá a wubjerna.

Klamarški a sfótny hermanf 29. měrza 1882 we Wulkih Edzarah.

Holzy s Budyschyna abo se wžy móža schwadlistwo derje a dospołnie naukuńcze, a tež wobhodenje a jedz dostacž na garbarskej haſy 362 po 1 ſchode.

Wtaja ſo pschi dobrey mſdže wulke, khežne a hródzne džowki, konjazy a maki wotroczy a krenki psches pschistajazu žonu Heynoldowu.

Holza se wžy wot 15—17 lět móže jutry do ſlužby ſtupicž na nowoſalzskej drósh w restawracji „Deutsches Reich“.

Jedyn wucžobnič móže ſastupicž w rjano-
barbierne we Wósporku pola Heinricha
Koppstocka.

Wucžobnič pytany.

Holcež, kotrež chze písekářstwo naukuńcze, móže do wucžby ſtupicž pola G. Pieticha
w Boszecach pola Budyschyna.

Wucžobnič, kotrež chze pschekupſtvo nau-
kuńcze a herbiſti rēci, móže pod dobrymi wu-
mienjenjemi do wucžby ſtupicž pola

Adolfa Rámscha.

Wucžobnič pytany.

Ssyn sprawneju starscheju, kotrež chze
knihivjasarstwo naukuńcze, móže jutry ſa-
ſtupicž pola Gustava Rámscha,
knihivjasara na bohatej haſy.

Zeneho wucžobnika hnydom abo k jutram
pyta Rich. Droſchuk, písekářski miſtr
na hornczertkej haſy.

Wustojni murjerjo
dostanu wobstajne dželo pola A. Winklera
w Nježwacziidle.

S tutym ja ſjawnemu naujedženju daram,
so ſa ſwojeho pjanego muža žadym dolh wjazy
njepočazú. Duž něch jeho ſelzanym rēčam
nichto wjazy nějewi a jemu nicžo njepočzí.
Hana Lindnerka w Hrodžiſtežu.

Palma měra

na rowaj

njebu Augusta Mrósa w Hornjej Hórzy
a jeho nana

Pětra Mrósa w Malych Debžezach
na lětnym ſmjetnym dnju.

Tak Boh tu psches ſmjerč wotwolasche
Tob' přenjoh' merza psched lětom

A Augusti Mrósej praciež dasche
We Hornjej Hórzy: „Boj nett dom“,

A to we jeho ſaznej mlodoſeži,

Hdyž halle bě ſet tsi a třízyci.

Hdyž bě wón hžom wojenjeny

A mějice tež džeczatka,

Bu wón tež ſaſo poſtajený,

Štcheze junfróč ſtupicž do wójska.

O! to bě ſrudne, czeſte dželenje

Wat džeczatow a tež iich maczerie.

Wat kruče ſobu wojowatce

W franzowſtej wójnje poſlednej;

Boh pak joh' hnadne ſwarowatſe,

So wón tam morw woftal njež.

O hory po tym, hlaſ, o ſrudoba!

Sso jeho ſmjerč ſhorocž ſapocža.

A tak je wón tu dolhe časž

S ihm brachnym čzlem noſhyl ſo,

Až pschibjatſe pſchego ſaſh,

Hacž runje ſhvérni ſkarjo

Ssu ſi čzlam jeho čzelo hojili;

Ssmjerč pak ſo toſa k njemu pſchicžiſeži.

Ach, hlaſ, hdyž ſi nim ſo werovalſe

Ta jeho ſobu mandželſta,

Až jeho ſhvérni wotwolasche,

Ach, ta ſej nježo myſtila,

So ſa jednacze ſet zno jeho tu

Do jeho ſaznoh' rowa ponjeſu.

Wat ſa ſobu tu ſawozſtai

Tu ſwoju ſobu mandželſtu

A ſobu do ſrudobu ſtaji

Dwej ſynow, jemu džowecžku,

Tež luboň nana, lubu maczereku,

Až jara ſrudne wo njoh' plakachu.

Haj ſrudne jeho woplataſche

Tón lubu starý nan, tón džed,

Joh' ſi Božoh' ſlowa trojtowasche,

Hdyž bě wón na ſmjerč ſhorocž net;

Kaf radu budžiſche wón ja njeho

Tu wjeſle lehnhl do joh' rova ſo.

A hlaſ, to dolho njetrajeſe,

Boh poſla ſmjerč tež po njeho,

Skož runje dženř ſched lětom běſche,

Tob' měrza ſchecž a dwazytoh'.

Hdyž běſche dženveč a pječzdežbač ſet,

Wón wopuſheži na hěznu ſhorocž ſmet.

Tón nan, tiž ſwoje wobhodenje

Je měl we Malych Debžezach,

Be Pětr Mróš po ſwojim mjenje,

A přeni kroč be ženjeny

Tiž měsazy psches ſydomacze ſet,

Tón druhý kroč pak džewatnacze net.

Tón nan bě luba, ſprawna duſcha,

Je Boha ſhvérnu ſubowat,

A taž ſo ſchecžijane ſluſha,

Mad ſi Božoh' ſlowa poſvedat.

Haj, wón bě ſpravny, ſtronny, pobogu

A ſi luboſežu rad' Bohu poſluſhny.

Wón ſtaji ſwoje doverějenje

Na křyſta kramu ſaſlužbu,

Mej njež ſpodobanje ſenze

Na ſvětlym hřeſhnym wjeſelu;

Wón mřeo ſwoju duſhu poruči

Tom' ſwojom' wumožnile do rufi.

Kaf ſrudne jeho woplataſchu

Ta jeho ſobu mandželſta;

Tiž džecži, tiž bě ſa džeda

A wjele bližſtich — daliſtich pschecželov,

Tiž wěrybratrow — jeho towarichow.

A na poſledek tež we ſich mjenje

Tón horz hžat jo wupraj

Tím noscherjam a wſhítlikim rjenje,

Až jeju pſchecželi ſu,

Až pola ſmjerče ſuboň ſyna tu,

Tak tež pſchi nana ſmjerčnem podatku.

Tak ſpitaj derje w waju rowje,

Tón ſyn we Hornjej Hórzy tu,

Man w Buděžezach na ſtečhowje,

Hacž juntu na tym ſhudnym dnju

Wat' Bohi hloš b'vze ſaſo wubudžic̄

A na wěcžne waſ ſaſo ſjednocžic̄.

Na žadanje: A. S. M. A.

(Petr Móns.)

(K temu číslu jena pſchiloſa.)

Ssobotu 25. měrza 1882.

w Draždjanach
en gros.**M. G. Freyberg**
na bohatej hafji.w Budyschinje
en gros & en détail.

Ja hym hžom najnowsche
drastne tkaniny, kattuny, madapolamy a módry cžishez

(hlowny džel naschich klamow)

ſ wobhodnymi tkaninami, f temu ſluſchazymi, we wulcích, derje wubranych a wshe barbų poſtiezozych ſortimentach doſtał a proſhu ſ tuthm wophtarjow hermanka f jich wobhlađanju.

Kraſne ežorne židžane tkaniny,
požidžane tkaniny w ſózdej barbje,

wulki ſkład naſlepſchich

ežitwołmjanych ežornych kachemirov, $\frac{9}{4}$ ſcheroſich, lóhcž po 100 np.,

— Sacž dotal hisheze niehlyſhane. —

Ežitwołmjane diagonale w 50 barbach na ſkładze. Lóhcž 50 np.

Tutu tworu mam w Budyschinje jenicžy ſam.

A pſchihódnym hermanskim daram wshe drastne tkaniny, lóhcž po 50 np.

Kattuny, lóhcž po 18, 25, 30, 35, 40, 50, 60 np., ſoper a pikej, lóhcž po 25, 30 np., poſleſhczowe kattuny, lóhcž po 20, 25, 30 np., móblowe kattuny, lóhcž po 20, 25, 30 np., gardinowe kattuny, lóhcž po 20, 25, 30 np.

Módry cžishez, lóhcž po 25, 30, 35 np.,

5000 metrow módrocžishezowych ſhytkow,

thežorski cžishez, lóhcž po 30 np.

Ežitwołmjane a połwołmjane huknijowe tkaniny, ſama, poſleſhczowe zygi, wupjerk, biele gardiny, pikeje, ſhirting, dowlas, blidowe krywy, ſožowe plaſtyn, mohair, moirej, kattunowe a móbre platowe ſchorzuhi, ežnorozidžane rubiſhčja, ežorne kachemirowe a koſkinowe ſchorzuhi, pižane thibetowe rubiſhčja, kattunowe rubiſhčja, filetowe rubiſhčja.

Moja ſahada: Ja jenož dobre twory pſchedawam ſ najprénſchich fabrikow a pſchedawam te ſame po móžno tunich placžiſnach.

W klamach ſo ſerbſki rěči.

—

—

—

—

—

ežitwołmjanych kachemirov,

rjana tolsta twora, derje ſo noſchaza, $2\frac{1}{8}$ lóhcža ſcheroſka, starý lóhcž wot 1 ml. hacž do najčežſchich družinow.

Połwołmjane kachemiry,

starý lóhcž wot 70 np., $2\frac{1}{8}$ lóhcža ſcheroſki. Ja jenož ſcheroſku tworu wjedu, runje tak we wołmje kaž w połwołmje, dokelž ſo ta ſama f pſchirēſowanju ſlepje hodži.

Pižane drastne tkaniny

w najnowſchich barbach, we wołmje a połwołmje, starý lóhcž hžom wot 30 np.

Šaſeſtý

ſa konfirmandow, ſe ſukna a čeſzaneho pſchedžena, po nowſchej modže wudebjene a po mojich ſnathch dobrých pſchirēſtach dželane, po wurjadowje tunich placžiſnach.

Jan Jurij Pahn

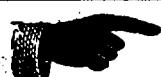
w Budyschinje na torhochęzu podla hlowneje ſtraže (wach).

Konfirmaziji

porucja spěvařské knihy v žádostech a prázdných kožových knižkách

A. Schönecke,

1 na hauensteinské hafzi 1.

Sa konfirmandow

porucžam svůj vulti sklad drastnych tkaninov w czornych a czerwonych brunich barbach, alpaka, kaschemir, kroisej, köper, satin atd., $\frac{5}{4}$ a $\frac{8}{4}$ scherote, starý kóhcz po 70 np., wolmjaný köper w módrej, ponsowej a karminovské barbje, žakety, derje šedzaze, s českaneho pschedzena, žukna, trikova a kroiseja k dobročíremu wobledzbowanju.

H. Kayser

w klamach so herbski ręczki.

na žilnej hafzi.

Sa konfirmandow

porucžam vultu wubjert

czornych kaschemirów w dwanaście wschelatich družinach, $\frac{9}{4}$ scheroti, kóhcz wot 80 np. hacž do 3 ml.

czorný luster a alpaka, kóhcz wot 35 np. hacž 120 np.

M. Th. Pech

w klamach so herbski ręczki.

na hlownym torhoschezu, pódla měšcjanství haptyle.

Wuspchedawanie.

Vultu dželbur drastnych tkaninov wuspchedawam, so bych s nimi ruce rumoval, po nižší placišnje, hacž kym je sam kupil. Tego runja pschedawam vjetštu dželbu vultu a malých wolmjaných rubishezow, so je někdy na skladze wobkhovať, po kóždej možnej placišnje.

M. Th. Pech

w klamach so herbski ręczki.

na hlownym torhoschezu pódla měšcjanství haptyle.

A. Tschentscher,

schatowa fabrika a wuhotowaniski magazin,

w Budyschinje, s napscheža noweje měšcjanství schule.

K kupowaniu zlých wuhotowanijow abo k wudospolnjenju porucžam svůj bohace říadovany sklad wšech schatowych artiklow, k wuhotowanju žlučazech.

Wše schaty su s najlepšich tkaninow čišče a derje dželane a tak tunjo vobslízené, so so všich řamkoum řehlu ženje tunsko wudželacj uježdža.

Duž porucžam kóždej hošpoj moje schatowe artikle s rukowanjom

džerženja, dobreho ředzenja a placišny hōdnosče.

Zónske, mužske a džeczaze schath.

Blidove schath,
kuhinske schath,
czeladne schath,

ložove schath,
hosvodarske schath,
tupjelnske schath.

Pošylki k wubranju a na prahu so frankowane řeželi.

Kóžde řešenie wot 20 ml. so frankowane řeželi.

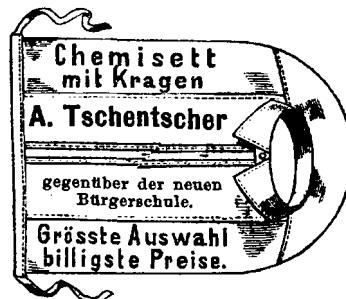
H. G. Kubasch

pschi mjašnych hětkach 1

porucžam svůj sklad hotových mužskich a hōlejich wobleczenijow, taž tež vultu wubjerk moderniskich tu a wukrajnych stoffow k wudželaniu po měrje k dobročíremu wobledzbowanju.

Emma swid. Borwerkowa
s napscheža hlownej straže (hauptwache)
porucža letne jak i jakety se žukna, žukna a kaschemira we vultim wubjerku po
najtunisich placišnach.

Wspchedotřídit
f firmarijom
porucža A. Tschentscher
w Budyschinje.

Cigarry

Lasdos polomas 100 schtuk po 1 ml. 80 np.,
1 schtuk po 2 np.
porucža vultu dželbu Gustav Poser.

Khofej,

čišče a derje ředzazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paleny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej dobrosči.

Gustav Poser na jirjowej hafzi.

Gustav Römer,

čirjewowa pschedawaruja en gros a en détail
w Budyschinje na řukelitskej hafzi čzo. 7
porucža wšeh družin řekenyh a rušovskich
čirjewow w nowej najlepšej tworze.

Gummijowe řezaki,
posłoczane řejky,
gardinowe noscherje,
gardinowe rosetty,
špihely,
vobluki sa wobrasy

porucža

Max Mühe
na bohatej hafzi čižko 11.

Schwajzariske pille,

35 schtuk po 1 ml.,
anilinowe barby,

10 schtuk po 25 np., k řamobarbjenju drasty,
tkaninow, wolny a platu, nježdojte,

jejowe barby

po 5 np., 10 schtuk po 25 np., nježdojte,
porucža

měšcjanství haptyle

w Budyschinje na hlownym torhoschezu.

Běžazh řichtomowh wólf,
jara derje sa řežepjenje so ředzazy, w tyſtach
po 40 a 75 np., 2 puntaj po 1 ml. 20 np.,
porucža měšcjanství haptyle.

Schokoladu psche hlistwie

(wurmchocolade)

w taſliczach po 25 np. a w malých plazkach
porucža jara lóhko k nutšbranju
měšcjanství haptyle

141 na hlownym torhoschezu někto čižko 6.

K p j e c z e n j u

porucza

tykanzowu wyrzu

w pakietach po 10 a 20 np.,

korzeniści a zitronowej woli

w bleschach a wuważeniu,

tykanzowu barbicžku (safran),

ff. korjenje, zyle a tolczene,

czekazn žol

(flüchtiges Salz) i pjeczenju wurosczeneje

pschenizy

hrodowska hapyka.

Anilinske barby,

i barbjenju wolny a židu paketik po 25 np.,

i barbjenju jejow paketik po 10 np.,

porucza hrodowska hapyka.

Twjerdh shtomowy wost

w žerdach,

bęzazy shtomowy wost

w tisach

porucza hrodowska hapyka.

Buzitkowy a mlókowy pólver sa kruwy, jalkowy a kolikowy pólver sa konje, wobzerny pólver sa žwinje, Kloškowy mlókowy pólver sa kruwy, buntrowy pólver atd.

porucza hrodowska hapyka.

Dłkowa konzekcjonirowana daloko wuwołana

Spodźivne hojaza žalba, lotraž je šo najbole kóždy ras jako dobra wopokaſala, porucza šo w žerdach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowskeje hapyki.

Ssrédk psche palenzpicze

i pokastu i nałożeniu

porucza hrodowska hapyka.

Aromatisku wiežnu watu: 50 np. a 80 np.,

senfholmiedowu extract: bl. 50 np.,

fuzbergiske fluszowe krepki: bl.

56 np.,

bely brótskyrop: bl. 75 np.,

schrékojehlinowu aether: bleschu

30 np.,

chwablowe mydlo, kmolomydlo,

glycerinomydlo atd.

porucza hrodowska hapyka

w Budyschinje.

Rozowany stwielzowy abo nietrjeny len,

kaž tež wutrjeny len kupuje po kóždej

dželbie a kóždy džer mechaniska džélo-

pschadownia w Hajnizach, tola w Budys-

chinje šo jenož trjeny len, a to jenož

šobotu w Grünerez domje, i nutsho-

dom i jerjowej hapy, kupuje.

C. Langermann,

trawski mischr,

číklo 12, na herbskej hapy číklo 12,

porucza ſwoj wulki ſklad

h ó l e ž i c h w o b l e c z e n j o w

po najtunischez placzisnje.

Vallhauserowe czorne żolczowe a żoldkowe krepki

(Vallhausers schwarze Gall- und Magentropfen),

najwoſebniſhi domjazy ſredk psche miersatoſeč a jeju plód, psche kólk, psche ſatwojerdnjenje w živoče a ſzyła i wucziszczenju frwe, — wchém hōpodaſtriam najlepje a najnaležniſho poruczene. Wuloženie, tak maja šo trjebacž, je pſtipoložene.

Jeniczi ſklad je měſčzanska hapyka w Budyschinje. Njech kóždy na ſatianke ſnamjo dživa. 1 blescha placz 40 np.

Sakitanska marka

deponitowana.

Hžom wjele ſt ſławna prawdziwa

Ringelhardtsko-Glöcknerska

rany-hojaza a czechnita žalba*

w schachtliczach po 25 a 50 up., woſebje poruczena psche wſchitke ſtronkne ſchokody, wiež a drjenja atd., je ſebi psches ſwoju wulku hojazu móz po wchém ſwécze ſhwalbu dobyla a leži wjele ſtom wſchelako ſudniſhy wobtwjerdzenych wopiskow we wſchitkich hapykach wupołożenych.

* Dostacž we wſchitkich hapykach.

K wuſhwej

poruczam najlepſhi czerwieni kal, bely kal, franzowski ſuzerne, prawdziwe Rigaske a ſchlesynske lane hymjo, hróč, woku, ſupin, ſeradellu, raytrawu, trawowe hymjo tak mjenowane ſwérinoſahrodne měſchenje, najrjeniſhi ſahrodný dorn, trawowe hymjo i ſaloženju ſukow, kaž tež wſchelake družiny poluchy a ſahrodných hymjenjow w prawdziwej a ſhadzacej tworje a proſhu pschi potrebe wo dobroćzine wobledzbowanie.

K. Preiher na žitnych wifach.

Rigaske a Vernawiske tuniske lane hymjo, ſchlesynske lane hymjo, czerwieni, bely a žolty džeczel, buzernie, miedowu trawu, timothei, jendželsku a italsku rehydratu, hlbowny kal, czerwieni kal, kuloſte Oberndorfske runklizowe hymjo, konjazh ſabowu maſh, hróč, woku, ſeradellu porucza i wifshwej

E. F. Schippang

w Budyschinje, na bohatej hapy.

Swoj bohaty ſklad

ſchleńczanych, porzellanowych a famjeninnych tworow

porucza po najtuniszych placzisnach

Max Mütze

na bohatej hapy číklo 11.

W wudawaſti „Serb. Nowin” ſu dostacž tak mjenowane:

1. Traunungsregister, 2. Taufregister a 3. Godtenregister, lajlež ſo i ſapišam trjeba, liž ſo ſtěnje pola wyschnoscze wotedadža abo hevat i zyrtwinym kniham nałożuſa.

Möble

ł wuhotowanju njewiestow, jako: khamory, loża, sofy, stolzy, blida pod rukowanjom po jara tunich placzisnach porucza

W. Hübner, tycerstsi mischtr w Budyschinje, pod borkinom 4/261.

Kunflizowe łyhmjo,
oberndorske kroloje żolte, porucza

K. Preisser
na žitnych wilach w Budyschinje.

Czerwieny dżeczel,
bely dżeczel, thimotej,
rejtrawu, hróch,
woku, lupiny,
hejduszyku, wulki folij,
probstański wowl, junkrócz łyhy,
a jeczmieni porucza

C. Kahrowe

pschi pôstskej kowarne na žitnych wilach.

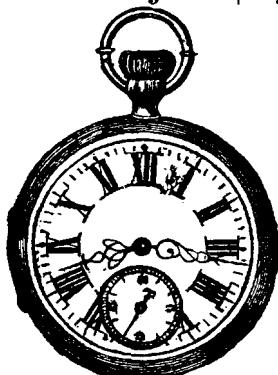
Tséshnu papu, tséshny laf,
tséschne tschesski

porucza **G. Schлага**,
tschitryjerstsi mischtr.
Skład w dworze Smolerjez knihiciszczernie.

Knihy
sa ratańskie knihiwiedżenie
w bohatym wubjerku porucza tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Pisze Knihy
po prjodkpihanju
porucza jara tunjo
N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

J. G. Schneider
na smitskownej lawskiej haſy

porucza swój wulki skład sczënskich a dybsaczych czaknikow. Porjedżenja ły tunjo a khyvatne wobstaraja.

W kiamach ły herbski ręczi.

Zeniczke psychedawanie

zwojeho Oberneundorfskeho kalka łyym sa Budyschin a wokolnośc w tutym léeze łyż hacż dotal

knjesej **A. Lorenzej** w Budyschinje
psychepodal.

W Oberneundorfsje pola Shorjelza, 20. mèrza 1882.

ſ Haugwitz.

Na hornje ły poczahujo, porucjam wubjerny Oberneundorfski twarski a róly kalk w snatej njekamjeńtnej, stajnie nowopalenej tworje, teho runja Kunnersdorfski twarski kalk a Gogolinski kruchaty kalk po najtuniszych placzisnach.

W nowschim czaszu ły wot jeneje tudomneje firmy pod mjenom Oberneundorfski kalk drugi produkt porucza a čzaju ły teho dla nisowaný, na horne woszewjenje połasacz ſ psychispomnjeniom, so móže ły wubjerny Oberneundorfski kalk jenož wote mnie kúpowacę.

A. Lorenz,

sklad na privatnym tworowym dwórnischczu a na Hoschiz haſy 23.

ły twarjenju porucza

żeleznizowe schenn łyac 7½ metra dolhe,

T-noscherje,

hrjebinske schenn,

I. portlandski zement

po tunich placzisnach

Joh. Miessner.

Zenoleťne kylne khójnowe rostliny,
twarski a hnojazy kalk a hnojazu łyól
psychedawa po tunich placzisnach

Fischer we Kasu.

Otto Kühn w Budyschinje

na schulerstsi haſy 3.

Runje dôschle, łymęschnje tunje:

dżecjaze schaltly po 65 np.,

żonske schaltly po 1 ml. 25 np.,

dżecjaze kulkne po 50 np.,

dżecjaze rukajy po 15 np.,

konfirmandske schtrympy wot 35 np.,

wulki sklad schtrykowaniske, mohairoweje, zefroweje a gobelinoweje
wolny, tricotazow, dżecjazych wobleczienjow atd.

Otto Kühn w Budyschinje

na schulerstsi haſy 3.

Runje je dôschla dżelba rjanych rubisħcżow, schuka po 1 ml. 50 np.,
hewat po 2 ml. 25 np.; pôdla teho porucjam runje taſke rubisħcżja jara tunjo wot
1 ml., dale ływój sklad najrjeńszych barħentow, starx lóħej po 25 np., wolmjane, po-
wolmjane a bawmjane kholowowe tkaniny, wot 25 np.; kroisej, pikej, kattuny atd.
jara tunjo; dwójzy scheroči czorni kachemir ſ čiſteje wolny wot 80 np., łyż tež drastne
tkaniny po wyrjadni tunich placzisnach.

Emil Wehrle

na jerjowej haſy.

Swojim czesčenym wotebjerarjam ły nawjedżenju daroram, so ły nowe
lētne a naletne tkaniny (stoffy) dôschle a proschu wo dobroczive wob-
ledżbowanie.

Wilhelm Rohde, krawski mischtr,

bydlazy pschi butrowych wilach w khęzi ły psychekupza Rämscha.

„Serbske Nowiny“ wudawa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne predplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdžio štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číslo Smolerje c knihičiščenje w maciennym domje w Budysinje.

Číslo 13.

Sobotu 1. haprleje 1882.

Létnik 41.

 Čiž ſami czeſčeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotsiž čzedža ſa nje na **2. štvortlétto 1882** do prědka placic, njech nětko 80 np. we wudawařni „Serb. Now.“ wotedža. Čiž ſebi „Serbske Nowiny“ psches pôst pschinjeſč dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bóršy ſkaſacž. Na ſchtvortlétu ſaplaczi ſo ſo „Serbske Nowiny“ na ſakſkih a pruſkih póstach, kaž tež w druhich trajach němskeho khejorſtwa 1 marka, ſ pschinjeſzenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ ſ pschilohu „Serbski Hōspodar“ placza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pschinjeſzenjom do domu 1 mk. 40 np.

Medaſzija.

Swětne podawki.

Němske khejorſtvo. Nasad! nasad! Tak po zykej liniji piſkaja. Wulkotne a ſtraſhne wójsko němskeho nowinařſtwa, kotrež pscheinjiwo malemu, poſ ſabytenu ſerbſkemu ludej na wójnu ezechneſche, je horzu bitwu wojovalo a — dobylo? Nasad piſkaja, nasad! Woni zofaja. Kelko kłotow, prostych a jědojtych, do naš wutſeliſli njeſzbu! A ſchto ſu ſ tym dobyli? Nicžo. Nasad lud tu njeſranjeny ſteji, ſ poſběhnjenej hlowu. Nascha woborna brón běſche piſejara kruta: wſhē koli ſu wot njeje wotſetowale. Haj my ſu dobyli; dobyli, czehož ſo ženje nadželi njebudžichmy: offizialne němske nowiny, khejorſke a kralowſke, na naſchu ſtronu ſtupaja, ſ khevalbu na naš ſpominajo, ſławne poczinki ſerbſkeho luda wuſběhujo; a njeoffizialne nowiny po nich piſaja. Je to ſwět wiđaſ? Njeje to dobycze, ſo rjeſſche bycz njemože? Ale tak je piſežo. Sawiſz a ſa ſ čaſhami viktoria trubitej, ale jeno pod ſakitom ežemnych možow; kaž jeno jaſne ſlónzo wérnoſce ſefhadjá, wſhē ežemnoſt roſplunu, a wohidne ſamyſh ſo w ſwojich ſamýſhých paſſlach popadnu. Naschi njeſcheczelovo piſcheinjiwo ſwojej woli ſ naſchimi piſcheinjeleni bywaja; čyžtlu naš ſanicjeſč, ſ najmjenſčha nam ſefhodžiſč, a ſu naš poſběhnysi. Rusowani dženža naſchu khevalbu ſpěvaja, kž naš hanjachu, a tež tajž, kž wo naš ani njeſedžachu. Naſhemu dobremu piſcheinjelie pak, kž je nam tu zyku wobradu nararił, ſo podžakujemy: wón je naſchu ſlawu bohacze piſchisporil. So je ſebi piſchi tym ſam ružy woparił, je nam žel. Kóždy wſhak ma ſwoje wjeſzele. So ſebi w horzej bitwie tamny abo druhı wopacžnie ſaběži, džiw njeje. Vyhmyli pak wſhē ſmyſti porjedžieſč čyžli, kotrež naš Sserbow naſtupajzh, w němskich, ruſkich, franzowſkich a druhich nowinach namakamy, k žanemu kónzej piſchischi njebychmy. Ženo někotre čyžemny naſpominieſč. 1867 běſtaj na moſkowſkej ethnografiskej wuſtajeniy abo na ſlowjanſkim ſjeſdze d w a j lužiſkaj Sserbaj. — K. L e ſ k i e n, profeſor ſlowjanſkich naręczow w Lipſcu, Sserb njeje, ale Němz, po ſmyſlenju kaž po rodze. — W ſakſkim ſejmje je ſaſtupjer Sserbow Sserb, k. kubler ſteř (Strauch) ſ Rodez. — Ruſki rubl, kž by w ſhorjelu wiđany, je tamny, kotrež ſu podarmo we Wuherſkej ſojili, a ſa kotrež hido dawno w Herzogowinje ſledža. — Panſlowjanſtwo w politiskim ſmyſle, jako by ſo na to dželało, ſo ſo wſhē ſlowjanſke ſplahi pod ſhromadnym knejzerjom ſjenocža, je wumyſlena wěz, hlupoſeſz. Groſymlí pak ſo pod panſlowjanſtowm prázowanje,

jednore ſlowjanſke ſplahi duchownje ſblížiſč, tak ſo jedyn ſskorjan rěč druhého ſefnacž pyta, ſo jedyn ſlowjanſki ſplah piſmowſle wupłodły druhého wuživa, a tak piſmowſle bohatſtwa jednorých ſlowjanſkich ſplahow ſhromadne wobſedženſtvo wſchech bywaja: tajše tak rjez literarne panſlowjanſtwo piſchipoſnavami, w tymile ſmyſle ma ſo kóždy piſcheczel ſlowjanſkich rěčow panſlowjan mjenowacž. ◎

Lipſc, 29. měrza. Roſhorjenecž, kž bě ſo psches denunzijaziju na Serbow w němskich nowinach „Schlesische Zeitung“ roſſchérila, ſo hnydom lehny piſches krótku wotmoſku a poprawu ſ Lužiſ, kž ſo w „Nationalzeitung“ woſjewi a wot tam kaž předy denunzijazija tež do wjele nowin piſhendže. Njeveny, ſchto je tulej wotmoſku piſak, ale njech je byk, ſchtož je byk, njeſcheczel Sserbow wón bycz njemože, haj wón najwjetſhu džakownoſeſz ſ naſheje ſtronu ſaſluža: bjes tajſej krótkej, rěſnej wotmoſku by tamna denunzijazija hiſhce doſho w nowinach ſcheriſa, mnohi njeponoſan ſiſak by hiſhce ſwoj ſtroſk piſhidaſ, někto pak — acta ſunt clauſa, ſi najmjenſčha ſa piſhijoſne nowinařſtvo! — S zyka drje je ſo ſpomnjenia naležnoſeſz mjes Sserbami ſ džela piſche tragiszy piſhijaſa. Njeje dha ſo hido wſhelaſe (luſboſne a njeſluboſne) wo naš piſalo, wot teho čaſha ſem, hacž ſo kuf hibacž počzachmy? Ja w ſpomnjenej denunzijaziji ani jeneje noweje myſli namakal njeſzhy, kž njeby hido předy něhdže wuprajena byla. Ale ſtraſhne ſkanoje, ſo je ſo tón króč zyky khorus němskich nowinow na naš walit. Piſchi bližiſkim wobhlaſanju ſo tež tole zyke jednorje wukladiuje: ani denunzijazija ſama po ſebi ani Sserbia na tym wina njeſzbu, ſo je ſo ſ tej wěz ſpolitifka cauſe célebre ſčiniła. Tule ważnoſč wona jenož piſches to doſta, ſo ſo „Norddeutsche Allgem. Zeitung“, piſejca organ wjercha Biſmarka, teje naležnoſcze ſmózni; ji bě to jara witana wěz we wójne piſcheinjiwo — Rukſej: Sserbow piſerichu, Ruſku ménjachu; čyžtlu ju blamirowacž, ſo ani najmjenſchi ſlowjanſki ſplah ſrjedža mjes Němzami njeſchepuſcheža ſe ſwojimi agitacjemi — ſe ſwojimi rublemi (risum teneatis!) — piſchisporni „Džennik poſnanſki“ piſchi tutym ſlowje, wo tej naležnoſczi do noſhejo). Roſomniſche nowiny, na piſchikad tudomny „Tageblatt“, ſpóſnachu hnydom, ſo ta wěz tež tak ſwiſuje, praſachu ſjawnje, ſo naſtaſk jenož podawaja jako ſnamjo politiſkich počzaſhov Němſkeje k Rukſej, ſo ſu Sserbia a denunzijazija na nich piſchi tym jenož piſchipadny ſrědč. Piſches tajſe ſwontne wobſtejenſtwa potajſkim ſtuſ ſaſheho abo naſheju dobročerjerow we

Wojerezach taiku ważnośc̄ dosta, niż ps̄ches swoju snutskownu
hōdnośc̄. Popſcheinj jumaj tele ſnadne wjeſzele, njeſtaſtajnij paſ,
dželawi byc̄ a Sſerbowſtwo hajic̄, ſo bychu nowinę ſtajnje něſhco
wo naš powjedac̄ měli. Zenož wo morwych po c̄zelle abo duchu
ſo mjeſc̄! P.

P.

Khęzorstwowe knieżerstwo na tym wobsteji, so ma żo khęzorstwowy sejm (rajchstag) w nalecze, tola niz hnydom po jutracj, ale hakle sapoczątk meje powołacj. Wjes namjetami, khęzorstwowemu sejmowi pschedpołożomnymi, żo pschede wschem pschedmijet i sakożenju to bako weho monopola mjenuje. Tutón pschedmijet je żo i dżiwianjom na wurađowanja ludoweje hospodarstweje rady do nowego wobdżelania dał. Dalsche pschedmijeth żu hłowne podložki sa njes boże sawesczazh sakoń a porjedzenie khoroſtnych kaſow. Knieżerstwa swiaſkoweje rady żu porucznoscż dostale, so bychu hacj do kónza tuteho mēšaza swoje mēnjenja w nastupanju tobakoweho monopola w Barlinje wotedałe. Też w pruskim sejmie żebi tobakowym monopol żanych pschedzelow dobył njeje; duż směje wón na khęzorstwowych sejmie cężkcie stejnischęjo a żo na tym dwelowacj nijemoże, so żo wot ludowych wotpózlanzow wotpotasa.

Awstrija. Russi wulkowierzych Wladimir je se swojej khorownej mandzelskiej 26. mérza do Wina pschijel a w tu khwilu w tamniškim khěžorskim hrodze jako hóscz pschebywa. Powieszczywszelakich nowin, so ma russi wulkowierzych we Winie ważny poliſki nadawč dokoniecž a pschichodne seſtanje bjes russim a awstriskim khěžoram wujednacž, znadż wérjomnoſcę paruje, tola jako snamjo dobrych a njemolenych pscheczelnych swiaſtow bjes russim a awstriskim kniežerstwom ma šo pucžowanje bratra ruskeho khěžora do Wina węſeče wobhladacž. Wožoba a smyžlenje wulcowiecha pschi tym wožebitu fedžbliwoſcž saſkuži. Bjes wulcowiechom a zarjom, kotrež je jenož dwě léeže starsci, knieži najwutrobniſcha pschesjenosć. W turkowskiej wojnie wulkowierzych Wladimir tehdomniſcheho zarjewicža (krónprynza), kommandowazeho narańſche wójska, na wschęch pucžach pschewodžesche. Bratraj běſhtaj kaž njerosdželomnaj. Jako hróſbne njesbože 13. mérza zarjewicža nahle na trón powoła, bu Wladimir hnydom sa ſastupnika kniežerſtwa a nětczisłego krónprynza wubraný, je-li so by khěžora njesbože potřebošlo. Wón bu sa kommandantu gardy pomjenowaný a khěžor dashe jemu na wschęch kniežerſtich džělach šo wobdželicž. Sa čzaſh Alexandra II. měsacu Wladimira sa najswobodniſcho smyžlenego bjes jeho bratrami. Tola po žałoſnej ſmierci ſwojego nana 13. mérza 1880 je wón pjecža sa krute wobkhowanje khěžorskie ſamomož ſastupil, doniž nieje poriad a mér šo ſaſko wróćiſt, potom ſměja šo ludej reformy podacž. Wopyt wulkowiericha Wladimira pola awstriskeho khěžora je nowe dobre snamjo, kotrež ſa ſdžerzenje europiſkeho méra rēcži.

— Se sbezkarſkeho wojoowniſcheža je ſańdzený tydzeń mało powieſćzow doſčko, tola je ſ nich wiđečz, ſo hiſcheze ſamo w Kriwoſhiji ſpječowanje pſchečeživo awſtriſkim wójſkam dale traſie. Sbezkarjo chzedža ſo tak doſko hacž moźno na czornohórtſkich mjeſach pſched khežorskim wobaracž. Jenotliwe wotrjady ſbezkarjow czinja po ſpochi nadpady na awſtriſke proviantſke kolonny a marketentow, rubja ſlot a ſanicza telegraſiſti wobkhad. Tich nowe poſizije na Maczej Błonińje ſu jara twjerde a ſměja ſ nimi Awſtriſzy wjele džela, dokelž moža ſo jenož ſ fronty wſacž. W Božniji a Herzeggowinje je ſo několrych njezwaznych bitwicžtow mělo, pſci kótrzychž ſbezkarjo druhy ſami khežorske wójſko pſchinacž poczachu. Wo awſtriſkich powieſćzach buchn nadpady ſbezkarjow ſkónečnje wotražene

a jich čjródy rosscherjene. Na to šo awstriszý wojažy na rekognosziowku do Sagory a do hornjeje doliny reki Neretwy nastajichu; sbezkarjow woni w telej krajinje njenadendzechu, tola šhonichu, so je wscho mužske wobydlerstwo do hór wschó a šo sbeznej pschisanklo. Pschi jenej rekognosziowzy fabludzichu šo awstriszý wojažy pschipadnje na turkowski kraj, tola tu wot turkowskich kultow powitaní, šo hrydom sažo psches mjesy wrózichu.

Franzowska. Po tym, so stej wobej komorje nowy schulski sakoní wobrankie, je halle franzowski lud swoju ledzbiwość na njón wobrocził. So je wot nětka w Franzowskiej runje taž w Němskej kózde dżeczo bje wscheho wuwacza nusowane schulu wopytacż, je khalobne postajenie. Też i sběhnjenju schulskich pjenjes móže ho pschiħloħowacż. Hdyż krajna każa schulski pjenjes placzi, so kħudemu dżēscżu sterje skladność poſticzi, to żammo doſčażahnejż, taž tamne dżeczo, kotreż ma sboże bohatymaj starschimaj pschiħlu-schecż. Njeromne pak na tutym sakonju je wustorczęſe wſcheje nabožniſſeje (religijonskiej) wucżby se schule. S tym tež wuspeč jeho dobrzych postajenjow spanje. Jeſli so ho tutón nowy schulski sakoní na spjeczenju wēriwych Franzowsow a jich duchownych njerostlama, móže ho do prēdka prajicż, tajkemu czaħej franzowski lud napħċeżo dže. Wobstejnoscze prenjeje revoluzije budża so wospjetowacż, hdyż so hiżom wobnowile njeiżu. Runje taž tehdmi so hida a hanjenje psħecżiwo kħiescijanskej religiji sbéha, a sa zyktwiniskim samożenjom hiżom stat żwoju nahrabnu ruku wuspħe-ſejera. — S Gambettowej nahladnoſćju spēchnie po horje dele dže. W deputitskej komorje je wón psħes to, so je so do finan- neje komiſsji 33 jeho psħecżiwnikow a jenoż 7 jeho psħiwiż- warjow wubrało, nowe porażenje pocżerpił. Gambetta widzi, so fu Franzowsjo k njemu dowrjenje shibili, duż qhe so w tu kħwiſu wscheje politiki sdač a so na pucżowanje do wukraja po- dacż. — Ministerски präſident Freycinet je 28. mérza w komorje wosjewił, so fu so wobstejnoscze w Tunisu njenadżiżży polepsħaše a so fu so spiecżowarszż wobydlerjo smierowali. Liczba franzow- skeho wójska, w Tunisu stejazeho, budże so tuteje psħieżiñ dla ja krótki czaħġ wo 30,000 muži ponizież móz. Wóžom millijonow frankow sa sđerjenje tuniskeho wójska w druhim schtwortlečje 1882 je so wot komory f' wulkej wjetſčinu pschiħwoliko.

Ruškowska. Snamjenja sa sfđerženje měra w poſlednim cžaſku pschiberaſia. Horzokrejnoscž ruſkih nowin je ſo woſkłodžila a tež uěmſle na wójnu ſmyžlene stronу ſu pſcheſtale do wójnskeje trompety trubicž. Ruſke halekowarſte nowinu dostachu wot knježerſtva poſwarzjenje; zač ſam pſchi ſkladnoſci narodneho dnja němſkeho khejzora na ſbože ſwojego najlepſcheho pſcheſzela a ſwiaſtovniča pijesche, a na to ſchumjaze klawawołanje wſchitličh pſchi-tomnich offizierow pſches ſal klinčeſche. Muſita hrajeſche němſtu nazionalnu hymnu. Panſlowjanſke ruſke nowiny „Nowoje Wremja“ (Nowy cžaſ) wo tuſhwilnym poſloženju politiſkih wobſtejnoscžow na ſlědowazje waschnje pižaja: Pſcheſzivo wójnskemu ropotej wſchudžę roſomna reakzija ſastupuje. We wſchich stronach ſo ſa měrom žada a móžemy jenož na tym ſwoje wjeſzele wuprajicž, hdyz politiſke faktorž ſa tym ſteja, ſo by ſo drohi poſkad měra ſdjeržaſ. Bjes tym je tež kóždy ſpoſnaſ, ſo knježerſtwa na wójnu pſchihotowane njejſu. Swjaſti, na kotrejž ſo dleſchi cžaſ dželaſche, ſu ſo ſa njepuſchczomne a njedospolne wopokaſale. Powſchitkomne ſtejnichcžo je tajke, ſo žadyn stat na wójnskeho ſwiaſtowniča ſ wěſtoſcžu licžicž njemóže. Teho runja je ſa kóždeho ſtata cžejko, bjes molenja ſwojego pſcheſzela abo njeſcheſzela ſpóſnacž, abo do předka prajiež, ſchtó pſchi pſchichodnej wójnie pſche-

czelnu abo njeprzeczelnu neutralnosć wobkhowa. Schtoż Rużowśku nastupa, dha były swięszeleni, so nětko nictó wjazy Rużowśku sa móżnaćtwo nima, kotreż je kózdy czas t wojne hotowe; runje na wopak, nam wobkručjuja, so móžemy by lědma wobaracz — duż je czim mjenje dowolene, na merniwosći Rużowskie dwelowej a kózde jejne sianne wustupjenje sa měrkażenje wobkhadacj." — General Skobelew je pječza sa pschedbydu turkestaniskego sarjadništwa pomjenowanym. W dwórskich sferach by powieda, so je general Skobelew każ wschitzu generalni adjutantojo t dwórskiej hosczinje, t czesczji němiskeho khezora w Gaczinje wuhotowanej, pschedproscheny był, dokelż pak njeje „kommandirowany" był, je by każ wscheloz druzh t tym samolwicz móhl, so je psches khorowatoſc nad wobdželenju sadžewany. Skobelew ma w tu khwiliu pječza wjele džela w generalnym stabje, hdżeż sa ważnego wuradżera nowego mobilisaziskeho plana płacz. Czernajew, něhduschi nawiedowar żerbskego wojska w turkowskiej wojnie, hžom sa někotre njedžele do Turkestanu wotpuczuje. Se wschędneho wobkhada Skobelewa s Černajewom by žudzi, so powjesz, po kotrejż Skobelew město khorowateho generała Kaufmanna w Turkestanje nastupi, bjes wérjomoscze njeje.

Dwaj mužaj a jena žona.

(Połraczowanie a sionczenie.)

Psched žudništrom pschedblyschana wupraji wona, so je rodzena Maria Stawajez a so se swojej żotru w Bostonie w Amerizy bydlesche. W Bostonie by wona s wěstym Mainprejem sienia a so s nim woženi. Tola Mainprej bě, jej wulku summu pjenies kranhroschi, ju na dobo wopushcjal a so s Bostonu na ženie sažowidżenje shubil. Duż je by wona, wot swojeje żotry pschedwodżena, na pucz podala, so by pscheradneho mandželskeho, kotrež ju njeje jenož sjebał ale też w drugim nastupanju hanibni wobkhudžil, pytała a jeho sažkuzenemu khostanju podala. Pschedzo sa Mainprejom pytajo je do Jendželskeje pschitška, hdżeż je blēd swojego njecknicyomneho mandželskeho shubila. Dokelż so jej njeje radžilo, w Jendželskej někajke poweſce wo Mainpreju nashonicz, je hžom by sažo na dompuč do Ameriki hotowala, jako jej jónu pschedpadne jendželske nowiny do rukow pschednich, kotrež ju t dalschemu blēdzenju pohnuchu. W tychle nowinach bě mjeniży rošprawu s Džona wo wufudżenju pschedzivo dwemaj mužomaj nađeschla, kotrejż ſebi wobaj prawo na mieno Buwarleja żadashtaj a pschedzivo kotrejmajż by jeju njerosejnajomneje podobnoſcę dla żadyn wufud stacj njemóže. Tuto nastawę w nowinach pschedzitawski je by do Džona podala, so by, każ też jejna żotra, w tutym prozeżu swoje kswědżenje podala. Wona je ſebi teho wěsta, so je jedyn wot teju jateju Mainprej, jejny njecknicyomny mandželski. Tuto je w Bostonie dolhi čas s Buwarlejom we wufum pschedzelswie stał, a runjeż je jeju podobnoſc żara wulka, dha je tola jej a jejnej żotje móžno, jeju s wětoscju spōsnacj, dokelż stej wobeju často w hromadze widżałej. Duż proþy, so byshtaj by jataj jej a jejnej żotje pschedstajlo.

Tuto żadanje, by roshmi, pschedwoli by, a s dospołnej wětoscju spōsna Maria Stewajez Buwarleja I. sa swojego jebařiskeho mandželskeho, a jejna żotra se swojim kswědżenjom jejne wuprajenie wobkruči.

Wobeju kswědkow njenadžujzy psched żobu wuhladawski, bě Mainprej, każ čzemyj jeho wot něka mjenowacj, wulku nastrōzenoſcę pokalał. A jako wón ejezke wobkórzy, wschu ſlōscz a njedocžinstwo jeho živjenja wotkrywaže, sažkyscha, běsche s jeho wobstajnoſcę,

prjedy pschi prozeżu khróble a wuspěšnje sdžeržanej, na kónzu. Wón by wobkhudżenja, nad Buwarlejom wobenženeho, wusna a stejesche tež t paduchſtu, po kotrejż bě psched swojej žonu s Ameriki do Franzowskeje twóchnyl.

Jako běsche by na tajke waschnje Mainprejowa woboba ras sienala, njeběsche sa žudništvo czezke, jeho prjedomne živjenje nashonicz. Mainprej bě w Brestu rodženy jako njemandželski byn jeneje tamniſteje mikwarki, a połasa by pschi pschedpytanju, so bě Buwarlejow nan tež jeho nan byl, wobej hłownej wobobje prozeža běshtaj po tajkim bratraj, runjeż džesči dwieu wschelakeju macžerow.

Byrnež krajna pschitwusnoſc po tajkim hješ Buwarlejom a tsi lěta starschim Mainprejom wobstejesche, wostanje tola spodžitwa podobnoſc bjes nima njevšchēdnj skutk natury, pschedož wobaj běshtaj wot wschelakeju macžerow a na swojego nana niz najmjenje podobnaj.

Mainprej wotroſcje w Brestu bje wſcheje naledžby a wotczebniſtwa, dokelż by ani jeho macz ani jeho pschedroñy nan wo njeho dale njeſtarasche. Tak bě by Mainprej, jako bě 14 lět stary, t njepolepschomnemu dundakej a njewuſchnemu njedocžinkiej wutworił. Skončzne běchu by jeho paſoženja a njedocžinstwa tak nakopile, so by kędzblinoſc žudniſtwa na njeho wobroczi. Duż jemu ničjo druhe wysche njewosta, hacž so do wojska ſastupi, kotrež tehdom runje t Gibraltařej marschirowaſche. Tola woblehniſenje, kaž hžom spomnichmy, t dobycju tuteje twierdžisny, wot Žendželčanow khróble ſakitanje, njewjedžesche. Na domojjeſbie dyrbjeſche kódź, na kotrejż by Mainprej a jeho regiment wjeszysche, w jenym portugalskim pschedstawje psched wětrami wuczek pytacj a tu by Mainprej, kotrež mjeſeſche ſruti a wobęzežnu wojeřsku ſkuzzbu dawno bytu, deserterowacj radži. Wón sbožomne do Žendželskeje pschednidge, hdżeż tehdom wschēch franzowskich deserterow rad witachu. Žendželske knježestwo ich jako kolonistow do Kanady ſzczesleſche, wuhotowa ich s muſnym gratom a jim pschedſtrjen kraja t wobdželanju pschedpoſa. Tola Mainprej by wurobowanje ſchtomow a ſeków dolho njeſpodobaſche a wón by, pluh a ſkeru na bot czižnyschi, na dobre ſbože do Bostonu poda. Tu by wón s Buwarlejom sienia, kotrež bě, jako ranjeny do jendželskich rukow panhyroschi, po swojim wustrowienju do jendželskeho wojska ſastupił a poſdžischo teho runja jako kolonist do Kanady pschedſchol. Mainprej a Buwarlej by jako krajanaj bórsy pschedzelskijtaj a tak drje žadyn džiwo njeje, so často wo swojim wóznym kraju rěczeshtaj a pschi telej ſkładnoſczi tež na swoje młode lěta a podeńdženja ſpominashtaj. Psches Buwarleja ſtupi tež Mainprej s Mariju Stewajez do ſnajomſtwa, kotrejż by nad podobnoſci wobeju pschedzelow njemało džiwoj, jeju tola po čaſeſzichim wobkhadze na wschelakach ſamotnoſczech roſdželicz na wulku a to wožebje na wschelakosci jeju wobliczowych ranow. Jeju nadpadna podobnoſc běsche Mainprej a Buwarlej drje wospjet pschedzimu t roſtřezowaniu podala, tola přeſtři bě by pschedzo na kędzbu brał, so njeby krajne pschedzelske, bjes nima wobstejaze, pscheradžil.

Dokelż Maria Stewajez nahladne samoženje wobkredžesche, pytaſche ſebi Mainprej jejnu pschedblyschana dobycj, so by tak wot jejneho bohatſtwa wužitk czaħnyl. Njedžitwajo na to mjeſeſche Mainprej pódla teho wobkhad s džowku jeneho farmera, kotrejż bě hžom prjedy ženitwu ſhubil. Ŝenježna Stewajez bórsy potajne lubkowanje swojego nježwérneho lubeho wuhlēdži a jemu teho dla tajke žarliwe poroči cziňeſche, so tón s bojoſcju, so swoju pjenieżnu podpjeru ſhubi, wobſankny, ſebi ju woženicj. Jako běsche by na tajke waschnje Stewajez samoženja možował, hładaſche wón, tak

by swoju żonu s jedsawdaczom wotstronik a s farmerowej dżokwku potom stare snajomstwo wobnowiš.

Tola jeho nječicžomny wotpohlad bo njeradži a won, bo bojo, so jeho hłoscz wotkryja, swojej żonje wulku hromadu pjenies kranhovschi, po lódzi, runje s Bostonem wotjedžazej, do Europę czechy. Lódź pał, na kotrejż bo Mainprej wjesieche, bo na schottiskim brjohu rošlama, pschi cžimž Mainprej swoje zyłe kranjene pjeniesh ſhubi. Wot někotrych rybakow se žolmow wuljeny, njewulhowa ſebi niežo, kiba nahe žiwjenje. Jedyn duchowny jeho s miloſczi ſebi wsa, wotlada jeho a pózla jeho s někto pjeniesami wuhotowaneho do Zendzelskeje. W Londonie ſebi won, dokelž bě pschi rošlamaju lódże njeſbože poczepiš, ludowu ſmilnoſc̄ dobu a nahromadži ſebi s najmienšcha pjeniesh ſchewijenju do Franzowskeje. Žako proſcher ſwoj wózny kraj poſtupio cžahasche dundajo a pakoscejo po Franzowskej, doniž ſlónčenje do Beauna pschinidze a tam jebanſtwo wobenidze, kaž bo hewak jara s rěka stanje.

A kónz zyloho projeſa? — Ssud w Dizonje ſazudži Mainpreja ſ zmierci psches kolebowanie.

A knjeni Buwarlejowa?

Wona bo do kłoschtra poda, hdžez někotre leta poſdžischo wumrje.

Ze Serbow.

○ S Budyschina. W cžaku, hdžez njevěra, njeſdželanoſc̄ a njeħanibicžiwa hłoscz, kaž widžimy, tak daloko wiedże, so mordařska ruka psched ſamej ſwječenej woſobu krala a knježerja njeſtanje, a hdžez statne a towarzſtvo we wſchēch kónzach a lutach rži a pitoze, je trjeba, ſo tež my ſaklady naſcheho hawneho žiwjenja ſwěrniye pſchepytujemy, ſo ſa tym hladamy, hacj rjady, kotrej je džerža, ſhnik a tež nahnite njeſku. Scžinovschi to ſwēru, móžemy praſic̄, žro naſcheho narodneho žiwjenja je ſtowe a cžerſte. Rabožnoſc̄ a luboſc̄ ſ hželanoſc̄ ſtej w ſerbſkim ludze hļuboko ſakorjenjenej. Khroble ſměmy wuſnac̄, ſo hiſeče dženha placiš, ſtož Adam von Bremen jeno-myſlnje ſe wſchēmi wernoscžiwy mi ſtawisnarjemi stareho a nowego cžaka wo Sserbach psche: „Stož pōzciwosc̄, hospodliwosc̄ a dobru wutrobu naſtupa, to žadyn lud psche Sserbow njeje.“ Ale budže to pſchezo tak wotſac̄? Hžom je do druhého džekatka ſerbſkich ſatſich mestow njevobžadženych, a, kaž hlyſchu, w bližſhim cžaku ſaſo jedyn farač Delnju Lžigju wopuſtceji a bo do Němzow pſchepzydli. A trjebaj to tak dale dže, hdžez to powiedze? . Nočzu žanych cžmowych wobrasow psched waſchimaj wožomaj roſwiwac̄; ſ wutrobnej ſrudžbu dže ſim widželi, kajke ſtrachne naſhonjenje ſu druhe ludy w tymle naſtupanju cžinile. Boh naſ psched nimi ſwarnuj! A Boh tón ſenjes tež naſ njevopuſtceji, — jenož ſo tež my ružy prōſdnej do klina njevožimy. ſſam dyrbimy ſo wo to ſtarac̄, ſo byhmy w pſchichodze doſc̄ ſerbſkich duchownych, doſc̄ ſuda wucžerow měli. To pał može ſo na dwioje waſchne ſtac̄: psches to, ſo ſwojich wobdarjenych ſynow, kotsiž maja luboſc̄ ſ wulnenju, na gýmnasiije a ſeminary ſcelemy, ſo byhcu ſo poſdžischo jako duchowni, wucžerio, leſario, rečníkowjo atd. do Sserbow wróćili; a psches to, ſo kħudych ſerbſkich ſtudowazých ſ pjeniesami podpjeramy. Dokelž pał to jednorū cžlowjef ſ prawym wuſpěchom njeſamože, dokelž njevě, hdžez a hdž je pomoz najtrēbnicha, teho dla je ſo towarzſtvo pmožy ſa ſtudowazých Sserbow ſaſožilo. Wono dyrbiało ſo ſe wſchēch ſtron a ſe wſchēmi možami podpjerac̄. Dotal je wjele Sserbow ſ lětnym pſchinostkem jeneje hrivny mjenowanemu towarzſtu pſchitupišo; ale tych, kotsiž ſu wjetſchi pjenies woprowali, móžemy na porſtach wotſicžic̄. A tola je wjele, jara wjele pjenies trjeba. Jedyn jenicki ſtipendij lětnych 50 m. žada hžom 1300 m. ſapitala. A tak wjele potrēbnich, tak wjele žadoſcžiwyh wocži a hłobnych žołdkow na taſki ſtipendij nječata. W tymle naſtupanju dyrbí ſo wjazy ſtac̄. Wjes ſserbami je tola někotry, kotrej ſa

móžheni njeſac̄uje, hdžez je wo 100 m. poſožena; někotry ſamožith cžlowjek, na kotrej ſawoſtajeſtvo džecži nječata. Taſki by tola Bohu wulzy ſpodbony ſtuk dokonjał, wotkaſawſchi „towarſtvo pmožy ſa ſtud. Sſerbow“ hžom ſa ſiwo džel ſwojego ſamoženja. Hdžez bo wo duchowne ſbože zyloho ſuda jedna, haj hdžez bo ſa tónle ſud jedna wo byc̄ abo njebyc̄, tam dyrbí kóždy woprowac̄, ſtož može: kóždy po ſamoženju, ale — kóždy!

S Bułez. Sańdženu nježdželu 19. mera ſejeſche naſche Bułicžanske ſerbſke towarzſtvo ſaſo ſhromadžiſnu. Žako bě ſo ta ſama psches ſ. pſchedzydu, Kętka wotewrika, džerzeſche ſ. gmejnſki prijódktejer Wojnař ſe Zornožyl pſchednoſchł wo „prěnich tſjoch ſetſtotetkach kħeschċijsianſkiх zyrkwiſkiх ſtawiſnow“. W tym ſamym pſchednoſchowſche najprijódzhi wotſeſe ſiwoženje jaſpoſtološom Petru, Jana, Jakuba a Pawoła a pſchede wſchēm miſioniske pucžowanja poſležnjeho; tež na tych druhich jaſpoſtoloſku bu ſpomijene, kaž daloko powiſeſe wo nich mamy. Potom powiedaſche bo w daliſchim pſchednoſchku wo roſpſchęſzeranju kħeschċijsianſta ſe w tehdomniſchim romſkim kħejorſtwe a wožebje wo ſurowych pſchęſčęhanjach kħeschċijsianow psches wſchelakich romſkih kħejorow. Žako bě ſo derje radjeny pſchednoſchł ſtōnčiſi, naſta wo tym ſamym ſajimawa debatta, na kotrejž bo ſ. duchowny Kubiža (kotrejž bě tež tutu, kaž wſchitke prijedawſche ſhromadžiſnu towarzſtwa jako ſtajnje jara luby a wiſany hłoscz wopryta), pſchedzyda Kętka, wucžerjo Guschka a Wojnař, kaž tež pſchednoſcher wobdželiſu.

S Bułez. Sańdženu ſriedu je ſo tu hiſeče njeħlyſhany podawki ſtaſ, ſo je jena žona, mandželſta ſtołaria Fučha, tſjoch hólzow na dobo porožnika. Wſchitke tſi džecži doſtachu hiſeče tón ſamym džen ſwiatu kħeſejenizu a ſo dobreje ſtronosce ſwjeſbela.

S Malečžiz. Piatk tydženja 23. mera ſejeſche w 10 hodž. wuňdže tu w bróžni bura ſy mneho woheń, kotrejž mjenowane twarjenje do cžista ſpali. W plómjenjach ſu někotre huſy a jedyn poſ kónz wſali.

S Khaſowa. Sańdženu nježdželu rano $\frac{1}{2}$ 8 hodžin wudyrí tu pola kħeſkarja Jana Kokora na ſubi woheń. Plómjenja buchu hnydom w naſtaču poduſchene, tak ſo buchu jenož kóſly a kruč krywa wopalene. Woheń je pječa wot džecži ſamitckrjeny.

S Jawor. Pschi njeviedrie, kotrejž 28. mera ſiwoženje wſhy cžehnjeſche, je blyſk do bróžne ſublerja Sarinka, haſle ſoni na jeho polu natwarjenje, dyriš a ju do prócha a popjela pſche wobročiſi.

S Wullich ſdžar. Naſcha ſtara ſchula je někto ſwottorhana a jejny nowotwar, kotrejž 20,000 m. płaczi, cžehliſkemu miſchtrej Lehrſfeldej we Wojerezach pſchewostajeny. Bruski ſiſkus, naſch patron, tſecži džel twarſkich pjenies ſaplači. Twarjenje, kotrejž ſo 1. aprile ſapocžnie, dyrbí 1. oktobra 1882 ſtōnčene byc̄. — W jenej tudomnej ſwójbie je tħuſuſ wudyril, a je na tutu straſchnu kħoroſc̄ jena holza hžom wumrjeſa. Nan a bratr, kotařž běſchtaj ju wothladałoi, ſtaj teho runja ſħorilko, tola je pola njeju najwjetſki ſtrach hžom nimo. Wjihnoſc̄ je nuſne naprawy poručiſi, ſo by ſo natykowaza kħoroſc̄ dale njerosschērila.

S Bréſkom pola Kulowa. Sańdženu tydženj je tu klužobna holza pola korečmarja Kubižy njeſbože měla, ſo ſ ruku do rěsaka pſchinidže, a ſebi pschi tym někotre porſty ſtoro zylo wotrubny. Lekat je porſty hnydom ſaſo pſchischiſi.

S Wojerez. Naſch pſchichodny hermank njeſměje ſo, kaž to we wſchēch protylach ſteji, 15. meje, ale hžom tydženj do teho, mjenujan 8. meje.

Wužudženja.

Khostanska komora. Allétny kħeſer a tkalz J. A. Höžel w Bójszwezach ſ temu ſtejeſche, ſo je w tej ſamej wſhy pola ſublerja Panacha dženjecž ras ſa ſobu drjewowe tħeſki wotewraf, ſublerzej Pětſchzy dželku ſaku kħanx a w januaru a februario pola Panacha ſ nowa tſi rasu ſa ſobu psches woknijſchko do bróžne ſaléſſ a tam mjeniſche dželby ſlomy ſpafocžiſi. Dla taſkeho cžejxeho a lóhfeho padučiſtwa jemu ſchtri měžażi ſchħri nježdele jaſtwa a jenolētne ſhubjenje cžehnijch prawow pſchibudžiſi. — Robocjan Handrij Klob bě ſo hžom wopjet, wot nikoho njeptynjeny, na farje w Moħacžiſach do bróžne ſamał a tam žito kħanx. 30. dezembra

bu wobydlerjam fary radzi, paducha, jak bę siebi runje 9 hachlow žita do mēcha na szypak, pszczelapnye, a jeho, runjez khwatajzy cękuy, sęsnacż. Wjezny strażnik, kotrųž bu hnydom t kłosowemu wobydlenju pożłany, jeho doma njenamaka. Po dleśchim czaſu pschiudźe kłos, psches szużodnu sahrudu lejwostki, t poſłenzy ſwojeje khęze. Jako jeho strażnik tam shrabny, wobroczi bo wón t njemu se słowami: „Dürrlich, samjelczeze mie Boże dla, ja chzu Wam derje saplaczic!” a chyrsche jeho tak t ſwojemu lepschemu wobręczeż. Kłos bu cęzleho paduchitwa a pjenieżnego potupjenja t wusanknjenjom połóżazych wobstejnoscżow winowath spósnat a t jenemu lętu khostarnje (zuchthaus) a dwiełtnemu ſhubjeniu cęznych prawow faſudzeny.

Lawnissi ſud. Dżelacżer P. Nicja a jeho mandżelska w źiczenju bęchtaj wobſorzeńaj, so ſtaj wospjet t tamniſcheho kniejezho dwora drjewo a t pola rycerſtublerja-najenka Scholty bérny franzkoj. Nicja ma ſa to dwaj dnjej a jeho żona jedyn dżen jaſtwa wotkiedzicż. — Dżelacżerka J. Petkyna, kotrąž bę w januaru s. I. khęzlerzy Hańzi Nowakowej kruch drjewa t kólnje franzka, doſta dżen jaſtwa pschiudzeny. — Wotrocž J. Rjencz t Holeschowskeje Dubrawy bę w naleče 1880 dżelacżerzej Zurej, t kotrymž tehdom pola bura Zanka w Khanejach ſlużesche, notizknizki franzk a tublerzej Sarinkej ſonarſke knižki prjecz wsał, niz pak ſo by je wobkhował, ale ſo by jenož poħlaðał, kajke ſajimawie węzy w nich ſteja. Duż bo wón w naſtupanju ſonarſkich knižkow khostanja ſminy, bjes tym ſo ma ſa notizknizki dżen jaſtwa wotpukuciež.

Powołanka komora. Mandżelska murjerja Petkelli w Nowych Bóschizach, kotrąž bę lawniſki ſud t jenemu měħazej jaſtwa wotkiedzil, dokełž bę khęzlarja Makacza t motyku do nohi rubla, bę pscheċiwo wuſhudej powołanie ſapożožila, tola bje wſcheho wuſpečha, pschetož jejne khostanje bu t nowa wobkrużene.

P r i l o p k.

* Warszawske nowiny powiedaja wo ſpodbirnym podarku, kiž je bo wo wžy Staschowje ſtał. Dwaj wobydlerzej tejle wžy buſhtaj pschesjene, ſo chzetaj bo ſe ſwojimaj žonomaj ménjez. Po radże ręcznika napisztaſtaj kontrakt, a ſchęczož ſwēdkojo jón podpiſachu; wſchē wumienjenja, pod kotrymž mějeſche bo to ménjenje ſtač, bęchu w nim jaſnje wuprjene. Mjes druhim tam ſtejeſche, ſo tón jedyn, kiž ma 4 dżeczi, temu druhemu, kiž jeho żonu t thmi 4 dżeczimi woſmije a jemu ſa to ſwoju żonu a ſwojej dwie dżeczji da, 400 rubli dopłaczi. Do ſtutka ſtuſi paf tónle kontrakt njeje, dokełž wobej żonje tak zyle haj t temu njeprajeschtej.

* Letuſcha ſympa bęſche jara džiwna; mjes tym ſo ma ſola naſ a ſamo w naſjezornej Ruskej ſnēh lętba rēdkoſć był, ſebi w naſjeſcie. Ruskej ſnēha dla żaneje radu njevjeſda. Tak „Kaf. birž. liſtu” t Čiſtopola višaja: Psche hromady ſnēha na wžach żaneho wutracza njeje. Skoro w kózdej wžy widžiſh domy, kiž bu wot wobydlerjow wopuſczejene, dokełž jum móžno njebeſche, bo ſe ſnēha wukopacż, a t bojoſcę, ſo stare twarjenja pod cęzgu ſnēha ſpadaja, bu bo t ſužodam ſczahyli; ale to bu jednori. Se wžy Darjewka pał bu wſchity hač do poſlednjego wuzčahyli a bo do wžy Nowotrojickoje pschebžli; jich wjeſ je netko ſe ſwojimi ſe ſnēhom ſanjeſenym domami bjes wobydlerjow a budże proſdna ſtač, doruž ſnēh njerostaje. ◎

* Psches njeſobkiedzbowanie pschiakſne, po kotrejž maja bo w haptlyach jedy we woſebithym khamorczku khowacż, bo njeſadowno w jenej pětrohrōdskej haptlyž ſta, ſo w město ſekolikzaleho chinina ſekolikzaln morsji dachu, psches czož jene dżeczož ſiwiſe ſhubi, mjes tym ſo lekar' pschi Miklawſchowej hojeſti, t. Dolinſki, ſe ſtrachom wotendže. Mjenowanu knies netto „Goſoſeſe” ſkłedowaze piſche: „Pjatki, 17. měrza, wjeſzor buch t jenoſtelnemu dżeczju t. Seifarta powołany. Spósnawſki, ſo je dżeczo na bronchitis ſkhorjelo, ſapiżach lekarſtwo, kotrehož ſtutkowaze dżele bęchu: chinin, moſchus a ſoguak. Dokełž teho khudeho muža ſe ſwojimi wophtami wobčeſowacż nochznych, jeho proſchach, ſo chył do dżeczazeje hojeſti, hdżez ſlužu, ſe mnje pschiucż a mi powiſeſ, kaf t dżeczomu je. Maſajtra rano 1/2 10 pschiudźe nan khoreho dżeczega ſe mnje a na moje praschenje: „Mo, ſhco doma?” wotmolwi, ſo dżeczo „na bližje pod ſwjeſzatami

leži”. Wón pschiſtai, ſo je lekarſtwo pschičina ſmjerze; ſedom je dżeczo małn kiczu lekarſtwo ſkrebnylo bylo, je do womorū padnylo, woczi ſo ſamacż počeschtaj a hloječka bo ſhili. Tole bu powiedane w pschitomnoſci druhego lekarja a wſchelakich starſtich, kotsiž bęchu ſe ſwojimi dżeczimi pschiſtli, pola mje radu pytacż! Ta bęch taž by mje blyſk poraſhł: dżeczo tak ſtrachne khore bylo njebeſche, ſo bych taſtile kóz wocžakowacż dyrbjal. Wobbladach ſignaturu, bęſche po mojim rezepce; tež po barbie ſdashe bo lekarſtwo to, kotrež bęch ſapiſał. Brajach temu nanej, ſo je to pschipadnie, ſo je dżeczo bōrſh po wupicžu lekarſtwo wumrjelo; naſſterje je dżeczo bōle khore bylo, hacž bo mi ſdashe, hdžez ſyム je pschepytowak; a ſo bych jeho pichewdçzil, ſo wo prawdże ničo jēdoje ſapiſał njeſhym (— na ſmyku w haptlyž w tym wokomiku nje-pomyſlīch —), psched jeho wocžomaj nimale zyle lekarſtwo wupich, kotrež bęſche ſobu pschinieſh. Nan, taž bo ſda, wérjeſche, ſo dżeczo ſi jēdom wumrjelo njeje; ſo najmjeſtſha mje wón wopuſczej ſe ſłowami: „Naſſterje je tak wola Boža byla.” Hisceze bo 5 minutow minylo njebeſche, ſo bęch to lekarſtwo wupiſ, a na ſtrach cęz ſocžach, ſo ſyム ſebi ſe ſylnym jēdom ſawdał: mi bo hlowa wjerjeſeſ ſocža, ſlabiach, dyrbjach ſylnje wróćež; poſlednie je mi ſiwiſe ſdžeržalo. Buch ſafparny, ſiła dale a bōle pomaſu bjeſeſe (46—48 ras ſa minutu) a ſernicży bo w hromadu cęzneſtej; po tychle a drugich ſnamienjach ja a moji towarzſhoojo njeđewolowachmy, ſo bęch ſebi ſe morſijom ſawdał; ſudźuſi po ſpeſtneſci a ſylnyeſci ſtutkowanja, bęſche doſa ſylna.” Lohko-myſlny haptylar je ſudej pschepodat. ◎

Na čihi pjatki.

Naſch ſbōžnik dže po ſmjernej droſy,
Dži tročtneſie ſa nim, wutroba!
Sa tebje poda ružy, noſy,
Sa tebje wón bo moricž da.
Ač hladaj na njoh' ſi pravej mēru,
Kak dokonjal je wotkito ſwērū,
Shtož Boh Anjes t wotzam recząt ie;
Niz jedyn piſimt njeſ ſi ſhubit
Wot wſchitko, ſhtož Boh je ſhubil,
Kaz wutnemu to ſi biblje.
Ač, ſi kajſtej jaſnoſci ſo ſwēczi
Běh traſhny jeho ſiwiſe ſtaj;
A jebo ſmjerč, hlaſ ſona ſticiſi
Tym herbiſtwo węžnobj ſiwiſe:
Kiž bu na jeho mjenou ſchęzenu
A werja, ſi wſchak wumozeni,
Ssu jeniečzy psches jeho krei;
Kiž ſwoju ſbōžnoſci neptaju
We ſtutkach, ale podanaju
Sſo zyle ſwojom' ſbōžnikej.

O ſbōžny džen, ač džemny khwatač
Pod ſhwath ſchiz na Golgatha;
Na naſche hrechi džemny plakacż,
Je ſmyč we ranach Ŝehnjeſza.
Kaz na woltari ſatamanja
Wón wžy, wopor wujednania,
A ſe ſmjerč ſo będži net;
To ſhwate Ŝehnjo njeſmasane,
Sa hrechi cſlowiſlow woprowane,
Džen wujednalo je wſchon ſwēt.

O ſbōžny džen, džen wojowaniſa
A bitna wěſta dobyčza:
Wón, kotrehož tu bija, ſranja,
Ssmjerč, czerta, helu pobiwa.
Czim wjetſche boſoſe ſón nožy,
Czim ſtysliwiſcho Wótza proſh,
Hdžez mrejo wižy na ſchizu:
Czim polniſh je dopielneny
Tón ſalon, Boh Wótz ſpotojen,
Czim węžiſh du t ſiwiſe.

Tak ſyム ja wěſce wumozeny;
We ranach ſwojoh' ſbōžnika
Je t njebiu mi pucž wotwierjeny;
Sſyム herba węžnobj ſiwiſe:
Mož Jeſu, daj, ſo ſi bjeſbōžnoſci
Sſo wo to herbiſtwo njeſchineny,
Kiž ty psches ſmjerč mi ſwarbowa.
Daj ſweroſci mi, hačz wotkal pónidže,
Mi ſi haðy wobradz njebeſha.

Placjenna žitow a produktow
w Budyschinie 25. marca 1882.

Žitowy dowos:	Na wiskach		Na bursy					
	wot	hacj	wot	hacj				
mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.			
Bičenja 50 kilogr.	10	71	11	91	10	71	11	91
Kočka	8	23	8	48	8	23	8	54
Zecjmien	7	39	7	97	7	39	7	97
Boruš	7	40	8	—	7	40	8	—
Hroch	9	17	—	—	—	—	—	—
Woka	8	89	—	—	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—	—	—	—	—
Zahy	14	—	15	—	—	—	—	—
Hejduscha	17	—	18	—	—	—	—	—
Berny	2	—	2	50	—	—	—	—
Butra	2	20	2	60	—	—	—	—
Bičenja muła 50t.	9	—	17	50	—	—	—	—
Riana muła 50 kilgr.	8	50	12	25	—	—	—	—
Szywo	3	20	3	80	—	—	—	—
Gózma 600	29	—	30	50	—	—	—	—
Prokata 332 sđt. sđt.	15	50	25	50	—	—	—	—

Smiski jésdny plan železnizow,
placjazy wot 15. oktobra 1881.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Wojsowa kasa | 1-3. | 1-3. | 1-3. | 1-4. | 1-3. | 1-3.

Se Šhorjelza	20	448	766	1050	230	426	710
Rybchbacha	—	57	821	1115	256	450	736
Lubija	230	529	845	1141	322	512	83
Budyschyna	259	46	923	1221	41	549	849
Bistropiz	—	435	644	959	1259	437	627
Arnsdorfa	—	455	710	1026	1255	53	650
Radeberga	—	56	720	1035	135	513	659
Do Draždjan	44	533	760	1116	26	541	730

Se Draždjan do Šhorjelza.

Wojsowa kasa | 1-4. | 1-3. | 1-3. | 1-4. | 1-3. | 1-3. | 1-3.

Se Draždjan	60	860	1210	30	50	830	1115	1240
Radeberga	637	924	1247	387	534	97	1150	—
Arnsdorfa	651	936	10	348	545	919	122	—
Bistropiz	721	106	126	415	614	949	1232	—
Budyschyna	758	1044	22	454	648	1028	—	154
Lubija	848	1127	243	534	727	1112	—	223
Rybchbacha	93	1143	33	554	747	1132	—	—
Do Šhorjelza	926	126	323	617	89	1155	—	263

Se Budyschyna do Ebersbacha a Now. Města.

Wojsowa kasa | 1-3. | 1-3. | 1-3. | 1-4. | 1-3. | 1-4.

Wojsko i Budyschyna	7,5	1045	1240	452	950
Dějník	*	*	*	*	*
Budestež	*	*	*	*	*
Rosmodež	*	*	*	*	*
Přijíjež do Vjeleczina	7,55	1118	1,11	533	1028

Wojsko i Vjeleczina

Wojsowa kasa | 1-3. | 1-3. | 1-3. | 1-4. | 1-3. | 1-4.

Wojsko i Vjeleczina	8,0	—	1,13	538	1027
Hornjeje Žafonzy	8,16	—	124	553	1038
Delnjeje Žafonzy	8,39	—	183	64	1048
Přijíjež do Nowego Města	9,0	—	154	634	1111

Wojsko i Ebersbacha

Wojsowa kasa | 1-3. | 1-3. | 1-3. | 1-4. | 1-3. | 1-4.

Wojsko i Ebersbacha	8,11	1126	—	536	1036
Přijíjež i Ebersbacha	—	—	1139	513	847
Do Ebersbacha	—	—	—	—	—
Do Ebersbacha do Budyschyna	—	—	—	—	—

Se Ebersbacha a Now. Města do Budyschyna.

Wojsowa kasa | 1-4. | 1-4. | 1-3. | 1-3. | 1-3.

Wojsko i Ebersbacha	625	1126	—	536	1036
Přijíjež i Ebersbacha	—	910	1139	—	847
Do Ebersbacha	—	—	—	—	—
Do Ebersbacha do Budyschyna	—	—	—	—	—

Se Kamejenza do Draždjan.

Wojsowa kasa | 1-4. | 1-3. | 1-4. | 1-3. | 1-4.

Se Kamejenza do Draždjan.	6,0	845	1155	355	80
Pölczniž	628	98	1227	427	823
Großvöhrsdorfa	638	918	1241	441	833
Arnsdorfa	710	1025	125	53	910
Radeberga	720	1035	135	513	910
Do Draždjan	750	116	26	541	941

S Draždjan do Kamejenza.

Wojsowa kasa | 1-4. | 1-3. | 1-4. | 1-4. | 1-3.

S Draždjan	6,0	850	1210	555	830
Radeberga	637	924	1247	533	97
Arnsdorfa	710	1025	125	555	920
Großvöhrsdorfa	729	1040	145	710	940
Pölczniž	742	1049	158	719	958
Do Kamejenza	88	119	224	739	1019

4. wojsowa kasa na niedżelach a świątach dňach wupanje.

Goły a matrasy,
trajne dżelane, su po tunich placjissach na pschedaní pola

Zinzenza Gimbsreka
na swoikownej lawce hafy cijisko 38.

Wszelkie družiny
semiskich a molerskich barbow,
bjespěscojcu myjerisku krydu,
berustajnski lak, punt po 100 np.,
damarski lak,
assaltowy lak,
żelazowy lak,
skatifs, bězozu a w pólwie,
najlepši sanowoski firmi, khatnje
flynnyjazy,

terpentinow wosk, němski a franzowscy,
paleny gyps,
klij we wschelakich družinach,
lakowe a firmowe pinsle,
sintokanjenjow papieru

porucza po tunich placjissach
Hermann Lemka
na mjaźnym torhošcju 8.

Emil Flegel,

kóžkar,
na žitnej hafy w domje knjeza czaſnikarja
Röchlera,
porucza swój sklad meżow sa mżow a
hózow w najrjenijskich a najnowszych mustrach
po najtuniszej placjissie.

Khowanje wszech koňskowych tworow
rukowanjom psche wobškodzenje psches
mole abo wohen.

Na twarjenju porucza

železnizowe scheny hacj 7½ metra dolhe,

T-noscherje,

hrjebinske scheny,

I. portlandski zement

po tunich placjissach

Joh. Miessner.

Denolétnie žylne khójnowe rostliny,

twarski a hnojazy kalk a hnojazu hól

pschedawa po tunich placjissach

Fischer we Kasu.

Dursthoffiske kuchne droždze

porucza po najtuniszych placjissach wschodnie czerstwe

Schmižez pjeckarnja w Budestezech.

Runje je dōščka dželba rjanych rubishejow, ščutka po 1 ml. 50 np.,
heraw po 2 ml. 25 np.; pôdla teho porucjam runje taže rubishej jara tunjo wot
1 ml., dale swój sklad najrjenijsich barkentow, starý kóhęz po 25 np., wołmjane, poł-
wołmjane a barwjane kholowome tkaniny, wot 25 np.; kroisej, pikej, kattuny atd.
jara tunjo; dwójzy scheroki czorny kašemir s čisteje wołmy wot 80 np., taž tež draſne
tkaniny po wurdadne tunich placjissach.

Emil Wehrle

na jerjowej hafy.

Paul Kristeller

na bohatej hafy 29, s napscheczą winowęje kicze,
porucza swój wulk sklad e ž r i j o w , trajne dželanych, sa žonstek, mužstich,
konfirmandow a džeczi, po wurdadne tunich placjissach.

Na prjodkstejazemu hermankej czinju czesczenych Sserbow, na swoj sklad czasznikow a optiskich artiklow ledzblivych. Tunje wobstaranje wszech porzedzeniom.

J. Gäth, czasznikar a optikus
na hospitałskiej haſy 598, na rožku kamienitej haſy.

Wulke wupschedawanje pjerjow.

Zenož na čaſz hermanka

pschiudu ſaſo s 1500 puntami wubjernje dobrymi nowymi, pod wobkledzbowanjom drektymi poſleshezowymi pjerjemi, s 200 puntami kylneho mōſchka, taž tež ſe s poſlami hotowych nowych poſleshezow, kotrež ſo jenotliwe a po zlych dželbach po zmieſhunje tunich placzisnach pschedawaja. Ja pschedawam poſleshezowe pjerje hižom wot 1 mk. Hotowe nowe poſleshezja, doſpolne poſlo wot 24 mk., woſebje czinju ledzblive ſa wuhotowanje na moje wubjernie dobre dręte pjerja a mōſchka. Moja pschedawatnia je ſaſo taž hewal w hoſczeniu k „Münchner Hof“ na hornczeſkej haſy.

Wilkowarjow czinju woſebje na to ledzblivych. Poſleshezowe zyhi ſu t pienjenju hnydom hotowe ſeschite.

J. Kirschberg

w Frankfurcie, Lipsku a Shorjelu.

50
np.

Hermankowy naweschtik.

50
np.

Swojim czesczenym wotebjerarjam Budyschina a wokolnoſcze k nawiedzenju, ſo ſym na tuton hermank s wulcottnym wubjerkom

50 = nowopjenježkowych wězow,

wobſtejazych s galantrijowych a krótkich tworow a hrajkadlow, taž tež ſe wſchelakeje hoſpodařskeje nadoby, poſliſhok a proſhu wo dobrociwne wobkledzbowanie.

Carl Herbst ſe Shorjelza.

50
np.

Stejnischezo w thezi tuijſa pſchelupza Pětſchti
na ſerbſkej haſy.

50
np.

Jan Pětſchka, rěſbar w Budyschinje,

10 na taſhbarku 10.

Salozene 1832, prämirowane na 2 wustajeniomaj.

Budželanie wszech rěſbarskich dželow (figurov a wupschenjow) a rowowych pomnikow ſ kóždeje kamienowejſe družiny.

Wulki ſklad pomnikow a platoſ ſ peſkowza, ſornowza, marmora a diabasa.

Najtruczjscha sprawnoſc a najcziczsche dželo. Sa džerženje ſo rukuje.

Dokelž ſym ſwoju rěſbarſtu pomjefſhil a wſchelake ponovenja naprawil a dokelž ſym ſam Sserb, porucžam ſwoj atelier woſebje Sserbam k dobrociwemu wobkledzbowaniu a podpiſuju najpodwołniſcho

Jan Pětſchka, rěſbar.

Aniliinske barby,

k barbjenju woſmy a židy pakſit po 25 np.,
k barbjenju jejow pakſit po 10 np.,
porucža hrodowska hapytyka.

Didowa konzeſionirovana daloko wuwołana

Spodžiwnje hojaza žalba,
kotraž je ſo najbóle kóžny ras jako dobra
wopokaſala, porucža ſo w žerdłach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowſtejſe hapytki.

Ssredk psche palenzpicze

s poſaſtu k nałożenju
porucža hrodowska hapytyka.

Emma ſtud. Vorwerkowa
ſ napſhecza hlowneje Straže (hawptwach) ſ
porucža ſetne jaki a žakety ſe ſukna, ko-
mota a kaſhemira we wulkim wubjerku po
najtunischiſhich placzisnach.

Richard Neumann
czo. 6 na ſnutſkownej lawſtej haſy czo. 6.

Noſkowany ſtwielzowy abo njetrjeny len,

taž tež wutreny len kupuje po kóždej dželbie a kóžny džen mechanika dželopſchadowanja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjeny len, a to jenož ſobotu w Grüznerem domje, ſ nutſkowom ſ jerjoveje haſy, kupuje.

Czerwieny džeczel,
bely džeczel, thimotej,
rejtrawu, hróč,
woſku, lupinu,
hejdusak, wulki kolij,
probſtaſſki wowl, juntróz ſyty,
a ſeczmien porucža

C. Kahrowe

poſchi pôſtejſtej kowarci na žitnych wiſach.

K pječenju

porucža

thkanzowu wyrzu
w paketaſ po 10 a 20 np.,
korjeniſki a zitronowu volij
w bleschach a wuwaženjy,
thkanzowu barbicžku (ſaſran),
ff. korjenje, zykle a tolčene,
czekazu ſól
(ſlūchtiges Salz) k piečenju wuroſczenje
poſcheny
hrodowska hapytyka.

Twjerdy ſchtomowu wóſt

w žerdłach,

bězazn ſchtomowu wóſt

w thſach

porucža hrodowska hapytyka.

Wužitkowy a mlókowy pôlver ſa kruwy,
zallowy a kolikowy pôlver ſa konje,
woſberty pôlver ſa kwinje,
ſłokowy mlókowy pôlver ſa kruwy,
butrowy pôlver atd.

porucža hrodowska hapytyka.

Derje ſkłodžazy k hofej,

punt po 80, 90, 100, 120 a 130 np., taž tež
mlethy zofor,

punt po 44 np.,

porucža P. Michel w Kettlizach.

Khofejowy ſklad.

Szylnje a derje ſkłodžazy hižom po 80
do 200 np., poſchi wotewſacju 5 puntow hiſheze
tunich, paſeny khofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrym ſłodze porucžataj
bratraj Merschej na žitnych wiſach.

Stettinſki zement

poſmoy ſ nowa doſtaſoj a porucžamoj
zyly ſud po 380 puntach,
polt ſuda po 200 =
po najtunischiſhich placzisnach
bratraj Merschej na žitnych wiſach.

Generalna zhromadzizna towarzystwa Maćicy Serbskeje

srjedu 12. haprleje t. I.

popołduju w 2 hodzinomaj w salu tudomneje třelearnje.

Dźeński porjad: 1) Rozprawy. 2) Wólby. 3) Namjetys.

Wśitke sobustawy na tutu zhromadziznu najpodwolnišo přeprošuje

předsydstwo Maćicy Serbskeje.

Na ratarſtej ſchuli w Budyschinje, kaž tež na ſhadowej a ſa-
hrodniskej ſchuli, s njej ſjenoczenej, ſapocznje ſo pōndżelu 17. haprleje
t. I. nowy wucžbny kursus. Pschipowjedženja k pschijeczu maja ſo najpoſdžiſho
do 12. haprleje ſtač. Wſcho dalshe je pola direkciye ſhonicz.

Wotewrjenje klamow.

S tutym mamy cjeſc, cjeſczenym wobydserjam Budyschyna a woſolnoſcje najpo-
wolniſche woſſewjenje podacz, ſo bym tu dženſniſchi džen.

na ſwonkownej lawſkej haſzy čiſlo 1

na róžku lawſkich hrjebjow **klobukowe klamy** ſjenoczeni ſ mužkimi potrebniskimi
artiklami wotewrit.

Dolholetna dželawoſcz a praktiske naſhonjenje w hornich artiklach mi možnoſcz dadža,
wſchē žadanja ſpolojicz.

Najkhwatniſche a najtunische poſkuženje lubjo, budu ſo pschedro prozowacz, naj-
nowſche wez̄ ſ mody poſkieczez a pođpišuju ſo, wo dobrocziwe podpjeranje ſwojego
ſ poczeſćowaniem

Hugo Lehmann.

w Budyschinje, 1. haprleje 1882.

Wotewrjenje klamow.

Cjeſczenym ſſerbam Budyschyna a woſolnoſcje ſ tutym najpođwołniſho k naſje-
dzenju dawam, ſo tu 1. haprleje t. I.

na ſerbſkej haſzy čiſlo 10,

na róžku hauensteinskeje haſzy,

galanterijowu a frótſotworowu psche- dawarnju

wotewrju.

Proſku najpođwołniſche, ſo by ſo moje pschedewſacze, w kotrymž bym ſebi do-
ſhazu wědomoſcz nadobyl, pschedzelniſie podpierało, a dawam ſ dobow lubjenje, ſo pschi
ſpodoſnym wubjerku ſwojich artiklow po možnoſći najtunische placzisny postaju.

S poczeſćowaniem

A. Nitzsche.

Woſſewjenje.

Cjeſczenym ſſerbam k naſjedzenju da-
wam, ſo bym ſo ſ ſhodžija do ſekoneje
Borsczeje pschedezdliſ. Duž tych, kotſiž mo-
jeje ſlužby potriebaja a ſo liſtneje na minje
wobroczeja, na to ſedžliwe cjeſinu, ſo moja
adreſa netko rěla: w ſekonej Borsczeji
pola Małego Wielkowa.

S poczeſćowaniem
Ernst Freiberg.

Młode piwo.

Pōndželu 3. haprleje a ſrjedu 5. haprleje
wječor 1/27 hodzin budže ſo w piwatni
w Rjeſhwacziſle młode piwo pjelnicz.

Młode piwo.

Wutoru 4. haprleje rano w 7 hodzinach
budže ſo w ſtróži młode piwo
pjelnicz.
H. Michel.

Lužica čo. 4

1882 je wuſla.

Wucžobnik pytanj.

Holczez, kotryž chze kowarſtwo naukuſnycz,
može do wucžby ſtupicž pola E. Pieticha
w Boſchezach pola Budyschina.

Jedyn wucžobnik može ſtupicž w rjano-
barbieri we Wóſporku pola Heinricha
Hoppſtocka.

Zeneho wucžobnika hnydom abo k jutram
pyta **Rich. Proſchütz**, piekaſki miſchr
na hornczerſtej haſy.

S tutym ja woſſewjam, ſo na tym, ſhotož
bě tydženja w „Nowinach“ wot moje ſony
pschedzivo mi pižane, ani ſłowczla wěroſcje
nieje. **August Lindner** w Hrodžiſcju.

Cjeſczenaze ſłowa, 27. februara t. I. psched-
zivo Michalej Hordzianej ręczane, ſ tutym
wróćo bjeru, warnuju tež ſođdeho psched
dalshim roſſcherjenjom tych ſamych, dolež
ſu ſo w roſſnemdrjenosći wote minje ſeſinile.
W Hrubocziſach, 27. mérza 1882.

J. S.

Wunamakarjej ſſerbskeje agitazije.

Šeflo: Šanu ſhbu podarmo —
Habej na biećzany pič; ſ
Kođde ſlowcež pliſta budž
Halekarjej, biećzalej,
Hudži ſi, budž roſhajo.

Michale, Michale! ſedluj mi konja,
Woblez mje manl a podaj mi prut.
S Woſerze trubja a do ſwete ſwonia,
So w Lužicu ſběha ſo ſerbowski lud.
Brunacžo, njež mje tam, wubicž mam ſ horda
Saſaktoh ſlepza a wotrodženza;
Ja žno tom' wuej iž ſupraſtam ſ horla,
Voranej ſahrimam do ſwědomnija:

Wſch tež, ty maſucho, ſhoto je na ptaczu,
Njeredži do ſwiojoh ſhěda wón ſam?
Snajeſt tu watu, tiž požera waczu?
Woſmje ſhoto džeczom thleb, a da jón ſham?
Njerelč, ty pičemento ſ Božeho ſłowa,
Hidži ſhoto bratra, ſo mordat je tón?
Whi, dži mi ſudacho: cžitam cži ſ cžola
Wini a ſejanove ſnamjenja won.

Ty by byl herz miſchr po nowej módze —
Schibeniſcie drjemo možſihs ſchirunacž ſej.
Zwanjeſt ſlowcež, žao ſhěvaj ſwihudže:
Hupoczi twoſej wjaž ſ pomhanju njeſ!
Wſchihodža bies ſaihby na bratrow panjeſch!
Lebie tak jedoſtoj ſ njeſyblach ſej;
Ludako, cžeho dla ſerbſti lud hanjeſch?
Šwovemu ſtoſtanju njeſwuzetnjeſch.

Njeſ w hlowje paſ hejdusch, ſhoto pomha Lipſt — Praha!
Schibiene džecžo, o hladai, haje ſhēz;
Eženjož pihaſch, ſložec, ſavicež cže pschaha —
Waczerze poſležu napſchecž džecž.
Šhotož je Boh ſběrzalet ſtýbaž ſ zyla,
To ūzecz tý ſowaliez, njeđožinko!?

Alle to podarmo — wortel naſ ſchwia,

Ruta tež nad nami ſeleni ſo.

Rjeſhwacziſki.

Sjawnij džak.

S tutym ja wſchitkim tym, kotſiž ſu mi
25. mérza pschi wohnjowym njeſbožu k po-
možy byli a plómjenja poduſhcz pomhali,
ſwoj najwutrobnischi džak wupraju. Boh
luby ſenjeſ njech ſođemu jeho woporniwoſej
a prožu bohače ſaruna.

Jan Kokor w Khaſowje.

Serbski Hospodař čo. 7 je wuſol.

(K temu cžiſtu jena pschiloha.)

Holczez, kotryž chze pjekarſtwo naukuſnycz,
može do wucžby ſtupicž pola Adolf ſ Rāmscha.

w Draždānach
en gros.

M. G. Freyberg

na bohatej haſy.

w Budyschinje
en gros & en détail.

Ja ſym hžom najnowsche

draſtne tkaniny, kattuny, madapolany a módry cžishež

(głowny džel naſchich klamow)

ſ wobhaſnymi tkaninami, f temu ſkuſchazymi, we wulich, derje wubranych a wſhe barby poſkiežazych ſortimentach doſtał a proſchu ſ tutym wopytarjow hermanka f jich wobhaſanju.

**Kraſne cžorne židžane tkaniny,
požidžane tkaniny w ſózdej barbje,**

wulki ſkład najlepſzych

cžiſtowolmjaných cžornych kaſhemirov, $\frac{9}{4}$ ſcheroſich, lóhež po 100 np.,

Hac̄ do taſ hiſheže njeſlyſhane.

Cžiſtowolmiane diagonale w 50 barbach na ſkładze. Lóhež 50 np.

Tutu tworu mam w Budyschinje jeniczy ſam.

A pſchihódnym hermanſkim daram wſhe draſtne tkaniny, lóhež po 50 np.

Kattuny, lóhež po 18, 25, 30, 35, 40, 50, 60 np., ſörper a pikej, lóhež po 25, 30 np., poſleſhčjowe kattuny, lóhež po 20, 25, 30 np., móblowe kattuny, lóhež po 20, 25, 30 np., gardinowe kattuny, lóhež po 20, 25, 30 np.

Módry cžishež, lóhež po 25, 30, 35 np.,

5000 metrow módrocžishežowych ſhytkow,

thěžorski cžishež, lóhež po 30 np.

Cžiſtowolmiane a poſwołmiane ſuknijowe tkaniny, ſama, poſleſhčjowe zybi, wupjerki, biele gardiny, pikeje, ſhirting, dowlas, ſlidowe krywy, ſożowe plachty, mohair, moirej, kattunowe a móbre platowe ſhórzuhi, cžornožidžane rubiſheža, cžorne kaſhemirove a koſkinowe ſhórzuhi, pižane thibetowe rubiſheža, kattunowe rubiſheža, filetowe rubiſheža.

Moja ſahada: Ja jenož dobre twory pſchedawam ſ najprénich fabrikow a pſchedawam te ſame po móžno tunich płacžiſnach.
 W klamach ſo ſerbſki ręczi.

Nowe draſtne tkaniny

ſe židy, požidy, wolmy, taž tež najnowsche w naletnych mantlach, ſaketaſ a deſhežowych mantlach porucza we wulkim wupjerku a po najtunischiſtich płacžiſnach

August Grützner.

ſtuſna a buſſfiny

mužſku a hóležu draſtu

porucza w dobrej tworze

Bruno Grohmann,
ſuknijowe klamy na głownym torhoſhežu.

Swoj bohaty ſkład
ſchfleńczanych, porzellanoowych a
ſamjeninnych tworow

porucza po najtunischiſtich płacžiſnach

Max Mütze
na bohatej haſy číſlo 11.

Roſkaty tobak, punt po 60, 70, 100 np.,

reſany = = = = 48, 60 np.,

zigarry, 100 ſchtuk po ml. 3.50, 3.75, 4.50,

khoſej, ſyry, punt po 80—140 np.,

= paſeny, punt po 120, 140, 160,

180 np.,

zokor, roſynki, makaroni,

bantowe, ničaze nudle atd.,

ſkład warneje a ſkótneje ſele

porucza

Korla Hanska
na žitnych vilač.

Portlandski ſement

žily ſud po 380 puntach,

pol ſuda : 200 :

běrtl ſuda : 100 :

žym ſ nowa doſtał a porucžam po najtunischiſtich płacžiſnje.

A. Lorenz

na Hoſchiz haſy a na privatnym
tworowym dwórnishežu.

C. Langermann,

kravski mishter,
číklo 12, na herbskej hásy číklo 12,
porucja swój wulki skład

hóležich wobleczenjow

po najtuniszej płacżisnej.

H. G. Kubasch

pschi mjašnych hětkach 1

porucja swój skład hotowych mužskich a hóležich wobleczenjow, kaž tež wulki wubjerk moderniskich tu a wukrajnych stoffow ē wudželanju po mérje ē dobrocziwemu wobledzbowanju.

È twarjenju porucžam po najtuniszych płacżisnach

T-noscherje.

Gebr. Joachimsthal

w hosczenzu „ē sletemu jehnjezu”.

Zenicžke pschedawanie

hwojego Oberneundorfskeho kalka hým sa Budyschin a wokolnoſć w tuthm lécje kaž hacž dotal

knjesej M. Lorenzej w Budyschin je
pschedopal.

w Oberneundorsje pola Shorjelza, 20. mérza 1882.

✓ Hangwiz.

Na hornje žo poczahujo, porucžam wubjerny Oberneundorfski twarski a rólny kalk w snatej njejamětnie, stajmje nowopalenej tworje, teho runja Kunnersdorfski twarski kalk a Gogolinski fruchaty kalk po najtuniszych płacżisnach.

w nowschim czažu žo wot jeneje tudomneje firmy pod mjenom Oberneundorfski kalk druhi produkt porucža a cazužu žo teho dla nusowani, na horne wosjewjenje połasacz ſ pschispomnjenjom, so móže žo wubjerny Oberneundorfski kalk jenož wote minje kupowacž.

M. Lorenz,

sklad na privatnym tworowym dworniszeju a na Hoschiz hásy 23.

C. Santo Passo nažlédnik

Ludwig Fiedler

porucja swój skład hotowych rowowych kamienjow ſ marmora, sornowza, shenita a pěškowza pschi potřebje dobrocziwemu wobledzbowanju.

► Ponowjenja žo derje a tunjo wobstaraja.

P. Strobelowy atelier

sa njebolosne sažadženje chumštnych subow a plombowanjow po najnowšim systemje.

► Woststronjenje subybolenja, subowe operazije. ►

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

È ręczam wschodnie dopoldnia a popoldniu wot 8 hacž do 5 hodžin. Èhudym darmo.

Khofej,

cjíceje a derje blodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paleny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej dobroscji

Gustav Poser na jerjowej hásy.

Khofejowý skład.

Psches prawocžanne wjetše kupowanje je mi möžno, jenož cjlce a kyluje derjeklodžaze k Hofeje, punt hijom po 80 np. a pschi wotewiacu 5 punitow po 76 np. pschedawacž.

Palene, punt po 100 a 120 np., maja wožebje dobry blód.

Th. Grumbt.

Schkleńzane, porzellanowe a kamjeninowe twory, kaž swęczniki, vasy, płodowe a deszertowe talerie, kofejowe a myjeriste servisy, bèle a piżane, po jara tunich płacżisnach porucža najpodwolniſcoho

Rudolf Wilhelm
na herbskej hásy.

Schpihele a schpihelowe schkleńzy,

kaž tež posloczene a positurne lejsty ē wobrasowym woblikam, porucža we wulkim wubjerku po ponizanych płacżisnach

Rudolf Wilhelm
na herbskej hásy.

Gustav Römer,

czjewowa pschedawaria en gros a en detail
w Budyschinje na ſukeliskej hásy čo. 7
porucža wsche druzin helenych a ružowskich
czjewow w nowej nojslepſcej tworze.

Gummijowe zyzaki,
posloczane lejsty,
gardinowe noscherje,
gardinowe rosetty,
schpihele,
wobliku sa wobrasy

porucža

Max Müze
na bohatej hásy cjlce 11.

Čažnikowy skład

A. Scholth

na kamjenitnej hásy

porucža swój skład dobrých nowych a hijom noschenych čažnikow po jara tunich płacżisnach. Porjedzenja žo derje, tunjo a khowatnje wobstaraja a žo sa dobre dželo rukowanie dawa.

Čažniki

pschedawanie a porjedzenje.

Junje płacżisny.

Jarolim Trepera

ſ napšecza theatra.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétňa předplata we wudawaſni 80 np. a na němskich póstach 1 mk. z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čiſlo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańni „Serb-Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hały čo. 1) wotedać, plać so wot rynčka 10 np. najpozdziō štwartk hać do 7 h. wjechor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smolerjec knihičišćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 14.

Sobotu 8. aprileje 1882.

Lětník 41.

Śwētne podawki.

Niemieckie Królestwo. Jego Wieloletnijszy i Młodziki Król po średz
harcie z Mentonem w południowej Francuskiej domu wróci, bies
tym so królowa hiszpańska do końca tuteho mąża w Mentonie
wosztanie. Ma domojejsbie so król Albert we Winie wot austri-
skeho króla jako hóscia wotczakuje, a budżet pscy telej składności
tannishu internazionalnu wostajenju wopytać.

— Kheżor Wylem chze, kaž ho powjeda, sałske wulke manövry, fotreż ho w nasymje bjes Riesu a Oschażom smęja, se kwojej pschitomnoścę poczesczicż. Kheżor pschi telej składnoscżi 4. septembra do Drażdjan pschijedże, hħażżej budże najsterje schēsęz dnijow pola sałskeho trala s hoscżom.

Khéjorftworych ſejm (raichſtag) ſmje ſo najpoſdžiſcho 24. haprileje ſhromadžic̄. Na njón jara wjele džela czała, duż budżet najmjenſcha do konz julija wuradżec̄ dyrbjec̄. Tobakowy monopol budżet ſebi najwrojaz̄ czała a džela žadac̄. Prjedy hac̄ ſo wón khéjorftworemu ſejmey pſchedpołoži, ſmje ſwiaſtowa rada wo nim wothloſowac̄. Wjetich Bismarck bě drje ſ wopředka wjetſchinu hloſow w ſwiaſtowej radze ſa tobakowy monopol dobył, tola w poſledních dnijach je ſo jeho plan ſwróčil, dokelž je ſo Bajerska, kotaž ſe ſwojimi 6 hloſami pſchi wobſanknjenju roſtržnje, pſchecžiwo monopolej wuprajila. Kac̄ w khéjorftworym ſejmje monopol pojedźe, hac̄ budżet tam wotpočaſany, ſo ſ wěſtoſcžu prajic̄ njemóže. Zentrum wjaz̄ twjerdźe njesteji. Wot teho czała, hdźez je kniežerſtvo do teho ſwolišo, ſo ma zyrlwiſke wojowanje na dwě lēcze pſchecžac̄, je zentrum w pſchecžiwenju pſchecžiwo tobakowemu monopolu trochu woliwknýl.

— Powstające polityczne stężczo na wobstajne rjane wjedro pokazuje. Strach przed wojnou je so minył, němske kniežerstwo je so psychowědczilo, so so na směrniwości russkoho kňozora a jeho kniežerstwa wjazy dwělowacž njemóže. A tež němske nowiny na Russowsku wjazy s njedowěrzenjom njechladaja, wone wjely bôle na rosochine, mérne waschnje swoje froshmienje wo russich wobstejnosczech rosjačnicz a powjetšicz pytaja. Tak pišaja konserwativne nowiny „Reichsbote“: Russki lud je s najnižscheho stęjnosczech wotrocžowstwa w běhu wot lědma 2 lětstotetkow prozež kulturneho rošwicza psychēral, kajiz we ſwětnych stavishnach ſtora hjes runjecza ſteji. Na winskej ſwětnej wustajený w lěcze 1873 dohładachu so někotři ledžblíwi wobledžbowarjo powschitkowneho pokraczowanja russkeje kultury a spōsnachu w njej mózne ſapocžatki k wyżokemu wſlêtej. Tež wědomoscž je krocžel po krocželi s tym do předka ſchla; w nastupanju rěczesphya, stavishnow, psychērodosphta a woſebje w snojomstwu ludow a krajow ſu s russkoho luda wučzeni europiſteje ſlatow wuscli. K temu pschińdze wulke požadanie ſa wědomoscžu a wuknjeniom, kotrež w ſłowjaniskim

ludowym naturellu leží; njech so jenož pomysli na lóhkoſćę, ſi kotrejž ſšlowjan zuſu rěčę nauuknje. Lědma so nekak ſdželany Ruka nadenidže, kotryž njeby němſti rěčał a Němſtu ſnał, bjes tym so je Němz, kotryž ruſki rěčzi a jenož džel Ruskeje ſnaje, wulka žadnoſćę. Bjes offizierami němſkeho generalneho ſtaba so tot lěta 1873 ruſka rěčę viſnje haji. Sa tuthym pschikkadom dyrbjeli my nowinario ſežehowac̄. Město so ſchlerjedu powjetſcham̄ a na pan- ſkowjanſke provokazije na Skobelewovore waschnje wotmoſtwjam̄, bychmy dyrbjeli radſcho ſa tym ſtac̄, ſo bychmy naſche ſnajomſtwo ruſkich wobſtejnosc̄ow pschisporili a je němſkemu ludej ſhubuđelili. Koždy wulki lud ma ſwoje ſte a dobre pocžinki. Na přenſche ſo ſlepa roſžabkoſćę powoła, na požlenſche wědomoſćę. Tuta dyrbi móſt k wobojemu ſeſnac̄u byc̄, kotryž wumyſlene mroki narod- neho hanjenja roſſcheri.

Awstrija. Baron Kraus, dotalny wodzér naměstnictwa w Czezech, je šo wot khězora sa naměstnika czechského kralestwa pomjenoval. Baron Kraus je řebi sa krótki čzař, w kotrymž narvěstvíšwo wodzēsche, khvalbu nještřanského škulovaniú poia czechského a němského luda dobyl. Zemu je šo radžílo, roškoru bjes Němzami a Czechami, hdyž tež niz podušhycz, dha tola směrowacj.

— Powieszcze s' wojsowniczeja w Herzegowinie pokazuja na pomałke pschecatze sbęzka. Liczba sbęzkarjow hladajzy wotebjera a czaś wjazy daloki njeje, hdzejz budzą ich połednie czrjodny wot austriackich wojskow do Czornych Hor wucziszczone. W połednim tydzenju knieżesche deszczowe wjedro, a to je dobre, pschetoż nětko bo zisterzy sało s' wodu pjeskaja a wojazy, na skalnych horach strażowazę, móga bo nětko sało s' njei wolszewicż.

Franzowska. Wériwi Franzowsojo šo pschecžiwo nowemu schulsłemu sakonjej, kotryž wschu nabožinu se schulow wustorči a franzowski lud bjes dwěla do njewěryst a sahubjenja powiedźe, se wschemi mozami spiecžuja. Tak je biskop Fropel a prawa strona deputirtsleje komory pschecžiwo schulsłemu sakonjej protest wosjewiła, w kotrymž bjes druhim rěla: Hdyž ma šo Boža martra a druhe zvirkwinkle snamjenja se schule wucžiňcę, dyrbja wobydlerjo a gmejna se wšcej krutoscžu ſa tym ſtejcz, ſo bychu ſo te ſame ſažo na stare město ſtajile, ſo by ſo wérje wobydleſtwa pschi-ſtuschné czesczowanje a waženje ſtalo. My mamy dowérjenje k czesznemu ſacžuežu naſchich krajanow a na to licžimy, ſo ſo psches niežo ſatrafchicž njedadža a wſchitzu poſtanu, dyrbjalala-ſi ſo w ſchuli wucžba podawacž, kotraž wěru džecži ſanicža, a my kóž-deho napominamy, ſo by kſchecžijansku wěru psched ſamopaschnoſcžu a podklóženjom ſakitał. — Gambetta je ſo ſažo hinal roſkudźit, wón njendže na pucžowanje do wukraja, wón je ſo wjele bóle ſi nowej mozu do politiskeho džela dał. So by ſwojich pschecžiw-nikow ſkerje a lepjie pschewinycž móhl, je wón na 22 parijskich a provinzielnych nowinow kupit. Temu je wulka hromada pjenjeſ

trjeba. S wótkę je Gambetta tak wiele millijonow w hromadu dostal, niktó shudacz njemôže. Hdyž směja franzowske nowiny Gambettowu khwalsbu dolho dozej wobspěwanu, potom Gambetta w franzowskej komorje sažo wustupi a něčíjsche ministerstwo porasy. Gambeče je šo hižom radžilo, řebi we wojeskej komišziji, schtož je jara wažne město, pschedžydstwo dobýcž. Wón mějše pſchi telej sikkadnoſci dolku rēcž, w kotrejž, na njerodne wojeske ſarjaduifstwo w Franzowskej spominajo, žadasche, so ma šo liczba franzowskeho wójſka, kotaž je w měrje pſchežlaba, hnydom po- wjetſchicž.

Jendželska. Wobstejnoscze w Irlandskej ſu tak ſrudne, ſo hubjeñſcho ſkoro bycz njemóże. Mordaſtwo a nadpady na pschi-wiſzowarjow kniežerſtwa ſo na hróſbne waſchnje kopja. Sańdženu njedželu bu we Westmeithu kublet Shmith duzy wote mſche ſatſe-leny. Wječzor ſamžneho dnja ſpytachu irlandſzy ſběžkarjo polizajſku kaſernu w Limmeriku ſ dynamitom roſbuchnyč. Někotre patrony, na woſno położene, roſbuchnyču, a buchu psches to kaſerna a ſu-ſodne twarjenja ſylnje wobſchłodžene. Polizija w Manchestrje je powieječz doſtała, ſo maja ſběžkarjo wotpohladanje, jutry nowu radnu khežu roſhſelicz. Duž ſo ta ſama nětko wo dňo a w nozý wobſtražuje.

Schpaniſka. W Barzelonje ſanđženj thđjeni w někotrych fabrikach s dželom pſchestachu, ſo by ſo s tym protest pſchecziwo franzowſko-schpaniſkemu wiłowanskemu ſwiaſkej a industrialnemu zku ſapołozil. Dželacjerjo we wulich hromadach a pod revoluzionarnym wołanjom pſches haſy czahachu. Skónečnje buchu 35 mužojo ſa- jeczi. 30. mèrza ſo njemér ſ nowa ſapocža. Złonſzy ſastojnikojo buchu nadpadnjeni a ſpjeczniwi dželacjerjo dyrbjachu ſo wot wojskow, na pomož pſchibęzanych, ſ tħelenjom rošchericž, a dwórniszczežo wot wójska wobħadziež. Na zyku Kataloniju je ſo woblehnjeniſke po- ſtajenje położiło. Raž ſo ſda, podpjeraja wobħedjerjo fabrikow revoluziju, ſo buchu ſ tym ministerſtwu nuforwali, franzowſkemu wiłowanskemu ſwiaſkej ſpaniež dac̄ a nowe dawki ſažo pſchecziż.

Nukhowska. Hjżom sało żu bjesbóżni nihilistoj rusek khę-żorstwo i hróśbnym nieskutkom do roshorjenoscę stajili. 30. mérza, tón žamy dżen, na kotrymž milosciwym khęzor Aleksander III. dżewjecz i žmierczi wotkudżenych nihilistow wobhnadzi, je jedyni student, pschiwizowat nihilistow, generała Strelnikowa satśelił. Žako Strelnikow, kotryž bě dla wusłedżenia nihilistickich planow do Odeży pschiijej, popołdnju na lawzji pschi mórskim brjosy żedżesche, pschielsy wot sadu njeśnaty człowjek a tseli, sadu lekka stejo, i re-volverom na generała. Kulka wosta we głowje tżeczo a sa někotre minutu bě general morwy. Kedma bě żo to stało, bężeſche mordar i jenym towarzchom po mórskiej drošy i jenej jenopscheźnej drożzy, kotraž pak bu wot ludzi, sa mordarjom czerjazach, hnydom wob-stupana a pschiimniena. Nadpad bě po sdaczu hjżom dlęschi czaſz pschihotowanu. Jedyn i dweju nihilistow bydlesche mijenujzy w tym žamym hotelu, kaž Strelnikow, so by jeho pschezo wobkedažbowacž móhl. Wós, wot nadpadnikow trjebany, bě wot njeju do przedka na poldra dnja wotnajath. Wosoweho konja staj dwaj dnjej priedy sa žwoi njeſniczomny wotpohlad kupołoi; njebęſche to żadyn hubieny kón, pschetož won bu i 215 rublami saplačeny. Žako bushtaj skóſtnikaj wot luda sajataj, sranischtaj wonaj, se sadwelowanjom żo wobarajo, tſioch mužow, tola njeſtraſchnje. Pschi pschepytanju nihilistow nadendżechu pola nich tsi revolvr, tsi stilety, a někotre bleſčki i jedom napjelnjene. Nihilistai, kotraž żo Kołogorski a Stepanow mjenowaschtaj, bushtaj po krótkim pschepytanju wot wójnskeho žuda i žmierczi saſkudżenaj a 4. haprleje wobwěſnjenaj.

Tutón nowy mordarstki nadpad pokasuje, so russkemu knieżeństwu hamemu mózno njeje, nihilistiskemu hadej głowu rośmjaſcz. Russki lud dyrbi wot knieżeństwa wěstu měru swobody a prawowor dostacj, so by ho móhł na krajnym sasiedztwie s wuspěchom wobdzielec a pschi wutupjenju hrósbneho nihilistiskeho scherjenja pomožny bycz. Hdźeż lud knieżeństwowe należnosćze a sasiedztwo ſobu wodži, tam ho pschicznę revoluziję ſhubia, dokelž fu potom niedostatki wot luda hameho sawinowane. Njech nichčo nepraj, so russki lud sa konstitucionalne wobstejnoscze frakcy njeje, to je jenož hola wurečz. Ruszowska je Bołharsku wot turkowskeho pschaha wumóhla a temu:le ludej, kotryž lětstotek dolho pod muhamedanskimi czwiliwarjemi stonaſche, hnydom konstituziju darila; czeho dla ruske knieżeństwo runje tak darniwe napscheinę ſwojemu hamžnemu ludej njeje? Wojowanje wo ſwobodu ho w něčichim czasu pola žaneho luda wjazh poduſkyż njeda a tak móže Ruszowska jenož potom na ſylnosći a možy nabywacż, hdźż ſwojemu ludej to da, czehož ho hiżom wšče druhę europiſte ludy ſwjeſzela. — W połodnej Ruskej ho bjes ludom wójnska ſmyklenoscž a sympathije ſa ſbězlarjom w Herzegowinje a Kriwoſchiji roſſcherja. Nowiny „Gološ“ (hłob) pišaja, so je ho pod nawiedowanjom vizegubernera Gowarowicza a majora Aldjeva, dweju s poſlednieje wójny w Essebiji snateju mužow, poł ſta Herzegowinow, w Ruskej ſlužaznych, ſhromadźiko, so bych u jako dobrowolniko na bochu ſwojich krajanow pscheziwo Awstrijskim wojowali. Po nowych powięscjach je ruske knieżeństwo, so by ho ſkoržbow a wobczęzenjow ſa wóstriskeje strony ſminylo, herzegowinskam dobrowolnikam wotpuczowanje na wojowniſciežo ſakaſalo.

Pod turkowskim pschahom.

Tolsta c̄zma pschitrywaſche Kožowſku runinu, tak mjenowane „Kožowe polo”, po hrjebiſtſc̄jo ſerbſteje ſwobody, h̄džež bjesbóžny Wuk Brankowicž, ſwojich bratrow a ſwoju wéru pscheradžiwschi, ſerbſki lud do njeſpschemérneho horja storeži.

Ssame njebieža běchu ſo ſawalile do czorneho mróčzna, wětr žałoszne wujesche, ſemja ržesche wot cężežleho hrimanja, fotrehož blyſki ſ kchwilemi čémnu nóż roškvwěllowaču.

Tak husto hacż błyssi cżorne mrózżele pschetożeczu, żo jéśdny pokasa, cżerjo t Nowemu Bazarę, kotrehoż węże (tórm) bęchu s dąłka widzecż. S nowa żo sabłyśkny a s nowa żo jéśdny pokasa, s rospłecżenym cżerwienym turbanom na głowje a krawymaj rukomaj żo twjerdżo dżerżo swojego konja, kij jeho iachlo lędom njeże; ale wótre wotrohi jeho nusują, so swoje pożlenje moży napina, bjes tym żo żo jéśdny strachocżitwje woħlađuje, kaž by żo niespħecżela, sa nim cżerjazeho, bojal.

Skončzne dozpě i wrótam Noweho Bazara a dūmpajo do točistch deskom samosa: Aha Djura motčiñ kimpemu fneje!"

Wrota so hydrom wotewrichu a wojaży se hřežami wustupiu so hřebcům křílej někdej iščernym.

„Allah¹ wobłkwięc twoje wobliczo a cžiń mje hódneho, nowo-
bazařskemu pašči požlužicž!“ tak postrowi jeho aga Djura, wychód-
pandurow. Tola wocži poſběhnywſci naſtróžaný na bof ſkočzi:
kón wali ſo pod jéſdnym na ſemju a někotry krócz poſkopnywſci
ſ měrom ležo woſta. S wulkej prózu wuwlecež ſo tamny pod
czežkim konjom a ſe strachom widža pandurojo ſwojeho knieſa
poſched ſobu w roſtorhanej krawej drascze a bjes brónje. Gježzny
dychajo porucži paſcha ſkulżobnikam wrota ſawrjecž. Tola pan-
durojo jemu njerohymjachu, hacž wón prěnjeſho ſ nich hrabnywſci
wo wrota njeschmôrny, ſo ſebi tón ranu do hlowy ſrafy. Někto

hnadnemu knjesej rošymichu a sa wokominkenje běchu wrota sawrjene.

„Hoj!“ sawola pascha; „Aga! dži a sawolaj mi mojich radžicelov, tež muſti² njech ke mni pſchiūdže; potom pak stražuj mi ſwérneje město, so naš njebychú tež tudy kroblí hajdukojo nadpadnyli!“

Tu pſchiblizi ſo aga, ruž na wutrobu kſchijowawſchi, a poſladny na njeho, kaž by ſo džayl wo něchtu prashecz. Pascha temu ſrosymi; pſchetož blédnýwſchi ſo wobroczi, ſo njebychú wiđeli, kaž jemu woczi kylsujetej. Tola ſo ſaſo ſmužiwoſchi rjeky: „Aga, cžin, kaž kym cži pſchikafat!“

Tutón wotendže, ſo by pſchikafnu dopjelnil.

Na to wobroczi ſo pascha k ſwojemu konjej a ſe ſubami kſhipjo džesche: „Ha, tež ty, droha Amhara, dyrbjeſche tutych žadkowych pſow dla ſwoje živjenje woprowacž, ty klawwa otomanſkeho³ khězorstwa. Ssam profeta Mohamed njebudžiſche ſo hanibowaſ, na tebi do paradise jěchacž. Hizom tſecži ras by mi živjenje ſdžeržala.“ — „O hdy budžich tola dženka ſmijerczi nje-wuczelnył, hdy budžichu tola tež mje morili, hdyž ſu mi moje najlubſche kranyli! O Emira, moja džowka Emira!“ sawola ſrudnije a plakajo, ſwoje wobliczo ſ rukomaj ſakrjo — „cžeho dla dyrbjeſche runje ty ſloſtnikam do ruky panycz?“

Teſho woczi woheň ſapachtej a won ſ pjaſcjomaj wokoło ſo pjerjeſche, ſo ſo pandurojo naſtrójeni do naſſadniſcheho kuczikau tloczachu.

„Ja ſam ſmijerczi wuczelnych, bjes tym ſo moji towarſchojo muſzy wojowajo klawnu ſmijercz wumrjechu. Tola niž teho dla, ſo bych jenož žiwy był, wumoži mje ty, Amhara, ſ nejpſcheczelſtſtich rukow, ně! niž jeno teho dla, ale ſo bych ſo wjecžil nad ſloſtnikami, ſo bych jim ſ khopatej měru ſaplaczil, ſhtož ſu nade mnu a nad mojimi ludžimi ſkuzili. — Haj, Allah budž mi ſe ſwědkom mojeho ſluba! Prjedy njebam mera, doniž njeje požleni ſ nich ſwoje živjenje na koſiku⁴ ſkónčil!“ A pſchitupiwoſchi k konjej pokraczo-waſche: „Tež na tebje, Amhara, wumóžniſa klawneho nowobazarſkeho knjesa, njech ſpominaja wſchitzu poddanjo: twoja wopuſch budž bairak⁵ mojim ſwěrnym rjekam⁶ a napominaj mje na mój dženkuſchi kruhy ſlub!“ A tuto prajiwſchi wuhrabny pan-durej mječ, ſ kothymž konjej wopuſch woteža, a džesche potom do ſwojeho hrodu.

Agojo ſhromadžichu ſo wokoło paſchoweho hrodu a k nim ſo tež muſti a wjele ludu pſchimda. Kaž ſ klyſtom bě ſo powjescz roſſcherika, ſo je paſcha, na ranje ſe ſwojej džowku a ſ nekotrymi wojeſtſtmi wyskłami wujehawſchi, — ſo je ſo tutón hordy a hrubý paſcha ſam wrózil a to w krawej drascje, bjes brónje.

Schto je ſo ſtało?

Pſchego nowe črjódy k hrodej pſchihadžachu. Wetr bě bjes tym woczichnył, k ranju ſo hizom ſerja ſjewjachu a ludžo nje-běchu hiſčeze pſchego nicžo wěſteho ſhonili.

Tu roſſheri ſo nahle powjescz: Mladenovi hajdukojo⁷ ſu paſchu nadpanyli, wojaſow ſabili; paſchowu džowku, rjanu Emiru, ſu wotwiedli, jeno paſcha ſam je wuczelnył! Ha, tajte wonje-česčezenje dyrbja ſebi Turkojo wot kſcheczijanow lubicž dacž. Hiſčeze njewedža, kaž bych ſo wjecžili, tola woſlajo, ſo maja ſo wſchitzu kſcheczijenjo ſabicz.

Tu pſchileczi nahle ſ paſchoweho hrodu derwiſh⁸. Lapy, na nim wiſaze, jeho čželo lědom ſawodžewaja, tola moſleminojo⁹ ſ pocžesčezenjom pſched nim na hok ſtupaja a wſcho je womjelſko. Derwiſh pak vali ſo do najwjetſcheje čiſtchčeñy, mjeta ſo po

ſemi, ſo wſcho pikoze, ſkonečnje kaž ſwérjo po ſchtyrjoch laſy. Kaž ſo nad tym pobožni Turkojo džiwaſa! Samoſče je do njeho bójſki duh ſajel a Allah jemu ſwoju nadu ſpožči.

„Allah je mózny!“ woſlajo ſ kóždeho róžka.

Potom derwiſh ſtanę a ſo trochu wudýchawſchi ſ dybawym hloſom rjeky: „Gjawrojo mjetachu ſ blótom do ſhwjateho profetu Mohameda. Se ſemje budže woheň ſapacž, wſcho žiwe wutupjejo, njechamhli ſ krewu bjeſbójnych kſcheczijanow wonječeſčezenje ſaſo ſarunacž. Sa mnu — ſa mnu!“ A ſ wotmachom cžerjeſche do pobožneje haſy, dokesž wjedžiſche, ſo tam nekotri kſcheczijenjo bydla. Budžo woſlajo a juſkajo ſa nim běža. Roſnemdrjeni ſo do khězow waleja a doho njetraje, dha ſchědžiweho ſtarza ſa nohi won pſchi-wleku, ſo wbohi ſ hlowu do ſamjenjow praſka. „Jesu Khryſtče, ſmil ſo nade mnu!“ won žaſoſci, ale tamni ſmějíž do njeho bija, a derwiſh ſ dybawym hloſom woſla: „Mořeže jeho! mořeže jeho!“ Khěžu dale torhaja ſo wo žonu, kotaž ſo ſ lewej ruky ſa wudwjerna džerži, ſ prawej pak male džecžatko k wutrobje tlocži, ſo by je pſched nejpſcheczeli wobruſla. W khěži nutſka wojuje hiſčeze jeje mandželski ſe ſloſtnikami — tola wſcho podarmo: ſtarz, muž, žona a džecžo dyrbja žaſoſneje ſmijercze wumrjecz. Wjekle juſkajo cžerja potom mordarjo ſa derwiſhom, kž ſtajnje woſlajo „Mořeže jeho! mořeže jeho!“ dale khwata. —

Bjes tym ſo ſo to na haſach ſta, paſcha w ſwojim hrodže ſ edjeſche, radu ſkluſujo, kaž by ſwoju džowku wumohk a hajdukoſ poſtoſtaſ. Doſho roſmyſlowaſche, hacž poſledk poſkocži a ſ pjaſežu hrožo ſawola: „Sahubicž džu wſchěch kſcheczijanow wot brjohow Drinu a Morawy hacž k wypoſkim balkanskim horam. A hiſčeze ion ſam džen wotpoſla poſzlow k ſwojim begam¹⁰, ſo bych ſo poſla njeho ſhromadžili a ſwój wojertsſi lud ſobu pſchivjedli.

(Poſkracžowanje.)

¹ „Allah“ ſo po turkowſtu „Böh“ mijenuje; „turban“ ſebi mohamedanarlo na hlowu ſtajeja, a „pandurojo“ ſu wojažh, pôdla pak tež klužobniſt wychiſtich turkowſtich ſaſtoſnikow. „Aga“ mijenuje ſo „wyskł“ abo offiſier.“

² „Muſti“ rěla turkowſti duchowny. — ³ „Otomanſke“ je tak wjele kaž „turkowſte“. — ⁴ Turkojo kſcheczijanow tež na to wachne ſkonzuja, ſo bych ſi drjewjanym ſolom wot delta horje pſchekola a potom ſol do ſemje ſtaja. Tazhy, kž na tym ſole teža, ſu druhdy hiſčeze dwaj, tſi dnž žiwi. —

⁵ „Bairak“ je turkowſte ſlowo ſa „horhoj“. — ⁶ W turkowſkim wójsku je konjaza wopuſch cžeſne ſnamjo. Pſched wypoſkim generaſem ſo tſi konjaze wopuſche na ſerdžach noscha. — ⁷ „Hajdukojo“ ſu kſcheczijenjo, kž ſu pſched Turkami do hor cželacž dyrbjeli a wot tam Turkow nadpaduju. — ⁸ „Derwiſh“ mijenuje ſo rjad turkowſtich leniſhov, kž po kraju woſlo ſčahaja a wudawaja, ſo ſ čaſbom bojſki duh do nich ſajedža. — ⁹ Turkojo ſo tež takle mijenuja. — ¹⁰ Turkowſzy ryzeckublerjo abo „begoojo“ maja pſchiblukhnoſez ſe ſwojimi wobronjenymi ludžimi na wójnu čaſhneč, hdyž to ſultan abo tón abo druhi jeho paſchow pſchikafa.

Ze Serbow.

S Budýſhina. Šańdženu ſrjedu wjecžor chýthu klužobni w kuchinje tudomneho hoſcezenza „k winowej ſieži“ lampu, wysche warjenſkeho pjezaka wiſazu, ſ petrolejom pjeſlinicž, bjes teho, ſo bych ſu lampu ſ poſvihadla dele wſali. Pſches nekedžbliwoſez padže pſchi tym ballon na pjezak, a petrolej ſo ſapali. W tym ſamym woſomitu běchu plómjenja drastu kuchařki popanyli, tak ſo wona na dobo pſches zylo we wohnju ſtejſche. Wo pomoz woſlajo, hoſza ſ kuchinu do khěze běžesche, hdyž ſo pſchikhvatany ſudžom radži, plómjenja bory ſ poduſhce. Kuchařka pôdla wuſtateho ſtracha a ſpalenia drastu žaneho ſtrachneho woſchlodženja pocžerpiła njeje.

— Ma město knjesej wucžerja Schustera w Delnjej Hórzy, kotaž ſo ſa kantora w Klukſhu wuſwolił, je k. wucžer Wróbel, hacž

dotal w Nowej Wsi, stupil. Na wuprósdujene schuliske město w Nowej Wsi je šo k. wucžer Rjelka, kotryž je jutry khvalobne pruhowanje na seminaru wobstał, wot wokrjezneho schuliskeho inspektora pomjenovał a ſwoje ſastojniſto hnydom nastupiſ.

— Wuſla je „Lužica“ čiſlo 4 (hapryl 1882). Woprijeće: Na złotym kwasu. (Směšk wot M. B.) — Pachoł z Błota. (Delnjołužiski) Wot M. Kóſyka. — Delnjołužiske ludowe přisłowa. II. Ze rta luda napisal H. Jórdan. — Wobrazk ze serbskich prazow. Wot serbskeho studenty-pućowarja. — Studentiske spěwy. II. Po znajomych motivach swobodne wobdželał prof. Dr. Pful. — Něšto statistiske z wojerowskeho wokrjesa. Wot Mtl. — Krawski a pjekařski. (Bajka z luda.) Podawa Jan B. Šolta. — Cesne zowčo. (Delnjołužiski.) Wot M. Kóſyka. — Rjedžer a porjedžer. Podawa M. Hórník. — Naležnosée towarzstw. — Serbski rozhled. — Druzy wo Serbach. — Serbske knihownistwo. — Slowjanska khrónika. — Zapisk pŕinoškow a darow. — Dnjownica za měsac haprleju. — Porjedženki. — Nawěstnik. ○

S Bacžonja. Po dołholetnych prázowanjach a pschihotowanjach ſapocžnje ſo w krótkim twar noweje zyrkwe pola nař; na požlenje ſhromadžisne wubjerka, 28. haprleje, ſo pschedpožogene plany k. profesožora Šecká ſe Žitawy a pschehlaſt khóſtow pschija a pschipóſna. Nětko ſu plamy hýžom wýſchnoſczi k pruhowanju pschedpode, hdyž doſlo njebudža. Twarski wubjerk je tež hýž postajen: k. kanonikus senior Kuežank je pschedpoda teho ſameho. Nahromadžene pjenesy wucžinja hýžom psches 50,000 markow.

J u t r y .

Wyskaj zprkej Khrystuſhowa!
Twój řeňes je dženža stanł ſi rowa
Psches Božu wulku kraſnu móz.
Podarmo njeſi waſha wéra,
Hdyž dobył něk je ſérſhata měra
A ſahnata je węžna móz.
Duž khwalce Khrystuſha,
So je, Haleluja,
S wulkej mozu
Ssmjercz roſlamal, nař wujednał
U węžniu ſbóžnoſcž ſhotowa!

Niepscheczeljo hordži ržicze,
Niz wó ſo Khrystej pschedzicze!
Wón niepscheczelow pobit je.
- A wón pschedzide někto ſudžicze
A nař tež ſi naſich ſrowow ſbudžicze,
Sso ſjericz połny kraſnoſcze.
Wón ma něk ſtaleſtwo,
Duž jeho bójce ſo
Poſni ſtracha!
Wón žiwý je a ſi rowa dže,
Psched jeho mozu cželajecze!

Štroſhtnie někto do ſmijercze džicze!
Wſchak wjaz' ſo jeje njebojicze,
Hdyž Khrystuſ ſmijerci móz je wſat.
Njeſachdonoſcž we nim maceže
A wulku kraſnoſcž docžakacze,
Każ wón je hýžom docžakal.
Štóż wéri, žiwý je
A ſbóžny psches ſmijercz dže
A jeho tronej.
Tam njebudže do węžnoſcze
Ssmjercz, ſrudoba, niz wotanje.

Wuſkudženja.

Khostanska komora. Wotrocž J. A. Libsch, w Małym Wielkowje rodženy, ſluſcha k tym čłowjekam, kotriž ſo kranjenja wostajicž njemóža. Kunjež hýžom tsi rasy paduchſtwa dla khostany, njemožeske tola ſwoju žadliwoſcž ſa zuſym wobſedženiu po dužycz a frany, jako pola kublerja Wiežasa w Voſtezech ſlužeske,

ſwojemu ſobuwoſtrocžej 1 ml. a 2 ml. 61 np. a tylny portmonnej hnydom ſobu do ſaka. Gſud jemu jene ſeto jaſtwa pschipóſna. — Gmejnski paſthc Jan Petrif we Komsku mějeſche 26. januara jenego ſlobacžku, kotrehož běchu pschiminyli, dokelž njebe žaneho rjemejſniſkeho wopízna měš, hacž do ſamjeneje dowjeſč. Tola duž na puežu jath twóchny a ſo na ženjeſaſowidženje ſhubi. Petrif, kotriž bě hýžom předy ras jenemu jatemu cžeknycz daſ, doſta dla njekežblivoſcze w ſastojniſtrje tydženj jaſtwa.

Zawniſki ſu d. Brunizowý dželacžer ſe Zawniſki ſe Sderja, hýžom ras paduchſtwa a pschekhovanja dla khostany, mějeſche 11. februara wulke požadanje ſa ſwinjazym mjažom. Duž wón w Dubrawje pola hoſeženizarja Husty, jako tam w korečmařskiej ſtve ſedžeske, ſ blida ſtradžu klucz k mjažowemu wjelbej ſhabny a potom na 10 puntow mjaža ſ wjelba frany. Wobſkoržen ma na tunju pječen tsi njedžele w jaſtwe ſpominacz. — Kublerzej Hugo Chrt a Petr Petřicha w ſechizach, kotrymajz ſo wina dawaske, ſo ſtaſ ſo pschedzivo hońtviſkemu prawu pschedzloj, buſchtaj njebožahazých dopokaſtow dla njewinowataj ſpōſnataj.

— Na ſamžne waſchnje ſo wuſudženja pschedzivo hoſpodařskemu pomožniku E. A. Schčepanej w Budězech, kotremuž kranjenje dweju tolerijow pschedzach, ſkóncji. — Teho runu ſo dželacžer E. Rjelka ſ Vorschčeze, kotriž běſte wobſkoržen, ſo je na Hrubjelčanskich honach Božu martru wot želesneho podnožka wotkamał a frany, njebožahazých dopokaſtow dla khostanja ſminy. — Dželacžer Jan Wjazki ſe Stráže, kotriž ſebi rad ſa druhich ludži pjenieske dny pschedzou, pschedzide 6. měrza k živnoſczerzej ſe. Mroſakej, we Wětrrowje, pschedſtaji ſo tam jato ſyn ſeſnika ſuschi ſe ſidowa a nawabi Mroſaka, ſo by jeho ſa 6 ml. do města dowjeſč. Mroſak běſte ſwojemu hoſczej hnydom k woli a wobaj někto hacž do Lejna jědžeschtaj, hdyž w Hawptmannze hoſcenzu ſastupiſtaj. Mroſak hoſcenzarjej ſwojego nowego pschedzela pschedſtaji, kotriž ſo hnydom do jědže a pieža da a tak wortzijnu wot 5 ml. 75 np. napraſta. Mroſak a Hawptmann, ſo roſhy, wot Wjazki ani kroſčka njeſtaſtaj a dyrbjeſchtaj ſo ſ tým ſpokojoſc, ſo ſuđniſtvo Wjazku k tijom njedželam jaſtwa ſaſudži.

P r i l o p k.

* Šakske kniježerſtvo warnuje w „Draždžanskim žurnalnu“ psched wucžahanijom do poſodniſcheje Ameriki. Š wokloſnoſcze Lomacža chzedža wjazore ſwóbjy do Argentinskeje wucžahajecž, tola, kaž kniježerſtvo ſedžblive čžini, njeižu tamniſche wobſtejnoscze tak dobre, ſo bychju ſo wucžaharjo ſe Šakskeje w tuthym kraju na ſeſte waſchnje žiwicž móhli hacž w ſwojim narodnym kraju. Wucžaharjo dyrbja tam ſpōſnacž wěrnoſcž pschedzowa: Štóż doma pluh wjescz nochze, dyrbí jón w Americy ſam cžahajecž.

* Řek njehańbicžiwi dženžniſchi džen dundakojo ſu, poſkuſuje ſlědowazy podawki. W Königſteinje pschedzide w tyhle dnjach psched poſodnu jedyn pakofnik k klamam jenego čžaſhnikarja, roſraſy ſi kijom wokno a wuhrabny ſi njeho dwaj čžaſhnikaj, na čžož ſe ſwojim rubježniſtrom ežekn. Chzem ſo nadžecž, ſo ſo ſwojego njekežmanitra doſlo njejeſčeli.

* W ſhemnižy ſo wóndano jena ſlužobna holza ſe ſwojim kniježtivom ſwadži a ſo pschi tym tak roſnjemđri, ſo wulki kuchinſki móz ſhabny a ſebi krok pschedzicze ſputa. Dokelž jej to wobrachu, džesche na ſubju do ſwojeje komory a ſo tam ſanku. Řenjeni na to, ſo wo jejne ſiwijenje bojo, ſa njej na ſubju pschedzide a ju proſcheske, ſo by wotcžinila. Na dobo ludžo psched khežu wotkamu, ſo je holza runje ſ woknom dele na pleſtr ſkocžila. Wona bě ſo tak ežegžy wobſchložila, ſo hnydom myſle ſhubi a ſa krotki čaſh wumrie.

* W Ludenscheidu je ſo psched někotrymi dnjami ſrudne njeſbože ſtało. Schulſte džecži ſo w tamniſchej ſchuli po ſkónczenej wucžobje po ſaukach honach. Pschi tym ſo jedyn hólčez wuſuze a padže k ſeženje ſ wóćzkom na holci, na kotrež ſo draſta powěſtka. Hacž runje je na kónz hoki kulta ſbita, ſtoreži ſo wona tola hólzej psches wóćzko do moſhow, ſo wbohi hólz tak rjez na hozý wiſaſche. Pschedzolani lekarjo njemóžachu žanu pomož pschedzicž, po někotrych bôlnych, žaſožnych hodžinach běſte hólčez ſwoju duſchu wudhýchyl.

* Psihi rěšanju jeneho woła je ho w Zeulenrodze wóndano žakožne njebože stało. Tako ho rěník s wulkim wotmachom do skoczečja měrješče, ho wone na dobo na bok wobroči; muž, kotrejž woła džerješče, pschiindže psches to do bjeješkeje linije a padže, wot řekery řeňnika trjecheny, hnydomi morwy na semju. Wón sawostají žonu a pječz džeczi.

* W Bullerizach ho sandžený tydženj skalař Richter w tamních řeke psched-njewjedrom ſady ſwojeho ſlomjaneho krywa ſkhowa. W tym ſamym wołomiku, jako ho pod njón ſtuli, dyri blyſt psches kryw do jeho čéla a ſjedže wot ramjenjoro po živocze dele do nohow, hdyž Richterej kholovu ſapali. Sſužodny dželaczeř hnydom pschiběža a wuhacha wohén na pohluschenym, na kotrehož čéle czorna ſmuha a wulke wopalne rany pucz blyſta woſna-ujenachu. Richter je po někotrych dnjach, w kotrejž čažku měrješče žakožne boſoſe wutracz, ſažo tak daloko wuſtrowjeny, so ho lěkař nodža, jemu živjenje ſdžerječz.

* W Klingenbergu w Bajerskej je wopacžny ſwét; pschetož tam měſhczenjo žanych komunalnych dawkom njeplacza, ale město wuplaczia je měſhcjanam. Lětža je pječza kóždy měſhcjan 108 mk. do domu pschinježenych dostał. Hdyž by tola wchudže na ſwěcze tak bylo, kaž w Klingenbergu.

* Bankieja Beckmanna a jeho žonu, kotrejž bě w Göttingu bankrott ſčinit a ho potom ſhubil, ſu 25. mérza w rézy Leinje pschi jenym mlynje namakali. Byrnjež bě hžom 4 nježele we wodze ležal, jeho tola hnydom ſpōnachu. W jeho líſtnej toſchi naděžechn 90 mk. a wérowanſki pjerſčený. Žona běſche jara woſidžena, jenu ruku bě wona zyle ſhubila a po koža woſlicza bě wot rybow wotžrana.

* W Dortmundze bě jedyn konjazy wikowań 1000 mk. hódeho konja do ſtelesnižoweho woſa ſtajicž dał, so by ho do Goſeta dowieſt. Tola pschi pschijedženju w Goſtu běſche wós prósny. Kón běſche pschi jěſbie ſi woſa ſkoczik a po ſdacžu bjes woſtchokdženja twočnył.

* Psched dwémaj lětomaj ho jedyn krawz w Frankfurce, jako bě ho dželicž dał, ſi jenej dželenej žonu woženi, wot kotrejž měrjeſche tsi džeczi. Sandžený tydženj je tón muž do Ameriki wučahnył; tola niz ſwoju něčjichu žonu, ale přenju wot njeho dželenu žonu je ſobu wſal.

* Po powěſczech ſi Petersburga ſu nihilista Roboſewa, hlowneho narjedowarja pschi ſkonzowanju zarja Alekſandra II., ſkonečnje popadnyli. Wón je w Petro-Bawolſkej twjerđiſnje w Petersburgu ſavrjeny. — Kaž „Nowoje Wremja“ piſche, je zař dwórské knjenje napominař, ſo bychu franzowſku a nemísku modu po móžnoſci wotpoložile a ho wot nětka po russim waschnju drafežile. Tež maja ho wſchě němiske a franzowske title ſi russimi pschemenjež.

* Sajimawe wunamakanje je franzowſki wucžený Gautier wuſlédžil. Wón je parížskej lektáſkej akademiji woſjewit, ſo je ho jemu radžilo wuſlédžicž, ſo czlowiske ſléný jěd wopſchijeja, kotrejž ho wot hadžazeho jěda jenož psches to roſdželi, ſo pomarsko hacž tutón ſtukuje. S 20 grammow ſlénów wucžahný wón ſubſtanu, kotrejž pod kožu jeneho ptaka ſylana, bóřky ſnamjenja ſajedoježenja wubudži. Najprjedy ſwérjo tſchepotacše, potom pomaku ſproſtng a ſa poſt hodžinu běſche morme. Gſlénovu jěd psches ničzo ſwoju ſchłodnoſez njeſhubi a ho zyle jědej najſtraſchniſcheho indiſkeho kobra-hada runa, jenož ſo poſlenski neſčto ſylniſko ſtukuje.

* Nježelzu w nožy je ſylny wetr, pschewodženj wot kropow, ſnežowých mječzelot a ſatraschnych ſlitow, w ſentjeſkej wjele ſchłodh načzinił. W połnožnym džele Londona bu wjele haſhow wopodženych, khežow wotkrytych a wołnowych ſchlenzow roſbitych. W Highacze a Hampſtradze buhni ſchtomu najwjetſcheje ſylniſce ſpomalene. Poſla Ilſrafkomby ho varna ſód „Belton“ ſi 50 matrofami ponuri, kotsiž wſchitzh w žolmach ſmicerj-namakachu. Tež w druhich ſtronach ſu ſódze pschi mórkim brjoſh njebože měli, a wjele ludži je pschi tym živjenje ſhubilo.

* S jeneje wky wokoło Minskia piſzaja, ſo je tam 27. februara t. l. ſkažený wjelk 6 czlowiekow ſkuſař. Mjenovaný džen rano w 4 hodž. poczachu na jene dobo huſy ſtrachocžirje gigotacž. Prěni wuſtupi korežmar ſi khež, ſo by poſladař, ſchto ma to na ſebi. Ale wón ho mało njeſtroži, hdyž kaž wětsik wulk ſkažený wjelk na njeho ſlečzi a jeho ſa ruku hrabny. Na to ſi druhoho

domu žid wuſtupi; psches to ſo wjelf, kaž ſo ſda, ſastróži a do korežmy ſaleczi; ale na dobo i nim tež korežmarjowa 16letna džowka, kotrejž běſche nanowe woſlanje wuſlyſchała, do kheže ſtupi. Wjelf ſo do njeje da, pscheluſhny jej křk, ſkuſa ju do brjucha a do briſtwow a woſkužny jej lizo a nōž. To ſta ſo tak ſpěchňje, ſo njebožowna ani ſaſchilučz njemóžeſte. Woſtajiwſti ſwoj wopor, wjelf tsi ſtare žony ſkuſa, kotrejž po rjadu i khežow wuſtcožichu. Potom ſaběža do domskeho buria Fedorowicža a počza ſi možu do duri drapacž. ſo nicžeho ſteho njenadžeo, bur ſi durjemi wuſtupi; ale wjelf ſo na měſcě na njeho wali. Na kſtik Fedorowicža jeho žona ſe jſtvy wuſtcoži. Tu wjelf njejabžy ſi wotewrjenym durjemi do jſtvy ſtocoži a na ſadnej noſy ſo itupiwiſti leſeſche do hele, hdyž male džeczi Fedorowicža ſpacu. Widožo wěſtu ſahubu ſwojich džeczi, ſo macz ſi wutrobu roſdréwazym kſtikom na dživje ſwérjo wali. Wjelta ſot ſady kruče ſa wuſchi džeržo, wona nětko na jeho kribiceje ſedjeſche. W tymle wołomiku jeje muž ſe ſekeru pschiběža, a ſi jenym wotmachom wjelta ſaraſy.

* „Orłowski Wěſtnik“ piſche wo žalostnym njeſtutku, kotrejž je ho w nožy k 17. mérza ſtał. Młoda burowka, hakle 16 lět ſtara, kotrejž běchu psched nehdže 5 nježelemi pschecživo jeje woli ſi mložym burom ſwerowali, ſwojeho muža hdyžecze. 16. mérza běſche muž zbyly džen ſi bratrom wovž mložcik a mucžny kruče wuſhny. Na to běſche žona čakala; wſa ſekeru, kotrejž běſche ſebi prjedy pschihorowala, a ſi jenym machom roſſchczepi muzej čoko a nōž. Dokelž ho wón wobaraſche, roſrubu jemu ružy a dorasy jeho na to ſi jenym wotmachom na hlowu. So by ſwoj njeſtutku potajila, ſawali ſkonzowaneho do plachty a wlečeſche jeho do ſahrody. Dokelž pak běſche jej čélo pschecžek, wotrubny jenu nohu a wlečeſche čélo dale hacž pod kólnju, hdyž je pod hnojom ſahrjeba; ale ſi kſtikom a počna ſtracha ſabu tež nohu ſahrjebacž. Nasojtra ludžo nohu namakachu. Psched ſudom žonska k njeſtutkej ſtejeſche a ho ſi tym ſamolwječz pytaſche, ſo je ju muž kóždu nōž njeſmilnje bit.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowiſka zyrkej: Kora August Haſuer, ſamjenjocžiſchejer a wobydler na ſidowje, ſi Hanuš Marthu Hilbenzež.

Michałska zyrkej: Emil Bruno Schmeižner, garbaſti pomožnik w Małym Wjelkowje, ſi Mariu Augustu Wobadez ſi Wulfego Wjelkowa.

Křečenl:

Pětrowiſka zyrkej: Hana Maria, Jana Kožora, dželaczerja a wobydlera, dž. — Mařja Valerija, dra. jur. Pawela Jana Krügera, referendařa, dž.

Michałska zyrkej: Helena Theressia, Jana Ernsta Wróbla, khežkarſteho ſiwnoſejerja w Wulkim Wjelkowje, dž. — Hendrich Max, Handria Hofera, dželaczerja a wobydlerja pod hrodom, ſi — Rudolf Kora Hendrich, Rudolfa Kora Hendricha Pětchmana, khežkarja a třiſcherja w Knevičezach, ſi — Jan Augusti, Kora Augusta Šodana, ſabričteho dželaczerja a wobydlerja na ſidowje, ſi.

Zemrječi:

Džen 22. mérza: Bertha Florentina Jordanez, njebo Biedricha Wylema ſi Benfera, khežkarſteho rycerklublerja nad Pomorezami, ſawostajena ſudowa, 61 l. 5 m. — Biedrich August Moritz Guda, ſigarnik a wobydler, 43 l. 4 m. — Ida Martha, njeemand, dž. na ſidowje, 1 m. — 23. Małdlena Janashež, njebo Jana Juria Förſtera, ſiwnoſejerja w Dobruſki, ſudowa, 83 l. 8 m. 21 d. — 24. Mařja Henrietze, ſlužobna džowka ſe Šarečza, 32 l. 25. Kora August Šymank, knihwraſar, 19 l. 2 m. 21 d. — 27. Johana Margaretha, Augusta Wylema Bieleſolda, ſakħdeneho měrječana a pjetaríkeho miſchtra, dž. 1 l. 4 m. — Wileminna, Handria Glawſcha, khežkarja w Małym Wjelkowje, dž. 1 m. — 29. Hermann, Jana Milanja, dželaczerja, ſi, 4 m. 14 d. —

Bo ſudženju a wuprjenju někotrych lektáſkich nowinow a mnohich praktiſich lektáſow ſu ho ſchwajcarſke píle, wot haptikaria Rich. Brandta dželane, po wobidženym pſchepytowanju jako najlepſchi hojazh kředt píchi ſtaženym pſchelaczu a píchi khorozavých, wopokaſale, kaž pschi: ſatylanu, nabubnjenju, bjeſappetitnoſci, hlowubolenju, wutrobupufotanju, jatrowych a žolcžowych czerpjenach, hāmorrhoidach, kreithudoseži atd.; wone maja píchede wjehem podobnimi kředlami tež to dobre, ſo milé ſtukuje, ktere organy njewoſlajia, ale poſhylnia a ho ſu njeſtudne. Ŝunja placzijnia činti tež mjenje ſamožithm kupjenje tuteho wo prawdze ludoweho kředla možno. Pravdžive ſchwajcarſke píle ſu w blachowých třiſach, 50 píllow ſa 1 ml., a w malych třiſach, 15 píllow ſa 35 np., kotrejž maja ſa etiketu běſe ſchwajcarſki ſigis ſi rulopíškom Rich. Brandta w czerwonym polu ſapalowane a ſu doſtacž ſi lektáſimi naſtantami a roſvuzowanymi darmo doſtacž.

Placjzna žitow a produktow
w Budyschinje 1. haprileje 1882.

Žitowy dowos:	Na wîkach		Na burzy	
	wot	hacj	wot	hacj
	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Wjehenzia 50 kilogr.	10	95	11	73
Róžka	8	42	8	54
Zecjmieni	7	39	7	97
Worw	7	40	8	—
Hróch	9	17	—	—
Wofa	8	89	—	—
Raps	—	—	—	—
Zahly	14	—	15	—
Hejduscha	17	—	18	—
Béry	2	—	2	50
Butra	2	40	2	70
Wjehenzia muka 50t.	9	—	17	50
Rzana muka 50 kiligr.	8	50	12	25
Sýpno	3	20	3	80
Geloma 600	29	—	30	50
Proftata 364 jch. i ch.	15	—	25	—

Smiski jesdný plan železnizow,
placjzny wot 15. oktobra 1881.

Se Shorjelza do Draždjan.

Woſowa Maſha	1-3.					1-3.					1-3.				
	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Shorjelza	20	—	443	756	1050	230	425	710	—	—	—	—	—	—	—
Rychbacha	—	—	57	821	1115	256	450	735	—	—	—	—	—	—	—
Lubia	280	—	529	845	1141	322	512	83	—	—	—	—	—	—	—
Budyschina	259	45	68	928	1221	41	549	949	—	—	—	—	—	—	—
Vilkipiz	—	435	644	959	1259	437	627	933	—	—	—	—	—	—	—
Arnsdorfa	—	455	710	1025	125	53	650	957	—	—	—	—	—	—	—
Radeberga	—	55	720	1035	135	513	659	107	—	—	—	—	—	—	—
Do Draždjan	44	838	750	1116	28	541	730	1035	—	—	—	—	—	—	—

Woſowa Maſha	1-4.					1-3.					1-3.				
	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Se Draždjan do Shorjelza	60	860	1210	30	50	830	1115	1240	—	—	—	—	—	—	—
Radeberga	637	924	1247	37	584	97	1150	—	—	—	—	—	—	—	—
Arnsdorfa	651	936	10	348	545	919	122	—	—	—	—	—	—	—	—
Vilkipiz	721	106	126	415	614	949	1282	—	—	—	—	—	—	—	—
Budyschina	758	1044	22	454	648	1028	—	154	—	—	—	—	—	—	—
Lubia	843	1127	248	534	727	1112	—	223	—	—	—	—	—	—	—
Rychbacha	93	1148	38	564	747	1182	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Do Shorjelza	926	129	328	617	80	1155	—	253	—	—	—	—	—	—	—

Woſowa Maſha	1-3.					1-3.					1-3.				
	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Botyjed ſ Budyschina	715	1045	1240	453	53	830	1115	1240	—	—	—	—	—	—	—
Džemitez	*	*	*	*	*	*	*	*	—	—	—	—	—	—	—
Budeſtez	*	*	*	*	*	*	*	*	—	—	—	—	—	—	—
Rosmudez	*	*	*	*	*	*	*	*	—	—	—	—	—	—	—
Pchijed do Wjelcicina	755	1118	111	533	533	1023	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Woſowa Maſha	1-4.					1-3.					1-4.				
	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Botyjed do Ebersbacha	811	1126	—	536	1036	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pchijed ſ Ebersbacha	—	—	1139	513	847	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Woſowa Maſha	1-4.					1-3.					1-3.				
	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Botyjed do Ebersbacha	625	1126	—	536	1036	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pchijed ſ Ebersbacha	—	—	910	1139	847	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Woſowa Maſha	1-3.					1-3.					1-3.				
	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Botyjed ſ Novoho Města	535	91	—	20	742	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dělnice Žasony	61	927	—	233	817	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horníce Žasony	610	938	—	245	829	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pchijed do Wjelcicina	620	946	—	256	840	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Woſowa Maſha	1-3.					1-3.					1-3.				
	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Botyjed ſ Ebersbacha	624	950	1145	34	860	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rosmudez	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	—	—	—	—	—
Budeſtez	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	—	—	—	—	—
Džemitez	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	—	—	—	—	—
Pchijed do Budyschina	655	1021	1216	345	928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Woſowa Maſha	1-3.					1-3.					1-3.				
	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Botyjed ſ Ebersbacha	625	1126	—	536	1036	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pchijed ſ Ebersbacha	—	—	910	1139	847	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Awczija.

Východnú vutoru 11. apríleje t. s. popoldňu w 1 hodžinie ma ſo wot ſawofajenſta ſemrijeteho týchhera Kuhna w Nieszwacjidle wſchelaki grat a wuzitkove drjewo, a to dubowe, wôlchowé, brézové, kruſchvínove, lipove, wjasove a worjehové, ſa hotove pjeniſte na pschebadžowanje pschedawacj.

Drjewowa awczija.

Tecži ſwiaty džen, 11. t. m., dopoldňa wot 9 hodžin ma ſo w Subrniczzy wulka dželba mjeſtich ſchězepov, pjenkového drjewa a walcziny na pschebadžowanje pschedawacj. Shromadžina w Nowakez hofezeniu tam.

Awczija.

Tecži džen jutrov popoldňu wot 2 hodž. ma ſo we Wyšokej pola Machlova čjo. 5 dobra ſonjaza draſta, běh pláte, trjeny len, dwě cedličy, kſchinje a wſchelaka druha nadoba na pschebadžowanje pschedawacj.

Džehne grythy.

Gjerwiený džeczel,
běh džeczel, thimotej,
rejtawu, hróč,
woſku, lupinu,
hejdusku, wulki ſoli, ſprobſtajſki wovh, junfróč ſyth,
a ſeczmiený porucza

C. Kahrove

pschi poſtſkej tovarni na žitnych vikach.

Tſechnu papu, tſechny ſak,
tſechne tſchěſki

porucza **E. Schлага,**
tſechlitzjeſki miſchr.
Sklad w dworze Smolerjez knihičiſtičerje.

Wſchē držinu ſemſkych a moleſkych barbow, bjeſpeſkojeznu myjeſkuy krydu, berneſtajnski ſak, punt po 100 np., damarski ſak, aſtaſtowý ſak, ſelesowý ſak, ſkafis, bězozý a w pôlvre, naſlepſchi ſanowolſkowy ſruſh, khatnje ſhnyjazy, terpenčinowy woli, němſki a franzowſki, paſený gypſ, kliſi we wſchelakich držinach, ſakove a ſirniſkove piſſe, ſlntokamienjowu papernu porucza po tunich placzijnach

Hermann Lemka

na mjaſnym torhochcju 8.

Stettinſki zement

ſmój ſ nowa doſtaſoj a porucžamoj
zly ſud po 380 puntach,
poł ſuda po 200
po najtunishei placzijnie
bratraz Merskej na žitnych vikach.

Čorne

ſilzowe klobuki

wot 2 mf. 25 np. hacj do najlepſich držinow we wſchelakich formach porucza

Hugo Lehmann

na ſwontownej lawſkej haſy 1.

Wſchē piſne a ryhovanske materialiſte, ſhulſke mapy a wacjoki, piſne knihi ſe wſchelakimi liniaturami, duzent po 80 np., porucza **G. Rámsk** na bohatej haſy.

Emil Flegel,

kóžkar,

na žitnej haſy w domje knjesa čaſníkarja Kóthlera, porucza ſwoj ſklad mězow ſa mužow a hózow w najrjeſtich a najnowoſtich muſtrach po najtunishei placzijnie.

Khowanje wſchē kožuchowych tworow ſrukowanjom psche wobſchkođenie psches mole abo woſen.

Kloſtowý mlókowy, wuzitkowy a ſkótny pólver,

paket po 1½ punta po 1 mf. 25 np.,

porucza měſhejanla haptka w Budyschinje, 6 na hľovnym torhochcju 6.

Ženicžke pschedawanie

hwojeho Oberneundorffeho kalka ſym ſa Budyschin a wokolnoſež w tutym lécze kaž hacj dotal

knjesej A. Lorenzej w Budyschinje
pschedopodal.

W Oberneundorſſe pola Šorjelza, 20. mèrza 1882.

s Hangwiž.

Na hornje ſo poczahujo, porucžam wubjernu Oberneundorffski twarski a rólny kalk w ſnatej njeſamjeſtnej, ſtajnie nowopalenej tworje, teho runja Kunnersdorffski twarski kalk a Gogolinski kručatý kalk po najtunishei placzijnach.

W nowſchim čaſzu ſo wot jeneje tudomneje firmy pod mjenom Oberneundorffski kalk druhi produkt porucža a caju ſo teho dla niſowaný, na horne wobſewjenje počasacj ſ pschispomnjenjom, ſo móže ſo wubjernu Oberneundorffski kalk jenož wote mnje ſupowacj.

A. Lorenz,

ſklad na privatnym tworowym dwórnichcju a na Hoſchiz haſy 23.

Poſwſchitkowna asſekuranzā w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Saložena w lécze 1831.

Rukowanski fond towarſtwa 27 millionow awſtriskich ſchěznaſow.

ſe poſchijimanju

krupobicžneho ſawěſczenja

w němſkych pjeniſach

pschi twjerdyh pramijach bjes doplaczenskeje pschishluſhnoſeže
porucza ſo jako agent hamſki ſkótny ſelat E. Walther w Budyschinje.

S tutym čeſczenym ſſerbam w Ženkezach a wokolnoſeži k navjedzenju dawam, ſo ſym ſo w Ženkezach jako wojské ſaſydit. Moje ſtajne prázowanje budje na to ſložene, ſo bych pschezo ſ dobrým dželom počlužował a proſchu teho dla kóždeho, ſo by ſo pschi potriebje na mnje wobrocziť a mje ſe hwojim ſtaſanjom počjeſcji.

Hermann Urban, wojská w Ženkezach.

Na ratařſkej ſchuli w Budyschinje, kaž tež na ſhadowej a ſa-
hrodniskej ſchuli, ſ njej ſjenocenej, ſapocžne ſo pónođelu 17. aprileje
t. I. nowy wucžny kursus. Pschipowjedzenja k pschijecju maja ſo najpoſdžiſcho
do 12. aprileje ſtač. Wſcho dalshe je pola direkziye ſhonicz.

Generalna zhromadzizna towarzstwa Maćicy Serbskeje

srjedu po jutrach, 12. haprleje t. I., popołdnju w 2 hodzinomaj w salu tudomneje třeletnje.

Dzeński porjad: 1) Rozprawy. 2) Wólby. 3) Namjetys.

Wśitke sobustawy na tutu zhromadziznu najpodwolnišo přeprošuje

předsydstwo Maćicy Serbskeje.

Ratařske freditsse towarzstvo.

S tutym wosjewjam, so je ho po semrječu kublerja Alberta w Rachlowje, kotryž sa naš dowěrniske řastojnistro řarjadowasche, na jeho město našch ſobustaw k. kubler August Autnicjanski w Byżezach wubral. Duż maja ho wſchitzy, kotsiz ſebi wot naš voženionki žadaja abo chzedza řastowne a kreditske listy kopicz abo pienięsh do našcheje nalutowarskeje kaſy ſapołozicž, w tamniſcej stronje na k. Autnicjanskoho wobrocicž.

W Draždānach, 1. haprleje 1882.

Direktorij a pschedzhyda řarjadniſteje radh.

Karl Mennert. Julius Knechtel.

Rhoſejowy ſkład.

Sylnie a derje ſłodźazh hižom po 80 do 200 np., pschi wotewſacžu 5 puntow hiſhczje tuňšho, paſeny rhoſej po 120 np. do 200 np. we woſheje dobrym ſłodze poruczataj bratraj Miershej na žitnych wilach.

Pschi něcžiſtich wýſokich butrowych płacziſnach porucza ſyrop najwubjerniſteje ſłodkoscze, punt po 18 np., pjez puntow po 80 np.

Ad. Rämsch pschi butrowych wilach.

Suche droždže,

s rukowanjom sa dobru tworu, porucza punt po 95 np.

E. Granc̄her konditařna a pjeckarnia s firmu Bertha ſwud. Herzogowa na mjaſnym torhoshezu.

Seja,

czerſtwe a wulke, kupuje wot dženja w kóždej dželsbje

E. Granc̄her s firmu Bertha ſwud. Herzogowa na mjaſnym torhoshezu.

Ludžo, pschińdzeče ſe mni wſchę, ſohy mam tu wſchelake, A ſhtož wóczę ſoſchewi, Etwipaža, koniki, Pola mie ſu jenož doſtač, Duž ſo njekomž ſi wonka woftač; ſkótne ſohy, konjaze A tež ſnate platoſe Pschinjeſu či dobyča, Butrobu či ſwieſela.

M. Weiser na žitnej haſy.

Wſchę ſchulſke knihi a ſchulſku potřebu, jortue a ſkladnoſtne dary, papierjane a gummijowe węzy we wulkim wubjerku pola

M. Weisera.

Ciste a dospołne exemplary „Lužicy“ čo. 1 zaso kupuje redakcija „Lužicy“.

Czesczenym ſerbam Budětzanskeje woſady k navjedzenju, ſy ſy whole ſtawraſke rumy powjetſchi ſ, ſo bych kóždu njeđelu mnohim ſpojednym ludjom ſi dobrym rhoſejom poſlužowacž moht. Duž proſchu ſwojich pschedzeliow a ſnatych, ſo bychu mje ſwojim wopptom poczeſciſi; moje ſtajne pržowanje budže na to ſložene, wſcho derje pschedzowacž a tunjo woblicicž.

S poczeſćowanjom
Ernst Schmiß.

Wosjewjenje.

Džiwocjanske ſerbſke evang.-luth. miſioniske towarzſto ſmeje — daſi Bóh — jutje ja tydzen, 16. haprleje, popołdnju w tſjoch w Lehnertez domje w Zolowie miſionisku hodžinu.

Petr Alónk.

Dvaj ſchulerzej móžetaj dobru a tunju penſtu doſtač na ſamjentnej haſy 35 po 3 ſchodach pola E. Wobſta.

Holza ſe wſy wot 15—17 lét móže jutrej do ſlužby ſtupicž na nowoſałſkej dróſy w reſtaraciji „Deutsches Reich“.

Murjerjo

po pytaja, ſa hodžinu po 17 a 18 np., wot Jana Wolſmanna w Njeſwacžidle.

Wuſtojni murjerjo

wot ſtanu wobſtajne dželo pola A. Winklera w Njeſwacžidle.

Holcjez ſprawneju ſtarſheju namala w mojej konditařni abo pjeckarni dobru wučžbu pod ſpodobnymi wuměnjeniem.

E. Granc̄her na mjaſnym torhoshezu.

Wučžobnik, kotryž čze pschedkupſtvo wučžacž, a ſerbſki recži, móže pod dobrymi wuměnjeniem do wučžby ſtupicž pola

Adolfa Rämscha.

Zeneho wučžobnika hnydom abo k jutram pyta Rich. Droschuk, pjeckarſki miſchtr na hornczertſkej haſy.

Wopomijenje ſmjerze

njebo
Augusta, Ernsta Urbana w Džiwocjizach starſcheho ſynta.

O ſmjerze, ſchto tola myſliſh ſej!

To tola hiſhczé doſlo njeſi,

So ſy po naſ ſu poſyla,

Nam naſchu Leńku wotvjeſdia

A někto pschedzecj hižom ſaſo k nam

A woſimjeſt tež toh' luboh' Gufla nam.

Šsy wejeze ſimo domow ſhla,

Hožez ſej eze dawno žadaja

A hožez bu radh dali či

Wot czeſčodi džecji dwě — haj tſi,

Th' pak, o ſmjerz, wo žane njerodzijſi,

Zim wſchē pschi ſiwiſenju tu wostajich.

A tam, hožez jene jeniceſte

We ſanuoſitpm domje je

A tiž bu wſchitko na ſweczi,

Schtož maja, ſa nje dasi či

A hlej, to wſchitko ničo neponoma,

Hožez je ta ſmjerz tam po nje poſlana.

Ach haj, ta ſmjerz ta jeno dje

Tam, hožez iei. Bóh to kaſai je,

Haž je tam džecjo jeniceſte,

Haž je tam ſhla czeſčodi je,

A ſebi ſi wſchita ſi czeſčodi wubjerje

Te džecjo, tiž je starſchim naſlubicje.

Tak tež je Bóh jo činiſi pschedz

Po waſ, wý ſtarſchi Urbanes;

Po waju lubi džowecjicžu,

Kiž wumrie tež na „bráunu“ tu,

A ſynta, kiž net pschedzeli ſeje —

Po wobeju Bóh ſmjerz k wam poſlat je.

Hožez waju ſynt be ſiwy jow

Dwe ſeže, ſydom meſažow,

Po tſjoch duiach hežnej koroſeſe,

Sy poſches ſmjerz mot waſ dželeſte,

Wot starſchich — jenoh' mlodſchoh' bratſila

Dwej džedow — wozh dwe — o ſrudoba.

Ach, lubi ſtarſchi, neplacjeſte,

Schtož činiſi Bóh, wýdo dobre je“,

Waſ ſynt a waju džowecjicža

Stoj nett po ſwojoh' ſbónta,

Stoj nett tam Božej ſwiatej janđelaj,

S tpm, ſi tpm ſo lubi ſtarſchej troſtujtaj.

Ty niebě, lubi mačerla,

Tu hiſhczé plakacž pícheſtala

Wo twoju ſeju džecju džowecjicžu,

Tu twoju Leńku naſlubču,

A nett poſches koroſeſ ſbránu ſ noweho

Bóh prjeſc wam waſ toh' ſynt ſtarſchego.

Ty wěch, o lubi ſbóntu,

Kak czeſčo tež tom' nanej jo;

Hožez vičiindze wón ſi toh' džela dom,

Dha lubi džecjo ſi wjeſelom

Zom' napſtceſo tak radh bězeſte

A ſwou ſuciſtu lubi ſticeſte.

Hožez ſa blidom wón ſyndashe,

Te měſto, te nett prōſne je,

Duž džecja ſtarſchi — ſrudžby dla —

Bjess jéde ſaſo mot blida;

Hožez wohladaju jeho dracjicžu,

Dha maja ſi nowoh' ſtſi ſ ſrudobu.

Hožez tež ſo drudžy wam tak ſda,

So ſu te waſhe džecjatka

Nett ſa waſ ſhle ſhujene —

Ach ne, tak ſebi njemhſleſe,

Te, hožez tež waſh čiž ſu ſu wuſhol je,

Te wěbju wſchē ſaſh' doſtač budzeſte.

Dha ſpi nett, lubi Gufylko,

Na ſečowje, — niz daloko

Wot ſwojef ſu ſu ſhujene —

Kiž tež tu w druhim ryku ſpi,

Hožez ſu ſu ma ſhle němſte ſapikmo,

Haž runje Urbanes dom ſerbli jo.

Haj, ſpi nett derje, Gufylko,

Haž budže ſu ſu ſhujacž ſo

Te krakne ranje poſlenje,

Hožez Bóh — laž wón to praſil je —

Waſ wſchē bžde ſaſo ſ ſu wububſtej

A na wěczeſte waſ ſi wjeſlju ſjenecjicž.

Petr Alónk.

(K temu čiſtu jena pschedloha.)

Pschiloha f čížlu 14 „Serbských Novin.“

Ssobotu 8. Čapreje 1882.

Srukna a bukskin
mužsku a hóležu draſtu
porucža w dobrej tworze

Bruno Grohmann,
huknowe klamry na hlownym torhoscežu.

Swoj bohaty ſkład
ſchkleńczanych, porzellanowych a
famjeninnych tworow

porucža po najtunisich placzisnach

Max Mütze
na bohatej haſy čížlo 11.

C. Langermann,

frawski miſhtr,
čížlo 12, na ſerbskej haſy čížlo 12,
porucža ſwoj wulki ſkład

hóležich wobleczenjow

po najtuniszej placzisnje.

H. G. Kubasch

pschi mjaſnih hětkach 1

porucža ſwoj ſkład hotowych mužſkich a hóležich wobleczenjow, kaž tež wulki wubjerk moderniskich tu- a wukrajinich ſtoffow f wudželanju po mérje f dobroczivemu wobledžbowanju.

Wuſbytſ ſa hoſpodarſtwo.

Jedzny žonopowy pólver (Speise-Senf-Pulver) f hamopſchihotowanju pěkneho a číſteho jedzneho žonopa (moſtricha) w buſchwicach po 50 np., 150 np. a 250 np., tak ſo $\frac{1}{2}$ kilo hotowego jedzneho žonopa jenož 50—60 np. kloſtciuje, maja prawdžiwý na pschedaní měščanska hapytyka w Budyschinje na hlownym torhoscežu a kniesaj bratraj Měrſchej na žitnych wifach.

Wopišanje je kózdej buſchwic wſhiwdate.

Koncentrirowany nervowhy balsam,

wubjerny domjazy ſredk psche
hlownubolenje, ſubybolenje, wič, njemoz, rheumatismus
a podobne bolesće,

$\frac{1}{2}$ bleſchu ſa 50 np., $\frac{1}{1}$ bleſchu ſa 90 np.;

Wična wota, aromatiſka; ſalichliſlit,
w paſcežlach po 40—60 np. Wopišanje je wſhiwdate.

Otto Schimmelowej wložowy balsam,

f pschisporjenju a poſyljenju roſeženja wložow. Bleſchu 75 np.

Jenož prawdžiwe je porucža měščanska hapytyka w Budyschinje, na hlownym torhoscežu 6.

Kózdu ſobotu, tež často hrjedu, maja Kloš f Wjehela a Kamjeneje pola Ralez, poſelnik f Kumpvalda, Heinrich f Varta, Lehmann f Klóſchtra, Allmer ſe Sdžerja, Nowak f Hodžija, Burgowa f Huski a wjele druhich poſelnikow ſwoj pschebytſ

w měščanskej hapytyz w Budyschinje,

6 na hlownym torhoscežu 6.

Anilinske barby,
f barbjenju wołmy a židu paſcežl po 25 np.,
f barbjenju jejow paſcežl po 10 np.,
porucža hrodowska hapytyka.

Zehlinowy aether psche wič, nervy poſylajacy balsam, ſenclowý med, awgsburgski žwjeniſki balsam, Wallhansenſke zoldkowe pille, universalny balsam, Salzburgske běžne kapki, bolesć ſastajazu džecjazu tinkturu, reſtitujiſonski fluid
porucža hrodowska hapytyka.

Tvjerdy ſchtomowy wóſk
w žerdach,
běžazý ſchtomowy wóſk
w tyſach
porucža hrodowska hapytyka.

Dužitkowy a mlokoſowy pólver ſa kruwy, žalſowy a koſikowy pólver ſa konje, wobjerny pólver ſa hwinie, Kloſhowy mlokoſowy pólver ſa kruwy, butrowy pólver atd.
porucža hrodowska hapytyka.

Aromatiſku wičnu watu: 50 np.
a 80 np., ſenclomjedowy extract: bl. 50 np., ſulzbergſke flužowe threpki: bl.

56 np., běly brōſtſyrop: bl. 75 np., ſchmrekoſehlinowy aether: bleſchu 30. np., ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo, glheeriomymdlo atd.
porucža hrodowska hapytyka
w Budyschinje.

Portlandski ſement

žylý ſud po 380 puntach,
pol ſuda = 200 =
běrtl ſuda = 100 =

žym ſ nowa doſtać a porucžam po najtuniszej placzisnje.

A. Lorenz

na Hoſchiz haſy a na privatnym tworowym dwóritſchcežu.

Emma ſiud. Vorwerkowa
f napshecza hlowneje Straže (hawptwach) porucža ſetne jak i jakety ſe ſukna, komota a kaſhemira we wulkim wubjerku po najtunisich placzisnach.

Schwajzarske pille,
35 shtuk po 1 ml.,
anilinowe barby,
10 shtuk po 25 np., k hamobarbenju drasty,
tkaninow, wolny a platu, njejedoje,
jejowe barby
po 5 np., 10 shtuk po 25 np., njejedoje,
porucza
męscejanska haptika
w Budyschinje na hłownym torhoschcu.

Khofej,

cjiscze a derje skłodzazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., palen punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobrosczi.

Gustav Poser na jeryowej haſy.

Khofejowy skład.

Psches prawoczązne wjetche kupowanie je mi mōzno, jenož cijscze a hylaje derjekłodzaze kholfeje, punt hijom po 80 np. a pschi wotewaczu 5 puntow po 76 np. pschedawacż.

Talene, punt po 100 a 120 np., maja woſebje dobry skłod.

Th. Grumbt.

Knihy

sa rataſke knihiwiedzenje
w bohatym wubjerku porucza tunjo

N. Bernhardt,

fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Biżne knihy

po prjödkpihanju
porucza jara tunjo

N. Bernhardt,

fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

**Schlēziane, vorzellanowe
a kamjeninowe twory,**

taž zwęcziſki, vasy, pladowe a deſertowe talerje, kholfejowe a myjerſke ſervisy, biele a piſane, po jara tunich placzisnach porucza najpodwoſniſcho

Rudolf Wilhelm
na ſerbſkej haſy.

**Schpihele a ſchpihelowe
ſchlenzy,**

taž tež poſſocjene a politure ſejſty k wobravowym woſlukam, porucza we wulkim wubjerku po ponizzenych placzisnach

Rudolf Wilhelm
na ſerbſkej haſy.

Gummijowe zyzaki,
poſſocjane ſejſty,
gardinowe nosherje,
gardinowe roſetty,
ſchpihele,
woſluki sa wobraszy

porucza

Max Müze
na bohatej haſy cijisko 11.

Wot ſakonja
ſakitany.

**Montafounski
kruwiazy mlókowy pósver.**

Dolhe ſēta
pruhowany.

(Rezept wulkeho mlókowego kublarja.)

Zeho wuspéchi ſu jara wuspéchne, wěste a wuzitne ſa mlókowe hoſpodařſto. Paſcziki ſi pokasankami k nałożenju po 100 g ſu dostačz pola G. G. Leunera w Budyschinje.

Sakitanska marka

deponirowana.

Hijom wjele ſēt ſławna prawdziwa

**Ringelhardtſko-Glöcknerska
ranh-hojaza a czechnita žalba***

w ſchachtliczach po 25 a 50 np., woſebje poruczena psche wſchitke ſwonkne ſchody, wič a drjenja atd., je ſebi psches ſwoju wulku hojazu móz po wſchém zwęcze ſhwabu dobyla a leži wjele ſtow wſchelako ſudniſzy wobtwierdzenyſh wopismow we wſchitkich haptikach wupołożenych.

* Dostačz we wſchitkich haptikach.

**C. Santo Passo naſlēdnik
Ludwig Friedler**

porucza ſwoj ſkład hotowych rowowowych kamjeniow
i marmora, ſornowza, ſhenita a pěſkowza pschi po-
trjebje dobrociwemu woſledžbowanju.

Ponowjenja ſo derje a tunjo wobstaraja.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſazadzenje ſhumſtñich ſubow a plombirowanjow
po najnowſhim ſystemie.

Woſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Na ręczam wſchēdnie dopołnju wot 8 hacž do 5 hodzin. Šhudym darmo.

Jan Petſchka, rěſbar w Budyschinje,

10 na taſchbarku 10.

Salozene 1832, prämirowane na 2 wustajeniomaj.

Wudželanje wſchēt rěſbarskich dželow (figuron a wupyschenjow) a rowowych pomnikow ſi kózdeje kamjeniowejſe družin.

Wulki ſkład pomnikow a platon ſi pěſkowza, ſornowza, marmora a diabasa.

Majkrucjicha sprawnoſć a najcjisczicha dželo. Sa džerzenje ſo rukuje.

Dotelž ſym ſwoju rěſbarſtu powiętſhil a wſchelake ponowjenja naprawil a dofełž ſym ſam ſſerb, porucžam ſwoj atelier woſebje ſſerbam k dobrociwemu woſledžbowanju a podpiſuju najpodwoſniſcho

Jan Petſchka, rěſbar.

Woſewrjenje klamow.

Cjesczonym ſſerbam Budyschina a wokolnoſće ſi tutym najpodwoſniſcho k naſe-
dzenju dawam, ſo tu 1. haprleje t. l.

na ſerbſkej haſy cijisko 10,
na róžku hauenſteinskej haſy,

**galanterijowu a frótſotworowu psche-
dawarńju**

wotewrju.

Proſhu najpodwoſniſcho, ſo by ſo moje pschedewſacze, w kotrymž ſym ſebi do-
ſahazu wědomoſć nadobyl, pschedezinje podpierało, a dawam ſi dobom lubjenje, ſo pschi
ſpodoſtym wubjerku ſwojich artiklow po mōznoſći najtunisze placzisny postaju.

S poczeczowanjom

A. Nitzsche.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétňa předplata we wudawaíni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płacić so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štвórtk hać do 7 h. wjeor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smolerjec knihičišćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 15.

Sobotu 15. haprleje 1882.

Lětník 41.

3. léto wudokonjanskeje šchule.

Hyn dom pschi spocžatu požlednjeho sakskeho hejma mještej wobě komorje jeduac̄ wo petizijach, nastupažych sběhnenje wustawa wudokonjanskeje schule; wobě komorje wobšamknyschnej, so ſo žadanje petizijow dopielnicž nijemože, ſo ſo wudokonjanska schula, kotaž dž̄e hafle krótki čzaž wobsteji, sběhnyč njeſtodi, ale ſo ma ſo hiſcheze pschihladowac̄, hac̄ a kajkeho wuzitta wona pschinjeſe. Alle ſ takim wobšamknjenjom tole praschenje hiſcheze ſe kwěta njebeſche. Pschetoz, dokež ſu ſ wudokonjanskej schulu mnohotne njeſluboſnoſeze a wobezejnoſeze ſa wježných wobhdlerjow, wožebje ſa ratarjow ſjenozene, doſtaſhce ſe komorje bvrſh na to nowe petizije, a jich bu pschezo wjazy, doniž psched hejmom ſtöneſnje 53 petizijow njeležet, kotrež ſ wjazy hac̄ 100 wobšadom pschin-džechu a mjejaču wjazy dž̄gli 1200 podpiſmow. Wsché jenomyſlinje žadachu, ſo by ſo tola tſecze léto wudokonjanskeje schule ſpuſčejiko, abo ſ najmjeſtcha, ſo by tſecze léto jeno fakultativne* bylo. Deputazija, kotrež 2. komora pschihladanje petizijow pruc̄i, běſte w měnjenju roſſchczepjena: jeje wjetſchina měnjeſte, ſo maja ſo tež tele petizije vjes dalscheho wobkežgbowanja w ſtronu poſožic̄, mjes tym, ſo mjenſchina radjeſte, ſo by komora wobſamknyla, knježerſtvo proþyč, ſo čhyklo roſpomnicž, hac̄ wuzitne bylo njeby, ſchulſki ſchudſtejic̄erjam to prawo dac̄, ſo ſmeđa „wopytowanje wudokonjanskeje schule na tſecze léto wſchém wuzom-zaſ ſpuſčejic̄, na kotrež žana ſtóržba buka njeje, ani ſchtož pilnoſć, ani ičtož ſadžerzenje naſtupa“. Wo woběmaj namjetomaj 2. komora w jeje 71. poſedženju, 28. febr. t. l., jednaſte.** Rěčzalo je ſo pschi tejle ſtadnoſczi wjele, ſa namjet a pschecžiwo namjetej mjenſchini deputazije. Mjes ſapóžlanzami, kotsiž ſa namjet mjenſchini deputazije, po takim ſa to wuſtupiſtu, ſo by ſo 3. léto wudokonjanskeje schule ſběhnyč, abo ſ najmjeſtcha jeno fakultativne bylo, je naſch cžesčený ſapóžlanz t. Rěčk, najwjoža ſi najlepſchim wuſpěchom rěčzal. Hdyž pak je 2. komora to, ſchtož wſchón ratarſki lud žada, a ſa cžož je naſch ſapóžlanz tak ſwěru rěčzal, ſe 36 hfožami, t. i. ſ wjetſchinu hfožow, wotpoſaſala, dha wuſpěch t. Rěčka runje w tym leži, ſo je nježdiwajz na to nadžija, ſo ſo po žadanju mjenowanych petizijow stanje. Pschetoz, kaž ſo nam piſche, je t. i. tajny ſchulſki radžic̄el Kokel t. Rěčkej prajit: „Hdyž ſo tak pschecžiwo 3. létej wudokonjanskeje ſchule rěčzi, kaž ſeze Wy rěčzeli, drje je ſtöneſnje tola puſchecžimy.“ Šteho, kaž tež ſe ſmeđenjow, kotrež ſmy wopſjet ſi druhich ſtron ſkyſcheli, je widjeſč, tajka wažnoſć ſo wužudej naſchego ſerbſkeho ſapóžlanza w naležnoſežach, kotrež ſo ratarſkeho ludu a jeho intereſow dótkaſa, niz jeno ſe ſtrony jeho hejmiſtich kollegow, ale tež ſe ſtrony knježerſtwa pschivipuſuje.

Dokelž wěmę, so ſo naſchi lubi čitarjo jenak intereſujuſa dónit 3. lěta wudotonjanſkeje ſchule, kaž ſa wſčo, ſchtóž jich wyško woženy ſaſtupieſi w ſejmje rěči, podam⁹ w ſlědowazym ſpominjeniu rěč t. Ké ſka doſłownie w pſcheložku:

"Moji knieże! Przedm. hacż so węzy żameje jimmam, dowolcze mi p'schispomnicz, so budu jeniczyż s ratarstfego stejnischęza so węzy p'schimacż a wo njej ręczecż. Ja żebi myßlu, so mi abo nam ratarjam wo naschich żamñnych należnoścżach żamym budżet dacie, a Wam lubju, so żebi ja to też njedowolu, w takiżkuli nastupanju wo mëschęzanskich o industrialnych należnoścżach ręczecż.

(Savójská Kirbach: Do tého my nješwolimy!)
To k. Kirbachej pschewostaju; šwojeho stejnischčja pak tého dla
njejschemenju.

Moji knježa! Hdyž ſo nekto wězhy ſameje pschimam, na žane waschnje wotpohladanje nimam, Wam ſnadž te wſchelake njedostatki, kotrež džě ſu ſ wudokonjansſej ſchulu ſjenocžene, wſchě po rjadu wupowjedacž; pschetoz njebych wědzał, ſchto by ſo tu hiſcheže naſpomnicž mělo, ſchtož hiſcheže ſo prajilo njeje; jene pak mje tola ponucža, ſo ſebi dowolam, někotre ſłowicžka w teſle wězhy prajicž, a to je to, ſo w nojnoriſkim čaſhu zyla naležnoſć wudokonjanſkeje ſchule w zyple hinaſchim ſwětle psched nami ſteji, dokež ſmy ſ dobom körjen wſchewe njeſpočnoſeže ſ wudokonjansſej ſchulu ſpoſnali. To dyrbicže mi prawo bycž dacž, moji knježa, njech t. Kirbach t temu rjeknje, ſchtož chze, to je tola tak.

W przedwachim czasu by tu stajnie powstatkownje swoju niespokojnosć s wudokonjanskiej schulu wuprajili. Nětko je bo węz pschemeni; nětko wemy, hdze po prawym niespokojnosć teži, a to je tsecze schulske lěto. To tež se wszech petizijow widzieče, kotrež byu psychische. Dokelž je węz nětko tajla, moji knieža, tež ja wérju, so bo nětko s zyka tsecze lěto wudokonjanskiej schule na dolhe wjazy sdžeržecz njejhodži. Njejhodži bo sdžeržecz hido se stejnischę samych wuczomzow; pschetož w czasu, hdzez by cíle młodzi ludžo hido 17 a 18 lět, maja woni wo swojim pschichodze, wo swojej existenzu hido trochu placzimy wužud, a hdny tu młodzy ratař hido wěscze we, so je to, schtož sa swoje blijsche powołanie jako tajki — jako tajki, to wośpietuju — trjeba, hido nowuknył, a so we, schtož je k temu trjeba, dha bo jemu wjazy wuknycz nochze. To we węz samej leži; to żadny człowiek nje-pschemeni. Ale tež, schtož hospodarja (arbeitgeber) nastupa, bo tsecze lěto sa pschichod sdžeržecz njejhodži; pschetož tamni młodzenjožo by tu, wośkbie w ratarstwie, w tajsim džele, so hospodarzej wscho jene bycž njemóže, hacž jemu hólza tak a tak wjele ras sa tydzeni s džela wošmu. Pschi tym woſtanu ja na najkruežischo, a to s zyle wěstych nashonjenjow. A se stejnischę wucżerja ma bo tsecze lěto teho runja jako najwobęzežnische wobhladowacž; pschetož, moji knieža, pschedestacze ſebi ras zyke wucżerstwo. Zyle starci wucżerjo wjazy njesamoža, bo s ludžimi w 17. a 18. lěcze s wujikom sa nich sprawicž, a zyle młode wucżerstwo tež pschego kmane njeje, s tymiże 17- a 18-lětnymi ludžimi swoj samer dozpęcz. To bo nijenuzny často stanow; pschetož ujerědko by nimale jeneje staroby se swojimi wuczomzami. Woſtanu jenož wucżerjo w najlepšich lětach; a, moji knieža, schtož haj w swojich najlepšich lětach njesamoža a jo njerostym, s třebnej energiju (trutosczą) pola wuczomzow wudokonjanskiej schule skutkowacž, tomu tež bo njepronadži, s młodzenzami w 17. a 18. lěcze něcht woſebite dozpęcz.

Moji knieża! Hdyž nětko njejdiwajzy na wcho to se strony, kotoruž mam tudy sałtupowacż, żane petizije pschischke njeſzu, abo, kaž ſebi myſlu, je jich s najmjeńſcha jara mało — t. sapoſtlanz Beeg mi napschecźiwa, ſo jich je neschto pschischko; tych pak budże

jara mało —, hdyż pak je s tamneje zyle ratařskeje krajiny jara mało petizijow pschischko, to jeniczzy w tym leži, so bym tamniſche wobydlerſtvo dotal pschezo ſmerowac̄ ſpytowal, prajizy, so hiſcheže ſo tale węz doſpołnje wujaſnita njeje, a ſo hiſcheže dyrbí ſo wotczalač, ſchto ſ njeje budže. To je wina, czechu dla je tak mało petizijow wot tam pschischko; ale niz traž teho dla, jako bych u w tamnej krajinje ſ zlym wuſtaſom wudokonjanske ſchule doſpołnje ſpotkujem v uli. Dokelž pak je ſo někto ras pschiczinia njeſpołojnosće wukopala, ja, moji knježa, zyle ſtarunje wuſtajui, ſo budu ſo někto pschecziwo teſle zpřej naležnoſci tež na frute ſtejnichzo ſtupic̄. Njebudu ſo někto wjazý prózowac̄, tamniſche wobydlerſtvo ſmerowac̄; dokelž derje ſpoſnawam, ſo ma pschecziwjenje pschecziwo tcežemu ſchulſtemu lētu ſwoje dobre winy.

Moji knježa! Kač dha někto po prawym knježerſtvo pschi tym wotendžie, hdyž ſo wo prawdze po radze mjeniſchinu ſa tcež ſchulſte lēto prawo diſpensazije trochu wołozí abo roſſcheri? Knježerſtvo je psched neſchtio ſetami tónie wuſtaſ ſtvorilo; won běſche nowy w Sakſkej, my jón njeſnajachmy; tehdby wſchitzh wěrjachu, ſo won w kózdym naſtupanju derje wobſteji. Hdyž ma ſo dženža węz někto taſle, ſo po prawym pschecziwo wudokonjanske ſchuli ničto wjazý njerectži, a ſo ſpoſnawa, ſo je ſo po prawym jenož, ſchtož tcež ſchulſte lēto naſtupa, trochu daloko ſchlo, a hdyž ſo ſ tehole ſtejnichcza proſhy, ſo by ſo tcež ſchulſte lēto ſpuschcziwo, dha mam ja ſa to, ſo ma knježerſtvo wſchu winu, tym, kofiz ſo ſpuſchczenje tcežeho ſchulſteho lēta proſcha, napſcheczo pſchicinie, a ja tež wérju, ſo ſo to stanje. Na to džé tež wužud mjeniſchinu džela.

Moji knježa! Hnydom pschi ſpočatku ſwojich njemnohich žlowow bym ſpominil: měſchčanske wobſtejnoſcze a wobſtejnoſcze w industrialnych krajinach ſu traž hinasche; ratařske wobſtejnoſcze pak ſu teho runja ſaſo hinasche, hac̄ měſchčanske a industrialne, a runje ſ tejele winy dyrbí ſo lokalnym ſchulſkim psched ſtejiczerſtwam w pschesjenosći ſ jich ſchulſkimi inspekcijami dowolic̄, wo jich ſamhých naležnoſczech budžic̄. Moji knježa! Hdyž je někto we wužudze mjeniſchinu tale naležnoſcž na tole waſchnje wuprojena, drje ſebi Wy, kaž mam ſa to, tola dołho pschemyskic̄ njeribacze, wužudej mjeniſchinu ſo pschisamknež; a ſo by ſo to ſtało, wo to

Ružowſka. W ruſkim knježerſtwie je ſo po ſdacžu wažne pschemenjenje ſtało. Dotalny minister ſtronkownych naležnoſczech, wjeſtch Alexander Mihajlowicz Gorczakow, je dla ſwojeje wſtupiſt a je ſo na jeho město wot khežora jeho dotalny ſtaſtpnif Giers pomjenovał. Wukrajne a wožebje němſke nowinaſtvo je tele pschemenjenje w ruſkim miſterſtve jako ſnamjo ſměrnivoſcze ruſkeho knježerſtwa pschicjalno ſ tamne nowiny, kotrež hiſcheže psched krótkim bliſku wójnu ſ Ruſkej wěſchęzachu, ſu nuſowane, ſwojej njeđověriwosći ſ měniwym ſaſhadam ruſkeho khežora ſpanycz dac̄. Powiſchitkowne měnenjenje w Europje psched ſtaja ſebi, ſo w Ruſkej jena wójnszy ſmyſlenu a jena ſměrniva ſtrona wobſtawa. Byli ſo někto Gorczakowe město na pschitklaſ ſe ſtobelewom abo ſ jenym ſ jeho pscheczelow wobſadžilo, by ſo w tym bjes dwěla pschitpovjedanje wojniſkeje politiki widžalo. Tola tež minister ſtronkownych naležnoſczech general Ignatiew ſo, njeſ ſ prawom abo njeprawom, jako ſtaſtpijer wojniſkeje ſtrony wobſladuje. A tuton měſečne, džiwamylili na jeho ſandžene wažne ſtukowanje ſa ruſki lud, najwěſčiſche wobſlady na město ministra ſtronkownych naležnoſczech. Hdyž je ſo někto tuto ſaſtoinſtvo ſ jenym ſ tych mužow wobſadžilo, kofiz jač ſtaſtpijerjo měra placza — a do nich ſo tež Giers licži — pokaza to na ſměrnivoſcze Ružowſkeje a taſ je ſo tež jutrowna powjescz ſ Petersburga wſchudze pschicjalna. Pschi wuſtupje Gorczakowa i wodžerſtwa ſtronkownych ruſkich naležnoſczech, kotrež buchu wot njeho 30 let dołho ſ wuſtojnoſcž wjedžene, drje ſo tež ſmienycz nježměny, ſo wo jeho ſtukowanju krótki pschecħlaſ podam̄. Gorczakow naſtupi w lēcze 1856 ruſke ſtanzerſtvo w ſtarobje wot 58 let, jako bě ſo pschi wurađowanach, po ſtoučenju krimskieje wójny wjedženych, we Winje a Varliu na ſnamjenite waſchnje wobſdželit. Tačo politiske pschecħvědzenje ſo pſchi tychle wurađowanach do Gorczakowa tſi ſaſhady ſaſchcžepic̄, po kofrých ſo jeho poſdžiſche ſtukowanje ſložowasche a kotrež hakle w poſledních lētach neſchtio pschemenjenja doſtachu: 1. njeſpscheczelſtvo pschecziwo Awſtriji; 2. jeho pschikhilnoſcž ſ Pruskej; 3. ſympathijie ſa Franzowſku, kotrež drje pſchi krimskie wójnie pschecziwo Ružowſkej njeſpscheczelſy wuſtupi, tola ſo wſchego ſmyny, ſchtož by trajnu njejednotu ſ Ružowſkej po ſobu čahnylo. Gorczakowe njeſpscheczelſtvo pschecziwo Awſtriji je psches njeđak Awſtrije naſtalo. Ružowſka je 1849 Awſtriju psched ſahubjenjom ſdžeržala, jako tehdom madžarskich ſběžkarjow poraſh. W krimskie wójnie někto Awſtrija tutu dobrotu ſ tym ſaplačzi, ſo na ſtronu ruſich njeſpscheczelow ſtupi, Rumunſku wobſadži a ſ tym ruſkemu wóſſlu pucž na wojojniſcze ſaracži. „Awſtrija budže ſwoj njeđak droho wotpołucic̄ dyrbječz!” ſawoła tehdom, ſ hñewom ſo pyro, Gorczakow; a won je ſwoje žlowo džeržał. Awſtrija ſhubi psches jeho ſtukowanje w italskej wójnie Lombardsku, 1866 Venetsku, a bu w tym ſamym lēcze ſ němſkeho ſwiaſka wucžiſhczana. Schtož bě Ružowſka w krimskie wójnie počzepila, je Gorczakow ſ njevuſtawazym prózowanjom a dželom ſaſo wurunał. Hanibny parizſki měr je won ſanicžil, knježerſtvo nad čornym morjom ſa Ružowſku ſaſo wudobyl, ſwojemu kraju dunawſki ſalim ſaſo dał, Volharsku wužwobodžil a Turkowſku na ſmiercz poraſh. Napscheczo Pruskej, kotrež bě ruſkeho pscheczelia w krimskie wójnie kryla a ſchitowała, bě Gorczakow počný džaka. Won podpjerac̄ ſe 1866 pruſku politiku pschecziwo Awſtriji a němſkeho ſwiaſkej a 1870/71 ſo Franzowſojo podarmo wo ruſke pscheczelſtvo prózowac̄; Ruſka wjeli bōle tehdom Awſtriju wot ſjenoczeniſtwa ſ Franzowſkej wotdžerža. Tola pschi wſchém pscheczelſtwe napscheczo Pruskej, kotrež ſ pomozu ruſkeje pscheczelneje neutralscze ſwoju móz powjetſchi a němſke khežorſtvo ſakoji, naſtachu w Gorczakowje, džimajo na ſamhne interežy Ružowſkeje, njeđověriwne roſmyšlji w naſtupanju bjesmerneho pschiberańja němſkeje mozy. Brěni ras ſo tele pschemenjenje w politiskim ſtejnichcze ſapſcheczo Pruskej poſasa, jač ſo w lēcze 1875 Bismark na nowu wójnu do Franzowſkej hotowasche. Franzowſke knježerſtvo běſche pschekwědzenje, ſo Bismark ſa nekaſej pschiczinu ſ wójnie pyta a proſhesche teho dla jendželſke a ruſke knježerſtvo wo jednarſtvo. Europskii měr bu tehdom psches Gorczakowe jednanje ſdžeržany, tola ſtare pscheczelſtvo bjes Bismarkom a Gorczakowem ſ tym dnjom do kruchow džesche. Tačo ſo pschi kónzu poſlednjeje turkowſkej wójny dobyčerſte ružowſke khorhoje psched murjemi Konſtantin-

Swětne podawki.

Němſke khežorſtvo. Sa někotre dnj ſo ružowſki wukowſki wukowſki Vladimír na jeho domojpucžu do Petersburga w Barlinje wotczakuje. Wopyt bratra ruſkeho khežora na dworje we Winje psched jeho pucžowanjom do Italskeje a někto w Barlinje ma ſo po pomjenowanju Giersa ſa ministra ſtronkownych naležnoſczech ruſkeho knježerſtwa jako wažny politiski podawki wobſladac̄.

— Schtož ſo wo němſko-ſchwedſkim ſwiaſku powjeda, po kofrých by Schwedſka, byli ras wójna bjes Ružowſkej a Němſkej wudyrila, Finnlandſku wobſadžila, na wěrominoſcž podobne njeje. Móžnota wſchak njeje wuſankniena, ſo dalokowidžaza politika wjercha Bismarka ſa njemuzitne měta njeje, Ruſku na to dopomnic̄, ſo ma ſo tež w nědhudſich ſchwedſkich baltiſtich provinzech ſtrachneho njeſpscheczelza hladac̄.

— Powołanie němſkeho khežorſtweho ſejma je někto na poſledni džen haprle poſtaſene. Tobakowý monopol a njebožemſkejzaz ſalon ſtai hlowuaj namjetaj, kotrež budžetaj najwjetſchi džel wurađenjow ſa ſo trjebac̄. Jeſli ſo ſo tobakowý monopol wotpoſa, Bismark ſ wěſtoſcžu na tym wobſteji, ſo ſo potom dawki na tobak podwoji.

Awſtrija. Powjescz, ſo general Philippowicz, klawny wjeđic̄er awſtriskeho wójska pschi wobſadženju Božnije, ſo do Prahi wróci a tamniſchi generalny kommando pschewoſmje, je wobydlerow czechſkeho hlowunego měta jara ſwjeſelito. General Philippowicz be ſebi loni ſa krótki čjaſh ſwojeho pschebhywania poſchitkownu pschikhilnoſcž Pražkých dobył.

— Njeđiwajno na to, ſo ſu khežorszy wojozy Kriwoſchiju wopjet pôdlu a přek ſphecžahali, ſo tola pschi ſzrjodny ſběžkarjow poſaſia a wójsko wſchědnie wobčezuju. S Herzegowinu w poſledních dnjach žane powjescze dôſhle njeſku, ſběžkarjow poſtakim tam hiſcheže pschi w ſwojich starých poſižiach ſteja.

uopla smahowachu a ſo tamny mér wot St. Stefano wobranku, ſi kotrejž mjeſeche ſo turkowſte knieſtvo w Europeje ſtanicicž, wilhada ſebi Bismarck ſkładnoſć, ſo by ſo fa 1875 nad Gorczatowom wjecif a jemu wiſhón dobytki ſi turkowſtej wójny ſtaſyl. Bismarck na Barlinſkim Kongreſu St. Stefaniſki mér ſacziſhny a roſtorzeſtu tak poſlednie niče pscheſelſtu bjes ſobu a Ruffowſkej. Wjerch Gorczatow ſo wot tuteho čaſha wot Němſkeje pschezo hóle wotwobroczeſte a pytaſte ſebi pscheſelſtu Franzowſtej dobycz. — S wuſtupom Gorczatowa ſi ministerſtwu ſtronkownych naležnoſćow je po taſlim kaž ſo ſba pscheſina roſtory bjes Ruffej, Němſkej a Austriji wotſtroniſna abo ſi najmjeniſcha tola woſlabnjenia. W Austriji a Němſkej ſo pomjenowanje Giersa ſa miniftra ſtronkownych naležnoſćow, kaž hižom prajachmy, jako poweſcž mera woſhlađuje, hdvž tež „dželanie politiki” w Ruffej ujedotliwe prawo khežora woſtawa, kotrejž ju ſi pomožu ſwojich dowérujiſtich mužow woſtara, bjes teho ſo by wodjeri ſtronkownych naležnoſćow něčto wo tym ſhonil. Kaž Alexander II. tak tež Alexander III. wulku politiku ſam džela, kaž hiž to woſhbej pschi njewoſčakanym ſetkanju bjes nemſkim a ruſkim khežorom w Danzigu wiđzeli. Tuto historiſte ſetkanje je ſamhny ſluk khežora Alexandra III., a njemože ſo prajicž, ſo je wo tym ſi politiku wopak hrak. Wot čaſha ſetkanja wobeju khežorow w Danzigu je jeju pižomny woſthad jara žiwý a pscheſelny a ſo po ſdaču ſi temu ſamemu njepowalnemu pscheſelſtu roſwije, ſa kaikež veſte pscheſelſtu bjes Alexandrom II. a nemſkim khežorom ſnate.

Pod turkowſkim pschahom.

(Poſractwanje.)

Jažnje ſwěči ſlonožo na wyſoki Balkan. S najwyſchſeho wjerſchka poſběhuje ſo čorný dypt, kž ſo w powětrje pomału dele puſhčza, ſo móžesč něčko wulkeho worjela (hodlerja) ſpoſnacž. Potom woſrocži ſo ſi Novemu Bazarę, ſo by ſebi tam wiſhēdnū ſyrobu pytaſ. Bjes ſkalami pliſkich hor leži hľuboki, ſi trawu bohacze poroſeſený doł, křeđož kotrehož ſo pluskotaže małe ręczki ſhromadźeja a potom do ręki, „Gšylniza” pomjenowaneje, ſienocžene dalek heža.

Božnjakam ſu tute ſkalischča jako domowina rubjazeho wjelska ſnate, Turkijo pač maja je ſa bydlischčo čzerta a wiſhēch čzornych duchow. Ale hajdukojo do teho njewerjachu, hdvž ſebi tute horu ſa woſydenje wiſhwolichu a woni, ſo bych ſjelska hižom ſi naſdala woſtraſhili, ſkalu pschi jeniczki ſalhobze ſi byczej ſtrwu pomaſachu. — Tu něčko namakasč jich ſhromadźených; ſu krucze, ſylnje ſroſeſeni mužojo a wótreho poſladnjenja. —

Hajduk, ſlowjanſki kheſeſijan, pschimach ſa brónju, jako bě jemu Turka woſkedenjeſtu wſał, ſcježe ſo do hor, ſo by ſebi wot Turkow žiwjeniſku potrjebu, psched ſwojimi bratrami pač čeſcž a khalbu dobyč. S wiſloſnej wutrobu wón pluh a brónu woſuſhči a wſa tſelbu a miecz do rukow, ſo by wojował ſi Turkami ſa ſwiaty kſiž a ſa ſwojich podčeſtečanych bratrow.

Tajzy ſu tež czi, kotsiž tu něčko na trawje w mérje leža. Widžiſh tam do koła woſoko džery, pač do ſkalu wurubane, pač ſame wot ſebje naſtate, a wone hajdukom a jich ſwójbam ſa woſydenja ſluža. Druhe pač ſu khowanki ſa wiſhēdnū potrjebu, ſa brónje a wěžy, Turkam w bitwje woſdobyte.

W jenej tajtelej ſkalobje-próſnjeniž bydlí něčko Emira, ſwojeje rjanosče dla wiwołana džowka nowobazarſkeho paſche. Widžiſh ju runje wonka na trawniku ſebžazu; pschetož, hacž runje ſo psched hajdukom bojefche, njemóžesče tola w ſymnej, wſkej khowanzu wutracž; tež ju jažne ſlonočko po nóżnym wichoru wabjeſche, ſo čeſtweſteho powětra naſrēbač a tak wutrobu, ſe ſrudobu woſceſenu, woſožiež. Hajdukojo njeběchu ſi ſyka tak hrubi ludžo, kaž bě ſebi to wo nich myſlila. Běchu jej drje woči ſawjaſali a ju ſem pschi-

wjedli, tola něčko dachu ji wiſhu móžnu ſwobodu; žadny wot nich ſo ſi njej ani njepſchiblizi. Žony a džowki pač poſlužowachu ji, kaž lubemu hoſczej; njedžiwaſo na to, ſo je jata, pytaču ju ſa wjefeliež, tak ſo ſo jej ſdasche, jako by doma bjes ſwojimi njewolnižami (ſchłovinami) byla, kotrejž běchu hajdukojo ſwobodu dali.

S hufnym ſchlewjerjom ſawodžeta, psches kotrejž jeno jeje wótrej čzornej woči ſyboleſtej, ſedžesče tu wona ſi poſhilenej hlowu. Pod ſchlewjerjom ſi ruku na pukotazu wutrobu kłoczeſte, pytaſo, ju ſmerowacž a tak žakoſcž psched hajdukami potajicž, woſhbej ſač ſi poſhodženom, kotrejž njedaloko wot njej ſtejeſche, kaž by ju ſtražoval (wachowaſ), ſtaſnje na nju hlađajo. Kaž hufno pač Emira woči ſi njemu poſběže, ſo wón woſrocži a ſo po rjanym młođnym woſlicžu ſaczeſtveni.

„Jemu je mje a mojeho hubjeniſta žel”, praji pschi ſebi Emira, „tola džowka mózneho Ali-Öhmana njefmě ſwoju ból poſkaſacž”, a pschi tym hlowu hordže poſběže. „Hacž je tež mój nan žiwy?” džesče potom ſrudnje a ſo ſač poſhili, boſoſčiwiſe ſdyčujo. — Wboha! ty wiđesče woſakow w bitwje bjes hajdukami ſi ſemi padacž; ty wiđesče, ſo ſo twój nan hiſhče kheble woſaracše, ale ſicht ſměſh ſebi druhe myſliciž, hacž to, ſo je tež wón pod wótrymi mječemi hajdukow paňk. A kaikež konz to ſi tobu woſmje?!

Tu jena jejnych přjedawſkich njewolnižow ſi njej poſhifupi a ſo ſi jeje noham poſhnywſhi ju ſa ruku pschiimy a rjeſny: „Czecho dla ſy tak ſrudna, Emira? Ty wiſhak ſy luboſna a maſch dobrociwiſe wutrobu, ſchtož je hajdukam derje ſnate; teho dla njetrjebač ſo žaneje njelubocže boječ. Budž ſpotkyna, ſo bychmy ſo tež my doſtateje ſwobody połnje ſwjeſtelicž moħle.”

„Allah je ſwoje woſlicžo wote mje woſrocžiſt”, wotmoſwi Emira, „kač móžesč žadacž, ſo bych ſo tak ſawjeſliſa, kaž předy w ſahrodach ſwojeho harema* — ja, kotrež ſyム něčko ſlužobniſa ſwojich poſdanow?!”

Hilža — tak rěkaſche ta druha, někotre lěta starscha holsza — wiſeſte ſi hlowu, džesče pač: „To je ręcz twojeho nana, wostaj ſo jeje, tudž w horach je njewuſhna, hdžez ſam wěſlik zunje ſi ſwobodze duje, kotrež wiſhak wiſche njewolniſy wužiwač njeſmeđa.”

Emira ſo poſtróži a poſladawſhi na holicžo, pschi njej ſeđaze, ſrudnje ſawoła: „Allah kerim (Bóh je wulki)! Tež moja ſuba pscheſelniſa je ſo wote mje woſrocžiſa a dopomnja mje na moje njewolniſtwo!” — a wutorhnywſhi ſi jeje ruku ſwoju ruku, ſi njej woſlicžo pschitry a plakaſche.

Młody hajduk, kotrež bě naſdala pschiſhlađowaſ, ſo poſhiblizi. Hilža pač, na njeho njekedžbujo, pańk psched Emiru na kolena a ſi placžitym hložom ſawoła: „Né, né, Hilža czi ſwěrna woſtanje, ſuba Emira; — ſchtož prajach, dyrbiſeſte cze jenož ſmerowacž.”

Emira woſja ſwoju ſwěrnu ſlužobniſu a rjeſny, ſo ſi njej ſlužobniſiwiſe poſhiliwſhi: „Ja czi wěrju, ſuba Hilža! Njeſtih ſyčak tak jara wo ſhubjenu ſwobodu žakoſcžila, njebýli dopomnjenje na njebužomněho nana mje rudžiko, — ach, woſhi! ſawjeſe leži něčko morw na bitwiſteču bjes ſwojimi rjeſkami** a wo jeho čeļo torhaja ſo balsanske jaſebeje — Allah! Allah!” ſdyčowaſche w czeſkej ſrudobje.

„Twój nan, kraſna kniežna”, džesče młođen, něčko bliże poſhifupiſhi, „njeje morw!”

* Harem je to woſdželenje turkowſteho woſydenja, hdžez žónſte byda.
** „Njeſt” to je stare ſerbiske ſlowo a rěka po němſku „Held”.

„Hdże je? — schto je šo s nim stało?” praschešče šo rucje Emira. Psihi tím swojej wocji i młodżenecie poświeże, tola šo sačerwieniowscy jej sažo wotwobroči.

„Schtož wem, je wón hisczeje šwobodny”, wotmolwi młodżenec „a jeśli je jeho kóni do běženja trochu spěchň, můžesche hiscze pſched khowanjom šlonečka Nowy Bazar dožahnyč.”

(Potraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Do lētuscheje hlowneje shromadžisny Maćicy Serbskeje mějescze po pschedprošchenju mestopſchedbhydym jmenowanego towarzystwa, t. fararia Hórnika, pſchedbhydwo a wubjerf Macicy Serbskeje 12. haprileje t. I. popoldniu $\frac{1}{2}$ hodž. na budyskej ſkolerne poſbedzenje, na kotrymž šo wobdželichu t. Hórnik, Fiedler, Zencž, Mierwa, Dr. Muka a Müttelerlein. Knesj městopſchedbhyda namjetowasche pschedczeje towarzystwa „Lipa Serbska” w Rakezach a t. pschedkupza G. Lorenza tudy jako rjadneju, a jeneho Čechu a 11 Polakow jako wurjadnych ſobustawow. Po tym, ſo je šo hisczeje wo ſriadowanju jeneje pjenjezneje naležnosće ręczalo, ſkocji ſo tele poſbedzenje. Na to wotewri generalnu shromadžisnu, dokež je pschedbhyda t. J. G. Smoleř ſapuczoval, městopſchedbhyda t. farar Hórnik w 3 hodž. ſ powitanjom pschedtomnych, kotrychž běſche ſo ſ zyla 45 ſeschlo. W krótcej ſahorjenej ręczi wón njeſpchedczelske nadpady wſchelatich nowin na Sserbow trucze wotpočafa a ſwemu ſerbſkeho luda pschedcziwo ſwojemu kralu a kniežerſtwu wuſběhny, w czimž wſchitzu pschedtomni poſtanhywscy jemu ſahorjeni pschedbhydowachu. Tež liſt t. Dr. Sauerneina ſ Bantelna, tiz ſo cíta, tu ſamku myſl wupraja. S lētneje roſprawy piſmawejderja t. Dr. Muk, na to ſledowazej, tole wuſběhnemy. Poſbedzenjow pschedbhydſta, resp. pschedbhydſta a wubjerka je w ſandženym lēcze 7 bylo. Po žadanju piſmawejderja shromadžisna ſwojemu wulzyskuſlužbennemu městopſchedbhydze džak a pschedbhydſta ſ poſtanjeniom hisczeje woſkebeje wopokaſa. Najwažniscze poſbedzenja pschedbhydſta a wubjerka placzachu wurađowanjam wo maczicznnej ležownoſći. Knihow je Mac. S. w ſandženym lēcze wudaſa: 2 ſechiwoj Casopisa Macicy Serbskeje pod redakciju t. far. M. Hórnika a protoklu „Poſbedzenat”, ſpižanu wot t. far. Rády w Barce. Sa czíſhcz pschedhotowana je a hórfy po jutrah wuñdže mała ſerbſka čitanka ſa ſchule wot t. kantora Bartka. Sa czíſhcz ſo tež pschedhotuje mała ſbérka Seilerjowych ſpěwów w delnjoſerbſkej naręczi. Na wuſtajene czestne myto ſa najlepſche powiedanczo ſa lud, kaž tež na wuſtajene myto t. Barczevſkeho ſa najlepſchi ſpiž pod naſiſnom: Wopisanje ſerbſkeho lužiſkeho kraja a luda w delnjoſerbſkej ręczi ſo žane rukopisny pschedbhydſta njeſtu. Je ſo wobſamkylo, ſerbſkim ludowym knihovnjam macziczné ludowe ſpiž po jenym abo wjazy eſemplarach daricž; mnohim taſkim knihovnjam ſu ſo hižo knihi ſkale. Próſtry wó nje maja ſo póžlač t. wuſzerzej ſ. Kaplerej tudy, Wend. Straße 16, abo pod adresu: Herrn Dr. Mücke, Bauzen, Laucherstraße 5. Jako dobroczelaj Mac. Serbsk. ſtaj ſo w ſandženym lēcze wopokaſaloj: njebo knies ſubler Michał Łahoda ſi Bojanek, tiz je towarzystwu 500 ml. wopokaſal, a russi wjerych knies Gagarin, dohoſetny ſobustaw Macicy, kotryž je na twarbu noweho doma 25 ml. póžlač. Woběmaj ſo džak ſ poſtanjeniom wupraji. Dwé ſtipendiji po 90 ml. ſ fonda Kražewſkeho ſa ſerbſkich gymnasijastom budyskeho gymnasija, kotrež matej ſo 1. meje wuplaſcicž, je kurator mjenowanejho fondu 22. měrza t. I. wupiſał. Nowych ſobustawow je towarzystwu ſandžene lēto jeno 12 piſchitupilo. Wustupili ſu ſandžene lēto t. ſuperintendent Karas we Wojerezech, ſubler H. Adamki w Ziegenhajnje a farar Hyczeř w Deln. Wujedźe. Semirjeli ſu wukrajnej ſobustawaj t. professor Kotlarjewski w Kijowje a t. kaplan Rein we Wolſchanach w Čechach, tuſrajnej t. kaplan Róla w Budyschinje a t. kapton Róral w Klukſchu. S woſkebnym hnućzom ſpomni piſmawejder ſa wulké ſafkuſby, kotrež je ſebi knies Michał Róla jako piſmawejder Mac. Serbskeje wo towarzystwo dobył. Wopominiec ſemirjetich ſobustawow pschedtomni ſ poſtanjeniom ſ města poſteſcicžu. Napominawſchi wſchich pschedtomnych, ſo čhyli ſtajnje mózne a njebojaſniwe ſhwedcicž a ſkutkowacž ſa

luby drohi ſerbſki narod, ſkonečji t. Dr. Muka ſwoju roſprawu ſe ſłowami: Bohu ſ czeſci a Sſerbam ſ wužitku!

(Škonečenje pschedodnje.)

— Wot Sſerbow, kotſiž ſu po wobſtatym pruhorowanju jutry seminar wopuſtežili, doſtachu wučerſke město we Worzyne knies E. Krawz, w Bulezach t. ſ. Kerk a w Sohlandze t. Mitasch.

— Scherwski miſchr Langa ſ Budyschina jědžesche wutoru wjeczor ſ woſom, ſ czeſkimi hermanſkimi ſchinchami nalodowanym, ſe Scherachowa do Budyschina. Na droſh wot Raſchowa do Vělczež, hódež bě ſ woſa ſkocſit, ſo by jón ſpinal, pschedbhydje wón tať njeſbožowneje pod koła, ſo bu na ſmierz ſranjeny a na měſce wumirje.

— Dokhodny dawk budje ſo w lētomaj 1882 a 1883 po ſledowazym waſchnju ſběhacž:

Psihi lētneje doſhodach po:		30. hapr.		15. julija		30. sept.		hromadž.	
		ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Slaka	1.	300	— 400	ml.	—	25	—	10	—
“	2.	400	— 500	“	—	50	—	20	—
“	3.	500	— 600	“	1	—	—	40	—
“	4.	600	— 700	“	1	50	—	60	—
“	5.	700	— 800	“	2	—	—	80	—
“	6.	800	— 950	“	3	—	—	1	20
“	7.	950	— 1100	“	4	—	—	60	—
“	8.	1100	— 1200	“	5	50	—	20	—
“	9.	1200	— 1400	“	7	—	—	80	—
“	10.	1400	— 1600	“	8	50	—	40	—
“	11.	1600	— 1900	“	11	—	—	40	—
“	12.	1900	— 2200	“	15	—	—	60	—
“	13.	2200	— 2500	“	19	—	—	70	—
“	14.	2500	— 2800	“	24	—	—	60	—
“	15.	2800	— 3300	“	29	50	—	80	—
“	16.	3300	— 3800	“	38	—	—	20	—
“	17.	3800	— 4300	“	47	—	—	80	—
“	18.	4300	— 4800	“	57	—	—	20	—
“	19.	4800	— 5400	“	68	—	—	80	—
“	20.	5400	— 6300	“	81	—	—	40	—
“	21.	6300	— 7200	“	94	50	—	37	—
“	22.	7200	— 8400	“	108	—	—	43	—
“	23.	8400	— 9600	“	126	—	—	50	—
“	24.	9600	— 10800	“	144	—	—	60	—
“	25.	10800	— 12000	“	162	—	—	80	—
“	26.	12000	— 14000	“	180	—	—	72	—
“	27.	14000	— 16000	“	210	—	—	84	—
“	28.	16000	— 18000	“	240	—	—	96	—
“	29.	18000	— 20000	“	270	—	—	108	—
“	30.	20000	— 22000	“	300	—	—	120	—

S Budestez. Jako tudy ſandženy czíchi piſat dopoldnia psched ſa poſczaſkom němſkeje Božeje ſkuſby ſchulſte džeczi ſwonjachu, ſta ſo to njeſbože, ſo ſo naſch wulki ſwón roſpuſtny. — Naſche ſwony ſu, ſ wuſſacjom ſcezeho, psches 500 lēt dolho ſe ſkwojimi traſhnymi ſynkami njeſicžomne tybažy ſwérnych a nutrenych ſemſcherjow do naſchego rjaneho Božeho domu pschedproſchowale, jeko čhyje prajicž: „Bože, wſchitko je hotowe.“ Tego runja tybažam a ſažo tybažam čeſhnym nawoženjam a njevojetam wjeſoły ſhód ſ ſwiatemu woltarzej porjeſchile a wulku, jara wulku ſhulu naſchich woſhadnych ſ poſljenemu czíchemu wotpočinnej pschedwodžale. — Piſches njeſlubý podawk je netko harmoniſkeho ſynka dla nufne, jo dyrbja ſo wſchitke 4 ſwony pschedecz dacž, ſchtož je ſo tež hižom wot zyrkwiſkých a wjeſných priydktejerow woſhanklo. — Piſchi tutej ſkladnoſci je ſo ledžbiwoſc naſchich woſhadnych tež na naſch zyrkwiſki turm wobročila. Jego niſtoſc je powſchitkomu njeſpodobnoſc bjes pschedczeli naſchego Božeho domu wubudžiſa. Taſko wulka wjeleludna woſhada, kaž Budestez, dyrbjała na ſkody pad zyrkej ſ wypoſkim, do kraja daloko hlaďazym tormom wobedžicž. Je-li by ſo komitej ſaložil, bych ſo wěſcje mnoſy dariniw ludžo namafali, kotſiž bych ſo wjeſelovſcju ſwoju ſcherepatku ſa tuton nadobny wotpoħlad woprowali. A w tu ſhwiſlu je runje ſ temu najkmańſhi czaž. Kryw turma je tak ſpadany a džerawý, ſo ſo porjedzenja ſkoro wjazy ſminyč njemožde. Pocžina pak ſo rás nam twaricž a ponowjecz, dha njech ſo to na hódne waſchnje czini a ſo njech pschi tym turm hnydom powyschi. L.

S Wulkeho Dažina. Druhi ſhwiſly dženj jutrow je ſo tu Kurjez ſahrodnika ſiwnoſci na czíſte ſpalila. Wóhnej ſo nicžo dale, dyžli ſkót, wutorhnyč njemožeshe. Kák je wohén naſtaſ, njeje ſnate.

S Njeſtashez. Sańdženu ſobotu je na puczu do Spytęz wotrocžt f., prjedy w Spytęzach bļužazy, 11-letrnu Marju Čgor- nakez trjebał. Słostniſkeho njedocžinka ſu hiżom ſajeli a do jaſtwa wotwiedli.

* **Se Saręcža.** Nasche ſerbſke towarſtvo mějſche njedželu 26. mérza ſwoj ſaloženſki džen a wotdžerža pſchi tym ſwoju 37. tón krócz hłownu ſhromadžiſnu. Po dženſkim porjedze, na tutón džen poſtajenym, mějachu ſo wſchelake roſprawu dawacž, kaž tež nowe wólby ſtacz. Prénju roſprawu dawasche pſchedžyda wo ſkutkowanju towarſtwa w ſańdženym lécze. S tuteje roſprawu ma ſo ſpomnicž, ſo mějſche towarſtvo tež ſańdžene lěto porjadnje kóždy měſiąc ſwoju ſhromadžiſnu, pódla teho pač tež jemu wu- rjadnu w Njeſtwacžidle a to dla ſejmickich wólbów. Wjetſche pſched- noſčki ſo džeržachu wot Piwartz a: „Ziwiſenie wody w ſtowbje”, wot Krawza: „Wo konju”; mjeñſche wot pſchedžydy, jako wopi- ſhanje měſtow a měſtnow w kħwalobnym kraju a wſchelake druhe. Tež ſo deſlamowaſche a to Piwartz: „Pěkēn wo ſwonie.” Druho- lětny ſaloženſki ſwiedženje ſe ſwiedženſkej hoſćinu a pſchynym balom wotdžeržachym džen 8. meje ſańdž. lěta. Nasch wuleſ ſ bułecžanſkim a rafecžanſkim ſerbſkim towarſtwin, na kóžy ſo hiſhče dženſa ſe ſradowanjom ſpomina, mějachu 29. meje ſ. I. Sſwojny wjedžor bu 31. julijs ſ. I. wotdžeržany. Liſtowalo je ſo jenož ſe ſpomjenymaj ſerbſkimaj towarſtwinaj. Šapišaných ſobuſtawow wot ſaloženja towarſtwa hacž do dženſkiſcheho dnja je 75, wo- prawdžithy ſobuſtawow mamy pač hiſhče 44. Nowych ſobu- ſtawow je ſańdžene lěto 7 pſchitupiſo. Taſko běchu ſo tež wot džiwadloweho a ſpěwanſkeho wotwželenja dróbnishe roſprawu po- dawale, pſchedžechym k nowym wólbam. S noweho ſačku wu- ſmoleni buchu: Jan Mlynk ſe Saręcža, pſchedžyda; Ernst Krauž ſ Luhu, měſtopſchedžyda; Jan Bohuwér Mlynk ſe Saręcža, preni a Jan Piwartz ſ Wětrowa, druhi piſmanwiedžer; Ernst Engeman ſ Zahora, poſkadnik, a Ernst Schuza ſe Saręcža, knihownik. Skóńcžnu bu hiſhče poſtajenje, ſo ma ſo ſtetuſhi ſaloženſki ſwied- ženje na kralowym narodnym dnju 23. haprleje ſe ſwiedženſkej hoſćinu a pſchynym balom ſwiegzieč.

S Rakez. 10. haprleje pſchijndže jedyn dželacžer w tudomnej palerni ſ ruku do kłeſha, kótraz bu jemu pſches to zgle roſmje- czena. Ze to ſ nowa dopokaſmo na to, ſo ſo hiſhče pſchedžo ludžo doſcž njeſladaja a doſcž ledžblivi njeſku, hacž runje džen wote dnja ſtyscha, tačka wjele njeſboža ſo na tajke waschnje ſtawa.

—č.

S Lejna. Cžeſke njeſvedra, kiž nad njebojo naſteho ſſer- bowſtwa ſo tujhdyn w hromadu ſeſčahowachu, ſu — ow džin pſched naſchimaj wozgomaj — po woſkomitnjeniach najwjetſcheje ſrudžbū ſe ſabtſtſtienjom prawdy roſplunyſe. Kiž naſ ſſerbow prjedy ſ njeđowéru tyſchachu, ſu ſo něk ſ jaſhneſcu dohlađali, ſo naſchi ſanicjerjo, pſchiblōdžerjo, pſchescežerjo a ſahubjerjo ničo druhe njeſku hacž hubjeni kharjo, kiž žaneje ſhkrizki luboſče ani k Božemu kraleſtu ani k wěrnemu ſbožu wotcžiny nimaju. W czaſu tamnych naſtawanzych hrožazzych njeſwedrow běſche Karpoſti wucžer ſwoju a naſchu zyrfiwinu radu naręcžał, ſo byſtej wobej woſhadt na jene ſo ſjenocžilej a pod jedyn paſtyski kiž ſo podalej. A to wſchitko ſ luboſče pſchedžiwo ſwojemu roſkaſowarjej, kaž bě w Bułekazach wotlecžał. Teždy ſo ſdasche, ſo nihdże žana ſmilnoſč a pomoz ſa naſi njeſe. Tež naſſprawniſche narodne žadanja běchu cžiſnijene do jaſtwa ruſkeje agitazije. To jaſtwa je roſſamane a my, hdvž tež hiſhče kħwilu cžakamy, ſmějemy pſches Jeſuſowu hnadu ſami ſwojego duſchowpaſtýra w Lejnje.

Wuſhudženja.

Kawniſki ſud. Dželacžer H. R. Gräfa ſe Židowa, kótraz ſańdženu ſymlu pola drachlerja Möchela w Budyschinje na podruž- ſtwe bydlesche, běſche ſe ſwojimi kħaħlemi jara njeſpoſojom a je w hněwje do kħuħi wrobi. Węzywobſtſtobženja dla jemu 5 mf. kħoſtanja pſchijudžiſhu. — Wotrocžt J. Bobak ſ Dubow, tukħwiſlinje w Račlowje bļužazy, bě ſacžny cžažniſ, wot wotrocžka Wagnera w Račlowje ſhubjeny, namakał a jón ſebi ſħoħwał, byrnejz wje- džesche, komu tón ſhamy bļužha. Pſchekſtiwjenja dla ma wón 30 mf. kħoſtanja pſchedžicž abo tydžen jaſtwa wotſhedžicž. — Schenz

Handrij Lefchawa bě wobſtorženj, ſo je w lécze 1880 jeneho ſajaza, wot jeneho zuſeho pač pſchinjeſeneho, a w letomaj 1881 a 1882 jeneho ſafana a dweju ſajazow, kótraz bě jeho wui Biskop na zuſym reviru namakał, w ſwojim ſhamħnym wužitku pſchetrjebał. Tež ſo dželacžerjej J. Riesbark ſ Rameniza a H. G. Scholta ſ Varta buſhtaj dla proſchenja, dundanja a dla podražowania legitimažiſkich wopiszmow k tjsom njedželam jaſtwa wotħudženej.

Prilopk.

* Selene hody, běle jutry — tole pſchiftowo je lětka prawo wobthowało. Njedželu wjedžor a póndželu rano hwiſtashe wótry reſny wetr ſ dolhego ranja a pſchi tym ſo ſ njebieſ hromady ſněha ſypachu. Hörje hiſhče hacž pola naſ ſakħadžachu kħeħowe mječzele w hōrſkiſ ſrajinach, kaž na pſchiftad we Winje a Salz- burgu. W Draždjanach a we woſkolnoſezi mějachu w nozy k druhemu ſwiatemu dneje 6 gradow ſymlu, pódla aprikosoweho a wiſčinjo- weho kčenja ſu někto tež ſahe kčejaze kruſchenje a reineklaudy ſmierſte. S Buherſkeje piſaja, ſo ſo tam njeſpichtewaſo ſněh a deſchç wotměnja. Sſywh hacž dotal hiſhče nihdże ſchħodowaſe njeſku, jenož ſad a ſ džela wino je něchtio poczerpiſo. S Parija pſchindže powiſcž, ſo je kruſa ſymla wſho kčenje, pſches přjedawſche miče wjedro jara roſwite, ſahubiła.

* Šakſte knježerſtvo je poſlednje tydženje we wſchelakich ſułtajowych fabrikach pola Rameniza mulke dželby ſułtua ſkafalo. Žadane ſułtuo ma ſo něchtio ſ hubjenskich tħaninow dželacž, hacž hewaſche wojerſke ſułtuo a hubje ſo pječja ſa uniformu ſrajinu ſturm, po ſakonju wot 12. februara 1875 ſrjadowaneho, trjebacž. Šaſmetiſtne je, hdvž wſchelazh bojaſniſkojo ſ ſtuteho podendženja na bliſtu wójnu wěſtceža.

* W Draždjanach je 11. haprleje jena ſlužobna holza ſwojej trijeni ſ foſforom, kótraz bě do jědže a theja ſypnyla, ſawdač ſpħata. Žedyn wotrocžt je pječja holzu ſ wotpohladom k temu naſwabit, ſo by potom knjenju wurubil. Wobaj ſtaj hižom w jaſtwe.

* Wulki elefant Žumbo, kótrehož běchu ſa New-Yorkſku zoologisku ſahrodu w Londonje kupili, je w tyčle dnjach ſtrony do New-Yorka pſchijel. Zyroba, na kóždy džen jemu pſchedželena, ſa njeho ſedma dožaha, runjež jara maſa njeje; pſchetož wona woſtawa wſchēdne ſ 2 zent. ſymla, 2 körzow wortba, 1 körz woſtuchow, 1—15 poſrutow kħleba, 20 tunow wody, piwa a paſenza.

* Kaž ruſke nowiny piſają, budże ſa čaž ſwiedženſkeho krónowanja ruſkeho zarja w Moſkwi tež wulka wojerſka parada, na kótrejž ſo woſkolo 100,000 muži gardy a druhego wójſta woſtadželi. ◎

* W jentym malym ruſkim měſtačku ſo njedawno ſta, ſo jedyn bur w ſmysku 1800 rublow* ſa tſi ruble pſcheda. To ſo takle ſta. Spomieny burik, kiž ſe ſwojej žonu derje hoſpodařeſche, běſche ſebi w běhu 19 lět 1798 rublow nalutował. Kóždy rubl, kiž mějſche ſo w ſtronu poſložič, wón žonje da, wědžo, ſo jón wona derje ſħowacž wě. Pſchi tym pač wón njeſwžeshe, hdže žona pjeniſy ſħowa, a tež ſo ſa tym njeprasheshe, ſ bojoscž, ſo moħl ſo, hdvž ſebi ras ſħleicžku wjazy ſupi, hacž ſnjeſe, pſchep- plapnycž a neſomu wupowjedacž, hdže ſwoj poſkad ſħowa. Wónhy žona k njemu rjeſny, ſo maja dwoj měſčkai ſymjenja, mjes tym ſo jim jedyn dožaha; duž je tón wjetſhi wysche a može ſo pſchedacž. Žona běſche ſe mſchi, muž pač ſapſeze konja, nabra na wós muki a měſčkai ſymjenja, ale niz wjetſhi, kaž běſche žona radžiſka, ale mjeñſhi, dokež ſo nadžejeſche, ſo tež ſ mjeñſcheho 3 ruble wuſtuce. A to ſo jemu radži. Někajka žonſka woſtupi jemu zły měſčk ſa 3 ruble. Ŝeo domoj wręcziwſki, ſo wón pſched žonu kħwalič ſoča, ſo je ſa mjeñſhi měſčk wjazy doſtał, hacž je ſo wona nadžała ſ wjetſcheho wuſtowacž. Žona ſo kaž ſnoph na ſamu wali, tač ſo ſtrōži; hdvž wona ſačko trochu k ſebi pſchijndže, muž wot njeje ſħoni, ſo ſu runje w mjeñſhim měſčku jeju pjeniſy ſħowane byše. Muž hdvž dom ſačko ſapſħahny a na wiki jědžeshe, ale žonu, kótrejž běſche měſčk pſchedacž, ſažo woſtadži njeſe.

* Pſchispomjenje redačije: Papierjan ſyml pſchedacž w tħu kħwilu 2 mf. 4 np., ſħeborni ſyml 2 mf. 25 np., ſtoħ ſyml pač 3 mf. 20 np.

**Placzisna žitow a produktow
w Budyschinje 8. haprleje 1882.**

Žitowy dowos:	Na wikač		Na bursy			
	wot	hač	wot	hač		
mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	
Wschesza 50 kilogr.	10	95	11	73	10	01
Rožka	8	48	8	67	8	54
Jerzinen	7	39	7	97	7	39
Worw	7	40	8	50	7	80
Gróch	9	17	—	—	—	—
Wota	8	89	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—	—	—
Jahy	14	—	15	—	—	—
Geduscha	17	—	18	—	—	—
Béry	2	—	2	50	—	—
Butra	2	60	2	90	—	—
Pschericza mufa 50 t.	9	—	17	50	—	—
Wjana mufa 50 kilgr.	8	50	12	25	—	—
Sýno	3	20	3	80	—	—
Sáloma	600	—	29	—	—	—
Proftata 144 sht., sht.	15	50	25	50	—	—

Tséchmu papu, tséchny lach,
tséchne tschesski
porucza G. Schlaga,
tséchtrijerjski mischt.
Sklad w dworze Smolerjez knihicízshezene.

Sa týscherjow

porucza fráškowane blidowe, kshinjowe,
khamorowe a schieriske blidowe nohi,
wjerczane blidowe a kožowe nohi, kalane
symsy, kaž tež durjowe, woknowe, móblowe
a kaszczowe wobbitki po najtunischich pła-
cžisnach Paul Seidler

na swonkownej lawskiej hašy 16.

Wsché držiny
semiskich a moselskich barbow,
bjespěškojeznu myjeřsku krydu,
beruſtajnski lach, punt po 100 np.,
damarski lach,
asfaltowy lach,
jelesowy lach,
skatifs, běžazy a w polvrije,
najlepšchi lanowolskijow firniš, khwatnje
slhnyjozy,
terpentinow wolisj, němksi a franzowski,
paſen gyps,
klis we wschelakich držinach,
lakowe a firniškowe pinsse,
sintokamjenjowu papjeru
porucza po tunich placžisnach

Hermann Lemka
na mjašnym torhoshežu 8.

Stettinski zement

kmój s nowa dostałoj a poruczamoj
žuky žud po 380 puntach,
pół žuda po 200
po najtunischej placžisnje
bratraj Merschej na žitnych wikač.

Khofej,

cziszcje a derje ſkodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſen punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſci Gustav Poser na jerjowej hašy.

Držemowa awfija na Lipjanskim reviru.

Dutoru 18. haprleje t. l. ma ſo

142 ſuchich klojnowych dolich hromadow,

12 brēsowych dolich hromadow a

6 hromadow klojnowych pjenkow

ſa hotowe pjenesy ſjawnje na pschedawacj.

Sapocžatk dopolydňa w 9 hodžinach pschi holcžim hače.

W Minakale, 12. haprleje 1882.

Grabinſka Gisiedelska inspekcija.

Stephan ſorbaska ležomnosć kat. čiſlo 741 na tudomnej Hoſchiz haſy
ſ hródžemi a bróžnu ma ſo
pónđzelu 24. haprleje t. l. popoldnju w 2 hodžinomaj
we wobydlenju podpižaneho pod wosjerjomnymi wuměnenjemi pschedacj.
W Budyschinje, 13. haprleje 1882.

A. Franz na taſchbarku čiſlu 2.

Sera dellu

porucza w ſchadžazej tworje

Korla Preižer

na žitnych wikač w Budyschinje.

Prawdziwe Rigaske a ſchleſhnske lane ſhmjo

porucza w dobrej tworje

Korla Preižer

na žitnych wikač w Budyschinje.

Srědk f ſpěſhnemu blejchowanju platu

wułożenjom, kaž ma ſo nałożicj, porucza

hrodowſka haptka.

Sa pschedawam

Šukniane a židžane mězyn,

ſo bych ſ nimi rumowaſ, po najtunischich placžisnach.

H. Lange na žitnych wikač 9.

Bot ſakonja
ſakitaný.

Montafounski

kruwjazy mlókowy pólver.

Dolše ſeta
pruhowany.

(Rezept wulkeho mlókoveho kublarja.)

Zeho wuspěchi ſu jara wuspěchne, wěste a wuzitne ſa mlókowe hospodařstwo.
Bakežili ſ polaſtanami ſ nałożenju po 100 g ſu dostacj pola E. G. Leunera
w Budyschinje.

Swoj bohaty ſklad ſchfleńčaných, porzellanoých a famjeniných tworow

porucza po najtunischich placžisnach

Max Mütze

na bohatej haſy čiſlo 11.

H. G. Kubasch

pschi mjašnych hětkach 1

porucza ſwoj ſklad hotowych mužskich a hóležich wobleczenjow, kaž
tež wulki wubjerk modernskich tu- a wulkrainich ſtoſow ſ wu-
dzělanju po měrje ſ dobročiwemu wobledžbowanju.

Koſlaze kožki

kupuje pschezo po najwyskich placžisnach
Heinrich Lange na žitnych wikač,
po najwyskich placžisnach
pschi ſerbſkej katholſkej ſyrki.

Koſaze kožki,

Gustav Rauka na garbařskej haſy.

Pruske kropobieże sawěscjaze akziske towarzstwo.

Towarstwo sawěscjuje semskie wupkody psche kropobieże po twierdnych prämijach, pschi czimž so żane dopłaczenja dawacž njetrebaja, a dawa sa wjazslene sawěscjenje hódnego prämijowy rabatt, kotryž je w běhu 17lētnego wobstacza towarzstwa wšcho hromadze wjšoku summu wot něhdje $1\frac{1}{2}$ millijony hrivnow docezahnył. Wurunanie schłodowanjow so khvatnje stava a sapłaczenje najpojdzišho w běhu 4 njedzel. Wuzinichu:

we wobchodnym lęcze:

	sawěscjenista summa:
1865: (1.)	mk. 25,069,200.
1880: (16.)	„ 193,271,000.
1881: (17.)	„ 202,918,860.

dohody prämijow:

mk. 247,800.
„ 1,715,340.
„ 1,852,000.

rabatt:

mk. —
„ 125,941.
„ 128,462.

schłodowanja:

mk. 147,978.
„ 2,761,349.
„ 1,212,774.

Pscherenna prämija w lęcze 1881 po wotczehnjenju rabatta jenož 84 np.

K wobstaranju sawěscjeniom so porucza:

W Andyschinje: C. A. Siems. — Hermann Lemke. — W Rakezach: Jan Mietshka.

Emil Flegel,

kójkat,

na žitnej hašy w domje knieja czažnikarja

Köchlera,

porucza swój sklad mězow sa mužow a hózow w najrjenskich a najnowszych mustrach po najtuniszej placzisnej.

Ahowanie wšichnych kožuchowych tworow s rukowanjom psche wobškodzenje psches može abo wošen.

Hofej

kyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 pun-
tach tuňšcho,
paseny, punt wot 100—200 np. (wot 140
hacž 200 np. w dobrych měščenjach)
porucza w čistkoškodżazych družinach ja-
neščto woſebje dobre

Richard Neumann

czo. 6 na smutkownej lawskiej hašy czo. 6.

Emma swid. Vorwerkowa
s napshecza hównieje stráže (hawptwach) po-
porucza štne jak i žakety se hukna, ho-
mota a kachemira we wulkim wubjerku po
najtuniszych placzisnach.

Twierdny sktomowy wóſk
w žerdłach,

běžazny sktomowy wóſk
w týsach

porucza hrodowska haptika.

Ssredk psche palenzpicze
s pokatu i nałożenju

porucza hrodowska haptika.

Pschi nětežszych wjšokich butrowych pla-
czisnach porucza syrop najwubjerniszeje
hłodkoſče, punt po 18 np., pječ puntow po
80 np.

Ad. Rämsch pschi butrowych wilach.

Hofejowy sklad.

Psches prawoczązne wjetše kupowanie je mi-
možno, jenož cíjsce a huluje derjekłodżaze
hofeje, punt hžom po 80 np. a pschi wot-
waczu 5 puntow po 76 np. pschedawacž.

Pasene, punt po 100 a 120 np., maja
woſebje dobry hłód.

Th. Grumbt.

Jan Petška, rěſbar w Budyschinje,

10 na taschbarku 10.

Salzene 1832, prämiiowane na 2 rostajenjomaj.

Budželanie wšichnych rěſbarskich dželov (figurov a wuphšchenjow) a rowowych
pomnikow s kóždeje kamienjoweje družin.

Wulki sklad pomnikow a plakow s pěšowza, fornowza, marmora a diabasa.

Najtruczjscha sprawnosć a najczisczjsche dželo. Sa džerženje so rukuje.

Dokelž hým hówoju rěſbařnu powjetškil a wschelake ponowjenja naprawil a dokelž
hým hám Sserb, porucžam hýj atelier woſebje Sserbam k dobrózciwemu wobledžbo-
wanju a podpišuju najpodwołnisko

Jan Petška, rěſbar.

Gummiowe zyzaki,
posloczane lejsty,
gardinowe nosherje,
gardinowe rosetty,
špikelse,
wobliku sa wobrasy

porucza

Max Müže
na bohatej hašy cíjisko 11.

Knihy

sa ratačske knihiwiedženje
w bohatym wubjerku porucza tunjo

N. Bernhardt,

fabrika kontoknihow 6 na bohatej hašy 6.

Pižne knihy

po prjódkihanju
porucza jara tunjo

N. Bernhardt,

fabrika kontoknihow 6 na bohatej hašy 6.

Hofejowy sklad.

Ssylnje a derje hłodżazy hžom po 80
do 200 np., pschi wotewaczu 5 puntow hšcze
tuňšcho, paseny hofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrym hłodże porucžataj

bratraj Merschej na žitnych wilach.

Ssredk
i spěchnemu blejchowanju
platu

ma na pschedan a ſak ma so nałożecž,
wukaže

Otto Engert

na smutkownej lawskiej hašy.

Wšichne pižne a rykowanske materialije,
schüsske mapy a wacjoki, pižne kniki se
wschelakimi liniaturami, duzent po 80 np.,
porucza G. Rämsch na bohatej hašy.

Noſowaný ſtylezowy abo
njetrjený len,

taž tež wutreny len kupuje po kóždej
dželbje a kóždy džen mechanika dželop-
schadowna w Hajnizach, tola w Budys-
chinje so jenož trjeny len, a to jenož
so botu w Grüznerez domje, s niuſkdom
s jerjowej hašy, kupuje.

Sofy a matrazy,
trajne dželane, su po tunich placzisnach na
pschedan pola

Zinzenza Gimburcka
na smutkownej lawskiej hašy cíjisko 38.

Czažnikif

pschedawanje a porjedženje.

Tunje placzisny.

Jarolim Trepera

s napshecza theatra.

Czažnikowy sklad

A. Scholth

na kamiennej hašy
porucza hýj sklad dobrych nowych a hžom
nočených czažnikow po jara tunich pla-
czisnach. Porjedženja so derje, tunjo a
khvatnje wobstaraja a so sa dobre dželo
rukowanje dawa.

Ssadownja w Ketlizach

po ſaſi w ſaſkej
porucza tunjo jablonje, kruschwiny, klow-
činy, aprikosy, worjesciny we wjšokich
a malych sktomikach s rukowanjom sa praw-
dziwoſče družin, dale wjasny, kastanije,
kuſoſte akaziye, pyšnaze kerki a rózowyn
atd.

Max Jubisch.

Wotewrjenje kslamow.

S tutym češčenym Sserbam w Delanach a wokolnosći wosjewjam, so wot nětka wschu mužsku drastu derje a tunjo schiju a so móžu se swoim wubjekom pruhom po-
klužowac̄. S prôstwou, so chýli so pschi potriebje te mni wobrocic̄, podpišu so
s pocjeſčowanjom

Andreas Zimmermann,
krawz w Delanach pola Čorneho Boha.

P. Strobelowy atelier

za njeboſne sažadženje khumskih ſubow a plombirowanjom
po najnowſhim ſyſtemie.

Wotstronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

A rěčjam wchědnie dopołdnja a popołdnju wot 8 hac̄ do 5 hodžin. Khudym darmo.

Čeſčenym Sserbam Budětečanskeje wo-
bady k nowiedzenju, so hym swoje restauro-
ziske rumy powjetſchil, so bych kózdu nje-
dzelu mnohim ſpovědnym ludžom i dobrým
khoſejou poſlužowac̄ mohl. Duž proſchu
swojich pschecezelow a ſnathch, so bychu nje
se swojim wopystom pocjeſčili; moje ſtajne
prózwanje budže na to ſložene, wcho derje
pschihotowac̄ a tunjo woblicic̄.

S pocjeſčowanjom

Ernst Schmitz.

Njedzelu 16. haprleje 1882 popołdnju
w 4 hodžinach generalna zhromadźizna
Rakečanskeho serbsk. tow. Lipa.

Dzeński porjad: 1) Protokoll. 2) Do-
dawki. 3) Přednošk: II. perioda serbskich
stawiznow. 4) Wuradzowanja dla spěw.
wotrjada. 5) Přječe nowych sobustawow.
6) Zabawa.

Předsyda.

Bukičanske serbsk. towarzstwo
změje přichodnu njedzelu, 23. haprleje,
popołdnju w 5 hodžinach zhromadźiznu.

Dzeński porjad: 1) Přednošk knjeza wu-
cerja Suška we Wujezdze: „Zwonkomne
naležnosće křesćijanskeje cyrkwe wot naj-
prěnšeho hač do nowšeho časa.“ 2) Za-
bawa. 3) Rozrěčenje wo lětušim wulēce.

Předsydstwo.

¶ 5. řaſh

**101. ſralowſk. ſaffſk. frajneje
lotterije,**

čjahanje wot 29. haprleje do 20. meje t. I.,
mam hřeče 1/5 a 1/10 loſh po 42 mk. a
21 mk. na pſchedan

Fr. Th. Jäger, lotterijowy kollektour
na ſtronkownej lawſkej haſh čižko 3 (nowe).

**Mhdlárňa
Roberta Adama**

ua ſtronkownej lawſkej haſh čiž. 5
lupuje po najwyšſich placzſinach krajných
wóſk a kras.

Filzowe klobuſi,
hřom wot 2 mk. 25 np., ſa džecži wot
1 mk. 70 np., porucza

Hugo Lehmann
na ſtronkownej lawſkej haſh 1.

Wopomnik na row

njebo
Michala Bjara w Huncjerizach,
ſpěvatia w ſerbiskim ev.-luth. miſioniskim towarzſtwie
w Džiwocžizach.

Tak je naši Bóh tež wolač cže,
Mój wérybratje Michale,
Ty ſprawna duſcha vobožna,
Tam horje domo do njebja.

Haj, ſchyrnateho měrza ty
Sso pſches ſmiercz wot naš dželit ſu,
Hdž bjes jednacze dnjom bě nět
Ty jedn a wóžomdžebac̄ ſet.

Po krótkiej lohkej khorosze,
Kíž trajesche dwe njedzeli,
Twój ſužniſt pſchinidze po tebie,
Raž te hei horzo proſchesche.

Hdž bě ſo i ſmiercz hotowal,
Wiché hréchi Bohu wotproſchač,
Dha dželčke rad a wiezela
Do njebja dom, hdžej Jeſus je.

Th mrějo duſchu poruczi
Tom' wumoznikej do rutı,
Kíž ſa tebie tež ſi luboſcę
Te czerpił, wumrjeł na kchizu.

Te twoje přeňe mandželſtvo
Sa jednacze ſet ſloneži ſo,
Te druhe bjes tjoč měbažow
Te poł ſta ſetow trało ion.

Th ſawostaji ſa ſobu
Tu ſtiknu druhu mandželſtu
Dneſi lubel' ſhnom pſchirodnej
A teho runja džowku tej.

Kak twoje lube džecži cže,
Kíž ſu wſe předn wumrjele,
Ssu witače cže ſi wiezelo
Tam do njebjeloh raja dom.

Th wuſwolit bě dawno ſej
Tón rjany ſmiercn kherluſh tej,
Kíž bětci tebi ſpěvali
Pſched kſcheczem a pſched durjemi.

A hlaſe, to tón kherluſh je,
Kíž ſo tak rjene ſapocžnje:
„Nět dobru nož ja dawam“ cji,
„Sly, falſchny ſwecze“ jebarſki.

Th jalo murjer twaril ſu
Mohl rjez hac̄ na te ſtare dny
Tu wſchelle rjane twarjenje
A wiele ſchulow woſebeje.

Kak wjele rjanych kherluſhov
Ssy ty nam ſanochowal ion,
Hdž bětce pſches ſet tſižci
Th ſpěvar w naſhim towarzſtwi.

Haj, jedyn wot thç přenich ty,
Hdž mi tu ſaložili ſmy
Te miſioniske towarzſtwu,
Bě th, mój wérybratſlo.

Kak ſeže, my ſtari najlubſchi,
Nět wſchitz pſches ſmiercz wotſchli,
Hac̄ Jurij Nowak w Bozowje —
Hřeče starschi hac̄ ja — živh je.

Kak tola horzo žadam ſej
Ja ſtary braſhny člowiel tej,
So i hnady tam w te ſbóžnoſci
Wt, mój ſužniſt ſu wami w towarzſtwi.

Twój row cji twoji ſi luboſcę —
Je móžno — kózdu njedzelu
A ſwiate dny b'dža wopystac̄,
Tež wotczenasch tam wuſpewac̄.

A napoſled b'jak prajęc mam
Tym pſchedwotcjeriam, noscherjam
A kíž joh' cžero ſi luboſcę
We kſcheczu rjene pſchachu.

Tat, luby nano, cžiſche ſpi
We Huſh tam na kerchom,
Hac̄ Bóh cže ſi rowa ſawola
A nam wſhem ſi hnady ſbóžnoſej da.
Na žadanje Petr Alónk.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, pláci so wot rynka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smolerjec knihičišće w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 16.

Sobotu 22. haprleje 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske řežorſtvo. Jeho Majestosć sakske kral je so sanđený ſchvórkem doppoldnia se ſwojeho puczowanja do Dražđan vróčil. Na češtím dwórnichcuzu běchu je ſo t jeho powitanju prynz Durij ſe ſwojeho ſwojbu, statni ministrojo, generalojo a dražđanski měschčanosta ſechli. Kral, kotryž běſche zivlinje ſdraſczený, měcheske ſtrówy a čerſtwy napohlad. Ssoboto kral w Myschnom tamniſku vjerchowu ſchulu ſe ſwojim wophtom poczeczeji, hdjež budže ſo jako doprédny ſwiedžen ſkalowskeho 54. narodneho dnia wot tamniſkich wuežomzow džiwadlo hrac̄.

Pruski ſejm je po krótkim wotpoczowanju ſaſo ſi dželom ſaſočal. W nastupanju tobakoweſho monopola ſo ſi Barlina piſa, ſo woſebje zentrum (katholicka ſtrona) ſa jaſne wurađenje tuteho ſakonskeho namjeta w jenej komisiji wступuje. Dale ſo powieda, ſo budže wot zylého zentra na řežorſtvoſhem ſejmje jenož tſi ſobuſtarow ſa tobakowy monopol hložowac̄. Nowiny zentra „Germania“ žanej ſtaſtneſczi nimo hiž njeſadba, pſchi kotrejž njebych ſchfödnosc̄ ſobuſtarowego monopola roſteſtaje; wone po prawom někto w prénjej liniji bjes pſchecžiwnikami tuteho namjeta ſteja. Pod tajkimi wobſtejnosc̄emi je lohko móžno, ſo ſo wujednanje bjes ſnejerſtvoſem a zentrom dla zyklwiſkeho wojowania hſchcze w poſlednjej hožinje roſraſy.

Awſtria. Vyrnjež ſběžlarjo w Herzegowinje wot awſtriskeho wójſka hſchcze pſchewinjeni njeſhu, ſu woni tola tu khlímu ſi wójnu pſchetal, dokelž jich roſomne roſmyžlenje, ſo dyrbja poſdžiſho hłodu tradac̄, je-li ſo ſo někto rola njeſobdžela, k pluhej a na polo woła. Šbežkar ſo ſady ſtakobow ſhubi a ſi nich měrniuſh rólnit wступi. A awſtriske ſnejerſtvo je ſi tym ſi pokojom, pſchetož wot meje ſem ſo w Herzegowinje žana wójna wjeſcž njeſože, dokelž ſo wuleje ſuchoty dla nihdze žaneje wody njenamaka. Duž móže někto wójſka bróni w ſkalnych khowankach ſi meroム wotpoczowac̄, doniž naſhmu Herzegowinzy, ſi nowa poſylnjeni, ſnani ſaſo ſa brónju pſchimaja. So ſo to njeby ſtało, na to dyrbji awſtriske ſnejerſtvo ſwoje naprawy ſložic̄. A ſtajdowanju porjadnych wobſtejnosc̄ow ſu awſtrisko-wuherske delegazije ſi 8 millijonom ſchěnkaſam, w februarje pſchitwolentym, hſchcze 24 millijonow dodale. S tuthmi pjenjeſami maja ſo drobi a twerdžiſny twariež a ſchule ſaložec̄. Hlowna wěz paſ ſa ſdžerzenje mera je w tym ptyac̄, ſo ſo nětčiſche ſarjadtvoſtvo porjedži, a ſo ſo nowy ſeníſki ſakoni wuda. Hac̄ runje Awſtria hižom nimale lěto w Božniji ſnejeli, ſluſcheja hſchcze pſchetož wſchē ležomnoſcze muhamedanski begam (Semjanam) a kſchecžijskay burjo ſu tak wotrocžojo Turkow wostali a dyrbja jim ſi czegej robotu ſlužic̄.

Italska. Italsky ſu ſi politiku tak naſyčeni, ſo wo nju wjazy njerodža. W Romje je ſo ſejm ſi najhubiſtchimi wuhſadami wotewrit. Wot 508 ſapóſlanzow běchu jenož 40 pſchitomni, runjež ſakoni ſte naſyjet najhubiſtcheje wažnoſcze, kaž dowoleſenje wulſtich ſummonow ſa wójſko, kaž tež zylé nowe ſtajdowanje wójſka na dženſkim porjedże ſteja. — S Roma, hdjež pſched krótkim pruski prynz Heinrich a württembergski kral pſchebýwac̄taj, píkaja, ſo tam ſa někotre nježele wopht ſakſkeho krala a kralowej wotcakaju a ſo je jeju pſchitwoljenje pola bamža hižom wosjewjene.

Zendželska. Dokelž ſnejerſtvo wrevolucionarnych Irlandſkych ſi kruſoſčju njeſamóže pſchewinje, ſpyta někto tych ſamych ſi dobrotu

ſměrowac̄. Hlowneho naſjedowarja revolucionarnych, Barnella, kotrehož njeſtronowaneho krala Irlandſkeje mjenuju, ſu wónhy na tydženj ſi jaſtwa puſchczili a někto je druh ſtrachny revolucionar William O'Brien, redaktor nowin „United Ireland“, jaſtwa wo puſchczili. Kaž ſo powieda, njebudže Barnell po minjenju wot puſchczeneho ſwobodneho czaſha ſo do jaſtwa vróčic̄ trjebac̄.

Ruſowſka. Europiske nowinaſtvo hſchcze pſchetož ſwaju ſedbzliwoſc̄ wot pſchemenjenja w ruſkim ministerſtwie wotwobročido njeje, woſebje ſo praschenje wo wступje generała Ignatiewa ſi ministerſtwia ſnitskownych naſežnoſc̄ow roſložuje. Ruſke kniheſtſte nowiny „Nord“ w tutym nastupanju ſobudžela, ſo powiedeſz wo prijektſtejazym pomjenovanju nětčiſcheho ministra ſnitskownych naſežnoſc̄ow, hrabie Ignatiewa, ſa poſzlanza w Londonje, žaneho podložla nima. Runje tak njevérne je, ſo poſzlanz Lobanow w Londonje na Ignatiewove město pſchindže, abo ſo Ignatiew na město poſzlanza w Pariju stupi. Po tym, ſo ſu ſnejerſte nowiny „St. Peterburgski žurnal“ pomjenovanje Giersa na město Gorčakowa w tym ſmykle wuložile, ſo pſches to ſwonkowna ruſka politika žaneho pſchemenjenja njedostanje, je njeveſtosc̄ naſtala, hac̄ drje budže minister Giers wo prawdze ſa ſdžerzenje mera ſtulkowac̄. Wo tajkich wopacžnych nahladach w ruſich naſežnoſc̄ach pſche Petersburgski „Gološ“: W njeruſtich nowinach ſo Giers jako pſchecžiwnik po měnjenju pſchetož njeſerneho „wojownika“ Gorčakowa mjenuje. To paſ ſe zylé wopacžne ſtřihmenje wopravodžiſtvo wobſtejnosc̄ow. Najpredy ſo wudawanje ſi wěrnoſc̄u njeſnjeſe, ſo je ſo vjerch Gorčakow w czaſhu ſwojeho ſanzlerſtwa na wójnu měrit. A tola ſo njeſože pſchehladac̄, ſo je Ruſowſka pod Gorčakowem dwadzieſtletny měr (1856—1877) poměla. A turkowska wójna wot lěta 1878 ſo ſi njeprawom Gorčakowej pſchipuje. Vjerch Gorčakow běſche runje najkručiſchi pſchecžiwnik tuteje wójny, dokelž wón do předka wjedžeſte, ſo ſměje Ruſowſka we wójne pſchecživo Turkowſtej ſlonečnje ſyku Europy pſchecživo ſebi; wón tež žadyn dobytk ſi njeje ſa Ruſowſku njevidžeſte, ſtož je ſo poſdžiſho tež na Barlinskim ſongrežu dopjelnito. Wopravodžiſtva pſchecžina tamneje wójny běſche wójſka ſahorjenoc̄ ſi ſepeſhemu balkanskich ſzlowjanow, kotrež ſo zylého ruſkeho ſuda možowac̄, a pſched kotrejž dyrbjeſte ſlonečnje ſamo njebočic̄ki zač wróčo ſtupic̄. — Po nowiſtich powjesc̄ach ſměje ſo krónowanje ruſkeho ſhězora kónz měbaža awguſta. We wokolnitu, na pſchitafanje ſhězora wot ministra ſhězoreſtvo doma, vjerch Woronzowa-Daſhkovova, wudathym, ſo ſaſtoňnikojo ſnejerſtwa naſominaja, ſo bych ſo na ſwiedženjach, něhdžé dwě nježeli trajazych, wobdželiſi. Swięſelenja pſchi krónowanju přjedawſtveho ſhězora ſchtrji nježele wupjelnichu. Tež ſhodty ſu ſo týſtce ſonžile; ſa krónowanje Alexandra II. ſo 18 millijonom rublov pſchetřeba, bjes tym ſo je ſo tón ras ſa to jenož 10 millionow wustajilo. Krónowanje ſhězora je ſo pycža teho dla na kónz awguſta poſtajilo, dokelž budže w tutym czaſhu runje 1000 lět ſanidženych, ſo je wulſtich Vladimír Iſhacžijskemu wěru pſchial a ſo je ſo Kijow, hlowne město połodniſcheje Ruſowſteje, ſaložil. Na tajke wachnje ſo ſwiedžen a tybaſleſtny jubilej ſaloženja Kijowa a ſawiedženje Iſhacžijskemu bjes ruſkim ludom ſi krónowanjom ruſkeho ſhězora ſjenoci. — Ruſke ſnejerſtvo ſi njeuſtawazej ſrutoſčju ſidom ſi tych městow wopofaſuje, hdjež ſu ſo bjes ſnejerſtvoſtveje dovolnoſcze ſaſhdsili. W poſledních tydženjach je ſo pſchede wſchém wjeſe

židow nusowało, Moskwię wopušczać. S najwjetšej niedowierliwości maja ho powieśce wo žadławym pscheczehanju židow, kaž je naše židowske nowinh rospescheraja, pschijecz. W tymle nastupanju ho hróśne węzy wo wurubjenju, tónzowanju a czwilarju židowskich wobydlerjom w Podolskiej powiedaja a rěka w thętce powieścach, so je pschi tutych pscheczehanach na 2000 ludzi kónz wsało. Hacž dotal fu ho powieśce wo tajtch ſurowoſczech pschego pscheczerjene wopokaſale, a tak drje ho tež tón ras ſmęje. Pscheczehanju židow, kotrež fu ho 10. a 11. aprile w chersonskim wotkjezu stale, wobstejachu w tym, so w někotrych židowskich domach wólna wubichu. W Nowej Praſy běſche njemēr hžom strachniſci. Ludowe czrōdy ho do židowskich korečnow dobýwachu a je do czista ſapucízhu.

— Dolho pytaneho nihilistiskeho nadpadnika Deutscha fu ſkončnje pschimnyli. Wusłedźenje noweje miny na ſtaziji Spisarovo pola Moskwy je ho psches wupowiedanje jeneho hólza stało, kotrež bě ju pschypadnie nadechol, njewiedzo, czecho dla je wuryta. Polizija je halle něko njedwéle dopokasma doſtała, so je hlowne lehwo nihilistom w Moskwie, teho dla je ho tež ja nimi w Petersburgu podarmo hledzilo. Ŝenježerstwo je ſ namakañych listow ſhoniło, so bjes nihilistami roſtora wobsteji. Moskowszy nihilistojo ſwojim pschinišowarjam bojaſniwoſcz poroluja, dokoſ ſebi njeſwérja je ſtukami ſwoju ſmyžlenoſcz wopokaſacz; dale jim woni porok czinja, so nahromadžene pjenyſy niz ja nihilistiske wotpohladz; ale w ſwojim ſamhym wuzitku pschetrjebaſa.

Pod turkowſkim pschahom.

(Potražowanje.)

Emirineje wocži ho ſ radoſcę ſaſhwęcžischtę a luboſnje na młodženza ſhlađujo wona rjekny: „To je mi wjeſela powieſcz; pscheju czi, so by ty miłość namakał psched Allahowym wobſlizom.”

„Ja wérju do Jezom Chrysta a njerodžu wo twojego Allaha! Hdyž je jenož krepta krwě mojego Sbóznika ho sa moje hréchi pschelata, ja Božu hnadu doſtanu.”

Emira drje tutym ſłowam njerosymi, czujeſche paſ tola, so je jeho ſranika, hacž runje to jeje wotpohladanie njeběſche. Haj wona ho trochu poſtróži a ſpuſhcziwschi wocži praji kaž pschi ſebi: „Schto je mi ſe ſhvědkom, so by wěrnoſcz rěčzał?”

„Ja ſam”, wotmolwi hajduk trochu miersazy, „hdyž twojego nana panycz widžach, ſadžich jeho na konja a dovjedžech wobeju ſi bitwiſcheža. Doſħaha czi to, so ty njebyla na wěrnoſci dwělowała? Hajduk ſebi žeſe lžecž njedowoli!”

„Ty by to ſežinił?!“ ſawoła Emira radoſtnje poſtanhyſchi. „O njewopokaſaj mój džak. Njech tebje ſa to žohnuje twój Bóh, ja paſ chzu naſteho profetu proſhyč wo jeho pomoznu proſtwa, so by Allah tebi hnadny był a kſcheczijanskemu rjeky to ſarunaſ. Ty by dobročiwy. Emira na tebje žeſe njeſabudže!”

„Alexijo!“ ſawoła ho tu na druhei stronje a młodženz ſo wotſali, ſpoſnawſchi hłób ſwojego nana.

„Hilža, moja Hilža!“ ſawoła Emira, ſo ſ swojej ſlužobniſy wobroczejo, połna radoſcę; „tuón młodženz je jandžel, poſkany wot profety, tak dobročiwy, rjany“ — tu womjelny a ſo ſawovali do tolſteho ſchlewjera, ſo njeby poſaſala, tak jara je ſo jeje wobliczo ſaczeſwieniſko.

Hilža ſmějſtajz ſ měrom ſedžo wosta. Tu wuſtupi jej myſlička: „Snamdž pschedupi Emira na kſcheczijanskú wérnu. Jeje wutrobu da ho wodžicž. Chzu ho ſwažiež, ſa njebeſha duſch u dobyč, a dyrbjała ſa to tež ſwobodu woprowacž!”

„Ty mjelečiſh, Hilža?“ džesche Emira dale. „Czecho dla mjelečiſh, czecho dla njewotmolwiſh?“

„Na czo dyrbjała wotmolwiež, droha knejžna?“ praſhēſhe ſo Hilža.

„Nimash dha cžucja? Njejžy dha ſkyschaſa, ſo je mój nan hſchecze žiwý? — O tak pěkný je tola tónle młodženz.“ „Chzeſch wjedžecž, ſchtó wón je?“ woprascha ho Hilža; „je to Alexij Mladenowicz; holcžki ſpewaja hžom wo nim jako wo hrobkym rjeku.“

„Wón tajku kſhwalbu wěſče ſaſluži!“ pschihloſhowsche Emira. „O, czecho dla njewerti do profety Mohameda?! Alexij! tak rjane je to mjeno; czecho dla je wón kſcheczijan?“ praji ſrudnje.

„Czecho dla je wón kſcheczijan?“ wotmolwi Hilža; „dokoſ ſo Boha wéri, do najžwyczischtę Trojizy a najſbóžniſcheje knejžený Marie. O! hdy by ty naſchu wérnu ſnaſa, by ſo ty wěſče ſalſchneho profety wostajila a ſ kſcheczijanstwu pschedupila; by ſnadv něhdj ſ Alexijom ſvožomna byla!“

Ma to powiedaſche jej wo ſtukach, kotrež bě młodý hajduk hžom wuwiedł, njeſabu paſ tež, hdyž běſche jej móžno, něcht wo kſcheczijanstwie ſapleſcz. Emira poſklučaſche, kaž maſe džecžo na wozwyrne bajki.

Bjes tym běſche ſo Alexij ſ ſwojemu nanej pschiblizil, kotrež we wyšokej trawje w kſhódku mózneje ſtały na lewu ruku ſeprjeth ležesche; běſche muž ſylnych ſtaſow a kſutneho poſladnjenja. Hacž runje běſche naſjedowat hajdukow, ſo tola wot nich po drascze njeroſenawasche, jenož jeho bróni bě trochu wobebniſcha. Hdyž ſo jeho ſyn pschiblizowasche, poſběže ſo wón, paſ wokoło žiwota twerdſho ſežeje a poſlada njemdrje na njeho, kaž by jeho čhyk ſ wozgomaj pscheklócz.

„Rajke hļupoſcze cžiniſh tam ſe žónſkimi?“ džesche kručje.

„Nano“ —

„Mjeleč! ſym wſho widžał; njeſluſha ſo ſa hajduka, na ſawjedne žónſke ſhadowacž. Twój bratr ſo wo niežo druhe, hacž wo brón njeſtara; tak je prawje! — Bjer ſo na ſedžbu psched tutej poſanku; ſo tebje žeſe wjaz ſ njej rěčecž njewuhladam! Čepla tola — ſuſka ſ mojego hřebi by tež tebi hlowu roſraſyla! — Schto ſeže ſebi w hromadze powiedali?“

Alexij wupowieda jemu wſho, jenož to ſamjelča, ſo běſche paſchi ſ cžeknjenju dopomhaſ.

Starý muž wjerczſche ſebi ſmějſtajzo brodu a hdyž bě Alexij dopowiedaſ, rjekny wón: „No, to holožo ma dobru myſl; hdy by ſo tola na kſcheczijanstwo wobrocžila.“

„Hdyž paſ by, nano?“ ſawoła młodženz.

„Schto to tebje ſtara?“ ſabórbota nan; „ale wona to njeſežini: tajkž je ſorjen, tajki tež wuforjen! na to ſpominaj. Dži radſho na wuhlad — maſh džě dobrej wocži — a hladaj, hacž Glawacž a Scherawiza hſchecze njeſidžetaj; wonaſ ſawataj doſho na ſo cžakacž.“

Bjes tym dachu ſtražniſy (wajchtarjo) ſ najwyschſcheho wjerczſka ſnamjo a hnydomi ſtany Mladen. „Ssu tu hžom! Dži ſ ſwojej macžeri, njech wona ſa jate žónſke jědže njeſutuje, ſo ſo njeſriebam ſanibowacž, jak ſyčam ſlupi hoſpodařo byli.“

Glawacž a Scherawiza běſchtaj ſe ſwojimi hajdukami pschedupi a ſo ſ druhiſi, kž hžom w dole pschedupi, borty ſ wobjedowonju ſa blido ſeſydaſtaj. Bole ſadž ſedžachu Alexij, jeho bratr Jurij a Igor, Glawacžow ſyn. Hacž runje běch ſlužobniſy wſchelakeho waſčnja, běch ſola ſtajnje w dobrej pschedupi bjes ſobu žiwi. Jak ſežu ſo najědli, powiedaſtu ſebi wo nôznej bitwie ſ Turkami. Napoſledu ſpominu tež na Emiru. „Wona je rjana“, džesche Jurij, a Alexij jeje rjanosč tak wutkvali, ſo Igor ſawoła: „A tajke kražne holcžo dyrbjało něhdj někajkemu hļupemu Turzy ſluſhcež? To ſo ſawěſče niſtanje, tak doſho hacž budu ja žiwý!“

Zeho psachczelej so jemu zmiejszta, ale won praji, so dzhe Emiru sienac a jeje pschitilnosz dobycz spytac. Wot netk shladowasche tam, hdzej zionske biehu, a wuhlada tez Turkowku. Potom wjazy njereczesche a tam samybzleny bedzesche.

Skóńczę w jedźczerjo hajduków postanychu a jich ludżo też tak szchinichu. Stary Mladen jako hospodař do předka stupinwski džesche wótsje: „Bratsja, je hiżom dawno, so ſo tu wjazy w hromadze wibđeli njejzmy, a schtó wě, hdh ſo w tutej khowanzy ſaſo ſeñdzymy. Wažne węzły na naš cžakaja, cžehož dla þym waſ ſem powołaſ a džakuju ſo, so ſcže ſem pſchisčli.“

„Dżak sa twoju dowěru!” wołachu wschitzy.

„Duz dha pschihotujce karany; mam tu tojscho wuherskeho wina, kotrej szym drinopolstkim Turkam wotehnal. Wschak je jim jich profeta Mohamed wino piez sakaſał; mohli ſo mi po tajkim dzjakowac, ſo szym jich psched tajkim hréhom swarnowaſ.”

Wjehoże žmijecze bě se wschęch stron žlysczecz. Mładen pak thodžo kolo wokoło wschém wino naliwasche. Potom pak rjechny: „Lubi bratſja, wino praweho muža sawjeſzeli a jeho ē ſławnym ſtukam pohnuwa. Teho dla praju: wupiječe kózdy hacż do dna, pijecze na ſlawu twjerdeho bratrowſtwia. Tutón ſwiaſt njech wo- pschimnie wschęch tſchesczijanow wot brjohow rěki Szawę hacż ē wyhokemu Balkanej, a njech jum spožczi ſylnoſcze, ſo býchu tur- kowske pschesczehanje wotwobroczili. Szława naschemu bratrowſtwu!“ — „Ziwo!“ sawyskachu hajdukojo a ſo jako bratſja wobjachu.

„Ja chzu hischče ras karany napjelnicž!“ Mladen wjeſeſe ſawoła, a jako bě to ſcžinił, Glawacža a Scherawizu ſa ruku pſchimy a praji: „A nětko piječe na ſbože ſławneho hajduktwa!“

Wschitzu wupichu a s czapkami (męzami) mietają częstne skutki
hajduków khwalaču; tola Mladen kwny a wschitzu womijestnemu.

„Bratja!” wón s nowa dżesche, „łedźbujeże ʃwérę na to, schtož wasz praju. — Kóždy snaje żadławe skutki Ali-Öżmana, nowobazariskeho paſtše. My wšichitzh ſhonichmy jeho ſurowoſęž, doniž ſkóńczne ʃwobodne žiwjenje njewuſwolichmy, so bychmy wo-jovali ſa wěru a ʃwobodu, wěczęni njepſtſeczeljo helskeho profety. Käk a hdze to dokonjachmy, kóždy ſam wě, a teho dla dżę piſachmy na ʃlawu haſduſtwa. Ale cžim bóle naſcha cžescz pſchibjeracze, cžim wjažy mějaču naſchi bratſja czerpjecz, kotsiz njebeču tak ſbo-żowni, so bychu ſo móhli do hót ſežahnyć.”

„Sawescze, tak je!“ wſchitzh pſchihloſowachu.
(Połraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budžchina. (Skóńczenje.) S rosprawy połkadnika, t. pschelupza Mjerow, je widzecz, so mějescze Maćica Serbska w 35. lécze jeje wobstacza, t. j. wot 1. jan. 1881 do 1. jan. 1882, dochodow 3322 mk. 38 np., wudawkow pak 3162 mk. 70 np., tak so w połkadniu 159 mk. 68 np. sbytka wosta. Wscho samozěnje towarzystwa wuczinja 1656 mk. 68 np. Knjes farar Jenecz, kotrejž je sliczbowanie kweru pschehlada, i wjezelom wosjewia, so je połkadniu w dobrym riedze, a wobhlađiwosę połkadnika i kwalbu wusbehuję. — S rosprawy knihiskladnika t. wuczerja Jana Kaplerja shonimy, so je so i knižneho składa towarzystwa sanidżene lěto serbstim knihownjam 640 exemplarow rosefala, 8400 exemplarow so zbosławiam Macicy wudalo a rospshedalo. Też su so maczicze knihi někotrym ludzom i rospshedawaniu kłače. — Po rosprawie knihownika, t. semi. wysch. wuczerja Friedlerja, je towarzystwo knihownja sanidżene lěto darow dostała: 34 swiaſtow wot jednotliwych a 57 czisłow wot towarzistwów a wustawow, i kotrejž Maćica Serbska swoje knihi wuměnja. S zyla pak je so knihownja loni wo 126 czisłow pschišporita. Knjes knihownit pschišponni, so hizom w knihowni rum pobrachuje. — Napraschowanym, t. kantor Kożor wosjewi, so je wotpis jeho kompozijow, sa kotrejž

běsche ſo 30 mѣ. wuſtajilo, nimale ſkóčjeny, a ſo ſo bórsy macžic̄nej knihowni woteda. — Knies ſantor Jordán, pižma- wiedžer delnjołužiskeho wotrjada M. S., podawa roſprawu wo ſkutlowanju tehole wotrjada w ſaňdženym 2. lécje jeho wobſtača. Wón je wjèle knihi wudal, jeho poſkladniža paſ je w hubjenych wobſtejenach; duž t. Jordán ſa delniſoł. wotrjad wo kredit do 300 mѣ. proſz. Namjet t. měſtopſchedbýdy, delnjołužiskemu wot- rjadej 300 mѣ. požičic̄, bu jenohlózne pſčijat⁹ a wobſtaranje tejele naležnoſcze pſchedbýdwu ſarostajene. — Na to poda t. re- ferendar Mütterlein roſprawu wo macžic̄nej ležownoſcze žadyn dolg naſtał njeje; w nowym lécje budže naſterje wotoſo 1800 mѣ. dohodow a 1650 mѣ. wudawſow, tak ſo by ſbytka 150 mѣ. wostało, t. r. jeſi ſo wurjadvne wudawſi njenastanu. Knies měſtopſchedbýda t. temu pſchiſpomni, ſo „kmy na dobrum puczu t. lepſchim czažam, a ſo móže kóždy ſ tym rезультatom ſpokojom bycz, kótryž kmy w poſledním czažu dozpeli.“ Towařiſto roſprawie t. Mütterleina ſpokojene pſchipóſnače wupraja. Na to ſo jenohlózne 8 nowych ſobuſtarowow pſchiwoſmije, mjes nimi „Sarečjanſke ſerbſke towařiſto“ a Rakečjanſke ſerbſke towařiſto „Lipa Serbska.“ — Někto cžita t. měſtopſchedbýda liſt t. J. E. Smolerja, w kótryž tuton piſche, ſo je cželneje ſlaboſcze a ſ njej traž ſjenocženeho dležiſcheho pſche- bywanja daloko wot wótzneho kraja dla nuſowan⁹, ſwoje ſaſtojíſtwo jako pſchedbýda Macicy Serbskeje ſložic̄, ſtož wſchitzu pſchitomni hľuboko wobžaruja. Wofjewi ſo, ſo maja ſo ſ zyla nowowolbys- ſtač, dokež maja po towařiſtowych wuſtawkach ſaſtojíſtwo ſložic̄: ſ pſchedbýdwu I. pſchedbýda t. Smoler, II. pſchedbýda t. Hórník a knihownik t. Fiedler, ſ wubjerka paſ kniesaj farař Duccžman a referendar Mütterlein. — Prjedy hač ſo t. nowowolbam kročji, cžita t. Fiedler ſlédowazý namjet pſchedbýdwu a wubjerka: „Sserb, kótryž ma wulke ſaſlužby wo Sſerbowiſtwo a je wjazy lét ſa ſobu pſchedbýda „Macicy Serb- ſkeje“ był, kme ſo ſa čeſtneho pſchedbýdu „Macicy Serb- ſkeje“ pomjenowac̄ ſ tym prawom, ſo kme we hľownej ſhromadžiſne pſchedbýdwu wjescz a na pſcheproſchenje pſchedbýdwu a wubjerka „Macicy Serbſkeje“ w jeju poſedženjach ſ radu a hlošom dželbrac̄.“ Knies Hórník t. temu pſchiſpomni, ſo ma hľowna ſhromadžiſna prawo, tuton namjet pſchijec̄, a měni, ſo móhla ſo tuta pſchitajenſa do § 6 pſchijec̄. Wotpokasawſchi pſheménjeny namjet, towařiſto nowu pſchitajenſu po namječe pſchedbýdwu a wubjerka ſ wulkej wjetſchinu pſchiwoſmije. — Někto stanu ſo wólby. Prjedy paſ t. farař Jencž, wot towařiſto namořvany, tých kandidatow po- mjenuje, kótryž pſchedbýdwu a wubjerka hľownej ſhromadžiſne t. wólbam poručzatej. Pſchi wólbie, kótraž ſo potajinje a ſ wól- ny mi liſcifam na dwaj raſaj ſta, tak ſo ſo přeni ras I. a II. pſchedbýda a knihownik, druhí ras paſ dwaj wubjerkowitaj na dobo wuſwolitſtaj, doſtachu kandidatojo, wot t. Jencža poručzeni, wulku wjetſchinu. Prěni taž druhí ras bu 38 hlošow wotedatých, a ſu wuſwoleni: I. pſchedbýda — t. farař Hórník, II. pſchedbýda — t. kaplan dr. Kalič, knihownik — t. ſem. wylch. wucžej Fiedler, wubjerkowitaj t. referendar Mütterlein ſe 36 a t. kaplan Skala ſe 34 hlošami. Wſchitzu wuſwoleni wólbi pſchijimaja. — Na to cžita t. Fiedler ſlédowazý namjet pſchedbýdwu a wubjerka ſ mo- tivami: „Hľowna ſhromadžiſna „Macicy Serbſkeje“ čhyžla kniesa komthur a J. E. Smolerja, wulzy ſaſlužbneho Sſerba a wjelētneho pſchedbýdu „Macicy Serbſkeje“, ſa ſwo- jeho čeſtneho pſchedbýdu pomjenowac̄.“ Motivy: „W. Schle- ſiſche Zeitung“ běſche mjes hroſnymi nadpadami na naſche žwérne narodne pržozowanja wožebje tež redaktor „Serbſkých Nowin“ naſch J. E. Smoler, piſches ſtoſtiwneho pſchiſkłodžerja jako nejžwerny žwojemu wótznemu krajej, jato ſtrachny agitator, kiz ſi ruſtumi pjenjeſam ſa Ružow pſchecživo žwojemu krajej a khežorej džela, pſchedſtajenj. Tole hanibne wobſtorzenje ſu, nawjedowane piſches „Schles. Zeit.“, tež druhé němſke nowiny jako naſažazý mór, kiz we Žuzižn mjes nami zyhnuje a mori, po zlym ſwecze roſnjeſké. Wly wemy, ſo ſu to ſame ſzé, njehańbicžiwe, njeſchecžijske pſchi- ſkłodženja; haj wemy ſi druhjeſte ſtrony tež to, ſo je t. komthur J. E. Smoler jedyn ſi najžwerniſtich poddanow žwojeho kraja, ſi najhorliwſich wótzinzow žwojeho kraja, — muž, kotrehož

wědomnostne saškužby daloke potomništvo s čeſčenjom wopomi-
nacj a s džakowanjom wužiwacj budže, — muž, kotrehož nowiny
saſady kſchecijanskeje mery a dobrých poczinkow mjes ſerbſkim
ludom s luboſcju roſſcheruju. — Nasch naſdawat potajkim njeje
ton, ſo bychmy czornobarbneho s tym běleho ſunyč trieba meli,
ale ſo bychmy ſjawnje a ſprawnje pokafali, ſo naſcha „Macicy
Serbska“ njeje ženje pod wodzenjom žaneho krajnega pscheradnika
ſtala, ſo ſebi wjele bóle ſ najpolniſchej wětoſeſu to wulzy wužoku
wazi, ſo je ſlawny k. Smoler ſej telko lét ſ pschedbydu był, a
ſo ſa ſwoju kſchecijanskú pschitlusknoſcž džerži, jeho čeſč ſitacž
a hajec̄ jako čeſč tajkeho muža, kotrehož ſwěrnoſeſ ſe kralej a
luboſcž k wótežinje ſebi ſa ſchit poſbehuje a ſ tym wobhwědčuje,
ſo nadpad na Smolerjowu woſkbu ſe ſazpicžom wot ſebje wot-
ſtorkuje. — Duž dha bratsja, Sſerbia: ſkawa, ſkawa, ſkawa
naſhemu Smolerje! Boh luby ſenje wobradž nam tu radoſeſ, ſe-
jeho ſtroweho a ſbožowneho ſaſo do naſheje ſrijedžiſny witacž a
to jako čeſtnego pschedbydu „Macicy Serbskeje!“ Rimale jeno-
hložnje, ſe 37 hložami w pschitomnoſci 38 ſobuſtarow, ſ akla-
možiju a ſ poſtanjenjom bu k. komithur J. G. Smoler ſa čeſtnego
pschedbydu Macicy Serbskeje wuſwoleny. Ma požadanie psched-
byda a piſmanowidžer ſlubnej ſo ſa to poſtaracž, ſo ſo tole wob-
ſamkniſenje tež w „Dresdner Journal“, w „Norddeutsche Allgem.
Zeitung“, we wojerowſkih a wrótſlawiſkih nowinach wožiſchezi. —
Po pschedawym wot 10 minutow ſo poſbedzenie dale wjedże, a ſo
piſched wſčem hſchęce jedyn nowy ſobuſtar w pschitomnoſci. — Ma
praſchenje k. pschedbydu ſa rukopisami, kotrež by towarzſto
w pschichodnym ſeče ejiſchęce móhlo, woſjewi k. Jordān, ſo
ma rukopis „Domazy lekar“ nimale hotowy, ale tež hžo na-
kladniſta ſa njon; tola chze jón Macicy pschedpodacž, je-li ſo na-
kladniſto do woli. — ſenje pschedbyda namjetuje, ſo by ſo powje-
danczo wo woblehnjenju Wina psches Turkow, wo cžimž ſo
k létu 200létnej jubilej ſwjeczi, napiſało. — ſenje ſarac Jencž
napomina mloždy wuczerjow, ſo bychmu něčto ſa lud piſali. —
ſenje referendar Mütterlein namjetuje, ſo by ſo ſtatistiſta knižka
k. Jakuba a Kucžanka wo Lujzach porjedžena ſ nowa wudała. —
ſenje pschedbyda radži, ſo by ſo protyla předy wudawała, hajec̄
dotal. — Wobſamkniſ ſo, ſo ma ſo cžitanka, kajtaž je, hñydom
w 500 exempl. ejiſchęcež, k létu pak ſo nowa wudacž, porjedžena
a powjetſchena po wumienjenach a radach k. ſchulſteho inspektora
dr. Wilda. — Daſenčanjska kat. bjeſada doſtanje na ſwoju pro-
ſtu ſa ſwoju knihowniſu wſčem maciežne ſudowe ſpišy a knižki.
— W mjenje Saręcžanskeho ſerbſkeho towarzſto džakuje ſo k. Mky n k
Macicy ſa darjene ſudowe ſpišy, kajž je to předy tež k. ſokla
w mjenje Khróſčanjskeje „Sednoty“ cžiniſ. — Ma namjet k. ſaracra
Jencža, ſo by ſo piſacíſna Psuſloweho ſerbſkeho ſłowniſta po-
wjetſchila, piſmanowidžer woſjewi, ſo ſo mały rucžny ſerbſki
ſłowniſ ſa ejiſchęcž pschedhotuje; duž pschi ſtarej piſacíſniſe woftanje.
— S tym ſo letuſcha hłowna ſhromadžiſna Macicy Serbskeje
ſtonczi. Boh daj, ſo by dobre ſymjo, kotrež je ſo ſ derje mienje-
nymi namjetami a ſ dobrev radu w njej wužywalo, tež móznie ſe-
ſthadžało na ſbožne a tycze naſheho lubeho Sſerbowſta! ◎

— Na tudomnym gymnaſiju ſwjeczi ſo pschedodnu pónđzelu
24. haprleje narodny džen ſeho Majestofſce naſheho lubowaneho
krala Alberta po ſtarym waschnju ſe ſwiedženſtim aktom rano
w 9 hodž. ſowiedženſtu ręcz ma tón króz naſch krajan k. gym.
wyschſchi wuczer dr. Ernst Meuka.

— Bjes pschedbažnymi, kotsiz buchu 15. haprleje ſa druhu
periodu poſbedjenjow tudomneho pschedbažneho ſuda wuloſowani,
namakam ſledowazych Sſerbow: kublerja Michala Horjenka
w Zavorje, hofcjenzorja Zana Deja w Sahorju a pschedkupza
Jurja Simona w Budětezach.

— Sańdženu njedželu rano w 3 hodžinach na drjewowym
torhoſchęzu w ſadnej kheži dželacžerja Hajny woheň wudyri, kotrež
bu hſchęce čaſka doſez wot khežnych wobhylcerjow wuhaſcheny.
Woheň je psches horzy popjet, na drjewo ſtajen, naſtał.

Se Židowa. ſtrjedu 18. haprleje rano w 3 hodžinach ſu
tu fabriſkeho dželacžerja Handrija Bróbla psched jeho wobvyle-
niom morweho namakali. Hacž je jeho Boža rucžla ſajała, abo
hacž ſu jeho ſarafyli, hſchęce ſnate njeje.

S Hodžiſſkeje woſhadly. W poſlednim čaſu dosta Hodžiſſki
knies lekar ſtrachneho konkurrentu w dundatu, kotrež ſi maſniſtwom
ludžom pjeney ſe ſaka wulkufaſe. Tutoń dživydoltor, kotrež
woſhebie w ſzmochcijzach a ſanezach ſwoje khumſtch ſpytowasche,
je netko jako jebak ſpoſinat. Wón drje ſo na lekarſtvo nje-
steſeſche, cžim ſlepje paſ roſymiesche ludžom wocži ſaſlepicž a jich
moſchinje wuprōſnicž. Kaf ſo injenue, to poſdžiſcho wot ſudniſtw
ſhonim, hđzež budža ſo jeho jebanki pschedpytacž Tu njech je
jena ſi jeho „khurow“ podata. Wo wky ſ. je 14létne holza
na widliſcheza khora. Dlehe ſéta hžom cžepi, a lekarſka pomož
běſche hajec̄ dotal podarmo. Skónčne ſo na tej wky tutoń doktor
„wſchowém“ ſjewi, a macž tamneje džowki ſo wot njeho da na-
rečjež, jemu khere džecž do khoru dacž. A kaf moſnik lekarjenje
ſapocža? ſtrjedž ſtvy ſtaji blido ſ rubom poſtryte, na blido wo-
njeſchka a Božu martru, k temu hſchęze dwě ſchlenzy wina. Potom
ſežini ſwoj hokuspoſkus na tej holzy, wupi wino ſ pschitomnymi
pschedladowarjem a praji na to holzy: „Něko ſo Bohu džatuj,
piſchetoz psches mje je cže Boh luby ſenje wuſtrowit.“ Tola na-
ſajtra pschedzehu ſaſo widliſcheza kaž herwak! A ſchto myſliže,
kaž tunjo je wón tole cžiniſ? 31 hriwów a 50 nowych pjenjeſtow
da ſebi ſa tole wuſtrowjenje ſaplačicž. Pódlu teho wón wu-
daſashe, ſo móže wič ſu ſuče drjenje ſahnač, ale runje tak kaž
tamne widliſcheza, ſo dyrbjachu jemu ludžo ſa ſelo 5 hriwów
piſacžicž a pschi tym ſwoju khorosč dale wobkhowachu. W druhzej
wky wobreča wón muža, na ſlaboſcž nervow khereho, ſo by ſo
jemu dowérik. A kheremu bu tež pomhane, to rěka jeho pjenjeſam,
wón dyrbjehske doktorej próz ſ 13 hriwami wuřunacž, tola ſi ner-
vověj ſlaboſcžu ſo hſchęce dženſniſchi džen bědži. Tež někaje
papierki jedav khorum davaſche, kotrež dyrbjachu na ſamym cžele
noſyčz a potom do ſemje ſarjež; a hdyž ſu ſhniſe, cžerpiſazym
naži, je tež hnydom po khorosči. To ſo wě, ſo ſebi ſa papierki
ſezenu piſacžiſu žadasche. Pomož paſ ſu runje taiku pschedinjeſte,
kaž ſahojenje widliſchezom poſla tamneje holzy. Njeje to ſrudne
a hódné wobžarowanje, ſo by ludžo naděndža, kotsiz ſwoje pje-
njeſy do khlam ſajteho ſlepza mjetaja? A njeje to hſchęce ſrud-
niſcho, ſo je ſlepza piſchimera hſchęce pschedzo tak w naſhim ſudu
ſaſchępjenia? Tajtemu wobſchudžaſe, kotrež wſchelaki ſekretki
hokuspoſkus cžini, ſo dowérik a wot njeho wuſtrowjenje wotčakacž.
Njeje to wo prawdze haniba ſa kſchecijana? Cžeho dla ſo khoru
radſcho na dobreho lekarja njewobrocž, kotrež je wulekowanje
člownjeka ſtudowať? Cžeho dla cžiſhycž pjenjeſy taikemu psched-
kopeanemu ſchibalej, a potom ſ hanibu ſamjelcjež, ſo ſu ſo ſa-
wjeſcž dat? Cžemž ſo nadjeſcž, ſo budža lekarſku maſuſej
psches woſjewjenje tutych ryneckow durje wſčem khežow, hđzež ſo
khoru naděndža, ſamkniſe, a ſo ſo ſa njeho cžim ſterje a ſlepje
durje jaſtwa wotčinja. Tam njech ſam ſpoſinaje ſwoju nje-
čiominosć a potom njeh ſtupi na pucž, na kotrež móže ſebi
cžehm khež warbowacž.

S Roswodez. Njedželu 16. haprleje wjecžor w 9 hodžinach
ſu ſo tu tſi ſiwnoſeſe, dwě k. Gruhlej a poſlednia ſwudowjeniſe
Schoberowej ſluſhaza, wotpalike. Woheň je po ſdaczu wot
ſtoſtiſteſe ruki ſaloženy.

S Bomorez. Město tudomneho gmejnſkeho starscheho je ſo
gmejnſki prjódſtejet Rabowſki ſa naſhwilneho ſtawnika 24. ſtawni-
ſkeho wokrjeſa pomjenowan.

S Brēſowa. ſu pucžow naſchich honow ſu poſledni čaſ
woſpjet ſadove ſchtomiki kranysi. So by ſo tutemu nječmaniflu
wotpoſhala, lubi naſcha gmejnſka rada temu, kotrež jej padučha
pomjenuje, 15 ml. myta.

S Lejna. Wotmoſtjenje na naſtaſk, tydženja pod tutym
měſtom wotčiſhęzany, ſo w pschedodnu cžiſle poda.

S Klētneho. Bjes tmy kniſami, kotsiz ſu ſo na naſhe
wuprōſnjene ſarſke město ſamoſili, ma kniſ ſarac Krejn, w tu
khwilu w Mehliſu w Gothaſkej ſ fararjom, najwjetſche wuſlady,
ſo ſo wuſwoli.

Wuſhudženja.

S hofanſka komora. Dželacžerka Marja ſwudowjenia Pěſč-
zyna ſ Komorowa poſla ſučinu be wobkoržena, ſo je na knižim

dworje w Kupoj jenu motyku kartyka a w novembri 1881, jako pola hoscenizerja Koszicznika w Nowych Sdżarach skuzesche, liter petroleja a por holiczich schtrympow spakoszilka. Hacż runje Petrichzyna, kotaż je hizom prjedy sydom ras paduchstwa dla khostana, wscho preješče, mjeſeſche kud tola jejnu winu sa dopokasau a ju t tjom mjeſazam a tjom dnjam jaſtwa wotkudži. — Wojnacj Boſcij Rostof, hizom schescz ras khostany, bęſeſe w bęhu tuteho lęta na schescz mjeſtnach wschelake węzy wotnoſyl, bo do radworskeje ſchule dobitya a 12. haprleje, jako w budyskej arrestowej kęzi pſchenozowasche, lehnowu plachtu ſe ſamhōtou roſtorhaſ. Wobſkorzeny ſ džela k paduchſtu ſtejeſche, ſ džela paſ ſudawasche, ſo je ſebi wotewſate węzy jenož bjes dovolnoſeſe „požiſit”, do radworskeje ſchule paſ je jenož teho dla jaſtupit, ſo by ſchulſtim džeczom ſataſat, na njego „lejowy Boſcij” wołač a ſa nim ſ tamjenemi mjetacz. Rostorhnjenje lehnoweje plachtu wón njeſbužownemu pſchipadej pſchipihaſche. Rostokej dla wotſpietneho paduchſtu a dla mjeſlaženja jene lęto tſi mjeſazv jaſtwa a tſiletnie ſhubjenje czeſhnych prawow pſchibudžichu. — Dželacjer F. A. Steglich we Wadezach roſimi ſebi ſ lóhkej prózu pjeniſh warbowac̄. Iako w septembri 1879 wot pſchelupza Müllerera w Shorjelu 800 mk. ſ poruczeniom doſta, ſo by ſa to bérny na Müllerowe mjeno kupoval, wotſtaj i wón bérnjaſe měchi ſ mierom na dwórnichę ſu ležo a pſchetrjeba pózlane 800 mk. w ſwoim wužitku. Dale bę wón w lęce 1878 ſa pſchedate loſh bukeczanskeje pjerinoweje wuſtajenzy město 1258 mk. jenož 945 mk. ſaplačiſ, ſbytkne 313 mk. paſ w ſwojej kapſy wobkhowaſ. Steglich ma ſa tajke pſchelskiwjenje dwę lęce ſchescz mjeſazow jaſtwa wotkudžic̄ a ſhubi na pjeſt lęt czeſne prawa.

Małeczo.

Witaj ſłodke naſečjo,
Počaž ſwoje džiwy;
Wſtictko w Bożej pſchirodze
Czala twoje ſiw.

Na ſerach k nam njeſene,
W ſlocze Božoh ſłonečka
Schlowronczi ſperva wo tebie
Majnajenjeſte hrónečka:

Sa tobu k nam pſchilecja
Buczonowſte ptacziſ.
Wo tebi ſej bajeja
Kury, huſy, faczki.

Schēru ſenju wobżewaſch
Seleny pladzie drohi,
Wſchelke twieki wužywaſch
Nam pod boſhy nohi.

Pupli ſchomow wokosheſch,
Wudžich je ſe ſpanja,
Blacziſ moźnije poſhuijeſch
K ſpwej ſtańſhi ranja.

Witaj ſłodke naſečjo,
Moji ſpew klinči tebi,
Hacż mój row ſo wot tebie
G ſiſtami debi.

S waczątami cze poſtrowia
Schucjenje wſchę rętom,
Wortbotanie žorlechka,
Schum ſelenych ſchmertow.

Czerni ſa rjani ſ rózemi —
Žaba ſtala ſ hrrebbe —
Mjetel ſ požolku na kuki
Leta, czeſczo tebie.

Repletajſe baczoňy —
Wſchon ſtót ſ bliſta, ſ dala —
Muſhki, bruti, kuntwory
Twoju mitoſez khrwala.

Ša tobu raf muſne ma,
Ryba kulinje ſ wody.
Ludžo radž wotemraja
Tebi khezku, hrody.

Piódnoſez tebie pſchewodža;
Czoply deſčez maſch ſobu.
Šuđez ſy: węzy wiſeja,
Wjeſela ſo ſ tobu.

Njeſhwacziſſi.

P ř i l o p k.

* Broſchazh handwierski ſtupi wóndano do ſtwiežki, w kotrejž ſłomjane lehwo wuhlada, khereho muža na nim a pöbla khablaty ſtol. Wón żaneho ſłowęčka njepraji, pſchiminy do ſaka, wſa ſ njeho wſchę pjenieſki, poſoži je na ſtol a bo potom wotkali. Khudý ſchędźmz je poſbdiſcho pſchelicži, bęſeſe jich runje 1 mk. a 9 np.

* W Lipſtu pſchi wuprōſnjenju hnojoweje jamy pſatk w nozg jedyn 25lętny wotrocžk nahlu ſmjerč pſches to namaka, ſo jeho hroſne gaſy, jako po reblu ſa dele panjenu deſtu leſyſche, ſaduſkyh. Na pomož pſchiběženi ludžo jeho morweho ſ jamy wuczeſzechu.

* W żanym čaſku ſo telko džiwaſlow (theatrow) wotpaliko njeſeſe, kaž runje poſlednje lęta. Poſledni tajki woheń je džiwaſlow w Schwerinje ſanicziſ. Sańdzenu ujedzeli wječor wudhri na džiwaſlowej lubi woheń. Wóhnjowe njeſbože bu pſchipoſlucharjam wot jewiſhczja woliſewjene, pſchitomny wulkowójwoda ludži ſmerowa a jich namolwiesche, khežu pomalku wopuszczieſz. Tak bę možno, ſo bę džiwaſlow ſa hizom minutow proſne a ſo ſo pſchi wuruſowanju żane njeſbože njeſta. Spěſhniſe wokoło ſo hrabazy woheń je khežu ſ nutſka wſchu wupalik, jenož ſwonkowne murje wotſtachu ſtejo.

* Na čaſkowskej puſeſe we Wuherſkej ſlužesche wot julija ſan- dženeho lęta młydy čłowięſ ſa ſchoſarja. Nekdze pſched dwemai mjeſazomoj ſo džontka čaſkowskeho hajnika, jara rjana holza, kotaž bęſeſe we Winje w ſlužbje byla, k ſwoimaj starſhimaj wróciſi a ſchoſar ſo do holzy ſalubowa. Ta paſ ſe wuhladu wotpoſtaſa a ſo měſto teho ſ jenym młydenzem w Peterfu ſlubi. Žako bę holza po ſlubje, ſo ſchoſar ſhubi a halle ſa pjeſc dnioru jeho nadeiñzechu. Nekotre žony, kotrež bęſeſe po ſuſe drjewo do leſha ſchle, namakachu tam nowonamjetany row, na kotrehož kónzu bęſeſe deſcziſzla ſ tutym napiſnom pſchithnjenia: „Ja njemętach ani lu- bocze ani ſvoža na ſwěcze, duž ſy ſo ſam ſkončowaſ a poſhrje- baſ. Ž. B.” Row bu wotewrjenh a w nim czelo ſchoſarja nama- kane, kotrež bęſeſe ſebi ſ arsenikom ſawdaſ. ſamžny poſhrjeb bęſeſe ſebi na to waſchnje pſchihotowaſ, ſo ſemju, ſ jamy wumje- tanu, na ſcherołu deſtu na kopi a potom ſpody njeje ſylny ſolif ſapre. Ma to ſo do rova połoži, ſpózera wulſku dželbu arſenika a wotſtorži potom podpjeru pod deſtu, ſe ſemju wobceſeženej, na czod ſo ta ſ pjeſczeſu na njego ſylny a jeho poſhrjeba. So je ſo ſamžny poſhrjeb na tajke waſchnje ſtaſ, ſo pſchi wuhre- banju dopokaſa.

* K jenemu lekarzej w Parisu pſchinidze njeſdawno bohaty jendželſki ſemjan, kotrež bę woſebje do Franzowskeje pſchipucžowaſ, ſo by lekarjowu pomož trjebaſ. Lečkar na njeho wótrje poſhladnje, klepa na nim tu a tam a jemu ſkončzne bleſtchu ſ nětajſej wonjazej wodu pod nož džerži ſe ſlowami: „Nuchajeſe!” Jendželčan nucha. „Derje, wy ſeſe wuſtroweni.” ſemjan ſo nad khratnym wu- hojenjom jara džiwa, praſcha paſ ſo tola ſmierom: „Schto ſy ſi winoſt?” „Thaz (tawſynt) frankow!” Khory ſymnoſtrejnje tħaż- frankowſtu papjeru ſe ſaka wucžahn, džerži ju doktorej pod nož a proſi: „nuchajeſe na nju! — — Derje — — Wy ſeſe ſaplačenj!” tyknie pjeniſh ſaſo do kapſy a wopuszczieſi ſ doſtojnoſeſu ſtu.

Cyrkwinske powjesće.

Werowanſi:

Pětrowſka zyrkej: Koſla Wylem Schmorda, młynd na ſidowje, ſ Hanu Khrystianu Kriedelez. — Jurij Ernst Paweł Petrich, poſhonz na ſidowje, ſ Madlenu Kočez.

Michałſka zyrkej: Jan Ernst Petrasch, fabrikſti dželacjer w Dobruſki, ſ Hanu Mariu Štiebięz tam. — Hugo Josef Koneczny, maſchinist a wobydler na ſidowje, ſ Mariu Marthu Kichtarjez tam. — Jan Bohuwer Hauſler, ſahroñ w Radžanezech, ſ Hanu Khrystianu ſwudowjeni Frenzelowej rodž. Kichtarjez ſ Kettliz. — Petr August Branž, dželacjer a wobydler we Wulſku Wielkowje, ſ Mariu Augustu Pannachez tam.

Katholſka zyrkej: Augustin Schimek, fabrikſti dželacjer w Lejnje, ſ Franziſtu Mraſekez tam.

Kření:

Michałſka zyrkej: Hermann, njeſmandz, ſ. na ſidowje. — Koſla August, Handria Scholty, dželacjer a wobydler na ſidowje, ſ. — Maria, Handria Kummera, ſiwnoſcerja w ſtomej Vorsheſi, dž. — Martha Maria, Handria Urbana, ſhejerja a dželacjerja na ſidowje, dž. — Gustav August Maz, Handria Balty, murjerja a wobydlera na ſidowje, ſ. — Paweł Richard, Jana Wylema Malera, dželacjerja a wobydlera na ſidowje, ſ. — Paweł Oſtar, njeſmandz, ſ. w Dženueſzech.

Katholſka zyrkej: Paweł August, Augustia Trenlera, kublerja w Budęſzech, ſ. — Meta Hilžbjet, Petra Petki, ratarja tu, dž.

Zemrječi:

Džen 4. haprleje: Biedrich Paweł, Richarda Pawola Bohla, poſtſteſho ſajtowitu w Gieženju, ſ. 6 m. — August, Augusta Gaſy, dželacjerja w Ko- nezech, ſ. 9 l. — 8. Jan Běbrach, wobydler, 65 l. 11 m. — Ota Pawot, njeſmandz, ſ. na ſidowje, 3 m. 20 d. — Maria Martha, njeſmandz, dž. na ſidowje, 3 m. 22 d. — 11. Ernst Jurij, Pawola Beckerta, dželacjerja na ſidowje, ſ. 22 d.

Listownja.

Anjeſej Jurjej Dejzy w Bethel-Mear-Kapunda w Australiſſi. Wutrobny džat ſa pſchipoſlaniſe australiſſich nowinow. Jeſli nam rum doſhaha, džemny pſchipoſlaniſe po Waſhing ſaſanju ſi nich neſtio w „Serb. Now.” wot- egiſhęſecz.

Majdym egiſtarjam w Texaſu. W bližiſtym čaſku ma ſo nowa ſtatistiſla tniha wo ſerbſkim ludu wopalik. Po liſtowych powjeſzech je licžba ſerbov w Ameriži a woſebje w Texaſu mulžy pſchiperaſa. Sa naši lužiſtich ſerbov by jora ſajimave woſto, hdy bytmy w nowej ſtatistiſce tnihi wotciſhęſecz mohli, ſelko ſerbov w Texaſu bydlili, w kotrej krajinje ſu ſo ſaybdlili, kaſe woſto ſu wot nich ſaložene, a ſak jich dućhowi a wucžahn rělaſa. Duž ſo na naſtawki wo ſerbſkej ſtatistiſce w Texaſu podali.

Płacząna žitow a produktow
w Budyschinje 15. haprleje 1882.

Bitowy dwoś:	Na wifach		Na bursy	
	wot	hacj	wot	hacj
1841 mchow.	mł.	np.	mł.	np.
Piłęza 50 kilogr.	11	1	11	79
Rożka	8	61	8	73
Deczmen	7	39	7	97
Worž	7	60	8	10
Hróč	—	—	—	—
Woka	—	—	—	—
Naps	—	—	—	—
Zahy	—	13	14	—
Hejduschna	—	16	17	—
Berny	2	—	2	50
Butra	2	60	2	90
Pschenicznia muka 50f.	9	—	17	50
Rżana muka 50 kilgr.	8	50	12	25
Ssyro	3	20	3	90
Ssiona 600	27	—	28	—
Prokata 216 jcht., jcht. 15	—	24	50	—

Malej hejduschny a kropowy mlyn je tunjo na pschedan w Budyschinje psched garbarskimi wrotami czislo 2.

Wutoru 25. haprleje dopoldnia wot 10 hodzin ma ho na żadanie herbow khęza njebo-ejczekho Žercha w Dobroszczach czislo 28 pola Delnjeje Hórkę se 6 mazami pola na pschedzowanie pschedawacj.

1. oktobra t. l. ma ho w Rakezach knieża piwarcia s korezmarsztwom, hródzemi a polami, w tym hamym czaszu knieża kowarcia w Delnej Hórzyc a teho runja knieži hosczeni s polami a lukami w Delnej Hórzyc na 6 let pschenajecj. Wscho dalsche je w rentskim hamcze w Rakezach a w Delnej Hórzyc shonicz.

5letny kón, schumel, je w Konjezach czislo 2 pola Porschiz na pschedan.

Na tycerjow

porucza frähowane blidowe, kshinjowe, khamorowe a schijerske blidowe nohi, wjerczane blidowe a sojowe nohi, kalan symsy, kaž tež durjowe, woknowe, móbslowe a kaszczowe wobbitki po najtunischich płacjach.

Paul Seidler

na swonkownej lawskiej hafzy 16.

Stettinski zement

Smoj s nowa dostaloj a poruczamoj
zlyk bud po 380 puntach,
pół bud po 200 =
po najtunischich płacjach

bratraj Merschej na žitnych wifach.

Tséshni papu, tséshny lak,
tséshne tchesski

porucza G. Schлага,
tchekilejczycki misztr.
Sklad w dworze Smolerjez knihičschejeńje.

Pschi netczistich wjzochich butrowych płacjach porucza Hyrop najwubjernischego blódoszče, punt po 18 np., pječ puntow po 80 np.

Ad. Rámsch pschi butrowych wifach.

Stephanez forbarkska leżomnosć kat. czislo 741 na tudomej Hoscen hafzy s hródzemi a bróžnu ma ho pónđelu 24. haprleje t. l. popoldniu w 2 hodzinomaj we wobhdenju podpiżaneho pod wosjewiomnymi wumějenjemi pschedacj. W Budyschinje, 13. haprleje 1882.

A. Franz na tašbarku czislo 2.

Drjewowa awfzija.

W hosczeniu w Huszy ma ho pónđelu 24. haprleje t. l., dopoldnia wot 10 hodzin wot jeneho drjewnischca w Družeczanskim lěžu blisko Budyskeje dróhi:

79 Rm. khójnowych schęzepow czislo 8 hacj do 34,

74 = kliplow = 1 = 25,

13,9 stotnijow teho runja sbytkneje waležiny czislo 16 hacj 44,

3 hromady teho runja;

s jeneho wusładowania w Družeczanskim lěžu, na puežu s Bręsynki do Nowych Družek:

40 schmrékovych dolich hromadow;

s jeneho brjedzneho drjewnischca pola Hufki, pschi Mjedžojskim puežu:

4 Rm. dubowych schęzepow,

25 = brésovych =

2 = wolschowych =

4,5 stotnijow twjerdeje sbytkneje waležiny,

13,1 = biteje

s wusłeho haczenischca pschi Demjanskim mlyniskim puežu pola Hufzy a wot lukow a ręcznych brjohow něhduscheho Rážez kubla w Hornich Demjanach:

16,6 stotnijow twjerdeje biteje waležiny,

9,4 = mjeħkeje

s wumějenjom naħadżowanja a pod wumějenjem, předy wosjewiomnymi, na pschedzowanie pschedawacj.

Dalsche wukash dawa podpiżany kaž tež lěžowym nahladowan w hajniskim domje w Mjedžojsu a w lěžowym domje w Huszy.

Grabinske Schall-Riaucouriske hajnisse farjadniſtwo w Huszy.

Hugo Opelt.

Powjescz ja tycerjow a čežklow.

W Ryħvaldje pola křebje steji 210 kop deskor, wot $\frac{1}{4}$ hacj do 3 zolow sylnych, derje ręznych po saksej merje, po tukhwiłych płacjach na pschedan.

W. Dietrich.

Srēdk k spēšchnemu blejchowanju płatu

s wułożenjom, kaf ma ho naħożicj, porucza

hrodowska haptka.

Otto Kühn w Budyschinje na schulerſtej hafzy 3.

Kolekate nohažy wot 25 np.,

běle = 20 =

džeczaze schtałty wot 65 np.,

žonkske schtałty wot 1 ml. 25 np.,

schtałtowe žerdki 10 a 20 np.,

žonkske schtrympy wot 40 np.,

žonkske kulinje wot 1 ml. 75 np.,

džeczaze rukajzy wot 10 np.,

muzske a žonkske rukajzy wot 25 np.,

rubisħeja na hlowu wot 75 np.,

taillowe rubisħeja wot 1 ml. 40 np.,

soki wot 30 np.,

džeczaze kulinječki wot 50 np.,

bawma docke 10 np.,

hekkowaze pschedżeno w kubuchach

atd. atd.

Dale poruczam swój bohaty sklad schtrykowanskego pschedżena, wołmij a bawmij, zefroweje, mochowewe a gobelinoweje wołmij, žonksu a muzsku spodnu draſtu atd. po najtunischich fabrikisch płacjach!

Otto Kühn w Budyschinje na schulerſtej hafzy 3.

Ballhausowe czorne žolczowe a žoldkowe krepki

(Ballhausers schwarze Gall- und Magentropfen),

najwołebnišchi domjazh hrēdk psche miersatoča a jeju płod, psche kólk, psche satwjerdnjenje w žiwocze a s zylą k wucđiczenju krwe, — wchém hospodařtwam najlepiej a najnaležniſcho poruczene. Wułożenie, kaf maja ho trjebacj, je pschipolożene.

Zenicki sklad je měščanska haptka w Budyschinje. Njech kózdy na sikitanske snamjo dživa. 1 blescha płacj 40 np.

Brujske kripobiežje sawěscžaze akciske towarzstwo.

Towarstwo sawěscžuje semiske wypłodny psche kripobiežje po twierdnych prämijach, pschi cžimž po žane dopłaczenja dawacj nje-trjebaja, a dawa sa wjazyletnie sawěscženie hódný prämijowy rabatt, kotryž je w běhu 17sétnego wobstacea towarzstwa wscho hromadže wyżoku summu wot něhdze $1\frac{1}{2}$ millijony hrivnow dośćzahnyk. Wurunanie schkodowanjow po khwatnje stava a sapłaczenje naj-poždžišcho w běhu 4 njedžel. Wucžinichu:

we wobthodnym lěcje:	sawěscženista summa:	dohodny prämijow:	rabatt:	schkodowanja:
1865: (1.)	mf. 25,069,200.	mf. 247,800.	—	mf. 147,978.
1880: (16.)	„ 193,271,000.	„ 1,715,340.	„ 125,941.	„ 2,761,349.
1881: (17.)	„ 202,918,860.	„ 1,852,000.	„ 128,462.	„ 1,212,774.

Pscherësna prämija w lěcje 1881 po wotcžehnjenju rabatta jenož 84 np.

¶ wobstaranju sawěscženjow po porucža:

W Budyschinje: C. A. Siems. — Hermann Lemke. — W Rakezach: Jan Mietischka.

Powschitkowna assekuranza w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Saložena w lěcje 1831.

Mułowazh fond towarzstwa wopschija po bilanžy wot 31. dezembra 1880:

Pschitomne wobstatki:

Sakladny kapital:	schěnakow	5,250,000. —
Reservy w lhotowych pjenesach:	„	21,286,440. 92.

Reservy w lhotowych pjenesach:	„	11,560,359. 89.
--	---	-----------------

Dale:

W poždnišich lětach dostajomne prämije:	„	13,676,187. 60.
---	---	-----------------

Glowne summy kapitala a reservow
sú na ležomnoſe puplicisah napožone.

W lěcje 1880 sa 27063 schkodowanjow wupłaczene 8,004,562 schěnakow 73 krz. a wot saloženia hacž do 31. dezembra 1880 do hromadny 143,341,314 schěnakow 76 krz.

Powschitkowna assekuranza sawěscžuje:

- a) twory, mobilise, žinjenske sarady a t. d., kaž tež, je-li to krajne ſakony do-woleja, twarjenja wšchěch družinow psche wohenjowu schodu a parokotlowe rosbužnjenje,
b) poštežuje sawěscženia na živjenje čłowjekow na jara wschelake waschnie sa najtunishe, twjerde prämije a polizy w němskich pjenesach wustaja.

¶ kóžemu wukasjanu a k wobstaranju sawěscženjow porucžataj po agentaj:
hamitski ſtokolétkar Ernst Walther w Budyschinje.
Julus Menzel w Kamjenicu.

H. G. Kubasch

pschi mjažnych hělkach 1

porucža ſwój ſkład hotowych muzskich a hólečich woblecženjow, kaž tež wulki wubjerk moderniskich tu- a wukrajnych ſtoſow f wudželanju po měrje f dobročiwemu wobledžbowanju.

C. Santo Passo naſzledník

Ludwig Niedler

porucža ſwój ſkład hotowych rowowych kamjenjow f marmora, forniza, ſyenita a pěſkowiza pschi po-trjebje dobročiwemu wobledžbowanju.

 Bonowjenja po derje a tunjo wobstaraja.

Sadownja w Kettlitzach

pola Lubija w Sakſej

porucža tunjo jaskonje, kruščinny, hlow-
činy, aprikoſy, worjesczny we wyżokich
a malych ſchtomilach f rukowanjom ſa praw-
džiwoſcz družiny, dale wjas, kastanije, porucža
kuſoſte akazije, pyšnaze kerki a rózowzy
Max Jubisch.

Gummiowe zyzaki,
poſloczane ſejsty,
gardinowe noscherje,
gardinowe roſetty,
ſchpihele,
woſluki ſa wobraszy

Max Müže
na bohatej haſy čížko 11.

Kóſlaze kóžki

kupuje pschezo po najwyšszych placžinach
Heinrich Lange na žitnych mikach,
pschi herbskej katholskej zyrki.

Kosaze kóžki

kaž tež wše druziny ſyrych kóžow kupuje
po najwyšszych placžinach
Gustav Naucka na garbarskej haſy.

Knihy

sa ratařske knihiwjedženje
w bohatym wubjerku porucža tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Bižne knihy

po prjódkiſhanju
porucža jara tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Schokoladu psche hlifte

(wurmchocade)
w taſliczach po 25 np. a w małych plazłach
porucža jara lóhko f nutsbranju
měchějanska hapyka
141 na hlownym torhoscežu nětko čížko 6.

Twierdy ſchtomowy wóſk

w žerdkach.

běžazý ſchtomowy wóſk

w tyſach
hrodowska hapyka.

Dužitkowy a mlokomý pólver ſa kruwy,
jassowy a kolikowy pólver ſa konje,
wobjerny pólver ſa hwinje,
Slohomý mlokomý pólver ſa kruwy,
butrowy pólver atd.

porucža hrodowska hapyka.

¶ 5. Haſy

101. kralowſt. ſakſt. krajneje lotterije,

cžahanje wot 29. haprleje do 20. meje t. I.,
mam hispcež 1/5 a 1/10 loſy po 42 mf. a
21 mf. na pſchedaní

Fr. Th. Jäger, lotterijowy kollektour
na ſtronkownej lawſej haſy čížko 3 (nowe).

August Pietsch, přední Böhme,

w Budyschinje, na swonkownej lawskiej hažy 60,
porucza swój bohaty skład rowowych pomników w której družinę s pěškowza, marmora a granita wudželnych, dobroczynemu wobledzbowaniu.

Skłasania na nowe dželo, laž tež ponowjenje starých rowowych pomnikow so khwatnijem a císeře wobstaraj a so pschi dobrym a sprawnym požluženju na jtu nisch e placzisny woblicza.

Vosjewjenje.

S tuthym císeřenym Sserbam w Delanach a wokolnoſci wosjewjam, so wot nětku wschu mužsku drastu derje a tunjo ſchiju a so móžu se swoim wubjerkom pruhom požlužowac̄. S próstwu, so chyli so pschi potrebie ke mni wobrocic̄, podpišuju so s poczecžowanjom

Andreas Zimmermann,
krawz w Delanach pola Čorneho Boha.

Sa nalečzo

swój skład garnirowanych a njegarnirowanych klobukow, kwětkow, pjerow, agraffow, zakow, atlašoweho, moirejoweho a židzaneho banta, laž tež wsché druhe tkaniny sa klobukowu puchu pschi potrebie dobroczynemu wobledzbowaniu poruczam.

S poczecžowanjom
Anna Rost na žitnej hažy 6.

Zunje placzisny.

W klamach so herbski ręczi.

Kožane ſchórzuchi,

jara placzisny hódne, ſu dostac̄ w kožowych klamach

Otty Büttnera
na hlownym torhoschc̄zu.

Domsku a fuchinjowu nadobu a pólñy grat
poruczeja jara placzisny hódny ſeleſtoworowe klamy

Ewald Brauna
na hlownym torhoschc̄zu.

Solidne flzowe klobuki

sa mužskich wot 2 ml. 25 np., teho runja sa džecži wot 1 ml. 70 np. hac̄ do najlepszych družinow porucza

Hugo Lehmann na swonkownej lawskiej hažy čzo. 1.

Trajne pschedeschniki

wot 2 ml. hac̄ do najlepszej družinę porucza

Hugo Lehmann na swonkownej lawskiej hažy čzo. 1.

Wsché družinę
semiskich a molerskikh barbow, bjespěškojeznu myjeršku krydu, bernatinskiski lak, punt po 100 np., damarski lak, asfaltowy lak, ſeleſtowy lak, ſikatif, běžazy a w pôlvrje, najlepschi lanowolijowy ſtruiš, khwatnije ſlhyjaz, terpentinowy woliš, němſki a franzowſki, paſeny gyps, klij we wschelakich družinach, lakowe a ſtrukhowe pinsle, ſlntokamjenjowu papjemu porucza po tunich placzisnach

Hermann Lemka
na mjaſnym torhoschc̄zu 8.

Khofej,

císeře a derje ſlodyzny, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſc̄i

Gustav Poser na jerjowej hažy.

Khofejowy ſklad.

Sylne a derje ſlodyzny hižom po 80 do 200 np., pschi woterſac̄u 5 puntow híſceře tuňcho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we wobſebe dobrym ſlode ſe poruczataj bratraj Merskej na žitných vilach.

Emma ſwud. Borwertowa

s napſc̄ec̄a hlowneje ſtraže (hawptwachi) porucza ſetne jak i jakety ſe hukna, homota a kachemira we wulkim wubjerku po najtunisich placzisnach.

Císeřenym Sserbam s tuthym k navježdzenju dawam, so pôdla ſwojeje drastoweje wifikowarne jako pschistajaza žona někto ſluzby wukasam, duž proſchu, ſo výchu ſo w tuthym nastupanju na mne wobrocili.

Hanža Bergerowa
na garbarskej hažy 5.

„Kontora Obъявленій для всѣхъ россійскихъ газетъ В. А. Вацлика“
въ С.-Петербургѣ, Litejnyj prospl., № 45—8, уголь Семионовскаго пер.

„Komptoir k wobstaranju na- wěſtkow do wšich russkich nowin W. A. Waclika“ w St. Petersburgu, Litejnyj prospekt № 45—8.

Čaſzniki

pschedawanie a poriedjenje.

Zunje placzisny.

Jarolim Trepera
s napſc̄ec̄a theatra.

Kedžbi!

Karuhessowe ſwježelenje na ſsokolzy pola hoſejenzaria Halmu jutſje nježelzu, pónđelu, wutoru a ſrjedu. Štemu pschedezelne pschedeproſhuje Ernst Grüsslich, wobſeđer karužella.

Pyla ſo

holza do wježneje klaparne a reſtaurazije. Ta ſama dýrbi herbskeje a němſkeje recze mózna byc̄ a tež w pižanju a liczenju nusnu wědomosć̄ mēc̄. Wšcho dalsche je ſhonicz we wudawarni. „Serbskich Nowin“.

Murjerjo

móža wot pónđele 24. april. na Müllerez kuble w Merkowje trajaze dželo dostac̄.

E. Schneider, murjerſki mischr.

Khofej

kyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 pun- tach tuňcho, paſeny, punt wot 100—200 np. (wot 140 hac̄ 200 np. w dobrých měšcenjach) porucza w cístoſlodyznych družinach ja- to něchtco wobſebe dobre

Richard Neumann
čzo. 6 na ſmutkownej lawskiej hažy čzo. 6.

Srědi
i ſpěſchennemu blejchowaniu
platu

ma na pschedan a ſak ma ſo nałożec̄, wukaže **Otto Engert**
na ſmutkownej lawskiej hažy.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských postach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedač, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdžišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedač.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císc Smolerjec knihiččernje w mačičnym domje w Budysinje.

Císclo 17.

Sobotu 29. haprleje 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khežorstwo. Jeho Majestoszej sakkli kral Albert je 24. haprleje králowského herbského vyššíchho lieutenanta a adjutanta Gšimmonowicza we wožebitej awdijenzy pschijak, so by wot njeho woſjewjenje, posběhnjenje Sserbiye k kralestwu nastupaze, dostal. Temu so dwórska hoſzina pschisanku, na kóruž běchu Gšimmonowicž, ministr s Fabrice a někotsi vyšozý statni sastojnizh pscheprošchenje dostali. — Swjaſtej sakklich wojěſtich towarzystwov je kral pschi skladnoſci ſwojeho narodneho dnja wurjadne podpjeranje wot 600 mk. daril. — Samoženje wustawa sakklich invalidow wobſtawasche kónz februara t. l. s 83,131 mk. 35 np.

Swjaſtowa rada je, kaž móžesche so to do předka prajicž, w ſwojim poſedženju 24. haprleje tobakowy monopol pschijala. Pschecžiwo njemu so 22 hloſzow, sa njón pak 36 hloſzow woteda. Pschecžiwo tobakowemu monopolej hloſzowacu ſastupjerjo Bajerſteje, Sakskeje, Badenskeje, Hesenskeje, Oldenburgskeje, Meklenburg-Strehliža, Hamburga, Bremera, Lübecka a Neuha měodscheje linije; sa njón běchu Pruska, Würtembergska, Meklenburg-Schwerin, Braunschweigkska a ſbytke male ſtaty. Na wothloſzowanje swjaſtoweje rady wo tobakowym monopolu so žana wažnoſcť klasć nje-móže. Pruske knježerſtvo ſe ſwojimi 17 hloſzami je runje na pschecžiwo žadanjam pruskeho luda hloſzowalo; wſchalo je ſamo ludowa hospodařka rada ſo pschecžiwo monopolej wuprajila a Bismarck ſwoju pomož pschi tym ſapowjedžila. Hloſz malých ſtator pak ſo ſyła ſobu licžiež njehměža, pschetož cži po ſwojim pschewydeženju njehloſzuja, ale ſwoj roſhud po tym ſložuja, kaž ſebi to Bismark žada. Na khežorſtwowym ſejmje ma monopol hubjene wuhladý, wón budže tam ſi wěsta ſi wulke wjetſchinu ſazženjeny. Šsamo wumudrowany ſredk, na tobak tak czežle dawki poſožicž, ſo ſo ſkonečnje tobakowy monopol jako wumóženje wita, njehodži ſo pschewyſcž. Pschetož wſchitzy, kotsiž ſu nje-pschecželjo monopola, tež pschewyſko dawki na tobak ſapowjedža. — Pödla tobakoweho monopola je ſwjaſtowa rada někotre druhe wažne, tola vornjo monopolej jara khwalobne namjetu pschijala. W nastupanju rjemjeſniſkeho ſalonja buchn wſchelake nusne poſtajenja wobſanknjene. Pschichodnje budža ſo pschednoschki w kórczmač, ſnate tingl-tangle, wot wychinoseje ſakaſacj ſměč, jeſi ſo w nich ſi njeprzecživymi, njehornymi ſpěwami ludowe dobre waſchinja kaža. Dale budža ſo winkeladvoſtam, kotsiž njerofomnyh a njenashonjenych ludži k prozeſam wabja a w tym ſwoj wužitk pytaja, bôle na porſty hladacj. Kunje to ſamo ma ſo ſi amtzionatorami, ſlužbnymi pschistajerjemi a ſapowymi wkuwarjemi ſtač. Tež bjes tutym ſo tajzy naděndža, kotsiž tu khwilny ſalon k temu wuživaju, ſo běchu lud ſebali a wobſchudžili.

— Němski khežorſtwowym ſejm (rajdstag) je ſo ſchtwórtk po połdnju w dwémaj hodžinomaj wot statneho ſekretara s Bötticherem po khežorowej porucžnoſci wotewrili.

— Wobtwierdženje raňsich němskich mjesow je nětko ſkonečnē. W Billawje ſtaj dwaj ſylnaj panzerowaj fortaj natwarjenaj, kótrajž pschitħód po morju k twierdžiſnje Königsbergej ſaracžitaj. Tež runja je Memel s jenym nowym fortom wobtwierdženj. Sa wudospołnjenje twierdžiſnje Danziga je ſo hžom na 15 millijonow hriwnow pschetrjebalo. Tſi nowe fortu na lewym a pječi nowych fortow na prawym brjohu rěli Wiſly, kaž tež wobtwierdženje Poſnanja s 11 fortami je 36 millijonow hriwnow žadało. Njeſtryta ſtrona raňsich němskich mjesow je jenicej ſchlesyńska. Psches nju by tsecje ruske wójsko, jeſi by ras k wójnje pschisčho, na Varlin marschirowalo, dwě druhej ruskej wójszy byſtej ſa Königsberg a ſa Poſnanu nusnej byloj.

— W Mnichowje ſu w tychle dnjach ſchýri wožobý, tjoč mužow a jenu žonu, krajneje pscheradý dla ſajeli. Narabjer k temu je franzowski offizier, baron Grailler, hžom dleſchi čžaſ tu pschewyazy, kótrajž bě wot ſwojeho knježerſtwa porucžnoſci dostal, ſo by ſo wažnych wojěſtich potajnſtow mozoval. Tež ſoburwinikoj ſtaj jedyn Schwajcar ſi mjenom Brunner a jedyn bayerski baron, kótrehož mjeno hisčeje ſjawnne njeje. Venemu bayerskemu lieutenantej bě Grailler ſa pschinjeſenje urkundow a twierdžiſnowych planow 30,000 mk. ſlubil. Offizier na ſdacje do jeho podtykowanja ſwoli, pscheradži pak zyku wěz wychinoseji. Nětko polizija hnydom Graillera, Brunnera a ſubku mjenovaneho barona pschimy. Jedyn pschekupski pomožnik, do tejele naležnoſcje ſaplecženy, ſo hisčeje wot polizije pyta. Ta wěz je wulke džiwanje wubudžila.

— Direktny telegrafisti wobkhad bjes Němskej a Ameriku je ſo ſańdženu ſobotu popołdnju ſi powitanſkimaj depeschomaj khežora Wylema a amerikanskeho präsidenta Arthura wotewrili. Depescha němskeho khežora bu w 4 hodž. 12 min. wotedata a dónidže do Washingtona w Amerizi w 4 hodž. 16 min., wona bě po taſkim k pschelczenu wot 894 mórſtich mil jenož 4 minutu trjebala.

Italska. Pruski poſklanz ſe Schlößer je ſo pónđelu pschipołdnju w ſwjatočnej awdijenzy wot bamža, kótrajž pod baldachinom, wot zkleje nobelgardy wobdaty, trónowasche, pschijimal. Bamž na rěč ſchložera wotmoſtvo, ſwoju wjeſteſoſcž nad nowym ſapocžatkom wobkhada ſi pruskim knježerſtowm wupraj. Po wotpuſchězenju dwórskeho ſtata mějeſche Schlößer hisčeje wožebitu po hodydzinsku awdijenzu pola bamža a wopyta potom kardinala ſtateho ſekretara Jakobina.

Jendželska. Voni bě jendželske knježerſtvo po radže ministra Gladſtona irlandskim najeſtam wotnajerſki pjenjes tójskto ponizilo a jim hisčeje pödla teho wſchelake czežloty ſpuschczęſi, ſo nadžęjo, ſo ſo psches to irlandszy njeměrnikojo ſměruja. Tola

město teho ſo njeporjad cíjim bóle po hórschi. Tam, hdzej vechu ſo sprawni najeńkojo ſ jendželkimi knjegami ſjednali a postajenu daň pláczachu, ſo najwiazy mordarstwów a druhich njeſtuków sta. Gladston je netko ſ poſlednemu ſredkej pschimy, ſ kotreymž poraženje ſběžka w Irlandské dozpicž pyta. Gladstone je ſwojim ministram namjet pschedpožil, po kotreymž ma ſo w Irlandské ſwobodne burſtwo ſaložicž. Kubla dyrbja ſo jendželkimi knjegami wot knježerſtwa wokupicž a ſo te ſame potom najeńkam ſa pschimierjene wotpłaczenje pschewostajicž. Hacž budža ſo irlandzky ſ tutymi konzeſijami ſpolojicž, je drje móžno, tola dyrbi ſo na to džiwacž, ſo wulký džel bjes nimi ſa tym ſteji, ſo by ſo Irlandſka zyle wot jendželkoho knježerſtwa wottorhnylo.

Ružovska. Pschecžehanje židow w Balcze je wjèle straſhniſche bylo, hacž ſo ſ wopředka ſdasche a w nowinach wopisowasch e. Ruſku bołmonicžnu njedželu bě nadpadowaze hibanie w měſce pytnycž, tola tutón džen a póndželu hacž do 6 hodzin w jeczor wosta hishcze wſcho ſ měrom. Ma dobo po ſkónzu ſo wołanza poſběhny, a wot zyrkwineho torhochęza ropot wuńdže, bóry ſo tym cžekachu hromady židow po haſbach. Pschicžina po ſdacžu dawno pschihotowanego njeméra bě bieże bjes Ružami a židami a powjedanje, ſo ſu židža zyrkwine wołna ſ kamjenjem roſraſhli. Měſcžanskej poliziji njebe móžno ropot poraſhcz, dokoſl w měſcže a wołnoſczi jenož jara mało wojałow leži. Š wopředka wot 6 do 9 hodzin w jeczor halekowarjo ſwoju njemdroſcž jenož na durje a wołna puſčicžu, jenož w dwémaj abo tſioch khežach buchu nadoba a twory ſ domow wumjetane, roſražene a ſanicžene. Poſdžiſho paſ, jako ſapuſczerjo do ſameho židowſkoho kwartira pschimy, njebu ničo wjazy pschepuſchcžene, křiedž nožy běſh e hizom na 100 židowſkich domow ſapuſczenych a potorhanych. Wokolo jeneje hodžiny w nožy ſo njemernikojo ſměrowachu, tola jenož ſo buchu naſajtra cíjim hórje ſakhadželi. Burjo we wokołnoſci Balthy buchu wot polizije namołwieni, ſo buchu ropot poduſhycž pomhali. A wutoru rano tež wo prawdze na 500 burów do Balthy pschimy. Netko je cžegko roſhužicž, hacž tucži pomharjo w nufy ſwojí nadawak wopak ſrošymicu abo hacž jón ſe ſamyſlom ſrošymicž nochzychu — ſ jenym ſłowom, burjo njeſkitowachu židow, ale ſo wjèle bóle jich pschecžeharjam pschisanknychu. Tak ſo njeporjad w 9 hodžinach ſ nowa ſapočja a traſeſe hacž do połnožy. W dwémaj hodžinomaj w nožy pschimy guverner a hakle naſajtra pschichodneho dnja pschicžezch u ſwé kompaniji pěſčkow a ſtontja koſakow, kotsiž njemdrjenju kónz ſeſtinu. Bjes tym paſ vechu halekowarjo ſylk židowſki kwartir ſapuſcžili, na 1000 khežow potorhali a twory ſ 200 klamow ſanicžili a ſpalili. W Balcze niz jedyn jeniczki žid wjazy njeje, wſchitzu ſu ſ bojoſcžu cželny li a ſo tež ſažo wrózicž nochzedža. Tež ſ druhich ſtron połodneje Rusſeje pschihadžeja powjescze, ſo ſu ſo kſchecžijenjo pschec živo židam poſběhnyli. Židža poſnawaja, ſo ſo w Ružowskej wjazy džeržecž njemioža, ſ cžrjódami woni psches ruſke mjeſh czaha ja. Wjetſhi džel ſ nich je ſo do Galiziskeje woprocžil. Poſlze nowiny ſo strachuju, ſo tež w Galiziskej, jeſli ſo ſo tam židža psches měru nakopja, njeměrh wudyrja. Poſlzy burjo ſu runje tak kaž Ružojo njeſchecželnje ſmyſleni pschecžiwo židam. Po zylkym ſwecže ſu ſebi židža ſe ſwojim lichowanjom, jebanjom, wobſchudženjom a ſ druhimi njeſmanoſcžemi, w židowſkej raſy ležazym, hidu a njeſchecželnje pschecžiwo ſebi wubudžili. Niz jenož w Rumunſkej, Awſtriji, Ružowskej, Němſkej a Franzowskej, ſamo w Amerizy jich cžerpicž nochzedža. Poſledni čaſ ſe wjèle tykaž židow do Ameriki pschecžahnýlo, do khevaleneho kraja, hdzej ſo cžlowjet, kaž

ſo praji, jenož po jeho ſamoženju ſudži. Netko paſ židža ſ Ameriki piſaja, ſo je tam hida pschecžiwo nim hishcze hórscha, dyžli w Europje. W jenej fabrizy, hdzej vechu židža dželo namakali, ſu jím „wy njeſnicžomni židža“ niz jenož w němſkej, ale tež we wſchech druhich rěčach pschivokali. Skónečnje ſu ſwoje město wopuſcheziez dyrbjeli a w druhej fabrizy jenož na to waschnje měr dostaſi, ſo ſwoju židowſku narodnoſcž ſaprejachu. Duž tež prozowanje wulkeho židowſkoho towařſtwa w Berlinje, kotrež židow, do Ameriki wučžahowazých, ſ pjenjegami podpjera, žaneho wulkeho wuſpěcha njeſměje. Wotpohlad tuteho towařſtwa, kóždemu wučžehnjenemu židej w Amerizi hódný kruch kraja ſupicž, ſo by ſo ſ rólniſtrom ſiwiſ, je drje khevalobny, tola hacž budža židža ſwólniwi, ſ rucžnym dželom ſebi w pocze ſwojeho woblicža kheleb warbowacž, na tym ſo po dotalnych naſhonenjach jara dwěluje. Wſchak je ruſke knježerſtvo židam w krajinach, wot kſchecžijanow njewohydlenych, wopjet kraj darmo pschipokaſalo, židža ſu tajke poſkiczenje kóždy ras wotpokafali, woni maja rólné dželo ſa hanibu a ſo město njeho radſcho ſ lohkim ſchachrowanjom žiwa. — Khežerſtrowa rada w Petersburgu ſměje w thchle dnjach wuradžiež, hacž maja ſo po žadanju wójnskeho ministra w twjerdžiſnach Warszawje, Wilnje, Kijowje a Odežy wobſtajne ſklady ſa wójnsku potřebu ſaložicž. So ſo wo težle naprawje we wſchech ruſich nowinach ſjawné piſche, poſkaſuje na jaſne politiske wobſtejnoscze; pschetož, jeſli ſo Ružovska na wójnu, w bližſhim cžaſu přjódſtejazu, pschihotowacž chyžla, by drje poſtajnſtvo wo tym ſdžeržecž roſhymla. W tu khwili knježerſtvo na to hlaſa, kaž by njerodnoſcži, w namjeſnych twjerdžiſnach knježazej, wotpomhaſa a neboji ſo, ſo ſ tajkimi naprawami poroč we wukraju naſaka. — Wo krónowanju khežora hishcze pschecžo ničo wěſte njeje, kaž paſ ſo ſda, maja pschi dworje kheutny wotpohlad, ſo by ſo krónowanje hishcze w tutym leče mělo, w tu khwili hishcze Moſkwa jako město ſa to placži. — Thym mužam, kotsiž ſu pschi wuſlědženju mordarjow generała Strelnikowa pomožni byli, je ſo wot khežora, kaž „knježerſki nařeſtivnik“ wosſewja, Wladimirowy orden ſchtwórteje a Stanisławowy orden tſeczeje klasu ſpožecžil, druſy ſu medaille a 300 rublow myta dostaſi. — Generalej Ignatěvej dadža jeho njeſchecželjo wſchědnie na papjerje ſ ministerſtva ſtupicž abo do khežoroweje njehnadvy panycž. Saúdženy týdženj ſo ſ nowa powjescž roſſchereſe, ſo je ſ wěſta khežor Ignatěva ſe ſaſtojnſtwa pschecžil. Tola tež tón ras je ſo to ſa hole blady wopokaſalo, Ignatěv hishcze pschecžo w ministerſkim stole ſedži.

Amerika. Kunjež kaž Ružojo židow ſe ſwojeho kraja ſcherja, ſo buchu ſo jich krefyzarſtwa ſminyli, tak ſo Amerikansky psched pschicžahazym Chinesami wobaraju. W poſledních dwazecžoč lětach ſu wulke cžrjodý ſoltych chineskich dželacžerjow do Kaliforniſteje pschijeli, kotsiž netko bělych dželacžerjow ſ kraja wučžichcža. Dích njepotrěbnoſcž tlocži mſdu tak dele, ſo ſo běly dželacžer ſ njei ſeſtimicž njemiož. Chineſojo bydla w maſaných khežach w hromadje ſtěkženi, hdzej by běly cžlowjet bóry kónz wsał, a njeſtrjebaſa ſa ſwoju žiwnoſcž wſchědnie ničo dale, dyžli někotre ſiži rajza, bjes tym ſo ſebi běly dželacžer kmanu jebž žada. Ře temu maja Chineſojo njeſnicžomne waschnja a hroſne žadkawne njeſpočink. Krajej ſamemu woni žaneho dobytka njeſchineſu, dokoſl wſchě nalutowane pjerjeh do Chin domoj ſeſelu. So by ſo pschicžehanje nowych hromadow Chinesow ſadžewaſo, je netko amerikanski kongreſ we Washingtonje wobſankny, ſo w běhu pschichodnych dželacž ſet žadyn Chineſa, ſ Chineſiskeje pschihadžaz, amerikanski hrjoh nastupicž njeſmě. Amerikansky buchu Chineſam

najradščo s živila pschitkam t ſebi ſakafali, hdyž ſo njevhču bojeli, ſo potom čineske kniežerstvo amerikanske vloževanje pola ſebje doma potkocí a amerikanske kolonije ſahubi.

Pod turkovskim pschahom.

(Počrakovanie.)

Mladen powiedaſe potom wſchitke khalibne ſtukki hajdukov a pscheidže napoſledku na wežerawſchu bitvu, hdyž bu paſchowa džowka jata, niz paſcha, kij bě na dživne waſchnje cžeknýl.

„A to běſeſe derje, ſo je cžeknýl; pschetož hdyž budžichm jeho morili, njevhčm nikoſo měli, ſotrymž byvhčm dla wukupjenja jeho džowki jednací móhli“, džesche Glawacéz.

„Haj, ſawěſče!“ pschitaji Scherawiza, „noweho paſchu byvhču ſebi Nowobazarczenjo bóřhy wuſwolili a tutón njeby ničo ſa to dał, hdy byvhčm jemu Ořmanowu hlowu pschipoſhali.“

Na to rjekný Mladen: „Sa ſ Glawaczom a Scherawizu ſym jenož mózny, jeſi wy ſ nami ſwérnje džeržicé.“

„My budžem ſtajnje ſ wami a ſa waſ!“ wołachu hajdukojo jenohložnje. „Derje tak! to ſo mi ſubi!“ džesche Mladen; „tolo poſkuchajče, ſchtož wam praju. Poſceſlmy dha někotrych ſ naſ ſ paſchi, ſo byvhču ſ nim wuměnjenja wujednali, pod ſotrymž by ſo jemu jeho džowka ſaſo domoj wróćicí móhla. — Najprjedy dyribi nam wſchě wobžedzenſta, kotrež je nam a naſchim bratram w runinje wſał, ſaſo dací.“

„Derje tak!“ wołachu wſchitzh.

„A druhemu dyribi nam na ſwoj ſorān (turkovsku bibliju) ſlubicí, ſo nochze kſcheczjanow pscheczhe hací dací a ſo je naſcha wójna ſ nim ſlónčena. My ſo potom do ſwojich wobždenjow wróćimy a tam ſwojeho džela hladajmy. Scže ſ tym ſ poſkonom?“

Wſchitzh mjelečachu. „Schto ſmě Turkam wěrič?“ praji jedyn hajduk. „Maſch prawje, Mørlenko!“ džesche Mladen, „tež ja njewérju turkovskemu ſlubjenju. Tola ſwaži-li ſo Turka, naſ ſ nowa wobcežowací, dha mózny ſo kóždy cžaſk do hót ſežahnycé. A bjes tym ſwojich wěrihbratrow pscheczivo Turkam ſahorimy. „Židio!“ wſlachu hajdukojo; „to bě mudre ſłowo — haj tak ſcžinýl!“

Na to ſo ſetupachu, ſo byvhču ſo wotpoſlanzy wuſwolili, kotrež byvhču ſ nowobazarſkemu paſchi jednanja dla poſhali. Mějeſchtaj ſo dwaj wjedžiczerzej a dwaj hajdukaj wuſwolici. Wuſwolichu ſo Glawacéz a Scherawiza, Žurij a Igor. Poſleniſhi paſ ſhluđuo na město, hdyž bě Emiru najprjedy widžał, praji: „Bratsja, mi je ſo wulka cžecz ſtała; njejhym paſ tuteje cžecze hódný a teho dla njemóžu poſkeltwo na ſo wſací; wſchak ſo ja njejhym wobželik na bitvje a njemóžu teho dla ſ paſchu jednací. Alexij je ſobu wojował, duž ſo tež Alexij najlepje hodži.“

To ſo wſchém lubjeſche a Alexij bu na jeho město ſa wotpoſlanza wuſwoleny.

* * *

Zaſnje ſwěſci ſlónzo nad Nowym Bazarom a Kožovské runinu. W měſeſe a w jeho wokolnoſeſi je wulka hara. Konjaze wopusche pjerchotaja w powěſje a woſkoło nich ſmahuja ſo barboje khorhoje Božniſkých begow. Tučzi běchu ſo ſwojemu knjeſej poſkuchajjo ſhromadžili, ſo byvhču rjanu Emiru wuſwobodžili, kſcheczjanow ſa jich khróbloscž poſhotali a ſapuſežili wſchón kraj wot Nowo-Bazarſkých murjow hací ſo wuſokim horam. W ſlónzu klyſkotachu ſo poſkoczane a klyſborne ſchitkay a brónje, kaž hysto pschinah jěſdny na ryhlym konju. Tu a tam jěchachu cžrjódy ſo

wieſkely na krawne bitwy; pschetož Božnijan ſluuje wójnu a woſebje tu, hdyž može tak prawje wbohich kſcheczjanow cžwiſowací. Tu ſalkinczi hlow Mužina ſ wyſokeje wěže, napominajo lud ſ pacžerjam. Wſchitzh padnu ſo poſbožnje modlo na ſwoje koſena. Njevhču hifcze doſpěvali, dha — ſchto to? — wobrocžiſu ſo wſchitzh ſ poſdnu na dróhu, wjedžazu wot Wucžitrina — kónz běſeſe ſ modlenjom. Tam na dróſy jěchaja ſchyrjo jěſdni hajdukojo, kij ſo bjes bojoſeſe a ſe ſazpěwanjom na Turkow ſhlađuju bliža.

„Haj, to ſu gjaurojo“, wołachu begojo, „pschindu ſnadž, ſo byvhču naſ wuſmeli.“ „Ženje njecham rjanoſeſe Paradiſa woſladač!“ džesche ſe ſubami kſchipjo Ali Wadajež, Sworniſkeho paſche ſyn, „jeſi hajdukam ſo ſaſo do jich lěhwa wróćicí dam. Sa minu!“ pschitowa ſwojim woſakam a puſcheži ſo, hajdukam napschecjo.

„Nječwiluſeſe konje“, wołachu jim hajdukojo ſ naſdała. „My čhremy ſ Nowo-Bazarſkim paſchu jednací.“

„Njevonięczeſčuji mjeno ſwojeho knjeſa, hjeſbóžny njewólniko! Šklyſchu-li ras mjeno ſ twojich njeczistych hubow, roſczepe eži ſawěſče hlowu, byrnjež ſapóſlanz był.“ ſso poſměwkujo hladachu hajdukojo na njeho. Na to džesche Scherawiza: „Paſcha wſchak ſo njeby tebi ſa tajku ſlužbu džakował: my ſmy wěſeſi ſe ſiwijenjom jeho džowki Emiru. Braj, hdyž jeho naděidžem? ſ tobu nimam ſi ničo wuſzinicí.“

„Scžehu mojeho knjeſa!“ džesche roſſlobeny Wadajež a ſo wobrocžiſti jěchachue naſpjet. Hajdukojo cžehnjechu pomaku ſa nim. ſ pokmrjenych wobliczow renegatorow w lěhwje móžachu ſpóſnací, kaž by ſo jim ſeſchlo, njeby Emirine ſiwijenje ſa nich rukowało.

„Hlej njewólnikow!“ pschitowa jedyn druhemu na hajdukow poſtaſujo; „ani brónje njewotpoſoža a njepadnu psched prawowěriwemi na woblico — ſchto je to hdy widžał?“ „A kaž hordje woſoko ſo hladaja!“ ſlobjeſche ſo druhi.

„Allah je mózny a Mohamed je jeho profeta“, džesche ſaſo tſecži; „ja jich ſnaju, ſu khróblu mužojo.“

„Alle ſchto dha rěčiſh, Paſhwan“, ſnapſchecžiwi jedyn ſ pódlaſtejazyh; „kaž dha móže tajkile njewólnik khróblu bycž?“

„A tola je wěrno“, praji Paſhwan, „wy jich hizom ſnajecze: Glawacž, Scherawiza a Mladenicežom.“

Renegatojo woſtachu ſo džiwiavo ſi měrom. Khróbloscž Turka cžeczci, a to tež na ſwojim njepſchecželu, a mužojo, kotrež byvhču někto ſlyſheli, běchu cžeczeni wot kſcheczjanow, a Turkijo ſo psched nimi bojachu. Glawacž! — Glawacž! — Scherawiza! — Mladenowicz! wołachu někto po zhlým lěhwje a kóždy pytaſche mužow woſladač, kotrež dla bě hysto ransche pacžerje podležiſhil, ſo by jeho Allah psched nimi wobarnował, hdyž hdyž psches polo jěchachue.

„To je tónle Glawacž, kotrež njedawno Skopjeſkemu paſchi džesací pandurow ſabi!“ ſawoła jedyn.

„A to je Scherawiza!“ džachu druſy; „kaž dha cžekný wón tehdom Travnitskemu wěſirej.“

„Cžakacieſe, ja běch pódla!“ džesche Paſhwan. „Pomiedaj nam!“ wołachu wſchitzh.

„Uj, wy tola wěſeſe, ſo bě Scherawiza wſchudże, ſo paſchojo ſkoro ſadwělowachu; tež njeſmědžeſche ſo žadyn ſ prawowěriwych wonka widžecž dací, bjes teho, ſo njeby kulfow hajdukow powoptala!“

„Zadlawn pštět to!” wołachu do hromady; „hdy by ſo tola ſam ſi kuſku ſadají!”

„Tola to żo jemu njedyrbjeſte ſtačz”, džesche Paſwan dale; „wón drje je mudry, tola mudroſćž wěriwych je pornjo jemu, taž ſkón pornjo muſche, a nijeſe hnadž Trawniſki weſir poſny mudroſće? Tola ſ krótkla! Trawniſki weſir wotpožla na puczu ſ Skopejſej karawani ſ dobrymi płodami — hahaha! Wyſche ſtražowazych wojaſow ſedjeſche w kózdym korbje na wjelbludach pandur — myſliu, běchu to drohe twory! hahaha!”

„Allah je mózny a Mohamed je jeho profeta“, wjeślał mu mnosy; „nicžo njeprachcji mudrość wěriwych!“

„A Scherawiza da šo lepicę, kaž šo to kſcheczijanam pſchi-
ſkuſcha. Běchu jědnaczo, kotsiž naš nadpadnýchcu. Riedžiwachu
pak šo mało, hdyž nahle na ſto pandurow kaž ſe ſemje wu-
roſezechu. Scherawiza widzo, ſo je pſchěhraſ, pſchilaſa ſwojim
czeknycz, ſam pak šo da ſajecz, tola prjedy hiſcze ſchyrjoch
ſ naš ſabiwiſchi.“

„Eżeho dla njeſcige jeho hnydom do cęſtkow ſrubali?” praſchahu ſu tamni.

„Dowiedżechmy jeho do Trawnika, so bych u wschitzu wěriwi
jeho na schibjenzy wiśacj widżeli. — Tola khróblu wón je, byrnjeż
był kschesczian. — Wiedżechu jeho hízom na schibjenizu — wschitzu
hízom wylstachu — dha skoczi tónle żadławu pbył do předla k we-
sirej a storže jeho s konja a bě skocziwschi na teho přjecz, předy
hacj bo dohladachmy.“

„Schkoda, so je gjaur!“ prajachu mnosy, shladujo sa hajdukami, kij runje do mesta jechachu. (Bołtarzowanie.)

Přichispomnjenje. Renegat šo tajši mijenuje, kiz je wot ſwojeje wěry wotſtupil. Štolon je elefant a wjelblud je thameel.

wopschija wojowanje napschecžiwo Turkam sa narodnoſcž a wěru, ſamostatnoſcž a ſwohodu; ſerbſka Odyſſeja jedna wo wieżejnych ſtutach a adventurach ſerbſkeho nazionalneho wiežasa Marka Kralевичa. S krótką wo Marku poręcžo, poda rěčník nětko jako w 2. dželu ſwojego pschednoschlka ſhromadny pschehlad wobſaha ſpěwow wo kožowſkim boju, na pschihodnych městach metriszy pschelozene knihi s tuthyň pěšni na počaſtu ſobu do rěče ſaplecžo. Gswie- dzenſka rěcz ſkónči ſo s wopominanjom ſławnych ſaſkužbow Jeſho majestosče naſcheho krajneho wótza krala Alberta wo naſch ſaſkli kraj w měrje a wójnje a napominaſche ſahorieže wſchěch pschi- tomnych, ſo bych u we wſchěch čgažach, wježekých a tužnych, s twierdej ſwěru k naſhemu ſaſkemu kralowſkemu domej stali a Boha Wótza proſyli, ſo by nam naſcheho horzolubowanego krala Alberta hiſcheze dolhe lěta pschi ſtrowoſcži ſdžeržał. Se ſlawu na Jeſho majestosče krala Alberta a na ſerbſku wótcežinu ſkónči ſo ſajimawo pschednoschl.

— Psches njeujschne hrajkane i pistolu je zo 26. aprileje w bliskoſci tudomneho polneho hrodžika frudne njebože ſtało. Taſo zo tam nekotri realni ſchulerjo i tſelenjom i pistole ſwjeſzelachu, pschiblizi zo ſ nim, psches tſelenje pichivabjent, 5letny fynek reſtauro-teria Kaltſchmidta. Jedyn realny ſchulec zo do hólczka najſkerje jenož ſe žortom mérjeſche, w tym ſamym woſkomiku pistola ſa- wrieſhny a wbohe džeczo padze na ſmjerčz ranjene na ſemju. Kulta bě jemu, ſpar pscherazywſchi, do moſhow ſleczika a zo hi- ſchę hac̄ dotal njeje wotſtronicz móhla. Lekario zo nadžęja, ſo zo džeczju hiſchę ſiwijenje ſdžerži.

S Małego Wielkowa. Szeredu w nożu wokoło 12 godzin jest tu kocząma świdowijeneje Hanże Kaszgorowej se wschemi twarzenjemi do czista spalisa. W płomieniach dwaj konie, jedyn pożarwsza pierina koń wsa, podla teho jest na 100 kórzow woska, wjele złomy, syna a miażga sanicę. Wotpalena nima niczoś węsczene. Wosień je najsskerje skłóżeny.

S Bułęz. Sańdzenu njejżelu, 23. haprleje, mějescze nasche
herbske towařstwo sažo shromadžisnu. W schesčich hodžinach wo-
tewri ju t. pschedźyda Kętk s dležszej ręczu, w kotrejż na to
połasowasche, so je dżen 23. haprleje sa kózdeho wobydlerja na-
scheho sakłekho kraja teho dla wožebje ważny dżen, dokelż je na-
rodný dżen nascheho lubowaneho krala, t kotrejuž su Sserbjo
stajnje s nježhablajej śwérnosćju stali a tež dale stacž chzedža,
teho dla tež je w nowiškim čažku wot wschelakich nowinow pschi-
pižana agitazija sa pañšlowjanstwo jenož hoła Łza a pschiłodženie,
kotrejž hebi herbski lud na żane waſchnje njeſaſkuži. Na to
dżeržesche t. wucžer Suſchka s Wujesda fajimawu pschednosčk
wo swonkownym wobstejenju kschesčijanskiej zyrkwe wot jejneho
sałożenja hacž do reformazije. Wón roškadowasche w tym ſa-
mym, tak su duchowni a biskopojo, jich woſady, biskopstwa a diö-
zeſy nastale; tak su tak mjenowani presbyterjo (nětcžiſhi zyrkwin-
szy prjódłstejerjo) sa swonkowne naležnosćze zyrkwe ſo starali;
taſke waſchnja mějachu w preňich leſtostekach pschi kſchęženizy, kon-
firmaziji a pohrjebje; tak ſo kſchesčijanstwo do romſko-katholskiej
a grichisko-katholskiej zyrkwe džělesche, tak hamžiſtwo nastę a
tak ſo ſapocžachu klóſchtry ſałožicž, tak pschibérachu, jich wo-
ſebite ſaſkužby w preňich čažku psches mnichow wo kul-
turu a pižmowſtvo a roſwiwanje mnichowſtwa do wschelakich
rjadów. Po ſkónczenym pschednosčku ſo w nětk ſcěhowazej
debacze wo tym a drugim hiſcze dale ręczesche, wukładowasche
a wopomni a ſo tak kózdemu pschipoſklučarzej žiwy wobras
wot swonkownosće kſchesčijanskiej zyrkwe w jejnym preňim
čažku dosta. Po debacze ſo knieſej pschednosčherzej ſa jeho

Ze Serbow.

S Budžchina. Sańdżenu pónđelu 24. haprleje kćwječesche tudomny gymnasij narodny dżení Jeho majestosće nascheho lubowanego krala Alberta s aktušom. Gswjedżeński ręcz mjeſeſche tón krócz nasch krajem k. w. wucz. Dr. phil. E. Mukla a pschednoscho-wasche wo južnoherbskim narodnym epożu, powieſtowacie nadrob-nischo wo koſowſkich spěwach. Spominiwski, so maju južni Sserbia hiſcheze jenieczzy žiwym epos w Europje, ręczesche wo naſtaću tutych episkich spěwów, dale wo rospeschestrénju tych žamych psches kraje, wot Sserbow wobydlene, so pschezo bôle wotebiera, czim bôle ho zivilisazija do tutych krajow dobywa a pschicjinh a skladnoſcze k wičeſtwam wotebjeraju. Tam hdzej je epissi spěw hiſcheze w połnym žiwienju, móža nimale wschitzu baſnicię, pastyrjo tak derje kaž wójwodži a wjericho. Peñnjerjo a rospeschcerarjo epiſkich spěwów su „ſlepí”, dróharjo a hajdukojo. Sslepi su pak husto tež žamo baſnizy. Najſklawniſchi wot tajich ſlepých ludo-wych baſnikow bě Filip Sslepaž w ſapocžatku nascheho ſtolecia. Bóbla poczahowaſche ho ręczniſt ſtajnje na starý grichifſi epos, na Iliadu a Odyſſeu Homera. Na to pschirunowaſche charakter herbského epoża s homeriskim a połaſowaſche na wiele ſpodžiwnych podobnoſcziow a pschesjenioſcziow we woběmaj. Poręczimski wo mniohocze a wobschernoſczi hacž dotal nahromadzenych episkich spěwów roſestaja, kaž s tutych jednotliwych spěwów po čaſzu zyky ſhromadny epos naſtanje, kaž pola Indow, Grichow, Rennzow atd. Tež herbske episke spěwų rjadaſja ho wot žamo do wěſtych kruſhow abo zyklow a by w ſwojim čaſzu jeno baſnika s wustojnoſcziu Homera trjeba bylo, so bychu tež Sserbia s najwjetſcheju tutych zyklow doſtali byli ſwoju Iliadu a Odyſſeu. Sserbska Iliada

psychednosti, s wulkej prózu wobdzelsanu, berje saſkujeny džak wupraji. Towarſtvo wobſanku hiſtoreje na poſled ſenohloſnje, ſo k ſaſtupej do towarſtwa Maćicy Serbskeje ſamołwicj. Dokelž ſaſko ſchtyri nowe ſobuſtarow psychistupichu, je netko towarſtwo psches pôl ſta ſobuſtarow ſylnie.

Se Stróže. Šchtwórk tydzenja wjeczor w $\frac{1}{2}$ hodzinach wudzy tu w Holniku z jinnoſczi woheň, kotryž ſo tak ſpěchne wupſchestrje, ſo běchu ſa krótki čaſ ſtce tvarjenja do procha a popjela pschewobroczenie. Skót a najwojazy domiazeje nadobyh bu plomjenjam wutorhñene. Huczinjanska ſylawa preňa na pomoz pschijedze.

S Wjelczina. Ssrjedu 19. haprleje mějeſche naſcha woſada ſwiatocžnem džen, l. farat dr. C. M. Rjencz pschiczeje tutón džen do ſwojeje noweje woſady. W Budetezach na njeho 25 jecharjo, ſi běloſelenymi ſchärmami dehjeni, na ſpěchnych konjach czakachu. Do Korſymja pschichedſhi bu nowy l. farat ſe ſpěvom ſchulſkih džeczi pschi preňich čeſných wrotach powitaný a mot l. fararja Mróſaka ſi krótkej ręčku poſtrowieny. Pschewodzeny wot luda, po tybaſach ſicjaſeho, ſwjetzeniſki čah, psches ſchěſči kraſne čeſkne wrota pschindzo, do Wjelczina čeſnjeſche. W farſkim dworie l. farar Mróſak a Wjelczanſki ſantor l. Rjecžla noweho duſche-paſtyrja, jemu kraſne dory wot młodocžne pschepodajo, ſi nowa po-witaſtaj, na čož ſo tutón ſa luboſne poſtrowienje a pschijimanje ſi wutrobnymi ſlowami džakowaſche. Niedželu Meifer. Dom. bu l. farat dr. Rjencz wot l. ſuperintendentra Schweiñiha na ſwiatocžne waſchnje do noweho ſaſtojnſtwa ſapokaſanu.

S Huncjeriz. Biatk 21. haprleje l. l. ſu w naſchich kerkaſch wotročka ſ. H. Klugu ſi Demjan wobwějnjeneho nadefchli. Pschiczym, kotrež ſu jeho ſi ſamomordarſtviu pochnule, njeſju ſnate.

S Wullich Sdžar. 21. haprleje l. l. je ſo bje wſcheho dalscheho poſhwyczenja ſakkadny kamien ſa tudomnu nowu ſchulu wot twarskeho miſchtra Jana Turka połožil. — W noz̄y wot 23. do 24. haprleje l. l. ſtaj dwaj ſlepaj na njehańbicžiwe waſchnje ſahrobu jeneje tudomneje kħudeje wudowu ſapuſežkoj. Wonaj runklizowu a ſolotwinu pschēħadu na woſredkach ſe ſeleſnymi hrabjemi wudrapaſtaj a winowzy ſi wótrym nožom pschi ſorjenjach delta wotreſnystaj. To je netko hižom ſa nětore léta ſchwartre njedocžinstwo pschecžiwo wbohej žonje. Majprjedy běchu jej woſna roſſeſeli, potom jejnu luku ſi tym ſahubichu, ſo do njeje wulke džerž wuřchu a woſhyczenu trawu do ręčki ſmjetachu a tceži ras jej ſi pola runje naſadženu runklizu ſwutorhachu. Bohu žel ſo hiſtoreje pschego radžiko njeje njeplechow wuſlēdžicž a jich tajkeho njekeſtiwa dla hōdnje poſtoſtač. Sa naſchu hewak tak ſměriwu woſadu je wo prawdže haniba, ſo ſu ſo do njeje taſzy ſaſkali bjesbóžnikojo ſahnēdžili.

S Klétneho. Na pschilaſnju wſchonoſče ma ſo naſcha ſchula potorhacž a ſo na jeje město nowa natwaricž. Škoda wſchaf jeje njeje, pschetož wona je tak ſpadana, ſo je ſi wottorhanju ſraka.

S Fabiońza. Tudomne ſarske město ſo w bližšim čaſu wuprōſdni. Naſch nětežiſci farat l. Rychtař ſo do Němzom, do Penziga, pscheydli. S kħwalbu dyrbimy tu wuſběhnycž, ſo je ſo knies Rychtař, byrnejz je rodzeny Němz, tola w běhu někotrych lét teſko mědomoſcie w ſerbſkej ręčji nadobył, ſo běſche jemu mōžno, hižom woſpiet w ſerbſkej ręčji prědowacž. Duž ſo čim bóle jeho woſhalenie ſi naſcheje woſadu woſzaruje.

S Lejna. Huſto ſo praji, ſo ma kožda wěž dwaj bołaj, druhy tež tſi boki. A čežko je wſchēch ludži na jene dowieszcž. W 15. čižle ſo nam piſaſche, ſo chzedža Lejnianszy ſami ſwojeho duchowneho měcz. S druheje ſtrony pak nam ſ Lejna a Koſa piſaſja, ſo chzedža Lejnianszy ſe ſuſkodnej woſadu pod jenym ſerbſkim duchownym, ſi kotrejuž luboſez a doverjenje maju, ſo ſienožicž. A ſ tcežje ſtrony ſo nam piſche, ſo je w tych dnjach wužok radžiczel ſ Wrotblawja w Lejnje ſ zyrlwinej radu jednoč wo pschichodnym ſarskim wobſadzenju, a ſo ſu pschi tej ſkadroſci ſo Lejnianszy na to wuprajili, ſo chzedža ſami ſwojeho ſerbſkeho duchowneho měcz. Duž, kaſ ſo ſ tej wěži ma, nje-móže ſo netko hiſtoreje prajicž.

Se Sſlepeho. Naſche druge wucžerſke město je netko ſaſko wobſadžene a to ſ kniesom Horſhigom ſ Kerjebie, kotryž je ſaſtupej

jutry po wobſtatym wucžerſkim pruhowanju rychbachſki seminar wopuſteſeſit.

Wukaſh wſchonoſče.

Na pschēħadžowanje ma ſo pschēħadawacž 30. junija 1882 kħedlarſta žiwnoſcž čižlo 7 w Družležach, na 2850 ml. taſhirowana; — 8. julija 1882 kħedlarſta ležownoſcž ſi połom čižlo 17 w Sſmoħeqiżach, na 1120 ml. taſhirowana.

Wuſhudzenja.

Kawniſki ſu. Sahrobnik ſ. Melka w Kħwacžiżach, kotryž bě na pschicženje wjeſneho ſtražniſta H. Probsta 4. januara w noz̄y jeneho kħórja, kotryž wo wħy biess pjerinu wjele ſchlodhy činieſche, ſaſkeliſ, bu dla njewuſchneho thelenja w noz̄y ſi 6 ml. kħofstanja a Probst dla naſabjenja ſi temu ſi 3 ml. ſaſkudženy. — Džekacžer a kħejez ſ. A. Lukasch ſi Delnjeje Horki bě wobſkorženy, ſo je ſwojeho 12-létneho ſynka ſi pjaſċomaj bił, ſa ſchiju dajit a jeho potom ſe wſchej mozu wo ſemju wrjeſħnyl — dokelž běſche ſebi wbohi hōlcejz hubjene kħolowy roſtořhnyl. Lukasch ma taſkeje nječlowſkeje hruboſeſe dla 4 njedžele jaſtwa wotħedjeſe.

Kħofstanſka komora. Pschi wuſhudzenju pschecžiwo wiforwarje Wróblej ſi Vetonja, kotrejuž wiñu dawachu, ſo je kublerjej Wjeli w Bosħeqiż ſyno kħanġi, kotrehož pak ſa njewinowateho wuprajichu, běſche ſo pschecžiwo Wróblowej mandžellej tukanje ſbħenjlo, kaž ſo je wona ſwēdkow ſi wopacžnej pschibash naſabiciſ ſpypala. Po ſwēdženju wiforwarja A. Schneidera ſi Boczapliz běſche wona tuteho dwójgy wobrēčecž čħzyla, ſo bi wuprajit, „ſo je ſpomnjeny džen jeneho muža ſetkaſ a pschi tym widžał, ſo ja-neho ſyna na woſu nima.“ Tačo bě na to Schneider wotmolwiſ, ſo tola wopak pschibahacž njeſo, bě wona rjekka, ſo dyrbi to pschego čimicž, a jemu ſa to pjeniſħ ſubiła. Wróblowejje prōzowanje, ſi kotrejuž čħyshe Schneiderowe ſwēdženje woſkabičiſ, moſta bjeſ wuſpēčha, duž jei ſu džid lěto kħofstanje (zuchthaus) a tſilene ſhubjenje čeſných prawow pschibudži.

Priopk.

* Mjes zuiſimi wjeſhami, kotsiž ſu ſi ſwjetdejneſkemu kħo-woſanju do Moskwy pschicžiſ ſlubili, ſu tež čħedwazj: starſhej ekleſie zarizi (kħejorki), danski kral Christian IX. a jeho mandželleſta, kralowa Luisa, kralowy bratr prynz Holstein-Glücksburg, wójwoda a wójwodka ſi Edinburg, dwaj staraj němſkeho kħejorſkeho doma a němſki naſlēdny (kron=) prynz, ſchwediſti, grichisti, herbſti a rumyńſki kral, bolharſti wjeſh Alexandre I. a cžornohóřski knjas Miklaſch. Mjes ſaſtupjeremi zuſych kniejerow budžetaj tež: ſaſtupjer chineſiſkeho kħejora, chineſiſki poſkonz w Parisu a Londonje markis Ħeng-De-Jung, a jako ſaſtupjer hamža Leon XIII. jeho wui hrabja Camillo Pecci. Na wſchón ſwjetdejneſki čaſ ſi moſtowſke wójſlo kwartir w eko-woſeſi města wobcħeňne, ſa to pschicžehne do Moskwy ruſka garda; tež pschindu tam wjeſte ſe deputaziſe (wotpoſkonz) wot wſchēch ruſiſki poſkow (regimentow). Kunjež wſchelake nowiny to preja, pschi tym wostanjem, ſo budże ſa ton ſamħu čaſ na tak imeno-wanym Kħodynskim Polu wulka parada, na kotrež ſo wokoło 100,000 muži, gardy a druhoho wójſka wobbzeli. ◎

* W malej ruſej wjeſzy je ſebi padučh wóny prawje wu-ſlēdžiſ. Jenemu wjeſhanej, Němzej, běchu woſpiet žito ſi brózne kħanġli; pschi wſchej kħedžbnoſci pak wón padučha wuſlēdžicž nje-móžeſche. Duž kħumisħtu pschiprawu wumykli, ſi kotrež čħyshe padučhej wuſlēdžicž. Wón preki psched bróznejaze wrota ſchnorku połoži, na kotrež dyrbieshe koždu ſtupicž, iſħlož čħyshe duręžka do brózne wotewrič, hdyž pak ſo na tule ſchnorku ſtupi, pražny honacž piſtolije, kotraž bě neħdże ſi boka pschiprawjena, a ſi piſtolije ſo wuſteli. A tak tež ſo ita. W noz̄y pschindże mōj padučh; ale, dokelž wón na ſchnorku ſtupi, wrjeſħny piſtolija, prjedy hacž běſche do duręžkow dōjschoł. Hdyž na to Němz ſe ſwojimi ſi domu wuñdże, namaka mlođeho člowjeka ſi teje ſamħneje wħy, woſaka, ſi roſſelenej nohu psched bróznu ležo. Padučny ſužod je ſi tym čežko kħofstan, pschetož, po wuprajenju lekarjow, ſi čežka wjazj ſi koža stanje. Ale tež mudru hōlcejz, teho Němza, ſu tyknysi, pschetož jeho ſkuſ je tola pschecžiwo prawu. Zyka wjeſ je wejipna, taſke kħofstanje jeho dōndze.

Placzienna žitow a produktow
w Budyschinje 22. haprleje 1882.

Žitowy domos:	Na wileach		Na burſy					
	wot	hač	wot	hač				
mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.			
Pscheniza 50 kilogr.	11	1	11	91	11	31	12	5
Rozta	8	61	8	80	8	61	8	80
Ieczmieni	7	39	7	97	7	39	7	97
Borš	7	60	8	—	7	60	8	—
Srōch	—	—	—	—	—	—	—	—
Woka	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahy	13	50	14	50	—	—	—	—
Hejduscha	16	50	17	50	—	—	—	—
Berny	2	—	2	50	—	—	—	—
Butra	2	40	2	80	—	—	—	—
Pschenicna muka 50f.	9	—	17	75	—	—	—	—
Ržana muka 50kilgr.	8	50	12	50	—	—	—	—
Sýno	3	50	4	—	—	—	—	—
Stomá 600	27	—	28	—	—	—	—	—
Prohata 975 ſcht., ſcht.	12	—	24	50	—	—	—	—

Malej hejduschny a krupowy mlyn je tunjo na pschedaní w Budyschinje psched garbarskimi wrotami čížlo 2.

We Łaszu je moja kheža s dwemaj ſtromaj a se sahrobu pschemenjenja dla na pschedaní. Čežla Khr. Kubiza.

W Nowej Wsy pola Njezwacžidla je živnosć čížlo 2 s 28 körzami ležomnosće hnydom na pschedaní. Wscho dalsche je tam štonicę.

Dobry dželawy kón je tunjo na pschedaní w Budyschinje na mjašowym torhosčeju 5.

Pječ mandlow rjaneje ržaneje hłomy je na pschedaní w Delanach čížlo 16 pola Čzorneho Boha.

Awkzia.

Niedżelu 30. haprleje popołdnju wot 9 hodž. maya ſo w Kubschizach čížlo 32 wſchelake mōble a draſta na pschedadžowanje pschedawacž. Kloß.

Stettinski zement

ſmoy ſ nowa doſtaſoſ a poruczamoj
zły ſud po 380 puntach,
pół ſuda po 200 =
po najtunischię placzijsnej
bratraj Mershej na žitnych wileach.

Tſeſchnu papu, tſeſchny laf,
tſeſchne tſchëſki
porucza G. Schlag,

tſeſchkyjerſki miſchr.

Sklad w dworze Smolerzej knihičiſhczetniſje.

Koſlaze kožki

kupuje pschedego po najwyschich placzijsnach Heinrich Lange na žitnych wileach,
po ſchi herblskiej katolickiej zyrktwi.

Koſaze kožki,

kaž tež wſchē drugim ſyrich kožow kupuje
po najwyschich placzijsnach

Gustav Rauka na garbarskej haſy.

Drzewowa awkzia na Sderjanſkim reviru.

Pondželu 1. meje ma ſo

8,50 waſow twjerdych walczkow,

29,25 = miejſtich =

poſchi 1/2 napłaczenja na pschedadžowanje pschedawacž.
Hajniſki dom w Sderi, 20. haprleje 1882.

G. Petrenz.

Drzewowa awkzia.

W hrabinskim Njezwacžilskim majoratſkim ležu maya ſo

ſchtwórtk 4. meje t. I.

ſledowaze pschedadžowane wužitkowe a palne drzewa, jaſo:

30 khójnowych ſchtomow wot 13 do 20 ctm. ſrénjeje žylnoscje, 7—10 mtr. dołhoscje,

7 flozow = 21 = 39 = hornjeje = 4—5 = =

10 dželazych drzewow 12 ctm. = = = 4,5 = =

26 ſchtomowych kolikow 7 = = = 4 = =

200 ſerdžow wot 8 do 15 ctm. delnjeje = 6—10 = =

70 Rmtr. khójnowych palnych ſchęzepow,

70 = = kuleczkow,

200 = = pjenkow,

30 ſtotnjow khójnoweje ſbytkneje walczin,

50 hromadow = = =

s wuměnjenjom naſhadžowanja a pod wuměnjenjemi, do ſapocžatka awkzieje wosjewiomnymi, na pschedadžowanje pschedawacž.

Šchromadžina na drzewniſhczu we wotdželenju 20 a w bliſkoſci Zenshczanskich mjesow rano w 9 hodžinach.

Hrabinske hajniſke ſarjadniſtwo.
podpiſ. G. Njeprashk.

Na dwórnischiſhczu we Łaszu.

Lwrija čerſtwego kalka a hnojazeho kalka, kaž tež hnojazeje ſele je pschedawacž a je po najtunischię placzijsnach na pschedaní.

F. Fischer.

Powjescz ſa tſcherjow a częſlow.

W Ryhvaldze pola Kryebje ſteji 210 kop deſtow, wot 3/4 hač do 3 zolow ſylnych, derje rěſanhych po ſakſkej měrje, po tukhwilnych placzijsnach na pschedaní.

W. Dietrich.

Kožane ſchórzuchi,

jara placzijsny hódne, ſu doſtaſz w kožowych klamach

Otty Büttnera
na hłownym torhosčeju.

Domſku a fuchinjowu nadobu a pólñi grat

poruczeja jara placzijsny hódny ſeleſtoworowe klamy

Ewalda Brauna
na hłownym torhosčeju.

Dachsenſko-Łipſcžanske ſa wěſčaze akziske towarzſto.

Sakładny kapital: ₩ 10,000,000.

My ſ tutym hſchę ſas ſ jawnemu narjedzenju dawamy, ſo je ſo agentam

Bruno Deuttereij w Budyschinje,

Janej Gasy w Budyschinje a

Augustej Stegliejerſki w Bukezach

sakſupjerſto naſchego towarzſta wotewſalo a ſo tucži ſaneho prawa wjazy nimaju, ſasaniſa a pjenjeſy pschedawacž.

Jenicžku hłownu agenturu

ſmy knieſej Korli Nähtereij w Budyschinje pschedopodali, kotrejuž maya ſo jenicžy prämiſjowe pjenjeſy ſaplaſcžiſ.

W Lipſku, 25. haprleje 1882.

Polnomóznikaj ſa kralefwo Sakſku.
Gütter a Mirus.

Klobuki we wšichcach družinach sa muzskich a hólzow, kaž tež psche-desjčeniki a pschechlončniki, spazierske kije, krawatty, rukajzy, puczowarske čiapki w bohatym wubjerku po najtunisichich placzisnach.

Hugo Lehmann na swonkownej lawskiej haſhy 1.

Otto Kühn w Budyschinje na schulerſſej haſhy 3.

Koleskate nohajzy wot 25 np.,
běle = 20 =
džecžaze ſchataky wot 65 np.,
žónske ſchataky wot 1 ml. 25 np.,
ſchatałowe žerdky 10 a 20 np.,
žónske ſchtrumphy wot 40 np.,
žónske ſuknje wot 1 ml. 75 np.,
džecžaze rukajzy wot 15 np.,

muzske a žónske rukajzy wot 25 np.,
rubisheža na hlowu wot 75 np.,
taillowe rubisheža wot 1 ml. 40 np.,
ſoki wot 30 np.,
džecžaze ſukniczki wot 50 np.,
bawma docke 10 np.,
heſlowaze pschedzeno w kubuchach
atd. atd.

Dale porucjam ſwoj bohaty ſklad ſchtrumowanſteho pschedzena, wołny a bawny,
zefyroweje, mochoweje a gołelinoweje wołny, wołmjanu džecžazu draſtu a woſowé
plachty, muzske krawatty, czorne a pižane, wot 40 np., žónsku a muzsku ſpódnú
draſtu atd. po najtunisichich fabrikskich placzisnach!

Otto Kühn w Budyschinje na schulerſſej haſhy 3.

Ssrédk f ſpěſchnemu blejchowanju płatu

ſ wułożenjom, lak ma ſo nałożecz, porucza

hrodowska haptika.

Sakitanska marka

depotirwana.

Hižom wjele lét ſławna prawdziwa

Ringelhardtsko-Glöcknerska ranj-hojaza a czechnita žalba*

w ſchachtliczach po 25 a 50 np., woſebje poruczena psche wſchitke ſwonkne ſchkody, wiez a drjenja atd., je ſebi psches ſwoju wulku hojazu móz po wšchem ſwecze ſhwabu dobyła a leži wjele ſtow wſchelato ſhodniſy wobtwierdzenych wopiskow we wſchitkach haptikach wupołożenych.

* Dostacz we wſchitkach haptikach.

H. G. Kubasch

pschi mięſknych hětkach 1

porucza ſwoj ſklad hotowych muzskich a hólezich wobleczeniom, kaž tež wulki wubjerk modernſkich tu- a wukrajnych ſtoſſow f wudželanju po mérje f dobrocziwemu wobledžbowanju.

ſwoj ſklad garnirowanych a njegarnirowanych klobukow, kwětkow, pjerow, agraffow, jakow, alažkowego, moirejowego a židzaneho ſanta, kaž tež wše druhe tkaniny ſa klobukowu pchu pschi potřebje dobrocziwemu wobledžbowanju poruczam.

Anna Rost na žitnej haſhy 6.

Zunje placzisn.

W klamach ſo herbski ręczki.

Sprawne poſkluženie.

August Pietſch, předh Böhme, rēſbat,

w Budyschinje, na ſwonkownej lawskiej haſhy 60,

porucza ſwoj bohaty ſklad rowowych pomnikow wſcheye družiny ſ pěſlowza, mar-mora a granita wudželanych, dobrocziwemu wobledžbowanju.

Šlaſanja na nowe dželo, kaž tež ponovjenje starých rowowych pomnikow ſo ſhwatne a czechske wobstaraja a ſo pschi dobrým a sprawnym poſkluženju najtunishe placzisny woblicza.

Khofejowy ſkład.

Ssylnje a derje ſlodžazy hižom po 80 do 200 np., pschi wotewſaczu 5 puntow hiſhče tuniſho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrým ſlodže poruczataj

braťaj Měrškej na žitnych vifach.

Khofej,

czechske a derje ſlodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſci

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

Wſchē družiny
semſkikh a molerſkikh barbow,
bjespeſtočnmu myjeſku krydu,
beruſtajnski lak, punt po 100 np.,
damarski lak,
aſfaltowy lak,
jeleſowy lak,
ſikatifs, bězazy a w pôlvreje,
najlepſchi ſanowoskijow ſtrnich, ſhwatne
ſlhnijazhy,
terpenkinow woliſ, němſki a franzowſki,
paſeny gyps,
klisj we wſchelakich družinach,
ſakowe a ſtrnichowe pinsle,
ſlntokamjenjowu papjern
porucza po tunich placzisnach

Hermann Lemka

na mięſkym torhoſežu 8.

= Khofej =

ſyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 puntach tuniſho,
paſeny, punt wot 100—200 np. (wot 140
hacž 200 np. w dobrých měſchenjach)
porucza w czechſloždžazch družinach jaſo
něſto woſebje dobre

Richard Neumann

cžo. 6 na ſmuckownej lawskiej haſhy cžo. 6.

Ssrédk f ſpěſchnemu blejchowanju płatu

ma na pschedanu a lak ma ſo nałożecz,
wulaze

Otto Engert

na ſmuckownej lawskiej haſhy.

ždžitkowny a mlokovy pôver ſa kruwy,
žalowy a kolikowy pôver ſa konje,
wožerny pôver ſa ſwinje,
klobowny mlokovy pôver ſa kruwy,
butrový pôver atd.

porucza hrodowska haptika.

Czaſzniki

pschedawane a porjedženje.

Zunje placzisny.

Jarolim Trepera

f napschedza theatra.

Jan Jurij Bahn

na torhoschczu, pôdla hlowneje straze,

porucza swój s nowa sradowanym sklad

jakow, žaketow, wobweschkow a deshcżowych mantlow,

s najnowszych tkaninow po nowej modze garnirowane. Kózda fasona je w pjezich wulkosczach na skladze, tak so najszlinscha a naischwiżnisa neschto pschihodżaze pola mje nadendże. Pôdla teho hiscze na moje derje hédżaze fréski, kmane dżelo a tunje placzisny kędzbliwe cžinju.

Schicze po mérje sa krótki cžas.

W kłamach so herbski ręci.

Jan Petška, rębar w Budyschinje,

10 na tašbarku 10.

Salożene 1832, prämirowane na 2 wustajeniomaj.

Budżelanie wschęch rębarskich dżelów (figurow a wuphsczenjow) a rowowych pomnikow s kózdeje kamieniowej družiny.

Wulki sklad pomnikow a plakow s pěkowza, hornowza, marmora a diabasa.

Najtruczischa sprawnosz a najczesczisze dżelo. Sa dżerzenie so rukuje.

Dokelž bym swoju rębarzni powjetshit a wschelake ponowjenja naprawil a dokelž bym ham Sserb, porucząm swój atelier wořebje Sserbam k dobrziniemu wobledżbowanju a podpišuju najpodwołnisch.

Jan Petška, rębar.

Gummijowe zyzaki,
posłoczone lejsty,
gardinowe noscherje,
gardinowe rosetty,
schpisele,
woblkki sa wořasy

porucza

Max Müze
na bohatej haſy čížko 11.

Isredk psche palenzpicze

s pokasku k nałożeniu

porucza hrodowska haptynka.

Dickowa konzeptionirowana daloko wuwolana

spodzivne hojaza żalba;
kotraž je so najbole kózdy ras jako dobra
wopokaſala, porucza so w žerkach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowskeje haptynki.

Rozkowany stwielzowy abo njetreny len,

laž tež wutrem len kupuje po kózdej
dżelbie a kózdy džen mechaniska dżelko-
pschadowanja w Hajnizach, tola w Budyschinje so jenož trjenn len, a to jenož
żobotu w Grüznerez domje, s nutskho-
dom s jerjowej haſy, kupuje.

Knihy

sa ratačske knihim jedženje
w bohatym wubjerku porucza tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknihow 6 na bohatej haſy 6.

Pschi něczisich wysokich butrowych pla-
cžinach porucza s hrop najwubjerniszeje
blódkoſcze, punt po 18 np., pjez puntow po
80 np.

Ad. Rämsch pschi butrowych wikach.

Kolonialne twory.

Syrop, punt po 16, 20, 24, 30,
36, 40 np.,
jerje, štuku po 4—9 np.,
khosej njealen, sefen a żolty,
punt po 75—160 np.,
khosej palen, punt po 80, 100,
120, 140—200 np.,
rajh, wschelake družiny, atd. atd.
porucza s tutym pschi sprawnym
a pscheczelnym pořezujiu po
móznoſći tunich placzisnach

Arno Möckel
na herbskej haſy 13.

vličviliye

Emma swid. Borwerkowa

s napschecza hlowneje straze (hauptwach)

porucza letne jaki a žakety se hukna, ho-

mota a kachemira we wulkim wubjerku po

najtunisnich placzisnach.

¶ 5. Uazh
101. kralowſk. ſakſk. krajneje
lotterije,

cžahanje wot 29. haprile do 20. meje t. I.,
mam hiscze 1/5 a 1/10 ložy po 42 mk. a
21 mk. na pschedan

Fr. Th. Jäger, lotterijowy kollektur
na swonkownej lawſkej haſy čížko 3 (nowe).

Kaschcowy magazin

Arthura Jannascha

na nowej haſy 5

porucza so pschi potrebieje dobrziniemu
wobledżbowaniu.

„Kontora Obъavlenií dla vseh
rossijskikh gazetъ B. A. Waclika“
w C.-Peterburgu, Litejnyj prospekt, № 45—8, ugoł Simeonovskago per.

„Komptoir k wobstaranju na-
wětkow do wschęch ruskich nowin
W. A. Waclika“ w St. Petersburgu,
Litejnyj prospekt № 45—8.

Bukiežanske ratarſke towarſtwo

imieje so pónedžel 1. meje popoldnju w 4
hodžinach. Wohladanje transportabelsneje
mocjaſeje maschin wewocejetni na knie-
žim dworze w Koprzach. W 6 hodžinach
pschednosch k profezora Dr. Heidena w to-
warſtowym lokalnu.

Dželacžerska žwójba,
młoda a pełna, dostanie wobstajne dżela a
wobydlenje na kniežim dworze we Wbohowje
poła Njezwacžidla.

Piwareński bětnar.

Młodschi bětnarski wotrocž, kotryž ma po-
chilenje k piwareńskemu dżelu, dostanie trajaze
dżelu. Hđe? je ſhonicz we wudawani
„Serbſich Nowin.“

Dwaj kramskaj do trajazejho dżela pyta
W. A. Schuster na horncžerskej haſy 23.

Zeneho wucžobnika pyta moleř J. Wein-
hold w Budyschinje na horncžerskej haſy 23.

Zeneho wucžobnika hnydom abo k jutram
pyta Rich. Proschuk, vjetarski mischtr
na horncžerskej haſy.

Hólczez, kotryž chze schewstwo nauwkihež,
móže do wucžby stupieć poła schewſkeho
mischarta A. Brody na Židowje.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu.
— Štvortlétma předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na rózku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hać do 7 h. wjeđor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čísc Smolerjec knihičišćérne w macičnym domje w Budysinje.

Číslo 18.

Sobotu 6. meje 1882.

Létnik 41.

Swětne podawki.

Němste thěžorſtwo. Wutoru 2. meje běše so 400 sēt minylo, so bě so Voigtlandſta i thursakſkim krajom sjenocžila. K wopomnjenju tuteho dnia běše so deputacija wokrjeſních voigtlandſkich stavow k Teho majestoscži ſakſkemu kralu podala, so by jemu ſvojopſchajazu adresu a album i fotografijsami hitorijz wažnych městnow Voigtlanda pſchinjeſla.

— Saſtajenie rekrutow do klúžby směje so pſchi wſchitkých wojerſkých wotdželenjach, w Sakskej ſtejazych, 11. novembra, jenož trainrekrutojo, ſa početnu klúžbu wusbehnjeni, so 6. novembra powolaja. 2. oktobra maya rekrutojo podofizierskich ſchulow a mužſtwa, ſa ökonomickich rjemjeſnikow a ſa wothladarjow khorých wusbehnjeni, do klúžby stupicž.

— S Lipska. Njedželu 30. haprleje bu knjeg farar Bank i Barlina jako powołany duchowny pſchi zyrki ſhwjateho Miktarowſha w Lipsku do ſwojeho noweho ſaſtojnſtwa ſhwjatocžne ſapokaſany. Knjeg Bank narodži so 1838 w jenej delnjoſlužiſkej wžy, hdjež bě jeho nan ſerbſki farar. Wón khotjeſe w Khoczebuſu na wulku ſchulu a ſchtudowaſche potom w Hali a w Barlinje na duchownſtwo. Se 24. lětom bu wón farar w jenej ſerbſkej wžy, a lěto 1860 dowjedže jeho do Barlina jako fararja pſchi zyrki ſhwjateje Trojizi tam, hdjež so jemu tež dostojnſtwo ſuperintendenty dosta. Knjeg Bank je dobry ſwěrny ſſerb, kaž je wón woſebje na Brandenburgskej zyrkiwskiej synodže wopokaſoval hdjež wón mužnje ſa nuſnotu ſerbſkeje rěče wustupowaſche a tež zyrkiwini wýſhnoſć ſa ſwoje namjetu doby, ſwěru podpjerany wot druhich ſwoj ſerbſki lud lubowažnych fararjow. Myt teho dla knjega Banksa i wutrobnym wjehelom do Lipska witamy, jako do teho města, hdjež wjetſki džel ſakſkých ſſerbow na duchownſtwo ſchtuduje. Wón budže wěſcje rady ſwólny, tež tudy ſchtudowažnym ſſerbam ſe ſwojej radu a ſhonjenocžu klúžicž, woſebje pſchi theologiskich ſwucžowanjach w ſerbſkej rěci.

— Saňdženu wutoru je pſchi czechnjenju ſakſkeje lotterije wulki lóž do Lipska na číſlo 92,376 panſk.

Na krotki čaſ, w kózmy je thěžorſtwo ſejm ſwoje wuſadžowanje ſastajif, je pruski ſejm i nowa w hromadu stupiſ. Šalon, wot Bismarka ſejmej pſchedpołożeny, po kózmy dyrbiſeſche ſo naſložowanje pſchichodnych pjenjeſzych munosckow i tobakoweſho monopola do předka poſtajicž, je ſo po dolhei debacze ſacjibny. Tobakowý monopol ſo tola wot thěžorſtwo weho ſejma njeſchiwoſmje, duž je zyle njetřebne, ſebi tuthy pjenjes dla, kotrež ſenje do ſtatneje poſtaſnicy njeſchiidu, hlowu ſamacž. 5537 mk. ſa diāth (ſarunanski pjenjes) ſobuſtarow ludowje hoſpodařſkeje rady, kotrež bě thěžorſtwo ſejm wotpoſkaſ, bu pſchiwolenych. Teho runja ſakſi dla poſtajenia wokrjeſních želeſnizowých radžiczelow a ſupje-

nje Barlinsko-Unhalskeje želeſnizy pſchijate. So by ſo pſchesmernemu pſchisporjenju pſhow mjesa ſtajila a ſ tym strach pſched pſhowej ſtaženoſću wotſtronil, je ſejm wobſankny, ſo ma ſo w Pruskej wot 1. haprleje 1883 wot kózdeho 3 měhozy stareho pſha dawk bracj. Vjes tymi, kotsiž ſa dalshu pſhow ſwobodu wustupichu, namaka ſo tež preni rěčnik zentra, dr. Windhorſt. Pož je, wón praji, jenicžle ſtowjenje, nad kózmy ma ſhuby muž roſkaſowacž, kotrež dyrbi hewal jenož pſchego poſkuchacž. Pož je hrajkaſlo džecži a wot wjele jenicžki pſcheczel, kotsiž tu ſamotni w ſwěcje ſteja. Wola niſtich a wykolicz ſo pož naſeňdže, wot maleho blaſkacža hać do wulkeho Bismarkoweho pſha.

— Bruska prěnja ſomora je pſheměnjenje mejſkých ſakſonow, tajkež běſe ſo bjes zentrom a konſervativnej ſtronu wujednało, pſchijala. Hłowne tsi punkty tuteho pſheměnjenja w tym wobſteja, ſo ſo katolickim mlodym duchownym taž mjenowany kulturny ekſamen ſpuſczej, ſo ſo wustaw ſtatnych fararjow ſwěhne a ſo ſmědža ſo wotkazeni biskopojo po kralowſkim wobhnadženju jako wot ſtata pſchipoſnacži biskopjo ſažo k ſwojim diōzefam wróćicž. Tutoń nowy ſakſi plací hać do 1. haprleje 1884. Liberalni pſcheczivniſko ſpuſtachu i jerymi rěčemi pſheměnjenje mejſkých ſakſonow powróćicž, tola bjes wuſpěcha, pſchetož to ſamo bu ſe 84 hloſham pſcheczivo 36 hloſham wobſanknjene.

— Němſki thěžorſtwo ſejm je ſwoje votalne pſchedkydſtwo i nowa wuſwolil a to: Levežowa (wot konſervativnej ſtronu) ſa pſchedkydu, Frankensteina (wot zentra) ſa prěnjeho a Ackermarra (wot ſakſkých konſervativnych) ſa druheho měſtovpſchedkydu. Pſchi debacze dla poſtajenia bližſcheho poſedženja poſkaſa ſo ſjawneje njeſnjeſliwoſć bjes liberalnej a konſervativnej ſtronu. Richter dawasche prěnjej ſomorje winu, ſo ſo ſejm ſe džela ſkónczile njeſku a mjenowasche prěnju ſomoru zyle njeniſnu inſtituziju. Konſervativni ſažo liberalnym porokowachu, ſo pſches wjele njeuſhne bleđenje poſedženja podleſcha. Rückert dopolaſa, ſo ſu pſchedmjetu, kotrež maya ſo wuſadžicž, pſchepoſdže doſčke. Šlónčenje ſo bližſhe poſedženje na 5. meju poſtají.

— Awſtrija. Wulki ſtrajf (ſastajenie džesa) bjes podkoplarjemi w połnožnych Čechach ſo ſwojemu kózmu bliži. Ga krotki čaſ podawa ſažo wulka ſicžba podkopów ſa naſchu krajinu jara nuſnu čeſku brunizu. Šastajenie džela wot taž wjele tyžaz dželaczerjow běſe teho dla ſtrachne, dokelž by parowanie trěbneho tepljenſkeho materiala fabrik w Čechach a ſi džela tež w Sakskej ſlónčenje w džele ſadžewalo abo k ſastacžu nuſowało. Duž je ſo powjescž wo ſlónčenju ſtrajfa wſchudże wjeſele witaſa. Awſtriske knježeſtwo je thěžne poduſchenje njeſpočnoſće bjes dželaczerjemi ſ tym dozpiло, ſo je wotſtronjenje jich prawnych ſkoržbow hnydom do ruli wſalo. W čeſkich brunizowych podkopach knježa najnjerodniſche njedo ſatki a hdvž dželaczerjo na wotſtronjenje tajkich wobſtejnoſćow

czysteja, dha so jim teho dla nichotó dzivacj njezne. Po kniezerstwom wobrankenju maja so kazh sa khorych i nowa stradowacj. Hórszy inspektorjo budza na to ledzbowacj, so so w podkopach wsche naprawy, sa sdzerzenje žiwienia a strowoscze dżelaczerjow nusne, wobstaraju. Też pschiipuchacj dżelaczerjow niże 16 lat do podkopow so najsterje sakasa. Wsche tele wobrankenja pał njemóža prjedy do skutka stupicj, hacj so wot rajchsrata pschijale njezku. Straschnišchi hacj strajk w brunizowych podkopach je tón bjes dżelaczerjemi w maschinlich fabrikach w Brünnje. Dokelž so w Brünnje na 18,000 železowych dżelaczerjow nadendźe, boja so wobbedzherjo fabrikow, so njemér a tumulty bjes strajkowazym dżelaczerjemi lóhko wudyrja. Kommandant Brünnskie garnisony je porucznoscz dostal, so dyrbti kózdy wokomik wojakow hotowych mécz. — W prozezu wo wóhnjowym njezbožu w ringtheatru wschednje wjazd dopokasmow na śwétko pschiindźe, s kotrychž je spósnacz, w kajkich njerodnych rukach je sarjadništvo theatra ležalo. Pschebzlysheni śwédkojo wuprajichu, so je wuhažnjenie gosa najwjetšche njezbože sawinowalo, dokelž w nastatej měscheinzy wulhody namakacj njemóžachu. Druhe wulke njezbože psches toasta, so tym, kotsiž běchu sbožownje wóhnjej wuczekli, polizistojo njevérjachu, so so hiszceje ludzo w palazym theatru namakaju.

Franzowska. Po tym so je Franzowska Tunis wobhadžila, so sda, so wona sa tym steji, tež Maroko swojemu kniezerstwu podczishyč. Hízom dléšhi čzaß Franzowskojo krajinu pschi marokanskich mjeſach wotrykuja. Offizierojo, kotsiž maja tele džela wobstaracj, su do jenotslywych wotdželenijow dželeni. Jene s tyhle wotdželenijow bu 29. aprileje wot splahow, psched Franzowsami do Maroko czeknjenych, nadpanjene. Franzowszy wojazy, kotsiž jenož 350 muži licząc, so psched njeprzeczelemi, se 6000 pěškow a 1800 jézdnych wobstejazym, khróble wobaraču a jich skózne po wótrym wojowanju k czekanju nusowacu.

Jendželska. W Irlandskej jendželske kniezerstwo njeprjad a njemér podarmo poduſhcz spytuje. Mordaſte nadpadu na jendželskich kniesow a jich pscheczelow a sahubjenje jich wobbedzherstwa so wschednje stawaju. Tu a tam drje so radzi, jeneho njemernika pschimyč, tola hdzj so winowaczi psched bud staja, njeśwéri ſebi żadny žudnik jich saħudzieč, a tak woni s wjetscha bjes khostanja wostanu. W tu khwilu hiszceje žana nadžija na khatne postajenie mera njeje. Ssnađ je móžno, so so psches pschemenjenje woſoby irlandskeho vizekrala wobstejnoscze ſterje polepscha. Ministerski psched hýda Gladstone je dotalnemu vizekralej hrabi Cowperzej do próstwy wo pschedacj se ſastojniſta ſwolik a na jeho město ministra hrabju Spenzera stajil. Šastup Spenza do irlandskeho vizekraleſta ma so jako pschemenjenje w dotalnej irlandskej politizy wobħladacj. Spenser ȝze pucz miloscze a wujednania nastupicj a nadžija so, na tajke waschnje ſterje do kraja porjadne wobstejnoscze pschimyč, hacj s wótrymi ſurowymi naprawami. S Dublina pišaja, so Spenser nowe ſastojniſto s tym sapocžnie, so budze klownych nawiedowarjow irlandskich njemernikow, Parnella, Dillon a O. Kellyha s jaſtwa pschecjicj. Gladstone je pječza s Parnellom hízom rořečowanje dla wujednania s irlandskimi njemernikami měl a pschi tym Irlandskim dopjelnenje wħelatik žadanju w nastupanju wotnajefſkeho dawka a kupjenja wotnajeneho kraja ſlubil. — Jendželske kniezerstwo je w tyhle dnjach parlamentej namjet ſalonja k lepshemu ſakitej žónſkich a džeczi psched pukami pschedpołoziko. Tutón ſaloniski namjet postaja, so ma so mužski 15 lat a starschi, kotremuž je pschedpołozane, so je někajku žónſku bjes prawa bił abo ſranił, w rynzy 4 hodziny dołho ſlawnje wustajecj, s napišmom, na kotrymž je jeho mieno s pišmikami, s najmjenšha dwaj zolaj wyšokimi, a ſłowo „žónſki bicž“ czitacj.

Ružowska. Po pschedzehanjach židow w połodniſkej Ruſej je kniezerstwo spósnalo, so maja so pschicjiny, kotrež su tele njemery sawinowale, nadrobniye pschedphyacj. Tak wjese je wěste, so so se žamym gwałtnym poduſchenjom dalsche njeprjadki sadżewacj njehodža, duž ma so pschede wschemi wina hidy pschedzivo židam bjes kscheszyanski wobħdlerjem wotstronicz abo tola pomjeñſhicz. W tymle nastupanju je kniezerstwo nashoniło, so je njehanibicžiwe iebanje židow napschedzo kscheszyjanam klowna pschicjina njemero, kotrež so pschedzo we wěstych čzaßach wospjetuja. So by so temu njedostatkej koreń wotrēnył, na to je prózowanie kniezerstwa ſložene. Komisija, kotrež bě so poſtajila, so by kniezerstwo pschi tym podpjerala, je po prawym ſwoje dželo hízom ſkózjila. Komisija bjes drugim namjetowasche, so by so židam wikowanje s palenzom a kupjenje a wotnajecze leżomnosćow ſakasało, dokelž býchu so s tym jebarſtem ſkukowanju židow, kscheszyanski wobħdlerstwu psche wſchu měru ſkózdnemu, najlepje mjeſy ſtajile. K temu ma so hízchze pschispomnicj, so su powjescze wo pschedzehanju židow w Ruſej pschedzo jara pschedzjerene, a to tež wo poſlednim židowſkim njemérje w Balcze placzi. Židowske nowiny žałoszczachu, so je so w Balcze 40 židow ſarashko, 300 so ſranił a so mnogim židowſkim žonam kſhiwda ſtała. Wjes tym je so jendželski miſter Dilke na žadanie židowſkich pschedzelow pola jendželskeho konſula w Odęzny sa tymle njemériami wobħonjał a wot tam powjescz dostal, so je so w Balcze jedyn jenicžki žid a to žamhneje winy dla ſabil. Džeczi so s zyka žanych ſkózjowało njeje a liežba wobojich ranjenych je teho runja wjese njezha, hacj su ju židowſzy nowinarjo podali. — Wuczahanie židow s Ruſej doftarwa wschednje wjetſhu wobħċernoscj. Schromadžiſna, mot rabbinow do Warschawy powołana, je so sa powſchitkomne wuczehnjenje do Pałäſtinu wuprajila. Něhdže ſydom tybz židowſkich ſwojbow je pola wuczaharskeho komiteja w Zafje w Pałäſtinie ſwoje pschedzlenje wofſewilo. Hacj dotal je pječza džebacj tybz židow ruski kraj wopuſchczilo. — Wo nihilistach so najspodžiwniſche, po ſdacžu wumyſlene powjescze roſſcherjeja. Po nich ma popanjenje nihilista Koboſewa-Bogdanowicža wulku wažnosć. Wón běſhe pola moskowskeje rady projekt k elektriſkemu wobħweczenju Kremla pschedpodał, a někto su spósnali, so dyrbjachu so na tajke waschnje jenož ſredli namakacj, so by so zykl Kreml pschi khežorowym krónowanju roſbuchsnył. W jeho wobħdlenju su burske čzapki nadeſchli, kotrychž dno bě s roſbuchsnejskim materialom napjeljnene. Tele mězy so k powitanju do wypokosze mjetaja, a býchu, je-li budžichu psched khežoram dele pantyle, runje tajke sahubjenje naczinile, kaž bomby. Tako běchu Koboſewa-Bogdanowicža pschimyli, padże hiszceje pječza 300 nihilistow do rukow polizije. — S Petersburga so němiskim nowinam ſobudželi, so je wójske ministerſtwo twarjenje nowych fortow pola Warschawy, Kowna a Gonionza wobranklo. Pjenježne wudawki su na 100 millijonow rublow wobliczene; džela dyrbja ſa džebacj lét ſkózjene býcž. Tuto lěto maja so forth wokolo Warschawy do džela wſacž. Schesch wjerſtow wot Warschawy ma so 7 fortow, na pschedſtrjeu wot 27 wjerſtow roſdželenych, natwaricj. Sa tele lěto je k wujedzenju wobtwerdžiſnych dželow 10 millijonow rublow poſtajenych.

Pod turkowſkim pschahom.

(Potraczowanje.)

Wótr hóſh strażników ſaklineža na dobo s wypokosje ſkały. Hnydom ſestawachu hajdukojo; tež Igor so s maleho dólczka

wróćiwski żobi do nich měschešče. Sażo żo hórkę sawoła; żadacze, tola sa moju dżowku njech żo stanje.” “Hnýdom poruczi, so by żo wójsko roszčilo. — Grawacz pak pôšla mje, so bych wam tole wupowiedźil.”

„Hola! to žu naschi sapóžlanzy!” wýsachu hajdukojo do hromady.

„Jeno s njenahla! kerti maja wuschi, wóshał híscze njewěsče, czechu dla wýstacze!” napominaše jich starý, roshladny Mladen.

„Njech jeno wýstaja, nano!” wołasche Alexij po skale dele stupajo. „Wutrobný postron wot Scherawiza a Grawacza.”

„Nó scze żo sjednali? Bé pašcha s wuměnjenjemi spolojom?” Tak prashachu żo hajdukojo, jedyn pshemo druhého wołajo, a tóczachu żo wschitzu wokoło Alexija, so s zyka njeprýtnychu, kaž tež żo Emira wcžipna bližesche. Też druhe žony wýstakachu s khowankow, tola wostachu po starym waschnju s daloka stejo.

„Dúž powiedaj!” džesche Mladen. „Schto cžini pašcha? a scze żo sjednali?”

Alexij wjerczesche żebi młodujschku brodu, njemalo hordy, so wschitzu towarzichojo na njego požluchaja; na to sarečza: „Nó hízom sahé dojehachmy do Nowego Basara. Tu někto widzachmy, kajku haru běchmy s małej bitwu nacžinili: bě żo tu teko luda nahnało, so mózachmy stanow a hlebijow dla lědma murje twjerdžiñy widzecz.”

„To chzu wěricz!” měnjesche Mladen ſmějo.

„Alle hłupi woni tola žu!” sawoła s cžrjody starý hajduk. „Kaž njedyrbjeli tež hłupi bycž, hdźż tajskemu njerosomnemu profecze wěrja? Hoj, myžla žnadž, so bychu naš namakali? To dyrbjeli wschē hory wot spódka psheslédzicž — a nasche žwiate hory bychu pshcheradnikow spóžerałe, kaž cžerwene morjo starých Egypcjanow.”

„Haj sawérno! prawje masch!” pshihložowachu jemu drusy; Alexij pak połraczowasche: „Pohanjo żo runje modlachu ſwojemu Bohu — ja derje wém, so żo prawemu Bohu njemodla — tola hdźż naš wuhladachu, bě kónz pobožnoſeže. Sworniskeho pašchowu žyn Ali Wadojež —”

„Wupluń! wupluń!” wołachu hajdukojo do hromady. „Tón je sły pshheradni, kaž hjesbóžny Brankowicž, kiz ſwojego Boha ſapre.”

„Nó, tutón pshihna nam napscheczo ſehrawajo ſe ſwojej hlebiju, kaž by zyki Balkan połakacž chžył. Ha! my żo jemu wužmijachmy a jěchachmy s měrom do města. Huj! kaž cži renegatojo ſe ſubami kshipio s pjaszczemi hrožachu! my pak na nich ani njehladachmy. — Bascha ſedzesche runje na diwanje. Hdźż ſastupichmy, rěkasche naš pšow a poruczji, so bychmy brónje wotpołozili. Scherawiza pak jemu wotmolwi, so je wón ſam pshył, hdźż taž s nami rěczi; so jemu džowku njeprýtymy, njecha s nami hinał powiedacž.”

„Hahoj! Scherawiza!” wjezelachu żo hajdukojo a mijetachu s cžapkami.

„Ač bratſja! njech je wón tež njewěriwy pohan: wobżarowach jeho tola, hdźż Scherawizowe ſłowa ſaſkyschawſki żo na ſemju ſwjeſe a w ſwojej boſoſezi a ſrudobje Emirine mjenno wołajo ſebi ſchědžiwi brodu torhaſche; ſam Scherawiza ſpuschczowasche paž wokoło cžela —”

„Powiedaj dale!” rěcžachu hajdukojo, „wón wostanje tola nan, runjež był tež pohan.”

„Skóńczenie żo wón ſažo ſhraba a praschesche żo, ſchto ſa jeho džowku żadamy?”

Njebychusli wschitzu taž ſwěru na Alexija požluchali, bychu drje ſaſkyscheli, kaž Emira bliſko pshci nimi boſoſiwiſe ſawoła.

„Grawacz wupowiedzi jemu nasche žadanja. Schwilku paſcha na naš njeměrnje ſħadowasche, potom pak rječny: „,Wy ſebi wjele

žadacze, tola ſa moju džowku njech žo stanje.” “Hnýdom poruczi, so by žo wójsko roszčilo. — Grawacz pak pôšla mje, so bych wam tole wupowiedźil.”

„A cžeho dla njepščinidze wón ſam a ſ nim Scherawiza a Turij?” praschesche žo Mladen.

„Grawacz ſam wosta pola paſche; Scherawiza a mój bratr pak žo wotſalischtaj, so bychtaj wołonoſcz psherepytałoj, hacž traſch naš paſcha ſiebał njeje.”

„To je prawje! to żo mi lubi!” kchwalesche Mladen. „Schtož żo Turij dowérja, jeba ſameho ſebje.”

„Ja ſa njeho rukuj!” džesche tu Emira na dobo do ſhromadžiñy hajduków stupiwschi, a hordze poſběže hlowu, kaž by žadala, so bychu žo ji hajdukojo kaž njewónizy ſkonili. „Ja pshikaham ſa njeho, ſo wón waž ženje njeſjeba!”

„Tajkale khróbłosz!” bōrčachu mnoſy; tola njemóžachu ji tež cžesč ſmužitoſeže ſapréwacž. „Alle pěkna ta holza je: ſchłoda, ſo je pohanka.”

„Nó derje!” wotmolwi Mladen; „my wschaf tebi wěrimy, tola pola naš je waſchnje, ſo žo žony, wjele mjenje hoſz do ſhromadžiñy mužow njeměſcheja — ty pak to njewěſch, haj ty ſa ſuka híscze mało wěſch, wboho pohanka! — Tola dži a pſdžihotuj žo na pucž, jutſe rano dowiedźem ſe ſe ſ twojemu nanej. Nadžijam žo, ſo nimasch na naš ſtoržicž.”

„Tež ja žo nadžijam, ſo njeſeſe moje dla ſchłodowali”, rječny Emira a poładawſki na Alexija, kiz bliſko ſtejeſche, čazsche Mladenej ruku koſhiciž, praſižy: „Ty ſy dobrocžiwi a dowiedźeſch mje ſe ſanej —”

„Aj aj!” praſi Mladen ruku ſczahujo, „daj ſebi bycž, to my hajdukojo njeſnajemy”, a jej wložy hładkujo połraczowasche: „Ty ſy pěkna holcza, a teho dla tebje jeno wobżaruju ſo ſy pohanka. Tola požluchaj na moju radu: dyrbjała-li hdźż pshiležnoſeže nadencz ſchęſczanſtwo ſpóſnacž, dha pluwaj na ſwojego profetu a podaj žo Jezu Khrystej a najsbóžniſcej kniežnje Marji! To tebje wutrobnje proſchu — a něk bez, my mam híscze wjele wurađowacž. — — A někto, moji bratſja!” rěcžesche dale ſo ſe hajdukam wobrocžiwiſchi: „požluchajecze híscze junu na moje ſłowa — ſchtó wě, kaž doſho naš Turka na połoi wostaji?”

„Rěcž, nano, rěcž!” wołachu hajdukojo.

„Wy wěſeſe, cžeho dla ſmę ſo bróni pshimali, ſmę ſwojemu ſlubey ſwěrni wostali: ſtajnje wojovalchmy pshecžiwo njepshczelſkim Turkam, a hory a doły powiedaju po zykej Božniji wo naſchich ſkutkach. Wy ſeje ſebi mje ſa wjedzieſerja wuſwolili, ja pak ſym ſtajnje hładał, ſo bych tuteje cžesče hódný był.”

„Ženje tebje njeſabudžem ſe ſława tebi, nano!” wýsachu hajdukojo.

Mladen ſo džakujo połoni a rěcžesche dale: „Wy ſeje Turkam wschē ſchęſczijonam rubjene ſubka ſebrali, kaž ſo to ſławonym hajdukam ſluſcha! ſeje tu mnoho dobytkow nanoſyli, ſo móža naſche khowanki lědma ſudy pjenjes a drohich ſamjenjow dołhowacž. My hromadžachmy, doniž ſo nam cžaž njeſchiblizi, hdźez móhli wſchitko w měrje wužiwač. Tón cžaž je ſo někto pshibliziſ — a teho dla bych ja talkle radžil: w naſchich hródzach ſteji nehdže ſto ſoni; my ſmę hromadże wóžomnacž, doſtanje po tajkim kóždy pječ ſoni, ſe ſotrymiz móže ſapoczecž, ſchtož chze; wo ſbyt pak ſotkujemy! Tola to jeniečke waž proſchu: wostajecze Turkow na połoi, dóniž naš ſam ſažo njenuči, ſo bychmy ſo ſ nowa hako hajdukojo ſhromadžowali — je wam taž prawje?”

(Połraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschyna. Sa stipendij I. I. Krashewskiego fu so tisjo gymnasialstvo prozowali. Dokelz buchu piżomne dżela, wot nich wotedate, pomérne nimale sa jenak dobre spósnate, so stipendij do tisioch dżelów roszdżeli, a doxa horni primanat I. Wjela 75 mk., delni primanat I. Golež 75 mk. a delni terzianat Scholka 30 mk.

— Niedżelu w nozy fu so pola wudowu čažnikarja Scholka tu do klamow łamali. Paduschi fu kusatw wokenu horje skłoczili, wokno roszdżeli a kątęczki, s rječzami a pjenesami napielnieny, wotensali. Kaszczek s čažnikami bę so na wulke swoje wječzor s klamow wunjeſt.

— Sańdżenu póndżelu je pječzlethny hynk restawratéra Kalt-schmidta, kotrehož bę realny škulec Auenmüller pschi njewischnym kelenju na kmijercz ranik, wunrjet.

— Kaz kózde lěto mějeſche tež leťza hornjolužiski provinjalny keim 2. meje ſwoje požedženie. Wscho w hromadze bu wot njego 131,182 mk. 75 ip. k sarunaniu gmejniskich wudawkow dowoleny. Trochu živa debatta naſta dla 15,000 mk., kotrež mějaču so k wu-runanju gmejniskich wudawkow, sa wocžehnjenje fanjerodženych a kħudých džeczi psichetriebanych, psichiswolic. Po mějenju k. Fejmsteho sapožlanza Kerkä njeje prawie, so so sa džeczi, kotrež w krajnych wustawach (anstalt) wocžehnjenje dostawaja, połne sarunanie dawa, bjes tym so so sa džeczi, kotrež so w zwójbach wocžahnu, jenož tsečina saruna. K. Wetigej, kotrež mějeſche na wocžehnjenju w zwójbach wuſhelate niedostatti wustajic, dopokaja k. Kerk, so je wocžehnjenje w zwójbach s najmjeñšha runje tał dobre, kaz we wustawach, s kótrhż často doſč njewischni niedocinko wuſhadżea. Knies krajny starci Hempeł zyle Kerkowemu roſestajenju psichiskožowaſe a klubu, so budže so psichodniye ja zwójbne wocžehnjenje po mōžnoſci wjazy sarunanskich pjenies roszdželic. Przed hacz so 5000 mk., kotrež so sa podpjeranie budyskeje ratarſkeje škule a żadownie żadachu, domoſku, staji k. Kerk żadanje, so by, hdyz dyrbja sapožlanz kózde lěto sa tutu škulu pjeniesy dowolicz, so jum frótki sliczbowanie psched-požožko, s kotrehož bychu mohli spósnac, tak a k čemu so tute pjeniesy nałożuja a kaf dolho budže škula hishečeje podpjeranie trjebac. K. ryceř Pfannenstiel mějeſche żadanje k. Kerk ja zyle njenusne, dokelz može so kózdy w jeho domje ham psichewedečic, so fu sliczbowania ratarſkeje škule w najlepšim porjedze. Nad Pfannenstielowym roſestajenjom ſwoje wulke spodžiwanje wuprajo, wotmolwi k. Kerk, so je tola njehanicznoſc khetro daloko czerjena, hdyz sapožlanzow s najmjeñšha sa telko czeſče hódnich nimaja, so by so jum sliczbowanie wo tej wěz̄ podało, sa kotrež dyrbja pjeniesy dowolicz, a nje-psichistojnoſc je cžim wjetſja, hdyz so pódla teho wot nich żada, so dyrbja k temu a tamnemu běhac a ponizne a podwólnie wo sliczbowanie prožyc. Skončenje staji k. Kerk namjet, so njeh so hisheče tón ras żadane 5000 mk. dowola, so pak so to psichodniye ženje wjazy stac, njehm, je-li so so sapožlanzam sliczbowanie njepſched-požoži. Tutoń namjet bu ſamo wot ryceřstwa podpjerany a jenož hózniye psichiatry. Dale bu ſa twarjenje pucžow na prozowanje k. hamtskoho hetmana se Salza a k. Kerk 8000 mk. wotpuſčenych, hacz runje bę sapožlanz Böhma namjetował, so bychu so tele pjeniesy ſa někajku drugu wěz nałożowale.

— Tudomne rjemjeñniſte towarzſtwu je ſo w ſhromadžiſne, 3. meje do Lauez hotela powołanej, ſe wſchej kruſoſcu psicheczito tobałowemu monopolej wupraſko a teho runja tež ſa to hózowało, ſo ma ſo kózde powyſhenie dawka a zła na tobał ſapowjedzic.

— Wot 7. meje ham budža ſo niedželske, ſwiate a ſobotne dny s tworowym čzahom, wot Budyschyna do Wjeležina jěſdžazym, psichipoldnu w 1 hodž. 40 min. tež parſchony w II. a III. klaszh wosyč.

S Zahowa. Se ſwjeđenjelske hoſćinu a psichnym halom ſwjeđeſche „Sarečjanſke herbiſke towarzſtwu“ niedżelu 23. haprleje, na narodnym dniu jeho majestocze naſchego lubowanego krala Alberta, w tudomnym hoſćenju ſwoj tsečolētny ſaložaſki ſwjeđen. Pschi hoſćinje, na kotrež ſo 61 parſchonom wobdželi, buchu, kaž je to hevat tež wasčinje, wuſhelate ſlawy wunjeſene. Prěnja kralej Albertej wot pschedby, jako wot Sserbow, kiz ſ njeſhablatej njernoczu k ſwojemu krajnemu mózzej ſteja. Po wunjeſenju tuteje ſlawy bu ſpěw: „Krala Boh požohnuj“ s psichewodom hujbym, wot ſhromadnych ſtejo wuſpawany. Druga ſlawa bu wunjeſena herbiſkemu ludej wot Krawza

s ſluha; dale Korti Wanakej ſ Vanez, jako pschedby a dirigentej ſpewanskoho wotdželenja wot pschedby Mlynska. Na to bu preñſchemu, mjeniujy Wanakej, wot ſobustawa ſpewanskoho wotdželenja Krawza s ſluha pod psichibnymi ſłowami tak mjenowany „taktikijeski“ pschedpodat, jako ſnamjo džakomnoſcje ſa jeho wſchelaku prózu pschi wodženju ſpomnjeneho wotdželenja. K. Wanak ſo ſa tutón, jemu w ſluſczi pschedpodat, dar najwutrobiuſho podžakowa. Dale bu ſlawa wunjeſena młodym knježnam we wjasnej ręczji wot k. Grillinga; mandžellskim hospoſam wot Krawza; hoſćam wot k. V. Mlynska; herbiſkej ſdželanſczi wot k. Wanaka. Tež ſo pschi hoſćinje liſt čitac, kiz běſte nam pschedby Rakečjanſkeho herbiſkeho towarzſtwa k. Krawz pschipožek. Woſmijo hoſćo ſe ſpomnjeneho towarzſtwa běhu naš ſe ſwojej pschitomnoſcju pocjeſcili a bu ſim ſa taſki nam wopokasanu čeſcž tſitrózna džakna ſlawa wunjeſena. W powſhitowym je ſo ſwjeđenj derje radži, pschedtož wſchudze ſluſhachmy wuſnacze: „Nam je ſo wo prawidze jara ſubiło.“

-č. **S Kafez.** 16. haprleje ſe nam ras mōžno ſhromadžiſnu Rakečjanſkeho herbiſkeho towarzſtwa „Lipy“ wopytac a ſpóſnačny ſ wjeſeloſczi, ſo je towarzſtvo na kózde wasčinje do předka kročiſlo. Viežba ſobustawa je ſo w tu kħwilu nimale na 60 powjetſhila. Towarſtvo ſmjeje psichodniye wileč ſajpredu ſamo a to preñi 7. meje, ſ druhu pak ma tež wotpohlad, w leče ſas herbiſke towarzſtvo w Bukezach wopytac. ſso ſamo roſhmi, ſo je ſo tež tu w Kafezach hizom psicheczivo towarzſtwa ſkutkowało a ſo hisheče na mje jedoje ſkoti tħeleja, tola naſchi Sserbo ſa taſke nadpadu njeledžbuja a ſo psches njehaniczne pschimanja ſatrafhiecz niedoža. Towarſtvo „Lipa“ je ſo tež jako wurjadny ſobustaw do Macicy Serbskeje pschijala a čitac tež ſobustaw ſuteho towarzſtwa ſwernje „Luzicu“. ſluſhachmy w ſhromadžiſne rjany pschednoſck pschedby k. wucžerja Krawza wo starich Sserbach. ſa tutón rjany a powučzaj ſchednoſck jemu towarzſtvo hrimotazu ſlawu wunjeſe. W ſamnej ſhromadžiſne postaji ſo tež, ſo dyrbja ſo cži, kóz ſi maja dar ſpewanja, ſjenocieč ſa pódla ſhromadžiſnu ſo hisheče ſa wuſkonjenje w herbiſkim ſpewje prozowac. Duž Rakečjanſkemu towarzſtwu ſ wutrobu psichem, ſo by ſo tež nad nim wěrnoſc ſpewa „Naſche Sserbiſto ſ pročha ſtawo atd.“ dale dopielniča a ſo by možne roſto a pichiberało a wſchich ſserbow Rakečjanſkeje woſhadž, kótrhż hisheče narodne ſpanje wobjima — a jich njeje mało —, wubudžko a pod ſwoje ſkidiſla donjedko.

Se ſchjeñzy. ſsobotu 29. haprleje pschipoldnu je ſo tu kħejkar Jan Janach wobwěſny. Czeſke myſle ſu jeho po ſdaczju k ſamomordarſtu pochnule.

W preñim nastawku, tydženja pod rubriku „S Budyschyna“ wotcžieſczanym, dyrbji rělač: na 13. ryciežu Pečerjerjo město Pečerjerjo, na 23. ryciežu kruhov město kruhov, na 34. ryciežu kruhi město kruhi, na 42. ryciežu ſalſku město herbiſtu.

Wuſhodženja.

Na ležomnoſc lat.-čiſlo 6 w Bukezach, 29,5 arow wopſchijazu a ſawoſtajenſtu nebo ſcholcziň ſluſhazu, maja ſo hacz do 20. meje na hamtskym ſuđniſtu w Budyschinje ſuđenje wotedac. — Polna ležomnoſc w Smjež-zezech, ſe kontukhowemu ſawoſtajenſtu ſ. Pahna w Dženikezach ſluſhaza, ma ſo na Budyskym hamtskym ſuđniſtu 19. meje t. l. pschipoldnu w 12 hođinach ſa 620 mk. pschedac.

Wuſhodženja.

Khostanska ſomora. Wotrocžk I. E. Wjenka ſ Kotez k temu ſtejeſche, ſo je 28. jannara t. l., jako pola ſublerja Voigta w Kołwasz ſluſeſche, ſwojemu ſobuwotrocžkej Hānselie ſe ſanktijeneje ſchiniſje 19 mk. kranh. ſsud jemu 4 měžazhy jaſtwa čežkeho padučtwa dla psichifudi.

— Dokelz bę dželacžer I. Blažij ſ Nowych Pžowjow 24. júnija ſ. l. ſe wuſhelatich polow, pschi pucžu wot Čžichonž do Voranez ležazých, džeczel kranh a pschi wuſhodženju wo tutym padučtwe ſuđekow ſe wopacžnej psichifasj wobrēcęz ſpýtał, pschipoſna jemu khostanska ſomora dwę leče khostarje (zuchthaus) a ſhubjenje čežnych prawow na ſchtyri lěta. — 2. novembra ſ. l. wječor ſaſtujiſtaj ſkalat I. Bräuer ſe Sserbſkych Paſlič a wotrocžk M. Wolent, tehdom w Njebjelčižach, do Uſchnerz hoſćenja w Spitalu. Jako jimoj hoſćenjazat poſdje w nozy ſkončenje na dompuč ſasfach, žadachat jebi wonaj nōzny kwartir a hnajſchtaj, jako ſo jimaſ to ſapowjedzi,

tajki ropot, so dyrhjesche Uschner hac̄ do ranja ps̄chi nimaj stražowac̄, so bojočzu, so budžetaj, taž běžtaj hroškoj, w̄scho rostraſyč. Dla kaženja mera ma Bräuer mēšaz a Wolenk mēšaz dwē njedzeli jaſtwa wotſchodzič.

Kawniſki ſud. Khežkar a krawz H. Pöta w K̄hwac̄zizach wo- hidi 20. januara t. l. na K̄hwac̄zanskim porjebniſhčju jedyn ronowym pomnik ps̄ches to, so s njeho drjewowu taſtu wottorže a ju doma k tepijenju ps̄chetrjeba. Wobſkoržený dosta ſa to tsi njedzele, bjes tym ſo bu jeho žona, kotraž bě jeho ps̄chi kranjenju podpjerala, k jenemu dnjej jaſtwa ſaſhudižena. — Dla kaženja mera ma dželac̄er Lorz w Minałale dwē njedzeli arreſta a hospodarſki pomoziuk E. Hilbenz w Gnežinje teje ſameje winy dla thdžení arreſta wotpoſuc̄ic̄. — Dokelž bě ſapowa wiſowarka Maria ſwidowjena Kochowa ſchulſtimaj hólzomaj M. Binnerej a Pawołej Säuberlichej na nježwedomuſte waſhniſje ps̄ches mēru wjèle palenza picz dała, ſaſhudižku ſaſhokanu žonku k pjećim dnjam arreſta. — W nož 29. januara t. l. wotroc̄kojo K. A. Buder, H. Broſka, J. K. Krieger, C. F. Hajnka a J. Rumlich knieži dwór w Krakozach ſ tym do njemera ſtajichu, ſo diworowe wrota ſ mozu wotewrichu a ſo potom k lehwan hrožnych džonkow dobywac̄. Wſchitkim pomjenowanym bu dla kaženja domiažeho mera thdžení jaſtwa ps̄chipósnath. — Na podobne waſhniſje běhu w nož 24. oktobra a 1. novembra ſ. l. wotroc̄kojo J. G. Bridda, J. K. Milianja a T. E. Kłos do Benedixez ſubka we Wadezach ps̄chischi ſ wotphladom, ſo buhku tamniſhím ſlužobnym džonkam ſwoj wopht ps̄chinuſowali. Wſchitzky wobſkorženi buhku winowac̄i mērkaženja wuſnac̄i, a dosta Bridda 10 dnjow, Milianja a Seidel 1 thdžen a Kłos 4 dnj jaſtwa. — Dla kranjenja jeneho mantla poſkostachu ſlužobnu džonku H. M. Szykorez ſ Krakoz ſ jenym thdženjom jaſtwa. — Tſinac̄eletny hólczež E. Lehmann w Sahorju je njedzivajo na ſwoju mlođoc̄ w kranjenju wutwuzený pakoszak. Bjes druhimi wězami bě wón ſchwalcži Mäterez w Budeſtezech ſuſnju, na plocze wiſzazu, kranžl. Djebo ps̄chirodna ſotra P. Siebez běžte ſuſnju, runjež wjedzehé, ſo je na njeſprawne waſhniſje do jeho rukow ps̄chischi, k ſebi wiſala a ju noſyła. Lehmannna dla paduſhſta k thdženje, jeho ſotru pał ps̄chekhowanja dla k dwemaj dnjomaj jaſtwa ſaſhudižku. — Dokelž běžtaj khežer J. Blažij a jeho mandželsa 23. oktobra ſ. l. někotre hójny ſ Tſinac̄eletnemu ſe ſaſhodiſtvi, dosta Blažij 18 dnjow a jeho žona 16 dnjow jaſtwa ps̄chipósnath.

Přílopk.

* Ps̄chi jenym twarje w Annabergu padže ſaſdženu ſobotu jedyn ſchtrilétny hólczež do jamy, w kotrež ſo runje ſalk haſcheshé. Wbōhe běžco ſo tak cježko wopari, bjes druhim buſchtej jemu wóczny wupalenej, ſo po žadlawych boſoſčach njedzelu ſwoju duschu wudychny.

* W Seifersdorſu ſtořeži ſyn bura Fleiſchhauera w tychle dnjach ps̄chi woranju ſ pluhom na hornz ſ pienjetami. W nim běžhe 790 wulkich a małych pienjes, we wſchelakim czaſu bitich, kotrež wſchě w hromadze něhdze 3 punty wažachu. Nutſka nich ležeshe roſka ſ 61 ſlothy ſ léta 1588—1635, kóždy něhdze jedyn dufat winoſth.

* Jedyn mlynk; kotrehož běhu w Brombergu dla woheňſaloženja k tſjóm létam khostańje (zuchthaus) ſaſhudižili, je někto po wotſchodzičenju tuteho khostanja ps̄ched ſudniſtwom ſwoju nje-winoſatoſc̄ dopoſkaſ. Dwaj mlynſkaj, kotraž běžtaj woheňſaložitoj a tuhanje na mlynka wobroc̄zioj, ſtaž hizom wot polizije ps̄chimjenaj.

* We woſolnoſci Löwenberga w Schlesynskiej ſu krypy 1. meje jara wjèle ſchłody načzinile. W Hartliebersdorſu wotworrze krypowy wětt zyle třeſhne kóſh wot jeneho maſiwneho twarjenja. Žene žitne polo, něhdze 30 jutrow wopſchijaze, bu wot powodžazých ſołkom ſaž ſ hrjebjemi ps̄checžehnjené a wot padazých krypow tak roſbiti, ſo je wſcha nadzija na žne ſaniczena.

* 29. haprleje je ſo w ſkale vola Faſthala w Rheinpfalz ſe ſtric̄ka njeſbože ſtaſo. Tſjo ſkalarjo, kotſiž tam kamjenje ſamachu, wuſjerčazu džeru a napjelnichu ju ſ pôlverom. Podarmo ſo woni prôzowachu, pôlver ſ prucžikom ſapalic̄, duž ſkónczniſje dale wjerčazu. Na dobo ſaſhodiſtva ſtric̄ka do pôlvera, tón roſbuchsny a

wjeſhny ſkalarjow ſ kamjenjeni do loſta. Ženemu ſ nich buhku črjemwa ſe ſimota wutorhniſene, tak ſo domoſ donjeſený bôrhy wumrje. Druhi je woſlepil, prame wóczko bu jemu wuſtorczené a ſeme wot kamjenjoweho drobjasa cježko wobſchložene. Jebo wobſlicžo je tak woſhibzene, ſo móže ſo ſedma hiſcheze ſefnac̄. Tež ſceži ſkalarj je cježke raný doſtaſ a ſebi ſ cježka ſimjenje ſdžerži. * W Grenoblu w Franzowſkej ſo 19. haprleje w nož w jenej menažeriji podawki ſta, taž žadlawiſchi ſo myſlič ſnjemóže. Kawſka ſkludžerka Miſ Aliſa do kletki ſtupi, ſo by dweju mlođenj ſawow do druhej kletki dowiedla. Jedyn mlođy ſaw na Miſ Aliſu ſkoči, ſwoje pasory hlboko do jejneho ſimota ſahrjebam. Njedzivajo na žadlawu bôl njeſhubi njebojaſna holza hrobiſc̄ a pječ minutow ſe ſwérječom wojovali. Napohlad kreje ſawa ps̄chego džiwiſhčeho cjiňeſche, ps̄chego roſnjeniſreniſche běſche jeho rucze. Skónczniſje wo-terwic̄u kletki mijedwiedžow (barow) a wjeklow, tucži ſo na ſawa puſhcziſku, kotryž, wot nowych njeſpſczejelov wobſtupanym, na wokomik ſwoj wopor puſhceji. ſwoje poſledniſje moži ſebratſki ſawowa ſkludžerka cježki, bjes tym ſo njemendre ſwérje kruh mjaſha wot njeje roſtorha a jeniu krej wot ſemje liſasche. Miſ Aliſa, kletku wo-puſhcziſchi, do womorj padže, a bjes tym ſo ps̄chitomni krej, ſ jejnych ranow běžazu, ſastajic̄ ſwytachu, běſche na dobo ſastrachny ſchit ſtracha a hrobi ſhyc̄eji. Durje kletti njebědu ſawrjene, wſchitke džiwe ſwérječca móžadu ſo kóždy wokomik do ſale walic̄. Khežje ſkoči w tutych hrobiſhnych minutach mlođy cžlowiek ke kletzy a cžižny zeſeſne ležiſh do ſanka, ſo ſwojim hrobiſkym ſtukom wſchitkach ps̄ched njeſwopisomuſi njeſbožom wobaruijo. Miſ Aliſa ma mało nadzije na ſdžerženje ſimjenja.

* Škriwoſhije piſhaja: 28. haprleje dyri na „Goli Býchu“ blyſt do tamniſhjeſe kule (waleje twierdžiſny), ps̄chi cžimž buhku 3 pěſchkojo ſaraženi a 1 ſranjeny. Džen poſdžiſho buhku na Oktinskej horje 7 wojaž ps̄ches Bože njeſwiedro ſranjeni.

* Podmorskí tunel, kotryž ſo pod morskéj dróhu wot ſkalais ryje, je bjes ſendželjanami bojoſc̄ wubudžil, ſo buhku mohli jónu franzowſke wójſta ps̄ches njón marſchirowac̄ a ſendželiku wobſhadiſc̄. Tuta hroſa je tak wulka, ſo je ſo ſ dalschim džela-njom w tunelu ps̄chetaſlo. Franzowſke nowiny ſendželjanow jich bojoſc̄ dla wuſhmeſhuya a měnja, ſo je ſo k tajkej bojoſc̄ ſ zyla žana ps̄chicžina namačaž njeſmože. Dwé kanonje býſtej dožahaloj, ſo býſtej armę, do tehole podſemſkeho wužlobjenja ſabluženu, poſtělaje a ſnicžikej.

Cyrkwinske powjesče.

Wěrowani:

Pětrowſka žyrkej: Petr Bohlan, dželac̄er, ſ Hanu Gröličz. Michaſla žyrkej: August Brühl, ſherw w Dobruschi, ſ Hanu Maru Žanke ſ Budyschinka. — Camillo Guido Schwär, ſlavierski wužet ſu, ſ Maru Madlenu ſsuskej ſe Židowá. — Petr Falten, mały ſahrodnik we Wultim Wjelkowje, ſ Maru Augustu Jordanez tam.

Křečni:

Pětrowſka žyrkej: Hana Helena, Jana Augusta Wyracza, pohoneža a wobydlerja, dž. — Gustav Maz, Jana Augusta Pawlika, dželac̄erja a wobydlerja, ſ. — Marja Helena, Jana Ernsty Kalicha, pohoneža a wobydlerja, dž. — Marja Madlena, Jakuba Polleka, produktoweho wiſowarja, dž.

Michaſla žyrkej: Alfred Richard, Jana Ernsty Krebsa, gramtischtra w papjernitu w Dobruschi, ſ. — Jan Pawol, Juna Ernsty Panacha, pohoneža a wobydlerja na ſſokolzy, ſ. — Emma Helena, Ernsty Moriza Seiferta, czežke a wobydlerja na Židowje, dž. — Theresia Augusta, Korle Hendricha Kłoska, mlynka w Bręſowje, dž.

Zemrječi:

Džen 14. haprleje: Marja Marha, Korle Augusta Riečki, czežke a wobydlerja na Židowje, dž., 3 l. 4 d. — 15. Hana Marja, njemandž, dž. w Nowych Małbezech, 7 m. 6 d. — 16. Handrij ſodau, dželac̄er a wobydler na Židowje, 41 l. 10 m. 16 d. — Triz Valbuin, Hendricha Roberta Henniga, ſamjeniſc̄hejerja a wobydlerja na Židowje, ſ. 1 l. 7 m. 1 d. — 17. Handrij Wróbel, dželac̄er a wobydler na Židowje, 49 l. 2 m. 26 d. — Korla Augusta Wjenka, pohonež a wobydler na Židowje, 45 l. 8 m. — 19. Jan Korla Hajna, dželac̄er ſe ſemichowa, 59 l. — 20. Johana, Handria Lorenczka, dželac̄erja a wobydlerja w Delnej Kinje, dž., 9 m. 17 d.

**Placzišna žitow a produktow
w Budyschinje 29. haprleje 1882.**

Žitowy dwoś:	Na wiskach		Na bursy	
	wot	hač	wot	hač
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pščenica 50 kilogr.	11	19	11	91
Roska	8	54	8	80
Zecznieni	7	39	7	97
Worob	7	30	8	—
Hroch	—	—	—	—
Wota	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Začty	13	50	14	50
Hejduščka	16	50	17	50
Berny	2	—	2	50
Butra	2	20	2	40
Pščenicza muta 50t.	9	—	17	75
Riana muta 50kilgr.	8	50	12	50
Gzyno	3	50	4	—
Słoma 600	27	—	28	—
Proszata 624ſcht., ſcht.	14	50	21	50

**Smelski jesdný plan železnizow,
placžazý wot 15. oktobra 1881.**

Se Shorzelza do Draždjan.

Woſowa klaſa	1-3. 1-3. 1-3. 1-4. 1-3. 1-4. 1-3. 1-3.							
	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Shorzelza	20	—	443	756	1050	230	425	710
Rybchbacha	—	—	57	821	1115	258	450	735
Ubijsa	230	—	529	845	1141	322	512	83
Budyschina	259	45	68	923	1221	4	549	849
Biskopiz	—	435	644	959	1259	437	627	933
Arnsdorfa	—	455	710	1025	125	53	650	957
Radeberga	—	55	720	1035	125	513	659	107
To Draždjan	44	533	750	116	26	541	730	1035

Se Draždjan do Shorzelza.

Woſowa klaſa	1-4. 1-3. 1-3. 1-3. 1-4. 1-3. 1-3.					
	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Draždjan	60	850	1210	30	50	830
Radeberga	637	924	1247	337	534	97
Arnsdorfa	651	938	10	348	545	919
Biskopiz	721	106	126	415	614	949
Budyschina	758	1044	22	454	648	1028
Ubijsa	843	1127	243	534	727	1112
Rybchbacha	93	1143	39	554	747	1132
To Shorzelza	926	126	323	617	8	1155

Se Budyschina do Ebersbacha a Now. Mesta.

Woſowa klaſa	1-3. 1-3. 1-4. 1-3. 1-4.				
	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Wojtejd s Budyschina	715	1045	1240	452	950
Dzecznikez	*	*	*	*	*
Budeletez	*	*	*	*	*
Roswodez	*	*	*	*	*
Pichijed do Wjeleczina	755	1118	111	533	1033

Wojtejd s Budyschina

Hornieje Žafonzy	80	—	113	538	1027
Delnijeje Žafonzy	816	—	124	553	1038
Pichijed do Nowego Mesta	829	—	133	64	1048

Wojtejd do Ebersbacha

Ebersbacha	811	1126	—	536	1036
Pichijed s Ebersbacha	—	—	1139	513	847

Se Ebersbacha a Now. Mesta do Budyschina.

Woſowa klaſa	1-4. 1-4. 1-3. 1-3. 1-4.				
	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.
Wojtejd do Ebersbacha	625	1126	—	536	1036
Pichijed s Ebersbacha	—	910	1139	—	847
Wojtejd s Nowego Mesta	535	91	—	20	742
Delnijeje Žafonzy	61	927	—	233	817
Hornieje Žafonzy	610	936	—	245	829
Pichijed do Wjeleczina	620	946	—	256	840
Wojtejd s Wjeleczina	624	950	1145	34	850
Roswodez	*	*	*	*	*
Budeletez	*	*	*	*	*
Dzecznikez	*	*	*	*	*
Pichijed do Budyschina	655	1021	1216	345	928

Se Kamjeniza do Draždjan.

Woſowa klaſa	1-4. 1-3. 1-4. 1-3. 1-4.				
	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Se Kamjeniza	60	845	1155	355	80
Poležnižy	623	98	1227	427	823
Großröhrsdorfa	633	918	1241	441	833
Arnsdorfa	710	1025	125	53	90
Radeberga	720	1035	135	513	910
To Draždjan	750	116	26	541	941

S Draždjan do Kamjeniza.

Woſowa klaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
S Draždjan	60	850	1210	30	50
Radeberga	637	924	1247	337	534
Arnsdorfa	651	938	10	348	545
Großröhrsdorfa	721	106	126	415	614
Poležnižy	758	1044	22	454	648
Arnsdorfa	765	1127	243	534	727
Radeberga	783	1143	39	554	747
To Kamjeniza	792	126	323	617	8

Portlandski zement

žily ſud po 380 puntach,

pół ſuda = 200 =

běrtl ſuda = 100 =

ſzym ſ nowa doſtał a porucžam po najtuniszej placžisnej.

A. Lorenz

na Hoſchiz haſy a na privatnym tworowym dwórnischczu.

Stettinski zement

ſym ſ nowa doſtał a porucžamoj

žily ſud po 380 puntach,

pół ſuda po 200 =

po najtuniszej placžisnej

bratřaj Merskej na žitnych wiskach.

Kheža na pschedaní.

W Małych Kotezach pola Wósporka je kheža čyo. 66 se ſahrodu a polom, bliſto pſchi kheži ležazym, na pschedaní.

W Hrodžischcu je kheža čyžlo 14 ſ 3 kózami pola na pschedaní.

Kowarjenja w Draždžiu ſ něchto polom je hnydom na pschedaní. Wſcho dalsche je pola kowaria ſobranje w Krakezach ſhonicz.

W Šeřkach ſe ſahrodu čyžlo 9 w Sahrerju je na pschedaní. Wſcho dalsche je čyžlo 3 tam ſhonicz.

Wosy na pschedaní.

Někotre ūčzowe wosy, twierdze kryte, jeno a dwajpscheźne, korbowe wosy a wſchelake druhe, ſa ratarjow ſo hōbzaze, pschedawana tunjo

3. Gimbrek

na mužakowſkej dróſy pſchi hoſteri.

Wosjewjenje.

Lětuschi trawowy wužitk na ūčzach pſchi hospitaſkim haſe a pola Wuriz ma ſo na termiji,

15. meje t. l., popoldnju w 2 hodzinomaj

poſtajenej, na městne ſamym ſuměnjeniom wuběranja bjes ſadžerjemi pſchenajecz. Na wotnajecze ſmyſleni ſu proſheni, ſo bychu ſo w ſpomnenym čaſzu pſchi hospitaſkim haſe ſeſhli.

W Budyschinje, 27. haprleje 1882.

Měſchczanska rad a.

Löhr, měſchjanosta.

Khežkaréſka žiwoſež

čyžlo 7 w Žonjezech pola Budyschina, ſ nowym maživnym domſkim twarjenjom a nehdze 3 kózami pola, bjes wumjenka, ma ſo

ſchtwórtk 11. meje t. l., dopoldnja w 10 hodzinach

na městne ſamym ſu pſchebažowanje pschedawac̄.

W Budyschinje, 1. meje 1882.

A. Franz.

Na dwórnischczu we Łaszu.

Lowrija čjerſteho kalka a hnojazeho kalka, taž tež hnojazeje ſele je pſchijela a je po najtuniszych placžisnach na pschedaní.

F. Fischer.

Transport ruſiowſkich lóhlich a ejeziklích konjow ſteji po ſtriedznych placžisnach na pschedaní w hosczenizu ſ „Münchener Hof“.

Diblinski ſ Ruſiowſkej.

Cehnjenje
12. junija
t. I.

Wulka lotterija

Albertského továřstva,
pod předsídjem Jeje Vájrostcze králoje Karole stejazeho.
Hlowne dobyče hódne
mł. 20,000, 10,000, 6000, 4000, 3000,
2000, 1500, 1000.

Lošy po 5 ml.

bu dostacž pšes
generały debit
lotterije Albertského továřstva,
A. Mollinga,
wojvod. satr. dvorského bankéra
w Draždananach
a w pšchedawárnach, pšes plakaty
wušnamjenjených.

August Grüñner w Budyschinje

porucza draſtne tkaniny we wſchelakich barbach a muſtrach, starý
kóhcz hízom wot 30 np., $\frac{3}{4}$ ſchéroki kachemir, starý kóhcz po
1 ml. 15 np., nowe tkaniny k wobhádzenju.

Zakety, wobwěſki a deshezowe mantle s dobrých
tkaninow po najtunisckich placzisnach.

W khamach zo herbski ręczy.

Domſku a fuchinjowu nadobu a pólne grat
poruczeja jara placzisny hódný želeſotworowe klamy

Ewalda Brauna
na hównym torhoschczu.

Kožane ſchúrzuchi,

jara placzisny hódne, bu dostacž w kožowych klamach

Otty Büttnera
na hównym torhoschczu.

Sswój bohaty ſkład
ſchfleńcanych, porzellanoých a
famjeniných tworow
porucza po najtunisckich placzisnach

Max Mütze
na bohatej haſh cziſko 11.

Awkzia.

W Małym Wjellowie cziſko 40 maja zo
ſchtorc 11. meje dopołdnia wot 9 hodzin
tſi jenopschezne woſh, 2 teho runja ſanje,
1 draſtowym khamor, 1 guitarra, mužska draſta
a wſchelake druhe węzy ſa hotowe pjeniſty
na pſcheſadżowanje pſchedawacž.

Wieżne gryſty.

Czorny falk

ſ Daubiča, pſchi krycze kóhczow zo wubjernje
hodžazy, pſchedawa po najtunisckich placzisnach

A. Lorenz
na privatnym tworowym dwórnischczu,
kontor na hoſchiz haſh cziſko 23.

Rosaze kóžki,

taž tež wſchē družiny ſkyrcy kóžow kupuje
po najwyšších placzisnach

Gustav Nauka na garbaſkej haſh.

Wulka lotterija

Albertského továřstva,

pod předsídjem Jeje Vájrostcze králoje Karole stejazeho.

Hlowne dobyče hódne

mł. 20,000, 10,000, 6000, 4000, 3000,
2000, 1500, 1000.

Wolijowe barby

we wſchēch móžnych nuanzach, hnydom
k barbijenju hotowe, derje a twjerde
ſkhnjaze, k barbijenju kóhczow, ſchpundo-
wanjow atd.;

ſchpundowanſki ſwěczazy laki
ſ barbu a bjes njeje,
njewonjaty a ſpěchnje ſkhnjazy;
terpentinoව holi,
němſki a franzowſki;

dwojz h warjeny lanowolijowy ſirniſ,
jara derje a twjerde ſkhnjazy;
bernsteinske laki,
kopallaki,
želeſowe laki,
Ia Rölnski klij taž tež murjerſki klij
a hisceze wſchelake druhe družiny;
murjerſku krydu,

Gyps, zement atd.
poruczeja w ſtajnie wulſim wubjerku a po
najtunisckich placzisnach

drogowe a barbotworowe klamy
en gros **Otto Engert** en détail
na ſnutſkownej lawſkej haſh 7.

Schezonwjaſu tinturu
w bleſchach po 50 np.,

Schezonwjaſy pólver
w pakcjalach po 30 a 60 np.,

Schwobjaſy pólver
w tyſlach po 30 a 60 np.,

porucza

drogowe a barbotworowe klamy
en gros **Otto Engert** en détail
na ſnutſkownej lawſkej haſh 7.

ſ chezonwoſow
porucžam

lamfer, patchoully, popyſci, naſtalin,
i n f e k t o w y p ó l v e r,
molowu tinturu, molowu papjeru
atd.

en gros **Otto Engert**, en détail
drogowe a barbotworowe klamy
na ſnutſkownej lawſkej haſh 7.

Luzica čo. 5

1882 je wuſla.

Jan Jurij Bahn

na torhoschezu, pódla hlowneje stráže,

porucza swój s nowa srjadowanym skład

jakow, žaketow, wobwěschkow a deschezowych mantlow,

s njanowscich tkaninow po nowej modze garniowane. Kózda fašona je w pječich wulkosczach na składze, tak so najszylnišcha a najszwiznišcha něchto pschihodzaze pola mje nadendze. Pódla teho hishcze na moje derje ředzaze řeſki, kmane dželo a tunje placzisny ředzblive ežinju.

Schicze po měrje sa krótki čaſ.

W clamach ſo herbsti rěči.

Otto Kühn w Budyschinje na schulerſkej hafzy 3.

Koleſtate nohaſzy wot 25 np.,
běle = 20 =
džecžaze ſchtaſty wot 65 np.,
žónſke ſchtaſty wot 1 ml. 25 np.,
ſchtaſtowe ſerdky 10 a 20 np.,
žónſke ſchrýmky wot 40 np.,
žónſte ſuſtne wot 1 ml. 75 np.,
džecžaze rukajzy wot 15 np.,

mujſte a žónſte rukajzy wot 25 np.,
rubisčeza na hlowu wot 75 np.,
taillowe rubisčeza wot 1 ml. 40 np.,
ſoki wot 30 np.,
džecžaze ſuſtne wot 50 np.,
bawma **docke** 10 np.,
hellowaze pschedženo w tubuchach
atd. atd.

Dale poruczam swój bohaty skład ſchtrykowanſkeho pschedžena, wołny a bawny,
zefyroweje, mochoweje a gobelinoweje wołny, wołnjanu džecžazu draſtu a woſowe
plachty, mujſte kravatty, ežorne a pižane, wot 40 np., žónſtu a mujſtu ſpóvnú
draſtu atd. po najtunisich fabrikskich placzisnach!

Otto Kühn w Budyschinje na schulerſkej hafzy 3.

Wuſbyň ſa hospodařtwo.

Jedzny žonopowy pólver (Speife-Senf-pulver) ſa hamopſchilhotowanju pělného a čiſteho jedzneho žonopa (moſtricha) w buſchtrvach po 50 np., 150 np. a 250 np., tak ſo $\frac{1}{2}$ kilo hotového jedzneho žonova jenoz 50—60 np. khoschtuje, maja prawdžiwý na pschedán měſčanská hapyka w Budyschinje na hlownym torhoschezu a
tniejaj bratraj Měrſeſej na žitných vilačach.

Wopížanje je kózdej buſchtrv pschitwdate.

Koncentrirowany nervowy balsam,

wuherny domajazy ſredk psche
hlownubolenje, ſubybolenje, wicž, njemoz, rheumatismus
a podobne bołosčeze,

$\frac{1}{2}$ bleſchu ſa 50 np., $\frac{1}{1}$ bleſchu ſa 90 np.;

Wicžna wota, aromatiſka; ſaliciliſtil,
w paczíkach po 40—60 np. Wopížanje je pschitwdate.

Otto Schimmelowej wloſhowy balsam,

ſa pschisporjenju a pozylnjenju roſezenja wloſhow. Bleſcha 75 np.

Jenoz prawdžiwe je porucza měſčanská hapyka w Budyschinje, na
hlownym torhoschezu 6.

Sot ſakonja
ſakitany.

Montafounski

kruwjazy mſokowy pólver.

(Rezept wulkeho mſokowego tublaria.)

Zeho wuspěchi ſu jara wuſpeſtne, wěſte a wužine ſa mſokowe hospodařtwo.

Paczík ſi poſafankami ſi nałożenju po 100 g ſu doſtačz pola **G. G. Leunera**
w Budyschinje.

poſte ſéta
pruhowaný.

Jehlinowy aether psche wicž,
nervy poſkyſnijazy balsam,
ſenčelowy měd,
awgsburgski živjenski balsam,
Balgauſenske joſdokowe piſle,
uniwersalny balsam,
Salzburgske bějne kapki,
bołosz ſastajazu džecžazu tinkturu,
reſtitujiſonski ſluid
porucza **hrodowska hapyka.**

Aromatiſku wicžnu watu: 50 np.
a 80 np.,

ſenčlomjedowý extract: bl. 50 np.,
ſulzbergſke ſlužowe threpki: bl.

56 np.,
běly bróſthrop: bl. 75 np.,
ſchurkojeſehlinowy aether: bleſchu
30 np.,
ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo,
glycerinomydlo atd.

porucza **hrodowska hapyka**
w Budyschinje.

Wužitkovy a mſokowy pólver ſa kruwy,
jallowy a koſikowy pólver ſa konje,
woherny pólver ſa kwinje,
koſekowy mſokowy pólver ſa kruwy,
buſtrowy pólver atd.

porucza **hrodowska hapyka.**

Khofejowy ſkład.

Ssylne a derje ſlodžazy hízom po 80
do 200 np., pschi wotewſacju 5 puntow hishcze
tuſiſho, paſený khofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrým ſlodže poruczataj

bratraj Měrſeſej na žitných vilačach.

Khofej,

cjiczeze a derje ſlodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wuhernej
dobroſczi

Gustav Poser na jerjowej hafzy

Sa nalečžo

hwój skład garnirowanych a niegarniowanych klobuków, kwétkow, pjerow, agraffow, zakow, atlakowego, moirejowego a zidzaneho banta, taž tež wscie druhe tkaniny sa klobukowu pchci potriebje dobrocziwemu wobledżbowaniu poruczam.

S poczeczowanjom

Anna Rost na žitnej haſy 6.

Tunje placzisnij.

Sprawne poſkuženje.

W klamach ſo herbski ręczi.

H. G. Kubasch

pchci mjaſnych hětkach 1

porucza hwój skład hotowych mužskich a hólczych wobleczenjow, taž tež wulki wubjerk moderniskich tu- a wukrajiných ſtoſow ſ wudželanju po mérje ſ dobrocziwemu wobledżbowaniu.

Srědē ſ spěſchnemu blejchowaniu platu

ſ wułożenjom, ſak ma ſo nałożicž, porucza

hrodowska haptka.

Klobuki we wscieh družinach ſa mužskich a hózow, taž tež pſche- deſhejniki a pſcheſlonečniki, ſpazierske ſiſe, krawatty, rukajzy, puczowarske čapki w bohatym wubjerku po najtunischičh placzisnach.

Hugo Lehmann na ſwonkownej lawſkej haſy 1.

Kloſkowy mlókowy, wužitkowy a ſkótny pólver,

patet po 1½ punta po 1 mſ. 25 np.,

porucza měſhejzanka haptka w Budyschinje, 6 na hlownym torhosceju 6.

Róždu kobotu, tež často hrjedu, maja Kloſ ſ Wjeſela a Kamjeneje pola Rotez, poſzelnik ſ Kuumvalda, Heinrich ſ Varta, Lehmann ſ Klischtra, Allmer ſe Sdžerja, Nowak ſ Hodžija, Burgowa ſ Huski a wjele druhich poſzelników ſwój pſchebyt

w měſhejzanskiej haptzy w Budyschinje,

6 na hlownym torhosceju 6.

August Pietsch, prjedh Böhme, rěſbar,

w Budyschinje, na ſwonkownej lawſkej haſy 60,

porucza hwój bohaty ſkład rowowych pomnikow wscie družin ſ pěšowza, marmora a granita wudželanh, dobrocziwemu wobledžbowaniu.

Staſanja na nowe dželo, taž tež ponowjenje starých rowowych pomnikow ſo khvatnje a čiſeze wobstaraja a ſo pchci dobrým a ſprawnym poſkuženju najtunischičh placzisny woblicza.

C. Santo Passo nažleďnik

Ludwig Friedler

porucza hwój ſkład hotowych rowowych kamjenjow ſ marmora, ſornowza, ſhenita a pěšowza pchci potriebje dobrocziwemu wobledžbowaniu.

Ponowjenja ſo derje a tunjo wobstaraja.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſaſhadženje khumichtnih ſubow a plombirowanjom po najnowishim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

W ręczam wsciehne dopoſdnja a popoſdnju wot 8 haſz do 5 hodžin. Khudym darmo.

Kolonialne twory.

Syrop, punt po 16, 20, 24, 30, 36, 40 np., jerje, ſchtuku po 4—9 np., kħofej nje paſenj, ſeleny a żolty, punt po 75—160 np., kħofej paſenj, punt po 80, 100, 120, 140—200 np., rajh, wſchelake družiny, atd. atd. porucja ſ tutym pchci ſprawnym a pſcheſlonym poſkuženju po mōžnosći tunich placzisnach

Arno Möckel
na herbskej haſy 13.

v i l i v i l l i y u g

Gummiowe ſyzaki,
poſloczane lejsty,
gardinowe noscherje,
gardinowe roſetty,
ſchpihele,
wobluki ſa wobraſy

porucza

Max Müže
na bohatej haſy čiſlo 11.

Emma ſwid. Vorwerkowa
ſ napſhecza hlowneje ſtraže (hawptwach)
porucza ſtue jakki a jakety ſe ſukna, ko-
mota a kaſhemira we wulkim wubjerku po
najtunischičh placzisnach.

Piſne knihi
po prijodkpihanju
porucza jara tunjo

N. Bernhardt,
fabrika kontoknichow 6 na bohatej haſy 6.

Kaſhczowy magazin

Arthura Jannascha

na nowej haſy 5
porucza ſo pchci potriebje dobrocziwemu
wobledžbowaniu.

Čaſkniki

pſchedawane a porjedženje.

Tunje placzisny.

Jarolim Trepera
ſ napſhecza theatra.

„Kontora Obъявленій для всѣхъ
rossijskixъ газетъ В. A. Waclika“
w C.-Peterburgie, Litejnyj prospekt.,
№ 45—8, ugolъ Semionovskago per.

„Komptoir k wobstaranju na-
wěſtow do wscieh ruskich nowin
W. A. Waclika“ w St. Petersburgu,
Litejnyj prospekt № 45—8.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Štvortlétňa předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk. z přinuješenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawień „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskieje hasy čo. 2) wotedać, plací so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdziō źtworkt hač do 7 h. wieđor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čišć Smolerjec knihičćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 19.

Sobotu 13. meje 1882.

Lětník 41.

Śwētne podawki.

Němſke thěžorſtwo. Hrimot kanonow pſchinjeſhy ſańdženu
niedżelu wobydlerjam Barlina wjehoku powjeſcę, ſo je ſo prynzej
Wylemej w marmorowym hrodźe w Potsdamie ſyn, thěžorej prawnuk
(urenkel) narodžili, kotrži, je-li ſo jemu ſbožo kměje, něhdźi krónu
Pruskeje a Němſkeje ponjeſhy. Hizom drugi ras je ſo nětko w hohen-
zollernskim rodźe ſtało, ſo knieżeż tróna w tſijsch ſa ſobu ſledowa-
nych rodań w direktni liniji tſijskich žiwnych herbów wobſzedzi. Była
thěžorſta ſwojba bu pſches tutón ſbožowym podatw wot wulkeje wjeho-
ſojeze pochnuta. Pſchede wſkhem je thěžor pſches narodženie prawnuka
ſ najwiętszej radoſciu napjelnieny, kotrūž wón pſhi koźdej ſkładnoſciſ
hłuboko hnuczeny počasuje. Wospjet je thěžor na wulku Božu hnadi
ſpominat, kotrąž je jemu tseczejho herbu němſkeho thěžorſtego tróna
wotczakac̄ dała.

— Němčki khežorštvoj ſejm je piatk w ſwojim poſedzenju namjet dla porjedzenja rjemjeſniſkeho ſalonja, pſchi cžimž ſo woſebje na wuczijſenja woſolonoſcherſteho wiſkowanja džiwa, wuradžowat. Pſchi debače ſo ſchtyrio ſapóſlanž ſe ſakſkeje — ſastupjerio wſchęh stron — wobdželiču. Bjes tym ſo liberalni rěczniſkojo ſa woſtacze wſchęh prawow woſolonoſcherow ſastupicu, prózowacu ſo konſervatiwni nětcejiſche woſolonoſcherſtwo do prameho ſwetla ſtajicž a niujoſcę jeho porjedzenja dopokacž. Woſolonoſcherſtwo w Němzach je ſi cžejtemu a ſchłodnemu njedostatkej pſches to naſtało, ſo ſo tajke wiſkanje woſebje wot židow woſtara. Pſchecživo woſoloſcherſtwo, ſi kotrejž ſo khudži ludžo na sprawne waſchunje žiwja, ſo ničjo prajicž niſkme — woſolonoſcherſtwo, kotrej pak ma ſo ſi weſta podtkočjeſz, to je židowske woſolonoſcherſtwo abo židowske ſchachrowanje. Na poſledk ſo tutón namjet kommiſiji poda, tu buđa ſo wuprajene žadanja wułozęcž, ſo bydu ſo ſalonisłe poſtajenia a naſadwaczu konzeſijow wuſankuſka. Tež namjet wo ponijenju ſla na pſchedzeno, ſwinjazg ſchmalz a muku ſo kommiſiji ſi wuradzenju pſchepoda. Liberalni čyžhу woſebje zlo na ſwinjazg ſchmalz ſi padu pſchinjeſcę. Hač dželaczeſ ſchmalz wot wuhrovych, trichinskich a drugich khoryc̄h ſwinii je, je jim wſho jene, jenož ſo židowszy pſchekupzy ſi wiſkowanjom tajkeho ſchmalza prawje wjele warbuja. Zlo na tajku ſchłodnu amerikansku žyrobu by ſo ſterje hiſčeje powyſhieſ dyrbialo, abo pſchedawanje amerikanſkeho mięsa zyle ſakſacž, kaž je ſo to w Franzowskej hžom pſched někotrymi lětami ſtało. — Dokho wotczakowanym tobakowym monopolu bu ſriedu khežorſtwowemu ſejmę pſchedpoloženy. So Bismarck ſam žaneje nadžije nima, tutón ſe wſchęh stron pſchimany namjet ſapóſlanžam wuñusowacž, bě hžom ſi teho ſpóſnacž, ſo ſo wón debatty wo monopolu ſdalo-waſche. Rěczniſkojo, kotsiž ſa abo pſchecživo monopolej wuſtupicu, njepſchinjeſehu ničjo noweho. Jenicžti ſajimaw moment běſche wótre hromadupražnjenje doprédowarja Richtera ſi Minnigerodu. Žako poſledni Richtera rosmučjeſhe, kaž ma ſo pſchistojny člowiek w poſedzenjach ſadžerjeſcę, ſbeže ſo wulki ropot na ſewej stronje ſi wołujom, ſo žaneho powuczazeho korporala njetrjebaſu. Halle na woſpietne ſwonjenje präsidenta ſo ropot ſkóncznie ſměrowa. Pjatki ſo wo monopolu dale wuradži.

Franzowska. Dželenje mandželstwa, kotrež w Němzach bi-
žom dokhe čjaški wobsteji, so nětko najsskerje tež w Franzowskej sa-
wiedže. Deputirtska komora je namjet dla dželenja mandželstwa
s wulkej wjetšinu pschijała. Hisćeže loni 8. februara bu tón samy

namjet wot sapożłanów wotpokaſaną. Wot tuteho cęſza je ſo ſmyſlenoſć franzoſſeſtego luda w naſtupanju mandžeſſeſtego dželenja zgle pſhemeniſta. W nowinach a w džiwadlaču běchu ſo njeſpodobnoſeſe muſowanego mandžeſſeſtego živjenja ludej ſi wuſpečhomu pſched woczi ſtajite. W ministerſkej radze teho runja wjetſhina ſa dželenje mandžeſſtwa hloſjuje, duž drje ſenat ſkónečnje ſwojej spiecziwoſeſi pſchecziwo žadanju deputirtſkeje komory ſpaniecz da. — Šakon, kotrejž budže ſo wot kniežeſtwa dla ſakuſania njehornyj a njeprózazivnyj piſmow a wobraſow (bildow) namjetowacž, budže ſo, dokelež ſo tón ſamym wot wſchēd stron, ſi wuſiacjom znani radikalnych a bohaſapre-ważnych sapožłanów, ſa jara muſny a ważny ſpoſnawa, ſi wětoſcžu pſchijecž. Powidzitomnie ſo žada, ſo by ſo nowy ſakon tež wobſtajnie a ſi trěbnej krutoſeſu nałożował.

Jendželsta. Vědma bě jendželstsi minister Gladstone do ujednania s irlandskimi němerníkami stupí a ſo t dopojelijenju jich právnych žadaniow ſwólniny počaſt, pschitidze s Irlandskeje hróſba powieſcę, ſo je ſo na prénjeju ſaſtojnictvom noweho irlandſkeho vizekrala Spenzera, na statneho ſekretara Kavendisha a statneho podſekretara Bourku mordarſti nadpad czinił. Wo dwójnym mordarſtwie ſo ſkledowaze piſche: Sańdžený pjatk wieczor bě Kavendish ſ nowym irlandſkim vizekralom Spenzerom pod wulkim juſlanjom luda do Dublina, hłowneho města Irlandskeje, ſacząny. Lord Kavendish, w kralowſkim hrodze ſwoje prénje ſaſtojnitske pschitidznoſcę dokonjawſhi, wotpołoži pschitidzu a poda ſo potom do ſwojeho wobydlenja w Phönixparku. Tam wón statneho podſekretara ſa irlandſke naležnoſcę, Domaſha Bourku, ſetka. Duż Kavendish ſ wosa stupi, ſo by ſo s Bourku w parku wukhadział. Wſcho dalshe, ſchtotz je ſo wo nadpadze naſhoniło, je nieweſte a njeſpuſczejomne. Kapitän dragonarow, ſ mjenom Greatez, wupraji piſched poliziju, ſo je wojowanje hjes nadpadnikami a Kavendishom a Bourku naſvala wiđaſ, ſo pak je ſebi myſlit, ſo ſu ſo pjeni do pułkow dali; ſchtyrjo mužojo ſu potom do jeneho wosa stupili, kotrejz wón pschi wotjedzenju pschitivoſta: „To běſhe cęzke dželo!“ na čož tucz̄i wotmolivicu: „Haj, wo prawdze cęzke!“ Halle někotre minutu poſbzischi ſo kapitän t cęzlomaj, na ſemi leżazymaj, pschibliži a jej wſdón naſtróženy ſpóſna. Polizija ſo naſzaja, ſo je hžiom ſled ſa mordarjem naſakała a na plakatach (wulkih papierach) jich ſwontowny napohlad ſjawnemu naſjedzenju dawa. Vjes Dublinſkimi dróžlowymi poſonczeni je ſo jedyn ſhubiſ, kotrejz je najſkerje mordarjow wotwiedi. Tola njedžiwaſo naſipilniſcheho pytanja ſo hiſtceje žadyn mordar wot polizije pschitinniſt ujeſe. Taſto ſo žadlatwa powieſcę roſinjeſy, buchn hnydom wſhē durje Phönixoweho parka ſawrjene; telegrammy buchn do wſhēch polizaſtſich hamtow w Irlandze poſzlane; wſhē kódze, ſ irlandſkeho brjoha wotjedzaze, ſo pschepytachu. Czér wosa, na kotrejz mordarjo cęztnychu, ſu tli hodzinių wot Dublina dałto naſechli. Nekotři dželaczerjo wiđaſchu wós a tych ſchtyrjoch mužow, a praſa, ſo moža jich wopiszac̄ ſo bychu jich ſaſo ſpóſnali. Cęzle ſkonzowanju buſtcej wot lekarjow pschepytanej, kociſz ſpóſnachu, ſo ſtaj ſkonzowanaj cęzke ranę ſe ſtiletami (nožemi) do wutroby doſtaſoi, kotrejz ſu hnydom jeju ſmierz ſa ſhobu czahnyk. Lord Kavendish njebe hiſtceje zyle morwy, jako jeho ſběhnyk, tola po někotrych minutach wón ſwoju dusku wudzychny. Jego cęzlo mějſte wóſkom ranow. Ćewa ruka běſhe ſkoro zyle wotreſienna, najſkerje psches rubanje ſ tak mjenovanym bowieniožom. Statny podſekretar Bourka krawieſche ſ jědnacze ranow, kotrejz běchu na Kavendishowe podobne. Wſhē ranę

pokasaju, so ſu mordarjo ſwojej woporaj je žadlavej ſurowoſčju nadpanhli a jeju ſkonzowawſhi do čaſtkow roſruivali. Roſhorjenioſč nad tutym mordarſtwie w Irlandſtej a Jendželskej ſo wopisacj njeſodži. Irlandſzg wobkručja, ſo mordarjo žanemu irlandſkemu politiſkemu towarſtwu njeſchijſluſcheja, ale ſo ſu halle ſi wukraja pſchiſhli. Na Gladſtonowe ministerſtwo nadpad njeje tón ſchłodny wliw měr, kaž ſo ſi wopredka wotczalaſche. Gladſtone ſo hiſheče hiſhezo njeſowalne na ſwojim měſeče džerži. Wjèle bóle ſo ſda, ſo budžet tutón ſrudny podawſ nětčiſche liberalne ministerſtwo a konſervativnu ſtronu ſi wujednanju w naſtupanju iriſkeje politiki domjeſč. Konſervativna ſtrona je wobſankla, Gladſtona w tu khwili w jeho ſkutkoſanju podpjeracj. Tež wjedziejerjo irlandſkeje ſtrony ſu Gladſtonej ſwoju pomož pſchiſhli a we wulkej ſhromadžiſnje pſched irlandſtum ludom ſwoje roſhorjenje pſchiſciwo nadpadej wuprajili, tón ſamý ſo wot nich ſkut njeſtcičominoſčje mjenuje, kotrež mjenno Irlandſkeje womaſuje, doniž ſo mordarjo ſudej podali njeſku. Najnowſche mordarſtwo, kotrež wot hróſbneje ſiczb poliſkih mordarſkih pſcheturjenjow w Irlandſtej najwjetſhu ſedzbiwoſč na ſo cęgnje, nima pſchičinu w milęj a wjednarſkej politiz Gladſtona, ale je niſny ſczechwſt ſtoletneho barbariſkeho podklęčenja Irlandſtig. Schtož dže nětčiſche ſmyklenie hjes irlandſkim ludom ſroſymlci, dyrbi najprjedy na jeho ſtawiſnym poſladacz. Spominam na konfiſzirowanie wſchędnych ležomnoſčow, wot kotrehož buchu niž jenož cži potrjecheni, kotrež ſo na ſbězlaſt wobděliſtu, ale tež tamni, kotrež ſběz njebehu pomhali pobicz; na ſyſtematife wutupjenje ſuda a khumſtne dželany hlob. Jendželski kral Hendrich VII. da telko tybzaz Irlandſkich moric, ſo wſcha kuya w kwi pluwaſche. Pod knježerſtwom wulkeje Hilžbjety bu Irlandſka wot jendželskeho mójſka tak ſapuſcjenia, ſo lord Mountjoh kralowej powjeſč pſchinjeſe: „Majestosč, wy nimacze w Irlandſtej nad ničim dale, džzli nad cželami a popieſkom roſkaſowacj.“ Głoſczenje pſchińde ſurowy ſtromwell, kotremuž ſo radži, kraj pod jendželski pſchah kločic, a jón ſu ſwojim nječlowiſtim ſakħadženjom ſahubic. 2000 irlandſkich džeczi buchu wot njeho jaſo ſchłovojo do Ameriki pſchedate, a hiſheče dženha wſchelazh Jendželzenjo wobžaruja, ſo tutón tyran irlandſki lud do poſlednjeho muža wutupiſt njeje. To ſu te pſchičinu, kotrež ſu nětčiſche ſrudne wobſtejnoscze w Irlandſtej ſawinowale. Jendželzenjo ſu wjèle hrécha w Irlandſtej nakopili, irlandſki lud ſo nje može prijedy ſpokoſic, doniž ſo jemu to, ſchtož jemu ſi gwaktom wotewſachu, ſaſo njeda. Gaſtarjene prawa jendželskich knježow dyrbi ſpanhez, hewal ſo hróſbne nadpady ſaſo ponowia a Irlandſta ſo zyle wot Jendželskeje wottorhnie. Mínister Gladſtone, kotrež je hižom najkrucziſche naſrawy ſi poduſchenju irlandſkich njemérów podarmo naſožit, njeda ſo wot politiki miſoſče a wujednanja, wot njeho ſkonečnje ſu jeniekli prawy puež ſi wotſtronjenju nječodnyh wobſtejnoscow ſpoſnath, pſches wolaſje a halekowanje jendželskeho konſervativneho no-winaſtwa wotraſhieſ. Wón je hižom hłowne poſložki nowych reformow wosſewil. Najprjedy wótre naprawy ſi wutupjenju mordarjow. Potom paſ doſpolna reforma najenkaſtich naležnoſčow. Tuta reforma najprjódzy w tym wobſteji, ſo najenk wot dožneho paſhta jenož tſeczinu ſaplaſci, kubler ſo druheje tſeczinu wſda, poſlednia tſeczina paſ ſo wot ſtatneje kaſhy ſaruna. Poſdzisjho ſo ſi pomož ſtatneho podpjeranja najenkojo pomaka ſi wobſedžerjam kraja, wot nich wobdělaneho, ſcžinja a ſo w Irlandſtej ſwobodne burſtwo na taſke waschnje ſaloži. Tele ſoſomne reformy móža paſ halle potom do živjenja ſtupic, džzli ſaſo w kraju měr a porjad knježi a pſcheſtupjenja pſchetaſtu.

Ružowſka. Po tym ſo je komitej ministerſtwo namjetu, wot Ignatěva w naſtupanju wotſtronjenja pſchičinow židowſkich njemérów pſchijalo, hotuja ſo židža ſi poſchitkowonemu wuczahie ſi Ružowſteje. Hdyž ſo po tutym nowym ſakonju židam ſupjenje a wotnajenie ležomnoſčow, wikowanje ſi paſenzoſ a pſchebywanje wo wſach hjes gmeiſteſtejew dowołnoſče ſakafa, hjeru ſo wjetſchinje židowſkeho wobvylterſtwo wſchē ſredki, ſi kotreñmiz ſebi hacž dotal žiwjeniſku potrjebu ſaſlužeſche. Njeſcheczelnoſče pſchiſciwo židam ſu ſo ſi Ružowſteje tež do Poſteje pſchenjeſke. W měſtaciku Gombinje ſu ſo 5. meje kſcheczijenjo pſchiſciwo židam ſběhnyli, jich wobſeđenſtwo ſaniczili a židow ſamych wuczérili. Pſchičina ſi temu be kaž pſchezo njevažny podawſ — jedyn powrócený wós. Židža ſo ſi wopredka hróble wobarachu a do czrjodow kſcheczijanow, ſo ſi jich wobvylterſtwo bližazých, tſelachu. Tola jako burjo

ſi wokolnoſče, wo njemérje powjeſč doſtaſhi, do města pſchičežechu a ſo do židow dachu, njemžachu ſo tuczi wjazy pſched ſwojimi njeſcheczelemi džerzeč. Po tutym nowym njeporjadku je ſo do židow wulki strach daſ, woſebje ſo we Warschawje podobnych podawſow kaž w Gombinje boja. Tym židam, kotrež chžchu do Palestiny wuczahnyč, je turkowſki ſultan dowołnoſč ſi temu ſapowjedziſ. Do wſchędnych druhich krajinow turkowſkeho knježerſtwa paſ je židam pſchekydenje dovolene, tola ſi tym wuměnjeniom, ſo do janotliwych wžow we wjetſchich hromadach pſchičahnyč njeſmědža a ſo dyrbi hnydom, džzli ſu pſchipuczowali, do turkowſkeho poddanſtwa ſtupic. S Warschawy je ſo hižom 2000 židow na pucz do Turkowſteje naſtajilo, do Ameriki ſo 107 židowſkich ſtudentow poda. Awstrijske knježerſtwo ſo po mžnoſči ruſlích židow wobara a jim na mjeſach ſadžewki na pſcheczo ſtaja, ſo by jich wot pſchekydenja do Awstrije wotdžeržato. — Po ſawiedzenju nowego wojerſteho porjada je wiele tybzaz offizielerow hlužbu ſhubito. So buchu tuczi do kħudobu a hubjenſtwa njeſchihli, ma ſo hnydom krajna wobora (landwehr) ſaložic, do kotrezej ſo offizierojo, w tu khwili we wóſku njetrébni, ſapokasaju.

Pod turkowſkim pſchahom.

(Poſtracjowanje.)

Hajdukojo wostachu tójdy ſměrom, ſkonečnje paſ wuſtupi jedyn ſ nich a džesche: „Schtož twoju proſtſtu naſtupa, hny wſchitzu ſpokojom, a lubimy, ſo budžemy ſo jeno po tebi ſložowacj; tola ſi dželenjom dobytkow njeſkym ſpokojom.“

„A ſchto ſo wam njelubi?“ praſchecze ſo Mladen ſaczerwjenjejo, „je tola ſprawnje!“

„Tak ménich ty, my paſ myſlimy hinak!“ ſarečja ſaſo hajduk, „pſchetož ty ſabu na ſameho ſebje, Glawacža a Scherawizu, duž poſluchaj naſchu rabu: my ſcžinimy pjanacie dželow wjazy, džzli ty; tebi pječ, Glawacžej a Scherawizu kóždemu pječ — ſi tym budža wſchitzu ſpokojom!“

„Tak je prawje!“ pſchihloſowachu hajdukojo. „Tak nječ ſo ſtanje!“

„Nó, džzli je wam ſubo, moje dla“, džesche Mladen, cžapku ſi jeneho boka na druhi ſuwajo, njevježdo, ſchto dale wotmoſwič. „Žiwi!“ wylſtachu hajdukojo.

„Hiſheče njeſcht, bratſja!“ praſi Mladen ſi nowa: „Juſje dželimi ſo paſ na doſhi, paſ tež na krótki cžas. Nječ je to, kaž dže, pſchihluſha ſo, ſo buchu poſledni ras hromadje hoſežowali. Potom nječ džežaczo ſi waſ Emiru do Nowego Bazara pſchevodzeja.“ —

Bóryſ praſlotachu mózne wóhnja pod naſtajanhmi kħchlónkami, a wokolo nich bħaħchu żony poſne staroſeje, ſo buchu tola poſledni wobjed dobry pſchihotowale. Mjes tym pſchinoſchowachu hajdukojo ſudki ſi pjenjeſami a Mladen mérjeſche ſe ſwojeh ſapaku kóždemu jenak wjèle.

Sa khwili ſtupi Igor Glawacžowic ſi Alexijej, pſchiimy jeho ſa ruku a wjedžesche jeho do bliſkeho dólczka.

„Schto dha chžesch, Igorje?“ praſchecze ſo Alexij ſpodbiziwojo.

Tola Igor nicžo njevmoſwi; džesche dale, doniž mjes někotrymi ſchomami njeſtaſta. Cžiſhina knježesche na tutym měſeče, hokka ſi hajdukſkeho leħwa njebe tu wjazy ſkysheč, jeno wetsik ſebi ſi pſchopotazym liſežom krajefche.

„Schto dha tebi je? a ſchto chžesch?“ praſchecze ſo Alexij ſi nowa.

Igor pſchezo hiſheče mielczeſche, kručje na Alexija ſħlađujo; jeho wobličo bē blēde, hubje jemu dyrkotafſtej, zjek jeho waschnje bē ſa tym, kaž by roſom wotbył.

„Alexijo!“ ſarečja ſkónčenje ſ tſchepotazhym hložom. „Alexijo! ſy ty mój bratrowski?“

„Kak dha móžes hó taſle prashecz?“ wotmolwi Alexij. „Sámój džé hleba a ſele jédkoj a ſe ſhwyczenej wodu hó poſtrjepjaloj na ſnamjo bratrowska — kak dha móžes na tym dwělowac?“

„Na twojej podwólnosczi, tež žiwjenje ſa mnje woprowac, njeđeweluju, tola chzu wjazy, džili žiwjenje!“

„Ja tebi njerosymju!“ džesche Alexij ſ hlowu wijo.

„Ty mi njerosymisch?“ ſawoła ſaſtobjeny Igor, „zykly ſwet dýrbi mi roſymic, tola ty njechaſch.“ Roſhorjeny hrabny hó ſa wloſhy. „Wý wſchitzy čzecze mi roſom rubic!“

„Bratſje, ty wſchat hó khory!“, rjekn Alexij strachoczivje, „pój, wróćzmoj hó!“

„Miz kroczele“, ſawoła Igor hó ſapjerojo. „Miz kroczele njepondu dale, doniž njewém, czechó mam hó nadzijec.“

Nastróžany wosta Alexij ſtejo.

Na dobo hó Igor ſ nowa ſhaba a Alexija ſa ruku pſchimnywchi ſarečja ſkoro proſcho: „Alexijo! mój bratrowski! poſluchaj na mnje! do zyla wotewrju czi ſwoju wutrobu, ſo ſpoſnajes hpalaze ploomjenja, kotrež moje žiwjenje pomalu kónzuja. Ja lubuju — lubuju paſchowu džowlu Emiru!“

„O bjesbóžny člowjeko!“ ſawoła Alexij nabojany.

„Ja chzu ſbožowny byc!“ rěčesche roſpalith Igor dale, „ja žadam ſa tym a dýrbju to tež dozpeč, byrniež dýrbjaſ žiwjenje woprowac. Emira dýrbji moja byc, ženie njeſhmé domiſny woſladac, wotwedu ju, jeſi trjeba, ſ naſchego lěhwa a pſchi tym dýrbich mi ty pomhac!“

Alexij ſaſtchepota pſchi tajlich ſłowach; ſa khwilu paſ rjekn kruče wérjo, ſo je bjes roſoma: Igorje, ty hó khory, abo hó trochu wjèle píl!“

„O tak twjerda je twoja wutroba! Ja khory — hahahaha!“ wužmja hó Igor dživje: abo pjan! Šawerwo! zyle morjo ploomjeni paſi hó w mojej duſhi; byli jeno ſchtricžka ſ njebo w twojich moſhach byla, njeby to wutraſ. Tola ja hým tójhdý traſ — njechaſ a njemožu paſ to dléhe ſnječ: duž hó tebje hiſhče junu prasham, hacž chzesch mi pomhac dženja w nozy, abo dýrbju ſaſtliwac hodbjnu, hdyž ſebi na wěczne bratrowsko ſlubichmoj?“

Alexij njewotmolwi, wobroczi hó trochu na boſ.

„Ha! ja tebi roſymju, haj, ja tebi roſymju!“ borcžesche Igor ſaſtobjeny. „Móžach ſebi to myſlicz: twoje miſdne, holicze wobſicžo je Emiru ſaſlepilo, wona ſama džé je mi to wuſnała —“

„Schto je czi wuſnała?“ ſawoła Alexij ſpěſhniſe.

„Je to tebi njelubo?“ ſmějſeſche hó Igor. „A, hlyſh! wona je mi wuſnała, ſo tebje lubuje — czechó dla hó tak ſtróžes?“

„Dokelž to njewiedžach!“ wotmolwi Alexij, „tolu ſchto mi to pomha, ſo mje lubuje? Wona je pohanla, paſchowa džowlka, a njemože nihdý moja byc!“

„Ae moja budje a dýrbji tež moja byc!“ ſawoła Igor.

„Ženie!“ wotmolwi kruče. „Ženie, dónž w mojich žilach krew czechze!“

„Tak?!“ džesche Igor na dobo wſchón ſymny. „Tola hlyſh, ſo naju bratrowsko ſaſtliwam! — Dži a tſchepotaj pſchede mnu, ſo tebje njedyru, kaž njewuſhneho pſha!“

Alexij hrabny ſa třelbu, tola w prawym čzaſu hó hiſhče dopomni, ſ czechó wothalo hó. ſ daloka hiſhče wužlyſhcha Igora ſmějo woſac: „Wona budje tola moja!“ — —

Gſlónzo ſtejſeſche hižom wýkoko, hdyž hajdukojo ſa wohjedom ſedžachu. Alexij ſedjeſche ſ měrom ſham ſa hó na jenym blečku. ſa khwilu wróči hó tež Igor. Wón bě po ſdacžu ſaſo wſchón ſmerowany, tola Alexij hó jeho blédeho woblicža bóle naſtróža, džili prjedy jeho ſlobow. Hižom čzysche wſchitko nanej wupoſjedac, ſtu pſchisupi Igor hó njemu prajizh: „Sabudž, ſchtož je hó ſtaſo!“

„Haj! twoje hróſbne pſchedewſacze chzu ſabyc!“ wotmolwi Alexij; „tolu naju bratrowska je na wěczne kónz!“

Igor ſakuſny ſe ſlobami ſubý do jaſyla, ſo jemu krew wuſtupi, a wotendžé. —

Hoſcžina bě ſkónčzena a nopy hó roſdželachu.

Mladen kždemu wino naliwawſhi ſtupi do ſrjedž hajdukoſ. „Bratſja! džakujmy hó Bohu ſa doſtate dobroth, tola njeſabudžmy na ſwojich ſemrjethch bratrow! Proſchmy Boha, ſo hó knježerſtvo profeſty ſahinyl, a ſa to wſchudże hó poſběhowaſ ſwaty hchij, na kótrymž je naſch ſbóžnik krew ſa naſh pſchelaſ!“

„Hamjen!“ bu ſe wſchěch boſkow.

„Modlmy hó“, poſracžowaſche Mladen, „ſa ſemrjethch rjekow, kž w bitwje ſa hchecžijansku wěru padžechu, a pijmy tež na ſlawu teho, kž je na Koſowofskim polu ſwojich bratrow wot Murathá wumozjík, na ſlawu Milicha Obilita!“

A hajdukojo pijachu, niz wýſkajo, ale ſ placžithmi wocžemi ſebi ruki ſawdawajo.

„A tež na ſlawu khějora Lazara, poſlednjeho knježerja nad ſlawnym ſſerbowſtwu!“

„Na ſlawu khějora Lazara!“ wopjetowachu hajdukojo pijo.

„A na ſlawu wſchěch ſwěrnych prawowěriwych hchecžijanow!“ hajdukojo ſnowa pijo pſchihložowachu.

Tak ſkónčji hó hoſcžina. Bóry ſtoto czechnečku hajdukojo ſa lěhwa, hdyž věchu tak dolho ſchlit namakali; kotrež bě ſe ſwědkom jich njeſboža a jich hoſcžow, kotrež bě hlyſhala jich wójnske ſpěwy. Husto hó woſladowachu: njewiedžachu džé, tak křetiſe ſnadž ſo tu ſaſo ſhromadža. (Sloneženje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

Š Budyschina. Pſchi ſtrachonym njeſedrje, kotrež ſaňdzenu póndželu pſches naſchu krajinu czechnečke, dýri hlyſk do wodowje roky pſchi Kónigez ſpirituſhowej palerki na albertskej dróſy. W tym ſamym čzaſu hó ſrudne njeſbože pſches to ſta, ſo hlylny hrimot konja dřozlarja Valzara ſploſchi, pſches cžož Valzat tak njeſbožovnje ſ wosa padže, ſo ſebi kulku ſama a druhe woſbichodženja pocžerpi. Krupy, kotrež hó wopjet ſ njebjiež hlyſhachu, njeſhu, hacž runje věchu nimale kaž hoſbjaze jejā wulſe, pſche wjèle ſchložy načimile, dokelž zyle runje na ſemju padachu. We woſolnoſci Budyschina je hlyſk na někotrych měſtnach do twarjenjom dýril. W Nowej Wý ſa ſad ſprewju dýri Bože njeſedro do twarjenjom živonoſcerja Křečki, kotrež buchu na cžiſte do pročha a popjela pſchewobrocžene. W Merkowje bu wot hlyſka jedyn topoſ roſſchcežepeny, teho runja roſtorha hlyſk w Debhezach topoſ, pſchi cžim běſche ſapražnjenje tak hlyſke, ſo hó w bliſkosczi wſchě woſna puñnychu. W Klukſhu je hlyſk do wuhnja khězkarja Urbana ſajel, khachle na cžiſte roſbit a ſeženy a ſchpundowanje khetro woſchložit. — Dale je Bože njeſedro we Wýkolej do jeneje bróžnje a w Boſchzechach do bróžnje na Wýeliz kuble dýrilo, tola niz ſapalilo. Křečka, pſches Delany běžaza, bě pſches hylne ſliwki tak narofška, ſo dýrbjachu ſlot ſ hródžow, w bliſkosczi rěčneho brjoha ležazých, wupuſhcežicá, ſ bojoſežu, ſo ſnadž hó twarjenja we wodže ponurja a ſo ſlot potom ſatepi.

— — — Wažna wěž w ſjawnym žiwjenju naſchego čzaſa ſu towarſtwa. Bohu džakowanu hó towarſtowſke žiwjenje mjes

Serbami dale a bôle roštiwa; nashe towarzstwa su nam we wszech-lakim nastupanju hizom wjele žohnowanja pschinjekle. Schtož pat by ho jim i dobrym pschewniedzjeniom hizche radicž hodačo, je to, so hizke bôle hromadu džerzeč. Kaz towarzstwo wjazh samóže, hacž wszech žobustawy, hdy by kózdy sam sa ho skutkował, tak tež towarzstwa w sienoczenstwie wjazh samóže, hacž hdyž kózde swojí žamžny pucž dže. Tu a tam drje hizom su ho snamjenja tajkehole bližowanja towarzstw polaska: tak je n. psch. Sarčežanske serbske towarzstwo Buzicžanske a Rakecžanske wopytalo, Buzicžanske sako Sarčežanske; tak stej Chróscžanska „Jednota“ a Radworska katholska bježada* i świdżenjam Iaženčanskeje, a Iaženčanska kath. bježada a „Jednota“ i świdżenjam Eukowsteje kath. bježady deputazije abo wot-póšlanzow žkłodoi; tak su 1880 w Lejnje tsi serbske spěvanske towarzstwa shromadny spěvanski konzert wuhotowale. Ale sa prawidlo hizche ho tajke bliženje, tajke shromadne skutkowanie pschipóšnało a postajilo njeje. A tola by wujitk i teho njemalý był. Hdyž n. psch. so praschenje sběhni, kotrež wszech Šerbow jima, hdyž budže so wo nim lepiej jednacž móz, hacž w naschich towarzstwach? Hdyž pat stajny swiaſt mjes thmile towarzstwami njewobsteji, smejemy so i cježka jenomyslneho wujednanja naležnosće nadžecž. Pschi hejm-stich wosbach n. psch. kmž widželi, kaiku ważnosć serbske towarzstwa sa nashe sianne žiwjenje maja; w bliskim swiaſtu mjes žobu — bydu wone stokr naſchego sianneho žiwjenja bycz moħe. W nish drje je ho potom spytowalo, tajke swiaſt mjes nimi struczicž, ale podarmo. To ho mozovacž njehodži; tajke něšto hze i dolheho čaža pschipotowane bycz. Duž myħlmy na to, doniž je čaž! Wujitk budže, kaž hiz spomnic, wschostronski. Towarzstwo, kotrež je wotpóšlanzow druhich towarzstw jako hosczi w swoim domje powitalo, so i tym mało cjeſczenie čižku njeje; to bu jemu mózny pohib, sianu sahorjenoscž a luboscž i serbskej narodnosći w rjeñ-škim świetle polasacž; psches wospjetne tajkele spěchowanje ičiž sahorjenoscž pak nasta we wszech žobustawach žiwa horliwoscž sa wscho, schtož i cjeſczeni serbskeho mjenia sianuje. Ale tež hosczo tam podarmo pohybi njeſzu. Woni drje ho nadžachu, žiweho narodneho ducha namałacž; ale woni wjazh namałachu, hacž cjehož bēchu so nadželi. Tak budu wutrobie posběhneni, a woschitkowna sahorjenoscž tež ičiž žobu storhnu; bēchu kaž domach; i jentym žłowom, jim so lubjeſte, jara so jim lubjeſte. Pschipohedski sako do swojego domjazeho serbskeho towarzstwa, tež druhim žobustawam śzeliſtu, schtož bēchu sahorjenoscž sa serbsku narodnosć nabyl. Tak je jene towarzstwo druhemu popomhale. Na wscho spomnic, schtož se shromadneho skutkowania naschich towarzstwom wujitnemu wundže, tudy njemožu. To dže runje tak blisko leži, kaž to, schto ma ho i temu samerej wscho stacž? Wopytujecž ho mjes žobu! pschiprošchuijece so mjes žobu na świdżenje, kotrež hotujece! do siannosće i čažam i śromadnje wustupujecž! śdželujecž ſebi mjes žobu ważne našonjenja! dopisujecž ſebi porjadnje! wsache wustawki, porjad a čaž wsachich śromadžisnow wschem druhim serbskim towarzstwam śdželze, so bydu do předka wjedžale, hdy moža so i wami srecječ!... Tu hizche ho wschelate praciež hodi; ja pat měnju, so hizom towarzstwa ſame prawy pucž naděnu, jeno so wjedža, schto džedža. Chyž jím jeno na wutrobu požožicž, so bydu i najmienišha pomysliko na to, hacž i wujitkom bylo njeby, hdy bydu nashe towarzstwa bôle hromadu džeržake?

* W świdżownym tydženju smjeje ho w Prahy 1. sjeſd čeſtich lekarjow a pschirodospytników, na kotrež ho psches sianne powołanie, kaiſez je ho tež „Maćicy Serbskej“ pschipóšla, wschitzn iž jeno cježy ale tež druhoskłowianszy lekarjo, pschirodospytñy a ičiž pscheczeljo pschiprošchuija. Świdżenje traje wot 26.—30. meje a budže jara wulſtony a ſajimawy. Schtož chze so na nim wobdzelič, ma so na i. Dra. O. Nováka w Prahy (adreſa: Otomar Novák, Phil. Dr. a supplujici prof. na česki vysoki škole technické v Praze [Prag]) wobročicž, kiz jemu nadrobny program sjeſda pōsczele a na wsche druhe žadanja w nastupanju bydla atd. i pomožy steji. Nadžijamy so, so tež tón a drugi serbski lekar tu ſkladnosć wužijo ſebi Prahu wobhladacž pojedże.

* Njebudže Radworska katholska bježada i dolheho drémania ſtoro wotzuečicž?

— Wušla je „Lužica“ čo. 5 (meja 1882). Wopriječe: Naša domina. Spew z historiskimi připisami. Redakteř posvěcěl prof. dr. Pful. — Na zloto kwasu. Pokračování. — Nadpady na Serbow. I. Wotmolwa předsydstwa Maćicy Serbskeje. II. Připis němského wučenca. — Serbski museum a dom Maćicy Serbskeje. — Nalež. (Delnjo-lužiski.) Pěsní M. Kósyk. — Naležnosće towarzstw. — Serbski rozhlad. — Druzy wo Serbach. — Serbske knihownistwo. — Slovjanska khrónika. Podawa M. Hórnik. — Zapis přinoškow a darow. — Dnjownica za měsac meju. — Nawěstnik.

S Biskopských stron. Sańdženu póndželu, 8. meje, mějachmy pola nas cježke njewjedra, kiz so wot druheje popoldniſcheje hodžiny ſem hacž do wjedžora wospjetowachu. Biskopski hermank cjeřpjeſche pod nim wulku ſchłodu, dokelž bu wjele tworow ſtajenych a kupzy, kiz na hermank džechu, ſo ſaſo domoj wrózachu, abo ſo hevat roszbězachu. W Schumburňe dyri blyſt do brózne bura Husty, kotrež ſo wotpali, a w Ledžborezach ſapali blyſt domské bura Gräfy, wot kotrejž ſo teho runja horny džel ſapali. W Porchowach je ſlimk na wjele polach wulku ſchłodu nacžinik a i džela běrný ſ rynckow ſedrč ſ mlođe ſhyw ſaniczit. z D.

S Wulkeho Radchowa. Nashej wožadže hrožesche 8. meje wulke njesbože. Popoldnu 1/2 hodžin dyri Bože njewjedro do nasheho žyrkwinneho torma a do žyrkwje. Skoro po zjlym po-hrjebnischę leža kruchi žybelow a ſalka. Byrtej bě ſ ſalkom, ſ kruchami deſkow, ſ matkami a wjetſchimi tſcheskami, wot ſtolpov wotraženych, poſypana. Žyrkwin wjetř, kaž tež byrgle, ſu na wjele městnach wobſchłodžene a wobſmudžene. Hizche tón ſamy wjedžor ſo našch knies duchowny ſe ſwojej wožadu w žyrkvi Bohu ſ hnutej wutrobu džakowasche ſa wulku hnadu, ſo je našch Boži dom psched wjetſhim njebožom wobarnowal. S.

S Kucža. Wschu nadžiju na hōdne žně je njewjedro, kotrež naſche ſtrony ſańdženu póndželu potrjechi, ſtaſhlo a ſahubito. Krupy, kotrež ſ hromadami ſ njebjež padachu, ſu ſ najmieniſcha dwě tſecžinje wszech pólnych wupłodow ſbite. Psched ſhzejemi ležachu pod tſechami kropy často poſdra ſhzejza wypoko a wažachu wjetſcha poſdra luta. Šchłoda je čim wjetſcha, dokelž žadyn ſ naſcheje wožadu ſwoje ſhyw psche ſrupobiež ſawęſczenie nima. — W Lipinach je Bože njewjedro njedželu w nožy do brózne korežmarja Schuberta dyri. — W ſtronach wot ſserjan do Khoſlowa ſu kropy wulku ſchłodu na polach nacžinik, bresam wsche ſopjena ſlekle a mlođzinu wot khójnow wotbile.

S Klétneho. Naſcha powjeſcž, kotrež psched dwémaj njedželomaj wo nowotwaru naſcheje ſchule pschinjeſchym, běſche pscheſażna. My ſhoniemy, ſo je ſo nowotwar wot wožadu ſrueze wotpoſakat. Wobžarujem ſulzy, ſo běchmy wopacznu powjeſcž dostaſi a nadžijamy ſo, ſo ſo twarjenje hizche ſhwili psched ſaſypnjenjom ſdžerži, hacž runje hizom we wszech ſtach straſchne pikoze. Naſche wutrobie wobžarowanje płacži pschede wschem tym, kotsiž dyrbja w starej ſchuli bydlicž, a tež cži cžitarjo nowin nam žel cžinja, w kotrejž běchmy ſ naſchej powjeſcžu pschesažne wjeſele ſbudžili.

Wuſka wyschnosće.

Psches ſudniſtvo ma ſo na pschedadžowanje pschedawacž: 12. junija žiwnosć Marie Vifanjomej w Budyschinu, na 3900 m. takſirowana; 17. julija wulka ſahrodnista žiwnosć čižlo 10 w Žerkezach, na 4000 m. takſirowana. — Pschi poſtajenju ſtatistiky wobolanjow, kotrež ſo 5. junija smjeje, je tóždy po ſatonu ūſowani, na wsche praschenja po wernosći wotmolwicž, je-li jo nočze 30 m. khostana płacži. — Minakatke ſtote ſiki, kotrež maja ſo 10. meje, 12. julija a 11. oktobra wotbjerječ, ſu zjle ſhehnjene.

Wuſudženja.

Powołanska komora. Pschi wopjetnym pschepytanju ſo do-poſaka, ſo je kubler Chrt w Žeſhizach tamniſhemu kublerjej Petšchę dowoliſ, ſo ſmě na jeho reviru honicž, hacž runje wjedžach, ſo Petšchę ſaneje houſtweſteje karty nima. Duž ſo wužud, jejú njewinowateju ſpoſinawaz, ſběže a buſchtaj wobaj i 15 m. khostana ſaſudženaj.

Khostanska komora. Dla njekafanſta ſ malymi džecžimi a dla njehornego ſadžerzenja pschifudžiſtu ſigarrydželarjej ſemochej ſ Budyschina džewječ měkazow jaſtwa a dweleſne ſhubjenje cžekhnych prawow. — Věrat ſ. A. Motha w Buděſtrezach, kotrež je hizom ras dla wopaczneho ſwedčenja khostany, doſta wot khostanskeje komory

ksi měšťany jasťwa pſchopóſnate, dokelž bě piſomnje wobkhwědčíl, so ſu
ſo Ernestinje Gruhleſz a Ernstej Richardej Gruhleſz druhi ras jétra
ſchęzepíle, hacž runje be wjedźał, so wobej džězci njeſtej druhi ras ſchęzep-
pjenej. — Něſník a žiwnoſežer E. M. Ludwig ſ Lěſſeje bě ſe ſkvojim
njeſpſchijſtojnym ſadžerzenjom ſjawnie roſhněwanje muſudźik a mějſeſche
teho dla thbženj arresta wotſedźecž. — 21ſtěn džělacžer F. W. Hof-
mann ſ Reichenawa pola Žitawh, kotrejž tam ſa rowarjoweho pomo-
nika ſkuželče, pſched ſuđom k temu ſtejefše, ſo je wjecžor 24. febru-
ara t. l. kaſchęz, w kotrejžm cžělo želesniſteho ſaſtojnika Brüchnera
lejefše, roſkamal ſ wotpohladom, ſo by cžělo wobkranž; tola jeho
njeſknicžomne cžělowe wohidženje jemu žaneho wužitka njeſpſchinjeſy,
dokelž ſemrjetemu žaneje pýči do róma ſobu daſi njebečmu. Dale
ſo wobſtoržený wuſna, ſo ſo jeho žadliwoſež ſamo wot woporneho
kaſchęza w zyrkwi wottraſhiciž njeje daſa, ſ kotrehož bě, wěko wotpa-
ćziwſki, w ſcěze 1881 něhōže jenu hrivnu pjenjes kranž. Dla
taſkeho wo prawdze hróſbneho njeđocžinſtwa ſaſhudźicu Hoffmannu
k połdra ſetu khostařnje (zuhthaus) a tſilētnemu ſhubjenju cžekných
prawow.

Lawiniski žud. Dokelž bě dželacjer R. J. A. Kjelka s Borscheze pola Niſkeje sa čjaſ, w kotrymž pola pschekupza Helgesta w Budyschinje klužeske, tutemu čorne rubjescko wotewšaſ, pothostachu jeho s dwěmaj dnjomaj jaſtwa. — Skalar J. A. Pallmer s Budesetz dyri 16. februara t. l. skalarja Poldraka s Nadžanez se kylnym repučkom tak mózne do brucha, so tón dlějskij čjaſ na boleňje w živocže storzeske. Taſke hrube kſhiwodzjenje pschinieſkij Pallmerez 5 mt. thostanja. — Wotrocž H. Schniek s Ženjchez, kotryž bě ſo psched ſwojim hſopdarjom, rycerſtublerjom Laddeyom w Milkezach, nje poſkluschnje a njepſhistrojnje ſadžeržaſ, bu ſi dwěmaj dnjomaj arreſta wotkudženj.

Psychiāžny ſud. Tačo mandželska kublerja Scholty w Jeschi-
zach 14. januara t. l. s hródze stupi, wuhlada wona se strachom, so
zo walczk flómy, psched sadnymi bróžnymi wrotami ležaz, paſi.
Dje wjeho ſombjenja so wona na njon, woheń ſe ſchórzuchom po-
tryjo, ežijnym a radži ſo jej a jejnemu mandželskemu, hnydom na
pomož psychiwołanemu, ſbožomnie plomjenja poduſycz. Na wotrocžla
Jana Scholtu s Lipin, kotrehož běchu w bliſkoſci bróžnje widželi,
ſo hnydom tukane wobroči, ſo je woheń ſakozil. Wobſtorženy
k temu ſtejeſche, ſo je mjenowany walczk flómy ſapalit. Wón be-
džyl, kaž prajeſche, bróžen wotpalicž, ſo by ſo nad kublerjom Scholtu
wječzil, kotrež bě jeho loni w novembri ſe flózby wuhnal. Scholče
bu wot psychiāžnych poſdra ſta ſtoſtanie (zuchthaus) a tſiléne ſhu-
bjenje ežejnych prawow psychiudžene. — 20létny J. E. Debik, 17létny
E. A. Hager a 16létny Jurſchik, kotež loni na knježim dworje
w Mjeſchizach ſa wotrocžkom ſlužachu, běchu 10. novembra s. l. khežku,
k plahovaniu bažanow natwarjeniu, ſe ſamym ſapaliſi. Schéžla
a wokolo njeje 10 □ metrow trawy bu wot wóhnja ſanicjenych,
wjetshe roſſcherjenje wóhnja ſo psches tehdomnu mofrotu ſadžewa,
tač ſo naſtata ſchoda jenož 10 mk. wucžini. Psychiāžni winowatoscž
wobſtorženyh ſa dopokafanu ſpōſnaču a doſta Debik ſchějcz měba-
zow, bjes tym ſo matej Hager a Jurſchik, pola kotrejuž mejeſche ſo
jeju mledoſez ſa poſdžazu psychiāžnu, po ſchtyrjoch měbaſach jaſtwa
wotpotucžicž. — Wo ſrudnych, njebožownych ſcžehwach, kotrež psches
jedojtu jučnu, palenz mjenowanu, naſtaraja, měbaču psychiāžni 10.
meje ſudžicž. Młöhnez mandželskaj w Hrubocžizach, hždom psches

Wojewjenje.

Toga wuzitkoweho a twarskeho drjewa sa Lypjanski revir zo hacž na dalsche wo 10 prozentow ponizi.

W Minakale, 28. aprileje 1882.

Grabinska Einsiedelska inspekzijsa.

Otto Schmidt.

Na dwórniachce zu we Łaszu.

Lowrija čjerstweho kaska a hnojazeho kaska, taž tež hnojazeje hese je pschijela
a je po najtunisich placzishnach na pschedaní. **F. Fischer.**

F. Fischer.

caj w pożłednim čzaju do wopilſtwa sapa-
abra bęsche ſo Möhnowa khetro do palenza,
ala. W pjanosczi wona se kwojimaj dżęſčo-
che, tak ſo tej ſ bojoſeże pſched macjeru niz
rſheju, ale k wotroczej a dżowzhy lehntęž
około 9 hodžin Möhn, teho runja ſ palenzom
namaka won durje ſawrjene; žona jemu,
y, njewotęžini, wotroczej jeho nute pufcęži,
go do koža. Hodžinu poſdžischi poſzla Möhn
by tam wokno porjedžicž dał. Eskužobna
ſo Möhn ſwojej žonie hubjene hſopodařtvo
ki pola cęwodze ležitaj. Holza potom pla-
öhnowa ſwojemu muzej praji: „Rjebiſ mje-
nū”, na to Möhn wotmolwi: „Ja tebje do
a tebje na ſmječe ežiſmu!” Plazanje bęſche
zjazhehož džonka budžesche, ſo Möhnowa pſched
Jako ſo w tſeczej hodžinje rano wotroczej
Möhnowa, hłowu na ruku ſeprjentu, na kru-
ge Möhnej, kotryž hishcze wuſznyk njebe,
o Möhnowa horje do koža donjeſla; tola
„Wostaj ſwinjo ležo; na hnój ežemoj ju
Möhn ſ wopredka pſched ſudniſtowm wochu
o ſo na ſwojej žonie pſchepiſhimaſ njeje, na
ſo je ju ſ mandličkem a ſ kopačzom bit.
öhn winowateho ežlneho ſranjenja ſ morja-
öhn k tſiletnemu jaſtwu a tſiletnemu ſhubjenju
m; ſchtrii měſzazh pſchephtowanſkeho arreſta
puſcęžiſmu.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michałska żyrkej: Handrij Hermann Rjencz, sôrbarlač na Židowje,
s Hanu Augustu Wiczęsz i Wschicęz. — Gustav Adolf Schmeiß, tublet
w Korzymie, s Hanu Helenu Mętez i Bobolz.

Křesadlo

Pětrowšta žrkej: Max Hermann, Hanříja Němža, mjenovaného
Honicha, dělalcerja a vobydlerja, ř. — Lina Martha, Jana Korle Jenčza,
české a vobydlerja, dž. — August, Hanříja Čchylorž, domownika a wo-
bydlerja, ř.

Michałska żyrkej; Augusta Martha, Ernsta Wylema Böthiga, dęla-
czerja a wobydlerja w Dębnikach, dz. — Helena Theresija, Jana Augusta
Dietri mulszke schodniła w Rzeczniku dz.

Zamzami

Dzéní 27. hlapleje: Matyi Szymank, fabriksti dželacjer a wobydler na Židowje, 53 l. 5 m. 23 d. — 29. Alwin Erhard Ferdinand, Jana Korle Augusta Scholty, schewza a wobydlerja w Iazenzy, p. 3 m. 21 d. — 30. Handrij Lipich, wobydler na Židowje, 80 l. 9 m. 3 d. — 1. meje: Meta Jenny, Korle Edwarda Lipicza, dželacjerja a wobydlerja, dz., 5 m. 18 d. — Jan Kożor, thjezjer a dželacjer na Židowje, 57 l. 11 m. 16 d.

Krej je živjenje.

Skłóż głęz swoje žiwnieje ſdżerzeż a podleśnicz, swoju strowoſz tworacę abo saſho doſtać, staraj ſo woſebje wo czigcenje swojej kwe, bjes kotrehož žane doſpolne woſhojenie mojne nije. Wutaz a wjedzenie i žyle wěſtemu a tunjemu woſhojeniu podawa kuižla dra. Siebauta wo regeneracioneſkej kuirje. Ta ſama je doſtać w ſnihařnicach a ja ſapóklatie woſ 50 np. w liſtnych marſach psches A. W. Rühez ſnihařnju w Draždjanam, Vadergasse.

Cornhill

ſ Daubią, pschi kryžiu tſečhow ſo wubjernie
hodžazę, pschedawa po najtunisich placzisnach

A. Lorenz

na prywatnym tworowym dwórniu, kontor na Hosziz hafiz cijisko 23.

Kasztanowy magazin

Arthur Jannasch

na nowej hafii 5

porucja ſo pschi potrjebje dobrocžiwemu wobledźbowanju.

Dobrowólne pschebadżowanje.

Bo porucznoścji herbów njebo Marje Scholtkoweje býwszeje swudowjeneje Lukashoweje rodz. Schusterez w Salchowje ma bo jejnemu sawostajenstwu kłuschaža khejkarska žiwoscž cžižko 8 pałneho katastra a folium 7 leżomnostnych a hypothekslich knihow tuteje wby, areal wot 1 hektara 94,1 ara (= 3 akry 152 □prutow) wopschijaza, § 90,os dawkstimi jenoscžemi napołożena a njedziwajo dawkow a wobceženjow, na njej ležazych, wot wježnych grychtow na
4900 ml. — :

takſirowana,

25. meje t. l., dopoldnja w 11 hodžinach,

na tudomnym žudniškim hamtskim měsće na dobrowólne waschnie na pschebadżowanje pschedawacž.

Bolaſujo na wuwečtik, na tudomnym žudniſtwie a w korcžmje w Salchowje wuwoměnjenie, wopisanje ležomnoſcje a pschebadżowanske wuměnjenja wopschijaze, bo na kupienje smyžleni pschebroſchuja, so býchu bo na spomnjenym dnju tudy ſechli, i ſadženju bo ſamolwili, kwoju placzenjakmanoſcž dopokaſali a dalshe wotčakali.

S dobom bo i ſawnemu nawiedzenju dawa, so ma bo džen po pschebadżowanskej termiji, dopoldnja wot 8 hodžin i Scholtkowinemu sawostajenstwu kłuschažy žirv a mormy inventar, teho runja ſakkadu a druhe mobilije w Scholtkez khejkarskej žiwoscži w Salchowje ſa hnydom hotowe vjenjehy psches wježne grychty tam na pschebadżowanje pschedawacž.

W Budyschinje, 10. meje 1882.

Kralowski žudniſki hamt.
Meusel.

Trbr.

Kheža ſe ſahrodu cžižko 9 w Sahorju je na pschedan. Wſcho dalshe je cžižko 3 tam ſhonicz.

W Hlinje je kheža cžižko 11 i 1½ körzom pola na pschedan. Wſcho dalshe je tam ſhonicz.

W Hrubocžizach je ſahrodiſka žiwoscž cžižko 12 pschemenjenja dla ſe ſwobodneje ruki hnydom na pschedan. Wſcho dalshe je pola wobſedžerja tam ſhonicz.

Žiwoscž i 9 körzami pola a kuli je na pschedan w Hlinje cžižko 26 pola ſhuziny. Wſcho dalshe je pola wobſedžerja ſhonicz.

Kóſlaze kóžfi

kuſuje a placži ſa najlepſe ſa ſchtuku po 1 ml. 90 np. A. Trepera,
rukajzař na ſeminarſkej dróſy.

ff. cžiſczeny žokor,

ff. elemé-roſyki,

ff. koriuthy,

ff. mandle, ſkódke a hórke,

kaž teg wſchē körjenje, zýle a tolčene, porucža tunjo

Richard Neumann

6 na ſmutſkownej lawſkej haſzy 6.

Adolf Rämsch

pschi butrowých wilach

porucža kwojim cžeczenym wotčerjarjam jako wofebje placžiſny hódnne:

khoſej, punt po 66, 70, 80, 90—140 np.,

pschi 5 puntach tójschtu tunſho,

zýly žokor, punt po 45, 50, 56 a 60 np.,

w kruchach wot 5—10 puntow punt po

44 np., w pokrutach po 45—50 np.,

drobny žokor, punt po 48 np., pschi 5 pt.

po 45 np.,

poſč, wubjerna twora bjes mjaſha, punt po 75 np., pschi 5 puntach po 70 np.,

jerje, mandl po 60, 70, 80 a 110 np.,

ſchtuku po 4—10 np.,

ſyrop w najlepſej dobroježi, punt po 18 np.,

pschi 5 puntach po 16 np.,

kwinijsazy ſchmalz, punt po 75 np., pschi 5 puntach po 72 np.,

magarinſku bñtru, dwajpuntowſtu khanu po 1 ml. 60 np.

Wſſewjenje.

Letuschi trawowy wujitk na kłach pschi hospitalskim hacze a pola Buriz ma bo na termiji,

15. meje i. l., popoldnju w 2 hodžinomaj

poſtajenej, na měſtnje ſamym i wuměnjenjom wuběranja bjes ſadžerjemi pschenajecž. Na wotnajecze smyžleni ſu proſcheni, so býchu bo w spomnjenym cžaſu pschi hospitalskim hacze ſechli.

W Budyschinje, 27. haprleje 1882.

Měſčcžaſta rada.

Löhr, měſčcžanosta.

Drzewowa awfzija na Maleschanskim reviru.

Wjatk 19. meje t. l., dopoldnja wot 9 hodžin, ma bo na drzewniſhcu ſtróžanskej hole, pola Lemischowa ležaje:

150 Rm. kójnowych ſylnych ſchępów,

4 - kójnowego ſuchego drjewa,

30 ſtotnjow kójnoweje ſytkneje walcziny,

2,10 - bréſowej teho runja

pod wuměnjenjemi, do ſapocžatka awfzije wofſewiomnymi, na pschebadżowanje pschedawacž.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadniſtwo w Maleschzechach.

Wyschchi hajnit ſachha.

Trawowa awfzija

na Polpicžanskim reviru.

Letuschi trawowy wujitk ſ kulturow a ſwělinow Polpicžanskoho revira, w hromadže na ploniſje wot něhdje 200 hektarow, ma bo pod wuměnjenjemi, do ſapocžatka awfzije wofſewiomnymi, na pschebadżowanje pschedawacž.

Na temu bo termiji poſtajitej na

wutoru 23. meje t. l., dopoldnja wot 8 hodžin,

ſa pscheſtrjenje w Lichańskiſkich kerkaſ, Polpicžanskim ležu a Kiszlicžanskim ſchlebjerdku.

Šromadžiſna: W hajniſkim domje w Polpizach,

a

krjedn 24. meje t. l., dopoldnja wot 8 hodžin,

ſa pscheſtrjenje w Nowowiejsnej holi a Ruhethalſkym kónzu.

Šromadžiſna: W hoscjenizu w Nowej Wsy.

Kralowski hajniſki rentsli hamt w Draždžanach

ſrakovſke ležne revirske ſarjadniſtwo w Polpizach,

6. meje 1882.

Garten.

Bruhm.

Emil Wehrle na jerjowej haſzy

porucža dželbu tibetowych rubiſhczow, jara placžiſny hódnnych, ſchtuku po 1 ml. 50 np., hewak po 2 ml.; cžiſczeny barkent, starý lóhež po 25 np.; kaktuny w najnowſich muſtrach, starý lóhež po 18 np.; pižane pikeje a kroſeje, starý lóhež po 25 np.

Twarſki a rólny falk,

ſ nowa palenj, wubjernieje dobroſeże, porucza po placzisnach,
czaſzej pſchimérjenych, wot ſwojich falkownjow w Niſſej a
Kunnerſdorſje

R. Plümecke,
ſ firmu h. W. Sieborgerez herbja.

Kedžbu!

Pſches dobytkne nutſkopowanie je mi móžno, wot dženha pſchedawacj:
wołmu we wſchęch barbach, docku po
38 np.,
wołmu we wſchęch barbach, złonſki punt
po 3 ml. 30 np.,
koleskati wołmu we wſchęch barbach,
złonſki punt po 3 ml. 50 np.,
zefyrowu wołmu, położenie po 20 np.,
mjebělenu bawmu, = 15 =
bělu
brunu } bawmu, = 18 =
módrui
hákkowanſte pſchedzeno wot Maja Haſſ-
ſchilda, położenie po 23 np.,
žónſke ſchrympy wot 25 np.,
mužſke ſoti wot 30 np.,
džecžaze ſchrympy wot 30 np.,
rubischa na hlowu (lodowa wołma) wot
75 np.,

wołmiane džecžaze wobleczenia — jaki — cžrije,
= wosowe płachty — draſtu atd. atd.
po najtunischiſtich en-gros-placzisnach.

E. Scheer,
Otto Kühn na hleduſt
3 na ſchulerſkej haſy 3.

Palenj thosej je najlepſchi.

Palenj thofej,

na najlepje měcham, cžiſče a derje ſłodžaz, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a
200 np., porucza jako něčto wo prawdze wubjernie a placzisny hódne

Ernst Glien

na žitnych wilach a na drzewowym torhoſčeju.

Palenj thofej je najlepſchi.

Mi je něč možno, ſwoj

čiſtý palenj,

jaſo cžiſče a derje ſłodžaz ſnaty, tuřiſto dyžli hac̄ dotal pſchedawacj. Dale dowoſam
ſebi na ſwoje wubjernie

dwojžy wotczehnjene
dobre paſenzy

taž tež na wſchę družinę

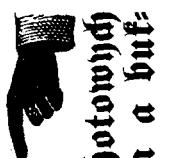

Ernst Glien

na žitnych wilach a na drzewowym torhoſčeju.

Klobuki we wſchęch družinach ſa mužſtich a hólzow, taž tež pſche-
deſhezniſti a pſchelónčniſti, ſpazierſte lije, krawatthy, rukajzy,
pučzowarske cžapki w bohatym wubjerku po najtunischiſtich placzisnach.

Hugo Lehmann na ſwontownej laſvskiej haſy 1.

Flammon

taillowe rubischa (lodowa wołma) wot
2 ml.,
džecžaze rukajzy wot 15 np.,
žónſke = 25 =
mužſke = 25 =
džecžaze ſchtaſth = 90 =
mužſke krawatthy, cžorne a piſane, wot
20 np.,
gummijowe ſlē wot 75 np.,
žónſke ſchtaſth wot 1 ml. 15 np.,
ſchtaſtowe ſerdli po 10 a 20 np.,
džecžaze ſuktaje, běle a piſane, po 50 np.,
žónſke ſchtaſth = 1 ml. 75 np.,
mužſke ſpódnje holoſowý po 75 np.,
filetowe ſpódnje jaki po 70 np.,
nohajzy, běle a piſane, po 20 np.,
mohairowu wołmu po 30 np.,

P. Baruch

pschi bohatym formie na žitnych wilach.

Etymfe a ſranzofne late morzlowe foſky

porucja we wulfum wubjertu

Oskar Butter, ſobotu ſtejnſtſcjo na bohatej haſy.
nožerſti miſcht w ſudohſchinje pſchi théatricie,

Srědk pſche palenziſcie
ſ pokauſtu ſ nałożenju
hrodowska haptka.

= Jerje, =

ſchuku wot 4 np., porucja

Richard Neumann
6 na ſnutkownej laſvskiej haſy 6.

„Lužica.“

Nowy časopis „Lužica“ lětn. 1882 móže
ſo přeco hiſce skazać a plaći wot nětka
(čo. 2.—12.) na cyle lěto: pola redaktora
a we wudawańi „Serb. Now.“ 2 m. 35 np.,
pola našich agentow a z připósłanjom do
domu pod křížnym zwjazkom 2 m. 70 np.

Dokelž je 1. čiſlo „Lužicy“ do cyla
rozpredate, njemóžemy je tym čeſcenym
wotebjerarjam, kotřiž ſu ſebi naš časopis
hakle posledni čas ſkazali, wjacy wotedać
a prosymy jich tohoda, zo chyli ſo z tym
spokojić, zo jim wše dalše čiſla porjadne
ſcelemey.

Je-li zo traž něchtó z našich čeſcených
wotebjerarjow to abo druhe čiſlo našeho
časopisa dostał njeje, njech nam to dobro-
ciwje wozjewi pod adresu: Dr. Mucke,
Bautzen, Taucherstrasse 5.

Redakcja „Lužicy“.

Serbska prědařska konferenca

nic póndzelu 15. meje, ale **srjedu po swjatkach, 31. meje**, do-poldnja w 10 hodž. w „złotym słoncu“. **Předsydstwo.**

Mižionska hodžina w Hnaschezach.

Dziwocząske serbske evang.-luth. mižionske towarzystwo smęje, da-li Bóh, pſichodny schtōrk 18. meje, jako na swyjedzenie Chrystusoweho k njejmu stpicja, w domje knieja kublerja Kädy w Hnaschezach mižionistu hodžinu.

Tego dla żo i tuthym wschitzy pſcheczeljo a pſcheczelniży mižionistwa, woſebje pač wſchitke ſobustawny nascheho towarzystwa lubie proſcha, żo na powienowanym dniu po myſhpore, popoſduju w tſioſ, bohače nuiſnamatać. **Petr Milont.**

Pečolarske towarzystwo w Delnim Dole Sprewje

smęje

Shromadžisnu schtōrk 18. meje (Boże ſpicje)
w Thiermanez restawracji w Budyschinje.

Pſchedkydſtwo.

Kedžbu!

Czeſczenym Sſerbam Budyschyna a woſolnoſcie ſ tutym woſiewjam, ſo ſzym ſwoje na ſchulerſkej haſy čižko z wjedjene klamy ſchrympowych tworow a tykneho pſchedzena khorowatoscje dla kniejej Ernstej Scheerej pſchedał.

Sa dowrjenje, mi w bohatzej mierje ſpožecene, ſwoj wutrobný džak wuprajo, proſchu, ſo by ſo to ſame tež na mojeho naſlēdnika pſchenjeſlo.

W Budyschinje, 1. meje 1882.

S pocžeczowanjom

Otto Kühn.

Šte pocžahujo na horni naſeſtit, dowolam ſebi czeſczenym Sſerbam Budyschyna a woſolnoſcie ſ nowyjdenju dacj, ſo klamy tykneho pſchedzena a ſchrympowych tworow en gros & en détaill na ſchulerſkej haſy čižko z, wot knieja Otto Kühna wjedjene, ſ firmu

**G. Scheer,
Otto Kühn Nachf.**

ſ njewoſlabnjenymi možami a ſredkami dale powjedu.

Moje pilne prózwanje budże, ſo bych ſebi pſches dobru, trajnu a tunju tworu ſedžliwoſci a wopyt czeſczenych wotbjerarjow dobył.

W Budyschinje, 1. meje 1882.

S pocžeczowanjom

Ernst Scheer

3 na ſchulerſkej haſy 3.

==== Žerje, ===

schtuku po 4 np., porucžataj

braťraj Měřišej na žitnych wifach
w hoſcjeniu „k ſlojej hweſdže“.

Zarěčanske serbske towarſtwo

zmęje njedželu 21. meje zhromadžiznu.

Dženski porjad: 1) Přednošk k. Piwařca
z Wětrowa. 2) Wuradženie dla lětneho
wuléta. 3) Namjeti. **Předsydſtwo.**

Kedžbu!

Karuſellowe ſwjeſelenje w Radworju
jutſje njedželu 14. meje hacj do 16. meje.
Pſcheczelnie pſcheproſchuje

Ernst Grüllič.

Młoda holza, kotaž chze ſchwadliſtwo
naruknycz, móže město doſtać na bohatej
haſy čižko 16, w ſadnym twarjenju.

Jena holza ſo na jene rycerſku ſa
kuchinſku džowku pyta pſches pſchistajazu žonu
Rycerku na ſtronkownej lawſkej haſy čižko 9.

Murjerjo

ſo pyta, ſa hodžinu po 17 a 18 np., wot
Jana Woſmannu w Rjeſiwačidle.

Zeneho pjeſačkeho wučžobnika pod dobrymi
wuměnjenjemi pyta

A. Stöbe,

pjeſački miſchr na garbařskéj haſy 21.

Zeneho wučžobnika hnydom abo k jutram
pyta **Rich. Droſchuk**, pjeſački miſchr
na horncžerskej haſy.

Na puczu ſ Zahowa do Budyschyna je ſo
moſchnieſla ſ vjenjeſami namakała a je we
wudawańi „Serb. Nowin“ ſaſo doſtać.

Sbožopſherče

ſ polſtaletnemu mandželskemu jubilej

knjeſej

Janej Taczinkej w Tselañach

a jeho lubej mandželskej

Marji rodž. Lorenzez ſ Bręſowa
njedželu 14. meje 1882.

Kak krafni džen ſaſwita
Sa waju wobeju,
Džens, džens je krafna njedžela
We Waju ſiwenjenju.

Džens Waju ſwony woſaju,
Haj, rjenſho — krafniſho,
Hacj hewač druhu njedželu,
Do domu Božeho.

A tute rjane ſwonenje
Na Božim domje tam,
Te placži dženža woſebje
Wſchak, mojej lubej, Wam.

Haj, džens pſched poſta lětami,
Dha veſche poła Waſ
Tón preni džen we mandželskwi,
Dha bě Waj' preni kwaſ.

A dženža ſaſo wjeſele,
Dženž ſa poſta lět ſaſ,
Wój ſwjeſitaj netk w hromadže
Tón rjany ſloty kwaſ.

Kak někotry je žadał ſej,
Štož Bóh je Wamaj daſ,
Tón poſtaletny jubilej —
Njej' pač jón docžatał.

Duz, netk ſo Bohu džakuſtaj
Džens ſ hnutej wutrobu,
So ſtrowej a tež cžilej ſtaj
Na tym tak wažnym dniu.

Tež Waj' we Waju mandželskwi
Je cžilek trjeſtiſlo,
Hdyž Wam Waj' dom ſo wotpali
A ſ nim tež druhe wſcho.

Bóh pač pſches ſwoju hnudu je
To wſho Wam ſarunaſ
A Wamaj wſchitlo bohače
Tu ſaſo žohnował.

Duz, hdyž Wój dženža hladataj
Na Waj' cžaſ ſadž ſo,
Dha veſce ſpoſinacj dyribitaj:
„Bóh cžini derje wſho“.

Bóh ſdžerž tež dale wobej' Waj'
Pſchi dobrej ſtrowoſci;
Waj' pſched njeſbožom ſalitaj
We Waju starobi

A wſmi, hdyž Waſh cžaſ na ſwecje
Šte juuu dokonja,
Bjes dolhej' cžilej' khorosče
Dom k ſebi do njebla.

J. G.
pſches Petra Mlona.

Wutrobný džak

knjeſej duchownemu a wucjerzej we Žasę
ſa darjenje ſamjenja na row ſemrjetje
Marje ſhejnikę ſ Žasa.

(K temu čižku jena pſchiloha.)

Jan Jurij Bahn

na torhoschzu, pódla hlowneje stráže,

porucža ſwój ſ nowa ſrijadowaný ſklad

jakow, žaketow, wobwěſchcow a deshezowých mantlow,

ſ njanowskich tkaninow po nowej modze garnirowane. Ažda ſafona je w pječich wulkosczach na ſkladze, tak ſo najſylniſcha a najſchwizniſcha něcht poſchidže pole mje naděndže. Pódla teho hiſhce na moje derje ſzedzaze ſreſki, kmane dželo a tunje placzisny ſedzblive czinju.

 Schicze po měrje ſa krótki čaſ.

W klamach ſo ſerbſki ręči.

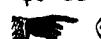
Carl Noack

w Budyschinje na ſitnej haſzy

porucža

rjany bely wulkosornaty lamany rajh, punt po 13 np., po 5 puntach po $12\frac{1}{2}$ np., po 12 np., po 11 np., wulkosornaty bely arakanski rajh, punt po 16 np., po 5 puntach po $15\frac{1}{2}$ np., po 15 np., ballenje po 15 np.,

jerje, wulſe tuczne ryby, kotrej njeſzu poſchirunacj ſak injenowanymi 4 a 5 np.-rybami, tuna po 45 ml., ſchufka po 6, 7 a 8 np., ſoda, 5 puntu po 40 np., khofej, jenož hódnú tworu, po 80, 90, 100, 110, 120 haſz do 180 np., ſitny paſenj, liter po 16—18 np., w pičelach po 14—16 np., wſhē druzim ſlodičim paſenjow, liter po 45—50 np., w pičelach po 35—45 np.

 Saſopſchedawarjo
dostawaja poſchi hnydomnym ſaplaſzenju wýhodi rabatt.

Rhofejowy ſklad.

Ssylnie a derje ſkodžazy hiſom po 80 do 200 np., poſchi wotwſaczu 5 puntu hiſhce tuſhco, paſenj khofej po 120 np. do 200 np. we wobſebje dobrym ſkodže porucžataj bratraj Merschej na ſitnych wiſach.

Khofej,

čiſce a derje ſkodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 120 np., paſenj punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjerné dobróſeſi

Gustav Poser na jerjowej haſzy

Schokoladu poſche hliſtwje

(wurmchocade)

w taſſiczkach po 25 np. a w małych plazłach porucža jara lóhko ſ nutſbranju

měſchčanska haptka

141 na hlownym torhoschzu někto čiſlo 6.

August Grüñner w Budyschinje

porucža draſtne tkaniny we wſchelakich barbach a muſtrach, starý lóhcz hiſom wot 30 np., $\frac{5}{4}$ ſcheroſki faſhemir, starý lóhcz po 1 ml. 15 np., nowe tkaniny ſ wobſadzenju.

Žakety, wobwěſchki a deshezowe mantle ſ dobrých tkaninow po najtumisnich placzisnach.

W klamach ſo ſerbſki ręči.

H. G. Kubasch

poſchi mjaſknych hělkach 1

porucža ſwój ſklad hotowych mužſkich a hólečich wobleczenjow, kaž tež wulki wubjerk moderniſkých tu- a wukrajiných ſtoſſow ſ wudželanju po měrje ſ dobrocziwemu wobledžbowanju.

Ssrědſ ſ spěſhnemu blejchowanju platu

ſ wuloženjom, kaž ma ſo naſožicj, porucža

hrodowſka haptka.

Sswój bohaty ſklad ſchleńczañnych, porzellanoých a ſamjeniných tworow

porucža po najtumisnich placzisnach

Max Mütze

na bohatej haſzy čiſlo 11.

C. Santo Passo naſlědnik

Ludwig Fiedler

porucža ſwój ſklad hotowych rowowych ſamjenjow ſ marmora, ſornowza, ſhenita a pěſlowza poſchi poſtrebie dobrocziwemu wobledžbowanju.

 Ponowjenja ſo derje a tunjo wobſtaraja.

Čehnjenje
12. junija
t. l.

Wulka lotterija

Albertského towarzstwa,
pod präsidijom Jeje Majestoscze kraloveje Karole stejazeho.
Hlowne dobycza hódne
mł. 20,000, 10,000, 6000, 4000, 3000,
2000, 1500, 1000.

Lošy po 5 ml.

ku dostacię psches
generalny debit
lotterije Albertského towarzstwa.

A. Mollinga,
wójvod. sas. dwórskeho bankiera
w Draždzanach
a w pschedawarnych, psches plakatn
wusnamjenjenych.

Wolijowe barby

we wszech móznych nuanzach, hnydom
i barbjenju hotowe, derje a twjerdze
fchnejaze, i barbjenju khézow, schpundow
wanjow atd.;

schpundowaniski swéczazy lat
i barbu a hjes njeje,
njewonjath a spéchnie fchnejaze;

terpentinowy woli,
nemski a franzowski;

dwojzy warjeny
lanowolijowy firniß,

jara derje a twjerdze fchnejaze;

berneinske laki,

kopallaki,

želesowe laki,

Ia Rölnski rilj taž tež murjeriski rilj
a hjsceje wschelake druhe družiny;

mijerisku krydu,

gnyps, zement atd.

poruczeja w stajni wulkim wubjerku a po
najtunisich placzisnach

drogowe a barbotworowe klamy
en gros **Otto Engert** en détail

na snutkownej lawskiej haſy 7.

Schezonwjaſzu tinkturu
w bleſtach po 50 np.,

schezonwjaſzy pólver
w pakzjach po 30 a 60 np.,

ſchwobjazy pólver
w tylach po 30 a 60 np.

porucza

drogowe a barbotworowe klamy
en gros **Otto Engert** en détail
na snutkownej lawskiej haſy 7.

Re ſaniczenju

Schezonwo

poruczam

lamfer, patchouly, popyr, uafatalin,
i n f e k t o w y p ó l v e r ,
molowu tinkturu, molowu papjera
atd.

en gros **Otto Engert**, en détail
drogowe a barbotworowe klamy
na snutkownej lawskiej haſy 7.

August Pietsch, předv Böhme, rěbar,

w Budyschinje, na snutkownej lawskiej haſy 60,
porucza ſwoj bohaty ſklad **rowowych pomnikow** wscheje družiny ſ peſkowza, mar
mora a granita wudzeliach, dobrociwemu wobledzbowaniu.

Staſanja na nowe dželo, taž tež ponowjenje starých rowowych pomnikow ſo khvatnje
a cžsceje wobstaraja a ſo pschi dobrym a sprawnym poſluženju najtunishe placzisny
woblicza.

Kedžbu!

S tutym i nawiedzenju dawam, ſo ſwoju ſastranowu a korjenjowu pschedawarnju,
w Holz̄y hac̄z dotal ſo mejazu, tež w Budyschinje dale powjedu, a proſchu ſwojich
czeszczenych wobjerarjow, ſo bydu mje tež dale ſe ſwojimi ſtaſanemi poczeſzili. Pódlia
teho poruczam nježelu taž wschedny džen najlepschi khofej, pschihódny ſa ſpowiednych
ludzi, dokež wot ſerbiskeje zyrkwe le mni daloko njeje, dale czinu ſedzbiwe na ſwoje
hrodze i ſtaſenju konjow.

S poczeſzowanjom

Ernst Taſka, ſorčmar na lawskich hrjebjach 14,
ſ napſhecza theatra.

P. Strobelowy atelier

ſ njeboſne ſahadženje khumſhtnych ſubow a plombirowanjow
po najnowſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubhollenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, III. poskhód.

Na rēčam wschednje dopoldnia a popoſdnju wot 8 hac̄z do 5 hodzin. Khudym darmo.

Koloniaue twory.

Syrop, punt po 16, 20, 24, 30,
36, 40 np.,
jerje, ſchtku po 4—9 np.,
khofej njeſalený, ſeleny a žolty,
punt po 75—160 np.,
khofej paleny, punt po 80, 100,
120, 140—200 np.,
rajk, wschelake družiny, atd. atd.
porucza ſ tutym pschi sprawnym
a pscheczelnym poſluženju po
možnosći tunich placzisnach

Arno Möckel
na ſerbiskej haſy 13.

vliſviliſyę

Winařiſta (poſtujeſtvo Šebestoffa).

Emma ſwid. Borwerkowa

ſ napſhecza hlowneje straže (hauptwach) poſtujeſtvo ſtráži a jakety ſe ſukna, ho
mota a kaſhemira we wulkim wubjerku po
najtunisich placzisnach.

Čaſzniki

pschedawanie a porjedženje.

Eneje placzisay.

Jarolim Trepera

ſ napſhecza theatra.

„Kontora Obъявленій для всѣхъ
rossijskiхъ газетъ В. A. Waclika“
vъ C.-Peterburgv, Liteynij prospl.,
№ 45—8, ugolъ Semionovskago per.

„Komptoir k wobstaranju na
wěſtakow do wšeh russkich nowin
W. A. Waclika“ w St. Petersburgu,
Liteynij prospekt № 45—8.

Gummiowe zyzaki,
poſložane ſejſin,
gardinowe noſcherje,
gardinowe roſetty,
ſchpihely,
woblik ſa wobraſy

Max Müge
na bohatej haſy čiſlo 11.

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kóždu sobotu.
—Štwortlétta předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štwortk hač do 7 h. wjedor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čísc Smolerjec knihiciščerje w maciennym domje w Budysinje.

Čísto 20.

Sobotu 20. meje 1882.

Lětnik 41.

K domojmrófej Jeje majestoscze kraloweje Karole.

Po ſhwecze po ſchěrokim snaja
Tych Šakſow jandžel-peſtona,
A Šserbam dufše ſejhravaja,
Hdyž ſklycha mjenko **KAROLA**.
Štož ſtaré ſpěv ſanoſčuju
Wo najmiliſtich kralowach,
To Šserbjo, Němcy wuhladuju
Na kralowej we Draždjanach.

Tej' ſtužomacki wſhelskoh' horja
Tej' njepohoda dôtkny ſo,
A w prjedzlač pola južnōh' morja
Bě wona, muhoj pytajo.
A k njebi-ſpicze prôſtwy naſche
Džen' wote dnja duž ſhweczechu,
A Šserbina wſha ſdyhovashe:
Daj, Wótcze naſh, ji ſtrowotu!

A Bohu džak, hlaſ, mila ſjewi
Sso naſchim ſdyham tucžafka,
A Boži powětr wuwosčewi,
Štož wobceža bě ſjimała;
A radoſcžive wukhadžachu
Wo polepſchenju powjescže,
A ſtroný ſawrot pſchipojdachu
Naſlubſchej' kraja-macjerje.

Nam ſtrovenyj budž, rjaný czaſo,
Sa wumodlenu wobradu!
K nam wjedzeh' wocjerſtwjeniu ſaſo
Tu dobroczelku ſklawjenu. —
Po Šserbach hroni: „S nowa witaj!
K nam witaj ſ Boha ſkiezena!
A Bohl'blyknes Či ſtrowoſez litaj,
Wſhem k dobromu', dufsha milotna!“

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Sswěrnoſez a pſchivisnoſez ſakſkeho luda k ſwojej wulzylubowanej kralowej je ſo w najrjeniſtym ſwětſe poſkala, jako ſo kralowa ſaušdženu pónđzelu po dolšim pſcheyhiku w połodniſchej Franzowskej ſaſo do hrjedžiſnih ſwojeho, ju wýhoko wazazeho luda wróčji. Waſhynje, ſ kotrymž ſakſki lud ſwoju kralowu powita, poſkaze wutrobne wjeſzele, ſo je ſo kralowa wot straſhneje khorosče wuſtrowila a ſo je ſaſo w bliſkosczi luda, kotrehož pſchikhilnoſez a wýhokoczeſcenje je ſebi pſches ſwoje žohnowane, woporniwe ſkutkowanje a njewuſtawazu ſmilnoſez na wſhē czaſh' dobyka. Kral Albert, kotryž bě ſwojej mandželskej truch pueža na pſcheczo jět, pſchijedže ſ kralowej w 10 hodžinach dopołdnja na dworniſchejo. Iako ſo kralowa ludej, po tyžazach na częſtikm dworniſcheju ſhromadženym, poſkala, ſhumiſeſhe jej pod ſyñkami ſakſkeje hymny doſhotrajaze juſtanje ſ luda napſheczó. 24 holzow ſczeleſeſhe na puež pſched kralowej tyžaz ſkraſných róžow, hjes tym ſo tři druhe džecži kralowej hoberzhy wulki czečzel pſchepodachu, pſchi cžimž mjeſeſhe jene ſ nich ſlědowazu naręcz: „My ſo wutrobnje wjeſelimy, ſo móžemy Jejnu majestoscž ſaſo w domiſnje powitacž. My ſo Bohu, wſhoniſlemu džatujemy, ſo je Wam wuſtrowjenje džak a nadžejamy ſo, ſo Waſh tež dale ſe ſtrowoſezu a derjemeczom žohnuje.“ Kralowa, kotraž mjeſeſhe cžilh a czerſtwy napohſad, běſhe pſches tajke ſahorjene ludowe powitanje widžiwyh hnuczena a wulzy ſwjeſelenia. Kunjež ſo deſhcz miholeske, jědžeske kralowa ſe ſwojim mandželskim we wotewrjenym wosu pſched naſtajenym džecžimi, turnarjemi, ſpěwarjemi a druhimi towarzſtwami.

— Krajna kulturna rada je 15. meje dla wobmjeſowanja ſchłodnoſez, pſches pólne hoſkje rólniſtwu naſtawazeje, wobſankla, ſo ma

ſo kniejeſtſtu prôſtwa pſchedpoſožic̄, ſo by ſakon wo džerženju hoſkje wudalo a pſchi tym ſo na ſlědowaze punkth džiwało: Džerženje hoſkjej je jenož pſchi wobſedženſtwe ležomnoſczow dowolene, podobnje, kaž je to we Weimarskim ſakonju wuprajene. Temu, kotryž ležomnoſče njeſwobſedzi, je džerženje hoſkjej ſakſane. Dalshe poſtajenja dla ſawrjenja hoſkjej a tělenje tych ſamych w ſawrjenſkim czaſhu ma ſo po wuprajenju wokrjeſneho wubjerka pſches wukash poručic̄. Namjet Pfannenſtiela ſ Budyschina, ſo vyhnu jenož cži pólne hoſkje džeržecž ſmeli, kotyž ſ najmjeniſha 3 hektary rólniſhy wobbdželanh ležomnoſczow wobſedža, ſo ſ 11 pſchecživo 7 hloſam ſacžiſhy. Dale ſo pſchijſtajenka k ſlotomórkemu ſakonjej wobſankhy, po kotrejž ſo pſchi ſklosynskim ſajdojeſzenju a pſchi ſchłodowanjach pſches ſchçepjenje 4/5 taſkirowaneje hođnoſeſe ſaruna.

Pſchi pſatkownej debacze na khějorſtowym ſejmje wo tobałowym monopolu běſhe Windhorſtowa rěči najſławniſha a ſebi najwjetſhi ſedžbliwoſcz doby. Rěčnikojo po Windhorſtu mějačahu jenož hiſhje male pſchijſtajenki k jeho rěči pſchipojknež. Windhorſt praji, ſo wón a jeho pſchecželjo (zentrum) monopolej njeſchihloſuju, tola ma ſo tuto ważne praschenje ſe wſhēh hoſkow pruhowacž, duž wón pſched poſkalanje do komiſji ſada. Zentrum je ſa ponízenje direktnych dawkow a ſa powyſhenje indirektnych dawkow, tež ſa pomjeniſhenje gmejnſkih czežkotow, tola niž ſa wotſtorczenje ſchulſkih dawkow na stat; tobałowym monopolej wón niž politiſkih ale hoſpodarskih pſchecžinow dla wotpoſkala. Monopol by wjèle eſtſtenzow ſahubil, a ſamostatnoſez jenotliwych statow by ſo wot njeho podryka. S tobałowym monopolem vyhnu ſo ſozialnemu ſtejſi pſchiblizili. Raſſkerje by ſo poſdžiſho tež zokorowym monopolej hoſpodarskih pſchecžinow dla

żądał. Teho runja pałenz, w nastupanju kontrehoż był najradšo widział, so by jenoż w haptkach pśchedawał. So bytu ho tobakowi plahowarjo śmierowali, nozze wón tobakowe dawki powiększył, a mieni, so tobakowy monopol w Němzech, se sjenoczenych jenotsliwych statow wobstejazych, telsko wunoschkow pśchinjeſz njenóże. Stat njeſkimy bycz jeniczki twarz jelesnizow a jeniczki tobakowy fabrikant w zyłym kraju. Stat ma wjetſche nadawki, hacž so pśhezo jenoż żadanja wjetſchiny dopjelnią a mjeniſchinu do sąd staja. Wt̄ (zentrum) ſimy mjeniſchina, hdźe namakam we wjetſchich statnych fastoſtach abo we wójsku jeneho ſ naſkich? Wot wunoschka tobakowego monopolu by ho dżekatly dżel abo hiszczęje wjazy sa powjetſchenje wojetſtwa trjebalo. Jeſi by ho monopoly pśhezo ſaſo namjetował, by najlepje było, hdź by ho hnydom pſchijal. Radſho kónz se strachom, hacž strach bjes kónza. Wón ſwoju ręcz ſtńczi pſhejo, so by ho monopoly, jeſi by ho wotpokasa, żenie wjazy khejorſtwowemu ſejmę njeſpſchedpołožil. Bjes druhimi ręczemi ma by ho na roſestajerja ſozialdemokrata ſ Vollmara ſpominic̄. Tutón praji: „Namjet tobakowego monopolya je pſhe wſchu mēru ſwieſtchny, kózde dżelac̄zefskie towarſtvo by jón lepie wudželało. Monopol je jenoż na politiske lepjenje wobliczeny, na czimy ſo ſozialistiska strona jako ſobuwinič wobdželicz nozze. Hdź knejerſtvo w nastupanju indirektnych dawkow a tobakowego monopolya na wukraj pokafuje, potom njech nam tež republiku da kaž w Franzowskej a prawa kaž w Schwojzaſkej!“ Sapóſlanzy na tule ręcz ſi wulke fedžbliwoſcju poſkłuchaj; hiszczę żenie njeje žadyn ſozialdemokrat tak ſjawnje wotpohladu ſwojeſtvo ſtrony pſched ſejmow naſtajil, so njeby ſo pſhi tym wot sapóſlanzow pſhetorhnyk a wot präſidija k porjadej namokwał. Kommiſija, kontrejž bu ſtńczenje tobakowy monopoly k wuradženju pſhepoſkaſanym, je w ſwoim poſedzenju pſhes wotpokaſanje prěnič 28 paragrafow hizom monopoly k padu pſchinjeſka. W tu khwili je wona ſwoje dalshe wuradžowanja hacž do 1. junija wotſtorczila, dokelž je pſchedkhydli khejorſtwowego ſejmę wotpuczovalo, so by ſo pſhi poſwjeczenju wotewrjenja jelesnizy Gotthardſteho tunela wobdželiſt. Tobakowi fabrikantojo pſhes tajke njetrébne wotſorczenje ſaſo doſki ejaſ w njeſbosnej njeveſtoſci wo pſhi-hodze ſwojeſtvo eksistenzy wostanu. Šakonie ſamjetu wo ſaweſczenju pſhi njeſbožu a khorosći ſo někto wot ſejma hiszczę njeveſuradža. Prěnje wobhlaſtanje tých ſamych je jich wažnoſcť ale tež jich njehotwoſc a njeſraſoſc ſoſkaſo. Najprjódzy ma ſo zlonſki tarif a rjemjeſtiſta reforma do džela wſacž, potom ſo kommiſija poſtaj, kontraž dyrbji njeſbožewſczaſy ſakon ſ nowa wobdželač, so by ſejm, hdźz naſymu ſaſo w hromadu ſtupi, pſched wo prawdze derje roſmyſlentymi namjetami ſtał.

Awstrija. Awstriſke wójsko hiszczę pſhezo ſběžk w Kriwſtji na cziste wutupilo njeje, hacž runje je ſo kónz ſběžka hizom ſto ras wot knejerſtwa wojſewiſ. Poſlednie dny ſu ſo ſ nowa ſběžkarjo we wjetſchich czrjódach poſkaſali. Woni buču, kaž knejerſkſe nowinu piſaja, pſhi ſetkanju ſi wojaſkami wot tutých ſbiczi a ſu pſhes czornohóřſke mjeſy ejeſkyli. — W Božniji ſo w pſhichodnych dniaſ, 24. meje, rekrutirowanje ſapocžne. Tutón džen je ſa awſtriske knejerſtwo w Božniji jara wažny. Jeſi ſo rekrutirowanje bjes ſadžewkow a ſpjeczenja stanje, potom drje ſo ſa bližiſhi ejaſ mēr ſdžerži. — Ringtheaterſki prozeſ ſu 17. meje ſkónečneny. ſi wobſkorženych buču winowaczi ſpōſnači direktor Fauner, maſchinist Nicža a domski inſpektor Gehringer. Khostanje jara ſnadije wupadže. Fauner a Nicža doſtaſtaj po ſchyri měſbaſach a Gehringer wózom měſbaſow arreſta pſhichudženego. — Na ejeſtej univerſicze je ſo 14. meje filoſofiſka fakulta wotewrila. Sa dekana ſo profesor dr. Studnička, ſa prodekanu profesor Durdik wuſwoli.

Franzowska. Hibanie pſheczivo nowemu ſchulſkemu ſakonjej, kótryž kheſeſzijansku wuežbu ſe ſchule wotpokasa, ſo hiszczę lehnylo njeje, ale ſo po ſdacžu wjele bóle do lida ſadréwa. Generalna ſhromadžiſna katholikow w Franzowskej je wobſankla, wſchē gmejn, w kótryž ſamych ſchulow ſi wuežbu kheſeſzijanskeje wery nimajn, namokwjeſz, ſo bytu pſheczivo bjesbóžnemu ſchulſkemu ſakonjej ſ tym wutupile, ſo ſlēdowazý protest podpiſaja: My ſwójbni nanojo a maczerje, kótiž manu pſmo a pſhiztuschnoscž, ſo naſche džeczi w kheſeſzijanskej wérje wotczeſhniemy, ſo bytu te ſame uſnu naboguſniku wuežbu ſa wuziwanje božego blida doſtale, žadamy, dokelž nje-móžemy naſche džeczi doma ſami roſwueſcež, ſo by ſo 1) hoža martra w ſchuli wobthowala a ſo w njej dale pſched Bohom modliło; 2) ſo by ſo naſhim džeczom wuežba katechiſma a kwyjatych ſtaſiñow podala; 3) ſo by ſo w druhej wuežbe ničo njenamakało, ſi ejiž ſo kheſeſzijanska wéra ſazpiwa.

Jendželska. Pomjenowanje Trevelyanu ſa naſlēdnika ſkóno-waneho irlandſkeho miniftra ſnutſkownych naležnoſcžow, Kavendisha, je ſo wot wſchēh ſtron ſe ſpoloſnoſcžu pſchijalo. Jendželske a irlandſke nowiny ſi khwalbu na jeho dotalne ſtukowanje ſpominaja. Gladſtone je po tajſim, kaž ſo ſda, ſi tutym pomjenowanjom ſbože mēl. Wo pržowanju, ſo bytu ſo mordarjo, kótiž ſu w Phönixowym parku w Dublinie Kavendisha a Bourku ſkónovali, pſchinoſha jendželske nowiny ſlēdowaze powjeſež: W Shoutportu ſu wěſteho Wrangla ſajeli, kótryž wudawa, ſo mordarjow ſnaje, kótiž ſu jemu 100 ſterlingſkih puntow (2000 hrinnow) ſlubili. Wrangla ſu do Dublina poſkali, ſo by ſo tam wot poliſije pſheſkyschal. Dublinska poliſija je pječa wuſlēdžiſa, ſo ſu w někotrych jelesowych klamach mužojo ſi hróſtym napohladom dolhe a wulke nože kipowali. Czēr woſa, w kótrymž ſo eji ſchyrjo mordarjo wjeſeſhu, je poliſija hacž do ſrjedž města namakala, tola potom ſo wſchón ſlēd ſhubi. Wona je tež natwiedžila, ſo bě wós hacž na městu nadpada wot drožti pſhewobženy, w kontrejž ſchyrjo dublinszy wobhydlerjo ſedžaču, kótiž mordarjam Kavendisha a Bourku poſkaſaču, pſchihladowanjo morjenja běhu a ſo potom w drožzy do města ſaſo wróćiſhu.

— W jendželskim parlamente ſo ſchitwórtk wo ſakonju, po kótrymž ma ſo njeporjad w Irlandſkej najprjódzy ſi kruhmi ſrědkami poduſyje, wuradžeſte. Pſhi tym irlandſki ſapóſlanz O'Donell roſestaja, ſo dyrbja ſo njemery w Irlandſkej ſurowemu ſarjadniſtuw předawſchego miniftra Forſtera, a morjenje Kavendisha a Bourka njerodnej njekeždliwoſci poliſije pſchipoſkač. Njeſprawna wěz je, teho dla Irlandſkim jich ſwobodu a mēr rubiež. Tutón ſakon je jenož njeſpoſkoſnoſcž wububžik a njeſbosny ſadžewk pſhi poſtajenju kmaneho ſarjadniſtu w Irlandſkej byl.

Ružowſka. W nastupanju khejoroweho krónowanja je ſo někto zyle twerdze poſtaſilo, ſo ma ſo toſame hiszczę ſeſta w Moſkwe ſtacž. Statna poliſija je miniftrę Ignatěvej wojſewiſa, ſo je Moſkwa wot nihiliſtik ſloſtnikow po mōžnoſci wuziſczena, a ſo ſu wſchē njeveſte elementy pod poliſajſku nadkežbiu ſtajene. Njeđiwaſo na to je general Ignatěv kommiſiju poſtaſil, kontraž ma plan ſa ſchitowanje khejora a jeho ſwójbny ſa ejaſ krónowanja wudželač. Sa pſchedhydu tejeſe kommiſije hiszczę ničto pomjenowanym njeje; kaž ſo ſda, pyta ſo kódy wot tutego ejeſkeho, ſamolwiteho ſastojniſta wotlakowacž. — General Skobelev, kótryž bě na plužowu khorosći ſtrachniſe ſchoril, je ſaſo tak daloko wuſtrowiſen, ſo móže do ſwojego ſastojniſta ſtupicž. Jeſo khorosći — piſaja „Peterburgſke Wědomoſež“ — běſte ſaſo ſtrachna, ſo ſo rufſki lud bojeſhe, ſo budže Skobeleva ſhubicž, a kaž ſo ſda, je prosty rufſki lud tutu bojoſcž najhlubſho ſacžu. Nam ſo powjeda, ſo džewjecždžeſacž

prozentow thā wożbow, kotsjž ho sa strovjom našteho ſławneho generala wobhoniachu a čyžchū wjedzecž, hacž je běh general ſažo stanč, burſtu pſchiſluſha. — Ahejor a jeho ſwójba ſu gacžinſki hród wopuſtežili a ho do Peterhofa podali. — Šſlawny general-gubernér Turkestana, dobycžerſki pſchewinjer Turkmenow, Kaufmann, je 16. meje wumrjeł. Teho naſlēdnik ho hacž dotal hiſcheje po-mjenowaſt njeje.

Serbijsa. Tako ho 13. meje w belgradskim džiwadle kruch „Rabagas“, ſ franzowskeje rěcze pſcheloženy, ſ kotrymž ho pſchi-wiſowarjo radikalneje strony wužměſchuja, hrajesche, poſběhny ſo na wſchěch měſtnach theatra hwiſdanie a džiwje kſchicženje; duž dyrbiesche ſo pſchedſtajenje wo ſrjeđ ſrucha ſkonečicž. Šeral a ministrojo ſo ſe wſchej ſpěchnoſću domoj podachu, bjes tym ſo njeměrnikojo druhich pſchipoſluſharjow ſ njeſchewawazhui ropotom k wopuſte-čenju theatra nuſowachu. Tako halekowarjo, ſ wjetſcha ſ radikalnych nowinarjow, studentow a dželacžerjow wobſtejazy, na thea-trowym torhoſchču wotbželenje žandarmow, k poduſchenju njeměra pſchikhwatane, wuſladachu, dachu ho woni hnydom do žandarmow a pocžachu do nich ſ kamjenjem a zyhelemi mjetacž. Na to žandarmojo težaki wucžejechu a pržowachu ſo, ſo bychu ežrjodý roſſcherili, jač ſo na dobo wuſeli. Někto bu eſkadrona kavalerije na torhoſchčo puſchčena, kotrejž ſo ſ pomozu jěſdných žandarmow radži, nawedžerjow halekowarjow ſajecž a lud ſ torhoſchča wu-čjericž. Pſchi tym ſu ſo wjazore wožboby mjenje a bôle ſranile. Jedyn žandarm a někotſi njeměrnikojo dyrbjachu ſo, dokelž běchu čježke ranj dostaſi, do měſchčanskeho hɔſpitala donijecž.

Egyptowſta. Franzowske a jendželske wójnſte ſobže, kotrej běchu k egyptowſtemu brjohej pſchijeli, ſo bychu vizytralej Lewfikej ſpječiwoſć w egyptowſkim wójſtu a bjes jeho ministrami podu-ſyč pomhale, móža hžom ſažo domoj wotjecž, dokelž Egyptoženjo jich pomozu njetrjebaja. Lewfik je ſo ſ ministrami, kotsjž čjedža kraj ſ paſorow Rotschilda wutorhnyč a wójsko wot turkowſkich a čerkeſkich offizierow wucžiſcžicž, njenadžuiž ſhětſje wujednał. Egyptowſta je ſo na tajke wuſhniſe ſtracha, ſo pod zuſe knježer-ſtvo pſchitndž, ſbožownje ſminyła.

Pod turkowſkim pſchahom.

(Složenje.)

Dwě njeđeli běſtej ſo minyloj.

Mladen ſedžesche wjecžor ſe ſwojej ſwójbu w nowonatwarjenej paſanzy wo wžy Terguſchne; wonka wujesche wětr, ſ wulkimi deſchęzikowymi krjepami do woſkow palanki ſchwikajo.

„W tajkim wjedrje“, rěčesche Mladen noſy wupſchescžerajo, „je tola lepje pod ſučim dyžli wonka w molčych dolach Balkanskich hor, — ſhoto měniſh, macži?“ wobrocži ſo k ſwojej žonje, kotrej ſ woſnom do deſchęzikovteho wjedra hlaſaſhe.

„Haj, namaj starymaj drje je to lubſcho“, wotmolwi wona; „tolu njewěm, hacž ſtoj Alexij a Jurij ſ namaj pſches jene. Hladaſ jeno na Alexij!“ pödla poſkaſowaſche na Alexija pſchi durjach ſedžazeho: „wón je ſo zyłe pſheměniš, jeho wjeſek ſpěw je wočiſhnył, haj, bych jeho lědma ſpoſnała, njebyhyl jeho ſtajnje widžala.“

„Gawerno! njebyhyl ſebi myſlił, ſo taſ ſara hory a bitwy ſubuje!“ wotmolwi Mladen. „Jurij tón ſo lepje troſtjuje“, pödla poſkaſowaſche na Jurja, kij pſchi hachſlach ſopacže wureſo-waſche: „tón njemyſli wjaz na tsélbu, ale čini, kaž by ju ſenje w ružy njepoměk. Won ſtara ſo ſa pluh a ſopacž, kaž by ſenje ničjo druheho njewohlaſa.“

„Ach ja wſchak bych ſo tež radſho brónje pſchimaſ, dyžli ſopacže wureſowaſ a ſ cježkim pluhom ſo drži“, wotmolwi Jurij; „tola hdyž ſebi wſchitko roſpominam, je tola kóždy ſtar jenak wažny a cjeſtny.“

„Tak je prawje!“ poſkvali jeho nan. „Cžlowjef dyrbí ſo do wſcheho džela wuſtejcz: w bitwie dyrbí byz ſmužity, na roli pak pſlny a dželawj; kotrej w bitwie cžela, teho runje taſ hidža kaž ſenjeho na polu.“

Wotſahu na khwili ſměrom.

„Ale macži!“ wobrocži ſo Mladen ſažo k ſwojej žonje, trochu mijelžo rěcžo: „Mi ſo Alexij nihdy njeſubi! myſliu, ſo jeho do žyla něſhto druhe taſ rudži, dyžli žadoſcž ſa horami.“

„Schto dha měniſh?“

„Hm! widžach jeho teždy ſ tei pohanku rěcžecž — to by tola bundyř“ — Mladen njeđorečža: na dobo ſabucha ſo wonka ſruče do wrotow.

„Schto to reča?“ poſkocži Mladen. „Saſhwěcžje ſwěcžtu! Jurjo, dži, wohlaſaj, ſhoto tam je!“

S doboru ſaſlyſhachu ſ nowa bučanje a pödla woſlanje; tu poſkocži Alexij: „To je wona!“ ſawoſa, a bě hžom ſe jſtrwý.

„To budže ſawěcžje njeſuba powjeſcž!“ džesche Mladen. „Jurjo, noſch tsélby w hromadu, a ty, macži, ſo tež pſchihotuj — Turka je ſebi hinaſ roſmyſliš!“

Tu ſaſtupi Alexij ſ dwěmaj po turkowſku ſhotowanymaj mlodženzomaj. „Nano! nano!“ wylkaſche, „wona tu je! Macži, to je Emira.“

„Schto to?“ ſarečža Mladen, ſ hněwom ſo hžom ſaſjerwjenjejo.

Tu poſtupi Emira jako mlodženz pſchehotowana k njemu: „Cžekajcze! cžekajcze! ſa woſomil budža tu pandurojo mojeho nana; Igor jich najeđuje“ —

„Igor? — To je ſza!“ ſawrjeſka Mladen.

„To njeje ſza!“ wotmolwi druhe pſchehotowane holsčo.

„Aj, to ſy ty, Hilža?“ džesche Mladen ſo dživajo.

„Njepraschej ſo doſho! Hnydom budža tu pandurojo — a podarmo bychmoj potom tajke pucže běžaloj, podarmo by ſo moja knjeni ſwojemu nanej pſchecžehacž daſa!“

„Holžaj!“ ſarečža ſ doboru Mladen: „Khetſje konje ſ hrodže! pſchihotujtaj mječe, tsélby ſ prochom, a ty, macži, ſawal ſo do rubiſhce a poj!“

Ša khwili bě wſcho pſchihotowane.

„Jeje nan je ju pſchecžehacž, prajesche ty? a cjeho dla?“ woprascha ſo někto Mladen Hilža.

„Jeje pſchecžupa k eſchecžanstwu a luboſcze k twojemu ſynej dla!“ wotmolwi Hilža. „Igor je ju pſcheradži — a je někto Turka.“

„Bjebzóžny pſcheradni!“ roſhori ſo Mladen. K Emirje ſo wobrocžo džesche: „Ty ſy wěry dla cjevpjela — a dokelž ſy nana ſhubila, budž moja džowka!“ Poſkocha ju na ſwěle čjolo, na to rječny Alexij, kij bě runje ſaſtupil: „Tu ſej ſu wſmi! Wuwuej ſu prawje cjaſto w eſchecžanskej wérje!“ a poda ju jemu do rukow. —

Ša khwili poſdžiſho jěchachu ſe wžy. Bě wulk ſčaſ; pſchetož ſlyſhachu hžom ſady ſo dupot konjazych podkowow.

S boka Terguſchny leža wulke hory ſ hlobokimi dolami; tam wobrocži ſo Mladen ſe ſwojej ſwójbu. Lědma běchu trochu wylche ſajehali, ſaſjerwjeni ſo zyłe njeſbio: Terguſchna ſo palesche.

„Tak Turka ſluhy dopjelna!“ džesche Mladen. „My ſu ſažo hajdukojo — Bóh njech je ſ nami!“

U dołho njetrajesche, dha blyschachu hiżom pandurow runje wot Terguschny k ſebi jechacż.

„Bjesbóžny Igor!“ ſahori ho Mladen. „Alexijo, jehaj ſe żonami thētſje dale, mój ſ Jurjom na njego doczakamoj: wón ſnaje wſchē pucze a ſchęzli, czečanje by podarmo bylo.“

Bjes komdženja jechasche Alexij dale.

S pikota ſuchich haſkow hodžesche ho ſpōsnacż, ho ſo njepſche- cjeļo bliža. Mahe roſvalichu ho plomjenja paſaže Terguschnje.

„Ha! tamle je!“ ſawoła Mladen a poſběže tſelbu — blyſt a praf! — Igor padże ſ konja woſajo: „Beda! Božo, ſmil ho nade mnu!“

„To je pſcheradý msba! — Ty ženje wjazh ſwojego Boha njepſcheradžiſch!“

Hnydom wobroci ſo Mladen ſ Jurjom a doſczeče ſbožownie ſa Alexijom ſtara ſnate lehwo.

Bóſy ſhromadžowachu ho tež druſy hajdukojo. S nimi ſwjeczesche Mladen pſchi wulkej hoſćinje Alexijowe werowanje ſ Emiru, kotrež bě w ſwiatej Kichczenzy imeno Trena doſtała, a Jurjowe ſ Hilžu. U po ſtarym waſhniu piſaču wſchitzy na ſbože młodych mandželskich a na ſlawu hajdukow.

Ze Serbow.

U S Budyschinu. So dyrbis herbſke towařtſto tež „herbſke“ bycż, drje ho po ſdaczu ſamo roſym; a tola ho mi njetriebawſchi njeſda, wo tym pořečecz. Snaju tež towařtſto, kotrež ho herbſke mjenuje, w kotrymž pak ſtajne „majn froſlajn“ a „majne hārn“ blyſchich, a rědko herbſke ſlowo. Snaju druhe herbſke towařtſto, hođez ho protokoll poriadne němſki pſche. To je tola pſcheradživo prawu! Tajke towařtſto dyrbjalo ho zble ſ prawdu „němſte“ mjenowacż a traž pſchistajicż: pola naš je dowolene herbſti ręczecż. Ta na žane waſhniu ničo pſcheradživo němſkim towařtſtam nimam, ale herbſke mieno ho njeužitnje wužiwač njeđyrbjało; Němž naš njetriebaja. W herbſkim towařtſto knieži herbſka ręcz a piſaja ho protokolle herbſki. To dyrbis ſebi tež Němž lubicž dacż, kiz chze trjebag herbſkemu towařtſtu pſchistupicž; w žanym němſkim towařtſtwe jeho abo někotrych Sſerbow dla herbſki ręczecż njebudža. Myh dyrbimy tež němſki wuknycż. Kjepraj nictó, to je něchtó druhe; pſchetož towařtſtu pſchistupicž dže nictó nuſowaný njeje. Towařtſto, kotrež ani herbſke, ani němſke njeje, dołho wobſtač njemöže; pak ho do němſkeho pſchemeni, pak roſpadnje. Nějach wopſjet ſklađnoſcž, tole wobledžbowacž. Jeno jedyn pſchillad. Towařtſtu, kotrež běſhe zyle herbſke, Němž pſchistupi, kotrež pak herbſki roſymjesche a tež něchtó mało herbſki ręczesche. Po nim pſchistupi druhi, kiz jeno mało herbſki roſymjesche, tak ſo dyrbjachu dyb a dyb němſki ſ nim ręczecż. Bóſy pſchistupiſtu tež tajzy, kiz ani ſłowęzla herbſki njerofymjachu; někto hiżom ho jenak wjele herbſki a němſki ręczesche. Němzow pak by wjazh; dokež běchu intelligentni ludžo, dobychu w pſchedkydſtwe jene město po druhim, a poſtaji ho, ſo ma ho, dokež dže Sſerbia tež němſki roſymja, Němž pak niz herbſki, protokoll němſki piſacż. Sſerbska ręcz běſhe wot nětka w towařtſtwe dale a mjenje blyſtſtacż, doniż ho zyle ſ njeho njeſhubi. Dokež pak Sſerbia, wjetſki džel ſkobuſtawow, poſzedzenja towařtſta dale a mjenje wopſtowachu, towařtſto hińcž poča a — wužny. Kniežim Němzam běſhe to wſcho jene, ne — woni běchu na to dželali. Sa nich běſhe w ſuſodſtwe němſke towařtſto, kotrež ſkobuſtawu běchu pſchego byli. Do herbſkeho towařtſta běchu ſaſtupili, ſo — bychu jo roſkočili; Sſerbio pak běchu jum ſ dobrej wutrobu a pſchewulkej ſdwórliswoſcju do poſlow ſchli. Hde je ho to ſtało, tudy ſamjelcžu. Werno pak je. Powiedam to, ſo bychu ho druhy lepič ſjedali.

— S Lubijſteho woſrjeſa ſhonimy, ſo mjeſche l. ſchulſti ra- bjezel Grullich ſandženu ſobotu ſe ſwojimi wuczerjemi konferenzu w Lubiju, pſchi kotrež běchu w měchcjanſkej ſchuli ryžowanki a rjane piſma ſchulſtich džeczi zyleho woſrjeſa wuſtajene. Bjes tutymi mnohimi dželami buchu ryžowanki wot ſydom ſchulow wu- ſnamjenjene, kotrež maja ho na wjetſhu wuſtajenju do Draždjan

pſħlač. Bjes tymile wuſnamjenjenym nadeńdža ho tež džela ſe herbſkeje ſchule knieſa we Wujezdze.

S Rodez. 10. meje buchu w pěſkowej jamje na hórzhy, rodowſtej thōjnje mjenowanej, pſchi pěſkrycžu něhdže dwaj ſhōczej wyżoke koſciorwzy wot pječ ſtlowiſtich czeſtow namakane. Bone běchu hichcze derje ſdžeržane, woſebje běchu hlowy mało woſhckodžene a w někotrych ſ nich ani ſuba wupanhylo njebe. Dokež bě ho na ſpomnijenej hórzhy pſchi nadpadže pola Bukez blyſnje wojo- wało, móže ho ſ měſtoscju prajicž, ſo ſu koſciorwzy powoſtonki tehdrom panjenych woſakow, na to tež ſobu wuſhta blachowa pólna bleſcha a mjeđowý ſneſi poſtaſuje. Někotri wuſkuženi woſazy a młodženzožu ſu, nowy row wuſhywſchi, koſciorwzy w nim poſrje- bali, jón je ſelenymi dornami rjenje woſhbadžili a na njon bar- bjenk a plečak naſhadžili. Na hlowie rowa je ho ſamjeni ſtajil, do kotrehož je teſhak a tſelba, piſmo „14. oktobra 1756“ a kſchiz wuſubany. Do ſamjenja na delním konzu rowa ho ſlowa „wob- nowjene 11. meje 1882“ wuſubachu. ſamjenje ſtaj bělaj, piſmo a kſchiz pak czeorne woſarbjene. Woſoko rowa je pěſkow pucž naſhypaný a koło woſoko ſu ſchowronce ſchomiti naſhadžili. Sa woſtarjow rowa je ho pódla njeho dornowa ſlawka k wotpočinkej naprawila. Namakana pólna bleſcha ho do Budyskeho ſtarožitneho muſeja woteba.

S Bukez. Šańdženu njedželu mjeſche naſhe herbſke towařtſto ſaſo ſhromadžiſnu. Iako běſhe ho ta ſama w 6 hodžinach wot l. pſchedbýd ſečka wotewrika, mjeſche l. wuczer ſchuz a ſachlowa ſajimawu pſchednoſčk wo „wielbludž“ (amelu). Wón powjedasche, jako bě twar wielbludoweho czeſla wopifal, wo jeho wažnoſcji ſa noſhenje czeſow, wo jeho barbie, plahowanu w druhich krajac̄, ztrobje, ſpěſhnoſcji a wutrajnoſcji pſchi pućowanjach, wo jeho wulkej wažnoſcji ſa puſežinu a ſkónczne wo jeho ſmjericži. Wſho bě wo wielbludž w tutym pſchednoſčku tak drobnje a jaſnje wopifane a pſchedſtajene, ſo ſa debattu nimale ničo wylsche njewoſta a ho ſa ſama teho da tež bóſy ſkóncz. Pſchednoſcherjej ho ſa jeho wo- ſherny a powučzač pſchednoſčk, w kotrymž bu kózdemu poſlužharjej iſhny wobras tuteho ſajimaweho ſwěrječa, kotrež hiżom pola patri- archow w bibliji naděńdžemy, date, derje ſaſkužený džat towařtſta wot l. pſchedbýd wupraji. Na to ho hiſtce wo wilečje a ſhado- wanju ſe Saręczanskim a Maleczanskim towařtſtowem w Budyschinje ręczesche, a jako běſhe ho wſhikto nufne wo tym poſtajilo, ho ſhro- madžina ſe herbſkim ſpěwom ſkóncz.

— ſſobotu 13. meje ranu w dwěmaj hodžinomaj je ho tu ſe ſkómu kryte twarjenje kwarja Janascha wotpaſilo. W plomjenjach ſu nělotre ſury konz wſale.

Se Subnicžki. W hrabinskich Lippowých brunizowých pod- ſkopach padże 12. meje dželacjer Heczik do maſhinstve jamj a ſo pſchi tym tak ſtraſhniſe wobſkodži, ſo běſhe, jako jeho wuczežechu, hiżom ſwoj duh wot ho dał.

S Nowej Wžy. 15. meje je ho tu brójen, Reuterez papjernitej ſluſhaza, na czeſte wotpaſila. Wohen je pječa pſchi wuſhyanju patronowých ſchiphelom naſtał.

* Se Saręcz. Pſchi blyſnym a czeſkim njewjedrje, kiz pónđželu popoſdnju 8. meje naš a naſchu woſolnoſcji ſ wulkej deſhczom a krupami pſcheczeje, dyri blyſt ſ jenym raſom do dwieu, zyle bliſko pſchi kniežich twarjenjach ſtejazeju dubow a najbýlniſchi ſ njeju thetro wobodrie a roſhcežepi.

S Wopojz. Šańdženu njedželu předowasche l. Hadank, w tu khwili farar w Kesselsdorfje pola Löwenberga w Schlehyneſtej, pola naš pruhu. Woſada mjeſche ſebi ſchtyri njedžele pſchemyblie, hacž chze jeho ſa fararja měcž. Dokež pak je jeho herbſka ręcz dobra a ſo jeho předowanje derje ſpodoBaſche, ſo woſada dołho njekomdžesche a wuſwoli l. Hadanka ſa ſwojego noweho fararja. Wón ho, ſečze li Böh, na Michałka ſ nam pſcheybli.

S Kroczebusa piſaja „Bramborſte Nowiny“: Schtwortk 11. meje je měchcjanſka polizija na wiſach wſchu butru pſcheważka a pſchi tym někotre ſuſki namakala, kotrež běchu lohke a prawu wahu njemějachu. Na jenym puncze (poč khan) pobrachowasche 25 grammow, to je něhdže tak wjele, kaž woriech. Schtož mjeſche lohku butru, doſtanje khostanje. — W měſcze ſu letka hiżom wiſhniſe na pſchedan.

— Pónđzeli 15. meje, rano bórsh po 5 hodž., wotpali so khoczebuskí měščanští mlýn; tež wot fabrik je třeha do zhlá saniczena. Wot teju dweju mlýnskej, katraž běschtaj w mlýnje, so jeno jenemu radži, czechycz, druhí so spali.

(„Bramb. Now.“)

Wužudženja.

Pschiszaň ſud. Hospodařski pomožnik J. W. Schüha ſe Skaskowa, kotrež bě wobſkorzeny, ſo je pschi wužudženju pschečimo khězkarzej J. Schwarzakel ſe Skaskowa wopak pschihač, ſo wot výchiažnych ſa njewinowateho ſpóna. — 26létnej džělaczeř J. K. T. Budat ſ Brěšowa bu pod wužankjenjom ſjawneho wužudženja k jenemu lětu jaſtwa a dwělētnemu ſhubjenju czechnych prawow ſažudženy, dokelž bě džeczi niže ſchýrnacé lět k njekanſtwu nufowan. — 22létnej, hžom dwózjy pschinuſowaneho njekanſtwu dla khostany wotrocži J. Kjencž ſ Holeschowskeje Dubrawy, kotrež bě ſažo podobneho pscheſtupjenja wobſkorzeny, ſo ſa njewinowateho wupraji. — Sslužobna džowka E. Wylemina Thomačez ſ Wehrſdorf, katraž běſche loni 11. oktobra ſlužbu pola fabrikant Seiferta ſhubika, dokelž bě ſhamodruha, pschičeze 12. novembra ſ. l. do nowej ſlužby na rycerkuſlo w Mlýnem Dažinje. Hžom 18. novembra wona lohlo a bjes zufeje pomožy holcžku porodži. Lědma běſche male ſtvořeniczko někotre ſchíki wot ſo dało, ſtěczi jemu njecžlowſla macž kř mózgne w hromadže, wołanie womjelskuy a Thomačez ſwoje džeczo do kožoveje ſlůmy poſoži. Žako běſche ſa tydžen po tym dym ūlajateho cžela cžuež, tyknje Thomačez male cželo do khachli pod wodovym klotom a je tam, žadyn bléd wot njeho njewostajivſchi, na prôch ſpali. Thomačez wjedžesche ſwojich kniežich tak derje lepicž, ſo nichčo njehoni, ſo je džeczo porodžila, a halle poſdžiſho, jako w reſtauraciji „erntefranzu“ pola Dypacha ſlužesche, ſo radži, jejne pscheſtupjenje wužlědžicž. Pschihačni mějachu jemu winu ſa dopofaſanu a ſažudžichu ju k poſtečzalētnemu jaſtu, wot kotrehož khostanja ſo jej měbaž pscheptowanského arreſta wotſieži. — 15. meje ſu pschihačni w periođe nětčiſtich wužudženjow přeni ras ſhmertny wužud wupraji. Žako ſo mlýn Marx w Langenwolmsdorſe 19. oktobra ſ. l. ſ Noweho Města, hždež kždu ſrjedu a ſobotu khleb pschedawasche, domoj wróži, namaka wón w khěži ſady poſledníz ſwoju žonu w krwi pluvažu ſaraženu na ſemi ležazu. Ma ſchěchtrjerja Antona w Polenzy ſo hnydom tufanje wobrocži, ſo je žonu ſkónzowal. Tutón bě wot 5. do 11. oktobra w mlýnje džělač, běſche tamniſche wobſtejnoscze naſvědžil a pytnyl, ſo Marx, hdyž do Noweho Města jědži, žonu a džeczo ſameju doma wotſaja. Anton, kotrež w přednym pscheptowanju wſchu winu přejeſche, wuſna ſo ſkónzne, ſo je Marxowu ſkónzowal. Wón bě ſo ſpomnjeny dženj wjecžor, jako wjedžesche, ſo Marx doma nijeje, ſ wotpoſladom, ſo by mlýnkowu wurubik a ſkónzowal, do Langenwolmsdorſa podal. Šwonka mlýna bě wón widžał, kaf Marxowa mutu ſ kaſečza hraba, psches poſleníz nutš ſaleſt, ſeleru, pschezo w bliſtoſczi ležazu, ſhrabnýl a ſ njej Marxowu wot ſady někotre rasu na hlowu pražnýl. Žako bě ſo Marxowa na jemu walila, bě ju wón hiſhce ras do wobſičza dyrit, jej potom ſ kožaneje toſche vjenjeſh a klucze wotewſal, ſo do hornjeje ſtuw podal a tam ſ jeneho ſharmora 50 mk. frany. Žanyh druhich vjenjeſh hewač njenamakawſchi, bě ſo wón do Polenza wotſalil a wjetřci džel rubjenych vjenjeſ na jenym polu pod hromadu hnoja njedaloč Polenza ſhoval. Žako běſche Anton k mordarſtwu ſtat, ſpýta ſebi wón živjenje ſ tým wſacž, ſo chžysche ſebi ſe ſchleníz roſraženeho wołna wulku žílu roſrěſacž. Poſdžiſho wón wrótnoscž ludasche, tola ſekar ſo njeda wot njeho wobſhudžicž a jemu psches ſkrepjenje ſe ſymlne wodu bórsh roſom wuſtrowi. Pschihačni Anton, kotremuž ſo pôdla teho wina wonjeſczenja dopofaſa, ſa winowateho mordarſtwa a rubježniſtwa wuprajichu a ſažudžichu jeho k ſhmertci, džebacž ſlēnej khostarni a ſhubjenju czechnych prawow. — Majenka ležomnoſežow E. J. Neumannia ſ Ketyl ſažudžichu dla wopacneho pschihačana k ſchýrjom lětam khostarne, ſchěczlētnemu ſhubjenju czechnych prawow a trajazej njekmanoſeži, ſo by ſo móhl jako ſwěd abo wěžywutſtojny psched ſudniſtrowm pscheblyſhcež. — Gratuiſhtr Müller ſ Polczniž, na kotrehož ſukachu, ſo je ſpýtač jenej

džělaczeřzy w Hauffez fabrizy ſe ſajedojočenym khofejom ſaſdacž, ſo njedoſahazých dopoſtaſtow dla njewinowath wupraji.

Khostanska komora. G. O. Voigt, wucžobník pola molerja Weinholda na hornczeſtej haſhy, bě 25. januara t. l. psches to na njekežbliwe maſchiňe wohén ſamichkrl, ſo běſche ſchwabličku, ſi kotrež bě ſebi zigarru ſažehlič, do papery, na ſchpundowanju ležazeje, cžiſnýl. Rjedohladawny hólcež, kotrež bě ſo hžom pola ſwojeho předawſcheho miſchtra ras ſ wóhnjom pschehlač, doſta 5 mk. khostanja abo džen jaſtwa pschiſtudžene.

Priłopk.

* W Žitawje pschiřidžeschtaj ſańdženu ſobotu dwaj wucžobníkoi wot Nowakez drogovych ſlamow psches to do ſmertneho ſtracha, ſo ſo w pinzy ſ njewobarnowanej ſwězu ſe karboſowej ſiſaline pschejara pschiſlizſtaj. Karbol ſo ſapali a ſud ſ wulkim ſaſwieſnjenjom roſbuchu. Psches ſpěchnu pomož buſchtaj wucžobníkai, katraž we womorje na ſemi ležeschtaj, hrožazej ſmicerži wutorhnenaj a plojenja pođuſchene.

* W Barlinje je ſo pjatk tydženja wuſtajenža pschedmjetow ſa ſtruwotnu wědomoſcž (hygenu) a wumóžerske naprawy, katraž mějſeſhe ſo w tychle dnjach wotewricž, na cžiſte wotpalila. Drjewjane wuſtajenſke twarjenje leži w prôchu a popjelach. Spalene wěžy ſu ſ třiom millijonami hrivnami ſaſeſczena. Barlinſka wóhnjowa wobora bě, hacž runje na wuſtajenžy 25 rucžnych a 5 parnych ſykaſow ſtejſeſhe, pschi haſchenju zyle hlowu ſhubika. Nadležbovaria Wagenknechta, na kotrehož ſukaja, ſo je wohén ſapalač, ſu do pscheptowanja wſali. Dokelž je ſo nimale poſoža wěžow, kotrež hiſhce ſjeběčhu wupakowane, psched wóhnjom ſdžeržala a dokelž ſu ſchłodowaní wuſtajero ſhubili, ſo chžedža ſpolene wěžy ſ nowa wudželacž, je ſo wuſtajenža na poſdžiſhi cžaſ ſotſorečžla.

* W Schlesyňskej ſu poſlednje njewjedra, wowodženja a kropočiſe najſurowiſcho ſakħadžale. Se ſhorjelſkeje wokloſoſcze pižaja: Žitne ſhyw ſu kaž pschevalene. Žně ſu zyle ſaniczena. Se ſchomow ſu wſchě liscje ſwottorhane. Haſoſy, kaž ruka ſylny, ſu wotkamane. Wſchě wſhy ſrudny napohlad poſticež. Morwe ptaki ſo w hromadach na haſach a ſahrodach nadetidža. Gajazy do bliſkoſcze cžlowiſtich wobhydlenjow psched krapami cžekachu a je ſo jich wjele morvych a ſe ſlamanymi ſtawami namakačo. — Löwenbergſki wotřeſh je nětko hžom druhi ras pod krapami cžeku cžepil.

* G Galiziſkeje ſu powjescze pschiſhle, ſo ſu mróſy a ſněh, kotrež ſu tam 15. meje panyle, wjele ſchłodny načzinile. Bjes ſhywami je woſebje rožka wjele ſchłodowala. Se Gſarajewh w Božniji pižaja, ſo je tam pschi 2 gradomaj ſhyw psches dwaj dnjei po ſpochi ſněh ſchol. Maſtata ſchłoda ſo hiſhce ſobměrič ſjemože. We Wuherſkej je mjerſnjenje jenož majſej a běrnam neſhčto ſchłodžilo. Hewak tam ſhyw rjane ſteja, w někotrych ſtronach ſo wuſtadnje bohatych žnjow nadžěja.

* Hžom druhí ras je ſo lětža w Biſkopizach ſtaſo, ſo ſu džeczi psches jědženje bělkowých ſorjenjow (ſchirling) ſo ſajedojočile. Brěni kročz ſo džecžom hiſhce ſiženje ſdžerži, tola tón ras je ſydomlětna holkiza, katraž běſche doſki jědojty ſorjen ſjedla, wumrječ dyrbjača. Tole ſrudne njefože ſtarſhím poſliw dawa, ſo byču džecžom khroble ſakſali, ſo neſmědža pschi ſečzach a na ſukach žane ſorjenjoſte roſtliny wužiwarę.

Dolholetné naſhonjenje

w ſpitacích a klinikach je regeneračnej ſhury dr. Liebauta ſhwalbu wěſteho, ſpěchneho a tunjeho hojačeho wajchna pschi wſchě ſrejome a kožome ſhoreſcze dobylo. Wo tým možech ſo pscheblywecž psches cžitanje knížki, katraž je doſtač w kniharijach a ſa ſapohlanje wot 50 np. w liſtnych markach psches A. W. Nákez kniharnju w Draždzanach, Badergasse.

Dobrowólne pſcheſadžowanje.

Bo porucznoſci herbow njebo Marje Scholtkoweje bywsheje swudowjeneje Lukashoweje rodž. Schusterez w Salhowje ma ſo jejnemu ſawostajenſtu bluſchazu khęzkaſka živnoſc̄ c̄iſlo 8 palneho kataſtra a folium 7 ležomnoſtnejch a hypotheklích knihow tuteje wſy, areal wot 1 hektara 94,1 ara (= 3 akry 152 prutow) wopſchijaza, § 90, os dawſkimi jenoſc̄emi napołożena a njedžiwajo dawſkow a wobčezenjow, na njej ležazych, wot wježnych grychtow na

4900 mk. — :

taſſirovana,

25. meje t. l., dopoldnja w 11 hodžinach,

na tudomnym ſudniſkim hamtskim měſcze na dobrowólne waschnje na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Počaſujo na wuměſtki, na tudomnym ſudniſtuje a w körzimje w Salhowje wupowěhñjene, wopižanje ležomnoſc̄ a pſcheſadžowanſte wumějenja wopſchijaze, ſo na kupjenje ſmyſleni pſcheperoſchuja, ſo bych u ſo na ſpomnjenym dnju tuby ſechli, k ſadženju ſo ſamolwili, ſwoju placzenjakmanoſc̄ dopotafali a dalsche motčatali.

S dobom ſo k ſawnemu nawiedzenju dawa, ſo ma ſo džen po pſcheſadžowanſkej termiji, dopoldnja wot 8 hodžin k Scholtkowinemu ſawostajenſtu bluſchazu živu a morwu inventar, teho runja ſakladu a druhe mobilije w Scholtkez khęzkaſkej živnoſc̄i w Salhowje ſa hnydom hotove pjeniſy pſches wježne grychty tam na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

W Budyschinje, 10. meje 1882.

Kralowſki ſudniſti hamt.

Meusel.

Erbr.

Wosjewjenje.

Drjewo, pſchi wottorhanju tudomneje kupniſy (gewandhaus) dobyte, ma ſo

þrijdu 24. meje t. l., popoldnju w 2 hodžinomaj

na ſklađnym měſtneje pſchi hórkzej dróſy (bergstraße) pod wumějenjem, do awfzije woſjewiomnymi, na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Na kupjenje ſmyſleni ſo proſcha, ſo bych u ſo w ſpomnjeny čoſ ſa ſklađnym měſtneje pſchi hórkzej dróſy ſechli.

W Budyschinje, 16. meje 1882.

Měſczezanſka rada.

Löhr, měſczezanosta.

Drjewowa awfzija na Wuježczanskim reviru.

Wutoru 23. meje t. l.,

dopoldnja wot 8 hodžin, ma ſo na ležnymaj měſtnomaj: na delnej ſamjeńtnej horje a Mjeschicžanskéj horje

67 bukowych }
160 jehlinowych } dolhich hromadow,

ſ džela wuzitkowe kónzy a žerdže wopſchijazch, pod ſwuczenymi wumějenjem na měſtneje ſamym na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Šromadžiſna dopoldnja 1/8 hodžin w hajniſkim domje.

We Wuježku, 12. meje 1882. Valda, hajniſki miſchr.

Drjewowa awfzija.

Palne drjewa, tuto lěto nabite, w ležowych revirach Koblicžanského rycerſtubla we Wojerowskim wokrjeſu, Rakečanskemu knieſtwu bluſchazeho, maja ſo na ſlědowazch dñiach a ležnych měſtnach na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Wondželu 5. junija t. l., rano wot 8 hodžin,
na wulſkej hatowej kupje poſa Kobliž:

31	Rmtr.	khójnowych	ſchęzepow,
32	=	=	pjenkow,
4,75	ſtotnjow	=	waležkow;

wot 11 hodžin

w jaloczu a háltru:

18	Rmtr.	khójnowych	ſchęzepow,
31	=	=	kuležkow,
55	=	=	pjenkow;

popoldnju wot 2 hodžin

w Komorowskiej holi:

72	Rmtr.	khójnowych	ſchęzepow,
57	=	=	kuležkow,
130	=	=	pjenkow,
3,25	ſtotnjow	=	waležkow.

Wumějenja ſo do ſapocžatka awfzije wosjewja.

W hajniſkim domje w Kobližach, 12. meje 1882.

J. Bſched, revirſki hajniſ.

Ma jenu živnoſc̄ bliſto Budyschina ſo kluzobna džowka pſchi wyšokej mſdže pyta. Hde? je ſhonicz we wudawařni „Serbſkich Nowin.“

W Nowej Wſy pola Nježvacžidla je živnoſc̄ c̄iſlo 2 i 28 körzami ležomnoſc̄e hnydom na pſchedaní. Wſho dalsche je tam ſhonicz.

Khęža c̄iſlo 48 w Malečižach, ſ polom a rjanej ſahrodu, je na 6 lět na pſchena-ječe.

2 rjanej ſuproſhnej ranzy ſtej na pſchedaní pola Farkera w Rakečach.

Proſzata

ſo pſchedawaja na kniežim dworje we Wintolcižiſach.

Awfzija.

Wondželu 22. meje, dopoldnja wot 9 hodžin, maja ſo na ležomnoſci c̄iſlo 6 w Hrubočižach 1 hylny kón, 4 kruhy, 1 jalozja a wſchelake druhe wežy na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Pa. Griesku póduschovu kožu,
„Schwaizerku póduschovu kožu,
„maſchinu rjemjenjowu kožu,
„váše-kožu,
„ſalonu kožu,
kiply, czorne a brune,
czelaze kože,
alawnowu kožu, bělu a brunu,
hwětlu kožu, czornu a brunu,
czelaze a boraujaze ſhóruži
ma pſchezo we wulſkim wubjerku po tunich
ale twjerdyh placzisnach

J. G. Schneckenberg

na mlynſkej haſy 1 a w mjaſnych hětkach 4.

Rožowy wureſ,
ſpodenju a hornju kožu,
ſhkoraniczkowe nakolenzy i kože, ſukna
a ſerge,
toſlowy kord, nowe muſtry,
porucza we wulſkim wubjerku

J. G. Schneckenberg
w mjaſnych hětkach c̄iſlo 4.

Drzewowe awfzije.

Drzewa, w leżowych revirach Nakczęjskiego królestwa tuto lato nabite, mają so na sklepowych dñach a leżowych mestnoscach na pchadżowanie pchadżowacj.

Wtorek 30. meje t. I., dopoldnia wot 8 hodzin,

na Kołkowskim reviru, pschi Dobroszczęjskim puczu:

77	łóżowych kłozow,	25—40 cm.	łylnych,	3,5—4,5 mtr.	dłłich,
38	Rmtr. łóżowych schęzepow,				
109	=	pjenkow,			
15,67	stotnijow	=	walczłow;		

wot 10 hodzin

na Zitkowskim reviru, w kohowej hrebi a na wopushi:

183	łóżowych kłozow,	25—50 cm.	łylnych,	3,5—4,5 mtr.	dłłich,
54	Rmtr. łóżowych schęzepow,				
90	=	pjenkow,			
27,00	stotnijow	=	walczłow.		

Sśredu 31. meje t. I., rano wot 8 hodzin,

na Zitkowskim reviru, pschi scherokich dolach:

88	Rmtr. łóżowych schęzepow,			
186	=	pjenkow,		
25,02	stotnijow	=	walczłow;	

wot 11 hodzin

pschi zygańskim hacze posa Zitka:

20	Rmtr. bręsowych schęzepow,		
90,90	stotnijow bręsowych a wolszowych walczłow.		

Schtwórt 1. junija t. I., rano wot 8 hodzin,

na Zenszeczeńskim reviru, pschi belych lejdač:

153	Rmtr. łóżowych schęzepow,			
162	=	pjenkow,		
30,75	stotnijow	=	walczłow;	

popoldniu wot 1 hodziny

na Nowowiejsnym reviru, pschi Szczeczeńskim puczu:

117	Rmtr. łóżowych schęzepow,			
202	=	pjenkow,		
15,00	stotnijow	=	walczłow.	

Piatk 2. junija t. I., rano wot 8 hodzin,

na Szczeczeńskim reviru, pschi krędżynym puczu:

151	Rmtr. łóżowych schęzepow,			
39	=	kuleczłow,		
502	=	pjenkow,		
27,75	stotnijow	=	walczłow,	
125	łóżowych hałosowych hromadow;			

popoldniu wot 1 hodziny

na Kołaniczkim reviru, pschi dworje:

27	Rmtr. bręsowych a wolszowych schęzepow,		
66	=	łóżowych schęzepow,	
33	=	kuleczłow,	
80	=	pjenkow,	
77	łóżowych hałosowych hromadow.		

Wuměnjenja so do sapoczątka awfzijow wosiewja.

W Nakczęzach, 12. meje 1882.

R. Pelz, wyschshi hajnik.

Wo

P. Kneifelowej wlożowej tintfurje.

Tuta wośebna pod leżaſtej wustojnoſciu naſtata, ſaſtojnzy pruhowana tintfurę płuži pschede wſhitkim t temu, so by czeriazej mozy, najbole jenož drémazej, kaž tež mrejažym wložowym koruſčkam nowe živjenje ſaſo dała a jim pobrachowazj živjažy wutk pschiwodžala. Njech kóždy wložobedny dowernie tutu tintfurę nałożuje, kiz niz jenož wupadowanie wložow kaž tež płeč w e s c z e woſtroni, ale tež, hdżež je jenož najmjenſcha roſczenja ſkanoſeč, ſamo dohoſtejnym płečaczam ich wložy ſaſo napłodzi, kaž to wjele, ſamo ſaſtojnzy woſtwierdżenych wopiznow wopokaže. Woliſe, balsam a pomada ſu psche horjeſſe njeſpodobnoſcie zyle bjes wužitka, hdżež tež je wukhwaluja. — Tuta tintfurę je w bleſčach po 1, 2 a 3 ml. w Budyschinje jenož prawdziwa polaErnsta Mittascha hewak Heinr. Ins. Linke pschi hrodowskiej haſy doſtać.

Adolf Rämsch

pschi butrowych wiſach

porucza ſwojim čęſczenym wotebjerarjam jako woſebje płaczijną hōdne: khofej, punt po 66, 70, 80, 90—140 np., pschi 5 punktach tójszto tuńſcho, zyly zokor, punt po 45, 50, 56 a 60 np., w kruchach wot 5—10 punkow punt po 44 np., w pokrutach po 45—50 np., drobny zokor, punt po 48 np., pschi 5 pt. po 45 np., polcz, wubjerna twora bjes miaſza, punt po 75 np., pschi 5 punktach po 70 np., jerje, mandl po 60, 70, 80 a 110 np., ſchitku po 4—10 np., syrop w najlepſzej dobroſeži, punt po 18 np., pschi 5 punktach po 16 np., zwinjazy ſchmalz, punt po 75 np., pschi magarinsku butru, dwajpunktowſku hānu po 1 ml. 60 np.

Carl Noack

w Budyschinje na žitnej haſy

porucza

rjany bely wulkosornaty ſamany rajz, punt po 13 np., pschi 5 punktach po 12½ np., pschi ballenje 12 np., wulkosornaty bely arakanſki rajz, punt po 16 np., pschi 5 punktach po 15½ np., pschi ballenje po 15 np., jerje, wulc tuczne ryby, kotrej njeſku pschi runacj ſak mjenowanymi 4 a 5 np.-rybam, tuna po 14 ml., ſchitka po 6, 7 a 8 np., ſoda, 5 punktow po 40 np., khofej, jenož hōdnu tworu, po 80, 90, 100, 110, 120 hacze do 180 np., ſitny paſen, liter po 16—18 np., w piezählach po 14—16 np., wſchē družinę ſkłodlich paſenow, liter po 45—50 np., w piezählach po 35—45 np.

Saſhopſchedawarjo

dostawaja pschi hnydomnym ſaplaženju wuſoki rabatt.

Arafanſki rajz,

wulkosornathy, punt po 15 np., w ballenje 14 np.,

ſamany rajz,

punt po 12 np., w ballenje po 11½ np., porucza

Morik Mjewa
na miaſowym torhoscežu.

Do Amſtralije

ſczele paſožirów ſ direktnej parnej lōdžu

wot Hamburga

7. kóždeho měſaza

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Čehnjenje
12. junija
t. i.

Wulka lotterija

albertského towarzstwa,
pod předsíjou Jeje Majestacie králoje Karole stejazeho.
Głowne dobycia hodne
mk. 20,000, 10,000, 6000, 4000, 3000,
2000, 1500, 1000.

Łośy po 5 mk.
ju dostacj psches
generalny debit
lotterie Albertského towarzstwa.
A. Mollinga,
wójvod. salst. dwórského bankiera
v Draždjanach
a w pschedawajach, psches placath
wujsnajmenjených.

Hlowna zhromadzina

Towarstwa Pomocy za studowacych Serbow

budze sredu 31. meje w salu hospencia „k złotej krónie“ popołdnju w dwémaj.
Sobustawy a přecelow přeprosuje **předsydstwo.**

Porjad: Rozprawy a namjeti.

Dursthoffske kuché drożdże

porucza po najtuniszej placzisnej kózdy dżen czerstwe

Schmiedez piekarnia w Budestezech.

Na rólnikow, wobhodżerjow fabrikow a fórbarkarjow.

Baseliniowý lożowy tuł bjes kiszaliný,
wuherski naturalny kolmas,
maschiniske a zhlinidrowe woliye

porucza po kózdej żadanej dżelbje, hizom wot 5 a 10 puntow, derje sapakowane, w jara
wubjernej dobrosczi

A. Lorenz na Hoschiz hašy 23.

M. G. Freyberg

en gros.

na bohatej hašy

en détail.

porucza swój wulkotny wubjerk

draſtnych tkaninow, drastnych tkaninow,

draſtnych czornych kaſhemirów a polžidzanych tkaninow
k niewjeszinskej drascze,

woſebje czistowolimjane diagonale, kóhc po 50 np., kattuny,
vítej, kóper a módrocziszej
w niektórych stach barbunepuszczazych muſtrach.

Möblowe kroiseje a kattuny, gardinowe kattuny, biele gardiny,
biele víteje, shirtingi, rulowowý plát, zhchi, poſkleszezowe tkaniny,
blidowe, ſofowe a ložowe plachty, mohairowe, moirejowe a kattunowe
ſchorzuchi, kraſne tibetowe rubiszeza.

W klamach ſo herbski ręczi.

K pječenju

porucza

thkanzowu wyrzu
w paketach po 10 a 20 np.,

korjeniski a zitronowy wolij

w bleſčach a muwožený,

thkanzowu barbicžku (ſafran),

ff. korjenje, zyle a tolčene,

czekazu kól

(flücht. Salz) ſo pječenju wuroſeženeje pſchenizy
hrodowska haptyka.

Wutoru 23. meje rano w 6 hodž. budje ſo
w kocžmje w ſtróži mlode piwo pjeſnicz.

H. Michel.

Czesczenych ſerbow na to ledzblivych
cžinu, ſo ſu pola mie na pſchedan wſchelaki
bely plát, cziszciane módre ſchorzuchi,
rubiszezka ſ ſlaſha, kromowe ſuknje atd.
po jara tunich placzisnach.

H. Dietrich
w Nowych Porschizach.

Młode piwo.

Bóndželu 22. meje a ſrijedu 24. meje po
połdnju w 4 hodzinach młode piwo we ſuſy.

Młode piwo.

Bóndželu 22. meje a ſrijedu 24. meje wječor
w 7 hodzinach ſo w piwarni w Nieszwac̄zidle
młode piwo pjeſni.

Kedžbi!

Jutſje, njedželu 21. meje, koſbažwuku-
lenje w Kubſchizach.

W Ĝorzym Haderju pola Radworja
jutſje, njedželu, reje. K temu pſhepro-
ſchuje najpodwołoniſko
Lehmann, hospeniar.

Jena dželaczeſka kwójba namaka
kwobodne wobydlenje a kérnjaže polo na
knježim dworje we Wutolečzizach.

Khéjna holza, kotaž dobre wopřima wob-
hodži, ſo ſ 1. julijej pyta wot konditora
Grohmannu.

Na tamjentnej haſy ſu ſo ſandženu
ſobotu dwé konjaze dezy a jedyn manſi
ſhubile. Sa dobre myto ſaſo wotedacz
w hospeniu „k złotej krónie“ polo domownika.

Tón tamy, kotaž je ſobotu 30. haprleje
ſchěz ſkopacžowych drjewow na mój wós
połozit, je proſheny, ſo by ſebi je bóřſy
polo mie wotwraſal.

Sauer
na knježim dworje we Wutolečzizach.

Wſchitkim tym, kotsiž ſu namaj jažne do-
połaſma sprawneje luboſcze a pſchilhinoſcze
dali, ſo ſ tutym noju hľubolosacžutý džak
wuprají.

W Bórk, 18. meje 1882.

Worſh a mandjelska.

Placzisna žitow a produktow w Budyschinje 13. meje 1882.

Žitowý dowos:	Na vilačach	Na burſy
2211 měchow.	wot mt. np.	haſz mt. np.
Pſcheniza 50 kilogr.	11 19	12 20
Rózla :	8 54	8 73
Zecžmien :	7 39	7 97
Worſ :	7 60	7 70
Gróč :	—	—
Wola :	—	—
Naps :	—	—
Zahl :	13 50	14 50
Hejduschka :	16 50	17 50
Verny :	2 —	2 50
Butra :	2 40	2 70
Pſchenicza mula 501.	9 —	17 50
Ržana mula 50 kilgr.	8 50	12 25
Szyno :	3 —	3 70
Gštoma 600 :	19 —	22 50
Brožata 704 jcht., jcht.	13 50	22 50

Serbski Hospodař čo. 10 je wuſoł.

(K temu čižtu jena pſchiloha.)

Jan Jurij Pahn

na torhoschezu, pôdla hľovneje stráže,

porucža sivoj s nowa srjadowanym sklad

jakow, žaketow, wobwêschkow a deshezowych mantlow,

s najnowszych tkaninow po nowej modze garnirowane. Kózda fažona je w pječich wulkoſčach na skladze, tak ſo najſylniſcha a najſchwizniſcha něčto pschihodžaze pola mje nadendže. Pôdla teho hischče na moje derje ſedžaze ſreſki, kmane dželo a tunje placzisny ſedžliwe cžinju.

Schicze po mérje ſa krótki čas.

W klamach ſo herbski ręci.

Do ſastacza flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſklada hotowych mužſkich a hólzich wobleczenjow kaž tež ſukna a bukſina po jara ponizennych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormje na ſitnych wikach.

Klobuki we wſchech družinach ſa mužſkich a hólzow, kaž tež pschedeſhejniki a pschedelonečníki, ſpazierske ſiže, krawatty, rukajzy, puczowarske czapki w bohatym wubjerku po najtumisich placzisnach.

Hugo Lehmann na ſwnokownej lawſkej haſhy 1.

Emil Wehrle na jerjowej haſhy

porucža dželbu tibetowych rubiſhčow, jara placzisny hódnych, ſchtuku po 1 ml. 50 np., hevak po 2 ml.; čiſhczany barchent, starý ſóhež po 25 np.; kattuny w najnowszych muſtrach, starý ſóhež po 18 np.; piſkane pikeje a kroiseje, starý ſóhež po 25 np.

Palený kfoſej je najlepſchi.

Paleny kfoſej.

na najlepje měſchanym, čiſcze a derje ſkodžazu, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np., porucža jako něčto wo prawdze wubjernie a placzisny hódne

Ernst Glien

na ſitnych wikach a na drzewowym torhoschezu.

Palený kfoſej je najlepſchi.

Mi je nětk mōžno, ſwoj

čiſthy palenz,

ako čiſcze a derje ſkodžazu ſnaty, tuňſho dyžsi hač dotala pschedawac̄. Dale dowolam ſebi na ſwoje wubjernie

dwojzy wotczehnjene

dobre paſenzy

kaž tež na wſchē družinu

likerow

potrjebnych ſnejzich a ſaſopſchedawarjow ſedžliwych cžinic̄.

Ernst Glien

na ſitnych wikach a na drzewowym torhoschezu.

Koloniaſne twory.

Syrop, punt po 16, 20, 24, 30, 36, 40 np., jerje, ſchtuku po 4—9 np., kfoſej njeſalený, ſeleny a žoſty, punt po 75—160 np., kfoſej paſený, punt po 80, 100, 120, 140—200 np., rajz, wſchelake družiny, atd. atd. porucža ſ tutym pschi ſprawnym a pschedelonym poſkluženju po mōžnosći tunich placzisnach

Arno Möckel
na herbskej haſhy 13.

vliedlije

= Žerje, =

ſchtuku wot 4 np., porucža

Richard Neumann

6 na ſnutkownej lawſkej haſhy 6.

ff. čiſczeny zokor,
ff. elemé-roſyuki,
ff. korinthy,
ff. mandle, ſkódky a hórkę,
kaž tež wſchē körjenje, ſyke a tolčene, porucža tunjo

Richard Neumann

6 na ſnutkownej lawſkej haſhy 6.

= Kfoſej =

hyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 pun-tach tuňſho,
paſený, punt wot 100—200 np. (wot 140 hač 200 np. w dobrych měſchenjach)
porucža w čiſtoſkodžazých družinach jako něčto wožejje dobre

Richard Neumann

6 na ſnutkownej lawſkej haſhy 6.

We wudawańi „Serbskich Nowin“ je na pschedańi: Špewna radoſć; ſberka ſchulſkih ſpewow. Do ſelenye wobalſi ſwjasaſana ſa 50 np., do twjerdyh deſkow ſwjasaſana 70 np.

Wot sakonja
sakitanj.

**Montafounski
kruwjaży młokowy pólver.**

(Recept wulkeho młokowego tubularia.)

Zeho wuspěchi su jara wuspěchne, wěste a wuzitne sa młokowe hospodařstwo.
Pakziti s połasankami k nałożenju po 100 g su dostacj pola E. G. Leunera
w Budyschinje.

K e d z b u !

Pszeches dobytkne nutskupowanje je mi možno, wot dženža pschedawacj:
wołmu we wszech barbach, dočku po
38 np.,
wołmu we wszech barbach, złonski punt
po 3 mk. 30 np.,
koleskutu wołmu we wszech barbach,
złonski punt po 3 mk. 50 np.,
zefyrowu wołmu, położenie po 20 np.,
njebełenu batwu, = 15 =
bělu } batwu, = 18 =
módrui } batwu, = 18 =
haklowanske pschedżeno wot Maza Haus-
schilda, położenie po 23 np.,
złonske schtrympy wot 25 np.,
mužiske foti wot 30 np.,
džeczaze schtrympy wot 30 np.,
rubischka na hłowu (lodowa wołma) wot
75 np.,

wołmiane džeczaze wobleczenja — jałi — czrije,
wołowe plachty — draſtu atd. atd.
po najtunisich en-gros-placzisnach.

Runje hischeze döschle, zmiešchnje tunjo:
złonske ſelle po 20 a 30 np.,
mužiske kravatty po 10 a 20 np.,
mužiske khornarje po 45 np.,
pschedloſchliki s tykanym wupłyshenjom a khornarjom po 55 np.,
manschetty wot 18 np.,
džeczaze hle po 25 np.,
běle rukajzy sa mužow a žony atd.

E. Scheer
Otto Kühn na hlednik
3 na schulerſkej haſy 3.

Sakitańska marka

deponowana.
Ringelhardt-Glöcknerska
rany-hojaza a čehnita žalba*
w schachtelskach po 25 a 50 np., wožebje poruczenja psche wschitke swonkne schkody,
wicz a drjenja atd., je ſebi pszech ſwoju wulku hojazu móz po wschem hweźe
khwalbu dobyła a leži wjele stow wschelako žudniſzy wobtwierdżených wopizmow
we wschitkich haptylek wupołożenych.

* Dostacj we wschitkich haptylek.

Ballhauserowe czorne żółczowe a żoldkowe krepki

(Ballhausers schwarze Gall- und Magentropfen),

najwoſebniſchi domjazy kredt psche mijersatoscj a jeju plód, psche kótku, psche fa-
twierdnjenje w živocze a ſyła k wucziszenju krwě, — wschem hospodařstwam
najlepje a najnaležniſcho poruczenje. Wuloženie, ſak maja ſo trjebacj, je pschipoložene.

Zenicki ſkład je měschežanska haptyleka w Budyschinje. Njech kózdy na sa-
kitanske ſnamjo džiwa. 1 blescha placz 40 np.

Dolhe ſéta
pruhowanj.

Wolijsowe barby

we wszech móznych nuanſach, hnydom
k barbjenju hotowe, derje a twierdże
ſkhyjazze, k barbjenju thěžow, ſchpundo-
wanjow atd.;

ſchpundowanſki ſwecjazy laſ
ſ barbu a bjes njeje,
njevonjath a ſpěchnje ſkhyjazh;

terpentinowy wolijs,
němſki a franzowſki;
dwójz h warjeny

lanowolijsowy ſirniſ,
jara derje a twierdże ſkhyjazh;
berneſteinske laki,

kopallaki,
želesowe laki,

Ia Kölnski rliſ ſaz tež murjerſki rliſ
a hishcze wschelake druhe družiny;
mijerſki krydu,

gyps, zement atd.

poruczenja w ſtajnie wulkim wubjerku a po
najtunisich placzisnach

drogowe a barbotworowe klamy
en gros **Otto Engert** en détail
na ſnutkownej lawſkej haſy 7.

Schęzonwjaſu tinkturu
w bleschach po 50 np.,

Schęzonwjaſy pólver
w paleſkach po 30 a 60 np.,

Schwobjazy pólver
w tylach po 30 a 60 np.,
porucza

drogowe a barbotworowe klamy
en gros **Otto Engert** en détail
na ſnutkownej lawſkej haſy 7.

z ſaniczenju

Schęzónuwo
porucžam

lamfer, patchouly, popjer, nastalin,
infektowy pólver,
molowu tinkturu, molowu papieru
atd.

en gros **Otto Engert**, en détail
drogowe a barbotworowe klamy
na ſnutkownej lawſkej haſy 7.

„Kontora Obъявленій для всѣхъ
rossijskikhъ газетъ В. A. Waclika“
vъ C.-Peterburgъ, Litejnyj prospekt.,
№ 45—8, ugołъ Semionovskago per.

„Komptoir k wobstaranju na-
wěſtkow do wſech ruskich nowin
W. A. Waclika“ w St. Petersburgu,
Litejnyj prospekt № 45—8.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkeneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdžišo štvortk hač do 7 h. wjeđor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smolerjec knihicišćeńje w maćinym domje w Budyšinje.

Číslo 21.

Sobota 27. meje 1882.

Lětnik 41.

Sswjatkowny khěrlusch.

Šhto duje tak lubosnje s njebjiešow
Kaz na hle nam s̄humienje wétra?
Něk zyrlwicžla stava se ſlaboſcžow,
Kiž s Knjesowej pomozu pſchētra?
Wétr ſhwatý, tón cžini, ſhtož morwe je,
So nowe to čjuje něk ſiwenje.

Šhto ſapa na ſemju tak s láhoda?
To deshczik je ſwiatkowny žadny.
Sso ſeleni horjaza puſčina,
Sgyw Boži je ſefhadtak radny.
Něk hladajcze na Bože paſtwiſhōža,
Rak wjele tu zyrobý duſha ma!

Šhto wonja tak lubosnje pſches pola?
Tu mlođne ſu ſiwenja ſchtomu;
Won ſwoju nam ſejeleja s Ziona
Pſches Bože wſčé ſwječene domy.
Budž khvalena mlođnoscž nam ſwiatkowna!
Hlaj zyrlwicžla Boža je ſahroda.

Th lubosne ducže nam s wyſoka,
Th kapaz̄y deshcziko žadny,
O kraſnoſcž, th ležejata, wot Knjeſa,
O daro, th ſwiatkowny, radny;
Wy ſwětka a plomjenja ſ woltarja,
Nam dawajcze ſ wascheho bohaſtwa!

D.

Šhto žolni ſo wot Boža na ežlowjetwo?
Šhto mózne ſo do krajow lije?
Pſches haczenje wſčitko tež pſchedrěje ſo?
A ežlowjetwo do wole piše?
To rěka je ſhérka ſwiatkowna,
Kiž s njebjiešow Božich ſo wuliwa.

Šhto ſapa we tempelu ſenjeſowym?
To lubosne ſhkrčžki ſu žahle,
Kiž dele ſo puſčejeja wérjazym,
Kaz blyſkowe ſapanje na hle,
So mutroby ſteja we plomjenjač,
A džiw̄ ſo wibža na jaſhlač.

Šhto klineži tak lubosnje ſ Ziona?
To ſwiate ſu zionske hloſy,
Kiž dječzi wſče Bože ſej ſpěvaja,
Duch jednoty wſčitke je noſy.
Haj myſle ſu bjes ſobu jeneje,
Knjeſ Jeſuſ ſam, tón je jich khvalenje.

Swětne podawki.

Němſke khězorſtvo. Jeho Majestocž kral Albert wophta ſe ſwojej mandželskej njedželu popołdnju prynza ſurja na jeho villi w Hosterwizach. Khoroſcž mlođeho prynza Alberta je ſo Božu ſel vohóřſila. W nowiſkim čaſzu ſu ſo widliſhōža poſtaſe a krawjenje pluzow je ſo ſ nowej ſylnoſcžu wospietowało.

— Kaz je ſo někto twjerdze poſtaſilo, ma ſo wulki manöver ſakſkeho wójska, k kotremuž je tež němſki khězor ſwoju pſchitominoſcž pſchilubil, na wulkej ſcherokej ploninje, w połodnju wot Riesy bjes Popižami a Mergendorfom ležazej, w septembrje wotdzerječ.

— S Lipska. Wón danio ſpomijene naſtupne předwołanie knjeſa Panka, połne ſiweje kſchecžijanskeje wérh, je ſo někto cžiſčane wudało; wono pſchedawa ſo po 30 np. Knjeſ farač pak, kotryž je potom hžom wjazy króz Božu ſlužbu měl, je ſ jara bohatych ſhromadžiſnow ſpōſnacž móhl, ſo ſu wobydlerjo města Lipska, kž maju wjazy hacž jeneho woſebneho předarja, dobri ſemſchikhodžerjo: a jeho duchowneſe dželanje bjes nimi budže ſ Knjesowej pomozu wěcze bohače žohnowane. Pſchi tým ſmy pſchewědczeni, ſo budže knjeſ farač Pank jako rodžený ſſerb tež tudž ſchudowazym mlođym ſſerbam ſubjerad pſcheczel a rađiczel, ſechzedžaſi jeho ſnajomſtvo pytacž.

Němſki khězor w čaſzu wot 12. do 18. junija do Gmſa do tamniſkich ſtruwotnych ſupjelow wotpucžuje. Po tſinjedželskim pſcheytlu w Gmſu poda ſo wón na kupu Mlajnawu w bodenſeu a potom do gaſtajnſkich ſupjelow, hždež ſo najſkerje ſ awſtriskim khězorom ſetka.

— Pod wurdanje ſylnym ludowym wobdželenjom bjes džiwanja na wěrhwuſnacze a politiske ſtejnischę je nowy wjerchbiſkop Robert Herzog 20. meje ſwój ſacžah we Wrótzławju měl. Město běſhe ſ khorhojemi a pletwami wulzychnje wudebjene, na domskej kupje běſhu jemu drohu, ſ wulſotnych cžekných wrotow wobſteazu, natwarili.

— 8 pruſkim infanterie-regimentam, ſańdžene lěto halles ſaloženym, želesniſkemu regimenteji a pionirſkim bataillonomaj cžiſlo 15 a 16 ſu ſo po khězorowym kabinetſkim wukau nowe khorhoje pſchepodače. Te ſame ſo 27. a 28. meje poſwječza. — Po powjeſčach ſ Friedrichſtruhe leži wjerch Bismarck cžezko khory na wicze ſejerjenje.

Awſtria. Hžom wospiet roſſcherjena powjeſč, ſo ſo hrabja Beuſt wot awſtriskeho póblanstwa w Parizu wotpowoła, je někto wěſtoſež. Wón tele ſaſtojnſtwo pječza jenicžy ſwojeho ſtrowa dla ſloži. Sa naſlědnika hrabje Beuſta ſo hrabja Wimpfen poſmijenuje. Hrabja Beuſt zyle ſe ſtatneje ſlužby stupi a budže na

szwojich sajimawych napisach dżelacż. — Dolho podtkóčzenemu żłowjanstwu narodej w austrijskiej Schlesynskej, Czecham a Polakom, njebudże dwuno lubjena runopravnoscż i němiskimi wobydlerjemi tuteho kraja w pſchichodże wjazyj sarjekniena. Minister Taaffa je w tychle dnjach wotpóžlanzam pôłsleho klubu, kotsiż jemu hórkę skórzby dla žuroweho podtkóčzenia żłowjanstwej ręce w Schlesynskej pſchedstajachu, wotmolwił, so ma knieżeństwo krutu wolu, tajkej njeprawdoscżi, hacż runje je to w Schlesynskej jara czejko, dokelż tam tsi ręce knieża, bórsy i wěstoscžu konz cžinicż. Hacż so prawe żadania Polakow a Czechow dopjelnja a tak so wola knieżeństwa wuwiebže, zyle wot teho wotwišjuje, kajke smyžlenje nowopomienowanym schlesynski naměstnik hrabja Bacquehem żłowjanstwu ludej napſchecżo pſchinjeſe.

— W měscze Brodyju w Galiziskej, hdżej wjetſchi džel russich cžekazich židow pſchicžaha, žu wšče domy wot delta hacż do třechow horje i nimi napjelnjene. Dokelż skónczne rum wjazyj njebožahsche, žu 935 cžeknijenzow kózdeje staroby a splaha w hromadze do jeneje něhduscheje pſchadowanje stylali. Pſchesmerne napojenie khudych a nječiſtich čłowiekow je powětr (loft) tak sahubilo, so pſches to bjes wobydlerjemi pſchadowanje natykowaza khorosz wudhyri, na kotrež je hijom wožebje wjèle džeczi wumrjelo. Bjes tym pſchikhadzeja i Kužowskeje sažo powjescze wo nowych židowskich pſchecžehanjach. W měscze Kownje žu pſches 200 židowskich khězow wotpalili a w Smorgonje leži 1300 židowskich wobydlenjow w próchu a popjele. Najhōrše sa židow je, so so někto tež burſki lud w Galiziskej we wokłnosci Brodyja pſchecživo židam sběha. Wo wžy Schugrowje je hijom ropot wudhyri. Židowzy korežmarjo buchu pſchecži a wołnowe schleñzy roſrażene. Židža se strachom bližischemu pſchichodej napſchecżo hladaja.

Franzowska. Franzowska komora je skónczne flicžbowanie wo wójniskich wudawach i lěta 1870 bjes debatty sa dobre spónala. Republikanszha a bonapartistojo (pſchivisowarjo napoleonskeje strony) běchu so pſchecžwecžili, so wšče wobwinowanja, kotrež kózda wot wobeju stronow napſchecžnej porukuje, žaneho samera wjazyj nimaju. Szlaboſcz khězorskeho wójska, kotrehož kylnoſcz jenož na papjerje napízana stejſche, njerodne wobrónjenje atd., schtož je so pſchi dotholétnym pſchepytanju nadrobnje wujažniſo, njemóžachu bona-partistojo pŕeč. Na tajte wacthnie so Gambeče njeļuboſny na-dawk salutuje, so dyrbí dopokasč, so wot wójniskie požčonki i tamneho lěta 48 millijonow frankow w jeho saču tczaze wostale njeſku, kotrež w franzowskej wójniskiej kožy nihdje namakaž njemóža. — Stejnischco finanzneho ministra Sayu, kotrež mějſche wot-pohlad i ministerstwa stupicž, je bórsy sažo staru twierdoscž na-býlo. Deputitska komora mějſche sa nufne, so by so piwny a winowý dawk wotstronił, palenzowy dawk pak powyskił. S tutym roſomnym wobſanknienjom pak finanzny minister spolojo njebe; wotstoczenie dawka na piwo a wino by pſchewsku džeru do stat-neje kažy sadrēlo, kotrež by palenzowý dawk lědma wupjelnil. Dokelž džysche Say radſcho žwoje ſaſtoinſtro ſložicž, hacż do po-niženja dawkom ſwolicž, ſejahny wjetſchina ſapóžlanzow namjet sažo wročigo a so i ministerom pſches to wujedna, so jemu ſjawnje žwoje dowérjenje wuprajji.

Schwajzařska. Želesniza pſches Gotthardski tunnel je so ſaňdženu póndželu pſchi najrijetšim wjedrje na žwiedzeneſe waſcneje wotewrika. Čjlowiski duh je i pſcheryzom hoberskeje Gotthard-skeje hory ſluk najdžiwniſcheje khrobloscze a wulkotoscze dokonjal. Minale 10 lět bě trjeba, so by tutón wobčežny twar dokonjal. W oktoberje 1872 ſapocžany, bě wón 3. meje 1882 ſkónczeny.

Twarzke pjenesy, na 227 millijonow frankow postajene, žu runje dožahaze byłe. Němiske khězorſtvo je i temu 24 millijonow pſca-čiko, Italska so se 44 a Schwajzarſka i 28 millijonami wobdželi, ſbyt wot 127 millijonow so i akzijami nadawa. Pſchi wotewrjenju Gotthardſkeho tunela, kotrež so wſchudże jako ſluk měra, jako ſrěd ſbratrowanja Němiskeje a Italskeje khwali a wusběhuje, kniežesche město wjetſloſcze a měrniwoſcze bjes pſcheproſchenymi hoſcžemi najnjeļuboſniſcha njejednota. Italsky pſchiridžechu jara njeſpoſkojni i žwiedzeneſe. Tich miersaſche, so žu ſobustawu němiskeho khězorſtoweho ſejma wjazyj pſcheproſcheniſich khartkov dostali, hacż ſapóžlanzy italskeho ſejma, runjež je tola Italska 20 millijo-now frankow wjazyj něgli Němſka ſa twar njeſla. Pſchi wulkotnej hoſcžinje w Luzernje wudhyri jera politiska ſwada. Italsky pſchecžiwo temu mórczachu, so so jich ręcz i tym naſad staja, so so prěnje tsi hoſcžinſke ręce němſti, a ſchtwórtu hakle italsky wunjeſy. Italska dyrbiesche po jich měnjenju na prěním měscze a pſched Němzam ſłowo doſtacz. Dako so wot Luzerna i tunnelej čžah wotpuſchcji, naſta nowy ropot. Italsky prěni čžah ſa ſebje ža-dachu a dachu jenož němſkej ſwiaſkowej radze ſobu jecž, pſched ſydiſtvo němiskeho khězorſtoweho ſejma dyrbiesche ſo i druhim čžahom ſpokojoicž. Němſky katholikojo, kotsiž ſo jako ſapóžlanzy khězorſtoweho ſejma pſchi žwiedzenu wobdželiſu, ſpjecžiſu ſo pſchecžiwo pſchekročenju italskich mjeſow, dokelž w Majlandze i wychnoſcžu žyrkowewurubjaſeho italskeho kraleſtwia žaneho wob-hada měč nočzychu. Tak ſebi hoſcžo pſchi žwiedzenu wjetſloſcze kafchku a wuwołane ſbratrowanje němiskeho a italskeho naroda wo-hidžichu a do žměſhnoſcze čžahachu.

Jendželska. Mordarjow ſkónczowaneho iriſkeho miniftra Rabendishha a jeho pomoznika Bourki hiſhcze pſchego wuſlědžili njeſku. Polizija ſebi žaneje radu njewě, wona ani jeneho wažneho punkta nima, ſa kotrež by ſo pſchi ſlědženju džeręcž móhla. Tež nadžija, ſo lubjenje wyžokeho myta wot 10,000 puntow ſterlingow (200,000 mk.) někoho i pſcheradze mordarjow nawabi, ſo dopjelnila njeje. Polizija je drje wjèle ludži ſajala, khěže pſchephala, wobkedažbuje pilnje želesnizy a mórske pſchistawu, i jenym ſłowom, cžini wšcho móžne, ſo by winowatich namakała, tola po-darmo; wona naděnđe wobkedažera wosa, w kotrež ſo mordarjo wjetěchu, tola niz pohonča, wuſlědži, domy pſchepytajo, tam a ſem něſhoto wot iriſkých njeměnikow, tola nicžo, schtož ſo mordaſkim nadpadom w ſwihu ſteji. Polizistojo wšče wotjedžaze a pſchijedžaze želesnizowe čžahi a kózdeje pſcheryja, dachu dwě kódži pſchi jeju pſchijebje do New-Yorka pſchepytacž, tola namakało ſo nicžo njeje. Nadpadnikojo ſu a wostawaju ſhubjeni, a polizija ſteji pſched njewuſaſnjenym hudanczkom. Rano rěka: polizija ma někto wěſty ſlěd, a wječor ſo hijom ſažo powjeda, ſo je ſo ſlěd w pěſku ſhubik; dženža pytaju mordarjow w Dublinje, jutſje w Londonje, potom w Corku a pſchego i tym ſamym wuſpěchom: mordarjo ſo njenadeňdža! Wſcho to poſkuje na to, ſo je nadpad derje pſchihotowany był a ſo ſu jeho nicže tak ſkradžu pſchecžene, ſo ſo tež wot najwótrisheho woka poliziji wotkrycz njeſoža. Njeměnikojo w Irlandſkej bjes tym ſe ſažalkej wutrajnoſcze na wuwiedzenu žwojich planow dale. dželaja, kotrež ſo na to měrja, ſo by ſo jendželske knieſtvo w Irlandžje podrylo a ſanicžiko. Njech tež Gladſton irlandſkim najeſtкам wšče móžne polóženja poſkicza a jim wěſtoſcz dawa, ſo ſo ſkónczne i wobkedažerjam ležomnoſcžow, wot nich wobdželanych, ſežinja, hida pſchecživo Jendželskej ſo pſches to njeponjeneſchi a měnjenje Irlandſkich, ſo dyrbja Jendželszeńjo žwoje wobkedaženſtwo w Irlandſkej, kotrehož ſu ſo i njeprawdu

mozowali, bje wscieho sarunania wopuscicic, so psches milotne sakonje Gladstona niz najmjenje njepshemani. Tak mjenovana mešacina banda je w poślednich dñjach sažo hrósbne snamjenja wot so dała. Wohenſaložowanje, mordaſke nadpady, hrožaze lisy atd. bu vodenidzenja, kotrež so wsciedne stanaju. Irlandſki lud na wžach a w mestach pschi kózdej skladnoſci ſwoju njepshcenzelnoſcž pschecziwo wscemu jendželskemu potakuje. W Limmericku ſandženu ſobotu lud ſ polizistami w hromadu prakny. Tjto žandarmojo, kotsiž jeneho pjanego arrestowachu, buchu wot 4000 ludzi pschimani a straschnie ſranjeni. Duchowni ſpýtachu ludzi i méréj namokwecž, tola podarmo, jedyn ſ nich bu wot czejkoho kamjenja i ſemi porażeny. Hakte jako 40 wobrónjeni žandarmojo ſ natyljenym bajonetom do przedka džechu, so halekowaza czejoda rosbęza.

Ružowſta. Khejorowe krónowanje je po nowszych powieszcach na lěto 1883 wotkorczene. Ministrę khejorowego doma Voronzowej Daſčkowej je so pječa wot polizije w Londonje, Parisu a Berlinje ſobudželi, so so nihilistojo na to měra, so buchu w czagu krónowanja, hdvž ſu woſobu wscich europiſtich wjerchowſtich ſwójbow w Moskwe ſhromadžene, na tuthych wscitich mordarſki nadpad wuwjedli. Tuteje pschicinu dla budže so wsciem wjerchowſkim woſobam kruče radziež, so njebuču do Moskwy i khejorowemu krónowanju pschijeli, pschetoz ruſte kniežerſtvo njemóže ſamolwjenje na so wſacž, so so ſaſtupjerjo ſpſhcezenych wukrajnych kniežerjow a móznaſtrowo žiwienſkemu strachej wustaja. Ssama najkedaſliwiſcha polizija njemóže ſa doſahaze pschihoty ſtač, dokelž ſetuscha wulka wustajenja w Moskwe na hromadžene wſchelatich njemestnych elementow poſoža a ſobuczaſne krónowanje hſhceze wjazh ſuda pschibabi, psches ejož so wobledžbowanje wscitich čłowiekow ſa poliziju i njemóžnoſe czini. Hacž je na tuthych powieszcach ſ zyla něſhto wérne, dyribi so najprjedy wotčakacž, ſpodžiwnie ſ najmjenſtka jara klinča. W Ruſkej ſamej w poſlednim czagu wo nihilistach wjele ſhyshecz njeje. Móžno drje je, so je popadnenje a wotkuſdženje najwažniſtich nihilistickich naſjedowarjow tutu ſtronu widžizh poſlabilo a ju bóle dohlađnju ežinito, tola ſtrach tež wusanknjeny njeje, so nihilistojo ſwoje mozy na jedyn wulki nadpad ſutuju. Sa to wſchelake ſnamjenja ręča. Tak ſo ſ wěſta powjeda, so je petersburgſta tajna polizija psched dleſhim czazom telegram ſ njedorosyminmi ſłowami, kotrež mějeſte ſo ſ Petersburga do Kijewa poſlacz, nadeschla a po doſhym prôzowanju džel wot njeho wuhudała. S wujaſnjeneho džela ſpoſnachu, so ſo wo někajtim nihilistickim ſmiernym wuhudže jedna, tola ſchtó dyrbiesche pod ſloſtiſkej ūku panycz a hdze mějeſte ſo nadpad ſtač, njemóžesche ſo wuhležicž. Poſdžischo wſchak widžatku, so ſo ſ tutym telegramom nihilistam pschilafa, Strelnikowa w Odeſy hnydom ſlónzowacž. Polizija je po ſdacju ſ tehole telegrama wuſała, so je morjenje Strelnikowa jenož ſapocžat ſ zykej ſylo druhich politiſtich nadpadow, kaž je to w poſlednim wosjewienju nihilistickeho komiteja wuprajene. Někotri wyschchi ſaſtojnicojo tajneje polizije ſo tajkich pschicinow dla khotnje pocžinaja wo ſwoje žiwjenje bojecž. — Minister ſnitskownych naležnoſcž, Ignatěv, ſ jebanskimi ſaſtojniami krotki prozež czini a jim wótrje na porsty hlađa, pschi tym wón ani na woſobu ani na ſaſtojnſtwo njedžiwa. W tychle dñjach je so wuhudženje ſapocžalo, w kotrež tajny radziezel Busch a kollegialk aſkežoraj Andrejew a Parfenow jako wobſkorzenaj wuſtupitaj. Busch bě generalny ſtabski lekar na flocze a jało tajſi, podpjerany wot ſwojeju pscheczelow, ſtarjam, na flocze ſlužazym, wulke ſummy pjenjes wunuſowa a jich, jeſli ſo žadane pjeniſt njeplacząchu,

ſe ſlužby wucžeri. Druhim wón ſažo ſa wjazhu placiſnu ordeny wobſtara. — Wot teho czaka, so je ſo boharski wjerch Alexander do Ruſkeje podal, so wo nim wſchelake powiescze roſhcherjuja, kotrež niz najmjenſtka ſwisk ſ wérnoſežu nimaju. Tak bě ſo roſnjeſlo, so je ſtejnichcežo wjerchka w Bořharſkej jara khablave, so ſo wón na ſwoj trón wjazh njewróči, a ſo radikalni hízom ſebi roſmyſla, hacž buchu Aleko Paſchi, Ignatěvej, Alšakowej abo někomu druhemu boharsku krónu poſkicžili. Druhe noviny ſažo piſachu, so je wjerch Alexander do Ruſkeje wotpućzował, so by tam pomoz pschecziwo radikalnej stronje pytał. Wſcho to poſauje na zyłe wopacžne ſroſymjenje woprawdžiwnych wobſtejnoscžow, pschetoz runje w poſlednim czaku je ludowa pschivitnoſež ſ wjerchnej hlađajzy na ſylnoſci nabyla a ſo Alexandrowe ſtejnichcežo ſ naſchecža liberalneje stronje ſ wujednanju pschibliziſlo.

Jene jeniczke jeſko!

Powjedanczo wot J. P. K.

„Macži, luba, ſkota macži — ja ſyń jara hłodny. Daj mi tola kufczičk hleba!”

Takle proschesche placiſzy mały hólcž ſ kudžerjowej hlojczku a džerželche ſedžizy ſwoju buchu rucžku psched bledu žonſtu, kotrež w czemnym kucze kudeje ſtwicžli ſedžesche, pytajo tu ſwoje horjapolne woblicžo psched wocžomaj džecja wukhōwacž.

„Kurjatko”, wotmoſli bledu žonſtu ežicho a ſ tschepotazym hloſom, „ja ani ſrjódki hleba ſa tebje nimam. Čakaj, Fanko, doniž nan njepſhińdze — wón drje hleba pschinjeſe!”

„Ach”, plakache hólczez, „nanf tak doſho wostawa, a ja ſa zyly džen ničjo jed ſejbym!”

„Man dyrbiesche ſe ſwojej karu daloko do kraja jecž; witkowe korb, kotrež ma na pschedan, wſchudže njewotbudže. Duž měj ſczerpnoscž, lubo džeczo, a njeplataj!”

Jank pschistupi ſpſhcnje ſ macžeri a praschesche ſo, bliſto ſ njej ſo tločjo: „Macži, njeſhy dha ty tež hłodna?”

Wboha bledu žona mjeležesche a tločesche džecjo ſ wutrobie. Džecjo, kaž ſo ſdaſche, mjeleženje macžeri ſroſym a ſe ſylo ſo ſměkaſ ſcheptasche: Čakaj, macži, doniž nan njepſhińdze — wón drje hleba pschinjeſe.

Potom poſoži rucžzy macžeri woſoko ſchije, ſloži ſo jej na klin a ſandželi móbrey, wot ſylo ſo wložnej wóczzy.

Jank drēmasche. Hłod jeho do piſaných ſonow ſkoleba. Macž widžesche, kaž ſo wón wo ſyje ſacžerjeni, kaž ſo ſylo ſylo poſměwasche, a ſhysheſche potom, kaž wón ežiſche ſchepze: „Ach, nano, ty nam rjane wěžy njeſes — ale ty tež ſy jara doſho by! — macžekta a ja dyrbjachmoj hłodnaj bhez!”

„Wbohe džecjo”, džesche žonſtu, „jutrowniczku, na tymle wypoſlim ſwiedženju, dyrbju widžecž, ſo hłodu traſasch. Kaſka jaſtoſta ežwila ſa macžeru wutrobi! Haj, předy, hdvž hſhceze běſche twój nan bohaty muž, hdvž hſhceze mějeſte wón pola, ūki a rjane burske ūku, tehdź běſh uſtrh ſa tebje wjeſołych czaz! Piſane a blyſkotate jutrowne jeſla běſh tebi wjeſoła hra, ty je po ſemi a po ſelenych brjózach ūlesche — nětſe wěſež ſ nimi hraſta njeby, twój hłodny żoldk — — —”

Mały Jank pschetorhny ſrudne myſle njesbožowneje macžerie.

„Nano”, wón poſ ſwóſje ſawoła, „dženža je tola jutrowniczka, kaž macžekta proji! Předy běch wot tebje pschetoz tak wjele rjanych jutrownych jeſlow doſtawał, a dženža njeſes mi — jene jeniczke jeſko! — Lubo nantko”, ſcheptasche hólcž dale, „wěm, ſo ſyń woſhudžili, — wěm, ſo mje wjazh woſdaricž

njemožesč. — Ale wſchato tež je jejko, kotrež ſy mi pſchinjeſſi, wjèle wjetſche a rjetſche, hacž te, kotrež ſym hewak doſtawał. — Nanko, to jejko džé je ſkote! — To je nam wěſče Bóh tón knjes Ŀ wjeſzelu wobradžiſ! — — Janek běſche ſažo směrom. Wón ežiho dychaſche, ſbožowny ſměř hrajeſche wočko jeho hubkow, a woſtici džescža blyſtečesche ho w róžowym ſwětle ſpotojnoſcze. Mały Janek krucze ſpaſche.

Mjelczo nětko macz se ſtoła, na kořymž běſche ſedžala, ſtaže a połoži ſdrěmnjeneho hólčeza na proſty ſlomjaný pósček. Potom ſtupi Ŀ wočku a ſhlađowaſche do dala. Jeje wóčko pſchelhwata ſcheroču dróhu, wot ſhadowych ſchtomikow wobrubjenu, pſchěža daloko roſpřeſtrjenu wjež a hat ſe žołnijazei ſyčzinu a wotpočowaſche ſkónczne na wyžokim, ſ čeřwjenymi zyhelemi krytym twarjenju. Tole twarjenje běſche domiſke tak mjenowanego Brunkez kubla, wulkeho burſkeho kubla — něhduskeho woſtiedženſtra jeje muža! Michał, jeje mandželski, běſche tole kublo ſe wſchěmi jeho plódnyimi polemi, ſe wſchěmi mlódnyimi ūkami a ſ rjanej ſhadowej ſahrodu, kotrež ſ dworom mjesowasche, w někotrych prozeſbach pſchižadžit, kotrež běſche ſe starym hrabju, klmurnym woſtiedžerjom kniežeho dwora, wjedł. S nim pſchězo dale a bóle ſ hory dele džescž, a, ſo by hłodu njerumrěl, dyrbjeſche ſkónczne ſ witkow korby plesč. To je, kaž kóždy wě, ſrudne powołanie. Džélo ſo hubjenje placzecſche, a jeho ſwójba dyrbjeſche často hłodu tradacž. Stary hrabja běſche ſo bóry po tym, ſo běſche Michała ſ Brunkez kubla wuhnal, ſe ſwěta minh, a jeho naſlědnik, hiſcze jara młody człowječ, ſo mało wo ſherbowane knieſtvo ſtarasche. Wón běſche jeniežki ſyn njebo hrabje a, dokelž běſche nimale čož žiwjenja puczomał, bě jeho wutroba domowinje a jeho woſtiedženſtu zuſa. Haj, ludžo měnjaču, ſo młody knjes ſ herbowanym knieſtvoſom doſho čjinieč njebudže, dokelž jemu lohle myſkle ſa druhe wěžy ſteja, hacž na mudre hospodarjenje na ſwojim woſtiedženſtvo. Stary ſlužownik hrabje drje woſtukrueſche, ſo młody knjes krucze ſa dobrym porjadom w hospodařtvo na wulkim a rjantym knieſtvo ſlědži a ſo ma woſebje na starsche podarvi w ſwojim knieſtvo wótre wóčko, ſo by njeprawdu, kotrež je ſo pſches jeho njebo nana tu a tam ſtała, ſažo ſarunał. Ale hacž je to wſcho wěrno, ſchtó možesche to wjedžecž?

Tajtele myſkle pſchiňdžechu blědej žónſtej, kotrež pſchi napo- hladže Brunkez kubla nowe ſylsy do wocžow ſtupichu. Wona hłuboko ſdyhny, pſchejědž ſ ruku pſches čočko a rjeknij, wocži na dróhu ſložiwschi: „Hižom ſažo ſměrka, a Michał hiſcze pſchězo pſchińcž nochže! Hacž tež to je ſwoje korby pſchedał? Hacž tež to khleba ſobu pſchinjeſſe?“

Wjes tym bu dale a bóle čžemno, čjorne mróčjeſe ſo po njebiu walachu, a wětr padawu deſkowanu khežku móznie ſatſcha- ſhovasche. Pſches wočna, ſ papjeru ſalepjene, wichor howrjeſche a wohej žonje lodojte deſchęzwe krypny bjeswocži mjetasche. Sadwelujo wona ružy ſamasche, pſchetož njewedro dale a kuro- wiſcho ſakħadžesche — a Michał hiſcze je ſchtó wě ſak daloko. Hižom běſche ſo nót naſhiliſa, a hustý deſchęz ſo ſ čjorneho ſapoiſhaneho njebia na džerawu třechu kudeje khežki dele kidaſche, tu ſaſkyscha hłodna a ſtrachocživa žónſka rjepot a pſchčzenje karv ſwojeho muža pſched durjemi khežki. (Škócenje pſchiňdženje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Pſchirunaje najwjetſhich ſerbſkich wſow w Budyskim hamitskim hejtmanſtvoje pſchi ludſicženju lětow 1875 a 1880:

Wjeſſ.	1875.				1880.			
	Wohldierſon	Gesamt	Wohldierſon	Gesamt	Wjazh	Wohldi.	Gesamt	Wohldi.
Zidow	2727	1732	2858	1768	131	36	—	—
Rafežy	943	529	1078	552	135	23	—	—
Wjelcežin	2095	478	2025	609	—	131	70	—
Malešežy	580	542	582	487	2	—	—	55
Radwoř	565	523	571	539	6	16	—	—
Hodžij	536	265	581	314	45	49	—	—
Niežmaczidlo	443	327	523	336	80	9	—	—
Budeſtežy	487	299	575	341	88	42	—	—
Porſchizy	476	421	494	421	18	runeje	—	—
Bart	501	356	521	349	20	—	—	7
Komorow pola Matež .	366	351	388	367	22	16	—	—
Šuſta	414	110	454	108	40	—	—	2
Grožiſhcežo	335	238	397	295	62	57	—	—
Šučzina	318	244	340	279	22	35	—	—
Klučk	371	302	409	327	38	25	—	—
Minakal	336	269	344	262	6	—	—	7
Delnja Hórká	381	314	389	346	8	32	—	—
Hornja Hórká	356	273	380	284	24	11	—	—
Šhwacžižy	324	279	376	322	52	43	—	—
Małodžy	300	263	299	287	—	24	1	—
Rosnovežy	387	252	384	239	—	—	3	13
Šder	222	201	244	231	22	30	—	—
Sphytežy	286	174	301	152	15	—	—	22
Horni Bujesd	295	182	329	170	34	—	—	12
Wujež pola Bufež .	235	195	235	193	runeje	—	—	2
Worzyň	217	152	240	184	23	32	—	—
Scheſchow	275	246	282	258	7	12	—	—
Bočhežy	235	201	244	202	9	1	—	—
Bréšyna	217	187	226	201	9	14	—	—
Bukojna	312	292	300	267	—	—	12	25
Komorow pola Klučka .	165	137	200	156	35	19	—	—
Dobruſha	268	174	286	173	18	—	—	1
Droždžij	325	236	293	226	—	—	32	10
Dubrawka	259	222	272	217	13	—	—	5
Šlina	220	198	223	193	3	—	—	5
Šnafhežy	322	223	323	232	1	9	—	—
Wulke Debhežy	236	183	245	185	9	2	—	—
Male Debhežy	217	178	234	200	17	22	—	—
Wulta Dubrawa	206	149	227	161	21	12	—	—
Zicžen	188	127	235	137	37	10	—	—
Palow	223	39	213	37	—	—	10	2
Stachow	287	102	303	87	16	—	—	15
Mjeſchijz	256	218	271	237	15	19	—	—
Kubhežy	243	222	245	221	2	—	—	1
Pſchiwežižy	279	225	270	252	—	27	9	—
Kheln	286	272	264	250	—	—	22	22

S poſlednjeho ludſicženja dale widžimy, ſo ſo wot 2,995,069 woſylerjow w Sakskej wuſnawa 2,885,714 lutherskeje, 55,655 romſko-katholskeje a 6518 židowskeje wěřy, 17,179 woſylerjow pſchižuſcha wſchelakim ſektam. Najmjeñſhzej woſadže ſtej Frauendorf ſ 361 duſhemi a Zöſchau ſ 303, bjež tym ſo woſada ſchijneje žirkve w Draždananach licži 57,340 a pětrowſka zyrkej w Lipsku 38,757 duſhow. Po ſicžbje ſaſarowaných woſow je w zyjeſ ſakskej Ho- džijska woſada najwjetſha, kotrež 43 woſow woſyjima.

— Šańdženy ſchvortk je ſo na tudomnym dwórnishežu dželacžerjeſ Feige pſchiwoženju kamjeñtñych platoñ jena tajfa na nohu walſla a ju roſmjakla. Feigu, nana wot 5 džecži, ſu do hojeńne donjeſli.

— Dženža ſobotu a přenjej ſwjetataj dnjej na ſakskej želesniſzach wotewſate dženſke billety maja kaž hewak tež lětſa po-

dłężeństwu placjiwością hacz do piatka 2. junija. To żame placji też na Weimarjsko-Gerajskiej a na Thüringskiej železnizy. — 1. junija jaſtupi nowy jedyń plan sakſkich železnizow, ktryž w pſichodnym czięſle podauny.

S Bu destez. W nastupanju nowych swonow, fotreż budža město starých wobszkođených psichodönje naszych wojsadnych i Wo-žemu domu se ſwojimi synkami wołać, je ſo ſkónečnje po dołkim wurdżowanju wot zyrfwinskiho pschedbyswa postajiko, ſo dyrbja ſo te ſame w malowjelkowskim swonarstwie lecz. Wsché tſi swony budža w hromadze 250 zentnarjow wažic̄. W bližchim ſo ſ džě-łom nowego swonoweho ſtola ſapocžnje, do powyšchenja naſcheje wěže (torma) zyrfwinka rada dla tuſhwilnych wyšokich ſchulſkich a zyrfwinskih dawków swolska njeje.

Š Bułez. Pjatki tydženja je tu jene džęczę psches tepjenje frudny kónz namakało. Tęjo hólzy pschi skale niże noweho pohrjebi- nijschęca piſtory kojachu. Jedyn s nich, Ernst Janasch, so pschi tym na hladkim kamjenju wuſuny a do hľubokeje wody panę. Jeho towarzschę, město so byſichtaj jeho wuczáhnyloj abo hnydom ſku- žobnu džowku, njedaloko ſkaly na polu dželazu, k pomozy ſawołało, czerjeſchtaj naſtróženaj do wody a tam halke ſa ſchwórej hodžiny jenemu druhemu hólzej njesbožownu powjescz ſobudželiſchtaj. Po- ſelnik Bleyl, kotryž wo tutym njesbožu ſhoni, běžeſche hnydom do ſkaly dele, hđęż hólčeza wo ſrjedz wody pluwaſeſho wuſlada. Žako bě jeho ſe žerdka k brjohej ſczahnył, donieſh jeho na měſcze do ſwojego domu a ſpytaſche w nim psches ſchczęſtkowanje a rybo- wanje žiwiſje ſaſo wróćicž. Tola wſcha próza bě podarmo, hólčkowe czeło woſta ſymne a morwe.

S Pręcęz. Schtvrótk 17. meje ſu njedaloko tudomneho mosta čaſnikarja Pilza, na poſled w Budyschinje hydlazeho, wobwěchnjeneho namakali.

Se Šmilneje. 22. meje je tu ſkalat Jan Vallang pod
koľa woſa, ſ tamjenjemi nalodowanego, vſchichol a vſches to nahlu
žmijercz namakał.

S Komorowa pola Rakez. 17. meje je ſebi tu 75-létny wuměník Jan Peleš, kotremuž běſhe ſo živjenje wostudžilo, najprjedy ſ britvej na ſwojim cízele wchelake ranę narěšal a potom ſo wobneřil.

S Milorafa. W tychle dniach wjesesche tu wotrocž k bura M. se žłomu nalodowanym wós domoj. Wotrocž, kotryž na woſu ſedjesche, ſuny ſo po pucju ſ dżelom žłomy, do kotrejž veču widla ſaschtapjene, ſ woſa dele a padże pschi tym tak njeſbožownje ſ hornim životom do wiłkow, ſo ſo jemu te ſame do pluzow ſakłoku. Nad jeho wuhojenjom ſo dweluje.

S Krjebe. Srjedu thdženja skocji Amalija Petrikez se hamomordarskim samyšlom do studnje na tudomnym pohrjebskichežu. Tola jako w symnej wodže težesche, wotueži w njej sažo spodobanje nad živjenjom a wona mózniye po pomož wolaſche. Na wulke ſbože ludžo jejne žaſczenie klyſchachu a ju se studnje wuczežechu. Rjesvožowna luboſć je pječja holzu do ſmijercze čeřika.

S Terpa pola Hródka. Bjalik tydżenja wudhyri tu w naszej kocząmje woheń. Tón samy ho s tajkej żadłowej spěšchnosćju rossřerjesche, so sa krótki čzaž 37 twarjenjow w płomienjach stejescze, kotrež ho wschilke do czista spalichu. Wo nastaczu wóhnja hiszczę żaneho ſlèda nimaju, tola może ho s wěstoſcju prajicž, so je woheń ſałozent.

S hole. W bliższym czasie będzie to wot mużakowskiego królestwa 200,000 jutrow leżomnoścze na pschedadżowanie pschedawacj. Semja będzie rataństwo hacz fa holu hodzi. —

Lętusche deshcjziki su bywam we wojerowskej wokłnosći derje tyłe. Na jenym polu su wschelake stwielza nimale tsi lóheże wyższe narosty, jena kłoska mierjescze psches 8 zolow.

Wuksyj wñschnoscze.

Na pšehodžowanju ma še pšehodžowanje na pšehodžowanju pšehodawacj: 31. meje dopoldnia w 11 hodzinach w Źiczenju Retez restawracjonska leżomnośc i polemi, na 41,500 ml. tafsirowana; 2. junija dopoldnia w 11 hodzinach sahrodnistska živnośc njebo Petra Męscha we Wichowach pola Hrodźiščeza; 22. julija pollenske kubko czięsto 12 w Subrnicęzzy na 22,562 ml. tafsirowane, a zyħelnicża czięsto 12 B w Subrnicęzzy, na 22,825 ml. tafsirowana.

Wukudženja.

Zawiszczyński s. d. Hospodařský pomožník E. Mieśnner s Huczyną, ktorýž bě stareho, drjechliwého konja k wożenju psich měru wulskich czeżłotow trjebal a pschi tym skabe skoczo njejsmilnje bił a drēl, ma 30 ml. khostanja placzicž abo tydženj arresta wotkiedzicž. — Dokelž bě žiwnoscžer Jan Melicka s Bręsyny 21. februara s. l. woſsiewjenje, wot gmejnškeho přjódſtejerja podpižane, s města, sa wu-wěšchenje ſtaronych woſsiewjenjow poſtajeneho, ſlowónlje wottorohnył a psched wocžemi ſhromadzeneje gmejnškeje rady do khachlow czižnył, ſažudzicu jeho k 40 ml. khostanja abo jenemu tydženjej jaſtwa. — Žiwnoscžer A. Wetter w Małeszezach mějſeſce 2. měrza t. l. wulke požadanje ſa rybam. So by ſwoj appetit ſkerje a ſlepje na tunje waschnje ſpokojicž móhl, wułoji wón s rybnika, žiwnoscžerzej Mieśnerej ſkuſchažeho, pječ z czežwienych wołow a je ſebi doma derje ſkłodzicž da. Lubowarzej zuſyhcych rybow džen jaſtwa pschiſu-dzicu. — Wotrocž F. T. Halma ſe Židowa bě, jako wot njeho jeho něhduschi hospodař kubleť Paczka w Delnim Hunjowje, kotremuž bě 4 ml. 50 np. pschekſchiwił, wo tym roſſjažnenje žadaſche, na Paczke dworje ſ wołanjom a halekowanjom měr kaſyl. Gmejnſkeho přjódſtejeria kotrniž jemu měr kaſasche Halma na niespichistaine

waschnje wózniéchowasche, a so hakte wózali, jako jeho s dwora won czízhnychu. Halma dyrbi ſebi někto tſi njedžele w jaſtwie roſmyſlíc̄, na kajke waschnje ma so wotrocž pſched hospodarjom ſadžerzeč. — Wotrocžka Handrija Bradela s Małego Wjelkowa ſahudžichu † 15 ml. khostania abo † tydženjej arresta, dokelž bē w Lukaschez koreźmje we Łahowje njewuſhnu haru hnał. — Mlynski Michał Łoka s Lejna, kotryž bē w februaru t. l. mlynskej Manižej w Huczinje dwaj měchaj wotewsał, dosta ſchęſcz dnjow jaſtwa. — Kubler C. F. Schwarz s Kupjanskeje Dubrawy ſtejſeſche hizom druhı ras dla dracżowanja ſkota pſched ſudniſtrom. 20. mérza wón ſwojego ſuchego stareho klepotaka † woženju hnoja trjebasche. Dokelž so wosowe koła hluboko do mjekleje ſemje ſarešowachu, njeběſche ſlabemu konjemu móžno, czejki wós dale do pređka czahnyč. Schwarz pak na to njedžiwajo wbohe ſloczo ſe ſylnym repuchom njefmilnje pjerjeſche a krjudowasche, so by jo s tym † dalschemu czechnjenju nusował. Taſka njekheseſzijanska hrubosc̄ pſchinjeſy wobſkorzenemu 25 ml. pienięzneho khostania abo tydženj jaſtwa.

Hořstanská komora. Dželaczeř K. A. Bergt s Darina
k temu stejescche, so je 5. januara s knježeho dwora w Rjeſtaschecach
ſchtomowe koliti, něhdže 60 np. hódne, kranyl a s hodžiſteje far-
ſkeje wody kruch drjewa wotewšał. Ola wospjetneho paduchſtwa
dosta Bergt ſchtyri měſazý jaſtwa. — Wotrocž G. E. Lehmann
se Žarkow bě wobſkoržený, so je loni w juliju na knježim dworje
w Pózlowach ſwojemu ſobuwotrocžej Kolpje s kſchinje, kotrūž bě
s wopacžnym klucžom wotewrili, 3 ml. ſpakoſcžil a jenemu druhemu
wotrocžej pjenježnu móſhnicžku s 50 np. kranyl. Dokelž bě jeho
wina dopokaſana, pſčiſhudžichu jemu dwaj měſazaj a jedyn džen
jaſtwa.

Přílopk.

* Mjersnjenje w nozomaj 16. a 17. meje je we krajinach horného Rheina wjèle njesboža pschinješlo. Wuhlady na winowé žně ſu zyłe ſanicžene. Młode wotnožki, kotrež pſchēd ſymu njebečku kryte, ſu na cžiſte ſmijeru. Na zyrkwiſtich tórmach ſo ſchtormowaſche, zyłe wobydlerſto bě na nohach, ſo by „kadžilo“, to rěka, ſo by ſo ſ tolſtym ſurom mrós wotdžeržal. To pak mało pomhaſche abo nicžo. Syma běſche pſche wótra, rano běſche wſcho cžorne a morwe. Tež pſchichodne ſeſto najſterje žaneho wina njeſměja, dokelž žaneho wuſramjenego drjewa njebuđe. Schoda ſo na wjèle miſſionow woblicži.

* ☺ Člowej njevéri, ſchto ſebi wſchelake nowinu nětſe wſcho wumyſla wo ſurowoſczech, kotrež ſo w Rukowſkej pſchecžiwo židam wukonjeja. Šrudnje doſč, ſo ſo jím tu a tam njeprawda ſtanje (— runjež ſu ſami na wſchém wina —); njeje trjeba, hifchče džesacž a dwazycži ras hórsche wěžy wumyſlícž. Tež ſlědowazý podawč, pſchi kotrež wo židach rěč njeje, ale wo Němzach, ſo nam wěrič nohze; ſ najmjenſcha ſo wěž tak ničla njeje, kaž ſo tudy powjeda. Lola ſkyſchmy, ſchto „Odeſſekmu Wěſtnikej“ powjedaja: Wóny pſchinidže k rycerkuſlerzej, kž nje daloko němſkeje kolonije Hoffnungſburg bydli, na ſto burow ſe ſuſodnych wžow, kotsiž kruče žadachu, ſo by „jich wón na koloniju Hoffnungſburg wjedl“, kotrež chzedža woni ſapuſežicž. Hdyž tež ſo knjeſ ſaiſeho žadanja trochu poſtróži, pſchi tym tola myſle njeſhubi. Khwilkū pomyſliwſchi, ſo wón burow wopraſcha, hacž jich wjèle na Hoffnungſburg dže? 100 muži, burjo wotmoliwic̄hu. To njeje doſč, džesche na to knjeſ, to njeje doſč, ſo býſche ſoloniju pſchewinyl; džicež domoj, powołacže ſ druhich wžow muži a pſchinidžež jutſe ſažo. Mjes tym pak wón němſkim koloniftam prajieč da, na ežo ſo burja wokolnych wžow hotuja. Naſajtra pſchinidzechu k ſkijesej burj ſ dubowymi ſochorami a wſchelakej druhéj brónju wobrónjeni a wostachu pſchi tym, ſo by

jich na koloniju wjedl. Duž ſo knjeſ ſ rěču ſ nim wobrocži a jim roſestajecž pocža, ſo je Němzow wjetſcha čgrjóda, hacž woni ſu, ſo tež ſu Němzah lepje wobrónjeni a duž je zytle njemožno, koloniju pſchewinycz. Schtóž pak jeho radže poſluchacž nochze, knjeſ pſchistaji, njech khróble předy ſwój testament napishe, pſchetož ſ cžedža ſo ſchto živý domoj wróci ſ bitvě ſ Němzami-koloniftami. To pomhaſche, a wójnszy ſmyſleni burja ſ měrom domoj cžehnjech.

Cyrkwiſke powjeſće.

Wěrowani:

Pětrowſka zyrkej: August Mühliggang, dželacžer a wobydleč, ſ Mariju Madlenu Žemmeret mjenowanej Nowakę.

Michałska zyrkej: Ernst Clemens Neumann, pſchelupſti puežowař na Židowje, ſ Hanu Mariju Lehmannę tam. — Petr Woſacž, khežkarſti živoſejer w Czichowiczech, ſ Mariju Madlenu Libſchę ſ Libuchova. — Ernst August Jurš, cžedža na Židowje, ſ Hanu Ciflerez tam.

Katholska zyrkej: Franz John, fabrikſti dželacžer w Hajniſzech, ſ Mariju Prſlavę tam.

Křeſení:

Pětrowſka zyrkej: Ida Susanna, Emila Augusta Baldewega, rataria, dž.

Michałska zyrkej: Jan Albert, Žana Augusta Nutnicžanſteho, rycerz-tubleria w Žybezach, ſ. — Žana, Žana Kłoska, khežkarja w Hrubieſczech, dž. — Žda Martha, Jurja Ernsta Pawoła Pěticha, dželacžerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Ernst August, Žana Ernsta Gustava Urbana, dželacžerja a wobydlerja w Dělnjej Šenje, ſ. — Augusta Klara, Korle Augusta Brody, ſchewza a wobydlerja na Židowje, dž.

Zemrječi:

Djeń 3. meje: Žana Khrystiana Niſkhe, ſchwaſča ſ Župeje, 31 l. — 5. Martha Maria, Miſławicha Čežbile, reſtauratéra, dž., 9 l. 7 m. — Žana Martha, nebo Korle Augusta Hajny, dželacžerja a wobydlerja na Židowje, dž., 10 l. 9 m. 2 d. — Žena Theresia, Žana Ernsta Wróbla, khežkarja we Wulkim Wjelkowje, dž., 1 m. 15 d. — 6. Petr Mlynk, pôbvernitski dželacžer a wobydleč w Dobruſci, 37 l. — Khrystiana Sofija Schumannez, nebo Vjedricha Augusta Prožy, ſchewza na Židowje, wudowa, 75 l. 4 m. — 7. Emil Pawoł, njemandž. ſ. na Židowje, 2 m. 20 d. — 9. Žda Susanna, Emila Augusta Baldewega, rataria, dž., 1 m. 4 d. — 14. mormonarodženy njemandž. ſ. na Židowje. — Maria Madlena, Jakuba Wenſla, ſublerja w Džejnilezach, dž., 1 l. 2 m. 19 d.

Šmifki jěſdný plan jeleſnizow, placžazy wot 15. oktobra 1881.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Woſowa Maſa	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	20	— 448	756	1050	280 435
Rybčabcha	—	57	821	1115	256 450
Lubija	230	— 529	846	1141	322 512
Budyschina	259	46	66	923	1221 41 549
Biſkopiz	—	436	644	959	1259 437
Arnsdorſa	—	655	710	1025	25 560 957
Radeberga	—	55	720	1035	185 518 659 107
Do Draždjan	44	533	760	116	26 541 730 1036

Se Draždjan do Šhorjelza.

Woſowa Maſa	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Draždjan	60	850	1210	30 5	830 1115 1240
Radeberga	637	924	1242	337 534	97 1150
Arnsdorſa	651	938	10	348 545	919 1232
Biſkopiz	721	106	126	415 614	949 1232
Budyschina	758	1044	22	454 648	1028 — 154
Lubija	843	1127	243	534 727	1112 — 228
Rybčabcha	93	1143	33	564 747	1132 —
Do Šhorjelza	926	126	126	167 179	1155 — 253

Se Budyschina do Ebersbacha a Žom. Města.

Woſowa Maſa	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.
Se Budyschina	—	—	—	—	—
Wotjed ſ Budyschina	715	1045	1240	452	950
Džejnilez	*	*	*	*	*
Budeſtez	*	*	*	*	*
Roswodez	*	*	*	*	*
Pſchijed do Wjelcžina	755	1118	111	533	1023
Wotjed ſ Wjelcžina	80	—	113	538	1027
Hornjeje Žafonžy	816	—	124	558	1038
Delneje Žafonžy	829	—	123	64	1048
Pſchijed do Noweho Města	90	—	154	634	1111
Wotjed do Ebersbacha	811	1126	—	536	1036
Pſchijed ſ Ebersbacha	—	—	1139	513	847

Ebersbacha a Žom. Města do Budyschina.

Woſowa Maſa	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Wotjed do Ebersbacha	626	1126	—	536	1036
Pſchijed ſ Ebersbacha	910	1139	—	847	—
Wotjed ſ Noweho Města	586	91	—	20	742
Delneje Žafonžy	61	927	—	233	817
Hornjeje Žafonžy	610	938	—	245	829
Pſchijed do Wjelcžina	620	946	—	256	840
Wotjed ſ Wjelcžina	624	950	1145	34	850
Roswodez	*	*	*	*	*
Budeſtez	*	*	*	*	*
Džejnilez	*	*	*	*	*
Pſchijed do Budyschina	655	1021	1216	345	928

Se Ramjeňa do Draždjan.

Woſowa Maſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Se Ramjeňa	60	845	1155	365	80
Poležnizy	623	98	1227	427	828
Grofröhřsdroraſa	633	918	1241	41	833
Arnsdorſa	710	1025	125	53	90
Radeberga	720	1035	135	513	910
Do Draždjan	750	116	26	541	941

Se Draždjan do Ramjeňa.

Woſowa Maſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Draždjan	60	850	1210	556	830
Radeberga	637	924	1247	633	97
Arnsdorſa	710	1025	125	655	920
Grofröhřsdroraſa	729	1040	145	710	940
Poležnizy	742	1049	158	719	958
Do Ramjeňa	88	119	224	739	1019

Placžina ſitow a produktow

w Budyschinje 20. meje 1882.

Šitowy dovoſ:	Na vikach		Na burſy	
2047 měchow.	wot	hacž	wot	hacž
mč. np.	mč. np.	mč. np.	mč. np.	mč. np.
Šitowy dovoſ:	50 kilogr.	11 43	12 8	11 43 12 8
2047 měchow.	*	*	8 42	8 42 8 42 8 61
2047 měchow.	*	*	7 39	7 97 7 39 7 97
2047 měchow.	*	*	7 60	7 60 7 60 7 80
Šitowy dovoſ:	50 kilogr.	13 50	14 50	13 50 14 50
2047 měchow.	*	*	16 50	17 50 16 50 17 50
2047 měchow.	*	*	2	2 50 2 50
2047 měchow.	*	*	2 10	2 60 2 60
Šitowy dovoſ:	muſa 50 kilogr.	9	17 50	9 17 50
2047 měchow.	*	*	8 50	12 25 8 50 12 25
Šitowy dovoſ:	3	3	3 50	3 80 3 80
Šitowy dovoſ:	600	18	21 50	18 21 50
Šitowy dovoſ:	645 ſcht. ſcht.	14	26 50	14 26 50

W Pſchimcžizach pola Budyschinka je kheža cžižlo 24 ſ polom abo bjes njeho hnydom na pſchedaň.

W Brěnynje pola Wósporka je ſitov cžižlo 18 ſ 28 körzami ležomnoſeze ſtejo a ležo ſ gratom a ſkotom hnydom na pſchedaň. Všho dalshe je tam ſhonicž.

→ 4. woſowa Maſa na nježelach a ſitových dnjach wupanje. →

Hlowna z hromadzina

Towařstwa Pomocy za studowacych Serbow

budze srjedu 31. meje w salu hospicja „k złotej krónie“ popołdnju w dwemaj.

Sobustawy a přečelov přeprošuje

předsydstwo.

Porjad: Rozprawy a namjetys.

Dla parowazeho czasa hym nětko uisowanym, wuhojenje swoikownych khorych, tež tyh w Rakezach, sažaduje wotedacz.

W Rakezach.

Dr. Thierfelder.

Swojim czesczenym wotebjerarjam porucząm pschi potriebje swój derje s rjadowany sklad

trawowych a žitnych koſow

w najlepšich a najtunisich druzinach, kotrych dobręcž hafle njetriebam wusbehowacž, dokelž ſu ſo hijom lęta doſho ſa dobre wopofasale.

W Budyschinje, 27. meje 1882.

Robert Jacob, gratowy kowar
ſ napſcheza realneje ſchule na ſchulſtich hrjebjach.

Dla faraczenja pucza psches kupnizowy (gewandhaus) twar pschedawam wshé artifle swojich železowych, worzlowych a galantrijowych tworow po murjadnje tunich placzisnach.

Twory, psches nastathy próch w napohladze ſchodowane, pschedawam po kódej mōžno tunjej placzisnje.

Ewald Braun na hlownym torhoschežu.

Patentowane juhove plumpy, worzlowe hynowe a hnojowe widla, rēsaki, koſy, herpy, bruſy, pakle k lojenju tkhóřow, wulskich myſchow, pôlnych myſchow, jenož w najlepſzej tworze.

Chr. Holtſch naſledník
na mjaſowym torhoschežu čížlo 8.

S jeneho kruha prafowane, kaž tež ſ dweju dželov w hromadu ſbie a zyle ſ zynom počrte.

mlokoſe ſudobje,

mlokoſe bſachowzy, mlokoſe ſhklé, mlokoſe zydžaki, mlokoſe khany, mlokoſniki, transportne khany po Fleischermannowym patencze jenož w najlepſzej doſpolnej tworze poruczą

Chr. Holtſch naſledník
na mjaſowym torhoschežu čížlo 8.

Styrſke a franzowske late worzlowe koſy, herpy a bruſy

porucza we wulskim wubjertku

Oskar Butter,
nožerſki miſcht w Budyschinje pschi theatrje,
ſobotu ſtejnſchežo na bohatej haſy.

H. G. Kubasch

pschi mjaſnych hělkach 1

porucza ſwój ſkład hotowych mužſkich a hóležich wobleczenjow, kaž tež wulki wubjert modernſkich tu- a wulraijných ſtoſow k wudželanju po mérje k dobročiwenemu wobledžbowanju.

Hugo Lehmann

na swoikownej lawſtej haſy 1

porucza ſwój bohaty ſkład kravattow, glaſejowych a zwjernowych rukajzow, psche- deshcznikow a pschehſloncžnikow, ſpazirſkikh kijow, puczowarskich čapkow po najtu- nisich placzisnach.

Moja pschedawarnja ſože a kolezowych rjemjenjow na- maſa ſo

na hlownym torhoschežu čzo. 9.

Placzisny ſa wshé koſowe druziny a ſchewzowe artifle jara tunje.

Otto Büttner.

Wſchelaki bětnařski grat a jena bſok- ſawa je na pschedanu w Delnim Wujesdze pola wudowý Lorenzoweje.

Wóſk a kras

kujuje po najwyhſich placzisnach mydlarnja Roberta Adama na swoikownej lawſtej haſy 5.

Czaſniki

pschedawa a porjedza tunjo a derje ſ ru- wanjom

czaſnitař Mager
pschi laſernje.

„Lužica.“

Na wſelake požadanja wotewrimy za tych, kotriž ſu dotal zakomdzili, ſebi naš časopis skazać, ze 7. čiſłom „Lužicy“ nowy połlētny aboniment na měsacy julij—december t. l. ča. 7.—12. našeho časopisa. Połlētna předpłata z wotebjeranjom pola redaktora a w expediciji „Serbskich Nowin“: M 1,25, pola našich agentow a z připoslanjom do domu pod křižnym zwjazkom M 1,50. Na pósce može ſo „Lužica“ jenož na cyłe lěto skazać.

Redakejja „Lužicy“.

Lužica čo. 6

1882 je wuſla.

Wosjewjenje.

Đživočanske ſerbſte evang.-luth. miſionſte towarſtvo ſměje — da-li Boh — jutſje ſa týdžen, 4. junija, jato na ſwiedžen ſwiateje Trojizy, w Lehnertez domje w Zokowje ſwoju lětnu hlownu ſhromadzisnu, w kotrejž budze tſiat ſi zyži lětny džen ſwojeho wobſtacža ſwjeczicž. — A dokelž ma ſo w tutej ſhromadzisnje, kaž kózde lěto, nowe wuswolenje ſaſtojnſtwa, kaž tež ſliczbowanie doſhodow a wudawkow ſtacž, dha ſo ſ tutym wshé ſobuſtawy towarſtwa lubje proſha, ſo jutſje ſa týdžen popołdnju w třjoch hózinach w pomjenowanym Lehnertez domje w Zokowje bohacže nutſnamakacž a hnydom pschi ſaſtupjenju ſwoje wuswoleniske ſicžili wotedacz.

Petr Vlónk.

Rjane wobydlenje je na pschedawarnje w Hrubjeležizach čížlo 3.

Jena džecžaza holza

ſo k 1. juliijem pyta na swoikownej lawſtej haſy čížlo 46 po 1 ſkodže.

Đžowki a wotročkojo ſo pyta pschi wyžo- kej mſdže wot pschistajazeje žony Kyczerki na swoikownej lawſtej haſy čížlo 19.

Na jenu živnoſež bliſko Budyschina ſo klužobna džowka pschi wyžokey mſdže pyta. Hdy? je ſhonicž we wudawarni „Serbskich Nowin.“

(K temu čížlu jena pschiſloha.)

Pischiloha f číslu 21 „Serbskich Nowin.“
Sobotu 27. meje 1882.

A w k z i j a.

Herbskeho dželenja dla ma šo

wutoru 30. meje t. l., dopoldnja wot 10 hodžin,
wot wiejskich grychtow sawostajenstwo khéjeksi Karoliny Keisschoweje čzo. 65 w Buke-
zach pola Pomorza, jako pôlne plody, trawowy wuzitk, 4 kofy, wscha drasta, požleščecja,
möble, 1 czahaza rôla, deski, domjaza, hospodařska a pjetaršla nadoba, šyno, šloma atd.
sa hotove pjenesy na pschebadżowanje pschedawacj.

W Bukezach, 24. meje 1882.

Lehmann, wiejski žudnik.

Drzewowe awkzije.

Drzewa, w leśowych revirach Rakečanského kniejsztwa tuto lěto nabite, maja šo
na ředowazych dnjach a leśowych mestnoſejach na pschebadżowanje pschedawacj.

Wutoru 30. meje t. l., dopoldnja wot 8 hodžin,
na Košlowskim reviru, pschi Dobroschčanskim pucju:
77 khójnowych klozow, 25—40 ctm. šylnych, 3,5—4,5 mtr. dolších,
38 Kmtr. khójnowych schézepow,
109 = pjenkow,
15,67 stotnjow = walczłow;

wot 10 hodžin

na Zitkovskim reviru, w kožowej hrebi a na wopushi:
183 khójnowych klozow, 25—50 ctm. šylnych, 3,5—4,5 mtr. dolších,
54 Kmtr. khójnowych schézepow,
90 = pjenkow,
27,00 stotnjow = walczłow.

Srđen 31. meje t. l., rano wot 8 hodžin,
na Zitkovskim reviru, pschi šperokich dosach:

88 Kmtr. khójnowych schézepow,
186 = pjenkow,
25,02 stotnjow = walczłow;

wot 11 hodžin

pschi zyganskim hacie posa Zitka:

20 Kmtr. brézowych schézepow,
90,90 stotnjow brézowych a wolschowych walczłow.

Schtwörtl 1. junija t. l., rano wot 8 hodžin,
na Zenshčanskim reviru, pschi bělych lejdach:

153 Kmtr. khójnowych schézepow,
162 = pjenkow,
30,75 stotnjow = walczłow;

popoldnju wot 1 hodžinu

na Nowowiejskim reviru, pschi Schéjencjanskim pucju:

117 Kmtr. khójnowych schézepow,
202 = pjenkow,
15,00 stotnjow = walczłow.

Pjatt 2. junija t. l., rano wot 8 hodžin,
na Schéjencjanskim reviru, pschi hrjednym pucju:

151 Kmtr. khójnowych schézepow,
39 = kuleczłow,
502 = pjenkow,
27,75 stotnjow = walczłow,
125 khójnowych halosowych hromadow;

popoldnju wot 1 hodžinu

na Košlčanskim reviru, pschi dworje:

27 Kmtr. brézowych a wolschowych schézepow,
66 = khójnowych schézepow,
33 = kuleczłow,
80 = pjenkow,
77 khójnowych halosowych hromadow.

Wuměnjenja šo do ſapocžatka awkzijow wosiewja.

W Rakezach, 12. meje 1882.

R. Pelz, wjščschi hajnik.

Stettinski zement

šmój s nowa dostaloj a porucžamoj
žily žud po 380 puntach,
pol žuda po 200 =
po najtunischem placžinie
bratraj Mierschej na žitnych vikach.

Portlandski zement

žily žud po 380 puntach,
pol žuda = 200 =
běrtl žuda = 100 =
žym s nowa dostal a porucžam po naj-
tunischem placžinie.

A. Lorenz

na Hoščiz hašy a na privatnym
tworowym dwórnischju.

Čorný falk

š Daubiga, pschi kryču třechow šo wubjernje
hodžazj, pschedawa po najtunischem placžinach

A. Lorenz

na privatnym tworowym dwórnischju,
kontor na Hoščiz hašy číšlo 23.

Gummijowe žyzaki,
posloczane lejsty,
gardinowe noscherje,
gardinowe rosetty,
schéhelye,
woblkui sa wobrasy

porucža

Max Müge
na bohatej hašy číšlo 11.

Koſaze kóžki,

taž tež wscé družiny šyrých kožow kupuje
po najwyschich placžinach

Gustav Rauška na garbarskej hašy.

Koſowaný ſtvejlowy abo

njetrjeny len,
taž tež wutreny len kupuje po kódej
dželbje a kózdy džen mechanisla dželos-
pschadowanja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje šo jenož trjeny len, a to jenož
žobotu w Grünerez domje, s nutškho-
dom s jerjowej hašy, kupuje.

Koſlaze kóžki

kupuje pschezo po najwyschich placžinach
Heinrich Lange na žitnych vikach,
pschi ſerbiskej katholskej žirkwi.

Koſlaze kóžki

kupuje a placži ſa najlepše ſa ſchtuku po
1 ml. 90 np. A. Trevera,
rukajzat na seminariskej droſy.

Drzewowa awfzija.

Pałne drzewa, tuto lato nabite, w leśnych revirach Kobliczańskiego rzeźebnika we Wojskowym wólkę, Rzeźebniemu kniejsztwu sklechazego, mają ho na śledowanych dniach a leśnych miejscowościach na pcheladżowanie pcheladżacj.

Póndżelu 5. junija t. l., rano wot 8 hodzin,
na wulskiej hatowej kupje posa Kobliż:

31 Kmtr. khójnowych schęzepow,
32 = = pjenkow,
4,75 stotnijow = walczkow;

wot 11 hodzin

w jałoczu a hältru:

18 Kmtr. khójnowych schęzepow,
31 = = kuleczkow,
55 = = pjenkow;

popołdnju wot 2 hodzin

w Komorowskiej holi:

72 Kmtr. khójnowych schęzepow,
57 = = kuleczkow,
130 = = pjenkow,
3,25 stotnijow = walczkow.

Wumienjenja ho do sapoczątka awfzije wosjewia.

W hajnickim domje w Kobliżach, 12. meje 1882.

J. Bihech, revisor hajnit.

Sa rólnikow, wobszedżerjow fabrikow a fórbarkarjow.

Baselinoñ kožowy tut bjes khalimy,
wuherski naturalny kolmas,
maschiniste a zhindrowe woliye

porucza po kózdej żadanej dżelbje, hijom wot 5 a 10 puntow, derje sapakowane, w jara wubjernej dobrości

A. Lorenz na Hohschiz haſy 23.

Paleny khosej je najlepši.

Paleny khosej,

na najlepiej měshany, czisceje a derje skłodżazy, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np., porucza jako neschto wo prawdze wubjerne a placzisny hōdne

Ernst Glien

na żitnych wilach a na drzewowym torhōscheju.

Paleny khosej je najlepši.

Mi je netk mōžno, swój

čistiñ palenz,

jako czisceje a derje skłodżazy snaty, tunisho dyżli hacj dotal pcheladżacj. Dale dowolam žebi na swoje wubjerne

dwojaz wotczehnijene

dobre palenzyn

kaž tež na wschē družinu

likerow

potrjebnych kniejich a sahopshedawarjow ledzblivych czinicj.

Ernst Glien

na żitnych wilach a na drzewowym torhōscheju.

Swoj bohaty skład schlećzanych, porzellanowych a famjeninnych tworow

porucza po najtuniszych placzisnach

Max Mütze
na bohatej haſy čijko 11.

Carl Noack

w Budyschinje na żitnej haſy

porucza

rjany bely wulksornaty lamany rajz, punt po 13 np., pch 5 puntach po 12½ np., pch ballenje 12 np., wulksornaty bely arakanski rajz, punt po 16 np., pch 5 puntach po 15½ np., pch ballenje po 15 np., jerje, wulke tuczne ryby, kotrež njejšu pchirunacj ſak njenowanychmi 4 a 5 np.-rybam, tuna po 45 mk., schtuka po 6, 7 a 8 np., soda, 5 puntow po 40 np., khosej, jenož hōdnu tworu, po 80, 90, 100, 110, 120 hacj do 180 np., żitny palenj, liter po 16—18 np., w pieczętach po 14—16 np., wschē družin hōdkich palenzow, liter po 45—50 np., w pieczętach po 35—45 np.

■ Sahopshedawarjo ■

dostawaja pch 5 hnydomnym sapłaczenju wyżoki rabatt.

Kolonialne twory.

Syrop, punt po 16, 20, 24, 30, 36, 40 np., jerje, schtuku po 4—9 np., khosej njeallenj, seleny a żołty, punt po 75—160 np., khosej palenj, punt po 80, 100, 120, 140—200 np., rajz, wschelake družin, atd. atd. porucza ſ tutym pch 5 sprawnym a pcheczelnym požłuzenju po mōžnosći tunis placzisnach

Arno Möckel

na Herbskiej haſy 13.

vlixiijyje

■ Khosej ■

szry, punt wot 70—100 np., pch 5 puntach tunisho, palenj, punt wot 100—200 np. (wot 140 hacj 200 np. w dobrych měshenjach) porucza w czistołodżazach družinach jako neschto wožebje dobre

Richard Neumann

6 na śmutskownej lawſtej haſy 6.

ff. czisczeny żokor,

ff. elemé-rosynki,

ff. korinthy,

ff. mandle, hōdke a hōrkę,

kaž tež wschē korjenje, zyle a tolczene, porucza tunjo

Richard Neumann

6 na śmutskownej lawſtej haſy 6.

■ Žerje, ■

schtuku wot 4 np., porucza

Richard Neumann

6 na śmutskownej lawſtej haſy 6.

Minatūra (saopjedawarjo Reichenfrosa).

Jan Jurij Pašn

na torhoschezu, pôdla hłowneje straže,

porucza swój s nowa sriadowanym skład

jakow, žaketow, wobweszkow a deszczowych mantlow,

s najnowszych tkaninow po nowej modze garnirowane. Kózda fažona je w pječzich wulkoſczach na składze, tak so najſylniſcha a najſchwizniſcha neschto pschihodżaze pola mje nadendże. Pôdla teho hiscze na moje derje ſedżaze ſreſki, kmane dželo a tunje placzisny ſedžblive cžinju.

Schicze po mérje sa krótki čaš.

W flamach ho ſerbſti ręči.

Kedžbu!

Psches dobytkne nutſupowanie je mi mōžno, wot dženſa pschedawacj: wołmu we wſchēch barbach, doču po 38 np., wołmu we wſchēch barbach, złonſki punt po 3 mlf. 30 np., koſekatu wołmu we wſchēch barbach, złonſki punt po 3 mlf. 50 np., ſchyrowu wołmu, położenie po 20 np., niebělenu barwu, = = 15 = bělu } brunu } barwu, = = 18 = módrui hăklowanske pschedżeno wot Mazy Hausſchilda, położenie po 23 np., žonſke ſchtrympy po 25 np., mužiske ſoki po 30 np., džecžaze ſchtrympy po 30 np., rubiſchka na hłowu (lodowa wołma) wot 75 np., wołmiane džecžaze wobleczenja — jaki — cžrije, = = woſowe plachty — draſtu atd. atd. po najtunischiſch en-gros-placzisnach.

taillowe rubiſchka (lodowa wołma) wot 2 mlf.,
džecžaze rukajzy wot 15 np.,
žonſte = = 25 =
mužiske = = 25 =
džecžaze ſchtaſty = 90 =
mužiske krawatty, cžorne a pižane, wot 20 np.,
gummiſowe ſle wot 75 np.,
žonſke ſchtaſty wot 1 mlf. 15 np.,
ſchtaſtowe ſerdki po 10 a 20 np.,
džecžaze ſuknje, běle a pižane, po 50 np.,
žonſke = = = 1 mlf. 75 np.,
mužiske ſpódnie kholowy po 75 np.,
filetowe ſpódnie jaki po 70 np.,
nohajzy, běle a pižane, po 20 np.,
moharowu wołmu po 30 np.,

Ruňe hiscze dôſchke, ſmeſchnje tunjo:

- žonſke ſelle po 20 a 30 np.,
- mužiske krawatty po 10 a 20 np.,
- mužiske khornarje po 45 np.,
- pschedkoſchliſi ſ tyfany wulpoſcheniom a khornarjom po 55 np.,
- manſhetty wot 18 np.,
- džecžaze ſle po 25 np.,
- běle rukajzy ſa mužow a žony,
- běle ſchtrympy po wulzy ponizennych placzisnach atd.

E. Scheer
Otto ſühn na ſledniſ
3 na ſchulerſkej haſy 3.

Ola ſastacža flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſklada hotowych mužſkich a hólezich wobleczenjow kaž tež ſukna a bukſina po jara ponizennych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na ſitnych wikach.

Terje,

ſchtuku po 4 np., poruczataj
bratraj Miershej na ſitnych wikach
w hosczeniu „k ſkotej hweſdze“.

Khofejowy ſklad.

Syſlne a derje ſłodžazy hízom po 80 do 200 np., pschi wotewſacžu 5 puntow hiscze tuſcho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym ſłodže poruczataj
bratraj Miershej na ſitnych wikach.

Adolf Rämsch

pschi butrowych wikach
porucza ſwojim cjeſczenym wotebjerarjam
jato woſebje placzisny hōdne:
khofej, punt po 66, 70, 80, 90—140 np.,
pschi 5 puntach tójschiſtu turischo,
zyſly zokor, punt po 45, 50, 56 a 60 np.,
w kruchach wot 5—10 puntow punt po
44 np., w poſrutach po 45—50 np.,
drobny zokor, punt po 48 np., pschi 5 pt.
po 45 np.,
polcz, wubjerna twora bjes injaſa, punt
po 75 np., pschi 5 puntach po 70 np.,
jerje, mond po 60, 70, 80 a 110 np.,
ſchtuku po 4—10 np.,
syrop w najlepſzej dobroſezi, punt po 18 np.,
pschi 5 puntach po 16 np.,
ſwinjazky ſchmalz, punt po 75 np., pschi
5 puntach po 72 np.,
magariſku butru, dwajpunktowſtu khanu
po 1 mlf. 60 np.

Khofej,

cjeſcze a derje ſłodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſezi

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Emma ſwud. Vorwerkowa
ſ napshezja hłowneje straže (hawptwach) porucza ſetne jaki a žakety ſe hukna, homota a kashemira we wulkiu wubjerku po najtunischiſch placzisnach.

**Čehnjenje
12. junija
t. I.**

Wulka lotterija
Albertského továřstva,
pod předsídijom Seje Majestosce králové Karole stejazeho.
Glowne dobycza hódne
mł. 20,000, 10,000, 6000, 4000, 3000,
2000, 1500, 1000.

Ložy po 5 ml.
hu dostacj psches
generalny debit
lotterije Albertského továřstva,
A. Mollinga,
wójvod. sask. dwórského bankiera
w Draždjanach
a w pschedawárniach, psches plataty
wusnamjenjených.

Emil Wehrle na jerjowej hašy

porucza dželbu tibetowych rubiszcjow, jara placzisny hódnich, štuku po 1 ml. 50 np.,
hevak po 2 ml.; cíjskany barshent, starý lóhcz po 25 np.; kattuny w najnowszych
mistrach, starý lóhcz po 18 np.; piżane pikeje a kroiseje, starý lóhcz po 25 np.

M. G. Freyberg

en gros. na bohatej hašy en détail.
porucza ſwój wulcotny wubjerk

draſtnych tkaninow, kraſnych czornych kaſhemirov a polžidzanych tkaninow
k njewjeszinskej drascze,
woſebje čiſtowolmjane diagonale, lóhcz po 50 np., kattuny,
pikej, köper a módrocziszcze
w někotrych ſtach barbunjepuszczačnych mistrach.

Möblowe kroiseje a kattuny, gardinowe kattuny, běle gardiny,
běle piteje, ſhirtingi, rulowowý plat, zhchi, požleszczezowe tkaniny,
blidowe, ſofowe a ložowe plachty, mohairowe, moirejowe a kattunowe
ſchorzuchi, kraſne tibetowe rubiszcza.

W klamach ſo herbski ręcz.

wot ſakonja ſakitany.

Montafounski
kruwjazy mlókowy pólver.

(Rezept wulkeho mlókowego kublarja.)

Jeho wuspěchi ſu jara wuspěchné, wěste a wužitne ſa mlókove hospodařstvo.
Pakciki ſi volaſtanami ſi naloženju po 100 g ſu dostacj pola E. G. Leunera
w Budyschinje.

Gustav Römer,
črjewowa pschedawárnja en gros a en détail
w Budyschinje na ſukelniskej hašy čzo. 7

porucza wše držiny heleny a ružowskych črjewow w nowej najlepšej tworze.

Czi, ſotkij ſu pola „Barlinsko-Hólskeho ſawescjazeho továřstva“ ſawesczeni,
ſo do „Dachensko-Lipſčianskeho ſawescjazeho akcijoveho továřstva“ ſi mojej pomozu
bjes khostow pschijimaja. Wupowiedzerte formulare ſu pola mje darmo dostacj.
S poczesczowanjom

Carl Näther na nowej hašy čiſto 7, I.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſaſhadženie ſhumſchtih ſubow a plombirowanjow
po najnowszych ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

W ręczam wſhědnie dopołnju a popołdnju wot 8 hacj do 5 hodzin. Skudym darmo.

Dužitkovy a mlókowy pólver ſa kruwy,
žallowy a kolikowy pólver ſa konje,
wožerny pólver ſa ſwinie,
Kložkowy mlókowy pólver ſa kruwy,
butrowy pólver atd.
porucza hrodowska haptika.

Dickowa konzeſionirowana
daloko wuwołana
Spodžiwnje hojaza žalba,
totraž je ſo najbole kóždy ras jako dobra
wopokaſala, porucza ſo w žerdlač po 30 np.
a po 12 np.
wot hrodowskeje haptiki.

Salintowanje ſa hospoſy
poſticeju rjanobarbieńja, cíjochjeriu a
chemiſka plokařna Heinricha Hopp-
stocka w Wósporku psches dobre bar-
bjenje roſpróteje a njeroprotéje mužſteje a
žonſteje draſty.

Skaſanja wobstarataj darmo ſ. Kaiser
na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich
Hoppstock na budyskej haſy w Biſtopizach.

Čaſnički

pschedawanje a porjedjenje.

Funje placzisny.

Jarolim Trepera

ſ napſhczęza theatra.

Do Australsije

ſczele paſažirow ſi direktnej parnej ſobžu
wot Hamburga

7. kóždeho měsaza

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingšmarkt 57.

„Kontora Obъявленій для всѣхъ
rossijskikhъ газетъ В. A. Vaclika“
wъ C.-Peterburgie, Liteyniy prospl.,
№ 45—8, ugołъ Semionovskago per.

„Komptoir k wobstaranju na-
wěſtkow do wšeckich nowin
W. A. Waclika“ w St. Petersburgu,
Litejnyj prospekt № 45—8.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Štvortlétnej predplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzisjo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číše Smolerjec knihicíscérne w mačičnym domje w Budysinje.

Císto 22.

Sobotu 3. junija 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. W ſedmym ſakſkim khějorſtvo-jejmiskim wólbnym volkrieſu (Mejchno-Nieſe-Wulki Hajn), hđež mějachu ſo ſanđený týdženj nowe wólby, dokelž bě dotalny ſastupjer Richter ſwoj mandat ſložil, kandidat žaneje ſtroný do ſahazu liežbu hložow doſtał njeje. Vjes konſervativnym kandidatom Schickertom a dopřekowarjom Kämpferom, na kotrejuž bě najwjažy hložow panýlo, ma ſo 9. junija wukalanska wólba wotdžeržec̄.

— Prěni dženj ſvjetkow je polízia w Draždjanach ſozial-demokratického ſapóžlanza Bebele, jako ſo wón ſe ſwojej žonu po Brühlskej teraſy wukhadžowaſche, pſches polízajſteho komiſhara Pawla ſajec̄ dača. Bebel je dla czechřanjenja majestosće a ſwiaſtoweje rady wotſkoržený. Po tſidženiskim arreſtu ſu Bebelej po wuplaczēnju 1000 hrivnow rukowanskich pjenies ſažo ſvobodu dali.

Bruske kniežerſtvo ma po ſdacžu khotnu wolu, ſwojich katholickich poddanow ſ czechřenjem zyrlinského wojowanja wujednacž a mejſke ſakonje, pod kniežtviom liberalneje ſtroný nastate, hdyž tež niz zyle wotſtronicž, dha tola po móžnosći poſožic̄. Spomi-najo na pſchepróſchenje k paradnej hoſčinje, ſ kotrejž bě němſki khějor noweju biskopow ſ Wróžławja a Ožnabručka pocžesc̄il, piňaja hlowne nowiny němſkých katholikow, „Germania“, blédowaze: Swjehelaze podeňdženje, ſo ſtaj ſo nowaj biskopaj ſ Wróžławja a Ožnabručka k kralovské tafli pſchepróſhylo, dopomina ſažo na rjane czažy měrniwych wobſtejnoscžow bjes ſtatom a zyrlku, jako ſo biskopam, kotsiž na kralovski dwór pſchiňdžechu, ſo bych ſwoju pſchižahu wotpožili, ſtajne tute wuſnamjenjenje wopokaſa. My widžimy w miločzi kniežerja napſheče ſastupjerjam zyrlku, kotrež ſo tak daloko hac̄ ſo wěmý dopomnicž, wot czaža ſrudnych po-dawkow poſledních lět, prěni ras ſažo w teſle formje poſožuje, ſ džakownej nadžiju nowe ſnamjo pſchiblizazeho měra.

— Licžba němſkých offizierow, kotsiž maja wotpohlad ſ dowolnoſci ſwojeho kniežerſtva do turkowskeho wójſka ſastupicž, je hžozm na 300 narostla. Hac̄ dotal je pak hakle jara malo tutych offi-zierow do turkowskeje armeje pſchijatych, jim je ſo 20,000 frankow jako puežowanſki pjenies wuplaczilo, tola woni ſebi žadaja a dyrbja ſebi žadacž, ſo by ſo jim wuplaczēnje jich mſdy wěſte ſežnilo, a tutón puntk, kaž ſo powjeda, hřeče žyle w porjedze njeje. Hdyž maja němſzq offizierojo turkowsku czaſku ras na hlowje, potom wſchě pſchedſtajenia a wobcežowanja ničo wjažy njepomhaja. To woni jara derje wjedža, duž drje hřeče khwilu abo žyle w němſkim wójſku wostamu.

— Po nowiſkich powjescžach ſ Friedrichsruhe, hđež wječh Bismark hřeče pſchezo pſchebywa, je tutemu ſekar radžil, ſo by ſo ſterje a lepje do Křižingských ſupjelow podal a ſo tam wſchěho

duchowneho napinanja wostajík; tola wječnej Bismarkej po ſdacžu pſchichodne dny hřeče móžno njebudže, doſke pucžowanje ſnjeſej. Wicžne czechřenje pola njeho njepſhestava a ſo ſ czechami jara boſlostne poſožuje. Bismarkej je hibanje w czechřovym powětrje jara trěbne.

— Na wobtwjerdženje mórkich pſchistawow na narańſkých němſkých mjeſach ſo woſebita ſedžliwoſcž a džělawoſcž wot generalneho ſtaba poſledni czaž nałožuje. Kiel, kotrež je na mórkim boču hžozm doſpołnje ſe ſylnymi fortami pſchezivo kóždemu pſchimanju ſakitaný, ma ſo nětko tež ſ wjazorymi fortami na krajnej ſtronje wobtwjerdžic̄. Nad wobtwjerdženjom Danziga ſo hřeče pilnje džela; na prawym brjohu Wiſly maja pieč, a na lewym tři nowe forty kóždemu njepſhczelej pſchitħad wobarcz. Swine-münde, mórkí pſchistaw Stettina, je tehorunja poſylnjenje doſtał. Wójnských pſchicžinow dla žada nětko pruske kniežerſtvo, ſo by ſo na 6 mil dalokej pſchetrjeni wot Rostoka do Straßburga želesniža natwarila. Je to dozpite, potom běži vjes pſchetorhnenja po zhlém brjohu narańſkého morja želesniža, a czechke kanony, kotrež ſo dženža pola Memela triebaja, móža, jeli je nuſne, jutſje Rostok abo někajke druhé mórké město ſakitaný.

— Kajke hoberke dželo poſtajenie ſtatistiky powołaniow w němſkim khějorſtvo, kotrež ſo pſchichodnu pónđelu ſměje, cžini, je hžozm bjes druhim ſ wulkeje hromady czechřeſtich wězow widžecž, kotrež maja ſo ſa tutón ſaměr pſchihotowacž. Czechřeſtalo je ſo něhdže 13 millijonow licžbnych listow, něhdže 800,000 pořučenjow ſa wýſhnoſcě a kontrollistow, 33 millijonow licžbnych papjerow a 2 millijonaj pomocnych formularow. Pſacžina ſa tele czechřeſtice wěz ſu 272,000 hrivnow, pódla teho ma ſo něhdže 40,000 hrivnow ſa wofjewjenje ſestajených pſcheladov wuplaczicž.

Awſtria. Druhi ſjěſd (longrēz) czechskich ſekarjow a pſchirodopýtnikow, ſwiatkowny týdženj w Prahy wotdžeržany, na kotrejž ſo pſches 70 hoſči ſe wſchěch ſtron ſtareho pôſteho kraleſtwa wobdželi, bě nowy wuras twjerdeho a wutrobnego pſchecželſtwa bjes pôſtakem a czechskim ludom. Sa město pſchichodneho ſjěſda je ſo Bósnai poſtajík. — W Brodyju w Galiziſlej, hđež je licžba židovskich czechřenjow ſo Ruskoſkeje na 15,000 narostla, ſu ſo ſanđenu njeđelu njeměry a ropoty měre. Ruszy ſidojo ſo ſeža čhu pſched khěju židovſteho podpjerazeho komiteja a žadachu ſebi wóſhje woſlajo pjenjeſh ſa wuſzehnjenje do Ameriki abo do ſahazu jědž. Sklončenje ničo druhé wýſhe njewosta, hac̄ po kompaniju wojakow pôžkacz a někotrych njeměrnikow ſajecž. Pôſtak naměſtnik, hrabja Potozki, je kniežerſtvo na to ſedžliwe cžiniš, ſo je nakopjenje tak wulkeje cžrjodv masanych njecžiſtich židow w napohladze ſtrowostnych wobſtejnoscžow jara ſtrachne. S wobcežowanjow pola ruskeho kniežerſtwa dla njepſhestawazeho

cjelenja židov ſebi awstrijske kniežerſtvo žaneho wuſpecha njenadžija, dokelž je minister Ignatēv hžom wopjet na tajke wobčežowanja wotmoſwil, ſo je wſcho mózne ſa ſchlitowanje židow porucžil a teho dla jich strach a bojoscž njerohymi.

— Profesorej čeſkeje univerſity w Prahy Randa a Kewicza ſtaj kniežerſtu proſtu czeſkých profesorow lekařstwa pschedpoložkoj, w kotrejž ſo powyſchenje licžby profesorow žada, ſo by ſo ſkerje a lépje wuczeſki ſtok ſa czeſkých ſtudentow lekařstwa wotwericz móhl.

Italska. Italski parlament njedžiwajo na wulku žlonežnu horžotu dale ſi pilnoſezu džela. Jego ſapóžlanzy ſu wojerſti ſakón, po kotrejž ſo ſtejaza armeja wo 70,000 muži požlhl, doruđili. Wot dwanacžoč armeiſkých korpſow, ſi kotrejž italske wójsko pschichodne wobſteji, je jich ſchtyr ſ frontu pschežiwo Franzowſkej, jedyn ſ frontu pschežiwo Awstrijskej a ſydom ſ nutſka Italskeje naſtajených. So runje na franzowſkich mjeſach zyla tſecžina italskeho wójska ſteji, počkuje na to, ſo pscheželſtwo bjes Italskej a Franzowſkej na khablaých nohač ſteji. Italska je ſo wot teho čaša, hdjež ſu Franzowſojo ſwoje ružy na Tunis požili a ſo hotuja tež Tripolis annektirowacž, zhele wot Franzowſkeje wotwobročiſi.

Franzowſka. W Parizu ſu w thchle dnjach w „kwartiru latin“, ſi wjetſha wot ſtudentow wobhdleneho, njemery wudhrile, kotrež do krawneje bitwy pscheñdžechu. Pschicžina ſi tymle nje-měram w tym wobſteji, ſo ſtudentojo dundakov, kotsiž maya pola njerodných žónskich hospodu, w kwartiru latin wjazy czerpicž nochzedža. W noži 27. meje cíjikných ſtudentojo w Luxemburgſkej ſahrođe dweju tajkeju ſlepzow do wody. Tačo na to polizija nekotrych ſtudentow ſaja, ſběža ſo wulka hromada ſtudentow, kotsiž halekowajo a kſchicžo puſčenje ſwojich towařichow žadachu. Dokelž ſo ſtudentojo njedžiwajo na wopjetne namolwjenje njerofenidžechu, wuczežechu polizijo težaki a, do njemernikow bijo, tutih vörſu ſi haſow wuczežerichu a ſchtyrzecžoch ſi nich ſajachu. Radikalni ſapóžlanzy naſkerje wótre wuſtupanje polizije w depuritſkej komorje do debatth pschinjeſu.

Jendželska. Njedžiwajo najpiſniſcheho prázowanja njeje ſo hacž dotal poliziji radžilo, mordarjow wot Kawendiſha a Bourki wuſlēdžicž, tež wuſtajene wypoſe myto žaneho pscheradnika narabilo njeje. Sozialdemokratojo w Londonje njeknicžomne mordařſtwo ſjawnje khwala a wuſběhuja. W poſlednjej ſhromadžiſnje ſozialdemokratiskeho dželacžerſkeho towařiſta ſo mordařſki nadpad w Dublinskim Phönixowym parku roſpomni a ſo jenohdžiſne wobſanknenje pschija: So ſo krobky ſtuk iriſkých rebellow w połnej mérje ſa dobrý ſpōsnawa, kotrež běſhe runje ſa czaž nuſny, w kotrejž mějachu nekotſi naſjedowarjo iriſkeje krajneje ligi wotpohlad, hanibny ſwiaſt ſi jendželskim kniežtowm wobſanknycž. Podobne wobſanknenje je londonſke komunifitſke towařiſto pschiſia. Tele towařiſto je tež njedawno redakciju němſkých ſozialdemokratiskich nowin „Freiheit“ namolwiło, ſo bych ſo tele nowiny po tych ſamych ſaſadach, kaž hacž dotal, pižale a ſo by pschichodne rěč hſchicžo wótriſha a revolucionarniſha ſo měla.

Ruſowſka. Hrabja Boris Melikow, něhduschi ruſki diktator (roskaſowar), je ſo ſi wukraja do Ruſowſkeje wróćil. Dokelž je ſebi ſa ſwoj lětny pschebytſk kublo w bliſkoſci Čjudowa kupiſ, žudži ſo, ſo ma wotmyſlenje, na dožhi czaž w Ruſkej ſawostacž. — Mosty w Petersburgu ſtejachu po wukaſu předadwſkeho měſchežanſkeho hejtmana Baronowa pod nadkedažbu rěčneje polizije, dokelž běchu nihiſtojo ſpody wjazorych tajkých mostow dynamit požoſili.

Mětko je tutón wukaſ ſběhnjeny a měſchežanſkej radje poſne ſamolwjenje ſa poriad a njestrachnoſcz na moſtach napožene. W Petersburgu, kotrejž je na kupač natwarjeny a kaž Benedig wot kanalow pschecžahy, ſo wſcho w hromadže 66 moſtow nadědže.

Egyptowſka. Wobſtejnoscž w Egyptowſkej ſo wſchědnje pschéměnuja. Wójnski minister Arabi Paſcha je w tu khwili ſi kniesom nad Egyptowſkej; wójſto, měſchnikojo, lud, wſchitzu jemu twjerdže pschimivu ja a na jeho wukaſy poſkuchaja. Šſtabuſki Tewſik Paſcha je naſkerje najdleje w Egyptowſkej ſi vízetalom byl. Muhamedanzy měſchnikojo a ſobuſtarwy komory ſu ſo na ſultana w Konstantinoplu ſi proſtu wobročili, ſo by ſo Tewſik wotkhađiſ. Sultan ſi wjeſeſožu tutu witanu ſkadroſcz pschimiv, ſo by Tewſik Paſchu, njewolneho wotročila franzowſkeho a jendželſkeho kniežerſtwa, ſi egyptowſkeho tróna wotehnal. Arabi Paſcha je wot ſultana hnydom poručenje doſtał, ſo ma ſo něcejſihi vízetal wotkhađicž a na jeho město jeho wui Halim Paſcha poſtajicž.

Jene jenicežle jejto!

Powjedancžlo wot F. H. K.

(Skončenje.)

„Michał tu je!“ žónska wjeſeſe ſawoła a běžeſche mužej napſchecžo. S proha wuhlada karu poſnu wiktowych korbów.

„Kak, Michale“, wona tſhepotajo džesche, „ty korbý pschedak njeſky? Ty žaneho khléba ſa naju džecžo nimasch?“

„Ow, doſcž a nadoſcž!“ ſmějeſche ſo ſbožownje muž, do khejki ſaſtupiwschi. „Dzi, Hanža, w tym wulkim korbje leži rjane, tucžne jehnjo, a w tym wypoſokim korbiku teža někotre koſacžki! Dzi jeno, dzi a pschinjeſ te wěžy do jſtvy!“

„Jehnjo? — koſacžki?“ džiwaſche ſo Hanža, korbý khwatajzy do khejje noſho.

„Haj, džiwaſ ſo žona! Tele dary ſyń wot mlodeho knieſa hrabje doſtał.“

„Schto, ty běſche w hrobje!“ ſawoła ſastróžena Hanža.

„Né“, ſnapſchecžiwi Michał, „daj ſebi powjedacž!“

S napinanjom žona na ſlowa muža ſedžbowasche.

„W měſcze“, pocža tónle powjedacž, „ani jeneho korbá pschedacž njeſožach. Ssyń wſchě drohi pschejedžiſ, we wſchěch domach pobyl, — žadyn cžlowiek pak wo moje korbý njerodjeſche. Korbý wſchak ſu derje wudželane, prajachu, ale ſchtó dha žaných trjeba. A tak dyrbjach ſrudny a hłodny město wopuſchecž. Myſlach na tebje a na maleho ſanta. Wutroba ſo mi ſi horjom ſamaſche — njemějach khléba ſa ſwoju ſwójbū!“

Michał ſaſta w ſwojim powjedanju a ſhlađowaſche wutrobnje a něžnje na ſwoju mandželsku, kotrež cžiho ſaplaſowaſche. Potom džesche dale:

„W dole delela mje wichor pschehwata. Pschežiwo wujazemu wětrej móžach ſe ſwojej karu jeno po mału ſi blaka pschicž. Deshež mi rěſnje bjeswoči plazasche. Tu ležesche pschede mnu, wo ſrjedž pucža, mi wohidny hród, to helske twarjenje, w kotrejž něhdy starý hrabja, mój njeſchecžel, pschebywaſche. Młody knieſ ſeſchi njeje, pschi ſebi pomyſliſt a, ſwoje možy podwojiwschi, jědzech khwatajzy nimo murjow hrodu a potom po horje horje.

„Michale Matushez!“ ſklyſhu na jene dobo ſady ſo woſacž. Woſtach ſtejo a ſo wohladnych. Tu pschitupi młody hrabja ſe starym ſlužowníkem, kotrehož dže ſnajech, ſi mojej karje.

„Pomhaj Boh, Michale“, rjekny hrabja, „džyč runje ſi tebi. Derje, ſo cže ſetkam!“

Sadžiwany pohladach hrabji bjeswocži.

„Ja wem“, džesche hrabja dale, „so dyrbisich se swojej swójbu tradacj. Wsmi tole wote mnie jako jutrowny dar!“ A starý šlužownik pschi słowach hrabje jehno a kołacžki do mojich korbów połoži.

Knjes hrabja, ja s rošhorjenjom wschón tshepotajo wotmoświc̄, ja hiscze ženje wo žanu hnadu prošyl njejšym!

„Směrom“, schepasche mi hrabja, „wsmi to jako dar sa swoju hłodnu swójbu. Ty, Michale, ty sy hordy muž!“

Potom siedze hrabja s ruku psches swoje wyższe czoło a schepasche hiscze bóle czicho:

„Ja wscho wem. Moi njebo nan pschecžiwo tebi prawie cziniš njeje. Ja sy papjery wo waju prozežu w hrodowskim archivje namakał — schtož je njebo nan wudawał, wscho wérno njebesche. Wodaj jemu a mi! chzu, schtož je móžno, wscho saſo wurunacj!“

Hłuboko hnuty pschimnych ruku hrabje. Knjes hrabja, prajach, tak dyrbju so wam džakowacž? ja, moja žona a moje džecjo? — — —

Tu wotzucži mały Janek a sawoła, nana w ręczi pscheter-hnywski:

„Nano, ja wem, nježesč mi jene jenicžke jejko — ale wono je wulke, wono je skote! Bój nanko, daj mi to jejko!“

Michał pohladowaſche sadžiwany pak na żonu, pak na džecjo.

„Janek wschał je“, rjetny ſmějo Hanža, „spisz wótsje wo slotym jejku powjedał; a někto ſebi najſterje myſli, so je ſón wérnosć.“

„To je temu džecžu Boži jandžel ſjewił“, ſawoła Michał, „pschetož tón ſón so wo prawdze dopjelni. Pschi ſamym budžic̄ ſabyl pschispomnicž, so mi hrabja, předy hacž wote mnie džesche, hiscze wulke poſłocžene jejko do korb połozj, praſižy:

„Dam czi jene jenicžke jejko — ale wono budże ſa zyku swójbu do ſahacž!“

„Kajke Bože dopuszczenje!“ so Hanža džiwasche.

Hólcež běſche mjes tym poſłocžane jejko w korbje namakał a wobhadowaſche je wjeſele pschi ſwětle maleje woliowej lampki. Wjerczesche je mjes porstami, džiwasche so na blyſcotatym poſłotku a hñawesche jejko s džecžazmi, leſnymi słowami. Na jene dobo jemu jejko wupadje a so wo blydowu kromu roſrash. Kopjeno papjery so se ſchlorpawow wuwali. Michał hrabnu spěšnje ſa ſopjenom a cítaſche ſ tſhepotazym hloſom:

„S tuthym dobrowólnje wuſnamawam, so Brunkež kublo ſe wschěmi polami, lükami a ſe sahrobu prawemu wobſedžerzej Michałej Natuſcej wróciž, schtož ſe ſwojim ſamorucžnym podpiſmom jako ſa prawo placzaze wobſwedežam.

Gród Miſka, jutrownicžku 18..“

Wodpiſmo młodeho hrabje Natuſch wjazy wótsje cítač nje-móžesche. Dobrota hrabje běſche jeho wutrobu hłuboko hnula, a hdyž někto Hanža muzej radoſciwje wokolo ſchije padże, ſawoła Michał, żonu ſbožowny ſ wutrobie tlocžo:

„Ow, někto ſłowa młodeho hrabje derje ſroſyňu: „Dam czi jene jenicžke jejko — ale wono budże ſa zyku swójbu do ſahacž!“

Potom padžeschtaj Michał a jeho żona na kolena a džakowſtaj ſo njebju ſa njewotczakowanu, wulku dobrotu hrabje. Mały Janek, ktryž, kaž ſo ſdasche, radoſcz starscheju ſroſyňi, pak wjeſele po jſtwe ſkafasche, wjeſkoty jutrowny kherluch synco, kaiſiž běſche džecži ſpewacž ſtýſhał. —

A tak běſche zyku ſwójbu wo prawdze woſbožilo — jene jenicžke jejko! — —

Ze Serbow.

* Wulēt ſerbſtich towařtſtow. ſijom wjazy lět mějachu naſche lubi ſerbſke towařtſtwa kóžde lěto ſwój wulēt. Brénje lěta ſo Bułecžanske, poſdžiſtico ſarečžanske towařtſtvo, kóžde ſamo ſo ſo, na taſki wulēt puſchži. W lěće 1880 pak ſpomnjenej towařtſtvo ſi wuwjedzenju taſkeho wulēta hromadže ſtupiſchtej a ſanidžene lěto ſo, jímaj tež Rakečžanske pschiſtančy, kiz někto w hromadže ſwój ſwiedzeni w Nježmacžidle a woſolnoſcji wotdžeržachu. Schtó je někto bjes tmy, kiz ſo na ſpomjenym ſwiedzenju wobdželichu, kiz njeby prajil: To běchu wo prawdze rjane hodžinki! Taſki wulēt ſpomjenych tſjoch towařtſtow ma ſo tež lěža ſtacž a to juſtſje, njedželu 4. junija. Po poſtajenym programje maja ſo ſobuſtawu towařtſtow 1/2 hodž w Lauez hotelu w Budyschinje ſenč, ſ wokſel ſo potom do ſtarozitnolneho muſeja pónidže, wot tam do Hovnjoma ſ „pschibohé“, po dolinach Sprewje nimo pôlvernika na „winizu“ a wjeczor na tſeleſtnju, hdyž čzemý někotre hodžiny wjeſele w hromadže pobycž. — Wſchitlích ſwěrnych ſſerbow a ſſerbowki pak lubje proſhymy, ſo bych ſo na tutym prjódſtejazym wulēcze prawje bohacze ſobu wobdželiz čzyli. My ſo nadžiamy, ſo nam na wjeſelnych hodžinkach wěſcje pobrachowacž njebudž.

Š Bórk. Taſko ſo 24. meje 47lětny woženjeny čžbzla Jan Biehla ſ Rychnvalda do bróžnje na ſubju lehnyč poda, padže wón ſ pschatra na huno dele. Pschi tym ſo wón tak ſtrachnje wobſchłodži, ſo na druhí džen w hojerčni, hdyž běchu jeho donjeſli, wumrje.

č. Še ſtróže. Schtwórtk rano wokoło 3 hodžin wudýri tu we Wjazkež ſwěnoſcji wohen, ktryž ſo tak ſpěšnje roſſchéri, ſo bórſy tež tſi fuſhodne ſubizez, Droganez a Wirtez ſwěnoſcje w plomjenjach ſtejachu. Bödlanske twarjenja ſo wschě ſpalichu, jenož Wjazkež bróžen bu wot ſaniczenja pschepuſchězena. Skotu ſo žaneho ſhubilo njeje, ſhiba něſhto mało pjeriny, drasta pak je ſkoro wscha plomjenjam ſ woporej pantka. Řehež běchu stare a ſe ſlomu kryte. Wo naſtaču wohnja hiscze nicžo wěſte wuſlēdžene njeje.

Š Žowe ſcherjenje. Lědma je ſo wichor ſlehný, ktryž běſche „Schles. Zeitung“ ſe ſwojim ſſerbow hanjožym naſtavkom wubudžila, lědma ſu ſo nowiny, ſſerbam njeſcheczelſy ſmyſlēne, trochu ſhabale wot blamaže a hanby, ktryž ſu ſebi načinile ſ tym, ſo taſte koſwrotnoſcje wěrjachu a cílchecžachu, a hlej — ſ Petersburga pōčnje někajti hluſak ſ nowa hluſoſcje do ſwěta trubicž, wěžy, džecžacž ras hluſiſche, hacž wone wuſlēdžene powjeſcje „Schles. Zeit.“; a tola ſo wěrja, wschako je wo ſſlowjanach rěč, wo Lužiſtich ſſerbach. Ja ſo boju, hdy by ſchto redaktorej někajtich němſtich, ſſlowjanam njeſcheczelſtich nowin wojewiſ, Lužiſy ſſerbia ſu ludžo ſ rohami a dohjimi wopusčemi, — to by ſo tež woſzischtalo a wěrilo. Tola ſ wěžy. 23. (11.) meje t. l. mjeſeſche Petersburgske ſſlowjanſke Dobročerſke Towařtſtvo ſhromadžiſnu. W ſwojej roſprawje wo teſle ſhromadžiſne němſka „St. Petersburger Zeitung“ mjes druhim ſlědowaze powjeda:

„Knjes Wazil cítaſche kruhi ſ piſma, kotrež běſche knjes Smoler ſhromadžiſne pschedpoſožil, a w ktrymž ſo po wopřanju wobſtejenow Lužiſtich ſſerbow proſy wo hromadzenje ſapitala ſ poſtajenju prawoſławnych duchownych pschi žyrkvach Lužiſtich ſſerbow, kotrež ſu dla njedostatka duchownych často zylo woſhyrczenie.“

A shto je s teho wſcheho werno? — Nicžo. — W spominjenej shromadžisne f. Wazlik s zyla žaneho pschednosčka měl njeje, ale f. profesor Baršow je wo Łuziskich Sserbach něchto čital. Tele „kruchi“ pak shromadžisne njeje „f. Smoler pschedpočoži“, ale f. Baršow je ſebi je ſtam ſestajak s wědomostnych spíšow russich profesorow Sriesniewskiego (1844), Hilferdinga (1856) a Pypina (1881) a hiſcze pſchidat, ſchtóz je w pôlſkich nowinach (1881—82) wo tym čital, tak wulki njeđostatok protestantskich duchownych w tu khwilu mjes Sserbami knieži. Je-li ſo je ſo tu a tam tež na Smolerja powołał, je to džiw? Je dha to hinač možno, hdyz je tola narodne hibanje mjes Łuziskimi Sserbami wot ſwojeho ſpocžatka hiſcze ſwjasane s mjenom „Smoler“? Hiſcze raſ wußběhnu, ſo je f. Baršow rěčał wo wulki njeđostatok protestantskich duchownych, kažiž mjes nami knieži. Duž je pak njeronom, pak njeđuſhnoſč, hdyz dopišowar „St. Petersb. Zeit.“ prawoſławnych, t. r. grichisko-katholſkich abo russich duchownych s nich ſčini. Spodživonje: dopišowarjo němſkých nowin w Němſkej naš Sserbow s russimi rublemi ſastaraja, a dopišowar němſkých nowin w Ruskej chze naš s russimi popami wosbožicž — ta wěz by ſmijereč ſmjechna byla, njebyli tak ſrudna byla, njebyli byla dopokaš, ſo je naſchim njeſchczelam kóždy ſredk, nam ſeſchložecž, witany, haj ſame pſchiblodženje a kž! Hewak pſchego reča, ſchtóz je ſebi porſty ſpalit, ſo wóhnja hlađa. A hdyz tež ſnadž džiw njeje, ſo w dalokim Petersburgu, hdyz naš malo ſnaja, tajke hlupoſče wérja, kaž horejschu powjeſč „St. Petersb. Zeit.“, dha ſo tola pola naš kóždy cžlowiek tajkim baſniczkom ſmjeje, a najmjenje ſo naſche němſke nowinařtvo do tajlich njeſephych paſli popadnje, hdyz hakle je ſo njeđawno tak f. ſlepchemu poměčž dało. Němſkých wopravodže? To ſy ſo jara mylit. Lědma běchu mjenowane pětrohrôdske nowiny f. nam dójſchke, tež ſo němſke nowiny namačahu, kž mějachu nusne, tamnu ſelžanu powjeſč dale do ſweta trubicž. W ſwojim 210. čžiſle wot 30. meje „Dresden Zeitung“ powjeſč „St. Petersb. Zeit.“ podawa, njeđwelujo na jeje wěrnoſci, tak hlupa a njelepa hacž tež ta zyla wěz je. Haj, wſha wjeſela, ſo chze ſo jej ſkóčnje tola radžicž, nam tak prawje wuſhi trécž, „Dresden Zeitung“ throble ſawoła: „Hdyz my psched něchto cžaſkom powjeſč ſpominjemy, jako bych ſo mjes Sserbami we Łuzizy ruske pjenesy dla agitaziye roſdawale, ſe wſchelakich ſtron s Łuzizy pſchibiszma vostachmy, w kotrychž ſo tamna powjeſč hněwne ſkóſne wumyſlenje mjenuje. Kaf ma ſo nětko s tamnym piſmom f. Smolerja f. Šeſlowjanſkemu Dobročerſkemu Towařtſtu w Petersburgu, kotrehož panſlowjanſke prôzowanja ſu ſnate, a mjes kotrehož ſobuſtawami je tak wjele tajlich, kž na Němzow ſchęjuwaja (Deutschenheger)? Šchtóz my wěny, ſu pruszy a ſakzy Sserbja s džela katholſzy, s džela evangelszy; tak nětko f. Smoler f. temu pſchibidže, grichisko-katholſkich Russow proſhyčž, ſo bych ſromadžili f. poſtajenju prawoſławnych duchownych we Łuzizy? Petersburgska shromadžisna tola wěſče na wotpôžlanje duchownych grichisko-prawoſławneje wéry myſli. Šchtó cži we Łuzizy dyrbja? Dyrbi ſnadž panſlowjanſka propaganda mjes Sserbami s jich pſchestupom f. prawoſławnej zyckwi zarja ſwoj ſpocžat měcz abo ſwoje krónowanje doſtačž? Na tele praschenja ſmjeje ſo wotmołwa s Łuzizy wocžakačž.“ Na tajke praschenja mamy jenu jenicku wotmołwu, a ta reča: Gegen Dummeheit kämpfen Götter ſelbst vergeben. So tajkim hluptym wumyſlenjam jeno tón wéri, kž jim, kaž „Dresden Zeitung“, wericž chze, mjes druhim s teho widžimy, ſo ſu ſo, lědy bě nowinka „St. Petersb. Zeit.“ pola naš ſnata, druhé

němſke nowiny namatale, kotrež ſo naš ſaſtupia. Tak ſo Varlimſtej „National-Zeitung“ s Łuzizy piſche, ſo ſo „St. Petersb. Zeit.“ jara myli, hdyz Łuziskim Sserbam pſchibilnoſč pſchibipisuje, f. grichisko-katholſkej zyckwi pſchitupicž, a hdyz měni, ſo Sserb f. Smoler, knihlupz w Budyschinje, prawoſławnych duchownych ſa Łuzizu najima. Piſchezo ſaſho, čjtamy w „Nat.-Zeitung“, dyrbti ſo wobkručicž, ſo wo politiskim panſlowjanſtvoje we Łuzizy ani proſčka widžecž njeje.

Wužudženja.

Lawniſki ſuđ. W čžiſle 16. „Serb. Nowin“ t. I. ſo ludžo psched dundakom, kotryž khorym ſe ſwojimi kharami pjenesy ſi mōſchnje wukluka, warnowachu. Kaj ſo tehdom nadžachmy, je ſtatný rěčnik lekarſkeho masucha bóry ſchimyň a ſ tym lohko-wěriwym njeronomym cžlowiekam dalsche ſchłodowanje ſalutowaš. Lekarſki khumschač, kweſtibželat R. M. Reicherz ſ Beniga, hizom raſ nječaſtſtwa dla khostan, bě ſo w měru t. I. we wokloſcji Budyschina ſaſhylk a wudawaš, ſo móže wſchě khoroscze a čerpjenja, hdzej ſamo najlepſchi lekarjo žaneje pomožy nimaju, ſe ſympathiju a žohnowanjom ſahnacž. Sa hokuspolus, ſ kotrymž wón khoroscze hojeſche, ſebi wón ſułowysz ſelene placzisny žadaſche. S najmjeńſha 30 abo 20 hrivnow dyrbjeſche kóždy, ſchtóz bě raſ do jeho paſorow paňk, jemu wuplačicž. Wbohim khorym pak ſo jenož mōſcheni wuprōſdni, bjes thym ſo ſwoju khoroscze dale woblkowachu. Tak wojnat Fröda w ſsmochcizach hiſcze pſchego ſapižane lekarſtwo piše, tola jeho wič ſo ſhubila njeje, a jena žona, kotrež bě pſcheklepaný doktor wſchowem wěſchczik, ſo budže ſa lěto laž mlođa holza ſkakacz, hiſcze pſchego na cžejke ſtawu ſkorži. Reicherz doſta ſa ſwoje lekowanje wot ſuđniſtwa dawno ſaſkuženu mſdu, pſchibažni jeho f. 6 měžazam jaſtwa a f. placzenju wot 150 hrivnow ſaſhujicžu. — Dželacžer A. E. Rjelska ſ Borscze, kotryž bě wobſkoržen, ſo je Božu martru, na Hrubjelcžanskim pucžu ſtejazu, kranjk, ſo pſchi prením wužudženju dla njeđožahazyh dopokaſtrow njevinowath wuſna. Poſdžiſho ſo pak ſwědkojo naděndzechu, kotiž Rjelskou winu jaſnije dopokaſchu, a nětko Rjelska f. temu ſtejſche, ſo je w pjanosczi Božu martru wotkamaš. Wón je ju chył, kaž wudawa, Hrubjelcžanskemu korežmarjej na wokno ſtajicž, tola dokelž jeho pſhy njeſchipuſchcizhu, je ju domoj wſawſchi ſa kſchinju ſhowaš a potom do Džehorjanſteho hata cžiſhny. Taſko bě ſo poſdžiſho ſuđniſkeho khostanja ſmny, bě wón Božu martru ſa hata ſaſho wuežahnyk a na ſtare město ſtajil. Rjelska doſta dla padučtwa a wězywobſchłodženja ſchyri měžazp jaſtwa pſchibudžene. — Wotrocžk R. A. Rječzla ſ Hornjowa ma dla jebanja pječ njeđel jaſtwa wotſedzicž, a wotrocžk R. Wjenka ſ Delnjeho Wujesda, kotryž bě ſwojemu hoſpodarjej Gudje w Hornjej Řeſinje konjazu ſchęječ do woblicža cžiſhny, dyrbti ſebi ſydom dnjow w jaſtwie pſchemyſſlicž, ſo ſo wotrocžk nad hoſpodarjom pſchepſchimacž nježmē.

Přílopk.

* Se wſchěch ſtron pſchibhadzeja powjeſčje wo žablawym ſaſhujenju njeviđrow, kotrež tſecži džen pſches ſakſku cžehnječu. Woſhebje cžejko buchu deſnje a ſrijedźne ſuđne hory potrjehene. W Zwickej ſamej ſu na wječornym džele města po zyklach rynkach w khežach wſchě woknowe ſchleñzy roſražene, w ſahrobač wſchě wuplody ſapuſczenye, pucže a moſty roſtorhane a wotplawjene. Šahony wot Planiz mějachu pod njeviđrom cžejko čerpicž, tež ſelesniſa wot Willawa do Kirchberga je na wjele měſtnach wob-

schłodżena. We Würschnitzthalu, Stollbergu, Lugawje, Ölsnižu a Gersdorfje su krupy wulku schłodu nacziniłe. W Stollbergu żamom bu na 7000 woknowych schleźow rośrażenych. Grudne wopokaśno żadkaweje njewjedroweje szynnosće dawa wjeß Drehbach. W tamniškim delnim młyńje su Bohu žel tjo człowjekojo žiwjenje shubili, młyńka, młyńska a wotroczka hiszczę namakali njeſzu. Jena holza bu wot żółmow żobu storhniena. Schłoda, kotrež je szynny sliv w Czopawskim dole naczinił, je psche wschu měru wulka. Běrny buchu wot polow do doła spławjene a leża po tykazach w ležu wysche dolha. Reichelz rěšak a někotre khěže pschi rězy Czopawje stejachu hodžiny dolho pod wodou. Jena mjenšcha khěžka bjes Scharfensteinom a Wolkensteinom bu wot żółmow zyle roſtorhana. Schtomu buchu po stach wot satraschneje wodoweje možy kaž schwabliczki roſlamane. Tež Khemniž njebu wot njewjedra pschepusčeženy. W Adorfu džiwi wichor najszynlnische schtomu wot körjenjow wotwjerčzi a wotkry skoro wschitke twarjenja. W Lengefeldze dyri blyſt do zyrkwinieho tórmu a sapali. Twarjenja živnosćejerja Gernegroža w Seiffenje so teho runja psches blyſt sapalichu, s wuwacjou konja a kruwów je wscho w plomjenjach kónz wšało. Blyſt je teho runja Lehmannez dom, Haſerlornez kublo a pódlaſke twarjenja kublerja Friedricha w Möſelnje a Humizez hoscženiz w Obermühlbachu do plomjenjow stajil. W Schönbachu so khěža czéžle Keila wotpali. Wobħedżer a žona njeběchtaj doma, dokołž dyrbjeſchtaj njewjedra dla w Koldizu pschenozowac̄. Najjadławiſho je so Gelenaw sapuſcžit. Wježna rěžka tak narosće, so psches brjohi stupi a khěże powodži. Wo ſrijedź nožu dyrbjeſtejich wjele kwoje domy wopuſtchęic̄ a so s pomozu druhich człowjekow fatepjenju wutorhnyč. Bohu žel je tu 10 człowjekow w żółmach žiwjenje shubilo. Wjeß poſticža hróšnuy napohlad, schłoda so s zyfa wobliczic̄ njeħodži. W Röhrsdorfje sapali blyſt domske kublerja Schönfelda, kotrež bu do prócha a popjela pschewobrocžene. We wokolnoſći Erfenschлага je psches njewjedro teho runja wjele schłodh naſtało. W Großerüterswaldze bu wot wóhnja jene kublo sanicžene a szidom kruwów wot blyſka ſaraženych. W Olbernhawje je s polow wscha pjerschę wudréta, tak so budža te ſame lěta dolho njeplódné. W Ruzdorffje ſaraſh blyſt 18lētnu holzu, kotrež wo iſtwje czitasche, bjes tym so bu pódla njeje ſedžaży hóležez jenož poħluscheny.

* We Wurzenje bo imena tych butrowych pschedawarjow wojewaja, ktorzych butra bo pschi polizajskiej revisiji psche lohka nadendze. 27. meje bo pschi revisiji 63 fuskow butry dla lohkej wahli wotewsa a na drugi dzeni bechu imena winowatych pschedawarjow hizom we Wurzenfskich nowinach wotczyszczone.

* Konjej jeneho kublerja w Höckendorfsje běchtaj ſo w tychle dnjach tak ſwadžkoj, ſo jedyn ſ njeju, bjes tym ſo jeho tón druhu kubajo pſchezo dale czerjeſte, ſebi žaneho druhoho wuczeſka nje- wjedjeſte, hacž ſo po wuſkim drjewjanym ſchodzi na ſhnowu kubju ſaleſh. Hacž runje běſte wón netko horje pſchischedſhi pſched pſchesčejhanjom ſtwojeho towarſcha wobarnowanym, dha ſo tola jeho czerpienie tu hakle pramje ſapocža; pſchetož ſledma bě netotre kroczele do předka ſtupit, jako ſo na dobo pſches ſchpundo- wanje pſchelama a ſo tak jeho ſadny džel ſwjerčha kubje ſhubi. Netko pak njeměrny brunaczk ſ předkomnymy maj nohomaj tak do kho wo koło ſebje bijschte, doniž ſo tež předku pſchelama a ſe wſchemi ſchtyrimi nohami w loſce ſimbabsche. Jako kubler pſches ſropot na wabjeny do hródze ſtuwiwſchi zyku wobradu wuhlada, da wón ſpětchnje hródz wyſkolo ſe ſkolu po ſhypacž a pſcheręſa potom na kubi deſti, tak ſo kón ſkócnjenje dele do ſkómy padže,

w kotrejż so hacj do hłowh horje sahreba. Tačo konja poſdžiſcho
se kłomy wuczezechu, pschehwędczichu so i wjeħeloscżu, so pschi
zyknej podawisnje żaneje schłody poczeġpił njebe.

* В Horniej Schlesynskiej ѿ 26. meje njewjedra straschnie salchadziale a pólne plody do czista saniczyk. Mózny wodowy nawal je khežu jeneho tkalza šobu wsał, żolmy ѿ wschu domijazu nadobu šobu storhnyk, krožna buchu w kruchach daloko wot kheža na polach namakane a tkanina a pschedzeno wiżaja rostorhane na schtomach a plotach jało śrudne wopokasno njewjedroweho gwalka. Hrimot a blysk bě wuriadnje sylny a jedyn saptarz hróšniye sa druhim sahrima. Njedaloko Rauschwiža mori blysk na rosi dweju konjow jeneho bura.

* Žadkawé njesbože je šo 25. meje w Dirschelwizach w Schlesynské stálo. Mandželska wumjeníkarja Miczki wsa swoje mlódsche džeczo, schěscjměšacného hólczka, k řebi do koža; w nozý wočko dwanacjich jo pak wona sažo do kólebki połoži, so by druhé džeczi k řebi wsala, kotrež wočko sa tym žadachu. Wočko dwemaj macz psches wótre kšiczenje motueži. Wona sažwěczi a wuhlada, so je wobliczo džeczo na nožu, wusjomaj, brodze a jaſhku, teho runja porstny lěweje ruky a ramjenja nažrane a so wot džeczoweho žiwota krej cjecze. Kaž šo dohladachu, ſu to wulke myſche byk, kotrež šo we wulſich cžrjódach wo řeži naděnđa. Hroſne ſmr̄jata móžachu jenož teho dla, njedžiwajo na džeczowe ſchréczenje, tajke njesbože nacžinicz, dokelž je macz cžezkoſkýchata. Wbohe džeczo je džen posdžischo wumrjeło.

* S Heidelberga pišaja: Ssředu w noz̄y bjes Mannheimom a Heidelbergom dwaj paršonſkaj czahaj w hromadu praſnyschtaj. Někotre wosy buchu doſpołnje roſbite. Hacž dotal ſu wózom mownych, 20 czeſkoranjenych a wulku licžbu lóhkoranjenych nadeschli.

* Na konjazych wlkach we Weißenseju so njedawno zmęsczny podawali sta. Zenemu burej i wokolnoscze Wernruchena běchu psched někotrymi dnjami konja, 300 hrivnow winojszeho, kranjski. Jako czyszche řebi někto wobkranjeny na konjazych wlkach we Weißenseju druhého konja kopicz, wuhlada wón tam kranjeneho konja na pschedaní stejazeho. Jako bur teho dla wokoło stejazym konjowu podawishnu rofestaja a so ja pschedawarjom konja praschesche, so tón nihdže njenamaka. Dwé hodžinje pošdžischo, po tym so bě so wobkranjeny bur na skradžnu řakaénju stají, pschiblizi so konjowu pschedawarí sažo, kotrehož hrydom dwaj konjazej wlkowarzej shrabnyschtaj. Paducha někto i wobkranjenemu wjedžeschtaj. Tola schtó móže burowe spodžiwanje wopisacz, jako wón w jathm swojego szamſneho syna spósnia. „Czlowiek nieby wěrił, tu maczje dwaj tolerzej, doma njebolak kulowiske pušti dostanje“, i tuthmi słowami so bur i wlkowarjomaj wobroczi a wotjedże potom se swojim sažo namanym konikom a pakoszczivym synom domoj.

* Psi czechim njewjedrje buchu 29. meje w czeskim Einsiedlu
njedalo so sakloczelskich mjesow na jenym kuble wot blycka dwie
krwuje a jedyn wol sarażene.

* Tkalcza i kralowskeho roda. Jako běchu ho w lèce
1831 žolym polskeje revoluzije pomalu rozplunyše, wopusczezi wjele
polstich semjanow swój wózny kraj a řebi w Němskej nowu do-
mìsnu vytasche. Vješ nimi bě tež hrabja Jakub Sobieski, potomník
hróbleho polskeho krala a wumožerja Wina. Hrabja ho w Brashy se
swojim synom sažydli a tutón ho, jako bě wotrostl, s džowku jeneho
měschciana woženi, kotaž bě runje tak khuda kaž wón. S tuteho man-
dželstwa wuñdže džowcicza, kotrejež mlodoscž běsche kruta šchula
živjenja. Dokelž starschej samozitej njeběshtej, dyrbjesche řebi džowka
swój khleb řama saſklužicž a je netko pilna tkalcza w Nowym Gersdorffje.

Placínsna žitow a produktow w Budyschinje

27. meje 1882.

Žitowy dwoś:	Na wileach				Na burſy			
	wot	hačę	wot	hačę	wot	hačę	wot	hačę
1901 měchow.	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.
Piščenja 50 kilogr.	11	1	11	91	11	31	11	91
Rožfa	8	23	8	48	8	23	8	48
Zeczmien	7	39	7	97	7	39	7	97
Worbs	7	40	7	90	7	40	7	80
Hroč	—	—	—	—	—	—	—	—
Wofa	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—	—	—	—	—
Zaith	13	50	14	50	—	—	—	—
Hedyschka	16	50	17	50	—	—	—	—
Berny	2	—	2	50	—	—	—	—
Butra	1	80	2	10	—	—	—	—
Piščenja muta 50 kilogr.	9	—	17	50	—	—	—	—
Riana muta 50	8	50	12	—	—	—	—	—
Sýno	3	50	4	—	—	—	—	—
Szóma	600	—	21	50	24	—	—	—
Proszata 284 sčtuł, sčtuła	15	—	27	—	—	—	—	—

Žesdný plan železnizow wot 1. junija 1882.

4. wojsowa llaſha njedželu a ſwiatly dnj wupada.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Woſowa llaſha	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	1,55	—	4,43	7,56	10,50	1,56	2,30	4,25	7,10
Hochbacha	—	—	5,7	8,21	11,15	—	2,56	4,50	7,35
Lubija	2,25	—	5,29	8,45	11,41	2,24	3,22	5,12	8,3
Budyschka	2,54	4,0	6,6	9,23	12,21	2,51	4,1	5,49	8,49
Biskopiz	—	4,30	6,44	9,59	12,59	—	4,37	6,27	9,33
Arnsdorfa	—	4,52	7,10	10,25	1,25	—	5,3	6,50	9,57
Madeberga	—	5,2	7,20	10,35	1,35	—	5,13	6,59	10,7
Do Draždjan	3,59	5,33	7,50	11,6	2,6	3,55	5,41	7,30	10,35

Pschenajeeze trawh.

Létuſchi trawowy wujſt na fraternitatskich ſtiftowych lukačach, sahon cziſlo 337, ſ 3 hektarow 49,0 arow (= 6 akrow 92 □prutow) wobſtejazh, ma ſo po jednotliwych parzellach

schtwórtk 8. junija 1882, popoldnju wot 3 hodžin, a trawowy wujſt na paſtwiszejowych lukačach (viehweide) pſchi nehduschej zyhelniczej a pſchi dracžowni, nehduschič Lehmanner-Wollmannet lukačach, teho runja luki pſchi luži

þjatt 9. junija 1882, popoldnju wot 2 hodžin

na městne ſamom ſ wuměnjenjom wubranja bjes naſadžowarjem pſchenajecz.

Na wotnoječe ſmyſleni ſo proſcha, ſo býchu ſo 8. junija pſchi železnizowym moſcze nad nowoſalzskim ſchuſeju a 9. jun. pſchi paſtwiszejowych lukačach (viehweide) ſeschli.

W Budyschinje, 31. meje 1882.

M e ſ ch c z a n ſ k a r a d a.

Löhr, měſchčjanosta. Schuster.

Wulka awfzija ratarſkich maschinow.

þjatt 9. junija maja ſo w restawraziji t 2 lipomaj w Hornjej ſkinje pola Budyschka dovoſdňa wot 10 hodžin jena drilmaschina ſ maschinkeje fabriki bratrow Gühlich we Wrótslawju, teho runja někotre kucžowe a rólniske woſy, pluhi a wſchelaki trebne wězy ſa hotowe pjenesy na pſchedawacż.

Agent Mersiovſky.

Dokelž ſtwoju ſtaſtawarńju wotedam, maja ſo wſchě pola mje ſapoſožene czaſy wuměnicz, je-li ſo njedýrbja ſo w pſchichodnych dnjach na pſchedawacż pſchedawacż. Pola mje ſu hižom někotre ſta ſpanjenych czaſow, kaž plat, kožane czařije, bukniane toſle, kholowý, jak, noſchene mužske naſwobelekarje, pjeſzy, wołmjanje jak, ſchrýmpy, ſoki, pſchedkoſchliky, ſačne czaſniky, kſchinje atd. po czaſowej placínsnej na pſchedan.

J. Bächmann

na wulkej bratrowskej haſh cziſlo 6.

Styrſke a franzowske late worzlowe foſy, ſerpy a bruſy

porucza we wulkim wubjerku

Oskar Butter,
nožerſki miſchtr w Budyschinje pſchi theatrie,
ſobotu ſtejnischęzo na bohatej haſh.

S Draždjan do Šhorjelza.										
Woſowa llaſha	3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan	—	6,0	8,50	10,25	12,10	3,0	5,0	8,35	11,15	12,40
Madeberga	—	6,37	9,24	—	12,47	3,37	5,34	9,12	11,50	—
Arnsdorfa	—	6,51	9,36	—	1,0	3,48	5,45	9,24	12,2	—
Biskopiz	—	7,21	10,6	—	1,26	4,15	6,14	9,54	12,32	—
Budyschka	—	7,58	10,44	11,40	2,2	4,54	6,48	10,33	1,4	1,54
Lubija	—	6,37	8,43	11,27	12,8	2,43	5,34	7,27	11,18	2,28
Hochbacha	—	7,7	9,3	11,43	—	3,3	5,54	7,47	11,36	—
Do Šhorjelza	—	7,48	9,26	12,6	12,37	3,23	6,17	8,9	11,57	—
S Budyschka do Wjeleczina.										
Woſowa llaſha	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Budyschka	—	7,10	10,45	12,40	1,40*	4,52	9,50	—	—	—
Do Wjeleczina	—	7,54	11,18	1,11	2,43	5,33	10,23	—	—	—

* Želdži jenož njedželle ſa ſwiatly dnj, teho runja ſobotu.

S Wjeleczina do Budyschka.

Woſowa llaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Wjeleczina	—	—	6,19	9,50	11,45	3,4	8,50	—
Do Budyschka	—	—	6,50	10,21	12,16	3,45	9,28	—
S Kamjenja do Draždjan.								
Woſowa llaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-4.
Se Kamjenja	—	—	—	—	6,0	8,45	11,55	3,55
Počenjazh	—	—	6,28	9,8	12,27	4,27	8,23	—
Großröhřsdorfa	—	—	6,33	9,18	12,41	4,41	8,33	—
Arnsdorfa	—	—	7,10	10,25	1,25	5,3	9,0	—
Madeberga	—	—	7,20	10,35	1,35	5,13	9,10	—
Do Draždjan	—	—	7,50	11,6	2,6	5,41	9,41	—

S Draždjan do Kamjenja.

Woſowa llaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.
Se Draždjan	—	—	6,0	8,50	12,10	5,55	8,35
Madeberga	—	—	6,37	9,24	12,47	6,33	9,12
Arnsdorfa	—	—	7,10	10,25	1,25	6,55	9,25
Großröhřsdorfa	—	—	7,29	10,40	1,45	7,10	9,43
Počenjazh	—	—	7,42	10,49	1,58	7,19	9,54
Do Kamjenja	—	—	8,8	11,9	2,24	7,39	10,19

Jena ſiwnoſez ſ nowymi twarjenjemi, rjanej ſahrodu a 5 körzami dobrých polow je hnydom na pſchedan. Hdže? je ſhonicz we wudawařni „Serb. Nowin.“

W Pschiwejzach pola Budyschka je kheža cziſlo 24 ſ polom abo bjes njeho hnydom na pſchedan.

W Bréſynje pola Wósporka je ſiwnoſez cziſlo 18 ſ 28 körzami ležomnoſcze ſtejo a ležo ſ gratom a ſkotom hnydom na pſchedan. Wſcho dalsche je tam ſhonicz.

W Dróždžiju je jena kheža ſ pol körzom pola hnydom na pſchenajecze. Wſcho dalsche je pola körzmarja w Dróždžiju ſhonicz.

Khežkarſka ſiwnoſez cziſlo 9 w Małej Dubrawie, ſ 5 körzami pola a ūki, wſcho kheži ležane, je herbſtwa dla na pſchedan.

Na pſchedan!

Pola podpižaneho ſu ſa hnydom hotowe pjenesy na pſchedan: 1 ſón (běh kroſchath), 2 jenopſcheczaj rólnaj woſaj, 1 kruwjazy ſohli woſ, 1 kucžowý woſ, ſanje, por koſtorſkich reblow, wulka tſirohata bróna a wſchelaki hſopodařſki grat.

G. Klemann w Ralezech.

Drzewowa awfzija.

W hosczenzu w Huszji ma so
wutoru 6. junija t. l. dopoldnia wot 9 hodzin
w Miedziojskich knjezich kerlach:

2	Rm. twierdzych scherzow,
355	miehkich
18	twierdzych knyplow,
72	miehkich
0,4	stotniow twierdeje sbytkneje walcziny,
7,2	miehkeje
9	twierdzych dolkich hromadow,
39	miehkich
25	hromadow sbytkneje walcziny

w koczenje w Kleebuschi pola Demjan

krjedu 7. junija t. l. dopoldnia wot 9 hodzin

z Demjanskich knjezich kerlom:

177	Rm. miehkich scherzow,
1	twierdzych knyplow,
11	miehkich
0,1	stotni twierdeje sbytkneje walcziny,
30,4	stotniow miehkeje
22	dolnych dolkich hromadow

s wumienjenjom nadzowanja a pod wumienjenjemi, prjedy wosjewomnymi, na pschedowanje pschedowanac.

Shtož chze kebi pschedowanme drjewa prjedy wobladac, ma so na ležnych nadzbowarjow w hajniskim domje w Miedzioju a ležnym domje pola Huski wobročie, abo so tež bjes dalschego na pomjenowane ležne mestna podac.

Hrabinske Schall-Riaucourske hajnische sarjadnistwo w Huszji.

Hugo Opelt.

z twarjenju porucza

železnizowe scheny hacž $7\frac{1}{2}$ metra dolše,

T-noscherje,

hrjebinske scheny,

I. portlandski zement

po tunich placzisnach

Joh. Miessner.

Gustav Römer,

črjewowa pschedawarnja en gros a en detail

w Budyschinje na hukeliskej haſſy čzo. 7

porucza wsche družiny helenich a ruhowskich črjewow w nowej najlepschej tworje.

H. G. Kubasch

pschi mjaſnych helskach 1

porucza ſwój ſkład hotowych mnžſtich a hólezich wobleczenjow, kaž tež wulkim wubjerk moderniskim tu- a wukrajnich ſtoffow k wudželanju po mérje k dobročiwemu wobledzbowanju.

Awfzija.

Ssredu 7. junija t. l. dopoldnia wot 9 hodzin maja so we wschishim hajnisciu w Bélym Kołmizu wsche móbile, domša a hospodačka nadoba, rólniski, pežołářski a hoútrvjetřski grat, jelenjaze a žornjaze rohíšna, 1 spazirski wós, ſanje a wschelake druhe wěžy sa hnydom hotove pjenjesh na pschedadzowanje pschedawac.

1	dweju drzewonischow pschi Miedzjojskim, Trzechowskim a Kožernisko-Birkensrodženskim puczu, s wulešowowanow a kucheho drjewa w distriktech: pschi schibjenczej horje, Semicžanskich mjesach, holanskej horje, Kožerniskich mjesach;
---	--

Koſlaze kóžki

kupuje pschedo po najwyšszych placzisnach Heinrich Lange na žitnych wilach, pschi ſerbſtej katholſtej zyrki.

Koſlaze kóžki,

kaž tež wsche družiny ſyrych kožow kupuje po najwyšszych placzisnach

Gustav Naucka na garbaſtej haſſy.

Rožowaný ſtylezowy abo njetrjený len,

kaž tež wutremen len kupuje po kóždej dželbje a kóždy džen mechanista dželopſchadowa w hajnizach, tola w Budyschinje so jenož trjený len, a to jenož ſobotu w Grügnerez domje, s nutzho- dom s jerjowej haſſy, kupuje.

Běrnj

pschedawa knjezi dwór we Wutolszijach.

Wsche železne tworh

jara tunjo. Šahopſchedawario dostawaja rabatt.

Ewald Braun
na hlownym torhoschcu.

Domjaza a kuchinska nadoba

we wulkim wubjerku a tunjo pola Ewalda Brauna
na hlownym torhoschcu.

Wóſſi

porucza Ewald Braun
na hlownym torhoschcu.

Faulerowe

originalne jichowe plumpy, najlepsze se wsche systemow, placza wot nětka $3\frac{1}{2}$ metra wyżoke

— mk. 32. —

Zenotske džele k tutym plumpam ſu pola mje pschedo dostac.

Ewald Braun
na hlownym torhoschcu.

Do Australije

ſczele pažazirow s direktnej parnej kóždu wot Hamburga

7. kóždeho měsaca

P. Fenschky
w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingšmarkt 57.

Deſſi.

50 kop deskov wschelakeje kylnoſcie a dohoscje, teho runja pofsty a laty ſu na pschedan pola

mlynka Kumela w Kucžowje pola Wojerez.

Koſlaze kóžki

kupuje a placzi ſa najlepshe ſa ſchtuku po 1 mk. 90 np.

A. Trepera,
rukajzař na seminarſtej droſy.

Wupisanje čestneho myta.

W přichodnym lěće 1883 je so 200 lět minulo, zo by woblehnjene město Wien wot Turkow strašne nadběhowane a wot křesčanow na dživne a njedočakane wašnje k zbožu cyleho křesčanstwa z jich ruki wuswobodžene. Nic jeno Němcy, ale tež Slovjenjo, nic jeno'němcy ale tež serbscy Saksowjo su při tutym wuswobodženju Wiena a zakitanju cyleho křesčanstwa pomocni byli a swoje živjenje woprowali. Hižo nětko so wšě jeno někak tehdy wobdželene ludy na to hotuja, 200lětny jubilej woneho wulcywažneho podawka na přihodne wašnje wobeńc. Tuž tež njechamy my Serbja zezady wostać. Maćica Serbska je na swojej generalnej zhromadžizne jutry 1882 wobzamkla jubilejski spis wo tamnym slawnym podawku wudać a k tomu wotpohlađej čestne myto wot z najmeňša 30 M wustajila za najlepši konkurenčny spis. Ma to być ludowe powjedančko na podložku tamtoho historiskeho podawka, spisane w narodnym duchu. Přede wšem su knježa wučerjo prošeni, zo bychu tuto dželo na so wzali. Termin wotedača rukopisow traje hač do 31. decembra 1882. Rukopisy, při kotrychž dyrbi zapječatowany kuvert z mjenom spisačela być, maju so pósłac na pismawjedzerja Maćicy Serbskeje.

W Budyšinje, 5. meje 1882.

Předsydstwo Maćicy Serbskeje.

Na pščezelne namožjenja dwołam ſebi wosjewicž, ſo ſu poła mje hiſčeze pščedowaze knihi doſtač:

Hórnikowa Čitanka z nowišeho hornjołužisko-serbskeho pismowstwa ze serbsko-němskim słownikom po poniženej płaciznje. 1 hr.

— Ta sama, bjez słownika. 80 np.

Łužičan. Casopis za zabawu a powučenje. Lětniki 1860—1869. Po lětniku 1 hr. 50 np.

Brěnje tsi lětniki njeſku wjazy dospolne.

Sfuhl, Laut- und Formensehre der oberl.-wend. Sprache. 2 hr.

Smolerjowe narodne pěsnje Hornjo- a Delnjo-Łužiskich Serbow. Dwaj dželaj. 30 hr.

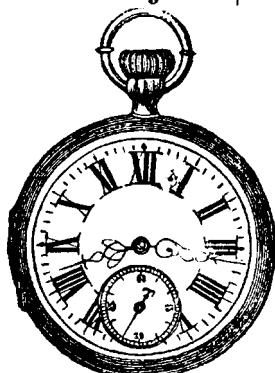
Po dostatej płaciznje (w pštſkých markach abo pſches „Posteinzahlung“) ſczelne žadane wěžy frankowane. Tež moža ſo poła budyských a druhich knihikupzow doſtač. Lipſt.

J. B. Pjech.

Dla parowazeho čjaza hým nětko uusowaný, wuhojenje swonkownyš khorýš, tež tyč w Rakezach, sahadnje wotedacz.

Zd. Baka za č.

J. G. Schneider
na smutskownej lawskiej haſy

porucža ſwoj wulki ſklad ſčěnských a dybſacjnych čjahnikow. Porjedženja ſo tunjo a khwatnje wobstaraja.

W klamach ſo herbski rěči.

We wudawańi „Serbskich Nowin“ je na pſchedaní: Spěwna radoſč; ſběrka ſchulſkých pſewow. Do ſelenje wobalſki ſwjaſana ſa 50 np., do twjerdyh deſtow ſwjaſana 70 np.

Khoſejowy ſklad.

Gšylnje a derje ſkodžazy hižom po 80 do 200 np., pſchi wotwſacžu 5 puntow hiſčeze tunjcho, paſený khoſej po 120 np. do 200 np. we wobſeje dobrym ſkodže porucžataj bratraj Merskej na žitných wilach.

Šhywnu hejdusčku,
lupin, hróčk,
wołku, ſolič
porucža

C. Kahrowe w pštſkej kowar̄ni
pſchi žitných wilach.

H. Stelzer
w Budyschinje na hornjeſkej haſy čo. 9
porucža:
khoſej, njeſalený, punt po 80—160 np.,
khoſej, paſený, punt po 120—200 np.,
jerje, ſchtuku wot 4—9 np.,
rajk, punt po 14, 16, 20, 24, 30 a 40 np.,
teho runja wščě druhé koloniałne tworž po možno tunich płaciznach.

Čjazniki

pſchedawanje a porjedženje.
Tunje płacizny.

Jarolim Trepera
ſ napſhečza theatra.

Schtóž
dobrych koſkow a ſerpow
potřeba, namaka tajke w pštſkej kowar̄ni
pſchi žitných wilach.

Redžbu!

Zutsje njeđzelu kolbasywukulenje
w Mjeſčizach.

Špierz.

Knihiwjasař Winnker njeſchedawa ſobotu wjazy w budže, ale jenož w ſwojim wobýdlenju na mjaſhym torhoschzu cjižlo 12.

Schaty k pšlokanju a platovaljanju ſo hiſčeze pſchiwoſmu na ſchulſkých hrjebjach cjižlo 3 po 3 ſkodach.

Sſlužobna holza ſo k 1. julijej pyta wot J. Bachmannu na wulkej bratrowskej haſy cjižlo 6.

Pjata ſo

ródna ſerbſka ſlužobna holza ſo 1. julijej t. I. Dalsche je we wudawańi „Serbsk. Nowin“ ſhonicž.

50lětny mandželski jubilej
knjesa Jurja Eißlerja we Warnačzizach
a jeho libeje mandželleje
Marje rodženteje Rychtarjez tam.

Kaž wažny džen dženſh ſaſhwitaſche,
O! luby nano — macže, Wam,
To je ton džen, tiž Boh Wam daſche,
Tež k wjeſlu ſynam — pſchezelam.
Woj wšeče dženha khwalbu dataj
Tom' lubom' Bohu — ſbóžnici,
Hdyž we Waj' mandželſtwje dženſh mataj
Ton polſtaletný jubilej.

Haj, luby nano, luba macže,
Džen' khwalče Boha ponížne,
So khorí ležo ujetrjevacže
Dženſh ſuſly platač ſyſtnimje.
Hlaj, Boh po ſvomej wótnej radje
Je dotal ſtróvych ſdjeržat Waj
A do po ſvomej boſlej hnadež
Dženſh ſwječziež Wam Waj' ſlotu kwas.
Hdyž dženha Woi nek pohladataj
Do ſandženeho živjenja,
Dha wěčež wulki ſamžit mataj
Nek khwalicž ſwojoh ſbóžnici,
Kti je wichak Waj' tak hnadež wodžit,
Waj' noſhni laž na rukomaj,
Je na wščech puchach ſ Wamaj kchodžit,
Sso pſchekražni na Wobémaj.

Kaž malo je bjes wjele ſtami,
Kti běchu ſ Wami ženjeni
A tiž we mlodých lětach ſ Wami —
Kaž W — ſu byli w mandželſtwi
A tiž tak horzo pojadačhu,
Tež ſwječziež taſti jubilej;
Gon dočalačz pak njeſožataj,
Gon ſamjerz wja přicž jeneho wot njej.

Taj Waju ſynam nježenjenai —
Ton mlóhchi pívarž w Ruskej je —
Tež dženſh ſ Wamaj ſwjeſelenaj,
Ton starſchi doma woběbje,
Sso ſkobu ſ Wamaj ſradujetaj
A džalne Boha khwalitej,
So ſ Wamaj ſwječziež ſamožetaj
Waj' polſtaletný jubilej.

Boh ſdjerž, tak dohlo hacž ſtaſ ſiwaſ,
Wam roſom, myſl a wiženje,
So hysčtaj ſo tu poſhlniſaj
We modlitwje hacž do ſmjerze,
Hacž wublecze Boh junu Waju
Te ſtare čjelo braſčniwe
A woblecze we Božim raju
Te traſne čjelo nježmjerne.

Na žadanje Petr Alónk.

Serbski Hospodař čo. 11 je wuſol.

(K temu čižlu jena pſchiloha.)

Pschiloha f čížli 22 „Serbskich Nowin.“
Ssobotu 3. junija 1882.

Na rólnikow, wobszedżerjow fabrikow a sónbarfarjow.

Baselinoñ kózowy tuk bjes kózaliny,
wuherski naturalny kómas,
maschinske a zylindrowe woliye

porucza po kózdej žadanej dželbje, hígom wot 5 a 10 puntow, derje sapakowane, w jara
wubjernej dobrosczi

A. Lorenz na Höschiz hašy 23.

 Dla fastacža flamow

dospolne w upjchedawanie mojego składa hotowych
mújskich a hólejich wobleczenjow kaž tež ſukna a buk-
ſkina po jara ponížených placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formie na žitnych mikach.

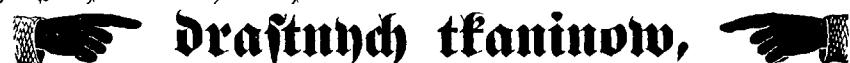
M. G. Freyberg

en gros.

na bohatej hašy

en détail.

porucza ſwoj wulkotny wubjerk

 draſtivých tkaninow,

krasnych czornych kaschemirów a polžidžaných tkaninow
k ujewieszinskej drascze,

wobebje čistowolmjane diagonale, lóhč po 50 np., kattuny,
pilkę, kóper a módroczishez

w někotrych stach barbunjepešezatych muſtrach.

Möblowe kroiseje a kattuny, gardinowe kattuny, bèle gardiny,
bèle pilke, shirtingi, rulowony plat, zhíhi, požleszczowe tkaniny,
blidowe, ſofowe a kózowe plachty, mohairowe, moirejowe a kattunowe
ſchorzuchi, krasne tibetowe rubiszeza.

 W tlamach ſo herbski ręczi.

S jeneho krucha praſowane, kaž tež ſ dweju dželow w hromadu ſuite a zyle
ſ zynom pokryte

młokowe ſudobje,

młokowe blachowzy, młokowe ſhklé, młokowe zydžaki, młokowe khanu, młoczniki,
transportne khanu po Fleiſhermannowym patencze jenož w najlepſzej dospolnej tworze
porucza

Chr. Holtſch naſlēdnik
na miążsowym torhoszezu čížlo 8.

Patentowane juchowe plumpy, worzlowe hynowe a hnojowe widla, ręsaki,
koſhy, herpy, bruhy, paſkle k lojeniu tkhóřjow, wulskich myſchow, pólnych myſchow,
jenož w najlepſzej tworze.

Chr. Holtſch naſlēdnik
na miążsowym torhoszezu čížlo 8.

Swojim czesczenym wobjerarjam poruczam pschi potriebje ſwoj derje ſradowanym ſkład

trawowych a žitnych koſow

w najlepſzych a najtuniszych družinach, kótrychž dobroscz hakle nietriebam wubehowacž,
dokelž ſu ſo hígom lěta doho ſa dobre wopofaſate.

W Budyschinje, 27. meje 1882.

Robert Jacob, gratorv kowar
ſ napshezja realneje ſchule na ſchulſkich hrjebjach.

Khofej,

čížcze a derje ſkłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobrosczi

Gustav Poser na jerjowej haſy

Adolf Rämsch

pschi butrowych mikach

porucza ſwojim czesczenym wobjerarjam
jako wobebje placzisny hódne:
hofej, punt po 66, 70, 80, 90—140 np.,
pschi 5 puntach tójschtu tuſchó,
zly zokor, punt po 45, 50, 56 a 60 np.,
w kruhach wot 5—10 puntow punt po
44 np., w pokutach po 45—50 np.,
drobny zokor, punt po 48 np., pschi 5 pt.
po 45 np.,
polč, wubjerna twora bjes miaſha, punt
po 75 np., pschi 5 puntach po 70 np.,
jerje, mandl po 60, 70, 80 a 110 np.,
ſchtuku po 4—10 np.,
ſyrop w najlepſzej dobrosczi, punt po 18 np.,
pschi 5 puntach po 16 np.,
zwinjazy ſchmalz, punt po 75 np., pschi
5 puntach po 72 np.,
magarinsku butru, dwajpunktovsku khanu
po 1 mk. 60 np.

= Shofej =

ſyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 pun-
tach tuſchó,
paſeny, punt wot 100—200 np. (wot 140
hač po 200 np. w dobrych měſchenjach)
porucza w čistofkłodžazach družinach jało
něſchtu wobebje dobre

Richard Neumann

6 na ſnutkownej lawſkej haſy 6.

= Serje, =

ſchtuku wot 4 np., porucza

Richard Neumann

6 na ſnutkownej lawſkej haſy 6.

Emma ſwid. Vorwerkowa

ſ napshezja hówneje ſtraže (hawptwach)
porucza ſetne jak i žakety ſe ſukna, ko-
mota a kachemira we wulkim wubjertu po
najtuniszych placzisnach.

Gummijowe zyzaki,
poſkoczane lejſty,
gardinowe nosherje,
gardinowe roſetty,
ſchpihele,
wobluki ſa wobraszy

porucza

Max Mühe

na bohatej haſy čížlo 11.

**Čehnjenje
12. junija
t. I.**

Wulka lotterija

Albertského továřstva,
pod předsíjím Jeje Majestátské královské Karole stejazeho.
Hlowne dobycza hódné
mč. 20,000, 10,000, 6000, 4000, 3000,
2000, 1500, 1000.

Lož po 5 mč.

bu doštacž psches
generalsky debit
lotterije Albertského továřstva,
A. Mollinga,
wójvod. sakk. dworského bankéra
w Drážďanach
a w pschedawárnách, psches plakatů
wusuamjenjených.

Moja pschedawárnja řeže a koležových rjemjenjow na-
maka ſo

na hlownym torhoschežu čzo. 9.

Płaczisnach ſa wſchē kožowe družiny a ſchewzowe artikle jara tunje.

Otto Büttner.

Dla ſaraczenja pucža psches kurnizow (gewandhaus) tvar pschedawam wſchē artikle
zwojich železowych, wozłowych a galantrijowych tworow po wyrjadne tunich płaczisnach.
Twory, psches naſtati proč w napohladze ſchodowane, pschedawam po koždej móžno
tunjej płaczisnje.

Ewald Braun na hlownym torhoschežu.

Palený thosej je najlepši.

Palený thosej,

na najlepje měšany, císcze a derje ſkodžazy, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a
200 np., porucža jako něčto wo prawdze wubjerne a płaczisny hódné

Ernst Glien

na žitnych vilač a na drzewowym torhoschežu.

Palený thosej je najlepši.

Mi je něč měšano, ſwoj

císth palenz,

jako císcze a derje ſkodžazy ſnaty, tunich dyžli hacž dotal pschedawacž. Dale dowolam
hebi na ſwoje wubjerne

dwojzny wotczehnjene dobre palenzy

kaž tež na wſchē družiny

likerow

potrjebnych knježich a ſachopſchedawarjow ſedzliwych czinicž.

Ernst Glien

na žitnych vilač a na drzewowym torhoschežu.

Swoj bohaty ſklad
**ſchfleńczanych, porzellanowych a
ſamjeninnych tworow**

porucža po najtunichich płaczisnach

Max Mütze

na bohatej hasy čiſlo 11.

P. Strobelowy atelier

sa njeboſne ſachadženie ſhumichtných ſubow a plombirowanjow
po najnowšim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubove operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Na rěčam wſchēnje dopoſdňa a popoſdňu wot 8 hacž do 5 hodžin. Řehydym darmo.

Koloniałne twory.

Syrop, punt po 16, 20, 24, 30,
36, 40 np.,
jerje, ſchtuku po 4—9 np.,
thofej nepaleny, ſeleny a žolty,
punt po 75—160 np.,
thofej paleny, punt po 80, 100,
120, 140—200 np.,
raž, wſchelake družiny, atd. atd.
porucža ſ tutym pschi ſprawnym
a pschedawalnym poſkluženju po
móžnosći tunich płaczisnach

Arno Möckel
na herbskej hasy 13.

vližnily

Aromatiſku więznu watu: 50 np.
a 80 np.,

ſencklonjedowý extract: bl. 50 np.,
ſulzbergske ſlužowe threpki: bl.
56 np.,

běly bróſthrop: bl. 75 np.,
ſchmrékothelinowy aether: bleschu
30 np.,
ſchwablowe mydlo, ſmolomýdlo,
glycerinomýdlo atd.

porucža hrodowska hapyka
w Budyschinje.

Bužitkowy a měškowy pólver ſa kruwy,
ſallovy a koſíkowy pólver ſa konje,
wobžerny pólver ſa ſwinje,
gloškowy měškowy pólver ſa kruwy,
butromy pólver atd.

porucža hrodowska hapyka.

Jeſlinowy áther psche wič,
nervy pochylnajzy balsam,
ſenckelowy měd,
awgsburgski ſiwienski balsam,
Baltihauenske žoldkowe piſle,
univerſalny balsam,
Salzburgske bězne kapki,
boſoč ſtaſtajzu džecžazu tinkturu,
reſtitujiſonski ſuid

porucža hrodowska hapyka.

Raſhczowy magazin
Arthur Jannascha

na nowej hasy 5
porucža ſo pschi potrjebje dobročiwenemu
wobledžbowanju.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předpláta we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cišć Smolerjec knihičićeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 23.

Sobotu 10. junija 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Sakske kral budže na prôstwu pruskeho prynza Wylema pola nowonarodženého prynza kmotsicž a so 9. junija, so by so pschi kschczeniz wobdželil, do Potsdama poda. Kschczeniza budže se wšeho výchu kchwyczena, kotrež so pschichodnemu herbje khězorskeje króny pschisteeji. Russki khězor Alexander a italski kral Humbert, kotrež staj teho runja jako kmotraj pscheprošchenaj, budžetaj so najskerje saſtupicž dacž.

Wjérch Bismark je póndželu w dobnej strovosečji do Barlina pschijet. Po tajkim ſu powieſeje wo jeho khoroſci a brachnoſeči čiſte wunamakanje. Bismark so pječa w khězorstwo-wym ſejmje pschi wothlošowanju wo tobakowym monopolu wobdželi. Hžom póndželu a wutoru mějachu so wo tuthm namječe na ſejmje wótre debatty, jako ſapóſlanz Barth roſprawu wo tobakowym monopolu poda. Khězorska tobakowa manufakturna w Straßburgu njeje, kaž ſebi to komiſiija ſa tobakowym monopol žadasche, roſprawu wo ſwojim pschedawanju a wifikowanju pschedpoložila. So so to ſtało njeje, mitohu psche jara džiwacž njebudže. S 55 millijonami zigarrow, kotrež ſo ſ czejkę pschedadža, a pódla teho ſ 2 millijonomaj doſha ſebi khězorska tobakowa manufakturna žaneje khwalby dobyla njeby. We wutorniſkim poſkedenju ſo namjet, powyschenje zla na měd nastupaz, wotpoſa a zlo na westowe pschedzeno ſo ponizi. Prózowanje liberalnych wo wotſtronjenju ſchmalzoweho zla žaneho wuspěcha njeſejche. Zlo na zuri ameriſki ſchmalz, ſ kotrejž ſo na njeſhwědomlime wachnje cžłowěſka strovoseč kaſy, dokež ſo ſ wjetſha wot wuhrowych a trichinskich ſwini bjerje, by hiſcheze ſo ſkerje powyschicž hodžil, najmansihe by bylo, hdy by ſo pschedawanje tajkeje ſchłodneje zvrobh zyle ſakafalo.

— Brhny ſorla, jenicžki hiſcheze žiwy bratr khězora Wylema, bu ſandženu ſobotu w Kassel, hdzejz čžysche w jenym tamniſkim hoſezenizu pschenozowacž, wot czejkého njeboža potrjeheny. Wón ſo na hladkim ſchundowanju wuſuže a padže tak njebožownje, ſo ſebi nohu ſlama. Pschi jeho wyšokej starobje — wón hižom 81 lét liči — a pschi jeho hewaſ hižom ſlabej strovoseči ſo ſchłoda cžim czejkého ſahoſi.

Awtſtria. Židovski komitej ſa podpjedu židow, ſ Ruſowſkeje cžekazy, ſ nahromadženymi pjenjeſami a darami po ſwojim ſpodobanju ſakhadža a to niz ſ ſchłodze ſwojeje moſchnje, pschetož w kaſy 600,000 ſchěnakow pobrachjuje, wo kotrejž ſo žane ſliczbowanie dacž njemože. Sprawni židža ſu, ſo roſyml, jara roſnjemdrjeni dla tajkeho ſpodižinwego pjenježneho dželenja bjes komitejowymi ſobuſtawami, kotrež ſo na khóſtu khudyh židow wobohacža. Pschicžahanje nowych czeſnjenzow pschezo dale traſe, a psches to nuſa bjes židami w Brodyju pschezo bóle roſeze. Židža ſu ſo psches nuſu hižom wſchelakim njeſeram a pscheturpijenjam na- wabicz dali. Wospiet ſu jich hižom pschi kranjenju nadefcli. Kſchecžijanow woni ſ proſcherſtwwom nadbehujuja a ſo njeſadža lohko wotpoſaſacž. Dokež ſo wſchinoſez wo židow wjele njeſtara, je ſo wjele ſ nich we wotſolnych wſbach pola Brodyja ſaſydlilo, hdzejz woni nětko, runje kaž priedy w Ruſowſkej, ſ lichowanjom a ſchachrowanjom kſchecžijanow jebaja a jim jich ſamoženje wuzvázaja. Seſzehwki tajkeho ſtukowanja doſho na ſo cžakacž njeſadchu. Wo wſbach, kotrež maja pod židami najwjaſz czerpiecž, ſu hižom nje-

měry wudyrile. W Schnyrowje ſu burjo jenu židowſku korežmu ſapuſcežili, wotna wubili a durje roſraſyli. So ſo twarjenje zyle ſemi rune njeſcžini, ma ſo židowſki korežmař jenož poliziji džakowacž, kotrež njemernikow bóry wuhna. Vjes burami bechu hrožaze ſlowa kſchecž, kaž: my waſ (židow) ſ kraja wucžerimy, kaž ſu to Ruſojo cžinili atd. Burjo w Ditzkowitzach a Folwarckach wobhadtjich wjeſne mjeſy a čerjachu pschicžahazých židow po hromadach ſaſo naſad. Awſtriske kniežerſtvo je po ſdacžu ſtrachnoſcz, kotrež krajej psches pschicžahazých židow hroſy, ſkončenje ſpóſnało, pschetož w poſledních dnjach ſo žadyn žid, kotrež doſpoſlou legitimaziju njeſwobhdeſe, psches mjeſy njepuſteči.

Italſka. Šanženu ſobotu wječor je na ſtaſoſtej ſupje Kaprerie Garibaldi ſwoje ſiwiene ſkónčil, kotrež bě pschezo a jenicžy ſ ſupjemu italskeho luda a ſienoczenju zyleje Italskeje poſwuječenje. Wſcha Italſka je dla Garibaldioveje ſmjerce ſe ſrudobu a žarowanjom napjelnena. Garibaldi, kotrež je čaſ ſwojeho ſiwiene wſchě ſwoje mozy na ſienoczenje Italskeje nažoſil a tutón wotpoſlad, ſ rjeſowſkej wutrajinoscž wſchě ſadžentki pschewinhywſhi, na poſledk ſvožownje dozvili, je ſebi we wutrobje italskeho luda wěczne wopomnjenje, čeſczenje a džakownoscž dobył. Ssamo jeho politiſy njeſchecželjo na njeho ſ čeſczeniom spominaja, tač piſhaja katolske nowiny „Voce della Verità“ wo nim: „Wón bě najwjetſhi ale najſprawniſhi njeſchecžel bamžowſtwa. Wón wſcho ſudanje ſazpivac̄e, duž njech ſo jeho cželu ſaſlužena cžecž njeſarjetne, njech zyrkej ſabudže na kſchindu, jej wot Garibaldia pschecžotowanu a njech kſchecžijanow proſky ſa jeho duchowne ſbože.“ Italſka depuſirſka komora je wobſankta, ſwoje poſkedenje hač do 12. junija wustajicž, wo ſemrjeteho dwaj měbaž ſarowacž a depuſaziju ſ ſobdželenju pschi poſhriebje na ſupu Kapreri poſklaſz. Komora dale ſenhoſhne wobſanktu, ſaplaſzenje poſhriebnych kſhōſtow psches ſtat, poſtajenie Garibaldioveho pomnika a dowoſlenje pensije po 10,000 frankach ſa wudowu a ſa kóžde jeho pječi džecži. Poſtajenie jeho cžela w pantheonje w Romje pódla prenjeſho italskeho krala, ſchtóž ſebi kraj a tež kralowſta ſwójba žadasche, njemože ſo dla poſledneje wole ſemrjeteho ſtaſcž. Po njej ma ſo jeho cželo na Kaprerie ſpalicž a ſo popiſel w popjelnizy (urnje) pod akazijowym ſchtom, pod kotrejž hižom dwě Garibaldiovej džecži wotppocžujetej, ſtajicž. Se wſchě italskich měſtow pschitħadžea powjeſeze wo ſnamjeniach poſchitkowneho ſarowanja dla Garibaldioveje ſmjerce. Klamy buchu ſawrjene, ſarowanſke khoroſe wupoweschene a pschedſtajenia w theatrah ſtaſtajene. Města Genua, Mailand, Turin, Neapel a Palermo ſu wobſankte, ſemrjetemu pomniki ſtajicž. Romſky pschelupz na jeho popjelinu bronžowy měnu poſloža.

Ruſowſka. W ruſim wojniſkim ministerſtwie a w generalnym ſtabje knježi wuřadna dželavosć, kotrež ſo woſebje na wobtvořenje wječorňnych mjeſom wobrocža. Ruſke kniežerſtvo ſo po ſdacžu, kaž priedy pod ſemrjetym khězoram, na parſchonſke pschecželſtvo wiažy njeſpuſtacž, ale je wjele bóle na to ſmyžlene, ſo by kóždy čaſ pschecžotowane bylo, hdjy by ſo ras tele pschecželſtvo do njeſchecželſtwa pscheměniko. W njedawno woldžeržanej wojniſkej radže je ſo wobſankto, wojniſki kommando ſylneho namjeſneho wóſſta do rukow jeneho naſhoneneho a wuſtojneho generała poſložicž. Wječorne twjerdiſhny, kotrež pod něcžiſhimi wobſtejnoscžemi žanemu njeſchecželej wobaracž njeſoža, dyrbja ſo po nowej methodje wu-

twarzic̄, dale budżet żelesniza, tele twierdżisny sjenocżaza, twarjena. Warszawa ma ho se schesczimi fortami wobddac̄, so by ho s tuteho města móhlo wobtwierdżene lehwo stworic̄. Kunje to żamo ma ho s Lublinom, na awstrijskich miejscowościach leżazym, stac̄. S zyka maja ho wschę twierdżisny na tajke waschnie naprawic̄, so móža psichiczeñiennego njeprzeczelę horje dżerżec̄ a ruskemu wójsku móžnotu dac̄, so by mobilizacji pschi sapoczątku wojny dospołnie wobstarac̄ móhlo. — Sjawnia ludowa sajmarwość je ho zyłe na wożku njezdawno pschipuczowanego Loris-Melikowa szczañyła. Hrabja Ignatiew je pjeçza Loris-Melikowa sa to dobył, so by tón wodżenie reformow w snutskowym sjaradnistwje khejorſtwa pschedewał. Wón ma ho na miasto njezamostatneho Kołanowa sa pschedzydu reformiskeje komisji postajic̄ a dołho żadanym reformam stonczniye do žiwienja stupic̄ dac̄. — Ministerstwo snutskowych należnościow powiemienšenje liczby židowskich synagogow a modleńjow roszkožuje. Te żame nakładają kudsonym żidowskim gmejnów wulke czejkoty, dale su synagogi często khowanki sa wschelakich njewestych straschnych człowiekow, kotzij nihilistiske a statej schkódne wotpohladu fastupuja.

Serbija Wudospotnijaze wólsby sa herbsku skupsc̄tinu (hejm) njejku tak wupanyte, kaž je to knieżestwo wotczakało. Knieżestwowa strona je, runiež prózu lutowala njeje a druhydzy hamo i njejakonistim fredkam pschimaka, jenož 5 bydłow dobyka, duž radikalnej stronje jeniczdy jedyn, hłóš pobrachuje, hdnyž chze w schupsc̄tinje wobsanknienie wo nělajskim namjecze njemožne sc̄znicz. To radikalnym sanwsc̄ze czešlo njebudže, pschetoz schtó by chzíl rukowacž, so żo pschitwiskowario knieżestwa stajnje pschi wuradżowanjac̄h wobbdžela. Král kotorž je sianyñ njejsfcheczel radikalnych, je skóńczenie w tajlich wuskoſc̄ach s tutymi wujednanje spytał a jich i tſihodžinskiej arwidijenzu poczegęzil. Tola dokołž král nochze nětčijschemu ministerstwu panhež dacž, tute wujednanje žaneho wuspēcha njemęsche, radikalni na tym wobsteja, so ma paſ nětčijsche ministerstwo wotstupicž, paſ woni żo wot wuradżowanjow w schupsc̄tinje wusanknu a i tym wscho wobsanknienie w njej sadzewaja.

U Pszczeszeżhanje židow.

W nowiszym czasie němſte a tež druhé nowiny móhł rjez džen wote dnia wo ſurowoſczech piſac̄ wjedža, kotrež ſu w Ruskej pschećzivo židam ſtawaju. Woprawdzie, taſte ſurowoſce ſu ſo wſchelako ſtale a ſo traſč tu a tam hiſcieze ſtanu; ale to žadny džin njeje, pſcheto židža ſu to ſami ſawinowali; a hdz by jim rufſki lud wſcho wotplacjic̄ chył, ſchtož ſu na nim ſhreſchili, dhaſych pschećzehanjow žaneho kónza bylo njeby. So czile ruszy židža, kaž ſo praji, „žani dobri njeſbu”, ſe ſadžerjenja ſ kraja wucžerjenych widžimy. Taſkich, kotsiž ſu woprawdzie wucžerjeni, abo kotsiž dyrbjachu pschećzehanja dla częſcacz, je jara jara mało; wulka ich wjetſchina je Rusku ſ dobrej wolu a bjes nusowanja wopuſtczęſila, ſo nadžeo, we wukraju ſwoje wobſtejnoscę ſ zufymi pjenefami porjedzic̄, potajſkim — „geſchäft” ſežinicz. Tak njehatibicžiwy lud to je, wo tym mamy na doſcz dopokaſmow. Tak je n. psich. czrjoda židow, kotrzych běſče jendželske towarzſtvo ſa ſwoje pjenefy wot rufſich mjeſow hac̄ do Ameriki pschećwjeſto, agenta teho ſameho towarzſtwa, potajſkim ſwojego dobroczerja, pschebiła, doſekl jim, kaž měnjačhu, doſcz pjenies podpjeryh njeđawa. W pôlſko-židowſkim mjeſce Brody ſu taſzy židža ſwojemu wěry-bratřej, ſobuſtawej towarzſtwa, židowſkich częſtienjow podpjeraſeho, durje a wokna wubili, doſekl jim pjenies doſcz dodawac̄ njeſeſe. Tam ſu ſkoncžnje wojozy wuſtupic̄ dyrbjeli, měſchęzanow ſakitac̄ pschećzivo namozowanjam židowſkich częſtienjow. Galizij ſu židža niczo nutrniſcho nježadaja, hac̄ — ſo bychu ſwojich rufſich wěrybratrow ſkerje a lepje wotbyli.

Ja bých rješ, němčí novinářstvo mělo hřešče druhu winu, že dla pschezéhanja židov mjenje na Ruszow hórschicj. Wot koho dha ſu Ruszoo narukyňli, židow pschezéhacj? wot koho hewat hacj wot Němzow? W Ruskej hřešče je vſcho i měrom bylo, tam nicto na to myslit njeje, židam žaneje kſchiwodh czinicj, hdyž hijom ſu pola naš Henrici, Stöcker a druhý pschezíwo židam předowali, hdyž ſmy w rajchstagu ſwoje židowske debatty

meli, hdyž bylo v Schlesien a druhé židov bili . . . Hdyž pak bylo to v roškhwetlenej Německy stava, vobrjezd „prěnje kulturneje nazije“, je potom džiw, hdyž čejmny, njezdělany russki lud tež po tym čajni?

S tým my Němzam žáneho poroka nječinimy, dokelž džé
šu, kaž hížo prajachmy, zídža žami w wini, so šo jim tak stawa.
To je píšezo tak bylo a wostanje tak, doníž pošledni žid kraj
niewopuszczi.

So ſu židža ſtajnje a wſchudże pschecżehani byli, powjeda ſajimawa nowa kniha, wot Heinricha Ellenbergera w němskej rěčzi ſpiħana, kotrąž je leťba w Brasy wuſħla f napisom: Ēzerpjenja a pschecżehanja židow. Wlejßlimy, so budże eġitarjam „S. Now.“ ſajimawę, hdyż jim najhoršče pschecżehanja židow po mjenowanej kniži powjedam.

Potomnizh Jakuba, też Israela imienowanego, by w Egyp-
towskiej, hdżez bęchu pszcziżahnyli, rosmnozichu, a bęchu łyklny spłak,
któryż król Pharaon Horus (1650—31 do Chr.*), lędy so bęsze
knieżeństwo nastupił, k robocze nusowasche. S bojosczą, so móh
by podcziszczany lud, hdżż trjebał Hyskojo abo Arabojo i nowa
by do kraja wala, njeprzeczelej pszcziamkneż, chyzsche jemu woni
wotemręcz dacz a poruczi duż w 7. lécze swojego kralowania, 1644,
so ma by kózdy židowski hólcżek tepicż. Hdżż też by njeradżi
židow wutupicż, mějachu woni tola njezmernje czerpiecż, doniz
jim skónčznie Mójsaś njeuwieżini, so łymedżachu i Egyp towiskej
czahnyceż.

W lècje 720 sibi assyriiski król Salmanassar (734—718) wot-padnijene dżęzacz spłahow a wotwiedże je do Assyriiskej a Medi-skiej; wonie buchu w běhu lětstokow po wszech krajach semje ro-syjchene.

Antiochus IV. Epiphanes (176—163), kral ſyriſki, doby ſešta 170 Jeruſalem, da 50,000 židow ſuroweſtſte ſlónzowac̄ a wotwiedźe runje tak wiele do ſajec̄za. Psches dobyc̄za Romjanow nufowanymi dobytke krajim wróćic̄z, wón najpriędy Jeruſalem ſapuſc̄zi (lēta 168). Ćzepjenja, fotrž měſachu židža nětko wot Antiocha wuſtac̄, buchu dale a hórsche. Wón da w jeruſalemſkim templu olympiſkeho Župitera poſtaſic̄z, poruc̄zi, jemu ſwinje woprowac̄z, ſakaja wobrénowanje a dopjelnjenje druhich nabožnych ſakonjow, a wſchitzy kij njepoſluchac̄, buchu ſuroweſtſte ſlónzowani.

V ležje 63 do krh. doby Pompejus Jeruzalem; měščanské
murge buchu potorhane, 12,000 židov shubi živjenje a Palestina
bě romska krajina.

Herodes (37—3 do Khr.) sa všchón czař ſwojeho kniežerſtwa židow na najšurowiſcho pſcheczéhaſche. — Archelaus, woblnjezenjužněho džela narwiecžorneho pojördaňskeho kraja, da na ſwiedzenju Bassah ſéta 1 do Khr. někotre tykazv židow ſabicz.

W lecze 1 po Chr. pschinidze Sabinus, bohot syriski, do Jezusa lema, da 2000 najwożebnišich kschijowacj a mnogich wotwiedź jatych do Rroma. — Prokurator Pontius Pilatus je na spłacie israeliſki telfo horja pschiniejsk, kaž hiszceje żadny bohot do njego. W lecze 66 po Chr. pôkla Nero Vespassiana do Jidäje, so brak rai smierował; to bo radzi, ale 230,000 żydow bu pschi tyni ſabitnich.

Léta 70 po Chr., 9. džen měšáza Ab, doby Titus Jeruzalem. Všichni tým padě, kaž Josephus Flavius vysle, 1,100,000 židov sňatých bu 97,000. W Caesarea a w Berilha da Titus 3000 židov nař vysled dřívje směřata smietací, vaf sválci.

W lęczę 115 sta ho w Aleksandriji wszelkie krejpschelece. W lęczę 135 ronfski wojewoda Julius Severus wobtwierdnżee miasto Bethes doby, do kotrehož bęsche ho židowski nawiedowar Bar Cochba sezahnył; taž Dio Cassius pisze, bu pſci tym 530,000 židon sarazenthch.

Konstantin II. (350—361) dowiedzie żidow se swojej kurowościu i sadwelowaniu a i sběžej, kotryž pak bórsy poduší, na czož ſo žalostnje wjedzeli; města Caesarea, Tiberias a Diopolis da ſapuſciej.

Berszki król Tiruz (458—484) żydów woźebnię w Babylonie pchęszczęhaſche. W Ispahanie bu połoja żydowſkich woźeſlerjow ſkonżowana.

* Do Chr. = do Chrysta naroda, po Chr. = po Chrysta narodze

Hdny franzowski król Hugo Capet (987—991) wunrje, roš-
scheri so powiejsz, so je jemu jeho lětař, žid, s jedom sawdał,
na czož buchu židža pscheſčehani. Léta 1012 da Heinrich II.
Sswiaty, hněwony, so je duchowny s imenom Beccelinus k židowstwu
pschepitil, wszech židow s Mainza wuhnacj; to běsche přenje
wulfe pscheſčehanje židow w Němskej. W lēce 1015 da khalif
Alshakem w Al-Hakira 12,000 židow sabiež. Léta 1066 bu
w Granadze 1500, najwoſebniſich s woſbady, ſlōzowanych.
S konz 11. lěſtota mějachu židža w Franzowſkej a Němskej jara
czeſke czaſy.

(Skončenje pschichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Ssředu po ſwiatkach mějaché tudomne
Towarſtvo Pomozy ſa ſtudowazych ſſerbow hlownu ſhroma-
djsnu w hoſczenzu „Kronje“ pod vjedzenjom pschedbýdy k. referen-
dara Mütterleina. Lētnu roſprawu czitasche piſmamjedžer
k. farař Hórnik, s kotrejž wuběhnymy, so je towarſtvo na
ſobuſtawach pschiberaſlo a tež nahladne dary doſtawało. Swjeſelaze
bě, so ſu ſkončenje tola mužojo s luda ſameho poczeli tuto ru-
žitne, haj wo prawdze trébne towarſtvo podpjeracj — druhim
ſamožithym dobrý pschiklad dawajzy. Tak je njeboř kubler Michał
La hoda s Bosankez po ſwojej poſlednej woli towarſtwu ty ſaz
markow wotkaſal a njemjenowaný ſſerb ſ Budyschina je psches
piſmamjedžerja s konz septembra minjeneho lēta tři ſta markow
daril. Po ſto markach ſu jako ſobuſtawy na czaſ živjenja dotal
dali: k. kantor Jordán s Bopojz, k. farař Jakub s Njeſhwacjida,
k. farař Mróſak s Budeteſz, k. farař Mróſak s Hrodžiſcheža,
k. kubler Schmiš s Wbohowa, k. farař Hórnik ſ Budyschina
a k. farař Wjelan ſe ſſlepoho. K tutym ſobuſtawam ſluſhataj
tež k. Konstantin hrabja Przezdziecki a k. dr. E. A. Odyniec
ſ Warschawy. Wtchelažy pscheſčelojo ſherbſkeho luda ſu ſo ſtarali,
naſhemu towarſtwu dary pschibrobrocječ a ſa nje hromadječ, kaž
k. Smoleř, k. rečznik Barczevski, k. redaktor L. Jenike, kolo lite-
ractie we Lwowie, adminiſtrazijs „Czaſu“ w Krakowje, k. Rigelman
w Kijowje, k. Wilhelm Bogušlaſki w Pětrohrodje, redačija
„Narodní Listy“ a „Umělecká Beseda“ w Praſy, k. lečarnik
Lernet w Pardubizach, tež někotre pôlſle knjenje a knježny atd.
Wtchě ſobuſtaw a wszech dobrocjerow a wschě dobrocjerki wosje-
wimy w cziszcjaney roſprawje, kotrež ſo w krótkim wuda. Tež
někotři ſſerbia w dalokę zufbie njeſabywaju na ſwój wótzny
kraj a na duchownu nusu mjes ſſerbami we Lujzijz; tak je knies
Theodor Radza ſ Porto Alegre w Brasiliſkej towarſtu 70 ml.
poſkaſal atd. W běhu lēta je towarſtvo poczalo pjenježne podpjeru
wudželeč, a to dwěmaj na duchowne město w pruskej Lujzijz ſo
pschihotowazymaj. Hdny ſo wjazy ſobuſtawom a dobrocjerow na-
denđe, budže towarſtvo ſwój nadarv ſlepje dozpevacz móz, ſhtož
Voh daj! Druhi roſprawnik ſe poſkaſnik k. pschekupz Ernst Měrſch;
wón roſtaj, ſhto je ſo pschinoskow, darow a danje na hromad-
djiſlo. Samoženje Towarſtwa Pomozy wuczinja po wotčeňenjenju
letnych wudarów w tu lhwili 5403 ml. 45 np., kotrež pjenježy
ſo w krajnostawſkim banku, na hypothezu a jenej pjenježnej papierje
danja. Ma to bě wólba, pschi kotrež bu k. pschekupz Ernst Měrſch,
dotalny naſhwilny abo ſaſtupny poſkaſnik na město ſwojeho bratra
Augusta, kiz je do Löwenberga ſo pschekupz, jako definitivny wu-
ſwoleny a na město k. farařa Duežmana, kiz je ſaſtostwko dobro-
wolne ſložil, k. referendar Jan Kral. Ma to pschiswoli ſo wu-
ſlaczjenje 150 ml. pod wěstym wuměnjenjom a ſkončenje wuprají
ſo hiſheče džak pschedbýdſtu a wubjerkej, kotrež pak jón dotalnym
wſchitkim ſobuſtawam a wſchitkim dobrocjerjam pschibro-
brocžataj. Towarſtwo Pomozy trjeba hiſheče jara wjele! Kaf
wjele by wono mělo, hdny by n. psch. niz jenož kóždy ſtudowazych
ſſerb, ale tež kóždy ſherbſki bur abo kubler abo tež ſi-
noſejer, kiz ja wſchelake dobre wotpohladanja čaſto w dalokę
zufbie po 1 abo wjazy markach dobrowolne dawa, tež lětny pschi-
nosk woprowaſ ſa Towarſtwo Pomozy, kotrež chze ſherbſke mu-
ludej pomhač duchownych a druhich ſdžekanych ludzi ſobu
pschihotowacz! Šchtóž je ſi nami jeneje myſle, njež ſwój pschi-
nosk abo dar k. pschekupzej Měrſchej na žitnych wikach woteda!

Škončenje pschihopominam, ſo je Towarſtvo Pomozy ſapiſane to-
warſtchniſtvo, kotremuž ſmě ſo potajſim tež teſtamentariſy psched
wyschonoscju wotkaſ ſeſznicz. M. H.

— Pschirunanie najwjetſich ſherbſkich wſow w Lubijſkim
hamitskim hejtmanſtwje pschi ludliczenju lētow 1875 a 1880:

Wjeſh.	1875.			1880.		
	Moſbylerov	Gáerbor	Moſbylerov	Gáerbor	Moſbyler	Gáerbor
Starý Lubij	736	97	721	62	—	—
Wuježl.	247	220	281	237	34	17
Rjeſnarowý	119	78	135	81	16	3
Wulki Dažin	498	299	480	274	—	18
Bukezh	501	341	517	339	—	16
Kellizy	596	174	674	132	78	—
Kołwajz	213	191	232	207	19	16
Kotezy	341	238	334	232	—	3
Krapow	94	88	88	81	—	6
Koperzy	215	144	240	177	25	33
Luſta	296	249	304	254	8	5
Vejn	169	92	141	105	—	13
Maleczizy	341	189	364	170	23	—
Rječan	88	61	95	72	7	11
Neczin	134	99	115	83	—	19
Noſacizy	105	59	100	60	1	5
Woleſchiniza	339	186	356	136	17	—
Blózany	156	131	166	115	10	—
Nodežy	210	179	250	169	40	—
Edžarki	219	176	212	192	—	16
Truſezh	139	116	140	111	1	—
Walowý	168	63	154	66	—	3
Czornjow	199	176	189	162	—	10

S Buſez. Hacj runje bě wjedro khetro njeveſte a ſherjate,
ſhromadžichu ſo ſandženu njedželu ſobuſtawu naſhemu ſherbſkeho
towarſtwa w ſylnej liczbje na dwórnichęzju w Pomorezach k wot-
jedzenju do Budyschina. Tudy pschischedſhi podaču ſo, powitanı
wot k. Mlynka, pschedbýdy ſarečanſkeho ſherbſkeho towarſtwa, do
Lauez hotela, hdžej ſo tež druhe ſobuſtawu ſarečanſkeho ſherbſkeho
towarſtwa ſeñdžechu. Po wuspěwanju někotrych ſherbſkich ſpěwov
a krótkim hromadubyczem wotendžechu, někto njezna ſyla luda,
80—90 woſkowym ſylna, psches město do starožitnoſtneho muſeja,
hdžej ſebi wſchitke ſajimare we ſwý ſwérku woſklaſarwſki, psches
1½ hodžinu wſchewywaču. Wot tam poda ſo czaž nimo žitnych
ſahonow a rjanych ſukow dele k Hownjowej na taſ mjenovaný
pschiboh abo Flinz. Wot ſtaſobý k ſtaſobje czažaj o ſpěwachu ſo
ſpěw „Rjana Lujziza“ a druhe. Kóždy bě njezne hnutu wot
džimoromantiſkeho napohlada, kiz tam pschiroda wózkej pschihladow-
warja poſicja. Wſchitko tak měrne, tak czažice. Czažka tež Sprewja,
ſudnje nimo ſcheročornych ſtaſow ſolnjo. Duch kóždeho pschedbýdli
ſo do starodawnych czaſow a wiđi, kaf ſtari ſſerbjo, ſtoremu
pschibohej Flinze ſo pschiblizujo, ponížne jemu wopory a psched
njeho proſtov pschinoscheja. Čajke a podobne myſle mějaché wěſcze
kóždy wot thch, kiz běhu ſo na rjanych ſelenym měſtneje ſeſydale.
Po tutym krótkim wodychinenju woſkaliſu ſo wſchitzu wot tuteho
města a czechnjechu, wjedzeni wot jeneho czeſczenego ſſerba tamni-
ſcheje woſolnoſeče (jemu budž tu ſa jeho pscheczelnoſeč naſch naj-
wutrobiſtneho džak wuprajeny), wježele ſpěwajo do Hownjowa. We
wžy do tamniſcheje reſtauraziije ſaſtupiwschi, naſta, jako běhu ſo
lačne ſchije ſo woſkewyazym piwom namaczaſe, rjana, wubjernje
wježela ſabawa. Špěw wſchelakeho wopſchijecza ſaklinęzachu na
khlodnej ſahrodze a ſahorichu wutroby k bratrowskej luboſezi a
pschesjenoseče. Tola džen pocja ſo naſhilonowacz, ſbězechu ſo duž
wſchitzu a wopſchijeczu rjane ſpěw ſanouſhujo tole měſtacjko po-
wſchitowoneho ſradowanja. Naſtajichu ſo na pucž psches ſajimawu
dołh Sprewje wjedžazy, na „winizu“. Sta ſo to teho dla, dokež
ma tuta reſtauraziija ſa naſche ſſerbſtwo historiku wažnoſeč. ſu

šo tu mijenjuzj najprěnje schadžowanja „Macđiz Šerbskeje“ wotdžeržowaše. Jako bě šo kózdy požhlinit, podachu šo, kaž bě postajene, na požlenju staziju wuleta, mijenjuzj na tšeletnu. Tudy hake pocja šo herbski duch prawje horic w rjanej narodnej myšli. Rynk ſlawow wotewri t. Kečk, pschedbyda Bulečjanſkeho herbsteho towarzſtwia. Wón spomni ſ krótku na njehańbicíju a kměchne pschiſlodženja na naš Šerbow se wſchelatich stron, pokasa dale na hwěrnoſč, kotrūž ſu Šerbojo ſtajne ſ jich knjeſtvi wopokaſali a ſlaweſte ſtöneſnje na herbſtu hwěrnoſč ſ krajej a jeho domej. Hrimotaze pschiſlodženje a ſlawu-wolanie w ſhromadžiſnje doſpolnje dopokaſa, ſo bě kózdy ſ t. Kečkom jeneje myſle. Ma to wustupi t. Mlynk, pschedbyda Saręcžanſkeho herbsteho towarzſtwia. Wón wusbehovasche wožebje rjanu pschesjenosč, w kotrejž ſtaj wobej towarzſtwie hacž dotal ſkuſtowalej, pokasa na wožnosč jeneje myſle, kaž ſo jenož psches ſtrutu hromadužekawosč neſchtō hōdne dozpicž hodži a wunjeſy ſlawu na twjerdu pschesjenosč herbstich towarzſtwow. Hischeze mnohe druhé ſlawy ſo wunjeſechu: t. wucžer Kečk na pschiſladowmu pilnosč a džekawosč Saręcžanſkeho herbsteho towarzſtwia, t. Króna ſ Bulez na pschitomne knježny, t. wucžer Blažij ſ Kotez na herbske barby. Štöneſnje pocjeſčiſtaj hischeze towarzſtwie t. dr. Muka a t. referendar Müttlerlein, ſobuſtawaj Budyskeje „Bježady“, ſ jich pschitomnosču. — Hžiom domach běhmy ſhonili, ſo je Rakęcžanſke towarzſtwwo „Lipa“ wſchelatich pschiſzinow dla ſadžewane, ſo na wuleče wobdželicž. Tudy na tšeletni doſtachmy telegram wot njeho, w kotrejž ſo towarzſtwomaj najwutrobnitschi poſtrou ſčeleſte. Bjes tym pak bě ſo wicežor pschiſblížit a mlode ſobuſtaw towarzſtwow wopuſtečiſtu jedyn po druhim tšeletnu a podachu ſo ſaſo do Luez hotela, hodžez ſe ſpečhnym rejem wjeſek ſhwedženſki djen ſtöneſiſtu. ſsobuſtaw Bulečjanſkeho towarzſtwia podachu ſo, pschedwodžene wot ſaſtupiſtow „Bježady“ a Saręcžanſkeho towarzſtwia, $\frac{1}{2}$ 11 hodžin na dwórnischię a wotjedžechu ſpěvajo a ſo ſradujo ſ čaſhom domoj. Kózdy bě w ſwojej wutrobie doſpolnje ſpokojeny a tamne w herbskej bratrowſtej luboſci ſpchebyte hodžinkli weſcze kózdemu w dobrém wopomnjeſu ſawostanu.

S Kotez. Sańdženu ſobotu ſu ſo twarjenja khežkarow Matyja Bětka a Antona Stalzhy tu wotpaliſe. Wohen je ſo wot Bulez wóžomleñneho hólza ſamischkrl.

S Kam jeneje pola Radworja. Bóndželu w nožy bu naſcha wjeſ ſot cježeho wóhnjoweho njeſboža potrechena. W bróžni ſublerja Grollmu ſa wohen, naſſerje psches ſkofniſku ruku ſaložen, wudyri, kotrūž ſo ſe žadkawej ſpečhnosču na Ketez a Kječkež ſiwoſč a Böhmež khežu wupſteſtrje a wſchě tele twarjenja do prócha a popjela pschedwobrocži.

S Delnjeſho Bujesda. Naſche wucžerſte ſ kantorſtwom ſjenocžene město ma ſo ſ nowa wobſadžicž. Šerbskeje rěče mózni wucžerjo, kotsiž ſo wo tele město prózuja, maja ſo ſ wotpiſtom ſwojich wopisow pola ſhwobodneho knjeſa ſ Ražlera, naſcheho zyrtwinskeho a ſchulſkeho patrona, ſamolwicž.

S R..... Schtož ſhypaſh, to mjeleſh, tute pschiſlowo hodži ſo na muža naſožicž, kotrūž je nehdh psches ſchęjuwanje a pschiſlodženje w naſchei wſy, druhdy ſamo na wýfokim měſeje a w nowinach tym ſchłodjicž pytaſ, kotsiž mějachu ſo ſačelne a duchowne ſvože naſcheje wožadu ſtaracž. S wopredla mějeſche wjele pschiwiſowarjow, tola poſdžiſho wot njeho czi wotpanchu, kotsiž jeho předy podpjerachu, duž njemóžeſte naſoſled ſe ſwojeho leknoſču a jebarſtwom ludžom wocži dale ſaklepicž. Někto wón pſod ſleho ſkuſta žněje, kiz je jemu $\frac{1}{4}$ lětne jaſtwo pschiňeſl. Ššnano ſo tež pschiſlowo dopjelni: Kózdy je tam najraſdſho, hodžez ma runja ſwojeho. Tutoň muž je wſchitkim derje ſnaty, kotsiž naſchu wjeſ ſnaju.

S pola. Hewak ſo praji, hodž ſhedaža wýfokosč žita khewalicž a wusbehovacž, ſo je poſchitwórt ſhedaža dolhe narofisko. Lětufiſti plödný čaſ pak je roſejenje naſchich pólnych wupłodow tak ſpečhovaſ, ſo ſu žita dohlo njeſtyſhanu wýfokosč wot ſchtyri ſhedaža, haj hischeze neſchtō wjazy doſczahnyli. Tak pokafuje korečmar Šäuberlich w ſhaſzowje rožkowe ſtwielzo, kotrež nimale poſpja ſhedaža méri a pódla dohſoſče tež psches wulfosču ſwojeje ſkofski džiwanje kózdeho wobhlađowarja wubudžuje.

S Žeſora pola Niſkeje. Psched někotrymi dnjami ſu tu na naſchich honach 42lětneho dželacžera Mižnera ſ Bréhny wobwěkñjeneho namakali. ſsamomordar ſawostaji po ſobu žonu a někotre njewotroſćenje džecži.

Wužudženja.

S Psches ſuđniſto ma ſo na pschedbajowanje pschedawacž: 8. julija 1882 ſorečna ſi poſom cžiſlo 17 w ſsmochžizach, na 2020 mf. taſtrivana; — 12. junija 1882 dopoldnia w 10 hodžinach ſtežniſta ſiwoſč ſebožiſteje w Bulezach, na 1980 mf. taſtrivana; — 13. junija 1882 dopoldnia w 10 hodžinach ſe ſa ſahrodiſtu ſiwoſč ſebožiſteje w Bulezach, na kotrūž je ſo 10,500 mf. ſadžilo, wjazhžadženſka termija poſtajena.

Wužudženja.

Za noſiti ſu d. Mandžella khežčerja Domaſčki ſ Morje wſy nad Spreju bě 1. haprleje w Budyschinje ſ wosa ſiwoſč ſtežerja Turjenza ſ Klukſha jene rubiſhko a ſhanu butry kranhla. Taſke pakofezenje wobſkorženje tſi dny jaſtwa pschiňeſl. — Schewz J. R. Baier w Leſchawje, kotrūž bě 27. februara ſo do domu tamniſteho gurejnſkeho přjodkſtejerja ſsmoky dobywał, doſta dla měrkaženja dwaj dnjey jaſtwa pschiſudženaj. — Dokelž bě murjer Karla Eduard Beyer ſ Maleje Huſki 17. haprleje ſ ſajm, Huſčanſtemu knjeſtvi ſluſhazeje, zentnat běrnov wotewſal, ſažudžichu jeho ſ tjom dnjam jaſtwa.

Ahoſta ſta komora. 24lětny dželacžer J. Wjaſka ſe Strže, na poſledk w Komorowje pola Ketez bydlazy, kotrūž je bijom ſchtyri ras paduſtwa dla kheſtanu, bě 16. februara t. l. w Podeſmu ſola Draždjan wježnemu ſtražniſej Hermenej ſacžny čaſhnik wotewſal a tamniſtemu korečmarjej bjes ſaplaženja worečiſny twóchny. Wobſkoržen ſu wopjetneho jebanſtwa a paduſtwa wiwoſtaw ſpóſinat a bu ſ 1 lětu a 1 měžazu jaſtwa a tſiletnemu ſhubjenju cježných prawow ſažudžen ſ pod poližajſku nadkedežbu ſtajenj.

Priłopk.

* Druhi lóž Draždjanſkeje wustajený, dwajpschežna ekwiſa, je na muža panty, kotrūž móže jón jara derje trjebacž. Jedyn dróžkar w Žitawje bě tak ſbožowny, ſo tutón dobylk doſta.

* W Markneukirchenje ſu w tychle dnjach jeneho wudkonjažeho ſchulerja ſ dwěmaj měžazomaj jaſtwa ſažudžili, dokež bě pliſtu, kotrūž bě jemu ſchulſki direktor woſkožil, hnydom wróčo dał.

* ſaſo mordařſki a rubježniſki nadpad! Póndželu poſoldnju pschiňdje w Zwidkawje ſ 72lětnemu ličowárníkemu Gräſerej, 32lětny ſchewſki Weidauer. Jako bě ſo pschedwědžil, ſo je Gräſer ſam doma, wucžeze ſchewſki kamjen ſe ſaka a vrafni ſchedžinwa ſe wſhem wotmachom někotre rasy do hlowy. Tola kamjen, kotrūž bě nadpadník ſobu pschiňeſl, njebe cježki doſež, ſo by ſo Gräſer ſ nim ſaraſhez móhl. Dokelž Gräſer rubježnika do poſta ſkuſh a wóčje po pomoz woſtache, czeſky Weidauer, tola wón bu ſa krótki čaſ w jenym hoſćenju, hodžez běſte ſo w kólni ſkuſh, wužledženy. Kunjež je Gräſer kheřeo cježko ſranjeny, je hischeze tola nadžija, ſo by jemu ſiwoſč ſdžerži.

* Niž bjes džiwanja a wobžarowanja wobſedžowacž w tychle dnjach ludžo w Böhlui poſla Zwidkawy, kaž jena wróna, runje kaž ſchraholz, na male kurjatko, w ſahrodze běhaze, dele pschedeča a je ſobu do lofta wſa. Kurjatko drje žaſožne ſchrečeſte, tola jemu nichto pomhacž njemóžeſte. So wróny pschi ſhedaža ſklaſnoſči druhej ptacžinje ſchłodža, dopolaſuje tež ſhledowazh podawſ. W Plawjenje psched někotrymi njedzelemi jena wróna hnydom w holbjenzu jeneho mlodeho hólbia ſejerje, donjeſky potom druhe mlody ſ holbjenza do ſwojeho hneſa a wužza naſoſled ſhedaže dwě jeji. Jako wróna ſcežeho hólbita přjeſ ſiwoſč, wupadže jej tutón, a pschi tym ſo na ptacžeho paduſha dohlađadachu.

* W Stroppenje w Schleſyjskej bě poſ blidarja Kópſteina, jako bě teho žonu, džecži a pschedbajwu macž ſkuſh, cjeſky. Bohu žel je poſ potom hischeze 13 druhich džecži a wulku liežbu pſow ſkuſh, předy hacž ſo radži ſkaſene ſwérjo ſaraſyč. Psches tutón njeſbožowny podawſ je w Stroppenje wulka ſrudoba naſtaſa; wſchě pſy w měſtačku ſu hnydom, ſo by ſo wſcha dalscha ſtraſhnoſči wotſtronila, ſatſeliſi.

* S Mnichowa piščaja: Psched něhdže dwěmaj njedželomaj ſo w koſcěných tudomneho połodniſčeho pohrjebnisččza žadlave podenđenje ſta. Jedyn bohaty měſchczan bě njenadžujz̄y khwatnje, wot Božie ruczli ſajaty, wumriej, a bu hiſčče tón ſamý džen̄ w koſcěných mjenowaneho pohrjebnisččza wustajeny. W noz̄y poſdžiſčho bu rowar̄ psches ſwón, pschi durjach koſcěných wiſaz̄y, ſe ſpanja budženy. Wón do koſcěných běži a widži na ſdacze morweho w cęlowej koſchli psched ſobu ſtejazdeho. Rowar̄, wot strójelow wobjath, hróſbnie ſakſhiczi, a nětko ſo k nowemu žiwjenju wotučených na ſemiju wali, ſo ženje njebh ſaſo ſtanyl, woſlabnjenje moſhow, naſtate psches pułnjenje moſhoweje žily, běſche jeho žiwjenju khwatny kónz cziniło. Pschinotany lekar̄ móželice jenož jeho ſmijercz nětko ſa wěſtu poſtajic̄. Měſtečzana běchu, jaſo bě do widliſččzow panýk a ſproſtnýk, ſa morweho měli, do koſcěných doniebli, hdžej bě wón ſaſo wotučzil, psches rowarjowe ſakſhiczenje pak je wón po ſdaczu hakle k doſpołnym myſlam pschiſčhoſ a pschi napohladu cęloweje draſty a měſtna, na kotrymž ſtejesch, ſo tak žadlave naſtrójil, ſo ſo jemu žila w moſhach pułnje a tak jeho wěſta ſmijercz ſastupi.

* Druhi dženě ſvjatkov vě ſo we Wulſtich Černoselach w Čechach jena burſka žona na brjóh Lóbjia ſvynila, ſo by tam wotpočala, a dasche ſwojemu džesču pſchi wodze hrajkac̄. To ſame ſo pſchi tym pſchekuli a padže do wody. Prjedy hac̄ vě džesčowa mac̄, ſe ſtrózelami wſcha ſproſinjena, ſpýtała, džesčo ſmjerčzi wutorhnyč, vě bernhardinskí poſz tamniſcheje bliſko ležazeje reſtaurazijs ſ někotrymi poſtołami wodu doſczahnyk, pluwaſtje ſ wulſej khróboſciu ſa džesčom, hižom ſo ponurjazym, pſchimy je ſe ſubami ſa ſuſniczku a pſchinjeſhy jo ſbožowrje na kraj. Po krótkim prózowanju ſo radži, w džesču ſaſho žiwjenje ſbudic̄. Mjenowana lóbjowa reſtaurazijs, kotaž je dla rjaneho połoženia wot pucžowarjow ſylnje wopýtana, veſče tón ſamy dženě ſ hoſcžemi zyle pſchepjelnjena, kotsiſ wſchitzu rjaneho a wulſeho pſa wumidjerſkeho ſutka dla ſ luboſežiwoſežemi kħvalachu.

* Szwajcawmu pôndzeli so na mesto Graz bylne njewjedro vyschêji. Zato bêsche deschêz vyshestal a so hizom mrózczele nimale rospunku, dyri skoro w tym samym czaszu blysk dwójzy do wulkeje hrôdze Reininghausez piwârnje. W telej hrôdzi, s dweju wotdzeljeniow wobstejazej, stejesche w tym jenym 88, w drugim wotdzeljeniu 42 wulkich czegzlich formnych wołów, wot kotrychz so 24 wot blyfska sarasy, bjes tym so druhe woły, a teho runja wołazh, w hrôdzi leżazh, njewobschfodzeni wostachu. Psihi tym so spodzivnośc sta, so woły niz po rjadu sarazene njebuchu, ale so bu wo hrôdz njewobschfodzenych tu a tam jedyn porażeny. Kaž so sda, buchu woły, kotrej stejachu, sarazene, bjes tym so buchu na semi spadz leżaze wot zmierzez pshelutowane.

* Wscha Wuherska je psches podawł, po kótrymž fu židža jene Ischeczijanske dżeczo w synagoge w Tisza Eszlarje morili, do njemera stajena. Po śudniſkim wuprajenju 16łetnego syna Josefa Scharfa je jeho nan Ischeczijanskemu holzu Estheru Salymosi, kotaž njeđaloko synagogi běhasche, do khěže nuts wabit, so by ju posdžiſčho faręſał. Tało bě holza bjes bojoscze do khěže stupiła, psichimy ju starý Scharf wot sady, swajaſa jej ſi pomozu jeneho druheho njeđocžinku ruzh a ju w snutkownej bydlanſkej ſtrve hacž do wjeczora ſchowa. Bjes džeczimi a jednacžimi hodžinami do nježyſchtaj templowym nadkedybowar a jeho žona holzu do temploweho pschitwarka, tam žona nadkedybowarja holzne noſy wumy, na czož holzu w pschitomnosći ſhromadženych ſchachtarjow (židowſkich reñnikow) na bliđo, w pschitwarku ſtejaze, położichu. Holz wobkručza, so fu jeho, jako holzu do templa pschinježechu, ſi njeho wuczerili, so pak je wón zhył podawł psches wulku klučzowu džeru hladajo wobkedybował. Hólz wobkrodečza, tak ſo powieda, ſo je jeho ſamžna macž malej Estheri noſy myla, bjes tym ſo je ſchachtař Samuel Schwarz Estherinu ſchiju pscheresnyk; dele czećdžazu krej fu ſchachtarjo po rjadu w talerju hromadželi a potom do wjetſcheho śudobja linyli. Śjudniſtwo, ſo roſyml, nochze tajkemu spođiwnemu ſhwedečenju Scharfowemu syna wěrię. Po nowſich powjesczach fu czeđo faręſaneje holzy rybaſkojo ſi rěki Theiſa wucezahnlyli. Czeđo žaneje hlowy njemějſche, tuteje winy dla ſo powjescz wo hróſbnej ſójbie ſpeſchnje po kraju roſſcheri. Kaz ſo prají,

bě čjelo zjle nahe, na žiwocž njebe žana rana widżecž. Rybačojo, džen poczakawšchi, čjelo vohriebachu. Džewjecž wošbow, na kotrychž ſo tuſa, ſu ſajeli, tola žadyn ſ nich k nicžemu niſteji. Hač dotal mordarjo hifcze ſuſledženi njeſzu, a ſo njemēr a roſhorjenosćž bjes ludom bōle a bōle roſſcherja. Pscheptyowanski ſudník Melchior Both, kotryž mějesc̄he dla mordarſtwa wobſkorženeho ſchachtarja pscheblysc̄e a kotryž na tak dživne waſchnie pscheptytanje tydženie doſloho wotſtorkowaſche, je ſo, dokelž jeho ſwědomnije hrjebasche, ſam ſkonzował. Wón ſo w Tokaju ſatſeli.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani

Pětrowska zářecká: Jan Bohumír Lukáš, wicežet w Bukezech, i Johanna Karolinu Jennyh Wilhelmez. — Jan Brieža, pohonež w Delním Hunjowje, i Mariju Krawez.

Křčení:

Michalska zytlej: Anna Pawłsina, Augusta Michalska, dżelaczerja a wobydlerja na Szkołzach, dz. — Emma Amalija, Zana Bohuwera Garbarja, maleho sahrodnika w Nadzanezach, dz. — Anna Ernestina, Jurja Augusta Mikela, khezkarja a skalarja w Jeńczach, dz. — Ernst Gustav, Ernsta Vjedricha Richtera, tkala a wobydlerja w Dżeznierzach, s. — Emma Martha, Jurja Krasli, dżelaczerja a wobydlerja na Żidowje, dz. — Jan August, Zana Wętra Kobanie, żitwoszczera w Szłonej Borszczę, s. — Paweł Max, Zana Augusta Noppera, dżelaczerja a wobydlerja na Żidowje, s. — Vjedrich Wylem, Zana Augusta Kelingsta, khezjerja a ręsnika na Żidowje, s.

Katolicka żyrkej: Franz Jan, Kordle Haš, kowarja w Smilnej, §.
— Maria Antonia, Josefa Nemeček, fabrikskeho dželaczerja w Hajnizach,
dž. — Maria Martha, nijemandz. dž. na Židowie.

Zemřelci

Dzén 28. meje: Ewald Erich, Gustava Emila Fischora, kowarja na Židowje, §., 1 l. 4 m. 14 d. — 30. Hermann Moritz, Korfle Augusta Khežnička, khežnerja pod hrodom, §., 2 l. 4 m. 16 d. — 31. Emma Marja, Jana Ernsta Gustava Urbana, dzělaczera a wobydlerja w Delnjej Kinje, dz., 4 l. 8 m. 6 d.

Płacząca żito a produktów w Budyschinie

3 junijia 1882

Bitowy dowos: 1851 měchow.	Na wiskach				Na bursy			
	wot	hacż	wot	hacż	mf.	np.	mf.	np.
Wschewza 50 kilogr.	11	1	11	73	11	1	11	73
Koźla	=	.	7	59	8	4	7	59
Jeżgajen	=	.	7	39	7	97	7	39
Wówz	=	.	7	30	7	70	7	30
Šróch	=	.	—	—	—	—	—	—
Wóka	=	.	—	—	—	—	—	—
Raps	=	.	—	—	—	—	—	—
Zahň	=	.	13	50	14	50	—	—
Hejdusicka	=	.	16	50	17	50	—	—
Berry	=	.	2	—	2	50	—	—
Butra	1	=	1	40	2	20	—	—
Wschewzna mufa 50 kilogr.			9	—	17	50	—	—
Rżana mufa	50	=	8	—	12	—	—	—
Ssyno	50	=	3	—	3	80	—	—
Ssoma	600	=	23	—	25	—	—	—
Prokata 556 jchutk, jchutka			15	—	27	—	—	—

Kajte dorěvřenie ſu ſebi ſchwaſzariſke pille haptikarja R. Brandta vſich thoroſčazach n delním živoče a jejich ſezechovſach, taž ſatylanju, tloczenju w žoldku, kſbalym ſlodze atd. tež poſla leſtarjow dobyte, poſka ſam ſledowazý list stareho naſhonieneho leſtarja. Kenjeſej Richardej Brandte! Bot nejedawno vſtipoſblaných pilloſ ſym najprijodžy ſam nědore wuzit, dotelež na čerpenje delniho života hižom dolho ſtoržu, potom hiſcheze dvoj mojich paſijentow. Za mojou i dobrym ſwědomiom pilam naſlepiſhu thwalbu daž a pſeju, jo by ſo tež jich thwalba ſdgeržala, fotruž wo pravodze ſakluža. Allo, to nim ſo namafaza, ſtutuje w čjerewach doſpolne, duž je tutón ſred ſychi wobęzejných dolních čjerewových ſatarrých najbole wuzitím. Pille ſo hožda 30 let dolho wſchědnie trjebacz a ſlabjaze ſezechov ſhlyne hele njeponaſuja. Tež vſich chroniſtini žoldkovym ſatarrhu, koſtyž je druhý ſezechov ſchroneſtovo čjerewového ſatarrha a hämorrhoidow, ſu tele pille ſ wuzitkom atd. S poczeſčowanjom dr. med. K. . . . prakt. leſtar, V—(Vajerſta). Doſpolne proſpeſty i leſtarſtini roſhudami ſu darmotne, tež ſunja pravodzime ſchwaſzariſke pille haptikarja R. Brandta w tyſach po 1 m. doſtač ſjenicžy w hrodoſlej haptizh w Buduſchinje, w haptikach w Lubiju, Cibawje, Gr.-Röhrsdoſrje, Nowojalzu, Stolpnem a Neugersdorſje.

Vlača khěža w Budyschinje, duschnie ležana, je pscheměnjenja dla na pschedan. Dalsche je shonicz pschi michatskej zyrki cíjisko 3.

Zena živnosti s nowymi twarjenjemi, rjanej sahrodu a 5 kórzami dobrých polow je hnydom na pschedan. Hdze? je shonicz pola rěmika Weiselbeke na kotolskej hafy cíjisko 18.

Rjana sahrodnista živnosti w Budyschinku cíjisko 37 s nowymi twarjenjemi a žadovej sahrodu je hnydom na pschedan. Wscho dalsche je tam shonicz.

Khěža s rjanej žadovej sahrodu cíjisko 2 w Hornjej Voršteži je na pschedan. Wscho dalsche je tam shonicz.

W Rakojdach je živnost cíjisko 28 s 11½ kórzami pola a s flamarnju na pschedan. Wscho dalsche je tam shonicz.

Na pschedan!

Pola podpišaneho su sa hnydom hotowe pjenyši na pschedan: 1 kón (běh kroschaty), 2 jenopscežnaj rólnaj wosaj, 1 kruwjaz lohki wós, 1 kucžowý wós, řanje, por koftorſkých rěblow, wulka třirohata bróna a wschelati hospodarski grat.

G. Aliemand w Rakezach.

Trjebana schtyrišedlata kucža, hysčeje w dobrym porjedže, je na pschedan sa 250 mk.

N. Gall, wosowa fabrika.

14 wulich woliowych ſudow je na pschedan w mydlačni Roberta Adama na ſtronkownej lawskiej hafy cíjisko 5.

Pschenicznemu ſlomu
pschedawa knježi dwór w Sarčaju.

Berny
pschedawa knježi dwór we Butoſcizach.

Trawowa awfzija.

Bondželu, 19. junija t. l., dopoldnia w 9 hodžinach ma šo trawa na mojej lužy, pola Turjeho ležazej a do 90 parzellow dželenej, sa hotowe pjenyši ſjawnje na pschedadzowanie pschedawacž.

W Turjom, 28. meje 1882.

Jan Bader.

Kóslaze kóžfi
kupuje a płaczi sa najlepše sa ſchtuku po 1 mk. 90 np. A. Trepéra,
rukajzař na seminarſkej dróſy.

Kóslaze kóžki
kupuje pshezo po najwyšších płacžiſnach Heinrich Lange na žitnych wikach, pschi ſerbſkej katholſkej zyrki.

Kóslaze kóžki,
kaž tež wščé družiny ſkrych kožow kupuje po najwyšších płacžiſnach Gustav Nauka na garbarskej hafy.

Trawowa awfzija.

Bondželu, 19. junija 1882, dopoldnia w 9 hodžinach ma šo trawa k hynu na ūkach, majoratſkemu knjeſtwu w Njeſhwacžidle ſluſhazych, na pschedadzowanie pschedawacž.

Wuměnjenja šo do ſapocžatka awfzije wosjewja.

Šromadžina: pschi parkowym moſče w Njeſhwacžidle.

W Njeſhwacžidle, 7. junija 1882.

Grabinſki rentamt.

Bretſchneider.

Dla ſastacža flamow

dospolne w upſchedawanie mojeho ſkłada hotowych mužſkich a hólzich wobleczenjow kaž tež ſukna a bukſkina po jara ponizennych płacžiſnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormje na žitnych wikach.

Sa rólnikow, wobſedžerjow fabrikow a fórbarkarjow.

Baselinowy kožowny tuf bjes ſihalin,

wuherski naturalny kołmas,

maſchinſke a žhlindrowe woliye

porucža po ſójdej žadanej dželbie, hizom wot 5 a 10 puntow, derje ſapakowane, w jara wubjernerzej dobroſeži

A. Lorenz na Hoſchiz hafy 23.

kaž twarjenju porucža

želesniſzowe ſchěnh hacž 7½ metra dolhe,

T-noscherje,

hrjebinske ſchěnh,

I. portlandski ſement

po tunich płacžiſnach

Joh. Miessner.

S jeneho krucha pražowane, kaž tež s dweju dželow w hromadu ſbite a zyle ſ zynom pokryte

młokowe ſudobje,

młokowe ſlachowzy, młokowe ſhklé, młokowe zydžaki, młokowe khany, młocžnikи, transportne khany po Fleiſhermannowym patencze jenož w najlepſzej dospolnej tworje porucža

Chr. Holtsch naſledník
na mjaſhowym torhoschęzu cíjisko 8.

Patentowane juhōwe plumpy, worzlowe hynowe a hnojowe wiſla, rěſaki, kožy, ſerpy, brušy, paſle k ſlojenju tkhóřjow, wulskich myſhów, póluny myſhów, jenož w najlepſzej tworje.

Chr. Holtsch naſledník
na mjaſhowym torhoschęzu cíjisko 8.

Dokelž ſwoju ſtaſtařniu wotedam, maja šo wſčé pola mje ſapokožene časy wu-měnici, je-li ſo njedyrbja ſo w pschedadzowaniu pschedawacž. Wola mje ſu hizom netko někotre ſta ſpanjenych časow, kaž plet, kožane črjive, ſukniane toſle, kholowý, jaci, noſchene mužſke nawoblekarje, pjetzy, wołmjané jaci, ſchtrypny, ſoki, pschedkoſchliky, ſacžne čažniki, ſchimje atd. po čažowej płacžiſnie na pschedan.

J. Bächmann

na wulſkej bratrowskej hafy cíjisko 6.

Faulerowe
originalne juhōwe plumpy, najlepſhe ſe wſčeh ſystemow, płacža wot netka 3½ metra wyhoke

mk. 32.

Zenotsliwe džele k tutym plumpam ſu pola mje pshezo dostacž.

Ewald Braun
na ſlownym torhoschęzu.

Wſčé želesne tworſ
jara tunjo. Šahopſchedawarjo dostawaja rabatt.

Ewald Braun
na ſlownym torhoschęzu.

Wóſki

Ewald Braun
na ſlownym torhoschęzu.

Domjaza a kuchinska nadoba

we wulkim wubjerku a tunjo pola
Ewald Brauna
na hłownym torhoscheżu.

Schokoladu psche hlistwje

(wurmchocolate)
w taſiczkach po 25 np. a w małych płaſtach
porucza jara lóhko i nutzbranju
męſchczanska haptynka
141 na hłownym torhoscheżu někto čiſlo 6.

Mo P. Kneifelowej
włoszowej tinturje,
dopōnath najlepši, je-li niz jenicki wo
prawde sprawny kredk i ſdżerzenju wło-
ſow (njech ho ežitaja wopisza a wjetſe
nawęſčitki). Tinturu ma w Budyschinje jenož
Ernst Mittasch hewal Heinr. Jnl. Linie
w bleschach po 1, 2 a 3 mk.

Adolf Rämsch

pschi butrowych wilach
porucza swoim ežesčenym wubjelerjam
jako woſebje placzisny hódne:
khofej, punt po 66, 70, 80, 90—140 np.,
pschi 5 puntach tóſichto tuniſho,
zyly zokor, punt po 45, 50, 56 a 60 np.,
w kruchach wot 5—10 punktow punt po
44 np., w pokrutach po 45—50 np.,
drobny zokor, punt po 48 np., pschi 5 pt.
po 45 np.,
polež, wubjerna twora bjes mjaſa, punt
po 75 np., pschi 5 puntach po 70 np.,
jerje, mandl po 60, 70, 80 a 110 np.,
ſchtuku po 4—10 np.,
syrop w najlepszej dobroſći, punt po 18 np.,
pschi 5 puntach po 16 np.,
kwinjazy ſchmalz, punt po 75 np., pschi
5 puntach po 72 np.,
magariniski butru, dwajpunktowſtu khanu
po 1 mk. 60 np.

Khofej,

ežesče a derje ſkodžaz, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., palený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſći

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Do Awstralije

ſezele paſažirów i direktnej parnej ſodžu
wot Hamburga

7. kóždeho měſaza

P. Fenschky
· w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Na ſamjentnej haſy 12. **J. G. Müller** Na ſamjentnej haſy 12.

w Budyschinje

porucza ežesčenym ratarjam i bližſkim ſnjam hrabje, koſyſcheža, bruſh, bruſhove rohi, ſhynowe lajnh, brudhowe ſchtrukti ſa ſinjowe woſy, konjaze ſaki atd. w bohatym wubjerku po móžno tunich placzisnach.

Naſchu nowu **parnu mlóčazu maſchinu (4-konjatu)**

je ſortirowazym bubonom a wiſorijerjom,
wſchē ſitowe družiny wubjernje mlóčazu, poruczamy na wupožczenie.

Geschw. Herlitschka
w Budyschinje na drzewowym torhoscheżu čo. 4,
w ſahrodnej thęzi.

Thuringia.

Sawěſčaze towarzwo w Erfurcie.

My ſ tutym ſjawnemu nawiedzenju dawamy, ſo ſmy my na město knjeſa A. Herberga w Budyschinje knjeſej

C. Schmidtej, rejuwanſkemu wuczerzej tam,
agenturu naſchego towarzwa pschedowali a proſzymy, ſo we wſchē ſawěſčazach nalež-
noſczech na mjenowaneho knjeſa wobročięz.

W Lipsku, 15. meje 1882.

Generalna agentura Thuringije.

C. Schneider
ſ firmu: J. Schneider & Co.

Džiwaſo na hornje wosiewjenje poruczam ſo i wobſtaranju namjetow ſa ſawěſčenje
wóhuja, ſiwienna, wuhotowanja, puczneho ujeſboja a transporta wſchē družin po
lohich wuměnjeniach.

Prämije ſu pschiměrjene a twjerde bjes pschizluſhoscje k doplačenju, ſamo
pschi kapitalnym ſawěſčenju na ſmiercz i prawom na dostacie dobytka.

Prospekty, namjetne papiry a powſchitkowne ſawěſčazske wuměnjenja ſu darmo
dostaci.

W Budyschinje, 15. meje 1882.

C. Schmidt, na dwórnich ſezowej droſy (bahnhofstr.) 8, part.,
agent Thuringije.

Dla ſaracjenja pucza psches kupnizowhy (gewandhaus) twar pschedowam wſchē artikle
ſwojich ſelesowych, worzlowych a galantrijowych tworow po wurdadnje tunich placzisnach.

Tworz, psches naſtath próh w napohladze ſchłodowane, pschedowam po kóždej móžno
tunich placzisni.

Ewald Braun na hłownym torhoscheżu.

Moja pschedawarnja ſoje a kolejowych rjemjenjow na-
maka ſo

na hłownym torhoscheżu čo. 9.

Placzisny ſa wſchē ſożowe družin a ſchemzowe artikle jara tunje.

Otto Büttner.

Wužitkowy a mſokowy pólver ſa kruwy,
jalſowy a koſikowy pólver ſa konje,
wobjerny pólver ſa kwinje,
koſokowy mſokowy pólver ſa kruwy,
butrowy pólver atd.

porucza hrodowska haptynka.

Šhywnu hejduschi, ſupin, hróch,
wofu, ſoliſ
porucza C. Kahrowe w poſtej kowarne
pschi ſitnych wilach.

H. Stelzer
w Budyschinje na horneſtskej haſy čo. 9
porucza:

khofej, njepalený, punt po 80—160 np.,
khofej, palený, punt po 120—200 np.,
jerje, ſchtuku wot 4—9 np.,
rajsb, punt po 14, 16, 20, 24, 30 a 40 np.,
teho runja wſchē druhe kolonialne tworž po
móžno tunich placzisnach.

Krajnostawski bank.

Danšte kupony naszych fastawnych listow šo wot 15. tuteho měsíca ſiem w ſledowazych placzernjach bje wiſcheho wotczehnjenja ſa hotowe pjenyſy wuměnjeja:

- w Budyschinje pola krajnostawſkeho banka,
- w Draždjanach pola jeho filiale, na Grünplatz 2,
- w Lubiku pola knjeſa G. E. Heydemann,
- w Herrnhucie pola knjeſa C. F. Görlich,
- w Žitawje pola knjeſow Bormann & Co.,
- w Lipſku pola knjeſow Becker & Co.,
- = = = = Schirmer & Schlic,
- w Chemnitzu pola chemnitſkeho měſtečanského banka,
- w Freibergu pola knjeſow Ludwig & Co.,
- w Blauenje i. B. pola knjeſa G. Steinhäuer.

W Budyschinje, 8. junija 1882.

Krajnostawski bank Kralowskeho Sakskeho markhrabinstwa Hornjeje Lužicy.

Čeſćenym kk. hornjołužiskim sobustawam „Delnjo-lužiskeho wotrjada“ Maćicy Serbskeje

wojewjam, zo je Maćicy njemožno jim wudate „Starkowe modleſke knihi“ přez póst připóslač a zo sym te same k. Markej Smolerzej do wudawarnje „Serbskich Nowin“ dal. Tuž prošu čeſćenych knjezow wotrjada naležne, zo chcyli ſebe je tam při ſklađnosći wotewzač.

Dr. E. Muka, pismawjedčeř M. S.

Šłowna ſhromadžiſna požčeñiuje a lntowańje ſa Bart a wokolnoſcz
(ſapiſane towarſtvo)
niedźelu, 18. junija t. l., popołduju w 5 hodžinach
w ſali Pietricherz hofczenza tudy.

Dženiski porjad: 1) Pschedpołoženje ſliczbowania a bilanzu na leto 1881 a dobroſpōnacje teju ſameju. 2) Wobſanknenje wo nałożenju čiſteho dobytka a wo wulkoſci roſbzélomneho wunoſchka. 3) Wuſwolenje dweju wubjerkownikow na město teju, kotrejž mataj po ſtatutach wuſtupic̄.

Wſchitke ſobustawu ſo na tutu ſhromadžiſnu pſchepróſchuja.

W Barcje, 5. junija 1882.

Direktorij:
Wiedemann.

Kedžbu!

Čeſćenym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwolniſchi k navježenju dawam, ſo ſzym pječarju knjeſa pſchekupza Bartka na ſtronkownej lawſkej haſy wotnaj. Na dobru, ſłodnu tworu budu ſtajnje ſmyſleny a ſkaſanja do domu khwatnje a derje wobſtaram.

S požeſćowaniem

Ernst Schüke.

Piwowe karancžki

porueža we wulfim wubjerku po jara tunich placzernjach

Ernst Ullrich,

pſchedawarnja porzellana a ſchležy.

Schtóž

dobrych koſzow a ſerpow
potrjeba, namaka tajke w poſtskej kowarci
pſchi žitnych wilach.

Dwe wobydleni ſtej hnydom na pſche-
najecje w Delnjej Hörzy čiſlo 49.

Holzy ſe wſzow, kotrej džedža schwadliſtwo doſpolne a darmo nauwknyc̄, pſchijimaja ſo na garbarſkej haſy 362 po 1 ſhodze.

Góyn sprawnej ſtarſcheju ſo ſa wuežob-
nika do Draždjan do kolonialtworowych
klamow pyta. Wſcho dalshe je ſhonic̄ pola
pſchiftajazeje žony Heynoldowej w Budys-
chinje.

Býtaſa ſo wuſtajne hródžne džowki ſa
lētnu mſdu wot 150 ml., ſrenkojo, poſh-
cojo, ſtražniſkojo na knjeſe dworh, džela-
čerſke ſhwobyl pſches pſchiftajazu žonu Hey-
noldowu w Budyschinje.

Enihiwiaſai Winkler njeſchedawa ſobotu
wulky w budže, ale jenož w ſwojim woby-
dlenju na mjažnym torhochcžu čiſlo 12.

Ródna hoſza, kotrej ma luboſcz k dže-
zom, ſo k jenemu džesczu pyta.

Ernst Ullrich
na ſchulerſkej haſy.

Na knježim dworje w Lutobęžu móže
róny pilny człowiek hnydom jako róny
pochońc̄ do ſlužby stupiež.

Stokrócznu hrimotazu ſlawu
Janej Ženkej a jeho mandželskej w Stroži
pola hucziny k jeju prěnjemu kolebnemu
ſwiedženjej. **J. Krešwitz.**

Palma mera

na row

njebo **Gustle Wjazlez** w Haſlowje,
ſemrjeteje po 24-létnej starobje bjes 7 dñow.

Naſch hnadny čjaſ na tutym ſwěczi
S dnjom kózdom ſo nam pominiſa,
Wſches ujón my ſachodnoſce džecži
Khođ džem ſachoh' živjenja
Po puču ſemſkoh' drohaſtiwa
Wot ſolebti hač do rowa.

Nam taſti wobras dawa ſiatujiſe
Ta ſobužotra njeboha
Wſches ſwoje ſmjerterne wotſalenje
Wot ſedních ſotrow a bratra,
Wot kotrejž ſo tu pſchiwola
Nék dobra nój ji do rowa.

Spí dobru nój w tym rownym ſhowi
Hač k dniu wſchoh' horjeſtanja,
Hdyž ſtavacž budža wſchitzh morwi
Na ranu węžnoſh' živjenja,
Tam ſo ta čjeknoſe ſpočzina,
Kiz ſmeje trače bjes ſonza.

Tam čjaſamý po Božim ſlubi
Na ſbózne ſaſowidženje,
Hdyž i rowom póndu naſci lubi,
Czi, kotrejž ſmjeret ſam rubiesche,
Hdyž my ſo wot nich dželachm
We dole ſmjerternej trajim.

Naſch pak njeh Twoja ſmjeret tež wueži,
Gwoj hnadny čjaſ tu wopomniči;
Naſch ſu duchowneho ſpanja ſbudiſi,
Wuež poſuth ſaſi nucež hičz,
Dónž pſchendžem ſiſes ſwět a čjaſ
Na tamy jehnjeſzowu ſwoj.

Hdzej čzi, ſiſ ſu pſchinoſeſowu ſu wuſchli
We pſchizinu toh' živjenja,
Do wóznej domiſlhu dóschiſi,
Na ſbóznoiſci ſo wobdžela,
Tom' jehnjeſu cjeſcž dawaja
We ſbóznym měcze Ziona.

J. Ž. pſches Gustu Hattakę.

Džak.

Po tym, ſo ſhy ſwoj dom, ion 27. no-
vembra pſches wohě ſaniczeny, ſo Božej po-
mozu ſaſo natwaris, čuju ſo poſhnućenjy,
wſchitkim tym, kotsiž ſu mje w nuſh pod-
pierali a moje njebože pomjeniſtecz pſtali,
ſhwój najwutrobiſchi džak wuprajic̄. Wo-
ſebje džakuju ſo k. Karli Žekelej a jeho
mandželskej ſa darmotnu hofpodu, dale
k. Ernstej Žekelej a jeho mandželskej,
Lubuchoſkej a Čiſhonjanſkej gmejnje ſa wſchě
dary, ruczne dželo, fóry atd. Tym wypko-
čeſćenym knjeſam, kotsiž ſu na brunizowej
dróſh wobdzeleni, praju ſa naſladny pje-
njeſny dar najpodwolniſchi džak. Boh luby
knjeſ ſiſ ſchitkim mojim dobrotelam
iſh woporniwoſcž w bohatej měrje ſaruna
a jich pſchede wſchém njebožom a horjom
wobarnuje.

Jakub Wojak w Nowych Čiſhonzech.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kóždu sobotu.
— Štwórtlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čiſlo plači 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkeje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, plači so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štwórtk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíšć Smoler je c knihičiſceńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Čiſlo 24.

Sobotu 17. junija 1882.

Lětnik 41.

Cíšć ſami čeſczeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotſiž chzedža ſa nje na **3. štwórtlěto 1882** do předka placzic, njech něčko 80 np. we wudawařni „Serb. Now.“ wotedadža. Cíšć, kotſiž ſebi „Serbske Nowiny“ psches póst pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam borsy ſtaſacz. Na ſchwörtlēto ſaplači ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſich a pruſſich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khežorſtwa 1 marka, ſ pſchinjeſenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ ſ pſchilohu „Serbski Hſopodar“ placzja na póstach 1 mk. 25 np., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np.

Redačiſja.

Swětne podawki.

Němſte khežorſtvo. Pschi wólbach na khežorſtowom ſejm 9. junija w miſchnanskim wokrjezu dosta dopředſtar Kämpffer 7005, konſervativny kandidat Schickert jenož 6443 hloſow. So ſu konſervativni tutón wokrjez ſhubili, je jenicežy jich njejednota a lenja wólbna agitacija wina. Bjes tym ſo dopředſtarje ſe wſchei možu, žanu prózu a pjenieſh njeļutujo, ſa ſwojeho kandidata ſtutkowachu a hloſhy hromadžowachu, ſhabachu ſo konſervativni hakle požlednie dny, jako běchu hizom jich pſchecžiwnikojo wuſwolerow doſč ſobdžekali, bole ſ energiſkej agitaziſi.

Njeđelju popoldnu w dwémaj hodžinomaj mjeſeche ſo w noym hrodze w Potsdamje kheženiza ſyna prynza Wylema. Młody prynz dosta imena: Vjedrich Wylem Viktor August Ernst.

— Dolho wotečakana debatta wo tobakowym monopolu ſo ſaňdženu wutoru wot wjercha Bismarka ſ dwěhodžinſtej ręczu wotewri. Niz kaž hewal, hdež ſ wótrymi wuraſami a ſe ſapathymi ſlowami njepſcheczelow ſwojich namjetow poraſhcy ſpystowacze, roſtaji Bismark tón ras na měrníwe waſchinje hje wſcheho roſhorjenja nuſnoſcz tobakoweho monopola. We wjerchim džele ſwojeje ręczje wón bóle na ſnutkowne prusſe wobſtejnoscze nježeli na powschitkowne němſte khežorſtvo džiwaſche. Tak ſo jeho dolhe wuſožowanja wo njedopoſloſci dawka po ſlaſbach a dothodach, wo nuſnym powyſhenju dothodow ſudnikow, wo naſoženju wuſoſka tobakoweho monopola ſa položenje gmejnſkich dawanow psches poniženje ſchulſkeho a khežinskeho dawka, jenicežy na pruske naležnoſce ſmerjachu. Bismark pſchede wſchem wot tobakoweho monopola wostajic ſnjemóže dla wotſtronjenja čežkikh direktnych dawkov, kotrež ſtat psches zlo njedostawa, ale kotrež maja ſo, kaž dothodny (einkommen) dawk, wot luda ſ hotowymi pjenieſami placzic. Efekuzije a čaſowanja, njeļubosne ſežehvki nětčiſkikh wyšokich direktnych dawkov, bychú potom ludej ſalutowane wostale. Nětčiſke ſestajenie khežorſtoweho ſejma, kotrež do wjazovych ſtronow a ſtrcnow roſpaduje, je wina na tym, ſo ſo reforma dawkov dozpicz njehodži. Knježerſtvo ſo žanej ſtronje podwolicz njemóže, ale dyrbí wot nikoho njewotwiſne ſa lepsche zyloho ſtata ſtutkowacz. Po ſkončenju ſwojeje ręczje ſo Bismark wotſali a ſo tež džen poſdžiſho, jako dopředſtar Richter jeho ręcz na ſnate waſchinje roſſečzipa, na poſkedenju njewobdželi. Richter Bismarkej porokowaſche, ſo je wón jenicežy to wospietowaſ, ſchtož je hizom 17. meje 1879 pſched ſejmom ręczak. Bismark je ſebi po ſdaczu ręcz wudželaſ, kotrež kóždy ras džerži, hdyž chze nowe dawki do wolene měč. W tej ſamej žadane dawki do ſad ſtupaja, bjes tym ſo ſo čežkoſcz wobſtejazych dawkov jerie wuſběhuje. So dyrbja efekuzije ſo wotſtronic, je ſo hizom 1879 wot Bismarka ſponniſlo, tola te ſame ſu runje pſchiberaſe. Efekutor indirektnych dawkov je hlođ, kotrež je wjèle hóřſki nježeli efekutor direktnych

dawkov. Šchtož je Bismark hacž dotal ſlubil, ſ temu niz pječ ſtokowych monopolow njedofaſha. Wot monopolu býſtai dvaj millijonaj na Berlin pſchilohoj, bjes tym ſo ſlaſhy a podružniſtowow dawk 14 millijonow dawa. Bismark ma najprjedy date ſlubjenja dopjelnic, priedy hacž nowe dawki naſypuje. Krutoſcz pruſſeho dothofteho ſakonia ſo bjes nowych khežorſtowow dawkov womjehcic ſodži. Khežorſtowowe dothody ſu w ſtajnym roſczenju, tola pjenieſh ſo njetrébnje roſbroja. Wot knježerſtwa ſo pſche wuſobnje twari, w mjeſtſkých městach ſo často ſraſne twarjenja kaž poſti a ſakerny naděndža, kotrež ſo ſ zylo ſa wotſloſci nje-pſchihodža. Stara pruſka ſlutniwoſcz je ſo w čaſu milliardow ſhubila. Jako bě vokladny ſekretar Scholz Bismarka pſched Richterowymi nadpadami ſakital, poſka ſapóžlanz Minnigerode na wſchelake wopaczoſci Richterowej ręcz. Efekuzije nježi pſchiberaſe, ale jich liczba je ſo tóſtico pomjeniſhila. Efekuzije ſandžene lěto wot 1,100,000 na 600,000 ſpanychu. Dr. Windhorſt žadasche puſhczenje monopoliskeje myſle, tola najprjedy ma ſo monopol nadrobnje pruhovalac. Po Bismarkowej ręczi tutón na tobakowym monopolu hiſhce ſtverdže džerži. Se ſtarowisow jendželskeho parlamenta ſpoſinawany, kaž myſl, kotrež ſo najprjedy wotpoſka, ſkončenje ſ dobyczu wjedže. To njech njepſcheczelow monopolu wobbladniwych czini. ſapóžlanz Wladžiński poſka na dobytk, kotrež by monopol jeho pôlſkim krajanam pſchinjeſl. Tola Polazyk ſ netčiſhemu pruſkemu knježerſtwu žaneje dowery měč nježi, duž woni pſchecžiwo monopolie hloſuju, teho runja pſchecžiwo wſhem druhim knježerſtowowym namjetam. Žecži džen bě ſa monopolowu debattu najhoržiſhi. ſ wobeju ſtron ſo ſ jerej roſnemidrenoczu wojo-waſche. Jako bě ſakſki konſervativny ſapóžlanz Aclermann w mjenje ſwojich runjeſtyhlenych krajanow ſo pſchecžiwo monopolie wuprajit, ſaſtupi wjerch Bismark do ſale a hnydom wo ſlowo proſhcesche, ſo by na nadpadu, džen předy wot Richtera na njeho puſhczenje, wotmoſvit. Wón (Bismark) ſo mjenje wospietuje nježeli Richter, dokelž ſ zylo tak čaſto njerěčži. Kaž dha možachu nowe zlo a dawki, kotrež hiſhce w lécze 1881 do poſkene ſylnoſce ſaſtupili njeběchu, na efekuzije wot 1876 a 1877 ſtutkowac. Kaž čaſto je Richter wobtverdžoval, ſo žitne zlo hlyb podrožuje. Pjekarjo zyloho ſweta njemóžachu jemu wopaczone mějenje wotwucžiſ. Šhleb ſo tola bjes wuſwacza ſ wukrajneho žita nje-pječe, ale runje na wopak ſ wjetſchego džela ſ ukrajneho žita. Domjaze ratařtvo dyrbí ſwoje direktne dawki na zlo walic. Na němſtim ratařtve leži 200 millijonow mk. dawkov, kotrež dyrbí ratař na druhé waſchinje ſafo dobyčz. Čeža, kotrež na ſukrajne žito kloči, ma ſo pomjeniſhcz. Naſcha pſchibluſhnoſcz je, ſo domjaznemu rólniſtu ſanč nježam. Dokelž je Richter po ſdaczu derje wobdarjeny, by ſa kraj wužitne bylo, hdyž by ras na wži won nětajskemu ſublerjej do wučby ſchoł. Na konzu Bismarkowej ręczje ſebi Richter hnydom ſlowo ſ wotmoſvitje žadasche, na čož

Bismarck salu wopushczej. Richter kanzlera s hromadu ranjazich pschimanjow pschebyha. Won praji, so Bismarck ludowe mienjenje njeznae, dokelz ho s wulkim rjeczaom polizistow wobdawa. Won je najwjetshi wolsnij agitator w kraju. Nichto tak njeryje, kaž Bismarck. Byly lud a niz jeniczych Bismarck se swojimi wojskami po powołaniu je Němczini wultu sczinil a sjenoczil. Na połek je tola hakle throblosz wojskow Bismarkowu politiku pscherashka. Tako be hiszce Hassenklever wosjewil, so tez sozialdemokrato monopol njezwola, so k wothlošowanju kroczesze. Wazny preni paragraf namjeta tobakoweho monopola ho s 276 pschezivo 43 hloham wotpotasa.

Ruszowska. Najwažnishi podawek sañdżeneho tydzenja je wotstup hrabje Ignatéva s ministerstwa snutskownych naležnoszczow. Na jeho mesto je ho hrabja Tolstoj pomjenoval. Zyle njezcaana tale powiesz njezchindze; hžom dležchi čaž ho Ignatéwowy wotstup weszczesze, tola runje w połekach njezdzach ho jeho stejnischco twierdze býz ſdasze, dželi hdz předh. Tuteje pschicznih dla znadz spuszczenie Ignatéva s ministerstwa na preni wokomik jeho pscheczelow a njezcheczelow pscheblapny. Cži, kotsiž s teho pschemenjenje w ruskej politizi runje tak w snutskownej kaž w snutskownej wotczakach, bu drje na wopacznym puczu. Na snutskownu politiku mjeſeſe Ignatéw w połekach njezdz malo wiwa, a schtož snutskownu politiku nastupa, dha drje ho nahladu hrabje Tolsteego wot Ignatéwowych mało roszdžela. Snate je, so w Ruszowskej słowjaniszmy smyžleni politikario s němſkim wo móz a knieſtvo wojuya. Hrabja Ignatéw placzi jako ſakitorat słowjaniske ideje, ale tez wo hrabju Tolstom ho to žamo praji, a to niz zyle bjes pschicznin, pschetož tuton je se swojim słowjaniskim smyžleniom hžom často na sjanwoſc stupi, kaž na pschiklad pschi słowjaniskim sjeſdze (kongreſu) w Moskwie w lécze 1867. Nowy minister je njezchendje ſójelany muž, kotrež je žwoju wustojnosz w pišmowstwie wjeleſtronisz poſtaſ; schoz jeho politiske smyžlenie nastupa, je won pschivizowat konſervativneje strony. Duž na rufi lud wot njego wulke žwobodne a konſtituzionalne naprawy s czeſka wotczakac. — Khežorka je 13. junija sbožownie jenu džowku porodžila. W kſchczenizy doſta wona mieno Olga. — W jenym potajnym wokolnym pišmije wójnski minister židovskim wojeſtim leſtarjom njezwođomliwoſc w ſastojniſtwie winu dawa. Tuteje pschicznih dla je ho wukasalo, so zm̄e bje wščemi wojeſtim leſtarji jenož 5 prozentow židow býz. W pječzoch wojeſtich wokrejach bu židowisz leſtarjo zyle wuſantnjeni. We wojeſtich měſtach, hdz̄ež jenož jedyn leſtar pschebywa, nježmē tón ženje žid býz. Pschesmerna licžba židowſtich leſtarjow psches pječz prozentow ma ho s tym wurunac, so ho woni pscheczadža abo se ſlužby puszcza. — W Molkwje je straſchny wichor twarjenje wustajenizy ſhlinje wobſchodziſ. W čažu wichora naſta w koptjelskej haſh wohén, kotrež 300 khežow, s wjetſha drjewane twarjenja, do prócha a popjela pschewobroczi. Schkoda ho na 300.000 rublow woblicza.

Egyptowska. Njezcheczelſtvo Egypcianow pschezivo Euro- piſsim je 12. junija w měſeſe Alexandriji k krawej bitwje wjedlo. Jedyn kſcheczan s kupy Wlalhy be jeneho Arabſkeho ſakſot. Muhammedanisz, psches njemery poſlednjeho čaža pschezivo wšchem zuſym naſchewuwanu, dachu ho se žochorami a nožemi do Europicſich dobywachu ho do jich khežow a wurubidu te ſame. Jendželſki konſul Koſkon bu na puczu k měſchczanskemu gubernerej s woſa storhnjeny a na hlowje czeſko ranjeny. Europicz s woſnow na Arabſkich tſelachu, tueži ho s tym wjeſzachu, so Europicſich na haſzach nadpadzeczu a morjachu. Wojazy najprjedy krejpscheleczu a wurubjenju s meroſ pschihadowachu, poſdžiszo pak njemernikow roſežerichu a porjad ſaſo poſtajichu. 49 Europicſich a 5 Egypcianow je pschi ropocze žiwenje ſhubilo. 80 Europicſich a 28 Arabſkich je ho ſranilo. Dokelz ho mér ſ nowa ſaſo kaſyl njeje, njeſku ſranzowſke a jendželſke ſodze, psched Alexandriju w pschiſtawje ſtejaze, ſwojich wojskow na kraj puszcza. Sultanowu wotpóžlanz a połnomózni Derwiſich Paſcho je ſ egyptowſkim ſka- buſtſkim vizekralom Lewiſkom do Alexandrije pschichol, najslerje ſo by jeho na jenej turkowskej wójnskej ſodzi wotwiedl a potom po žadanju Egypcianow Halima ſa vizekrala poſtajil.

† Garibaldi.

We wšichach nowinach čitam někto wjele wo žiwenju a ſmierzci italskeho generala Garibaldia, kotrež je ſobotu, 3. junija, wječzor na kupyje Kaprerie i tuteje čažnoſeze wuežahný. Tez Szerbam, kotsiž ho hiszce na wójne lěta 1848, 1859, 1861 ad. dopominac wjedža, je jeho mieno ſnate. — Giuseppe Garibaldi narodži ho 4. julija 1807 w Nižny; po tajkim je ſwoju starobu na 75 lét bjes 1 měža ſchinjeſt. Hžom 1833 běže 26 lét starý mloženž do pschibahanſtow někotrym njemernikow ſachmijatau a teho dla dyrbjeſte ſi wózneho kraja čekac. Wot tuteho čaža ſem je Garibaldi ſi republikanarjemi a revolucionarami wšichach krajow (tez Polakow) ſtarovřený ſa jednotu Italskeje wojoval, a pschipoſnacze, ſo běže ſruth a ſmužity běžet, njemože ho jemu wotriez. Won je wjeſtow a kralow wotkadiſi a kraleſtwa wudari. Won ſam wofia pschi tym prosty, haj thudy muž. Spodzivne w naschim čažu! Schto čyžiche Garibaldi? Wulke ſjednoczene italske kraleſtwo! Italska mjenujz běše do wſchelakich kruhov a kniežetſtow roſežepjena. W Horniej Italskej běže avstriſki khežor ſi móznym knieſom a wobſedžeſte wulku a rjanu lombardisku ſemju, w ſriebznej Italskej mjeſeſe bamž nad krajinami Romagnu a Emiliu roſkaſowac a w Toskanje, Permie a Modenie kniežacu někotrym mjeſiſti wjeſtovo. Sardinija pak taž Siziliska běchtaj ſamostatnej kraleſtwe, vrenſte pod kralom Viktorom Emanuelom, druhe pod Franzom II. We wſchitkých tutych roſežebjenych kufach italske ſemje, ſi wuſhaczoom Sardiniskeje, žehlaču ho hžom dležiche čaž ſchliczni njezpoſkoſeze a njezpoſkuſhnoſeze pschezivo wjeſtach a mjeſnikam. So je ho tam wot stronu tych knieſow a móznych wjele ſhreſtilo a wjele njeprawdy pschezivo ſudej ho ſtalo, ſo běše zyle kniežetſtvo husto doſez we wulkej njerodež, a cžile wjeſtovo a mózni njehmani a njewuſtojni, to njemože ho a njetrieba ho tez ſaprež. To je dženža wot wšichach stronow pschidate a wuprjene, a na to twarjachu tez Garibaldi, Mazzini a druh ſrevolucionarojo ſwoju nadžiju a to ſ dobrym wuſpěhom. Wonu wudawachu, ſo ſu jeniczych patriotisck ſtrona w Italskej a ſo čhežda jenož lute ſvoje ſtvojeho wózneho kraja. ſso ſamo wě, ſo jim wjele njezpoſkoſnych pschipadže a tak ho ſta, ſo bory ſroſora ſi Avstriſkej wudhri. Napoleon III. pomhaſe Italianam. Po njebožownych bitwach pola Magenta a Solferino (w juniju 1859) dyrbjeſte avstriſki khežor Franz Josef Lombardisku na ſardiniskeho krala Viktora Emanuela wotſtupic, malo wjeſtovo ſriedznych italskich krajinow buču wot ſwojich poddanow wotkadiſeni a wucžerjeni a jich krajje ſjednoczihu ho ſe Sardiniskej. Tak běchtaj jenož hiszce Siziliski kral Franz II. a bamž ſamostatnej wjeſtach w Italskej, wſho druhe ſtejſe pod ſzeptarjom Viktora Emanuela, pscheczela Garibaldia. So by tez teu hiszce wotſtronil, to bě někto Garibaldioru najczežich ſawdaw, kotrež ho jemu pak, runjež po dohlim čažu, ſkončznu radži. 11. meje 1859 stupi Garibaldi ſe ſwojimi dobrowolnikami pschi twierdžiſne Marsala na Sizilisku ſemju, mnosy bjes ſiziliskimi krajinami pscheczepicu ſi njemu, zyla kupa ſtejſe w plomjenjach revoluzije, kral Franz II. czeſky 1861 do Roma po někotrych ſa njego njebožownych bitwach — a wothlošwanje zyleje Sizilije wupraji ho ſa pscheczepicu ſi Sardiniskej. To ho tez ſta a někto bu kraleſtwo Italskeje proklamirowane. Wot tuteho čaža je Garibaldi (1862 bu czeſko na nosy ſranjeny) najwjaſh na ſtaſoſtej kupyje Kaprerie ſwoje bydlo měl, hdz̄e mjeſeſe ſwoje wobſedžetſtvo. So won ſi nutſach hiszce zyle ſpojony njebeže, to běše ſi jeho ſtowid ſidze, kotrež tam a ſem na ſwojich demokratiskich pscheczelom piſasche. Bamžne ſtveřne kniežetſtvo ſakſe ſenu do wocžow, ale tu ho njedashe nicž cžinicz, doſelž Pio nono pod Napoleonowym ſchitom ſtejſe. Tak pschiūdze lěto 1870 a ſi nim němſko-franzowſka wójna. Franzowski khežor bu wot Němzow ſbit, jeho wójſto w Romje dyrbjeſte te wěćzne měſto wopuſhczic, bamž be bjes možy, — a kral Viktor Emanuel wotkadiſi bjes krawej ſitow Rom a zyla zyklwinski ſtat bu wot njego amelitirowan. To drje běše ſtvoje ſubježniſtvo we wulknym ſtyle. —

Tak je Garibaldi wſchitke ſwoje žadanja dopjelijene widział, hacž na to jene: wulke měſto Triest a wokolny italszy rěčzach kraj pschi adriatiſkym morju ſu w rukomaj avstriſkeho khežora wofale, runjež psched ſakſi Garibaldi a jeho pscheczeljo pschezivo temu ſchewuwanu a Triest (Italia irredenta) wot Avstriſkeje wottorhnež ſphtowachu. Ale hacž dotal podarmo. Starý rjeſowſki woſat Garibaldi ſandželi ſwojej wocži na wěki. — Schtož Garibaldioru kharakter naſtupa, dha běše won ſprawny a ſjawný njezcheczel ſwojich pschezivníkow a ſwojen towarskich ſwojim towarscham. Jeho moralisti žiwenjoběh pak njeje psched tak cžistý byl, ſo móhl ho w tym jako dobre ſnamjo přjódſtajic. ſi zyla móže ho prajec, won běše we wſchém liberalny, a kaž ho pschi tajlich wulknym mužach husto ſtanje: jeho ſwobodna myſl pscheczowasche čažto měru teho, schtož je dowolene. Schtož Garibaldi čyžiche, ſe ſ najwjetſha do-

żpił a dokończal, a to je hžom dojeż, hdyž može ſo to pſchi kaſhczu wulkeho muža prajiež. General Giuseppe Garibalbi, stworiczel italskeje jednoth, ma pſchi wſchelakich czěmnych punktach kwojego wojskhnja a živjenja tola woſebne město w nowszych stanisnach italskeho krajeſtwia. Wón je ſa ſwojí lud a ſa ſwoj narod ſo prózował a wojował, a to je jemu kwalbne a czesczene pſchipoſnacze dobylo. — R.

120

Ψchesežehanje židow.

(Słownictwo.)

Sa czaś kschijnych czahow mějachu židža nježmérne czeŕpiecž. W lécze 1096 poczachu bo w Speieru wulke žurowoſcze. 3. meje poczachu židow, kotsiż bo kwojeje wěry wotrzej nochzchu, habiwacž. Židža nětko s džela do khéjorſteho hrodu, s džela k biskopej Zohannsenej czełachu. 18. meje bo pscheszehanje we Wormsu pocza, a hruby lud skónzowa wszech židow, kotsiż pola biskopa wuczel namakacž njemóžachu. Po ſedmich dnjach pak ta ſama žudžba tež wonych potrieči, kotsiż bětlu bo pola biskopa ſkhowali, a jenož mało jich psches to wuczelny, so bo kſchcicž dachu. Mjes tutym běſche młodzenz po mjenie Šinocha Cohen, kotryž w tym woſomiku, hdyž kſchczenzu dosta, biskopoweho bliſkeho wuja mori. Sa to jeho hſchcze w zyrlwi roſtorhachu. 27. meje w Mainzu 1300 židow skónzowachu. Ta ſama žudžba dónidže židow w Kölne, Neufje, Weſplinghofen, Neersen, Zors, Memis, Kempen a Regensburgu. S liczbu wonych, kotsiż ſebi s bojoſežu psched cžwilu a martru ſami ſiwinjenje wsachu, padże 12,000 židow.

Na królowańskim dniu jendzelskiego króla Richarda II. (1198—1199) 3. września święty ślu lud psycheczni zidam, a bu jich jara wjele skoncowanych. „Londonzy zidza”, prají krónika, „tehdy kheje wobkiedzachu, kotrež ślu królowańskim hrodam runjachu.” W lécze 1190 buchu w niektórych jendzelskich miastach zidza wurubjeni; nojhórje w Yorku salhadzachu, hdżez bu 500 swójsbow skoncowanych.

Na skórzbu, so by źidźa w meseje Bran tchęscęzana skonozwali, da król Philipp w lęceje 1191 tam 80 źidow spalię.

Zadławy podawki ho w porheinskich krajinach stały. Tak
ju w Neużu, gdżę bęsze żył ksečęzanskiemu holcżu krę pſcheręsznyk,
mordarja a z nim wjele drugich na koło pletli.

Léta 1212 bylo v městě Toledo výjele židovů sabbatych. To běsche přenje pscheschzehanje židovů v Španělsku. Wono je bylo často wospietowało.

W Anjou, Poiton, Bordeaux, Argonleme, Saints a druhich městach bu ſabite, ſchtož ſo wěry wotrjez nochzysche, a wjažy hacž 3000 židow ſhubi živjenje. Dla hólczeza, kotryž chzysche ſo kſchczicž dacá, fotremuž paſt starschej w tym ſadžewaſtaj, naſta léta 1241 w Frankfurze n. M. hara mjes kſchczanami a židami, pſchi čimž 180 židow morwych na měſcze woſta. W Bielizhu bu wjele židow ſpalených, dokelž jim winu dawachu, ſo ſu jene woblatko pſchekoli.

Eduard I. da w lęże 1279 wjele żidow, kotsią bęchu wobskor-
żeni, so wopacżne pjenjesy dżelaja, do jaſtwa tylnyč a jich 280
skónzowacj.

19. Aprileje 1283 bu w Mainzu 10 židow saražených, a jich
kheže buchu mürubjene, dokelž běsche ho morwe křesťanské džeczo
namakalo. Tónzamtý džen' lud w Bachrachu 26 a něčto dnjow
pozdějšho w Brückenhauſenje 16 židow ſabi.

W lècze 1285 bylo w Włodzimierzu powiększ rosschéri, jako bytu židzja jene fchesczanſe dżeczo morili, na czož synagogu ſapaſichu a 180 židow ſyalicu.

W lècje 1290 bu židam pšci ksmjertnym khostanju porucžene, Žendželsku do 1. novembra wopuszczicž. Njewocžakawski imenowanym džen je hížom hacž do 9. oktobra 16,511 židow i Žendželskej wuzahnuć.

W léeje 1298 so w Röttlingenje w Frankach powjedasche, jako by nějakí žid wobłatko wonjeczesczíl. Na to počza lud židow palicž, džiwja cžrjóda cžahasche wote wžy le wžy, wot města k městu a skónzowa wszech židow, kotiž jej do rukow padzechu, tak 24. julijsa wszech židow we Würzburgu, 1. augusta w Nürnbergu, potom w Mergentheimje, Neumarkte, Rottenburgu, Bambergu, Ambergu, Parchingu, Wildensteinje. S Frankow a Bajerskeje

po pschesszéharjo do Nakuszeje walichu, a sa poł lęta bu 140
wożadow jich wopor.

21. wulkeho rózka 1306 dostachu wschê kralowſke wyschnoscze a sastojnictwa porucznoscze, na jenym a tym samym dniu wschêch židow w Franzoskej njejabz̄y ſajecz a jim pschitkaſac̄, so maja všich ſhmiernym khostanju kraju wopuszczic̄, bjes teho so bydu ſtwoje ſamoženje ſobu wsac̄ ſmeli. Tak 100,000 židow s kraja wuhnachu. Někotři, kiz běchu so psches čzaſ ſomdžili, mějachu tule njepožluſtnoscze se žinjenjom ſapokuſcic̄.

W „Andreas Brüll's Chronik-Rekenbuch“ (Mainz, anno 1644) ſo powiedza: „Anno 1309 ſu ſo židža w Fuldze i druhimi wukrajinymi židami ſjenoczili, wſchętch měſtečjanow a wobydlerow města Fulda ſefabijecz. Měſtečjenjo pak ſu borsy fa tym pschischli a ſu židow, kotsig tehdyn w Fuldze běchu, 600 ſabili a ſpalili.“

W lècze 1320 buchu wot Agena, něhduscheho hlowneho města wot Agenois, pschi rězy Garonne, hacj do Toulousa wschitzy židja skónzowani. Lepje tež so njenidzelsce židam w Bordeaux, Gascogne, Albi a w druhich městach južneje Franzowskeje. W Zaca a Aragonsej bu 400 židow sabithych.

Wokolo lata 1328 żidom winu dawachu, so chzedżą sjenoczenju Nawarryj se Spainskiej sadżewacż. 5. mierza bu mnogotna żidowska wożada w Estella nadpadnijena a wscho bu sabite. Podobne žurowosze też so w drugich dżelach kraja stachu, tak so 6000 żidow morowych wosta.

W léece 1337 sebra ſo czrjóda ludu pod nawjedowaniem dweju němſkeju ſemjanow, po mjenje „Arnleder”, a ſabi wjele židow w Elſaſu a nad Rheinom hac̄ do Schwabow. Tale czrjóda pſchezjaha Vajerſtu, Czechi, Morawſku a Rakusku a kónzowasche wſchudźe, hdźež židow nadenidźe. Wójwoda Heinrich Vajerſki a Pfalzski pochwali jich ſe ſłowami: „Wy ſcze derje cžiniſti, ſo ſcze naſkich židow ſpalili a ſahubili.”

W lęczce 1348 wступi sekta pokutników w Frankfurcie psche-
cziwo żidau, a dokejż zo tuczi krucze stajachu, nasta wulke krej-
pscheleczce. Hiszczę satrafnischo sakhadżachu pscheżiwo nim
w Kremsu a w Steinie.

Wojna wojny 14. lětstotka czorny mór po Europje sakhadzēsche, dawachu židam winu, so ſu studnje ſi jědom ſawdali. Wschudze buchu pſchesczéhani, a wjèle tyſazow jich satraschneje ſmjerze wumrje. W Straßburgu bu 2000 ſpalených; w Mainzu ſhubi 6000, w Erfurce 3000 živjenje; we Wrótzlawju žadyn žid žity njewosta, teho runja w Mischnie, w Thüringskej, w Gotha, Iſenach, Kreuzberg, Arnstadt, Ilmen, Nebas, Weihe, Darmstadt, Herbsleben atd., ſyła w 56 městach jeniczą w Němskej.

W dolnej wójnje Wétra, "Ssuroweho", krala Kastilskeho a Leoniskeho (1350—1369), p'szec'zio jeho njemandzelskemu bratrej Heinrichu i Trastamaca, stejachu židža na stronje Wétra. Hdyž tutón padže, bu sa khostanie 28,000 židow skónzowaných, jeniczy w Toledo 8000.

18. října 1389, jutrownicžku, dřeščce měščník ſi monstranze
(ſi Božím čálečem) pſches židovsku drohu w Prahy. Někotre židovík
hólcžata mjetachu ſi pěštom do monstranz, ſchtož měješčhe wjele
tvřaz židow ſe živjeniom ſaplacáčí.

S tóz 14. lěstotka běchu w Španjské habíwanja židow w schédná wěz. W Sevilla bu jich 30,000, w Cordova 4000 saražených. Podobnje bo jum w 70 druhich spanskich wožadach seňdze. Léta 1394 buchu w schítzý židža i Franzowskeje wupokasani, a jeno malo jich w kraju rosta.

Sa časť infwizije w Spanskej mējachu židža psches mēru wjese čerpiecž, doniž jich sfončenie s kraja njwucđerichu. Wjazh hač 1,000,000 židow wopusčecž kraj.

Po sklednje lęta kralowanja pôlskeho kraia Władißława (1632 — 1648) a s konz 30lętneje wojny żydow w Pôlskej pscheczéhach, a je ich 200,000, po druhich żorłach jeno 60,000 wo žiwjenje pschi tym pschischi.

W lataje 1840 bylo w Damasku kapuzynski mnich po imieniu Petr Thomas shubi, a w tym samym czasie namakachu na kupje Rho dusz czelulo netakjeho Grichi. Tukachu na żydow a rosnjem- drjenosz na nich bęsche nijemala w Syriskiej a Turkowskiej. Naj- wo żebniści żydą buchu do jasława wotwiedzeni a czwilowani.

W lécje 1848 běchu pschesczehanja židow we Wuhrskej wschědna wěž, a leta 1863 bu w Smýrne wiele židow habitych.

Rosdželamh-li po horejschim ludy, kotrež ſu židow najbóle pschesczehali, mjenujz Němzow, Spanjenjow, Franzowſow a Žendželčanow, po měre žurowoſeže, kotrež ſo pschi tym wopofasali, ſawěſeže Němza m přenje město ſluſcha.

Duž chze ſo nam ſdacž, ſo drje ma němſke nowinařtvo wo prawdze mało winy, tak khutnje pokutu předowacž, hdyž ſo tež ras ſlowjanſki lud, taž Ruſojo, ſejerie, njeſlubých hofczi ſ kraja wubicž. Kóždy njech ſo ſa ſwój nób ſtuba.

Ze Serbow.

S Budyschina. Saňdženu pónđelu, 12. junija, wumrje tu po krótcej khorocži kandidat Jan Schmid, poſledni ſ teho čaſka, w kotrejž běche hishcze ſteko ſerbſkých kandidatow, ſo wschitzý duchowne město namakacž njemóžachu. Wón bě ſo 1808 w Budětezach narodžil, bě najprjedy seminarist w Budyschinje a potom wot 1829—34 wucžer w Nachlowje pola Bučež. Tu ſloži wucžerſke ſaſtojnſtwo a poda ſo do Lipska, ſo by tam duchownſtwo ſtudoval. Tačo bě tu ſwoje kandidatſke pruhovanie wobſtał, wróciž ſo do Sſerbow, pschebywasche w Budyschinje a předowasche pač tu, pač tam, tak ſo je mało ſerbſkých woſadow w Sakskej, w kotrejž jeho ſkylſheli njeſzu. Tola jemu ſo Bohu žel ženje radžilo njeje, něhdžé duchowne ſaſtojnſtwo doſtacž, hacž runje bě ſprawna a ſprózniwa ducha.

— Čítarjow „Serb. Now.“ ſ pschitoku „Serbskeho Hoſpo-darja“, koſiž ſebi te ſame psches poſt dawaja pschinjescz, na to ſedžliwych čzinimy, ſo je dženžniſhemu čížku papierka pschipo-kožena, kotrež njech ſo dla lóžſkeho ſkaſanja ſ podpižanym mjenom liſtynoſcherzej abo na poſtkim hameže woteda.

— Budyska „Bježada“ ſmeje jutſie njedželu, 18. junija, wulēt ſ hudežbu na Bjelecžanskú horu. Pschipoldnu ſo ſ czahom 12,40 hodžin do Dženžikez wotjedže.

— Saňdženu wutoru popoldnu w 4 hodžinach je želesniſki dželacžer Lehmann na žadlaue waschnje živjenje ſhubil. Pschi woženju wagonow ſo jemu ſochor, kotrež ſo ſ spinanju trjeba, ſ ruky wužuze. Sa nim ſojo, padže Lehmann ſ ruku do woſoweho koſa, kotrež jeho wobwjerntnyſchi na ſchéný čížky, tak ſo koſo wbohemu čloujekej hlowu wot čéla wotřesny. Wón ſawoftaji žonu a dwě džesczí. — Tón ſamý džen je ſo Fricža, poſkladník (kaſirač) tudomneje dwórniſkežoweje tworoveje ekspedizije, w Stoſpnom wobwěžny.

— W Budyschinje ſo 28. oktobra 1865 poſlednie wotprawjenje w Sakskej ſta a Budyschin dyrbí — džiwny pschipad — město bycž, hdež ſo po nowym ſawiedzenju ſmijertneho khostanja přeni ſkóſník wot živjenja ſmijerczí wotprawi. Byhelekyjer Wyſlem Moriz Anton ſ Heeselichta, kotrehož bě tudomne pschibazne ſudniſtwo dla rubježneho mordarſtwa a wonjeczefczenja ſmijerczí wotkudžilo, njebež wot krala proſhene wobhnadzenje doſtał. Pónđelu dopoldnu ſo Antonej wojewi, ſo je ſo wobhnadzenje wotpoſkaſo. Anton na to proſhelske, ſo bych u jemu hishcze ras ſo prawje wukhadzecž dali a jemu jeho dwě džesczí hishcze ras poſkaſali. Wot ſwojeje druheje žony běſke Anton dželeny, wón běſke jei hroſh, ſo ju ſaraſh. ſſwoje poſlednie hodžiny běſke Anton zyle ſmerom a ſpokojom ſe ſwojim dónitom. Wutoru ſo jemu ſhwjate wotkaſanje wudželi, na czož ſo ſ jaſtowym duchownym doſho modleſche. Wotkudženj je po ſdacžu hishcze wjazy ſloſcžow na ſwědomju mět, kotrež nikomu wuſnał njeje. Tačo jemu mjenujz duchowny ſpovjedž pschedpraji, Anton pschi ſlowach „poſnaju

ſo wschitlích ſwojich hřechow atd.“ womjelny a je, runjež jeho duchowny wopjet ſ temu napominaſche, njepraji. Wulži hnuty a hórkó plakajo pschijima Anton wutoru pschipołdnju ſwojej džesczí. Zeho 12létne džowka ſo wot njeho na ſymne waschnje woſhali, wón bě jej pschezo njeſluboſny nan był. S radoſcu Anton na žive powjedanje ſwojeho blětneho ſynka poſluchasche. Anton ſo hacž do poſledneje hodžiny wobhnadzenja nadžijejche. Tačo jemu jeho woſhadowat ſrjedu rano ſučanje pschinjescz a jemu wojſewi, ſo je to poſlednie, ſchtóz w tuthym živjenju wuživa, woblědný wón a niz ſlowa njeſpkný. Guillotina bě w malym jaſtowym dworje natwarjena. Hacž runje wutoru ludjo po hromadach wo dowolnoſcz ſ pschihladanju pschi wotprawjenju proſhachu, dha ſo tola nikomu žaneje pschistupneje kharth njeſpoda. Tačo wjedzor woſoko 8 hodžin bě na krótki čaſ ſowolene, guillotinu wobhladacz. Ta ſama ſtejſe na tribunje, na kotrež ſchescz ſchobdženkov wjedzehu. Padawa ſekera na njej něhdžé dwaj ſchczaj wužoko wiſasche. Šſridu rano 1/46 hodžin ſo woſhobu, jako ſwědkojo pscheproſcheni, w dworje ſhromadžichu. Kat Brandt ſ Baffenrody, kotrež je ſa ſakſku a Thüringſku ſ wotprawjenju poſtajen, poſlednie pschihoty porucži. Ma lewizy ſchaffota ſtejachu někotſi polizijo a lekarjo, na prawicy präſident pschibazneho ſuda, krajny ſudniſki direktor dr. Wiesand, krajny ſudniſki direktor Wacker, ſudniſki piſar Walter, dwanacžo měſchězenjo, jako ſwědkojo pscheproſcheni, a wychſchi statny řečnik Petri. Sadž nich běchu ſo pschihladowarjo, jeniečzy jurijo, a dwaj ſastupjerzej nowin nastajili. Minutu do 1/26 hodžin da wychſchi statny řečnik Petri inspektorej arrestoweho doma poſki, a tutón durje arrestoweho dwora wotewri. Saſkudženy ſa jaſtowym duchownym, kotrež kherſlých praji: „Jeſu, předh dži“, wot dweju wotkudowarjow wjedzony, njeſhablajo próh jaſtoweho dwora pschekrocži. Anton, maļu ſahodnu woſhobu, běchu ſtislety, kholowý a krótku ſučnju ſwobleſki, hlowa a ſchija běſtej nahej. Wón bě w jaſtowje khetro na čéle wotewſaſ, ſchtóz žadyn dži wjeſe, hdyž ſo pomysli, ſo je wón nimale poſ ſeſta w rjecžasach ſanknjeny był, pschi čimž ani runje ſtejcz ani lezeč njeſožeſche. Njeſanknjeneho jeho woſtajicž njeſmědžachu, doſeklž bě hžom dwójzy ſpytał, ſwoje živjenje ſ gwałtom ſkónczicž. Saſkudženemu ſ bokej nětko ſat a jeho dwaj wotrocžlaj, wſchitzý w čornej dracſe a bělých rukajzach, ſtuſiſhu a wychſchi statny řečnik na to ſlowa rjekn: „Moji knježa ſe ſudniſtwia a měſchězenſtwia, Wž ſeje proſcheni jako ſwědkojo doſonjenja najwychſcheho khostanja, ſmijertneho khostanja, kotrež je ſakon wuprajił. Byhelekyjer Moriz Wyſlem Anton ſ Heeselichta je dla mordarſtwa ſ ſmijerczí ſaſkudženy. Wufud je móz prawa naſtupiſ. Kato, wobſtarajcze nětko Waſhe ſaſtojnſtwo.“ Saſkudženy bě, wociž ſ nebju poſběhnywſchi, mjeſcžo na tele ſlowa poſluchal. Twjerdze a ſwolniwie Anton ſa ſatom na ſchaffot ſtuſaſche, da ſo pschibazacž, deſka ſo pschewobrocži, ſuny ſo pod padawu ſekeru, kat ſa bōrnigu ſačzahny, ſekera dele praſny, a w tym ſamym woſomku bě hlowa wot čéla wotčata — mordar Anton bě ſwój žadlaue njeſtuk ſe ſmijerczí wotpoſkuzil. S najwojetſchej ſpěchnoſcžu ſo čélo do kaſchęa poſloži, teho runja hlowa, kotrež bě do ſudobja, ſ reſom poſypaňm, panyka. S dyphkom 1/26 hodžin bě wſcho nim, wotprawjenje bě po tajkim jenož jenu minutu trało. Čélo ſo hnydom do njedaloſeje iſtwy pschibazneho ſudniſkeho twarjenja donjeſch, hdež jedyn profeſor ſ Lipska ſ nim wſchelake eksperimenty čzinjeſche. Brěni eksperiment w tym wobſtejſe, ſo ſo ſ elektriſkim gratom horka psches ſchiju do čéla ſajědže a ſo ſ nim nohi a ružy ſ wſchelakim hibanjam wabjachu. Tač ſo na pschikkad ružy ſhibowaſtej a ſo wupſchestrjeſchtaj, ſamo porſty ſo hibaču.

Jako bě šo čjelo rošrěšalo, šo wone do Lipska do anatomije pôzla. Kat Brandt je jako mšbu sa wotprawjenje 150 mk. dostał.

S Hornjeje Hórkì. Nasche dotalne schulske twarjenje je nětko sa wulku licžbu naschich džecži njedožahaze. Teho dla je šo wobšanklo, nowu schulu twaričž.

S Varta. Na tudomnych knježich ležomnoſczech ſu 9. junija dželacžerja Nowaka ſ Dobrusche w jenej hrjebi ſatepjeneho na-deſchli. Semrjetv je pječža na padawu khorosć cjerpiſ a w nadpadže tuteje khorosće do mjenowanej hrjebje panhl.

S Debischkowa. 9. junija tu 65lētny khěžkar Ž. Simm, duž po pučju wot Božje rucžki ſajath, na měscze wumrje.

S hornjeho doka Sprawje. Kožka, kotař tu řeſha jara tucžna ſtejſe a rjanu nadžiju na woſebne žně wubudžowasche, je ſ blakami pſches wulki deſchecžik khětro ſchłodowala. Wona leži, a hdyž ſo tež něcht ſaſo ſběhnyč móže, dha tola pſchezo ſchłoda wostanje. Je-li hiſčeče wjazý mořreho čaſha doſtanjem, by ſo wuhlad na dobre žně, ſ najmjeniſcha pola rožki, wulžy pomjeniſchit.

S Rakez. Póndzeli, 12. junija, je ſo tu w jenej ſtrihi hoſejenza „k ſakkemu dworej“ wěſty Franka ſ Dražđan ſatſelit, kotař bě ſ ſwojemu ſynej, w tudomnej hojeńi pſchebywazemu, na wopht pſchijel. Na papjerku, wot njeho na blido poſloženu, bě wón próſtu wuprají, ſo výchu jeho čjelo do Dražđan do-wjeſli a je tam pohrjebali.

S pruskeje Hornjeje Lužicy. Schulske radžiczel ſ. Bock ſ Liegniza je wónzano někotre ſchule roſbórskeho a wojerowskeho wořeſha wophtaſ. Pſchi tym je ſo pječža něcht wo trjebanju ſerbſkeje rěče w ſchulach poſtaſilo. Výchmy rad dalsche a wěſte wo tym ſhonili.

S Dolheje Borscze. (Sapoſdžene.) Ssobotu, 20. meje, ſwjecžesche naſch kantor a přeni wucžer ſ. Barth* ſwój 25lētny ſaſtojniki jubilej. Pſched 25 lětami bu wón wot tehdomniſcheho patrona, barona a ſwobodneho knjeſa ſ Malzahn nad Delnju Wolsčinu, ſa adjuvanta pſchi tudomnej ſchuli ſapokafany. — 20. meje 1882 popoldniu w 5 hodžinach ſhromadžichu ſo 15 ſuſhodni kollegojo ſ Borsczežanskim ſpěvařskim towarzſtвom na naſchej ſchuli a ſaspěwachu 23. psalm: „Tón ſenjes je mój paſtýr —.“ Na to poſtrowi ſ. kantor Mahling ſ Kołmza w mjenje ſwojich kollegow ſ. jubilara ſ wutrobnymi ſłowami a pſchejeſche jemu ſbože a Božje hnadle žohnowanje k dalschemu ſtukowanju we winizý Božej. Jako ſwjedženſki dar pſchepoda ſ. jubilarej jedyn regulator. Jubilar, ſo wutrobnje podžakowawſhi, nuſowasche ſwjedženſkih hoſćow, ſo výchu ſaſtupili a ſo ſe ſchallu koſeja poſylnili. W 7 hodž. ſaſtupi ſ. patron, baron a ſwobodny knjeſ ſ Magnuſ nad Delnju Wolsčinu a pſchepoda jubilarej ſvožo pſchejo ſwjedženſki dar wot 50 hr.; ſ nim pſchinidže tež depuzacija ſ zyrkwiſkeje, gmeinskeje a ſchulskeje radu pod wjedženjom ſ. „hamtmana“ Poggendorf, rycerſtubler-najenka w Hornjej Wolsčinje. Tutoń džakowasche ſo jubilarej ſa ſhérne ſtukowanje w ſchuli a zyrkwi a pſchejeſche jemu k dalschemu ſtukowanju Božu hnadu; pſchepoda tež w mjenje zyrkwiſkeje woſhadu džakowne woſiſmo ſe ſwjedženſkim darom wot 50 hr. ſswjedženſka hoſćina ſtowáſchi wſchitlich hoſćow hacž do počnožy, pſchi kotrejž ſo hiſčeče wſchelake ſwjedženſke ſpěw wuſpěwachu a ſlawy wunjeſechu. Jako ſwjedženſki dar doſta ſ. jubilar wot ſwudowjenje ſarafki knjenje Kruschwizowje wobras, Chrystuf ſ czernjowej krónu; wot ſ. ſarafja Kruschwizy we Bjerbnje w Blótach 50 hr.; wot ſ. druheho wucžera Kołla w Borsczeji

rjane knih a k temu hiſčeče wjele mjeniſchich darow. Bóh chžyl jubilarej ſwaju hnadu ſpožcigz a jeho poſylnicž, ſo móhli czeſke ſaſtojnſtvo w ſchuli a zyrkwi ſhérnu dale ſaſtaracž!

— Pjat, 26. meje, w nožy 1/2 12 hodž. wotpali ſo tu khěžniſta živnoſcz Žana Turka. Woheń wuńdže ſady bróžnje a je ſo bjes dwěla wot ſkótnika ſaſozil. Dokelž wobydlerjo hiſom ſpachu, je ſo nimala wſchitko jich wobſedženſtwo ſpaſilo, bjes tym tež 5 kop cđiſteje rožki, ſkóma a ſhno.

Wuſhudženja.

Kawniſki ſud. Dželacžerku Bjechowu ſ Budyschina, kotař bě 7. februara t. l. ſwudowjenie ſelankovej ſ ſchinje 4 mk. 50 np. wotewſaka, ſaſudžichu k ſchěſzdzěnſtemu jaſtu. — Nehduschi bru-nizowý dželacžer G. Libſcher w ſchwacžizach bě wobſorzeny, ſo je w nožy 4. měra ſ. l. pſched Gorſterez a Žurez khězomaj ſ wo-lanjom a halekowanjom mér kaſyl. Pſched ſudom Libſcher wu-dawaſche, ſo je jeho woſlanje w tamnej nožy ſwoje naſtacze w padawej khorosćzi, na kotrž často cjerpi, mělo, ſo po tajkim njeje ſe ſamýſlom tehdom ludzi w měre budžil. Lekatſke pſchebytanje pak poda, ſo je wobſorzeny w pjanoseži njeuſchnu haru hnaf, duž Libſchera k dwěnjeſzleſkemu arreſtej ſaſudžichu.

P ř i l o p k.

* W Žitawje ſu 9. junija w keſtach býwſchego khěžerja a nětko wotrocžka Ž. E. Kołla ſ Wbohowa pola Rakez wobweſnjeneho namakali.

* W Reinhardsgruňe pola Zwicdawu namaka žandarm Billy w tyhle dnjach w hródzi njeſnatu žonsku, na starých lapach a po ſhniſej ſkómuje ležazu a ſ maſanej roſtorhanej draſtu woblecženu, kotař bě hacž na koſeje woſbuchnyła. Wbohe ſtworjenje ſo poſdžiſho jako 50lētna němohlučha ſotra jeneho tamniſcheho ſublerja wupokasa, kotař bě ju pſched nehdže 30 lětami, ſublo pſche-woſmjo, do hospodý wſak, a na kotrž ſo nětko ſkoru žadyn wjeſnjan wjazý dopomnicž njemóžesche. Njeſchceſzijanského bratra ſu pſche-pytaſja dla hnydom do jaſtu ſobu wſali a žonsku do hojeńje do dobreho woſhlaſanja dali.

* „Warszawski Dženit“ wo žonskej powjedacž wě, kotař běſeče čaſh živjenja wjele horja a njeboža pſchětraſla a je ſebi teho dla pſchedewſala, ſe ſobu kónz ſežnič, tak pak je ſebi zyle njeſchědne ſmijertne ložo wubrala. Wobstarawſchi ſebi jeda a ſ nowej draſtu woblecžena wona po konjazej ſelesniſy na po-hrjebiſhcej jědžesche. Š naſtupjeniom ſměrkow, hdyž ſtražniſy po hrjebiſhcej ſamtaja, ſo wona do čerſtveho wuryteho rowa lehny, požre jeda a wumrje na měscze. Š wopředka drje běſeče jedyn ſe ſtražníkow, pſtňuſchi, ſo ſe žonskej wſho prawje njeje, ſa njej ſkědžil; wona pak woſomik, hdyž dyrbiſche ſtražník po ſwojej ſlužbje ras wotencž, wuži a ſwoje pſchedewſacze wu-wjedže. Stražník drje ju bory w rowje ležo namaka, ale hiſom morwu. Pſchi njej papjerku namakachu, na kotrž ſtejſe, ſchtó a ſ wotkel je.

* „Sibirſke Nowiny“ powjedajia wo wóhnju, kž je ſańdžene ſwiatki we wžy Barchatowa wudyrík a 18 bohatych domow ſe wſchěmi pödlanskiſti twarjenjem a ſe wſchěm ſublom ſanicžil. Pſchicžina wóhnja je ſpodžiwa: we wſchelakich wžach tamneho wořeſha knježi tajka pſchivérka, ſo ma ſo ſwiatki wječor na to waschnje woheń dobyč, ſo ſo, kaž to tež džiwi cžinja, hdyž chžedža woheń měč, ſ jenym truchom drjewa tak dolho wo druhí ſchdruje, doniž ſo drjewo njeſapali; palaze drjewo ſo w hródzi abo pod tólnju ſhlowa a ſo ſ hnojom poſtryje; a je-li ſo tónle „drjewany woheń“ na ranje hiſčeče haſnýk njeje, dha ſkót ſa zyſe léto njeſhori. Wobydlerjo mjenowaneje wžy běchu w ſwojich hródzach a khléwach woheń ſadžewali, kž na ranje niz jeno haſnýk nječe, ale na jich njeſbože, wot ſylneho wětra roſduty, 18 nowych domow ſapu ſeži a ſ nimi wſchelake bohatſta, pſchetož burja w Barchatowje ſu bohacži ludžo, a jich bróžnje poſne žita, tak ſo jich wjeſz jako ſitniſa zyſeho wořeſha placiži.

* Knjeſ Barth je ſhérny cđitac „Serbſkých Nowin“.

Zena khěža,

rjenje wutwarjena, s wózhom jstwami, kotaž
ho derje dani, je w Budyschinje pschi
militarskich wrotach (Nicolaipforte) cízlo 3
na pschedaní. Wscho bližsche je pola wob-
siedżerja tam po 1 sthodze shonicz.

Zena žiwnosć s nowymi twarjenjemi, rjanej
sahrodu a 5 kórzami dobrých polow je hnydom
na pschedaní. Hdze? je shonicz pola resnika
Heiselbeha na kotolskej haſy cízlo 18.

W Ženkezach je khěža cízlo 27 se sa-
hrodu na pschedaní. Wscho dalsche je čo. 22
tam shonicz.

W Rakojdach je žiwnosć čo. 42 s 20
kórzami pola hnydom na pschedaní. Wscho
dalsche je tam shonicz.

Sahrodniska žiwnosć cízlo 15 w Ra-
schowje s 30 kórzami ležomnosće je se ſwo-
bodneje ruki na pschedaní. Wscho dalsche je
tam shonicz.

Raschżowy magazin**Arthur Jannascha**

na nowej haſy 5
porucza ho pschi potriebje dobrosiwenemu
wobledżbowaniu.

Faulerowe

originalne juchowe plumpny
a jeje jenoſkiwe džele, koſy a zynowane
młokowe hudoja porucza po wu-
rjadnje tunich placzisnach

Ewald Braun
na hlownym torhoschcu.

Gummijowe zyzaki,
poſloczane lejsty,
gardinowe nosherje,
gardinowe rosetty,
ſchiphely,
wohlki sa wobrasy

porucza

Max Mütze
na bohatej haſy cízlo 11.

Khofejowy skład.

Szylnie a derje kłodžazy hizom po 80
do 200 np., pschi wotewsczu 5 puntow hischce
tuńšho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrym kłodze poruczataj

bratras Merschej na žitnych wikaſ.

Emma ſwid. Vorwerkowa
s napſhecza hlowneje straže (hawptwach)
porucza lětnie jak i žakety se ſukna, ho-
mota a kaſhemira we wulkim wubjerku po
najtunischič placzisnach.

Khofej,

cíſcze a derje kłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſeſi.

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Trawowe awfzije.

Lětuschi trawowy wuzit na ſprewskich ūkach Kolbicžanského, Wyhoczanského a Schjencžanského kniežeho dwora, Rakczanskemu kniežtwu bluſchazych, ma ho na ſledo-
wazych dnjach na pschedadžowanie pschedawac̄.

Pondželu, 19. junija t. I., dopoldnia wot 8 hodzin w Kolbizu.

Sapocžatf na hrodowſej ūzji.

popoldniu wot 2 hodzin we Wykoſej.

Sapocžatf pschi ſprewſkim moſče.

Wutoru, 20. junija t. I., dopoldnia wot 8 hodzin w Schezenzy.

Sapocžatf na mlynſkej ūzji pola Kolbiza.

Wuměnjenja ho do awfzije woſjewja.

W Rakczach, 10. junija 1882.

R. Belz, wyhochſchi hajnit.

Trawowa awfzija.

Trawa f ūznu na Hermancžanskich a Phowjanſkikh kniežich ūkach ma ho na
pschedadžowanie pschedawac̄ a to

þrijedu, 21. junija t. I., w Hermanezach a

schtwörtk, 22. junija t. I., w Phowjach.

Shromadžisna pschi Hermancžanskim hacze. Platzenjakmani ūpzy, ale jenož tajzy,
po pschimérjenym napłaczenju je-li móžno kredit hacz do 1. augusta dostanu.

A nježje ſar ja diſto.

Schimmrigk.

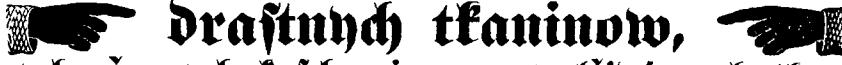
M. G. Trenberg

en gros.

na bohatej haſy

en détail.

porucza ſwój wulkotny wubjerf

 draſtnich tkaninow, kraſnych czornych kaſhemirów a polžidžanych tkaninow
k njewjeszinskej draszcze,
woſebje **czistowolmiane diagonale, lóhez po 50 np., kattuny,**
pilej, köper a módroczishez

w někotrych ſtach barbunje puſchczatych muſtrach.

Möblowe krojeje a kattuny, gardinowe kattuny, bèle gardin, bèle pileje, ſhirtingi, rulowowы plat, zhchi, poſlezhecze ūlaniny, bliđowe, ſofowe a ložowe plachty, mohairowe, moirejowe a kattunowe ſchorzuchi, kraſne tibetowe rubisheza.

 W ūlamach ho herbſki ręczi.

Swoj bohaty ſkład

ſchleuežanich, porzellanowych a famjeninich tworow

porucza po najtunischič placzisnach

Max Mütze

na bohatej haſy cízlo 11.

Na ūamjenitnej
haſy 12.**J. G. Müller**Na ūamjenitnej
haſy 12.

w Budyschinje

porucza czeſczenym ratarjam f bližſhim ūnam hrabje, koſyſheza, bruſy, bruſhowe rohi, ſynnove lajny, brjuchowye ſchtrypki ſa žinowe woſy, konjaze ſaki atd. w bohatym wubjerku po móžno tunich placzisnach.

Adolf Rämsch

pschi butrowych wikach
 porucza swoim czesciem wotebjerarjam
 jako wożebie placzisny hōdne:
 khosej, punt po 66, 70, 80, 90—140 np.,
 pschi 5 puntach tōjscto tuńsczo,
 zyly zokor, punt po 45, 50, 56 a 60 np.,
 w kruhach wot 5—10 puntow punt po
 44 np., w pokrutzach po 45—50 np.,
 drobny zokor, punt po 48 np., pschi 5 pt.
 po 45 np.,
 polcž, wubjerna twora bjes miażsa, punt
 po 75 np., pschi 5 puntach po 70 np.,
 jerje, mandl po 60, 70, 80 a 110 np.,
 schtuku po 4—10 np.,
 syrop w najlepschei dobrosczi, punt po 18 np.,
 pschi 5 puntach po 16 np.,
 kwinjazy schmalz, punt po 75 np., pschi
 5 puntach po 72 np.,
 magarinsku butru, dwajpunktowsku khanu
 po 1 mkt. 60 np.

Duzitkowy a msłokowy pólver sa kruwym,
 jassowy a kolikowy pólver sa konje,
 wobżerny pólver sa kwinje,
 Klozowy msłokowy pólver sa kruwym,
 butrowy pólver atd.
 porucza **Brodowska haptika.**

Ssywnu hejdusku,
lupin, hróch,
woku, folij
 porucza **C. Kahrowe** w pôstkej towarâni
 pschi žitnych wikach.

H. Stelzer

w Budyschinje na horniczeskej haſn čo. 9
 porucza:
 khosej, njealený, punt po 80—160 np.,
 khosej, paleň, punt po 120—200 np.,
 jerje, schtuku wot 4—9 np.,
 rajs, punt po 14, 16, 20, 24, 30 a 40 np.,
 teho runja wsche druhe kolonialne twory po
 možno tunich placzisnach.

Wot najwjetšej wažnosce ja
wocži fóždeho.

Tuta jenož ham a wérne prawdziwa
 dr. Whitowa wodzicza wot Traugotta Ghrhardta
 w Grodzbreitenbachu w Thüringsej je wot lêta
 1822 kwetoklawa.

Dostacj w stanach po 1 marzji w hrodowskej
 haptizy knjesa E. Menznera w Budyschinje.
 Ktch jebi tak laždy weſeje jenož mo wérne
 prawdziwu dr. Whitowu wocžowu wodziczu wot
 Traugotta Ghrhardta žada. Žanu druhu.

Wocžahi s listow: Knjesej Dr. Ghrardtej.
 So je mie Wascha prawdziwa dr. Whitowa
 wocžowa wodzicza hōzom psiché dwemaj dnjomaj
 wot mojich żaborczych a stajne palazych a żulic
 wazych wocžow wumohla a najlepje skutkowała, i tu
 tym po wernoſci wobkruciam. Lauchain, 11./4.
 80. Wilhelm Kunz, murjeristi mischr. Dale: So
 bym speschni hojazu móz Wascheje prawdziweje
 dr. Whitowej wocžowej wodziczy nad mojej
 żonje našhonit, wobhwendzam tu a stanam (blidne
 stanje). Gojenbach, 8./5. 80. Ferdinand Bahm.

Knihwajaſar Dinkler njeſchedawa ſobotu
 wjazy w budže, ale jenož w ſwojim wobyl-
 dlenju na miażnym torhosćezu cziſlo 12.

Dla ſastacža flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſkla hotowych
 mužskich a hólczych wobleczenjow kaž tež ſukna a buk-
 ſkina po jara poniznych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormje na žitnych wikach.

¶ twarjenju porucza

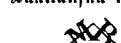
zeleſnizowe ſchenn hac̄ 7 $\frac{1}{2}$ metra dolhe,
 T-noscherje,
 hrjebinske ſchenn,
 I. portlandski zement

po tunich placzisnach

Joh. Miessner.

Sakitanska marka

hōzom wjele lēt ſławna prawdziwa

deponiowana.

w ſchachtliczach po 25 a 50 np., wožebie poruczena psche wſchitke ſwonkue ſchody,
 wiez a drjenja atd., je ſebi psches ſwoju wulku hojazu móz po wſhem ſwecze
 kvalbu dobyła a leži wjele ſtom wſchelako ſudniſzy wobtwierdzenjy wopismow
 we wſchitkich haptikach wupołożenych.

* Dostacj we wſchitkich haptikach.

Naschu nowu

parmu mlóczazu maſchinu (4-fonjatu)

je ſortirowaznym bubonom a wusornjerjom,
 wsche žitove družiny wubjernie mlóczazu, poruczam na wupoženje.

Geschw. Herlitschka
 w Budyschinje na drzewowym torhosćezu čo. 4,
 w fahrodnej kheži.

Thuringia.

Sawěſčaze towarzwo w Erfurcie.

My s tutym ſiawnemu nawiedzenju dawamy, ſo ſmy my na město knjesa A. Herg-
 berga w Budyschinje knjesej

C. Schmidtej, rejwanskemu wucžerzej tam,
 agenturu naschego towarzwa pschepodali a proſzymy, ſo we wscech sawěſčazych nalež-
 noſczech na mjenowaneho knjesa wobrocziej.

W Lipsku, 15. meje 1882.

Generalna agentura Thuringije.

C. Schneider

s firmu: J. Schneider & Co.

Dziwajo na hornje wosjewjenje poruczam ſo k wobstaranju namjetow ſa sawěſčenje
 wohnja, ſiwenja, wuhotowanja, puczneho njeſboža a transporta wsceje družin po
 lohich wuměnjenjach.

Prämije ſu pschiměrjene a twerde bjes pschikluschnoscze k doplaczenju, ſamo
 pschi kapitalnym sawěſčenju na ſmierz ſi prawom na dostacj dobytka.

Prospekt, namjetne papierz a powſchitkowne ſawěſčenje ſuměnjenja ſu darmo
 dostacj.

W Budyschinje, 15. meje 1882.

C. Schmidt, na dwórnichowej droſy (bahnhofstr.) 8, part.,
 agent Thuringije.

Glowna ſhromadzisna požčeruji a lutowaniye sa Bart a wokolnosć (zapišane towarzſto)

niedzelu, 18. junija t. l., popoldniu w 5 hodzinach
w sali Dietrichez hosceniza tudy.

Dženiski porjad: 1) Pſchedpołożenie ſliczbowanja a bilanzu na leto 1881 a dobrospónacze teju ſameju. 2) Wobſanknenje wo nałożeniu czystego dobytka a wo wulfosći rozdželomneho wunochka. 3) Wuſwolenje dweju wubjerkowniſow na město teju, kotrejž mataj po statutach wuſtupicę.

Wſchitke ſobustawu ſo na tutu ſhromadzisnu pſcheproſchuja.

W Barcje, 5. junija 1882.

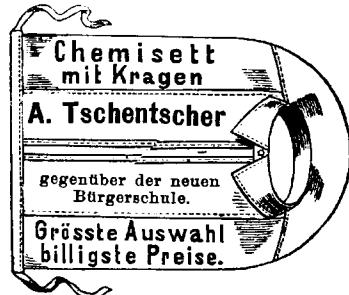
Direktorij:
Wiedemann.

Dokelž ſwojo ſastawańju wotedam, maja ſo wſchē pola mje ſapoſožene čaſy wu-
mienicę, jeſli ſo niederbja ſo w pſchichodnych dnjach na pſchepoždžowanje pſchedawacę.
Pola mje ſu hižom nětko někotre ſta ſpanjenych čaſow, kaž pſat, kožane čeřije, ſukniane
toſle, ſholowy, jaki, noſchene mužſke naſoblekarje, pjeſzy, wołmjané jaki, ſchtrumpy, ſoli,
pſchedkoſchliki, ſacžne čaſniki, ſchinje atd. po čaſowej płacíſiſie na pſchedan.

J. Bächmann

na wulkej bratrowskej haſy čiſlo 6.

Pſchedpoſhlifi
informaciju
poruča A. Tschentscher
w Bublifhinię.

We wudawarni „Serbskich Nowin“ je na
pſchedan: Spěwna radoſć; ſberka ſchulſkich
ſpěwów. Do ſeleneje wobalſki ſwiaſana ſa
50 np., do twerdych deſkow ſwiaſana 70 np.

Do Awſtralije

ſejele paſažirow ſ direktnej parnej ſobđu
wot Hamburga

7. kóždeho měſaza

P. Fenschky
w Lipsku,

C. A. Mathei
w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Zarěčanske serbske towarſtvo

změje niedzelu 25. junija swoju 40. zhromadziznu.

Džerženje přednoška je k. wučer Šutea z Rachlowa dobrociwje na ſo wzał.

Sobustawy kaž tež hoscio ſo k bohatemu wopytej najwutrobiňo ppreproſuja.

Započatk z dypkom 5 hodž.

Šulski swjedžeń w Malešecach

změje ſo jutře niedzelu, 18. junija.

Na džen 18. junija 1882

k ſlotemu kwajeſ
Jana Varta w Brēſynje,
rodženego 23. februara 1802,
a jeho mandželskeje Hanže,
rodženeje 21. februara 1802.

Džen wožebith nětko ſhwita
Sa Waju, lubaj mandželskai,
Wón wobjankne džen' po leſtotaſ,
Hdzej Wój ſej jumu ſluhiſtaj,
We luboježi ſmejež widoſto to,
Schtož Wóh tu Wamaj pſtzac̄ budže
We pſchichodže tu abo druhdže,
Njeſi ſbož abo nejebožo.

Hdzej Wój nětk' džen' ſohlaſataj
Do ſandženego žiwenja,
Hdzej wſchelke podenženja mataj
Wot Božoh' džiwnoh' rodženja,
Kaž Wóh je Wamaj bliſti vny,
Hdzej wožowſz je ſ Wamaj ſhodžil,
Pſches weſele a ſrudžbu wodžil,
Je ſtajni Waju ſbož ežiſi.

Hdzej jónkréz naſhoniſtaj w ſwēczi,
Kaž ſiobome neſbože
Tu domapryta člonoſke džecži
Pſches elementy wſchelake,
Hdzej woheňjow wſljenja
Wam Waju domy ſanicžiſu
A nadobu w nich pſchewrōcžiſu
Do procha a do pojelta:

Ta poſnoſz Božej' wotzneſi ſhady
Wak njeje wot Waj' huſta ſo;
Wóh pſtež wot čaſza nowotwarbý
Waj' žoñnowaſhe ſi noweho,
Tak ſi Wój čerſtwaj wobaj dwaj
We pſchitomnoſczi ſhynow dweju,
A tdy, ſiž Wamaj ſbože pſteju,
Waj' ſtož ſkwaſ džen' ſhycetitaj.

A hdzej nětk' póndže Waju dróha
Pſches dalshe čaſhy pſchichodne,
Njeſi dale rózowata ſežewa
Wſchekruſno waju ſtaré dny,
Waj' pſchewodž Boža dobrata,
So budže Waj' ſhod wobſbožay,
Wet wobej' ſtronow ſwjeſhelažy,
Kaž bě na ranju žiwenja.

Hdzej jumu ſežze pſchibližowacę
Gso węſcior Waju žiwenja,
Chžyl Wój Waj' i ſebi domoj wołaſz
S tej ſužbý ſemliſh' dróharſtva,
Njeſi ſi hnadnej mdu Waj' ſwjeſheli
Ra tamneſ ſtronje tamnoſ ſwěta,
Hdzej ſteža jenož ſbóžne ſetá,
We njeſbia ežiſi wečnoſczi.

Gusta Hattaz.

Džak.

W čaſhu khorocze, kaž tež pſchi pohrjebje
naſheje ſubeje mandželskeje a macžerje
knjenje wuczeſki Marje Birničhoweje
ſu nam ſ daloka a ſ bliſka taž wjele wopo-
taſmow ſwérneje ſuboscze a wutrobnego džel-
braža napſhečio ſtuſile, ſo ſo pohnuciſi
čujiemy, wſchitkim, wožebje ſnjeſam wu-
czerjam, ſobustawam Maſečanskeho ſpěvan-
ſeho towarſtwa ſa ſpěwanje ſmjerſtých ari-
jow na dworje, pola rowa a w zyrkwi, dale
tym 12 hoſpoſam ſa čeſeč ſapſhečzo ſwonjenja
na pohrjebnyh dnju, teho runja ſa wupyschenje
kaſcheža a na poſleſk ſa wjeſenje ſ rowu,
noſcherjam a rowarjej ſ tutym naſch naj-
wutrobiňi džak wuprajeſz.

Schula w Stróži pola Wulſkich Šdžar,
w juniju 1882.

Birnič a džecži.

Serbski Hospodař čo. 12 je wuſol.

Bohuwer Šimank a mandželska
rodžena Wöhmerz.

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdžiso štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císc Smoler jec knihičcejnje w macienym domje w Budyšinje.

Číslo 25.

Sobotu 24. junija 1882.

Lětnik 41.

 Cíi ſami czecheni wotebjerarjo „Serbských Nowinow“, kotsiž chzedža ſa nje na **3. štvortlěto 1882** do prědka placicž, njech nětko 80 np. we wudawańi „Serb. Now.“ wotedža. Cíi, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschinjeſcž dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bóřſy ſkaſacž. Na ſchtvortlěto ſaplaczi ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſtich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khezorſtwa 1 marka, ſ pschinjeſenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ ſ pschilohu „Serbski Hſopodar“ placza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pschinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np.

Redakcija.

Swětne podawki.

Němske khezorſtvo. Němska ſwjaſtowa rada je namjet ſakſtich ſtvaře, po kotrejž ma ſo woblehniftwo nad Lipſkem, 27. junija ſo ſkónczaze, hſcheze na jene ſtvo hač do 27. junija 1883 podležicž, pschijala. Sozialdemokratiske prozowanja, na powalenje wſchego ſtatneho porjada ſo měrjaze, hſcheze wustaſe njeſhu, wodžicžerijo ſozialdemokratiske ſtrony ſu wjele hóle nowu organizaſiju poſtaſili, ſ pomozu kotrejž ſo mož ſozialdemokratow lepiej nježeli předy ſjenocicž a poſkylnicž hodža. Tich ſtukovazh komitej wobſteji ſe ſedmioch woſtobow, kotsiž zylu agitaziu po ſakſkej wodža a ſe ſozialdemokratiju w druhich němskich krajach we wuſkim ſwjaſtu ſteja. Kaž ſo ſda, ſo tež woblehniftwo ſa Altonu, Hamburg, Lauenburg a Barlin, tutu naſymu ſo kónzej pschiblizaze, na dalschi čaſ ſupſchestrje. W tuthich měſtach ſu teho runja ſozialdemokratojo mało woſkabnysli, a bychu, byli ſo woblehniftwo ſběhnylo, ſwoje plany, wſchón ſtatny porjad podrywaze, ſ ejim wjetſkim wotmachom do ſtukfa ſtajicž pytali.

— S Barlinu pschindže powjescž, ſo je minister finanzow Bitter wo puſhčenje ſe ſaſtojiſtwa proſył, a ſo ſo do jeho proſtwy naſſkerje hízom ſa několre dný ſwoli. Na poſedženju ſačerawſcheje minifertskeje rady ſo hízom wón wjazy wobdželik njeje. Pschicžinu k tutemu wuſtupej je piſmo wot Bismarka doło, w kotrejž ſo tutón wobčežuje, ſo Bitter pschi poſlednjej debacze wo tobakowym monopolu niz jedyn jenicžki ras Bismarkowu finanznu politiku ſafitaſ njeje. Hízom dležſchi čaſ ſo Bitterowe naſlady wo finanznym ſarjadowanju němskeho khezorſtwa ſo Bismarkowymi planami njerunaja. Sa Bitteroweho naſlědnika ſo poſlany ſekretar Scholz mjenuje, tutón je ſaſidžený thđen na khezorſtowym ſejmje ſ wožebithym ſahorjenjom ſa tobakowym monopol wuſtupowaſ a nadpady, na wjercha Bismarka wot dopředkarja Richtera puſhčenje, wopſjet ſe ſwojej rěčniwoſcju poraſyç ſpytaſ.

— Martinſki offizier Meiling, kotrejž bě poſledni čaſ ſo khezorſtoweho admiraliſtwa w Kielu kommandirowaný, je pječza ruſkemu ſtvařtu wažne aktu a admiralske plany němskeje mariny ſa 150,000 rublow pscheradži. Wón je tež pječza wſchelake wotvízhy wo ſignalach němskeje flotty a wažne poſkiw wo naſložowanju torpedow a minow pschi němskich móřskich brjohach ruſkemu ſtvařtu podaſ. Meiling je ſedžbliwoſcž wychinoſcje psches ſwoje nadpadne roſbrojenje pjenyes na ſo čzahnyk, tež jedyn ruſki stu-

dent, w Barlinje pschewyvazh, je pječza wychinoſcji pschi wuſleďenju Meilingoweje krajneje pscherady pomožny byl. Pschelupnik hízom w kieſkim wojerſkim jaſtwje ſedži. Po nowſtich powjeſzach Meilingowe piſma ani ruſkemu ſtvařtu pschi wójne žaneho wužitka pschinjeſcž njenoma, ani němskej ſlocze wjele njeponoſhodža. Wéžy, kotrejž maja ſo potajne ſdžerječ, delnim offizieram ſ zylu ſnate njeſhu, a ſo teho dla wot Meilinga pscheradžicž njenomažchu. Ruſke popowki (kóžde), wot ruſkeho admirała Popowa twarjene, bychu po tajſim, bychu-li ras ſ nejpſherczelskim wotpoſladom k němskim brjoham pschijele, pschego hſcheze wſchelake njevitane a njeſtate ſadžewki pschewinycž dyrbjale. Pschicžinu k poſokam němskeho ſtvařtu pola ruſkemu ministerſtwa Meilingowa pscherada dacž njebudže. Snata wéž je, ſo kóždy stat ſa tym ſteji, ſo by ſebi ſnajomſtvo wojerſkich potajniſtrow ſwojich ſuſhodow ſe ſpionami a pschellóčjom wobſtaral. Sa wotryſowanje twjerdžiſnow, naſhoniſenje mobilizaſijskich planow a ſpionſtvo kóždeho wachnia wudawa kóždy stat wulke ſummy. Najlepſchi a najwutſtajniſchi offizierojo, wſchelako pschewobleſani jako handwjerſzy, pschekupzy atd. w ſuſhodnych krajach woſto ſuczuja a tamniſche wojerſte wobſtejenſtwa ſtuduja a wuſležicž pytaja. Meilingowe podeňdženje ſ nowa poſkuſuje, ſo ſo žadyn stat druhemu, nježi wuſchēch wobtvrjerdženjow měrniwoſcje a ſwérneho pscherczelskwa, dowěrič ſjeſmē.

Italska. W Italskej je powschitowna ſedžbliwoſcž na ſupu Kapraru wobročzena. Garibaldijow ſaſtej ſu tam ſ jeho rowa ſaſo wuſběhnyli a ſa njón ſmanischi a doſtojníſchi ſtatoł pschihotovali. Kaž ſo praji, wobſteji Garibaldijow ſyn Menotti na tym, ſo ma eželo ſ najmjeñicha ſtvo : a Kapraru ſawoſtač. Sornowzowy (granitny) ſamjen, Garibaldijow row poſkrywazh, ma ſa napíſmo jenicžke ſłowo: „Garibaldi.“ Žendželski wuſchēk Chambers, kotrejž bě wot Garibaldiſa jeho mječ a druhe wopominenja hódne wéžy darcene doſtaſ, je tele Garibaldijowe ſawoſtanči městu Romej pschepodaſ. Romſta rada je jeho teho dla ſa romſkeho czechneho měſtečzana pomjenowała. Dvaj liberalnaj deputirtſtſaj ſapóſlanzaj chzetaj pod titulom „Garibaldi“ nowe, wſchědnie wuſhadžaze nowin ſaložicž.

Žendželska. Londonſka polizija je nimale wo ſrijedž Londona wulki ſkład brónjow, irlandſkim feniskim ſběžkarjam ſluſhazých, wuſležila. Polizija w jenym konjemzu 400 ſnider-

zündnadel-tříšlbow s wótrje tocženymi bajonetami, 60 schéczrokkathc revolwerow a nimale 80,000 patronow nadendže. Tříšlby su po sdaczu w belgiskich fabrikach dželane. Brón věšče do kaschezow stylana s napišmom „lohko řamanline“. Konjemz bě sbo njedawno wot jeneho zuseho wotnajal, so by sbo jako sklad sa schleñizu a železne twory trjebal. Ssužodam sbo skónečnje tutón „sklad“ pod- hladných řdasche, a to cžim bôle, dokelž sbo měnjené schleñicžane a železne twory pschezo jenož posdže wjeczor pschiwožowachu a dokelž bě druhdy brónjowý schézerkot klyšczež. Duž sbo poliziji wo tym powjescz da, kotaž, na irski sklad brónjow tukajo, hnydom wob- schérne pschepytanie porucži. Tón ſamy wjeczor sbo w bliſkoſczi mjenowanego konjemza jedyn Irlandſki, s mjenom Thomas Walsch, ſaja, kotržž sbo jako wotnajer konjemza ſpósna. Dokelž jemu do- pokasacz njemôža, kajke wotpohladanje je s brónju měl, ſmě jeho ſud jenož dla njedowoleneho brónjoweho wilowanja khostacž. — S Irlandſkeje je po sdaczu knježerſtwo powjescze wo wulfim po- wšchitkovnym ſvěžku, potajnje sbo pschihotowazym, doſtało, pschetož kommandant w Dublinje, hłownym měſeze Irlandſkeje, je wſchém wojerſkim wychnoſejzam wukaš pschipóſlał, w kotrymž ſo ſtajna hotowosć pschi wſchěch wojerſkich wotbzelenjach, kaž psched bitwu, na najdrobnitscho porucža.

Egyptowska. Dółho njebudże wjazy tracz a Egyptowska budżet wot Europiſkich nimale zyłe wopuszczena. Hroſa pſched dalschimi krawnymi nadpadami, taſkež ſo njeſławno wot muhammedanſkich na nich w Alexandriju ſtachu, czeri wſchętch Europiſkich ſ kraja won; ſańdženj tydženj je 50,000 ſ nich wotpuczovalo. Wſches wuzběhnjenje tajſeje hylneje hromadu bohathych zuſyty je wjese muhammedanſkich ſlužobnítow ſlužbu a khleb ſhubilo a tuczi něko ežrjodu njeměrnikow, k rubiežniſtu a wſchém druhim nje- kmanistram ſtajnje hotowych, poſylnja. Tež w druhim naſtupanju ſa Egyptowsku wuzitne njebudże, ſo je wot Europiſkich wuprōdnjenia. Dokelž tam žanhých europiſkich inženérów wjazy njeje, ſu ſo wſchē džela ſa powodženje kraja ſastajicž dyrbjale. Duž budžet pſchichodne žně, kotrež wot dobreho powodženja kraja wotwiſuju, najſkerje wulžy ſchłodowacž, a potom je hłód wěſty. Sultan njeje ſwólniwy, ſo na konferenzu, kotruž chzedža europiſke móznaſtwa w Konſtantinoplu egyptowskich njeměrow dla wotdžeržecž, wobdzělicž. Wón na tym wobſteji, ſo ma wón jeniczy ſam w Egyptowskej roſ- kaſowacž. Konferenza tež wjazy trébna njeje, dokelž je ſo egyptowski vizykal Lewſit ſ wójnskim ministrom Arabi Baſchu wujednał, a mér a porjad w kraju ſažo poſtajeny. Němske kniježerſtwo, ſ kotrymž sultan w tu khwilu w najlepſchim pſcheczelſtwje ſteji, žaneho wu- spěcha wot konferenzu njewotčakuje a na njej niz taž hewak ſwo- jemu ſapóſklañzej w Konſtantinoplu, ale jenož jenemu ſapóſkla- ſkemu radžiczelej ſo wobdzělicž da.

Boże wjedżenie.

Powiedanie duchownego Harsza.

Wojak, naszeho knjesa Jezuša lubowazh, je mi to a tamne
se ſtwojego živjenja powiedał, pschi cžimž podawki nashonich, hdżez
mi hłosy s hroſu na hłowie ſtawachu, a te ja — praji Harms
— tudy ſaſo powiedacz' nočzu, ja kym je jenož Bohu lubemu
Knjesej wupowiedał a jeho proſyl, so džył nam a naschemu
wóznomu krajej hnadny bycž. Alle wón je mi tež ſdželił, tak je
wérę do Jezom Chrysta dobył, a to džu ja tudy wospjetowacž,
hnadz móhlo to temu a druhemu k ſbožu jeho dusche ſlužicž.
Mojemu wojskemu pscheczelej powiedanczo žaneje ſchłody cžinicz
nijemože, wón je hižom pola Knjesa. — Tutón wojak běſte nimale
30 lét starý, jako jeho ſeſnach. „Ja kym“ — powiedasche wón kiam
— „hižom 10 lét wojak, kym po mojim zyklum wóznom hanno-

verskim kraju wołkoło cążał, wózki w njeměrnym revoluzionarnym cążku, hdež dyrbiachmy ſo bóry pak tu pak tam puſčicíz, ja ſzym tež pſches njeſy naſchego wózneho kraja pſchischoł, ja ſzym ſobu w Altenburgu a Schleswig-Holſtajnje pobyl, ja ſzym w malych a wulkich měſtach, na wſach a we wſchelakich kwartirach ležal. Ja ſzym ſtrony ale tež khoru był, ja ſzym wſchego do ſyteje wole měl, tola ſzym tež muſu tradał. Ja ſzym ſicziež a cążtač haj tež nečto wjazdy naukuňh hacz herwak niſzy wojazy, ja běch lubowaný wot ſwojich pſchedſtajených wychichich a czesczeny wot ſwojich towarichow, mje wažachu ſa wuſtojneho muža w powołaniu, hdež w kwartiru ležach, běch wſchudže rad widžan, dokoł žadyn njeſnjeſliwy čłowjek njebeč, taž ſu to herwak wſchelazy wojazy, koſiž ſo teho hiſcheze khwala. Zeſi by mje tehdы nečto ſa mojim werrywusnacžom praschał, vych wotmolwif, ſo ſzym kſcheczijan, ale myſkleze ſebi, wo kſcheczijanstwu njeſedžach niz najmjeniſche. Ja ſzym často na kommando w zyrkwiach pobyl, ale běſche wina, ſo ſo to na kommando ſta, abo ſo naſchi wychichich pſchego pſched zyrkwinymi durjemi ſtejo wostachu, hdyž dyrbiachmy do njeſe ſa- ſtupiež, abo běchu předarjo wina, ſo ženie ničjo wo kſcheczijanſtwe njeſhonich. Moja zyla wera w tym wobſtejſche, ſo je hańba: kranycz, a ſo je wojetka pſchibluskchnoſcz: ſwojich wychichich poſluchacž. Čežho dla pak be to prenja hańba a to druhe pſchibluskhnoscž, to ja njeſedžach. Biblieje žaneje njemějach, modlicž ſo tež njemžach, njebeč tež ſa zylk čaž ſwojego wojetſtwa a na ſwojich puežowanjach jako woſak ženie ſo modlicž a duchowne kherluscze ſpewacž klyſchał, kliba w zyrkwiach, hdež pak ſo ženie ani ſobu modlit, ani ſpewat njeſkym, a njeſkym tež žaneho čłowjeka w ſwiatym piſimy cžitacž widžal. Tola to wiedžich, ſo je Boh, tola na njeho ſebi njeponyſlich, tež jeho njeſnajach. Ja hiſcheze dženka wopſchijecž njemožu, taž je móžno bylo, ſo pſched wulſimi hréchami ſwarnowany wostach, dokoł tola wo Bohu ſ zyla ničjo njeſedžach a bjes njeho t kónzej ſwojego žinjenja khwatach. Sſnadž to ſ teho ſzéhovasche, ſo ſo prožowach dobry čłowjek bycz a kózdemu ſo ſpodobač. Tehdom ſebi njeponyſlich, ſo je to najwjetſcha bjesbóžnoſcz, hdyž je čłowjek bjes Boha, kſcheczijan bjes Khrysta žiw, a taž mjenowane maſicžkoſcze taž faktrowanie, wopikſtwo, khartu hracze, wo dnjo a w nozy ſwój čaž w korežmach pſcheczincz, ja ſa žadyn hréch njemějach. Tola mi běſche pſchego taž džiuronje, pola mje nečto njebeſche, tola ja njevežach, ſchto to be. Žontróz hrajeſche na kralowym narodnym dnju naſcha regimentska muſika kherlusch: Njech Bohu džakuje ſo wutroba wſchich ludzi atd., dha ſtupiczu mi ſylsy do wožow, tola ja nje- wedžach, cžeho dla. Taž ſrudnie tola je, hacz do tſizeteho leta w kſcheczijanskim kraju žiw bycz, w kſcheczijanskim wóſſtu ſlužicž, do kſcheczijanskich zyrkwiow khobdziež, a tola ničjo w kſcheczijanstwie widžecž a klyſhcež, ničjo wo Khrystuſhu wědžecž a zyle bjes Boha žiw bycz. S naſchim wóznym krajom tola wo prawdze hubjenje ſteji. — Taž pſchinidžech ras do wſy, hdež mějachmy thđenj dolho ſawofſacž a doſtach kwartiru pola bura, kotrež mje jara pſcheczelniwje witasche. Tažo bě mi moju komoru pſchipofaſał, woprascha ſo mje, hacz chzu ſ jeho ludžimi jěſcž abo ſam. Ja jemu wot- molwicž, ſo chzu radscho w jich towarſtwe wobjedowacž. Bur mje na to do jſtwy t blidu dowiedże, ſa kotrež bě ſo hižom jeho ſwójba a czeſledž ſeſhydala. Tola taž bu mi wołkoło wutroby, jako wſchitzu ſ najwjetſchej pokornoſcžu poſtažechu a hospodař nutrniſe ſanjeſky: „Wſchitke wočzi cžafaju na Lebje, ſenjeze, a ty daſch jim jich klyſeb w ſwojim čažu, Ty wotewrých ſwoju ſmilnu ruku a naſhyczischi wſchitko, ſchtož žiwe je, ſ dobrym ſpodbanijom“, potom „ſwiaty wóznenach“ a na kónzu ſłowa: „Tute dary zohnuj wam Boh Wóz, Boh ſsyn a Boh ſwiaty duh. Šamjen.“ Wſchitzu, tež najmłodsche džecži nutrniſe a ruzy ſtyknynschi ſtejachu a móžach widžecž, taž ſo ſobu modlachu, ſamo najmłodsche džecžo, tſiletné hólczatko, bě ſměrom taž by w Božim domje był; jenož poſlednie „šamjen“ wón wóſſje ſobu praji, najſkerje ſ džecžazym wjeſzelom, ſo ſo netko jěſcž ſapocžne. Ja běch tež pſchistojnje poſtaný, tola mojej noſy tſchepotaſchtaj a moja hnuta wutroba pukotaſche we mni. Ja jědžach mało, bur měnjeſche, ſo ſo strachuju, a nuſowasche mje jara pſcheczelniwje t jědži. Tažo běchu ſo wſchitzu naſhyczili a prawje wjeſzeli pſchi blidze byli, poſtažechu wſchitzu ſaſo, ſ runej pokornoſcžu taž prijedn, ſtyknynu ſwóje ruzy

hospodat džesche: „Džakuječe šo Čenjesej, pschetož won je dobro-číwý a jeho dobrota traje węcznje“, potom dachu ſebi wschitzu po rjadu ruku a pschejachu ſebi bjes ſobu „zohnowany wobjed“, a kózdy džesche na ſwoje dželo, džeszi pak f ſwojemu wukljenju, pschetož wone dyrbjachu do ſchule. Ćeſche a ſamykleny ſynych ſo na ſamotne mětno wo iſtwje, dha pschiběža mały hólczeſ te mni a, pschi mojich kolenach ſtejo, praji ſ luboſnym hloſom: „Powiedaj mi tola něchtu wo lubym ſbóžniku!“ Tu ſacžuch ſo jara ſrudzeny; ja pocžach jemu wo wozbach, jehnjatach, konjach a tak dale powiedacz, pschetož wo lubym ſbóžniku nicžo njewědzač. Ale tón hólczeſ moſta pschi tym, ſo dyrbju jemu wo ſbóžniku powiedacz a niſonasche mje tak, ſo dyrbjach ſo na poſled wuſnacž: „ja njewěm nicžo wo nim.“ „Ty ſy tak wulki“, praji džeczo, „a njewěch nicžo wo ſbóžniku? Dha tola do njebjeſ njepſchinidžesč.“ Haj, moji lubi, na njebjeſa ſebi hiſcheze ženje njebec pomyslit, duž ve jara ſtyſtiwe ſa mnje, ſ džeczazeho rota ſaſkyschez, ſo do Božeho kraleſtwa njeſastupju. Ta džech ſe iſtwy a wopytach ſwojich towařſchow wo wſy, tola njemér mojeje dufche ſo njeshubi. Wokolo džewjeczich hodžin ſo do ſwojeje hoſpody ſaſo domoj wrózých. Wjeczeř běſche hižom nimo, tola běchu mi pschezelniwe moj džel wostajili. Ta ſynych ſo ſa blido a pocžach nětko jěſcž. Dha pschiběža mały hóz ſe mni, kotrež čyjsche runje lehnyčz hicž, poſlada krucze na mnje a praji: „Najprjedy paczerje ſpewacž a potom jěſcž!“ Tu ve mi ſ nowa kaž by mje něchtu do wutroby klót; ja njemóžach žanych paczerow, duž džeczo, ſwoje ruczzy ſtyſtiwſci, ſa mnje praji: „Pſchindž, knieže ſefu, budž naſch hóſež, a žohnuj, ſchtož ſy nam wobradžil. Tak, najprjedy ſo f Bohu modlicz a potom jěſcž“, praji hólczeſ, a běſeſche potom lehnyčz. Kuski jěđe wostachu mi ſtoro w ſchiji tezazy. Bóryš potom pſchinidžechu domiažy a czeleď ſaſo do iſtwy a nětko mějeſche ſo Boža ſlužba, najprjedy ſo ſpewasche a potom ſo wschitzu poſlanywſci nutrije pſched Bohom modlaču. Napoſled ſebi ružy ſawdajo dobru noz pschejachu a džechu potom ſ měrom a ſpoſojom do ſoza. Jenož hoſpodař a jeho mandželska wostaſchtaj hiſcheze wo iſtwé a czitacſtaj kózdy ſam ſa ſo ſtar ſ biblije, tež mi hoſpodař bibliju poſtici, je-li čyžk tež ja w lubym Božim ſlowie czitacž; ja czitach drje w nim, tola njemóžach nicžo ſ njeho roſhymicž, duž džech bóryš lehnyčz. Tehdy ſy ſo, prjedy hacž wuſnich, ſ hnutej wutrobu a ſe ſyłſami f Bohu modlit: „Božo tuteho doma, budž tež moj Boh!“ Tutu noz ja ženje njefabudu. Pſchichodnu njedželu, jato wſchitzu ſe mſchi džechu hacž do jeneho, kotrež mějeſche doma wostacž, běſche ſa mnje njedzela, hdež ſy ſwojego lubeho ſbóžnika ſaſo namakał. Tehdy ſy ſam jemu Božu ſlužbu džeržał, kotrež mi czaſ žiwienna wažna a ſwյata wostanje. Wot tamneho czaſa buch druhi cžlowjek, ja lubuju nětko ſ zyſej wutrobu ſwojego lubeho Čenjesa a ſbóžnika, wém, ſo pſches njeho do njebjeſ pſchinidžu a ſo teho wjeſelu.“ A ſtöneźnie hiſcheze praschenie ſa lubych cžitarow: njeje to džiwnje? džesacz lét kſcheczijanskí wojaſ w kſcheczijanskim wójsku a kſcheczijanskim kraju ſluži, bydli w mestach a na wſach pola kſcheczijanskich hoſpodařow, a njewě tola nicžo wo Božim ſlowie, wo lubym ſbóžniku a wo węcznoſći, doniž ſtöneźnie w burſkim domje ſbóžnika namaka, kotrehož herwak nihdže druhdže nadeschol njebě. Haj, luby cžitaro, by tutón wojaſ, hdy by do Twojeho abo mojeho domu ſastupił, tež lubeho ſbóžnika namakał?

Wužudženja.

Khostanská komora. 49-létního džedáčeře G. W. Lehmanna s Birkenrody, hýzom džedáčeřem Khostanským, je jasné, že jeho psched krótkim vopuščeném, malo poslépsílo. Sswobodnoč doftawski, wón hýdom saho po starém waschnju s wustojnoču pakosčešche. Tak wón w Bónjezach por schórní, w Spytezach jemu kopal a pilop, s kniežejho dvora w Huszí jedyn naroblekať a por schórní atd. kramy a tele wězny potom do pjenjes wuměni. Kaž běžce Lehmann psched dvěmař lětomaj pštci skladnoči po-wodženja w Hornjej Luziczy ludži šmilnoči njeružitnje wužiwať, tak wón tež woheň, w Tumizach wudyrjen, sa swoje jebanje a wobschudženie trjebacé wědzech. Pod mjenom „wotpalený Krebs“ s Tumiz“ wón fararzej Šäckelj 1 mř., piwarzej Preischej 10 np.

a żonje inspektora Ulricha 25 np. wulkuka. Dla wóspjetneho paduchstwa a wobschudżenja saħudżicu Lehmannia f schtyrjom létam khostańije, 600 ml. abo dalschim schtyrjom mēħażam khostańije, dżeħaż-żeltnemu shubjenju cżeżnych prawow a postajenju pod polizaſku nadkfedżbu. — Niz wjelle lepschi člowijsk hacz Lehmann je 29-létny dżelacżer Jan Mlarczink f Delnijeje Hórk. Wón bē 14. mérza do Budyschma pschischoł, so by „dżel“ pytał, kotrej też bőrħi w tamniſčich promenadach namaka, hdeż jenemu dżelacżerzej wschelaku draſtu kranx. Tele bjesprózne dżel o pſchinjeħe wobskorżenemu lěto khostańije, dwelétnie shubjenje cżeżnych prawow a postajenje pod polizaſku nadkfedżbu. — 35-létny, hiżom tsi krócz khostanu dżelacżer Bräuer f Kalbuz doſta lěto jaſtwa a tſilétnie shubjenje cżeżnych prawow pſchisħudżene, dokełż bē njedaloko Rakez i jenej pjez-żeltej holzu njeħornej wobkhadżat.

Kawnijski śud. Wojnar E. G. Jakob f Huski, paduchstwa dla hiżom khostany, f temu stejesshe, so je loni f piwattnej w Minischonzu pjenieżnu mōsħeñi f 1 ml. 50 np., jedyn sacżnij czaħniż a pødżiſčho naſħmu wóspjet mienjsche summi pjenies f tamniſčej ezeladnejne stwyr kranx. Szud jeho f schtyrjom mēħażam jaſtwa saħudżi. — Fiednaczelétny bijn żidwosćerja Krosċek w Niżiġnej Wiegħi bē por holbjow a wóspjet wschelake druhie węzy f jēdżenju spakosćit. Dokełż jeho nan, kotrej paduċċħne waſħnejne kwojeho bħnka snajesħe, jemu to njeħakasa, poħostachu tuteħo f tħidżeniskim arrestom. — Dżelacżer Jurij Hofmann a jeho żona cżahaschtaj loni w novembru a dezembru po kraju po proshen wokolo a wudawaſchtaj, so staj ho w Ħaż-żonqar abo też w Minakale wot-paliлоj. Wobskorżenemu pſchisħudżicu dla jebanistwa tsi njedzele a jeho żonje thdżen jaſtwa. — Fabrikant billardow R. Schönherr w Shorjelu ma dżeħaż-uf. khostanja placiegi, dokełż je ho sc̄en-żarjei Halmej pōstnu khartu f ċeċ-żrajanjażju klowami pōßlat. — W nozji 6. haprileje pſchisħu sc̄en-żarjei na knejżim dworje w Barcze do kruwawnje dwaj člowijskaj, kotrakk ho f ložam hródžnych dżowkow pſchiblizwaſchtaj. Na dobo saħwecżi jedyn f neju schwabličku a netko jeho dżowki ja dżelacżerja D. Pawoła f Barta spōsnachu. Druhi nħonnaw pak mjeſeħe ja lepsħe, w cżmawoſci wostacż a ho haċċ dotal wuħledżiit njeje. Pawołowe nōzne laženje w hródži ho wot fuuha ja laženje domiskeho mera wułanzi a jemu thdżen jaſtwa pſchinjeħe, pōdla teho dyṛbi wón dla sapalenja schwabličku w straschnnej blißkoſci wohenklojazich węzow 5 ml. khostanja placiegi.

Ze Serbow.

© Budyschyna. Sanidženu njedželu, 18. junija, mješče Budyska ſerbſka Bježada ſwoj létuſchi wulēt a to na Bjeleczanſku horu. Dokelž bě wjedro po tak wjele hroſných dnjach wubjernje rjane, ſeňdže ſo wulka čzrjóda ſobuſtaſow a jich pscheczelow, tak ſo bě wſho hromadže psches 200 ludži na horje. Běchu ſo tež druhim ſerbſkim towařſtwam pschepröſchenja k wobdzelenju na wulecze pschipoſzlaſte, wot nich bě paſ jenož Rakeczanſke ſerbſte towařſtwo „Lipa“ w radnej liczbje 35 ſobuſtaſow na wulēt pschischlo. Šsobuſtaſw ſhromadžicu ſo na dwórnijſchežu $\frac{1}{2}1$ hodž. a wot jědžechu ſ cžahom do Džejničez. Tačo tam wuſtupiču, naſta hnydom wjeſeſe žiwijenje; wojerſka hudžba, kotraž bě na ſkaſanje ſobu pschijela, ſtupi do předka a wulki dolki cžah ſady njeje ſo ſrijadowawſchi ſtupaſche pod jeje ſyfkami do předka mjes rjanymi ſahonami a kraſnymi kerlami a ſchtomami psches Hornju Hórkú na pomjenowanu horu. Duzh na horu ſo cžah trochu roſčahny, dokelž kóždy jenak khvatnje poſtupowacj njemóžſeſte. Na horje ſo wſchitzu ſaſo ſeňdžechu a jačo běchu ſo poſyhniſi a někotre ſa- horite ſpěv w hromadže wuſpěwali, ſrijadowa ſo cžah ſ nowa a cžehniſche pod ſyfkami hudžby wokoło horu ſ džela psches ſoruſchki a ſamuſchki. K restawraziji ſo wróciwſchi ſetupa ſo mlodoſć na prósđnym měſtru, ſ kotrehož bě khétsje ſhyno ſwothrabane, do koła wokoło móznie dujazeje hudžby, knježa wo ſrjedža a knježu ſwonkach a wjeſeſela hra ſ bałemi ſo ſapocža, kíž ſtukowazym kaž pschihladowazym wjele ſabawy poſſicži. Tačo bě ſo hiſheče druha

runje tak sajimaza hra wuwjedka, festupa so khor Bjeladžiných spěwáckow a spěwarjow wołoko swojego hudybneho wjedziczerja t. tach. wuež. Krala a sanješe dwaj hórskej spěwaj: „Na horu, na horu hiež lubi so mi“ a „Waž postrowjam, wž wyhokoscze“ a na konzu „Sserbow narodný spěw“. Spěvh so wulžy spodobachu a wodomne dzivanie wubudzichu na wobliczach hóseži a wczipnych zufchych pschihladowarjow. Dokelž bě so czaž minh, sradowa so czaž a czahnywchi dele do Hornieje Hórkí poda so na salu Wicžasę hóscerža, hózej so hnydom wjedzela rejska sapocža, kiz so wschem wubjernye spodobasche, tak so radosne hodžinkí pschekhwatne saleczichu. Tu wupraji tež pschedzhyda w mienje wubjerká swoju radosc nad tym, so je so wulž tak derje radžik a podžakowa so wschem hóbusstawam Bjeladu a wobžicze tež Rakečanskeje Lipy sa jich pscheczelny pschikhad hrimotazu šlawu jim wunježewski. Wołoko 9 hodžin wjeczor podachu so sažo psches Džeznikej s czahom na Budyske dwórnišežo. Wot tam czehnjesche híscze radna czrjódka, pschewodžana wot wjehelich schtuczkow hudyb, do Gudez restawrazije pschi dwórnišežu, hózej so pschi wjehelci sabawje a schalzy bruneje iučki kražny wulž skóneži, kiz smě so w kóždym nastupaniu jako radžený wobhladowacž a sažo dopokaſmo a zwědczenje wotpoloži, kaf rjane, haj wubjerné sabawh Budyska Bjelada swojim hóbusstawam psiczež wě.

— Pschirunanie najwjetšich herbskich wžow w Kamieńskim hamtskim hejtmanstwie pschi ludiczenju létow 1875 a 1880:

Wjež.	1875.			1880.			Mienje
	Wobhderjov	G	Wobhderjov	G	Wobh	Wobh	
Khróscieži	515	494	533	515	18	21	—
Konieži	206	199	212	199	6	runje	—
Němiske Paſliži	306	194	321	131	15	—	63
Debrži	173	119	176	123	3	4	—
Wudwoř	129	128	138	130	9	2	—
Hórkí	206	200	231	223	25	23	—
Zavor	106	102	110	104	4	2	—
Zelja	160	124	168	105	8	—	19
Kutow	310	282	400	365	90	83	—
Lejn	117	95	105	87	—	—	12
Leſta	241	180	237	158	—	—	4
Zitro	305	236	310	237	5	1	—
Miocieži	142	135	168	161	26	26	—
Novoſlizy	122	122	124	123	2	1	—
Rjebjelcieži	258	241	271	245	13	4	—
Nova Wjež	136	128	138	135	2	7	—
Wotrow	262	252	256	245	—	—	6
Wóplin	449	164	463	233	14	69	—
Pancieži	143	110	143	106	runje	—	4
Pěſteži	190	163	197	182	7	19	—
Worleži	326	300	338	311	12	11	—
Ralbiži	243	231	259	250	7	19	—
Róžant	147	144	147	145	runje	1	—
Zurizy	151	77	150	78	—	—	1
Rájideč	127	98	150	108	23	10	—
Semježceži	197	182	198	132	1	runje	—
Semjeržaza	122	118	109	108	—	—	13
Schunow	237	215	226	206	—	—	11
Swinatina	117	109	132	127	15	18	—
Stastow	200	86	206	84	6	—	2
Tradow	101	97	99	89	—	—	2
Wysokej	287	141	272	158	—	17	15
Serbiske Paſliži	173	172	178	172	5	runje	—
Sserniany	127	126	161	142	34	6	—

S Budestež. Wot naszych nowych swonow, którež maja so we Wjelkowje lež, je so tam saúdženu wutoru najwjetšchi dokonjal. Nashe zyrkwinſke pschedzhydſtwo bě so mjenowanym džen do Wjelkowa podalo, so by pschi tutym ważnym podenidzenju pschi tomne bylo.

S Mikowa. Schtwarzek tydženja je so w tudomnej schczerkowej (tis) jamje frudne njesbože stało. Tako běchtaj dželacžer Gecžla, prjedy w Barče a někto w Nowej Wžy pola Mikowa, a bur Linak s Vorschje schczerk podryloj, sažypny so tutón a pohrjeba jeju pod ſobu. Gecžla bu hnydom ſaraženy; Linak, kotreñuž buſchtej wobej noſy ſlamanej, bě drje híscze žiwý, jako jeho wurech, tola hízom dwě ſezi krocželi wot jamy tež wón swoju duschu wudychny. Na njesbožu je njeledzblive podrywanje schczerka wina, wyschnoſcž je frudny podawak hízom do pschepytanja wſala. Hízom psched schtvrjom létami je w tej ſamej jamje jedyn czlowiect na podobne waſchnje žiwjenje ſhubiš, tola, kaž widzimy, ſmierz tamneho czlowjeka nikho ſlepſciej ledzblivoſczi pochnula njeje.

S Lubjeńza. Druhe hłowne dobycze Draždjanſkeje konjaſeje wustajenzy njeje na jeneho ſitarwſkeho poſoneža panýlo, kaž so njedawno piſasche, ale to ſame je tudomny bur Gnawf doſtał. Dobycz wobſteji s dwieu wuhloczorneju konjow a kraſneje korejty. Sbožowny dobycze je jón ſa 1600 toleř pschedał.

S Krebie. Nashe wysoki knjes, ſakſki komornik, hrabja Jan s Einsiedel, je psched krótkim w Barlinje ſwoj kwaſ ſwječiſ a pschi tutej ſkladnoſczi je tež naſha wjež ſ nowa wopokaſma wulkeje ſuboſcze hrabinſkeje ſwojby ſ ſwojim wježnym ſudžom doſtała. Sa ſchulſke džecži, ſa młodžinu, ſa starych a ſhudych je so bahacze staralo. ſſlawa tajkemu knjeſej! Wokolnoſcž hrabinſkeho hroda je psches nowe ſradowanie parka, hatow a ſahrodow wo prawdze wjele dobyła, tak so je naſha Krebie pha a kraſnoſcž w tutej holanskej krajinie.

— Dróha, ktraž ma so wot tu psches Rychvald a Krynhelz do Hamora twaricž, je hacž do Rychvalda dokonjana, a wutwarja so wot tam někto dale. Powſchitownje ſo žada, ſo by dróha, ktraž wot naſ do Klétnego wjedże, ſo dale psches Koſchlu na mužakowſko-budyski ſchuſej twariła; a tak bychmy derje do Budysina móhli, ſtož by ſa zku ſoklo noſcze najwjetſchi wužitk mělo. Hdy by to nechtón do ruky wſał, tón by najwjetſhu ſaſlužbu wo Krebiju, Klétno a wjele druhich wžow měl!

Priilep.

* ſakſki vrynz Vjedrich August pschińcze ſaúdženy pjatk, jako ſo njedaloko Billniža na čołmje po Zobju wozesche, psches to do wulkeho ſmierzneho stracha, ſo by maly čołmnik wot wětra powali a vrynz do žołmow padze. Zeho ſbožowne wumóženje ſe ſmierzceje psches ſatepjenje dopomina naſ na podobne njesbože, wot kotrehož buſchtej psched runje 280 létami tón ſamy tydžen ſhurwjerch Khrystian II. a jeho bratr vrynz Jan Jurij potriechenaj. Věžce 23. junija 1602, jako ſhurwjerch ſe ſwojim bratom wot Sonnensteina w čołmje do Draždjan jědžesche, ſo by ſo tam pschi dwórſke Bozej ſlužbje wobdzelił, ktraž mjeſeſche ſo tehdom přeni ras w Sofiſkej zyfkwi wotdzerzeč. So bych ſhurwjerch pschi wjeſenju ſwječili, chyžcu na čołmje wſchelati piſam wohén ſapalicž. Na dobo ſo njedaloko ſöbrigen, wysche Billnižanſkeje ſup, na měſtne, hdyž je Zobjo hluſke a drějaze, wohén w čołmje ſapali. Vrynz ſana Jurja roſbuchnjenje ſi čołma wužiſh a žołm jeho ſhrabnyski ſpěchňje ſobu dele torhnyh. Wón by bjes dwěla ſmierz we wodze namakał, njebyli jedyn rybał ſe ſöbrigena, Jakub Zeibig, khróble do rěki ſkocžil a 17létneho mlodženza, hízom ſo ponurjazeho, ſe ſylnnej ruku ſi wodowje wjerczim wužahny. ſhurwjerch Khrystian wosta drje w čołmje, tola jeho draſta ſo

sažehli a wón pocžerpi na cžele a we woblicžu cžejke, jara pomału žijaze raný. Džaka polný sa Bože hnadne ſdžerženje porucži kthurwjerch, so ma ſo kóždu njedželu popoldnju časť jeho živjenja džakna Boža klužba w Sofijskej zyrkvi woldžerzeč. Tón ſamý džen ſo treci bratr, 13létnej prynz August, kotrež tehdom we Wittembergu studowaſche, we Žibju kupaſche, a teho runje do ſtracha pſaiuňje, ſo w žolmach tepicž; wón bu kaž pſches Boži dži w pſched ſmijereču wukhowany. Tak by ſo 23. junija 1602 žly mužki ſplah Wittinskeho roda wutupil, pſchetoz pódla tutých tých ſynow Khrystiana I. běchtaj tehdom jenož hifczeče 2 prynzežnje živej, Sofija, poſdžiſcho mandželska pomorskeho wójwodny Franza, a Dorothea, kotrež jako abtikyna w Kewelinburgu wumrje.

* Saždenu wutoru ſo w Draždjanach na Glaſkowej drošy kón generalmajora ſe Schönberg pſched cžrjodu džecžimi, wjeſeſe ſe ſchule ſo kločazymy, ſploſchi, a ſe Schönberg, hacž runje je jara wuſtojný jéſdyn, tak njebožovnje ſ konja padže, ſo ſebi wobej hwiſdželi ſeweje nohi ſlana a ſebi tež ramienjo cžejko wobſchloži. Konja běſche wón halle na poſlednej ſonjaſej wuſtajený ſupiš. Jeſo wuſkofeč prynz Jurij ſo hifczeče tón ſamý džen ſa ſtrowiom generalmajora wobhōjecž daſche.

* Jordanska woda, ſ kotrež ſu wónzano ſyna pruſkeho prynza Wylema Kſečzili, ſo w Barlinſkej hrodoſtej haptýž ſwérku khowa. Křonprynz je tutu wodu wot ſwojeho paleſtinskeho pucžowanja ſobu domoj pſchinjeſt. Wona je ſo ſéta doho dla ſwojej cžiſtoſeče jara derje ſdžeržala, ſ cžerſtoſeče ſu tež někotre wuſhleſi, do njeje poſožene, klužile. Šudobje, do kotrehož je woda pſel-njena, je proſta ſchlećzana blescha ſ napíſhom „Jordanska woda“, wot křonprynza ſameho napíſanym, kotrež ſebi ju jara wuſkofo wazi. Do Kſečzenizy wón ſam do haptýki pſchinječe a ſo pſche-ſwedečji, hacž je woda hifczeče derje ſdžeržana. K waschnju, pſchi pruſkim kraloſkym dworje ſ jordanskej wodu Kſečzicž, ſu kaiſer-wertske diakoniſhy w Jeruſalemie naſtorč dale, kotrež prjedy kóždy rás pſchi Kſečzenizy blesku jordanskeje wody póžlaču.

* W bliſkoſeči Seelingſtadtſkeho dwórniſcheža ſu wutoru rano cželo nowonarodženeho džecžca na jenym žitnym polu ſahrabane nadechli. Vóry ſo tež radži džecžowu macž, 23létnu klužobmu džowku ſchatu Wunderlichez ſ wokolnoſeče Hoſa, wuſlēdzieč, kotrezej ſtrážne pſchebywanje w polu bě jedyn muž wobledžbowal. Macž wudawa, ſo je džecžo morme na ſhwet pſchihlo. Snamjenja ſwonkownego ranjenja na cžele widječz njeſbu.

* W Offenburgu bězeſe wónzano 80,000 khan wina po haſbach, kotrež bě poliziſia pola židowſkeho winoweho pſchekupza Kohna nadechla a dla ſchlođnoſeče na haſu wuleč dala. Křudži ludžo běchu, wo tmy ſhoniwſhi, ſe wjchelakimi ſudobjemi pſchi-khwatali, ſo bych ſo tak na tunje waschnje wina napicž možli, tola poliziſia bôle na jich ſtrowoſeče hacž na wobſchewjenje hladasche a jich wotehna.

* Poliziſtvo w Genua bě njeſdawno powjeſcz doſtačo, ſo běchtaj ſo dwaj ſtrachnaj rubježnikaj, Albaneſa a Giordono, kotrež běchtaj do Franzowſkeje cželkoj, ſtrážu do Italſkeje ſažo wróčicž. Duž buchu w Genueſkim pſchitſtawje wſchitzu zuſy, ſ Franzowſkeje pſchitpučowazh, na ſódžach wobledžbowani a wobaj banditaj ſkoncžnje na franzowſkej poſtej ſódži „Aſſirien“ wuſlēdženaj. Dokelž pak ſo po ſalonju na franzowſkich ſódžach nictó wot italskeje wuſhnoſeče ſajecž njeſmě, wumyžli ſebi poliziſt Alfazio leſeč, ſ kotrež jeneho ſ rubježnikow popadže. Wón ſ cžolmom, ſ winom, kofbaſami a druhimi dobrymi wězami napjelnjenym, ſ ſódži pſchijedže a zhoru pucžowarjam na ſódži ſa tuni pjenies poruczeſe. Tucež hnydom jéž kupovalchu a tež Giordano da ſo wot kložnych kofbaſtow ſajecž, do cžolma dele ſaſečz; ſedmá pak bě wón do njeho ſtuſiš, dha jeho dwaj ſódžnikaj — pſchewoblekanaj poliziſtaj — pſchim-nyſchtaj a jeho ſwiaſaneho na kraj do jaſtwa dojveſeſchtaj. Jeſo towarscha, Albaneſa, kotrež bě do Livorna dale jěſ, ſu tam ſajeli. Majchróblische rubježniſtvo je Giordano ſe ſwojej bandu pſched něhdž 12 létami pola bohatého bankiera Parodi wuwojedl. Wón tam jónu ſ tjom ſwobonje ſwoblekanymi rubježnikami w rjanej ekwipaži pſchijedže, poſa poſkadnikoj (kaſirarjej) ſa někotre týkaž (tawſynt) papierjaných pjenies, wopraſcha ſo, hacž može ſa poſdra miſijona papierjaných ſirov ſkote wuměnijene doſtačz, a jako ſo to jemu pſchilubi, proſteſeſe wón bankiera, ſo by pjenies hotowe

ležaze měſ, ſo ſa dwě hodžinje ſažo pſchijedže a papjerjane pjeniesy ſobu pſchinjeſe. W poſtajenym cžaſu ſo wón ſ dwanacžimi pſchijnje ſwoblekanymi rubježnikami, kotsiž někto w tých ſoběných ekwipažach pſchijedže, do kažweje ſtvy wróči, da poſkadnikoj, portierej a ſaſtupjazemu pſchekupſkemu pomožnikoj hubu ſatylacž, jim potom noſy a ruzy ſwiaſacž a do pódlaſteje ſtvy cžiſnycž, bjes tym ſo wón ſe ſwojimi druhimi towarzſhem ſe pjeniesy do měchow tykaſche a do ekwipažow noschesche. Pſchimmeni, ſwiaſani a do tamneje pódlaſteje ſtvy cžiſnjeni buchu tež wſchitzu, kotsiž w tutym cžaſu do bankieroweje kheje ſaſtupiſu. Rubježnikojo tehdom ſe wſchěni kranjenymi pjeniesami cžeknycž.

* Š Neufundlanda pſhaja: Franzowska rybowa ſódž „La Syrene“ je na morju ſ jenej ſodowej horu w hromadu pražla a ſo ponurila; 17 ludži ſhubi pſchi tym živjenje.

* Někotre lěta hizom w ſendželskej kanariſke ptacžki plahuja, kotrež pſera ſu zyle woheň = cžerwjenje. Tuta barba ſo ſ tym dozpiwa, ſo ſo mlode ptacžki do linanja a po nim ſe ſnatym cžerwjenym kahenskim pöpjerjom (pupritu), do pročha roſtoleženym a ſ namocžanej zaſtu ſměſhanym, ſežimva. Tež pſera wſchěch druhich ptacžkow hodža ſo pſches kahenski popjeſ po ſpoumenym waſchnju mjenje a bôle cžerwjenje barbieč.

* Rusž ſídža, do Ameriki pſchicženjeni, ſo tam runje tak njehanbiwi poſaſuja, kaž w ſwojej starej domiſnje. Jako pſched ſyba ſídowſkeho pomožneho towarzſta w New-Yorku, Birnbaum, jich žadanja po jich ſpodobanju njedopielni, hrožachu jemu, ſo jeho pſchebija, na cžož tež doho cžakacž njedachu. Prjedy hacž ſo Birnbaum dohlada, ležesche wón na ſemi, draſta bu jemu ſ cžela ſtorthana, cžejke ſídowſke ſchörniſe na nim teptachu a wón bu tak doho pſchelježhany, doniž myſle ſhubi. Radpadnikujo buchu ſajecži a jako jich w jaſtwe pſchepytachu, wſcho druhé jenož žane pjeniesy pola nich njevotęžakajo, dokelž wſchitzu najwjethchu kħudobu wudawachu, namakachu tola pola wſchěch doſčez pjenies, ſo buchu ſo doho bjes proſteſtwa ſam ſežiweč možli. Rusž ſídža wſchal ſo jebanſtwa a wobſchudženja w Ameriž runje tak, kaž w Ruskej, wostajicž njemóža.

* Schwediſki konſul w New-Yorku je pſched někotrymi dnjami ſwojemu ſtejeſtviu kłedowazh telegram pſchipóſklat: ſódž „Nemesis“, Royal-Crown-liniji pſchibluschaza, je wot Amsterdama ſ 20 morwymi, ſ wjetſha džecžimi, do New-Yorka pſchijela. Wina ſmicerje je hubena jéž, njezjista woda a njerodna hospoda na ſódži. Wuzaharjo ſo warnuja, ſo ſo njebyhcu ſódžam tuteje linije doverili.

Cyrkwinske powjeſče.

Werowaní:

Pětrowſka zýrkej: Ernst Ota Robert Träber, blidač w ſſerbiſtich Paſližach, ſ Hanu Madlenu Panachez ſwubowjenej Mróſez.

Michałska zýrkej: Korla Alwin Auerbach, wuhnjerſki pomožnik, ſ Hanu Hanžu Hoberez na Židowje.

Katholicka zýrkej: Jakub Nowak, piwarski miſchr w Brunijowje, ſ Madlenu Libſchez ſ Hornjeho Hunjowa.

Křečni:

Pětrowſka zýrkej: Minna Bertha, Handrija Herzoga, murjerja a wobhlerja, dž. — Alfred Bruno, Pětra Augusta Rjenča, wodowodskeho dželacžerja, ſ. — Ota Moriz, Korla Hendricha Moriza Kſchizanka, fabriſteho dželacžerja, ſ. — Korla Ernst, Jaroméra Hermana Schkody, dželacžerja a wobhlerja, ſ.

Michałska zýrkej: Hana, Adama Schlemmera, dželacžerja a wobhlerja na Židowje, dž.

Katholicka zýrkej: Jurij Korla Jóſeſ, Zana Korla Handrika, týſcherſkeho miſchra tu, ſ. — Hana Katharina, Zana Augusta Libſche, dželacžerja na Židowje, dž. — Hana ſidonia, Zana Helgeſta, dželacžerja w Hownijowje, dž. — Arthur Maž, njemandž. ſ. w Buděteſzech. — Martha, Michala Biedricha, dželacžerja na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 2. junija: Madlena Zährigez, klužobniza ſ Hownijowa, 52 l. — Alfred Bruno, Pětra Augusta Rjenča, wodowodskeho dželacžerja, ſ, 4 d. — Richard Maž, Jaroméra Antonia Schelziga, wobhlerja maſchin a wobhlerja na Židowje, 22 d. — Maria Martha Wolpizez, Jaroméra Antonia Schelziga, wobhlerja maſchin a wobhlerja na Židowje, mandželska, 24 l. 8 m. 23 d.

Zena khęża, jara pschedzelnje leżana, je na pschedan pschi Michałskiej zyrki czižlo 5.

W Mjeschizach je dwajshożowa khęża czo. 35 s dwemaj körzomaj dobreho blijskeho pola a s körzom luki hospodow swobodna hnydom na pschedan a je wsho blijsche pola wobħedżerja shonicz. Położza kūpnich pjenies może stejo wostacż.

We Komsku pola Minakala je khęża czo. 8 s rjanej wulkej sahrodi kōzdy czaż na pschedan. Wsho dalshe je pola wobħedżerja tam shonicz.

Żiwosć czižlo 14 w Glinie pola Hucinu se 14½ körzami leżomnoſće je na pschedan. 800 tolej može na njej stejo wostacż.

Dobħedżer.

W Rakojdach je żiwosć czo. 42 s 20 körzami pola hnydom na pschedan. Wsho dalshe je tam shonicz.

Sahrodniška žiwosć czižlo 15 w Raſchowje s 30 körzami leżomnoſće je se swobodneje ruki na pschedan. Wsho dalshe je tam shonicz.

Zena dżęża a hejduschny mlyn stej na pschedan czižlo 73 w Njeħwacżidie.

Zyle dobry kowański grat leži na pschedan pola fedkarja Frycze w Hucinie.

Shwunnu hejdusku,
lupin, hróch,
wóku, kolii
porucza C. Kahrowe w poštkej kowańni
pschi žitnych wifach.

Faulerowe
originalne juchowe plumpi
a jeje jenotslive dżele, košy a zynowane
młokowe hudobjia porucza po wu-
rjadne tunich placzisnach

Ewald Braun
na hlownym torħosħcju.

Nowy khofej.
Jako najlepsze a spodobnische farunanie
khofaja ſo

nowy

Khęzorstwowy khofej,
jenož dżelany wot D. Webera, należnie
porucza.

Wón je s dobom najlepschi khofejowy pschedawak, ale też bjes bónoweho khofaja wón derje kłodżi.

W Budyschinje je wón dostacż pola kniesow A. Rämsha, G. Lindnera,

A. Miskana, G. Glina,

G. Böslnera;
na żidowje pola A. Soby,
w Hodżiju - M. Seeliger a
J. E. Drösa.

Trawowa awkzija.

Trawa k żemu na Għewżeżjansej għnej-
szej luu ma ſo 25. junija t. l. popoldnu
w 4 hodżinach na pschedadżowanje pscheda-
wacż, k čemmu ſo kupy pshedprosħu ja.

Drjewowa awkzija na Lujjanskim reviru.

Srzedu, 28. junija t. l., ma ſo

3 Rm. dubowych kuleczkow,

13 " repuchow,

8 hromadow dubowych tħieġi

sa hotove pjenies pod snatimi wumēnjenjem na pschedadżowanje pschedawacż.

Sapocżatko dopoldnia 1/2 10 hodżin pschi għnejniski dubach.

W Minakale, 22. junija 1882.

Hrabinska Einiedelska inspekcija.

Zwahrez khęzna leżomnoſć kat. no. 55 w Budestezach, mašīva, w blijskoſeji dworniſča leżana, w kotrejż je šylnie pjetaristwo, a k kotrejż 1 körz sahrody a luki pshiqħu, ma ſo

Pjatt, 30. junija t. l., dopoldnia w 9 hodżinach
na městnie hamom pod wosjewomu wumēnjenjem pschedacż. Na kupjenje smyħeni ġħali ſo w pomjenowanym czażu na spominnej leżomnoſċi ġenċ.

W Budyschinje, 20. junija 1882.

M. Franz.

Ola jaftacżha flamow
dospolne w u pshedawa w anje mojego sklada hotowych
muziski a hólciw wobleczenjow kaž też ūlkna a buk-
skina po jara ponizennych placzisnach.

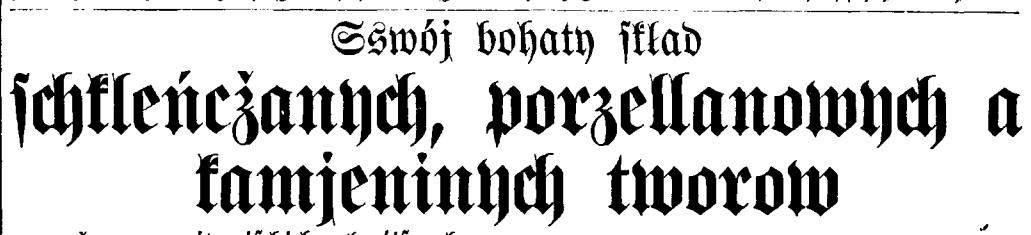
P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wifach.

Gustav Römer,

čırjewowa pschedawarnja en gros a en détail

w Budyschinje na ūlkniższej hażji czo. 7
porucza wshé druzinu ġelenu a ruħowski ċırjewow w nowej najlepşej tworje.

Swoj bohaty skład
schleńczanych, porzellanowych a
famjeninnych tworów
porucza po najtuniszych placzisnach

Max Mütze

na bohatej hażji czižlo 11.

Wo P. Kneiselowej włośowej tinturje.

Kneisej P. Kneiselowej w Draždjanach. — Nałożiwschi tinturu, wot Waſh wunnamakanu, mējach hiżom sa dwie njedżeli (kaž Wam tehdhom piżax) najwietschu nadzjiju, ſo ūlaje wloži na hlowje, kotrej biež psched 5 létami wshé ūħbi, ſaħo dostañu. Netto po 4 létach wobħwiedżam Wam s-wieħbejseju a po wernoscji, ſo ūlaje pschedes tutu wubjernu tinturu wshé ūlaje wloži ſaħo dostał. Kunje tåk je wona tu pola druhich ludzi wobstała, kofisz fu, runnej kaž ja, dżenja hisħċe wjeħek, ſo fu ūlaje wloži jaħo dostałi. Waſh najpodwolnijschi J. Koblik, polizajski serżant, w Kalawje, 9. dez. Tuta tintura je w bleħħach po 1, 2 a 3 ml. w Budyschinje jenož prawdżiwa pola Ernsta Mittascha hekk Heintr. Jul. Linke na hrodojnej hażji dostaż.

**Rozowanej stwielzowej abo
njetrjeni len,**

kaž też wutrijeni len kupyje po kżedej
dżelbie a kōzdy dżen mechaniska dżel-
pschedawawnja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjeni len, a to jenož
ſobotu w Grūznejez domje, s-nużi k-
dom ſi jerjeweje hażji, kupyje.

Koślaze kóžki
kupyje pschedzo po najwijszych placzisnach
Heinrich Lange na žitnych wifach,
pschi herbstnej latħolnej zyrki.

Koſaze kóžki,
kaž też wshé druzinu kżirah kóži kupyje
po najwijszych placzisnach
Gustav Naucka na garbarnej hażji.

Ballhauserowe czorne żółtowe a żółtowe tkaniny

(Ballhausers schwarze Gall- und Magentropfen),

najwyszebnischi domiazy średki psche miersatocz a jeju płód, psche kółku, psche satwierdnenje w żywocie a s zyla i wucziszenju krwe, — wchém hospodarstwam najlepje a najnależnischho poruczene. Wukozienie, tak maja so trjebacz, je pschi położene.

Zeniczli skład je měschanská haptika w Budyschinje. Njeh kózdy na satanske snamjo dýwa. 1 blešcha placji 40 np.

M. G. Freyberg

en gros.

na bohatej haſh

en détail.

porucza swój wulkotny wubjerk

drastnych tkaninow,

krasnych czornych kaschemirów a polžidzanych tkaninow

k njejewjeszinskej drascze,

wózbebie čistowolmiane diagonale, lóhc po 50 np., fattuny,
pikej, kóper a módrocziszej
w niektórych stach barbunjepuszczatych mustrach.

Móblowe kroiseje a fattuny, gardinowe fattuny, biele gardiny,
biele pikeje, shirtingi, rulowowh plati, zhchi, požleszczowe tkaniny,
blidowe, ſofowe a kožowe plachty, mohairowe, moirejowe a fattunowe
ſchorzuchi, krasne tibetowe rubiszeza.

W klamach so herbski ręczi.

Na kamjentnej
haſh 12.

J. G. Müller

Na kamjentnej
haſh 12.

w Budyschinje

porucza česeczenym ratarjam i bližšim žnjam hrabje, kožyszeza, brusy,
brusowe rohi, ſynowe lajny, bruchowe ſchryki sa žnjowe
woſy, konjaze ſaki atd. w bohatym wubjerku po mózno tunich placzisnach.

H. G. Kubasch

pschi mjaſnych hětkach 1

porucza swój skład hotowych mjaſkich a hólejich wobleczenjow, taž
tež wulki wubjerk moderniskich tu- a wukrajnych ſtoſow i wu-
dzelenju po mérje i dobrocziwemu wobledzbowanju.

Naschu nowu

parnu mócežazu maſchinu (4-konjatu)

se sortirowaznym bubonom a wusornjerjom,
wſchē žitove družin wubjernie mócežazu, poruczam na wupožegenje.

Geschw. Herlitschka
w Budyschinje na drzewowym torhoszezu čo. 4,
w sahrodnej khezi.

P. Strobelowy atelier

sa njebolosne ſažadzenje kumštnich ſubow a plombowanjow
po najnowschim ſystemje.

Wotstromjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

W ręczam wſchēdne do połdnja a popołdnju wot 8 hacž do 5 hodzin. Khudym darmo.

Kaſhczowy magazin

Arthur Jannascha

na nowej haſh 5

porucza so pschi potriebje dobrocziwemu
wobledzbowanju.

Gummiowe zyzaki,
poſloczane lejsty,
gardinowe noscherje,
gardinowe rosetty,
ſchpihely,
woblnki sa wobrasy

porucza

Max Müže
na bohatej haſh cjižlo 11.

Dužitkowy a mlokovy pólver sa kruwy,
jalowy a kolikowy pólver sa konje,
wobzerny pólver sa hwinje,
klohowy mlokovy pólver sa kruwy,
butrowy pólver atd.
porucza

hrodowska haptika.

Didowa konzekcjonirowana

daloko wuwolana

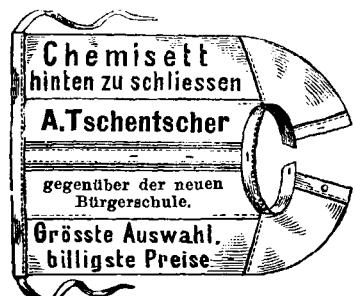
spodžiwnje hojaza žalba,
kotraž je so najbole kózdy ras jako dobra
wopokaſala, porucza so w žerdłach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowskie haptiki.

Emma swid. Borwerkowa

s napszečza hlowneje ſtraje (hawptwachi)
porucza ſetne jaki a jakety ſe hukna, ho-
mota a kachemira we wulkim wubjerku po
najtunischih placzisnach.

Przedloſciſliſti
fabry ſapnijſ
porucza A. Tſchentscher
w Budyschinje

Do Awſtraliſje

ſczele pažazirów ſ direktnej parnej kóždu
wot Hamburga

7. kóždeho měkaſa

P. Fenschky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingmarkt 57.

Čaſnički

pschedawa a porjedza tunjo a derje ſ ruko-
wanjom

čaſničkar Mager
pschi kaſernje.

W o ſ j e w j e n j e.

S tuthm ſebi dowolam wojewieč, ſo ſo moje klamy wot netka
na ſwonkownej lawſkej haſhy čiſlo 4

vôdla Thiermanneſ ſahrodneje reſtauražije namakaju. ſwojim čeſćenym ſerbam
ja doverjenje, 20 lét doho ſpožegene, najwutrobnischi džak prajo; proſchu jich, ſo býchu
mje tež w nowych klamach ſe ſwojim dobroćivym wophtom pocžegzili.

C. F. Vogel, rukajzař.

S tuthm ſebi dowolam, čeſćenym ſerbam Budyschini a wotolnoſeže
wojewieč, ſo þym

wuhlowu, Falkowu a hnójnoſkredkowu pſchedawarénju

Injesta Moritz Reck kipnje pſchedewſał a tu ſamu pod ſirmu

Moritz Reck naſlědnik

Bernhard Hentschel

dale powjedu.

Doverjenje, mojemu předomniſej w tak bohatej mérje ſpožegene, proſchu
tež na mnie pſchenjeſč, ja lubju, ſo budu ſo prázowac̄, jeho ſo ſtajnje
hodny wopokaſac̄.

Na dworniſchezu w Žiczenju, 22. junija 1882.

S pocžegzowanjom
Moritz Reck naſlědnik
Bernhard Hentschel.

Emil Wehrle

na jerjowej haſhy

porucza jara tunjo pitej a fattun, 3 stare býče po 50 np., módro-
eziſcheč, starý býč po 25 np., ſe židu thikane rubiſcheža na hlowu
po najnowſchej módze, teho runja thibetowe rubiſcheža we wulkim wu-
bjerku po jara tunich placzisnach.

Na měſtečanskemu tſelenju

porucžam tunjo:

taſſowe rubiſcheža we wszech barbach wot pſchedkoſchliky, ſ hornarjom a tykanjom,
2 ml., ſ ſonske khornarje po 20 np., ſ ſlipy a kravatty, čorne a piſane, wot
žonske hekle po 20 np., 25 np., džecjaze rukajzy wot 15 np., mujske rukajzy wot 30 np., hekſowanske pſchedojeno ſa rukajzy, piſane,
žonske ſchitly po 1 ml. 15 np., ſ ſtrypny po 25 np., ſ ſtrypny po 10 np., běle džecjaze ſchtrypny wot 25 np., ſ ſle wot 25 np.,
džecjaze a žonske ſuknuje, běle a piſane, wot 50 np., wolemjane džecjaze wobſleženja a woſowe plachty atd. atd.

Saxopſchedawarjo doſtawaju rabatt!

E. Scheer
Otyy ſühna naſlědnik.

Na ſchulerſkej haſhy 3.

Khofejowy ſklad.

Sylnje a derje býdžazy hižom po 80
do 200 np., pſchi wotewſacu 5 puntow hiſcheže
tuňcho, paſený khofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrým býdžye porucžataj

bratřaj Měrštej na žitných wilach.

Khofej,

čiſceže a derje býdžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſći

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

We wudawańi „Serbſkich Nowin” je na
pſchedań: Spěwna radoſć; ſberka ſchulſkich
ſpewow. Do ſeleneje wobalki ſwiaſana ſa
50 np., do twjerdyh deſtow ſwiaſana 70 np.

Schtož
dobrych koſzow a ſerpow
potrjeba, namaka taſke w pôllskej kowární
pſchi žitných wilach.

Jakocžiwi.

Wſchitz, kotsiž na tule khorosć ſčerpja,
ſo w mojim wuſtawje w Radebeulu pola
Dražđan, wot léta 1871 wobſtejazym, kotrž
je jeniečki w zykiej Sakskej, po lohkej metodze
ſa krótki čaſi wote mnie parſchonſy wuhoja.
Saplačenje po dokonjanym wuhojenju. Pro-
spekty a wopiszma darmo.

W. Kloppe w Radebeulu pola Dražđan.

Ke džbui!

Zutſje njedželu, 25. junija, kolskay-
wukulenje w Blózauach.

Zena iſtwa, ſa kóždeho rjemejſtnika ſo
hodžaza, je ſ 1. julijej na pſchenajecze. Wſcho-
dalsche je pola gmejnſkeho prjódſtejerja
w Małeshezach ſhonicz.

Hólcjez ſprawneju starsheju, kotrž chze
pjekarſtwo naukuňheč, móže hnydom do
mužby ſtupic̄ pola piekarſkeho miſchtra
J. E. Oſwalda w Budyschinje na hrobow-
ſkej haſhy.

Sylna ródná holza, kotaž chze darmo
pjekarſtwo a warjenje naukuňheč, kaž tež ſylna
kuhińska holza doſtanjetaj město w Alberiſkej
ſahrodze w Čeſlanach.

Murjerjow

do Kamjeneje pola Radworja do trajazeho
džela pſchi wyższej mſdže pyta
Wollmann w Rjeſhwacžidle.

Tón, kotrž je ſo 11. junija w hoſczenzu
„Münchener Hof“ město ſwojeje ſuňnie
ſ pſcheladanjom jedyn nauoblekar woblekar,
ſo proſhy, ſo by jón tam ſažo wróčzo dał.

Placzisna ſitow a produktow w Budyschinje
17. junija 1882.

Bitowy dowoſ:	Na wilach		Na burſy	
	1872 měchow.	M P	M P	M P
Ričeniza 50 kilogr.	.	11 31	12 32	11 31 12 32
Rožla	8 42	8 67	8 23	8 54
Ječmienj	7 39	7 97	7 39	7 97
Bovž	7 50	7 90	7 50	7 90
Broč				
Wola				
Raps				
Zahly	13 50	14 50		
Heiduſchka	16 50	17 50		
Běryh	2	2 50		
Butra	1 70	2 10		
Pſchenicna muka 50 kilogr.	8 50	17 50		
Ržana muka	7 50	11 75		
Čehno	3 30	3 90		
Šeloma	600	24	25 50	
Proſzata 784 ſchtuf, ſchtula	13 50	27		

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štwórlétne předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, plaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štwórtk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smolerjec knihicišće w maciennym domje w Budyšinie.

Číslo 26.

Sobotu 1. julija 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němstke khějorstwo. Dotalnemu ruskemu pôszlancej Neli-dowej w Draždjanach, kotrež je pôszlanszto w Konstantinoplu pschedewař, je Žeho Majestosz saski kral wulki křiž Albrechtskeho rjada spožejil. Neli-dow bě pschi saskim dworje swojego sdwórli-weho wašchnja dla stajne spodobna wožoba.

Khějor Wylem ho, wuziwajo strowotne kupjele w Emu, najlepšeho strowja swježela. — Wjehch Biszmark je ho se swojej žwójbou do Barzina na wotpočinku podal a tam něhdze schěsz niedžel sawostanie. Po tuthm časzu wón do někajtich strowotnych kupjel, najsferje do Gasteina, pojede. Tak dolho hacž wjehch Biszmark w Barzinje pschebywa, nježmědža ho jemu ani hamtske žane druhe pišma pschedpoložic a pschipószac. Duž tež ho žane wotmolvjenja na nje wotczałac njetriebaja.

— Pruski krajny hejm ho po najnowszych powjesczach s Barlina hnydom po nowowólbach, po tajkim lónz októbra, k krótkim požedzenjam w hromadu wołoka. Wón směje pschede wschém swoju dželawosz na nowy pschetriebanski faktur nałożic, po kotrejž ma ho pschetriebanie dawkow po lepšim rjedze frjadowac. Wjehch Biszmark kručzischo dyžli hdh předy na swojich namjetach, reformy dawkow nastupazych, wołstawa. Žeho hrozenje, so pschichodny hejm rospušczi, jeſi so tón jeho planam njepschihložuje, ma ho jako jeho khutny wołphlad wołhlaďac.

— Na wójnskich werftach we Wilhelmshausen a Kielu ho na najpišnischu džeka, so by material sa flottu po wszej zhloſci bórsy wudospołnieny był. Artilleriske wotdželenje matrosow ho wot sapocžatka tuteho měħaza w tħelenju s wótrej muniziju wuwucžuje. Po tym so bě najpriedy ho do punktów, njepschecželske lódże pschedstajaze, w dalokoſci wot 700 a 2000 metrow tħelało, wotdžeržachu ho manövry, w kotrejž bě na wsħe wobstejnoscze džitwane, pod kotrejž maja forth a batterije bitwu wołstac, mjenujzy sakitanje brjoha na krajnej stronje, sakitanje wot mórskeje strony pschezjivo njepschecželskim lódžam a njepschecželskemu stupjenju na brjoh atd. Brynz Hendrich, kotrež je kommando pschi artilleriskim wotdželenju w Friedrichsortu pschedewař, ho pschi tħelny wuwucžowanju parſchonżi wołbželi.

— Pschi wudželenju prämijow sa konkurenzne nacžissi k twarjenju noweho němstkeho khějorstwoweheho hejma dostashtaj přenju prämiju (15,000 mk.) twarskaj mischtraj Wallot w Frankfurze nad Majnom a Thiersch w Mnichowje, druha (10,000 mk.) panu na tħojch Barlinskich twarzow a tsecza (3000 mk.) bu Draždjan-skim twarzomaj Giey a Weidnerej pschipósnata.

Awstrija. Khějor je ministram Pražakej, Falkenhajnej a Konradej rjad železneje króny spožejil. Minister Pražak je wot rodu Čech, duž je čěški lud, kaž čěške nowiny pišaja, psches tute

swonkowne snamjo khějoroweje dowěry k čěškemu ministrej wulzy swježeleny a nadžija ho, so je stejnischéjo ministra Pražaka nětko tak bylne, so móže prawe žadanja čěškeho luda, wožebje pschemenjenje wólbneho prawa nastupaze, kotrež je hžom khějoristwowych hejim (rajchsrath) dawno wołsankyl, psches khějorowu ruku do skutka stajicž dacž.

Franzowska. Franzowska depuitatska komora pschi nowym schulskim fakturju, přenim nadpadje na nabožinu (religiju), w swojim sałhadzenju pschezjivo křesćijanskę wérje stejo wostała njeje, w tychle dnjach je wona křesćijanską wérę tež se kudništwa wustorzila. Wona je fakturki namjet pschijala, po kotrejž ho křesćijanska pschijaha wołstroni, dale ho w njej wołsankyl, so ho w kudništich twarjenjach pschichodnie žane nabožne snamjenja nastajecž nježmědža. Gambetta je w depuitatskej komorje psches wołsiewjenje tak mjenowanych žoltych knihow, to je depeschow, bjes nim a jendželiskim kniežerstwom dla Egyptowskeje wuměnjene, czežke porażenie dostał. S nich je widžecž, so je ho Gambetta wot jendželiskeho ministerstwa żaložnje lepicž dał a so njeje wopravdžite wołphaldy Jendželiskeje niz najmjenje spóśnał. Do žoltych knihow bu tež někotre depesche, němstu politiku w egyptowskim praschenju nastupaze, pschijate, w kotrejž něhdusi franzowski pôszlanc w Barlinje wołbželi, so je němstka politika jažna, nježebicžiwa a na sdžerženje swětneho měra snyžlena.

— Pschi wołhalnej hōsczinje, kotrež franzowske spisacželske towarzystwo w Parizu k čěseži hrabje Beusta wotdžerža, mějeshce tón rēč, w kotrejž bjes druhim proji, so je wón, jako chyžsche Napoleon w lécze 1870 Pruskej wójnu pschipowiedźicž, tutemu wójnu wołradžował a jemu jejne móžne sežehrki do předka rostaļ. General Pittie ho Beustej sa wscho, shtož je sa Franzowsku a republiku skutkował a ho prózował, w mjenje Franzowskeje džak wupraji.

Ruskoſta. Ruska polizija je wóndano w Petersburgu najstrachnischich namjedowarjow žadławich nihilistow sbożownie wužledžila a sajała. Sajatych bu na 80 wožobow. Polizija hžom dawno hnědo nihilistow snajesche a jenož na skladnoszcz czakaſche, so by wsħitkis s nich na dobo hrabnyż móhla. Jako najwražnitscha wožoba bjes sajatymi mjenuje ho mariniski offzíjer Ostrowski, wo kotrejž ho powjeda, so je nihilistow wuežil, kaž maja ho rosbuchaze węžy, kaž bomby atd., dželacž. Pschi wsħeħ nihilistach nadendžechu bróni, jehu a plany, kotrež na pschijoth k nadpadej pschi krónowanju počasuja, dale pišma, kaž móža ho rosbuchaze bomby po móžnoszcz tunjo a khětſje pschihotowac. Sajimawe je, kaž je nihilistam móžno bylo, jedyn telefoniski grat s wulsim měschčjan-skim telefonom sjenoziež, a jón k temu wuziwač, so byhu swojim towarzham hrožazy strach hnydom wołsiewili. Warnowanje pak tón ras psche posdže pschiūdże, dokelž polizija we wsħelakich měschčjan-

stich wodzelenjach na dobo nihilistow saja. Bjes sajathmi so wchelake wožoby namakaju, sa kotrejmiž polizija hžom lěta došlo pžedžesche, kaž na pžihľad mórski offizier Filosofow, artillerischi mžský Sukovský a wěsty Gracžewski, kotrej bě pžched žždom lětami torpedy s mórskeho magazina trantyl. Gracžewski chžysche popadnjenje hwojeje wožoby poliziji po móžnosći czežke sežiniež. Wón do njedalokich lečkow czežkych a salésh, jako polizistow so pžiblžowacž widžesche, na wžiski schtom, tola wón bu wužlénjeny a wobstupany. Jako jeho namokwachu, so dyrbí dele pžihincž, pocža wón do hwojich honjerjom tšeleg. Na to dyrbjachu schtom, bjes tym so Gracžewski pošpochi tšelesche, porubacž. S padazym schtomom tež Gracžewski do polizaſtich rukow padže, kotsiž, jemu rucže wulku žuknu na hlowu cžižnýwšti, jeho saputachu. — Khežorej Alexandrej a wulkowježcej Vladimirej bu nihilistoj nje-dawno listy pžchipóžali, w kotrejchž so tutymaj se žmijerczu hrošy. A dopokašmu, so so nihilistickich nadpadow njeboji, jězdži wulko-wierch Vladimír wot teho čažka po Peterburgskich hřazach bje wšeho wojeſtkeho pžchewoda wokoło. — Nowy minister snutskowych naležnosćow, hrabja Tolstoj, je gubernéraram porucžil, so dyrbja krucze wšcho pžhesčezhanje židow podtkožicž, a so samolwenje dla nje-měrow na nich žamych panje. — Bywšchi minister snutskowych naležnosćow, hrabja Ignatěv, je 25. junija se hwojej mandželskej Peterburg wopuščenil a so na hwoje kubla w połodniſtej Ruzowskej podal. Pžchi jeho wotjědže bě so wulka žyla jeho pžcheczelow, offizierojo, duchowni, nahladni měščezenjo a jeho předawšchi mi-nistrojo, na Peterburgskim dwórnischem ſhromadžila.

— Hžom sažo bu nowu nječižomnosć nihilistow wužlédili. W Gacžinskim hrodze, hždež předy khežor a jeho žwójba pžchewywasche, bu minu nadeschli, kotrej je žyn tamneho hrodo-weho ſarjadowerja do něhduscheho khežoroweho bydla ſkladl. Dale bu druhe nihilistiske hnědo namakali, w kotrejmiž jedyn muž a jena žónska bydlesčtej, požlednja czežkny, bjes tym so muža ſajachu. We wobydlenju so cžižczežtke maschin a revoluzionarne proklamazije naděžechu. Wěste tež je, so bu nihilistoj, w pětro-pawołskej twjerždžisne žedžazh, s wědomosćju offiziera a straže po wje-čzorach bjes ſobu w towarzſtwe w hromadže bywali a s druhimi nihilistami s wonka ſitowali.

Egyptowska. Egyptowske praschenje je se hwojej zhléj wažnosću na dženſki porjad stupilo. Jendželske a franzowske kniejerſtvo so hotujetej, je-li nusno, s brónju Egyptowsku abo s najmjeňšcha ſuezſki kanal wobžadžicž. Bonej so hļuboko ranjenej cžujetej so, je turkowſki ſultan egyptowskeho vizykrala Lewiſta a jeho wójnskeho ministra Arabi Paſchu, kotrej požledni ſa tym ſteji, Jendželežanow a Franzowskich ſ kraja wuhnacž, s Miedſhidie-ordenom wušnamjenit a tak ſjawnje jej u pžchecžiwoſć pžchecžiwo Jendželčanam a Franzowsam požhwaliſt. Franzowska flotta ſteji w Toulonje k wotjědej do Egyptowskeje wuhotowana. W jendželskim wójnskim ministerſtwje knieži najwjetſha džekawoſć. We wſchěch garniſonach so regimenty na wójnsku wžbokosć powyſchuja, reſerviſtam je ſakane, Jendželsku wopuščicž. Garniſona w Malzéze, 12,000 muži licžaza, je poruczoſć dostała, so dyrbí ſtajnje k wotjědej do Egyptowskeje hotowa bycž. Samo ſ Indijskej jendželske kniejerſtvo hwoje wójnsko ſoła. Indijsky wojazy drje ſo ſo ſjenné europiſke wójny njeħodža, tola w Egyptowskej bycžu woni tamniſchi cžopky klima jara derje ſnejecž móhli. W napohladze taſkich straſčnych franzowskich a jendželskich pžchihotow je egyptowski wójnski minister Arabi Paſcha nutſkhođ do ſuezſkeho kanala ſ 5000 mužemi wobžadžicž dał. Wodowe ſtazije, ſ kotrejchž kanal

wodu dostawa, bu wot arabſtich inženérów wobžadžene a tutym je pžchikane, kanal ſ pěškom napjelnicž, je-li by ſo nechtó jeho možowacž chžyl.

Sběžk w Budyschinje.

(Pomjeseč ſ Budyskich ſtarviſnow.)

I.

Wjecžor 28. meje 1405 bě w domje ſukelnika Preuſelwiza wulke živjenje a hara. Pravý bok twarjenja, hždež ſo hewak žylne kuluči žukna khowachu, bě dženſa zhlé wuprōſdnjeny. Širjedž ſtry ſtejſeche nětko dothe blido, ſa kotrejmiž něhdže dwazhyci žylnych muži žedžesche. Dwě wulke žwězhy rožzwěleſchtej cžmowu komoru a žylne poſtawy ſ khotnym woblicžom.

„Dundyr bij ſe žehliwym mječom do njeho!“ ſamo ſa Langhempl, wuſtojny brónjer; „mi ſo ſda, Lukasch je Pětrej tež jeno hwoje ſtovo dał, ſo by jeho ſe ſchije měk.“

„O ně, Kaschporie!“ wotmolwi Preuſelwiz, ſ krótká Pětr mjenovaný; „Lukasch naš ſawěſeje njeſieba!“

„To ja tež wěrju“, ſarečža Hans Pžchedrožny, bohatý ſupz.

„Nó, ale njepſchiniđeſi, chžu jeho hnydom naſajtra na hwojim načowje rozmjaſež!“ wołasche ſe ſchropawym hložom Matij Brie-buſch, dawno ſnaty a wuwołaný ſowar.

„Oho!“ wotmolwi Langhempl. „To budže tež Lukasch ſobu rěčecž chžycž.“

„Moje dla! a to móžu ſhonicž, ſchtó je žylniſchi!“

„Haha! njetrjebasch ſo bojež, Matij: Lukasch ſměje ſa tebie hžom někotre twjerde worjechi pžchihotowane!“ ſarečža Schrybar.

„Schtó?“ wołasche ſowar dale: „To nječaš Matij rěčacž, je-li tón kuluč mjaža njerošmju, kaž ſ hamorom žehliwe žeſeo!“

„S měrom pžchecželo!“ napominasche Preuſelwiz; „Schtó ſo jeno tał njetrjebaschi ſužacže?“

„Schtó, Pětrej, ja ſo ſužacž?“ wotmolwi ſowar. „Měrczin nochze wěricž, ſo bych temu — —“ ſowar njedorěča; pžchetož runje ſaſtupi muž, kotrehož chžysche mjenowacž.

Bě to Měrczin Lukasch, najbohatschi rěſník w Budyschinje. Schrybar drje ſo njebě mylik, hdyž předy ſowarzej jeho móž khowalesche; ſawerno! Lukasch ſtejſeche w durjach kaž hoſr. Po dželansku ſhotowaný ſe bělej ſalu, ſ kožanjym paſhom a rěſníkimi nožemi, koſchline rukawym wuhornjene, ſo móžesche ſpóſnacž žylne ſawy, kotrej drje běchu hžom husto běrtl woła ſ lohka ſběhale.

Hdyž bě rěſník ſaſtupil, poſtažechu ſe ſady někotri mužojo: Flíker, Miklawſch, Tanz, Glaschnar a druzý; Preuſelwiz pak ſarečža na njeho: „Derje, mischtrje Lukasch, Wy ſeže muž, kaž ſo žluſcha! Hlejce tu ſtarſtich wſchěch ſjenocženſtrow Wam k woli ſhromadžených! Chzecže ſo hiſhce ſe dleje wot naš ſdalowacž, kž my ſa pwoſhikowne ſbože ſkutujem? chzecže hiſhce ſe dleje ſ potlúčowarjemi prawa ſjenocžen wostacž? chzecže — —“

„A čomu tež ſkowow a rěčow!“ wotmolwi Lukasch. „Wy ſeže poſla mnichow trochu wucženje rěčecž, cžitacž a pižacž na wuſtyni a to myſlīcje ſebi hnydom, ſo ſ tajſim hoſtym prafotom cžestneho měščežana ſa ſebje dobužecže. So ſeže Wy roſomny a wucžený muž, to Wam radu pžchiswolu a ženje njeſawidžu; ale pžchecžiwo mi tajſi žwycžatý a klinčatý napořadk nježo njepomha. Runje won! ſchtó chzecže wote mnje? Njeje wěrno: Lukascho, pój, cžin, kaž my! Wustup pžchecžiwo wžbokosć! — Ně! to wucžinym zhlé ſ krótká: ja požlučham hwoje winowatoſć, a kaž ja, tak myslí tež moje ſjenocženſtwo!“

„Ale pomýſlēcje ſebi na ſbože města!“ ſarečža Flíker. „Hdyž

niħdże żaneho prawa njenamakam, dyrbim hawni se hwojej pjaſċżu budiñkojo bvcż.”

„Zaneho prawa? njesnajecze dha khezora Wjazskawa?”

„Schto? teho brjuchacza?“ skobjesche so kowar. „Ton by
hodny byl, so bych jemu hubu je zlesem satkijil: potom s naj-
mienjscha njeby mohl wjazn tak zlakac a pjenjesh swojich poddanych
psches krt kulecz!“

„Hán jeno dale tak khézora!“ pominasche Lukášch. „Wjazzbla-
wowy „khmótr“* móže tajkum ludžom derje pomhacj, ty by ſo
prawje derje pod jeho britev hodžat.“

„A, wohledź ſo na kowarja!“ džesche Preuselwiz; „tón ma
ſtajnje wulku hubu. Ale poſkłuchaję ſe na mnie, miſchtrje Lukascho!
ſjenocžicze knadź ſo Wy ſi njedocžinkami, hdyž ſi nam pſchitupicze?
hlejčje do koła: fajgu cžeſczowni mužovo! Tule na pſchitkład knies
Pſchedrožny.“

„O haj, to wérju, tón je tež pôdla! Ale czecho dla šwari
tón na měschezánských radžicželov a patrizijow? Dokelž ſu jeho
pschi wólbje pſcheſkozili. Njeprózvijcze ſo dale, knies Preufelwiz;
ſzym jeno pſchíſhoł, ſo bých ſwoje ſztovo dopjelniſ a Wam ſ krótka
prajík: mie nihdý ſobu njedostanjecze! dobru nôz!”

Něšník Lukášch wopuszczęzi spěchnje swu. Někotři bórczachu
njeindrje řa nim, kowar pak ſawoła ſaſtobjeny: „Dundyr naj naj!
ſchto teho khadlu hnydom do kruchow njerostubamý!”

„Rubaj, jeno rubaj!“ ſmějeſche ſo Měrczin. „Ty džé čhýſche hížom předy Lukacha na ſwojim naſtowje mjeheſkeho ſbicž. Aj, aj, kowarjo! dyrbisich želeso kowacž, dónž ſo žehti.“

Tu šaręcža Preuselwiz spěšnje: „Haj, to tež my chzemý, to řeka, pſchimajmý ſo džéla, a njekomdžmý ſo ſ proſdnymi rěczemi. S Lukashom a jeho ſjenocženstwom ſmý wulku pomoz ſhubili; pſchetodž rěšnikow je w naſchim měsczé jara wjele. Ale njeiſbmý dha tež bjes nich hifchče ſylni doſež?”

„So bychmy te piwalszy wutloczili!“ dokoncza Langhempl.

„Češke pscheceljo!“ napominašče filiter; „spěšnje do džela, so řebi doručžim!“

„Towarſchojo, blyſčęce mje!“ ſarečja Preuselwiz ſtawajo.

Wschitzy njedocžakliwje mjelcžachu.

Preuselwiz ręczesche dale: „Sakón to, schtoż chzemý ſebi my nětke wuradžic̄, ſaſudži a jako ſběžl ſatama; tola hdyž nam nichtó nochze pomhac̄, je dowolene, ſo ſebi ſami ſ nuſy pomhamy. A na ničo druhé njemyſlimy, thiba, ſo býchmy ſo ſatitali, hdyž chzemý tu frutu kwaku wot ſo ſtſchafc̄. Ja kym pola mnichow wjele w ſwiatyh piſimach czítał; pſchetož moja mac̄ bě mje najradſho něhdžé w duchownej draszc̄e na kletz̄y widžala. Tola tak je ſo to hinał ſtało, to ſem njeſluſcha. Ale to móžu wam ſe wſchej wěrnoſćju prajic̄, ſo po ſwiatym piſimije žana ſloſc̄ njeje, hdyž ſebi pola njesprawneje wyschnoſcze ſwoje prawo wu- nufujemy. Mojsaſ wumozowa ſwobodu ſwojego luda w Egyp- towskej; Josua ſ mječom njesprawnych wobydlerjow ſe ſlubjeneho kraja wuhna; Gedeon pſchedobý ſ leſcžu a ſ brónju Madijanitow; džebac̄ rodow Izraelſkich ſbězachu ſo pod Božim ſchlitom pſchecžimo Roboamej a Judasch Makkabejski doby ſwojim ludžom ſwobodu w bitwie. A tak móhl Wam hiſhcze wjele powjedac̄, tak ſam Boh njeje ſa njeprawdu ſnał, hdyž poſkózowanii, najprieduſ wſchē móžne ſředki podarmo poſpýtaſchi, ſkonečnje ſ brónjemi ſa ſwoje dobre prawo wojovalchu.

* Wąjsław w swojemu latej źobstwie, fotrehoż wychodźce na swoich puczach kobiety bierzejche, tam „khnótr” uariętny. Jego wulkuemu mjezdzej rękału ludzo „britew”.

„Piec̄ lęt je ho skoro minęło, so były, stajneho poślęcżowania
kyc̄ji, pszczeżiwo wychodzącymi wступili a żurowego męsczęzostu Her-
mana Huniowskiego, kotrž so i naszym potomkowiem
pomożniot piżarjom Błogom i města wuhnali. Ale je dha nam
wot teho czaſa schto lepje? Je męsczęzanska rada swoje żubry
do-
pjelniła? Kąž mi niedawno wotkazdzeni radziczeljo — a wotkazdžili
su jich teho dla, dołesž i sprawnosci radzachu — blysczeje —
powiedachu, so radziczeljo do naszych cjezliwych i potom saſkużenych
darłów dżela! Póbla dżelaju jeno na to, so bychu nam te wot
khezora dowolene wólbne prawa sebrali. Haj, woni su je nam
hiżom sebrali! Abo su znadž so czi nowi radziczeljo i naszej
woli wuswolili? Hishczeje wjazy! Ssu dha so naš i najmiejensha
hdy prascheli, hacž chzem y tež żlowcžko żobu ręcęcž? Ssmem y
to wschitko poniznje czerpječž?“

„Nihdy, nihdy!“ wołachu wschitzu do hromadny.

„Ssměj se rada hřešcze dleje naše město navjedowacj?”

„Nihdy! wotkazdżicz po dyrbi!” wołała kowar.

„A to je waszhe wšichc̄h ménjenje?“
„Haj! běda tym jebakam! běda ſurowym potkoc̄zowarjam!.

žerčje i města tých paduchow!" wołachu mužojo

„Smierujęce bo!” poruczy Preuselwiz a powiedziałsze dale, hdyż
tak wcho woczichło: „Duz spęchnje do dzęla! jutſie wobstupamy

„...nemjemi radnu khezu a wotzadzimy radziczelow.”
Tomejska f. name m'etka wst'klašomatu

Литва и Литовия | Литва и Литовия | Литва и Литовия |

Be hiżże mroo pbi nuzże, hixx tħażżej id-jevn pbi oruha
ko rosenidżżeju. (Pokraczwanie.)

Ze Serbow.

S Budžschina. Tęcze lętusche poředzenje pschiſađneho
žuda ſo 3. juliya započnje a ſměje ſo w nim ſyka 14 hłownych
wuzuđenijow dokonjecz.

— Něčížche khotařnje a jaſtwa dyrbja jara pscherzelnive hospody poſkicžowacž, hewak wobydleť gmejnſkeje khěže Tempel ſi Alt-Eibawa ſa nimi tak horžy žedžik njeby. Tutón bě předu w noz̄y na lubijskim ſchuſeju hromadu młodych ſadowych ſchomikow roſlamał, ſo by, kaž praeſeche, po možnoſeži borty ſaſo ſi gmejnſkeje khěže do khotařnje poſchishol.

S Z a h o w a . S a r e c z a n s k e s herbske towarzstwo, tiz so w tu-
domnym hosczenzu porjadnje kózdu schtwórtu niedżelu mëbzaga skha-
dzuje, mëješče 25. junija swoje 40. požedzenje. Kaz so tuto
towarzstwo prózuje, tak wjele hacz jenož samóže, swoje pòustawny
pèknje a wužitnje sabawiecž, tak so tež wone stara, jich psches
wëdomostne a powucžaze pschednoschki duchowne wolschewicž. Psched-
nydztwu bë so radžilo, hebi jeneho knjesa dobycž, tiz i luboscze
i Sserbowstwu a i herbskim towarzstwam, prózu, czas i daloki
puç njenutujo, pschindže, naž horka spominjeny dzeni i tajsim saji-
mawym a powucžazym pschednoschkom swježelicž. Wësche to, kaz
bë hizom předy w „Serb. Now.“ wosjewjene, knjes wuczer Schuz a
i Rachlowa pola Czornoboha, tiz nam wo „wjelbludž“ pschedno-
scheſche. Wón nam jažnje a sroshimlije powjedasche a wulkadowasche
wo wjelbludowym twarje, jeho czele, barbie, zyrobje, noschenju
częzow, wutrajnosczi w tamnych horzych puſcžinach, spêchnosczi
a wažnosczi sa lud w afisich a afrikanskich krajac, i zyka wo
jeho narodze, žinjenju a žmijerczi. Wschitzu i najwjetšej nutr-
noscžu a fedžbliwoscžu na knjesa Schuzu požluchachu. Knjesej
pschednoscherzej so sa tuton sajimawym a powucžazym pschednoschki
derje sažluženym džak wupraji a skončnje harmoniska žława wu-
nješy. Mjech so nam radži, bóryš sažo tajkeho luboscziweho knjesa
namakač, tiz naž na podobne waschne sabawi a swježeli, mjech
pak tež drusy spósnaja, so nihdže žana lepscha a pschistojniſcha
sabawa njeje, džali w nasich herbskich towarzstwach.

S L u b i j a. T u d o m n e t o w a r s t w o t s l e z o w k w j e c z e s c h e s a n d g e n u n j e d z e l u k w o j s t o l e t n y k h o r h o j o w y k w j e d z e n . P s c h i k w j e d z e n s t i m c z a h u k o j a r a w j e l e h o s c i i w o b d z e l i , w n i m b e s c h e 20 j e s d n y c h , 21 k h o r h o j o w

a někotre hudebné chory vidzec̄. Psihi pónedželskym prämijowym třelenju ſu Budysy třely hlowne dobyčea wotnjeſhli. Preňu prämiju (hlebrowy dobyč města Lubija w 200 mk. hódný) dosta mydlařski miſchtr Psih ſu Budyschinu. Druhi dobyč pschipadže Budyskemu třebnemu miſchtrej Zieschanej, třecí třebnemu miſchtrej Heinzy w Lubiju. Třely ſu Budyschina ſu psihi tym ſwiedženju ſwoju wustojnosć w třelenju pokazali a ſebe wjele kvalby a czeſcze dobyli.

Bužudženja.

Zawnijski ſud. Dla kranjenja dželby pschenzy ſ kniežeho dwora w Lutobęzu dosta Maria Fuhrmannova tam džen jastwa pschibudžen. — Swudowjena D. F. Gochtowa w Małych Debęzach bě czeſhli Glaserej tam ſ kólnje na ſydom korbow palneho drjewa a dželac̄ ras ſ tachantſkých a měchčánských ſeckow wſchelake drjewo kranyla. Tejna khostanje wobsteji w ſchyrjoch měšazach jastwa. — 3. aprileje t. l. bě khezkar Jurij Domachka w Nježwac̄zidle w tamních Krausez klamařni, jako ſo wo naſtaču wóhnja powjedasche, psches kotryž bě ſo khezka murjerja Mihana ſaniczka, tukanje wohensaloženja na murjerja Wollmanna wobrocžil. Tutón, ſo roſy, ſwojeho pschibudžerja wobſkorži a ma poſledni nětko dla czeſčeranjenja 6 mk. khostanja placzic̄. — Sahrodniski pomoznik M. O. Koc̄zka w Budyschinje mějeſche bjes hródžnymi džowkami w Pschischezach lubku, kotruž často po wjeczorach wophtowasche. Jako wón 14. meje ſaſo na Pschischezanski knieži dwór pschindže, ſwadži ſo wón ſ tamníchimi wotrocžlami a czeřeſche tajki ropot, ſo běchu nuſowani jeho ſ dwora won czižnyc̄ a jemu dalsche wophty ſakasac̄. Tola Koc̄zka mějeſche tajke ſylné požadanie po ſwojej lubzy, ſo wón w nozy, njedžiwajo ſo bě jemu ſastup do dwora ſakasany, ſ kradžu psches dworowe wrota pscheléshwſchi, ſo ſ ſwojej lubzy poda. Na jeho njeſvože jeho psihi tym pytnychu a jeho možne nutzobýwanje ſudniſtu wosjewichu, kotrež jeho dla kaženja domskeho mera ſ 30 mk. khostanja abo ſ 10 dnjam jastwa ſakudži. — Wotrocžkojo Ž. Nowak ſ Bręsyn, M. Lorenz a Ž. A. Petřska ſe Sderja běchu wobſkorženi, ſo ſu ſo do wobhdlenja dželac̄ecky Israeloveje w Sderi nutſlamali a tam wſchelake wězhy ſebraли. Dokelž bě jich winowatoſc̄ dopokafana, ſakudži ſud Petřsku ſ ſchyrjom, Lorenza ſ tſiom a Nowaka ſ jenemu dnjei jastwa. — Dla kranjenja jeneho laza dosta wumjentkar Handrij Šuska w Budyschinje džen jastwa, bjes tym ſo pinežnizy M. Maazez ſe Židowa ſa ſpakoſczenje por czeſtijow ſchtyri dny jastwa pschibudžichu. — Dželac̄er R. E. Petřska w Budyschinje 24. měrza w Grumbtez klamach, dokelž bě hizom wſchón pjany, žaneho palenz a wjazy njedosta. Koſnjemdrjeny, ſo ſwoju palenzowu žadliwoſc̄ ſpokojic̄ njemóže, czižny wón proſnu palenzowu blesku do wokna klamových duri a je roſražo wobſedžerzej 15 mk. ſchody načzini. Petřska móže ſebe nětko dwě njedželi w jastwje ſe ſtróſbej klowu ſchłodnoſc̄ palenzoweho wopilſtwa roſmyſlic̄. — Šydomnaczeſlētna ſlužobna džowka A. P. Kolpež ſ temu ſtejſche, ſo je dželac̄erž ſcholc̄inej w ſkonjezach jenu jaku a por rukajzow wſala. Tejna njeſprawnoſc̄ jej ſchtyri dny jastwa pschimyſhli.

Khostanska komora. Mandželska czeſhle Petrika, na drjewowym torhosčezu w Budyschinje bydlaza, bě 15. aprileje ſobjel popjela, ſo njepſchewědžiwschi, hac̄ je wukhlodny, do kólnje ſtajila. Psihes ſehliwych popjel ſapalichu ſo w nozy nětore rjady a woheň by zyke twarjenje ſahubí, jeli ſo ſo njebychu jeho ſ czaſhom dohladali a plómjenja wuhaſčeli. Petrikowa ma ſwoju njekedžblivnoſc̄ ſ 20 mk. khostanja wotpočuſc̄. — Schtyri a dwazyc̄iſlētna E. A. Ulriches ſ Čeřewjenych Roſliz, kotrež ſo wina dawaſche,

ſo je czeſlny plös ſbrojka, a wotrocž R. E. Gnauck ſ Vernbrucha, kotryž bě ju pječza ſ temu naſabil, buſchtaj njewinowataj ſpōſnataj. — Dokelž bě dželac̄er Jurij Värſch ſa czaſ, w kotrym na kniežim dworje w ſſoſcherezach ſlužesche, ſloumu, drjewo a běry hranyl, ſakudžichu jeho, džiwajo na to, ſo je hizom ras paduchſtwa dla khostany, ſ ſchyrjom měšazam jastwa a jenoſtnemu ſhubjenju czeſtnejch prawow.

Přílopk.

* Najmjenšchi bjes małymi czlowiekami „admiral Piccolomini“ je na létuſchim Budyskim třelenju widzec̄. Tutón w kóždym naſtupanju, w czeſlnym kaž w duchownym, bjes ſmyſka ſtworjeny a roſy miły luboſny mužik je wſchudžom, hóz ſo pokasa, najwjetſche džiwanje wubudžil. Admiralej Piccolominijej ſo bjes druhim czeſej dosta, ſo mějeſche ſo psihi Draždanskim ptaczim třelenju w ſtanje (zelcze) krala Alberta pschedſtajic̄.

* Šydom ſpanzow je deſchczowalo a bojaſniko nětko ſydomnjedželski deſchcz wotčakuja. Tola pohladanje do ſtatistiky wjedra poſlenich 22 let nam ſwjeſſelaze wuhladu wotewri. Bjes 22 ſydomſpanſkimi dnjami lětow 1860 do 1881 běſche 14 deſchczikojtých a 8 bjes deſchča. Nětko ſo pokasa, ſo na wóſom ſydomſpanſkých dnjow bjes deſchča hac̄ do 31. julijsa wſcho w hromadze 147 deſchczikojtých dnjow, a na 14 ſydomſpanſkých dnjow ſ deſchczom 242 dnjow psihiudže; po njedechczikojtých ſydomſpanſkých dnjach mějachmy po tajkim w pscherku 18 deſchczowych dnjow, bjes tym ſo po deſchczikojtých ſydomſpanſkých dnjach jenož 17 mokrych dnjow psihiudže. ſ wobledžbowanja wjedra poſledních 22 let widzimy, ſo wjedro ſydom ſpanzow na wjedro w julijsu žaneho wliwa nima.

* Wo duchnym podendženju Jeje Majestosc̄e ſakſeje kralowſeje ſ czaſa jeneho pschewywanja na Morawje ſo ſkładowaze piſche: „Niedželu pschipoſdnju kralowa Karola ſ Byrna do Draždjan wotjedže. Generalny inspektor statneje ſelesnizy ſo po druhim ſaſwonjenju do czaſatnie poda, ſo by kralowu do ſalonoveho wosa pschewodža. Jako bě ſo kralowa do wosa ſyhyla a ſo ſ wobzobami, ju pschewodžazym, roſzohnowała, czeřeſche ſ ſpodiwanju pschitomneho luda, po ſtach licžazeho, starh, něchtio ſchromy mužik ſ wotewrenemu wosej, ſapſhimy ſ woběmaj rufomaj kralowinu ruku, a ju poſoſhivſchi khetro ſylnje tſchaſeſche. Kralowa mužikej njewobaraſche, ſmějeſche ſo pscheczelnje a praji ſkonečnje, ſo dyrbi ſwoju ſwójbu wot njeje wutrobniſe ſtrowic̄. Na to ſo muž wjeſeſky wot wosa wotžali. Kralowa pak hisčeje doſko pschi woknje ſtejo wosta a jako czaſ ſ dworniſhce ſotjedže, ſtrowiſche wona hisčeje ſas ſtareho muža. Šhromadzem ſud ſo nad tutym podawkom wulzy džiwaſche a bě wczipny mjeno tamního muža ſhonic̄. Běſche to domorovik Janouſchek ſ Byrna. Šakſla kralowa je, jako bě ſa mkode lěta w Morawezach živa, wot Janouſcheku jědzenje ſ ſonjemi naſulta. Wona bě ſtaremu ſhwernemu ſkužobnikej, kotryž bě jej tež tón ras kaž herak pschi transporcze jených ſmachow pomozny był, naſladny dar ſawostajila, a Janouſchek ſo hnuth czeſtne, na horka wopikane waschnje ſwój džak wuprajiež wypofej ſtjeni, kotruž bě wón hizom tehdom wypoko wazil a czeſeſil, hisčeje „jako prynz Albert po nju pschischoł njebe“. Wo druhim ludlubowazym ſtutku naſcheje mileje kralowje ſo ſe ſchandawu piſche: „Niedželu wjeczor chzjchcej dwě žonje ſ jenym hólzom, kotrež běſtej předawſchi czaſ ſchekomdžiſe, ſ kurierskim czaſhom po ſedních hodzinach ſe ſchandawu do Draždjan jec̄, njeſeſtej ſak ſhnydom žane město namakac̄. ſ tym ſamym czaſhom ſo tež kralowa ſ Morawez do Draždjan wrózci, kotraž hnydom mjenowanej žonje proſchec̄, ſo byſtcej ſo ſ njej do wosa ſyhykej, ſchtož ſo tež po krótkim ſomdženju ſta. Psiheproſchenymaj, kotrež běſtej, ſo roſy, ſ woprefka zyle ſchekomdžiſej, dosta ſo psches to wypoku czeſej, ſo móžeſtej ſ Jeje Majestosc̄u hac̄ do Byru jec̄.

* Wjeſele, kotrež běſtej ſo Draždanské zoologiskej ſahrodže psches njewſchédne narodženje jeneho giraffa ſtało, njeje doſko traſo. Młody giraff je, dokelž na krótki dych czerpjeſche, ſa neſotre dny kónz wſał.

* Do jeneje koczony w Mischnom pschiindzehctaj sanidzeny tydzeni dwaj handwerskaj a so wot koczmarci, samej lutke doma pschebywazeje, na hrube waschunje jesz a piez zadaschtaj. Pschiwo-lanh koczmarc njehanicznemu czlowiekow i khaze poasa, tola tu be na wopaczneju trzechit. Wonaj so do koczmarja daschtaj, bieschtaj a dajeschtaj jeho a wostajischaj hake wot njego, jako druzh ludzo na pomoz pschibezachu. Poliziji je so radziko, nje-kmanikom popanyez.

* W Tettawje pola Zwictawy so na tamniishim kniezym dworje pschi powyschenju kruvarnije kamjenityn wjelb sazhyn, kruw buchu wot rospadankow czezko franiene a dyrbachu so netre i nich na mescze saakkocz.

* Koszhorazy podawk so njedawno pschi Zwictawskim tselenju sta. W jenej budze be khetro wulki krokodil wustajeny, a so bych pschihladowarjo tez jeho wotre suby widzeli a so by so pokasa, so swerjo njeleba, so jemu kruh drjewa do khlamy tkny. Ke wujadnemu wjekelu pschihladowarjow spyla ras zona wobbedzerja budz swoju hlowu do krokodiloweje khlamy tkny. Pschi tym by pak wona pschi hamym zwijenje shubila; pschetoz swerjo khlamu saprashnyshchi zoniu hlowu se subami djerzesche. Zona by bjes dwela konz wsala, jezli by njedaloko steyazy wothladowar jej na pomoz njeprashich. Zona dyrbiesche hnydom lekarstu pomoz pytacz, tola dostate ranu na wulke swoze jara straschnie njejku.

* 23. junija su skonczne czezko mlynka Dosta i Drehabacha, kotrehoz be pschi kswiatkownym sliwie wulka woda sobu storhnyta, w bliskosci Czopawskiego dwornischaja pschi zelesnizowym haczenju w blocece tczazy namakali. Zena ruka be tak hloboko a twierdze do semje sachtapjena, so moza hlowu ju jenoz i najwjetshoj prizu wuczahnyez.

* Wulke njesboze je so sanidzeny pjatk pschi sbehanju zyrtwneho torma w Langlipsdorfje pola Nutroboga statku. Torm so powali a pohryeba pod kwojimi rospadankami wjele ludzi, kedmio bechu na mescze morwi, 15—20 buchu czezko ranjeni. Nimalo schefnacze wojskow pod rospadankami lezi.

* W Dahmje wobwesnym so sanidzeny tydzeni 13 letny syn tamniisheho mlynika. Won be kwoj khabat shubil, a so by so khostanja kurovoho nana sminy, hebi sam zwijenje wsala. Zeho khabat so posdzischo w synu nadendze.

* Kaz Barlinske nowiny pishaja, ma wjerchowa Dolgorukowa, wudowa semirjeteho rusleho khzora, wotpohlad, Mužakowske kniesztwo, herbam njebo niederlandskeho prynza Biedricha kluhaze, kupicz. So je wjerchowa so hizom dawno chzyla w Nemzach sazhylidycz, je snate, duz je lohko wericz, so je hebi Mužakow i krafzny, kwestoflatnym partom, wot wjerchha Pücklera sałożenym, sa trajny statok wuhladała.

* Pruske kniejetstwo je 10,000 bambużowych kijow w Bataviji statku. Wone dyrbja so jako hlebije na pruhu wot usanow trjevacz, kaj so to hizom dolki czaſ w hollandskim wojsku stawa. Javanska bambużowa sczina, twierda, czezko slamsiwa a pschi tym lohka, so jara derje sa hlebije hodzi a je wjele tunischa dyzli wjehsze żerdze, tez zelesny konz so wjele lepie na njon pschitychnie hodzi hacz na wjehsze drjewo.

* Bittinez kwojiba w Bechtenje w naranshej Pruskej wobbedzi hizom psches 250 let tamniische wuczeriske mesto. Pschezo je tam syn sa nanom na byrglowej lawie bydla a kózdy kantor je kwoj sloty saftoinissi jubilej kwyecjil. Netecischi wuczer hizom 41 let kwoje mesto saftawa a jeho syn hizom tez wuczerstwo wuknje.

* Se kudniiskeho wubudzhenja. Präsidient: „Wobstorzeny, wy scze pschepokasany — pjezko kweđkojo tak wupraja — so scze psche-kupzej Ljepuchej sloty czaſnik franyli.“ — Wobstorzeny: „A ja možu wam i najmjeñsha pol sta kweđkom pschiviesz, kotsiz to njejku widzeli.“

* Pschi hrosnym wjedrie 15. junija bechu samo mienische horz psched alpami se kñehom pokryte. Wuzitne a wot kózdeho lubowane kastovjekzi su wot synu czezko czerpile. Wone bechu wjeczor se synu a hłodom dykotajo wjehsze wustate. Wjele i nich padze, dokelz so na schtomach wjazh sdierzecz njezdazhu, do rełow Sihla a Limmata, a nasajtra rano leżesche wjele stow tutych wuzitnych ptaczek na sahrodach a kłach smiersnienych.

* Czezko Estherh Solymosz, wot židowskeho schachtarja Schwarza w Eszlaerje skonczowaneje, so hiszczce namakało njeje. Wondano so powjedasche, so je k brjozej reki Theisz pschipluwane czezko tamne wot sarehaneje kscheschijanskie holzy. Tola holzyna macz czezko spósnacz njezdazche. Wopaczne powieszce wo namakanju holzynnego czezka, i wjetscha se židowskich nowin wuhadżaze, kotrež so potom pschego jako kje wupokaža, na lud najhubienischii sacziszcze czinja. Bola Dady namakane czezko je po lekarstkim wuprjenju ledma dżebacz dñjow we wodze ležalo, nowe skonstistwo tu wusagnijene njeje. Sedyn semjan w Tisza-Eszlaerje powjedasche: Bidža su zuje czezko na pohrjebnischiju wuhrebali, je Estherinu draftu swoblekali a je potom do wody czibli. Lud so psches taise powjedanje roshori a so do židow, w synagoginym dworje stejazch, hdzecz be czezko wustajene, i pufami da. Po drugich powieszczach be czezko, njedawno i Theisz wuczehnjene, do podobneje drafty, kaj Esther Solymosz noschesche, swoblekane. Czezko je po sfaczu i nekajseho spitala franiene. Czi, kotsiz su tule nowu nje-kniczominoſc wobeschli, chzychu hebi 5000 schefnakow, wot wuchnosze na namakanje shubjeneje holzy wustajene, sažluzicz. Psches tute poſlednie podeindzenje je so rosnjemdrjenosc bjes kscheschijanami straschnje vohorszila. Skonczne pak je tola neschto wjazg kwełka do teleje hróbsneje węzhy pschischlo. Wodenidzenja poſlednich dñjow su nimale winu židow dopokasale. Czezko, i draftu Estherh Solymosz swobleczene, je so jako to se spitala franiene spósnalo. Sares na ramienju czezko pokasa, so je so wone sa schtryk swjasane dolki czaſ wot pławiadla po wodze wleko. Pławiajkojo, kotsiz bechu wudawali, so su czezko we wodze namakali, buchu netko wot kudnistwa pscheshyscheni a wuprajichu, so su so wot někotrych židow sa pjeniesy nareczecz dali, czezko i pławidlem hlowu wusat. Bidža, wot pławnikow pomjenowanu, buchu hnydom do jaſtwa wotwiedzeni, bjes nimi so tez synagogski schachtar Moritz Schwarz namaka, kotrzy je po sfaczu kscheschijansku holzu w synagogie sarejal. Bidža su tez na pohrjebnischiju w Tisza-Eszlaru jene czezko franzecz spytali, so bych uje potom sa czezko Estherh Solymosz wudali. Werno je, so je wobydler Grobberger tam kudnistwu wosjewil, so su njeſnaczi mužojo row jeho 5. junija semrijeteho syna wotewrili, tola czezko, i wobliczom i semi wobroczeni, w rowie wostajili. Majsterje mužojo row wotewrichu, ménjo, so w nim žonske czezko nadendza a wostajichu je ležo, jako so pschewedežichu, so je czezko jeneho hóla. Ke temu pschindze hiszczce powieszcz, so je so hizom saſo jena hóla w Debreczinje shubila; je to tfinaczelenna Hilzbjeta Papez, kotrzy hizom psches tydzeni dolko pytaja.

* Guitow, mordar amerikanského präsidenta, je do kwojeho hizom kumiertu strazu (wachu) dostal. New-Yorkse nowiny pishaja: Tak dolko hacz mjeſeche Guitow hiszczce kuf nadzije, so so schibjenzy suninje, won i najwjetshoj njehanicznoscju pschecziru wukudej reczesche, tola netko, hdzecz jemu kumiercz do wozem hlađa, je so jeho wudawana krobliscz do storžazeje bojańoscze psches wobrocziel; won žakoſczi a plaka zyky džen a mręże tyžafróznu kumiercz w krotkich poſlednich dñjach kwojeho zwijenia. Zeho su se kumiertnej strazu do druheho jaſtwa dowiedli, i kotrehoz jaſtwa won jenoz na puczu i schibjenzy wutidze.

Kajke doměřenie su hebi schwajzarske pille haptikaria R. Brandta pschi krofeszach w delnim zwijecze a jenich sezechwach, kaj satyfanu, wózzenju w zoldku, kízalym pldzje atd. tez pola lekarjow dobyle, potasa nam pldovazh list stareho nashonjeho lekarja. Kenjezej Richardej Brandtej! Wot njedawno pschipózlanich pilow syn najpriodzby sam netko wujival, dokelz na czepjenje delnjeho zwijota hizom dolko storžu, potom hiszczce dwaj mojich pazijentow. Za možu i dobrym kweđom pilam našlepischu kwalbu dacz a pscheju, so by so tez jic kwalba szeržala, kotrzy wo prawdze saſluzi. Ale, w nim so namakaža, skutkuje w czrjewach dospolne, duž je tutón kredk pschi wobczesnych dolich czrjewowych fatarach najbolje wujitny. Pille so hodža 30 let dolko wchêdzie trjebacz a klabjaze sezechwki syniejce hele njeſkajaja. Tez pschi chroniskim zoldowym fatarach, kotrzy je druhí sezechwki chroniského czrjewoweho fatarra a hámorrhoidow, su tele pille i wujitkom atd. S poczeczowanjem dr. med. R. prakt. lekar, B—(Bajer). Dospolne prospeth i lekarstvi roszudzim su darmotne, teho runu prawdžive schwajzarske pille haptikaria R. Brandta w tylach po 1 mk. dostacj jeniczky w hrobskéj haptizh w Budyschinje, w haptikach w Lubiju, Cibawje, Gr.-Röhrsdorfje, Nowoſałzu, Stolpnem a Neugersdorfje.

Dobrowólne pſcheſadžowanje.

Dżelenja herbſta dla ma ſo po porucznoſci herbow njebo Madleny ſwid. Jürkowſeje rodz. Kortuſez w Dobroszezag pola Delnjeje Hórkli jim a ſich wuſtajerzy w hromadze kluſhaza khejna ležomnoſci čzo. 28 palneho kataſtra a fol. 16 ležomnoſtnych a hypotheſtich knihow tuteje wſy, areal wot — hektarow 13,28 arow — — akrow 72 □ prutow wopſchijaza, § 20,97 dawſkiſi jenoſczeni napołożena a njedziwajo dawkow a wobčejenjow, na njej ležazich, wot wjeſtich grychtow na 1225 mk. — — taſſirovana,

12. julijsa 1882, dopoldnia w 11 hodzinach

na tudomnym hamtskim ſudniſkim měſce dobrowólne na pſcheſadžowanje pſchedawacj.

Počaſujo na wuweſhki, na tudomnym ſudniſtwie a w koreźmije w Dobroszezag pola Delnjeje Hórkli wupowěſnjene, wopisjanje ležomnoſcie a pſcheſadžowanſke wuměnjenja wopſchijaze, ſo na kupjenje ſmykleni pſcheproſchuja, ſo bychu ſo na ſpomnjenym dniu tudy ſechli, k ſadženju ſo ſamoſwiſi, ſwoju placzenjakmanoſc̄ dopokaſali a dalsche wotczakali.

W Budyschinje, 27. junija 1882.

Kralowski ſudniſki hamt.

Trbr.

Dena khejza w Budyschinje ſe 6 ſtwami a dželańju ſa thſcherja je ſe ſwobodneje ruki na pſchedan. Hózje? je ſhonicz we wudawańi „Serbſkich Nowin”.

W Hlinje je khejza čiſlo 11 ſe ſadowej a ſolotowej ſahrodu a połdra kórzom pola na pſchedan.

Dena žiwnoſci § 2 abo 7 kórzami wobſyteje ležomnoſcie je ſe ſwobodneje ruki bje wſchego ſadžewka na pſchedan w Nowoſlizach pola Rakez. Wſcho dalsche je ſhonicz pola Kilaſka w Koſlowje čzo. 16.

Nowhna klóma je na pſchedan pola tublerja Schorſha w Ženkezag.

Sſywnu hejduschi, lupin, hróch, woku, ſoliſ porucza C. Kahrowe w poſtſkej towarſni pſchi žitnych wiſach.

Koſlaze kožki
kuſuje pſhezo po najwyſhich placzisnach Heinrich Lange na žitnych wiſach, pſchi herbſtej katholſtej zyrkwi.

Koſlaze kožki,
taž tež wſchē drugim ſyrych kožow kuſuje po najwyſhich placzisnach Gustav Naucka na garbarſtej haſy.

Noſowaný ſtwielzowy abo njetrjený len,
taž tež wutrijený len kuſuje po koždej dželbje a koždy dzeń mechanika dželopſchadownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjený len, a to jenož koſotu w Grüñnerz domje, ſi mutſhodom ſi jerjowej haſy, kuſuje.

Khofejowy ſkład.
Gſylnie a derje ſkłodzazy hižom po 80 do 200 np., pſchi wotewſacž 5 puntow hiſcjeſe tuňcho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſhebie dobrym ſkłodze poruczataj bratraj Mertshej na žitnych wiſach.

Khofej,
čiſcze a derje ſkłodzazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſczi.

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Drjewowa awkzija.

W hrabinskim majoratſkim ležu w Rjeſhwacžidle maja ſo
pónđzelju, 3. julijsa t. l.,

ſledowazje naſpomnjenje wužitkowe a palne drjewa a to:

rano wot 9 hodzin na liſcزوym drjewniſcheju we Zomsku, wotdželenje 33:

12 ſchtuk dubowych klozow wot 25 do 60 ctm. hrjedźneje abo hornjeje tolſtoſcje a 2 do 7 mtr. dołhoſcje,

1	Rm.	dubowych	wužitkowych	ſchęzepow,
16	=	=	palnych	ſchęzepow,
17	=	=	kuleczkow,	
24	=	=	repuchow,	
9	=	=	fijow,	

dopoldnia wot 11 hodzin na Nowowjeſnjanſkih lukaſ pola Rjeſhwacžidla:

6 ſchtuk dubowych klozow wot 22 do 80 ctm. hrjedźneje abo hornjeje tolſtoſcje a 2 do 5½ mtr. dołhoſcje,

2	Rm.	dubowych	wužitkowych	ſchęzepow,
10	=	=	palnych	ſchęzepow,
13	=	=	repuchow,	
10	=	=	fijow,	

popoldnju wot 2 hodzin we Wböhowie:
7 ſchtuk kojnowych klozow wot 22 do 49 ctm. hornjeje tolſtoſcje a 2 do 4,5 mtr. dołhoſcje,

6	Rm.	dubowych	palnych	ſchęzepow,
8	=	=	kuleczkow,	
15	=	=	repuchow,	
5	=	=	fijow,	

popoldnju wot 4 hodzin w Minakale pſaci miłynje:
8 ſchtuk dubowych klozow wot 20 do 60 ctm. hornjeje abo hrjedźneje tolſtoſcje a 2 do 5 mtr. dołhoſcje,

1	Rm.	dubowych	wužitkowych	ſchęzepow,
10	=	=	palnych	ſchęzepow,
11	=	=	kuleczkow,	
15	=	=	repuchow,	
10	=	=	fijow,	
5	=	kojnowych	=	

pod wuměnjenjem, do awkzije woſſewjomnymi, na pſcheſadžowanje pſchedawacj.

Hrabinske hajniskie ſarjadniſtwo.

Mjeprascht.

Dla ſaſtacža flamow
doſpolne w u pſchedawanie mojeho ſkłada hotowych mužſtich a hólczych wobleczjenjow taž tež ſukna a buſtina po jara poniznych placzisnach.

P. Baruch

pſchi bohatym ſormje na žitnych wiſach.

R w u ſ y w e j

poruczam pôlski hrôch, hibrski kolij, dolhi ſchleſhniſki kolij, woču, lupin, hejdusku, wſho w najlepſzej tworje, a proſču pschi potrebeje wo dobročiwe wobkedybowanie.

Korla Preiſer
na žitnych vilach w Budyschinje.

Emil Wehrle

na jerjowej haſzy

porucza jara tunjo pikej a lattun, 3 stare lôhcze po 50 np., módro-
cziszej, starý lôhcze po 25 np., se židu tkane rubisheža na hlowu
po najnowszej módze, teho runja thibetowe rubisheža we wulkim wu-
bjerku po jara tunich placisnach.

M. G. Trehberg

en gros.

na bohatej haſzy

en détail.

porucza ſwoj wulfotny wubjerk

draſtnych tkaninow, krafnych czornych kaſhemirov a polžidzanych tkaninow
k njewjesczinskej drascze,
woſebje čiſtowolmiane diagonale, lôhcze po 50 np., lattuny,
pikej, koper a módrocziszej
w někotrych ſtach barbunjeſchęzatych muſtrach.

Möblowe kroifeje a lattuny, gardinowe lattuny, bèle gardiny,
bèle pikeje, ſhirtingi, rulowowы plat, zhchi, poſleshežowe tkaninu,
blidowe, ſofowe a lozowe plachty, mohairowe, moirejowe a lattunowe
ſchorzuchi, krafne tibetowe rubisheža.

W klamach ſo herbski ręczi.

R měſchežanskemu tſelenju

poruczam tunjo:

taſlowe rubisheža we wſchęch barbach wot pschedkoſchliki, ſ hornarjom a tkanjom,
2 mk., ſ ſhornarje po 20 np., ſ ſhornarje po 55 np.,
ſ ſonske hekſe po 20 np., ſ ſlipy a kravatty, czorne a piſane, wot
ſ ſonske rukajzy po 20 np., 25 np.,
manschetty po 18 np., dječjaze rukajzy po 15 np.,
ſ ſonske ſchylty po 1 mk. 15 np., muzske rukajzy po 30 np.,
ſ ſonske ſchrympy po 25 np., heklowanske pschedzeno ſa rukajzy, piſane,
dječjaze a ſ ſonske ſuknje, bèle a piſane, ſ ſuknje po 10 np.,
wot 50 np., ſ ſuknje po 10 np.,
woſmiane dječjaze woblecjenja a woſowe plachty atd. atd.

Saſhopſchedawarjo dostawaju rabatt!

E. Scheer
Otto Kühna naſlēdnik.

Na ſchulerſkej haſzy 3.

Naſchu nowu

parnu mlóčazu maſchinu (4-konjatu)

ſe ſortirowanym bubonom a wuſornjerjom,
wſchę ſitowe družiny wubjernie mlóčazu, poruczamy na wupožczenje.

Geschw. Herlitschka
w Budyschinje na drzewowym torhoshežu čo. 4,
w ſahrodnej thęzi.

Schokoladu psche hliſtwje

(wurmchocolade)

w taſliczach po 25 np. a w małych plazkach
porucza jara lóhko ſ nutſbranju
měſchežanska haptika
141 na hlownym torhoshežu něko čiſlo 6.

Dužitkovy a mlokowy pôver ſa kruwy,
jallowy a kolikowy pôver ſa konje,
wobjerny pôver ſa hwinje,
Klohowy mlokowy pôver ſa kruwy,
butrowy pôver atd.
porucza hrodowska haptika.

Šměſchnje tunjo

ſu na pschedari:

pschedkoſchliki, ſchtuka wot 50 np.,
ſchlipy, = = 10 =
ſhornarje, = = 35 =
manschetty, wot 40 np.,
hornje koſchle ſe ſakadkom, ſcht. wot 3 mk.,
židane rubishežka, ſchtuka wot 1 mk.,

klomjane klobuki

ſa mužſkich, žonske a hoſzy ſa poſoju kupneje
placisny,
ſchylty wot 1 mk.,
ſhorzuchi, czorne a piſane, wot 50 np.,
Wulki wubjerk
zakow, rüſchow, hekſow, ſuknjuw, ſantow,
mohaira, rubishežkow, kwetkow, ſpaniſkich
blondow, pjerow, agraffow a wſchelakich
drughich artiflow.

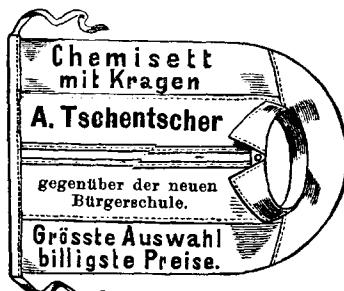
Placisny jara tunje.

Alfred Töpler

na bohatej haſzy 25.

Wychow, modowe a bělotvorowe klamy.

Pschedkoſchliki
ſ hornarjou A. Tschentscher
porucza w Budyschinje.

Do Awſtralije

ſczele paſažirów ſ direktnej parnej ſodžu

wot Hamburga

5. kóždeho měbaža

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingmarkt 57.

Schtöz

dobrych koſkow a ſerpow
potreba, namaka takie w poſtskej kowarni
pschi žitnych vilach.

Mišionska hodžina we Wulkim Wjelkowje.

Dziwoczańskie herbskie evang.-luth. mišionskie towarzstwo śmieje — da-li Bóh — jutſie ſa tydzień, 9. julija, jako 5. njedzeli po ſwiatej Trojicy, w ſchuli we Wulkim Wjelkowje mišionsku hodžinu. Tego dla ſo ſ tutym roschitzu pszechczeljo a pszechczelnizm mišionisztwa, woſkebie pak roſchitke hoſtawry naſchego towarzſta lubje proſha, ſo tam po myſhpore, po połdnju w tſioch hodžinach, bohacze nutſnamakac̄. Petr Mlonk.

S tutym ſebi dowolam, czesczenym Sſerbam Budyschinia a woſkoſce ſe woſjewic̄, ſo ſym

wuhlowu, Falkowu a huójnoſrědkowu pschedawańju

knjesa Moriža Reck kupnje pschedewſaſ a tu ſamu pod firmu

Moriz Reck naſlēdnik Bernhard Hentschel

dale powjedu.

Dowěrjenie, mojemu prijedomnikę w taſ bohatej měrje ſpožczenie, proſhu tež na mnie pschenjesc̄, ja lubju, ſo budu ſo prózowac̄, jeho ſo ſtajnje hódnj wopokaſac̄.

Na dwórniszczyznu w Žiczenju, 22. junija 1882.

S poczeſcowaniem

Moriz Reck naſlēdnik
Bernhard Hentschel.

Najwjetſchi džiw ſwēta.

W czaſu Budyskeho třelenja poſkaſujetaſ ſo we woſebnym zynkowym stanje (zelcze) na tſelnichcze (ſchleſbleiche) wſchēdnie dwaj džiwiſ pschirody: ſwetoſławny ſiliputanski król a jeho džowka. Admiral Piccolomini, 44 lét starý a jenož 30 zolow wykoli, tón ſamy, kotařj mějeſche czesc̄, ſo psched ſakkini, jendžellimi, ſchwedſimi, dānemarckimi a ružowſimi maſteſcemi poſkaſac̄, ſwieje někto czesc̄, ſe ſwojej džowku Dagmaru, kotařj je taſ jejny nan wulka a 16 lét ſtara, wuftupic̄. Admiral ſpěva a pschednoschuje, rěčji němſki, jendžellski, ſchwedſki, danski a russi. — **Sastup:** 1. město 30 np., 2. město 20 np., ſtejne město 10 np. Džec̄i, wot ſroſczenych pscherodžane, placza na prenimaj mětomaj poſozu.

Nětřiſhemu czaſej placzijnu pschirunajo a ſo bych kózdemu móžno ſeſiniſ, ſajimaujeſu ludkow ſebi woſhlaſac̄, ſym ſastup taſ tunjo poſtaſit.

S poczeſcowaniem

admiral Julius Piccolomini.

Najwjetſche wunamaſlanje nowego czaſa.

Nowe!

Němska

Nowe!

Phönixowa „La t“ ſchijaza maschine,

bjes kózdički (ſchiffchen), je najnowsza a najdospołniſza ſchijaza maschine w pschitomnoſci, wona je proſzilſza w twarbi, ma wjèle khwatniſche, lóžche a zyle njeſlyſchomne dželanie a rukuje ſwojeje twarby dla ſa to, ſo dwojzy taſ doſho wudžerzi, taſ kózda druga ſwobodna ſchijaza maschine. Tydženske wotplaczenje wot 1 mk. 50 np. ſo rad pschitwola.

Zeniczki fabrikſki ſkład ſa Budyschin a woſkoſce ſola

Alfreda Töpleru na bohatej haſy 25.

Wyhowe, modowe a bělotworowe ſlamy.

Faulerowe originalne juchove plumpi

w 3 wulkoſezach.

Wſchedna wulkoſć, 3½ metra wykoka, po 30 mk. Zenotsliwe džele po tunich placzijnach.

Ewald Braun
na hównym torhochczeſu.

Nowy khofej.

Jako najlepſche a ſpodobniſche ſarunanie khofeja ſo nowy

Thęzorſtwovy khofej,

jenož dželany wot D. Webera, naležnie porucza.

Wón je ſ dobom najlepſhi khofejowy pschi-dawf, ale tež bjes bónoweho khofeja wón derje ſlodzi.

W Budyschinje je wón doſtaſ ſola knjefow

A. Rámscha, G. Lindnera,

A. Mücka, E. Gliena,

O. Böllnera;

na Židowje ſola A. Sobu,

w Hodžiju = M. Seeliger a

J. E. Wroſa.

Dena ſlužobna holza ſo do domskeho džela pyta wot Alfreda Töpleru na bohatej haſy 25.

Pytaſa ſo wotrocžkojo, ſrénkojo a rólni po-honežkojo, dželacžerſke ſwójby, wulke, domske a hródzne džowki psches pschistajazu žonu Heynoldowu.

Na Lubinſkej horje abo w Raſchowje je ſo jedyn pschedeschcniuk ſhubit. Sprawni namakař čyžl jón ſa dobre myto we wudawańi „Serb. Now.“ wotedac̄.

Pschipoſnac̄e czesc̄e.

Pol ſměra ſo wujednawſhi woſjewjam, ſo powjedanie, wote minje wo woſhaju wot 4.—5. junija w korezmie roſnjekene, psches kotrež ſo Jan Mróž (mjenow. Grólmuſ) ranjeny čjuje, wérne njeje. Ža to ſ prawdu woſháruju a ſ tutym wuprajam, ſo njeſhybny čyžla Grólmuſa na žane waſchnje na czesc̄i ranic̄.

W Kamjenej, 26. junija 1882.

Madlena Rjekowa.

Placzisna ſitow a produktow w Budyschinje

24. junija 1882.

Šitowy dowoſ:	Na wſach	Na burſy		
1921 měchow.	wot	hac̄	wot	hac̄
	M	P	M	P
Bičeriza 50 kilogr..	11	19	12	20
Rožla	8	16	8	42
Začmieni	7	39	7	97
Borž	7	60	8	10
Hróč	8	33	8	89
Wota	—	—	—	—
Naps	—	—	—	—
Zahly	13	50	14	50
Hejbuſchka	16	50	17	50
Berry	2	—	2	50
Butra	1	60	2	10
Bičeriza muka 50 filogr.	8	50	17	50
Ržana muka	8	—	11	75
Syño	3	—	3	60
Štoma	600	—	24	25
Brožata 364 ſituk, ſichtu	13	—	22	50

Luzica čo. 7 je wuſla.

Serbski Hospodař čo. 13 je wuſlo.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplatna we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo pлаči 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Now.“ (na róžku zwonknej lawskeje hasy čo. 2) wotedać, pлаći so wot rynka 10 np. a maja so najpozdžio ſtvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číše Smoler jec knihičiſceńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 27.

Sobotu, 8. julija 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwō. Němski khějor budže ſo kaž hewak tež lětka ſ awſtriskim khějorom w ſtrowotnych kupjelach w Gasteinje ſekac̄. Poſtroujenje bjes woběmaj knježerjomaj ſo runje tak ſměje, kaž w druhich lětach. Šekanje khějorow ſ politiſkimi naležnoſćemi žaneho ſwiaža njeſměje, žadyn ſ njeju njebudže wot ſwojeho miniftra pſchewodženy. Pſchijejſd wjercha Bismarcka je hakle ſa tón cžaſ poſtajeny, hdyž je khějor hžom ſ kupjelom wotpučzował.

— Ma město wotſtupeñeho miniftra finanžow Vittera je ſo ſtatny ſekretar Scholz pomjenował. Nowemu miniftrę ſo ſe wſchěch ſtron wurjadna wuſtojnosc̄ w finanžnych naležnoſćach pſchipyšuje. Scholz je ſo w ſwojej doškolētnej klužbje w finanžnym miniftrſtwie pſches wězhywutojnoſć, mudroſć a ſowórlivoſć wuſnamjenit. Žako ſtatny ſekretar w khějorſtowym poſklađným hameče je ſebi wón porschitkownu klužbou a pſchipoſnac̄e dobył. Wón je muž w starobje něhdž 50 lět, a jara dželawny. Dowěrjenja Bismarcka ſo wón w połnej mérje ſwieſzeli. Hac̄ ſak ſo jomu nowe pſcheworjenje něcžiſkich pruſtich dawkow, kaž ſebi to wjerch Bismark žada, radži, dyrbi ſo hakle wotcežafac̄. Majprjodžy budže nowy minifter ſwoju ſedžbliwoſć na dawki němskeho khějorſtwa wobročic̄ dyrbječ. Schtož nowy dawk na dželanie palenza a powyſchenje ſpirituſhoveho dawka naſtupa, je ſo w pruſkim rataſkím miniftrſtwie wobſanklo, tutemu dawkej ſpanheč dac̄, dokelž by ſo pſches njón palenie ſpirituſha zhyte ruinirowało. Město tutoho dawka chzedža pſchichodnemu khějorſtowemu ſejmej namjet wo nowym korečmarſkim dawku pſchedpoſožic̄. Bjes tym ſo je wo najprawis̄hym a najpſchihodnismiſkim dawku, bursowym dawku, wſcho woežichlo, ſo ſtemplowym dawk ſa ſlicžbowanja najbóle roſložuje; wote wſchěch ſlicžbowanjow na twory, kotrež ſu ſ wukraja ſ nam pſchiwjeſene, ma ſo dawk žadac̄. W tu khwiſu je ſa kóžde ſlicžbowanje ſtempel we wýhokoſeži hac̄ do 10 mk. wobměrjeny.

Auſtrijs. Sa někotre dny ſo termija ſtōncži, kotrež je ſo cželjenym kriwoſhanskim ſběžkarjam ſtaſila, ſo býchu ſo ſudniſtu dla ſwojeho ſpječowanja podcžižnili a potom w domiſnje po ſwojich pſchikluskoſćach ſo žiwili. Hac̄ dotal tajke namočenje awſtriskeho knježerſtwa žaneho wuspěcha mělo njeje, kriwoſhansky ſběžkarjo po ſdacž ſo tym nježedža, ſo na hnadu a njehnadu pod awſtriske knježerſtvo podac̄, a to hžom teje pſchicžin dla niz, dokelž ſu pſchewodženi, ſo býchu w jaſtwje ſběhnenje pſchecžiwo knježerſtwu cžejko wotpokuc̄ic̄ dyrbjeſi. Pod tajkimi wobſtejnosc̄emi budže ſebi kriwoſhanski naměſnik na to myžlic̄ dyrbječ, na kajke waſčnje by proſdne wupalene a wopuſčeſene wži ſ nowym wobhodſerjem pjeſnil.

Franzowska. Nowa radna khěja w Parizu, natwarjena na město stareje, wot kommunardow w léežje 1871 hanibnje ſpaleſneje, ma ſo 13. julija na wožobne waſčnje poſhwjecžic̄. Pſche-

proſchenja ſ tomu ſu najwyschſe wyschnoſće franzowskeje republiki, wſchitzh ſaſtupjerjo zufych móznařtow a najwjetſe wukrajne města doſtale. Tež preñejeho barlinskeho měſchežanstu běchu ſ pſche proſchenjom ſ tutomu wukotnemu ſwiedženjej pocžesčili. Tutoň pač je tule cžesč politiſkich winow dla wotpočaſa. Barlinski měſchežanstu ſ Forckenbeck ſo boji, ſo jomu jako Bruskej, wote wſchěch Franzowsow jenak híženemu, w Parizu wſchelake njeſpodobnoſće ſalutowane wostale njebychu. Pósla teho pač je tež do předla vidzeč, ſo budže radikalne ſmyžlena parižska gmejnska rada tutu hoſcžinu ſ wupadam na kralow a wjerchow wuživac̄, ſ cžim ſo nahladu kraloſwérneho Barlinskeho preñejeho měſchežanstu njeſneſzu. Mjenje je drje Barlinskeho měſchčanstu wot ſwiedženja hroženje parižskich kommunardow wotdžeržalo, kotsiž chzedža pſchi poſhwjecženju noweje radneje khěje tole tvarjenje a zyrkej, khvatej Jeſuſowej wutrobje poſhwjecženu, ſ dynamitom roſtſelic̄.

Jendželska. Bjes tym ſo ſu w jendželskim parlamencze nowy ſakón, nježiwaſo ſapjeranja irlandskich ſapóžlanzow, dowuſrabili a pſchijeli, po kotrejž maja ſo njevěry w Irlandſkej ſ kručiſhimi ſrědkami poduſyč, pſchihadžea ſ tutoho kraja poſwiesze wo nowych mordařskich nadpadač na jendželskich ſublerjow a jich pſchecželov. Pohledni wopor bě jedyn najeňk ſ mjenom Patrik Kahill, kotrež bě jendželske ſublo wotnajaſ a ſa nje tež jendželskemu knjeſej ſwěru dan placzil. Płaczenie danje na jendželskich knjeſow pač ſu irlandzky ſběžkarjo wſchém iriskim najeňkam ſe ſmjerę ſakalaſi. Njebožowneho, kotrež ſo wot tejele ſakasne njebe ſatras hicž daf, njeſaloſko jeho wobhydlenja w kwi ſluvažeſho naděndžechu. Majspodžiwniſche ſnamjo ſa iriske wobſtejnosc̄e pſchi tym wostanje, ſo ſo mordarjo ſenje wot polizije njeužležda. Irizky banditojo, kotsiž tole mordařtwo wobenidža, ſo pſchi tym po wěſtym rjedže ſložuju; woni na ſwoje wopory ſa murjemi ſakaja a je ſe ſympet kwi wot tam kaž ſajazy poſteleja. Těſlby, tam a ſem wot polizije druhdy namakane, maja wſchě jene a to ſame ſnamjo: džecželowe ſopjeſhko, do drjewa wureſane, narodny wopon iriskeje ſupy.

Ružowska. Barlinskej „Kreuzzeitung“ ſo pſche, ſo běſe hižom pſched lětom hrabji Ignatěvej, předawſhemu miniftrju ſnutſkownych naležnoſćow, ſnate, ſo bjes nihiliſtami ſjenocženſtvo wobſteji, kotrež ſo pod namjedowanjom wěſtěho Granikowskeho, offiziéra Lischotskeho a marinského lieutenanta Buzewicža na Wažlewskim oſtrowje w jenym domje ſkhađuje a ſo ſo tam hromada dynamita a druhého roſbukhazého materiala khova. Minifter někotrym wuſtojnym polizistam porucži, ſo dyrbja ſkofníkow pſilne wobkedažowac̄. Bóry ſo počaſa, ſo mějaču nihiliſtojo w garnisonje pětro-pawoſkeje twjerdiſiſných doměrnikow, ſo kotrejž pomozu woni ſ tamniſhimi nihiliſtiskimi jathmi liſtowac̄u. Něhdž pſched

tjomi nježelimi jedyn bataillon s linijs do twierdzisnacza, wobhadtstraže (wach), na czož bu wachitkim garnisonskim wojskam, něhdje 200 mužam, brón wotewata a woni do kasemettow sawrjeni. Wojozy, s nihilistami w swaſku ſtejazy, něhdje 40 mužojo, ſchtrjo žandarmojo a dwaj offizieraj, buchu hnydom do ſudniſkeho pſchebzlyſchenja wſaczi, druhe mužtwa pak do wſchelakich bataillonow linijs ſtykane. Tačo bě nětko Ignatév s ministerſtwa wuſtupil, woſjewi wón ſwojemu naſledniku, hrabji Tolſtemu, ſo je czaš, nihilistow ſajecž. Hrabja Tolſtoj s khezorowej dowolnoſežu Ignatéva proſchesche, ſo by ſajecze nihilistow na ſo wſal. Pjatki 16. junija buchu nihilistojo, taž je hižom wopisane, pſchimyjeni. Vóry, jako ſloſtnikojo w putach ležach, pſchindje Ignatév s wachitkim polizajſkim miſchtrom Koſlowom, pſchebzlyſcha jatych a wobhlada ſebi hromadu dynamita, kotrež by ſ roſbuchnjenju poſ Petersburga doſhaħala. Pſchi tutym nihilistiskim pſchibzhanſtwje, kotrež ſo na to měrjeſche, ſo by ſo pſchi krónowanju w Moskwje na khezora nadpad ſezinił, ſo ſ zyla na 80 woſhobow ſaja. — Židowskim wojerſkim offizieram je ſo porucžilo, ſo pſchichodnje žaných kheſczijanskih klužobnikow wjazy měcž njeſmedža. Tutón wukas je piecža teho dla wudath, dokelž ſo kheſczijansky klužobnikojo wot židowſkih leſkarjow w ſwojej wérje a dobrym waschnju kaža.

— Wobſanknjenje khezortwoweje radn, po kotrejž ma ſo w baltiſkih provinzech pſchi rekrutirowanju nětko ruſka rěcz we wobhadtze naſložowacž, je ſo wot khezora wobkručzilo. Hacž dotal w baltiſkih provinzech na ſudniſtwje, taž we wſchekh druhich kniežejſkih ſtaſtojnſtwach němſka rěcz kniežesche, ta ſama budže ſo nětko bōle pſched ruſkej rěczu do ſad ſtaſicž, wuſtate wot tuteho wukasa ſu jenož te krajiny, hdjež wobhydlerjo ruſku rěcz doſcž njeſnaja.

Egyptowska. Dokelž ſo turkowſki ſultan ſpječzuje po žadanju konferenzy europiſkih móznaſtrow w Egyptowskej mēr poſtaſicž, haj wjeli bōle namjedowarja egyptowskich ſběžlarjow, Arabi Paſchu, ſordeñami ſa jeho ſpječzowanje wuſnamjeni, je jendželske a franzowske kniežejſtvo wobſanklo, njemēr w Egyptowskej ſe ſwojim ſamžnym wójſkom poduſhcz. Jendželska flotta je kóždy wokomik hotowa, ſo by do Egyptowskeje wotjela. Taž franzowske kniežejſtvo je ſo ſ wójſkim wuhotowanjom ſpěchowalo. W mórkim pſchistawje w Marseillu ſteji 20 transpoſtſkih lóžow, na kotrejž móže ſo 30,000 muži kavallerije a artillerije ſe wſhem nuſnym materialom do Egyptowskeje pſchewjescž. Pódlia teho ſo džehacž wulſkih panzerowych lóžow wuhotuje. Kaž franzowske nowiny piſzaja, ſměje Franzowska na nowy thdženj najwjetschu móz na uorju pkuwazu, kaſkaž ſo hiſčče ženje předh wiđala njeje. Dokelž Arabi Paſcha njepſchewata, město Alexandriju ſ naſhpantanami a kanonami wobtvjerdječ, je jemu admiral jendželskeje flotty, pſched Alexandriju ſtejazeje, wofjeviš, ſo, je-li ſo wobtvjerdzenja hnydom njeſtaſta, město Alexandriju ſ kanonowymi kulemi potſela.

Šběžk w Budhſchinje.

(Povjeſcž ſ Budhſkih ſtaſiñow.)

(Poſractwowanie.)

II.

Mjes tym ſo ſebi Preuſelwiz ſe ſwojimi towarſchemi wuſradžowacž, kędžachu w ſahrodze ſady khez teho runja tſio jara pilnje ſo roſrēčejo. Zaſnje ſwěčzi miti měſacž a teho dla hodži ſo nam tym tſjóm trochu bliże do woblicža poſladacž.

Widžimy tu w rjanej khezdnicy mlođeho mužskeho pódlia rjaneje holečki ſebžo, pſchi durjach pak staru žónku, taž by chyžka Stražowacž, a hnydom do czaſha kędžowacž, ſ wotkaſ njeſvoje hroſy.

Mužík je po ſdaču ſedma 25 lét starý. Teho woblicžo, trochu brune a ſ brodu ſaroscžene, ſda ſo bycž nadobne a miše. Bohacze wuſhita, ſomocžana draſta, ſloth rječas, mječ ſe ſložym pſchimadlom, to wſho ſwědoži, ſo je ſ bohateho rodu. A wo prawdje! tutón mlođy muž njeje ničto druhi hacž Hanž Münsterbergſki, ſyn Wolska Münsterbergſkeho krajneho bohota w Horniej Lužiſh.

Ta holečka pak, ſedma 18létua kniežna ſ mlódnym czeřwjenkožym woblicžom, je Hanžka, jeniečka Preuſelwizowa džowka. Šedma někotre měſazh ſo ſ kloſchtra wročziwſki, hdjež bě něſhto lét pſchebywała a wukla, je hižom poſla Budhſkih mlođenzow jara rjana wuwoſana. Tež bohaty ſtarſki ſyn je tu holečku ſpoſnał — a ſo do njeje ſahladał. Hanžove nadobne ſadžerženje ſměrova ſruti staru Madlenu. Madlena hajesche rjanu Hanžu pſched Hanžom Münsterbergſkih jara njeſedžliwie, a teho dla ſabludži ſo tež mlođy rycer ſhētrje ſpěchunje do Hanžneje wutroby. Stara Madlena, dohloletna džowka, po ſmjerčzi Preuſelwizoweje mandželskeje tež hoſpoſa, dowoli mlođemu Münsterbergej ſhētro čaſto do domu ſaſtupicž, myſlo, ſo ničto wo tajkich wopytach dale nicžo njeve, khiba wona ſama a Hanž.

Tola mudry a leſtny Preuſelwiz bě tole ſkoru pſtnył, tola wěſteje winy dla mječezche: chyžche tute wopyth ſa ſwoju wěz derje wužicž.

Nětkle ſdasche ſo jemu runje prawy czaš. Krajny bohot bě ſapucžowal a jeho ſyn Hanž jeho w ſtaſtojnſtwje ſaſtupowacž. Radžiſi ſo jemu, luboſcz mlođeho Münsterberga ſ ſwojej džowzh tak wužicž, ſo tón pſchecžiwo ſběžkej Preuſelwiza a jeho towarſchow wocži ſańdželi, dha bě hižom wjeli dobyte. Šjebaſi pak Hanž jeho nadžiū, wostanjeſi ſwěrny ſwojej wiñowatoſczi, aj, njemějeſche dha potom tež Preuſelwiz winy doſcž, pſchecžiwo njemu jako ſawjednik ſwojeje džowki a pſchecžiwo radžiželam, kiz běchu tola wſchitzu jeho pſchecželjo, ſjawnje a ſ možu wuſtupowacž? — Šukelnik chyžche ſo dženža wo tym pſchecžiwo ſběžkej, a njebojeſche ſo pódla nježeho bōle, khiba ſo móhl Hanž runje dženža na ſwoj wſchědnym wopyt ſabycz a wuwoſtač. Mječžo ſuny ſo ſukelnik po ſahrodze ſe khezdnicy, kotrež hižom dawno ſ ſajkim wopytam wuwoſlenu ſnajeſche. A hlej! tu kędžachu tež dženža, taž bě ſebi pſchac. Khwiliſtu jeno pſchihladowacž, ſeſda ſo jemu ſajki napohlad ſkoru rjany; tola tu nježmědžesche jeno pſchihladowacž. Na dobo wuſtupi ſe ſwojeje khowanki do durjow khezdnicy.

Madlena wótſje ſaſhiciža, Hanž Münsterbergſki poſtaže.

„Schto pytacže poſla mojeje džowki?“ ſawrjeſka Preuſelwiz kaž wſchón ſaſtobeny.

„Niežo, schtož njebyh móhl pſched Bohom ſamolwič!“ wotmolwi Hanž.

„Sda ſo Wam to tak ſnadne, ſo njeromnej džowku bjes nanoweweje dowolnoſeže wjecžor po cžimi lubkowacž?“

„Mjichtre —“

„Niežo! Čeſeč mojeje džowki je ranjena, a to njeda ſebi žadyn cžestny měſhcejan lubicž!“

„Njeiſkym ja bohotowý ſyn?“

„Cžim hórje a cžim ſjawniſko ſda ſo mi, ſo pſchi ſwojim ſkutkowanju dobreho wotpohlada nimacž!“

„Radžiſam ſo, ſo pſchichodnje lepje wo mni myſlič a ſudžicž na wuknecže. Njebyſcze byl Hanžny nan, ſawérno! njebyh Wam tuto ſlowo darmo nimo hicž daſ!“

„Tač dajeje mi dopoſaſh, ſo wo prawdje derje a ſprawne měnicž!“

„Njeodoſaha Wam moje ſlowo?“

„Nihdy! — Tola býscheje mój namjet!”

„A káli?”

„Býscheje, schto je šo dženja w mojim domje wuradžilo?”

„Daj, wém jara derje.”

„Schto? Wý wýscheje?”

„Wýsche!”

„Wat koho?”

„To Wam prajiež nimam winy.”

„Ha! wat Madleny — abo schto — ty Hana?”

„Sawérno! ně, wote mnje níz!” džesche Hana tschepotajo.

„Nó derje! hdyž je tak daloko, njetrjebam Wam tu wěz došho rospowjedacž; teho dla šo hnydom prasčam, schtož je mi najwažniše: budžecje wý pschecžiwo nam skutkowacž?”

„Budu cžinicž, schtož šo bohotowemu šynej a sastupnikej pschiblischu!”

„Budžecje šwoje brónje pschecžiwo sjenocženstwam šběhnycž? Rosmýšlcze ſebi, schtož jich nawjedník je!”

„Slé, so je šo mojeje Hanzyně nan tak daloko ſaſlepicž dal!”

„Schto? wý čzecze pschecžiwo mi wustupowacž?”

„Budu cžinicž, schtož je moja winowatoſež.”

„Ha! a ja budu cžinicž, schtož je nanowa winowatoſež. — Tola dopomínež ſo: je-li mi do pucža ſtupicže, je moja džowka ſa Waſ ſhubjena! Mjelcžicze-li paſ, potom tež ja nochzu nicžemu ſadželacž. Duž: winowatoſež abo luboſež?”

„Hanka, Ty wěſh, ſo Tebje lubuju”, wobrocži ſo młodženž ſarudženemu holežu: „a ſa dopokas teho wolu winowatoſež! Haňba temu mužej, kiz čze ſe ſkym ſkutkom ſebi njewjefu ſupicž!”

„Derje! ſeže ſebje ſameho ſaſudžili; hnydom wopuſčiczeje mój dom! Ža ſo nicžeho njeboju; wý dobudžem!”

„Boh dał, ſo by bylo sprawne dobycze!” wotmlowi Hanß Münsterbergſki a wotěndže, ſtrwojo ſo poſtoniwschi.

Tež Preuselwiz džesche ſaſo do kheža a ſawostaji Hanku ſwojej ſrudobje, Madlenu ſwojej bojoſeži.

III.

Nano 29. meje lěta 1405 ſhromadžachu ſo měſchčanžy radžiczeljo w Budyschinje ſt všechnem u dželu. W tym ſamym cžaſu cžahachu po haſbach male čzrjodý brónjenych muži a ſhromadžachu ſo na torhoscheju psched radnej khežu.

Pſchede wſhemi wusnamjenjeſche ſo Preuselwiz ſe ſwojimi ſukelníkami, kotsig běchu hýzom davno halo bicžou a rohodženio wuwołani. Zich čzrjoda bě najbzylniſcha.

Sa nimi pſhiczeječku ſowarjo ſo Briebuschom, ſylni ſaſadžicži ludžo, kaž ſe ſameho ſeleſa.

Langhempl ſe ſwojimi brónjerjemi ſo Briebuschej nimale ruſaſe. A Schrybar, Tanz, Flíker, Ohorn a druhy pſchitwiedžechu teho runja ſwoje čzrjodý.

Hnydom bu radna kheža wobſtupana; ničtó njeſmědžesche ſo ani won, ani nuts puschcžicž. Do předka bě Preuselwiz hýzom roſlaſy dał, dyrbjal-li Hanß Münsterbergſki ſo hrodu radžiczelam ludži na pomoz poſlacz.

Preuselwiz, Flíker a Tanz ſo 30 woſrónjenymi džechu na radnu khežu do ſhodniſteſte ſtwy, radžiczelam woſjericž, ſo ſu ſajecži. Hdyž paſ čzyc̄hu ſvěžkarjo do jſtvy, namakachu durje kruče ſeſankane.

„Schto to?” ſaboreža Flíker.

Tanz klepaſche. — Nutſka ſo nicžo njeſhiby. „Rosklamajeſe durje!” porucži Preuselwiz.

Zuſkajo poſluchachu jeho ſukelnizy, a bórſy durje wotležachu. Rosnijemdrjeni ſvěžkarjo valichu ſo wſchitzy do ſale, tola ſchto to? ani jeneho radžicžela tu njewidžachu. Hnydom poſlachu wo tým powjeſcž dele na torhoschežo. Něhdžé 40 muži ſebra ſo nětko, ſo býchu wſchě kuty na radnej kheži pschepytali, tola podarmo! Poſhmurjeny wróci ſo jedyn po druhim wostajiwſchi pytanja do ſhodniſteſte ſtwy, ſo by tam ſhudawacž pomhał, kaž jenož je ſo radžiczelam cžeknycž hodžilo.

(Poſtracžowanje.)

Wuſhudženja.

Kawniſki ſud. Dželacžerja Augusta Biehlu ſo Worzyma ſaſhudžachu dla pakosčenja a jebanstwa ſchtyrjom dnjam jaſtwa. — Hoſčenýzarja F. W. Lehmanna w Précžezach pschepoſkaſachu, ſo je ſwojim hoſčžam dowoliš, ſakaſanu khartowu hru „Farao“ hracž. Teho khostanje wobſteji w 50 ml. ſſobuwoſſoržený klampnai E. R. Gräubig ſo Hodžija, kotrež bě w tej ſamej korečmje 7. augusta 1881 pſchi tajkej ſakaſanej hře banku džerjal, ſo khostanja ſwiny, dokelž bě ſo jeho pſchepupjenje hýzom pſchedawniſo. — Dželacžet Petr Nowak ſo Noweje Wý ſola Raſez ma dženj jaſtwa wotpoſuzicž, dokelž bě ſ ſola Michała Laſera w tej ſamej wý ſchörzuch žita wotžnjal. — 16létna hýzom raſ ſranjenja dla khostana H. M. Ženčez ſe Židova mějeſe 8. meje džecži ſupza Mengera wothladacž. Paduſchna holza, kotrež jaſtwo níz najmjenje pakosčenja wotwucžilo njeje, hnydom ſa tým ſtejeſche, kaž by ſe ſankujeneje kſchinje, Mengerezam kluſhazeje, něſhoto kranyla. Taſo kſchinju ſama wotčinicz njeſmědžesche, běſche wona ſkonečnije tak njehańbicžiwa, ſo ſankarjej Straßburgerej dobeža, načzi tutomu, ſo je klicž ſhubila a da ſebi wot njeho druhi wudželacž. S tým klicžom wona potom kſchinju wotewri a ſ njeje 10 ml. won wsa. ſſud wobſtorženu ſe ſchěſjměbačným jaſtrom poſkosta.

Pſchihažny ſud. W lécze 1881 woſebje naſymu ſo ſkóřby woſakow w Budyschinje dla hubjeneho kommiſhleba, jim wot magazinoweho ſarjadniſta podawaneho, pſchezo bóle khopjachu. Wýſhik a intendanturny radžiczel ſo Bünau, kotrež mějeſche po porucžnosći wójnskeho ministerſtva pſchicžmu tajkých ſkóřbow pſchepytacž, ſo najprjedy na pjeſkarja tutoho khléba, tudomneho pjeſkarſkeho miſchtra Köglera, wobrocži. Kögler roſtaja, ſo je muſa, ſo pječenju ſo trjebaza, tak hubjena, ſo ſo ſ njeje ſ zuka žadyn ſtrwoj khléb pſchihotowacž njeſože. Řen. ſo Bünau ſebi nětko wot kublerja a mlyna Pětra Kſchijanka w Budeſtezech, kotrež žito ſa kommiſhleb mlejeſche, dohlad do mlynskich knihow žadaſche. Pſchi tým na ſwětlo pſchindže, ſo bě Kſchijan woprendanta Frischa w Budyschinje 29 zentnarjow žita, zentnař po 10 ml. ſupil. Pſches tuto wuſhledženje pſchindže wjazy jaſnosće do čzemeňe wěžy a ſo pſhicžina, cžeje dla bě khléb hubjeny był, nětaſ wužožicž hodžesche. Kſchijan wupraji, ſo je jomu Frisch tole žito ſ ſupjenju poſtýknul, kotrež, kaž bě won prají, pſchi ſwojim pſchepydenju do Oſchaža ſhvojomu naſhledniſte pſchepodacž njeſtreba. Na podložku tutoho ſwědcženja bu Frisch ſajath a wupraſhovaný, tola won wſcho přejeſche. Frisch ſ knihow dopokaſa, ſo na jeho ſtronje žane pſchekſhivjenje možno njeje bylo, a ſo won wjely bóle ſ wužitkej ſiſkuža žito wuſutował. Dokelž ſo po tajkim ani Kſchijanej ani Frischej žana wina dopokaſacž njeſmědžesche, buſchtaj wobaj wot pſchihažnych njewinowataj wuſnataj.

Ze Serbow.

G Budyschina. Šandženu njeđelu popoſdnju je zyrkwiſka rada Michałſkeje zyrkwiſje ſo pſchihloſhovanym Budyschiſkej rady, patronata Michałſkeje zyrkwiſje, ſineſa diakonuſa dr. Kalicha

sa fararja wuhsoliu. Tón žamý Michała, w kotrymž cžažu dotalny farar tñies Wiazka wyższej starobr dla do wotpoczinku stupi, kwoje farste fastojstwo nastupi.

— Nasche wulke mëschczanske tñelenje je lëtša kražne wjedro mëlo. Sañdženu njedželu bësche so teiko luda na nje seſčlo, kaž to lëta dolho wjazhy swuczeni njeſkym. Bjes tñelzami je na prénjej tarczi s kralom mydlat Adam, s marſhalom krawz Fröhnel, na druher tarczi s kralom schtrympař Raumann, s marſhalom fabrikant O. Weigang.

— Na tudomnej hrodowsteky drósh w sahrodze k. Österlanda jena kruschwina lëtša drugi ras kežere. Keženčka wschak su rëdke, kaž tež bësche lëtusche prénje keženje tejeli kruschwiny pörnjo koñschemu rëdke. To je spodžiwny napohlad, hdvž na tej žamej halosy pôdla mëloch kçenčkow so cžerwjenjaze krushwickej s prénjeho keženja widžisch.

Se Žiczenja. W noz̄y wot žoboty k njedželi je 40létnej dželaczer Mërsch njedalo koñscheho fastawnischa na koñiju želeſnicy panyk a tam ležo wostal. Dokelž so Mërscha nichto dohlađaň je, je jeho bližschi cžah tak njeſbožownje pſchejel, so jeho žmijercz hnydom fastupi.

S Wjeleczina. Póndželu, 3. julija, wjeczor w 6 hodžinach je so tu Schusterez žiwnoscz na cžiste ſpalila. Woheń je na njeſnate waschnje w brožni fastal.

S Paniez. Pschi ſcherjenju wróblow s wišchnjowej alleje je 10létym byn tudomneho žiwnosczerja Nowaka k njeſbožu pſchischoł. Hromada džeczi bë so natylaneje tñelby mozovala, jedyn hólčez so ja honaczom parasche, kotryž njenadžujzhy dele pražny. Na wulke njeſbože ſchrót do Nowakez hólza ſleczi a jeho cžeklo ſraní.

S Njeſhwacžidla. W sahrodze tudomneho žiwnosczerja Hejnzy je spodžiwnie ſjewjenje natury widžecz, dwé kruschwiniye tam drugi ras kežejetej, bjes tym so na nimaj hizom nimale ſra ſe plody wišaja.

Se ſskomjenja pola Hródku. W noz̄y 26. junija buchu w nashei wþy ſažo tñi žiwnoscze wot wohnja ſaniczene. Džiwnje je, so so pola naš kóždy ras tehdom vali, hdvž so w korečnije někajke wjeſeles wotdžerži. Nekotiſi leni pſchihladowarjo, kotsiſ ſwoju pomož pschi haſchenju ſapowjedžichu, buchu arretirowani.

Přílopk.

* Po žnjowych powjesczach, ratarſkemu ministerſtu pſchi-pózlaných, ſteja ſymſke a lëtne ſywy wchudze rjane, ſe ſtronami su wone ſamo wubjernie. Tež pizowe žně, ſyna a džeczele, su bohate. Je-li so w lëtusich žnjach hiſcze wurjadne ſchłodowaze podenidženja njeſtupia, móžemy so žnjow nadžecz, kaſtej je lëta dolho wjazhy mëli njeſkym. Wino a ſad pak lëtša mało wuzitka lubi.

* Spodžiwnie ſožo so w Draždžanach pod titulom „ſtan“ poſlaſuje. Kožo je tak twariene, ſo dyrbi ſpanz w poſtajenym cžažu ſtanycz. Jedyn apparat ſaſhweczi w nacžehnjeni hodižinje ſwéžu, a hdvž je potom wołař woſběžal, ſpanz pak hiſcze so pſchego ſběhnyň njeje, wotcžini ſo na dobo kožo a cžiſnje lenicha na ſemju.

* Na spodžiwnie waschnje je ſebi njedželu rano jedyn ſtarý jerorucžny muž w ſtali pola Grobzteinberga njedalo koñi Grimmy žiwenje wſaſ. Dolhi ſchtryk ſa muſtejazu ſtalu pſchivjashovſchi a woko woko ſchije poſožiſchi, ſo wón po nahlej ſtaloj ſcženje dele pſcheczi a ſo na tajſe waschnje ſadaji.

* Žako ſo pſekarſki miſchr Held w Niederfrankenainje pola Chemnizy ſañdženu pónđelu wo poñožy domoj wróži a do kheže ſtupi, dyri jemu něchtó ſ taſkim wotmachom na hlowu, ſo ſo wón, myſle ſhubiwschi, na ſemju wali. Žako běchu ſo jemu myſle ſažo někaf wróžile, wołaſche wón po pomož. Nimo hwaſazhy ludžo, ſ korečnmu ſo domoj wróžazy, kotsiſ buchu pſches to ſ niemu wabjeni, pſtnychu ſ dobor, ſo ſ tñechi plómjenja ſapaja. Woni

hnydom woheń wuhaſčecz pytaču, ſchtož ſo jim tež bórfy radži. Wot Heldorfych pjenjes je 60 mt. kranjenych. Škótnitkojo ſu cžekli, hacž dotal hiſcze žadyn ſ nich wuſlēdženy njeje.

* Njekežbliwe cžiſčenje woknow je w tyhle dnjach w Lipsku ſažo nowy wopor žadalo. Žena 15létna ſlužobna holza bë ſo pſchi tutym džele pſche daloko ſ wokna won ſwazila a padže ſi wyžkoſce ſtjoch ſchłodow na pleſtr dele. Wona bu hiſcze ſižna do mëschczanskeje hojeńje donježena, tola jejne wobſhkoženja ſu tak ežežek, ſo ſo jeho ſedma ſiženje ſdžerži.

* Rubježniſi mordat E. Walther ſ Adorſa, kotryž je 72létneho ſublerja Fähnu ſkonzował, bu wot polizijs ſañdženu ſobotu ſajaty. Kaž wón praji, je wón njeſtuk ſeho dla wobeschoł, ſo by ſi rubjenymi pjenjesami pſchelschiwjenje w kažy Adorſkeho turnſkeho towařſtwa, wot njeho ſarijadowaneje, wurunał. Poſožu kranjenych pjenjes namakaſhu pola njeho w ſchörzchu ſaſhitych.

* Doktor Bloch bë njeſdawno na chirurgiſkim kongreſu w Berlinie na ſwoje eksperimenty ſpomnił, kotrež je ſi pſzani i kóčkami cžinił, ſo by ſhorjene džele w pluzach ſi operazijs wotſtronil. Bloch pſchi tym hrudž (bróst) wotewri a wureſa ſhorjene džele. Spytowanja ſe ſwérjatami ſu dopolaſaše, ſo ſo na tajſe waschnje pluzowe khoroscze ſahojicž dadža, tola hacž dotal ſo hiſcze žadyn cžlowieſ ſchrobliſ njebe, ſo by ſobu tajſi eksperiment pſytač dž. W Stuttgarcie ſu ſkoniczne jeneho cžlowieka, kotryž je ſtraſchnie na pluza khor, ſa tajſi operazijs dobyli. Sa nekotre dny wón do Varliſa pojedże, ſo by ſo tam na ſmijercz a ſiženje operirovač dž.

* W lécze 1875 buchu wobhlerjo města Barmena pſches poſjescz, ſo ſu mëschczonostu Raunera w jeho kožu ſkonzowali, do wulkeho njeniera ſtajeni. Nježirajo wſchech prozowanjow njebeſche móžno, žadkaweho ſkótnita wuſlēdžicž. Bjes tym je ſo bydrom lët minylo a krawne mordarſtvo bë po ſdaczu hizom dawno ſabyte, jako ſo 28. junija poſjedanje roſſchéri, ſo ſu Raunero-veho mordarja, jeneho wobhlerja w Sonnbornie, namakali. Jego ſamžna žona je jeho pječza pſcheradžila.

* Spodžiwnie město bë ſebi pſched někotrym cžažom roj pčožolow ſa ſwoj ſtatok wuſladał, mjenujzhy proz u jeneje ſanony na ſtelniku w Zeithajnje. Pčožol běchu ſi kuečikowej džeru nutz ſaleſke a běchu do ſtejczka, ſa kule poſtajeneho, hnydom ſapoczaſe tvaricž. Žako čžyžu wojažy naſajtra rano wuežahnyčz, pſtnychu njeſchědných wobhlerjow w proz. Jedyn pčožol ſa dobru placíſnu wotkupi.

* Na lužy pola Lukwiz ſyžkojo njeſdawno lehniažu kurwotu nadenidžehu, kotraž wot jejow njeſeſkym. Duž kurwotu ſi jejami ſobu domoj wſachu, hdvž wona na jejach ſi měrom dale ſydaſche, a pſched někotrymi dnjami — ſchtož ſo wěſče cžaſto njeſtawa — mlode ptacžata ſi jejow wuleſhychu.

* Murjerja Gottwalda ſi Pilza pola Frankensteinia je wón dano ſle ſwědomje ſi wuſnaczu ſwojich njeſtuk ſtak ſtak. Wón na ſudniſtvo w Mühlredlizach pſchindže a wuprají, ſo je pſched 3 lětami w Grunawje pola Frankensteinia dwór ſižnje ſotry teho dla ſapaliſ, ſo by tam w nalečeje dželo dostał. Woheń je ſo pak hiſcze na ſchěcž druhe dwory roſſchéri a je wſchě do pročha a popjela pſchewobročiſ. Pschi tym je jena žona w plomjeniach kóz wſala, kotrejž muž ſu ſi cžaſžiwoje ſtak ſtak wotžudžili, dokelž na njeho tukachu, ſo je ſwoju žonu ſarayk a potom, ſo by ju móžl ſapaliſ, woheń ſaložit. Muž je hizom po lěta njevinowacze w jaſtwje ſedžal. Gottwalda ſu po jeho wuſnaczu hnydom do jaſtwa wotwiedli.

* W Pappenheimje w Bayerskej ſu ſañdžený tydžen džowku jeneho pječkarja poſrjebali, kotraž bë, wiſchnie jedžo, pčožki ſobu ſpožeraſa a na to wumrje. Džecžo, wiſchnie ſjedžiwschi, ſa krótki cžaž žaſožnu ból w delním ſižoče doſta, a žana ſekarſka pomož a ſwerne woſhlađanje jemu poſoženja cžinicž njeſožeſe, doniž wumrje. Pschi ſekarſkim pſchewyptanju ſo poſala, ſo bë ſo jena pčožka w čajewach, w taſ mjenovanej ſutnizy, ſaſhtapiſa, pſches cžož ſo cžrjewa ſahorichu a džecžo ſi wulkej boſoſcu wumrje.

* Na dwórniſchę w Trajſy je ſo pſched někotrymi dnjami ſkledowazy njeſchědných podawki ſtat, kotryž ſi nowa pſched njeſedžbliwym přečinjetanjom ſehliwych ſchwabliczkow warnuje. Jedyn ſaſtojnik, kotryž mëjeſche někajki paſek ſaſhglowacž, ſaſhweczi ſwéžu

a cijenju žehliwu schwabliczku na boč. Ta žama padje do pjenježneho kaſcheza, w bliſtoſci ſtejazho, w kotrymž papjerjane pjenjeſy, kupony, ujetrjebane liſtowe marki atd. ležachu. Prjedy hacž ſo ſaſtojnifk dohlada, běchu ſo papjerjane pjenjeſy ſažehlike a do pročha ſpalile, tak ſo ſchoda pſches 1200 m. naſta.

* We wokolnoſci Torgowa ſo zyla krajina ſ myſchemi mjeřevi. Na ūlach, w kotrychž ſu ſo myſche wožebje ſ círjodami ſažehlike, ſ koždej kročelu na nje ſtupeſh. Sa jenu jenicku nōz ſo w jenej džerje ſ najmjeñſcha 15 do 20 ſchtuk ſloja a wo dnjo 5 do 10 ſchtuk.

* W Milinje w Čechach je žona podkopkarja Kubeza nje- dawno trojníkow (dwé holzy a jeneho hólza) porodžila. Džení poſdžiſho buchu džecži kſchcěne a doſtachu njenia Rudolf, Stefa- niia a Hilžbieta. Džecži ſo ſ macžeru najlepſeſhe ſtrowoſcę ſwojeſela. Pſched dwemaj lětomaj je tuta žona ſwojeho muža hížom ras ſ dwójnikomaj ſwjeſelika.

* Wo ſlědowaczej njeſtnežomnoſci ſo ſ Vesta pſche: Jedyn jendželſki marinski offizier ſo ſanibzene lěto, jako džel jendželſkeje ſlotty pſched Triestom ležesche, ſ holzu ſ jeneje tuđomneje wožobneje ſwójby ſeſna a ju ſ ženitve nařeča. Bjes tym ſo offizier do Malý poda, hížez mjeſeſhe jeho hóbz (ſchiff) wotječ, wróčzi pak ſo wot tam bory, ſo by ſ holzu kwaſ hotoval. Dokelž pak marinski offizier wudawasche, ſo papjery, ſ werowanju nusne, ſa krótki čaſh doſtacz njeſože, ſo werowanje bjes nich ſta, jako běchu učotſi wožebni ſendželčenjo wožmědžili, ſo mandželſfemu ſjeno- czenju nječo napſhečzivo njeſteji. Młodaj mandželſfaj ſo na kwaſnym pucžowanju do Neapela podaſtaj, po tym ſo bě nje- ſejny nan marinsku offizierej 10,000 ſchěnakow jako nje- ſejinske kublo pſchepodaſ. Pſchijewſki do Neapela pak ſo offizier ſ 10,000 ſchěnakami na dobo ſhubi, ſawostajiwſki ſwojej mlodej mandželſkej liſt, w kotrymž jej ſobudželi, ſo je hížom ras prjedy woženjeny a ſo je nan pječich džecži. Młodej žonje, ſa čaſh jenineho zykleho ſiwenja do njeſboža ſtoreženeje, netko nječo druhe wysche njevoſta, hacž Neapel wopuſčicž a ſo do starſhifkeho doma wróčicž.

* Na hermanku w Gilly w Franzovſkej naſta njeſawno pſches ſlědowaczy podaſku wulkı ropot a njeſter. Bjes budami ſo tež jena nadenidž, w kotrejž ſo „prawdžiwi čzloweči žracžko“ poſkaſ- wachu, kotſiž ſiwe karniſle, hólbje atd. pſched pſchihladowaczymi ludžimi žerichu. Poſklednje pſchedſtajenje wjecžor dyrbjeſche ſo runje ſapocžecž, wulkı bubon a trumpet ſtrachnu harn cíniſtachu, jako bě na dobo młody kſchicžat hóbz ſkyſtečz, kotryž „nano! nano!“ woſasche. Najeſtne „čzloweči žracži“, na ſdacze praw- džiwy czorný džiwi a kaž eži druhý do rječaſow ſwjasany, bě bjes pſchihladowarjemi ſwojeho nana ſeſnał. Wboheho hólza běchu pſched džehacžimi lětami ſ Montigny ſur Sambre kramli a bě wón ſa tuton zyly čaſh ſ čzlowečimi žracžlami po hermankach woſko čahacž dyrbjaſ. Nan ſwojeho pſchedraſeženeho a woſmolowaneho ſyna ſ woſpreda ſeſnač njeſožeſche, tola ſkončenje jeho wón tola ſa ſhubjene džecžo ſpóſna. Žako lud wo tutym podaſku ſaſhlyſcha, da ſo wón roſnjenidreny do budu a ju roſtorha. Čzloweči žracžko běchu ſ čaſhom czechnyli a kaž ſobu mſali.

* W mjeſeče Sevilli w Schpaniſſej je waſchnje, ſo ſo na wyžokich ſwiatyh dnjach ſwonu tamních ſyrlow wot ſhnow wožobnych mjeſcžanow ſwonu. Nekotiſi ſ tutych młodženzow ſo pſchi teſle ſkladnoſci ſa ſwonow ſchytr ſwjasaja a ſo wot ſwona tam a ſem bimbacž dadža. Woni ſe ſwonow w hromadže ſ wokna muſkeho tórmu won a ſaſo wróčzo lětaju a dadža ſo wot delka ſtejazheho luda dla ſwojeje kſhrobloſce ſobdžiwač. Šanidženy ſwiedzeni Božeho čežla bu jedyn ſ tamnyh kſhrobloſow pſchi tajkim ſwonjenju wot womorh wožath a padje ſe 70 ſohczi wyžokeho tórmu na haſku dele. Runje w tuton woſkomik prozeſhija, na kotrejž čzole wojerſta muſika marschiowasche, zyrfi wopuſčezi a młodženz tak ſbožownje padje, ſo ſo na wulkı bubon wali a jón, ſo roſyml, pſcherasy. Wón ſo na ežele niž najmjeñſe njewoſchloži. Lud pſchi tutym napohladje ſ wjeſeſcoſu a ra- doſeſu iuſtajo Božu hnadu kſhwaſe. Roſražený bubon ſo ſwiatej Maři w zyrfi poſhwycži.

* W Petersburgu je ſo 4. junija arkadia-džiwiadko wotpaliſo. Wohen bory po pruſy woſko ſo dweju hodžin wudhy, jako

runje wſchitzu hrajerjo wobjedowacju. Sa někotre minutu wſchón drjewjaný tvar, pſches horzotu poſledních dnjow wiſuſcheny, pſches zylo w plómjenjach ſtejſe a běſche na wulke plómjenjowe morjo podobne. Na haſchenje ſebi nictó myſkicž njeſožeſche, a bory ſo woheň tež na druhe twarjenja wupſchestrje, restaurozija, palmových dom, gasowa fabrika, ſamo 100 kročelov ſvaleny myſicžny pavillon buchu pſches ſatrafchnu horzotu ſapalene. Šchoda ſo na 400,000 rublow woblicži. Wot cžlowieſekow pſchi wohnju nictó žimjenje ſhubil njeje. Muža wot wohnjowej wobory (feuerwehr), kotryž bě do žołmjaſzych plómjenjow panč, hiſhče ſiweho ſ nich wucžahnychu. Ludžo na woheňaloženje tuſaſa, a ſtaſ pječa dwaj mužaj wot poliſije hížom ſajataj.

* Ruszh židowſzh wucžahowarjo njeſku, kaž je hížom ſnate, w Ameriž „khwalonuſh“ ſraſi namakali, kotryž je ſo jim w jich ſonach hral. Lwowſke židowſke nowiny woſjewacju w tyčle dnjach liſt jenego wucžehnjeneho, kotryž hórkó wo ſwojim a ſwojich wěryhratow njeſbož ſkorži a žaſoſci. Wón woſtejnoſceje pſchicžehnjenych židow ſ najcžorniſchej barbu woſiſuje. Hížom na morsfej jéſbje ſe židami wožobneje njewoſkhađzachu, ſ jedzi woni jenicžny beruň doſtawacju. ſ pjenježnym warbowanjom w Ameriž ſara hubjenje ſteji, ludžo wſchaf ſo tam kaž burjo w Ruskej wu- žyzač njeſadža. Ležomnoſce ſamo ſa dobrý pjenies wucžehnjeni doſtacz njeſožeſche, wjele ſ nich bu w pufthych krajinach pſchistajenych, hížez dyrbja pola burow ſa 12 tole ſeſhacžneje miſdy dže- lač, kruhy deječ a ſwinje paſeč. To pak židža doſko ſnjeſež njeſože, pſchetož w Ruskej, hížez ſo jenož ſe ſchachrowanjom a jebanjom ſiwejachu, ſo na žane rucžne a ſprawne dželo ſwucžili njeſku. Přiſar ſiſta radži wucžahowarjam, w Galiziſkej hiſhče pſchibhywazym, ſo ſo Bože dla do Ameriki njevhču dali pſche- wjescž, ale ſo radſcho do Ruskeje wróčzili. Wón ſam jenož telko pjenies nahromadžicž pyta, ſo ſo ſa ſa do domiſny wróčicž móhł. * Sa bycži wu ſawoženja. W Rixdorffje běſhtaj knježna M. a ſamjenjopříbar V. po dohvoletnym ſlubje kwaſ dočkalov. Kwaſni hoſežo a werowanſy ſwědkojo běchu ſo ſeſhli, ſtañit (Standesbeamter) na werowanſki por čzakaſche, tola ſchtóž nje- pſchitidže, bě — ſawoženja. Myſklo, ſo je tuton hížom na ſta- niſtroje, poda ſo čzah tam, tola tu ſawoženju njenadeńožechu, a dyrbjeſche tak ſrudna njeviſta, na njeſtviču ſwojeho lubeho ſwarjo, ſo domoj wróčicž. Někotre dny poſdžiſho na dobo ſawoženja pola ſwojeje lubej ſaſtupi. Wón běſhe na kwaſ zylo poſabył, njeviſta jomu na jeho poſchenje roſpjeſhenoſc ſwoda, a na druhu džení mjeſeſhe ſo potom kwaſ.

Cyrkwiſke powjeſće.

Werowaní:

Pětrowſka zyrfi: Korla August Lukasch, ſelejiſki dželacžer w Nowej Wyszy pola Draždjan, ſ Hamu Amaliu Augustu Němček. — Biedrich Wylem Mirš, murjer a woſbydler, ſ Marju Pawluſchę ſ pſchimjenom Herzogez.

Křečni:

Pětrowſka zyrfi: Žana Marja, Žana Wylema Nowaka, dželacžerja a woſbydlerja, dž. — Felix Hermann, Žana Hermanna Řeže, murjerja a woſbydlerja, ſ. — Hermann Oſtar, Korle Graſa, ſaſhlyleneho mjeſchzana a ſpeditera, ſ.

Michałska zyrfi: Gustav Adolf, Korle Augusta Thoniga, dželacžerja a woſbydlerja na Židowje, ſ. — Jan Mař, Žana Bohuřeva Kudžele, ſahro- niſkeho ſiwoſejerja w Nowych Čihořiſzach, ſ. — Emma Marja, Žana Biedricha Wylema Helbiga, ſowarja-najenka w Delnej Kinje, dž. — Biedrich Gustav, njemandž, ſ. pod hromom. — Hermann Pawoł, Žana Augusta Bičaſa, dželacžerja a woſbydlerja w Hrubiejczizach, ſ. — Petr August, Handrija Kruze, ſiwoſejerja w Čihořiſzach, ſ. — Emil Richard, njemandž, ſ. w Čihořiſzach. — Maria Lena, Biedricha Augusta Philippa, ſabrikſkeho dželacžerja a wo- bydlerja na Židowje dž. — Pawoł August, njemandž, ſ. w Šněvſkezach.

Katholicka zyrfi: Pawoł, dr. med. Ducžmana tu, ſ.

Zemrječi:

Džen 21. junija: Korla August, Augusta Mirſcha, ſahrodiſkeho ſiwo- ſejerja w Delnej Kinje, ſ. 1 I. 2 m. — 23. Petr Klingſt, mjeſchzan a wo- bydler, 76 I. 6 m. — 26. Johana Nowaſez, ſlužobna w Šněvſkezach, 20 I. 8 m. 2 d. — 27. Korla Augusti Knježla, ſaſtaran ſhudy w Židowſkej džela- cžerſkej ſhěži, 66 I. 9 m. 2 d.

Dobrowólne pschebadżowanie.

Dżelenja herbstwa dla ma šo po porucznosci herbow njebo Madseny swud. Žürchowje rodž. Korlušez w Dobroszezach pola Delnjeje Hórkí jím a jich wustajeržy w hromadze kłuschaža khézna ležomnoſc̄ czo. 28 palneho katastra a fol. 16 ležomnoſtnych a hypothekich knihow tuteje wshy, areal wot — hektarow 13,28 arow — — okrow 72 prutow wopschijaza, s 20,97 dawskimi jenoſzemmi napołożena a njedžiwajo dawkow a wobeżezenjow, na njej ležazhch, wot wjeſných grychtow na 1225 mk. — = takſirowana,

12. julijsa 1882, dopoldnia w 11 hodzinach

na tudomnym hamtskim śudniſkim měſcie dobrowólne na pschebadżowanie pschedawac̄.

Pokazuju na wweſchki, na tudomnym śudniſtwie a w koreźnije w Dobroszezach pola Delnjeje Hórkí wuponěñnjene, wopisjanje ležomnoſc̄ a pschebadżowane wuměnenja wopschijaze, šo na kupjenje ſužleni pschebroſchua, ſo bychu ſo na ſpomnjenym dniu tudy ſechli, k ſadženju ſo samoſwili, ſwoju placzenjakmanoſc̄ dopofałali a dalshe wotczakali.

W Budyschinje, 27. junija 1882.

Kralovſki śudniſki hamt.

Mensel.

Erbr.

W Budzach je khéza czo. 15 ſe ſahrođu a bróžnu na pschedan. Wot dalshe je tam ſhonicz.

Sena žiwnoſc̄ s 2 abo 7 kózami wobſyteje ležomnoſc̄ je ſe ſwobodnej ruki bje wſchego ſadžewka na pschedan w Nowoſlizach pola Rakez. Wſcho dalshe je ſhonicz pola ſilanka w Koſlowje czo. 16.

Někto ſylnych koſčow je na pschedan w Bréſyndz pola Delnjeje Hórkí.

Ssywny hróč, pscheniczu a ržanu mutu, pizu we wſchech družinach porucža

Carl Graf jun.

w „ſlotym lawje“ w Budyschinje.

Ssywnu hejdusku, lupin, hróč, woku, folij

porucža C. Kahrove w poſtkej towarſni pschi žitnych wifach.

Koſlaze kožki

kupuje pschezo po najwyſchich placzisnach Heinrich Lange na žitnych wifach, pschi ſerbſej katholſkej zyrkwi.

Koſaze kožki,

taž tež wſchec družiny ſyrych kožow kupuje po najwyſchich placzisnach

Gustav Nauka na garbařſkej haſy.

Noſowaný ſtwielzowy abo njetrjený len,

taž tež wutriený len kupuje po koždej dželbie a koždy džen mechanika dželopſchadowna w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjený len, a to jenož ſobotu w Grünerez domje, s nutſkho dom ſjerjowej haſy, kupuje.

Raſchcowy magazin

Arthurra Jannascha

na nowej haſy 5

porucža ſo pschi potriebje dobročiwemu wobledžbowanju.

Doſpolne w upſchedawanie mojeho ſkla hotowych muſkich a hóležich wobleczenjow taž tež ſukna a bukſina po jara ponizeňnych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wifach.

R wuſywej

porucžam poſtkei hróč, hobraſki folij, dolhi ſchlesyntki folij, woku, lupin, hejdusku, wſcho w najlepſzej tworje, a proſchu pschi potriebje wo dobročiwe wobledžbowanie.

Korla Preiher

na žitnych wifach w Budyschinje.

Faulerowe originalne jichowe plumpy

w 3 wulkoszach.

Wſchedna wulkosz, 3 $\frac{1}{2}$ metra wyžoka, po 30 mk. Ženotliwe džele po tunich placzisnach.

Ewald Braun

na hlowym torhoszezu.

Emil Wehrle

na jerjowej haſy

porucža jara tunjo pikej a kattun, 3 stare kóheže po 50 np., módročishez, starý kóhež po 25 np., ſe židu thkane rubisheža na hlowu po najnowſcej módze, teho runja thibetowe rubisheža we wulkim wubjerku po jara tunich placzisnach.

H. G. Kubasch

pschi mjaſnih hětkach 1

porucža ſwoj ſklad hotowych muſkich a hóležich wobleczenjow, taž tež wulti wubjerk moderniskich tu- a wukrajnih ſtoſow k wudželanju po mérje k dobročiwemu wobledžbowanju.

Dehlinowy äther psche wič, nervy pozylniazy balsam, ſenckelowy med, awgsburgski živjeński balsam, Ballhausenſke žoldkowe pille, universalny balsam, Salzburgske bězne kapki, boſoſz ſastajazu dječjazu finkturn, restituzijonski ſuid

porucža hrodowska hapytyka.

Gummijowe zyzaki, posločzane ſejsty, gardinowe noscherje, gardinowe roſetty, ſchpihele, wobluki ſa wobrasy

Max Müze
na bohaty haſy čižlo 11.

Swoj bohaty skład
schlećzanych, porzellanowych a
famjeninnych tworow

porucza po najtuniszych placzisnach

Max Mütze
na bohatej hajh cijisko 11.

C. Thiermann w Budyschinje
porucza k prawoczaznemu wobstaraniu sa symu

w u h l o

s najlepszych czeskich wuhlowych podkopkow w

Mariascheinje

(na żadanje też s drugich podkopkow speschne wobstaranie) a
hornjoschlesynske wuhlo

po najtuniszych dnjowych placzisnach, pschi wotewsczu zlykh lowrijow po
podkopkowych placzisnach. Pschi skasaniu w lecze hischeze po lętnych
placzisnach.

Wot najmniejszych do najwjetzych postenow w korbach a wuwazene s ru-
kowanjom sa prawu wahu a mérzu.

Wotwożenie se swojim wosom pod najtunishim wobliczeniom.

Komptoir: na žitnych wifach cijisko 5,

sklad: na privatnym tworowym dworniszezu.

NB. **Mariasheinske wuhlo**, wote mnje pschedowane, je to najlepsze sa stwiniske
a kuchinske tepjenje a so wożebje pjesarjam doszcz poruczicz nemože. W nim je bylna
tepja za móz a sawostaji jenož 1½ % popjela bjes trufów.

Roschu nowu

parnu mlócejazu maschinu (4-konjatu)

se sortirowazym bubonom a wusorujerjom,
wschë žitowe drujiny wubjernje mlócejazu, poruczam na wupożeczenje.

Geschw. Herlitschka
w Budyschinje na drzewowym torhoszezu čo. 4,
w sahrodnej khęzi.

P. Kneifelowa

włoszowa tintkura,

kotraž je ſebi psches swoje wurjadne ſtruktuo-
wanje jako wlosz poſylnjazh ſredk k ſbzzerzenju
a pschisporjenju wloszow zwetoſzlawu dobyla
a drje tež njedosczehnjena wostenje (bu tola
najwojazh s nowa nastawazych wloszowych
ſredkow jenož hubjene podrazowana tuteje
originalneje tintkury) je w bleschach po 1,
2 a 3 mk. w Budyschinje jenož prawdziwa
pola Ernsta Mittascha hewak Heinr. Jus.
Lindke dostacż.

cijisce a derje ſłodżazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 120 np., pałený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobrosczi

Gustav Poser na jerjowej hajh.

Schtóz

dobrych koſow a ſerpow
potreba, namaka tajke w polskiej kowarñi
pschi žitnych wifach.

Nowy khofej.

Jako najlepsze a spodobnische farunane
khofeja so

**nowy
khęzorſtwowowy khofej,**
jenož dżelany wot D. Webera, należnie
porucza.

Wón je s dobom najlepschi khofejowy pschi-
dawki, ale tež bjes bónoweho khofeja won
derje ſłodži.

W Budyschinje je won dostacż pola kniesow
A. Rämscha, H. Lindnera,
A. Mickana, E. Gliena,
O. Böllnera;
na Židowje pola A. Sobys,
w Hodziju = M. Seeliger a
J. E. Krösa.

Aromatisku wicżnu watu: 50 np.
a 80 np.,

ſenčlomjedowym extrakt: bl. 50 np.,
ſulzbergske ſuſzowe khrepki: bl.
56 np.,

běh bróstshrop: bl. 75 np.,

ſchmrékojehlinowym aether: bleschu
30 np.,

ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo,
glycerinomydlo atd.

porucza **hrodowska hapytyka**
w Budyschinje.

Wschedloſchifti
ſabdy ſapnyc
porucza A. Tschentscher
w Budyschinje.

Emma swud. **Borwerkowa**
ſ napſecza hłowneje straże (hawptwach)
porucza ſetne jaki a jakety ſekuna, ſo-
mota a kachemira we wulfim wubjerku po
najtuniszych placzisnach.

Do Awstralię
ſejele paſażirów ſ direktnej parnej ſódźu
wot Hamburga
5. kóždeho měsaza

P. Fenscky
w Lipsku,

C. A. Mathei
w Hamburgu, Rödingšmarkt 57.

Wosjewjenje.

Czeščenym Šserbam w Bukezach a wokolnoſeži dowolam ſebi najpodwolniſcho wosjewicž, ſo bym **Heimrichez pječarju** pſchederſał. Lubjo, ſo budu ſo ſtajne prožowacž, ſo bych ſwojim wotebjerarjam ſ dobrej tworu na sprawne waschnje poſlužował, ſwažu ſebi, wo dobrocžive podpjeranje mojego pſchederſacza prožyč. S dobom tež ſ navjedzenju dawam, ſo khlēb ſa muku wuměnjam, a čornu muku, kaž wſchē druhe pízowe předki po tunjej sprawnej placžinje pſchedawam.

W Bukezach, 4. juliya 1882.

S pocžesczowanjom

Korla Brendel, pječarski miſchtr.

Pscheměnjenje klamow.

S tutym ſebi dowolam wosjewicž, ſo bym ſwoju pſchedawařnu ſe ſchulerſteje haſhy cžiſlo 8 na

žitnu haſu cžiſlo 7

do doma knjega wołmoweho fabrikanta Hädera pſchepołozil, duž proſchu, mje ſ doverjenjom, mi haſz dotal ſpožezenym, tež w nowych klamach pocžesczicž.

J. E. Stephan,
móſchnjet, rukajzar a bandagist.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſahadženje ſhumſhtnych ſubow a plombirowanju po najnowſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubiholenja, ſubove operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, III. poskhód.

A ręczam wſchědnie dopoldnia a popoldniu wot 8 haſz do 5 hodzin. Khludym darmo.

Khoſejowy ſkład.

Gylnje a derje ſkłodžazy hizom po 80 do 200 np., pſchi wotewſaczu 5 puntow hizheče tuňſho, paſeny khoſej po 120 np. do 200 np. we wožebej dobrym ſkłodze porucžataj bratraz Merskej na žitnych vikach.

We wudawařni „Serbskich Nowin“ je na pſchedani: Spěwna radoſć; ſvěrka ſchulſtich ſpěwov. Do ſelenje wobalki ſwiaſana ſa 50 np., do twierdnych deſkow ſwiaſana 70 np.

Kedžbu!

Zutſje njedželu wukulenje koſbaſow w Koſwach. Müller.

Cžaſniſti tóždeje družiny ſo derje a na nojtuňſho porjedža pola

Jana Gátha, cžaſniſkarja na róžku hospitalſteje a kamjenitneje haſhy.

Cžaſniſti

pſchedawa a porjedža tunjo a derje ſ rukowanjom

cžaſniſkar Mager
pſchi kaſernje.

Pſched nekotrymi njedželiemi je ſo jedyn čornu ſuſnjanu manek na jedyn wós cžiſlo 20 np. Tón ſamy je w Hnaſhezech cžiſlo 20 ſaſo doſtač.

Skóržba jeneho pſcheczela.

(Na žadanje.)

Sprawnia, ſvěrka luboſć je ſa mužlích, žónſke a hoſdy ſa poſvoju ſupneje placžinhy, ſchaltly wot 1 mk., ſchorzuchi, čorne a pižane, wot 50 np. Wulkı wubjek zakow, rúſhow, heklow, ſuknijow, bantow, mohaira, rubiſhkom, kwětkow, ſpaniſkich ſlondow, pjerow, agraffow a wſchelakich druhich artiflow.

Placzisna žitov a produktow w Budyſchinje

Chzeſch pak ſ učkom' druhom' hizž

Swoju niſu wuſtoržicž,

Na tebe ſtam poßchaja,

Alle cži ju popiheja.

Něk ſla hwojoh' wuſtikta

Sso tu ſ tobū ſtowatſka,

Je pak tón ſ ihm wužitkom,

Sankaja cži bory dom.

Hal, hdyž ſo cži derje dže,

Pſcheczelow tu na doſč je,

Hdyž pak muſa pſchihadža,

Dha ſo ſ wjeticha ſdalija.

Tón je pſcheczel woprawodži,

Kiž, hdyž nechtom w niſu thi,

Zemu ſ troſtej, ſ radje je,

Zeho ſ niſu wuežehnje.

Alle, ale tajſich je

Zara maſo na ſwěze,

Ach, ſak tajžy rědžy ſu

Něk na ſwěze ſ namlanju.

Tola, ſprawna wutroba!

Za wém jenoh' pſcheczela,

Kiž tam horka w niebiu je,

Tón cži ſwěrny wostanje.

S luboſcu ſ njom' móžech hizž

U jom' wuſtilo wuſtoržicž,

Wón eže, hdyž cži niſa je,

Węſče ſ njeje wutrobnje.

Tež hdyž ſvoža poſne dny

Dy wot Boha doſtał ſy,

Wón ſo ſobu ſraduje,

Hdyž ſo tebi derje dže.

Snaſejch, ſprawna wutroba,

Tutoſh' dobroh' pſcheczela?

To knjeg Jeſuk Chrýſtus je,

Cžecz budž jom' do węžnoſce.

Petr Mloni.

Neſapomnička.

Pod lipu na ſwiatoh' Jana

Sſedzat mlodženz Porchiſki

Š rjanej Martu ſ Budyschinka

W přemjej ſtodej ſuboſci:

„Sa wonjeſhlo maſh, naſlubſha,

Mödru njeſapomničku;

Da-li Boh, ſmíj ſ letu ſwojej,

Hdyž ſo ſ zubu wročenju tu.“

Štoblik na haſhy ſorži —

Holčo horko ſaplala:

„Mi je, kaž bych, luby, Tebe

Węſcij ſhubič dyrbiala.“

Po ſwiatkach ſo bléda Marka

Nurjeſhce we móderſtich —

S horzej ſhluſu wotkuju

Njeſapomničku we nich. —

„Uby naſchol węžny ſtatot“

Zunjo ſpěva ſotobit.

Nežna Marka ſ módrym wóžkom

Wužnih ſamy wokomis.

J. ř.

Placzisna žitov a produktow w Budyſchinje

1. juliya 1882.

Žitov h do ſos:	Na vikach	Na burſy
1712 měchow.	wot haſz	wot haſz
	M ř	M ř
Bičenža 50 kilogr..	11 25	12 20
Rožka	8 23	8 54
Fečmjen	7 39	7 97
Worh	7 40	8
Hroč		7 50
Wota		7 70
Raps		
Zaſty	13 50	14 50
Hejduſhka	16 50	17 50
Bérny	2	2 50
Butra	1 80	2 10
Bičenžna muſka 50 kilogr.	8 50	17 50
Ržana muſka 50	8	11 75
Šhyño 50	3	3 70
Štoma 600	24 50	25 50
Proſhata 304 ſchtuk, ſchtuka	11	21 50

Směſchnje tunjo

ſu na pſchedaní:
pſchedkoſhliki, ſchtuka wot 50 np.,
ſchliphy, = = 10 =
khornarje, = = 35 =
manshetty, wot 40 np.,
hornje koſhle ſe ſahadkom, ſcht. wot 3 mk.,
židžane rubiſhka, ſchtuka wot 1 mk.,

žlomjane klobuki
ſa mužlích, žónſke a hoſdy ſa poſvoju ſupneje placžinhy,

ſchaltly wot 1 mk., ſchorzuchi, čorne a pižane, wot 50 np.

Wulkı wubjek zakow, rúſhow, heklow, ſuknijow, bantow, mohaira, rubiſhkom, kwětkow, ſpaniſkich ſlondow, pjerow, agraffow a wſchelakich druhich artiflow.

Placzisna žitov a produktow w Budyſchinje

Alfred Töpler

na bohatej hasy 25.

Wyhove, modove a bělotvorowe klamy.

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kózdu sobotu.
— Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, plaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíšć Smolerjec knihicišćerje w macičnym domje w Budyšinje.

Cíšlo 28.

Sobotu, 15. julija 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Němski khězor je šo s Koblenza na kupy Mainau w Bodenseeu podal, s wotkel 17. julija do Gasteina pschijedže, hdžej je setkanje s awstrijskim khězorom postajene. — Pschi skladnoscji khězoroweho pschebywania w Sakskej, hdžej šo pschi wulskich našymskich manövrah sakſeho wójska wobdzeli, dže wón 17. septembra Mischno a tamnišchi albrechtški hród wophtac̄. Albrechtški hród je hžom ras čeſc̄ měl, khězora Wylema w ſwojich murjach widžec̄. Bě to w lēcze 1868, jako šo wot njeho s nowa ſarjadowane sakſke wójsko inspižirowaſche. Khězor Wylem bě tehdom jenož pruski král a albrechtški hród njebe hiſhc̄e wožobnje a kraňje wutwarjeny, ſchtož je šo hakle po franzowskej wójnje ſe sakſkim podželom franzowskich milliardow ſtało.

— Wobſkórzba pschec̄iwo mórkemu offizierej Meilingej dla pscherady wažnych papjerow ruskemu knježerstwu je wot jeneho nihilistiskeho ruského ſtudenta wuſchla, kotrež čyjſche ſi tutej wobſkórzbu mjenje Meilingej ſchłodžic̄, hac̄ wjele bóle ruskemu knježerstwu a ruskemu poſlanzstwu w Berlinje njeļubosnoſc̄e pschiho-towac̄. Krunjež běſehe wupravenje nihilistiskeho ſtudenta njejaſne a wón ſam pola polizije hubjeny ſačiſhce činjesc̄he, bu tola Meiling hnydom ſajath a jeho wobhdlenje pscheptyane. Russi wobſkórznič, kotrež, pschec̄iwo Meilingej ſchwědc̄iſtſki, ſo bojeſche, ſo jeho ruské knježerstwo někak do ſwojeje možy dostanje, je Berlin wopuſtchčil a ſebi bórsh po tym žiwenje ſi wobwěžnjeniom wſal. Wo wuſkłedženjach, pschi pscheptyowanju dozpith, ſo wěſo žane powjesc̄e woſjewic̄ njeſmědža. Wſho na to poſkuſuje, ſo ſo tu wo dokonjanej pscheradže njejedna, ale ſo je Meiling, doſtaſhki někotre tyſaz̄ hriwnow, jenicžy ſlubil, ſo ruskemu knježerstwu wſchelake wažne pižma pscheradži. Papjer, wot Meilinga do rukow ruského agenta pschepodaté, žaneje wažnoſc̄e nimaju.

— W Frankfurcie nad Majnom je ſo poliziji wuſkłedženje ſchlachc̄iſko, ſi kotrehož je jaſnje widžec̄, ſo džel němskich ſozialdemokratow ſa tym ſteji, ſwoje wotmyſlenja po wuežbach ſwojeho naſjedowarja Moſta, w tu khwili w Londonje pschebywazeho, do ſkuſka ſtajic̄. Kaž je ſnate, namořova Moſt ſwojich runjeſmyſlenych ſjawnje ſi morjenju wſchěch wjerchow a ſi gwaſtnemu powalenju nětčiſkých wobſtejenſtrow po waſchnju, kaž to nihiſtojo w Ruskej cžinja. Hžom w lēcze 1880 buchu w Frankfurcie, jako bě němski khězor ſi poſhwyczenju noweho theatra pschiſej, revolucionarne pižma roſſchérjene. Wot teho čaſha polizija ſi mórkym wolem na revolucionarne prózowanja, ſe Schwajzarskeje a Dendželskeje pschezo ſi nowa wuſhadžaze, ſedžbowaſche. Njeđawno ſo w Frankfurcie a wokoſnoſci dwaj člowjekaj poſkaſowaſtaj, kotrež buſtaj, runjež pod wopacžnym mjenom pucžowaſtaj, jako wotpoſlanzaj Moſtowých pschiwiſkowarjow ſpōſnataj. Něktož čaſha w Frankfurcie pschebywawſki, poda ſo jedyn ſi njeju, wěſty Balthasar Grün, do

Kažela, druhí paſ, ſankar Rinka, do Darmstadta. W mjenowanymaj mětomaj buſtaj wobaj ſajataj. Pschi pscheptywanju na makachu w jeju ſuſnjach rezepty ſaſhite ſi dželjanju dynamita a dynamitowych bombow, roſwuczenja, kaſ ſo módra ſiſalina dobyčz a kaſ maja ſo kulk a ſchrót ſi módrę ſiſalinu ſajedojeſc̄. Podla tutych po nihilistiskim pschikkadže napiſaných roſwuczenjow na denidžechu pola wobeju ſozialdemokratow tež papjer, ſi potajným pižmom napiſane, kotrež wopſhijec̄e paſ hiſhc̄e wot polizije roſiaſnjenie njeje. Rinka je ſnath ſozialdemokratiſki agitator, Balthasar Grün je w Parisu, hdžej ſoni pschebywawſche, ſi tamniſkimi kommuńardami we wuſkim ſwizu ſtał. Grün je ſi Franzowskeje cžeknýl, hdžej polizija ſa nim ſledžesche, na njeho tukajo, ſo je ſo pschi ſlónzowanju žony Michardoweje wobdzeliſl.

Ruſhowska. Šsmjerc̄ generala Skobelewa je najwažniſcha powjesc̄ ſi Ruſkeje. Saúdzeny pjat̄ je wón w Moſtovje naſku ſmijerc̄ wumrjeſl. W žiwhm wopomnjenju ſu hiſhc̄e jeho Němzam njeſchec̄zne rěče, kotrež mjeſeche wón w Petersburgu a poſdžiſho w Parisu psched južnoſherbſkimi ſtudentami. Njeruſke nowinaſtvo tutym rěčjam tajku wažnoſc̄ damasche, kaſlaž w nich ženje ležala njeje. Zeho rěče ſu ſo tež bórsh ſe ſjawnego pomjatka ſhubile a Skobelewove mjeno ſo jenož rědko w nowinach mjenowawſche, jako jeho ſaſna ſmijerc̄ na jene dobo wſchu ſedžbliwoſc̄ na njeho ſi nowa wobroc̄i. Skobelevej, kotrež ſo kulkow njeſchec̄zelow ſminy, kotrež ſo ſtu ras, njekežbujo na ſwoje žiwenje, ſi mječom w ružy do najwótrisheho bitwiſhczoweho boja wali, ſo rjeſowſka ſmijerc̄ njeđosta, wón na puſtjenje wutrobnje žily w ſrijedžiſne ſwojich moſkowſkých pschec̄zelow wumrje, kotsiž běchu jemu ſi cžes̄eji hoſežinu wuhotowali. Tako ſo powjesc̄ Skobelewoweje ſmijerc̄e po měſeče roſnjeſh, nočyžc̄e nictó do njeje weric̄. Tola bórsh ſo dwělowanie na tym ſhubi, jako nowinu wobdylerjam Moſtový ſrudne podeřidzenje woſjewichu. Tale powjesc̄ tak rjeſ lud poraſh. Šsamo burjo do zyrkwiow a kapaſow khwataču, ſo bych ſo poſchijzowali. Bar ſawoła: „Wulke njeſbože je mje a Ruſku potrjechilo!“ Skobelevej ſi cžes̄eji je khězor pschifakaſ, ſo ma wójska ſódž „Witjaſ“ (Witjaſ) mjeno „Skobelew“ doſtač. Wjes ruskim ludom a wójskom mjeſeche Skobelew wjele cžes̄o-warjow a pschec̄zelow. Zeho runje tak wuſko wazachu a jemu tajku cžes̄eji wopkaſowachu, kaž by wón najmožniſhi ruskí wulcowejc̄ byl. A wokolo tutoho generala bě wobſherná legenda wo jeho rjeſowſkých ſtukach naſtała. Wojaz̄ a zivilni ſebi wo nim wſchelake kuſki jeho hoborſkeje throbloſc̄e powjedachu. Skobelew ſo runje tak psches ſwoje rjeſowſtwa, kaž psches ſwoju wojerſku wědomioſc̄ wuſnamjenjeſc̄he. Šteho njeѡbmjeſowane dowěrjenje zyſleho wójska ſi njemu wuſhadža. Skobelewowe cželo je ſo na tak wobzne waſchnje a ſi tajkim cžes̄ejanjom ſi Moſtový na jeho ſublo Spaskoje pschewodžalo, kaž ſo hiſhc̄e to ženje prjedy žanemu ruskemu

generalej došlo njeje. Jego kaščej bu na posłoczeńych marach wot bratow ruskeho khezora a najwyšszych generalow i zyrtwje na Rjānske dwórniščzo nježen, i wotkał ho po želesnizh do Skobelewez kubka Spasskeho domješ. Wulka, njeliczomna byla ludu čelo hacz na dwórniščzo vschewodzi.

— W pożlednim czasu byli nihilistoj na syłnośczi dobyli, wo tym jich wjelestronne pschihoth i nadpadej na khęzora kwestę, nihilistoj w Moskwie pschi tym wjele straschnischo skutkuja, dyżli cji w Petersburgu. S Moskwy pišaja, so by tam s nowa pjeć minow, pod wschelakimi hażami, na Kremel wjedzącymi, namałali. Na wěru podobne je też měnjenje, so by nihilistoj wóhnje, w požlednich thdżenjach druhdy w tym samym czasu w Moskwie wudýrjene, sałožili, dokelż by nihilistoj hizom w haprleji w jenym wosjewjenju hroshli, so chzedża Petersburg, Moskwu a Odężu s wóhnjom samiegiż, kaž by kommunardojo w lécze 1871 París wupalili. S zyla by nihilistoj hizom ras i wóhnju pschimali, bějche to w sapoczątku by wupschesczerazeho nihilisma, jako Petersburg s wulkimi wóhnjami do stracha stajichu. — Lětusche ludliczenie w Ruskej podawa nam niewotczakane pschibéranje a pschisporjenje ruskeho luda. Zyla Ruska ma wscho w hromadze 100,038,348 wobydlerow. W lécze 1870 bě liczba wobydlerow Ruskeje 85,570,646 wihšoka. W běhu požlednich dwanaczych lět je by po tajkim wobydleństwo wo $14\frac{1}{2}$ millijona pschisporilo, katraž liczba hizom byma tseči džel zyloho wobydleństwa němšeho khęzorstwa wuczini.

Egyptowska. Hrimot kanonow 11. julijsa wosjewi, so ſu Jendželſjenjo ſwoje hroženje do ſtutka ſtajili. Kanony jendželskeje ſloty, pſched Alexandriju ſtejazeje, ſu, jako Arabi Paſcha nje-pſcheſta, alexandrijski pſchitaw ſi naſypazami wobtwjerdžec, na tele wobtwjerdženja ſwoje kule wutheleke. Wojowanje jenož krótki čjaſ trajesche. Jendželske kanony ſo derje měrjachu. Někotre alexandrijske forty buchu na čjiſte roſſelane. Egyptowska artillerija ſo ſi jendželskej niž najmjenje runac ſiemóžesche. Egyptowszy měrjachu ſi džela stare kanony, ſi džela woni hubjenie tſelachu. Woni ſo pſche krótko měrjachu, doſežezechu jendželske ſódze jenož rědko a čjinjachu jenož mało ſchody. Jenož jena jenicžka egyptowska kula je ſódz Alexandru trjechila a jenu panzerowu platu pſcheraſyla. Hjžom w pječiſtih hodžinach popoſdnju běchu wſchě forty, pſchi pſchitawie ležaze, womjelſke a fort Napoleon, město Alexandriju wobknježaze, do kruchow roſſelane. W nožy ſo wſchitzu jendželszy kapitanojo na ſódzi admirali Seymoura ſhromadžichu, ſo býchu wójnſtu radu ſkladowali. Woni wobſankných, wojowanje naſajtra rano ſi nowa ſapocžec. Egyptowszy pak běchu w nožy ſwoje brjohowe batterije ſpěſhnie wuporjedžili. Wojowanje druhého dňa bě wjele straſchnische hac̄ džen předy. Kule jendželskich kanonow hac̄ do Alexandrije lětachu a na wſchelakich měſtnach ſapalichu. Žedyn vízykralowý hród a jedyn haremski hród buſhtaj potſelenaj. Najbóle je arabſki džel města, ſady vízykraloweho hroda ležazy, ſchłodował. W nim buchu nimale wſchě twarjenja roſbite, pſchetož wſchě kule, kotrež nimo fortow lětachu, tu nuts dyrichu. Žyla tale strona poſtſicžuje hróſbný napohlad. Haſhy ſu ſi cželami panjentych wobhydlerjow a wojaſow pokryte. W čjaſu bombardmenta ſu ſo w Alexandriji wot Egyptowskich pſchecžiwo Europiſkim najzáda-wiſche njeſkutki a hroſnoſcze ſtale. Šloſtnikojo, wot Arabi Paſcha ſi jaſtrow pufchězeni, ſaložichu w europiſkim džele woheń a jón do čjiſta ſapuſcžichu. Někotre ſta Europiſkich, kotsiž běchu do wo- hydlenja ottomanſkeho banka cžekli, buchu po mordařſkej bitwie ſkonczowani; wjele druhich ſebi puež na mórski brjoh doby, ſi wotkel

żo jim radzi, na czołmach, jim na pomoż pożłanach, żo t jendżelskej slocze pschewjeſę. Hakte jako bę wójsko i města czeleko a rubiežni skóſtnikojo w nim najzadlawischo sakhadżachu, pomysli ſebi Arabi Paſcha na kapitulaziju. Schtwórtk rano ſmahowaſche żo i ſorta Kas-el-tin běla khorhoj. Barna ſódż i parlamentariskej khorhoju pschijedże wot brjoha t jendżelskej admiralskej ſódži a wo ſastacze tħelenja proſcheshe. Spieczenie Arabi Paſcha pschecžiwo jendżelskemu kniejerſtwu bę pschewinjene. Jendżelska je ſe ſwojim rasnym roſzudženym ſtukowanjom na dobo wscho ſchkaranje turkowskeho sultana, kotryž chyžsche Egyptowſku ſaſo pod ſwoje kniejerſtwo ſtłocžicž, poraſhka. Majſterje nětko jendżelske a ſranzowske kniejerſtwo na konferenzy europiſkich móznařstwów, w Terapiji dla egyptowskich njeměrow radu ſkładowazych, namjet ſtajitej, ſo by ſo Egyptowska zyle wot turkowskeho kniejerſtwa wuſiwobodžiła a ſo jej doſpołna ſhamoſtanoſę dała.

Sběžk w Budhjschinje

(Powiększ § Budżetowych stanisnow.

(Pofrądzianie.)

Skóncznie fastupi Briebusch

„Niejby nicžo namakał?“ praschesche zo Preuselwiz

„Aži myslíte, že máte všechno pořádajícího se všechno.“

„Hdže tež jenož ſu ſo czi paduſchi ſatnýli

„Haj to bych tež radny wjedział! njeje dha tu hewał żanych duri?”

„Ně! cži jebakojo žu žo do řemje saryli!“ džesche Flíker

Briebusch: „Ha, wóž lampačo! Njewuléšecže-li na bláku se
šwojich džerow, rošćepu wam jenemu po druhim se šwojim
hamorom hlowu!“

Tu ho něčhto sapražný, kaž by ho kschinja pschituzhnylo; s dobom ho dudlawnje, kaž se semje, wo pomoz wołasche.

Fliker: „Ha, schto to?”

Langhempl: „Tu njenđže po dobrym!“

Briebusch: „Ha! wy bojaſne baby! czakajcze, hnydom pónidże po dobrym.“ S doboru poſběhny kowar' ſeleny pkaſhcz, ſ kótrymž bě blido hacž do ſemje pſchikryte. Pod blidom ſtejefče wulki drjewjaný kaſhcz, ſ kotrehož nechtó kſhiczo wo pomoz wołaſche. Njedowériwje ſbežkarjo Briebuschej pſchikladowachu, tola tón wot-čini kaž ničjo ſ teho kaſhcz a wuczeže ſ njeho muža ſa khornař wußběhujo a wotschaſkujo: „Ha, mój luby Žekelwigo, je dha ſo tebi w tej wuskej ſtwicžy tak jara lubilo, ſo ſebi kaſhcz zyle ſankny, kaž by chyzl na wěczne ſwětej božemje dacž?“ Šsmějo ſbadži jeho na ſemju.

Preuselwiz: „Hdże dha xu czi drusy? Powiedzaj!

Zekelwiz: „Ach — wodaję! chzu wschitko wupowjedacż.”

Briebusch: „Tola cjiú ſtrótká; ja ſhym ſe ſwojim hamorom
hewak hnydrom tu!”

Zefelwiz: „Ach, wostajcze mi žiwjenje!”

Preuselwiz: „Wusnaj ſo!”

Beklewiz: „Haj, ſi wutroby rady, jeno proſchu —“

Preuselwiz: „Wuſnawaj ſo!”

Zekelwiz: „A wy mje njemoricje?”

Breiselswiz: „Teno powjedaj! E temu je potom hišččeje cjaža dofcž.“

Zefelwiz: „Ja chzu w'schitko wupowjedac̄.”

Flikr: „Jeno sapočjni škorci!“

Briebusch: „Haj ty węsch, hewat pſchińdu ſ hamorom.“

Beklewiz: „Ach —“

Preuselwiz: „Nó, a tak dołho dyrbiuñ hischčeje čjatač?”

Zekelwiz: „My běchmy so dženka shromadžili, so býchmy sprawnje měschčanſte naležnosće wuradžowali.”

Langhempl: „Spawnje? To móžesche wuwostajic.”

Zekelwiz: „Tu pschiindže pochoł s hrodū —”

Preuselwiz: „Aha, to hžom snaju!”

Zekelwiz: „a radžesche nam, so býchmy so roſeschli.”

Preuselwiz: „Nó, a wy?”

Zekelwiz: „džechmy.”

Fliter: „Tola schto so tu ty hischčeje walešč?”

Zekelwiz: „Sslychachmy hžom s daloka haru, hdžž radnu khežju wopushčachmy; tu so ja hischčeje jumu wrózich, so bých pjenesy khowat.”

Preuselwiz: „Ha, ty skupa seſuſhena duscha! Dale!”

Zekelwiz: „A hdžž chých potom cžeknyc, bě hžom posdže. Móžach so jeno hischčeje do kaſcheja ſkhowac, hdžž běch prjedy pjenesy ſtykał.”

Tanz: „Hdžž by so ſawescze ſe ſwojej nahramnosću ſaduſhyl, njebyli eže kowat wuczahnył. Tola derje, so mam s najmjeñſha jeneho paducha!”

Preuselwiz: „Te pjenesy roſdželimy do naſchich ludži ſa dženſniſche dželo.”

Fliter: „Sa wobſtaram pjenesy a wy teho paducha.”

Zekelwiz: „Ach, ſmileže so nade mnú!”

Briebusch: „To so njehobži! Čemu bých hewak ſwoj hamor ſobu čjahał?”

Zekelwiz: „Njemovcze mje!”

Briebusch: „Biehestan ſkiwicž, hewak hnydom —”

Preuselwiz: „Dajeje jemu býc! Njech jeho tak dołho do laſveſeje wěže ſawrjeja, doniž ſebi njewuradžimy, ſchto ſ nim.” —

Hdžž běchu so pjenesy do wobrónjenych roſdželile, wuradžowachu ſběžkarjo, ſchto býchu nětko najprjedy ſapocželi.

Starý měschčanosta Dietrich Scheusler bu hnydom wotſadženy; na jeho město poſtaſihu jeneho ſe ſběžkarjow, haj, tež wſchich druhich radžiczelow ſobu wotſadžichu a ſa nich paſ ſběžkarjow wuſwolichu, paſ tola muži, kotsiž běchu ſ nimi tak kaž jeneje myſle.

Mjes tym paſ tež Hanž Münſterbergſki doma na hrodze ſ měrom njeſebžesche. Mjeſeſche drje jeno 30 wobrónjenych wojaſow na hrodze, tola njebojaſne cžehnjeſche hnydom ſ dwazyczimi na torhochęſe. Tu paſ njemožesche pſched tak ſylnnej mozu wobſtac. Wrózic ſo teho dla ſaſo na hród, ſo by ſ najmjeñſha tón pſched ſběžkarjemi wobarał. Spuſhčesche ſo pódla najbóle na ſwojeho bratra Miklawſcha; tón bě ſo mjenujy w nozg ſ města ſunył, ſo by wonka pſchecžiwo ſběžkarjam napominał a ludži hromadžil. Hród Ortenburg bu tak derje hacž ſo hodbžesche ſ woboru wobtwjerdženy; wonka paſ hotowachu ſo ſběžkarjo ſ nadběhej a ſ wobſhowanju.

IV.

Miklawſch Münſterbergſki bě ſvožownje do Lubija dóſchol. Tu nětko hnydom ſejm powoła, ſo by ſwérnych Lužicjanow pſchecžiwo njeſchczelſkim Budyskim wó pomož proſyk. Bohotowu ſyn njepróſhcesche podarmo; dosta bjes dołheho komđenja cžjódu wobrónjenych wojaſow. Bohužel njemožesche paſ ſ tak ſnadnej cžrijódku hischčeje njež ſapocžec. Tola hlej! njenadžiž namaka ſylnu podpjeru. Markrabja Fost ſ Morawu ſtejſeſche runje ſ móznym wójskom na mjeſach; jeho ryežerjo a wojažy ſe žadoscžu ani njemožachu docžakac, ſo býchu ſo nad hidženym měschčanami trochu wutſchaſli. Wjazbławowu bratr Fost ſo teho dla hnydom

ſ Münſterbergſkimi ſjenocži. A hischčeje jedyn pomožnik ſo ſ nimaj pſchida, ſo by pſchecžiwo Budyskim wojoval; bě to Hanž Kótwičanski, Zahanski wychk, kotryž bě ſe ſwojimi wojaſami po kraju thetro wuwołany.

W thchle pſchihotach a ſjenocženjach drje Budyszy mało ſhoniču; pſchetož wo tajſkim kuflařniſtwje, kaž telegraf w naſchich cžaſach je, tehdom hischčeje nježo njewedžachu; tola tak zyle kaž nježo ſ teho měſhčenjo ſwojemu ſbožu tež njewerjachu: ſ najmjeñſha wuſtajachu na naſhypkach do wſchich róžlow stražníkow.

Mjes tym paſ bě hród Ortenburg w ſtaſnym straſche. Hanž Münſterbergſki thodžesche drje ſa džen džežac žródz na wěžu, tola ſe žaneho kónza ſo brónje njeblýſkotachu. —

Něhdź ſ ranja paſ měſhčenjo jara njelubje ſe ſpanja wotcžichu. Džiwoje wołanie a harowanje hoſkotaſche po haſach. Miklawſch Münſterbergſki bě ſaſpanych stražníkow pſchewinuſchi ſo do města dobył. Šběžkarjo drje ſo tež bórſy ſeſtuſachu a kroble wojovalchu, pſchetož w tamnym cžaſku bě kóždy khamany měſhčjan tež dobry wojaſ; tola wſchitko bě ſo tak ſpěchne ſtaſo, ſo nichto na prawy porjadk myſliz njeſožesche.

(Poſtracžowanie.)

Schto my Sſerbja čjemu?

W poſledních lětach je hžom rjana licžba ſerbskich towarſtwow bjes ſſerbami w Saſkej ſo ſaložila, kotrež ſerbsku rěč a ſerbsku myſl haja. S wjehelom móžemy tež wuſnac, ſo je pſchi poſledním ſudličenju licžba ſſerbów ſ najmjeñſha w tutym kraju pornjo přjedawſchim ſudličenjam pſchiberała. Je to cžim hóle ſwježelaze, dokelž je ſo to w thmle ſetſtoſtu přeni žródz ſtaſo. To nam nadžiju dava, ſo je cžaſ pſchischoł, hdžž ſſerbja jako ſſerbja ſo cžuia, hdžž ſerbski lud pſcheněměženju móžnje pſchimola: Hacž dotal a niz dale! Tajke hibanje bjes ſudom ſamym je paſ jara kħwalobne. Pſchetož cžomu njedyrbjal kóždy w tej recži rěčecž, kotruž je jeho luba macz w přenim džecžaſtwe wuſzila? Cžomu njedyrbjal, hdžž je jako ſſerb narodženy, teho ſo ſjawnje wuſnac? Cžomu njedyrbjalka ſo hoſtka ſſerbów, ſnađny ſbyt pſjedawſchich woſylerow we wulkim němſkim kraju, tež wot Němzow cžerpicž? Njeſhu ſſerbja ſwojim wot Boha poſtajenym němſkim kralam runje tak ſwérni poddanojo kaž Němzy ſam? Njeſluža ſtaſojniſy ſſerbja pſchi zyrlvach, ſchulach, pſchi ſudach a druhđe krajej a wóznmu krajej runje tak ſwérni, kaž Němzy? Njeſluži zyka ſu ſſerbów a po prawym poměrnje we wjetſeſche licžbie hacž Němzy w němſkim wójsku, dokelž ſu, kaž je dopočaſane, runje ſſerbja najkmanischí wojazy? Njeſhu ſerbszy ſyňojo w bitwach ſa krala a wóznmu kraju ſe ſwérni wojakami ſjednočenji runje tak kroble wojovali kaž tamni? ſſerbja ſu pſchi wſchich wólbach, niz jenož do krajenho, ale tež do khežorſtowoneho ſejma, pokalali, ſo ſu ſwérni poddanojo ſwojich wjerchow. W lětach, hdžž ſoſial-demokratovo lud ſawjeſz ſpýtowachu, je jedyn jenicežti ſſerb jim pſchipanyl? Wěſčeje niz. Widžimy to tež ſ teho, ſo je tajki ſoſial-demokratſki ſchžuwař, kotryž běche do ſſerbów poſkłany, ſo by tutych ſe ſwójemu politiſkemu wěrhwuſnacu narabil, bórſy, hdžž bě twjerdoſcž ſerbskich pſoſcžow w jenej ſhromadžiſnje w Klukſchu na ſwojim ſamnym cžele ſpoſnał, hněva polny wuſnał, ſo bjes ſſerbami njež ſapocžec njeje. W njeměrných lětach 1848 a 1849, hdžž ſo w jenym němſkim kraju po druhim ſběž poſběhny, běchu ſerbszy burjo jenicežny poddanojo, kotsiž ſwojemu krajej ſe ſpomoz cžehnichu. A po mojim ſdaciž býchu tucži runje tak derje kaž pruske wójsko ſběžkarjow pobili.

Rajſeje winy dla nětko w poſledním cžaſu někotre němſke nowiny ſſerbów jako ſa zyka němſki kraju ſtraſtnych ludži wudawaju? To je jara jaſne. Najwjažy hanjažych nadpadow na ſſerbów namakaſh w nowinach načerwjenje politiſkeje barby. Je paſ džiwo, ſo ſu tute nowiny pſchecžiwo ſſerbam roſhoriene, kotsiž ſo wot nich njedadža ſawjeſz? Haj tele nowiny — móžemy ſkoru tak prajicž, kaž braſhny poła Lysiaža pſchecžiwo ſwojemu

sykofantej — ſu hneva połne a ſo na naſz pſchiſlodžuju, dokelž ſy my Sſerbio ſwérniſchi poddanjo némſkeho knježerſtwa, hacž woni ſami — czi Némzy! To je ſ najmjeñſcha naſche ſakſke knježerſtwo poſnało a tež w ſwojich offizialnych nowinach „Leipziger Zeitung“ ſakſkich Sſerbów, kotsiž bechu naſbóle wot wěſtých pruſtich nowinow pſchimani, pſchecživo tutym nadpadam ſakitac̄ dalo.

Schto dha paſ je, ſchtož ſo nam porokuje? My Sſerbjo chzemy — hneſte — némſke knježorſtvo Ružam do rukow pſchepodac̄! Niewocžni hubu tak ſcheročo, ſerbſki buriko, a njehladaſ na mnje, taž woł na nowe wrota, ty maſch, taž némſke nowiny piſaju, knětro horſtu rublow, kiž ſu ſ Ružowſteje pſchichle, w kapſy, ſo by ſo po ruſſim waschnju dræſecž móh!. Ty ſy tola tež Ružam pſchilisleny? Wſchaf ſy njeſawno ſjawnje w forežnje powjedaſ, ſo je ſu ſmilim koſata do poſklednjeje poſkroty kléba, kotaž bě ſo pſched rubježnymi Franzowsami ſakhowala, bratrowižy ſ twojim džedom dželiſ a jeho male džeczaſko luboſnie pěſtonil. To je dopokaſma doſež, ſo ſy ruſzy ſmyſleny.

Bohu džak, ſo ſ najmjeñſcha w ſakſkej knježerſtwo tajkim bladom némſkich nowinarjow njeweri. Vorſy bychu ſ wěſtých ſtron ſakor pſchecživo: „Die gemeingefährlichen Beftrebungen der Wenden“ namjetowali, hdvž bychu Sſerbjo na powalenje némſkeho knježorſtwa džekali, a to ſ połnym prawom.

Poroči, kotrež ſo nam Sſerbam cžinja, tak wſcheje pſchicžiny paruja a ſo tež ſprawnym Némzam, Sſerbom konſervatnu myſli ſnajozym, njeſerne ſdadža, ſo njeje trjeba ſlowežka ſ ſamolwjenju praſicž. Prjedy móžesč horje „Lubin“ a „Smórz“ pſchecžajc̄, hacž Sſerbom wot ſwojeje pſchinarodženeje ſwérniſce napschecžo kralej a knězorſtve wotwobročic̄. Prjedy budže zhyt némſki lud ſ zidowſtej wěrje pſchipanyc̄, hacž jedyn jenicki ſerbſki — katholſki abo evangeliſki — bur ſ grichisko-katholſkej zyrlwi! Na to ſo ſpuschc̄. Ale ſchto ſo komđizmu ſ bladami pſchibložazych némſkich nowinarjow? Schkuda wo ſogdžy woſkomit!

My chzemy — a to je jedyn ſ najrjeñſich pocžinkow naſtheho luda — ſerbſku rēč a ſerbſke dobre waschnje, drohe herbſtwa naſtich wotzow, woblhowac̄! My chzemy, ſo by ſo w ſchulach a zyrlwach Božego ſkolo ſſerbam w maczernej rēči wučiſto! My chzemy, ſo bychu ſſerbja, hdzjež je nuſne, pſchi ſudach ſ najmjeñſha ſ pomozu wuſtojnych tolmacžerjow ſwoje prawo ſe ſerbſkej rēču phtac̄ móhli. My paſ tež chzemy a naſche knježerſtwo wo to prožymy, ſo by, dokelž ſu ſunje tak ſwérni, haj — možem y ſ wjeſtelom wuſnac̄ — hneſte ſwérniſchi poddanjo némſkeho knězora a ſakſkeho a pruſkeho krala, hdzli mnoſy Némzy, naſ ſakitowalo pſchecživo žadkawym nadpadam ſchęzuwarſtich némſkich nowinarjow. My prožymy, ſo by ſo jónkróč pſchepataло, hacž je jedyn jenicki paſlavist bjes nami. My paſ tež prožymy, ſo bychu, taž je ſo tež w ſakſkej we wuſkej měrje ſtaſo, ſſerbja, kiž ſwoje pſchibluſhnoſce ſwérniſje dopjelnja, jato tajzy ſo cžerpili a ſo njeby phtac̄ iſ pſches wſchelake ſredki pſchenemecž, wſchaf woni jako ſſerbja ſwoje pſchibluſhnoſce napschecžo knježerſtwu runje tak ſwérniſje dopjelnja taž Némzy. A jenajke pſchibluſhnoſce, jenajke prawa!!!

Mn.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sańdzenu ſobotu bě ſo kón, do woſa Krakęžanskeho inspektora Bäſlera ſapſchehnjeny, na žitnych wifach ſploſhil a cžerjeſche na bohatu haſu. Tu wón ſ jenym druhim woſom w hromadu prazny, pſches cžož bu inspektor Bäſler ſ woſa wſeſnjeny a czežko wobſchloženy. Kón na to džiwoje dale cžerjeſche, doniž na hlownym torhofsču pſchi měſtežanskej haptac̄, ſo na hladkim trotoaru wužunywſchi, padže, a jeho někotſi mužojo ſkoku pſchimnyču.

— Sańdzeny ſchtwórk je pſchi twaru tudomneje ſupuziž dželacžerja Hensela ſe Scherachowa pſches to njeſbože pſche hwtataло, ſo jemu czežki ſamjeni na hlowu padže. Straſchnje ſranjeneho hnydom w korbje do měſtežanskeje hojernje donjeſechu. Lekat ma nadžiju, ſo ſo Henselej hneſte ſiwojenje ſdžerži.

S Budestez. Naſche nowe ſwony ſu ſo někto ſbužownie w Małowielowſkej ſwonyliſterni dokonale, wone budža nimale

4500 mk. pſaczic̄. Sapocžat ſu Augusta ſo nowe ſwony ſ Wjelkowa ſ nam pſchivjeſu a ſo na ſwiatocžne waschnje požwiecža. Kaž ſo powjeda, pocžehnje jim ſchulſka mlodoſež a zyckwinske prjódſtejerſtvo w pſchibnym cžahu napschecžo, wo pſchihotach ſ tutenni ſwježenju paſ hacž dotal hneſte ničo pſtnež njeje.

S Noweje Wſy pola Hucžiny. Mandželska tudomneho bónizarja Vogela je ſo póndželu tydženja ſkradžu wotſalila a ſo hacž dotal hneſte domoſ wróžila njeje.

S Bacžonju. Nježelju, 9. julija, bě ſa naſchu wjeſ wazny njeſapomnity džen. Na tutym dnu ſo tu położenie ſakſtneho ſamjenja zyrlwe, naſwječiſchej Wutrobie Jeſužowej požwječezenje, na ſwiedženſte waschnje ſta. Na 1500 ludži bě ſo w Bacžonju ſeſhlo, kotsiž chyžhu wſchitzu ſwoje dželbracze wopokaſac̄ a ſo na tym wjeſzelic̄, ſo tež někto Sſerbja, wot ſchróscžiſ ſóle ſdaleni, ſwój ſwiaty dom doſtanu. Knes biſkop Bernert, pſchewodžany wot Budyskich knježich duchownych, bu wot ſchróscžanskich a druhich tam ſhromadženych duchownych ſwiedženſy powitaný. Na zyrtwiniu mjeſeje bechu naſhwilu ſoltar ſatwarili, pſchi kotrymž mjeſeſte ſ. biſkop Bernert pod akſiſtenzu ſ. ſeniora Kucžanka jako parahymfa a ſ. fararjow Wornaria a Hórnika jako levitow, požwječezenje, kotrež ſo zyle po pontifikalu (t. r. kniž ſa biſkopowe ſwječiſny) ſta. Hdvž běſte ſol a wodu ſa dalschu ſwječiſnu požohnowal, mjeſeſte knies biſkop rēč ſo wažnoſci ſe dženbiſche ſwiatocžnoſce. Pomodliwſhi ſo ſa pomoz Ducha ſwiatego ſapocža wón na podložku ſlowow 1. knihi Mójsiaſhoeje: „Stanyski Jakub rano wſa ſamjen, kotryž běſte pod hlowu położil, ſtaj ión jako ſnamjo a liny woli na njón.“ Knes biſkop ſpomiń najprjedy na pſchihoty wažneho ſkutka, kiž ſo tu ſapocžina, tak ſu katholſy ſſerbja ſ wopominjecu 50letneho měſtneho jubileja ſławneho bamža Piuſa IX. twarjenje nowego domu Božego wobſamli w krajinje, kotaž je tak daloko wot woſadneje zyrlwe ſdalena, ſo bychu ſ tym do poſka ſwojeje ſwérneje pſchivjeſce ſa japoſchtoſke mu ſtolej a ſwojeho nutrneho počeſežowanja pſchecživo na jazwječiſchej Wutrobie Jeſužowej dali. Wokaza dale, tak maja wſchitzu w doſpołnej pſchecjenoſci ſwój podžel na wuſkim ſkutku tež dale wopokaſac̄ ſa dalschimi woſorami, kotrež bychu ſapocžaty ſkutk dokonječ ſomhale. Po tutych ſlowach ſapocža ſo požwječezenje ſame. Po antifonie ſpewasche ſo psalm 83: „Kak luſosne ſu twoje bydla o Kneže wojſkow“, na cžož biſkop hneſte pſched drjewjanym ſchijom ſtejo měſtne požwječezi a modlitwu praji. Něk ſo poda duchownſto ſady drjewianeſ ſchijza ſa hořiskemu ſakſtnemu ſamjenje, kiž tu naſhwilu pſchihotowanym ſtejeſche na ſamym połodniſtym róžku twarjomneje zyrlwe. ſamjen běſte rjenje wobdželany a mjeſeſte na wuſkej stronje, kiž horje pſchivjeſe, ſchtyriſzatu džeru wudypańu, do kotrejz mjeſachu ſo wopominjenke liscžiny położic̄; na wſchech ſtronach bechu ſchijze wudypane a na ſwonekownej tež lěto 1882. Biſkop požwječiſhi a poſkripiwſhi ſamjen ſapiža ſchijze do ſamjenja ſe ſlowam: „W mjenje Wóta a Sſyna a Ducha ſwiatego.“ Scžehowasche litanija wo Wſchech ſswiatych, kotrež wſchitzu klečzo ſobu ſpewachu, a po antifonie psalm 126: „Hdvy tón Knes njetvari dom, prózuja ſo podarino jeho twarž na nim.“ Prjedy hacž bu ſakſtne ſamjen někto położen, mjeſachu ſo wopominjenke liscžiny do njeho ſapoložic̄. Běſte ſ temu ſchleſenjam zylindr wudželany, kiž ſo ſa ſo do blachoweho zylindra tylny. Knes farar Hórnik, kiž běſte jako ſekretar ſtarskeho wubjeka liscžiny wudželał, je někto w ſerbſkej a némſkej rēči cžitac̄, a woſewi, ſchto ſo do ſamjenja ſapoloži. Bechu to: Lacžanska, ſerbſka a némſka liscžina (urkunda), „Poſot“ wot 20. februara a 20. měrza 1869, najnowſche cžiſlo „Poſta“ wot 1. julija t. I., „Serbſte Rowny“ wot 8. julija a „Bauhener Nachrichten“ wot 9. julija, Catalogus cleri (ſapif duchownych wobeju diözefow), dwě ſwječiſatzu ſe ſerbſkim textom a marka wot lěta 1881, dokelž lětſa hneſte žane njeſbu bite. Na to bu wſchitko ſawalene, do zylindra date, a tón ſakitowanym a do ſamjenja położen. ſamjenitne wěko bu ſ ſementom ſamasane, na cžož biſkop ruku na ſamjen ſložiwschi modlitwu praji. Pſchi ſcžehowazym wobkrijepienju ſamjenja ſpewasche ſo psalm 50: „Gſmil ſo nade mnu o Božo po twojej wuſke miloſci.“ Biſkop něk wſa klepať do ruky a tři króč na ſamjen dyri pobožne ſkowa prajo; to ſa nim cžinachu: pſchitomni duchowni,

twarzki wubjerk a hrabja Renaud-Riesch; Sserbjø herbske, Némzny němſte
pſchecža pſchidachu. Profesbor Knothe-Geek netko ſam kalk pſchihotowa
jako podlohu ſa ſakladny kamien a hdyž běſche tón ſběhnjeny a zyle po-
ſtajeny, dyriku tež mjenowaný knies a twarskej miſchtraj Paulik a Kaup,
twarski wjednik a dželacžerjo na kamien ſ pſchihodnymi pſchecžami.
Szczéhowaſte hishcze po ſhwyczeſenje zyſeho zyrkwinęho ſa-
kla da. Biskop ſanjeſe antifonu „O kaf bojaſte ſe tute město“,
a po njej ſpěvaſche ſo psalm 86: „Zeho ſakladu ſu na ſwiatych
horach.“ Krjepjo zyſe ſakladu, ſ džela hižom wumurjowane, ſ džela
hishcze wolkryte, wobenidze zyſu twar na tſi rasy, pſchi cžimž ſo
modlitwy a psalm 121: „Wjefelu ſo nad tym, ſchto ſo mi praji:
do ſenjewoweho domu pónidžem.“ Wróćzinschi ſo ſ ſakladnemu
kamienjej a hishcze jenu modlitwu prajiwſchi ſanjeſe biskop hym-
nus Veni Creator Spiritus (Pſchindz ſwiaty Ducho Stworicžerjo!)
a wſchitzu poſlaknýchu. Hymnus Króćzanska ſednota pod na-
wiedowanjom knieſa Pjetarſha ſchtyriklobuſuje dale po kraćzowasche,
kaž běſche tež antifony a psalmy ſpominjeny knies ſ ſednotu po
ſnatym wuſtojnym waſchnu ſpěvaſ. Po modlitwie wróćzichu ſo
duchowni ſaſo ſ woltarzej, hdyž Te Deum a ſwiatocžne biskopske
pozohnowanje nadobnu ſwiatocžnosć ſtveči. Pſčitomni ſpěvaſchu
khwalbny kherlusč: „Tebe my Boha khwalimy.“ Tak bu w ſwia-
tocžnym čzahu knies biskop Bernert ſaſo do wſy pſchewodžany,
hdyž ſo luboſcziwje ſe ſchulſkej młodocžu a jeje wucžerjom roſ-
motwiesche a potom pſchecželne pſcheproſchenje ſublerja Pjetra
ſezechujo ſ druhimi duchownymi a hořczeni w jeho domje dležſchi
čzaſ pſchebýwaſche. Pſchetoz jako by ſo ſwiatocžnosć ſama
ſtaſyč a pſchetonhnyč njeđyrbiaſa, běſche deſtežiſi čzakaſ, dóniž
njebe ſkonečena. Ma to pak wudhri ſyline njevjeđdro, kotrež wul-
keho deſteža dla doſlo na domojwrót myſlicz njeđasche. Pſche-
cželni Baczońčenjo rady hoſpodu ſtečzachu, a běchu tež wſchitke
domy ſ hořczeni pſchepjelnjene. Běſche wſchitkim kaž dobre ſnamio
abo ſawdak dobreho wuſpečha, ſo běſche njevjeđdro tak doſloho čzakaſ.

(Po „Kath. Wojsłole“ przekształc.)
S K i s l i z . N j e d a w n o łączno radzi, węstu Disnertowu i Kum-
wałda, sa kotrejż polizija szkodzisz, w naszej korezmie sajecz. Je to
njerodna, sapita żónska, kotaż se szwojej holzu po proszeni khodżo
po kraju wokolo dunda. Darmotna hospoda, kotoruž běchu Disner-
kowej pschinisowali, łączno jez po sdaczu njespodobasze; wona spytá
i korezmy twochnycz, schtož pak łączno jez njeradzi, dokelž ju korezmar
pschi czechanju pytny a pschimny.

Szitra. Na tuđomnym kñežim dworje pschińdže wóndano 31letny paler Jan Ryćzer do parneje mločejazeje maschinu a bu wot njeje zyle rosmježeny, tať so bě bortsy po nim.

„S Wulich Sdžar.“ W naszej wóznej je 5. julijsa jedyn s po-
klednich wumrjet, kotriž su w létach 1813 do 1815 pschecziwo
Napoleonej na wójnu čzahnyli. Je to wobydler Jan Kippa,
kotriž so 12. dezembra 1793 we Wyższej pola Lasa narodži.
W přjedawščim čzašu wón 9 mč. měřbačzneje pensijsje dostawasche,
kotruž su jemu psched několtrymi létami na 21 mč. powyschili.

Wužudženja.

Kawniški žud. Dželacžer Hólcž i Dobrosłez ſebi i tym
 ſwoju móſčenj bjes próz̄ i pjenjetami napijeli, jo pola Ewalda
 w Nowej Wysz, kublerja Schramma w Radworju a žirwnoſčerja
 Szymanka w Broniu wudawasche, jo dže do ſlužby stupicž a ſebi
 pschi tym 3 mѣ. ſawdawka žadaſche. Hólczej tajte jebanſtwo dwě
 njedželi jaſtwa pſchinjeſhy. — Szlužobnej holzy Bertha Liebigez
 i Rychvalda a Madlena Łowkez i Małeschez ſtej po ſdacži wulkej
 lubowatczy ſlódkich wézow. Sapocžaj lěto 1882, jako pola kublerja
 Mieczerličha w Pſchischezach ſlužeſtej, mějefchtej wonę tajte
 požadanie ſa mјedom, jo ſo do kóležow ſwojeho hospodarja
 dobywaſtej a tam tójskto mјedu wureſaſtej. Thđzei jaſtwa,
 wobſtorženymaj pſchijudžent, drje jinaj tkličkeſtwo wotwucži.
 — Dokelž bě ſlužobna džonka M. Kschizanez i Barta we wobyl-
 dlenju ſwojeho hospodarja Haſche w Trjebierzach rubiſhko, woſoko-
 noscherjej Ultmannej w Niederkunnersdorfu ſluſchaze, kramyla,
 ma wona tři dny jaſtwa wotředzecž. — Kowarſki R. A. Lehmann,
 kowatſki wucžobnik H. O. Heymann, ſchewſki wucžobnik A. Broda
 a formowarskaj wucžobnikaj E. Sternberg a E. Warnacž ſe Židowa

běchu 21. meje w Sczijeczeńskéj restawraciji njewušchnu haru hnali a blida, stolý a ławki rošlamali. Dokelž běchu hížom do wu-
kundženja nacžinjenu ščkodu sarunali, dostachu woni jenož pjenieżne
khoſtanje a ma Lehmann 10, Warnac̄ 8, Bruda, Sternberg a
Reymann pak kóždy po 5 mk. płaczież.

Přílopk.

* Na wiśnijowej hórze pola Lubija padże pschi wiśnijeszczgi=panju krawski Goldberg s wżyskohu schtoma dele. Wón drie swon=townie wobszłodżenij njebe, tola bě ſo, ſchtož je wjiele hórze, po=ſdačju s nutška ſrami.

* W Stolpnom ſo w bliższim czasu s cziſczeniom studnie, na tamniſkim hrodze ſo nadenđazaje, ſapocznie a je kralowſke ministerſtwu k tomu 5000 mk. pschiſwolſto. Dokelž bu pschi ſapusczenju hroda w lęce 1761 wiele brónie, kanonow a drugich węzow do studnie ſmietanych, dha ſo nadzija, ſo w njej wſchelake drohotne węzy namakaju. Studzeń bęſche prjedy na 100 kóhczi hľuboka, tola w běhu czasow je ſo ſkoro poſoſza tejele hľubiny ſaſypala.

* Zadlawni hrošni njeſtuk je ſo ſanđženu ſobotu w Noženje ſtał a město a woſolnoſć do wulkeho roſhorjenja a roſnjeni drje- noſeſe ſtajit. W tamniſkim jaſtwoym dworje dwaj jataj drjewo kaſaſtaj, w jeju bliſloſeſi ſchęſzleſtna džowęzieſka jaſtwoveho inſpe- tora Bäſlera wiſchinje jēdžo ſedžeſche. Taſko ſo jedyn jaty wotſali, da ſo tón druhi, 20leťny dla njekaſanſta ſhostany Apitzsch, na wbohe džecžo, ſo by — kaž ſo praji — pola njeho ſwoju nje- hornu žadliwoſć ſpoſoju. Na holzyne woſanje jei njeſtičomniſti čłowjek hļowu ſe ſekeru roſraſy a potom cękny. Bandarmerija, třelzy a wóhnjowa wobora ſo hnydom ſa cękuienzoſom puſčezichu a wyschnoſeſzam we woſolnoſeſi bu hróſbny njeſtuk telegraſiſzy ſobudzeleny. Hirschę tón ſamym dženj wjecžor ſo dwemaj nožen- ſkimaj měſhcęjanomaj radzi, ſloſtnika njeſaloſto noženſteho hroda w žitnym poſlu wuſzledzicž a ſajecž. Apitzsch je ſtemu ſtał, ſo je wbohe džecžo ſkonzovał, dokołž je woſalo.

* Pjatki tydżenja fu w Schönfeldze pola Lipska i reki Barthys
śmiedziane dżeczo wuczahnyli. Dżeczowa macz je so wot polizije
borsy wułaledzila. Je to jena 24-letna dójka i mjenom Weihmann
i Gardewitz. Wona so bjes wscheho stracha a bojoscze wusna,
so je dżeczo do wody cziżla, dokelž njeje wjedząła, i wotkel dyrbi
sa nje wotczechnierſke pjeniesy wiacz.

* Sedyn měšcjan w Lengenfeldze mějesche w thchle dnjach njesbože, so pschi třelanj u lěwu ruku šubi. Někotre dny do toho bě do jeneje wžy pola Hosa wotpučował, so by ho pschi kvaſi swojeho wuja wobdzělit. Tačo ho kvaſiný čzah ē niemu pschi-blízil, bě won jemu ē wjeſzelu wutſelit, třelba ho pschi tym puſiný a jemu lěwu ruku tak straſchnje roſtorha, so dyrbjachu ju jemu wotřeſnyc.

* Ktunjež so kózde léto we wschelakich nowinach na to pokazuje, jo je pójzeranie wiśchniowych pócžków jara straschnie, dha tola pſchezo ſažo we wiśchniowym cążku wſchelažy a woſebje džecži pſches spójzerane pócžki žiwenje ſhubia. Tak je ſańdžemu njedželiu 11létnym ſyn ſublerja Bſchafchela we Wachwizach na to wumrjet, so ſo jemu wiśchniowa pócžka w ſchiji ſaſhtapi. Pſchiwoſany ſeſar niemóžeſte hólczeza, fotruž bě ko ſaduňny. ſažo wožiwiči.

* Rycerz kublerzej w Tauchu bu pónđzelu rano 1100 mf. kranjenych. Lukan je so skózčnje na jeho hospodu wobroči, kotaž pak s wopredka wschu winu prejšehe. Jako pak běchu ju někotre dny do jastwa sawrjeli a ju, jako je so spýta wobwěžnycz, s čzašom wotřessli, že wona paduchstwa wusna. W jenej khovangy, wot njeje pomjenowanej, bu wysche kranjenych 1100 mf. hiščeje 100 mf. namakanych, pošlednje pieniesh je wona najskerje pschi někajkej druhzej skladnosći pſchekſchinila.

* Powjescz, so chze wjerchowka Dolgoruka Mužakowske knjegostwo kupicz, wobstała njeje. S wjerchowku ſu drje dla kupjenja jednali, tola wona je poruczenje wotpokaſala.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
8. julijs 1882.

Žitowy dowos:	Na vitach	Na burshy	wot	hacž	wot	hacž
2012 měchow.	M P	M P	M P	M P	M P	M P
Přehesna 50 kilogr.	11 91	12 20	11 46	12 20		
Rožňa	8 4	8 42	8 23	8 42		
Zecžmjen	7 39	7 97	7 39	7 97		
Wonoš	7 40	7 70	7 40	7 70		
Hróč	8 33	8 91				
Woka	8 89	9 15				
Naps						
Zahly	13 —	14 —				
Hejdusčka	16 50	17 50				
Běrný	2 50	2 80				
Butra	1 80	2 10				
Přehesna muka 50 kilogr.	8 50	17 50				
Ržana muka	8 —	11 75				
Sýno	3 —	3 50				
Sáloma	600 —	22 —	24 —			
Prošata 563 štuk, ištuka	15 —	27 —				

We Lusy je khěža čížlo 32 se ſvobodneje ruky na pſchedaní. Wſcho dalshe je pola wjeſneho rychtarja Jana Hanki tam ſhonicz.

W Klukſchu je khěža čížlo 40 se ſolo- towej a ſadowej ſahrodu a połdra kózom poła na pſchedaní. Wſho dalshe je tam ſhonicz.

W Sderi je žiwnosć čížlo 18 s nowymi twarjenjemi, s pječimi kózami dobreho poła a s połnymi žnjami na pſchedaní. Wſho dalshe je tam ſhonicz.

Kucžowy wós
w dobrym rjedze je na pſchedaní poła
Handrija Klimanta w Ralezech.

Sýwny hróč,
woku, hejdusčku,
teho runja hobskej kolijs porucža
G. Schmitz w Budětezech.

Sýwny hróč,
přehesnu a ržanu muku,
pizu we wſchech družinach
porucža

Carl Graf jun.
w „ſlotym lawje“ w Budyschinje.

Sýwnu hejdusčku,
lupin, hróč,
woku, kolijs
porucža **C. Kahrowe** w poſtej kowańni
pſchi žitnych vitach.

Shoſej
hyry, punt wot 70—100 np., pſchi 5 pun-
tach tuňšcho,
paſeny, punt wot 100—200 np. (wot 140
hacž 200 np. w dobrých měſcenjach)
porucža w cjiſtoſlodičajch družinach jako
něchto woſebje dobre

Richard Neumann
čp. 6 na ſnutkownej lawſkej haſhy čzo. 6.

Dla ſastacža flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſklada hotowych
mužſkich a hólczich wobleczjenjow kaž tež ſukna a bu-
ſkina po jara ponízenych placisnach.

P. Baruch

pſchi bohatym tormje na žitnych vitach.

A wuſhywej

porucžam pôlli hróč, hobskej kolijs, dolhi ſchleſnuski kolijs, woku, lupin, hejdusčku, wſho w najlepſzej tworje, a proſchu pſchi potrebje wo dobroczíne wobledzbowanie.

Korla Preiher

na žitnych vitach w Budyschinje.

Schwój bohaty ſkład
ſchfleńčaných, porzellanoých a
famjeniných tworow
porucža po najtunischičh placisnach

Max Mütze

na bohatej haſhy čížlo 11.

Škladnoſtna ſup.

Čorne židžane tkaniny

ſ njeviſczinskej dráſce,

starý ſóhč wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

porucža

Julius Hartmann Sohn

na mjaſnym torhoschičn 16.

Soſy a matražy.

Soſy wot 30 ml. pjerowe matražy wot 18 ml. hacž do najlepſich a trajne
dželžaných, teho runja ſoſy a toſče we wulfim wubjerku po najtunischičh placisnach
porucža

K. A. Benedict

w domje wudawańje „Serbskej Nowin“ ſ napſhezja noweje měſcejanskeje ſchule.

Nowe ſerbſke ſpěwarſke knihi

w ržaných trajnych ſwiaſtach ſu ſaſo dostacž poła

A. Schönki

na hauenſteinſkej haſhy 1 w Budyschinje,
knihiwjaſarſtwo a papierjowa pſchedawarnja.

P. Kneifelowej woſkowej tinturje.

Tuta woſebna pod lekářskej wuſtojnoscju nastata, ſastoſny pruhovana tintura
ſluži pſchede wſchitkim k temu, ſo by čerjazej možy, najbole jenož drémazej, kaž tež
mręjaſym woſkowym korusčkam nowe žiwnenie ſaſo daſa a jim pobrachowazy žiwiſazy
wutk pſchiwodžala. Njech kóždy woſkobědny dowěrnje tutu tinturu nałożuje, kij niz jenož
wupadowanje woſkow kaž tež pléch wěſe ſe wotſtroni, ale tež, hdžez je jenož najmjeñſha
roſejenja kmanoſcž, ſamo doholetnym pléchaczam jich woſk ſaſo napłodži, kaž to wjele,
ſamo ſastoſny wobtwyrdženych wopikkow wopolaže. Wolije, balsam a pomada ſu
pſche horjeſche njeſpodobnoſcze zyle bjes wuzitka, hdžez tež je wukhwaluja. — Tuta tinturje
je w bleſchach po 1, 2 a 3 ml. w Budyschinje jenož prawdžiwa poła Ernsta Mittascha
hewat Heinr. Iul. Linckie pſchi hrodowſkej haſhy dostacž.

Pschemenjenje klamow.

S tuthym ſebi dowolam wosjewieč, ſo ſym ſwoju pschedawařnu ſe ſchulerſkeje haſy čiſlo 8 na

žitnu haſu čiſlo 7

do doma knjeſa wołmoweſho fabrikanta Häckera psche połožil, duž proſchu, njeſi doverjenjom, mi hač dotal ſpoženym, tež w nowych klamach poczeczic.

J. E. Stephan,
moſchnjet, rukajzač a bandagist.

Naſchu nowu

parnu mlóczazu maſchinu (4-konjatu)

ſe ſortirowazym bubonom a wiſornjerjom, wſchę ſitwe druziny wubjernje mlóczazu, poruczamy na wupožczenje.

Geschw. Herlitschka
w Budyschinje na drzewowym torhoschezu čo. 4,
w ſahrodnej khezi.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſakadženje knumſchtrnych ſubow a plombirowanjow
po najnowſhim ſystemie.

Wotſtronjenje ſubhollenja, ſubove operazije.

Na bohatej haſy čo. 68, II. poſkhód.

Na ręczam wſchednje dopołdnja a popołdnju wot 8 hač do 5 hodzin. Kſudym darmo.

Kaſhczowy magazin Arthura Jannascha

na nowej haſy 5
porucza ſo pschi potrjebje dobrociwemu
wobfedzbowanju.

Noſowaný ſtwielzowy abo njetrjeny len,

taž tež wutrjeny len kupuje po kózdej
dželbje a kózdy džen mechanika dželko-
pschadownja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjeny len, a to jenož
ſobotu w Grünerez domje, ſi nutſhodo-
dom ſi jerjowej haſy, kupuje.

Koſlaze kožki

kupuje pschezo po najwyschich placzynach
Heinrich Lange na ſitnych wilach,
pschi ſerbſkej katholiskej zyrki.

Wot najwjetſheje wažnoſeſe ſa wočzi kózdeho.

Tuta jenož haſa wěrnje prandžiwa
dr. Whitowa wodzieſla wot Traugotta Ghrardta
w Grodzbreitenbachu w Thüringſej je wot lěta
1822 kwočklaunia.

Dostacž w ſlatonach po 1 marzy w hrodowſkej
haptich ſtrefe E. Menznera w Budyschinje.

Tež ſebi pak kózdy wěſeje jenož wo wěrnje
prawdziwu dr. Whitowu wočzowu wodzieſlu wot
Traugotta Ghrardta žada. Žanu druhu.

Wučzahi ſi liſtof: Knjeſej Dr. Ghrardtej.
Dokelj je mi Waſcha prawdziwa Dr. Whitowa wo-
čowa wodzieſla hač dotal pschezo dobro ſtužbu
wopotaſala, duž proſchu (kleduſte ſtajanie). Schoppens-
stadt, 13./7. 80. Wilh. Wenzel. Dale: Wot jeneho
dobreho pschezala, kotremuž je Waſcha prawdziwa
Dr. Whitowa wočzowa wodzieſla tež pomhala, ſo
mi ta haſa pschiradi a teho dla (kleduſte ſtajanie).
Springe, 27./7. 80. Wwe. Humbold. Dale: Psched
dwemaſt lětomaj čerpijac na wočzi, psche czož je
mi Waſcha prawdziwa Dr. Whitowa wočzowa wo-
dzieſla pomhala, proſchu mi (kleduſte ſtaj.). Ulrichſtadt,
17./8. 80. Knježna Ohningeſ.

Khofejowy ſkład.

Syſlinje a derje ſłodžazy hižom po 80
do 200 np., pschi wotwarcu ſi puntow hiſtceje
tuſcho, paſenj khofej po 120 np. do 200 np.
we wožebje dobrym ſłodze poruczataj
braťraj Merskej na ſitnych wilach.

Schtóž
dobrych koſzow a ſerpow
potrjebja, namaka tajke w poſtskej kowarſni
pschi ſitnych wilach.

We wudawařni „Serbskich Nowin“ je na
pschedař: Špěwna radoſz; ſberka ſchulſkih
ſpěrow. Do ſelenej wobalki ſwjasana ſa
50 np., do twjerdnych deſkow ſwjasana 70 np.

Schokoladu psche hliſtuje

(wurmchocolade)
w taſtiejkach po 25 np. a w malych plažkach
porucza jara lóhko ſi nutſbranju
meſchczanska haptika
141 na kłownym torhoschezu někto čiſlo 6.

Nowy khofej.

Jako najlepſe a ſpodobniſe ſarunanje
khoſeja ſo

nowy

Thězorſtwovy khofej,

jenož dželany wot D. Webera, naležne
porucza.

Wón je ſi dobom najlepſi khofejowy pschi-
dawek, ale tež bjes bónoweho khofeja wón
derje ſłodži.

W Budyschinje je wón doſtač ſyla knjeſow

A. Rámscha, H. Lindnera,
A. Mickana, E. Gliena,
O. Zöllnera;
na Židowje ſyla A. Sobys,
w Hodžiju = M. Seeliger a
J. G. Aróſa.

Khofej,

čiſcze a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſenj punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſeſi

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Emma ſwid. Vorwerkowa

ſi napshecza kłowneje ſtraže (haptiſtach)
porucza ſetne jak i žakety ſi kükna, ko-
mota a kaſhemira we wulkim wubjerku po
najtuſiſich placzynach.

Do Awſtraliſje

ſczele paſażirow ſi direktnej parnej ſtadu
wot Hamburga

5. kózdeho měſaza

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Čaſnikſi ſi ſtadu druziny ſo derje a
na najtuſiſho porjedza pola
Jana Gätha, čaſniklarja
na rózku hospitaſkeje a ſamjeſtneje haſy.

Čaſnikſi

pschedawa a porjedza tunjo a derje ſi ru-
ko-
wanjom

čaſnikar Mager
pschi kaſerni.

Misionski kćwiedźeń w Huczy

wutoru 25. julijsa 1882.

Popołdnju w dwómaj huczskie kemšchenje se kćwiedźeńskim przedowanjom k. fararja Dr. Renča i Wjeleczina, po tym w schyrjoch němckie kemšchenje se kćwiedźeńskim przedowanjom k. fararja Mättiga i Hucziny.

Na tutón kćwiedźeń najwutrobnischo pschepróshuje

Zälla, farat w Huczy.

Wosjewjenje.

Czeſczenym Sserbam w Bukezach a wołnosći dowolam ſebi najpodwołniſchho wosjewicž, ſo ſym **Heimrichez pjetarju** pſchedewſał. Lubjo, ſo budu ſo ſtajne prózowacž, ſo bých ſwojim wotebjerarjam ſi dobrej tworu na sprawne waschiue poſlužował, ſwažu ſebi, wo dobrocžive podpjeranie mojego pſchedewſacža proþyę. Š dobow tež k. naſwiedźenju dawam, ſo khléb ſa muku wuměnjam, a czornu muku, kaž wſchë druhe pizowe ſredki po tunjej sprawnej placzisne pſchedawam.

W Bukezach, 4. julijsa 1882.

S poczeſczowanjom

Korla Bendel, pjetarſki mischtr.

W G. M. Monſez knihicžishečeřni ſu w jaſnym wudawku ſi nowa doſtač:

Huczſke ſpěwarſke knihi,

njewjaſane po 1 mѣ. 60 np., 13 ekſemplarow ſa 20 mѣ., 26 ekſemplarow ſa 39 mѣ.

Mojim czeſczenym wotebjerarjam k. naſwiedźenju dawam, ſo ſu pola mie

Huczſke ſpěwarſke knihi

w prostych a psichnych ſwiaſtach ſaſo na pſchedan. Duž proſchu wo dobrocžive wobledzbowanie.

Gustav Rämsch,
knihiwjaſat na bohatej haſhy.

**Lipowe kćjenje,
ſporuſhſte**

tuſuje hrodowska haptyska.

Destillazionska pſchedawańna

Adolfa Rämscha

na buſtrovych wikač porucza kniesam ſaſopſchedawarjam a ratarjam ſwoj wubjerny čisty paſen; 1. a 2. družiny, dwójne a jednore paſenzy najlepſeje ſłodkoſće, teho runja ſikory a kihalo jenotliwe a w pięzelach po najtuniszych placzisnach. Gſudobja k temu ſo požeža.

Klamatnja w Huczinje.

Š tutym czeſczenym Sserbam w Huczinje a wołnosći najpodwołniſchho k. naſwiedźenju dawam, ſo ſym tam materialtoworowu a zigarrovou pſchedawańnu wotewrili. Moje ſtajne prózowanie budże na to ſložene, kóždemu mie poſzeſczowanemu sprawnie a derje poſlužowacž.

A. Hermann.

Wiſchnjowih kćwiedźeń
njudželu, 16. julijsa, we wiſchnjowych allejach
Budyſhinskeho rycerſtubla, k čemuž pſche-
czelinje pſchepróshuje

A. Liebscher.

Kedžhu!

Njudželu, 16. jul., rano koſkaſu wukulenje
w Sploſku.

Šta ſi trébnymi rumami je pod hrodom 1. augusta t. l. abo poſdžischo na pſchenajecze. Hdcze? je ſhonicž we wudawni „Serb. Now.“

Š nowemu lětu ſo na jenu faru njedaloko Budyſhina starſha w kuchinje naſhonjena holza pyta, teho runja jena mloðscha ſa ſložiche domiske dželo a ſa wothladanje džecži. Zenož tajke ſi dobrymi wopízhami njech ſo ſamoſiwa.

Dalsche wukasanie je ſhonicž na ſmutſtownej laſtej haſhy čiſlo 5 po dwémaj ſkodomaj.

Allody wowcžer

Šo pſchi wyhokej mſdže pyta na knieži dwór w Droždžiju.

Zeneho wucžobnika pyta lorač Šhadel na ſukelniskej haſhy.

Pola ſmerza ſo wujednawſchi, ma ſo pſchi-
kłodženie, wot naju pſcheziwo Domſkej a Krakej abo pſcheziwo jeju džecžom wu-
prajene, ſa njewérne wobhlaſacž.

W Koſlowje, 10. julijsa 1882.

Baſhka a Khežka.

Wntrobny džak.

Š Božej milej pomozu ſwoje twarjenja, kotrež běchu ſo 9. septembra pſches blyſt ſi dželo wotpalile a kotrež je 27. novembra ſlóſniſka ruka ſi wóhnjom ſanicžila, ſaſo na-
twariwſhi a do nich ſacžahnywſhi, nufuje
mie a tych mojich, ſo wſhem dobrocželam,
kuſzdam a pſchezelam, mjenowanym a nje-
mjenowanym, ſa wſchu pomož a bohate ruczne
dželo, ſi kotrež ſu mie w czeſkich čaſbach
podpjerali a nowotwar wulžy polozili, ſa
ſory, ſa darjene pjeney ſa zyrobu, wyhokemu
hrabinskemu knieſtſtu nad Čichonžami hiſcze
woſebicze ſa poſkicženu hoſpodu ſwoj naj-
wutrobnischi a najpodwołniſchi džak ſjawnje
wuprajemy.

Wóh luby knies džak wſchēch ſa ſmílne
wopory na czeſlonym a duchownym bohacze
žohnowacž a pſched podobnym njebožom
hnadnje wobarnowacž.

Jan Bohuwer Kudžela,
žiwnoſeř w Nowych Čichonžach a ſwojba.

Džak.

Š Božej pomozu naſche twarjenja do-
koſnawſhi, kotrež buſha ſoni 16. julijsa pſches
wóhnjowe njebožne ſanicžene, prajimy ſi tutym
kniesej Zanej Huchmonej a jeho lubej man-
dželskej w Hulechowje ſa darmotnu hoſpodu,
burej Šcholce ſa jeho mandželskej, Bohuwerzej
Šcholce, Augustej Vérkej, kuſzdej Hurbanej
ſa žněhovanie a ſa wſcho podpjeranie a
wſchitkim, kotsiž ſu nam ſi rucznym dželom
a ſi ſoram ſi pomož byli, ſwoj najwutro-
bnischi džak. Wóh luby knies džak naſchim
dobroczelam ich ſmílnoſez w bohatej měre
ſaruracž a ich pſchede wſhem njebožom
hnadnje wobarnowacž.

Michał Štokla a mandželska.

Serbski Hospodař čo. 14 je wuſol.

Klamy

Š wobydlenjom ſu na pſchenajecze w Budy-
ſhine. Hdcze? je ſhonicž we wudawni
„Serb. Now.“

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kóždu sobotu.
— Štwórtlétne předpłata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čiſlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonczeſe lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štwórtk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čiſe Smolerjec knihičiſćeńje w maćičnym domje w Budysinje.

Čiſlo 29.

Sobotu, 22. julija 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němſte khězorstwo. Žeho majestoséſ ſakſki kral je wuſtadnemu ſobuſtaſej evangeliſko-lutherſkeho konſistorſta a přenjemu dwórkemu předarjeſ doktorej duchownſta Rülingej titel a rjad „wyschſcheho konſistorialneho radžicžela“ a rycerſtublerzej ſe Schönberg nad Boranezami komturny kſchijz 2. klafy albrechitskeho rjada ſpožčil.

— Němſki krónprynz a krónprynzeſyna ſtaj ſańdženu pónđzelu na ſwojim pucžowanju do połodniſkich Němzow ſakſkeho kraja a jeho mandželsku w Billniču wophtałoſ. Wyhókaj hoſczej ſtaj w Billniču dwaj dnjej pſchebywaſoſ a w tymle čaſu wuléty na njedaloſe krafne měſtina ſakſkeje Schwýzy, kaž na Vaſteju, do Rathena atd. činiſtoj. Wutoru wječor w 9 hodžinach ſtaj ſo němſki krónprynz a krónprynzeſyna ſ Billniča wotbaſiliſ a ſo po želesniſy do Wina podaſoſ.

Němſki khězor je ſańdženu hrjedu do Gaſteinſkih kupjelov pſchijet, hdyž hač do ſapocžatka měſzaſa augusta wotſtanje.

— Němſke kniježerſtvo nima wotpohlad, ſo egyptowſkih něměrow dla do někaſteje wójny ſapleſcz dac̄. Pſchecželſtvo bjes němſkim khězorom a turkowſkim ſultanom Němzow narabicz njebudže, Turkow ſo wójskom pſchecžitvo ſendželčjanam podpjerac̄. Darj a rjady, kotrež běchtaj němſki a turkowſki kniježer bjes ſobu wuměniloſ, běchu we wſchelakich němſkich nowinach měnjenje wubudžile, kaž ſo by ſo ſultan jenicžy teho dla pſchecžitvo žadanjam ſendželčjanow ſpječowaſ, dokelž je ſebi pomožy němſkeho khězorſtwa wěſty. Tuteje pſchicžiny dla ſo wjele nowin pſchi powjeſczi bombardemta na město Alexandriju ſi jerej njemdroſcju na jendželſke kniježerſtvo pſchecži, jendželsku ſurowoſcz a žadławoſcz ſatamajo a ſakubžo. Kač jara pak ſu ſo tele nowiny w ſwojich nahladach w naſtupanju němſko-turkowſkeho pſchecželſtwa a egyptowſkih naležnoſzow moſile, widžimy ſi naſtaſka biſmarkiſkih nowin „Nord. Allg. Zeit.“ W tymle naſtaſku, wot Biſmarka ſameho po ſdacžu piſanym, ſo wosjervja, ſo ſo němſka politika ſwérū prózuje, ſo by ſo wſchego wufupanja ſa jenu ſtronu ſmyňka. To by wulka njemudroſcz byla, hdy by němſke kniježerſtvo, njenuſowane wot ſwojich intereſow a čeſceſe, ſwoju pſchesjenoſcz ſi někaſkim druhim europiſkim móznaſtivom kſylo. Němſka politika ſo pſches žadyn ſwojich wuſpečhow narabicz njeje dała, ſo by ſo do politiki druhich krajow měſchała, ale wona je pſchezo napoleonsku Franzowſku jako waruowazj pſchiklado pſched wocžomaj měla, kotrejž najwjetſchi ſmylk w tym wobſtejſe, ſo čzysče pſchi wſchek ſklaſnoſczach napshecžo druhim móznaſtivam w Europeje roſkaſowarja a wuczerja hrac̄.

— Hízom dležſchi čaſ ſe pruske ministerſtvo wifowanja, kotrež ſaſtojnſtvo w tu khwilu wjerch Biſmark ſastawa, we wótrej wójniſ ſi wifowanſki komorami. Někotre liberalnje ſmyſlene nowiny

běchu we ſwojich roſprawach nětčiſhu němſku hofpodařku politiku wopacžnu mjenowaſe a wuſměchale, ſi tmy pak wjerch Biſmarka čežko ſranile a roſnjemdrile. So běchu ſo tajke nadpady na miniftra wifowanja ſi jenym dobom poraſyke, běchu wifowanſke komory porucženje doſtaſe, ſo dyrbja ſwoje roſprawy, předy hač je wosjewja, ministerſtwu wifowanja ſi dohlaſanju pſchedpoſožic̄. Wjetſchina ſi nich je ſo ministerſtowowemu žadanju podwoliſa, jenož Hildesheimſka a Shorjelska komora ſtej ſwoje roſprawy ministerſtwu njeſchedpoſožene wosjewjo, ſo pſchecžitvo tutemu wulſej ſpječzlej. Wjerch Biſmark je pak ſi tuthmaj komoromaj krotki prozeſ cžinik a jej wſchego hamtskeho ſtukowanja w statnym ſarjadtſtwe ſleſt. Tak w tu khwilu wězy leža, němſke pſchekupſtvo ſi wčzipoſcju wotčatuje, na kafje waschnje ſo tale mała ale niz njeważna domjaza wójna ſkónči.

Franzowſka. Poſhwicženje parijskeje nowje radnejše khěze je ſo powschitkownie bjes kaženja mera a bjes njeporjadkom ſtało. Kommunardojo njejku, kaž běchu hroſli, krafny nowy twar pſchi teſle ſklaſnoſczi ſi dynamitom roſbuchnyli. Skoro wſchě khěze běchu ſi khorhovjemi wupychene, woſebje kwartieri, kotrež ſu wot dželačerjow wobydlene. Woſazj ſi muſitu a khorhovjemi po haſach čaſhach a mějačhu poſdžiſho wulku revüju. Pſchi revüji ſo tež bataillon ſchulſkih hólzow wobdzeli. Zich marschirowanje a efferzizije ſebi ſpokojnoſcz pſchihlaſowazeho luda, na 500,000 hlowow ſicžazeho, dobuchu a buchu wot njeho ſe ſchumajzham bravo-wolaſiom pſchewodžene. Elſazj, w Parisu pſchebhyazy, wuziwaſhu ſwiedžen ſi tomu, ſo běchu ſwoje njeſchedpoſožene pſchecžitvo němſkemu khězorſtwu ſjawnje poſkali. Woni ſe žarowanskimi khorhovjemi pſched poſtaſu, Straßburg pſchedſtaſazu, pſchicžezchu, ſklađowachu tam wěnzy a ſpěwachu ſpěw, w kotrejž ſo na wróženje Elſazha pod franzowſke knijeſtvo ſpominasche. Nižchemu parijskemu ſudej ſo na 300 mětnach darmotne reje poſkicžihu. Zyky Paris bě tak rjez do jeneje wulkeje rejwanskeje ſubje pſchewobrocženj. Ma haſach knijeſtve ſatrafchym ropot. Wot mlodých ludzi buchu hromady petardow (roſbuchazych kufow) na pleſtr mjetane, hdyž ſi poſkuſchazym wrefſtotom roſpraskachu. Wožobni a bohacži měſchęczenjo ſu ſa čaſ ſwiedženja Paris wopushecžili, ſo njebychú trjevali pod holkom a ropotom čerpic̄.

— Stejnſtſečo miniftra Freycineta ſo egyptowſkih něměrow dla khablač pocža. Franzowſka deputirtska komora drje 8 millijonow frankow, ſa egyptowſku ekspedižiju žadane, dowoli, tola w debacže ſo pſchi ſamom ſta, ſo Gambettovi pſchivikowario Freycineta ſi ministerſtwa wucžiſtečzachu. Někotre jeho roſfestajenja buchu wot komory jich njelepoſcze dla wuſměchane. Dyrbjalili Freycinet panycz, dha ſo teho dla Gambetta hiſtce ministerſtwa njebudže možowac̄, jeho njeſchecželjo běchu ſe wſchěmi ſrědkami jemu ſadžewki do pucža kladli. Gambetta, kotrež ſo na debacže

wobdżeli, je se swojej ręcej swoju sblédnemu sławu sało někak wozwiw. Jego politika w tym wobsteji, so dyrbí Franzowska njedziwajo na druhé europiške móznařstwa hamostatne w Egyptowskej wustupowac, pschede wschém pak s Endželčanami dobre pschedzestwo a pschesjenosc džerzeć.

Egyptowska. Město Alexandrija je wot 7000 jendželskich wojakow wobhádzena, nad kótrymž je general Alison s najvyschšim roskasowarjom. S Londona je wukas pschischoł, so wojazy, tak doho hac̄ konferenza europišich móznařstwów w Therapiji traje, Arabi Pascha, s egyptowskim wójskom njedalo ko Alexandrije stezejho, pschimacz njezmědža, ale so dyrbja w tu khwilu jenož na sdžerzenje mera w Alexandriji smyšleni byc̄. Admiral Seymour se zelenej krutosc̄u na poriad džerži, woheršaložerjo so bjes šmilnočeze satſeleja, rubježnikojo so najprjedy pschedzvikaja a potom so do jaſtwa tyknu. Kunjež ſu Endželčenjo hžom wjele ſloſtnikow satſelili, Arabsky tola rubic̄z njeſchewatawa, s wjetſcha jich hód k tomu czeri. Pschi wottorhanju roſpadankow ſpalených khězow často na ſwuhlene ežlowe ſe, uafferje wopory muhamedanského fanatismu, naděnđa. Arabi Pascha je s wójskom, 14,000 muži šylnym, do lehwa, na puczu hrędž Alexandrije a Kairu ležazeho, ſac̄ahnyk a so tam wobtwjerdzil. Kunjež je licžba jeho wojakow dwójzy wjetſcha hac̄ jendželske wójsko, njeje so wón hřeče ſwazk, so s Endželčanami w bitwie měric̄. Arabi Pascha wſchak njeje rasny a khrobky muž, ſa kotrehož jeho s wopredka wudawachu. Pschi bombademenze na Alexandriju je so wón runje tak bojaſny kąž hroſny, frejlačny a ſelhařny poſkaſ. Tačo roſkasowat zykleho egyptowskeho wójska wón ani ſpytał njeje, Endželčanam wobhádzene Egyptowskeje khutnje wobarac, pschetož wutſelenje někotrych ſulow na jendželske ſódze so tola jako ſakitanje kraja wobhladač njemóže. Swoje wójska wón tak daloko wot brjoha ſestaja, so móžachu Endželčenjo bjes ſadžewkow a njebočežowani wot ſalvor egyptowskich wojakow Alexandriju wobhádzic̄. Sa to pak so Arabi Pascha w nječloweské hroſnosći a žadla-wosći wulki poſkaſ. Wón pschikafa jaſtwa wotewrież a pschedewoda město, wot Endželčanow wobtſelane, rubježničam a mordarjam k ſapuſzenju, paſenju a ſmalenju. Se ſtawisnow ſnajemy wjele pschikadow, so ſu so dobyte města wot njeſchec̄elskeho wójska wurubile a ſpasile. Ale so je jene město jeho ſamym wójnski minister ſahubil a je džiwemu ſakhadzenju a wurubjenju mordarjom a pschedupnikow, s jaſtow ſuſchězenych, pschedewoſtajil, hřeče ſo ženje ſtało njeje.

Sběžk w Budyschinje.

(Powieſz s Budyskich ſtawisnow.)

(Poſračzowanje.)

Lědma pak běchu wo tym w hrodze ſhonili, dha tež ſo ſamym hnydom ſebrachu a na wobſeharjow walidu. Tola tu derje nje-trzechichu. Briebusch, kótryž runje dženža namjedowaſche, napominasche a ſahorjeſche ſwojich ludži, na pschemo ſobu rubajo, a bjes mała bě ſo jim radžilo, ſa ežekazny wojakami ſo do hrodu pschedreč.

Na dobo pak ſebra ſo dobywazym ſa khribjetom nowy ropot.

„Mo no! ſchto to?“ woſasche Briebusch na Langhempla, ſiž wſchón bjes dycha k njemu pschiběža.

„Sswjath Michal pomhaj nam ſe ſwojim žeſliwym mječom! nam wjedze ſo ſlē! Rěſniz!“ jachlesche brónjer.

„Schto, cži lampačo? ha, njech jeno pschedzahnu!“

„A wo prawdže! bóršy pschedzechu tež rěſniz ſe ſwojim

wjedníkom Lukashom, ſo býchu pschedzivo ſběžkarſkim měſchějanam wojowali.

„Cžakaj, ty mjažny ſulusche!“ ſlobjesche ſo Briebusch na Lukashu. „Někto cže ſkonečnje ſměju!“ A dawſchi ſo do ſoka, ſtejſe ſa woſomik psched Lukashom; ſ wotmachom ſo ſahanjejo rubny ſe ſylnaj ſekeru do rěſnika.

Lukash njebojaſnje ſtejo, wotraſh ſ možnej pjaſcžu brón a rjetny měrnje: „Briebusch, podaj ſo! My ſum měſchějenjo, a njeſměněj jedny do druhého rubac!“

Briebusch ſebi khwilu pschedyſli. Jeho cžrjódka bě psche ſlaba, ſo móhla ſo pschedzivo rěſnikam dowobarac; nimo teho hrožesche jim hřeče ſe hrodu njeſhože. „Derje, Lukasho!“ wotmoſwi ſkonečnje; „wojowac z nočzu, tola nihdy ſo tež njeſpodam; pocžahnu ſe ſwojimi ludžimi dale.“

„Mi je prawje!“ wotmoſwi Lukash.

Mjersazh cžehnjeſche Briebusch na torhochczo. Tež tu hžom někotri cželachu, woſajo, ſo je wſho ſhubjene, ſo pschedmáz měſchězanow ſatlóčži.

Bóršy roſdyri cžrjóda ſběžkarjow cželojo do wſchěch boſom. Sa nimi wali ſo prěni Žahanski wýſkyl ſe ſwojimi wojakami.

Briebusch wotméri ſo ſe ſekeru ſ možu konjej do cžoła, na kótryž Hanž Kótvicžanski jěchafche, ſ bohoſcžu džiwje rjehotajo ſtaji ſo kón na ſadnej nosy, tola Hanž ſtocži ſpěchňje na ſemju. Se wſchém wotmachom ſahna ſo na ſowarja, ſo by jemu wotplaſčil, tola tón ſo jemu wuſchiknje wuwinny. W tym ſamym woſomiku pschedkocži Langhempl a trjechi Hanža do hlowy, tola klyrr! wotpraſhny mječ na worzlowym naſlowniku do kruchow.

„Ha, miſchtrje Langhempl!“ ſmějeſche ſo Kótvicžanski: „Dženža ſy ſwoje ſamſne dželo pruhowaſ! Hlej! njeje tónle naſlownik wot tebje?“

„Schto?“ ſawoła Langhempl, „to ſeže wý, knies Kótvicžanski?“

„Każ wiđiſh! A bjes tutoho dobreho naſlownika ſ twojeje ruki bých drje někto hžom ſ roſkóthym nopom na ſemi ležaſ! Tola miſchtrje brónjerſki, kajke dha ſu to hlupoſeže? Šsy tež ty ſobu ſe ſběžkarjemi? Špěchňje podacieže ſo! wužiwaſcje roſom, hewaſ waſ moji ludžo do kruchow ſrubaja!“

Langhempl porěčja hřeče někotre ſkowa mječo ſ wýſkłom; ſa khwilu pak ſmahoſasche ſo běla khorhoj na torhochczo.

Rycerjo dopomhachu ſe ſwojimi wojakami ſkonečnje ſało k ſtaremu měrej a porjadkej; wſho dalsche wotajichu khězorej Wjazbzławej. Tón pak, kaž ſo ſdasche, ſo wo tu wěz ani njeſtaſche. Teho dla ſo tež bohot Volko, mjeſ tym ſało ſo wročiwiſhi, jeno ſ tym ſpokoj, ſo ſienoczeſtawm někotre prawa pschedrōſchi; dale pak ani radžicželov, ani měſchězanow njeſhostaſche.

Ale wotſadženi patrižiojo, mjeſ nimi ſtary měſchězanosta Hermann Hunjowski a Dietrich Scheuſler, woſachu khězorej ſtajnje do wſchow, ſo by jich wječiſ; khězor Wjazbzław pak ſo njeſhibny.

V.

Tsi lěta ſu ſo minyše. Dženža, 29. ſeptembra 1409 wjecžor, njenadeňdžem w domje ſukelnika Preuſelwiza tamne wjeſhole ſiženje, kotrež hewaſ po ſwiatoku tam knjeſeſche. Hžom nimale psches zyke lěto někotryžkuſi miſchtr wjazy pola Preuſelwiza njeſtupi, niž traſh, dokaž ſebi miſchtra ſukelnika mjenje wazesche a cžecžesche, ale bojoſcž bě wjele wutrobowo ſajala; pschedož druhdy pschedhazachu ſtraſchne powjefcze ſ Cžech do Lujizy. Jeno někotri Budysky pschedhazachu hřeče dýs a dýs k bohatemu Preuſelwizej, ſo býchu ſo ſ nim trochu ſrězeli; tola najbóle džechu mało ſpoſoſenj ſało domoj, dokaž běchu jeno mało troſhta naſhoniili.

Dženža pak knježesche po Budyschinje móhl rjez tužna číšchina, kaž po polach psched njewjedrom; povjesč bě šo sebraša, so khežor Wjazšlaw našajtra do města pschindže. Preuselwizej a tež druhim našedníkam nješpolojněho ludu šo našajtra na radnu khežu řasne. Tež měščanovscé a wschém druhim radžicelam bě kruče porucžene, so vychu šo w tym řamym čašu řromadžili. Sa winu bě šo jim ſjawná khežorowa porucžnosć wosjewila.

Wschón řamýšleny a pokhurjeny ředžesche Preuselwiz doma w ſwojej ſti. Měřesche někotre popižane liſčiny psched ſobu ležo, w ſotrychž po ſdacímu pílne něchtu pýtaſche. Dýs a dýs poſvěze hłowu, kaž by šo chžel po jſtvoje roſhlađowac̄, tola hórsy cęzko poſdyhujou ſloži ſ nowa wocži do kacžanskich piſmow. Tute ſejzoltujene pižma njebeču nicžo druhe, kheba wupiſki ſe ſakoníſkých knihow. Preuselwiz nadžijesche šo, ſo ſ najmjeñšha něhdže w nich něchtu naděidže, ſ cžimž móhl šo našajtra ſwojeho ſběžka dla ſamolwic̄ a ſakitowac̄. — Stara Mladlena bě na ſwojim ſtolečku wuſnyla. Wot tamneho wjecžora, hdžž bě ſukelnik bohotowemu ſynej ſ domu pokafal, bě kheřtre wobožna, a hajesche ſwój poſkaf, wbohu Hanku, kaž nahramny ſmij pjeniſh. — Hanka ſama bě wſcha ſtruchla; blede woblicžo wuſnawasche doſež ſjawnje, pak cęzko ji w wutrobi je. A kaž rady by tola ſwoju ſrudobu nježla, hdžž by to, ſchož bě ſhubila, nana wosbožilo! Tola tón ſdasehe šo džen a njeſpolojniſchi ſe ſobu a ſe ſwojimi naležnoſcemi. Wón drje šo mjenje, kaž wſchitzh jeho pſchecželjo, psched Wjazšlawowym hněwom bojesche, tola to jemu ſwědomije hrjebasche, ſo bě pſches njeho taſ ſnadnych prawiſhnow dla telko krewje ſo pſchelaſo; a hdžž ſebi wſchitko roſomne pſhemýžli, ſhto běchu dha po prawym wulke dozpeli? — Preuselwiz požog ſkóncžnje liſčinu do boka a ſa khwilu džesche ſ ſwojej džowžy: „Hana, póndu na khwilu ſ Briebuschej.“

„Ach luby nano! th ſy taſ ſrudny. Njevoſtaj mje dleje taſ zyle njeveſtu a njeveſdomu: ſhto nam hroſy?“

„Nicžo!“ wotmolwi Preuselwiz ſ cžemnym hloſom, ſ kotrehož měřesche ſpónac̄, ſo jemu tola lohko njeje.

„Nano!“ proſchesche Hana, „luby nano! th džē ſy mi taſ husto ſwoju ſrudobu wuſnaſ; cžeho dla chžesč runje dženža wſchó ſamjelčec̄ ſwojej džowžy? Hlej! džesč ſ Briebuschej a tomu ſawěſe ſwſchitko wuſkoržiſh! ale luby nano! budže wón ſ tobu taſ cžucž a tebie wobžarowac̄, kaž ja, twoja džowka?“

Želnivje ſloži nan wóčko na proſhazu džowku, cžeklo bě jemu, a ſam njeveſdžesche hacž by rěčaſl abo mjelečaſl.

Tu ſo ſylnje do duri ſaklepa.

„Aji, tu pſchindže tola híſče ſwěrny pſchecžel!“ rjetny Preuselwiz, tola ſ dobom ſo ſtróži, hdžž wobrónjenh wojaſ ſ hrodu ſchecžerčo ſaſtupi, a ſtrwojo wulki liſt pſchepoda.

„Wot koſo?“ praſchesche ſo Preuselwiz.

„To mje nicžo njeſtara“, wotmolwi wojaſ, „budžecže drje ſam widžecž!“ Šymnje ſtrwojo ſo wotžali. Wojaſliwje wotčinjene ſe Preuselwiz njeſnaty liſt a cžitaſche trochu wótko:

Miſchtrje!

Washeje džowki dla wam radžu: cžekajče híſče tule nōž ſ města! Stražnik lawíſkých wrotow ma porucžnosć, ſo by dženža w nožy muža ſ malymi wrótkami ſ města puſtežil. Jutſje pſchindže khežor a teho dla ſo wo waž boju.

Hank Münsterbergſki.

Hdžž bě Preuselwiz liſt ſaſo ſawalik, rjetny Hanka: „Hlej, luby nano, kaž dobročíwý Hank je! Hotuj pak ſo tež hnědom na puež!“ Šyliſh ſo ji ſ wóčka ſinychu, hdžž na taſ ſpěſhne

dželenje ſpominasche. Preuselwiz pak ſo ſ hórká ſaſnija a wotmoſi: „Ja drje widžu, kaž dobrý Hank je. Tola nječham ſo ſa ſwoje ſbože a živjenje ſwojemu njeſchecželej džakowac̄. A ſhto mi ſ zyka ſa to rukuje, ſo ſo ſa teje dobrej radu ſtý ſamýžli na minje njevacž?“

„Alle nano! bohotowy ſyn ſawěſe ſ ſtobu derje měni, hewaſ eži njeby tola piſaſ — a ſ zyka nježměm tež njeſchecželou pomož ſazpěwac̄!“

„Aji, kaž rjenje móžech tola njewinowateho ſakitowac̄! Bohot ſam by ſo rjenje wjekeli, hdžž by to ſhonil. Dži a lubuj jeno ſwojeho nanoweho njeſchecžela! hdžž wje Wjazšlaw jutſje ſ ſmjerči wotžudži, ſměju ſo tež twojemu lubemu Hanku ſa to džakowac̄!“

„O ſhto jeno rěčiſh!“ ſaplaka Hana. Wjazšlaw chžel tebie ſ ſmjerči wotžudžic̄? O luby nano, cžekaj!“

„Ja nježmožu a nježměm! Moji njeſchecželjo njeđyrba rjez: Dóniž ſo Preuselwiz nikoho boječ njeſtrjebasche, bě kherobh a hordy; tola hdžž bě tejk ſudži do hubjenſtwa ſawedi, potom vojaſnje cžeknij! Ně! radscho ſmjerč, dyžli tajku haňbu!“

„O nano, th ſy ſtrachny!“

„O jeno ſo ſpokoj, to ſtrachne hakle pſchindže. — Tola cžakaj! tónle liſt móže nam tola híſče ſomhac̄; někto je wěſte, ſo Wjazšlaw pſchindže, a tež my móžemy ſo híſče ſomhac̄. Póndu ſ ſwojim pſchecželam a ſ nimi někotrych wuſwolimy, ſo vychu khežora na pſchecžo witac̄ ſchlí: prěni ſacžiſčez hížom wjele pomha. A prjedy dyžli budže na hóře, móžemy wſchaf tež něchtu wažiž.“ A hnědom wotendže Preuselwiz, ſo by Briebuschej, Langhempolej a druhim wosjewil, ſhtož bě tu ſ liſta ſhonil, a ſ nimi naſlěpſchi ſredk wurađil. (Skónčenje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

Š Budyschyna. Kaž ſhýſhimi, ſměju ſo lětža a to nježdželu, džen 24. ſeptembra, we wulkoňym ſalu hótelu „Wettiner Hof“ w Lubiju wulki ſerbski ſpěwanſki ſwiedženje ſe ſwiedženje ſe hótelu a pſchym ſalom. Wuwjescž budže ſo pod direkciyu ſ. kantora Kozora trochu ſtrótscheny a pſchecželjeny program ſpěwanſkeho ſwiedženja, w ležje 1880 w Budyschinje ſwiegczeneho, a je cžiſtý dobytk wotdžeržomneho konzerta ſ lepſhemu Towarſtwa Pomož ſa ſtudowazých ſerbow postajen. Žeſba po ſelesnizy ſ Budyschyna do Lubija a wróčo budže ſa ſpěwanſki chor darmo; wſchó druhe ſo poſdžiſho wosjewi. Hdžž roſpominamy, kaže mózne ſredki ſ ſbudižowanju a ſ wobtviſerđowanju narodneho ſiženja ſpěwanſke ſwiedženje ſu, dha ſy na ſhém ſerbskemu húdžbennemu miſchtrej, ſ. kantorej Kozorej, wutrobiſe ſakitowac̄, doſelž je na požadania, ſ Lubijskich ſtron wopſjet na njeho ſtajane, ſ temu naſtorč dat, ſo by tajki ſwiedžen ſ dom ſtróč w Lubiju byl, hdžž ma wón wſchelskich pſchecžinow dla wulku wažnoſcž a hdžž hížom 22 lět doždy tajki ſwiedžen wjazy měli nježbu. Duž pſchede wſchém wotčakujemy, ſo budže kóždy, kíž ma jeno ſhřicžku narodneho ſmyžlenja w dřiſi, tónle wotčinſki wotpohlad po móžnoſci podpjerac̄ a, ſo na ſhérſche ſtejnſchezo ſtupiwschi, tým mužam jich njeſebičznu prózu na tajke waſchnje poſložecž pomhac̄, kótiž ſo wo dobre wuſwedenje tajkeho ſhromadneho ſerbskeho ſwiedženja ſtaraju. Daj Boh ſbož! F.

— Nježdželu, 16. juliya, mějeſche ſo tu pſchi ſražným wjedrje ſpěwanſki džen 7. ſakleho ſpěwanſkeho wokrježa, ſ nim ſjenocžene bu poſhwyczenje khorhoje ſudomneho rjemežluiſteho ſpěwanſkeho towarſtwa.

— Žitne žně ſu preni tydženj wot najkraſniſcheho žnjoveho wjedra pſchewobžene byše. Bowſchitkownje ſu ratarjo w Budyschikh ſtronach ſ rožkovymi žnami ſpokojo. Žara rjane žně moja lětža w holi. Rajstarſchi ſudžo ſo dopomiež njeveſdža, ſo ſu hdžž prjedy taſ wýzvane ſtwelza ſ tajkimi cžekimi dolhimi kložami na pěſkojtych polach widželi. Tež jecžmien, wovš a hejdusčka

pschinjeſu, je-li ſo ſo žně psches wurdadne hubjene wjedro njeſkaža, ratarjam wubjerny a bohaty dobyt.

Se Sahorja. Njedželu je ſo tu fabriki dželacjer Bardon, kotrež bě do Sprewie ſo kupacž ſchoł, tepil.

Se Rakez. Ma žadlawe waſchne je ſchwört tydženja 9letny byn czeſke Schuberta tu žimjenje ſhubit. Wón do jamy, w kotrež ſo kafk haſcheche, padže a ſo pschi tym tak wopali, ſo hižom na druhi džen we wulſich boſoſčach na ſwoje ranę wunrie.

Se Klétneho. Sa noweho fararja je naſcha zyrtwinska rada knjesa Nowaka, hacž dotal ſ fararjom w Hjelstu, wuſwolila. Knjes Nowak ſwoje nowe město Michała naſtupi.

Se Šuprowa. Njedželu tydženja wjeczor wudry tu w brózni bura Ultermanna wohén. Blomjenja wostachu na wulſe ſbože na brózni, ſe ſkómu krytej, wobmiesowane, kotrež ſo do cijſta ſpali. Nekotre woſy a maſchinu, w brózni ſtejaze, buchu wot wohnja ſaniczene.

Wuſhudženja.

Gawniſki ſud. Mandželska dželacjerja Wjenka w Kupoj, kotrež bě ſ Kupjanského kniežeho leža dželbu trawy wotžnala, dosta džen jaſtwa pſchibudžen. — Dželacjerzy Schneiderowej w Subniczzy daricu 24. haprilej w tamniſchej korečnje talež jědze. Sa džak ſa tajku ſmilnoſež kranu wona hofczenzarjej nowoſlěbornu ſzizu a ſo by tež hnydom ſpoſnała, kaf ſnej ſlodži, popadže ſebi wona huſezu wudowy Barikoweje a ju doma ſareſawſchi ſechlapa. ſud wobſkorženiu k 30 mk. khostanja abo k jenothdženiu ſemu jaſtwa wotžudži. — Dokelž bě pohonež G. R. Reinhold ſ Huski 15. meje w restawraciji „Eldorado“ w Budyschinje njeruſchinu haru hnał a jeneho herza ſe ſaczinjenym nožom na hlowie ſranik, ma wón 30 mk. khostanja placicž abo tydžen jaſtwa wotžedicž. — Tyſcherſki G. E. Werner ſ Komorowa pola Huſziny bě wobſkoržen, ſo je hajnikej Zettwiſej ſoprowy pólwrowy róh kranik. Werner, kotrež ſo paduſhſtwa wujna, dosta džen jaſtwa. — Dželacjer Handrij Wilhelm namata raſ, witti reſajo, w Kupjanſkim hacze hneždo džiwic̄h faczłów ſi někotrymi jejami. Wón jeja ſ hnežda wſawschi na měſče roſbi a wupi. Pschedupjenje hajnikeho ſalonja ma wobſkoržen ſ 3 mk. khostanja wotpolucicž. — Hanu Mitaſchowu w Hlinje pſchepoſkaſhu, ſo je wona w haprilej t. l. ſ pola ryczerſtublerja-najenſta Schwauſha dželbu džeczela a trawy wſala. Mitaſchowej pakoſčenje dwaj dnjej jaſtwa pſchinjeſu.

Přílopk.

* Njedželu tydženja džesche džowka miłyńka Wagnera ſ Gory poſa Sdžarow do Skeho Komorowa. Njedaloko Sdžar ſedžesche pſchi puczu njeſnaty mlođy člowjef, kotrež ſo holzu woprashcha: do kotreho boka dže, a na wotmolwu: do Skeho Komorowa, ſna- pſchecži wón: tam chzu ja tež. Wobaj džeschtaj kruh pucža w hromadže, doniž muž něſhto do ſad ſtupi a holzu ſe ſlowami: pjeney ſow! ſa krk ſhrabny. Maſtróžena holza wuežeze ſwoju móſhenn a da jemu ſwoje pjeney, 1 hrivnu wuežinjaze. Nadpadník tež ſa jenym pſchedechcžnikom ſe ſlowami pſchimy: pſchedechcžnik chzu tež mécž. Byle tole podendženje bě dželacjer Zähnchen wot wobeju njevidžany wobſedžbował a holzy na pomož pſchiběža. Rubježník paſ jeho wuhladawſchi khetſje pſchedechcžnik wot ſo cziſny a do ſtejku czeſkuy. Poſdžiſhco ſo paſ radži, nadpadníka, kotrež bě ſo do Marjowskeje korečny podoſ, wuſlědiciž a ſajecž. Wot rubjenych pjenyes bě hižom wón poſožu pſchecžniſ. Šloſtnik je hakle ſ krotka ſ Lubinskeje dželacjerſkeje kheze puſchczenu 22letny dželacjer Werner ſ Bréſkeſe.

* Jedyn jaſtojniki w Deubenu ſwoju mlođu žonu, runjež běſche hakle 7 njedžel ſ nej wogenjeny, na tak žadlawe waſchne kridowasche, ſo dyrbjesche wobha žónska wot njeho ſ ſwojimaj ſtarſchimaj čeſkuy. Měſchecžanska rada je ſo na hrubym ſa- khaženju mlođeho muža tak roſnjemdrila, ſo je jeho hnydom ſe ſlužby muhnala.

* Preňje ſkhorjenje na kholeru je ſo lětka w Charlottenburgu poſa Barlina mělo. Ženeho proſcherja khorosze dla do tamniſcheje hojerne pſchinjeſehu, hdžej je wón na aſiatisku kholeru wumrjeſ. Naprawy, ſ kotreñiž ma ſo roſchercjenje ſtrachne khorosze ſa- džewacž a podužcž, ſu ſo hnydom wufaſale.

* Skónzowanje kſchecžijanskeje holzy Esthery Salymoſhž je netko ſ wěſta dopokasane. ſ pſcheblyſhcerſkich protokollow jenotli- wych židow je wižecž, ſo je 16letny Moritz Scharf zyle po wěr- noſeſi ſwedežik. Wusnacža jatych židow poſkaſuja, ſo bu njeſbo- žowna Esther Salymoſhž teho dla ſkónzowanu, ſo by ſo ſ jejnej krovu (ſ krovu wopora, wot židow do jutrow dla wodacža hréchovo ſo podawaſzeho) wopor pſchinjeſu, ſ kotrež dyrbjeſche ſo židowſte pſchecžehanje w Ruskej ſarocžicž a ſo roſklobjeny ſehova wujednacž. Židža, kotrež běchu po wuczehnjenju czeſla, ſe Salymoſhž holzy- nej draſtu ſwobleczenego, ſajeli, pomjenowachu w ſwojich wupraje- njach město, hdžej běchu czeſlo Salymoſhž ſahrjebali. Ma thmle měſtne ſo tež njezwelne ſkedy nadidžechu, ſo je tam jene czeſlo ſahrjebane bylo, kotrež je ſo pſched krotkim hakle wuhrjebalo a něhdže druhdže donieſko. ſ pſcheblyſhchenja ſajatych 16 pſamjerow je ſo ſkonečnje radžilo mjenio teho žida wuſlědiciž, kotrež je jim czeſlo židowſkeje holzy, ſ lazaretha wujedzene a do draſtu ſkonz- waneje Salymoſhž holzy tylkujene, pſchepodaſ a jim porucit, ſo dyrbja tele czeſlo hacž do Tifa-Löta po rézy Theihu pſamiež. Wusnacž tuteho žida, kotrež bě pſchedraſcjenje czeſla wobſtaral a wuprajenja druhich židowſkich jatych ſu njeſpovalny dopokas podaſe: ſo ſu židowſzy měſchnikojo Estheru Salymoſhž, ju woprowajo, morili.

* ſ Herzogenburga piſaja: Hana Statkevičez, ſlužobna holza ſ Lejčina, mjeſeſe ſ poſtkim telegrafistou Schuseikom hižom 8 let trajaze lubſtwo. W poſlednim čaſu je po ſdaczu Hana Statkevičez naſhonila, ſo je ſebi Schuseik w Traiſmaueru, hdžej běchu jeho pſchecžadžili, nowu lubku wobhladaſ, pſchetož wona ſ Nuždorsa pola Wina do Traiſmaueru njenadžužy pſchi- jědze. Wona ſo hnydom ſ Schuseikej poda, mjeſeſe ſ nim wa- dženje, pſchepoda jemu liſt na jeho nata a klo jeho ſ multum kuchinskim nožom, wot njeje předh ſupjenym, wot ſady a ſ boka hnydom krocž do czeſla. Raný běchu tak hluhoke, ſo Schuseik hižom ſa hodžinu na ſe wumrje. ſ jenym mjeuſhim nožom chyſthe ſebi Hana Statkevičez ſama ſiwojenje wſacž. Dokelž jej paſ tu- tón nož ſ ruky padže, preniſchi bě paſ pſches ſtokrane a ſakane do Schuseika tupný a ſchecžbarwík, ſo wona ſ nim hnydom ſaktož njeſožeſe. Wot ludži, na Schuseikove wokanje pſchiběžaných, bu jej nož ſ rukow wutorhneny a wona žandarmej pſchepodata. Kaž ſo Hana Statkevičez wuſna, je hižom zky ſylo tydžen wot- myſlenje měla, ſe ſwojim lubym ſjenocžena wumrjecž.

* Czeſko-ſchleſyſke mjeſh a ſchleſyſke hórſke krajinu buchu ſaňdženu pónoželu wot ſtrachneho njevidra potrjehene. Wulka woda rěki Bobrj je wjele ſchody načiniſla. Bjes Freiburgom a ſorgauom buchu ſchěny ſeleſnizy wot wody wotplawjenye. W Arnawje je ſobjo pſches brjoh ſtupilo a wokolny kraj powodžilo, dwaj člowjekaj ſtaj pſchi tym ſiwojenje ſhubilo. W Dunkelthalu ſu wody žaſoňne ſakhažale. Tyſaz (tanſynty) kloſtrow drjewa a tyſaz ſchtomow buchu wot džiwič ſolkmow ſobu ſtohñjene. Pietež fabriku je woda kaž wot ſemje wotřeſla. Pſches měſtačko Freiheit ſchumjeſe ſe řečka Uipa, ujejabžy ſ wulej rézy naroscžena, a podnuri kheze pod ſwoje žolky. Hamorſki a ſeleſny moſt buſtaj wot wody wottorhnenaj. W Goldſchmiedez fabrizy, nje- daloko ſobjoweho brjoha ſtejazej, buchu murje roſmokane, jena 60 kohci volha murja ſo ſaſhypny. ſswójba fabrikſkeho wobke- džerja bu ſ wulej prózu pſched ſatepjeniom wukhowana; jeho žonu, kotrež je runje w njedželach, we womorje ležazu přeč nje- ſehu. Pósla tejeſe fabrik ſo jara wjele restawrazijow, na brjohu ſobja ležazých, ſapuſežilo.

* ſajimava operacija bu njedawno we wojerſkim hoſpitalu w Peſti wot doktora Tyrocha dokonjana. Ženemu pſches ſchforbut zyle woſlabnjenemu a pomaſku ſ ſmierci hiňazemu wojaſkej krej wot ſiwoje jehnječa do žilow pſchecžidu. Hoſpitalſki leſkar bě pola wojaſka ſ ſekowaniem pſchecžal, dokelž jemu woſlabnjenje možow ſastajicž njeſožeſe. Duž ſo doktor Tyroch roſhudži, ſmierci ſu ſtoweho jehnječa a ruczna žila kroho wojaſka buſtaj ſte- ſtejenej a ſ ſekowiskim aparatom jehnječowa krej do wojaſkoweho czeſla czeſkuy. Khořemu, pſches ſubanje žilu do womorje panje- nemu, ſo nowe ſiwojenje ſaſo wróci, jako czoſla czeſtwa krej pſches jeho czeſlo bežesche, a jeho předawſche ſmiercžblede woblicžo

żo na sdacze se sirowej czerwienosciu barbjesche. Strowie khoreho je nětko po wobstenościach dobre. Wón s appetitom je a ma dobre spanie; njewstchedna je jenož czoplota jeho czela, kofraž druhdy hacž do 40 gradow wyško stuva.

* Straschnie njewjedrowe wichory a kroupicje su njedzeli Württembergstu sapuscjile. W Daizisamje a w Königene padachu kroupy kaž kurjaze a holbjaze jej wulke nimale 15 minutow dołho. W Nürtingenje bu jena žona se žwojim 8letnym džesjom wot Galdenbacha żobu storhnjena. Pola w połnožy wot Reutlingenena, Haagena a Drschela su na cziste wot kroupow rosbite, tak so na žně žanach myšlow wjazy nieje. Schtomu pschi dróhach su s džela spowalene, s džela su wscie liscze s nich žwleczene. W gmejnje Sickenhausenje je psches 200 žylnych žadowych schtomow spowalnych abo rošlamanych. — Na jézoru Bodensee wjescie ho towarzstwo, 9 wožobow žylne, w czoluje wot Harda do Lindawa a chzysche ho popołdnju żabo domoj wrózicž. Wokolo 5 hodzin naſta straschny njewjedrowy wichor, čožim ho powrózji a žydom wožobow, bjes nimi jena žona s dwemaj džesjomaj, namakachu w žolmach hrósbnu žmijercz.

* S Parisa pižaja: 14. julija panychtaj dwaj czlowiekaj s wyžokoscje wot 1400 kóheži dele, a ho tola njesarafschta. Po-wétroný balon, s kotrymž ho spowinjeny džen w Parisu wuzenaj Perron a Collin do wyžokoscje puschczischtaj, ho na dobo roszputny a lecžesche nětko se žadłowej speschnoſciu k semi dele. Na wulke ſbože žida rospuknjenego balona pad khwilu sadžeržowasche, jako pak bě ho žida w hromadu swiła, padasche gondela s taſtim khwatkem, so wobaj mužaj, w nej źedžazaj, njewelowaſchtaj, so žmijerci wjazy njewuzeknjetaj. Psches džiwny pschipad pak gondela do wuskeje haſki ſrjež dweju khěžow padże a tam tczazy wosta. Perron a Collin drie žylny ſtork ſaczufchta, tola jeju žmienje běſche ſdžeržane. Ludžo jimaj hnydom na pomož pschitndzechu a ho pschewkvedczichu, so žaneje ſchłodny poczepiloj njebeschta.

* W Franzowskej su ho wjelki wot poſlednjeje wójny ſem tak žylne pschiporjale, so je franzowske kniejerſtvo depuritifke komorje ſakon namjetowało, po kotrymž ma ho sa kóždeho ſkončowanego wjelka myto płacziež. Sa hłowu jeneho wjelka je 100 frankow, ſa ſeželnu wjelciju 150 frankow, ſa młodeho wjelka 40 frankow a ſa taſteho wjelka, kotryž je jaſo straschny ſuath, 200 frankow wuſtajenych. Pschiporjenje wjelkow w narancznej Franzowskej ſo wobſhadzenju tuteho kraja psches němſte wójſko pschipižuje, w kotrymž czazu běchu wjelcze hońthy žyle ſakasane, tak so ho wjelki bjes ſadžeržwa pschiporjachu a tež je žužodnych ležotykh krajinow žyle czrjodny wjelkow do stron, wot wojakow wobſhadzenych, ſacžahných.

* Jedyn elefant w Meyerowym zyrkużu w Londonie, kotryž hakle psched thđzenjom ſwojego woſhadowarja ſ mjenom Hugo morweho ſtepta, je 2. julija tež druheho woſhadowarja ſ mjenom Davida moril. Wón jemu ſwojej ſubaj do života ſtoreči a jeho potom ſ nohami roſtepta.

* S Londona pižaja, ſo hubjene wjedro w Irlandskej kraſne žně ſaniciež hroſy. Šsyna na ūlach su hižom ſhubjene. Vérny, hłowna žiwnoſć irlandſkich ratarjow, su pod deſhcžowym wjedrom jara čerpile.

* Blisko Scheeveninga je ho njedawno jena hollandska wójnska łódź ſe wſhem, ſchtož ho na nej nadendže, w morju ponurila. Dokelž běſche łódź hižom jara ſpadana a wſcę rjadu na nej pikotachu, nochžysche kapitän wjazy ſi nej wujecž, ſkončnje pak do teho ſwoli, dokelž běſche jēſba krótki a wjedro po ſdaczu wobſtajne. Na morju pak wěſik pschekoczi, wulki wichor ho ſbehny a drječliwu łódź roſlama. Hollandski admirals hakle ſa łódžu ſlědžicž da, jako běſche wjele morwych matrosow k brjohej pschipluwało. Łódź běſche ſe 70 mužemi wobſhadzena.

* W Ruszowſkej je ho po dotalnych powjesczach lětne žito derje radžito. Tež ſymſke žito najſkerje dobrý wumosk podawa, jenož w ſrježnym džele czornoſemſkeho woſkřeſha a w někotrych gubernijach wolgaskich stron ſu mjenje ſe žnjam spokojom. — S Ameriki pschihadzeja teho runja powjescze wo bohathych žnach.

* W poſlednich dnjach ſu ſ nowa warnowanja psched wučahowanjom ſ Ameriki pschischke. Jedyn wucžahač, kotryž je ho ſ Ameriki ſažo ſbožownje do Europę wrózit, powjeda, ſo w tu khwilu wjele ſtow wucžahowanow, woſebje w New-Yorku a dru-

hich pschistawſkich miestach wokolo bļudži, kotsiž maja to jenicke požadanie, ſo bychu ſo móhli ſkerje a lepje ſažo do domiſny wrózicž. Na dróhach, w lazarethach a ſpitalach ſo Bohu žel czrjodny wucžahowanow nadendža, kotsiž, ſi najwjetſchej nuſu ſo bědžo, tħich wobſkoržua, kotsiž ſu jich k wopuſčenju domiſny wabili, a to woſebje njekwědomiſliwych agentow.

* Dwajty žazkročny millionar. Amerikan Vanderbilt, fotrehož maja ſa najbohatſcheho muža žyłe ſemje, je w thich dñjach do Parisa pschichok. Samoženje tuteho muža, pornjo fotremuž ſu wſchitzu kralojo a khěžorojo khudži, wucžini dwě milliardž a 500 millijonow frankow.

* (Wſchelake žnjowe czasy.) W Awſtraliskej, Neuseelandze, we wjetſhim džele wot Chile a w někotrych districtach argentiniskej republiki maja ho žně w januaru, w februaru ho wonie w narancznej Indiji ſapoczną a ſo tam w połnožnych dželach w měru ſkončza. Mexiko, Egyptowſta, Persiſta a Syriſta khowaja žne w haprleji, bjes tym ſo to w połnožnej Małoafiskej, Chinje, Japanie, Al-geriu, Maroku a w Texasu w meji ſtawa. W Kaliforniskej, Spa-niſkej, Portugalu, Italskej, na Siziliji a w połodniſkej Franzowskej ſo w juniju na žně hotuja. W druhej Franzowskej, we Wuherſkej, w połodniſkej Rusej, a we wjetſhim džele połnožnych ſienocžentych amerikanskich ſtatow ſo žně w juliju pschiblizuja, kóz julija a au-gusta pschitndža potom Němcy, Belgiska, Hollandska, Dānemarka a krajinu wokolo New-Yorka. W septembrie ſu ſkončnje pólne płydy w Schottlandskej, Schwediskej, Norwegiskej, we wulfim džele Kanady a Rusejce doſtrawile, w połužnych rufich ſtronach a w Finnenmarkach ſo domkhowanje hakle w oktoberu ſtawa.

Cyrkwinske powjesče.

Wěrowani:

Petrówſka žyrkej: Ernst Bohuwér Sommer, dželacžer a wobydler, ſi Mariju Augustu ſcedlikez.

Michałska žyrkej: Jan Bohuwér Bjenada, hospodařki pomožnik w Bělzechach, ſi Mariju Augustu Panachez ſ ſtekez.

Katholska žyrkej: Robert Rosemarin, fabrikſki ſantat w Hajnizach, ſi Theresiju Grudez tam.

Křečeni:

Petrówſka žyrkej: Vjedrich Albert, Zana Augusta Klimanta, rjemje-njerja a wobydlerja, ſ. — Pawoł Richard, Zana Małka, pohoncza a wobydlerja, ſ. — Mina, Handrija Gericha, dželacžerja a wobydlerja, dž.

Michałska žyrkej: Helena Martha, Korle Augusta Werner, produktorwego wifowarja a wobydlerja na Židowje, dž. — Ernst Hermann, Zana Bohuwéra Pjecha, živnoſcerja w Bělzechach, ſ. — Korla August, njemandž, ſ. w Libuchowje. — Jan Korla, Zana Korle Bohuwéra Budera, dželacžerja a wobydlerja w Brězowje, ſ. — Maria Hedwig, Korle Hendricha Altmanna, jércharja a wobydlerja pod hrodom, dž. — Hana Helena, Augusta Schewza, murjerja a wobydlerja w Brězowje, dž. — Richard Pawoł njemandž, ſ. na Židowje. — Jan, Vjedricha Zanta, dželacžerja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Korla Hermann, Zana Ernsta Kopacza, dželacžerja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Jan August, Zana Augusta Förstera, khěžnika a wobydlerja w Brězowje, ſ.

Zemrječí:

Džen 29. junija: Mał Žakub, Michałowa Nowaka, dželacžerja tu, ſ. 1 l. 11 m. — 1. julija: Maria Madlena, Zana Augusta Nowaka, khěžtarja w ſtonej Borszeži, dž., 25 d. — 2. Hana Friederika Hartmanez, njeba Ernsta Vjedricha Huleža na Židowje, wudowra, 46 l. 1 m. 2 d. — 4. Mał Hermann, Augusta Janeza, khěžerja pod hrodom, ſ., 1 m. 4 d. — 7. Handrij Hala, dželacžer a wobydler na Židowje, 58 l. 10 m. 27 d. — 8. Maria Hedwig, Korle Hendricha Eduarda Altmanna, jércharja a wobydlerja pod hrodom, dž., 10 d. — 10. Emma Žda, Handrija Michala Bartuſha, khěžerja a korbarja na Židowje, dž., 7 m. 1 d. — 12. Jan Jenko, dželacžer a wobydler we Wulkim Wjelkomje, 71 l. 10 m. 19 d.

Žadny druhý ſredk ſebi nijeje ſa tak krótki čas bjes lekarjem a ſudom telko pschedzelow dobył kaž ſchwajzarſke pille haptikarja R. Brandta, ſchtož ma ho jenicež jich ſpodoňemu, ſpěchnemu a wěstemu ſtrukturjanu pschi-hwobolenju, ſatylanju, žolčowym čerpienju, dudlanju, nječiſtej ſrvi atd. pschipižac̄. Doſpojne prospely ſi ſelatſtmi roſhudami ſu darmotne, teho runja prawdziwe ſchwajzarſke pille haptikarja R. Brandta w thifach po 1 ml. doſtač jenicež w hrodowſkej haptizy w Budvyschinje, w haptikach w Lubiju, Gibawje, Gr.-Röhrsorfje, Nowoſalzu, Stolpnem a Neugersdorffje.

Placjzna žitow a produktow w Budyschinje
15. julijsa 1882.

Žitow y dwoś:	Na wikach	Na buršy			
1916 měčow.	wot hacž	wot hacž			
M P M P	M P M P				
Bjelienza 50 kilogr.				11 31 12 26	11 46 12 20
Rozta	=	=	=	7 91	8 23
Zecžmien	=	=	=	7 39	7 97
Bomž	=	=	=	7 60	7 80
Hróch	=	=	=	8 61	9 17
Woka	=	=	=	8 33	9 17
Raps	=	=	=	-	-
Zahly	=	=	=	13	14
Hejduscha	=	=	=	16 50	17 50
Bermy	=	=	=	2 40	2 70
Butra	1	=	=	1 80	2 20
Wschetnica muška 50 kilogr.	=	=	=	8	17 75
Ržana muška 50	=	=	=	7 50	11 75
Sýno	50	=	=	2 50	3 30
Štôma	600	=	=	22	24
Prokata 604 štuk, štuka	12	=	=	21 50	-

Khéža na pschedaní.

We Lusklu pola Bomorez je nowotwarjena mašinna dwajščožna khéža čížko 36 s dvejma stwomaj, kónju a žadovej sahrodu se žwobodneje rufi na pschedaní. Wscho dalsche je pola wobšedžera ſhonicz.

W Lichanju je žiwnosć čížko 17 se 17 kózami ležomnosće s morym a žiwnym inventarom a se stejazhmi žnjami hnydom na pschedaní. Wscho dalsche je tam ſhonicz.

W Klukštu je khéža čížko 40 se žolotowej a žadowej sahrodu a poldra kózom pola na pschedaní. Wscho dalsche je tam ſhonicz.

Jedyn ſofa,
nimale nowy, je tunjo na pschedaní pola
P. Grabsa na kamjentnej haſhy čížko 7.

30 ptw. drjeneho poſleſčzoweho pjerja
je tunjo na pschedaní na Hoſchiz haſhy 39 I.

Skład wilkowych korbow.

Korby we wszech wulkosczach po najtunisćnach, bernjaze kobeſe po 30 np., $\frac{1}{4}$ zentnarja wopſchijaze po 46 np., $\frac{1}{2}$ zentnarja wopſchijaze po 60 np. atd. porucza

Zimmermann
w Kamjenej pola Rakez.

Sýwny hróch,
pschedenčnu a ržanu mušku,
pizu we wszech družinach
porucza

Carl Graf jun.
w „ſlotnym Lawje“ w Budyschinje.

Mo B. Kneifelowej
woſkowej tinteturje,
dopōsnath najlēpsh, jeſi niž jenicki wo
prawde sprawny ſredk k ſdžerženju woſkow (njech ſo čitaja wopſhma a wjetſche
nawěſchtli). Tinturu ma w Budyschinje jenož
Ernst Mittash hewal Heinr. Jul. Linckie
w bleschach po 1, 2 a 3 mt.

K wuſhywej

porucžam pólski hróch, hoſrski kolij, dolhi ſchlesyński kolij, woku, lupin, hejduscha, wscho w najlēpszej tworje, a proſhu pſchi potriebje wo dobročiwe wobledžbowanie.

Norla Preižer
na žitnych wikach w Budyschinje.

Składniſtna ſup.

Čorne židžane tkaniny

ł njevjesczinſkej drascze,
starý kóhež wot 2 mt. 30 np., w dobrej tworje,

porucza

Julius Hartmann Sohn
na miętym torhoschcu 16.

Sofy a matražy.

Sofy wot 30 mt., pjerowe matražy wot 18 mt. hacž do najlēpskich a trajnje dželanhich, teho runja koſry a toſche we wulfim wubjerku po najtunisćnach porucza

K. A. Benedict

w domje wudawańje „Serbiſch Rowin“ s napscheczą noweje měchčanskeje ſchule.

Ballhauserowe čorne žolczowé a žoldkowé ſrepki

(Ballhausers ſchwarzे Gall- und Magentropfen),

najwoſebnisch ſomjazh ſredk pſche mjeratoscž a jeju plód, pſche ſatwierdnjenje w žiwocze a s zhla ſ wucžiczenju krwě, — wschem hofpodařtwam najlēpje a najnaležniſcho poruczene. Wuloženie, ſak maja ſo trjebacž, je pſchipoložene. Jenicki ſkład je měchčanska haptika w Budyschinje. Njech kózdy na ſafitanske ſnamjo džiwa. 1 bleſcha płacz 40 np.

W G. M. Monſez ſu w jaſnym wudawku ſ nowa doſtač:

Herbſke ſpěvarſke knihi

njeviſane po 1 mt. 60 np., 13 eſemplarow ſa 20 mt., 26 eſemplarow ſa 39 mt.

Mojim cžesčenym wobjerarjam ſ nawiedženju dawam, ſo ſu pola mje

Herbſke ſpěvarſke knihi

w prostych a wſchnych ſwiaſtach ſaſo na pschedaní. Duž proſhu wo dobročiwe wobledžbowanie.

Gustav Rāmſch,
knihiwjaſar na hohatej haſhy.

Nowe Herbſke ſpěvarſke knihi

w rjanhch trajnch ſwiaſtach ſu ſaſo doſtač pola

A. Schönicki

na hauensteinskej haſhy 1 w Budyschinje,
knihiwjaſarſtwo a papjerjowa pschedawarnja.

Sýwnu hejduscha,
lupin, hróch,
woku, kolij

porucza C. Kahrowe w poſtej kowarnei
pſchi žitnych wikach.

Khoſejowny ſkład.

Sýlnje a derje ſkodžazy hijom po 80
do 200 np., pſchi woterſaczu 5 puntow hiſceže
tuňſho, paſeny khoſej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrym ſkodže poruczataj
bratraj Měrſch na žitnych wikach.

Raschczowy magazin

Arthur Jannascha

na nowej haſhy 5
porucza ſo pſchi potriebje dobročiwenmu
wobledžbowanju.

Khoſej,

čiſče a derje ſkodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernei
dobroſezi

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

Serbske klam' we Wojerezach

Jurij Valtin

poruczeja hyry khosej, punt po 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140 a 150 np.,
pałeny khosej, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.,
rajz, punt po 16, 18, 20, 25 a 30 np.,
dobry klodki syrop, punt 16 a 20 np., wubjernje klodki, punt 25 np., a
najlepszy zokorowy, punt 40 np.,
każ też wszytkie druhe twory w najlepszej dobroscii a po možno tunich placzisnach.

Powšchitkowna assekuranza w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Salozena w lęce 1831.

Mukowazh fond towarzstwa wopschija po bilanzy wot 31. dezembra 1881:

Pschitomne wobstatki:

Sakladny kapital a hotowe reservy: schéznakow 27,494,629. 80
(Głowne summy kapitala a reservow sú na ležomnoſcie populariszu napołożene).
a prämijach a dani pr. 1882: schéznakow 12,434,623. 65

Dale:

W posdniſich lętach dostajomne prämije: . . . schéznakow 15,481,256. 03

W lęce 1881 sa 29049 schkodowanjow wpłaczone 7,646,628 schéznakow a 11 krz.
a wot salozenia hac̄ do 31. dezembra 1881 do hromadu 150,987,942 schéznakow a 87 krz.

Powšchitkowna assekuranza sawěſcjuje:

a) twory, mobilise, žijeniske sarady a t. d., kaž tež, jeſli to krajne ſakony do-
woleja, twarjenja wšyekh družinow psche wohjenjow a blyskowu ſchodus a
parokótkowe roſbuhnenje;

b) psche kruſobicje;

c) žimjenje čłowiekow na jara wſchelake waſchnje
sa najtunisze twierde prämije, bjes wſcheje pschiſkuſhnoſcie k posdjiſhemu dopla-
czeniu, a polizy w němſkiſh pjeniesach wuſtaja.

A kózdemu wukasjanu a k wobſtaranju sawěſczenjow porucžataj ſo agentaj:

hamſki ſkotolekar Ernst Walther w Budyschinje.
Paul ſ Gablenz w Lubiju.

Pschemenjenje klamow.

Š tutym ſebi dowolam wosjewic̄, ſo ſzym ſwoju pschedawańju ſe
ſchulerſkeje haſy čiſlo 8 na

žitnu haſu čiſlo 7

do doma knjesa wołmoweho fabrikanta Häckera psche połožil, duž proſchu, mje
ſ dowérjenjom, mi hac̄ dotal ſpožčenym, tež w nowych klamach poczeſcic̄.

J. E. Stephan,
móſchner, rukajzać a bandagift.

Lipowe leženje,
ſporuſhſt

ſupuje hrodowska haptika.

Destillazionska pschedawańja

Adolfa Rämscha

na butrowych wilech

porucža knjelam ſaſopſchedawarjam a ra-
tarjam ſwoj wubjerny čiſty paſenzy 1. a
2. družin, dwójne a jednore paſenzy naj-
lepszeje klodkoſče, teho runja likör a
kialo jenotliwie a w pieczętach po najtuni-
ſich placzisnach. ſſudobja k temu ſo požeža.

Klamo

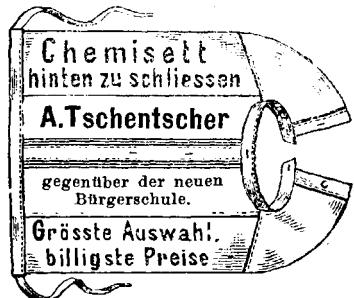
hyry, punt wot 70—100 np., pschi 5 pun-
tach turšcho,
paſeny, punt wot 100—200 np. (wot 140
hac̄ 200 np. w dobrych měſchenjach)
porucža w čiſtoſklodžach družinach jako
něčto wohrebje dobre

Richard Neumann

czo. 6 na ſnitskownej lawſkej haſy czo. 6.
Schtóz
dobrych koſow a ſerpow
potrjeba, namaka tajke w poſtskej kowarſni
pschi žitnych wilech.

Gmina ſwid. Gorwerkowa
ſ napſecja hłowneje straže (hauptwach) po-
porucza ſēte jak i jakety ſe hukna, ho-
mota a kachemira we wulkim wubjerku po
najtunisich placzisnach.

Wichedloſchliſti
ſabu ſapnyje
porucža A. Tschentscher
w Budyschinje.

Čaſzniki

pschedowa a porjedža tunjo a derje ſ rufo-
wanjom

čaſznikar Mager
pschi kaſernje.

Čaſzniki kózdeje družin ſo derje a

na najtunischo porjedža pola
Jana Gátha, čaſznikarja
na róžku hospitaliskeje a kamjentneje haſy.

Do Awſtralije

ſcéle paſażirow ſ direktnej parnej ſiódźu
wot Hamburga

5. k ó ź d e h o m ě ſ a z a

P. Fenscky
w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingsmarkt 57.

Rakečanske serbske towarzſto

„Lipa“

změje jutře njedželu, 23. julija, popołdnju
w 4 hodzinach generalnu zhromadziznu.

Dženſki porjad: 1) Protokoll. 2) Nowe
wólby. 3) Referat pokładnika. 4) Při-
jeće dodawkow. 5) Přednošk k. Gólcā a
předsydy.

Skhadzowanje wſyekh sobustawow je
nuzne!

Předsydstwo.

Klam'

ſ wobydlenjom ſu na pschenajecze w Budys-
chinje. Hdze? je ſhonicz we wudawańi
„Serb. Now.“

Stwa ſ trebnymi rumami je pod hrodom
1. augusta t. l. abo posdjiſho na pschenajecze.
Hdze? je ſhonicz we wudaw. „Serb. Now.“

Dwě malej wobydleni ſtej Michała na
pschenajecze na garbařſkej haſy czo. 4 poſa-
krawſkeho miſchtra Kubascha.

Zeneho wučobnika pyta korbař Schädel
na ſukelniskej haſy.

Přeprošenje.

K lěpšemu Towařstwa Pomocy za studowacych Serbow budže so w lětušich nazymskich šulskich prözdninach a to

njedželu, dñeň 24. septembra t. I.,

wulki serbski spěwanski swjedžen

ze swjedženskéj hosćinu a pyšnym balom w hôtelu „Wettiner Hof“ w Lubiju swjetic. Wujesť změje so pod direkciju k. kantora Kocora programm poslednjeho budyskeho spěwanskeho swjedženja, ale trochu skrótšeny a přeměnjeny. Duž dovolam sebi, wšitkých spěwa-wustojnych Serbow, kaž tež česčene serbske knjenje a knjezny, kotrež derje spěvać wjedža, z tutym podwólnje přeprošeć, při spomnjenym narodnym swjedženju dobrociwje sobuskutkować chcyć a mi w padže wobdželenja najpozdžišo hač do 31. julija přečelnje k nawjedženju dać, kajki hłos spěwaju. — Skónčenje přispominam, zo budže železnična jězba z Budyšina do Lubija a wróco za spěwanski chor darmo.

W nadžiji, zo horješi wótčinski wotpohlad ze strony wšich Serbow-kow a wšitkých swěrnych Serbow bohatu podpjeru naděžde, poruča so z najwyššim počešowanjom

W Budyšinje, 18. julija 1882.

K. A. Fiedler.

Mišionski swjedžen w Hujžy

wutoro 25. julija 1882.

Bopoldnu w dwémaj herbske kemšenje je swjedženskim předowanjom k. fararja Dr. Renča s Wjeleczina, po tym w schyrjoch němiske kemšenje se swjedženskim předowanjom k. fararja Mäktiga s Hucžin.

Na tutón swjedžen najwutrobnischo pschepröshuje

Jälla, farar w Hujžy.

Wucžobnik

zo do mojich materialtworowych a spirituowowych kłamow pyta, kotryž móže hnydom sastupicž.

A. Niemške na kamejntnej hažy.

50

drainirowazjnyh dželacžerjow
doſtanje hnydom trajaze dželo
na knježim dworje w Barcze.

Allody wowlcer

zo pschi wýsotej mſože pyta na knježi dwór
w Droždžiju.

Sprawni, pilni rólni wotrocži,
teho runja něloži dželacžerjo do-
stanu hnydom dželo na knježim
dworje w Saręžu.

Lužica čo. 8

je wušla.

Gauđenu žobotu ſu zo na hródowej
horje na pucžu, s podhroda na hród wje-
džazym, pjenjesy namakać. Te ſame ſu
ſafo dostacž na Židowje cžiško 104, delta.

Ssobotu, 15. julija t. I., wjekžor wokoło
6 hodžin je zo na pucžu s Budyšina do
Delnjeje Hörki jena listna toſcha, 100 ml.
ſłotnych, 40 ml. dwazygimarkowskeju papjerow
a jedyn toleć, teho runja tsi lotterijowe ložy
wopšijaza, ſhubila.

Sprawni namakać zo prošy, ſo by toſchu
ſa dobre myto wróco dać

ſchwajzarzej Žjedrichzej Martinej
w Delnjej Hörzy.

Ssława, hrimotaza kława
knježnje Mišy Rycerjez w Delnim Wujesđe
ſa jeje tak jara rjane herbske spěwanje
w Minakale, kotreñuž ſo wot wšichkých wo-
pytarjow najwyšnische pschihošowanje doſta.
Wjesele wopytarjow.

Hrimotaza kława
Hanie Hschizankez, pola Rādžiz w Pomor-
zach kłužazej, ſo kruw a cželata w hródzi
ſi wježelom na hlowje rejuwaja a kuh k temu
polku kafotaja.

Jena stara luboscž.

Čežnij wenz

na row njebo

Hann Augusty, knjeſa Jana Brody
w Dženikezach mandžeskeje,
rodž. Wicžasez ſe Sczijez.

Kak ſpodžiwe ſu Bože pucež,
Schtó ſamože je dopošnacž?
Kak husto wumrie młodý rucež,
Tón starý brasciñ žiwy je,
Kiz je we ſwojej hubjenosći,
Hdyž ſam ſej pomhać njenouž,
Sſej ſam a ſwojim k wobežnosći,
Ta kmjercz, ach! ta pał njevičinidže!
Tač bu tež twoj běh dopošnijen,
Ty luba džovka — mandželska,
Kiz bě cži frótki wotměřen,
Wot knjeſa teho žiwenja;
Ty tsi a ſižegi ſet ſtara
A dženicez mebažow tsi dny,
Wot wšichkých woplačana jara
Naž woplačzila psches kmjercz ſy.
Ty w Sczijezach bě narodžena,
Hdyž twoj nař kubler Wicžas je,
Bě k wjekžmu dobrom' wotčenjena
A lubo džecžo jenicez,
Hdyž pał bě potom wotrošenja,
Let džewiatnacze licželče,
Bu cžebna knježna woženja,
Kiz bě ſu wenz ſi cželacžu njevične.
S tym cžebnem knjeſem w Dženikez,

Kiz zo Jan Broda mjenuje,

A wokoł tebe běžte pschežy
Taſ spravony, połny luboſeże;
Te mandželito, te je pał trało
Tu jeno lětom schyrnacze
A je zo psches kmjercz roſvajaſato
Džen jutje ſchýtri njedžele.
Kak ſežpliwa ty pihezo běſehe,
Tež, hdyž be khoročz bołonia,
Wot tebe nichti njevične
Tu žane ſlowežo ſwarjenja!
Ty bě ſo k kmjercz hotowala,
Duž džesche rad a ſwolniwa,
Wsché hrechi Bohu wotročhala
Wsché ſrwatne ranu ſchrjutuža.
We khoročz, hdyž bě hýſehe žiwa,
Zno wo tebe ſu plakali,
Nět pał je psches kmjercz woplačzila
Waſ, wjy ſej luby mandželski,
Ja wém, hdyž wjy nět wohladacze
Geſ drastu a ſchtóž jeje je,
So ſi nowa ſaſo woplačacze,
Tež nět, hdyž požriebana je.
O! njerudžež ſo, Iuba duſcha,
Wsché ſnažež toh ſbōžnita,
Kiz w pravym čaſu, taž ſo ſluſcha,
Wsché waſche klyš ſetřeva;
Haj, mějež e Bohu doverjenje,
„Schtož cžini Boh, wjeho dobre je“,
Wón wjch psches waſche ſamoženje
Waſ ſenje khotacž njebudje.
A hlaſ, te waju lubo džecži,
Zed'n klyš a jena džowcžicžka,
Kiz wobei dwé we přenim leži
Boh hžon psches kmjercz přeč wam wſa,
O! ſo ſu te ſo ſradomate,
Hdyž jich macž wchýndze ſa nimi
A napſhez ſej wchýndze,
Tež hvojei lubo macžeri.
Tón starý Boh je hýſehe žiwy,
Džiž, luby nano! njevičež!
Wón je tón Wóčez dobročižw,
Tež, hdyž wam cžejke poſeže;
Zam, junu tam we Božím raju,
Zam budžecze jož dopošnacž,
So klyš tež ſwój wužit maju
A ſa nje Bohu klyalbu dacž.

A wjy, wjy jeje luba macž!
Ja wém, tak cžejko wam nět je,
Haj, wam ſo ſamo mot ſo placže,
Hdyž wjy nět na nju ſpomniže;
Wam waſche džonka ſubowana
Nět ſi njebež dele wjciwota:
„We njebju njeje khoročz žana,
Eſym ſtrowa, luba macžerka!“

Dha ſpi nět derje, luba ſana!
We twoj sparej ſomoržu,
We Wudeſtežach požriebana,
Hdyž ſriedu ſchýtri njedžle my
Sſmy tebe ſi cželacžu požriebali,
Haj, wuphjencu najbôle,
S poſawnamti tež wupewali
Se ſrudžu kmjertne klyluscze.

Haj, ſpi nět derje w twojim rowi,
Tón husto džemž wophtacž
A pschi nim — je-li ſam my ſtrowi —
Tón „wóčenash“ tež wupewacž,
Hacž wchýndzem tež my ſa tobu
Wsché hnadu do teſ ſbóžnosće,
Hdyž ſaſo ſiednoczeni ſ tobu
My budžem ſo wěčnosće.
Hluboſ ſrudžem mandželski a jeje lubi ſtarſhi
(psches Větra Mlonia).

Džaf.

Dobruschanské gmejne a wokolnoſci přa-
jimoj naju najwutrobnischi džaf ſa wopokaſane
dželbrače pschi požriebje naju macžerje a ſa
darjenju bohatu kweſtowu pschi. Toho runja
plaži naſch džaf knj. duchownemu Wjazžy
ſa huijaze kłowa, pschi rowje njevičicžkeje
džeržane.

W Dobruschi, 19. julija 1882.

Wyschł ſ Grošky,
Glotilda ſ Grošky.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štwortlétne predplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdžišo štwortk hac do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číše Smoler jec knihiččernje w macičnym domje w Budysinje.

Číslo 30.

Sobotu, 29. julija 1882.

Létnik 41.

Swětne podawki.

Němske khězorštvo. Pjenježne naležnoſcze Sakskeje ſo pomalku ale wobstajnje poſlepſchuja. Želesnízky kóžde léto wjazy dobytka pschinoſchuja, wone ſu njeſaprahnjaze pjenježne žörko ſa naſch kraj. Hdyž pak ſo statna poſkadniſa na tak ſwježelaze waſchnje pjetni, njewoſtanje to ſa dawkiſawarjow bjes dobrych ſežehrkow. Sakske kniežerſtvo ſo nadžija, ſo budže pschichodnemu ſejmej namjet pschedpožicž móz, po kotreymž ma wuryadny pschibitk dokhodneho (einkommen) dawka, wot kotrehož je ſo hijom tele léto 60 prozentow ſpuſhežilo, pschichodnje zyle ſpanycž. Chzemž ſo nadžecž, ſo statne dokhody dale tak bohate wunoſchki dawaja, ſo by ſo ſpodoſny wotpoſlad kniežerſtwa czim ſſerie a lepje do ſtukta ſtajicž hodžil. — Tež dokhody němskeho khězorſtwa nam ſtajne poſlepſchenje poſkaſuja. Po wotczehnjenju wſchech wudawkow woſtanje ſbyt wot 16 millijonow hrivnow, kotrež móža ſo nětko na druhe wězy nałožecž. Wjetſki džel ſi nich w kniežerſtweowej poſkadniſy ležo woſtanje, ſo njevyhcu ſo kniežerſtweowe dawki tele a pschichodne léto powyſhiež trjebake. Někotre millijony budže němska flotta žadač, ſa kotrež ſu někotre torpedowe czołny a bitwiſke kóžde nufne, tež kanal, Schleswig-Holſteinsku pscherěſazh, kotrež na baltiſke a połnózne morjo ſjenocžicž, na wuſwedženje czaka. Kaj w Sakskej ſu tež tu pódla póstow a telegraſa ſelesnízky kniežerſtweowe poſkadniſy pjetni. Tola runjež kniežerſtweowe finanžy ſwježelazy napoſlad poſkicžuju, ſo na wuſlédzenje nowych indirektych dawkow njeſabhywa. Zádanje korezmarskeho paſenzoſweho dawka je hijom ſaſo womjelklo, ſa to pak ſo czim wótiſiſho piwowy dawka namjetuje, kotrež je ſo loni wot khězorſtweowego ſejma wotpoſkaſaſ. So tutón dawka, ſi kotreymž by ſo naſtoro k wjetſhemu paſenzpicežu daſ, tež tón ras pschiſwolenje khězorſtweowego ſejma njedostanie, na tym drje ſo dwělowacž njetreba.

— Wyſhſhi kóždny naſjedowat Meiling, kotrež je ruskemu a po druhiſch powyſeſzach tež franzowſkemu kniežerſtwu plany němskeje flotty pscheradžil, je ſo wot wójnskeho ſuda dla krajneje pscherady k wustorženju ſ marinh, ſchěſzleſnej khostařni a ſhubjenju čeſhnych prawow na tón ſamym čaſ ſotkudžil.

Awſtria. S Herzegowinu pschihadžeja powyſeſče, ſo ſo ſběžk pschi czornohórskich mjesach dale žehli, a ſo druhy ſběžkarjo ſi nowa ſ wjetſhimi možami pschecžiwo awſtriskim woſakam wuſtu-puja. Krivoſchenjo, na Čornej Horje pscherbywazy, džychu ſo njedawno do ſwojeje domiſny ſ brónjemi w ruzy wrózicž, tola woni ſwoj wotpoſlad wuſjewcz njeſožachu, dokelž wulka ſyla awſtriskich woſakow w Krivoſchenji ſteji, kotsiž tam na wobtwerdzenjach dželaju. W poſledniſch tydzenjach ſběžkarjo wospijet ſ awſtriskimi woſakami w hromadu praſhnyku, pschi czimž ſu poſledniſchi morwych a ranjenych ueli. Sarjadniſtwo w Herzegowinje pyta tele poſenđenja ſamjelczež, wone ſamo mjenia ſranjenych woſakow

njewoſſewja. So ſo porjadne wobſtejnoscze do kraja hiſhceje wrózile njejkmu, je hijom ſi teho wižecž, ſo ſo reſerva hiſhceje pschezo domoj puſhežila njeje. Tež kordon na czornohórskich mjesach w poſodniſchej Herzegowinje ſo runje tak kaž w čaſu najstraſhniſcheho ſběžka wot woſakow, kotsiž maju w žadlauej horzocže a w ſuchej, ſkalovitej krajinje wiele cjerpicž, ſe wſchej ſrutoſežu džerži. Czornohórski wjetři Mikita na wobtwerdzenja, wot awſtriskeho kniežerſtwa w Krivoſchenji ſo tvarjaze, ſi njedowěrjazymaj wocžomaj hlaſa, wón ſo boji, ſo bychu ſo tele wobtwerdzenja tež ras pschecžiwo njemu wužiwacž móhle.

Franzowſta. Franzowſki ſenat je 8 millijonow frankow ſa wuhotowanje flotty, kotrež je egyptowſkich njemeroſ dla k ſaſitanju tamniſhich franzowſkich intereſow nuſna, ſi wulkej wjetſhini dowoliſ. Ministerſtwo pak hiſhceje ſi tutej ſummu ſpokojom njeje, wono ſebi dale ſa wobſadženje ſuezſkeho kanala 10 millijonow žada. Senat drje by tež tomu žadanju pschihloſhovaſ, tola deputirtſka komora, kotrež ma ſo najprjedy tutón namjet pschedpožicž, kaž ſo hacž dotal ſda, ſi czežka do njeho pschiſwoli. Jeſi by ſo to ſtało, by Freycinet a jeho ministerſtwo wotſtupicž dýrbjal. Freycinet je ſo hacž dotal tehole ſtracha ſi tym ſminyl, ſo je wurađowanje wo žadanych pjenjeſach hacž do ſoboty wotſtorežil.

Jendželska. Mordarjo, kotsiž ſu w meji w irlandſkim hłownym měſeče Dublinje w tamniſhím Phönixowym parku ſtatneju ſekretarow Rævendishha a Burku ſkonzowali, ſu ſkónczniſe wot polizije wuſlédzeni. W Puerto Cabello na antilliſkich kupačach je ſo jedyn irlandſki ſi mjenom O'Brien poliziji ſtajil, kotrež je ſo wuſnat, ſo je mordaſtvo ſi pomožu tſiſhich druhich mužow wobefchol. Sſnadž polizija nětko tež jeho ſobuwiniſkow, kotrež je wón mjenowaſ, do ſwojeje možy doſtanje. Wona ſo nadžija, ſo pschi tym nieje ſpchiſahanska namaka, kotrež chze Irlandſku ſi mordaſtrowom, ſmalenjom a paſenjom wot jendželskeho kniežerſtwa wottorhnyež.

Egyptowſta. Žadlaue hroſnoſcze, kotrež ſo pschi bombardemencze w Alexandriji ſtachu, ſo nětko w ſnutſkownej Egyptowſkej wospijetuja. Kóžda powyſeſz ſi nilſkeho kraja powieda nam wo nowym morjenju křeſćijanow psches fanatiſkich muhamedanskich. Wſcho, ſchtož ſi Europiſtimi w pschecželſtwie ſtejeſče, padže muhamedanskej křeſlačnoſeži k woporu. Berberiſtim žonam buču, dokesž pola Europiſkich křeſlaču, ruki wotrubane. Jendželsky woſazy namakachu na puežu do Kaira dwě hožinje wot Alexandrije europiſkeho muža, wſcheho ſi krvju polateho, kotrež, jako ſo ſaſo po dohlim prázowanju w nim žiwenje wrózí, ſkłedowaze powiedaſche: „13. julija ſo morjenje ſapocža. Ja ſe ſwojej ſwojbu runje najnuſniſche wězy w hromadu ſtadzech, ſo bych ſi nimi cjerknýl, jako ſo tijo Arabarjo do jſtvy nufi dobytchu. Jeſdyn ſi nich ſo na moju 17letnu džonku, pódla macjerje ſtejazu, wali a njeſbožownej ſe ſwojim mječom brjuch roſtreny. Banditojo žadlaue morjenje ſapocžachu a ſkonzowachu pak tſelejo pak ſalaſo

a bijo moju żonu a moje młodscie schyri dżeczi. Mie żameho sa wótko swjasachu a dyrbiach tak ręianju pschihiadowacj. Tak ja nimale sydom hodzinow pschiwjasanu wostach, ja widżach 85 wośidżenych cżelów europejskich mužow a żonow nimo njeſcę. Żony a dżeczi będu żobu a noszachu dolhe żerdze, sa kotreż będu nohi, ruzh a hłow, cżelam wptorhane a wotrubane, pschiwijsane. Żerdze buchn tu a tam wjechlowane, tak so cżlowieki stanu wokoło bimbaču, schtoż na mnie hróśnuy szczesyczę cżiniesche. Drugie cżela buchu sa schrykami psches bloto wleczene, mužojo a żony na nie stupachu, pluwachu na nie a saliwaču wszech Europyjskich. Wiele cżelów bu se żochorami zyle na planz frażených, cżtewa s nich wutorhjnene a do wótkow europejskich khęzow smjetane. W El Rebiru buchn dwanaczą Grichojo, kotsiz tam hiżom dolhe lęta bydlachu a s Arabi skimi w najlepšim pscheczelstwie stejachu, teho runja skoncowani. żadlawozh polachu jich cżela s petrolejom a je potom spalichu. Možno njeje, wsče njeſtutki fanatiskiego muhamedanskego luda wupowiedacj. Za żam taž psches Boži džiw żmierżi wuczelnych. Na rubieżniſtwu smyžleny lud bę na mnie zyle poſabyl. Dha pschileşy arabski hólceż, kotrež chżysche po ſdaczu to, schtoż będu druzh wszych wostajili, hęberacj. Tuteho ja pschiwolach a jemu klubich, so jemu żhomanku pscheradżu, hdżez 1000 liron leži, jeſli so moje puta roſčenje. Khlobz moje pschimiaſki pscherubuň a da mi, dokelž będu mie draſtu wskeleſti a kraweho žibili, bęlu płachu a bęžesche do sahrody, hdżez żebi myžlesche, so žu pjeniesh sahriebane. Wot Tantah do Aleksandrije ja zpły pucz pęſci bęžach. Za so, hdžez mie noſh wjazh njeſcę nožbzichtej, do pěſlowych hromadow lehnych a tam někotre hodzinu wospach. Tak so ja krawiazy, woſlabnjeny a wot jědjojch muchow roſčalanu na puczu w hromadu žypnych, hdžez mie na moje ſože wojazh nadetidżechu.“ Wojazh Arabi Pasche a muhamedanszg měſčnikojo będu přeni, kotsiz kscheczijanom moricž sapocžachu. Dwaj Němzaj, kotrejż chżyschtaj po żelesnizu twočnycz, bushtaj s wosa wutorhjnenaſt a jimaj třk pscheresnjeny. W Kaſrzejadž a Damanhurje žu so pycza podobne hróſnosće stale. Pod tajkimi wobſtejnoscēmi je jara njeſpodobna węz, so jendželske wójsko jara pomaku do předka kroczi. Wobħadženja Ramleha, kotrež žu Jendželčenjo po krotkej bitwje wójsku Arabi Pasche wotewſali, muhamedanskemu mordowanju kónz njeſcini. Jeſli so dyrbia so Europisz, kotsiz w stronach, wot Arabi Pasche wobħadženych, pschewyaja, psched ſmijercu wukhōwacj, je nufne, so so egyptowske wójsko s wjetſkei raſnosću a ſpěſčnosću pschima a do ſad czeri. Psches dolhe komđenje, na kotrejž je dotalna žlaboſc jendželskeho wójska, do Egyptowskej pôžlaneho, wina, so muhamedanski fanatiſmus hichęze bōle roſhoru a Jendželčenjo potom jenož pusty, wurubeny kraj do ſwojeje možy dostanu. Pshezo bōle so počasuje, so žu Jendželčenjo wulki ſmylk ſežinili, jako bombardement na Aleksandriju ſapocžachu a żebi tola dožahaze wójska sa wobħadženje kraja wobstarali njebeču. Wójsko Arabi Pasche wschedźne ſ thżazami pschibera, tak lohko može so stacj, so wón žlabe jendželske možy pschimacj pôčźnie a je ſ Egyptowskej won wubije. Wjetſcha licžba jendželskich wojakow by tež Arabi Pasche wotrenjenje wodoweho kanala ſadžewacj móhla. Tak pał je Arabi Pasche tutón kanal sahačiſ a městu Aleksandriji wchu pičznu wodu wſak. Wodowa nusa je hiżom tak wulka, so je so wojaſam na jendželskich kódżach wodowa razija na połozju ponizjicž dyrbiała. Niedžiwojo na tute ſa Jendželsku ſrudne wobſtejnoscē ſendželske wójske pschihotowanja jenož jara pomaku do předka džaja. Jendželskemu wójskemu ſaradniſtwu móžno njeje, tſjom diwiſijam, ſa Egyptowsku wójnu poſtajenym, do 9. augusta wotječ dacz. Bjes tym je Arabi Pascha czaſ měl, ſwoje lehwo pola Kaſradowara wobtwerdžic a ſwoje možy poſylnicj. Zeho wójsko hiżom na 50,000 muži licži, kotrejž je wón wschiſtik ſ remingtonskimi ſtělbami wobróniſ. Egyptowski vizyral je drje jeho jako wójnskeho ministra wotħadžiſ a wosjewiſ, so nicto tutemu rebellej požluchacj njeſmę, tola Arabi Pascha so wo Lewiſkowe wulkaſy wjazh njeſtara, wón po ſdaczu direktnie ſ turkowſkim ſultanom w ſwiaſku ſteji. Jendželčenjo žu dweju turkowſkeju offizierow, ſ Konstantinopla do Egyptowskej pschijedža-

zeju, popanyli a pola njeju pižma namakali, ſ kotrejž je ſiarwne widżecj, ſo ſultan wotpohladu Arabi Pasche podpjera a poſběhnjenje muhamedanskich pscheczjivo kſcheczijanam pschihotowanju ſomha. Jendželčenjo žu, ſo bęchu wobħad bjes ſultanom a Arabi Paschu ſadžewali, turkowſku telegrafisku liniju do Konstantinopla pschereſnyli. Sultan je ſkóńczni, hdžez wiđzi, ſo jeho nicto ſe żaneje ſtrony w ſpjezowaniu pscheczjivo Jendželčenam a Franzowſam njeſpodpjera, w konferenzy europejskich wulkomóznaſtow wojewiſ, ſo chze po jich żadanju turkowſke wójsko pscheczjivo Arabi Paschi do Egyptowskej pôžlacz. Niedžiwojo tajkeho lubjenja pojedža jendželszy wojaſy, taž je hiżom poſtajene, do Egyptowskej. Jendželske kniejerſtwo ſultanej ničo dobrehu njeſowérja, a so boji, ſo so wón, je-li by Egyptowsku ſe žylnym wójskom wobħadženu měl, ſ Arabi Paschu ſjenocži a potom egyptowskego vizyrala Lewiſka wotħadži. Lewiſk je bjes jendželskej pomožy pschekabu, duž dyrbi Jendželska najprjódzy jeho ſtejnischę ſobtwerdžic a Egyptowskich nufowacj, ſo jeho kniejerſtwo pschipoſnaju.

Sběžk w Budyschinje.

(Povjeſc ſ Budyskich ſtawisnow.)

(Počražowanie.)

VI.

Kano 30. septembra 1409 ſtejſeſhe psched Budyschinſkimi wročami ežrjoda měſčjanow, we woſobnej, ſweczajet drascje, ſo bęchu khęzora hōdne powitali. Tola woſobna ſe ſlotom wuſchita draſta nihdh njeſtejſche požmurnenym wobličjam: ani wjeſzele, ani radostny ſměw, cžim bōle ſtaroſc a bojoſc wobraſowasche ſo na nich. Spodžiwna njeļuboſna ežiſchina kniejerſche mjes nimi; lědwa ſwieri ſebi tu a tam něchtio ſłowęko ſwojemu ſužodej ſchuknycz.

Na dobo ſebra ſo ſ daloka po dróſy wulka mróčzel kura. „Khęzor!“ bōrbotaſche ſo wot jeneho ſ druhemu a cžim ſtruchliwiſcho hlaſachu wocži do dala. Bóry ſo hlaſachu ſo jednotliwi jěſdni ſpoſnacj; a dohlo njeſrajeſche, dha bę cžah hiżom pod wrotami.

W předku jěchachu něhdje dwazhęzi tſelzow, ſa nimi hnydom khęzor; jemu po boku hrabja Hinko Lawaz Dubowſki, Herman Hunjowſki a kralowſki potajny pižar. Dale ſady ſcžehowasche Sofija, khęzorowa mandželska, ji po prawicy dwórſka knjeni, po lewicy ſlužobník. A hlejcie! hnydom ſa nimi — taſti to lawdanski pož! Bě to khęzorowu wschedźny pscheczel, wo kotrejž ſo po kraju jara hróſbne węz ſowjedachu.

Na poſledku jěchachu ſaſo někotiſi wojaſy; mjes nimi pak wuſnamjenjeſche ſo woſebje hróſbny, straſchny muž, kotrež jeno ſurowie do ſweta hlaſachu, a jemu po boku tſjo runje tak straſchni wotrožkojo. Chęle muži ſo ludžo nojbóle naſtróžachu. „O běda!“ ſaſkoržichu tu a tam ſtyſnje: „to je Wjaſzławowu knótr! Bóh budž nam hnadny!“

Hdyž Wjaſzław ſ naſdala měſčjanſkich wotpožlanzow wuſlada, porucži ſwojemu potajnemu pižarjej, ſo by jich hnydom roſehnaſ: „S tej drapu nočzu ničo cžinicž mécz!“

Tu pschijeha krajný bohot ſe ſwojim ſlužobniſtwom khęzorej napscheczo.

„Je wſchitko po mojej woli pschihotowane?“ praſhesche ſo khęzor ſ ſtřka.

„Hai, hnadny knes khęzoro!“ wotmoliwi bohot. „Wotħadženi a ſběžkaz ſaſkorželjo ſu wſchitzu ſhromadženi.“

„Duž hnydom do džela!“ ſabóreža Wjaſzław a w połnym ſtoku jěchachue po měſčje, na nikoho njeſedžbujo, haž ſ radnej khęzi. Tu ſtupi ſ konja a khwataſche do ſudniſkeje ſtwy.

A tu stejachu hiżom Fliker, sběžkarſki měščjanosta, Petr Preuselwiz, Miklawſch Tanz, Kaschpor Langhempl a druhý 86 radžiceljo a sběžkarjo w jenej kuli, jim napschezo Dietrich Scheuſler a wotkazena rada.

Khezor ſaſtupiwschi ſynh ſo bies doſheho komđenja na měščjanostowym ſtol; jemu na prawicy tajny piſar a Herman Hunjowſki; na lewicy Volko, Hanß, Miklawſch Münsterbergſki. — Vole ſady ſedzefche khezorowa, piſci njei ſtejefche Lawaz Dubowſki. Też rěnik Lukasch bē piſchisko; ſběhnywschi ſo do czmoweho kucíka powjedasche jara horſinje ſi měščjanſki piſarjom Pſlugom.

Piſci durjach paſ wudžerasche ſi helskim žadlawnym pořměntom Wjazbławowym „kmótr“.

Na dobo poſtaný Wjazbław a ſarečja ſi toſthym hloſom: „Tu ſedju, wopravdith měščjanosta! Schtóz ma ſkoržic, ſkorž!“

Saſtrózeni ſtejachu ſběžkarjo; hordže wuſtupiſu jako ſkoržniskojo: Herman Hunjowſki, Dietrich Scheuſler, wotkazena měščjanosče; dale Wilhelm Pſlug, měščjanſki piſar a bohot Volko ſe ſwojimaj ſynomaj.

Hdyž bē khezor jich ſkoržby ſkylchaſ, wobroči ſo ſmějo ſi Fliker: „Nó, a knies měščjanosta, ſhoto dha wý ſi tomu měnicze? Njeje wěrno? wý ſeje wſchitz moji ſwěrni, pořluſchi poddanojo, a njewinowaczi, kaž běle hoſbie. Tola ja ſhu hiżom hoſbia wuſlédzic, kothž je preni kucíjal! Wý knies měščjanosta móhli mi jeho ſnadž ujenowac.“

Fliker mjeſczeſche.

„Kecz!“ ſaſtobi ſo khezor.

Fliker ſlowcja ſnejpiſný.

„Wudžesč rěcjecz, ſucha klamařſka duſcha! Abo dyrbju eži ſwój mječ ſa wuſhi tyknycz, ſo czi na dobo huba roſleſci!“

Tu wuſtupi Preuselwiz. „Mój knieže a khezorje! ja ſym na wſhem wina; tola dowolcze mi ſlowo, ſo bych ſo ſamoſvaj!“

„Mjeſc!“ ſlobjeſche ſo Wjazbław.

„Ale ſkuſcha ſo, ſo tež wobſtoržený ſo ſakituje.“

„Wudžesč mjeſczez, njeſocžinko!“ hoſkotaſche khezor; „abo wuſhczuwanym ſwojeho pſa na tebie, ſo tebi ſhiju trochu ſadžernje: chyž ſidžec, hacž njeby wuł, kaž natſeleny wjeli. — Hdyž je kmótr?“

„Tule!“ wotwoſa ſo ſat ſi wótrym hloſom.

„Ty maſh tola ſwój grāt a ſwojich dobrých pomožnikow ſi ružy!“

„Hnydom, knieže!“

„Taſ dowjedž mjes thym tutych ſběžkarjow tamle do jſtwy a wuſjasaj jim ruzy kruſe na kribjet!“

Hnydom ſaſtupiſu ſotovi tſjo kramni wotrocžkojo; ſeſtorlaſku ſběžkarjow do pôdlanskeje komory a wuſpinachu jim ruzy.

Wjazbław pomjenowa a wobkruſi někto ſi nowa wotkazenyh ſaſtojniki, ſběžkarſki wotkudži ſi krotka ſi ſmjerči, a da tón wuſhud tež hnydom ſběžkarjam wojewicž.

Na to ſawola miſchtra Lukascha ſi ſebi: „Sſlyſhće, miſchtrje“, džesche Wjazbław piſhcezelniwie: „hdyž hiſhće jako hólcež* po waſchim měſeče běhach, tehdom měſeče twój nan na torhochęju wulku khezu, je ta někto twoja?“

„Haj, hnadny knies khezoro!“

„Taſ piſhceži potom ſe ſwojej mandželle ſi wam; tam budu prawie derje piſhcladownacž móz, taſ mój kmótr ſběžkarjom piſhceſu.“

„Hdy dyrbimy ſapocžec rubacž?“ praschesche ſo ſat Jobſt.

„Na mój ſamžny noſ! to ſo hiſhće praschesch? Njebudžem ſolho čakacž; hnydom cžin ſwoje piſhihoth na torhochęju! Ta chzu mjes thym tón wjedrowy franzowſki jēd w ſwojim brjusche ſi cžerſtwym napojom trochu ſměrowacž.* — Potom paſ, miſchtrje Lukasch, hnydom piſhniúdžem.“

Lukasch ſo pořluſchiſne poſkoni.

VII.

Dwe hodyne poſdžiſho poſkicžech ſo na torhochęju hróſbny napohlad. Schéroko do ſola ſtejachu woſazy a mjes nimi něhdže ſto muži w kuli; wſhem běchu ruži na kribjet ſeſpinane. Blisko pôdla běchu niſke róſchtly ſatwarjene; tu ſtejefche kmótr Jobſt, Wjazbławowý ſat, w cžerwienym wodžewje, pôdla njeho jedyn ſi wotrocžkow žadlawe ſo ſchězjerjo na mnicha wudžerasche, kig ſi Božej martru w ruzy deleka piſci róſchtach čakasche.

We woknie pola rěnika Lukascha ſedzefche khezor, pôdla njeho wſcha ſtruchla do wocži jeho mandželska Sofija.

Wulta ſyla luda kłózefche ſo po torhochęju, žony a džecži ſaſkudženych wótsje pſakachu.

(Skončenje piſhichodnje.)

* Wjazbław kruſe do teho wěrjeſche, ſo ſu jemu Franzowſojo w Parizu ſi jedom ſawdali; a wot teho čaſa, taſ ſebi myſlesche, čhyžiſne ſo jemu ſtajne piež.

Ze Serbow.

S Budyschina. Horzota pſowych dnjow na moſhy mnohich nowinarjow bies ſchłódneho ſtukowanja wostała njeje. Naſtaſk w pôſtich nowinach „Kraj“, w kótrymž ſo na duchownu nuſu bies ſſerbam poſkuſuje a ſo wo podpjeru towarzſtwa pomož ſa ſtudowazych ſſerbów namoſvja, je njeſchęzlam ſerbſkeho luda witanu ſkladnoſež poſkicžit, ſo bych ſo na njón ſi džiwej njemdroſežu wottorhnyli. So ſu ſo piſci tym woſebje na redaktora „Serb. Nowin“ ſe ſwojimi jědojthmi ſtokami měriui, drje nitoho džiwač njebudž, kothž wě, taſ wuſko je jeho jměno ſe ſerbſkim narodnym prozowanym ſjenocžene. Runjež je ſo ſſerbów hanjaze nowinatſtvo někto hiżom woſpiet njeſmijertne ſměſhne ſi thym ſezinišo, ſo koſkrotym powjescžam wo ſerbſkim ludu wěrjeſche, kajkež je „Schles. Zeitg.“ piſched dlěſhim čaſhom piſhineſy, a tele būdnosče tež wotcžiſhči, dha jo tola tuta blaſmaža wotkazala njeje, w thyle dnjach ſi nowa ſwój jēd na ſerbſki lud wuſlunycz a jeho ſwěrnoſež ſi němſkemu kniežerſtwu do praschenja ſtajicž. Spodžiwnje, ſo runje nowin liberalneje, cžerwjenje barvy ſerbſki lud ſa ſtrachny němſkemu kniežerſtwu maju a jemu njeſwěrnoſež porokuja. Bjes thym ſo konſervativne nowiny ſi maſhym wuſhacžom ſſerbów na poſoj wostaſa a jim wobſtacze jich rěcje a prawow njeſanidža, ſu ſſerby liberalnym nowinam ſtajny cžerni ne wotku. Kaž ſo ſda, njemože liberalna cžerwjenia ſtrona hiſhće dženža na to ſabycz, ſo ſo ſſerby w lécze 1848 a tež w poſdžiſhých lětach jej piſhianki njeiſu, ale ſo ſu kózdy čaſh ſwěru ſi ſwojemu kralej ſtali a jeho ſtajne ſe ſlowami a ſtukami ſakitali. Naſchich čiſtarjow ſi piſheložkom hanjazych naſtaſkow piſhiliſlodžerſkych nowin wobczežowacž nochzem, njeje nuſne, ſo tu ſadu po ſadze jich wopacžnoſež dopokaſam, dokež ſu to ſchězwanja, kothž nje-wěrnoſež, ſelhařnoſež a ſawjerczenje ſmy hiżom woſpiet nadrobnje w naſchich nowinach roſtajeli.

— Saňdženu póndželu dyri tudy blyſt, jako cžejke njewjedro piſhes naſchu kramnu cžehnjeſche, do Heinzez kheze, pod kralowym walom w bliſkoſeži wojerſkeho lazaretha ſtejazeje. Blyſt, do wuhnja ſajedžo, tutón woſhcežepi a ſo potom, dalsku ſtukodu njenacžniwſchi, do ſemje ſhubi.

* Wjazbław piſhelywashe ſa mlode ſcta khwili w Budyschinje.

S Budęsz. Psichichodnu njeđżelu našće zyrtwinske swony požłedni ras swoje synki do našćeje wožady poſczelu. Wuklinczeniej jich snatich swukow dopomina na sanđżenih dolhi czaś, w kotrymž su wone Budęszanjskie wožadże klužiſe. Jedyn s nich bu hiżom psched tſjomi lętstotekami našćeje zyrtwi poſzwieczeni, tſi druhe dostachm w 17. a 18. lętstoteku. Někto wérowanjom su wone w tuthich dolhich lętach se swojim swonjeniom pschekraſniſe, pschi ſelko poħrjebach su wone ſemrjetym požłednie božemje pschiwołale? Wone su widżale w ſydomleſtej wójnje wójska Biedricha Wulkeho a pschiladowachu w napoleonskich wójnach horzej bitwie pola Budyschina. A někto dyrbja tež wone pucż wſchego ſachodneho hiż, wone maja swoje dolhi czaś wobħedżene město nowym swonam pschewostaję. Džen 16. augusta ho požłednie na ſwjeđeſte wachnje poſzwiecza. Schulska mlođoſć, jeharjo (raſtarjo) a zyrtwinske prijordstejerſtwo jim w pschym czaħu napſcheczo počahnu. Budże to fa našch wofadu wopominiecza hónny džen.

S Hornjeje Hórkli. Njeđżelu tydženja by pschi ſamym w našćeje wħi wohnjowe njeſbože naſtało. Wola žiwnoſtarja Wjenki bē jedyn hólczez pschi bróžni valazu schwablicżku njeſledžliwe prjecż cziżniſ, kotaż du wěħscheza kľomu panħwski tutón sapali. Ma wulke ſvože ho s czaħom wohēnja doħlaðachu a tał wupschestrjenje plómjenjow ſadżewachu. — Tón ſamym džen hrožesche wohēn tvarjenja kheżkarja Wanaka w Bobolzach ſanicżiż. Do jeho bróžnje bēħu na huno kobjel jaħšeħo popjela ſtajili, kotaż fa dlęxhi czaś, jako bēħu ho wħiħiż s domu wotħalili, kľomu, w blißloſci leżazu, sapali. Nimolħodżazj luđo buħu psches kur, s bróžnje ſtupazj, na wohēn fedżbi liwi a jón, bróžnjaže wrota s mozu wotewriwski, hnydom wuhażżu.

S Mnischonza. Njeđawno je ho pola jeneho tudomneho žiwnoſcerja wěſčeje njeſchēdne podenđenje ſtało, fo jeho ſcélina kruwa, kotaż bē ho wottorħnħla, do kheżi sbeža a wot tam po ſħodże, 15 ſħodženikow wħiġokim, na salu horje ūlħa. Tu pak jejne kiekeri kħumsħi naħħi kónz wħachu. Jena deſka na ſale, kotaż bē ja kruwinu eż-żejt u psche klabu, ho rošlama a kruwa s jenej ſadnej nohu do džeru ſajewski na ſchundowanje padże. Tačo bē ho wospjet podarmo prózowała, fo by ho se ſwojeho njeſpodobneho położenia wužwobodžiła, ſapocža wona żaħloñnie po pomož rucż. Hospodař, psches hrósbne kħiħi naſtróžanu, na kubju kħwataſche a tam njeſchēdu wobradu ſe ſpodiżwanjom wuħlada. Tola tač dyrbiſche wħobhemu ſkoċecżu pomha cż? Ssam jo jeho czeżkoth dla s džeru wuſbehnycż njeſožiſche. Duž kħwatajż k fužbdam bēžiſche a tam ſħeſeżiżi kħlynh muži ſebra, s kotrymž ho bjes komđenja k ſnjeſboženej kruwje poda. Tu pschischedi ſtoni najpriódżi ſkočo s džeru wužgħiñi, potom jo k ſħodej dowjedžechu a jo tam tač naſtajihu, fo bēſtej ſadnej noſi k ſħodej ſwobrocżenej. Někto pschimnyschtaj dwaj mužai kruwu fa ħlowu, dwaj ſa pređnej a dwaj ſa ſadnej noſi. S požłednimaj jej najpriedy po ſħodženikach dele ſtupacż dachu, potom s pređnymaj a to tač doħlo wospjetowachu, doniż bēſte ſbožownje hacż dele doſtuapała. Kruwje jeje wuṛjadne kiekerjenje ničžo swadžiļo njeje, dwaj dnjej po tym je wona cželko poměla. Hacż dotal ho cželko a macż naſlēpſcheje cžerħwoſce ſwjeħselitej.

S Wolborz. Njeđżelu wječor je njeđalo ko našćeje wħi na Wolborz polu Bože njeſjedro do jeneje pophy dyrilo a ju ſapali. Sħiħli desħeż je wupschestrjenje wohnja na druhe pophy ſbožownje ſadżewa.

S Huski. Wutoru, 25. julijsa, mjeſeſche ho tu ſwjeđenj swonkownnego mižionistwa. W herbſtej Bożej klužbje pređowaſche

f. farār dr. Rjencž s Wjeleczina po tektu Mat. 20, 20—23 wo themje: „Għubokonutna proſta pohanstwa a jeje plobi.” Němſte pređowanje mjeſeſche f. farār Matek s Hucżinu po tektu Marka 16, 1—4 wo themje: „Kak ma ho našha ſobudżelawoſce w mižionistwie ſbudžicż.” Wopht njebe psches mēru wulki, duž bēħu żnē ſa mižionistwo ſnadne.

S Wulkeje Dubrawy. Njeđżelu popołdnju w 5 hodžinach stej ho tu bróžen a domske kheżkarja U. Gerber a wotpaliſoj. Psches czo je wohēn naſtał, hiſčiż wužlēdżene njeje.

S Klukſha. Njeđżelu, 6. augusta, ho kħorhoj našchego wieleriſteho towarſtwa na ſwjeđeſte wachnje poſzwieczi. Šuksa druhich ſatſliki woeſliki towarſtrow je ſwoje wobdželenje pschi tħm pschilubiſa.

S Njeħoornja. Njeđżelu, 24. julijsa, je pschi kħlynh njevjedrje biżże do bróžnje kublerja Albinuha dyril. Bróžen, fe kľomu kryta, stejjeſche hnydom w plómjenjach, kotaż ju, wumjeni kruu kħeżu a jenu kōlnu ſanicżiwi, tež fužbdu žiwnoſcej. Bétiſħez herbam klužħazu, doſeżeżechu a wħiħi jeje tvarjenja na cziſte do prócha a popjela pschewobrocżi. We wotpalenħi twarejenjach je ho nimale wħxa domska nadoba, domkhowane żnē, pjeq ſwini a něſħto pjerinx ſpalid.

C. S Hermanez. Njeđżelu wječor pschijedžeschtaj konjej bura Hoſčki s proſnym wosom a bjes pohonċa s pola domo. Hacż runje ho pohonċ hacż poſħi do wječora njevróċi, ho tola nichō wo njeħo njeſtarasche a fa tħm njeħladasche, hacż je f. njeſbožu pschijedžol. Naſajtra rano, jako na mjenowane poſo jedyn druhu muž pschijedž, wuħlada wón wotrocżka na polu morweħo leżażeho. Wot jeho cżelja bē jena pjata wottorħniena a jene wuħo s kriju po kriye. Ma kajke wachnje je pohonċ žiwnenje ſhubi, hacż je jeho Boža rucżla ſajaħa, abo hacż ſtaj ho konjei sploščiloj a wón ſi wħxa panħwski ho ſaraħi, hiſčiż wěſte njeje.

S Wulkič Šdžar. Tvarjenje našćeje ſħuile dže s Boha pschexo dale do pređka. Haj, ſanđżeny ſchitwörti wječor mōžachm i wjeħselom pschiladowacż, tač fu tħeħu ſħeħali. Po ſvēhanju mjeſeſche mlođoſć reje, kotaż pak doħlo trači njeiħu, dokelż buħu psches wohēn ſatorħnien. Wola ſahrodnika Haasħi bē wohēn wuħrif, kotaż wħiħiż Haasez tvarjenja, domske, hródże a bróžen, do prócha a popjela pschewobrocżi. Sa krotki czaś ho plómjenja na tvarjenja kħeżniha Augusta Horwaka wupschestrjeħu, hdżeż jid domske a hródż f. woporej panħħu, bjes tħm ſi bróžnja psched nimi wuħħowana wosta. Wola Haasħi su plómjenja teħo dla wjele ſchħodji nacżini, dokelż mjeſeſche tutón hijom wjekħi dżel żnijow dom ſħowħanħ. Wot ſlotu je pola Haasħi 1 kruwa a 1 ranza a pola Horwaka 1 ranza we wohnju kónz waħala. Kafeċ-ċarnekk wohēn-haxħa towarſtwa pschijedže nam kħwatajż k pomoži, tač ſi wohēn jenoż na tutej dwaj dworaj wobmjeſowa. S tħtm wuprājamu tutemu towarſtwa našch wutrobnu dżak a pschejem, ſi ħixx Bóħ wħiċċi kliks psched podobnym ſwarnowacż a wobħekodżenym pomha cżi.

„Bramborske nowinu” piżajja:

S Popož. Lětħa namy, Bohu dżak, żohnowane żnē; wjele ratarjow njev, tač dyrbija wħi do bróžnje ſħiħacż. Biżże tħixx ryngi kruu bēſte kruħ role ſe ſħpaniskim žitom poħi, kumja bēſte wot Werner w Barlinje. Wón je tam naſħmu 35 puntow wuži, a někto je ſi teħo 525 puntow namlóċi, to je pjatnacż ras teħbi tač bē wuži, a kľomu bēſte tež 15 zentnarjow, ſtwielza bēħu do 5 kħeġi wħiġo.

Bužudjenja.

Khostanská komora. 16letný dželaczeř J. Mlynk ř Dubrawki, czežkeho paduchstwa dla hžom khostan, bě wobstoržený, so je tamníšemu gmejnškemu rychtarji s njeanknjeneje bróžne 10 puntow njecžiceneje rožki kramyl. Dale Mlynkej winu dawachu, so je ſo do wobydlenja ſwojeje četh, dželaczeři Fiedleroveje, dobýval a tam ſi jeneje polžy 80 np. wotewſal. Šsud wobstorženeho dla lohkeho a czežkeho paduchstwa k schyrjom měšazam jaſtwa ſažudži. Teho macz, hacz dotal njekhostana khežkarčka J. K. Mlynkova, kotaž bě ſwojemu ſynej žito cžisčiež pomhała, runjež bě wjedžala, ſo je kramjene, ma dla pſchelhowanja tři dny jaſtwa wotſebžecž.

Gawniški ſu d. 13letný Š. Höbel ř Bréſez bě na jenej ſuzu někotre mlode droſny ſi hněda wubral a je potom tak dolho nje-člowny cžwiſoval, doniž wbohe ptacíki kónz wachu. Šsud jeho dla dracžowanja ſwérjatow k schyrjom dnjam jaſtwa ſažudži. — E. G. Jeremias, něhdh pohoncž pola leštarja Leſchowſkeho w Hodžiju, bě, jako wot tam wotčahny, por kožanych kholowow ſobu wſal. Teho pakosženje jemu 15 ml. khostanja pſchinjeſh.

Povolanská komora. Agentu Michałku ſizku w Radworju, kotrehož běchu jebanſta dla k schyrinježelskemu jaſtwa wotžudžili, po wospietnym pſchephtowanju ſa njevinowateho ſpōſnachu a jemu khostanje ſpuſčejichu.

Přílopk.

* Po starym ratařskim pravidle řeka dwójzy połny měšaz ſa 1 měšaz plodne léto. 1. a 31. juliia ſo to někto stanje, a na to jich někto wjele ſi nadžiju hlaſa.

* W Lubijské stronje je njevzedro ſaňženu pónđželu po ſdacímu najbýlniſho ſakħadžało. W Lubiju ſamym je blyſk ſchyrí raſh nutſ dyri, tola běchu dyrjenja wſchě ſymne, a to do tórmu wulſeje zyrkwje, do jeneje khež pſchi nowym torhochęzu, do róſčtow w turnovanské ſahrodže a do jeneho stareho wýbokého topoła. W Schönbaчу a ſumvaldze pak buchu twarjenja wot Božeho njevzedra ſapalene a do prócha a popjela pſchewobrocžene, teho runja jena bróžen Förferez ſubla w Ober-Herwigſdorfu pola Žitawy. Do kocžumy, niže ſotmarſkeje hory ſtejazeje, dyri ſymny blyſk, kotaž hofeži naſtróži a jenu holzu na krótki cžaſh poſkuſhi. W Ober-Oderwizach blyſk, kotaž po ſtěchnym žlobje do hródže Vyhanez ſubla ſajě, dwě krumje ſaraſh. W Neufpižkunnersdorfje dyri blyſk do kheže tkalza Becka, w Oberleutersdorfje do domu tkalza Goldberga, w Seifhennersdorfje do Grunewalde ſabrik, w Eibawje do Röthemlyna, tola tu wſchudže běchu jenož ſymne dyrjenja, kotrež ſcžený a wſchelake druhe wěžy wobſchodži. W namjeſných Čechach ſu njevzedra po ſdacímu ſažo býlniſho wustupile, pſchetož ſi Kražawy, Maſfersdorfa a Kaiserswalda ſu powjeſeže wo wohnjach pſchisčle. W Grottawje bu Mariny ſtolp, na torhochęzu ſtejazy, wot blyſta ſražený.

* W Draždonach ſo njeſdawno dwaj mandželskaj ſwadžiſchtaj, pſchi cžimž žona na muža ſchlenčjanu bleſchu cžiſhny. Rosslobjeny pſches to, ſhrabny muž lampu a cžiſhny ju na žonu, kotaž bě runje ſwoje $\frac{1}{2}$ letne džecžo pſchimnyla a je ſwojemu mužej napſchecžo džeržesche. Lampa vrježný do džecža ſi tajkej mozu, ſo běſhe to ſamo hnydom morwe.

* Wobydlerjo Göſthala pola Groitscha buchu 22. juliia pſches morjenje jeneho cžlowjeka do roſhorjenja ſtajeni. Rěſnit Grüneberg, ſnath wopilz, ſatřeli ſpominjeny džen ſwoju žonu, jaſo wona na ſchomje wiſchnje ſchejipaſche. Do hlowy trzechena bě njeſbožowna žona ſa někotre minuty morwa. Bylo wſchego ſacžučza

mordař, kotaž mějeſche pſchi třm híſceje njekničomne rěže, na ſwoju w frwi pluvažu mandželsku hlaſaſhe. Pſchede wſchém je 76letný nan wobžarovacž, na kotaž ſtaroſcz ſa ſchěſcz njewotcženjene džecži leži.

* W Gerje je 20. juliia ſat Krawz ř Barlina dwójnemu mordarjej Hanzy ř Gery, kotaž bě ſwojej žonje ſi jědom ſawdaſ a džecžo ſwojeje ſhakoweje ſadužnyl, hlowu czaſ. Kunje pſched třiomu měšazami je Krawz w Gerje rubježnemu mordarjej Gebhardtej ſi mječžom hlowu rubaſ.

* Na wjeſh Rothmühl pola Zwittawy na Morawje ſo pjak wječor hróſbný ſlím puiſčeži. Woda po wſh ſchtrí kheže wý ſoka ſchumjeſche, wſcho ſobu torhajo. Šsobotu wječor buchu Puiſb, Šdejſchow a někotre wſh w blíſkoſci Brünna wot ſhyného ſliva potřeheſe. Schkoda je jara wulſa. Wjele khežow je wotplavjených a pólne plodů ſanicžene, dokelž krajina w dole leži.

* W pólverowym a dynamitowym ſkladže, kotaž je direkcia bayerskeje ſtatneje železnicy w blíſkoſci Egera natwaricž daſa, ſu wónano paduſchi pohyli. Šanki pſchi durjomaj magazina buchu wotražene, paduſchi běchu ſi njeho 4 waſh dynamita, 200 puntow cžeky, ſobu wſali. Woni ſu dyrbjeli wjele možy naſložowacž, předy hacž ſu twjerde ſe želesom wobbité durje wotwricž móhli. Polizija piſnje ſa pakosžakami pýta, njeje pak híſceje žaneho ſi nich wuſlēdžicž móhla.

* Žedhyn ſi najstarších ſchtomow w Evropje je ſipa w St. Lievieru pola Meža. Tutón ſchtom ſu w lécje 1152 ſadželi, wón je po tajkim pſches ſydom ſtejtoteikow starý. ſchtom wobha ſchi pjenku 20 kheži a jeho haſoſh maja wokrjeſh wot 200 kheži.

* Powjeſeže ſi ſtalskeje powjedaju wo ſemjerženju, kotrež wobydlerjow města Sieny 11. juliia do wulſeho ſtracha ſtaji. Někotre ſtoki běchu tak ſhyné, ſo zyrkwinske ſwony wospijet ſahwonichu. Wſchitke durjove ſwónčki pocžachu ſchězercžecž. Naſtróžení wobydlerjo w ſku do Florenza cžekachu, hdež ſebi myžlachu, ſo ſu pſched podſemſkej možu wobarnowani. Tež w Piſh pytnychu někotre ſtoki; ſi wopředka ſo bojachu, ſo ſo jich dla tamníſhi ſwětoſnath ſchimy tórm, kotaž ſo jara ſtraſchnje hibaſche, ſaſypnje, tola bojosež ſo na wulſe ſbože njeopjelni.

* W Franzowskej je wobſtajny deſchęz wſchě wuſlady na rjane žně ſtaſhyl. W někotrych krajinach ſu powodženja wjele ſchodus cžiniſe, w druhich ſažo deſchęz, kotaž je domkhowanie ſhyna ſadžewaſ. Žito a wot ſtaj pſches mokrotu hubjenaj, běny hžom wſchudže hniſa. Majſterje budže ſo žito ſi druhich krajow ſupowacž dyrbjecž.

* (Jedžaze khež.) W Kaliforniji ſo w nowſchim cžaſhu jěſdžaze kheže na žnach trjebaja, w kotaž ſo ſa dželaczeřejow zyroba pſchivožuje. Tute kheže na ſoležach ſteja, ſu 20—30 kheži dole, ſi lohkeho drjewa twarjenje, ſi platom pocžehnjenje a do dweju dželov, do kuchinje a jěbzneje ſtvoj, dželene. Tajke jěſdžaze kheže ſo cžasto na žitnych polach pola Kaluſh, Tehamh a Suttera nadeňda.

Riflowna.

Anjeſej Mn. w móřſkých ſupjelach. Luboſný džak ſa Waſh dopiſ. Wón ſo w pſchichodném cžiſle wotčiſheži.

Zadny druh ſredk ſebi njeje ſa tak krótki cžaſh hjeſ ſeſarjemi a ludom teſto pſchecželov dobyt taž ſchwajzarske pille haptýlarja R. Brandta, ſchtož ma ſo jeniceži jich ſpodoňnemu, ſpěčnemu a wěſtemu ſtukowaniu pſchi hlowubolenju, ſatřkanju, ſolcžowym cžeržpjenju, dudlanju, nječiſtej ſewi atd. pſchivipacž. Dojpolne proſpetty ſi ſeſarſimi roſzubami ſu darmotne, teho runja pravodžive ſchwajzarske pille haptýlarja R. Brandta w tyſtach po 1 ml. doſtač jeniceži w hródjskej haptýz w Budynſhine, w haptýlach w Lubiju, Eibawje, Gr.-Röhreſdořorfje, Nowoſalzu, Štolpnem a Neugersdorſje.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
22. julijsa 1882.

Žitow w dwois:	Na witach		Na burzj	
	wot	hacž	wot	hacž
1491 mečow.	M	P	M	P
Wlchenza 50 kilogr. . .	11	31	12	20
Rožta . . .	8	4	8	23
Decimien . . .	7	39	7	97
Borž . . .	7	60	7	80
Hroš . . .	8	6	8	33
Woka . . .	8	61	9	17
Raps . . .				
Zahy . . .	13		14	
Hejduscha . . .	16	50	17	50
Berny . . .	2	40	2	70
Butra 1 . . .	2		2	60
Wlchenzna mula 50 kilogr. . .	8		17	75
Mana mula 50 . . .	7	50	11	75
Gšno 50 . . .	2	50	3	30
Glóma 600 . . .	22		24	
Prošata 545 ščutu, ščutka 11 . . .	11		21	

Khěža na pschedaní.

We Žusu pola Pomorez je nowotwarzena mašinna dwajšohzna khěža čížko 36 s dwemaj stwomaj, kólnju a hadowej sahrodu se žwobodneje ruki na pschedaní. Wscho dalsche je pola wobžedžera šhonicz.

W Delnjej Hórzji je khěža čížko 11 s rjanej sahrodu na pschedaní. Wscho dalsche je tam šhonicz.

Dobre kolonialstworowe a spiritnosowe klamy, najlepje ležane, sú wobstejnosców dla na pschedaní. Wscho dalsche je pod G. S. Rud. Mosse w Budyschinje šhonicz.

Nowe wulke khachle steja, dokež sú wysche, tunjo na pschedaní na tasčbarku čzo. 10 pola rēšbarja Petški.

Rozkowany stwielzowy abo njetrjeny len,
taž tež wutrijeny len kupuje po kózdej dželbje a kóždy dzeni mechaniska dželopšchadownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ho jenož **trjeny len**, a to jenož hobotu w Grüznerez domje, s nutškodom s jerjowej hafz, kupuje.

Ssywnu hejdusčku,
lupin, hróč, woku, količ

porucza C. Kahrowe w pôstskiej kowańi pschi žitnych witach.

Khofej,

čížce a derje hłodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., palený punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernernej dobrosczi

Gustav Poser na jerjowej hafz.

Khofej, zokor, rajš, nudle, mydlo, soda, petrolej, ripikojty wosij, jedzny wosij, kihaly sprit, rybjažy wosij, jerje, tobak, zigarry atd., škotnu a jedznu hól porucza

Karl Hanske na žitnych witach.

Fauserowe juchowe plumpy,

teho runja wšče artile žwojeho železotworoweho składa pschedawam po jara tunich placisnach.

Ewald Braun

na hłownym torhosčezu čížko 9.

Kožane a koleszowe rjemjenje,

teho runja wšče artile sa schewzow porucza

Otto Büttner,

kožowa pschedawańja na hłownym torhosčezu.

Sofy a matrazžy.

Sofy wot 30 mk., vjerowe matrazžy wot 18 mk. hacž do najlepšich a trajne dželanych, teho runja kožny a tosche we wulkim wubjerku po najtunischich placisnach porucza

K. A. Benedict

w domje wudawańje „Serbskich Nowin“ s napshezja noweje měschčanskeje šchule.

Skladnoſtna kuf.

Czorne židzane tkaniny

s niewjesczinskej draſcze,

starý hóz wot 2 mk. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn

na mjazhym torhosčezu 16.

Pschedawańja tykanskeho pschedżena

G. Scheera, Ottý Rühna naſzlednika,

w Budyschinje na schulerſkej hafz 3,

porucza ſwoj bohaty skład wolmjanego a bawmjanego tykanského pschedżena (ſtich-garn), spódnje huknje wot 50 np., kholowy wot 60 np., korsety wot 1 mk. 15 np., teho runja mujske a žonske jaki s wolmy a bawmy, pschedkosčliki, khornarje sa mujskich a žonskich, manshety a šlipsy, dale škrympy a ſoki we wščech wulkoſčach a po najtunischej placisnje.

Serbske flamby we Wojerezach

Jurij Waltin

poruczeja hyry khofej, punt po 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140 a 150 np.,

paleny khofej, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.,

rajš, punt po 16, 18, 20, 25 a 30 np.,

dobry hłodki syrop, punt 16 a 20 np., wubjernye hłodki, punt 25 np., a

najlepši zokorowy, punt 40 np.,

taž tež wščite druhe twory w najlepšej dobrosczi a po móžno tunich placisnach.

Sklad witkowych korbow.

Korbę we wščech wulkoſčach po najtunischich placisnach, běrnjaze kobele po 30 np.,

1/4 zentnarja wopschijaze po 46 np., 1/2 zentnarja wopschijaze po 60 np. atd. porucza

Zimmermann

w Ramjenej pola Rakez.

Kaschčompy magazin

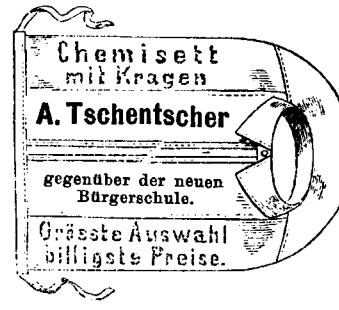
Arthur Jannascha

na nowej hafz 5

porucza ho pschi potrjebje dobrocžiwemu wobledžbowaniu.

Pichedloſhki
v Hornemaj
A. Tschentscher

w Budyschinje

Chemise mit Kragen

A. Tschentscher

gegenüber der neuen

Bürgerschule.

Grässtie Auswahl

billigste Preise.

Emma ſwid. Vorwerkowa
s napshezja hłowneje straže (hawptwach)
porucza ſetne jaki a žakety se hukna, hōmota a kašemira we wulkim wubjerku po
najtunischich placisnach.

M. G. Freyberg,

en gros. manusfaktur-twórowe sortimentne tkaniny en détail.

na bohatej haſhy, s napscheczą poſta.

¶ hermankej ſwoj derje ſrjadowany, ſe wſchemi nowoſciami wuhotowanym ſkład naležne poruczam.

Draſtne tkaniny

w kózdej móznej družinje a barbje.

¶ Domfkhowanskim daram

krążne draſtne tkaniny, kóhcž po 35, 40 np.

Czistowolmiane draſtne tkaniny, kóhcž po 50 np.

(jeniczy poſta mje doſtač).

Draſtne kattuny, pikeje a kroiseje,
wulki wubjerł, kóhcž wot 17 np.

Módrocziſhcz, kóhcž po 25, 30, 35, 40 np.,
riſs, pikej i draſče, kóhcž po 40 np.,

möblowe kattuny a kroiseje, krążne nowoſcje,
gardiny, kattuny, běle gardiny.

Sofowe riſsy a damasy, rulowowý plat, ložowe tkaniny, zyhi, běly, módry a ſchery plat,
módre bluſowe tkaniny, dowlaſ, pikej, turnowanske ſukno, lama, pol- a czistowolmiane ſuk-
nowe tkaniny, koſchlowy barchent, blidowe ruby, ložowe plachty, ſofowe deki, ſilzowe ſuknje.

Tibetowe rubiſcheza,

ſchtuka po 1 ml., 1 ml. 50 np., ſe židzannymi kwětkami po 2 ml.

Wulki ſklađ hotowych ſchörzuchow (hamſne dželo)

s mohaira, moireja, jendželskeje kože, dowlaſa.

Pſches to, ſo ſchörzuchi ſam dželac̄ dawam, je mi mózno, kózdy ſchörzuch pſchi lepszej tkaninje 25—50 np.
tuńſho hac̄ moji konkurrentojo pſchedawac̄.

Pluſch,

$\frac{3}{4}$ ſcheroſi, kóhcž po 2 ml.

W pſchedawaćni ſo ſerbſki ręči.

Njewjeſčinſka draſta.

Czorne ſidžane tkaniny,
polžidžane tkaniny,
czorne kachemiry

porucza

M. G. Freyberg

W pſchedawaćni ſo ſerbſki ręči.

na bohatej haſhy.

Mojim čeſczenym wotebjerarjam i nawiedzenju dawam, ſo ſu poſta mje

Šerbſke ſpěwarſke knihi

w proſtych a pýſchnych ſwiaſtach ſaſo na pſchedan. Duž proſchu wo dobrocziwe wob-
ledžbowanje.

Gustav Rámsch,
knihiwjaſar na bohatej haſhy.

Nowe ſerbſke ſpěwarſke knihi

w rjanych trojnych ſwiaſtach ſu ſaſo doſtač poſta

A. Schöncki

na hauenſteinslej haſhy 1 w Budyschinje,
knihiwjaſarſtwo a papjerjowa pſchedawańja.

K kermuſham

porucza

tykanzowu whezu

w paketaх po 10 a 20 np.,

korjeniſki a zitronowy wolij

w bleſchach a wuwaženjy,

tykanzowu barbicžku (ſaſran),

iſ. korjenje, zyłe a tolcžene,

czekazu ſól

(flücht. Salz) i pyczenju wuroſczenje pſchenizy

hrodowska hapytka.

Do Australijs

ſczele paſažirow i direktnej parnej ſódžu

wot Hamburga

5. kózdeho měſaza

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Příjme počízenje flamov.

Mojim češčenym wotebjerarjam k nawjedzenju, so ſo moja drogowa, chemikalijowa, kolonial- a barbotworowa pſchedawařna

wot dženžniſcheho dnja niz wjazn na ſmutskownej lawſkej haſy 7, ale ſo napshecza w mojim ſamkunym domje, na ſmutskownej lawſkej haſy 10, nadendže.

Sa dowěrjenje, mi hac̄ dotal ſpožczené, ſo rjenje džakuijo, proſchu, ſo by ſo mi to ſame tež dale ſdžeržalo.

W Budyschinje, 25. julijsa 1882.

S pocžeczowanjom
Otto Engert.

= Jerje, =

rjane wulke ryby,
ſichtu wot 5 np., poruczataj
bratřaj Měrſchej
na žitnych vikach.

Khoſejowý ſklad.

Sylnie a derje ſkodžazn hizom po 80
do 200 np., pſchi wotewaczu 5 puntow hifcheče
tuňſho, paſeny khoſej po 120 np. do 200 np.
we woſebe dobroym ſkodze poruczataj
bratřaj Měrſchej na žitnych vikach.

= Khoſej, =

rjana, sylnie a čiſtoſkodžaza twora, punt
po 75, 80, 90—150 np., pſchi wotewaczu
wjetſich dželbow punt po 5 np. tuňſho;

= rajß, =

punt po 13 a 16 np., porucza jaſo jara
placžiſny hōdne

Carl Noack

na žitnej haſy njedaloko hōvnego torhōſečeza.

Nowy khoſej.

Jako najlepshe a ſpodoñiſhe ſarunanje
khoſeja ſo

nowy

khežorſtwowý khoſej,
jenož dželany wot D. Webera, naležne
porucza.

Wón je ſ dobom najlepschi khoſejowý pſchi-
dawf, ale tež bjes bónoweho khoſeja wón
derje ſkodži.

W Budyschinje je wón doſtač pola knjeſow

A. Rāmicha, H. Lindnera,
A. Mikana, E. Gliena,
O. Böllnera;
na Židowje pola A. Sobu,
w Hodžiju — M. Seeligera a
J. G. Mrósa.

Cžeske požleſečzowe pjerje!

w kraſnej nowej tworje, ſo požleſečzowym hermanek na čiste wupschedawaja. Požleſečzowe pjerje, punt po 1, 1½, 2, 2¼, 2½ ml., najlepshe po 3 ml.; poſoječny mōšek po 3½ ml., najlepschi po 5 ml., požleſečzowe zyhi we wulkim wubjerku, hotowe požleſečzja wot 10 ml. 50 np. Pſchi zylih njeviſčiſkih wuhotowanjach woſebite niſke placžiſny. Moja pſchedawařna ſo kaž pſchezo w hoſćenju „Münchner Hof“ na hornczereſkej haſy nadendže.

J. Kirschberg ſ Frankfurt a./M.,
filiale: w Šhorjelu, Lipſku a Barlinje.

Skhadzowanka.

Serbska studowaca młodosé změje swoju lětuſu hōvnu skhadzowanku 5.,
6. a 7. augusta w Khróſcicach we Wjeńkec hoſćeniu. 5. augusta popołdnju
w 3 hodzinach zhromadźuje ſo wubjerk. 6. augusta popołdnju w 1½ hodzinach
hōvna zhromadzina, wječor towařny spěw a zabawa, pozdzišo reje. 7. augusta
dopołdnja w 10 hodzinach zhromadny wulēt do Lejna, wot tam přez Swinařnu,
Pančicy a Miłocicy do Smječkečanskich kupjel.

Z tutym na skhadzowanku najnaležniſo přeproſuje wſech ſwojich towařow
a tež přečelow stud. młodosé
kand. med. Miklawš Bachet,
hōvny starši.

Naſchu novu parnu mlóčazu maſchinu (4-konjatu)

ſe ſortirowaznym bubonom a wuſornjerjom,
wſchē žitove družiny wubjernje mlóčazu, poruczamy na wupožczenje.

Geschw. Herlitschka

w Budyschinje na drjewowym torhōſečezu čjo. 4,
w ſahrodnej kheži.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſahadzenje krumſchtiných ſubow a plombirowanjow
po najnowiſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, III. poskhód.

W rěčzam wſchendje dopołdnja a popołdnju wot 8 hac̄ do 5 hodzin. Khudym darmo.

Cžaſníki ſo ſeje družiny ſo derje a
na najtuňſho porjedža pola Jana Gátha, cžaſníkarja | Štož
dobrych koſkow a ſerpow
na róžku hospitalſteje a kamjeutneje haſy. Pſchi žitnych vikach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
— Štvortlétne předplata we wudawani 80 np. a na němskich postach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki, kiž maja so we wudawani „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedac, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedac.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císc Smoler jec knihicičeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 31.

Sobotu, 5. augusta 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Prýnž Karla, jenicki hřichče žiwy bratr němskeho khějora, kotrež bě ſebi pſched nimale dwěrav měha- zomaj w Kaſelu nohu ſlamal, je netko, hacž runje hřom 81 let lieži, ſožo tak daloko wuhojeny, ſo može ſi podpjeru woſko khodžic̄. Prýnžowe ſtrowje je powschitkowne ſpolojaze.

— Pruski wojnski minifter je poſtaſil, ſo ſmědža tajzy, kotsiž třežedža jato jenoſtne-dobrovolni we wojſku ſlužic̄, pruhovanie jenož jedyn ras wotpozožic̄. Schtóz je po tajsim pſchichodnje ras pſchepanył, byrnjež hřichče dwazec̄i lét starý njebył, njemože wjazy ſa poſ ſéta abo poſdžiſho pſches nowe pruhovanie prawo k jenoſtne-dobrovolnej ſlužbje doſtac̄.

— Bajerska a Würtembergſka ſtej ſi ſéta 1866 hřichče prawo woſkhovalej, ſo ſmětej ſwoje ſamſne poſtske marki měc̄. W poſledních nježelach ſu někotre nowiny wuſlēdžile, ſo pſches to, ſo w němſkim khějorſtvoje trojake poſtske marki woſkſteja, liſtny woſkhad a woſhebje pſchekupſtvo we wikowanju ſchlobuje. S bajerských a würtembergských nowin pak je widzec̄, ſo jich kniejerſtvoj ſwolniwej njeſtej, ſwoje prawo dobrovolne pſchec̄ic̄. Hacž runje by wječej Bismarckej ſpodobne bylo, hdy bych ſo w němſkim khějorſtvoje jenož jene poſtske marki trjebale, dha jemu tola wojna dla markow telko hóvna njeje, ſo by ſo jeje dla do doſteho wujednania ſi Würtembergſkej a Bajerskej ſapleſc̄ daf. Duž drje ſo w telej poſtskej naležnoſci w bližším čaſu žane pſheměnjenje njeſtanje.

— Wjerch Bismark, kotrež w tu khwilu na ſwojim kuble Barzynje pſchebýwa, je ſo tam ſe wſchej pilnoſc̄u do ſwojeho džela daf. Wójna w Egyptowskej drje jeho zylu ſedžliwoſc̄ na ſo čehnje. Dwójz ſa džen wulka ſanknjenia a ſayglowana mapa ſ aktami a listami ſi Varlina do Barzyna pſchithadža. Tež direktny telegraf ſi Barzyna do hóvneho města němſkeho khějorſtva je ſo ſedma hdy předy tak často taž w tychle dnjach trjebal.

— Lětka w augustu je ſo 100 lét minylo, ſo je ſo universita we Würzburgu ſaložila. Wopomnjenje tutoho dnja je ſo 1. aug. we Würzburgskej universic̄e wulſotnje ſwyc̄iſlo.

Auſtrijsa. Doſhotraſaze woſhudženie pſchec̄iwo Galiziskim Rukinam, kotsiž běchu dla krajneje pſcherady woſkorženi, je ſo 29. julija ſkónčilo. Ani jenemu ſi nich nježku krajnu pſcheradu dopokasac̄ mohli, duž buchu woſhitzy w naſtupanju tuteje woſkřby njewinowac̄i woſnac̄i. Jenoz ſchýrio buchu ſi nich dla kaženja mera wot 3 hacž do 8 měžazow jaſtwa ſažudženi. Byes ružinskim ludom, kotrež dwě ſečzinje woſhydlerſtwa w Galiziskej pſchedſtaja, bě ſo pſches prozež njeſpokojnoſc̄ a njemér wubudžil a ſo njeſpſceželſtvo pſchec̄iwo Polakam pomjetſhilo. Sſnadž pak kónz prozeža, w kotrež ſu pôlzy pſchihazni ſi miloſc̄u a byes wſcheje hdy Rukinow ſužili, njejednotu byes ružinskim a pôlſkim ludom wurunac̄i pomha. — W naſtupanju ſkónzowaneje holzy Salymoſhýz w Tisza-Eszlaru ſo pſche, ſo pſchepytowanſki ſudník na podkožku jažných a pſchesených wuprajenow ſwědkow Salomonej Schwarzej, Leopoldej Braunej a Abrahamej Bugbaumej winu dawa, ſo ſu 1. aprileje w pſchedworje Tisza-Eszlarſkeje synagogi Estherje Salymoſhýz kſi pſchereli. Na druhich woſkoržených, na Josefa Scharta a jeho žonu, Adolfa Fingera, Abrahama Brauna, Samuela Liptiga, Lazaru Weinstaina a Emanuela Tauba tukaja, ſo ſu pſchi ſkónzowanju holzy pomožni byli a wobendženie njeſtutka pſches ſtražowanje (wachowanje) podpjerali a polbžili. Poſledni džel woſ-

ſkřby wopſchija druhi njeſtutk, kranjenje čélo ſi ſowa. Tuttu wěz naſtupajo je ſo wuſlēdžilo, ſo je kranjenje čélo wot holzy, w Marmaroſu-Szigecze ſemrjeteje, katraž ſo Flora Gavrilez mjenowatše. Wona bě ſo čežko khora ſi ſwojemu wujej, jenemu ſi wonka města bydlazemu rybalej, podala a tam wumrjela. Tejný row ſo wot ſudniſtwa pſchephya a ſo pſchi tym naſhoni, ſo bě ſo kaſhcz a čežko ſhubilo. Někotſi dželac̄erjo ſu wuprajili, ſo ſu widzeli, kaf ſu tſjo židža kaſhcz ſi ſowa wuſběhnyli, na móz poſledžili a potom runu ſmuhu ſi rézy Theiſej jeli. Tele wuſlēdženja, kotrež ſo, dokelž ſe ſudniſtwa pſchindža, bjes dwěla wéri, ſu ſchec̄zianow we Wuherſkej pſchec̄zivo židam roſhorile a naſtork ſi wchelatim njeſpſceželnoſc̄am pſchec̄zivo nim podale. Tak ſu w Janosnazu ſchec̄zijeno woſka tamniſcheje synagogi roſbili a ſo do židow ſi ſukami dali. Njemér dwaj dnjej doſho traſesche a hakle pſchesta, jako běchu hóvnych halekowarjow ſajeli.

— W mějce ſpalato w Dalmatiſkej, hđez hacž dotal pſches 20 lét doſho italska ſtrona kniejerſche, ſu pſchi poſhledních měchęzanſkých wólbach ſkrowatojo ſi wulkej wjetſchinu dobyli. Wot krowatiſke ſtrony bu 28, wot italskej jenož 8 kandidatorow wuſwolenych. ſkrowatojo ſu tu ſtajnje wjetſchu poſhzu woſhydlerſtwa wučinili, tola woni njemóžach ſwoje prawo doſtac̄, tak doſho hacž na wjetſchu awſtriskeho kniejerſtwa liberalna ſtrona ſtejſche. Tehdom buchu italsky w Dalmatiſkej wot kniejerſtwa pſchec̄zivo ſlowjanſkim ſkrowatam ſchec̄zwaní, hacž runje bě ſjawne, ſo dalmatiſky italsky ſa tym ſteja, ſo bych ſo wot awſtriskeho kniejerſtwa wottorhnyli a ſo ſi italskym kralestwom ſjenocžili. Pſchi wólbach w mějce ſpalato ſu Italsky cžim cžežsche poraženje pocžerpili, dokelž je pſchi tutej ſklaſnoſci narvedowar italskej ſtrony, nehduschi měchęzanosta Vajamonti, ſobu pſchepanył. W čaſu ſwojeho kniejerſtwa je italska ſtrona najnjerodniſche hospodarſtvo w ſpalato wjedla. Wona je městu ſi njeſtrěbnymi twarami ſtraſhne wulki doſh napraſkala. Pſchi tym wona na ſwoj wužitk ſabyla njeje, pſchetož wſche tele twary buchu wot Vajamonti a jeho pſchec̄zelow wuſwodžene, kotsiž ſebi ſi tym wjele ſtom tybz ſchěznakow do kapzy tyknychu. Italska ſtrona w ſwojim hněwje dla wólbneho poraženja žanych mjeſow njeſnaje. Tak je wona khorho krowatiſkeho wótcžinskeho towarſtwa, katraž mějſeſche ſo w tychle dnjach poſhwec̄zic̄, kranyc̄ a ſpalic̄ dala. Byes italskimi woſhydlerjemi w Dalmatiſkej je wona liſt roſſhérka, w kotrež ſo ſu ſud namoňwa, ſo by wulku wuſtajenju w Triesze, w tychle dnjach wotewrjenu, ſtaſh a jejne dalshe woſtac̄e njemóžne ſčinil. Šte plody ſchec̄zwania italskej ſtrony w Triesze wuwoſtale nježu. 2. augusta mějſeſche ſo ſi cžežsji awſtriskeho arzypójwody ſallowy čaſh. Zato čaſh pſches hacž cžehnjeſche, cžižny něchtó jenu petardu — roſbuchazu bombu — do njebo, katraž jeneho muža ſaraſy a ſedmjoch druhich ſrani. Njeſtak ſu ſud w Triesze ſo pſches tajtu njeſtric̄zomnoſc̄ wulzy roſnembri. Šylné cžrjody ſuda ſi hóſcenje, hđez ſi wjetſha italsky narvedowar pſchebýwaju, pſchic̄zeſeſhu a tam woſka a durje roſbiwachu. Potom ſo ſud ſi italskemu konsulatelu poda a tam „won ſi italskej irredentu, ſlawu Auſtrijsi!“ woſasche. Halle na druhí džen rano bě poliziſi možno, njemér poduſhyc̄. Njeſocžinka, kotrež je bombu cžižny, hřichče popanyli nježu. Auſtriske kniejerſtvo, džinova jo na tajke ſjawne njeſpſceželſtvo, nojſkerje někto měchęzanſtu radu w Triesze, w kotrejž maju pſchivibowarjo italskej ſtrony wjetjerſtvo, roſwjaſa. —

Sawiedżenie słowjenskie ręczę do tych słowjanskich delniczych gminasijow je Słowjenzow s wulkej radością a spokojością napojeli. „Nekotry wótcziny, pišaja nowiny „Slow. Narod.”, chyžsche hizom sadwelowac̄ nad sprawnymi wotpohladami kniežestwa. Někto widźimy skončenie skutk, kotryž nam wjeſteſc̄ pschitotuje. Najnowschi wukas šchulskeho ministerstwa na žane sadžewki storczyč njebudze. Woporniwość a pilność naszych wuczerjow mózno szčini, so budž sapoczątk blízschego schulskeho lata wsłe nusne schulske knihi w słowjenskiej ręczi hotowe.“ — Lětstotetki dołho ſo awstrijska politika po ſakadze ſkozowaſche, wojaſow wschelakich narodnoſc̄ow po možnoſci w hromadze ſměſteč a jich ſo ſwojej domiſnu w žanym ſwizu njewostajic̄. Na tajke waſchne dyrbjesch ſo pschi revoluſijach ſienoczenje wojſka ſ ludom ſadžewac̄. Awſtriske kniežestwo chze tutomu ſystemej někto kónz czinic̄. Wójnske ministerſtvo je wobſanklo wot naſymy tutoho lata wojaſam ſwoj cžak w tej krajinje wotſlužic̄ dac̄, w kotrejž ſu do mery ſchl. Cželszy wojaſy budž po taſtim pschichodnje w Čechach, pôlzy w Pôlskej atd. ſlužic̄, niž kaž někto, hdyž w Čechach madzarske, we Winje pôlske a czesse, w Pôlskej pat némſke regimenty namakaſh. S tutym wobſanknenjom awſtriske kniežestwo ſjawnje pokasuje, ſo ſo na ſwěrnoſci ſwojich poddanow, kotiž ſ wjetſkeho džela ſe ſlowjanow wobſteja, ſ dowérjeniom ſpuszcza.

Franzowska. Freycinet a jeho ministerſtvo je ſanđzenu ſobotu cžegz porażenje poczepilo. Deputirtska komora Freycinetowé žadanje, ſo by ſo ſa wobſadženie ſueſkeho kanala 10 millijonow frankow dowolito, ſe 450 pschec̄iwo 75 hloſam wotpotafa. Nimale zyla republikanska strona pschec̄iwo ministerſtwu ſkozowaſche, dokež ſo jej ſumma žadanych pjenies ſa egyptowsku wójnu pschec̄iwo wobmerjenia ſdache. Konſervativni a radikalni pat ſo pschec̄iwo ministerſtwu ſpjezowac̄, dokež ſo Franzowskej pschi egyptowskej wójni wobdzelic̄ nochzedža dac̄. Po wsłem ſdaczu je Gambetta najſpłniſci nadběh na Freycinetowé ministerſtvo wiedl. Gambetta Freycinetu winu dawa, ſo je psches ſwoju komdžazu politiku franzowskej naſladnoſci a jejnym interesam w Egyptowskej ſchodził. Hdy by ſo wón hnydom pschi ſwojim ſastupje do ministerſtwa ſ Fendželskej ſienoczki a tehdom wotſadženie Arabi Baſche žadał, by bombardement na Aleksandriju trebný njebył a žadlave morjenje Europyſkich ſo njeſtało. Präsident Grévy nowe ministerſtvo hiscze pomjenoval njeje. Tworjenje toho ſameho je toho dla wobcežne, dokež wjetſchina w deputirtskej komorje, kotrej je Freycineta wotſupic̄ nuſowała, wjazy njewobſteji. Wóna běſche ſe wsłech stron w hromadu ſtajena a roſpadže, jako bě Freycinet a jeho ministerſtvo porażene.

Egyptowska. S Egyptowskej jenož ſ rědka powjescze pschi thadzeja. Fendželenjo ſu želesnizu hac̄ na dwě mili wot lehwa Arabi Baſche wobſadžili, zyla ſueſki kanal do ſwojeje možy doſtali a do města Sueza ſwojim wojaſam ſacžahyč dali. Fendželske kniežestwo ſebi žada, ſo maja ſo turkowszy wojaſy, kotiž ſo pschec̄iwo Arabi Baſchi poſczelu, pod jendželski kommando ſtajic̄. Do toho ſultan ſ cžegz ſwoli, wón by ſo ſ tym ſjawnje ſwojego kniežestwa prawa nad Egyptowsku wſdał. Tež žadanju konferenzy, ſo by ſo Arabi Baſcha jako rebell wuwoſał, ſo ſultan ſmíneč pyta. Wón wudawa, ſo móže ſo to jenož potom ſtac̄, hdyž ſu turkowszy wojaſy na egyptowski brjoh ſtupili. Dokež pat ma jendželske kniežestwo jaſne dopołasma w rukomaj, ſo ſultan ſ Arabi Baſchu w ſienoczenſtwie ſteji a ſkradžu jeho podpjera, wobſtava wono na tym, ſo dybi ſo Arabi Baſchu wot ſultana ſa rebellion wosnamjenic̄, předý hac̄ je přeni turkowski wojaſ nohu na egyptowski kraj ſtajil. Dyrbjal-li ſo ſultan pschec̄iwo tomu ſpjezowac̄, je admiral Seymour poruczoſc̄ doſtał, ſo ma turkowskemu wóſſu wuftup ſ ſódžow na egyptowski brjoh, jeſi nusne, ſ brónju wobarač. Tak móže ſo wójna bjes Fendželčanami a Arabi Baſchu ſohlko do wójny bjes Fendželčanami a Turkowskej pschemenic̄, kotrej ſkončzenie hiscze druhé móznaſtwa ſ wobdzelenju nusuje. Hac̄ doſtal hiscze žane kniežestwo, na konferenzy w Therapiji dla egyptowskej praschenja radu ſkladowaze, ſe ſwojego mjeſczenja ſtupilo njeje. Konferenza ſ zyla na ſlabymaj nohomaj ſteji a by ſo wóna pschi ſamym psches wuftup rufleho ſtupijera roſwjaſała. Schto je Rusk ſažo ſměroval a ju ſ dalschemu wobdzelenju

na konferenzy wobrēčaſ, to je hiscze ſot toſteje cžmū wobdate. Arabi Baſcha je bjes tym ſwoje možy wulžy požvlniſ. Jeſo wóſſko pieča hizom 100,000 muži licži. Podla toho ſo hiscze powjeda, ſo ſu arabszy beduinojo ſ nim ſwiaſt ſcžinili, po koſtrymž chzeda jemu ſe 60,000 mužemi na pomož pschitac̄. W Kairo je Arabi Baſcha nowe egyptowske kniežestwo poſtajil; ſ tymi, kotsiž ſo jemu njepodwoſiſu a chzchu egyptowskemu vizyra ſwěrni wotſac̄, je wón krótki prozež cžinit. Džewjatnac̄o najnahlaſniſi měſczenje w Kairo buchu, dokež jeho kniežestwo njepſhipoſnachu, ſateleni a jich ſhēze ſpalene.

Šběžk w Budyschinje.

(Powjescz ſ Budyskich ſtawisnow.)

(Složenje.)

Tu ſiwny Wjazbław ſ ruku. Wilhelm Pſlug pschitěža ſ wulſim piſmum na róſchtu a woſaſche do ſudu:

Ad primum: Sigmundus Petrus Preuselwitz!

Dwaj ſatowaj wotročlaj hrabuſtaj a wiedžeschtaj Preuselwiza na róſchtu. O, kaf bě ſo tón muž pschemenil! Woblicžo bě na ſmierz bléde, zyle cželo ſchepotac̄, ſ cžola ſulesche ſo ſmierzny pót. Cžuiſeſche džē ſo jako hlowy nawjednik na wsłem njeſbožu wina. Cžezko bě jemu wo wutrobu, krwě dla, kotrej bě ſo hizom pschelaſa — a dženža dyrbjesch ſ nowa taſ ſurowje běžec̄! Kaž ſehliwe ſchleſe palachu jemu móhl riez hórk ſyly njeſbožownych žonow a džec̄i do dusche, kotrej běchu někto na dobo wudowu a ſyrotu — jeho dla. O, a jeho džowka! —

Mnich poſlicji jemu ſwiaty ſchiz; Preuselwiz jón poſledni króč woſochi. — Na to ſawjasachu jemu wocži. Dobſt pschistupi, ſtrečerwieny plaschz ſuny ſo jemu ſ ramienja; w ruzy blifkaſche ſo ſcheroči mózny mječ. Swojeho džela dawno ſwuczeny poſběhny ruku, ſaměri ſo, hwiſdajo pscherený mječ powěr — krej ſo po róſchtach lijeſche.

Styſky ſchik róſdré ſmierznu cžiſchinu; njedaloko róſchtow padže holcžo kaž morwa ſ ſemi. Bě to Han, njeſbožowna džowka wotprawjenego. Tola ſylnnej ruzy popadžeschtaj ju, ſo byſtej ſu ſchitalo. Han ſ Münsterbergſki, kiz bě ſhězora ſa Preuselwiza a druhich wotſadžených wo hnadi proſyl, ale jeno podarmo, bě wsłudžom w cžiſcheinu ſa Hanu ſledzil a runje, hdyž Dobſt ſo ſahaniſeſche, ju nadefchol. Se ſylnnej ruku donjeſh ſu ſ womoru ſajatu ſ cžiſcheinu ſ ſwojim ludžom, ſo bych ſo dale wo nju starali.

Ad secundum: Friedericus Fliker! woſaſche Pſlug.

„Hnadi!“ proſchec̄ ſe mandželska. „Hnadi!“ woſaſtej dwaj ſynaj a džowka ſtylnywschi ruzy.

Ale nihdje ſmilnoſc̄ — jenož wutroby, kaž ſamjeni! ſatowj mječ ſo ſabłyſka — jenož hiscze cželo ſběžtaſkeho měſczenoſty ležesche na róſchtach.

Ad tertium: Nikolaus Tanz!

A wón padže toho runja pod mječom, runjež běchu dwě džowzy a ſotra placžo wo pomož proſyše.

Ad quartum: Mathias Briebusch!

Wumolany wuftupi wſhón ſaſalky do wocži; ſwětej wocži ſo jemu njemdrye do wsłech boſow ſuleschtej. Hdyž chzchu jemu woblicžo ſawjasac̄, ſo ſ možu wobarač. Njemdry wobrocži ſo ſe ſhězorej: „Ty mordarjo duchownych*, tebie dyrbja ſame ſe duchi w heli“ — dale njedoręc̄za; woblicžo padazeje hlowy pat ſo hiscze hróſvne hibaſche.

* Wjazbław da ſpovjednika ſwojeje mandželskeje najprjedy cžwiſowac̄ a potom we Woltawje ſatepic̄.

Ad sextum! čítasche Bslug dale —

Tu postupi dwórska knjeni le khézorzy: jedyn rycerí chýsche s njej poręczec; khézora hameho so prokryc bojesche, jeno ji so se swojej próstwu dowérjescze. Wjazßlaw ani njepytñy, so so jeho mandželska wotkali. — Wonka stejescze Hanß Kotwicjanski, na kolenach ju proschesche, so by tola pola khézora sa wotkudzenych ręczala a jim hnadu wustukowała.

Sofija drje snajesche Wjazßlawowu surowoscę, tola szubi, so chze wscho mózne spytacj.

Runje dwanath ras bě kat híjom rubnyt, Hanß Pschedrožneho trzechil: wošyroczena zwójba, macz se schesčimi džeczimi ruzi lamajo plakasche.

Wjazßlaw wobroczi so k swojej mandželskej a rjekny: „Tole žaloszczenje móhlo storo najtwierdšchu wutrobu hnucz, ale —“

„O mój knije!“ proschesche Sofija: „Ssmil so, budż hnadny!“

Tu padże tchinata hlowa. Nowe placzki a styki!

„Ale cíile sbékario nješku teho hódní!“ wotmolwi Wjazßlaw.

„O budż miloſciwy, so by tež Bóh tebi miloſciwy był!“ proschesche khézorka. Wjazßlaw myklesche, kaž by njewiedział szto. Tu rubny kat se swojim mjeczom híjom schthrnath ras.

Ad decimum quintum: Kasparus Langhempel! wołasche sało Bslug. Njebojaſnje wustupi Langhempl.

„Tón muž so džerži kaž jébla!“ bórczesche Wjazßlaw.

„O budż hnadny!“ sdýchny khézorka.

Langhempel stejescze híjom se sawjasanymaj wocžomaj. Wschitzu hladachu na njeho. Kat so s nowa sahanjejo licžesche: jedyn — dwaj —

„Dosež!“ sawoła na dobo khézor. „Njech je dosež!“

Mjersazy složi Sobst swój mjecz; tola po zhlym torhosćju sebra so wołanie a wykłanie, wschitzu khwasachu hnadnego Wjazßlawa.

VIII.

Wulke wjeſele a radoſcz pał bórsy sało wotmieslny; pschetož khézor poruczi, so maja wschitzu wobhnadzeni se żonu a džeczimi sa 24 hodžinow Budyschin na węczęne wopusczečic. — Se ſrudobu dawachu wbosy wuhnači domišnje poſlednie bozemje.

Najſatra pał ſtaſia Wjazßlaw starſich wschętch drugich ſjenoczeńſtow, kotrejž njeběchu ſažudžili, na radnu khézu; wschitzu dyrbjachu tež licžiny, kotrej jin wschelake prawa ſawęſčachu, ſobu pschinjescz. Jedyn po drugim pschepoda ſwoje licžiny, Wjazßlaw pał wsawſchi nožiž je ſ krotka roſtiha, a ſ tym běchu wschitke jich prawa ſnicžene.

Hdyž pał Lukasch, starſi rěſnikow, ſastupi, džesche Wjazßlaw: „Twojemu ſjenoczeńſtu nochžu nicžo pschirkotſchic; ſkhowajecze wschitke ſwoje prawa. Sa dopokas mojeje woſebiteje hnady a miloſče pał dyrbicze khorhoj dostač. Hacž dotal ſmědžachu jenož moji rycerjo khorhoj nožyc; tola dženſa chzu to tež měſčezanam dowolicz, kotsiž ſu mi jenicžy we hlownym měſče mojego markrabinstwa ſwěrni wostali. Mój piſar njech wam tuto prawo ſ piſmom wobkrucz.“

Lukasch džakowasche so poniznje w mjenje ſwojich rěſnikow. Tym pał so něko njemało ſdasche; hordžachu so, kažuli ſo jenož hordžesche, ſe swojej khorhowju, na kotrejž bě ſ jeneho bola wulki wol, ſ druheho kralowſka króna ſ napiſmom: „Wjazßlaw, kral 1408.“

Tež „kmótr“ Sobst ſawostaji Budyschinej wopomnjecze, ſwój wulki mjecz, ſ kotrejž bě ſchthrnacie ſběſtarjam hlowu czał; hiszecze dženſa so mjecz w Budyschinje poſluſuje.

Wjazßlaw wróci ſo, dužy po pucžu hiſhce Šhorjež woptyawſchi, do Čech na ſwoje Hradčany, ſo by ſało kaž předh piſ. W Budyschinje pał bě něko mér.

* * *

Tsi lěta poſdžiſho bě na hrodze Ortenburku wulki ſhwedzen. Khézorowý ſaſtupník Lawaz Dubowski bě jón k čeſczi woſebneho wophta wuhotował, k čeſczi Hanß Münsterbergſkeho a jeho mandželſteje Hanß — Preuſelwizoweje džowki.

Czterwiena bręczka ſ winoweje kicze běžesche po bližje, tak wjeſele ſo ſa wobjedom piſesche. „Ha! dopomnicze ſo hiſhce“, ſarcęza Lawaz; „psched tſjomi lětami tež kraj běžesche, tola to bě czopla kraj!“

Münsterbergowa mandželska ſatſhepota a ſblédny.

„Aj čeſcžowna knjeni!“ džesche Lawaz ſmerujo a ſo ſamolwjejo, „wodajče! Šabudzny na to! mózecze ſama prajicž, čeſcžowna knjeni: Bóh je ſkonečnje wscho k dobremu wobroczi!“

Mb.

Ze Serbow.

S Budyschina. Čudomna měſčezanska rada je jako kollot Michalskeje zyrkwejne wuprōsdiňne diakonſtwo, 2606 mř. 6 np. dohodow mějaze, wupiſala. Kandidatojo ſa tele město maja ſo hacž do 15. augusta t. I. pola měſčezanskeje rady ſamolwicž. — Fararzej Michalskeje zyrkwej ſ. Korli Božidarej Wjazßlaw je Ježo majestoscž kral rycerſki kſchij kral. ſakſ. zivilneho ſaſlužbneho rjada ſpožczył.

— Šerjedž augusta chze wulki pruski generalſtab, ſ 12 ſtabſkich ofiſierow a 16 hejtmanow wobſtejazy, pod nawjedowanjom generalneho kwartirmiſchtra Walder ſee a Hornju Kužizu wot Budyschyna ſapocžanu wuwužowanja dla wophtacj a ſo potom do pruskeje krajiny podacz.

— W Kamjeniſkich stronach ſu wutoru krupy wjele ſchłodny na polach naczinile. W Viſchheimje krupy někotre zole wypoko ſejachu, tež wołko Weißbacha ſu wone ſe ſchłodu ſaſhadžale.

— Nam ſo piſe ſe Lubija:

Motto: Bóh ſwarnui naſi piſed naſchimi piſhečeſtemi; ſ naſchimi njeſhečeſtemi budžem híjom ſami hotovi!

W cíidle 77 (29. juliya) pschinjeſh ſe Lubiju wulka ſchłodza Oberlaus. Morgenſtz. na přením měſčeje naſtarok, naſi ſerbow naſtupazy, w kotrejž je telko njeſtinczomných a pschiklodziſtſkich nadpadow na ſerbstwo wuprajenych, ſo ſmy ſo dživali, kaž je móžno, ſo ſo dobre konſervative nowiny tak daloko ſakludža. Hdyž bych u to liberalne nowiny byle, njeby nam to tak jara bołostne bylo, ale konſervative nowiny —, ně, to je nam tola piſes meru wjele, njech tež ſu to ſnadne a ſlabuſhke nowinki! ſerbj ſubijiskeho wołneho wokrjeſha! Wy ſeže pomhalu tute nowiny do živjenja wołacj, wy je ſobu džeržicze, cíitacj a podpjerače, a to běſe wěſeje derje; ſhoto pał něko prajicž, hdyž waſe ſamhne džecžo nježdakrie ſ piſacju do woblicža biſe, na waſ ſo pschiklodziža a waſ najeſtibſho ſranj?! ſ wužmjeczom a hanjeniom budže piſci pschichodnych wolsbach liberalna ſtrona wjeſele na to poſlaſcž, kaž ſu „Oberlaus. Morgenſtz.“ jako konſervative organ ſe ſerbstwom ſaſhadželi! Samo wulke liberalne Barlinske nowiny „Nationalzeitung“ piſachu piſed krotkim: „Unſere Konſervative wiffen ſich der Wenden mit groſem Nutzen zu bedienen, und jene haben bei allen Wahlen für ihre Kandidaten den Ausſchlag gegeben. Die Wenden unterlagen mit dem konſervative Reichstagſkandidaten im Löbauer Wahlbezirk. Von politischer panſlavistischer Agitation ist gar nicht zu reden ic.“ — ſerbj! Lubija ſ „Oberlaus. Morgenſtz.“ njeſaſkuži, ſo wy ju dale podpjerače. ſchtóž na naſi, tři ſmy ſwěrni pschecžiwo naſchemu kraju a wóznmelu kraju, kaž „Oberl. Morgenſtz.“ ſchęzuwa a naſi hani, njech tež plody tajſeho njeļuboſneho a ſeho ſaſhadženja ſam noſy!

S Wjeleczina. Na želesnizy hies Wjeleczinom a Wjaſonzu bě wobſtajny deſhcz ſemju tak roſmočał, ſo dyrbjescze czał,

popołdnju s Budyschinie do Schandawie jesięzazę, sańdżenu póndżelu we Wjeleczinie $\frac{1}{2}$ hodziny czakacę, doniz bę so pucz wuporjedźil, a też na szypanza pschi Lubijskim moscze, psches tamnišču ręczku wjedžazym, je tak s wodou napjelnjena, so bę šuwacz pocza. Niedyrbjaſa-li też murja pod mostom wjazh twierdze ſtejcz, budże żeleſniſki wobkhad na tutym miejſce ſnadž druhdy pscheterhnjeny.

S Huski. Tydzenja „Serb. Now.” ſwoje ſpodziwanje nad tym wuprajichu, so bu naſch Boži dom pschi ſkladnoſci miſionſkeho ſwiedżenja, 25. julija t. l. wotdżeržaneho, tak mało wopytan. Woprawdžita wina w tym leži, so bę bę wjelle Sſerbów na němſkej Bożej ſlužbje ſechlo, tak so Boži dom pschi ſerbſkim pređowanju nimale proſdny wosta. Pschicžina toho drje w tym wobſteji, so chyžchu tež Sſerbia runje Němzam ſchtyrihloſnu motetu: „Lobe den Herrn!” wot Huſečanskeho ſpěwanſkeho towarzſtwa a ſchuleſtich džecži ſpěwanu, ſlužbecz. By pak prawje a pschi-hódne bylo, so by bę tež nam Sſerbam tak derje kaž Němzam ſherlusch abo moteta ſpěwaka.

S Aluſcha. Žena žona s naſcheje wky bę naſhonila, so pejołaže kłocze psche wičz pomha. Dokelž ſebi myſleſche, so je čim wjazh čim lěpje, da ſebi wona hnydom wot ſchęćcę počkołow na dobo do rukli kaſnycę. Psches to ruka tak ſtrachnje ſaczelny, so dyrbjescze ju pschivołanu lekar pschi ſamym wotrēsacz. Maſkerje pak ſo lekarſkej wědomoſci hiſhče radzi, ruzhnu ſaczelkoſcę wotſtronicę.

S Kletneho. Kaž je ſlužbecz, ſo naſche druhe wuczerſke město na Michała wobħadzi, a to niz ſo ſerbſkim, ale ſo němſkim wuczerjom. Naſche džecži pak ſu ſerbſte a toho dla wulzy jara ſerbſteho wuczerja potřebne. Ma ſim leži wina, ſo ſerbſteho wuczerja njeſtoſtanjem? Wſhat je ſnate, ſo bych ſerbzy wuczerjo w pruskej Hornjej Lužicy dožahali, hdyž ſo njebych ujetriebawſchi do Němzow tkali. Naſche ſchulſta rada by jenož ſebi kruče ſadac̄ trjebała, ſo ma poła naſh wuczerſtwo ſerbſki wuczer ſastac̄. Runje kaž maja Němzy wuczerjow, kotsiž němſki, a Franzowſojo tajſich, kotsiž franzowſzy roſymja, tak je tež ſa Sſerbów nuſne, ſo ſo jich džecži wot tajſich wuczerjow roſwucza, kotsiž ſerbſtu ręcz ſnaja. Pak može němſki wuczer naſche ani ſloweſta němſki njerofymiaze džecži něchtó ſmane naſweczie? Džecži po nim jenož kaž papagaje hole ſlowa papotaja bje wſchego ſaczelna a roſymjenja. Naſche wbohe wobžaromne džecži pschi tym na duschi a czele wulzy ſchodusz. Jim je pucz t. Božemu ſlowu ſawrjent, kotsiž by jich dusche ſbōzne čzinit. Jim ſo wuczba nabožin (religije) w němſkej ręczi podawa, kotaž jim t. wutrobie njenidze. Jim ſo ta ſama dobrata njeſtoſtawa, kaž pohanam, kotsiž ſo ſwiaty evangelion w jich maczternej ręczi pschitponjeda.

S Parzowa. Po wotemirjezu naſcheho njebočicžkeho fararja mějachmy bojoſeč, ſo budžemy dla nětčiſteje duchownejie nufy bies Sſerbami němſkeho fararja wsacž dyrbjecz. Tutoho ſtracha ſumy ſo někto ſbožowonje ſwinili. Po dočkum ſčerpym čakalnju ſumy někto ſerbſteho fararja doſtali, je to knies kandidat Rychtar, w tu kwiſli w Hali, rodženy ſe ſſedliſhčja poła Komorova.

S Mužakowa. Po nowſich powieſczech budże naſche knieſtwo dānemarckta pryzneſkyna kūpičz.

„Bramborſke nowiny” piſaſa: Wondano bęſche w Janschojzach wulſti burſki kwaſ. Kwaſarjom pak jich wieſele derje tyko njeſe. W kwaſnym domje ležeschtej macz a ſotra na tyſuš khorę. To pak je, kaž je ſnate, jara ſtrachna natkowaza khorosz. Wſchitzy kwaſarjo buchu wot tyſuša nadpanjeni, pschinjeſečtu tutu khorosz ſobu domoj a někto tež ſwoje ſwójby do njeſboža pschinjeſeču. W zykiej Janschojſkej wokolnoſci tyſuš na żadlawie waſchne ſathadža.

Wuſhudženja.

Kawniſki ſud. Rycerſkublet ſ. Th. Lindner ſ Hory bu t. tſicžom mlf. khostanja wotſudženym, dokelž bę dawſteho ſecretara Maſkiſha na čeſeči ranil. — Schwalcza ſ. A. ſemochez ſ Kołwaſy a krawz B. W. Taffel w Budyschinie bęſtaj, jako ſa tudomneho pschedawarja wurejnych twor Starku dželaſtaj, tutomu wſchelake klanimy wopjet ſpakoſečiloj. Podla teho bęſche ſebi ſemochez nekotre kruchi klaninow, wo kotsiž wjedžesche, ſo ſu kranjene, daricž daſa. Šud ſemochez dla paduchſtwa a pschekhowanja džewjecz-

niedžeske a Taffelej jenothyženſſe jaſtvo pschi ſudzi. — Živnoſečeř Petr Muzink ſ Biedruſka bę 1. inerza na Nježwacjilſtum hermantu kublerjej Kilankej w Koſlowie kruwu pschedak a pschi telej ſkladnoſci, ſo Byz ſ Čichonž mienjujo, prajik, ſo na kruwie žaneho ſmyſku njeſe a ſo je hakle ſchtyri niedžele po czeleczu. Tola jako Kilan doma kruwu deſicž da, won ſ njeſpodobanom pytny, ſo wona jara mało mloka dawa a pschi dejenju njeſcheſtaſtawajo kopa. Petr Muzink, kotsiž bę tutych pschicžinow dla wobſtoržen, ſo je Kilan ſ wopacžnym wudawanjom ſjebał, ſo wot ſuda njewinowatý wuſna, dokelž ſo jeho wuprajenje, ſo je kruwa hakle ſchtyri niedžele po czeleczu, ſa wérne dopokafa, jeho dalsche wobtwierdžowanje, ſo je „kruwa bjes ſmyſkow”, winu khostanja podac̄ njemožesche, dokelž mjeſeſche ſo kruwine ſopanje niz jako ſmyſk ale jako njeuſhnoſci wobħladac̄. Psches to, ſo bę ſebi Muzink wopacžne mieno pschidał, pak ſa Kilan žana ſchoda naſtala njebe. Skótny wikowar Gruhl ſ Koſwodez, kotsiž bę Muzink ſ kruwu pschedac̄ pomhał, ſo toho runja khostanja ſminy. — Pohonež M. Wiejas w Budyschinie bę 27. haprleje do marschirowaſeſe ſcheteſte kompanije tudomneho regimenta ſ woſom ſajel a ju tak do njeporjada pschinjeſt. Dokelž wobſtoržen, kaž ſo dopokafa, měſtoſeče dla ſ boka ſjécz njeſe móhł, ſo jemu khostanje ſpusheſci. — Pjatnaczeſtēnemu wotroczeſi ſ. Wiejaszej ſ Mukniz, kotsiž bę wuczerzej Frenzelej w Nježwacjidle jenu ſpěwnu knihu kranj, pschinjeſky jeho pakoczenje tſi dny jaſtwa. — Wotroczeſi G. W. ſeſtka ſ Maleſchez, kotremuž winu dawachu, ſo je w ſjenoczeniu ſ dželaczeſerjom Rjelku Božu martri, na Hrubjelčanſtich honach ſtejazu, wobſchložil, ſo dla njeoſhahažych dopokafow njewinowatý wuſna.

Khostanſka komora. Wotroczeſi R. Schuster ſ Lejna ma ſo hijom do tych paduchow liežicž, kotsiž ſu ſebi w kranjenju wěſtu wuſtojnoscę nadobylí. Iako won 9. julija w Haſerez restawraziji w Budyschinie pschebywaſche, chyžche won ſwojemu kumſtej ras ſmečicž dacz, a kranj bětnariej Schlegelej, toho runja w restawraziji ſedžazemu, ſacžny čaſhnik, 15 mlf. hódný. Tola Schuster pschi tym žaneho ſboža njeſeſche, won bu pytnyenj a ſud jeho, dokelž bę hijom pječ ras paduchſtwa dla w jaſtwe poſbedzał, t. ſetu a ſchelſtym měſazam jaſtwa, tſiletnemu ſhubjenju czeſtnych prawow a ſtajenju pod polizajſku nadkledžbu wotſudži. — Dla pschedupjenja ſ. 218 a 43 němſtich khostanſtich ſakoniſtich knihu buchu ſlužobna džowka Hana Bornnemez ſ Prečez t. pječ měſazam, ſlužobna džowka Novakez ſ ſashez a kubler ſ. G. Semmer ſ Prečez t. ſchęćcę měſazam jaſtwa a dwieſtēnemu ſhubjenju czeſtnych prawow wotſudženi.

Wuſkaſh wuſhnoſeče.

Š Psches hantſke ſuđniſtvo ma ſo pschedac̄ 16. augusta dopoldnia w 11 hodzinach khežna ležomnoſcę čiſko 167 na Židowje, herbam njebo ſ. Kožora ſluſhaza a na 2000 mlf. takſirowana.

Priłopk.

* Rjeſchēdne podenidženje ſańdženu póndželu wjeczor ludži, pschi ſobjowym brjohu bliſko Draždjan ſo wukhadžowazych, do roſhorjenja ſtaj. Dwaj mlođenzaj, kotaž wjeſtowanje niz najmjenje njerofymieſchtaj, na čzolmje po ſobju, na wodže wýſtoſu na bytym, pluwaſtaj. Ma tutym miejſce ſo runje dwie parne ſobzi kſchizowaschtaj, ſo byſchtej w Blaſewiczach t. brjohej pschijelej. Pschi tym ſo pschi ſamym ſta, ſo čzolm ſ mlođenzomaj pod koła jeneje ſobzi pschijele. Zenož wilkej próžy kapitána a jeho ſudzom ma ſo džakowac̄, ſo ſo njeſbože wotwobroži. Čzolm ſu wot kapitána ſobu wſath a mjenje mlođenzow napiſanej, ſo byſchtej ſo polizij pschedupdalej.

* W Počaplu wumrje 26. julija žona jeneho ſadoweſtego wikowaria, kotaž bę wiſhnoſe ſočki pôžrjeſa. Teho runja leži w Bauckerodze jedyn muž hijom dleſchi čzaſ ſameje winy dla khorę a ma najhórsche bohoſeče wutracz. Kózde ſetu ſo ſudz w nowinach warnuja, ſo nježmědža pôčki pôžrjeſa, dokelž je to ſumjerej ſtrachne, a tola hiſhče pschego jich wjeſe we wiſhnoſtym čzaſu psches pôžrjeſe pôčki ſumjerej namaka.

* W Počaplu naſta 2. augusta w spirituſtowej pinzy pschedupza Koſberga woſen, kotsiž drje ſo poduſh, ale ſebi tola čzolwif ſiwiſenje ſa wopor žadaſche. Žednaczeſtēný hólz Schuffenhauer ſo pschi tym ſtrachne wopali a je na ſwoje ranę wumrjeſ.

* Zyrkej w Strahwaldze, kotaż, jako ho psched dwemaj njedżelomaj jenym tórm w hromadu szpyny, njewobichodzona woita, je netko tola hiszceje někotre schodowana poczepita. Jako ho tormowe szpynki, hiszceje stejo wostate, wotnoschach, powalichu ho te żame a padziechu na zytki, psches czoż bu zytkwina tšeha, byrgle a krónski żwecznik żylne roszrażene. Czlowiekojo pschi druhim spadanju sranjeni njebuchu.

* W Konjezach pola Lipka ho jenemu samkarjej, jako s džela domoj pschinidze, żadkawu napohlad possicji. Won żwojey džesči, $2\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{4}$ lęta starej, sadajnej namaka. Szamžna macz, kotaż bę, wudawaj, so sapuczuje, krótko do to wobydlenje wopusczeńka, je tutón njesutuk wobeschka. Polizija je ju hiżom w Kötłenu wopanyka. Roskora w mandżestwie je pschicjina k tutej żadłowej hrośnoſeſi.

* W Barlinje je 1. augusta jedyn 26lennym czlowiek njerodnu žónsku, 64lennu wudowu Gottfriedowu, w jejnym wobydlenju s rubieżnym wotpohladom nadpanał. Jako ju w krvi leżazu namakachu, powiedasche wona, s womory ho shrabawski, so je ju spomnjeny czlowiek se żlowami: „Daj pjenieſi jow!” sa krk pschimny. Wona bę ho wobarała, na czoż je ju rubieżnik s hamorom někotrym krócz na hlywu dyrik, doniż je ho na ſemiu walika. Rubieżnika by hnydom ſaſo ſpoſnała. To wupowiedawski wona s nowa do womory padże. Lekar, ju pschepytuo, namaka, so je jenym nop psches bicze s typym instrumentom wjazh krócz roszrażen. W jejnej ſtvi nadenřeſechu hamor a ſchinje wotewrjene. Rubieżnika, sa pjeniesami pytaſe, ſu po ſdaczu pschi tym molili. Hacż dotal jeho hiszceje wuſzledzili njeſtu. Wutoru w nozy bu 300 czlowiekow, kotrejz ho rubieżniſtwo dorveri, ſajatych. Na tajke waſchnie ho nadzija, so ſloſnika, na kotrehož wuſzledzenie je 300 ml. wuſtajenych, wuſzledza.

* Niedawno bushtaj w Sonnenstuhlu pola Braunsberga dwaj konjej wot pečołow na ſuniercz ſkałanaj. Dwaj konjej, kotaż džebjeſtaj njeſdalo pečołazich kołczow woracz, bushtaj wot tjoſch pečołazich rojow nadpanjenaj a tak żylne ſkałanaj, so na doſtate ranz waſchtaj.

* Žena hospoſa, kotaż bę psches njecziſtoſeſi a maſanoſeſi ſnata, ſhubi ſwoju ranę, jako běſte ta runje prozbata měka. So njeby male wužitne ſwerjatka ſhubifa, wona wobſanku, je s bleschu wotęzahnyč, ſchtož niežo wuriadne njeje a ho často stawa. Hospoſa, kotrejz ho w ſwinjaſym kiewje ſlepje lubjeſche, hodziny doſho w nim ſedjeſche a malych koſczaſow s maczernej starobu živjeſche a wot hladowasche. Jako ho netko jena ſužobžinka ſa ſtrowiom kriežatich proħatow prasheſche, wona zyle hnuta wotmolni: „Ach, wy nje wěſeſe, kajke wjeſele mi ſube ſwerjatka cžinja; ſedma ho w kiewje poſam, dha s radoſeſu wokolo mje ſkaſaju a ſebi myſla, so ſyń ja ſtara ranza.”

* W Rumunſkej ma ho w tychle thđenjach, kaž kózde lěto, holča wuſtajenja. Włoske holzy ho na wyſokiej horje pola Rezbanh ſhromadžuju, hdzejz tež ſwoj njeſcziſti dar, s wjetſcha ſ jeneje ſchinje, někotrych kruwów a koſow wobſtejazh, ſobu pschijweſu. Na žentwu ſmyſlenu młodženzojo ſebi hjes wuſtajenym holzami jenu wuſwola a potom ho hnydom ſlub wotdžerji.

* (Luboſna na řeč.) Šakitowanſki rēčnik psched pschibaznym ſudniſtwom: „Moji knježa pschibazni! Bjes Wami drje je jedyn pschezo hlypiſchi hacż drubi, tola —” Präsident: „Wy budzecze ho Wascheho njepſchistojneho ſadžerzenja dla ſamolwicž dyrbječ.” — Šakitowanſki rēčnik: „Moji knježa pschibazni! Bjes wami je drje jedyn pschezo hlypiſchi hacż drubi, tola njedžiwaſo na to, chzu ſ Wami ſchleńcu ſa paſenza wupicz! S tuthmi ſłowami, kaž bu džecze ſ aktow jeneho předawſteho prozeſa wibžecz, wobſkorženy w ležje 1878 do ſtanuſtež koſczaſu ſtupi . . .”

Schthri njedžele w mórfſkich kupyelach.

Wot Ma.

Arrr! ſaklineža nôzny cžaſniſ, ſastrózany ſ loža ſloczich, pschetož ja běch ſabyl, so ſyń jón wjeſor předy načzahnýl, dokoſl týchich ſ cžaſom stanycz. Won runje tsi wjeſeſe. Duž: „rasch von ſeiner Lagerstatt, die ihn ſanft gewieget hat, hebt der Bursche ſich empor” a hnydom do tych nowych kholowow. Tola hacż

runje běch je hale ſenicke ſas na ſwojim drohym cžele poměř, ſo ſ nich hiżom džery wudžerahu. Běſte ſo ſchow puſčczil. Je to kraſny dobyt moderniſtich ſchijazyčnych maschinow, ſo ſo pschi vřenim wobleczenju draſta vuka. Dokelz njemějach nikoho, kotaž by mi ſ nufy pomihla, dyrbjach, kaž ſyń čaſto jako ſchulec a ſtudenta ſpyla, krawza ſam cžinic. Hacż runje ſo ſchicze kraſnje njeradži, dokoſl běch wezipsy na wězhy, kotrež na mije čaſakachu, dha běch tola ſ tutym dželom čaſka doſez hotowy, ſo móžach po malku na dwórniſtežo hicž. Dostach tam žlyh wós ſa mije ſameho, tak ſo móžach hiszceje ſhwilu poſpacž. Runje běch nětaſ wuſzny, wotčinichu ſo woſowe durje a ſchafnat ſ hložom, kaž by Ferichowé murje powalicz chył, „Station Dresden” ſawoka. Ta ſ broſu w hromadze ſajedzech a hiszceje poſ ſpizy, ſa ſwojey toſtu hrabach, w kotrejz mějach żolte ſoleſka, wo kotrejz ho praji, ſo ſwét wobneſeſi. Běch ſhyschat, ſo je ſa tych, kijz chzedža pucžujo něſhco na wuſknyč, naſkmansche, hdzejz we woſu IV. klasu jěſdža. Duž ſebi hnydom billet do Barkina poſklenieje klapky ſupich a potom ſe ſwojim koſtom do jeneho woſa ſaleſych. Dokelz bě hiszceje ſahe rano, ſo wjele ludži ſobu njeſeſeſe, běchm jenož 6 wobſobow, jedyn piwarz, tjo handwjetſy a jena ſtara žona, kotsiž wſchitzu do Hamburga pucžowachu. Najprijeſy ſo mi wjeſenje derje ſpobabſche, dokoſl móžach na ſwojim koſru ſedžo ſebi krajinu derje wobhladačz. Ćzim bliże pak pruſki mjeſam pschinidzeſhym, cžim bōle poča kraj pěſkoſtnej bycz. Šalonzo žaſtoſnie horzo ſmuſeſeſe a jaſył bě wſchón ſuchi, tola nihdžo cžah tak doſho njeſata, ſo bych ſwojey lacznoſeſi wotpomhacž móhł. Druždy myſlach, khejorſku kruunu ſa karancz piwa. Ale nicžo, nicžo, pschezo dale bežachu koleža na ſhylu ſumóženja cžakalo. Wſcho ſo do reſtarazije cžiſceſeſe, kaž ſo by ſo w njei wſcho darmo roſdawalo. Tomu pak bě runje na wopat, pič a jecz mjeſeſe ſelene placiſiſy. Karancz ſ hubjeneho piwa, niz wjazh dyžli ſreſk, 15 np. atd. S žlyh ſyń naſhoniſ, ſo w Pruskej hoſcenžarjo ſ piwom jara lutuja, dokoſl ſchleńczy ſaneje ſakonſkeje mery nimaju. Wot lěta 1884 budža ſo tež tu, kaž je khejorſtowoy ſejm poſtají, ſakonſz ſotmérjene ſchleńczy trjebacž dyrbječ. (Pofracžowanje.)

Cyrkwiſke powjeſće.

Werowan:

Michałſka zyrkej: Jan Schönfeld, žiwnoſeſer we Wulkim Bjelkowje, ſ Madlenu Augustu Greczelez ſe Sajdowa.

Krčeni:

Petrówſka zyrkej: Helena, Mikkawicha Wiczaja, pohoncza a wobydlerja, dž. — Klara Richard, njebo Klare Augusta Henki, bywſteho ſamjenjerubarja a wobydlerja, ſ.

Michałſka zyrkej: Ernst Max Jurij, Žana Augusta Ersta Wiczaja, khejeraja a rēniſka pod hrodom, ſ. — Richard Hermann, Žana Nowaka, khejeraja a dželacjerja na Židowje, ſ. — Pawol, njeemandž, ſ. na Židowje. — Jenny Liesbetha, Maza Pawoła Oskara Miklanje, zigarnika a wobydlerja na Židowje, dž. — Biedrich Hermann, njebo Biedricha Augusta Brody, dželacjerja a wobydlerja pod hrodom, ſ. — Žana Martha, Mathja Wiczala, fabritſkeho dželacjerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Jan Jurij, Hendrija Wiczki, ſowarja w Ženkezach, ſ. — Biedrich Benno, Hendricha Roberta Henniga, maſchinſkeho miſchtra a wobydlerja na Židowje, ſ. — August Pawol, njeemandž, ſ. na Židowje. — Bertha Amalia, Žana Bohuwera Kubizy, murjerja a wobydlerja na Židowje, dž.

Katholíſka zyrkej: Martha, Žana Krawza, reſtaratéra na dalokej blejsche, dž. — Klara, Franza Xaviera Winkelbauer, maſchinuſjedžerja na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 21. julija: Ernst Hermann, Hendrija Piecha, dželacjerja a wobydlerja, ſ. 5 m. — Petr Krawz, maſh ſahrodnik w Dženkezach, 62 l. 1 m. 21 d. — 22. Jan August, Augusta Domſcha, khejkarja w Delnej Kinje, ſ., 12 d. — 23. Maria, Žana Hejduski, ſalarja a wobydlerja w Bobolzach, dž. 9 l. 3 m. 8 d.

Žeſdnyj plan želeſnizow wot 1. junija 1882.

4. woſowa flaſha njedželu a ſwiaty dny wupada.

Se Šhorzelza do Dražđan.

Woſowa flaſha	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	3.
Se Šhorzelza . . .	1,55	—	4,43	7,56	10,50	1,56	2,30	4,25	7,10	11,0	
Rybčevac . . .	—	—	5,7	8,21	11,15	—	2,56	4,50	7,35	11,48	
Lubija . . .	2,25	—	5,29	8,45	11,41	2,24	3,22	5,12	8,3	12,21	
Budyschyna . . .	2,54	4,0	6,6	9,23	12,21	2,51	4,1	5,49	8,49	—	
Biskopiz . . .	—	4,30	6,44	9,59	12,59	—	4,37	6,27	9,33	—	
Arnsdorfia . . .	—	4,52	7,10	10,25	1,25	—	5,3	6,50	9,57	—	
Radeberga . . .	—	5,2	7,20	10,35	1,35	—	5,13	6,59	10,7	—	
Do Dražđan . . .	3,59	5,33	7,50	11,6	2,6	3,55	5,41	7,30	10,35	—	

Se Dražđan do Šhorzelza.

Woſowa flaſha	3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	3.
Se Dražđan . . .	—	6,0	8,50	10,25	12,10	3,0	5,0	8,35	11,15	12,40	
Radeberga . . .	—	6,37	9,24	—	12,47	3,37	5,34	9,12	11,50	—	
Arnsdorfia . . .	—	6,51	9,36	—	1,0	3,48	5,45	9,24	12,2	—	
Biskopiz . . .	—	7,21	10,6	—	1,26	4,15	6,14	9,54	12,32	—	
Budyschyna . . .	—	7,58	10,44	11,40	2,2	4,54	6,48	10,33	1,4	1,54	
Lubija . . .	—	6,37	8,43	11,27	12,8	2,43	5,34	7,27	11,18	—	2,28
Rybčevac . . .	—	7,7	9,3	11,43	—	3,3	5,54	7,47	11,36	—	—
Do Šhorzelza . . .	7,48	9,26	12,6	12,37	3,23	6,17	8,9	11,57	—	2,53	

Gips,

ſ kotrejmiž ſo hnojowym wujitk
najlepje ſdjerži a powyschäſhi,
hdyž ſo na hnoj po hrödži a
na dwór wukidauj derje ſypa,
je doſtač po 1 ml. 20 np. ſa
zentnar pola

G. Bimmera
w hoſcjeniu „Münchner Hof“.

Švý,

rukowaný laty worzl, ſym ſ nowa doſtač a
porucžam we wulkim wubjerku ſchuku po
1 ml.

Ewald Braun
na hlownym torhoſchěju.

Nowy khofej.

Jako najlepſe a ſpodobniſche ſarunanje
khofeja ſo

nowy
khęzorſtowony khofej,
jenož dželany wot D. Webera, naležne
porucža.

Wón je ſ dobom najlepſci khofejowym pschi-
dawt, ale tež bjes bónoweho khofeja wón
derje ſłodži.

W Budyschinje je wón doſtač pola ſtnejſow
A. Rämscha, G. Lindnera,
A. Mickana, E. Gliena,
O. Böllnera;
na ſidowje pola A. Soby,
w Hodžiju - M. Seeliger a
J. E. Mrósa.

Kaſchcowy magazin

Arthurra Jannascha

na nowej haſhy 5
porucža ſo pschi potrebieje dobroćiwemu
wobledžbowanju.

Š Budyschyna do Wjeleczina.

Woſowa flaſha	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.
Š Budyschyna . . .	—	—	—	—	—	—	7,10	10,45	12,40	1,40*
Do Wjeleczina . . .	—	—	—	—	—	—	7,54	11,18	1,11	2,43

* Žeſdži jenož njedželſte a ſwiaty dny, teho runja ſobotu.

Š Wjeleczina do Budyschyna.

Woſowa flaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.
Š Wjeleczina . . .	—	—	—	—	—
Do Budyschyna . . .	—	—	—	—	—

Š Kamjenja do Dražđan.

Woſowa flaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Š Kamjenja . . .	—	—	—	—	—
Počiňiž . . .	—	—	—	—	—
Großhöhrdorfa . . .	—	—	—	—	—
Arnsdorfia . . .	—	—	—	—	—
Radeberga . . .	—	—	—	—	—
Do Dražđan . . .	—	—	—	—	—

Š Dražđan do Kamjenja.

Woſowa flaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Š Dražđan . . .	—	—	—	—	—
Radeberga . . .	—	—	—	—	—
Arnsdorfia . . .	—	—	—	—	—
Großhöhrdorfa . . .	—	—	—	—	—
Počiňiž . . .	—	—	—	—	—
Do Kamjenja . . .	—	—	—	—	—

Pschi hermanku čzinju na ſwój wulki ſkład
kožuchow a hotowych pjeſzowych tworow
ſledzbiwe.

H. Lange, ſóžkar,

na ſitnych wikach ſi napſhceža ſkoteje hwěſdy.
NB. ſswój wulki ſkład ſeſtnych a ſymſkých mězow po najnižſich placiſinach
wupſchedawam.

G. G. Leuner w Budyschinje

na ſchulſkej haſhy 122 B.

porucža ſwój wulki ſkład wſchēch družinow kucžoweho grata w placiſinje wot 100 ml.
pschi kuce ſprawnym a tunim poſluženju.

Trjebaný kucžowý a dželacejerſki grat, hiſceže derje ſdjeržany, je teho
runja tunjo na poſchedań.

Emil Wehrle

na jerjowej haſhy

porucža ſwój ſkład drastnych tkaninow (diagonalow) ſa domkhowanske dary ſi poſtočomy,
rjana twora, ſlohež wot 30 np., módročiſhce we wulkim wubjerku, tibetowe rubiſhceža
na hlowu w najnowſich muſtrach a po najtunisich placiſinach.

Khofej,

čiſcie a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej
dobroſeži

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

Khofej,

rjana, ſylnje a čiſto ſłodžaza twora, punt
po 75, 80, 90—150 np., pschi wotewſacžu
wjetſich dželbow punt po 5 np. tuniſho;

rajš,

punt po 13 a 16 np., porucža jako jara
placiſinu hōdne

Carl Noack

na ſitnej haſhy njeſaločko hlowneho torhoſchěju.

We wudawańi „Serbskich Nowin“ je na
poſchedań: Spěwna radoſć; ſberka ſchulſkých
ſpěwov. Do ſelenije wobalſki ſwiaſana ſa
50 np., do twjerdyh deſkov ſwiaſana 70 np.

Syhwnu hejduschku,

Iupin, hrōd,

woku, folij

porucža C. Kahrowe w poſtej ſkowani
pschi ſitnych wikach.

Pa. Trierſku pođuſhownu kožu,
ſchwajcarſku pođuſhownu kožu,
bělu kožu,
maſhinsku kožu,
hwęczaſtu kožu, čornu a brunu,
alaſnowu kožu,
kiphy, čorne a brune,
cjeſaze a horanjaſe ſhōrzuhi,
teho runja wſchē ſchewſke artiſle po tunich
ale twjerdyh placiſinach porucža

J. G. Schneckenberg

pschi miſhových hěſtach čiſlo 4.

Ssrědk psche palenzpicze

ſ pokafu ſi naſoženju

hrodowska ſaptyka.

Pſcheypołożenje flanów.

Mojim čeſčenym wotebjerarjam i nawiedzenju, ſo ſzo moja
drogowa, chemikalijowa, kolonial- a barbotworowa
pſchedawańja

wot dženſniſcheho dnja niz wjazy na ſmutskownej lawſkej haſhy 7, ale ſ uapſchecza
w mojim ſamkunym domje, na ſmutskownej lawſkej haſhy 10, nadenidze.

Sa dowrjenje, mi hacž dotal ſpožczenie, ſzo rjenje džakuijo, proſchu, ſo by
ſzo mi to ſame tež dale ſdzeržalo.

W Budyschinje, 25. julijs 1882.

S pocžeczowanjom

Otto Engert.

Sa čaſ ſ 1882.

Th. Grumbt.

Sa čaſ ſ 1882.

Wulki khofejowy ſkład

na ſwonekownej lawſkej haſhy čiſlo 9, na róžku Hoschiz haſhy.

S tuthm mam čeſč, najpodwoſniſcho woſjewicž, ſo je moj ſkład ſaſo **najlepje ſrijadowany**, a czinu na ſledowaze, woſhebje poruezenja hódne družinę ſledźlinę.

a) **Šſhre khofeje,**

derje a čiſče ſkłodžaze:

Campinos	pt. po	80	np.,
ſeleny Campinos ſwubjer.	=	90	=
f. Campinas	=	95	=
wubjerny Campinas	=	100	=

derje a hyluje ſkłodžaze:

žołty Maracaibo	pt. po	105	np.,
módry Java	=	110	=
Neilgherry Triage	=	115	=
žołty Java	=	115	=
f. Liberta	=	120	=
ſeleny Neilgherry	=	120	=
žołty Java	=	120	=

Zenož wot natury barbijene a po ſkodn ſledźlinje pruhowane khofeje ſo wote
mije pſchedawaja. Na požadanje ſo družinę, ſa měſchenje w hromadze ſo hodžaze,
podawaja.

b) **Palene khofeje**

w pſchipōnatej wubjernej dobróſci a měſchenju, punt po 100, 120, 140, 160,
180 a 200 np.

Palenske dnj: wtorku a piątk dopoldnia; ſobotu popoldniu.

Darmotne wobstaranie
do khęze.

Th. Grumbt

Darmotne wobstaranie
do khęze.

na ſwonekownej lawſkej haſhy 9, na róžku Hoschiz haſhy.

Serbske flamy we Wojerezach

Jurij Baltin

poruczeja hyy khofei, punt po 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140 a 150 np.,
paſeny khofej, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.,
raſh, punt po 16, 18, 20, 25 a 30 np.,
dobry ſkłodki ſyrop, punt 16 a 20 np., wubjernye ſkłodki, punt 25 np., a
najlepſhi ſokorowy, punt 40 np.,
taž tež wſchitke druhe twory w najlepſhei dobróſci a po móžno tunich placzisnach.

Rhofejowy ſkład.

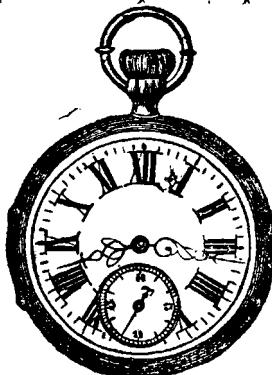
Szynje a derje ſkłodžazy hižom po 80
do 200 np., pſchi wotewſacju 5 puntow hiſcze
tuſiſho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np.
we woſhebje dobrym ſkłodze poruczataj
bratraj Měrſchej na žitnych wiſach.

— ſerje, —

rjane wulke ryby,
ſchtuku wot 5 np., poruczataj
bratraj Měrſchej
na žitnych wiſach.

J. G. Schneider

na ſmutskownej lawſkej haſhy

Grandjme ſkłodne rjeſiſy,
teho tunia
tauſiſome a poſoſcie.

porucza ſwój wulki ſkład ſcjenſkih a dyb-
ſacjnyh čiaknikow, wſchě ſwěru wotcze-
njenie. Porjedzenja ſo tunio a khatnje
wobstaraja.

W klamach ſo herbski ręči.

**Noſowany ſtwielzowy abo
njetrjeny len,**

taž tež wutrijeny len kupuje po kózdej
dželbje a kózdy džen mechanika džel-
o pſchedownja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož **trjeny len**, a to jenož
ſobotu w Grüñerez domje, ſ nutſkho-
dom ſ jerjoweje haſhy, kupuje.

Jedno možliw pſchedownje angloſki
angloſki pſchedownje angloſki

Po požwyczenju nowych swojow w Budestezech sarjaduje zyrtwine prjódkeſtejerſtwo hwyedjenſku wjecjer. Wschitzy wožadni ſo na nju pſcheprroſcha. Schtož chze ſo wobdželicz, chzył ſo hacž do 13. auguſta pola k. rēniſkeho miſchtra Sſworu w Budestezech ſamolwieč.

Zyrtwinske prjódkeſtejerſtwo.

Lubym Šerbam

wosjewjam, ſo ſzym mi poſcieženu 1. hlownu agenturu

Gothaſkeho žiwjenje ſawěſčazeho banka

na ſo wſal. — Saſtup po možnoſći poſvážam. — 1. Timoth. 5, 8.

Wſcho drobnische po žabaniu piſam, tež ſo we wudawarni „Serb. Nowin“ ſhoni.

W Lipſku, 1. auguſta 1882.

Dir. J. A. Pohonč.

Žiwjenje ſawěſčic ſo ſwojim lubym wěſty pjenjes (1000—60,000 hriwnow) rukowac̄. Sa tajke ſawěſčenje placzi ſo ſtejnje wěſty pſchinioſk (prämija). Tola hodži ſo tež wucžinicz, ſo ſawěſčeny kapital ſo hijom prjedy hacž po ſmijercji ſawěſčerja wuplaczi, n. pſch. ſa 15, 20 abo 30 let (hdyž ſu džecži wotroſczenie a kapital trjeba). Gothaſki bank je najstarshi (w lécze 1827 ſaloženy), wón je tež najwjetſchi a najtunischi. Wola njeho ſu ſo hacž dotal ſakupili 112,380 ludzi ſe 618 milionami hriwnow. Wuplacziło je tele towařtvo hijom 134 milionow hriwnow. — Poſkład je na 104 mil. hriwnow narosli. — Wot prämijow doſtanu ſawěſčeni ſetka 42% a k ſetu 43% dividendy.

Schlebjerdžak (bandwurm) ſ hlowu, hliſtwn a czerwje.

Tykaſy wot cſlowiekow na ſchlebjerdžak (bandwurm) czerpja. Mało ſi nich je wernerje pſchicznij ſtajneje njeſtrowoſcze ſnajownich a ſo ſi wjetſha jato thori na bledniſu, krejkſhudoſc a hukbieny zoldk ſetniu. Schlebjerdžak zyle bjes straſhnoſcze a boſoſcze po ſamſnej methodze bjeſe wſcheje prjedneje a hłodneje kury ſa dwę hodzinje (tež liſtnje) wotſtroni

Otto Flohr w Freibergu w Sakskej.

Wěſte ſnamjenja bywaznych walow ſu: phtnjene wotetdženje bibaſtojthch a na kyrbsowe pōczki podobnych ſtawow, abo hewaſche wali. Měniſwe ſnamjenja ſu: blēdoſc ſoblicza, bluke wóczko, mōdre woka wokoło wóczkow, hukoczina, kriachoczina, pſchezo napołożenym jaſyk, złabocz pſchetkacz, bjesappetitnoſc, wotměnjejo ſi wjelčim hłodom, nječerſtwosc, ſamo womora nač ſutrobu abo po wěſtej jedzi, horje ſtupanje dule hacž do ſchije, hylne ſbězenje klenow w hubje, zoldkowa khalina, žahupalenje, čaſto horjeſtorkanje, wierczenie, čaſtne hlowubolenje, njeporjadne wuprōſdnenie, hwyerbienje w ſadku, kolika, kuſenie a žolimaze hibanje, potom kaſaze a žygaze boſoſcze w czerwach, vukotanie wutroby, měhačniwe moſlenje. Moj ſredk wufanknie kouſſo, granatny korjen, ſantonin a kamala, je ſoſko nałożecz a može ſo hijom wot dwieletnych džecži trjebacz.

K ręczam ſzym kobotu, 12. auguſta, rano wot 9 hacž popoſdnju do 3 hodz. (bjes pſchipoſdneho pſchewarla) w Budyschinje w hoſczenzu „k ſtotej hweſdze“ wo iſtwe cziſto 3 po I. poſkodze.

Sa wuſpeč ſo rukuje.

Mnohotne wopifma a džafne atesty ſe wſchech ſtron Němſkeje (tež wjele ſi Hornjeje Lužicy) ſu k wobhladanju wupołożene. Šsrédk je njejedoſty a tež na ſpytanie trjebanh zyke njeſtikodny. Kura njeſtanje ſo w hoſczenzu, ale može ſo wot kózdeho ſameho bjes ſadzewka w džele ſtač.

Pſchispomnjenje. Njech ſo ſwěru na džen a czaſ mojeje pſchitomnoſcze ſedžbuje.

Pſchedawarňa

Thěžorſkeje tobakoſkeje fabriki w Straſburgu
Na bohatej haſy 13. w Budyschinje. Na bohatej haſy 13.

Wot ſapocžatka tuteho měhaſa pſchedawamy nekotre družiny cigarow po wuſzy ponizenyh placiſinach, na czož ſo tu najpodwoſniſho ſedžliwe cžini. Pſchedawanie ſo tež po ſchitkach ſtawa. S doboſom poručzamy naſch wurjadrje dobry tobak k kurjenju, ſchnupowanju a žwanju.

Destillazionska pſchedawarňa

Adolfa Rāmscha

na butrowy h in kach porucža knjeſam ſaſhopſchedawarjam a ratjaram ſwoj wubjerny cžilly paſenž 1. a 2. družiny, dwójne a jednore paſenžy naſlepſcheje ſtódloſcze, teho runja likory a kihalo jenotliwie a w piczelach po najtunich placiſinach. Gſudobja k temu ſo požega.

Cžaſniſki

pſchedawa a porjedža tunjo a derje ſ rufowanjom

cžaſnikař Mager
pſchi kaſernje.

Klamy,

kotrež k mojemu hoſczenzu, ſi napshecza zyrtwje ležazemu, hukſheja, maja wot 1. oktobra t. l. ſo dale pſchenajecz. Cži, kotsiž wo to rodža, njech ſo direktnje na mije wobročza.

Swudowjena Paulowa
we Wulſich ſdžarach pola Wojerez.

Hölčeſz,

tiž chze mlyniſto naukuſnyc, može hnydom mesto doſtagz. Hdže? je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowin“.

Sa jene tudomne kolonialtwarowe klamy ſo 1. oktobra abo tež prjedy wučobnik, ſyn ſprawneju starſheju a herbſkeje ręce možny, pſta. Hdže? je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowin“.

Jedyn wotročk, kotrež wě ſ konjemi wobkhadzecz, hnydom hlužbu doſtanje pola ſſomota we Komſku pola Rježwacziſka.

Pytaja ſo dobre ſuchaſki na knjeze dwor, ſtwinſke holsz, khęzne, hródzne a mlokoſe dzowki, rólni wotročzy a ſrénkojo, tež dželačerjo pſches pſchiftajazu žonu Heynoldowu.

Placiſna ſitow a produktow w Budyschinje
29. julija 1882.

Šitowy dowos:	Na wilach	Na burſy
1643 mečhow.	wot hacž	wot hacž
	M P ř	M P ř
Pſcheinza 50 kilogr..	11 61	12 50
Rozta	7 59	8 23
Feezmjen	7 39	7 97
Womb	7 60	7 80
Gróch	8 6	8 33
Woka	8 61	9 17
Raps	—	13 18
Zahyh	13	14
Gejdučka	16 50	17 50
Bérny	2	2 60
Butra	2	2 60
Pſcheinčna muſa 50 kilogr.	8	17 75
Ržana muſa	7 50	11 75
Šyno	2 50	3 20
Słoma	600	22
Proſata 417 ſchtuf, ſchtuta	11	21

Serbski Hospodař čo. 15 je wuſol.

(K temu cziſtu jena pſchitoſa.)

Pschiloha k číslu 31 „Serbských Novin.“
Sobota, 5. augusta 1882.

M. G. Freyberg,

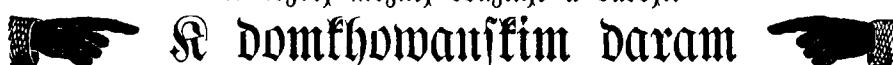
en gros. manufaktur-twórowe sortimentne flamý en détail.

na bohatej hafy, s napshecza pôsta.

A hermankej swój derje srjadowany, se wshémi nowościami wuhotowanym sklad należne poruczam.

Draſtne tkaniny

w kózdej móznej družinje a barbje.

fražne draſtne tkaniny, kóhcz po 35, 40 np.

Czistowolmiane draſtne tkaniny, kóhcz po 50 np.
(jeniczy pola mje dostacz).

Draſtne kattuny, pikeje a kroiseje,

wulki wubjerk, kóhcz vot 17 np.

Módroczishej, kóhcz po 25, 30, 35, 40 np.,
rips, pikej k drascze, kóhcz po 40 np.,

möblowe kattuny a kroiseje, fražne nowoścje,
gardini, kattuny, bèle gardini.

Sofowe ripsy a damasty, rulowowy plat, lozowe tkaniny, zhí, bél, módry a schery plat,
módre blusowe tkaniny, dowlas, pikej, turnowanske szukno, lama, pol- a czistowolmiane szuk-
nowe tkaniny, koszlowy barchent, blidowe ruby, lozowe płachty, sofowe deli, filzowe szuknie.

Thibetowe rubisheža,

schtuka po 1 mk., 1 mk. 50 np., se židzonymi kwětkami po 2 mk.

Wulki sklad hotowych schórzuchow (hamskue dželo)
s mohaira, moireja, jendzelskeje kože, dowlasa.

Psches to, so schórzuchi sam dželacz dawam, je mi mózno, kózdy schórzuch pschi lepszej tkaninje 25 — 50 np.
tuñscho hacj moji konkurrentojo pschedawacj.

Plüſch,

$\frac{3}{4}$ scheroki, kóhcz po 2 mk.

W pschedawařni ſo ſerbſki ręči.

Pſchedoschliſſi
ſadd ſapnyc
porucza A. Tschentscher
w Budyskim.

Gmina swud. Vorwerkowa
ſ napshecza hłowneje straże (hauptwach) po
porucza letne jak i jakety se huknia, ho-
mota a kachemira we wulkim wubjerku po
najtunisjach placzisnach.

Hhoſej, zokor, rajh, nudle, mydlo, soda,
petrolej, ripkojty woli, jédzny woli,
kikaly sprit, rybjažy woli, jerje, to-
bak, zigarry atd., ſkotnu a jedznu hóz
porucza

Karl Hanske na žitnych wikach.

Mjewjeſzinska draſta.

Čorne židzane tkaniny,
polžidzane tkaniny,
čorne kachemiry

M. G. Freyberg
na bohatej hafy.

porucza

W pschedawařni ſo ſerbſki ręči.

Dla ſastacza flamow
doſpolne w upſchedawanie mojego ſklada hotowych
mužſkich a hólczych wobleczenjow kaž tež hukna a buk-
ſina po jara ponizonych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wikach.

Skladnoſtna kūp.

Čorne židžane tkaniny

č njevjeſčijskej draſcze,

starý ſóhež wot 2 mč. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na mięźnym torhoshežu 16.

porucza

Faulerowe juhōwe plumpny,

teho runja wſchē artikle ſwojego želeſtowoweho ſklađa pſchedawam po jara tunich
placžiſnach.

Ewald Braun
na hłownym torhoshežu čížko 9.

Kožane a koleszowe rjemjenje,

teho runja wſchē artikle ſa ſchewzow porucza

Otto Büttner,

kožowa pſchedawařna na hłownym torhoshežu.

Mojim čeſčenym wotebjerajam č navjedzenju dawam, ſo ſu pola inje

Herbske ſpěwarſke knihi

w proſtych a vyschnych ſwiaſtach ſaſo na pſchedaní. Duž proſchu wo dobrocziwe wob-
kežbowanie.

Gustav Rämsch,
knihiwjaſar na bohatej haſy.

Nowe herbske ſpěwarſke knihi

w rjanych trajnych ſwiaſtach ſu ſaſo doſtač ſola

A. Schönki

na hauenſteinſlej haſy 1 w Budyschinje,
knihiwjaſarſtwo a papjerjowa pſchedawařna.

Čeſke požleſhčovwe pjerje!

w kraſnej nowej tworje, ſo pſchichodny hermanek na čiſte wupſchedawaja. Požleſhčovwe
pjerje, punt po 1, 1½, 2, 2¼, 2½ mč, najlepſche po 3 mč; poſočzny moſčki po
3½ mč, najlepſchi po 5 mč, požleſhčovwe zyſhi we wulkim wubjerku, hotowe
požleſhčza wot 10 mč. 50 np. Vſhi zyſlých njevjeſčijskich wuhotowanijach wožebite
niſke placžiſny. Moja pſchedawařna ſo kaž pſchezo w hoſćenju „Münchner Hof“ na
hornežiſkej haſy nadeneidže.

J. Kirschberg ſ Frankfurt a./M.,
filiale: w Šorjelu, Lipſku a Barlinje.

Naschu nowu

parnu mlóčazu maſchinu (4-konjatu)

je ſortirovaznym bubonom a wuſornjerjom,

wſchē ſitove družiny wubjernje mlóčazu, porucžamy na wupožezenje.

Geschw. Herliſchka

w Budyschinje na drjewowym torhoshežu čzo. 4,
w ſahrodnej ſhězi.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſaſadjenje kumſchtñch ſubow a plombirowanijow
po najnowiſkim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operaziſe.

Na bohatej haſy čo. 68, II. poskhód.

W řečam wſchēdne dopoſdiua a popoſdiu wot 8 hač do 5 hodžin. Řeđuhy darmo.

Aromatiſtu wičznu watu: 50 np.

a 80 np.,

ſenčlomjedowy extract: bl. 50 np.,

ſulzbergske ſlužowe ſhrepki: bl.

56 np.,

bely broſtſyrop: bl. 75 np.,

ſchmrekojeſlinowoy aether: bleschu

30 np.,

ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo,

glycerinomydlo atd.

porucza hrodowska hapytyka
w Budyschinje.

Teſlinowy aether pſche wičz,

nervy požylnjazy balsam,

ſenčelowy med,

awgsburgski ſiwienski balsam,

Wolfsburske ſoldkowe piſle,

universalny balsam,

Salzburgske vežne kapki,

boleſej ſakajazu dječjazu tinkturnu,

reſtituijonski ſuid

porucza hrodowska hapytyka.

Wot najwjetſcheje wažnoſeſe ſa

wocži ſóždeho.

Tuta jenož ſama wěrnie prawdziwa dr. Whitowa wodzieſla wot Traugotta Ehrhardta
w Grožbreitenbachu w Thüringſej je wot leta
1822 kwětoſtawna.

Dokteř w ſalonach po 1 marži w hrodowskej
hapytyng kniſe E. Menznera w Budyschinje.

Nieſt hebi pak ſoždu wſeče jenož wo wěrnie
prawdziwu dr. Whitowu wocžownu wodzieſlu wot
Traugotta Ehrhardta žada. Žanu druhu.

Wocžohi ſ listow: Knjesej Dr. Ehrhardtſej.
Po tym, ſo je Waſha prawdziwa dr. Whitowa
wocžowna wodzieſla mojej žone, koſraž na ſtrachne
ſahorejenje wocžow cierpjeſte, pomhala, pročiho ja
(bleđ ſtaſanje). Schneidemühle, 13/7. 80. Gustav
Kaufmann. Dale: Dotelž je mi Waſha prawdziwa
dr. Whitowa wocžowna wodzieſla dobru ſlužbu
wopokaſala, proſchu mi (bleđuje ſtaſanje). Erfurt,
6/8. 80. Johannes Leipold.

Čaſzniki ſoždeje družiny ſo derje a
na najtunſcho porjedža ſola

Jana Gátha, čaſznikarja
na róžku hospitalſteje a komjenitneje haſy.

Do Australiſe

ſežeſe pažažirow ſ direktnej parnej ſoždu

wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky

w Lipſku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Schtój

dobrych koſow a ſerpow

potrjeba, namaka toſke w poſtskej kowańi
pſchi ſitnych wiſakach.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu. — Štvorlétta píedplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štvortk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smoler jec knihicičeřne w mačičnem domje w Budyšinje.

Číslo 32.

Sobotu, 12. augusta 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Němski khějor je hrjedu k awstrijskemu khějorju do Ischla na wopht pschijet. Awstrijski khějor jemu po železniz hacz do Ebensee napřečzo pschindze. Wobaj kniežerzej ſebi pschi ſetkanju ruzy ſawdaſchtaj a ho koſchecchtaj. Khějor Wylem, kotrehož ſtrowosć ſu Gastejnſke ſupjeli po ſdazu po ſhlnile, bějše ſo uniformu ſwojeho awstrijskeho regimenta wobled. Kaž w druhich létach, tak tež lětža ſetkanje wobeju khějorow žanych politiſtich pschiczinow nima. Hdyž němski khějor awstrijskeho khějora wophta, ma ho to jenož jako ſnamjo twjerdeho pscheczelſtrwa bjes Němskej a Awstriji wobhladac̄.

— Wo powjesci, ſo je pruske wójnske ministerſtwo poſtajilo, ſo ſmědža tajžy, kotsiž chzedža ſwoj wojeſki čžaž jako jenolétnedobrowolni wotklužic̄, pruhowanje, k tomu nuſne, jenož rasčinice, ſo něko ſi wěsta pschi, ſo poſtajenie hiſcze pschi ſo wobſteji, po kotrýmž ſmědža tajžy, kotsiž ſu pschi přenim pruhowanju pschepanyli, ſo hacz do 1. řapleje ſwojeho 20. lěta k pruhowanju ſi nowa ſamoſtvič. Po tutym wulaſu je po tajšim dowolene, pruhowanje někotre rasy wopſjetowac̄.

— Wukutlenje burskich ſubklow we wſchelatich ſtronach němskeho khějorſtwo na ſtraſhne waſhynje pschibéra. Woſebje ſu w Gehejnskej ſubhaſtaſiſe ſubklow njeſtlyſhanu wýſkoloſc̄ doſčahnyše. W Gelenhausenskim hamtskim wotkruje je ſo wot lěta 1880 hacz do 1. meje 1882 jich 324 mělo. Wjetſchi džel tutych ſubhaſtaſiſow je hižom dolonjaných, jenož malo ſi nich je ſo ſadžewalo. S wjetſcha běchu wiſlowarjo, kotsiž ſubhaſtaſiſu žadachu, dokež běchu na ſubklu pjenyesy požčili. Tucži pschi pschekadžowanju ſubklu do ſwojich rukow doſtachu a je poſdžiſcho, je do malých dželov roſpraskawſchi, dwójzy tak droho ſaſo pschedachu. Řekupowanje ſubklow ſo jenož toho dla ſtawa, ſo býchu ſo te ſame ſaſo po dróžſchej placzisne pschedale, pschetoz žadyn jenicekli židowſki wiſlowar, kotrý ſo pschi ſubhaſtaſiſach wobdželi, ratar ſjebě, wjetſchi džel ſi nich běchu ſlónni, žitni a druzh wiſlowarjo. Židža wukutlenje jako lohku a dobru ſaſlužbu wobhladuja. ſo ſo psches tajke ſtajne pschemenjenje wobkredžerja ležomnoſc̄ ſahubja a ſo jich wunoſtli pomału pojeniſcha, je kóždemu ratarnej ſnate. Wýcho dželenje burskich ſubklow je ſa ratařtvo powschitkovne ſchłodne. Ma to je ſo ka poſledním ſakſkym ſejmje wot někotrych ſapóžlanzow poſtaſalo. Tucži namjetowachu, ſo by ſo ſakſi na tajke waſhynje porjedžil, ſo ſo w nim poſtaji, do tajkeje měry ſmědža ſo ležomnoſc̄ dželic̄. Ma wulku ſchłodu ſakſkého ratařtwa ſo tehdom tutón namjet dowuradžit njeje.

— Egyptowskich njemérów dla je tež němske kniežerſtwo do bliſkosc̄ tamneho brjoha někotrym wójnskim lóžjam wotjēc̄ dało. Němska móz budže w ſrjedźnoſtě ſtřem morju psches kanonske czołmy „Gabicht“, „Möve“, „Nymph“ a torvettu „Gneisenau“ ſastupjena.

Franzowska. Franzowska ma něko ſwoje nowe ministerſtwo. To ſame wopſchija jenož ſaſtupjerjow pomérneje republikanſkeje ſtrony. Pschiwiſhwarjo Gambetta nowemu ministerſtwo ſi nadpadnym doverjenjom pschihileja. Gambetta ſo najſkerje nadžija, ſo psches někotre ſobuſtawu ministerſtu ſwoju staru móz nad deputirtskej komoru a kniežerſtwom dobuđe. Najvažniſcha woſhoba noweho ministerſtu je jeho přáſident Duclerc. Wón je jako raſný republikanař ſnaty. Žeho njepſcheczeljo jemu porokuja, ſo je ſo pschi ſaſozenju wſchelatich pjenyežnych bankow wobdželi, kotrež dyrbjeschke wýſhnoſc̄ dla jich njeſakónſteho wobkhadženja pod kontrolu wſac̄. Štož politiku naſtupa, čže nowe ministerſtwo na ſdžerzenje měra ſmyſlene býč, dyrbjalaſi pak Franzowska něhdže do wójny pschimac̄, ministerſtwo hnydom deputirtskej komoru w hromadu ſwoła, ſo býču ſo jej nuſne naprawy pschedpozoſile.

Jendželska. Jendželsky poliziſtojo w Irlandské nočzedža ſwoju ſlužbu dale ſaſtac̄. W Irlandské wſchal je wýcho móžno, ſamo ſtrajk bjes poliziſtami. W Limericku je 60 poliziſtow hroſylo, ſo ſe ſlužby ſtupja, je-li ſo jim mſda a pensija hnydom njeponvyschi. W Longhera ſu ſamo reſervni poliziſtojo kniežerſtwo dla ſlamanja kontraktu wobſkoržili. Agitazija a njemér bjes poliziſtami wchědnje wjazh možow nabýva. W někotrych hrabinstwach woni ſhromadžiſny wotdžeržuju a ſo pschecziwo wſchemu porjadej tak ſadžerža, ſo generalny inspektor pschi poſleſnjej revisiji wuwoka: „To džé je doſpołny ſběžl a ſpjeczenje!“ — Katholska zyrlej w Jendželskej pschi ſo bôle a bôle wuſtupuje. Po wucžerjenju mnichow a klóſchtrich ſtřek ſu ſu Franzowskej ſu ſo tu někotre mniché a nunske klóſchtrę natwarile. Tež prozeſſije ſo tu ſaſocinaju. Tak czechnicu njeſawno někotſi katholſkých duchowni ſi prozeſſiju k ſmí. Winifredowej ſtudni a modlaſhu ſo tam wo wuſtrowenje koreho ſyna wójwody Norfolka. Dokež ſo w Jendželskej dla wſchelatich wotpoſhalow čahí bjes wſchego ſadžewka ſtawaju, njebudža tež katholſkym ſakſac̄ móz, ſjawnje ſwoje prozeſſije wotdžeržec̄. — Něhduschi kral Buluſaffrow, Kecžwayo, je w tyhle dnjach do Jendželskej pschijet. Wo jeho mórskim pucžowanju jendželske nowiny doſke wopſhowanja podawaju. Zato Kecžwayo přenje ſnamjenja mórského khorosče pytny, poſbla wón po ſwojeho ſeſtarja a porucži tutomu, ſo dyrbjali ſi njeho cžerta, kotrý w nim ſakſhadžuje, wucžeric̄. Potom wón ſiwojemu ſlužobnílej porucži, ſo dyrbjali žolní ſmerowac̄. Tola wón ſo býč ſaſo wuſtrowi a tajki appetit poſtaſalo, ſo ſobupucžowarjo ſi wobdžiwanjom a ſawiſcžu na njeho hladachu. Wón a jeho ſlužobnílojo ſa někotre dny 10 zentnarjow mjaſa ſpôžerachu. Ma pucžu ſe Southamptona do Londona ſpěchnoſc̄, ſi kotrejž železnistki cžaž jědžesche, Buluſaffrow ſi wulku ſpobžiwanjom napjelni. Woni ſebi wujci ſattykaſchi naſtróženi na krajinu k woběmaj bočomaj hladachu. Po

někotrym čášku šo jich hroša do radoščíwych kschikow pschemeni, i k tomym jich počnočz žitných sahonow a kraňnočz kraja narabi.

Egyptowska. Zendželčenjo šu nětko tsi hlowne města suezského kanala a s tím kniejsťwo nad kanalom do hwojich rukow dostali, ſu to: Suez pschi czerwienym morju, Port Said pschi předžnočenskym morju a Ismaila, ſchtož ſo wot jendželského wójska na poſled wobſadži, pschi Timseh-jesorje. Zendželske kniejerſtvo ſo po pschičlowje ſložuje, ſo je pschi wujednanju pscheztón w dobytku, kotrež je ſ wopředka njebojaſnje telko kaž jenož možno do hwojeje možy pschiňejſl. Wójna bjes Arabi Paſchu a jendželskym wójskom je ſo nětko khutnje ſ bitwami ſapoczaſa. Ssředu thdženja buchu Zendželčenjo pola Ramleha w nožy wot Egyptowských w mérje bludženi. Wotdželenje egyptowskeje kavallerije pschi tolstej mihi nadpad na jendželski předny posten ſpyta. We hlučkim pěſtu ſupanje konjazých pódkovow ſkylcę ſjebě, a jěſdni tak do najvjetſcheje bliſkoscze ſtraže pschińdzechu. Posten pak hiſcze ſo poſledni wokomik njeſcheczela dohlada a do njeho wutſeli. Škabe jendželske wotdželenje ſo na to do jeneho pschičowa naſad ſežeze a wot tam do Egyptowských třelesche. Tucži bjes wěſteho měrjenja někotre rasy wutſeliču a ſo potom wróčiſu. Tich lehwo leži 6 mil wot Ramleha a je ſkylne ſ naſkypanzami wobtwerdzene. — Niedželu, 2. augusta, Egyptowsz 2000 muži ſylni, ſ nowa jendželske wotdželenje, pola Haggar Navatiesa ſtejaze, pschimachu. Zendželska artillerija bitwie po tihodžinskim wojowanju kónz ſejini. Wobej stronje mějſchtej wjele ranjenych a morwych. Bjes egyptowskym wójskom běchu wjetſchi džel Beduinojo. ſsu to straschniſhi njeſcheczelo, hacž ſu ſebi Zendželčenjo předy myſlili. Zendželský wojazh ſu pscheſlapnjeni psches wojerſtu wuwiczenočz a throbločz Beduinow. Bjes jich pomožy njeby ſo Arabi Paſcha psched jendželskym wójskom dolho džeržecz móhli. — Wo egyptowskej wójni wojewichu w tychle dnjach najvjetſche jendželske nowiny „Times“ roſtěčowanje hwojeho parizského dopižovarja ſ jenym wodžazym mužom ſ kniejerſtwa ſlědowaze: Pschi wójni, kotaž bjes Turkowskej a Zendželskej wudhyrcz hroſh, by Europa do dweju dželov roſpanyla. Awſtria, Němska a Italska bychu na jenej stronje, Rúšowska, Franzowska a Zendželska na druhéj stronje ſtale. Psches tajku wójnu by Turkowska lohlo ſchłodowacž móhla, a do njeje bychu ſo potom runje tak derje jeje nětčiſchi pscheſezlo kaž njeſcheczelo dželili. Sultan to derje ſnaje, duž budže ſo psched tajkej wójnu hladacž. Wón je ſo tež ſkonečnje žadanju jendželského kniejerſtwa podwolsi a Arabi Paſchu a jeho pschiwiſowarjow ſa rebellion wuwołacž dał. W tutej proklamaziji (woſjewenju) wón na pscheſelſtvo, bjes Turkowskej a Zendželskej wobſtejaze, pokazuo, ſlubi, ſo budže nětčiſcheho egyptowskeho vizykrala Tewfika ſe hwojim wójskom podpjeracž. W tychle dnjach přenje wotdželenje turkowskeho wójska, 6000 muži ſylni, ſ Konstantinopla do Egyptowskeje wotjedže. Pod kajkim kommandom, hacž pod jendželskym abo turkowskim, budža tucži turkowszg wojazh w Egyptowskej ſtejcz, hiſcze wěſte njeje. Možno je, ſo je ſo sultan, kotrež w poſledních dnjach Zendželčenam žane ſadžewki wjazh do pucza njeſkádžesche, tež w tutym nastupanju ſ jent- dželskym kniejerſtowm wujednal.

Strony herz.

Hdyž chze ſchto prajicž, ſo na někum wjele njeje, wo nim praji: „To je mi strony herz.“ Takkle ludžo herzam wulku khwalbu njeſawaja, hacž runjež jim cžile ludžo na wſchě možne waſchnje wjeſele cžinicž pytaju. Někotryžkuliž herz wſchak, kaž je ſnate, ſ bleſčku we wulku pscheſelſtwe ſteji a hdyž běle ranje pschińdze,

trochu ſchmatajo domoj kaza; duž žadyn džiw njeje, ſo druhdy ludžo herzam ſady khribjeta wjele khwalby njeſawaja.

Sa pak čžych tu wo prawje ſtronym herzu něſchtu powjedacž, ſchtož je wſcheje khwalby hōdne.

We Winje je wulka rjana ſahroda, kotrež „prater“ rěkaju. Tam ſo na rjanych dnjach wſcho hromadu ſečeri a ludžo tam ſ wjeſelow na rjane ſchtomu a ſeleny ſuki hladaju, a ſchtož je tam hewak wot kraňnočzow widžecž. Junu — to bě w meji ſéta 1821 — ſo tam tež wſcho won cžiſhčeſche, najvjaſy pěſchi, druſh we wosach abo na konjach ſedžo; ludžo běchu wſchijnje ſwoblekani. To wſchak je we Winje runje tak, kaž pola naſ ſſerbow, ſchtož ma ſchto rjane woblekacž, tón ſo tež rady druhim widžecž da a wulzy cžini; a hdyž čloujeka hewak njeſnajesch, a widžiſh jeho w klobuku, rjanej píleſchi a buksinowych kholowach, dha ſebi husto myſlisch, ſo maſch knieſa psched ſobu, ale tajki čloujek cži druhdy ani ſchěſz kroſkow w ſatu nima. To ſo mi ſańdžem hermant ſakle ſańdže. Na bohatej hafy tajkeho woſebneho čloujekla wuhladach, kž zigarru pachasche a tola tajki kur cžinjeſche, kaž parowós; wón bě wſchijnje ſwoblekany a mějſche hiſcze wjſche wſchego možný ſlotu cžaňnikow rječas. Tako bliže pschińdzech, widžach, ſo je to Dundakez Matij, kž pola Doplez ſa ſkrenka kluži. Hewak tón kholda boſy běha, ale w měſce bě we wichſowanych ſchłorniach a ſchtož jeho widžesche, ſebi njebudžiſche myſlil, ſo wón hewak w rubjaných kholowach kholdi, kotrež maja na kolenach wulky ſaplath a druhdy tež.

Tola ja čžych wot Wina powjedacž a nětk ſo do Budhſchina ſahnach. Tam we Winstim prateru bě rjany wulki ſchtom, kž hwoje halosy hacž k njebi ſběhaſche a ſažo druhé do wſchech botow, ſo bě pod nim kaž by pod krywom ſtał. To bě tež hōdno ſebi tón ſchtom wohhladač, tajke něſchtu daloko a ſcheročo widžecž njebe. Pod ſchtomom pak starý braschniſh wojak ſtejſche, kaž na ſtrazi. Wón bě něhdý w hwojim čášku ſo we wſchelskich bitwach bił a bě do nohi třeleny; ſanona bě jemu jenu nohu wottorhynka a nětk jemu nicžo wjſche njewosta, hacž hladacž, kaž by ſo někak hubjenje doſež ležimil. Tſelbu drje wjazh noſyčez njemožesche, ale wón bě nauſný hufblowacž, duž tam pod ſchtomom ſe hwojimi huflemi ſtejo hufblowasche a ſ tím wutroby tych, kž ſ Wina do pratera pschińdzechu, doby, ſo jemu kóždy rady něſchtu do ſchlički połoži, kotaž mějſche psched ſobu ſtejo abo do klobuka, kotrež jeho pſyček ſe ſubami džeržesche. To je cži džiwna wěz, kaž Boh luby knies čloujekom ſejini; wón wuſtlyſhuije mlodých rapakow woſanje, a da tež kħudemu hufblerzej kóždy džen hwoj nufny džel pschiwanycz.

Alle tamón džen w meji ſo hufblerzej prawje ſchlaſhčicž nječaſche. Wón tola tak rjenje a ſuboſnie hufblowasche, ale wſcho ſo nimo njeho cžerjeſche a nictó na njeho njeſohlada. Wón bě ſebi runje por nowych trunow nocžahný a ſebi wſchu možnu prizu ſ hufblowanjom dawasche, ale wſcho nimo cžehniſche, nictón pschi nūm njeſtaſta. Naſkerje bě něhdže druhdy něſchtu rjane a nowe widžecž. Wón bě tam hžom dolho poſtejſak a nicžo njeſtoſta, duž wſchyn knies, ſnadž wokoło 50 lét starý, ſe hwojí knienju pschińdže, kotaž ſo ſ nim ſa ruku wjedžesche. Taj dwaj něſchtu ſe ſobu poſcheptaſtaj, potom wſchyn knies k herzej pschiſtupio praji: „Kameradje, požč mi twoje hufle na hōdžinu, jow maſch pjenjetſh ſa to; ſchtož ſaſlužu, je tež tebi!“ Starý herz woczi na pschińeho knieſa wuvalojo wuhlada ſloty, kotrež bě jemu zuſy ſa požczenku do předka dał. „Schtó wj měnicže, knieje?“ herz praji; „moje hufle wj čžecze? Žowle ſu, něſchtu woſebne wone njeſku; wone ſu jow dželane, niz ſ daloka jow kupjene.“ „Wſcho dobre“, knies praji. „Daj je jow, netk budu ja hufblowacž a twoj pſyček njech klobuk džerži.“ Starý herz zuſemu knieſej rady hwoje město woſtupi. Tón netk hufle wſa, a pocža hufblowacž, knieni pak ſady njeho ſtejo woſta. To bě hinaſchi kuf hudžby, hacž budžiſche móhli starý herz cžinicž, kž ſ runymaj wočomaj na teho knieſa hladasche a ſo džiwasche, ſo móža jeho stare hufle tajkele rjane ſyňki wot ſo dawacž. Wón ſebi ſkoro myſlisch, ſo je zuſy — někajki kufſtař. Zuſy pſhezo dale hudžesche, to bě ſkoro, kaž bychu jandželjo tych, kž nimo džechu, ſa wboheho stareho herza wo ſmilne darh proſyli. Nětk ludžo wjazh nimo njeſdžechu, ale ſtejo

wostachu; najprjedy jedyn, potom dwaj; dołho nietrajesche, tam dwazyczo stejachu, a khwilu posdżischo bę jich tak wjele, so nicto prajicz njemödesche, tak wjele jich tam steji.

„Hlejče, moji kniežo a knjenje“, zúšy herz někt praji, „ja jowle konzert sa stareho invalidu dawam, ale niz darmo. Jeno pomažeže někt kózdy do saka, trochu hľuboko, sa teho stareho wojska jowle; kózdy kaž samóže.“ To ſebi ludžo dwójazh prajicé njejedachu, woni do klobuka khopora a hľebora mijetaču, kaž by deſtečz ſchol, a pſycečz klobuk wjazy ſe ſubami džeržecz njemóžesche, tak wjele běchu tam namjetali. „Starý nano, wuproſnicé klobuk“, ludžo woſlachu, „wſchak jón pož wjazy ſdžeržecz njemóže.“ Duž ſebi starý herz wſcho do rubiſchka wufhypa, zúšy knies pak pſchezo dale huſlowaſche a ludžo pſchezo ſ nowa pjenesy do klobuka mijetaču. To bě „macha“.

„Na jene dobo zushy herz pocža awstrijsku nazionalnu hymnu: „Božo, svážerž khežora Franza“ huklowacž. Běchu předy hížom do klobuka mjetali, nětk hischče wjele bôle mjetachu a starý wojač dyrbjesche sašo pshyckej klobuk wotewscáz. Nětk pak na jene dobo sadý stejaza knjeni klobuk wsa a pocža jón wokolo dawacž, so výchru tež czi, kž sadý stejachu, swoje kroščki dacž möhli.

„Runje wo tym pschinidze starý knjies se starej knjenju, wschitzu ludžo do boka seštupachu, wón pak jim kwasche a vorst na hubu połoži, s čimž chyzsche prajicá, so bychu mjełczeli a jeho njepsche radžili. Ta knjeni, tiz s klobukom wołoko khodžesche, tež k nimaj pschitupi a starý knjies jej tsi nowe skote do klobuka połoži. — Něk hufler huflowacj pschesta a so k staremu knjeſej wobroczo praji: „Knjeze, na wami je widzecj, so macze dobru wutrobu. Ssměm so waſ prashecz, s kím mam tu čescz, ręcęcz?“ — Tón pak wotwolwi: „Ja bym jara sbożowny nan, tiz ma na ſwojich džeczoch wjeſela, a s tym je wšcho dobre, luby knjeze.“ S tymi ſłowami bě prjecz, ludžo pak jeho njepscheradžichu, dokelž jim s nowa ſnamjo da, so bychu s měrom wostali. Busy hufler drje so ludži prasheche, ſchtó bě tón knjies byl, ale nictó jemu na to njewotwolwi. —

Rasajtra val je to zust huzler shoni. Tehdom be konzert pola khézora. Bush huzler jón tam dawasche se swojej knjenju, kotaž be wożowna hraječka na harfje. Žako běchtaj do konzertowej sale sastupili o a što psched khézorom a khézorku pošlonischtaj, spósnaschtaj se spodziwanjom, so běchtaj to khézor a khézorka byloj, kotaž běchtaj jeho w prateru huzlowacj a ju darj sa khudeho sberacj wuhladacej.

Wężeże bě to rjany konzert w khějorskej sali, ale rjenšchi bě tón wonka w prateru sa khudeho stareho wojačka a ja řebi myſlu, so ſu ſo na tym tam wonka tež lubi janželjo swyjezelili a naſch sbóžník tež, kž je praſit: Wſcho, ſchtoz ſcze cziniſli temu najmjenšemu mojich bratrow, to ſcze mi cziniſli. —

Ze Serbow.

5 Budyschina. Wot 21. do 27. augusta směja šo we wókolnosći Budyschinga brigadne ełkerzijije. Kaž druhé léta šo pódla Budyskeho pschi nich Bitawski regiment wobhzeli. Lohko je mōžno, šo Tego majestoscz kral Albert w časzu brigadnych ełkerzijijow do Budyschina pschinđe a šo to najsskerje 25. augusta stanje. 28. augusta našch regiment Budyschin wopusčęji, šo by do wulkeho manövra czaħbiġ.

— 10. augusta šo do Budyskeje měschčanskeje rady jedyn nowy radziecél wojswoli. W naszej radze konserwatywni a liberalni wo knieistwo wojewuja. Dokąd stęj wobej stronje nimale jenak kylnej a šo zana drugiej podzisznyej nochze, bě bitwa cjm wótricha. W poſlednich dňach konserwatywni a toho runja liberalni w němstich nowinach sa kwojieu kandidatow sianwne wojowachu.

— W najnowszym czynie żąda „Oberl. Morgenztg.”, so dyr-
bimy jej prajież, w takim nastepaniu je wona Sserbstwu nje-
prawdu sczinila. To móžemy a chzemy lubje. Kaz je snate, sta
ko hromadzenie, wo kotrym „Krajs” niz zyle jaſnije a prawje
powiedasze, sa towarzstwo k pomocy studowazych Sserbow. To
je nusna węz. My nimamy dość żerbiskich duchownych a kandi-
datow a też w drugich wuczenych sastojnictwach pobraczują żerbszy
mužojo. Hdyž pak lud na duschi schoduje, dha schoduje tež

konservativna myśl. — Hdyż „Oberl. Morgenitzg.” w takim nastupanju konservatywnu myśl podpieraczą pyta, budżem⁹ ſo wjeſelicz a Sſerbia budža węſeże na jeje stronje. — S tutym samkniemy akt⁹ w tutej węzy a nadzijam⁹ ſo, ſo budżę „Oberl. Morgenitzg.” w psichodze lahoodniſho wo naſ ſiſacz a ſerbſke narodne prózowanje w lepskim ſwietle wobhladacz.

Slu bija. Murja pschi wullim želefniškim moščeje, psches našchu rēčku wjedžazym, je šo sanidženu pondželu powalaška. Semja, kotrejž wona sa podpjericu hlužesche, běsche šo, psches wobstajny deschcz rošmokana, do hibanja dała a tak murine kamjenje roškuwała. Krótko po czáhu, dopoldnja $\frac{3}{4}$ 12 hodž. tu wotjedža- zeho, šo wona sačypny. Czahi ſu šo psches tutón njeporjadk jenož malo ſakomdžile.

§ Klukšča. Sanđženu njedželu je šo khorhoj nasheho wojerškeho towarstwa pschi najrjenjschim wjedrje pošwjeczili. Klukšchenjo njebechu prózu lutowali, a běchu wjek na najkrasnijšcho i wězamii a pletwami wudebili. Miz mjenje dyžli 16 čežknych wrotow bě šo natmarilo. Žako bě šo šyla wojerſtich towarstwów se Sakſkeje a Bruskeje wo wšy seſčla, poda šo czah na knježi dwór do Lichanja po khorhoj a čežhnjeſche ſ njej na wulku scherolu ploninu njedološ Doržanez korečny. Kneſ farar Birnich tu i jadriwei, pschipošlucharijom powschitownje pschimazej ręczu khorhoj pošwjeczji. Wjes pschipošlannym darami ma šo wožebje mjenowacž ſtoh mjenath hósdž wot Žeho majestoscze ſakſteho krala a kraſnij bant wot Žeje majestoscze ſakſkeje kralowej. Nowa khorhoj psches ſwoju rjanoſć džiwanje a kwalbu wſchēch pschitomnych wubudži. Na jenym boku wona w bělém polu kralowſti wopon pokazuje, na drugim boku steja ſłowa wot seleneje barby wobdate: „Sa Boha, krala a wózny kraj“ a „Klusčanske wojerſke towarſtvo.“ Žako běchu khorhoj pošwjeczili, šo wot kylneho hudźbneho khora hacž do wieczora konzertowaſche. Poſdžischo běchu wulkotne reje, fotrež hacž do ranja druheho dnja trajachu. Wjes wſchelatimi ręczemi, fotrež šo pschi ſwiedženju mějachu, njeſkym ani jeneje ſerbſkeje ſtyscheli. Je to toho dla czim bôle nadpadne, dokelž Klukšanske wojerſke towarſtvo nimale bjes wuwacza ſe ſerbſtich ſobustawow wobsteji, a tež bjes zuſyimi wojerſtini towarſtwi, fotrež běchu naš ſe ſwojim wopptom pocjeſcili, bě wjetſcha poſlojza ſerbſta. Duž drie nicžo ſeſchložilo njeby, hdý běchu šo nětore ſerbſke ſłowa pschi wokwiečeniu khorhoje prajite.

S Worzyna. Lěžka ſmy hízom čaſto ſklyſcheli, ſo ſhadowe ſchtomy ſ druhá kežéja. So pač ſhadowý ſchtom ſa lěto tſi ras kežéje, bě hacž dotala njeſnata wěz. Tuto žadne podeřidženje je ſo w ſahrodže jeneho tudomněho hoſpodarja ſtało. Tam na jenej jenoletnej kruſchwinje hízom 14 plodow wot prěnjeho a druhého keženja wiža a nětko ſo hízom ſažo nowe keženje pořaſuje.

S k h o c z e b u s a . K r a l o w s k i h e r o l d s k i h a m t w Barlinje je wobkruczil, so je knjeg L a n y , farar pschi našcej ſerbſkej zytki, ſe ſemjanſkeho rodu. Awſtrijski thézor je psched nimale 200 létaniu jenemu jeho předowníkow ſemjanſki titl ſpočzil. Duž ma t. L a n y něko pravo, ſo ſmě psched ſtwoje mjenou ſłowęczo „ſ“ pschi- chodnie ſtajic̄.

S Blótow (Sprewiny lěb) ſo piſche: Sižom někotre nje-
džele dolho tu ſtoro kózdy džen ſylny deſchčíz pada. Duž ſu
zyké Blóta ſ wodу pocžrjete. Rjane Blótowske wšy Bórkowy,
Prjawos, Stržazow, Deſchin a Brézyna pod wulſej wodu cžezko
cžerpja. Bérny a druhe płody ſteja často lóhcž a hiſchče hľub-
ſcho pod wodu. Wotawa je toho runja wot wody pokryta, a
runje na nju Blótowszhy najwjetſhu nadžiju ſtajachu, dokelž je
ſyňo pſches přjedawſche porwoženie jara ſchłodowało. Někotry
pyta ſwoje hľubo we wodže ſtejaze bérny wurycz, ſo by je ſ naj-
mjeniſcha ſkoty dacž móh. Wulſa nusa knježi tež bies tymi, kotiž
ſu ſebi w nalečžu, ſo dobrých žnijow nadžeo, wjele ſkotu k wu-
formienju natupili. Woni ſu netko, dokelž jím piža njebožaha,
jara wjeſzeli, hdyz móža ſkót wotwycz. Wjele hospodariow ſ cžol-
mami po ūlach, ſa drohe vjenjesh wotnajatych, jěſdzi, kotiž ſo
prózuja, ſo bychu trawu, ſ wodу ſtejazu, wotžnjeti a ju hľodnemu
ſkotej podali.

Bužudženja.

Lawniski žud. So by ſebi ſwoju draſtu wudoſpołnicę mohla, bě ſlužobna džowka Maria Scholcziſ ſ Radworja, jako pola kublerja Mēta w Bronju ſlužesche, džowzy Wünschez 6 ml. ſ tchiniſe ſranyla. Šud jej 5 dnjow jaſtwa pſchižudži. — Wotročz E. R. Rycerz ſ Delnjeſe ſunjowa bě, roſnjemdrjeny pſches njeſhwemu ſwojeſe ſubki, Augusty Dunczez, w pſchitomnoſeſi druheje czeledeſe prajit: „ſo chze njeſhwemu ſubku ſarafycz.“ Tuthy hrožaych ſlowow dla ma wón dwě njedželi jaſtwa wotſedžic. — Tyſcher R. H. E. Merečzin ſ Komorowa pola Rakez bě wobſtoržen, ſo je 11. julija na puežu bjes ſupej a Komorowom ſankarja Preſchera, ſ kotrymž bě ſo ſwadžil, ſ czeſkim ſijom na hlowu dyrik a jeho pſchi tym ſtrachniſe ſranil. Wón bu dla czeſlneho ranjenja ſ 30 ml. abo ſ džebacimy dnjami jaſtwa pothofanu.

Přílopk.

* W Polcnižy ſo hróſbna powjeſcz bjes ſudžimi powieda. Pſched několymi letami ſo na dobo lohkoſmyhleny ſyn jeneho tamniſcheho wobdylerja ſhubi. Nichto tehdou njeſhoni, hdže je wón woftal. Někto ſo powieda, ſo je ſamhny nan ſyna ſkónzowal a jeho na ſwojeſe ležomnoſeſi na tchelteſkej haſky ſahrjeval. Šudniſtwo je wěz do ruky wſalo.

* Dželaczér Wagner w Bauckerodze, kotryž bě wiſchnjowu pöczku požrjet, je někto po dolhim, ſaſkoſnym czerpjenju wumrjet.

* W Lipku buſchtaj tuton tydžen ſwoj mlođaj czeſlowejſi, jako ſo runje w nozy do jeneje tħeze dobywac̄taj, pſchimnjenaj. Jako paduchoſ na poliziji pſchepytachu, namakachu pola njeju na 32 wopac̄nych klučow.

* Njeſhny ſtrach mjeſachu ſanđžeru pónđželu ſudžo, po Blücheſowej dróſy w Lipku duzy, wutracz. Jedyn tſizečiſlennu pſchekupz ſe ſwojeſe tſi ſhody wypoſkeho wobdylenja, kotrež bě ſebi pſched několymi dnjami wotnaja, na pleſir dele ſloczi. Njeſbožowny, kotrež běchu hubjene pjenjeſne wobſtejnoscje ſ tutomu njeſkutečne ſtrach, namaka hnydom pytanu ſmjerč.

* Jako 7. augusta ſyn hoſeženarja Zarečeka w Kowarjowje w Čechach ſ wosom, wot dweju konjow czebnjeneho, hnój na polo wiſeſche, wulecžaču ſ jeneje ſahrody, w kotrež wobſomnac̄e ſokozow ſteji, pežoſy a nadpanychu konjow. Bohoncz, ſam wot pežoſow we wobliežu roſkaſany, konjow w nufu wotſtaj. Tež dwaj muzej ſ Kowarjowa, kotraž konjomaj na pomož pſchindžefchtaj, dyrbieſchtaj, ſtrachniſe ſtaſanaj, ſlotu zoſac̄. Konjež buſchtaj wot pežoſow tak czežko ſranjenaj, ſo borsy po tym kónz wſaſchtaj.

* Kupanje w narańſhim morju woſoko Danziga je w tu tħwili ſara ſtrachne. Tam je ſo inueniujy jedyn torpedo ſhubil — njeſbožownemu namakarje ſtrach hroſy, ſo jeho torpedo roſtorha. Tak rěka wojerſke warnowanje, kotrež je ſo w Danzigu wotſewilo. Torpedo je 15 kóhči dolhi a najſkerje na dnu morja leži. Sa jeho namakanje je wulka ſumma pjenies wotſtajena. Nurjako ſu po-ručnoſcz doſtali, ſo dyrbja ſa torpedom ſledžic, dokuž hewaſ pſchezo wulki ſtrach wotſtanie, ſo junu czeſlowejkojo, ſ kóđu pſches njon jědžo, ſo wot njeho roſbuchnu.

* Se wſtečh ſtron ſkóřby wo njepſchewawym deſchęzu pſchihabzeja. Po zlykych Němzach a tež w Amſtriſkej ſu žne pſches mokrotu czežko ſchłodowale. Než Dunawa a Wołtawa ſtej pſches ſylne deſchęze tak nabylej, ſo ſtej na wſchelakich měſtnach pſches brjoh ſtupilej a wiele ſchody načzinilej. W Čechach je hubjene wjedro žne zyle ſtaſylo. Žito leži w ſtajnym deſchęzu na polach, ſ wjetſcha je hijom wſho wuroſcene abo ſhnite. Sa to paſ ſu we Wuherſtej (Ungarskej) ſe žniam, kotrež runje do rjaneho ſu-čeſkeho wjedra trjechichu, jara ſpokojom. Wot ſeta 1868 ſo tam pſcheniza a jecžmieni wjazy tak rjenje radžil njeje, kaž leſha. Wot němſich wulkih mlynów a wiſowarjow je ſo hijom jara wjese wuherſkeje pſcheniza a jecžmienja poſkuſlo. Němſke žito ſ lětuschičh žnijow ſo na mikach jenož mało žada. „Fr. Anz.“ pſche w na-ſtupanju lětuschičh žnijow ſkłodowaze: Nětčiſche wjedro poſkuſlo jeneho mlyna, ratarjam tuto warnowanje pſchivofac̄: Denož zyle ſuché žito domoj khowac̄ze, hewaſ ſo w bróžnach wjazy ſtaſy hac̄ na polach. Pſchi njepſchewawym deſchęzu, kaž jón leſha many, njefezpliwi ratarjo rjane wjedro dočzafac̄ njeſoža a žne

molkre do bróžnje woža. Hijom ſoni je někotry ratar ſ ſwojeſe ſchłodze naſhoni, ſo ſo taſte žito ſ czeſka pſchedawa. Džebac̄ ſkoc̄ radscho kupuje pſekar wuroſcene ale zyle ſuché žito, hac̄ ſtuchle a hórkę, dokuž ſo poſlednie žito ſ pječenju njeſhodži a czeſlowej ſtrowofac̄ ſchłodži. Tolo runja ratarjo ſabyč njeſhmedža, žito ſ czaſami pſcheměſhcz, pola wſchelakich ſo te ſame na ſubju ſkypnie a ſo ſa nim wjazy njeſhlada, doniž ſo pſcheda. Mokre domkhowanje a hubjene wothladanje naſhpaneho žita je wina, ſo mlyntojo radscho wypſche pſac̄iſny ſa zuſe žito dawaju, a ſo pſekarjo ſ zuſe mutu pjetu, hac̄ runje bych ſebi móhli ſ tu-kraineho žita tuñchu mutu namleč. Tola dowérjenje tu njeje, a wopaleny ſo wóhnja boji. Duž hifcze ras napominam: žadyn knop předy do bróžnje, doniž zyle ſuchi njeje, njech je wjedro tak hubjene kaž dže. — Podobniſe pſche jedyn ſubler ſ Lipſcjanſkih ſtron: W ſécje 1858 mějachmy ſapocžat ſnjow toho runja hubjene žnijowe wjedro. Wot rožli bě jenož ſchtwórtý džel domkhowan, druha w pöpach ſtejaza rožla wuroſcze. Štcečnje nětore rjane dny pſchindžechu, a kóždy ſo ſpečhowaſche rožlu, byrnjež hifcze mokra byla, dom woshez. Jenož najeň ſeneho rycerzku bla wotſtaj ſo na tym džiwasche a ſo na tajle cžinjenje mjerſasche, ſamo wjèle Lipſcjanow pſchindže na jeho pola, ſo bych ſebi ſa-roſcene pöph wobſtadali. Wjedro wotſta wobſtajne rjane, najeň ſajpredy pſchenizu a raps dom wožesche, potom wón ſ rožlu ſapocža, kotraž běſche někto zyle wužuſhena. Maſcha rožla, mokra domkhowana, njeſožesche ſo ani ſama mleč, ani ſama pjez. Najeňtowa rožla, kotraž bě drje bôle wuroſcena, ale ſa to ſucha domkhowana, bu tutomu wot mlynkow wo prawdze ſ rukow wu-torhana a droho ſaplaſzena, dokuž mōžesche ſo ſ njeje dobrý kħleb pſchihotowac̄.

* 60,000 hriwnow ſa jedyn wopyt. S Raveny ſo ſkłodowaze pſche: Šchtwórtk wječor ſedžeſche lětar Domenik ſe ſwojeſe ſwójbu w ſwojeſe wječnej kħezi njeſalo koſtignola pſchi wječjeri, jaſo ſo wot wonka ſa durje klapasche. Štlužobna holza ſo wopraſcha, ſchtó tu je; na czaſ ſo wotmolwi: Jedyn poſkelnik, kotrež dyrbí lětarja ſ jenemu kħoremu dowjeſcz. Holza da poſkelnikej ſaſtupic̄, kotrež bě wot 20 ſadrac̄enych mužow pſchewodžan. Vanditojo, wrota wobħadžiwschi, ſo ſ lětarzej dobychu a wot njeho 60,000 hriwnow žadachu, je-li ſo nochzysche pod jich nožemi wumrjec̄. Lětar paſ tajku wypoku ſummu pjenies pſchi ſebi njeſeſche, a taſ ſo wujednachu, ſo dyrbieſche jeho wuj, runje pola njeho pſchewywy, ſ jenemu kħodej hic̄ a nuſny pjenies tam požežic̄. Rubježnikojo wujej dobro radu ſobu na pucž dachu, ſo žanemu czeſlowej ſo tym nježo pſcheradžic̄ nježmē, hewaſ bych ſyku lětarju ſwójbu ſkónzowali. Besz tym ſo wuj po pjenies běſche, dachu ſebi banditojo wot lětarjeweje żony dobru wječor pſchedſtajic̄. Poł hodžiny poſdžiſko běſche 60,000 hriwnow w hromadże a rubježnikojo ſo wot lětarja wotħalichu. Prjedy ſebje požlaſchu woni několym mužow, kotsiž dyrbjach ſo pſchewydežic̄, hac̄ na nich polizija njeſkata, potom ſo zyka banda w cžmowocze ſhubi.

* (Kruwa ſ drjewanej nohu.) Wondano požla jedyn bur w Charlebillu w Franzowſkej po ſlotneho lětarja, ſo by jeho na nohu kħoru kruwu ſareſak. Tola doktor, pſcheklepam pachol, ſupi ſlocžo ſa tuni pjenies, wsa je ſobu domoj, wotreſa tam kħoru nohu a — pſchivaja město jeje drjewjanu nohu. Operacija ſo pſche wſho derje radži a kruwicžla někto wječela po ſwojich tħojch woprađiſtych a po pſchipaſanej ſchtwórtej noſu woſoko běha.

* W Londonje jenu předy jara rjani holzu ſ wožobneje ſwojib, kotraž bě na woſiſtowowu bludnoſež ſkhorita, njeſawno do ſpitala pſchinjeſeſu. Wona běſche ſo wot ſwojeju starscheju w najlepsiſe ſchuli wotčahniča dala, tola wot 16. ſeta ſo wona do paſenzičia da, czeſkiſche czaſto ſe starschiſkeho doma a bu druhdy w najmasaniſkih kutač Londona pjanu a roſbita namakana. Jejai wobħarominaj starscheju dyribtaj ju někto ſtajnje ſamknenu džerječ.

* (Tſi telegraſmy.) Młody hrabja, kotrež na ſlabu ſtrowofac̄ ſkorjeſche, ſo wot ſwojeju starscheju do ſtrowotnych ſupjelow požla. Zeho mac̄ jemu ſa ſchyrinjeſe ſudawki liſtnu toſchu ſ 2000 ſchħanakami pſchepoda. Do ſupjelow pſchijewſki młody hrabja preni wječor kħarty hrajo wſchē ſwoje pjenies pſchēhraj. Ma-

sajtra rano wón swojej maczteri telegrafouje: „Pjenjesy nusne. Szym listnu toschu shubil.” Grudnischki so wón do khatoweho towarzstwa, ani kroschka w saku, poda. Wón jeneho pscheczela setka a hebi wot njego 50 schéznakow pozči, spyta swoje sboze i nowa a dobudze 5000 schéznakow. Někto so maczteri nowy telegram pohla: „Pjenjesy niesku nusne. Szym listnu toschu sašo namakał.” Tola wjeczor reká: kaž dobył, tak shubil! Założne nieswoje! Zyle wuklany. Też pscheczel żanach pjenjes wjazy nijemějescze. — Tesczi telegram mlodeho hrabje na jeho macz mějescze so talkie: „Pjenjesy jara nusne. Sašonamakana listna toscha be prošdno.”

Schthri nijedziele w morskich kupjelach.

Wot Mn.

(Potraczowanje.)

Czim bōle so Barlinej bližachmy, czim wjazy ludzi so do wosow czischczesze, bjes nimi wjele schulerjow. S wjetsha bēchu to hólzy, kotrychž po jich wobliczach hnydom sa židow spósnach. Džiwna wēz, so na naszych wychschich schulach bjes schulerjemi wjele židow namakaſch. Žid, njech je tak khudy kaž dže, swoje poſlednie kroschki na to naloži, so bychu jeho džeczi něchtó kmane nauwke. Hdyž bychu naschi Sserbjia runje tak myslili, by sawescze i naschim Sserbstwom lepje stalo, w Sserbach njeby telko farow woſhyrocznych bylo. Na stazjach njedaloko Barlina so wosy hacž na poſlednie městno i mužemi a žonami pjelnachu, kotsiz bjes šobu wóthje w swoim barlinskim dialekce bachtachu. Ja wostach na swoim kofrje ſedzo, bjes tym so bē mój piwarski swoje ſydko na krótki czas wopuszczil. A hnydom, hacž runje w mjenje swojego towarzicha tomu wobrach, so dwé tajke barlinskej graziji jeho kofra mozowaschtej, a so na njón, položiwschi jón na scheroki bot, kymyschtej. Jako so mój towarzich wróci, kasaſche drje jumaj i wótrymi ſłowami i kofra prjecz, tola podarmo. Naschej žonskej so i njego njebibnyschtej. Duž dyrbjescze skónczne wobohi piwarcz ſchafnarja na pomož wołacz, so i najmjenšcha swoj kofr shubil njeby. Někto halle barlinske czety swoje ſmozowane ſydko ſchęzefotajo a holkotajo wopuszczicu. S woknom won hladacz njebe ſajmawe wjeſele, pschetož wſchudze bē pěſt a khójnowy leſ, tu a tam něchtó niſkich khéjlow. Tajki ma kraj napohlad, w kotrymž kłowne niſkie město leži. Bohu džat, so kum na poſledniej stazji psched Barlinom. Czah ſastany a ſchafnat „Berlin” ſawola. Na dwórnichczo so wſcho i ludom mjerwiesze, ja so i wuskej prózu i jenej drozzy, kotaž mějescze čiſlo 4185, psched czischczach. Chyžych najprjöbzih lubeho pscheczela wopystacz, kotre muž bēch swoj pschijesd i listom wosjewik. Drozku ſebi toho dla wsach, dokelž bēch czital, so je w Barlinje, hdyž masch cęzki wacjok a druhe wēz njeſci, běhanje wjele drozscze hacž jědzenje. Poruczivschi pohonczej, so dyrbji na „Fürstenbergstraße čiſlo 21” jecz, ſalejch do wosa nutz. Jako bēch so pol hodziny wot njego ſchasej dat, ſasta won a pohonc durje wotewrjo mi praji, so je wj psched pomjenowanu khěju dowiesi. Někto so, w jenej ruzu 70 puntow cęzki kofr w druhéj nujny pschedeschcznił džerzo, na pytanje lubeho pscheczela podach. Do khěje čiſlo 23 ſastupiwski so najprjedy delka praschach: „Wohnt hier Herr Gymnasialoberlehrer Schröder?” Tute ſłowa po pieczę ſchodach po ſpochi wospjetowach. Tola nichtó teho, kotrehož pytach, njeſnajescze. Tež w ſuſhodnych khězech moje kłedzenie žaneho wuspēcha nijemějescze. Pschi ſebi hžom myſlach, wohladaj so do Barlina, tón mózech ſebi tež poſdžischo wohladacz, jako mi runje jedyn tak mjenowany ſchuzmann do preki pschiběža. Bēch hžom wjele ſchafat, so so runje w Barlinje tuczi ludžo psches wuſtojnoscž wuſnamjenja a so zufym rad i nuſy pomhaju. Ale tež wot njego bydlo swojego pscheczela ſhonicz nijemžach. Duž džech do přenjeje lepscheje piworeje kofczym a ſebi tam adreſtnihu žadach. Vinczniža mi pschinjeshy knihu wjetſche džali bibliju. Šladach najprjöbzih pod mjenom „Schröder”. Wokolo 15 stronow i mjenom Schröder bēch hžom pscheczitał, wuczerjow Schröderow bēch džekaczech nadeschoł, ale žadyn na Fürstenbergstraße njebydlesche. Hdyž bēch hisczeče ſkopu „Schröder” pscheczitał, knihu, roſtobojenj na swoju ſabyciwoſcz, na bok schmörnych. Kocžmar bē widział, so i pytanjom ſpokojom njeſbym. Wón mi roſtaja, so, hdyž tón,

kotrehož pytam, ſamžne wobydlenje njewoſħedži, w tuthy knihach njeſteji. Potom so mie ſa jeho mjenom a jeho ſwojkowym na pohladom praschecze. Skónczne hisczeče pschistai, hacž nima jenu nohu krótku hacž druhu. Tuto praschenje mie tak ſwojebeli, kaž by mi něchtó 5 toler̄ darił. Dopomich so, so mój pscheczel na jenu nohu khromy khodži a so mějescze toho dla na universitce pschimeno „Khromenž”. Tón knies čiſlo 20 tsi ſhody wyſto bydli”, praji na to kocžmar. Nichtó wjeſelschi hacž ja. Hnydom bejach do teje khěje, ſatlinkach a napscheczo mi ſtupi drohi towarzich i rjanych czakow university. So kum so potom w Barlinej roſhlađaloj a ſchto kum tam wſho widzał, nochzu tu dolho roſtajecz. Někto chzu jenož ſpomnicz, so kum tam wjele wukloneho a ſwieſzelazeho, ale tež wjele ſrudneho naſhonit. Dokelž njeſožach dočzkačz, so bych i móſtemu brjohej, hžez běch so naſtají, dojel, puſcheczich so hžom naſajtra rano ſaſo i Barlina.

(Potraczowanje.)

Wottlepjerjowa rada.

Kolmaſnik, na žentwu ſraty,
Wottlepjerjej ſtoržesche,
So njej' žanej rjanej prawy,
Njepraj wottlepjerio nicžo:
Wyl tež pschitdze, hžez wón dže.
Wyl tež rjenschi ſwoboleſany,
Mél tež móſcen polniſchu,
Te wſchak pscheczo njevidzany,
Dyrbi ſtejcz w ſuczku.

Runjež w wſchitkach róžkach poſtar,
Bobby na wſchach hoſdžitach:
Dha wſchak njeje žanu doſtar,
W horach kaž tež w delanach.
Wot njeho so kózdej stanje,
Strach a hroſa wot njoh' dže,
Wé ſchtó, hdyž do khěje panje,
Wuſcheczeja pſy na dolhe.

Hžez ja pschiňdu, cjetnu khicjo,
Maju mie ſa ſcherjenje,
Njepraj wottlepjerio nicžo:
Proſchu, pomhaj ženicž mie.
Wobſtarasch mi prawje rjanu,
Duchu! ſobu na kwaſ džejch,
A hdyž mam ju ſwerowanu,
Koži kožuch dostanjesch.

Kolmaſniko, njerad hſyſchisč:
So ty njeſyž najrjenschi,
Podarmo ſa rjanej khodžisč:
Maſuſež ſajſtarach wſmi.
Ty, po mojej radze činjo,
Njebudgeſch wſchak ſhebač ſo.
Swojoh' runja — kózde proſo
Djerž ſo kleva ſwojeho!

Njeſzajſti.

Cyrkwinske powjesće.

Křečni:

Petrówſka zyrkej: Gustav Oſkar, Handrija Mirla, domownika, ſ. — Hermann Pawol, Handrija Haſacža, dželaczerja a wobydlerja, ſ.

Michałska zyrkej: Ernst Pawol, Korle Augusta Urbana, fabrikſkeho dželaczerja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Juliana Augusta, Korle Gustava Lesti, ſchewza a wobydlerja w Bortku, dž. — Hana, Jurja Holeža, dželaczerja a wobydlerja w Hněvězach, dž. — Gustav Pawol, Augusta Měrſcha, žinnoſejerja w Delnej Kinje, ſ. — Martha Ernestina, Pětra Ernsta Hofmanna, ſhežnika a ſtalarja w Ženkezach, dž. — Jan Bohuwer, Augusta Šymanka, paſenzpalerja w Delnej Kinje, ſ. — Maria Martha, Biedricha Hermanna Wilda, murjerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Ida Hedwig, Korle Augusta Seicha, ſowarja w Čichonizach, dž.

Katholska zyrkej: Hubert, Handrija Moheda, fabrikſkeho dželaczerja w Budětezach, ſ. — Jurij, Michala Kocžki, dželaczerja na Židowje, ſ. — Franz, Jana Augusta Bohota, wobydlerja, ſ.

Zemrječi:

Džen 27. julija: Handrij Pannach, wumjeniat w Wulfim Bielewje, 86 l. 10 m. 1 dž. — 29. Emma Bertha, Jana Augusta Libſche, fabrikſkeho dželaczerja a wobydlerja na Židowje, dž. 5 l. 7 m. 5 d. — 30. Petr Pawol, Jurja Augusta Kolle, žinnoſejerja w Gajdowje, ſ., 3 l. 4 m. — Hana Somſez, njebo Miſlawſcha Kaschpora, wobydlerja na Židowje, wudowa, 83 l. 10 m. 1 dž.

Schtóž dže ras dobru a čaſtu zigarru kurič, tón taſtu wo prawde najlepje ſupi w filiali Straßburgileje tobakoweje manufaktury na bohatej haſy w Budyschinje, na ſchicze i khézoritowym hodleriom ſnajomej, hžom po 3, 3½, 4 a 4½ np. Lépſche druziny po 5 a 6 np., kotrež ſu tam runje kaž druhde tež po ſchufach na pschedan. Po zylach ſtach ſu te kame i wjetſha neſchtó turjeſt. Hdyž ſu ludžo, koſiž praſa, ſu wēz dobre neſtu, dha woni to lepje njeromyma abo roſymicž nočzegda. Tež zyle wubjerny, rjanu a čiſty tobak je tam doſtar a može kózdy pschewnědžený bycz, so je won wo prawde i tobakowych ſopjenow pschihotowan. Schtóž ras ſpyta, wěſče naſhoni, jo je tu prajene wérno.

Skladnoštna fup.

Čorne židzane tkaniny

ł njevjescinſtej draseže,

starý lóhež wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

porucja

Julius Hartmann Sohn
na mjašnym torhoschcu 16.

E. G. Leuner w Budyschinje

na schulſkej haſh 122 B.

porucja ſwoj wulki ſkład wſchędnych družinow tuczowego grata w placzisnje wot 100 ml.
pschi trucze sprawnym a tunim poſłużenju.

Trzebaný tuczowy a dželaczeſki grat, hiscze derje ſdžerzaný, je teho
runja tunjo na pschedan.

Emil Wehrle

na jerjowej haſh

porucja ſwoj ſkład drastnych tkaninow (diagonalow) ſa domkhowanske dary s poſwolnym,
rjana twora, lóhež wot 30 np., módroczisnec we wulkim wubjerku, thibetowe rubisnca
na hlowu w najnowszych muſtrach a po najtunisnich placzisnach.

Serbſke flamb we Wojerezach

Jurij Baltin

poruczeja kyry khofej, punt po 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140 a 150 np.,
paſený khofej, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.,
raſh, punt po 16, 18, 20, 25 a 30 np.,
dobry klodki syrop, punt 16 a 20 np., wubjernje klodki, punt 25 np., a
najlepši zokorowy, punt 40 np.,

kaž tež wſchitke druhe twory w najlepſchej dobroſezi a po možno tunich placzisnach.

Wo

P. Kneifelowej woſkowej tinturje.

Tuta woſebna pod lekarſkej wustojnoscu nastata, ſastojszy pruhowaná tintura
ſluži pſchede wſchitkim ſ temu, ſo by ejerjazej možy, najbóle jenož drémazej, kaž tež
mréjazym woſkowym kruſhckam nowe živjenje ſaſo dała a jim pobrachowazy živjaſy
wult pſchiwodžala. Njech kóždy woſkobedny dowernje tutu tinturu nałożuje, tiž niž jenož
wupadovanie woſkow kaž tež plech w eſcze wotſtroni, ale tež, hdež je jenož najmienſcha
roſejenja kmanoſež, ſamo dohoſetnym plechaczam jich woſky ſaſo napłodzi, kaž to wiele,
ſamo ſaſtojszy woſtwyerdženych woſikow wopolaſe. Woliſe, baſlam a pomada ſu
pschi horjeſſe njeſpodobnoſež zyle bjes wužitka, hdyž tež je wuſhwaluja. — Tuta tintuſa
je w bleſchach po 1, 2 a 3 ml. w Budyschinje jenož prawdžiwa pola Grusta Mittascha
hewak Heinr. Jul. Linckie pschi hrodowskej haſh dostacž.

Naſchu nowu

parnu mlóčazu maſchinu (4-konjatu)

ſe ſortirovazym bubonom a wusorijerjom,

wſchę ſitowe družiny wubjernje mlóčazu, poruczamy na wupožejenje.

Geschw. Herlitschka

w Budyschinje na drjewowym torhoschcu čo. 4,
w ſahrodnej kheži.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſaſhadzenje rhamſchtiných ſubow a plombirowaniow
po najnowſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Na ręczam wſchidnje dopołdnja a popołdnju wot 8 haſz do 5 hodzin. Rhudym darmo.

Destillazionska pſchedawatja

Adolfa Rāmscha

na buſtrovych w ikač
porucja knjeſam ſaſhopſchedawarjam a ra-
tarjam ſwoj wubjerny čiſty paſenž 1. a
2. drugim, dwójne a jednore paſenzy naj-
lepſcheje klodkoſež, teho runja ſikory a
kikalo jenotliwie a w piczelach po najtuni-
ſich placzisnach. Gſudobja ſ temu ſo pozeža.

Rjane

wulke poſnojerje

porucja mandel po 60 np., ſchtuku po 4 np.
Ad. Rāmsch na ſerbſkej haſh.

K kermuſham

porucja

thkanzowu wyrzu

w paketaſ po 10 a 20 np.,

torjeniſki a zitronowym woliſ

w bleſchach a wuwaženym,

thkanzowu barbiežku (ſaſran),

f. torjenje, zyle a tolčene,

ežekazn ſól

(ſlucht. Salz) ſ pieczenju wuroſczenjeje pſchenzy
hrodowska hapytka.

Dobowa konzeſſionirowana
daloko wuwołana

Spodžiwnje hojaza žalba,

kotraž je ſo najbóle kóždy raſ jako dobra
wopokaſala, porucja ſo w ſerdkaſ po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowskeje hapytli.

Khofej,

čiſcež a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucja we wubjernej
dobroſezi

Gustav Poser na jerjowej haſh.

— ſerie, —

rjane wulke ryby,

ſchtuku wot 5 np., porucžataj

bratraj Merschej

na žitnych wiſach.

Do Awſtraliſje

ſcjele paſażirow ſ direktnej parnej ſódḡu
wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Po požwyczenju nowych swojow w Budziszach zaraduje zyrtwine prijodkstejerstwo hvidzienku wjeczer. Wschitzu wośadni ho na nju pschebrošcha. Schtóż chze ho wobdzelicz, chzył ho hacj do 13. augusta pola k. reñiskeho mischtra Ssworj w Budziszach samowicż.

Byrkwińskie prijodkstejerstwo.

S tutym czesczenym Sserbam najpodwołnisczo k nawiedzeniu dawam, so bym ho tu jato

rjemjenjer a ſedlar

sažydlil. Sprawne a tunje požluženie lubjo, dowolam ſebi wo dobrocziwe podpjeranie mojego pschedewiacza proſycz.

W hrodziszcju pola Wósporka.

Heinrich Schubert,
rjemjenjer a ſedlar.

Pschedawarnja

Thézorskeje tobakoweje fabriki w Straßburgu
Na bohatej haſy 13. w Budyschinje. Na bohatej haſy 13.

Wot ſapoczątku tuteho mēhaza pschedawamy někotre družiny zigarrow po wulzy ponizonych placisnach, na czoſ ſo tu najpodwołnisczo ſedzliwe czini. Pschedawanie ho tez po ſchtulach ſtawa. S dobowm poruczam naſch wurjadnię dobry tobak k kurjeniu, ſchnupowanju a žwanju.

Alfred Töpler

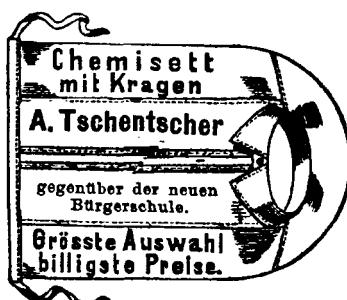
na bohatej haſy 25,
ſ napschečza hoſczenza „k winowej ſiegi”,
porucza po wurjadnię tunich placisnach
pschedkoſliki, wot 40 np. do 1 ml.
50 np.,

khornarje, wot 35 np. do 75 np.,
manschety, wot 30 np. do 1 ml.,
ſwierſtſne koſtyle, wot 3 ml. do 8 ml.,
ſwierſtſne koſtyle, po mērje, derje
dželane, ſ rukowanjom ſa dobre ſe-
bjenje.

Zaki, ruskhe, banty, ſekle, klobunki,
kapoty, ſchorzuchi atd. jara tunjo.

Alfred Töpler

na bohatej haſy 25,
ſ napschečza hoſczenza „k winowej ſiegi”.

Woſjewjenje.

Dziwocząſte ſerbſte evang.-luth. miſioniske
towarſtvo ſmeje — daſi Voh — jutſje po-
połdnju w tſioch w Lehnertez domje w Bo-
towje miſionku hodzinu.

Petr Alónk.

Pjelnjenje młodeho piwa.

Wutoru, 15. augusta, rano wot 7 hodzin
budże ſo w korcimje w Stróži młode piwo
pjelnicz.

G. Michel.

Klamy,

kotrež k mojemu hoſczenzu, ſ napschečza
zyrkwe ležazemu, ſluscheja, maja wot
1. oktobra t. l. ſo dale pschenajecz. Cži,
kotſiž wo to rodža, njech ſo direktnje
na mnje wobrocza.

Swidowijena Paulowa
we Wulcich Sdžarach pola Wojerez.

Dwaj krawskieſ dostanjetaj wobſtajne
dželo pola krawza Fröhnela na garbaſtej
haſy czižlo 377.

Sſwinjaza džowka

ſo k preñemu januarej pyta. Wot njeje ſo
žada, ſo je hižom jako tajla ſlužila, tež
dyrbi wona czeladni jędz wobſtaracz.

G. Demuth nad Lichanjom.

Hólčež,

liž chze mlyntwo nauwulnycz, móže hnydom
město dostačz. Hdże? je ſhonicz we wuda-
wańni „Serb. Nowin”.

Sa jene tudomne kolonialtorowe klamy
ſo 1. oktobra abo tež priedy wuczobnik,
ſyn sprawneſt ſtarſcheju a ſerbſteje ręce
mózny, pyta. Hdże? je ſhonicz we wuda-
wańni „Serb. Nowin”.

Pětny ſmjerterny džen
njebo Bohuwéra Ruhle we Zaſu.

Ta ſmjerč, liž vſehezo woſol' thodži,
Až Voh tón ſenjes ſej vſichlaſe,
A husto tež tych młodych wodži
Tam do tej' cžicej' wecznoſcze,
Tež vſichindze ſoni do Vaſa
A Wuhliž nana ſobu wja.

Wón w Wulcich Sdžarach narodzeny
Je tež tam thodžit do ſchule;
Hdž ſchulſti cžaz bě dopjelineny,
Dha reñiftwo wón wulnjeſte;
Wot wóhom džeczi bě wón tu
Tón jeniceži vſchi žiwnjenju.

Hdž bě ton ſamý motroſceny,
Dha vſichindze bjes lud woječki,
Bu k fanonérām wulběnjeny,

Je ſtaſ we měſcze Sprotati,
A hdž bě ſwoj cžaz wulkužit,

Je do Vaſa ſo vſehe ſhodžit —
Hdžez wón ſo borych woženische —

S tej' ktežnu Mariu Schiebarjez —
Ta ſama ſ Delnic Kobilz běžche,

Be ſtarſha džowla Hejnilez —

A tutto króte mandelſtvo

Ca poltečza ſet ſtōčci ſo.

Hdž ſhodž a dwazheži ſet běſche
Vječ měhazow a ſchtrci dny,
Dha wón ſno ſ teho ſweta běžche,
Wot Boha vſches ſmjerč wolaň,

Schtož ſoni wožmoh' augusta

Bo dleſtej ſhorosči ſo ſta.

Wón bě ſo k ſmjerči vſichitowal
We ſwojeho cžeklej ſhorosči,

Wſe hečki Bohu wotproſhowal

We prawej wernej poluciži,

Je poſkylnit ſo na puc ſej

Vſches Chrysta wernie cželo — krei.

Aſt wón vſched ſmjerču troſtowasche
Lu mandelſtu a ſtarſhich tej,

Do Božich rukow podatwasche

Cſi ſkrotti a macz ſej —

Tak troſtne — móhli rjez — wjeſele

Wón k nebju domoj cžehniſe.

Vſchi jeho laſcheju woplaſachu
Joh' jeho luba mandelſta,

Joh' nam a macz tež hylowachu

A tež ta ſtarſha ſkrotta,

Dwe ſotſje, ſtarſhi vſchirodni

A vſcheczelio tež dalički.

O Božo, hladaj ſ njebjieſ deſe

A troſtui wſhal tu wudowu,

Niž wo njoſt' horych hylow wjeſele

Je plakala ſe ſtysnoježi;

Tak cželo je wſhal tola ji,

Hdž ſotſi wbohe ſkrotti.

Hdž ſo ſo th ſ nim wogenila,

Ty jeho luba mandelſta,

Geser wěſce njeſſi pomysliſa,

So bđeſtak tak borych wudowa,

So ſo poltečza ſeta tu

Joh' hžom i rowu ponieſu.

Wash luby nan, wu lube džeczi,
Je wam ſno vſches ſmjerč woteſchol

(Te ſtarſhe je we druhim leči,

Te mlođe ſydom měhazow);

Duž, luby Božo w njebjieſach,

Gſmil ſo na wbohich ſkrotlach!

Haj, troſtui, Božo, ſ njebjieſ deſe

Loh' luboh' nana, luba macz,

Ty na nich ſtadjeſt jara wjeſele,

Staj dyrjalaj tu poſtečbač

Loh' ſwioſh' ſyna jenicežoh' —

Ja wem, ſai cželo jimaſ jo.

A tal ſai derje w hlydnym rowje,

Moži luby Wuhliž wujo, ty,

We Zaſu tam, tam na ſtečowje,

Hacj budjeſt ſi njeho wolaň,

Hdžez Boh naſ ſi wiceth ſab' ſiednoſci

Vſches hnadu we tej ſbóžnoſci.

W mjenje ſrudnych ſavostajenych
Wuhliž a Schiebarjez ſwóbj

Petr Alónk.

Cžaſniſki
pschedawa a porjedža tunjo a derje ſ ruko-
wanjom

čaſniſki Mager
vſchi laſernje.

Schtož
dobrych koſhow a ſerpow
potrjeba, namala taſke w poſtskej kowarſi
vſchi ſitnych wilach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawětki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja se najpozdišo štvortk hađ do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smoler jec knihicíšćeńje w maćiennym domje w Budyšinje.

Číslo 33.

Sobotu, 19. augusta 1882.

Létnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Sa pucžowanje khějora do Wrótklawja ſu hižom wšich pſchihoty porucžene. Pſchi manövrah, kotrež ſo w tuém čažu we wołoskoſci Wrótklawja ſměja, budže wot zuſych pſhynzow awstrijski krónprynz a rufi wulkowjeřich Vladimír pſchitomny. Khějor 10. ſept. we Wrótklawju na paradnym torhoſchežu pſched kraiowſkim hrodom reviju nad wojerſkimi towarzſtwami zpěleje Schlesyňſkeje wotdžerži, kotrež ſo pſched nim po pſchedbežnym liczenju ſe ſwojimi khorhojemi a hujžbnymi khoram w ſylnosczi wot 10,000 muži pſchedſtaja. Tež powjeda ſo, ſo hujžce tež ſakſti kral a ſakſto-wimarski wulkowjwoda k manövram do Wrótklawja pſchijedžetaj.

— W lécje 1874, jało ſo wot liberalneje strony na khějorſtowym ſejmje mejſke ſakonje poſtaſiſtu a ſo ſ tym wójna bjes knježerſtwow a katholſkej zyrfwu wotewri, bu wjele biskopow a duchownych, kotsiž ſo mejſkim ſakonjam podczíſnycz nochžychu, ſe ſaſtojnſtwa wuhnathych. W několych woſhadach buchu wuprōſdnjenie ſary wot jich patronow ſi tak mjenowanymi statnymi duchownymi wobhadjene, kotsiž mejſke ſakonje pſchipoſnajo ſwoje ſarske ſaſtojnſtwa ſaſtachu, ani ſo býchu ſo pſches biskopow, wot knježerſtwa wotkazdenych, wobkručicz dali. Zako ſo někto we Wrótklawſkej diözey ſežha nowy wjerch-biskop Herzog wot knježerſtwa a bamža poſtaſi, ſo ſtatni fararjo drje jemu podczíſnycz a jeho ſa ſwojego biskopa pſchipoſnachu, tola nježiwojo na to jich biskop Herzog na ſarskich měſtach czerpicz nochže. Wón je ſtatnym fararjam wojſewiš, ſo ſu pſches to, ſo duchowne město bjes zyrfwinskiho wobkručenja pſchijachu, pſchelupjenje wobeschli, kotrež ſo po wobſanſnjenju trientſkeho konzila ſi wuſtorženjem ſi katholſkeje zyrfwe khusta. Biskop Herzog jich toho dla napominaſche, ſo dyrbja ſwoje ſarske ſaſtojnſtwa ſložicz, to ſwojim patronam ſobudželicz a ſo wſchego dalších duchowneho ſtukowanja ſdžeržecz. Bjes tym ſo liberalne nowiny, roſnjemdrjene pſches tole biskopſke wojſewjenje, wot knježerſtwa žadaju, ſo dyrbja ſo ſtatni fararjo pſched biskopom ſatitacz, biskop ſam pak ſo dla pſchelupjenja mejſkých ſakonjow khostacz, njeſpomnja knježerſtwu bliſto ſtejaze nowiny wo telej na ležnoſezi pak ſi zyka nicžo, pak ſo na biskopowu ſtronu ſtajo, tutomu право pſchizpia, ſo ſu mě ſtatných fararjow k wopuſtězenju ſarskich měſtinow možowacz, kotrež ſu ſo woni, ſpjeczijo pſcheciwo zyrfwinskih ſakonjam, možowali. Štatný fararjam ſo rada dava, ſo býchu ſo biskopowym pſchikafnjam podczíſnycz a ſo ſ nim wujednacz pytali. Spjeczenje pſcheciwo biskopej by fararjam wjazy ſchłodžilo hacž pomhalo. Štatný farar Sterba, kotrež je ſi jara hrubym listom biskopowe poručenje wotpokaſał, ſe ſwojim piſmom ani ſi ſwojemu, ani ſi ſlepſhemu druhich ſtatných fararjow ſlužil njeje. Knježerſtvo budže jich w ſpjeczenju ſi czežka podpjeracz, wono nochže, kaž ſo hacž dotal ſda, zyrfwinski wójnje ſi nowa naſtačz dacž.

— Žendželske nowiny „Morning Post“ poſlicžachu w tychle dnjach ſwojim cžitarjam roſrēžowanje, kotrež je pječza jedny diplomati, někotre dny we Warzinje pſchebhyajo, ſi wjerchom Biſmarkom měl. My tele roſrēžowanje jeho ſpodziwnoſcze dla wotecžiſcežimy. Wjerch Biſmark je po nim wobkručik, ſo Němska ſa tym njeſteji, ſo by něhdže někajkej ſwadže naſtačz dała. „Němsku ja“, Biſmark praji, „tač w rukomaj nježeržu, kaž ſebi to ludžo myſla. Ta ſama leži w rukach — židow, kotsiž maju wulki ſtrach pſched wójnu dla ſwojich pjenjes, kotrež móža pſches to ſchłodowacz, dale leži Němska w mozy — žonow, kotrež ſo hujžce bôle pſched wójnu boja dla živjenja ſwojich mužow a žynow. Wójnska politika by po tajkim ſa Němskom nježogna byla. Žendželska je ſo ſi lohlej myſlu do ſtrachneje wójny poſtaſa, jeli pak ſo Žendželska wo prawdze žaneho kraja možowacz nochže, ſnadž nětčiſiſte wojowanje doſko njetraje.“ Wo franzowſkim wójſtu rěčzo, ſpomni wjerch Biſmark: „Prawje njeje, hdyž ſo wo franzowskej armeji ſe ſazpicžom rěčzi. Pod Napoleonowym knježerſtwom je Franzowska jenož 150,000 woſakow do wójny poſblačz mohla, někto franzowske wójſto poſbla millijona muži ſicži.“ Biſmarkowe nowiny „Nord. Allgem. Zeitung“ ſi tomu ſlědowaze ſpomnja: My žanemu naſtich cžitarjow njeſpchizpimy, ſo by tajkim džecžiſkym hlupeſčam wěril. Wulka bludnoſcž a tolsta nježedomnoſcž hižom ſi tomu ſluſha, taſte něchtu wunamakacz a wotecžiſcežecz. So býchmy njerofomnym kleſtam konz cžinili, woſjewimy, ſo wjerch Biſmark w poſlednim čažu we Warzinje ſi zyła ſe žanym diplomatu rěčaſ ſjeje.

Awſtrijska. Kunjež je w Herzegowinje nowe a pječza ſlepſche ſorjadniſtvo na město stareho, wote wſchech Herzegowinzu hiženeho, ſtuſilo, nochže ſo hujžce pſchego porjad do kraja wróčicz. Njemer w Herzegowinje hladajž pſchibera. Šběžlarjo ſu wjele možow nabýli, ſo ſi khějorſkim woſakam hižom wospjet w bitwie něrili a tutych ſamo někotre rasy pobili. Šběžlarjo maju doſč brónje a pjenjes, woni ſu wot zuſych offizierow wodženi, jedyn awſtrijski offizier je ſi nim pſchelupiſ a poſbla toho ſo bjes nimi wjele wuwczenych woſakow nađenje, woſebje Čeſchojo, Italszu, Rukijo a Mađarojo. W Herzegowinje maju ſběžlarjo ſchthri hluwne lěhwa, w Božniji woni ſi tſjoch punktow wupady na awſtrijske wójſto cžinja. W poſlednim čažu ſu ſo woni hižom pječz ras w bitwie ſphtowali, pſchi cžimž khějorſkich, nahle nadpawyschi, ſi cžekanju nuſowachu. Herzegowinskym cžeknjenzam, kotsiž buchu pſchi poſlednim ſběžku do czornohórſkeje krajinu ſežiſteženi, je czornohórſki wjerch Nikita woſjewiš, ſo jich nježo dlehe wjazy w ſwojim kraju žiwicz, ſo dyrbja ſo toho dla do Herzegowinu wróčicz a ſo awſtrijskemu knježerſtwu podczíſnycz. Dokelž pak cžeknjenz derje wjedža, ſo na nich w Herzegowinje jaſtwo a ſchienza cžaka, budža ſo woni paſež, a ſo dobrowolne do rukow

awstrijskeho kniežerstwa podacž. Woni sjaownje praja, so ſu psche- radžen i a ſo je ſo wjērč Nikita wot Awstrije poſtupicž dał. Hacž runje je tomu ſ czeſka wěricž, dha ſo tola přeč njeſa, ſo je ſo čornohorskí wjērč pschežiwo ſwojej ſamznej woli žadanjam awstrijskeho kniežerstwa podwolit. So by ſo w tuthm naſtupanju dalsich nadběhov awstrijskeho ſaſtupjerja w Zetinju, wjška Thömela, ſmink a poroki herzegowinskich ſběžkarjow nejekyſhał, je ſo wjērč ſ Zetinja do Njeguſcha pschežydlit. Haj, wón je ſamo wjškej Thömelej, kotrýž w Njeguſchu wo awdijenzu proſchesche, jemu tutu ſapowjedžil.

Franzowska. Nowe franzowske ministerſtwo, kotrež ſo přeňe dny po jeho tworjenju ſe wſchěch ſtron jako ſlabe a ſnadne wopisowasche a kotrejuž nichtó doſke wobſtacze njedowěrjeſche, je po jenothydženskim wobſtejenju psches ſamostatnoſci a ſpěšne ſlukowanje ſwojich ſobuſtaſow ſwojim wužměſherjam poſtaſalo, ſo ſu ſo w ſwojim roſkudže ſylnje molili. Pschedzyda noweho ministerſtwo, Duclerc, ſ roſnoſcju poliſtikemu ſtejnichceju Franzowskeje, kotrež bě psches bojaſniwe wuſtuſowanje Freycineta na naſladnoſci ejezko ſchkođowało, wjazy wažnoſcze bjes europiſki mióznaſtwami dač ſyta. Jego pschimianje do egyptowskeho praschenja je derje pschemyzlene, wón ſo ani wot Jendželskeje dželit ani ſe ſjenoczeſtwa ſ druhimi mióznaſtwami ſtupiſ njeſe. Je-li by tež tole ministerſtwo po krótkim čaſu wotſtupicž dyrbjało, by republikanska ſtrona w franzowskim ludu wjely pſchiwiſowarjow ſhubila. Franzowſojo, hacž runje njewobſtajneho ſmyklenja, maju njepſchetaſwaze pschemenjenje w kniežerſtwje dawno ſyte, woni ſu ſpóſnali, ſo pod tajkim wobſtejnicoſemi Franzowska a jeje luf we wſchém naſtupanju czerpi. Králoſzy ſmyklenia ſtrona ſo nadžija, ſo by, hdy by ſo depuſirſka komora roſpuſhežila, pschi nowowóſbach wjetſchina depuſirſkih měſtnow dobyła. S pomožu wójwodý Alumale by wona potom wjely republikanskih na ſwoj boſ ſczahnyła, a dokež ma wójwoda Alumale tež bjes wójſkom ſylny pschiwiſt, by roſwalenie republiky možne bylo, a ſo potom na jeje město kraleſtwo poſtaſilo. — Bonapartistojo, pſchiwiſowarjo napoleonskej ſtrony, ſwjeczachu 15. augusta w Parizu napoleonski ſwiedžen. Dwaj rěčnikai prynza Viktor, ſyna Jeroma, jako kandidatu khězorskeho tróna pschi-powjedaschtaj.

Ruskowska. Krónowanje ruského khězora, kotrež je ſo loni a ſetka hizom wospjet pſchipowjedało, ſo pječza w bližšim čaſku ſ wěſta ſměje. Wſchelake podeňdenje pschi khězorskym dworje a naprawy we wójſtu na to poſtaſuja, ſo ſo krónowanje ſe wſchej khutnoſcju pſchihotuje. Tak je wójſto, we Warszawje ſtejaze, wukas doſtało, ſo ma bóryš do Moskwy marschiowacž, tež wjetſchi džel gardy, w tu khwilu we wokolnoſci Peterburga manövritowazje, ma ſo do Moskwy podacž. Moskowſki generalny gubernér wjērč Dolgorukow je wospjet po ſdacžu jenož krónowanja dla do Peterburga puežował a wot teho čaſa ſ ministrom ſnutſtownych naležnoſzow hrabju Tolſtym w ſiwhm telegrafiskim wobkhadže ſteji, pschi čimž ſo depesche ſ tajnym piſmom piſau. Dale poſtaſuje tež to podeňdenje na bliſkoſtejaze krónowanje, ſo je ſo general Koſlow, kotrýž zarej ſa to rukuje, ſo ſo na njeho hacž do tónza ſeptembra žadny nadpad niestanje, jako wjſchſchi poliſajſki miſchtr do Moskwy pſchepadžil. — Njepſcheczelſtwo, kotrež pschi ruskim dworje w nětčiſkim čaſku pječza pſchežiwo Němzam knieži, nje može tak ſtraſhne bycž, kaž to wſchelake nowiny ſ wěſtym ſpodbahnjom wudawaju. Je-li by ſo ſ tym tak mělo, njeby ſo ſaſtupjerjam němſkeho khězorstwa wot zarja na ſjawnie a wſchém wiđomne wachnje čeſczowanje a wuſnamienjenje doſtało. Poſchitkownje je nad-

panýk, kaž ſoju wuſtuſowanje ſtejnichcejo pruižy offiſierojo, kofuž ſu k Peterburgskim manövram pſchijeli, poſnjo ſaſtupjerjam druhich mióznaſtwow. Zař a zariza jich pschi kózdej ſklađnoſci wuſnamienitaj, woni ſu ſtajnje wot tamniſtich najwažniſtich woſzobow wobdači. Pschi piſkanju wulkeje wjeczorneje ſery, kotrāž mějeſche ſo njedawno w ſehwu poſa Kraſneho ſsela, je zař woſebje pſchikafal, ſo dyrbja němſzy offiſierojo w jeho woſkonoſci pſchebywacž. Po měnjenju tamniſtich, dworej bliſko ſtejazých woſzobow dawa k tomu pſchede wſchém pſchicžinu dowěrjenje, czechóž ſo němſki póžlanz general Schweiñiž a general Werder runje kaž poſa ſemrjeſteho zarja Alexandra II. tež poſa zarja Alexandra III. ſwježelitaj. Njewobkedažbowane tež wostało njeſe, ſo je ſo pschi wulkej paradže general Schleiniiž ſtajnje k zarjowemu bokej džeržat.

Egyptowska. Poſlednie powjescze ſ Egyptowskeje žane wažne podeňdenja njepodaſauju. Jendželskaj generalej Wolſley a Wood ſtaj do Alexandrije pſchijeloj. Poſlednie wotdželenja jendželského wojska, ſa Egyptowsku poſtajeneho, ſu ſ Jendželskeje a Indiſkeje wotjere a wſchědnje, nimale kózdu hođinu, te ſame na egyptowski brjoh wuſtuſaja. Sa tħdžen budže na wſchelakich měſtnach Egyptowskeje na 30,000 jendželskikh wojaſow ſtejcz, a wopravdžita wójna ſo hakle potom ſapocžne. Jendželske kniežerſtwo aže hiſchče jenu tſecži mobilisowacž, ſo by ſo ſ njeſe, je-li nuſne, wojsko, w Egyptowskej ſtejaze, poſylnicž možlo. 12. augusta pſchijedžechu wot jendželského wojska grenadirojo a ſchottiſka garda do Alexandrije a marschiowachu hiſchče tón ſamý džen do Ramleha. Na drósh, po kotrejž woni marschiowachu, běchu ſo tħażi Arabiſkih a Europiſkih naſtajile. Schrobly napohlad gardy cjinjeſche wulkoſtnej ſacjihcę na egyptowski luf. Europiſzy wobžarowachu, ſo ſu tajż ſylni a wuſtojni wojaſy nuſowani, ſo ſo tajkim prakom, kaž ſ Arabijowymi wojaſami, bič. S nutſkowneje Egyptowskeje nojhubejſche powjescze pſchihadžeja. Arabi Baſcha ſo pſchego bóle jako fanatiſki, žadlawn tyran poſtaſuje, kotrýž ſwoje hróſne kniežtwo kózdemu ſacjuež dawa, ſchtóž ſo ſwéri, hinc hacž wón wěricž abo myſlicž. Se wſchěch želesniſkih ſtazijow pſchindžeja powjescze wo morjenju kſcheczijanow, woſebje ſu ſo w Kairu najhroſniſche podawki ſtale. Tak je Arabi Baſcha 300 arabſkim, dokež poſa europiſkih ſlužachu, jako wottraſhovazh pſchikkad prawu ruku wotrubacž dał. Wſchitkikh ſaſtojniki, kofuž čyžihi egyptowskemu vižkralej Tewfikej ſwěrni woſtacž, je wón pſchikafal, do jaſtwa wotwjeſcz, džel hnydom wobwěſnycz, druhim je wón hlowu wotcječ ſaſt. Tež ſa ſiwijenjom Tewfika ſameho je Arabi Baſcha ſtał. Jako Tewfik a Derwiſh Baſcha pschi Alexandriſkim bombardemencze w Ramlehskim hrodze pſchibywac̄taj, Arabi Baſcha 300 muži ſylny straži, kotrāž dyrbjeſche jeju ſakito- wacž, pſchikafa, ſo by hród ſapaliſa a nikolo ſo njeho pufchčiſa. Mudry Derwiſh Baſcha na něſchtō ſle tufaſche. Wón wſchě ordeny, wſchō ſloto a drohe ſamjenje, haremſki ſonam ſlužhaze, bjes wojakami roſdawa, a jich wobrěcža, ſo bych u vižkralej ſwěrni woſtali a poſdžiſho po ſlónčenym bombardemencze jeho a vižkrala do Alexandrije pſchewodželi.

Tak doſha ſy, o wěčnoſcž!

Młodemu člownjeku w Londonje bě njewiſta ſemrjeſta. Pschi porjebje bě tón młodženž do womory panýk a na ſemi ležo wostał. We wjelbje pak, do kotrejž bu na ſečhowje kaſhcz ſtajeny, bě khětro čjma, duž jeho nichtó pytnýk njeſe, jako pſchewodžerio ſo wjelba džehu a wjelb bu ſanknjeny, młodženž tam pſchego hiſchče ležesche. Hizom khwilu běchu pſchewodžerio pječ, dha młodženž

sažo i šebi pschińdje, wón ſo na ruku ſlehný a do tolſteje čzym hlaſaſche.

Pomačku pósna, ſo ſu na njeho ſabyli a ſo je we wjelbje ſanknjeny, daloko wot čłowěſkih wobydlenjow. To bě jemu žaloſna myſli, ſo je tu ſamluſki ſanknjeny. Wón ſo ſběže, woſolo ſo maſaſche a wſchudzom wložne murje namaſha. To jeno bě derje, ſo mějeſche ſchwabliczki pschi ſebi, duž ſebi jenu ſapali a ſi njej ſebi kufk wóſkoweje ſwězhy ſaželi, kaž porſt doſku, kotruž mějeſche w ſchwabliczkomu kaſtečiku. Na tajke waschnje nětko durje namaka. Te pak běchu wot tolſtych deſtow džělani. Nětk ſwěcžlu wuhaſnje, dokež ſebi myſli, ſo móh ſebi ſi tym kufcžicžkom wóſka khwilku ſiwiene ſbjeržecz a ſo ſeziwicž, hacž ſo na njeho njedopominja a po njeho pschińdu. Ale tak doſku tež tola ſym tu ſanknjeny? ſebi myſli. Wón ſebi myſli, ſo je hižom wječor. Duž kufcžik wóſkoweje ſwězhy wotkuſnje, ſje a ſo na trjeſjena poſyňje.

Do ſaka pomaſnywſchi nož namaſha. Wón ma tſi brinki. Džakowanjo Bohu, ſebi myſli, ſnadž ſi nim do duri džeru wudypam, potom je mi pomhane. S tſchepotanjom ſi prěnim brinkom pócžne reſacž a dypacž, ale jeno male ſchczęſki wotdypa, tola pak pschezo bjes pſchęſtača dale džela, ale na jene dobo ſo brink ſlemi. Wón ſo poſtroži a ſebi ſymny pót ſi čožla ſetřeje. Nětk ſi druhiim brinkom ſapocžne dypacž, po khwili je džerku wudypa, ſo móža ſi porſtom nutš pomaſnyež, ale nětk ſo jemu druhi brink ſlemi.

Wutroba jemu ſi njeměrom tak puſkoze, ſo dyrbí ſo khwili poſyňhež. Jemu je, kaž by hižom wjele hodžinow doſku džela, wſchě porſty jemu krawja, dokež je ſo ſrěſak. Nětkle drje budže rano, wón měni.

Tako bě ſo někak ſměrowaſ, pócžne ſažo dypacž. Nětk pak ſo bôle na ſedžbu bjerje, dokež ſi poſlednim brinkom džela; bórſy, wón myſli, ſměje džeru wudypamu, potom móže ſi wjelba won woſač a ludžo jeho ſklyſcha. Duž jemu brink ſabrinči, drjewo je pschedypaſ, ale na tamnej ſwonkownej ſtronje ſu durje ſe ſelesom wobbit, — tſečki brink ſo, jako do ſelesa dypacž poča, ſlemi.

Doſku tam ſteji wſchón ſeftróžany po čym, jemu je, kaž by ſi nim kónz bylo. S nowa jemu je, kaž by hloďny byl. Wěſcje ſym tu hižom 24 hodžinow ſawrjeny, wón pschi ſebi praji. Duž kufk wóſkoweje ſwěcžki wotkuſnje a po wjelbje woſolo khdži, ſo by njewuſnył. Ale wón je tak mucžny, ſo ſpanju woſaracž njemöže, wuſnyež pak na žone waschnje nochže, duž pschezo khwatniſho a khwatniſho po wjelbje woſolo běha, pót ſo jemu ſi čožla dele kaž ſi rěčkami lije, roſom a myſle ſo počzinaja měſchęſ. — Duž na jene dobo ſaſkyschi, ſo někto ſtupa. Wón poſlucha, wutroba poſna wotčakowanja chze ſo jemu puſnyež — durje ſo wočzinja — na njebju ſo Bože klončko rjenje ſwěcži a jemu woſliczo woſhwěcži — wón leži w nanowymaj rukomaj. Doſku na to ſyn we womorje leži. Jego zyke ſiwe dny bě jemu na woſliczu wiđacz, tak wjele je pschi tamnym khowanju pschecžerpicž měl a ſhoto je jeho wutroba tón čaž ſnjeſz dyrbjaka. Jego wloſy na hlowje běchu wot teho čaža ſem ſchlewjerběle.

A tak doſku je tón mlody čłowjeſ tam ſawrjeny byl? Niž dwaj dnjej a jenu nōz, kaž bě měnił, ale jenicžku hodžinu a ſydom nače minutow. —

Ze Serbow.

S Budyschina. Sañdženy tydženj je knies Ernst Matek ſi Wajiz ſwoje theologiske pruhowanje w Lipsku na khwalobne

waschnje wobſtał a pschi tym druhi ſenzuru doſtał. Knies Matek dla něčiſſeje zyrkwineje nuſy bjes ſſerbamai najſterje hižom ſa krótki čaž do ſaſtojnſtwa ſtupi.

— S pschihotami ſa ſerbſki ſpěwanſki ſwiedžen w Lubiju ſo dale a bôle poſtracžuje. Tola kaž ſklyſchimy, je ſo wot wonkowſkih knježnow ſpěwarckow jara mało ſi ſobuſtukowanju ſamoſwiſo; tež k. ſpěwarjow ſym wjetſchu licžbu wotčakowali. Deli dyrbí pak ſo ſpěwanſki ſwiedžen ſi ſławje ſerbſkeho mienia wuſjescz dha je na kóždy pad nuſne, ſo ſo tak rucze hacž móžno pschede wſchém wjazh knježnow ſpěwarckow ſamoſwia. My pschiſpominamy, ſo je jeba darmo a ſo budža w hotelu w Lubiju ſa knježny ſpěwači nětore ſtvy darmo reſervirowane. Povſchiſtowne pruhi ſměja ſo w Budyschinje kóždu ſrjedu a ſobotu popoſdnju wot 5—7 hodžin w sali k. reſtauratéra Hauffe na mjaſnym torhochcežu a ſapocžnu ſo ſrjedu džen 30. augusta.

— Zyrkwinu nuſa, kotrejež dla ſo w něčiſſim čažu teſko ſerbſkim woſadam žadyn duschowpaſtýr doſtač njemöže, je na to nuſowała, towařtvo pomožy ſerbſkeje ſtudowazeje mědoſeſe ſaſožicž. Tuto khwalobne towařtvo, kotrež pyta duchownemu tradanju naſeſho ſerbſkeho ludu wotpomhacž, namaka pola wſchěch ſwěrnyh ſerbſkih wutrobow ſuboſežiwe wobdželenje, kaž tudž w ſſerbach, tak tež ſi wonka ſſerbów. Tak buchu ſańdžený ſchtwórk 267 hriwnow do poſkladniſy towařtwa pomožy psches knjeſa fararja Smiſcha wotedate, kij běchu ſo jemu wot ſſerbów w Australskej ſa towařtvo pschiſpóſkale, mjeniſz ſi Melbournia 15 hriwnow wot Handrija Khežora, ſi Ebenezera 51 hriwnow wot Handrija Miklanje, 40 hriwnow 80 np. wot Handrija Lischki, 20 hriwnow a 40 np. wot Jana Lischki, 40 hriwnow a 80 np. wot Jurja Groſky, 51 hr. wot Haný Wjenkowje a 51 hriwnow wot M. Wjeritka. ſſwojich ſubych ſerbſkih bratrow w Australskej poſtrowjam ſe ſtrowjenjom džaka a ſuboſeſe.

— Wólba njeplaſzeneho měſchęjanſkeho radžicžela, kotrež dyrbjescze ſo ſchtwórk tydženja měcz, je ſo někotrych ſadžewkow dla na póndželu wotſtorčila. Woſhloſhowanje dyrbjescze ſo dwójzg ſtačz, dokež pschi prěnim wolenju nichot wjetſchu poſožu wotedathch hloſow njedosta. Pschi druhiim woſhloſhowanju doſta ſchtrypač Džwald 8, fabrikant Weigang 6, Müller a Bodinuš po 1 hloſu. Šchtrypač Džwald, kotrež bě kandidat konſervative ſtrony, je po tajkim ſa měſchęjanſkeho radžicžela wuſwoleny.

— Sañdženu ſrjedu buchu nowe ſwony Budysčanſkeje zyrkwinje pod ſhwatočným ſwonjenjom ſe wſchěch Budyskih zyrkwinow psches naſche město wjeſene. Psched nimi jehaſche 21 jeharjow na krafnych konjach. ſwony běchu nanajrjeniſho ſi pletivami a wěnzami wupyschene; najwjetſchi ſo na wosu wjeſeſche, do kotrehož bě 6 konjow ſapſchěhnenyh. Drobnishu roſprawu wo poſwječzenju ſwonow ſa tydženj podamý.

S Buſecžanſkeje woſady. ſwudowjenia kubleika Wjelina w Trjebieſzy běſche ſwoje ſamoženje po najwjetſchiem džele Hermannsburgskemu miſionſtu woſkaſala. Krótki čaž do ſwojeje ſmjerje běſche tež ſhoniſa wo kſchecžijanskim wotpoſladže towařtwa pomožy ſtudowazeje mědoſeſe, kotrež tež ſa Bože kraliſtvo ſi tym ſo staracž pyta, ſo chze ſchlođnemu tradanju na ſerbſkih duchownych mozač wotpomhacž. Duž wona někotre dny do ſwojeje ſmjerje hiſtice ſo ſa ſwoju poſležnu wosu napiſa, ſo maju ſo ſi jejneho ſamoženja 6000 hriwnow towařtwu pomožy wuplaſcžicž, ale pschi tym běſche ſabyla tak mjenowaný datum, to je džen toho napiſanja, pschiſpacz, kaž je to po prawiſniſkih poſtajenjach a po ſalonju nuſne. S wjeſelom ſym pak ſklyſcheli, ſo je Hermannsburgſke miſionſte

towarstwo niż na tómle piśmieści smyłt, ale na myśl a woli swojej nieboczyczeje pszczyżelnizg dźiwało a jenomyślnie wobšankło, so mają ho tute 6000 hrivnow towarstwu pomoży żerbiskeje studowazjeje młodoscje wupłaczic. Bóh sapłacz lubej nieboczyczej jejmu wulku luboşcz k naszemu Sserbowstwu a świdż hiszczęze druhich k tajkej hchęsczijanskiej śmilnoşci, kotaż chze wotpomhać duchownemu tradanju w Sserbach.

S Delnjeho Wujesda. Koho sa noweho kantora a wuczerja do stanjem, hiszczę njewemj. Knjes patron je k. wuczerja Günthera z Wuskiidza pola Mužakowa wuwolik, ale pszechzitwo tomu je zyka woßada jeno hłózniue psches pißma protesztowala. Każ ÿmy szkłyszeli, bo kniezej Güntherej do Wujesda netk nochze a je, każ zo powjeda, wotpisał.

5 Minakała. Sańdzenu wutoru wjeczor wołoko 10 hodzin wudzri tu w sadnym twarjenju sahrodnisłego żiwnośczerja Nowaka woheń, kótryž ſo na ſuſodnej Turkez a Hetmankez żiwnoſczi wupſchestrię. Wotpalenym je ſo, dokelž plónijenia ſe żadławej ſpěſhoſczi wołoko ſo hrabachu, nimale zyłe wobſedżeństwo pſches woheń ſaniczko.

Szabłoniza. Nasch dotalny knjes duchowny Rycerz ta i
dżerżesche sańdzenu njedżelu, dżeszatu po świątej Trojicy, swoje
wołżalne przedowanie. Wty smy jeho jara czesczili a lubowali,
dokelż bęsze jako rodżeny Němz tudy herbstu ręcz s wulfej prozu
tał daloko na wulknył, so móżesche s czaſami nam Sserbam herbstu
spowiednu ręcz dżerżecz. Dokelż pak wón pósnowaſche, so je sa
tudomnu woſhadu herbsti duchowny zlye nusny, liž by Sserbow
runje tał se herbstim przedowanjom faſtarał, taž Němzow s němſkim,
duż wón jako śwēdomliwy duchowny powołanie do němſkeje woſhadu
pschija, so by se swojim wotendzenjom tu móžnoscz poſliczil, ſakż
se herbstim duchownym tudomnu faru woſhadźicz. Tule potrieb-
noſcz herbstego przedowanja je tež naſcha zyrfwinia rada naſhemu
zyrfwinemu knieſtwu fjaownje a s roſkudzenoſcę wuprajka, jako tu
němſki predař, herbstskeje ręczje njemózny, pruhu przedowaſche. Duż
je zyrfwinie knieſtwo wot jeho powołania woſhladało. K naſhemu
wjeſzlu je faſtaranie naſcheho wuprōſdnjenego duchownskego faſtojn-
ſwa herbstemu knieſej fararzej Rädże w Mužakowje pschepodate.
Psches njeho smęjemy, taž husto budże jemu móžno, niz jenož
němſke, ale tež ſakż herbstske przedowanie w naſchim woſhyroczenym
Božim domje. Lubje rad chzemy czaſacz na ſakſowobſhadźenie
naſcheje faru se herbstim duchownym; wſchalo dyribi w naſchim
czaſu tež někotra němſka woſhada dolho njewobſhadźena wostacz.

S Mužakowa. Na město njebocžickeho měščjanosty Köhlera
bu dostoyný a lubowaný Šerb knjeg farar Wjelan w Slepom
do synodalneho wubjerkla wswoleny.

S pruskih Sserbow. Vjes našchimi Sserbami je šo šylnie wotmyſliło, atwijenju w Berlinje pola knjesa ministra ſ Goßler a pola ſeho majestosęje naſcheho lubowanego khězora wuproſhyc. Sserbska deputazija chže šo knjesej ministerj výkowacž, ſo je ſe ſwojim wotmowjenjom na ſerbſku petizijsu porucžil, ſo ma šo ſerbſkim džěczom ſerbske rošwuczenje w kſcheszjanskéj měrje a ſerbske čítanie wucžicž, kaž tež jemu wuskoržicž, ſo šo jeho poruczenje pak ſ zyka niz pak pſches měru mało wobledžbuje. Haj po wuńdzenju knjesa ministroweho poruczenja je šo tam a ſem ſerbſka rěč hifcheje bóle podtkózila, hacž je to předy bylo. Tak ſu ſ jeneho ſchulskeho wokrjeſa, w kotrymž je šo pſched krótkim wſcho ſerbske wuczenje ſakasało, hižom píſmo na knjesa ministra wotpóžlali, w kotrymž je muž pſchi mužu na tu njepoſluſhnoſć wobſkoržuje, ſ kotrejž je šo w jich ſchuli ſerbſka rěč zylo na bok ſtorejſila! — A ſeho

majestosćzi naszemu lubowanemu khěžorej čzemy wuprajieč, so my Ššerboj hižom Boże dla s njehnutej žwérnosćju k njemu stejimy, a so my pschi tym wěmhy, kať je pschecžiwo nam Ššerbam lubo- sczivje smyšleny, a so nasz zyky pobožny ſerbſki lud nad tym ſo najbóle ſraduje, kať Ježo khěžorska majestosć po ſwojej žwérnej, kſchecžijanskej, trajnowotznej wutrobje wſchudźom, hōžež je nusne, ſjawnje žada, so by ſo wſchón lud wot małosče ſem k boha- bojoſeči roſwuczował a wotczahnył, a pschi tym čzemy jeho khě- žorskui majestosć horzo proþyęč, so bychu ſo wſchē ſadžewki wot- stronile, kiž naszim wobohim ſchulſkim džecžom wobaraju, k wérnej bohabojoſeči pschińieč.

Wukudženja.

R&ho stan&ka komora. Murjer R. Kubiza w B&ehy No&hlizech b&e tamni&hemu koczmarzej Samelej 29. meje t. I. 5 puntu& kolba&hy se sanknjenyh klamow kranyl. Tunju kolba&zu ma Kubiza s tijomi m&ehazami ja&stwa sap&aciejcz. — Hospo&da&ski pomo&znik Jan Lipicz b&e 13. haprleje t. I. pi&arzej B&uttnerzej w Rakezach saczny c&ahnik wujeba& a j&on potom sa tsi hriwny pscheda&. Zeho wudawanie, so je c&ahnik w pianoscji sboru wsa& a j&on pod tym wum&enjenjom, so hme j&on sa&zo wr&co& kupicz, pscheda&, njesdachu ho kudnikej na w&ernosc& podobne, du&z Lipicza dla wospietnego paduchstwa k l&etu khosta&nje, dw&el&tnemu shubjenju c&eznych prawow, stajenju pod polizajsku nadk&edzbu a placzenju kh&ostow sa&zudzichu. — D&zelacze& R. A. K&ehzni& s Dubow, kotry& b&e z&inno&scerja H&obela w Str&ozji se hukatym tijom na h&lowu pr&asny&, ma dla c&zelneho ranjenia dwaj m&ehazaj ja&stwa wotk&edzicz. — Ekalz C. G. W&unscha, jeho syn J. A. W&unscha s M&eschiz a m&lynki R. J. B&ohma se Sohlanda b&echu wobskorzeni, so zu m&lynk Hermanna w M&eschizach 5 hac& 6 zentnarjow b&ernow kranyl. S nich buchu B&ohma a m&lodys W&unscha dla paduchstwa k sch&ecz m&ehazam, starz W&unscha pak dla wospietnego paduchstwa k l&etu sch&ecz m&ehazam ja&stwa a tsi-l&tnemu shubjenju c&eznych prawow wotk&udzjeni. Lena W&unschowa rodzona R&schianke s M&eschiz, kotra& b&e pje&za tuthy tjsich wobskorzenych k paduchstwu narabila a kotrej& winu dawachu, so je wospiet s lezomno&scjow m&lynl Hermanna w M&eschizach a kublerja Schlemmera w Trz&ebienzy trawu kranyla, dopok&a, so na b&erno&wym kranjenju winowata nije, dla spakosczenije trawy pak wona z&ud wo swojej njerwinowato&sci pschedzicjcz njem&ozesche a bu toho dla k tijom dnjam ja&stwa sa&zudzena. — 15l&tnego sankarskeho wuczobnika E. H. Mi&llera s H&olin po&hostachu dla dokonjaneho lohkeho a spytaneho c&ezkeho paduchstwa s d&zeljeczimi m&ehazami ja&stwa.

Wukash wyschnoscje.

§ 16. septembra ma ſo leżominoſć cziſko 21 w Horniej Borſcęſći, na 3200 m. tafſirowana, pſches ſuđniſtvo na pſche-ſadzowanje pſchedac̄.

Přílopk.

* Sañdženu ſobotu bě 11 lětna džowka dželacjerja Rebſki w Oberkunnersdorfje, taž wjèle druhich ludži, do Lubija pschischla, ſo by ſebe czah Merkeloweheho zyrfuža wobhlaſda. Tu ſu holzu hischče někotři ludžo s Oberkunnersdorfa widželi, wot teho czáha pak je ſu wona ſhubila. Holzny nan je njezdželu kleďenje poliziji pschepodač, hacž dotal pak hischče na ſwětlo njeje, hdže je holza wostała.

* W Draždjanach buchu sańdzieny schtwarzki wobydlerjo psches powieść wo żadławym mordarstwu do roshorjenja a rośnieni- drjenoscze stajeni. 16sętny Ernst Nowak, § Lobendawa w Czechach

rodženy, kotryž je wucžobnik pola skótnika Schlechtleitnera na annendrošy, je hróšbu nječicžomnoſcž wobeschol. Jego mischtir bě džen prjedy pola njeho čaſnik se ſlěbornym rječasom a 10 m. pjenes namakał. Nowak bě po ſdacu tele węzy něhdžे kranýl abo je na njeſprawne waschnie do ſwojeho wobſedzenſtwa doſtał. Maſtrajtra rano w 5 hodžinach bu ſkótnikar Schlechtleitner psches žałozne ſchičenje, kotrež ſ komory jeho ſlužobneje holzy, Marie Backofenez, pschińdže, ſe ſpanja woſan. S pomozu dweju žandarmow, khwatnije pschiwoſaneju, buchu durje pschedſala Schlechtleitneroweho wobhydlenja wotewrjene, ſady nich namakachu w hromadze ſkuleneho Nowaka. Wón bu na měſeče pschińnjeny a wusna hnydom, a to na najnjehańbicžiwiſche waschnie, ſo je Mariju Backofenez ſkonzował. Jego wotpohlad ſo jemu zyle radžil njeje, pschetoz wón je tež ſwojeho mischtira ſkonzowac̄, potom jeho pjenes ſtanycž a do Ameriki cžeknycž chýl. Na praschenje, ſto je ſebi pschi tym myſlil, wotmoliw ſmejſtojo: „Nicžo!” ſlužobna holza leželše morma w ſwojej komorje. Nowak běſte do jeneje komory, jako wona hiſcheje ſpasche, ſaleſl a bě jej ſ nožom ſ wutrobje kłól. Kako holza na to ſ bolesću woſasche a ſchičezche, bě ju wón telfo kroc̄ do ſchije, ramjenow a do wutrobby kłól, doniz bě womjelka. Holzu ſkonzowawschi wón cžiſce frei wot ſebje wotm a ſo ſady durjow pschedſala ſtaji, ſo na to měrjo, ſo by ſa khribjetom ſaſtupjenych ludži po ſkłodze dele twóchňyl. Se wſeheho je widžecž, ſo je mordař ſwoj hroſny njeſluk ſ psche myſlenjom pschihotował, tak namakachu w jeho draseje papieru, na kotrež bě ſ wulkim piſimom napiſane: „Klamy wotstan dla wumrjecža wobſedžerja ſamknjene.” Tutu papieru chýſche wón po tym, ſo bě ſlužobnu holzu a Schlechtleitnera ſkonzował a ſo pjenes možował, na ſlamowe durje pschiépicž, ſo ſuſodam njeby hnydom nadpanýlo, hdv buchu durje ſawrjene wotale.

* Szobotu rano je w Barlinje dželacžer Konrad, kotryž bě wot ſwojeje žonu dželeny a ſ jenej njerodnej žonſkej w hromadze bydlesche, ſwoju 33letnu ſamodruhu žonu a jene ſchýtri džecži ſadajil a potom ſa durjowu klinku a ſa hoki draſtoweho ſhamora ſwojbeschal. So by wot ſo winu wotvalil, bě wón ſtu ſanknyl a ſo woſhalil, ſa několry čaſnik ſak ſo ſaſo wróczil a durje, doſekl cžiſche, kaž ſo njeby je wotanknycž móhl, wot ſankarja wotewrict dał. Pschi pscheblyſchenju pak ſo wón pschi ſwojim wuprajenju do wopacžnoſcžow ſaſhmata, tak ſo jeho nječicžomna ſkóſc jaſnje na ſwětko pschińdže.

* Žiwnoſczej Libuſch w Žarnowje dželacže w nožy 4. augusta ſe ſwojim bratom, Žarnowskim wetrníkarjom, na hońtwu, pschi cžimž ſo bjes ſobu ſrězechſtaj, ſo žadyn wot njeju ſwoje ſtejnischejo prjedy wopuſtečicž njeſmě, doniz njebe druhemu to psches wěſte ſnamjo woſjewil. Wetrníkar, psches dželo wo dnu wotſtat, wužny na ſwojim měſtne, pscheblyſcha ſnamjo, wot jeho bratra date, a njeptyn, ſo bě tutón na to ſwoje ſtejnischejo wopuſtečicž a ſo ſ jemu bližesche. Kako běſte jeho bratr někto hiſcheje nimale 20 krocželov daloko, wotuči wetrníkar a, po cžmi ſo ſ jemu hibaze ſa ſwérinu mějo, wutſeli wón do toho ſwoju tſelbu. Wot ſornazých poſtenow do wutrobby trjechen, padze ſiwnoſczej Libuſch ſe ſkłowami: „Luby bratſje, ja wumru”, na ſemju a bě někotre minutu poſdžiſho morwy. Njebožowny tſelz ſo dla ſwojeje njekežbliwoſeje tak rudži, ſo boja, ſo na duch ſkori.

* W Kaſelu ſu njeſdawno wjecžor poſdze w jenej konzertnej ſahrodze jeneho jara bohateho ſida ſafeli, na kotrehož tukaja, ſo je wopat pschiſahak. Žemu winu dawaju, ſo je ſo ſaplačenja wot 120 m., kotryž dla bě jeho jedyn twarz wobſkoržil, ſi tym ſminyl, ſo bě pschiſahak, ſo ſkóržnika ſ zyla njeſnaje.

* Dwórfki radžicžel wot ſlěbor a ſaſypaň. Pschi pscheblađanju ſlěboroweho ſkłada we Winskej statnej doſlnej ſaſhy je dwórfki radžicžel Fadgas de Retha nimale ſwoje ſiwnjenje ſhubil. Kako dwórfki radžicžel millijony ſlěbornych ſchěſnakow, w poſkadnižy ležaze, pscheblađowasche, padze cžekli wot ſchěſnakow, kotryž bě njerodne naſtajen, na pothileneho radžicžela a jeho hacž do ſchije horje ſaſypa. Maſtróženym ſaſtojnikam ſo po doſkim prózowanju radži, jeho pod drohej cžekloſcu wuryč.

* W Lillu w Franzowskej je ſo psched ſrótym ſlědowazh hróſbný podawł ſtał. Alfonso Vouchard, ſaſtojnik na železniz, bě

nufowaný ſtwoju žonu dla jejneho njerodneho ſiwnjenja wopuſtečicž. Vouchard wſa ſtwojej ſtarſkej džecži ſobu ſ ſwojej maczeri, pola kotrejež wobhydlenje namaka, najmjeſtsche džecžo pak pola žony wostaji. Wutoru Vouchardowu ſ ſwojemu mužej placzko pschińdže, praſi jemu, ſo jeho džecžo w mřecžu leži, a proſteſe, ſo by poſledni ras na nje poſladal. Maſtróžany muž ſo ſe žonu ſ džecžu poda a jako ſo wón ſ njemu pothili, ſtocži jeho žona na njeho a ſtoři jemu wulki kuchinski nôž tał hľuboko do ſchije, ſo ſo wón hnydom morwy w hromadu ſkypny.

* Raž indiſte nowiny piſaju, ſo w Bombaju njeſdawno jedyn němſki pschedupz, kotryž je ſo tam psched několrym lětami ſaſyblit, ſi ſchicžijanstwa ſ muhamedanské wěrje pschedupiſ. Pschičzina ſ tutomu pscheměnjenju wěry bě jena rjana perſiſta holza, kotraž ſo ſ pschedupzom prjedy woženice nožyſche, doniz ſo wón njebe muhamedanské wěry wuſnał. Ceremoniju, ſi kotrež bu pschedupz do ſjenocženſtwa Muhameda pschijath, wobſtara jedyn mollah (muhamedanskí měſchniſ) ſ pomozu jeneho muhamedanského ſekaria, a bě pschi tym moſcheja ſ węzipnym ludom napjeljnena. Nowy ſobustaw muhamedanské gmejný doſta pschi tym imeno Abdullah. Eſi dny poſdžiſho, jako běſte ſo cželne ſaſo ſhrabáł, mějeſte ſo ſwak. W němſkej kolonii w Bombaju je tele podenženje, dokež ſo tam pschedupjenje wěry jara ſ rědka ſtawa, njeſpodobanje wubudgiło.

* Š Ameriki piſaja, ſo ſu tamniſche žně ſ wjetſcha jara dobre. Nježivojo na to ſo placzisny ſa ſyrobu hiſcheje ponižile njeſju. W měſtach w tu ſhwilu žaneho džela namakac̄ njeje, ſamo ludžo, kotsiž ſu hižom lěta dolho w kraju, podarmo dželo pytaj. Ēži, kotsiž ſu halle pschičzahnysi, po ſtach psched fabrikami ſteja o tam na dželo cžakaju, tola žane njeboſtawaju, hacž runje chžedža ſa ſkždu placzisnu dželacž. Na polepſchenje wobſtejnoscžow ſo w tu ſhwilu myſlicž njeſože, duž njech ſo wſchitkim, kotsiž maju wotpohlad, ſi Europey do Ameriki wucžahnyč, to na kózde waschnie wotradži, dokež ſo tam w ſwojich wobſtejnoscžach polepſchicž njemóža. Wo Amerizy wſchak hiſcheje pschedezo pschiſlowo placi, ſo tón, kotryž w Europey pluh wodžicž nožče, dyrbí jón w Amerizy cžahnyč.

Cyrkwiſke powjesće.

Wěrowani:

Pětrowiſka zyrkej: Korla Vjedrich Emil Miesch, ſtomy wilowar, ſi Mariju Augustu Haſchkez. — August Nowak, dželacžer a wobhydler, ſi Hanu Šchimkez.

Křečeni:

Pětrowiſka zyrkej: Emma, Jana Ernsta Kobanje, měſchějana a rěníka, dž.

Michalska zyrkej: Mag Bruno, Jana Wirtha, khežerja a dželacžerja na Židowje, ſ. — Arthur, Korle Gustava Wiczasa, zigarrnika a wobhydlerja na Židowje, ſ. — Hana Theresia, Pětra Bohuněra Dejki, wulkeho ſahrodnila w Šrešchinje, dž.

Katholicka zyrkej: Maximilian, Wjazglaſwa Möhwalda, fabrikſkeho dželacžerja w Kaſhowje, ſ.

Zemrječi:

Džen 1. augusta: Johana Křyſtiana, njeſmandž, dž. na Židowje, 2 m. 5 d. — 2. Valeška Frieda, Vjedricha Augusta Förſter, fabrikſkeho dželacžerja w Džehorezach, dž., 8 m. 18 d. — 3. August Pawol, njeſmandž, ſ. na Židowje, 15 d. — 4. Hana Paulina, Jana Nowaka, dželacžerja na Židowje, dž., 4 m. 22 d. — 7. Jan Korla August Zurl, fabrikſki dželacžer a wobhydler na Židowje, 22 l. 9 m. 10 d. — 8. Maria Lina, njebo ſurja Ernsta Scholth, wyschěho optiſku, ſaſtoſtajena dž., 8 l. 10 m.

Schtóž čhe ras dobru a cžiſtu zigarru kurič, tón taſtu wo prawdze najlepje ſupi w filiali Straßburgleſe tobakowej manuſakturny na bohatej baſhy w Budyschinje, na ſchicž ſi khežorſtowym hodlerjom ſnajomnej, hižom po 3, 3½, 4 a 4½ np. Lepiče družin po 5 a 6 np., kotrež ſu tam runje taž druždze tež po ſchukach na pschedan. Po zylkach ſtach ſu te ſame ſi wjetſha njeſto ſunje. Hdž ſu ludžo, kotsiž praſi, ſo węzy dobre njeſku, dha woni te ſeje njebožowny abo rohymicž noždžedža. Tež zyle wubjerny, rjaný a cžiſty tobak je tam doſtač a može ſkždu pschedezo ſaſypa. Schtóž ras ſpyta, węcze naſhoni, ſo je tu praſene werno.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje

12. augusta 1882.

Žitowy dowos:	Na wilach	Na burzach			
	wot hacj	wot hacj			
	M P M P M P	M P M P M P			
Pščenica 50 kilogr..	12	8 12 80	12	8 12 80	
Rózla	7	91	8 73	7 51	8 73
Ziemniak	7	90	8 33	7 83	8 33
Borók	8	20	8 50	8 20	8 50
Hróch	8	6	8 33	—	—
Wóla	8	61	9 17	—	—
Raps	—	—	7 83	—	—
Zahý	13	—	14	—	—
Hejduska	16	50	17 50	—	—
Bérych	2	20	2 80	—	—
Butra	2	30	2 60	—	—
Pščenicza muka 50 kilogr.	9	—	19	—	—
Ržana muka	8	—	13	—	—
Sýro	2	50	3	—	—
Sóloma	600	—	24	27	—
Prošata 564 sýtu, sýtu	10	—	21	—	—

Malu ležomnosć

ſ nowymi maſinymi twarjeniami, rjanej ſahrodu a něhdje 4 kórzami dobreho pola, ſuk a ſeba mam porucznoſć, ſa 3300 ml. pręczczehnjenja dla hnydom pſchedac̄.

O. John w Rakezach.

W Nowej Wsy čížlo 9 pola Njeſzwa-
cídla je jena ſuproſhna ranza na pſchedan.

W Delnicz Rotezach je maſinna khěja
čížlo 51 ſe ſahrodu na pſchedan.

We Lusy je khěja čížlo 32 ſe ſahrodu
a ſuku na pſchedan. Wſcho dalsche je pola
wjeſzneho rychtarja Henki tam ſhonicz.

Jedyn jenopſcheinjy korbowy wós, hiſheze
zyle nowy, toho runja jedyn jenopſcheinjy
deſkowany wós ſ reblemi a jedyn woženy
landawski wós ſu tunjo na pſchedan pola
A. Galla na Hoſchiz haſy.

Šhywnu hejdusku,
lupin, hróch,
wóku, ſoli

porucza C. Kahrowe w poſtſkej ſowařni
pſchi žitnych wilach.

Gips,

ſ kotrymž ſo hnojowym wuzitk
najlepje ſdzerži a powniſſhi,
hdyž ſo na hnoj po hródzi a
na dwór wukidany derje ſypa,
je doſtač po 1 ml. 20 np. ſa
zentnar pola

G. Dimmera
w hoſczenzu „Münchner Hof“.

Khoſej,

číſce a derje ſkłodžaz, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernie
dobroſeſji

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Dla ſastac̄a flamow

dospolne w upſch edawaſe mojeho ſkada hotowych
mužſkich a hólezich wobleczenjow kaž tež ſukna a buk-
ſkina po jara ponizennych placisnach.

P. Baruch

pſchi bohatym tormje na žitnych wilach.

G. G. Leuner w Budyschinje

na ſchulſlej haſy 122 B.

porucza ſwoj wulki ſkada wſchich družinow kuejoweho grata w placisnje wot 100 ml.
pſchi kruče ſprawnym a tunim poſluženju.

Trzebanh kuejow a dželaczeſki grat, hiſheze derje ſdzeržany, je teho
runja tunjo na pſchedan.

Skladnoſtna ſup.

Čorne ſidzane tkaniny

ſ njewjeſzinskej draſcze,

starý ſohcz wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na mjažnym torhosheznu 16.

Emil Wehrle

na jerjowej haſy

porucza ſwoj ſkada draſtynych tkaninow (diagonalow) ſa domkowanske dary ſ poſwoźny,
rjana twora, ſohcz wot 30 np., mōdrocziſſez we wulkim wubjerku, thibetowe rubiſſeza
na hlowu w najnowſzych muſtrach a po najtuniszych placisnach.

Njevjeſzinska draſta.

Čorne ſidzane tkaniny,
poſidzane tkaniny,
čorne kachemiry

porucza

M. G. Freyberg
na bohatzej haſy.

W pſchedawatni ſo ſerbſli ręci.

Pſchedawatnia

Thézorſkeje tobakoweje fabriki w Straſburgu
Na bohatzej haſy 13. w Budyschinje. Na bohatzej haſy 13.

Wot ſapocžatka tuteho mičaza pſchedawamy někotre družiny zigaretow po wulzy
ponizennych placisnach, na čož ſo tu najpodwołniſho ſedžolive čini. Pſchedawanie
je tež po ſchtukach ſtava. S doborom poruczamy naſch wurjadnie dobry tobak ſ kurjenju,
ſchnupowanju a žwanju.

Sſerbſke flam w Wojerezach

Jurijs Baltin

poruczeſja ſyry khoſej, punt po 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140 a 150 np.,

paſeny khoſej, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.,

rajk, punt po 16, 18, 20, 25 a 30 np.,

dobry ſkłodki ſyrop, punt 16 a 20 np., wubjernye ſkłodki, punt 25 np., a

najlepſhi ſokorowy, punt 40 np.,

kaž tež wſchitke druhe twory w najlepſzej dobroſeſji a po móžno tunich placisnach.

Psihi ſkladnoſci

ſzym wulku dželbu najlepſeſteje ſchrylowanskeje wołmę ſa ſměſhne tuni pjenes kupit a
pſchedawam něko, tak daloko hac̄ ſklad doňaha
wopravdžite jendzelske čežkac̄e pſchedjeno, złonſki punt po 1 ml. 90 np.,
16te najlepſeſte, złonſki punt po 3 ml.,
16te najlepſeſte we wszech barbach, złonſki punt po 3 ml.
Psihi wotewſac̄u 5 puntow dawam 5 prozentow rabatta.
Mohairwolma, rjane dolke paſmo, po 25—40 np.,
zeſtrwolma, = = = = 18 np.
Sažopſchedawarjo dostaſaju poměrny rabatt.

W Budyschinje.

E. Scheer.

3 na ſchulerſtej haſh 3.

K našym ſkemmu ſkaſanju

porucžam čeſčenym herbſkim rotařam ſwoj ſklad khumſhtiných hnójnych ſredkov
po naſtunischih placisnach, kaž:

ff. parjenu koſcziunu (muſu),
ff. žyru koſcziunu (muſu),
prawdžiwy peru-guano,
ammoniač.-superfоſfat,
ſpodium.-superfоſfat,
rybjažy guano,
hnojažy ghps

ſ rukowanjom wopſchijec̄a pod kontrollu ſpýtowanſkeje ſtaziije w Pomorezach,
pſches cžož ſo kóždemu kupzej hnójne ſredki, wote mnje wotewſate, darmo
pſchepytaja.

W. Mattheis w Budyschinje.

Naſchu nowu

parnu mlóčazu maſchinu (4-fonjatu)

ſe ſortirowaznym bubonom a wusornjerjom,
wſchē ſitowe drnjiny wubjernuje mlóčazu, porucžam na wupoženje.

Geschw. Herlitschka
w Budyschinje na drjewowym torhoſčeju čzo. 4,
w ſahrodnej khži.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſakadženje khumſhtiných ſubow a plombirowanjom
po najnowſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej haſy čo. 68, II. poskhód.

ſe rěčam wſchědne dopołdnja a popołdnju wot 8 haſz do 5 hodžin. Khudym darmo.

Šoſky,

rukowany ſatý worz, ſym ſ nowa dostaſ a
porucžam we wulku wubjerku ſchtuku po
1 ml.

Ewald Braun
na hłownym torhoſčeju.

Dužitkowy a mlókowy pôlver ſa kruwy,
jaſlowý a koſkowy pôlver ſa konje,
wobjerny pôlver ſa kwinje,
koſkowy mlókowy pôlver ſa kruwy,
butrowy pôlver atd.
porucža hrodowska hapyka.

Roſkowany ſtvielzowý abo njetrjeny len,

kaž tež wutrjeny len kupuje po kóždej
dželbi a kóždy džen mechanika dželko-
pſchadownja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjeny len, a to jenož
ſobotu w Grügnerez domje, ſ nutſlho-
dom ſ jerjowejſe hoſky, kupuje.

Srědk pſche palenzpic̄e

ſ polaſtu ſ nałożenju
porucža hrodowska hapyka.

K kermuſcham

porucža
tykanzowu wyrzu
w paketach po 10 a 20 np.,
korjeniſki a zitronowý woliſ
w bleschach a wuwaženih,
tykanzowu barbiežku (ſafran),
ff. korjenje, zykle a tolczene,
czekazu kół
(ſlūcht. Salz) ſ pječenju wuroſczenje pſchenzy
hrodowska hapyka.

Alfred Töpler

na bohatej haſy 25,
ſ napschec̄a hoſczenza „k winowej kieži“,
porucža po wurjadnje tunich placisnach
pſchedkoſchliki, wot 40 np. do 1 ml.
50 np.

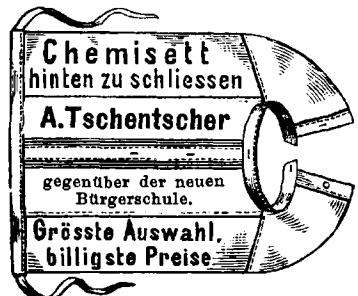
khornarje, wot 35 np. do 75 np.,
manshety, wot 30 np. do 1 ml.,
swjerſhne koſchle, wot 3 ml. do 8 ml.,
swjerſhne koſchle, po mérje, derje
dželane, ſ rukowanjom ſa dobre ſe-
dženie.

Zaki, rúſhe, banty, hekla, klobuki,
kapoty, ſchorzuchi atd. jara tunjo.

Alfred Töpler

na bohatej haſy 25,
ſ napschec̄a hoſczenza „k winowej kieži“.

Alfred Töpler
ſadly ſapnyc̄
porucža A. Tschentscher
w Budyschinje.

Do Awſtralije

ſczele paſažirow ſ direktnej parnej ſodžu
wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky
w Lipsku,

C. A. Mathei
w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

K wobſtaranju pſchi pſchedawanju a
kupowanju ſežomnoſcjom kaž tež k wudje-
lanju pihomnych a ſliczbowanskich dželow
porucža ſo

wobkhadny agent O. John
w Rakęzach.

Budyška „Bjesada“

změje swoje lětuše třelenje z koncertom a balom (nic srjedu 23., ale) njedželu 27. augusta na Budyšské třeřerni.

Třelenje započina so popołdnju w 2 hodž. Štóż so na nim wobdželi, ma dar, kž z najmjeňša 50 np. płaći, derjezawrjeny sobupřinjeć a w salu wotedać. Za krala a kralou, maršala a maršalku kupja so z Bjesadzine pokladnicy přihodne dary extra.

Pódla koncertuje wojeńska kapałka wot 3. hač 6 hodž. — Na to slěduje wot 9 hodž. bal z kotillonem.

Sobustawam je dowolene hoscí sobu přiwjesc.

Prawje bohate a powšitkowne wobdželenje ze strony sobustawow wočakuje

Wubjerk „Bjesady“.

S tuthym ſebi dowolam, cžesčenym Sserbam Budyšinku a wokolnoſcje najpodwoſniſho wosjericz, ſo ſym ſo w Budyšinku jako tycer ſaſydlit. Dobre, tunje dželo a ſpečne poſluženje lubjo, proſču wo dobročiwe podpjeranje mojego pschederwacza.

S pocjedzowanjom
Jan Holan, tycer
w Budyšinku.

S tuthym cžesčenym Sserbam najpodwoſniſho k navjedzenju dawam, ſo ſym ſo tu jaſo

rjemjenjer a ſedlar

ſaſydlit. Sprawne a tunje poſluženje lubjo, dowolam ſebi wo dobročiwe podpjeranie mojego pschederwacza proſčej.

W Hrodiſche zu pola Wosporka.

Heinrich Schubert,
rjemjenjer a ſedlar.

We wudawańi „Serbskich Nowin“ je na pschedan: Spěwna radosć; ſverka ſchüssliſ ſpěwom. Do ſeleneje wobalſki ſwiaſana ſa 50 np., do twierdyh deſkor ſwiaſana 70 np.

Kaſhczowy magazin

Arthura Jannascha

na nowej haſy 5
porucja ſo pschi potřebje dobročiwenmu wobledzowanju.

Schokoladu psche hliſtwje
(wurmchocolade)
w taſtiejkach po 25 np. a w malych plaqkach
porucja jara lóhko k nutsbranju
meſhczanska hapyka
141 na hlownym torhochęzu něko čiſlo 6.

Emma ſwid. Borwertowa
ſ napſhečza hlowneje ſtraže (hawptwach) porucja ſetne jaki a jakety ſe hukna, komota a kaſhemira we wulkim wubjertu po najtuniſhich placzisnach.

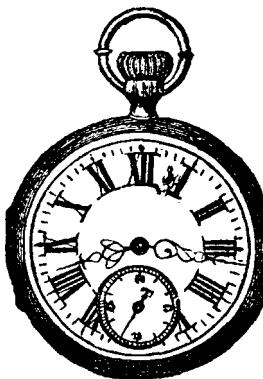
Destillazionska pschedawarňa
Adolfa Rámscha
na butrových wiſach
porucja kniesam ſaſopſchedawarjom a ratjam ſwoj wubjerny čiſty paſenz 1. a 2. držinu, dwojne a jednore paſenzu najlepſeje blódkoſje, teho runja ſikory a kikalo jenotliwie a w pičelach po najtuniſhich placzisnach. ſsudobja k temu ſo počza.

Rjane
wulſe polnojerje
porucja mandel po 60 np., ſchtulu po 4 np.
Ad. Rámsch na ſerbſkej haſy.

J. G. Schneider

na ſnitskownej lawſkej haſy

Zaſtiſtive ſleborne rječiſ ſeho runja
taſmijove a poſložene.

Budyšne hraſoda,
taſmijove ſleborne rječiſ ſeho runja
4 m.

porucja ſwoj wulſi ſkład ſczenſkih a dybſacjnyh čaſnikow, wſče ſwěru wotczejnjene. Porjedzenja ſo tunjo a khatnje wobstaraja.

W kłamach ſo herbſki ręči.

Schtóż

dobrych koſow a ſerpow
potřeba, namaka tajke w poſtskej kowarci
pschi žitnych wiſach.

Zaręčanske serbske towařstwo

změje njedželu 27. augusta svoju zhromadzинu.

Přednoſenje je městopředsyda k. Krawec z Luha dobročiwe přilubił.

Započatk popołdnju w 5 hodzinach.

Wo bohate wobdželenje sobustawow a hoscí prosy předsydſtwo.

Čorný Hodler.

Domkhowanka jutje njedželu, na čiž poſcheproſchuje Gr. Lehmann, hoscjeniar.

Jutje njedželu

domkhowanka a reje
we ſupoj, na čiž poſcheproſchuje
Senda.

Dželaczerjo ſa drānirowanje
ſo pyta wot E. Čhomaka na Židowje.

Na knieži dwór w Pluhničzach
ſo k nowemu lětu 1883 vječz hródznych džowlow ſa wjehoku mſdu pyta.

Šwinjaza džowka

ſo k přenjemu januarej pyta. Bot njeje ſo žada, ſo je hizom jako tajka ſlužila, tež dybri wona čeladnu jědž wobstaracž.

W. Demuth nad Lichanjom.

Tsi ródne dželaczeriske ſwojby, kotrež ſwobodne wobylſenje, 2 jutrie pola k wobdželanju, trawu ſa jenu truwu, nufny čiž ſo wobi jělanju a akordsku mſdu doſtanu, ſo pyta na knieži dwór w Jamnom. Stajne dželo psches zyke lěto ſo rukuje.

Serbski Hospodař čo. 16 je wuſoł.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne predplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Círć Smolerjec knihicíšćeńje w macičnym domje w Budysinje.

Číslo 34.

Sobotu, 26. augusta 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske knježerstwo. W Dražđanach směje ſo 11. řepetra wulki ſjed njeſcheczelov židow. Na nim ſo ſe wſchich krajow najwažniſchi wodziczerjo židam njeſcheczelnych stron wobdzela; ſo Wuherſkeje pſchiindze ſapóſhlanz knježerſtvoſeho ſejma Iſtočy, ſo Varliina dwórfi předat Štöder a dr. ſentici.

Bataillon tſelzow w Braunsbergu w naraňskej Bruskej bu ſandženu ſobotu wot czechego njeſboža potrjecheny. Tutoń bataillon dyrbjesche pſchi brigadnych eſterizijach we wokolnoſci Danziga pſches rētu Wiſlu pſchecjcz. Ředyn cžolm ſo 20 mužemi pak do kužola ſaje a ſo powróczi. Šedimjo tſelzhy buchu do kužola dele ſezhneni a ſo tepichu. Tich cžela hiſceze namakane njeſhu.

— W dwemaj zyrkwinomaj Wrótkawskeje (breslawſkeje) diözefy je woſſewjenje wupowěžnjenie, w kotrymž rěka: „Tajzy katholikojo, kotsiž ſo jenož zibiſenje pſched ſtavnifom ſjenocža a ſo poſdžiſho zyrkwinſzy wérowacž njeſadža, abo tajzy, kotsiž ſo, hdyž je jedyn džel protestantski, poſdžiſho wot njeſkatholſkeho předarja požohnuja, ſo wot katholſkeje zyrkwi jako kſchecjianszy mandželszy njeſchipoſnawaju.“ Biſmarkowe nowiny „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ ſi tutomu woſſewjenju ſpominja, ſo je to ſamo napscheczo ſaſhadam kanoniskeho prawa a wobſtejazemu zyrkwinemu ſwucžowanju. Wažnosć po prawje tamne woſſewjenje ſa pruske knježerſtvo nima, jenož w politiskim nastupanju ma ſo na nježivacž.

Awſtria. Ředma ſu ſo wobydlerjo města Triesta wot ſtroželov poſlednjeho nadpada ſhrabali, hdyž ežyſche italsky ſmyſhlena ſtrona pſches cžiſnenje bomby do ſwiedženſkeho cžaha, kotryž ſi czechegi awſtriskeho arzynovjwodý pſches město cžehniesche, 500letny ſwiedžen ſjenocženja Triesta ſi Awſtriju a Triestejanſku wustajeniu ſlaſhez, a hižom ſaſo ſu ſo pſchihoth ſi nowemu nadpadej italskeje ſtrony wuſſedžile. 16. augusta po parnej ſodži ſi Benediga rucžny koſer do Triesta pſchiindze, kotryž bě na jeneho Italskeho adreszowaný. Dokelž pak bě tutón Italski přenjeho nadpada dla hižom ſajaty, polizija koſer, jemu pſchipoſhlanz, pſchepytia a w nim jenu orſinibombu, jenu petardu a někotre waſh revoluzionarnych woſſewjenjow namaka. Byli koſer ſi ſwojej adresy do ſchoł, by ſnadž žaſkne njeſbože na wobydlerjow města Triesta pſchinjeſt. Bomba je runje tak dželana, kaž tamna, kotraž ſo 2. augusta do ſwiedženſkeho cžaha cžiſny. Revoluzionarne woſſewjenja pſchecjivo awſtriskemu knježerſtwu, poliziji a wustajenž ſchecjuwachu. Kaž je wiđecž, je italskej ſtrone 500letny jubilej ſjenocženja Triesta ſi Awſtriju cžerní we woku, wona wustajeniu, ſwontowne ſnamjo tutoho ſwiedženja, tak hdyž, ſo ſo ſi zpylej njeſdroſežu na ſanicenje wustajenž měri. Tola cžim ſtrachniſche tele nadpady ſu, cžim kroblíſko a wótriskeho dyrbi wych-

noſč pſchecjivo ſchkódnej italskej ſtronje wustupowacž. Hacž dotal ſo Bohu ſel ſi tmy tak njemějſehe. Italsky ſmyſhleni buchu wjele bóle wot knježerſtwa w ſwojich wotpohladach podpjerani, Szlovenzenjojo a ſkrowatojo pak, tucži najhwěrníſchi ſakitoriaro awſtriskeho knježerſtwa, w ſwojich politiſkih prawach do ſad ſtajeni a pſchirótſcheni. Pkody tajkeje njeprawdoſeže njeſku na ſo cžakacž dale, ſi bombowymi nadpadami ſo italska ſtrona knježerſtwu ſa to džakuje, ſo je ju na ſchku ſklowjanskeho wobydlerſtwa w Iſtriji a Dalmatiſkej wulku wotuſaſo; cžim bóle Italsky w Iſtriji a Dalmatiſkej na možach nabývachu, cžim bóle woni ſa tmy ſedžachu, ſo buchu ſo wot Awſtrije wottorhnyli a ſo ſi italskim kraleſtwom ſjenocžili. Awſtriszy ſaſtojnkojo ſu pſches ſwoju ſewkoſč napſcheczo italskim revoluzionaram tutym w jich njeſakoniſkih prázowanjach a wotpohladach hjes dwěla ſpomožni byli. Awſtriski ministerpräſident hrabja Taaffe po ſvacžu powjeſčam, ko trež ſo jemu ſi Triesta ſeſelechu, žaneho praveho doverjenja wjazy njemějſehe, wón je ſo ſandžen ſydzien ſam do Triesta podaſ, ſo by ſo parſchonszy wo tamniſkih wobſtejnoſczech pſchecjewědcžit a potom pſchihodne naprawy pſchecjivo italskim njeměnkom porucžit.

Franzowska. W Montceau-les-Mines w połnožnej Franzowskej ſu ſandžen ſydzien cžrjodý njeměnkom tamniſkih wobydlerjow do hroſy ſtajile. Njeſcožinkojo, w nožy halekowajo a woſajo pſches hafy cžahajo, wſchě kſchije, pſchi puežach ſtejaze, roſlamachu a ſpýtachu poſtaru ſwiateje Marie ſi dynamitom roſbuchnycž, dynamit drje ſylnje ſawužnje, tola poſtaru woſta njewobſchłodžena. Několym ſublerjam a wobſedžerjam podkopów woni ſe ſatſelenjom a ſaraženjom hrožachu. W nožy wot 15. do 16. augusta revoluzionarni w Monceau durje jeneje kapały ſi dynamit ſi roſtſelichu, a ju wutubiwſhi ſapalichu. Potom ſo woni do ſary a do holicze ſchule w Lois-Duberne dobywachu, a poſtranychu a ſaniczihu wſchó, ſichtož jim do rukow padže. Dokelž běchu ſi revolverami, koſami a widłami wobrónjeni, ſebi nictó njeſwazi jim wobaracž. Halle někotre bataillonu woſakow njeměnkom roſcherichu a wjazorych ſi nich ſajachu. Tich hlowny naſjedowař je do Schwajcarſkeje cžekný. Ře tutym njeměram njeje pſchecjanjenje džela ale njeſcheczelſtwo pſchecjivo zyrkwi a nabožinje naſtorčalo, na to poſkuje roſlamanie kſchijow a roſbuchnjenje kapały. Po nowiſkih powjeſčzach ſo měr ſi nowa kaſh ſjeje. — Runje kaž bonapartistojo, kotsiž ſu wondano prynza Viktoru, ſyna Jeroma, ſa pſchichodneho franzowskeho knježora pſchipowjedali, ſo tež pſchivijoſwaro kraleſtwa w Franzowskej ſi nowa hibač ſocžinaju. W měſtaczu Challans, w kraleſwérnej Benediji, běſche ſo w tychle dnjach 3000 kraleſwych ſmyſhlenych ſi wulkoſnej hoſcziňje ſechlo. W ręczach, pſchi tmy džeržaných, ſo republiž hliſki kónz wěſchecjeho, na totrejž město ma ſo stare kraleſtwo wróciej.

Ruszkowska. Ruszny burja so ſami prózuja, wopisſtwo, psches kotrež so lud duchowne a materialne kaſhy a ſchłoduje, na radikalne, praktiske waschnje wutupicž. Je to jara jednora me-thoda, kotrež so hacž dotal nihdże ſpýtała njeje a kotrež toho dla ruskemu ludej cžim hóle k čeſczi ſluži. Burja dadža komiſijam, wot kniežerſtwa dla pomjenſchenja wopisſtwo postajenym, dale wu-radzowacž, a bjes tym w ſwojich wžach jenu pałenzowu korečmu po druhej ſankaju. Burske nowiny „Szeski Wěſtnik“ wosjewia wulku licžbu gmejnów, kotrež ſu ſleho pałenzoweho čerta hižom wuhnacž ſapocželi. Tuto jara ſwieſtelaze hibanje bjes ludom so pschezo hóle wupschecžera. Hižom psched dleſchim čaſom je jena gmejna pišmo zarzej późlała, w kotrymž burja kħutnje kħubjachu, so čħedža so ſchłodneho picža ſdžerječž. Bač tutón ſlub fe ſpodo- banjom pschijs a da buram ſwoju ſpołojnoſć a ſbožopſchecže k jich kħwalobnemu wobsanknjenju wupraſicž. To bēſche ſapocžatk nētežiſcheho ſhromadneho wustupowania pscheziwo pałenzpicžu. W tychle dnjach wosjewicu burja Baſtakowskeho woſkrjeſa w „Szes- skim Wěſtniku“ kħedowaze kħetro furowe wobsanknjenje: „Wſchē korečmym naſchego woſkrjeſa so fe ſapocžatkom noweho lěta na džeſiacž lét ſanktu, wotwrijenje nowych korečmow je ſataſane. Cži, kotsiž dobrowólnje ſ korečmarſtwom njeſchęſtanu, budža so k tomu nufowacž, a je-li so tomu njepodcežiſnu, so k płaczenju 100 rublow kħostanja woſkudža. Tazzy, kotsiž potajniſe paſenž pschedawaju, ſměja 25 rublow kħostanja płacziečž. Schtóż jeneho tajſkeho potaj- neho korečmarja pscheradži, doſtanje 10 rublow fa myto.“ Tele roſomne postajenia, kotrež najlepſe ſhwedeženje ſa pózecžiwi myſl ruskego ſuda dawaju, ludowe ſamóženje wjele hóle poſbehnu, hacž wſchē podpjeranje kniežerſtwa a wſchē komiſije, kotrež maju poru- čenie, ſo bychu pschičziny woſkudženja ruskego burſtwa wuſlēdžile.

— Czornohórski wjercz Nikita je še psches Win do Petersburga podał. Wón chze, kaž czornohórskie nowiny písoju, stare pscheczelstwo, bjes Ruskej a Czornej Horu wobstejaze, psches swoj wopyt pola zarja ponowicž a wobtwjerdzicž. Majsterje chze še tež czornohórski wjercz i tym njesubosnoscžow sminacž, kotrež jemu awstriske knježerstwo herzegowinskich czejenižow dla pschihotuje. Wjercz Nikita je še hizom žadanjam awstriskeho knježerstwa tak daloko podwoliš so je 3000 herzegowinskim sběžkarjam a jich swojbam i kraja kasacž dał. Nětko pak chze awstriskej pošlancz wjercza tež i tomu nusowacž, so by wschem swojim poddanam, kotsiz ſu še pschi pošlednim ſběžku w Kriwoschiji a Herzegowinje wobbdželi, prozeš czinil. Byla ſběžka ſta naležnoſć je bjes czornohórskim ludom wjeli njespokojnoſće a njepotraja nacziniła, ſamo nahladnoſć wjercza Nikity je psches nju ſchłodowala. Czornohórski lud je i njespodobanjom pytnył, so še wón wot awstriskeho poſlanza Thomela njetrjebarſchi satrashecz dawa. — Nunjež je hrabja Ignatěv, kotreñuž wudacze wszech židam njeſcheczelnych naprawow pschiwioſwasche, hizom dawno se ſlužby stupiš, ſu tola wsche tele postajenia wostale, khiba ſo še jim hiſhče wjertscha wótroſcž dala njeje. Predy běſhe ſo porucziło, ſo w ruskim wojsku bjes sto lekarjemi wjazý dyžli 5 židowſkich bycž njeſmě. Po nowſchim ministerſkim poruczenju je ſo tamnemu postajenju hiſhče pschiſtajiło, ſo w pschichodze tež we wojerſkej lekarſkej akademiji licžba židowſkich studentow 5 prozentow pschecročicž njeſmě a ſo židowſkim lekarjam dowolene njeje, wychsche lekarſte město ſastacž. Pschiſcina i tuthym poruczenjam je ſwědomliwe a njeſpuschczone wobkhadzenie židowſkich lekarjow i khorymi wojskami.

Egyptowska. Suezski kanał je někto po zhléj dołhosći w rukach jendželskeho wojska. Jendželski general Wolseley bě tři dny do wobſza-

dżenja kanala we wschodnich nowinach wojewicz dał, so budżet w bliższym czasie twierdziszu Abukir a Arabi Paszchowe leżwo poła Kafrel-Dewar pschimacż. Bombardement na Abukir ho też sapoczą, tola jenoż wot někotrych lódżow se złabymi mozami. Wjestschi dżel jendżelskeje floty bjes tym do suezskiego kanala wotjedże a tam wsche města a ważne punkty wobządżi. Arabi Pascha, kotrej, lepjony psches jendżelske wopaczne powięscze, poła Abukira se swojim wojskom horzu bitwu wotczakuj o stejescze, hagle wo tym shoni, jako běchu Jendżelczenjo swój wotpohlad psches zylo dozpili. Tak běchu Jendżelczenjo i lesczu wulke dobycze sczinili, schtož by ho bjes lescze jenoż i wótrymi bitwami stacż mócło. Psches wobządżenie suezskiego kanala je wojsownicze zylo pschemenjene. Szyly, i na hypanzami wobtwierdzene leżwo Egyptowskich w Kafrel-Dewar niczo hódne wjazdy njeje. To samo Jendżelcjanam, hdźż chzedża do snutstwowneje Egyptowskiej faczahnycz, wjazdy pucz njesaraczi, dokelż je jim wot suezskiego kanala złyk kraju wotewrjeny. Tak maju Jendżelczenjo hnydom pschi sapoczątku wojny najlepsze wuhlady, so Egyptowskich borys poraża. Zyle jendżelske wojsko je nětko i lódżow na kraju stupiło, lódży wokomik może ho marsz na Kairo, hlowne město Delnięje Egyptowskiej, sapocząc. Speśchnie a rasne połtarzowanie jendżelskiego wojska w południowych dniach je wschon świet pschesławnyko. Najbóle ho Franzowsojo stróżichu, koisiż, mějachu hrošu, so budżet, hdźż budżet Egyptowska wot Jendżelcjanow pscherwienjena, jich interesy w Egyptowskiej schłodowacż. Tola hiżom po někotrych dniach ho jera ręcz franzowskich nowin pscheszivo Jendżelskej do pscheczelnijskich synków pschemeni, wone swojim cztarjam roskładowaczu, so khrobte wступowanie Jendżelcjanow w Egyptowskiej Franzowsam żaneje schłody njeprchiniejszy, so je to wjele bóle i wuzitkom, dokelż ho psches to suezski kanal we wojnie psched sapocząc niom wobarnuje.

O wieczność, tak byś ty tak krótka!

Niedawno tym rjani powiejsz czital se starzych ciasow, tu netk sazo wupowiedacz; knadz so drugim tez lubi. W niej o pobożnym mużu recz, kotremuż chyrsze Bóh poklasacż, kat węcznosz pobożnym duszham traje. Duż pośluchaj.

To je hijom jara, jara dołho, so bě we wěstym kłoschtrje daloko delkach ē połnozy pobożny a wiczeny mnich s mjenem Petr žiwý. Wón chyjsche radý wschém wězam na dno pschincz, duż husto ham lutki sydacshe a myflescshe a myflescshe. W Božim pišmje bě derje shonjeky a jeho duscha bě we werje sałożena, ale tež wonkach w naturje wón sweru pytasche wuknycz, so by Bože wulke skutki sesnał. Wón snajesche wschě traviczkı a róziczkı a wjedziszcze je derje nałozecz ē lětaristwu a ē czemuž so hetwak ho- dzačku, wón tež te swerjata po jich mjenach snajesche a hwesdy na njebju tež. Zene pak jemu wożebje na wutrobje leżesche: wón budziszcze radý wjedzał, schto to rěka: „wěczny“ a kak to „s wěcz- nościu“ so ma, to wón njemóžesche domyšlicz a ſebi njewjedziszcze wulkascz, schto „wěczne žiwenje“ je. Bóh tón sknjes pak chyjsche jemu to wulkascz, pschetož žadyn čłowiek to czinicz njemože.

Na jenym žánrovém ranju v nalečení našich Petr myšlaty s kloštra won do blíského leža džesche. Všeho ve kolo wokoło křížne, semja, kaž Boža sahrodku, rózicíku lubosnje křejachu a wokoło ho žlódku wón rospchestréwachu, ptacíkta křaňne spěvajo Božu česec pščipovjedachu — pšči všečem Petr řam we wutrobje pocža Boha křwalicž a ho jemu džakowacž, prokýcž a ho modlicž. „Ach“, wón praji, „je hízom tu na semi všeho tak rjane a pščne, tak rjenje budže hukle w njebežach, kdžez je Boži wótzny dom a jeho trón. Ale tam je věčnje všeho jenak, tu na semi pak pščezo všeho wotměnja, tu mamy nalečžo a lětny čas, potom našmu a synu. Tu všeho pščezo dale křwata, ženje tu nicžo s měrom nještěji a stejo njevostanje, všeho ho pščeměnja. Tež w člověkstím živjenju je to tak. Džecžo hrajska wježele, po džecžazných

létach pschindže kruty čas džela a potom staré léta; pschezo pschezenjenje. Ale věčnočí je pschezo jenáka, žane pschemenjenje; tak může to člověk snijec, pschezo to žame widžec a klyschec, a ženie něčo druhé niewidžic. Ach tak radě bých živoju hlowu k měřej počožil, bých jeno wiedžil, tak ma ſo to k wěčnočemu."

Takle Petr myslath a ſo modlo dale po puczu dže a puczu dale kdyžu nima. Pschezo hľubje a hľubje do leža pschindže. Tam rjane duby a schmréki ſteja, dale ſtupajo do zedroweho leža pschindže, potom na jene dobo w ležu polným rjanych myrtow ſteji a na pořídk trocji do palmoveho leža. Pschezo rjeňšcha wokolnočí bywa a ſi nowa nowe myſle w nim wuftupuja. Wón ſtejo wostanje, woczi wočinja a ſo pracha, hac̄ je to tež wěſeze tomu tak, ſtož je jemu psched wočomaj, abo hac̄ je to ſón. Wón ſebi myſli, ſo je ſo někak ſabkudži a čhe ſo domoj wróčic. Ale hlaſ, wón lubosne ſpěwanje ſaſkyschi, duž hinač njeñdže, hac̄ ſo dže hladac, ſi wotkal ſpěwanje pschindže. Duž na ſchtomje, na wjerchku palmy rjaneho paradiſ-ptačku wuhſada, kíž tola taſte kraſnou ſpěvou ſanoſchuje, ſo Petr hľubolu hnutu ſtejo wostanje a na lubosne ſynki ſpěvazeho ptacžka poſlucha. Ptacžl taſte žarovaze a želniwe ſynki ſanoſchuje, kaž čhyk wo ſhubjene wulke ſvože ſkoržic a kaž čhyk dawno ſandženy, ſloth, ſbozovny čas woplaſowac. Potom pak hnydom tak kraſnou a wjeſeſky pocža ſpěvac, tak wylstajo a njevuprajomje ſbóžny a wjeſeſky, kaž čhyk pschipowjedac, ſo ſo ſhubjene ſvože bory ſažo wróča a ſo wěčna njeſachodna kraſnočí psched durjemi ſteji. Petr wſchón ſwjeſeleny poſlucha a klyſh žadofſe po njebieſach ſo jemu po lizomaj dele ronja. Ale borj wóčko žanyh ſemíſkych klyſow wjazh nima, pschetož pschezo luboſniſho a wótsiſho ptacž ſwoje ſynki ſanoſchuje: je ſkoro, kaž by wo pschichodnej wěčnej traſaſej kraſnočí ſtvořenow ſpěval. Tu paradiſi powětr duje: jow je derje býč, ſo mohť ſebi člověk ſwoju hetu twaric.

Duž ſo Petr ſebra, ſo by ſo na dompuč nastajil. „Dženka ſym drje tu někotre hodžiny poſtač a njebjeklum ſynkam pschipoſkuchowal“, ſebi myſli; „ale pucz do klóſchtra je hſchče daloki, jutſje čhu tu ſažo pschindž a ſi nowa na lubosny ptacžkovy ſpěv poſluchač.“

Wón ſo domoj nastaji, myſlo po puczu na wjeſele, kíž ſmeje we wěčnočí pola Boha. Borj je ſažo w dubovém a schmrékovym ležu, bliſto pschi klóſchtrje. Léb je tón žam, hórk a hory tež, rěčza tam běži kaž herval. Ale tón klóſchtr, njeſda ſo, kaž by zpě hinaſhi byl, hac̄ dženka rano? Petr ſvojimaj wočomaj njeveri. Šsu dha to tež ſarveſe tórm, hdjež psched malej hwilu hſchče žane njebeču? Je dha ſo klóſchtr ſa tu malu hwilu, ſa kotoruž tam Petr njebe, taſte zpě pschemení, ſo je zpě nowy na tym měſeſe? Džije ſo jemu abo je tomu wěſeze tak? Wón do klóſchtra ſandže. Ale tak ſo ſpodžiwa: wſcho lute zuſe wobličia, kíž na njeho ſe ſpodžiwanjom hladaja, kaž čhyk ſo jeho něchto wopraschec. Zaneho wot ſwojich ſnatych bratrow wón njevohlada, wſcho zuſu njeſnacži ludžo. Wſchón naſtrojaný čhe do ſwojeje ſtwicži dobežec, ſo by tam wodýchnyk a ſažo k ſebi pschichol. Ale hdjež bě ta byla, bě někliko murja a žane durje a žane woknjeſhko. Mnich ſu ſa nimi ſchli a hladaja ſpodžiwaio na njeho, wón pak na nich. Wón ſo ſa abtom pracha. Ale zpě zuſe, jemu njeſnate mjeno ſo jemu mjenuje. „Schtó dha ty po prawym ſy?“ ſo jeho mnich ſpracha, „ſo círiſh, kaž by tu doma byl?“

„Schtó ja ſym?“ Petr praji, „njeſnajecže dha mje, ja ſym tola bratr Petr. Dženka rano ſym do leža ſchol a nět, hdjež domoj pschindú, je tu wſcho hinač!“

Petr, tón myſlath, ſy tón? ſo ſtary mnich woprascha, „w staré klóſchtrské krónizh ſym wondano halce čítač wo mnichu, kíž mějſeſe twoje mjeno, ale tón bě psched 1000 létami w tymle klóſchtrje živý. Wón je ſo wjele modlit a wjele myſlit. Žunu je ſo do leža podal a neje ſažo pschichol. Šsy tón? Hlej, čas je ſo pschemení, ale Boža hnada a jeho ſmilnočí je ta žama wostała, kaž priedy.“

Duž Petr na ſwojej koledni padže a ſawola: „O moj luby Božo, budž mi hnadny a wodaj mi moj hřech, ſo ſebi myſlath, ſo člověk njebudže we wěčnočí wutracž móz pschezo to žame widžec a klyſhceč.“ Něk ſy mje domuežil a mi wſchě hlupe myſle

sacžeril. Tybzaz lét ſym na ſpěw jeneho ptacžka ſ twojeho paradiſa poſluchač a myſlach ſebi, ſo je to jeno mała hwilka. Kak wulke budže halce wjeſele, kotrež ſmeje duſcha pola tebje, hdjež může tebi do wobličia hladac, na tebje poſluchač a tebje wuziwač. Kak nam budže, hdjež psched twojim trónom ſe ſwiatymi jandželemi a wěrjazhmi ſe wſchěch ludow a časow wěčne haleſuju ſpěwamy! — Žow na ſemi něk ſicžo wjazh ſa mne njeje, pschetož moje wóčko je hžom widžalo a moje hlucho ſlyſhala a moja wutroba ſhonila a woptala paradiſowe wjeſela. Ja ſo ſažo do leža wróčam k ptacžkowemu ſpěvi, kíž wo ſaúdžene čas by ſtorži, ale pak tež wot wěčnej, njeſachodneje kraſnočí ſpěva.“

Na to čhe ſo Petr ſběhnyč a do leža ſažo dónč, ale ruž jemu ſpanjetey a woči ſo jemu ſaúdželitej. Čežlo ſo do procha pschewobrocji. — Tole je ta rjana luboſna powjeſč. Šswjate piſmo piſe: Božemu ludej je hſchče druhí wotpocžiſk wostajen, rjany, kraſny, ſwiaty, kíž ženie njeſanđe. — K tomu nam Boh dopomhaj!

Ze Serbow.

S Budyschina. Šaúdženy pjat, 25. augusta, dopołdnja bě ſeho wýbokočí přez ſurij do Budyschina pschijet, ſo by eſterzije II. infanterie-brigady inspižiroval. Pschipołdnju 1/2 hodžinu ſo ſeho wýbokočí ſ extraczahom do Dražđan ſažo wróči.

— Porjedženje čiſhceř ſeho ſmyſka w poſlenim čiſhle. Pjenjes, do pokladniſ ſowaſtwa pomožy ſerbſkeje ſtudo-wazaje mloboſeje wot ſerbow w Australiſkej psches ſ fararja Imiſha wotedatych, je niz 267 ale 270 hrivnow.

S Buděſtez. Rjany ſwiedžen ſymy ſrieda, 16. augusta, ſwječili. Nashe ſtare ſwony běchu ſwoju hlužbu dokonala. Preñi je ſo čiži pjatku puñy; wón běſche ſtary, hſchče ſ katholskeho čaſha, pschetož wón mějſeſe napiſmo: „Hilf got, maria berot das alles was wir begin ein gut ende gewinn amen“; druhí mějſeſe ſetnu ſicžbu 1350 a napiſmo: „Rex gloriae veni cum pace (to je: Kralo kraſnočí, pschindž ſ merom)“; tsecži bě 1797 laty a wiža někto na pohrjebniſhcu w Hornjej Hórzhy; ſchtwórtu běſche zvle bjes napiſmow, powjeda ſo pak, ſo je w dawno ſaniczenej klapačk w Filozach wižał. — Hylwini a gmeiñſy přjódſtejerjo běchu w meji wobſanki, nowe ſwony w des-moll-alkordje, něhdje 51 zentnarjow čežke, w Malym Wjelkowje lecz dac, a 16. augusta ſymy nowe ſwony ſwiedžeřiſh powitali. Kano w 6 hodžinach wotjedžechu tsi kraſnje wuphſene, zpě nowe wosy (preñi čežniſe ſe brunych koni, druhí 4 běle a tsecži 2 čornej konjey) po ſwony ſ Buděſtez do Wjelkowa; dopołdnja w 10 hodžinach jehoſte 21 jehoſny na najrjenskich konjach woſady, wſchitzu w nowej dracze a wýbokich klobukach, ſwonam napschecžiwo, ſo bych u je psches Budyschin pschewodželi. Pschipołdnju w dwanacžich ſhromadži ſo ſwiedženſki čah psched faru, na 700 ſchulſtich džecži, na 800 čežniſh mloboſenow a mloboſenow a holzow, podpjeraze towarſtwa ſ Hornjeje Hórk, čežlojo, kíž běchu na wěži džekali, zyrlwini, ſchulſy a gmeiñſy přjódſtejerjo a ſastojnizy. 1/4 hodž. čežniſe tutón wulſtony čah, w kotrymž běſche džemjecz hac̄ do 16 muži ſylnych hudžbnych khorow a jara wjele kraſných khorhojow, do Vělcjez ſwonam napschecžiwo. Mjebjio jara ſ deſchecžikom hrojeſche, tola ſe ſtrachom wotjedžechu a mějachm ſajrjenske hklodne, jenož kuf ſe wěſitkoſte wjedro. Na puczu běchu w kóžej wſy rjane čežne wrota natwarjene a ſwiedženſte mějtno psched zyrlwini kaž twarjenja woſoko zyrlwje běchu ſe ſchmrékami a bréšami, ſ pletwami a ſ khorhojemi wudebjene. Poſa čežných wrotow předy Vělcjez ſaſta čah, wón dyrbjeſe tam dleſchi čas čaſkac, wosy ſe ſwonami běchu mjenujy psches Budyschin, hdjež ſo ſe wobſitki ſwonami ſwoneſe, jara pomaku jec̄ dyrbjale, dokaž bě wulki, 28 zentnarjow čežke ſwony ſo na njerunyh mějčezanskich haſach jara čumpač. Wokolo 2 hodžin pschijehachu jehoſni a ſa nimi ſwony, ſ krónami a pletwami najrjensko pschene, w ſwětle Božeho ſlonečka rjenje ſo ſyholo a ſo ſwěčo, pschewodžane wot mužow wóhniowej wobory ſ Hornjeje Hórk w ſwojich uniformach. Čah ſawrōči ſo woſoko ſwonow ſ Buděſtezam, pschewodžany wot wulſteje ſylnych luda. Kotsiž ſu pschihladowali, njemoža wopihac, kak wulſtony napohlad čah poſtigowasche; jedyn fotografi je wjazh kroč čah

fotografował. Wola rjanych cęsznych wrotów w Hajnizach sastupiła do czaха k. měschčanosta Löhr jako sastupier tollatury, farario Kubiza, Garbar, Rjencz, Mrósał s Hrodžiščeja a schulski inspektor dr. Wild. Na zjazdu puczu pschewobdzesche swonjenie Ratholskeje kapalki w Hajnizach nasch czaх. Na zwiedzeniskim měscze psched zyrkwiu, hdež běsche k. žandarm Patok dobrý porjad džeržat — sawěsce cęzki nadarok, hdyž wopomnimy, so bě šo na 5000 hacž 7000 ludzi tam leščlo —, buchu swony purnjo ſebi dowiesene a te tybzay ſhromadženich wuspěwachu dwé ſerbſkej ſchtuczby, woſebeje wotčiſčanej, w móznych ſynkach a po tym požwocieži k. farar Mrósał w ſerbſkej a němskej rěči swony k ſwojej ſwiatej klúzbi. Wokolo $\frac{1}{2}$ hodžin ſapocja ſo horječzahanie; wutroby drje wſchitke pukotachu, jako preni swón ſo ſběhaſche a pomaku horje jēdzesche — tola wſchitko ſo derje dokonja. W czašu horječzahania dostawachu ſchulſte džecži w farſkej ſahrodze pimo, zakth a kolbaſti. Wokolo 7 hodžin ſchwoni ſwonylijer k. Werner s Wjelkowa najprjedy s malym, potom ſe ſrenim a na to s wulkim swonom, a potom cęzbojo ſe wſchitki hromadže: to běchu ſynki laž s njebejš dele, tak mózne, tak polne, tak luboſne a ſažo tak mjeħke, laž je ženie njejšuny blyſcheli, ſo běſche na wſchitkých wobliczach radoſež a wjeħelosęž widžecž a ſo k ſnamjenju radoſeže laž mózna rěka ſo žolmijesche ſe rta tych tybzay ſhromadženich džakownych ſpěw: „Njech Bohu džakuje ſo wutroba wſchęch ludzi. Haj, Buděſtečanska woſada může ſo Bohu džakowac̄, ſo ma taſte rjane a kraſne swony, s Keſliczanské woſadu najwjetſche a najriensche swony po wſchęch Šerbach. Sswjatocžnoſć k. farar pschi pschewbiwanju wulkeho swona s modlitwu ſwiateho wotčenicha a ſ woſanjom k Božej ſwiatej Trojizy ſloneči. Wječzor ſo na 50 muži s čeħnymi hoscžemi na farje k wječzeri ſjenocži, pschi kotrejž ſo ſerbſke a němske ſlawy na krala, na woſadnych prijódſtejerjow, na k. fararja atd. wunjeħechu. Młodzinie bě ſo na 6 měſtnach wjeħele ho woloſto, wona běſche ſebi to psches ſwoje wulke wopory ſažlužila, je pak tež psches pschistoje ſadžerzenje poſala, ſo teho njeđostojna njeje. — Sswjedzen běſche rjany a wulſtony; wo jeho pschihotowanje ma pôdla k. fararja najwjetſche ſažlužby k. rěniſki miſchtr Ššwora w Buděſtečach, tiž njeje žaneho pucža a žaneho wopora lutował. Swony maja pôdla wſchelakich kraſnych woponow a ſymbolow ſerbſke a němske napišma. Wulki swón ma napišmo: „Pójce, pretož wſitko je hotowe. — Ich will dich mit meinen Augen leiten”; ſreni: „Woprui Bohu džak a zaplać temu najwyšſemu swój slug. — Wer da durſtet, der komme zu mir und trinke”; malh: „Moja hnada budzie jako rauša mróčel polna rosy a jako rosa, kiž so rano rozliwa. — Der Geist giebt Zeugniß unserem Geiste, daß wir Gottes Kinder sind.“ (Pschi žnenitkum prédowanju 11. njeđelu po ſwj. Trojizy je nam nasch k. farar ſerbſke napišma rjenje wulkadował, nadžiamy ſo pak, ſo nam tež te druhe napišma w prédowanjach wulkaduje.) Hacž runje ſu dla swonow a dla ſwiedzenja we wſchitkých domach wudawkow doſči měli, je tola pschi požwocieženju swonow Boži dom ſwoje dary doſtał. Řeſhesczianske žony ſu darile kraſne čerwjene ſhomocžane plachty ſa woltar, dupu a klettu. Schmiķez ſwójba s Wbohowa, tiž je do ſumvalda ſafarowana, ale jako ſerbſta ſwójba ſo ſluhoſežu k nam džerži, je, kaž blyſchimi, pola po wſchém ſwěcze ſnateho Eugena Bečka w Herrnhucze běle woltarne plachty ſa 750 hrinowow ſkaſala. Wysche toho ſu pak hiſcze někotre druhe wulſtonne dary ſa nasch ſwiaty woltar pschilubjene.

⁸ S Luhá. Pöndželu, 21. augusta, wjeczor w 10 hodzinach wotpali so wulka, wonkach na polu njebaloko posthorna sworschtowaná hromada žita, tak mjenowana fajma, tudomnemu rycerku blesku najstej Brühlej skuscha za a nejdže 150 kop rožti w psychijaza. So je woheń se samyšlom satyknieny, so ſamo roshmi.

Wußtudjenja.

Zawojski s. **Krzesław** J. Górnak w Rachlowie, ktryż
bē s jeneje wody njedaloko Komorowa ryby kranki, bu t tydżenjej
jaſtwa wotkudżeny. — Dotekż bē rycerklubler najeńk Poggendorf
s Hornieje Wołeschnizy 24. haprleje na Huczinianskim polskuſeju po
pečchim puczu s woſom jēt, poſtoſtachu jeho s pječzimi mk. —
Murię J. A. Krusichwiza se Sahorja, ktryž bē wobſkorženy, so

je wjehnemu ryghtarjej Riczelej kopal' trahył, dosta dżen' jaſtwa pschiſudženy. — Dżelaczerjo A. Kujaw, Jan Mikanja, A. Peschel, dżelaczerka Peschelowa s Barta a dżelaczer Z. Lorenz s Dubrawki buchu winowaczi spólnaczi, so hu drjewo s kerłow Bartiskeho knieſtwa kranhyli a buchu s nich Kujaw, Mikanja, Lorenz a Peschelowa s jenemu dnjej, Peschel pak s tjsom dnjam jaſtwa wotſudženy. — Na wabjenje ſwojej czety dżelaczerki Kilianoweje w Męrkowje bē pohoncz Z. Pjetasch s Lutobęza s tamniſcheho kniežeho dwora dželbu wówža wotewſat. Jego a Kilianoweje khostanje wobſteji s jeneho dnja jaſtwa. — Brunizoweho dżelaczerja H. Barcza s Kamjeneje, kotryž bē njeđiwiwo na ſakſnju, na durjach wiſazu, do maſchinſkeho ruma brunizowych podkopów w Męrkowje, Lutobęžanskuemu knieſtwu ſkuſchazych, ſastupił, a na napominanje maſchinſkeho miſchtra, so by bo hnydom wotſalil, njepoſkuchał, poſkostachu s tjsom dnjam jaſtwa. — Wotrocžk R. A. Hauftein bē wobſkorženy, so je 21. meje t. l. w Freudez hoſćenju w Budęſtezach pschiſtomnych rejwarjow ſtorak, njewuſchnu haru hnac a nekotre ſchlenzy na ſemju czijſny. Jego khostanje wobſteji s jeneho dnja jaſtwa a 3 mk. pjenjes.

Khostanska komora. Dżelaczer Z. M. A. Pjerach s pschiſmienom Winizar s Wulkeje Dubrawy bē 11. meje t. l. w tamniſchej korcymje s hroženjom, so chze wo wžy woheń ſkoſic, wobydleriom Dubrawy do wulkeho stracha ſtaſik, tak so mějachu tucži ſa nusne, ſwoje domy wobſražowacž dacž. Tało chžysche na to gmejniſki prjódſtejer Pjeracha jeho straſchneho hroženja dla ſajec, ſhrabny jeho Pjerach ſa laž a jeho hylne pschiſtchaſy. Pjerach, kotryž je hžom wospiet paduchſtwa dla khostany, bu dla kažanja mera s hžodom meſacznemu jaſtwu wotſudženy. — Hajniſki wucžobnik Z. E. Schneider bē, jako běſche hiſhče we wucžbie pola hajnika Bettwiža w Kuepj, wospiet pjenjes, ſwojemu knieſej ſkuſchaze, pschiſtchiwił. Scherzej Tokuſchej, kotrejuž dyrbjeſche won w Budyschinje pódusche ſupic, won 2 mk. s tym wujeba, ſo pola kožoweho mikowarja pódusche njeſaplaczji, kwitónku pak wo tym ſam napiža a ju Tokuſchej pschedpołoži. Schneiderzej jeho pschiſtchiwjenje a podražowanje dwaj měhazaj a ſchtyri dny jaſtwa pschiſinje. — Dżelaczer R. T. Franka w Rakezach s džela ſam s tomu ſtejſche, ſo je korcymarzej Linashkej ſe ſtwizy 100 zigarrow kranhył a ſo je 3 mk. 3 np., kotrej bē jako forminda džowki Ernestiny Schimankej pschiſepodate dostał, pschiſtchiwił; won toho runja njeprejeſche, ſo je ſwoju žonu ſe ſtraſchnym instrumentom bil a jej ſe ſaraženjom hroſył. Wobſkorženeho dla wospietnego paduchſtwa, pschiſtchiwjenja, njeſhwery, czelnego ranjenja a hroženja s ſchęſczmęſacznemu jaſtwu a dwęletnemu ſhubjenju częſznych prawow ſaſudžichu. — Dżelaczerzej Hendrichej Bieli s Tranjow dla pschiſtupjenja § 176, z khostanskich ſakonskich knihow w tajnym wuſudženju 9 měſazow jaſtwa a dwęletne ſhubjenje częſznych prawow pschiſudžichu.

Wukashy wñschnoscje.

§ 30. oktobra 1882 na so khejkarska žiwoscž cijesslo 49 w Hufzhy, na 4650 m. taksirowana, psches budnistwo na pschebadżowanie pschedacj.

Přílopk.

* Królewskie ministerstwo finansów należności wosjewia, do ho schwinz do rubieżnej swerinh licież nima a ho ho po takim w czażu wot 1. februara hacż do 31. augusta honicz njeżmę.

* W Seifhennersdorfu je sañdzeniu nježelu mandželska wo-bydlerja Kuncze, jako se studnje wodu čeraszce, do studnje panyka a bo tepila. Rjesbožowna žona na padawu khorosz čerpjescze a bu najskerje pschi studni wot njeje nadpanjena.

* В Dražđanach je sanđženu njedželu w nozy žona jeneho herza ſwojemu muzej i jedom ſawdač ſpytača. Iako ſebi muž domoſi pschiſchedſhi, neſto t picžu žadaſche, jemu wona ſchlenzu wody poda, do kotrejež veđ jedoſtu ſchwajnfurtſku ſelenu barbu ſypryla. Muž pak, jed pytnywschi, wodu njepijeſte a ho tak ſmjerće ſminy. Domjaza ſwada je pječa ſchicinu t njeſtukej daka.

saczelacj a ſobotu bě hžom holza na ſajedojočenje křvě wumrjeła. Na ſamſne waſchne ſtaj jedyn pjetar a týſcher ſažnu ſmjerz namakaloj. Pschi tutej ſkladnoſci chzemj ſpomnicz, ſo ſalmiaſ, na kóte měſtne kapany, ſchłodnoſci muchoweho jeda wotſtroni.

* Ma jenym kuble w Lüženje pola Lipska je njedawno 224 wozow psches to kónz wſalo, ſo ſu te ſame psche wjele wuroſczenych kloſow žraſe. Podobne njeļubne naſhonenje je psched někotrymi létami rycerkubleč w tej ſamej wžy cziniſ. Žemu toho runja na dobo 50 wozow wumrje, pola kotrejž, jako ſo pscheptachu, ſylnue ſahorjenje črjewow namakachu. Ahoſcež bě psches ſchęzer-niſchęzowu paſtu naſtała, na kotrejž běchu wozu wjele ſbytkných wuroſczenych kloſow žraſe.

* Psched krótkim je w Schönfeldskej zyrkti pola Lipska jena židovka k evangelskej zyrkti pscheſtupila. Wona je hžom dleſche léta ſ jenym lutherſkim woženjenem a je po dohlim rozmýſlenju woſebje teje pschicžiny dla, ſo njeby jej mandželſtwo zyrktwinkoſko žohnowanja parovalo, ſo roſſudžila, kſchecjansku wéru pschijecž. Duchowny Schmidt w Schönfeldze je ju we wuczbje evangelskej wéři najpriydy do ſpołkne roſſudžil.

* Žadlany napohlad ſo 20. augusta někotrym ludžom w kerkej njedaloko Borny poſtiegi. Ma jenym ſchtomie wifaske wſho pscheſtate, hróſbny ſacziſchež czinjaze cželo jeneho huſara. Šudniſke wobhoniſenje poda, ſo je morwy wěſty Korla Emil Röhler, kotrejž w Laufigku w tamniſkej garniſonje jako huſar ſtejſeſhe. 25. junija tuſtoho léta bě wón urlaub do domiſnu doſtał, 27. junija ſo wón tam ſažo wotžali, njevróči paſ ſo do Laufigka, ale wofia ſhubjeny. Jako ſo cžela dôtkných, wottorze ſo to ſame hnydom wot hlowy a padže na ſemju. Hlowa we woku wifajo wofta. Dokelž ſo cželo, wot cžetivow zyłe pscheryte, wotnjeſej njeđa, bu wono hnydom na měſtne ſamym pohrjebane. Teſak a nožnje bě huſar psches kſchiz psched ſo do ſemje tylnyſ a na nje cžako ſtajil.

* S njerovſchědnej njehanbicžiwoſci a khrobloſci ſu wondano paduſki na zaithainſkih honach kramli. Hacž dotal njeſnači pakofniſi ſu tam na polu hnydom 126 ſkopow wumkózili a potom ſe žitom cžekli.

* Pschi ſakwartirovanju wojaſow ſu ſo w Gerje wſchelake ſpodžiwnoſce ſtale, kotrejž ſu potrjechenym ſ cžekla ſpodobanje pschinjeſke. Tak bě jedyn pućowanski pschekupz, kotrejž bě ſebi w hoſczenzu ſtru na dwaj dnjej wotnajaſ, wojaſa doſtał, a dwemaj mlodhymaj ſnejeznomaj, kotrejž pola jeneje ſwójby w pensiji bydlitej, běchu ſkódej ſchtrjoch wojaſow do kwarterni dali.

* W mechaniskej pschadowni w Trawtenawje, Taltiszej herbam ſluſhazej, ſo 17. augusta jena kótkowa roſa putny. Wot parajeze wody, ſi njeje ſo wuliwazeje, buchu pječo dželacžerjo ſtrachnje woparjeni. Jedyn ſ nich je hžom wumrjeſ, tež cži druſy ſu tak ſylnje ſparjeni, ſo ſo jim ſ cžekla žiwenje ſdžerži.

* W Komotawje w Čechach ſańdzeny hžden jena dželacžerſka žona wokna w tamniſkej ſchuli cžiſceſche. Popołdnju wokoło 4 hodžin cžehnjeſche cželový cžah nimo, žona ſa nim hladasche, ſhubi pschi tym wahu a padže ſi druheho poſthoda dele do ſahrody, na wulke njeſbože runje na ſahrodne ležby, tak ſo ſo jena ležby ſej do žiwoſta ſakkó. Wboga žona we wulkih boſoſzach w bližiſchej nožy wumrje.

* Wuherske nowiny piſaja, ſo ſu w Bartfeldze psched krótkim židža jene kſchecjanské džecžo ſtradžu wobrěſali. Židowſki korežmar Schmul Lustig w Gabowje pola Bartfelda bě ſa ſwoje nowonarodžene džecžo kſchecjanské dojtu wotnajaſ, kotrejž bě ſebi wuměnila, ſo ſmě pódla židowskeho džecža tež ſwojeho ſyna cžechicž. Jako to druſy židža ſhonichu, wobſankných woni, dójzne džecžo, psches kotrehož cžechenje bě wona po jich mějenju nječiſta, ſtradžu wobrěſacj. Woni ſ leſežu dojtu na někotry cžaſ wotſtronichu a dachu, ani ſo by wo thym něchtio wježdžala, pola jejneho ſynka wot Bartfeldskeho ſchactaria wobrěſanje wobſtaracj. Hacž runje bě džowka psches to, ſo běchu jejneho hólza k židej ſcžinili, ſi wo- předla wſha ſadmelowana, da ſo wona tola po dohlim wobrěſo- wanju ſa 25 ſchěznakow poſkupicž a ſudniſtu ničo njeſcheradži.

* S pôlſkeho města Grodna pschindže powjeſcž, ſo je ſo tam jena zyła židowſka ſchula ſe wſhem ſcžedžimi a wucžeremi psches pôlver roſſbuchla. Njeſbože naſta psches njeſedžbliwe wobſhadženie

ſe ſwězu w bliſkoſci pôlverowejie picžele, kotrejž bě jedyn žid, potajinje ſi pôlverom wiſowazý, do pinzy ſchowal. Licžba ſnjeſbožených hiſcheze wěſta njeje, dokelž ſnate njeje, kelfo džecži bě w čaſu roſſbuchnenja runje w ſchuli.

Poſhwyczenie nowych ſwonow

w Buděſtezech 16. augusta 1882.

Něk Buděſtežanska wofada
Tsi rjane nowe ſwonu ma,
Kíž — psched hždenjom ſriedu bě —
Anjes duchowny tam ſwyczeſche.

A kaſtu rjanu waznu recž
(Mi bě tež možno pôdla bycž)
Anjes farar pschi tym džeržeſche,
Ta ſi pomjatka mi njeſchindze.

O! kaſta bě to ſwyczeſcnoſcž,
To wopřiacz ujeſ ſuma doſcž,
A kaſta puča — myſkle ſej —
To dohlo něchón widžal ujeſ.

To, to, o luba woſhada!
Je ſwěd, ſo myſki pobožna
We tebi hiſcheze ſaſhla ujeſ,
Hdyž Boži dom tak mažiſ ſej.

A tak něk, lubo ſwony, wž
Wash hloſ, tak rjanu, luboſny,

Tak cžasto hacž b'žde žadane,

Něk ſ Božej cžefej ſatožeze.

Bóh ſwornuj, luba woſhada,

Te ſwony, liž ſy ſwyczila,

Psched wſchitk ſcholu, njeſbožom,

A tež wash luby Boži dom.

Hdyž njež' ſu a na ſwiatym dnju
Washe wone ſe mžihi woſauj,
Dha wottrachicž ſo njeđeſeje,
Tež hdyž to wjedro hroſne je.

Spomi tola ſóždy pchipoldnju
A woſebje na wicezorū,
Hdyž wone ſwyojoſh ſiwieneſja,
Na ſwyojoſh ſwyojoſh ſiwieneſja.

A hdyž wam wone woſſerwa,
So nětoh' kladu do rova,
Dha tola ſebi woſomieſe,
So wſchitk ſunje ſmierſi ſeſe.

A hdyž pak junu po ſhmjerci
Tich rjane ſyňk wam ſallincži,
Tón wž drje ſlyſhcz njeb'dječe,
Bóh daj, ſo tež w njebiu ſeſe.

Bóh daj pak, ſo by poredo
Washe ſtrachnym wóhnjam woſalo,
A hdyž washe wone woſauj,
Staj bóřši mjeſh plomjenju.

A tak dha klinicže wjeſele,
Wž rjane ſyňk luboſne,
Haj, njeſh wash ſyňk tu po nami
Hiſcheze wjele ſtow ſet ſallincži.

Petr Mlon.

Cyrkwinske powjeſcē.

Werowaní:

Katholſka zyrkej: Josef Angermann, pschekupz tu, ſ Berthu Baſherne ſ Hrubjelcžiz. — Ernst Vjedrich Wylem Schmav, ratařski inspektor w Niederlangöls pola Laubana, ſ Elihu Baſherne ſ Hrubjelcžiz.

Křečni:

Petrówſka zyrkej: Emma Martha, Jana Melki, dželacžerja, dž. — Martha Hedwig, Eduarda Oskara Urbana, dželacžerja, dž. — August Maz, Ernsta Michala Žura, poſoneža, ſ. — Minna, Augusta Šodana, poſoneža a woſydlerya, dž.

Michaſka zyrkej: Pawoł Jurij, Jana Augusta Šymanka, dželacžerja a woſydlerya na Židowje, ſ. — Hana Margaretha, njeemandž, dž. pod hromom, — Otta Willy, Vjedricha Augusta Scholty, křežerja a pjeſlarja pod hromom, ſ. — Maz Hugo, Ernsta Luija Linke, wuhnejſteho miſchtra pod hromom, ſ.

Katholſka zyrkej: Alſons, Jana Hukela, ſelesowjererjerja w Hajnizač, ſ. — Hana Elsa, Leopolda Stolly, fabrikſteho dželacžerja w Dženikezach, dž. — Martha Ernestina, njeemandž, dž. w Mnichonzu. — Hana Marja, Jana Augusta Mlynka, cžehliſteho w Gſtinej Vorſeži, dž.

Zemrječi:

Djeń 8. augusta: Hana Hukhova, rožena Merežinke ſ Radworja, 45 l. 6 m. — 9. Jan Rychtař, dželacžer ſ Hamorow, 50 l. — Ernst Korla, Wylema Theodora Arnolda, ſamjenjocžiſtehcerja w Draždjanach, ſ., pod hromom, 1 m. 18 d. — 11. Hantrij Hoja, wumjentka na Židowje, 79 l. 1 m. mjenje 3 d. — Ernst Hermann, njeemandž, ſ. na Židowje, 1 l. 5 m. 6 d. — 12. Madlena Neumann, njebo Michala Čornala, bywſteho murjerja a woſydlerya, ſawostajena mudowa, 78 l. 6 m. — Korla Wylem Jakub, ſaſydeny měchcjan a pschekupz, 60 l. 11 m. — 14. Pawoł Otta, Jana Ernsta Kereczmaria, murjerja a woſydlerya, ſ. 14 d. — August Hermann, Jana Augusta Stangi, ſiwieneſerjerja w Maſkezach, ſ., 1 dž. — Hana Maria Linda Linke, dželena bywſta Žuchſowa, Vjedricha Juliusza Baſhera, fabrikſteho dželacžerja, mandželska, 27 l., ie ſo wot ſelesniž ſchreječ dala. — Hana Hanke, njebo Jana Korla Jakuba, bywſteho ratarja na Židowje, ſawostajena wudoma, 80 l. — Emil Richard, njeemandž, ſ. pod hromom, 2 m. 10 d. — Maria Hilžbjet, njeemandž, dž. pod hromom, 4 m. 19 d. — 15. Hermann Pettersch, proviſor, 40 l. 11 m., ie ſebi ſ jedom ſardal. — Korla Moritz, Korla Ernsta Neumann, křežerja a dželacžerja na Židowje, ſ., 2 m. 14 d. — Bruno Jurij Richard, Vjedricha Augusta Hermanna Hörniga, křežerja na Židowje, ſ., 2 l. 1 m. 22 d. — Vjedrich Maz, Jana Kónza, domownika, ſ., 3 l. 6 d.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
19. augusta 1882.

Žitowy dwoś:	Na wilach	Na burjy	wot	hacž	wot	hacž
	M	P	M	P	M	P
Wijenja 50 kilogr.	9 82	12 74	9 82	12 74		
Kožla	7 59	8 7	7 59	8 23		
Zecžmieni	6 30	7 25	6 52	7 25		
Borž	6 50	8 —	7 —	8 —		
Hroč	8 6	8 33				
Wola	8 61	9 17				
Naps						
Zahly	13 —	14 —				
Hejdushta	16 50	17 50				
Verny	2 40	3 —				
Butra 1	2 30	2 60				
Wschemjna muka 50 kilogr.	9 —	18 50				
Wzana muka 50	8 —	12 50				
Seyno	2 50	3 —				
Geloma	600	20 —	21 —			
Prožata 367 schtut, schtuka	10 —	21 —				

Jena živnosć s 25 körzami pola a luki a jena kheža staj na pschedan. Hdze? je shonicz pola pješkarskeho mischtra Husara na posthornje.

Kheža čížko 11 w Brešynje pola ſtejne je na pschedan. Wscho dalsche je pola Adolfa Röthiga w Hornjej Hórzhy shonicz.

We Lužy je kheža čížko 32 se ſahrodu a luku na pschedan. Wscho dalsche je pola wježneho rychtarja Henki tam shonicz.

— Serje, —

nowe, wulke tucžne ryby, mandel wot 60 np. hacž do 1 ml. 20 np., porucžataj

bratraj Merschej
na žitnych wikach,
w hofeju ſtotej hwězdze.

Khofejowy skład.

Ghylne a derje ſłodžazy hizom po 80 do 200 np., pschi woterſacžu 5 puntow hizheče tuňšho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we wožebje dobrym ſłodże porucžataj

bratraj Merschej na žitnych wikach.

Khofej,

čížce a derje ſłodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej dobroſći

Gustav Poser na jerjowej haſh.

— Kermischam

porucža

tykanzownu wyrzu

w paketach po 10 a 20 np.,

korjeniſki a zitronowu woliſ

w bleſchach a wuwaženj,

tykanzownu barbicžku (ſaſran),

ff. korjenje, zýle a tolčene,

czekazu ſöl

(ſlūčt. Salz) ſt pječenju wuroſczenjeje pschenižny hrodowska hapytka.

Trawowa awfzija w Minakalſkim parku.

Pondžesu 28. augusta t. l. ma ſo wotawa w parku na inspekcijonistich ſukach ſa hotowe pjenyſh pod ſnathni wuměnjenjem ſjawne na pschedawaneje pschedawacž.

Sapocžak dopoldnia w 9 hodžinach w hrodomy dworje w Minakale.

W Minakale, 24. augusta 1882.

Grabinſka Ginfiedelska inspekcija.

Dla ſaſtacža flamow
do ſpolne w upſchedawanie mojeho ſkada hotowych mužſkich a hólečich wobleczenjow kaž tež ſukna a bukſina po jara ponížených placisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wikach.

■ na ſchymſkemu ſkaſanju

porucžam čeſczenym herbſkim ratarjam ſwoj ſkada ſhumſchtých hnójnych ſredkov po naſtuňiſtich placisnach, kaž:

ff. parjeniu koſčinu (muku),
ff. ſyren koſčinu (muku),
prawdziwym peru-gnano,
ammoniač-supersoſfat,
ſpodium-supersoſfat,
rybjažy gnano,
hnojažy gyps

s rukowanjom wopſchijecza pod kontrollu ſpytowanſleje ſtazije w Pomorezach, psches czož ſo kózdemu ſupzej hnójne ſredki, wote mnje woterſate, darmo pschedyptaja.

W. Mattheis w Budyschinje.

Skladnoſtna kuf.

Čorne židžane tkaniny

ſ njewjeſčinſkej dracze,

starý ſóhež wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn

na mjažnym torhoſčju 16.

■ Pschi ſkladnoſci ■

Bym wulku dželbu najlepſeſcie ſchtrykowanſleje wołmy ſa ſměſhniſe tuni pjenes ſupiſ a pschedawam netko, tak daloko hacž ſkada dožaha

woprawdžite jendželske čeħacze pschedzeno, złonſki punt po 1 ml. 90 np.,

16te najlepſcie, złonſki punt po 3 ml.,

16te najlepſcie we wſchech barbach, złonſki punt po 3 ml.

Pschi woterſacžu 5 puntow dawam 5 prozentow rabatta.

Mohairwolma, rjane doſhe paſhno, po 25—40 np.,

jeſirwolma, = = = = 18 np.

Gaſhopſchedawarjo dostawaju poměrný rabatt.

W Budyschinje.

E. Scheer.

3 na ſchulerſlej haſh 3.

■ Wulke polnojerje ■

porucža mandel po 60 np., ſchtuka po 4 np.

Ad. Rámsk na herbſkej haſh.

■ Serje ■

wot 3 np. hacž 10 np., tucžnu rjanu tworu,

Richard Neumann

6 na ſmutſkownej lawſlej haſh 6.

Twarſfi a rólny fall,

nowopaleny, najlepſeje dobroſeje, porucja t naſymje po tunich placzisnach ſ kalfowych ſkalow w Mistek a Kunnersdorſſe

R. Plümecke

ſ firmu H. W. Siebörger herbia.

Dla wotedacza klamow wulke wupschedawanie wſchęch tworow. So by ſo prawje ſpēchnje rumowało, ſo te ſame pod nutſkupowanſkej placzisnu wſchedawaju.

Nämschez herbjo,

wurēſne a módotworowe klamy we Wóſporku.

Schornarje

Manschetth

Swjerſchne koſchle

po mérje, toho runja na ſkładze w kóždej ſchijowej ſchero-koſczi, po najnowſchich modellach rěſane, derje ſedzaze, porucza tunjo

A. Tschentscher

ſ napschedzja noweje měſchczanskeje ſchule.

Schlipky

Krawatth

Max Müller, rjemjenjer,

predy Heinr. Siebeck,

w Budyschinje na ſwonknej lawſkej haſy čiſlo 8

porucza we wulkim wubjerku derje dželany kučowy grat po jara tunich placzisnach, toho runja hamodjelane koſtry, woſwěſne koſche, rjenje dželane hontwierske koſche, ſchulſke ranzy, džecjaze ſhóručhi we wſchęch wulkoſczech, dale wulki ſkad konjazych koſhudow, wot 2 ml. 50 np. haſz 15 ml., džecjaze, ječarske a hontwierske koſhudny. Tykane puczowanske koſche a ſle ſo na najrienscho a derje džerjaze wudželaju.

Wolmiane a bawmiane wſchedzeno, kru-
jawe a jenobarbne we wulkim wubjerku,
haklowanske a tykaſke wſchedzeno, ſchtrym-
pove nohajzy a hotowe ſchtrympy, zwjern
w ſuatej dobroſczi, ſidu, banty, zaki,
woßhadk, jónske ſhornarje, rüſche, naj-
nowſche w pſchedkoſchlikach, kravatty,
ſchlipy, knesle, bordu, ſle, podwiaſki,
čeſhaki, koſchczenske liſty, piſne materi-
alije, ſchkleinjane twory atd. porucza
częſćenym Szerbam w dobrej tworje a po
wurjadnje tunich placzisnach

C. A. Hennig na Židowje.

Dospołne wupschedawanie klobukowych
twetkow po nutſkupowanſkej placzisni.

Sigarrv,

ſchtuku hižom po $2\frac{1}{2}$ np., porucza
Miklawſch Schuster
we Wotrowie poła Pančiž.

Dičowa konzeſhionirovana
daloko wuwołana

ſpodziwne hojaza žalba,
totraž je ſo najbóle kóždy ras jato dobra
wopokaſala, porucza ſo w žerdłach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowskeje haptli.

Destillazionska wſchedawačna

Adolfa Rämscha

na butrowy wikač
porucza knjesam ſaſopſchedawarjam a ra-
tarjam ſivoj wubjerny čisty paſenj 1. a
2. družiny, dwójne a jednoce paſenj naj-
lepſeje kłodkoſcze, teho runja liköry a
kižalo jenotliwie a w piczelach po najtuni-
ſkich placzisnach. Cſudobja t temu ſo požęda.

Schoſej,

dobry wubjerk,

kyry wot 70 np. haſz 160 np.,

paſenj = 100 = 200 =

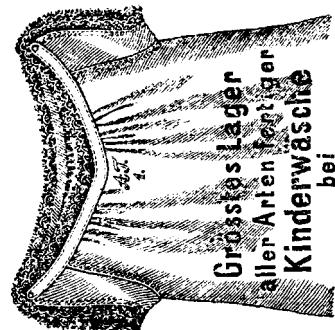
poſchi wotewſaczu několych puntow hifcze
tuńſho, jenož w derje kłodzazej družinie.

Richard Neumann

6 na ſnitskownej lawſkej haſy 6.

Emma ſwid. Vorwerkowa

ſ napschedzja hlowneje ſtraže (hawptwach) poſchi
porucza ſetne jaki a jakety ſe ſukna, ſomota
a kachemira we wulkim wubjerku po
najtunischič placzisnach.

A. Tschentscher
gegenüber der neuen Bürger-
ſchule.

Pjenježne koſhy

po 3 ml., rjemjeſkiſke koſhy po 1 ml.
porucza M. Weiser.

Do Awſtraliſje

ſczele paſažirow ſ direktnej parnej ſódžu

wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Š wobſtaranju poſchi wſchedawaniu a
kupowanju ſežominoſczech kaž tež k wudž-
elanju pišomnych a ſliczbowanskich dželow
porucza ſo

wobkhadny agent O. John
w Rakezach.

Czaſnikſki

wſchedawa a porjedza tunjo a derje ſ rufo-
wanjom

czaſnikar Mager
poſchi laſernje.

Raſhczowy magazin

Arthur Jannascha

na nowej haſy 5

porucza ſo poſchi potriebje dobročiwenemu
wobledzbowanju.

Budyšska „Bjesada“

změje swoje lětuše třelenje z koncertom a balom (nic srjedu 23., ale) njedželu 27. augusta na Budyšské třeleńi.

Třelenje započina so popołdnju w 2 hodz. Štóż so na nim wobdželi, ma dar, kiž z najmjeňša 50 np. płaci, derjezawrjeny sobupřinjesć a w salu wotedać. Za krala a kralowu, maršala a maršalku kupja so z Bjesadzineje pokladnicy přihódne dary extra.

Pódla koncertuje wojeńska kapalka wot 3 hač 6 hodz. — Na to slēduje wot 9 hodz. bal z kotillonem.

Sobustawam je dowolene hosći sobu přiwjesć.

Prawje bohate a powšitkowne wobdželenje ze strony sobustawow wočakuje

Wubjerik „Bjesady“.

Wotewrjenje flamow.

Cjesczenym Sserbam Budyšchina a wočnosće s tutym najpodwołniſho woſjewjam, so þym tu dženſniſhi džen na kotolskej haſy (Kesselsgasse) číšlo 20, w domje bětnarſkeho mischtra Mehnerta

fabriku zokorowych tworow

wotewrit.

S tutym woſjewjenjom sjenocjam proſtwu, so by ſo moje pſchedewſacę pſches dobroczíwih bohaty wopyt podpjeralo. Ža budu ſo ſhwemu pržowacę, so bych ſebi ſe sprawnym a tunim poſluženjom ſpoloſnoſć mje pocjesczowazých dobyk a trajnje ſdžeržał.

Cjesczenych wiłowarjow a pſchedelupzow na ſwoje tunje zokorowe twory wožebje ſo ſhopschedarjanu ſedžbliwych činju.

W Budyšinje, 24. augusta 1882.

S pocjesczowanjom

F. A. Trumpler.

S tutym ſebi dowolam, cjesczenym Sserbam Budyšchinku a wočnosće najpodwołniſho woſjewicę, so þym ſo w Budyšchinku jało týcheť ſaſydlit. Dobre, tunje dželo a ſpeſtne poſluženje lubjo, proſchu wo dobroczíwe podpieranje mojego pſchedewſacę.

S pocjesczowanjom

Jan Holan, týcheť
w Budyšchinku.

S tutym cjesczenym Sserbam najpodwołniſho ſo narjedzenju dawam, so þym ſo tu jało

rjemjenjer a ſedlar

ſaſydlit. Sprawne a tunje poſluženje lubjo, dowolam ſebi wo dobroczíwe podpieranje mojego pſchedewſacę proſhej.

W Hrodžiſčju pola Woſporka.

Heinrich Schubert,
rjemjenjer a ſedlar.

We wudawarni „Serbskich Nowin“ je na pſchedan: Špěwna radoſć; ſběrka ſchulſkih ſpěwov. Do ſeleneje wobalſki ſwiaſana ſa 50 np., do twjerdyh deſkow ſwiaſana 70 np.

My ſledowaze družiny zigarrow jako wo- heſje placzisny hódne porucžamy:

Nº 95. Universo	100 ſcht.	2.75,	1 ſcht.	3 np.
= 88. Patria II.	= =	3.—,	1 =	3 =
= 85. Aquila II.	= =	3.30,	3 =	10 =
= 82. Aquila I.	= =	3.50,	10 =	35 =
= 76. Alsatria II.	= =	3.80,	1 =	4 =
= 70. Estrella	= =	4.50,	1 =	5 =

Při žadanju doſzaha pomjenovanje číſla. Družin 76—88 ſu porjno předawoſchemu čaſej trochu jara w placzisne ponizene. S dobom činimy na naſhe wubjerne, zyſe čiſte kurjerſke tobaki w paſcziſtach a ročach najpodwołniſho ſedžbliwe.

Pſchedawarnja
Straßburgskej khěz tobakowej manufaktury
w Budyšinje
na hoſtej haſy 13.

Rjedloſhliki
i Thorntonom
poruča A. Tschentscher
w Budyšinje.

Gauſſez hoſczeníz

ſo dobroczíwej ſedžbliwoſći cjesczenych Sserbow poruča.

W ſedžbliwym čaſju ſo w nim čopla a ſymna jědž w bohatym wubjerku dostawa a toho runja ſo derje woſhladane piwa a wina po tunich placzisnach porjedjeja.

S pocjesczowanjom
F. Gauſſe.

Dutſje njedželu ſo domkhowanzy

reje,

ſo cjemuž pſchedeczelnje pſchedeproſchuje

E. Säuberlich w Khaſhowje.

Wola Jana Grusche w Hruboczizach je ſo Michałej jena hoſpoda na pſchenajecze.

Dželacžerja

pytataj Käſner & Co. w Hrodžiſčju.

Na knježi dwór do Lutobča ſo ſo nowemu lětu 1883 wuſtojna derje poruczena ſkótua hoſpoda a někotre hródzue džowki pytaju.

Ródnu piſnu hoſzu, kotaž je hižom ſlužila a warjenje trochu roſyimi, pſchi wyſolej mſdže ſo 1. řektorba pyta

Hermanu Lehmann,
młodlat na hornčerſkej haſy 3.

Eſti ródné dželacžerſke ſkóby, kotrež ſwobodne wobydlenje, 2 jutrie pola ſo wobdželanju, trawu ſa jenu truwu, nusny čaſ ſo wobdželanju a aktordsku mſdu doſtanu, ſo pyta na knježi dwór w Jamnom. Stajne dželo pſches zyſe lěto ſo rukuje.

Reſhiwducžinjaze ſkowa, pſchedeczivo A. Wollmannowej tu wote minje rěčzane, bjeru ſtuthm po ſměrwoſkim wujednanju naſad.

W Njeſhwacžidle, 21. augusta 1882.

Gandrij ſokel.

Zjawny džak.

Podpisany dowola ſebi w mjenje serbskej studowaceje młodosće w ſitkim Khróſčanam, wosebje pak knjeni Wičazowej a kk. Matcy, Kubaſej, Čeſli, Dučmanej, Wroblej, Kowarjej, Fulkej, Rychtarjej, Hili, Lisakej a Weńcy, kiž ſu nas ze serbskej přečelnivoſcu a ze znatej Khróſčanskej hospodliwoſcu luboſciwje do svojeho domu přijeli, ſwój najwutrobiſi džak zjawnje wuprajić.

Rjane hodžinki, kotrež ſmy mjez Wami přebyli, wostanu nam njezapomnите. Tři-króčna hrimotaca ſlawa Khróſčanam!

Jurijs Libš, stud. theol.,
hłowny starší.

Zańdženu njedželu, džen 20. aug., je moj horcolubowany nan, Pětr Fiedlej z Njezdaſec, ſwoje časne žiwenje w twjerdej wěrje do naſeho wumóžnika zbožnje wobzanknył a buwón ſrjedu, 23. aug., w Porchowje, hdež wot někotrych lět ſem přebywaše, k swojemu poslednjemu wotpočinkoj přinjeneseny. To jeho wſelakim přečelam a znatym tudy z hłuboko-zrudzenej wutrobu wozjewjam.

W Budyšinje, 24. aug. 1882.

K. A. Fiedlej,
seminařski wyſsi wučeř.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Štvortlétne predplata we wudawańi 80 np. a na námskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na rózku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynka 10 np. a maja so najpozdziō ſtwórtk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číslo Smolerjec knihičceńje w maćichnym domje w Budyšinie.

Číslo 35.

Sobotu 2. septembra 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Jeju majestocí ſakſki kral a kralowa 8. septembra do Zwickau pschijedzetaj, so byſchtaj tamniſchu ratařku wuſtajenju wopýtałoj. — Program ſa wopýt khějora Wylema w Draždjanach je někto twjerdze poſtajeny. Po nim khějor, ſe Schleſhynſteje jědžo, ſchwert 14. septembra po poſkdnju w $\frac{3}{4}$ hodzin na ſchleſhynſke dwórníſchejo pschijnbje, hdžez jeho kral Albert powita. Psjat 15. septembra ſměje ſo wulka parada zyloho 12. armejkorpſa. Šsobotu 16. ſo manöver dale wjedže, kotryž ſo wjecžor ſ wulkim piſtanjom wjecžorneje ſery ſtoučci. Sa njedželu 17. pschipoſkdnju je ſo wopýtanje Draždjanſtſkych kaſernow a po poſkdnju khějorowe wobdželenje pschi albertſkim ſwiedženju, kotryž ſo ſ ſlepſhemu albertſkemu towarſtwa wotbjerji, poſtajilo. Pschi tym budža ſaſtarzy drasčene čzahi a wjecžor měſčenje ſ lampiſonami nimo khějora po ſahrodze čzahac̄. Wutoru ſo dale manövruje, tón ſamy džen wjecžor ſměje ſo pschi kralowſkim dworje w Draždjanach dwórfke ſwjeſelenje. Ssředu 20. budže khějor hſic̄e ras pschi manövrah pschitomny a ſo potom do Varline wrózgi. Runjež taž khějor tež wſchitzh druh wjerchojo-hoſc̄o a zuſy offizierojo w kralowſkych hrodač wobydlenja doſtanu. Khějor budže pschi manövrah wot hſky tu- a wukrajných wſchitskych offizierow a wjerchow pschewodženy, bjes nimi ſo naděňda němski krónprynz, prynz Wylem, prynz Vjedrich Korla, meklenburg-ſchwerinſki wulkowójwoda, ſakſkowajmarski wulkowójwoda, generalny pólny marshal Moltka, awstrijski arzwojwoda Salvator, rufi wulki wjerch Vladimír a rufi wojerſki poſnomóznik wjerch Dolgoruki.

Franzowſka. W Parizu ſu ſańdženj tydženj psched hoſczen- zom, w kotrymž němske turnowanske towarſtvo ſwoje poſedženja wotbywa, Franzowſojo wulku haru hnali. Němske turnowanske towarſtvo chyžske ſ čeſczi dweju wotbjerzaju ſobuſtawow ſwiedženiu wuhotowac̄, ſ čemuž běchu towarſtwe ſobuſtawu pscheproſchenje doſtale. Žedyn tajki pscheproſchenſki liſt bě tež do rukow psched- ſydy ligi (ſjenocženſta) franzowſkych wótcžinow, Déruleda, pschi- ſchol, kotryž, jako ſnaty njeſcheczel Němzow, tutu witanu ſkádnosc̄ bjes toho njeſchepuſchec̄, ſo by ſwoje ſloby na Němzow wu- tchaſyl. Wón ſwojich pscheczelow naſcheczuwa, ſo běchu němskich turnarjow pschi hoſczenje nadpanyhli a taž jich ſwiedžen ſkaſhli. Parížska polizia, kotraž bě na wulke ſbože ſ čzaſom wo wotpo- hladanym nadpadze ſaſhyschała, ſwiedžen němskeho turnowanskeho towarſtwa ſakſa, doſkela, taž psched ſydy turnarjow wofjewi, ſa ſdžerženje měra rukovac̄ njeſože. Turnatske towarſtvo toho dla ſwiedžen ſotkaſa; na jeho měſče pak ſo na haſhy St. Marc, hdžez ſpominjeny hoſczeniz leži, wjecžor hromada Franzowow ſeňdže, kotryž ſo ſ hrubym hroženjom do hoſczenzarja dachu, doſkela němskich hoſczi czerpi a pytachu durje hoſczenza, kotrež běchu ſo wot po- ližije ſanknyle, roſkamac̄. Dérulede mějeſche na to w towar- ſwiedženj,

ſtowowym domje wótcžinſkeho ſjenocženſta hanjazu, jědoju těcž pschecžiwo Němzam, pschi tym franzowſke knježerſtvo ſa to khwaljo, ſo je ſe ſanknjenjom hoſczenza Franzowſam pschecžiwo Němzam право dało a taž doſtojnosc̄ kraja ſakitalo. Nowiny, Gambettowej ſtronje ſkuſchaze, ſu ſo ſe ſlej radoſcu tutoho poſeňdženja možowale a Němzam, w Franzowſkej pschebiywazym, porokuja, ſo ſu ſpiony, koſiſz dyrbja ſo ſ ſtora wuhnač. Wone ſebi žadaju, ſo běchu pschekupzy ſwojich němskich pomožnikow ſ džela puſchecžili a žanyh Němzow wjazy pschijeli. To je wótcžinska pschibluſhnoſc̄ na- pschecžiwo zuſym nutſobohywarjam. Dokelž ſady Déruleda wulka politiſka ſtronja ſteji a zyłe franzowſke nowinaſtvo nadpad na němskich turnarjow jako khwalobny ſtutk wuſběhuje, ſo tutomu njeſuboſnemu podawkej politiſka wažnoſc̄ wotrijez njehodži, duž budž němske knježerſtvo ſ wěsta nuſowane, ſo ſebi w telej naležnoſc̄i wot franzowſkeho knježerſtwa wurunanie a w pschichodze pschistojny wobhadt ſe ſwojimi poddanami kruče žada.

Jendželska. S Irlandſkeje, hdžez běchu na někotry čzaſ mordařſte nadpady na ſaſtojnikow jendželskeho knježerſtwa a na najeñikow, ſ jendželskimi knjeſami w pschecželſtwie ſtejazých, pschecſtale, ſaſo powjescze wo hróſným ſakħadženju ſběſtarſkeje krajneje ligi pschilhadžeu. Šlótnikojo, taž pschezo, njeſuſlēđeni wostawaju, nichť ſebi njeſwazi jich pscheradžic̄ ſ bojoſc̄u, ſo běchu jich pschecželjo poſdžiſto pscherađu ſtrawenje wjecžili. Ře powjetſtvenju nje- porjada a njeměra poſizijo ſ nowa hroža, ſo njebudža ſwoje ſaſtojnstwo wjazy ſaſtac̄, hdžez ſo jim jich mſda njeponyſči. W Limeriku, hdžez běchu ſo vječzo poſizijo wot knježerſtwa wot- ſadžili, doſkela běchu poſlednju agitaziju dla powyſchenja mſdy wobžili, ſu toho dla wſchitzh poſizijo ſwoje ſaſtojnstwo ſložili. Tež w Dublinje a Corku bjes poſizistami njeſpokojnoſc̄ a nje- měr knježi.

Ruſhowska. W Moſkwoje pschihoth ſa khějorowe krónowanje ſpěchne do předka krocža. Starý Pětrowski hród, w kotrymž w lécze 1812 Napoleon I. bydlesche, je ſo we wſchich dželach po- nowiš. Pschi krónowanju je waſchnje, ſo nowy zař, prjedy hac̄ do Kremla ſac̄zehnje, w tymle hródze džen pschebiywa. Tež Uſpenska zyrkej, w kotrejž je ſo hízom wjele krónowanjom mělo a kotraž je tež tón ras ſa to poſtajena, je ſ nutſka po ruſko-byzantiniſkym ſtylu runje taž wuphſchena, taž běſche to ſa zarja Alekſija Michajlowicža, nana Pětra Wulkeho. Ruſzy ſlótnikojo njeſwedač, taž dyrbja wſchē džela, ſa krónowanje ſkaſane, ſa krótki čzaſ dokonjec̄. Wjele ſtow měſtow a gmejnów pschi krónowanju zarzej khleb a ſol w ſlotych a ſleboruſkych ſchſlach pschepodadža. Khude gmejný jenož ſwječatko ſupja, kotrež jich ſtarſci, pschi do Moſkwy pucžowawſchi, zarzej jako ſnamjo holdowanja ſ nohomaj poſoži. Psche wſchu měru kraſny je dar, wot boharskeho wjercha ruſkemu khějorej po- ližije ſanknyle, kotryž ſławny moſkowſki ſlótnik Chlebnikow wudžela.

Tutón dar, se slota a klebora wuhotowaný, 33 puntow wazi a holdowanje Bolharjow psched móznej Ruskej pschedstaja.

Turkowska. Bjes tym so Jendželčenjo w Afrizy Egyp-towsku sultanej wutorhnyč pýtaja, je šo tež w Europje na dobo nowy njepshczej Turkowskej sběhnýk, kotrež čze na schodou sultana šwój kraj powjetšicž. Bjes grichiskimi a turkowskimi wojskami šu na mjesach dla někotrych krajinow, kotrež čze Grichiska wob-hadzicž, njepshczelnoſće nastale, kotrež ſu 27. augusta k wotréj bitwje pschicžinu dake. Turkojo, 1000 muži bylni, pola Horba a Digani grichiskich wojskow pschimachu, so bych u tutych ſ jich stejnischéja wucžischicželi. Grichiske knježerstwo, wo tutych podenženjach ſhonischi, je hnydom 5000 muži na mjeſy pôžlaſo. Je-li budža turkowszy wojszy njepshczelnoſće wospjetowacž, grichiske knježerstwo bjes komdženja mobilizaciju wójſka pschikaze a to ſame wot 23,000 na 40,000 muži powyschi. Grichiskemu králej Turjej, w tu khwili we wukroju pschebywazemu, je ſo wot ministerstwa ſobudželiſo, ſo ſo jeho pschihlošowanje k powołaniu deputirt-skeje komory, ſ kotrejž dowolnoſću ſmě ſo jenož mobilizacija poruczicž, na telegrafiskim puczu wuproſy. W tym ſamym čaſu ſu w druhim džele europiskeje Turkowskeje, w Albaniskej, njemery wudyrke. Tannischu muhamedanarjo nochzedža ani dawkom dawacž ani wojskow ſtajecž, woni ſo ſjawnje pschecžiwo turkowskej wyschnoſci ſpjeczuja a ſamo ſ brónjem i pschecžiwo turkowskim wojskam wustupuja. Psches egyptowsku wójnu, kotrež je wšichc pschivikowarjow muhamedanisma do njemera ſtajila, ſběž w Albaniskej hiſczeje wjazy mozow nabýva. Wyſchnoſć je wſchu nahladnoſć ſhubila, we hlownym albaniskim měſeče Skutarje ſo wſchednje na bělém dnju rubježnictwa ſtawaju, tak ſo je jendželski konſul, ſe strachom wo ſwoje živjenje, do ſetinja na Čzornej Horje cžekný.

Egyptowska. Štej ſamej ſpěchnoſću a rafnoſću, ſ kotrejž ſu Jendželčenjo ſueſti kanal wobhadzili, ſu ſo woni na marsch do ſnuteckoneje Egyptowskej nastajili. Jendželčenjo hnydom pschi ſapocžatku Egyptowskich pola Mlahsmeha pobichu, tak ſo tucži, wjèle brónje a wójnskeje potřeby na bitwicženiu wostajimischi, w džiwim njeporjedje psches Kafažin cžekachu. Do Kafažina, hdež běchu Jendželčenjo na to lehwo pocžahnyli, ſo džen posbžischo na dobo Egyptowszy ſe bylnymi mozami wrózicžu a Jendželčenow ſ wulej khruboſću pschimachu. Egyptowszy wojszy, wot Arabi Paſche ſameho nawjedowani, ſo ſmužniwje na jendželsku přenju liniju walichu a budžicžu ju pschekamali, hdyž njebý jendželska kavallerija a artillerija ſ cžaſom infanteriji na pomoz pschischi. Schtormowanje egyptowskich kanonow psches garde-kuražirów a dragunarjow ſo w jendželskich nowinach jako ſnamjenith ſluk wopíjuje. Kavallerija je ſo pycza ſe bylnym wotmachom na njepshcelsku artilleriju cžižla, kanonirów porubala a bjes infanteriju žadlawje ſakhadžala. Kommandantej kavallerije ſu konja, na kotrejž ſedžesche, ſatseliſi. Tola ſatrafcheni egyptowszy wojszy ſu ſo po ſdacžu ſaſo bóry ſot ſwojich ſtrželov ſhrabali, pschetož jako ſo nōz pschiblizi, ſo woni ſ nowa wrózicžu a Jendželčenam dobyte kanony, kotrež ſo jenož wot někotrych wojskow ſtražowachu, ſaſo wotewachu. General Wolſeleh někto ſtajnje do předka cžehnje a budže wón bóry Tel-el-Kebir pschimacž. Jendželčenjo maja dla wody wjèle nuſy cžerpicž. Kanal pijneje ſlodekeje wody je ſ mortwymi konjemi a cželami arabských wojskow napjelneny. Stejaza woda je psches to tak ſtažena, ſo ſu ſekarjo pieže ſ kanala ſakasali. Na bitwicženiu psched Alexandriju ſo žane bitw w měle njeſku. Egyptowszy ſ měrom w lehwo pola Kafra-el-Dewara leža, a Jendželčenjo ſu psche ſlabi, ſo bych u lehwo ſchtormowacž mohli.

Póbla toho w jendželskim wójſku, kotrež njedaſo Alexandrije w Ramlehu ſteji, dysenterija, bězenje a druhé khorofcze ſakhadžea.

Wojerſka khorhoj.

(Smeſček, pschedzjal Swoniměr.)

„Die Fohne yſt dos hajligste, wo der Soldot hot!“ Tak prédowaſche korporal Hrubjan ſwojim dorwérjenym wojskam džen wote dnia, ſo by jich tola najwžniſchu wérnoſć ſyloho wojerſtwa na wucžil. ſso roſhmi bě to jara cžejko, tym ludzom doręcžecž, ſo je tajka a moje dla tež ſidžana plachta — dos hajligste, wo der Soldot hot; a toho dla dybjeſche ſebi Hrubjan khetre husto ſ piaſcuzu pschipomhacž, a hdyž ſkócnjuje žaneho wuspěcha njewidžesche, ſwéri ſebi tež ſ teſkowym kribjetom, ſo roſhmi ſylo mjeležo a ſe ſawrjenymaj wocžomaj, ſwojim ſłowam wjazy dorasa dawacž. S tajkimi ſredkami ſo jemu ſkócnje radži, ſo wſchitzu jeho wojszy kruče do toho wérjachu, ſ najmjenſha jemu tak wotmolwachu, kaž bě jich wucžil; jeno jedyn wosta twjerdeje hlowy a wutroby, a to bě Hanž Wornak. Njeſch ſo jeho Hrubjan ſakuli praschesche, njeſch jemu ſ piaſcuzu abo ſ teſkatom doras dawasche, Wornak ſtajnje wotmolwiesche: „Die Fohne yſt, wo der Soldot dos hajligste hoven tut!“ Sylne njewjedra a hroženja běchu ſrudne ſcžehwki jeho ſłowow; tola wſho bě podarmo, Wornak wosta njeweriuč cžlowjek. To pak ſo Hrubjan ſkócnje do zyla roſhnewa, a wupowjeda wſchitko ſeldweblej. Straschnie khostanje cžakasche Wornaka, to mōžesche kóždy hizom do předka wjedžecž. Wornak ſam tſhepotasche, jemu džiesche ſo hizom wo ſuchim khlébje a cžiſtej wodže, tu na dobo dyri njewjedro: „Sto kroč wulku wérnoſć wotpiſacž!“ wojewi jemu Hrubjan po ſeldweblowej porucznoſći. „Je-li do jutſiſcheho njewotpiſasch — pocžehnjeſch do džery!“ pschistaji hiſcze troſchtujo. — Wornak, wulzy ſarudžent, pýtſche někto wſchě papjerki, kotrež ſo jeno někak hodžachu, hromadu: wobrëski starých nowinow, powostanki stareho lista, dale wulki kruh tucžneje papjery, w kotrež bě ſebi Hrubjan njedawno koſbažu wot reſnika do kaseru pschinjeſk; do tychle papjerow cžysche Wornak ſ njewutupliwych piſmow wojerſku wérnoſć ſarycž; toho dla wupjata ſebi tež bleſchu dobreje tinty, kotrež ſo khetre jara cžornemu blótej runasche. Škócnje ſylo ſo ſa blido, ſo by hnydom ſapocžal; hloboko poſdychujuo pschimy ſo pjera a piſasche přeni rhncžl. Ach tak cžejko a pomalu ſo jemu hiſcze ſenje piſalo njebě a jeho towarſchojo jeho hiſcze pschi tym mjerachu, a do blida ſtorkachu. Hloboko hnuth kajesche ſo Wornak někto ſwojeje njeweru, a ſlubi kruče, ſo budže wot někta ſtajnje wojerſku khorhoj cžesčicž. — Se ſcžehowazeho ſhonischi, kaf ſhwernje je Wornak ſwoj ſlub dopjelní.

Druhi džen bě ſaſhitaſ; wojszy ſo do ryňka hromadžachu a Wornak ſ nimi. Hdyž ſeldwebel po ryňku pscheladowasche, ſasta psched Wornakom. „Khostanje hotowe?“ ſaboreža na njeho.

„Bu beſel!“

„Dow ſ nim!“

„Mam je horječka.“

„Schto horječka? Tu deleka dyrbi bycž! Marsch horje po nje! cžesči hnydom ſkolu bězecž abo dyrbju cži hiſcze nohi požczič!“ Prajzy poda jemu jenu do kribjeta na pucž.

Sa khwili ſtejſe Wornak ſ cžezkej wutrobu ſaſo deleka. Jedyn wojsk bě jemu prají, tajke maſane papjerki da cži ſeldwebel ſa wuschi; dale mějſeſche Wornak tež cžejko ſwědomje, dokelž njebě ſto, ale jeno ſchěſcđeſeſacž kroč wotpiſal. Jeno ſ tej nadžiju ſo troſchtowasche, ſo ſeldwebel njebudže licžicž. To tež ſeldwebel

njegnjesche, tola s' zankatymi papjerami mješeche swoje šmēchi, so ho Wornak na pschemu s' hańbu saczernjenjesche, skonečnje rječny jemu feldwebel: „S' zyla dyrbjal tebi hiscze ras wotpišac' dacz: kajka je to tola hlupeč: Die Fohne yst dos hajligste, wo der Soldot hot!“

„Korporal Hrubjan je mi tak prajil!“ wurašy Wornak. Hrubjan dyrbjesche někto wujažnicz, hacz je to werno. Hrośbnie na Wornaka hladajo wobkruczesche Hrubjan: „To je ha!“

„Beda tebi!“ hrōžesche feldwebel Wornakej, smjeta jeho papjerki na semju a teptasche po nich, po rynku dale stupajo. Wbohi Wornak! takle bē so napinal, ani minuth prošdny njepščecžinil, a někto na jeho džele teptach! Tola schto? njebē dha Wornak ham nad tym frudny, so ho tak mijelčo šmējesh? Aj, bē nawopak wježohy; hdjž feldwebel papjerki do kłota stepta, njemžesche Hrubjan posdžiščo licicž, hacz je Wornak wopravdže swoje dželo dokonjal. „Ah!“ wodýchny Wornak: „ta węz je hiscze derje wotbežala!“ Tola wbohi bē zyle na saſlobjeneho Hrubjana sabyl.

Hdjž bē feldwebel wojačow pschehlađa, wobroči so hiscze i Hrubjanej: „Pōsczelcze popołdnju jeneho muža i majorej na drjewoakanje!“

Hrubjan bē lēdma tole saſlychał, dha hnydom so praschesche, hacz njemohi Wornaka pōblacž.

„Moje dla!“ wotmolwi feldwebel.

„Wornako, Wornako!“ wołaſche Hrubjan so šmējo: „Wornako, moj šyno! popołdnju pónidžesči i majorej drjewo kałacž, rošymisč? ale to czi praju, beda tebi! tsi dny czmoweho dostanjesč, njebudža-li schęzepki wchę jenak dolhe a wulke. Major je w tutej węz jara woſtocziny, a hdjž pola njeho drjewo kałacž, by w hlužbje, rošymisč?“

Wornak rošymische. —

Popołdnju dužy i majorej khodžachu jemu jara njelubosne myſkle psches hlowu: wcżera a dženša kóždu prošdnu minutu pišacž kaž wol, i tomu so boječ psched feldweblom, a dženša, hdjž maja moji towarzhojo ſwobodu, drjewo kałacž! to wscho je mi ta wiedrowa khorhoj naczinita. Tak dopjelnjesche Wornak swoje weżerawšče dobre ſluby; hdj by jeho Hrubjan hlyſchał, kaž so nad khorhoju hōrſhi, by jemu rad lubje někotre dny czmoweho wobstarał. —

„Schto chzecze, wojačez?“ praschesche so kuchařka, hdjž bē Wornak pola majora saſtupiš. Wornak trochu ſastróženj wotmolwi, so chze drjewo kałacž.

„I — wo tym ja nicžo njewém, tola chzu hnydom pohladacž a so woprashcež.“ — Sa khwilu pschinidže ſaſo. „Kneža ſo runje hotuja, poſydnicež ſo tak dolho ſo mnū do kuchinje!“

Tak pschecželje njebē hiscze nichto i nim ręčzał! džesche hnydom ſa holzu do kuchinje. Tu hnydze ſo kuchařka na ſymne niſke khachle, Wornak wubra ſebi drjewiany ſtôlcž.

„Kaž dha rěkacž?“ ſarečja kuchařka.

„Ja rěkam — ja rěkam — rječny wojač, tola dale nje- pschinidže, na dobo bē ſo dopomniš, ſo jemu korporal Hrubjan ſtajnje džebacž mjenom dawa, a ſ tym ſo tak ſastróži, ſo ſo na ſwoje prawe mjenno dopomnicž njemžesche.

„Na!“ pominaſche jeho knjeni na khachlach ſedžo.

„Hańš Wornak rěkam“, wuplazny wojač, a to klinčesche ſkoro tak, kaž by wulku potajnoč ſcherađiš, a někto holzu pominač ſzyk: něk węsh, a by ſama wina, ſo ſym czi prajil, ſmējesh wchę ſczéhwki na ſwēdomju.

„A ja ſym Kortina Kruschniez“, powjedasche kuchařka.

Na to ſaſtupi hlužbna holza Marja do kuchiny. Wobej holzy rosmošvijesche ſo mijelčo ſ wóczomaj kikajo, a ſ tym bu Wornak hiscze bōle ſamýleny. Na dobo wobroči ſo Marja na Wornaka: „Kaž dolho hižom hlužicž?“ — „Pjetz měšzaw!“

„Tak! Nasch domjazy hlužbnič hóřiš druhe lēto doſkuži a doſtanje potom halop. Dyrbicze wj jeho město pola majora ſaſtupowacž?“

„Né! dyrbju tu jeno dženša drjewo kałacž.“

„Ach te drjewo tu ani hiscze njeje: ſym ſlyſchała, hdjž major ſa blidom powjedasche, ſo hakle jutſje pschinidže.“
(Potracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budýschina. Budýſte wokrjeſne ſadplahowaze towarzſtwo je wobſantki, ſadowej wuſtajený lētba wupanycz dacz. Prénja pschicžina ſa tele poſtajenje je njeradženje lētuſcheho ſada, dale ſo psches ſpěſhne wopſjetowanie tojlich wuſtajený ſajimawoſcž ſuda poſklabicz ſjeſmě, kótrž mjeſeche hižom ſoni ſadoweje wuſtajený mjenje ſedžbu, hdjli pschi prénjej wuſtajený.

— Na lētnym ſwiedženju ſakſkeho hlowneho miſioniskeho towarzſtwo, kiz budje ſo pschichodnu ſrjedu popołdnju $\frac{1}{2}3$ hodžin w Draždžanach w Kenjeninej zyrki ſwjeczicž, budje knies farař ſa ſku b ſ Njeſwacžidla, po dolhim čaſku ſaſo ras ſerbſki duchowny, ſwiedženſte pređowanje džerječ.

S Budětež. Kóždy, kiz do Budětež pschinidže, a widži rjanu faru, zyrkej a wulkotne městno psched zyrki, ſo ſpodžiwa, ſo móže zyrki wjež Budětež hroſnu, zylk Boži dom wohidžazu khěſku, w kótrejž ſykawa ſteji, psched zyrkiu čerpicž, wón ſo prascha, czeho dla ſo tute hroſne twarjeńčko njewottorha a na pschihodniſche město wo ſrjedž wky njenatwari? Zyrki wjež tak khuda njeje, ſo njemohla to dokonječ, a hdj by nowotwar psches jeje mozy ſchol, bych ſafarowane wky jej rad něſhto i po- mozy woprowali, pschetož kóždy ſebi žada, ſo by zyrkej tež wot poſlozy ſem tajki rjanu napohlad poſkicžala, kaž wot poſloñiſcheſe ſtrony. — Wſchitko je rjane wokoło zyrki, duž prjecž ſ tymi hroſnym twarjenjom!

S Noſacžiz. Nježelu 3. septembra ſměje Lubijſke pobocžne towarzſtwo Gustav-Wolffſkeho towarzſtwo ſwój lētny ſwiedženj w Noſacžizach. Na ſerbſkich ſemſchach, popołdnju w 2 hodžinomaj ſo ſapocžazych, budje knies farař Kubiza ſ Vukez, na němſkich i. ſuperintendent Meißner ſ Arnsdorf ſ predowacž.

S Luhá. Schto tola druhdy wſcho cžlowjek do myſkle pschinidže, a kajku hlupeč a njeduſhnoč nechtóžkuſiž wuwiedże. Tak je psched krótkim čaſkom nechtó w nozy na pucžu, wot Luhá do Milkej wjedžazym, bróny přeli psches pucž naſklađ. Žedyn Luhowęčan je potom te ſame w nozy pschejět, je pak tola bjes ſchody wotefchol. Kaž je hlyſhceč, ſu toho ſameho wuſlēdžili, kiz je ſpominjenu njeduſhnoč wobefchol. Gſudniſke khofstanje a položenje pjenjeſneje moſčnje budža někto plody jeho wobenidženeje hlupeče.

S Komorowa pola Rakęz. Nježelu w nozy ſtej ſo dwě ſajmje, tudomnemu kublerzej Handrijej Mlynkej ſluſhazej, ſpalikej. Wonej njeběſtej ſawěſczenej, w jenej běſche 15 kóp ſlomy, w druhej pak 85 kóp wovba. Wonej je ſo ſ wěſtoſču wot ſlōtiſkeje ruky ſaložiš.

S Wóſlinka. Nježelu 20. augusta bē ſa naſchu wjež džen wjeſhela a radoſcze, pschetož tudomna ſchulſka młodoſeč ſwječesche tak mjenowaný „ſchulſki ſwiedženj“, kajkž drje ſa ſižyči lēt žadžyn

wjazg měli nježsny. Knjess zyrtwiny wuczer Frysčja psched džeczimi, psched starej schulu serženymi, krótku ręcz džeržesche, w kotrej na darmiwosz lubych starszych schulskich džeczi, kaž tež psched celow nasczeje schule spomni a polasa w swojej ręczy tež na nowu schulsku khorhoj w saſtich barbach a pschedpoda tu ſamu přenjemu schulerej přenyeje rjadowne. Na to wuspēwa ſo ſ pschedwodom hudyby tudomneje kapalki aria: „Krala Boh požohnui“, kaž tež: „Rad Boha kholal, kholal jeho mloda byla“ a ſ wěnzaſi kaž ſ khorhojemi kraſnije wupyscheny czah schulskich džeczi ſ hudybu swoj kholod psches wjeſt nastupi. Saradowaný a wjedzený bě czah pôdla tudomneju k. wuczerow wot knjenje mandželskeje zyrtwinyho wuczerja a knjesa wuczerja Scharfa ſ Wyškoje pola Wózlinka, kotrej bě tež ſam swoju pomoz dobroczivje pschilubil. Dokelž wjedro hojeſche, bě ſo wulka byla pschihladowarjow ſ dalota a ſ blíſka hromadu ſechla, k woběmaj stronomaj czah pschedwodzejo. Pschihedshi na ſwjedzenſke městno, k czomuž bě tudomny knjess restawrater Schubert Zahrobu a pola ſwolniwje wotstupil, ſapoczachu ſo wſchelake džeczaze hry a wjeſela. Džeczi wſchelake pječ rjadownjow běchu do ſchyrjoch wotdželenjow dželene, kotrej ſo wot naſpomnjenych k. wuczerow naſvedowachu. Pschi wſchelake ſabawje a radoſci ſpěwachu ſo wot naſcheho „ſchulſkeho khora“ tež ſpěw wſchelakeho wopſchijecza. Khwatajzy ſanđe jena hodžina po druhé a „wjeſela ſón ſaleczi“, prjedy hacž ſo nadžiachym. Wječor $\frac{1}{2}$ /8 hodžin ſriadowa ſo czah ſchulſke džeczi ſaſo a kaž won —, tak bu tež nutſhod, kotrej ſo psched faru ſkonečni, ſ hudybu naſtupjeny. Jako bě ſo pod ſpalenjom tak mjenovaných „bengalſkej plomjenjow“ kónz pschiblizil, džeržesche tudomny druhi wuczer knjess Domaschka ręcz, w kotrej džak wupraji wſchitl, kotsiž běchu k wupyschenju a k wuwjedzenju ſchulſkeho ſwjedzenja pomozni byli. Skonečnje wupraji knjess farat Wanak k. wuczerjam ſa jich staroscž a prózu džak a namolwiesche ſchulſku mlodoſcz, ſo by tmy ſamym tſikrōčnu ſlawu wunjeſla, ſtož ſo tež ſ pschedwodom hudyby ſta. Na to roſenžechu ſo džeczi a doroczeni, a ſwjedzeni bě ſo ſkonečil. Kaž ſlyſhimy, je ſo wſchitl derje ſpodobalo.

S Lěſkeje pola Ramjeniza. Šanđzenu wutoru w noz̄y do 12 hodž. wuńdže tudy na Turschez kuble w brózni woheň, najſkerje ſloſtnje ſaloženy, kiz pschi ſylnym větrje ſuſodne Haſchkez kublo a bórsy tež Bičaſez kublo pschimy, wſchě ſich rjane žně výzje, domſte twarjenja do procha pschedwobroči a wjele domjažeje nadobý ſkaſy; tež wot ſkotu je neſchtó kónz wſalo. Blo- mjenjam wjele wutorhnyč móžno neſebě, duž je ſrudoba a ſkoda potrebených wulka. Hifchje wjetſhemu neſbožu bu ſ Boha psches ludži pomoz wobrōte.

S Viſkopiz. Na tudomnym dwórnichczeju pschi pschedstajenju koli jedyn wós ſ tajke mozu ſe ſchěny ſkoczi, ſo buſchtaj džela- czerzej, na nim ſedžazaj, daloko prjecz wřejzinenaj. Jedyn ſ njeju, ſ mjenom Grille, bu psches telegrafiski grot czíſnjeny a ſebi wobej hwisđeli ſlama, tón druhi ſo jenož ſ lohla nadýri.

Wuſhudzenja.

Kawinski ſud. Bréſowſki gmejnſki prjódſtejer Probst a žandarm Mucžera pschi revisiji wahoſ a meroſ pola korejmarija Velski w Bréſowje njeaſhowaný liter nadendžeschtaj a jón prjecz wſaſchtaj. Velska nad tmy roſnemdrjeny, nadawa jumaj wſchelake czesczranjaze wudma a ſo na gmejnſkeho prjódſtejerja, kotrej wotwſathy liter neſeſche, wali, ſo by jemu jón wutorhnyč. Žandarm, kotrej gmejnſkemu prjódſtejerzej na pomoz pschindže, wotloži roſhorjeny Velska tak ſylnu pliſtu, ſo ſo wón do pschederowa

tuli. Velsky dla czesczranjenja a ſpjeczowania pschedzivo wſchonoſci 25 ml. khostanja a 14 dnjow jaſtwa pschihudžicu. — Mlynſki E. G. Mittag w Grodzischem nejdžiwojo na ſalaſnju ſwojego miſchtra Proſta w mlynje kurjesche. Jako jemu to Proſt ſalaſa, naſta bjes nimaj ſwada a mlynſki miſchtra na ſemju czíſny. Mlynſkeho khostanje wobſteji w placzenju 15 ml.

Wuſash wſchonoſce.

S Póndzelu, 4. ſeptembra, dopołnja wot 9 hodžin, ma ſo 200 rm. pjeñkow w piaſtini w Lejne pola Wulez na pschedadžowanje pschedarac̄.

S 25. ſeptembra 1882 ma ſo khezna a pólna lezomnoſc ſlamaria Pietschmanna w Hattu, na 1800 ml. taſtirovana, psches ſudniſtvo na pschedadžowanje pschedarac̄.

Priopk.

* S 1. ſeptembrom je ſo hońtwa, woſebje na kurwoty, wotwroſla. Wuſlady na ſetuſhu hońtwa ſu ſara ſnadne, dolhi deſchęzowý czah a ſymne wjedro w juniju, hdyž kurwoty lehnjeja, je wulehnjenju jejow jara ſchložilo a poſdžiſkho hifchje wjele mlodeje ſwériny ſahubilo. Tež ſajecza hońtwa lěſka ſ czechka wjele dobytka pschinjeſe.

* Wuſki biwak 12. armejkorpsa, pschi kotrej ſo budže ſyke ſakſke wójsko pod holkym nebjom swoju jědž waricž a pschenozowac̄, ſměje ſo w poſlednej noz̄y manövra, po tajkim wot 19. do 20. ſeptembra. Poſledniſki džen ſo wojazy do ſwojich garniſonow wróčza.

* W Haſchtrowje je 27. aug. 21létneho wotrocžka E. Teicha ſ Pschihcži naſla ſmjerč ſchelhwataſa. Někotre rafy porejwawſki, wón na hlowubolenje ſkoržesche, padje na ſemju a bě ſa kotrej czah morw.

* Wutoru tydženja je ſo ſajma rycerklublerja-najeńka Kärſtena w Gröbje pola Rieſy, 500 kop pscheditzy wopſchijaza a ſ 15,000 ml. ſowěſczena, ſpalila. Woheň je jedyn dundak, kotrej je nejdawnno ſe ſtrehleſkeje dželacžeskeje kheze czechnyk, ſaložil. Šloſtnika ſu hifchje tón ſamý džen popanyli. Wón ſo Arm mjenuje, je 23 lét starý a je woheň jenož toho dla ſamichkis, ſo by w ſymje w jaſtwe darmotne wobydlenje doſtał.

* W Hartmannsdorfu pola Eisenberga džeczi wot toho czaha, hdyž běchu ſhonile, ſo je ſo tamniſki hoſczenzař wobwěſnyk, často wobwěſzenje hraſhachu. W tychle dnjach ſo na tajke waſchne 13½létnej hólz Kühn, kotrej ſ jenej 2létnej holzu wo jſtwe ſam pschedbhywache, ſabawiesche. Wón bórniſu ſa wječh ſwajaſa, ſwjerči woſo, tylky hlowu do njeho a ſo potom ſlakny. Psches to ſo najſkerje woſo tak twjerdze ſacžahn, ſo hólczez myſle ſhubi. Jako macz ſa khwisu do jſtwe ſtupi, pschiběža jej dwělētna holza ſe ſlowami napschecjo: „Huldrich wiſh!“ Macz drje hnydom ſwojeho ſyna ſ woka wuczeze, tola pomoz hýzom psche poſdže pschedzivo, nejdžiwojo wſchego prjewanja ſo jeho ſiwenje ſaſo wróčicž nejmoſesche.

* W Kleineuſchönbergu pola Saſdy ſu ſkonečnje woheň ſaložerja wuſlēđili, kotrej je tamniſku wokolnoſc dolhi czah w hroſy džeržal a kotrej nětko hýzom psched wěcznym ſudnikom ſteji. W Friedbachu wón wutoru w noz̄y jenu khežu na dwěmaj měſtnomaj ſapalicž ſpyta, tola woheň hifchje ſ czechom pytnychu a wuhaſnýchu. 30létnej tkaz Lichtenberger ſ Kleineuſchönberga je w jenym lice ſawoſtajil, ſo je woheň ſamichkis a ſo, to wuſawawſki, ſatſelik. W kheži, kotrej bě wón ſpytał ſapalicž, bydlefſe jena holza, ſa kotrej bě wón prjedy kholzil, kotrej pak wo njeho njerodžesche. Hýzom prjedy běchu na Lichtenbergera tukali, ſo je woheň ſaložoval. Najwjaſy je ſo pola starszych tych holzow paſilo, kotrej běchu jeho ſe ſeintwu wotpoſaſe; tak buſhu wondano

twarzjenja jeneho živnoscžerja w Pfaffenrodze wot wóhnja saniczene, kotrejž mlodej žonje bě psched létom Lichtenberger podarmo na ženitvu hrodžil.

* Njedželu w nozy bushtaj w schreberskich sahrodach w Lipsku dwaj muzej wot názneho stražnika secherjenaj, katraž se schtomow blöwki tchažyschtaj. Wonaj čełknyschtaj a jedyn s njeju do bliſkeho wodoweho kanala skocži. Nasajtra rano njedalo tamneho mestna čželo njeſtateho muža namakachu. Szłowkowý paduch njebe pluwarcz móhl a bě ſo we hľubokim kanalu tepil. Jeho mieno, kaž tež jeho čełnjeneho towařscha hischče wuſlēdžili njejſu.

* Psches njepſchewawazh deshež je ſa Lipſk a woſolnoſč woſebita čzwila — kuntworowa čzwila — naſtała. Pschede wſchém ſu ſo kuntwory w rózowym dole ſaſydlile. Njedželu kuntwory ſ tajſimi hromadami na ludži, w rózowym dole ſo wuſhadzowazých, létachu, ſo dyrbjachu cži, dokež wobaranje nicžo njeſtomeſte, we wobliczu a na rukach roſlačani, hkwatajzy zofacž.

* Pjatky tħidženja je w Greizu kat Brand mordarja Kobera ſ Lunziga ſ Draždanskej guillotinu ſ kmjerci wotprawil. Kober bě 11. dezembra 1881 nana ſwojeje mandželskeje, wumjeňkarja Michala Jana, kotrejž někotre ſta hriwnow, Koberej požcžene, tutomu daricž nochyzsche, ſe ſadajenjom moril a jeho potom na rěbl powežnyk, ſo by ſo ſdalo, kaž by starý Jan ſwojemu živjenju ſam kónz ſčinil.

* Njedalo ko Barlina w Sajeczej Holi je 29. augusta wojerſki poſten, pschi tamniſhini tħeliiku ſtražowazh, jeneho dželacžerja ſatħelil. Jeho towařschojo podenženje po ſlēdowazym waschnju powiedachu: My ſedžachmy ſ meroム ſa wobjedom, jaž ſo wojerſki poſten na dobo ſ nam pschiblizi a na naš tħelec ſapocža. My mějachmy jeho tħelenje ſa žort a jemu to ſmějo ſalaſachmy. Tola wojał wotmoſwi, ſo w, ſhto cžini, a wutſeli ſ nowa do naš. Dželacžet Psjekar, do ſeweho buka wutroby trjeheny, ſo pschecžiſny a bě na měſeče morwy. Krótko do toho bě jemu jeho žona wobjed pschinjebla, bě pač ſo hkwatajzy ſe ſwojimi tħjomi džecžimi domoj wróčila. Wojakej, kotrejž je do dželacžerjow tħelał, tħelbu a tħeħak hnydom wotewſachu a jeho do wojerſkeho jaſtrwa wotwiedžechu. Maſkerje je wón, roſom ſhubiwiſchi, njeſtuk wobſchol. Wot džewječ wótrich patronow, kotrejž bě pschi ſebi měl, hischče jenož jemu jenicek pola njeho nadenžechu. Wón bě, jaž naſtrójaných dželacžerjow cželacž widžesche, hischče wospjet do nich wutſeli.

* We Winje ſu ſanidženj tydženj rubježny nadpad na psched kumpza Merſtallinger a cžinili. Maſkerje je tež ſozialdemokratiſka ſtrona do nadpada ſaplecžena, ſ najmejnscha ſkuſcheja nadpadnikojo ſ njej jako hlowni naſviedowarjo. Nladpadnīlaj, tħċierſkaj Josef Engel a Franz Psleger, katraž bëſchtaj hnydom po dolonjanym njeſtuklu cžeknijo, bushtaj w Pestce wot polizijske pschinjenaj. Nadpad ſo wot njeju, kaž ſo psched ſudniſtrom wuſnaſchtaj, na bělhy dnu ſta. Psleger w dróžy psched Merſtallingerove klam pſchijedž a woſlaſche potom pschi durjach ſwojego towařscha k ſebi. Dokelž Merſtallinger ſady klamoweje ſawu ſtejeſche, hdżej jeho doſežahnyč njeſtach, jeho Engel ſ rubymi blöwami do ſriedž klamow wabjeſche. To doziwſki pschinnyſchtaj wonaj Merſtallinger a dashtaj jemu narloſku moſchinu, na schwamp linjenu, psches nōž do ſo hrébacž. Tačko bě Merſtallinger psches to do womorū panyk, wurubischtaj wonaj jeho poſkadnizu a potom ſku ſ Wina cžeknyschtaj.

* Na woſolnoſč mesta Besta je ſo 28. augusta ſtrachne njeſtomeſte, pschi ſylnymi wichorje krupy, kaž turjaze jeja

wulke, padachu, wětr najħylniſche ſchomu wutorha a wo wħi Szent-Lőrincz ſamo 40 ſchomow ſpowaſa. Winowży ſu wſchē roſlamane, toho runja ſu majħow ġnē ſtažene, na kotrej ſu ſi wulke nadžiju hladali. K ſvoju bëſche runje njeđela a burja toho dla na polach njedželachu, krupy hychu hewak tež wjele ludži straſhne ſranile.

* Bohate žnē we Wuherſkej (Ungarskej) po ſdaczu hudyム buram mało wužitka a wjeſela pschinjeſu. Były wójsko ſudniſtich eſekutarjow — w temeſkim wokrjeſu ſamom na pschikkad 200 muži ſylné — je ſo na wħi puſchežiſo, ſo nadžeo, ſo po bohatych žnijach pola burow ſferje něchtto pjenjes nadenžje a lěta doſho njevotedate dawki w hromadu ſehnaje.

* W Beſkerelu we Wuherſkej ma ſo w tu kħwilu wuſuđenje, do kotrejž je psches ſto ludži ſaplecženych. Nicže wſchē ſkostniſtow a njeſtukow, wo kotrejž ſo tu jedna, ſ měſtačka Melencze wuādža. Tu ſelova žona ſ mjenom Thelka Popowa hycli, katraž roſyml, ſe wſchelatich ſelow a węzow jēdoju wodžicžku waricž, katraž, hdži ju cžlowieč wužiwa, jeho pomału ale wěſcje mori. Tuta Popowa do woſolnoſče žonske ſegeleſche, kotrej wuſlēdžachu, hdže bjes mandželskimi njeſtadnota a njemēr knježesche. Hdžež tajke domu nadenžechu, tam ſo ſahnēdžichu a žonu wobrēčachu, ſo hychu ſwojich mužow na ſtronu pschinjeſe. Skónčenje wone mandželskimi žonam ſpominjenu jēdoju moſchinu pschedachu, psches kotrejž potom kóždy ras njebožowny mandželski kmjerci pocjerpi. Plečatizyži žonow je hiżom psched poſaſaných, ſo ſu na tajke waschnje ſwojich mandželskikh ſkonzowane, na druhich tſizyczoch toho ſameho njeſtukla dla tukaju. Sawdawanie ſ jēdom je wot gmejn-ſkeho ſekaria Romkowicža wuſlēdžene a ſudniſtow wosſerwene.

* Hroſbny njeſtuk, na kotrejž wērnoſci dyrbimy ſkoro dwelowacž, je ſo njeſtawno na poſlko-pruſkih mjeſach stał. Bohoncz jeneho poſlko-hrabje, kotrejž w hródzi pola konjow ſpasche, hlyſchesche w nozy, ſo něchtó wot wonka do hródzowych durjow džeru wjerczi, psches kotrejž hychu ſo móhle durje wotewrič a ſo potom konje ſ hródze kranycz. Njebojaſny poſoncz ſhrabny ſku ſkonjazu hlowoſju, ſežini ſ njeje woko, a tħlyn jo tón ſamy woſomit, jaž konjazy paduch ruku psches džeru ſuny, ſa pjaſč, ſacžeze jo, a twjerdże wiħasche paduch, cžeknjenje jemu móžne njebeſche. Nětko cži tħio rubježniſko poſoncz doſho proſħachu, jemu wjele pjenjes lubjo, kotrej ḥażiħu jemu psched durje poſožič, ſo by jeju towařſcha puſchežiſ, tola poſoncz wosta twjerdeje wutroby a muža nje-puſcheži. Tačko ſo paduſchi, doſhi cžaž ſ poſonczom jednawſhi, pschedewdežiħu, ſo jich próftwū žaneho wuſħiſchenja njeſmēja, ſa blyſcha poſoncz na dobo žaſočenje a na poſležk žadkaw ſaſſħicjenje, potom wſcho womjellny. Tačko nasajtra rano cželedž nimo hródze psched, namakachu psched hródžu ſ ruku w durjach wiħażi cželo zuſeho muža, bëſche to konjazu paduch, kotrejž bëſchtaj jeho towařſche, ſo jeju njeby móhle pscheradžič, wſchu draſtu ſlekkoi, jemu potom hlowu woſrubnijo a tutu ſ draſtu ſobu wſalbji.

* Ħaložne njebožje je ſo w tħidli dnijach w jenej wħi njeſtalo Barzelony w Schpaniſkej stał. W małej zyrkwiċiżi bě runje wulke licžba lemscherjow pschitomnych, jaž ſo zyrkwiċi wjeſi ſi wrjeſtatažym hrimotom ſaſħpny a lemscherjow, pschi pschedeželach ſedžazých, pod ſobu poħrjeba. Schejz morwih a 12 ranjenych bu ſ roſpadankow wučeħenjenych. Duchowny bě pschi prénim pilotanju ſa woſtar ſloċiſ ſo tač wobſħlodženja ſminy.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
26. augusta 1882.

Žitowy dowos:	Na wiechach wot hacž	Na buršy wot hacž			
3913 měchow.	M. P. M. P. M. P.	M. P. M. P. M. P.			
Bíchenza 50 kilogr. . .	9 23	12 50	10 71	12 50	
Rožta . . .	6 96	7 97	6 96	7 97	
Zecžmien . . .	6 16	7 25	6 16	7 25	
Borš . . .	6	8	6	8	
Hroš . . .	8	6	8 33		
Wola . . .	8 61	9 17			
Kaps . . .					
Začek . . .	13	14			
Hedvitschka . . .	16 50	17 50			
Berny . . .	2 40	2 80			
Butra 1 . . .	2 30	2 60			
Bíchenzna mula 50 kilogr. . .	8	17 75			
Wiana mula 50 . . .	7 50	12			
Gýno . . .	2 40	3			
Skloma 600 . . .	18	20			
Prošata 535 sčítul, sčítula 8 . . .	21				

Khěza pſchi miklavſich vrotach čížko 3 (nikolaipforte) w Budyschinje je na pſchedan. Wſcho dalsche je tam ſhonicz.

Khěza na pſchedan.

Khěza čížko 9 w Małym Wjelkowje (wjek) je hnydom na pſchedan. Wſcho dalsche je pola A. Sobu na Židovje ſhonicz.

1/4 hodžin wot Budyschyna je jena khěza ſe ſahrodu na pſchedan. Hde? je ſhonicz w Porschzech čížko 52.

Jena kuproſhna ranza je na pſchedan čížko 4 w Schejenzy.

300 starých dobrých murjerískich zvyselov je na pſchedan pola klobukarja Th. Märckela na lawſich hrjebjach.

Rožowaný ſtwjelzowy abo njetrjený len,

kaž tež wutřejem len kupuje po kózdej dželbje a kózdy džen mechanika dželopſchadownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjený len, a to jenož ſobotu w Grüñnerez domje, ſ nutſhodom ſ jerjowej haſy, kupuje.

Kaſhczowy magazin

Arthuria Jannascha

na nowej haſy 5 porucza ſo pſchi potřebje dcbrocziwemu wobledžbowanju.

Khofej, —

dobry wubjerk,
kyry wot 70 np. hacž 160 np.,
paſeny = 100 = 200 =
pſchi wotroſaczu nělotnych puntow hifcze tuňcho, jenož w derje ſlidozej družinje.

Richard Neumann

6 na ſnutſtownej lawſkej haſy 6.

— — — — —
Serje — — — — —
wot 3 np. hacž 10 np., tucžnu rjanu tworu,
porucza Richard Neumann
6 na ſnutſtownej lawſkej haſy 6.

Trawowa awfzija.

Pondjelu, 4. septembra 1882, dopoſdňa wot 8 hodžin ma ſo wotawa na knježich lufach na pſchedadžowanje pſchedawacj. W Nje ſwacžidle, 28. augusta 1882.

Grabinski rentschi hamt.

Trawowa awfzija.

Wotawa na Sprejskich lufach Koſbicžanského, Wyhoczanského a Schczenicžanského knježeho dwora, Raleczanskemu knjeſtu ſluſhazych, ma ſo na pſchedadžowanje pſchedawacj:

krjedu, 6. septembra t. l., rano wot 9 hodžin w Koſbizu,
sapocžat na hrodovej luh;

popoldnju wot 2 hodžin we Wyhokej,
sapocžat pſchi Sprejskim moſče;

ſchtrwörtl, 7. septembra t. l., dopoldnja wot 9 hodžin w Schejenzy,
sapocžat na miłynſtej luh w Koſbizu.

Kupne wuměnjenja ſo do awfzije wosjewja.
W Raleczach, 29. augusta 1882.

R. Pelz, wychſchi hajnit.

Czeſke ſamjeútne wuhlo

we wſchech družinach ſczele ſe ſtazije Czopliz (Tepliz) ſolidne a placzisny hódne —

toho runja kruhath ſalk — 200 ztr. po 87 ml.

G. Fiedler w Turnje pola Czopliz.

Max Müller, rjemjenjer,

predy Heinr. Siebeck,

w Budyschinje na ſwonknej lawſkej haſy čížko 8 porucza we wſchém wubjerku derje dželany kucžowy grat po jara tunich placzisnach, toho runja ſamodželane koſry, wobwehne toſche, rjenje dželane kontwjerſke toſche, ſchulſke ranzy, džecjaze ſhórzuchi we wſchech wulkoszach, dale wulk ſkla konjazych kſchudow, wot 2 ml. 50 np. hacž 15 ml., džecjaze, jehárfke a kontwjerſke kſhudy. Tykane puczowanſte toſche a ſké ſo na najrjeniſcho a derje džerjaze wudželaju.

Serbske flaml we Wojerezach

Jurij Valtin

poruczeja kyry khofej, punt po 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140 a 150 np.,
paſeny khofej, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.,

rajk, punt po 16, 18, 20, 25 a 30 np.,

dobry klodky ſyrop, punt 16 a 20 np., wubjernje klodky, punt 25 np., a

najlepſhi zokorowy, punt 40 np.,

taž tež wſchitke druhe twory w najlepſhei dobroſci a po móžno tunich placzisnach.

My ſlédowaze družinu zigarrów jako wo-
hdeje placzisny hódne porucžam:

Nº 95. Universo 100 ſcht. 2.75, 1 ſcht. 3 np.

= 88. Patria II. = 3. — 1 = 3 =

= 85. Aquila II. = 3.30, 3 = 10 =

= 82. Aquila I. = 3.50, 10 = 35 =

= 76. Alsatria II. = 3.80, 1 = 4 =

= 70. Estrella = 4.50, 1 = 5 =

Pſchi žadanju doſzaha pomjenovanje čížla.

Družinu 76—88 ſu porujo předawſchemu

čaſzej trochu jara w placzisnje ponijene.

S dobov činimy na naſche wubjernie, zyſe

čiſte kurjerſke tobaki w paketkach a roſach

najpodwoſniſcho ſebžliwe.

Aromatiſku wičznu watn: 50 np.
a 80 np.,

ſenčlomjedowý extrakt: bl. 50 np.,

ſulzbergſke ſluſhove threpki: bl.

56 np.,

běly bróſthrop: bl. 75 np.,

ſchrékojehlinowý aether: bleſchu

30 np.,

ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo,

glycerinomydlo atd.

porucza hrodoſwska haptuka

w Budyschinje.

We wudawańi „Serbských Novin” je na
pſchedan: Spěwna radoſe; ſberka ſchulſkých
ſpewow. Do ſeleneje wobalci ſwjasana ſa
50 np., do twjerdyh deſkow ſwjasana 70 np.

Strasburgſkej khěz. tobakoweje manufaktury

w Budyschinje

na bohatej haſy 13.

Róle k warjenju a pječenju

s kowaneho a lateho železa,

khachlowe durečka, loftnjevshempscheczate khachlowe durečka, plath sa warjenisle pjezaki, salzowane plath, rosth, rostowe žerdki a všechné želešne tvorby, ja khachle a pjezaki trébne;

nowe: kowane želešne rólowe plath,

kotrež so njepukaja, kaž stare s lateho železa, dale všechné družiny

Kowaných želešných wóknów,

kaž: hródzne, lubjaze a těšchne wókna atd., porucja pschi potřebje po tunich placžisnach

Hermann Bulnheim

w Budyschinje na albertské drósy 14.

Ballhauserove čorne žolčzowe a žoldkowe krepki

(Ballhausers schwarzre Gall- und Magentropsen),

najwožebnišchi domjazg kredk psche miersatoscž a jeju plod, psche kótku, psche satwjerdenje w živocze a s zyka k wucžiczenju krwe, — všechnem hospodařstwam našlepje a najnaležnišcho poruczenie. Wukozjenje, tak maja so trjebacž, je pschipožene.

Jenicki sklad je měščanská haptika w Budyschinje. Njech kózdy na řekanšte ſnamjo dživa. 1 blešcha placži 40 np.

Kložowy mlókowy, wuzitkowy a ſkotny pólver,

paket po $1\frac{1}{2}$ punta po 1 mk. 25 np.,

porucja měščanška haptika w Budyschinje, 6 na hlownym torhoshezu 6.

Rólowe pomnifi

s marmora, ſyenita a pěškowza,

marmorowe platy

porucja pschi potřebje dobročinemu wobledžbowanju

Ludwig Fiedler,

prjedy Santo-Passo,

2 na Lubijſkej drósy 2.

P. Strobelowy atelier

sa njebołosne ſakadženje khumſchtih subow a plombirowanjow
po najnowšim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operaziye.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

A řečjam všechny doložnja a popoždnu wot 8 hacž do 5 hodžin. Khudym darmo.

Wot najvjetsheje wažnosce ſa

wocži kóždeho.

Tuta jenož ham a wérneje prawdziwa dr. Whitowa wodžicza wot Traugotta Ghrardta w Grobzreitenbachu w Thüringſtej je wot leta 1822 květožlawná.

Dokelž w flaconach po 1 maržy w hrodowſtej haptizh knjige E. Menznera w Budyschinje.

Njech kebi pak kózdy weseže jenož wo wérneje prawdziwu dr. Whitowu wocžowu wodžiczu wot Traugotta Ghrardta žada. Janu druhu.

Wucžabi s listow: Knjizej Zr. Ghrardtej. Dokelž je Wascha ſlawna prawdziwa dr. Whitowa wocžowa wodžicza tu hžom jara wjele ludžom pomhala, wobročam ho po runym puču k Wam (bled. ſtajanje). Dale: Prawdziwu dr. Whitowu wocžowu wodžiczu hžm s dobrým wuzitkom trjebal, By čhyli mi (bled. ſtajanje). Kühli, 27./3. 80. Anton Kragenberg. Dale: Dokelž je mi Wascha ſlawna prawdziwa dr. Whitowa wocžowa wodžicza wulku pomoc pchinenje, proſhu (bled. ſtajanje). Bielefeld, 15./4. 80. A. Hollenbeck.

Všechné družiny blidowych ſchatow,

kaž:

ſalveth,

blidowe ruby,

trjenja,

twjelki,

thofejowe rubiſhka,

thejowe ſalveth,

trjivh ſe 6 a 12 ſalvetami,

pschedawam po móžno tunich placžisnach.

Schicze, toho runja ſykanje ſo

spěchňje, derje, cžicze a tunjo wobſtara.

A. Tschentscher,

s napschecža noweje měščanské ſchule.

— Žerje, —

nowe, muſke tucžne ryby, mandel wot 60 np.
hacž do 1 mk. 20 np., porucžataj
bratraj Měrschej
na žitných vikach,
w hoscženiu k ſlotej hwězdze.

Alfred Töpler

na bohatej hasy 25,
s napschecža hoscženiza „k winowej kicži“,
porucža po wurjadnje tunich placžisnach
pschedkoſchlik, wot 40 np. do 1 mk.
50 np.,

khornarje, wot 35 np. do 75 np.,
manshety, wot 30 np. do 1 mk.,
swjerschne koſchle, wot 3 mk. do 8 mk.,
swjerschne koſchle, po měrje, derje
dželane, s rukowanjom ſa dobre ſe-
dženie.

Zaki, rúſhe, banty, hekla, ſlobuki,
kapoty, ſhóruhi atd. jara tunjo.

Alfred Töpler

na bohatej hasy 25,
s napschecža hoscženiza „k winowej kicži“.

Wo P. Řeinfelowej

wložowej tinkturje.

Na wložky ūdnych ſi tutym wopjet na
horejšnu tinkturu ūdžbničných činimy, jako wo
prawdze na najlepšchi, ieſi niz jenicki
w ſkutku sprawny kredk psche wupad-
wanje wložow, kaž tež ſo by člověk ſhubjene
wložky ſi nowa doſtal, a je wona wožebje
tež ſa žónske, kothymž wložky husto wot
pschemérneho naložovania wolijs a pomady
wupaduju, wožebje jara wuzitna. — Tutu
tinkturu ma w bleſchach po 1, 2 a 3 mk.
w Budyschinje prawdziwu jenož knjies Ernst
Mittasch heval Heinr. Jul. Linck na
pschedaní.

Destillazionska pschedawatňa

Adolfa Rámscha

na butrowych vikach
porucža knjesam ſakopſchedawarjam a ra-
tarjam ſwoj wubjerny čistý palenj 1. a
2. družin, dwójne a jednore palenzy naj-
lepšicheje ſtědkoſcje, teho runja ſkory a
kižalo jenotliwie a w piečelach po najtuni-
ſich placžisnach. Ssudobja k temu ſo požiča.

Salutowanie ſi hospoſy

poſkicjuje rjanobarbjeňia, cžisčerénja a
hemicka plokárňa Heinricha Hopp-
stocka w Bósporku pchés dobre bar-
bjenje roſpróteje a njeroprotéje mužſkeje a
žónskeje drasty.

Skasanja wobſtarataj darmo G. Kayſer
na žitnej hasy w Budyschinje a Heinrich
Hoppstock na budyskej hasy w Bifkopizach.

Drogowe a barbotworowe klamy Otty Engerta

niz wjazdy na Šmidskownej lawskiej haſzy číſlo 7, ale ſ napshecza na Šmidskownej lawskiej haſzy 10.

Wotewrjenje flamow.

Cžesčenym Šserbam Budyschinu a wołownoscze ſ tutym najpodwolniſcho wosſewjam, ſo ſyム tu dženſnici džen na kotoſkej haſzy (Kesselsgasse) číſlo 20, w domje běnarſkeho miſchtra Mēhnera

fabriku zokorowych tworow

wotewrit.

Š tutym wosſewjenjom ſjenocžam proſtu, ſo by ſo moje pſchederſacze pſches dobročiſiſ bohaty wopyt podpjeralo. Ja budu ſo ſwēru prozowacž, ſo bych ſebi ſe sprawnym a tunim poſluženjom ſpokojnoſež mje pocžecžowazych dobyl a trajnje ſdžeržal.

Cžesčených wiſowarow a pſchekupzow na ſwoje tunje zokorowe twory wosſebje ſ ſakopſchedawanju ſedžbliwych činju.

W Budyschinje, 24. augusta 1882.

Š pocžecžowanjom
F. A. Trumpler.

Chiffon ſ poſleſtečowym zycham
piſej ſ poſleſtečowym zycham
damast ſ poſleſtečowym zycham
plat ſ poſleſtečowym zycham
cžerwenn plat ſ wupjerkam
móden plat ſ wupjerkam
cžerwenn drell ſ ſpódnym poſleſtečam
móden drell ſ ſpódnym poſleſtečam
plat ſ poſleſtečowym plachtam

w
pſchihodžazých
ſcherolkoſežach
a
wſchelakich
dobročežach.

Štice ſaž tež tykanje poſleſtečowych ſchatow ſo ſhwatnje, derje, cžiſce
a tunjo wobſtara.

A. Tschentscher
ſ napshecza noweje měſchčanskeje ſchule.

Dželba ſčetných žaketow

je tunjo na pſchedan. So by ſo ſ nimi ſpěſhnie rumovalo, ſo ſkodny žaket město do papery do jeneho rubiſchka, ſ tomu darjeneho, ſapakuje.

H. Kayser

10 na žitnej haſzy 10.

Najnowſche wězny ſa ſymſke paletoth

ſu döſchle a ſo po ſkodnej mérje ſechiha pola

H. Kayser

10 na žitnej haſzy 10.

Khofejowy ſklađ.

Gſylnje a derje ſkodžazý hížom po 80 do 200 np., pſchi wotewracž 5 puntow hiſhce ſe ſuňſho, paſený khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrým ſkodže poruczataj

braťaj Mērſchej na žitnych wiſach.

Khofej,

cžiſce a derje ſkodžazý, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobróſci

Gustav Poser na jerjowej haſzy.

Pjenježne loſy

po 3 ml., rjemježniſke loſy po 1 ml.
porucza M. Weiser.

Towarſtwo Pomožy ſtudowazych ſſerbow.

Dokelž ſum 4500 hr. na prěnju hypotheku wupožegili a dyrbimy hiſhce ſ tomu někotre ſta doplačicž, dowolam ſebi wýžkocžecžene ſkobuſtawny naſcheho towarſtwa, kotrež ſwoje pſchinoſki wot lětom 1880 a 1881 ſaplacžili njeſku, proſhce, ſo bych ſo tak bóry haſz mōžno pola naſcheho poſklađnika ſ. pſchekupza E. Mērſcha na žitnych wiſach wobſtarali.

W Budyschinje, 1. ſeptembra 1882.

pſchedhyda.

Wosſewjenje.

Đžiwocžanske ſerbſte evang.-luth. miſioniske towarſtwo ſměje — da-li Bóh — jutſje ſa tjdžen, 10. ſeptembra, popoſdnju w tjoſch w Lehnertez domje w Bočowje miſionisku hođžinu. Petr Mělonk.

Jutſje njedželu

domkhowanka a reje
w Bréſhny pola Delnjeje Hórk, ſ. cžemuz
pſcheproſchuje Drežler.

Jutſje njedželu
poſhwjecženje noweje hnbje, reje
a kehelekuſenje.

Š tomu pſchecželnje pſcheproſchuje
Gawſhnik w Komoſowje
pola Ralez.

Jeneho wučobnika pyta

Ludwig Fiedler,
reſbat.

Dželacžerjo ſa dränirowanje
ſo pytaju wot E. Thomaza na Židowje.

Ródnu pilnu hoſzu, kotrež je hížom ſklužila a warjenje trochu roſyml, pſchi wýžkoty mšdže ſ 1. oktobra pyta Hermann Lehmam, mydlař na horncžerſkej haſzy 3.

Na knježji dwór do Lutobča ſo ſ nowemu lětu 1883 wuſtojna derje poruczena ſkótna hoſposa a někotre hródžue džowki pytaju.

Lužica čo. 9

je wuſla.

Serbski Hospodař čo. 17 je wuſoł.

(Š tomu cžiſlu jena pſchitoha.)

Pschiloha f číslu 35 „Serbskich Nowin.“
Ssobotu 2. septembra 1882.

Dla sastacja flamow

dospolne wypshedawanie mojego składa hotowych
mujskich a hóležich wobleczenjow kaž tež ſukna a buk-
ſkina po jara poniznych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormje na žitnych wikach.

Skladnoſtna kup.

Czorne židžane tkaniny

f ujewjeszinskej drasze,

starý kóhež wot 2 mř. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn

na mjažnym torhosćeniu 16.

porucja

A našym ſkemu ſkaſanju

porucjam czesczonym herbſkim ratarjam ſwoj ſkład chunschtich hnójnych ſredkow
po najtunisich placzisnach, kaž:

ff. parjenu koſčinu (muſu),
ff. ſyru koſčinu (muſu),
prawdziwy peru-guano,
ammoniač-supersoſſat,
ſpodium-supersoſſat,
rybjažy guano,
hnojažy gyps

ſ rukowanjom wopſchijecza pod kontrollu ſphytowanſkeje ſtazije w Pomorezach,
wſches czož ſo koždemu kupzej hnójne ſredki, wote unje wotewſate, darmo
wſchepytaja.

W. Mattheis w Budyschinie.

Zwarſſi a rólih fall,

nowopalený, najlepſeje dobroſeże, porucja f naſymje po tunich placzisnach
ſ ſalkowych ſkalow w Niſkej a Kunnersdorſſe

R. Plümecke

ſ firmu **H. W. Sieborgerez** herbja.

Pſchi ſkladnoſci

hym wulku dželbu najlepſeje ſchtrykovanskije wołny ſa ſmieschnje tuni pjenjeſ ſupiſ a
wſchedawam něko, tak daloko haž ſkład dožaha

woprawdzie jendzelske czechacze wſhedzeno, złonſki punt po 1 mř. 90 np.,
16te najlepſe, złonſki punt po 3 mř.,

16te najlepſe we wſchech barbach, złonſki punt po 3 mř.

Pſchi wotewſaczu 5 puntow dwaram 5 prozentow rabatta.

Mohairwołma, rjane dolhe paſmo, po 25—40 np.,
jeſirwołma, = = = = 18 np.

Gaſkopſchedawarjo dostawaſu pomerny rabatt.

W Budyschinie.

3 na ſchulerſtej haſh 3.

E. Scheer.

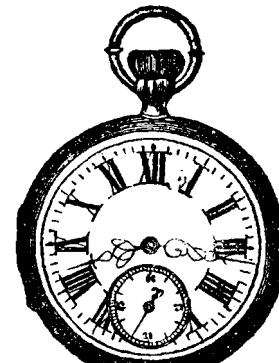
A kermuſcham

porucja
tykanzowu wyrzu
w paketach po 10 a 20 np.,
torjenſki a zitronowy wolij
w bleschach a wuwaženy,
tykanzowu barbiežku (ſaſran),
ff. torjenje, zyle a tolczene,
ežekazu ſöl
(ſlucht. Salz) f pieczenju wuroſczenjeje pſcheniczych
hrodowska hapyka.

J. G. Schneider

na ſnitskownej lawſkej haſhy

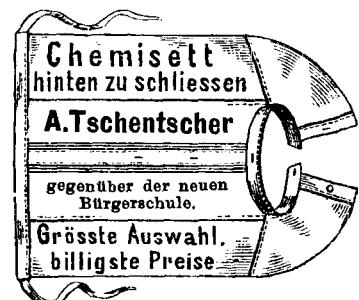
Grandjine ſklenice ſtreciaſy,
ležo tunja
ſaſmijowe a polſcione.

porucja ſwoj wulki ſkład ſzczęſkih a dyb-
ſacjnych czahnikow, wſchē ſwēru wotcze-
njene. Porjedzenja ſo tunjo a ſhwatnje
wobstaraja.

W ſlomach ſo herbſki ręzi.

Wſchedoſchliſti
ſady ſapnyc
porucja **A. Tschentscher**
w Budyschinie.

Wolmiane a bawmiane wſhedzeno, kru-
jave a jenobarbne we wulkim wubjerku,
háklowanske a tykanske wſhedzeno, ſchtrymp-
owe nohaſzy a hotowe ſchtrympy, zwjern
w ſnatej dobroſci, židu, banty, zaki,
wobſkadk, žonske khornarje, rúſhe, naj-
nowske w wſhedkoſchlikach, kravatty,
ſchlipy, knesle, bordu, ſlē, podwjaski,
czechaki, kſcheczeńske liſty, piſne materi-
aliſje, ſchkleicžane twory atd. porucja
czesczonym ſerbam w dobrej tworje a po
wurjadne tunich placzisnach

C. A. Hennig na Židowje.

Dospolne wopſchedawanie klobukowych
kwetkow po nutſkupowanſkej placzisnje.

K fermuſcham

porucžam ſwój pſched lětom 1852 wunamakany a ſ kóždym lětom bôle žadany, wote mnje ſameho jenož prawdiwy fabri-
žirowany

forjeúſſi woliſ (Gewürzöl) k tñkanz= a ſchtrvzlepježenju.

Daj tutemu wolijej na pječny zokor, kotryž chzeſch pječwu pſchiwdacž, načapacž. Tónle forjeúſſi woliſ njedawa jenož tñkanzam a ſchtrvzlam najkraſniſche dobrokłodženje, ale pſchiwpořja tež hibanje a hicze czeſta. Žena ſchlenza ſa 20 np. je na $1\frac{1}{2}$ mérž abo hachla = $9\frac{3}{4}$ litra, ſchlenza ſa 50 np. k 39 litram (prjedy 6 mérzam) muki dožahaza a moja tutón woliſ na pſchedan w Budyschinje knježa:

August Bartko,
Wilh. Berger,
Friedr. Braun,
Otto Engert,
Ginzel & Ritscher,
E. Glien,
J. T. Glien,
Th. Grumbt,
Wilhelm Jacob,
J. G. Klingſt Nachſ.,

Herm. Kirschner,
W. Kögler,
Hermann Kunad,
Hermann Lemke,
C. A. Lehmann,
H. Lindner,
C. A. Midan,
Bratraj Merschel,
Joh. Mieschner,
Moritz Mörvá,

Arno Möckel,
G. A. Mager,
Ernst Mittasch heval
Heinr. Jul. Lincke,
Richard Neumann,
A. Niemischka,
Carl Noad,
Carl Pötschka,
Richard Pötschka,
Gust. Poser,

P. Midel w Kettlizach

Ad. Rämsch,
Gustav Römer,
Wilh. Schamlott,
C. H. Schmidt,
Joh. Wannack,
Otto H. Zöllner,
J. Rämschel herbja we
Wósporku,
G. Kranska w Nježwacziidle
pola Rakež,

a porucžam ja jich ſklad czeſczenym ſſerbam a ſſerbomkam k dobrociwemu wobledžbowanju.

Heinrich Müller, fabrikant w Lipſku.

NB. Dokelž ſo w nowſhim čaſku wjele forjeúſſeho woliſa pſchedawa, kotryž pječivo zhe ſtaſy, dokelž ſo hujto ſchfodne wutki načožuju, dha proſchu, ſo bych ſo czeſczeni wotebjerarjo pſched ſchfodu wobarnowali a ſwérnu na etiquettu hladali, hač mjenou a firmu bleſchka a etiquette wopſchija.

H. M.

Sa čaſz
1882.

Th. Grumbt.

Sa čaſz
1882.

Wulski k hoſejo w y ſklađ

na ſtronkownej lawſkej haſy čiſlo 9, na róžku Hoſchiz haſy.

S tutym mam czeſcž, najpodwoſniſho wosjewicž, ſo je moj ſklad ſaſo **najlepje ſrijadowanu**, a cžinu na ſkłodwaze, **woſkebje porucženja hódné družiny ſedžbliwe**.

a) ſſyre k hoſeje,

derje a cžiſcie ſkłodjaze:

Campinos	pt. po	80 np.,
ſeleny Campinos ſwubjer.	=	90 =
f. Campinas	=	95 =
wubjerny Campinas	=	100 =

ſeleny Neilgherry	pt. po	130 np.,
f. Plan.-Portorico	=	135 =
f. ſeleny Neilgherry	=	140 =
f. žołty Preanger	=	140 =

wulſy dobre a hysne:

žołty Maracaibo	pt. po	105 np.,
módrý Java	=	110 =
Neilgherry Triage	=	115 =
žołty Java	=	115 =
f. Liberta	=	120 =
ſeleny Neilgherry	=	120 =
žołty Java	=	120 =

f. wulſobun. Neilgherry	pt. po	150 np.,
-----------------------------------	--------	----------

f. žołty Menado	=	150 =
---------------------------	---	-------

f. wubjerny Neilgherry	=	160 =
----------------------------------	---	-------

f. hrung Menado	=	160 =
---------------------------	---	-------

pschi wotewſacžu 5 puntow punt po 3 np.,		
--	--	--

pschi 10 pt. po 5 np. tuňſho, pschi zylkých		
---	--	--

balenach poměrnje tuňſho.		
---------------------------	--	--

Zenož wot natury barbjiene a po ſkłodu ſedžbliwie prihovane k hoſeje ſo wote mnje pſchedawaja. Na požadanie ſo družiny, ſa měšchenje w hromadze ſo hodjaze, podawaja.

b) Palene k hoſeje

w vſchipósnatej wubjernej dobrociži a měšchenju, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.

Palenske dny: wutoru a pjatk dopołdnja; ſobotu popołdnju.

Darmotne wobſtaranje
do kheže.

Th. Grumbt

na ſtronkownej lawſkej haſy 9, na róžku Hoſchiz haſy.

Darmotne wobſtaranje
do kheže.

Emma ſwid. Vorwerkowa
ſ napſhezja hłowneje Straže (hauptwach) porucža ſetne jak i a žakety ſe hukna, hōmota a kaſhemira we wulſku wubjerku po najtunischiſhych placzisnach.

Gauſſez hoſcženž

ſo dobrociwnej ſedžbliwoſci czeſczenym ſſerbom porucža.

W kóždym čaſku ſo w nim cžopla a ſymna jędz w bohatym wubjerku doſtawia a toho runja ſo derje woſhladane piwa a wina po tunich placzisnach porjedzeja.

S poczeſczeniom

F. Gauſſe.

Do Awſtralije

ſejele paſażirów ſ direktnej parnej ſódžu
wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenſeky
w Lipſku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

Cžaſnikí

pſchedawa a porjedža tunjo a derje ſ rufo-
wanjom

czajnikar Mager
vſchi taſernje.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Srb Now.“ (na róžku zwonkneje lawskieje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdžišo štvortk hač do 7 h. vječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číše Smolerjec knihiččeřne w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 36.

Sobotu 9. septembra 1882.

Létnik 41.

Niedželu, džen 24. septembra t. l.,

směje so w sali hotela „Dettiner Hof“ w Lubiju wulki a pyšnyj

Serbški spěwanski žwiedžen,

kotrehož čistý wunošč so k lepschemu towarzstwa Pomozy studowazých Sserbow nałożi.

Spěvacz budže so pod wjedženjom k. kantora Kožora pódla jeneho hornjo- a jeneho delnjołużiskeho ludoweho spěwa dželba jeho kraňskich kompozicijow, se wschelskich solow, duettow, soloquartettow, mužskich a měšchanich chorow wobstejaza, kotrychž test je nimale wschón wot nascheho njezapomnitého bławnego pěšnierja, njebo k. fararja Sejslerja, a směje so spěwanje wječor wot 6— $\frac{1}{2}$ 8 hodžin, tak so móža cíj, kotisž wo to rodža, s čahom, w 8 hodž. wotkhađazym, sažo wotjecz. Cziszlowane sastupne billety po 75 np. a 1 hrivnje, nječiszlowane po 50 np., kaž tež serbsko-němske tekstowe knižki po 10 np. budža wot 16.—23. septembra we wudawařni „Serbskich Nowin“ a pola k. pschekupza Mierwy na mjaſkym torhöschčzu, w pomjenowanym hotelu w Lubiju pak hač do 24. septembra a pošdžischo tež píšti kassu, w 5 hodžinach wotwrijenej, dostacž.

Bo konzercze směje so žwiedženska hospcjina a po tej ſamej pyšnyj bal. Hospcjinske kouvertы budža po $1\frac{1}{2}$ hr., rejwanske billety po 1 hr. dostacž. Liczba jědžnych kouvertow ma so, je-li někak móžno, najpošdžischo džen do žwiedženja na pomjenowanych městnach ſkacž.

Šwiedženski wubjer.

Swětne podawki.

Němske khěžorſtvo. Powjescz, so je so khěžor Wylem w Babelšbergu do wosa sastupio wužunyl a so wobſchłodžil, je so na wulke ſbože jako njewěrna wopokaſala. Khěžor je předru ſtrowy do Wrótſlawja pſchijet, so by pſchi tamních manövrach pſchitomny był. 14. sept. so khěžor wot ſchleſynskich manövrow do Draždjan poda. Schleſynske dwórniſhčzo w Draždjanach budže pſchi telej ſkładnoſci na najkraňſkoho wupuſhene. Dokelž tu ſakſti kral khěžora powita, so tež kralowa ſtwa, runje kaž na lipſežanskim dwórniſhčzu, hdež wobej majestosczi pſchi wotjedženju k manövram pſchibyvatej, wulknutje a pyšnije wuhotuje. K wudoſpolnjenju tydženſkeje roſprawy so dale piſche, so offizierski korps 2. grenadierskeho regimenta cíjisko 101, mjeno khěžora Wylema mějaze, khěžorej 17. septembra k česčzi hospcjinu wuhotuje. Dokelž pak so kaſino tutoho offizierskeho khora w kaſernje po tſjoch ſkodach wyžoko nadeníže, směje so hospcjina, so by so wobſtarinem khěžorej wobčežne ſtupanje po ſkodze ſalutowało, w wulkim turkowskim stanje (zelče). Tutón stan je ſpomnjeny regiment w lěće 1683 pod kurwjerčhom Žurjom III., kotryž bě s 12,000 mužemi městu Winej, wot Turkow woblehnjeneho, na pomož cžahnył, Turkam khroble wojujo wotdobył. Hacž dotal so stan s brónidłom a mječem pôlskeho krala Sobieskeho, kotryž bě tehdom toho runja se 40,000 mužemi k Winej pſchicžahnył, so by jón wot Turkow wužwobodžil, w Draždanskim starožitnym muſeju khowasche.

— Stloczenje na ſewym boku, kotrež bě khěžorka 11. augusta pſchi panjenju pocžerpiła, so s wopredka straschnie njeſdashe,

pošdžischo pak so pokaza, so so khěžorzy pſches to khodženie ſaděwa. Runjež kóčez ſlamana njeje, dha bolesze tola tak pſchi-berach, so dyrbjesche ſebi khěžorka gipſhou wobwalsku połožicž dacž. Na manövrač so wona, wěso, kaž by to khěžor rad wiðzał, wobdželicž njemóže, w tu khwilu wona na hrodze Babelšbergu ſawostanje.

— Turkowske knježerſtvo ſwoje ſanjerodžene ſarjadniſtvo a wójsko s pomožu němskich ſtaſtojnikiow a offizierow porjedžicž pyta. Němyž, kotisž ſu do turkowskeje ſlužby sastupili, ſu ſebi ſa krótki cžaſh kvalobne pſchipóſnacze turkowskeho knježerſtva dobysli. Niedawno je ſultan pruskeho tajněho radicžela Nordenſlychta do ratařſkeho ministerſtwa do Konſtantinopla powołał. Pſchi ſkładnoſci tak mjenowaneho bajramžwiedženja je ſultan němskich offizierow, w turkowskim wójsku ſlužacych, wobſevje wuſnamjeniſt a jim powyſchenje pſchilubil. General-major Kähler je hžom ſa general-lieutenanta mjenowanym. Wſhem powjesczam s Turkowskeje, so tam w nowším cžaſhu dla Egyptowskeje napscheczo Němyzam mjenje pſchecželne ſmyſlenje knježi, so po tajlich ſnamjenjach ſultanoweje ſpokojnoſceje wjazy wěrič njetrjeba.

— Swada dla měšchanich mandželſtrow njeje, kaž so s wopredka ſdashe, naſtork k nowemu wotwrijenju zyrkwiſkeje wójny bjes němskim knježerſtowm a katholiskim duchowniſtowm dała, ale je so na měrne wachnje ſtoncžila. Wrótſlawski (Breslavski) wjerchbiſkop Robert je w tychle dnjach wosjewił, so so wot někta kaž w druhich dželach němskeho khěžorſtwa tež we wrótſlawskiej diözefy mějhane mandželſtwa, byrnjež bych uenož wot

protestantskeho duchowneho wobsanknijene byle, wot katholiskeje zyrkwe jako placzaze pschiposnaju. Katholicka zyrkwe pak hyscze psichezo kaž prjedy kózdemu katholikej porucza, so by swoje mandželstwo s nje katholickej wožobu wot katholickego duchowneho požohnowac̄ dal. Měschane mandželstwo, kotrež so žohnowania katholickej zyrkwe wsda, po tajkim dowolene njeje, tola wono je zyrkwinzy placzaze, je-li so ho na žadny druh mandželski sadžewk džiwacz nima. Porok, kotrež so katholickej zyrkwi cžinjesche, so wona evangelicki zyrkwe sažpiwa, dokelž džecži měschanh mandželstwom jako nje mandželske wobhlađuje, njemóže wjazy wobstejecz, pschetož hdvž so ho měschane mandželstwa wot njeje pschiposnale, dyrbí wona tež džecži, s nich wurdžene, jako mandželske placzice dacz. Runje kaž naležnosć dla měschanh mandželstwom so najskerje tež nje jednota bjes wjerchbiskopom Robertom a katholickimi statnymi fararjemi borsy wuruna. Tola bjes tym so je wrótkawski biskop pschi měschanh mandželstwach protestantskej zyrkwi konfesji cžiniš, budže wón w nastupanju statnych fararjow došpolne dobheze dozpicž. Kaž katholickie nowiny „Germania“ pižaja, je so hijom přeni statny duchowny farat Raimund Kent w Boronowje biskopej podežiňyl. Drusy 8 statni fararjo, kotsiž podarmo na sakitanje se stronu stata cžakaju, so drje skóncznie tež po pschikkadze Boro-nowskeho fararja složa.

W Badenskej je so w tychle dnjach žadlawe njesbože na železnizy stało. Njedaloko Freiburga je so njedželu wjeczor cžah s 1200 puczowarjemi zwročil. Ssylny deshcz bě haczenje rozmokał, tak so bě so to žame roszkunylo. Schyrnacze wosow bu do kruchow rošlamanych, na 70 cžlowiekow je žadlawu žmijecz namakało, 104 buchu s džela jara cžezko sranjeni. Městno, hdzej je so njesbože stało, so krawnemu bitwischemu runasche. Cžela, žaložnje rostorphane, wschudże wokoło ležachu, tu jena noha, tam ruka abo druh džel cžlowiežeho cžela w blöce težesche. Dvaj wosaj wo křiedz cžaha běštaſtaj so pschewaliſoj a so powróčiloi. Tu je sylny fastork najwjažh woporow žadał. Cžela tu hyscze někotre dny pod rospadankami ležachu, prjedy hacž móžachu je wotniesz. Cželo jeneho muža běše tam zpě do koła sawite a do blota skóczene; pod tym žamym wosom běše cželo jeneje žony s rostłoczenym životom widżecž, druhe cžela běchu tak žadlawie rostorphane, so běše dla jich hrošnosće nje móžno na nich hladac̄. Pschi a po njesbožu satraschnie nje wjedro sažadžesche, deshcz so s reklami s njebiež lijesche. Blyski na wokomik hrósbne městno wobšwecžachu, k tomu bě do wutroby rěsaze žalosczenje ranjenych a wołanie džecži po starskich a starskich po džecži hyscze. Na njesbožu je pôdla deshczoweho sliwa njedobħaza nadkledžba wina. Pschi žwernym dohladowaniu by so wobškodzenje haczenja pytnycz dyrhala. Krute pschepytanie s wěsta winikow wušlēži. Sa krótki cžaz je to hijom druhe njesbože na badenskich železnizach, přenje bě pola Heidelberga a nětko pošlednje njedaloko Freiburga. Badenska je swojich žamnych interezow dla nufowanu, sa tym stac̄, so býchu so njedostatki, kotrež su na njesbožu wina, wotstroniše.

Awstrija. Cžornohórske wjerch Nikita je so 3. septembra s Wina do Petersburga podał. Sa cžaz jeho pschewywanja we Winje je so jemu wot awstrijskeho kniježestwa wjele cžesče a wusnamjenjenja dostalo. W naležnosći herzegowinskich cžeknjenzow, na Cžornej Horje pschewywazych, je so połna pschesjenosć dozpiła. Wjerch Nikicie je so wot awstrijskeho kniježestwa, kotrež dže nětko s jeho pomozu ſběžk w Bochniji podužyč, poł millijona schěznakow sa hospodowanie cžeknjenzow wuplaczi. Halle njedawno je s nowa 500 ſběžkarjow psched awstrijskimi wojakami do Cžorneje Horje cželko.

Cžornohórske kniježestwo pak jich jara njehospodliwe pschijsa a jim porucži, so dyrbia so sa dwě njedželi sažo do Herzegowiny wróćij. Zich nawjedowarjej Ignaz Gatal a Jurij Radulowicz, kotrež so pschecžiwo tomu spiecžowaſchtaj, bushtaj pschimmenaj a do Wuzina wotwiedzenaj. Pôdla toho buchu někotsi Cžornohórz, dokelž se ſběžkarjemi w sjenocženstwie stejachu, na žadanje awstrijskeho kniježestwa do jaſtwa žadženi. Tute podeñdženja su zyly cžornohórski lud, kotrež Herzegowinow sa swojich pschecželow a bratrow wobhlađuje, wulžy rošnjemdrile. Cžornohórski wjerch je psches to, so je so awstrijskim žadanjam podwolil, bjes swojim ludom wjele pschiwiska a pschitkelnoscze ſhubil.

Jendželska. W Irlandskiej je so psches to, so su tamnišci polizistsojo s nowa do ſastoſtwa ſtupili, porjad ſažo někak wróćil. W Dublinje, we hłownym měscze Irlandskeje, běše njemér ſobotu nanajſtraschnischo narostl. 5000 hłowow licžaza ludowa hromada psched vizykalowy hród a polizajske ſaspery, wot wójska wobſhadžene, pschicže a s kamjenjem do wołnow mjetasche. Wojazy so do ſběžkarſkeho luda s nathyknenym bajonetom naběhowachu a jón tak rosczéřichu. Polizistojo, na kotrež město běše 700 měschčanow dobrowolnje ſtupilo, ſkócznje ſpósnachu, so su se swojim ſpjeczeńom njeprawh pucž nastupili, a wo wodacze proſchachu. Vizykal jich hnadnje pschijsa a dowoli jim, ſastoſtvo ſažo dale ſastacž. Po porażenju njemero wjerch Dublin napohlad, kaž by nje-pschecžeske woblehnjenje pschētrał. Wokna a durje wjele ſtow khěžow běchu roſražene a wubite; ſběžkarjo su so do domow dobywali, tam kranhli a wſchelake druhe ſkóscze wobeschli. W ſpitalach leži 80 ranjenych, wjetſhi džel s nich je wot wjerſkich bajonetow ſkalaných.

Grichiſka. Grichisko-turkowske wadženie dla wobſedzenja někotrych namiesnych krajinow so najskerje na pucžu měrnehho wujednanja wotstroni. Turkowszy wojazy sa cžaz jednanja w ſawadnej krajinje ſawostanu; grichiskim wojakam je so pschitasało, so s Turkami žanych njeſchecželnoſcžow ſapocžecz njeſmiedža.

Egyptowska. Na egyptowskim bitwischemu je wot 28. augusta, po tajkim wot bitwy pola Gasažina, wſcho wocžichlo. General Wolseley se swojim wójskom do předka njemóže, dokelž je pschiwoženje zyrobh a wójnskich potrjebow sa jendželske wójsko w najwjetſchej njerodže. K tomu pschińdže, so so ſkódkowodowym kanal, po kotrež ſo wjetſhi džel transporta wobstarasche, k tomu wjazy trjebacž njeſhodži, dokelž woda w nim, wot Egyptowskich wothacžena, wſchědnie bôle a bôle ſpaduje. Jendželczenjo su toho dla železnizu, pôdla kanala wjedžazu, kotrež su cžekazh Egyptowszy roſtorhali, do porjada ſtajcž ſpitali. Tola ſchény běchu tak ſehibowane a s pěklem požypane, so přeni cžah sa 20 mil pucža 5 połnych hōžinow trjebasche. Na dompučžu lokomotiva ſchény došpolne ſkózova, tak so dyrbjachu general Wolseley, admiral Seymour, wójswoda Teck a wſchitzu drusy, kotsiž běchu so s cžahom wjeſli, pucž psches hluhoki pěk hacž do Mahuth pěſchi hicž, ſchtož by sa Egyptowskich rjana ſkładnosć byla, hłowneju kommandirovazeju Jendželcžanow ſajecž. Wujednanja s beduinami so radžile njeſhu, toho runja so ſayhdleni wobhdslerjo naſwaciež njedadža, so býchu sa Jendželcžanow zyrobu pschinoshowali. Beduinojo pschi kanalu na ſtraschnie waschnje rubježne nadpady cžinja. Woni so s hromadami wokoło jendželskeho wójska roja a po ſkócznych bitwach, na ſpěchnych konjach pschijechajo, panjenych wurubja. Tak su woni w bitwje pola Gasažina cžela a ranjenych wobfranhy a wſchitkach, kotsiž so wobrachu, ſkózowali. Wojazy na wulſe wobčeznoſcze, napinanie a tradanje ſkorža, lajkež hyscze ženje w afiſskich a afrikanſkich wójnach

pschětracž njeſſu trjebali. Major Macdomald, kotrž je ſ wot- dželenjom bengalskich jěſdnych hacž k Tel-el-Kebirej jěchał, je tam widział, ſo ſu Egyptowszy ſwoje ſehwo ſ wykomi, twjerdymi na- ſypanzami wobtwerdžili. Zeli by general Wolsey po bitwie pola Gafasina hischę ras Egyptowskich pschimak, by Tel-el-Kebir Zendželčanam do rukow panył a Arabi Pascha njeby čaſha měr, ſo tam doſho wobtwerdžowacž. Tola hubjeny, ſanjerodženy trans- port Zendželčanam wſcho poſracžowanje njemózne činieſche. Psches neporjadne pschiwoženje zbroby jendželske wójsko čežko čerpi. Wódla toho khorſeje, kaž czerwene bězenje a ſlonečna ſymiza, bjes wójskom hróſbniſe ſakhadžea, a wothladanje khorých je najnjenahonjeniſhim ludžom pschewostajene. Wjaz̄ staroſče hacž wo wójsko, kotrež wot ſuezſkeho kanala do ſnutſkowneje Egyptowskeje čehnje, maja Zendželčenjo wo město Alexandriju. Tam ma ſo ſlabe jendželske wotdželenje pschecžiwo ſylnemu egyptowskemu wójsku ſdžeržęc, a Zendželčenjo ſo boja, ſo Egyptowszy Alexandriju bórſy pschimacž ſapocžnu. Strachowani Zendželčenjo ſu pódla toho naſhonili, ſo čhe ſo muhamedanske wobhydlerſtvo w Alexandriji, jeſli ſo ſo jendželske wójsko wot Egyptowskich pschima, pschecžiwo Zendželčanam w měſcze poſběhnyč a jich wſchitkach moricž. Polizija je 4000 tříbom a 6000 ſe želeſom wobbitých kolikow, ſa ſběžk pschihotowaných, w jenej moſcheji namakała. Někotiſi Grichojo ſu do tejele wěžy ſobu ſaplecženi; grichiskeho konſularagentu Antonopuloža w Alexandriji ſu, dotekž ſ Arabi Paschu, kaž líſty poſkuſia, w ſjenozbenſtwje ſtejſeſche, ſajeli a jeho a wjeli druhich Grichow ſ Egyptowskeje wupokafali.

Wojeſſka khorhoj.

(Smeſčki, pschedželaſ ſwonimér.)

(Poſracžowanje.)

Korlinje ſeſda ſo, ſo Marja hžom pschejara doſho ſ wojakom poſjeda; ſe žarliwoſežu ſo dojo praji ji ſ krótki, ſo po wobjedže w kuchinje ničo pytačž nima. Marja ſebi to njechaſche lubicž dacž a duž bě hara hotowa. Korlina ſtajnje na kachlač ſedžo ſebi ſ wulſkej čerpawu ſwědžesche, Marja ſ khorſežom hroſeſche; Wornak njewidžesche, kotrej pomhacž.

Na dobo ſo wonka ſchězerczo ſtupaſche. „Major!“ ſaſhepta Marja; Korlina ſo ſpěchňe ſ kachli ſuny.

„Hdže je tón wojaſ?“ prasheſche ſo major hlowu do kuchinje tykajo.

Wornak ſtupi ſo kaž ſtołp a woſjewi wojeſſy: „Wojaſ Wornak — knjesej majorej na drjewoſkaſje komandowaný.“

„Wornako, pschindžeje jutſje ſaſo! Korlina, dajeſe tomu muzej butrowu poſtaſku a ſchleſeniu piwa!“ džesche major pschecželne.

„Ach, Paulo“, ſaſlinča ſady njeho čeñki hloſ: „daj tomu muzej radſcho dwaj ſlebornaj, njech ſebi w korežmje ſa to něſhto kupi, njewidžu rady, hdž ſehto ſ mojimi holzami —“

„A ja rady njewidžu, ſo moji wojaſy ſo po korežmach waleja!“ wotmoſwi major.

„Ach, hnadna knjeni!“ wotwola ſo Korlina, „je džě tu hischę ſa ſchleſla pschěſleneje butry a tón kipały khléb, to tola njetrjeba kónz wſacž.“

Major ſo wuſmja. „Poj, poj, Georgina, konjej hžom dawno čakataj!“

Hnadna poſlada khotnje na Korlinu a rjeſky: „Alle ſo mi tu dleje njewostanje, dónž njeje dopil — a ſedžbujeze mi ſhwéru na džecži. S zyla hodži ſo, ſo hžom ſahe domoj pschijedžemoj.“

Major poda ſwojej žonje ruku a wjedžesche ju won. Někto naſta w kuchinje wjedžesche žiwenje. Wornak doſta wullu poſtaſku,

ale niž ſ kipałyho khléba ani ſ pschěſlenej butry; tež niž ſchleſeniu, ale hnydom dwě bleſhi piwa. Wornak zyle ſpokojne jědžesche, holsy ſe ſpodobanjom pschihladowaschtej. Marja, kotrž ſo Korlinje niždy wotehnacž njedaſche, ſpominasche ſtajnje na to, kaž móhla tež ſama wojaſa ſ něčim wolkhewicž. Ma dobre ſbože ſo na něſhto dopomni. Stanj, džesche ſ kuchinje a ſa khlwili pschinjeſe Wornakej tolſtu zigaru.

„Aha“, myſli ſnadž pschecželny cítač, „to je kranjena zigarra, majorej kranjena. To ſu mi ſlužobne!“ — Taſ? Schtóž ſebi myſli, ſo je Marja zigarru kranjka, hanibuj ſo! Ta wěz je zyle himak: Marja mějeſche bratra, kotrž ju ſ czaſhami woph- towasche, a ſa teho khowasche ſebi w ſchilopku někotre wuležane zigarry. — Korlina drje radu njewidžesche, ſo ſo w kuchini kuri, woſhebie ſ Marnej zigarru, tola wojaſa dla ničo njepraji.

Bóſy pschihnachu tež majorowe džecži: dwaj hólzaj a jena holza. Hólzaj chyſchtaj wojaſaj bycž, kaž jeju nan — holza toho runja. Džecži wobhladowachu ſebi najprjedy Wornaka ſ boka, praschachu ſo, kaž rěka; rělaču jemu najprjedy „wy“, bórſy „ty“, ſa džesacž minutow ſalēſechu jemu na kolená, majſachu jemu liza; ſa ſchtróreč hodiſimy czepejchu jeho po kuchinje na nim jěchajo; a Wornak ſam ſo ſmějeſche, hdž ſakle po ſchtrjoch po kuchinje marschirowasche. Hdž by tola korporal Hrubjan widział, kaž wojetſku čeſcž hacž do ſemje ponija! Tu jeno holzy pschihla- dowaschtej a tej ſo ſobu ſmějeſchtej. Hdž bě Wornak ſlonečnje wuſtał, doſta khanu khoſeja a butrowu zaſtu. Pschi khoſeju ſo na dobo na to dopomichu, ſo ſmědžesche Wornak jeno khlwili wofſacž, tola někole wot khoſeja ſtanycž? Taſ miny ſo ſaſo khlwila a bě hžom w ſedmich; wonka džesche ſo deſhceſil. W tajkim wjedrje Wornak tola niždy njemóžesche hicž, duž wofſta hischę ſe dleje. Marja ſo jeho wopraſcha, hacž njehy radu majorowe ſtvy wo- hlaſa, Wornak praji hnydom haj. Tež Korlina džesche ſobu; někto ju Marja ſchrejeſche: we iſtwach nima kuchařka ničo pytačž.

W prěnjej ſtve čeřjóda ſaſta; tu ſtejſeſche w jenym ſucžiku wojeſſka khorhoj. Želnje ſhlađowasche Wornak do ſucžika ſpominajo na wčerawſche a dženknishe hubjenſtvo. Marja a Korlina chyſchtaj rady khorhoj wotvalenu a ſ bliſka widžecž; ſkaſhetej toho dla Wornakej, ſo by čornu wobalku wotčiniſ, wſhak wón to roſhmi. Wornak njemóžesche ſo taſ hnadnymaj knjenjomaj niždy ſapowjeſeč, duž ſwaži ſo ſ tſchepotazej wutrobu k ſlemu ſtukej. Marja a Korlina jeho pódla ſměrowaschtej: žadyn člowjek to njewidži, nictó jich tež njepſchekvapi, nictó jich njepſcheradži. Tola ſchto džecži? Aj, te běchu toho runja wčipne, kaž wotroſeſeni, a ſlubichu radlubje, ſo budža mjelečecž. Duž Wornak khorhoj wotvali. Vojaſnje mjelečizh hladachu wſhitzh na čeſzowunu khorhoj ſ běleje židb ſ wulſkim woponom, kotrž Wornak ſ woběmaj rukomaj roſpſchecžerasche. Zigarru — Marja bě jemu pschezo nowe pschi- noſhowała — mějeſche pódla w hubje; tola ſo ſebi njehy nōž ſpalik a wocži ſaturik, ſuny ju hacž na poſledni kónček ſ huby, taſ ſo ju ſedma džerjeſche. Holzy njemóžesche ſo naſladacž, wobmaſhovaschtej a pruhowaschtej ſtajnje ſ nowa rjanu židu, a Wornak ſam ſo ſkro wjaz̄ njedžitwſche, čežho dla je Hrubjan předowala: Die Fohne vſt dos hajligste, wo der Soldot hot. — Džecži paſ, kotrej jeno na ſwontowne barby hladachu a hewal dalskich čeřzow njemějachu, wobrocžiku ſo bórſy ſaſo do druhého boka, ſo bychu dale harowale.

August, tón najstarſki, dopomni ſo runje, kaž ſměchňe by to bylo, hdž by ſo taſle prawje ſahnak a ſe wſchej mozu do Wornaka ſtorčiſ. Džecži dale njemyſla, taſ tež August niž; ſa-

během toho dla s zpětym wotmachom a bump! prasny Wornakem do nohou. Wornak njenadžizý storčený a sastrčený by bjes maleho kuska padnul, nebyl sbo Körlinje sa ruku hrabnul; tola žehlmu zigaru njemóžesche wjazh dodžerječ, ta wupadže jemu — runje na khorhoj. Hnydom stupasche ejorný kur — khorhoj sbo žmudžesche. Wschón se stroželemi tchepotajo hrabný Wornak zigarru a cízny ju se wschej mozu do najradnišcheho kucžika; tola shto to wscho pomhaſche, do khorhowje bě džera wupalena a to runje ſrjedž rjaneho wopona, hdyž bě najslóže widžec. Ssnejereč bledý hladasche na džeru, stejesc he kaž bjes roſoma. — Ssnadž by tu najradnišcho bylo, wschitko ſpěchnie džeczom ſamjelčec, tola shto sbo pschi tajlich stroželsach na to dopomni? Podla hřečče ſchwari Marja, tak khetſje hac̄ bě pytnyka: „Augusto, Augusto! shto by ty cíniš!“

August pocža wucž, hdyž džeru wuhlada, a jeho bratr a ſotra jemu hnydom pomhaſchtej. Körlin a Marja ſkoržeschtet a žalosčeschtet jena pſchmo druhu, Wornak ſtejesc he kaž němy, ſkonečne wuraſh ſtonajo: „Wam sbo nicžo njestanje, ale ja pſchinu na twjerdžiſnu!“

„A ty ſobu!“ rjetny Marja Augustej ſtraſchnje hrožo.

Tu pocža August proþyč, ſo tola njebychu nikomu nicžo prajili, bratr a ſotra proſcheschtaj ſobu, najbóle pak Wornaka. Körlin ſo najprjedy dopomni, ſhto by ſo tu najlepše cíniſto. „Džecži!“ rjetny, „čku ſa waſ wojata proþyč, ſo by ſo nad wami ſmilil, tola wj dyrbicje hnydom do koža!“ Prjedy pak hac̄ je tak daloko dosta, dyrbjesc he ſim Wornak kruče ſlubic, ſo nikomu nicžo njeupovjeda. „Džecži njebuža nicžo plapotac!“ rjetny Körlin ſo ſažo wróčeo; tola ſhto dyrbjachu woni netko ſapocžec?

(Potracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Jego majestoscz němſki khežor 14. septembra, ſe ſhorjelza do Dražđan jědžo, na tudomny dwórnischczu njeſtaſtanje. Dokelž ma po jeho žadanju na telej jěſbje kožde po-witanje wuwoſtac, je Budyska měſčezanska rada wobſanka, ſe cízcegi khežora dwórnischczowe twarjenje ſi pletwami wudebic, měſčezanske wže ſe khorhojemi wupysčic a w czaſu, w kotrymž khežor nimo města jědže, ſe wschemi ſwonami ſwonicz.

S Hornjeje Hórk. Twarjenje naſcheje noweje ſchule, w kotrejž budžetej dwě wulſkej ſchulſkej ſtwé a doſpołne rjane bydlenje ſa dweju wucžerjow, je 31. augusta ſ. murjetſki miſchr Duda w Dobruschi dostał; won doſtanje 12,800 hrinnow a stare ſchulſke twarjenje, kotrež je ſo na 1200 hrinnow taſſirovalo. Nowotwar dyribi 1. septembra pſchichodneho lěta dokonjanu byc. ſa czaſ twarjenja ſměje ſo ſchula w Čjornych Možlizach.

S Budetez. So twarjenicžo pſched naſchej zyrkwi, w kotrymž ſylawje ſtejitej, žana pýcha ſa Boži dom a ſa wjeſt njeje, to je w poſlenim cízle „S. M.“ ſ poſlonym prawom naſpomnjene; měnimy pak, ſo trjeba njeje, že ſe twarjenicžko wottorhac, ſo by wjele bóle doſhahalo, jenož hroſnu tſehu twarjenicžka na pſchitſtne wachnje pſchetwaric. To by jara tunja wěz byla a tola by wjele pomhaſto ſi porjeniſchenju wokolnoſče Božeho doma a by wotſtronilo, ſo je „Sprizgenhaus“ ſi pohorskley ſa wschitkých zuſníkow. Dokelž ſo hžom doſho wo tajkej nowej tſehue rěči, ſo nadžijamy, ſo ſo bóřky wuwjedžę.

S Wulſich Debſez. Pjatřik tħdženja bě tudomny mhyň ſimon 500 m. ſaplaſzenych dostał. ſimon ſo poſdže wjecžor domoſi wróčiwschi ſuknju, do kotrejž bě pjenyesy tyknul, w ſtwé

na hóſdž poſkny a ſo na to do koža poda. Nekajki paduch je na nekajſe waſchnje wo ſimonowych pjenyesach ſhonicz dyrbjal a tuto wuſlēdženje hnydom wužival. Taſko njeniujy ſimon naſajtra rano do iſtwy ſtupiwſchi ſa ſuknju ſi pjenyesami hladasche, bě ſo ta ſama na ženjeſa ſhodženje ſhubika. Pakoſtnika hac̄ dotal hřečče naſeſhli njeſku.

S Možac̄iſ. Derje, ſe Boha na wsche ſtrony derje radženj ſwjetđen, njeniujy Gustav-Adolfſki ſwjetđen ſim ſaſdženu njeđelu pſches Božu hnadi w naſhim lubym Božim domje ſwjetčili. Pſchi rjanym ſwjetđenſkim wjedrje wobdželiſku ſo na ſwjetđenju 14 knježa duchowni, tſjo kandidatojo a wulka ſhromadžina luda ſi naſcheje a ſe wschitkých druhich wokolnych, ſi džela tež dalisčich wobſadow, bjes njeſ tež nekotre knjeſtwa. Nam ſo ſdasche, ſo ſu eji wschitzy ſi nam mózne cízneni a ſo ſo nježo woftajec, naſch ſwjetđen ſi nami ſwjetčic. Na ſerbſtej Božej ſlužbje ſpěwaſche wobſadny duchowny ſarodnu woltařnu liturgiju, na němſkej pak knjež duchowny Mróſak ſi Hrodžiſhča. Na to ſa-njeſ ſpěwanski khor ſeminaristow ſi Lubija 84. pſalm jako ſchtyri hřeſny khoral: „Khrýſhče, zyrkwi ſawoženja, kaž luboſne masch wobhydlenja atd.“ (kherl. 48 Zionske hřeſny II.) Kaž jimaze běſche to ſe wschi a wutroby zykleje wulſeje ſhromadžiſny! Něk pak ſcžehowasche ſwjetđenſke předowanje, na ſerbſkim wot ſ. fararja Kubizy ſi Bukez, na němſkim wot ſ. superintendenty Meißnerja ſi Wamolečziz džeržane. Ach, kaſtej běſchtej to wobej móznej krafnej předowani! Kaſte ſohnowanje je poſklučařtvo ſi njeju cízpaſo! Štoto budže tutej předowani hdy ſabyc? Nadžiia je, ſo budžetej ſo nam cízhejanej ſkicžic, pſchetov wobaranje toho jeneho knjeſa jemu nicžo njeponhaſche. Po předowaniu ſpěwaſche ſeminarſti ſpěwanski khor luboſnu, předy na ſerbſki pſcheloženu ariju: „Kaž ſwjetđenſzy a cízho!“ Woltařnu kollektu na konzu ſpěwaſche na ſerbſkim ſotowſki ſ. duchowny Garbař, na němſkim Lubijſki ſ. priuariuſ Würkert. Pſchi wulhodže ſkladowasche bratrowſſa luboſez pſched zyrkwinymi durjemi ſwój dar. Tuta kollektu je na ſerbſkim kaž na němſkim wokoło 100 hrinnow, hromadže 206 hr. wunjeſla. Cízcegi a kħwalba a džak budž tomu ſenjeſej ſa wschitko, džak pak dawamh tež lubym hoſćam, kíž ſu naſ a naſch ſwjetđen wophali a nam ſwóju luboſez wopofaſali. Tón ſenje ſobradž tež jim w jich wobſadach pſchi podobnych ſkladnoſčach podobne wjeſele a ſohnowanje!

S Kluſcha. Lětusche wložne wjedro je naſhim rěpam derje tyko. Woſebje je ſo rjedkej derje radžila, wot kotrejž wondano w ſahrodže tudomneho ſedlatſkeho miſchtra jenu wurychu, kotraž bjes ſela nimale ſydom puntow waži.

S ſkolenjenja pola Hródka. Pſched někotrymi dnjami je ſo tu ſrudne njeſbože ſtaſo. Ženicžki dwěſetny ſyñk tudomneho bura ſholařy bě w njeſobedžowanym wokomiku ſi jichovej jamje dobežal, do njeje nutſ paní a ſo w njej tepil.

S Sprejiz. 2. septembra wojetſke towarſtwa naſcheje woſady ſi Burkamora, Brētwje a Sprejiz, kaž kožde lěto, ſedanſki ſwjetđen ſwjetčach. Towařſtwa ſe ſwojimi hřebenymi kapalami pſchicžahnyschi, ſo wo wžy ſhromadžichu a ſo potom pod ſwo-njenjom ſwonow ſi ſhromadnej modlitwje do Božeho domu podaču. Se ſerbſkim kħerluſhom: „Kaž rjenje ſweczi ſernicžka“, wot kapal ſi brētnianskeho towarſtwa pſchewodženym, ſo Boža ſlužba ſapocža. Ma to ſcžehowasche ſerbſka liturgija a po njej kħerluſch do předo-wanja. Toho runja wot ſyñkow poſawnow pſchewodženym pſchisanku ſo ſi tomu němſki kħerluſch „Kaž krafne ſamoženje“ a po wuſpe-wanju 4 ſchtucžlow němſke předowanje, wot ſ. wucžerja Rych-

tarja p'schednoščene. Zyrkej bě do pošlednjeho městna wot ſerbſkých a němſkých nutrnyh poſlucharjow napjeljnena. Wusbehnyc̄ ma ſo, ſo Brētwjanske towařtvo ſwoju ſchulſku mlodosć, ſwie- dženſzy wupysčenu, do Wožeho domu p'schiwiedze. Hólzy ſe ſwo- jimi khorhojezklami a holzy ſi wěnzam na hłowach zyłemu ſwiedżenjej žirſchn, nadobnischu pychu dachu. Se ſpěwom „Wudź kħwalba Bohu wjerſchnemu“ bu ſwiedżen ſkončeny. Dolkho hiſtčeje tutón kraſný džen we wopominjenju wſchitkých wobdzělenych ſawostanje.

S Węłoschową w Delsnej Luzzie. Tena szlużobna dżówka mějše wónano pschi wobkopanju rěpy wulke swoże. Wona do czorneje kule, ju sa hrusl mějo, s motyku dyri. Kula pak bě s pjerščęzı wobdata popjelniza (urna), kotaż schęzerczo rośleczji. W rośrażenej popjelnizy leżesche wóžom roklow žolteho grotu, kóždy nimale 30 centimetrov dolki. Wobszedźer pola dżesche sa někotry čzaś do Khoczebusa, hdzej namakany grot skončarzej Sackej pokasa. Tutón jón hnydom sa dobre skoto spóšna a burej 100 mk. sa njón saplačzi. Bur by hiszczęze wjazy sa njón dostał, hdyz njeby dżel wot njeho s njewědomosćju rośbrojif. Węzy wustojni praja, so w popjelnizy cželnę sawostanki něhduscheho herbstego wjeràtha leżachu a so su jemu skoto żobu do rowa dasi. — Psched někotrymi lětami su tež we Wjerbnje tajki skoczący grot w popjelnizach namakali.

S pruskih Ŝerbow. Nascha Ŝerbska deputazija šo, da-li
Bóh, bóryš po manövrach sakskeho a pruskeho wójška do Barlina
poda. W swoim wotmówjenju na naschu Ŝerbsku petiziju je
knjegs minister bjes druhim pscheczelniwe wotmolwił, so se stroną
kniježerstwa njeje žana wukasnja data, po kotrejż dyrbjała šo
nabogđina a c̄itanje w Ŝerbskiej ręczi sapowiedzieć. S toho šmy
poſnali, so njeje wot naschego wykrokoego kniježerstwa wusčko to
ſrudžaze poſtajenie, po kotrymž šo šmē Ŝerbska wucžba jenož
w tych Schulach dawacž, hdjež je wjetshina džeczi Ŝerbska, a po
kotrymž šo nježmē nicž Ŝerbski wucžicž, hdjež je mjenishina
džeczi Ŝerbska. W přeñsich Schulach je wucžerzej do wole date,
hač dže abo nochze Ŝerbski wucžicž, pschetož po tym poſtajenju
reka, niz so dyrbi šo tam Ŝerbski wucžicž, ale jenož so šo šmē
tam Ŝerbski wucžicž. A ſhto dha šmy my Ŝerbsky nanojo a
nasche Ŝerbske džeczi ſawinowali, so šo w Schulach, hdjež je němſkich
džeczi wjazy, naschim Ŝerbskim džeczom nježmē kſchesczijanska wera
w jich macžernej ręczi wucžicž, w kotrejž jim Boże ſłowo jenieczym
k wutrobie dže? Hdjež je na pschikkad w jenej Schuli 120 džeczi
a bjes nimi 61 němſkich a 59 Ŝerbskich, dha po tamnym po-
ſtajenju šo tale ſchula jako taſka wobhlađuje, w kotrejž šo nježmē
nicž Ŝerbski wucžicž. Hdjež šo we woſadze, ktraž je po mjenishim
džele Ŝerbska, duchowneje nuſnoθ a ſhwērnoſeje dla doroszonym
Šerbski preduje, je w ſchuli taſteje woſadu ta ſama a hiſczeje
wjetſcha duchowna potrjebnosć Ŝerbskeho džecziwucženja. My
buđemy knjesej ministrej mjenowacž te Ŝerbske ſchule, w kotrychž
šo nuſna a potrebna staroscž Ŝerbskeje ręcze sapowieduje; ſchule,
hdjež šo jenož w malej ſtaſh njeſhto Ŝerbski wucži, w horniej
pak niežo; ſchule, hdjež jenož přenju a druhu hawptſchtuki Ŝerbski
wucža a wuknjež dawaju, te druhe hawptſchtuki pak niz; ſchule,
hdjež Ŝerbske džeczi zyłe nicž Ŝerbski njeſtutnjeja. Haj, my
možemy ſchule ſ mjenom mjenowacž, hdjež džeczi ani ſhwaty
wotczenasch w swojej macžernej Ŝerbskej ręczi njenam
wuknjeja, ani ſłowacž Ŝerbski c̄itanacž! Wſchitku tule a
drugu ſchödnou žakoſcž, ktraž nasche wutroby a ſhwēdomnja wob-
czežuje, chzem ſajſhwērniſieſeſt krajnowótznej wutrobie naschego lubo-
wanego khežora a knjesej ministrej wuskorzicž.

— Zeho majestosę němcki khězor je wýchscheho präsidenta se Seydewiža sa wopravdžiteho tajneho radžicžela s titulom exzellenz⁹ pomjenoval a jemu pomjenowanske pišmo žamorucžnje pschepodał. My pruszy Sserbja mamy wožebitu winu, so tutu powjescz s wutrobnym wjehelom powitamy. Ćenjes se Seydewiž je ſebi psches ſtwoje ſtuikowanje jako krajnostařchi w Šhorjelu a nětko jako wýchschi präsident we Wróthławju powszitowanje džakownosć wo ſerbſki lud ſaſklužil. A Sserbja tež tajke ſtuikowanje wyżoko wažićz wjedža, woni s polnym dowérjenjom a twjerdej pschitwiſnosću k knieſej se Seydewižej ſteja, kaž je bo to pschi poſledních wólbach sa khězorstwowych ſejm pokazało, hdyž ſerbia we Wojerowſkim wokrjeſu jenohłóźnje k. se Seydewiža sa ſtwojeho ſapóžlanza wuſwolichu, bjes tym so Němzy s wjetſcha ſa liberalneho kandidatu hlebowachu.

Wužudjenja.

Zawojski žud. 1. meje bě w Barcze hermanek a kaž je to
pschi tym waschnie, mějachu ſo w tamniſcej ſobraczkeſz korečnije
reje. Dželaczerzej Rola ſe Scheschowa a Vlažil ſ Khaſzowa poriad
na rejach ſ halekowanjom a wołanjom kaſezchtaj a ſlonečnije ſ tajkej
mozu na bliſta a ſtoły pjerſchtaj, ſo buchu ſamo korečmarjowi
ſuſodža ſ měra budžen. Rolu dla tajkeho ſakhadženja k tydzennej
a Vlažil paſ k tſjom dnjam jaſtwa wotkudžicu. — Dokelž bě
ſkaſai Žan Mitasch ſ Hliny ſ wowečeřnie Hlinjanſkeho kniežeho
dwora dželbu džeczela kranyl, pschiſuđicu jemu džen jaſtwa. —
Žiwnoſcę Žan Zaſta ſ Khaſzowa ſo 17. měrza ſe ſwojej pschi-
chodnej macžerju ſwadži a ju w njemdroſci ſe ſchlörnjowym pjenkom
tač ſylnje do nobi ſtoreči, ſo ſo ſ njeje hnydom krej wulinę;
žiwojemu ſtaremu pschichodnemu nanej, kotrehož tutón nahly hrubý
człowjek wuwidžecz njemóže, wón ſ tajkej mozu někotre pliſty wot-
loži, ſo wbohi muž, ſ kruju polaty, na ſemju padže. Wobſkoržený
ma dla tajkeho nječłowiskeho ſakhadženja dwaj měšazaj jaſtwa wot-
kudžic. — Žena ſſworina w Zornohyſkach bě ſwoju pschichodnu
macž Khrystianu ſſworinu wobſkoržila, dokelž bě ta ſama wo
njei powiedała, ſo je ſebi pjeniſey, pschi ženitwie ſobu pschinieſene,
ſi njepočziliwym žiwenjem nahromadžila. Hač runje bě dopoſasane,
ſo je wobſkoržena tajke kleſti roſſchercia, dha ſo tola ſ wěſta po-
ſtajicž njemóžeché, w kotrym čzaſu je ſo tač na ſwoju pschichodnu
džowku pschiſkodžala. Duž bě móžno, ſo bě ſo to hižom předý
hač psched tſjom ſe měšazami ſtało, ſtóržniza bě po tajkim ſakoniſti
tſiměſaczný čzaſ, w kotrymž bě dyrbjała ſtóržbu poſběhnyčz,
pschepaſka; wobſkoržena ſo tuteje pschicžinu dla wotkudžic nje-
móžeché.

Přílopk.

* Žako saňbenu njedželu 60letny žukelnik Münnich wjecžor wokoło 9 hodzin s Brězową do Kamjenic džesche, ſo na dobo ſady njeho wutſeli — kulta jemu do delnjeho života ſlečji a jeho straschnje ſrani. Wón mějſte hischče telko mozy, ſo ſo hacž do pschedměsta wleczesche, ſi wotkel jeho hnydom do ſpitala donjezechu. Hacž runje jemu hnydom ſčátku pomoz podachu, je wón tola džen poſdžiſho na ſwoju ranu wumrijel. Schtó je do Münnicha tselik a czecho dla je ſo to ſtało, ſo hacž dotal, njedžiwajo najſwěrnisheho pytanja, hischče wuſlēdzilo njeje.

* W Draždžanach na antonškim torhoščezu saúdzeniu hrédu roshorjazý podaňk ludži do hrošy a stracha stáji. S třešňeho wobydlenja tříšchozneho doma bě $3\frac{1}{2}$ letný šynk jeneho řemza s wołnom na třechu saléšť a šo hacž k třešňenmu žlobej kulinwski tam sa koſchlu wižajo wostał. Wikowaze žony, kotrež džeczo najprjedy wuhladachu, běchu na pření wokomik kaž wot stroželov pohlusichene, potom pak hnydom do blískich klamow czérjachu, wuwoſchachu s nich wały ſkulna a flanella a smjetachu je s pobleſčczami na pleſtr pod džeczom. Na to wone ſwoje plany, s kotrymž hewak tworh pschi deschežowym wjedrje krywaju, w hromadze snoſchachu a je wupschestręch, so bychu džeczo s nimi popanyke. Nětko šo džeczu pschiwoła, so dyrbí šo dele vyschicí.

To ſo ſta: hólčez pſchi panjenju do ſirmoweje taſte pſchekupza Mayhera dyri, pſchecžiſny ſo a praſny ſi zyloj mozu do wupſcheſtrjeneho plata, kotryž drje ſo býlneho nadbra dla roſtorže, toſa wotmach tak woſlabi, ſo ſo džecžo ſchodu nječerpjo do ſpody ležazých poſleſečzow ſapadže. Větar je naſtepſcheje nadžije, ſo hólcezej straſchny pad niežo ſchodusic ſnejdu.

* Dželacžer Kreiſcha ſi Mühldorſa, kotrežo běchu dla rubježneho nadpada do jaſtwa ſadžili, bě wónzano pſchi pſchekupzenu wupraji, ſo je rubjene pjeniſhy w leſu njeſalo Mühldorſa ſchowal. Jako běchu jeho ſandženu pónđelu do mjenowaneho leſha dowjedli, ſo by tam rubjene pjeniſhy wurył, čižny won na dobo Draždjanſkemu ſudniſkemu ſlužobníkemu, jeho pſchewodžazemu, ſe ſlowami: „Schto dha macže we wočomaj?” hóſčez peſta do woblicza a ſo potom do cječanja da. Gſudniſki ſlužobník, někotre woſmiſki pſches peſt ſaſlepjeny, mózeſche ſo halke ſa nim pſchecžiſ, jako běche ſo jemu ſi wočow ſhubil. Cječnjenemu rubježniſkej, kotrežo hacž dotal híſčez dožahyli njeſju, bě prawa ruka ſi rječaſom ſa život ſamkjenia.

* Hížom ſaſo wo njeſbožu na želesnižy pižaju. Tón ras je ſo njeſbože w Bajerskej pola Iphofena njeſalo Würzburga ſtało. Čežah ſo pſches wopaczne ſtajenje ſoliſe ſwroſci. Gſydomacze woſow je ſo roſkamało, tſio cžlowejkojo ſu živjenje ſhubili, džewjecžo buchu cžejko ſranjeni. 600 wowozow, kotrež ſo ſi cžahom ſobu wjeſehu, ſu pak kónz wſale, pak běchu ſo tak woſchkožile, ſo dyrbjachu ſo hnydom ſareſacž.

* (Porjad paduchov.) Žene amerikanske nowinę po nětežiſkim ludowym měnjenju paduchov po ſkładowazých rjadowiňach ſrjabuju: 1) ſchtož jemu millijonu franje, je wuſtojný cžlowiek w pjeniſzych naležnoſćach; 2) ſchtož pot millijonu franje, je dobrý

ſnajeř ſakonjow; 3) ſchtož 100,000 hriwnow ſpaſoſci, je ſlepž; 4) ſchtož 50,000 hriwnow pſchekupzenu, je hížom paducho; 5) ſchtož pak poſkrutu ſhleba abo por ſchłornjow ſranje, je zylo ſlepžowſki thadla, kotryž dyribi po móžnoſci bóřky do jaſtwa.

Cyrkwinske powjesče.

Werowanie:

Michałska zyrkej: Jan Falten, khežat we Wulſim Bjelkowje, ſi Hanu ſwidowjenej Duhſtwej rodž. Bečež tam. — Eduard August Mönch, zigarnik a wobydlej na Židowje, ſi Hanu Mariu Marthu Voržez tam. — Jan Korla Schmidt, dželacžer w pôberniku a wobydlej na Židowje, ſi Wyleminu Augustu Hermannem tam. — Korla August Khežnil, khežer pod hrodom, ſi Hanu Rolez ſe Scheshowa. — Jan August Mužit, najeñk ſtały w Delnej Kinje, ſi Hanu Mułanske ſi Małego Bjelkowa.

Krčení:

Pětrowska zyrkej: Jurij Hermann, Bohuwéra Horaka, dželacžerja a wobydlerja, ſ.

Michałska zyrkej: Maria Helena, Korla Augusta Schwuraka, dželacžerja a wobydlerja w Horovjowje, dž.

Katholska zyrkej: Karolina Marja Katharina, Eduarda Antonia Bohacza, maſchinſteho ſankarja tu, dž.

Zemrječi:

Džen 20. augusta: August Reichert, bě ſo na Dobroſhanſkih honach woſtehny. — 26. Maria, Ernsta Bohuwéra Vlažija, dželacžerja a wobydlerja, dž., 6 m. 14 d. — 28. Gustava Adolfa Rámscha, měſtečana a knihiwjasarja, njeſtečený ſ. — Sandrij Mužit, žiwnoſejer w Cžichovzach, 66 l. 6 m. 17 d.

Wjedro w Londonje 7. ſeptembra: Rjane.

Plaćisna žitow a produktow w Budyschinje 2. ſeptembra 1882.

Žitowy dwoſoſ:	Na miſach	Na burſy		
wot	hacž	wot	hacž	
M P	M P	M P	M P	
Wſteńza 50 kilogr.	10 12	11 31	10 12	11 91
Nojka	6 64	7 91	6 64	7 91
Fečmieni	5 94	7 25	5 94	7 97
Wowž	5 80	7 —	6 —	7 50
Hroč	—	—	—	—
Woka	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Zahy	13 —	14 —	—	—
Hejdusčka	16 50	17 50	—	—
Bérny	2 50	3 —	—	—
Butra	2 40	2 80	—	—
Wſteńzna muſa 50 kilogr.	8 —	17 50	—	—
Ržana muſa	7 50	11 75	—	—
Gſyno	2 80	3 —	—	—
Sáloma	600 —	18 20	—	—
Proſhata 515 ſchtut, ſchtuta	8 —	20 —	—	—

Woſy na pſchedau.

Sedyn woženy 4ſhedlaty woſnowy wós, híſčez zylo dobrý, ſa 200 ml.; jedyn híſčez zylo nowyjenopſtejný korbowy wós, jedynjenopſtejný rebłowý wós ſi deſtami; dwe woženej ſkoro nowej poſtehý a jedyn wožený ſchtriftežlaty woſtryh omnibus, ſady ſo wotcžinazy, pſcheda tunjo

N. Gall.

Trawowa awfziſja.

Wotawa na Hněwſečzanſtej gmeiſtej lužy ma ſo 10. ſept. t. l. na pſchekadzowanje pſchedawacž, toho runja wotawa na lužy, 3 akry wopſchijazej, na Hněwſečzanſkich honach ležazej, po loſach na pſchekadzowanje pſchedawacž. Sapocžatk popoſdnju w 3 hodž. pſchi gmeiſtej lužy.

Wotawowa awfziſja

na Hermancžanskich a Pſzowjanskich knježich luſach pónđelu 11. ſeptembra t. l.

Štromadžina, laž pſchego, pſchi Hermancžanskim mlynje. — Porjadluwozazym ſupzam ſo po wuměnjenju poženonka pſchijwoli.

Kublerske ſarjadniſtwo.
Għimriġi.

Gogolinſki twarſki fručatn kalk

je ſi nowa doſchoł a je po tunjej plaćisnje na pſchedań pola

Fishera
na dwórnichcju we Laſu.

Rôle ſ warjenju a pječenju

ſ kowaneho a lateho želesa,

khachlowe duřežka, loſtnjepſchepuſte ſhachlowe duřežka, platy ſa wařenske pjezaki, falzowane platy, roſty, roſtowe ſerdki a wſchě želesne twory, ſa khachle a pjezaki trébne;

nowe: kowane želesne rólowe platy, kotrež ſo njeplaka, laž ſtare ſi lateho želesa, dale wſchě družiny

Kowaných želesnych woſnow,

laž: hródzne, lubjaze a tſeſhne woſna atd., porucža pſchi potriebje po tunich plaćisnach

Hermann Bulnheim

w Budyschinje na albertkej droſy 14.

Gogolinſki kalk,

najlepſhi a najſporiſhi kalk, je ſaſo na pſchedań pola

A. Lorenza

na Hoſchiz haſhy čižilo 23
a na privatnym tworowym dwórnichcju.

Schokoladu pſche hliſtwje (wurmholſolade)

w taſličkach po 25 np. a w małych plazkach porucža jara lóhlo ſi nutsbranju

měſtečnaska haptika

141 na hlownym torhoſtej nětlo čižilo 6.

Dželba lět nych žaketow

je tunjo na pschedan. So by šo s nimi spěšnije rumovalo, šo kóždý žaket město do papery do jeneho rubiščka, k tomu darjeneho, sapakuje.

H. Kayser

10 na žitnej hašy 10.

Najnowsche wězny sa švinske paletoty

šu döschle a šo po kóždej měrje seščija pola

H. Kayser

10 na žitnej hašy 10.

Pschi skladnosczi

šym wulku dželbu najlepšeje schrybowanskeje wołny sa šměchnje tuni pjenjes kupí a pschedawam netko, tak daloko hacž sklad dožaha woprawdžite jendzelske czechaze pschedzeno, złomski punt po 1 ml. 90 np., 16te najlepše, złomski punt po 3 ml., 16te najlepše we wszech barbach, złomski punt po 3 ml.

Pschi wotewsczu 5 puntow darvam 5 prozentow rabatta.

Mohairwolma, rjane dothe pažmo, po 25—40 np.,

zeštwolma, Sažopshedawarjo dostawaju poměrný rabatt.

W Budyschinje.

E. Scheer.

3 na schulerškej hašy 3.

A našvinskemu řešanju

porucžam česčenym řerbškim ratarjam ſwoj ſklad ſhumſhtnych hnójnych ſredkov po najtunisckich placzisnach, kaž:

ff. parjenu koſčinu (muču),
ff. hýru koſčinu (muču),
prawdžiwy peru-guano,
ammouiał-supersofat,
spodium-supersofat,
rybjazh guano,
hnojazh gyps

ſ rukowanjom wopſchijecza pod kontrollu ſphtowanskeje ſtazije w Pomorezach, psches czož ſo kóždemu kupzej hnójne ſredki, wote mnje wotewſate, darmo pscheptyaja.

W. Mattheis w Budyschinje.

Sserbske flami we Wojerezach

Jurij Baltin

porucžaja kyry khosej, punt po 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140 a 150 np.,

paleny khosej, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.,

rajs, punt po 16, 18, 20, 25 a 30 np.,

dobry hłodki syrop, punt 16 a 20 np., wubjernje hłodki, punt 25 np., a

najlepši zokorowy, punt 40 np.,

kaž tež wſchitke druhé twor w najlepšej dobroſći a po móžno tunich placzisnach.

Max Müller, rjemjenjer,

prjedy Heinr. Siebeck,

w Budyschinje na ſwojnej lawskéj hašy čiſlo 8

porucža we wulku wubjerku derje dželany kuczowy grat po jara tunich placzisnach, toho runja ſamodželane kofry, wobwěhne toſche, rjenje dželane hontwierske toſche, ſchulſke ranzy, džecjaze ſchörzuchi we wszech wulkoſčach, dale wulki ſklad konjazych kſchudow, wot 2 ml. 50 np. hacž 15 ml., džecjaze, iecharske a hontwierske kſchudy. Tykane puczowanſke toſche a ſle ſo na najrjenscho a derje džecjaze wudželaju.

Noſowaný ſtwjetzowy abo njetrjený len,
kaž tež wntrený len kupuje po kóždej dželbje a kóždý džen mechanika dželopſchadownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjený len, a to jenož ſobtu w Grünerez domje, ſi nutſhodom ſi jerjoveje haſy, kupuje.

Möble

jako: ſhamory, ſoža, ſofy, ſtolsy, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placzisnach porucža

W. Hübner, tyſcherſki miſchr w Budyschinje, pod borklinom 4/261.

80 ſchtuk
jerjowych ſudow,

30 ſchtuk
kiſykaloých ſudow

pschedawa tunjo

Richard Pötschke
pschi hłownym torhochcju,
pódlia měchcjanſkeje haptiki.

Terje,

schtuku po 4 np., porucža

Arno Möckel
na ſerbſkej haſy čo. 13.

Koprowy vitriol

(koprowu ſersawoscz)

zlyh a czistyh tolčenyh ſi nacjienju pscheñy porucža tunjo

Otto Engert

na ſnutſkownej lawſkej haſy 10.

Woli

ſ masanju mřečazých maschinow,
tuf

ſ masanju konjazeho gratu, rjemjenjow, ſchlörnjow atd.,

kolmas

je pschezo po puntach a ſentnarjach pola mje na Hoſchiz haſy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Emil Flegel,

kójkac,
na žitnej haſy w domje knjesa čaſnikarja

Köchler,

porucža ſwoj ſklad mězow ſa mužow a hózow w najrjenskich a najnowsckich muſtrach po najtunisckich placzisnach.

Showwanje wszech kožuchowych tworow ſi rukowanjom psche wobſhodzenje psches mole abo wohen.

August Pilack,

Kravski mishter w Bukezach,

porucza cześćenym Sserbam w Bukezach a wokolnośczi swój skład hotowych muzskich a holczich wobleczenjow, lētne a symskie nawolekarje, khejorske mantle, jupy a kholowy do dżela, toho runja swój skład lētnych, nasymskich a symskich tkaninow, skoneja, diagonala a jupowych tkaninow, wot najturtschego hacj do najdrožscheho, dale žonske pasekoty, pluš- a lama-jaki; tež ho węzy po merje derje, trajnje a tunjo sečija.

Schlebjerdžak (bandwurm) s hlowu, hlistwy a czerwje.

Tykały wot čłowjekow na schlebjerdžak (bandwurm) cjerpią. Mało i nich je wernerje pschiczym stajneje niesztrowoscje snojomnych a ho s wjetsha jako thori na bledniu, krejkudoscz a hubjeny żoldk lētuja. Schlebjerdžak zyle bjes strashnosćje a holosce po hamnej methodze bješe wscheje przedneje a hłodneje turę sa dwę hodzinię (też listneje) wotstroni

Otto Flohr w Freibergu w Sakſtej.

Węste snamjenja bywazych wakow su: pytnjene wotemidżenje bibaszkowych a na kyrbsowé poczki podobnych stanow, abo hewasche waki. Męslive snamjenja su: blędoscz woblicza, blułe wóczko, módré wola wokoło wóczkow, kuchoczina, krjachoczina, pschezo napolozeny jasyk, kłaboscz pschelacza, bjesappetitnosćz, wotmienjejo s wjelczim hłodom, nieszerstwośc, hamo momora načz mutrobu abo po węstej jedzi, horje stupanje dule hacj do schije, hylne śběżenje kłenow w hubje, żoldkowa kikalina, żohupalenje, czoſtne horjestorkanie, wjerczenie, czoſtne hłowubolenje, niesporjadne wuprōđenje, kwyerbienie w sadku, kolika, tulenie a żolmaje hibanje, potom kałaze a zyzaze bołoscze w czerwach, pukotanie wutroby, mēšaczniewe molenie. Mój średk wusankne konso, granatny korjen, santonin a kamalu, je lohko nałożecz a može ho hijom wot dwieletnych dżeczi trjebacj.

A ręczam tym hobotu, 16. septembra, rano wot 9 hacj popołdnju do 3 hodz. (bjes pschipoldnego pschestawu) w Budyschinje w hosczenzu „s slotej hwēsdze“ wo istwie cziſko 3 po I. poſthodze.

■ Sa wuspēch ho rukuje. ■

Mnohotne wopisza a dżakne attesty se wscheinie stron Němskeje (też wjele s Hornjeje Lužicy) su s wobhlađanju wupołozene. Średk je njejedoſty a tež na spytanie trjebanu zyse njeſchkodny. Kura njeſtanje ho w hosczenzu, ale može ho wot kózdeho hameho bjes sadžewka w dżele stacj.

Pschispomnenje. Rjech ho kweru na dżen a czaſ mojeje pschitomnosće ledźbuje.

Serbiske klamy we Wojerezach.

Kermuſham

zokor, zły a mięty, rózynki, wulke a małe, wschitke družiny złykch a tolčenych wyrzow, koruskowy a zitronowy woli, syrop w snatej dobrosći wot 16—40 np., toho runja paleny a njeſalený khofej po snathch tunich placzisnach, pschi wotwaczu 5 punktow hischce turjsko, porucza

Jurij Baltin.

Rhofej ſeleni,
punkt po 70 np., pschi wotwaczu 5 punktow
punkt 5 np. turjsko.

Rhofej paleni,
punkt po 100 np., pschi wotwaczu 5 punktow
punkt 5 np. turjsko, porucza

Richard Pötschke
pschi hłownym torhosczeju, pódla měſchčanskeje haphthi.

**Zokor,
zimt,
korjenſki woli, rózynki**

poruczątaj
bratraj Měrſchej
na žitnych wilach
w hosczenzu „s slotej hwēsdze“.

Amonium

(czekawu hól)
w pyczenju pschi wurosczenej pscherizy poruczątaj

bratraj Měrſchej
na žitnych wilach
w hosczenzu „s slotej hwēsdze“.

Dutje njeđelu 10. septembra

Dom k howanka a reje,
i czemuž pscheczelne pscherproſchuje
Smola, hosczenar w Rakojdach.

Towarstwo Pomocy studowaznych Sserbow.

Dolež hmy 4500 hr. na prenju hypotheku wupozyczili a dyrbimy hisczeje k tomu někotre ſta doplaczicj, dowolam ho bi wykłoczeczeje ſobustawu naschego towarſtwa, kotrež swój pschinoſki wot létow 1880 a 1881 ſaplačzili njejšu, prohycz, so hychu to tak borsz hacj možno pola naschego poſkladnika k. pschetupza E. Měrſcha na žitnych wilach wobstarali.

W Budyschinje, 1. septembra 1882.
Dschedhyda.

Rakečanske serbske towarzstwo „Lipa“

změje njeđelu 17. septembra popołdnju w 4 hodzinach

generalnu zhromadžiznu

w znatym lokalu.

Přitomnosć wšech sobustawow je nuzna!
Krawc, předsyda.

Wosjewjenje.

Džiwoczanskie ſerbſke evang.-luth. misionſte towarzſtvo smjeje — ſadžewka dla niz jutſje ale jutſje ſa tydžen — 17. septembra w Žokowje w Lehnertez domje ſhromadžiznu.

Petr Zalónk.

Wtaja ho jena ſkótna hospoſa, wulke, domſke a hrodźne džowki, wustojni pohoncjo, wotrociskojo a ſrénkojo wot pschitoſaže ſe žony

Heynoldoweje w Budyschinje.

Zeneho wuczobniſka pyta

Ludwig Fiedler,
reſbar.

Derje wotczeſhnenja ſerbſka katholſka holza doſtanje dobru ſkúžbu pola pschetupza Hille we Wóſportu.

(Sapóžlane)

Mojim lubnym Sserbam!

Koloniałtworowe, tobakowe a zigarrowe klamy Richarda Pötschke w Budyschinje pschi hłownym torhosczeju pódla měſchčanskeje haphthi su klamy, hdzej wo prawdze derje a tunjo kupujesç a ho tebi pscheczelniwe poſkužuje.

Wo prawdze cziſcze a derje hłodżazn thofej placzi 1 punt jenož 70 np., pschi wotwaczu 5 punktow punt 5 np. turjsko, duž móža ho tute klamy kózdej hospoſy a ſaſopschedawarjam najnaležniſcho poruczecz. Š...

Na puczu wot Rischweje Borschęje do Małeschęz je ho njeđelu tydženja jena moſhna korejtowa kapka ſhubila. Sprawni namakać chył ju ſa myto we wudawańi „Serb. Nowin“ wotedacj.

S lubeje domiſny ho wotſalo, praju wſchitkim ſwojim ſerbſkim pscheczelam wutrobne luboſcziwe božemje.

W Bělém Kholmzu, 8. septembra 1882.

Ottilia Žeffeler.

(w tomu cziſku jena pschitoſa.)

Sobotu 9. septembra 1882.

Czechske kamjeútne wuhlo

we všech držinach seže se stazijs Čopliž (Teplič) solidne a placžisn hōdne —

toho runja kruchaty kalk — 200 ztr. po 87 m.

G. Fiedler w Turnje pola Čopliž.

Dla saſtacža flamow

dospolne w upſchedawanie mojeho ſkla hotowych mužſkich a hōlczych wobleczenjow kaž tež ſukna a bukſina po jara poníznych placžisnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormie na žitnych wikach.

Sa čas
1882.

Th. Grumbt.

Sa čas
1882.

Wulki khofejowy ſklađ

na ſtronkownej lawſkej haſy číſlo 9, na róžku Hoschiz haſy.

S tutym mam čeſcž, najpodwołniſcho woſjewicž, ſo je moj ſklađ ſaſo **najlepje ſrjadowaný**, a činju na ſlēdowaze, woſebje poruczenja hōdne držin hōdžiliwe.

a) Šhre khofeje,

derje a čiſce ſlōdžaze:

Campinos	pt. po	80 np.,
feleny Campinos ſwubjer. = =	=	90 =
f. Campinas	=	95 =
wubjerny Campinas	=	100 =

feleny Neilgherry . . .	pt. po	130 np.,
f. Plan.-Portorico . . .	=	135 =
f. feleny Neilgherry . . .	=	140 =
f. žolty Preanger . . .	=	140 =

derje a čiſce ſlōdžaze:

jara dobre a čiſne:

žolty Maracaibo	pt. po	105 np.,
môdry Java	=	110 =
Neilgherry Triage	=	115 =
žolty Java	=	115 =
f. Liberta	=	120 =
feleny Neilgherry	=	120 =
žolty Java	=	120 =

f. wulſobun. Neilgherry . . .	pt. po	150 np.,
f. žolty Menado	=	150 =
f. wubjerny Neilgherry . . .	=	160 =
f. brnny Menado	=	160 =
feleny wotewacžu 5 puntow punt po 3 np.,		
feleny 10 pt. po 5 np. tuňſho, pschi zylých		
balenach poměrnje tuňſho.		

Jenož wot natury barbijene a po ſlōdu ſedžiliwe prušowane khofeje ſo wote mnje pſchedawaja. Na požadanie ſo držin, ſa měſchenje w hromadze ſo hōdžaze, podawaja.

b) Palene khofeje

w pſchipoſnatej wubjernej dobroſeſti a měſchenju, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.

Palenske dny: wutoru a pjatki dopoldni; ſobotu popoldni.

Darmotne wobſtaranje
do khěze.

Th. Grumbt

Darmotne wobſtaranje
do khěze.

na ſtronkownej lawſkej haſy 9, na róžku Hoschiz haſy.

Khofej,

čiſce a derje ſlōdžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paleny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſeſci

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Khofejowy ſklađ.

Šylnje a derje ſlōdžazy hžom po 80 do 200 np., pschi wotewacžu 5 puntow hishčeje tuňſho, paleny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrým ſlōdže poruczataj bratraj Měrſchej na žitnych wikach.

— Serje, —

nowe, wulke tucžne ryby, mandel wot 60 np. hacž do 1 m. 20 np., poruczataj

bratraj Měrſchej
na žitnych wikach,
w hoſczenzu k ſtotej hveſdze.

Khofej,

dobry wubjerk,

kyry wot 70 np. hacž 160 np.,

paleny = 100 = 200 =

pschi wotewacžu někotrych puntow hishčeje tuňſho, jenož w derje ſlōdžazej držinje.

Richard Neumann

6 na ſtronkownej lawſkej haſy 6.

— Serje —

wot 3 np. hacž 10 np., tucžnu rjanu tworu, porucza

Richard Neumann

6 na ſtronkownej lawſkej haſy 6.

Wo P. Kneifelowej

wloſzowej tincturje,

dopóſnaty najlepſhi, je-li niz jenicki wo prawdze sprawny ſredk k ſdžerzenju wloſzow (njež ſo čiřtaja wopřima a wjetſche nařeſtſki). Tincturu ma w Budyschinje jenož Ernst Mittaſch hewař Heinr. Jil. Linde w bleschach po 1, 2 a 3 m.

Alfred Töpler

na bohatej haſy 25,

ſ napſhecia hoſczenza „k winowej ſiczi“, porucza po wuryadnje tunich placžisnach pſchedkoſhliki, wot 40 np. do 1 m.

50 np.,

khornarje, wot 35 np. do 75 np.,

manschety, wot 30 np. do 1 m.,

swjerſhne koſchle, wot 3 m. do 8 m.,

swjerſhne koſchle, po měrje, derje

dželone, ſ rutowanjom ſa dobre ſe-
dženje.

Zaki, rüſche, vanty, hekla, klobuki,
kapoty, ſchorzuchi atd. jara tunio.

Alfred Töpler

na bohatej haſy 25,

ſ napſhecia hoſczenza „k winowej ſiczi“.

Salutowanje ſa hospoſy

poſicjuje rjanobarbjeřna, čiſčerjeřna a hemiſka plokařna Heinricha Hoppſtocka w Wóſporku pſches dobré barbijene roſpróteje a njeroprotéje mužſkeje a ženskeje draſhy.

Staſanja wobſtarataj darmo ſ. Käyſer na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich Hoppſtock na budyskej haſy w Viſkopizach.

Drogowe a barbotworowe klamy Otty Engerta

niž wjazy na smutskownej lawskiej haſzy čízlo 7, ale ſi napshecza na smutskownej lawskiej haſzy 10.

Skladnoſtna kup.

Czorne židžane tkaniny

ſi njewjeſčinskej drasze,

starý lóhež wot 2 mѣ. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn

na mjachnym torhoschju 16.

porucza

Shornarje

Manschetty

Swjerſchne koſchle

po měrje, toho runja na ſklađe w kózdej ſchijowej ſchero-koſezi, po najnowſchich modellach rěſane, derje ſedžaze,
porucza tunjo

A. Tschentscher

ſi napshecza noweje měchjezanskeje ſchule.

Schlipky

Krawatty

Rovowe pomnifi

ſi marmora, ſhenita a pěſtowza,

marmorowe platy

porucza pſchi potrjebje dobročinemu wobledžbowanju

Ludwig Fiedler,

prjedy Santo-Passo,

2 na Lubijskej dróſh 2.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſažadženje ſhumſchtih ſubow a plombirowaniow
po najnowſchim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubyboleňa, ſubove operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Na rěčam wſchědne dopoſdnja a popoſdnju wot 8 haſz do 5 hodžin. Šhudym darmo.

Wotewrjenje flamow.

Čeſečenym ſherbam Budyschina a wokolnoſče ſi tutym najpodwoſniſcho wosjewjam,
ſo ſhim tu dženſkiſhi džen na kotolſkej haſzy (kesselgasse) čízlo 20, w domje bětnat-
ſteho miſchtra Nehterta

fabriku zokorowych tworow

wotewrili.

Š tutym wosjewjenjom ſjenocjam prôſtwu, ſo by ſo moje pſchedewſacze pſches
dobročinnych bohaty wopyt podpjeraſto. Ja budu ſo ſhwéru prôzowacž, ſo bych ſebi ſe
sprawnym a tunim poſluženjom ſpoločnoſč mje pocjeſčowazých dobył a trajnje ſdžeržal.

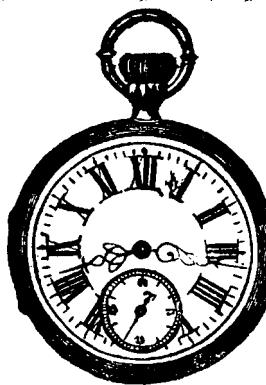
Čeſečenych wiſtarjow a pſchekupzow na ſwoje tunje zokorowe twory woſebje
i ſažopſchedawaniu ſedžliwych činju.

W Budyschinje, 24. augusta 1882.

Š pocjeſčowanjom
F. A. Trumpler.

J. G. Schneider

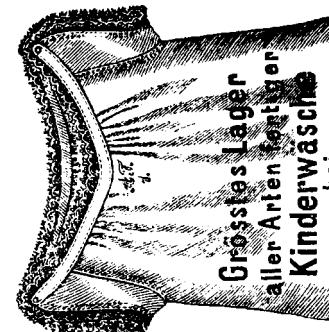
na smutskownej lawskiej haſzy

Pravodjive ſiehorne rječasy,
teho runja
taſmijone a poſtojene.

porucza ſwój wulki ſklađ ſcjenſkih a dyf-
ſaczych czahnikow, wſchě ſhwéru wotcež-
njene. Porjeđenja ſo tunjo a ſhwatnje
wohstaraja.

W klamač ſo ſerbſki rěči.

A. Tschentscher
gegenüber der neuen Bürger-
ſchule.

Pſchedroſchilli
ſhornarje
porucja A. Tschentscher
w Budyschinje.

Chemisett mit Kragen
A. Tschentscher

gegenüber der neuen
Bürgerschule.

Grösste Auswahl
billigste Preise.

Do Amſtralije

ſežele paſažirow ſi direktnej parnej ſódžu
wot Hamburga

5. kóždeho měsaza

P. Fenscky
w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

jan možiž ſpoffny angloſ
jan vjeſtiž angloſ

"Serbske Nowiny" wudawaja so koždu sobotu.
— Štwórlétna předplata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štwórtk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čísc Smolerjec knihičišćerne w mačidnym domje w Budyšinje.

Číslo 37.

Sobotu 16. septembra 1882.

Lětnik 41.

 Čiži ſami czeſčeni wotebjerarjo „Serbských Nowinow“, kotsiž džedža ſa nje na **4. štwórtlěto 1882** do předka placicę, njech netko 80 np. we wudawańi „Serb. Now.“ wotevadža. Čiži, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny“ pſches póst pſchinjescz dawaja, njech tola njeſapomni, ſebi je tam bórſy ſtaſacz. Na ſchtwórléto ſaplači ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němſteho khežorſtwa 1 marka, ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ ſ pſchilohu „Serbſki Hſopdar“ placza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 40 np.

Rедакција.

Niedźelu, džen 24. septembra t. l.,

ſměje ſo w ſali hotela „Dettiner Hof“ w Lubiju wulfi a pſchuny

Serbski ſpěwanſki ſwiedżeń,

kotrehož čiſty wunoſch ſo k lepschemu towarzſtu Pomozy ſtudowazym ſſerbow nałoži.

Spěvacz budže ſo pod wiedzenjom k. kantora Kozora pódla jeneho hornjo- a jeneho delnjoſlužiſkeho ludoweho ſpěwa dželba jeho kraſných kompoſiſijow, ſe wſchelakich ſolow, duettow, ſoloquartettow, mužſtich- a měſchanych chorow wobſtejaza, kotrehož teſt je nimale wchón wot naſcheho njeſapomniteho klawneho pěſnjerja, njebo k. fararja Sejerja, a ſměje ſo ſpěwanje wjeczor wot 6—1/2 hodzin, tak ſo móža čiž, kotsiž wo to rodža, ſ czahom, w 8 hodz. wotkhađazym, ſažo wotjecz. Czijlowane ſaſtupne billety po 75 np. a 1 hrivnje, nječiſlowane po 50 np., kaž tež ſerbſto-němſke tekſtowe knižki po 10 np. budža wot 16.—23. ſeptembra we wudawańi „Serbských Nowin“ a pola k. pſchekupza Mjerwy na mjaſnym torhosceju, w pomjenowanym hotelu w Lubiju pat hacž do 24. ſeptembra a poſdžiſcho tež pſchi kafy, w 5 hodzinach wotworejnej, doſtačz.

Po koncercze ſměje ſo ſwiedzeńska hoſcžina a po tej ſamej pſchuny bal. Hoſcžinske kouverty budža po 1½ hr., rejuwanſke billety po 1 hr. doſtačz. Liczba jědžnych kouvertow ma ſo, je-li někak móžno, najpoſdžiſcho džen do ſwiedženja na pomjenowaných měſtach ſtaſacz.

Sſwiedzeński wubjert.

Swětne podawki.

Němſke khežorſtvo. Pod ſwiatocznyh ſwonjenjom ſownow, ſmähovazymmi khorhojem i a radoſtnym wyskanjom luda je ſichtwórtk popołdnju khežor Wylem do ſakſkeho klawneho měſta faczahnyk. Draždžany běchu ſo k czeſči wylieho hoſcža najkraſniſchi ſchat woblekle. Kunjež ſo tolsta mihla miholesche, ſo tyžaz a ſažo tyžaz luda wottraſchicž njeſachu, ſtejo, muſko w hromadze ſtloczene, hodžiny dolho na pſchijed ſubowaneho khežora czaſacz. Někotre minuth po poſtajenym czaſu pſchijedze khežor w 3 hodzinach 52 minutow na ſchleſyſke dwórniscejo. Czeſzna kompanija kſelskych präſentirowaſche a regimentska kapala pruſtu hymnu piftaſche. Iako khežor Wylem ſ wofa ſtupi, khwatasche jemu kral Albert napſheczjo. Knejejerzej ſebi ruzy ſawdawſchi ſo wutrobnje koſcheſchtaj, potom khežor prynzow ſakſkeje kralowſkeje ſwojibh a druhich wjetchow pſcheczelnieje powita. Khežor na to pod baldachin, ſa njeho pſched dwórniscejom natwarjeny, ſtupi. Sahorjene, radoſne pſchivołanie ſ wjele tyžaz ſchijow ſchumjescze jemu napſheczjo, jako ludi jeho nadobnu wožobu wuhlada. Kralowska gala-ekvipaža, wot ſchyrjoch konjow ežechnjena, pſched dwórniscejo pſchijedze, kotaž, po tym ſo běſchtaj khežor a kral Albert do njeje ſaſtupiloj, jako

ſapocžatk wulſtony czaž na via triumphalis = dobyczeńſkim pucžu wotewri. W drugim woſu ſedžeschtaj prynz Jurij a němſki krón-prynz. K tomu pſchisankuſhu ſo woſy ſ pruſkimi prynzami Wilejem, Hendrichom, Biedrichom, Karlu a Albrechtem. Na nje ſledowasche rufi wulſowjerch Wladimir, kotrehož kraſna czerkeſiſka generalna uniforma powschitkowne wobdzivanje wubudžowasche, prynz Biedrich August a ſyla drugich wjetchow a generalow. Pod radoſtnym pſchivołanju luda czaž po antonskej haſy na Alberſke torhoscejo a wot tam po klawnej droſy pſches Augustuſhowy móſt k kralowſkemu hrodej czechnjescze. Se ſmähovazymmi khorhojem i a towarzſtowymi ſnamjenjem běchu ſo ſchule a towarzſtu po tutym pucžu k powitanju khežora ſestajeli. Na antonskej haſy 300 džecži ſe ſpěwom: „Budž witana nam tyžaz króz khežorſtowa króna“ khežora powitachu. Žena ſchulſka holza jemu, tak dolho hacž ſpěw klinčeſche, jeho text w kraſnej wobalzy a kwětkowny buket pſchepoda. Pſchi radnej tribunje draždžanski měſchčjanosta k khežorowemu woſej ſtupi a tu wótsje powitanſku naręcz pſched khežoram pſchednoſcha. Khežor ſedžblinje pſchipoſkuchawſchi ſo ſ pſcheczelnym ſiwanjom rěčniſkej podžakowa. Po poſtajenym ſwiedzeńſkim porjedze wuwoſta khežorowa wotmolwa. Pod hrimotazym dibat=woſanjom na

to cząh po hłownej drózy psches Augustusowym most do królewskiego hrodu Saczyna. Němski khézor bę s powitanjom, jemu w Draždananach pschihotowanym, widżizy swięszelny, też němski krónprynz prawje radośnie do żołnierzycz ludowych czerjów hładache. Wjedzor khézor se swojim złykm pschewodom królewskie działadło wophta.

— Sjeld antisemitow (njepscheczelow židow) je ho w Draždananach w pschitomnośczi 400 wožobow wotewrik, bjes zużymi bęsche najwjažy Russich, Awstrijskich a Madżarow. Adwokat Onady s Wuheriskeje (Ungarskeje) bę wobras (bildu) Esther Salymožbz hłobu pschinješt, kotrūž su židža w Tisza-Eszlaru pjecza skonzowali. 11. septembra pschijedze dworski prēdar Stöcer na sjeld. Wón do sale sastupi, jeho se sahorjenym pschivolanjom powitachu. Jego namjety sa wotstronjenje schłodneho židowskeho wuliwa s hscheczi-janskich krajow buchu wsłę jenohłobne pschijate. Bjes nimi ho też namjet nadenidze, po kotrymž ma ho psches salon postajic, so židža żane statne sastojinstwa sastacj nježmiedža. W tuthym namjetam dr. Henrici s Barlina hschecze dwaj pschistaji, kotrāž ho toho runja pschijeschtaj. Wonaj rēfataj: 1) židam ma ho wojeńska hlužba, kotrejcz čescze woni hódní nježbu, spuschczic, sa to pał dyrbja woni wotkupny pjenies statej płaczic. 2) Pschiczhahanje židow, woszczęsje s narańsczych krajow, ma ho po móžnoſci sadżewacj. Daleju na żadanje doktra Henczela, kotrāž bę s Ruskeje pschijel, wosanknijene, so bych tu domne antisemitiſke towarzystwa s tymi w połodniſcej Ruskej sokożenymi do sjenoczenſtwa stupile.

— Pólske nowiny „Czaž”, w Krakowje wukhadżaze, su rozcżowanje do sjanwoſcze puszczy, kotrej je pjecza wjerch Biszmark s jenym sławnym Polakom wó pólskich naležnoſczech pomie. Biszmark ho po tuthym rozcżenju sa mjeſami, kotrej by pólske kraleſtvo po mienjenju Polakow mécz dyrbjal, wosbhonjescze, praschesche ho, hacj je wujednanje bjes Polakami a Russimi hschecze móžne, a tajke mienjenja a smyžlenja bjes jenotliwymi pólskimi politiskimi stronami knježa. Pólski hoscz je Biszmarkej na tajke praschenje wotmolwif, so w tu hñiliu Polazy a Ružojo bjes hłobu njepscheczeljo wostanu, jenož potom by ho stare njepscheczelſtwo bjes nimi do twierdeho pscheczelſtwa pschewobročilo, hdj bych u Němzj dżel ruskeje Pólskeje wsali a swojemu knjeſtwu podczisznyli. Polazy ho boja, so bych u woni wot Němzow hschecze bōle hacj wot Russich podkłoczeni byli, duž bych u woni bjes dwemaj njeſtatkowaj ſebi pschego tón najmjeñschi woswolisi. „Winowatoscz Polakow je”, tak je Biszmark swoje rozcżowanje pjecza skonečil, „so ho s politiskej mudroſczi a wotczinskim saczuczem po wobſtejnosczech ſložuja.” Se słowami: „Na ſałbowidženie, ſnadž pod drugimi wobſtejnosciami” wón swojegoho pólskeho hoscza wot ho puszczy. Biszmarkowe nowiny „Nord. Allg. Zeit.” pišaja, so je wotczischane rozcżenje wot přenjego hacj do poſlednjego słowa ſelżane. Wjercha Biszmarka žadyn Polak wophtał njeje, po tajkim so też bjes nimaj żane rozcżenje mělo njeje.

Awstrija. Wucżowanje khézora Franza Josefa do połodniſich awstrijskich provinow je jemu ſkładnoſcž dało, so wo smyžlenju swojegoho luda ſam pschecziedźic. Wschudżom ho bjes ludom sa khézora wulka sahorjenosc ze wſchęch městnach pokasa, kotrej wón se swojim wophtom poczęſczi. Tu je widzec, so awstrijska khézorska hwojba jako hylny swiaſt wſchę ludy awstrijskiego khézorstwa, runież su jich smyžlenja a wotmyžlenja napscheczne, wſchęch twierdze w hromadże dżerži. — Prozež pscheczirwo Ruthenam, kotsiz bęchu wobſkorzeni, so su Galiziju Russim pscheradzic hzyli, je ho w thchle dnjach ſkončil. Bjes tym so buchu hłowni wobſkorzeni hžom psched mězazom njewinowaczi wosnaczi, je ho tež

nětko poſdžischo ſajath Adrian Masur s jaſtwa puſchczi, dotal jemu, runje kaž jeho ſobuwobſkorzenym, žanu winu dopokaſacj njemiožachu. Tola njedžiwojo na to, so ho po ſkónczenym prozežu na hwernoſczi napscheczo awstrijskemu knjeſtstu dwelowacj nježmę, su tola Polazy, ſastobjeni njepſcheczeljo Ruthenow, dozpili, so su biskop Sembratowicz, duchowna hłowa ruthenskeho luda, a tjo druzh wyžožy ruthenszy duchowni se ſastojinstwa stupicj dyrbjeli.

Ružowka. Czornohórski wjerch Nikita je ho na swojim puežu do Petersburga wot ruskeho luda se sahorjenoscžu a ſ wopokaſmami wutrobneje pscheczelnoſcze powital. Nowiny wſchęch stron na njeho ſ wožebithmi naſtafkami, jeho jako rjekovskiego wojowarja hberiskeho czornohórskiego luda pschekražnajazym, ſpominachu. Pschi teſle ſkładnoſczi ho ruske nowiny ſdžeržale nježbu, na njedžakownoſcž, kaž wone praja, hberiskeho króla Milana poſkaſacj. Kral Milan je ho zyle wot Ruskeje wotwobrocził a ho do njewolnistiwa awstrijskego knjeſtstu podał, tak so wón jenož jako awstrijski vizykrål w Sserbiji knježi ſ ſchodzi hberiskeho kraja, kotrejcz mér ho psches tajku politiku mneži a kotrejcz narodne wuwicze ho ſ tym ſadžewa. Sserbske knjeſtstu je zyle sjanwe ſ wjetshinu swojich poddanow roſkorjene, a to, so roſyml, ludowemu wužitkej nježluži, ale jenož awstrijskemu knjeſtstu do rukow džela, kotrej ſa tym ſteji, so by Sserbiju pschi dobry ſkładnoſczi swojemu knjeſtstu podczisznylo. Czornohórski pał je pschego hwernoſcž ſ Ruskej wobſhowała a drugim krajam na balkanie, wot Ruskeje ſ turkowſkeho pschaha wužwobodženym, w tuthym naſtupanju dobry pschiklad dawa.

— Ruske knjeſtstu ma ſ nětczischi wobſtejnosciam ſažo wjazy domwierjenja, a ho nadžija, so nětko khézorej wot nihilistow mienje stracha hrosy. Ruski khézor je ho 12. septembra přeni ras ſažo swojemu ludej poſkaſal. Wón, pschewodžany wot swojego mandželskeje, zarjewicza (krónprynza) a drugich wulkowjerichow (prynzow), ſ parnej lódžu ſ Peterhofa, swojegoho nětczischiho pscheyftka, do Petersburga pschijedze. Do wotkryteje ekwipaže ſastupiwschi wón pod sahorjenym pschivolanjom wjelisiczeho luda psches haſy, krafzne wudebjene, ſ zytkwi Alexandra Njevskiego jędžesche. Po ſkónczenej Bożej hlužbje khézor ſ nowa we wotkrytej ekwipaži po haſach jędžesche a ho potom na tak mienowane wójnske polo, hdžez mjeſeſche ſo ludowe swięszelenje, poda. Wot tam wón do zytkwie w pětro-pawolskiej twierdžiſtne dojedże, hdžez pschi rowomaj njebo khézora a khézorki dleſhi czaž pscheywashe a ho na to ſažo po parnej lódži do Peterhofa wróci. Ma russi lud je ſtupjenje khézora do sjanwoſcze najlepſchi saczisze ſziniło.

— Pod mérnej swięſtnoſcze ruskeje ſwotkowneje politiki ruske knjeſtstu njeſabhywa, ſo na wójnu, kotrej by ſnadž dla Egyptowskeje wudyricz móhla, pschihotowacj. Ženje ſo armieſſe korpſy, w połodniſcej Ruskej ſtejaze, tak často inspirowane nježbu, kaž w poſlednim czažu. Generalojo a wulkowjerichojo ſe wſchę hwernoſczi na dowoženje provijanta a wójnske ſarjadniſtvo ſedžbuja, paduſchi wójſkowſy intendantajo ho hacj na dotal nježlyſhane ſurowe washne hofstaja, ſo bych u drugim ſa wotraſhazh ſchickad ſlužili. Kommandirowazh generalojo ſa móžnu wójnu ſ Turkowſkej ſu hžom pjecza pomjenowani. Město khézorskich prynzow budże kommando generalomaj Gurkej a Radetzkiſej pschepodatuy. Jeli by ho wójſko w Kawkaſu mobilisowalo, by Loris-Melikow jeho wodžerſtwo doſtał. — Se ſlotowych podkopów w narańſcej Sibirskej bęchtaj njedawno dwaj ſtrachnaj nihilistiskaj ſkóſnikaj, inženér Gsachka, kotrāž bę podſemsku jamu do chersonſkeho khézorstwoweſtrentſkeho hamta ryk a ſ njego někotre millijony rublow kranj, a węſty Myschkin czeſkyloj. Po doſkim honjenju,

ł kotrejuż bę so zyłe wobydlerstwo se klubjenjom dobreho myta namowliało, so radzi, wobeju nihilistow sało popanycz.

Gričiška. Gričiske kniežerstwo je namjeth sacižisko, kotrež je jemu sultana dla wujednania swadów, w nastupanju mjesow wudrjenych, pschedpoložil, gričiske nowinu s jara wójnskej ręczu swadne krajinu sa Gričisku žadaju. Wójsko a flotta so se wsciem khatkom sa wójnu wuhotuje. K pschisporjenju wójnskeje flotty je so 12 millijonow sirow wot deputirtskeje komory dowolilo. W Parizu je so schěćz panzerowych lódžow sa gričiske kniežerstwo slasało. Na kupy Krete, hischeze pod turkowskim kniežtstwom stejazu a s wjetša wot Gričisku wobydlenu, su so wot gričiskego kniežerstwa wotpóhlanzy pohłali, kotsiz maju kretiških Gričisku nascikarac, so bychu so pschecživo sultanej posběhnyli a jeho kniežtstwo wottschakli.

Egyptowska. Jendželske wójsko je 13. septembra pod wujednanim generala Wolseleya wulke dobycze pola Tel-el-Kebira scziniło. S tutej bitwy je po sdaczu kónz zyłe egyptowskeje wójny dozvity. Po tym, so běchu Jendželčenjo 12. septembra wupad Arabi Pasche s lehwa pola Tel-el-Kebira s khrobkoſcju wotrafyli a pschi tym Egyptowskim, kotsiz běchu tsi ras sylniški, dýzli Jendželčenjo, 5 kanonow wotewali, woni džen posdžischo egyptowske lehwo se sturmom wscz spytachu. Jendželčenam so radzi w dobrym porjedze s czerstwymi mozami so k naſypanzam egyptowskeho wójnska pschiblizic. Jendželska artillerija s tselenjom sapoča, Egyptowszy najprijej njeporjadne wotmolwachu, dokelž so hakle jara posdže Jendželčanow dohladachu, potom so jich tselenje polepschi. Nětko jendželska infanterija do bitwy sapšimny, stajne tsělejo so wona njepchecželskej liniji pschiblizi. Potom wona, na dobo s bajonetom do předka sturmijo, so na njepchecžela wali. Rubanje bę na khwilu žadkawie, Egyptowszy so wjazy džerdecz njemóžachu, woni džiwje cíekachu, a Jendželčenjo sa nimi hanachu. Jendželska kavallerija bę bjes tym połnozne kshidlo Egyptowskich wobeschla, jenož k połodniu wosta hischeze pucz sa czekanie. Jendželszy jěsdni se swojimi scherolimi mječzami bjes njepchecželom žadkawje salhadzachu, wjele stow pod jich rubanjom kónz wsa. W tym samym časzu pschinidze jendželska artillerija na dobyte naſypanzu a se swojim tselenjom njeporjad a měšenizu bjes Egyptowskimi hischeze powjetschi. Tak pschinidze, so bu 3000 Egyptowskich wot Jendželčanow sajath, psches 2000 s nich bitwischzo polkrywashe. Jendželčenjo su w bitwie 200 morwych a někotre sta ranjenych poczepili. Bjes panjenymi Jendželčenami je wjele offizierow, dopokam so to, so namjedowarjo wojskam dobyt pschikkadachu. Jendželčenam 40 kanonow, wulka hromada provijanta a tsi železnizowe čahi do rukow panichu. Egyptowska wójna je najskerje nětko hžom skončena. Arabi Pascha so s cíekla wot tuteho porażenia sało shraba, jeho wójsko je wscie kanony shubiło a wojskam je nadžija na dobycze spaňka. Tola dobycze Jendželčanow tež hischeze na druhim boku Arabi Paschi schlodži. Jeho wójsko, we wobtwjerdzenym lehwu pola Kafrdowara psched Alexandriju stejaze, je wo bitwie pola Kafr-el-Kebira shoniwski, wot njeho wotpantyo a hžom s Jendželčenami dla kapitulazije jedna. Jendželske wójsko je poruežnoſež dostało, so dyribi so na wobhadženie Kafrdowara pschihotowac. Bliski kónz wójny móže so nětko s wěstoſcju wěſchecžic, a je-li by so tež Arabi Pascha hischeze ras Jendželčenam napscheczo stajik, jemu so s nowa wjele lepje ſeschlo njebi, hacž pola Tel-el-Kebira. Wojskse dželo je po taikim dokonjane, po tym so su kanony rečale, dostanu pjera swoje prawo. Sa wojskami pschinidza diplo-

matojo, woni budža so bórsy blyšcęc dacž, jenož so Jendželčenam ich wójnske dobycza njeſkaža.

Wojeſſka khorhoj.

(Směšcht, pschedžiat Swonimér.)

(Poſtracžowanje.)

Wornak, kiz hischeze na starym blaku s khorhoju stejše, pocza hróbsne węžy molowac, schto jeho wscho wotčakuje. Njeſbože njehodži so nihdj na węczne potajic, je-li mijelci. budże khostanje cíim ſurowiſche.

Marja radžesche, so by so džera se židu ſaschka; ale to njemóžesche nicžo pomhac, platanu blak by so tola ſpoſnačd hodžak a njefutk by cíim hóřski był.

„S wohledž so!“ ſwarzesche Kortlina: „taikeje ſnadneje židžaneje lapy dla tajka hara: hdj by so mi do noha džera wupala, njebi so nichto wo to starak!“ To drje so jara lohý praji, tola lepje s tym niežo njebi.

Tak dha ſebi cíi tjo nihdj dowuradžic njemóžachu, schto bychu najlepje ſvorali. Wornak wosta pschi ſwojim, so chze so hnydom ſam wuſnac; Marja a Kortlina radžesche, so by khorhoj w měre do stareho kucžita ſtajik a nicžo njeprajit; khorhoj ſnadž so sa zyłe ſeto njewotwali — a poſdžischo budže so jara cíezko hodžecz dorupytac, schto je khorhoj ſpalik, a džeczi budža so paſcž a schto wupowjedac. —

S cíezkej, na ſmjerč ſrudnej wutrobu wróžesche so Wornak do kaſernow; naſajtra chýſche majora na kolenach wo wodacze proſhyz.

Kortlina a Marja so hischeze tón wjecžor žaloſnje wadžesche. Kortlina wumjetowaſche Mariji zyłe njebi. „Ty ſe ſwojimi njemiczomnymi zigarami ſu na wsciem wina!“ —

Sawérno, straſchnje ſkónči ſo tutón džen Wornakej; hdj běchu tola te krute ſluby wostače? Hdj by tole Hrubjan wjedžat!

Wornak pytaſche we ſožu troſcht; tola posdže hakle móžesche wuſhnyz — a tajke bę to ſpanje! Poſluchajmy, schto ſo Wornakej džiesche. Wscho bę pscheradžene — tak ſo jemu wo ſnje ſdasche; ſtejše psched wojeſſim ſudom. Sso roſyml, ſaſudžiſu jeho s ſmjerči, Hrubjan dyrbjescze jeho ſe ſamej khorhoju pscheklóč. Tola na požledku bę ſudnikam tola Wornaka ſel, duž chýſhu jeho wobhnadžic, jeli, tak doſki a toſty hacž je, psches wupalenu džeru w khorhoji pscheléſe. A Wornak ſo tomu podwoli, hdj hinač ſwoje ſiwiſje ſdžerdecz njemóžesche. Dwaj wojskaj dyrbjesczai khorhoj roſpſchestrjecz. Wočzi ſandželejo ſkocži Wornak; khorhoj róſdrje ſo do thžaz kuflow. Sso roſyml, feldwebel, kiz tež na dobo pôdla ſtejše, torhasche jeho bôle ſaž hevak ſa muſchi a hrožesche: „Tak! nětko budžes hnydom ſtělan!“ — Najprijej psches khorhoj lěſcž, — potom ſlakac, — najprijej ſakkoty — potom ſtělanu bycž: to ſo wo ſnje lohý ſchémjenja. Sa woſomik běchu ſo tsi dny minyke, kotrež Wornakej hacž do ſmjerče hischeze poſpachu. Klecžesche pschi wuſhnym rowje ſe ſawjaſanymaj wocžomaj; a tola wſchitko widžesche. Tu ſtejše jeho mačz placžo psched generalom a chýſche jeho s kruſjazym ſolbaſami wobtysac. Wornak ſo njefumérne hanbowasche, ſimajo chýſche maczerti vorečecž, ſo ſo to tola njepchisteji. Tola kaž dže žony ſu, hdj ſu ſebi něſkto do hlowy ſtajile — wona njeda ſo naręcžecž. General, to bę widžecž, žaloſnje ſe ſobu běžesche — ſkónčnje bjerjeſche ſolbaſy. Wornak chýſche poſkocžic ſo generali, kiz bę ſebi ſolbaſy woſolo ſchije po wiſný, džakowac, tola Hrubjan ſo miersasche, ſo ſu jeho ſ nowa wobhnadžili, a ſtorcži jeho ſ piastcžu do khribjeta, ſo ſo do rowa kuli. Škowa jemu francžesche, ſo tola ſkoru myſlesche, ſo ſu jeho ſatſili. Hdj ſaž ſe ſebi pschinidze, widžesche, ſo w kaſernje pôdla ſoža na ſchundowaniu leži. Stonajo ſtrožnowa ſo ſaž do ſoža, ſo by dale ſpaſ. Runje bę wo ſnje wſchitko pschěrat: — nětko mějeſche wscie boloscze cíim hróbsnische hischeze psched ſobu. —

Naſajtra dyrbjescze ſaž ſ majorej. Njemóžesche wulki strach wjazy ſiwej, duž ſebi duž po pucžu trucže wotmyſli, ſo hnydom předh hacž drjewo ſlakac ſapocžnje, majorej roſčo wuſnaje; tola hdj ſ majorej pschinidze, njemóžesche ſo nihdj pschewinyc. „Hdj

buđu s kašanjom hotowym, potom sawěscze wopowiedam!" troškto-
wasche ſo.

Korlina wiedziesche jeho do dwora, ſo by jemu dželo poſkaſa. „Wſcho je derje. Ničto nije ničzo phynyl. Mjelczec jeno!" rěczeſche jemu do wucha.

Hdyž bě Wornak drjewo roſkaſał, džesche ſaſo po ſchodziſe horje k majorej, ſo by ſwoje ſhwědomije wołozík; lědma mózesche nohi po ſchodziſkach ſa ſobu doczahac̄, tak ſo bojesche. Korlina paſ ſemu woſjewi, ſo major doma nije — o, tak ſo Wornak ſawieſeli! nječkaſche ani doſho na majora, ale wrózgi ſo hnydom do kaſeru. Na druhi džen ujeměſche ſlužby dla kchwile, tsecži džen bě hýgom měrniſchi troſtujo ſo ſ nadžiju, ſo drje tola ničto džeru w khorhoji njepytnje, kaž bě Korlina wěſteſciła. Tak miny ſo thđen.

W tym ſamym čaſhu dosta Wornakowy wojerſki „korps“ nowego generala. Wornak myſlesche, ſo ſo hnydom do ſemje ſapadnje. Někto ſo hiſteſche wuſnac̄, bě poſdje; chyſche ſo na ſwoje dobre ſbože ſpuſteſcę. Wiedziesche, ſo ſo khorhoj jenož ſ rědka wotwala; tak tež ſo nadžiesche, ſo pschi egerzirowanju a pſtehſadowanju pſched generalom ſawalena wotſtanje.

Woſkudny džen ſaſwita. Woſazy czechnicu ſ města; khorhoj, ſo roſyml, dyrbjeſche ſobu. Wornak džesche w ryku njeſaloſe khorhoje. Po zlym puežu dyrbjeſche na nju hladac̄, a na ſwoj njeſtuk ſo dopominac̄. A tež w kwartirje khorhoj jeje wobras ſtaſnje ſ nim; ſdasche ſo jemu, kaž by pſchezo pſched nim rejowała.

„Jutſje rano w ſedních pónđe kompanija po khorhoj!" tak rěkaſche kaſnja.

„Jutſje rano!" ſdychowaſche Wornak; njewiedziesche, hac̄ by ſebi pſchaſ, ſo by jutſiſchi džen ženje njeſaſwitaſ, abo, ſo by hýgom dawno nimo był.
(Poſtracžowanje.)

Ze Serbow.

S Dobruſche. W tudomnej fabriky je 11. septembra dželac̄ ſenczel ſ Gnashcz ſ ſlevei ruku do maſchinu pſchiſchoſ a pſchi tym czechne ſranjenje poczepil.

Sſerbſki ſpěwanſki ſwiedzieni w Lubiju. Sſerbjo ſmy — Sſerbjo woſtañny — jako Sſerbjo ſo tež poſkaſny! Tute ſlowa Sſerbam do ſwiedzienia pſchiwoſam, pſchi kotrymž manu jako Sſerbjo ſe herbſkim ſpěwom do ſjawnoscze wuſtupic̄. Kaž je hýgom ſnate, ſměje ſo lětha ſpěwanſki ſwiedzieni w Lubiju, ſo by ſo tež raſ Sſerbam, wot Budyschina ſdaſenym, w narañſhei Lužicy bydlazym, ſkladnoſcę poſtečiſka, rjanoc̄ herbſkich ſpěwów wobdzivac̄ a ſo na krafnoſci jich ſyfow wolschewic̄. Sſerbja ſu porňo druhim ludam malic̄ki lud, němſke nowiny mjenuja jich: ein kleiner Volkſsplitter. A tola je ſ tutoho malic̄keho herbſkeho luda muž woſchoſ, ſnamenith pěſnjer, ſ kotrymž móže ſo jenož mało pěſnjerow druhich ludow runac̄, kotrehož ſamо Němcy ſwojim najwjetſhim a najlepſhim pěſnjerjam ſ boku ſtaſeja — je to naſch njeſapomnith njebo knjes farar Seiſer. Tutoń naſch ſlawny wotčinj je ſpěwy ſpiſaſ tak hnijaze, ſo je czechajo ſo tak ſahorisch, ſo ſo tebi pſchi ſrudnym ſpěwje ſyfhy ſrudobhy, pſchi wjeſelym paſ ſyfhy radoſce ſ wocžow ronja. Džel najfraňiſtich ſpěwów je naſch krajanc, naſch ſlawny hudybny miſchtři k. k. kantor Koſoz do hudybny ſeftajal. Wón je Seiſerjowe wubjernye ſpěwy runje ſ tak wubjernymi hloſzami a harmonijemi wuhotowaſ. Sſerbſki lud móže ſ hordofeſu na nje hladac̄ a je na woſkotnych ſpěwanſtich ſwiedzienjach ſlyſhac̄ dac̄. Nježelu 24. sept. ſměje ſo w Lubiju w hoſćenzu „Wettiner Hof“ taſki ſwiedzieni. Pſches 80 ſpěwarkow a ſpěwarjow tam ſyku najrjeñiſtich ſpěwów pſchednoſcha. W programje naděndžem ſekotne zyle nowe hiſteſche ženje ſlyſhane kruhi, kotrež budža, kaž je ſo ſ pruhow ſpoſnač možko, wěſcze poſku ſpoſnoſeſ a pſchi poſnačje pſchi poſku charjow namakac̄. Khor ſpěwarjow je ſo w Budyschinje wot knjesa ſeminarſkego wychſeſeho wuczerja Fiedlerja wuwucžit, kotrehož wotčiſtej ſprózniwoſci manu ſo džakowac̄, ſo buchu předawſche ſpěwanſke ſwiedzienje wuwiedzene a ſo ſu te ſame hiſteſche dženſa niz jenož bjes Sſerbami ale tež bjes Němzami w dobrym wopomnjenju. Na ſwiedzienju ſamym ſlawny hudybny knjes kantor

Koſoz direkciu do rukow woſmije. ſo ſwiedzienju ſo woſkotna hoſćina pſchiſankuje a potom ſlēduje pſchiſny bal.

Mn.

S Nedeje. Naſch wuczer ſurij Sſuſchko, kotryž je wučeſte město w Dittersbachu pola Waldenburga dostał, je na ſ 15. ſeptembra wopuſteſcę. Pſches to je ſo liczba herbſkich wuczerjow w pruſtich Sſerbach ſaſo pomjeſtſila, to czim bōle wobžarujuemy, dokelž je nuſa wo herbſkich wuczerjow tak woſka, ſo dyrbjachu ſo hýgom w někotrych herbſkich ſchulach němſy wuczerjo poſtaſic̄.

S Blunja. Rěčiſtar Jan Króna 1. ſeptembra ſe ſtaraje ſersaweje tſelby wuſteli. Tſelba, hýgom pſched doſhím čaſom naſykana, roſpráſh a Krónie ſlewu ruku tak ſtrachne roſraſy, ſo dyrbjeſche wón we woſkotnej hojeri pomož phtac̄.

S Rydeje. Sandženu nježelu ſu ſo tu twarjenja kheſkarja Petrika a ſahrodnika ſu umiera wotpalite. Wot domjazeje naſobu a žnior je ſo wſho ſaniczilo, jenož ſkót ſu ſbožownje ploſmienjam wutorhnyli. Kaſ je woheń, kotryž je pola Petrikez woſchol, naſtaſ, hiſteſche ſnate nijeſe.

Se ſſlepého. ſſredu thđenja je ſo tu woſka bróžen bura Mathja Pañoſha, Bréſana mjenowaneho, wotpalika. Dokelž běſche ſe ſitom khopata napjelnjena, woheń doſhi čaſ ſ wyſokimi ploſmienjam i njebeſham ſapache.

S Mužakowſtich ſtron. So bychmy ſuſkom ſchodu ſaluſtowali, woſjewjamy, ſo w tudomnych woſach člowieki woſkoto dunda, kotryž na to waſchnje ludži jeba, ſo ſo jím jako wotpoſtlanz i pſcheczelneje ſwójby pſcjeſtſtaſia a potom ſrudnu powjefcž ſobudželi, ſo je wuj abo čzeta abo nechtó druhí ſ pſcheczelſtwa wumrjeſ. Wón potom, hdyž ſu jeho ſ jědžu naſyčili, lohko wěriwym hiſteſche pjenjeſh woſkuka, abo jich ſamo poſtranie. Žedyn bur w Rěčizy bu w tyhle dñiach na tajke waſchnje ſhebanj. Njeſnaty pakostník je ſrěnjeje woſkotce, něhdze pječzdeſhac̄ lět ſtary, ma poſne kuloje woſlicžo a woſki pléch na hlowje. ſ lewym woſčkom wón nechtó ſchelawje hlaſa, khorži ſulenj a wě ſebi ſe ſwojim waſchnjom doverjenje dobyc̄.

Wuſkudzienja.

Zawischi ſu. Rěčiſta ſiſku w Hlinje, kotryž bě ſ tamniſcheho knježeho dwora dželbu běrnow wotewſaſ, ſaſudžiſu ſ jenemu dneji jaſtwa. — Zigarrydželac̄ ſ. Pjetasch w Budyschinje bě jako pucžowar ſünkelez zigarroweje fabriki ſwojemu knjeſej nimalo 1200 mk. pſchekſhiwili. Pódla toho be Pjetasch 55 mk., jemu wot ſorežmaſti ſemochowewe w Droždžiju ſa ſünkeela pſchepodat, ſam ſo woſkhowaſ. Tajkeho jebanſtwa a pſchekſhiwjenja dla pſchi poſnachu jemu jene leto tſi mehazý jaſtwa a jenolétnie ſhubjenje czechnych prawow. — Rjenje kzechaze azaleje w Bogelez ſahrode w Barzeje běchu w ſchewſtih wuczobniku Kerku a ſchulſtimoj holſomaj Hanje Kerkę a Hanje Engelmannę požadanie ſa tutoſni ſwětkami woſbudžile. 5. junija t. l. woni ſydom ſwětkow, ſo kotrymž jich myſle ſtejachu, wotſcheczipnyh a darichu dwě ſ nich ſchulſkej holzy Madlenje ſünkezel, kotraž, hac̄ runje wiedziesche, ſo ſu ſwětki kranjene, ſwěky pſchiſia. Tajke kranjenje pſchiſej ſekej dwaj, Engelmannę a Kerkę holzy paſ džen jaſtwa, tež Madlena ſünkezel ma ſa pſchekhowanie džen jaſtwa woſkudzec̄. — Burſki wotrocž ſ. G. Gündel ſe ſahania bě na Hrubočaňſtik dworie woſpjet wotrocžomaj Warkej a Vorschej wſchelake wězny ſebraſ. Jego khostanje woſkostej w 4 nježelach jaſtwa. — Dželac̄ ſecky Franziſz Diekñarez w Lutobęžu winu dawachu, ſo je ſo dawania dawkov ſminyč pylaſa. Dalsche woſkudzienje pſcheczivo njei dyrbjeſche ſo toho dla woſtajic̄, dokelž wona pſchi prením pſchekſhenju tajke ſpodźiwne woſmolwjenja woſtawſche, ſo ſo ſdasche, kaž ſo by ſtroweho roſoma njebyla, duž mějachu ſa nuſne, ju najpriydy wot ſekarja pſchepytac̄ dac̄. — Dželac̄ ſe Steinert w Njeſhwacžidle bě loni naſhmu, jako mějſeſche pola knježeho dwora w ſoſkac̄ ſecky ſyphyl a w naſeču 1882 nechtó drjewa a dwě khorſeji ſ knježeho dwora wotewſaſ. Dla wězny woſkudzienja a paduſtwa dosta wón tſi dny jaſtwa.

Khostanska komora. Njepolepſhomu a wjeſe khostany dundak ſ. G. Kožkar ſe Běleje Wody bě woſtawſcheny, ſo je 28. junija t. l. kowarzej Rychtarzej w Stróži jenu ſekeru kranj ſa w nozg

30. junija do domu swojego przedarwskiego hospodarja kublerja Rychtarja w Strzeli s rozbitym woknem nits salest a tam podla 12 jejow wschelaku drastu spakoszil. Dzebsac mchazow i dzeni jasztwa, pyczelne shubjenie czehnych prawow a stajenie pod polizajsku nadkredzbu be jeho khostanie. — 26letny wotroczyk H. Kjelka s Borscze pola Niskeje, kotryz be halle runje schytri njedziale jasztwa, dla wobsciodzenia Bozeje marty na Grubelszanskich lezomnosejach stejazeje, wotkredzak, stejescze hijom safo dla nowych pschedupienjow psched kudnistwom. Poliziji be ho radzilo wusledzic, so be Kjelka 10. meje s kadrinu na kniezem dworje w Dzehorjezach 30 punktow kolbastry spakoszil a so be ho w nozy 21. haprleje do kontora pschedupza Joachimsthalu nits lamak. Kjelka be tu zyle po waschniu wuwuczenych rubjeznikow sapoczak. Won be psches wyzolu dwornu murju salestywski wokreny wusbennyk a woknowu schleitnu rosrashyl. W kontoru won, jako be ho podarmo prozowal, zalesny pjeniezny kamor wotewricz, jedyn pult s mozu wotewrinschi 4 mk, jedyn kleborny czasnik a 350 schtuk zigarrow rubi. Psched kudnistwom ho Kjelka prozowasche wschu winu wot ho wotwalicz a wudawasche, so je jemu jedyn njesnath sankat s mienom Thomas kranjene wesz, pola njego namakane, pschinoischowal. Tola jeho precze jemu niczo njeponhasche a kud jemu sa jeho straschnie rubjeznistwo tsi lata khostarnie a stajenie pod polizajsku nadkredzbu pschedupz. — Skotny wikowar Rejsak s Kulowa mjechce ho dla pschedacza jeneje kruhy mot polizista Radnera w Kramjenu pschedupscz. So by polizistu sa ho dobyl, be jemu won pjeniesy s schleitnu piva darcz spytal, schto tuton, ho rosymi, njeprchija. Rejsakowym wudawanjam, so je polizistet jenoz s pschedzelniwosezu karanczki piva poskicicz chzak, ho wericz njemochesche, duz bu won dla spytanego potupienia s 15 mk. khostania safundzony.

P r i l o p k.

* Srudne njesboze je ho 10. septembra na Sobju pola Grobz priesena podalo. Hoszczerzazy Michlowej w Grobzpriesenje pschindzeschtej spomnieny dzeni dwe mlodej holzy, jenjej cjezce, na wopryt. So by ho czas sterje minyl, wobranky, so na czolmje po Sobju wosycz. Schytryo mlozenzojo, wobej holzy, Michlowa a jene tsiletnie dzeczo, wcho hromadze 8 czlowiekow, do maleho czolnika stupichu, kotryz je jenoz sa tsiach czlowiekow wobliczony. Jako bchu ho khwili tam a heut wosyli, pschijedze po rezy horje parna kudz „Deutschland“, a wyzole zolty, wot njeje ho walaze, maly czolm kylne horje a dele storkachu. Zony buchu psches czumpanje do stracha stajene, jena s nich ho w czolmje posbehny, psches to ton wahu shubi, powroczni ho a wschitzu s njego do zolmow Sobja ponycz. Załosne kschifi czlowiekow, wo swoje živienie ho będzazych, se wschich stron speschnu pomoz pschindzesz. Mlodzenzojo, kotsiż mōzachu pluwacz, chydzhu holzy zolnam wutorhnyez, tola jim ho to njeradzi. Jedyn s nich tsiletnie dzeczo, hijom pol teplene, se subami pschimy a s nim sbożownje s brjohem dopkuwa. Jedyn drugi pschimy jenu holzu sa klobuk, tola klobukowa schnorka ho rostorze a holza ho we wodze ponuri. Druga holza hisczeze ras ruku se zolmow tykny a ho potom wjazy widzala njeje. Hoszczerzazu Michlowu pozmrowu s wody wuczejechu, wona dohno na brjosy we womorje lezesche. Gjela wobzaroniu holzow, s kotrejuz be jena po klubje, ho hacz dotal namakale njejsu.

* S Gothy piskaja, so su w bliskoleżazym Herbslebenie wsče dzezji, njezdawno schczejpjene, strasczne, haj kamo na kmierz skhorile. Mejasho je, hdzez su ho jatra schczepte, wothnile a zyle czelo je s pucherjemi poczehnjene. Po wuprzenju lekarjom kradz mōzno njebudze, so by ho wote wschich dzezji jenemu živienie sđzerzalo. Gothaſke knjegestwo je poruczilo, so by ho sajedoczjenje trucze pschedupalo. — Psches jetrasczepjene je ho netko hijom wospjet zolzne njesboze na dzezci pichniesko, poſlednie srudne nashonjenje najskerje s tomu powiedze, so ho na pschichodnym khedorstwovym ſejmje ſalon w jetrasczepjeniu pschemen.

* W Scheitnigu pola Wróblawia mjechce ho 10. septembra s czesczi khedoru wulke konjaze jehchanje offizierow schlesynskiego armejkorpsa. Dobyczterej pschi prenim jehchanju hrabji Bethush. Huc bu kleborny karan, prenge czekne myto, wot khedoru kamo ruczne pschedupath. Pschi druhim jehchanju ho Bohu ſel srudne

njesboze sta. Lieutenant Neusing se swojim konjom padze, a koi śledowazeho jeharja s zylym wotmachom na panjeneho stoczi. Zeho drze hvidom pod konjom wuczahny, tola pomoz pschindze pschedupz, Neusing sa někotre minutu wumrie. Powojesac wojesbozu na pschitomnych hloboki facziszez sczini, wobezbie khedor, kromprzehyna a druzh wjerochoho swoju żobuzelnisowcze wuprachu. Radosc swiebzelenja, ho rosymi, njesbozowym podawek jara pomjeuſchi. Niedziwajo na to pak ho jehchanje dale mjechce.

* Wo njesbozu na zelenszg pola Hugstettena njedaloko Freiburga ho dale psche: Pschedupzanie je podako, so je fridny podawek psches to nastal, so staj jenoz dwaj wosaj spinadla mēloj. Jako czah s wulkej speschnoſcę po horje dele jedzescze a ho wot lokomotivu snamjo da, so dyrbja ho wosy spinacz, njemocheschej jeniczkej spinadle zyly czah sadzherzecz abo storkanje sadznych wosow poßlacicz. Wo żadlawym napohladze, kotryz ho po swroczeniu czaha poskiczi, ho pschedo wjazy jenotliwych hróbsnosców donoschuje. Wo prandze je ho stalo, so su hebi w preñich hodzinach, dokelz tam žani lekarjo njebéchu, wschelazy stanjeni žami rosmijeczene stawy wotresali. A wumyezni ranow dyrbiesche ho deschczowa woda, s hlinu, pierschcę a žasami smuczena, kotaż be ho w pschedowje pschi zelenszg nahromadzika, trjebacz. Ženeho muža s rospadankow wuczahny, kotrejuz bęchtet wobej nosy wot koleni hem rosmijeczenej. Zeho polda zelenszg polozichu, so bchu jeho sawjasli. Tak dohno pak, hacz ja wobalkami pytachu, žuni ho won po haczenju dele, so by s nohomaj wodu doçzahnyk a hebi tak swoje bolesce polozit. Sa někotre minutu sa njeho žana pomoz wjazy trébna njebe, kmjercz bęsche jeho wot wsczeje semskeje czwile wumohla. Szamo pschi tutym njesbozu někotri skostnikojo swoju żadliwoſcę sa zufym wobkredzenstwom podkredzicze njemochach. Někotrym morwym su ho pjeniesy a czaszniki kranyle. Jenemu mužu bu, jako ranjennych s wosow won czahasche, czasznikow rjeczas wot žiwota kranjeny.

* S Nowego Szada we Wuherskej (Ungarskej) piskaja: Žandarm Anhos w Balanzu k dżowzy jeneho winizarja na žentwu khodzesche, tola pschi tym żaneho sboža njemochesche. Holzny nan žandarmej postupjenje swojego domu sakasa a žlubi swoju dżowku s pełnym mlozenzom. 7. septembra ho klub swieczelce a winizar bęsche k tomu swojich pschedzelow pschedupz. Jako zyle towarzystwo pschi blidze kredzesche, stupi ho na dobo žandarm s polnej brónju do duri. Njewiesciany nan jeho pschedzelne pschedupz, so by ho kobiu sa blido ksyny. Anhos pak to wotpotaja, staj ho psched durje, so nicto njebi czeknyc möhl, mierjesche ho a sapocza tsielecz. Prejna kulta, do nawożenje mierjena, tutomu s rukawom nits salecza a pschi kohcę, jeho njezantwski, safo wuleczi. Miechenza bjes hoszczemi be zadlawa a to njemdry žandarm k tomu wuziwasche, so by tez do druzich swoje kultki wupraszka. Bliszca kulta placzescze winizarzej, kotryz czektoranjeny na ſenju padze. S poſlednimi scheszejmi kultami won pschedupza Kohna, toho czetu, knihiwiednita Singera, wikowaria Moriza Schwarka, pschedupza Maternija a toho żonu satſeli. Drusy s towarzystwa, bjes nimi tez nawożenja a njewiessta, mōzachu s woknom won czeknyc. Wot nifohu njeſadzjerzam ho na to žandarm do kaserow poda, pschedwobleska ho a ho potom žam satſeli.

* Na schpaniskeho ministra finanzow, Kamacha, su ſanidzeny tydzeni nadpad s dynamitom spytali. Žemu s Barzelony kashczik, w kotrejuz bchu pječja tworowe pruki, pschedupz. Dokelz pak bę kashczik spodzivnje sawrjeny, minister na někto ſte tukache a jón poliziji pschedup. Jako bchu kashczik ledzblivje wotczinili, namakachu w nim czornym pólver, kotryz ho jako dynamit wopokaſa. Czlowjeka, kotryz je kashczik w Barzelonje na póst dał, hisczeze wužledzili njejsu.

Wjedro w Londonje 15. septembra: Jane.

Zadny druhí ſredk hebi njeje sa tak krótki czas bjes lekarjemi a ludom telko pschedzelow dobyt laž schwajcarſke pille haptikaria R. Brandta, schtož ma ho jeneczzy jich spodobnemu, speschnemu a westermu ſtukowanju pschi hlowubolenju, satykanju, zolczenym czepienju, dudlanju, njezistej trvi atd. pschedup. Dospolne prospektu s lekarstwim roszkudami su darmotne, teho runia prawdziwe schwajcarſke pille haptikaria R. Brandta w tylach po 1 ml. doſtacj jeneczzy w grodowskej haptiky w Budyschinje, w haptikach w Lubiju, Cibawje, Gr.-Röhrsorfje, Nowosalzu, Stołpnem a Neugersdorfje.

Placisna žitor a produktow w Budyschinje
9. septembra 1882.

Žitowy dwoś:	Na wiach wot M. P.	Na bursy hacj M. P.
3282 mchow.		
Wschéniza 50 kilogr.. .	9 52 11 91	9 52 11 91
Rozła . . .	6 96 7 28	6 96 7 28
Zecžmien . . .	5 80 7 25	5 80 7 25
Borsz . . .	5 40 7—	5 70 7 50
Hróch . . .	—	—
Boka . . .	—	—
Naps . . .	—	—
Jahň . . .	13— 14—	—
Hejdulicka . . .	16— 17 50	—
Bernj . . .	2 60 3—	—
Butra 1 . . .	2 30 2 60	—
Wschéniza mula 50 kilogr.	8— 17 50	—
Mžana mula 50 . .	7 50 11 50	—
Ssyno 50 . .	2 80 3—	—
Ssíoma 600 . .	17— 19—	—
Prokata 726 schtuk, schtuka	6— 26—	—

Někotre
male khěžne ležomnosće
s polom a bjes njeho sa 500 toler, 800 tl.,
1000 tl., 1100 tl., 1500 tl. a 1800 tl., mam
porucznosć hnydom pschedac̄. Toho runja
jenu korežnu s dobrymi ležomnosćem sa
3800 toler.

O. Jóhn w Małezach.

Na pschedan je w khřeſeze pola Minakala khěžtarſka
živnosć cžiſto 13 a w Klukichu svylne kubko čzo. 28
i 29 körzam ležomnosće.

W Sdžarach pola Klukicha je k nowemu
lētu jena khěža, na žadanje tež s polom,
na pschenajec̄e.

Rjenc̄ w Komorowje
pola Klukicha.

We Wulich Sdžarach je Müllerez kowarnja,
pschi ſchuſſeu ležaza, s wobydle-
niom a s dobrym wotebjerarſtwom, přeciž-
cehnenja dla dale pschenajec̄ a može ſo
hnydom pschedewſac̄.

Széjenski czasnik, koryž ſo sa tydzeni
jedyn ras naczahnyc̄ trjeba, je tunjo na
pschedan na nowych hręebjach (Neugraben)
cžiſto 3.

Zaworsku rožku,
probstaſsku rožku,
frankensteinku pschenizu
porucza

E. F. Schippang.

Awkzija.
Szerjeda, 20. septembra t. l., dopoldnia
w 9 hodž. maja ſo w Müllerez kowarni
we Wulich Sdžarach 2 nowajjenopschežnaj
hospodařskaj wosaj, 2 kruwazaj wosaj, 1 wo-
brucze ſhibowazaj maschine, 1 wobrucze wiažaz
maschine, 1 wjerczazaj maschine, 1 nafow,
1 ſchrubownja a drugi kowarski grat, potom
2 drastnaj khamorai, 1 komoda ſe ſchleczę-
nym khamoram, 1 khlebowy khamor, někotre
loža a druhé mobilije a domjaza nadoba ſa
hnydom hotore pjeniſh na pschedadžowanje
pschedawac̄.

A. Wirth
we Wulich Sdžarach.

Nieskažomne
praktiszy twarjene, glasirowane

ſkótne fotoli,

pleſtrowe a wodupshepuſhcžaze kamjenje,
pjezowe a khěžne platy atd.,
toho runja

— najlepſch u brunizu —

porucza ſhamottowa fabrita

„Margarethenhütte“
pola Wulſeje Dubrawy pola Budyschyna.

Dubowe deski a laty prěnjeje dobroſeže, toho runja khójnowe a
ſhmrečkowe deski a laty, rjadu a kóſly, třeschné laty, laty ſa
wjerch, ſpalirſke laty, třeschnu papu, třeschnu třeſhelli atd. porucza
drjewowa pschedawařna

Augusta Zimmermannu,
czěchſkeho miſchtra w Budyschinje.

Wilzowe ſtobuki

ſa mužskich a hólzow

porucza jara tunjo

Paul Kristeller
na bohatej haſy cžiſto 29.

Swojim česczenym wotebjerarjam k narowđenju dawam, ſo ſu
nowe naſymſke a ſymſke tkaniny (ſtoffy)
doſchle, duž proſhu wo dobročiwe wobledžbowanje.

Wilhelm Rohde, krawſki miſchtr,
pſchi realnej ſchuli čzo. 1,
w domje k. pſchekupza Ad. Rámscha.

Senia hiſhceže dobra žitocžicžaza maschine
je na pschedan na kamjennej haſy 18.

Gogolinski kalk,
najlepſchi a najſporiſchi kalk, je ſaſo na
pschedan pola

A. Lorenza
na Hofchiz haſy cžiſto 23
a na privatnym tworowym dwórniſhcežu.

80 ſchtuk
jerjowych ſudow,
30 ſchtuk
kiſykalowych ſudow
pschedawa tunjo

Richard Pötschke
pſchi hlownym torhoſcežu,
pódla měſchežanskeje haptky.

**Noſkowany ſtvelzowy abo
njetrjeny len,**

kaž tež wutrijeny len kupuje po kózdej
dželbje a kózdy džen mechanika džel-
poſchadownja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož **trjeny len**, a to jenož
ſobotu w Grügnerez domje, ſi nutſhko-
dom ſ jerjowej haſy, kupuje.

We wudawařni „Serbskich Nowin“ je na
pschedan: Spěwna radoſć; ſberka ſchulſkih
ſpewow. Do ſeleneje wobalſki ſwjasana ſa
50 np., do twjerdyh deſkow ſwjasana 70 np.

Möhlowy magazin

Augusta Jannascha,
tyscherſkeho miſchtra, na ſerbskej haſy 16
porucza ſofy, ſtoly, möble wot naj-
drožſich do najtunſich. Dospołne wu-
hotowanja na ſkladze po jara tunich pła-
cziſnach.

Khofej,

čiſcze a derje ſłodžaz, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſený punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſeži

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Salutowanje ſa hospoſy
poſtſicžuje rjanobarbjerňa, čiſhcežnja a
chemiſka plokařna Heinricha Hopp-
ſtocka w Wóſporku pſches dobre bar-
bjenje roſpróteje a njeroprotéje mužſkeje a
žónſkeje drasty.

Skasanja wobstarataj darmo H. Käſer
na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich
Hoppſtock na budyskej haſy w Biſkopizach.

Drogowe a barbotworowe klamy Ottý Engerta

niz wjazh na smutkownej lawſkej haſy čiſlo 7, ale ſ napschecža na smutkownej lawſkej haſy 10.

Gogolinſki twarſki krahath falſ

je ſ nowa doſchoł a je po tunjej placzisne na pſchedaní pola

Fishera
na dwórnischetu we Zaſu.

Rôle k warjenju a pječenju

ſ kowaneho a lateho želesa,
khachlowe duřekla, loſtnijepſchepuſchežate khachlowe duřekla, plath ſa wa-
rjenſte pjezaki, falzowane plath, roſth, roſtowe žerdki a wſchě želesne twory,
ſa khachle a pjezaki trébne;

nowe: kowane želesne rólowe plath,
kotrež ſo njepukaja, kaž ſtare ſ lateho želesa, dale wſchě druziny

Kowaných želesnych woſnow,

kaž: hródzne, lubjaze a tſeschnie woſna atd., porucža pſchi potrebie po tunich
placzisnach

Hermann Bulnheim
w Budyschinje na albertskej droſy 14.

A naſymkemu ſkaſanju

porucžam cjeſčenym herbſkim ratarjam ſwoj ſkład khumſchtih hnojnyh ſredkov
po naſtunich placzisnach, kaž:

ff. parjeniu koſčinu (muſku),
ff. hýru koſčinu (muſku),
prawdziwy peru-guano,
ammoniat-superoſſat,
ſpodium-superoſſat,
rybjaſy guano,
hnojaſy gyps

ſ rukowanjom wopſchijecža pod kontrollu ſphtowanſkeje ſtajije w Pomorezach,
pſches cjož ſo kóždemu ſupzej hnojne ſredki, wote mnje wotewſate, darmo
pſchephtaja.

W. Mattheis w Budyschinje.

Max Müller, rjemjenjer,

predy Heinr. Siebeck,

w Budyschinje na ſwonknej lawſkej haſy čiſlo 8

porucža we wulkiu wubjerku derje dželany kničowy grat po jara tunich placzisnach,
toho runja hamodželane kofry, wobwehne toſhe, rjenje dželane hontwjerſke toſhe,
ſchuske ranzy, djecjaze ſchózuchi we wſchěch wulkoſczach, dale wulki ſkład konjaznych
kſchudow, wot 2 ml. 50 np. hacž 15 ml., djecjaze, jehárske a hontwjerſke kſchudy.
Tykane pucžowanſke toſhe a hle ſo na najrjenſho a derje džeržaze wudželaju.

Woſiewjenje.

S tutym k naſwedzenju dawam, ſo wot netka wſchelake druziny hamodželanhych
khachlow na ſkładzie ſmeju, tež ſo wote mnje dobre miſhuijanske khachle po pruſh a
ryſhowanzy wobstaraju a ſo nanajlepje ſestaja, toho runja ſo wſchě w uporiedzenja
wote mnje derje wuwjedža.

Tež je wſchelaki želesny grat ſa khachle pola mje dostacž.

C. F. Häßler,
horncjer a khachlestajer w Hodžiju.

Möble

jak: khamory, ſoža, ſofy, ſtolsy, blida atd.,
pod rukowanjom po jara tunich placzisnach
porucža

W. Hübner, tſcherſki miſchtr
w Budyschinje, pod bórklinom 4/261.

Alfred Töpler

na bohatej haſy 25,
ſ napschecža hoſczenza „k winowej kieži“,
porucža po wurjadnje tunich placzisnach
pſchedkoſchliki, wot 40 np. do 1 ml.
50 np.,

khornarje, wot 35 np. do 75 np.,
manshety, wot 30 np. do 1 ml.,
ſwjetſhne koſchle, wot 3 ml. do 8 ml.,
ſwjetſhne koſchle, po mérje, derje
dželane, ſa rukowanjom ſa dobre ſe-
dzenie.

Zaki, rüſhe, banty, hekla, klobuki,
kapoty, ſchózuchi atd. jara tunio.

Alfred Töpler

na bohatej haſy 25,
ſ napschecža hoſczenza „k winowej kieži“.

Hoſej ſeleny,

punt po 70 np., pſchi wotewſacžu 5 puntow
punt 5 np. tunſho.

Hoſej paleny,

punt po 100 np., pſchi wotewſacžu 5 puntow
punt 5 np. tunſho, porucža

Richard Pötschke
pſchi i hlownym torhoſczenzu,
pódlia měchžanskeje haptky.

Zotor,
zimt,
korjenſki wolij,
roſyńki

porucžataj

bratraj Mērſchej
na žitnych wiſach
w hoſczenzu „k ſlotej hwěſdže“.

Amonium

(cžekawu ſól)

k pječenju pſchi wuroſczeni pſcheniž poru-
cžataj

bratraj Mērſchej
na žitnych wiſach
w hoſczenzu „k ſlotej hwěſdže“.

Program sa ſerbski ſpěvanski ſwjetzeni w Lubiju, wotdžeržowny džen 24. septembra 1882.

I. džel.

1. Šwjateje Marine hýly. Spěv ſa měšchaný chor wot Kozora.
2. Rostyla. Delnjołužiſka pěſení dr. Sauerweina. Spěv ſa ſoprán abo tenor ſi pſchewodom huſlow a piano wot Kozora.
3. Šwjateje Marina reja. Hornjołužiſka ludowa pěſení, ſa ſola a chor ſi pſchewodom piano wobdzélana wot Kozora.
4. Pola Skalizy (28. junija 1866). Tenorsolo wot Kozora.
5. Gastańicko ſa tenorsolo ſi quartettom ſi pſchewodom huſlow a piano wot Kozora.
6. „Bito ežeri“ — chor ſi „Nalečja“ wot Kozora.
7. „Khwalena budž fijatka.“ Soloquartett ſi „Nalečja“ wot Kozora.
8. Šchrotka. Šserbska ludowa pěſení, ſa tři ſola a chor wobdzélana wot Kozora.

II. džel.

9. Piwny spěv ſi opere „Jakub a Khata“ wot Kozora.
10. „Hdy bych ja byla róžicžka.“ Duo ſa ſoprán a baſ ſi „Nalečja“ wot Kozora.
11. „My žnjenzy, my ludžo ſmí prawi“ — ſoloquartett ſe „Injow“, ſa chor wobdzélana wot Kozora.
12. „Plakala Haniza“ — delnjołužiſka ludowa pěſení, ſi pſchewodom huſlow a piano wobdzélana wot Kozora.
13. „S dyhom ſhwjatoh“ Jana — tenorsolo ſi chorom ſi „Nalečja“ wot Kozora.
14. Šserbska meja. Polska ſa 6 ſola a chor wot Kozora.
15. Skónczny chor ſi „Nalečja“ wot Kozora.

Na ratařské ſchuli, toho runja na ſadowej a ſahrodniskej ſchuli, ſi njej ſjenocženej, ſo 17. října t. l. nove wucžne kurſy ſapozhnu.
Dalsche wukášanja dawa

direktor

J. B. Brugger.

Terje,

ſchtuku po 4 np., poručza

Arno Möckel
na ſerbskej haſy čđ. 13.

Cžaſnički

pschedawa a porjedža tunjo a derje ſi ruko-
wanjom

cžaſnikat **Mager**
pſchi kaſernje.

Rakečanske ſerbske towarzſto

„Lipa“

změje njedželu 17. septembra popoldnju
w 4 hodžinach

generalnu zhromadžiznu w znatym lokaluu.

Pritomnosé wšech ſobuſtawow je
nuzna! **Krawc**, předsyda.

Zarěčanske ſerbske towarſtwo

změje njedželu 24. septembra popoldnju
w 5 hodžinach swoju zhromadžiznu.

Přednoſenje je k. Piwarc z Wětrowa
dobrociwje přilubił.

Wo bohate wobdzelenje proſy
předsydstwo.

Klamy ſi wulkim wjelbom, ſa žitnych
wiforvarjow ſo hodžaze, ſu tunjo na pſche-
najecze na žitnych wifach cžiſlu 14.

Pětny ſmijertny džen

njebo Hanu Karolinu,
Jana Traug. Krigla we Wurbžu,
někto w Rutterville w Texasu, mandželskeje,
wumrje 18. septembra 1881.

Ta ſmijereč, ſi pſchezo woſol' hodiži,
Ta derje daloko taž w blijskoſći,
Ta džecže tež po móřſtej wodži
Pſches ſtrachnu knži do Ameriki

A tam we Rutterville w Texasu

Wſa přeječ nam naſchu džovou naſtarſchu.

Ta w Žilozach bě narodžena,

Hdyž jeje nan tam Jurij Kovat je.

A hdyž něk běſte votořečena,

Dha doma ſwojim starším pomhaſte;

Hdyž běſte ſtařa ſetor dvořeči,

Eſo wona — ežebna knježna — woženi.

Tež luby nawoženja běſte

Ton ežebni knjez Jan Kriegel w Wurbžu,

Hdyž tež ho jím tu derje džeche,

Dha tola boriž na to myſlachu,

Šswój ſtatok hiſteče bôle polepſticež

A do Ameriki ſo pſchekydliež.

A tak ſtař wona wopuſtcejlou

Ton rjany ſerbski kraj, tu Žilžižu,

A ſi druhimi ſo pſchekydlou

Do nowoh' wóznoh' kraja w Texasu,

Hdyž pſchecžechu jara ſbožovnje

A ho jím tež tam derje lubječhe.

Tam wona pſchezo ſtrova běſte,

Be dobra, ſpravna, ſwérna hoſpoſa,

Hac̄ junu jene ranje džeche

Bo ſymnej rožy won do džecžela,

A na to je tam ſtrajchne ſhorita,

Na naſymnjenje boriž wumrjela.

Tak ſa jutſiſhim dokonjane

Je runje ſetor, ſo je wumrjela,

A wjele ſyloſow wupſtakane

Wo tebie, luba džovka naſtarſchu,

Ta derje pola lubych starſich tu,

Kaž tež po twojich lubych w Texasu.

A ſo ſobu th ſavostaji

Toh' luboh' mandželſtoh', ſi džecžatka,

Do wulkej ſrudby starſich ſtají,

Tež bratra, ſotru — druhich ſi pſchecželiwa,

Haj, wjele dalsich lubych pſchecželou,

We Texasu, kaž tež we ſerbach jow.

Hdyž tež na ſmijertnym ložu tebie

Twoj luby nan a twoja luba mac̄ —

Kiž by rad' měta woſol' ſebje —

Tam tebie ujemžachu troſtovac̄,

Dha tola twoja luba ſotra cže

Je wothladala wſchal hac̄ naſlepje.

A hdyž cži twoji starſi wboſh

Twoj rov tam žeňe niem'ža woſtac̄,

Dha tola njeſhu w žanec̄ hroſi,

Tež tam Boh tebie budže ſavolac̄

A waſ wjehch ſaflo ſobu ſiednočec̄,

Hdyž truba poſlednja b'že ſatrubic̄.

Ach Boho, hlaďaj ſi njebječ dele

A troſtivych starſich, džecži, mandželſtoh',

Th ſladječ ſi nich jara wjele,

To pak, „ſchtož cžini Boh, je dobre wſcho“,

Hdyž runje tež tu na tym ſwěči my

To dopónac̄ wſchal žeňe niem'ženy.

A tak dha ſpi my, luba Hanu!

Něk cžiſe w twojim khlodnym rowje tam,

We zuſej ſemi vořejebanu,

Hdyž žeňe, žeňe njeb'že možno nam,

Twoj nam tak luby rov tam woſtac̄

A „woťče naſh“ tež pſchi nim wuſtevac̄.

Haj, ſi něk derje w khlodnym rowje,

Hac̄ junu ſaſhita džen poſledni,

Hdyž Boh ſyn po ſwojim ſlowje

Cže junu ſaſh ſi njeho wubudži

A nam wſhem ſi hnadi w njehu ſbóžnočec̄ da,

To je naſh troſt a naſha nadžija.

W mjenje ſrudnych ſavostajených starſich atd.

Petr Mlonk.

Serbski Hopsodař čo. 18 je wuſoł.

(K tomu cžiſlu jena pſchiloſa.)

Pschiloha k čízli 37 „Serbskich Nowin.“
Ssobotu 16. septembra 1882.

Sa čas
1882.

Th. Grumbt.

Sa čas
1882.

Wulki khosejowy sklad

na swonkownej lawskiej hašy čízlo 9, na róžku Hoschiz hašy.

S tuthm mam čečež, najpodwolničho wosjewicž, so je mój sklad sažo **najlepje** srjadowaný, a činju na šledowaze, wošebje poruczenja hódne družiny kedžbliwe.

a) Šhyre khoseje,

derje a čišče hłodžaze:

Campinos	pt. po	80	np.,
selenj Campinos ſwubjer. = = =	=	90	=
f. Campinas	=	95	=
wubjernj Campinas	=	100	=

derje a hylsje hłodžaze:

žóltý Maracaibo	pt. po	105	np.,
módry Java	=	110	=
Neilgherry Triage	=	115	=
žóltý Java	=	115	=
f. Liberta	=	120	=
selenj Neilgherry	=	120	=
žóltý Java	=	120	=

Zenož wot natury barbijene a po hłodnu kedžbliwe pruhowane khoseje so wote mnje pshedawaja. Na požadanie so družim, so měšchenje w hromadje so hłodžaze, podawaja.

b) Palene khoseje

w pschiopisnej wubjernej dobrosczi a měšchenju, punt po 100, 120, 140, 160, 180 a 200 np.

Paleňske dny: wtorni a piatki dopoldnia; sobotu popoldniu.

Darmotne wobstaranie
do khěje.

Th. Grumbt

Darmotne wobstaranie
do khěje.

na swonkownej lawskiej hašy 9, na róžku Hoschiz hašy.

Chiffon k požleschčowym zýcham
pilej k požleschčowym zýcham
damast k požleschčowym zýcham
plat k požleschčowym zýcham
čerwienj plat k wupjekam
módrý plat k wupjekam
čerwienj drell k spódnym požleschčam
módrý drell k spódnym požleschčam
plat k požleschčowym plachtam

w
pschiophodžazých
ſcherokoččach
a
wschelakich
dobrosczach.

Schicje kaž tež tykanje požleschčowych schatow so khmatnje, derje, čišče
a tunjo wobstara.

A. Tschentscher

ſ napšecja noweje měščanskeje schule.

Češke kamjeútne wuhlo

we wszech družinach sczele se staziye Čopliz (Tepliz) solidne a placzisny hódne —

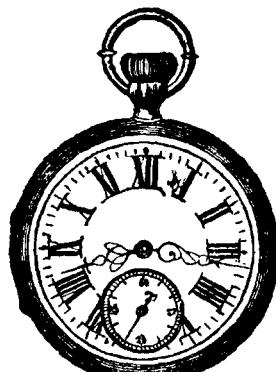
toho runja fruchathý falk — 200 ztr. po 87 ml.

G. Fiedler w Turnje pola Čopliz.

J. G. Schneider

na snutskownej lawskiej hašy

Vrondzine ſchóone ríčasj,
teho runja
tolmijone a poſočene.

Kudjine ſtrajda,
Kudjine ſtaſſe hido, rot
4 ml.

porucza ſwoj wulki sklad ſcjenskich a dybſaczych čahnikow, woſhe ſwérū wotcehijnene. Porjedzenja so tunjo a khmatnje wobstaraja.

W clamach so herbski rěči.

Wſchē družin blidowych ſchatow,

kaž:

ſalveth,
blidowe ruby,
trjenja,
twjetli,
khosejowe rubiſhla,
thejowe ſalveth,
krivý ſe 6 a 12 ſalvetami,

pshedawam po móžno tunich placzisnach.
Schicje, toho runja tykanje ſo ſpěchnje, derje, čišče a tunjo wobstara.

A. Tschentscher,
ſ napšecja noweje měščanskeje schule.

Wſchedroſchili
ſach ſapnyc
porucja A. Tschentscher
w Budjohime.

nowe, wulki tuczne ryby, mandel wot 60 np.
hač do 1 ml. 20 np., porucžataj

bratraj Měrſchej
na žitnych vísach,
w hoſčenzu k ſlojej hwěſdže.

Dla sastac̄ja flamow

dospolne wypychedawa nje mojego składa hotowych
mujskich a hóležich wobleczenjow kaž tež ſukna a buk-
ſkina po jara poniznych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormje na žitnych wikach.

Skladnoſtna ſup.

Czorne židzane tkaniny

ſ njewjeſčinskej draſcze,

starý ſóhcž wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na mjažnym torhosćju 16.

porucza

Dželba

ſ ětnych žaketow

je tunjo na pschedan. So by ſo ſ nimi ſpěchnie rumowało, ſo kóždy žaket
město do papery do jeneho rubiſchka, ſ tomu darjeneho, ſapakuje.

H. Kayser

10 na žitnej haſy 10.

Majuowſche wězny ſa ſymske paletoty

ſu döſchle a ſo po kózdej mérje ſechija pola

H. Kayser

10 na žitnej haſy 10.

Rowowe pomnisi

ſ marmora, ſhenita a pěſtowza,

marmorowe platy

porucza pschi potrjebje dobrocžiwemu wobledzbowaniu

Ludwig Fiedler,

predy Santo-Passo,

2 na Lubijſkej dróſy 2.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſazadženje ſhumſhtnich ſubow a plombirowanjow

po najnowſchim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubhybolenja, ſubowe operaziye.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

ſe rězjam wſchēdnie dopoldnia a popoldnju wot 8 hacž do 5 hodzin. ſchudym darmo.

August Pilack,

kravſki miſchtr w Buſezach,

porucza cjeſczenym ſſerbam w Buſezach a wokolnoſci ſwój ſkład hotowych mujskich
a hóležich wobleczenjow, ſétna a ſymske nawoblekcarje, khějorske mantle, jupy a
ſkolowý do džela, toho runja ſwój ſkład ſétnych, naſymskich a ſymskich tkaninow,
ſlokoneja, diagonala a jupowých tkaninow, wot najturňscheho hacž do najdrožſcheho,
dale žónske paletoty, pluſch- a ſama-jaki; tež ſo wězny po mérje derje, trajnje a tunjo
ſechija.

Šſerbske flamy we Wojerezach.

ſe ſermuſcham

ſokor, zlyh a mlečy,
roſynki, wulke a male,
wſchitke družin ſyłkych a tolczennych wyrzow,
koruſchcowy a zitronowy woliſi,
ſyrop w ſnatnej dobrac̄zi wot 16—40 np.,
toho runja paſeny a njepaſeny khofej
po ſnatnych tunich placzisnach, pschi wote-
wſacžu 5 puntow hiſheze tuniſho, porucza

Juriſ Baltin.

Khofejowy ſkład.

Šſylnie a derje ſłodžazy hijom po 80
do 200 np., pschi wotwſacžu 5 puntow hiſheze
tuniſho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrym ſłodże poruczataj
bratraj Merschej na žitnych wikach.

Koprowy vitriol

(koprowu ſersawoſcz)

zlyh a ejisth tolczennych ſ nači-
njenju pscheñzih porucza tunjo

Otto Engert

na ſmutſkownej lawſkej haſy 10.

Bolij

ſ masanju mločzajch maschinow,

tuf

ſ masanju konjazeho gratu, rjemjenjow, ſchör-
njow atd.,

folmas

je pschezo po puntach a zentnarjach pola inje
na Hoſchiz haſy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Emil Flegel,

kóžkar,

na žitnej haſy w domje knjesa czaſnikarja
Köchlera,

porucza ſwój ſkład mězow ſa mužow a
hóſhow w najrjeſtjich a najnowſchich muſtrach
po najtuniszej placzisnje.

Khovanje wſchēch kožuchowych tworow
ſ ſukowanjom psche wobſhodzenje psches
mole abo woſen.

Do Awſtralije

ſcjele paſožirow ſ direktnej parnej ſodžu

wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kózdu sobotu.
— Štwtlétta předplata we wudawaſni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čiſlo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja so we wudawaſni „Serb. Now.“ (na rózku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynka 10 np. a maja so najpozdzišo štwortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Ciſć Smolerjec knihičceńje w mačiennym domje w Budyšinie.

Ciſlo 38.

Sobotu 23. septembra 1882.

Lětnik 41.

Cíži ſami czechzeni wotebjeratjo „Serbskich Nowinow“, kotsiž chzedža ſa nje na **4. štwortlěto 1882** do předka placzic, njech netko 80 np. we wudawaſni „Serb. Now.“ wotedadža. Cíži, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny“ pſches póst pſchinjefc dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórfy ſtaſacé. Na ſchwörtlēto ſaplačzi ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſich a pruſſich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khejorſtwa 1 marka, ſ pſchinjeſenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ ſ pſchilohu „Serbski Hōspodar“ placza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np.

Nedaſzija.

Jutsje, njedželu, 24. septembra t. l.,

ſměje ſo w ſali hotela „Dettiner Hof“ w Lubiju wulki a pſchyný

herbſki ſpěwanſki h̄wjedžen,

kotrehož cíſtý wunoſck ſo k lepschemu towarziswu Pomozy ſtudowazych ſſerbow nałoži.

Spěvacž budže ſo pod wjedženjom k. kantora Kožora pódla jeneho hornjo- a jeneho delnjołužiſleho ſudoweho ſpěwa dželba jeho kraſnych kompoſiſijow, ſe wſchelakich ſolow, duettow, ſoloquartettow, mužſkich a mejchannych chorow wobſtejaza, kotrejchž teſt je nimale wſchón wot naſcheho njeſapomnitého ſławneho pěſnjerja, njebo k. fararja Gejſerja, a ſměje ſo ſpěwanje wjeczor wot 6—1/2/8 hodžin, tak ſo móža cíži, kotsiž wo to rodža, ſ cahom, w 8 hodž. wotkhađazym, ſažo wotjecz.

Cíſtowane ſaſtupne billety po 1 hrivne, nječiſtowane po 75 a 50 np., kaž tež herbſko-němske teſtowe knižki po 10 np. ſu we wudawaſni „Serbskich Nowin“ a po la. k. pſchelupzow Mjerewy na mjaſnym torhōſčeju a bratrow Merschow na žitnych vikach, kaž tež poſdžiſcho pſchi kaffi, w 5 hodžinach wotwyrjenej, doſtačž.

Po konzercze ſměje ſo h̄wjedženska hoſćina a po tej ſamej pſchyný bal. Hoſćinske marki ſu na pomjenowaných měſtinch po 1 1/2 hr. doſtačž, rejwanske billety pak budža w Lubiju po 1 hr. na pſchedan.

Swjedženski wubjert.

Swětne podawki.

Němske khejorſtvo. Khejorſke dny w Draždjanach ſu ſo minyke. Kajki dobrý, njeſapomnity ſacíſhcz ſu Draždany a jeho wobydlerſtvo na khejora cžinile, je tutón ſam w piſimje, ſ kotrejchž je wſchſcheho Draždanskeho měſtečjanstu pocjeſeſzil, na ſkledowaze waſtchnje wuprajil: „Dako ſo ja roſhukdžich, dopjelnjo ſwoju khejorſtu winowatoſcz, w rjanych Draždjanach poła ſwojeho kralowskeho pſchecžela naſhwilne pſchewyvacž, móžach drje ſo nadžecž, ſo budža nje wobydlerjo pſchecželne powitacž. Tola powitanje, kotrež je ſo mi w Draždjanach a na wſchech měſtinch, w kotrejchž ja pobych, doſtačo, je wſchě moje wotčakanja pſchetrjeſzilo. Bohata, runje tak ſpodobna kaž krafna pſcha na khejach a dróhach, wopſjetne radostne pſchipiſtanje luda, ſ zheleho kraja do Draždjan pſchi-khwataneho, wjelebočne wobdželenje pſchi wulkotnych h̄wjedženskich cžahach, w narodnym duchu a ſ wumjefſkej wustojnoſežu wuwjedžených, wutrobné powitanje wjeleſiczych wojerſkich towarziswu njeſadža nje na tym dwělowacž, ſo čhyčhu wutroby, we wobſtatej luboſczi k ſwojemu kralej a ſa krafnoſcz naſcheho němskeho wótzneho kraja ſo horjaze, ſwoju h̄wernoscž a pſchipiwiſnosć ſ khejorej a khejorſtu počinje wopokaſacž. Tele ręčaze ſwědki pſchewwědczeneho wotčinstwa ſu nje h̄luboko hnuli a ſ džakom napjelnili; ja ſo w nadžiji po-

ſylnjeny ſacžurwam, ſo w ſakſkim kraju pſchichod khejorſtwa hjes ſudom twjerđe a trajnje ſteji. Wjehče dopomjenje na h̄wjedženske dny mojeho pſchewywanja w Draždjanach, kotrež ſym pſchezo rad wopſtal, budže nje kózdy cžaſ pſchewodžecž. Za waſ proſchu, ſo hyscze moj wutrobný džak wſchém wosjewili, kotsiž ſu nje ſe ſwojim powitanjom ſwjeſzili.“ Ma runje tak khevalobne waſtchnje khejor na ſakſke wójsko w pſchipiſmje na ſakſkeho krala ſpomina. Vjes druhim je khejor w tutym piſimje wo wustojnoſeži ſakſkeho wójska ſkledowazy roſzud dał: „Lētusche naſymſke manövry ſakſkeho wójska ſu ſo we wſchém naſtupanju derje radžike, tak ſo ſakſki kraj a wójsko wopſchecž nje možu, předy hacž njejkym ſwoju ſpokojnoſcz a pſchipiſnacze, hžiom pſchi ſenotliwych ſwucžowanjach wuprajene, hſhcze ras ſ wurasom wobkrucžil. Šakſke wójsko je we wſchech dželach ſara derje wuwučene, wone poſkaſuje, ſo wótre wojerſke woko jeho krala, we wójnje kaž w měrje wobſtate, tele wuwučenja ſedžblinje wobſtražuje.“ Tajke khejorowe ſlowa, kotrež bóle khevalobne hacž ſu, hycž nje moža, tamne ſawiſtne nadpady, kotrež ſo ſ cžaſzami na ſakſki lud ſtawaju a w kotrejchž ſo h̄wjedženje a pſchipiwiſnosć ſakſkeho luda k němskemu khejorſtu do prachenja ſtaja, na pſchezo poraża, a ſu pſchewwědczeneje njeſowalne ſatorjenile, ſo drje ſo ſakſki lud k ſwojemu pſchinjarodnemu kraju

se wscieji kwnoscju dżerži, so swoje politiske prawa, wójsko a wsciejsz hebi wobłhowacj pyta, so pak s tej samej wutrobnej luboscju a pschiwisciejszu némiskeho khézora czeſczi a wyżoko ważi a so stajnje se wsciem možami sa sfderżenje a wobstacze némiskeho khézorstwa fastupi.

— W Pruskej so hiżom wscieje strony na nowowolsb sy ſejm pschihotuja. Hacj runje termija wólbów hiſcze poſtajena njeje, fu we wjele wokrejach hiżom wólbni kandidatojo pomijenowani. We Wojerezech mējeſche so ſa tamniſchi wokrejſ ſanidženu njedželu ſhromadžisna liberalnych wuswolerjow. Poſoſza ſ nich nazional-liberalneho rycerkuſlerja Vertrama ſ Hórk ſa swojego kandidatu poſtaj, bjes tym ſo druzj wojerowskego mēchęzjanstu Laubengehera, kotrejz ſo ſa pschiwic和平者 radikalneje strony wusna, hloſowachu. Konſervativna strona ſo hacj dotal hiſcze hibnyka njeje, chzemy ſo nadjeſč, ſo tež wona bórsy ſ tym mužom do fjaſnoſce ſtupi, kotrejz chze jako swojego ſtupjerja na pruski ſejm wuswolicz.

Awſtrija. W tym ſamym čaſu, w kotrejz khézor Franz Josef w Triestu pschebywasche, ſo by tamniſchej wulkej wuſtajenzy, k dopomjenju 500-ltejnego poddanſtwa Triesta pod awſtrisku krónu wuhotowanej, ſ pschitomnoſce ſwojeje woſboby wjetſchu wažnoſcz dał, fu nowy nadpad revoluzionarnej, italszj ſuſhlenej strony, tak mjenowaneje irridenty, wuſledžili a ſbožownje ſadžewali. Na dweju zufeju, w jentym hoſczenzu w Ronchi njedalo ko Triesta na khwilu bhdlaſeju, bě ſo kędžliwoſcz awſtriskeje poſilije woſrocjila. Taſo žandarm do jeju ſtwy ſtupi, wuczeje jedyn ſ njeju revolver ſ koſchle a na žandarma wutſeli. Žandarm muža do ruki ſtoreči, a kulta janu ſchodu njenacjiniwſhi, do wjercha ſleczi. Psches ſropot naſtrojeni pschiindžechu ludžo žandarmej na pomož, kotrejz ſo po dolkim woſowanju radži, ſkótnita pschemoz a ſwiaſač. Jego pscheczel pak bě bjes tym ſ woſnom won ſtocjat a czekny. Pschi pschepitanu ſtwy namachu w drjewowym kaſhcziku dwě orſini-bombje, runje tak dželanej, taž bomba, kotaž bu 2. augusta w Triestu czijenjena. Mjeno jateho, kotrejz na żane praſchenje żaneho woſmowanja njeda, je ſo woſ poſilije bórsy wuſledžiko. Won rěka Oberdank, je ſ Triesta rođeny a ſtudowaſche w lécze 1877 na techniſkej wyżoſtej ſchuli we Winje. W lécze 1878 jeho k wojaſam wuſbehnychu a won dyrbjescie ſchecziwo turkowſkim ſběžlarjam w Božniji woſowacj. Tola won tu psched njeſcheczelom woſ ſwojego regimента czekny a ſbožownje do Italskeje twochny. Tam won w Riomje dale ſtudowaſche a ſo w irridentiſkych ſhromadžisnach jako ſahorjeni pschiwiſhawir irridenty a njeſcheczel awſtriskeje knježerſtwa woſokſa. — S połodniſcheho Tyrola pschitkadejza poſjescze wo wulkej wodze, psches tſidženſki deſhcz nastatej, kotaž je žalostniſje wjele ſchody načiniila. Moſty, kanale a hrjebje buchu roſtorhane, hacjenja ſpwalene, drohi a želesnizy ſ wodu poſryte, telegrafisti a poſtſki woſkhad ſtaſtajenj. W Toblachu je tamniſcha rěka wjele khézow woſplawiła, toho runja tež w Brunnelu. Kunina bjes Meranom a Bozenom je powodžena. W Hornej Kärntenskej w Lombardskej a Benetiskej maja pod wodowej niſu jara czerpicz.

— Pólski ſapóſklañ Theofil Merunowicz je njedawno na Lwowskim (Lembergskim) ſejmje „poředženje prawisnow ſidowſkich wobhdylerjow w Galiziji“ namjetowaſ. W ſwojej rěčzi won na podawisnu Esther Salymoſhz, w Lisz-Eſzlaru pječza woſ ſidow ſkonzowanje, ſpomni, a poſjedaſche wo podobnym poſarku, kotrejz je ſo njedawno w Galiziji ſtał. Won pschi tym na ſwēdečenje poſaka, kotrejz je Ržeschowſke ſuđniſtwa woſ winskego wyscheciego rabinatſta w naſtupanju tuteje naležnoſceje doſtaſo. Po tuthym ſwēdečenju je ſjawnje wuprajene, ſo može ſo woſ ſidow

religioſne ſkonzowanje člowjeka na podkoſku wucjby talmuda (židowſkeje biblije) ſtaç. Sapóſklañ Merunowicz wo tym na ſlēdowaze waſchnje rěčeſche: My w Galiziji mamy ſami poſark, na pođenđenje Esther Salymoſhz podobny, a tutón poſark ſo ſnadž hiſcze w septembri woſ ſuđniſtwa w Ržeschowje ſjawnje wuſudži. Wěſta Franziska Mnichez bu w Tschjowje na žadlawe waſchnje ſkonzowaná. Wona bu mjenujz woſ jeneho najateho mordarja, jeneho khézecjijana, do hlowy dyrjena a potom woſ ſwojego hlužbneho hoſpodařa, jeneho žida, w pschitomnoſce jeho dweju džowkow, woſ kotrejz bě jena 14 ſet, druha pak 18 ſet ſtara, zyle ſmorjena. Mjenowany žid potom czelo tak roſreſa, ſo dyrbjachu kóždemu czucjivemu člowjeku wloſy ſ hroſu na hlowje ſtawacj. Najatemu poſpjanemu mordarjej ſo pschi napohladže tajkeho njeſtukla ſezny a won ſ hroſu czekny, tej dwe holzy a jeju macz pak hroſnej rěſanzy ſměrom pschihladowachu. Sojimawe budže ſhonicz, kajke pschicjiny ſu ſidowſku ſwójbu (familiju) k morjenju khézecjianskeje holzy wabite. Židowſke religioſne waſchnja dyrbja wſchelake poſtajenia mēc, kotrejz ſo ſ nascimi ſakonjemi ſnjecz njemoža. W interesach židow ſamich leži, ſo ſo do tuteje czemnoſce roſjaſnjenje pschijneſe. Sſu-li židža njewinowacj, potom ſo tajſe žadlawe tuſtanje, pod kotrejz maju woni czeko czerpicz, woſ nich na pschezo woſtobroči, — jeli pak wo prawdze talmud wucjby wopſchija, ſ kotrejz ſo mjenowane njeſtukki pschi-kaſuju, potom dyrbji knježerſtvo ſwojich khézecjianskich pođanow dla ſredki k pođlōčenju tajich hroſnoſcejow poruecicj.

Ruſowſka. W Ruſkej je najwažniſche pođenđenje pucjo-wanje khézora do Moſkwy. Khézorowa ſwójba a wulkowjetchojo (prynzojo) Jurij, Alexij, Sergej a Pawoł 20. ſeptembra do Moſkwy pschijedžechu a buchu, jato do města czechnechu, woſ wjeleliczneho luda ſ radoſtym, ſahorjenym ſlawa-woſlanjom powitani. Moſkowſki mēchęzjanſta mējeſche psched khézorom hoſdowanſku rěčz a psche-poda jemu ſól a khleb. Khézor njeje, taž to wſchelake powjescze roſnoſchuja, dla krónowanja do Moſkwy pschijet, jeho woſypt placzi jenož tamniſchej wulkej wuſtajenzy, kotaž psches khézorowu pschitomnoſcz wjetſchi blyſtacz, nahladnoſcz a wažnoſcz doſtanje. Sa čaſh khézoroweho pscheywanja je wſchón woſkhad po želesnizy a telegrafu do Moſkwy ſa lud ſawrjeny. Woſ zuſyčh wjerchow je khézor jeniczy ſo w czornohóřſkeho wjercha Nikity pschewodženj. Tutomu ſo pschi kóždej ſkafonjemi w Ruſkej ſahorjene woſokſma wutrobneho pscheczelſtwa, wyžoſkeho czecjencja a pschikhilnoſce doſtawaju. Wjerch Nikita, kotrejz je woſprawdžity ſubuſk ſuſkeho luda, je pječza ſ ruſkim khézorom ſakitowanſki ſwiaſt woſankny. Jeſi wo prawdze tajſi ſwiaſt woſteji, by tón ſam ſo najprjódzy pschecziwo Awſtriji mēk, kotrejz woſpohladu ſa woſkadženjom zlych ſlowjanſkich krajow na baſkanu ſteja; jeſi ſo budža awſtriszky božnike mjesy pschekrocjicz chycej, potom budža jim Čzornohóřsz preni do pucza ſtupicj.

Egyptowſka. Žendželſki general Wolſley je ſwoje dobyče poſa Tel-el-Kebira do zyla wuſužiwaſ. Won njeje po bitwie ſebi a ſwojemu wójsku żaneho mera poſpchaſ a njewostaji pobitemu njeſcheczelej čaſh, ſo by ſo ſ nowa ſhrabat. Sa 30 hodžinow po bitwie poſa Tel-el-Kebira ſtejeſche jendželska kavallerija psched wrotami egyptowſkeho hlowneho města Kairo. Woſhdylerjo w Kairje běchu po ſdaczu Žendželjanow woſčakali a pschicjehu jim ſ běhmi khorhojemi napscheczo a jim ſwoje pođečiſnjenje woſjewichu. Arabi Baſcha a Tulba Baſcha, kotrejz bě polizajſki präsident w Kairje ſajecz dał, buſhtaj generalej kavallerije, Löwej, pschepodataj. W Kairje ſitadelli ſtejeſche 6000 egyptowſkich wojaſow, kotsiž ſo bjes woſ

ranja Sendželčjanam poddachu. Tež wulkotnie wobtwjerdżene lehwo pola Kafrel-Dewara su Sendželčenjo wobhadżili. Tuta twjerdżisna bu wot 15,000 Egyptowskich 4000 Sendželčjanam pschepodata. To najblizsche, schtož ma bo někto w Egyptowskej stac̄, je wójske wotkudżenie sajathich rebellow. Egyptowski vizy-kral Tewfik by najradšo widział, hd̄y bych u Arabi Paſcha a jeho pschiwišowarjo wobweszli abo satšelisi. Sendželčenjo pał wojtakim kūrowym kudje nicž wiedżec̄ nochzedža. Woni budža Arabi Paſcha, najskerje podobnię kaž Napoleona, na jenej ſamotnej ſupje, jendželčemu knieſtwa ſluſhazej, jateho džerječ̄.

Wojeſſka Thoroj.

(Gsmieſčl, pschedželał Swonimér.)

(Poſracžowanje.)

S nowa dženj ſaſwita. Kompanija czechnjeſche po Thoroj. O wulke ſbođe! pschinieſeču ju ſawalenu. Mađije połny Wornak hnydom ložo wodhynch. „Zenje nježmęſch ſadwēlowac̄!” powučowasche bo ſam pschi ſebi. „To bich ſebi schwarcje naſeliſi, hd̄y bich bo ſam bjes nuſh pscheradžil.”

Kłowna parada njeje drje wojaſej ženje witana, kóždy bo psched njej boji; tola Wornak na dobo tak wjeſele do ſweta hlaſasche, ſo bo ſam lajtnant ſpodžiwaſche prajzy: „Wornako, w̄ džē bo po zlym wobliczu ſwēcicze, kaž byscheſe ſ butru pomaſanu był!” To bē wot lajtnanta pscheſzivo wojaſej hižom jara hnadne kłowo.

Sa khwiliu pschičeje tež druhi regiment. Tola ſchtō to? Zich Thoroje džē bu wotwalene a ſmahuja bo po wetrje. Véda! Wornak, kiž bē bo hižom tak jara wjeſelit, ſo ſ nowa ſastróži. Tu mózefſche bo jeno dwoje ſtač: pał wotwali tež jeho regiment Thoroje, pał druhi regiment ſwoje ſaſo ſawali.

„Nono! Wornako!” ménjeſche ſaſo lajtnant, „prjedy běſcheſe kaž butra, a někto ſeſe na dobo kaž tvaroh!” A ſaſmja bo wójtje nad ſwojim dobrym żortom. Haj jemu drje bo ſmějeſche; hd̄y by jemu bylo kaž Wornakej, by drje toho runja kaž tvaroh woblednyk.

Wobaj komanderaj regimentow bo ſeklaſtaj a poſtrowiſtaj. Khwiliu rěczesktaj hromadže, potom bo ſaſo dželſtaj.

„To bē Thoroje dla”, myſleſche Wornak. A wo prawdże njebe bo mylik. Woſud bē Wornakej dženja jara hnadny. Sa khwiliu ſawalichu pola druheho regimenta Thoroje.

„Na, to běchu ſtrózele, na te budu ſwoj živý džen myſlicz”, bōrčeſche Wornak do bo, a pomału pocza bo jemu wobliczo ſaſo wujaſnjecz.

Nasđala bo kur a próč ſběhaſche. „To je generol!” džesche po rynkach. „Styl gestanden — richt aich!” klinieſche komando.

To pał njebe generol, kiž pschičeča, ale jeno komander brigady; pscheſzelnje ſtrōjno wjeſeleſche bo nad thžazorym „dobre ranje!” wojaſow. Na to porečza khwiliu ſ komanderom regimonta; bōrſy jěchache adjutant k druhemu regimontej, pola prenjeho pał bo komandowasche: „Thoroje wotwalicz!”

„Shto dha wain je Wornak, ſeſe Thory? džerječ̄ ſo jeno někotre wołomiki; tu jěcha hižom generol!” rěkný lajtnant a ſapſhimy kručiſhco ſwoj teſak; dale njemožefſche bo wo Wornaka ſtarac̄. Sa khwiliu tu generol bē, pomału ſwěrnię pscheſladujo jěchache psched rynkami horje a dele, ſkónčnje ſasta psched batalonom, do kotrehož bē Wornak ſarjadowany. „Wjeſelu bo nad wuſtvoſcę wojaſow”, ſarečja generol. „Widžu tu w Thoroji džeru, bo roſyml wot njeſcheczelskeje kuſki. To je psched wulka czech ſa batallón, ſa zlyk regiment. Hdže dha to bē, ſo ſeſe tak kłuboku we wohenju ſtali, knies major?”

Major bē tón batallón halle po wójnje doſtał. Wón njemožefſche bo dopomnicz, ſo je jemu hd̄y ſchtō prajit, abo ſo je ſam widział: kuſki ſu psches Thoroj ſtatake; tola generol ménjeſche prawje — tu bē džera derje widżec̄ — a doſelž tola tež generolej wotmołku winoſty wostac̄ njemožefſche, rěkný bjes doſheho roſmyſlenja: „Pola Mars la tour, knies generolo.”

„Pola Mars la tour! Smužity batallón. Ta Thoroj dyrbí hnydom ſteſny kſchij dostač. Za ji ſ tym wudželam.”

Hauptman kompanije, kředž kotrejek Thoroj ſteſeſche, hlaſasche ſpodžiwaſo na nju. Džera tu bē a njeſasche ſo niſdy prēč. Mjelečo wiesche ſ hlowu a ménjeſche pschi ſebi: „Spodžiwnje, ſo to prjedy ženje phtnyk njeſhym.” Tola napſhcečo prajic̄ tu ničjo njemožefſche; a ſ zyla da ſebi člowjet neſhto dobre jara radý lubic̄, byrnjež tež widział, ſo je ſaſkužit njeje.

Feldwebel — tón ſam, kótrž bē Wornakej ſto křeč wotpiſac̄ dał — bē ſebi ſe ſpodžiwanjom ſkoro ſchnawzar wottorhnyk, tał kruče jón wjerczefſche. Bē to džera wot kuſki w Thoroji? Prjedy čyžyk radſho weric̄, ſo ſtaj majorowaj hólzaj — a taj běſtaj jeho njeđawno jara roſhnewaſo, hdžk ſ majorej pschińdze — ſ Thoroju neſhto ſworalo. No, nettle drje njemožefſche ničjo činic̄; tola po paradze — na, čakajče jeno! — Wo generolowej rěči feldwebel ničjo njeſedžefſche; ſteſeſche pscheſjara daloko.

„Wornako! džerječ̄ a pschedwinic̄ ſo jeno hischeſe někotre minut. Njebuſe wſchajt wjazy doſho trac̄!” troſtlowaſche lajtnant Wornaka, kótrž mózefſche ſ bojoſcžu ſebma hischeſe ſtač. Haj to druhy tak je; někotiſi ludžo njemoža doſhe ſtačje ſnjeſeſ.

Po pscheſladowanju ſczechowaſche druhi džel hlowneje parady, mjeniujy rěč. Generol wupraji ſwoju radosć nad zlyk brigadu; na to hnydom wobroci ſo ſ Wornakowemu batallónie, a wjewjeſche wójtje: jeho Thoroj je dobywajo kředž njeſcheczelskich kuſkov do předka ſchla, džera ſawnje ſa to ſwēdcz, franzowſki woſkoj je džeru do njeje wudrēl — tu džeru wodgewam někto ſe ſeleňnym kſchijom; najhnadniſchi kral je jemu tak porucžil, ſo by woſebitu ſmužitoſeſz tež woſebje poczeſczej, a hdžk Thoroj ſteſny kſchij dostaſe, je runje tak dobro, kaž by jón kóždy muž ſkoko batallóna na wutrobie noſył. W dalszej rěči podotkny hischeſe ſchthri rafy tamnu džeru w Thoroji; a hdžk ſkončnje tſchazy wosta, ſapocža ſ nowa ſ džeru. Korporal Hrubjan dyrbjeſche wuſtupic̄ a ſawnje ſwēdeſciz, ſo je pola Mars la tour Thoroj noſył; doſelž Hrubjan hižom ſteſny kſchij ménjeſche, a tola hischeſe nětajſe myto ſaſkužefſche, dari jemu generol ſwoj ſloty čaſnik jako myto ſa tak woſebitu ſmužitoſeſz a Throbloſeſz. Shto Hrubjan w tymle wołomiku myſleſche, to njeje ženje žanemu člowjeku pscheradžil.

„No, widžic̄, Wornako! Wschitko dže, hdžk jeno člowjek chze a bo pschedwinie. Wy ſdacze ſo někto ſaſo zlyk ſtrony a čerſtwy”, rěčeſche lajtnant, mjes tym ſo Hrubjan ſ Thoroju psched generolom ſteſeſche.

Po paradze rěkný feldwebel k Hrubjanej: „Hrubjano, je to wo prawdže džera wot kuſki?”

Hrubjan ménjeſche ſloty čaſnik wot generola w kapž. „Zu beſel! knies ſelwebel!” wotmolwi Hrubjan. Feldwebel wjewjeſche ſ mudrej hlowu, wjerczefſche ſcheccherath ſchnawzar a myſleſche: wohleſz bo do toho! A ſchtō čyžyſche tež druhe ſapocžeſz? kaž wón, činjachu tež druſy, kiž běchu hižom pola Mars la tour ſobu byli. Major bē rěčał, generol bē ſteſny kſchij a ſloty čaſnik dał — na tej wězny njehožefſche bo wjazy ſadwēlowac̄, ſo najeſtſa wojaſ dyrbjeſche ſwoklowiſe ſtruce weric̄, ſo je wěrno. —

„Ně tónle Wornak!” rěčachu wojaſy, „kaž jeno tón wjeſele na rejwajaz ſteſe ſkala a dopołdnja čyžyſche kóždy wołomik padac̄!” Hac̄ tež bo žadyn na to dopomni, ſo je na rejach a tſioch ſaranach piwa wot generaſa po prawym Wornak jeniceſka wina?

Na druhi džen bē wulka čyrjoda koſorow po zlyk ſasernje, tež mjes offiſjerami, kótrychž bē generol k jedzi pschedrofyz, bo toſiſto koſorow mjerwjeſche: generol bē jara ſpokojenj był a toho dla lute wino dawał — a na tym bē ſaſo jeno Wornak wina. —

Generol ſaſo wotjedże, wojaſy bo ſměrowachu, a po čaſku ſabychu tež na Thoroj; jeno feldwebel ſamachue ſebi ſ čaſkami hlowu, nadžijejo bo, ſo tu wěz tola hischeſe wuſzufchli. Hrubjan njeſitny ani hlowa, a ſnadž tež ſam netko do toho wjerjeſche. So je Wornak na wſchém wina, ſchtō mózefſche to wumyſlicz!

Nasđ Wornak pał tež njebe zlyk bjes ſtaroſcie. S čaſkami nadpadze jeho bojoſcž ſ nowej možu, ſo móhlo ſnadž bo tola něhde neſhto wukopac̄; woſebje čežko bē jemu, ſo je zlyk batallón a ſameho komanderu ſa noſ powodžil. —

A čežkož bo Wornak tak jara bojeſche, ſta bo ſkónčnje tola. August, majorowý ſyn, ménjeſche ſwój džewjatz narodny džen.

Zeho nan wobradži jemu małego konja, kaž prajesche, sa to, so njeje sa zyke lěto ani jeneho njewérneho słowa prajík; to je prawie tak, a wošebje pschitej vojakej.

Tajke słowa sarudžicu Augustowu wutrobu: sa zyke lěto, prajesche nan, je stajne wérny był, a tola cžujesche ho August ham winowath; njemožesche ho ani nad hwojim konikom prawje wježelicz; wjeczor pak, hdvž hizom we kožu ležesche — po cžmje, hdvž wóczko niežo njewidži, je jaſyk cžim khroblíški — wusna August macžeri wscho, schtož be ho tehdom popołdnju stało, hdvž be tón wojak drjewo kałacz pschischo.

Major se spodžianjom ani słowa prajicž njemožesche, hdvž wot hwojeje žony zyku stanisnu shoni; be drje khetrje miersaz, napoſleku dyrbjescze ho tola tež wužmiecž. August dyrbjescze naſajtra wscho hisczeje junu a nadrobniſho powiedacz; nan jemu krucze pschitasa, so dyrbti dale krucze mjełczeč wo tej wězy. Na to buschtej Korsina a Maria ſudženej; to hizom tak hladzy nje-wotběza; a schtož hisczeje knjeni majorowa ekstra pschitasi, to njechat ani s naſdala klyšczeč.

(Połacžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Sanđženu njedželu wjeczor wokoło $\frac{1}{4}$ 10 hodž. saſkyschachu ludžo, w bliſkoſci Žäckelę ſörbarka na horničerſkej haſhy býdlazy, na dobo ſylnie ſawuſnjenje. W tym ſamym čaſzu ſo kur s Žäckelę bróžnie wuwali a bórsh po tym wupraſhny ſylnie plomjo s těch won. Woheń ſo ſa krótki čaſz na wschě twarjenja ſörbarka wupſchestrje, kotrež ſo hacž na domiske na cžiste ſpasichu. Wot domſkeho ſo jenož tſečha a tſeči ſchož wotpali; prázowanjam Budyskeje wóhnjoveje woborh ſo radži, ſe ſylnym ſykanjom woheń w tſeczim ſchožu podužycž. Wot ſkotu a domjazeje nadoby je ſo wscho plomjenjam ſbožownje wutorhnylo. Wobkfedžerka ſörbarka, Maria Žäckelę, ma ſawěſczeni, niz pak podružnikaj, kotrąž ſtaj runje najbóle ſchłodowaloj, dokež w hornich ſchožach býdleschtaj. Wonaj běſchtaj tutón džen do Draždžan jeloj, ſo býſchtaj ſebi hwyedžen, k čeſczi wophta němskeho khézora w Draždžanskej wulkej ſahrodze ſo mějaz, wobhlaſtaloj. Sso domoj wróčiwſchi, ſhonischtaj wo njeſvožu, kotrež be ſo w jich njepſchitomnoſezi w jich domje ſtało. Špalito ſo jumaj drje niežo njeje, tola ſchłodu ſtaj pſchezo s tym pocžerpiłoj, ſo je ſo pſchi rumowanju wjele ſchleńčanych a horničerſkich wězow roſraſylo. Na wulke ſbože běſche woheń na boku k zyhelskej haſhy wot wykſeje, ſylnie murje wobmjesowaný, a wěſit wot połodnia k połnozy do Žäckelę ſahrody ſtejſe. Njeby-li tomu tak bylo, njeby ſo pſchi wschém haſchenju woheń wot starých twarjenjow zyhelskej haſhy wotdžeržecž móhł. Byli pak tu raſ woheń jenu drjewjanu třeču pſchimnył, potom by poſožza zyhelskej haſhy a drjewoweho torhōſchę ſtajnenjam k woporej paňka. Woheń w bróžni je w mokrym ſaparjenym ſicze, kaž je ſo to hizom raſ w Budyschinje w lěce 1870 pſchi wotpalenju jeneje bróžnie ſtało, wudyril. Gash, ſ parjazeje ſłomu ſtupež, běchu ſo ſapalike a potom zyku bróžnju do wóhnja ſtajile. Zeneho młodego čłowjeka, pſchi wóhnju w Žäckelę dworje pſchimnjeneho, na kotrehož tukachu, ſo je woheń ſaložit, ſu na drugi džen ſ jaſtwa ſaſo puſchcili. Pſchi pſchepytanju je ſo poſaſalo, ſo je to luby Žäckelę džorwi był, kotrež je tej ſamej pſchi wu-rumowanju jejnych ſmachow pomozny był.

— So bych u wophtarjo lubijskeho wulkeho ſerbſkeho ſpěwanskeho hwyedženja, kotsiž ſo na balu wobdželicz nočzedža, ſo ſ dobrej khwilu domoj wróčiez móhli, je ſo generalna inspekcija ſakſich ſtejſnizow proſyła, ſo bych ſo ſ tworowym cžahom, kotrež $\frac{1}{2}$ 1 hodžiny w nožu ſ Lubija do Budyschina jěſdzi, tež ludžo ſobu wjeſcž móhli. Kaž ſtyschimy, je generalna inspekcija do toho ſwoliła a k tomu hisczeje ſamowolne dobročinje poſtajila, ſo cžah w Pomorezach

a Lubſchizach hwiſlu ſastanje, ſo bych ſo njeho ludžo wuſtupicž móhli. Tak je ſo najwjetſhi ſadžer, kotrež by tyh abo tamnyh wot wophta ſpěwanskeho hwyedženja wotdžeržał, wotſtronil. Někto pak tež ſſerbio njeho poſaſa, ſo ſebi tajke poſloženie na ſteſniſy, kotrež ſo jich dla ſtanje, wažicž wjedža. To pak može ſo jenicžy pſches to ſtacž, ſo wulki ſerbſki ſpěwanſki hwyedžen w Lubiju we prawje wulkej liczbje wophtaju.

— S Draždžan ſmy ſ wjele ſtron rtne a liſtne powjeſcze doſtali wo tamniſhim miſionifkim hwyedženju, ſo je ſo hwyedženſke předowanje k. fararja Žakuba ſ Nejhwacžidla wubjernie rjenje radžilo. Zyrkej, wulka ſenjena zyrkej, běſche tak bohacze wophtana, kaž to hisczeje na ſamym hwyedženju wohladali njeběchu. My ſo wježelimi, ſo je ſerbſki předař telko poſlucharjow tam do Božeho doma nawabili a jich mózniſe ſa hwyate miſioniftwo ſahoril.

— Sańdženu njedželu mjeſeche ſo w Draždžanskej kſhijznej zyrkej ſtečja lětufcha ſerbſka Voža ſlužba. Prédowanje džeržesche knies farar Dobružk, ſpovednu rěcz knies farar Žmich ſ Hodižija. Spovednych bě 173, a to 53 mužſkich a 120 žónſkich. Kantorſtwo wobſtara k. kantor emer. Michał w Draždžanach.

S Libuchova. ſſobotu 16. ſeptembra je ſo tudomny wětrník wotpaſil. We wětrníku w mjenowanym čaſzu nichtó nje-pſcheywaſche, duž ſo na tym dwělowacž njemóže, ſo je woheń ſe ſamyſkom ſaloženy.

S Małych De břez. Tudomny pſchekupz k. E. Kowařk, kotremuž ſu ſo hizom wopſjet na wustajenzech wusnamjenjenja wudželiſe, je wot ratařſkeje krajneje wustajený w Zwickawje dla wustojneho wuziwanja ſada k dželaniu jablucžneho wina ſlěbornu medailu doſtak.

S Wjeleczina. Tudomny gmejnſki ſtražnik, Gürter, kotrež bě 10. augusta ſ gmejnſkeje poſkadnižy (kaſh) 90 mk. kranyski čeknył a tele pjenyesy bórsh pſchecžnił, je ſo k ſchłodże naſcheje wky ſaſo do jeneje bliſkoſeje wróčzil. Sſwoju pſchitomnoſezi je wón ſ tym pſchipowjedžił, ſo je ſo na wſchelakich měſtnach nutſlamak a kranyl. Tak je wón w Gröſchelez hofczenzu 30 klobaſkow, butru, 1 mk. pjenyes a ſ pinzy 8 bleſchow wina kranyl. Někotre dny poſdžiſho je wón ſwoje ſbože pola gmejnſkeho prijódkeſtejerja Giszlera ſpylař a tam nimale 100 mk. ſ gmejnſkeje kaſh wotewſal. W nožu 12. ſeptembra bu Gröſchelez hofczenz wot paduchoſ wophtany a ſo pſchi tym 20 bleſchow wina ſ jeho pinzy ſhubi. W nožu 14. ſeptembra ſu ſo paduſchi hizom ſaſo do jeneje korcžmę ſamali. W Kli-mantez korcžmje rano pſtynychu, ſo ſu tam w nožu wſchelaku ſiwnoſezi wotnjeſli, w tym ſamym čaſzu paduſchi pola ſiwnoſezerja Moriza Richtera pobyczku a tam toho runja wſchelaku zyrobu ſpakoſežichu. Wſchě tele paduchoſta Gürterej pſchepiſhachu, njemóžne pak tež njeje, ſo tež druſh na jeho khóſty na kranjenje khodža. Njebamno čeknjeneho ſtražnika niže hajniſkeho doma na jenym polu ležazeho wohladachu. Dwazečžo Wjeleczenojo ſo hnydom na njeho pſchecžichu, tola hontwa ſo ſchlachę ſila njeje a Gürter hisczeje pſchezo we Wjeleczanskej wokloſezi wokoło dunda a ſnadž bórsh Wjeleczin ſe hwojim njewitanym wophtom ſaſo pocžeſeji.

S Njebjelcžiz. Njebamno ſu tu w hromadze pjerſchcze 64 wótrych wojerſkich patronow namakali. Wone ſu po wſchém ſdaczu kranjene; ſchto je te ſame ſhovař, ſo hisczeje wužle-džilo njeje.

S Kamjeniza. Skoſtnik, kotrež je 3. ſeptembra wječor ſukelnika Münnicha njedaloko Kamjeniza ſatſeliš, ſo hisczeje wužledžił njeje. Na jeho popanjenje je někto kralowſke ministerſtwo justiſy 500 mk., kamjeniſka měſtchžanſka rada 300 a Münnichowa

sawostajena wudowa 200 ml. wustajka. Tele pjenjesy, wsho hromadze 1000 ml., dostanje ton wuplacjene, kotrž wyschnoscji mordarja tak wośnamieni, so može ho ton hamy wułedzież.

S Bernbrucha pola Kamjencza. W naschej wšy, hizom wospjet w połlednich latach wot wóhnijoweho njesboża potruehenej, je ho sanidzenu żobotu hizom sažo paliko. Nano w $\frac{1}{2}$ hodžin wudzri w gmeinskej khęzi, wot wjeźnego strażnika wobydlenej, wohen, kotrž tak spęchnie wołko żebje hrabasche, so dyrbiesche strażnikowa žona psches drzewjane świble cęknycz. Pódlia jeneho świnjecią a tjoč koſow je ho tež — wiejsna wohenshaza śykawa, w kólni gmeinskej khęze stejaza, żobu spalika.

S Hjelsta. Nashe fariske město, 2300 ml. latach doładow mějaze, ma ho 1. oktobra t. l. s nowa wobħadzież. Či, kotsiż wot rodža, maja ho pola naschego zyrtwinskih patrona Reddeliena samolwicż.

S Łasa. Ryżerkułet knies s Löbenstein nad Łasom je ho wot Jego majestosće khęzora ja kralowskego komornika pomjenował.

S Delnicz Kužiż. Kaj „Bramborske Nowiny“ pišaju, budże knies farat Pank s Lipska, kiz je syn Deschauskego fararja kniesa Panka, njedżelu 24. septembra pschi śwonkownym misjonskim świedżenju w Skjarboſczen pređowanje dżerzecż.

Bułudżenja.

Kawniski žub. Marja Emilia Fencjeż bě wobſkorżena, so je mlynkej Lehmannnej w Budyschinje dżelbu trawy s pola wotewsała a něotre trócz swoje faczti na te żame polo pušczejila. Jeje khostanie wobſtej i jeneho dnia jastwa a 6 ml. pjenjes.

Wowlanska komora. Wotrocjka M. G. Frenzela, kotrž bě swojego něhduscheho hospodarja, knblerja J. E. Duežmana w Hněwězach, wobſkoržik, so je jeho 22. mérza t. l. shrabnyk, na semju czižnyk, na hłowu bisk a wo żęzenu wriżnyk, bęchu dla njedobħazzych dopokasmow i jeho skóržbu wotpokasali a jemu sapłaczenie khóstow pschiżudžili. Frenzel pschiżitwo tutomu wužudej powołanie sapołozji, tola bjes wułpecha, druga instanza preui wužud wobſtrucji.

Priłopk.

* Pjatki tydżenja wjeżgor je na żeleznizy wot Žitawy do Biskopiz paršoniski cžah pschi Oberoderwižu, hđež bęsche pucż psches żeleznizu wotewrjeny wostał, s wosom, wyžofo se synom nalodowanym, w hromadze praktyk. Ma wulke żboże bě hizom wós, wot wołow czehnjeny, tak daloko psches schent, so lokomotiva jenož sadny dżel roštorha. Pschi tym ho ani skót ani pohonč niewobſkodži, sa to pak bě lokomotiva tak cęzke wobſchłodżenie poczerpiła, so wona, hędż runje s ujej se wschej fedžbliwościu dale jędzichy, s koliże wuſtoči, tak so dyrbjachu po pomožnu maschinu do Žitawy pōłskacz, prjedy hacz možesche ho cžah dale pušczejicż.

* Swojba (familija) żakſkeho ministra kultuſa doktra s Gerbera bu sanidzenu njedżelu wjeżgor, wot albertskeho świedżenja w Draždānskej wulkej sahrodze ho domoj wróćzo, psches spodziwne podenidżenie pschiżlapniena. Wjeżgor wołko $\frac{1}{2}$ 10 hodžin namałku psched durjemi kniesa ministra derje frøszeneho połłetnego hłoga wuždżeneho. Poſdżiszu ho naſhonili, so je do mjenowanej cžaſa jena pschiſtojnje swoblekana żonſka s wulkim paketom w ruzi khęznu licżbu woħladowała, do Gerberež khęze fastupiła a ho wot tam bjes paketa wróćzila. So je żonſka dżeczo rruje kniesej ministrej donieſka, ma knadž najkerja w tym swoju pschičzinu, so je ministrowa mandželska dla swojego dobroczęſtwa bjes khudymi derje snata knjeni, kotrž ho sa wotcęhnjenje sanjerodżenych a wopuszczenych malych dżeczji woħebje stara. Wbħem užadżenemu dżecżaku ho w tamnej noži wot śwójby kniesa ministra wsho mögħne woħladowanie doſta, na drugi dżen bu wone do mēħċżejskej dżecżazejje khęze date.

* Wobħdlerjo Bischopawu buchu 20. septembra w rańſich hodžinach psches żadkaw njeſtuł s mera budżeni. Nano wołko

pjedzich hodžin woħladachu muža, jenož s koſchlu a khollowami wobħecżeneho, s džiwyim napohladom a s kriju posateho, kotrž woħbejje wobej ruži hacz do khęzow pokrywaſche, k briohej reki Bischopawu khmatač. Prjedy hacz možesche wón wodu dożzahnhycż, radži ho někotrym mužam jeho popancż. Wón bu jaſo ħewiż Niezel sesnat, a ho wuſna, so je sanidzenu nőz żwoju żonu a tsi džeczi skonqowaſ, a so je něklo żam kmijercż w żolmach pytači chęzi. Bonu bě wón sakħol, jaſo ta żama w khachlach wohen dżelaſche, jeho tsi džeczi we żożu leżo pod mordarskej ruku kónz wħachu. Schto je muža k nieħħiżħanej hroñoſcji pohnuло, hebi hixxie nictó wužočiż njeħo, pschetodž Niezel sħwibba bě hacz dotal w porjadnych wobſtejnoscjach żiwa a bě w mēſce powschitownie luborwana a rad widżana.

* S Gothy pišaja, so je ho tam w thħele dnjači cželto lēkarja Kölka s Brasilijskej w tamniſħej cželowej palernji spaliko. Spodžiwnie je, so runje lēkarju najwjetšu licżbu bjes tħmi wučžinja, kotsiż ho radħo spaliciż hacz pohrjebacż dadža. Někto je ho w Goče hizom 88 cželom spaliko.

* Wo njeħschédnje wħiñokim pschiżħracżu w khartu-hracżu ho tu khwilu w Barlinie wjelle powjeda. Jedyn boħacż je tam sa jedyn wjeżgor 500,000 ml. s khartami pschiplaz. Tsi sta tyħażi ml. je wón hnydom saplaciż, do sapłacjenja sħuktneju 200,000 ml. postaji ho wot woħbow, k dworej bliżżej stejazjach, so ma ho jenož tħeqiha pschiżħratħi pjenjes saplaciż. Pschi telej hreż fu ho tyħażi na dobo na jenu khartu haddaq.

* Psches lobħoswħielenoż je ho w Varopje pola Dortmundu żaſoħħne njeħożje staſo. Jedyn podkoplař pōbla śwojego 10-latahożi hawni do pōlveroweho magazina po 6 punti rošbuchneho pōlvera. Dużi po pucżu ho hólzej někotri towarščojo pschiħadhu, wot koħiex hixxie jedyn schwabizki pschi sħebi. Hólzej khixxu hnydom s pōlverom hrajkacż a s mēſħka něħħto wuħsachu a jid ħapla. Psches to pak ho tež pōlver w mēſħku sapali a s tajkej mozu rošbuchu, so buču bedmja hólzej tak straschnje wopaleni, so budża najkerje na żwoje ranu wuñiżċiż dyrbiecż.

* Jena tak mjenowana zyrtwinka lódż (schiff) w tu khwilu w Hamburgskim pschiſtawie steji. Ta żama je wot jeneho jendżel-skego zyrtwinskih towarſtwa wuhotowana a dostanje s Hamburga riJane pišċeżele (vyrgle). Potom lódż do połnożnego morja pojedże, so by wielelicżnym jendżeliskim rybakam, w tutym morju rybħi lojazjim, jaſo Boži dom blužiła. W kriedżnym sawodże ho wulka modlernja s flieku a woltarjom nadeindże.

Cyrkwienske powjesče.

Werowanie:

Petrovska zyrfek: Jan August Stephan, tħiġer a wobħdlet, s Amaliju Idu Schraderez. — Jozef Sħafra, krawz a wobħdlet, s Hanu Theresiu Sommerez.

Michalska zyrfek: Jan Gustav Mickel, fabrikischi dżelacżer w Dobruschi, s Mariu Amaliju Galubez se ġidowa. — Jan Franz Stanga, dżelacżer a wobħdlet na ġidowje, s Kħrystianu Augustu Schäferet s Wjasonzy.

Kréen:

Petrovska zyrfek: Ida Emma Marja, Koralie Augusta Sħafra, pohoneja a wobħdlerja, dž. — Emma Pawlina, Handrija Mužiela, dżelacżerja a wobħdlerja, dž.

Michalska zyrfek: Margaretha Hildegard, Ernstia Pētra Bohuwera Eberhardta, wifowarja a wobħdlerja na ġidowje, dž. — August, Jana Schuster, dżelacżerja a wobħdlerja na ġidowje, s. — Max Hermann, Koralie Sohle, Petřicha mjenowanej, wobħedżerja leżomnoſcżow we Wulkiem Wjelkowje, s. — Dorothea Emmi Karola, Hendricha Otti Königa, fabrikischi dżelacżerja a wobħdlerja w Dobruschi, dž.

Katholska zyrfek: Hana Marja, Jana Josefa Reinholda Pētscha, bēmarja tu, dž.

Zemrječi:

Džen 12. septembra: Madlena Biskopęz, njebo Jana Kħristlinga, bħiwsheho żiwnoſcżerja w Radżanezach, sawostajena wudowa, 74 l. 10 m. — Gustav Adolfs Pētscha, murjer a wobħdlet, 31 l. 9 m. — Hermann Oskar, Koralie Augusta Kħiżana, fabrikischi kowarja, s. 3 m. 26 d. — 13. Marja Theresija, Koralie Augusta Hensela, khęzlarja a żeleznischi dżelacżerja w Brēsowje, dž., 3 l. 1 m. 13 d.

Wjedro w Londonje 21. septembra: Sħilu nőzni desħeż.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
16. septembra 1882.

Žitowy dwoz:	Na vltach	Na burgh	wot	hačz	wot	hačz
2987 měchow.	M P	M P	M P	M P	M P	M P
Břichová 50 kilogr.	9 52	10 71	9 52	10 71		
Rozkla	7	9	7 59	7	9	7 59
Zecžmien	6 52	7 25	6 52	7 25		
Borv	5 50	6 50	5 50	7		
Hroč						
Vota						
Naps						
Zahly	13	14				
Hejbuschta	16	17 50				
Berny	2 60	3				
Butra 1	2 20	2 60				
Břichovčna muška 50 kilogr.	8	17 50				
Ržana muška 50	7 50	11 50				
Sýno 50	2 50	3				
Gštoma 600	17	19				
Prošata 714 štuk, štuka 5	19	—				

Khězna ležomnosć čjo. 34 we Wyhōej pola Ratez se 4 jutrami pola je wobstejnosćow dla hnydom tunjo na pschedan psches O. Johna w Ratezach.

Derje wopytanu korečnu s klamačnju, s něhože 12 jutrami ležomnosće, nowymi twarjenjem, s dospołnym morwym a živym inventarom a žnami, mam porucžnosć, ja 3500 tolet přecžehnjenja dla hnydom pschedac̄. O. John w Ratezach.

We Wulkim Wjelkowje je khěza čjo. 26 se žadowej žahrobu a $\frac{3}{4}$ kózda pola se žwobodne ruky na pschedan. Wycho dalsche je tam ſhonicz.

Žedyn jědzeny landawski wós, jena je ſdžena poſkhesa a dwaj dobray wotewrjenaj wosaj ſu na pschedan pola

N. Gall

we woſowej fabrizy na Hoſchiz haſy.

Žedyn džecžazh wós, jara ſylny a w dobrym rjedze, je tunjo na pschedan. Hde? je ſhonicz w kłamach pola A. G. Werneria na bohatej haſy.

Wolij

s masanju mloczajych maschinow,

tuf

s masanju konjazeho gratu, rjemjenjow, ſchlörnjow atd.,

Kolmas

je pshezo po puntach a zentnarjach pola mje na Hoſchiz haſy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Koprowy vitriol

(koprowu ſersawosć)

žyl a czistu tolczenu s nacžnjenju psheuzh porucža tunjo

Otto Engert
na ſmutskownej lawſce haſy 10.

Wupſchedawanje.

Pondželu 25., wntornu 26. a ſrjedu 27. septembra t. l. ma ſo dželba naſad ſtajenych draſtnych ſtoffow, lama, ſuknijowych tkaninow, rubiſchlow atd. po tunich ale twjerdych placisnach wupſchedawac̄.

H. Kayſer

10 na žitnej haſy 10.

Cžeske ſamjeútne wuhlo

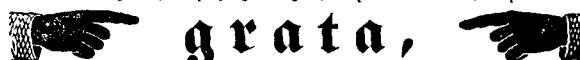
we wſchēch družinach ſczele ſe ſtazijs Ežopliz (Teplitz) ſolidne a placisny hōdne —

toho runja fručathý kalk — 200 ztr. po 87 mk.

G. Fiedler w Turnje pola Ežopliz.

Swój bohaty ſkład

grota, grotowych hoſdzikow, rjecžasow, pjerow,
franzowskeho, jendželskeho a němskeho

toho runja wſchē ſelesne a krótkie twory, domsku a hoſpodarſku nadobu, prawdziwe Faulerſke ſuchowe plumpy dowola ſebi do porucžezeho dopomjenja pschinjescz

Ewald Braun

9 na hōdnym torhoſcheju 9.

Dubowe deſki a lath prěnjeje dobroſeže, toho runja khōjnowe a ſchmrékowe deſki a lath, rjady a kóſly, tſeſchne lath, lath ſa wjerch, ſpalirſke lath, tſeſchne papu, tſeſchne tſchëſli atd. porucža drjewowa pschedawac̄na

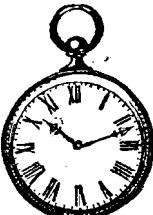
Augusta Zimmermannia,
eželiskeho miſchtra w Budyschinje.

Hornicžernja a pschedawac̄na khachlow

H. R. Teutschera

w Budyschinje, na ſamjeútnej haſy 33, porucža ſwój bohaty ſkład wſchēch družinow khachlow we wſchēch barbach, proſtych a bohace ſupryſchenych, ſ dobrej džeržazej glasuru po jara tunich placisnach.

Khachle a wſchē warne naprawy ſo ſrukowanjom ſa dobre a praktiske dželo ſtajeja.

Saežne ežazniki ſe ſlota, ſlēbora, niſla a noweho ſlēbora, ſ remontoirom a bjes njeho, regulatory a ežazniki ſ woblukom (ſa reſtaurazijs a klamy ſo hodžaze), budžaki, niſlowe rjecžas, atd. ma pshezo we wulkim wubjerku po tunich placisnach

Joh. Gäth

na róžku ſamjeútnej a hoſpitalskeje dróhi.

Kneſflowe a poſamentowe flamby

A. E. Werneria

w Budyschinje na bohatej haſy 67 porucžaja ſwój bohaty ſkład bantow, zakow a fransow, ſchaktow, zwjerna, krawattow, woſmijanych a židzanych rubiſchlow, belych ſchatow, ſchtrypowych nohajzow, woſmijaneho a ſawmijaneho tykneho pschedzjena, kapottow a rukajzow jenož w dobrej tworje a po tunich placisnach.

Powschitkowna assfuranza w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Saložena w lēce 1831.

Rukowazn fond towarzista wopschija po bilanzu wot 31. dezembra 1881:

Pschitomne wobstatki:

Sakladny kapital a hotowe reservy: schēnakow 27,494,629. 80

(Hłowne summy kapitala a reservow sú na leżomnoścze pupilariszy napołozene.)

a prämijach a dani pr. 1882: schēnakow 12,434,623. 65

Dale:

W pôsudnišich lētach dostajomne prämije: schēnakow 15,481,256. 03

W lēce 1881 sa 29049 schkodowanjow wypłacjene 7,646,628 schēnakow a 11 krz. a wot saloženia hač do 31. dezembra 1881 do hromady 150,987,942 schēnakow a 87 krz.

Powschitkowna assfuranza sawesczjuje:

a) twory, mobilise, živenske sarady a t. d., kaž tež, je-li to krajne sakony do woleja, twarjenja wszech družinow psche wohnenjou a blyskownu schkodn a parokótkowe rosbuchnjenie;

b) psche kroupobicze;

c) živjenje člowiekow na jara wschelake waschnje sa najtunische twierde prämije, bjes wscheje pschitkushnosze k posdžishemu doplačenju, a polizy w němskich pjenjach wustaja.

K kôždemu wukasjanu a k wobstaranju sawesczenjow porucžataj so agentaj:

hamitski skotolékař Ernst Walther w Budyschinje.

Paul S. Gablenz w Lubiju.

Na hermanek w Nafezach

pschindu tón ras s bohatym wubjerkom

mužskeje a hólceje draſty,

moje stejnichczo so nadendže w krawskim rynku a je na firmje sefnacj.

Psches wulstotne kupyje sa hotowe pjenjesh sým po jara tunich placzisnach tworu dostal a sým hizom wulki sklad mužskeje a hólceje draſty dželacj dal. Draſta je s najlepších stoffow po najnowschej modze na tajke waschnje dželana, kaž ju hewat jenož na wožebite stananie dostawach.

Ja po kôledowazich placzisnach porucžam:

300 symskich navoblekárjow s dubloweho skonjeja, eslimo a diagonala wot 15 do 40 mlf.

200 symskich jaketow wot 10 do 30 mlf.

100 khéjorskich manslow s lodow a diagonala wot 15 do 40 mlf.

200 hotowych mujskich wobleczenjow w žuknjowej a jaketowej safonje wot 20 do 45 mlf.

100 pramđiwych hontwjetiskich jupow a jaketow wot 8 do 20 mlf.

300 porow bukskinowych laſow a derje džeržazých kholowow wot 5 do 21 mlf.

300 hólcih wobleczenjow a manslow, sa kôždu starobu so hodžazých, w najnowszych sazonach s garnironku a bjes njeje wot 5 mlf.

Wožebje činju sedzne na moje kholowy s hamburgskeje jendželskeje kože a proschu skončnje czeščených Šserbow, so bychu ſebi mój bohoty sklad wobhladali.

S poczeſćowanjom

Abramschik s Kamjenzia.

Sa ſymſki cžaſ

porucžam ſwoj bohacze ſrjadowaný sklad woſmianych ſokow, žónskich ſhtrympow, džeczajých ſhtrympow, ſhtrympowych nohajzow, džeczajých jupow a žuknjow, črijojow, wobleczenjow a mèzow, spôdných koſchlow a spôdných kholowow sa mujskich a žónskich, rubiſhka na hlowu a woſko taille, woſmiane pschedkoſchliki, woſmiane žónske a mujske laſy atd.

Wožebje porucžam hícheje ſwoju dobru a tunju ſhtrykowanskú, heklowanskú a tyknú woſmu w najnowszych a nepushežatých barbach.

Saſopſchedawarjo dostawaju pschimérjený rabatt.

E. Scheer

3 na ſchuleſkej haſy 3.

Möble

jako: khamory, ſoža, ſofy, ſtôlzy, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placzisnach porucža

Dr. Hübner, tyſcherſki miſchtr w Budyschinje, pod bórklinom 4/261.

Kožane ſchórzuhi

najtunischo w kožowej pschedawarni

Oty Büttnera

na hlownym torhoch ežu
pôdla kupníz (gewandhaus).Dehlinový äther psche witč, nerry pochylnjazy balsam, fenchelový mèd, awgsburgski živenski balsam, Salzhansenke žoldkove pille, universalny balsam, Salzburgske běžne kapki, hoſeck ſastajazu džeczazu tinkturu, restitujiſonski ſluid
porucža hrodowska haptika.

Emil Flegel,

kožkar,

na žitnej haſy w domje knjeſa čažníkarja Kœchlera,

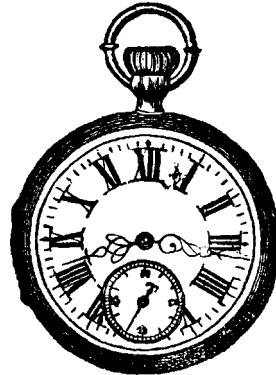
porucža ſwoj sklad mèzow sa mužow a hózow w najrjeñich a najnowszych muſtrach po najtunishei placzisnje.

Khowanje wszech kožuchowych tworow s rukowanjom psche wobſchódzenie psches mole abo wohén.

J. G. Schneider

na ſuntſkownej lawskej haſy

Przedajne ſchorné rjeſčaj, teho tunja ſazmijone a poſtoſene.

porucža ſwoj wulki sklad ſčenſkých a dybſažnych čažníkarow, wszech ſwérnu wotczejenné. Porędzenja so tunjo a khatnje wobstaraja.

W klamach so herbſki ręčzi.

Džidje kastanije

(jawor)

kupuje po kôždej dželbie

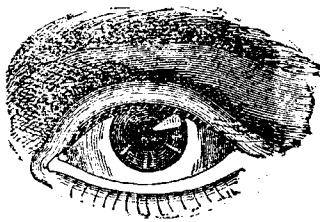
Otto Engert.

We wudawarini „Serbskich Nowin“ je na pschedan: Spěwna radosć; ſvětka ſchülliſkich ſpewow. Do ſeleneje wobalki ſwajaſana ja 50 np., do twjerdyh deſkov ſwajaſana 70 np.

Najlepšje a najtunisje wobstaranie wšich
porędzenjow.

Bryse a flócznički,

thermometry a barometry atd. po najtunisjch placzach.
Bryse s najlepšimi rathenowskimi kryształnymi szklen-
zami wot 1 ml. s rukowanjom sa dobroscz. Pschemenjenje
dowolene.

Joh. Gáth
na róžku kamienitneje a hospitalskie dróhi.

Kotra schijaza maschina je najlepša?

Tak ſo t. G. Neidlinger, generalny agent Singer Manufacturing Co. prascha.
Wón pſchi tym wot praweho stejnischeja wundze, kotrež je hac̄ dotal jara s hofa wo-
stají, ſo je pſchi wunamakanju, hižom dawno zytemu čłowiestwu jako powszchitowne
wobſedzenſtwo bſluchazym, praschenje ſa

„jeniczy woprawdžithm“ a „jeniczy originalnem“
zyle ſestarjene, ale ſo ma kupowazn lud wjedzecz,

Kotra je najlepša schijaza maschina.

Rosžud wo tym može jenož swědomliwa techniska pruha podac̄, kotraž ſo na
wšich samotnoszc̄ maschin wupschesczera. Je-li t. Neidlinger hotowy, ſo tajkej prusy
podežibnycz, dha njech to ſawnje wupraji, doſc̄ němſkich fabrikantow na to c̄zaka, ſo
bychu ſo ſ nim mérili. Smiňe pak ſo t. Neidlinger sprawncho wojowanja, potom ma
ſo na praschenje:

Kak ſo Neidlingerowa twora i němſkemu wudželkej ſteji?

tele wotmolvjenje dac̄:

Schijaze maschin, w Schottlandskej dželane wot Singer Manufacturing Co., wot t. G. Neidlingera w Hamburgu do Němzow czisnijene,
ſteja daloko pod hrędziej hōdnoſc̄ němſkeho fabrikata.

„Concordia“,
ſjenoczenſtwo němſkich fabrikantow schijazych maschinow a wiłowarjow.

Dursthoffſke ſučhe droždze

kóždy džen ſjerſte we porucza

Schmihez pjeſtańja w Budapeſtach.

Möblowh magazin

Augusta Jannascha,

tyſcherſkeho miſchtra, na ſerbſkej haſy 16
porucza ſofy, ſtoly, möble wot naj-
drožich do najtunisjch. Dospolne wu-
hotowanja na ſkładze po jara tunich pła-
czechach.

Pschemenjenje wobydlenja.

Wot 1. oktobra t. l. ſo moje wobydlenje
w khezi gmejnſkeho prjodſtejerja Scholtyn
wiazy njenamaka, ale w domje t. kowarſkeho
miſchtra Möhly w Rjeźwacziidle.

W Rjeźwacziidle, 23. septembra 1882.

Baba Matthesowa.

Piwarňja we Wuježku poła ſukez.

Zutſje njedželu wulke ptacze ſtelenje wo
ſwinjaže prämije ſkoncertom, wjeczor illu-
minazija. A tomu pscheſzelneje pschepróſhuje

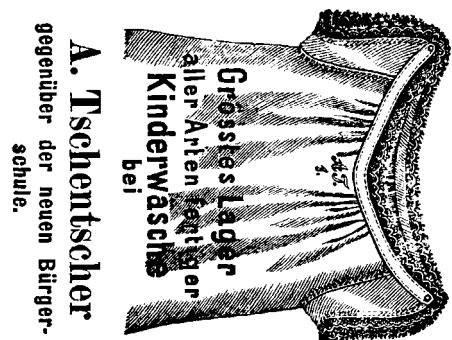
Franz Schwenka.

Jedyn wuczobnik do pjeſtańja na ſitnej haſy čiſlo 3.

Jedyn krawſki ſo hnydom do džela pyta wot J. Nieje we Lazu.

Młoda hoſza, kotraž chze schwadliſtwo
nauſknych, može ſpodbne město doſtač na
bohatej haſy čzo. 16 (w ſadnym twarjenju).

Derje wotczehnjena ſerbſka katholſka hoſza
doſtanje dobru ſlužbu poła pſchekupza Hille
we Wóſporku.

Sa Rakez̄ a wokolnoſc̄.

Meuſta draſta ſo tunjo a derje ſebdzaja
po mérje ſchije, porędzenja ſo tunjo wob-
staraja wot

J. Eichlera, krawſkeho miſchtra,
ſ bydłom poła Wenzeloweje čzo. 33
w Rakezach.

Polſtaſetny

mandželski jubilej
Jana Schleußerja w Porſchizach
a jeho luboje mandželle

Hańje rodž. Rabowskej tam
26. septembra 1882.

Wažny džen, džen wjeſela
Wam dženža ſabwitaſche,
Luby bratſje — ſhwakowa!
Džen, ſiž Boh wam ſ huadžy daſche,
Duž waž duč dženž ſpóſinawa:
„Bož je luta dobrota.“

Boł ſta ſet dženž ſaſčle ſu,
So ſtaj wój tu ſwerowanaj
A i tom ſhwatom mandželſtwu
W Božim domje žohnowanaj,
Duž je dženž poła waž
Polſtaſetny ſtoły ſwak.

„Bož je luta dobrota“,
Kij bě ſkóde ranje nowa,
Ta tež dženž, hdyž ſaſtronja,
Waž do Božož domu wola,
Smińcicž — i ſhwatom voltarjej —
Polſtaſetny jubilej.

„Bož je luta dobrota!“
Wichede wſhem dženž ſpóſinawataj,
Hdyž na dniu waž wjeſela
Khoraj ledeč ſjetriebataj;
Bohu džak, ſo dženž ſtaj
Štrowal ſ loža ſtanjal.

„Bož je luta dobrota!“
Spóſinawataj pſchezo jaſhy,
Hdyž waž duč dženž ſpomina
Na te dawne stare czaſhy,
Hdyž bě něhdv poła waž
Tón waž luby preni kwaž.

Wjele tamnych pſcheſzelow,
Kij na prením ſwoſu běchu,
Czi dženž njeſju wiazy jow,
Woni pſches ſimjercz wotwola
Na nich dženž ſe ſrudobu
Spominamy ſi luboſcju.

Tež tſi waſche džeczatka
Prjedy waž ſe ſweta džechu —
Bož je pſches ſimjercz wotwola
Hjom hdyž ſchje male běchu,
Sa nej jich netk hýdom je
Bratrowſte a ſotrowſte.

Sažo abo poſdžiſcho,
Hdyž je waſch czaſh wuſchot w ſweczi,
Pſchjele waž ſe ſimjercz
Wjeſele waž ſe ſimjercz
Wažu — lubož nana, macž.

Te ſuadž wamaj wobęzne
Net na waju stare ſeta
Stare czeſio braſchniwe,
Kij je netk taž braſchna hēta,
Bož wſchat te waž wuſlečje,
Rjeźmierne waž ſe ſimjercz.

Hai, dženž ſ ſuadž wutrobu
Do ſaſdzenož poſladataj,
Sa wſchu wulke dobrotu
Bohu ſhwabu ſaſpewataj,
So je wón tak hnadije waž
Noſht taž na ruſomaj.

Pſchewodž, luby Božo, jeſi
Dale na jeſi wuežu i rowej,
Pſchjele ſeſbozom ſwariuj tej,
Edžerž ſeſbozom ſe ſtrowej,
Sahyſcenje a ſwidženje
Edžerž tež jimaſ do ſimjercze.

Napohſled ſchjele ſi luboſcju
Brožmy cze, luby Božo,
Rjeſtadž jeho a tež ju
Wſchat na czeſle khore ſožo,
Spožez tež junu woběmaj
S hnady w njebiu Boži raj.

W injenje dwejro bratrow a jeneje ſotry
Petr Alónk.

(A tomu čiſlu jena pſchitoſa.)

Pschiloha f čížku 38 „Serbskich Nowin.“

Ssobotu 23. septembra 1882.

Dla sastacza flamow

dospolne w upśledawanie mojego składa hotowych
muzskich a hólczych wobleczenjow kaž tež szukna a buk-
szina po jara ponizennych placisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formie na żitnych wikach.

Na nashimskemu skasaniu

poruczam czesciem serbskim rotarjam swój skład chumskich hnójnych średków
po najtuniszych placisnach, kaž:

ff. parjenu koseznu (muku),
ff. hyru koseznu (muku),
prawdziwy peru-guano,
ammoniak-supersosfat,
spodium-supersosfat,
rybjazn guano,
hnojazn gyps

z rukowanjom wopschijecza pod kontrollu spytowansteje stazije w Pomorezach,
pschi czož so kozdemu kupzej hnójne średki, wote minje wotewscze, darmo
wopschepata.

W. Mattheis w Budyschinje.

Khornarje

Manschetth

Swjetliche koschle

po mérje, toho runja na składzie w kózdej schijowej schero-
kosezi, po najnowszych modellach ręsane, derje hedzaze,
porucza tunjo

A. Tschentscher

z napschecza noweje měschčanskeje schule.

Schlipsh

Krawath

Echemietth

Khosejowy skład.

Gólyne a derje ślodżazy hijom po 80
do 200 np., pschi wotewsczę 5 puntow hiszceje
tuńsho, paleny khosej po 120 np. do 200 np.
we wożebje dobrymi ślodże poruczataj

bratras Mierschej na żitnych wikach.

Ludwig Fiedler,

prjedy Santo-Passo,

2 na Lubijskiej drósh 2.

Khofej,

cjescze a derje ślodżazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paleny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernie
dobrosczi

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Gogolinski kalk,

najlepschi a najsporidhi kalk, je sažo na
pschedan pola

A. Lorenza
na Hoſchiz haſy čížko 23
a na privatnym tworowym dworniszeju.

80 shtuk
jerjowych śudow,

30 shtuk
kižykalowych śudow
pschedawa tunjo

Richard Pötschke
pschi hłownym torhosceju,
pödla měschčanskeje haptyle.

Khofej seleny,

punt po 70 np., pschi wotewsczę 5 puntow
punt 5 np. tuńsho.

Khofej paleny,

punt po 100 np., pschi wotewsczę 5 puntow
punt 5 np. tuńsho, porucza

Richard Pötschke
pschi hłownym torhosceju,
pödla měschčanskeje haptyle.

Dičowa konzeptioniwana daloko wuwolana

spodzivne hojaza žalba,
kotraž je so najbole kózdy ras jako dokra
wopokasla, porucza so w żerdach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowskeje haptyle.

Serbske flamy we Wojerezach.

Na fermusicham

zokor, zyły a mlethy,
rosynki, wilke a male,
wschitke družiny zylych a tolczonych wyrzow,
koruskowy a zitronowy wosik,
syrop w snatej dobrosczi wot 16—40 np.,
toho runja paleny a njepalený khofej
po snatych tunich placisnach, pschi wotewsczę 5 puntow hiszceje tuńsho, porucza

Jurijs Valtin.

Roszowany stwielzowy abo njetrjeny len,

kaž tež wutrieny len kupuje po kózdej
dzelsbie a kózdy dzen mechaniska dżekso-
pschadowna w Hajnizach, tola w Budyschinje so jenož tršený len, a to jenož
zobotu w Grüznerez domje, s nutskhodom s jerjowej haſy, kupuje.

Skadnoſtna ſuſ. Czorne židžane tkaniny

Ł njeviſcziſtej dracze,/
ſtary hócz wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na miahnym torhosćzu 16.

porucza

Wo P. Kneifelowej wloſzowej tinkturje.

Enjeſej P. Kneifelej w Draždjanach. — Nałožniſchi tinkturu, wot Vaſh wunamaknu, mějach hízom ſa dwé njedželi (taž Wam tehdrom piſach) najwjetſchu nadžiju, ſo hwoje wloſhy na hlowie, kotrež běch pſched 5 lětami wiſhē ſhubil, ſaſho doſtanu. Někto po 4 lětach wobkweččam Wam i wjeſteſeſu a po wěrnoſci, ſo bym pſches tuſu wubjernu tinkturu wiſhē hwoje wloſhy ſaſho doſtal. Runje taſ je wona tu poſla drugich ludži wobſtała, kofiz ſu, runje taž ja, dženža hiſtce wjeſteki, ſo ſu hwoje wloſhy ſaſho doſtali. Vaſh najpodwoſniſchi F. Roblik, poližajski ſeržant, w Kalawje, 9. dez. Tuta tinktura je w bleschach po 1, 2 a 3 ml. w Budyschinje jenož prawdziwa poſla Ernstia Mittaſcha hewak Heinr. Jul. Linke na hradowſkej haſh dostac̄.

Woſje wjenje.

S tutym ſ nawiedzenju dawam, ſo wot nětka wſchelake družiny ſamodželaných khachlow na ſkladje ſmeju, tež ſo wote mnie dobre miſhnijske khachle po pruſy a ryſowanych wobſtaraju a ſo nanajlepje ſestaja, toho runja ſo wiſhē w uporjeđenju wote mnie derje wuwiedža.

Tež je wſchelaki ſeſteſny grat ſa khachle poſla mie doſtač̄.

C. F. Häßler,
horncjeſer a khachleſtajer w Hodžiju.

August Pilack,

kravſki miſchtr w Bułezach, porucza czeſczenym Sſerbam w Bułezach a wokolnoſci ſwoj ſklad hotowych mięſkiſh a hóčiſtich woblečenjow, ſetne a ſymske naſoblekarje, khęjorske mantle, jupy a khosowy do džela, toho runja ſwoj ſklad ſetnych, naſymſkiſh a ſymskiſh tkaninow, ſkonečna, diagonala a juſowych tkaninow, wot najtuňiſcheho haſz do najdrožiſcheho, dale žoſtske paſetoty, pluſh- a ſama-jaki; tež ſo wězy po mérje derje, trajnje a tunjo ſeſchija.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſakadženje khumſchtih ſubow a plombirowanjow po najnowſhim ſyſtemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubove operaziſe.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poſkhód.

W ręčjam wſchědnje dopołdnja a popołdnju wot 8 haſz do 5 hodžin. Khudym darmo.

Lubym Sſerbam

wosſewjam, ſo bym mi poſtſenju 1. hlownu agenturu

Gothaskeho ſiwiſenje ſawěſčazeſho banka

na ſo wſaſ. — Saſtup po móžnoſci poſožam. — 1. Timoth. 5, 8.

Wſcho drobiſche po žadanju piſam, tež ſo we wudawarni „Serb. Nowin“ ſhoni.

W Lipſku, 1. augusta 1882.

Dir. J. A. Pohone.

Siwiſenje ſawěſčic̄ rěka hwojim lubym wěſty pjenjes (1000—60,000 hriwnow) rukowac̄. Sa tajke ſawěſčenje placzi ſo ſetnie wěſty pſchinioſki (prämija). Tola hodži ſo tež wužiniež, ſo ſawěſčený kapital ſo hízom priyed haſz po ſumierci ſawěſčerja wuplačzi, n. pſch. ſa 15, 20 abo 30 lět (hdyž ſu džecži wotroſcjeni a kapital trjeba).

Gothaski bank je najstarski (w lécze 1827 ſaložen), wón je tež najwjetſki a najtuňiſki. Poſla njeho ſu ſo haſz dotal ſakupili 112,380 ludži ſe 618 milionami hriwnow. Wuplačzilo je tele towařſto hízom 134 milionow hriwnow. — Poſkad je na 104 mil. hriwnow narostl. — Wot prämijow doſtanu ſawěſčeni lětža 42% a k lětu 43% dividendy.

= Serje, =

nowe, wulke tucžne ryby, mandel wot 60 np. haſz do 1 ml. 20 np., poruczataj

bratraj Měrſchej
na žitnych wſtach,
w hoſczenzu „k ſlotej hwěſdže“.

Zokor,
zimt,
korjeniſki wolij,
roſyunki

poruczataj
bratraj Měrſchej
na žitnych wſtach
w hoſczenzu „k ſlotej hwěſdže“.

= Amonium =

(czekawu ſól)

W pježenju pſchi wuroſczeni pſchenicy poruczataj

bratraj Měrſchej
na žitnych wſtach
w hoſczenzu „k ſlotej hwěſdže“.

Pſchedroſhliki
fhornation
porucja A. Tſchentſcher
w Budyschinje.

Do Awſtralije

ſeſele paſazirow ſ direktnej parnej ſodžu
wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky
w Lipſku,

C. A. Mathei
w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

(Sapóžlane.)

Mojim lubym Sſerbam!

Kolonialtworowe, tobakowe a zigarrowe klamy Richarda Pötzſki w Budyschinje pſchi hlownym torhosćeſu pôdla měſhczanſkeje haptyle ſu klamy, hdzej wo prawdze derje a tunjo kupujech a ſo tebi pſcheczelniſje poſkužuje.

Wo prawdze cjiſeje a derje ſkodžazh kſoſej placzi 1 punt jenož 70 np., pſchi wotemſac̄u 5 puntow punt 5 np. tunjacho, duž móža ſo tute klamy kóždej hoſpoſy a ſaſopſchedawarjam najnaležniſho poruczec̄. Še....

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Štvortlétina předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čisto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdžišo štvortk hač do 7 h. wjeor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císc Smolerjec knihiččerje w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 39.

Sobotu 30. septembra 1882.

Lětnik 41.

Cíz žami czeſčenii wotebjerarjo „Serbských Nowinow“, kotsiž chzedža sa nje na **4. štvortlétu 1882** do prědka placic, njech nětka 80 np. we wudawatni „Serb. Now.“ wotedja. Cíz, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschinjefc dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórjh ſkaſac̄. Na ſchtvortlétu ſaplaczi ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſtich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khežorſtwa 1 marka, ſ pschinjefzenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ ſ pschitohu „Serbski Hōſpodař“ placza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pschinjefzenjom do domu 1 mk. 40 np.

Reditzija.

Swětne podawki.

Němske khežorſtvo. Generalny połny marſchal hrabja Moltka bě ſo pschi ſakſtich manövrach ſtrachne naſymnił, tak ſo dyrbjeſche někotre dny w Barlinje twjerdže ſejec. Neſko pač je ſo wón ſaſo tak daloko wuſtronil, ſo je khežorej na hrodze Babelsbergu božemje prajic, a ſo potom na ſwoje kublo Kreiſau podac̄ mohl. Hrabja Moltka hač do kónza pschichodneho měbaza tam ſawofstanje, ſa kotrejž czaſ ſeho generalny kwartimischtir hrabja Walderſee ſastupuje.

— W Bruskej ſo wólbne žołmy hížom jara wyſoko mjetaju. We wſchěch nowinach ſo ſ wólbnymi napominanjiem, namolwjeniem i ſ roſprawami wo wólbnych ſhromadžiſnach atd. mjerwi. Kózda ſtrona ſwojich kandidatow ſa naſlepſtich a naſtmanskich wudawa a wukhvaluje. Niedželu mějesche ſo w Kölne wulka ſhromadžiſna zentrumſkeje (katholſkeje) ſtrony, na kotrejž ieſnej hlownaj nawjedowowanje, Windhorſt a Schorlemer, program zentruma roſwiſtaj. Windhorſt katholſkim wulerjam radjeſche, ſo bychu tam, hdež katholſki kandidat dobycz němože, ſa konſervativneho hloſbowali, liberalnym pač wſchudże naſcheczni ſtupili, dokelž by knejſtvo liberalneje ſtrony ſa němske khežorſtvo ſ njebožom bylo. W nastupanju zyrkwiſteje politiki naſtaji Windhorſt hečlo: Prjecz ſ mejskimi ſakonjemi, a potom połnu ſakonku ſwobodnoſc ſa zyrkej a kſeſiſijanskú ſchulu.

Awſtrija. Šakſki kral a kralowa, toho runja pruſki prynz Wylem ſu ſrjedu dopoldnia do Wina pschijeli a buchu wot khežora pscheczelneje powitanji. Khežor kralowej ruku koſchesche, krala Alberta a prynza Wylema wón wospijet wobijmasche. Kralowa bórjh po tym na ſwoj hrod ſhanking wotjehde, ſi wotkel budze na ſwoje morawské kubla pucžowac̄. Šakſki kral a prynz Wylem ſo hisceze tón ſamy džen i khežoram na hońtu poſla Neuberga podaſchtaj. — W Triesze ſu hížom ſaſo pschihoty ſi jenemu nowemu nadpadej wuſlēdžili. Jedyn restawratér da 23. ſeptembra ſmach ſwojeho pincznička, na kotrejž tukſche, ſo je jeho wobkramy, wot polizije pschepytac̄. Pod ſmachami namakachu paket pólvera a hromadu roſbuhazeho materiala. Pincznička ſu hnydom ſajeli.

— Šandženyh thđenj ſu we wſchelakich awſtriskich provinzech krajne ſejmy (landtag) w hromadu ſtupile. S wótrymi debattami je ſo ſejm w Brash wotewrili. Hač dotal mějſeche rektor pražſkeje univerſity prawo na ſejmje ſobu khydac̄. Neſko pač je ſo lětka pražſka univerſita do dweju, do czeſkeje a němskeje, dželatka. Rektor němskeje univerſity stare ſydko w ſejmje ſaſo žada, Czechojo ſo pscheczivo tomu wobaroju. Šenjezerſtvo je nětka namjet ſtajilo, ſo by kózda wobeju univerſitow ſydko na ſejmje dostala. Czechojo ſu ſ tutym namjetom ſpokojom, dokelž pač ſo boja, ſo by ſo ſi jeho wuſjedzenjom doſlo dlehičko, nochzedža czerpicz, ſo by, doniž węz njeje wuſjednana, němſki rektor na ſejmje ſydał.

Franzowſta. Němſky offizierojo, kotsiž buchu pschi manövrach 14. a 15. armeekorpsa pschitomni, ſu ſo jara kſhwalobnje

wo wuſtjoſeſi franzowſkeho wójska wuprajili a njemóža doſež wuſběhnyč, ſi tajkej pscheczelnoſcž buchu woni w Franzowſkej pschijeczi. Wot wójnskeho miniftra buchu woni ſ ſchijom czeſneje legiony wuſnamjeneni. Wychelake franzowſke nowiny psched thut warnuja, tajkej kſhwalbje, ſi němſkeje ſtrony wukhadzazej, wěricz. Franzowſki lud njeſmne tak lohlowěriwy byč, ſo by wſcho wukhvalenje, kotrejž je ſo franzowſkemu wójsku wot němſkich offizierow doſtało, ſa wo prawdze ſaſluženu kſhwalbu wobhladał. Psches to by ſo wudokonjenje franzowſkeho wójska, w kotrejž hisceze wulka njeroda knieži, ſadžewalo. Diziplina ſo we wójsku hladajzy ſhubuje. Tačo njeſdawno wójnski minister buboný wotſtroni, dachu wſchelazy offizierojo bubnarjam bubnowanje w pinzach a druhich khowankach ſtradžu wukhnyč, ſo nadžejo, ſo bórjh ſaſo jedyn druhi minister pschindze, kotrejž buboný ſaſo do stareho prawa ſtaj. Pschi poſledních wulkich manövrach, wo kotrejž wubjernoſcž ſo wjele do ſweta trubjeſche, ſebi jedyn general ſamo ſwazi, ſo pscheczivo wukſam wójnskeho miniftra ſpjeczowac̄. General Borge je dla tajkeje njeſpočluſtchnoſcze wot ſwojeho komanda wotkadezeny. Njeſmanoſcž franzowſkeho wójnskeho ſarjadniſtwa je hisceze wot lonscheje tuniſkeje wójny w dobrym wopomnjeſcu. A hač runje je Franzowſka nětka hížom psches lěto w Tunisu ſ kniesom, njeje jej hisceze pschego móžno bylo, porjad a měr do tutoho kraja pschinjefc. Šbězkarzy wobylterjo franzowſke knieſtvo njeſchepoſnawaju a na mějſeche wotkadezenja franzowſkich wojaſow nadpady czinja. Tačo bu wondano 60 franzowſkich jědných, kotsiž mějachu njeſdalo města Kairuana geografiſke ſtudije czinic, wot 400 ſbězkarjow pschimanych. W bitwie ſ nimi bu franzowſki kommandant ſatſeleny a ſedmjo jěſdni ranjeni. Njeſcheczel ſhubi 30 morvých a nehdže 50 ranjených.

Jendželska. W Jendželskej ſo w poſledním czaſu wo pscheczelnenju chineſiſkých dželacžerow kſhutnje wukadžowasche. Nětka chineſiſzy pschekupzy w Londonje běchu pschivjeſenje chineſiſkých dželacžerow namjetowali, kotsiž lepie a tuňſko hač Europiſzy dželatju a ſu ſ najhubjenſchej jědžu ſ pokojom a jenož wodu pija. Dokelž by ſo psches wuwjedzenje tutoho namjeta netežiſcha niſta dželacžerſka mſda w Jendželskej hisceze bóle pomjeñſhila, poſběhný ſo bjes dželacžerjemi wulke ſpjeczene ſpcheczivo pschivozenju Chinesow. We wjazorých ſhromadžiſnach ſo na ſle naſhonjenja, w Awſtralskej a Amerižy ſ chineſiſkimi dželacžerjemi czinjenymi, poſla a ſo wobſankny, ſe ſakonjemi maſanym Chinesam, kotsiž ſe ſwojimi njeſpočluſtchnoſcemi dobre waschnja kſheseſijanskich ludow ſaſa, poſtupjenje jendželskich krajow ſakac̄. Na pschichodnym parlamentej maju ſo taſte ſakonje wudželac̄. — W jaſtvoje w Galway ſu ſobotu iriſkeho mordarja Patrika Walsha ſ wobwěžnjenjom wot ſiwiſenja ſi ſmjerzej wotprawili. Jeno ſbězkarſta iriſka banda, kotrejž Walsh pschibluschefc, bě najeňka Martina Lydena, na kotrejž tukſchu, ſo je pačt jendželskemu knieſej ſaplacžil, a jeho ſyna ſ ſožow wleſli a na njeju tſeſeli. Man bu hnydom ſkonz-

wanh, kyn pak hiscze někotre dny živjenje wobkhowa a mōžesche do swojego konza Walsha sa swojego mordarja pomienowac. Walsch pschi schibjenzy hiscze swoju njeninowatoſež wobkručo-wasche a praji, so bu swēdkojo pschi wobudzenju wopak pschiha-hali. Wotprawjenje bo bjes wotežakaných njemierow skonči.

Ruska. Ruski khézor je bo s Moskwy sažo do Peterburga wrózil. Mostowszy bu swojego khézora s tajlej sahorjenoscju pschi kózdej skladnosczi, hdnyž bo w czasu swojego schyridzieskeho pschebywania w jich brjedzisniye pokasa, powitali, so bo tele wopaska ludoweje luboscze k swojemu khézorej doſez wopiszac njeſodja. Lud chyžsche konje khézoroweje ekvipage wupschahnyč a jeho potom ſam do Kremla czahnyč. Khézor bě se swojego ſamowólneho jaſtwa k swojemu ludej ſtuſil, so by jemu pokasał, so njeweri, so bu wschitzy jeho poddanjo nihilistojo. A rufski lud je najlepšche ſwēdeženje daſ, so bo khézor w swoim ménjenju molik njeſe, jeho ſwērnostč a pothilnostč k khézorej je pschi khézorowym wopycze w Moskwie w najjaſniſtym ſwětle psched woči khézora ſtuſila. Je-li chze bo khézor nětko krónowac̄ dac̄, nje-trjeba bo wón psched žanym nadpadom bojecz, tak kózdy poddan wot najnižscheho dželacžerja hac̄ do najwyhſchego ſemjana ręczi. A tola bo jich wjèle bojoscze ſdžerzecz njemóže, so by bo ſloſtiſka ruka pschezciwo khézorowemu živjenju ſběhnyč, kaž je bo to w poſlednich lětach w Ruslaj a nimale we wſchēch druhich europiſtich krajach ſtało. Khézor je pschi swojim wopycze naj-wjazh czaza na revüje mostowskeho wójska a na wobhladanie wulkeje wuſtajenzy nałożil. Pschi wojeriskej paradze khézor wſchē regimenty s khwalobnej naręczu poczesczi, kotſiz běchu ſebi w poſled-niej rufko-turkowskej wójniſe khéziz ſwiatateho Turcja ſe swojej ſhrobko-ſcu dobyli. Offizeram, kotſiz bo na paradze wobdželichu, bu mſda wo jenoměžazný pjenjes powyschena. Czornohórkemu wjerčej, kotruž bě zarja do Moskwy pschewodzil, bu bo wot deputazije mostowskich rjemjeſnikow a pschekupow drohe dary pschepodaſe. — W Helsingforſu, we hłownym měſcze finnlandskeje provinzy, bu 14. septembra dweju gymnasialneju wucžerow a jeneho offiziera, pola kotrychž nihilistiſke papery namakachu, ſajeli. Na jěſbie do Peterburga bo jenemu jatemu wucžerzej radzi, ſe ſtejnijſkeho czaha wuſkocžic a czechnycz, tola na drugi džen wje-czor jeho hžom ſažo w jenym burſkim domje, hdžez bě bo ſhō-wał, popanyczhu.

Czornohórska. Kubiežni Albaneſojo, pschi połodniſtich czornohórkich mjeſach bydlazy, bu w nowſhim czazu wopjet ſapady do czornohórkich krajinow cziniſi a tam palili, ſmalili a kranhli. Czornohórske knjezerſto je tutych winow dla Albaneſam wſcho pschepojenie czornohórkſeho kraja ſakafalo.

Egyptowska. Egyptowski vizytral Temfik je do hłowneho egyptowskeho města Kairo ſažahnyč. Kairszy wobhydlerjo Temfika ſe ſahorjeniom powitachu; či ſam iudzo, kotſiz hiscze psched někotrymi njehzeleſemi Arabi Paschu do njebiez wubehowacu a ſa swojego knjezera pschi poſnawacu, bo psched Temfikom s wotroc-kowskej poddanoſczi w prósce waleja. Temfik pak bo psches tajke ludanstwo ſjebac̄ njeda, wjèle s předawſich pschiwiſowarjow Arabi Pasche je ſajatycz, na nich ſurowe wobhudzenje psches wójniſki ſud czaka. Tež Arabi Pascha ma bo malo hnady hladacz. Twierdžisna Damiette, poſlednje město, kotrež běſche hiscze w ru-lach pschiwiſowarjow Arabi Pasche, je bo wot ſendželezanow wob-habjito. ſendželske wójſko, w Egyptowskej ſtejaze, ma bo na 10,000 muži pomjeniſhicz, kotſiz po ménjenju generała Wolſeleya ſa to dožahaja, bo bychu mér tak doſko ſbđerzeli, doniž bo do kraja ſažo porjadne wobſtejnoscze njewrózca.

Wojeriſka khoroj.

(Smeſt, pschedzelaſ ſwoniměr.)

(Poſtracžowanje a ſkonečenje.)

Hdnyž bě bo zyla wěz trochu wujaznila, bu hłowny winik pschepoſcheny. Kaž njewjedro trjechi Wornaka pschikajna, so dybri bo popoſdnu w tjoſch pola majora ſamoſwieč. Wornak drje bo nječeho dobreho njenadžiſeſte, tola ſ mozu pytaſche ſte myſle po-tkocžic. —

Khutny a ſynn, kaž ſudnik, kiž bjes bojoscze czlowjeka k dwazheži lětam jaſtwa ſažudži a potom k ſwacžinje dže, pschi major Wornaka a dasche jemu runja ſtolpej psched durjemi ſtač. „No, Wornako!“ ſarcęza, „to ſa mi ſchwarne nowinki!“

„Jěrom pomhaj!“ myſlesche Wornak; tola pschedo hiscze ſo nadžiſeſte, ſo major wo khoroji ničzo njewē.

„Bo tajſim“, ręczesche major dale, „wy czinicze w mojim wobhydlenju, kaž doma, a to mi ſa khribjetom, ſhtož je dwójzy ſiē.“

Hdnyž bo Wornak psched ſamym majorom to czinicze ſwazil, njebi to jeno junu, ale trójzy ſte bylo, nježmierneje ſhrobkoſcze dla. Duž běchu majorowe ſłowa zyle wěrno.

„Se ſwojimi hubjenymi zigarrami běhacze po mojich ſtwach; ſwazicze ſo na ſamu khoroji — — ſi měrom! ani ſłowa! doniž ja ręczu. Deno wy ſam ſeže winowath. Džecži nimaja w tajſich wězach roſoma, holož tež niž. Ale wy dyrbjeli wjedzecz, ſo khoroji — — ſcht? wy hiscze bōrczicze? ſcht ſeže prajit? won ſi nim!“

„Ja — ja, — knjes — knjes major —“

„Šcht ſeže bōrczak? Wusnajeze ſo, abo —!“ Major bě ſhětrje roſhorjeny; njemóžſte nihdý ſuſecz, hdnyž bo ſcht ſhrobkoſcze.

„Wo der Soldot dos halſlichſte hobn tut!“ ſaſtona Wornak.

„Wo der Soldat das halſlichſte hat? ſcht ſnamjenjeja tute ſłowa — ręcz abo —“

„Wo der Soldot — — die Fohne vſt, wo der Soldot dos halſlichſte hobn tut!“

„Mi bo ſda, ſo by roſom ſhubil. ſum — ty wěſh po tajſim, ſcht ſtebi khoroji je a bycz dyrbji, a tola by tak njecjeſcownje ſi nej ſakhadzak. Po tajſim džecži a holož, — na te jeno bo njewoſaj. Ty bě roſomu muž mjes nimi, na tebi leži zyle ſa-moſjenje, tebję budzemy ſhostac̄. Ale nětko, Wornak, projecze mi, ſcht ma bo ſtač? Knjes generol je khoroji ſteſny khéziz daſ, ſa tu džeru, kotruž ſe ſwojey zigarru wupali, czu wjedzecz, ſcht ſte ſo ſtač, wotmoſwjej!“ A zły ſchwořecz hodžin ſchecze ſe major Wornaka, ſo by prajit, tak móhla bo ta wě ſažo wurunac̄. Wornak njewjedžesche ſe strachom, ſcht ſapoczeſz.

„Wy to njewěſcze? Derje, tak czu wam ja projecz. Pschede wſchēm dyrbja waſ do aresta a na twierdžisnu pōžlač!“ To běſche ſawod majoroweho předowanja. Dalsche ſłowa běchu tak hróſvne, ſo Wornak ſe ſhrobkoſcze ſakadz, telko pak tola ſe wſchēho ſpōſna, ſo by najlepje bylo, hdnyž bo ſa ſyla wěz ſamjelzcak, a potom Wornak bjes khostanja woteſchol. Škócznje pschikajna jemu major hiscze woſebje ſe ſtrachnym hroženjom, ſo by mjelečak, doniž bo generol ſam wo tej wězy njewupraj. Wot generolowej mīloſcze buđe wotwigoſac̄, hac̄ jeho ſatſela abo na twierdžisnu poſzeczu. S tym bu Wornak ſažo domoj pōžlany. —

Major pucžowac̄e hnydom k generolej. Šcht ſe generol ſhoniwſki, ſak je džerka w khoroji naſiaſa, to nichčo dale ſhoniſ njeſe. Mäjſterje pak ſebi generol myſlesche, ſo je lepje zyle czicho wotſac̄; duž ſdžerža khoroji ſteſny khéziz a Hrubjan ſlož czaznif.

S nowa bu Wornak k majorej požadany a žaſožnje wuſwarzjeny: generolej je Wornak ſe ſtrachnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„To je hiscze derje wotběžalo“, ręczesche Wornak ſam ſa ſo. „Hdnyž bo generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„Hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„Hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„Hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„Hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„Hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„Hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

„Hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje! hdnyž by generol ſe ſwojim ſteſnym ſchicžom njebyl — oje!

kaž je pola Mars la tour brjedž njepečeczeljskich kulkow a kanónow smuziče khorhoj do prědka nješt, kaž je wokoło njego wósho padało, jeno wón pak njehabliw stak w najmješčim wójniškim njewjedrje! Šekyšeche-li pak Wornak jeho takle powiedacz, sežahowasche drje ho jemu huba, kaž by chył na dobo ho wótsje wužmijecz; tola w prawym čažu dopominajo ho na sežehwki mjelečesche.

Jeno jedyn njemjöesche ho nihdy spokojicz a krjudžesche ho džen wote dnja, s wotkel je jeno džerka w khorhoji nastala, kotaž ve bataljonej telko čeſče dobyła, a to ve feldwebel, tola tomu tež nicžo njeichlodžesche, so wósho njewjedžesche.

Sserbski spěwanski živjedžen w Lubiju.

Se jaženjou herbskich spěwanskich živjedženjow w lécze 1845 je ho rjane, woschewaze žórklo wotewrilo, s kotrež ho bohate žohnowanje wuliwa na hona našteho lubowaneho Sserbowstwa; pšchetož wone su wožebje mózne brédi k sbudžowanju a wobtwierbzowanju narodneho živjenja njes naštim drohim herbskim ludom. Tola tež wožebny žažk s pšchibywanju herbskeje kwalby je ho s nimi řapožožit a pšches nje klawia herbskeho imena rožnješta daloko a scheroto. Duž je prawje a ſobnje, so tajfe živjedženje řapižujem do ſtawisnow našteje narodnoſće a so jim njeſachodne pomniki ſtajany do herbskeho pižmowstwa. Sanženu njedželu, džen 24. septembra, wotdžerja ho po dwělētnej ſtažy ſažo tajki wulki a pšchyn herbski spěwanski živjedžen a to tón króz we wilkej sali hótele „Wettiner Hof“ w Lubiju. Program, w 37. čížble „Serbskich Nowin“ wosjeweny, wobstejche s 15 čížblow a poſkiczi nam pôdla jeneho hornjo- a jeneho delnioluziſto-herbskeho narodneho ſpěwa dželbu s najrejšich kompoſizijow našteho plödneho a talentneho húžbneho mifchtra, k. kantora Kozora s Keltz, a to w formje jenotliwych ſolow, duow, quartettow, měšchaných a mužskich chorow. Béchu to wósho ſpěw wýškeje rjanoscze, haj někotre ſ nich maju ho jako wopravužite ſpěwanske parle poſnamjenicz, kaž wožebje ſoloquartett „na ſiaſku“, duo „paſtyr a holczo“, tenorſolo „na róžu“, ludowa pěšen „kyrotka“ a druhé. Tež někotre zyle nowe kompoſizije, hischeže na žanrym ſpěwanskim živjedženju njepečednoſchane, mózachny klyſchecz; béchu pak to tele: „Roſtyla“ wot dr. Sauerweina jako krafne ſoprano, „Pola Skaličy“ (28. junija 1866) wot Sejlerja jako wubjerné tenorſolo a „Spěw žnjenízow“ (pſchedželany ſoloquartett ſe „Bnjow“) jako eſfektny chor. Wo prawdze, k. kantor Kozor je herbskemu ſudej krafne, njeſachodne produktu ſtworil! Jego miſe, klybroklinčne ſpěw budža herbske wutroby woschewowacz a ho pšches herbske dushe žolnicz, tak doho hacž žani Sserbio budža. — Wuvjedžen bu krafny program lubiſkeho ſpěwanskeho živjedženja wot něhdže 80 ſpěwarów a ſpěvarjow a to pod wustojnej direkziju k. komponista ſameho. Konzert ſapocža ho w 6 hodžinach, trajesche hacž do 3/4 hodžin a bě wot něhdže 500 požlucharjow wopytaný, tak ſo běſche rumna ſala ſpomnjenego hótele doſpolnje wupjelnena. Dla lepſcheho ſrožmjenja ſpěwa bě ho herbsko-němſtemu požlucharſtu herbsko-němſka textowa knížka pod nařízenim: „Wosmy wěne serbskich ſpěwów“ poſkicžila. Schtož netko konzert ſamón naſtupa, dha je ho tónhamy k najwyschchemu ſpokojenju wſchitkich wobdzelerjow wubjernje derje radžit. Se wſchěch ſtron běſche toho dla wo nim ſama kwalba klyſchecz a ſamo húžbuwustojni Němžy ſwoje wožebite ſpokojenie a pſchipoſnacze ſjawnje wuprajowacu. Duž knjefej wýſchchemu wuczerzej Fiedlerjej, kotrež je wuwuženje ſpěvarjow ſa živjedžen ſe ſnatej wustojnoſću wjedž, wſcha kwalba a pſchipoſnacze kluſcha. Jego woporniwej dželawoſeji manu ſo džakowacz, ſo je ho, kaž nimale wſchě druhé, tež tutón krafny, njeſapomnity ſivjedžen w Lubiju do ſtutka ſtajit. Njeđiwajo na wſchelake po ſdacžu njepečewinjomne ſadžewki njeje ſo wón wotdžerječ dał, ſe wſchej wotčiniskej ſahorjeſcu ſpěvarjow a ſpěvarki hromadžicz a jich ſwérku w ſnajmoſci ſpěvor rožwucicz, kotrež ſunt na tutym ſivjedženju klyſcheli. Chory, poſne a čiſte, ſo ſ wožebitej präzisiju pſchednoſchowacu; wone wó prawdze exaktneſche bycz njemöžachu dygli béchu. Pſchi wſchej exaktneſci njeſoprahowasche pak tež wuraš, kaž jón dynamita žadasche, a jenotliwe ſchtuczki a dželby ſo tak nüangſirowacu, kaž bě to wopſchijecza teſta dla trébne. Duž činjachu chory, tak derje

pſchednoſchane, tež mózny ſacžiſhcž na požluchaſtvo, kotrež toho dla bylnje applawdirowaſche a ſ džela woſpietowanje žadasche. Tež jenotliwe ſola, dueth a quartett běchu w jara dobrych rukach a pſchednoſchachu ſo k powſchitownemu ſpodobanju ſ doſpołnym ſrožmjenjom a ſ najhlubſhim ſacžuwanjom. Š wutrobow žórlachu ſo te krafne melodiye a harmonije a do wutrobow ſo wone žolniſachu; wo tym ſwědečesche nutrnoſć ſedžbowazeho požluchaſtwa a hrimotazy applawſ, kotrež ſo wſchitkim ſoliſtam bohacze doſtawasche. Soprano ſola pſchednoſchowasche ſe ſnatej wustojnoſću: knjegna Bohumila Kordinez ſ Minalaka a knjegna Bohumila Kyczeriz ſ Delnjeho Wujesda, altsola: knjegna Hilža Kordinez ſ Minalaka a knjegna Martha Nowaſez ſe Židowia; tenorſola běchu pſchepodat: k. wuczerzej Vorschej ſ Kobliz, wuczerzej Kerkel ſ Vukez, ſchtudentej Zanglej ſ Lipska a restaur. Hauffe ſ Budyschina, baſſola pak k. ſchtudentej Pjekarzej ſ Lipska, wuczerzej Wroblej ſ Delnjeje Hórkı a wuczerzej Kozorej ſ Hodžija. Soliſki a ſoliſto ſwoje partiie tak pſchednoſchowacu, kaž ſebi to teſta a húžba žadaschej. Duž běſche hórliva klawia, kotaž ſo jim ſe ſtrony požluchaſtwa woſpiet doſtawasche, derje ſaſlužena. Doſhody konzerta wunoſchachu 344 hr. 40 np., ſchtož naž cžim bôle ſwjeſela, doſelj je cžisty dobytk ſ lepſchemu towařtwa Pomozh ſtudowazých ſserbow poſtajenj. (Pſchichodnje dale.)

Ze Serbow.

S Budyschina. „Pſchedženak“, naſcha ſnata luba herbska protyka, w bližſhim čažu wundže a budže jara rjana, ſ wjele rjanymi wobrasami wupjchena. Naſchi čeſčeni wotebjerarjo ju w ſwucženym prawym čažu doſtanu.

Š Hodžija. Po ſchyrinjedželskim pſchibywanju- a naſchim farſkim domje je ho herbski bohoſlavski ſeminar pſched thýženjom ſažo roſeſchol. Wjedž je jeho džela ſažo naſch wýſkododſtojný k. ſarař. Wobdzeliſli ſu ſo ſetſa tſjo Sserbia: k. kandidat theologije Matek a ſtudentoj theol. Handrik a Wicžas, a jedyn Němž: k. ſtud. theol. Walter. Wo poſlednim knjefu ſebi dowoſamy pſchispomnicz, ſo je ſa krótki čaž derje doſež naſchu rěčz naručný a ſ tym dovoſkaſ, ſo pſchi dobrej woli a ſprawnym prožowanju tež Němzej tak cžezko njeje, herbski naſučnycz.

S Wjeležjina. Naſcheho přjedawſcheho nózneho ſtražnika, kotrež je naž a wokolne wžy doſki čaž ſe ſwojim paduchſtrom w hroſy džeržaſ, ſu 23. septembra po doſlim pýtanju a ſkłdženju poſpanylí.

S Hucžin. Wulki deſchęz, kotrež kónz tamneho thýženja nějachmy, běſche žolny w naštej rězy jara porvjetschil. Woda běſche ſtoro tak wulka, ſo ho našteho wilkeho moſta horka dótkasche. Wo wžy džesche ſtoro pſches dróhu a někotre kheže běchu zyle wot wody wobdate, tak ſo dyrbjachu ludžo, hdyž chyžku won abo nûts, najprjedy pſches wodu czumpac̄. Bucž, kotrež wot Hucžinjanského knjefeho dwora na dróhu wjedž, běſche zyle ſ wodu poſtry, ſo tam wot ſoboty dopoſlňa nichtón wjazy jěſdžicz njeſožesche. Woda mějachce tajku móz, ſo buchu někotre duby, kotrež běchu na delním kónzu wokoło 3 lóheze tolſte a ſady našteho knjefeho dwora bliſko pſchi rězy ležachu, kaž lóhke deſti wot žolnioru ſobu wſate. Schtož wě, hdyž budža ſo na makac̄. — Wjetſchu ſchodus hacž pola naž je pak woda w Subrniczjy načzinila. Na prawym boku Subrniczanské ſe řeky je wulke hačenje natwarjene, ſo njeby pſchi wilke woda do tamniſkich hrabinskich podkopów běžala. Woda roſčesche a roſčesche, a njeđelu wjeczor ſo wjazy wobknjedžicz njeđa. Wona pſchetorhny pola delnjeho wětrnika hačenje, po krótkim čažu běſche ſady hačenja wſcho po wodzene, ſignal nûſy běſche ſaſkylſhcz, a ſa krótki čaž běchu ſo podkopki teplé. So by něchtón pſchi tym k njeſbožu pſchipoſholt, njeſkmy klyſcheli. Muſa pak je wulka doſež. Wokoło 80 dželacjerow je pſches to ſwoje dželo ſhubilo a doſelj tola wěſcze někotre thýženje ſanđu, předy hacž woda wot ſtržanskich a Subrniczanskich ſukow wotběhni, njeje žana nadžija, ſo ludžo ſažo dželo doſtanu.

S Laſhova. Na napraſhovanje, wjazy króz na naž ſcžinjene, hacž ſo tu herbske džiwiadlo ſtoro ſažo hracž njebudž, móžemy wotmolwicž, ſo ſo to w bližſhim čažu a to njeđelu, 8. źktobera, stanje. Hracž budž ſo: „Nankowe ſchórnje“. Lónle

kruch je šo čoni w Lauez hotelu w Budyschinje hrač a tam po-
wschitomne spodobanje namakał, toho dla šo nadzíjam, so šo tež
tudy wěscze kóždemu spodoba.

S Böschiz. Ssředu thdženja bu tu sydomlětny Pawoł Schramm, kótrž w bliskoſći tudomneho wětrníka běhaſche, wot wětrníkowých kſhidlow ſhrabnjeny a czeſko ſranjeny.

—a. **Se Sprejz.** Dolhe horze žedženje naſche je šo nam ſ Bojeje hnady dopielnilo: po dolhim syročenſtvo je naſcha wožada ſažo ſerbſkeho duschowpaſtryja doſtała. 21. t. m. je ſ. Dobružki ſwoje město jako farař w Sprejzach naſtupił. W mjenowanym knjeſu ſmny duschowpaſtryja doſtały, ſajkehož ſebi ſepſkeho žadacž niemóžemy. Daj Bóh, so by knjeſei Dobružkemu prawje doſlo ſpožđene bylo, ſe žohnowanjom mjes nami ſtukowacž.

S Wojerez. Ssobotu, 23. ſeptembra, ſo tudy konſervativne wölbne towarſtvo ſa wojerowſki a röſborkſki wölbny woſrjeſ ſeſidže. Na žadanje knjeſa Kuringa bu knjeſ dr. Andrä ſa kandidatu k wuſwolenju do barliſkeho ſejma (Landtaga) poſtajen. A ſ. dr. Andrä dohnuči, ſo bu Kuring do konſervativneho wölbneho wubjerka pſchi- jathy. Dr. Andräa my ſſerbio njewuſwolim!

S wojerowſkeho woſrjeſa. Někto wſchitko pſchecstanje! To ſebi ſ throbloſcju ſwérja nam ſſerbam toho muža poružecž, kž je ſe ſwojim pjerom nam ſſerbam tu hľuboku ranu ſbił, ſo je naš ſſerbom w ſchlesynſkych nowinach jako tón lud wonjeczeſcił, bjes kótrymž ſo ſ ruſkini pjenesami straſchna agitatiſa czeri! To chze konſervativny muž bycz, kž je ſe ſwojim njewérnym pſchitkložerſkim pižmom naſche wýſhnoſcze a zyle Němowſtvo ſa nož wodžil. Tutoń člowieſ, kž je naš ſwerny pobožny konſervativny ſerbſki lud tak wohanil, tón chze wot naš ſſerbom wuſwoleny bycz. Ně, lubi ſſerbio, teho my na žane waſchnje njewuſwolim.

— A naſchej radoſci je naſch lubowaný khejor kaſowſkeho knjeſa barona ſ Löbenstein ſ tym poczeſcił, ſo je jeho ſa komornika pomjenoval. A my ſſerbio chzemý tutoho lubeho knjeſa komornika ſ tym poczeſcił, ſo jeho bje wſcheho jeho na- wabjenja na barliſki ſejm jenohložnje wuſwolimy. Wón trjeba nima, ſo by kaž dr. Andrä do Ruhlanda, do Röſborka, a Bóh wé hđe, jěſdžil a tam ſudži na ſwoje wuſwolenje naręčaſ. Ně, to knjeſ komornik ſ Löbenstein trjeba nima. My wěmy, ſo je knjeſ komornik ſ Löbenstein nad Laſom ſ wutroby ſcheczijanshy ſuňblyeny muž, kž je jako nětčiſhi wodžer landratskeho hamta ſe wſchitkini naſeſnoſczeni naſcheho woſrjeſa počne ſnaty. Wón ma wutrobu ſa wſchitu ſudomu nuſu a je ſwerny pſcheczel naſcheho ſſerbomwſtwa. Žemu pſchinjeſhny naſche počne luboſcziwe dowěrjenje napschecžo. Duž wuſwolny w Božim mjenje ſa barliſki ſejm do druhéje komory w naſchim röſborkſko-wojerowſkim woſrjeſu, na ſwoje papierki pižajo:

Herr Kammerherr von Löbenstein auf Lohſa
kaž tež

Herr Landesälteste Lucke zu Mückenhain.

S röſborkſkeho woſrjeſa. Ssředu thdženja bu w naſchej Niſkej ſhromadžiſna konſervativneho wölbneho towarſtwa wotbjeržana. S naſchego woſrjeſa bě ſhromadžiſna bohacže wopytana, ſa wojerowſkeho woſrjeſa paſk jara kudobnje, jenož wot pječzoch wuſwolerjow. Bjes tutym pječzimi běſchtaj ſ. Kuring ſi Laſa a dr. Andrä ſ Wojerez. Najprjódzy bu wuczijnene, ſo by ſo kóždeho wobeju woſrjeſom jedny kandidata k wuſwolenju poſtajil. Tak bu na namjet röſborkſkeho ſastupjeſtwa jenohložnje naſch přeni dotalny ſapóžlanz knjeſe krajnostarschi Lucke ſ Mückenhajna poſtajeny. S tym ſmny počne pſches jene, pſchetož my wěmy, ſo je knjeſ Lucke zyle čeſhny ſcheczijanshy muž, ſ ratořskimi naſeſnoſczeni derje ſnaty a pſcheczel naſcheho ſerbſkeho luda. Ale jako ſo wo druhim ſapóžlanzu jednacž pocza, bóry ſ ſwojemu wutrobnemu wobžarowaniu pytnychmy, ſo czi pječzo wuſwolerjo ſ wojerowſkeho woſrjeſa, ſa kótrychž Kuring ſkolo wjedžeſche, pſchecžiwo naſhemu dotalnemu druhemu ſapóžlanzej, knjeſej rytmischtrey ſ Göz nad Njeměſchkom

wuſtupowachu a na dra. Andräa hloſhy ſežahnycž pſtachu. My ſo bojimy, ſo knjeſ ſ Göz, ſ tajkim njedžakom pſchimanu, ſo ſa ſwoje dalsche wuſwolenje ſarjeſtne, hdyž wo tutym pſchecžiwo njemu ſloženym ſahadženju ſkyschi. To nam cžim bôle žel cžini, dokelž je knjeſ ſ Göz wěrny ſcheczijanski konſervativny muž, kž naſche wjeſne a ratařſke naſeſnoſcze a czeſkoty ſe ſwojeho ſhonjenja derje ſnaje a dokelž je ſjawný pſcheczel a lubowat naſcheho po- božneho ſerbſkeho luda. Ma jeho město ptaſche Kuring ſwojeho, jemu do daneho dr. Andrä ſ wjele hlaſkami ſlowami poſtajicž. Dr. Andrä je ſudniſti jurista, kž ſadu ſwojich aktow ſydaſo naſche wjeſne a ratařſke naſeſnoſcze proſchla njeſnaje. Ma juristach na barliſkim ſejmje njevobracuje, tych je tam wjele doſč, duž my njetriebamy tam žaneho wuſwolicž. Wſchitka Kuringova napjata ſtrečniwoſc paſ nicio ſjepomhaſche, ſkonečnje bu wobſanknjeny, ſo by ſo bližſhu ſobotu we Wojerezach wo tym dale jednaſo. My ſo bojimy, ſo tam Kuring ſoſko ſudži ſecžeri, kž ſo dadža wot njeho k tomu naręčecž, ſo bychu dr. Andrä ſa kandidatu poſtajil.

Po d Mužakowom. A ſwojemu ſpožiwanju ſmny ſhonili, ſo je Kuring dr. Andrä ſ ſejmkeho kandidatu poſtajil. Tu próžu budžiſche ſebi móhl ſalutowacž, pſchetož toho nam ſ druhéje ſtrony Bohu žel ſnateho doktora my ſe ſwojeho ſejmkeho ſapóžlanza njerodžimy. Naui je ſamjen wot wutroby, ſo ſmny ſ pſcheczelowſkeho pſchipízma ſhonili, ſo ſu naſchi ſerbſy brathja we wojerowſkim woſrjeſu wobſankli, knjeſa komornika ſ Löbenstein ſa kandidatu poſtajicž. Toho chzemý ſ wutroby rad wuſwolicž, kaž tež knjeſa krajineho starscheho Lucku w Mückenhainje. A my ſo toho na- džiamy, ſo budža tež w druhich ſtronach naſcheho röſborkſkeho woſrjeſu wſchitzu ſerbſy a němžy konſervativny nam pomhač, ſo tutaj ſwernaj knjeſaj ſo wuſwolitaj. To daj Bóh!

Wuſwolenja.

Povočańska komora. Dželacjerja H. O. Paula ſ Varta běchu k thdženjej jaſtwa a k plačzenju ſ m. khostanja ſapóžlanji, dokelž bě ſo wón pječza 5. haprleje w nožy do ſtuvarňe na Vartiskim knježim dworje dobymal a tam, ſo by ſo roſhlađowat, jenu ſchwabličku ſapalit. Druhe pſchephtanje njewinowatocž Paula dopokaſa, pſchetož Paul bě w ſpominjenym cžaſu khetro pjanu we wobhdlenju ſwojeju starscheju ležat.

Kawniſki ſud. Dželacjer ſ. Scholtova w Luboſu, kótrž bě někotre pročne deſki, rycerkuſblerjej ſ Rabenauej ſluſchaze, ſpakoſcził, doſta 2 dnjej jaſtwa. Scholtowa žona, kotaž bě kranjene drjivo roſkalcz pomhała, ma dla pſchekhowanja džen jaſtwa wotbědzieſ. — Wotrocž ſ. G. Großmann ſe Sahorja 15. meje w nožy na Bolborečanski knježi dwór pſchitnje, ſo by jenu tam ſlužazu holzu wopytał. Iako wón do cželadneje ſtrony ſaſtupi, kaſasche jenu dwórfki ſtražnik ſ dwora won. Großmann ſo paſ njedžiwajo na to na khatlonu ſau ſhny, tak ſo dyrbjaču jeho ſ mozu won cžiſhycž. Jeho khostanje dla kaženja domjazeho měra wobſteji w tſjoch dnjach jaſtwa. — ſſlužobna džowka Hanža Jurschilez ſi Kifliz a Garbarjowa ſ Poſpiz ſo 26. junija na dompučeju ſwadžiſtej, pſchi cžimž Garbarjowa Hanža Jurschilez wumjetowasche, ſo je ſebi ſwoje pjenesy na njepočzjiwe waſchnje hromadžila. Dla taſkich cžeczjanjazych ſlowow ſapóžlanu Garbarjowu k 15 m. khostanja. — Wýſhchi ſandarm Bok, wot baby Hanža Schrammo- weje w Bréjezech cžeczjanjenja dla wobſkoržen, bu ſa njewinowatocžeho wuſnaty. — Hôſpodařki pomožnik Mann ſ Bórk, kótrž bě mandželsku tamniſcheho ſublerja Hilbjenza ſ jenym naſeſhikom, w Budyskich nowinach wotcžiſhcežanym, na cžeczji pſchimak, bu k 20 m. khostanju wotbědžen. — Wječor 24. junija běchu dželacjerja Ernsta Leberechta Mielscha, ſe Spiglunnersdorfa rodženeho, ſi ſkročez ſorčimy w Dženikezach cžiſli a jeho, kaž ſo prajesche, tak pſchebili, ſo wón na ſnitskowne rany, pſchi tym doſtate, 27. junija wumrie. Věkáře pſchephtanje paſ rožaſnji, ſo bě Mielschowemu ſi wjewenju pluzowa khoroscž, na kótrž hžom dleſchi cžaſ cžerpjeſche, kóz cžiniła, ſo po tajkim tamne puki na jeho ſmijereſi wina byle njeſhu. Tuteje pſchicžiny dla ſo jeho měnjenym nadpadnikam Henseler, Bréjovskemu a Štěbižej ſ Dobruſe jenož wina ſtrach- neho cželnego ſranjenja pſchipízowasche. Bjes tymile wobſkorženym

môžeske so jeniczy Henselej dopočas, so je Miescha, po tym so vechu jeho s korezumy cíznyli, se schörnzymy pjenkom do boka storczył. Duż busztaj Bréšovski a Stiebiż njevinowataj wusnataj, bjes tym so Henselej dwenadzelske jaſtwo pschipósnachu. — Dokelž ve piwatski mischt J. Neumann w Huczinje korezmarja Biehlui w Subniczzy sjebał, počostachu jeho 15 m. — Kubler J. A. Pětška w Subniczzy ve 22. junija t. l. na swoje huzby mało fedzbu dawał, tak so vechu te same do wotnajatej sahrody bruniżoweho dželaczerja Mierczinka bězale. Pětška ma swoju njeledzbiwiwość i tñoni m. saplacić. — Wotrocík Michał Handrik s Miechiz, kothrž bě wobſkorzeny, so je ſebi 28. haprile t. l. w Mieczek korezmuje w Ženicezach s wopaczym wudawanjom jędz a picze wujebał, so khostania ſmim, dotelz Mieczkova wuprají, so ho wot Handrika tehdom ſjebač njeje dała, ale jemu wuziwanu jędz a picze ſe ſmilnoſcju darila. — Kubler Szwora w Szowrzejach bě swojego wotrocíka J. Gebauera, jako pjanu do iſtwy ſtupi, naſhvarit, a wotrocíka na to, dotelz jemu ſe ſaraženjom hrožeske, ſe ſlužby wuhnał. Gebauer drje so wotstroni, wróci pał ſo popoldniu ſe ſekeru wobrónieny ſaſo a huzby ſo na lawu pſched khezu, s wotfel móžachu hakle jeho s pomožu ſužodow wuhnač. Dla hroženja a kaſenja domižazeho mera ſažudžichu wobſkorzenego k dželacdzeneſtemu jaſtwo.

Přílopk.

* Wjedrowuſtojní ſ toho, so je leſha wrjób tolſto ſ kęzenjom wobſhadzany, na frutu ſymu weschęza. Tež to pječza na dołku ſymu poſkuje, hdyž myſche ſebi na polach hukobok džery ryja a ſo ſ czakom ſe ſornam wobſtaraju. Hizom na žnach bě leſha widzec, ſo buchu kloſki, na ſemi ležaze, wot myſchow khetru wuprovidzijene, a do wobha ſu wono hifcze wjele bóle khodźile. Njedawno bu jene myſchaze lehwo wot wody doſczehnijene a je pſchi tym 34 starých a młodych myſchow kónz wſalo. Do džery vechu myſche ſpodžiwnie wulku hromadu ſornow nanoſyle. Tež druhe ſwérjata ſu ſo ſe ſymſkej zyrobu derje ſastarale.

* Schtwartk tydženja džesje 77lēta Tannertowa ſ Oberoderwiža do leža drjewo ſterac. Ma wječor ju deſcház pſchelhwata a wona ſo w ležu ſabludži. Ma drugi džen rano ju ſ jenej ſuknu wodžetu pod ſchtomom ſedžo morwu namakachu. Po ſelaſkim roſhude je hakle wona krótka do ranja wumrjeka.

* ſe wſchich ſtron powjeſcze wo ſapuſčenju wulich wodow piſhaju. W połodniſciej Awſtriji a Italſtej je woda wjele millijonow ſchody načzinila. Wſchón ſad a wino, ſotrehož wobhdlerjo tuthch krajow najwjetſhi wužitk czahnu, je ſo wot ſylnych wodow na cziste ſtaſh, ſchomu a pjeni ſu ſ wjetſha ſpovalane a roſlamane. We wſchich ſtronach je ſaſo ſnich w ſylnych hromadach panył. Štot na wſhokich paſtviſhczach bu ſaweth a je w ſnichowych mięczelach kónz wſal. W Bellalpje bu wot ſtadła 800 wozow jenož 40 ſe ſnicha ſe pmožu pſow wuczehnjenych. Gmeina Höspethal je pſches 300, Grindelwald pſhes ſchtrji ſta wozow ſhubita. Bohu ſel ſu pſchi wuhowanju ſkota tež ſudžo ſmierz poczepili. W Binnthalu ſu ſchtrjo, w Oberthalu dwaj muzej ſiwiene ſhubili, ſotis ſchycy ſtotej pomož pſchinjesc. W Martigny ſu jenu khudu żonu, maczér džewiec džeczi, kofraž bě na horu ſwoje koſy pytač wuſchka, naſajtra rano w ſněj ležo ſmierznienu namakali. ſsněh je w ležach wjele ſchody načzinil, thbzay ſchtomow ſu ſo pod ſněhowej czejkotu ſlamale. Po zykiej Awſtriji ſo k wotpomhanju nufy, pſches wulku wodu naſtateje, pjeniſhy hromadža. Awſtriffi khezor Franz Josef je ſam 100,000 ſchēnakow daril, někotre millijony ſu ſo wot krajnych ſejmow (Landtagow) pſchiswolite. — Tež Schpaniſka je pod wulkej wodu czerpicz mela. Po tſiměřaczej ſuchocze, pſches kofraž ſu žně jara ſchdowala, je mokre wjedro ſastupilo. ſhylny wječorny wetr ſe ſtrachnym deſchecom, krapami, hrmanjom a blyſkanjom je ſo do kraja dał. W Madridze bu 5 člowejek wot blyſka poraženych. Dróhi a ſelesniſy buchu powodžene a roſtorhane. Tež němſte krajiny njevoſtachu pſched ſchdowanjom pſches wulke wody pſchelutowane. Wſchē wjetſche rēti ſu pſches ſwoje brjohi ſtupile. Woda w rēzy Sale ve 26. septembra tak narofila, ſo pola Neukircha njevaloko Halle haczenja pſchelama a pſchi tym

dwé kheži wotplawi. Rybačko ſu wſchē ſwoje czołny ſhubili. Krajina niže Halle ſo wulkemu jeforej runa. Wodowe mlyny ſu wſchudże ſapujeſene. Wobhdlerjo w Neukirchenje a Hohenweidenje dyrbjachu na ſtechi ſwojich khežow czełac, kotrej buchu wot wody ſylinje wobſkłodžene.

* Njeboža na ſelesniſach ſo w poſlednich tydženjach ſ hróſbnej ſpěchnoſcju wopſjetuja. W bliſkoſczi Ebeſka je ſo drjewjaný móſt, pſches rētu Dravu wjedzazy, jako po nim ſelesniſki czah ſ ludzimi jędzecze, ſlamak. Ebeſki móſt bě hizom leſa dołko ſhablatu a dyrbjescze ſo ſtajnje porjedzeč. Pſchewſenje czahow njeſeſe ſo pſchezo po možnoſczi pomalku. Sańdzeny tydženj bě jěſdzenje po moſce dla wulkeje wody jara strachne. ſhylny ſchtomu a klozy do drjewjanich moſtowych ſtoſpov ſtorkachu, pödla toho bě woda jara torhaza, ſtolpy buchu wot njeje podryte. Pjatki w nozy bu móſt pſchepytany, węzynuſtojny džyhu dalsche jěſdzenje ſakasane měz, tola podarmo. Schtož bě ſo do předka weschęzito, ſo ſta. ſako ſobotu czah ſo Božnije, ſ wjetſha ſ wuſluženym wojakami wobſhadzony, pſches móſt pſchejebje, powali ſo jedyn ſtoſp a móſt ſo ſlamak. Lokomotiva a pječ ſoſow do rēki ſajedze. Puezowarjo, ſ wjetſha wojažy, durje roſczeſpichu, roſraſyhu wokna a czełachu, tak wjele hac, móžachu. ſedyn pionir pſches wotewrjene wokno ſtoczi a džeržeske ſo ſa telegrafowy grot, ſ ežim ſebi ſiwiene wuhrowa. Wjele ſ nich ſkoczi abo padze do wody, woni buchu poſdžiſho ſ ežomiam wuczehnjeni. ſhydom a dwazyczo mužojo a někotre konje pſt ſo w ſolmach tepichu.

* ſ Miſkolcza we Wiherſtej ſo pſche, ſo je ſo we wſch ſaſniki eſekutor, jako džyſche buram ſkot czas, wot tutych tak pſcheczehal, ſo běſche nuſowany, ſo ſe ſwojim revolverom wobarcz a ſo je pſchi tym dweju člowiekow ſatſeliſ. Burja ſo, morweju wuhladajo, ſ džiwej njemdroſcju na eſekutora pſcheczichu, tak ſo jemu niežo druhe wſchne njewosta, hac, ſo do bliſkeho ſwivjazeho kleva czeſty. Burja ſo nětko ſ koſami a druhej brónju wobronichu a ſo na klev ſaběhowachu. Skózgnje woni paſaze wěheze do njeho mijetachu, a eſekutor ſpoſna, ſo ma wóhniſou ſmierz poczepic. ſedyn hóz ſ Laszloſalvý bě dynamitowe paſtronu pſchinjeſl, ſchtož ſo wot burow ſ wjetſhym kſchikam poſwita. Patrona, do kleva czeſtijena, hnydom roſbuchy a roſraſy eſekutorej jenu nohu. W tutych ſadlach wobſtejnosczech njeſeſe eſekutor ſa noſlēpſche, ſebi radſcho ſiwiene ſam wſac, ſebi ſuklu do erta tseli. Wón hnydom wumrje. ſako ſo burja dohlaſachu, ſchto bě ſo ſtało, roſlamachu woni durje, wuczehezhu czeſlo ſ kleva, pjerjechu na nje ſ roſuchami a wleczechu je pſches bloto. ſako wječor wojažy do wſch pſchiczeſch, nočnyſche mięto wot burow wo ſkózowanju eſekutora niežo wiedzec. Kož na kommando ſo wſchitzu do ſoža lehnych, ſo buchu wojažu najwjetſhu czeſtijnu wo wſch namakali. Wožmjo hłowni naſjedowarjo buchu hnydom do jaſtwo ſadženi. ſudniſto ſe bjes komdzenja wěz do pſchepytania wſal.

Cyrkwiſke powjeſcē.

Krēni:

Petrovſka zyrlę: Maria Meta Liesbeta, Karle Augusta Ernsta Piecha, pſchedawarja wurelňich tworow, dž. — Adolf Maz, Zana Hanuſcha, ſamjenjeſe rubarja a wobhdlerja, ſ.

Michałſka zyrlę: Martha Augusta, Wjedricha Ernſta Urbana, ſelesniſeho nadležbowarja, dž. — Theresia, Zana Augusta Warnacža, dželaczerja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Zana Martha, Kſcheczejana Augusta Leſchnera, wobhdlerja w ſamjenjowje, dž.

Katholſka zyrlę: Augusta Marja, Emila Hermana Wicžasa, thſcherja, dž.

Zemrječl:

Džen 8. septembra: Jan Paweł, Michał Kruiſhviz, njeſczena a thſerja, ſ. 3 l. 3 m. — 14. Dorothea Emma Karola, Hendricha Otti Königa, fabriſteho dželaczerja a wobhdlerja, dž. 15 d. — 16. August Hermann, Zana Augusta Holbiana, murjerja a wobhdlerja na Židowje, ſ. 4 l. 7 m. — 17. Jan August, Petra Bohuweria Hensela, thſerja a ſormana na Židowje, ſ. 11 m. 2 d. — 18. Bohuluba Handrija Kſchizana, czeſle a wobhdlerja na Židowje, morwonarodž. dž. — Max Bruno, Zana Töppela, dželaczerja pod brodom, ſ. 3 m. 10 d. — 19. Helena Theresia, Petra Schuſterca, wobſedžerja ležomnoſczech we Wulkim Wjelkowje, dž. 5 d.

Wjedro w Londonje 29. ſeptembra: Zana.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
23. septembra 1882.

Žitowy dwoś:	Na wiskach wot hacj	Na buršy wot hacj					
2869 mchow.	M P M P M P M P	M P M P M P M P					
Pščenica 50 kilogr.	8 93	10 71	8 93	10 71			
Rožka	7 9	7 59	7 9	7 59			
Zecmien	6 30	7 25	6 70	7 25			
Worw	5 50	6 50	5 50	6 50			
Hroch							
Wola							
Raps							
Dahly	13	14					
Hejduscka	16	17 50					
Berny	2 50	3					
Butra 1	2 20	2 60					
Pščenicza muka 50 kilogr.	8	17 50					
Ržana muka 50	7 50	11 50					
Sýpno	2 50	3					
Sóloma	17	19					
Prošata 385 shtuf, shtufa	6	18					

W Njezwacjidle je jena derje wophtana pjekarja s rjanej żolotowej a trawowej sahrobu bjes wumjenka a hospody na pschedanu. Wscho dalsche je pola wobżedzerja, pjetarškeho mischtra Lehmannia, tam ſhonicz.

Pežolowa awfzija.

Intje, njedzeli 1. oktobra t. l., ma ſo pſchi hajniſkim domje w Bukoſy 7 shtuk wobžadženych pežolowych koſciorow ſa hotowe pjenjeny na pschedadžowanje pschedawacj.

Sapocžat popoldnju w 2 hodžinomaj.

Kožane ſchórzuchi

najtunischo w kožowej pschedawarni

Otty Büttnera

na hłownym torhosceju podla kumpiz (gewandhaus).

Wolij

ſt maſanju mlečožnych maſchinow,

tuk

ſt maſanju konjaſeho gratu, rjemjenjow, ſchförnjow atd.,

Polmas

je pſchezo po puntach a zentnarjach pola mje na Koſchiz haſh 23 w dworje na pschedanu.

A. Lorenz.

Gogolinſki kalk,

najlepſchi a najſporiſhi kalk, je ſaſo na pschedanu pola

A. Lorenza

na Koſchiz haſh čiſlo 23

a na privatnym tworowym dwórnisceju.

Dziwje kaſtanije

(Gawory)

kupuje po koždej dželbje

Otto Engert.

Jena mala živnoſć na pschedanu.

Prjedawſcha Funkerez a netko mi ſluſchaza živnoſć w Pschedawach, ſ domſkim, hródzu a hróžnu, ſ něhdze 4 kózami pola a kuti, pſchi živnoſci ležazymi, chzu jenemu porjadnemu piſnemu muzej pod dobrymi wuměnjenjemi ſ něhdze 2000 ml. naplaſzenjom pschedacj. Kupz namaka pola mje pſchezo trajne dželo a bych jemu ja tež wobdželanie jeho polow a domkhowanje žnior se ſwojim ſtotom wobstaracz dat.

Gustav Wittag w Pschedawach
po Huczinj.

Dla ſaſtača flamow
do ſpolne wu pschedawanie mojego ſkla ſtada hotowych mužſkich a hóležich wobleczenjow kaž tež ſukna a bukſina po jara ponizenh placisnach.

P. Baruch

pſchi bohatym ſormje na žitnych wikach.

Dubowe deſki a lath prěnjeje dobroſeže, toho runja ſhójnowe a ſhmrékowe deſki a lath, rjady a koſly, tſeschnie lath, lath ſa wjerch, ſpaliriske lath, tſeschnun papu, tſeschnie tſchesski atd. porucza drjewowa pschedawačna

Augusta Zimmermanna,
czeſſliſteho mischtra w Budyschinje.

Czeſke ſamjeútne wuhlo

we wſchęch družinach ſczele ſe ſtaziye Czopliz (Tepliz) ſolidne a placisny hódne —

toho runja kruchaty kalk — 200 ztr. po 87 ml.

G. Fiedler w Turnje pola Czopliz.

M. Th. Pech w Budyschinje

na hłownym torhosceju 8, podla měſtečanské haptiki, porucza pſchi potrebeje ſwoj wulki ſkład czornych židžaných ſtoſow, ežornych a židžaných kaſhemirov, kaž tež druhich pižaných draſtnych tkaninow po jara tunich placisnach.

Lama we wjele muſtrach, ſuknijowe tkaniny w najnowſich muſtrach, koſchle a barhenty, barbunepuſčejate a derje džeržaze, jakowe barhenty, jenobarbne a ſmužlate, podſhiwkowy biber, ruby, bely a módry plat, ſchórzuchi, piſkeje, ſhirtiŋi, trjenja, bſidome ruby, požleſhczowe tkaniny, koſolowowe tkaniny, pluſh, komot a jara rjane tkaniny k jakam, módrocziſhcz a kattuny.

Pódla toho cziſju woſebje na ſwoj wulki ſkład rubiſhczow fedžbliwe, wot kotrychž netko wulku dželbu koňſich wulkiſ ſolmianych rubiſhczow na hłownu po jara tunich placisnach wupſchedawam a ſ tym ſwojim czeſčenym wotebjerarjam ſkadroſć dawam, ſo móža ſebi neſchtvo rjane ſa tuni pjenjes kupicž.

M. Th. Pech

na hłownym torhosceju, podla měſtečanské haptiki.

Ballhaſerowe čorne žolczoſe a žoldkowe krepki

(Ballhaſers schwarze Gall- und Magentropfen), najwoſebniſhi domjazh ſredk pſche injeratoſež a jeju plod, pſche kólk, pſche ſatwjerdenjenje w živocje a ſ zyla k wučdiſczenju krwe, — wſchem hospodařtwam najlepje a najnaležniſhi poruczene. Wuloženje, kaf moja ſo trjebacž, je pſchipoložene. Genicži ſkład je měſtečanska haptika w Budyschinje. Njech kózdy na ſamko ſnamjo dživa. 1 bleſcha placži 40 np.

So tuthym češčenym Serbam w Budyschinje a wołnoſći najpodwołniſcho k naſiedzenju dawam, ſo ſzym doſte leta wobſtejaze

kolonialtworowe, tobakowe, zigarowe a spirituosowe klamy na bohatej haſy ežiſlo 12,

hač dotal wot **J. T. Gliena** wjedzene, ſ dženſniſkim dnjom pſchedewſał a te ſame pod mojej firmu:

Hermann Klemm

dale powjedu.

Lubjo, ſo budu ſo ſtajne prózowac̄, ſ kruče ſprawnym poſkuženjom dobrych tworow ſebi dowěrjenje dobyčę, poruczą ſwoje pſchedewſacze dobrocziwemu wobfedžbowanju.

So poczeſčowanjom

Hermann Klemm

Serbske džiwiadło we Łahowje,
niedziela 8. oktobra t. I.

Hrać budzete so wjeselohrē:

„Zjebany nawoženja“
a
„Nankowe ſkórnie.“

Započatk wječor we 8 hodzinach.

Pſchedeloženje klamow.

Šwójim čeſčenym wotebjerarjam kaž tež čeſčenym wobylnerjam Budyschyna a wołnoſće k naſiedzenju dawam, ſo ſo wot dženſniſcheho dnja moje

Šuknjane a bukſkinowe klamy

niz wjazy na ſtofſkej haſy, ale

na ſchulskej haſy ežiſlo 4,

ſady noweje měſchčanskiſ. ſchule, pödla ſ. rjemenjerkiſ. miſchtra Leunera nadendža. Duž proſchu mje pſchi potrjebje tež tam dobroczimje poczeſčic̄, ja budu ſo ſtajne prózowac̄, ſo bych pſchi bohatym wobylku ſtoſow najtunische placzijny ſtaſaſ.

W Budyschinje, 29. septembra 1882.

So poczeſčowanjom

Otto Fendler.

W najnowiſhih a najrjeñiſhih muſtrach porucza pollama, koſhlowe barchenth, ſtary kóhež po 23 np., 25 np., 28 np., 30 np., 35 np., 40 np.

Emil Wehrle
na jerjowej haſy.

Kowowe pomnifi
i marmora, ſhenita a pěſtowza,
marmorowe platy
porucza pſchi potrjebje dobrocziwemu wobfedžbowanju
Ludwig Fiedler,
prjedy Santo-Passo,
2 na Lubijſkej dróſy 2.

P. Strobelowy atelier
ſa njeboſne ſahadženje khumſktnych ſubow a plombirowanjow
po najnowiſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſuhbolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poſkhód.

Rečzam wſchēdnie dopołdnja a popołdnju wot 8 hač do 5 hodzin. Khudym darmo.

= Schofej, =

hyr punt po 70 hač 160 np.,
paleny punt po 100 hač 200 np.,
pſchi wotewſacju 5 puntow 5 np. tuńſho po
puncze, porucza w czistoſłodžazej družinje

Richard Neumann
6 na ſnutſkownej lawſtej haſy 6.

So Rafezy a wołnoſćz.

Mužſka draſta ſo tunjo a derje ſedžaza
po mierje ſchije, porjedzenja ſo tunjo wobſtaraja wot

J. Eichlera, krawſkeho miſchtra,
ſ bydłom pola Wenzeloweje čo. 33
w Rafezach.

Cžaſniſki

pſchedawa a porjedža tunjo a derje ſ ruko-
wanjom

cžaſniſkar Mager
pſchi laſernje.

Lužica čo. 10

je wuſla.

Jedyn ſchewski wučžobnik ſo hnydom
pyta wot Gusty Šcholty, ſchewſkeho miſchtra
na kamjenſkej haſy čo. 8 w Budyschinje.

Golza, kotraž warjenje a plotowanje
něſhto roſymi, pyta ſo wot Marie Ram-
ſhoweje na bohatej haſy.

Jedyn krawſki ſo hnydom do
džela pyta wot J. Niže we Lazu.

Re nowemu lětu 1883 ſo na knyeži dwór
w Niebawacžidle wuſtojný ſtróſby hejtman
a jena žona ſa ſkótnu hoſpoſu ſa dobru
mſdu pytataj.

Sgredu wječor wumrje na dobo a měrnje
naſch dobrý wuj a ſwak

knjeſ Jan Nowak,
prjedy žiwnoſcet w Bréſynz̄ pola Delneje
Hórfi.

Wo cžichu ſobuželnivoſć proſcha
ſrudni ſawostajeni
w Khełnje a Budyschinje.

(Re tomu čiſlu jena piſhiloha.)

Sobotu 30. septembra 1882.

Bjes dwěla najlěpsche kupowanske žrlo.

Sažada: Wjele pschedacž psdi malym wužitku.

Wulki wubjerk

draſtnych tkaninow

w kraſnych nowych barbach a derje ſo noschazej tworje.

Czorne židžane tkaniny,

- tačemir,

polžidžane tkaniny, wubjerné fabrikath,

tkaniny ſa kožichove poczehujenje,

wobhadtne a jakowe pluſche,

astrachan, krimmer,

möblowe riph,

- damast,

- fattuny a kroſeje,

gardinowe fattuny,

bèle fattuny,

blidowe ruby,

požleſhczowe plachty,

mohairowe a moirejowe ſchörzuchi

(bamſne dželo).

Dželbu czorneho pluſcha, $\frac{3}{4}$ ſcherokeho, pschedawam lóhež po **2 mk.****M. G. Freyberg**

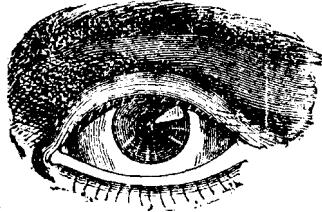
na bohatej haſy, ſnapſhecža poſta.

W klamach ſo ſerbſti ręči.

Najlěpshe a najtunishe wobstaranje wſchēch
porjedzenjow.

Bryle a klóčniči,

thermometry a barometry atd. po najtunischiach placžiſnach.
Bryle ſo najlěpschiimi rathenowſkimi kryſtaſnymi ſchleſen-
zami wot 1 mk. ſo rukowanjom ſa dobroſež. Pschemenjenje
dowolene.

Joh. Gähth

na róžku kamjentneje a hospitalſkeje drôhi.

Sacžne ejažniči ſe ſkota, ſlěbora, uſkla a noweho ſlěbora,
ſ remontoiron a bjes njeho, regulatory a ejažniči ſ wo-
blincom (sa reſtaوارazije a klamy ſo hodžaze), budžaki, uſ-
lowe rječiſi atd. ma pschezo we wulkim wubjerku po tunich
placžiſnach

Joh. Gähth

na róžku kamjentneje a hospitalſkeje drôhi.

Horničerňa a pschedawarňa khachlow

H. R. Tentscher

w Budjšinje, na kamjentnej haſy 33,

porucža ſwoj bohaty ſtad wſchēch družinow khachlow we wſchēch barbach, prostyh a
bohacze wupuſchenych, ſo dobrej džeržazej glaſuru po jara tunich placžiſnach.

Khachle a wſchē warne naprawy ſo ſo rukowanjom ſa dobre a praktiske dželo ſtajeja.

Wulki wubjerk

lama a flanello w,

 $\frac{3}{4}$ ſcherokeſi, lóhež wot 80 np.Czijoſto- a polwolmjane ſuknjowe tkaniny,
jakowe a koſchlowe barchenth, lóhež wot 25 np.,
rube a bělene barchenth,
ſalmuk, biber,
fretou, dowlaš, pikeje,
bèle ſhirtingi we wſchēch ſcherokeſčach,
požleſhczowe tkaniny, wupjerki,
bely, ruby a módry plat,
filzowe ſuknje,
wobvalenske rubiſhča, taillowe rubiſhča,
wolmjane rubiſhča na hlowu,
- ſchawlowe rubiſhča wot 75 np.,
bawmjane - wot 25 np.,
židžane a polžidžane rubiſhčka ſa mužskich,
- - - - - žonske.Wſchē družinu
blidowych ſchatow,

faž:

ſalvety,
blidowe ruby,
trjenja,
twjelki,
khoſejowe rubiſhčka,
thejowe ſalvety,
krywy ſe 6 a 12 ſalvetami,
pschedawam po móžno tunich placžiſnach.
Šicze, toho runja tykanje ſo
ſpeſchnie, derje, czicze a tunjo wobſtara.A. Tſehentscher,
ſnapſhecža noweje měſtečkowe ſchule.

Khoſejowy ſklad.

Szylnje a derje ſłodžazv hijom po 80
do 200 np., psdi woterwacžu 5 puntow hisheže
tunſho, paſený khoſej po 120 np. do 200 np.
we wožebje dobrym ſłodże porucžataj
bratřaj Měrſchej na žitnych wiſach.

Na hermanek w Rakezach

pschińdu tón ras s bohatym wobjerkom

muzskeje a hóležeje drasty,

moje stejniczjo so nadendżo w krawskim rynku a je na firmje sehnacż.

Psches wulkotne kupje sa hotove pjenesz bym po jara tunich placzisnach tworu dostał a bym hiżom wulki skład muzskeje a hóležeje drasty dżelacż dał. Drasta je s najlepšich stoffow po najnowszej modze na tajke waschnje dżelana, kaž ju hewak jenož na wožebite skasanie dostawasch.

Ja po flędowaznych placzisnach porucząm:

300 symskich nawoblekcarjow s dublowego flosoneja, estimo a diagonalna wot 15 do 40 mf.,
200 symskich żaketow wot 10 do 30 mf.,
100 khęzorskich mantlow s łodow a diagonalna wot 15 do 40 mf.,
200 hotowych mužskich wobleczenjow w žuknjowej a żaketowej fašonie wot 20 do 45 mf.,
100 prawdziwych hontwierśkich jupow a żaketow wot 8 do 20 mf.,
300 porow bukskinowych lażow a derje dżeržaznych kholowow wot 5 do 21 mf.,
300 hósczych wobleczenjow a mantlow, sa kóždu starobu so hodžazých, w najnowszych
fašonach s garnironku a bjes njeje wot 5 mf.

Wožebje cžinju kędżne na moje kholowy s hamburgskeje jendželskeje kože a
proſchu skončnje cžesczenych Sserbow, so bychu ſebi mój bohaty skład wobhladali.

S poczecżowanjom

Abramschit s Kamjenzia.

Zokor,
zimt,
korjeniſki wolij,
rósynki

poruczątaj

bratraj Měrschej
na žitnych wilach
w hosczenzu „t ſłotej hwēdże“.

= Serje, =

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np.
hač do 1 mf. 20 np., poruczątaj

bratraj Měrschej
na žitnych wilach,
w hosczenzu t ſłotej hwēdże.

= Amonium =

(čekawni žól)

t pieczętju pschi wuroſzenej pscheniczy poru-
czaćtaj

bratraj Měrschej
na žitnych wilach
w hosczenzu „t ſłotej hwēdże“.

Pschedroſchliſti
ſady ſapnyc
poruczątaj A.Tschentscher
w Budyschinje.

Składnoſtna kup.

Čorne židžane tkaniny

t njewjesczinſkej drascze,

starý kóžec wot 2 mf. 30 np., w dobrzej tworze,

Julius Hartmann Sohn
na mjažnym torhoschju 16.

porucza

Chiffon t požleschcowym zycham
pilej t požleschcowym zycham
damast t požleschcowym zycham
plat t požleschcowym zycham
czerwieni plat t wupjerkam
módry plat t wupjerkam
czerwieni drell t spódnym požleschczam
módry drell t spódnym požleschczam
plat t požleschcowym plachtam

w
pschi hodžazých
ſcherokoſczech
a
wſchelakich
dobroſczech.

Schicze kaž tež tykanje požleschcowych ſchatow so khwatnje, derje, cžiscze
a tunjo woštara.

A. Tschentscher
s napſhęcža noweje měschčanskeje ſchule.

Möblowy magazin Augusta Jannascha,

tschertſkeho miſchtra, na ſerbſtej haſh 16
porucza ſofy, ſtoły, mōble wot naj-
drožſzych do najtuńſzych. Dospołne wu-
hotowanja na ſkładze po jara tunich pla-
czisnach.

We wudawarni „Serbſtich Nowin“ je na
pschedan: Spěwna radoſcz; ſbérka ſchulſtich
spěwow. Do ſeleneje woſalki ſwjasana ja
50 np., do twerdych deſkow ſwjasana 70 np.

Šermuſham

zokor, złyk a mlethy,
rósynki, wulke a male,
wſchitke družiny zlykch a tolčenych wyrzow,
koruſhkovy a zitronowy wosk,
syrop w ſnatej dobroſezi wot 16—40 np.,
toho runja paſený a njepaſený kħoſej
po ſnatych tunich placzisnach, pschi wote-
waczu 5 puntow hiſčeze tuńſho, porucza

Jurij Baltin.

Do Awſtralije

ſcjele pažazirów s direktnej parnej kóžu
wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky
w Lipsku,

C. A. Mathei
w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

(Sapóžlane.)

Mojim lubym Sserbam!

Koloniałtworowe, tobakowe a zigarowe
klamy Richarda Pötschki w Budyschinje
pschi kłownym torhoschju pódla měschčans-
kiej haptiki ſu klamy, hdzej wo prawdże
derje a tunjo kupujesç a so tebi pschedzel-
niwe poſlužuje.

Wo prawdże cžiscze a derje ſłodžazý
khoſej placzji 1 punt jenož 70 np., pschi
wotwaczu 5 puntow punt 5 np. tuńſho,
duž móža so tute klamy kóždej hōpoſy a
ſaſopſchedawarjam najnaležniſcho poruczeſz.

Sđ....

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Štvortlétne predplata we wudawani 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny

Za nawštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonknej lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číslo Smolerjec knihicišćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Cislo 40.

Sobotu 7. oktobra 1882.

Létnik 41.

Swětne podawki.

Němſke khějorſtwo. Cjaž ſa nowowólby na pruski ſejm je ſo ſanížený pjatk wot kniežerſtwo poſtaſiſ. Kaž ſo hižom pomſchitkownje ſa wěſte mějeſche, maja ſo 19. okt. wólbní mužojo a 26. okt. wot tuthých ſapóžlanzy ſa ſejm wuſwolicz. Na pruski ſejm móže kóždy ſamostatny pruski, kij je 24 lět starý a kij ſwoje cjeſne prawa psches ſudniſke khofstanje njeje ſhubil, w tej gmejnje, w kotrej schěſcz měžazow doſho pschebywa, ſobu wuſwolecz, je-li ſo žaneho khudžinskeho podpjerana njedostawa. Ssamostatny njeje jenož tón, kij ma ſam ſwoje domjaze hospodařtſto, ale tež kóždy njezenjeny wotrocž a džělacž. Najprjódž ſo ſ kóždeje dawkoweje rjadowneje tak mjenowaní wólbní mužojo wola, kotsiz maja poſdžiſho ſejmſkých ſapóžlanzy ertrje wuſwolicz. Pschihoty k wólbam ſu we wſchěch wokrjeſach dokonjane. Jenotliwe ſtrony ſu ſwojich kandidatow poſtaſike. We wjele wokrjeſach liberalne ſtrony hjes ſobu w horzej wójnje ſteja. Doprěkowařſka ſtrona, ſama w ſebi dželená, poměrných liberalnych podcžiſhczecz pyta. Spodžiwanje a roſhorjenje ſu njepſchewaže wupady Bismarkowych nowin „Nordd. Allg. Zeitung“ na konſervativnu ſtronu wubudžile. Tele nowiny konſervativnych ſ roſnjemdrjenioſežu pschimaju, dokelž chzedža konſervativni ſebi ſwoju politiku ſamostatnoſcz wobkhowacž a po ſwojim pschebžwědczenju k lepschemu luda na ſejmje ſtuſkowacž, niz pak ſa wſcho, ſchtož kniežerſtwo namjetuje, bje wſcheho roſmyſlenja hloſhowacž. Szejmje ſo pječza wot kniežerſtwo jako najwžniſhi namjet pschemenjenje pruskich dawkow pschedpoži. Po nim maja ſo ſchtyrom najnižſhim dawkowym klasam (3—5 mk.) direktné dawki zyle ſpuſtečicž, ſa to pak dyrbja ſo wuſhſe klasu po‐měrnje powyſhicz.

Awſtrija. W měſce Preßburgu a woſolnoſći ſu ſo ſaníženy tydženj njeměry pscheziwo židam měle. Runje kaž w Pomorskej a Ruskéj ſu tež w Awſtriji a woſebje we Wuherſkej (Ungarskej) židža ſlichowanjom a jebanjom lud tak doſho wuzhuzali a wuklukali, doniž ſo tón na ſwojich wukutlerjow roſſkobi a tele piwalzy wottſchacž pytaſche. K tomu pschinidze hiſhčeje hanibne wuſudženie Tisza-Eſzlarſkeho prozeſha a ſtajne njehańbicžiwe naſtawki židowſkých nowin, w kotrejch ſo kſchecžijanska wéra a waſchnje wuſměſhuje a do blota čeha. Šchtož ſu židža prjedy ſyli, to je někto ſekhadžalo a doſrawilo. Njeměry pscheziwo židam w Preßburgu ſu plody židowſkých dohoſlētnych njeknicžomnoſežow. Na židowſkých haſbach w Preßburgu buchu wot luda wſchě woſna a durje roſražene, klamy ſ možu woſewrjene a ſ nich twory na haſhy ſmjetane. Woſazy dyrbjachu lud ſ natyknjenym bajonetom roſcjerjecž. Wjele njeměníkow bu wot wojaſkow ſajathch. Na druhí dženj ſo ropoth na wſach we woſolnoſći Preßburga ponowjach. We Wartburgu, Reth, Lantschützu, Iwanžy bu runje kaž w Preßburgu do židowſkých domow ſ kamjenjem ijetane, woſna a durje

roſražene. Židža w strashe wo ſwoje žiwjenje ſu wſchitzh po želesnizy do Wina a Pesta čekli. K poduſchenju njeměrow je ſo w Preßburgu ſkim wokrjeſu wójnski ſud poſtaſiſ. Wot njeho budža wſchitzh wuſudženi, kotrejch ſchi rubjenju, wohensaloženju a wobenženju druhich pschewtupjenjow popanu. — Tačo běchu ſo w Triescze ſaníženu ſobotu prämije tamniſcheje wulſeje wuſtajeniy pschipowjeſdale, mějeſche ſo w Triestu ſchiftu a czołmach ſo wot hujžbnych chorow piſkaſhe a ſo rakety a piſane wohene ſapalowachu. Na kóžd „Gallegante“ ſchi tym ſ jeneje mjeniſcheje kóžde bombu, ſ dynamitom napjeljnenu, ežiſhnychu. Ta ſama roſbuchny a dweju wojetſkeju piſkarjow straſchne na nohach ſrani. W měſchenizy, kotaž někto naſta, ſo czołmej radži, njeſadžewany twóhnyč. Po wſchém ſdacju ma ſo tu nowa ſkóſz wot italsky ſmyſleneje ſtrony pytač.

Franzowska. Pschiwiſhwarjo kralowſkeje ſtrony w Franzowskej (legitimistojo) ſu, kaž je ſe wſchelakich jich wuſtupow widočej, w poſlednim čažu jara hibicžiwi. Hrabja Chambord, kandidat ſa franzowskij kralowſkij trón, je njedawno jenej deputaziji ſ kraloſwérneje krajiny Vendee nadžiju wuprajil, ſo budže ſnadž hižom ſa lěto ſebi kralowſku krónu na hlowu ſtajicž níz. Republika ſo wot kralowſzy ſmyſlenych ſjawnje wohanjuje a wuſměſhuje. W Montaubanje woni w nožy po jenej hoſcžinje republikansku ſibarbnu khorhoj ſ doma präfekta woterſachu a na jejne město franzowskij kralowſku khorhoj ſ bělymi ſilijami ſtajicž, kotrež naſajtra rano měſchězenjo ſ wježeloſcu povitachu. 1. oktobra mějeſche ſo pola hrabje Isnarda w Karpentras wulfotna hoſcžina pschiwiſhwarjow krala, k čemuž ſo wulſe ludove ſwjeſelenje pschiwiſhanku. Poſdžiſho buchu psched dom měſchězanosty wot njefnatych njedozinkow bomby ežiſhnenje, psches czož ſo woſna a durje měſchězanostoweho doma roſraſychu. Republikanske nowiny pschiwiſhwarjam kralowſkeje ſtrony winu bomboweho nadpada dawaju.

Ružowska. Nihilistijo ſažo wo ſebi klyſhacž dadža. W Kijewje ſu 24. septembra pječza na dwórniſhczu w jenym želesniſkim waggonje 60 puntow dynamita namakali. Š wotkel je dynamit do woſa pschiſhok a ſchtó je jón ſobu wjedź, je hiſhčeje ſ cžemnotu wobdate. Tež w Moskve ſamej ſu njeļuboſne po‐denženja naſhonili. Druhi džen, jako bě khějor do Moskwy pschiſhok, pschinidze generalnemu gubernatorej powjeſcz, ſo je někto ſ wojerſkých munizijonských kaſchczow wſchón pôlver kranh. Generalny gubernator pschiſhok ſa generalnemu lieutnantu Sleskinej, kommandantej žandarmerije, ſo by paduchow wuſlēdžiſ. Dokelž ſo to Sleskinej njeradži, bu wón ſa někotre dny wot kommando žandarmerije wotkaženj. — Ruski khějor ſo pječza ſapocžat k novembra do Petersburga wróči. Se wſchelakich ſnamjenjow da ſo ſudžicž, ſo budže khějor potom ſ wobhlerſtwwom Petersburga czoſto do wuſcheho wobkhada ſtupicž. — Š ruskich baltiſkých provinziow,

hdjež ratařski kraj s wjetšha němškim semjanam šluscha, pschikha-džeja powjeseče, so tamnišchi estniški lud po pschikkadže irlandskich sběžkarjow pschecžiwo wobšedžerjam knježich dworow njepschecželne wustupuje. Njedawno na jeneho kublerja s lěša won třelichu a jeho tak čežko řanichu, so won džen posdžischo na swoju ranu wunirje. Jenemu druhemu kublerej, Rekej, se Suderhoff ſu s listom jeho ſmjerne wotkudženje pschipoſtali. Jego ſlužobníkam, kotrejž bě won namokwał, so bychu jeho na wukhodach pschewodželi, je ſo toho runja s listom ſe ſmjerču hrošylo, hdjž bychu ſwojeho knjeſa ſchlitowali. Wot toho čaſha njemóže kubler wjazy ſwoje wobhodenje wopuschćic̄.

Czornohórska. Wjerech Nikita je, ſu Ružovskéje ſo wró-czíwski, wchēch Czornohórzow, kotsiž ſu ſa wójnu ſmani, w hromadu powołał. Jedyn džel ſ nich ma na połodniſkich mjesach Albaneſow, kotsiž ſtajnje nadpady do czornohórſkeho kraja cžinja, porasyc̄, druhí džel na herzegowinſkich mjesach ſtejo wostanje. Pschecželſto bjes Czornohórſkej a Awſtriju pječa wjazy předawſcheje twjerdoſeže nima, dokelž wjerech Nikita tula, ſo ſu twjerdžiſny, wot awſtriskeho knježerſta w Kriwoſchii loni natwarjene, najbóle pschecžiwo Czornohórſkej wotměrjene. Awſtriske knježerſto ſo tež ſ wurunanjom pjenjeſ, kotrež je Czornohórſka ſa herzegowinſkich cžeknjenzow wudała, komđi. Wjerech Nikita je pječa ruske knježerſto namokwał, ſo by w tutej wěžy jemu ſ prawu pomhač. Bes tym ſběžkarjo w Herzegowinje ſ nowa ſnamjenja wot ſo dawaju. W Herzegowinje w tu khwili hischče 1000 ſběžkarjow pod brónju ſteji. W Boſniji jich 8 stow, do někotrych bandow dželentych, njemér w kraju wubudžic̄ pyta.

Sſerbija. Zyle ſpodžiwne wobſtejnosc̄e w tu khwili w Sſerbiji knježa. Narodna ſerbſta ſtrona je pječa wobſankta, krala Milana namokwic̄, ſo by ſwoj trón wopuschćik, dokelž je psches ſwoju wopacznu politiku Sſerbiju do wotwiznosc̄e awſtriskeho knježerſta pschinjeſl. Je-li by ſo kral pschecžiwo tomu ſpječowal, čzedaž jeho ſ gwaltom ſ tróna wuhnac̄ a potom jeho ſyna, prynza Alexandra, ſa krala wuwolac̄. Hac̄ do połno-lětnosc̄e prynza bychu ſa njeho někoti ministerjo jako nameſtnikojo knježerſto wjedli. Wot kralowej Natalije ſo nadžija, ſo krala ſ bōle ruſzysmyſlenej politizy pschivobroc̄i, abo ſo budže, je-li to njeſamože, powołanie ſwojeho ſyna na trón podpjerac̄.

Egyptowska. Žendželske wojnske ſarjadniſtvo je w Kairje wulke ſchadowanje pocžerpilo. Na Kairskim dwórnichęzu je ſo cžah ſ muniziju roſbuchny. Pječ wojſkow je žiwenje ſhubito, dwazecž ſu straſchnje ſranjeni. Na dwórnichęzu ſu ſo wchē proviantowe magaziny, w kotrejž běſe ſyroba ſa wojakow na džehac̄ dňow nakopjena, ſobu ſpalile. Psches ſto pólverowowych woſow je do kručow roſražených. Saſožerjow wóhnja, dweju Arabſkeju, ſu ſajeli. — General Wolſeley a admiral Seymour ſo, dokelž je mér w Egyptowskej ſaſo poſtajeny, bory ſo ſen-želskeje wróčitaj. Žendželska kralowa je jej, pschipoſnajo jej wojnske dobyc̄a, ſa pairow (wjerechow) pomjenowala. Seymour doſtanje wot Londonſkeje měſchčanskeje rady cžehne měſchčanstvo a cžehný mječ; Wolſeley, kotrež je hižom Londonſki cžehný měſchčan, ſbožpschec̄e w ſkoty tyž pschepoſadža. Woběmaj ſo pódla toho hoſćina ſa 40,000 hrivnowo wuhotuje. Dokelž ani Wolſeley ani Seymour ſamoženje njewobſedži, parlament jimaj a jej u potomnikam lětnu rentu wustaji.

Tež kurotwy ſaſu knjeſa.

Žort mot M. B.

W korezmje bě wulka bježada. Towarſhne ſa wulkim blidom ſedžo powjedachu, žortowachu, ſmějachu ſo jedyn pschemo druhého. Jeno hajnik, kiž bě tola hewal ſe žortom prěni, ſedžesche dženža wchón ſamyſlem ſ boka; ſ rěka pschimac̄ ſo karanc̄ka, ſo by piwa powoptał; njemérny ſprjewaſche ſo ſ jeneje ruki na druhu. „Schto jeno je tomu do hlowy ſajeſlo!“ myſlesche jeho ſužod Nulit; chyzsche ſo jeho prashecz, tola njewyedžo, kaf ſebi najlepje ſawjeſez, ſurwaſche ſwoju ſaſu ſ jeneho boka na druhu. Skončzne pak pschibydzhe ſo bliże ſ njemu a džesche ſ cžicha: „Schto jeno wj tak počmuřený do ſo hladac̄e, knjeſ hajniko? ſeže tola wěčnje do towatſtwa!“

„Ach mam dženža hlowu wſchu połnu, ſo ſam njewěni, cžej ſym.“

„I to by thort! wj ſeže tola hajnik, bjes polow a hospodařſta — hajnik ſ wulkimi staroſezemi! to bych njewyedžat.“

„Kaž praju, njewěni, kaf ſebi pomhač; a hdjž na wſcho pomhyſlu, je mi ſkoro cžejko. Hdjž bych jeno někoho měl, kiž chyzk mi poſkužic̄; njetrjebał wſchak to darmo cžinic̄!“

„Uj, trjebac̄e-li někoho, tu ſym ja! ſym wam radu po woli, a hdjž čzecze mi pódla próžu ſ malym ſarunac̄, cžim radſcho; mój drjewjenc̄ je tak wchón próſdný a džen wote dija woła žona ſa drjewom.“

„To by mi jara lubo bylo, hdjž byſhceje mi něſhco ſ woli ſcžiniſ“, wotmolwi hajnik wježoły. Džekac̄ ſic̄o njeſtrjebače, jeno někotre hodžiny, ſhiba traſch poł dija próſdný ſedžec̄; to drje wam ſic̄o njeſchekodži, mi pak to jara wjèle waži: myſlce ſebi, dženža ſym hajnik, a ſchtó wě, hac̄ ſa jutſiſhim wjazy třelam!“

„Alle to tola njebych rjeſi! ſchtó dha je wina teho?“

„Po prawym ničtō. — Tola poſluchajac̄e. Dostach dženža wot knjeſa powjeseč, ſo jutſie domoj na kurotwaju hońtu wſchijedž; ſym ſo toho tak naſtrožał, ſo mie zlyh džen do ničeho njeſchťtue. Knjeſ ſmieniſy ſmjerč ſady třela, tola ženje ničo njeſtrjechi. To pak je jeho potom pschede mnu do ſchije haniba, ſo ſo na poſledku na mie wuſhce, a ja tola ničo psches to njemožu. Hižom loni je mi hrošył, ſo na hlowu hońtu wſchenaja, jeli ſ najmjenſha jeneje kurotwy njeſheli; mějach haru, ſo jeho hischče ſměrowach. Lětka pak njewěni, kaf ſo mi ſeſdže; hižom ſ listom je mi hrošył, ſo čze poſledni ras ſpytac̄. Hdjž lěša ſaſo ani kurotwy njeſheli, dyrbju ſe ſlužby.“

„Alle to je pha a haniba!“ ſaſlobi ſo Nulit. „Tola knjeſ hajniko, bych měniſ, móhli ſebi ſ lohla pomhač: wuſheliſe ſ knjeſom na dobo do čzjódy kurotow, wj derje měriče, jena — dwě — tſi kurotwy padnu, a knjeſ měni, ſo je kurotwy ſam trjeſil.“

„Haj, tak ſebi wj myſlce, jeno ſo by ſo to hođilo! Knjeſ mi wěčnje kruče ſakaſuje, ſo njebych třela; hdjž něhdeč čzjóda kurotow wulečji, čze wſch ſam ſeſhelič, na poſledku njeſtrjechi žaneje; a to dyrbju ja potom wutunkac̄.“

„Khort najnaj! to ſebi njebych dał lubic̄!“

„Schto ſebi čzu? Hóřſchu-li ſo, móžu hnydom nosy na kribjet wſac̄ a ſe ſlužby hic̄. ſsym ſebi hižom zlyh džen hlowu ſamak, ſchtó dyrbjak po prawym ſworač, ſo ſ najmjenſha lěšha hischče ſlužbu ſdžeržu. Sa lěto drje něhdeč druhdže blač namakam, potom njech moje dla trjechi abo njeſtrjechi. Jeno ſo bych ſa jutſiſhim ſbože měl! ſsym ſebi hižom dobrý ſrěk wuſheliſl, ſnadž ſo poradži; trjebam jeno muža, kiž by mi čzyl njeſhco ſ woli ſcžinac̄.“

„Wſmice ſebi mje, knjeſ hajniko!“ ſarěča Nulit ſpčhuje; „wſmice ſebi mje! To by tola dundyr njebyl, njedyrbjatli knjeſ ſtwerdu hlowu pschewinę!“

„Jeno ſ waſa!“ napominasche hajnik; „ſe ſym njemóžemoj tu ničo ſapocžec̄. ſſkyſhceje! Na Maſučez polu pod Rancžilež lěſkom ſym wžera wulku ſmòjbu kurotow wuhladal, ſ zyla ſym wobledžbowal, ſo ſo tam kurotow jara hromadža, dokelž je rjenje ſa cžichim. Tule jeno može ſo wuſhac̄, hac̄ knježi hajnik wostanu. Cžiſeje na róžku ſteji hystoliczatý ſchtom. Wj džec̄e na ranje mječzo won, ſo kurotow njeſchceric̄, ſaleſecze na ſchtom a ſhowac̄e ſo do hystych haſhov. Ja powjedu knjeſa dopoldnia

hujdom najprjedy na tuto polu, secžerju kurotwy tak, so dyrbja runje won nimo teho schtoma secžec. Knjes teli a —

„A ja puschecu morwu kurotwu se schtoma!” wurašy Nulik s horliwoſežu, so jemu fajfa na blido wupadže.

„Haj, abo moje dla dwę; dwę na dobo! to budże knjesej wjetſche wjeſele. — Derje! wy mi roſymicze, duž ſměm ſo na waſ ſpushečež.”

„Haj, ſpushečež ſo na mnie!” wotmolwi Nulik s horda; s doboſ ſo na neſchtō druhé dopomni. „Ale knjes hajnik! hdyz ſo knjes trochu wyc̄he ſaměri, do mnie trzech a město kurotwy ja ſo ſchotma padnu?”

„Njeměſe stracha, to ſo niestanje! Ja chzu ſo hižom poſtarac̄. Dyrbju knjesej jenu tselbu ſa druhé nabijecz; wón na to niſekdžbiue, ma džé ſi miersanjom, ſo ničo trzechit njeje, ſtajnje doſč hary. Sa jutſiſhim budu toho runja nabijecz: naſypam pólvera, ſawru tselbu, kultki wostaju pětnje w kapzy —”

„Hahahaha! potom niſch mije moje dla satſeli! Hahahaha! to budże wjeſele. Ale budu ſebi dyrbječ tolste rubiſhko ſobu wiſac̄, ſo mózū ſo do njeho wuſmječ, hewal hiſhce ſo ſe ſměchom na ſchotme pſcheradžu.”

„Tak niſch pſchi tym wostanje! Žutſje ſatſelu něhdžje jenu abo dwę kurotwy, wy pſchindžecze pſchi wjeſorku ſe mni a woſmiecze ſebi kurotwy ſobu domoj —”

„A rano tyknu ſebi kurotwy ſa laž, a ſaleſu pod Rancžikez ležkom na ſchotm!”

„Derje!” džesche hajnik. „Tola někto ſi měrom wo tym, ſo ničto ničo niſhoní!” Prajiwski měſchesche ſo na dobo ſaſo wiſchón wjeſholy do towařſhneje roſmołwy; Nulik pak tykaſche ſebi, taž ničo ſi toho, ſi nowa ſwou fajfu. — —

Nasajtra džesche hajnik do polow, ſo by kurotowu naſſelač. Hdyz ſo ſaſo domoj wiſczi, bě knjes hižom ſi města pſchijet; wjeſeſte duž wotſtajſti wiſchego jeho mitac̄: ihwalesche, taſ derje ſo ležka tſela, poſjedac̄, ſo wiſte črjodý kurotowu po polach ležata; taſ ſu kurotowu ležka jara ſkludne, ſo ani daloto niſežetaj. Knjes bě ſi tym jara ſpoſojom a porucži jemu, ſo by tola wiſchito prawje ležbliwje k hońtwje pſchihotowač. Na to džesche hajnik ſaſo domoj. Na wjeſor pſchindže Nulik ſi njemu; duž domoj niſeſeſte ſa lažom dwę tučnej kurotwe.

Nasajtra dopolnja ſi čaſhom čeňnjeſchtaj knjes a hajnik na hońtwu. „Pod Rancžikez ležkom ſydaſa kurotwy najradſcho”, recži hajnik: „tam dyrbjeli najprjedy hicž, knjeze! Nichtó je tam niſcheri, ſu toho dla jara ſkludne; a hdyz je derje do kuta ſačerimoj, niemöže žana tſelbje wucžeknječ.”

„Pětnje, pětnje!” wotmolwi knjes, hladajzy dleſchu krocžel naſtajejo, na dobo ſo na hajnika wobrocži: „Ale jeno ja budu ſeſteč! roſymicze? ja ſam! Wy mózecze mi tſelbu nabijecz, ale prawje wjeſor pólvera ſypac̄ a zyku hortſhce kultki! roſymicze?”

Hajnik jara podwolnje roſymiesche.

Sa ſhwili dónđeſchtaj pod Rancžikez ležk.

„Jowle na tónle boł poječe, knjeze!” radži hajnik. „Hdyz kurotwy ſeſherimoj, wobrocž ſo ſaweſeſte do kerlow, ſo bych ſo w hustym liſcžu ſhowale, to pſchilecž namaj taſ prawje pod ruku.”

Džetaj po polu dele; knjes ſtupa taž by wiſc̄e kurotwy po teptac̄ džył. Na dobo woſa hajnik: „Tamle ſo zyka črjoda ſnoſtouje!”

„Hdye? hdye?”

„Tamle runje přeti porno ſchotmej.”

„Haj, wo prawdže! někto je wiđu.” Knjes hrabnje tſelbu, ſaměri ſo, taž by njebeſa poſteleč džył — priſpraſ! ſaklinceža po polu.

„Hura! knjeze, tamle pſchi ſchotmej padjeſchtaj dwę kurotwe”, woſa hajnik.

„Dwę kurotwe!” wiſka knjes a ihwata ſi ſchotmej; hajnik ſa nim. Knjes je přeni pod ſchotmom, hraba ſa kurotware. „A, to ſtej tučnej ptac̄kaj, jara tučnej!” borbota do ſo, na dobo ſo ſtróža, hlapa na kurotwe, hlapa na hajnika . . .

„Schto je? ſchto dha je, knjeze?” prascha ſo hajnik, tola ſi doboſ blědnje, ſlowo ſo jemu w ſchij hac̄i: jenej kurotwe

wiſa ſa ſchiju tobakowa fajfa, ſa druhé ſchmata ſo tobakowa niſoſcheni!

„Kuria tež kurotwy fajfu?” wuraſy knjes ſe ſlobami; na dobo čiſhny kurotwe a tſelbu wo ſemju, ſawrōči ſo a džesche domoj.

Pohonč dyrbjesc he na hlowu pſchahac̄; ſa ſhwili wotjedže knjes do města. Nasajtra pſchindže hižom hajnik ſi list, ſo knjes hońtwu pſchenojarſhi hajnika dale njetreba.

Serbski ſpěwanſki ſwiedžen w Lubiju.

(Šlónčenje.)

Druhi džel ſwiedženja ſo 1/29 hodžin ſi hoſčinu, na kotrej ſo 174 woſobow wobdgeli, ſapocža. Knjes ſtudent na božniſtwa ſi. Libſch tu ſamu ſi čiſtanjom ſwiedženſteho prologa wotewri. Tutoń prolog, ſi jaſhym wotrym hloſom a wumjelſkim ſroſi mjenjom pſchednoſcheny, namala pwoſchitomne ſpodobanje. Wón je wot knjeſa wuſchſeho wucžera Wjele, kotrž je tež pſchi prie- dawſtimaj ſpěwanſkimaj ſwiedženjomaj prolog wudžekal, ſe ſnatej wuſtojnoſču vežnjeny. Schtož chze jón čitac̄, naděndže jón w 10. čiſle „Lužižy“ wotcjiſhczany. Preňa ſlawia, pſchi hoſčinje wot knjeſa dr. Muli wunjeſena, placjeſe ſe naſhemu wiſkoſoſčeſe nemu ſubowanemu krajej Alberje, jako ſchlitovarej a czeſcjerzej ſerbiſteho luda a jeho rěče. Wona, wot mnichich ertow ſe ſahorje noſeſu wopjetowana a wot wjeſoleho ſlinkota ſchlenzow pſchewodžena, móznie a ſylnje pſches ſal ſchumjeſe. Na to ſlawiesche knjes wuſchſi wucžer Fiedler ſi Budyschina w kveſkoſtej, ſi noj- rjenskimi wurasami wudebjenej rěču ſpěwanſke ſwiedženje jako wubudžowatki narodneje myſle. Lubijſki měſchježanski wucžer t. Kreczmar wunjeſu němſku ſlawu na ſerbiſti lud, kotrž ſe ſlo- wami: „Das Wendenfolk bleibe und blihe fort und fort“ ſlónči. Prjedy hac̄ ſlawawoſanje wumjeltny, ſapiska wojerſka huđba preni blidowy ſpěw: „Hdje ſtatok mój. Hdje runje ſo žanhych ſpěwov ſa hoſčinu woſebje čiſhcežalo niſeſeſte, dha tola zunje ſynti tu- toho kražnoho ſpěwa, taž tež wiſhē poſdžiſe ſa wiſhemi blidami ſaklinczachu. Najlepſi dopofač, ſo Sſerbja ſwoje narodne ſpěwy derje ſnaja a je ſi hlowy ſpěwac̄ roſymia. Sſledowaza ſlawia ſo wot knjeſa wuſchſeho wucžera Fiedlerja naſhemu ſlawnemu komponiſtej a huđbinemu miſtrey t. Kantorej Kozorej poſwjecži, kotrž je ſe ſwojimi ſpěwami ſerbiſti lud ſe ſtoletneho ſparja t. nowemu živjenju wubudžil. ſlawia namala ſylny wothloſ hje wiſchitomny. Se wiſchech ſtron t. městu t. Kozora ſhwataču, ſo bych ſamu, pſchipoſnajo jeho wulke njeſapomnité huđbne ſtutki, wiſkoſoſenje a czeſcjeranje parſchonſzy wopo- ſafali. Knjes Kozor, ſa ſlawu ſo džakujo, wuſběhovasche wopor- niwu dželawoſež knjeſa wuſchſeho wucž. Fiedlerja pſchi wuſběhovasche wopor- niwu ſpěwarjow a ſpěwartow a wunjeſu na njeho taž tež na t. Lubijſkemu wuſch. Wucž. Schüžu, kotrž bě ſi wuſtojnoſču wiſhē lokalne ſtajdowanja ſa ſwiedžen wobſtaral, hrimotazu ſlawu. Na to ſcžehowasche ſlawia w němſkej rěči wot t. pſchekupza Rolanda na ſerbiſke ſpěwartwo, kotrž běſe ſe lubijſkých Němzow ſe ſwojim ſpěwom ſvježelilo. Knjes kantor Bartko ſi Koſacžig, wotpoſaſujo hanibne nadpady, taſkež ſu ſo w poſledním čaſhu na ſſerbiſto ſtak, dobre pſchecželſto hjes ſſerbami a Němzami ihwalesche. Taſe ſtajpjet ſerbiſteho ſtudentſta ſlawiesche knjes ſtudent J. Libſch ſtuklowanje „Towarſtwa Pomozy“ a jeho pſchedbydu t. referendara Mütterlein, toho runje darmiwoſež ſwiedženſteho wubjerka, kotrž bě čiſtý wunoſči konzerta t. ſepchemu „Towarſtwa Pomozy“ po- ſtaſil. Knjes referendat Mütterlein wunjeſu ſlawu na ſerbiſku ſtudowazu mlođoſč, kotrž runje taž němſke ſtudentſta w ſapo- čjatu tuttoho ležtoſta, ſo ſa ſdžerjenje narodneje rěče prozuje. Dalsche ſlawy bučni wunjeſene wot t. ſtud. Libſcha na t. fararja Hörnika, wot t. Ducižmana na t. w. wucž. Fiedlerja, wot t. Schüžy na pſchesjenioſč ſſerbom a Němzow, wot t. diał. Rjencža ſi Ketiž na t. wuſch. Wucžerja Wjelu ſa rjany ſwiedženſki prolog a wot t. referendara Krala na knježn ſpěwartki. S dalokosče běch ſbožpſchejaze telegramy poſlali t. knihlupz Pjeh ſi Lipſta, Karel Michel ſe Eſlaneho a dr. Sauerwein ſi Dofit w Norwegſkej. Woſoko 11 hodžin ſo hoſčina ſe ſpěwom, ſi polnej ſahorjenioſču pſchednoſchenym: „Naſte ſſerbiſto ſi prócha ſtawa“ ſlónči, ſo by městu rejam wotſtupila, na kotrej hižom dawno naſhe rjane

spěwárki s njeſczerpliwoſćju čzakachu. Pod luboſnymi ſyfkami „Sserbskeje meje“ ho k polonaish ſeſtupowachu, kotrež ho po starym waſchnju wote wſchęch rejwarjow wjeſeła ſpěwaſche. Tuta je ſpěwom ſjencožena polonaifa pschitomuñm Němzam, niz jenož džirwanje; ale tež khwalobne pschipoſnacze ſerbskeho waſchnja wunufowa. Woſebnu ſławu pak ſebi „ſerbska reja“ doby, mnosy Němzy běchu hacž hľuboko do noz̄y čzakali, ſo bydhu ſebi tutu w Lubijſkich ſtronach njeviſkédnu reju wobhladali. Crijadownie baſa bě Budyska ſerbska Bjeſzada do rukow waſala, kotrejž ſwieſzelenſki direktor k. rěſbar řeſtſchka a jeho naſhwiluñ pomoznik k. miſchtr Biesold s wustojo- noſćju wſcho nanajlepje wobstaraschtaj. Duž ho tež wſchitkim wubjernje derje ſpodobaſche, wot ſapocžatka a hacž do kónza rej- waſche nimale pschezo 60 porow. Hatle s ranjskim ſwitanjom ſo wjeſeła ſyłka roſenidže.

Ze Serbow.

S Budyschiną. Wóndżelu, 2. oktobra, wokolo 8 hodzin żo połnóżne njebjio krejcerwiane żehleſche. Tsi czerwiane trubiele kaž żabke porsth hacż do kriedż njebjieß pokashowachu. Po dżeskaż minutach żo njebjieske ſnamjo, ſ czaſkami nowe pruhi pschi horigoneż wužapajo, ſhubi, na njebju ſ blakami bęłe kwiętliny ſawofstaj, tak ſo żo ſdasche, kaž by runje mēħażek ſkhađał. Po kwieli ſo na njebju ſažo kwiętlinę pokasa, fotraż ſo po 15 minutach pomału ſhubjowasche. Tuta njebjieska czerwienosc, ſ kotrejż bojaſni pschiwerni ludżo na wójnu, hłod, mórt a ſle, czezke czaſki ſ niewiedomosćju węſcheža, ſu poſlednie wukónczne pruhi połnóżnego kwiętla, kotrejž ſo pschi połnóżnym kónzu naſcheje ſemje jako žłonzo, 50,000 tóhcej wyšoke, ſ czaſkami poſlaje.

— Wušla je „Lužica“ čo. 10 (oktober 1882). Wopříječe:
I. Prolog za serbski spěwanski swjedzeň w Lubiju, 24. sept. 1882. Na podložku programu zestajany wot Radyserba-Wjele. (Přednošowany wot stud. theol. Jurja Libša, starš. serbsk. stud. młodosće.) — II. Serbowna. Wobděžela M. B. (Skónčenje) — III. Něga a nět. (Delnjołužiscy.) Basnił Dr. Sauerwein. — IV. Krótki přehlad stawiznow Rakečanskeje wosady. Podal Jan Gólc. — V. Hwězdna noc. Wot J. Kaplerja. — VI. Serbski spěwanski swjedzeň w Lubiju. — VII. Łokaśinki. (Delnjołužiscy.) Basnił M. Kósky. — VIII. Dopus. — IX. Naležnosće towarzstwown. — X. Serbski rozhlad. — XI. Zapis přinoškow a darow. — XII. Nekrolog. — XIII. Dnjownica za měsac oktober. — XIV. Listarnja.

S h o d z i j a . W u t o r u 3. o k t o b r a b u t u k n i e s k a p l a n R e s c h i z a n w K a m j e n i ź j e n o h o k ź n i e s a n o w e h o H o d z i j s k e h o k a p l a n a w u s w o l e n y .

S Bronja. Vjatki thdženja dypołdnja ſo tudomnemu burej
Kesch iža nej konjej spóschijchtaj. Keschijzan na wulke njesbože snač
ſ woſa dele padze a ſebi tak straſčnje hlowu roſraſy, ſo hijom
pschipołdnju toho ſameho dnja ſwoju duſchu wudychny. Póndželu
pypołdnju ſu jeho pod wulkim pschewodom na Radwórfkim pohrjeb-
niſteču pohriebali.

S Rakez. Niedżelu tydżenja kwyczęsche Rakecžanskie herbskie towarzstwo „Lipa” kwoj druholetny salożenſki kwydżen w hośczenzu w Kamjencu. Hośczenz běsche ſ wonka ſe selenymi brēſami a khorhojemi kwydżenzy wuphyczeny. Pſchi duriach mitaſche ſastupowazych rjane napiſmo: „Witajče Sſerbio.” Wjele kraſniſcho bě pak kwydżenſta ſala wudebjena. Wona běsche ſ teko wěnzanami a pletwami wupowěſchania, ſo bě ſejena zyle ſe selenym pokryta. S naſchecza duri ſtupichu nam ſłowa naſchego Sejlerja ſ wěnzem wobdate pſched woczi: Bóh je ſ nam, wjedże naſ. Sſobustawu Rakecžansk. herbst. towarzſta njebeču ani prózy ani pjenies lutowali, ſo bydu pſches tajke ſwokowne ſnamjenja poſkali, ſak wýſoko ſeli kwoje herbskie towarzſtu waža. Woſkoło $\frac{1}{2}$ 8 hodžin ſo reje ſe herbskej polonaiſu wotewrichu. Najwažniſchi dzel zykleho kwydżenja, hoſcina, ſo, jako běchu ſo ſ rejwanjom poſkra hodžiny ſradowali, woſkoło 9 hodžin ſapocža. Pſchedzyda towarzſta, knies wuczer Rrawz, tu ſamu, na kralohivernu ſmyſlenoſcz herbskeho luda ſpominajo, ſ hrimotazej ſłowu na krala Alberta wotewri. Ŝenjes gymn. Golcž na towarzſto Lipu ſławieſche, mózne roſwieże a roſczenje jejnych młoduſtſkich haſoſow pſchejo. Sa hoſciniu běsche ſo woſzebitu bliſny ſpew jako dopomijenka pěſniuk a wot jeneho pſcheczela Rakecžanského towarzſta ežiſteczęd dał. Pſchein hoſczo, bjes fotrymiz ſo tež někotre ſſobustawu Saręcžanského towarzſta naděńdzechu, buchu po wuſpewaniu prěnjeho ſpewu wot pſchedzyd na wutrobné waſchinje powitanı. Ŝenjes

esarz Goleż w mieniu hoścji so sa powitanje dżakujo, na wubjek towarzystwa, kotrejuz bę s wuhotowanja swiedzenia wjele dżek a czejkotow nastalo, blawu wunjeży. Dale blawjachu kk. kublek Pawlik s Jitka na naschu Lujżu, zyrlwinski prjódkslejer Senda s Hermanez na wupyscherjow sale, murjei Miczka s Rakez na pschedħydu towarzystwa, a skoneżnje zyrlwinski prjódkslejer Senda na hoścenzarja, kotrejż bęsče hoścju sa wjazg dyżli 100 wożobow s khvalnej wusidlońscę wuhotował. Wokolo $\frac{1}{2}$ 11 hodzin so t wjehelkum rejant sażo festupachmu, wo kotrejż marnu tu wušbehixx, jo so na nich dwójzy „herbska reja” rejwasche. Hafle rano so wjehela byla rosenidże, wjchenu bę so, każ blyschimy, swiedżenii wubjernie derje spodobał. Tu wjehelachu so Sserbjo na żwoje herbskie waſchnie. Mh psejewu Rakeċżanskiemu herbiskemu towarzystwu, kotrej je sa frótki czoż na 76 żobustawow nadobyło, so by dale tak blynie pschibjera ko a roſto, so by wone żdonik bylo, na kotrejż luboſęć t wotčżiniskim herbiskim waſchniam a herbskej récji t wužitku zykleho Sserbowstwa roſeże a so też do wutrobow lěwkoſmyblennych wuliwa.

S Trupina. W noz̄ 4. oktobra widyri tu na kuble Jana Scholtý woheń, kotryž wjetšchi džel kubla do prócha a popjela pschewobročji. Domjažu nadobu ma wotyalem sawěsczenu.

Se Szwajczerz. Wutoru wjeżgor $\frac{3}{4}$ hodžin je še tu jeno-
lestna dżowęczęscią ręjnika Lorentza w młyńskiej ręży tepila. Hacż
runje holzny nan, kotryž nijedaloko dżetlajo ju do wody panież
wuhlada, hnydomi sa njej sfoczi, so by ju saňo wucząchni, dha
tola hijom pomoz psche pośdże pschińdze. Szylnie bieżaza woda,
kotraž še na měsće niesboža pod kóheż sħeroki a nimale 10 kóheżi
doski móst i għeji mozu nitt tħoċċi, taq ju še i jeho wjerchom
storka, holzn hnydom żebu pod móst torhni. Ma wulke niesboże
holza sa kamjenjom, kriedż mosta stejazym, wiċċaj owoſta a tam
frudni kħmiercz pocżerpi. Wbohi nan, kotryž pod móst dla jeho
wusłosče saliexx nienmoxx, drje še, we wodże hacż do schiexx stejo,
se wskiemi możami nacħħawwaše, so by kivoje dżecżo kħmierczi
wutorhni, tola wón je i rukomaj doċċahntiż nienmoxx. Hasle
po dżekkacżi minutach še radżi, holzu i dolhei żerdzi wot kamjenja,
sa kotrym iwiġashe, wotstorcżież, taq so jejne cżejto na delinju
boku mosta wupluwnej. Hijom wjele krócz je še se wħselak
stron na to pokasał, so by še młyńska rēka w bliżkości mosta
taq wobħrodżiła, so dżecżi do njeje padacz nienmōxa. Nan tepjeneje
holzy, kotryž nijedaloko mjenowaneho mosta bydli, je ġam hasle
niedawno na strasħnoż, kotraž dżecżom mosta dla hrosy, fedżiġne
ċini. Nekko, hdyż je dżecżo na frudne waqtnej żivjenje shubilo,
drje skónczjne młyński rēku na pschiħodne waqtnejne wobħrodża,
abo dyrbi hiżżejże wjazy dżecżi skuposeżi a njeżewdomoscżi k woporej
panież?

Skułowskieje wośady. Maſcha s wjetſcha herbska woſada czerpi nětko tež nusu, dokelz je naſch jeniczki k. kaplan Lipic g nje- dawno ſemrjel a dokelz je knies farar Schneider hiſcze khorowaty.

S Mužakowa. Sanđženu šrijedu bu tu přeni misionski
kњjedžen i wotdžerjan. W němškej žyrki pređowasche k. profesor
dr. Rašel i Barlina a rosprawu mješte misionar Regenich
i Niškeje. W herbskej žyrki džerješče k. farar Mróšak i Gro-
džiščića pređowanje a k. farar Wjelan je Sslepeho misionku
rosvrapi. Sa tñđenij, da-li Bóh, drobnishu powiesz podom.

S Wojerez. To je prawa pscheklepanoscj. Tu jedyn druhego na klužbu ſebi wjaſa. Handrijascht dyrbijesche ſwojej lischzy ſa dopiſowarja klužicę. Sa to ta lischka prěnjeho poruczji ſa kejusſteho kandidatu. U ſa to Handrijascht lischku do wólbneho wubjerka ſadzi a dyrbi ſa tym ſtač, kat by ſo lischka junu wěſcze na prěnje město w městaczku ſunycz móhla. K tomu by wſchal ſo w Barlinje dobra ſkladnoſc̄ namakata. Ale wój njeſtaj hifcheze dobyloj. Waju rada budže kniczomna.

Svojero wskieho wokrjeſa. Hdyžekuliz hlyſchimy, tam ſo na to hněwaju, ſo je Kuring ſe ſwojim ſpočínanjom naſch wo naſcheho předawſkeho cęſczeneho ſapóßlanza, knjefa rytmischtr f Göz, pſchinieſt. My bychmy ujeđakomniſy byli, hdy bychmy to ſjawnje njeruprajili; pſchetoz knjef rytmischtr f Göz je naſch wokrjeſ hacz najlepje ſastupował. A króna Kuringoweho ſwicerzenja je to, ſo je nam na město knjefa f Göz ſwojeho Andräa pod-

tykował! Ně, toho njech Kuring dale sa swojego podwolnego dopisowarja żan ſebi iſhova. Wtih wobzarujuemy, ſo je ſo knies rytmiſtre ſi Götz ſa dalsze wuſwolenje ſarjeft, pſchetož toho bichmy wſchitzu ſaſo wuſwolili. Pſchi tym paſ ſo wieſelmy, ſo ma naſch wokrjeſ w ſwojej ſredzisnje hichceze druhego wulzy czesczeneho muža, kniesa komornika ſi Löbenſteina nad Vasom, kotrehož možem ſi tej ſamej wulſej luboſežu ſa naſchego ſapóſlanza wuſwolicz, ſi kotrejž budzichmy kniesa ſi Götha ſaſo wuſwolili. Dokelž je knies komornik ſi Löbenſtein niž jenož runje tak czescze doſtojny ale pſchi tym tež hichceze jako naſch netczjich landratſki ſaſtupjeſ hichceze bōle ſi naležnoſczeſi naſchego wokrjeſa ſnaty, dha možem hichceze ſ wjetſcej radoſežu a dowēroſežu jeho ſa naſchego ſapóſlanza wuſwolicz.

S muža kowſkiſtr on. Kühringowa agitazija pſcheczito rytmiſtre ſi Göteſi ſa ſwojego pſcheczelka Andräa jemu ničo niſpomha, pſchetož tutoho Andräa my njerodzimy. Woſladane wot teje njechvalobneje ſlownoſce, kotrejž je ſebi dr. Andrä naſhotowaſ, niemiožem tajkeho wuſwolicz, fiz ledy ſchtyri ſeta w naſchim wokrjeſu pſcheczito a jako ſudniſki ſaſtojnik žaneje potrjebneje ſkladnoſceſi njeje mēl, ſi naležnoſczeſi a potrjebnoſczeſi naſchego wokrjeſa ſo ſnateho ſejnicz. Chto by nam tajki muž jako naſch ſaſtupjeſ w Berlinie chył, tón njech jenož dale na ſwojim ſudniſtwie woftanje. S wjeſelom paſ chyñy kniesa komornika ſi Löbenſtein nad Vasom wuſwolicz.

Wuſhudzeſia.

Lawniſki ſu d. Šſlužobne džowki Marja Frömmigez, Kryſtiana Günzelez a Hana Biskopez ſi Maſeſchez bichu 17. aug. t. l. ſi jeneje brózne na Maſeſchanſtim kniežim dworje dželbu žita, ſo bichu ſebi ſi njeho kloſej nawarile, kranyle. Dwajdženſke jaſtwo je kloſtanje ſa lohkoſmyſlene pakoszeneſe. — Dokelž bē dželaczeſ B. Forc ſi Panjez ſe ſadoweje aleje, Wutočjanſtemu kniežemu dworej ſlužhazeje, 5 litrow jablkow kranyl, ſaſhudzicu jeho ſi jenoženſkemu jaſtwo. — Wotrocžka A. L. Kühnela ſi Dubrawki bē 12. junija jeho tehdomyh hofpodař Kubiza we Wawizach ſe ſlužby puschetil a jemu kruče ſakafat, ſo njezmē wjazy jeho dom poſtupicž. Njezdžiwajo na tutón jaſas Kühnel, kotrejž bēſche ſebi bjes Kubizoweje dowolnoſceſi kucz wudzeczil, do Kubizez dwora ſtradižu pſchithadzecze, ſo by ſwoju pſcheczelniu, tam ſlužazu, wopytaſ. Kühnelej dla kaſzenja domjaſeſi mera 20 m. kloſtanja pſchihudzicu. — Fabrikſta dželaczeſka H. A. Kockez ſe Sahorja, hizom wofpiet paduchſtwa dla kloſtana, bē wobſkorzena, ſo je ſi Hajnſteje pſchadowanje nekotre rasu pſchedženo, něhdze 1 m. 50 np. hódne, kranyla. Wona ma ſa to ſchtyri dny jaſtwo wotkledzicž. — Wotrocžka A. A. Doržan a E. Löſcha w ſlužhu běſchtaj ſo 16. julija t. l. na rejaſ w tamniſkim hofſzenu ſi wěſtym Buſawom ſwadžikoſi a ſo do njeho ſi pukami daſoj. Dla kaſzenja mera a czelnego ſranjenja doſtaſtaj kózdy ſi njeju 12 dnjow jaſtwo. — Dželaczeſka A. F. Kluttiga ſi Lueža poſkofſtachu dla proſchenja, dundanja a podražowanja legitimaſionskich papjerow ſi třidženſkim arreſtom.

Povoſanka komora. Dželaczeſka J. Röhlu w Čelchowje, wot ſwojego žony dželeneho, bichu ſi placzienju 10 m. ſaſhudzili, dokelž bē ſwojej mandželskej hroſył, ſo chze jej khežu ſapalicž. Powoſlanje wobſkorzenego pſcheczito tutomu wuſudej ſo ſaſzibny. — Žirnoſceſi A. Better w Maſeſchezach bē 2. mérza ſi Mieſnerez ſuže w Maſeſchezach 5 malych čerwionych wokow wukojit a je doma ſjedl. Lawniſki ſu d. vjeſche jemu dla paduchſtwa džen jaſtwo pſchihudzil. Betterowwe powoſlanje pſcheczito tutomu kloſtanju mjeſeſe tón wuſpeč, ſo jeho druha instanze njewinowateho wuſna.

Wutash wuſhnoſceſe.

S pſches ſudniſtwie ma ſo na pſcheczito wuſhnoſceſe 13. oktobra dopoldnia w 11 hodzinach khežlaſta žirnoſceſi njebi Kuchlera w Delnej Kinje, na 6150 m. taſtirowana; — 30. oktobra 1882 khežlaſta žirnoſceſi tycerje ſi A. Hänela w Husz, na 4650 m. taſtirowana; — 14. deſembera 1882 pola a tuti miynta J. B. A. Schorscha w Lipiczu, na 800 m. taſtirowane.

Priłopk.

* Raſ hizom ras w „Serb. Now.” piſhachmy, w ſhorjelskich stronach jebak wokoſo dunda, kotrejž buram powjeſcze wo ſmjerſzi

toho abo tamneho wuja abo czety pſchinoſchuje, a pſchi telej ſklaſnoſci ſlužom pjeniſh ſu wudarki po puczu atd. wujebacž pyta. To je ſo jemu hizom wjazy króz ſchlachcziſo, tola bichu jeho kloſertne powjeſcze kózdy ras ſekzane. Pſched několymi dnjami pſchihudzje tutón njeplech ſi jenemu žiwnoſczerjej w Čerwnej Wodze a jemu njeſbožnu powjeſcze pſchipowiedzi, ſo je jeho džowku, na jenym kuble njedaloko Budyschina ſlužazu, Boža ruczka ſajala a ſo je džowka na měſce wumrjela. Naſtrózony nan da ſebi na to wot pſcheklepaneho jebaka ſchecz hriwnow, pječa ſa pohrjeb nufne, wuklukacž, napiža ſwojemu ſynej, we wójsku ſlužazemu, liſt, ſo je ſotra nahle wumrjela, a ſo potom bjes komdženja na pucz na tamne kublo njedaloko Budyschina poda. Tola kaf wulke bē jeho ſpodžiwanje, jako wón tam ſwoju džowku město morwu zyle ſtronu a czerſtwu pſched ſobu ſtejazu wuſhada. Jemu bē netko jaſne, ſo je ſo hanibnje ſjebacž daſ. Dokelž je možno, ſo budz tutón wobſchudzak tež w drugich wžach dale ſwoje kumſchty w jebanju ſpytowacž, ſo tu ſjawnje pſched nim warnuje.

* W Oschažu je bjes tamniſhimi uſanami tyfuš wudyril. Hacž dotal je na njón 11 woſakow ſkhorilo. Spodžiwnje je, ſo bu jenož tajzy ſkhorili, kotsiž ſo pſchi wulkih manovrach, pola Riesy wotdžerzaných, wobdžili ſjeſku, ale w Oschažu woftachu. Dokelž ſo boja, ſo ſo tyfuš dale w měſce wupſchestrje, bu ſo ſchulſke ſerije wo dwé njedželi podleſčile.

* W Neuhausenje pola Saſdy 24. septembra jeneho murjerſkeho polira ſi njenom Beyer pſchi proſchenju popanyhcu. Pſchi jeho pſchepytanju wuſhledzidu, ſo mjeſeſe Beyer w ſwojej draſcze ſchtyri ſkalutowarske (ſparkaſhove) knihi ſaſchite, w kotrejž bēſche wſcho w hromadze 6900 m. ſapiſaných. Dale namakachu toho runja ſaſchite w jeho lazu 450 m. papjerjaných pjenies, w jenej móſhniczzy, pod ramienjo ſwiaſanej, mjeſeſe wón 76 m. Po wſchem ſdacžu bu tele pjeniſh Beyerowwe wobſchdenſtwo, a njeje tu polizija jeneho ſloſtnika, ale njewſchednje ſkupeho člowieka ſajala.

* Džiwnu operaziju je njedawno profeſor Albert we Winnie na jenym 11letnym hólzu ſbožownje doſonjal, kotrejž ſchija bēſche ſi nuteſka, dokelž bēſche wón wótru ſižalnu piſ, tak ſaſzelyka, ſo ani jěſcž ani pič wjazy njemóžeshe. Profeſor najprjedy hólzej, hacž do koſcji ſekuſchenemu, delka pſchi ſchiji jědnizu wotewri, ſo by wot tam do ſoldka doječz móhł. Tola doſelž bēſche tež tu ſaſzefiſua pſche wulka, dyrbjeſche ſo hólzej bruch a ſoldk roſreñyč, do kotrejž ſo netko pſches roſtu jědž pſcheczecze. Wjele njehel doſho hólza na tajſe wotſhnie ſimjachu. Poſdžiſho bu hólzowa ſchija ſi instrumentami pomalku roſſchérjena, tak ſo móžeshe wón ſidku jědž póžeracž. Pſchi ſwojim ſaſtupje do ſpitala wajeſche hólz jenož 30 puntow, netko je hizom wón 123 puntow cježki, móž wſhu jědž wužiwacž kaž předy a wopytuje hizom ſaſko ſchulu.

Cyrkwinske powjeſcē.

Werowanī:

Michałſka zyrkej: Paweł Hermann Pjekat, pomožny eſpedient na ſteleſnigh tu, ſi Marju Marthu Moſerez tu.

Křenī:

Pětrowſka zyrkej: Jan Kurt, Zana Kult, częſzle a wobhyderja, ſ. — Maria Gertrud, Kortle Augusta Haſter, kantinenociſtſcherja, dž. — Otto Max, Augusta Baſzarja, zigarnika a wobhyderja, ſ.

Michałſka zyrkej: Gustav Hermann, Kortle Biedricha Ottu Reicha, ratarſkego inſpettora we Wulfim Bjelforje, ſ. — Jan Bohuwer, Kortle Augusta Brēſowſkeho, khežlaſta w Dobruſchi, ſ. — Paweł Kortla, Handrija Ernsta Gudy, dželaczeſka a wobhyderja na ſidowje, ſ. — Jurij Wilibald, Zana Ernsta Marza, wobſcožerja ležominoſcow na ſidowje, ſ.

Zemrječi:

Džen 21. septembra: Minna Bertha, Handrija Herzoga, murjerja a wobhyderja, dž. 4 m. 21 d. — Helena, Pětra Bjara, khežlerja a fabrikſkeho dželaczeſka w Hrubelcziſach, mandželska, 46 l. 1 m. 19 d. — 23. Biedrich Hermann, njebi Biedricha Augusta Brodi, wobhyderja na ſidowje, ſ. 2 m. 17 d. — Jan Albert, Zana Augusta Nutničanſkeho, ryezeſklublerja w Byhezach, ſ. 5 m. mjenje 1 d. — 24. Biedrich Paweł Buchholz, woſat tu, 21 l., ſo pſchi pôlverowym magazinje ſam ſatjeſit. — 26. Martha Emma, Zana Gustava Pětjatki, ſiubela mjenowaneho, dželaczeſka, dž. 2 l. 22 d. — Jan Weſer, kowar w Maſeſchezach, 61 l. 9 m. 2 d. — Jan Romak, wumjeſkar w Kheſnje, 66 l. 9 m. 19 d. — 27. Emma Bertha, Zana Kſižana, dželaczeſka a wobhyderja na ſidowje, dž. 10 m. 14 d.

Biedro w Londonje 6. oktobra: Na deſhez poſtaſowaze.

Placjenna žitow a produktow w Budyschinje
30. septembra 1882.

Žitowy dwoś:	Na wilach wot	Na burzach hacj	Na wilach wot	Na burzach hacj
3186 mēchow.	M	P	M	P
Wschewza 50 kilogr.. . .	9 52	9 82	9 52	10 12
Rozkla . . .	6 96	7 59	6 96	7 59
Deczminej . . .	6 52	6 88	6 52	6 88
Bonk . . .	5 20	6 30	5 20	5 90
Gróch . . .	—	—	—	—
Wola . . .	—	—	—	—
Maps . . .	—	—	—	—
Zahly . . .	13	14	—	—
Hejduščka . . .	16	17 50	—	—
Berny . . .	2 90	3 50	—	—
Butra 1 . . .	2 30	2 70	—	—
Wschewzna muka 50 kilogr.	7 50	17	—	—
Wzana muka 50 . . .	7	11 50	—	—
Szyno 50 . . .	2 50	3 40	—	—
Głosma 600 . . .	17	19	—	—
Prokata 534 shtuk, shtula 6 . . .	6	18	—	—

W Niedzwiedzidle je jena derje wopytana pješkačnja s rjanej žolotowej a trawowej sahrodu bjes wumienila a hospody na pshedan. Wscho dalsche je pola wobšedjerja, pješkostehe mischtra Lehmann, tam ſhonicz.

A w F z i j a.

Niedzelu 8. oktobra popołdnju w 2 hodž. ma ſo w Delnej Hórzę cjo. 30 wojnarſki grat a wſchelake druhe węzy na pshedadzwanje pshedawacj.

Gogolinſki kalk,

najlepschi a najsporjschi kalk, je ſo ſo na pshedan pola

A. Lorenza

na Hoschiz haſy čiſlo 23
a na privatnym tworowym dwórnichcežu.

Wolij

l masanju mloczajzych maschinow,

tuk

l masanju konjazeho gratu, rjemjenjow, ſchlörnjow atd.,

Folmas

je pſehezo po puntach a zentnarjach pola mje na Hoschiz haſy 23 w dworze na pshedan.

A. Lorenz.

Rozkowany ſtwjelzowy abo njetrjeny len,

aż tež wutrjeny len kupuje po kózdej ſzelbje a kózdy džen mechaniska dželoschadowanja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjeny len, a to jenož ſobotu w Grügnerez domje, ſ nutſkowom ſjerjowejſ haſy, kupuje.

Kóſlaze kóžki,

oho runja wſchē druziny ſyreje kože ſo po ajwyskachych placjinsach kupuja, ſyre kože o derje a tunjo wudželalu wot

Gustava Nauki
na garbařſkej haſy čiſlo 16.

Dla ſaſtačza flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſkla hotowych mužskich a hólzich wobleczenjow kaž tež ſukna a buſkina po jara ponizejnych placjinsach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wilach.

Skladnoſtna ſup.

Čorne židzane tkaniny

l njewjeſčinskej drasze,

starý ſóhez wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

porucža

Julius Hartmann Sohn

na miążnym torhoshežu 16.

Dobre filzowe, židzane a tkaninowe klobuki ſu mužow a hólzow we wſchē móżnych družinach a formach, kaž tež trajaze pſchedeshežniki, dobre mězny, rukajzy, kravaty, wukhadzowanſke kije atd. porucža w bohatym wubjerku po wo prawdze tunich placjinsach

Hugo Lehmann

1 na ſwontownej lawſkej haſy 1.

Klobuki a pſchedeshežniki ſo khwatnje a tunjo wuporjedža.

Hijom wjeſe ſet ſlawna prawdziwa Ringelhardtſko-Glöcknerſka rany-hoſaza a ezechnita žalba*

ſe ſhempelom M. Ringelhardt a ſe ſakitaſkej marku: na ſchachtliczlaſt je ſekarſzy pruhowana a poruczena pſehe: koſcioru ſei, rakome rany, brody, karfunkeſ, ſally, liſhawu, keliocjok, ſwosabjene a wopalene rany, kurjaze woka, ſahorjenja, ſyła wſchē ſwonkue ſhkody, ſoldkowe bolenje, wiež a drjenje.

* Dostacj w ſchachtliczlaſt po 25 a 50 np. (ſ poſtu nałożowanja) w haptylech w Budyschinje, Lubiju, Bitawje, Woſtrowzu, Groſſ Schönawje, Bernſtacie, Woſportu, Neugersdorfu, Biſkopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirſtfeldje, Herrnhucze, Nowoſalzu, Seifhennersdorfje, Połcznizh, Halschtrowje, Gabrachcizach a t. d. Wopikma ſu we wſchē haptylech wupołożene.

NB. Njech ſo kwetu pſchi kipowanju horejſcheho pleſtra na ſhempel a na ſakonszy deponirowanu ſakitaſku marku ledžbuje, dolež hijom je ſo tutón pleſtr podražowaſ.

Möble

jako: hamory, ſoža, ſofy, ſtólzy, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placjinsach porucža

W. Hübner, tycerſki mischir w Budyschinje, pod bórklinom 4/261.

Khofejowy ſkład.

Szylnje a derje ſłodžazy hijom po 80 do 200 np., pſchi wotewſacju 5 puntow hifcheze tuniſho, paſený khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym ſłodże porucžataj bratraj Merskej na žitnych wilach.

Hłowna serbska předańska konferenca

śwórtk, 12. oktobra, dopołdnja w 10 hodz. w budyskim hospencu
„k złotemu słoncu”.
Předsydstwo.

Na ratarškej šhuli, toho runja na hadowej a sahrodniskej
šhuli, s njej sjenoczeńej, po 17. oktobra t. l. nowe wuczbne kurzy zapoczątu.
Dalsze wukasanja dawa

direktor

J. B. Brugger.

Serbske džiwadło we Łahowje

jutre njedżelu 8. oktobra t. l.

Hrać budzetej so wjeselohrē:

„Zjebany nawożenja“

a

„Nankowe škórńje“.

Započatk wjechor we 8 hodzinach.

Wojewienie.

Cięszczonym Serbam najpodwolnijszo k nawiedzenju dawam, so szym na garbańszej haſzy čižlo 30 jérchańju ſałozil. Za budu ſo ſtajne prózowacz, kózde ſtaſanje derje a spěchnie wobstaracz.

S poczeczowanjom

August Wilhelm, jérchań.

Wsché družin kózow ſo spěchnie a derje wudżelaju k kožucham, kóz tež k tholowam a ſchózucham. Kózki wschéh družinow ja po najwyšších placzisnach kupuju.

Ludwiga Wintera

Budynski skład

porchowskiego plata, žitnych a mukowych měchow,
plachczow atd.

namaka ſo wot netka ſaſo s napsheeza „ſloteje hwesdy“,
w khezi kniesa Hendricha Langi

9 na žitnych wifach 9.

Friedrich Braun w Budyschinje

na bohatej haſzy 5, s napsheeza poſta.

Materialworo, zigarowe, winowe, spiritusowe a piwowe
klam.

Najlepsza twora, najtunisze placzisny. Kedźbiwe herbske a němske požlujenje.

Hontwierske
Flabufi

we wulkim wubjerku porucza

Hugo Lehmann

1 na swonkownej lawcej haſzy 1.

Pletwa wschéh družinow ma na pschedan, wlochowe džela s wuczehaných wlochow ſo wobstaraju, wuczehané wlochy ſo kupuja wot

Adolfa Herolda
na žitnych wifach.

Jedyn kowański móže hnydom dželo doſtać. Hdy? je ſhonicz we wudaw. „Serb. Nowin.“

Jedyn sahrodnik,
kotryž ma tež lež nahladowacz, ſo k nowemu
ſetu na knieži dwór we Wutołczizach pyta.

Namolwjenje.

Wschitz, koſiſz ſu s mojim ſemrjetym
nanom, pschekupzom kniesom Wilhelmom
Jacobom, wobkhadżeli a wot jeho herbów
něſhto żadacz abo jim placzicz maja, ſo
ſi tutym namotva, ſo bychu, ſo ſo žane
dlejenja ſtaſe njebychu, w běhu dweju nje-
dzel, najpoſdžiſho pak hacj do 21. oktobra
poła podpiſanego wurunanie ſwojich nalež-
noſcęw wobstarali.

W Budyschinje, 6. oktobra 1882.

Pschekupz Jurij Jacob.

Narow

njebo Jana Schüzy w Veczizach

22. septembra 1882.

Knieže Božo, twoje puce

Zara, jara džitne ſu —

Nekotry tak jara rucze

Wotendze tu ſe ſmjeręz,

Kaz ſo poła Darina

Węzera — piat — dwę njedžli ſta.

Rahle pſches ſmjeręz wotwołaný

Wu Jan Schüza ſi Veczizy,

Kiž bu morwy namataňy

Riedaloſko ſhworej wóz,

Hdżez be joh' — o ſrudoba! —

Boža ruczaſa ſajala.

Pſched wječorom ſtrowy džesje

Do Hodžija po miaſo,

A hdž na dompuču běſhe,

Sabludži po' Dar'ua ſo,

Hdžez joh' rano piči puce

Mornow' ležo nam'achu.

Kak czi jeho wſchitz rjeni,

Hdž tu powjeſz doſtachu,

Buchu jara naſtróženi

A ſo wulžy ſrudžichu,

So bě w hymnyn deſčezku

So wonka bědžit ſe ſmjeręz.

Hlaj, czi jeho njevježdžachu

Nikdze ničio, hdž je ſchoi,

Duz tak ſebi pomyslachu,

So je ſnadž po' ſužowem.

Wón, hdž wječor wotendze,

Riede prajit, hdž wón dže.

Budž, luby Knieže Božo,

Ty jom' tolū hnadij tej,

Hdž na žane khore kožo

Tudž zyle pičiſhoy njeſi,

Hdž joh' — ach, o ſrudoba —

Rakla ſmjeręz tak pſchethwata.

Wóh wé, kak wón ſdychowasche

Waczych horje k njebeſham,

Nichto jemu niepodasche

Krieplu čerſteve wody tam,

Nichto pſchi nim njebeſche,

Hdž ſo ſe ſmjeręz bědžesje.

Jeli wón we ſmjeretnej nuſy

Je eže proſhyt pokutine,

Riebuđz ty jom', Božo, žuſy,

Daj jom' hréchow wodacze,

Spozd jom', kaz tom' ſchacharjej,

W ſmjeretnej nuſy hnadij tej.

Duz njech tola nječakajmy

Gečerni ſi tej poſtutu,

Gewoje hréchi woplaſajmy

Widžedniye, tež na ſtrowym dnu,

Riečzalajmy ſi poſtutu,

Hacj je ſmjeręz na jaſhu.

Hdž je ſtvojoh' domu džemy,

Prainym ſwojim „božemje“.

My wchak wiedžiſz njemožem,

Kaſta Boža wola je,

Hacj k tym ſwojim domoj my

Wjazh ſiwi pičindžemy.

Jeho ſmjeręz tu woplaſuj

Gewaj, džowta, mandželska —

To najbole wobžaruja,

So ſo ſi nim tak naſle ſta;

Tola to jich troſtutuje:

„Schtož Boh cziini, dobre je.“

Horž džat jo net tež praju

Gečramiž, Vancžez wnjomaj,

Kotrajž — taž mi powiedzaju —

Staj ſi domoi pſchiwjeſtai,

Daj tež wſhém ſa pſchu tam,

Spewarjej a noſcherjam.

Tak dha ſpi, moj Schüza, rjenje

W Hodžiju na kerchowje,

Sobycz njeb'džemy to ſenje,

So je Boh tak naſle cze

Wolat tudy ſe ſweta,

Niech czi ſi hnadi ſbóžnoſc da.

Petr Mlonk.

Serbski Hospodař čo. 19 je wusol.

(K tomu cjiſtu jena pſchitoſa.)

Pschiloha k číslu 40 „Srbščich Nowin.“

Ssobotu 7. oktobra 1882.

Štutym porucžam všechno novoseže, kotrež ſu ſa ſymſti čiaž dôfahie, dobrociſi wemu wobledžbowanju.

Draſtne tkaniny všchēch družinow

w najnowšich barbach, jenobarbne a kaſhemilate, wubjerna čiſta rjana tkanina. Soleil de laine w čiſtej wołmje, wožebje kraſnje blyſtečat, kotrež tež blyſtečz njeſhubi, hdyž ſmoknje.

W o b ſ a d ſ i ,

ſa draſtne tkaniny ſo hodžaze, hladke a muſtrowane, a to woſmijane, atlaſhove, ſomotowe a pluſhové.

Čorne ſaſhemir,

$2\frac{1}{8}$ lóhečja ſcheroči, pſchipoſnate dobre družiny, kotrež pſchi noſchenju njeſhwětla a ſo njeſtupja. — Kaschemir k rubiſtečjam na hlowu, wjele pſches 3 lóhečje ſcheroči, jara čeſki tkan.

Čorne židžane tkaniny

w ripku a ſöpru, ſo doſho a derje noſchaze, ſcheročka twora, starý lóheč hizom wot 1 ml. 75 np.

Vižane židžane tkaniny

w najrejúſchich, wožobniſchich a nowſchich barbach, jara bohaty wubjerf, tež w požidze.

W l ü ſ d h ,

čjoruy, módry a bruny, we wſchelatich dobroſečzach, starý lóheč wot 2 ml. — Židžany pluſh, něchtio jara wožobne ſa kožuchove poczehnjenje a ſa paletoty, wubjernje ſo noſchazy.

Bar ch e n t ,

jenobarbny, muſtrowany, barbunjepluſhczat, k koſchlam, jakam a draſče.

Lama a pluſhový lama

w rjanych muſtrach a najlepſchich družinach.

S ch ó r z u d h i

ſ moireja, ſuſtra a kaſhemira, ſ lazom a hjes njeho, wožebje wulke a wožobnje wobſhite.

Filzowe ſuſnje,

wožebje ſcheročko ſeſane a garnirowane.

Paletoty, žakety, jaki, deſchežowe mantle,

ſcheročke a tež pſchiležaze, w najnowſchich kaſzonach, ſ wuſjadne čjoplych, modernſkych a dobrych tkaninow po mojich ſnatych derjeſedžazych ſrěſtach dželane. Schicze po mérje ſo ſpěſhnie a ſwérnu woſtara.

Pſchi hwojim uutſkupowanju ſym pſchego na to ſmykleny, ſo bych pſchi dobrych družinach tež pſchego jara tunje placžisny ſtaſaſ, ſo bych ſo ſ kójdej konkurenzu méricej móhl.

Jan Jurij Pahn

na torhoſtečzu a róžku ſitueje haſhy, pôdla hlowneje ſtraže (hawptwach).

W klamach ſo herbski ręczi.

Hornčerňija a pſchedawařnja khachlow

S. R. Teutschera

w Budyschinje, na kamienitnej haſhy 33,

porucža ſwoj bohaty ſklad wſchēch družinow khachlow we wſchēch barbach, prostych a bohacie wuphſchenych, ſ dobrej džeržazej glaſuru po jara tunich placžisnach.

Khachle a roſhē warne naprawy ſo ſ rukowanjom ſa dobre a praktiske dželo ſtaſeja.

W najnowſchich a najrejúſchich muſtrach porucža pollama, koſchlowe barchenth, starý lóheč po 23 np., 25 np., 28 np., 30 np., 35 np., 40 np.

Emil Wehrle

na jerjowej haſhy.

Dr. Schrammowý bróſt- a laſirtheſi w pakcikach po 25 a 40 np.,

Ballhauerove čjorne žoldkowe a žolcžowe krepki

w bleſchach po 40 np.,

wopravdžitu Sulzbergsku wiežowu tukturu,

bleſchu po 75 np.,

porucža měſhčjanska haptika w Budyschinje.

Saſowy pôver w módrych pakcikach po 50 np.,

ſkotziwazy a hoſazy pôver w pakcikach po 50 np.,

ſchwajzařski mloſkowy a wužitkovy pôver w pakcikach po 50 np.,

źwinjazy wožerny pôver w pakcikach po 30 np.,

porucža měſhčjanska haptika w Budyschinje.

K nacžinjenju ſila

F o p r o w y vitriol

(mjeđjanlu)

zyły abo tolczeny, punt po 35 np., 10 puntow po 3 ml., 100 puntow po 25 ml., porucža

měſhčjanska haptika w Budyschinje.

Sporuſhſk

w kójdej dželvie kupuje po ſnatych naj-

wyſhýchich placžisnach

měſhčjanska haptika w Budyschinje.

Khofej, —

hyr punt po 70 haſz 160 np.,

paſený punt po 100 haſz 200 np.,

pſchi wotewſacju 5 puntow 5 np. tuuſho po

puncze, porucža w cjiſtoſkodžazej družinje

Richard Neumann

6 na ſnutſkownej lawſkej haſhy 6.

Terje,

ſchtuku hizom wot 5 np., porucža

Richard Neumann

6 na ſnutſkownej lawſkej haſhy 6.

ſſ. drobny zokor,

ſſ. zvly zokor,

ſſ. roſynki,

ſſ. korinthy,

ſſ. klódke mandle,

ſſ. horke mandle,

ſſ. korjenjowy woliſi

porucža jenož w dobrej tworje

Richard Neumann

6 na ſnutſkownej lawſkej haſhy 6.

We wudawařni „Srbščich Nowin“ je na

pschedaň: Spěwna radoſc; ſvěrka ſchulſkych

ſpěwov. Do ſeleneje woſalki ſwiaſana ſa

50 np., do twjerdych deſkow ſwiaſana 70 np.

S tutym czeſčenym Sſerbam w Budyschinje a woſolnoſeſi najpodwoſniſho ſ navjedzenju dawam, ſo ſzym doſke lęta wobſtejaze
kolonialtworowe, tobakowe, zigarrowe a spirituosowe klamy na bohatej haſy eziſlo 12,

haſz dotal wot knjeſa J. T. Gliena wjedzene, ſ dženſniſkim dnjom pſchedewſał a te ſame pod mojej ſirmu:

Hermann Klemm

dale powjedu.

Lubjo, ſo budu ſo ſtajne prózowac̄, ſ kruče ſprawnym poſluženjom dobrých tworow ſebi doverjenje dobhoſ, porucžam ſwoje pſchedewſacze dobrociwemu wobledžbowanju.

S pocjeſćowanjom

Hermann Klemm.

Pſchepołoženje klamow.

S ſwoim czeſčenym wotebjerarjam taž tež czeſčenym wobydlerjam Budyschina a woſolnoſeſe ſ navjedzenju dawam, ſo ſo wot dženſniſcheho dnja moje

ſukniane a buſkinowe klamy

niz wjazy na ſtoſlej haſy, ale

na ſchulſkej haſy eziſlo 4,

sady noweje měſchczanskiſ. ſchule, pôdla ſ. rjemjenjerſkiſ. miſchtra Leunera nadendža. Duž proſchu mje pſchi potriebje tež tam dobrociwje pocjeſćic̄, ja budu ſo ſtajne prózowac̄, ſo bych pſchi bohathym wobjerku ſtoſow noſtunischi placjiſny ſtaſaſ.

W Budyschinje, 29. septembra 1882.

S pocjeſćowanjom

Otto Fendler.

Wuſſchedawanie.

Aubischka

we wſchelalich wulkoſczech a najrjeſſich barbach a muſtrach, kotrež ſu ſoni ležo wostaſe, pſchedawam, ſo bych ſ nimi rumowaſ, po jara niſlích placjiſnach.

M. Th. Pech

na torhoſcežu, pôdla měſchczanskiſe haptyle.

M. Th. Pech w Budyschinje

na hłownym torhoſcežu 8, pôdla měſchczanskiſe haptyle,
 porucža pſchi potriebje ſwoj wulki ſkład
 czornych ſidžaných ſtoſow, czornych a woſmianych laſhemirow,
 taž tež druhiſ ſižanych draſtiſnych tkaninow
 po jara tunich placjiſnach.

Šama we wiele muſtrach,
 ſuknijowe tkaniny w najnowſich muſtrach,
 koſkile a barhenty, barbunje pſchežate a derje džeržaze,
 jakowe barhenty, jenobarbne a ſmužlate,
 podſhivkowy biber, ruby, bely a módry plát,
 ſchorzuchi, pikeje, ſhirtlingi, trjeuſa, blidowe ruby,
 poſkleskežowe tkaniny, koſlowe tkaniny, pluſh, komot a
 jara rjane tkaniny k jakam, módrociſhcz a kattuny.

Pôdla toho czinju woſebje na ſwoj wulki ſkład rubiſhczow ledžblive, wot kotrychž
 netko wulki dželbu loňſich wulkiſ woſmianych rubiſhczow na hłownu po jara tunich
 placjiſnach wuſſchedawam a ſ tym ſwojim czeſčenym wotebjerarjam ſkładnoſeſ dawam,
 ſo móža ſebi neſchtio rjane ſa tuni vjenjes kupic̄.

M. Th. Pech

na hłownym torhoſcežu, pôdla měſchczanskiſe haptyle.

W tlamach ſo herðski rec̄i.

S ſſerbske klamy we Wojerezach.

A fermuſham

zokor, zyſk a mléty,
 róſynki, wulke a male,
 wſchitke družin ſyłkych a tolčenych wyrzow,
 koruſhkovy a zitronowy woliſ,
 syrop w ſnatnej dobrociſi wot 16—40 np.,
 toho runja paleny a njeſalený koſeſ
 po ſnatych tunich placjiſnach, pſchi wote-
 wac̄u 5 puntow hiſheze tuniſho, porucža

Juriſ Baltin.

wocži kóždeho.

Tuta je nož ſama wěrnje prawdziwa
 dr. Whitowa wodžicza wot Traugotta Ehrhardta
 w Grobkeitenbachu w Thüringſkej je wot lęta
 1822 kwetoskaſna.

Dofeſz w ſalonach po 1 marz̄ w hrodowſkej
 haptyle luſeta E. Menznera w Budyschinje.

Rjetz ſebi paſ ſožy wěſcze je nož wo wěrnje
 prawdziwu dr. Whitowu wocžowu wodžiczu wot
 Traugotta Ehrhardta žada. Žanu drugu.

Wuſčahi ſ listow: Knjeſej Dr. Ehrhardtſ.
 Dofeſz ſym Waſchu ſnatu a porucženu prawdziwu
 dr. Whitowu wocžowu wodžiczu hiſom wopyſet
 ſ dobrym wuſpedom naſožowal (hleduje ſtaſanje).
 Rauenberg, 5./8. 80. Franz Josef Ulrich, acciſor.
 Dale: Dofeſz je mi Waſcha prawdziwa dr. Whit-
 towa wocžowa wodžicza dober hlužbu woſoſala,
 proſchu (hleduje ſtaſanje). Stollberg, 26./9. 80. Kop. p.
 Dale: Prawdziwa dr. Whitowa wocžowa wo-
 džicza je poła tych woſobow, ſotiq ſu naſožowachu,
 derje ſtuſlowata, duž (hleduje ſtaſanje). Erfurt, 6./8.
 80. Johannes Leipold.

(Sapóklaſe.)

Mojim lubym ſſerbam!

Koloniaſtworowe, tobakowe a zigarrowe
 klamy Richarda Pötschki w Budyschinje
 pſchi hłownym torhoſcežu pôdla měſchczan-
 skeje haptyle ſu klamy, hdzej wo prawdzi-
 derje a tunjo kupujesz a ſo tebi pſchedez-
 niwie poſlužuje.

Wo prawdziwe czileje a derje hlužbaſy
 koſeſ placjiſ 1 punt jenož 70 np., pſchi
 wotewac̄u 5 puntow punt 5 np. tuniſho,
 duž móža ſo tute klamy kóždej hoſpoſy a
 ſaſopſchedawarjam najnaležniſho porucžec̄.

Šh....

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk lač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíš Smoler jec knihiččeřnje w mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 41.

Sobotu 14. oktobra 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Jego majestoséž kral Albert je ſo pónđelu wot hońtrow w Schyrſtej, na kotrež bě jeho awstriſki khějor pschebrohyl, do Dražđan wróćil. We Winje je ſakſki kral do ſwojeho wotjedženja ſerbskeho krala Milana, dležſki čaš w Awstriſkej pschebywazeho, wopytał.

— Džen wólbneje bitwy w Pruskej ſo pschiblizuje. Hac̄ runje ſu ſo liberalni ſe wſchém wotmachom do agitazije dali, dha ſo jim ſi czežka poradži, telko wólbnych volkjeſow ſa ſo dobyčz, ſo byču na ſejmje ſi wjetſchinu byli. Tim je wſcho hromadže 70 měſinow nufnych, kotrež byču konservativnym a katholſkim wotewſacž dyrbjeli. A woni ſu tež w 108 wotkjeſach liberalnych kandidatow mjenowanymaj ſtronomaj napſheczo ſtajili, ſi kotrež byſchtej po tajkim dwě tſeczinje liberalnym pschipanycz dyrbjalej. So ſo to ſtač njebudže, na tym drje liberalni ſami njedweluja. Na ſejmje budža bjes druhim tež wo ſwjeczenju ſwiatlych dnjow wuradžowacž. Wjazore petizije ſu w naſtupanju tejele wěžy hižom pschihotowane. Konservativni a katholſky budža ſo ſa pschijecze žadanjow, w petizijach wuprajenych, staracž a prázowacž. Petizije pschede wſchém ſa tym ſteja, ſo by ſo čaš ſa njedželske ſchule wobmiesował a njedželska ſlužba na póstach a želesnízach pomjeniſchila.

Awstrija. Pražſki nowy měſhcánosta dr. Černy je ſan- dženu njedželu w pschitomnoſci khějorſkeho naměſtnika w Čechach barona Krawſa ſwoje ſaſtojnſtvo naſtupil. Hac̄ runje je dr. Černy w ſwojej naſtupnej rěči nuſnu pschesjenosć bjes Čechami a Němzami w Prahy wuſběhnys, dha je tola ta rěč Němzow roſněm- drka, dokež je ju dr. Černy ſi wjetſchego džela čeſky džeržaſ a w njej Prahu ſtowěžate ſkote ſlužba na město mjenoval. Němzy nočzedža pschidacž, ſo je Praha čeſke město, dokež je w njej, kaž praja, hischeze ſchtwórty džel wobydlerow němſki. — Rektor pražſkeje čeſkeje univerſity je njenadžuiž ſpěšnje to право doſtał, ſo ſame, kaž rektor tamniſcheje němſkeje univerſity, na čeſkim ſejmje ſydacž. Khějor je do tutoho ſakónſkeho namjeta, kotrež běchu čeſky ſapóſlanzy pschi wotewrjenju ſejma kruče ža- dali, hnydom ſwolil. — Němery pschecživo ſidam w Preßburgu a wokloſeſci ſu ſo bóry ſaſo lehnyše. Wone ſi ſyla tak ſtrastne byle njeſzu, kaž ſu ſidom ſowinu do ſweta trubile. Powjescze wo ſlónzowaných a wutubiených ſidach, w ſidom ſtvi, na ha- ſowym pleſtrje běžazej, ſu ſo jako ſi cjiſta ſelžane wupokaſale. Do jeniczh palenzowych ſlamow, jenemu lichowazemu ſidej ſluſchazých, ſu ſo njemernikojo dobyvali a ſebi tam palenz derje ſlónzowacž dali. So je ropot naſtał, na tym ſu ſidža jenicžhy ſami wina. S dohloſtňm wukullenjom khějorſkeho ſluda we Wuherſkej (Ungarskej) ſu woni jeho hluboke ſazpicze a njepotkóčnou hidi na ſo wobročili. Burſti ſlud we Wuherſkej pod dohrom, pola ſidow

ſ lohkoſmyſlenoſežu napraſkanym, czežko ſtona. Kaž drapa ſu ſo ſidža po wſach woſebeje w khudſkich krajinach wupſchestrjeli. Šcorghy, wot ſidow ſupjene, ſu paſle, w kotrež ſo pjenjeſh burow ſloja. Žid buram ſi wopředka telko palenza, kaž jenož ſo jim ſeſze, na požčonku dawa a jich na tajke waſchnje k wopřektu wabi. ſsu-ſi lohkoſmyſleni burja raſ pola ſida do dohla ſaſeli, potom ſenje wjazh ſi njeho njepſchindža. Tich doh, kotrehož prozentowſku a hischeze wychſchu dan móža ſedma ſaplačicž, hladajg roſcze. Někto wſcho, ſchtož bur džela, do ſidovſkich rukow dže, ſid ſo wot buroweho pota ſormi. Nědžiwajo na to, ſo ſu ſo lětža we Wuherſkej žně jara derje radžike, dha tola bur wot nich žaneho dobytka nima. Wón je ſa žně, kotrež je ſidovſkemu ſichow-nilej wulkeho dohla dla hischeze na polu ſtejaze pschedacž dyrbjak, jenož jara niſku placiſhnu doſtał. Tak bur ſyje a ſid žněje. Pod tajkimi wobſtejnoscžemi njemože khějorſianſki lud pschecživo ſidam pschecželnje ſmyſleny bycž, a žadyn džiwi njeje, hdyž ſo wón na ſwiojich kreyzharjach druhdy pschepſchima. Kunje kaž burja maja tež měſhczenjo we Wuherſkej pod ſidovſkej čzwili czerpicž. Židža, kotsiž ſu ſo na wſach ſi potom burow naformili, ſi hromadami do městow čahaju a wſchelake pschedawatne ſaložuju. W pschesje-noſci a podpjerani wot hižom ſaſydených ſidow ſo jim bóry radži khějorſianſkim pschelupzam wotebjerarjow wotehnacž. We wſchelatich městach, hdyž psched 30 lětami žadyn ſidovſki pschelupz njebydlesche, je w nětčiſhím čaſu pschelupſtwo zyle ſidam pschepanyko. Tam ſo dženſniſchi džen niz jene jeniczke ſlamy, khějorſianſkemu pschelupzej ſluſchaze, ujenadeńža. Řeli ſo ſo khějorſianſki lud we Wuherſkej zyle pod ſidovſke knjeſtvo podacž nochze, dyrbji ſo ſkerje a ſlepje na ſakónſkim pucžu wupſchestrjenje ſidow wobmiesowacž. Raſſkerje budža na wuherſkim ſejmje, ſanđjeny tydžen w Pestu wotewrjenym, bóry wot tajkim ſalonju jednacž. Někotſi ſapóſlanzy, kotsiž chžedža ſwoj ſlud wot ſidovſkeje čzwile muſwobodžicž, ſu hižom ſakónſke namjetu, njedawno w Dražđanach wot antisemitiskeho (ſidam njepſchecželneho) ſongreža pschecživo ſidovſkemu ſwětoñjeſtvi ſo měrjaze, na wuherſkim ſejmje roſ- dawali. — Haptykarja Nagosu, ſobuwinika nadpadniſta Oberdanka, kotrež chžyſche na awstriſkeho khějora w Triſeje roſbuchazu bombu čižnycz, ſu w tychle dnjach w italskim měscze Trato wuſlēdžili a ſajeli. Jego wobydlenje pschepytajo namakachu w nim zhl ſkaf roſbuchazých bombow.

Jendželska. S Irlandſkeje ſaſo wſchědnie wot wſchelatich ſlóſežach, wot irlandſkich ſběžkarjow wobenđených, powjescze pschi- kħadžea. W Kongu ſu dweju člowiekow ſajeli, na kotrejuž tukaja, ſo ſtač ſo psched dwěmaj ſetomaj pschi ſlónzowanju lorda Mountmorres wobdželiloj. — Polizi w Dublinje je ſo radžilo brón namakacž, ſi kotrež buſhtaj irlandſki vizýtral a jeho ſekretar Bourke ſlónzowanaj. ſsu to nože ſi džewječzolowſkimi brinkami,

lotrež su s krvju pocjehnijene. Polizija sebi myßli, so je šo s najmjeñša 10 wožobow pschi mordaškim nadpadže wobdželišo, kotsiž najsterje hischeze wschitzu w Irlandskej pschebywaju.

Ružowska. Khežorowe krónowanje smjeje šo s wěsta hakle w meji pschichodneho lěta. Khežor ženje njeje wotpohlad měl, so by šo to ſamo potajne ſtało. Krónowanje ſo ſe wſcheze pſchu smjeje a ſo někotre měžazý do czaža woſjewi. Do pschichodneho nařeža ſo khežor najsterje ſažo do Moſtovu njewróči. Pschi poſwieczenju kraſneje moſtovſteje „wumóžerſteje zyrfwje“ ſo khežor wot wulkowjercha Alexeja ſastupicž da.

Serbita. Kral Milan je 12. oktobra ſ Wina do boſkarſkeho města Ruſtſchuka wotjel, hdež je ſo s boſkarſkim wjerchom Alegrandrom ſetkał. Žeho wopyt w Ruſtſchuku budže jenož tři dny trac̄, na czož ſo wón do Belgrada wróči.

Egyptowska. W Egyptowskej je ſud w hromadže ſeſtupiſ, ſo by na wiedowarjow egyptowskeho ſbezka ſurowje wotkudžiš. Tři prozeſky ſu ſo hizom měle a buchn wot nich wſchitzu wobſkorzeni i ſmjercezi wotkudženi. Arabi Paſcha ſo hakle na konzu pſched ſud ſtaſi; taž ſo ſda, budža Žendželzenjo ſ nim krótki prozeſ cjinicž. Hizom nětko ſ nim taž ſ rubježnikom abo ſloſtnikom wobkudžuſa. S wěsta ſo do předka praji, ſo ſo wón ſmjerneho wužuda njeſminje.

Khežka ſa ſczerpliwoſć.

Njedaloko Kinsbórka wjež ſ mjenom Hluſchniza leži. Tam je tež rycerklublo. Psched nehbje 200 lětami to ſame wěstemu knjeſej ſe Schleiniz Hluſchesche. Tón bě dolhe lěta w ſwojej mlodostci pola wojaſow byl a w khežorskej ſlužbje mužnje wojoval. Tažo bě w lěcze 1699 wójna ſ Turkami ſkončena, wón wojerſku ſlužbu wopuszczi, pschicžahny domoj a ſebi pſchedewſa, ſwoje ſtaré dny w cjiſtinje a merje na ſwojim rycerkluble Hluſchniz ſkónciž. Wón mjeſečne ſwérneho ſlužobnika, kiz bě tež ſtary wojaſ, ſ mjenom Hanž a kiz bě ſe ſwojim knjeſem tu a tam we wſchelakich bitwach ſobu wojoval. S třm wón nětko junu w lěcze 1699 na ſwoje ſublo pſchinidže, ſo by tam hofpodařiſto ſam wjedl.

Wyschichi ſe Schleiniz bě hewał dobra duſcha, ale pódla tola tež trochu ſurowy knjeſ. Poſla wojaſow bě ſo na dobrý porjad ſwuežil, duž dyrbjeſche pola njeho wſcho porjadnje hicž. Hdy by wón někajſi kuž njeporjada abo njerodnoſće pytnyl, by ſo wón žaſkoſnje roſhnewaſ a ſaſkobil. Duž tež žadyn džim njebé, ſo, jaſo wuhlada, ſo ſu domſte khežro ſpadane a wſcho maſane, khežje ſara do ſlobow pſchinidže. Skót bě nječiſty, dwór bſočany, czeledž lénja a njepožluſchna, ſ jenym ſłowom, žeke hofpodařiſto bě ſmjerč hubjene. Duž wón hnydom ſchoſarja ſ dwora wuhna, a ſ wotrocžkami a ſ džowfami budžiſche najradſcho tež to ſame cjinik, jeno ſo budžiſche hnydom ſa nich druhich a lepskich doſtał.

Nasajtra ſe ſwojim Hanžom roſpominacž poeža, ſchto dyrbjało ſo nětko dale ſtač. Hanž mjeſečne: „Gnadny knjeſe, wſmicze ſebi tola druhoho ſchoſarja, kiz ſo na tu wěz ſlepje wuſteji a kiz je porjadniſchi a ſwérniſchi.“ Ale wo třm Schleiniz nježo wjedzecž nočzyſche. Wón praji: „Hanžo, na tych khaſlach czi na žanym nježo njeje. Tu ja žaneho polepſchenja njewidžu. Wěſch ty ſchto? moj budžemoj hromadže na třm kuble ſchoſaricž, ja jaſo knjeſ, ty jaſo ſchoſar a moj přeni minister.“

„Knjeſ knjeſe“, Hanž praji, „ta wěz wam niždy prawje njepondže, dokež moj žadyn nježo praweho wot ratařſta njerohymimoj, a duž ſmejemoj ſo wobaj ſle.“

„Waj jeno haj“, knjeſ wotmolwi, „ſchto dyrbjało tu tak czežke bycž a ſchto dha dyrbjač cžlowiek pola ratařſta wjele roſhymicž. To ſo wě, ſo moj wobaj njebudžemoj ſamej worač a pycž a kruh dejicž; ſo to ſu tu druhy; ale w dobrým porjadze móžemoj tola tych ludzi džerječ a jim na poſtý hlaſač. To czi tola niždy žadyn wulki kluſcht njeje. Potom ta wěz ſama pónđe. ſa ſym džesacž měſtow pomhał dobyč a jowle njedyrbjal mož na tajſimle kuble ſ hofpodařjom bycž? ſa ſym tola ſwojich

wojaſow ſtajne w dobrým porjadze džeržaſ a tu njedybjaſ nadthni por wotrocžkami a džowfami ſ knjejom bycž? Ně, ně, jeno do předka, ta wěz hizom pónđe.“

Tak tež bě. Knjeſ ſe Schleiniz porucži, ſo bychu wſchitzu dželacžerjo, robocženjo a czeſladni, ſ njemu pſchichli a nětki jím ſ krótki ſ někto ſlowami kheſſie ſurowje do ſwědomnia rěcječ poča, pschi wſchém tym tež na to ſpomi, ſo budže nětk Hanž iſch ſchoſar a ſo maja jemu wſchitzu na ſlowo poſluhacž. „Schtož budže njeleph abo njepožluſchny, doſtanje ſwoje puſi na kribjet, a to tajke, ſo budže je hischeze dothi czaž cjiuež móz. A nětk džicež kóždy ſwoju ſtronu na ſwoje dželo a cjiuež kóždy ſwoju wěz, taž ſo Hluſcha. ſa ſ nikim dothi „ſallowacž“ njebudu, tak wěrny hacž ſym wychichi ſe Schleiniz.“

Nětk bu dwór rjedženy, hródze a domſke tež, wſcho bu do rjada ſestajane a dotho njetrajeſche, mjeſečne wěz hinaſchi napohlad. To džesche wſcho taž ſ wětrom. Hdyž by rano ſchtyri woſti, by Hanž ſwojeho knjeſa woſał. Potom by ſo knjeſ ſumpał, na to ſhedał a duž by ſebi ſwoju wulku turkowſku trubku ſažeblík a pachajo po jſtvoje khežiſt, pschi wſchém tym pak by ſe ſwojim Hanžom wſcho wotrcžak, ſchto by ſo dženža cjinicž mělo. Hdyž by ſo to ſtało, potom by tón ſtary wojaſ ſebi dal ſwojeho brunacža ſeſedlač a by ſe ſwojim ſchoſarjom woſoko polow jehaſ a ſwěru na robocžanow ſedžbowaſ, hacž tež ſwoje dželo cjiua.

Po wobjedze by khežiſku poſpał, ale potom by bóry ſebo wón jehaſ na pola a kuli. Wjezgor pak by druhdy doma woſtał, pak ſuſodnych knježich wopytał abo tež jich pola ſebje jako hoſeži měl. W ſwojej wſhy by wón pak pſchezo ſwěru na dobrý porjad džeržaſ. Hdyž bě ſtrony, wón ženje njebý nježelu doma woſtał, ale kóždy ras w Božim domje byl. Wón mjeſečne: „W tutej wěz dyrbji knjeſ ſwojim ſuždom dobrý heſempel dawacž“, a wón tež žadasche, ſo bychu jeho ſuždo runje taž ſo wón kóždu ſubu nježelu ſe miſti khežiſili.

Jeli by ſo někajſi ſuyl ſtaſ abo najmjeñſhi njeporjadt, by wón ſam puſi wudželowaſ, ſo wſcho ſwidaſche, abo je wot druhich wudželeč daſ. To bě tehdom tak waſchnije. Nobocženjo a czeſladni w tym czažu pola ſuſodnictwa wjele prawa doſtali njebudžiſtu, jeli budžiſtu ſo wobcežowacž chyli.

Dženža je to hinaſ. ſa puſami ta wěz wjazy nježduje a ſuſodnictwo njebý wjazy tajkemu knjeſej taž k woli bylo. Ale tehdom běchu robocženjo knjeſowi poddanjo, toho dla mjeſachu tež wſchitzu wulki ſtrach pſched nim, a kóždy by wſchón tſchepjetat, hdyž by knjeſa ſ daloka wudželat; kóždy by jemu radý ſ puciž ſchoſ. To pak ſo ſtaremu wyschlej derje ſpodaſche. Hdyž by wón to pytnyl, by wón ſebi na ſwoju brodu pomaſał a potom k ſwojemu ſwérnemu Hanžej praji: „Rjeſhym czi to praji, ſo budu ſ tmy ſhadlami hizom hotowy, runjež taž ſ mojimi wojaſami? Widžiſch, to dže!“

* * *

Po kóždym wot Hluſchniz je Kinsbörk, kiz ma rjane rycerklublo. To tehdom ſwidowjenej knjeni baronessy Klari ſe Schellendorf Hluſchesche, kotaž bě we wětym napohladje ſwojemu ſuſodej ſchleinizej runa. Wona bě jako džecžo doma wſchu woſu měla, duž bě ſtajne ſwojeje hlowy a nichtón jej nicžo prawje cjinicž nježojeſche. Poſdžiſho be ſo woženila, ale to bě ſchwary ſuž mandželſtaſa byl! Ta wěz na žane ſaſhniſe nječaſche hicž; to bě ſtajna ſwada a njepolož bjes mandželſtimaj, dokež mjeſečne wona tajſe džiwnie ſaſhniſko, wón pak druhdy tež. Schellendorf a jeho knjeni ſebi žiwenje na wſchě ſaſhniſe woſidžeſtaj; kóždy bě ſwojeje hlowy. W lěcze 1672 mandželſki wumrje; duž bě wona ſ wudowu. Nětk wona do Dražđan ſačažny a bě tam wjeſela ſiwa; pschi tym pak ſwoje rjane a wulke ſamoženje jara bóry ſoſpórka. Duž dyrbjeſche ſwój hród w Dražđanach na pſchedan dacž a ſ tym, ſchtož jej ſbytne woſta, nětk ſažo do Kinsbörka pſchicžeče. Bě wona předy wſcho pſchecžinjal a roſbrojala, bu nětk nahramna, ſo na kóždy cžerjeňenj pjeniežl hlaſaſche. Pſchezo by nětk na ſle czaž ſkoržila a ſwojim poddanam lež ſuž njeſneje ſrodiſi popſchala. Khežiſ ſebi podarmo wo jejne durje klapali a buſhu na hrube ſaſhniſe wotpočaſti. Pschi wſchém bě knjeni ſe Schellendorf tajka ſloba, ſo móžesche ju najznadniſha wěz

šmijercz mjeracj. Takle bě wona na wschě 20 lét na swojim tuble bjes pschečzelov a bjes wjeſela živa a woheidzēſche ſebi a druhim jich živjenje.

Schleiniz a Schellendorfowa běchtaj ſuſodaj. Kózdu ſbóžnu njeđelju běchtaj ſo w tym ſamym Božim doňje widziałoj, a jeje tuble běchtaj jeno poł hodžinu róśno, ſo móžeſtaj ſebi ſkoro jedyn druhemu ſ wólnom nutſ hladacj. — Jako bě Schleiniz do Hluchniſy pschiſhol, won ſa nuſne ſpójna, ſwoju ſuſodžinu knjeni ſe Schellendorf raſ wophtacj. Duž wona k ſwojemu hanzej praji: „Dženj chzu hnadnej knjeni ſe Schellendorf ſwoj wopht cžnicj. Podaj mi moje wulke ſchförne ſ tymi ſlebornymi wotrohami a moje jelenjaze kholowym, kotryž ſo heval njeđelju wobuwam, tež moju nowu uniformu. Pschetož hdž cžlowjet ſemjanſtu knjeni wophta, dyrbí ſo kraſný a pschijný woblekaſc. Šebedaj mi mojeho brunacza a ſebi liſchaka a potom chzemoj ſo hromadze na pucz podacj. Njeſabud mi pak ſo duchijný ſwoblekaſc, ſo mi njeby žaneje haniby nacžini!“ Kaž bě knjes poruczík, ſo ſta, a wobaj něk hromadze pomaku do Kinsborka jěchaſtaj.

(Potraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Njeđelju 8. oktobra mjeſte ſo ſwjedženſke ſapokafanje nowego fararja Michałſkeje woſady, knjeſa dr. Kalicha. Njech je nowemu knjeſej fararjej, kotryž je ſebi ſa krótki cžaſ, w kotrymž diakonſtro mjenowane wobady ſastawosche, bjes ſwojimi ſerbam ſowſchitkownye luboſc a pschihiſloſc dobyt, ſpožczenie, ſo by prawje wjele lét na ſwojim nětzichim měſcze Bože ſłowo pschipowedaſ.

W dženjiniſkim cžiſle je ſymski jěſdny plan želesniſow, wot 15. oktobra placzazy, woteczishezany.

Wónđelju 10. oktobra bě twar tudomneje ſupniſy, po planu Dražđanſkeju twarſteju miſchtrów Gieſy a Weidnera wot tudomneho twarſteho miſchtra Dr oſche wujedžen, tak daloko dokonjanym, ſo móžeſte ſo ſvěhanſki ſwjedžen měc. Na twarje je 61 murjerow, 24 cžebloſ a 41 pschinotchwarijow, wſcho hromadze 126 mužow, džěla, kotriž po ſvěhanju ſ hudžbu na wjerschku psches město do „tjioch lipow“ cžehnjechu, hdžej ſo jim pieczęt a piwo k wofſchewjenju poſkiczi. S rejemi, do dwanacjich hodžin trajazhym, ſo ſwjedžen ſkónczji.

— Šeſtebu wjeczor woſoko 9 hodžin naſta w ſpritowej fabriky pschelupza ſelima na ſrontownej lawce haſh psches to woheń, ſo ſo ſud ſpirituſha ſapali. Woheń, kotryž by, hdž by ſo wuſchestr, njeſobliczomu ſchłodu nacžini, ſu na wulke ſbože bory ſuhaſheli.

— W tychle dnjach ſu tu jeneho brodutruwarja, kotryž je pieczę ſwojej žonje ſ jedom ſarodaſ, ſajeli. Haſtkaſ pak, kaž ſo powieda, w kloſeju, kotryž dyrbjeſte ſajedoježeny bjež, žadny jěd namakaſ njeje.

— Sa ſube herbſke holicza! Motto: Sym ſerbow herbſke holiczo atd. Psched někotrym cžaſom ſwjedžesche ſo w jenej wulkej a dobrej herbſkej woſadze kraſný ſwjedžen. Wſchitko, ſhotož ſmy tam widželi a ſlyſheli, je ſo nam jara ſpodobalo. Njeſto pak je nam tola wulzy nadpadnylo a je nam kaž druhim ſerbam wutrobnu boleſc cžimoto: my njewidžachmy ani jenu herbſky ſdraszczenu holežku w ſwjedženſkim cžahu. Woblicza ſwidžachmy herbſke, ſyntki ſlyſhachmy herbſke, ale draſta bě wſcha němska. Na tym ſu ſo ſami Němcy ſpodiživali. Njeby dha to wjele luboſniſchi napohlad poſkicžlo, hdž bych ſerbſke holicza runje pschi tajkej ſwjedženſkej ſkładnoſci tež w rjanej herbſkej dracze wuſtupile? Wěſcze! — Hdž ſu ſamo prynzeſby na kralowſkich dworach w Dražđanach kaž w Barlinje herbſky ſdraszczenu pschi ſwjedženſkich ſkładnoſczech ſo poſkalaſ, dha budže to tola tež ſa naſte herbſke holežki hiſčeze dženka jenož cžecz a kħwalba. — Jako kral Vjedrich Wylem IV. we Wrótſlawiu po ſwojim krónowanju wulki bal wotdžerža, běchu tam tež herbſke holzy w pschnej herbſkej dracze, a ſtawu kralowſkej ſwojby a druhu woſebni dwórkzy knjeza rejwachu ſe herbſkimi holzami a wjeſzelachu ſo wulzy nad nimi. Cžto bych ſo cžile woſebni knjeza prajiſi, hdž bych ſerbſke holzy w němskej dracze pschiſhle? — Bych ſiich dha tež tak wobkežbowali? — Duž, cžeczene herbſke knjezny, džeržcze tež na

Waſchu rjani ſerbſku draſtu! Němzow je doſč, němſka draſta je njeſto wſchědne, ſhotož husto wiđimy. „Særbo ſærbo wostanu!“ ſpewacze, a to je luboſne. Njech to tež wo Waſchej ſerbſkej dracze placz. Wona ſo wſchudžom waži a cžeczji.

S Debrkez. Ma tudomnym knježim dworje je bjes hojjaſym iſtom, halle njeđawno ſupjenym, poſchromiſka thoroſc wudhriſa.

S Měrkowa. Žadlawy njeſtuk je ſo ſrjedu wjeczor njeđaloko naſcheje wſhy a poſdžiſho wo wſhy ſamej ſtaſ. Jako mjenowaný wjeczor na puczu ſ Nowych Voranez do Měrkowa poſhonež Teſchka ſ Měrkowa inspektor Dietricha ſ Měrkowa wjeſteſte, ſo na dobo ſ kerlow wutſeli a Teſchka ſo morwy do wosa wali. Žandarmojo Weidlich ſ Komorowa pola ſucziny, Klix ſ Njeſhwacžidla, Römer ſe Židowa a Mitasch ſ Delneje Hórtki na to hnydom město, hdžej běſte ſo ſtosc ſtaſa, pschepytachu a ſo potom k gmejnſkemu přjodkſtejerzej w Měrkowje podachu. Bjes tym ſo tu žandarmojo roſprawu wo mordaſkim nadpadze wifachu, ſawrjeſny na dobo wonka a žandarm Weidlich ſ Komorowa wot kuſki, kotruž bě něcht ſo ſwólnom nutſ do jſtwy tſelil, na ſmijercz trjecheny na ſemju padze. Žandarmojo, wospjet ſa mordarjom pytaſo, ſahrodniskeho pomoznika Bocka, po polach cželazeho, nadendžechu. Dokelž Bock, kotrehož ſu halle njeđawno ſ Kamjeniſkeho jaſtwa puſczejili, psches ſwoje ſadzerženje tuſtanje žandarmow na ſo wobroczi a je tež ſa wjeczirveho cžlowjetka ſnaty, jeho hnydom ſobu wſachu a do Budyskeho ſudniſtwa dowjedžechu. Tu je ſo won ſchitwórk hnydom pschi přenim pscheklyſchenju wuſnaſ, ſo je ſtostniſtvo wobeschol a ſo ſtej jeho mordaſkej kuſy inspetorej Dietrichej a žandarmej Mitaschej, nad kotrymajž je ſo wjeczicž chyži, placzilej. Wojerſtu ſhelsu, ſ kotrejž je Bock na Teſchku a Weidličha ſhelsi, je won něhdze ſhowaſ, a ju hacj dotal hiſčeze namakali nježku. S wotkel je won tſelbu doſtaſ, hiſčeze ſnate njeje, najſterje je ju won něhdze kranyl.

S Lahowa. Njeđelju 8. oktobra je ſarečjanſke ſerbſke towarzſtvo ſ ſoma ſ džiwiadlovy pschedſtajeniom do ſjawnoscę ſtupilo. Wot někotrych ſ jeho ſobuſtawow ſo dwé wjeſelohre „Sjebanu navenjenja“ a „Nankowe ſchłornje“ pschednoſtchecſtej. Šhotož je přjedawſke džiwiadlove poſpyt ſarečjanſkeho ſerbſkeho towarzſtwa widžal a te ſame ſ poſlednim wuſtupjeniom piſchiruna, dyrbí wuſnaſ, ſo ſu ſo ſobuſtawu tutoho towarzſtwa w hraczu wulzy wudokoneli. Pschednoſtſk a waſchnje hracza bě derje pschemyſlone a ſe ſrošyjeniom wuſwiedžene. Hrajerjo kaž hrajerki běchu ſ wjeſtcha tak wěſcji w ſwojich rólaſ, ſo ſo ani jedyn ras njeſtoreczku a ſo jim nimale ſouſlera trjeba njebe. Po ſkónczjenju džiwiadla buchu pschi tomni poſkluharjo ſe wſchelakini ſpěwami, wot ſpěwanſkeho wotdželenja pschednoſtchenny, ſwjeſheli. Tež ſpěwanje ſebi runje kaž džiwiadlo poſchitkownye kħwalbu a pschipoſnacze doby. ſarečjanſke ſerbſke towarzſtvo je dopokaſalo, ſo ſo ſ dobrej wolu a kħutnej ſprózniwoſcju towarzſtwe ſi wjewjenje tež bjes ſerbam ſe ſwuczeneje wſchěnoſcje poſběhnycž hodži. S wužitkom by bylo, hdž by mjenowane towarzſtwo tež ras druhdze, na pschitlaſ w Njeſhwacžidle, ſ džiwiadlo wuſtupilo. Wot wobydlerow wſow, wot Lahowa bóle ſvalenych, ſmy hižom wospjet tutu přoſtwa ſlyſheli. Myh pschejemy ſarečjanſkemu ſerbſkemu towarzſtwu, ſo by tež w pschitodže ſ witrajnoſcju tak dale ſa cžecz ſerbſkeho mjenia džěla. ſerbow we wokolnych wſach pak namakwiamy, ſo bych ſo do tutoho towarzſtwa ſaſtupowali. Kózdy, kotryž ſa hōdnej ſabawu jědzi, ju tam wěſcje namaka. Tu won njeſtřeba ſ kħarthyplazanjom cžaſ ſabiwacj, ne tu won nadendže pschitſtou wjeſelu rozmolkw. S powuzazym ſajimawym ſpchednoſtchlam ſo jemu ſkładnoſcji poſkicž, ſo we wědomoſtach wudokonecž, a ſhotož je lubowat ſerbſke ſpěwa, nje莫je jón nihdze ſepje ſeſnacj, hacj w ſarečjanſkim ſerbſkim towarzſtwe.

S Wojerſez. Hroſbne mordaſtvo a ſamomordaſtvo je ſo w naſtym měſtaczu ſtaſo. Witoru pschitoldnu woſoko 12 hodžin je w maſej hoſczenzowej ſtri hoſczenza „k mjeđwiedžei“ rycerſtſti radicžel von der Marwijk, wobſedžer jeleſoweho hamora w Bernsdorfu, najpriydu ſwojeho přjedawſkeho hamoroweho inspetora Schlegela a potom ſebje ſameho ſe revolvrom ſatſeliſ. Mjenowanaj ſtaj bjes ſobu pieczę ſtoržilo, a je von der Marwijk tutón prozež ſhubit. Won je Schlegeler psches to na 70,000 ml. placzicž

dýrbjal a pôdla tež hýcheže jemu druhu sôržbu, wot kawnisteho žudu wužudženu, pschêrat. Pschipoldnu ho wobaj w hosczenzu setkachaj, von der Marwitz bêche sa blido, Schlegel pak pschi wokne ho synyl. Pôdla njeju sedzescze tudomny pschekupz Kurzreiter, kotrež wo niežim niewiedžo nowinu cítaſche, jako ho, ani so by ho jene klowczo do toho prajilo, mordarstwo sta. Von der Marwitz je knadž, jako kwojeho pschecziwnika widzescze, njemdroscz sajala, a tak wón Schlegela wot sadu do hlowy tseli, so kulta pschi prawym ruchu nutz slegi, a trzechy hnydom wumrje. Prjedy hacž možesche nechtó tomu wobaracž, kebi mordar dwé fulzy do hlowy tseli a tak kwojemu živjenju konz sczini. Hroßna powieszej kaž blysk mesto pscheleczi a wjeliečzna ludowa hromada ho sa krótki czaž psched hosczenz sbeža. Wobej czele buschtej najprjedy do wotrjeſneje hojerne domjesenej. Von der Marwitz bê jako nahky ale hewal dobry człowiek snaty a bêche hýzom 81 lét starý. Wo jeho nêhdže 50letnym pschecziwniku Schlegelu powiedajú, so je wón jeho s doholétnym wadženjom do najwjetšejem njemdroscze stajil.

— Ssobotu po Michale ſu ho w Terpej twarjenja kubleria Nowaka a pôndželu 9. oktobra je ho w Horach domske khézkarja Mathaschka wotpaliſte.

S Wojerez. Lischyna pscheklepanoscz ho dale bôle wotkrywa. Je kebi samyſlka kwojeho poſluskneho bara nad zlym wotrjeſ postajicž. To by ho jei lôko poradžilo, hdy by jeho netko do Varlina pscheczihezala; pschetož bar, sa kejm wuswoleny, by s doverjeniom krónowanym kandidata sa bliske wobšadženie krajneho radziczelſta byl. A to by sa lischku wumjo bylo, s kotrehož mohla ho do wole nazyzowacž. Ale lischka, czeſkaj s twojim lubuskom; my jeho njerodžimy.

S Wojerowskeho wotrjeſa. Liberalni Némzy nam powiedajú, so knies komornik s Löbenstein nad Kasom džiwaſo na kwoju ſtrouſcej wuswolenje do kejma njeſchimovsme, a radža nam, so bychmy kniesa měchęzanostu Laubengehera wuswolili. Woni praja, so je wón, hacž runjež k liberalnej stronje kluscha, we wérnoscej lepje konservativny hacž dr. Andrá. Hdyž jim tež w tutym dr. Andrávomym budženju pravo damy, dha tola kniesa Laubengehera wuswolicz njemôžemy, dokelž ſamy konservativni a wón je liberalny. My pak ho nadžiamy, so knies komornik s Löbenstein nasche luboſciwne wuswolenje njeſotpokaſa. Hdy by pak jemu wſeje węž možno njebylo je pschijecž, dha wuswolimy kniesa rytmischtra s Göž. Hdyž je tež tón ſamy po Kuringowym ſpoczinanju w Niſkej ho sa ſažowuſwolenje ſarjeſt, dha tola k njemu to doverjenie mamym, so ho njeſarjeſtujue, hdyž jeho bje wſchego jeho prôzowania luboſciwne a doverjenja poſni s nowa wuswolimy. Duz dha, dr. Andráa my njerodžimy, ale my pak kniesa komornika s Löbenstein nad Kasom, pak kniesa rytmischtra s Göž wuswolimy. Sedym s teju czeſczenemu kniesom budže weseſe hotowych a swolniwych po naſchim konservativnym žadanju cžinicz.

S Rôsborſko-Wojerowskeho wotrjeſa. Pschichodny ſchitwórk 19. oktobra ſmeja ho naſci wuswolerjo (wahlmänner) wuswolicz. Zenož tajich kebi wuswolimy, wo kotrehož ſamy kebi toho počinje weseſi, so ani wot Kuhringa ani wot jeho pschivisbovarjow njeſadža na wuswolenje toho naréczež, kiz je Sserbow ſe kwojim pschiblôdžerſkim pjerom wohanil a ſranil. My tola njebychmy žeane ſchfreczki wérneje czeſcze meli, hdy bychmy toho ſa kwojeho ſapóſlanza poſkali, kiz je naž Sserbow ſe kwojim bjesbóžnym dopišowanjom pliſtowaſ. Naſchej ſapóſlanzaj budžtaj: knies krajnostarschi Lucke a knies komornik s Löbenstein abo knies rytmischtra s Göž.

S Rôsborſkeho wotrjeſa. Nekto ſhonomym, so je naſch dotalny dobrý ſapóſlanz knies rytmischtra s Göž toho dla wot kwojeye kandidatury ſa kejm wotſtupil, dokelž je ho wudawalo, so by ho jeho wuswolenje cježko pscheczihezalo. To pak njeje wérno, to jenož Kuhring ſe kwojim pschivisbom wudawa. Kuhring budže wina, jeli ſo liberalni dobudža, dokelž je kniesa rytmischtra s Göž wotrjeſhezal a na jeho mesto kwojeho poddanego Andráa ſumyl. Andráa my Sserbjo na žeane waschne njerodžimy. My pak kniesa komornika s Löbenstein abo, jeli ſo by tón njemôžt naſche doverjenie pschijecž, ſažo kniesa rytmischtra s Göž wuswolimy.

S Mužakowa. Ssoredu thýženja je ho, kaž hýzom w poſlednim cízkle piſachuy, preni miſionisti hýžedžen w tudomnej měchęzanſkej zyrkwi mél. Woſebita Boža klužba w herbskej zyrkwi bê ho hýcheže w poſlednej hodžinje wotprajila, ſa to pak bu herbske pređowanje němſkej Božej klužbje w měchęzanſkej zyrkwi pschisankujene. Jako bê profeſor dr. Raſel ſ Varlina ſwoje pređowanje, w kotrejž ho miſionistro ſ mandlowym ſchomom, tutym naletnym poſklem wo ſriedž ſym, pschirunasche, ſtoncžil, džeržesche knies ſarač Mróſak ſ Hrodžiſkeža herbstu Božu klužbu. Hacž runje wjetſhi džel ſhromadžených herbstu rēč njerohymiesche, dha tola wſchitzh w zyrkwi wostachu, wjetžachu woni tola, wo cžim ho pređuje, wo jenym paſtyru a jenym ſtadlu. Sswiatocžna cízchina w Božim domje knieſeſche. Po ſpěwje „jene ſtadlo a jedyn paſty“ powiedaſche miſionar Renkevič ſ Niſkej wo nožy a ſhadjazh ſwetle bjes pôhanſtrom, woſebje na Moſkitowym brjohu w ſrjedžnej Amerizy, hdyž bê wón hacž do ſtrachneho ſhorjenja 11 lét dohlo ſtukowaſ. Pschi dožwyczenju ſwiedženja mějſeſche knies ſarač Wjelan ſe ſslepeho herbstu rēč. Zyrkej bêche pschi tym derje wobſadžena.

— „Oberlausitzer Morgen-Zeitung“ ho ſ rôsborſko-wojerowskeho wotrjeſa piſe: W naſchim wotrježu ho hacž dotal wólby pschezo w dobrym mérje wotdžeržachu. Tón ras ſmějemy, kož ſo ſda, wótru bitwu. Dwaj konservativní kandidataj ſtaj naſtajenaj: hanitski ſudnik Andrá we Wojerezach a krajny staršchi Lucke w Mückenhainje. Pschecziwo poſlednjemu ho katholſke „Kathol. Volkszeitung“ wupraja, dokelž je wón wo bamžu ſ hanibnymi wuraſami rēčal, pschecziwo Andráej pak ſserbjo protestuju, dokelž maja jeho ſa piſarja naſtawka w „Schles. Zeitig.“ wo panskavistiskej agitaciji bjes ſerbam. ſserbjo ſu neiko na město Andráa naſtajili kniesa komornika ſ Löbenstein nad Kasom, wýkazy konservativneho wulſkeho ležomnoſčera, kotrejuž wſchak ſu w kóždym naſtupanju wobſtejnoscje we wotrjeſu lepje ſnajomne hacž Andráej, kotrež halle 4. létu w tudomnej krajinje pscheyhwa a lud njeſnaje.

S Kromule pola Mužakowa. 3. oktobra je ho tudomna wulſka knieža bróžen a jena ſužodna burska bróžen ſ domkhowanymi žnjam wotpaſita. W burskej bróžni ho wſcha domjaza nadoba a móbile ſpalichu, kotrež bê wobſedžer ſ domiſeho, ſ wopředka naſjblóe wohnje wustajeneho, do njeje donjeſl.

S Hrođka. Tu ſu po ſdacžu 3. oktobra w jenej khéji woheň ſažočiž čhyli. Jako na hrođovskej haſy cíjisko 11 jena žona ſahe rano ſe ſtrv ſtupi, dyri jej ſylnie petrolejove wonjenje napschecžo. Hnydom pschivoſana polizija pschi pscheytanju wusledži, ſo běchu ſhody wot delta hacž na vjerch ſ petrolejom poſlate; pôdla toho korb ſe ſtarvni ſapami, toho runja ſ petrolejom namacžanymi, a jenu ſtrjeſia ſhamu, w kotrež hýčze njeſto petroleja ſtejeſche, namakachu.

S Rychvalda. Tudomny hermanek njeſmaje ho létja 16. oktobra, wón je ho na 23. oktobra pschepoſožil.

S Wětoſchowa. Na njeſknicžomne wachnje ſu ho ujedawno jenej wudowje w ſužodnej wžy jejne pjenjeſy wukluſake. Wokolo ſwiatkov po ſchidže ſ njej jedyn kolporteur, kotrež němſke knihy „ženitwa po nowej modže“ pschedawacſe. Wón ho ſe žonu bórſu pschecželi a ju narécža, ſo čhe kebi ju ſa žonu wſacž. Wón žonje dale naſža, ſo je pensionirany polizist Müller ſ Halle a ſo je wudowz. Dokelž bê wudowje, pola kotrejež wón netko ſtajnje bydlesche, poſtaſit, ſo čhe ſ njej a ſ jejnymi ſchecžimi džecžimi na Michala do Halle cžahnyč, pscheda ta ſama ſwoj ſkót, jenu ſruwu a někotre ſwinje, toho runja ſhno a ſlanje. Pjenjeſy, ſa to doſtate, wona w khini ſhowa a poſoži klucž do jeneho ſaſcžika. Njeſawno ho wudowa do Wětoſchowa poda, ſo by tam wſchelake wěž ſupovaſa, a jejny nawoženja bjes tym doma wosta. Popoſdnu ho žona domoj wróči a ſo dohlada, ſo bê — ptacž wuleczil. Tež pjenjeſy, jejne zlyke ſamoženje, běchu ho ſ nim ſhubile. Derje hýčze je, ſo je ho poliziji radžilo, jehaka, kotrež poſdžiſho bjes bojoſeze w tamniſkej krajinje wokolo dundasche, w Drevenku popanycz. Wjetſhi džel kranjenych pjenjeſe bê wón hýzom pschecžinit.

S Berwakda. Njeſawno ſažočiž ſhodila naſcheje wžy ſu 4. oktobra cželo khézkarja Jurija Domachki w Sprevi namakali. Domachka, invalid ſ poſlednjeje franzowſkeje wójny, bê ho do palenzyicža daſ a cžerpiſche toho dla cžasto na widlſcheža a delirium. Majſkerje

je jeho palenzowa khorosz̄ pschi rēzy nadpanyla, tał so je wón do njeje panyl a ho tepit. Sawostajeni, wudowa a dwē džesči, bu w najwjetšej nusy.

Bužudženja.

Khostanska komora. Dželaczer F. E. Polan s Pšowjow, kotrež ve dla pscheczupjenja pozęciwoſce a dla cželnego ranjenia wobſkorženy, bu t pječ ſetam khostatře (zuchthaus) a džebacž ſetnemu ſhubjenju cžebných prawow ſahudžen.

Lavniſti bu. Restawratér Zyrch bě 19. augusta swojego ſlužobnika Jana Schimanka, dokelž ve ho tuton pscheczivo jeho pschitakam ſpjeczowal, ſe ſlužby puschczil. Tola Schimank nježiwaſo, ſo jemu jeho hospodař ſ doma kaſaſte, tam ſawosta a tajku haru cžerjeſte, ſo ho wulla ſyla ludu pſched khežu ſběža. Šſudniſtvo wobſkorženeho ſ dwajdženſkim jaſtowm poſtoſta. — Mlynski E. Krenz s Delnič ſiloz bě 29. juliya swojego pschirodneho nana Preuſchu w Hornjej Horzy ſa ſchiju dají ſi nohomaj do njeho ſtoſtaſ. Křenzej taſte hrube ſahadženje tydženj jaſtwa pschinjeſky. — Schewz F. Sarink ſ Komorowa pola Rakez a zigarniſ A. G. Mehliſ ſ Feſzena pschinidžeſchtaj, po kraju dundajo, 21. augusta do Helaſez korečmu w Hrubjelcžizach a tam tajku haru cžerjeſchtaj, ſo wchitzh hoſczo pſched nimaj roſčekachu. Ma to ſo njemernikaj do Buschkez mlyna podaſchtaj, hdež ſebi nōznu kwartiru žadachſtaj. Dokelž pak běſchtaj pjanaj, ſo jumaj hospoda ſapovježdi. Wobaj njeſtaſnikaj pak dobrovolsnje korečmu njevojuſchczitaj a dyrbjeſchtaj ſo ſ pomozu ſužodow ſ kheže won cžiſnyč. Ola ſaženja mera ſahudžich ſarinka ſ 2 nježelomaj jaſtwa a 2 nježelomaj arreſta, Mehliſka pak ſ 2 nježelomaj 5 dnjam jaſtwa a tydženjej arreſta.

Po wołanska komora. Prjedawſchi brunizowý dželaczer G. Libſcher ſ Schwacžiz, kotrež večku dla ſaženja mera ſ dwenajdženſkim jaſtowm poſtoſtaſi, pscheczivo tutomu wužudej powołanie ſapoſoži. Druha instanza pak, to ſame ſažiſnywſchi, jeho khostanje ſa prawe wobſkruči.

Priłopk.

* Wo hubjenych žinach w horach najrudniſche powjeſče pschihadžeja. We wſchelakich ſtronach rudnych a hoborskich horow ſteji žito hiſcheze njeſyčzene na polach. Wobw je hiſcheze ſeleny a ſo něko tajki ſyče. Věrnjaza khorosz̄ je poſlednie ſnadne běrny ſanicžila, we wſchelakich wſach ſo běrny ſ zyla njeſberaja, dokelž dželo wjazh placzí, hacž naſberane běrny.

* Šandženy tydženj buchu w Königsbergu ſchwórniki (dwaj hólzaj a dwē hólzy), wot jeneje dželaczeſti porodžene, na wulkoſte waschnje ſchczęſene. 124 kmótrow, na jich wjerſhku mandželska wſchſcheho präsidenta ſe ſchlickmann, běſte pschi ſchczęſených pschi tomných. Wſch ſhytri džecži ſo najſpſcheje ſtrowoſeze ſwjeſela.

* W Barlinje ſu w tychle dniach jeneho rěnika t džewiecž měſacžnemu jaſtwu ſahudžili, dokelž je wón, taž jeho wotročkojo ſwedežachu, wuhrove ſhwinię ſupowaſ, rěſał a taſte mjaſo pſchedawaſ abo do koſbaſy ſrehal. We wſhem mjaſu a koſbaſach, jemu wot poliziſie ſa jedyn wječor přeč ſwathch, namakachu wězhuwſtojni hžom bjes ſchleñz ſuhry, ſotrychž, taž leſtarjo praſa, w czlowiſkih cžrjevač ſchlebjerđzati (bandwurm) naſtaſauji.

* Ma ſpodžiwe woſchnje je njeſtawno jena žona w Bestu ſwojemu žiwiſenju kónz ſcžinič pſtaſa. Wona ſo do kupjel poda a ſadji ſebi na cželo 60 piwalzow, w ſchleñz ſobu pschinjeſtených. Potom ſo wona ſwoblela a ſo ſ piwalzami na cžele woſkali. Někotre krocžele po haſy cžiniwſchi wona do womory padže. Taſju jedyn poliziſt namaka, kotrež hnydom po leſtarja pôžla. Njeſnata žona, wot piwalzow zyle roſkuſana, bu do měſcežanſtej hojeſtne donjeſena.

* Najſtarſhi ludžo w awſtriskim khežorſtwje. Po powjeſčach wo najnajwſchim ludſieženju w Awſtriskej (Wuherſta je wuſtata) ſ ſéta 1880 je tam 228 wobſobow, kotrež ſu pſches 100 ſtare. Bjes tutymi je 150 žónſkih a 78 mužſkih. Bjes žonami je ſažo 129 ſwudowjených a 9 ženjených; bjes mužſkih ſu 46 ženjeni a 28 ſu ſ wudowzami. 12 je pſches 100 ſtare hólzow a bjes mužſkih ſu 4 nježenjeni. — Najwjaſy starých ludži ma cžefke kraleſtwo, mjenujzy 86, potom Galizie 60, Dalmatiska 27

a Morawſka 20. Wſchitke druhe zisleithanske krajiny maja jenož 35 pſches 100 ſtare wobſobow. S toho je widzež, ſo runje bjes ſlowjanſkimi ludami najwjaſy wobſobow wýſhotu starobu doſežehnje. My podamý tudy pſchehlad, ſ kotrymž može ſo to lepje ſpoſnacž: Pſches 100 ſtare parſchony w Awſtriskej: 228, a) mužſkih 78 (ženjených 46, wudowzow 28, nježenjených 4), b) žónſkih 150 (ženjených 9, wudowzow 129, nježenjených 12). Pschi tutym ludſieženju je ſo tež wunamakaſo, ſo je w zyſej Awſtriskej 500,000 evangeliſtich wobſblerjow, a ſi do wjeſtow je pſches 1 million (Wuherſta je wuſtata). Židow bydlí najwjaſy w Galizie, mjenujzy 700,000. — Runje bjes ſlowjanſkimi ludami ſidži rady bydla a jich možy wuzýzaſa. Židži ſu ſaženje ſlowjanow. Bohu džak, ſo naſch ſerbſki lud wot nich cžmiſlowany njeje! Bóh daj, ſo by to pola naſ ſo tež w pſchihodze pſchedo tak woſtaſo!

* Nježlyſchana ſloſcž je ſo w Karleſtinje na kupyje ſizilij wón danou ſtaſa. Mlody měſčník, ſi mjenom Failla, w farſkej zyrlwi Božu mſchu cžitaſche. Jakto wón poſwyczeſenu woblatku do huby wſa, ſažu won horké ſłodženje. ſso domoj wročiwiſchi doſta wón na dobo wulke boleſte w ſiwoſe, pschi cžimž chyſche ſo jemu tak pič, ſo ſ lacžnoſcžu doſež wobh doſtaſz nježoſteſche. Sa někotre hodžinu hžom won wumrje. Šſudniſtvo tuſa, ſo ſu na woblatku jed linhyli, jedařníkow pak hiſcheze wuſležili nježu.

* W Denveru w Ameriž ſo w tu khlivu wulki worjeſ (hodler) w kletzg poſkaſuje. Eutoho, ſi wupschestrjenymi ſchidkami ſ kheži měrjazeho, lindžirubjazeho ptaka je jedyn farmar w Nebraszy do ſeweho ſchidka tſelit, jako ve ſo runje ſi jeho ſchtyrnacžeměbačznej džowczeſčku do loſta ſběhnýl. Džecžo ſtejeſte ſujedaloſt nana, kotrež chyſche rubježneho ptaka wot kurow wotehnacž. Ma dobo ptak ſ ſoka na džecžo dele ſtoreži a ve je hžom 10 ſkheži do loſta ſobu horje wſa, předy hacž ve naſtrožany nan ſwoju pschi kheži ſtejazu tſelbu ſhrabnyk a do njeho tſelit. Worjeſ drje někto džecžo ſ paſorow puschczi, tola holečka ſo pschi panjenju tak ſtraſnje wobſkodži, ſo na druhi džen wumrje. Granjeny rubježny ptak pak bu popanjeny.

* Jakto dobrý ſredk pſche ſchęzónow a muchi ſo woda porucža, do kotrejež ſo na dwaj litraj punt alawna roſpuſhczi. Hdyž ſo ſ telej mokſchinu ſeženy, rjady atd. pomasaſa, ſo mjenowaný njeſtad bory ſhubi a ſo ženie ſažo njeſwročzi.

* Cžefke pschi ſlowa praſa wěrnje: Šchtóz doſha nima, je bohaty; ſchtóz hiſcheze něſchtó je nalutovaſ, je bohatſki; ale ſchtóz je ſi malym ſpotkojom, je najbohatſki. — Šchtóz ſteji po ſuſym, pschinidže wo ſwoje. — Raž dželo, tak myto. — Šchtóz rano ſtaſa, tomu Bóh dawa. — Šchtóz ſchodzi, to wucži. — Řomuž njeje rada, tomu njeje pomož. — Hdyž ſo ſchtóz narodži, tam ſo tež hodži. — Mroč ſopſhivu njeſpali. — Čežomuž pschi wuknjeſh w mſodoſči, to budžeſt cžiniež w staroſeži. — Čež wſhemu pschi njež. M. R.

Cyrkwińska powjeſče.

Werowaní:

Petrówſka zyrlwi: Wilem Juliusz Großer, brodutruwaſ a hojeſti vomožnik w Husz, ſ Karolinu Augustu Ebermannę, bywſhei ſwudowjeney ſtejnkeſ.

Michaelska zyrlwi: Jakub Bröbel, wobhdeſt a dželaczer na Židowje, ſ Hanu Moitze tam.

Křečení:

Petrówſka zyrlwi: Maria Martha, Jana Augusta Harnapa, fabrik ſkeho dželaczerja a khežerja, dž. — Jan Richard, Handrija Hetmana, dželaczerja a wobhdeſt, ſ. — Ernst Richard, Jana Gustava Schibala, cžefke a wobhdeſt, ſ.

Michaelska zyrlwi: Maria Martha, Korle Bohuluba Lescha, dželaczerja a wobhdeſt na Židowje, dž. — Martha Lisbetha, Bředricha Ernsta Emila Rauendorfa, ſowarja a reſtauratora w Břidowje, dž. — Jan Ernst, Jana Miklavicha, wobhdeſt a dželaczerja na Židowje, ſ. — Bertha Josefin, Zofie Bředricha, wobhdeſt a zigarniſa, na Židowje, dž. — Amalia, Jana Augusta Petřekli, khežerja a ſkalarja na Židowje, dž. — Oskar Emil, Alberta Emila Liski, wobhdeſt a gramticha na Židowje, ſ.

Zemrječi:

Džen 29. ſeptembra: Hana Klara, Jana Gustava Petřekli, dželaczerja, dž. 11 m. — 2. oktobra: Emma Amalia, Michala Henča, dželaczerja a wobhdeſt, dž. 1 m. 11 d. — 3. Hana Maria, Korle Augusta Šchymanka, dželaczerja a wobhdeſt, dž. 4 m. 8 d. — 5. Korla Gustav Adolf, Jana Korle Schmidta, dželaczerja w pſbverniku na Židowje, ſ. 1 l. 7 m. 29 d.

Wjedro w Londonje 13. oktobra: Deſchczit.

Telegrafiski bureau w przedwornym tvarjenju pošta (na bohatej haſzy), po jenym ſchode, je kóždy džen wotvorjeny wot rano 8 haſz wječor 9 hodzin.

Žesdný plan železnizow wot 15. oktobra 1882.

4. woſowa kaſha njedželu a na ſaklich ſwiatych dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Woſowa kaſha	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	3.
Se Šhorjelza . . .	1,55	—	4,43	7,56	10,50	1,56	2,30	4,25	7,10	11,0
Rybchach . . .	—	—	5,7	8,21	11,15	—	2,56	4,50	7,35	11,48
Lubija . . .	2,25	—	5,29	8,45	11,41	2,24	3,22	5,12	7,58	12,21
Budyschyna . . .	2,54	4,0	6,6	9,23	12,21	2,51	4,1	5,49	8,36	—
Vifkopiz . . .	—	4,30	6,44	9,59	12,59	—	4,37	6,27	9,17	—
Arnsdorfa . . .	—	4,52	7,10	10,25	1,25	—	5,3	6,50	9,40	—
Radeberga . . .	—	5,2	7,20	10,35	1,35	—	5,13	6,59	9,50	—
Do Draždjan . . .	3,59	5,30	7,50	11,6	2,6	3,55	5,41	7,30	10,18	—

Se Draždjan do Šhorjelza.

Woſowa kaſha	3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan . . .	—	6,0	8,50	10,25	12,10	3,0	5,0	8,35	11,15	12,40
Radeberga . . .	—	6,37	9,24	—	12,47	3,37	5,34	9,12	11,50	—
Arnsdorfa . . .	—	6,51	9,36	—	1,0	3,48	5,45	9,24	12,2	—
Vifkopiz . . .	—	7,21	10,6	—	1,26	4,15	6,14	9,54	12,32	—
Budyschyna . . .	—	7,58	10,44	11,40	2,2	4,54	6,48	10,33	1,4	1,54
Lubija . . .	—	6,37	8,43	11,27	12,8	—	2,43	5,34	7,27	11,15
Rybchach . . .	—	7,7	9,3	11,43	—	3,3	5,54	7,47	11,35	—
Do Šhorjelza . . .	7,48	9,26	12,6	12,37	3,23	6,17	8,9	11,57	—	2,53

Placisna žitow a produktow w Budyschinje

7. oktobra 1882.

Žitowy dwoſoſ:	Na wiſach wot haſz	Na buſhy wot haſz
2687 měchow.	M. Př.	M. Př.
Pšenica 50 kilogr..	8,63	10,71
Rožka	6,84	7,59
Zeczmien	5,80	6,52
Worž	5,50	6,20
Hroš	—	—
Woka	—	—
Raps	—	—
Zahň	13	14
Hejduschka	16	17,50
Bérym	3	3,50
Butra 1	2,50	2,70
Pšeniczná mula 50 kilogr.	7,50	17
Ržana mula	7	11,50
Ssgno	50	2,80
Slóma	600	17
Prokata 485 ſchtuk, ſchtuka	7	19

Ssylny dželacjerſki kón,
6 haſz 8 lét starý, bjes ſmylkow, čorný,
ho kúpicz pyta wot twarſkeho miſchtra
Mörbiha.

Awkzijsa.

Dutoru 17. oktobra dopołdnia w 9 hodzinach maja ho w předadwſcej Rokotez ſahrodniskej žiwnoſci we Žd y h o k e j pola Wóſporka wſchón ſkót, bjes kotrymž ſu 2 nowo-dejazej kruwie, 2 ſeželnej kruwie, 1 czeło, 2 ſwini (1 ſuproſtchna ranza), hospodařſki a rólny grat, laž 1 železny wóſ, pluh, wóloka, domkhowane žně a ležomnoſce na pſchedažowanje pſchedawacz. Wuměnjenja ho do awkzije woſjewja. Žobhedařka.

Teſcze kyczenje na naſchich inkach (rjana trawa) je tunjo na pſchedan.

Lužiſka maschinſka fabrika
prjedy J. F. Peſbold w Budyschinje.

Š Budyschyna do Wjeleczina.

Woſowa kaſha	1-3.	1-3.	1-4.	—	1-3.	1-4.
Š Budyschyna . . .	—	—	—	7,10	10,45	12,40
Do Wjeleczina . . .	—	—	—	7,54	11,18	1,11

Š Wjeleczina do Budyschyna.

Woſowa kaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Š Wjeleczina . . .	—	—	6,19	9,50	11,45
Do Budyschyna . . .	—	—	6,50	10,21	12,16

Š Kamjeńza do Draždjan.

Woſowa kaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Š Kamjeńza . . .	—	—	6,0	8,45	11,55
Počznižy	—	—	6,23	9,8	12,27
Großröhřsdorſa	—	—	6,33	9,18	12,41
Arnsdorfa . . .	—	—	7,10	10,25	1,25
Radeberga . . .	—	—	7,20	10,35	1,35
Do Draždjan . . .	—	—	7,50	11,6	2,6

Š Draždjan do Kamjeńza.

Woſowa kaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Š Draždjan . . .	—	—	6,0	8,50	12,10
Radeberga . . .	—	—	6,37	9,24	12,47
Arnsdorfa . . .	—	—	7,10	10,25	1,25
Großröhřsdorſa	—	—	7,29	10,40	1,45
Počznižy	—	—	7,42	10,49	1,58
Do Kamjeńza . . .	—	—	8,8	11,9	2,24

Kneſlowe a poſamentowe flamy

A. E. Werner

w Budyschinje na bohatej haſzy 67

poruczeja ſwój bohaty ſkład bantow, zakow a fransow, ſchlaſtow, zwjernia, krawattow, woſmijanyh a židzianyh rubiſhkov, belych ſchatow, ſchtrympowych nohajzow, woſmijaneho a bawmijaneho tykneho pſchedzena, kapottow a rukajzow jenož w dobrej tworze a po tunich placisnach.

Kožane ſwjerſchne a fpódne kholowy

ſo derje pſchihotuja wot

J. E. Stephana, móſhnerja na žitnej haſzy čížlo 7.

Botnoschene kožane kholowy ſo po najwyhſchej placisnje kupuja.

Friedrich Braun w Budyschinje

na bohatej haſzy 5, ſ napſhęcza poſta.

Materialworoſe, zigarowe, winowe, ſpirituſhove a piwove flamy.
Najlepſha twora, najtuňsche placisnaj. Ředźliwe herbske a němske poſluženje.

Gustav Römer,

črjewowa pſchedawarnja en gros a en détail
w Budyschinje na ſukeluskej haſhy čížlo 7,

porucza wſchě družin ſeklenych a ruhovskich črjewow w nowej najlepſzej tworze.

Poſkleschzowe pjerja

we wſchěch družinach, toho runja hotowe poſkleschzja porucza po ſprawnej tunjej plačiſnje

Emil Fröde

w Budyschinje, pſchi rybowych wrotach, niže lawſkeho tórmu.

Chofej,

derje ſkłodžazy, punt po 70 do 160 np.,

zokor a róshnki

ſa termuſche, dobra twora, po tunich plačiſnach,

raſh,

rjany wulkosornaty, punt wot 14 do 40 np.,

ſhrop,

dobry a ſkłodki, punt wot 18 do 40 np.,

jerje,

rjane tuczne ryby, porucza Hermann Klemm na bohatej haſzy čížlo 12.

Schokoladu pſche hliſtwje

(wurmchocolade)

w taſtiejkach po 25 np. a w małych plazfach porucza jara ſohko k nutsbranju

měchčianſka haptika

141 na hłownym torhoſce několiko čížlo 6.

Czechské kamjenitne wuhlo

we všech držinach sczele se stazi je Čoppliz (Teplitz) solidne a placžinny hódne —

toho runja fruchtath falk — 200 ztr. po 87 m.

G. Fiedler w Turnje pola Čoppliz.

Skladnostna kúp.

Čorne židžane tkaniny

z njewjesczinskej dráseče,

starý hóčz wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na mjažnym torhoschju 16.

porucza

Ronjaze defi,

schtuku wot 3 ml., wurdadne tunjo,

porucza

Ludwig Kuhlmann
na Hoschiz haſhy w Budyschinje.

Běhariske tkaniny (stwinski rubhy), starý hóčz hížom wot 28 np.,
wołkowe rulowhy, schtuku wot 60 np.,
bèle a pišane gardiny, jara tunjo,
ripchy, damasthy a kožowe ſukno sa poczehnjenje kanapejow,
blidowe defi a kanapejowe defi,
všechny po jara tunich placžinach porucza

Ludwig Kuhlmann
na Hoschiz haſhy w Budyschinje.

Rovové pomniki

z marmora, ſyenita a pěškowza,

marmorowe platy

porucza pschi potřebje dobročinemu wobledžbowanju

Ludwig Fiedler,
prjedy Santo-Passo,
2 na Lubijské dróshy 2.

My poruczamy našch

zigarowy sklad,

wot kotrehož všechnale držin po ponižených placžinach pschedaravam, dobročinemu wobledžbowanju, pôdla toho spuschežam po 300 schtuk wot placžinny 5 prozentow a wobliczam pschi 500 schtuk engros-placžinny. Klamariow a hosczenzariow cjinimy wožebje ledžbnych na čížka 95, 78, 76, 75 a 70, všechny duschny formath, dobre palenie, rjana barba!!

P ſ d a w a r n j a

hejzorskeje Straßburgskeje tobakoweje fabrili w Budyschinje.

Dla wotedača artikla pschedaravam všechny wožniane twory, kaž řapoth, rubisheža, laž, řawle atd. po jara ponižených placžinach.

J. Rámscher herbja we Wósporku.

Tolsty bakoniski polč
porucza punt po 80 np.
Otto Thiemann, reňník na Lubijské dróshy.

Khartu k hraczu,

najlepši fabrikat, poš duženda wot II. držiny s 32 kartami po 3 ml. 60 np.,
se 36 kartami po 3 ml. 75 np.,
I. držiny s 32 kartami po 4 ml. 20 np.,
se 36 kartami po 4 ml. 50 np.,
ekstra dobre se 36 kartami po 4 ml. 75 np.,
jenotliwe kartove hry neschto drožsche,

porucza
pschedawačna hejzorskeje Straßburgskeje
tobakoweje manufaktury
w Budyschinje na bohatej haſhy.

Dokelž ſhm kój tunjo kupil, pschedawam
wot někta

ſornowe mydlo, žiwizoſte mydlo, masne mydlo

po vjele tuniskich placžinach haſz prjedy,
duž namokwam všechny ſlutiwe hoſpoſy, ſo
bychu ho wo toh w mojich klamach psche-
ſwedežile.

Hermann Puy,
mydlačna na ſerbſkej haſhy.

Wotpadanki toilettoweho mydla,
punt po 60 np.,
wotpadanki glyzerinoweho mydla,
punt po 70 np.,
we wubjernej dobroſeži, porucza

H. Puy
na ſerbſkej haſhy.

Spodne kholowy,
spodne jaki,
flanelowe koſchle,
ſhawlowe rubisheža,
toho runja všechny držiny
hotowy ſchatow

porucza
A. Tschentscher,
ſ napſheža noweje měſtečanskeje ſchule.

Rajh
pschedawa jenotliwe a po zylím jara
tunjo

Carl Noack
na žitnej haſhy.

P. P.

S tuthym mam čescz, najpodwolnišcho wosjewicz, so šym ſtwoje
kolonialtworowe, tobakowe, zigarowe a spirituosowe klamij
 wot bohateje haſhy na

drjetwowe torhoſchežo čiſlo 4

do klamow, kotrež je mój bratr Ernst Glien hacž dotal ſa filialu měl, pſchepožil.

Sso wutrobnje džakujo ſa dowěrjenje, mi w mojich předawſich klamach a mojemu bratrej w jeho pobocžnych klamach ſpožczenie, proſchu ja, so by ſo mi to ſzame ſjenocžene tež dale wob-
 khowalo.

S pocžecžowanjom

J. T. Glien.

Po tym ſo šym jako **prawisnik** (advokata) pſchi královskim krajnym
 ſudniſtvoje w **Budyschinje** a toho runja pſchi komorje ſa wobkhadne nalež-
 noſcze w Žitawje ſapiſany, ſastawam wot dženſniſcheho dnja prawisniſtwo.

Eſpediſja namaka ſo na bohatej haſhy čiſlo 67, po 2 ſchodomaj.

w Budyschinje, 12. oktobra 1882.

Pravisnik Maimund Sachſe,
 hacž dotal aſhezor pſchi královskim ſtatným rěčniſtvoje w Dražžanach.

Hoſczenz k ſlotemu jehnječzu.

Čeſceženym ſſerbam ſi tuthym k nawiedzenju, ſo šym hoſczenz
 k ſlotemu jehnječzu 1. oktobra pſchedewſak a na najpſcheczelniſcho
 wuhotowaſ. Ja budu ſo prózowacž, ſo bych ſebi ſi ežopkéj a ſynej
 jědu najlepſcheje dobroſcze kaž tež ſi pſcheczelnym poſluženjom ſpoko-
 noſcze čeſcežených ſſerbów ſaſkužil, pſchi čimž čhu najtumishe placzisny
 wobliczecž.

K wupſchahanju porucžam ſtwoje hródže, kotrež ſu w naj-
 lepſhim rjedže.

Wo bohaty wopyt proſcho činju hiſcheče na to ſedžbne, ſo ja
 a moja žona herbski rěčimoj. S podwołnym pocžecžowanjom

Adolf Glaser.

K roſdželenju.

Knjeſej fararjej emer. Džazzu w Budyschinje,

rhcžerjej I. rjadownje ſaſlužbneho rjada,
 naſhemu dotalnemu wyrhokocženemu a ſubowanemu duſhovpastyrjej, čujem ſo
 hnucži, ſi tuthym tež ſjawnje najwutrobníſhi džak wuprajicž ſa woporniſtu ſuboſcze
 a ſwérnoſcze, ſa ſtajne podacze a ſamospřeče, ſi kotrýmž je čeſcežený knies w běhu 41 let
 w naſhei wobſchernej zyrkwiſtej wosadze ſtwoje často ſprožniwe a wobcežne ſaſtojn-
 ſtwo ſaſtaſ.

Mý wobžarujem ſi hľuboka, ſo je džiwajo na ſtwoju ſtrowoſcze wróčjo ſtupiſ, my
 a naſhi potomnízhy budžem na jeho žohnowane, dohleſtne ſtuſkowanje ſi džatownoſcju
 ſpominacž.

Njech mý Bóh, kotrež je jeho wſchitke ſéta tak hnadnje wobarnowaſ, jeho tež dale
 prawje doho czerſtweho ſdžerži.

Sa zyrkwiſku wosadu ſzv. Michala:
Zyrkwiſzny přjodkſtejerjo.

Bergmannowe!
 theerowe ſchwablowe mydlo
 wotſtroni njedwělnje wſchu koſowu nječiſtoſcž
 ſa krótki ežaſ a dawa koži ſwěczatu běloſcž.
 Dostacž ſchtuka po 50 np. pola

H. Puya
 na herbskej haſhy.

Reje
 jutsje njedželu 15. oſt. w hoſczenzu w Drož-
 diju. Še tomu pſcheczelne pſcheproſchuje
A. Schmiedt.

Kedžbu!
 Jutsje njedželu koſkaſhy w ukuſenje
 w Bložanach. Šhuster.

Dwaczji ſlužobných holzow a někoſti
 wotrocžlo ſi dobrými wopřimami ſo ſa
 wýhoku mſdu pytaſa wot pſchistajazeho muža
 Beyera w Leſchawje pola hođdija.

Njedželu 8. oktobra je ſo bjes Letonjom
 a Nowymi Porschizami ſloty karbikoſty
 pjerſhcejen ſi módrymaj ſamjeniomaj a wu-
 dypanym piſmnom M. St. 7. Mai 1882 ſhubil.
 Sa dobre myto ſaſho wotedač pola knieſa
 wičežneho kublerja ſpótki w Letonju.

Namolwjenje.

Wſchitz, lotſiſ ſu ſi mojim ſemrjetym
 nanom, pſchekupzom kniesom Wilhelmom
 Jacobom, wobkhadželi a wot jeho herbow
 něchtia žadacž abo jím placzicž maja, ſo
 ſi tuthym namolwja, ſo bych, ſo ſo žane
 dlejenja ſtale njebych, w běhu dweju nje-
 džel, najpoſdžiſho pak hacž do 21. oktobra
 pola podpižaneho wurunanie ſwojich nalež-
 noſczeſ wobſtarali.

w Budyschinje, 6. oktobra 1882.

Pſchekupz Jurij Jacob.

Knjeſej fararjej Kubizy ſo ſa jeho rjane,
 duchapoſtne, wutrobuhnijaze předowanje, pſchi
 ſwědzenju naſheje ſermiſche džeržane, wu-
 trobny džak wupraj.

Džazy poſlužarjow.

(Še tomu čiſtu jena pſchitoſa.)

Sobota 14. októbra 1882.

Gogolinski kalk,

najlepši a najsporiši kalk, je saho na pschedanu pola

A. Lorenza
na Hoschiz hach čízlo 23
a na privatnym tworowym dwórniščeju.

Bolij

z masanju mléčnych maschinow,

tuk

z masanju konjazeho grata, rjemjenjow, schörnjow atd.,

Kolmas

je pschezo po puntach a zentnarjach pola mje na Hoschiz hach 23 w dworje na pschedanu.

A. Lorenz.

K nacjinjenju žita koprowy vitriol

(miedžanku)

zlyh abo tolčených, punt po 35 np., 10 puntow po 3 mk., 100 puntow po 25 mk., porucza měschčanská haptika w Budyschinje.

Sporušček

w kózdej dželbje kupuje po snathch najwyšszych placzisnach
měschčanská haptika w Budyschinje.

Sajazy,

žorný,

furwoty,

staré furwoty po 90 np.,
mlode po 110 np.,

kupuje kózdu dželbu po najwyšszych placzisnach

Ungerec

swérinska wikowarnja w Dražjanach,
na wulkej zyhelskej hach 10.

Kózdu žobotu k ręczam w destillaziji psche-
tupza Branna w Budyschinje.

Roszowany stwielzowy abo njetrjeny len,

taž tež wutrjeny len kupuje po kózdej
dželbje a kózdy džen mechaniska dželko-
pschedowonja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje so jenož trjeny len, a to jenož
žobotu w Grüñerez domje, s nutsho-
dom s jerjoveje hach, kupuje.

Kóslaze kózki,

toho runja wše držiny kóreje kóže so po
najwyšszych placzisnach kupuja, kóre kóže
so derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Nauki
na garbarskej hach čízlo 16.

Dubowe deski a lath prěnjeje dobroſeže, toho runja khójuowe a ſhmrékowe deski a lath, rjady a kóslu, třeschné lath, lath sa wjerch, ſpaliriske lath, třeschnu papu, třeschné třešteški atd. porucza drjewowa pſchedawačna

Augusta Bimmermannu,
čeſſliskeho mischtra w Budyschinje.

S tutym porucžam wše nowoſeže, kotrež ſu ſa ſymki cjaž döſchle, dobroſeže-
wemu wobledžbowanju.

Draſte tkanin wſchēch druzinow

w najnowszych barbach, jenobarbne a kaſtečkate, wubjerna čista rjana tkanina. Soleil de laine w čistej wołmje, woſebje kaſknie blyſtečat, kotrež tež blyſtečz njeſhubi, hdyž ſmoknje.

Wobžadli,

z draſte tkanin ſo hodžaze, hladke a muſtrowane, a to wołmiane, atlaſhove, ſhomotowe a pluſhowe.

Čorný kaſhemir,

2 1/8 kóheža ſcheroſi, pſchipósnate dobre druziny, kotrež pſchi noſchenju nježwetla a ſo njeſtupja. — Kaſhemir k rubiſtečzam na hlowu, wjele pſches 3 kóhež ſcheroſi, jara cjeński tkan.

Čorne židžane tkanin

w ripžu a kópru, ſo dohlo a derje noſchaze, ſcheroſka twora, starý kóhež hizom wot 1 mk. 75 np.

Piſzane židžane tkanin

w najrjeiſtich, woſobniſtich a nowſtich barbach, jara bohaty wubjerk, tež w polžidze.

Pluſh,

čorný, módry a bruny, we wſchelakich dobroſežach, starý kóhež wot 2 mk. — Židžany pluſh, něchtia jara woſobne ſo kózuchowe pocežnjenje a ſa paletoty, wubjernje ſo noſchazy.

Barhenit,

jenobarbny, muſtrowany, barbunjepluſhčaty, k koſhlem, jakam a draſeže.

Lama a pluſhowny lama

w rjanych muſtrach a najlepſtich druzinach.

Šchoržuhi

s moireja, luſtra a kaſhemira, ſ lazom a bjes njeho, woſebje wulke a woſobne wobſchite.

Filzowe ſuňje,

woſebje ſcheroſko rěſane a garnirowane.

Paletoty, žakety, jakí, deſhezowe mantle,

ſcheroſe a tež pſchiležaze, w najnowszych faſzonach, ſ wujadnje čoplych, modernſtich a dobrzych tkaninow po mojich snathch derježedžazych ſrěſtach dželane. Ščicze po měrje ſo ſpěšnjenje a ſwérnu wobſtaru.

Pſchi hwojim nutskupowanju ſym pſchezo na to smyžleny, ſo vych pſchi dobrzych druzinach tež pſchezo jara tunje placzisny ſtaſal, ſo vych ſo ſ kózdej konkurenzu měrič möhl.

Jan Jurij Pahn

na torhoszczu a róžku žitueje hach, pódla hlowueje ſtraže (hauptwach).

W klamach ſo herbſki rěči.

Sacjne ežažniki ſe ſlota, ſlěbora, nikla a noweho ſlěbora, ſ remontořom a bjes njeho, regulatorom a ežažniki ſ wo-
blukom (ſa restawraciſe a klamy ſo hodžaze), budžaki, nik-
lowe rježazh atd. ma pſchezo we wulkim wubjerku po tunich
placzisnach

Joh. Gäh

na róžku ſamjeňtneje a hospitalkskeje dróhi.

Bjes dwěla najlěpsche kupowanske žorlo.

Sažada: Wjele pschedacž pschi malym wužitku.

Wulki wubjerk draſtnych tkaninow

w kraſnych nowych barbach a derje ſo noſčazej tworje.

Žorne židžane tkaniny,
lachemirn,
polžidžane tkaniny, wubjerné fabrikath,
tkaniny ſa kožnhowe poczehuſenje,
wobhadne a jakowe pluſche,
astrachan, krimmer,
möblowe ripſy,
damasty,
kattuny a froifeje,
gardinowe kattuny,
bèle kattuny,
blidowe rnbj,
požleſhežowe plachty,
mohairowe a moirejowe ſchörzuchi
(hamžne dželo).

Dželbu ežorneho pluſcha, $\frac{9}{4}$ scherokeho, pschedawam lóhcz po **2 mk.**

M. G. Freyberg na bohatej haſy, ſnapſhecza poſta.

 W klamach ſo herbſki ręczi.

Dobre filzowe, židžane a tkaninowe klobuki ſa mužow a hólzow we wſchěch móžnych družinach a formach, kaž tež trajaze pschedeschčnički, dobre mězy, rukajzy, kravathy, wukhadžowanſke kije atd. porucža w bohatym wubjerku po wo prawdze tunich placzisnach

Hugo Lehmann

1 na ſwontownej lawſkej haſy 1.

 Klobuki a pschedeschčnički ſo khatatne a tunjo wuporjedža.

W najnowſkich a najrjeſtich muſtrach porucža pollama, koſchlowe barženth, starý lóhcz po 23 np., 25 np., 28 np., 30 np., 35 np., 40 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy.

Najlěpsche a najtuniſche wobstaranje wſchěch porjedženjow.

Bryle a tlóčnički,

thermometry a barometry atd. po najtuniſkich placzisnach. Bryle ſo najlěpschiimi rathenowſkimi kryſtalnymi ſchklénzami wot 1 mk. ſo rukowanjom ſa dobróſej. Pschemenjenje dovolene.

Joh. Gäth
na róžku kamjentneje a hospitalſkeje drohi.

Wulki wubjerk lama a flauellow,

$\frac{3}{4}$ scheroſich, lóhcz wot 80 np.
Czisto- a polwołmjane ſuknijowe tkaniny, jakowe a koſchlowe barženth, lóhcz wot 25 np., rube a bělene barženth, kalmuk, biber, treton, dowlaš, pikeje, bèle ſhirtangi we wſchěch ſcherokoſčach, požleſhežowe tkaniny, wupjerkli, běly, ruby a módry plat, filzowe ſuknje, wobwaleuske rubiſheža, taillowe rubiſheža, wolmjane rubiſheža na hlowni, ſcharlowe rubiſheža wot 75 np., bawmjane ſcharlowe rubiſheža wot 25 np., židžane a polžidžane rubiſhka ſa mužskich, žónske.

Möblowý magazin

Augusta Jannascha, tycerſkeho miſchtra, na herbſkej haſy 16 porucža ſofy, ſtoły, möble wot najdrožſich do najtuniſich. Dospolne wuhotowanja na ſtadze po jara tunich placzisnach.

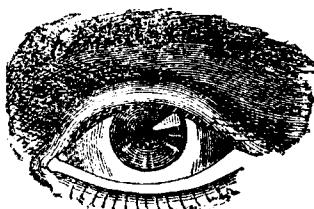
Möble

jako: khamory, koža, ſofy, ſtoły, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placzisnach porucža

Dr. Hübner, tycerſki miſchtr w Budyschinje, pod bôrklino 4/261.

Aromatiſku wičznu watu: 50 np. a 80 np., ſencklomjedowý extract: bl. 50 np., ſulzbergske ſlužkowe threpki: bl.

56 np., běly bróſthrop: bl. 75 np., ſchmrékojehlínový aether: bleschu 30 np., ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo, glycerinomydlo atd. porucža hrodowska hapyka w Budyschinje.

Horničerija a pschedawarjia khachlow

S. N. Teutschera

w Budyschinje, na kamjentnej hazi 33,

porucja swoj bohaty sklad wšich druzinow khachlow we wšich barbach, prostych a buhacze wupyschenych, s dobrzej dżerzazej glasuru po jara tunich placzisnach.

Khachle a wše warne naprawy so s rukowanjom sa dobre a praktiske dżelo stajeja.

Wojtunich, twierde placzisny.

Swoj bohaty sklad

**grota, grotowych hoſdzikow, rjeczaſow, pjerow,
franzowskeho, jendjesskeho a nemiskeho**

toho runja wše jelesne a krótkie twory, domsku a hospodarsku nadobu, prawdziwe Faulerske juchowe plumpy dowola ſebi do poruczajego dopowijenja pschinjescz

Ewald Braun

9 na hłownym torhoszczu 9.

M. Th. Pech w Budyschinje

na hłownym torhoszczu 8, pódla měschčanskeje haptki, porucja pschi potriebje swoj wulki sklad

czornych židzianych ſtoffow, czornych a wolmianych kashemirov, kaž tež druhich pišanych draſtnych tkaninow po jara tunich placzisnach.

Lama we wiele muſtrach, ſuknijowe tkaniny w najnowszych muſtrach, koſkile a barchenty, barbunje puſchcate a derje džerzaze, jakowe barchenty, jenobarbne a ſmužlate, podſhikowy biber, ruby, bely a módry plat, ſchorzuhi, pikeje, ſhirtinki, trienja, blidowe ruby, požleſhczowe tkaniny, kholowowe tkaniny, pluſh, ſhomot a jara rjane tkaniny k jakam, módrociſhcz a kattuny.

Pódla toho czinju woſebje na swoj wulki sklad rubiſhczow ledzbiwe, wot kotrychž ućko wulki dżelbu lonskich wulmianych rubiſhczow na hłownu po jara tunich placzisnach wupſchedawam a s tym swojim czeszenym wotbjerarjam ſkadnoſcę dawam, ſo moža ſebi neschto rjane ſa tuni pjenjes kupicę.

M. Th. Pech

na hłownym torhoszczu, pódla měschčanskeje haptki.

W flamach ſo herbski reczi.

W upſchedawanie.

Rubiſhka

we wſchelakich wulkoszach a najrjeſich barbach a muſtrach, kotrež ſu toni lezo wostałe, pschedawam, ſo bych ſi nimi rumowal, po jara niſkich placzisnach.

M. Th. Pech

na torhoszczu, pódla měschčanskeje haptki.

Dla ſastacza flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſklada hotowych muſskich a hólczych wobleczienjow kaž tež ſukna a bukſina po jara poniznych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wikach.

Khofejowy ſkład.

Ssylinje a derje ſłodźazy hiżom po 80 do 200 np., pschi wotewſaczu 5 puntow hiſcheze tuñcho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym ſłodże poruczataj bratraj Merschej na žitnych wikach.

Zokor,
zimt,
korjeniſki wolij,
róſynki

poruczataj

bratraj Merschej
na žitnych wikach
w hofczenzu „k ſłotej hwēſdze”.

= Jerje, =

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np. hacj do 1 mk. 20 np., poruczataj

bratraj Merschej
na žitnych wikach,
w hofczenzu „k ſłotej hwēſdze”.

= Amonium =

(czekawu ſól)

ſ pyczenju pschi wuroſczeniſi pschenzy poruczataj

bratraj Merschej
na žitnych wikach
w hofczenzu „k ſłotej hwēſdze”.

Sherbske flamy we Wojerezach.

K fermuſham

zokor, złyk a mięty, róſynki, wulke a małe, wſchilke druziny złykch a tolczennych wyrzow, koruſhkovy a zitronowy wolij, ſyrop w ſnatej dobroſezi wot 16—40 np., toho runja paſeny a nje paſeny khofej po ſnatych tunich placzisnach, pschi wotewſaczu 5 puntow hiſcheze tuñcho, porucza

Jurij Baltin.

Khofej,

cziszcze a derje ſłodźazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſezi

Gustav Poser na jerjowej hazi.

Z. Kneifelowa

wloſzowa tintkura,

kotraž je ſebi psches swoje wujadne ſutkowanje jako wloſzow poſkylniſazh ſredk ſbderzenju a pschiſporjenju wloſow zwetoſławu dobyła a drje tež nje doſczebnjenia wostanje (ſu tola najwjaſazh ſi nowa naſtaſaſzych wloſowowych ſredkow jenož hubjene podražowanja tuteje originalneje tintkury) je w bleſchach po 1, 2 a 3 mk. w Budyschinje jenož prawdziwa pola Ernsta Mittascha hewak Heinr. Jul. Lincke dostacj.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvorlétne predplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkeneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císc Smoler jec knihiččeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 42.

Sobotu 21. oktobra 1882.

Lětnik 41.

W u p r ó s d n i e

budže w bližším čjažu herbsko-němske žyrkiwinske schuliske město w Minakale, pod kollaturu najwyšscheje schuliskej wyshnoſeže ſtejaze. Jejho kataſtrowe dohody wucžinja pódla darmotreho bydla a ſakonskich ſtarobných pſchidankow 840 M. wot schuliskej ſlužby a 977,54 M. wot žyrkiwinskej ſlužby, tola dyrbí ſo hacž na dalshe 353,54 M. žyrkiwinskich dohodow do ſchuliskich dohodow ſliczicž, tak ſo hromadže ſe 36 M. ſa dawanje jeneje hodžin w pokraczowanſkej ſchuli zyše dohody w tu khwili 1500 M. pſchinježu.

Samoſtvenja wo tele město maja ſo najpozdjiſho do 15. novembra t. l. pola podpiſanego wotedac̄.

W Budyšinje, 18. oktobra 1882.

Kralovſti wołrjeſny ſchulski inspektor.

Dr. Wild.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Jejho majestoscz němski khězor je, taž wejerawſchi „Reichsanzeiger“ piſche, ſo naſhmnit a je toho dla muſowanych, wo ſitroje pſchebyvac̄, tola maja nadžiju, ſo ſo bóřſi ſaſo wuſtrowi.

— Generalny pôlny marſhal hrabja Moltka, kotrež ſa krótki čjaž ſwoje 82. leto doſčehnje, 29. oktobra 1857 prěnje město w generalnym ſtabe doſta, wón budže po tajfim pſchichodnem 29. oktobra ſwoj 25létnej jubilej jako roſkaſowar generalneho ſtaba ſhwiecžicž. Na namoſtvenje generalneho kwartirmiſtra hrabje Walderſee je ſo wote wſchech offiſizerow generalneho ſtaba wobſanklo, Moltzy pſchi tejle ſkladnoſeži tobaſowu týſu pſchepodac̄. So budže týſa, ſa kotrež kóždy wobdželeny offiſizer poſoju ſwojeje mſdy wot jeho dnja da, krafzne a wumjelých wumjedzena, to drje ſo dale wuſožicž njetrjeba.

— Dotalny němski poſklanz w Konſtantinoplu, hrabja Haſſfeld, je ſo wot khězora ſa ſtatneho ſekretara ſmonkownych naležnosćow, ſtatneho miniftra a ſobuſtava ſtatneho ministerſtwia pomjenoval. Konſtantinopolske poſklanzwo ſo ſ Radomížom, ſ dotalnym němskim ſapoſklanzem w Athene, wobſadži.

— Žandarmojo do Egypṭowskeje ſo niž jenož w Schwajcarſtej, ale tež w Barlinje pytaju. Po kontrakte ſtoſtanu tajzy, kotsiž ſu ſo ſa to najecž dali, měſčaczne 156 frankow a darmotnu živnoſež a hofpodu w kaſarmach. W něcžiſtich hubjenych wobſtejnoscžach je ſo wulka ſyła ludži ſamolwaſla, kotsiž ſu ſwoſniwi do egypṭowskeje ſlužby ſaſtupicž. Hacž ſo wſchě rjane wuměnjenja, ſa kotrežiž ſo wot ſendželčjanow ludžo ſa Egypṭowsku koja, tež ſkócnzne dopjeliſia, na tym ſo jara dwěluje.

— W Bruskej je ſo w tu khwili wſcha ſudowa ſedžbliwoſež na ſejmiske wólbach wobrocžila. Kóžda ſtrona ſwojich kandidatow ſa najlepſich wulhwaluje, wot kotrežiž ma jenicžy kraj najwjetſche ſbože wotežatac̄. Najwjetſchi ropot, taž pſchezo, liberalni činija, woni hižom ſa dobycžerſkej nadžiju do kraja trubja, w kelk wokrjeſach budja ſa dobycžeremi, a ſo ſměja na pſchichodnym ſejmje wjetſchinu ſydkow. Možno drje je, ſo woni konſervativnym někotre ſydkla wotehnaja, dokež ſo tucži w nastupanju wólbou khětro mało prózuja a ludžom ſa proſnymi rēčemi a lubjenemi

pěſt do wocžow njeſhpaju, taž je to ſnate njeſhwalobne waſchne liberalneje ſtrony. Tola, hdyž ſebi liberalni myſla, ſo budža na ſejmje prěnje hufle hrac̄, dha ſu na wopacžnym pucžu. Prjedy hacž ſo to ſtanje, dyrbja woni najprjedy 70 měſtnow dobycž. Telko ſlepeho ſvoža paſt woni pſchi wólbach ſa cęzka ſměja. Na pſchichodnym ſejmje chzedža namjet ſtajicž, po kotrejž ma ſo něcžiſchi pruſſi wólbnych porjad pſchemenicz. Wěrno drje je, ſo něcžiſche tſiklaſhove wólbv ſe ſwojimi wuſwolerjemi wuras ludowych myſlow a wotpohladow njeſpodawaju. Na kajke waſchne paſt ma ſo wopacžnoſcžam wólbneho porjada wotpomhac̄, to ſebi hifchčejenotliwe ſtrony bjes ſobu roſložile njeſhu, duž hifchče te a tamne namjetu žaneje wažnoſeži nimaju. Dokelž je ſo pſchi wobſantnenju ſliczbowanja khězorstwowych finanzow wot leta 1881 ſa wjetſelu wſchech dawſkadarjow poſaſalo, ſo je ſo ſbyt wot nimale 25 millijonow hrinnow wulutowak, budže wjerčej Bismarcky možno ſwoj dawſki porjedžazy program, w kotrejž jemu konſervativni poſnje pſchihloſkuja, pſchewjeſci; po nim dyrbja ſo w Bruskej ſchtyriom najnižšim dawſkowym klaſham dohodne (einkommen) dawki zyše ſpuschczęſicž. Kaf ſkócnzne wólbv wupanu, móže ſo hižom někto ſa wuſwolenja wuſwolnikow (wahlmänner), kotrež ſo 19. oktobra mějeſte, ſa džela w někotrych wokrjeſach do předka ſpōſnac̄. Barlin ſaſo taž hewak liberalnych ſapoſklanzow na ſejm pōſczele, toho runja Danzig, Halle, Elberfeld, Krefeld, Barmen, Kaſzel. W Trieru a Kólnu dobuſtu katholikojo, w Potsdamje konſervativni.

— Pſchi poſledních žyrkiwinskich wólbach w Barlinje ſu liberalni cęzke poraženie pocžerpili. Bjes tym ſo prjedy w barlinſkim žyrkiwinskym ſaſtupjeſtſtve a po tajfim tež w barlinſkej synodze liberalna ſtrona ſa wulkej wjetſchinu kniejeſtſe, je ſo tón ras žyrkiwinsky ſmyklenej ſtronje radžilo, kniejeſtvo na ſwoj boſ storhnež. Duž maja liberalni ſtrach, ſo by ſnadž tuto dobycze konſervativnych pſchi blíſtich ſejmiskej wólbach bjes wuliwa njevoſtaſlo, a ſu ſo toho dla ſa cęzim wjetſchinu wóhnjom do wólbneje agitazije dali.

— Bruske ministerſtvo kultuſa ſe ſimultanskimi ſchulemi, pod liberalnym kniejeſtow ſaloženymi, ſpěchne rumuje. W tutých ſchulach, kotrež ſo wot džecži wſchelakich wěruwuſnac̄ow, wot Lutherſkich, katholickich, židow atd. wopytaja, ſo religioſne ſacžueſe wuſicž njeſmaje, w nich ſo njewera ſjawnje ſubka a haji. Pſched

krótkim je pruske ministerstwo porucéjlo, so maja ſo nětko tež w Krefeldze simultanſke ſchule ſběhnyč a na jich město konfeſio- nalne ſchule ſaložicž.

Awstrija. Dokelž bě nowy pražskí měšťanost dr. Černý w swojej nastupnej rěči, s wjetšeho džela czechy džeržanej, Prahu slote stowěżate ſłowiańskie město mjenoval, běchu ſo tamníšchi Němcy, kotsiž nimale pſath džel zkleho Pražkého wobydleſtwa wuczinja, tak roſnjemdrili, ſo ſo jich schyrjo ſastupjerjo w měšťanskej radze na wuradzowaných wjazgach wobdželicz nochzchcu. Psches druhu rěcz dra. Černeho, wot njeho w měšťanskej radze džeržanu, je ſo hněw němſtich ſastupjerjow, kotsiž ſu wſchitzy židža, ſažo ſtužicž dał, a woni nětko ſ nowa wo naležnoſczech města Prahi w dobrej pschesjenosczi s czechſkimi ſastupjerjemi radu ſkladuja.

— Nowa czeska uniwersita s̄mieje telko p̄schiwozlučharjow, taž
żo toho Češkojo ſami s̄ wopredka nadzeli njejšu. Wona budże
wot wjazg dyzli 1000 studentow wopytana. Wot wyškeho cze-
ſkeho ſemjanſtwa ſo bješ ſapišanymi studentami nadendža prynz
Schwarzenberg, hrabja Klam Martiniz, hrabja Bubna a hrabja
Waldstein.

— Wojskowe żubnictwo w Trieście je studentu Oberdanka, który mějše wotpohlad, awstriskeho khězora s rošbuchazymi bombami moricž, jako tutón na wustajenžy w Trieście pschebywaſche, k hñijerčí wotžubdžito. Oberdankowa macž je ſo do Wina podala, ſo by pola khězora wo wobhnadženie ſwojego syna proſyła.

Franzowska. We wuhlowych podkopach we wotolnosćiž města Monceau les Mines ſu bjes tamniſčimi dželacjerjemi ſ nowa njemery wudyrile. Tón ras dželacjerjo, kotsiž pschi prěním ropocje psched dwěmaj mežazomaj jenož někotre kſchije roſlamachu a wjazorhem wobbedžerjam podkopow ſe ſmijerežu hrožachu, wjele straschniſho wustupuja. Tak ſu woni pódla klóſchtrſkeje ſchule 15 dynamitowych patronow ſapalicž ſpýtali. Na wulke ſbože ſu luntu wuhafle, hewak budžichu ſo wſchě w bliſkoſći zyrkwo ſtejaze kheze a zyrkej ſama psches kylne roſbuchnjenje ſanicjile. Franzowske knježerſtvo je bjes komdženja do Monceau les Mines 2000 muži wojakow poſtało, kotsiž dyrbja njemér ſtužicž. Hłowni nawjedowarjo ſu hižom ſajecži. W měscje Chalon ſur Saone ſo pschećiwo nim wuſudženje ſměje. So bychu ſo ſudniſy psched žanym nadpadom ſe ſtron njeměnikow bojež njetrjebali, je ſo ſudniſtwo wot wojakow wobbedžilo. S tutých naprawow je widzecž, ſo knježerſtvo njemery ſa jara straschné džerži. — Kralowſzhy ſmykleni Franzowſjo njeſpřestawaju we wſchelakich ſhromadžiſnach pschiwiſzowarjow ſa ſwoju ſtronu ſberacž. W měscje St. Mandé ſo ſandženy týdženj ſaſo tajki ſhwedženj mějeſche, na kotrymž ſo bliſki kónz republiky a wróćenje stareho králeſtwa pschipowjedaſche. Na Elſaſ a Lothringſku pschi tym toho runja njesabchu. Pódla bůſty hrabje Chamborda, kandidat⁹ ſa franzowski trón, ſtejeschtaj woponaj Elſaſa a Lothringſkeje, ſ cžornym ſchlewjerom wodžetaj. To mějeſche woſnamjenicž, ſo budže psichichodny franzowski kral ſa tym ſtejecž, ſo by wobej provinzy ſkerje a lepje ſa Franzowsku ſaſko dobył.

Egyptowska. Arabi Pascha ma w Zendzelskiej wjazd psche-
czelow, hacz zebi w swoim jaſtwje dzecz da. W Londonie je ſo
jene tamniſche wjeleſicznne towarzſto tak imenowanych poſitivistow
na ministra Gladſtona ſ piſmom wobrocziłlo, w kotreym ſo žada,
ſo ma ſo Arabi Pascha puſtcejcz a wscheho khostanja ſminyčz.
Prozeſ poſtcejwo njemu je ſo po někotrych poſteſtyschenjach,
w kotrejch ſo Arabi Pascha jara derje ſakitorwashe a wschu winu
na njemerach egyptowskemu vizytralej Lewofiej a turkowskemu ful-

tanej pschišuwasche, hižom sažo wotstocžil. Tewſik, kotryž by Arabi Baſchu najradſcho hižom morweho měl, nochze pschidacž, so by, kaž to Jendželčenjo žadaja, jeho w prozeſku jedyn jendželski rěčnik ſakitorwał. Doniž tale njepſchesjenoscž bjes jendželskim a egyptowſkim kniejerſtwwom wurunana njeje, njemóže ſo prozeſ dale wjeſcž.

Khęjka sa scjerpliwości.

(Pozarządzenie.)

Knjeni se Schellendorf bě runje trochu jara snjemdrjena byla, jako bu ji powiedzene, so je tu kniess wychišči se Schleiniz pschiſchoł, kiz chze ju wopytac̄. — Jako někto tón starý wojak do jstwy stupi, bo wona hischeže tak prawje směrowala njebě. Pschi tym, so bě wychišč do jstwy stupi a jej ruku dał, won jejnu ruku trochu twierdze sapſchiijo prají: „Sso wježelu, waž wohladacz, hnadna knjeni; hizom došlo šym priódě měł, k wam pschiueč, ale dyrbjach najprjedy doma na mojim kuble tón zlyk robočzansti prák trochu do rjada festajecz.“ Wona pak ſebi to wšcho hischeže lubic̄ da, ſyže ſo na konopej a tam ſedjeſche horda kaž paw, won pak ſo bjes wjele woneho k njej ſhyň.

„Baſcheho njebožičeheho knjesa bym derje ſnał“, wón pocza,
„bě duſchny muž, dobra duſcha, bym ſ nim někotru ſakražnu bleſchu
wina wupit. Schtoda, ſo dyrbjeſche tak ſahe wumirječ!“

„O mój kniже“, ta knieni saftona „njedopominajće mije na tehosé ſuroweho a hrubeho muža, kiž je mije wo moje najrjeſiſche lěta pſchinjeſi a mi moje živjenje tak hórkę czini!“

„No“, Schleiniz dale k směrowanju prají, „pschi wschém bě won duschny pachol, a wschitzu žužodža mějachu jeho lubo a bychu radý k njemu pschitschli.“

„Ach“, knjeni se Schellendorf sawoła a pschitry řebei woczi s rubiesckom. „nepowiedzaję mi Boże dla niečo wiażę wo tych

Wysk Schleiniz bě někž trochu satorhnjeny, schto mohł dale s njej reczecz. „Wys macze tu prawje bohatych burow“, wón dale prají, „ja kym ſo swjefelil, jako widżach, fakt wonſach na polach dzělaju.“

"Ach", wona fastona, „njerěččje mi wo tyh bješbóžnych čłowjekach, kiž ſwoje królestwo na wſchę móžne waschnie wobtranu a ſo ja naſche vjeniesy wobohaczeja!“

Starý výšek je Schleiniz běj něměrný. Wón njervjedzíche skoro nicžo wjazy, schto by móhl prajic̄, a wo čim by dalej njei rēc̄ec̄ móhl. Po khwili wón sažo pocža:

"Sandženu njeđželu běch tu w kewischach. Nasch duchowny
ho mi lubi, wón je muž, kaž dyrbi bycž. Wón ho njeſtrachuje,
tež nam ſemjanam do ſwědomnja rěczecž. A to ho mi ſpodboba,
pſchetož taſtich, kiz jenemu po hubje předuju abo liſtcež, ja ſnjescž
njemožu. Duchowny dyrbi wěrnoſć předowacž a njeđyrbi nikomu
nicžo ſpuscheziež, njech je robočan abo ſemjan."

„Scho to dyrbju wot waſ ſchycę!” kneni Schellendorfowa ſawręſęcęja, „knies ſuſhodże, wy chęceje temu „gropnemu” muſej prawo dawać, kiž pſchezo taſle na naſ ſhwari a naſchich ludzi na naſ ſchęzuwa? Ja waſ proſhu, budźcę mi wo tym ſmerom!”

Nětkle pak bě naschemu staremu wojałej tola wschón kuš jeho scžerpliwoſcę ſajſchół. Wón s konopeja ſkocži a pocža po jſtwie wokoło ſahacž. Potom ho psched ſtróženu knjeni stupi a wschón hněwony ſawoła: „Ale praječe mi, knjeni, wo ežim móže jeno čłowiek s wami ręczecž. Wy macze tola wjedrowy kuš hlupeho ežinjenja! To móže jedyn ręczecž, ſchtož chze; wam tola na nihdy niežo prawo njeje.“

S tym pak bě hukle žudej dno wustoczil. Wona ho tak roshněwa, so jej jeshcž na hubje stejeshc a pocza kaž sblošnjena wołacj: „Wy njelepy, hrubý mužo, cjiuicje, so mi na měscje s woczwom (pschindzeče) a s mojeho doma (—). Po pomozh! Po pomozh!”

Starj wojat je strozeli miwohlada, jo hnaona mjet na konopej padje, żakożnje stonaşa a kaž wot widlişcęow sapščijata żo wołoko mjetacž pocja.

Duż wón w skoku se jstwý won, po skodze dele, s durjemi won na swojego brunacza skoczi a schtož jeno mózgescze s wrotami won czerjesche, so mózgescze jeho swérny klużomnik Hanż skoro lédom sa nim. Wonach na droży hakle posasta a praji k Hanżej, kiz bě jeho sažo dośćzahnył: „Hanżo, czas žiwjenja tajkule kluju żonku widźil njejszym, kaž tule Schellendorfowu. Ta mi tež ani schklenzy wina njeje porjedzicž dala, a hdz bych schto prajit, by wona stajne wołaka: „Ja waž proschu, budżeże mi wo tym s meroem.“ A jako jej tak lubosnie a łahodnie hacž mózno prajach, so ho po tajkim do zyka hromadze rośreżowacž niemożemoj, wona do womorū padże a tam we wiłdlszczach leżesche. Ja chyl so tola radscho s džiwiimi Turkami wołoko bicž a twierdziszu Biełgrad nadpadnycz, hacž sažo s tajteles žonkej hromadze pschińcž.“ Hdżz bě wyschť takle dorečzał, won do swojego konja s wotrohu storczy a domoj do swojego dwora dojēcha.

Wiele lepiej hacž Schleiniz wo tej Schellendorfowej tež wona wo nim njeponiedasche. Iako bě sažo někak t ſebi pschiſhla, wona swojej dżowžy takle ſkorzesche: „Duż jeno ſej pomysł! To czi tónle hruby muž psche nicž a wo nicž jow pschińdze, hrabnje nje ſa ruku a ju twierdze džeržo ho potom ſe mni na konopej bje wscheho woneho synje. Duż mi wschelake tajte węzy powjeda, na kotrež dyrbju ho miersacž a iako jeho lubosnie a łahodnie proſchach, so by jeno wo tym mjełczał, won s tajtimi njehornymi kłowami na mnie wręszczecž pocza, so bu mi ſlē a na jene dobo bě s durjemi won. — Tón tajſi a hinajſi! — Že-li ho sažo jow na mojim kuble połaje, dha njech jemu roboczenjo wrota psched noſom sapraſnu. S tajkim njeplechom nihdy na nihdy nicž wjazj njecham cžinicž mēcz. Hdž by paſ mi tola sažo pschiſhlo, pſy na njeho schęzuwacž dam; tajſile njechwarny běſman a njehorny zgagan!“

To bě runje to njeſbože, so běſchtaj wobaj, tón wyschť a ta knjeni, kóždy swojego kłowu a wobaj trochu woſtociwaj. Wobaj chyſchtaj, so dyrbiesche wscho po jeju myſli hicž. Schtož ho jumaj ſpjezjowasche, bu ſwarjeny a bith. —

Duż jumaj woſtocij Bóh tón ſenjes prawe něſhto do pucja połozj, so byſchtaj ſczerpliwoſćz nauknyloj a wotczakowacž a ſnjecž ſtuſtynloj. To je husto tak: Schtož ſam wot ho njecha ſczerpliwoſćz nauknycež, teho potom Bóh tón ſenjes tak wjedze, so ſa tym pschińdze, ho pokorjecž a woczichnyež.

(Poſtracjowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Tamneho brodutruharja, kotrehož běchu do jaſtwa ſadžili, dokelž na njego tukachu, so je swojej żone ſe ſaſejoſzenym kheſejom ſawdacz chyl, ſu ſańdženu wutoru ſažo puſchecžili. W kheſeju tež pschi woſpietnym pscheptanju žadyn jed njenamakachu. Wobzaroniny brodutruhar je zyky tydžen njewinowacze w jaſtwie ſedžecž dyrbjal.

— W naſtupanju Měrkowskich mordarſkich nadpadow, wo kotrejž tydženja piſachmy, jako wo tutych żadławych njeſtukach hiſčeze poſku jaſnoſcež doſtali njebechmy, ſu, dokelž je ho mordar wscheho wuſnał, někto wsche drobnoſeže na ſwietlo pschiſhle. Měrkowski fórmān a klamař Feschka wjeſtſe ſrjedu tydženja wjeczor Měrkowskeho inspektorā Dietricha s Budyschina do Měrkowa domoj. Wołoko 8 hodžin, jako bjes Lutobęzom a Měrkowom jědžechtaj, ho ſady njeju na dobo wutſeli. Feschka w tym ſamym wołomiku „ſto je ho ſtało?“ ſaſtona a ho, wot kulk ſchetseleny, do wosa wali. Inspektor Dietrich hnydom s wosa ſkoczi, so by hladal, s wotkel je kulta pschiſhla. Won w czmowocze muža wuhlada, ktryž, ho do njego mero, ſu ſańdženu. Kulta na wulke ſboze tón ras njetrjechi, ale nimio Dietrichowych nohow do ſwjenow ſleſci, s kotrejž někotre roſrasły. Někto mjeſtſe Dietrich ſa najlepſche, ſpěſtſnje na wós ſkocicž a khwatajž ſ ranjenym Feschku, ktryž duzy po pucju swoju duschu wudychny, do Měrkowa czericž. Bandarmaj ſeliz s Rjeſwacziola a Weidlich ſ Komorowa, kotrejž mjeſtſtaj nōznu patrouillu, runje w ſamjenjanſkej koreczmje pschebyſchtaj, jako tſelenje ſchęzchecſtaj. Weidlich praji: „Naſchej towarzſcej ſnamjenja wot ho dawataj, ſnadž je ho njeſtſo ſtało.“ Bjes komidženja ſo wonaj do Měrkowa podaſchtaj, hdžez ſatſeleneho

Feschku a wjeſnjanow, psches hróſbne mordarſtwo do roſhorjenoscze ſtajenych, ſhromadženych naděndžechtaj. Wonaj ſo najprjöbzny ſ gmejnſkemu prjödkſtejerjej podaſchtaj, napiſaſchtaj wo mordarſtwo rapport a ſebi, na žandarma Mitascha czakajo, roſpomiſaſchtaj, ſchto ma ho dla wuſleženja mordarja ſtač. Dokelž bě hižom wołoko 12 hodžin, woſbanknyschtaj pola gmejnſkemu prjödkſtejerja pschenozowacž. Wonaj běſchtaj ſo hižom ſwoje ſuknje kłekloj, jako ſo na dobo wonka ſatſeli, a kulta ſ wotnom nutſ Weidlichej do kribjeta ſleſci a jeho czew pscheraszywſki ſo do ſežemy ſahrjeba. Weidlich, niz kłowczko njeprajiwſki, hnydom morwy na ſemju padże. Dokelž ſo tolſteje czym dla njeſhodžesche ſa mordarjom kłedžicž, bu pschede wschem do Budyschina bies ſtouđenja powjescz wo mordarſtym nadpadze data. Hižom ſahe rano žandarmojo Budyskeho wołrjeſa krajinu wołoko Měrkowa ſa mordarjom pscheptowacž. Wſchelake ſnamjenja na to poſasowacu, ſo ſnadž je ſahrodniski pomožnik Bock, kotrehož běchu 10. oktobra ſ ſamjenſkemu jaſtwa puſchecžili, hdžez bě dla paduchſtwa někotre njeſdžele woſkbedzecž dyrbjal, mordarſke kulk ſa Feschku a Weidlichej ſtelał. Na raniſtich ſmierlach běchu jeho žandarmojo hižom dwójz ſettali. Rano wołoko 8 hodžin jeho ſ nowa na polach njeſtaloko Měrkowa wuhladachu. Won kaž by nikomu žanu kſhiwdu cžinicž njeſmohł na pólnej mjeſy ležo zigarru ſurjeſche. Žandarmojo Bock, Patoka a Röſeberg jeho tak woſtupiczu, ſo běſtſe jemu njeſmožno cžeknycz. Duż ſo won, jako jeho ſajachu, pschedzivo tomu njeſwobarasche a ſo ſ meroem do Měrkowa dojēſcž da. Tu jeho psched ſatſeleneju dojedžechu, tola won morweju wuhladajo ſ niežim njeſpſheradži, ſo je jeju mordar. Halka jako jeho w Budyschinje pscheblyſchachu, ſo won wuſna, ſo je Feschku a Weidliche ſatſelit, ſo paſ je ſo w jeju woſhobomaj molit a ſo je město njeju inspektora Dietricha a žandarma Mitascha ſ Delnjeje Hórk moricž chyl. Won bě ſo nad njenowanymaj wjeſcž chyl, nad Dietrichom, dokelž bě jeho pscheradži, jako bě na Lutobęzanskim pucju ſchomifki ſe ſlōſce ſoſlamak, Mitaschej paſ bě won ſmierz wotmyſli, dokelž bě jeho tuton dla paduchſtwa a woheſtaſloženja hižom woſpiet do pscheblyſchenja a do jaſtwa pschinjeſt. Źelbu, ſ kotrejž je Bock mordarſtwo woſchcoſ, je won 20. augusta jenemu jegerej wot Mieſchinjanſkemu jegereſkemu bataillonu, ktryž tehdom w ſamjenizu w kwartirje ležesche, kranj; patrony, a to ketro wulku dželbu, je won ſo wojerſkemu magazina w Freibergu ſpaleſcji. Kajſi njeſniczominy njeſtaknif a kaf ſtrachny ſkſtnit Bock je ſu, bu pschi dalschim pscheblyſchowanju ſhoniſi. Bock je ſo, dokelž wě, ſo na njeho wěſte ſmertine khostanje czaka, dale wuſnał, ſo je psched dwěmaj lětomaj ſkopez kublo w Rjeſiwej Borsczi ſapaliſ a 3. ſeptembra t. l. ſamjenſkemu ſukelnika Münnicha njeſtaloko ſamjeniza ſatſelil. Mordarſki nadpad na Münnicha je won cžiniſ, ſo by jeho woſkranjy. Dokelž paſ ſo naſdala ludžo pschibližowacu, je won wot Münnicha, na ſmierz ranjeneho, wostajicž dyrbjal. Tak je někto tež tónle cžemny njeſtuk, na kotrehož wuſleženje je ſo njeſdawno 1000 hriwnow wuſtajilo, wuſleženjy. Tak doſlo hacž Bock poſdžiſho w ſamjeniſkym jaſtwe dla paduchſtwa ſedžesche, je won ſelbu a patrony bliſto Rjeſbjeſcži ſkhowane mē. Wot kajſeho ſtracha je ſo zyky kraj psches to wumohl, ſo je ſo ſtouđenje radejko Bocka ſa mordarja wuſležicž, móže kóždy ſ toho ſudžicž, ſo je Bock ſady Czjichonjanſkemu ſuſeje ſwietlo ſtowarzyszenja a druhe njeſtuk ſchivipuſia, ktryž pschedzanie ſebi wjele czaza žada. — Czelo ſatſeleneho žandarma Weidliche ſu ſańdženu njeſdželu ſ wulſtym ſchewodom na Radwóſte pohrjebniszejo khowali. Poſ ſta wjeſnnych žandarmow a ſ Draždjan jedyn wachtmischt ſe ſchecžimi žandarmami jako deputaziju, wołrjeſa hetman ſ Beust, hamtski hetman ſe Salza, wuſchſki inspektor žandamerije major ſ Heygen-dorff a mnogota druhich ſaſtojnów běchu pschiſhli, ſo bychu ſwérnenemu ſaſtojnikej, wot ſkſtniskej ruki morjenemu, poſleſenju czescz wopokasali. Brěni wopor, ktryž bě psches Bockowu kulk ſiwojenje ſhubil, ſormana Feschku w Měrkowie, ſu tón ſamym džen dopołdnja w Minakale pohrjebal. Tež pschi jeho pohrjebje ſo wulka ſyla

ludzi wobdzeli. Sa wbohich řeřkowych sawostajenych je šo pieńzue hromadženie wotemrilo. Tich samozitne wobstejnoscze su pječja khetro hubjene, khěža je pschedožena a pódla toho je sawostajena wudowa ſamodruha. Hacž dotal ſu jenož měſtečenjo ſmilne dary woprowali, chzemv ſo nadzecž, ſo wiežnjenijo ſady nich njevostanu a tež ſwoju ſcherepatku woprupa.

S Varta. Saúdzeniu njedzeli ſo tu 500letny jubilej tudomneje hrodomskeje kaply ſwjetzesche. Tu ſamu je, kaž je ſ jeneho pižma w hrabinskej knihovni widzecž, 11. augusta 1382 tehdomny knies nad Bartom, Hendrich ſ Ketsiz, ſaložit.

S Klétneho. Dolholétny ſhebětar a ſaſkuženy ſwerny muž naſchejie wožady, J. Vila, murjer w Jamnom, je po dléſčej czežkej khorocži ſemrēl. — Knies farat Nowak pschiczhnje jako naſch duchovny nětko měſce 1. novembra do Klétneho. Knies farat Kröhn a w Mehliš (Gotha) běſche nam dla khorocže wotpížal, tola chze wón, jeli je ſkladnoſež, druhe ſerbſke město na ſo wſacž.

S Rudeje. Rudžanska ſchulſka gmejna je to ſbože měla, ſo je na ſwoje ſchulſke město, psches knieja ſſuslkoſky wothkód wu- proſdnene, hnydom ſažo druhého dobreho ſerbſkeho wucžerja dostaſa. So je ſo Rudžanske ſchulſte město tak khratnje ſažo ſe ſerbſkim wucžerjom wobhazdžilo, mamy ſo pschede wſhem staroſeziwej ſhlađniwoſeži wypoſteho ministerſtwa w Barlinje džakowacž, kotrehož ledžblitwoſež je ſo hakle psched krótkim na ſchule w pruſkih ſſerbach wobrocžila. Nětſti njepſcheczeljo ſſerbow w poſledních lětach wſče mož napinaju, ſo bychu ſerbſki lud psches to ſahubili, ſo do ſerbſkich ſchulow mužow ſa wucžerjom poſtaſicž pytaču, kotsig ſerbský rěč do čiſta njeſnajachu. Wypoſte ministerſtvo w Barlinje pak je ſo bóryh dohladało, ſo psches tajke ſpočinianje ſerbſke džecži na čele a dufci ſchluđuju, dokež ani ſerbský ani němſki prawje njenaukuňeja a ſwiate Bože ſkovo jenož ſwjetſhnie ſrošymivski ſchulu jako pohanjo wopuſteheje. Duž je wypoſte ministerſtvo, jako naſcha ſchula ſwojeho wucžerja ſhubi, poručiſlo, ſo ma ſo ta ſama ſažo po možnoſci ſe ſerbſkim wucžerjom wobhazdžicž. To je ſo džakowano Bohu psches to ſtaſo, ſo je ſo l. Handrik, kotrež hacž dotal wucžerſte město w Čeſlnom ſaſtaſaſte, ſa naſchego noweho wucžerja pomjenoval. Naſcha gmejna pak je ſebi tajku dobrotu wazicž wiedžala a wſhitko pschihotovaſa, ſo by ſo psche- ſhydlenje noweho wucžerja do Rudeje na prawje ſwjetženſte waſhnie ſtaſo. Hžom dzeň předny 12. oktobra, ſa to poſtaſeneho, mejachu toho dla wožebje ſchulſke džecži, kaž tež ſchulſky a gmejnzy přjodſtejerjo a wjele druhich ſa jara nuſne, ſo bychu ſchulſtu a wucžerjowu ſtu a ſchulſtu khežu ſi pletwami a róžemi hacž nanajpschihodniſho wudebili a psched ſchulſkim dworom, kaž tež w Manjowje rjane čežne wrota ſi powitanſimi napiſmami poſtaſili. Tola najwjetſhu nuſnotu pschinjeſy naſpoſinjeny ſchwartk ſam ſobu. Bjes tym ſo běchu nětſti wot ſchulſkich a gmejnſtich přjodſtejerjow ſi tſomi woſami do Čeſlneho po l. Handriku a jeho ſuachi jeli, najwjetſha hibicžiwoſež bjes džecžimi kniejeſche, kiz nětko na ſwoje ſamhne ſwjetženſte wuhotowanje, l. powitanju noweho l. wucžerja nuſne, wſhitku možnu prózu naſožichu. Po wobjedze ſo wone na ſchulſkim dworje ſhromadžichu. Tam po nje krótko do dweju, po ſkaſanju Wujesžanskeho knieja duchowneho Rycžerja, jako lokalneho ſchulſkeho inspektorja, Lipjanski wucžer Scholka pschindže, pod kotrehož naſjedowanjom ſo nětko do čjaha ſeſtupachu a ſo na to, ſchulſke arije ſpewajo, psches Manjow l. Wujesdej podachu. Psched ſamym Wujesdom nadendžechu l. Handrika. Tam toho ſameho wucžer ſcholka w mjenje ſchulſkich džecži a ſužodnych kolegov w ſerbskej rěči wutrobnje powitanſhi jemu w kóždym naſtupanju wjele ſboža pschejeſhe. Skóncznie jemu wón ſkowu wunjeſy, kotrež wožebje ſchulſke džecži možnje pschihloſowachu. Hólzy pschi tym ſe ſwojimi khorhojemi, hólzy pak ſe ſwojimi pižantymi kſcijikami, ſi rjanymi wenzami wobrothymi, ſmahowachu. Knies Handrik na to ſwoj wutrobný džat a ſwoje poſtchitkomne poſtronjenje wuprají. Po tym ſo běſche ſo tudy tež l. duchowny Rycžer čjahej pschisankyl, bližesche ſo wón ſpewajo psches Manjow do Rudeje. Duž po pučzu noweho l. wucžerja wjele króč a na wſchelake waſhnie luboſcziwje wiatchu. Doczahnivschi na ſchulſti dwór bu najprjedy kherluſch: „Nětki mamy ſažo wucžerja a t. d.“

wuſpewany. Na to džeržesche l. duchowny Rycžer dleſčku powitanſku rěč, w kotrejž ſchulſte gmejne l. Handrika jako jara dobreho a tež ſprawnego ſerbskeho wucžerja pschedſtaji a pschi tym naſpoſin, ſo ma l. Handrik wotpohlad, w Rudžanskej gmejne trajnje ſ wucžerjom býč. S wuſpewanjom ſchtucžki: „Božo wotkód požohnui a t. d.“ l. farat Rycžer ſwoju rěč ſtonči. Wucžer ſcholka netko w mjenje ſchulſkich džecži na l. ſchulſkeho inspektorja Rycžerja, kaž tež na ſchulſkich a gmejnſtich přjodſtejerjow a wſhitkých, kiz ſu ſo hacž dotal ſa ſbože a derjehejce Rudžanskej ſchule ſtarali, wutrobnu ſkawu wunjeſy, kotrež bu psches wjelektročne mózne wubučnjenje ſ wjazorých ſelbow wo prawdje hrimotaza. — Nětko buchu ſchulſke džecži ſ zaſtam a ſ piwom hacž do ſyteje wole woſchewenje a na to wot wucžerja ſcholky po krótkej, wječjornej modlitwje a wuſpewanjom dweju ſchtucžkow kherluſch: „Ach wostan pschi naſ ſ hnadu“ domoj puſtečene. ſa noweho l. wucžerja a wſhitkých pschitomných hoſci běſhe w jeho bydlanskej iſtve blido ſ jara dobrej wječerju bohacže kryte. Rudžanskej, Manjowſtej a Lěſčjanſkej gmejne ſa tajku darnivoſež a luboſež, ſwojemu nowemu wucžerji wopokaſanu, wſcha čjeſež a pschipoſnuče ſkluſch, jim budž možna po zlykych ſſerbach klinčaza ſlawia ſa to wunjeſena.

S Wojerez. Mordar a ſamomordar von der Marwitz bě jako ſamožity muž ſe Schlesynſkeje do Bernſdorfa pschihof a je hacž dotal vola ſudži pschezo w dobrej čjeſeži ſtaſ. ſyň ſa rytmischtra a jeho pschichodny ſyň ſa kommandera jeneho huſarskeho regimenta w pruſkim wójsku ſluži. So je wón niſzy ſmyſleny byl a wopak pschihofa, ſo na žane waſhnie dopokaſacž njeſhodži. Wón běſhe ſtary ſchědžiwz, psches člowejekow a wobſtejnouče wožudženy, kotrež uade wſhem ſadwelujo toho člowejka ſatseli, kotrež čjysche jemu, jeho žonje a džowžy poſlednje ſa moženje wſacž.

S Wojerez. Kuhring ſ dwěmaj druhimaj mužomaj jako pschedkydſtwo wuſwoleſkeho wubjerku w naſchim Wojerowſko-Róſborkſkim woſtrjeſu woſjewja, ſo je knieſej ſomorniſkej ſi Lōbenſteinej nad Lasom niemožne, dokež ma ſa woſtrjeſ ſewak doſež dželacž, wuſwolenje na ſejm pschijecž. Tu pschicžinu, ſi kotrejž je knies ſomornik ſi Lōbenstein ſwoje wuſwolenje wotpokaſał, mienujzy ſo ma jako ſaſtupjet krajneho radječela telko čjaſha ſa Wojerowſki woſtrjeſ woprowacž, ſo jemu pschi tym možno neje do ſejma ſaſtupicž, tutu pschicžinu knieſa barona my wutrobnje čjeſežimy. Haj, to je wot njeho zyle čjeſhne myſleny, ſo nochze ſwoje přeňſe pschihluſhnoſež na bot abo do ſady ſtajicž. Duž ſ čjeſeženjom wot jeho wuſwolenja woſladamy. Pschi tym pak ſo jara džiamy, ſo dr. Andrä wo ſwojej pschihluſhnoſeži hink ſudži. Wón ſweju wypoſtu mſdu ſa ſwoje ſaſtojnſte džela wot kraja doſtawa, ſo by w ſwojim ſuđniſkim ſaſtojnſtvoje domach dželat. Jeho mſda by pak dale ſchla, hdy by ſo wón na ſejm wuſwolit. Njeby krajna poſkadniſza, do kotrejž my dawki dawamy, druhim ſaſtojnka te džela ſaplačicž dyrbjala, kiz bychu ſo ſa njeho, hdy by w Barlinje ſedžat, domach we Wojerezach dželacž dyrbjale? Toho a wſcheho druhého dla my dra. Andrä ſa ſapóžlanu njeſodžimy. Tomu napschecživo je naſch dotalny ſapóžlanz, knieſe rytmiſtr ſi Göž, zyle ſwobodny knieſ ſwojeho čjaſha, kiz može bje wſcheho naſchego ſchluđowanja naſ hacž naſlepje w Barlinje ſaſtupicž. A to je wón tam ſtajnje tak ſwěru čjinit. Duž tež jeho ſažo w Božim mjenje wuſwolmy.

— Wojerowſke němſte nowiny w ſwojim 82. čjibl wot ſańdženeje kředny tolle naſpominanje podawaju: Wujewoſterio konſervačneho ſmyſlenja we Wojerowſko-Róſborkſkim woſtrjeſu: My woſtanem ſi naſchim dotalnym ſapóžlanzu knieſu rytmiſtru ſi Göž nad Něměſhkom.

— Ruhlandſke nowiny „Elſter-Chronik“ w ſwojim 83. čjibl wot ſańdženeje kředny bjes druhim pižaja: „Wolbne hibanja we Wojerowſko-Róſborkſkim woſtrjeſu ſu ſo ſpodižnje jara wožinile, tak ſo wo wſchelakich ſhromadžiſnach wožebje w Róſborkſkim woſtrjeſu njeſhym wjazy podrobnje pižacž mohli. Kaž ſu ſſerbj pschecživo dr. Andräj jako ſpižowarje tamneho naſtawka w „Schlef. nowinach“, kotrež ſſerbam winu dawa, ſo by bjes nimi ſi ruſtini pjenjeſami pañzlowjanſta agitazijs ežeri a toho dla ſa knieſa rytmischtra ſi Göž wuſtupuja, tak je tež w naſječzorných

stronach nascheho wokrjeſa wulka swolniwoſc̄ ſa knjega Göhove ſaſzo-wuſwolenje." Se wſcheho je widzec̄, ſo dr. Andra tež bjes Něm-zami žaneho ſhromadneho dowerjenja njewužiwa. A to bjes džima. Šhromadjiſny, w kotrychž wón tam a ſhem wuſtupowasche, večhu wſchudžom taf ſnadnje wopytane, ſo je nimale netko hizom do pređka widzec̄, ſo pschi wuſwolenju pschepanje. Schto bi tam tež muž džyl, kotryž je ſebi ſe ſwojim njewernym pschiſlodžerſkim do-pišowanjom taku njeczeſc̄ nacžiniſ.

— W Ruhlandzkich nowinach „Elster-Chronik“ namaka żo
 i naszemu wjeżelu, haj i wjeżelu wszechkich konserwatywnych kie-
 szijanow tole napominanie: Wólby wokrjeż Różbork-Wojerez. Sztóz dze dżakowny bęć naszemu dotalnemu sapołkancej kniesej rytmischtrej i Göz nad Něměschkom, kotreż je nasz wólby wokrjeż woprawdzie hacż najlepše sałtupował (my tu bież jeho wschelakim sałkużbami jenoż spominamy na jeho pożohnowane przadowania sa położenie tych khóstow, kiz dyrbjaču żo sa regu-
 lirowanie halschtrowego ręcznišcza, sa hornjokužisku żeleśnizu a
 sa dostacze ruhlandzkiego śudništwa płačzicż), a sztóz njeje psches jene i tym sałhadżenjou w konserwatywnym wólbnym wubjektu,
 psches kotreż bu knies i Göz hnuczeny, do sadzy stupicż, tón daj
 tajkim mużgam żwoj hłob, kotsią w Mużakowje wuſwola kniesa
 krajneho starszego Łukę nad Mückenhaicom a kniesa
 rytmischtra i Göz nad Něměschkom. Pschi spominjenje. Czitarjam
 najcię „Serb. Nowin“ je to niedżatkownie sałhadżenje wólbnego wubjekta,
 horka na spominnejne, snate, kiz w Riskej w tym wobsta, so Kuhring se żwojim
 pičiwiskom pschezciwo kniesej i Göz a sa żwojego pschezella dr. Andräa wulse
 klowo wiedżesche.

Swoj. Wutoru tydženja je šo do našcheho fariskeho města, kotrež bě psches ſmjerčz njebočziczkého fararia Markuſa poltsecža lěta njewobžadžene, knies Ha da nk, hacž dotal w Kęſels-dorfie w Schlesynskiej, ſa noweho fararia ſapokaſał.

Se Skjarboszja. Sañdženy piatk wjeżor je šo pola Wo-
żencka wulka fajma wowža wotpalisa. Dweju handwieskeju, fo-
trajz staj ju ſapalitoj, ſu ſajeli. Wonaj staj šo wuſnałoj, ſo staj
woheni toho dla ſapalitoj, dokelz staj po proſchein kholđo mało
darow dostawałoj. Tón ſamy dzeń džyshčtaj wonaj tež Skjar-
boszż ſapalicz, jedyn ſ njeju pak rjekny, ſo psches to wjèle kholdych
ludzi do njesvoža pschinđe. Wonaj tež k tomu ſtejtaj, ſo staj
niedawno woheń w Szklomienju pola Hródka ſałozitoj.

Wukudženja.

Zawischi skud. Palec Jan Jakub w Hrodziszcze bě 24. februara wjazdy běrnov hacz je sakoriszy dowolene do mjezineho skuda hypnyt. Tutoho pschestupjenja dla jemu 30 mѣ. khostania pschi-hudzicu. — Do Ssworez korcymy w Lubienzu pschindze 25. junija njesnati człowiek, kotryž ſebi da piwo porjedziez a pôdla toho wot korcymarja pjeniesy na požezenje žadasche, jemu ſa to jene požleszczo podthkujo. Hacz runje dyrbjescze Sswora wjedzecz, ſo zuſy człowiek na sprawne waschnie požleszczo do ſwojeho wobſzedzeniſta dostał njebe, dha won tola to ſamo pschija a tež požleszczo njewoteda, jako bě ſhonił, ſo ſu živnoſcjerzej Mitaschej w Bonjezach požleszczo kramyli. Ssworje tajke pschethowanje ſi dny jaſtwa pschinieſy. — Maria Khecerjez w Nowej Wzy pola Huski bě ſo na ſwoju cjetu Augustu Khecerjez pschibłodząca, ſo ma njemandzelske dżeczo, kotrež ſo w Draždanskim wotczehnjeſkim domje namaka. Dokelž ſo jejne kſchividzinyjaze recze jako ſelzane wupotashchu, ſažudzicu ju k dwazyczi mѣ. khostania. — Na knjezim dworje w Lichanju běſhe bijeſ czeledžu wulkisběžt dla butry wudhrit, kotruž jej ryceſkubler Demuth kaž hacz dotal wjazy dawacž nochzysče. 50 np. ſarunana ſa tydžensku butru, kóždemu czeladniſej pschidželene, pola nitohó spodobanje njenamakachu. Wschitzh wotrocžko a džowki psched hród czechnjeſu, halekowachu tam a ſo potom do korcymy podachu. Tačo běchu ſo ſaſo do dwora wróczili, Demuth ſwoje polizajſke ſnamjo pokasujio, wotrocžka Bręſanka, naujedowarja njemérnikow, ſa jateho pschipowje. Tutohak Demutha ſa ſchiju ſhrabny a wobaj ſo netko do wojoوانja daschtaj, doniž buſchtaj wot druhich dželenaj. Sſud Bręſanka k tſinjedželskemu jaſtwa wotkudži. — Konjazy řeſnik J. Kokert ſ Kulowa a khezlat ſ. Broza ſ Rakez běſchtai wobſkorzenaj, ſo ſtaj howjase wiaſo ſ Bruskeje do Saksieje, pschelhodny dawok ſa to

nješaplaciowſchi, nožnýloj. Kokert bě na tajke waſčinje 10 ml., Broka pak 10 np. k ſebe pſciwobrocžk. Po khostanskim zkonſkim ſakonju ſaſudžichu přeňſcheho k placzenju 40 ml., požlednjeho pak k 40 np. Pódla toho ſo wobémaj mjenowane miaſko woterwa. — Wotrocžk J. A. Čjornak ſ Breſh dosta dwaj dnjej jaſtwa, dokelž bě ſwojemu ſobuwotrocžkej jenu hrivnu kranýl. — Swudowjena Th. Fischerowa ſ Draždžan, kotaž bě 24. junija napshečežo H. A. Brodiž w Njeſhwac̄idle čeſeckraniage ſłowa: „Wy njeſcze hóDNA, ſo moj ſyn na waſ vohlada, wy hanibna žónſka!“ rěčala, pokhostachu ſ 50 ml. — Šsobotu do jutrownicécky pola Seifhennersdorfa njedalo to ſakſkých mjesow ſo jedyn awstriſki měſný hajnik a dwaj paſcherzej, kotaž džyſchtaj zentnař po ſbadžu móbreje židy, 1000 ml. winoſteje, pſches mjeſej paſchowacž, do wótreje bitwy dachu. Paſcherzej běſchtaj ſkonečnje ſ dobycerjomaj, a měſný hajnik ludaſche ſumaj, kaž by morwy był, ſo by pſches to ſ najmjeñſcha živjenje wukhowal. Wón ſ wjazorých ranom krawieſche, na nim běſchtaj paſcherzej teptkloj. Wobaj ſloſtnikaj, ſ mjenom Praſe ſe Seifhennersdorfa, nan a ſyn, buſchtaj winowataj wuſnataj a dosta nan 2 lécje, ſyn 1 lěto jaſtwa.

Pośled poscie i szaznym śudom, ktorzy je żo 18. oktobra sapoczął, smęje żo szyska 28 wużudżenow sz 39 wobłkowżenym wużudżie. Rajsajimawsche, krajuń wokoło Budyschina nastupaze, ſu ſlēdowazę: 24. oktobra: Dżelacżer J. B. Richter sz Hucziny dla njehornosće, bětnar J. E. Wagner sz Wujesda dla spytaneje njepożecjivoſće; 26. oktobra hosczenzař Kliemann sz Kafez dla wopaczneje pschiżahi; 1. novembra: korcžmar J. W. Rentsch sz Maleschez a jeho mandželska dla woheńſaloženja a sjebanja woheńſawęſczazeho towarzſtwa; 2. novembra: žiwnoſczejer J. Kasper sz Małejce Prahi dla njepožecjiveho wobłhadżenia sz duchalhorej žónskej; 3. novembra: wotrocžek A. Nowak sz Komſka dla wopaczneje pschiżahi. Wszech wužudżenia żo dopołdnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzin sapocząnia.

Wukash wñschnoscje.

§ 3. Přesné žudništvo má být na přeřezávání předávací 26. října dopoledne v 11 hodinách: poleníků kubku číslo 7 v Pošezach, na 54,243 m². takširované — 19. prosince: komárna číslo 25 v Stroži pola Hučín, s ležomnošcemi na 12,160 m². takširovaná.

Přílopk.

* Riedawno by w Kumwaldze w Kleppermühlne pschi powjetšenju pingz cžlowiski koſežowz wuryli. Po ſdaczu by, dokelž je nov pscheraženy, tu něhdy někoho faraſyli. Héwak běchu koſež derje ſdžeržane. Staroba koſežowza by wſchelato woblicža. Dlěhe 50 lét pak wón njeje móhl pod ſchpundowanjom ležecž, pschetož mlyn je hakle 1827 natwarjeny. Twarz mlyna, kotryž je wumrjeł, wobſedžesche mlyn hacž do 1848. Psicheptanje najſkerje wo teſej čzemnej wěžy ničio na jaſtre nejepſchinjeb. Majſtarſchi ludžo wo wžy by dopomnicž niemoža, ſo je by hdý nechtó na njeinate waschnie ſhubil.

* S lētuščimi woskoni, kotryž šo konjom dawa, dyrbja šo ratarjo jara na fedžbu bracj. Ženemu kublerjej w Frankenawje pola Kirchhaina staj sa dwaj dnjej dwaj konjej, jedyn 1000, druhí 1100 mk. winoith, skafloj. Pschiwołany skótny leštar wupraj, šo staj psches hubjenje kuscheny wosk, jimał dawany, kónz wšatkoj. Teje kameje winn dla je jedyn kubler w Brokmarku schitri konie kubis.

* W Kohlfurcze je w nozdy 12. oktobra železnistki czah czišczerja Batka s Wojerez, kotryž psches schený domoj khwataſche, pschejel a jemu hlowu wot czela wottorhnył. Batko sawostaji żonu a 4 dżeczi.

* Najbole „zjohnowany nan” w Barlinje je drje tamnijski krawski mischtr, kotryž na stawnistwje njedawno swoje 26. džeczo samotwoja. Psihi tym won s hordoscju wasbehowasche, so žu nimale wschtke jeho džeczi „hóly”. Božmje prajiwski wježeky krawz hisczeje pschi spomni, so žnadj hisczeje požledni ras na stawnistwje pobyl njeje, dokelž móže jara lohko połkopa bortsy połna bycz.

* 15. oktobra w noz̄y je do Ruskeje kruta syma facjahnka. W Astrachanje mějachu 4 grady, w Nižnym Nowgorodze a Kostromie 15 gradow. Na rěkomoj Wolſy a Šamje ſu s jēſdzenjom s lōdžemi ſastali, dokelž hizom lōd na wodze pkuwaſche.

* Wyšoka staroba! W Hukowizach na Morawje je 11. oktobra wudowa jeneho hosczenzaria 108 lēt starā wumrječa.

Cyrkwinske powjesče.

Wērowani:

Michałska žyrkej: Koral August Janach, murjer a wobydler na Židowje, s Madlenu Schiedez s Hliny.

Katholska žyrkej: Miltawſch Rychtar, dželaczerja w Nowych Dobolzach, s Mariju Augustu Wobſtez tu.

Křečenī:

Pětrowiſta žyrkej: Augusta Helena Frieda, Gustava Adolfa Krala, zigarnika, dž. — Emma Therese, Gustava Ernstia Kunatha, poſoncza a wobydlerja, dž. — Anna Augusta, Ernstia Augusta Libicha, fabrikſkeho dželaczerja a wobydlerja, dž. — Jurij Maz, Handrija Kuhna, mlynſkeho dželaczerja a wobydlerja, ſ.

Michałska žyrkej: Anna Amalia, Anna Bohuměra Schmeiža, želejowjercerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Augusta Martha, Ernstia Eduarda Čzartory, polleńka na Židowje, dž. — Maz, Gustava Juliuha Maximiliana Boldrafa, piekaria a wobydlerja na Židowje, ſ. — Maria Gertruda, Ernstia Moriza Lieberſa, fabrikſkeho dželaczerja a wobydlerja w Dobruschi, dž. — Maria Martha, Ernstia Bohuměra Emila Kunatha, tſcherja a wobydlerja na Židowje, dž. — Maz Oſtar, Handrija Augusta Hoby, khejerja a ſklarja w Delnej Linie, ſ. — Ernst Hermann, Koral Vjedricha Ernstia Füdela, živnoſcerja w Libuchowje, ſ. — August Pawol, njemandž. ſ. na Židowje. — August Jan, Anna Augusta Holbjang, murjerja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Maria Martha, njemandž. dž. na Židowje.

Katholska žyrkej: Emma Hedwiga, Miltawſcha Rychtarja, dželaczerja tu, dž. — Hedwiga Kunigunda, Eduarda Franza Mauermannia, fabrikſkeho dželaczerja w Džezničezach, dž.

Zemrječi:

Dženī 4. oktobra: Jan Kurt, Anna Kultki, čeble a wobydlerja, ſ., 1 m. — 5. Martha Maria, Koral Hendricha Stoža, domownika, dž., 3 l. 3 m. — Ota Walther, Koral Gustava Fricker, fabrikſkeho dželaczerja a wobydlerja, ſ., 4 m. — 7. Ernst Louis Beck, wobkredet měchcianskeho ſorbarka, 59 l. 5 m. — 11. Theresia Madlena, Anna Ernstia Schierza, poſoncza a wobydlerja, dž., 3 l. 21 d. — 12. Anna Bičajez, njebo Pětra Bohuměra Hermanna, býmſkeho ūblierja we Wurzach, ſarostajena wudowa, 74 l. 8 m. mjenje 4 d. — 14. Jan, Koral Lorenz s Noweho Luseja, wobydler wokrjeſneje dželaczerſkeje kheje na Židowje, 59 l. 4 m. 5 d.

Wjedro w Londonje 20. oktobra: Samrōčene.

Žesdný plan železnizow wot 15. oktobra 1882.

4. wosowa kaſha njedželu a na ſakſkich hujatich dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Wosowa kaſha	1-3.	1-8.	1-8.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	3.
Se Šhorjelza . . .	1,55	—	4,43	7,56	10,50	1,56	2,30	4,25	7,10	11,0
Rychbacha . . .	—	—	5,7	8,21	11,15	—	2,56	4,50	7,35	11,48
Lubija . . .	2,25	—	5,29	8,45	11,41	2,24	3,22	5,12	7,58	12,21
Budyschina . . .	2,54	4,0	6,6	9,23	12,21	2,51	4,1	5,49	8,36	—
Biskopiz . . .	—	4,30	6,44	9,59	12,59	—	4,37	6,27	9,17	—
Arnsdorſa . . .	—	4,52	7,10	10,25	1,25	—	5,3	6,50	9,40	—
Radeberga . . .	—	5,2	7,20	10,35	1,35	—	5,13	6,59	9,50	—
Do Draždjan . . .	3,59	5,30	7,50	11,6	2,6	3,55	5,41	7,30	10,18	—

S Draždjan do Šhorjelza.

Wosowa kaſha	3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	
Se Draždjan . . .	—	6,0	8,50	10,25	12,10	3,0	5,0	8,35	11,15	12,40
Radeberga . . .	—	6,37	9,24	—	12,47	3,37	5,34	9,12	11,50	—
Arnsdorſa . . .	—	6,51	9,36	—	1,0	3,48	5,45	9,24	12,2	—
Biskopiz . . .	—	7,21	10,6	—	1,26	4,15	6,14	9,54	12,32	—
Budyschina . . .	—	7,58	10,44	11,40	2,2	4,54	6,48	10,33	1,4	1,54
Lubija . . .	—	6,37	8,43	11,27	12,8	2,43	5,34	7,27	11,15	—
Rychbacha . . .	—	7,7	9,3	11,43	—	3,3	5,54	7,47	11,35	—
Do Šhorjelza . . .	—	7,48	9,26	12,6	12,37	3,23	6,17	8,9	11,57	—

S Budyschina do Wjelczina.

Wosowa kaſha	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Se Budyschina . . .	—	7,10	10,45	12,40	—
Do Wjelczina . . .	—	7,54	11,18	1,11	—

S Wjelczina do Budyschina.

Wosowa kaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Wjelczina . . .	—	6,19	9,50	11,45	3,4
Do Budyschina . . .	—	6,50	10,21	12,16	3,45

S Kamjeniža do Draždjan.

Wosowa kaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Se Kamjeniža . . .	—	6,0	8,45	11,55	3,55
Počenjaz . . .	—	6,23	9,8	12,27	4,27
Großröhrsdorſa . . .	—	6,33	9,18	12,41	4,41
Arnsdorſa . . .	—	7,10	10,25	1,25	5,3
Radeberga . . .	—	7,20	10,35	1,35	5,13
Do Draždjan . . .	—	7,50	11,6	2,6	5,41

S Draždjan do Kamjeniža.

Wosowa kaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Se Draždjan . . .	—	6,0	8,50	12,10	5,55
Radeberga . . .	—	6,37	9,24	12,47	6,33
Arnsdorſa . . .	—	7,10	10,25	1,25	6,55
Großröhrsdorſa . . .	—	7,29	10,40	1,45	7,10
Počenjaz . . .	—	7,42	10,49	1,58	7,19
Do Kamjeniža . . .	—	8,8	11,9	2,24	7,39

Drjewowa awfzija na Drobjanskim reviru.

Schtwórk 26. oktobra 1882 ma ſo

60 Km. khójnowych ſchęzepow,

2000 walcžow khójnoveje walcžinu

ſa hotowe pjeniſy pod ſwuczenymi wuměnjeniemi ſjawnie na pſchedadžowanje pſchedawacj.

Sapocžatk dopołdnja w 9 hodzinach w ſlinje pſchi Drobjansko-Lipjanskim pnczu.

W Minakale, 17. oktobra 1882. Grabinška Ginstedelska inspekziya.

Dubowe deſki a laty prěnjeje dobroſeče, toho runja khójnowe a ſchmrékowe deſki a laty, rjady a kofly, tſeſhne laty, laty ſa wjerch, ſpalirſte laty, tſeſhnu papu, tſeſhne tſchěſki atd. porucža drjewowa pſchedawacjna

Augusta Bimmermannia,
czěbliſkeho miſchtra w Budyschinje.

Tolſty bakoniski polč

porucža punt po 80 np.

Otto Thiemann, rěſnik na Lubijskej dróſy.

Emma ſwud. Vorwerckowa

porucža ſwój wulki ſtlađ

paletotow, jakow a žaketow

ſi dobrých czołpnych ſtoffow a pluſcha, po derje

ſedžazých ſreſkach dželane. Blažiſny ſu po

móžnosći niſke.

Róſlaze kóžki,

toho runja wſchē druzim ſyreje kože ſo po najwyſchich plažiſnach ſupuji, ſyre kože ſo derje a tunjo wudželajn wot

Gustava Naueki
na garbařské hažbě číſlo 16.

We wudawařni „Serbiſkych Nowin“ je na pſchedan: Špěwna radoſc; ſverka ſchulſtich ſpěwov. Do ſeleneje wobalſki ſwjasana ſo 50 np., do twjerdyh deſkov ſwjasana 70 np.

Saſlowy pôlver w módryh paſečikach po 50 np., ſkótiwiſazy a hojazy pôlver w paſečikach po 50 np., ſchwajzařski mlokovy a wužitkovy pôlver w paſečikach po 50 np., ſwinjazy wobjerny pôlver w paſečikach po 30 np. porucža měchcianska haptika w Budyschinje.

S tutym porucząm sa nashmu a symu
draſtne tkaniny, hladke a ſałchipkate, w nowych barbach a muſtrach
 a wobſadzenja, i tomu ſo hodżaze,
czorne kachemiry, dobry fabrikat,
 lama w rjanych muſtrach, hizom wot 95 np.,
 pluſch ſa jakſi, hizom wot 2 mѣ. starý lóhcž,
deschczowe mantle a symiske paletoty, dolhe, ſa kózdu figuru
 ſo hodżaze,
paletoty hizom wot 18 mѣ.

Dobra twora.

Tunje placzisny.

August Grützner.

 W klamach ſo herbski poſlužuje.

Wulfe fonjaze defi

ſu doſtać hizom wot 3 mѣ. pola

Augusta Grütznera.

Wilzowe klobuki,
 židzane klobuki,
 tkaninowe klobuki,
 hontwierske klobuki,
 filzowe ſtupnje,
 filzowe toſle,
 mežy,

porucza w bohatym wubjerku pſchi kruče sprawnym a tunim poſluženju

Hugo Lehmann

na wonkownej lawſtej haſzy.

 Porjedzenja klobukow a pſchedescheznitow ſo ſpěſchnje a tunjo wobſtaraja.

glaſeſki,
 rukajzy i džiwiſkeje kože,
 buſkinowe rukajzy,
 pſchedeschezniki,
 ſpazirſke liſe,
 krawath,
 ſhilipſhove jehly

Poſlęſhczowe pjerja
 we wſchędru druzinach, toho runja hotowe
 poſlęſhczja porucza po sprawnej tunjej pla-
 cziſnie **Emil Fröde**
 w Budyschinje, pſchi rybowych wrotach,
 niże lawſteho tórmu.

Kožane ſchörzuchi

najtuñiſcho w kožowej pſchedawarni

Otty Büttnera

na hlownym torhochcju
 pódla kupnizy (gewandhaus).

Khofej,

derje ſłodžazy, punt po 70 do 160 np.,
 zokor a roſhyki

ſa kermitſche, dobra twora, po tunich placzisnach,

raſh,

rjany wulkoſornaty, punt wot 14 do 40 np.,

ſyrop,

dobry a ſłodki, punt wot 18 do 40 np.,

jerje,

rjane tuczne ryby, porucza

Hermann Klemm

na bohatej haſzy cjiſlo 12.

Adolf Rämsch

na butrowych wikaſ

porucza ſwojim cjeſcienym wotebjerarjam
 khofej, punt po 80, 90, 100—150 np., pſchi

5 puntach wjele tuñiſho, toho runja dželbu
 khofeja, ſylnje ſłodžazeho, punt po 66 a
 70 np.,

zokor, zyły a drobny, po zylym a jenotliwym
 jara tunjo,

ſyrop ſnateje wubjerneje ſłodkoſcze, punt po
 18 np.,

raſh, punt po 14, 16, 20—30 np.,
 polne jerje, tuczne a wulfe, mandlu po 60
 haſz 110 np.,

petrolej, punt po 15 np., pſchi 5 puntach
 po 14 np.,

roſkaty tobak, neschto wobſchłodženy, punt
 wot 30 do 50 np.

Na pęſzolarjow

pęſzolazy zokor,

do kotrehož jadyn kalk puſczeny njeje, po-
 rucza

Richard Pötschka

na torhochcju, pódla měſchęzanskieje haſthyki.

G. A. W. Mayerowiy bróſtſyrop
 i Wrótklawja, kotrež ſym pſche dyba-
 woſcž a bróſtonu khrjaſhoczisnu trjebaſ,
 je jeniecki ſredk, kotrež je mje wot tuteje
 khorosze wumohł.

Beſtrend, duchowny
 w Radownižach.

Zeniczki ſkład wot njego maja w bieſchach
 po 1½ mѣ.

E. Mittasch w Budyschinje,
 Herrm. Nächter w Kamjenizu,
 W. Rothe w Lubiju.

Woprawdziwe Faulerowe juchowe plumpy,

w tſioch wſchelakich wulkoſczech, toho runja wſchę jenotliwe džele ſa plumpy.

Quint a regulirſke ſhypne kachle, wuhlowe bowy atd.
 porucza ſa symny ežaſ po tunich placzisnach

Ewald Braun

na hlownym torhochcju.

Friedrich Braun w Budyschinje

na bohatej haſzy 5, i napsheczja poſta.

Materialworoſe, zigarrowe, winowe, ſpirituſowe a piwowe
 flamy.

Najlepſha twora, najtuñiſhe placzisny. Kedzbiſke herbske a němske poſluženje.

Kneſlowe a poſamentowe flamy

A. E. Werner

w Budyschinje na bohatej haſzy 67

poruczeja ſwoj bohaty ſkład bantow, zakow a fransow, ſchtaſtow, zwierna, krawattow,
 wolmjanych a židzanyh rubiſhkov, belych ſchatow, ſchtrympowych nohaſzow, wof-
 mianeſho a bawmianeſho tykueho pſchedzena, kapottow a rukajzow jenož w dobrej
 tworze a po tunich placzisnach.

Š tuthym porucžam wšiché nowoſcje, kotrež ſu ſa ſymſki čjaž dōſchke, dobrocziwemu wobledzbowanju.

Draſtne tkaniny wſchěch družinow

w najnowſčich barbach, jenobarbne a kaſhemirate, wubjerna čiſta rjana tkanina. Soleil de laine w čiſtej wołmje, woſebje kraſnje blyſtčzaty, kotrež tež blyſtčez njeſhubi, hdyž ſmoknje.

W o b ſ a d ſ i ,

ſa draſtne tkaniny ſo hodžaze, hladke a muſtrowane, a to woſmijane, atlakowe, ſomotowe a pluſhowe.

Czorny kaſhemir,

$2\frac{1}{8}$ lóhcia ſcheroſi, pſchipoſnate dobre družiny, kotrež pſchi noſchenju njeſhwetla a ſo njeſtupja. — Kaſhemir i rubiſhczam na hlowu, wjele pſches z lóhce ſcheroſi, jara czeńki tkany.

Czorne židžane tkaniny

w rypzu a kopyru, ſo doſho a derje noſchaze, ſcheroſka twora, starý lóhcz hizom wot 1 m. 75 np.

Piſzane židžane tkaniny

w najrjeniſčich, woſobniſčich a nowiſčich barbach, jara bohaty wubjerk, tež w polžidže.

P l ü ſ d i ,

jenobarbny, muſtrowany, barbuńjeſuſhczaty, i koſchlam, jakam a draſcje.

Lama a pluſhowny lama

w rjanych muſtrach a najlepſčich družinach.

S ch ó r z u d i

ſ moireja, luſtra a kaſhemira, ſ lazom a hjes njeho, woſebje wulſe a woſbonje woſchite.

Filzowe ſuſnje,

woſebje ſcheroſko reſane a garnirowane.

Paletoty, žaketы, jakи, deſhczowe mantle,

ſcheroſe a tež pſchiležaze, w najnowiſčich ſaſonach, ſ wyrjadne czopłych, moderniſčich a dobrzych tkaninow po mojich ſnatnych derjeſedžazych ſreſkach dželane. Schicze po mérje ſo ſpěſhnje a kóveru wobſtar.

Pſchi kwojim uutſkupowanju ſym pſchego na to ſmykleny, ſo bych pſchi dobrzych družinach tež pſchego jara kruje placzisny ſtaſaſ, ſo bych ſo ſ kódej konkurenzu méricej móhl.

Jan Jurij Pahn

na torhoschczu a róžku žitneje haſny, pódla hlowneje ſtraže (hawptwach).

W klamach ſo herbski ręcz.

Budyska Bjesada

njezměje, kaž běſe prjedy postajene, ſwój ſwójbny wječor wutoru 24. oktobra, ale tydzeň pozdžiſo, wutoru 31. oktobra.

Zarěčanske serbske towarzſto

změje wutoru 24. okt., 3. dñeń kermuſe, popołdnju w 5 hodž. zhromadziznu.

Předsydſtwo.

Bukečanske serbske towarzſto

změje wutoru 31. okt. wječor w $\frac{1}{2}6$ hodž. ſwoju zhromadziznu.

Přednoſer H. Krawe z Čornjowa.

Wo bohate wobdželenje prosy

předsydſtwo.

Jutſje njeđelu 22. oktobra

reje

ſ wojeſtej hudžbu w Khaſhowje. K tomu pſcheczelne pſcheproſchuje

E. Gänberliſh.

Uletwa wſchěch družinow ma na pſchedanu, wloſhove džela ſ wučežaných wloſhov ſo wobſtaraju, wučežane wloſhy ſo ſupuja wot

Adolfa Herolda

na žitných wilech.

Dvaj konjazaj wotročtaj ſ do-
brymi wopřimami ſo k nowemu
lētu na kuježi dwór w Sarečju
pýtataj.

Jeneho ſchewskeho

pyta

Meyer w Porečzach.

Tedyn ſkawſki móže hujdom do džera ſtupeſz poła Jana Bieſhanga we Wichowach poła Hrodžiſhca.

Řeč 1882.

(Na žadanie.)

Tat ſaſho ſ Božej pomožu
Te žně netk dokonjane ſu,
Kíž bechu rjane, bohate,
Kaž wjele lēt to nebeſche.

Hdyž leſha tež te ſame tu
Nam wjaž džela czinjachu,
Dha hinal hyc to njeſože,
Wichal bechu jara bohate.

My njeſhmy wſchat ſa wjele lēt
Tak bohate ſaſ leſha net
Te lube žně domkowali,
Duž thwalmy Boha džakowni.

Hdyž leſha tež pſches molrotu
Te žně tak khetro czerpjachu,
Dha wſchat ſo wſchito wo prawdje
Kaž heval trjebacž ſamože.

A hdyž te lube beray tu
Tež leſha khetro ſhni te ſu,
Te druhe wſcho tak bohacze,
So farunacž je ſamože.

A runje tak tón luby ſad,
Kíž tola kóždy je tak rad,
Tón leſha, ſaſ te berny tej,
Tu pola naſ ſo radžil njeſ.

A lubowoni, myſl'ce ſej,
Tón ſad a lube berny tej
Te najbóle wſchat tola tu
Thykh thudych ludži živnoſež ſu.

Duž thudych hufco praſcha ſo:
Kaž budu, luby ſbójniſko,
Na ſe žonu a džeczimi
Sso čeſtejne živicž na ſhvěčji?

Ač ſprawný thudych čjlowjecze —
A taſtich netko wjele je —
Kíž khetru čjriodku džeczji maſch
A žane žně dom njeſhomaſch —

Ač njeſtaraj ſo ſtſtiniſje,
Tón starý Boh ſchecze živý je,
Kíž kóždeho tu ſejimi,
Hdyž ſo jom' zygle dowéri.

A tíž, moj thudych bratſje, tý
Na druhych zuſhých polach ſy
Sso wjele potu wupocžil:
Twój Boh eže njeſe ſapomnil.

Tež ſa tebje a twoje dla
Boh wſcho tak rjane narоſć da,
So brózne wſchite poſne ſu,
Tež wjele ſaimow na polu.

Duž thwalmy ſ džaknej wutrobu
Nět, hdyž te plody domoj ſu,
Wſchat Boha a twoj ſyły dom
A dželaj, ſpěwaj ſ wjeſelom.

Haj, thwalmy ſ džaknej wutrobu
Nět, ſo ſtſtiniſje ſtſtiniſje,
Schtóz leſha hiſheze morkota,
Tón tola ſima žanoh' dna.

Hdyž něhdžé njeſpoložni ſym,
Sso tola na thyk dopomuſy,
Kíž, hraj, pſches wodi ſatrachnu
Ine zygle žane nimaju.

A na poſleſk eže prokſymy,
My njeſtoſtiniſje hreſhniž:
Ač ſwarcui wſchat pſched njeſbožom
Wich ſo na poli a ſchtóz je dom.

Tež chýl, o luby Božo, dacž,
So móhli in mérje wujimacž
Te ſtrou, prawje džakownje,
Kaž wſchat to twoja wola je.

Spožč tež, ſo wot nich dawamy
Rad' thudych bratram we nujſi,
Dha budje lēto pſchichodne
Boh žohnowacž tež bohacze.

Petr Mlonk.

Serbski Hospodař čo. 20 je wuſol.

(K tomu čiſtu jena pſchiloha.)

Gogolinski kalk,

najlepschi a najsporitschi kalk, je safo na pschedan pola

A. Lorenza

na Hoschiz haſhy čiſto 23
a na privatnym tworowym dworniszeju.

Woli

č masanju mločazych maschinow,

tuk

č masanju konjazeho gratu, rjemienjow, schkörnjow atd.,

Kolmas

je pschezo po puntach a zentnarjach pola mje na Hoschiz haſhy 23 w dworje na pschedanu.

A. Lorenz.

Jerje,

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np.
haſz do 1 mk. 20 np., poruczataj

bratraj Merschej

na žitnych wikach,

w hosczenzu č slotej hwesdze.

Amonium

(czekamu ſol)

č pječenju pschi wurosczenej pscheinzy poruczataj

bratraj Merschej

na žitnych wikach

w hosczenzu „č slotej hwesdze“.

Khofej,

čjescze a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paleny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobrosczi

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

Serbſke klamy we Wojerezach.

Šermuſcham

zokor, zlyki a mléky,
rosynki, wulke a male,
wſchitke družiny zlykych a tolčenych wyrzow,
koruſhowny a zitronowy woliš,
syrop w snatej dobrosczi wot 16—40 np.,
toho runja paleny a njepalený khofej
po snathch tunich placzisnach, pschi wote-
waczu 5 puntow hiscze tunisho, porucza

Jurijs Baltin.

Rožowany ſtwjelzowy abo njetrjeny len,

taž tež wutrieny len kupuje po ſzdej
dželjje a kóždy džen mechaniska dželko-
pschedownia w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjeny len, a to jenož
kobotu w Grüñerez domje, ſi nutskho-
dom ſjerjowej haſhy, kupuje.

Dla ſastacža flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſkada hotowych
muzſkich a hólezich wobleczjenjow taž tež ſukna a buk-
ſkina po jara poniznych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wikach.

W upſchedawanie.

Rubiſchka

we wſchelakich wulkoszach a najrjeſtich barbach a muſtrach, kotrež ſu ſoni ležo
woſtałe, pschedawam, ſo bych ſ nimi rumowal, po jara niſtich placzisnach.

M. Th. Pech

na torhoschizu, pódla měchcjanſkeje haptki.

M. Th. Pech w Budyschinje

na hlownym torhoschizu 8, pódla měchcjanſkeje haptki,
porucza pschi potriebje ſwoj wulki ſklaſ
čjornych židžaných ſtoſow, čjornych a wolmianych kaſhemirov,
taž tež druhich piſhanych draſtnych tkaninow
po jara tunich placzisnach.

Lama we wjele muſtrach,
ſuknijowe tkaniny w najnowſtich muſtrach,
koſhle a barchenty, barbunje puſchczate a derje džeržaze,
jakowe barchenty, jenobarvne a žunijklate,
podſhiwkiwy biber, ruby, bely a módry plat,
ſchrzuchi, pikeje, ſhirti, trienja, blidove ruby,
pozleſhczowe tkaniny, kholowowe tkaniny, pluſh, ſhomot a
jara rjane tkaniny k jakam, módrocžiſhcz a kattuny.

Pódla toho činju woſebje na ſwoj wulki ſklaſ rubiſchczow fedžbliwe, wot kotrychž
nětko wulki dželbu lónſtich wulkich wolmianych rubiſhczow na ſkownu po jara tunich
placzisnach wupſchedawam a ſ tym ſwojim čjeſczenym wotebjerarjam ſkadnoſć dawam,
ſo móža ſebi něcht ſjane ſa tuni pjenjes kupicž.

M. Th. Pech

na hlownym torhoschizu, pódla měchcjanſkeje haptki.

W klamach ſo herbſki rěči.

Hornčerňja a pschedawarija khachlow

H. N. Teutschera

w Budyschinje, na ſamjeutnej haſhy 33,

porucza ſwoj bohaty ſklaſ wſchelich družinow khachlow we wſchelich barbach, proſtých a
bohacze wupſchedenych, ſ dobrij džeržazej glasuru po jara tunich placzisnach.

Khachle a wſchē warne naprawy ſo ſ rukowanjom ſa dobre a praktiske dželo ſtajeja.

Šwoj bohaty ſklaſ

grota, grotowych hofdzikow, rječjaſow, pjerow,
franzowskeho, jendželskeho a nemiskeho

grata,

toho runja wſchē želesne a krótke twory, domsku a hospodařsku na-
dobu, prawdziwe faulerſte juhové plumpy dowola ſebi do porucza-
zeho dopomjenja pschinjeſcz

Ewald Braun

9 na hlownym torhoschizu 9.

P. P.

Štutym mam češčz, najpodivolnišcho wosjewicž, so šym ſtwoje
kolonialtworowe, tobakowe, zigarrowske a ſpirituosowe klamy
wot bohateje haſy na

Drzewowe torhoschežo čišlo 4

do klamow, kotrež je mój bratr Ernst Glien hacž dotal ſa filialu měl, pſchepožil.

Šso wutrobnje džakujo ſa dowěrjenje, mi w mojich předawſkich klamach a mojemu bratrej w jeho pobocžnych klamach spožčene, proſchu ja, so by ſo mi to ſame ſjenocžene tež dale wobſhovało.

Š pocžesčowanjom

J. T. Glien.

Hoſczenz k ſlotemu jehnjecžu.

Čeſčenym Šſerbam ſ tuthym k navjedzenju, so šym hoſczenz k ſlotemu jehnjecžu 1. oktobra pſchedewſal a na najpſcheželníſcho wuhotovat. Za budu ſo prózowacž, ſo bych ſebi ſ čopkaj a ſymnej jedžu najlepſcheje dobroſče kaž tež ſ pſcheželnym poſluženjom ſpoſko- noſeč čeſčených Šſerbów ſaſkužil, pſchi čimž chzu najtunishe placžiſny woblicžecž.

K wupſchahaju porucžam ſtwoje hródje, kotrež ſu w naj- lepſchim rjedže.

Wo bohaty wopyt proſcho činju hiſcheze na to ſedžne, ſo ja a moja žona ſerbſki rěčimoj. Š podwołnym pocžesčowanjom

Adolf Glaser.

Dr. Schrammowý bróſt- a laxirthej w paketjach po 25 a 40 np.,
Ballhäuserowe czorne žoldkowe a žolczone krepki
w bleschach po 40 np.,
wopravdžitu Sulzbergſku wiežowu
tinkturnu,
bleschu po 75 np.,
porucža
měſčjanſka haptika w Budyschinje.

Spodne kholowý,
spodne jakí,
flanellowe koſidle,
ſhamlowe rubiſcheža,
toho runja wſchě druziny
hotowy h ſchatow
porucža

A. Tschentscher,
ſ napſcheža noweje měſčjanſteje ſchule.

Bergmannowe!
theerowe schwablowe mydlo
wotſtroni njedwělnje wſchu kožowu njecžitostę
ia krótki čaſz a dawa koži ſwěčzatu běloſej.
Dostacž ſchtuka po 50 np. pola

H. Puya
na ſerbſkej haſy.

(Sapóžlane.)

Mojim lubym Šſerbam!

Koloniałtworowe, tobakowe a zigarrowske
klamy Richarda Pöhlki w Budyschinje
pſchi kholownym torhoschežu pódla měſčjanſteje haptiki ſu klamy, hdzej wo prawdje
derje a tunjo kupujesch a ſo tebi pſchežel-
niwe poſlužuje.

Wo prawdje čiſeže a derje ſkodžazh
thoſej placži 1 punt jenož 70 np., pſchi
wotſracžu 5 puntow punt 5 np. tuňčho,
duž móža ſo tute klamy kóždej hospoſy a
ſaſopſchedawarjam najnaležniſho porucžecž.

Š....

Felix Schlesinger.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſaſadženje ſhumſchtñych ſubow a plombirowanjom
po najnowſchim ſystemje.

 Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

K rěčam wſchědnje dopoſtnja a popoſtnju wot 8 hacž do 5 hodžin. Khudym darmo.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjesenom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Císeř Smolerjec knihičiščeřje w mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 43.

Sobota 28. oktobra 1882.

Létnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Jeho majestoséž sakske kral je sacerdalu kraje Milonej wulki křiž sakskeho albrechtskeho rjada spožejil. Sakske pôßlanz we Winje, s Hellendorf, je so s kralowym ſamou rucznym piškoum do Belgrada podal, so by rjad kraje Milonej pschedpodal a jemu s dobowem ſbože pſchał, so je psched mordarškim nadpadom wobarnowanym wostal.

— Wunoské ſejmickich wólbow w Pruskej, kotrež ho ſaídzeny ſchitwórk měsach, hřichče ſnati njeje. Zenož s Varlina manu powjescz, so ſu tam liberalni doprédkovarjo dobyli. Tuto dobycze liberalnych bě do předka widzecz. Konſervativni, kotsiž ho přeni ras w Varlinie s liberalnymi s křutnoſcju měrjachu, dostačtu třecžinu wotetathych hřekow. Pschi pschichodnych wólbach ho jim ſnadz radži, tež druhu třecžinu s ſebi pschirovrocicž. Prěni ras to móžno njebe, dokelž je Varlin předny pschedo s wulkej liberalnej wjetſchinu wolil. Sa to pak ſu liberalni w naranskej Pruskej czejké poraženie poczerpili. Liczba liberalnych ſapóßlanzow budže po tajkim hřichče mjeřiſcha, hacž je na poſledním ſejmije byla.

Avſtrija. Czeſki ſejm je so njenadžujy spěchne wobſankyl. Do jeho ſkónčenja bě hřichče ras bjes czeſkimi a němskimi ſapóßlanzami ſwada wudyrila. Němzy běchu namjet ſtaſili, so by ſu ſa twarjenje jeneho němskeho lětnego theatra s krajneje poſtaſníz (kaſz) 800,000 ſchěznaſow dowolilo. Czechojo, kotsiž ſu ſebi pjenjeſy ſa ſwój wulki theater bjes ſobu po krajzarach hromadže ſeſberali, ſo pschedzivo tutomu žadanju ſpjeczowachu, poſtaſujo na to, so je ſo hakle ſaídzené ſeto ſa němski theater w Prahy 340,000 ſchěznaſow wot kraja placíto. Dokelž pač němsky ſapóßlanz, wuziwaſo ſwoju nařhwilnu wjetſchinu w ſejmije, na tym wobſtachu, ſo maja ſo pjenjeſy dowolicž, pschihotoſtachu tež Czechojo namjet, w kotrejž ſebi runje kaž Němzy czeſki lětny theater žadachu. Jeho placíſna dyrbjedche, liczbje czeſkeho luda pschimérjena, třecžinu wjazy ſtejcz hacž němski theater. Khějorowý pschikas, ſo ma ſu ſejm wobſanknycž, je wadženju bjes Czechami a Němzami dla theatrow na dobo kónz ſežinit. — Czecham a Polakam w avſtriskej Schlesynskiej je ſo prawo doſtačo, kotrež ſu woni psches ſto lět parowacž dyrbjeli. Schlesynski khějorſki nařenik je wónđano na ſchlesynskim ſejmije ſakon, po kotrejž maja Czechojo a Polazy psched ſudniſtwom rune prawo s Němzami, wosjewil. Wſchě ſchlesynſke ſudniſtwia ſu poručnoſcž doſtate, ſo dyrbja ſo w pschichodze po tutym ſakonju ſložowacž.

Franzowska. W twaru franzowskej republiky we wſchech rjadač píkoze. Komunardojo ſo s pschedwijkarjemi ſtatoſkeje ſtrony na pschedmo prózuja franzowsku republiku rošwalicž. Poſlednie powjescz ſe Franzowskeje na to poſtaſuja, ſo ſo komunardojo na jara ſtrachne waschnje hibaju. Hrožaze liſty, dynamit, bomby ſu najlepſe ſwědk ſa dželawoſcž revolucionarnych. W Lyonje

ſu njeſnaczi mužojo w restawraciji tamniſcheho theatra roſbuchaze bomby pod blido poſožili. Vóřh po tym, jako běchu ſo njeſnaczi wotſasili, bomby roſbuchnyh a restawraciju ſapuſzejichu. Druhe roſbuchnenje bombow je ſo tón ſamý wjecžor w Lyonje w tamniſhim rekrutirowanſkim bürrowje mělo, tola pschi tym nictó na wulke ſbože wobſchložený njebu. W Amienje maja wobhdylerjo wulki strach, dokelž je ſo tam ſa ſchyri nježele pječz ras paſilo. Ma murjach běchu papjery naſepjene, psches kotrež ſo dželacžerjo ſe wojne pschedzivo bohatym namořiachu. Tſi woſhobu buchu czejklo ranjene. Franzowske kniežerſtvo je plan ſa ſběžl komunardow, kotrehož nieže psches zyly kraj džeja, wuſlēdžilo. W Parizu a w městach poſlodniſcheje Franzowskeje buchu wſchelaſy komunardojo ſajecži. Tež w prozežu, kotrež ſo dla njeměrow w Montceau les Mínes w tu křwilu wotdžerži, ſu komunardojo ſaplecženi. Njeměry ſo ſapocžachu, jako psched dwěmaj lětomaj komunard Dumay we wuſlowych podkopach revolucionarne rěče džeržesche. Dželacžerjo móžachu jara derje ſe ſwojej mſdu ſpokojoſom bycž. Dželacžerſki czaſ traſeſte jenož wóžom hodžinow, wobſtarni dželacžerjo doſtaſachu dobru penſiju, pschi khorofejach buchu dželacžerjo darmo wothladani a ſeživjeni. Religioſne potkóženje, pschedzivo kotremuž dželacžerjo ſkorža, wobſteji w tym, ſo direktor Chagot njeđowoli nježelu dželacž a dželacžerjom ſakſa, ſo na zivilnych porjebach wobbjelicž, dokelž ſo te ſame bjes duchowneho poſhwyczenja ſtawaju a ſo pschi nich revolucionarne rěče džerža. Farar Gauthier běchu ſo ras na několych dželacžerjow wobčezowaf, kotsiž běchu pschi tajkim zivilnym pohrjebje halekowali a kotsiž buchu toho dla ſo džela pschedzeni. Ma to dyrbjedche farar pschedraſczeny psched njemdroſcžu dželacžerjow czejknež a ſo do dženřniſcheho dnja do Montceau les Mínes wjazj wročzili njeje. We wſchech druhich fabriſkých městach poſlodniſcheje Franzowskeje ſu dželacžerjo ſe revolucionarnymi idejamí naſchtykani. Franzowske kniežerſtvo ſněje někto plody, kotrež ſu psches to narosile, ſo je ſo wot kniežerſtwa ſcheschijanska wéra ſe ſchulow a ſe ſudniſtwa wuſtorkala a psched zylym franzowskim ludom ponizila.

Zendželska. S twarjenjom podmorského tunela bjes Žendželskej a Franzowskej je ſo pschedacž dyrbjalo. Zendželczenjo maja psched tunelom wulki strach. Woní ſo boja, ſo bychu ſo w jenej pschichodnej wojne njeſcheczelske wójſka psches ujón do Zendželskeje dobyhwacž móhli. General Wolſeley, dobyčer Egyptowskeje, w nastupanju tutoho tunela psiche: S tunelom ſo najtwerdſha a najlepſha ſakitovanska linija, mórfi kanal, Zendželsku wot Franzowskeje dželazy, ſanice. Šak lohko móže ſo ſtacž, ſo ſo Franzowskojo abo jedyn druhí lud we wojne tunela mozuja a po nim potom ſwojich wojaſow do Zendželskeje ſeželu. Budželi tunel natwarjeny, pschedanje Zendželska njeſotwiſhny kraj bycž, dokelž jej móžno njeby bylo, wójſko wuhotowacž, kotrež by ſo

z Franzowskim mieric̄ móhlo. Sakitanje tunela by wobceżna węz była. Naprawy k tomu, kaž na pschikkad podsemske rōssbuchaze miny, njebychu so móhli w stajnej hotowosczi dżerzec̄. Wszech tele mienjenja wo straschnosczi kanala su do knigi sapiżane, kotrež budża pschichodnemu parlamentej k roslōzenju pschedpoložene. — W Zedzelskej saúdzeny tħidżei satraschny wetr, pscherwodżeny wot desħejza a żněha, sakħadżesche, kotrež je na kraju a na morju wjelle schkody a njeboža nac̄jinil.

Ruħovska. Ruske kniežerstwo njejednotu a roškoru, kotrež russki a pôłski lud dżeli, wurunac̄ pyta. Szwedčenje wo tym dawa wobsanknenje khēżorstwoje rady, so ma so tym, kotsig dyrbjachu dla wobbdżelenja pschi poħslednej pôłskiej revoluziji do wukraja čeknyc̄, abo jich herbam wulki dżel konfiszirowanych kubłów w nawięcżornej Pôłskej jaħo wróćzo dac̄.

Sserbijska. W nētčijskim časzu, w kotrejż w bēhu nētčijskim lēt nimale żaneho europijskego wjercha s mordaſkimi nadpadami pschepuħċieli njejk, njeje tež herbski kral Milan bjes taikheho nadpada wostał. Tačko bē so wón wutoru, wot ħwojego pucżowania we wukraju so do Belgrada wróćiwschi, do metropolitanskeje zirkwe podał a jemu biskop Mojsiecz kħiż i koſchenju poda, wutħeli jena wobħonje sdrascżena żona, wudorwa wħschka ġevremi Markowicža, s revolverom dwójżu do krala. Pschi prēnūn tħeljeni kulta w revolveru wosta, druhu ras kulta nimo krala dżelx, dokelż tutón hlowu do sad sejże. Kralowy adjutant na to nadpadżerku pschimij a ju poliziji pschepoda. Pschi pschepytanju Markowicžoweje wobydlenja namakachu papieru se blēdowazymmi flawami, wot njeje piżannimi: „Ja dyrbiu toho skonżowac̄, kotrež je hmijertny wuħjud pschecijsko mojemu mużej podpiħak.” S toho je widżec̄, so so nadpad politistich pschicżinow dla stal njeje, Markowicžowa je chyžla jenož hmijerc̄ ħwojego muža wjiec̄iċċ. Nastork i nadpadej na krala je w lēcze 1877 druhha turkowska wojna dała. Leħdom so brigada herbskeje narodneje milizy w Topolu spjegħoħwasche na wojny cżahinyc̄. Dokelż ma herbsta wjerchowska ħwójba Karadżordżewicž, kotrež bu wot nētčijscheje kniežažeje herbskeje kralowskeje ħwójby Obrenovicž se herbskeho tróna wuħnata, w Topolu ħwoju domowisnu, tukashie herbske kniežerstwo, so su pschivisħvarjo Karadżordżewicžow sbejk pschihotowac̄ chyžli. Duż buħu nēħduði minister Ĝumiċċ, pschekupż Kolaraż a wħschk ġevrem Markowicž sajecżi. Bjes tym so so zyle njevinowath Ĝumiċċ a Kolaraż hmijerc̄ smiñxha, bu Markowicž w lēcze 1878 saħħidżen a satħelenu. Wschelake wobħony, kotrejż je tammy prozeb derje snajominh, praja, so je Markowicž na Topołskim sbejkru runje tak mało wina był kaž Ĝumiċċ a Kolaraż. Po hmijerc̄i Markowicža jeho mandżelska, kotrež bē na nim s wulki luboſeżu wiħala, do čeżjekkix myħlōw padże. Čeżżeq myħle su, kaž so sda, ju i nadpadej pohnuke. Hdyż tež, kaž je se wsħeħo widżec̄, żana ludowa politiſka strona pschecijsko kralej Milanej pschi nadpadżez ruku sbeħħnuka njeje, dha so tola preck njeħodżi, so smiexe nadpad tež politiku wažnoſč. W Sserbiji je ħwlna strona, kotrež sa tym steji, so by Milana s tróna wuħnala. Wona budżet nadpad, po kaujo na njevinowatu hmijerc̄ Markowicža, wēsże k tomu wužiwač̄, so by njeppokojnoſč w herbskim ludu, kotrež hijom dawno dla dolħego pucżowania Milana we wukraju morkota, powiessħiha. K tomu wschemu nētčijske ministerstwo, wot krala kruče dżerżane, dokelż je kralej wulki doħi napraskał, bjes ludom żaneho dowérjenja uima. Nowiny radikalneje strony w tu khwilu preja, so maja nēħajki swiż s nadpadom. K kralej su so s wjelle stron deputazije poda, kotrež jemu ħwernosč herbskego luda wobkruċjachu. Belgrad

bu tón żamh wjiegħor kraħnije illuminirowany. Wot awstrijskeho khēżora a wjazorych druhich europijskich wjerchow je kral sbożo-pschejaze telegramu dostał. Pschepytanje nadpada so wot ħudniſtwa s raſniſču wiedże, nēħotxi mužojo, bjes nimi profesor Widkowicž a wiedżer radikalneje strony Tawšhanowicž, kotrejuż bē Markowicžowa tsi dny prjedy ħwoje zyke samożenje sapiżac̄ dała, buħu sajecżi.

Egyptowska. Egyptowski vizykrat je toho dla Arabi Paſčur bje wsħeħo prozeħa wobwēžiż chyži, so by na tajse waħħnije njeħubeho wobstóġbniha wotbyl. S dotalneho wuħsdżenja je so podako, so je Arabi Paſčha sbejk pschecijsko Jendżelzauam po poručiżnoſči Ģewfika a turkowskeho sultana pschihotowat. Bjes Arabi Paſčowymi listami su też piżma wot sultana namakali. Sultan so pjeċċa nēħo prozeħ pschecijsko Arabi Paſčhi sbeħħnuk a so Arabi Paſčha s jaſtwa pschicżi. Mögħino je, so so Jendżelzjenjo, kotsig w tu khwilu se sultanom dobre pscheczelstwo haja, jeho żadanjam podwola.

Khēżka sa sejjerpliwoſč.

(Skončenje.)

Knies se Schleiniz njeħeshe na ħwojim kuble kraħne īuki, na kotrež bē trochu hordu a kotrež jemu rjane żnē dawachu. Druhu pak byħu s khurwjerħowiskeho leħa jelenje a hornu, też džiwinje īwinje s cırjodami w nozji pschicħi. Te byħu potom wsħo sejrate, sħtoż so jidu spodobaše, abo też rosteptak a skasye. Duż na binyowħiż żniżi myħsħi se Schleiniz ħwojix ludji w nozji won na īuki pōžla, so byħu s klepotawami a woħlanjom prawni haru hnali, a tak te swerifka wottraſħili. To s wopredka pomħashe, ale skončiż so te mudre swerjata na to swerjachu a so dale traſħieq njeħadachu. Duż starx Schleiniz ras s ħwojemu Hanħej rano praji: „Hanħo, tačke ta węz dale njemόże hiż, to ħebi hewak ċaħolwieq pschi tħu dušču s cżetla wumiersa. Ja tam na hörzy pschi īlkach khēżku natwarju a do njeje dam wħschelake dżerx sejji, s kotrejż może so na džiwinu tħeleż. Ty pak s wotroċkam do khēżki dżesch a na tu swerinu cżakas. Sħtoż pak wam psched wocċi pschidżi, to bje wsħeħe hnady a ħmilnoſči satsħelċe.”

Każ bē so wotreċċalo, so sta. Čeż-żloġo natwaridu bōrxi loħku desklowanu hētu a jako bē hotowa, Hanħ se ħwojini luđjini do njeje sacżahny, a nēħo czi khadlojo tam żyku nōz tħelachu a prasku, so wsħo sħċerċeż. Tiġi jelenje buħu satsħelene a do ġuħiġiżi pschidżiex. To bē nēħħo sa stareho Schleiniza. Wón so s żyku bjeswocżom ħmijerc̄ a s rukomaj plazashe, jako jelenje wuħlada, potom praji: „Tačke budżidju nēħo tħu tħalli. Alle ta węz bōrxi hina k pschidżi. Knieni Schellendorfowa njebeż żyku nōz teħo tħelienja dla spaxi móhha. A jaħo nasa jistra miersaza s l-ożja fis-sa, wuħlada tu njeħbożownu desklowanu hētu a pytni, so jei ta żyku wuħlada do daloka kafu. Ma to so wona rosnijendri a hixxhom wotroċķa fe kniežej se Schleiniz pōžla, kif by jemu prajfil, so dyrbi na mērċe tu desfowanu budu potorħac̄, hewak budżet wona to psches ħwojix ludji cżiċċi dac̄.

S tħu pak staremu wojafej rjenje pschidżi. Wón bē ħebi runje rano ħwoju trubku sażżeħlit, pachashe w dobryu mierje a wjexxelše so, so je so jemu s tejju budu wsħo tak derje radżi, duż bu jemu prajne, so je wokkieni pohol wot hnadnejse knienje se Schellendorf. Wón jemu da nħus stupiċċ a wotroċķi jemu praji, sħtoż bē jemu porucżene. Liedom bē Schleiniz to wuħħihsa, wón kaž džiwi sawola: „Cejn, cji, so mi won pschidżiex a praj tejj starx Liċċi, so by so jeno wo ħwoje węzy a niz wo moje staraka. A hiżżej jene chju cji fuu na pucż dac̄. Hejju mi jedju jenīċċi wot waħi khadlova k mojej budżet pschidżi, toho dami na mērċe bje wsħeħe hnady a ħmilnoſči satsħelċe.”

Pohol so nēħo tak rucże, hac̄ dżesch, soħo domoj k ħwojek knieni wróċi a jei wsħo ġivru wupomweda, sħtoż bē tón starx wojaż jemu prajfil. Ta pak bu nēħi wsħa poħna sħlowa a hnēwa. So budżet starx Schleiniz ħwoje sħlowo dżerżec̄ a cżiċċi, kaž bē

hrošči, bě jej wěšte. Duž ſebe wona ujeſwaži ſwojich ludži wu- pôžlacz, ſo bych tu deſkowanu budu potorhal. Ale ruceže da ſwojeniu advočacze k ſebe pschińc a powjedacze jemu, kaf bě ſo ſejnū ſuſod na njej pſchescht. Tón advočat pak ſo hijom w duchu na bohate žne wjekesche, kotrež bych ſo tohole wuſhywa ſroſc mohla. Wón jei radjeſche, ſo by daſa dwé ſkóržbje ſežinicz a khurwječhowske ſanžliji pſchepodacž. K preñemu dyrbi ſkoržic, ſo je ju Schleiniz hanik a jej wudno „ſtara Lísa“ daſ, a k druhemu, ſo je wón tam na horu tajku budu natwaril, ſo wona nětk wjazy wſho tak rjenje widječ njemžje, kaž předy.

Prozež ſo nětk ſapocža. Schto pak dyrbjeſche to rěkač, to kózdy wě, kiz ſnaje, kaf pomaklu to tehdom pola ſudniſtwow djeſche. Khurwječhowska ſanžlija bě kaž wós, kiz do předka njeha, hejſo kolo pſchego a ſaſo i nowa njemazech. Tam dyrbjeſche po tež maſacž a dyrbjeſche kózdy džel thětſje do moſchuje, ale hluboko! maſacž; tak pak jeno ſto toleř po druhim k thortej djeſche. Ta nahramina knjeni, kiz ſebe hacž dotal ujebe žadnu kuſ popſchala, nětk hiſchče bôle tradaſche a hdyž dyrbjeſche ſaſo placnic, by ſ hluboka ſaſtonala. Ale wona bě tu wě ſapocžala, duž tež ju niždy puſchcic ſnejchacze. „Radſcho čzu ſuſti khléb jěſc“, by wona husto prajita, „hacž ſo dyrbjal tamle tón ſtary ſlepž pravo doſtač.“ A wona ſtovo djeſeſche. Be předy ſi nahraminoſcu tradaſa, nětk dale nicio hacž ſuſti khléb ujeježdžiſche, jeno ſo by pjeniſhy k prozež měla, a nětk hiſchče bôle ſwojich poddanow cijchacze a drjeſche, ſo by ſwoje dawki a ſchtož mějeſche hewak doſtač, krybnyka. Žejna wutroba bu pſchi tym pſchego bôle ſtuſjerdiſena a hórfka kaž poſon. So by tu njebožownu budku wjazh njewidžala, da ſebe do tych wotnow, ſ ſotřymiz bě hewak tam won hluđala, hdyž ta buda bě, wofeuž ſežinicz, ſo by wjazy tu wě, na ſotruž po tak hněwaſche, widječ njetriebeſata. W zyrfwi mějeſche wona ſwoju knjeſſtu lóžu; tu bě tež wotna ſe ſelenym ſawiſhkom ſapowiſhnyka, ſo by ſady ſawiſhkom wot nježeho nje- molena na předowanje poſtlučacž móhla, a tež wohidne woblicžo ſwojeho pſchecziwnika pſched wocžomaj njeſela, kiz bě kózdu ſbójnui njedželu w ſemſchach a jej runje napſchecziwo ſydaſche. Dokelž pak ſo djeſen wote dnia rudjeſche a miersasche, mějeſche wjele na na ſtrowoſci ejerpic. Pjeniſhy mějeſche tež ſtajnje ſa prozež blacž a to jej tež wſho wjeſele kažecche; tak pſchindže, ſo jejne možy pſchego bôle wotebjerachu a bu pſchego bôle ſlabſha, na poſledk bě ſekhujena kaž ſežen.

Knjes ſe Schleiniz bě ſebe tu wě ſtýlo wſat. „Ja ſyti“, by wona prajit, „několru naſhý pſchecziwo Turkam a Franzowſam wobarak a duž mi ſawěrnje tāle žónska moj domčik wſacž njeſm.“ Wón da toho dla wo dnjo a w noži, haj tež, hdyž běchu wſchě jelenje a ſhorny dawno ſežerjene, tam pſchego tſelec a to jeno toho dla, ſo by ſwoju pſchecziwnigu ſ tym hněval. Wón da tež ſwoju budku frejcerwenu wobarbieč, ſo by prawje widječ byla a jei bôle do wocžow padača. Kemsich pak wona ſenje žanu njedželu njeby pſchepaſt. „Pſchetož“, by wona prajit, „k preñemu je to kheſczijska pſchiſluſhnoſc, ſo člowjek kemsich dže, a k druhemu ja ſ mojim kemsichkodženjom tu staru w jejnej lóži woblehnenu džeržu, kaž něhdý Turkow w Belgradze, ſo ſebe wona niždy ujeſwaži, ſwoje bjeswocžo ſe ſawiſhkom wutknyč a je poſkaſc.“ Starý duchowny w Kinsbórk u husto wobeju pſchecziwnikow jeju njeſcheczijske ſwady dla ſwaril, a to ſurowje, ale won hlučim wuſham pređowaſche. Ta knjeni by potom ſaſo na knjeſa duchowneho njewuſtatoſc ſkoržila, ſtary Schleiniz pak by prajit, hdyž by domoj pſchilchot: „Hanžo, my manu pak tola woprawdže kraňneho duchowneho. Tón eži žaneho kuſa bojſeſe pſched člowjekami nim; wona pak je namaj dženža ſaſo tak prawje wěrnoſež prajit. To ſo mi lubi a wona ma prawo. Ja drje bych radu čhyt, ſo bych něſak ſ ejeſciu ſ teho bjeſbóžneho prozeža wuleſk, ale pſched tež žónſke ſo mi zoſacž a brónje do blota ežbnyč njecha.“

To polne džekacž ſet traſeſche. Wobeju moſchuje buchu bjeſ tym pſchego prōſniſche, jenož advočataj, kiz tón prozež wjedjeſchtaj, běſchtaj bohate žne měloj a běſchtaj wjeſeltaj a poſnej radoſcze.

Po doſhim ežaſu doſho wocžakowanu wuſhud pſchindže. Knjeni ſe Schellendorf bu ſe ſwojej preñej ſkóržbu wotpoſaſana, w kotrež bě ſkoržila, ſo je ju Schleiniz hanik, dokelž je ju „ſtara Lísa“ rěſat.

S ſudniſtwo praſeſche, ſo to žane hanjenje ujeje, pſchetož „Líſa“ je dobre kheſczijske kheſzenie měno, a hdyž je prajit „ſtara“, dha w tym tež nicio hanjaze njeleži, dokelž to žana haniba ſa nikoho njeje, hdyž je ſtary.

Staremu knjeſej Schleinize pak bu, ſchtož tu druhu ſkóržbu naſtupa, poruczenie, ſo by tu hétu na hóřy daſ potorhač a přeſc wſacž. Tola bu jemu dovolene, ſo ſme ju delkach w dole ſaſo natwaric, na tajſim měſeſe, hdyž njeby knjeni Schellendorfowej wuſhad kaſyla; tſelenje pak něto do zyka pſchecſtacž. Jako bě Schleiniz tónle wuſhud doſtač a pſchecſtacž, won k ſwojemu ſvěrnenemu ſkužomníkem prajit: „Hanžo, po prawym mi ta buda delkach w ploniſe do zyka nicio njeponha, wſchak žane jelenje a ſhorny wjazy njeſchindu, a my tež wjazy tſelec nježměny. — Ale ſo bych tež Schellendorfowej trochu klubu čzinil, chzu ju dacž na tajſim měſeſe natwaric, hdyž ju wona wſchědnie a kózdy čzaſ ſe ſwojimi woknami widži.“

W Kinsbórk u bě tón djeſen, hdyž tón wuſhud pſchindže, wulke wjehele, kotrež pak bě pſches wotpoſaſane teje druheje ſkóržb trochu ſmuſzenie. Jako wýſchſchi ſe Schleiniz ſwoju deſkowanu budu wottorhač da, knjeni ſe Schellendorf zyka djeſen wot wotna njewoteniſe. Ale hijom naſajtra ſo jejny hněw ſi nowa horič ſapocža, jako delka pocžachu nowy ſamjentní dom twarieč. Nětk bě jeje hněwanje čzim hóřſche, dokelž dyrbjeſche ſebe prajic, ſo tule khežu na žane waſchnuje ženje tu njewotubže. Taſle wona pſchego bôle a bôle ſpadowacž pocža a ſeſto poſdžiſho, jako bě prozež dobyla, ſemrije. Starý duchowny jej čzelné předowanje djeſeſche; teſt bě ſebe wſal ſe ſeženja ſana 2, 17: „Ta ſurowoſc wo twój dom je mje ſežraſa“. Wón na předowanju poſaſa, kaf ſvojowna budžiſche tola ta njebocžicka bjež móhla, hdy budžiſche na ſudnym dnju taſle k ſwojemu knjeſej prajic móhla. Tak pak je ſo ſurowiſka wo někajku hubjenu hétu na ſemi a njeje tu čzaſnje žaneho žohnowanja měla, a njeſměje tež we wěčnoſci ſawěſče ani žohnowanja ani wjeſhela pſches to.

Sbože bě, ſo ta Schellendorfowa tule čzelnu rěč wjazy ſkýſhaſa njeje, hewak budžiſche ſo wěſče ſaſo na knjeſa duchowneho huntořka a ſkoržila, ſo tónle muž ani ſemjansk ſkjeni njeſchepuſchecži.

Knjes ſe Schleiniz, kiz bě wjele měriňſcheho waſchnuja a wjele mjenje wofkocžiwy, na jara wýbore ſeſto pſchindže a bu na ſwoje poſleſdne dny pſchego milíſhi a ſežerpliwiſhi. Hdy by ſo nichton na tym ſpodžiwaſ, by wona prajit: „To je mje Bóh tón ſkjen ſam naueſiſ, jako dyrbjach na tón kuſ ſuſtva 10 ſeſtacž.“

Ludžo pak rělachi tomu domu na hlučhnicžanskih ūkach „khežka ſa ſežerpliwoſc“ a to ſ dobroym prawom. Pſchetož tule bě tón ſtary wojak na wuknul, ſežerpliwy na něichto čzakacž a knjeni ſe Schellendorf bě přeni krož w ſwojim živjenju ejerpic dyrbjala, ſchtož ſo jej njeſpodobacze. Tak tama khežka hiſchče dženža rěla, hejſo ju njeju w poſleſdnech lětach potorhal. Pſchindžesli hdy do Kinsbórka, ſebe tu khežku wobhladaj a pſchi tym ſo dopomu na tele ſkowa ſwjateho piſma: „Schtóž je njeſpěchun k hněwej, tón je mudry; ſchtóž pak je ſpěchun k hněwej, tón ſjewi ſwoju hnupoſc.“ (Pſchibjowa Salomonowe 14, 29.) A dale: „Sbožni ſu eži měri, pſchetož woni budža Bože dječi mjenowaní.“ (Matheja 5, 9.)

Ze Serbow.

S Budžiſhina. „Pſchedženak“, protyka ſa ſſerbow na ſeſto 1883, je wuſhla. „Pſchedženak“ je lětža wjele rjeňſche a bohatscho wuhotowanu, hacž hdy předy. Sajimawe powjedancžka a žorth, w nim wotčiſhczane, budža ſi wěſta pola kóždeho čzitarja ſpodobanje a pſchipoſnače namakacž. Pósla toho je jemu lětža wurjadnje wjele wobraſow (bildow) pſchidathch. Šchtóž je ſebe někajku druhu mjenje hódnú protyku hijom wobſtaral, tón njech njeſkomdži, ſebe hiſchče „Pſchedženaka“ pſchikupicž, w nim won wſho namaka, ſchtož ſo w dobrej hódně protyžy pyta.

— Lipſcjanſke ſerbſke ſtudentſke towarzſtvo je po dleſchim drěmanju ſaſo k nowemu živjenju wotuežilo. Knjes ſtudent Hanđrik je to ſame ſi nowa ſaložil. Njech Lipſcjanſke ſerbſke towarzſtvo na ſobuſtarach ſylnje pſchibjera a wotčiſhke ſamery, kotrež je ſebe ſtajilo, k lepschemu zykeho ſſerbowſtwa dozpiwa.

— Sañdženj tydženj je šo w naschim měječe niewschednje wjele snješboženjow stało. Popołdnju 24. oktobra padże i tséchi noweje kupyńzy murjer Verenstein i Hodžija. Do roščtowych rjadow šo pschi panjenju saſtorkujo ſebi wón hwisđel dwójzy ſlama a khribjet a hlowu straschnje roſdyri. So šo wuſtroni, maja mało nadžije. Wón ſawostaji žonu a tsi džecži. — Tón ſamy džen popołdnju ſaja Boža ruczka plokarńicžu ſwudowjenu Brodžinu, jako wona na tuchoróſtej dróſy woſna ſaſadžowasche. Brodžina i woſnom won na dróhi padže a šo pschi tymi tak wobſchłodži, so ſa někotre hodžinu wumrie. — Dale mějeſte murjer Kupka njesbože, ſo pschi bělenju jeneje khěze i rěbla dele' padže. Dokelž pak bôle i niſka padže, ſebi wón jenož nohu lohko wobſchłodži.

— Czim dlehé pscheptytanje pschecziwo mordarjej Bočeje traje, czim wjazy skosców a hrofnośców wot njego na kwětlo pschiidze. Wón je hac̄ dotal k tomu stat, so je džewječ ras woheń sałozit a zyku syku paduchstwov wobeschol. Na poſledk je ſo wón tež wuſnał, so je jenu ſekeru kranyl, ſi kotrejz by, hdyn bydhu kranjene patrony wutſelane byle, ſwoje mordarske nadpady dale czinit. Žako khowaneku wón jene městno w promenadach psched zyhelskimi wrotami mjenowasche. Sańdzeny pjatk rano jeho na mjenowane městno dowjedzechu, tola žaneje ſekery njenamakachu. Bosdžischo je ſo pak wupokasalo, so je Boč wěrnoſez ręczal. Sedyn radny dželaczeř bě ſekeru njedawno namakał a ju ſobu domoj wsał. Kaž ſo powjeda, je Boč w poſlednich dnjach mjenje ſaſalky byl a ſo po ſdaczu ſwojich njeskutkov kaje.

§ Delnjeje Hórti. Schtwórk tydženja sú w tudomnym
lucžnym haciej dželacjerja Kowarja s Bréhynki tevjeneho na deschli.
Kowar běše so wutoru wjezor s Delnjeje Hórti, hdzej běše
na kniežich ležomnoſčach pscherowý sběhal, na dompuč ſodal,
ale domoj njeje pschischtol. Jego žona ſo, jako ſo tež džení
pozdžischo doma njevolafa, wo njeho strachowaſche a ſo ſa nim
wobhoniſeſche. Hakle schtwórk ſo jeho cžela, kotrehož nosy s wodh
won ſtejſeſtej, dohladachu. Kowar je po ſdaczu předy něchtoto
palenza wupit a potom po cžmje do hata panył. Dokelž bě ſo
ſ hlowu najprjedy do wodh walil, je ſo won do hľubokeho blota
ſ njej ſarył a ſo ſaduſnył. Žona a schtyri džeczi ſu ſ nim
zwojeho ſejiwjerja ſhubite.

S Bójszew. Tu wotpali so schtwórtk wjeczor domske prędawsczeho Pëtschkez kubla. Korshuska a Wieleczańska sykawa bëschtei tu rucze se kwojimi wohnjowymi woboram i pomozy. Schłoda nieje wulka, dokoł wjèle w twarjeniu nibe.

S Blózan. Pjatki tydženja wječor je tu na Höhni z kuble w kólni woheń wuschoł. Dokelž so jeho s čašom dohladachu, so wupschestrjenje plovjenjow na druhe twarjenja kubla wobmiesowa. Teneho dželaczerja, na kotrebož tukachu, so je woheń ſaložit, ſu ſaſo puſčejicž dyrbjeli, dokelž móžesche dopokafacž, so je spominjeny wječor něhdze druhdže puſčebýval.

Slušczeja. Na jenym polu tudomneho kniežeho dwora je
si jeneho kerku niskeho móbreho kata schyri hlojców wurostko.
Te samej maja nasdala napohlad wenza.

Sekhrsta. W schibjeńczym hacze je 23. oktobra tñsletny
þyn dželaczerja Herzaga srudnego þmijercz poczerpił. Wón ho, s druhimi
džeczimi na haczenjach hrajtajo, s nich dele do hľubokej wodny
fuli a ho, vriedy haczi nichtó na pomoz pschitwata, w niei teni.

5 Rakez. Sandżem wutoru by na Rakeczańskich leżom-
nośczech w jenej stale, s wodu napiejnej, żivnośczej Gruberta
s Rakez tepjeneho namakali. Najsterje je Grubert w pjanoscji
puęz smolik a do wody panik.

S Wochos. Tu je šo zlye nowa, krásna fara natwarila. Hdy bychym tola někto borys tež duchowneho dostacz mohli na násche město, kotrež ma něhdze 2200 ul. dokhodow!

5 Do heje Borscze pola Młkowa. Sanidżeny tydżenj wutoru popołdnju je šo tu někaſki zufy dundak zyle njehańbicžniwe ſadžeržak. Wón je tam a ſem do khežow khodžil, durje ſebi woczniyal a tež w jenej kheži něhdże 4 ml. franki. Ludžo běchu najwozny na polach. Wot naš džesche wón do Turjow. — Nje- knicžomnoſež zufych wandrowskich je jara wulka. Wschudžom ſo na tutych lénich dundakow ſwari. Wschewjele leži pak tež na naſchich ſalonjach: te ſu jara mile. Buki, a to prawje wjele,

dyrbjał tajki leni niekniczowny dundak dośćacz a pschi tym wiele
dżeka, dha by tuto proszećtwo skoro saštało!

S Niſkeje. Wóndano wopyta 41letny Lubin Zahoda ſi Kholmza Barlin, ſo by ſebi khežorske město wobhladał. Pſciu tmy pſchinidze k ſchodzię, dokelz njeledžbowasche, ſo ſady njeho drožka jędze. Drožka jeho potorhny a jeho czeſko na nosy ſtrani. Wón bu do hojeruňe donjeſený. Zahoda djeſche na Span-dawskej hafzy a chyzhche ſebi runje wulkotny čerwieny zyhelowych twar radneje kheže wobladac̄, jako ſo njesvože ſta. Wón bē zyle ſapomnił, ſo ſady njeho tež hiſhczę Barlin leži.

Serebje. Knjes Bryd'a serebje, kotuž besche w Zahajinu na seminaru, je něko hotowy a je serbske wuczeske město pola Mužakowa dostak. Knjes Brydda je dobry Sserb.

S Mužakowa. Tudemne knježtvo je še nekdo hrabji Gersdorfer sa 6,900,000 inf. pschedalo.

S Mužakowa. Mainy tola nětko něschto nadžije, so tež k połnozy železnizu doftanjemy. Wjeniżzy Ost-Sterbergski wotrjeż chze darmo k twarjenju trébnym grunt dacz, je-li so šo železniza wot Arnswalde do Mužakowa wuwjedże. Arnswalde je město wot 7400 wobydlerjow w Frankfurtskim knižeckim wotrjeżu a leži na Stargard-Pósnanskej železnizy. To je, šo žamio wě, jara ważne. Wuwjedże šo tuto prijódksacze, dha dyrbjaką šo potom tež železniza wot Běleje Wody do Budyschina twarież, kotraž by šnano w Klętnom abo w Delnim Wujedże psches Kołkfurt-Falkenbergsku železnizu schla. Wschitke tute projekty so wěscze wuwjedża, ale hdv, to je druhe praschenje. —

Wukudáenja.

Khostanska komora. W naleczu dżeczu někotri hóldzy
s' Budejtez do Kostkowškeho lěža. Jedyn bjes nimi, R. W. Palmer
mějescé schwabliczki šobu a sapali žuchu trawu pod schtomami
Sswojich towarzchow, kotsz chždhu vlonjenja wuhažnyc, móz
s' tym wot toho woldžerži, so jim naręcza, so psches woheń wjaz
žucheho drjewa na stanje. Ma sbože woheń kam wot bo wundze
a jenož sa 3 mf. schkody w kerłach窟blerki ſulczęweje w Hajnizach
načini. Džiwojo na Palmerowu młodoscę, jažubidzu jeho k dwaj-
dženskemu jaſtwu.

Pschišažny žud. W Lěškej pola Kamjenic wudyri 29. aug
w bróžni kubleki Žurschowje woheń, kotryž so, wot žylneho wětra
nadutý, na twarjenja Haščekz a Wiczazež kubla wupschestre a je
wschě do procha a popięta pschewobrocí. Na 49-létnieho wobydlerja
Kamjeniskeje wokřejšnej džělaczeſtejke khěže, Kornle Augusta Schlagu
ſ Wóžlinka, so tukanje wobrocí, so je woheń saložit. Wobyskor-
ženy so psched žudou wusna, so je so jemu w Kamjeniskej džěla
czérskiej khězi tak mało spodobalo, so je ju radscho ſ khostarnju
(zuchthaus) pschemenicz chýzk. Duž je w Lěškej, nad kotrejž gmej-
nje je so wjecziež chýzk, dokelž je jeho do džělaczeſtejke khěže pschi-
niebla, bróžení Žurschekz kubla sapalit. Pschišažni sožudžichu Schlagu
ſ schtyrjom lětam khostarnje, schtyrislētnemu shubjenju czechnych prad-

wow a k postajenju pod polizajsku nadkredžbu. — Čeledž Halschtrouško
škeho knježeho dwora k wjedziesce 9. septembra na Halschtroušku
„mieschjanſkej pinzy“ domkhowantu. Jako njeprosheni hoſczo ſe
na njej wotrocžkojo s Ottez kubla wobdzeliſchu. Dokelž tucži
woſebje bjes nimi wotrocž kral, s Kulowa rodženy, njeviuſhnu
harn cjerjachu, buchn woni wot hetmana Schoratta s korečym
wuhnacži. Jako Schoratt nětko wo poſnozy, wot wotrocžka Scholtu
pschewodženy, nimo Ottez kubla domoj dželše, pschilecža na dobro
wot ſady ſochoř, kotryž Schorattej psched noſy padže. Na tu
hnydom wotrocžkojo kral s Kulowa, Kühna s Kindiſcha a Běſchka
s Halschtrouša s dwora pschihnačhu a ſo do njej uſachu. Běſchka
Schoratta ſa ſchiju hrabnywſchi jeho dajeſche, bjes tym ſo Kühna
ſe ſochořom do njeho pjerjeſche. Kral pak bě ſylnu ſchęzepu
ſběhnyk a ſ njej ſ tajkim wotmachom na Scholtowu hlowu prafnyh
ſo tón, myſkle ſhubnywſchi, na ſemju padže a ſa 24 hodžinow wu-
mrje. Pschihnačni wſchěch tſjoch winowatych wuſnachu a wothu-
džichu krala, kotryž je hižom ras podobneho pschestupjenja dla
w jaſtwje poſzedział, ſ schtrjomi ſětam khostarſnje, Kühnu a Běſchku
pak ſ ienemu ſětu jaſtmo.

6. augusta reje w Małoszczach. Nekotrym wachłom dla fotii

běchu na salu bjes dowolnoſcę pschitschli a chzychu darmo rejwacę, naſta bjes pschitomnymi njemér. Baler J. W. Mühla ſ Bluſuifkez ſo pschi halekowanju woſebje wobdzeli. Iako nětko gmejnſki prjódſtejer Heleſch ropot poduſycz pytaſche, chzychsche jeho Mühla pschebicę a jemu czesczranjaze wudma, kaž kłepz, dundak atd., nadawa. Mühla ma ſa tajſe hrube ſathadzenje tſi njedzele jaſtwa a tſi dny arreſta wotſedzicę. — Dokelž bě dželaczer H. Němz ſ Budyschyna na poſlednim Budyskim hermantu wiſowarjej Byzatej ſahrodnisſi nož ſpokoſejil, ſazbuzdžichu jeho k jenemu thdzennej jaſtwa. Němzowa mandželska a ſwudowjena Diebznerowa, fotraž běſchtej uož tho- waſoj, doſtaſchtej kóžda tſi dny jaſtwa. — ſwudowjena Buderowa w ſplóſtu běſche na wiſowarja Schlenfera a jeho ſwójsbu kſhiwd- ečinjaze kłowa ręczaka. Fejne khostanje wobſteji w placzenju 6 ml. abo 2 dnjomaj jaſtwa.

Přílopk.

* Czéjska hudźba (musika), psched někotrymi czasom bjes Němzami zyle njeznata, je řebi taſtu ſławu dobyła, ſo ſo ſamo w kralowſkim dwórkim theatrze w Draždjanach nětko częſte operetty hraja. Sańdzenu wutoru ſo w Draždjanach Dworjatowa operetta „bur ſchelma” pschednoschesche, kotraž je ſo powidłitkownie derje spodobala. Wot němſkich nowinow ſo kraſnoſć ſłowjanſkich melodijow bjes ſawisze ſchypojnawa.

* W Lipsku je pščinjazne žudništvo sanídenu žobotu 24. letniu Wilhelminu Weihmannez dla morjenja džecéza k žmijereži ſazbudoško. Wona mjeſeſche hížom jene njemandželske džecézo ſejzivicé, jako 18. januarta drugemu njemandželskemu džecézu žinjenje da. Wona to ſamo do Mockawy k jenej žonje donjeſby, jo by ſo tam wot-čahnylo, a ſlubi ſa to měſzacznie 12 ml. płacjicé. Te ſame vjenjeſh mjeſeſche wona hížom ſa prenje džecézo wupłacjicé. Dokelž pak wona vjenjeſh ſa džecézo dodawač ſiemioželske, nochzyske je žoma dlehe wotčahnylo. Duž Wilhelmina Weihmannuz po džecézo pščinidže a je njedaloko Schönſelda do hľubokeje reki cíjiny.

* Wyschka se Schrötera wot 74. regimenta, wueżerja wojeńskiego turnowanskego wustawa w Berlinie, ujedzeli rano w jeho wobydlenju, s jeho hospośu, Wilhelminu s Jakobi, morweho na schpundowanju leżazeho namakachu. Każ bo sda, je wyschka najprjedy hospośu, s kotrejż bo wjazg sniesz nochzysche, s revolverom satſelik a potom ſwojemu žiwjenju na ſamſue waschnje konz ſčinit.

* W noz̄ wot 22. do 23. oktobra staj na železniz̄ pola Szedliz̄ w Czechach dwaj železniskaj tworowaj čahaj w hromadu praſkoj. Jedyn lokomotivny wjedźer ſhubi pschi tym žiwjenje, wjele drugich železniskich ſłużobnych bu ranjenych. Wobej lokomotivje a 20 woſow je roſraženych.

* Zadkawu niesiutk piatki wjeczor we Winniskim pschedmieszcze Mariahilf wobydlerjow do roshorjenja staji. Porjadny hijom wobstarny schewz, fotryz bescze so wot swojeje njerodnie zony dzelik, bu wot tuteje na zadkawie waschnie we wobliczu s vitriolem wopaleny, na cjozg njeleznica zonyta bleschu nelaikjeje kisaliny wupi, fotraż be tak bylna, so hamomordarka sa krótki czasz wumrje. Njebożowny schewz snadž wobej woczi shubi.

* W Morawskiej je njedawno jedyn wrótny pječ czołwiejkow na dobo morit. Wěsty Hawranek, kotryž bě ſwoju maczec ſkónzowan, kotrehož pak běchu dla jeho bludnoſcie ſ jaſtwa do bludnižih dorjedli, bě wot tam 19. junija čeſkný. W Samorckie wón dwę-lětneho hynna bura Schönwettera ſkónzowa. Ma to wón w Feiſtenje jeneho pječlětneho hólza ſ ſebi wabjesch a jeho potom ſarafy. Sańdżenu njedželu wón do Oploniz píchňidze a pola jeneho ſchewza ſaſtupi. Wón ſo hnydom na wobydlerjow wali a wobeju mandželskeju a tſi džeczi ſ nožom ſtraſchnje ſkała. Ma to wón khežu ſapali a ſo nad prastotanjom wóhnja wjeſkeleſche. Zenož pſches to, ſo běchtaj ſchewſki wucžobnik a jene džeczo pſched nje-krążnikom čeſkym, ſo ſranjeni wóhnjowej ſmierczi wutorhnychu. Burjo ſo netko ſjenocžichu a ſe žandarinom ſa džinuchohm honjachu. Hawranek bě bjes tym do jeneje wotſežaneje burſteje kheže běžat. Hizom chžysche ſo wón tu do žony žiwnoſczerja Wetricha dacž, jako ſo tuton joho dohlada a jemu ſeferu ſhrabnywſci ſe bylym wotmachom do hłowny pražny. Bludny ſo hiſčeje ras ſaběhny a potom morwy na ſemju padže.

* Hajnika Trautmann w Polskej Lipje pola Dambrawa ſu 21. oktobra ležni paduſchi ſatſelili. Trautmann rano ſahe pſches leb džesche, jako 100 kročzelow pſched ſobu tſjoch mužow wuhlada, wot kotrychž jedyn do ſajaza tſeli, druhi pak ſo do hajnika měrjeſche. Do boka trjechem, ſo Trautmann w hromadu ſkypny a wosta jemu hodžinu bjes pomozy ležo. Ludžo, na polu dželazy, kotiž běchu tſelenje a wołanie ſaklyſcheli, ale ſo do leža njeſwérichu, gmeiſſeniu priódſtejerzej podawſ ſobudželichu. Tutoń hnydom leb pſchepytacž da a Trautmannu namala. Na ſmjerč ranjeni hajniku ve hiſcheze mózno, ſwojich mordarjow wopiszač, na czož ſa 6 hodžinow wumrje. Poſilija je hižom wſchěch tſjoch ſkóſtukow wuſkledžila.

* В ноъи 9. окто́бра бу в Таври́сkeй губерни́и в Ру́жовskой пост вот rubježnikow nadpanjeny. Postisleho fastojnika, kotryž mjeſečne pjenesy wobstražowacž, rubježnikojo saraschhu a jemu 504,941 rublow wotewschach. Postislonnej so radži čeknycž a poliziji nadpad woſjewicž. Rubježnikojo buchu wuſledženi a pschimnjeni. Dwaj s nich so paduchſtwa wuſnaſchtaj. Jedyn s njeju praji, so je ſwoj džel wot rubježniſtwa, 160,000 rublow, na Tatarſki poſrjebiuſhczu sahrjebał. Pjenesy buchu na mjenowanym mjeſče namakane. Druhi rubježnik wudawaſche, so je wot rubjenych pjenes 16,120 rublow w ſwojim dworje ſhował. Mjenowanu ſummu tam wuryczhu a pódla toho hiſhceže 150,000 rublow, tak so běſhe so 326,920 rublow wot kranjenych pjenes wuſledžilo. Kaž je s pschepytanja widzeč, so tu jenož wo wſchēdne rubježniſtwo jedna, kotrež s nihilizmou žaneho ſwiſha nima.

* W Ruskej su we wschelatich stronach na 14 gradow symy meli. W jednowstojni weschcja, so budze syma jara fruta, dokelz ho njedaloko Peterburga hizom netko barh yokasuja. Jedyn kubler pola Ssiwierskeje na swojich lezominosezech tsoch barow setka, psched kotrymiz mozesce jenoz s nusu czeknycz. W połodniowej Ruskej hizom netkotre dny bylne wichory s descezom a knehom salchadzeja. W galiziskej Polskej maja wot poślednjego tydzenia symne wjedro a wulki kneh. W Podhajskim wokrjesu su tjo burjo smiersli, tez w Milnje su czelo jeneho smiersnjenego dzeka-czerja namakali.

Cyrkwinske powjesće.

W&egrav;rowani:

Pětrowška žyrkej: Hendrich Bernhard Pawol Mühl, thýcher w Draždjanach, s Emmu Mariju Březkou.

Michałka zyrkej: Karla August Kapler, skalar w Hornjej Kinje, Mariu Benadziz tam.

Křéen i:

Pětrowská z hřeje: Minna Maria, Zána Kühmann, dželacžerja na železniči, dž. — Korla August, Korle Augusta Běrki, dželacžerja a wobydlerja, ř. — Ernst Hermann, Břeticha Augusta Kolby, radneho phoneža a wobydlerja, ř. — Gustav Adolf, Břeticha Gustava Nowaka, mjenovaného Gräf, formarja a wobydlerja, ř.

M i c h a l s k a, ż y r k e j : Emma Hedwiga, Adolfa Juliusza Bjara, formarja a wobydlerja na Židowie, dż. — Hana Chrystiana, Michała Grafa, żiwonoszczera w Jenkezach, dż. — Maria Elsa, Ernsta Klementa Neumannna, psichelupskiego pucżowarja a wobydlerja, dż. — Jan August, Handrija Rychtarja, murjerja we Wilem Wielkowie, b.

Katholická farnost: Šanža Hedwig, Jurja Bandy, konsistorialného registrátora tu, dň.

Zemrječí:

Dňa 13. októbra: Emma Augusta, Zána Rychtářia, hublerja w Štôlnej Borščicí, dž., 2 m. 14 d. — 15. Zána Martha, Zána Ernsta Schierza, po-
honeča a wobydlerja, dž., 4 l. 7 m. — Vojtěch August Barč, fabrikský dželaczeť
a wobydleť, 42 l. 8 d. — 17. Matyj Šuba, pohonč a wobydleť, 52 l. 9 m. —
18. Koral August, njebo Františka Mikánie, bývajšeho dželaczeťja w Živněszechach,
š., 1 l. 8 m. 13 d. — Koral Auguste Neumann, khezera na Židovje, nje-
khezenný semrijetý žyn, 13 d. — 24. Vojtěcha Wróbelia, wobydlerja a džela-
czeťja na Židovje, morvonarodj. š.

Płacisna žitow a produktow w Budyschinje
21. oktobra 1882.

Žitowy dwoś:	Na witach wot hacj	Na burj wot hacj
3019 mēchow.	M. P. M. P. M. P. M. P.	M. P. M. P. M. P. M. P.
Wschézna 50 kilogr. . .	7 14 9 52	7 14 9 52
Rozkla . . .	7 22 7 72	7 22 7 72
Zecjmieni . . .	5 80 6 81	5 80 6 88
Worž . . .	5 70 6 20	5 70 6 20
Groch . . .	—	—
Wota . . .	—	—
Raps . . .	—	—
Jahh . . .	14 15	—
Hejduscha . . .	16 17 50	—
Berny . . .	3 3 50	—
Butra 1 . . .	2 20 2 60	—
Wschézna muka 50 kilogr. . .	7 30 17 50	—
Rzana muka 50 . . .	7 11 50	—
Schno . . .	2 80 3 20	—
Słoma 600 . . .	17 19	—
Prokata 595 shtuk, shtuka 7 . . .	20	—

Zena khěža
w snutskownym měsće, kotaž ſo derje doni,
je tunjo na pſchedan. Hdze? je ſhonicz poſla
pjekarskeho miſchtra Oſvalda na hrodowskej
haſy w Budyschinje.

Zena khěža ſ pječimi ſtwami a klamami
je hnydom na pſchedan. Hdze? je ſhonicz
w Dornſchnablu cízlo 5 w Budyschinje.

Rjane kublo w Rakecžanskej wožadže
blisko Rjehwacžidla, ſ 50 kórzami pola,
45 kórzami hole, 12 kórzami kuli, 3000 tlr.
wopalne kaſhy, je ſ zyhym živym a morwym
inventarom ſa 9000 toſer bjes wumjenka na
pſchedan. Poſoza kupnych pjenies ma ſo
naplaſciež. Hdze? je we wudawańi „Serb.
Nowin“ ſhonicz.

Zjelz sa pucžowanje
a wulke želeſne ſhypne khachle ſu tunjo
na pſchedan na hospitaſkej dróſy czo. 7
delta w Budyschinje.

Zara rjane howjase mjaſho,
punt po 44 np.,
tucžne ſwinjaze mjaſho,
punt po 60 np.,
cjerſtu klobaſu,
punt po 60 np.,
poručza ſa kermuſchu

Gustav Pjetasch,
reñit w Měrkowje.

Filzowe klobuki
ſa mužow a džecži
poručza po jara tunich płacžinach
Paul Kristeller
na bohatej haſy 29.

Amonium
(cžekawu ſól)
ſ pječenju pſci wuroſzenej pſchenizy poru-
czętaj

bratraj Měrſhej
na žitnych witach
w hoſćenzu „ſ ſłotej hwěſdze“.

Dubowe deſki a laſh prěnjeſe dobroſeže, toho runja khōjuwe a
ſchmrékowe deſki a laſh, rjady a kóſly, třeſhne laſh, laſh ſa
wjerch, ſpalirſke laſh, třeſhnu papu, třeſhne třeſhki atd. poručza
drjewowa pſchedawańja

Augusta Bimmermannu,
cžehliſkeho miſchtra w Budyschinje.

Roujaze deſti

poručza we wulkim wubjerku po tunich płacžinach

Eduard Hartmann
na ſmutskownej lawſkej haſy.

Alphonſ Schauſeil,
modotworowe flamy a fabrika žónſkich mantlow
na bohatej haſy 67,

■ najtunishe žórlo ſa kupowanje, ■
poručza ſwój wulki ſkład

žónſkich draſtowych tkaninow
we wſchęch družinach a barbach po jara tunich płacžinach, starý kóhež hižom
po 20 np.

Czorny $\frac{9}{4}$ ſchěroki fachemir,
starý kóhež wot 70 np.,

czorny tolſty $\frac{9}{4}$ pluſch,
starý kóhež wot 2 mk.,

najwjetschi wubjerf w $\frac{9}{4}$ ſchěrokim lama,
jenož w rjanych muſtrach, starý kóhež wot 80 np.

Dale poručzam ſwój wulki ſkład

ſymſich mantlow,
ſa kóždu wožobu ſo hodžazých, po wurjadniſe tunich płacžinach.

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29, ſ napſheeža wiňowjeſe kicze,
poručza ſwój wulki ſkład wſchęch družinow trajazých

ežrijow a ſchěronjow

ſ kože, filza a ſukna

ſa mužſkich, žónſkich a džecži po wurjadniſe tunich, ale twjerdych płacžinach.

Vorjedzenja ſo ſa krótki cžaſ derje a tunjo wobstaraju.

H. G. Kubaſch jun.

pſci mjaſhnych hětkach 1

poručza ſwój wulki ſkład hotowych ſymſich nawoblekarjow a wſchę
druheje mužſkeje a hólcjazeje draſthy, toho runja wulki wubjerk modnych
naſymſkich a ſymſich tkaninow, kotrež ſo po mérje ſa tunju płacžinu
ſechiſia.

À prijódkstejazemu hermanej porucžam česčenym Ššerbam swoje błaſkowe twory, khachle, khachlowe roky, lampy we wšichch družinach we wulkim wubjerku po najtunisich placzisnach a najlepje dželane. Moja buda steji w rynku forbarjow. Porjedzenja bo spěchhuje w mojej klemptuacni wobstaraju.

Eduard Röschenthaler
na schulerkej haſy čo. 1.

Nasch zigarowivý ſklad

wospjet dobrociwemu wobledźbowanju porucžam. My ponizimy pschi wotewsczju 300 ſchtuk placzisnu wo 5% a wobliczam y pschi 500 ſchtuk engros-placzisny.

Saſopſchedawarjo dostawaju wobebite ſarumanje.

Pſch ed a w a r n i a
hejorskeje Straßburgskeje tobakoweje manufaktury w Budyschinje.

À prijódkstejazemu hermanej porucžam ſwoj derje ſrijadowanym ſklad wolnianych ſokow, žónskich a džecjazych ſchtrypow, žónskich a džecjazych klapow, ſhtaltow, wolnianych žónskich a džecjazych ſukujow a kholowow, džecjazych wobleczenjow, draſtow, jupow, mězow, rukajzow, wolnianych nohaizow, gamaſhov, ſchtrykowaných ſakow, ſpódnich koſchlow, ſpódnich kholowow, rubiſhlow na hłowu a wokoło taille, žónske lažy atd.

Toho runja porucžam ſwoju ſnatu dobru a tunju ſchtrykowanſku, hallowanskę a tykn wolnu w najnowſchich njepruschezatych barbach.

Saſopſchedawarjo dostawaju rabatt.

G. Scheer w Budyschinje
na schulerkej haſy čiſlo 3.

Schlebjerdžak (bandwurm) ſ hłowu, hlistu a czerwje.

Tyħażi wot čłowjekow na schlebjerdžak (bandwurm) cjerpja. Mało ſ nich je werneje pschiczym stajneje njestrowoſcze ſnajomnych a bo ſ wjetſcha jako khor na bledniu, krekjhudoſcz a hubjeny żoldk ſeknja. Schlebjerdžak zyle bjes straſhnoſcze a bołosze po ſamnej metodzie bjesie wſcheje předneje a hłodneje kury ſa dwę hodžinje (też liſtnje) wotſtroni

Otto Flohr w Freibergu w Saksjej.

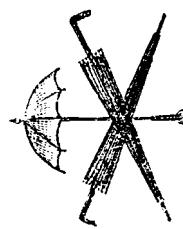
Węste ſnamjenja bywazzych wakow ſu: pytujene wotetidżuje bibastojnych a na kybkowe počeki podobnych ſtaſow, abo hewaſche waki. Męnsiwe ſnamjenja ſu: bledoſcz woblicza, bluke wócežko, módré woka wokoło wócežkow, ſuchocžina, kriachocžina, pschego napoložený jaſyk, klaboſcz pschettacza, bjesappetitnoſcz, wotmienje ſ wjetčim hłodom, nječerſtwoscz, ſamo wumora načž wutrobu abo po węſtej jedzi, horje ſtupanje dule hacž do ſchije, ſylne ſběženje ſlénów w hubje, żoldkowa ſiħalina, žahupalenje, často horjestortanje, wjerczenje, častne hłowubolenje, njeprjadne wuprōđnjenje, ſķierbjenje w ſadku, folka, kulenje a žolmijaze hibanje, potom kaſaze a zyzoze bołosze w czerwach, pukotanie wutroby, měħacžniwe moſenje. Wój ſredk wuſanfje konſo, granatny korejū, ſantonin a kamalu, je ſohko nałożecz a móže bo hiżom wot dwęletnych džeczi trjebač.

Na wjelekrózne žadanje bym ſ ręczam kobotu 4. novembra rano wot 9 hacž popoſdnju do 3 hodžin w Budyschinje w hoſczenzu „f ſlotej hwěſdze“ wo jſtvoje čiſlo 3 po I. poſthodze.

Sa wuspēch ſo rukuje.

Mnohotne wopisima a džakne attesty se wſchech ſtron Němskeje (też wjele ſ Hornjeje Lužicy) ſu ſ wobhladaniu wupołożene. Ššerdk je njejedoſty a tež na ſpytanje trjebanh zyle njeſkódný. Kura njeſtanje ſo w hoſczenzu, ale móže ſo wot kózdeho ſameho bjes ſadžewka w džele ſtač.

Pschiſpomnenje. Njech ſo ſwérū na džen a čaſ mojeje pschitomnoſcze ſedžbuje.

III. Schmid

na hłownym torhöfcheniu

porucja ſwoje derje džetane wſchedefhzejniſki ſe ſiħ, módrny a barvny po jara tunich placzisnach. Dofteč ſo ludjoni něto mot wotfoniocherjow žyle hubjene wſchedefhzejniſki napoſiſčea, čiunu na ſiħ, ſo ſu pola mye jenoj dobr, doſhodjeraje wſchedefhzejniſti na wſħedai.

Bergmannowe?

therowe ſchwablowe mydlo

wotſtroni niedźmje widoju ſoġou uječkitoſcja ſiħ, módrny a barvny po jara tunich placzisnach. Dofteč ſo ſu pola mye jenoj dobr, doſhodjeraje wſchedefhzejniſti na wſħedai.

H. Puya na ſeħbięſi haſy.

Wulfi ſklad kloſeja,

ſkyr wot 70—160 np. po puncje,
paſenj 100—200 np. po puncje,
pschi wotewsczju 5 puntow punt 5 np. tuňcho.

Wſħe družiny, derje ſkodžaze, porucja
Emil Fröde
6 na ſnutkownej lawſtej haſy 6.

Khartu k hracžu,

najlepsi ſabrikat, poč duženda wot II. družiny ſ 32 khartami po 3 mk. 60 np., ſe 36 khartami po 3 mk. 75 np., I. družiny ſ 32 khartami po 4 mk. 20 np., ſe 36 khartami po 4 mk. 50 np., ekstra dobre ſe 36 khartami po 4 mk. 75 np., ġenotliwe khartowe hry něſhco dróžſče, porucja

poſchedawańja hejorskeje Straßburgskeje tobakoweje manufaktury w Budyschinje na bohatej haſy.

Salutowanie ſa hospoſy
poſkiejuje rjanobarbjeńja, čiſħejerja a chemiſka poſkarku Heinricha Hoppſtocka w Wósporku psches dobre barbjenje roſpróteje a njerorozpróteje mužſkeje a žónskeje drasty.

Staſanja wobstarataj darmo G. Kayſer na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich Hoppſtock na budyskej haſy w Bifkopizach.

We wudawańi „Serbskich Nowin” je sa 25 ny. dostacż:

Pschedženak. Prothka ſa Serbow na lěto 1883.

doroſymicž. Tón króčz ma Pschedženak teſko taſkich wobrasow, kaž jich hiſheže njeje ženje měl.

Hana Rostowa

w Budyschinje na žitnej haſzy čiſlo 4

dowola ſebi woſjewicž, ſo ſu nowoſeſe ſymskeje mody doſchle a porucža klobuki ſi bibrá, peſza, ſilza, veſpeſa, pluſcha a homota, garnirovane a njegarnirovane, we wulfotuje rjanym wubjerku; **klobukowe ſahony w najnowſich formach, homot, pluſh, pjera, agraffy, zaki, hekla, banty, židu, atlak a rypt.**

klobukowe a balske kwětki, najwjetſhi ſlad w Budyschinje, ſwjajane a jenotliwe.

Kapuzy ſa žony a holzy, ſe homota, wołny a fachemira derje dželane. Pjerowe ſudžerjenje a wobwjaſanje kwětkow ſo na najlepše wobſtara.

==== **Zarowanſte klobuki ſtajnuje na ſladze.** ===

W klamach ſo ſerbſki rěči.

Važne ſa hoſpody.

Mojim čeſejenym wotebjerarjam k navjedzenju, ſo ſo dla noweho hermantoweho porjada moja buda psichodny hermanek pschi poſče wjazy njenamaka, ale

w přenim budownym rynku na hlownym torhoſhezu.

Woſebite poſtajenie placjiſnow w psichodnym čiſle.

H. E. Kuhn ſ Draždjan.

Wotewrjenje klamow.

S tuthym najpodwoſniſcho k navjedzenju dawam, ſo ſym materialtworowe, tobakowe, zigarrowe a spirituoſowe klamy knjesa O. H. Zöllnera na ſerbſich hrjevjac hčiſlo 28 kupil a te ſame pod ſirmu

Eduard Nitsche

dale powjedu.

Ja ſo nadžijam, ſo ſebi ſi dobrey tworu a tunimi placjiſnami dowěrjenje, kotřež je ſo mi w mojich předawſich klamach na ſukelisſej haſzy w bohatej měreje doſtaſo, ſaſo dobuđu a proſchu pschi potřebje wo dobrociſive podpjeranje mojeho pschedewſacza.

S poczeſćowanjom
Eduard Nitsche.

Schlesyjske ſchtrypny a ſoki

porucža

P. Mikel w Kellizach.

Emma ſwid. Vorwerckowa

porucža ſwój wulki ſkład
paletotow, jaſow a žaketow
ſ dobrych čoſtých ſtoſſow a pluſcha, po derje ſedžazych ſteſtach dželane. Placjiſny ſu po móžnoſći niſte.

Na Budyskim hermanku
ſo moja buda w haſzy bjes radnej khěžu a hlownej stražu (hawptivachu) namaka.

Ja porucžam rjany
bely a módry plat, toho runja
Z kohozowski zychovy plat a jara rjany
wupjerkowy plat.

Madlena ſwid. Haſčkowa.

Kermuſcha

niedželu a pónđelu, 29. a 30. oktobra.
Na ſhamovjecene tyſanzy a wſchelake piwa
psichczelnje psicheproſtuje

J. Schmola w Rakojdach.

Reje

niedželu 29. oktobra w Droždžiju.

A. Schmidt.

Zeneho wučžobnika

pyta pjeſarſki miſtr Stöbe na garbařſej haſzy.

Jedyn wotocžk,
kotryž ma dobre wopízma a kotryž by móhl
najpoſdžiſho 10. novembra do ſlužby ſtupicž,
ſo ſa wýboku miſdu pyta. Hde? je ſhonicž
poſla reſtauratore Kaisera w Budyschinje na
žitnych wikach.

W ſitkach tych samych, kotriž při serb-
skim ſpěwanskim ſwiedzenju w Lubiju ſobu
njeskutkowachu, naležne proſu, zo bychu
mi ſpěwy, jim w swojim času připóſlane,
ſkerje a lepje wróciſili. Fiedler.

Džak.

S ſwoje twarjenja ſebi ſaſo natwarinſhi,
kotřež běchu ſo 1. junija wotpalile, prajimoj
wſchém, kotiſi ſu naju w nuſy podpjerali,
najwutrobnitschi džak. Woſebje pak ſo dža-
tujemoj ſahrodnicej Nowaſej a jeho man-
dželskej ſa hoſpodu a wulku wopofaſanu lu-
boſč, toho runja knjeseſ ſomornikej ſ Löben-
ſteinej nad Želom ſa hoſpodowanje naſheho
ſtou a dale wſchém gmejnám, kotřež ſu
namaj ſ ſoram a darami luboſče napſcheſzo
psichſchle. Boh ſarunaj jim jich ſmilnoſč
na ſwětlych a duchovnych kublach w boha-
tej měreje a wotwobroč wot nich ſ hnadu
wſchō njeſbožo.

Jurijs Djajka, ſahrodnik w Stróži,
a mandželska.

(K tomu čiſlu jena psichloha.)

Pschiloha f číslu 43 „Serbských Novin.“

Sobota 28. oktobra 1882.

Štútym porucžam všchē novosče, kotrež ſu ſa ſyntki čas dôfle, dobročí-
wemu wobledžbowanju.

Draſte tkanin wſchēch družinow

w najnowszych barbach, jenobarbne a kaſhemirate, muſjerna čiſta rjana tkanina. Soleil
de laine w čiſtej woſmje, woſebje kaſhemir blyſczejat, kotrež tež blyſczej njeſhubi,
hdyž ſmoknje.

Wobſadki,

ſa draſte tkanin ſo hodžaze, hladke a muſtrowane, a to woſmiane, atlaſhove, ſomotowe
a pluſhove.

Čorný kaſhemir,

2 1/8 lóhčja ſcheroči, pſchipóſnate dobre družiny, kotrež pſchi noſchenju njeſhwela a ſo
njeſtupja. — Kaſhemir f rubiſchzam na hlowu, wjele pſches 3 lóhčje ſcheroči,
jara čeñti tkan.

Čorne židžane tkaniny

w rypzu a kópru, ſo dohlo a derje noſchaze, ſcheroča twora, ſtary lóhčj hížom wot
1 m. 75 np.

Vižane židžane tkaniny

w najrjeñszych, woſobniſzych a nowszych barbach, jara bohaty wubjerf, tež w poſlidje.

Pluſh,

čorný, módry a bruny, we wſchelakich dobročzach, ſtary lóhčj wot 2 m. — Židžany
pluſh, něſhto jara woſobne ſa kožuchowe pocehnjenje a ſa paletoty, wubjernje ſo noſchaz.

Barchten,

jenobarbny, muſtrowany, barbuñepuſhczaty, f koſhlem, jałam a draſeje.

Lama a pluſhowy lama

w rjanych muſtrach a najlepſzych družinach.

Šhóržuhi

ſ moireja, luſtra a kaſhemira, ſ lažom a bjes njeho, woſebje wulke a woſobnie woſchite.

Filzowe ſuknje,

woſebje ſcheročo rěſane a garnitrowane.

Paletoty, žakety, jak, deſhejzowe mantle,

ſcheroče a tež pſchiležaze, w najnowszych faſhonach, ſ wujradnje čožkych, modernſkich a
dobrych tkaninow po mojich ſnatych derjeſeždžazých ſrěſtach dželane. Schicze po mérje
ſo ſpěchzne a ſhweru woſtara.

Pſchi ſwojim nutskupowanju ſym pſchezo na to ſmykleny, ſo bych pſchi
dobrych družinach tež pſchezo jara tunje placzisny ſtaſaſ, ſo bych ſo ſ kóždej kon-
kurenzu měrič mohl.

Jan Jurij Pahn

na torhoſhču a róžku žitneje haſhy, pódla hlowneje ſtraže (hawptwach).

W klamach ſo herbski rěči.

Kožane ſwierſchne a ſpódne kholowy

ſo derje pſchihotuja wot

J. E. Stephana, moſhnerja na žitnej haſhy čiſlo 7.

Wotnoſhene kožane kholowy ſo po najwyszych placzisnach ſupuju.

Dospolne wupſchedawanie mojeho ſkla ſtada hotowych
muſſich a hóležich wobleczenjow kaž tež ſukna a bu-
ſtina po jara poníženych placzisnach.

P. Baruch

pſchi bohatym formje na žitnych wikach.

Möble

jako: ſhamory, ſoža, ſofy, ſtôlzy, blida atd.,
pod rukowanjom po jara tunich placzisnach
porucža

Dr. Hübner, tyſcherſki miſchtr
w Budyschinje, pod bórklinom 4/261.

Möblowy magazin

Augusta Jannascha,

tyſcherſkeho miſchtra, na ſerbſkej haſhy 16
porucža ſofy, ſtoły, möble wot naj-
drožzych do najtuňszych. Dospolne wu-
hotowania na ſklaže po jara tunich pla-
czisnach.

Gogolinski kalk,

najlepſchi a najsporiſchi kalk, je ſažo na
pſchedan pola

A. Lorenza

na Hoſchiz haſhy čiſlo 23
a na privatnym tworowym dwórniszechu.

Molij

ſ masanju mlóčjozych maſchinow,

tuk

ſ masanju konjazeho gratn, rjemjenjow, ſchör-
njow atd.

Kolmas

je pſchezo po puntach a zentnarjach pola mie
na Hoſchiz haſhy 23 w dworje na pſchedan.

A. Lorenz.

Dofelž ſym ſoj tunjo kupiſ, pſchedawam
wot nětka

Jadriwe mydlo, žiwizoſte

mydlo, maſne mydlo

po wjele tuniſzych placzisnach haſz předy,
duž namokwan wſchē ſlutniwe hoſpoſy, ſo
bych ſo wo tym w mojich klamach pſche
ſwecdzile.

Hermann Puy,
mydlačnia na ſerbſkej haſhy.

Wotpadanki toilettoweho mydla,

punt po 60 np.,

wotpadanki għiżżej-inoweho mydla,

punt po 70 np.,

we wubjerner dobročzi, porucža

H. Puy

na ſerbſkej haſhy.

Koſlaze kožki,

toho runja wſchē družiny ſyreje kože ſo po
najwyszych placzisnach ſupuju, ſyre kože
ſo derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Raucki
na garbařſkej haſhy čiſlo 16.

S tuthym porucžam sa nashym a symu
draſtne tkaniny, hladke a kaſchpiſate, w nowych barbach a muſtrach
a wobſadzeſja, ſo hodžaze,
čorne kaſhemiry, dobrý fabrikat,
lama w rjanych muſtrach, hižom wot 95 np.,
pluſh ſa jak, hižom wot 2 mč. starý býčz,
deſhezowe mantle a ſymske paletoty, dolhe, ſa kóždu ſiguru
ſo hodžaze,
paletoty hižom wot 18 mč.

Dobra twora.

Tunje placžisny.

August Grützner.

W klamach ſo ſerbſki poſlužuje.

Wulfe fonjaze defi
ſu doſtačz hižom wot 3 mč. pola
Augusta Grütznera.

Wuſſchedawanie.

Kubischka

we wſchelakich wulkoszach a najrjenſkich barbach a muſtrach, kotrež ſu loni ležo
wostale, pſchedawam, ſo bých ſi nimi rumowal, po jara niſkich placžisnach.

M. Th. Pech

na torhoschežu, pódla měſhežanſteje haptky.

M. Th. Pech w Budyschinje

na hłownym torhoschežu 8, pódla měſhežanſteje haptky,
porucža pſchi potrebie ſwoj wulki ſkład
čjornych židžaných ſtoſſow, čjornych a wolmjaných kaſhemirov,
kaž tež druhich pižaných draſtnych tkaninow
po jara tunich placžisnach.

Lama we wiele muſtrach,
kuſkinjowe tkaniny w najnowſzych muſtrach,
koſkile a barhenty, barbuñepuſtežate a derje džeržaze,
jakowe barhenty, jenobarbne a ſmužlate,
podſhinkowy biber, ruby, běly a módry plat,
ſchörzuchi, pikeje, ſhirtinki, trienja, blidove ruby,
požleſhczowe tkaniny, kholowowe tkaniny, pluſh, ſhomot a
jara rjane tkaniny k jakam, módrociſhcz a kattuny.

Pódla toho czinju woſebje na ſwoj wulki ſkład rubiſhczow kedžbliwe, wot kotrejch
někto wulki dželbu lóniſkich wulkich wolmjaných rubiſhczow na hłownu po jara tunich
placžisnach wupiſchedawam a ſ tym ſwojim czesczenym wotebjerarjam ſkład noſež dawam,
ſo móža ſebi neſhco rjane ſa tuni pjenes ſupicž.

M. Th. Pech

na hłownym torhoschežu, pódla měſhežanſteje haptky.

W klamach ſo ſerbſki recži.

Čeſke ſamjeñtne wuhlo

we wſchekh družinach ſczele ſe ſtazije Čopliz (Tepliz) ſolidne a
placžisny hōdne —

toho runja krudhaty kalf — 200 ztr. po 87 mč.

G. Fiedler w Turnje pola Čopliz.

Rajš

pſchedawa jenotliwie a po zyklum jara
tuňjo

Carl Noack
na žitnej haſhy.

Khofej,

czjescze a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucža we wubjernie
dobroſeži

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

Sſerbske klamy we Wojerezach.

K fermuſcham

zokor, zyky a mléty,
rósynki, wulke a male,
wſchitke družiny zytkich a tolczenych wyrzow,
koruſhikowy a zitronowy woliſi,
syrop w ſnatej dobroſeži wot 16—40 np.,
toho runja paſeny a njepaſeny khofej
po ſnathych tunich placžisnach, pſchi wote-
wſacžu 5 puntow hiſheze tuňcho, porucža

Juriſ Baltin.

Khofejowy ſkład.

Šylnje a derje ſłodžazy hižom po 80
do 200 np., pſchi wotewſacžu 5 puntow hiſheze
tuňcho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrým ſłodže porucžataj

bratraj Měrſchej na žitnych wilach.

Zokor,
zimt,
torjenſki woliſi,
rósynki

porucžataj

bratraj Měrſchej
na žitnych wilach
w hoſcjenzu „k ſlotej hwěſdže“.

Jerje,

nowe, wulke tucžne ryby, mandel wot 60 np.
hač do 1 mč. 20 np., porucžataj

bratraj Měrſchej
na žitnych wilach,
w hoſcjenzu k ſlotej hwěſdže.

So je mie **G. M. W. Maherowſi**
bróſtſyrop ſ Bróthlavja wot žaſožneho
kaſhela wužwobodžil, ſ tuthym wobkrucžam.

Eduard Roßbach, pſchekupz
w Draždjanach.

Zeniczki ſkład wot njeho maja w bleschach
po 1½ mč.:

G. Mittaſch w Budyschinje,
Herrn. Rüchſter w ſamjeñtu,
Dr. Rothe w Lubiju.

Hornčerňja a pschedawarňja khachlow S. N. Teutschera

w Budyschinje, na ſamjeńtnej haſžy 33,
porucža ſwoj bohaty ſtađ wſchěch družinow khachlow we wſchěch barbach, proſtých a
bohacze wupřichennych, ſ dobrej džeržazej glasuru po jara tunich placzisnach.
Khachle a wſchě warne naprawy ſo ſ rukowanjom ſa dobre a praktiske dželo ſtajeja.

Ronjaze deki,

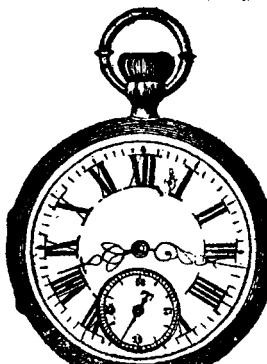
ſchtuku wot 3 mѣ., wurjadniye tunjo,

porucža

Ludwig Kuhlmann
na Hoſchiz haſžy w Budyschinje.

J. G. Schneider

na ſuntskownej lawſkej haſžy

Gudjene ſrajiada,
Gudjene haſže hijom wot
4 mѣ.

Brandjone ſelorne rjeſtaj, teho runja
taſmijone a poſtojene.

porucža ſwoj wulki ſtađ ſcjenſkih a dyb-
ſacjnyh cjaſnikow, wſchě ſwěri wotče-
nije. Porjedzenja ſo tunjo a khatniye
wobſtaraja.

W kłamach ſo herbſki ręczi.

**Sa pčžoljarjow
pčžolazy zokor,**

do kotrehož žadyn talk puſchežený njeje, po-
rucža

Richard Pötschka

na torhoshežu, pôdla měſchčanskej haptky.

Spodne kholowy,
spodne jakı,
flanellowe koſchle,
shawlowe rubiſcheža,
toho runja wſchě družin
hotowy ſchatow
porucža

A. Tschentscher,
ſ napshecža noweje měſchčanskeje ſchule.

Běharſke tkaniny (ſtwinske ruby), starý kóhež hijom wot 28 np.,
woſkuwe rulowy, ſchtuku wot 60 np.,
bèle a pižane gardiny, jara tunjo,
ripžy, damasty a kožowe ſukno ſa poczehnjenje kanapejow,
blidowe deki a kanapejowe deki,
wſchě wězhy po jara tunich placzisnach porucža

Ludwig Kuhlmann
na Hoſchiz haſžy w Budyschinje.

Eſkladnoſtna kúp.

Czorne židžane tkaniny

ſ njewjescžinskej drasze,
starý kóhež wot 2 mѣ. 30 np., w dobrej tworje,

porucža

Julius Hartmann Sohn
na mjažnym torhoshežu 16.

Filzowe klobuki,
židžane klobuki,
tkaninowe klobuki,
hontwjerſte klobuki,
filzowe ſtupnje,
filzowe toſle,
mežy,

porucža w bohatym wubjerku pſhi kruče ſprawnym a tunim poſluženju

glaſeſki,
rukajžy ſ džiwiſkeje kože,
bufſkinowe rukajžy,
pſchedeſheczniſki,
ſpazirſke lije,
krawath,
ſhilipžowe jehly

Saſlowy pôver w módrych paketikach po
50 np.,
ſkótjiwajzy a hojazy pôver w paketikach
po 50 np.,
chwajzaeſki mlókowy a wužitkovy pôver
w paketikach po 50 np.,
chwiniſzy wobjerny pôver w paketikach po
30 np.

porucža
měſchčanska haptka w Budyschinje.

Hugo Lehmann

na ſwokownej lawſkej haſžy.

Porjedzenja klobukow a pſchedeſheczniſkov ſo ſpěſhniye a tunjo
wobſtaraja.

**Rozowane ſtwielzowy abo
njetrjeny len,**

taž tež wutreny len kupyje po kózdej
dželbje a kózdy džen mechanika dželo-
pſchedaownja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjeny len, a to jenož
koſotu w Grüzner ež domje, ſ nutſkho-
dom ſ ijerjoveje haſžy, kupyje.

We wudawarni „Serbſkich Nowin“ je na
pſchedań: ſpěwna radoſć; ſběrka ſchulſkih
ſpěwov. Do ſeleneje wobalſti ſwiaſana ſa
50 np., do twjerdych deſkow ſwiaſana 70 np.

Sačzue cjaſnikи ſe ſlota, ſlēbora, nikla a noweho ſlēbora,
ſ remontoiron a bjes njeho, regulatory a cjaſnikи ſ wo-
bukom (ſa reſtaŭraziye a klamy ſo hodžaze), budžaki, niſ-
lowe rječiſay atd. ma pſchezo we wulkim wubjerku po tunich
placzisnach

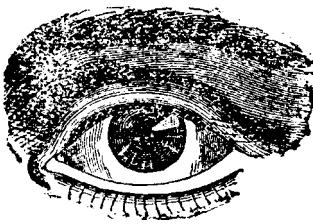
Joh. Gäth

na róžku ſamjeńtneje a hospitalſkeje dróhi.

Najlepšie a najtunishe wobstaranie wšich
poriedzenjow.

Bryse a tlóčníki,

thermometry a barometry atd. po najtunisich placzinach.
Bryse s najlepšími rathenowskimi krystalnymi šklen-
zami wot 1 ml. s rukovanjom sa dobrosež. Pschemenjenje
dowolene.

Joh. Gáth

na róžku kamienitejne a hospitaliskej drohi.

Woprawdziwe Faulerowe juchowe plumpp.

w tých wšelakich wulkoszach, toho runja wše jenotliwe džele sa plumpp.

Quint a regulirste hypne thachle, wuhlowe bowy atd.
porucza sa symany čiaž po tunich placzinach

Ewald Braun
na hľavnom torhoschežu.

Kołowe pomniki s marmora, ſhenita a pěškovza, marmorowe platy

porucza pschi potriebje dobročinemu wobledžbowaniu
Ludwig Fiedler,
predy Santo-Passo,
2 na Lubijskiej drósh 2.

Híjom wjese lét hľawna prawdziwa

Ringelhardtſko-Glöcknerſka raný-hojaza a czechnita žalba*

se schtemplom M. Ringelhardt a se sakitanskej marku: na schachtliczkach je lekársky pruhovana a poruczena psche: kočzowu žer, rakoře raný, brody, karfunkel, salsy, lisčawnu, helocjok, swosabjene a wopakene raný, kurjaze woka, sahorjenja, s zyla wše swonkne škody, žoldkove bolenje, wicz a drjenje.

* Dostacj w schachtliczkach po 25 a 50 np. (s pokasku naložowanja) w haptylech w Budyschinje, Lubiju, Žitawje, Woſtrowzu, Grožschönawje, Bernstacie, Wósporku, Neugersdorfu, Bislopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Herrnhucze, Nowoſalzu, Seifhennersdorffje, Połcznicy, Halschtrowje, Habrachcizach a t. d. Wopízma ſu we wšich haptylech wupołożene.

N.B. Njech ſo hweru pschi kupowanju horejského pleſtra na schtempel a na sakousky deponirowanu sakitanskú marku fedžbuje, dokelž híjom je ſo tutón pleſtr podrazoval.

Gustav Römer,

cžrjewowa pschedawarnja en gros a en détail
w Budyschinje na ſukeliskej haſy čio. 7,

porucza wše druzimy heleñych a ruhovskich cžrjewow w nowej najlepšej tworje.

P. Strobelowy atelier

sa njeboſne ſahadzenje khumschtnych ſubow a plombirowanjow
po najnowším ſysteme.

 Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubove operazije.

Na bohatej haſy čo. 68, II. poskhód.

R ręčam wšechnje dopołdnja a popołdnju wot 8 hacj do 5 hodzin. Khudym darmo.

Khofej,

derje ſłodžazy, punt po 70 do 160 np.,
zofor a rošynki
ſa fermusche, dobra twora, po tunich placzinach,

rajsz,

rjany wulkosornaty, punt wot 14 do 40 np.,

ſyrop,

dobry a ſłodki, punt wot 18 do 40 np.,

jerje,

rjane tuczne ryby, porucza

Hermann Klemm

na bohatej haſy čižlo 12.

Bo P. Kneifelowej

wloſzowej tinturje,

dopósnath najlepši, ieſi niz jenicki wo-
prawdze sprawny hrédk i ſdžerzenju wlo-
ſzow (njech ſo cíjata wopízma a wjetše
nawěſchtki). Tinktu ma w Budyschinje jenož
Ernst Mittash hewaf Heinr. Jul. Linke
w bleſchach po 1, 2 a 3 ml.

Adolf Rämsch

na butrowych wiſach

porucza ſwojim čeſczenym wotebjerarjam
khofej, punt po 80, 90, 100—150 np., pschi

5 puntach wjeli tuniſho, toho runja dželbu
khofaja, ſylnie ſłodžazeho, punt po 66 a
70 np.,

zofor, zlyk a drobný, po zlykni a jenotliwym
jara tunjo,

ſyrop ſnateje wubjernye ſłodkoſeže, punt po
18 np.,

rajsz, punt po 14, 16, 20—30 np.,
polne jerje, tuczne a wulke, mandlu po 60

hacj 110 np., petroſej, punt po 15 np., pschi 5 puntach
po 14 np.,

roſkaty tobak, nječto wobſkodženy, punt
wot 30 do 50 np.

Ssrédk psche palenſpicze

s pokasku i naloženju
hrodowska hapytka.

Cžaſníki

pschedowa a poriedja tunjo a derje ſ ruk-
wanjom

cžaſníkai Mager
pschi kaſernje.

Do Awſtralije

ſežele paſażirov ſ direktnej parnej ſídzu

wot Hamburga

5. kóždeho měsaza

P. Fenscky

w Lipſku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingsmarkt 57.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štwórlétta przedpłata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny

Za nawištki, kiž mają so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a mają so najpozdišo štwórk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čísc Smolerjec knihiččeřne w macičnym domje w Budyšinie.

Cislo 44.

Sobotu 4. novembra 1882.

Létnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Na pruski ſejm, kotryž ſo 14. nov. wotewri, budža konſervativni jako najſylniſcha strona ſastupjeni. Woni ſmeja 19 ſydkow wjazy hač na ſańdžentym ſejmije. Tele ſydkla ſu konſervativni ſ wjetſcha liberalnej stronje wotdobyli. Konſervativna strona pak může jenož potom ſe ſwojimi 135 hložami na ſejmje, ſe 433 ſydkow wobſtejazym, khějorſtvo doſtač, hdyž ſo wona pak ſ katholſkimi (97 hložow) ſjenocži, abo ſe ſwobodnymi konſervativnymi a nazionalliberalnymi (67 hložow) do ſjenocženſtwa ſtupi. Pruske knižerſtvo, kotrež ſ njedowérjeniom ſamostatne ſtejnichczo katholſkeje (zentrum) strony hladia, by najradſho widžalo, hdy bychú konſervativni a nazionalliberalni na ſemje w hromadze ſkukowali. Po wſhem ſdacju pak konſervativni a katholſzy tež na pſichodnym ſejmije dobri pſchečeſlo wotstanu. Wobej stronje ſtej w naſtupanju hospodařſkych ualežnoſcžow jeneje myſle a ſtej němske khějorſtvo ſe ſrudnych hospodařſkych wobſtejnoſcžow ſvěhnyſej, do kotrejž běſhe je liberalne knižerſtvo ſtorčilo. Doprědkařska strona wſhak by ſ tym ſpotojom byla, hdy bychú ſo konſervativni a katholſzy dželili, pſchetož w ſjenocženſtwe ſ nazionalliberalnymi konſervativna strona ženje k lepſchemu kraja ſkukowac̄ njeby móhla, dokelž ſebi naſlady konſervativnych a liberalnych napſchečeſto ſteja, kaž džen a nōz. To konſervativni derje wjedža a toho dla ſ katholſkimi na tym ſamym puču kaž hač dotal pónidža. Wuswoleñje ſejmickich praſidentow tón raš teſko ſedžliwoſce na ſo njewobroča kaž herwaſ, dokelž je wěſte, ſo ſo ſa přenjeho praſidentu jedyn konſervativny, ſa druhoho pak jedyn katholſki wuswoli. Khějor ma pječa wotpohlad trónku rěč ſam pſched ſejmom cžitac̄.

— Powjeſce ſ Wilhelma ſafena wo wuſlēdzenju noweje krajneje pſcherady powjedaju. Tannische nowiny wo tym piſauj, ſo je polizija njedawno jedyn dom pſcheptała a jeneho muža ſajala. Jedyn rýšowat je pječa brjohowe wobtwerdzenja wotryſowaſ a rýšowanki do wukraja pſchedala. Pſcheptanje ſo jara ſtrážu ſtawa.

Awſtrija. Tirolska ma lěšha hžom druhí króč wot wulſich wodow cžerpic̄. Schtož ſylnie ſliwy w ſeptemburu ſanicžili njejſzu, to ſu deſhcze ſańdženeho thđzenja ſapuſcžili. Dróhi, želesnizy, moſth, hačzenja, kotrež buchu po přenjeh wulſej wodze ſaſo naſtvarjene, ſu torhaze žolmy wotpławiale. Šrudoba a ſkóržby we wſchech ſtronach tirolſkeho kraja. My ſo tepimy! na pomoz! ſ tutym žadlawymi ſchilami ſo wſhē powjeſce ſkónečachu, ſ tamnyh wžow a městow, wokoło kotrejž wodh ſchucžachu a ſchumjachu. Po tym ſo běſhe ſo někotre dny doſhcz bjeſ pſchecac̄ ſchot, a woda w rěkomaj Eſch a Eiſack ſtrachňje roſta, puſcži ſo pjaſt w nozy hróſne njewjedro ſ hrimanjom a blyſkanjom na božensku krajinu, a pſchezo ſylniſho ſo deſhcž hač do ſoboty nozy ſ njebojeſ dele lijeſche. Muſa, kotrež je na Tirol pſchischla, ſo wopřekac̄ njeſhodži. Tež ſe Štyrſkeje a Krajna piſaja, ſo ſu

wody wjèle ſapuſcjenja nažinile. W Hornjej Italskej je rěka Eſch krajinu 15 mil do dohoseče a 3 mile do ſchětokoſcze powodžila, 23 gmejnow ſ 80,000 wobydlerjemi tam pod wodu ſteji.

Franzowſka. Franzowſke knižerſtvo je do města Montceau les Mines ſylnu garniſonu na dleſchi čjaſ poſožito, ſo bychú ſo njeměry, jeli dyrbjale ſ nowa wudyricej, hnydom móhle poduſhyc̄. Město, ſ wotkel revoluzionařne nieže, pſches ſuku Franzowſku wuſchestrjene, wuběža, ma ſo w Genuje w Schwajcarſkej pſtac̄. Ruskii nihilist ſrapotkin wot Genfa ſem revoluziju w Franzowſkej wodži. Druhi hlowny revoluzionařny kwartir leži w Parisu. Zyky Paríz je do 57 revoluzionařnych wotkjeſow dželeny. Revoluzionařna strona ma w nich 1229 ſobuſtawow. W Lyonje, hdyž ſo wondano nadpad ſ bombami ſta, ma wyschnoſcž wulki ſtrach pſched komunardami. Radna khěja, ſudniſtvo a druhé ſtatne twarjenja ſo wot wójska wobſtražuјa. Pjenježna banka je wſhē pinzove wokna, hdyž ſo pjeneyh khowaja, ſamurjowac̄ daſa. W Lyonje, Chalonje, Mařeillu a wſchelakich druhich městach je polizija hžom wospjet papjery, na khěje ſlepjene, wottorhac̄ dyrbjala, w kotrejž ſo wot wohensaložowazeho towarzifa w Parisu hroſy, ſo budža ſo kaſerny a ſtatne twarjenja ſ dynamitom roſbuchnyc̄. Ře po wjetſchenju njeměrow ſu tyc̄heraſhym dželac̄erjo w Parisu ſ dželou pſchestrati, dokelž jim mischtrjo wjetſhu mſdu pſaciežiſ nochzedža. Šandženu njedželu ſo wot 6000 tyc̄heraſhich a revoluzionařnych wulka ſhromadžiſna wotkjeſa, na kotrejž ſo bohatym ſ kónzowanym hrožesche, kotsiž dželac̄erjam hłodu tradac̄ dadža. Knižerſtvo ſo prózuje, ſo by dželac̄erjow a mischtrow bóry wujednaſlo. Vyli ſtrajk (ſastrac̄e džela) vleše traſ, bychú bjeſ tyc̄heraſhimi, wot kotrejž w Parisu na 40,000 bydli, lohko ſtrachne njeměry naſtač móhle, kotrež bychú potom revoluzionařni ſa ſwoje wotpohladu wujiwali. — Tuniſki bey (wjerch) Sidi Mahomed-eſ-Sadok je 28. oktobra wumrjel. Semrjeth je ſo w lécje 1813 narodžil, po taſkim starobu wot 69 lét doſcžahnył. W lécje 1859 wón knižerſtvo nad tuniſkim krajom doſta. Pſches ſtajnu pjenježnu nuſu tuniſkeho knižerja buchu tam bóry Franzowſojo a Italsky ſ knižerſami. Franzowſojo w poſlednej wójni pſchečeſto ſrumiram Tunis wobſadžihu a wostajichu tuniſkemu bezej jenož hſchěze na ſdacze knižerſtvo. Wón drje je poſledni tuniſki bey był. Jeho ſchýtri lěta mlódscheho bratra Sidi Ali Beja budža Franzowſojo ſ cžejka ſa knižerja w Tunisu cžerpic̄, dokelž tutón w poſlednej wójni ſa wótreho njepſchečeſla Franzowſow pſaciežesche. — Kož w Awſtriji a Hornjej Italskej je tež w połodniſkej Franzowſkej wulka woda wjèle njeboža na kraj a lud pſchinjeſla. Wola města Kannes je ſo džewječiž cžlowiekoſ ſtepilo. Želeſniſki móſt ſu žolmy potořhyyle, króčko do wotjedzenja želesniſkeho cžaha, kotrež ſo jenož někotre metry pſched žadlawej hlužinu ſdzerža, jako jemu je dyn nadkežbowar napſcheče ſchiběža a pſches to dwě ſeži

ludżom žielenje wulhowa. W Nimes, hdež toho runja wody most wotplawichu, s njeho 8 tworowych wosow do reki dele padże, dwaj železniskaj žlužobnikaj pschi tym žielenje ſhubiſchtaj. Schkoda, kotruž ſu wobydlerjo połodniſceje Franzowſceje pſches wulku wodu czerpili, bo wobliczicž njehodzi.

Ruszkowska. Ruski khęzor ḫo se ḫwojej ḫwójbū pječza hiżom w novembru do Peterburga wróci, hdżeż budże w Aniczkowym hrodze trajne zyli symu bydlicz. Bojość pśzed nihilistami je ḫo po tajkim minysku.

— Neteżschi russki khějor je ſebi twjerdźe wotmyſlil, ſo dyrbi ſo w krajuym hospodařtſtwje po móžnoſći lutować. Wón je toho dla wſchelake, ſe starých czaſow, hac̄ dotal trajaze, wjele pjenjes khoschtowaze a tola żaneho wužitka njebam waje ſaſtojnſtwa ſahnal. Dale je wón pschitkaſał, ſo ma ſo něktražkuſiž droha, ale pschi horzym abo ſyminym wjedrje njeprachiſprawna wojeſtska draſta ſ wjele tuniſchej ſa to paſ ſa rufke wjedro ſo najlepje hodžazej pschemenječ. To je ſo hižom ſ džela ſtało a ſo ſkonczenie w zylym wójsku pschewjedze. Najwazniſche je paſ to, ſo je ſo rufke wójsko wo někotrych 50,000 muži pomiejiſhilo, ſ cziuž ſo, taž móže ſebi kóždy myſlicz, tež wjele pjenjes ſalutuje.

— Khéžorowe krónowanje bo hakie pschichodne lěto w Moskwe stanje. — Schtož wjedro nastupa, dha je to lětža w Ruzhowskej na to wašchnje džiwnie, so je w połnožnych krajach, hdžej ſu tola wulkeje ſymy a wjèle ſněha ſwuczeni, hſicheje jara mało ſněha a miersnjenja, bjes tym so běchu w połodnijskich krajinach, hdžej hu ſto doſež ſo zyku ſymu žaneho ſněha njewohladaja, w ſańdženych dnjach tak ſylnie ſněhowe nječeze, so bo na někotrych želesniżach zyky thdženj jěſdžic̄ njeħodžesche.

— Wschelake nowiny powiedaja, so chze snaty franzowſki poli-
tikař Gambetta Ruzhowsku wopytač. Rusſe nowiny měnja, so drje
so to stanje, ale so ſo Gambetta jara myli, hdyž ſebi myſli, so
mohł ſa ſwoju wojeſſku politiku nětaſku podpjeru w Ruzhowskej
namakac̄. Rusſi khezor chze mér mēc̄ a wopſjet mér, a rusſi
lud k Franzowſam žaneho dowěrjenja nimia, pſchetož franzowſke
kniježerſtwa stareho a nowego čeſka ſu Ruzham jenož stanuje ſchłodźic̄
wytali, a Ruzhojo toho dla měnja, so je najlepje, hdyž Ruzhowska
ſ Franzowſkej ſ zyka nicžo czinic̄ nimia.

Sserbijs. Krainiejsztwo doprédkařske, pšchecžiwo Ruskej nje-
pšchecželnje smyžlenje stronj w Sserbiji na konz dže. Doprédkařske
ministerstwo je hžom kralej woſjewiło, so chze ſwoje ſaſtojnſtvo ſložicž.
A so je tež kral Milan, kotryž ſo prjedy tak twjerdže na doprédkarjow
ſepjerasche, netko khablaty, ſo to ſwedeži awdijenza, kotruž je kral
narodnej stronje dał. Na naręcž nawjedowarja narodnej stronj, něhdü-
ſcheho ministra Rističja, wotmolwi kral, ſo dyrbí ſo doprédkařska a
narodna strona ſjenocžicž, dokelž móža ſo jenož na tajke waſchnje revolu-
zionarne možy pšchewinycž a podklóčicž. Rističž mjejsche kroboſcež
kralej na to prajicž, ſo ſo tajke ſjenocženje ſ cžejka radži. — Wo
nadpadže, kotryž je wudowa ſatſleneho wychška Markowicža na
krala ſejmila, ujeje ſo nicžo wuſlēdžilo, ſchtož by ſ politiku ſwižo-
wało. Markowicžowa je krala ſkonzowacž chýla, ſo by ſ tym ſmijerež
ſwojego mandželskeho wjecžila.

Sla wedomosc̄.

Na swojich puczowanjach, s kotruij w swojich studentisskich latach rad prósdnym wupjelnjach, p'schinidzeh ras do wiejski M... Tamniishi knjezi hród, hizom dawno n'jewobydleny, bě, dokelž ſo w nim wſchelake widženja hódne węzhy khowachu, we mni požadanje wubudzil, ſo bych jón ras wopytal. Domownik hroda mi, jako

běch jemu ſwoju próstwu wuprají, ſastup pſchecželne dovoli a
mje po hrodže wokoło wodžesche. Wjes wobrasami (byldami),
na ſejeni wulkeje ſale wiſazhmi, nadpadže mi wožebje jedyn, kotrýž
wobliežo muža, po drascze ſe ſanđženeho lětſtołka, pſchedſtaſeſche.
Na wobras bóle ſ bliſka hladajo, moja wezjipnoſć ežim bóle
roſcžesche. Wobras běſche wobras a piſmo w hromadže. Jeho
jenotliwe ežarki a ſmužki bědu linije jara drobnuſtſkého piſma,
kotrež móžach jenož ſ powjetſchazej ſchleńzu ežitacž. Kaž ſebi
ſwělko abo ſejen wobraſa žadasche, běſche piſmo pak ežorniſche
pak bledſche piſane, a to ſ tajkej wěſtoſežu ſprózniwje wuwjedžene,
ſo wutrajnnoſć wopſchijecž njemóžach, kotrąž bě ſa dokonjenje tutoho
wobrasa nuſna byla.

Písmo tafle rěčasche:

W Božim mijenje a živjate je Trojiz. Dokelž bým ja, Jan
hrabja s L , hízom nětko schéscjdzébáte léto živojeho živjenja
dokonjal, dýrbju wotcjačacž, so ho ke mni žmijecž bórsy pšiblizi. Žuž
bým wobsankyl, žwoje našhovjenja a podeslženja k wopom-
njenju napišacž, so by ſebi s toho kózdy wuzitnu wuzjbu wſal
a so bych moji ſnacži a pſchečeſlo ſhonili, so njejbým duchahkory
był, ale dobru pſchicžinu k tomu měl, jako bým ho ſam k jaſtrou
na cjaſ živjenja ſatamał. Ja bým ſebi k tomu žwoje ſamžne
woblicžo wubral, kotrež budu po wobraſu s mlodsich lét piſacž.

Dženža na dnju Epifanijaša, hdjež tole pižam, je šo runje schtyrzecji lét minylo, a běsche runje tajki rjany kražny hapyrlski dženž kaž dženža, jako šo po valach města Ingolstadta wukhadzowach. Mój nan běsche mje do Ingolstadta s mojimi domjazym wucžerjom pó-blał, so bych tam prawisništvo studował. W naszej kwojbje šo saſta- wanje ſudniſkeho hamta wot F. wot nana na ſyna herbowaſche, a mi jako jenicežemu ſynej běsche poſtajene, so bych bóřky kwojemu nanej jako pomožnik k bokej stał. Ingolstadtſke studentſtvo šo tehdom do dweju ſtron dželesche. A jenej šo studentža s měſčejanow a burow mějachu; to běchu ſynli pacholjo, wſchitzu s nich khodzachu s wulkimi dubowymi ſijemi a běchu pschi kóždej ſkladnoſci hotowi k biežu. W korejnje stareje Piwarzynje pschi kſhižnych wrotach šo woni ſchadzowachu a šo ſami dubowu kompaniju mjenowachu. A druhéj ſtronje ſkulſchachu mlodži ſemjenjo a ſynojo s wožobnych kwojbow, kotsiz s tamnymi studentami njewobkhadzowachu. Hacž runje po ſwojim ſtarwie k poſlednjej ſtronje ſkulſchach, njevečh tola tým dubowym njeſnat, dokelž w kheži stareje Piwarzynje bydlach. Ta ſebi mje wožoko wažeſche a by ſterje zykej kompaniji božemje dała, hacž so by mi s kheže čzahnyčz dała. Tež ja tam rad wostach, pschetož woždlenje šo mi ſpodobaſche, a dubovi mi na ſdala wostachu, dokelž woni ſwyzlenje a waſčinje stareje Piwarzynje derje ſnajacu.

Zedyn bjes dubowymi bësche pak tola mój njepshcęzel, a żanu skladnoſej njepshcępuſhęzi, pschi kotrejż so mu njeby wadzil. To bësche sły worakaw człowjek a naſhórschi bicik w zyłej dubowej kompanijji. Wón so Winhard mjenowasche a na lëkarſtwo studio-wasche. Dokelż so powšchittownje powjedasche, so je pschi pukach hižom někotremu ſ kmjerczi dopomhał, mjenowachu jeho wſchudże koſęzelamarja; so rosymi jenož sa kribjetom, pschetoz schtóž by jemu tak do wocžow rěkał, tomu by wón saweſeże dopofakał, so jemu tole mieno bjes njeprawdy dali njebehu. Jego njepshcęzelſtwo pshcęciwo mi pak bë ſ toho naſtało, so bë so do džowki stareje Piwarzyne, rjaneje Leny, ſe wſchej mozu ſalubowak, a dokelž jeho ta njewuſkyscha, ſebi wón myſlesche, so ja jeho luboſczi w puežu ſteju.

ja widżach, tak mani ho jako byn wožobneho semjana sadżerżecz. Duż běch pschezjelny pschezjiwo holzy, druhdy drje tež s njej někotre njeważne słowczka poręczach, -hdyz ho s njej na skhodze setkach, tola ja dyrbiu s prawdu wuſmacz, so ženie napschezo njej rěcze mieli njeſſyui, s kotrymž bych w njej měnjenje wubudżicz móhł, so chzu ju ſebi ſa żonu wſacż. Niedziwajo na to njemiožach ſadżewacż, so ho rjanej Lenzu bóle hacż wſchitzh druzh studenczo ſpodobach, a ſo ho wona ſi luboſcę ſe minni horjeſche. Wona ho tež ſi tym njetaſeſche, duž bě ſtara Piwarzyna ſo minu jara njeſpoſkojo, dokelž měnjeſche, ſo byn jejnu holzu ſi ležnyui ſłówami wobrēčzał. Jako pak běch ſwoju njewinowatoſež dpołasał, Piwarzyna holzu ſi khotnoſcžu namołwjeſche, ſo by wot njeromneje luboſcę wostajila, kotraž by jejnej czeſhnoſcži ſchłodžiſa. Lena ho njeſpjeczowasche, wona jenož hłowu poivſchesche a ſama ſa ho placieſche. Macz jej njetrjebaſche kaſacż, ſo dyrbi ho mje ſdalowacż, wona to bjes napominanja czinjeſche. Macz mějſche ſwoje ſpodobanje nad poſkuſhnoſcžu ſwojeje džowki a mi bórsh powjedaſche, ſo je něk tež plakanje pscheſtało a ſo dale ſměrom ſwoje džélo ſaſtara kaž předy. Najlepſche pak ſebi wona ſi toho nadjeſche, ſo bohaty klamař pschi rybiazym torhoscžu ſa Lenu hładasche a mějſche wotpohlad, ſo byn ju jało ſwoju mandželsku do ſwojeho doma dowiedi. S tym běſche Lenzynie ſvoje hotowe, a dokelž ho wona jako poſkuſhne džeczo pschezjiwo tomu njewobaraſche, ale do wſchego ſwoli, ſtož ſebi macz žadasche, dha drje bě wona troſhtowana. Hjżom lěto bě ho tak wot toho čaſha minylo a zyla wěz hjżom dawnno ſabyta.

Jako ho Epifaniaſha po ingolſtadtſkich walach wuſhadžowach, ſebi na to njemihſlach, ſo bě mi ſtara Piwarzyna psched krótkim čaſbm prajila, ſo ſměje Lena džen ſoſdžiſho kwaſ ſi bohatym klamarjom na rybiazym torhoscžu. Mi bóle pruhowanje, ſa někotre měhaze na minne čaſake, w myhſlach ležesche. Mojemu nanej běch hjżom dawnno psche dolhi čaſb w Ingolſtadtu. Ma dobo, kaž by ſe ſemje wuroſtl, pschede minni Winhard ſtejſeſche. Běch hjżom psches to naſtrózam, ſo mi wóni tak nahele psched wocži ſtupi, dha mje jeho ſwonkowny napohlad hiſčeze bóle do njemera ſtaji. Jego hewal czeſtwene woblicžo bě zyle ſblednjene, huba módra a wocži ho w jeho hłowje džiwje kuleschtej. Tež jeho draſta běſche w njeporjedze, wloſh jemu nječezhane a njepudrowane na ramjeni dele wiſzachu.

W hroſy kaž běch, pschimyñch ſa mječiſ, Winhard pak mi napschezo wołaſche: „Wostaſ tczazh, knjeſylo — bych-li tebi chžiſ ſchiju ſwinycz, njeby tebi twoj nožik nježo pomhaſ! Za tebje nožu ſa wbohej Lenu ſi ſmijerczi pôblacż.“ — Za chžich jemu hjżom na jeho njepſchistoſne herjeſlanje kaž ho ſluſcha wotmołwicž, tola jeho poſledne ſłowa mje naſtrózichu, duž ho wopraschach, ſhco je ho ſi Lenu ſtało. „Dha hlyſh“, ſawola wón, „Piwarzeſ ſena je morwa, — psched hōdžinu ſu ju ſi Dunawu wucjahnli. Grózjich ho něko, ty ludaſki ſamjedniko? Hrjeba tebje ſkónčzne ſhwědomje? A hdyz wſchón ſhwět wěri, ſo by njeſwinowath, ja to njewerju. Haj, wona je morwa twoje dla! Za wěm, ſo by jej džiwu luboſcę do wutroby ſarečzaſ! Ty by jej hłowu ſawjerečzaſ a by ju potom wot ho ſtořežiſ, jako by pytnyl, ſo chze twoja żona bycž. Alle ty njeſměſh bjes khostanja wostacż. — Ty by ſtaraj macžeri jejne jenicžle wjeſele ſkaſyl, ty by mje njeſbožowneho ſejnili. — Toho dla dyrbiſh tež ty njeſbožowny bycž, a hdyz tebje žiwi pschepuſhčza, budże ho ſmijercz ſama nad tobu wjecžicž.“

(Pofraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Sańdzenu wutoru mějſche ſerbſka Budyska Bjeſzada na tudomnej tſelerni ſwoj naſymski wěncz̄. Konzert, wot knjega wucjerja Ž. Käplerja wjedžený, ſebi pola wjeſelicžnych pschipoſkularjow dobre ſpodobanje doby. Po konzercze ſkłodowachu wjeſeſke reje.

— Pschibažne wuſhudženje pschezjiwo mordarjej Boček ſměje ho, kaž hlyſhimi, ſapocžat dežembra. Bock ma po ſdaczu hiſčeze nadžiju, ſo ho ſmijertneho wuſhuda ſminje. Jako jeho njeſawno jeho mandželska w jaſtwje wopyta, jej wón zyle wjeſeky porucži, ſo dyrbi jemu ſi hodam ſołacze napiez. Jego nadžija pak budže jeho najeſterje molicž, ſknadž je wón hjżom tehdom mſdu ſa ſwoje ſkłotniſtwa dostał. Pschibažni ſměja jeho tſikrōzneho mordarſtiwa, ſpylanego mordarſtiwa, džewiecž woheňſaloženjow a ſchtyrojch pa-ductow dla wotkudžicž. So je Bock, kaž někotre nowiny piſachu, tón ſamy wjecžor, na kotrymž je Feschku a Weidličha ſateliſt, tež stareho Lutobčaſkeho barona Ufermannia moricž chył, pjecža wěrno njeje. Bock bě ho, tak ſo powjeda, do ſahrody ſa ſchtom na tym boku twarjenja ſtajil, hdźež ma ſtarý baron ſwoju bydlaſku ſtru. Jako tutón něko raſ ſi woſnom won hładasche, ſběhny Bock tſelbu, mějſche ſo a chyłsche runje wotkłocžicž, tola baron ſo w tym ſamym woſomiku do jſtvy nuts wobrocži. W ſwojim jaſtwje je Bock do najeſzſich rječaſow ſanknjeny, ſo ſebi njeby žiwenje wſacż abo ſi jaſtwa twóchmycž móhł. Kajſtu hobraſku móz Bock ma, a ſo ho psched niežim njeſtrachuje, ſpóſnawamy ſi toho, ſo jeho, jako 31. oktobra do jeho jaſtwa ſtupichu, bjes rječaſow namakachu. Wón běſche w nozy jedyn rječaſ ſoſhybował a wot druheho ſank roſraſył. Wola tutoho njeſraſnika dyrbiſa ſo wſchě naprawy naſožicž, ſi kotrymž je móžno, jemu czeſkienje ſadžewacž.

S Maleſchez. Nježelu tydženja popoſdnju woſoko 5 hōdžin je ho 4ſetna holza tudomneje wudowy Schpankoweje ſhubila. Dokelž běchu holzu krótko do toho njeſaloſko małej ſprewie běhacž widželi, myhſlachu ſebi, ſo je ho w rězy tepila. Duž woſmjo mužojo porucžnoſež dostaču, ſo bychu holzu we wodže pytali. Hacż runje ſu rěku daloko dele pschepytali, dha tola holzu namakacž njeſju móhli. Holza je ho po tajſim ſabłudžiſa; ſrudžena macz kózdeho, kotryž je holzu něhđe woſladaſ, wo powjesež naſežnje proſy.

S Bułez. Sańdzenu wutoru, na reformaſionskim ſhwiedženju, mějſche naſche ſerbſke towarzſtvo ſaſho po dleſhím čaſhu ſhroma-điſnu, pschedož w lěcžu je dla nuſnych ratařskich dželov jenož mało ſhromadžiſnow bylo. Woſoko 6 hōdžin wotewri ſhromadžiſnu psched-ſyda ſi ſejmiski ſapóſhlanz Kērk ſi krótkej rěcžu, w kotrejž, jako běſche najprijódzyh pschitomnyh powitał, krótki roſhlaſ podawłow ſe ſſer-bowſtwa w ſanidženym lěcže poda a woſhebje na to poſkaſowasche, ſak je ſebi ſerbſke mjenno psches wubjernje radžený ſerbſki ſpěwanski ſhwiedženj w Lubiju ſaſho nowu czeſež wudobyl. Ma to ſežeho-waſche pschednoſch ſi Kravza ſi Čjornjowa wo roſwiwanju ſchęſeſi-jaſkeje zyrlwje w přenich lětſtoſtach, jejnym wulfim ſchłodowanju psches mu hamedaniſiuſ a na poſleſed ſo reformaſiji psches Mar-ćina Luthera. Po ſkonečzenju pschednoſchka naſta ſajimawa debatta, pschi kotrejž ho woſhebje ſi psched ſyda Kērk, měſtopſched ſyda Wojnař, wucjerjo Kērk a Wojnař a pschednoſcher woſbđeliſchu, a w kotrejž bu hiſhcze wſchelake ſe ſtawiſnou ſchęſeſiſjanſkeje zyrlwje a wo-ſhebje ſ reformaſiji ſobudželene, wopominjene a wujaſnjene. Skonečnje ſo ſi Kravzej, kotryž bě ſwoj pschednoſch ſi wulſej prózu ſestajaſ a ſwobodnje pschednoſchaſ, wot ſi psched ſydy w mjenje towarzſtwa derje ſaſluženy džak wupraj, na čož ho ſhromadžiſna w džewjatej hōdžinje ſe ſerbſkim ſpěwom ſkonečni.

S Radšchowa. Nasch nôzny stražník Wittich je šo schtwórtk tydženja w nozy we wježnej hrebji tepil. Wón bě šo, jako na stražowanje džesche, bylnie s palenzenom napil, je potom najskerje w pjanosczi do hrjebje paný a šo sažrěbny.

S Krakez. Wutoru tydženja je ſebi tu 40letny ſahrodnit Rybač ſchiju pscheréshy. Wopílſto je pječza wina, ſo je ſebi Rybač živjenje wſat.

S Čorneho Ahořmza. W nozy 23. oktobra je žona tudomneho želeſniſkeho nadležbowarja Gellnera najprjedy ſwojemu tſilétnemu džesču a potom ſebi ſamej krk pscheréſta. Njeſbožowna žónska hizom dlěſchi čaž na czeſke myſle čerpjeſche.

S Rubina w Delnjej Lusitzi. Wutoru rano, jako tudomny živnoſcjer Šlomka na polu dželaſche, ſalejš jedyn handwierski do jeho domu ſo wołnom nuts a kranh tam njedželſtu draſtu a ſchförne. Jako bě ſo nowu draſtu ſwobolek, ſporvſcha wón ſwoju staru roſtorhanu do khamora a potom ſa pjenjeſami phtasche, tola jich žanyh njenamaka. Jako běſche ſo pakofnik wothalſit, pſchinidže Šlomka domoj a ſo hnydom dohlađa, taſti czeſhny wopyt je pola njeho pobyl. Na puežu wón ſled ſwojich nowych ſchförnijow widži a khwata po nim pſches Werbno do Bórkow. A hlej, tam w Schlibizez ſoržmje ſedji paduch. Bórkowario njeſmanila pſchimyňchu a jeho, jako běchu jemu kožu troſku pſhemlóčili, do jaſtwa wotwiedzechu.

S pruskich ſſerbów. Pſchi naſchej ſejmiskej wólbi, kotaž ſo 26. oktobra w Mužakowje mejeſche, dosta k. krajnostarschi Lucke nad Mückenhajnom wot 282 wotedatých hložow 194 a ſchtyri konſervativne hložy ſo roſpjerschihu, bjes tym ſo liberalny k. Bertram nad Hórfu 84 hložow dosta. Pſchi wothložowanju na druheho ſapóžlanza paſ ſo poſkaſa, taſt njeprawje běſche ſeuring ſ tym měl, ſo běſche dr. Andrää podthkowal. Nam běſche pſchecžiwo ſhwědominju tuſtoho muža wuſwolici. Ale žana khwila tu wjazy njebe, ſo někto hiſcze ſrečječ. To bě ſe ſchfodu, ſo njeběſche wýhýzycžecženemu knjeſej komornitej ſ Löbenstein móžno bylo, naſchu luboſciwu woſu pſchijecž, ſ kotrejž běchmy čhyli jeho wuſwolici. Wothladane wot thý, kiz běchu ſo na to ſwjasacž dali, po pſchijatym poſtajenju wólbiho wubjerkia činicž — my ſſerbia wſhak date ſlowo džeržimy, tež ſ ſwojej ſchfodze — ſnajachu ſydomnacžo knjeſa Bertrama ſa wjele czeſniſkeho a ſa wjele konſervativneho muža hacž Andrää, duž eži ſa Bertrama ſwój hlož wotedachu, kiz ſ tym 101 hlož dosta. Ale wóžomnacžo ſa knjeſa rytmischtra ſ Götz hložowachym. My ſo njebyhym ſa hódnich džerželi, ſo je naſ ſerbſka načer ſorodžila a ſerbſki nau naſ czeſhne ſubka, hdy budžichym tomu člowejkej ſwój hlož dali, kiz je wſchu ſchecžianſtu konſervativnu myſl ſ tym ſaprč, ſo je naſ ſchecžianſti konſervativny ſerbſki lud ſe ſwojim pjerom taſt wohanil. Wón měj to ſwědomje, ſo jeho ſa ſwojeho ſapóžlanza njeſchipoſnawamy.

Wužudženja.

Kawniſki ſud. Dželacjer E. Langa ſ Varta bě wobſkoržen, ſo bě dwózhy pjenjeſhy a to 50 a 38 np., kotrej bě jemu jeho hſpodař ſubler Tyscher w Mieſchjach pſchepodař, ſo by je dželacjeram dař, pſchekſhiwiſ. Jeho khostanje wobſteji w jenym dnu jaſtwa. — J. Schiman w Komorowje bě w tamniſkej Hawſchniſkej ſoržmje ſ czeſcžranjožymi ſlowami wo Budýſkim hamitskim hejtmanſtvje a wo žandarmje ſeliku w Rježwacžidle rěčjal, toho runja bě ſo tež na Komorowskeho gmejnſkeho prijódſtejerja pſchekſhiwiſ. Wón bu ſa to ſ měžazom jaſtwa poſkostany. — Dokelž bě dželacjer Pawlik ſ Rakez njeſalo ſ Kobelnja w pjanosczi dželacjerja Liebnera ſ tijom na hlowu praſnýl a jeho ſ tym czeſko ſranil, ſažudžichu Pawlika ſ pláčenju 12 mſ. khostanja abo 4 dnjam

jaſtwa. — ſažužobna džowka Almia Liebiges ſ Wulſtich ſdžar bě w ſymje 1881 ſwojemu tehdomnemu hſpodařej w Pſchishezech ſe něchtmo mało ujeda ſpatkoſciſka. ſa ſwoje khloschejerſtvo ma wona 2 mſ. khostanja pláčicž. — Wobydlerka gmejnſkeje khaze ſwudowjenia J. Lurzowa we Lupoj, kotaž běſche w ſendžiz ſoržmje tam ſ pjenježneho ſorbila něchtmo pjenjeſ ſranyla a druhi ras paſ mydlo na tym ſamym měſtneje wotewſala, dosta 2 dnjej jaſtwa. — Dokelž bě ſažužobna džowka Lena Libſchez w Hněvhezech wotrocžka J. L. Križera ſ Bosanke ſ jeho luboſciwym podthkowanjem wotpoſkaſa, roſſlobi ſo tón ſ tajkej njemdroſciſu, ſo wón hordej hoſu na rejuwazej ſubji w Delnjej Rinje rubiſhko roſtořha. 10 mſ. khostanja abo 3 dny jaſtwa drje Križerej nahle waſhnicžko wotwucža.

Khostanska komora. Wotrocžkej E. W. Nowakiej ſ Rakoſid winu dawachu, ſo je ſwojemu něhduschemu hſpodařej Wjažy hroſh, ſo chze jeho ſ widłami ſakloč. Druhi króč bě wón Wjažu ſ czeſladneje ſtov won cíjihnež ſpýtaſ. Hacž runje Nowak wſchu winu prieſeſche, ſažudžichu jeho tola ſ dwěmaj měžazomaj a jenemu dnjej jaſtwa. — ſchwefki K. A. Kraſka ſe ſubnicički ſ tomu ſtejeſche, ſo je 27. augusta do doma tamniſkeho Jana Schleuſerja, po tym ſo bě jene woſno roſtkočiſ, ſalejſ a tam jedyn nôž a ſ jeneje njeſankneneje ſchinije 36 mſ. ſranyl. Dale bě wón 1 mſ. 20 np., kotrej bě wón Mayerej w Porschizach wotedař dyrbjaſ, pícheſchwiſ a 50 kročel wot twarjenjow na wóble ſhélal. Dla kranjenja a pſchekſhiwjenja jemu 8 měžazow a 2 dnjej jaſtwa, dla tjeleſenja w ſtrachnej bliſkoſciſi twarjenjow 3 dny arreſta pſchipóhnaču.

Wſchihažny ſud. Wužudženje pſchecžiwo P. Ž. Rychtarjej, ſ Huzinu rodženeho, kotrej bě dla ſpýtaneje njepózciwosče wobſkoržen, ſo ſ tym ſkóncži, ſo Rychtarja njewinowateho wuſnachu.

Přílopk.

* Wopacžne jenohriwnoske pjenjeſhy ſ lěta 1875 ſo w tu ſhwiſu bjes ludom roſſchérja. Bone ſo tucžne pſchimaja a ſu pſches jich módroſtajeru barbu ſohko ſeſnacž.

* Mordarja Apitzſha, kotrej bě 8. julija w ſorkeſiſonſtej khězi w Moženje ſydomlétne džowku inspektora Päßlera woniečecžiſ a potom ſaraſyl, ſu ſańdženu ſobotu w Freibergu ſ guilločtinu wotprawili. Njeſražnikej ſo ſchtwórtk dopoldnja woſjemi, ſo jeho kral woſhnadžil njeje, a ſo ma ſo toho dla na ſhuijerz pſchihotowacž. Apitzſha na tutu powieſcz bjes bojofe ſe poſkluhaſche. Piatk pſchipoſdnu ſebi wón biſſtef a ſchleuſu bayerskeho piwa žadacze, wón běſche jara roſſkobjeny, jaſt ſo jemu ſhuiertny woſbied hnydom njeſchihotowa. Dokelž bě hložny, wón najprjedy někotrejeja na butſje ſ piwom ſjé, poſdžiſho paſ hiſcze tež žadanh biſſtef a ſchleuſu bayerskeho piwa wužiwaſche. ſſobotu ſo wón wuſipuſhi kheſej na poſkledni khôd ſe ſchleuſu piwa poſkluhi. We 8 hodžinach jeho ſo jaſtwa na guillotinu wiedzechu. Statny rěčnik Bernhard pſched nim ſhuiertny wužid čiſtaſche a jeho fatej Brandej pſchepoda. Sa někotre minuty bě Apitzſha na deſku ſpaſaný, pod padawu ſekeru ſunjem, kotaž dele praſnje a jeho hlowu wotrubny. Taſko bě ſe ſtotečatu hlowu pſchihadowarjam poſkaſ, čjelo, kotrej Apitzſhovi pſchihlouſhni ſa ſo žadali njeběchu, do drjewjaneho kaſheja čiſkyhu, w kotrejž je do Lipſcjanſkeje anatomije poſkluhi.

* Pſchi ſberanju bérnu mejeſche jedyn ſberat na Burkhardſdorfſki polach njewſchédne ſbože: ſa jenu bérnu wiſaſo ſo jemu na dobo jedyn dukat napschecžo blyſkotacže. ſberat najprjedy ſwojimaj wěrič nočzysče, tola namakany pjenjeſ woſta dukat ſ lěta 1838, ſa kotrej wón pola ſlotnika 9 mſ. 50 np. ſa plæczenje dosta. Druh ſberarjo ſebi někto kóždu bérnu džeržacž ras wot kóždeho boka wobhladachu, wſhak mōjeſche hiſcze wjazy dukator ſa nimi wiſaſo — ale ně — tón jedyn dukat woſta tón jenicki bjes bérnamí.

* Stuttgartſki japoſchtok woſty a duſchowu czechuſ dr. Jäger mejeſche njedawno w Měničowje pſchednosk wó wužitku woſtma neje draſty, kotaž člowiſte čjelo ſtrowe ſdžerži. So by ſo člowiſte pſched khoroſežu wukhowal, dyrbji ſo ſ njeho, po Jägerowym měnjenju, prawje wjele wody woſtronicž, a to najlepje woſeža woſta dokonja. Woſnjana draſta, hdyž ſy ju někotre dny noſhyl, derje woſna, plat paſ ſhuijerdiſi. ſtrowoſcž je dobre woſjenje, khoroſcž paſ je ſhuijerdenje. Wón, Jäger, na zylum czeſle derje woſna,

dokelž ho jenož s wołmu draſczi. Wón ho wo kmechi hlupeho luda a wo modu njestara, jeho wjaſo je psches wołnijanu draſtu twierde kaž drjewo, wscie jeho předawſche khoroscze, kaž drjenje, krótki dyh atd. ſu pſchewinjene.

* Žedny rycerſkubler w Gröbje je w thidle dnjach na dobo wjele njesboža ſe ſwojimi ſwinjemi nič. Žemu ſa jedyn džen 20 ſwini ſwitny. Wina na tym je pječza futrowanie ſi hubjenymi běrnami.

* Kaf cęzko móža ho pſchi wuſudženju ſudniſy druhdy molicž, je wónano jedyn prozeb w Tübingenu dopokaſat, w kotrymž ſchewza Knappa ſi kmejerči njewinowacze ſaſudžichu. Knappej winu dawachu, ſo je w Küsnochtu jeneho muža a toho žonu ſkonzowal a wurubil. Wobſkorzeny hacž do poſlednjeho wokomika přejeſche, tola wjele dopokaſmow ſa jeho winu reczefche. Žemu dopokaſachu, ſo je ſpominjeny džen w Küsnochtu hjes pjenjes woko dundaſ, a ſo ſu tſi dny poſdžiſho, jaſo jeho w Stuttgareze ſajachu, pola njeho wulku hromadu ſchwajzarſkich pjenjes namakali. Powiedanczko, ſi kotrymž wudawaſche, na kajke waschnie je pjenjesy doſtaſ, ho jako wumyſlene wopokaſa. Nekotsi wobydlerjo Küsnochta chydu w nim handwierskeho ſefnacž, kotryž bě tehdomi w jich mjeſče po proscheni khodžit. Skónčnje běſche ſudniſtwo ſa tym ſlēdžicž daſo, hacž ſu ho w njenowanym čaſu wjetſche ſumny pjenjes ſhubile, ſi kotrychž ſnadž Knappowe pjenjes pſchindzechu, tola ničto ho wo tym ſkýſtchecž ujeda. Duž běchu pſchindzni po namjeſče ſtatneho recznika Knappa ſi kmejerči ſaſudžili. Džen po ſaſudženju ho Knapp wuſna, ſo je pjenjesy w Zürichu w jenej kheji kramyl, kotruž drobniſe wopijaſa. Wyſchnoſcz i nowa ſlēdženje ſavocža a nětka ho tež Knappowe wuprajenie ſa wérne dopokaſa. Pjenjesy běchu ho tam kramyle, wot wobkranjeneho paſt ho paduſtvo njebe pſcheradžilo, dokelž wón na jeneho člowjeka tuſaſche, korrerož nochaſtſche do njesboža pſchinjescz. Duž ho Knappej kmejtnie khorſtanje ſpuchceji a bu wón jenož dla kranjenia ſi pječiſtneju joſtvi ſaſudženjy.

* Woheń w ležu hjes wžami ſwanowzych a Lugi pſchi warſchawskej želeſnizy je ho, kaž ſi Ruskeje višaju, na wjele mil wopſchestrę. W nožy dava woheń njevoſiſomny napohlad; daſoko a ſcheroſo ſi čaſhami wyſkope plomjenjate trubjely ſi njebiehami ſapaju a wokolnoſcz hróſvnie wobkhwěcza. Woheń je pſches ſetuſchu pſche wžchu měru wulku ſuchotu, kotraž w leže w Ruskej knježecze, naſtaſ. Wón hžom pſched dwěmaj měkazomaj wudyri a je hacž dotal ſa nětore millijony rublow drjewa ſanicžil. Woheń može ho jenož pſches khlňy wobſtajny deshcz abo wulk ſněh po duſhcz. Kur ležneho wohnja je hžom w Petersburgu czucž.

* W Moſkve běſche w tutym leže rjeſeſtliſka, fabrikska a wumětska (Kunſt-) wuſtajenja a běchu tam ſa nju wulk a wobſchérne twarjenje natwarili. Wuſtajenja je ho 1. oktobra ſkonečila a wuſtajene wězy ſu wot wuſtajerow ſaſo domoj wſate, ale wuſtajenſke twarjenje ſtejo wotſtanje. To ho toho dla stanje, ſo by ho ludowy ſkweſzen, pſchi ſklađnoſci khežoroweho krónowanja wotdžeržomny, czim lepje radžit. Mjenujy pſchi tajkim krónowanju ho ſi wokſchewjenju luda zyla čzjóda wołow na ſawnym torhochceju ſaréze a tež na tym ſamym torhochceju w zyklu wupjeſce. Schtož dže wot tajkeje pječenje pojěſcz, pſchistupi a doſtanje wot toho abo druheho kucharja čzaſcz wjaſha. Ale na tym njeje doſcz. Bódla pječených wołow ſteji doſki rynk ſudow, ſi piwom, winom abo palenjom napjelnjenych, a ſchtož dže ſtſkleńizu abo ſtſkleńizu wupicž, tomu ju tóčzy, pſchi ſudach ſtejazy, ſwoſtivje porjedža. — Dokelž paſt je pſchi předawſkich krónowanjach druhdy hubjene wjedro ludej wiekſe ſkaſuſlo, dha budže ludowy ſkweſzen w čaſu bližſeho khežoroweho krónowanja na torhochceju wotdžeržomny, hždež wuſtajenſke twarjenje ſteji a to toho dla, ſo by lud pſchi hubjenym wjedrje dobry wuczeſ měk a ho po ſwojej woli roſwjeſtelicž móhł.

* S Pjermje (w Rusowſkej) višaja, ſo je w tamniſchej režy Čzuſzowje jedyn rybaſ rybu — taſ mjenowanu ſeluhu — popadny, kotraž běſche ſhēſcz ſohcji doſha a nimale ſydom zentnarjow cęzka. Rybaſ je ju w Pjermi ſa 165 rublow abo 330 hriwnow (markow) pſchedaſ.

* W Smoleñſku ſu tamniſcheho měſtečanou Engelhardta ſajeli, kotryž je 17. oktobra, jaſo po želeſnizy do Moſkwy jebžesche, ſwoju měodu žonu ſi wona pod koła

czaha pſchindze, kotrež jeje cęzlo roſmjeſzechu. Pſchicžina ſi mordarſtwu hiſcheje roſiaſnjenia njeje.

* W ruſiſtch baltiſtich provinzech dobywachu ho wónano do rycerſtwa Unnikull, baronej Maydellej ſluſchazeho, pječo ſi revolvrani wo brónjeni mužojo a ſebi wot barona, jemu ſi kmejerču hrožo, pjeſnej ſadachu. Baron jím, dokelž ho wobaracz njemóžesche, wſcho da, ſhotož mjeſeſte runje doma. Taſo běchu tež baronowej žonje a jenej wuczeſzy pjenesy wunufowali, wróćzichu ho njedocžinkojo ſaſo ſi baronej a jemu porokowachu, ſo je jím pſchemalo pjenes, jenož 82 rublow, daſ, a do njeho ſi revolvrani tsélihu. Baron Maydell je cęzko ranjeny a ho po ſdacju ſaſo njewuſtrowi.

* Žendželska kavallerija je w Egyptowskej položu ſwojich konjow ſhubila. Konje pěſkowý proč ſnjeſz njemóžachu a na ſa horjene wocži ſkhorichu. Na pſchikasne konjazych lekarjow drje ſo jím bryle ſi módrymi ſchleſzami runje kaž ſendželskim wojakam pſched wocži ſwiaſachu, tola njedžiwojo na to je wulka hromada konjow na wiđenju ſchłodowaſa a je ho dyrbjaſa toho dla pſchedacž.

* Towařiſto wuczeñych, kotrež w Egyptowskej puežowasche, je njedawno rubježnym beduinam do rukow panylo. Tuciſi wuczeñych puežowarjow najpredy wurubichu a jich na to ſi hluſinje dowjedžechu, do kotrejž jich niſowachu dele ſkocžicž. Profeſor Palmer do hluſinje dele ſkocži. Žendželčanaj kapitän Gill a lieutenant Chafington, kotraž ho pſchecživo tomu wobaraschtaj, buſhtaj hnydom ſatſelenaj.

* W mórfskim pſchistawje w ſiumje je 28. oktobra ſchēſcz ſódžow (ſchiffe) na niſke dno morja ſaſtorežito a ho pſches to po nuriko. Sa poſ ſta ſet ſo w mórfskim pſchistawje na dobo teſko njesboža ſtało njeje, kaž tutón džen. Ma njesbožu je latařna wina, kotraž niſke mórfke měſtua poſkuſuje. Sſylny wetr bě ju wottorhnyk a ſi brjohej czeriſ. Lódže, wo tym ničo njewjedžo, ho kaž hewak po latařni ſložowachu a taſ do ſahubjenja jebžechu.

* Miz jenož we wójnje, tež w měrnym čaſu móža ho rjeſowſke ſtuki ſtaſč. 22. oktobra jedyn čaſh ſe 600 puežowarjemi na penniſylvaniskej želeſnizy do stracha pſchindze, ſo ho ſpali. Ženož pſches woporniu ſmužitoſcz lokomotivneho wjedžerja ho čaſh pſched ſanicženjom wobarnowa. Ši lokomotivy běchu pſches wěſtik někotre ſchtrē do bližſeho wosa ſleczite a jón ſapalite. Tepjeſ a lokomotivny wjedžer dyrbjeſchtaj toho dla na ſadniſchi wós cęzky. Tola dokelž čaſh po horje dele jebžesche, wěſtik woheń pſchego bōle naduwaſche, taſ ſo plomjenja hžom tſeſi wós pſchimachu. W tutej niſy ſo lokomotivny wjedžer roſhudži, pſches woheń ſi lokomotivje hžec a ju ſaſtajicž. To ho jemu radži, tola ſwoje ſiwijenje bě wón pſchi tym woprowaſ. Jeſo žadlaſje wopaleneho we wodowym ſudže namakachu.

* W opak ſroſymjene. Skótnit: „Pjerscheſenj je 5 toleř winojty, tola jedyn lubowar by ſnadž — džela dla — hiſcheje wjazy ſa njón daſ.“ Šiſužbna holza: „Ta hiſcheje nimam žaneho lubowarja!“

Cyrkwinske powjeſće.

Werowaní:

Pětrowſka žyrkej: Vjedrich August Rychtař, dželacžer a wobydler, ſi Mariu Madlenu Razez.

Michałska žyrkej: Korla August Urban, dželacžer w Žiczenju, ſi Mariu Augustu Dunęžez ſi Dobruſicze.

Křečení:

Pětrowſka žyrkej: Vjedrich Arthur, Korle Vjedricha Emila Halgaſcha, pjeſtarſkeho miſtrha, ſi. — Chrystiana Johana, Ernsta Pelza, eſpedienta na hamſtſki ſudniſtvo, dž.

Michałska žyrkej: Elsa Jenny, Gustava Hermanna Dähnera, týſcheria a wobydlera na Židowje, dž. — Vjedrich Max, Jana Rychtarja, dželacžera a wobydlera na Židowje, ſi. — Alfred Alexander, Korle Hermanna Fahnaueru, ſiwiſeſterja w Dobruſci, ſi. — Jan Pawol, Jana Augusta Šeki, dželacžera a wobydlera we Wulſtim Bjelkowje, ſi.

Zemrječi:

Džen 20. oktobra: Maria Martha, Turja Kneſa, maſchinisteho tepljerja, dž., 21 l. 6 m. — 21. Hana Maria, Jana Wobſta, dželacžera, dž., 3 l. 8 m. — 22. Maria Wylemina Siebelisz, nebo Hendricha Augusta Krügera, bywſchego ſararia w Porſicach, ſarvoſtajena wudowa, 68 l. 11 m. — 23. Hana Madlena, nebo Korle Bohuweſa Brody, bywſchego dželacžera tu, ſarvoſtajena wudowa, plkaſtneža, 64 l. 4 m. — 25. Petr August Lukasch, řeñit tu, 52 l.

Wjedro w Londonje 2. novembra: Rjane.

Placjistna žitow a produktow w Budyschinje
28. oktobra 1882.

Žitowy dowos:	Na witach wot hacj	Na buršy wot hacj
2981 mēchow.	M. M. M. M. M. M.	M. M. M. M. M. M.
Witzenza 50 kilogr.	8 33	9 52
Rozla	6 96	7 59
Zecjmien	6 52	7 25
Worob	5 60	6 —
Hroch	—	—
Woka	—	—
Raps	—	—
Zahly	14 —	15 —
Hejduscha	16 —	17 50
Berny	3 —	3 50
Butra	2 20	2 50
Witzenzna muka 50 kilogr.	7 50	17 50
Witana muka	7 —	11 50
Glyno	2 60	3 20
Seloma	600	14 —
Prozata 544 štuk, jehula	6 —	18 —

W jenej žitovinsei wóz, $1\frac{1}{4}$ hodžim wot Budyschyna, je žitovni se 24 tórami pola a turi na předava. Vde? je štonicí we wobudování „Gerb. Moto.“

Na žitnej hacj
číško 5.
f o d i a ř ,
číško 5.
porucja swojí bohaty stan pištomu tvarom, mějom, kožichom a kůžkou po všeckých placižnach. Čekamia a vypořádania tunio.

Emma swid. Vorwerckowa
porucja swojí wulki sklad
paletotow, jakow a žaketow
s dobrých čopkých stoffow a plúsha, po derje žedzajzych sreštach dželane. Placižny sú po možnosći niske.

Schlesyjske
schtrumppy a soki
porucja
P. Nickel w Kettlizach.

Drjewowa tara na Kupjanſim reviru.

1 wał (3 rymmetry) khójnowych schęzepow po 15 ml. 30 np.

1 = (3 =) = pjenikow = 7 = 80 =

1 kopa (60 walcztów) khójnoweje walcziny = 7 = 80 =

W Zatsoju, 31. oktobra 1882.

E. Zettwitz.

C. Thiermann w Budyschinje

porucja a ma stajnie na skladze

W u h l o

s najlepšich českich bruniżowych podkopkow w Mariascheinje.

Tale wote minje so pschedawaza bruniza je najwubjernishe sa swinske a skuchinske tepjenje a so woſebje tež sa pjeclarstwo dozej porucjeci njemože. Wona dawa hylnu tepjazu móz, njewydyma žane schkodne gasy, njehasuje a sawostaja jenož $1\frac{1}{2}\%$ popjela hjes truskow.

Dale porucjam sa tepjenje kotosow, zyheſniczow a horničenjow b r u n i z u s Bruno-, Antoni- a Valentini-podkopkow w Gjoplizach, wote minje fastupjencich, po originalnych podkopkowych placzynach.

Hornjoſchleſyjske kamjentne wuhlo, delnjoſchleſyjske kowarſke wuhlo, prawdziwe Burgſke (Drazdžanske) kowarſke wuhlo

je stajnie w najlepšej dobrosceji a czerstwej tworje na skladze.

Pschi wotewacju zylych lowriju so podkopkowe placziny, pschi wjeuſiſich dželbač najtujsche dženiske placziny woblicza.

Sa prawu wahu a mēru ja polne rukowanje darawam.

Wotwoženie psches moje žamžne wosy sa tunje placziny.

Komptoir: na žitnej witach číško 5.

Sklad: na privatnym tworowym dwórniſhezu.

Konjaze defi,

czistowolmiana hylna twora, kotrež so woſebje podſhiečz njetrjebaju, porucja po tunjej placzynje

E. G. Leuner

w Budyschinje na schulskej hacjy 122B.

Próſdne jerjowe tuny

ma hisheče na pschedaní

Th. Grumbt.

Wypſchedawanie poſleshežowych pjerjow.

Na prjodkstejazh hermanek pschiudu sažo s 1500 puntami wubjernie dobrých nowych pod wobkedybowaniem drjenych českich a oderbruſskich pjerjow a pschedawam, so bych na hermantu s nimi rumowal, poſleshežowe pjerja, punt wot 1, $1\frac{1}{2}$, 2, $2\frac{1}{4}$ a $2\frac{1}{2}$ ml., najlepſche wot 3 ml., poloſcny móſhki po $3\frac{1}{2}$ ml., najlepſchi wubérany móſhki jenož po 5 ml., dale hotowe nowe poſleshežja (sawodženske, spódne poſleshežo a hlowak) wot 24 ml., hotowe schite poſleshežowe zydi wot 80 np.

Dokelž bym kóždy hermanek khetro wjele pschedal, nadžijam so, so budu s mojimi niskimi placzynami čeſczejemych kniežich tež tón hermanek w kóždym nastupanju spolojicž. Moja pschedawarnja so kaž pschezo w hospjenzu „Münchener Hof“ na horničerskej hacjy nadendže.

J. Kirschberg s Frankfurta a/M.,
filiale: w Chorjelu, Lipsku a Berlinje.

S tuthmi porucžam sa našmu a synu
draſtne tkaniny, hladke a kaſchpike, w nowych barbach a muſtrach
 a wobſadzenja, k tomu ſo hodžaze,
čorne kaſhemiry, dobrý fabrikat,
 lama w rjanych muſtrach, hižom wot 95 np.,
 pluſch ſa jak, hižom wot 2 mѣ. starý lóhež,
deſhezowe mantle a ſymske paletoty, volhe, ſa kóždu figuru
 ſo hodžaze,
paletoty hižom wot 18 mѣ.

Dobra twora.

Tunje placžisny.

August Grützner.

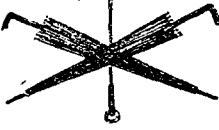
 W klamach ſo herbski poſlužuje.

H. M. Schmidt

na hlownym torhoſchezu

porucža ſwoje derje dželane pschedeſtejniki ſe
 žid, wolny a bawny po jara tunich placžisnach.

Dokelž ſo ludjom nětko wot woſkonoscherow
 zyſe hubjene pschedeſtejniki napojscheja, cijnju na
 to fedžbiwe, ſo ſu pola myje jenož dobre, doſhodjerjaze pschedeſtejniki na pschedau.
 Porjedzenja a pocžehnjenja ſo derje a tunjo wobstaraju.

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29, ſi napshecza winoweje kicze,
 porucža ſwoj wulki ſklaſt wſchich družinow trajazich

črijow a ſchfornijow

ſ kože, ſilka a ſukna

ſa mužskich, žónskie a džeczi po wurjadanje tunich, ale twjerdych placžisnach.

Porjedzenja ſo ſa krótki čiaſ derje a tunjo wobstaraju.

We wudawańi „Serbskich Nowin” je ſa 25 np. doſtać:

Pschedženak.

Protyka ſa Sſerbow na lěto 1883.

doroslynicž. Tón króč ma Pschedženak tejko tajkich wobraſow, kaž jich hiſteče njeſe ženje měl.

Gajš.

wulkoſornaty, punt wot 14 np., w zylhni
 wjele tuňšho, porucža

Richard Neumann

6 na ſmukownej lawſkej haſy 6.

W. Khejorsku muku,

mérzu po 1 mѣ. 25 np.,

pschenicznu muku 0,

merzu po 1 mѣ. 10 np.,

ſ zuſeje pschenicy mlétu,

čerſtve ſučhe drojdje

porucža

Aliemandez pječařna
 w Rakezach.

Serje,

mandlu po 50 np., ſchuku wot 4 np.,
 porucža

Richard Neumann

6 na ſmukownej lawſkej haſy 6.

Koſaze, česaze, ſajecje, korniklowe,
 tkhórjaze, mordařske kože ſo po naj-
 wyſhſej placžisnej kupuja wot

Heinricha Langi

na žitnych vikach pſchi katolſkej zyrkvi.

Rozowanej ſtwjelzowy abo njetrjeny len,

taž tež **wutrieny len** kupuje po kódej
 dželbje a kóždy džen mechanika dželko-
 pschedownja w Hajnizach, tola w Budys-
 chinje ſo jenož **trjeny len**, a to jenož
 ſobotu w Grützner ez domje, ſi nutſkho-
 dom ſjerjowej haſy, kupuje.

Wſchich khorowatych na brōſt cijnju wo-
 ſebje na **G. A. W. Mayerowym brōſt-**
ſyrop ſ Wrótslawja fedžbnych, wón je
 jeniczki ſrēdk, kotrež je mi wot mojego
 ſchěſtejniedželskeho ſylnego kaſchela pomhal.

G. Geiſler, kralowski dwórfki rjemjenjer
 w Draždjanach.

Jeniczki ſklaſt wot njego maja w bleſchach
 po $1\frac{1}{2}$ mѣ.;

E. Mittaſch w Budyschinje,
Herrn. Nächſter w Kamjeñzu,
W. Rothe w Lubiju.

Sapohlane.

Mojim lubym Sſerbam!

Kolonialtworowe klamy Richarda Pětschki
 pſchi hlownym torhoſchezu podla měſtečan-
 skeje haptynki doſtachu ſi nowa wulku dželbu
 placžisny hódneho a wot hospoſow wu-
 tkwaleneho khoſeja, duž je wo prawdze ſ wujit-
 kom, ras ſ nim ſphtac̄. Ta ſyim ſo ſam
 wo jeho dobroſezi pschedeſtejſt a móžu
 mojim lubym Sſerbam radžić, ſebi jón
 kupić. Knes Pětschka ſo prózuje, po móž-
 noſci wjele pschedac̄ a tunje placžisny
 ſtajec̄.

S.

Runje je wuschoł s nakłodom herbskeje studowazeje młodoscze preni dżel shromadnych spisow Sandrija Sejlerja.

Je to drugi swiastk, kiz wobzahuj Sejlerjowe wjetche pěšnje a bažnje a to: Począky: 1. Małeczo, 2. Podlečzo, 3. Lečzo abo Žně, 4. Nasyma, 5. Syma. Sserbski kwaž. Dženž hórskich spewow. Hanž Ducžba. Jakub a Ahata. Sso swoni mér. Fragmenty.

Wudawak je nanajrjeñscho wuhotowany. Druhi swiastk je 22½ listow we wulf. 8 bylnych a placji pola knihikupzow 4 hrivny. Sa hotowe pjeniesy pak dawa so Sserbam najwyschschim mózny rabatt a móza we wudawarci „Sserbskich Nowin” a pola pschekupza. Mie dwi w Budyschinje exemplar sa 2 hrivnje dostacż. Schlož pak chze Sejlerjowe spisy pšches póst pschipožlane mécz, njech 2 hrivnje sa exemplar a 50 np. sa porto a sapakowanje na redakciju „Luzicy” sapoſczele, kotaž so sa promptue pschipožlanje poždanych exemplarow postara.

S cíjichem prénjeho swiaska, kiz budje wobzahowacj: Mjensche prénjotne pěšnje a bažnje a jako pschidawak wobras a faksimile bažnika, so hnydom sapoſcina.

Rjane prakowane deski i jednotliwym swiaskam so pschihotuja a móza so posdžischo dostacż.

Dr. E. Muka.

Hosejenz i slotemu jehnječju.

Lubnym Sserbam, wožebje spowiednym a temschazym ludżom, ſebi dowolam ſwoj blisko Michalskeje zyrkwe ležany hosejenz na najlepje porucječz, pschi cíjimz na to kędzne cíjnju, so mózu s derje blodžazym hosejom a druhimi cíoplymi piezemi pschego poſlužecz.

S pocjeſcowaniem

Adolf Glaser.

Na sadnej
bohatej hažy
cíjisko 9.

Cíjichem Sserbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwołniſcho i nawjedzenju dawam, so bym na sadnej bohatej hažy cíjisko 9 hysceje jene

schkleicžane, porzellanowe a kamjenine klamy
wotewrili. Za budu so prózowacj, so bych ſebi s bohatym wubjerkom tworow a niſkim placzisnami spokojoſce ſwoich wotebjerarjow dobyt.

S pocjeſcowaniem

Rudolf Wilhelm.

Mój wulki ſkład pjezowych tworow
namaka so

9 na žitnych vikach 9,

s napschecza „ſkoteje hwesdy”.

Za porucjam žonske rožuchi wot najtunischič do najdrožišchič, we wſchech ſaſonach, mužske pjezhy we wulkim wubjerku dobrociwemu wobledžbowaniu.

Męzy pschedawam, so bych s nimi rumował, po kózdej placzisnje. Wſchē rože po najtunischič placzisnje.

Wſchē družiny kyrych rožow po najwyschschich placzisnach kupyju.

Heinrich Lange

9 na žitnych vikach 9.

Prěni ras w Budyschinje!

Schatowa pschedawarina

Nanny Röhr se Šhorjelsza

porucza i hermankej wſchē ſchatowe artikle, swjerſhne koſchle, derje ſedzaze, žonske a džeczaze ſchaty, ſchorzuchi we wulkim wubjerku, ſhornarje a ſlupy, pschedkoſchliki, rukhe, hekse atd.

Njewjeſcziſke wuhotowanja so pschijima, toho runja ſkaſanja sa hody!

Denož dobra twora! Niske placzisny!

Stejnischjo: Tſecža buda bělých tworow wot ſkoteho hodlerja.

Parmu muku

wot stareje pſchenicy porucza najtunischič

A. Biesold,
pjezarski miſchtr na bohatej hažy.

Wojewjenje.

Džiwocžanske herbske evang.-luth. miſionske towarzystwo ſmeje — da-li Boh — jutſje ſa tydzen, 12. novembra, popołdnju w 2 hodž. w Lehnertez domje w Zokowje miſionsku hodžinu.

Petr Alonk.

Kedžbu!

Na nowemu lětu 1883 pytaju ſłużbu: domszy wotrocžy, rólni pohoncjojo, wolažy, hetmanjo, domsze holžy atd. psches pschiftajazu žonu Bergerowu. Ssobotu na hermanku i rěčam w budje na ſamjentnej hažy pschi herbske katholskej zyrkwi. S dobom poruczam ſwoj ſkład nowych a starych ſymſkich naſoblekajow, mantlow, ſchlörnjow a tež wſchu drugu draftu.

O. Bergerowa na garbarskej hažy 5,
i napschecza ſutlerinje.

Wuſtojny tyccherſki

dostanje hnydom dželo pola tyccherſkeho miſchtra

Jana Hoſana w Budyschinu.

Zeneho wucžobnika

pyta pjezarski miſchtr Stobe na garbarskej hažy.

Stražnik

(wajctař) ſo i nowemu lětu pyta na knježi dwór we Dutoſcziach.

Za knježim dworje w Lutobčju ſo jedyn konjaz wotrocžk a jena hródzna džowka k nowemu lětu pyta.

Dželacžerjo.

100 haž 150 muži namaka wot netka dželo pschi twarjenju hatow, dželaniu witkowych kulturov a drjewopuſteženju na kypjaniskim reviru.

W Tatobju, 20. oktobra 1882.

E. Bettwitz.

S tutym i nawjedzenju dawam, so ſa ſwojeho ſyna Ernsta Hendričha Arbanę ſ Kamjeneje pola Rakez žadyn dołh wjazy nieplacžu.

Jan Arban w Kamjenej pola Rakez.

Wuſnacze cžescze.

S tutym wosserjam, so bym ſo psched nimale 9 njedželemi na konjazeho rěšnika i. Ernsta Starku w Budyschinje ſi pschedkwanjam pſchiblodžala a jeho na cžesci ranika, ſo mjenowanym rěčam žaneje pschicžim mela njeſzhy a toho dla k. Starku wo wodacze proſchu.

W Njeſwacžidle, 23. oktobra 1882.

Karolina Šmidt.

Lužica čo. 11

je wuſla.

Serbski Hospodař čo. 21 je wuſol.

(K tomu cíjisko jena pſchiloha.)

Wschiloha f čižku 44 „Serbskich Nowin.“

Sobotu 4. novembra 1862.

Möblowý magazin

Augusta Jannascha,

tyšcherškeho mischtra, na herbskej hašy 16
porucza sofy, stoly, möble wot naj-
drožších do najtunších. Dospołne wu-
hotowanja na skladze po jara tunich pła-
ciznach.

Gogolinski kalk,

najlepší a najsporíši kalk, je sažo na
pschedan pola

A. Lorenza

na Hoschiz hašy čižko 23
a na privatnym tworowym dwornischemu.

Bolij

ł masanju mlečajzych maschinow,

tuk

ł masanju konjazeho gratu, rjemienjow, schör-
njow atd.,

Kolmas

je pschezo po puntach a zentnarjach pola mje-
na Hoschiz hašy 23 w dworze na pschedan.

A. Lorenz.

Dokelž bym kój tunjo kupil, pschedawam
wot nětka

Jadriwe mydlo, živizoje mydlo, maſne mydlo

po wjele tunischičh placiznach hac̄ przedny,
duż namotwjam wsc̄e ślutniwe hospoly, so
bych ſo wo tym w mojich klamach psche-
zwiedzieſile.

Hermann Puy,
mydlarnja na herbskej hašy.

Wotpadanki toilettoweho mydla,
punt po 60 np.

wotpadanki għixerinoweho mydla,
punt po 70 np.,
we wubjernej dobrosc̄i, porucza

H. Puy
na herbskej hašy.

Kóſlaze kóžki,

toho runja wsc̄e družinu ſyreje kože ſo po
najwyšších placiznach kupuja, ſyre kože
ſo derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Mandi

na garbarskej hašy čižko 16.

— Jerje, —

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np.
hac̄ do 1 mk. 20 np., poruczataj

bratraj Merschej

na žitnych wifach,

w hosczenzu f'fotnej hwēsdze.

S tutym poruczam wsc̄e nowosc̄e, kotrež ſu sa symski čiaž dōškle, dobrosi-
wemu wobledžbowanju.

Draſte tkaniny wſchę druzinow

w najnowších barbach, jenobarbne a kaſhemirate, wubjerna čista rjana tkanina. Soleil
de Laine w czistej wołmje, wožebje kraſnje blyſččat, kotryž tež blyſččę njeſhubi,
hdyz ſmotne.

Wobſadki,

ſa draſte tkaniny ſo hodžaze, hladke a muſtrowane, a to wołmiane, atlaſkowe, homotowe
a pluſchowe.

Czorny kaſhemir,

$2\frac{1}{8}$ lóhcja ſcheroiki, pschipoſnate dobre družiny, kotrež pschi noſchenju njeſhwetla a ſo
njeſtupja. — Kaſhemir f' rubiſhezjam na hlowu, wjele psches 3 lóhcje ſcheroiki,
jara czeñki tkaniny.

Czorne židžane tkaniny

w ripſu a kópru, ſo dolho a derje noſchaze, ſcheroika twora, starý lóhcž hižom wot
1 mk. 75 np.

Piſane židžane tkaniny

w najrjeſších, wožobniſších a nowiſších barbach, jara bohaty wubjerf, tež w poſlidje.

Pluſch,

jenobarbny, muſtrowane, barbunjepluſhčat, f' koſhlaſ, jaſam a draſce.

Lama a pluſchowy lama

w rjanych muſtrach a najlepſiſhih družinach.

Šchorzuh

f' moireja, luſtra a kaſhemira, f' laſom a bjes njeho, wožebje wulke a wožobnje wobſhite.

Filzowe ſuknje,

wožebje ſcheroiko rějane a garnirowane.

Paletoty, žakety, jakki, deſhczowe mantle,

ſcheroke a tež pschiležaze, w najnowších ſažonach, f' wurjadne czoplych, moderniſhih a
dobrych tkaninow po mojich snathach derježedžajzych ſreſkach dželane. Schicze po mierze
ſo ſpěſhnje a hweru wobſtara.

Pschi hwojim untkupowanju bym pschezo na to ſmykleny, ſo bych pschi
dobrych družinach tež pschezo jara tunje placiznu ſtaſaſ, ſo bych ſo f' kózdej kon-
kurrenzu měricž móhli.

Jan Jurij Pahn

na torhoschzu a róžku žitneje haſy, pódla hlowneje straže (hauptwach).

W klamach ſo herbski rěči.

Filzowe klobuki,
židžane klobuki,
tkaninowe klobuki,
hontwjerſke klobuki,
filzowe ſtupnje,
filzowe toſle,
mězhy,

porucza w bohatym wubjerku pschi krucje ſprawnym a tunim poſluženju

Hugo Lehmann

na ſwontownej lawſkej haſy.

Wobſtaraja. Porjedzenja klobukow a pschedeſhčnikow ſo ſpěſhnje a tunjo

Bjes dwěla najlepše kupowanſke žorlo.

Saſada: Wjele pschedacž pschi malym wužitku.

Wulki wubjerk

draſtuhch tkaninow

w kraſnych nowych barbach a derje ſo noſchazej tworje.

Čjorne židžane tkaniny,

kaſhemir,

polžidžane tkaniny, wubjerné fabrikath,

tkaniny ſa kožnhowe poczehnjenje,

wobſadne a jaſowe pluſche,

astrachan, krim, r

möblowe ripſy,

damast,

fattuny a kroſeje,

gardinowe fattuny,

běle fattuny,

blidowe ruby,

pokleshezowe plachty,

mohairowe a moirejowe ſchörzuchi

(ſamſne dželo).

Wulki wubjerk

lama a flanello w,

$\frac{3}{4}$ ſcheroſich, kóhež wot 80 np.

Čjisto- a polwolmiane ſuknijowe tkaniny,

jaſowe a koſchlowe barchenth,

rube a bělene barchenth,

falmuk, biber,

freton, dowlaš, pikeje,

běle ſhirtingi we wſchē ſcherokoſežach,

pokleshezowe tkaniny, wupjerki,

běly, ruby a módry plat,

filzowe ſuknje,

wobwalenske rubiſcheža, taillowe rubiſcheža,

wolmiane rubiſcheža na hlowu,

ſhawlowe rubiſcheža wot 75 np.,

bawmiane ſuknje wot 25 np.,

židžane a polžidžane rubiſchka ſa mužſkich,

žonske.

Dželbu čjorneho pluſcha, $\frac{9}{4}$ ſcherokeho, pschedawam kóhež po **2 mk.**

M. G. Freyberg

na bohatej haſy, ſnapſhecža poſta.

W klamach ſo ſherbſki ręczi.

Běharſke tkaniny (ſtwinske ruby), starý kóhež hižom wot 28 np., woknowe rulowы, ſchtuku wot 60 np., běle a pižane gardiny, jara tunjo, ripſy, damasty a kožowe ſukno ſa poczehnjenje kanapejow, blidowe deki a kanapejowe deki, wſchē wězy po jara tunich placžiſnach porucža

Ludwig Kuhlmann
na Hoschiz haſy w Budyschinje.

Adolf Rämsch

na butrowyſi wikaſi
porucža ſwojim čjesczenym wotebjerarjam
khoſej, punt po 80, 90, 100—150 np., pschi
5 puntach wjele tuniſho, toho runja dželbu
khoſeja, ſylnje ſkodžazeho, punt po 66 a
70 np., zokor, zhyt a drobny, po zylkym a jenotliwym
jara tunjo, ſyrop ſnateje wubjernye ſkodkoſeža, punt po
18 np., rajk, punt po 14, 16, 20—30 np.,
polne jerje, tuczne a wulke, mandlu po 60
hač 110 np., petrolej, punt po 15 np., pschi 5 puntach
po 14 np., roſkaty tobak, něſhto wobſchloženy, punt
wot 30 do 50 np.

Skladnoſtna kup.

Čjorne židžane tkaniny

č njewjesczinſkej draſcze,

starý kóhež wot 2 mk. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na miękym torhoſežu 16.

Woprawdžiwe Faulerowe jichowe plumpy,

w tſjoch wiſhelatich wulkoſežach, toho runja wſchē jenotliwe džele ſa plumpy.

Quint a regulirſke ſhypne kachle, wuhlowe bowy atd.
porucža ſa ſympy čjaz po tunich placžiſnach

Ewald Braun
na hlowym torhoſežu.

Spódne kholowy,
spódne jakı,
flanellove koſchle,
ſhawlowe rubiſcheža,
toho runja wſchē družinę

hotowhy ſchatow
porucža

A. Tschentscher,
ſnapſhecža noweje měſtečanskeje ſchule.

Wulke fonjaze defi

hu dostacž hizom wot 3 ml. pola

Augusta Grütznera.

Alphons Schauseil,

modotworowe flamih a fabrika žónskich mantlow

na bohatej haſy 67,

— najtuńsche žórlo sa kupowanje, —

porucza ſwoj wulki ſkład

žónskich drastowych tkaninow

we wſchach družinach a barbach po jara tunich placzisnach, starý lóhež hizom po 20 np.

Czorny $\frac{9}{4}$ scheroki kachemir,

starý lóhež wot 70 np.,

czorný tolsty $\frac{9}{4}$ pluſch,

starý lóhež wot 2 ml.

najwjetſchi wubjerk w $\frac{9}{4}$ scherokim **lama**,

jenož w rjanyh muſtrach, starý lóhež wot 80 np.

Dale poruczą ſwoj wulki ſkład

ſymſkich mantlow,

sa kózdu woſobu ſo hodžazych, po wurdanje tunich placzisnach.

H. G. Kubaſch jun.

pschi mjaſnych hětkach 1

porucza ſwoj wulki ſkład hotowych ſymſkich nawoblekarjow a wſcheje druheje mužſteje a hólezazeje drasty, toho runja wulki wubjerk modnych naſymſkich a ſymſkich tkaninow, kotrež ſo po mérje sa tunju placzisnu ſeſtija.

W u p ſ ch e d a w a n j e.

Kubischka

we wſchelakich wulkoſčach a najrjeſtich barbach a muſtrach, kotrež hu loni ležo wostaſe, pschedawam, ſo bych ſ nim ſumowal, po jara niſtich placzisnach.

M. Th. Pech

na torhosčežu, pódla měſtečanskéje haptky.

Ola ſastacža flamow

dospolne wupſchedawanie mojeho ſklada hotowych mužſkich a hólczych woblečenjow kaž tež ſukna a buſtina po jara ponízenych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wikach.

Khofej,

czifceje a derje hložazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſeži

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Sserbske flamy we Wojerezach.

Kermuſham

zokor, zlyki a mléty, róſynki, wulke a male, wſchitke družin zyłych a toležených wyrzow, koruſhkovy a zitronowy woliſ, ſyrop w ſnatej dobroſeži wot 16—40 np., toho runja paſeny a ujepalený khofej po ſnathych tunich placzisnach, pschi woteczaču 5 puntow hifcheze tuniſcho, porucza

Juriš Baltin.

Khofejowny ſkład.

Schylne a derje hložazy hizom po 80 do 200 np., pschi woteczaču 5 puntow hifcheze tuniſho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym hložde porucžataj

bratraj Měrſchej na žitnych wikach.

Zokor,
zimt,
korjeński woliſ,
róſynki

porucžataj

bratraj Měrſchej
na žitnych wikach
w hospčenju „k ſkotě hwoſdje“.

Sa pežolarijow

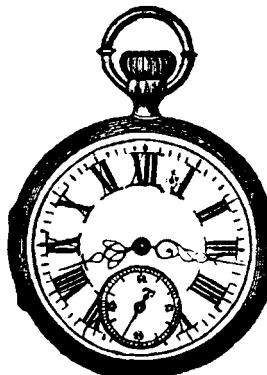
pežolazy zokor,

do kotrehož žadyn kalk puſčený njeje, po-
rucza

Richard Pötschka
na torhosčežu, pódla měſtečanskéje haptky.

J. G. Schneider

na ſnutskownej lawskiej haſy

Grandijive ſleborne rjeſaj, tež tunja taſmijove a poſtočene.

„Hudibne ſtrajda, ſuſhōne kaſčie hizom, 4 ml. totum“

porucza ſwoj wulki ſkład ſejenſkich a dyb-ſaczych čažnikow, wſchě ſwěru wotecze- njene. Poruđenja ſo tunjo a khatnje wobſtaraja.

W flamach ſo herbſki ręčji.

Serwant.

À prjódstejazenu hermankej porucžam ſwoj derje ſrjadowanu ſkład wolmjanich ſokow, žónſkich a džeczajich ſchrympow, žónſkich a džeczajich klapow, ſchaltow, wolmjanich žónſkich a džeczajich kulpnjow a kholowow, džeczajich wobleczenjow, drastow, jupow, mězow, rukajzow, wolmjanich nohajzow, gamaſchow, ſchrykowanych jaſow, spódnich koſchlow, spódnich kholowow, rubiſchlow na hłowu a wokoło taſle, žónſke lažy atd.

Toho runja porucžam ſwoju ſnatu dobru a tunju ſchrykowanſku, hallowanskę a tynku wolmu w najnowſich nepeſchežatych barbach.

Saxopschedawarjo dostawaju rabatt.

E. Scheer w Budyschinje
na ſchulerſkej haſy čiſlo 3.

Sonjaze defi,

ſchuſku wot 3 ml., wurjadnje tunjo,

porucža

Ludwig Kuhlmann
na Koſchiz haſy w Budyschinje.

M. Th. Pech w Budyschinje

na hłownym torhoſchežu 8, pódla měſchežanskeje haptki,
porucža pschi potriebje ſwoj wulki ſkład
czornich židžanich ſtoſow, czornich a wolmjanich kaſhemirów,
kaž tež druhich pižanich drastnych tkaninow
po jara tunich placziſnach.

Łama we wiele muſtrach,
kuknowe tkaniny w najnowſich muſtrach,
koſchle a barhenty, barbunepuſchežate a derje djerzaze,
jakowe barhenty, jenobarbne a kmužlate,
podſhinkowy biber, ruby, bely a módry plat,
ſchorzuchi, pikeje, ſhirtinki, trjenja, blidowe ruby,
poſleſhczowe tkaniny, kholowowe tkaniny, pluſh, komot a
jara rjane tkaniny k jakam, módrocziſhcz a kattuny.

Pódla toho činju woſebje na ſwoj wulki ſkład rubiſhczow fedžbliwe, wot kotrychž
nětko wulki dželbu lónſkich wulmjanich rubiſhczow na hłowu po jara tunich
placziſnach wypſchedawani a ſ tym ſwojim čeſczenym wotebjerarjam ſtadnoſć dawani,
jo móža ſebi něčto rjane ſa tuni vjenjes kūpicž.

M. Th. Pech

na hłownym torhoſchežu, pódla měſchežanskeje haptki.

W klamach ſo herbſki ręči.

Rowowe pomnifi
ſ marmora, ſhenita a pěſkowza,
marmorowe platy

porucža pschi potriebje dobrocziwemu wobfedžbowaniu
Ludwig Fiedler,
prjedy Santo-Passo,
2 na Lubijskej dróſy 2.

Poſleſhczowe pjerja

we wſchęch družinach, toho runja hotowe
poſleſhczja porucža po sprawnej tunjej pla-
cziſnje

Emil Fröde

w Budyschinje, pschi rybowych wrotach,
niże lawſkeho tórmu.

Rajh

poſchedawa jenotsliwie a po zyliu jara
tunjo

Carl Noack
na ſitnej haſy.

Bergmannowe!

theerowe schwablowe mydlo

wotſtroni njedwělnje wſchu kožowu njecziſtoſć
ia krótki ejaſ a dawa koži ſhwecžatu běloſć.
Dostacž ſchuſka po 50 np. pola

H. Puya na ſerbſkej haſy.

Gilzowe klobuki

ſa mužow a džecži
porucža po jara tunich placziſnach

Paul Kriſteller
na bohatej haſy 29.

Wulki ſkład kloſeja,

kyry wot 70—160 np. po puncze,
paleny = 100—200 = = =

pschi wotewſacžu 5 puntow punt 5 np. tuniſcho.
Wſhé družiny, derje kloſaze, porucža

Richard Neumann
6 na ſmutkownej lawſkej haſy 6.

Dr. Schrammowy bróst a laxirtheſ
w pacziſtach po 25 a 40 np..

Ballhauerowe czorne żoldkowe a
zolezowe krepki

w bleſchach po 40 np..

woprawdžitu Sulzbergstu wicżowu
tinktuру,

bleſchu po 75 np..

porucža
měſchežanska haptka w Budyschinje.

Wo P. Kneifelowej wloſzowej tinkturje.

Na wloſy bědnich ſ tutym woſpijet na
horejſchu tinktuру fedžbnych činimy, jako wo
prawdze na najlepſhi, je-li už jenicki
w ſchuſku sprawny kredk pschi wupad-
wanje wloſow, laž tež ſo by čłowięſ ſhubjene
wloſy ſ nowa doſtał, a je wona woſebje
tež ſa žónſke, kotrymž wloſy husto wot
pſchemierneho nałożowania woliſa a ponadu
wupadują, woſebje jara wujitna. — Tutu
tinktuру ma w bleſchach po 1, 2 a 3 ml.
w Budyschinje prawdziwu jenož knies Ernst
Mittash hewak Heinr. Jul. Lindia na
poſchedan.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskéje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Císe Smolerjec knihiččeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 45.

Sobota 11. novembra 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khěžorſtvo. Němski khěžor běše pořeđenje dny tutoho týdženja na hoňtwje we wokolnoſeži Ohlavy. Póndželu a wutoru bě wón s hofzom pola hrabje Stollberga a honjeſche we Wernigerodſtich lěžach. Pruski ſejm khěžor 14. novembra parſchonszy s trónskej rěču wotewri.

— Hac̄ dotal je ſo často ſtało, ſo ſu duchakhorych, kotsiž mějachu ſo pschepujenjow dla wot ſudniſtwia wotkudžie, dla jich khoroſcze ſ jaſtwa puſtežili a njedžiwajo na jich straschnoſez bjes polizajſkeje nadkedy vostajili. So by ſo w pschichodže straschnoſez taſkých duchakhorych njeſchłodna ſčinita, je pruski justizminister pschekat, ſo maja ſo wot nětka duchahori, hdyž ſo ſ jaſtwa puſtežza, poliziji pschepodac̄, kotaž dyrbí ſo ſa njeſtraſhne dowjedženje do rukow jich ſwójbnych starac̄.

— 6. novembra běſche ſa evangelskich wopominjenja hódný džen, pschetož na nim wunrie psched 250 lětami schwedski kral Gustav Adolf w bitvje pola Lützena rjetowſku ſmijerc̄. W Lützenje ſamom ſo tutón džen pschi tamniſhím schwedſkim ſamjenju ſ zyrkwiſkym ſwiedženjom ſwječeſche. W Schwedſkej je ſo ſmijertný džen Gustava Adolfa wot zlěho luda na wulžu ſwiedženſke waschnje wobeschoł.

Awſtria. S Božnije a Herzegovinu pižaju, ſo ſo w tamniſhich horach ſběž ſ nowa ſběha. Pschetale njeměry po prawom wot ſpočjatka lonskeho ſběžka njeju, halle psched někotrymi njedželi mi mějachu awſtríſhy wojazhy bitwu ſe ſběžkarjemi bliſko Čornych Hor wobſtač. Samo psched hóvnym městom Božnije, Šcerajewom, ſo ſběžkarjo počaſuja. Njedawno na jeneho wylcha a wojska bliſko Šcerajewa tſelachu. Wojaſ bu čežko ſranjeny, wylch ſo psches to ranjenja ſminu, ſo ſuka wot pjenies, kotaž mějeho w tholovorvym ſatu, wotleži.

— We Winje ſu bjes tamniſhimi dželacžerjemi njeměry wudrile. Wyschnoſez je jene tamniſche revolucionarne dželacžerſke towarzſto roſvjasala a jeho ſamoženje přeč ſwaſa. Nětka ſo hízom zlyh týdženj kóždy džen wječor dželacžerjo psched domom, hdyž ſo tele towarzſto ſhabdžowasche, hromadžuju a halekuja. W pořeđenich dnjach je naporjad hízom straschnu wobſchérnoſez doſtał. Sandženy ſchtwórk čzyc̄u dželacžerjo khěže bohatých fabrikantow wurubiciž. Do poliziflow, kotsiž mějachu jich roſčerječ, woni ſamjenje mjetachu. Nětka polizistojo težaki wucžezechu, tola woni hóvſy do čzishečezeny pschindžechu. Dželacžerjo do nich ſ ſijemi híjachu a psac̄i wule ſamjenje do nich mjetachu. Tež kavallerija, kotaž poliziflom na pomoc pschindže, njemóželche ſpječiowych dželacžerjov pschewinyc̄. Lědma běſche ludi na jenyhnu punkče roſehnaty, dha ſo druhdze ſaſo w hromadže ſběža. Duž ſo híſeče infanterija na dželacžerjow poſta. Tola ta bu ſ dweju stronow wot halekovaložeho luda ſ ſamjenjemi pschimana a pschindže do najniweſtich wuſkoſcžow. Halle ſ nowa pschijehaza kavallerija ſ wuthknenym hlebijami dželacžerjow ſ cječanju nuſowasche, bjes kotažiž běſche wjele žonow a džecži. Nětka žadlawia měšeniza naſta. Či, kotsiž běžu pod konje pschischli, ſ hróſbnymi kſchitami wo pouoz woſtachu. Arretirowani ſo poliziflom wutorhnyž wytachu, težaki a ſiže buchu roſlamane. Na jenej dróžu běžu ſkuln grot psches dróžu ſežahnyli a ſ tym kavalleriji puc̄ ſaracžili. Majsterje tele njeměry ſwizuja a wuňdzeja wot towarzſhov ſocialdemokratow, kotsiž buchu psched někotrymi měžazami dla rubježneho nadpada ſaſecži. Móžno

tej je, ſo ſu ſo ſocialdemokratojo, w němskim khěžorſtwie potkóčeni, ſe wſchej mozu do agitaziſe w Awſtriji dali.

— Njedaloko Čongrada we Wiherſtej (Ungarskej) ſu 8. nov. i ſeki Theižy žónske čežlo bjes hóvý wucžahnyli, kotaž je po ſdazu dleſchi čežlo w falku ležalo. Tele namakanje je ſ nowa ludi do njeměra ſtaſilo, dokež měnja, ſo tele čežlo ſ Tiſa-Čſzlarſkim ſtěnzenowanjom ſwizuje.

Franzowska. Franzowske nowiny wotkrywaju wſchědne wjazy drobnoséjow wo straſhym híbanju nihilistow. Tich hóvny ſawjedowarjo w Schwajcarſkej pscheywaju. Rosbuchaze wěžy ſo wot nich na wſchelake waschnje dželazju. Woni bomby pschihotuja, kotaž ſu na wſchelake plody tak podobne, ſo ſo roſefnac̄ njehodža. Patrony maja formu tolſtých zotkowych žerdłów abo popranzowych roſtow. Pschi tym maja ſo nihilistovo na hledowaze waschnje. Přečo mužojo, wot kotažiž hředžných bombu njeſhy, ſo na puc̄ naſtaſa. Hroš ſehdže nekajti strach, cžinja woni, kaž bych u ſo wukhadželi, je-li pak niz, dha ſo bomba na ſemju poſoži. Dokelž je bomba a patrona ſe jendželskej buntu wobwita, je ſkóſtneſi a jeho towarzſham možno, 400 krocželow daloko běžec̄, předyn hac̄ přenja ſchřicžla do dynamita ſlečzi. Majnjažy pjenies ſa nihilistiku agitaziſu dawa rufi wjerch Krapotkin, w tu khwilu w Gensje w Schwajcarſkej bydlaz̄. — So je w Franzowskej a Schwajcarſkej wjele nihilistow, kotsiž ſo ſ franzowskimi komunardami na roſvalenje wſchego statneho porjada měrja, je drje wěſte, ale ſo woni ſwoje wotpoſhlady franzowskym nowinarjam na nōž powſcheja, ſo bych u je cži do ſweta puſtežili, je mjenje na wěriwoſez podobne. — Franzowskojo maja w naſtupanju tunela, kotaž pod mórfskim kanalom, Žendželsku a Franzowſku dželazym, wiedže, mjenje stracha hac̄ Žendželčenjo. Bjes tym ſo ſu tucži ſ tunelovym rycžom hízom dawno pschetal, ſo na franzowskej stronje na nim pilnje dale džela. Wón je netko 400 metrow dolhi a dožaha hízom pod morjo; hac̄ dotal ſo híſeče žana mórfka woda psches njeſ ſcheybžila njeje. Franzowskojo maja po tajſkim nadžiju, ſo ſo bojoic̄ Žendželčanow dla podmórfſkeho kanala minje, wſchaf by jiu možno bylo, jeli by wojna wudhriſa, tunel ſe jenej jeniczkej dynamitowej minu roſbuchnyž a ſ tym njepſchecželej puc̄ ſaracžic̄.

Rukowſka. S Odežy, ſchtož je wulke rufi ſikorwanſke město pschi čzornym morju, pižaja, ſo ſu tamniſchi Němzy wjerch Bismarck rjany drobi dar ſe pižmom poſtał, w kotažiž jemu ſe jeho ministferskemu jubileju wutrobnje ſbože pscheja. Bismarck je jiu ſa to džalny ſiſt poſtał, w kotažiž mjes druhim ſwoje ſpodobanje nad tym wuproja, ſo ſo Němzy wſchudže ſwěru ſe ſwojej němſkej narodnoſeži džerža. Tajſe wuprajenje tež rufi nowiny ſa zlye prawe pschivóſnawaja, a wylche toho ſo pak Němzy, w Rukowſkej bydlaz̄, nad tym dodžinac̄ njemóža, hdyž w němskich nowinach cžitaja, ſo ſo w nich tak njehornje na lužiſtich Šcerbow hwarci, dokež ſo cži tež ſwěru ſe ſherbſkej narodnoſeži džerža a ſu pschi tym tola najlužiſtich ſoddanjo pruskeho ſakſkeho krala, tak ſo jich offizierojo němſkeho wójska „Die treuen Wenden“ (lužiſtich Šcerbow) mjenuju.

— Gastupjero města Moſkwy ſu 200,000 rublow (400,000 hrivnow) ſe tomu poſtaſili, ſo bych u ſe tute pjenies na wupřeſhjenje města, kaž tež na wſchelake ludiſe ſwiedženje pschi ſkladnoſeži ſkroňwanja khěžora Alexandra III. nažožile. Tež ma dželba tuthy

pjenes k tomu szlužic, so bych ſhudži ludžo města Moſkwy na krónowanym dnju dobry wobjed darimo doftali.

— General Černajew, tig je w ſwojim čaſu taſčkentſki kraj, w ſrijedźnej Aſii ležazy, dobył a tam někotre lěta jako gubernator (to je: jako najwyschtschi krajny ſtaſtojniki) roſkaſowal, bu ſe ſwojego wažneho města wotſadžent, dokež běchu wſchelazh pschiſkodžerjo w Petersburgu wunjeſli, ſo ſwoju ſlužbu hubjenie wobſtara. Ale poſdžischo ſo rufke knježerſtwo dohſlada, ſo je ſo ſ taſkim wotſadženjom pschelhwata. Bone je jeho toho dla ſ nowa jako gubernatora do Taſčkenta poſkalo. Nad tym ſo tamniſchi wobhdlerjo, tig ſu ſ wjetſha muhamedanojo (turkofiske wěry) jara ſraduja a ſu Černajewa po wſchém puczu wot krajnych mjeſow hac̄ do hłownego města Taſčkenta ſ najwyshtchim počeſćowaniem iſitali, prajizy, ſo ſo ſ jeho pschitħadom jich ſtaré dobre čaſhy ſaſo wróča. — W lécje 1876—77 běſche Černajew wyhſtschi roſkaſowat donarwſko-herbſteho wójſka, jako tuto ſ Turfami wojowaſche. Rjadowat jeho generalneho ſtaba běſche rufki poſkownik ſemarow, w tu ſhvuſu wudawat rufkich nowin „St. Peterburgskije wědomosći“ a „Swēt“.

— Žně ſu w Ruſowſtej ſ wjetſha jara dobre byle, a je toho dla wſcho žito jara tunje, woſkebie pscheniza a rožka, tak ſo ſtej nehbze wo tſeczinu ($\frac{1}{3}$) tuviſche, dyzli w Budyschinje. Mjeniujy rožka placęſche w Ruſkej wóndanjo po 50 kilogrammach (100 puntach) 4 hrivny (marki) 80 np., mjes tym ſo na budyskich žitnych wifach 6 hr. 60 np. ſa tu ſamu dželbu placęſhu. (Tež druhe lěta je rufke žito nimalo wo ſchtworečinu ($\frac{1}{4}$) tuviſche, dyzli w Saſkej.) — Wjedro je ſo w tych rufkich krajinach, hōdež běſche ſyma ſaſtuſka, jaſo wocžoplito.

Sſerbija. Nětčiſche doprědkarske herbſke ministerſtwo je ſo hiſcheze na nohomaj ſdžeržalo. Kral Milian je twjerđe džerži, dokež te ſame jeho w politizi, awstrijskemu khežorſtwu pschitħilenej, podpjera. Duž budže napſhęcziwna, rufzy ſamyſlena narodna ſtrona, ſotruž nehduschi minister Ristič wjedze, hiſcheze ſhvuſu ežakuc̄ dyrbjec̄, prjedy hac̄ budže ministerſtwo ſa nju ſraſe. Kral běſche Rističej namjetowaſ, ſo byſhie ſo wobej ſtronje do knježerſtwo dželilej, tola narodna ſtrona tele poſkiczenje wotpoſkaſa, dokež je bies njej a doprědkarskej ſtronu jara wulke njepſhęczielſtwo.

Egyptowska. Nětco, hōdež dže jendželske knježerſtwo wot ſwojego konſtantinopelskeho poſlanza lorda Dufferina poſklednje naprawy k wobtjerdenju ſwojego knježtwa w Egyptowskej pschewjelc̄ dac̄, pschińda Franzowſojo a ſebi ſwoje ſtaré prawa w Egyptowskej žadaju. Do egyptowskej wójny ſo Franzowſka a Jendželska do kontrole egyptowskich finanžow dželeſtej. Jendželc̄enjo měnja, ſo je pſches wójnu tale kontrola ſběhnenja. Franzowſojo runje na wopak myſbla a wobſteja na kontroli, dokež ju egyptowski vižyral wotſtronit njej. Franzowſojo jendželske knježerſtwo na jeho ſhubjenie dopominaju, ſo je wójnu jenož wjetſe džylo, ſo by ſo wojerſki ſběžl poraſyl a ſo porjadne wobſtejnoſe ſaſo do kraja wróčile. Franzowſojo ſo pječa w ſwojich žadanach wot rufkeho knježerſtwo podpjera. Ignatév, w tu ſhvuſu w Parizu pschewywaſy, je pječa woſpiet ſ franțowſkim präſidentom Grévyjom dla egyptowskich naležnoſcžow wuradžowania měl a tutoho ſa wutupjenje Franzowſom, ſ rufskim knježerſtвom ſjenocžených, pschecžiwo Jendželskej dobył. Jendželc̄anam wutýfjenje ſtarých franțowſkich prawow w Egyptowskej runje w naj-njepodobniſchim ežaſu pschindze. Hac̄ dotal jim nichto žane ſađenſti do pueča njeſkadžesche, hdyž ſo Egyptowskej mozowachu. Hōdež ſo nětco hižom ſ knježom ſdachu, poczinaju jim Franzowſojo na dobo na poſtih hladac̄ a jim tolſtu ſmuhu pſches jich wot-pohladu ežahnu.

Sla wědomosć.

(Poſtrajowanje)

Prjedy hac̄ ſłowa namakach, ſ kotrejmiž bych roſhorjenemu Winhardemu wotmoſwil, bě ſo hižom tutón runje tak ſpěchne ſhubit, kaž bě pſchede mnje ſtupiſ. Ja ſhvuſu kaž poſkuſhenny ſtejach a njewjedžach, hac̄ ſyml Winhardowe hróſne ſłowa wo prawdze ſklyſhaſ, abo hac̄ je mi jenož myſliczka wo tym hraka. Jako paſt wokoło waſa pſches ſchijne wrota do města pschińdech, widžach

ſrudnu wěrnoſć pſchede mnji. Venu ſ plachtu wodžetu do domu ſtaręje Piwarzyneje njeſtehu, kotař ſwoju morwu džowku wohlađajo ſe ſrudnoſću bónje ſakſhieča a do womory padže. W měſce běſche tehdom wjele powiedanja wo Leninej ſmjerčzi, na moje ſbože paſt ſo na mnje pschiſkodžec̄ njemóžachu, dokež njebeč ſ mojim ſađerženjom napſhęcžo holzy nicžo ſe ſawinowaſ. Tak jenož wſchitzy wboho holzy wobzarowachu a praſachu, ſo je hižom dawno do czechich myſblow ſamyſlena byla, jako bě ſwojemu žinjenju kónz ſčinila. Duž ſo jei tež czechny poſrjeb doſta a bu wona ſ wulſtim pſchewodom ſady ſarſkeje zyckieje ſhowana. Bies ſelazym běſche tež Winhard; na jeho wobliczu ſo wulſta tyſčnoſć, kotař jeho wutrobu ruđeſche, poſkaſowaſche. Po Leniny ſhowanju ſo wón na dobo ſhubi a jeho wot toho čaſha nichto w bayerskim kraju wjazy widział njej. Šek ſbožowym bych byl, njebudžiſche-li tež mi tutor wiecziwym czlowiek ſenje wjazy na woči pſchiſhōf.

Pſches hróſny kónz wboheje Leny běſche ſo jo mnji wulſke pſheměnjenje ſtaſo. Prjedy ſo wo holzynu luboſć ſjelle ſtaral njebeč, dokež běſche ſo mi džecžaza a ſmieschna ſdala, učko hdyž běſche wona morwa, ju njemóžach wjazy ſ myſblow puſhczic̄ a běſche jeje wopomnječe moj ſtajny pſchewodžer. Hac̄ runje možach ſ czechim ſwědomijom wuſnac̄, ſo ſo pſchecžiwo Lenje ſe žany ſłowom pſchecžo njebeč a ſ ujej wobkhadžał, kaž ſo wožobnemu ſemjanej pſchiteji, dha běſche tola ſa mnje boſtne, ſo běch taſku ſwérnu wutrobu wot ſo ſtorčiſ a ujeđakowym byl ſa horjazu ſuboſć, kotař bě ju do ſmjerče ežerka!

Bliſte prihōwanje nje ſ czechich myſblow učko wutorhym a jako běch jo ſ dobrę ſhwalbu wobſtaſ, ſhwataſ, ſo ſo Ingolſtadt domoj puſhczic̄. Mojeho nana požadanie, ſo bych učko zuſe kraje naſwiedžał a tak naſhoniſenja ſa žinjenje hromadžał, běſche mi jara witane. Tehdom runje hrabja Wurzner, wotpoſklañz bayerskeho ſhurwjercha, dla jeneje wažneje naležnoſće do Roma ſ bamzej wucžowasche. Hrabja Wurzner bě dobrý pſchecžel mojeho nana, a, jako jeho ton proſhęcze, ſo by mje ſobu do Italskeje wſak, ſwoli wón radlubje do teſele proſtow. Wjetſche ſbože ſebi njebych pſchecž móhł. Mi ſo ſ tym ſklađnoſć poſkieži, ſ najnahladniſchimi mužem ſamžoweho dwora a romſkimi wucženymi na lohke waschnje do ſnajomſtwa ſtupic̄. Hižom ſa někotre ujeđele ſo na pucž naſtajichmoj a pſchińdechmoj w dobrej ſtrouſeji do Roma. Tehdom na Pětrowym ſtole w Romje ſamž Pius VI. ſedžesche. To běſche jara pobožny a we wězach wěry ſahorjeny muž, pôdla toho paſt tež ſwokownu pſchu lubowasche a žanhych pjenes njelutowasche, hdyž dyrbjachu ſo ſa zyrkej ſražne twarjenja twaric̄. To wón poſkaja, jako bě nowy pſchitwar Pětrowskeje zyrfwe dotwaric̄ daſ. Krótko po tym, ſo běch do Roma pſchiſhōf, ſo tele twarjenje na wulzy ſwiedženſke waschnje poſkowecži, pſchi ežimž běch ſwichty ſapóklañz europiſkych knježerjow pſchitomni. Tež ja ſo jako pſchecžel hrabje Wurznera pſchi ſwiedženju wobdželiſ. Jako my po ſchěrokich ſamjenitnych ſhodach w ſhwatocžnym prozeſionje ſ pſchitwarej horje ſtupachmy, běſche ſamžowá garda ſ prawicy a ſ lewicy do ſpalitra ſestajana. Ja nim ſardistow ſtupach, ani ſo bych hoſrskich rjetow a jich hlebijow dale ſedžbu měl, jako mojej wocži na pſchipad na gardiſtu, pſchi wulſkih durjach ſtejazeho, paňſhctej. Jego ſamróžene brodate woblico ſo mi ſnate ſdache a, poſdžiſho ſebi roſuhylo, hdyž ſnadž ſyml muža hdy widžał, pſchińde mi ſmjerč ſboheje Leny do myſblow. Ja w tym gardiſtu tamneho Winharda ſefnach, kotrejž njebeč wjazy wohlađał wot teho dnja, na kotrejmiž běch Venu ſady ſarſkeje zyrfwe w Ingolſtadt poſrjebali. Po tymle njeluboſnym ſetkanju běſche hnydom ſe wſhej utrnoſeču pſchi Božej ſlužby nimo, mi ſo džiſeſche, ſo nicžo dobre ſ toho ſetkanja njenastanje. Dolho tež njetraſeſche a Winhard ſe mnji na wopht pſchińde. Wón njeſteſche ſo, kaž wot njeho wotčaka njebeč, napſhęcžo mi jako nězny ſdwórlivý muž, proſhęcze nje wo wodače dla wſcheje ſchidwy, kotař bě mi, ſle na mnje ſukajo, w njemdroſci ſac̄iňiſ. Wón mi powiedaſche, ſo je na tym pſchewulſka ſuboſć wina byla, ſ kotrejž je na Lenje wiſkaſ, a kaž po jejnej ſmjerči žaneje wjeſkeje hoſrjinki wjazy měl njebe. Jako Winharda tak ſkoržic̄ klyſhach, běſche mi wón we wutrobje ſel a ja jeho nuſowach, ſo by mje druhdy wječor wophtaſ. Wón wſchak bies Italijanami a Schwajzarem, ſ kotrejž ſamžowá garda wobſtejſeſche, nikoho njeměleſche, ſ kotrejmiž by wo domiſnje a wo Ingolſtadt ſo roſ-

ręczowac̄ mógł. Wszy tutych wopytach ho sta, so wón często w studiju potajnych wedomościów nadniżę, i kotrymiz ho tehdom stradżu naśadżowach a i kotrymiz mějach wulki lubośc̄ a pothilenje.

Ras wjeczor, jako i Wettrowskeje zytkwie stupich, pschida ho le mni uniz, kotryz chzysche so mnu stradžu něščto poręczec̄. Jako běch do toho swolis̄, mi wón sjeni, so je shonił, so bym wulki lubowar a pscheczel potajnych wedomościów, a so wón wažne potajinstwo snaje, i kotrymiz chze mje snateho sežinic̄. Na moje praschenje, taſke je to potajinstwo, so wón jara tajesche a chzysche halle potom wo tym ręczec̄, hdyz běch jemu czeſne ſkolo dał, so je nikomu njepſcheradžu. Za jemu to ſlubich a nětko ſhonich, so na ſmiertry wid, i kotrymiz we wobliczu ſogdeho człowjeka ſefnawa, hdz ho jeho ſmiertrna hodžina pſtibliz̄. Jeſi bych jemu poł ſtadukatorów daril, by mje wón tutu wedomości nawuc̄zil. Za ho na taſke žadanje ſmiejach a wostajich ſchēdžinza ſtejo, jako pał běch ho wothalit, pſchinidže mi wón pſhezo ſaſo do myſlow. Moja wcziplnoſc̄ bě ſoudžena a ja ho taſach, so běch i mužom tak ſtrótku byl. Duž ho roſſudžich, ho dale wo tym wobhonoriec̄ a hladac̄, hac̄ je mi chyz̄ jenož někotre dukały wuklukac̄, abo hac̄ wo prawdze wo ſponinjenej węz̄ něščto roſym. Na drugi džen ſzéch ſ nowa do Wettrowskeje zytkwie, tola stareho ſchēdžinza niždže wuhladacz a ſekacz njenozach. Psches to ho moje požadanie ſa jeho potajinstwom hisczece powjetſchi, a jako běch někotre dny ſa nim podarmo kłedzik, běch wſchon ſadwelowany a njebožowny, so běch taſku rjani ſkładnoſc̄ pſchepaſſ, hdz̄ běch móhli mjenowanu wedomoſc̄ ſefnac̄.

(Poſraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Ma jenischę měchęjanſteho theatra ſo ſandženu njedželu přeni ras ſchtyraktowska cžinohra: „Bitawa, herbska knježna abo ſaložk města Bitawy“ hrajeſche. Spižaczel běſche w Budyskich němſkich nowinach wophtarjam theatra ſe ſwojim wudžellom traſne wuměſte natwarjenje ſubí. My rad wěrimy, ſo je drje spižaczel wo hōbnoſc̄ ſwojeho wudželska pſchewwědečeny; cži, kotyž ſu jón ſandženu njedželu widželi a ſkylcheli, wo tym hinal ſudža. Cžedžka drje je ho hdz̄ předy w měchęjanſkim theatra tak wostudly wſchego ſutka hoły fruch hraſ, taž mjenowanu wjeczor. Pschitomni móžachu ho lědmo ſywanja a wužnjenja wobarac̄. W běhu zykleho frucha knježesche njelubofna njeſujeſliwa ſyma, i jenym ſkłowom, hra taſti njeſpodobny ſacžiszeč na pſchipoſlucharjow cžinieſche, ſo móžachu tuči i muſu jenym konz doczakac̄. Maſli spižaczel wotpohlad w pſchichodže hisczece ras podobuu historiku hru spižac̄, dha ho jemu i prawdu dobra rada dawa, ſo by, předy hac̄ i dželom ſapocžnje, ſtawisny troſčku pſchestudowaſ. My nochzemy tu ſudžic̄, hac̄ je wón ſe ſwojej hru na herbski lud ſe ſamóhom bloto mjetak, abo hac̄ je i njewedomoſc̄u předownikow herbskeho luda jako rubježny praf wopibaſ. Rjeſtyschana njehanbicžiwoſc̄ pał wostanje ſa naſch cžaſ, we hłownym měſeče herbskeje Lužicy i historikimi njewernoſc̄emi, zyły herbski lud hanjazymi a wohidžazymi, ſjawnie na theatrowym jenischęcu wustupic̄. Byli spižaczel jenož ſwierschnie do ſtawisnow ſlowjanskich ludow pohladal — a to bě jeho njeſpuſhczomna pſchipoſluchnoſc̄, hdz̄ chyz̄ ſwoju hru pižac̄ — dha by ſpoſnał, ſo starí Sſerboj žani rubježni džiwuchojio byli njeſku, ale kulturny lud, kotryž lěky pſchęſeſche, ſo i rólniſtowm měrnje ſiwiſeſche a ſtót a pežolniſtvo ſuklaſche. ſsu džě Němzy najnuſniſtu węz ratarſtwa, płu h, hakle pola Sſerbow ſefnali a jón wot nich doſtali. Hisczece wjetſchu njeſnajomoſc̄ pał spižaczel poſkaſuje, hdz̄ wón praji, ſo Sſerboj we hłubokim cžinowym lěgu w ſkalnych jamach pódla džimich ſwératow bydlachu. Tež mjenje ſdželanym ludzom je ſnate, ſo ſu runje starí Sſerbia nětčiſche najwjetſche němſke města ſaložili. Draždany, Lipſi, Hdañſ (Danzig), Schęzeczin (Stettin), Brémio (Bremen) a hłowne město wulkiho němſkeho khezorſtwa, Barlin, ſwoje nastaze starym Sſerbam džakuja. Adam von Bremer, přeni wuczeny wopizowar herbskeho kraja a luda, mjenuje herbske město Julin, najwjetſche města zykleho stareho ſweta a wuſbehuje wžkoku kulturnu ſdželanoyc̄ ſtarých Sſerbow. Sſerbow wubjernu hospodliwoſc̄, kotyž ſi jich pſchinarodženeje dobrocižiwoſcze wuſhadžesche a kotyž ſa ſwiatu pſchipoſlucharjow mějachu, njemóža tež jich njepſcheczeljo dohwalic̄.

Toho dla ſkylchisich tež w naſchim cžaſu poła wokołnych Němzow tuto pſchiblово: Gott verläßt einen Deutschen nicht, und wenn er ihn foll in's Windsche betteln ſchicken. Młandželsku ſhwernoſc̄ herbskich žonow ſamo ſhwath Bonifacij wulzy jara wukhali. Wone mějachu, taž je to poła najſdželanichich na wjěſčku kultur ſtejazych ludow waschnje, w domje te ſame prawa taž mužojo. Namakane pjenesy dopokaſaju, ſo Sſerboj ſamo i Grichami a wobydlerjemi Uſiskeje wikowachu a ſo mějachu ſi nimi ſiwi wobthad. Kunjež běhu Sſerboj měr lubowazy lud, dha ho woni tola ſi měrnych ratarjow do throblych wojowarow pſchemenichu, hdz̄ ho njepſcheczeljo do herbskeho kraja dobywachu. Hakle po ſchtyristaletnym krawnym bědženju, w kotrymž njepſcheczel nojſurowisze a najzadlavisze ſredki pſcheczino Sſerbam naložowalaſte, buchū tuči wot pſchemozy pſchewinjeni. Woł 789 do 1289 — taſko doſko trajesche tuta rjekowska wójna — ſu woni w ſtajnym wojowaniu ſe ſwojim węznym njepſcheczelom byli. Wo Sachſach, kotyž ſo třicetí lět doſko pſched kralom ſcorlu wobbarachu, ſo i džiwanjom na jich throbloſc̄ powjeda — herbski lud je na ſchtyri ſta lět ſi brónjem i w ruž ſwoju ſwobodu a ſwoje woſtarje mužniwe ſakitoval. — Njedžiwojo na tole historiske ſwědečenje ſwazi ſebi nětaſti ſpižaczel w Budyskim měchęjanſkim theatri herbski lud jako barbarow pſcheczajec̄ dac̄. So ho jeho hra njeje muhwiſdała a wuſměchała, mějeſche ho wón jenož pſchitojnoſc̄i mnichich pſchitomnych Sſerbów džakowac̄. Dokelž ho hra ani Sſerbam ani Němzam niž najmjenje ſpodovala njeje, ſo wopytarjam Budyskeho theatra jeſne dalshe wopſjetowanje ſi wěſta pſchelutuje.

— Wuſla je „Lužica“ čo. 11 (november 1882). Wopřijeće:

- I. Dopomjenja na Mišno. Jakub Bart. — II. Rěč, kotruž mějeſe na 8. hłownej zhrademdzinje studowacych Serbow w Khróſcicach 8. augusta 1882 Ernst Holan z Dorpatu. — III. Serbski pachoł. Pſul. — IV. Starý wojak. (Bajka z luda.) Podawa Jan B. Šolta. — V. Ranjeny hojer. Jurij Wjela. — VI. Někotre serbske zbytki w němskej rěči. Jan B. Šolta a H. Dučman. — VII. Knjezej professoře Krchej. Prof. dr. Pſul. — VIII. Žo kſel byſ? (Delnjoserbski.) — IX. Dopus. z D. a M. Urban, farař. — X. Rjedźer a porjedźer. — XI. Naležnosće towařstwou. — XII. Serbski rozhlad. — XIII. Druzy wo Serbach. — XIV. Serbske knihownistwo. — XV. Slowjanska khrónika. — XVI. Zapis přinoſkow a darow. — XVII. Dnjownica za měſac november. — XVIII. Praſenja. — XIX. Nawěſtiki.

— Na poſledním hermanku je ho njedželu popołdnju pſchi karuſelu ſrudne njeſbože ſtało. Čſlētna džowka cžěble ſkylchiza na, kotyž ſo na karuſelu wjerczelske, padže i njeho dele, ale njevoſchłodžena wosta. Taſko ju jejna 13lētna ſotra panycz wižesche, chyz̄ ſej ſe ſebi ſotra ſtejaz, ſo ſebi moſhy we hłowie roſtſchaſy. Pſchimolany lětař mějeſche mało nadžije, ſo ho wbohej holcžy ſiwiſenje ſdžerži.

— Pschi twarjenju tudomneje ſupniſy (gewandhaus) je nětko hžom tſecži ras nečto ſi dželaczerow ſi njeſbože pſchischoł. ſſerjedu 8. novembra do poſldnja wokoł 11 hodžin padže 24lētny murjer Hermann Roček ſi ſchmanskorsa pſches jene durje, wot kotrychž ve njekedžliwje wobhrodženje wottorhny, 30 lóheži dele do hłubiny. Wón ſebi lěwu ruku ſlamia a poczepi taſke cžekę ſnutſkownie ſranjenje, ſo je hžom džen poſdžiſho wumrjeſ. Prěni dželaczer, kotyž mějeſche njeſbože, ſo jemu cžedži ſamien na hłowu padže, hisczece pſcheczo ſhojeny njeje. Druhi, kotyž ſo 40 lóheži wuſkoko dele cžiſhui, leži hisczece w měchęjanſkej hojerni.

— W poſlednim poſledzenju nětčiſcheho pſchibažneho ſuda, ſobotu 18. novembra, budže ho 27lētny ſahrodniski pomožnik Wilhelm Boček, w Rychwaldze w Pruskej rodžený, dla tſikrōzneho mordařtwa, ſpylanego mordařtwa, džewječkročneho woheſtaſoženja a ſchtyrikročneho paduchtwa ſudžic̄. Dokelž budže ſo i tutomu wuſbodženju po ſdaci wjele pſchipoſlucharjow cžiſhczec̄, a rum tribunow pſchibažneho ſuda jenož ſa 400 wožbowow dohaha, budže ſo kharth ſa pſchipoſlucharjow roſdawac̄, ſo njebi cžiſhczenju pſchewulka byla.

— Njedaloſko Raſez je ho, taž powjedaju, wondano wjeczor na jeneho Budyskeho pſchekupſkeho pucžowarja, jako do Budyschina jědžesche a ſo i jenym woſom ſekasche, ſi bliſkoſeze tſeliſo. Pſchekupſki, kotyž hewak na dompuęgi wjetſche ſumimy pjenyes ſobu wjedže, tuka, ſo ſu chyz̄li jeho wurubic̄.

S Kołwaszy. Sañdżenu szobotu w 1 hodzinię je ho na tudomnych leżomnoścach fajma kublerja Małkcha wotpalika.

S Wósporka. Tudomna gmeńska rada wosjewja, so smieje ho nasch psychichodny hermanek 20. novembra.

S Wulich Sdżar. Wutoru 31. oktobra, na dnju reformacyjskiego swiedżenja, je ho tudomna nowa schula poświeceńca.

S Klętnego. Niedżelu 5. novembra je ho nasch nowy farat, knies Nowak, na swiedżeniske waschnje sapokasał. Sapokasanku ręcz mēsche knies farat Rycerz s Wujesda.

S Wochośow. Nasch dotalny kantor Franka ho sa krótki čas dla wykrojki starobr pensionirowacj da. Na jeho mēsto stypi knies Wieder, s Horow rodżeny, ktryž bēsche hacj dotal s wuczerjom w Raudenie pola Neusalza w Schlesynskiej. Knies wuczer Wieder je rodżeny Sserb, duż ho nadżiamy, so budżet wón, kaž bēbi to ministerstke wukasy żadaju, nasche dżeczi w nabożinie (religionie) herbski roswuczeć.

S Kościinja pola Steho Komorowa. Schtwartk 9. novembra je ho tudomna nowa zyrkej na wulzy swiatoczne waschnje poświecila. S wokolnych wów bēsche ho telko luda na swiedżen świężalo, so zyrkej sa nich njedōzahasche a so dyrbjescze jich jara wjèle psched zyrkwi stejcz. Swiedżenisku ręcz a przedowanje mēschtai fararzej s Lutow a s Liebenwerdy jenoż w němskiej ręczi. Bjes poślucharjemi, kotsiz bēchu s wulcej wjetzschinu Sserbja, je ho wjèle pohorschenja psches to wubudżilo, so je ho herbska ręcz pschi tymle ważnym swiedżenju bje wscheje psychizmum pscheschka.

S Barowa. Ludz pokašowachu schtwartk psched dwemaj njedżelomaj wulci pišanu kruwu a to sa pjeniesy. Ta kruwa je 18 bērtlkow dolha a 11 bērtlkow wykoka a waži 24 zentnarjow; kupyž su sa nju 433 tolerjow a wózom ślebornych saplačzili.

S Blunja. W noz̄y 3. novembra wudryi w brózni tudomnego khezkarja Chrystiana Ljuka wohen, ktryž bróżeń a domkowane żnē do prócha a popjela pschewobrocji.

S Borsicze w pruskiej Horniej Luzzijy. Póndżelu tydżenja w noz̄y su ho pola tudomnego klamarja Buhlera paduschi nutzlamali a 500 hrivnow kranymi. Woni su wokno rospacząli a s nim do istwy salēslī. Na to woni s najwjetsczej njehauicjivoścju do komory, hdżez Buhler se kwojnej mandżelszej spi, salēshcu a tam se stola Buhlerowu drastu přejcz wsachu. W kholowach woni klużje sekretara, w kothymž Buhler pjeniesy khowa, namakachu. Někto woni sekretar wotankichu, wsachu s njego 500 hrivnow a jedyn revolwer a potom se kwojim paduchstwom czechnichu. Kano s żożta stanowschi chyższe ho Buhler, kaž je swuczeny, kholowy woblez. Wscho pytanie po komorje sa nimi bē podarmo, někto hakle ho dohladachu, so su tam paduschi pobysli. Po wschem sdaču staj dwaj dundakai, ktraži niedżelu wjeczor w Buhlerz koreczmje pschedbywaschtaj, paduchstwo wobeschkoj. Wonaj staj pschihladowaloi, jako ludzo Buhlerz zyrtwinske a schulskie pjeniesy pschinoshowachu, hdżez ho te ūame wot Buhlera skladuja a hdżez woni sekretarow kliczit khowa. Niedżelu wonaj tež pola Buhlera psches nōz woſtaſchtaj a mōžeschtaj pschi tym wobkedybowacj, hdżez Buhler spi a na tafie waschnje može ho do komory stupicj. Póndżelu popoldniu su mjenowanej dundakow w Dubach w koreczmje widżeli, s wotkel ho wonaj wjeczor na pucz do Borsiczej podaschtaj. Kaž ho sda, staj paduchaj speschne do daloka czechnkoj, pschetož hacj dotal hiszczęje jeju wuſlēdżili njejku. Buhler je psches pokranjenje cžim bóle potrechenni, dokelž hjes kranjenymi pjeniesami wjetshi dżel zyrtwinskaj a schulskiej kažy kłuscha.

S Mužakowa. Niedawno ho we wschelakich nowinach pišasche, so je ho nasche knieſtvo sa 6,700,000 mk. hrabi Gersdorfej pschedako. Wey mōžemy s wěsta wobkručecj, so na tutej powjesczi ani kłowęcku wěrno njeje.

S Barsicze „Bramb. Now.” pišaja, so je niedawno semirjeti f. Schadow, kij je w Barsiczi lěta dolho jako wuczer skutkowal, kwojnej schuli 1200 mk. wotkasał, so bychu khude dżeczi kóžde lěto dan i jeho dopomijeczu dostał. Tež schuli w Zethie, hdżez bēsche jako mōdy wuczer, je 600 mk., a schuli w Pschibusu, hdżez je ūam do schule khodźil, 900 mk. wotkasał.

S Barsicze „Bramb. Now.” pišaja, mēsche delnjołužiski „wubjerk dla pomožy sa herbskich studowazych” schtwartk tydżenja w Szczecinie busu šromadžišnu. Knies wylschi farat Bronisłch pschedpoloži

te pišma, kotrež bēsche poſledni čas wot knieſtwa w tymle nastupanju dostał. Barlinski kralowski konsistorij w tym jenym pišmje Sserbow khwali, so kwojich studowazych tak podpjeraja, a radzi, so chyža ho tež wotkručna synoda dale wo tule naležnoſez staracj. — Tónkróz bēsche jedyn studowazych wo pomož prožyk, a swoli jemu wubjerk 50 mk.

Wuſhudżenja.

Pschiſażny ūud. W lécze 1879 bē mlynk F. A. Maniž s Ebersdorſa mlyn w Huczinie sa 21,900 mk. kupiſ. 150 mk., kotrež bē ūebi wot kwojego nana požejſi, wón jenož na mlyn saplačji, wschon druhi kupny pjenies bu s hypothekami wurunany. Maniž na tajke waschnje do hukobekho dolha ūajé, s kotrehož ūebi hinak pomhacj njewjedżesche, hacj ho ludżom pjeniesy s mōšnije jebasche a ślonečnje mlyn, po tym so bē wumyſlenu hypotheku wot 5100 mk. wot mlyna kwojey maczteri saplačz dał, agentej Weberej so 27,150 mk. pscheda. Swudowjenej Mróſowej bē wón 3100 mk., jej mandželstwo lubjo, wurečał, žitnymoj wifowarjomoj Röglerej a Sachsj pak 50 kózow žita wotwiedł. Pschiſażni wusnachu Mańiža winowateho jebanskeho bankrota a jebanstwa a ūabudżichu jeho i lětu a wózom mēbzam khostańce a schtyrilētnemu ūubjenju czechnych prawow. Weber, kotreñž ho wina dawasche, so je Mańiži pschi jeho wobchudżenjach pomožny był, ho khostańce ūmny, dokelž kwoju njewinowatoscž dopofasacz wjedżesche. — W Nowych Małkazach ho 30. měrza 1881 tamnišcha koreczma, stare se ūlomu kryte twarjenje, wotpalí. Wobkredžer koreczm F. W. Rjencz, na poſledki w Braskowje bydlazj, bē koreczmu hakle lěto priedy sa 3025 mk. sawečzil a w časzu do wóhnja často ręce mět, so budżet ho jeho kheža pschemenicz a so budżet s nowa twaricj. Duž ho na Rjencza ūukanje wobrocji, so ūnadž je wohen se ūamōšom ūažožil, a ūudniſtwo pschedpytanje do rukow wsa. Pschi wuſhudżenju ho pschiſażni, hacj runje pschedzivo Rjenczej doſcz ūwědkow ręczesche, wo jeho winje połnje pschedwědziecjič njemōžachu a jeho toho dla njewinowateho wusnachu. — Wotrocžka Augusta Nowaka s Komską ūechu 23. septembra 1880 i třilētnej khostańce ūabudżili, dokelž bēsche nanowstwo džesča ūlužobneje džowki Hotažez wopak wotpschiſażał. Žato bēsche August Nowak hizom ūoložu kwojego khostania wotkredžał, pschiſażne na dobo jeho bratr Handrij na ūudniſtwo a tam wuprají, so je wón nan tamneho džesča, a so je jeho bratr prawje pschiſażał. Hotažez pak pschedzivo tutomu ūwědżenju wustupi a na tym wobsta, so je August Nowak nan jenjego džesča. Wuſhudżenje ho s tym ūlonečni, so pschiſażni na pschiſażu Handrija Nowaka njeledživojo ūtar wobkručzichu, po kothymž ma August Nowak tsi lěta khostańce wotkredžić.

Khostanska komora. Wotrocžka E. J. Kaltshmidta w Sderiju, ktryž bēsche kwojemu hospodarjej kublerjej Tischerej w Mjesczizach se ūlužby czechny, bēsche toho dla hamtske hejtmanstwo i wózom dženskim arrestom khostalo. Pschedzivo tomu Kaltshmidt powolanje ūapołozji a ūudniſtwo ūuſhudżenje żadacze. Ławniſki ūud khostanje hamtskeho hejtmanstwa ūacjim, dokelž ma hamtske hejtmanstwo jenož pschedstupienja s pjeniesami abo arrestom khostacj, niz pak pschedźenja, i čomuž nepožłuschnoscž w ūlužbie ūluſcha, na cžož može ho hacj do 14 dnjow jaſtwa pschipólnacj. Kaltshmidt ho na tafie waschnje khostanja ūmny. Tuto ūuſhudżenje je sa pschedzod wažne, pschetož wot někta ūmny ho njeſpožłuschni czeladnikojo niz wjazy wot hamtskeho hejtmanstwa ale wot ławniſkeho ūuda ūudziež.

Szateho ūichowarja a frejzjzaria, něhduscheho ūowarja a někto rentiera Janascha w Budyschinie, su ūlonečnje pschi jebanju popanyli, i kothymž je njeliczomnich ludži lěta dolho do njeſvoja a khudoby pschedzilej. Byhelniski mischtir Klimant, priedy w Konjezach bydlazj, bē Janasche do paſorow panj. Kaž be do předka widżecj, bu Klimant wot Janascha zyle wuzhany a jako wón w meji 1879 wumrie, dyrbjescze ho na Janaschowe żadanie jeho wobkredženstwo wot ūudniſtwo na pschedzadżowanje pschedacj. Wobha wudowa Janascha proschecze, so by sa nju mōble pschi pschedzadżowanju kupiſ, so chyža jemu mēbzam 20 mk. na nje wotplacacj. To ho ūazje ūta a Janasch mōble sa 66 mk. kupi. Sa někotre dny Janasch ūudowjenej Klimantowej pišmo i podpišanju pschedpoda, w kothymž jej wón mōble sa 100 mk. pschedwostaji, so pak dyrbí wona a jene džeczi ūaplačzenje ūacj.

niewosta, hac̄ lichowanske pišmo podpišac̄. Bórsy ho pokasa, so maja Klimantowu herbja wot Janascha 4000 mk. żadac̄. Janasch tute pjenjesh w prozebu sapr̄ewasche a pokasa skónczne pišmo, wot Klimantowu 20. junija 1879 podpišane, po kotrymž bęsze jemu Klimantowu 799 mk. a pódla toho 66 mk. sa móble winoita. Wón bęsze mjeniży na tymle pišmje liczbę 100 mk. do 799 mk. psche-meník a 66 mk. hiszce pshistajt. Hac̄ runje Janasch pschihahasche, so je njeninowat, dha ho tola wo jeho winje pschewdziec̄zhu a jeho, shtož je ſebi tuton njeftanik hizom sto króz ſaſlužit, k 2 létomaj khostan̄je (zuchthaus), k placzenju 1000 mk. a pjez-létnemu ſhubjenju czeſnich prawow ſaſlužit.

P r i l o p k.

* W Kamjeniu je ho skónczne poliziji radžito, paducha wu-fledziec̄z, kotryž bę njedawno na tamniſkim pôſtiskim hameze list se 1040 mk. kranył. Dokelž najpriedy na pôſtischem pomozniku, kotryž mjeſeſche list khowacz, tukachu, tyknychu tutoho do jaſtwa; po tym ho bę 21 dnjom arresta wotkzedzak, jeho puſchczicu, dokelž pschepytanie žanu winu pschec̄zno njemu njepoda. W nowſkim czaſu bęſhe jeho kollega, pôſtſki pomoznik Streubel, ſe ſwojim pschec̄znenjom kedžbliszeſz na ho wobroc̄zil. Duž polizija ras jeho wobydlenje pschepyta a namaka tam w jenym fotografiowym albumje hies kribjetami fotografijow 800 hrivnow ſkhowanych. Streubel, widžo, ſo je pschepokazany, ho paduchſtwa wusna. Nje-winowat pôſtſki ſtoſtoñnik, kotrež bęchu ſe ſlužby puſchczili, hny-dom wo wuſlēdzenju paducha depeszu dosta, kotraž je jemu węſcze wulke wjeſzele pschihotowala.

* Badkaw mordaſtwo thđzenja wobydlerjow Eileenburga do hrosy ſtai. Dželac̄er Pinkel, hizom wiele ras khostan̄y hrubh czołwiek, bę ſwojej druhej žonje ſ nožom k wutrobie kłot a ju tak ſtonzował. So by tež ſwoju wózomnac̄zelentnu pschirodnu džowku wotbył, ſpyta tež tu ſ tym moric̄z, ſo ju k kribjetej kłó. Dokelž pak kłózje ſkijertne njebe, mózefc̄ ſe holza hiszce ſ ſuſodej do-będec̄z, hdež ju womora ſaja.

* Źak straſhne móže druhdy roſlužnenje worjecha byc̄, je wóndano jena žona w Barlinje ſhonila. Jako wona worjech ſ roſkuſowac̄he, ſkoc̄zicu, dokelž wona ſ wulke mozu ſuhy w hromadze kłoc̄zefc̄, delnje czeleſhna ſe ſhibadka, tak ſo ho psches to jeſne wo-blic̄z zyle ſekſchiwi. Wboha žonska nětko w klinizy na ſrunanje ſwojego woſlic̄za czaſa.

* Pschi pruhowanſkim tſelenju njedaloko Felizdorfa, pola Wina ležazeho, roſbuchny 15 centimeterſka roka jeneje kanony. Hauptman Matousek bu wot roſletazych kruchoſ ſarazeny, wychſhi lieutenant Kuejera czeſko ranjeny.

* W Lutsku ſymu czeſdja Ruffojo mjes Kronstadtom a Oranienbaumom ſtelesnižu po lodze natwaric̄z.

* Na ſchtomu jeneho wulkeho leža w naranschej Ruffowskej bę wóndanjo ſněh naschoł a bęſhe jeho jara wjele na haſosach wiſkajo woſtalo, dokelž bęchu ſchtomu hiszce poſne liſča, wot deshczęza mokreho. Ssnež, kiz bę hnydom pschimjeriny, bę tak czeſki, ſo niž jenož haſosy ale ſamio wjerſki ſe ſwojej czeſzu wotkamowasche. Psches to, kaž tež psches dele padanie haſosow a wjerſkow naſta pak taſka hara a taſki ropot w ležu, ſo wſcha ſwérina ſ njeho stracha dla czeſlaſche, woſkebie tež liſčki a wjelki. To pak bęſhe ſa wokolnych wobydlerjow k wulkej ſchłodze, pschetož jenož w jeney jeniczkej wſy ſu liſčki w jenej nožy 42 kur a huſ wotnjeſte a wjelki ſu tam w tej ſamej nožy 4 honjada roſtorhali a ſejrali.

* W Brooklynu w Amerizy bę njedawno awkzija. Jedyn bohac̄z bę wumrjeł a w ſwojim testamencze poſtajit, ſo maja ho jeho 71 kholowom na pschepožowanje pschedawac̄, ale jenož kholdzi ſmeđza na nje ſadzeč a kóždy jenož na jene kholowy. Wunoski ſyłekho herbſtwa bę jara niſki, jako pak jedyn ſadzeč ſtar kholowy doma wobroc̄z, hlej, namaka w nich dželac̄z 100dollarſkih papjerow ſaſchitych. Drusy 70 ſo nětko tež w ſkolu do wobroczenja dachu a kóždy namaka ſwoje 1000 dollarow.

* Ženje ſo telko theatrow wotpaliſo njeje, kaž w běhu po-ſledních lét. W New-Yorku wudzy 30. oktobra popołdnju wohén w park-theatru. Sa krótki czaſ bę zyle wulke kraſne twarjenje do prócha a popjela pschewobroc̄zene.

* Lětba buram ſitne plac̄zishy doſc̄z wyp̄oſke njeſhu. Woni pak byc̄hu ſ nimi ſpokojom byli, hdyž byc̄hu pomysliſi, kaſte niſke plac̄zishy po jenej starej kchronizy w léeze 1280 běchu. Tehdom plac̄zefc̄ 1 kóz ſita 22 np., 1 kofosz 2 np., mandel jeſow 2 np., 8 jerow 1 np., punt butry 2 np., 1 kruwa 6 ſlēbornych, 1 wonza 15 np. Jedyn dželac̄er doſtawasche tehdom pódla jēdze a pięća wſchēdnie 1 np.

* Pschedeſchcznik, tuta naprawa psche deshczę, kotruž Němzh „regenschirm“, Franzowſojo pak parapluie mjeniua, je po prawym ſ Chineſſleje do Euryphy pschepoženy. Mjeniży węſt ſendzelzjan ſ mjenom Ganwej bęſhe někotre lěta w Chineſſkej ſitw był. Tam hizom tehdy kóždy ſ pschedeſchcznikom kholzefc̄, kaž džę to nětko tež ſ wjeſcha ludgo pola naſ ſaſnia, a Ganwej bę wot tam pschi ſwojim wróženju do ſendzelſteje jedyn taſki pschedeſchczniſ ſobu domoj pſchinjeſt. Wón ho w ſendzelſkim hlownym mieſcie Londonje ſaſhylſi a ſebi junu, jako bę runje jara deshczczkoſte wjedro, wot-myſli, ſwoju ſobu pſchinjeſenu naprawu psche deshczę tak wuſic̄z, kaž ju Chineſojo naſlužuſa. Wón ho toho dla ſ tym pschedeſchczniſtom na haſu poda a jón tam wyp̄e ſebje roſſcheri. Ale ſhto ſo ſta? Wſchitz, kiz jeho na haſy ſekfachu, ſtejo woſtachu a ho jemu wótsje ſkijachu, tak ſo mózefc̄ ſe tu a tam ſedny psches ſuſi ſchec̄zifc̄zec̄z. A hac̄ runje ſo deſhczę jenož tak liſeſhe, dha ſo vo kholwili tola ſyła czr̄joda ſchibawnych hólzow woſoko njeho ſhromadz̄i a ſ halekowanjom ſa nim czeñhiefshe. Ganwej pak ſo psches to ſatrasfieſhe njeda, ale dale ſe ſwojim pschedeſchcznikom po haſach kholzefc̄, hdyž deſhczę džeshe. A hdyž wón ſnachy ſetka, dha ſo tym lubjeſhe, ſo mózachu pod jeho deſhczowu třechu ſtupic̄z a ſi nim, pschedeſchczom wobarnowani, kholku poręc̄zec̄z. A dokho njetrajeſhe, dha ſebi tón a tamon toho runja pschedeſchczniſ wu-dželac̄z da a tež ſ ſobu kholzefc̄. — Žedyn franzowſki pschedekupz, kiz bę wikowanja dla do Londona pſchijet, junu Gauwej ſaſhyla, jako tón ſ pschedeſchcznikom wyp̄e hlowy po haſy džeshe. Wón bliże pschedekupz a ſebi ſ Gauwejowej dowołnoſc̄zu tu węz podrobnje wobhlaſda. Žeje wujtinoſeſz ſpōſnawſki a ſo do Pariza wróžiwiſhi, wón ſebi tam ſuſi wubra, kiz mięſachu teſko wuſtjoñoſeſhe, ſo mózachu pschedeſchczniſ ſhotowac̄z. Te pak mjes Franzowſami bórsy taſki ſpodbobanje namafachu, ſo jich wón njemózefc̄ deſhczę nadželac̄z dac̄z. Schtóż mózefc̄, ſebi pschedeſchcznik ſupi, a tón pschedekupz mjeſeſhe ſ jich pschedawania teſko dobyſka, ſo bęſhe po někotrych lětach bohath muž. A dokelž ſo kóžda nowa móda, njeſch je hļupa abo mudra, ſ Pariza bórsy po wſhem ſkveče roſſheri, dha pschedeſchczniſ tež bórsy do druhich krajow pschedeſchczu.

Cyrkwiſke powjesće.

Werowanı:

Petrówſka žyrkej: Jan Reinhard Kapler, dželac̄er a wobydler, ſ Mariu Henkerez, — Adolf Hermann Thonig, fabriſki dželac̄er a wobydler, ſ Hanu Kalawchez, bywſzej ſwidowjenie Lembergowej.

Michałska žyrkej: Ernst Bohuwer Koſoz, czeſla na Židowje, ſ Mariu Schuflaſka ſyrkej: Ernst Richard Müller, dželac̄er tu, ſ Mariu Ernestinu Urbanez ſ Delnjeje ſtiny. — Jan August Rabowſki, poſtillon tu, ſ Hanu Mariu Heyneſ ſ Hněwhez. — Jan Scholta, fabriſki dželac̄er w Dženikezech, ſ Mariu Helenu Brēſowſte ſ Dobrusche. — Mał Arthur Zwider, piſczeſetwarz na Židowje, ſ Hanu Chrystianu Theresej Wenteſtam. — Peter Voigt, murjer na Židowje, ſ Mariu Madlenu ſwid. Glaserowej tam.

Krčenı:

Petrówſka žyrkej: Margaretha Gertruda, ſana Moriza Brühla, ſa-kydlencho miſehezana a tscheſteho miſchtra, dž. — Emma Frieda, Korle Augusta Kęſci, poſhona ſa wobydlerja, dž.

Michałska žyrkej: Paweł Merezin, ſana Augusta Hilbjenza, ſublerja w Bortku, ſ. — Korla August, Hanu ſaje, dželac̄erja w Brēſowje, ſ.

Zemrjeći:

Džen 31. septembra: Richard Hermann, ſana Nowaka, khejerja a dželac̄erja na Židowje, ſ. 3 m. 19 d. — 19. oktobra: Hanu Pawlina, Augusta Michalka, dželac̄erja na ſsokolzy, dž. 5 m. — 28. Švédrich Hermann, Jakuba Kubizh, ſlužbaka a wobydlerja, ſ. 7 l. 10 m. — 29. Jan August Wierab, wobydler w dželac̄erſtej ſhezi na Židowje, 57 l. 10 m. — 2. novembra: Hanu Mariu, Matyja Mički, fabriſki dželac̄erja na Židowje, dž., 3 m. 20 d. — 4. Madlena Kufelez, ſana Pawlucha, ſtrażnika na Židowje, mandzelista, 74 l. 1 m. 8 d. — 6. Maria Ssylkorez, njebo Michała Holbjana, khejerja a dželac̄erja na Židowje, ſwidowa, 70 l. 3 m. 28 d.

Wjedro w Londonje 10. novembra: Rjane.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
4. novembra 1882.

Žitowy dwoś:	Na wiskach	Na bursy
2375 mchow.	wot hačz	wot hačz
	M P M P	M P M P
Bičenja 50 kilogr..	8 33	9 52
Kožka	7 9	7 59
Zecznieni	6 52	7 25
Wosk	5 50	6
Gróch		
Wola		
Naps		
Zahy	14	15
Hejduščla	16	17 50
Berry	8	3 50
Butra	2 20	2 40
Pschiercza muta 50 kilogr.	7 50	17 50
Ržana muta	7	11 50
Szyno	2 50	3 20
Słóma	600	14
Proshata 272 schtuk, schtuka	7 50	19 50

Kheža na pschedaní.

Tsishořna kheža w Budyschinje, w snutskowym měsceze ležaza, je hnydom se ſwobodneje ruki na pschedaní.

Wſho dalshe je ſhonicz pola reſtaratéra Manika na ſwonkownej lawſkej haſhy 12.

Zena korczma ſ wupſchahanjom je pod dobrymi wuměnjenjemi w Budyschinje na pschedaní ſhonicz. Hdze? je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowin”.

W jenej zyrtwinskej wſhy, $1\frac{1}{4}$ hodziny wot Budyschyna, je ſiwnoscz ſe 24 kózami pola ſuki na pschedaní. Hdze? je ſhonicz we wudawarni „Serb. Now.”

W Njeſhwacziidle je maſivna kheža cziſlo 45 B ſ dwemaj ſtromaj, komoru, hródzu, bróžnu, kólnju a ſolotowej ſahrodzie ſe ſwobodneje ruki na pschedaní.

100,000 schtuk torfa
je na pschedaní pola ſtublerja Pawlika w Drobach.

Möble

jaſo: khamory, ſoža, ſofy, ſtolsy, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placisnach porucza

W. Hübner, tycerſki miſchtr w Budyschinje, pod borklinom 4/261.

Poſleschczowe pjerja
we wſchech družinach, toho runja hotowe poſleschczia porucza po ſprawnej tunice placisnje

Emil Fröde

w Budyschinje, pschi rybovych wrotach, niže lawſkeho torma.

Wotpadanki toilettoveho mydla,
punt po 60 np.,
wotpadanki glyzerinoweho mydla,
punt po 70 np.,
we wubjernej dobroſczi, porucza

H. Puy
na ſerbſkej haſhy.

Drjewowa tara na Kupjanskim reviru.

1 wal (3 rummetry) khójnowych ſchęzepow po 15 mt. 30 np.
1 = (3 =) pjenkow = 7 = 80 =
1 kopa (60 walczow) khójnoweje walcziny = 7 = 80 =

W Tatsbobju, 31. oktobra 1882.

E. Zettwitz.

Próſdne jerjowe tuny

ma hiſhče na pschedaní Th. Grumbt.

doſpolne w upſchedawanie mojego ſkla hotowych mužſkich a hólczych wobleczenjow kaž tež ſukna a buſkinia po jara poniznych placisnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormie na žitnych wiskach.

W u pſchedawanie.

 Nubischka

we wſchelakich wulkoszach a najrjenſich barbach a muſtrach, kotrež ſu ioni ležo wostałe, pschedawam, ſo bych ſ nimi rumowal, po jara niſkich placisnach.

M. Th. Pech

na torhoschju, pôdla měſtečanskeje haptky.

Konjaze defi,

czistowolkiana ſylna twora, kotrež ſo woſebje poſchicž njetrjebaju, porucza po tunice placisnje

E. G. Leuner

w Budyschinje na ſchulſkej haſhy 122B.

Skladnoſtna ſup.

Czorne ſidzane tkaniny

ſ njewjesczinſkej drascze,
starý ſohcz wot 2 mt. 30 np., w dobrej tworze,

Julius Hartmann Sohn

na mjaſnym torhoschju 16.

Max Müller,

rjemjenjerſki miſchtr na ſwonkownej lawſkej haſhy 8, porucza ſwój wulki ſkla jenož derje dželaneho ſorejtoveho grata ſ czistymi ſlebornymi, nowoſlebornymi a niſlowymi wobbitkami, toho runja ſwoje ſamodželane hontwjerſke toſche, puczowanske toſche, koſry, ſchulſke ranzy po jara tunich placisnach.

Falkožu,
triersku kožu,
ſchwajcarſku pódusłowu kožu,
wache-kožu,
napódusłowu kožu,
alaſnowu kožu,
toho runja wſchón kožowy wureſ

porucza po najtuniszej ale twjerdej placisnje

J. G. Schneckenberg
pschi mjaſnych hětkach.

Noſzowaný ſtvielzowý abo
njetrjený len,

taž tež wutriený len ſupuje po ſózdej dželbje a kózdy dzen mechanicka dželko-
poſchadowanja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjený len, a to jenož ſobotu w Grünerez domje, ſ nutſkho-
dom ſ jerjoweje haſhy, ſupuje.

We wudawańi „Serbskich Nowin” je sa 25 np. dostacj:

Pschedzenak.

Protyka sa Sserbow na lěto 1883.

Pschedzenak je
žo tón króz wo-
šebje derje radžil.
Wón podawa wsche-
laké wutrobu hnu-
jaze powiedanczka
s čłowiskeho živje-
nia, kotrež žo jara
pětnje čitaja, tak
žo dyrbja žo starym
a młodym lubičž;
wón poskicja tež tój-
schto świeželazých
žortow. K temu
je wiele wobrasow
(bildow) pschiwda-
tch, kotrež powie-
danczka a žorty tak
prawje wukaduja,
tak ſo móže žo
wschemu čim lepje

doroslymicež. Tón króz ma Pschedzenak težko tajskich wobrasow, kaž jich hisčeze njeje
ženie měk.

T. Albert, rjemjenjer a ředlar

w Budyschinje na hornčerſkej haſhy,

porucza ſwoj bohaty ſklad konjazých dekor hižom wot 3 ml., toho runja
hotowe ſchorzuchi s čelazeje a wonezeje kože.

Běharſke tkaniny (ſtwinske ruby), starý lóhež hižom wot 28 np.,
wołnowe rulowy, ſchtuku wot 60 np.,
bèle a pišane gardini, jara tunjo,
riphy, damasty a kožowe ſukno ſa poczehnjenje kanapejow,
blidowe deki a kanapejowe deki,
wſchě wěž po jara tunich placzisnach porucza

Ludwig Kuhlmann
na Hoſchiz haſhy w Budyschinje.

Naſch zigarrowský ſklad

wospjet dobrocíwemu wobledžbowanju poruczam. My ponizimy pschi wotewsczu
300 ſchtuk placzisnu wo 5% a wobliczam y pschi 500 ſchtuk engros-placzisny.
Sažopschedavarjo dostawaju woſebite ſarunanie.

P ſch e d a w a r n j a
rhéjorskeje Straßburgskeje tobakoweje manufaktury w Budyschinje.

Na ſadnej
bohatej haſhy
čižbilo 9.

Czeſczenym Sserbam w Budyschinje a woſolnoſci najpodwoſniſcho l nowjedzenju
dawam, ſo ſzym na ſadnej bohatej haſhy čižbilo 9 hisčeze jene

ſchkleńzane, porzellanowe a kamjenine klamy
wotewrili. Za budu ſo prázovacž, ſo bych ſebi ſ bohatym wubjerkom tworow a niſkim
placzisnami ſpokojoſć ſwoich wotebjerarjow dobył.

S poczehzowanjom

Rudolf Wilhelm.

Volij

ſt maſanju mlóčazých maſchinow,

tuk

ſt maſanju konjazeho gratu, rjemjenjow, ſchör-
nijow atd.,

folmas

je pſchezo po puntach a zentnarjach pola mje
na Hoſchiz haſhy 23 w dworje na pſchedan.

A. Lorenz.

Khoſej

we wulfim wubjerku,

njepalený wot 70 np. do 160 np. po puncje,
paleny wot 90 np. do 200 np. po puncje,
derje ſłodžazy, porucza

Hermann Klemm
na bohatej haſhy 12.

Terje,

wulke tuczne ryby,

kopu wot 2—4 ml.,
ſchtuku wot 4—8 np.,

porucza

Hermann Klemm
na bohatej haſhy 12.

Salsowy pôver w módrych pačzikach po
50 np.,
ſkótžinjazy a hojazy pôver w pačzikach
po 50 np.,
ſchwajzařski mlokovy a wuzitkovy pôver
w pačzikach po 50 np.,
ſwinjazy wobžerny pôver w pačzikach po
30 np.
porucza

měchčianska hapyka w Budyschinje.

Jeſlinowy äther pſhe wiči,
nervy poſylnjazy balsam,
fenſelowy měd,
awgsburgski žimjeuſki balsam,
Balchauſenske ſoldkove pille,
universalny balsam,
Salzburgske běžne kapki,
boſoč ſastajazu dječjazu tinkturn,
reſtituijonski ſluid
porucza hrodowska hapyka.

!Bergmannowe!

theerowe schwablowe mydlo

wotſtroni njedwělne wſchu kožowu nječiſtoſćž
ſa krótki čeſk a dava koži ſwecžatu běloſež.
Dostacž ſchtuka po 50 np. pola

H. Puya na ſerbſkej haſhy.

Funje woſmiane jak i ſchtrypny,
ſkzowe a ſkukniane ſtupnje wot 50 np.
do 2 ml.,
blaſhowe khaſhle, khaſhlowe roly, punt
po 30 np.,
komody, kſchinje, draſne khamory ma na
pſchedan

J. Bächmann
na wulke bratrowskej haſhy čižbilo 6.

Runje je wuschoł s naktodom herbskeje studowazeye mokodoscze preni dżel shromadjenych spisow Handrija Sejlerja.

Je to drugi swjask, kiz wobzahuje Sejlerjowe wjetche pěšnje a bašnje a to: **Początki:** 1. Małeczo, 2. Podleczko, 3. Lęczo abo Zně, 4. Nasyma, 5. Syma. Sserbski kwash. Dénz hórskich spewow. Hanž Duzčba. Jakub a Chata. Sso swoni mér. Fragmenty.

Wudawek je nanajrejšcho wuhotowany. Druhi swjask je $22\frac{1}{2}$ listow we wulf. 8 sylny a placzi pola knihlupzow 4 hrivny. Sa hotowe pjenesy pak dawa ho Sserbam najwyschschim mózny rabatt a móza we wudawarni „Sserbskich Nowin” a pola pschelupza. Mieć w Budyschinje exemplar sa 2 hrivnie dostacż. Schtóż pak chze Sejlerjowe spisy psches post pschipózlane méc, njech 2 hrivnie sa exemplar a 50 np. sa porto a sapakowanje na redakciju „Luzizy” sapózcele, kotraž ho sa promptne pschipózlanje požadanych exemplarow postara.

S czichcjom prenjeho swjaska, kiz budże wobzahowacż: Mjeńscze prenjozne pěšnje a bašnje a jako pschidawek wobras a faksimile bašnika, ho hnydom sapoczina.

Rjane pražowane deski k jednotliwym swjaskam ho pschipotuju a móza ho poszcziczo dostacż.

Dr. E. Muka.

Slota króna w Kamjencu.

S tutym ſebi dowolam, czesczonym Sserbam Kamjencu a wokolnoscze najpodwołniſczo k nawiedzenju dacż, ho kym hosczenz „**k slotej krónie**” w Kamjencu kupił; duż proſchu wo dobroczine podpjeranie mojego pschedewacza.

S poczeczowanjom

Otto Dietrich.

→ Wuspachanje! Dobra kuchni!

NB. Pschichodnu wutoru faczehnjeniſki hvedzeni a hwinjorešanje.

Hosczenz k slotemu jehnjeczu.

Lubym Sserbam, wožebje spowiednym a kemſchazym ludjom, ſebi dowolam hwoj blisko Michałskeje zyrkwe lezany hosczenz na najlepje poruczeč, pschi cimž na to fedźne ejnju, ſo móžu ſ derje kłodžazym **khofejom** a drugimi czopkimi piezemi pschego poſluzeč.

S poczeczowanjom

Adolf Glaser.

Khofej,

cziscze a derje kłodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paleny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſeži.

Gustav Poser na jerowej haſy.

Dosholētnu dybawoscz a wuskoscz brosta kym psches G. A. W. Maherowu bróſtſhrop i Wrótsławia wotbył.

E. Mühl, najeuk w Hohendorfu.

Zenicki ſkład wot njego maja w bleschach po $1\frac{1}{2}$ mk.

E. Mittasch w Budyschinje,
Herrm. Räckter w Kamjencu,
Dr. Rothe w Lubiju.

Běloschicze

a → wuschiwanje mjenow → derje a tunjo wobſtara

Emma Opikowa
na wulcej bratrowskej haſy 22.

Čaſnikī

pschedawa a porjedza tunjo a derje ſ rukowanjom

čaſnikat Mager
pschi kaſernje.

Woliſbicze

przedu 22. novembra w mlynje w Słyczinje.
Bawrik.

Dutje njeđelu a pónđelu
Kermischne reje
w Kieklizy, na kotrež pscheczelne pscheproſchuje
Garbar, hosczenzat.

Wustojniy tycerſki
dostanje hnydom dželo pola tycerſkeho
mischtra
Jana Holana w Budyschinku.

Ssyn sprawneju starscheju, kotryž chze
nožerſtwo nauknyč, dostanje wucžbu pola
Oskara Buttera,
nožerſkeho mischtra w Budyschinje.

Zeneho wucžobnika
pyta pjetarſki mischtr Stobe na garbařſkej
haſy.

Stražnik

(wajchtař) ho k nowemu létu pyta na knježi dwór we Butoſcziach.

Na knježim dworje w Lutobčju ho
jedyn konjazy wotroczi a jena hródzna
djowka k nowemu létu pyta.

Dželaczerjo.

100 hač 150 muži namaka wot nětka
dželo pschi twarjenju hatow, dželaczenju witlo-
wych kulturow a drjewopuschczenju na kupjan-
skim reviru.

W Satjobju, 20. oktobra 1882.

E. Bettwisch.

Jena hlužobna holaž ho do Budyschina
pyta. Hde? je ſhonicz we wudawarni
„Serb. Nowin”.

S tutym k nawiedzenju danam, ſo ſa
hwojego kym Ernsta Hendrika Urbana
i Kamjeneje pola Nakęž žadyn dolh wjazy
nieplaczu.

Jan Arban w Kamjenej pola Nakęž.

Wusnacze čescze.

19. oktobra kym knjeſa wucžerja we Lusy
ſjawiue na droſy bje wſcheje pschicžiny na
nijehanibicejive waſchnje na česczi pschimak a
iemu hroſyl. Za ho hwojego nieprawa
wutrobnje ſaju a kym hižom wospjet wo
wodacze proſyl. Zenoz ſ džiwanjom na moju
hwojbu chze mi ujenowanym knjeſ moje derje-
ſaſkujene hofstanje hpushečiez.

W Holeschowje, 11. novembra 1882.
Handrij Horn, krawz a ſtražniſ.

Pschivolanie pschi dželenju

knjeſa duchownego

Jurja Voigta, diaſ. w Hodžiju,
1. novembra 1882.

Dha czichcje nět we Božim mjenje,
Wy naſchich duchowm paſtryjo,
We luboſciži Wam wſchitzy rjenje
Nět pschivolaju „božemje”,
Wy ſeje wo hwyatym hameče ſtali
Tu psches lét ſchecž a ſchtyrzczi,
Nam Bože hlowo predowali
We hwojey bojſkej čaſtoſeſi.

My pschego ſebi nadzjachmy
Waſ ſchitri lěta ſbderječ ſej
A i Wami hwyeczie poſadachmy
Waſch poſtaſetny jubilej;
Wy pak ſeje naš nět wopuſtečili
Dla starých lět a braſhnoſeče,
Do Bifopiz ho pschekydlili
A prajili nam „božemje”.

Kak wjele džecži narodžene
Gsu ſa lět ſchecž a ſchtyrzczi,
Kiz ſ wjetſa wo ſchecž ſu woſ Waſ hwyecze
Pſchi dupje w ſvijatej kujpieli;
Kak wjele ſeje nich werowali
Pſchi Božim hwyatym woltarju
A do rova tež dohniowali,
To Wy najlepje wěſe ſtu.

Rich wjele ſeje tu roſwuečili
Dych mlodych ſcheczjanow tej,
Pſchi woltarju tež wudželili
Nam Chrysta werne cjeło — krej;
Ach wot tych preñich, kiz ſeje hwyeczili
A kotsiž hwyecze ſiwi ſu,
Gsu ho — móhli riez — žno ſestarili,
Rich wjele paſ ſuo wumrieču.

Voh pschewodž Waſ po hwojey hnade
Do Bajchow' nowoh' bydlenja,
Wón budž Wam ſtanje we wjehem k radže,
Budž horyce ſot Waſ ſdalema;
Voh ſbderz, tak dohlo hač ſeje ſiwi,
Wam roſom, myhl a wiđenie,
So wytceje móhli ſtovi, cžili
Tu Boho hwyatę wjeſele.

A hdyž tež Wam na stare lěta
Waſch cjaž tač zyle wuchoł je,
Wimi Voh Waſ ſbōžnje ſ teho ſwěta
Vjes dolhej cjeſeſi hwyecze
A ſjednoč ſaſo w Božim raju
Raſ wovzhy i Wami paſtryjo,
Rječ wſchitzy w něbju ſbōžnoſeſi maju,
Hdež je naſch wěčný ſbōžný dom.

Petr Alonk
w mjenje herbskeho evang.-luth. miſionſkeho
towarſtwa.

(K tomu čiſtu jena piſhloha.)

Ssobotu 11. novembra 1882.

Czéške kamjentne wuhlo

we wszech družinach sezele se stazije Czopliz (Teplitz) solidne a placzisny hōdne —

toho runja fruchaty kalk — 200 ztr. po 87 m.

G. Fiedler w Turnie pola Czopliz.

Dubowe deski a lath přenje dobroscze, toho runja khójnowe a schmirekowe deski a lath, rjady a kosty, tséshne lath, lath sa wjerch, spalirske lath, tséshne papu, tséshne tschesski atd. porucza drzewowa pschedawańna

Augusta Bimmermannu,
czéšliskeho mischtra w Budyschinje.

Hana Rostowa

w Budyschinje na žitnej haſy číſlo 4

dowolsa ſebi wosjewic̄, ſo ſu nowoſcze ſymſkeje mody doschle a porucza klobuki ſ bibra, peſza, ſilza, vespela, pluſcha a homota, garnirowane a njeġarnirowane, we wulkotnej rjanym wobjerku; Klobukowe ſakony w najnowſkich formach, homot, pluſch, pjeſta, agraffy, zaki, hekla, banty, ſidu, atlaſh a ryps.

Klobukowe a balske kwětki, najwjetſchi ſkład w Budyschinje, ſwiaſane a jenotliwe.

Rapuzh ſa žony a holzy, ſe homota, wołmy a kachemira derje dželane. Pierowe ſudžerjenje a wobwjaſanje kwětow ſo na najlepje wobſtara.

==== Žarowanske klobuki ſtajnje na ſkładze. ===

W klamach ſo herbski ręczni.

M. Th. Pech w Budyschinje

na hlownym torhoschezu 8, pôdla měſtečanskéje haptky,

porucza pich potriebje ſwoj wulki ſkład

czornych ſidžaných ſtoſow, czornych a wolmianych kaſhemirov,
koz tež druhich pižaných draſtnych tkaninow
po jara tunich placzisnach.

Łama we wjele muſtrach,
ſuknijowe tkaniny w najnowſkich muſtrach,
koſchle a barhenty, barbunyepuſczejate a derje džeržaze,
jakowe barhenty, jenobarbne a ſmužlate,
podſhinkowy biber, ruby, bely a módry plat,
ſchrzuchi, pikeje, ſhirtiŋi, trjenja, ſlidowe ruby,
poſkleshczowe tkaniny, koſolowowe tkaniny, pluſch, homot a
jara rjane tkaniny k jakam, módrozjischz a kattuny.

Pôdla toho czinju woſebje na ſwoj wulki ſkład rubiſhczow ledžbliwe, wot kotrychž
někto wulku dželbu lóñſkich wulkih wolmianykh rubiſhczow na hlown po jara tunich
placzisnach wupſchedawam a ſ tym ſwojim czesczenym wobjererjam ſkładnoſć dawam,
ſo moža ſebi něchtio rjane ſa tuni vjenjes kupic̄.

M. Th. Pech

na hlownym torhoschezu, pôdla měſtečanskéje haptky.

==== W klamach ſo herbski ręczni.

Paruu muku

wot stareje pscheñzhy porucza najtuñſcho

A. Biesold,
pjekarſki mischtr na bohatej haſy.

Rajß,

wulkoſornath, punt wot 14 np., w zlym
wjele tuñſcho, porucza

Richard Neumann
6 na ſnutſkownej lawſkej haſy 6.

Wulki ſkład kufeja,

ſkyr wot 70—160 np. po puncze,
paleny = 100—200 = = =
pich wotewiacžu 5 puntow punt 5 np. tuñſcho.
Wſchē družiny, derje ſkodžaze, porucza

Richard Neumann
6 na ſnutſkownej lawſkej haſy 6.

Serie,

mandlu po 50 np., ſchtuku wot 4 np.,
porucza

Richard Neumann
6 na ſnutſkownej lawſkej haſy 6.

Rajß

pschedawa jenotliwe a po zlym jara
tunjo

Carl Noack

na žitnej haſy.

Spodne kołowy,
spodne jakı,
flanellowe koſchle,
shawlowe rubiſhczá,
toho runja wſchē družiny
hotowych ſchatow
porucza

A. Tschentscher,
ſ napsheczja noweje měſtečanskéje ſchule.

Dokelž ſym kój tunjo kupil, pschedawam
wot někti

**Jadriwe mydlo, živizoſte
mydlo, maſne mydlo**

po wjele tuñſkich placzisnach hacž prjedy,
duž namokwjam wſchē ſlutniwe hospoſy, ſo
bychu ſo wo tym w mojich klamach pschedeſzile.

Hermann Puy,
mydlařnja ua herbskej haſy.

Na žitnej hafzy **Oskar Rinke.** Na žitnej hafzy
cziſlo 5. lóžkar, cziſlo 5.
porucza ſwoj hoſtah ſkład pjeſzowych tworow, mězow, koſuchoſ a kóžkow po wſchech
płacziſnach. Skasania a wuporędzenja tunjo.

Khoſejowy ſkład.

Sylnje a derje ſłodžazy hižom po 80
do 200 np., pſchi wotewſaczu 5 puntow hiſcze
tuňcho, paſený khoſej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobrym ſłodże poruczątaj
bratraj Měrſchej na žitnych wiſach.

bratraj Měrſchej
na žitnych wiſach
w hoſczenzu „f ſlotej hwěſdže“.

Ronjaſe defi,

ſchuſku wot 3 ml., wujadnje tunjo,

porucza

Ludwig Kuhlmann

na hoſchiz hafzy w Budyschinje.

H. G. Rubaſch jun.

pſchi mięſznych hětkach 1

porucza ſwoj wulki ſkład hotowych ſymſkých nawoblekarjow a wſcheje
druheje mužſkeje a hólczaſeje draſth, toho runja wulki wubjerf modnych
naſymſkich a ſymſkich tkaninow, kotrež ſo po měrje ſa tunju płacziſnu
ſeſhija.

— Jerie, —

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np.
hacž do 1 ml. 20 np., poruczątaj

bratraj Měrſchej

na žitnych wiſach,

w hoſczenzu f ſlotej hwěſdže.

Gustav Römer,

cžrjewowa pſchedawarňa en gros a en détail
w Budyschinje na ſukelníſtej hafzy čjo. 7,
porucza wſchě druziny ſelenyč a ruhovskich cžrjewow w nowej najlepſchej tworje.

Ca pčzdarjow

pčzdarzy zokor,

do ſotrehož žadyn kalf puſcheženy njeje, po-
rueža

Richard Pötschka

na torhoſczeju, pódla měſčežanskeje hapytki.

Ringelhardtſko-Glöcknerſka rany-hoſaza a czechu ſalba*

je ſchtemplom M. Ringelhardt a ſe ſakitanſkej marku: na ſchachtliczkach
je ſlekařſky pruhowana a poruczena pſche: koſcioru ſer, rakuwe ran, brody, karfunkeſ, ſalſy, liſchawu, helocjok, ſwosabjene a wopale ſany, kurjaze woka, ſahorjenja, ſyka wſchě ſwonkne ſkody, ſoldkowe bolenje, wiež a drjenje.

* Dostacz w ſchachtliczkach po 25 a 50 np. (ſ počtu nałożowanja) w hapytakach w Budyschinje, Lubiju, Zitawje, Woſtrouzu, Grobſchönawje, Berniſtacze, Wóſporku, Neugersdorfu, Biſkopizach, Ralezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Herrnhucze, Nowoſalzu, Seifhennersdorſje, Poſečnizy, Halschtrowie, Habrachcijzach a t. d. Dopingma ſu we wſchech hapytakach wupołożene.

NB. Njež ſo ſhveru pſchi ſupowanju horejſkeho pleſtra na ſchtempel a na ſakonu deponirowanu ſakitanſku marku ſedžbuje, dokelž hižom je ſo tutón pleſtr podražowaſ.

Adolf Rämsch

na butrowych wiſach

porucza ſwojim czechějenym wotewjerarjam
khoſej, punt po 80, 90, 100—150 np., pſchi

5 puntach wjèle tuňcho, toho runja dželbu
khoſeja, sylnje ſłodžazeho, punt po 66 a
70 np.,

zokor, ſyky a drobny, po ſylym a jenotliwym
jara tunjo,

ſyrop ſnateje wubjernye ſłodkoscje, punt po
18 np.,

rajk, punt po 14, 16, 20—30 np.,
polne jerje, tuczne a wulke, mandlu po 60

hacž 110 np., petrolej, punt po 15 np., pſchi 5 puntach
po 14 np.,

roſkathy tobak, něchtio wobſkodženy, punt
wot 30 do 50 np.

Sapóžlane.

Mojim lubym ſſerbam!

Kolonialmorowe klamy Richarda Pötschki
pſchi hlownym torhoſczeju pódla měſčežan-
ſkeje hapytki dostachu ſ nowa wulki dželbu
płacziſny hódnego a wot hoſpoſow wu-
ſhwaleneho khoſeja, duž je wo prawdze ſ wužit-
kom, ras ſ nim ſpytač. Za ſum ſo ſam
wo jeho dobroſeži pſchedawecjil a móžu
mojim lubym ſſerbam radzieć, ſebi jón
ſupicj. Řenjes Pötschka ſo prožuje, wo móž-
noſeži wjèle pſchedacj a tunje płacziſny
ſtajecj.

Sk.

Mój wulki ſkład pjeſzowych tworow
namaka ſo

9 na žitnych wiſach 9,

ſ napscherza „ſlotej hwěſdžy“.

Za porucžom žonske kožuhi wot najtuňſich do najdrožſich, we wſchech ſaſonach,
mužſke pjeſhy we wulkim wubjerku dobročinemu wobledžbowanju.

Mězny pſchedawam, ſo bych ſ nimi rumowat, po koždej płacziſnie. Wſchě kože
po najtuňſichej płacziſnie.

Wſchě druziny ſhryh kožow po najwyſhich płacziſnach k upuju.

Heinrich Lange

9 na žitnych wiſach 9.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawětki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíš Smolerjee knihcišćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 46.

Sobotu 18. novembra 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Pruski ſejm je ſo 14. novembra wot khějora wotverif. Tón ras ſo wotverjenje ſi wurjadnej ſwonkownej kwyatocnosti ſta. Psihi nim běchu pyczo pruszy prynzojo, vjehc Vismark a wschitzu druzu ministerjo pschitomni. Khějor trónku rěcz ſi twjerdyň jažnym hložom cítasche. Napinana lětūčich manövrow, daloke puczowania a wobězgnoscje hońtwow jeho cželnej czerstwoſci, Bohu džak, niežo wadžile njeſku. Zenož jeho wózko je wýška staroba wožlabilo. Dokelž po khějorowym měnjenju wojerſkej ſwonkownosci bryla njepſtſteji, běchu ſo njeho trónku rěcz ſi wožebje wulkimi pižmami cžiſhceželi. W njej khějor nojwjetſchu wažnosć na to kladže, ſo ma ſo khudym poddanam czežki klažowy dawki spuščicž. Khějor to jako ſwoje žadanje wupraja. Ekſekuzijam, ſi direktnych dawkov wužhadžazym, fotrež khudobu a nusu powjetſha, dybki ſo kónz cžinič. Tutón džel trónſkeje rěče bu wot ſhromadžených ludowych wotpóžlanzow ſi wótrym pschihložowanjom povitaný. Dale maja ſo gmejnske a ſchulske cžekoty polóžicž a dohody ſtatnych ſaſtojnifikov povitſciež. Wuwostantki na dawkach, psihi to naftawaze, budža ſo psihi ſou požconku kryč. Statna želesniza, na fotrezej ſarjadniſtvo ſo ſhwalbu ſpomina, budže ſi nowymi linijami wutwarjena, pódla toho ſu tež někotre kanale na namjet ſtajene. Trónſka rěcz w naſtupanju hifchce njeſkonečněho žyrkiwſkeho wojoوانia ſubi, ſo budže ſo kniežerſtvo prázowacž, ſo by žadanja ſwojich katholſkých poddanow dopjelnito, tola dybki psihi tým na ſdžerženje ſwojich njeſpuščemomych kniežerſkých prawow ſmyžlene bycž. Na kónzu trónſka rěcz ſtejnichczo němſteho khějorſtwa napishečo druhim kniežerſtwin wobſhwecži. Wuhladu na ſdžerženje mera ſu naſlēpſche, mér njebudže ani psihi egyptowſku wojnu, ani psihi revoluzionarne elemeny w Franzowſkej abo wot druheje ſtrony ſaženy, tak ſo móža ludy jeho zohnowanja bjes bojoſcze wužiwač.

— Jego majestoscž ſakſki kral ſo 17. a 18. novembra na khějorskich hońtwach w Hubertusstocku wobdzeli. Šakſki vryz Žurij a russi muſkowjerch Vladimir (pozledniſchi hížom dleſhi čaſ ſe wuſtraju pschibywa) budžetaj toho runja psihi hońtwach pschitomnaj.

— W Mainzu ſu někotrych židow ſajeli, kotsiž ſu lěta doſho mlodym ludžom k tomu pomhalo, ſo ſo wojerſkeje klužby ſmyžku. Šako ſarunanie ſa ſwoju prózu woni bžiwaſo po ſamoženju ludži 2000 do 3500 mk. žadachu. Psihi jeneho mlodženza, fotrž bě jim 1000 mk. podthkowal, ſa cžož pak jeho wot wojerſtwa wužwobodžicž nočhých, bu jebanje woſtrkyte. Wójnske ministerſtvo w Barlinje je nětko porucžilo, ſo maja ſo we woſrjeſu, pod ſakelfſtim wojerſkim komandom ſtejazym, wot lětnika 1876 muſtrunki hifchce ras ſtač. Dale je ſo wot ministerſtwa porucžilo, ſo dyrbja pschichodnje rekrutojo w ſwojim domiňskim woſrjeſu do měry hicž.

Awſtrija. We wurabžowanjach awſtrisko-wuherſkich delegacijow, na fotržiž ſo ſapóžlanzy ſi wobeju ſtron Awſtrije wobdzela, je ſo wažne pschemenjenje w naſtupanju awſtriskeho wójſta wobſanklo. Hacž dotal běſche waschnje, ſo wojozy ſwojí wojerſti čaſ w tej krajinje njeſotklužachu, w fotrež běchu ſo narodžili, tak ſo na pschikkad Čechijo we Winje, Mađarojo w Brasy, Němcy w Pestu atd. w garniſonach ležachu. Tutón porjad, fotrž bě ſo poſtajík, ſo býchu wojozy psihi ſane ſwiaſki ſi ludom njeſwiſowali a ſo ſi tym psihi ſběžkach ſlepje njemery poduſhcež mohle,

ſo ſo nětčiſhi čaſ wjazy njeſhodži. Spěchna mobilisazijsa, hłowna wěz w nětčiſhi wojnach, ſo psihi ſi njeſzna cžini, dokelž dyrbja wojaſy daloke pucze cžinič, předy hacž do ſwojich garniſonow dóniža. Po nowym porjedze ſmeja wojaſy w ſwojim domiňskim kraju ſkužicž, Čechyjo w Czechach, Mađarojo w Mađarskej, Polazy w Galizijskej atd. Psihepoſoženje wojaſow do jich domiňných polóži tutym jich klužbu a jum ju mjenje woſidnu ſdacž da, hacž hdž dyrbja w dalokej zufbje dolhe lěta pschibywač. Vorok, ſo nowy porjad twjerdoſcž a psiheſjenioſcž awſtriskeho wójſka roſdrjebi a to ſamo do jenotliwych po narodnoſci ſradowanych dželov roſbije, wobſtaracž njeſzne. S malym wumſačom ſu nowe wojerſke woſrjeſy wſchudze tak ſpožožene, ſo ſo w nich dwě abo ſamo tsi rěče měſcheja. Do koſolétnu njeđowéru psihečiwo jenotliwym narodam, wožebje pschecžiwo ſſlowjanam, je liberalna ſtrona ſi njeprawom ſběžecž a hajicž vtaſlo, dokelž tuta njeđowéra k poſkóženju ſſlowjanſkých narodnoſci ſkužesche. ſſwérnoſcž a psihiwſnoſcž tuthych ludow k awſtriskemu kniežtſtu pak je w najcžedjich cžažach twjerdoſe a njepowalnje ſtača. A nuſna wěz tež je, ſo wojozy ſi ludom do bliſkeho wobſhada ſtuſja. To ſu ſaſtarjene nahladu, ſo dyrbji wójſko wot luda dželene bycž. Tele měnjenje je předy placžilo, w naſchim čaſu ſtej wójſko a lud bjes ſobu wuſko ſwiaſanej, pschetož wójſko je ſud pod brónju, k ſakitanju wózneho kraja hromadze wovoſany.

— Dželacžerſke njemery we Winje ſu pomału pschetaſe. K jich poduſchenju ſu najwjaſy wobſtajny wětr, deſhej a kruta ſyma poſledních dnjow pomhale. Njeđiwajo na to ſu haſy, wožebje wot dželacžerow wobylene, kóždy wjedžor wot wojaſow a žandarmow ſylnje wobſtupane; tutym nôzna klužba w njeboſnym ſymnym wjedrje runje ſane wulke wjeſele nječiži. W měſce ſpalacie w Dalmazijskej ſo ſaſdžený tydženj nowowuſwolena měſchęjanſta rada, po wjetſchinje ſi Kroato wobſtejaza, ſapokaſa. Psihiwſowarjo italskeje ſtrony, fotraž mějeſche předy kniežtſtu w měſce, psihi telej ſklađnoſci na khějorskeho woſrjeſneho hetmana Konrada mordarſki nadpad cžinjachu. Revolverowa ſuſka, na njeho wuſtělena, pak jenož kuluža pscheraſy, Konrada pak njeſtrani. Jako ſo dwaj dnjaj poſdžiſcho ſobuſtawu noweje rady wot hofcžin ſola měſchęzanosty poſdže wjedžor domoj wročižu, bučni woni wot italszych ſmyžlenych ſi nožemi nadpanjeni. Advočata Karavana ſchtyrjo mužojo wobſtupicž, býjachu do njeho ſi pjaſcžemi a jeho ſi nožom cžezlo ſranicu. Wobylerjo ſpalata ſu psihi tele nadpadu wulzy roſhorjeni a žadaju wot wjehnoſcze frute naprawy k poſkóženju revoluzionarneje italskeje ſtrony. — W Pestu w tyčle dnjach we wobylenju wěſteho Horwatha hromadu bombow, dynamit a wſchelaki druhi ſtrachny roſbuchazy material nadendžechu. Polizija ſebi hížom myſleſche, ſo tutón ſklađ ſozialdemokratam klužha a toho dla Horwatha do jaſtwa ſadži. Ša krótki čaſ pak ſu Horwatha ſaſo puſhcežicž dyrbjeli, dokelž mōžeſche woni dopokaſacž, ſo je bomby ſa wójnsku potřebu dželaſ a je awſtriskemu wójnskemu ministrej poſticežil. Tutón pak bě Horwathowe bomby wotpokaſal, duž je Horwath ſwoje wubžetki italskemu kniežerſtu pschedacž cžigl.

Franzowſka. Franzowſki minister finanzow, Tirard, je w njeboſnym wuſtězach. Wón je ſo w ſwojim ſlicžbowanju wo 100 millijonow frankow moliš, měnjo, ſo je ſo w tutym ſečze 159 millijonow ſa ſtatne twary mjenje wudaſo, hacž bě ſo wot

deputirtskeje komory postajilo. Minister statnych tvarow Heriżon, kotrejž chze wón pjenieli, sa statne tvari wustajene, pschirešaez, do toho njeswoli. Duż budże Tirard najskerje swojego smysla dla s ministerstwa wustupicž dyrbiecž.

Tendželska. Wérne wobstejnoscje w Irlandskiej, njedawno hakle wot ministra Gladstona wuhwalene, su ho hijom saho kaſyke. Sandženu ſobotu su w Dublinje spytali, ſudnika Lawsona skónowacž. Jedyn czebla s mienom Carrigan ho runje wot ſady na hazy do Lawsona s revolverem mérjescze, jako ho jeho hisheze s čaſom jedyn polizist dohlada a jemu revolver wuwinn. Polizija tuka, so je Carrigan jedyn s mordarjow, kotsiž su w Phönixowym parku irlandskeho vizykrala Kavendisha a jeho statnega ſekretara Bourku morili.

Ružowſka. W někotrych krajinach, hijom dołko f Ružowskej kluſhazych, se starodawnych čaſow dwa ludaj bydlitaj, mjeniujz litawſki (letski) a fiuſki, po węſtej dželbje tež eſthſki mjenowaný. W ſwoim čaſu pſchindžechu Němcy a něcht poſdžiſho Schwedojo, wſachu Finam a Litowzam traj a ſeſinichu jich leibeigenſtich. Po taſkim běhu němcy a ſchwedszy ſemienjo wobſzedzerjo wſcheje ſemje tamniſtich krajinow a ponjenowanaj ludaj dyrbieſtaj jim kluſicž; w měſtach pak ho němcy a ſchwedszy rjemjeſlnizh ſaſydlidu. W lězce 1817 ho drje leibeigenſtwo ſahna, ale na jeho měſto robocžanstwo stupi. Jako pak bě rufi ſhězor Alexander II. poſtajil, so maja s lěta 1861—62 wſchitzu ruzsy ratarjo ſwobodni wobſzedzerjo węſteje dželbhy pola, ūki a leža bycž, němcy a ſchwedszy ſemienjo tež hinal němožachu, hacž ſo dyrbieſtu ſwoim finſkim a litawſkim ratarjam tež kruh ſwobodneje ſemje ſpožcicž. Tola wostachu hisheze wſchelake wobčežnoscje, kotrež su ruzsy burja hijom dawno wothylí. Ale tež pſchi naspomnijenych wobčežnoscjach je ho někotremužkuluž finſkemu a litawſkemu ratarzej radžito, s wu-noſčka ſwojeje role a ūki tejk nadobycž, ſo možesče wjazy a wjazy ležomnoſcjom pſchikupowacž. Po taſkim su mjes nimi tež hijom ſamóžicji ludžo nastali, wjetſhina ūda je pak kudua wostaka. Tuta kudžina je w nowiſhium čaſu počzala ſ wulkej ſawiszeju na wſchech tych hladacž, kiz su bohacži abo tola mjenje bôle ſamóžicži, a ſawidža woſebje bohathui němſkim a ſchwedskim ſemjanam, kaž tež ſauožniſtich finſkim a litawſkim buram jich derjemecze. A dokež tute kudžinti po čaſu ſpōſnachu, ſo kóždy čim lepje ſedži, čim wjazy ma polow a ūkow, dha měnjaču, ſo by jimi tež pomhane byl, hdžy bych u doſhahazu měru ležomnoſcjom doſtali. Tola ūak je doſtacž? Ma kupjenje kudži ludžo vjenies nimaia a hdžy bych u jich tež měli, dha knadž njeby doſež ležomnoſcjom na pſchedanu bylo. Sa to pak je mjes nimi jedyn mudracžk pomož namafal, prajizh: Wěſcze ſhto? Wſchei niſh ho wotpomhacž hodži, hdžy ſemienjo a ſamóžicži burja tejk polow, ūkow a leža darmo wotſtupja, ſo tež kóždy kudyn ſwoju doſhahazu dželbu doſtanje. To pak je jena ūada ſe ſozialdemokratiſma, kotrež mjes druhim wueži, ſo ma we wſchém ūdu jenaiſež wobſhedzeſtwa ſuježicž. Mudroſej tuteho mudracžka je ho bory ſo wſchém kraju roſſherila a ho kudym ūdžom jara lubi, ale ſemienjo a ſamóžicži ju ſa rubjeñtwo ſpōſnawaja a nočzedža ničo wo njej wjedzecž. Hlejče! praja něko egi druſy, hdžy tamni tu mudroſej nočzedža ſ dobrej wolu ſpōſnacž, dha dyrbimy jich ſ možu ſ tukemu ſpōſnacž nuſowacž. A woni su počzeli na ſemjanow a ſamóžithum Finow a Litowzow tſelecz a ſapaleja jim jich bróžnje, kaž tež ſilne a ſynowe ſajmy. S tym pak wěſcze ničo druhe njebohudu, dyžli wjetſhui kudobu. — Tak ſo ta węz wo prawdze ma, ale někotre němſke nowiny tu węz pſchecžiwo tutej prawdze a zyle hinal wuſtaduia. Te mjeniujz wudawaja, ſo su na taſkim ſapalowanju egi Ružojo wina, kiz Němzow hidža, a ſo ſebi woni toho dla prózu dawaja, ūdzi ſ tomu naſchęzuwacž, ſo bych ſwem ſchodusz czinili. Ale to je zyle wopaczne wudawanje, pſchetož hdžy bych ſchłodniž, kiz ſapaleja, na Němzow naſchęzuwanu byli, dha bych ūta tež jenož němſke bróžnje a jaſny ſapaleli. Žim pak je to wſcho jene, hacž němſtemu abo ſchwedſtemu ſemjanem, finſtemu abo litawſtemu burſtemu kublerzej ſapala — woni su bje-wſchego ſchęzuwanja njeſpſcheczelio tych, kiz něchtio wjazy dyžli woni wobſedža, njech ſ ūdej kluſhæja, ſ kotrejž chzedža.

— Šrafana piſaja, ſo su na tamniſtich universicze bjes ſtudentami njemery wudyrile. Studentojo mějaču ſhromadžiſny, kotrež

rektor Hirſow na dobrocžive waſhne roſwjaſacž pytaſche; pſchi thym ſo jedyn ſtudent na nim pſchepſchima. Na telegrafiske poſuczenje ſ Petersburga buchu do ſrafana wojozy wotpoſkani. Minister ſchulow, Deljanow, je pſchitasat, ſo maja ſo winowacži ſtudentojo ſ university wuhnač a ſo jim prawo ſ wopytej jeneje druheje university wſacž. Tež na Petersburgskoj univerſicze pječza wſcho w rjedze njeje. W statnymi tvarjenju pódla njeje buchu žandarmojo ſakwartirowan. S kotrejž pſchicžinow ſu njemery naſtale, hisheze wuſaſnijene njeje.

— General Černjajew je ſtönežnje do Taſkenta pſchijel. Budžo ſebi tam myſlachu, ſo wón hnydom wſcho ponowi, ale wón je jim prajil, ſo wſchak nowe čaſto doſež dobre njeje, a ſo wón hakle potom w kraju nowy porjad ſaloži, hdžy je wſho dotalne ſwěru pſchepytal a wot wobydlerjow tamniſtichho kraja doſež naſhonil, ſichto jich cziſhæji.

Turkowſka. W turkowſkim khežvortwie ſu pjeniežne wobſtejnoscje jara ſrudne. Saſtojnizh w běhu poſledních pječz měšazow ani kroſčka wot ſwojeje mſdy njeđostachu. Hubjeniſtwo bjes ſaſtojnikiſti ſo wopibačz njeħodži, wjele ſaſtojnikiſti ſwójbow dyrbí hłód czerpicž. Wonu ſu nuſowaní ſ ſakafanym nječežnym kredkam pſchimacž, ſo bych ſebi ſ najnijeniſcha ſiwenje ſdžerželi. Hłód jich ſo nježwěrnoſči a padučiſtu czerpi. Pſchekupzy, kotsiž ſu ſa wójsko tworj wobſtarali, ſu toho runje njeſpoſkojmi. Wonu buchn ſ papierjanymi pjenefasami ſaplaſzeni, kotrež ničo wjazy njeplacza. Wot wójska maja ſo jenož tamne 10,000 muži derje, kotsiž ſultanowym hrób wobſtražuju. Wonu dwojaku mſdu a dobru jedž doſtawaju. Druhim wojakam pak ſu poſlednie lěto jenož mſdu na dwaj měſazaj dali. Njeſpolojuoſč bjes ūdom wſchědnie roſcze, ſóždy wokowik može revoluzija wudyricz.

Egyptowſka. ſ 12. novembrom 1882 je ſo po muhamedanskim ūdliczenju lěto 1300 ſapocžało. W tutym nowym muhamedanskim lěſtotołku ſo muhamedanojo nadžiia, ſo Allah mózneho wojowarja mubudži, kotrež muhamedanstwo ſ nowemu klyſhcežu powiedzie a wſchë ludy na ſeni jenu podcžiſhne. Tutu wěru w poſtoniſtich Egyptowſkej jedyn ſtrachny ſběžkar ſ ſwoje wotpoſhady wužiwa. Won ſo ſa wumóžniſta ſweta, kaž je jeho Muhamed kubibk, wudawa a wěčnej, ſo Egyptowſku dobužje, ſo budž Turkow ſ kraja muhnacž a na to 1000 lětne muhamedanske knjeſtvo w arabiskim měſce Mekka poſtajicž, pſched kotrež budž ſo wſchë ludy na ſwěcze tulecz. Tendželczenjo tutoho fanatiſteho ſběžkarja, kotrež wſchech pſchecžiwnow ſwojemu wježezu nježmilenje woprue, „falschneho profetu“ mjenuja. Hacž runje žadyni dwěl njeje, ſo jeho Tendželczenjo ſtönežnje pſchewinu, dha može wón tola, předy hacž ſo to stanje, zylu poſtoniſtu Egyptowſu ſebi podcžiſhne. Škabe wojerſte možy, kotrež ſo falschnemu profecze napschecž ſtaſiſh, je wón ſbit. Egyptowſki vizykral je ſpěſhne hlowne město ſwojego poſtoniſtichho kraja, Khartum, wobtvrerdžicž dał a ſwojich czornych wojakow, kotsiž ſa najkryobliſtich placza, falschnemu profecze na pſchecžiwo pohlaſ.

Sla wědomoſc̄.

(Poſtracžowanje.)

Skonežnje po dokežim tydženju ſchędžiwza ſaſo wohladach. Ža ſo ſ nim hnydom do roſmołwjenja dla jeho tajneje wědomoſcze dach a ſhonich wot njeho, ſo može ju na ſwěcze pſchewo jenož jedyn jenicki čłowiek ſnacž; tutón pak ſmě ju do ſwojeje ſamžneje ſmjerze jeneho druheho narucžicž. „Ja wěſcze wem“, praji starý, „ſo njebedu wjazy dołko ſiwy, duž chzu ſwoju wědomoſcž na někoho druheho pſchenjeſcž, ſo ſo njeby ſhubita. Ja ſhym waſ, knies hrabja, ſ tomu wuſwolik, dokež ſu mi prajili, ſo ſeje muž, kotrež tajne wědomoſcze lubuje. Tola ja ſhym kudý, duž dyrbju ſwoju wědomoſcž pſchedacž. Dobytí ſ toho budž njeſjeſcinske kublo mojeje džowki, kotrež hewak ničo ſawoſtajicž njemožu. Duž placzeje mi poſ ſta diſlatow, knies hrabja — a wj wědomoſcž ſpōſnajecž.“ — „A ſhto mi ſa to rukuje“, ſo ja wopraſhach „ſo mje wj njeſjebače, ſo je waſha wědomoſcž něchtio hódná?“ — Schędžiwz ſo ſmjeſeſe. „Ja chzu vam wo njej pruhu poſkaſacž!“ wón prajil. „Šnadj bližsji čłowiek, kotrež nimo nauju pónidže, mi ſ tomu ſkładnoſcž poſkicži. Widžicze wj tamle ſamžneho

gardistu, kotrež s tamneje hašy stupa? Želi so mje dalokosež njemoli? — schedžiwz nastrójany womjelkny. Wón něšto ja šo do brody körbotasche a sawoka potom: „Widžicje jeho?” — Wón bě Winhard, kotrež s hašy won džesche. Wón mje njevidžesche, dokelž šo hižom žmérkowasche. „Ja jeho widžu a jeho snaju”, wotmolwic ja. „Cžim lěpje”, šo starý žmíješche, „cžim lěpje! Tutoň muž ma žmíjerte snamjo; předy hacž šo džen minje, je won morwy. — Ale, je-li šo s tym tak žmíje, budže potom to, wo cžimž žmy jednali, plácjež?” Mi běštej wčípnoſež a žadliwoſež sa seſnacze tajneje wědomoſež wšichro rošmyšlenje wšakej, duž staremu wujednane poſta duktatom ſlubich a jemu porucžich, ſo by wječor do mojeho bučka pschischoł. Wón w postojenej hodžinje pschindže. So bych šo pschewědczil, běch najprjedy hischče ras Winharda wophtal. Ja jeho w korežnije naděndžech, hdžez wježely ſa ſchlezenu wina ſedžesche. Taſko ja to staremu powjedach, pschindže w ſku poſelnik ſi korežny a mi powjeſč pschinjeſky, ſo je Winhard nahle na žmíjercz ſhorik a ſo njemóže wumrjecz, dokelž ma hischče něſto na wutrobje, cžehož chze ſo mi wuſnacž. Tale powjeſč mje wſcheho roſhorı; ja chžich hnýdom ſi poſelnikom do korežny hicž, ale starý mje wot toho wotdžerža. „Wy widžicje, ſo mam prawje, knjes hrabja”, praji won, „Winhard mréje. Chžemoj nětko naju wěž wuzjineč, — tak dohlo drje budže hischče žinu.” Ja ſedma wjedžach, ičto cžinach, jako jemu 50 duktatom wuplačich. Starý je ſpěchňe do ſaka tykny a mi pschitasa, ſo bych šo ſlakny. Na to won ſi wotcžinnej ruku psches moje wobliczo ſjedž, k tomu někaſte ſluſtárſte ſklowo prajizy. Won mje tež wuežesche snamjo, waschnje a ſklowa, kotrež bych měl cžinicž, hdžž bych chžyl ſwoju wědomoſež na někoho druheho pschenjeſcz. Potom mje won wopuſteži a ja běžach do korežny. Taſko Winharda wuhladach, ſo jara naſtrójich, pschetož won mějeſche žmíjerte snamjo, kotrež bě mi starý prajit, zyle jaſnije na ſwojim wobliczu. Duž njemóžach wjazh na tym dwělowacž, ſo wědomoſež žmíjertneho wida ſnaju. Winhard mi ruku napscheczo wupſchestrje, džakowasche ſo, ſo k njemu pschindžu, dokelž by hewaſ ſi měrom wumrjecz njemóžlo. Woprascha ſo mje tež ſi khvatkom, pschetož dyh hižom cžejko džesche, hacž je starý ſe ſwojim poſtaſtowom pola mje pobyl. Ja jemu to wobkrucžich a prajach, ſo hižom tajnu wědomoſež ſnaju. Winhardowe wobliczo na to wšichro cžeržwene a módré naběža, won chžysche ręczecž, tola to wjazh njesamoža, wupſchestrje ſo hischče někotre rasu a bě wumrjeł.

Nashonjenja tutoho dnja běchu mje wſcheho khoreho ſčinile, tak ſo dyrbjach něſto čaſha doma woflacž. Tehdom bě hamž ſwojeho wuja hrabju Brachi ſa wjercha poſběhný. Pschi telej ſkladnoſeži ſo pola noweho wjercha wulkotny ſhviedženje wuhotowa, wot kotrehož njemóžach wuwostacz. Tutoň džen preni ras ſpoſinach, do kafkeho njesboža bě mje moja wčípnoſež pschinjeſla. Pola wjercha běchu ſo wujadnje woſobni a nahladni hosczo ſhromadžili. Wſchitzu wýbocy ſemjenjo ſi Roma běchu pschitomni, pschetož hacž runje ſo na nowopjedženeho wjercha ſi nutſka hněwachu, dha ſebi tola pola hamža pscheczeltwo ſtaſhcz nočhých, kotrež běſche w taſtich wězach jara khipry muž. Tež ſemjanki běchu ſe wſchej rjanoscu a kražnoscu, kaž hewaſ ſ redka, na ſhviedženje pschischt, dokelž dyrbjeschke ſo jeniczka bžowka prynza Luigi preni ras w towarzſtwje pokafacž. Wo jejnej mědnoſeži a njewſchednej rjanosci ſo ſi wulkim ſpodžiwanjom powjedasche, ſe wſchelatich ſtron běſche tež hlyſhce, ſo ſo bjes njei a wjerchom Brachi ženitwa plecze.

Hodžinku wječora w towarzſtwje kardinala F. pschecžinich. Wón běſche wobſtarň ſnjes a jara dostojuń mějchnik. Dokelž běſche kaž ja ſi Bajerskeje rodženy, běſche mi won pschecželne pschiheny. Wón dohlo ſo mnju ręczesche, moje wóčko ſe ſpodebanjom na jeho dostojuń wobliczo kerdžowasche, ſi kotrehož miška dobrota hladasche. Na dobo ſo mi ſefda, kaž by ſo na nje ſchlewieř puſteži, wobliczowe čary ſo pscheterhnyhu a do ſo roſpluwachu, kaž we wótrym bědženju. Kardinal po ſdacžu wo tym ničo njewidžesche, pschetož won njemyleny dale powjedasche. Tež žadyn wot pódla ſedžazhych ničo njepytny, wſchitzu wostachu ſmerom ſedžo. Ja ſo ſtrójich, wokomik poſdžiſho běſche kardinalowe wobliczo tak njehibicžne kaž předy, — ale žmíjerte snamjo, jenož mi wiđomne, ſi hróšnej jaſnoscžu na nim ſtejſeſche. Ja běch strach najſkerje ſwotkownje někaſ ſcherađiſ. Kardinal na dobo ſi ręczenjom ſaſta a ſo mje prasheſe: „Što wam je? Cžeho dla na minje

wobſtajne hladacže? Scže khory?” Ja ſo prázowach, ſo bych ſo ſaſo někaſ ſhrabaſ a wotmolwic, ſo mi ſle njeje, ale ſo je ſo mi ſdalo, kaž ſo by kardinal ujestrovny był, dokelž bě tak nahle wobledny. Kardinal ſo žmíjeſche, ſi bliſka ſtejazh knježa toho runja, pschetož ničto njebě žane ſbleđenje widžat. „Młoda krej wam pſched wocži ſtupa, mój pſchecželo”, starý knjes žmíje ſraji, a ſo poſběhný. „Dziejež něſto čaſha na czerſtwy powetr (loft). Ja ſo wſchón ſtrowy čuju . . . a tola” — pocža won něſto bôle pomaku — „tutón wokomik mi bě, kaž by moju hlowu ſhma ſajaſa. To cžini poſdna hoscžina. W mojich lětach dybri cžlowiek ſahe lehnyč ſhodžiež. Ja čzu tež nětko hicž. Dobru nōz, na ſaſowidženje!” Wón džesche, ja pak přejz cžerjach a ſo do wjeſekeho luda měſchach. Ja ſi mozu ſwoje myſle na druhé wěžy wobrocžich. To ſo mi tež na wokomil radži, jako ſo ſlub mlodeho wjercha ſi rjanej prynzeſhny pschipowje a ſo nětko ſe wſchěch ſtron ſbožo pschecža a wježole pschipitki mlodymaj ſlubjenymaj pschitovalachu. Taſko ſlubjenaj po hoscžinje wokoło džeshtaj, ſo k nimaj cžiſtežach, ſo bych prynzeſhny wukhwalemu rjanoscz widžat. Won a běſche tež wopravdze njewſchedne kražna knježna a běſche, kaž móžach na ſdala ſpoſinacž, ſi bohatej juvelowej výchu kaž wjerchowka wudebienia. Nětko běſche wona w mojej bliſkoſeži, wobrocži ſwoje mlodne wobliczo na mój boł — a wótrž ſchit ſtrachoty mi bjes mojeje wole ſi rta wuije, pschetož — wona mějeſche žmíjerte snamjo. Mój ſchit njemér a njeļubosne džiwanje bjes pschitomnymi ſbudži; ſi nušu ludži ſi tym ſaſko ſměrowach, ſo wudowach, ſo je mje wujadna rjanoscz prynzeſhny psche wſchu měru pscheklapnyła. Tak rucje hacž ſo hodžesche, ja ſhviedženje wopuſtežich a domojo khvatach. Na druhí džen mi powjeſč pschinjeſch, ſo je Boža rucžka ſiwiſenje kardinala F. nahle ſtoučžka. Tež prynzeſhna hischče tu ſamu nōz ſhori; wona bě, předy hacž běču ſo tsi njedzele miňke, na ſhnižu wumrjeſa. (Sloučenje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

S Budýſhina. Ššurowa ſhma je ſanđženu pónđželu do Lujžy ſacžahnyła. Lodojth jerry wětr wot toho čaſha bjes pschecžacia wot ranja duje. Ššredou pſchipoſdnju poča ſdrobný ſuhi ſnež padacž, kotrež ſo ſi njepſheměnjeni ſylnoscu hacž do nozy ſe ſcheroho njebja na ſmierſnenu ſemju ſaſesche. Schtrwórk rano bě ſo telko ſnežna naſčko, ſo móžachu ſo hižom po hanjach wohyc. Thermometer poſtaſowasche $2\frac{1}{2}$ grada Reaumur. Konſche lěto bě ſo přenje mjerſnjenje hižom 25. ſeptembra, po tajkim 50 dnjow předy ſapocžalo.

— Pschistupne khartu ſa dženſniſche wuſhudženje mordarja Bocka ſu hižom ſanđženu pónđželu roſdarwane. Wot tych, kotsiž běchu wo pschistup proſhyli, běſche ſo telko ſeſčko, ſo khartu jenož ſa malý džel wot nich dožahachu. Sa čaſh wuſhudženja ſu ſo wujadne naprawy ſa ſdžerženje měra a porjada porucžile. Wſchē nutſkhdy do hroba ſu wot žandarmow wobſtrazene. Šhromadženje luda w hrodowym dworje je ſakasane a tež žaneho ſamoža nima, dokelž Bocka niz psches dwór ale psches jaſtrowu ſahrodu do ſale pschibazneho ſuda poſjedža. Wſchē pschitħody ſi pschibaznemu ſudej ſu wot ſtrazow wobſadžene. Mordar Bock doſtanje woſhebitu ſtražu, dwaj žandarmaj jeho ſtajnje wſchudže pschewodžataj. Pschi wuſhudženju ſměje ſo ſi zyla zyle hinaſchi porjad hacž hewaſ.

— Njedželu wječor wokoło 8 hodžin je ſo ſajma tudomncho ſublerja Petra Hjenčža, na mějchžanskich honach pschi Draždžanskej dróſy ſtejaza, wotpalika. Won wopſchijesche 50 kop žita a bě pola Aachenſko-Lipſcžanskeho woheń ſarveſčazazeho towarzſtwia ſaſwěſzena. Woheń je ſi wěſta ſaloženy.

S Maſeſchez. Schtrwiletnu holzu tudomneje wudowý ſchpanke weje ſu 12. novembra, po tym jo běchu ju psches tsi njedzele dohlo pytali, w mlynkej rěž w Salhowje tepljenu namakali. Holza je po tajkim w njewobledzowanym wokomiku do wody pančka a w njej žmíjercz pocžerpiſa.

S Kheſela. Lětuscha mokrota je rěpam jara ſpomožna byla. Te ſame ſu lětba njewſchednu wulkoſež nabýše. Bjes rěpami

tudomneho živnoścžerja Säuberlichā 15 puntow čegeče rēpy žana ſebi wobkhowa. Henniga dla wospjetneho wobſchudženja ſe ſchęſcz-žadnoſč njeſku.

S Komorowa pola Hucziny. Žona jeneho tudomneho živnoścžerja, kotař běſche ſo ſylnje do valenzpicza dała, je pjak tydženja w pjanosczi do hnoinizowej jamy panyska. Tejny muž ju ſi uchi ſaſo wuczeže a ju w brózni na huno poſkoži. Tam ju poſdžiſcho morwu namakali. Dokelž bě ſo powiedzanie roſchérilo, ſo je živnoſcžer ſwoju žonu do jamy storczył a ju ſarafyl, bu wón do pſchepytania wiaty. Sa nekotre dny paſ, jako běchu ſo wo jeho njewinowatoſci pſchewwědczili, jeho ſaſo ſi jaſtwa puſchęſchi.

S Wärnolcži. Wutoru w noz̄y ſu ſo tu twarjenja živnoſcžerja Eiſlera a khezkarja Marza wotpalile. Wohen wundze w Eiſlerz domſkim, ſak je naſtał, njeſe ſnate.

S Korſymja. Ma Korſymſkich lezomnoſcžach ſu njedželu dopoldna ſolētneho wumjenkarja Staſhra ſ Callenberga morweho namakali. Semrjety bě ſo ſobotu wjeczor poſdže ſ Budyschinu na dompuć podal a ſo pſchi deſchęzowym hroſnym wiedrje ſabkudzil. S mucžnoſcžu ſnadž wón dale móhl njeſe a je tak ſrudnu ſmijercz poczerpil.

Se Žylowa w Delnej Lutizi. Jako chyzſche njedawno jedyn tudomny bur rano pěz pſhrieč, wuhlada wón w njej jeneho zueſho handwjerſkeho. Sa zuſym czahajo, bur ſpōſna, ſo je tuton morwy. Džen předy běſche handwjerſki po wzy po proschein kholdzil. Dokelž je naſkerje darmo pſchenozowac̄ chyz, je do piezy ſaleſi a pſchi nětčiſce ſympie ſmierſny. Nicſto njeſe, ſak zuſy czlowjet reka a ſi wotkel je pſchischoł.

Wuſhudženja.

Sawniſki ſud. Wjazy kroč khostany dželacžer Jan Schmutz ſi Huſki bě hoſczenzarjej Wiczaſej w Bręczechach ſto zigarrow, dwě bleſchi wina a jenu ſuſtnu kranyl. Jego khostanje wobſteji w pječi njedželach jaſtwa. — Dokelž běſche kowar ſ. Schmidt w Khojnizy tamniſchu živnoſcžerku ſwudowjeniu Wagnerku na čegeče ranik, ſažudžichu jeho ſi 30 ml. khostanja abo 10 dniam jaſtwa. — Bohoneč Handrij Hanuſh ſi Minakala, kotař bě w Scholcžiz želeſnych klasach w Budyschinje jedyn njeboſ ſpakoſcžil, dosta džen jaſtwa. — Wobhdeleki gmeinſkeje kheze w Breſhny ſana Rataſowa, Madlena Barschowa a Khrystiana Barschowa běchu wobſkoržene, ſo ſu ſi jeneho pola w Czelchowje, tamniſchemu ryczeſkublerzej ſluſhazym, běrym kranyle, ſo býchu je hnydom ſjedke. Wone buchu ſi jenemu dnjej jaſtwa ſažudžene. — Šwudowjenia Schusterowa ſi Korſymja, kotař ſo hijom dleſhi čaſ ſe wokolnoſcži Budyschyna bjes džela a ſamóſa wokoło walesche, pſchidz 4. ſeptembra do Budestez, bđež ſebi pola wifowarki Palmeroweje 11 kheče kattuna na poječonku wotemſa, wudawaj, ſo w Bonjezech pola kublerja Rjencza ſluži a ſo kattun ſaplači, hdyž je lětnu mſdu dostała. Wobſkoržene dla jebanja a dundaiſa thdžen jaſtwa pſchisudžichu.

Khostanska komora. ſ. G. Schleza ſi Paniez, hac̄ runje haſke 16 lět ſtary, dha hijom tola w kranjenju kaž starh paduch wuwučenym, kotař ſola twarskeho miſchtra Simona w Letonju ſlužeſche, bě wjazy ras ſwojeho hofpodařja poſkranyl. Póbla koſbaſy, poleža a kheleba ſo wón tež na pjeniſlach pſchepſchima. Po tym ſo bě 30 ml. ſi puſta a 1 ml. ſi poſy kranyl, ſpyta wón 4. ſept., jako běchu wſchitzý ſe miſchi ſchli, ſaſo pjeniſhy kranyc̄. Po rēblu wón do jſtwy w preñim ſchoſu ſaleſy, prözowasche ſo ſi wopacžnym kliczom pult wotczimieč a jako ſo jemu to njeradži, jón ſi možu wupacžic̄, ſchtōž ſo jemu toho runja njeſhlaſcži. Schlezy jeho wospjetne pakſcženje wózom měſazow jaſtwa pſchimy. — Dželacžer ſ. J. G. Schuhmacher ſi Hornjeje Faſonzy, hijom ſchęſcz ras dla paduſtwa khostany czlowjet, bě 14. ſept. pola kublerja Janacha we Wyſokéj por konjazych wuſdow a pola korečmarja Scholth w Sploſku jedyn kónk ſi bruſom kranyl a tele wězny potom pſchedaſ. Njepolepſhomneho paducha ſi lětu tſjom měſazam khostarnje (zuchthaus), ſchtrilétnemu ſhubjenju čegečnych prawow a podſtajenju pod polizaſku nadkežbu ſažudžichu. — Zigarnit ſ. Hennig ſi pſchimjenom Tiliſch ſi Maleſchez, kotrehož běchu haſke 20. augusta ſi jaſtwa puſchęſchi, pſchidz bory ſo tym ſi rjemjenjerje Beyeret we Woſportu a wupraji tam, ſo jeho ſchokar Njechorniſkeho knjezeho dwora po konjazych grat, ſa njeho wuporjeđeny, ſezele. Beyer paſ jebakej njeverjeſche a grat dale pſchi

ſebi wobkhowa. Henniga dla wospjetneho wobſchudženja ſe ſchęſcz-měſaznym jaſtrom a tſiſtnym ſhubjenjom čegečnych prawow po khostachu. — Něhduschi tkalz ſ. R. Gürler ſi Wjeleczina, kotař bě dolhi čaſ ſwoju domiſniſku wjeſ w strasche a bojoſczi djeržaſ, dosta wot khostanskeje komory ſa ſwoje rubiežniſtwa derjeſaſkujene khostanje. Gürler bě ſebi, hac̄ runje bě hijom dla tſiſrōzneho nutſlamana a wospjetneho paduſtwa dwě lěcze khostarne a džeſacz měſazow jaſtwa wotkeždaſ, telko nahladnoſcze a dowěrjenja pola Wjeleczanow ſaſo dobył, ſo woni jeho, tuttoho wuſtijnego paducha, ſa gmeinſkeho polizaſku a ſtražnika wuſtijnichu. Wjeleczeno dyrbjachu bory ſa ſwoju ſchlobu ſhonicz, ſo běchu ſebi ſi tym koſola ſa ſahrodnika poſtaſili. Sa poſdra lěta bě ſo Gürlerj porjadne živjenje wostudžiko. Wón ſi gmeinſkeje kaž 94 ml. kranym a ſo ſi nimi do Draždžan poda, bđež je ſa krótki čaſ pſchecžini. Ma to ſo wón ſaſo do ſwojeje domiſny wrózci a ſebi njedaloko Wjeleczina we hukobokim hukym leſu lehwo wuhotowa. Wot tam wón po waſchnju ſnateho rubiežniſka Rinaldo Rinaldini do Wjeleczina na nôzne rubiežniſtwa cžahasche. Jako bě ſo jemu ſchlaſcžiko pola gmeinſkeho prijodſtejerja 550 ml. kranyc̄, wón ſi nowa do Draždžan wotježde a ſebi tam ſi rubieñymi pjeniſam ſjane živjenje cžinieſche. Jako běchu pjeniſhy ſa dwě njedželi na kónzu, ſo wón ſi nowa do ſwojeje khowanki w leſu wrózci. Dokho njetrajeſche a wón bě hijom ſo ſydom ras ſaſo nutſlamat. Jego poſledni wopyt bě 23. ſeptembra pola fararia, tu jeho paſ pſhny. Gürler do bróznie eſetny a ſo do ſyna ſahreba. Jego njeſhceſzeljo ſa nim ſi wiſlami cžerjachu a dokelž jeho nihdze wuhladaſ ſi njeſhach, do ſyna hukobok ſakachu. Pſchi tym do rubiežniſka ſkóchu, wótry kſtit pſcheradži, bđe wón tčesche. Gürlera ſi 9lētnej khostarne, 10lētnemu ſhubjenju čegečnych prawow a podſtajenju pod polizaſku nadkežbu ſažudžichu. — Maria dželena Scholcžina ſi Barta, hijom ſchęſcz ras khostana, kotař bě wobhdeleki gmeinſkeje kheze Kalichowej w Pschiwecžizach jěd a píč, wudowje Schneiderowej paſ jenu ſaku, rubiſhčo a pſchedeſhčinſt wujebaſa a ſkoncžnje w Budyschinje pola pſchitajazeje žony Rokowje hlowat kranyla, bu ſi ſchtyrom měſazam dwěmaj njedželomaj jaſtwa ſažudžena. W naſtupanju wobſkoržby, ſo je wobhdeleki gmeinſkeje kheze Vibrachowej w Barze 60 np. kranyla, ju dla njedožahazych dopokasmow njewinowatu wuſnachu.

Přílopk.

* S kometom, kotař ſo hijom někotre njedžele dohlo rano ſahe na njehu poſtaſuje, je ſo njedawno pſheměnjenje ſtaſo. Hwěſdarjo ſu wuſlédzili, ſo je ſo wot njeho jeho. wopusch wotkeželi, kotař budež ſo nětlo bory ſaſhym wocžam ſhubicž.

* W Lubiju cžedža pſchichodne lěto nowy hospital twaric̄, ſtaru hlownu zyrkej paſ pſchetwaric̄. Sa hospital ſu hijom pſched 20 lětami ſapocželi hromadžic̄ a ſu hac̄ dotal 80,000 ml. naſberali. Pſchetwarjenje stareje zyrkve budže ſo po planach Draždžanského tvarza Möckela ſtac̄.

* Na Bernstadtſkich polach bě ſo 5. novembra jena ſajma wotpalila. Někotre dny poſdžiſho pſchidzne na tamniſche polizaſku jedyn bundai a praji, ſo je wohen toho dla ſaſhym, ſo by ſaſo do dželacžerſkeje kheze pſchischoł, ſi kotrejež běchu jeho njedawno pſchidzili.

* W Löbtawie je ſyn klampnarja Günthera wot jědženja barbijeneho konditarskeho pječzwa ſchorik a wumrjel. Sajedojočenje je ſo pſches woſojowy zokor ſtaſ, kotař ſu pſchi pſchepytanju w barbie namakali.

* Njeſhchědne njehaſicžire paduſtwa ſu ſańdženu pónđzelu w Blasewiczach wobefchli. W kheze tamniſcheho gmeinſkeho prijodſtejerja bydlí jedyn čaſhnikat. Tutón wjeczor w ſedních hodžinach ſe ſwojimi pomoznikami w klasach dželachſe, jako na dobo něchtó ſchleuzu wupołozenskeho wokna ſi wulfim kamenjenom roſraſy, ſi ruku ſi woknom nutz ſaje a, dwaj čaſhnikaj ſhabnýwſchi, ſo ſhubi. Maſtróženii čaſhnikarjo ſo njekombachu, jedyn pomoznik bě w ſkoku ſi khežnym durjam ſleczil — tola paduch běſche durje ſi wonka ſe ſchtrikom w hromadže ſwiaſaſ a tak móžeſche wón w dobrym měrež cžeknyc̄.

* We Waldheimje buchu w tyčle dnjach wjazore woſoby ſažudžene — dokelž běchu jenu zyku khežu kranyl a wotnoſyli.

Mjenovana khěža běsche hížom dlěšchi čzaš njewobydlena a khětro spadana. Sa jene leto běchu khěžu hacž na murje potorhalí a wotnoscheli, drjivo, shodby, durje, wokna, zvhele pak atd. kramyli. Wobkredzér khěžo ho njemalo džiwasche, jako chžysche sa kwojej khěžu hladacž, tu žamu pak nihdže wuhladacž njemóžesche.

* Sáňženu njedželu rano w modylní podkopow w Ober-rittersgrünje pola Schwarzenberga, jako běsche tam runje 53 hewjerjow shromadžených, kotsíž chžichu dynamitowe patrony sa dželo wotewšacž, kažčejí s patronami rošbuchny, psches čzož buchu 34 hewjerjo na rukomaj a we wobliče czejko řanjeni. Wokna tvarjenja buchu wot rošbuchnenja wutkóžene.

* So ho mjenische ptaczki wot wjetšich w nashymje do čzopleho kraja a w našecu ſažo k nam wróčo njescz dawaju, wo tym ſu ho njedawno ludžo w Arnburgu pschezwědžicž mohli. Stadko bacžonow, kotrež chžysche runje psches kóbjio lecžicž, bu psches ludži naſtróžane a ho toho dla na vok wobroči. Na dobo ho s nich hromada malých ptaczkow ſběhny, kotrež běchu na jich khribetach ſedzale. Po jich hwiſdanju běchu to ſchězhlizy; wone wýsche bacžonow létachu, tak doho hacž tele w ſofeje ho noscho ho wjerczachu abo na vok ho wjachu. Žako pak bacžony po předawosche ſmuš ſažo dale lecžicžu, ho ſchězhlizy na nje s nowa dele puſtežicžu.

* W Freiburu a wokolnoſezi je ſyma ſ hrimanjom a hlyſtanjom ſobotu ſvoje knjeſtvo naſtuſila. Gšylny-wétr psches kraj pschi-poldnju hovrjesche. Na dobo wótry blyſt ſ pohluschažym hrimotom ſ njebja dele ſjedž a wétr wocžichny. Gšněh po tym měrnischo ale ſa to huſežiſho padasche.

* Po nowiſkim wukaſu pruskeho ministerſtwa ma ho pschi-chodnje wſhem korežmarjam, kotsíž — woſebje dželacžerjam — palenz niz ſa pjenjeſh pschedawaja, ale jou na požčonku dawaju, korežmarſka konzeſhia wſacž. Po tuthym wukaſu ho požčowanje palenzowych pjenjeſ jako ſpomoženje wopilſtwa wobhladuje, ſchtož ho po rjemjeſlníſkim porjedze ſe ſběhnjenjom konzeſhie khusta. Nune krute načoženje ſakonja by tež ſa ſakſu ſ wužitkom bylo. Štym by wopilſtvo we wjele ſtronach hdyž niz ho podežiſhcežecž dha tola wobmjeſowacž hodžilo.

* Na pomožniku italskeho poſlanza Ferraru ſu w Barlinje 15. novembra w nozy rubježny nadpad čzinili. Žako ho Ferrara 1/2 hodžin ſ offizierskeho laſina vſves brandenburgske wrota na dompučz poda, ho do njeho dwaj dundakaj daschtaj. Vjes tym ſo ho Ferrara ſe ſwojim ſtjom wobarasche, klo jeho jedyn rubježnit ſ nožom k wutrobie. Na wulke ſbože wón do lazoveho kněſta ſtorcži, tak ſo ho nôž hluhoko do mjaſha njefalč. W tuthym čzažu běsche druhí ſloſtnik do ſaka Ferraroweho na woblekarja pschiimył a ſ njeho kožanu toſchu ſe 150 hrivnam wutorhnył. Rubježníkaj buſtaj Ferrarzej hýšeče tež portemonnai polny ſlotych a jeho ſloty čzažnik rubiloj, jeli wón njebudžiſche wótfje po pomož wołał, ſchtož ſloſtnikow wotscheri. Polizija pílne ſa rubježnikomaj ſlědži.

* Žadlawh njefukt je wobydlerjow města Hanaua do rošhorjenja ſtají. Beleſolijer Mühlhaſe bě pónđzemu pschiipoſdnju ſwoju žonu moricž ſpýtał. Wón bě ſo w nožu wot njedžele do pónđzele w korežmach doho wokoło wołał a toho dla pónđzemu na dželo njendžesche. Žako jemu jeho žona njerodne ſtiwjenje porokowasche, ſhrabny wón ſekeru a dhy ſ njej wobohu žonu nětore raſh na hlowu, doniž ſo wona na ſemju wali. Mordar potom ſekeru do dónzy, ſ wodu napjelnjeneje, cízny, džesche do fabriki a tam bje wſcheho ſwědomja powjebaſche, ſo „je ſwoju žonu ſaraſyl“. Polizajſtou ho netko hnydom powjefcz wo njefuktu pschiopóſla. Njebožovnu žonu, kotrež bě 1 1/2 hodžin bje wſcheje pomož ſežala, ſ roſbitej hlowu ale hýšeče ſiwi namakachu. Řekli hrubý, nječzujwý čzlowjek mordar je, može ſo ſ toho ſpóſnacž, ſo wón hýšeče w jaſtwje wobžarowasche, ſo njije žonu zgle ſaraſyl.

* Žedžn jath we Werdenſkej khofstařni dlěſti čzaš wrotnoscž ſudasche. Dokelž wón žanu jedž wjazh njehjerjesch, jeho do wožebiteje kletki ſawrjechu. Žako wothladowat wondano rano kletku wotewri, wuhlada wón, ſo bě jath ſwoju ſewu ruku do ſchrubownje, w kletzy ſtejazeje, tak twjerdze ſaſchrubował, ſo bě ſtaj dwaj porſtaj zgle wotreſnjenaj. Žeho krame wobliče ſak ſhýšeče na druhé wjele žadlawiſche ſamowohidženje poſtaſowasche: jath běsche ſebi nôž w ſchrubowni na čziste wotſchězipnył! Hacž bě netko ſlabjaze

ſhubjenje kreje abo wulki hlođ ſpječiwoſcz ſaſakleho čzlowjeka pschevinyl, njije ſnate; jato běchu jeho do hojerſkeje ſtazije píchi-nježli, mejeſche wón wulke požadanje ſa jedžu, po tym ſo bě psches tydženj hlođ czerpił.

* W bliſkoſezi Mainza je njedawno jedyn bur, jamu ſa khwanje rěpovrhy, ſedma dwaj ſhýežaj hluhoko w ſemi hornz ſe ſložmi napjelnjeny namačał. Pjenjeſh ſu w 14. a 15. lětſtotetu bite a něhde 7—10,000 ml. hódne.

* W ruskim hluhonym měſezi Petersburgu ſo w tu khwilu w 5 rěčjach na tamniſchich džiwadlach (theatrach) hraje, njeniujy w ruskej, pólſkej, němſkej, franzovſkej a italskej. Němž džiwadelnizy hraja ſoždny tydženj ſ najmjeñicha 4 abo 5 kroč w jenym tych ſchýrjoch džiwadelnich tvarjenjow, kotrež je ruský khězor ſa ſwoje pjenjeſh w Petersburgu natwaricž dał, a njetrjeboja ſa wotnajecze taſkeho tvarjenja žaneho pjenježka placzicž, haj khězor placzí ſa nich tež gas, hudžbu, maſhinerije a druhé trébne wězy, kaž tež technikarjow a wſchelakich ſlužobníkow, ſa čzož na wón ſožde ſeto ſ najmjeñicha 40,000 rublow (80,000 hr.) a husto hýſhce wjazy ſe ſwojeje ſažy ſaplačicž. (Hui, ſnadž pſchinidže tež bory ſón čzaš, ſo ſſerbja, hdyž budža nehdže w němſkej ſali ſerbſke džiwadlo hračž, ſ najmjeñicha ſa ſalu njebudža ničjo ſaplačicž trjebačž. B.)

* Prýn-zaſkédič bucharſkeho emira abo kralika ſo w Petersburgu jako wojetſki ſadet wucži. Wón je lětka ſwojeho nana wo-putał, ſchtož je trochu dolki puež, dokelž Buchara w ſtjedžnej Afiji leži, tola je ſo ſaž ſtrovy a czerſtovy do Petersburga wróčil. Žedžn ruský ſtudent, kotrež je prýn do ſwojeho kraja jako towaſčha ſobu woſał, je po ſwojim wróčenju poſvedał, ſo ſu prýnza doma woženili, hacž runje je hafle 16 lét starý; pſchetož tam je tajke waſčnje, ſo ho mložny hólz woženi a hdy by jenož 16 lét starý był, je-li ſo je nan tak woħatý, ſo móže mložeju mandželskej bjeſ wobuſh ſežiwig.

* Někotryžkulis ſnadž wě, ſo wěſta družina palenz „alaſch“ rěka, — wón ſak njewě, ſwotkel je tutón palenz ſwoje mjeno doſtał. Tuto mjeno ſe ſiſkeho měſtaſhka Alascha wuſčlo, hdyž ſajpřidžy tajki palenz palachu a hýſhce pala, kaž dže tež jena družina ſitneho palenza „nordhäuser“ rěka, dokelž jón w němſkim měſezi „Nordhausen“ pala. — Tež w naſpomnjenym měſtaſhku Alaschu je wondano jedyn ſtjostniř na tamniſcheho duchowneho, Schlau pomjenovaneho, třeſil, ale njije jeho trjechil. Někto Němž wudawaſa, ſo je ho tež ſa ſchlaua třeſilo, dokelž wón němzuje, ſinojo ſak měnja, ſo je ho tón nadpad wot někajkeho ſozialiſta abo nijliſta ſtał, dokelž je ſchlau bohath.

Cyrkwinske powjesče.

Wěrowani:

Pětrowſka zyrlę: Korla Žeſchta, dželacžer a wobydler, ſ Madlenu Bogelez.

Michałska zyrlę: Jan Morsak, wotrocž w Pschiſtezech, ſ Khrystianu Wyleminu Brühlez tam. — Jurij Wjenk, dželacžer a wobydler tu, ſ Mariju Žurek ſe ſtomeje Vorſčeže.

Křečení:

Pětrowſka zyrlę: Emma, Jana Melby, dželacžer a wobydlerja, dž. — ſana, Jana Graſa, pohoneža a wobydlerja, dž.

Michałska zyrlę: Theodor Richard, Jana Augusta Žura, ſabrikſteho dželacžerja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Korla August, Jana Bohuševa ſchijzana, hýšeče a ſkalaria w Ženkezech, ſ. — Jurij Maz, Jana Augusta Hajny, hýšeče a dželacžerja w Hněvězech, ſ. — ſana Augusta, Emila Brūuova ſchijzera, garbařſkeho we Wjelkowje, dž. — Emma ſelena, Handrija Želsky, dželacžerja a wobydlerja na Židowje, dž.

Zemrečí:

Džen 4. novembra: ſana, njebja Klimanta ſe ſdžerje, ſavostajena mandž., 76 l. 7 m. — 5. Amalia Frieda, Korla Roberta Kubants, ſchewza a wobydlerja, dž., 1 l. 8 m. — 7. Augusta Maria Martha, njebja Gustava Adolfa Milanje, býwſcheho ſigarnika, ſavostajena dž., 15 l. 2 m. — 8. Korla Maz, Korla Roberta Kubants, ſchewza a wobydlerja, ſ. — 8. ſana, ſana August, ſana Želena, ſe ſtomeje ſchijzera, ſabrikſteho na Židowje, dž. — 9. ſana Rostokez, Handrija ſchreibera, dželacžerja a wobydlerja w Ženkezech, mandželska, 59 l. 9 m. 1 d. — 12. Pět Wicelas, ſublet w Ženkezech, 78 l. 10 m. 15 d. — 15. Madlena Keilingez, njebja Jana Bohuluba Gersdorfa, ſabrikſteho dželacžerja na Židowje, wudowa, 76 l. 7 m. 15 d.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
11. novembra 1882.

Žitowy dwoś:	Na wilach	Na burshy	Na wilach	Na burshy
2776 mēchow.	M. P.	M. P.	M. P.	M. P.
Bícheńza 50 kilogr.	6 54	8 99	7 14	9 23
Rózla	7 28	7 59	7 28	7 59
Zeczmien	6 16	6 59	6 52	7 59
Worš	5 60	6	5 50	6
Hróch	-	-	-	-
Wóta	-	-	-	-
Raps	-	-	-	-
Zahly	14	15	-	-
Hedvábska	16	17 50	-	-
Berny	2 80	3 50	-	-
Butra	2 30	2 50	-	-
Bícheńzna muka 50 kilogr.	7 50	17 50	-	-
Ržana muka 50	7	11 50	-	-
Sýno	2 60	3	-	-
Skloma	600	14 15	-	-
Prostata 462 shtuk, shtuka	6	20	-	-

Khěja na pschedaní.

Tsichořna khěja w Budyschinje, w snutském měsječe ležaza, je hnydom se hvozobodne ruki na pschedaní.

Wschodalsche je šhonice pola restauratéra Manika na hvozobonej lawskéj hašy 12.

W jenej zirkwinskej wžy, $1\frac{1}{4}$ hodžiny wot Budyschyna, je živnosć se 24 körzami pola a ruki na pschedaní. Hdze? je šhonice we wudawačni „Serb. Nov.“

W Droždžiju je khěja číklo 55, na kořánu naprawjena, s pol körzom pola a sahrobu na pschedaní.

W Nježwaczdle je mahina khěja číklo 45 B s dwemaj stwomaj, komoromaj, hródzu, bróžnu, kólnju a holotowej sahrobu je hvozobodne ruki na pschedaní.

Jan Wollmann tam.

100,000 shtuk torfa
je na pschedaní pola kublerja Pawlika w Drobach.

Jedyn stražowazy poř je na pschedaní na předarskej hašy číklo 8, njedaloko hroda.

So bych rum dobył, pschedam hledowaze wožene woſy tunjo: 1 landawski, 1 woſnatu ſchesu, 1 jenopschežnu a 2 dwepſchežnej polſchesy, někotre woſkryte woſy, 1 dwajpſchežný torbowy woſ a 1 jenopschežny rěblaty woſ s deſtami.

N. Gall, woſktrwarz na Horschiz hašy.

Džeczaze řanki

we wſchelakich wulkosézach,
regulirowaze a kwint-khachle,
wuhlowe hówy a wuhlowe třizny,
khachlowe pschedstajerje, swonh
a swoncžki

porucža po najtunischich placisnach

Ewald Braun

9 na hlownym torhoschizu 9.

K e d ž u !

W brunizowych podkopach Lusatia we Wufranczizach je wot dženha **hucha bruniza**, w kólnjach ležaza, po hledowazých ponižených placisnach na pschedaní.

1. Kruchata bruniza hektoliter po 55 np.
2. Ssředžna = = = = 45 =
3. Krympotata = = = = 25 =
4. Ssyyna = = = = 20 =

We Wufranczizach, 14. novembra 1882.

Steiger.

Cžeske kamjeñtne wuhlo

we wſchech družinach ſczele ſe ſtaziye Cžopliz (Tepliz) ſolidne a placisny hódne —

toho runja kruchaty kalk — 200 ztr. po 87 mk.

G. Fiedler w Turnje pola Cžopliz.

Konjaze defi,

czistowolmiana ſylna twora, kotrež ſo woſebje podſchicž njetrjebaju, porucža po tunjej placisnje

E. G. Leuner

w Budyschinje na ſchulſkej hašy 122 B.

Gustav Römer,

czrjewowa pschedawarňa en gros a en détail

w Budyschinje na ſukeluskej hašy čzo. 7,
porucža wſchě družin helenych a ruhowskich czrjewow w nowej najlepſcej tworje.

H. G. Krubasch jun.

pschi mjaſnych hětkach 1

porucža hwoj wulki ſkład hotowých ſymſkých naivobleskarjow a wſcheje druheje mužiskeje a hólczazeje draſtn, toho runja wulki wubjerk modnych naſymſkých a ſymſkých tkanicow, kotrež ſo po měrje ſa tunju placisnu ſechija.

Koſchlaže barchenty

we wulkim wubjerku,
meter po 40 np., 45 np., 50 np., 58 np., 63 np., 70 np.,
lóhež = 23 = 25 = 28 = 30 = 35 = 40 =

hotowe barchentowe koſchle, ſchtuku po 1 mk. 50 np.,
wulke barchentowe rubiſhčza wot najlepſceho barchenta,
pol-lama w nowych muſtrach

porucža

Emil Wehrle
na jerjowej hašy 7.

Horničerňa a pschedawarňa khachlow

H. N. Teutschera

w Budyschinje, na kamjeñtnej hašy 33,

porucža hwoj bohath ſkład wſchěch družinow khachlow we wſchěch barbach, proſthých a bohace wupſchenych, ſ dobrzej džeržazej glasuru po jara tunich placisnach.

Khachle a wſchě warne naprawy ſo ſ rukowanjom ſa dobre a praktiske dželo ſtajeja.

We wudawařni „Serebřich Novin“ je sa 25 np. dostac̄:

Pschedzenak.

Prothka ſa Sſerbow na lěto 1883.

dorošmici. Tón króč ma Pschedzenak težko tajich wobrasow, taž jich hisheče njeje ženje měl.

Najlepše a najtunishe wobstaranje wšchēch porjedzenjow.

Bryle a tlóčniki,

thermometry a barometry atd. po najtunischičh placzisnach.
Bryle i najlepšimi ralhenowskimi krystalskymi ſhuklenzami wot 1 ml. s rukowanjom ſa dobrosc̄. Pschemenjenje dowolene.

Joh. Gáth

na róžku kamjenitneje a hospitaliskeje drohi.

Wolič

i masanju mločajzych maschinow,

tuk

i masanju konjazeho gratu, rjemjenjow, ſchlörnjow atd.,

Kolmas

je pschezo po puntach a zentnarjach pola mje na hofschiz haſhy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Gogolinski kalk,

najlepši a najsporishi ſalk, je ſažo na pschedan pola

A. Lorenza

na hofschiz haſhy čížko 23

a na privatnym tworowym dwornishezu.

Khofej,

číſeže a derje ſlodižay, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., palený punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej dobrosc̄i

Gustav Poser na jerjowej haſhy.

Pschedzenak je ſo tón króč wo- ſebje derje radžit. Wón podawa wſchelake wutrobu hnu- jaze powjedancika ſi čłowiskeho živje- nja, kotrež ſo jara pěnje čítaja, taž ſo dyrbja ſo starym a mlodym ſubicž; wón poſſicža tež to- ſchto ſwježelazých žortow. K temu je wjele wobraſow (bildow) pschiwda- tych, kotrež powje- dančika a žorty taž pravje wukladuja, taž ſo móže ſo wſchemu čim lepie

Hſwinjaze pleza,
bjes trichinow, ſupuje

Ernst Donath
pschi pětrowskéj zyrktvi.

Kóſlaze kóžki,

toho runja wſchē družinu ſyreje kože ſo po najwyschich placzisnach ſupuju, ſyre kože ſo derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Naucki
na garbarskej haſhy čížko 16.

Poſleschczowe pjerja

we wſchēch družinach, toho runja hotove poſleschczia porucža po ſprawnej tunjeſ ſla- cziſnie

Emil Fröde

w Budyschinje, pschi rybowych wrotach, niže lawſkeho torma.

Jerje,

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np. haſz do 1 ml. 20 np., porucžataj

braťraj Měrſchej
na žitnych vikach,
w hofceženzu k ſlotej hwěſdze.

Spodne kholowyj,
spodne jaki,
ſlanellowe koſchle,
ſhawlowe rubiſhczia,
toho runja wſchē družinu
hotovyj ſchatow

A. Tschentscher,
i napsheczia noweje měchczanskeje ſchule.

Sſmykacze

(ſchlittſchuhe)

porucža we wſchēch wulkoſežach wot 2 ml. 50 np. do 8 ml.

Ewald Braun

9 na hofnynym torhofscežu 9.

Emma ſwid. Vorwerckowa

porucža ſwój wulki ſklad

paletotow, jakow a žaketow
i dobrých čzoplych ſtoffow a plüsscha, po derje ſlodižay ſreſtach dželane. Placzisny ſu po možnoſeži niſte.

Zeniczki ſklad ſwetoſławneho

Mayeroweho bróſtſyropa

i Bróthſlawja

maja w bleſchach po $1\frac{1}{2}$ ml.:

E. Mittasch w Budyschinje,
Herrm. Nächter w Kamjenizu,
D. Rothe w Lubiju.

Jerje,
wulke tuczne ryby,

kopu wot 2—4 ml.,
ſchtuku wot 4—8 np.,

porucža
Hermann Klemm
na bohatej haſhy 12.

Khofej

we wulkim wubjerku,
njepeleñ wot 70 np. do 160 np. po puncze,

palený wot 90 np. do 200 np. po puncze,
derje ſlodižay, porucža

Hermann Klemm
na bohatej haſhy 12.

Unje wulmjane jaki a ſchtrypny,
ſlžowe a ſukniane ſtupnje wot 50 np.

do 2 ml.,

blachowe khachle, khachlowe roſy, punt
po 30 np.,

Komody, kſchinje, drastne khamory ma na
pschedan

J. Bächmann
na wulkej bratrowskej haſhy čížko 6.

Transatlantiske wohensawesczaze afzijsske towarzstwo w Hamburgu.

Bołne spoloženy składny kapital 6000000. —
Dochody s prämijow na 1881 = 3424887. 26.
Reserva kapitala a dobytku = 400631. 63.
Reserva prämijow a schłodowanju = 1041761. 37.

My s tutym sianje s nawiedzenju dawam, so je so
knjesej Janej Winkler w Budyschinje

głowna agentura hornjego towarzstwa pschepodała.

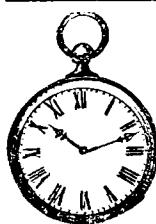
w Lipsku, 1. novembra 1882.

Poddirekzija.
Uhlmann & Co.

Na hornje so poczahuj o poruczam so s pschedewsczazu sawesczenjow psche woheni,
blisk a rosbuchnenje a wo wschem swolniwie radu dawam.

Jan Winkler,
pensionirowany rentmistrz.

T. Albert, rjemjenjer a szedlar
w Budyschinje na hornjerskej haſy,
porucza swoj bohaty skład konjazych dekor hizom wot 3 mk., toho runja
hotowe ſchorzuchi s czelazeje a woteczeje kože.

Saczone czaſniki se ſlotu, ſlebora, nikla a noweho ſlebora,
s remontoim a bjes njeho, regulatoru a czaſniki s wo-
blukom (sa restawracije a klamy so hodzaze), budžaki, nik-
lowe rječasny atd. ma pschezo we wulkim wubjerku po tunich
placisnach

Joh. Gäh

na różku kamjenitneje a hospitaliskeje drohi.

Na sadnej
bohatej haſy
cziſto 9.

Wotewrjenje klamow.

Na sadnej
bohatej haſy
cziſto 9.

Czeſczenym Serbam w Budyschinje a wołnosci najpodwołniſcho s nawiedzenju
dawam, so bym na sadnej bohatej haſy cziſto 9 hizcze jene

ſchleiczane, porzellanowe a kamjenine klamy
wotewrili. Za budu so prozowac, so bych ſebi s bohatym wubjerkom tworow a niskimi
placisnami ſpokojnosci swoich wotebjerarjow dobyl.

S poczesczowanjom
Rudolf Wilhelm.

Mój wulki ſkład pjeſzowych tworow
namaka so

9 na žitnych wikaſ 9,
s napſhecza „ſkoteje hwesdy”.

Ja poruczam žonſke kožuchi wot najtunischiſich do najdrožſich, we wschein ſaſionach,
mužſke pjeſzy we wulkim wubjerku dobrociwemu wobkodžbowaniu.

Męz pſchedawam, so bych ſ nim rumowaſ, po kózdej placisnje. Wsahé kože
po najtunischiſej placisnje.

Wsahé družinę ſyrych kožow po najwyſchich placisnach k upuju.

Heinrich Lange
9 na žitnych wikaſ 9.

Slota króna w Kamjenizu.

S tutym ſebi dowolam, czeſczenym Serbam Kamjeniza a wołnosci najpod-
wołniſcho s nawiedzenju dac, so bym hosczenz „ſkoteje krónje” w Kamjenizu
lupili; duž proſchu wo dobrociwe podpjeranie mojego pschedewsczazu.

S poczesczowanjom

Otto Dietrich.

Wupschahanje! Dobra kuchen!

6000 mk. so na dobru drugu hypo-
theku jeneje kheje w Budys-
chinje pyta. Wsaho dalsche je ſhonicz we
wudawańi „Serb. Nowin”.

Rhofejowy ſchenk,

thanka po 10 a 6 np.,
pola A. Schleky, piekarſkeho miſchtra, na
rózku garbarſkeje haſy, njedaloko ſchulerſkich
wrotow.

Woliſbicze

ſrjedu 22. nov. a ſledowaze dny w mlynie
w Słyczinie. Dawrik.

**Bukicžanske ratarſke
towarſtwo**

ſmje 20. novembra t. l. ſhromadžinu. —
Dženſki porjad: Pschednoski knjesa profekora
dr. E. Heidena wo ſymſkim futrowanju. Roſ-
prawa wo Zwickawſej wuſtajenzy atd.
Sapoczątk poſedzenja s dyplom 5½ hodž.

**Zarěčanske serbske
towarſtwo**

zmje njedzeli 26. novembra popoldnu
w 5 hodzinach swoju zhromadžinu.

Prednošk je k. Škoda z Njeswačidla
dobrociwje přilubil.

Wo bohaty wopyst prosy
predsydstwo.

Pschednodnu njedzeli 19. novembra t. l.

reje w Makojdach.
K tomu najpodwołniſcho pschedroſhuje
Smola.

Wěloschicze

a **wschowanje mjenow** derje
a tunjo wobſtara

Emma Opikowa
na wulkej bratrowskej haſy 22, po 2 ſchodaj.

Do Störnthalu ſa knjenju s Wachdorf
so bylna ſlužobna khejna hoſtu, kotař ſo
na ſchaty wuſteji, pyta. Wsaho dalsche je
ſhonicz we wudawańi „Serb. Nowin”.

Ródnu ſlužobnu hoſtu, kotař je, hizom
ſlužila, pytam ſ 1. januarej 1883.

G. Schmanž
na kamjenitnej haſy 18 w Budyschinje.

Šedyn hetman a dwaj pilnaj rólnaj po-
honiſej ſo pyta ſ 1. januarej 1883 na
knjezi dwór w Saręczu.

Jeneho krawskiego
do trajneho džela pyta Lihner w Radworju.

Ssyn sprawneju starscheju, ktryž ſzre
nožerſtvo nauknicz, doſtanje wuczbu pola

Oskara Buttera,
nožerſkeho miſchtra w Budyschinje.

Serbski Hospodař čo. 22 je wuſol.

(K tomu cziſtu jena pſihloha.)

Bjes dwęla najlepsze kupowane źródła.

Sažada: Wszele pschedacż pschi malym wužitku.

Wulfi wubjerf draſtynch tkaninow

w krajobrazach nowych barbach a derje ſo noſchazej tworje.

Czorne żidżane tkaniny,
= sachemirę,
polżidżane tkaniny, wubjernę fabrikathę,
tkaniny sa kożuchowe poezehuijenje,
wobħadne a jałowe plüsche,
astrachan, krimer,
möblowe ripħi,
= damastę,
= kattunę a kroiseje,
gardinowe kattunę,
bèle kattunę,
blidowe ruby,
pożleszcżowe plachty,
mohairowe a moirejowe schörzuchi
(komfne dżelę).

Dželbu čorneho plúšcha, $\frac{9}{4}$ schérokeho, pschedawam lóhcž po **2 mk.**

M. G. Freyberg

na bohatej hâšy, s napřečzâ pôsta.

W flamach ſo ſerbſi rěčí.

Konjaze defi,

schtufu wot 3 m^f, wurdadje tunjo,

poručení

Ludwig Kuhlmann

na Hoschiz hasky w Budyschinje.

Na žitnej hřbě číslo 5.

Oskar Rinke,

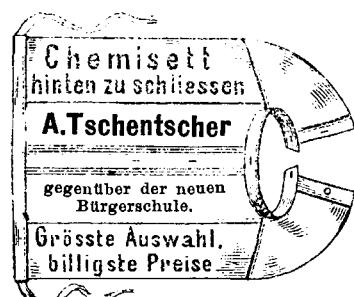
Na žitnej hafšy čížisko 5.

porucza swój bogaty skład pjezowych tworów placzących. Skasania a wyporządzenia tunjo.

^{Wo}
P. Kneifelowej w łoszowej tinkturje.

Tuta wożebna pod lekarstwem wstojością nastata, sastojnysz pruhowaną tintkutra
szluzi pshchede wschiltim k temu, so by częriazej mozy, najbolejenož dręmajej, kaž tež
mręzajzym włoszowym koruszkam nowe żiwienie sażo dala a jum pobrachowazy żiwiaży
wutk pshiwodząta. Njech tóždy włoszobędny dowérnie tutu tintkutru nałożuje, tiz niz jenož
wupadowanie włoszow kaž tež plech w e s c z e wotstroni, ale tež, hdżez je jenož najmijenšcha
rosczenja kmanoſez, hamo dołholętnym plechacjam iich wloszy sażo napłodzi, kaž to wjele,
hamo sastojnysz wobtwierdżenych wopisowow wopolaże. Wolijs, balsam a pomada žu
psche horjejsche njespodobnoſce zyle bjes wujitka, hdžez tež je wukhwaluja. — Tuta tint
kutra je w bleschach po 1, 2 a 3 mk. w Budyschinje jenož prawdziwa pola Ernsta Mittascha
herewak Heinur. Iul. Lindie pshci hrodowskiej haſzy dostacż.

Příjedostí k jádru řapnycé porucíka A. Tschentscher v Gučovském

Khofejowy skład.

Szylnie a derje skłodżazy hizom po 80 do 200 np., pschi wotewsczą 5 puntow hiszczęce tuńsko, pašený khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym skłodże poruczącataj

bratřej Měrschej na žitných vlnach.

Zofor, žimt, korjeníški volij, rósinyki

poručatati

bratraj Męrschej
na żitnych wikach
w hosczenzu „k słojej hwessdze”.

Max Müller,

rijemjenjerski misahtr na sňutkownej lawskiej haſhy 8,
porucza ſwój wulki ſklad jenož derje dželanego korejtoweho grata ſ czistymi klébornymi,
nowoklébornymi a niklowymi wobbitkami, toho runja ſwoje hamodželane hontwjerſke
toſhe, puczowanske toſhe, koſry, ſchulſke ranzy po jara tunich placzisnach.

Skladnoſtna kup. Czorne ſidzane tkaniny ſ ujewjeſcziſtej dracze,

ſtary kóhcz wot 2 mk. 30 np., w dobrej tworze,

Julius Hartmann Sohn
na miękym torhoszczu 16.

porucza

 Dla ſaſtačza klamow
dospołne w upſchedawanie mojego ſklada hotowych
muſſkich a hólczych wobleczienjow kaž tež ſukna a buſſina po jara poniznych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym ſormje na ſitnych wiſach.

Powſchitkowna aſſekuranza w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Saložena w lécze 1831.

Rukowazh fond towarzwa wopſchija po bilanzu wot 31. dezembra 1881:

Wſchitomne wobſtatki:

Sakladny kapital a hotowe reſervy: ſchěnakow 27,494,629. 80
(Główne ſummy kapitala a reſervow ſu na leżomnoſce pupilariszu napolozene.)
a prämijach a dani pr. 1882: ſchěnakow 12,434,623. 65

Dale:

w poſdnich létach doſtaſomne prämije: . . . ſchěnakow 15,481,256. 03

w lécze 1881 ſa 29049 ſchekodowanjow wypłaczone 7,646,628 ſchěnakow a 11 krz.
a wot ſaloženja hač do 31. dezembra 1881 do hromady 150,987,942 ſchěnakow a 87 krz.

Powſchitkowna aſſekuranza ſawěſcjuje:

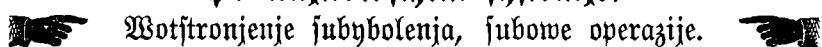
- a) twory, mobilisje, žinjenſke ſarady a t. d., kaž tež, je-li to krajne ſakony do woleja, twarjenja wſchich družinow pschi wohjenjowu a blyſkowu ſchodus a parokóſlowe roſbukhnenje;
- b) pyche kruſobieje;
- c) ſimjenje čłowjekow na jara wſchelake waschnie ſa najtuniske twjerde prämije, bjes wſcheye pschiſluſhnoſce k poſdžiſhemu doplaćenju, a polizy w němſkih pjenjeſach wustaja.

K kóžemu wukasanju a k wobſtaranju ſawěſczenjow poruczataj ſo agentaj:

hamſki ſkotolętar Ernst Walther w Budyschinje.
Paul ſ Gablenz w Lubiju.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſaſhadzenje khumſhtuſh ſubow a plombirowanjow
po najnowſhim ſystemie.

 Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

K ręczam wſchědnje dopołdnia a popołdnju wot 8 hač do 5 hodzin. Khudym darmo.

Serie,

mandlu po 50 np., ſchtuku wot 4 np.,
porucza

Richard Neumann

6 na ſnuteckownej lawſkej haſhy 6.

Raiß,

wulkoſornath, punt wot 14 np., w zylhu
wjele tuńſcho, porucza

Richard Neumann

6 na ſnuteckownej lawſkej haſhy 6.

Dofelž ſyml ſo tunjo kupit, pschedaraw
wot netka

jadriwe mydlo, ſiwiſoſte
mydlo, maſne mydlo

po wjele tuniſkich placzisnach hač vſredy,
duž namolwjam wſchē ſlutniwe hospoſy, ſo
bychu ſo wo tym w mojich klamach pschedeſczeſke.

Hermann Puy,
mydlaſnja na herbſkej haſhy.

Wotpadaufki toilettoweho mydla,
punt po 60 np.,

wotpadaufki glyzerinoweho mydla,
punt po 70 np.,

we wubjernej dobroſeſzi, porucza

H. Puy
na herbſkej haſhy.

! Bergmannowe!

theerowe ſchwablowe mydlo

wotſtroni njedwělnje wſchū ſožowu nječiſtoſeſz
ſa krótki czaſ a dawa koži ſwěczatu běloſeſz.
Dostacž ſchtuka po 50 np. pola

H. Puya na herbſkej haſhy.

Dr. Schrammowſi bróst- a laxirtheſ
w pakſjikach po 25 a 40 np.,

Ballhauerowe czorne żoldkowe a
żolczowe krepki

w bleſchach po 40 np.,

wopravdžitu Sulzbergſku wiežowu
tinktuřu,

bleſchu po 75 np.,

porucza

měſchjanska haptyska w Budyschinje.

Sapóſlane.

Mojim lubym ſſerbam!

Kolonialtworowe klamy Richarda Pětschki
pschi hlownym torhoszczu podla měſchjans-
keje haptyski dostaſcu ſ nowa wulki dželbu
placzisny hódneho a wot hospoſow wu-
khwaleñeho thoſeſa, duž je wo prawdze ſ wujit-
tom, ras ſ nim ſpytač. Za ſyml ſo ſam
wo jeho dobroſeſzi pschedeſczeſk a mójmu
mojim lubym ſſerbam radzieč, ſebi jón
kupić. Anjes Pětschka ſo prózuje, po mój-
noſci wjele pschedacž a tunje placzisnyh
ſtojeſz.

Š.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Śtwórltēna předpłata we wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot rynka 10 np. a maja so najpozdziō ſtwórtk hač do 7 h. wjechor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Cíše Smolerjec knihiččeńje w maćinym domje w Budyšinje.

Císto 47.

Sobota 25. novembra 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němſte khějorſtvo. Pruski finanzminister Scholz je psched pruskim ſejmom roshlad finanzow na 1883/84 daf. Pruska w pschichodnym ſečze přeni ras sa němſte khějorſtvo žane dawki dawac̄ njetrieba, ale s khějorſtweveje kaſhy hiſcheje 3 $\frac{1}{2}$ millijony wupłac̄ene dostanje. Preni ras w Pruskej dokhody a wudawki 1000 millijonow (millijard) pschekroža, s tým je ſo tak rjez milliardowý čaſ ſapoczał. Tola njedziwajo na to pruske finanzы klagaja. Wone ſažo wulki njedostatk wokaſuja, kotrež ſo psches ſpuszczenie dawkom ſchtyrjoch najnižſich dawkowych klaſow hiſcheje powjetſchi. Tolu džeru chze minister ſ nowymi dawkami ſatkyac̄. Korezmarjo a pschedawarjo tobaka dyrbja tón ras do kiaſkeho jabluka kuſnyč, jím ma minister myſke pláczenie nowych dawkom pschimobročic̄. Finanzminister ſe ſwojim nowym dawkowym programom pola žaneje ſtrony žane ſbože nima. Woſebje ſo konservativnym njeſpodoba, ſo dyrbja ſo runje pschedawarjo tobaka a hosczenzarjo ſ nowymi dawkami tkočic̄. Tuc̄i njebudža dawki njeſc̄ chyc̄, ale je, placzijny powyſcho, na zlyk lūd walic̄. Konservativni ſu w tym ſ ministrom jeneje myſle, ſo dyrbja ſo nižšim klaſam dawki ſpuszcječic̄, pschetož potom njebudže wjazy dawkowy effektor khudym ludjom poſlednje móble někotrych pjeniežtow dla čeſac̄. Tola wupady dawkom njedyrbja ſo, kaž minister žada, ſ nowymi dawkami na artikle, bóle wot khudych hac̄ bohatych trjebaných, wurunac̄. Nowy borsowy dawk by wſchemu njedostatkej kónz cžinik. Wulzy pjeniežnikojo, kotsiž na borsy bje wſcheje prýz druhdy wulſtote ſummy dabantza, njedawaju ſa to žane dawki. W druhich krajach je to hinač, Franzowska na pschitkad ſ borsoweho dawka wiele millijonow kóžde lěto dostaſa. Tež w Němzach by borsowy dawk na prawym měſcze był.

— Woſinſti ropot, kotrež ſo ſe wſchelakich ſtron pschecžiwo Ruskej ſběhaſche, je russki minister ſwonkownych naležnoſcžow Giers nahle poraſyl. Do wukraja pučujujo je wón njewotčakaný němſkeho kanzlerja Bismarka w Varzinje wopytał. Schto je wón ſ Bismarkom wuradžowal a wujednał, ſ cžezka do ſhawnioſeje pschitnje, tola na tym ſo njemože dwělowac̄, ſo je Giers ſ Bismarkom wo wožnych politiſkych naležnoſcžach radu ſkadował a ſwoje měnjenja wo nich ſ Bismarkom wuměnjal. Tutón wopyt tež ſa to réči, ſo je ruske knježerſtvo na ſdžerženje dobreho pschecželſtwa ſ němſkim khějorſtrom ſmyſlene, a ma ſo toho dla jako ſwježelaze ſnamjo měra wobhladac̄. Russki minister ſwonkownych naležnoſcžow je někto hakle druhi ras wječha Bismarka, pola kotrehož wón we wypoſtej cžeszej a nahladže ſteji, widział. Preni ras ſo wonaj ſeňdžeschtaj, jako ſo němſki a russki khějor w Danzigu ſekfashťaj. Hiſcheje wjetſchu wažnoſcž Giersowý wopyt psches to dostaſa, ſo je němſki krónprynz ſ powitanju Giersa woſebje ſ Potsdama do Barlina pschijet. Pschi khějorſkej taſli jeho ſ wurdanym pocžeczowanjom wuſnamjenenichu. Russki poſkłanž w Londonje, ſ Mohrenheim, běſhe ſo ſ khwaſkom do Barlina powołał, ſo by ſ Giersom roſrečzenje měl. Wsche tele wobſtejnoscze ſa to réča, ſo ma ſo Giersowemu pučowanju wulki politiſka wažnoſcž pschivbač. ſ Barlina je ſo Giers do Pisy w Italſkej podał, ſo by tam ſwoju khoru džowku wopytał. Na dompučzu wón psches Barlin ſažo njeſchijedž. Wón ſo psches Win do Russkej wróci a ſměje pschi telej ſkładnoſczi ſ wěſta ſekfanje ſ hrabju Kalnoſy, awstriſkim ministrom ſwonkownych naležnoſcžow.

Franzowska. Sakhadženje revoluzionarnych elementow je Franzowsam straschnoſcž wotkrylo, kotrež jich kraj napschecžo dže, hdyž ſo hroſbnemu ſpoczinanju kommunardow bory ſonc njeſcžini. So ſu Franzowſojo ſpóſnali, ſo ſo njeſmě dale wjazy naſladnoſcž ſyrfwje ponižec̄, wokaſuja poſlednje wuradžowanja w deputirtſkej komore. Tu je ſo wjetſchina republikanskich ſapóſkłanžow bóle ſ konſervativnej ſtronje wobrocžla. Žedyn ſapóſkłanž radikalneje ſtronu bě namjet ſtajſi, ſo by ſo franzowske poſkłanžtwo pola bamža ſběhnylo. Ministerpräſident Duclerc tutón namjet wotpoſtaſa, dokelž je runje w tutym čaſku, hdyž Žendželska a Němſka ſo ſ bamžom ſažo ſpſchecželic̄ pytaſej, ſa Franzowſtu poſkłanžtwo pola bamža nuſniſche hac̄ hdy předy. Minister hrožesche, ſo něcžiſche ministerſtvo njemože dléhe na ſwojim měſtne wostac̄, hdy by ſo wot komory tele poſkłanžtwo wotſtronilo. Po tutej réči ſo namjet radikalneje ſtronu ſ 339 pschecžiwo 142 hroſbam ſac̄iſhny. Ministerſtrej Duclercej ſo pschi tutej ſkładnoſcži njewotčakané dopokamno doréwry wot wulſkeje wjetſchiny komory dosta. Stejnichého ministerſtwa, kotremuž ſo bliſki kónz wěſhčesche, je psches tele wothloſowanje twjerdy podložk dostało.

Schpaniſka. Wobſtajna dolha buchota a potom powodženja ſu w Schpaniſkej žne ſkaſyle a ſanicžile. W kraju knježi wulki híd, kotrež ſo kóždym dňiom roſcje. Wjes khudym ludom, kotrež ujewé, ſak dyrbji ſo ſejiwic̄, ſu njeměrny wudyrile, hízom woſpiet ſu wjazym njeměrnikow ſ brónju roſechnac̄ dyrbjeli. We wokrježu města Žerez buchu wot luda pječařne a klamy, w kotrež ſo zyroba pschedawa, wurubjene. Bandarmam ſo jenož ſo wulkej prýz radži, bohatych wobydlerjow, woſebje wjetſchich kublerjow, psched nadpadami ſwarnowac̄. Šak wulki nuſa w Schpaniſkej knježi, je hízom ſo toho widzec̄, ſo ſu ſo wukraja ſa poſlednje 8 měhazow ſi millijonu zentnarjow ſita ſupic̄ dyrbjeli. Knježerſtvo je drje porucžilo, ſo dyrbja ſo w někotrych krajinach dróhi twaric̄ a ſo ſ tym hlođnemu ludej ſkładnoſcž ſ ſaſkuženju pjenies podac̄. Tola bandy dželac̄erſkeho luda, po kraju čažaže, kotrež ſu po ſdaczu wot ſozialdemokratow naſchczuwane, wo žane dželo njerođa a tych, kotsiž chzedža ſebi na ſprawne waſchnje khleb ſaſkužic̄, ſ poſroženjom wot džela woldžerža. Tež rubježníſtvo w kraju ſ ſowa wotuča, ſic̄ba rubježníkow ſtajne pschibera. Nuſa wiele luda ſ domisny do wukraja čeri. W poſlednich njedželach je psches 2000 ſwójbow do Ameriki wučahnylo.

Ruſiowſka. Žendželske nowiny wóndanjo wjele wo tym piſachu, ſo ruſke knježerſtvo dawa wjele ſódžow ſ tomu pschitowac̄, ſo by na nich wójsko pschewjeſlo a ſruch Turkowſkej wobſadžilo. Mjenujzy Žendželčenjo měnja, ſo maja jenož woni to prawo, druhim knježerſtwarem kraje a krajinu brač, ale ſo ſebi to nichtón druhri ſwažic̄ njeſmě. Po tajkim maja woni kóždym ras jara nuſnie na to knježerſtwo ſwaric̄, kiz chze tež tak ſ gwałtom brač, kaž to woni cžinja. A woni na tajke knježerſtwo niz jenož njeſwarzja, ale jemu jeho dobylk tež ſkaſycz pytaſej, pschi ſebi prajizy: Žendželčen niskomu nicžo popſchecž njeſmě, ale dyrbji ſa tym hladac̄, ſo wón wſcho do ſwojeje ruki dostaſa. To je ſtara a prawa jendželska politika. — Toho dla Žendželčenjo, ſo njebyhu Franzowſojo w Tunisu a Schpaniſzy w Maroku žaneje možy doſahnyli, jim tam ſe wſchej možu napschecžiwo dželaj a ſo ſo w Afriji dale a wjazy tamniſkich ludow ruſkemu khějorej podawa a wo jendželskim lud wuſlukowazym knjeſtwe nicžo wjedzec̄ nochže, to

jich tola tež žalobnje miersa. A jako běchu skónčenie jene nowiny wunjeſte, ſo čeze ruské kniežerſtvo něhdje kruc̄ Turkowſkeje wobžadzic̄, døelž ſu Žendželezenjo tež wažny turkowſki kraj — mjenujž Egyptovſku — wobžadzili, dha w Žendželskej na Ruzhovſku hawtorac̄ pocžachu. Ale ruský ministerjo ſo tajkemu hawtoranju jenož ſmejachu, prajíz, nam ſo záleho kraja njecha, pſchedož aſiatſke ludy nam jeho tak hžom wjazy na ſchiju wabja, hac̄ je nam ſubo. A hdyž ſeže tak lóhkověrjazy, ſo tym bladam wericze, jako býhmy ſodze k pſchewjeſenju wojska do Turkowſkeje pſchihotovali, dha pſchindžce wſchak k nam a wobhladajce je ſebi, jeſi ſo tajke naděndžec̄. A wo prawdže, jendželsky mórsz̄y wſchakojo pſchijedžechu, ſebi myſlo „nječeſc̄ wjazy wuije, dyžli cžesc̄“ a ſu ſebi wſcho wobhladovali a ſo pſchewneſežili, ſo ſo niždeje žane ruské ſodze k wojerſtej klužbje njeprſchihotuja. Někto jendželske nowiny w tajkém naſtrupanju mjeſcža.

— Ruské ministerſtwо, kotrež ma towarſtwom, kž ſu w Ruzhovſkej želesniſu ſaložite, kždoſetnje tóſhoto pjenježneje podpjery placic̄, čeze tute želesniſu dotalným wobžedžerjam wotkupic̄ a je do ſwojeho ſamžueho ſarjadowanja wſac̄, ſebi wobſicžiſti, ſo jemu potom tute želesniſu pjenjež wunjeſu, w město toho, ſo ma někto jenož pjenjež na nje pſchidavac̄.

— Døelž ruský minister ſtronkových naležnoſćow, knies ſ Giers, na dwaj měžazaj do Italské wujedže, ſo by tam ſe ſwojej ſwójbu, kotrež jedyn ſobuſtar je khory, w měſeče Piſy pſchewyval, ſu jene franzowſke nowiny kžtſie rucze wunamakafe, ſo wón tež do Paríza pſchijedže, ſo by tam ſ Gambettu radu ſkladovał. Franzowſam ſo mjenujž hſcheče ſtaſnije wo wójnje ſ Němzami džije, w kotrež maja Elſaſ a Lothringſku němſkemu khežorej ſaho wutorhnež. Woni pak derje wjedža, ſo ſhami niciož wudobyc̄ njemóža, a ſebi toho dla ruského khežora jako pomožnika moluſa. Molowaný wobras pak, kaž kždy wě, žaneho živjenja nima a toho dla ſu tež to hole blady, kotrež naſpomnijene franzowſke nowiny bledža. Giers je tute mudrowanie ſe ſwojim njewotczaknym wopytom pola wjetčha Bismarcka a pola němſkeho khežor ſlaſyl. Franzowſojo budž ſebi ſa wuſhomaj drapac̄, hdyž ſo ſe ſwojich wjecžiſtých myſłów, kotrež jím wo wójnje pſchecžiſo Němzam hraſachu, tak nahle wutorhnu. Wérno drje je, ſo by to njeſbože ſa Němž bylo, hdy byſchtej ſo Franzowſka a Ruzhovſka pſchecžiſo Němſkej ſjenc̄iſej; pſchetož hdyž tež němſke nowiny powiedaja, ſo by awſtriski khežor a italski kral němſkemu khežorej pomhał, dha tola kždy wuſtoujny politikat wě, ſo ſo němſki khežor na tajkeju pomožnikow ſpuſhceſc̄ njemóže, haj, ſo by ſo awſtriski khežor naſkerje do pſchecžiſnika wobrocžiſi, hdyž by ſo jenož někak hodžiſlo. — Najeſpſcha pomož ſa Němzow je pſchecželniſoč ſuského khežora k němſkemu khežorej, a žadanje ruského luda, ſo by jeho kniežerſtvo ſe wſchěmi ſudžimi dobrý měr džeržalo. Tak ſtaſi ruskí khežor a ruskí lud na ſdžerženje měra jeneje myſle — njech tež ſebi Franzowſojo tu wěž hinaſ moluſa. A Giers je tež ſnaty pſchecžel měra.

Sla wědomoſc̄.

(Sločenje.)

Wo naſlým ſemrječju wobeju wožobow, ſo roſyml, bě hjes ſudžimi wjele powiedanja a džirvanja. Moje ſadžerženje pſchi ſwiedženju někto wſchelafum do pomjatka pſchindže, duž njemóžesche hinaſ býč, hac̄ ſo tukachu, kaž ſo bych ſe ſmjerču kardinala a prýnzechym w někakim ſwihu ſtaſ. Někotri prajachu, ſo mam ſlywid; druhý ſaſo hudačku — wěroňſci bóle bližſche — ſo na ſudžoch wibžu, hdyž ſmjerč daloko wot nich njeje.

Sčěhovki tajkeho powiedanja bóřiſ ſaſonich. Mje ſo bojachu, wote mnje hroſa ſtupeſche. Hdyž něhdje ſnatych wopytach, naſta bjes pſchitomnymi strach a njemér, tak ſo ſebi ſkončenie wjazy njewajzich, ſe ſwojimi pſchecželeſi wobkhaſdžec̄. Tale ſtrachota pſched mojej wožobu njewoſta jenož bjes mojim ſnaſomſtrom, powieſc̄ wo mojej wědomoſc̄i ſo tež bjes ſudom roſſcheri. Hdyž ſo poſasach, bějſeſche wſho wote mnje. Džecži ſchrečo pſchede mnji cžerjachu a ſchtóž ſo mojeho ſetkanja ſminyč ſjemižesche, hlaſaſche k ſemi, ſo njeby ſ mojeho wobſicža ſmjerčnu powieſc̄ cžital.

Ša běch wſchón ſadwělowaný. Tyžaz ras ſaklinach ſwoju wežipnoſc̄. Šwouju jeničku nadžiju hſcheče na to ſtajach, ſo

ſchědžinza naděndu, wot kotrehož běch žadkaſu wědomoſc̄ doſtaſ. Š bohatym darami džaych jeho naſabicež, ſo by ju wote mnje wſak a mi ſ tym měr a ſbože mojeho živjenja wróčzo daſ. Dolho po darmo ſa nim ſlédžach, jako pak běch jeho naſakal, bějſe hižom pſche poſdže. Ža jenož jeho džowlku naděndžech, wo kotrež bějſe mi poſvedaſ, jeho ſameho běchu pſched někotrymi jendželemi po hrjebali. Po tajkim naſakach, ſchtóž ujevěb pytaſ, ſa to pak ſhonich, ſo bě mje nježlyſhara wjecžiwoſc̄ ſa ſwój wopor wubraſa. Žionka ſchědžinza bějſe Winhardowa žona byla, ktryž ženje njebe ſi myſłów ſpuſhceſi, ſo nađe mnju ſum ſjecžic̄. Pſchecželſtvo ke mnji bě wón jenož ludał, wón bě, moje pytanje ſa njeſnatej tajnej wědomoſc̄i ſnajo, stareho ſe mnji poſkaſ. Někto tež roſyjach, cžeho dla ſo ſtary naſtroža, jako w baumžowym gardiſtu, ſo kotrežiž hžyſche mi pruhu ſwojeje wědomoſc̄e poſaſac̄, ſwojeho pſchichodnueho ſyna ſpoſna — tež móžach ſebi myſlic̄, ſchtó bějſe mi Winhard w ſmjerčnej hžom hžom vrac̄. Š tutym naſhōnjenjom pak mi nježo poſhane njele, moja ſrudoba bějſe čim wjetſhara pſches to. Něhdh bějſe mi, kaž bých bjes ſutnymi urézajzymi hžodžiſi, a hždež jenož ſtupich, ſmejachu wſchudže ſudž ſmjerčne ſnamjo na wobſicžu. Ža w Rovje wjazy wutrac̄ njemóžach a ſa domiſnu ſedžach, hždež moje njeſbože ſikomu ſnate njebe. Lědina běch Rov wopuſhceſi, jako tam wulke urézje wudhyri. Šta ſympaſia, w Italskej malaria mjenowana, wjèle tyžaz člōvjeſkam živjenje rubi. — To bějſe ſ uowa dopokaſ, ſo mje moja wědomoſc̄ noliſta njebe.

Moj luby nan bě krótka do toho, ſo ſo domoſi wročiſt, ſemrēl. Wjedženje hamtmalſta w ſ., wot njeho ſaſtate, kotrež bějſe ſ herbſtowm na mnje pſchecžiſto, hnydom ſkožiſ, døelž nočajch ſ ſudžimi wjele wobkhaſdžec̄. Ža ſo jara na ſedžbu bjerjeh, ſo mi moja wědomoſc̄ njeby ſ uowa ſjivjenje wohidžila. A ja tež doſki čjaſ ſot jejeho ſteho ſtuktoranja pſchelutowaný wostach. Tak wjele hac̄ ſo mi hžodžesche, ſo wot wſchego ſweta wuſankach a běch na ſwojim hrodže ſiwy, hždež tute ſrudne wopisauje ſwojeho ſjivjenja naſtajam. Pſches pſchipad buch na dobo ſe ſwojeho ſamotniſta wutorhneny. Něhdh pſchijedže pſches naſchu wjež zuſy wós. Blisko mojeho hroda ſo jemu jena wóſka ſtemi. Puczowario w hrodže hroſdu wptachu, a ja ſo njemóžach ſminyč, ſo jich powitach. Wonej bějſtej hrabinka M. a jejna džowka, kotrež do Mníchowa k ſurwjerchowemu dworej puczowaschej. Tele ſetkanje mojemu ſamotniemu ſjivjenju kónz ſejini. Młoda džowka hrabinki moju wutrobu doby, a døelž tež w nej ſuboſc̄ napschecžo mi wotuſi, wjedžech ju hžom ſa ſeſto do ſwojeho doma jako mandželsku. Někto ſo ſa mnje ſbožowny čjaſ ſapocža, kaž jón hſcheče ženje w ſwojim ſjivjenju rjeſiſti poměl njeveč. Ža běch kaž předy ſe ſwojí mandželske ſam ſa ſo bje wſchego wobkhaſa na hrodže ſiwy, pſchetož moja ſuba ſanka wo towarſtowow ſvjefelenja njerodžesche. Pſichi tym wona kždy džen ſrjeſcha w połnej ſtrowofsc̄i ſakcžewaſche, a měžaz ſo miinychu, w kotrejž na ſwoju ſtu wědomoſc̄ ſ zlka njeponyſliſt. Ža ſo hžom nadžach, ſo je ſo wona wote mnje daſa. Bojoſc̄ drje ſo we mnji ſaſo ſběhafſe, jako mi moja ſuba žona ſubjeſche, ſo mje ſ potomnikom ſwjeſeli, a ja kždy džen na mnji ſ wjetſhaj ſtrachotu hlaſach. Tola wona woſta ſtrowa, a jako bě čjaſ nimo, bějſtej macž a džecžo cžilej a cžerſtwej kaž rybje we wobže. Š wjetſheloſc̄, moju wutrobu napjelnjazu, ſabuch na ſwoje ſwicžene wafchnie a wuhotowach na kſchcenſkim dñiu ſwojeho ſynka wulku hoſcžinu, na kotrež ſemjanow ſ wokolniſc̄e pſcheproſkych. Wſchitzy pſchindžechu a ſo nad mojim ſbožu ſobi ſadowachu. Tak bě kſchcenia ſaſi na ſwoju ſtu ſchědženju nimo, wſach ſubeho ſynka a nježych jeho k macžeri do ſoža. Š wobſicžom, ſ radoſc̄u ſo ſbožownje ſmjerčym, wona ſubuſhka do rukow wſa. Tola — o Božo! pſero mi hſcheče dženža ſ ruſi padá, hdyž na to ſpominam, a je hžom tola třízec̄ ſet ſchecž to ſaſchlo — jako ſ nowa woči na ſwoju mandželsku wobrocžich, wuhladach na nej a na džecžu ſmjerčne ſnamjo. Š džiwoym kſchcenſkom pſchi ſožu na ſemju paných a njewježach wjazy, ſchtó ſo mnju ſtawa. Ža na ſtu ſhmizu ſkhorich, a jako ſo moja ſtrowofsc̄ ſaſo wročiſ, ſhonič jenož, ſchtó běch hžom do khorofsc̄e wjedžat. Moja ſanka bě bóřiſ po kſchcenju do tamneho ſweta wotſchka, a moj ſynt po někotrych dnjach ſa njej džesche.

Za věch nětko sažo žamalutki a žmijatocžne psched Bohom žlubich, so chzu zyle w žamotnoſeži živý byč a žwoje žive dny žane čłowięſte wobliczo wjazy widzecž. Toho kym ho tež frucze měl. Čzicži lět je ho ſkoro minho, so ujejkym wjazy ani ſe jſtivý ſtupiš, ani žaneho čłowięka wuhladaſ. Za chzu tež wutracž w tym, doniž mje Bóh njevoſtoſa. Čzaj ſym ſebi ſtym pſchirótschaſ, so webraſy (byldy) kaž tónle rybowaſ, tutón pak drje budže poſzledni, dokež mojej woczi woſlabitej. Wédomoſež ſmijertneho wida ſobu do rowa woſmu. Nichtó ujedyrbi pſches njón wjazy njebožowny byč. Tutón wobraſ ſym na dnju Epifanijaſa do- piſał, tak ſo ſym na nim runje lěto dželak. Njech ſa miuje wſchitzy proſča, kotsiž tolé cítaſu.

Prjedy hacž na druhi džen dale puežowach, ſo pola hrodowſkeho domownika ſa wobraſom wobhonich. „Hlaſce”, wón proji, „poſledni knies hroda, kotruž je wobraſ, cíniſ, je džiwny čłowięk był. Wón běſche tajki ujepſcheczel ludži, ſo niktoho, haj ſebje ſameho widzecž nochzysche. W ſtwach, kotrež běſche ſebi naprawicž daſ, a hajecž běſche kaž jaty živý, ujezmědžesche žadyn ſchpihel byč. Durje ſtowam běchu ſ cíježleho želeſa a ſniuſka ſe ſylnimi ſankami ſawrjene. S wyſokim woſnjeſtcom w ſcženje dyrbieſche jemu ſlužobník jědž a ſchtóž běſche jemu hewak trjeba dawacž. Tak je wón nimale ſchyrzecži lět živý był, jako na dobo w jeho ſtové ſwón ſaklinča a ſlužobník, kotruž ſ jemu pſchitwu, wuhlada, ſo běchu durje jeho ſwý wotewrjene. Hrabja pak na ſanapeju ležesche, mějeſche wobliczo ſ rubiſtcom wodžete, a jemu kaſafše, ſo dyrbí po fararja hicž, dokež boryš wumrje. A ſchtóž bě ſo ſtaſo? W ſtwach, w kotrychž hrabja bydlesche, pſchi ſcženach ſražne wyſkole ſchpihele ſtejachu. Taſko ſebi wón da ſwý ſa žwoje jaſtwo pſchihotowacž, běchu drohe ſchpihele ſe ſidžanymi tapetami pſche- czahnysi. W běhu doſkeho čzaſha pak bě ſo jena tapeta puſchežila. Pſches to bu jedyn ſchpihel wotkrhyt, hrabja do njeho poſladny a pſches to ſpóſna, ſo doſko wjazy živý ujebuđe. Wón je tež wopramdze boryš wumrje a žwoje wobliczo do ſmijercze nikomu poſkaſ ſje. Pſchezo wón rubiſtco na nim woftaji, ſamo jako knies farar pſchindž, kotruž hacž do konza pſchi nim wofta. Za věch tehdom mlody paſhof a ho hiſcheče derje na hrabju dopominam, jako wón w ſapaku na marach ležesche.“ Tak domownik powjedasche. Poſdžiſho ſefnach ras hrabju B., kotruž běſche w pobocžnej ſinii ſ hrabju L. ſpſchecželeny. Jemu powjedach, ſchtóž věch naſhoniſ, a doſtach wot njeho wobraſ, ſo bych ſebi jón wotpiſał.

Ze Serbow.

S Budyschinou. Rjana myſl a horza žadosež, kotruž je wot wjazy lět ſherbka ſtudowaza mlodoſcž pěſčiſta, ſtaſa ſo do ſtukta. Preui džel ſhromadžených ſpižow naſheho ujezmijertneho Handrija Sejlerja je wuſhoł. Nakladnik, redaktor a cíjichčeř ſu ſo prozowali, ſo by wudawk po móžnoſći rjany a we wſhem naſtupanju doſpołny był a naſhemu ujeſapomnimetu baſnikej a horzolubowanemu narodej cęſcz a kħwalbu dobył. Duž ſo nadži- jamy, ſo budža ſebi wotcjeniſ ſuviſleni ſſerbia po móžnoſći boryš preni džel Sejlerjowych ſpižow, kotruž je we wudawarni „Serb. Nowin“ doſtač, kupicž. Ženož potom, hdyž je dželba wot- cíjichčežnych ſpěwom roſpſchedata, móže ſo dalschi ſwiaſk cíjichčežecž.

— K čzicži ujeninow ſeho majestatce ſkala Alberta mějeſche ſo 21. novembra w Budyschinje wulka reveilla, wuwjedžena wot tudomneho wojetſkeho hudžbneho khora.

— Kaž ſo powjeda, je hiſcheče njeveſte, hacž budža mordarjej Bockej hlowu cječ. Bock pječa wrótnež luda, a ſefarjo ſo hiſcheče pječa pſchewwědžili ujejkym, hacž je Bock wo prawdze wrótny, abo hacž ſo jenož tak ſtaſa, ſo by ſ tym ſmijercz pſches ruku ſata cječny.

— Wutoru rano ſu w tudomnych promenadach ſyna jeneho tudomneho ſitneho wikowarja na jenej ſawzy ležazeho namakali, kotruž běſche ſebi ſ revolverem ſulku do hlowy třeſil. Pſchivoſtaný polizist ſpóſna, ſo je w ſamomordarju hiſcheče živjenje, a poruczi jeho do ſtarſchiftu doma dojefecž. Tam je mlody čłowięk, kotruž bě hžom dleſchi čzaſ cęzkomuſlaty, pſchipoſdnju wumrjeſ.

S Cžichoníz. Pónđzelu wjeczor ſo na tudomnych ležom- noſczech ſajma, 50 kop žita a 30 kop pſcheny wopſchijaza a ratarzej

Wobſtej ſluſchaza, wotpali. Šloſtnika, kotruž bě woheň ſaložil, ſu hnydom popamylí. Wón wot valazeje ſajmu ſhwatajo jeneho duchowneho ſetka, kotruž bě jeho pſchi ſamisckrenju widžat. Tutón ſunžith knies jeho hnydom pſchimy a jeho žandarmej ſtómerej pſchepoda. Njeđožin ſe wěſty Bier ſ Oberoderwiža, wón je hžom doſhi čzaſ bjes džela proſho po kraju woſolo dundaſ. Taſko ſo jeho prashachu, cěho dla je ſajmu ſapaliſ, wotmolwi wón: „Domiſny žanehe uiman, džela žaneho ujeſtoſtanu, draſta a ſchtorne ſu roſtorhane, a dokež žaneho kroſčka w ſaku nje- mějach, ſym woheň ſaložil, ſo bych ſ najmjeſtca w ſymje dar- motne wobydlenje a živnoſež doſtaſ.“ Bier je hžom wjazy króč w Hohenſteinje ſedžat. Woheň ſe wón po ſvaczú ſaložil, ſo by ſo wjecžil, dokež běchu jeho na knježim dworje, hdyž bě po pro- ſčeniu pobyl, wotpolkaſali.

S Džechorez. Sańdzenu ſrijedu je ſo na tudomnym knježim dworje ſrudne ujebože ſtaſo. Dželaczeř Nowaſ ſ Hnaſchez pſchi mločazej maſchinje dželajo, ſo ſ ſalu do ſola popadže. Koło Nowaka ſobu ſtorže, wottorhny jemu ſewu nohu a roſmjeſe jemu bróſt. Taſko ſo jemu noha wottorhny, wón ſe žadlawym ſchikom: „Dajce mi moju nohu ſaſo!“ ſawola. Hnydom na to jemu maſchina bróſt roſtloczi, pſches cžož wón naſhlu ſmijercz namaka. Nekotre dny prjedy je Nowakowa žona pſches tu ſamu maſchinu poſt ſhubila.

M. ſe ſemiz. Tudy mějachmy ſa ſrótki čzaſ po ſobu dmoje ujebože. Slětna džowcziečka ſublerja Razy pſchindže ſykanje rěſajo ſ pravej ruku do ſeſaka, a buſtej jej dwaj poſtaſ jara, jedyn a ruka ujenje wobſchložene. Jedyn poſt je zyle wot- reſnjeny, wot druhého pak ſtaſeſ. — W tudomnej Heinz-Hanschez ſukelniskej fabriky padže jedyn dželaczeř po ſchodze dele a ſlemi ſebi někotre rjebla.

Wuſhudženja.

Pſchiſažny ſuđ. Pſched pſchepjelnjenymi tribunami mějeſche ſo ſobotu 18. novembra wuſhudženje pſchecžiwo mordarjej Bockej. Pſchi tutym wuſhudženju, na ſořež bě wobydleſtvo zheje ſakſteje a namjeſtých ſrajinow ſ ujeſcerpliwoſežu čzakalo, běſhtaj bjes druhimi tež juſtizminister ſ Abeken a generalny ſtatny réčnik ſe Schwarze pſchitomnaj. Wobſkorženy je ſo 19. oktobra 1855 w Měrkowje narodžit, je ſchulu w Akwacjizach wopýtał a bu w Minakale konfirmirowany. Po tym je wón w Budyschinje ſahro- niſtwo wuſný. We wójſku wón w lětech 1875 do 1878 pſchi ſejerjach w Freibergu ſlužesche, a běchu tam jeho pſchedſtajeni ſo jeho ſadžerzenjom derje ſpokojo. Hacž dotal wón ſ reservje 1. jegerbattaillona Nr. 12 ſlužesche. Druhi ſmijathy džen hodoſ 1880 ſo wón ſ Chrystianu ſeckelz w Ryhvaldze woženi. ſtu- toho mandeſtwa wuſdžeschej dwě džecži, wot kotrejuž je preiſche 1 $\frac{3}{4}$ lěta, druhé 11 měſazow stare. Bock twjerdže ſtupajo ſe ſwiaſanhymaj rukomaj, pſchewodžany wot dweju žandarmow a ſudni- ſkeho ſlužobnika, do ſale ſaſtupi, hdyž jemu jeho puta wotewſachu. Bock, bjes brodž a ſrénjeje wulfoſež, ſo po ſwojim ſwontownym ujeſda žadlawy ſkótnik byč, ſo kotrehož je ſo wón po ſwojim ſuinaču wopokaſal. W lécje 1873 Bock ſe ſwojimi ujeſtukami ſapocža, jako wón w Leiznigu pola ſahrodnika Schmidta ſlužesche. Wón bje wſcheje pſchicžinu 18. julija jenu bróžen ſapali a dwaj dnjej poſdžiſho ſ nowa w dwémaj bróžnijomaj woheň ſaloži. Druhu bróžen bě wón ſapaliſ, ſo by ſ tym reje kaſyl, ſo kotrychž běchu jeho wuhnali. ſe ſapalenjom ſcejeje bróžne pak čžyſe wón ſwojemu hoſpodarjej něſtož ſ woli ſcžiniež, dokež bě tutón proſit, jako ſo prěnja paleſche, ſo buſtej ſo tež dwě druhé tež wot- palicž dyrbjaſe. Poſdžiſho Bock pola ſahrodnika Sperlinga w Pirnje dželacſe a ſaſtupi potom w lécje 1875 do wójſka. ſe wojaſow pſchecženy doſta wón ſlužbu pola barona Uckermannna, kotruž pak w juniju 1879 ſhubi, dokež na njeho tukachu, ſo je ſchomiki ſe ſamóžom wobſchložit. Tehdom Bock kaž džecžo plakaſche a čžyſe ſo wobwěhnyč, dokež běchu jeho pječa ujejinowacže do pſche- pytanja wſali, pſchi kotrymž ſo wón dla ujeſtakazvaj dovoſtaſow khostanja ſmity. Tón ſauh džen, hdyž Bock ſe arresta pſchecžichu, bučn ſ nowa w Lutobezu ſchomiki ſrějane a ſažo bu Bock wot žandarma Mitascha, kotremuž bě wón ſa to ſmijecž pſchicžaſ, ſojath. Nje-

džiwojo na Bockowe přeče sažubdžichu jeho tón ras na podložku
k swědečenja žandarma Mitascha a sahrodniskeho Fuhrmanna k ky-
dom měšzam jastwa. Jako bě 1. septembra 1880 swój cjaš
wotkbedzil, wón, saléshyšchi na jemu lipu, sklonjanu třechu Skopez
kubla w Kschivej Vorschicji sapali. Jako pschicžinu k tutomu
wohenskoženju Bock nicžo druhé ujenowac̄ njenóžesche, hac̄ so
ju Skopez holz̄ na dnju wužudzenja dla wobškodzenja schtomow
na njeho pokazjo prajile: „To je tón, to je tón.“ Dale ve ho
wón tež na to ujersak, so běsche ſo jemu w Skopez ſtě wot
žandarma Mitascha noha měrila. Jako Bock 19. oktobra ſwojeju
starscheju w Lutobču wopyta, ſaloži wón wohén w khězi wudowy
Fuhrmannweje, dokelž bě jejny ſyn pschecživo njemu ſwědečil.
W meji 1881 Bock w Sānižach pola Rósborka dželaſche. Tu
wón bróžen wojnarja Roitzscha a džen posdžischo bróžen sahrodnika
Rieznera wotpali, jenož ſo by ſkyschal, ſhto budža ludžo wo tym
powiedacz̄. Na tónzu toho ſameho měšzaza pschiridže Bock do
Budyschina a kramy na torhoſtežu wſchelake wěžy, ſa cjaš mějesche
wón ſchthri měšzah jastwa wotkbedzil, ſapali wón hiſhceče tón ſamy wjecžor
Byžez domſke w Nowych Číchonizach, kotrež ſo ſe ſužodnymi
Wojalez a Kudželez twarjenjeni na cziste wotpali. Schtworež
hodžim posdžischo wón w bróžni živnoſćerja Jana Scholth
w Číchonizach wohén ſamischkri, kotaž bu toho runja do prócha
a popjela pschewobroczena. Bock wobkbedžerjow twarjeniow nje-
snajesche a wohén jenož toho dla ſaloži, ſo by pschi tutej ſklad-
noſci, kaž prajesche, w měſteñy jemu karu kramyč moħł, kotrūž
do Rychwałda dowjesy. Bórsy po tym, ſo běchu Bocka i jastwa
pushežili, ſo wukopa, ſo bě wón jenu deku a dželbu bōrnizy
i jastwa kramy. Sa to mějesche wón dwě njedželi jastwa wot-
kbedzil. Hžom tehdom ſo na Bocka tufanje wobroczi, ſo je wo-
hén ſaložil, tola ſo pschecživo njemu dla njedožahazých dopo-
kaſmow nicžo ſtač̄ njenóžesche. Hžom dolhi cjaš běsche ſebi Bock
wotmýſlit, žandarma Mitascha a Měrkowskeho inspektora Dietricha
moricž, přeňſcheho, dokelž bě jeho njeſlukti wuſlēdžil, druhého pak,
dokelž bě pycža ſo na dželo jeho nana hóřſtil. So by ſwój
wotphlad dökonecž moħł, ſtejachu jeho myſle ſa jenej tſelbu.
20. augusta, jako Bock pola kublerja Žura w Rjebjelczizach drenažu
dželaſche, poda ſo wón do Kamjenza, hžejz tehdom Mischnjanſki
jegeřſti bataillon pschi manövrje w kwartirje ležesche. Na horn-
czerskum torhoſtežu wón psched ſtražu jemu tſelbu kramy, tykn ju
do měcha, k tomu ſobupſchinjeſeneho, a ſkhowa ju w kerfach pschi
pucžu ſe Schpitala do Rjebjelcziz. Jeho dalšcha staroſez bě na
doſtacze patronow wobroczena, kotrež chyſche w Freibergu, w ſwojej
prjedawſtſej garniſonje, kramyč. Dokelž jemu pjenyſy ſa pucž
njedožahach, ſpakoſči wón ſwojemu ſobudželac̄erje Brodze 16 inf.
Do Freiberga pschijedžiwschi ſo wón hýdom na wojerſki třelnik
poda a ſ tamniſcheho twarjenja, po tym ſo běsche woleñy ſi možu
wotewrili a ſ woknom do njeho nuts ſaléjš, 266 patronow wotewſa.
192 ſchtuk wón w kerfach njedaloko třelnika ſkhowa, te druhé wón
do jeneho zigarroweho ſaſčekta tykn a ſo tak na dompučž pusheži.
Sso k khowanzy, hžejz tſelba ležesche, wróciwſchi, wón wobſankny,
někoho ſaſčelicž, a ſo ſaſo k Kamjenizej wobroczi. Wot patronow
wón džesacž k ſebi tykn, druhé pak w jenej kompoſthromadže
ſkhowa. Njedaloko walkmyna wuhlada wón muža. Wón běsche
khežet Münnich ſi Kamjeniza. Münnich běsche derje ſdroſzeny, duž
Bock ſi toho ſudžeswe, ſo ſměje pjenyſy pschi ſebi. Jako bě Münnich
nímo Bocka něhdje 8 kročzelow daloko ſchoł, wuſheli tutón na njeho,
ſo by, kaž wudawſche, widžał, hacž budže hýdom morwy, abo
hacž budže hiſhceče wołač. Münnich, do života trjeheny, mějesche
hiſhceče telko možy, ſo možesche do ſwojeje njedalokeje kheže cjełnycž,
tak ſo Bock jeho wurubjenje wostaji. Na to ſo Bock, tſelbu
a patrony do stareje khowanſki donježhywſchi, do Rjebjelcziz wróciž.
Dwoj dnjej posdžischo Bocka dla Brodovych pjenyſ, wot njeho
kramených, ſajachu. Najprijódži wón prjeſche, ſkoučnije pak k pa-
duchſtu ſtejefche a proſchesche, ſo byhu jeho na krótki cjaš
pushežili, ſo by moħł ſa ſwój ſwójbu něchto ſaſkužicž. Jeho
próſtwa bu 10. oktobra dopjeljnena. Po Bockovym posdžischiu
wuſnacžu bě wón jenož toho dla k paduchſtu ſtał, ſo by czim
iſkerje a ſepje ſi jastwa pschiſhoł. Wón žaneho měra njenóžesche,
ſo, hacž runje netko tſelbu a patrony wobkbedžesche, je tola trjebacž

njemôžesche. 10. oktobra wjeczor wón, patrony a tselbu s khowanckim wswatschi, do Budyschyna a wot tam do Czichoniz dżesche, hdzež tselbu w jenej fajmje skhowa. Na drugi dzeń wón w Budyschinje wokolo dundasche a tam pola pschekupza Schamotta jenu fefetu kramy, i fotrejž chzysche žandarmej Mitaschej, hdz budzishe jeho satselež, hlowu wotrubnyc. Sfekernu wón tu khwilu w Budyskich promenadach skhowa. Popołdnju Bock na garbaſkej haſzy Feschkowym wós, w fotrymž pôdla Feſchki Dietrich a jeho mandžeska ſedzeschtaj, wuhlada. Bock hnydom do myſlow pschiūdže, Dietricha ſatſeliež. Wón na wós tak dolho lataſche, doniz $\frac{3}{4}$ hodžin wjeczor s Budyschina niewoſtjedze. Na to wón do Czichoniz po tselbu, w fajmje skhowanu, khwataſche a pola Nowych Czichoniz na wós czakasche. W Libuchowje ho wós k Malemu Bjelkowej wobroczi, hdzež mějſeſche Dietrich něſtvo wobstarac̄. Hſeſche bliſto Libuchowa ſklyſthachu na wosu někajte ſchęzereſzenje. Feschka měnjo, ſo je něſtvo na ſpinadle na kruchi, ſlēj ſi wosa a wuhlada ſady njeho muža s tselbu. Na jeho ſkowa: „Schto chzeče, ja chzu wam pomhač!“ ſo Bock naſad ſczeže. Kaž Bock praji, je wón Feschku na hložu ſeſnał a toho dla na njeho njeje tſeliſ. Tamny ſchęzertot pak bě psches to naſtał, ſo bě Bock s najwjetſchej njehańicznostſeu tselbu pod wós dzeržał. Bock nětko na puczu pola Nowych Boranec na wós czakasche a na njón njeſtaloko Lutobęžanskich wjesow tſeli. Na njeſbože bu Feschka wot kuli triecheny, fotryž ſi ſchitom „ah mój Jeſuſko!“ na ſmiercz ranjeny na bot pañy. Dietrich połny stracha ſi woſom ſasta a ſi njeho ſtupi, ſo by hladak, ſchto je ſo ſtało. W tym ſamym wokomiku ſi nowa ſawrieſhun, tola kulta, Dietricha ſmolivſhi, do koſežowej wobruče praſuny. Nětko Dietrich hnydom na wós ſkoči a jedžesche, tak wjele hacž možesche kón cjerice, do Měrkowa. Tola tež nětko hſeſche Bock ſwoj wotpohlad, ſo by Dietricha moril, njepruſcheži. Wón w ſkolu do Měrkowa běžesche a ſo psched Feschke ſkhež ſtupi, w fotrejž Feschkowa ſwójba žałoszežo wokolo morweho nana ſtejſeſche. Bock tu Dietricha wiftwie wuhlada a chzysche jeho ſatſeliež, tola Dietrich pscheszo w bliſkoſci abo ſady druhich wožbow w ſtejſeſche. Nas hižom ſo wón do njeho měrjeſche, jako na dobo ſamodruha Feschyna ſady njeho ſtupi. Duž Bock njeutiſeli, dokelž nochzysche na dobo tijoch cílowjetow moric̄. Wón ſo nětko ſi bydku gmejnſkeho prjódſtejerja Měſcherja poda, ſkhowa ſo w ſerčiſtach psched Bſchirlichez domom, ſi napshecia ſežazym, a lataſche tam na žandarmu Mitascha, fotryž dyrbjeſche, kaž běſche wotčaſał, bórſy dla ſkonzowanego Feschki pschiūc̄. Město Mitascha pak žandarmaj Weidlich ſ Komorowa a Klix ſ Rjeſhwac̄zidla, fotraž mějſchtaj nózmu patrouillu a běſhtaj w Kaujenej wo hróſbnym podawku ſhoniloj, pschikhwataschtaj. Měnjo, ſo žandarmaj ſ Dietrichom ſ gmejnſkemu prjódſtejerji pónđzetaj, ſo wón ſady njeje kólnje bliſto Dietrichoweho wobydlenje ſtupi. Tola, dokelž žandarmaj bjes Dietricha jeho wobydlenje wopuſczeſtaj, džesche wón ſa uimaj ſi Měſcherjej, a tam pschi wotkuje ſtejo ſebi ſkadnoſež ſi tſelenju ſhadowaſche. Kaž bě předy Feschku ſ Dietrichom, wón tu Weidlich a Mitaschom, fotraž běſhtaj na ſo něſtvo podobnaj, pschepóſna. Wobaj žandarmaj ſo runje hotwachtaj, ſo býchtaj w delniej ſtwe psches uóz woftako, Weidlich běſche ſo hižom uniformu ſlekt — ſ doboru ſ bliſka ſawrieſhun — a Weidlich ſo, do wutroby triecheny, ſnak na ſemju wali. Někotre rafy ſlabje ſaſtonawſhi, běſche hižom po nim, po tutym ſylnym, ſtronym cílowjetu. Klix, fotrehož běhu wofololétaze kruchi ſchlezy na wobližu ſranile, drje hnydom ſi tselbu na dwór cíjerjeſche, njemóžeſche pak, dokelž ſe ſwetkeho do tolſteje cíjny ſtupi, mordarja ſeſnač, fotryž bě, kaž czornjene woſkowne wobtuku poſaſwachu, tselbu zyle bliſto woſkna džeržał. Bock nětko ſe wby cíklaſche a chzysche tselbu do jeneho hata cíknujež. Dokelž pak dyrbjeſche pschi tým nimo města hiž, hdzež bě Feschku ſatſelit, a jeho wěſta hróſa wot toho wotdžerjeſche, ſo wón do jeneje fajmji njeſtaloko ſchilweje Borečče lehny a tselbu tam do ſkłomy tkny. Wón ſo jeje nětko hſeſche wostajic̄ nochzysche, dokelž mějſeſche wotpohlad, ſi njej Dietrichaj a Krebjanskemu žandarmej, fotryž poſledniſti bě jeho wužmechował, ſiwijenje wſac̄. Toho dla tež wón ſchěc̄ ſybtynych patronow do rubiſhfa ſwiaſha a je pschi plocze Czichonjanſkeje ſuſeje ſahrody ſkhowa. Duzy do Czichoniz ſo Bock ſi fotrežmarjom Pietraschom ſ Měrkowa ſetka. Žako ſo jeho tutón praschesche, hacž hižom wě, ſchto je ſo

w noz̄y stało, wotmołwi Bock, so drje h̄ze s nim żortowac̄, potom pak woboku wudowu a wobche dżec̄zi wobżarowasche. Tón sami dżen dopoldnia sahe mējesc̄he Bock njeħanibieżi wuħroblosc̄, so do Mērkowa džes̄che. Tu jeho wotkresznej wħysħschi żandarmia Leonhardt sadżerja. Na prasjenje, h̄de je w noz̄y był, wotmołwi Bock: „w Budyschinje”, jako pak jemu to weric̄ nočħiżi, wón njeħanibieżi wje rjeħu: „jeli mię p̄scepokasac̄, budu jaħidżem”. Dofelż ho Bock wscheho wusna, njeħešche trjeba, wjele sw̄edkow p̄sċekħiżħec̄. Prjedy hac̄ p̄sċekħażni wuħjud wuprajiċhi, statny rēcznik w kwojim skonċazjum p̄schednoschi wuħbēħny, jo w bēħu poħledni 17 lēt, w kotrighż w Sakskej kumiertne khostanje saħo wobsteji, hisheżże żadha skostnik telko njeftukow wobexxol njeje każ Bock, a namolwiesche p̄sċekħażni, so lyku Bocka kumiereżi saħidżili. Njeħen Sachha, sakitora Bocka, njeħešche prózy hōdne wot Bocka saħħidżene khostanje wotwobroċċież a na konzū kwojeje rēc̄je na to pokasa, so je wobħorżen se kwojim dōntom wujednany a so s'oddac̄żom na wuħjud īuđnha cżaka. Po tym so bēħu ho p̄sċekħażni wo wuħjudżi, ho tuton wosjewi, kotrigh rēlašie: kumiereż a 15 lēt khostanje dla trojakeho morjenja, spytaneho morjenja a paduħiżwa. Saħħidżem na wuħjud bje wħseħha swonkowneho roħorjenja poġluħasche, a skonċazjone hisheżże wħschon mērny praji, so je khostanje sa njeħo p̄scheni. Po hlożju a waschnju, i kotrīmż ho tele kollha prajach, ho njeħdaše, każ so by ho Bock kwojih njeftukow każ, wón tħażżeż ho w saħħafloċċi kwojeje ksejje wutroby po sdac̄ju hisheżże s' tħim hordiċċi, so ho p̄sched kumiereżi na guillotinje njestrachju.

Po wołanska komora. Kħejkarja Jurja Ħornaka s' Nachlawa w Bruskej, kotrehoż bē ħawnijski ħud dla kranjenja rybow k thidżenje jaştwa wobħidżiż, też w druhnej instanji winowateho wuħnachu a jeho khostanje wobħruċċi.

Ħawnijski ħud. Szlużbna holza G. A. Müllerez s' Kobliz bē wobħorżena, so je dżonvha Leunerez jedyn schörzuh, koreżmarnej Bischiederej w Koblizach pak s' njeħaniknejha khamoreżka dwie kriwnej kranħha. Sejne khostanje wobsteji w jenym thidżenju jaştwa. — Komorowska schula mējesc̄he 17. sept. schulisti kwyedżen. Thixetiski F. A. Schmidt s' Fatsobia ho do hrażejħi dżec̄zi mēħeşieħe a p̄-rija s' hluppu żortami każżeħie. Zaqo Schmidt na p̄sħiħasanie għnejis kħeprid p̄iż-żgħid u p̄iż-żgħid. Wohlana dżec̄zi na pokoj njeftostajji, pō-blachu po żandarma Weidliche, kotrehoż je saħrodnis Bock 11. okt. fass-fil. Tuttu Schmidt wudma, każ blép, paduħiż atd. nadawa, tač̄ so dyrbjachu Schmidtta skonċinejha sajjeż. Schmidt dosta dla cżejx kranjenja a spieczenja p̄sħecżi wħysħnoseżi mēħaż jaştwa p̄sħiħidżene.

Khostanska komora. Kienjezi saħrodnik F. F. W. Remde w Barče p̄iż-żidżże 14. aprile 1880 na tammijske stawništaw a wosjewi, so je jeho mandżesta Charlotta Remde rodżena Betschex dżen prjedy semreħa. Posdżiżiha pak ho wipokasa, so semreħa żenje s' Remdu werovala njeje byla, so bē po tajfin Remda p̄sħed stawništaw njeħvernoċċi prajifik a s' tħim falsħawjanje urfundu ja-winwal. Wobħorżen ho p̄sħed ħudom kwojeje wini wusna. Wón bē ho, każ wudawaħasche, p̄sħed 32 lētami s' Betschex blubil, werovalanje pak ho stało njebe, dofelż ho jemu jako wukrajanej (wón je s' Wajmariskej) wot wħysħnoseżi njeħiġi minn iadżewi na-p̄sħecżo stajachu. Po kumiereżi pak wón s' wuprajenjom werovali kwoju żonu njeje wohaniibież tħażżeż. Remdu, dżiwa jo na polsożo wobstaino, k 15 m. khostanja saħħidżi.

Bukashy wħysħnoseż.

S P̄sħes ġudništaw ma ho na p̄sħekħadżwanje p̄sħedac̄ż 19. dezembra: kawarska leżomino, cijesslo 25 w Strōji pola ħucċinu, na 1200 ml. taksifrowa.

P r i l o p k.

* Mała licżba sakkliji wojakow s' napoleonijskij wojnou je ho saħo pomjeñiħi. W Birnej wumirje 16. novembra we 88. leżże pensionirowan mjeſni nadkebż-żewġ Regal, kotrigh bē nēħdi jafo 17-ljetni mloħdżen dobrowolne do teħdomnej furwjerħoħiż sakkliji gardiż jaftupiż a ho s'nejj we wjelle bitwach wobdżelit. Posdżiżiha Regal 3 lēta w kralowskiem sakkliji leibgrenadier-regimencze a 11 lēt

w 1. linieninfanterie-regimencze kumiereż, na eż-żgħi jeho po 23-ljetnej wojeristnej flużżej w Budyschinje s' wojxa p̄sħiċċi u jemu p̄sħi tħix saħħażbi medaillu spożżej. Semjeth mējesc̄he też St. Helena medaillu, wot kotrejż noſcherjow fu drje nēħħo skoro wħiċċi k'wuljej armieji dosħli.

* W mēħażu septembri je ho na sakknej statnej ġe-leħniżi jenoż jena woxoba wobħiġ-żod, jena druga woxoba bē ho se żamom-daršískim wotpohladdom na schen leħnixla a pħtanu kumiereż umakala. Na nēmiskiż ġe-leħniżi (s' wissantnienjom baverti) je do zikka w tuthu mēħażu 83 čiex-ġiex izz-żgħiex ħubilo a 320 je ho sħanilo. Wot tuthu p̄sħiñiż 52 morjeni a 232 ranjeni na ġe-leħniżi njeħbo, kotrej mējesc̄he ho 3. septembra pola Hugstetta.

* Għowne dobjeżza sakknej lotterije wħiċċi do Varlini padaju. Wuliki l-ħi, sańdżenu ħobotu ċejjn, staj dwaj v-żgħiġi kumiera na ġe-leħniżi dobbyloj. Dobjeżże wulħekha dobjeżza wot 200,000 hrivnaw bē jedyn pincenek w Varlini.

* Jako p̄sħiħla kieni kieni wobstaino sej̊i w Barlinje ho p̄sħe: Patrouilla polizistow wutoru rano w jungfernhaidżi sħad hromadu sej̊i jidu nadejnd, kotrāż wo prawdje żad-kawu napohlad p̄sħiċċiż. P̄sħes zygle cżej-żi s' njerjada p̄pħryta, bësże wona jenoż do jeneje zygle rostorrhannej kofchle swoblekana. Għidhom wħċha wobħlabjena, mōġešihe wona jenoż wuprajiċi, so je 47-ljetna wudowa Lübecka a so ho hijom dleħi cżaq bjes żaneħha statoka po kraju wa. Wona je najixerje hijom wjelle njeħżel dolku w jungfernhaidżi dundata. Polizistoj ho ja-najjix id-did u ja-najjix id-did kieni kieni w Barlinje.

* Wicċebi kieni kieni wobstaino sej̊i w Barlinje je se 6000 hrivnami cżejn. Kħlopż s' innejom Salomon, bē wutoru p̄orċiż-żon, so by tamie p̄jenejha taksifrowa. Wón je też to wobstarax, s' p̄jenejha pak je ho na ġenjeż-żabbariż-żon.

* W Georgswaldżi w Čezechach bu sańdżenu p̄ondżelu jene werovalanje na njeħanibieżi waħs-xiex każże. W tħim kieni wokomiku, jieni werovali por po zyktiwijskif l-kħodda horje stu-paħċe, p̄sħiblizzi ho na dobo k'nejni żonka, kotrāż na nawożenju a njew-jeftu karan njeppenje wonn-żejje mokħsinu wuljini, taq̄ so bu wobeju drasta wohidżena a womasana. Nadpadżerku hixxom fuq-saħħa. Wona bësże, każ p̄sħekħiż-żon, bieq-żgħiex kieni kieni w Barlinje. Wicċebi kieni kieni wobstaino sej̊i w Barlinje.

* W Qitomishlu w Čezechach wutoru w noz̄y na 45-ljetneħu kublerja Oparschila s' woknom nuts tħelħi. Roscrubanu woloj, s' kotrīmż bē tħelħi nabita byla, tridži kublerja, wo jidu kieni p̄dla blida kieni kieni wħid, do wutroby, taq̄ so bësże hijom sa p̄jexx innejis ħażi. Saħħeġi bieq-żgħiex wistojnej rata' a samożiżi muž, tola dla kwojeje żadliwosc̄i sa prozeħxani bē wón se kwojej żonu a jenicekk p̄joni w njeħiżi jaġi. Sslēdżenja sa mordarjoni hisheżże tiegħi na sħawni p̄sħiħiż-żon.

* S' Qiegħi we Wiheristnej p̄iż-żon: P̄sħed nekotriji dñiżi, so bies mējtem a zygħiġi barakaw tif-żi wjekk p̄pħas. Wona ho na jeneħo frēbza, zygħanu kluuħa, daxi u jeho nimale sejż-żebbu. Id-żebbu wojak a zygħiġi k' tħomni njeħiġi wobjedżi p̄sħiħiż-żon, njeħiġi wob-żgħiż, kieni kieni w Barlinje.

* Nowi Noachowy tħażżeż na aktijsi je najnawżaha spodjewnoċċi. Adventistoj w Maħħaħusets w poħiż-żon, do kieni tħalli tħalli tħalli. Nawnedwar aktijsi, sej̊i je kieni kieni w Barlinje. Ix-żebbu kieni kieni w Barlinje.

* Mudrowanje w pjan noċċi. Id-żebbu kieni kieni w Barlinje. Ho po haġi mota, kħlōd war-żewġ kollu do brodji bōrbotaj: „Boħaż-żo — ha boħaż-żo! Sħiħto woni wjazzu samużha hac̄ my? Wona też u jemōja p̄jenni kieni bieq-żi, haq qiegħi!”

* Njebocziczkji russki general-adjutant Siniowjew je 290,000 rublow k tomu wotkašť, jo bych u jeho předawšchi burjo s tutymi pjenesami saranjanje ja sahnatu robotu a sa dostate ležomnoſće na jedyn ras haptacjili, tak ſo njebych u dale žaneje renty placjicę trjebali.

* Němcy w Petersburgu maja tam ſpěwanske, turniske a wſchelake druhe towarzſtwa ſa ſabavu a powuczenje. Žene ſ tutych němckich ſpěwanskich towarzſtow ſ imenom „Diedertafel“ ma něhdze 5000 rublow (10,000 hr.) ſamōženja w hotovych pjenesach, kaž je to ſ roſprawny poſkladnika tutoho towarzſtwa widzecz.

* Jedyn haptakarſki pomoznik běſche wondanjo ſ Warschawu do města Lodže pſchijet, ſo by tam ſlužbu namakał. Ale to ſo jemu njeradži a wón toho dla wobſanku, ſwojemu živjenju kónz ſežnicič. To pak mjeſeſche ſo na džiwnie waſchnje ſtačz. Wón džeſeſche mjeniſzy do leſha, natvari tam ſe wſchelakich hatoſow hromadu, a jako bě na nju ſaleſk, ju ſapali. Ale ludžo běchu jeho činjenje ſahe dojež pſtni, woni toho dla pſchiběžachu a jeho ſ teje hromadu předy dele hrabu, hacž běſche ſo jemu wulka ſchcola ſtača. Ženož draſta běſche ſo jemu khetro jara wopalika.

* W tutym ſežje ſu rybakojo w lodojnym morju a to woſebje pſchi murmanſkim brjohu wjazdy wjelyrbow (walfiſche) nałoſili, dyžli druhe ſeta, mjeniſzy 383.

* Njedaločko rufſkeho města Woronježa běſche ſo w ſetuſchinu ſicje na několycy poſlach tójschto ſporuſchka naplobožilo. Wobhe- djerjo tajſich poſlach njebečnu tutón ſporuſch ani do mlodčenja žita ani po womločenju wotſtronili, ale ſorno ſ nim ſmeli a ſ tajſeje muki khléb napjekli. Dolsko toho dla njetrajeſče a cji, kotsiž běchu wot tajſeho khléba pojedli, ſtrachnuje ſkorichu. Někotři wumrechku, druhim lekarjo ſe ſwojej pomozu ſtrowoſez tak někak wrózichu, ale dwanačzom, na ſporuſchku ſe ſkoricheny, ſo žaloukne ſeſidze. Najvrijedy jim nohi hacž do kolen ſežrnych, potom pak zyle wotemrechku a ſkonečnje hnicž poczachu, tak ſo nicžo druhe wysche njevoſta, hacž ſo dyrbachu ſo jimi nohi pod kolenami wotřeſac̄. — Druh ludžo ſu někto 600 rublow k tomu nowdali, ſo bych u ſo ſa tutych njebožownych kumſchtne nohi kupile.

Cyrkwinske powjesče.

Kréeni:

Michałka zyrkej: Jan Korla, Zana Korla Trömmiga, wobydlerja a dželacjerja na Židowje, ſ. — Wylemina Augusta, Zana Augusta Donatha, khejerja a czehle na Židowje, dž. — Žana Marja, Handrija Augusta Lüdi, wobbederja ležomnoſćow na Židowje, dž.

Zemrječi:

Díen 11. novembra: Žanža Mežez, njebo Handrija Krawza, vyscheho dželacjerja, ſawostajena wudowa, 77 l. 4 m.

Wlaczisna ſitow a produktow w Budyschinje

18. novembra 1882.

Šitowy dwoſ: 3093 měchow.	Na wiſach wot M. P. M. P. M. P.	Na burſy wot M. P. M. P. M. P.			
Bičenža 50 kilogr..	780	911	780	923	
Rožla	715	747	715	747	
Zecznjeni	652	688	652	688	
Worſ	550	6—	550	6—	
Hroč	—	—	—	—	
Wola	—	—	—	—	
Raps	—	—	—	—	
Zaſhy	14—	15—	—	—	
Hejduschka	16—	1750	—	—	
Bérny	280	350	—	—	
Butra 1	220	250	—	—	
Bičenžna muſka 50 kilogr.	750	1750	—	—	
Ržana muſka 50	7—	1150	—	—	
Sýno 50	280	340	—	—	
Sáloma 600	14—	16—	—	—	
Prožata 453 ſchtuf, ſchtula	5—	18—	—	—	

6000 mk. ſo na dobru druhu hypo- theku jeneje kheže w Budyschinje pſchi. Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowin“.

Kheža na pſchedaní.

Tſihoňna kheža w Budyschinje, w ſniſt- kownym měſeſe ležaza, je hnydom ſe ſwo- bodneje ruky na pſchedaní.

Wſcho dalsche je ſhonicz pola restawratéra Manika na ſwontownej lawſkej haſy 12.

W Droždžiju je kheža czižlo 55, na ko- wařnju naprawjena, ſ poſlom pola a ſahrodnu na pſchedaní.

100,000 ſchtuf torfa je na pſchedaní pola kublerja Pawliku w Drobach.

We wudawarni „Serbſkich Nowin“ je na pſchedaní: Špěwna rádoſć; ſběrka ſchulſkich ſpěwov. Do ſelenje wobalci ſwajaſana ſa 50 np., do twjerdyh deſkov ſwajaſana 70 np.

Drjewolva awfzija.

Vutoru 28. novembra t. l. ma ſo na Nowowježanskim reviru 266 rummetrow duboweho drjewa na pſchepadžowanje pſchedawac̄. — Šeſdzenje dopoldnja w 10 hodži- nach w hajniſkim domje w Nowej Bjeſdzy.

w Barcje, 20. novembra 1882.

Diedemann, vyschehi hajnik.

Awfzija pjenkow

w hoſčenzu w Huszji.

Schtwórk 30. novembra t. l. dopoldnja wot 10 hodžin ma ſo ſ dweju drjewniſhczow w Mjedžojskim knježim ležu:

4 Rm. twjerdyh pjenkow, } czižlo 9 hacž ſ 165,

ſ jeneho drjewniſhczia w Družežanskim knježim ležu, bliſko Budyskeje drohi, 136 Rm. mjeſhickich pjenkow, czižlo 1 hacž ſ 53,

a pódla toho hſchcze:

ſ jeneho drjewniſhczia w Demjanskim knježim ležu, w kleebuſchu pſchi Budysko-Žaſonskej drohy:

22 ſchmrékowych dolých hromadow, } wſchelake wužitne žerdje

27 klojnowych dolých hromadow, } wopſchijaze,

ſ wuměnjenjom naſadžowanja pod wuměnjenjemi, předy wosjewiomu, na pſchepadžo- wanje pſchedawac̄.

Schtuž chebi drjewa předy wobbladac̄, njech ſo na ležněho dohladowarja w hajniſtvo w Mjedžoju a w ležnym domje w Huszji wobrocji abo ſo bjes dalscheho na ſpominje ležowe miestna poda.

Hrabinske Schall-Riancourſke hajniſke ſarjadniſtwo w Huszji.
Hugo Opelt.

Šedžbu!

W brunizowych podkopach Lusatia we Wukrančizach je wot dženža ſučha bruniza, w kólnjach ležaza, po ſledowacjzych ponižených ſpacjzisnach na pſchedaní.

1. Kruchata bruniza hektoliter po 55 np.

2. Szerjedžna = = = 45 =

3. Krympotata = = = 25 =

4. Šyppna = = = 20 =

We Wukrančizach, 14. novembra 1882.

Neumeister.

Wulfi transpoſt

rjaných kuczowych a dželacjerſkich konjow ſteji na pſchedaní w hoſčenzu „k 3 lipam“.

Kupperberg ſ Ruzkovſteje.

We wudawaćni „Serbskich Nowin” je sa 25 np. dostacj:

Pschedzenak.

Protnka ſa Serbow u lěto 1883.

doroslym. Tón fróej ma Pſchedzenak težko tajkih wobrasow, kaž jich hřichce njeſe ženje měl.

E. Albert, rjemjenjer a ſedlar

w Budyschinje na hornczerskej haſy,
porucza ſwoj bohaty ſklad konjazich dekow hžom wot 3 ml., toho runja hotowe ſchörzuchi ſ čelazeje a wovčeje kože.

H. M. Schneidt

na hlownym torhoschežu

porucza ſwoje derje džekane pſchedeschčniki ſe židy, woſim a bawmy po jara tunich placzisnach.

Dokelž ſo ludžom nětko wot wokolnoscherjow zyle hubjene pſchedeschčniki napoſcheja, cžinju na to ſedžliwe, ſo ſu pola mje jenož dobre, dolhodjerzaze pſchedeschčniki na pſchedan. Porjedzenja a poczehnjenja ſo derje a tunjo wobstaraju.

Bajerske tvožnici

wot 8 cm. do 110 cm. w pſcheresku porucza pſchi potřebje po tunich placzisnach
J. G. Müller, ſchtrykownik
w Budyschinje na kamienitnej haſy 12.

Faulerowe juchowe plumpi

w tſjoch wſchelakich wulkosčzach, toho runja wſchě džele ſa to ſu dostacj pola

Ewalda Brauna
na hlownym torhoschežu.

Salsowy pósver w módrých pakčíkach po
50 np.,
skótiwiazy a hojazy pósver w pakčíkach
po 50 np.,
chwajzařski mlokovy a wuzitkovy pósver
w pakčíkach po 50 np.,
chwiniazy wobžerny pósver w pakčíkach po
30 np.
porucza

měščjanška haptika w Budyschinje.

Salutowanie ſa hospoſy
poſlicuje rjanobarbičnja, cžiſčerčnja a
hemiska plokačnja Heinricha Hopp-
stocka w Wósporku pſches dobre bar-
bjenje roſpróteje a njeroprotéje mužſkeje a
žónſkeje draſty.

Kaſanja wobſtarataj darmo S. Kayscer
na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich
Hoppstock na budyskej haſy w Biskopizach.

Dokelž kym ſy tunjo kupil, pſchedawani
wot nětka

jadriwe mydlo, žiwizoſte mydlo, maſne mydlo

po wjele tuniſich placzisnach hacj předy,
duž namokjam wſchě ſlutniwe hospoſy, ſo
bychu ſo wo tym w mojich klamach pſche-
hwedczite.

Hermann Puy,
mydlařna na ſerbſkej haſy.

Wotpadanki toilettoweho mydla,
punkt po 60 np.,
wotpadanki glyzerinoweho mydla,
punkt po 70 np.,
we wubjernej dobroſeži, porucza

H. Puy
na ſerbſkej haſy.

Bergmannowe!

theerowe schwablowe mydlo

wotſtroni njedwělne wſchu kožowu njezijoſtež
ſa krótki cžaſ a dawa koži ſwecžatu běloſež.
Dostacj ſchtuka po 50 np. pola

H. Puya na ſerbſkej haſy.

Wot najwjetſcheje wažnoſežje ſa

wocži kóždeho.

Tuta jenož kama wěrnie prawdziwa
dr. Whitowa wodžicka wot Traugotta Chrhardta
w Grožbreitenbachu w Thüringſkej je wot ſela
1822 ſwetoſtawna.

Dostacj w ſlatonach po 1 maržy w hradowſkej
havpny kniſe E. Menznera w Budyschinje.

Rječ ſebi pak ſvýd wěſež jenož wo wěrnie
prawdziwu dr. Whitowu wocžowu wodžicku wot
Traugotta Chrhardta žada. Žanu druhu.

Wuežahi ſi liſtow: Knejeſej Dr. Chrhardtej.
Ja kym nětko ſam ſpōnal, ſo je Waſcha prawdziwa
dr. Whitowa wocžowa wodžicka w naſheri ſwýbje
taž tež pola mojich ſnatych ſ wuzitom. Duž (kleduje
ſtaſanje). Klein-Dreſen, 1./10. 80. Bud. Baum-
gartova. Dale: Ja pſehezo na wocži cžerpju a dokelž
Waſcha prawdziwa dr. Whitowa wocžowa wodžicka
pſche to wubjernje pomha (kleduje ſtaſanje).
Hausen, 6./10. 80. F. Radelowa.

So je jena bleſcha Mayeroweho bróſ-
ſyropa ſ Dróthlawja mojemu 5-lětnemu
žynej wot ſaſalkeho kaſchela pomhala, wob-
kružam po wernoſeži.

F. Boche, hofcjenzař w Friedbergu.
Zenicžki ſklad wot njeho maja w bleſchach
po 1½ ml.:

E. Mittash w Budyschinje,
Herrn. Nächſter w Kamjenicu,
D. Rothe w Lubiju.

Pola G. A. Sagera w Chemnitz
je runje wuſhlo:

Pſchižazne Wuſhdenje

pſchicžiwo mordarzej W. Bockej,
wobſkorjeny trojakeho morjenja a druhich nje-
ſtukow wot pſchižazneho ſuda w Budyschinje
18. nov. Š wobrasom. Placzisna 15 np.

Sa hodowne dary

Ho hodżaze poruczą swoj wulki skład kofrow, pucżowanskich a żońskich toschow, schüsskich ranzkow, holejich toschow, hośtvięszych toschow, portemonnejow, dżeczązych schörzuchow a kumkačow (schlitschuhe), swonow a swonowych bantow po tunich placzisnach.

Wuschiwanje a tykanje wscheje družim ho pełnje a khatnje wobstara.

T. Albert, rjemjenjer a śedlar w Budyschinje na hornczeńskej haſy.

Knihiwjaſarnja a pschedawarnja modlerskich knihow

Jurja Denežki w Kukowje

(klasikr Marijna Hwēsda)

porucza ho k tunjemu wobstaranju wszech do knihiwjaſartwa kłuschazych dżelow. Wulki skład katolskich modlerskich knihow w najlepskich a jednorych swiaſtach. Skasana knihupſkich a ejschczerſkich węzow ho spęchnie wobstaraju.

Terje,

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np. hac̄ do 1 mk. 20 np., poruczataj

bratraj Mērschej
na žitnych wikach,
w hosczenzu k stotej hwēsde.

Khofejowy skład.

Ssylnie a derje kłodzazy hizom po 80 do 200 np., pschi wotewiacz 5 puntow hichče tuniſho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym kłodze poruczataj

bratraj Mērschej na žitnych wikach.

Khofej

we wulkim wubjerku, njepalený wot 70 np. do 160 np. po puncze, palený wot 90 np. do 200 np. po puncze, derje kłodzazy, porucza

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Terje,

wulke tuczne ryby,
kopu wot 2—4 mk.,
ſchtuku wot 4—8 np.,

porucza

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Voruczenje.

Wołmjane a płatowe koſchle, spódne kholow, spódne ſuknie, wołmjane a kachemirove czelne jaki, ſchörzuchi ſ kachemira, luftra a plata we wszech wulkoſzach porucza po najtuniszych placzisnach

Fanny Gerhardtowa na hospitaſkej dróſy 1, delka, ſ napscheza dżeczązje ſahrody.

Möble

jało: khamory, koža, ſofy, ſtölzy, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placzisnach porucza

W. Hübner, tycerſki miſchtr w Budyschinje, pod bórklinom 4/261.

Jeueho krawskeho
do trajnega dżela pyta Lihner w Radworju.

Ssyn sprawneju starſcheju, kotrej chze nožerſtwo naukuſnicz, doſtanje wuczbu pola **Oſkara Buttera**, nožerſkeho miſchtra w Budyschinje.

Do Störnithala ſa knjenju ſ **Dakdorff** ſo kylina klužobna khejna holza, kotrej ſo na ſchaty wuſteji, pyta. Wſcho dalshe je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowin.“

Sklužobna džowka pytana.
Sklužobna-džowka ſ dobrymi wopiskami ſo ſa wypoku mſdu k nowemu lětu 1883 ſa ſkót pyta. Wſcho dalshe je ſhonicz pola **Kalſchmidtoweje** na „Feldſchloßchen“ w Budyschinje ežiſto 3.

Ajewoženjeny stražnik ſo k nowemu lětu pyta na knjezi dwór we **Wutolčizach**.

Na knjezi dwór w Lutobęzu ſo k nowemu lětu ródnia ſkótka hosposa pyta. Ta ſama može tež hnydom klužbu nastupicz.

Woženicz
chze ho ſtróby porjadny wudowz, kotrej kłamaiſtwo na wžy wobžedzi. Knježny abo wudowy, psches 30 lět stare, ſ dwórlivym a ſnejſliwym waschniom, kotrej maja myſle ſo ženicz, chzli ſwoje imeno ſ napiſnom 3005 R. G. we wudawarni „Serb. Now.“ wotedac̄.

Džak.

S Bożej hnadej pomožu naſche twarjenja ſaſo natwariwſhi, kotrej bě ſtoſtiſka ruſa ſ wohnjom ſanicžiſa, niſuje mię a mojich, ſo ja wſchu dobru radu, pomož a luboſež wſhem dobročelam, ſuſodam a pschećelam, dale tež Roswodowskej a wſhem drugim gmejniam, kotrej ſu naſ ſe wſchelakim rucznym dželom, ſ ſoram, pjenjeſami a ſ zbrobu podpjerale a nowotwar ſ tym wulzy polóżile, ſwoj najwutrobiuſhi džak wuprajimy.

Wóh luby knies chzly wſchech ſa tajke ſmilne wopory na eželnym a duchownym bohacze żohnowacż a psched podobnym a drugim njesbožom ſ hnadu wobarnowacż.

Gandrij Grusl w Roswodezach a mandželska.

Lětuny ſmijertny džen

njebo

Zakuba Balzaria ſ podhroda.

Kak husto, haſaj, tón cžlowieſet dže Woſ kwojich lubych strov, čili A žeje wjazy ujeſchindžje Do ſwojoſt' luboſt' domu živy; — Kak husto ſmijerč tu cžlowieſet Ma wſchelke waſchinje pschehiwata, So k njesbožu won pichitbze.

Haſaj, tajke cžegle njesbože Raſh luby Zakuba Balzare Ioni, Hdyž w pólverniku dželatje, Ma jara ſrudne waſchinje ſhoni, Kiz bě ſe kwojim bydlenjom Pod Budyschinom pod hrodom, Hdež jeho macz ſeče bydli.

Haſaj, dženks piched lětō — ſobotu — Na dželo do fabriki džesche, Hdyž předny ſ lubej maczečku, Kaz hewaf, strovy ſnědla bětše, A hlaſe — na pot džewječi Dha tam ſo pólver ſapali A wopali joh ſmijertuje.

Kak pichy tym bě ta ſuba macz, Tež bratr a ſotra naſtržana, To ujeħodži ſo wopisac; — Ta macz, kiz bě jom' město nana, So ſundom ſa to ſtarajſe, So pichidžje won do hojernje, Hdež na druhu džen wumrje.

Duz iehwórik ſon thdžen pichichodny Je runje lěto dokonjane, So bu joh' eželo ſa tſi dnj Ma kethon „Militawſch“ pohriebane. Hdyž ſchtyri lět a dwazyczí Bě životy tudy na ſwečzi, Dha do njebla dom džesche.

Tvoj luby row na ſečhowje Ta macz tak husto wophtuje, Se ſrudobu, ſe kylami Žon pichego ſtſtſuje womaczuje. O macz, ſuba maczterka, Ach neplacz, neplacz Bože dla, Tvoj ſyn je w njeblu ſbóžny.

Tež netl na letnym ſmijertnym dnju Wý, bratſje, ſotra, ſuba macz, Tam jeho row na Militawſchu Se ſtſtom ſaſo wopitacze. O kak tam jemu derje je, Prieč ſu wjeh ſtſtne boleſeje, Won ežiſte wotpožuie.

To jeho eželo, kotrej bě Tak jara ſtrachniſe wopalene, To, haſaj, we jeho kaſhežu wjeh ſe jara ſtrachniſe wopyschene — Ma kluw ežehnu ſronn bě, Do rukom palmon halosy Woſ kwojich lubych doſtal.

Haſaj, wudowa a ſyrotu Wſci jeho kaſhežu neplakacu (Won njebečke wſchak ſenjen), Ně! polda ſwojic wobſtupacu Joh kaſhež tež zuſu ludžo tu A wo joh ſobu plakacu, Tež jeho towarſhoo.

Tež tſio wot jeho towarſhom, Kiz bědu — mók riez — roſtořhani, ſsu wſchitzu pak na Lutobęzow Do jenoh' rowa pohriebani; Ich lubi tež na letnym dnju Tak ſrudne wo nich plakacu Tam pichy jich wulkim rowje.

Dha ſpi netl derje, Zakubie, Spi derje w twojim kłodnym rowje, Ton džen wſchak pichitbze jawěje, Hdež Wóh ton knies po ſwojim ſlowje Če juu ſe njebo wubudži A naſ wſchech ſaſo ſiednoči Psches hnadu w Božim raju.

Žekotsi pschedzijo
psches Petra Mlonka.

(K tomu ežiſtu jena pschitoha.)

Příloha k číslu 47 „Sérbských Novin.“

Sobota 25. novembra 1882.

Unje volnijane jak i schrympy,
silzove a huknjane stupnje wot 50 np.
do 2 mf.,
blachowe khachle, khachlowe roly, punt
po 30 np.,
komody, lóžinje, drastne kamory ma na
pschedan

J. Bächmann
na wulkej bratrowskej hašy číšlo 6.

Dzěčaze hanfi
we wschelakich wulkoſcach,
regulirowaze a kwint-khachle,
wuhlowe bowy a wuhlowe lóžy,
khachlowe pschedstajerje, swony
a swonczi
porucja po najtunisich placzisnach

Ewald Braun
9 na hlownym torhosćju 9.

Smykacze
(Schlittschuhe)

porucja we wschelakich wulkoſcach wot 2 mf.
50 np. do 8 mf.

Ewald Braun
9 na hlownym torhosćju 9.

Bolij

k masanju mlodčazych maschinow,

tuf

k masanju konjozeho gratu, rjemjenjow, schkor-
njow atd.,

Kolmas

je pschezo po puntach a zentnarjach pola mje
na Hoschiz hašy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Koflaze kóžki,

toho runja wschelé družinu kyreje kože ho po
najwyšszych placzisnach kupuja, kyre kože
ho derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Naucki
na garbaškej hašy číšlo 16.

Koflaze, cjeslaze, sajecje, korniklowe,
tkhórjoze, mordarske kože ho po naj-
wyšszej placzisnej kupuja wot

Heinricha Langi
na žitnych wikach pschi katolskej zirkwi.

**Rozowanej stwielzowej abo
ujetrenyj len,**

taž tež wutrenyj len kupuje po toždej
dzělbje a kóždy džen mechaniska dzělo-
pschedownja w Dajnizach, tola w Budys-
chinje ho jenož trjenn len, a to jenož
švobotu w Grünerez domje, s nutskho-
dom s jerjoveje hašy, kupuje.

Gustav Römer,

cžrjewowa pschedawarnja en gros a en détail
w Budyschinje na hukeluskej hašy čjo. 7,
porucja wschelé družinu helenych a ružowskich cžrjewow w nowej najlepšej tworje.

Cžeske kamjentne wuhlo

we wschelakich družinach sczele se stazije Cžopliz (Teplice) solidne a
placzisny hódne —

toho runja khachaty kalk — 200 ztr. po 87 mf.

G. Fiedler w Turnje pola Cžopliz.

Horničerňja a pschedawarnja khachlow

H. R. Teutschera

w Budyschinje, na kamjentnej hašy 33,
porucja swój bohaty sklad wschelakich khachlow we wschelakich barbach, prostych a
bohacie wupyschenych, s dobrem džerzazej glasuru po jara tunich placzisnach.
Khachle a wschelé warne naprawy so s rukowanjom sa dobre a praktiske dželo stajeja.

H. G. Kubasch jun.

pschi mjazhnych hětkach 1

porucja swój wulki sklad hotowych symskich uwobłekarjow a wschelé
druheje muzskeje a hólezazeje drasty, toho runja wulki wubjerk modnych
nashimskich a symskich tkaninow, kotrež ho po měrje sa tunju placzisnu
feschija.

Max Müller,

rjemjenjerški mischt na swontownej lawskiej hašy 8,
porucja swój wulki sklad jenož derje dzělaneho korejtoweho grata s čistymi hlebornymi,
nowohlebornymi a niklowymi wobbliskami, toho runja swóje kamodželane hóntwjerške
tosče, puczowanske tosče, kofry, schulskie ranzy po jara tunich placzisnach.

Skladnostna kúp.

Cžorne židzane tkaniny

k njewjeszinskej draseje,

starý kóhéj wot 2 mf. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na mjazhnym torhosćju 16.

do spolne wupshedawanje mojeho sklada hotowych
muzskich a hólezich wobłeczenjow taž tež hukna a bu-
skina po jara ponízenych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym tormje na žitnych wikach.

Koſchlaſe barchenty

we wulkim wubjerku,
meter po 40 np., 45 np., 50 np., 58 np., 63 np., 70 np.,
łóżecz = 23 = 25 = 28 = 30 = 35 = 40 =

hotowe barchentowe koſchle, ſchuſku po 1 ml. 50 np.,
wulke barchentowe rubiſcheža wot najlepſeheho barchenta,
pol-lama w nowych muſtrach

porucza

Emil Wehrle
na jerjowej haſzy 7.

Konjaſe deſi,

ſchuſku wot 3 ml., wuſjadniſe tunjo,

porucza

Ludwig Kuhlmann
na Koſchiz haſzy w Budyschinje.

Hijom wjese ſet klawua prawdziwa
**Ringelhardtſko-Glöcknerſka ranv-hojaſa
a ezechnita žalba***

je ſchtemplom M. Ringelhardt a je ſakitanskej marku: na ſchachtliczach je ſekarſzy pruhowana a poruczena psche: koſcioru ſer, rakoſe ranv, brody, karfunkel, ſassy, ſiſhawu, ſelocjok, ſwosabjene a wopalene ranv, kurjaze woſka, ſahorjenja, ſyła wſchę ſwonkne ſchkody, ſoldkowe boſenje, wič a drjenje.

* Dostacj w ſchachtliczach po 25 a 50 np. (ſ počaku nałożowanja) w haptylekach w Budyschinje, Lubiju, Bitawje, Woſtrowzu, Großbünauje, Bernſtacie, Woſporku, Neugersdorfu, Biſkopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirschfeldje, Herrnhucze, Nowoſalzu, Seifhennersdorfje, Połcznizh, Halschtrowje, Habrachcziſach a t. d. Wopikma ſu we wſchę haptylekach wupołożene.

N.B. Njech ſo ſwēri pschi ſupowaniu horejſcheho pleſtra na ſchtempel a na ſakonszy deponirowanu ſakitanskı marku ſedžbuje, dokelž hijom je ſo tutón pleſtr podražował.

Rowowe pomnifi

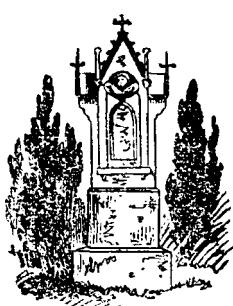
ſ marmora, ſhenita a pěſtowza,
marmorowe platy

porucza pschi potriebje dobrociwemu wobkežbowanju

Ludwig Fiedler,

prjedy Santo-Passo,

2 na Lubijskej dróſy 2.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſaſhadženje khumſhtnych ſubow a plombirowanjom
po najnowſhym ſystemje.

 Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

A ręczam wſchēdnje dopołdnja a popołdnju wot 8 hacž do 5 hodzin. Khudym darmo.

Emma ſwid. Vorwerckowa
porucza ſwoj wulki ſkład
paletotow, jakow a žaketow
ſ dobrych czoplych ſtoſſow a pluſcha, po derje
ſedžazych ſreſkach dželane. Płacjſiſny ſu po
možnoſci niſke.

Wojedtoſtſliſti
i thornarijom
porucza A. Tſchentscher
w Budyschinje.

Spōdne kholowy,
spōdne jakı,
flanellowe koſchle,
ſhawlowe rubiſcheža,
toho runja wſchę družiny

hotowyſchatoſt
porucza

A. Tſchentscher,
ſ napſtacjza noweje měſchčanskeje ſchule.

Woſkowej tinturje.

Na wloſky bědnych ſ tutym woſpet na
horejſhu tinturu ſedžbnych činimy, jako wo
prawdje na najlepſchi, je-li uſi jenicki
w ſkutku sprawny ſredki psche wupadlo-
wanje woſkow, taž tež ſo by človojek ſhubjene
woſky ſ nowa doſtaſ, a je wona wohejje
tež ſa žonskie, kotrymž woſky husto wot
pschemérneho nałożowanja wolija a pomady
wupaduju, woſebje jara wujitna. — Tutu
tinturu ma w bleſtach po 1, 2 a 3 ml.
w Budyschinje prawdziwu jenož knies Ernst
Mittasch heval Heinr. Jul. Linck na
pschedanu.

Čaſniki

pschedawa a porjedza tunjo a derje ſ rulo-
wanjom

čaſnikiar Mager
pschi kaſernie.

Do Awſtralije

ſcjele paſažirow ſ direktnej parnej ſodžu
wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingsmarkt 57.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so koždu sobotu. — Štvortlētna předplata we wudawaſni 80 np. a na němských poſtach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čiſlo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja so we wudawaſni „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot rynka 10 np. a maja so najpozdrožio ſtvortk hač do 7 h. wječor wotedać

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čiſeč Smolerjec knihiččeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Čiſlo 48.

Sobotu 2. decembra 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khejorſtvo. Sanđjeny ſchwartk je němſki khejorſtvo ſejm (rajchstag) ſažo w hromadze ſtupil. S tým ſu ſo wuradžowanja pruskeho ſejma pſchetonhy. Hacž ſmiejat wobaj ſejmaj w tým ſamym čaſu poſbedzenja abo hacž ſo w tým wotměnitaj, hiſhceje poſtaſene njeje. Nětčiſchi porjad, po kotrymž ſo poſbedzenja pruskeho a khejorſtoweho ſejma honja, wuradženja jara moli a jich wujitk kaſy. W prěním poſbedzenju khejorſtoweho ſejma ſo namjet elſaß-lothringſkich ſapohlanzow wuradžesche, w kotrymž ſo žudaſche, ſo by ſo tým ſobuſtawam elſaß-lothringſkeho krajneho wubjerka, kotrež němſku rěč njerofymia, dowolilo, pſchi wuradžowanach franzowzy rěčecž. Swjaſkowa rada bě hijom ſo pſchecžiwo tutomu namjetej wuprajila a nětko je jón tež khejorſtoweho ſejm wotpoſaſak. Němzy njeſzu ſwóliniwi, Frantzowſam wjazh prawa dacž hacž Polakam a Dānam, na kotrychž provinziálnych ſejmac̄ ſo tež jenož němſka rěč we wobkhadze trjebacž ſmě, hacž runje wjetha poſojoza w nich němſka njeje. Kaž ſo powieda, čaſa knježerſtvo jenož na dobru ſkladnoſć, ſo by tutón khejorſtoweho ſejm po možnoſći bórshy reſwjaſalo a na jeho město ſwóliniwiſchi dostało. Knježerſtvo nima žaneje nadžije, ſo budže ſo khejorſtoweho ſejm pſchecžiwo dawkowym namjetam mjenje ſpječowacž, hacž pruski ſejm, ſo kotrehož wobſanknjenjem je knježerſtvo jara njeſpoſojne. Tutón chze wſchě namjetu ſa nowe dawki, kotrež dyrbja ſo na pſchedarwanje tobaka a palenza poſojoči, wotpoſaſacž. Jenož do toho je ſejm ſwolit, ſo maja ſo ſchtyrjom najnižšim dawkowym klaſham wſchě dawki ſpuschcži, Schťož ma jenož do 1200 mk. lětnych dokhodow, a tajzy ſu bjes 5 millijonami pruskeſti dawki-dawarjow ſchtyri millijony, njebudže pſchichodnje žane dawki wjazh placieči trjebacž. Pſches to wot dawkowych dokhodow $12\frac{1}{2}$ millijona wupanje, kotrež dyrbja ſo pſches druhé nowe dawki wurunacž. Konservativni chzedža, kaž to jedyn ſi jich najlepſich rěčníkow, Adolf Wagner, namjetowaſche, njedostatkej pruskeſti finanzow ſo nowym bórſowym a kapitalrentowym dawkom a reformu pruskeho dokhodneho dawka wotſtronicž. Dokelž drjewowe placžiſny ſo kóždym lětom bôle padaju a pſches to ſtat wjele dokhodow ſhubuje, žada pruski ratarſki minister dr. Lucius, ſo dyrbji ſo zlo na wukrajne drjewo powyschicž. Wón je hijom ſejmej pſchipowjedaſ, ſo budže pola swjaſkoweje radu wjetha drjewowe zlo namjetowacž. W naſupanju ſtoteho mōra minister na to poſaſa, ſo ſu ſalonje, pſche mōr poſtaſene, derje wobſtaſe. W běhu poſledních tříh lět je ſo jenož jeniczki ras ſkótny mōr ſo wukraja pſchenjeſki, duž budže ſnadž němſkim ratarjam pſchichodnje mōžno, ſwój ſkót ſažo do Jendželskeje pſchedawacž. Sajimaze běſche wopisjanje ſapohlanza Seehuſena wo wobſtejnosczech khejorſtoweho wobhydlerow w narancſeje Pruskej. Pſched někotrymi lětami ſu do tutoho kraja židža ſo Pólskeje pſchicžahnyli, kotsiž ſu haty a jěſory, statej ſkluſhaze, wotnajeli

a zyke rybarſtvo do ſwojich rukow wſali. Wobhydlerjo tamneho kraja ſu ſo hacž dotal ſ rhyblyjenjom a jeho wikowanjom žiwili a ſu nětlo pſches židow, kotsiž ſu jím wſchu warbu přeč wſali, do najwjetſcheho hubjenſtwa ſtořenji. Zeſli ſo ſtat židam dale rybarſtvo pſchenaja, budža khejorſtvo ſtorečneje Pruskeje nuſowanı, ſwoju domiſlu wopuſchcži a do Ameriki wuczahny. Sa regulirowanje rěčniſtcež, pſches lětuſche powodzenja wobſkłodžene, bu 500,000 mk. dowolenych.

— Něhduschi pruski ministerpräsident Otto ſ Manteuffel, w Lubinje w Delnej Lužiſy rodzeny, je nježdzu, 77 lět starý, na ſwojim kuble w Kroženje wumrjet. S nim je muž ſe živjenja ſchoł, kotryž je w čaſu revoluzije wažne ſaſtojnſtvo a ſ nim wuliw na poſdžiſhu prusku politiku měl. Wón bu w lěče 1848 ſ hrabju Brandenburgom do pruskeho ministerſtwa povoſan, ſo by „wjeleſchijneho hada revoluzije“ ſkludžil. Manteuffel je nadawſ, jemu tehdom ſtajeny, dokonjaſ, revoluzija bu wot njeho podczíſnjenia.

— S poſtoweho wosa, kotryž bjes Schlawy a Varžynom jěſdži, ſtej ſo 23. novembra dwě liſtové moſchni ſhubilej; w jenej ſi njeju běchu liſty, kotrež mějachu ſo wjeřečej Bismarckej wotedacž. We Wusterwižu ſo dohladachu, ſo moſchni we wosu wjazh njeſtej. Hacž runje běchu hnydom ſa nimaj zyky pucž pſchepytacž vali, dha ſo tola ſažo namaſacž njenižechtej. Duž tufaja, ſo ſtaj moſchni kranjenej, a ſo je paduch woſebje ſa liſtami, wjeřečej Bismarckej ſluſhazym, ſtaſ. Szwedomliwe pſchepytanie tuteje naležnoſće je ſo wjethszej poſtowej direkzií w Köſlinje pſchepodaſo.

— Na wobtwerdženju krajnych twjerdžiſnow ſo ſ wobſtaſnoſciu pilnje dale džěla. Wutwary twjerdžiſny Thorna ſu ſažo ſi nowym ſwokownym fortom wudospołnjenie. Garnisona w Thornje budže ſ regimentom infanterije a regimentom ulanow poſylnjenia. Tež ſ wutwarjenjom Küſtrina ſo bórshy ſapocžatk ſežini. Wokoło kóždeje twjerdžiſny ſo w naſchim čaſu pažmo ſamostatných fortow žada, kotrež maja ſo bjes ſobu podpjeracž a njepſchecželsku artilleriju wot hłowneje twjerdžiſny wotdžerječ. Na měſtnje, wot fortow krytym, je pobitemu wulkemu wójsku mōžno, ſo ſažo wot poraženja ſhabacž a njepſcheczeſej dobywanje do kraja wobaracž. K wobſehnjenju nowych twjerdžiſnow je wulka njepſchecželska armeja nuſna.

Jendželska. W Irlandſkej je ſažo wſchón porjad ſpawleny. Bjes tym ſo w Dublinje, we hłownym měſeje Irlandſkeje, na poliziſtow nadpady ſ revolverami cžinja a ſudníkow, kotsiž ſu irlandſkich revoluzionarnych ſažudžili, na haſach kóñzuija, ſu ſo tež wobſtejnosczech na wſach wonka pohóřſkile. Kaž jara ſo ſublerjo w někotrych ſtronach strachuju, je ſe ſkładowazeho podawka widzeč. Zako ſaňdeny ſchwartk jendželski ſemjan Bourke, kotrehož bratra ſu revoluzionarni ſaňdžene lěčo ſkonzowali, na ſudniſtvo pſchimě, ſo by ſi někotrych ſwojich ſublow najeňkow, kotsiž běhu hijom ras ſi nich wupokaſani, ale kotsiž běhu ſo jeho ſublow ſ nowa mozo-

wali, wot śudništwa wucjericz dał, mējesche won dwerołatu tſelbu ſobu a bē wot ſchtyroch wot nohow hac̄ do hlowy wobronjenych žandarmow pschewodżenij. Taſo ho Bourke domoj na ſwoje ſublo wróci, pschewodžachu jeho dwazeczo wobronjeni polizistojo, kotsig w nozy a wodnjo jeho dom wobstražuju, dokelž chzedža ſpjeczimi najeńkojo Bourka w jeho domje ſkonzowac̄. Wodžerjo irlandſkich njemierow s revolucionarnymi rēcemi lud pschecziwo jendželskim kniesam ſchęzuwaju. Tak mējesche wěsty Davitt, kotrehož hakle ſu ſtěha ſ jaſtrwa puſczejili, hdźež dyrbjescze dla ſwojego revolucionarneho ſpoczinjenja ſedzec̄, rēc̄, w kotrejž ſarmerow (najeńkow) namowiesche, ſo njebychu kniesam žadyn pacht wjazy płaczili a daswasche jim radu, ſo dyrbja ſ horow pschic̄ iendželczanow ſaciež. Davittowa rēc̄ je jendželskich kniesow do wulkeho stracha ſtajila, najſkerje budža Davitta ſ nowa ſajec̄.

Ružowſka. Někotre ruse ſowiny ſu ſ tym njeſpokojne, ſo ſu jeruſalemszy Grichojo wěſteho Goſija ſa ſwojego tamniſcheho patriarcha abo arzbiskopa wuſwolili, hac̄ runje je tutón hiſczeje pschejara młody ſa tajſe wyżoke doſtojnſtwo a wyżche toho tež pschecziwo Ružowſkej njeſcheczelſzy ſmyſleny. Spominjene ſowiny mēnia, ſo jeruſalemske grichiske duchownſtwo runje ſ Ružowſkeje najwiazny pjenies czechne a je po tajſim ſ wjetſcha wot rufiſich pjenies ſiwe. — Po ſpominjenych ſowinach Grichojo tež w ſlo- wianskich krajach, něhdź pod Turlowskej ſtejazych, zyrlwiſki mēr na wſhē mózne waschnje kaſa, a by drje toho dla najlepje bylo, hdź by rufe ſkejejerſtwo jeruſalemſkemu grichiskemu duchownſtwo wjazy žaneje pjenieſneje podpſery njeſdawalo a hewal tež grichiskim duchownym a kloſchtram ſakala, ſa ſebje pjeniesh w Ružowſkej ſhromadzowac̄.

— W Petersburgu je ſ někotreho čaſha tež ſaſo polſke džiwaſko ſrijadowane a ho jara derje ſpodoba, tak ſo je niz jeno wot Polakow, ale woſebje tež wot Ružow jara bohacze wophtane.

— Ruffi minister ſwontownych naležnoſc̄ow, knies ſ Giers, je ho psches Brusku na puc̄ do Italije podał, hdźež chze dwaj mēbzazaj poſa ſwojeje ſhwóſby w Piſu pschebyc̄, taſ my poſzlenſke hižom wondanjo naſpomnichmy. My tehdź tež praſachimy, ſo by njeſmudre bylo, hdź by něchtón Franzowſam weric̄ chył, kiž wudawaja, ſo je Giers pschecziwo Němzam njeſcheczelſzy ſmyſleny. Wona je wjele wjazy jich dobrý pscheczel, na čož tež to poſkaſuje, hdź pschi ſwojich rēdkich wukrajnych puc̄owanjach koho wophta, dha je to ſ wjetſcha jenož wjert Bismark, a k tomu won tež jenož lubeho mēra dla pschijedže. Wona njeje ſydom lēt Ružowſku wopuchczil, ſ wunſac̄om toho wuleta, kotrež ſoni do Gdanska (Danziga) ſežini; hdź tehdź rufiſko ſkejora pschewodžesche a pschi tym ſ wjertom Bismarkom někotre naležnoſc̄e bjes dolheho ſchparanja wujedna, dokelž je mēr lubowazny člowjek, ſ kotreymiz budžesche ho pak worakow diplomat dolho poraſ. Tež tón krócz won wjert Bismarka na jeho pomorſkim ſuble Warzynje wophta, ſchtož je ſ najmienſha ſjawnne ſnamjo ſa to, ſo ſ nim w dobrym pscheczelſtwo ſteji.

— Š Finiskeje (abo Finlandskeje) piſaja někto tež tamniſche němſke ſowiny, taſ ho tam džen wote dnja bole poſkaſuje, ſo na woheňſaloženjach, tam ſežinenych, a na tſelenjach na ludzi wot mērjenych njeje njeſcheczelſtwo Finow a Litowzow pschecziwo Němzam wina, ale ſo tajſe ſlōſče wot ſozialistow a nihilistow wuſhadzeja.

— Sawofſtajenſtwo ſemrjeteho generała Skobeleva pschedſtaja poſdra milliona rublow. Skobelev je ho wo ſarjudniſtwo ſwojich ſublow mało ſtaral a to ſwojemu prēnemu ſchoſzarzej pschewoſtajil; wſcho pak w najlepſhim porjedże namakaſhu. Herbſtwo kotrež je mi macžerka pschikafa hic̄, runje won, po ſchędžy, ſo

poſchipanje dwemaj ſhotromaj Skobeleva, wjenujzy wjertowkomaj Beaucharnais a Vělofelskej-Věloſerkej. — Ruffe ſtatne doſhody ſu ho w tutym leczje wulzy poſlepſhake. Sa prēnje woſhom mēbaſow je 44 millionow rublow do ſtatneje kaſy wjazy doſhlo, hac̄ ſoni w tym ſamym ejoſu.

— Katolicka woſada ſwiateje Katerinje w Petersburgu je ſe ſwojich woſadnych wěſteho Karakowſkego ſa ſwojego ſyndika wuſwolila. Jego brat je prēn lěkar něcžiſcheje ruseje ſkeje khezorki.

W o l d a.

Baſniczla hrabje ſotoguba, poſchelozena ſ jeho ruseje powjescze „Arina“.

W dalokim kraju běchtaj kral a kralowa ſiwoj. Kral bětche jara trutu a wſhē ho jeho bojachu. Zenož tym, kiž běchu jara poſluſhni a dobre ſtukti czinjachu, poſwoli won ſ njemu pschic̄ a ſ nim porečec̄. Hdź pak by něchtón něchtó njeſtio ſežiniſ, toho by won hnydom wuhaſ a jemu jenož tehdź wodaſ, hdź by tutón ſ nowa dobrý, wujitny ſtuk ſežiniſ a ho ſwojego hrécha roſkal. Wſchitzu to wjedžachu a kódy ho starasche, ſo by jeho kral pschijat, poſchetož ſ njemu krodziež běſche wulka czescz. Kralowa pak nikoho nježubžesche, wona wſhēch lubowasche. Wona běſche ſ wſchitkim luboſcziwa a njeſeje ſa ſwoju pschibluschnoſc̄ roſkudziež, hac̄ je ſchtó prawje abo njeprawje ſtukowal. Wona jenož chyſche, ſo bychu wſhē byli ſbožowni. Kódy džen wona ſ džeczimi to do toho, to do druheho kónza města jedžesche, ſo by naſhonila, hac̄ njeje nihdźe njeſbožownych abo khorých abo hłodných. Wona mējeſche wulki wós ſe ſchtyrimi ſnehběkymi konjemi, ſo by kódy mohl widzec̄, ſo wona jědže, a k njej podeńc̄, je-li jemu nusno. We wosu ſtajne wſchelake wězy težachu, haj tež pjeniesh. Čaopke kabaty, hraſki, ſchlórne, lěkarſtwa, ſchaty, knihi, nohajz, czaj, zkor — wſcho tam běſche, ſ čim by wona khubym mohla pomhac̄. A kral a kralowa mējeſtaj džecz, pječ ſynow a pječ džowcžic̄kow.

Kralowa bjerjeſche ſe ſobu do wosa te džecz, kiž běchu w tón džen najbóle wulky. Starschemu ſynej relachu Dodon a won bě naſlēnik. Najmłodsza džowcžic̄ka, kotař bě hakle ſchtyriletna, rěkaſte Miroda. Wona běſche taſta worakawa, ſo kralowa čeſto jeje dla ſaplaka. Poſluchačz nočze, ſebi wona pomyſli, a tak budze ſa nju wěſče hubjenje.

Hlaj, junu běchu wſhē džecz jara pěkne byle a wjereſchu ho na dolhym wosu, a ſa nimi ho kralowa wjereſche. Taſo běchu wſhē dary roſdawane, pschikafa wona, do leſha dojec̄ a to na pschekhadžowanku. Sa wežerawſhim w nozy bě deſchecž ſchol a najſkerje bě tam wjere hribow narostko. Pschijeharſchi do leſha, poczachu tam hriby phtačz.

— Mama! — Dodon njejabzy ſawoſ, kotrež běſche daloko do leſha ſaběžal, dokelž bě hižom wulki, — mama, poj wſchak hem a to ruče!

Kralowa džecz tam, hdźež Dodon ſtejeſche, a džecz wſhē ſa njej. Hladaja wona a wuhladaja: na ſemi, pod tolſtej lipu, leži maſka holiczka a ſpi, ſama jeniczka. Widzec̄ bě, ſo běſche doſhlo plakala a na to wuſhyla. Jeje draſta běſche roſtorhana. A tajſe mējeſche ſtupniczki — to bě žaſoňne poſladac̄. Na hlowje njebe žadyn klobuc̄k, jenož ſpođiwnje ſkote ſudžetki. ſsama pak běſche taſta blēduſchka. Mirada chyſche tež tudy požortowac̄ a wſawſchi trawic̄ku, pocza ſ njej holiczku koſkotac̄, ale ſ dobom ho ſahańbowa. Tola ta holiczka bě ho tak ſtróžka, ſo poſkocži a widžo njeſnatych ludži, hórklo plakac̄ pocza.

— Dži a proſh ju w wodac̄e! — pschikafa kralowa Miradže.

Tež bě jara njeſpodobno, njeſnatu holiczku wo wodac̄e proſhyc̄, ale macžeri poſluchačz, běſche trjeba, a pschitupiwschi ſ tej khubzinę ju wona woſoſha.

— Kaf Tebi rěkaja? — wopraſha ho kralowa, ju majkajo.

— Wolda — wotmolwi ta.

— Šchtó je Twój nan? powjedaſ a njebož ho.

Wolda poſlada na kralowu a wſchón ſtrach ho ſhubi. Taſ ſluſcziwje kralowa na nju ſhlađowasche.

— Mož nan wuhlo ſ drjewo w leſhu paſi. Za ſnaju puc̄, kotrež je mi macžerka pschikafa hic̄, runje won, po ſchędžy, ſo

bých jemu líst podala. A ja bym mjetla wuhladača, sa nim běhača a njejkým schjézku močka wjazy nadeneč. Ja bym wuschla, jako runje sklonzo wskhadzše, a netko je híjo posdze. Ach, tak chze so mi jéz! — a ta malá holčička wopjet saplaka.

— Škoto, džeczi, chzeče, hraby vytací abo tam jéz, hdej jeje nan a macz bydlitaj? — praschesche so kralova.

— Jéz, jéz! — wołachu wskhe džeczi, jenož Miradže njechasche so jéz, Dodon, jako najstarši, holicičku k řebi pořadži a woni wjesechú so po wskhem lěšu, so bychú wuhlerja knadž něhdje setkali.

— Hlaj wón, hlaj! — sawola Wólda sklončnje, a, předvy hacz móžesche pohonč konje fastajic, bě wona hížom na semju skocžka. Alle to je straschno, a malá Wólda je jenož tak salschicžala, hdyň je na semju padla. Wona bě řebi nohu ranila. Wuhler džowcžicžku najprjedy wokoscha a potom ju sa wuschi potorha.

— Čeho dla by tak njeponkuschna! — wón rjekny. Wón bě wskhon čorný wot swojeho džela, zlyle káž muhnič; mijenijz wón stajne w kurje pschebywasche. Alle Wólda so womašanja njebojesche. Wona nanoru řeji wobja a jeho twerdze košchesche, doniz bě jeye lizo wskho wocžornilo a nōš zlyle čorný. Mirada so wótkje kmějescche, tak bě jej to kmějčno; ale wjetšche džeczi so nježmějach, pschetož te běchu wopšchijale, tak jara Wólda swojeho nana lubuje; wona so womašanja njebojesche, so by jeho wokoscha.

— Koř Tebi rěkaja? — praschesche so kralova wuhlerja.

— Koččij, — wotmolwi wuhler, čapku sejmajo.

— Je Twoja ſwójba wulka? —

— Mam jenož jenu džowcžicžku. Mějach hischče tříjoch holicžkow. Woni su wumrjeli.

— Njeje Čí nicžo trjeba? — so dobrocživa kralova dale praschesche.

— Sso džakuju, mi njeje nicžo trjeba. Szym strový a možu dželacž.

— A řečluzišč rješe?

— Sa mnje je doſčí, káž tež sa žonu a džowcžicžku.

— A nježdželu mam řečluzišč — Wólda poſčepny.

Kralova čyžsche jemu pjenesy podaric, tola wón je njeſta, ale rjekny: — Daječe je khudym, řečluzišč njemoža, ja pak možu dželacž. Braj w Bože mje, Wólda, dženža je řebota, ja bym dželo sklončí. Dyrbju so wumyč a jutſje do zhrívje híč. —

Alle kralova nočhysche jeho wopšcžicž a wskhe w hromadže džechu pohladacž, tak wuhler bydli. Woni ſkoro k malej khěžzy pschim džechu. Wona běsche tak wjetšha, so so wskha ſhibowasche pod wulkej ſlomjaně třechu. Jenož jena malá ſtvička běsche w njei, ale čiſta a hlinjane tlo so tak ſi bělusklich pěšaczkem hlyščesche. Wuhlerjowa žona dželashche wobjed, pschihotowajo. Wona so jara dživasche, tejko hosczi wuhladowachi. — Wólda, dži kruwu deicž, — wona rjekny, a ſama pocža ſudobje pschihotowacž.

Wskhe džeczi pschihladowachu, tak Wólda kruwu deicž, kotaž hněvniye na nje ſhadowasche, a ſ khwilemi hlowu wobrocžesche, runje jako by čhyla maču hoſpoſku hubkowacž. Wólda so jich hížom wjazy njebojesche a povjedaſch jím, tak ſwojey maczéri w džele pomha a so wé polewku a wobli jeſka waricž.

Domoj pschijewſchi, kralovské džeczi doſko rěčzach, tak su so ſ Wóldu ſejnale, a kralova králej wo dželarvym wuhlerju povjedaſch. Kral po njeho pořebla a bě ſ jeho wotmolwjenjemi tak ſpotojem, so ſa wskhon kralowski hród pschi nim wuhlo ſkasa. Čjasto po Wóldu wós pořeblach, so by pschijela a ſ džecžimi hraſkala. Potom ſapocžinashce so wucžba a Wólda čyžsche tež wuknycž. Wskhe kralovské džeczi wuknijach a to čjitatč, pižacž a licžicž. Mirada pak dale nicžo njenawukny, hacž rejwacž.

(Skončenje pschihodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Shtwórk tydženja bě ſo 25 lét minylo, ſo bě krajnostarschi ſhempel, rycerſtubler nad Ohornom, kniežetſki radžiczel ſ wonka ſlužby a komtur, do krajnostarského direktorijského markhrabinstwa ſaſtupil. Deputacija hornjołužiſkých

provinzijalnych ſtawow, ſ hamtského hetmana ſe Salza, Budyského měſchcžanosty Löhra, biskopa Vernerta, hrabje Einsiedela, ſwobodneho knjesa ſ Uckermannia, Rexa ſ Thielau a ſejmského ſapókhanza ſeřka ſ Rodez wobſtejaza, pschinjeſhy jubilarej pschi tutej ſkladnosći najwutrobnische ſbojepſchecža.

— Rjedawno je knjeg duchowny R. Nächster, kotrež bě dleſhi čaž ſ fararjom w Glashütte, wumrjel. Wón je byn něhduscheho Maſeſchanskeho fararja Nächstera a je we wjazorych ſerbſkých zhrívach předowal. Dokelž běchu w tym čažu, jako bě wuſtudowal, wskhe ſerbſke fary wobſadžene, běsche wón nuſowaný, duchowne město w Němzach vytací. Knjeg farat Nächster běsche hakle w ſchirzecžoch lětach a je doſki čaž do ſwojeje ſmjerce na khorym ložu ležal.

— Šlašť ſodan ſ Budyschina, kotrež mějſeche na Lubijſej dróshy njedalo ſo noveje Weigangez fabriki w nowej wurytej hrjebi ſkalu roſbuchtacž, bu ſańdženu ſrjedu pschi džele cježlo ſranjený. Wón bě dwě džerje ſa ſobu ſ dynamitom natylkyl. W přenjei dynamit roſbuchtý, a runje čyžsche ſodan do hrjebie ſalēſč, ſo by tež druhí ſapalit, jako tutón psches ſchafzenje přenjeho wutſelenja ſam roſbuchtý a woſkolétaze ſamjenje ſodanej do woblicža ſlečžichu. ſodanove raný drje ſu cježle, jich dla pak žadyn ſtrach wo ſodanove živjenje njenastanje.

— ◊ Wuſla je „Lužica“ čo. 12 (december 1882). Wopříječe: I. Dopomjenja na Mišno. Jakub Bart. — II. Płody z tamneje strony oceana. Podawa J. Pjech. — III. Wóstań pobožny. (Delnjolužicy.) Mato Kósyk. — IV. Stary wojak. (Bajka z luda.) (Skónčenje.) Podawa Jan B. Šolta. — V. Za zhrademny koncert serbskich ſpěvařskich towarzſtwow. Napisal Jurij Libš, stud. theol. — VI. Serb jako ſpomožník Polakow. Jan B. Šolta. — VII. Dopus. Něčrb. — VIII. Rjedzef a poředzef. — IX. Naležnosće towarzſtwow. — X. Serbski rozhled. — XI. Serbske knihownistwo. — XII. Zapis přinoškow a darow. — XIII. Nekolog. — XIV. Dnjonwica za měsac december. — XV. Nawěſki.

— Delnjijeje Hórk. Na tudomným knježim dworje, poſa ſuhlerja ſel a ſiwnoscžera ſeřchpra je bjeſ ſkotom pluzowa ſhorosć wudvrti. Hamtské hetmanſtvo je pschilatſalo, ſo maja ſo mjenowane dwory wskhemu druhemu ſkoty ſarvječ a ſo ſo nježmědža ſ nich ſloma, byno a druhe wězy, kotrež bychú mohli ſhorosć dale roſſchérice, wunjeſč.

— Hucžiny. Tu je ſrjedu 29. novembra w bróžni zahrodnika Nowaka popoſdnju woſko ſo 1/2 hodžin woheň wuschoł. Spomnjenia bróžen ſe hakle psched ſkotim nowa natwarjena, dokelž běchu ſo Nowakež ſapalit psched 3 lětami wotpalili. Do bróžni běsche tež kólnja ſobu ſatwarjena. Bróžen běsche ſe ſlomu, bynom a ſwanjom nimale zlyle natylkana. Měkotſi měnja, ſo je ſo ſnanou ſlaniye, kotrež je tola trochu moře nutř wozene, tak ſaparilo, ſo je ſo ſkónčnje ſapalito. Druhý pak měnja, ſo to derje možno njeje, dokelž je ſo w ſpomnjeney kólni najprjedy ſapocžinalo paſicž. Duž njemóžem ſo ſkudžicž, tak je woheň wuschoł. Dokelž běsche ſo hnydom zlyla wjež k pomožu ſběžala a hnydom Hucžinjanská woſbadna a knježa ſylkawa wodu ſylkawtej a potom tež hischče ſel ſkudžicž a tež Lichańska ſylkawa pschijedžeschtaj, njebečku plomjenja ſa žane twarjenja dale ſtrachne, runje Nowakež domske zlyle w bliſkoſci ſteji. W nozý byſchtej ſnanou ſarska hródž a Mižnarjež bróžen ſe ſkudžicž ſe ſteji. W nozý byſchtej ſnanou ſarska hródž a Mižnarjež bróžen ſe ſkudžicž ſe ſteji.

— Se ſubrnicžki. W tudomných hrabinskich brunizových podkopach, psched dleſhi čažom wot wulkeje wody ſepjenych, ſo ſ plumpu a dwěmaj pulsometromaj woda wucžera, tola hacž dotal je wona jara mačo wotewſala. Tež je nětčiſha wulka woda wucžeranje jara ſadžeržala. Wobaj pulsometraj dyrbjeſchtaj dželacž

psiches, dokelž woda dla powodzeniach Stróżańskich kłów wotběžej nijemózescze. Duż drje bórsh ſaſo w podkopkach njebudźa džělacz mów.

W klóſchtrje Marijnej Hwěſdze wumrie w nozy wot njezdiele k pónđzeli hnadna knjeni Kordulą Karolina Ulbrichez, abbatiža mjenowaneho klóſchtra. Njeboha knjeni abbatiža bu rođena w Georgswaldze 23. oktobra 1815 a je po taſkim starobu 67 lét a 1 měsacz doſežahnyła. W lécze 1835 ſdraszczena, wotpoſoſi 29. aprileje 1838 ſwoje ſwiatoczne ſluby, běſche wuczerka a poſdžiſho pschedſtejerka klóſchtrſkeho wuſtawa (inſtituta) ſa holcza a bu po ſmierzci abbatižy Edmundy May wot ſwojich ſobuſhotrow 7. juliia 1874 ſa abbižu a knjeni klóſchtra Marijnej Hwěſdy wuſwolena. Klóſchtr ſ ujeſ ſhubi luboſcziwu a ſwědomitu macz, khubzi a kažkuli nufni nadobnu dobroczętku. („R. Poſol.“)

S Njebjelcžiz. Njemakle ſtróžele ſajědžechu njeđzeli 26. nov. do ludu, k Božim ſlužbam ſhromadženeho, hdyž na předowanju ſo do zyrkwe ſawoſa: Woheń wo wky! „Mały Pſtruchar“, kotryž bě na ſemſchach doma woftał, bě ſe ſchwabliczlam iſchkoril, w heli nahromadžene ſaph ſapalik a by ſe ſaduſchenjom wopor džeczazeho njerofoma był, njeběſche-li ſo ſe ſtrachom do koža ſhrawał, hdyž jeho na pomož pschilhwatazy ſemſcherjo namaſachu. — Pschi wschej cžiſhcezenzy, kotraž wěſo w Božim domje naſta, njeſta ſo psches Bože ſwarnowanje dale žane njebože, ſchtóž ma ſo temu pschiliſhovac, ſo žónſke wo mérje we ſamfach woftachu, dónž běchu ſo mužojo ſ zyrkwe roſefchli. — Hroſba starschich kaž džecži, mordarſka bramina, je pschi pschemenjatym wjedrje tež lětſha naſhu woſhadu domaphata a hromadži ſwoje wopory w ſſerbfich Paſliſzach. Bóh čhyk ſo ſmilicž a tutón prut ſkoru wot naſh wſac, kotryž ſeto wot ſéta starschim teſko ſylſhov wuſkocži! (R. P.)

Wuſhudženja.

Kawniſki ſud. Swudowjenia mlynkowa Hana Gröſchelowa w Lemischowje, kotraž bě ſo na wumjeniaku Reckowu tam pschi-ſkłodžala, ſo je jej pschenzu kranyła, k 5 m. khostanja ſaſhudžichu. — Wotročzaj Horak ſ Delnjeho Wujesda a Polan ſ Hodžija běſhtaj ſo někajeje wězy dla ſwadžiloj, pschi cžimž Horak Polana ſ drjewjanjom ſhlinje na hlowu dyri. Horaka dla ſtrachneho cželnego wobſkłodženja k placzenju 6 m. ſaſhudžichu. — Schytnacze-létna Emma Marzez ſ Warnolcžiz k tomu ſtejſche, ſo je ſ bydla dželaczeſki Schmidtoveje 50 np. kranyła. Wobſkłodžena ma ſo to 2 dniej jaſtwa wotběžic, tſi dalshe paduſhſta, jej pschiliſhane, ſo jej dopolaſacj njeſhodžachu. — Wikowar August Dejo w Budyschinje bě w Něczanskej ręczzy, njeſejo žaneje rybarskeje kharthy, ryby loſit. Jeſo khostanje wobſteji w placzenju 15 m. — Dokelž bě dželaczeſki Jan Wuhacž ſe Žarkow 16. ſeptembra na knježim dworje w Hrodžiſhczu 5 małych kórkow ſpakoſcžil, ſaſhudžichu jeho k jenemu dnjej arreſta. — Hosczenzarzej-najenkej Kinzelej w Subniczzy winu dawachu, ſo je 30. augusta jene ſwinjo, pola ſwinnoſczerja Pětka w Brēſhowje khorosče dla kóte, ludžom k jědži roſphedał. Dla njeſhodžazých dopokaſmow ſo wobſkłodžený khostanja ſminy. — W Schneiderez korečmje w Dubrawzy 4. junija na rejaſ bjes Dubrawčzanami a někotrymi Bartſkimi ſwada naſta, pschi kotrejz woſhejje ſchemz Jan Wicžas, dželaczeſki Otto Paul, hoſpo-darſki pomožnik Pětchla a dželaczeſkerjej Stopjera a Höhna ſ aleko-wanjom a hawtowanjom wuſtuſowachu. Dokelž hosczenzar rej ſtoučki, njeſernikojo psched korečmu bitwu dobichu. Pschi telej ſkladnoſczi Paul ſ wutorhnenym kolkom na zyhelnika Schuberta pjerjeſche, Stopjera paſ, kotryž čhyſche rad do korečmy, ſ hněwom

ſchtýri wotna roſraſy, jako jeho nuts njepuſhczicu. Paul a Wicžas běſhtaj tež, hacž runje běſche korečmar wotběžem ſ rejwanſkeje ſubje deſe kaſak, tam hiſhce ſlěſhi čjaſ ſawoſtaſo. Wot wobſkłodžených doſta Jan Wicžas dwě njeđzeli tſi dny jaſtwa a ſchěſc dnjow arreſta, Paul pječ dny jaſtwa a ſchěſc dnjow arreſta, Stopjera týdženj a Pětchla tſi dny jaſtwa. ſſobuwoſkłodženju Tupaka ſ Varta a Höhnu ſ Njechornja dla njeſhodžazých dopokaſmow ſa njeviňowateju wuſnachu. — Na podobne waſchnje bu 15. augusta mér wot Bartſkikh dželaczeſkerow Paula, Augusta Wicžasa a Jurja Mjeřivý kaſenj. Woni na dróſy halekowajo a harowajo ſ wutohnenymi kolikami ſa molerjom Donathom a murjerjom Funku ſ Budyschina wjetachu, požlednjenemu Mjeřivé tež jenu pliſtu wotpoſi. Tajke hrube ſakħadženje pschiniſhý Mjeřivé ſchtyri dny arreſta, Paulej a Wicžasej paſ kóždemu tſi dny arreſta.

Powolanſka komora. Hacž dotal njeſhodaneho pohoncza Jana Pjetascha ſ Lutobęža běchu k jenemu dnjej jaſtwa wotběžili, dokelž bě, laž wón ſham k tomu ſtejſche, ſwojemu něhduschemu knjeſej rycerſtublerzej Uffermannej, dželbu wotwža kranył. Wobſkłodžený pschecžiwo tomu powołanie ſběhny, a druha instanza da jeho khostanju ſpanycz, dokelž wobkranjený pschecžiwo wobſkłodženemu ſkóřbu poruczil njebe.

Priopk.

* W ſhemniſkých běſche psched někotrymi dnjami jena žona ſ njekežbliwoſcžu hornz horzeje wody na delni khačlowy podkožt ſtaſila a ſo na něchtio čjaſha ſe iſtwy, ſwoju jenolětnu džowcžicžku w njeſ ſhamu wostojivſchi, wotkaliſa. Džecžo ſo k khačlam pschi-ſhu a ſtořeji hornz ſ podkožt dele, tak ſo ſo horza woda na džecžo wuſiny. Wboha holcžka bu pschi tym ſadlawje woparjenia a je ſanidženu pónđzelu na ſwoje ranę wumrjela.

* Wobydlerjo ſhemniſkých buchu w tykli dnyach psches ſtoučwanje jeneho čłowjeka do roſhorjenja ſtajeni. Njeđzeli wječzor woſko 1/26 hodžin bu tam brodutruwařſki wucžobník Wehrla k wutrobje kóty a běſche ſa někotre minutu morwy. Morjeny běſche ſ brodutruwařnie na haſzu ſtupiſ, ſo by poſ ſabluka ſběhny, kotrej běſche džecžo jeho iſchitra won cžiſko. Sa dwě minucze ſo wón psches khežu do iſtwy ſaſo wróči, prajíz: „Někto je wón hiſhce tež do mnje klo!“ a padje ſtonajo na ſemju, na cžož bě ſa krótki čjaſ morwy. Bóry ſo tym namaſachu w bliſkoſczi na dróſy nōž, najsſterje tón ſhamy, ſ kótrymž bu hóz morjeny. Na druhi dženj ſo hižom radži jědnaczelneho hózla Henniga ſa mordarja wuſkłodžicž. Hennig bě ſe ſchyrjomí druhimi hózami, kótrij ſu wſchitzu mloždi njeſočinkojo a paduſhſta dla hižom khostani, nimo Wehrlez truwařnie ſchot, jako wucžobník Wehrla ſ njeje ſtupi. Hóz ſemju wſchelake hanjaze wudma dawachu, kotrej jím Wehrla wróčzo da. Jedyn ſ hózow mějſche wotčinjeny nōž w ruzy. Tutoń Hennig ſhabny a kó ſ nim Wehrlu ſe ſkłowami k wutrobje: „Cžesč hiſhce tež morkotacj?“ Žako mlođostny nje-krážnik wuſlada, ſo ſo Wehrla ſ kruju polath do kheže cžumpaſche, cželny wón ſe ſwojimi towařſchemi. Woni paſ buchu bórſy wuſkłodženi, pschi cžiwiž ſo Hennig ſwojego njeſtutka wuſna.

* Psches tajazy ſněh, ſvlnne deſhceje a ſlivy je woda w Rheinu a we wſchech rěkach, kotrej ſo do njeho wuſlavaju, tajku wyskokoſcž nabyla, ſo je psches brjohi ſtupiſ ſa wſchón kraj daloko a ſchěroko powodžila. Něczne hacženja pola Nieda buchu wot wody pscheterhñene. To ſo w nozy ſta a zyka wjeſ na dobo pod wodu ſtejſche. Wobydlerjo buchu ſ alarmpifkanjom ſe ſpanja budženi, jako hižom woda psched jich kožemi ſtejſche. Wžy Beuel a Willich

běžtej zyłe wot wody wobdatej. Ludžo, kotsiž hwoje domy s čažom wopuščili njebežtu, dýrbjachu se hwojimi wězami a se štoto na ūubje a na tšeži čželacž. W Düsseldorfje běžtu hažy stareho města wot žołmow wšchě pocžrjete. Wjele hwojbow we wodže ſedžesche, wone ſebi najnužniſhu jědž wobstaracž njemóžachu. Mačerje hwoje džecži psches wokna džeržachu a ſchkrčžachu wo pomož, doniž buchu wot njebojaſných mužow na ramjenjomaj s wody wu-nejſene. W Koblenzu ſu psches wulku wodu najſrudniſche wobſtejnoscze naſtaſe. Džel města, w bliſkoſci brjoha ležaz, hluvoko pod wodu ſtejſe. Wjeczor wšchě gaſowe latarnje wuhaſnychu. Na hažach s čožmami jěſdžachu, khudžym wobhdlerjam po rěblach jědž, picže a drjewo k tepljenju do bydlow pschinofchowachu. Poſla Neudorſa bu pontonowý móst wot jeneje baggermaschine roſtorhnjeny. Město Neuwiged bu zyłe powodžene. Wobkhad móžesche ſo jenož hiſčeze po čožmach ſtacž, wšchó ſikowanje bě pschetaſto. Skót bu s čažom do wšchó ležazych wšbow dowjedženy. Wjech Wylem s Wied, w Neuwigedje bydlazy, poſla kotrehož je runje dāniſki krónprynz s wopyptom, bjeſſprózne nuſu khudeho luda po-lopíčz pytaſche. Čožm ſam wjeſtlowaſo, kotrež mějeſche ſ khlebom a druhzej žiwnoſciu napjelnjeny, wón njeſchetaſwajo k domam jěſdžesche, ſo by hluvnych naſhejſil. Wjazyk króč ſu ſo čožm ſi ludžimi powalile, tola hacž dotal nichtó žiwnjenje ſhubiſ njeje. W Kölne bu murja zoologiskeje ſahrody wot žołmow ſpawalena. Schumjo a wšchó potorhajo ſo woda do ſahrody walesche a ju we wšchěch ſtronach powodži. W elefantowej, wopizowej a tigrowej khěži woda nutſ ſtupasche a bórſy tsi khěžze wuſhoko ſtejſe, tak ſo dýrbjachu džiwje ſwérjata w njej pluwacž. Wſchelake ſwérjata, kotrež wodu a ſymlu ſnjescz njemóža, buchu s wody wucžehnjené, ſe wſchelakini družimi taž ſ elefantami, zebraſi a antilopami pak ſo to njeradži. Wulke ſbože hiſčeze bě, ſo móžachu ſo kletki pschego tepličz. Wulke ſtadlo wódnych ptakow bě ſahrodu psches džeru w murji wopuſčejito, wjeczor pak ſo ſaſo do ſahrody wróči. W Kölne a wokolnoſci ſo bjeſſ ludžimi khorosče po-kaſuſa, woſhebje je wjele džecži ſkhorilo. Wot 29. novembra popo-dnju počza woda ſpadowacž. Nuſa w powodžených ſtronach je jara wulka. Na pravym boku Rheina bydli 541 hwojbow w khěžach, kotrež ſu ſe wšchěch bokow wot wody wobdate. Pruski minister Puttkamer je ſo ſam do powodženého kraja podaſ, ſo by khwa-uje napráwly k položenju nuſy porucžil.

* W Steele poſla Čhena je ſo nětežiſcha nuſa, psches wulku wodu naſtata, k njehaſibčiſtemu paduchſtu wužiwaſa. Wot wody rěki Ruhr běžtu pucež k twarjenjam Abrahama Löwensteina zyłe powodžene, tak ſo nichtó wjazyk pſchi k nim dónicž njemóžesche. Wokolo ſchecžich hodžin wjeczor ſo na dobo ſchtyrio ſhlini mužojo po čožmje pschinjeſeſtu, kotsiž mějachu woblicž ſapovóſchane. Woni ſebi wot Löwensteina, na njeho ſo ſ revolverom měrjo, pjenjeſy žadachu. Löwenstein, pscheinwědcženy, ſo ſo ſ wotrocžkom a džowku, w domje pschitomnymaj, psched rubježnikami wobaracž njemóže, pschepoda jim wšchó, ſhtož mějeſche hotovnych pjenjes doma, nimale 3—4000 mk. Po tym ſo běžtu paduſchi wšchě ſchinje a khamory pschephtali, w kotrehož buchu móhli pjenjeſy ſhowane byež, ſo woni ſe hwojim rubježniſtrom, poſtanjenemu „dobru nőz“ pschejo, wothalichu.

* W Lawaldže psched nětřymi dnjami pſchi porjedženju ſchpundowanja pod nim paž koniažych ſwonow a něhdje 60 bleſchow wina namakachu, kotrež běžtu tam w ležce 1813 ſhowali. Paž běžte hžiom jara pschetkaty, wino pak bě hacž na někotre hubjenje ſakorowane bleſche, derje ſbjeržane.

* Tež w Franzowskej je wulka woda ſtraſchnje ſakhadžaſa. Rěka Seina, psches Paris běžaza, je wjele wody nabyla. Něžsche džele Parisa buchu 28. novembra powodžene, toho runja tež zyła wo-koſnoſcz Parisa pod wodu ſtejſe. S poſkných a wjeczorných ſiron Franzowskeje toho runja powjescze wo ſtraſchnych powodženjach pschitħadžea.

* Se St. Leonhardta w Styřskoj piſaja: Na tudomne ſudniſtvo 15. novembra mlođa žona pschińdže, kotrež wudawaſche, ſo ſu ju a jejueho muža dužy do Marburga, njeſaloſko tak njenowaneho čorneho leža, ſchtyrio njeſnacži mužojo nadpanyli, kotsiž ſu jejueho muža ſaraſhli a ſobu wſali, ju ſamu pak ſu bili a ſa morwu na dróſy ležo woftajili. Po tym, ſo bě někotre hodžiny bjeſ myžlow ležala, je ſo ſaſo ſhrabala a je nětko pschifchla, ſo by podawk wofjewila. Psches tutu powjescz bu zyła woſkoſnoſcz do njeměra ſtajena, kotrež ſo hiſčeze psches to powjetſchi, jako muža, wot rubježnikow pječa morjeneho, nihdje namakacž njemóžachu. 17. nov. 120 burjo, wjedženi wot ſchecžich ſandarmow, zyły čořny lež pschepytachu a nađenđechu pschi tym proſdu ſiſtu toſchu, jenu ſuſnju a klobuk, kotrež wěžy, taž žona praſeſche, ſlónzowanemu mužej ſluſhachu. Dokelž ſo nihdje mužowe čežlo wuſlēdžicž nje-možesche, počžachu na žonu tukacž, ſo ſnadž je muža ſama ſlónzo-wala. Žandarmojo njewoſežakaní jejnu khěžu pschepytachu a tón ras ſo pytanje podarmo njeſta. Na dworje pod hnojowej hromadu namakachu mužowe čežlo, kotrehož běžtu po wšchém ſdacžu ſlónzowali. Žona bu hnydom do jaſtwa dowjedžena. Pschepytanje počaze, hacž je žona ſama abo ſe hwojej macžerju abo — ſ po-mozu hwojeho lubeho njeſluk ſobefchla.

* Paduſchi ſu ſaiſžený thđenj zyřkej w St. Demiſ w Franzowskej wurubili. Tafo ſtražník doma wjecžerjeſche, ſleſhku pa-duſchi psches ležbyz k chorſkemu khamorej, wotewrichu ſ wopacž-nymi klicžemi tsi durje, do baſiliſki wjedžaze, a roſraſhku ſchlenzy kaſhečzow, w kotrehož ſo drohotnoſcze, wot předawſkich franzowských kralow a woſobných ſemjanskich ſwójbow darjene, khowaju. Vjeſ ſtanjemny wězami ſo nađenđa dwě krafnej monſtranzu ſ ma-živneho ſlěbra, ſ kotrehož je jena 3 khěžje dolha, 6 ſpojedných kheluchow, tsi pory ſadženkov, ſe ſlěbra wuměſy dželane, hnydom kralowſkich krónow, ſ kotrehož buchu ſchtyri wot wójwody ſ Bourbon, wot džowkov Ludwiga XV. a Ludwiga XVIII. noſchene. Druhe wěžy ſu toho runja jara drohe a rjane. Wšchó hromadže je ſo 35 kruchow kranjko. Wot paduchov hiſčeze nježo wuſlēdžili njeſbu.

Cyrkwinske powjescé.

Křečení:

Michałſka zyřkej: Bruno Maz, Zana Ernsta Kſchijana, fabrikſkeho dželacžerja a wobhdlerja na Židowje, ſ. — Maz Richard, Zana Ernsta Petſchki, murjerja a wobhdlerja na Židowje, ſ. — Hana Maria, Zana Bohu-wera Scholth, khěžkarja a fabrikſkeho dželacžerja w Dženilezach, dž. — Hana Augusta, Zana Augusta Žura, wotrocžka a wobhdlerja w Gšlonej Vorſeži, dž. — Pawlina Žedwiga, njeemandž. dž. na Školozh. — Maria Augusta, njeemandž. dž. na Židowje.

Zemrječí:

Djeň 20. novembra: Karle Gustava Berndta, ſchewza na Židowje, morwo-narodž. ſ. — 22. Charlotta Salome Mužíkz ſwidowjená Rjencžowa, khuda wobhdlerka dželacžerjeſkeje khěže na Židowje, 90 l. 2 m. — Johana Kristiana Opižez ſwidowjená Rjichtarjowa ſ Wehrſdorf, wobhdlerka dželacžerjeſkeje khěže na Židowje, 69 l. 6 m. 16 d. — 23. Maz Oſtar, Handrija Augusta Žoby, khěžkarja w Delnjej Kinje, ſ. 1 m. 22 d. — 24. Maria Wicžaſez, njebo Petra Lachdy, žiwnoſcerja w Čorných Noſlizach, wudowa w Budyschinje, 80 l. 2 m. — 25. Maria Martha, njeemandž. dž. na Židowje, 2 m. 5 d. — 27. Oſtar Emil, Emila Alberta Léfki, graminſchra a wobhdlerja na Židowje, ſ. 2 m. 5 d.

Wjedro w Londonje 1. dezembra: Deſhczíkoſte.

Zlacišna žitov a produktov w Budyschinje
25. novembra 1882.

Žitov w dowos:	Na vikach wot hacj M P M P M P M P	Na bursy wot hacj M P M P M P M P
3238 měchov.		
Pšenica 50 kilogr. . .	7 74 9 93	7 74 8 93
Rožta . . .	6 93 7 28	6 33 7 28
Ječmien . . .	6 16 6 59	6 16 6 59
Worž . . .	5 50 6 —	5 50 6 —
Hroš . . .	— — —	— — —
Wola . . .	— — —	— — —
Raps . . .	— — —	— — —
Zahň . . .	14 — 15	— — —
Hejbusčka . . .	16 — 17 50	— — —
Berný . . .	2 80 3 50	— — —
Butra 1 . . .	2 40 2 60	— — —
Pšeniczná mušta 50 kilogr.	7 50 17 50	— — —
Ržana mušta 50 . . .	7 — 11 50	— — —
Sýno 50 . . .	2 70 3 —	— — —
Sáloma 600 . . .	14 — 16	— — —
Prošata 716 shtuk, shtuka 3 50 17 —		

Živnosć na pschedanu.

Psichodnu hrjedu 6. dezembra, popoldnju w dwémaj hodžinomaj, ma ſo živnosć cjo. 10 w Vecžizach, herbam njebo Jana Schüzy bluscha za a 10 körzow pola, tuki a fahrody wopſchijaza, pak ſi inventarom pak bjes njebo dobrowólne na pschedadžowanje pschedawacj. Na kupjenje ſmykleni chzli ſo w poſtajenym čaſku w Schüze domje ſenčz, hdžej ſo jim wſho dalsche woſjewi.
Herbja.

**Nowe turkowske ſlowki,
franzowske wloſke worjehi,
wulſe plody, porucža**
E. A. Mikau na bohatej haſy.

Khofej,

cžiſce a derje ſlodžaz, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej dobroſci

Gustav Poser na jerjowej haſy.

= Serje, =

nowe, wulſe tucžne ryb, mandel wot 60 np. hacj do 1 ml. 20 np., porucžataj

bratraj Merschej
na žitnych vikach,
w hofeju ſtojej hwědže.

Khofejowy ſklad.

Šsylnje a derje ſlodžaz hžom po 80 do 200 np., pſchi wotewacju 5 puntow hiſcheje tuňſho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym ſlodze porucžataj
bratraj Merschej na žitnych vikach.

Khofej

we wulkim wubjerku,
njepaſeny wot 70 np. do 160 np. po puncze,
paſeny wot 90 np. do 200 np. po puncze,
derje ſlodžaz, porucža

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Drjewowa awfzija.

W hrabinſkim majoratſkim ležu w Rjeſwacžidle ma ſo

7. a 8. dezembra 1882

Šedowaze wuzitkowe a palne prjewo, jato:

Šdtwórk 7. dezembra rano wot 10 hodžin w drjewniſhčju rothſchüh:
88 ſchtuk khójnowych ſchtomow 13 do 26 ctm. hrjedžn. tolſtoſcje, 12 do 18 mtr. dothoſcje,
1 bréſovy kloz 20 = hornjeje = 4 =
63 khójnowych klozow 13 do 35 = = 2,5 do 5 =
4 žerdje 14 = delneje = 12 =
40 Rm. khójnowych paſnych ſchcžepow,
9 = = kuleczkow,
49 = = pjenkov,
8,50 ſtotnjow ſbytkneje walcziny,
16 Rm. ſchmréloweje

pjatk 8. dezembra rano wot 9 hodžin w drjewniſhčju w ſajecžim kucje:

4 Rm. khójnowych paſnych ſchcžepow,	}	drjewniſhčjo
17 = = kuleczkow,		
87 = = pjenkov,		
125 = = dohých hromadow,		wotdželenje cžiſlo 9,

95 khójn. wulſhovaných žerdžowych hromadow we wotdžel. 1 a 2 ſi wuměnjenjom naſhadžowanja pod ſwucženymi wuměnjenjemi ſjawnje na pschedadžowanje pschedawacj.

Shromadžino 7. dezembra w drjewniſhčju rothſchüh pola Rakez a 8. dezembra we wotdželenju 9 w ſajecžim kucje.

Grabinſke hajniſke ſarjadniſtwo.
Ajeprashk.

Pravdžive

Faulerowe jučiove plump

w tſjoch wſchelakich wulſoſčach, toho runja wſchě džele ſa to ſu doſtač pola

Ewalda Brauna
na hłownym torhoſčeu.

Nowoſtne ſharth

ſa ſhutnoſć a ſmęch w najnowſich muſtrach porucža

Gustav Rämsch.

Tabelle,

nastupace

wuprajenja wo cyrkwiſkim ſhivjenju w evangelsko-lutherskej
krajnej cyrkwi ſakskeho kraleſtwia,

wot kotrychž ma ſo lětnje jedyn wupjelnjeny ekſemplar cyrkwiſkej wyšnoſci přepodač a druhi tajki ekſemplar do ſaſkeho archiva zapołožić, ſu za 30 np. po 10 ekſemplarach w Smolerjec knihičiſčeřni w Budysinje na předaň. Cisty wunošk je za powſitkomny cyrkwiſki fond poſtajeny.

W wudawańi „Serb. Nowin” ſu doſtač tak injenowane:

1. Trauungsregister, 2. Gauſregister a 3. Godtenregister,
takzej ſo ſapiſham trjeba, kij ſo lětnje pola wyſhnoſče wotedadža abo herwak ſi zyrwinym kniham naſožuju.

Serje,
wulſe tucžne ryb, . . .
topu wot 2—4 ml.,
ſchtuku wot 4—8 np.,
porucža

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

We wudawańi „Serbſkich Nowin” je na
pschedanu: Špewna rádoſć; ſběrka ſchulſkich
ſpewow. Do ſeleneje wobalki ſwjasana ſa
50 np., do twjerdych deſkor ſwjasana 70 np.

Žehnjoſe albumy,
piſne mapy,
fotografiowe albumy,
zigarrove etwije,
portemoneje,
liſtne toſche,
notizknížki,
rukajzowe kaſhčížki,
dželacžerske kaſhčížki

porucža w bohathym wubjerku
Gustav Rämsch
na bohatej haſy.

K hodownym daram

porucza

Jan Jurij Bahn

szwój jara bohaty skład drastnych tkaninow a žónskich mantlow dobrocživemu wobledžbowanju a je na to snyfšleny, pschi solidnej tworje wurjadne tunje placzisnje postajecz.

Drastne tkaniny.

Polwołmiany diagonal, kaschemir, beige, cheviot, derje ſo noſchoze družin, we wſchęch barbach, jenobarbne a kaschczikate,
starý lohez po 20 np., 25 np., 30 np., 35 np.,
meter po 35 np., 43 np., 50 np., 60 np.;

8/4 scheroki polwołmiany cheviot, jenobarbny, wurjadne dobre družin,
starý lohez po 85 np., meter po 1 mf. 50 np.;

ejistowolmiany diagonal we wſchęch barbach,
starý lohez po 40 np., meter po 70 np.;

ejistowolmiany cheviot, žuknijowę tkaninę,
starý lohez po 40 np., meter 70 np.;

ejistowolmiany 8/4 scheroki kaschemir, we wſchęch barbach a dobrej družinie, wurjadne placzisnij hódnij,

starý lohez po 90 np., meter po 1 mf. 60 np.;

czornij 8/4 scheroki ejistowolmiany kaschemir,
starý lohez po 85 np., meter 1 mf. 50 np.;

koſchlowę a jakowy barchent,

starý lohez po 25 np., meter 43 np.;

9/4 scheroki lama k žónskiej drascje,

starý lohez po 80 np., meter 1 mf. 40 np.;

filzowe kunkje wot 2 mf. 75 np.;

czornij pluſch, tolsta twora,

starý lohez po 1 mf. 80 np., meter po 3 mf. 20 np.

Czorne židzane tkaniny sa žónskiu drastu.

Nypś, faille, luxor, Ras de comtesse,
starý lohez po 1 mf. 70 np., meter 3 mf.

Žónske mantle.

Paletoth, pol pschiležaze, wot 10 mf.,
paletoth, polpschiležaze, thornat a rukawaj ſi pluſchom wobſadżane,
wot 12 mf.,

haveloki a koleža ſi ſlokoneja a dubla wot 20 mf.

Wurjadne dobre tkaniny, pělne dzělo, derje ſedzaze ſaſzonij.

Njehodžaze drasty a mantle ſo po hodžoch rad wuměnja.

Spěwarſke knihī,

do ſomota a kože ſwjasane,
wſchę družin

— protykov, —

almanachi,

vízane papjery,

wupſchenja na božedžesčowých
ſichtom

porucja dobrocživemu wobledžbowanju

Gustav Rämsch
na bohatej haſy.

Wulke wupſchedawanje.

So vych ſ mojim wulkim ſkładom rumo-
wała, pschedawam wſchę ſwoje article po
jara poniznych placzisnach. Wola mje ſu
židzane rubiſhka hižom po 40 np. a lohez
rjaneje drastoweje tkaniny hižom po 30 np.
dostac̄. Wſchę węzy ſu po najnowſchej modze
a wurjadne derje džerža.

Hana Mukaſowa w Njeſhwacžidle.

Jako něchtoto tunje porucžam
khoſej kyry, punt po 80, 90, 100—130 np.,
khoſej valenj, punt po 100, 120, 140 a
160 np.,

zokor zyły, punt po 45, 50 a 60 np.,
roſynki wulke, punt po 48 a 56 np.,
rajk wulkoſornaty, punt po 15, 16, 18, 20
a 24 np.,

bukru, punt po 85 np.,
pschi wotewacžu 5 puntow wjele turſcho.

August Soba na Židowje.

Po wěrnoſezi tu wobkruejam, ſo je mi
jenož Mayerowiy bróſtſyrop ſ Brothlawja
wot mojego ſaſakleho kaſchela a khrjočanja
zyle a khwatnje pomhal.

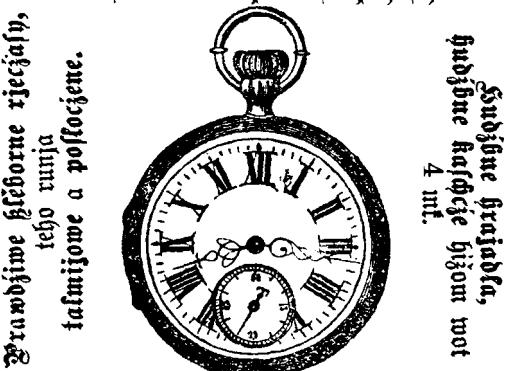
A. Reih, pschetupz w Draždjanach.

Zenicki ſkład wot njeho maja w bleſchach
po 1½ mf.:

E. Mittash w Budyschinje,
Herm. Räckſter w Kamjenizu,
B. Rothe w Lubiju.

J. G. Schneider

na ſnitskownej lawskiej haſy

porucja ſwój wulki ſkład ſcjenſkikh a dyb-
ſacžnych čaſhnikow, wſchę ſwěru wotcze-
njene. Porjedzenja ſo tunje a khwatnje
wobſtaraja.

W klamach ſo herbski ręczi.

Hodam!

Na wudželanju komodow, ložow, lhamorow, lshinjow atd. porucja ſo pschi potrjebe dobročinemu wobkredžbowanju

Hermann Hoffmann,
tyscherſki miſchtr na taſchbarku čiſlo 2.

Paul Kristeller

na bohatej haſhy čiſlo 29

wotewri 2. dezembra t. l. wulke

hodowne wupſchedawanie

a ſo wſchē stupnjove twory, kaž: jěſdne ſchkoruji, hylne dželacjerſke ſchkoruji ſ dołhim a krótkimi naſolenzami, ſliſtey, žónske ſliſtey ſ kože a fuſkna, khějne ſtupnje, džecjaze ſtupnje a ſchkoriciski, džecjaze uohajzove ſchkoruji, rejmanske ſtupnje, gummijowe ſchkoruji, filzowe ſchkoruji, filzowe ſtupnje a filzowe toſle atd. po wujadnje tunich placzisnach pſchedawaju.

Tež porucjam mužſke filzowe klobuki wot 2 ml. 25 np. do najlepſich, hólejaze klobuki wot 1 ml. 30 np., glahejove rukajzy ſa mužſich wot 1 ml. 50 np., ſa žónske dwajtneslate por po 1 ml. 25 np., 6 porow ſa 7 ml. Schtyrikneslate po 1 ml. 75 np., ſchěſčikneslate po 2 ml. 25 np.

Swoj wulki ſklad mužſkeje a hólczeje draſty, toho runja wulki wubjerk županow (ſpaniſkih kninjow) porucjam dobročinemu wobkredžbowanju.

Po mérje ſtaſana draſta ſo nanajlepje wudžela.

Adolf Weiss,

krawſki miſchtr na bohatej haſhy čiſlo 14.

Kloſkowy mlókowy, wuzitkowy a ſkótny pólver,

patet po $1\frac{1}{2}$ punta po 1 ml. 25 np.,

porucja měſtečanska haptyla w Budyschinje, 6 na hównym torhoscheju 6.

Knihwjaſarnja a pſchedawarnja modlerſkich knihow

Jurja Delenežki w Kukowje

(klóſtr Marijna Hweda)

porucja ſo k tunjemu wobstaranju wſchē do knihwjaſartwa kluſchazych dželow. Wulki ſklad katholickich modlerſkich knihow w najlepſich a jednorych ſvjaſtach. Štaſana knihwjaſartwa a cjiſcejerſkich wézow ſo ſpěchne wobstaraju.

Lubym Ŝerbam

wosjewjam, ſo ſzym mi poſtičenu 1. hównu agenturu

Gothaskeho ſiwiſenje ſawěſčazeſho banka

na ſo wſal. — Saſtup po móžnoſći polóžam. — 1. Timoth. 5, 8.

Wſcho drobnishe po žadanju višam, tež ſo we wudawarni „Serb. Nowin“ ſhoni.

W Lipſku, 1882.

Dir. J. A. Pohonč.

Siwiſenje ſawěſčicj rěla ſwojim lubym wěſty pjenjes (1000—60,000 hriwnow) rukowac̄. Sa tajſe ſawěſčenje pſaci ſo lětne wěſty pſchinoſki (prämija). Tola hodži ſo tež wuczinic̄, ſo ſawěſčený kapital ſo hizom předy hac̄ po ſmicerži ſawěſčerja wuplačzi, n. pſch. ſa 15, 20 abo 30 lét (hdyž ſu džecjizi wotroſczenie a kapital trjeba).

Gothaski bank je najstarski (w lécje 1827 ſaložen), wón je tež najwjetſki a najtunischi. Poſla njeho ſu ſo hac̄ dotal ſakupili 112,380 lubži ſe 618 milionami hriwnow. Wuplačzilo je tele towarſtvo hizom 134 milionow hriwnow. — Pofflad je na 104 mil. hriwnow narostl. — Wot prämijow doftanu ſawěſčenii lěſha 42 % a k lětu 43 % dividendy.

Saſzopſchedawarjam

zokroweje twory na božodžesčowej ſchtom

ſwoj bohaty wubjerk wote minje ſameho džela- neje twory naležne porucjam. Pſchedawanie po wach abo woliczene 30 np. na kóžu hriwnu. Pſchedawańja w přenim ſkodže. E. Krancherz konditařna a kheſejownja ſ firmu V. ſwud. Herzogowa na majaſnych vſtach.

Wulki ſklad kheſeja,

kyry wot 70—160 np. po puncze, paleny = 100—200 = = =

pschi wotewſacju 5 puntow punt 5 np. tunſcho. Wſchē družiny, derje ſkodžaze, porucja

Richard Neumann
6 na ſmuckownej lawſkej haſhy 6.

Woliſbicze

pónđelu 3. dezembra w Rakezach.
Kubiha.

Bukečanske serbske towarſtvo

změje jutře, njeđelu 3. decembra, zhromadžiznu.

Prednošk k. wučerja Keřka: Wo najwažniſich přibohach a swjedženjach staſych Serbow.

Započat wěſtých přičinow dla z dypkom w 4 hodzinach.

Sobustawy a hosćo ſo k tutej zhromadžizne nanajležniſo přeproſuju.

Předsydſtwo.

Wosjewjenje.

Džiwocžanske ſerbiske evang.-luth. miſionſte towarſtvo ſmeje — da-li Bóh — jutſe ſa týdžen, 10. dezembra, popołdnju w dwémaj w Lehnertez domje w Zokowje miſionku hodžinu.

Petr Mlonck.

Běloſchicze

a wuſchiwanje mjenow derje a tunjo wobſtara

Emma Opikowa
na wulkej bratrowskej haſhy 22, po 2 ſkodaj.

Woženic̄

čhe ſo stróſby porjadny wudowz, kotrež klasmarſtwo na wſhy wobkredži. Knjejz abo wudowz, pſches 30 lét stare, ſo dwórlivym a ſnejſliwym waſtchnjom, kotrež maja myſle ſo ženic̄, chyli ſwoje mjeno ſo napiſnom 3005 R. G. we wudawarni „Serb. Now.“ wotedac̄.

Lužica čo. 12

je wuſla.

Serbski Hospodař čo. 23 je wuſol.

(A tomu čiſtu jena pſchiloha.)

Wulke hodowne wupschedawanje

pola

Alphonſa Schauſeila,

židžane, modotworowe a žónskodraſne klamy
na bohatej haſhy 67.

Dla něčížich niſtich plaežiſnow wołmy a psches nowe ſupje je mi móžno, wſchē artikle, do tutoho rjada kluschaze, po taſkach niſtich plaežiſnach pschedawac̄, kaž tunjo ſo te ſame w žaných druhich klamach poſtaſec̄ njemóza.

Wiazore wurjadne dobre nutſupowania mi móžnosć dawaju, wſchē žadanja ſpoloſic̄.

So by ſo mały pschehlad podał, dowolam ſebi na ſežehowazh ſapiš tworow, na wupschedawanje ſtaſených, ſedźne czinic̄ a proſchu ežeſczenie knjenje a knięzny, ſo bychu pschi ſupowanju na mniej njeſabyli.

Draſne tkaniny (ſtoſſy).

Wotdželenje A.

Połwołmjane draſne tkaniny
ſmuhate meter po 30 np., starý lóhež po 17 np.,
kaſchczikate = = 35 = = = 20 =

Wotdželenje B.

Połwołmjane tkaniny ſ diagonala, jenobarbne a
kaſchczikate,
meter po 40 np., starý lóhež po 23 np.,
= = 45 = = = 25 =

Wotdželenje C.

Połwołmjane draſne tkaniny ſe cheviota a krépa,
kaſhemir a diagonale, jenobarbne a kaſchczikate,
meter po 50 np., starý lóhež po 30 np.,
zyłe ežežka twora = 60 = = = 35 =

Wotdželenje D.

Czijstowołmjane tkaniny ſ diagonala
we wſchēch barbach,
meter po 70 np., starý lóhež po 40 np. a
= = 90 = = = 50 =

Wotdželenje E.

Czijstowołmjane draſne tkaniny ſe cheviota a krépa
(kaſchczikate),
meter po 65 np., starý lóhež po 38 np. a
= = 90 = = = 50 =

Wotdželenje F.

$\frac{8}{4}$ ſcheroke czijstowołmjane kaſhemiry
we wſchēch barbach a w zyłe ežežkej a dobrej družinje,
meter po 170 np., starý lóhež po 1 mf.

Czorne czijstowołmjane $\frac{8}{4}$ kaſhemiry,

meter po 1 mf. 60 np., starý lóhež po 90 np.,

najlepſha družina meter po 2 mf. 60 np., starý lóhež po 1 mf. 50 np.

Czorne połwołmjane kaſhemiry meter po 1 mf. 20 np., starý lóhež po 70 np.

Dale porucžam

czorni jakowy pluſch w tolſtej tworje,
meter po 3 mf., starý lóhež po 1 mf. 75 np.,
 $\frac{8}{4}$ ſcheroke lama ſa draſtu,
meter po 1 mf. 30 np., starý lóhež po 75 np.,

najwjetſhi wubjerk ſilzowych ſuknijow po 2,50
haſz 4 mf., wołmianych a židžaných muž-
ſkich rubiſhkov, wołmianych a židžaných
žónskich rubiſhkov, bliđownych rubow,

toho runja ſwoj wulkotny ſkład
žónskich paletotow, dollmanow, kolejkowych a džeczázych mantlow
po wurjadnie tunich plaežiſnach.

 Wulke paletoty wot 9 mf.

Skladnoscia kúp.

Czorne židzane tkaniny

z niewjeszinskej drasze,
starý kóhéž wot 2 mt. 30 np., w dobrej tworje,

porucza

Julius Hartmann Sohn
na mjašnym torhoszežu 16.

Dla jaſtača flamow

dospolne w upſchedawanie mojeho ſkłada hotowych
mujſkich a hólczych wobleczenjow kaž tež ſukna a buk-
ſtina po jara ponizennych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formie na žitnych wikach.

H. G. Kubaſch jun.

pschi mjaſnych hětkach 1

porucza ſwój wulki ſkład hotowych ſymſkich na woblekarjow a wscheje
drueheje mujſkieje a hólczazeje drasty, toho runja wulki wubjerk modnych
na ſymſkich a ſymſkich tkaninow, kotrež ſo po mérje ſa tunju placzisnu
ſechijsa.

Czéſke kamjenitne wuhlo

we wsčech družinach ſe ſe ſtazije Czopliz (Teplitz) ſolidne a
placzisny hōdne —

toho runja kruchaty kalk — 200 ztr. po 87 mt.

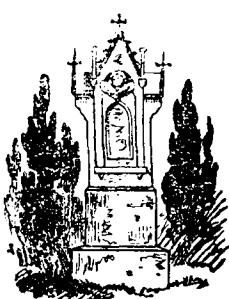
G. Fiedler w Turnje pola Czopliz.

Hornczerńja a pschedawárnja khachlow

H. R. Teutschera

w Budyschinje, na kamjenitej haſhy 33,

porucza ſwój bohaty ſkład wsčech družinow khachlow we wsčech barbach, prostych a
bohacze wupſchenych, ſ dobrej džeržazej glasuru po jara tunich placzisnach.
Khachle a wsčě warne naprawy ſo ſukowanjom ſa dobre a praktiske dželo ſtajeja.

Rewowe pomniki

z marmora, ſyenita a pěskowza,

marmorowe platy

porucza pschi potrjebje dobrocživemu wobledzbowaniu

Ludwig Fiedler,

prjedy Santo-Passo,

2 na Lubijſkej dróſy 2.

Bajerske tóčnički

wot 8 cm. do 110 cm. w pscheretu porucza pschi potrjebje po tunich placzisnach

J. G. Müller, ſchtrýkownit
w Budyschinje na kamjenitej haſhy 12.

Džeczaze ſanki

we wsčelakich wulkoszejach,
regulirowane a kwint-khachle,
wuhlowe bowy a wuhlowe lžizy,
khachlowe pschedstajerje, ſwojn
a ſwónczki
porucza po najtunisnich placzisnach

Ewald Braun
9 na hólmnym torhoszežu 9.

Wolij

z masanju mlóčazych maschinow,

tuk

z masanju konjazeho gratu, rjemienjow, ſchtör-
nijow atd.

folmas

je pschezo po puntach a zentuarjach pola mje
na Hoſchiz haſhy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Koſlaze kóžki,

toho runja wsčě družin ſyrene kože ſo po
najwyschschich placzisnach kupuja, ſyre kože
ſo derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Raucki
na garbačkej haſhy čižto 16.

Koſaze, cjesaze, ſajecze, ſorniklowe,
ſkhorjaze, mordačke kože ſo po naj-
wyschschej placzisnje kupuja wot

Heinricha Langi

na žitnych vilach pschi katholiskej zvrlvi.

Noſkowany ſtwielzowy abo
njetrjeny len,

taž tež wutrienu len kupuje po kóždej
dželbje a kóždy džen mechaniska dželko-
pschedownja w Hoſnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjeny len, a to jenož
kobotu w Grütznerez domje, ſ nutſhod-
dom ſ jerjoveje haſhy, kupuje.

Spódne kholowy,
spódne jakí,
flanelowe koſchle,
ſhawlowe rubiſheža,

toho runja wsčě družin

hotowyj ſchatoſ

porucza

A. Tschentscher,

ſ napſherža noweje měſčjanſkeje ſchule.

Emma ſwid. Vorwerckowa

porucza ſwój wulki ſkład
paletotow, jakow a žaketow
ſ dobrých czopkych ſtoffow a pluſcha, po derje
kedžazych ſreſtach dželane. Placzisny ſu po
móžnoſći niſte.

We wiedawařni „Serbskich Nowin“ je ſa 25 np. doſtačj:

Pschedženak.

Prothka ſa Serbow na leto 1883.

dorosymicj. Tón króz ma Pschedženak tejko tajich wobrasow, kaž jich hiſhče njeje ženje měl.

Pschedženak je ho tón króz woſebje derje radžil. Wón podawa wscheſake wutrobu hmujaſe powiedanečka ſ cžłowskeho živjeſija, kotrež ho jara pětneje čítaja, tak ſo dyrbja ſo starym a mlodym lubicž; wón poſticiža tež toſto ſwjeſelazých žortow. K temu je wjele wobraſow (bildow) pschindawtich, kotrež powiedanečka a žorty tak prawje wukladuſia, tak ſo može ſo wschemu čim ſepje

Dr. Schrammowý bróš: a laxirthei w paketikach po 25 a 40 np., Ballhaſerowe czorne żoldkowe a żolezowe krepki w bleſchach po 40 np., woprawdžitu Sulzbergſku wičowu tinturu, bleſchu po 75 np., porucza měſhčianska haptyska w Budyschinje.

Raiſ,

wulkosornath, punt wot 14 np., w zlym wjele tuňſho, porucza

Richard Neumann
6 na ſnuteſtownej lawſtej haſy 6.

Dokelž bym ſoj tunjo kupil, pschedawam wot nětka

jadriwe mydlo, žiwizoſte mydlo, maſne mydlo

po wjele tuniſtich placzisnach haſz předy, duž namolwjam wſchē ſlutniwe hoſpoſy, ſo bych ſo wo tym w mojich klamach pschedeſeſile.

Hermann Puy,
mydlařna na ſerbſkej haſy.

Wotpadanski toilettoweſho mydla,

punt po 60 np.,

wotpadanski gleyzerinoweſho mydla,
punt po 70 np.,

we wubjernej dobroſej, porucza

H. Puy
na ſerbſkej haſy.

Bergmannowe!

theerowe schwablowe mydlo

wotſtroni njedwělne wſchu koſowu nječiſtoscj ſa krótki čjaſ a dava koſi ſwěcžatu běloſej. Dostacj ſchtuka po 50 np. pola

H. Puya na ſerbſkej haſy.

Voruczenje.

Woſmijane a platoſe koſele, ſpódne kholowý, ſpódne ſuſnje, woſmijane a kachemirove cželne jak, ſchörzuchi ſ kachemira, luſtra a plata we wſchē wulkosczach porucza po najtunischiſtich placzisnach

Fanny Gerhardtowa na hospitalskej dróſy 1, delta, ſ napſtečza džecžazeſe ſahrody.

Salutowanje ſa hoſpoſy
poſticižuje rjanobarbieřna, cžiſheřna a chemiſka poſkarciua Heinricha Hoppſtocka w Wóſporku pſches dobre barhjenie roſpróteje a njeroprotéje mužkeje a žonſkeje drasťy.

Skaſanja wobstarataj darmo G. Kaysær na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich Hoppſtock na budyskej haſy w Viſtopizach.

H. M. Schmidt

na hlownym torhoschzu

porucza ſwoje derje džekane pschedeſhczniſi ſe židy, woſny a bawny po jara tunich placzisnach.

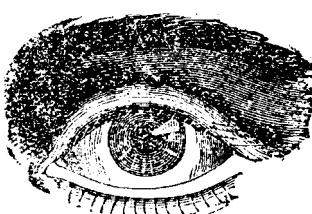
Dokelž ſo ludžom nětka wot wokoloſcherow zyle hubjene pschedeſhczniſi napoſteha, cžinju na to fedžbliwe, ſo ſu pola uje jenož dobre, doſhodžerzaje pschedeſhczniſi na pschedan. Porjedzenja a poczebnjenja ſo derje a tunjo wobstaraju.

Sacžne ejaſzniki ſe ſkota, ſlēbora, nikla a nowego ſlēbora, ſ remontoirom a bjes ujeho, regulatory a cžaſzniki ſ woſblukom (ſa reſtauraziye a klamy ſo hodžaze), budžaki, niklowe rjecžash atd. ma pschedezo we wulkim wubjerku po tunich placzisnach

Joh. Gáth

na róžku ſamjeñtneje a hospitalskeje dróhi.

Najlepſe a najtuniſche wobstaranje wſchē porjedzenjow.

Bryſe a flóčzniki,

thermometry a barometry atd. po najtunischiſtich placzisnach.

Bryſe ſ najlepſhimi rathenowſkimi kryſtalnymi ſhkleūzami wot 1 mk. ſ rukowanjom ſa dobroſej. Pschedenjenje dovolene.

Joh. Gáth

na róžku ſamjeñtneje a hospitalskeje dróhi.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſne ſahadženje ſhumſchtih ſubow a plombirowanjow po najnowſhim ſystemje.

Wotſtroniſe ſuhbolenja, ſubove operaziije.

Na bohatej haſy čo. 68, II. poskhód.

K rěčzam wſchēdženje dopoſdnja a popoſdnju wot 8 haſz do 5 hodžin. Šhudym darmo.

„Serbske Nowiny“ wudawa so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata we wudawańi 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdišo štvortk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smoler je e knihičářeňje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 49.

Sobotu 9. decembra 1882.

Lětnik 41.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Na němskim khějorſtwowym ſejmje běše to pořeđenje naſſajimawiſche, w kótrymž ſo wo ſarunacju njevinowacze ſaſhudžených wuradžowasche. Wſchitke ſtroný běchu jeneje myſle, ſo ma ſo woporam wopacžnega ſuda jich czerpjenje, hdyž ſo to na druhé waschnje njeſhodži, ſo najmjeńſha ſo vjenjeſami ſarunacž. Gſud, kótryž ſa tym ſteji, ſo by pſchesupjenja ſalonja podklóčil a khostal, budže ſo pſchezo druhdy w ſwojim wuſhudžem, tak dohlo hać ſzlovojekoj o wostanu cžlowjekoj. W poſledním čaſhu je ſo ſaſhudženje njevinowatých njevſchědne jara khopiško. Sa kótki čaſ dweju lět je 18 wopacžných wuſhudow na ſwětlo pſchischko. A ſchtó móže tamne ſmyſki ſudniſtwa licžicž, kotrež ſo pſches ſzadny ſbožowny pſchipad njevujaſnja, kotrež ſo wobžaromne wopory podarmo ſa jaſtowymi murjemi na wumóženje čakaju? Na wjetſchej licžbje tajlich ſaſhudženow drje njeſhu ſudniſkojo wina, wone ſu ſo pſches wopacžne ſhwědcženje ſtaše. Gſudniſkojo njech ſebi pſchichodnje ſo toho wucžbu woſmu, ſo maja ſo ſhwědcženja ſhwěrniſho a ſhwědomliwiſho pruhovacž a pſchepatcž. So pak ſo pſches zuſu winu wopacžnje ſaſhudženym poſdžiſho ſarunanje doſtanje, to je pſchiblukhnoſcž ſtata. Duž njech komiſhija, kotrež je ſo wot khějorſtwoweho ſejma tale naſeſnoſcž k wuradženju pſchepodała, kmany namjet wudžela, kotrež wſchě njedostatki w nastupanju wopacžnje ſaſhudžených wotſtrou a stat nuſuje, ſo dyribi ſa ſwoje ſmyſki placžicž. W pſchichodze ſo nježmědža wjazy wězhy kaž njeđawno w Freibergu ſtač, hdyž ſo ſtat ſpječjuje, khóſty ſa ſakitowanje njeſbožowneho cžlowjeka placžicž, kotrehož běchu njevinowacze do Waldheima pôžkali. Murjerja Hüldera i Welschhufe bě Freibergske ſudniſtvo dla paduchſtwa k 1 lētu 3 měſazam jaſtwa wotſudžilo. Šaſhudženje bě ſo po ſhwěczenju tyſcherja Kehra ſtało, kotrež bu 5. meje t. l. dla wjazorych paduchſtrow ſo někotrymi paduſčnymi towařſhem k 8 lētam khofatěnje ſaſhudženy. Hübler, 4 měſazay pſchephtanskeho arreſta wotſudžawſchi, do Waldheima pſchindže a je tam tſi měſazay wot ſhwějeho khofstanja wotpolučil. Byes tym ſo Hüblerowemu rěčník radži, nowe pſchephtanje wuſkłowacž a pſchi wuſhudženju 1. dez., hdyž bu wjely ſhwědłow pſchiblukhanych, byes nimi tež pječo jecži ſo Waldheima, ſo Hüblerowa njevinowatoſcž na naſſajniſho do-poklaſa. Hüblerowy rěčník někto namjetowasche, ſo by ſtat rěčniſke khóſty wobſkorženeho ſarunał, tola ſuđ tole prawe žadanje ſacžiſny. Hübler bu wějo njevinowatý wuſnath.

— Wjerch Bismarck je ſo 3. dezembra ſo Varzina do Barlina podal. Wón ſo pječja na pořeđenjach khějorſtwoweho ſejma pſchi wuradžowanju wo finanzach wobdželi.

— Tamnej dwě listowej toſchi, ſa wjercha Bismarka poſtagnej, kotrež běſhtaj ſo ſaſhudžený tydženj ſo póstoweho woſa ſhubilej, je jedyn hólcež njeđaločko Schlawe namakał. Hólz doſtanje ja to wu-

ſtajenu prämiju wot 300 mk., ſchtóž jeho cžim bôle ſwjeſzeli, dokež ſtaj jeho starszej khudaj. Wobej toſchi běſhtej roſrěſanej, liſty w nich pak njebežu wobſchložene. Na tamniſcheho nôzneho ſtražnika tukaja, ſo je móſhni roſrěſał, ſebi myſlo, ſo w nimaj vjenjeſu nadeňdž. Njeſwérneho ſtražnika ſu ſojeli.

Awſtria. Šaſloženje přeňeje cžeskeje privatneje ſchule we Winje je tamniſche němske liberalne nowinařtvo do wulkeho nje-méra ſtajilo. Wono žaſoči, ſo ſu Čechyjo wulke dobyče ſezi-nili. Awſtriske hłowne město ſo pſches cžeske ſchule němske waschnje ſzlecža a ſo do města ſo měchanej rěču pſchěměni. Š preňeje cžeske ſchulu je ſo murja Němzowſtwa we Winje pſchelamała. Se wſchey mozu ſo hłownanski wulivo w Awſtriji wupſchecžera a wſchě ſadženki, jemu w pucžu ſtejaze, drje ſo pomalu ale ſa to cžim wěſciſho wotſtronia. Liberalne nowiny njeſabudža pſchi tajlich ſtoržbach nětčiſche konſervativne ministerſtvo pſchimacž, dokež je ſaſloženje cžeske ſchule dowolišo, hać runje derje wjedža, ſo ſo po ſalonju privatne cžeske ſchule we Winje ſakafacž njemoža. Preňu cžesku ſchulu ſzadž bórſy druhé ſcžehuja, pſchetož we Winje na 200,000 Čechow bydlí, ſa kotrež jena jeniczka ſchula ſo cžezla doſzaha. — W Prahy je ſo wulki prozež pſchecžiwo 50 ſozialiſtak ſapocžat, kotrež budže pječja tſi nježele tracž. We wobſtoržbje ſo praji, ſo je ſozialiſtiſka agitazija ſo němskeho khějorſtwa pſchischla a ſebi najprjedy pola němskich, poſdžiſho pola cžeskich dželacžerjow pſchivisžowarjow dobyła.

Schwajcarſta. W Schwajcarſkej džedža pſches ſudowe wot-hloſowanie ſmijertne khofstanje, pſched wjely lětami ſpanjene, ſo nowa poſtajicž. Mordarſtwa, w poſledním čaſhu pſchezo bôle ſo wospietowaze, agitaziji ſa ſmijertne khofstanje wjetſchu wobſchernoſcž dachu. Woſzbejje bě mordarſtwa w Glattfeldenje ſuđ do roſhorjenja ſtajilo, hdyž bě jena ſlužobna džowka ſwoju ſnjeni w pſchitomnoſcž jeju džesči po poſhodžiſkim bědženju ſadajila. Byle ko i ſi-vativne nowinařtvo ſo pſchecžiwo ſakonjej, hać dotal placžaze i i poſběhn̄, kotrež mordarſtwu „ſtatne ſaſtaranje“ ſa mſdu dawa. Ludo 13. novembra w Luzernje ſo 8887 hloſami pſchecžiwo 1013 ſa ſmijertne khofstanje wupraji. Tež w kantonje St. Gallenje je ſtrona, ſmijertne khofstanje žadaga, wjetſhini pſchi wotſhloſowanju měla. Po wſchém ſdačju budže tež w druhich kantonach wjetſhina luda ſa ſmijertne khofstanje hloſowacž.

Franzowſka. W franzowſkim ſenacže ſtejſe 5. dezembra namjet ſa wotſtronjenje religioſneje pſchibahi na dženſkim porjedže. Senat po wjetſhini wobſantky, ſo ma religioſna pſchibaha dale wotſacž, tym pak, kofsiž nočzehož po njej pſchibahacž, je dovolene, po druhim wotſebithm waschnju pſchibahu wotpožicž. — Louis Blanc, nan dweju ſynew, ſo kotrejuž je najstarschi wot napoleonskeje ſtroný ſa pſchichodnega franzowſkeho khějora ſhladany, je 6. dezembra wumrjeł. Pod ſtejſitwom Napoleona III. ſo Louis Blanc ſe revo-

lužionarnej stronje džeržesche a běsche sa sazpiwarja kschesčijanskeje wěry snaty.

— Dokelž w Franzowskej wurubjenje zyrkwiow na hrósbne wasčinje pschibjera, je Versailski biskop duchownym, pod nim stejazym, porucžil, so dyrbja zyrkiwskie šudobia atd. derje psched paduchami khowacj.

Rusowska. Na dwemaj russimaj universitetomaj a to w Kasani a potom w Petersburgu ſu studentojo wónanju mjes ſobu ſhromadžiſn wotdžeržowali, w kotrychž někoti wjele rěčzach, wſchitzu druhu pak pschipoſluchowachu. Tuthm pschipoſlucharjam powjedachu wo wſchelikich studentſkich nusach a ſwarzachu na universitetu wychnoſcz, ſo jim njewotpomha. Ssami pak njeweđachu k wotpomhanju tajkich nusow žaneje kmaneje radu dacj. Duž druhu ſ pschipoſlucharjow wustupicu a měnjaču, ſo drje by po tajkim najmudrjšho bylo, hdý bychu studentojo próstwu napiſali, w kotrejž universitetu wychnoſcz wo wotpomhanje jich nusow proſcha. Wo tajkim proſhazym piſmje nočzychu pak přenšci ničo wjedžecj, ale cžiſčzachu na to, ſo by wulka črjoda studentow psched wobydlenje universitetej wychnoſče cžahnyla a jej pod wjetſhim abo mjenſhim halekowanjom studentſku nusu k nawiedzenju dała. Ale wjetſhina studentow běsche mudriſha a nočzychu wo tajkim cžehnjenju ničo wjedžecj. Pschi tym ſo ſwadžichu, ſo dyrbjesche wychnoſcz ſakrocžicj, psches cžož ſo ſta, ſo bu jedyn student ſ kasanſkeho universiteta wupoſasany. — W Petersburgu měsche ſo ta wěz nimale tež tak; běsche mjes studentami mała halekowaza a wulka, cžicha mudriſha strona, kotruž pak njemernizy tak wobcežowachu, ſo dyrbjesche mudriſhim wychnoſcz k pomožy pschincj. Majhórskeho halekowarja tež wupoſasachu, ſchthrnacjich k jich starſhim na někotry cžaſ domoj pôſlachu, někoti dyrbjachu džen ſedžecj a druhu doſtachu krute napominanje. Wszech winowatých běsche do hromady runje 100. Někto ſaſo dobrý mér knieži, a porjadni studentojo ſo wjeſela, ſo ſu tym wěčnym njemernikam ſlónčnje trochu poſasali, ſtož ſo pschisteji.

— Wo nihilistach njeje w ſamej Rusowſkej w tu khwili ničo klyſhcej. Jim pak je tež cžejko tam pschebiwayc, dokelž je jim ſud wſchudžom ſe wſchej mozu pschecžiwny a jich nihdze njeczerpi. Boni ſu ſo toho dla, kaž ſo ſda, do wukraja podali a ſwoje kufki wobſeſje w Franzowskej ežinja. Tam ſu wjele pomožnikow namakali, kž ſu hotowi, ſ dynamitom a petrolejom na tych hicž, kž něchtto wobſedža abo hiſčeje do Boha wěrja a jeho kaſnje džerža.

— Sozialiſtiske ſchparanja, kotrež ſo w Finlandskej psches wohensaložowanje psched někotrym cžaſom ſpōſnawacj dachu, ſu tež ſaſtak. A ſ zyla ſ nim, kaž ſo ſda, tak ſlē bylo njeje, kaž ſu to wſchelak němſke nowiny powjedale, te wězy ſto króz wjetſhe wudawajo, hacj po prawym běchu.

— Minister ſtronkownych naležnoſćow Giers je, pschejedžiwschi do Roma, pola bamža awdijenzu doſtak. S kardinalom Jakobini měsche Giers roſrěčenje, kotrež dlehe hodžiny trajesche. Pschi tuthm roſmołwjenju je ſo wobſeſje wo rusko-katholickich zyrkiwskich naležnoſćach rěčzalo. Bjes bamžom a Giersom ſo bjes druhim tež na ſnutkowne wobcežnoſče Ruskeje ſpomni. Bamž je wospjet wobkručzał, ſo budže ſe wſchěmi mozami zara podpjeracj. Wujednanja rufiſich wotpoſlanzow pola bamža ſo bórſh ſ nowa ſapoznū a je nadžija, ſo ſo wot nich doſpolne wurunanie dozpije.

Turkowska. Wójnski ſud w Kairo je ſlónčnje Arabi Paſchu wužudžiſ. Dvaj měhazaj je pschepytanje traſo, ale jenož 5 minutow doſlo měsche ſo wužudženje wójnskeho ſuda. Hižom

do předka wjedžachu, ſo ſo Arabi Paſcha drje ſaſudži, ale ſo jeho egyptowski vizyklal Tewfik potom hnydom wot ſmjerče wobhnadži. ſo je ſo Arabi Paſcha ſmjerče ſminy, ma ſo wón jenož ſendžel-čjanam džakowacj. Tucži dozpicu, ſo ſo jemu jendželszy rěčnikojo ſa ſakitorwarzow podachu a ſo ſo wotpohladý egyptowskeho vizyklala, kotryž čhyſche Arabi Paſchi ſ jědom ſawdacj, ſadžewachu. Někto da Arabi ſwoje piſma ſ khowanki k ſwojemu rěčnikoj pschinjeſc. Psches nje ſo wujaſni, ſo ſtaſ ſultan a egyptowski vizyklal Tewfik Paſcha ſběž ſaſkleredžiſlo, a ſo je Arabi jenož po jeju pschiftaſni ſtukowaſ. S Arabijowych piſmow je jenož džel do ſjawnosće pschischoł, tola jeho rěčniſ hrožesche, ſo tež hiſčeje njeſnate wězy, kotrež ſo wobſeſje ſultanej ſpodobale njebychu, wotkryje, jeſli ſo Arabi Paſchu ſaſudža. Duž ſo ſultan a Tewfik Paſcha prózwaſtaj, ſo by Arabi ſ prozeſa derje wotſeſoł. Arabi Egyptowsku wopusheži a budže w ſendželskej žiwij. Wón ſuſeje pječza na kupje Małeje ſwoj nowy ſtatoł, woblhowa ſwoj generalny rang a doſtawa lětnje ſ egyptowskeje ſtatueje kaſy 2000 puntow jako lětnu mſdu wuplaſzenych.

— Sultan je pječza na duh ſkoriſ, wón w ſwojej woſolnoſci wſchudže pscheradnikow a mordarjow widži. Ma jeneho předawſcheho ministra, Saïd Paſchu, bě ſo tułanje wobrocžiſ, ſo ſa tym ſteji, ſultana wotſadžicj a město njeho ſultanoweho bratra na trón ſteji. Čerkeſiſla garda, kotraž běsche toho runja do tohole ſpchiſahanska ſaſchmatana, bu roſwiaſana a do ſwojego domiſn, do Uſiſkeje, poſkana. W ministerſtwie ſo wulke pscheměnjenje ſta. Osman Paſcha, něhduschi ſakitowar Blewny, kotryž ma ſwojego nahrabnoſcze dla wjele njepſcheczelow, bu na dobo ſ wójnskeho ministerſtwa, wot njeho hacj dotal ſaſtateho, wuhnaty. Sa někotre dny běsche hižom ſultan ſaſko druheje myſkle. Wsche wotſadženi ministrijo doſtachu ſ nowa ſwoje předawſche měſtua. Saïd a Osman, na kotrejuž běsche ſultan tuſak, ſo ſtaſ pscheradnikaj, buſtaj ſamo w rangu poſwychenaj. Saidej ſo titel „wulkowſir“ a Osmaneji ſo „ſeraſſierſtwo“, najwyschſche wojerſke ſaſtojnſtwo w Turkowskej, ſpožczi. Tele podeřjenja hižom poſasaja, ſo ſultan zyle ſtrowego roſoma wjazh njeje. Wón ma ſ cžaſami kóždeho člowjeka ſa njepſcheczel, kotryž jemu ſa živjeniom ſteji. Wón ſo boji, ſo jeho ſlónzuja, kaž Abdul Aziza, kotremuž ſu pječza ſ nožizami žily pscheretſli. Pod tajſimi wobſtejnoscžemi móže ſ Konstantinopla bórſy wojjeſcz pschincj, kotraž nam nowe pscheměnjenje na turkowskim trónje pschinjeſe.

W ó l d a.

Baſniczka hrabje ſologuba, pscheložena ſ jeho rukleje wojjeſče „Arina“. (Štonczenje.)

A mějachu tam jeneho wucžerja, kž bě pléchacj, jenož ſ wjetſhka hlowy jemu druhdy cžwał wloſhov bimbache, hdý je njebe pěknje roſczeſek. Nas běsche pschi wucženju wuſtał a po ſahrodze ſo pscheradžejo ſo na ſawku ſhyn a twjerdze wuſny. Woraſawa Mirada jeho wuſlada a k druhim džecžom prajzy: Rostſtejče, poſladije, kaž budže to ſměchno! — wona ſ nožicžami ſ doma wuběža a ſ cžicha k wucžerzej dobežanski jemu khwatnje tón žwał wloſhov wotřený. Wsche džecži tam ſtejachu a ſo hižachu, ſ wuwſacžom Wóldy, kotrež bě toho cžecže doſtojněho muža žel. Ma dobo wužlyſhachu, ſo ſo nechtón bliži, a Mirada, nožicžki cžihnywſchi, cžekny, ſo by ſo ſhowaſa, a wsche džecži ſ njeſ. Jenož Wólda tam wosta, dokelž měsche dobre ſwedomje, a ſo tež njeſtróži, jaklo kral, kž bě hnydom pytny, ſtož bě ſo drémazenu wucžerzej ſtał, psched njeſ ſtejſe a jej hněwonje pschikafa: Dži do jſtvy! A tam da ju naſchwilacj a potom do czémneje komory ſankneſ. Wólda pak wſcho radſcho czerpiſe, hacj ſo by Miradu pscheradžila. Zato pak džecži ſhoniču, ſto je Wólda ſa nje pscheſcerpiła, ſo jara hanibowachu, Mirada pak žaſoſnje plakashe,

prajih, so to Wóldze ženje njesabudže. A potom džesche k nanej a bo wusna. A kral pschistupi k Wóldze, wokošcha ju a rjekny: Wóda mi, ja hým ho pschelhwatal. — Hlejče, tak spravný a dobrocziwý kral wón běše!

Wsché kralowske džecji po čjažu wulke narosczechu a Wólda s nimi. Wsché cíim dale, cíim bôle wulnachu, a Wólda tež s nimi, a hdyž bě pruhowanje, dha wona najlepje na wsché praschenja wotmolwiesche. To ho wožebje Dodonej lubiesche, Wólda pak Miradze pschi wuknenju stajnje pomhasche. Dodon bě schwarny pachol a ludžo se spodobanjom na njeho pohladowachu. Kral a kralova pak wobsankhyschtaj, so ma ho Dodon skerje a lepje woženicz. A wonaj praješta: Žemu njeje trjeba bohata njewiesta, najlepša budže tajka, kiz ma dobru wutrobu a je bohabojašna a rošumna. Dodonej ho pak Wólda dale a bôle spodobasche, tak so wón ja žanej kniežnu njehladašche.

A kral meješche jara mudreho radžicela. A tón radžesche kralej, so by wulku hoscžinu wuhotowacž dał a na nju s zjeho kralestwa najwožebničich kniežich pscheprobyk a to pschede wschitkim tajlich, kiz maja pěkne kniežny, a te maja ho tež hóbu pscheprobyk. — Po hoscžinje — praji tón radžicel — chzem wschelake fabawne hry srjadowacž a tym kniežniczkam tsi hódanczka k wuhódanju dacž. Kotraž je najlepje wuhóda, ta budže najrošumničha a najdušchničha.

A kral sežini wsho tak, kaj bě jemu mudry radžicel radžil. Po hoscžinje ho wschelake hry srjadowachu a schtóż najlepje wutrejchi, mjenišchi abo dróžsci dar dosta. Skončznie meježu ho tym kniežniczkam tsi hódanczka k wuhódanju dacž, nichčón pak njewidžesche, cíeho dla ho to stanje; wschitzu běchu wjèle bôle na to wčipni, kajke myto ta dostenje, kiz te hódanczka najlepje wuhóda. A mudry radžicel wustupi a rjekny: Požluchajče kniežnicki, kajke su hódanczta:

Prěnje je: Schto je najčežsche na ſwěcze?

Druhe: Schto je najwuzitnišche?

Tsecze: Schto je naſſbožowniſchi?

Předvy běchu pak kniežniczkam listki papjery date s wožníkem a kóžda řebi te hódanczka napiša. To bě tež Mirada sežinila. Wona řebi khwilku hlowu s tym lamashu, tak by te hódanczka někak wuhóda, ale bórš pschi řebi praji: Schkoda, wulka schkoda, so je Wóldziny nan jenož wuhler. Hdy by wón wožebny kniež byk, dha by tu Wólda tež byla a ta by mi wěscje s nush wuponihala, k cíenuž je džé pschi mojich wulnjenjach stajnje swolniwa byla. Ale schto dha rěču?! Wschak hým ju ke mi pscheprobyla a jej porucžka, so by horla w mojej ſtě tak dolho poczakala, doniž ho bal řapocžnie — a potom pschischka pohladacž, tak ja pschijnje rejvam.

A wona hrabny listk s hódanczkami a běžesche horje k Wóldze. — Wólda! — wona řawka, — napišo mi k tutym hódanczkam wuhódanja. Ja wém, so Ty tajke mudre dasch, so ludžo rjeknu: Te tola nihdy wot Mirady njeſku; ta drje je worakawa, ale tak mudra wona njeje. Hdyž pak mie worakawu mjenuju, dha njeh řebi tež pěnje hlowu lamaja, schto je te wuhódanja napišal.

Wólda po Miradžinym žadanju tajke wuhódanczka hnydom napiša. Jei bě to jara lohla wěž, dokelž wona ſwiate pižmo derje ſnajesche.

Delsa pak mjes tym wjèle ſtow wožebnych, najpschiničho wulpanych kniežniczkow ředžesche, kiz na to myžlachu, kajke maja wuhódanczka napišacž. A wone pižachu a pižachu, ta tójschtu ryczłów, druhá pak jenož někotre ſlowa. — Potom kralowu mudry radžicel kolo wokolo džesche a jako bě wsché listki řebrak, pocza wuhódanczka wotje cíitacž. Ale žane ho pschipožlucharjam tak prawje njelubhesche. Wsché listki běchu wučitane hacž do jeneho a radžicel s njeho cíitasche: Schto je najčežsche na ſwěcze? Wotmolwjenje: Na dobre ſpominacž a ſte ſabywacž. Schto je najwuzitnišche? Wotmolwjenje: Pilnje dželacž. A schto je naſſbožowniſchi? Wotmolwjenje: Kiz ſwojeho bližscheho ſlujuje, kajž ſameho řebje.

Wschitzu spodžiwachu ho nad tajkimi rošumnymi wotmolwjenjemi a kral ho wotje woprascha: Kotra je tute wotmolwjenja napišala?

Wsché ho rošhladowachu, ale nichčón nicžo njewotmolwi. Kotra je to napišala? wón wospijetowasche.

Wospijet wsché mijelčaču.

Tehdy pak na dobo Mirada wustupi a bě ho wsché ſacžerwjenila, dokelž ho hanibowasche, a rjekny:

To je Wólda napišala; ja chých žort ſčinieč a hým tón ſiſt k njej donjeſla. Ta wschak to nihdy wjazy cíinieč njecham.

Ale kral njebé na nju hněwny a ho wjele wjaz ſmejktasche, prajih: Hlaj, prěni ras je Twoja ſchibaloſč na dobre trjechila! — A wón wosjewi, so ſu požlenje tsi wotmolwjenja najlepſche.

A kral a kralowa ho na trón hynyschtaj, so bychtaj myto wudželikoj. Kral pak ſwojemu mudremu radžicělej někto do wucha ſchepny a tón ſe ſale wuňdze. Wschitzu wotčakowachu, ſchto dale budže. Na dobo ho wulke durje wotewrichu. Schěsž mlodých kniežekow džesche w předu, ſa nim ſchěsž wožebnyč knieſow w poſkocžanej drascze, ſi horda ſtujo a ho hordje rošhladujo, a ſa wschém ſwanaczimi džesche cíicho kralowu mudry radžicel, ſa ruku wjedžo blédu, ſtrachocžiwi Wóldu w jeje wschédnej drascze.

Kral pak poſtaný a rjekny:

Wosjewjam ja ſi tutym wschemu ludej, ſchto ja dawam tutej holicžy Wóldze, rodženej Kožižiž, ſa jeje wotmolwjenja. Wona možetech ſajte dobre a rošumne wotmolwjenja dacž jenož toho dla, dokelž je wsché ſwoje žive dny pilnje dželača, nanej a macžeri požluchna byla a Bože ſlowo ſubowala. Hlajče, ja dawam jej najwjetſche myto, kotrež mam, — mojeho hýna. Hlajče, ſubi knieža, to je moja pschichodna džorvečicžka. Sſlawa!

A ſe wschéh ſtron ſaklinča hrimotažy „ſlawa!“

Nichtón pak njeběsche ſbožowniſchi, hacž Dodon. Wón ho jenož tak ſi radosežu blyſčecesche, pschetož hížom dawno, haj dawno běſche wón Wóldu ſe wſchěje dusche ſubowaf.

A Mirada pschistupi a Wóldu wutrobnje wokoschesche, pschi tym prajih: „Někto mi Ty wěſeje do cíista wodaſch, ſo ſu Če tehdý mojeje winh dla naſchvitali.“

A hacž do pôſdneje nožy ho tam wjeſzelachu a rejwachu a ſhwachu kralowu mudroſč.

Ze Serbow.

S Budyschina. W Draždžanskim wuměkkim rjemejžlniſsim domje je ho Budyskemu blidárſtu wulka cíesž a khwalba dostača. Jako ſeho majestecž kral Albert ſe ſwojey wýšolej mandželſtej tamniſchu wustajenju ſanđenju wutoru wophta, doby řebi bjes wustajenjmi wězami wožebje jena komoda kralowě ſpodočanje, tak ſo ju kralowa ſa ho kupicž da. Tale komoda je wot Budyskeho blidarja Barthela, rodženeho ſſerba, mudželana, kotrež bě ho prěni ras ſi Draždžanskimi týſcherjemi mericž ſpýtač a hnydom telko ſboža měš, ſo bu jeho dželo wot kralowě wuſnamjenjene.

— W jených tudomných klamach je njeſdawno jedyn njeſnaty člowljek město dwazečihirowovského ſtoteho ſi franzowſkej hrajerſkej marku placžk. ſeho jebanſtwo je ho radžilo, dokelž ſu tajke hrajerſke marki na dwazečihirowovské ſtote jara podobne. Žebal hſcheče njeje wuſledženy.

— ſſerbski „Mihionski poſoł“ je pod ſwojimaj nowymaj wudawarjomaj, k. M. Domachku, duchownym w Roſacžiach, a ſ. Fačku, duchownym w Niſhwacžidle, ſi dwanatym cíiſkom ſwój preni lětnik dokonjal. Po doſpolným pschehladanju tutoho lětnika dyrbimy wuſnacž, ſo je jara derje a jara rjenje ſpižany a wudawany. ſo toho možemy tež ſrošymicž, ſo ma někto „Mihionski poſoł“ ſtoro junfróč wjazy wotbjerarjow, hacž w předadwſkich lětach. ſo jeho 12. cíiſka řebi dowolam ſežehowazý naſtam ſi radosežu pschijecž: Štukti zyrkwinſkeje ſuboſče. Rusa na ſerbských duchowných běſche k ſaloženju „towarſtwa pomozy ſa ſerbsku ſtudowazu mědoſč“ wjedla. Tole khwalobne towarſtwo je do wschéh ſtronow tu wulku žałoſcz ſnatu ſčinilo, w koſtrejž ſerbske wožady duchownje tradaju, dokelž njemoža žaneho ſerbskeho duchowneho doſtarč. Tajich wožadow, kotrež je hſcheče wjèle, je nam žel. ſſerbske prozowanje, w ſenjeſowym mjenje ſapocžane, njeje bjes žohnowanja wostało. Tak je tuto towarſtwo ſa ſtukti čjaž hížom na 6000 hrivnow nahromadžilo a ſi wotkaſanjom njebo wudowý Wjelinu ſi Trjebjeniz ſměje někto hížom 12,000 hrivnow. A k tomu naſch ſmilný Bóh a ſbóžnik, kiz wutroby ſi ſmilnoſči wodži, hſcheče wjazy ſmilných darow a ſubo-

szcziwych wotkasanjow wescze pschida. Kotry Sserb tez njedyrbialtuto towarzstwo s wutroby rad podpjerac? Letny pschinostk lkozdeho hobustawa je 1 hriwna. Schtoz moze, ton hwoj pschinostk rad powyschi; pschetoz hisczeje wjeli, wjeli so trjeba. Kelko chze k tomu byz, jenoz jeneho mlodeho khudeho Sserba dzewiec lat na gymnatiju a potom tsi abo schyri leta na universicze w Lipsku nerkasastarac a podpjerac. So bychu taisle podpieranja na pol puczu njetriebale pschestac, je nusne, so so wscze wjetische dary na dan dawaju, so by so jich dan kozde lato nalozovala a k njej po potriebnosci wscze injeische pschinostki so brake. Do towarzstwowejek pokladnizy su tez Sserbio s dalokeho wukraja, s Ameriki a s Australiskeje, hijom rjane dary pschipoftali. Bohi luby knies pomhaj hnadnie dale a chyzk wscze herbske wutroby sa tutu wažnu naležnosć swojego Bozeho kralestwa bjes našchim herbstim ludom sahorjecz a jich ruzh k schczerwiej smilnosci wodzic.

S Delnjeje Hórk. Pluzowa khoroscz bjes tudomnymi howjadami je wjetshu wobchernoscz dostała a skot w dwemaj dalschimaj dworomaj nadpanhla. Wyschnoscz je krute naprawy k poduschenju strachneje khoroscze poruczila.

S Bukez. Sanđenu njedzelu 3. dezembra mejeische nasche herbstse towarzstwo saho shromadzisnu, kotrur tez nerkoti hosczo se Saręcjaniskeho towarzstwa wopystachu. Knies pschedkyda Kerl wotewri w pjatej hodziny shromadzisnu a powita wohejje Saręcjaniski hosczo, kotsz bēch, nchladno na hymu a daloki pucz, nasche towarzstwo se swojim wopystom poczesczili. Na to mejeische k. wuczer Kerl s Bukez pschednosck wo starzych herbstich pschibochach, woskebie wo Szwiatowitu, starzych herbstich kwojedzenjach, mēchnikach, woporach a nabožnismi živjenju. Hacz runje k. pschednoscer nimale poldra hodziny reczecze, dha tola wchitzy pschitomni s wulkej ledzibili woscziu hacz do konza pschipoftuchachu, dokelz bēsche pschednosck, kotrur so w swobodnej reczji sta, tak živu a sajimawu, so so kozdemu wubjernje spodobasche. Na debacze, kotrur potom scjehowasche, wobdzeliu so woskebie k. pschedkyda Kerl, wuczerjo Schuh a s Rachlowa a Kerl s Bukez a gmejnski prjódskterer Wojnar s Bornohyl. Debatta pak so horsy skonczi, dokelz bēsche w pschednoscku hijom wchitko na drobne wopisane. Knies pschednoscherjej so derje saftuzenj dzak psches móznu hlawu wunjezby. Knies Mlynsk se Saręcja potom herbsti spew pschednoscy, schtoz so tak lubiesche, so hnydom nerkoti pschitomni hlibichu, w dalischich shromadzisnach herbstse spewy deklamowac. We wožmich hodzinach so shromadzisna se herbstim spewom skonczi. Pschispomnicz so hisczeje ma, so je so w towarzstwie spewanski wotriad saložil, kotrur chze herbsti spew wjazyhskonje hajic.

S Lubija. Bóndzelu wjeczor su so na swonkownej budyskej drósh tsi bróžnje, reñnikam Leunertej, Preuszej a Stephanej kłuschaze, wotpaliſe.

S Wojerez. Pschichodny wotkresny dzien smieje so tu 18. dezembra pschednosnu w 12 hodzinach we wotkresnej khezi. — W meji 1883 smieje so we Wojerezach wustajenja howjadow, koblow, frézbow a druheho domiazeho skotu, a budža pschi tutej skladnoscej tez pólne wupkody a ratafski grat wustajene. Se statnych prämijow pschinidze na howjada 1600 mk., na konje 500 mk. Dalsze wudzelomne prämije so poszdzischo wosjewja. Druhe postajenia budža w programje skóneje wustajenjch našpomnjene. Statne prämije smieja so jenoz skotej wudzelię, kotrur je s najmierischka 6 mēšazow we wobszedenstwie wustajera byl. Tez kobly a frézby móža so jenoz potom prämiorowac, hdyž su wot swojich plahowarjow wustajene.

S Zaſa. W lèze 1883 smieja so hudne dny we Zaſu w prénim schozu hoscoda twarjenja na knjezim dworje na kłedowazych dnjach: 10. januara, 14. februara, 14. mérza, 11. haprleje, 9. meje, 13. junija, 11. julija, 19. septembra, 17. oktobra, 14. novembra a 12. dezembra. — Sa cjaſk poškedenjow komunalneho krajneho ſejma w Schorzelu, 11. dezembra so sapoczązyc, je so na město ſastejerja kral. krajneho radziczelstwa, kniesa s Löbenstein, kral. wotkresny ſekretar Krawsa na khlwilne postajil.

S Delnjeje Hórk pola Róšborka. Na tudomnym knjezim dworje je bjes wozzami natykowaza khoroscz wudyrka. Na 200 wozzow je hijom psches nju konz wsało.

S Wětoſchowa. Sanđenu hobotu wjeczor je so tu Matſchenez brožen, s njerumloczonym žitom napjelnjena, wotpalka, kotrur je w tu khlwilu wot poſtskeho ſastawarja Lorenza wotnajata. — Bjes tudomnym dzelaczerjom Hosplom a jeho pschirodnym synom Zieglerom naſta 28. novembra swada, pschi kotrejz skončnje puki padachu. Pschi tym Ziegler swojego pschirodnego nana je bylnym kijom na hlowu někotre rasu prazny. Hospl so, do jistwy stupiwiſhi, na bližschi stol wali a sa krótki čaſ wumrje. Zieglera su sajeli.

S Vorſačeje w Delnjej Luzzizy. Ssredu twdzenja rano wokolo tjoch hodzin dobywachce so do tudomnego hosczenza „k tjom lipam“ strachny rubjeznik. Hosposa hisczeje s cjaſom saſlycha, so nechtón woknowu ſchlenzu wutkoczuje, duž ſkoczi w ſkoku s ſoža pod blido, s wulkim rubjezkom pschifryte. Ledy bēsche wona pod blidom, dha rubjeznik wokno wotwiertry a psches nje do jistwy leſyſche. Někto žona na dobo pod blidom wuſkoczi, pschimy paducha a wolaſche potom swojego muža na pomoz, kotrur w tej ſamej ſtwě ſpasche. Rubjeznik bu pschinineny a do jaſtwa dowjeđeny. Tam so wón ſa wěſteho Vata s Libina wupokasa. Pschi nim namalachu radnu ſicžbu wopacznych klucžow, ſwecžku a malu ſeleru.

Wužudzenja.

Khostanska komora. Dzelaczer Jan Rjencz, se Skyczina w Pruskej rodzeny, kotrur poſledni cjaſ na Židowje bydlesche, je njeropšchomu paſtoſnik. Tutoń hijom ſchecz ras khostany paduch kranj hobotu 26. augusta na tudomnych žitnych wikach warjeniowemu wikowarjej Wujeschej s Kulowa 1½ litra jahłow a někotre dny poſdzischo ſynej swojego hoscoda Benscha na Židowje s kholowow, w draſtnym khamorje wiſazach, dwe hriwne. Ton žamý dzien hisczeje wón ſa tez ſpyta klinju, na Benschez kubi ſtejazu, s wopacznym kliczom wotewricz, so by ſa njeje kranj. W nožu 13. oktobra Rjencz pola tudomnego wikowarja Haufy pschenozwasche a tam pschi tutej ſkładnoscej ſa jeneje komodh, kotrur ſa wopacznym kliczom wotewri, 27 mk. wotewra. Jako bē Rjencz wot Benscha wotczaňny, bē wón tutomu hrosy, so jemu khežu ſapali. Kajz pschepytanie Rjenczowych pschecupjenjow poda, bē tutón je wohejje toho dla wobeschot, so by psches to darmotnu hoscodu w jaſtwe dostal. Wobſtorzeneho, kotrur ſa nicžemu ſtacj nočazysche, ſakudzichu ſa tjom lětam ſchecz měhazom khostarje, ſcheczelnemu ſhubjenju czechnych prawow a poſtajenju pod polizajſku nadkledžbu.

Dokelz bēsche wjazy kročz khostana ſwudowjena Helaſhowa ſa Rakez ſa pola piekarja Klimanta tam dzelbu ſycezeneho woska, so by jón swojim hufezam dala, poſkostachu ju ſa tſi měhaczymu jaſtrom. — Dzelaczer Handrij Henczka s Wjelecziną, hijom wospiet khostany, ſa tomu ſtejache, so je 11. oktobra t. I. wojnarzej Schorschej w ſilozach, pola kotrehož tehdom dzelache, ſe ſuknje, pschi ſcjenje wiſazaje, dzecaczhriwonowski ſloty kranj. Henczka ma ſa swoje paſtoſcenje ſchtyri měhazys jaſtwa wotkresic.

Lawniſki ſud. Wotrocž E. Schieda a Handrij Kujaw ſa Pschivczej běchtaj 25. februara t. I. w Lenniſhowskej a Bréſynſkej koczmje hosczenzarjow wo ſaplačenje ſjebaloj. Kujawa hijom 23. meje dla tutoho wobſchudzenja ſa tydzenjej jaſtwa ſakudzichu, Schiedej, kotrehož hakle poſdzischo wuſlēdžichu, to ſame khostanje pschikudzichu. — Dzelaczer Jan Domaschka w Hrodziszcze, kotrur bēsche maliczkoscz wuhla ſa Hrodziszczañskeho knjezeho dwora ſaplačil, ma ſa to dzien jaſtwa wotkresic. — Dzelaczer K. A. Hoffmann ſa Hornjeho Gbjeſla bē wobſkorzeny, so je ſa Langez hosczenza w Barcze 2. septembra por drjewianzow kranj. Hoffmann psched ſudom pschida, so je drjewianz ſaſl, tola wón wudawasche, so je ſebi myſliſ, so drjewianz ſaſl, ſebi ſaplačenje ſjebaloj. ſud pak Hoffmann, kotrur je hijom ras paduchſtwa dla ſebjal, njerwierjſe ſakudzi jeho ſa jenemu dnejs jaſtwa.

Powolanska komora. Czehzlu a žirnoſejerja Jana Zaſtu w Koſlowje be lawniſki ſud 29. augusta dla czechnego ranjenja ſa dwajměhaczymu jaſtrom a ſaplačenju khostow ſakudzil. Zaſta pscheczimo tutomu wuhudej powolanie ſběhny, njerwierjſe ſakudzi jeho ſa jenemu dnejs jaſtwa.

Přílopok.

* W Volkmarßdorffje a wolkonoscji pola Lipska buchu híjom dlešchi čas ludžo wot hrósbneho čłowjela nadpadowanii. Schtwórk tydženja wjeczor so radzi, rubiežnika pschimycz. Na polizajstwie so paduch — jało 36letna Paulina Pałkowszcz s Taucha wupotasa, katraž bě híjom woswjet jako muž pschedraszczena Volkmarßdorffsu wolkonoscju do hrošy stajała. S dolšim khabatom, scheročimi kholowani a muzklim klobukom wuhotowana bu wona na Lipszanske hamitske hejtmanstwo wjedzenna.

* W Kroczebuszu polizistwo pschedawarjam butry, jejow a mska frncze na porty hladaja. Na butrowych wikač je pódla polizajstwie wahi hisczeče tež „jejowu pschephtowar“ wustajeny, hdżez može so kózdy wo prawej wazy butry a wo dobrosczi stupienych jejow darmo pschebzwedczic. Pschedawarjo pschelohkeje butry a šnichych jejow so po nowym ſakonju s jastwom khostaja.

* We wolkonoscji Mühlberga, hdżez bě Kóbjio, psches brjohi stupiwsczi, pola a tuki powodžilo, je wulka woda tež s wujitkom byla. Wiele tyfaz myschow je so w żolmach tepilo; pschi brjohach stareho Kóbjia morwe mysch s hromadami leża.

* W Ringlebenje nad Kóbjem je jena klužobna holza, dokelž běchu ju jenji knježa nařwarzili, do wody skoczila. So by so hnydom tež ja kwarz wjeczila, bě wona kydromiēzaczne džeczo wot knježich ſobu do wody wskala.

* Jena wožebna Barlinſta knjeni wónzano s bala domoj pschijedźe a s nislemu pjezakę pschistupi, w kotrymž běsche falepjene. Wona běsche hisczeče w swojej lohlej balskiej drascze, katraž tež toho dla, dokelž bě ta knjeni njeleždibili, so lohko sapali. Zako ta knjeni, na kotruž w druhej stwe czakachu, tam njeplchindźe, dha jeje syn po nju džecze. Ale fästupiwsczi tam, hdżez bě po swoju macz pschischol, wohlada won, so wona na schpundowanju leži. Wscha draſta bě so spalila, a macz běsche morwa a wscha czornje wopalena.

* Krupp w Ebenje je psched krótkimi časjom wulku kanonu wudželał, katraž tež najtolsczischi želeſny panzer pscheraſy. Kanona je 20 lohči dolha a ma 90 rynkow. Kule, kotrež so s njej tſeſleja, su dwaj lohčaj dolhe a schtwórcz hodžinu daloko lecja. Ga kózde wutkelenje so 66 puntow pólvera trjeba.

* Wody Rheina a pobocznych rěkow su spanyle. Jeſli so deshezowe wjedro abo tačje njeſtupi, je najwjetshi strach nimo. Někto so we wsczeh stronach Kłodzkijska kamilnosczi hiba, so by so nusa powodzenych krajinow s darami luboscze položila. Kłodzorka Augusta je hnydom w přenich dnjach wjesczu sumu pjenjes dariła. Bajerski kral Ludwig je 40,000 hrivnow sa powodzenych postajit a ministrej snitskownych naležnosćow poruczil, so dyrbti po bajerskich krajinach, wot wody potrjehenvych, puczowac̄ a so sa naprawyh s pomjenšeniu hubjenstwa starac̄. Wot pruskeho ſejma je so powodzenym 500,000 ml. dowolilo.

* We Winnje běſchtai so wónzano dwaj kowarskaj swadžilo a chyzkstai swoju swadu najprjedy psched kudnikom, potom pak s pułami wuczinicz. Ale poſleniſche so jimaž tež njelebiachu, kiba so bych u so na wožebne waschnje stale, taž so duell s teſakom abo pistoliu do ſtukla ſtaji. Jeju brón w taſkim duellu běſchtai pak dwaj czekaj kowarskaj hamoraj. Wojowanie khétru khwilu traſesche, pschetož hdžez jedyn kowarski se swojim hamoram dyri, dha jón druhi se swojim wustojnje wotraszy. Tola ſtönežnje so Čęſkiewski, taž tón jedyn rěſasche, něſak na bok wuſuze, jeho pschedzivnič, s mjenom Rakowski, to wuži a Čęſkiewskeho khétsje rucze se swojim hamoram tak kylne dyri, so so tón powali. Hač runje jeho bórsh do hojernejne donjeſechu, maja ſekario tola malo nadžije, so se žwjeniom woteńdze.

* W Žendželskej so ſanđený pjatk runje w tym wolkoniku želeſniſki móſt pola Bromlaja w hromadu kypny, jako želeſniſki čah psches njón jědžesche. Ssiedmio dželaczerjo pschi tym žwjenje ſhubicu, někotſi druſy buchu mjenje a bôle ſranjeni.

* Na hermank w ruskim měſeče Olivipolu, kiz so tam wónzano wotbžerža, běſchtai tež dwaj piwarzaj se swojim piwom pschijeloj. Wokoło 11 hodžin dopoſdnja poczinaschtaj pschedawac̄ a to běſchtu ja 20 np. Jedyn wot njeju, so by druheho wulkaſ, placzisnu na 17 nowych pjenjes ponizi, tón pak na to khétsje rucze

na 15 np. a tak ponizowaschtaj a ponizowaschtaj, hac̄ blescha jenož 7 np. khoschtowasche. Piwo njebe w Olivipolu hisczeče ženie tak tunje bylo a po tajkim nochzycu tamniſchi měſchzenjo toſku dobru ſkladnoſc nimo puſczejic, ale kózdy khwatasche, so by so tunjeho piwa do kuteje wole napil. Ale kajki wsa to kóz? Taki, so bě na poſledku wſho pjane a naſajtra po zlym měſcze wulke kholubolenje.

* W Ružawje (w Finlandſkej) dawasche jedyn kubleč len trčz a bě k njemu na tajke dželaczerjow pschischko, wot kotrych mějachu pjezgo ſwoje žony ſobu. Lentrjenje dyrbjeſche tsi dny trac̄, a jako bě dželaczerjow dnja ſkónczene, so tréjerjo a tréjeracieje w tym ſamym twarjenju, hdžez běchu dželali, po wjeczerni ſpacz lehnycu. Ale w nozy tam někaf woheň wudhyri a tak ſpečnje wokolo so hrabasche, so wſchec tam ležazych ludži, kiz ſrijedž lenu ſpachu, tak rucze wobja, so so wſchě ſa nekotre minuth ſaduſyču. Naſajtra, hdžez bě so powjescz wo tutym njeſbožu po wolkonoscji roſnjeſbla, džeczi, starſci a pscheczeljo pschindźechu, so bych ſkoſče ſwojich lubych wotnjeſbla, pschetož dale ničo njebe wot nich wſchec wostało, a tež te běchu tak pschepalene, so běchu zyle na wuhlo podobne. — Na kuble hrabje Bontowskeho w Litawſkej so tež pschi lentręcju njeſbože ſta. Tam so kředž běleho dnja, jako 80 ludži len tréjerche, poča paſicž, psches czož 14 dželaczerjow, kotrych běchu plomjenja pschekhwatake, žwjenje ſhubi.

* W ſapocžatku ſtokbra po někotrych dželbach narańſcheho morja (oſſee) straschnie wichory knježachu. Tafo běſche na morju hisczeče cžicho, bě ſi rufeſe kupy ſeſela 25 rybakow na pjezich čołmach na morjo wujelo, so bych ſam ryby koſili. Ale wulke wětrn jich pschekhwatachu a do hľubiny morja ponurichu. Ani jedyn živý njevoſta.

* Naschi cžitaro drje híjom mjenje abo bôle wjedža, kajfa je to naprawa, kiz telefon řeſa; tola by derje bylo, hdžez by něchtón, kiz je teje wězhy doſpolnie wustojny, telefon a jeho ſlutkowanje w Serb. Nowinach wopifal. Redakcija to wěſce ſwólniwoje wotcžiczezi. (Haj, lubje radý! Redakcija.) Tak mjenowane telefonske ſjenoczenje je tež mjes hrodom, kotryž ma rufi khězor w Gacžinje — něhdze milu wot Petersburga — a ſi někotrymi Petersburgſkimi dživadkami (theatrami) ſriadowane. A to je so tak wubjernje radžilo, so moža w Gacžinskim hrođe, hdžez khězor w tu hľivilu ſwojehu bydli, jara derje ſkylſtečz, ſak w theatracz, ſi hrodom telefonszy ſjenoczenych, ſpěwarjo a ſpěwarti ſpěwaja a ſak tam hudžba (muſika) hraje. — Ale jene wuměnenje je pschi tej wězhy, mjenuiſy to, so dyrbti w tej ſali, hdžez su poſlucharjo ſhromadženi, ſa čas jich poſluchanja počna cžiſchina knježicž.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska žyrkej: Jan Ernst Pětška, murječ a wobhdeč, ſi Mariju Domaschez.

Michałska žyrkej: Korla August Schlenkář, ſchewz w Lubiju, ſi Mariju Rjencjež ſe Židowa.

Křečni:

Pětrowska žyrkej: Hugo Ferdinand, Korle Augusta Pětška, restawračera, ſi. — Minna Elsberha, Zana Bohuwéra Gliena, pschekupža, dž. — Jan Hermann, Pětra Starého, dželaczerja a wobhdeč, ſi.

Michałska žyrkej: Korla Ernst, Zana Augusta Rosiata, dželaczerja w Katarzejach, ſi. — Johana Hilžbreta, Korle Alwina Querbacha, wuhnjera na Židowje, dž. — Hana Augusta, Zana Gustava Mikela, fabrikskeho dželaczerja w Dobruſchi, dž. — Hilžbreta Thella, Ernsta Bieſolda, ſublerja w Čelañach, dž. — Helena a Hana, Korle Augusta Rycerzy, ſahrovnika a fabrikskeho dželaczerja w Hrubějčkach, dwójniſkej dž. — Hanža, njeemandž, dž. na Židowje.

— Maria Augusta, njeemandž, dž. we Burizach.

Katholiska žyrkej: Biedrich August, Hendricha Augusta Reinhardta, fabrikskeho dželaczerja na Židowje, ſi.

Zemrječi:

Džen 30. novembra: Jan August Albinius, dželaczer a wobhdeč w Hronjowje, 46 l. 6 m. 25 d. — 3. dezembra: Hana Nowaſe, fabrikska dželaczerka a wobhdečka na Židowje, 28 l. 4 m. 13 d. — 4. Johana Khrystiana Rädži, klužobna džowka we Burizach, 24 l. 4 m. 14 d.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje
2. dezembra 1882.

Žitowy dowos:	Na wilach		Na burzy		
	wot	hacj	wot	hacj	
	M	P	M	P	
Wicherza 50 kilogr..	7	14	8	33	
Roska	6	58	6	96	
Zecznien	5	87	6	52	
Borw	5	10	5	80	
Hoch	-	-	-	-	
Wola	-	-	-	-	
Raps	-	-	-	-	
Zably	-	14	15	-	
Hejdusyka	-	16	17	50	
Berny	-	2	80	3	50
Butra	2	-	2	70	
Wicherzna mula 50 kilogr.	7	50	17	50	
Rzana mula 50	7	-	11	50	
Schno	2	50	3	-	
Słoma	600	-	14	16	
Prokata 471 schtut, schtula	6	-	20	-	

W Hrubelczech czo. 5 je sejelna kruwa na pschedan.

Tolsty bakoniski polež porucza punt po 80 np.
Otto Thiemann, rešnik na Lubijskiej drošy.

Möble

jak: lhamory, loža, sofy, stoly, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placisnach porucza

W. Hübler, tycerčski mischtr w Budyschinje, pod borklinom 4/261.

Kosaze kóžki, toho runja wsche druziny kyreje kože ho po najwyjszych placisnach kupuja, kyre kože ho derje a tunjo wudželaju wot Heinricha Langi

Gustava Naucki na garbarskej hafy čížlo 16.

Kosaze, cjesaze, sajecze, korniklowe, tkhójaze, mordarske kože ho po najwyjszej placisnje kupuja wot Heinricha Langi

na žitnych wilach pschi katolskej zyrkwi.

Rožowany stwielzowy abo njetreny len,

taž tež wutreny len kupuje po kóždej dželbie a kóždy džen mechanista dželopshedownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ho jenož trjeny len, a to jenož z obotu w Grüñnerez domje, s nutzkom s jerjowej hafy, kupuje.

Czerstwe hylne

Šwinjaze pleza

ho po najwyjszych placisnach kupuja wot E. Thiermannna na swonkownej lawskiej hafy czo. 2, pódla lawskiego torma.

We wudawarni „Serbskich Nowin“ je na pschedan: spěwna radosc; řeberka schulskich spewow. Do seleneje wobalki swjasana sa 50 np., do twjerdyh deskov swjasana 70 np.

Wofija.

Wschón skład drzewianych stupniow a drzewianych stisletow, dzeczaze hanje (jednoreje a bôle wobebneje druziny), wschelaki hospodarski grat, ruczne hnyaze maszyn nowscheje konstrukcji a tchudn.

Galanterijowe a alsenidowe twory, rjane machadla a wschelake druhe wyschine węzy budza ho, dokelž je dale pschedawacz nochzu,

krjedu 13. dezembra a pschichodne dny na kotolskej hafy čížlo 1, w klamach pódla kupnizy, sa hotove pjenjesh na pschedazowanje pschedawacz.

Ewald Braun.

Wofija.

Wola kralowskeho pólvernika maja ho 11. dezembra t. s. pschipoldnu 1/2 hodzin sledowaze węzy hawnje na pschedazowanje pschedawacz:

něhdje 6000 kg. stareho železowego blacha, lateho a kowaneho želesa (bijes nim nělotre stare džele kaloriferow a 2 swuhlerckaj cylindraj),

10 = stareho worgla,

75 = stareho možasowego pletwa,

48 = stareje bronsh, stareho možasa a blacha,

88 kbm. palneho drjewa a fruchow twarskeho drjewa.

Pschedawanste wuměnjenja ho do awkzije wosjewja.

W Hnaschzech pola Budyschina, 6. dezembra 1882.

Direkcijsa kralowskeho pólvernita.

Drjewowa awfija.

Wutoru 12. dezembra t. s. ma ho na Luhowsko-Šchakowskim reviru

130 lošow brézowego a schmrékowego drjewa na pjenitu,

10 brézowych dolhich hromadow,

28 khójnowych wulebowanych dolhich hromadow

pod wuměnjenjemi, předy wosjewominy, na pschedazowanje pschedawacz.

Shromadžsna rano w 9 hodzinach pschi hajniskim pole w Ruhmanez hacje na Luhowskim reviru.

W Khažowje, 5. dezembra 1882.

Behrens.

Gustav Römer,

črjewowa pschedawańja en gros a en détail
w Budyschinje na ūkelskjej hafy czo. 7,
porucza wsche druziny ūkelskich a ružowskich črjewow w nowej najlepszej tworze.

Wulke hodownie wupschedawanje poła

M. Th. Pech

na hlownym torhosceju, pódla měščanskeje haptli.

So bych hwojim lubym wotebjarjam i priódkscejazym hodam skladnosć poskież sa kupowanje tunich a dobrych darow, hym wsche hwoje twory po placisnje ponizil, duž poruczam hwojí skład drastnych tkaninow, lama, plušcha, kattuna, barshenta, koschla-zezo flanella, polwolmjaných tkaninow sa huknje, poħlesħċżowe tkaniny, čišċejane shorzuhi, woħeje pak cijnju ledžibive na hwoj wulki skład

čiſtožidžanych, polžidžanych, wołmjaných a bawmjaných

rubiščeżow na hlowu a schawlskikh rubiščeżow, kotrež ho w Budyschinje w żanhich klamach w tak bohatym wubjerku njenadenja, kaž poła mje.

M. Th. Pech

na hlownym torhosceju, pódla měščanskeje haptli.

W klamach ho herbski ręcz.

Na pječenju kolacjow

poruczamy našemu

pščeničnemu mukui (Kaiser- a Grieslerauszug)

w snatej wubjernej dobroscji.

Budyska hukowa fabrika a chumčatny mlhy,
przedy E. G. E. Mörlis.

Dursthoffe ſučhe droždje

porucja wſchednje čerstwe

Schmižez pječenja w Budětezech.

We mudawarni „Serbských Novin“ je sa 25 up. dostacj:

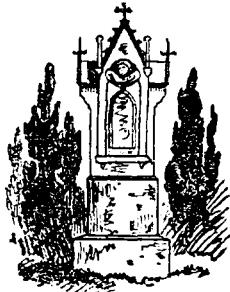

Prothka ſa Sserbow na leto 1883.

Optiske klamh F. A. Sturma

poruczeja t hodovskim darom dwójne a jednoce barometry, dalokowidy, ſklenzy ſa operu, bryle ſ worzla, kłebora, ſkota, nowego kłebora a roha, teho runja wſche družiny thermometrow, rykowanski grat, lorgnety, dale wſche do tutoho rjada ſkuſhače węzy. Wuměnenje po hodžoch je dowolene.

Klamy w khezi knjesa ſkotila Reichi na torhoschezu.

Rewowe pomniki i marmora, ſhenita a pěkovza, marmorowe platy

porucza pſchi potrebje dobrotivemu wobledzbowaniu
Ludwig Fiedler,
przedy Santo-Passo,
2 na Lubijſkej dróſy 2.

Nowe ſofy a matrazy,

jich pschedzelenje ſwonka kheze, toho runja tapetirowanje ſłów ſo trajnje a tunjo wobstara wot

Jurja Bogta, tapetirarja
na ſwonkowej lawſtej haſy číſlo 16, w Litterez piwarni.

Krajnostawſki bank.

Daniske ſkopony našich ſaſtaſtwnych liſtow ſo wot 15. tutoho měhaza ſem w kłedowazych placzernjach bje wſcheho wotczeſenjenja ſa hotove pjenyſy wuměnenja:

w Budyschinje pola krajnostawſkeho banka,
w Draždjanach pola jeho filiale, na Grünplatz 2,
w Lubiju pola knjesa G. E. Heydemann,
w Herrnhueze pola knjesa C. F. Görlitz,
w Zittawje pola knjesow Bormann & Co.,
w Lipſtu pola knjesow Becker & Co.,

— Schirmer & Schlic,
w Chemnitzu pola chemnitzſkeho měchczanskeho banka,
w Freibergu pola knjesow Ludwig & Co.,
w Plauenje i. B. pola knjesa G. Steinhäuser.

w Budyschinje, 8. dezembra 1882.

Krajnostawſki bank Kralowskeho ſakskeho markhrabinstwa
Hornjeje Lužicy.

Wupſchedawanje.

So bych ſe ſwojim wulkim ſlādom rumowala, bym placzisny na najnižſche ſtajila. Ja t hodownym darom poruczam draſne ſkaniny wſchelakeje družiny, tolsty barhent, koſchlowy barhent, cziszcjaný barhent w rjanych muſtrach, rjane cziszcjané ſhórzuchi we wſchech družinach.

Gana Mukowa w Njeſtwacžidle.

Kolonialtworowe klamy

Richarda Pětschki
na hlownym torhoschezu pódla
měchczanskeje haptky
porucza t pječenju:

drobny zokor, pt. po 42 a 44 np.,
žly = = = 45 = 48 =
wſchelake družiny róſyňkov po
najtunischih placzisnach.

Jako pſchihodny božedžeczowy dar porucza
džeczaze paletoły, džeczaze wobſeczenja a
ſpanske ſuknje we wulkim wubjerku a po
tunich placzisnach F. Schlesinger na ſerbskej
haſy číſlo 10. Po měrje ſkafana draſta
ſo derje wobſtara.

Th. Grumbt,
zigarowe woſkobite ſlamy.

w ſnatej wubjernej dobroſci, t hodownym darom ſo hodžaze,
porucja

Th. Grumbt,
zigarowe woſkobite ſlamy.

Th. Grumbt, ſlamy

Ewald Braun
9 na hlownym torhoschezu 9

50 np. do 8 mt.

</div

H o d a m

porucžam derje a čistotłodžazg hhoſej, punt po 70 do 160 np., nowe róšynki po 44 do 60 np., mandle po 100 do 120 np., s. čěſku pschenicnu muču s rukowanjom dobroscze po 20 np., najlepšu pječinu butru po 85 np., ždinske kuché droždze, wschedźne čerstwe, franzowske wloske worjechi, italske worjeski, amerikanske pječenki a turkowske hlowki, dobre koruški, čiſce a nowe tolczene atd., wscho w najlepſzej tworze a jara tunje.

Friedr. Braun.

Zigarry we wulkim wubjerku a pěkných sawalkach, woſebje k daram
żo hodžaze, wsche druziny **piwa, wina a spirituosow** porucza dobre a
tunje

Friedr. Braun.

Guido Reiche
 w Budyschinje
 na hłownym torhochczu čiſlo 2,
 pſchi radnej thęzi,
 porucza
 ſwoj kraſnyj ſkład
juwelow, ſlotnych a hlebowych
tworow
 dobrocziwemu wobledzbowanju.

H o d a m

porucžamy naſch ſkład zigarrow, zigaretow a kurjerſkeho tobaka a ſubimy jenož placziny hódnu, ſo derje paſazu tworu. Dale čzinimy na duſchny wubjerk tobakowych trubkow wschelakeje druziny a placziny, zigarrowych trubkow a zigarrowych kónzow, rjanych a pěkných węzow, tobakowych móſhniow, tobakowych tysiow atd. najpodwolniſcho ledzbiwe.

Wschedawirja Straßburgſkeje thęzorskeje tobałoweje manufaktur
na bohatej haſy 13 w Budyschinje na bohatej haſy 13.

Naſch zigarrowy ſkład

porucžamy dobrocziwemu wobledzbowanju. My pſchi wschech naſchich druzinach ſa to rukujemy, ſo ſu placziny hódne a ſo ſo derje paſa. Pschi wotewaczu 300 abo 500 ſchtuk wobliczam y ponizene placziny a dawam y ſaſopschedawirjam woſebity rabatt.

Pschi tutej ſkładnoſci wosjewjam, ſo spodzivne ménjenja wo zigarrowych fabrikatach thęzorskeje manufaktury (dla džiwnego ſłodzenia a wyšokich placzynow) **njeſpitrijeſhja** a ſ najmjeñſha ſ wopacznego ſudzenja wukhadzeja.

Wschedawirja Straßburgſkeje thęzorskeje tobałoweje manufaktur
na bohatej haſy 13 w Budyschinje na bohatej haſy 13.

K hodownym daram

čzinimy na naſch ſkład tobakowych a zigarrowych trubow (pſeifow), zigarrowych kónzow ſ wiſloweho a druheho drjewa, móſkeho ſchuma a bernajna, tobakowych tysiow atd. najpodwolniſcho ledzbiwe.

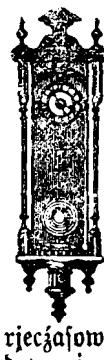
Wschedawirja Straßburgſkeje thęzorskeje tobałoweje manufaktur
w Budyschinje.

Pola pſcheturza Ad. Rämscha je ſa tſi pjenjeſki doſtač:

Boža Nóż. Historia wot ſwiateho naroda naſchego Knjeſa a ſbožnika Jeſom Chrysta. Sestajana wot Jurja Jakuba, duchowneho w Nieſhwacidle. Te rjane, woſebne knižki budža woſebje leſha, hdež je tak wiele pređowanjow ſa ſobu, witane val na ſwiedźenju Božeje nozy, val na neschporje Božego dnja, val na temſchenju tſeczeho dnja hodoval.

Varunu muču,
Dursthoffſke kuché droždze
porucza

Aug. Wiesold,
pječatki miſchr na bohatej haſy.

A. Mickel, czaſznikar w Kukowje, pſchedawa a porjedža wsche druziny ſaczych a ſczenſkich czaſznikow po najtunisich placzynach, „nowohleborne” czaſnili wot 15 ml. do 50 ml., ſczenſkie czaſnili ſ budžatom wot 5 ml. Wulli wubjerk hlebornych, doublowych, talmijowych, wloſowych, niklowych a worzlowych rječasow po najtunisich placzynach. Pſchedawianje a porjedzenie brylow po tunich placzynach.

W Ulnje

bóſhy nowe loſy
Sa wiele tykaſ tolerow
We loteriji czaſhnu ſaſy.
Duž kúp ſej neschto taſkich loſow,
Kotrež egi dadža bohatſtvo,
Hdyž ſbojo tebi ſmeje ſo.

Loſy ſu doſtač pola

M. Weisera,
pſchedawirja papjery, gumija, pupow a hraſtow.

Schtož k hodam ſebi požadaſh, ſu dole ſu dobre namalaſh
We wulkim kraſnym wubjerku
We mojich klamač ſ wěſtoſežu.
Duž njeſkomdž ſo w nich kupoval, ſu njebudžes hdo toho kaž.

M. Weiser.

Sprawna piſna holsza doſtanje k nowemu lětu ſlužbu pola knihwjasarja A. Gelby w Budyschinje.

Dwaj ródnaj rólnaj wotroček a jena hródzna džowka ſo k nowemu lětu 1883 pytaja wot Emila Gottlöbera w Holeschowje.

W klamač pſcheturza Rämscha pſchi butrowych wſtach je jena motyka ſtejo wostała.

Na dróſy ſ Khełna do Budyschinje je ſo jedyn ſloty pjerſtejnam namalaſh. Tón ſamym je we wudawirji „Serb. Nowin” ſaſo doſtač.

(K tomu čiſlu dwie pſchilosty.)

K hodownym daram

porucza

Jan Jurij Bahu

szwój jara bohaty skład drastnych tkaninow a žonskich mantlow dobrocziwemu wobledżbowaniu a je na to smyżleny, pschi solidnej tworje wurjadnje tunje placzisny postajecz.

Drastne tkaniny.

Polwołmiany diagonal, kaschemir, beige, cheviot, derje ſo noszane družiny, we wſchęch barbach, jenobarbne a kaschczikate, starý lohež po 20 np., 25 np., 30 np., 35 np., meter po 35 np., 43 np., 50 np., 60 np.;
 $\frac{8}{4}$ ſcheročki polwołmiany cheviot, jenobarbny, wurjadnje dobre družiny, starý lohež po 85 np., meter po 1 mlf. 50 np.;
czistowolmiany diagonal we wſchęch barbach, starý lohež po 40 np., meter po 70 np.;
czistowolmiany cheviot, ſuknijowa tkanina, starý lohež po 40 np., meter 70 np.;
czistowolmiany $\frac{8}{4}$ ſcheročki kaschemir, we wſchęch barbach a dobrej družinje, wurjadnje placzisny hódny, starý lohež po 90 np., meter po 1 mlf. 60 np.;
czorný $\frac{8}{4}$ ſcheročki czistowolmiany kaschemir, starý lohež po 85 np., meter 1 mlf. 50 np.;
koſchlowy a jałowý bardhenit, starý lohež po 25 np., meter 43 np.;
 $\frac{9}{4}$ ſcheročki lama k žonskej drascze, starý lohež po 80 np., meter 1 mlf. 40 np.;
filzowe ſuknijne wot 2 mlf. 75 np.;
czorný pluſch, tolsta twora, starý lohež po 1 mlf. 80 np., meter po 3 mlf. 20 np.

Czorne ſidzane tkaniny sa žonskui drastu.

Rhyp, faille, luxor, Ras de comtesse, starý lohež po 1 mlf. 70 np., meter 3 mlf.

Žonske manfle.

Paletoth, poł pschiležaze, wot 10 mlf.,
paletoth, połpschiležaze, khornat a ruławaj ſ pluſhom wobžadżane, wot 12 mlf.,
haveloki a koleha ſ fokoneja a dubla wot 20 mlf.

Wurjadnje dobre tkanin, pēlne dzělo, derje ſedzaze faſzonh.

Niehodžaze drasty a mantle ſo po hodzoch rad wuměnja.

Saſzopſchedawarjam zokrweje twory na božodžesčowej ſchtem

ſhwój bohaty wubjerk wote minje ſameho dzěla-
neje twory naležuje poruczą. Pſchedawanie
po wasy abo wotsliczene 30 np. na kóždu
hriwnu. Pſchedawarnja w prením ſkodže.
E. Kranchez konditařna a kofejownja
ſ firmu **B. ſtud. Herzogowa**
na mjaſnych wifach.

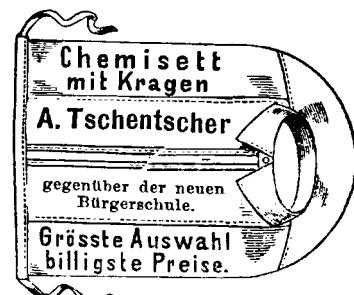
Emma ſwid. Vorwerckowa

porucza ſhwój wulki ſkład
paletotow, jałow a žaketow
ſ dobrých czoplych ſtoffow a pluſcha, po derje
ſedzazych ſreſkach dzělany. Placzisny ſu po
možnoſći niſte.

Spódne koſhlowy,
spódne jałi,
flanelowe koſchle,
ſhawlowe rubiſcheža,
toho runja wſchę družiny
hotowy ſchatow

porucza
A. Tschentscher,
ſ napshečza noweje měſchežanskeje ſchule.

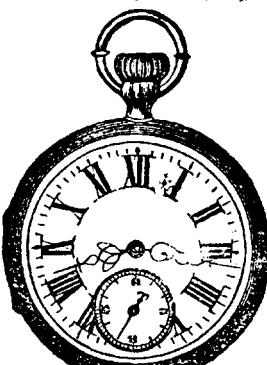
Pſchedeoſchliſti
ſ thornatym
porucza **A. Tschentscher**
w Budhſtynie.

J. G. Schneider

na ſuntkownej lawskiej haſy

ſtrawdžine ſelorne ſiecjały,
teho runja
taſmijowe a poſoſcione.

porucza ſhwój wulki ſkład ſcjenſkih a dyb-
ſaczyh čaſnikow, wſchę ſwěru wotczech-
njene. Poriedzenja ſo tunjo a khyvatnje
wobſtaraja.

W flamach ſo herbski reczji.

jan v. ſchmid a. ſchmid
1901 wroclaw Aug.

Wulke hodowne wupschedawanje

pola
Alphonſa Schauſeila,
židzane, modotworowe a žonſkodraſne klamy
na bohatej haſhy 67.

Dla nętczęſzych niſkich placzisnow wolumy a psches **nowe kupje** je mi mōžno, wſchē artikle, do tutoho rjada ſluſchaze, po taſkach niſkich placzisnach pschedawacz, taž tujujo ſo te ſame w žanych druhich klamach poſtaſecz ujemóza.

Wiązore wurjadne dobre nutſkupowanja mi mōžnosć dawajti, wſchē žadanja ſpokojicz.

So by ſo mały pscheſlad podał, dowolam ſebi na ſzéhovazý ſapiſz tworow, na wupschedawanje ſtaſených, ſedźbne ežinicz a proſchu ežesčene knjenje a kniežny, so bychu pſchi kupowanju na mnje njeſabyli.

Draſne tkaniny (ſtoſſy).

Wotdželenje A.

Poļwołmjane draſne tkaniny
zmuhate meter po 30 np., starý lóhež po 17 np.,
kaſchežikate = = 35 = = = 20 =

Wotdželenje B.

Poļwołmjane tkaniny ſ diagonala, jenobarbne a
kaſchežikate,
meter po 40 np., starý lóhež po 23 np.,
= = 45 = = = 25 =

Wotdželenje C.

Poļwołmjane draſne tkaniny ſe cheviota a krépa,
kaſhemir a diagonale, jenobarbne a kaſchežikate,
meter po 50 np., starý lóhež po 30 np.,
zyle ežekla twora = 60 = = = 35 =

Wotdželenje D.

Czijstowołmjane tkaniny ſ diagonala
we wſchēch barbach,
meter po 70 np., starý lóhež po 40 np. a
= = 90 = = = 50 =

Wotdželenje E.

Czijstowołmjane draſne tkaniny ſe cheviota a krépa
(kaſchežikate),
meter po 65 np., starý lóhež po 38 np. a
= = 90 = = = 50 =

Wotdželenje F.

$\frac{8}{4}$ ſchěroki czijstowołmjane kaſhemiry
we wſchēch barbach a w zyle ežekla a dobrej družinje,
meter po 170 np., starý lóhež po 1 mſ.

Czorne ežijstwołmjane $\frac{8}{4}$ kaſhemiry,

meter po 1 mſ. 60 np., starý lóhež po 90 np.,

najlépsza družina meter po 2 mſ. 60 np., starý lóhež po 1 mſ. 50 np.

Czorne poļwołmjane kaſhemiry meter po 1 mſ. 20 np., starý lóhež po 70 np.

Dale porucžam

czorni jakowy pluſh w tolſtej tworje,
meter po 3 mſ., starý lóhež po 1 mſ. 75 np.,

$\frac{8}{4}$ ſchěroki lama ſa draſtu,
meter po 1 mſ. 30 np., starý lóhež po 75 np.,

toho runja ſwój wulkotny ſlād

žonſkich paletotow, dollmanow, kolekowych a džeczázych mantlow
po wurjadne tunich placzisnach.

Wulke paletoły wot 9 mſ.

najwjetſhi wubjerf filzowych ſuknijow po 2,50

hacž 4 mſ., wołmjaných a židzianých muž-

skich rubiſhlow, wołmjaných a židzianých

žonſkich rubiſhlow, bliđowych rubow,

Hdže ſo t hodam najtunſcho kupuje?

Na ſchulerſkej haſy 3

je doſtač ſuji, jara ſuji:

dželba rubiſchežow na hlowu a taillowych rubiſchežow
haſz do najlepſheje družiny.

Wulki ſkład džecjažnych a žónſkich kapotow, mužſkich a žónſkich lazow wot 3 mfk., wolmjaných džecjažnych ſchtrympow wot 20 np., rukajzow, džecjažnych ſtupnijow, jupkow, ſukniczkow, mežkow atd. atd.

Spódné kholowy a spódné jaki ſa mužſkich a žónſke, wolmiane ſoki a žónſke ſchtrympy wot 30 a 60 np.

Tez činju na ſwoj bohacze ſrjadowany ſkład najlepſheje ſchtrykowanſkeje, tykneje a heklowanskeje wolmy kedžbliwe.

E. Scheer,
3 na ſchulerſkej haſy 3.

H. G. Rubasch jun.

pschi mijsných hětkach 1

porucža ſwoj wulki ſkład hotowych ſymſkich naſwoblekarjow a wſcheje druheje mužſkeje a hóležazeje draſth, toho runja wulki wubjerk modnych naſhniſkich a ſymſkich tkaninow, fotrež ſo po mérje ſa tunju placziſnich ſeſhija.

Sſwoj wulki ſkład hotowej mužſkeje a hóležajeje draſth, toho runja wulki wubjerk županow (Spanſkich ſuknijow) porucžam dobrociwemu wobledžbowanju.
Po mérje ſkaſana draſta ſo nanajlepje wudžela.

Adolf Weiss,
krawſki miſhtr na bohatej haſy čiſlo 14.

Sa hodowne darv

ſo hodžaze porucžam ſwoj wulki ſkład toſhow, puežowanskich a žónſkich toſhow, ſchulſkich ranzlow, hóležich toſhow, hońtwieſſich toſhow, portemonejow, džecjažnych ſchorzuchow a ſmykaczow (ſchlittſhuhe), ſwonow a ſwonowych bantow po tunich placziſnach.

Wuſchiwanje a tykanje wſcheje družiny ſo pěknje a khatnje wobſtara.

T. Albert, rjemjenjer a ſedlat w Budyschinje na hornejerſkej haſy.

E. Rafeld na fotolſkej haſy 30

porucža we wulkim wubjerku wot jednoreje do najlepſheje družiny: woobraſne (ghydowe) baſniczkowe knizki, notizknizki, ryžowanske knihi, foto-grafijowe, piſzne a wotcezehnjerſke albumy, piſzne, ryžowanske a hudžbne mapy, lampowe ſchlith, portemoneje, zigarrowe, líſtne a viſitne toſche, ſbožopſchejaze kharth, protyki na léto 1883, piſzne materialije wſchelakeje družiny atd.

Tunje placziſny. — Dobra twora.

Tunje wolmiane jaki a ſchtrympy, ſkzowe a ſukniane ſtupnje wot 50 np. do 2 mfk., blaſhove khaſhle, khaſhlowe roſy, punt po 30 np., komody, ſkſchinje, draſtne ſhamory ma na pschedaní

J. Bächmann
na wulkej bratrowskej haſy čiſlo 6.

Trjebane wězny.

1 dobrý ſanapej, 1 dobra ſkſchinja, 1 rjany ſczenſki čjaſnik, draſta wſchelakeje družiny, ſchförniſe, poſleſhčaža atd., nowe wulke ſymſke naſwoblekarje wot 12 mfk., wojeriſke mantle, nowe ſukniane kholowy wot 6 mfk., tkaninowa draſta kóždeje družiny je po najtunſkich placziſnach na pschedaní w draſtowej pschedawařni **Ag. Bergeroweje** na garbarskej haſy čjo. 5, s napsheczja kutſerjenje.

Pschedeczehnjenja dla

pscheda tunje tſi wulke želesne ſypne a dwoje etazne khaſhle, ſa rejwanske ſubje a reſtaraziſe ſo hodžaze, dobru khoſejpalazu maſchinu ſa klamarjow a nekotre tepne a wařenſke khaſhlonkowe khaſhle

August Kehrbach
na ſchulerſkej haſy čjo. 3, po tſjoch ſchodach.

Kraſne ſamodželane

ſchulſke ranzy

we wulkim wubjerku porucža

Aug. Kliemant,
rjemjenjerſki miſhtr na garbarskej haſy 23.

Šsobtu w budže ſ napsheczja poſtoweje kowařnje.

Druha pschiloha f čížku 49 „Serbskich Nowin.“
Ssobotu 9. dezembra 1882.

R hodam

porucja w bohatym wubjerku:

spěwarške knihy w žomotowých a kožaných swjaſtach, biblije, schulsle knihy, pižne knihy, wobrasowe (byldowe) knihy, bažnjowe knihy a knihy sa mlodoſež, portemoneje, pjenježne móſhniczki a toſche, zigarrowe etwije, listne toſche, notiztnizki, ſchite, toiletowe a džela-čerſke kaſheziki ſ drjewa, pižne mapy, schulsle toſche, ryzkowansle mapy, pjerowe kaſheziki, wołojniki, worzlowe pjer, tintu ſe žławnych fabrikow, ſbožopschejaze kharth, kmotsjaze listy, listnu papjeru, kuwerth, pižanu papjeru, ſlotu a žlebrowu papjeru, wobrasne listna, ſlotu a žlebrowy ſchum, prothki, phchu na božo-đeſczej ſchotom, džeržaki ſa žwéczli atd.

August Schöncke,

knihy iſaſuja a papjerowa pschedawańja
1 na hauensteinskej haſy 1 w Budyschinje.

Hugo Lehmann

1 na swonkownej lawskiej haſy 1

porucza ſ hodowuym daram ſwoj bohaty ſkład nowych filzowych, židzaných, žutnianych hontwjerſkich a džeczajnych klobukow, filzowych ſtupniow, filzowych toſlow, glaſejowych rukajzow a tajtich ſ koſkoveje a džiwinskeje kože, dale mězji, pschedeshezniki, ſpazirſke kije, krawath, ſchlipy atd. po wulzy ponizenych placzisnach.

Porjedzenja pschedesheznikov a klobukow ſo khatnje a tunjo wobstaraju.

R hodam!

ſ wudželanju komodow, ložow, khamorow, kſchinjow atd. porucza ſo pschi potrjebje dobroćiwemu wobledžbowaniu

Hermann Hoffmann,
tyscherſki miſchtr na taſchbarku čížko 2.

Czēſke kamejntne wuhlo

we wszech družinach ſczele ſe ſtaziye Czopliz (Tepliz) ſolidne a placzisny hōdne —

toho runja kruchaty kalf — 200 ztr. po 87 mk.

G. Fiedler w Turu je pola Czopliz.

Poruczenie.

Wolnjane a platowe koſhle, ſpōdne koſlowy, ſpōdne kuſtne, wolnjane a kaſhemirove čelne jak, ſchorzuchi ſ kaſhemira, luſtra a plata we wszech wulſoczej porucza po naj-tunisich placzisnach

Fanny Gerhardtowa na hospitalskiej droſy 1, delka, ſ napſhceža džeczajeje ſahrody.

Jerje,

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np.

haſ do 1 mk. 20 np., poruczataj

bratraj Mērſchej

na žitnych wiſach,
w hoſczenzu ſ ſlotej hwěſdze.

Khofejowy ſkład.

Sylnje a derje ſkodžazy hīzom po 80 do 200 np., pschi woterſacu 5 puntow hīzweje tuňscho, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebje dobrym ſkodže poruczataj
bratraj Mērſchej na žitnych wiſach.

Khofej

we wulkim wubjerku, njeſaleny wot 70 np. do 160 np. po puncze, paſeny wot 90 np. do 200 np. po puncze, derje ſkodžazy, porucza

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Jerje,

wulke tuczne ryby,
lopu wot 2—4 mk., ſchtulu wot 4—8 np.,

porucza
Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Dokelž ſym ſój tunjo ſupit, pschedawam wot netla

jadriwe mydlo, žiwizoſte mydlo, maſne mydlo po wjele tunisich placzisnach haſ dojdy, duž namotwjam wsche ſlutniwe hoſpoſy, ſo bych ſo wo tym w mojich klamach pschedežile.

Hermann Puy,
mydlařna na ſerbſkej haſy.

Wotpadanki toilettoweho mydla, punt po 60 np., wotpadanki ghyzerinoweho mydla, punt po 70 np., we wubjernej dobroćzi, porucza

H. Puy
na ſerbſkej haſy.

Bergmannowe!

theerowe schwablowe mydlo wotſtroni njeđwělne wschu kožowu nječiſtoscž ſa krótki čiaſ a dawa koži žwéczatu běloſež. Dostacj ſchtula po 50 np. poła

H. Puya na ſerbſkej haſy.

Gaffowy poſver w módrých paležilach po 50 np., ſkotzivjazy a hojazy poſver w paležilach po 50 np.,

ſchwajcarſki mlókowy a wuzitkowy poſver w paležilach po 50 np., žwinjazy wobjerny poſver w paležilach po 30 np., porucza

měſhczanska ſaptyka w Budyschinje.

Zenož dobre a wutrajne sofy, kanapeje a matrazy džela rjenje a po najtunischič
placjissach

Aug. Kliemant, rjemjenjet, ſedlár a tapetírař
na garbarské hafy 23.

Hijom wjese ſet hlawnia prawdziwa

Mingelhardtſto-Glöcknerſka ranu-hojaſa a czehnita žalba*

je ſchtemplom M. Mingelhardt a ſe ſakitanskej marku: na ſchachtliczach je ſekací ſypru a poruczena psche: koſcioru ſer, rakowe ranu, brody, karfunkel, ſalſy, liſhawu, keſocjok, ſwosabjene a wopalene ranu, kurjaze woka, ſahorjenja, ſyka wſhē ſwonkne ſhködy, zoldkowe bolenje, wiež a drjenje.

* Dostacj w ſchachtliczach po 25 a 50 np. (ſ pokafku nałożowanja) w haptylech w Budyschinje, Lubiju, Žitawje, Woſtrouzu, Groſſchönawje, Bernſtaſje, Woſportu, Neugersdorfu, Biſkopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Herrnhucze, Nowofalzu, Seifhennersdorfje, Počenjicu, Halschtrouwie, Habrachicjzach a t. d. Wopikma ſu we wſchē haptylech wupołożene.

NB. Njech ſo hweru pschi kipowanju horejscheho pleſtra na ſchtempel a na ſakonszy deponirowanu ſakitansku marku ſedžbuje, dokelž hijom je ſo tutón pleſtr podražował.

P. Strobelowy atelier

ſa ujebolosne ſaſhadženje kumſaſtnych ſubow a plombirowanju
po najnowſhim ſystemie.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operažije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

Rečzam wſchednuje dopołdnja a popołdnju wot 8 hacž do 5 hodzin. Khudym darmo.

Schlebjerdžak (bandwurm) ſi hlownu, hlisťu a czerwje.

Eykaz ſo czołwiekow na ſchlebjerdžak (bandwurm) czerpja. Mało ſi nich je werneje pschičziny ſtajneje niestrowoſeje ſnajomnych a ſo ſi wjetſha jako khori na blédnizu, krejchudoscj a hubjeny zoldki ſetuja. Šchlebjerdžak zylo bjes ſtrachnoſeje a boſoſeje po ſamſnej metodze bjeſe wſcheje předneje a hłodneje kury ſa dwě hodzinje (tež liſtne) wotſtroni

Otto Flohr w Freibergu w Saksjej

Wěſte ſnamjenja bywazych wakow ſu: pytujene wotendženje bibaſkojtych a na kyrbſowé pōczki podobnych ſtaſow, abo hewasche waki. Menſliwe ſnamjenja ſu: blédoſež woblicza, bluke wóczko, módré woka wokoło wóczkow, huchocjina, krjachocjina, pschezo naložený jaſyk, ſlaboſež pschetkaſa, bjesappetitnoſež, wotměnjejo ſi wjeležim hłodom, nječerſtwosež, ſamo womora načz wutrobu abo po wěſtej jedzi, horje ſtupanje dule hacž do ſchije, ſylné ſběženje hlénow w hubje, zoldkowa liſhalina, žahupalenje, čaſto horjeſtorlanje, wjerczenje, čaſtne hlownubolenje, njeporjadne wuprōdujenje, ſwjerbiſenje w ſadku, kolika, kuſenje a žolmjaſe hibanje, potom kaſaze a gyzaze boſoſeje w czerwach, pukotanje wutroby, měhacjniwe moſlenje. Moj ſredk wufankuje koſſo, granatny korjen, ſantonin a kamalu, je ſoſko nałożecj a móže ſo hijom wot dwěletnych džeczi trjebacj.

Na wjelefrózne žadanje ſzym ſi rečzam ſrijedu 13. dezembra rano wot 9 hacž popołdnju do 3 hodzin w Budyschinje w hoſczenzu „t ſlotej hwěſdze“ wo jſtvoe cijisko 3 po I. poſkhodze.

Sa wuſpeč ſo rukuje.

Mnohotne wopikma a džatne attēſty je wſchē ſtron Němſteje (tež wjele ſi Hornjeje Lužicy) ſu ſi wobhlaſdaniu wupołożene. Šsredk je njejedoſty a tež na ſpytanje trjebany zylo njeſchkođny. Kura niestanje ſo w hoſczenzu, ale móže ſo wot kóždeho ſameho bjes ſadžewka w džele ſtaſa.

Pschiſpomnenje. Njech ſo hweru na džen a čaſ mojeje pschitominoſeje ſedžbuje.

Knihiwjaſańja Ernsta Richtera

namaka ſo něko na lawſkej hafy cijisko 10, w khěji ſi pschekupza Engertka, a porucza ſwoj wulfu wubjerk božedzſczejowých darow a nowoletných thartow, wot najtunischeho do najlepſcheho.

Khofej,

cijiceje a derje ſłodžazy, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſený punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſeſci

Gustav Poser na jerjowej hafy.

Wo P. Kneiſelowej wloſhowej tinteturje,

dopóſnaty najlepſhi, jeſi už jenicki wo prawdze sprawny ſredk ſi ſdžerzenju wloſhov (njech ſo cíitaja wopikma a wjetſhe nařeſtſki). Tinturu ma w Budyschinje jenož Ernst Mittash hewal Heinr. Inſ. Linde w bleſchach po 1, 2 a 3 ml.

Pečnjoſe albumy,
piſne mapy,
fotografiowe albumy,
zigarrowe etwize,
portemoneje,
liſtne toſche,
notiſkniki,
rukajzowe kaſhcziki,
dželacjerske kaſhcziki
porucza w bohatym wubjerku

Gustav Rämsch
na bohatej hasy.

Salutowanie ſa hospoſy
poſticijuje rjanobarbjeřna, cíiſhcerňa a
hemiska plokačnia Heinricha Hoppeſtocka w Woſportu psches dobre barbjenje roſpróteje a njeroſpróteje mužkeje a žonſkeje drasty.

Staſanja wobſtarataj darmo H. Käyſer
na ſitnej hafy w Budyschinje a Heinrich
Hoppeſtock na budyskej hafy w Biſkopizach.

Czaſnikſi

pschedawa a porjedža tunjo a derje ſi rukowanjom

čaſnikar Mager
pschi kaſernje.

Do Awſtralije

ſejele paſažirow ſi direktnej parnej lóžu

wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky

w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonknejne lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hać do 7 h. wjeđor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číše Smolerjec knihičišćeńje w maćioñym domje w Budyšinje.

Cislo 50.

Sobotu 16. decembra 1882.

Lětnik 41.

 Číži žami cžesczeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotsiž chzedža sa nje na **1. štvortlěto 1883** do předka płaći, njech nětko 80 np. we wudawařni „Serb. Now.“ wotedać. Číži, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny“ pſches póst pſchinjeſč dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórsh ſtaſacž. Na ſchtvortlěto ſaplačzi ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſkih a pruſkih póstach, kaž tež w druhich krajac̄ němskeho khežorſtwa 1 marka, ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ ſ pſchilohu „Serbſki Hospodar“ płaći na póstach 1 mk. 25 np., ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 40 np.

Reditzija.

Swětne podawki.

Němjske khežorſtvo. Nowy bórſowý dawk, wot konſervatiwneje strony na khežorſtowonym ſejmje namjetowanym, je bórſowých hrac̄kow do wulkeho roſhorjenja ſtajif. Na wſchēch bórſach jena ſhromadžiſna družu honi, w kotrychž ſa ſrědkami ſ wotſtronjenju njevitaneho dawka pytaju. W nastupanju etata, to je poſtajenja pjenjeſ, ſa statne dokhody a wudawki nufnych, bě kniežeſtvo na khežorſtowonym ſejmje namjetowało, ſo ſo tele pjenjeſh njebychu, kaž hac̄ dotal, jenož na jene léto, ale hnydom ſa dwě lěče wot ludowých ſapóžlanzow poſtajike. Tole žadanie poſla žaneje ſtrony žane ſpodobanje njenamaka a bu ſ wulkej wjetſchinu wotpoſkaſane. Pſchi tutej ſkladnoſci naſwiedowat dopředkarſkeje ſtrony, Richter, kniežeſtwu porokowaſche, ſo pſchi twarjenju kaſernow njetrěbnje wulke ſumy roſbroji, kaž na pſchikkad pſchi Draždanskej jegerskej kaſernje, hdyž je ſo offizierski kaſino na najtražniſtu wuhotowanu. Na wójnskeho miniftra ſo Richter wobczęjowasche, ſo je wón wojeſkej hudźbje ſakafak, pſchi ſwiedženjach dopředkarſkeje ſtrony konzertowac̄, bjes tym ſo ſmě ſo to pſchi konſervatiwnych ſwiedženjach bjes ſadžewka ſtac̄. Na Richterowe wupady dla njenuſneho droheho twarjenja kaſernow, woſheje Draždanskeje jegerskeje kaſerny, wotmoſwi ſakſki ſwiaſtowý poſnomózniſ ſ Nostitz-Wallwitz, ſo tamny offizierski kaſino ſa ſtatne pjenjeſh wuhotowanym njeje, ale ſo ſu ſ tomu bohac̄kojo pjenjeſh dobrowolnje darili. W poſledních dnjach buchu poſkedenja ſ wjetſchego džela ſ debattami wo ſozialdemokratiskim ſakonju a wo woblehnjeniskim poſtajenju na města Barlin, Hamburg a Lipſk wupjelnjene. Sozialdemokratoſ ſo hórk na to wobczęjowachu, ſo poližija jara hrubje ſe ſozialdemokratami wobkhadžuje. Sozialdemokratiske liſty, kotrež ſo poſtej pſchepodawaju, poližija wotkrywa. Dokelž bě ſakſka poližija jeneho cžeknjeneho jebaka, wěſteho Schmidta, w Schwajcarſkej ſa ſpiona pſchecžiwo ſozialdemokratam wotnajała, bu trjebanje ſpionſtu roſpominane. Poližija ma pſchiſluſhnoſč, ſo ſtat pſched nadpadami njeſpſhceſzelow porjada wobarnuje. To móže ſo jenož pak ſ mozu pſcheradnikow abo ſpionow ſtac̄. Tajfemu hanibnemu dželu pak žadyn cžeknjy cžlowiek poſhileny njeje, duž dyrbji poližija ſlužbu, njech pſchiūdže tež ſ nječiſteho žórla, trjebac̄. Žadyn džiw njeje, ſo je ſo ſakſka poližija ras wot jeneho tajleho ſpiona ſjebac̄ dała, pſchetoz ſakſtemu kniežeſtwu ſa dolhe lěta ſpiony nufne njebehu. Sozialdemokrastwo je jeniežy na tym wina,

hdyž dyrbji ſtat ſ tutomu ſrědkej pſchimac̄. Šaplačzeni powjeſcze pak ſu pſchezo tu wěſtoſč dopoſkaſale, ſo ſo zyke ſozialdemokrastwo na revoluziju méri, jenož wo tym hiſheje pſches jene njeje, na kajſe waſchnje by ſo revoluzija ſkerje a ſlepje do ſtukta ſtajic̄ hodžiſta.

— W Barlinje ſu ſo do wulkeje agitazije ſa to dali, ſo by ſo ſhwyczenje nježele kručiſho džeržalo. Vjes pſchekupſkimi poſmoſnikami je ſo komitej ſaſožiſ, kotrež je hžom 6000 ſobuſtawow pſchitupilo. Wſchitzu tueži ſu ſo ſ podpiſmom ſwiaſali, ſo chzedža ſo ſa to prozowac̄, ſo bychu nježelski džen wſchē ſlamy ſawrjene byke. Po ſkonečnem ſhodownym pſchedawanju maja wotmýſlenje, hiſheje ſ wjetſchej mozu ſa tutu naležnoſč ſtuktowac̄ a w ludowých ſhromadžiſnach pſchitwiaſorjow ſa nju dobywac̄. Wulka licžba pſchekupzow ſo hžom ſwólniwa poſkaſuje, po žadaniu ſwojich poſmoſnikow nježelu ſhwyczieſ. Podobna agitazija ſo bjes dželac̄erjemi wupſchesczera.

Austria. We wuherskim ſejmje mějachu pſchi debac̄e wo regulirowanju rěki Theiž wulkotny ſkandal. Šapóžlanz Roſhoney praſi, ſo pod ſaſtojniskami kniežeſtwa rubježna banda knieži, a ſo je ſtatny ſekretar Hieronimi jejny wjedžer. Taſko běſche ſo ropot, pſches tajke njeſpſhſtajne ſłowa naſtath, něſcht ſlehyň, mjenowaſche Hieronimi ſadžerzenje Roſhoneya ſlěpzwoske. Poſdžiſho ſo wobaj duellirowaschtaj, ale ſ dobrej ſeſbzliwoſćju, taſ ſo njebu žadyn ſ njeju ranjeny.

— W poſlajſkim jaſtwje we Winje, hdyž ſo dundaſojo tak doſho, doniž ſo do ſwojeje domiſny njewupoſkaſaja, hospoduja, naſta ſaſdženy tydženj bjes tutym njerodnym praktom woprawdžita revoſuzija pſchecžiwo poſliſtam, kotsiž maju jaſtwo wobſtražowac̄. ſo ſo njebychu natykowaze khoroscze do jaſtwa pſchenjeſče, je waſchnje, ſo ſo jecži na cžele pſchepytaja. Tež 11. dezembra dyrbjachu ſo 40 pſchepytac̄ a wſchitzu běſtu ſ tomu ſwólniwi, jenož jedyn ſ mjenom Ostler ſo ſpječowasche. Taſko ſpýtachu Ostlera ſ mozu wuſwlež, namołwjeſche wón druhich dundaſow, ſo dyrbja poſliſtow ſarashc̄. Žecži ſo tež wot Ostlera naſčežuwač dachu a bombardirowachu poſliſtow ſe ſhwojimi zynewymi talerjemi. Potom wuczeſezu nože a ſo do ſtraže dachu. Žedyn ſ njemirnikow běžesche do druhého ſchoſa horje, hdyž jate žónſke pſchebijwaju. Wón je dele do dwora wucžeri, praſižy, ſo dyrbja cžernyc̄, dokelž ma ſo poſlajſke jaſtwo wotpalic̄. A wo prawdže ſa někotre

minutu płomienja s woknow prěnjeho schoša kapachu. Jedyn dundak běsche skomu we kožach kapalit. Jenož psches to bu wohén poduscheny, so šo jenemu polizistę radzi s jastwa twochnycz a wohnjowu woboru na pomoz swolac̄. Sawostajeni polizistojo móžachu šo jenož s nisu psched džiwimi dundakami wobarac̄. Takto druzh polizistojo swojim towarzham na pomoz pschińdzechu, so dundako na nich walichu, tak so dyrbachu polizistojo težaki wuczahnyč. Też wohnjowa wobora, kotaž chyžsche wohén hashecz, bu nadpanena a běsche nusowanana, so s težakom sakitac̄. Spiecžowazh dundakojo buchu bórsy pschewinjeni a też wohén bu wuhašcheny. Tole njewschédne podeňzenje je we Winje wjele džiwanja sbudžilo.

Italska. Psches powodzenja je w Italiskej tajka wulka nusa bjes ludom nastala, so wjele týbzaz wobydlerjow šwój wótny kraj wopuszczuje a do wukraja czaha. W požlednim schtwórczlećze je na 30,000 wožbow wuczahnylo. W nalec̄zu šo powodzenja najsterje sažo wospjetuja. Na horach wýžoki znej leži a tón, hdyz rostaje, wěsze wulku wodu pschinješy. A pohórschenju nusy natkowaze khorosze bjes ratařskim ludom straschnie sažadžuju a wjele woporow žadaja.

Franzowska. Dolg franzowskeho stata na hrósbne waschnje roscze. Psches wulke wojeſke wudawki šo kózde lěto njedostatki finanzow bōle powjetshuju. Sa wojeſki material franzowskeje republiki je šo hžom wýžoka summa wot 2299 millijonow frankow dowolsila, a k tomu čze wójnski minister hisheče 300 millijonow wot deputitskeje komory žadacz. Lětne wudawki sa sdžerženje wójnska wuczinia nimale 600 millijonow.

Ružowska. Njepokoje na russich universitetach ſu tón krócz rucze kóz wóale, dokelž je wulka wjetšina studentow tych wěcznych bledžakow a ſwarjakow dawno ſyta a toho dla s mozu pschecžiwo nim wustupowasche. Wysche toho tež universitetska wyschnoscž mjenje ſcierzpliwoſež s njeměnikami wopolasowasche, wožebje dokelž jich starschi pschinidzechu a proſchachu, so njeby tajki njerosumny njemér cžerpila; pschetož ſkonečnje dyrbja tola starschi wotpokućic̄, hdyz ſyňojo njemudroſcž wobenidža.

W połodniſcej Ružowskej běchu wóndano satraschnie wětry se ſněhowych wěczom, tak so želeſnizy ſkotre dny jěſdzieč njemóžachu. Wětry ſu toho dla tak torhaze, dokelž w tamních plódných runinach, hdyz je wſchelaka trawa w lěcze tak wýžoka, so muž na konju ſedžo ſedy s hlowu s njeje won ſuka, žane ſežy a hory njeſku a móža toho dla wětry se wſchej mozu ſakhadžec̄. Toho dla šo tež druhdy stanje, so tam druhdy wulke, psches 1000 schtuk liežaze ſtadla howjadow a koni kóz woſmu w tajkim „huraganje“, kaž tutón mječzel rěka. Mjeniſzy w tutych stronach je ſkót najbóle zyku ſyňu wonka žiwy, a ſu ſa njón jenož někoſte kólinje natwarzene, w kotrychž móže pschi ſněhowych mječzeli khowanku namakac̄.

— W Ružowskej šo wójnsko dale bōle pomjeſchuje, a wſchelake ruske nowiny na to kſtiwje hladaja, prajizy, so drje možlo to w ſwojim čzaſu ſa kraj ſchłodne byc̄, hdyz ruske kniežerſtvo ſwoje wójnsko stajnie pomjeſchuje, a druhe kniežerſtwa, wožebje němſke, awstriſke a franzowske, psches wjazy woſakow na nohi ſtajeja. Ma to je šo naſpomnjenym nowinam roſtajilo, so šo Ružowska psched žanym druhim kniežerſtwom a jeho wójnskom ſtrachowac̄ njetrjeba, dokelž je k doſpołnemu wobaranju wulka doſc̄, tak so ſkonečnje kózdeho njepſchecžela pschewinje, hdyz by tutón tež s wopredka někaf dobywał. Ružowska ſama pak žaneje wójny njeſapocžnie, dokelž ma kraja a ludzi hžom doſc̄ a na doſc̄. Jenož to možlo ju nusowac̄ ſa brón pschinnyč, hdyz by něchtón tych ſeklowjanow pschecžeha, kotrychž je wona wot Turkowſkeje wumóžila — pschetož to je wěz cžesze.

Sserbijsa. Sserbijskej ſkupſchtinje (ſejmej) hisheče pschedzo móžno njeje k wurađowanjam w hromadze ſtupieč, dokelž je šo na nju psche mało ſapóžlanow ſeſchlo. Pschiwijkowarjo narodne strony, wot prjedawſcheho ministra Risticja wjedzeneje, šo na ſkupſchtinje předy wobdělicz nožedža, doniž nětčijsche dopředkarſte, awstriſzy ſyňſlene ministerſtvo wotſtupilo njeje. Kniežerſtvo je někto komdžozym ſapóžlanam hroſylo, so jich s 1000 frankami poſkroſta, je-li ſo šo w postajenym čzaſu na poſkroſenjach ſkupſchtinje njeſeſidža.

Wumóžaze Bože hlowo.

W hystym lěžu ſchlesyñſkich hoſrskich hor ſteji ſamotny hajniſki dom. ſsyne duby, nadobne buki a cžorne ſhmréki ſe wſchēch ſtron dom a jeho malu ſahrodku wobdawaju. Tu w ſapocžaku tutoho ſetſtoteka hajnik Gruner ſe ſwojebu bydlesche, kotaž ſi jeho macjerje, jeho žony a ſydomlētneje džowcžicžli wobſtejſche. Cžiche ſbože a luboſny měr kniežeſche w ſamotnym pschecželnym hajniſkim domje. Hajnik a jeho žona ſo wutrobiſe lubowataſtaj. Wó ſhom lět jeju mandželſtwa, kotaž běchu ſo po jeju kvaſu minyke, běchu jeju wutrobie psched twjerdscho k ſebi ſwiaſaše. Jeju jeniczka džowcžicžka ſtrowa a rjana kaž róža wotroſczeſche, a běſche ſbožo a radoſcž lubowazeju starscheju. Stara hajnikowa macž, kotaž běſche po ſmierci ſwojeho wandželskeho k ſwojemu ſynej pschecžahlita, bu wot ſwojeju džesici ſe ſwérneje a džakownej luboſcžu wothladana a wjeſelesche ſo nad cžichim domjazym poſku a ſbožu. Jenož jena wěz druhdy hajnikowej mandželſkej cžejko na wutrobu tkóčeſche. Wona běſche pobožna bohabojaſna žona. Wona nje-móžesche džen ſapocžecž abo ſkonečicž, předy hač ſo njebe ſe ſwojimi psched Bohom pomodliſa. Hajnik ſwojeho mandželſkej njewobarasche, ſo ſi pschichodnej macjerju a džowcžicžku raniſche a wječorne modlitwy ſpěwasche. Ale wón ſam ſo na nich ženje njewobdželi. Wón běſche, kaž pschi ſebi měnjeſche, ſe ſwojemu mnadroſcžu hžom dawno psches bibliju a ſmějeſche drje ſo na dječazu wěriwoſež ſwojeje žony, kotaž dyrbjeſche ſebi kózdy džen ſi biblije móž a žohnowanje brac̄. Hžom wjele krócz bě ſo pobožna žona dla njewerivoſeže ſwojeho muža hľuboko týſhila a Boha proſhyla, ſo by jemu ſchecžijansku wěru ſpóſnac̄ dał a jeho k njej pschivobrocžil. Ale wó ſhom lět bě ſo minylo, a jejne próſty ſo njebeču wuſklyſhate.

Cžemny naſymski wječor ſměrkaſche. Wětr ſchumjeſche we wýžkoch lěžnych ſchotmach. W hajniſkej kheži běchu wobej žonje a mała holežla ſame doma. Hajnik ſo ſi města, do kotrehož bě ſo rano podał, hisheče wróćil njebe. W požlednim čzaſu běſche banda ſwérinſkich paduchow w lěžu, kotaž běſche pod jeho nadkēžbu daty, ſakhadžala. Po dolhim prózowanju bě ſo jemu radžilo, nimale wſchē ſobuſtanou ſajecž. Jenož jich naſjedowař, ſwojeje cželneje ſylnoſež a pscheklepanoſež dla wuwoſany muž, bě ſi cžaſom twóchnyl a ſo tak jaſtrwa ſminy. Hajnik běſche džiwiſkich paduchow ſudniſtu wſchepodał. Wo tym ſebi žony w měrnej wječornej hodžinje powjedachu. Wone ſe ſtyskny ſedženjom na hajnika cžakachu. Naſjedowař paduchow ſo hisheče w bliſkim lěžu khowasche. Wón běſche jenemu burej, kotrehož bě w lěžu ſekal, prajík, ſo budže ſo nad hajnikom ſa ſwojich towarzachow krawneje wječicž. Někto ſo žony w ſamotnym hajniſkim domje wo žiwenje lubeho muža bojaču a ſtrachowachu. Wone ſkonečnje radžesche, ſo ſebi njebych ſe ſtyskny ſedženje wječor ſklije porucžile, bjes kotrehož wole ſo niežo na ſwěcze njeſtawa. Hajnikowa hny-

dom po bibliju džesche, stare herbstwo jejneje ſwójby, a wotczini 71. psalmu, poſa kotrehož bě pschi rjedze ſwojich wiſchédnych modlitwów ſtejo woſtała. Wona c̄jitasche: „Kneje, ja ſo ſpuschejam na tebie; njech niſdy pohanibjeny njebudu. Wutorhni mje psches twoju prawdoſcę“ atd. Potom wona ſ wonku a malej džowęciz̄ku wo ſchit ſylnego a ſwérneho Boha ſa ſebje a lubowanego muža a nana proſchesche. Wone ſo modlachu ſa kſudych a bědných ſwojeje woſady, ale tež ſa hréſchnikow a ſloſtnikow, ſo by ſo Bóh nad nimi ſmilil a jich ſi c̄zemoſcę k ſwéz̄y kſchecz̄ianſtwa dowiedł. Bože ſłowo a modlitwa bě jich džiwnie poſylniko a do jich wutroby dowěrny mér a pokoj poſožilo. Kedma běchu ſwoju modlitwu ſkónczile, jako ſo ſnate ſtupanje k domie bližesche. Wón běſche lubowaný ſi njeſcerpliwoſcę wotczakany nan, kotrež ſo ſtrony a wjeſekh k ſwojej ſwójbie wróči. Tež wona běſche ſo dužy po puczu ſtrachowaſ, ſo je ſo jeho njeſcheczel wjeczor po c̄zmje do jeho doma dobywaſ a ſo nad jeho lubymi wjeczil. Wón běſche wulzy ſwjeſeleny, ſo ſwojich ſwójbných ſtrowych psched ſobu wiđezſe. Žednora a poſylnjaza wjeczert něk sprózneho hajnika woſchewi. Wón pschi tym ſwojej macžeri a ſwojej žonje podenđenja poſlednich dnjow powjedaſche, tež wo hroſy, kotrež bě jeho na dompuču tſchila a jeho poſonjala, ſo by ſo ſpečhowaſ. Mandželska pak jemu poſchedtajſeſche, kaf je ſo tež wona jeho dla bojała a jeho toho dla w poſchitkownej modlitwy ſylnemu Božemu ſchitej poruczila. Hajnik Gruner ſo ſtradzu na tajke ſłowa ſmějſeſche. Wón jej wotmoltwi, ſo ma ſa lepſche, ſo na ſwoju dobru tſelbu a na ſwérneho pſa ſpushecze, a poſchitaji, ſo chze ſo ſa nož hiſcheze ſa někotre naprawy k woſtraženju doma poſtarac̄. Tajke ſłowa pobožnu žonu hľuboko hrjebachu. Wona ſ nich ſpóſna, ſo won Bože ſłowo a modlitwy ſazpiwasche. Wona ſo psches to kaž hížom wjelé króz we wutrobie rudžesche, troſhtowasche ſo pak ſi mérnej twjerdej nadžiju wěry, ſo jejny muž tola ſkónczne wot Boha na prawy pucz poſaka. ſswójba potom na wiſchelake wězy ſpominajo hiſcheze khwilku w hromadze poſedža a ſo na to lehnyčz poda. Hajnik do toho hiſcheze raž khežu a fahrodu poſchepýta, nabi wiſhē ſwoje tſelby ſi ſulkami, puſcheži wiſhē pſy na dwór a myſblesche ſebi, ſo móže někto toho runja bjes staroſcze do loža hiež.

Zena abo dwě hodžinje běſchtej ſo po tym minykej. W hajnikim domje bě wiſho woſzichlo. Wiſhē jeho woſydlery we hľubokim ſpanju ležachu. Pſy miſlečzachu a běhachu woſolo tvarjenja. Ma dobo ſo někto c̄zicho, zyle c̄zicho wo jſtwje hibasche, hdžez běſche hajnikowa ſwójba wjeczor w hromadze ſedžala. Pod ſanapejom muž ſ dživym hroſnym ſaſlobjenym woſliczom c̄zicho a ſedžliwje wulešy. Wón do wiſhē ſtron poſluchasche. Nihdže wona niz najmjeňſcheho hibnjenja njeſaſtlyſha, kotrež by jeho wot jeho woſpoſladanja wotdžeržalo. Muž c̄zicho a miſlečz ſi bliſeſt poſchitupi. Wón ſwój wulki wótrý nož wučeze a jón na bliđo poſoži. Potom wona ſa bibliju pschimy, ſ kotrejež bě hajnikowa pschi wjeczornej modlitwy c̄jitala. Wona hiſcheze wotewrejena na bliđe ležesche, a wona na nju ſ wiđomnym džiwanjom hlađasche. Bruhi poſkneho měhaza psches džeru we woſenýh do jſtwy padachu. Nózny hóſcz pschi telej ſwéz̄y c̄jitač ſpyta. Tola jemu měhac̄ne ſwétko doſcz jaſne njebě, a wona knihu ſac̄zini. Někto wona doſko ſamylſlemi ſměrom pschi bliđe ſtejſeſche. Jego ruka ſa wótrym nožom pschimy, předy wot njeho na bliđo poſoženym. A ſdasche ſo, kaž by dobyr jandžel do njeho rěčał a nad ſhym myſblesmi jeho wutroby dobyl. Wón nož ſaſo puſcheži a džesche ſi woſku, kotrež c̄zicho, zyle c̄zicho woſczini. Tež woſenizu wona wotewri a pschi tym niz najmjeňſchi

ropot ſkyshecz̄ njebě. Potom wona ſa bibliju ſhabný, ſtrupi na woſnowu deſku a ſo ſedžliwje a ſi lohka ſi njeho won puſcheži, tak ſo ſamo ſtražowaze pſy ničo njeſtlyſhachu a njeptynch. Kunje tak w ſkoku bě won psches plót a ſo ſa někotre woſomiki do c̄zorneho leža ſhubi. (Skócenje pschichodnje.)

Ze Serbow.

S Budýſhina. Nowy diakonuſ Michalskeje zyrkwe, knies kandidat theologije H. Měto, w tu khwilu vikar w Czornym Kholmzu, ſo brjedu 27. dezembra na nowe město ſwojego duchownego ſtuſkowanja poſcheczdli. ſapofaſanje kniesa Měta ſmje ſo naſkerje 1. januara psches kniesa fararja dr. Kaličha. Tón króz ſo ſapofaſanje, jeſi ſo ſo bjes tym ničo njeſtymeni, naſpredy w ſerbſkej rěči stanje. W poſedženju zyrkwinſteje rady ſo ſ 8 hložami poſchecz̄ivo 6 woſantky, ſo ma ſo nowy diakonuſ naſpredy w ſerbſkej rěči ſapofaſac̄.

— Bjes wučjerjemi, kotsiž ſaſdženj tydžen statne pruhowanje woſpoložichu, nađenidžechu ſo ſcžehowazy ſſerbi: k. Bohuměr Bróbel w Delnej Hórz, Gusta Pawlik w Minakale, Hermann Grilling w Sareču, Hermann Hämisch w Klukſhu a Bjarnat Krawz w Ralezach. Mjenowani kniesojo ſu wiſhitz̄ pruhowanje ſi dobře khwalbu woſtali.

— Kaž ſtýchu, ſu ſo wěſeſi lubžo woſežowali, ſo je „Towarſtvo pomožy ſa ſtudowazych ſſerbow“ tajkim ſtudowazym pjenjefy wudželito, kotsiž podpjery potriebni njeſku. Wbosh! ſu pak ſaſo wo nećim rěčjeli, ſtož prawje njerohymja. Wěrno je, ſo ſu ſo psched někto c̄zahom pjenjefy bjes někotrymi Budýſkimi gymnaſiaſtami roſdale, tola niz wot „Towarſtwa pomožy“, ale ſi fonda, wot kniesa ſpišacžela Kraschewſkeho w Draždžanach darjeneho. Knies Kraschewski je poſchecz̄ivo ſi ſtudiu ſa ſtudowazym ſi tým poruczenjom darit, ſo ma ſo ſeina daň tutoho kapitala bjes tajkim ſerbſkimi gymnaſiaſtami jako myto piſnoscę roſdželic̄, kotsiž ſu ſo pschi ſtudiu ſerbſkeje rěče najbóle prózowali a najwiaſy naſwukli. So pak móže ſo ſyň bohateju ſtarſchej runje tak we wuſnjenju ſerbſkeje rěče prózowac̄, kaž kſudy, na tým ſo dwělowac̄ njemože. Njeđyrbjalo ſo toho dla tež injenje kſudem ſa jeho piſnoscę nekaſke poſchipóſnac̄e doſtačz̄, ſo by ſo ſa dalsche prózowanje c̄im bôle ſahorit? To je wot kniesa Kraschewſkeho jara dobre poſtajenie, ſo ma ſo pschi wudželenju pjenjef bôle na piſnoscę doſtaوارia hac̄ na jeho potriebnosc̄ džiwal. Za mam ſa to, ſo ma ſo tež wot „Towarſtwa pomožy“ pôdla potriebnoscę na to ſedžowac̄, hac̄ doſtaوارia pjenjeſneje podpjery psches ſwoju ſiwoſcę napſcheczo ſerbſkej rěči a ſſerbowſtu najwiaſniſchi wotpoſlad towarſtwa njeſanicji. My nochzem ſa ſtudowazym ſa němzovazych duchownych, wučjerjow atd. wudawac̄. Schkoda ſoždeho kroſhka, ſi kotrejž je ſo hanibny wotrobenz ſerbſkeho luda podpjeraſ! By pak, kotsiž macže ſyñow, ſa kotrejž chzeče pjenjeſnu podpjery wot „Tow. pom.“ próhyc̄, naſpominajc̄e jich, ſo bydu na ſwoju poſchiblinoſcę jako doſtaوارio tajkich pjenjef, na piſne wuſnjenje ſerbſkeje rěče njeſabyli. Za drje njetriebam na to poſakac̄, ſo je ſa nich ſamych ſi najwjetſchim wužitkom, hdžez ſi naſwuknenjom ſerbſkeje rěče, kotrež poſdžiſho w ſaſtojnſtwe bjes ſſerbami trjebagu, ſterje a lepje ſapocžinaja.

Referendar Mütterlein, poſchecz̄yla „Tow. pom.“

— Wulki dobylk, kotrež Magdeburgſte a Anhaltſke zokorowe fabrikí dawaju, wabi ratarjow we wiſhē ſtronach němſkeho khežorſtwa, hdžez zokorowym rěpam tyje, nowe zokorowe fabrikí ſaſožic̄. W poſledním lětomaj je 17 tajkich fabrikow naſtačo, ſaſoženje dalskich 54 ſo w tu khwilu poſchecz̄uje. Bojaſnikojo wěſeſa, ſo psches naſtačje telko fabrikow placžiſna zokora ſpanje a ſo fabrikí potom njebudža woſtac̄ móz. Tola na tajku radu ſo wot ratarjow mało ſedžbuje, woni nadžiju na wulki dobylk wjazh puſchežic̄ nočzedža. Tež w Gaffskej maja wotpoſladanje, pjenjeſneje wužitk ratarſtwa psches ſublanje zokoroweje rěpy a ſaſoženje zokorowym fabrikow poſběhnyč. W Herrnhutſkej, Lubijſkej, Viſkopskej a Draždžanskej krajinje chzedža tajkim fabrikam naſtač dacz̄. W Lubiju běſche ſo njeđarwo wot někotrych wjetſchich ratarjow ſhromadžiſna woſoſka, w kotrejž ſo ſaſoženje zokoroweje fabrikí w bliſkoſci Lubija abo Pomorez na

mjetowaſche. Rycerkuſleč Hähnel nad Koprzami roſestajesche, ſo ſo naſcha krajina jara derje ſa kubljanje rěpov hodži. K ſaloženju fabrik i by 1 millijona hriwnow nuſna byla, wſchēdnie by ſo w njej 4000 zentnarjow rěpov pschedžela. So by ſo trèbna rěpa na- plodžila, dyrbi ſo s njej 1000 hektarow kraja wobſadžecz. Wjenieſzne pschedewſacze fabrika njebudže, pschetož jenož čzi ſmědža s njej dobytk dostawacz, kotsiz do njeje ſlubjenu dželbu rěpov pschi- wjeſu.

— Ssrijedu 13. dezembra stał na tudomnym tachantstwie kandiataj měšchnistwa kt. Jakub Bart s Kukowa a Franz Čornat s Budyschina, wobaj Sserbaj, sjawne pruhowanje khwalobnje wot położitoj. Sa přeni džel pruhowanja, kij je se sakonjom wot někotrych lēt hem w Sakskej poruczeny (s filosofije, swętnych statisnow a němskeje literatury), běsche jako statny komisjar schulski tajny radziczel knies Bornemann s Draždjan wot knjezerstwa wotpózlanu, a k. seminarSKI direktor Blumentritt jako examiner postajeny. Druhi džel s bohohłownych (theologiskich) wědomościow wotdżerżachu żobustawy wykłodostojnego Budyskeho konfistorstwa.

(R. B.)

— W pożlednim pośledzenju Draždžanskego towarzstwa sa sakitowanje swérjatow byo bjes druhim sajimawym list, wot hamtskego žudnika Wežlicha w Budyschinje pôzlanym, cíitasche, ktryž běsche doprédne pschepytanie mordarja Bocka wjedl. Preňi list, wot skótnika na swoju mandželsku pišany, byo se spêwanskim khêrlusjom sapocja, w ktrymž byo praji, so s čłowjeka, ktryž sa hafkje swérjata kónzuje, mordať nastanje, a so na tajkeho skonczenje schibjenza cžaka. Bock je w džeczajzych létach cžasto hnësda wuberat, živym ptaczkam nohi wotřesoval a s druhimi hrošnoščemi swérjata draczoval. Bock swoju žonu proscheſte, so by džeczi ſurowie khostala, je-li bychu ras swérjata ežwilowale.

— **K**ożemu dżęszczo! S wotkel chzu słowowu nabracz, so mohł to wopiszać, schtoż bym saçzął, hdźż pschekrażne bażnje nascheho wilkego Handrija Sejlerja cążtach. O, so bych wam wuprajcz mohł, s kajkej cążstej nieszebicżnej luboścę je wón pukotazym wutrobam swojego żerbskiego ludu najrjeńšte, najkrażniſte a najżwyciższe cążca wotpośluchała, s kajkim swojatym sahorjeniom je tute nadobne saçżca w swojej śwérnej wutrobie nożyl a s łak nężnym ślebroklinčzynym słowom je w swojich lubosnych bażnach a pežnach naschim wutrobam sażo wrócił. Haj, Sejler je Sserb, kajkiż dyrbli bycz, a schioż chze praweho Sserba spōsnacż, sefnaj Sejlerja! Njeje ani jeneho njepožinka, kotreż by njezwarił, a njeje ani jeneje pójcziwoſće, kotrejż by njekhwalil. Młodżenç namaka w jeho spewach „róžu njewinoſćze“ a knieżna „śwérnu luboścę hacż do śmiercę“. „Nehdy kněhi nańdu, róža njewinoſćze węczęnie rjana leżę!“ Staroſežny nan a luboſcziwa macz widźitaj w „żniach“ a w żerbiskim „kwaſu“ najrjeńšti piſčiklad, kajkej mataj bycz. Szam dżed a wowlka hiszceje junu sażo womłodźitaj, hdźż jimiay wnucząta w „Kalecżu“ sawyskaju. Cęſežuji sprózne dżel: „myſliczku žnienj jaſnu ma, sażo stawa do dżela;“ dżen knieſowym mēj w cęſeži: „hdźż te swony na zyrlwi lubje ręcza k wutrobi, do wzy hłada s wječorka poſłocząna zyrlwiczą: tam ſu moje wježela, tam, tam dże mi moja myſliczka!“ A chzeſch-li bycz wérny wótczinz, kij żwoj narod s wutrobu, se słowom, se stutom lubuje, hlej na Sejlerja: „a tutón lud, naſch ſławny lud, je żerbiski narod kħwalobny, nad tym ſo, bratsjal! sradujmy!“ — Haj, Handrij Sejler je żwoj żerbiski lud nanajlepje ſnał, s najhorzyschej luboſcżu lubował a mohł rjez s křejewu swojeje wutroby wo nim a fa njón pežnił a bažnił. A tutu nadobna luboſcę nje-mohła w naschich wutrobach podobnie luboſcę wubudzić? Bohu-żel njeje nam to, so bychmy s płomienjom swojeje sahorjenieje wutroby też druhim wutrobu sahorili, hinač mōžno, hacż so też druhemu kūgoł tuteje nascheje sahorjenieje luboſcę porucząmy a tuto żórkó ſu nježmijertne pežnje a spewy nascheho Handrija Sejlerja, kotreż dyrbimy niž jeno s wóćzkom ale też s wutrobu cążtacz. „Wsmi a cążtaj!“ Schioż ſmije „shromadne ſpiży Handrija Sejlerja“ w ruzy, tón jich węſče předy njepuſčci, doniż wſchę psche-ćitane njeſmiej. — Hiszceje mnoho, nježmernje mnoho mohlo ſo na kħwalbu nascheho najwjetſcheho bažnika prajcz, ale njeje toho ani trjeba, pschetoż dobra węz ſo ſama kħwali. A to też boże dżeczo węſče najlepje wę a toho dla wježeliny ſo hiżom do cąża,

so nam Božji wjecžor tež „Handrija Sejlerja shromadne spišy“ wobradži!

S Hujniz. Sañdżenu hobotu mjeſchtaj dželaczerzej. **Zur** ſi Budetez a Kieſtig ſi Raſchowa parny kotoł w tudomnej pscha- downi wurjedzic̄. Jako běſchtaj wobaj w kotle nutſka, na dobo do njeho ſe fuſhodneho kótkla para ſtupi, kotaž Kieſtligga tak straschnje wopari, jo ſo jemu zyka koža ſi czéla kleczeſche. **Zur** bu mjenje ſparjeny, dokelž bóle ſi boka parneje trubjele ſtejefſche.

S Delnjeje Hórtki. Skótka pluzowa khoroscż bo pszezo bólne wypłoszczera a je bo do dweju dalszehu dworow dobyla. Skót żinwośczerja Handrija Kobanje a żinwośczerja Jana Wiczasa je tutej straschnej natykowazej khorosczi k woporej panyk. Wyshnosć je s nowa naprawy, k poduszczenju khoroscze nufne, wosjewicż dała a hrosy tym, kotsiz bo po nich slożowacż njebudža, s pjeniężnym khostanjom hacż do 150 mk.

Radworska. Był 30. novembra so s naszimi nowymi
piśczelemi preni króz t bożim słubam pińskaſe. Dżelane su
wot bratrow Emila a Bruno Jemlichu pod nawiedowaniem
jeju nana R. E. Jemlichu* s Dražožan. Nowe piśczele su so,
szych dżelę, twar, swieżnoſć atd. nastupa, po roszkudzeniu seminar-
skiego wjſtſtſkego wuczerja k. A. Bergmanna s Budyschina hacj na-
najlepje radziſte a su powſchitkowne spodobanie a radoſć wubudziſte.
Ryech dha wjele ſemſcherjam pobożne thierlufſche t njebieſbam piſce-
wodzecz pomhaja. (R. B.)

Skuha. Póndželu 4. dezembra wjeczor w 9 hodžinach je tu knieži dželawý muž a wobydler gmeinskeje kheje Jan Winkler njedaloko piwárne do reki Čzornicy panyk a so tam tepil. Hacž runje jeho wutoru zvýk džen pytachu, dha jeho tola hafle hrjedu popołdnju namakachu. Winkler běsche jedyn s tych, kig picze lubuja, psches kotrež potom do wobstejnoscžow pschińdu, hdžez wjazý móz nad šobu ſamom nimaju. Woni morja ſwoje čjelo a woſmu čjasto hubjeny kónz. Kaf steji potom s jich duschu?

Skleťneho. Niedzela 3. dezembra bu našch nowy farač, knjess Nowak wot kralowſkeho superintendenta Wendta ſi Zibelle na ſwiedzeňſke waschnje do swojeho ſtojnſtwa ſapokaſan. Woſhadna młodofej bě zyrkej, pſiched kotrejž běchu dwoje čeſkne wrota natwarjene, ſi wěnzaſi a pletwami kraſnje wudebita. Dopoſoldnia w džewjeſzich hodzinach ſwiedzeňſki čah, ſe 40 ſerbſkich młodych holzow, zyrkwinſkeje rady atd. wobſteazy, do zyrkwe čeſhnische. Šapokaſanje ſo pſiches superintendenta w němſej reczi a pſiches knjesa fararja Rycerja ſi Wujesda w ſerbſkej reczi ſta.

S Walowa. Na polach tudomneho rycerstwia je zo sobotu wieczer wokolo 11 hodzin jena fajma wotpalila.

* Wot njeho žu tež piščicę we Wostronzu, Grunawje, w kłosztrje Marijnej Hwěśdze a w katolskim seminarju w Budžchinje twarjene.

Wužudženja.

Ławniński śud. Szkołzobna dżowka Lena Hilbjenzeſ i Huczynę, kotrejž bē hamtske hetmanſtvo dla pſchęſtupjenja ſakſkeho czeladneho porjada i tſjomi dnjamı arresta poſtoſalo, tuto khostanje njepſchi- poſna a ſebi ſudniſki wuſhud žadaſche. Ławniński śud pſchilas hamtskeho hetmanſtwa ſběhny, dokelž dyrbjeſche bo ſadžerženje Leny Hilbjenzeſ jako pſchenidženje wobhlaſadacz, na kotrej po ſakonju jaſtvo jako khostanje ſteji, hamtske hetmanſtvo paſ jenož pſchęſtupjenja khostac̄ ſmē. — Wotroc̄zkaſ A. Ziegenbalg a A. Dunka i Vahowa běſchtaj w nozy 2. oktobra mér kaſhyloj a mějſchtaj ſa to 5 dnjow arresta, jimaj wot hamtskeho hetmanſtwa pſchidželene, wotbědzeč. Wonaj paſ bo tutomu khostanju njepodcziſnyſchtaj a ſudniſte wuſhudzenje žadaſchtaj. Tu bo jeju pſchęſtupjenje ujenie czeſke wupoſaſa, hac̄ bē bo priyedy ſdało, duž bo jeju khostanje na placzenje 5 mk. abo na 2 dnjej arresta ponizi. — Žato kubler Ćjornak w Darinje 31. augusta t. l. ſwojemu wotroc̄zkej A. Scholzeſe i Janez, kotrejž wſchón pjaný le žehliwej zigarru po hródzi khostoſche, i hródze won kaſasche, pſchimny tón Ćjornaka ſa ſchiju a jeho na ſemju cziſhny. Ćjornak bo rucze ſaſo ſhraba a czeſhny, tola wotroc̄zka i tſjom njedželam jaſtwa a tſjom dnjam arresta ſakudžiſhu. — Drjewjanzař A. Schierz i Noweho Luscza

namaka 24. septembra t. l. wonka pschi puežu morweho sajaza a jeho šobu domoj wsa. Tuto pscheindženie pscheindživo hontwjerškemu ſalonjej ma Schierz ſ tydženjom jaſtwa wotpotuczicž.

Powołanske poſedženie k hostanskeje komory. W lęcze 1880 ſo na knjejim dworje w Krakozach jedyn rěbl ſhubi. Lętka w naleče namakachu w bróžni thęzkarja A. Jeremiasa w tej ſamej wſy rěbl, kotryž ſo kranjenemu kaž jene jejo druheniu runasche. W přenjej instanzy bu Jeremias njevinowath wuſnath. Statny ręcznik pscheindživo tomu powołanie ſběhny a pschi druhim pscheptytanju bu Jeremiasowa wina tak jaſnje dopofaſana, ſo jeho paduchſtwa dla k tydženje jaſtwa ſazudžichu. — Budyska polizija bě w ſapoczątku tutoho lěta phtybla, ſo ſo do Budyschyna jara wjèle ſwérinu wſy, ſa kotruž ſo žadny měchcjanſki dawč neplacži. Halle w meji ſo jenemu polizistej radži, rěnika Rößlera w tudomnej „Garküche“ ſa pschechowarja kranjeneje ſwérinu wuſlédžicž. Ma jeho ſubi naděndžechu hornika, kotryž njebeſche ſ třebu ſatſeleny, ale kaž jeho tolſta hlova pokafowasche, we wofu popaneny. Rößler ſo wuſna, dokež ſe ſzenjom winu wot ſebje wotwobročicž njemóžeſche, ſo je ſwérinu wot czechle Zana Mießnera ſ Bréshyn kupoval a ju ſ džela tudomnem ſočenzarjej Hartishej, ſ džela ſwérinskemu wifowarjej Kunatnej w Krammenawje pschedawał. Psches pscheptytanje ſo wupokaſa, ſo je Rößler wot Mießnera, kotrehož je, kaž wudawasche, ſa zuſeho hajnika ſ Bruskeje měl, nimale 10 ſornow dostal. Mießner, tuton ſnaty ſwérinski paduch, kotrehož bě hajnik Zettwiz hizom raſ ſ dalota midžal, kaž jenu ſornu ſ wola won bjerjeſche, kotryž pak tehdom ſ čaſtom twóchny, ſo wot ſudniſtwa pscheblyſtcheč njemóžeſche, dokež bě ſhoniwſchi, ſo ſu Rößlera ſajeli, ſ bojoscžu psched khostanjom ſwojemu živjenju ſ wobwěſnjenjom kónz ſežinič. Rößlera ſ najniuſhemu khostanju, ſa rjemjeſliňſte pschechowanie ſtaſene, mjenujž k jenemu lětu khostańje (zuchthaus), dwělētnemu ſhubjeniu czechnych prawow a ſtajenju pod polizajſku nadkežbu, Kunatha pak dla jednoreho pschechowanja k třiom njedželam jaſtwa ſazudžichu. Hartisch bu njevinowath wuſnath, dokež ſebi myſlik njebe, ſo ſu ſornu wot ſwérinskeho paducha, ale ſo ſu ſo na prave waſchnje wot Rößlera kupovala.

Priopk.

* Na ſobojowym moſce w Birnje ſańdženu ſobotu wjeczor dwaj dundakaj jenemu džehaczelneho hólza pschimnýchtaſ, dajeſchtaj jeho ſa ſchiju a ſebi wot njeho pjeniſh žadaſchtaj. Hólczez bu na wulke ſbože psches to ſ rukou njeſraſníkow wumozjeny, ſo dyrbjeſchtaj wonaj psched woſakom, kotryž pschipadnje psches móſt pschiidže, czechnycž.

* Psches koſvrotne wjetowanje je ſobotu wjeczor jedyn dželaczeſt w Mieſchinu ſiwojenie ſhubit. Wón bě ſo wjetował, ſo 5 piwovyh karanczłów, ſ palenzom napjelnjenych, hnydom ſa ſobu wupije, tola jemu bě móžno, jenož dwaj k ſebi wſac̄, pschi tſecžim ſo na ſemju wali. Žako jeho do hojetnje njekežtu, ſamoſawinowata ſmierž jeho pschechwata. Pscheptytanje wéžy je ſudniſtvo do ruki wſalo.

* W Hrodžiſtchzu pola Wulkeho Hajna je ſo jedyn muž po ſlowie k ſmierži ſmjal. Spěwne towarzſtvo ſ Roſzweina mějeſche tam konzert, a pschi jenym žortnym ſuſtu ſo wěſt Šcheel tak ſylnje do ſmierža da, ſo ſo jemu jena žila we wutrobje pukny, psches czož wón nahlu ſmierž namaka.

* (Šmierž wot stróželow.) Wónano we Winje jedyn ſchěſčelnyh hólczez w kuchni hraſkaſche, jało njezapžy jedyn wuhnjer do njeje ſtupi. Hólz ſo toho czořneho muža jara ſtróži, mějeſche pak hiſteže telko možy, ſo k maczeri do iſtwh dobeža, hólczez pak na ſchpundowanje padže. Widliſtcheža, kotrež veču jeho ſajale, jeho ſa krótki čaſh moridžu.

* Rěka Seina je psches ſtojný deschež telko wody nabyla, ſo w někotrych dželach Pariza woda k woknam přenjeho ſchoža do ſaha. Bercy, hólczez ſu wulke winowe ſklady, najwjažy ſchody pocžerpi. Š thęzow Alfort njeſdaloko Pariza wjèle wobydlerjow psched wodu czeſta.

* Žako jedyn rěſnit w ſalcze jenu ſruwu rěſasche, w njej czož ſ dwěmaj hloježkomaj namaka. Wobej hloježdy mějeſchtej dwě wuſchi, dwě woci, ſ zyła bě pschi nimaj wſho tak ſtowrjene, kaž ſo ſluſcha.

* Š Odežy piſaja, ſo dyrbjeſchtaj 21. novembra želeſnicznaſ cžahaj na želeſnizy mjes ſaſtaromaj Wjeſzolk ſeut a Birſula ſtejo wostacž, dokež ſatrafchne wětry ſe ſhnehoſwym mječzelom ſatħadžachu. W tym jenym čahu běſhe 50 waggonow ſ horoſhym ſlotom, kiz bě do Bruskeje pschedathy. ſo ſkót njebudajſche hlova wumrjeſ, w tamniſher bliskoſči wſho ſhno poſupichu a ſa nje placzachu, ſtož ſebi ludžo jenož žadačhu. A to bě ſa tamniſhu ſtronu jara droho, mjenujž 40 hrinow (markow) ſa ſóričku ſyna.

* W farſchinskim wokrjezu w Muſzowſkej bě wónano třeſtny ſynt jeneho bura do ſtudnje panył, kiz běſhe 7 lóheži hluſoka. ſe 14lētna ſotra to phty, čerjeſche toho dla khwatnje k ſtudni a po jeje drjewjanym wupaženju dele ſlše. Žako bě hacž k ſamej wodže ſlessa, dožahnu bratra, ſo nurjazežo, poſoži jeho na ramjo a ſe ſubami bratrowu koſchlu ſapſchimnūwſchi, leſeſche potom ſaſo horje. Žej ſo tež ſkonečnje radži, ſ bratrom ſe ſtudnje wuleſcž, hólczez wón ſylnje wodu bluwač pocža a po khwilzy ſaſo k ſebi pschiidže. Mjes ſudžimi, kiz veču tam pschibezeli, bě tež jedyn bur, kotremuž ſo tutón holeždyny khrabky ſkutk woſebje derje ſpodobaſche. Wón toho dla domoj dónidze a ſo bórſy wróčiwiſchi tej holeždy dwaj rjanaj ſlotaj nauwſchňikaj (ohrringe) dari.

* W Petersburgu wot 24. do 28. novembra ſylnje tajefche, ſa to pak bě tam 30. novembra 11 gradow ſhy. — Š Odežy piſaja, ſo tam róže ſ nowa ſtu a ſo ſu tam maleñ hizom druhi krocž w tuthm lęcze ſeſrawile.

* Na ſiajanſkim dworciſtchzu wónano dweju mlodej ſormanow bjes myſlow ležazeju namakachu, a wonaj, hacž runje jinaj lekar pomhač ptaſche, tola bórſy wumrjeſchtaj. Wina jeju ſmierze bě — paſlenz. Wonaj běſchtaj, kaž potom wuſlédžichu, pičzel paſlenza — a tón je w Muſzowſkej jara ſylny — nađehloj, džeru do pičzele wumjerczaloj a ſ njeho paſlenz tak doſko žydiſloj, doniž běſchtaj kaž morwaj ležo wostaſoſi.

* Š ruſkeho, dokež ſe poſodniu ležazejo a předy k Perſiskej ſkliſhazežo města Lifiſa piſaja kónz novembra, ſo mějachu tam tehdyn hiſteže rjaný čaſh a pschipoſdnu najbóle 27 gradow czoploth po Reaumuru. Wſchitzu hiſteže w lohkej lětnej dracſeže kholzachu.

* Na wjeſzorňch ruſich mjeſach ſo paſlenzowý ſchmugel pschezo bôle wupſchecžera, hacž runje ruſke knježeſtvo jón ſ najwotriſchim khostanjom poſtloczecž pta. Wulka warba, kotruž paſlenzowý ſchmugel dawa, jich k njeju wjèle mabi. Tak doſtawa hólczez, kotryž eimar ſpiritua ſaſe mjesy nježy, ſa jedyn khol poſtſecža rubla; ſo 24 hodžinow móže wón tſi tajke kholu cžiniež.

Cyrkwinske powjesće.

Werowaní:

Michałſka zyrkej: Jan Bohuwer Moriz Wehnert, korežmar w Deltnej ſinje, ſe Khrystianu Domskež tam.

Křečeni:

Petroviſta zyrkej: Korla Otá, Korle Augusta Delantka, wrotniča, ſ. — Martha Augusta, Korle Krenča, dželaczeſta a wobydlerja, dž. — Biedrich Maz, Emila Kočha, dželaczeſta a wobydlerja, ſ. — Ernst Hermann, Pětra Kupfi, murjerja a thęzkarja, ſ. — Korla Maz, Zana Augusta Lischki, domovniča, ſ.

Michałſka zyrkej: Jan Ernst, Korle Augusta Kaplerja, wobydlerja a ſtalarja w Horniej ſinje, ſ. — Augusta Eſa, Korle Gustava Hruſla, reſtauratéra pod hrodom, dž.

Katholíſka zyrkej: Korla August, Korle Bertholda Nüžela, mlynka a wobydlerja na Židowje, ſ. — Madlena, Žakuba Augusta Wenzela, ūblerja w Dženikezach, dž. — Jan, njemandž, ſ. na Židowje.

Zemrječi:

Dzej 1. dezembra: Pawoł August Wróbel, kamjenjocziszežet na Židowje, 22 l. — 5. ſhana, Pětra Šobanje, thęzkarja a fabrikſkeho dželaczeſta na Židowje, mandželſta, 52 l. 17 d. — 7. Jan Krenč, měchcjanſki thudy, 66 l. 2 m. — 8. Michal Wiczas, munijska ſtala na Židowje, 87 l. 1 m. 9 d. — Gustava Emila Fischera, wobydlerja a ſtalarja na Židowje, mjeſtſczena džownka, 2 d. — 12. Lena Maria Schmidetz, Korle Gustava Lefsi, fabrikſkeho dželaczeſta na Židowje, mandželſta, 56 l. 9 m. 9 d. — 13. ſhana Schmiedelez, njebo Zana Wiczasa, dyneſkeho thęzkarja we Wžozkej, ſamostajena wudova na Židowje, 63 l. 5 m. 6 d.

Wjedro w Londonje 15. dezembra: Čzoplſke.

Płacząna żitow a produktow w Budyschinje
9. dezembra 1882.

Żitowy dwoś:	Na wiskach	Na bursy	Na wiskach	Na bursy
3969 miedhow.	wot hacę	wot hacę		
	M P M P M P M P			
Wschodza 50 filogr.	7 14	8 33	7 14	8 33
Koźla	6 33	6 64	6 58	6 96
Zecimieni	5 80	6 16	5 87	6 52
Worz	5 40	5 70	5 40	6 —
Gróch				
Wota				
Naps				
Zah	14 —	15 —		
Hejduska	16 —	17 50		
Berny	2 80	3 50		
Butra 1	2 40	2 70		
Wschodzna muka 50 filogr.	7 50	17 50		
Wzana muka 50	7 —	11 —		
Sęhno 50	2 60	3 —		
Słomka 600	14 —	15 —		
Proftata 798 sichtuk, iichtuka	4 50	18 —		

W Lichanju je jena mała kheža tunjo na pschedan. Wszo dalsze je shonicz czišlo 11 tam.

1 sykanjowa maschina, 1 žitožiſcza maſchina, 1 lohki ſelejny a 1 drzewjaný wós je na pschedan w Kobielnju cziſlo 15.

Rydeloko Noweje Wsy pola Riehwaczidla sadu Holeshova je pschi dobrym wotwojenju rjane

żylne twarske drjewo, klozy, roly, plumpowe ſtandy a ryhele

psches Dr. Žura w Delsnim Sunjowje na pschedan.

Wolij

ł masanju mkožazych maschinow,

tuk

ł masanju konjazeho gratu, rjemienow, ſchlórnow atd.,

drjewowy wolij

ł barbjenju deſtowanych wosow, wrotow a plotow atd., punt po 20 np.,

kolmas

je pshezo po punctach a zentnarjach pola mje na Hoschiz haſy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Kosaze, cjesaze, sajecze, korniklowe, tkhórjaze, mordarske kože ho po najwyšszej płaczącej kupuja wot

Heinricha Langi

na žitnych wiskach pschi katoliskej zyrkwi.

Sawostajenſka awfzija.

Psichodnu wtornu 19. dezembra rano wot 9 hodzin ma ho w domje njebo Jana Schüky w Węcziąża žyły inventar, wós, pluh, bróny, toho runja žito, ſłonia, drjewo, ſyno, 2 krunje, 2 ſwinjeczi, 1 kosa, žitožiſcza maschina a wjele druheho domiſazeho gratu, draſta atd. sa hotowe pjenjesh dobrowolnje na pschedadżowanje pschedawacj.

Herbja.

Drjewowa awfzija na Drobjanskim reviru.

Shtwórtk 21. dezembra t. l. ma ho 113 ſuchich dolſich hromadow ſa hotowe pjenjesh na pschedadżowanje pschedawacj.

Sapoczątk dopoldnia w 9 hodzinach pschi Łasowſkim hacze na Khróſčansko-Kamjennanskim puczn.

W Minakale, 13. dezembra 1882.

Hrabinska Einsiedelska inspekziya.

Czeske famjeńtne wuhlo

we wschęch družinach ſczele ſe ſtazije Czopliz. (Teplitz) ſolidne a płacząſny hōdne —

toho runja kruhaty kalf — 200 ztr. po 87 mk.

G. Fiedler w Turnje pola Czopliz.

Dursthoffſke ſuché droždże

porucža wschednje czerſtwe

Schmiſez pjetarňa w Budętezach.

Gustav Römer,

cžrjewowa pschedawarňa en gros a en détail

w Budyschinje na ſukeliskej haſy čzo. 7,

porucža wschę družin helenych a rukowſkich cžrjewow w nowej najlepſzej tworje.

Czelaze żoldki a pucherje ho po najwyšszej płaczącej kupuja.

Ł hodownemu kupowanju

porucžam po tunich płacząnych ſwoj wulki wubjerk hólczych a holecnych ſchulſkich torniſtrow, ſchulſkich mapow, koſrow, ruczych a puczowanskich toſchow wscheje družin, dzęczaznych a žonſkich ſchóručow, ſlow,

kolebanſkich, hrayerſkich, gratowanych a fijatych konjow,

pěſkowych, kulečatych a pakowanskich wosow, fabrioletow, hontwjerſkich wosow ſ konjemi a bjes nich.

Sprawne poſluženje!

E. G. Leuner

na ſchulſkiej haſy 122B.

Koſchlaže barchenty

we wulkim wubjerku,

meter po 40 np., 45 np., 50 np., 58 np., 63 np., 70 np.,

lóhéz „ 23 = 25 = 28 = 30 = 35 = 40 =

hotowe barchentowe koſchle, ſchtuč po 1 ml. 50 np.,

wulke barchentowe rubiſcheža wot najlepſcheho barchenta,

pol-lama w nowych muſtrach,

dwaſlohezowski běly plat we wulkim wubjerku a po wujadniſe tunich płacząnych

porucža

Emil Wehrle

na jerjowej haſy 7.

Zigarry we wulkim wubjerku a pěkných ſawalkach, woſebje ſ daram ho hodžaze, wschę družin piwa, wina a ſpirituoſow porucža dobre a tunje

Friedr. Braun.

¶ pječenju kolačow

porucžamy našmu

pšeničnu muku (Kaiser- a Grieslerauszug)

w suatej wubjernej dobrosczi.

Budyska huknowa fabrika a chumicthny mlyn,
predy E. G. E. Mörbik.

Wulke hodowne wupschedawanje

polu

M. Th. Pecha

na hłownym torhoschzu, pôdla měschežanskeje haptki.

So bych ſwojim lubym wotebjerajam k prjodſteazym hodam ſkładnoſci poſticipit ſa kupowanje tunich a dobrých. darow, ſzym wscie ſwoje twory po placzisne ponizit, duž porucžam ſwoj ſkład drastnych tkaninow, ſama, pluſha, kattuna, barhenta, koſhla-zeho ſtanella, poſwoimjaných tkaninow ſa huknje, poſleſhczowe tkaniny, cizhczane ſhózuchy, woſebje pak czinu ſedzblive na ſwoj wulki ſkład
czistoſidzanych, poſzidzanych, woſmianych a bawmianych

rubiſhczow na hłownu a ſchawlfich rubiſhczow,
kotrež ſo w Budyschinje w žanych klamach w tak bohatym wubjerku njenadenia, kaž pola mje.

M. Th. Pech

na hłownym torhoschzu, pôdla měschežanskeje haptki.

W klamach ſo herbski ręczi.

E. Rafeſeld na ſtvolſkej haſzy 30

porucža we wulkim wubjerku wot jednoreje do najlepſcheje družiny: wobrasne (byldowe) baſniczlowe knižki, notizknižki, ryžowanske knihi, foto-grafijowe, pižne a wotczehnijeske albumy, pižne, ryžowanske a huzbne mapy, lampowe ſchlity, portemoneje, zigarrowe, liſtne a viſitne toſche, ſbožopschejaze tharth, prothki na lěto 1883, pižne materialije wſchelakeje družiny atd.

Tun je placzisny. — Dobra twora.

We wudawańi „Serbskich Nowin“ je ſa 25 np. doſtać:

Pschedženak.

Prothka ſa Serbow na lěto 1883.

Nowoſlētne tharth

ſa khotnoſcž a ſměch w najnowſchich muſtrach porucža

Gustav Rämsch.

¶ hodam!

¶ wudželanju komodow, ložow, thamorow, ſchinjow atd. po-
rucža ſo pſchi potřebje dobročiweniu wobledzbowanju

Hermann Hoffmann,
thycerſki miſchtr na taſchbarku čiſlo 2.

Nowe ſofy a matrazy,

jich pschedželanje ſwonka khěze, toho runja tapezirowanje ſtow ſo trajnje a tunjo
wobſtara wot

Jurja Vogta, tapezirarja
na ſwonkownej lawſkej haſzy čiſlo 16, w Litterez piwańi.

Wubjernu dobru staru

pſcheńčnu mufu

kaiser-auszug, měrza po 1 ml. 30 np.,
No. 0, měrza po 1 ml. 20 np.,
toho runja wſchēdne czerſtwe ſučhe drozdje
porucža

Richard Pfennigwerth,
piękarſki miſchtr.

Zitronowh wolij,
torjenowh wolij,
ſaffran,
zitronat,
mandle, ſłodke a hórke,
hirschhornhól,

toho runja wscie pječne korjenje w naj-
lepſchej družinje, zyle a cziszcze tołczene, po-
rucža tunjo

Otto Engert.

Kolonialtworowe klamy

Richarda Pětschki

na hłownym torhoschzu pôdla
měschežanskeje haptki
porucža k pječenju:

drobny zokor, pt. po 42 a 44 np.,
zlyny = = = 45 - 48 =
wſchelake družiny roſynkow po
najtunischiſtich placzisnach.

Kóſlaze kóžki,

toho runja wscie družiny ſyre ſo po
najwyschich placzisnach kupuja, ſyre ſo
ſo derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Raucki
na garbarſkej haſzy čiſlo 16.

Noſowaný ſtvielzowy abo njetrjený len,

kaž tež wutrijený len kupuje po kóždej
dželbje a kóždy džen mechanika džélo-
poſchadownia w Hajnizach, tola w Budys-
chinje ſo jenož trjený len, a to jenož
ſobotu w Grüznerz domje, ſi nutſkho-
dom ſi jerjoveje haſzy, kupuje.

Pola pſchelupza Ad. Rämscha je ſa tſi
pjenjeſki doſtać:

Boža nož. Historia wot ſvjateho
a ſbožnika Jeſom Chrystu. Šestajana
wot Jurja Jakuba, duchownego w Rjeźwa-
cziidle. Te rjane, woſebne knižki budža wo-
ſebje ſetba, hdzej je tak wjèle předorowanjow
ſa ſobu, witane pak na ſvjedženju Božej
nozy, pak na něchporje Božeho dnja, pak
na kemſchenju tſeczeho dnja hodow.

Swojim česczenym wotebjerajam najpodwolnišcho wosjewjam, so bym swoju kolbašowu fabriku s reñisłego torhoscheza do doma knjeſa mydlarskeho mischtra M. Lehmanna na bohatę hąky pschedołożil, a proſchu, so by ho mi hac̄ dotal spožczenie dorwjenje dale doſtawalo.

S poczeczeniom

Robert Wuttge.

Richard Hennig,

tapezirat a wypyscher,
w Budyschinje, na taſhbartu 7,
porucza ſwoj ſtad

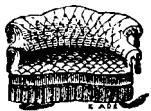
pōſtrowanych mōblow wscheje družin.

S o f y
wot
28 ml.

Pierowe matrazy
ſ dressa
wot 19 ml.

Tapeziranje, poczehnjenje billardow a wypyschenje ho derje wobstaro.

Sprawne poſtuženje!

Tunje placzisny!

Na praschenje ſa najslepſchimi

ſchijazymi maschinami wotmolwi k. Reidlinger psched někotrymi njeđelemi ſ dołhim tam a ſem ſchmatanjom ſ ſwojemu lepschemu. Jenož njerad a po wěstym poſtajenju kumſchtne pscheduwanje prawdziwoſcze wotmolwimy na njeſpodobnu ſtrečniwoſcze tutoho knjeſa blēdowaze:

Knjeſ Reidlinger wospjetuje najprjodzy roſbud jurije wo ſchiczu, kotraž je ho w Lipsku w lěcze 1876 na jeho žadanje mělo, a ſabywa pschi tym naſpomniež, so ho tam jenož wo ſchicze na pſhemmo, niz pak wo pruhowanje ſchijazeſe maschinu jedna. Wón, so roſyml, tež njeƿojeda, so ho pschi tuthym ſchiczu niz jena jenicka kmana Singerſka fabrika njevodželi, a ojo je ho wulka fabrika reklamow, njenowana The Singer Manuf. Comp., do „čescze“ ſtojeſe medaille hijom ſ malej němskej fabriku dželicz dyrbjal, kotraž je, dokež njeſožeſte wobſtar, dawno ſaſko ſaſčla. W Arnheimie wěſo, hdzej mjeſeſte ho ſ wulki kmanym němskimi fabrikami měricz, k. generalny agent Singer Compagnie ſamoſtvenje ſpečtne naſad ſejeze a ho ſ horda dobycza wſda —?

Wo waſchnju, ſak k. Reidlinger roſbud jurije wopravdziteho pruhowanja ſchijazym maschinow, kotraž je ho wjele poſdžiſho w Draždjanach mělo, wuživa, bychmy ho móhli ſmiecž, hdzej ho njeby ſ doboru naſch hněw ſ tym ſbudžit; wón ſebi myſli, so móže ſwoje wulke Draždjanſke porażenje ſ tym do dobycza pſhemenicz, so jenož ſapoczatk roſbuda jurije podawa, ſejehowazu ſkónečnu ſhadu pak naivoſtaj: „w nastupanju „ſolidnoſcze džela a pětneho wuhotowanja ſtejſehe wona — originalna Singerowa „maschina njeſujiſ ſhetro daloko ſady wſchē ſydom němskich ſchijazym maschinow „a lubi toho dla krótsche džerzenje, wothladane wot jejneho jara wotreho ſchwörzateho ſchicza. Tež poſaſowachu wjazore němske ſchijaze maschin w nastupanju konstrukcji „maschin ſameje, toho runja w nastupanju bohatoscze apparatus wulſtne poſročenje.“

Bo taſkim wſhē ſydom němske ſchijaze maschin běchu ſlepſhe. A tuton roſbud móžeſte ho hijom w lěcze 1878 wo němskim wudželku wſchelakeho naſtacza wotecz, ſak njeđobry halle by wón dženža ſa knjeſa Reidlingera wupanył, po tym ſo je němski ſhēorſtowor ypatentſki hamt wot lěta 1879 ſamo němskim ſchijazym maschinam 120 patentow na polepſchenja a nowjowanja wudželit. — Sso roſyml, ſo naſch pſchedzivniſt w bližſhim nařeſtſtu tutej juriji placzicž njeſta, po tym ſo ho jemu njeſe rađilo, tón ſam roſbud ſ jenym wotmachom wuwožiwacz.

Knjeſ Reidlinger ſebi dale myſli, ſo móže ho wojowanja na pſhemmo, jemu pſchinuſowaneho, ſ tym ſminycz, ſo chze najprjedy roſbudzene měcz, kotra je najslepſcha němska ſchijaza maschina. Sa tutej ſpaniſke ſejezu jeho wostajicž njeſožemy, ale ſ nowa wuprajamy, ſo je zyla byla němskich fabrikantow hotowa, psched njeſtroniskini ſudnikami, kotrychž ſmē wón ſam ſobu wolicz, Draždjanſke roſbudzenje hiſćeze ras wobkruecicž: Wſhē němske ſchijaze maschin ſu ſlepſhe hac̄ jeho importowane ſhottisko-amerikanske!

„Concordia“,

ſienoczeńſtwo němskich fabrikantow ſchijazym maschinow a pſchedawarjow.

Dobre pſchedawarjne němskich ſchijazym maschinow ſu: Clemens Jäkel w Budyschinje na bohatę hąky 67, w Lubiju na Šhorjelskej hąky 21, w Seifhennersdorfje ſ napſhęcza ſelesoliſtſtne, w Draždjanach G. Schmidt, Johannesstr., Otto Fisher, Wallstr. 13 a E. Heinrich, Amalienstr. 28.

Wodowna wuſtajenža

C. Zichornacka

6 na ſchuleiſkej hąky 6.

Wulki ſtad blachowych tworow, lampow, blachowych hrajkadlow, kmečkowych džeržakow ſa božedjeſzowym ſichtom, wulki wubjerk blachowych khaſlow, khaſlowe roſy a koſena vo jara tunich placzisnach.

ſſ. zokor,
ſſ. róſynki,
ſſ. korinthy,
ſſ. mande klodke,
ſſ. mande hörke,
ſſ. zitronat,
ſſ. kuché droždze,

toho runja wſhu wyrzu porucza we wubjernej dobroſeſzi

Richard Neumann

6 na ſmukownej lawſtej hąky 6.

Klampnarňa

Bruna Patſha w Buſezach k hodam

ſwoj ſtad ſtad lampow a blachowych tworow, toho runja bohaty wubjerk hrajkadlow dobročiwenemu wobledžbowanju porucza.

Bo mojim ſamſnym a vo naſhonjenju druhich ludzi, ſotſiž ſu Mayerowym bróſtſyrop ſ Brothlawja trjebal, je ho wón ſa wubjerny domjazy ſredk pschi nowej a ſestarjenej bróſtowej khrjačoſzniſe, toho runja pschi druhich wobjeznoſczech pluzow a aſthmatiſkych khoroszczach, krótkim dychu a bróſtowych widliſhczach wopokaſał, duž možu tuton bróſtſyrop kózdemu poruczeſz.

Ohrdruff pola Gothy.

Dr. Krügelſtein,

medizinalny radziecze a wotrieſny lekar. Jenicki ſtad wot njeho maja w bleſbach po 1½ ml.

E. Mittaſch w Budyschinje,
Herrn. Räckſter w Kamjenizu,
W. Rothe w Lubiju.

Allode piwo.

Wutoru 19. dezembra wjeczor 1/26 hođzin ſo mlobe piwo w Njeſwačiſkej piwarii pjeſni.

Bukicžanske ratarſke towarſtwo.

Wutoru 19. dezembra t. l. popołdnju w 6 hodžinach ſměje ſu poſedzenje. Dženſki porjad: 1) Roſprawa wo Zwicawſkej ratarſtej krajnej wuſtajenžy wot t. rycerſtublerja Hähnela nad Koprzami. 2) Nowowolby wuſtajipazym ſobustawow pſchedzhydſta. 3) Wosjewjenja atd. — Do poſedzenja ſu wot 4 hodžin někotre ratarſke maschin ſ wobhlaſtanju a pruhowanju wuſtajene. Hoſczo ſu ſtajne witanie!

Serbski Hospodař čo. 24 je wuſol.

(K tomu čiſlu jena pſchitoſa.)

Hdje ſo f hodam najtuňſcho kupuje? Na ſchulerſkej haſy 3 je doſtač ſujo, jara ſujo: dželba rubiſchežow na hlowu a taillowych rubiſchežow hacž do najlepſeje družiny.

Wulki ſklad džecjažnych a žónſkikh kapotow, mužſkikh a žónſkikh lazow wot 3 mč., wolmjaných džecjažnych ſchtrympow wot 20 np., rukajzow, džecjažnych ſtupnijow, jupkow, ſukniczkow, mežkow atd. atd.

Spodne kholowy a spodne jaki ſa mužſkikh a žónſke, wolmiane ſoki a žónſke ſchtrympy wot 30 a 60 np.

Tež cjinju na ſwój bohacze ſrjadowaný ſklad najlepſeje ſchtrykowanſkeje, tykneje a heklowanſkeje wolmy kędzblive.

E. Scheer,
3 na ſchulerſkej haſy 3.

Ssobotu 9. dezembra

je ſo ſapocžalo poſla

M. G. Freyberga na bohatej haſy
wulfe

hodowne wupſchedawanie.

Woſebje ſo draſtne tkaniny (ſtoſty), lama a poſleſhčzowe tkaniny po ſměſhniſe tunich placiſnach wupſchedawaju.

W ſlamach ſo ſherbſki ręči.

Khoſej
we wulkim wubjerku,
niepaleny wot 70 np. do 160 np. po puncje
paleny wot 90 np. do 200 np. po puncje,
derje ſłodžažy, porucža

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Jerje,
wulfe tučne ryby,
ſkopu wot 2—4 mč.,
ſchtuku wot 4—8 np.,
porucža

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Zigarry

w ſnatej wubjernej dobroſeži, f hodownym daram ſo hodzaze,
porucža

Th. Grumbt,
zigarrowe woſebite ſlamy.

Optiske flanih ſ. A. Sturma

porucžaja f hodowſkim daram dwójne a jednore barometry, daſokowidny, ſchkleižy ſa operu, bryle ſ worzla, klébora, ſkota, noweho klébora a roha, toho runja wſchē družiny thermometrow, rykowanski grat, ſorgnety, dale wſchē do tutoho rjada kléſchaže węzy. Wumějenje po hodzoch je dowolene.

ſlamy w kheži knjeſa ſlotnika Reichi na torhoſhčzu.

**Parnu muku,
Dursthoffske kuchne drożdże**
porucza

Ang. Biesold,
pietarisski mięsni na bohatej haſy

Khofejowy skład.

Szylnie a derje łączaj z łączaj hizom po 80 do 200 np., pscchi wotewaczu 5 puntor hischce twischo, paſeny khofej po 120 np. do 200 np. we woſebe dobrym łączdze poruczataj
bratay Merschej na ſitnych wiſach.

Dokelz hym ſoj tunjo kupil, pſchedawam wot nětka

Jadriwe mydlo, žiwioſte

mydlo, maſne mydlo
po wjele tuniſtich placzisnach hac̄z prjedy, duž namokwam wſchē ſlunivie hoſpoſy, ſo bychu ſo wo tym w mojich flamach pſchedečile.

Hermann Puy,
mydlačnia na ſerbſkej haſy.

Wotpadanki toilettoweho mydla,
punt po 60 np.,

wotpadanki glyzerinoweho mydla,
punt po 70 np.,

we wubjernej dobroſezi, porucza

H. Puy
na ſerbſkej haſy.

Bergmannowe!

theerowe schwablowe mydlo

wotstroni njedwelnje wſchu koſowu njecjostocz ſa krótki čaſz a dawa koži ſwec̄zatu běloſc̄z. Dostac̄ ſchtuka po 50 np. pola

H. Puya na ſerbſkej haſy.

Dr. Schrammow bróst- a laxirthej
w pakcijach po 25 a 40 np.,

Ballhauserowe czorne żoldkowe a
zolezowe krepki
w bleſchach po 40 np.,

woprawdžitu Sulzbergsku wiezowu
tinktuру,
bleſchu po 75 np.,

porucza
męſhczanska haptika w Budyschinje.

Khofej,

czisze a derje łączaj, punt po 80, 90, 100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120, 140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej dobroſezi

Gustav Poser na jerjowej haſy.

— Serje, —

nowe, wulke tuczne ryby, mandel wot 60 np.
hac̄z do 1 mk. 20 np., poruczataj

bratay Merschej
na ſitnych wiſach,
w hoſczeniu ſ ſłotej hwěſdze.

A H o d a m

poruczamy naſch ſkład zigarrow, zigarretow a kurjerſkeho tobaka a ſubimy jenož placzisnich hódn, ſo derje palazu tworu. Dale czinimy na duschny wubjerk tobakowych trubkow wſchelakeje družin a placzisny, zigarrowskich trubkow a zigarrowskich konjow, rjanych a pěknich wězow, tobakowych móſhniow, tobakowych tyſow atd. najpodwoſniſho ſedzbiwe.

Pſchedawarňa Straſburgskeje khežorskeje tobakoweje manufaktury
na bohatej haſy 15 w Budyschinje na bohatej haſy 13.

H. M. Schmidt

na hlownym torhoskeju

porucza ſwoje derje džekane pſchedeshežnikи ſe
židy, woſm a bamny po jara tunich placzisnach.

Dokelz ſo ludzom nětka wot wokolnoscherow
zyle hubjene pſchedeshežnikи napoſſcheja, czinju na
to ſedzbiwe, ſo ſu pola mje jenož dobre, doſhodžerjaze pſchedeshežnikи na pſchedau.

H. G. Kubaſch jun.

pſchi mięſnich hětkach 1

porucza ſwoj wulki ſkład hotowych ſymſtich nawoblekarjow a wſcheje
druheje mužſkeje a hólezazeje draſty, toho runja wulki wubjerk modnych
naſymſtich a ſymſtich tkaninow, kotrež ſo po mérje ſa tunju placzisnu
ſechija.

Ekadnoſtna fuſ.

Czorne židzane tkaniny

ſtnejewjeſzinskej draſcze,

ſtarý ſóhcž wot 2 mk. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn

na mięſnym torhoskeju 16.

Muglo Lehmann

1 na ſwonkownej lawſkej haſy 1

porucza ſ h o d o w u ſ a r a m ſwoj bohaty ſkład nowych filzowych,
židzianych, ſuknianych hontwjerſtich a džeczaznych klobukow,
filzowych ſtupnijow, filzowych toſlow, glaſezowych a ſuknianych
rukajzow a taſtich ſ džiminskeje kože, dale mězyn, pſchedeshežnikи,
ſpazirſke ſiſe, krawath, ſchlipzy atd. po wulzny ponizennych
placzisnach.

Porjedženja pſchedeshežnikow a klobukow ſo khatnje a
tunjo wobstaraju.

Dla ſaſtačza flamow

dospolne w upſchedawanie mojego ſkładu hotowych
mužſtich a hólezich wobleczienjow ſaſtac̄ ſukna a buſſina po jara ponizennych placzisnach.

P. Baruch

pſchi bohatym formje na ſitnych wiſach.

K hodownym daram

porucza

San Jurij Pahn

szwoj jara bohaty skład drastnych tkaninow a žonskich mantlow dobrocziwemu wobledzbowaniu a je na to snyzleny, pschi solidnej tworje wujadnje tunje placzisny postajecz.

Drastne tkaniny.

Polwolmjanu diagonal, kaschemir, beige, cheviot, derje ſo noschaze družiny, we wſchęch barbach, jenobarbne a kaschekate, starý lohež po 20 np., 25 np., 30 np., 35 np., meter po 35 np., 43 np., 50 np., 60 np.;

8/4 schéroki polwolmjanu cheviot, jenobarbny, wujadnje dobre družiny, starý lohež po 85 np., meter po 1 mlf. 50 np.;

czistowolmjanu diagonal we wſchęch barbach, starý lohež po 40 np., meter po 70 np.;

czistowolmjanu cheviot, ſuknijowa tkanina, starý lohež po 40 np., meter 70 np.;

czistowolmjanu 8/4 schéroki kaschemir, we wſchęch barbach a dobrej družinie, wujadnje placzisny hódnij, starý lohež po 90 np., meter po 1 mlf. 60 np.;

czornu 8/4 schéroki czistowolmjanu kaschemir, starý lohež po 85 np., meter 1 mlf. 50 np.;

koſchlowy a jakowy barchent,

starý lohež po 25 np., meter 43 np.;

9/4 schéroki lama k žonskej drascje,

starý lohež po 80 np., meter 1 mlf. 40 np.;

ſilzowe ſuknje wot 2 mlf. 75 np.;

czornu pluſch, tolſta twora,

starý lohež po 1 mlf. 80 np., meter po 3 mlf. 20 np.

Čorne židzane tkaniny sa žonsku drastu.

Rhyp, faille, luxor, Ras de comtesse,

starý lohež po 1 mlf. 70 np., meter 3 mlf.

Žonske mantle.

Paletoty, poł pschiležaze, wot 10 mlf.,

paletoty, połpschiležaze, khornar a rukawaj ſi pluſchom wobžadzane, wot 12 mlf.,

haveloki a koleža ſi ſlokoneja a dubla wot 20 mlf.

Wujadnje dobre tkaniny, pěkne dželo, derje ſedzaze fažony.

Njejhodžaze drasty a mantle ſo po hodžoch rad wuměnja.

Caſzopſchedawarjan
zokroweje twory na božodžesczowny ſchom

szwoj bohaty wuhjerk wote minje ſameho džela-
neje twory naležne poruczam. Pschedawanie
po wasy abo wotliczene 30 np. na kózdu
hriwnu. Pschedawarija w prenim ſchodze.

E. Kranherez konditačna a kheſejownia
ſ firmu B. ſwid. Herzogowa
na miaſznych wſkach.

Emma ſwid. Vorwerckowa

porucza ſzwoj wulki ſkład
paletotow, jakow a žaketow
i dobrzych czoplych ſtoffow a pluſcha, po derje
ſedzacych ſreſlach dželane. Placzisny ſu po
mójnoſći niſce.

Pſchedawarjan
ſabu ſapnycz
ſabu A. Tschentscher
w Budyschinie.
porucza

Spódne kholowu,
spódne jakı,
flanellowe koſchle,
ſhawlowe rubiſhčza,
toho runja wſchę družiny
hotowy dſchatow

porucza
A. Tschentscher,
ſ napſtaczna noweje měſteczanskieje ſchule.

P. Kneifelowa
wloſzowa tintura,

kotraž je ſebi psches ſzwoje wujadne ſlutko-
wanje jako wloſzy poſylnjazy ſredt k ſdzerzenju
a pschisporjenju wloſow ſwetoſławu dobyła
a drje tež njedoszczernena woflanje (ſu tola
najwjaſny ſ nowa naſtaſaznych wloſzowych
ſredkow jenož hubjene podražowanja tuteje
originalneje tintury) je w bleſchach po 1,
2 a 3 mlf. w Budyschinie jenož prawdživa
poła Ernsta Mittascha hevat Heinr. Jul.
Lindke dostacj.

Čerſtwe ſylue
žwinjaze pleza

ſo po najwyſzzych placzisnach kupuja
wot **E. Thiermann** na ſwon-
kownej lawſkej haſzy čzo. 2, pódla law-
ſkeho tórmu.

Hodam

porucza w bohatym wubjerku:

spiewarskie knihi w szomotowych a kożanych iwjaskach, biblije, schulske knihi, piżne knihi, wobrasowe (byldowe) knihi, bażnijowe knihi a knihi sa młodoseż, portemoneje, pjenježne mōschniczki a tosche, zigarrowe etwije, listne tosche, notizknižki, schite, toiletowe a dżela-čeriske kascheziki s drjewa, piżne mapy, schulske tosche, ryżowanske mapy, pjerowe kascheziki, wołojniki, worzlowe pjera, tintu se zławnich fabrikow, sbożopschejaze kharth, knottjaze listy, listnu papjernu, kwertu, piżanu papjernu, slotu a złebrownu papjernu, wobrasne listna, slot a złebrowny schum, protyki, phu na bożo-đežowych shtom, dżeržaki sa żwęczki atd.

August Schöckle,

knihiwjasatija a papjerowa pschedawarnja
1 na hauensteinskej haſy 1 w Budyschinje.

Guido Reiche

w Budyschinje

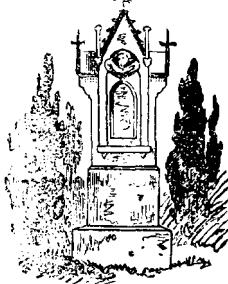
na złownym torhoscheczu čižlo 2,
pschi radnej thęzi,

porucza

żwoj krafnyj skład

juwelow, slotyj a złebrownych tworow

dobrocžiwemu wobledżbowaniu.

Rokowe pomniki z marmora, sjenita a pęskowza, marmorowe platy

porucza pschi potrjebje dobrocžiwemu wobledżbowaniu

Ludwig Fiedler,

przedny Santo-Passo,

2 na Lubijskej dróshy 2.

P. Strobelowy atelier

sa njebołosne sažadženje khumštnych ſubow a plombirowanjow
po najnowšim ſystemie.

Wotstronjenje ſubybolenja, ſubove operazije.

Na bohatej haſy čo. 68, II. poskhód.

K ręczam wischēdnie dopoldnia a popoldnju wot 8 hacž do 5 hodzin. Kħudym darmo.

Hodam

porucžam derje- a čištobłodžajny khofej, punt po 70 do 160 np., nowe rošnki po 44 do 60 np., mandle po 100 do 120 np., ff. češsku pschedicznu muku i rukowanjom dobrzeże po 20 np., najlepschu pječnu butru po 85 np., Dinske kuche droždze, wischēdnie čerstwe, franzowskie wloske worjechi, italske woreski, amerikanske pječežki a turkowske kłowki, dobre korniški, čiſceže a nowe točenje atd., wšho w najlepszej tworje a jara tunjo.

Friedr. Braun.

Vorneženie.

Wolmjane a płatowe koſtyle, spódne kholwy, spódne ſuknje, wolmjane a kachemirowe czelne jak, schörzuchi s kachemira, luſtra a płata we wſchēch wulkosežach porucza po najtuniszych placžinach

Fanny Gerhardtowa na hospitalskej dróshy 1,
delka, s napſhacža džecžazeje ſahrody.

Knihiwjasatija

Ernsta Richtera

namaka ho nětko na lawſej haſy čižlo 10,
w khęzi t. pschedupja Engerta, a porucza
kwój wulki wubjerk božedžowych darow a
nowoletnych kharthow,

wot najtunischeho do najlepscheho.

We wudawańi „Serbskich Nowin” je na
pschedau: Spewna radosc; ſberka schulskej
spewow. Do seleneje wobaſki ſwajasana ja
50 np., do twierdnych deſkow ſwajasana 70 np.

W Ulmje

bóry nowe lošy
Sa wjele tykaž tolerjow
We loteriji čahnu ſaſy.
Duž kúp ſej něchtia taſkich lošow,
Kotrej czi dadžo bohatſtwo,
Hdyž ſbožo tebi ſmeje ho.

Loſy ſu dostacj pola

M. Weisera,
pschedawarnja papjery, gumija, pupow a
hraſkow.

Shtož t hodam ſebi požadaſch,
Wšho tole dobre namakaſh
We wulkim krafnym wubjerku
We mojich klamach s wěstoſežu.
Duž njeſtomdž ho w nich kupowacž,
Ty njebudžejch ho toho kaž.

M. Weiser.

Salutowanje ſa hospoſy

poſtiguje rjanobarbjerja, čiſhejerja a
hemiska plokařna Heinricha Hopp-
stocka w Wóſportku psches dobre bar-
bjenje roſpróteje a njeroprotéje mužkeje a
žoneſkeje draſty.

Skaſanja wobstarataj darmo G. Kaysera
na žitnej haſy w Budyschinje a Heinrich
Hoppstock na budyskej haſy w Viſtopizach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkeje lawskej hasy čo. 2) wotedač, placi so wot rynka 10 np. a maja so najpozdžišo štvortk hač do 7 h. wjeđor wotedač.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Číšć Smoler jec knihiččeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Cislo 51.

Sobotu 23. decembra 1882.

Lětnik 41.

 Cíži žami czechéženi wotebjerarjo „Serbských Nowinow“, kotsiž chzedač sa nje na **1. štvortlétie 1883** do prědka placicž, njech netko 80 np. we wudawařni „Serb. Now.“ wotedač. Cíži, kotsiž žebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschinjescz dawaja, njech tola njesapomina, žebi je tam bóršy skasacz. Na schtvortlétu saplačzi ho sa „Serbske Nowiny“ na sakstich a prusstich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khěžorſtwa 1 marka, s pschinježenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbske Nowiny“ s pschilohu „Serbski Hospodar“ placza na póstach 1 mk. 25 np., s pschinježenjom do domu 1 mk. 40 np.

Nedakžija.

Swětne podawki.

Němske khěžorſtvo. Na pruskiu žejmje, kotrehož poředženja ſu ho wot 19. dezembra do 11. januara dla kwyatich dnjow pschetrohnyk, w poředních wurađowanjach tobakow a palenzpschedawanski dawk, wot kniežerſtwa namjetowaný, na dženſki rjad pschinidže. Kaž bě do prědka widzecž, mějše kniežerſtvo s nowymi dawkami pola ludových sapóblanzow mało swoža. Wschitkle strony ho nimale jenohlóžnje pschecživo nim wuprajichu a je sacžižnichu. Niedžiwojo na tele poraženie, žebi minister finanzow njemysli, mjenowane dawki spischecž. Wón ma wotpohladanje je khěžorſtowemu žejmjej pschedpoložicž. Potom pak budža wone wjèle wychsche po-měrjene a budža ho po tajkim hisczeje wjèle mjenje spodobacž.

— Lědma je ho pječž nježel minylo, so je khěžor Wylem pschi wotewrjenju pruskeho žejma, na kotrejž ho hewak swonkowna politika s boka wostaja, wjehelu powjescz w trónské rěči pschepowěđ, so ſu wuhlady na ſdžerženje mera najlepšte — a hžom w nowinarſtwe hróšbnym wójnskym ropot sakhadža a ho pschichodna wójna bjes Ruskej a ſjenocžnej Němsko-Awstrijskej na drobne rospomina. Nowiny „Kölnische Zeitung“ ſu s nastawkom, s „Ruske wójnske pschihotowanje“ napižanym, tutón njemér nacžiniše. W nim ho se straschnymi barbam wot twarjenju twjerdzisnow a železnizow rěči, kotrež je ruske kniežerſtvo w Polskej k ſakitowanju ſwojich mjesow ſapocžalo a s khyvatkom dolonječž pyta. Ruskiu nowinam je ho pječž kručze ſakasalo, so wo tuthch wójnskich pschihotowanjach nicžo pižacž nježmědža. Spodžiwnje je, so „Köln. Zeit.“ tute podeňdženje jako najnorôše nowinki wutribi, a so ho psched nimi zyłe nowinarſtvo kaž psched ſcherjenjom naſtróži, hacž runje je ho wo nich hžom psched někotrymi měžazami w russich nowinach na zyłe ſjawné wažnije pižalo. Tehdom ho wot němskeho nowinarſtwa tele powjescze s měrnosću rospominachu, a nichčo w nich straschnož dla ſdžerženja mera njezpóšna. Werno je, so je ruske kniežerſtvo wobſarſto, Warszawu, kotaž je hacž dotal jenož s zitadellu wobtwjerđena, do wulkeje twjerdzisny pschewobročicž a so je ho s twarjenjom, na pječž lét woblicženym, hžom w tuthm léczu ſapocžat ſejnili. Tež to ho njepréje, so ma ruske kniežerſtvo wotpohladanje, na nowiecžornych mjesach někotre železniza twaricž a so je ho tajka 20 mil dohla železniza wot twjerdzisny Breſta do Pinskia hžom natwarila. Pschemenjenje russich ulanskich a husarskich regimentow do dragonarjow je hžom dawno snate. S tymdostanje Ruska 42 regimentow ježdných, kotsiž ſu runje tak na konju kaž pěšči wuwuczeni. Wjetšchi džel ruskeho wójnska, na cjož tamne nowiny s hrošu počasowachu, nimale 400,000 muži, hžom dolhe lěta w Polskej, na dolhich pruskich a awstrijskich mjesach rosdželene, ſteji. W hlubokej ſnitskownej makowobydlenej Ruskej by wójnska, kotrež ho wot kniežerſtwa dla ſakitowanja kraja džerži, mało wuchne bylo. A ſhto by Ruska ſawinowała, hdy by ſestarjene ſarjadowanja w ſwojim wójnsku polepschila, twjerdzisny wutwarila a nowe

železnizy ſaložila? Wschak wona jenož to žamo cžini, w cžimž je jej naſche kniežerſtvo a toho runja tež Awstrijska s dobrým pschitkadem do prědka ſchlo. Čzomu pak ho s hróšbnym wójnskym powjesczemi wo nahromadžowanju ruskeho wójnska na naſchich mjesach pschego s nowa lud do stracha ſtaja? To ho hewak ſtajnje ſtava, hdyž kniežerſtvo nowe vjenjeſy ſa wójsko trjeba. Ludowi ſapóblanzu dyrbja ho do hrošy dacž, so bychu swolnivischo wojerſtrwu nowe ſumy woprowali. Tón ras pak hiscze nicžo wo wotmyšlenym powjetſchenju wójnska ſnate njeje. Duž je wobžaromna nje-wuſhnoſć, so ho žohnowanja mera bje wſcheje pschicžin ſajtlimi hrožaznymi powjesczemi laža. Ružowſta nima myſle na to, ſo i Němskej ſnjepſchecželicž. Najwjetſchi džel russich nowin, kotrež na pschikkad „Moskowske wedomoſće“, wot ſnateho tajnega radžicžela ſatkova wudawane, kotrež ſ kniežerſtrom w ſvížu ſtaja a maju najwjažy wuliwa na lud, ho ſa to prózuja, ſo by ho ſtolečne russko-němske pschecželſtvo ſdžeržalo a k wujitku wobeju ſtron dale wobſtalo. — Žedyn nowiſchi nastawk „Köln. Zeitung“ ſo pschecživo Awstriji méri a pschecživo wělthym „Błowjanſkym prázowanijam“, kotrež chzedač na město wobſanknjeneho němsko-awstrijskeho ſwiaſta ſ nowa starý „tsikhějorski ſwiaſt“ ſtajicž a potom Awstriji na-wabicz, ſo ſ Ružowſkej w hromadže na Turku dacž. Němska w kóždym pschemenjenju němsko-awstrijskeho ſwiaſta, w kóždym ſlabjenju Turkowſeje ſtrach widži. Sanicženje Turkowſeje by němske khěžorſtvo poſdžiſho rusko-awstrijsko-franzowſkemu ſwiaſtej wustajilo a je k wojowanju wo ſmijercž a žiwjenje nuſowało. Hdyž ie němsko-awstrijski ſwiaſt na pječž lét wujednany, dha ma to rekač, ſo bychu ſo někajke rusko-awstrijske ſpočinjanja hacž do 15. oktobra 1884 jako ſlamanje ſwiaſta wobhladače. „Köln. Zeitung“ chze po ſdacžu ſ tuthm nastawkom awstrijskemu ministrej ſwonkownych naležnoſčow, ſ Kalnoch, napominařti pokin dacž, ſo by, je-li ſmjeje pschichodnje ſ russim ministrom ſ Giersom ſetkanje, na ſtare ſlužbenja, wot awstrijskeho kniežerſtwa němskemu date, njeſabył.

Awstrija. Studentu Oberdanka, kotrež bě po poručnoſći italskich iridentistow ſphytač na awstrijskeho khěžora nadpad ſ bomhami cžinicž, ſu 20. dezembra w Triestu na ſchibjenzy wotpravili. Oberdank na pucžu k ſmijercži troſčtowanje duchovneho wotpolaha. Zato bělše ſo jemu pschi ſchibjenzy ſmijertny wuſhud pschedežitač, Oberdank ſo wótrym hlužom na to wotmolwi, tola jeho ſkowa buchu wot bubnowanja poſkuſchene. Ma to jeho dwaj ſatowaj wotrocžlaj tsi ſchodženki wýžoko k ſchibjenzy ſběhnyſchtaj. Žat jemu woko wokolo ſchije poſloži, jedyn wotrocž ſo jemu ſa nohu pořbny, druhí ſacžahný woko a Oberdank bě wotprawjeny.

— W nastupanju cžěſkeje ſchule, kotaž ma ſo we Winje ſa-jožicž, pižajá bjes druhim Bišmarkowé nowiny „Norddeutsche Allgem. Zeitung“: „Winje nowiny pytajú dopokafacž, ſo we Winje žane cžěſke ſchule nuſne njeſbu. Němž mužojo pak, kotsiž ſo na ſchulſke naležnoſče derje wuſteja, a kotsiž ſu tu wěz prak-

tiſzy roſpominali, ſu nuſnoſć ſpōſnali, ſo ma ſo džec ſo pŕenja wuc̄ba w mac̄ernej rēc̄i podawac̄ a ſo dyribi ſo němska rēc̄ wot nich jenož ſ pomozu jich mac̄erneje rēc̄e na-wutnyež." Mytute ſłowa ſ wulkim ſpodobanjom naſchim czitarjam wospjetujemy. Nětko ſměrny drje počnie pſchezwēdeženi byc̄, ſo „Mordd. Allg. Zeitig.“ runje tak wo ſerbſtich ſchulach w pruskej Horniej Lužicy myſli, hdež ſo herbſta rēc̄ k duchownej a czelnej ſchložde ſerbſtich džec̄i wot ſchulſtich inflektorow podlóčzuije a ſe ſchulow wumjetuje, hac̄ runje je pruske ministerſtvo wospjet pſchi-taſalo, ſo maja ſo herbſte džec̄i ſ najmjeñſha w nabožinje herbſty roſwutyc̄.

Franzowska. Dokelž Franzowſam móžno njeje, w Euroyje mjeſyž ſwojeho kraja wupſteſtreč̄, ſu woni na Afriku a Aſiji ſwoje žadliwe woc̄ji wobroc̄ili. Tunis jim hloženje ſa zuſyimi krajemi hiſcheze doſho ſpokojſ njeje, woni ſo hijom měra, kupu Madagaskar, brjoh čerwjenego morja, ſnitskownu Afriku a Tonkin, w Aſiji ležaz̄ ſ Chinesiskej mjeſowaz̄ kraj, wobſadzic̄. W Tonkinje ma franzowſke knjezerſtvo hijom doſhi czaž wojerſtu eſpediſju, kotraž je někotre dobyc̄a ſežiniſta. Pſchi tym ſu Franzowſojo ſ Chinesami, kotſiž wudawaju, ſo Tonkin k Chinesiskej pluſcha, w hromadže praſli. W tu khwilu ſu ſo Chinesojo do jeneje provinzy, ſ Tonkinom mjeſowazeſe, naſad ſežahnyež dyrbjeli, ſo bychu tam wudyrjeny ſběžk poduſyli. Tu ſklaſnoſć k lohku wobſadzenju Tonkina franzowſki minister mariny pſchepushežic̄ nočze. Won je plan ſa nowy wójnſki czaž do Tonkina wudželaſ a jón praſidente Grevyej pſchedpoſožil. Tón pak k wójnje w Tonkinje žane pſchihilenje nima, dokelž ſo boji, ſo ſ toho wójna ſ Chinesiskej naſtanje. Won je ſwolniwy zyku eſpediſju jenož ſ 1200 mužimi a někotrymi kanonowymi ſožemi wuhotowac̄, ſo bychu ſo chinesiſzy mórſzy rubježnikojo ſ morja wuhnali. Minister mariny pak na ſwojim žadanju wobſteji a chze, jeli ſo ſo wone jemu ſapowiedzi, ſwoje ſaſtojnſtvo ſložic̄.

Ružowſka. Ruſſi khežor je pſchiwolif, ſo ſmě „moſkowſte němske towařſtvo k podpjeranju Němzow, k němſtemu khežorſtu ſluſhaz̄ych“ po wſchej Ružowſkej dobrowolne dary ſhromadzowac̄, ſo by ſo ſ tuthykh khowanka ſa khežykh, k němſtemu khežorſtu ſluſhaz̄ych Němzow, w Moſkwe ſaložila. Tuta khowanka k wopom-nječu ſleborneho kvaſa němſteju krónprynzowſkej mandjelskej mjenou „Bjedrich-Wilhelmo-Viktoriaſki wuſtar“ (Friedrich-Wilhelm-Viktoria-Stift) doſtanje.

— Turkeſtanski general-gouvernér Černjajew 12. novembra ſe ſwojimi, w Taſhkuſtu ſtejaz̄ymy wojakami, paradu wotdzerža. Po jeje ſkloženju ſo won ſo nim wobroc̄i, prajizy, ſo je jemu ſ tajfimi ludžimi, kaž woni ſu, wſchudzom dobyc̄e wěſte a ſo ſo won njeboji, ſ nimi, kiz Taſhkuſt dobychu, tež kóždu aſiatſku twjerdzinu dobyc̄ a hdy by hiſcheze wjele ſylniſcha byla. Tute jeho ſłowa ſo wojakam jara ſpodbachu.

— W ſibirſkim mjeſeze Irkutſku je ſo wondano ſakladny ſamjeni tamniſtſeje techniſteſte ſchule ſkvedženſzy poſožil. A w drugim ſibirſkim mjeſeze, mjeniujzy w Tomsku, ſo w pſchichodnym lěcze twarjenja ſa universitet dotwarja, kiz ſo tam w bližſhim czažu ſaloži. Wone budža wſcho do hromady na 2 milijonaj rublow kheſtowac̄ a ſu tute pjeneyſ wot bohatych ſibirſtich wobhylterjow dobrowolnje naſdate. Jedyn ſ nich, wobſedz̄et bohatych ſtokych podkopkow, je ſam pſches millijon rublow dał.

— Štož ruſſe universitetu naſtupa, dha je nětko do nich počny inět ſačahnly. Mjeniujzy najprjodzy pſchiindzechu dobroſmyſleni ſtudentojo jeneho universiteta pſched ſwojeho rektarja a poſaſchu jemu pižmo, w kotrymž bě prajene, ſo ſo czi ſtudentojo, kotſiž ſu jo podpiſali, wſchego ſtudentiſtſkeho prawa wotrjeknu, jeſi ſo na žanej pſchetorje wobbzela. A pôdla toho woni proſchachu, ſo by rektar tuto pižmo tola tež drugim ſtudentam podpiſac̄ dał. Won to ſežini — a wſchitzu ſo podpiſachu. Doſho njetrajeſte, dha tež na drugich universitetach ſtudentojo a rektarjo tak cziňachu, a ſu nětko teje dobreje nadžije, ſo drje na dalshe wſchudzje doby měr wostanje.

— Štajesom Giersom, ruſſim ministrom ſwonkownych naležnoſćow, kotryž je wondano do Roma pſchijet, ſo nowinarjo, wobſeſje franzowſzy, dale a mjenje ſanofchuja, dokelž widža, ſo je

wón wo prawdze muž měra, a woni chyžchu ſ njeho rad muža njeměra ſežiničž. Won je tež w Romje pſchi kóždej ſkadnoſći dopokaſowal, ſo ſa měr inęſ europiſtini wjerchami w tu khwilu žadny strach njeje. — Kaž wot ministrow italskeho kraja, tak je ſo jemu tež wot kardinalow bamža Leona XIII. pſcheczelniwe powitanje ſtało. Š bamžowym statnym ſecretarjom, kardinalom ſ Jakobini, mjeſeſte wón dležſte roſtreczowanje, a je lohko móžno, ſo je pſchi tym tež ta węž k rēc̄am pſchiſtla, fotrejež ſkloženje ſo hijom doſho wotczaſkuje, mjeniujzy, ſo bychu ſo biskopſte města, w Póſtej hac̄ dotal njevoſbadzenje wostajene, nětko ſkloženje wobſadzile.

— Ruſſe knjezerſtvo je ſ nowa nuſnoſć ſpōſnalo, ſo maja ſo wukash, pſche ſchložne ſpocžinane židow wudate, kručiſtjo džerzec̄ a triebacz̄. Židowſhy ſlužobníkojo na Libawſkej železnicy ſu ſo nahle ſe blužby pſchecžili. Kup jeneho kubla pſches jeneho židowſkeho bankiera je ſo wot ſenata ſacžiſla, hac̄ runjež bě hijom žudniſtvo do toho ſwolito, dokelž je židam ſakasane, někajte ležomz noſeſe wobſedzec̄. Š města ſewna bóry ſidow wupokaſaja. Žedyn ſtary mjeſcziſtſki ſalon hiſcheze dženſniſki džen wobſteji, po kotrymž židža w ſewnje bydlic̄ njeſměđa. Najſterje ſo tutym židam wot knjezerſtwa w ſnitskownej Ružowſkej kraj k wobhylſenju poda.

Wumóžaze Bože ſłowo.

(Poſtreczowanje.)

Hajnik naſajtra rano ſtanywſchi, ſo njemaſo džiwaſche, ſo je wokno wotewrjene a ſo zuſy nōž na blidze leži. Byku khežu ſ najwjetſtej fedžbliwoſežu pſchepytachu. Nicžo ſo ſ njeje njebe ſhubilo, hac̄ — ſtara luba biblija. Tale węž wosta wſhem wulke potajne hufancžko. Woni njemóžaſhu ſroſymic̄, kaž by paduch ſo do kheže mohl dobywac̄ a ſ njeje jenož bibliju kranycz. Něchtio wſchak ſo jim wo Božim ſchicže džiſeſche, kotryž bě jich w tamnei nožy pſched ſmjerſcu wukhowal. Hajnik ſpōſna, runjež to ſe žanyu ſłowom njepraji, ſo njeſju pſhy a tſelby jeho ſwójbu a jeho ſameho wobarnowale. Žemu bě jaſne, ſo je Boža miła ruka wot njeho njeſbože wotwobroc̄ila. Hajnik bu wot tutoho czaža bóle kħutny a cziči a ſo tež druhdy na domiſaz̄ych modlitwach wobdzeli. Wo naujedowarju ſwérinſtſkih paduchow wot toho dnia nježo wjazy njeſaſtlyſhachu. Won bě a wosta ſhubjeny, bjeſ tym ſo jeho towařſchojo ſa twjerdymi murjemi ſwoje pſchepſtupjenja wotpoſukzichu. Žene ſéto po druhim ſo czičho a měrnje miny. Tež w hajniſtim domje pomału na hróſbu nōž a strach ſabychu, ſo fotrehož buchu tehdom na tak džiwne waſhniſe wumóženi.

* * *

Wulkowýwodſtwo Meklemburg-Schwerin je ſ wjazorymi wul-kiſi a maſki jěſorami poſtryte, fotrež kraj ſoro wſchudzje pſche-čelny, ſpodobny napohlad dawaju. Najwjetſchi hjes nimi je jěſor, Müriz ſjenowany, kotryž je ſchtyri mile doſhi a na naiſchěrſtſhim mjeſeze $1\frac{3}{4}$ mile ſcheroſi. Koło woſolo tuteje wody czehnje ſo byla mjeniſtſki jěſorow, wobdatych wot rjanych wulkiſ ſežow. Na brjohach tuthykh jěſorow ſo jenož jara ſo rědka domy naděndža. Š wjetſha ſu wone wopuſteſte a ſpadane. Ženož tu a tam leži na brjohu ſamotna rybařſka khežka abo mała wotležana wjeſta. W lěcze 1813 w tuthykh hewak měrných czičich ſtronach wójnſki ſropot ſakhadzefche. Wotwželenja franzowſkeho wójſka ſ Ruſſeje pſches Meklemburg do domiſtſ ſoſachu a mnohe ſežy a jěſory k tomu wužiwaču, ſo Ruſſim a Pruſakam, jim ſa kribjetom hanjazym, poſtupjenje ſoždeje ſchcežekli wobarachu. W lěcnym kucze, kotryž ſo jěſora Müriz doltkaſche, běchu czeſkazy Franzowſojo ſaſtali. Woni běchu pſcherovy wumjetali a ſ ſhelenjom ſwójim njeſpſeſzela wjele ſchody načinjachu. Skloženje ſo wotdželenju pruſtich dobro-wolnitow poruczí, ſo dyrbja lež ſchtorowac̄ a njeſpſeſzela ſ njeho wuhnac̄. Š wobeju ſtron ſo wótrje a kribble wojowasche. Skloženje pak buchu Franzowſojo poraženi a dyrbjachu czeſkacz̄. Ale doby-czerjo běchu w telej bitwje wjele ludži ſhubili. Bjeſ wojakami, kotſiž na bitwiſtchę ležachu, bě tež jedyn offizier. Njeſpſeſzelska kuka bě jeho život ſramila. Wot wſcheje pomozy wopuſteſte wón pſchi brjohu jěſora ſtonaſche. Zeho towařſchojo jeho ležo wostajichu, dokelž mjeſachu jeho ſa morweho. Wbohi, czeſko ſranjeny offizier njebe nichto druhí, hac̄ hajnik Gruner ſe Schlesynſkeje.

Zało król Wiedrich Wysem III. swój pruski lud namówił jemu, so by wózny kraju przeszedł niespełnionym fakty, bęsze też Gruner król dom a królów lubnych wopuszczał, so by i Bohem sa króla a wózny kraju wojował. Wón do dobrowolników pruskiego króla zaistniał. Wón bęsze so we wiazorych bitwach królewskich a niebojskim wopokałał a so toho dla sa oficiera pomienował, jako jeho tu pschi brójku jessoru Müritz niespełniona falka i semi porasy.

Wojowanie bęsze so pomaku pschedego dale a dale do drugiego strony leża czarnego. Wobochi ranieny w królów lubnych woszczach mózgu żałoszczę. Jedyn rybak, na czołnie so fedżbiwje pschiblizowaz, so by gładał, haczy je bitwa stoczena, jego stananie pytany. Wón se królów czołnom i brójku pschijedźiwschi, sa żałoszczazym kschitami, wot jeho ksykhanymi, dziesięciu. Wóry nadendże pruskiego oficiera, w krwi leżazego. Se złabym sahwiśdanjom wón swojego pschedego, w sezonie pschi brójku so khowazego, pschihwiśda. Mużej ranienego do czołna doniechętaj a jedziesichtaj speschnie na drugu stronu jessora, kotryž je tam jenoż poł hodżinu scheroki. Tu wonaj w bliższej někotrych khejłów na kraju stupischtaj. Do jeneje i nich so wonaj i ranienym podaschtaj. Rybak a jego żona, w njej bydlazaj, ranienego zubońnika i wulkej luboszczu pschedego. Ma wulke sboże so rybak na hojenie ranow wustejczę a potasowasche pschi tym taſku wuszkinośc, kaž by wuczeny lekar' był. Jego mandżelska jemu królów khowego wothladacz pomhaſche. Dolki czas so ſdasche, kaž by wicha próza podarmo była. Ranieny někotre njedzelle bjes myślów na królów koju leżesche. Stoczeniu pak so ſia symizaminy. Rana począ sahojez a oficier pomaku ale węscze wotkhoręsche. Někto wón sa krówej mandżelskiej a sa lubnym dziesięciom żadasche, kotrež hizom i westa dawno i wulkiem strachom na węsczę czakaschtej. Tak njewopisomna, tak wutrobnia bęsje radość, jako królów mandżelska a dżowka jenu nienadzujązy do rybarstwie khejziastupischtaj! Jego dobrzeżiwy hospodař a wothladovař bęsje jimaž zyle ſradžu pišał, jimaž ſrudnu powięscie jeho ranienia ale też węsczę wotkhoręsche. To jenemu pschedego wotkhoręsche, tak so mojeſche hajnik, wot nikoho njemyleny, i mandżelskiej a dżowku pod třechu bydliz, pod kotrež bęsje jenu śmilna pomoż a królów wothladanie dostało. Jenoż druhdy wonaj sa dżen pschedego. So bychta hajnikowej khowego wothladacza pomhaſoju a nisne wobstaranki sa hospodařstwo królów hosców czinił.

To bęchu mérne, duszne njedzelle sboże a węsczę, kotrež pomaku wotkhoręszy Gruner se krówej mandżelskiej a dżesiećm w rybarstwie khejzy pschi jessorze Müritz naſhoni. To najlepše pschi tym bęsje, so wón nis jenoż na czele ale też na duszni wotkhoręsche. Jego wutroba bu na królów koju ponizna a szerypliwa. Wón bęsje Božu miłość a śmilność spośnał, kotraž bęsje kaž w tamnej nozy też tón ras psched sahubjeniom wukhowala. Někto so jemu pomaku roſjaſni, kaſki je kłudy hřeſchnit. A jało wón stoczenie strony wot khowego koju staže, bęsje wón krówej duchownu khoręsče wotkhoręsche. Wón bęsje krówej sbóźnika we wérje naſhoni.

Sbožowna królówba so stoczenie na to hotowasche, hospodliwy rybarski dom wopuszczać a so do lubieje domiñu wróćcie. Woni wutrobnie, dżaka połne bożemje rybafek a jego mandżelskiej prajach, kotrež bęshtaj ich tak dolko a i tajtej królów luboszczu hospodařstwo.

(Stoczenie pschedego.)

Ze Serbow.

Se Budyschyna. Kaž i narwelska, sadu stejazeho, widzimy, wuhotuje hebi Budyska królowska Biežada tež lětka schwórtk 28. dežembra w królów towarzystwowych lokalach na Budyskiej třešti ſabawne hodowne wotbradzenie. Je to ſabu najſabawniſchi węczer w tutym towarzystwie, hdź tam rumpodich królów ſabu a Boże dżeczo królów worjechi a jabłuka wudżela a kózdemu pak luhoſnu pak ſchibału ſchituzku praji. Wokolo wulkej so blyſcęzateho ſchitoma pak leża dary, kotrež hebi ſobustawy a ich hosczo wotbradzeja, pschi czimž so węle ſabawu a żortow wuwiedże. A jało wón młođy lud ſu stajnie na kónku lubosne reje. Duż królów czitarjow na tuto Biežadzine węſele ſedźbnych czimim a radzimy, so njebych ſebi, je-li maju ſkładnoſc, tajte rjane królowskie węſele ſminycz dali. Hosczi je Biežada stajnie rad widziałka a lubje mitała.

— (Konzert.) Budyska Biežada je hizō stare ſerbiske towarzystwo, kotrež ſobustawy psches ſerbſtu ſabawu, ſerbſki ſpew, ſerbiske pschedenoschi atd. narodnu towarzyskoſc mjes ſobu haja. Haczy runie psched 2 lětomaj i nowa ſaložene, je wone tola ſa krótki czas wokoło 100 ſobustawow nadobyllo. To žadyn džiw njeje, pschedož Biežada hebi wſchu móžnu prózu dawa, jo by królów ſobustawam prawie węſela poſtiežowaſa. Ssano by tež tym čeſczownym ſerbam, kiž hiscje ſobustawu Biežady njeſku, ſajimave bylo, wo biežadziny ſtukowanju něčto kyshece. Město toho pak, so by so tajte ſtukowanje w „Serb. Nowinach“ doho roſkadowalo, je so wobſanklo, hnydom wſchich lubnych ſerbow i rjanemu ſtufce, kiž so borys wot biežadzineho ſpewanskeho chorą a druhich knejznych muwiedże, pschedoprohýz. Je to mjeniujy konzert, kotryž so niedžel u 7. januara 1883 wjeczor $\frac{1}{2}$ hodžin na Budyskej třešti ſměje. W tymle konzereze so ſpewa w chorū, jeno a dwajhložne, tu so huſluje, klavír so hraje dwaj a ſchyriručnje a ſkončnje tež wſchelake instrumenty na dobo. To budže wěscze rjenie! Dokelž many nětko zylu ſyku ſwiatych dnjow a proſdneho časa, dha budže wopyt wěscze bohaty. Nictho ſo njeboj, ſo budža jeno woſebni knježo witani, ně, kózdy čeſczowny wopytar ſwoje město dostaňe, jeſi ſebi ſa 30 np. program ſupi. Řeje ſa redaktor Smoleř, čaſnikar Schneider, pschedupzaj Mörba a Rám ſu tak pschedzeli a kózdemu wot ſoboty 30. dezembra tajte program pschedadža.

— Řeje ſarāt Kröhna, kiž bęsje w klečnom pschede duchowneho ſaſtojnſtwa wotpiſał, je ſaſo zyle cjerſtwy a ſtrony a je nětko nowe město dostał. Wón je wyschchi ſarāt (pastor primarius) w měsće Ohrdruf w Thüringſkej, a ma najwěsczischi wohlad, ſo budža ſa ſrotki čaſu tam tež ſuperintendent. Nashe wutrobné pschede je, ſo by tutón wobdarjeny předář a w ſchulſtich kaž w zyrkwiných naležnoſczech wulky wutrobný a naſhoniſchi duchowny ſo borys do ſherbſkej Lužicy ſaſo wróćil. — Ohrdruf je hizom wěscze město, w kotryž je gymnasium, to je wyszoka a wuczena ſchula.

— W kniž „neue Christoterpe auf 1883“ (Bremen, Müllerovych naſlav), wudatej wot Baur, Kögel, Delitzsch, naſala ſo dležiſhi naſtawku wot ſararia Banka w Lipsku wo ſerbach. Bank, ſam rožený ſerb a w królów čaſu ſerbſki duchowny, wopisa jara lubosuje a prawje ſchelcijanſke ſiwiene deſnjoſujiſki ſerbow a to wot kultuřiſtořiſteho ſtejnſcheza. My bydym ſo ſwjeſhili, hdź by něčton wopſchijecie tutoho naſtawku i drobnej kritiku w ſerbſkim čaſkopisu (Lužica) piſał. Řeak ſa tutón naſtawku kózdemu ſerbej i cjetanju porucžamy.

— S nětko ſkončenym hromadzeniom i ſlepſhemu ſaſtojeneje wudowý ſlamaria ſeschki w Měrkowje, wot mordarja Vočka ſatſelenego, je ſo 823 mk. 47 np. naſberało. — Schto ſo i Vočkom ſtanie, hiscje pschedego wěſte njeje. Kaž ſo powjeda, ſda ſo ſkarjam, ſo Vočko ſtroneho roſoma njeje. Duž je možno, ſo budža jeho w bludniſi w Koldižy haczy do jeho ſumercze ſiwičz dyrbjecz.

— (Pjeniežne liſty ſa wojaſow.) Dokelž ſo wſchelne liſty ſa proſtých wojaſow haczy i feldweblej abo wachtmischtrej horje psches pôst darmo ſlaczy ſmedža, je wſchelako a woſebje na wſach ménjenje naſtało, ſo je dowolene, tež mjeniſche ſumny pjenies w liſtach i pomjenowanym wopſchijecza ſlaczy. Tuto ménjenje pak je zyle wopacze. Pjeniežne liſty ſa wojaſow pôst darmo njefuzele, ſa nje dyrbí ſo połna placzina, po taſkim 30 np. ſa prenju, 50 np. ſa drugu zonu atd., placzicž. My tu i roſjaſnjenju woſpetujemy, ſo ſo wot pôsta wojaſam darmo abo po poniženey placzina ſeželu: wſchelne liſty do 60 gramow čežke, pôſtſke porucženja (postanweisung) do 15 mk. a pakety do 6 puntow. Ša wſchelne liſty do 60 gramow ſo i zyla ničjo placzicž nietrjeba, ſo pôſtſke porucženja do 15 mk. pak ma ſo 10 np. a ſa pakety do 6 puntow jenož 20 np. placzicž. Na wſchelne liſtach, pôſtſke porucženjach a paketowych adreſach dyrbí pak połne wupiſane pschedupnjenje ſtejcz: „Soldatenbrief. Eigne Angelegenheit des Empfängers.“

Se ſsmoliž. Saňdenu wutoru je ſo jena ſajma, tudomnemu ſublerzej Miſgangej ſluschaſa, kotraž 65 kop rožki woſchijecie, ſpalila.

S Žicjenja. Sanđženu njedželu běsche ſo tu na ſto ratarjow ſi tudomnych ſtron ſeſčlo, ſo býchu ſo wo ſaloženju zoktweje fabriki roſčeceli a radu ſkładowali. Se wſtečh pólňch plodow dawa zoktowa rěpa ratarjej najwjaſy dobytka. Plahowanje zoktweje rěpy ſ najmjeñšha 11 zolow hľuboku kulturu žada, a ſ tym ſo tež wunoſčik druhich plodow poſbehnie, dokelž na hľubokoworanej roli ani ſuchota ani mokrota telko ſchody njenacini, kaž na ſwjerſchnje wobdzélanym polu. Jeli ſo ma zoktowa rěpa tycz, dybti ſo polo hľuboko a derje hnojic̄. Hac̄ runjez rěpa ſemju hētro wuzhyza, dha wona tola hiſhce telko živnosti w njej woflaja, ſo druhe plody w roſčenju nječerpia, jeli ſo ſo ſ nimi prawy porjad džerži. W naſchej krajinje ſo zoktowa rěpa ſ dobrym wuzitkom plahowac̄ hōdži. Pruhowanſke plahowanje je podaſo, ſo ſo druhdy na jenym akru do 400 zentnarjow naploždi, a ſo mějeſche rěpa 11 hac̄ 13,8 prozentow zoktweho wopſchijec̄. Pſched tym, ſo ſo ſ naſtačom pſche wjele zoktovych fabrikow placjina zoktora wjele ponizi, ſo boječ njetrjeba. Tež powyſchenie zoktweho dawka njeby, jeli by poměrný byl, zoktwe fabriki nuſoſala, ſi dželom ſtaſac̄, tež potom býchu wona hiſhce wulki dobytka dawale. Šaloženje fabriki ma ſo tak ſtaſac̄, ſo tajž ratarjo, ſotſiž chedžia rěpu plahowac̄, tež pjenjeſy ſa natwarjenie fabriki nadawaju. Woni maju akzije po 1000 mk. wotewſac̄ a by kóždy mějic̄el jeneje akzije ſo ſwiaſac̄ dyrbjal, ſo chze kóžde léto jedny heſtar ſi rěpu poſbadzec̄ a ju po placjine, wot akzijonarow poſtajenej, fabriky pſchewostajic̄. Dokelž može zoktowa fabrika jenož potom ſi wuzitkom dželac̄, hdyž ſo jej rěpy ſi wjele zoloram pſchijwoža, ma ſo po placjine po jich zoktowym wopſchijec̄u poſtajec̄ a by ſo po tym ſa zentnar rěpy ſi 9 prozentami zoktweho wopſchijec̄a placjina wot 70 np. dawaka, hjeſ tym ſo by ſo ſa zentnar rěpy ſi 13 prozentami zoktweho wopſchijec̄a 120 np. placjilo. Na konzu ſo liſtno k ſapihanju dla pſchedewſac̄a akzijom wupoſoži. Wot mějic̄elov akzijow ſo žada, ſo 5 mk. po akziji k wuložkam ſa doprjedne džela ſaplača, jeli ſo pſchedewſata fabrika twaric̄ njedyrbjal.

S Wóſporka. Sanđženu pónđelu ſo handwjerſzy w tudomnej handwjerſkej korečnje bjeſ ſobu do ſwady dachu. Pódlia pukow ſo tež ſi nožemi ſakasche. Jedny pjeſac̄ ſi Čechy bu hľuboko a ſtraſchnje do hlowy kloty, tak ſo dyrbjeſche ſeſac̄ wotkóte koſcizki ſi raný wucžahac̄. Pjeſ handwjerſkich, najbole halekowazých, bu ſajathch.

S Rakez. Pſched dwěmaj ſetomaj ſaloži ſo w Rakezach ſerbske towarzſtvo. Na próſtu totoho towarzſtwa je pſchedydu „Lip“ ſerbski konzert ſrjadował a je ſo jemu ſe wſchelakich ſtron pſcheczelniwje pomož pſchilubila. Tutón konzert ſměje ſo 3. ſwiaty dzen hodon w Rakezanskim hoſćenzu. Budže to přeni ras, ſo ſerbsky ſpěwarjo a ſerbske ſpěwarki w Rakezach wuſtupja. Čim bóle pak dyrbja tež ſerbsko pſches ſwój wopyt poſkaſac̄, ſo woni ſwoje ſerbske ſpěvy čeſeſja a tajſi woprawdze ſerbski ſwiedžen wysoko waža. Njech njeſabuža, ſelko prýz je trjeba, předy hac̄ ſo hodži, tajſe něchtio do ſkutka ſtajic̄, njech wopominaja, ſo ſo to wſcho ſtawa, ſo by ſerbska myſl w Rakezanskich ſtronach pſchibjeraka a roſtka. Duž na ſaſowidženje na Rakezanskim ſerbskim konzerc̄e, dzen 27. dezembra!! (Sladaj nařeſtſtſt.) G—č.

S Rakez. Na tudomnym knježim dworje je bjeſ howjadamí pluzowa khoroscz wudyrila. Wyschnoſc̄ na poſtajenia, k wobmjeſowaniu khorosče poruczenje, ſedźbne cžini. Bjeſ woſebiteje polizaſſeje dovolnoſc̄e ſo ſkot ſi hródžow, wot khorosče natylanych, do druhich hródžow toho ſameho dwora abo do druhich dworow dowjeſc̄ njeſmē, toho runja je ſakasane, ſi hródžow, hdež khor ſkot pſchebýwa, ſkolu a pizu wunoſčej abo do nich ſtrowy ſkot pſcheczec̄.

S Hrodžiſcheža. W nožy 30. novembra je ſo na tudomnym knježim dworje do čeſladneje komory někajki paduch dobyt a ſi njeje wſchelaku draſtu kranj. Hac̄ dotal hiſhce žaneho ſlēda ſa pakofníkem nimaju.

S Kletneho. Naſch dotalny 2. wucžer ſi Günther (Sserb) pſcheydli ſo 28. dezembra do Wuklidža; tam běſche hac̄ dotal jeho ſi brat ſi wucžerjom, kotrež někto do Wujeſda jako kantor pſchindže. Někto doſtanjem ſo bohužel Němza ſa 2. wucžerja!!

S Wočhos. Tu je někto nowa ſara hotowa. To je wo prawdze krafny mały hrodžik. Faru mam, ale bohužel žaneho fararia! Tež naſcha zyrkej je rjenje wobnowjena. Haj wiſhak haj! Štót ſdženža do Wočhos pſchindže, njeby ſo wjazh ſna; naſcha wjeſ je ſo hētro pſchéměniſta a rjeniſku draſtu ſo woblekta.

S Krebje. Naſcha ſara tež hiſhce wobbadžena njeje. Myſlimy ſebi pač, ſo budže ſi. Wicžas junu naſ ſwjeſelic̄ jako naſch duchowny. Nusa je tu wulka.

Hodowny kherlusch.*

„Nam je ſo džecžo narodžito, ſyň je nam daty, kotrehož knjeſtvo je na jeho ramjenju. A jemu rěčaju džiwny, radžic̄el, Bóh mózny, węžny wócež, měrný ſerichta, ſo by ſo jeho knjeſtvo pſchisporjato a měra niždy konz njebyl.“ Žes. 9, 6. 7.

Nam je ſo narodžito
Dženž džecžo najrjeniſche,
Šiym je nam načiniſto
Najwjetſche wjeſele.
Hdže macze džecžo žane
Bje wiſhemi džecžimi,
Kiz bylo tež taſ ſiane
We ſwojim narodži?

Nam ſyň je ſi njebeſ daty
Do rukow naſcheju,
Šo njebyl wjaz nam wiſath
Se ſwojej dobrotu.
Šso jeho zylo ſdata
Je Boža luboſež ſi nam,
A ſmilnoſc̄ Boža ſdata
Je jeho někto nam.

Hdže mam ſi tajſe dary,
Kaž dar je hodowny?
Ty mlody a ty starý
Šyň pſches njiń bohath.
Dha njech eže wobohac̄i
We twojej ſhodobi,
Šo to by měl, ſchtož placſi
We wiſhitej węcznoſci!

Sso poſtróž někto, hela,
Se ſwojim kraſtowom!
My mam ſi radžic̄ela
Pod tutym džecžatkom.
Ma wono možy malo
We ſwojim džecžatſtve,
Dha wiſhak je pſchisporjato
Šsej knjeſtvo po ſwěze.

Tak knježi dha na ſtoli
We ſwojim kraſtowem;
Duž budžmy jemu ſi woli
Něk wiſhitzh hromadže!
Wón wjedże knjeſtvo měra
A knjeſtvo prawoſcze,
Duž jeho čeſeſcic̄ wera
Něk hdy ſapoznje.

O džecžo, daro Wózny,
Ty naſche wjeſele,
Bóh wulki ſyň a mózny,
Hac̄ ſyň tež mólic̄le;
Spojež, ſo ſo tebi damy,
Kaž ſyň ſo dalo nam,
Tak ſo eže wobhowanym,
Hac̄ džemž ſi njebeſham!

* Sa „Serbske Nowiny“ pěſni M. Domashla, ſarat w Noſacziſzach.

Wuſhudženja.

Zawniſki ſud. Botroc̄ ſi ſyň ſe ſtoly ſi ſhchinje džowki Henkertez we Wawiczach 52 np. kranj, ma ſa to dzen jaſtwa wotkédžic̄. — Dokelž bě dželac̄er ſi Krenz ſi Blužniklez ſi jeneho knježeho pola w Delnzej Hórzy 10 litrow běrnow a ſi brožnje knježeho ſorbarka w Bréhynzy 2½ punta worža ſpatoſežik, ſaſudžicu jeho ſi tijom dnjam jaſtwa. — Kublerjei ſi Jeremias w Budyschinku a ſi Schneider w Pſchishezech běſchtaj ſo pſchi pruhorwanju hubjenje hraſazyh pſcheczelow w budyschinskej zyrki wuprajitkoj, ſo je zyrtwinski wucžer ſusidlo ſe ſamóžom pſcheczele ſtónzowal, ſo býchu ſo město nich bóry ſowne natwarile. Hac̄ runje bě wina Jeremiasa a Schneidera dopokala, dha ſo wonaj tola khostanja ſminyſtaj, dokelž běſchtaj, kaž ſuđ ſpôſna, džiwojo na prawe intereky ſwoje měnjenje wuprajitkoj.

Khostanska komora. ſi E. Kloß, 53 lét starý krawz ſi Nachlowa, kotrehož ſu hžom džewjec̄ ras paduchſtwa dla khostali, 14. novembra w korečnje „Jägerhof“ w Budyschinku ſwoju wuſtinoſc̄ w kranjenju ſi nowa ſi tym dopokala, ſo jenemu mlynskemu, kotrež ſi nim w hromadže pſchenozowac̄, lečny nawoblekar a 20 mt. kranj. ſſud wobſkorženemu tſi lěta tſi měhazý khostatnje, tſiletné ſhubjenje cžeſných prawow a poſtajenje pod polizaſtu nadkédžu pſchipóſna. — Hžom wjazh króz khostany dželac̄er Handrij Krenz ſi Wjeleczina bě, jako w poſledních lětech do pjenježnych wuſkocžow pſchindže, ſebi ſi nich ſi tym wupomhac̄ pſtala, ſo pjeſz wjeſhcelow, na kotrež bě mjenia wuſtajerow falſhowaſ, wuda. Zeho khostanje wobſteji ſi lěta a wózom měhazý jaſtwa a tſiletného ſhubjenja cžeſných prawow. — Wumjeſlarjei Handrij ſi ſworje

a jeho šotje khrystianje Ssworjez bě něchtó krótki čas do 13. října pjenesý a nalutovátské knihy kramyl. Handrijej Ssworje běchu so nalutovátské knihy na 1129 ml., dolžne sapisanje na 411 ml. a 45 ml. 50 np. hotových pjenes, jeho šotje pak nalutovátské knihy na 1204 ml. a kožana móschen s 5 ml. shubile. Paduch běše wumjentáste wobydlenje a křinu, w kotrež imenované pjenesý ležach, s wopacznym kluczem wotewrit a potom řebi wot nalutovátských knízkow na krajnostawskim banku w Budyschinje 1209 ml. wuplacicíz dał. Jako paduch bu ſamžny ſyn a wuj wobkranjeneju, živnoſčer Ž. A. Sswora, wuklebeny a pschepokasany. Wobſtorženy bě s macjeru a wujom stajnu roſkoru mět, a dyrbjeſche so bojed, so wot neju ničjo herbowacž njebudže. Duž bě hladak, so by so na nepravé waschnie pjenes mozoval. Ššud Ssworu, kotrež bě tež, kaž ſo pschi pschephtanju tež wuſna, w lécje 1880 s kerkom živnoſčerja Mlaniča w Blózanach pjeník, pschi džekanu waleckow trjeban, kramyl, dla czejkého a lohkeho paduchstwa s dwemaj létomaj jenemu dnju khostarnje (zuchthaus) a pječlennemu ſhubjenju czežných prawow wotbudi.

Přílopk.

* Čežlo dwělenného ſyna ſavěčenstva vyschčého inspektora Meiselbacha w Dražbáňach je ſo w tychle dnjach w Gotha ſ wohnjou khowalo. To je prenje džecžo, kotrež je ſo tam ſpalilo a ſ dobom stote wohnjove khowanje w Gotha.

* Jako džyſche ſandženu ſobotu wjedzor jena ſlužobna džowta w Reubničku pola Lipska ſkhód wumjescz, namaka wona na nim male džecžo ležaze a ſ njemu papieru je ſcžehowazym ſlowami pschitynenu: „Broſchu, wocžehnícze džecžo, poſdžiſho jeho macjer ſejnajecze.“ Džecžo, ſchtyrimežacznou holžu, hnydom do czopteſe ſtov wſachu, poſdžiſho jo pak do měſčedanskeje gmeinskeje kheje donjeſchu. Lohkoſmyklenu macž hiſchče wukleždžili njeſhu.

* W naſchim čaſu dyrbi kóždy placžny ponízeč, czecho dla potom niz — rubjeznikojo. Taſti njedocžink wónzano jeneho butroweho wikowarja ſ Lengefelda dužy na dompuču nadpadže a hrožeſche jemu, ſo jeho ſadaji, je-li jemu „15 nowych ſlěbornych“ njeuplači. To pak ſo butrowemu wikowarzej pschi wjel ſdasche a wón jenož 1 hrivnu rubjeznikej podtykowasche. Ma, dokež ſce ſunje wj — mějteſche ſlěpž, wsa hrivnu a ſhubi ſo do kerkow.

* Žadlany pschikkad mlođostneho ſanjerodženſtwa je w tychle dnjach jedyn 17letny hólczež w Šhorjelu ſokaj, kotrež bě wobſankny, ſwojej macjeri, jenej wudowje, ſ jědom ſawdacz, ſo by ſ tym ſejne nalutovátské knihy ſkerje doſtał. Wón ſ fabriti, hdež džekasche, ſkradžu bleſhku ſtrachneho jeda ſhantali ſpakoſcji a jěd pschipoſdnju na wobjed, ſ běrnjazych kulfow wobſtejazh, kinh. Dokež pak ſo jědž wot jeda čornjeſche a jěd ſylnu wón wudymasche, wotſtaij macjer jědž na blidze ſtejo. Tola ſ tym hiſchče njeradženy ſyn ſwojí njeſničomu wotpohlad nejpufchci. Na jenej rejuwanské ſubi wón jeneho towarſcha naděnje. Tutoſu wón powiedaſche, ſo ma jeho macž nalutovátské knihy na 250 ml., kotrež by doſtač možt, jeli by ſo macž wotſtronila. Skóńczne wón ſwojeho pschecžela namołwiesche, ſo by jemu ponihak macjer ſadajicž, a jemu ſa to 10 ml. lubjeſche. Jego kumpan běſche ſ tym ſpokojo, nětko wonaj ſchtryk ſupiſtaj a do macjerneho bydla džeſtaj. Ma wulke ſbože macž doma njebe. Po dležchim roſmyklenju pak wotnajtemu ſadajerzej wž jel činjeſche a wón wobſankny, ſo ſo na mordarſtwe njeſwobdželi. Dokež pak njeporadženy ſyn na ſwojim wotpohladanju wobſta, džeſche tamny mlođy člowy, wot ſwědomja hrjeban, na polizaſtvo a zku ſjeſničomu wž wotkry. Jako njeſraſnika ſajachu, wón ſwoj ſloſcž na žane waschnie njeprjeſche.

* Šsredk pschi wopifſtvo. W jenym měſtaczu njedaloko Barmena ſu jenemu pschekupzej na ſpodživne ſměchne waschnie wopifſtvo wotwucžili. Měbažy doho běſche ſo wón kóždy wjedzor tak ſylnje wopil, ſo dyrbjachu jeho pscheko domoj pschewodžecž. Jako ſo wónzano ſaſo ras ſam domoj namakacž njeſojeſche, doviedzehu jeho nětoci ſchecželjo ſ brobutruwarzej, kotrež jemu jeho rjanu počnu brodu a wložy na hlowje na čiſte ſhotruwa. Ma to jeho domoj pschewodžichu a wostajichu jeho, najprjedy ſa

ſwón čzahnywſchi, psched khežu ſtejazeho. Pschekupzowa žona ſo njemačo naſtróži, jako durje wotčinjejo, člowjeka ſ njeſnatym woblicžom ſo nutz motykowacž widjeſche, a hakle pschi bližchim poſhwecženju pléhacž ſa ſwojeho muža ſefna. Wopil ſebi nětko ſe ſwojim pléhcom ſa wjel ſejne ſtewarti ſ kheže ſtupicž, ſo ſo njebi wot ſwojich ſuſudow a ſnathc ſuſměchecž a ſchrečecž dał — a wot tuhoča ſebi wón piče wotwucži.

* Wotkužneny nób. Krawski pomožnik Mordaſki w Pestu bě psched nětoci ſejne ſtewarti ſe ſtuh ſwojeho wobydlenja poſhonzem ſe ſchecžem ſe ſchecžem. Dla placženja 20 krajzarjom, kotrež mějeſche hiſchče Ferenz ſa ſtu dacž, naſta bjes woběmaj ſwada, tak ſo dyrbjeſche Mordaſkeho žona ſ Ferenzom na polizaſtvo hiež, hdež tuhoč ſ placženju maleje ſumy ſaſudžichu. Roſkobjeny poſhonzem ſo wjedzor ſe ſzonu ſ nowa wabjeſche. Jako Mordaſki ſwoj ſonje na pomož pschindže, bu wón wot njemidreho poſhonzem ſhrabnjeny a na kožo cžibnjeny, hdež jemu ſly njeſraſnik ſ jenym ſicíčkim ſylnym ſuſnjenjou jeho cžuchawu wotkužny. Poſhonzem bu hnydom ſajath, tola ſuſnětvo budže ſ czežka wbohemu Mordaſkemu druhu nób wobſtaracž móz.

* Wrótny brodutrūwař. Š Maina w Franzowskej wo ſcžehowazym žadlany podenidženju piſaja. Pschekupz Buwattow, nan ſchecžich džecži, ſo 7. dezembra do Gordonez brodutrūwařne poda, ſo by ſebi brodu dał wottruwacž. Kaž hewak, ſo Buwattow pschi truwaniu ſ Gordonom pschecželne roſrécžowasche, jako tón na dobo bje wſcheje pschicžiny Buwattowu hlowu do ſad ſkóži a ſ nožom ſ tajſi mozu do Buwattoweje ſchije ſareſny, ſo hlowa jenož hiſchče ſ kruhom kože ſa ſchiju wiſaſche. Řeſnjenje ſo tak rucze ſta, ſo Buwattow ani ſakſhicecž njeſojeſche. Wobej ſotje mordarja běſtej pschi hroſnym ſodawku pschitomnej. Ma jich wołanie pschilhwatachu ludžo, kotrež mordarja ſajachu a do jaſtwa dowiedzehu. Kaž ſo praji, je brodutrūwař njeſkut ſ nadpadže wopifſtoweho bluda wobſehol.

* Młody, hokej 17 ſet ſtary aſrikanski elefant „Kraſotka“ w zoologiskej ſahrode w Moſtovje je na někajku wutrobu khorosz wumrjeſ. Jego koſcioroz (ſtelet) doſtanje pschirodopisny muſej moſtovſkeho universiteta. Jako elefantowe čežlo roſcžinachu, poſka ſo, ſo bě wutroba 42 puntow czežla, a ſo by ſo jena elefantowa noha poſběhnyka, ſ temu bě 10 ludži trjeba. — Tutón elefant ſo „młody“ pomjenowa, dokež pječa hewak nětoci ſkuliz w nich starobu wot 100 ſet a wjazy doſtanje.

* Jedyn mnich, kij ſe ſ jeneho ruſkeho klóſchtra czežnyk a tóſſe to lét pod wopacznym rumunſkim paſom we wſchém měre a poſku ſiwy był, je wónzano psched ſtatneho ſtečnika w Moſtovje pschischol a jeho proſyk, ſo by jeho poſkostacž dał, dokež jemu jeho ſwědomnie žaneho měra njevoſtají, ſo je ſwoj ſkóſchtrſki ſlub pschecžupiſ.

* Wokoło Cholma w pskowſkim wotkryeſu a to w tamních ležach je woheň ſandženu ſaſnmu ſatrafchne ſakſhadžak a je ſo tam psches 150,000 ſtatomow najeſniſcheho tvarſteho drjewa ſpalito.

* W radomyslſkim wotkryeſu kijowſkeho gouvernementa wónzano drohi ſamien, tak mjenowaný ſtopaſ, namalachu, kotrež je 29 puntow czežla.

* W Lejowje (w Beſarabiji) mějachu 14. novembra w nož ſemjerzenje. Hacž runje ſo wone ſe ſwěmaj kheřtro ſylnym ſtoſkomaj wosjewi, dha ſo tola žana druha njeſpodobnoſež njeje ſtaka, hacž ſo nětore kheže kheřtro jara ſarjapotachu a jich wobydlerjo toho dla khežje ruce ſe ſožow wuſkachu a ſ domow won czerjachu.

Cyrkwiſke powjeſče.

Werowaní:

Mihaela ſyrlę: Koſla Wylem Simm, wobydleſ a dželacžet pod hrodom, ſ Hanu Dornikez wot tam. — Koſla August Bróbel, wobydleſ a ſamienjočiſtacžet na Židowje, ſ Helenu Ernestinu Hundrakez wot tam.

Křečení:

Pětrowſka ſyrlę: Alma Ottilia, Zana Augusta Hantuscha, murjerja a wobydlerja, dž. — Richard Pawol, Hermanna Richarda ſpiča, czežla a wobydlerja, ſ. — Žana Klementina, Zana Ernstina Dubjana, dželacžerja a wobydlerja, dž. — Kurt Arno, Žana Augusta Waruacža, dželacžerja a wobydlerja, ſ.

Michałska žyrkej: Jan Hermann, Zana Augusta Libšcha, živnośczerja w Dobruschi, ſ. — Jan Ernst, Zana Wojnarja, dželaczerja we Wulkim Bielkowje, ſ. — Małz Wylem, Koral Wylera Simma, dželaczerja a wobydlerja pod hrodem, ſ. — Hermann August, Zana Augusta Wróbla, živnośczerja w Delnej Linie, ſ. — Martha Almalija, Zana Augusta Kravza, khezerja a dželaczerja na Židowje, dž. — Emma Berha, Koral Bohuslawa Weidera, schewza a wobydlerja na Židowje, dž. — Emma Helena, Koral Augusta Riedela, maleho ſahrodnika w Hruhlejzach, dž.

Katholska žyrkej: Gustav Hermann, Zana Augusta Wiejsza, murjerja a wobydlerja na Židowje, ſ. — Maria, Franziska Kaliwodz, fabrikskeho dželaczerja w Hajnizach, dž. — Johana Josefa, Zana Koral Božidara Scholth, fabrikskeho dželaczerja na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 4. dežembra: Maria Dorothea Kuczk, Vjedricha Emanuela Manna, dželaczerja na Židowje, mandželska, 81 l. — 9. Ernst Ewald, Zana Ernst Schlagi, měščan a třechtýři, ſ., 3 l. 8 m. — 12. Michał Handrik, wuměňat we Lush, 73 l.

Wjedro w Londonje 22. dežembra: Syma.

Tesdny plan železnizow wot 15. oktobra 1882.

4. woſowa klaſa njedželu a na ſakſkich ſwiatych dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Dražđan.

Woſowa klaſa	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	3.
Se Šhorjelza	1,55	—	4,43	7,56	10,50	1,56	2,30	4,25	7,10	11,0
Rybčbacha	—	—	5,7	8,21	11,15	—	2,56	4,50	7,35	11,48
Lubija	2,25	—	5,29	8,45	11,41	2,24	3,22	5,12	7,58	12,21
Budyschyna	2,54	4,0	6,6	9,23	12,21	2,51	4,1	5,49	8,36	—
Vítkopiz	—	4,30	6,44	9,59	12,59	—	4,37	6,27	9,17	—
Arnsdorfa	—	4,52	7,10	10,25	1,25	—	5,3	6,50	9,40	—
Radeberga	—	5,2	7,20	10,35	1,35	—	5,13	6,59	9,50	—
Do Dražđan	3,59	5,30	7,50	11,6	2,6	3,55	5,41	7,30	10,18	—

Plaćisna žitow a produktow w Budyschinje
16. dežembra 1882.

Žitowy do woſ:	Na vikach	Na burſy				
wot	hacj	wot	hacj			
M	P	M	P	M	P	
Pšenica 50 kilogr.	7 14	8 33	7 14	8 30		
Rožta	6 33	6 64	6 58	6 96		
Ječmien	6 1	6 34	5 87	6 52		
Bonž	5 30	5 80	5 30	5 80		
Hrôch	—	—	—	—		
Woka	—	—	—	—		
Raps	—	—	—	—		
Zahň	14	15	—	—		
Hejdúchka	16	17 50	—	—		
Berň	2 80	3 50	—	—		
Butra	2 20	2 60	—	—		
Pšenicna muſa 50 kilogr.	7 50	17 50	—	—		
Ržana muſa	50	—	7	11	—	—
Sýno	50	—	2 60	3	—	—
Sáloma	600	—	14	16	—	—
Proštata 472 ſchtut, ſchtula	6	20	—	—		

Pſchedzelná kheža w ſnutkovnym měſeče Budyschyna, kotaž ſetnje 630 mk. danje wunjeſy, je na pſchedan. Wſcho dalsche je poła witowaria Noki na kſchidarskej haſy (ſiebergasse) čižlo 2 w Budyschinje ſhonicz.

Dwéletny kón je na pſchedan poła Góda na Vělezzech.

1 kanapej, 1 kolebka a 1 ſejenski cjaſnik ſu tunjo na pſchedan na mnichovſkej haſy (mönchsgasse) 3, po tſjoch ſkhodach, njedaſko burklina.

Kosaze, cjesaze, ſajecze, korniſkowe, tchóriaze, mordarske kože ſo po najwyschſcej plaćiſnije kupuja wot Heinricha Langi

na žitnych vikach pſchi katholſkej žyrki.

S Dražđan do Šhorjelza.

Woſowa klaſa	3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
S Dražđan	.	.	—	6,0	8,50	10,25	12,10	3,0	5,0	8,35
Radeberga	.	.	—	6,37	9,24	—	12,47	3,37	5,34	9,12
Arnsdorfa	.	.	—	6,51	9,36	—	1,0	3,48	5,45	9,24
Vítkopiz	.	.	—	7,21	10,6	—	1,26	4,15	6,14	9,54
Budyschyna	.	.	—	7,58	10,44	11,40	2,2	4,54	6,48	10,33
Lubija	.	.	—	6,37	8,43	11,27	12,8	2,43	5,34	7,27
Rybčbacha	.	.	—	7,7	9,3	11,43	—	3,3	5,54	7,47
Do Šhorjelza	.	.	—	7,48	9,26	12,6	12,37	3,23	6,17	8,9
								11,57	—	2,53

S Budyschyna do Wjelerzina.

Woſowa klaſa	1-3.	1-3.	1-4.	1-5.	1-4.
S Budyschyna	.	.	7,10	10,45	12,40
Do Wjelerzina	.	.	7,54	11,18	1,11

S Wjelerzina do Budyschyna.

Woſowa klaſa	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
S Wjelerzina	.	.	6,19	9,50	11,45
Do Budyschyna	.	.	6,50	10,21	12,16

S Kamjenza do Dražđan.

Woſowa klaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
S Kamjenza	.	.	6,0	8,45	11,55
Počenjaz	.	.	6,23	9,8	12,27
Großröhrsdorfa	.	.	6,33	9,18	12,41
Arnsdorfa	.	.	7,10	10,25	1,25
Radeberga	.	.	7,20	10,35	1,35
Do Dražđan	.	.	7,50	11,6	2,6

S Dražđan do Kamjenza.

Woſowa klaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
S Dražđan	.	.	6,0	8,50	12,10
Radeberga	.	.	6,37	9,24	12,47
Arnsdorfa	.	.	7,10	10,25	1,25
Großröhrsdorfa	.	.	7,29	10,40	1,45
Počenjaz	.	.	7,42	10,49	1,58
Do Kamjenza	.	.	8,8	11,9	2,24

Drjewowa awfzija na Sdžerjanskim reviru.

Srjedu 27. dežembra 1882 ma ſo

140 Km. ſuchich khójnowych ſchęzepow,
500 ſtotnjow ſuchich khójnowych walečkow,
350 = twierdyh
300 = duboweho běleneho drjewa a
70 ſuchich dolhich hromadow

na pſchedzowanje pſchedawacj.
Eſeczina ſabženych pjenjes je hnydom ſaplačziez, druhe wuměnenja ſo do ſapočatka awfzije woſjewja.

Sapoczaſk rano w 9 hodzinach w drjewniſchežu pſchi ſchuſeju pola Čelchowa.

Hajniſtwo w Sdžeri, 15. dez. 1882.

G. Petrenz.

Gustav Römer, čzrjewowa pſchedawarňa en gros a en détail

w Budyschinje na ſukelniſkej haſy čzo. 7,

porucza wſchě druzin ſeklenych a ruhovskich čzrjewow w nowej najlepſchěj tworje.

Czelaze žoldki a pucherje ſo po najwyschſcej plaćiſnje kupuja.

Čerstwe ſylne ſwinjaze pleza

ſo po najwyschſcej plaćiſnach kupuja

wot E. Thiermannna na ſwonkownej lawſkej haſy čzo. 2, pódla lawſkeho tórmu.

Srjedu 27. dežembra 1882 rano wot 9 hodž. ma ſo na Šlyčanskim reviru pſchi Lipińskich mjesach
60 khójnowych dolhich hromadow na pſchedzowanje pſchedawacj.

Wenzel.

Awfzija.

We Wutoležzach čzo. 2 ma ſo 27. dez. 1882 popołdnju wot 1 hodž. wſchón hoſpođařski grat a domjaza nadoba, bjes druhim tež 34 zentnarjow ſhyna a 10 zentnarjow woſawy, ſa hotove pjenjes na pſchedzowanje pſchedawacj.

Madlena Bažant.

Koſlaze kožki,

toho runja wſchě druzin ſyreje kože ſo po najwyschſcej plaćiſnach kupuja, ſyre kože ſo derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Nauki

na garbarſkej haſy čzižlo 16.

Möble

jak: šhamorh, loža, sofy, stôlzy, blida atd., pod rukowanjom po jara tunich placzisnach porucza

D. Hübner, tycerksi mischt
w Budyschinje, pod bôrklinom 4/261.

Wolij

ł masanju mlôczazych maschinow,

tuk

ł masanju konjazeho gratu, rjemjenjow, schlor-
njow atd.,

drjewowy wolij

ł barbjenju deskowanych woſow, wrotow a
plotow atd., punt po 20 np.,

Kolmas

je pschezo po puntach a zentnarjach pola mje-
na Hoschiz haſy 23 w dworje na pschedan.

A. Lorenz.

Ajedaloko Noweje Wsy pola Uježwa-
cidska sady Holeschowa je pschi dobrym
motwożenju rjane

szylne twarske drjewo, klozy,
roly, plumpowe ſchtandy
a ryhele

psches J. Žura w Delsnim Hunjowje
na pschedan.

Rozkowaný ſtwielzowy abo njetrjený len,

kaž tež wutrjený len kupuje po kózdej
dzelbje a kózdy dzen mechaniska - dželio-
pschedownja w Hajnizach, tola w Budys-
chinje so jenož trjený len, a to jenož
zoboto w Grüznerz domje, s nutzkh-
dom s jerjovej haſy, kupuje.

Wot prawdziweho Mayeroweho bróſſ-
syropa s Brothlawja, na ſwetnej wufsta-
jenzy w Parisu pramirowanego, maja je-
niczki ſkład w bleſchach po 1½ ml.:

E. Mittasch w Budyschinje,
Herrn. Nächster w Kamjenuz,
D. Rothe w Lubiju.

Wot najwjetſcheje wažnoſcie ſa

woczi kózdeho.

Tuta je nož ham a wérnje prawdziwa
dr. Whitowa wodziežla wot Traugotta Ghrardta
w Grobzreitenbachu w Thuringſtej je wot lêta
1822 kwetkowna.

Dostacj w ſalonach po 1 marzu w hrodowskej
haptuzi luſcia **E. Menznera** w Budyschinje.

Rjeh ſebi pak kózdy wéſeje je nož wo wérnje
prawdziwu dr. Whitowu woczowu wodziežlu wot
Traugotta Ghrardta žada. Žann druhu.

Wuczahi s listow: Knjesej **Dr. Ghrardtej**.
Sa poſlednju poſkytu Wascheje prawdziweje dr.
Whitowej woczowej wodziežli so džakujo, možu
Wam s wjeſeliočju ſobudželicz, so hym doſpolnje
wuhojen a pscheju jenož, so by ko kózdemu na woczi
khouremu tuton jednoru haſazu kózdej i na woczi
dat. New-York, 14/11. 80. Georg Seſchab, reſbat.
Dale: Doſelj bleſchka Wascheje prawdziweje dr.
Whitowej woczowej wodziežli derje píše khou-
woczi pomha (ſließuje ſtaſanje). Siegburg b. Cöln,
18/11. 80. Hofmeister, pschedstejer khostatne.

Czechske famjeútne wuhlo

we wſchêch družinach ſe ſtazije Čzopliz (Tepliz) ſolidne a
placzisny hódne —

toho runja fruchtath falk — 200 ztr. po 87 ml.

G. Fiedler w Turnje pola Čzopliz.

Wupſchedawanje.

So bych ſiwoj ſkład:

kolebazych, hrajkach, gratowanych a kijowych
konjow, deskowanych, pakowanskich, hontwjer-
ſkich a věſkowych woſow

ſa krótki čas na čiste rumowal, pschedawan wot nětka tele wězhy
po jara poníženych placzisnach.

Dale porucžam

k hodownym daram

žonske, ruczne, vjenježne a puczowanske toſche, ſchulske
tornistry, holcze mapy, portemoneje, zigarrowe etwieje
a liſtownje, ſkóle atd.

E. G. Leuner

w Budyschinje, na ſchulskej haſy.

We wudawańi „Serbskich Nowin“ je ſa 25 np. dostacj:

Brothka ſa Sſerbów na lěto 1883.

Skoro ranjazu

dowêru po ſdacju generalny agent Singer-Kompaniije na ſchęſtriwoſć němskeho
publika we ſebi noſy. Š nowa wón ſi bjeſſkonečnym wopjetowanjom starodawnu
ſchtuczku wo „jeniczy prawdziwym“ a „jeniczy originalnym“ a wo ſkých
Němzach ſanoſtuje, ſotsi ſebi ſwaža, Singerowu maschinu po Singerje mjenowacj
— a to ſo ſlawa w času, w kotrymž najwyschſeje jendželske kudniſtvo, dom
ſordow, w ſkončzne dohodzenym prozeķu Singer-Kompaniije pschedzimo jenej
wulſkej němskej fabriž ſchijazyh maschinow mjeno „Singer“ ſa ſhwóſtvo
zyleho ſweta pomjenuje, kotryž roſhūd dyrbí, pôdla prajene, ta ſama Kompanija
ſ 300,000 ml. ſapaciež. Haj, nimamy prawo, ſo na džinu ideju njekežbu-
jemy, kotraž žaneje ſajimawoſcie nima? Býchmy my ſi nowa bjeſſkonečne dželo
ſapoczež dyrbjeli? My nimamy žaneho tajkeho njeponalneho měnjenja wo ſjawnnej
ſchęſtriwoſci, kaž naſchi pschedzivniſy.

Podawak jeho zofanja ſi bitwiſcja ſjawnego a ſprawnego wojowanja
na pschemo tola wostanje, to wón ſe žanej ſprózniwej ſreczniwoſciu njewoſtroni,
kotraž wſchak jeniczy na njeho hameho ſacjiszcz ežini. My jeho w jeho ſamym
pschedpoſnacju wostajimy a wérimy, ſo nam publikum pschihloſtuje, hdyž ſi tym ſylo
njevužitne nowinske wojowanje ſlonečzny. Němka je ſo po wſchém ſdacju roſ-
hudiſila, kaž to nahle roſčaze žadanie ſa němſkimi ſchijazyh maschinami a wjele-
liczaze naſtawanie nowych němſkich pschedawarnych ſchijazyh maschinow dopofakujie.
Bodiyšane towařſtvo ſměje czeſcz, w pschichodže, njeđiwoſjo na ſlepou njemdroſej
do ſkla pschemuženeje konkurrenz, němſkemu ludej wo wopravdzitých poſtracjowanach
w naſhei wězhy roſprawy dawacj. Dyrbjal-li pak naſi naſch pschedzivnik ſe ſwo-
jimi njewoſličomnymi pschedlepanoſcemi ſi nowemu roſkadowanju nuſowacj, potom
ſamolvojenje na njeho panje.

Concordia.

Pschiloha k číslu 51 „Serbskich Nowin.“
Sobota 23. dezembra 1882.

Zigarry

w snaej wubjernej dobrosczi, k hodownym daram ho hodzaze,
porueza

Th. Grumbt,
zigarowe wožebite flam.

Optiske flam Th. M. Sturma

poruczeja k hodowiskim daram dwójne a jednore barometry, dalokomidy, schklenzy sa
operu, bryse i wozla, hlebora, slota, nowego hlebora a roha, toho runja wsche
družiny thermometrow, ryżowanski grat, sorgnety, dale wsche do tutoho rjada sklu
szaze węzy. Wuměnenje po hodzoch je dowolene.

☞ Flam w khězi knjesa slotnika Reichi na torhosčeju. ☞

Nowołetnie tharty

sa khutnoſež a ſměch w najnowſich muſtrach porueza

Gustav Rämsch.

Skladnoſtna kup.

Čorne židzane tkанин

k njewjeſčinskej drascze,

starý hóhcj wot 2 ml. 30 np., w dobrej tworje,

Julius Hartmann Sohn
na mjažnym torhosčeju 16.

porucza

Roschlaze barchenty

we wulkim wubjerku,

meter po 40 np., 45 np., 50 np., 58 np., 63 np., 70 np.,
hóhcj = 23 = 25 = 28 = 30 = 35 = 40 =

hotowe barchentowe koſchle, ſchtuki po 1 ml. 50 np.,
wulke barchentowe rubiſcheja wot najlepscheho barchenta,
pol-lama w nowych muſtrach,
dwajlohcjowski běly plát we wulkim wubjerku a po wu
rjadnje tunich placzisnach

porucza

Emil Wehrle
na jerjowej haſy 7.

Dla ſastacža flamow

dospolne wypſchedawanie mojego ſklada hotowych
mužskich a hólečich wobleczenjow kaž tež ſukna a bu
ſkina po jara ponížených placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wikach.

Hodowna wustajeniza

C. Bichornača

6 na ſchule ſkej haſy 6.
Wulki ſkład blachowych tworow, ſampow,
blachowych krajcadlow, kwęckowych djer
zakow sa božedžesczowym ſchom, wulki wub
jerk blachowych khaſlow, khaſlowe roky
a kolena po jara tunich placzisnach.

Knihiwjaſarňa Ernsta Richtera

namaka ho netko na larſkej haſy číſlo 10,
w khězi t. pschelupza Engerta, a porueza
žwoj wulki wubjerk božedžesczowych darow a
nowoletních thartow, wot najtunischeho do najlepscheho.

Šhofej

we wulkim wubjerku,

njepalený wot 70 np. do 160 np. po puncze,
paleny wot 90 np. do 200 np. po puncze,
derje ſłodžazy, porucza

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Jerje,

wulke tuczne ryby,
kopu wot 2—4 ml.,
ſchtuki wot 4—8 np.,

porucza

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Khofejowy ſkład.

Szyluje a derje ſłodžazy hijom po 80
do 200 np., pschi wotewſacžu 5 puntow hiſcze
tuňšho, paleny khofej po 120 np. do 200 np.
we wožebje dobrym ſłodże poruczataj
bratraj Mierschej na žitnych wikach.

Khofej,

číſce a derje ſłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paleny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucza we wubjernej
dobroſczi

Gustav Poser na jerjowej haſy.

Dokelž ſym kój tunjo kupil, pschedawam
wot netka

jadriwe mydlo, žiwizoſte
mydlo, maſne mydlo
po wjele tuniſkich placzisnach haſc předy,
duž namolwjam wsche ſlutniwe hoſposy, ſo
byhu ho wo tym w mojich flamach psche
ſwedčile.

Hermann Puy,
mydlačnja na ſerbſkej haſy.

Richard Hennig,

tapezirat a wypyschet,
w Budyschinje, na taschbarku 7,
porucza swoj sklad

polsztrowanych moklow wscheje družin.

Sofy
wot
28 mt.

Pjerowe matrazy
s dressa
wot 19 mt.

Tapezirowanie, poczehnjenje billardow a wypyschenje so derje wobstara.

Sprawne pošlujenje!

Tunje placzisny!

H. G. Krubasch jun.

pschi mjašnich hētkach 1

porucza swoj wulki sklad hotowych symskich nawobleskarjow a wscheje druheje muzskeje a hōlczazeje draſty, toho runja wulki wubjerk modnych nashymskich a symskich tkaninow, kotrež so po mērje sa tunju placzisnu seſchija.

Hizom wjese lēt ʃlawna prawdziwa

Ringelhardtſko-Glöcknerska rany-hojaſa a czechnita žalba*

je schtemplom M. Ringelhardt a se sakitanskiej marki: na schachtliczkach je lekačsy pruhowana a poruczena psche: koſzowni ſer, rakowe rany, brody, karunkel, ſally, lisshaw, helocjok, ſwosabjene a wopalene rany, kurjaze woka, sahorjenja, s zyla wshe ſwonkne ſchody, ſoldkowe bolenje, wiez a drjenje.

* Dostacj w schachtliczkach po 25 a 50 np. (s pokasku nałożowanja) w haptach w Budyschinje, Lubiju, Žitawje, Woſtrowzu, Gross Schönawje, Bernſtacze, Wóſportku, Neugersdorſu, Biskopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Herrnhucze, Nowosalzu, Seifhennersdorſe, Polcnižy, Halschtrōwe, Habrachęzach a t. d. Dostacj ſchufa po 50 np. pola

NB. Njeh so hōrku pschi ſupowanju hōrejszheho pleſtra na ſchtempel a na ſakonszy deponirowanu sakitanskim marku ſedžbuje, dokelž hizom je so tuton pleſtr podrazowal.

Rowlowe pomnisi
s marmora, ſyenita a pěſtowza,
marmorowe platy

porucza pschi potrjebje dobroczinemu wobledżbowanju

Ludwig Fiedler,

predy Santo-Passo,
2 na Lubijſkej dróſy 2.

P. Strobelowy atelier

ſa njebołosne ſazadženje ſhumſchtih ſubow a plombirowaniow po najnowšim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej hasy čo. 68, II. poskhód.

K ręczam wschednje dopoldnia a popoldnju wot 8 hacz do 5 hodzin. Khudym darmo.

Vorueženje.

Wołmjane a platoſte koſhle, spodne thoſow, spodne buſtne, wołmjane a taſhemirove czelne jak, ſchörzuchi ſ taſhemira, luſtra a plato we wschedch wulſoſezach vorucza po najtuniszych placzisnach

Fanny Gerhardtowa na hospitalskiej dróſy 1, delta, ſ napſhczaja džeczajeje ſahrody.

We wudawańi „Serbskich Rowin” je na pschedan: ſpewna radosc; ſberka ſchulſkich ſpewow. Do ſelenieje wobalki ſwjasana ſa 50 np., do twierdyh deſkow ſwjasana 70 np.

Emma ſwid. Vorwerckowa

porucza swoj wulki sklad paletotow, jakow a žaketow ſ dobrzych czopłych ſtoffow a pluſcha, po derje ſedžazych ſreſtach dželane. Placzisny ſu po možnosći niſke.

Wotpadanki toilettoweho mydla, punt po 60 np.,

wotpadanki glyzerinoweho mydla, punt po 70 np., we wubjernej dobroscji, porucza

H. Puy
na ſerbſkej haſy.

! Bergmannowe!

theerowe schwablowe mydlo

wotſtroni njedwelnje wschu kožowu nječiſtoſcji ſa krótki cjaſ a dawa koži hōvečatu běloſcji. Dostacj ſchufa po 50 np. pola

H. Puya na ſerbſkej haſy.

Sallowy pôlver w módrzych pakcikach po 50 np.,

ſkótziwazy a hojaſy pôlver w pakcikach po 50 np.,

ſchwajcarſki mlókowy a wuzitkowy pôlver w pakcikach po 50 np.,

ſwinjazy wobjerny pôlver w pakcikach po 30 np.

porucza

měchčianska haptika w Budyschinje.

Čaſnički

pschedawa a porjedža tunjo a derje ſ rukowanjom

čaſnička Mager
pschi kaſernje.

To Austrasije

ſejele paſažirow ſ direktnej parnej ſodžu

wot Hamburga

5. kóždeho měſaza

P. Fenscky
w Lipsku,

C. A. Mathei

w Hamburgu, Rödingſmarkt 57.

„Serbske Nowiny“ wudawaſi so kóždu sobotu.
—Štvortlétne předplata we wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čiſlo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawařni „Serbske Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, pláci so wot rynčka 10 np. a maja so najpozdzišo štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Ciſe Smoler jec knihičiſceńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Ciſlo 52.

Sobotu 30. decembra 1882.

Lětnik 41.

K nowemu lětu 1883

pschejemj naſchim lubym a čeſczenym cíitarjam vſcho ſtrowje a ſbože ſi wutrobnej proſtiwu k Bohu, ſo by wot nich vſchu ſrudobu a vſchu muſu psches zyke lěto wotwobrocíl. A hdy vychu ſnadž na nich tola tajte czaſh pschischle, kiž ſo jim njespodobaja, dha chytl jim wón ſe ſwojim njebeſkim troſtrom a ſe ſwojej móznej pomózu bliſko bhez a jich bórſy wote vſcheho horja wumóz.

Redakcija „Serbskich Nowin.“

Swětne podawki.

Němske khězorſtvo. Wo njedobrych powjeſczach w naſtu-panju ſtrowja wjercha Bismarck, kotrež ſo w poſlednim czaſhu w němſkim nowinarſtwie roſpominachu, ſo piſche, ſo ſu tele-powjeſcze wjele pschecžerjene. Wotkrebz dželov wjercha Bismarcka nije ſo jeho ſlabeje ſtrowoſcze dla wobmiesowaſ, wón je runje na wopat dženka ſterje wjerchi hač hdy předy. Wobkhad ſ mini-ſtrami a wjſchim ſaſtojnifikami ſo hižom lěta doſloho jenož piſownje ma, dokelž ſu pschede vſchém psches wótre a doſhotrajaze řečenje Bismarkowe wobliczowé hoſoſcze naſtaſe. To je tež jenicžžy Bismarka wotdžeržalo, ſo na poſedženjach pruskeho a khězorſtoweho ſejma wobdželicž, kaž běſche jeho wotpohladanje, jako ſo njedawno ſ Barzina do Varlina pschezydli.

Awſtria. Hdy tutoho lěta je ſo runje 600 lět minylo, ſo khězor Rudolf ſ Habsburg kraje Awſtriju, Stryſku a Krajin, herbſtvo wuhaſnjeneho roda Babenbergow, ſwojimaj ſhonomaj jako mičeſtwa pschipoſkaſa a ſ tym podkoſl habsburgſteje domja-zeje mož ſaloži. Tutón historiſki džen ſo po vſchej Awſtriskej ſwiedženjsy wobenđe.

Italſka. Irriidentiſtſka ſtrona w Italskej, kotrež ſa tym ſteji, ſo vychu ſo vſchě krajiny, wot Italskich wobylene, ale pod zuſhym knježerſtвom ſtejaze, ſi italſkim kraleſtвom ſjenocžile, je wulzy roſhorjena, ſo je ſo ſmijertny wuſhud nad ſtudentom Oberdankom w Triestu na ſchibjenzy dokonjal. Wſchelake nowiny ſo w Romje na dnju Oberdankowej ſmijercze ſi čornym žarovanskim woblukom čiſhczachu. Romſzy ſtudentojo w ſobuželnym telegramje, Oberdankowej macžeri poſklanym, Oberdanka jako martraria ſmjecza, kotrež je ſa italſke право na Triest ſmijercz pocžerpil. W Turinje tamniſchi ſtudentojo, ſhoninſchi, ſo je Oberdank wotpraweny, ſank-njenje universitſka khoroj dyrbjeſche ſo na jich žadanje, ſi čornym ſchlewjerom wobwita, wupowiznycž. W Neaplu ſtudentojo pschi tej ſamej ſkladnoſczi ſwoju roſhorje-noſcž ſi tumultami na haſbach poſkaſahu. Njemér běſche tak wulzy, ſo dyrbjeſche wyschnoſcž tjoſh ſtudentow ſajecž, ſi kotrež dweju

ſi tjoſom měſazam a tſecžeho k jenemu měſozej jaſtwa wotkudžichu. Nowiny „Riforma“ wo Oberdankowej ſmijerczi piſaju: „Scežhwoli Oberdankowej wotprawjenja ſo tež druhdže hač w Italskej po-kaža. Awſtria je ſi tym wulki politiſki ſmylk wobechla. Ober-dankowa ſmijercz ſi wěſta mužow wubudži, kotrež budža po jeho pschikkabze dale ſtutkowacž a to dozpicž pytač, ſchtotž ſo jemu radžilo nijeje.“ Šchtotž chze po taſkim w Italskej bjes ludom ſlaw-noſcž dobyčž, tomu ſu wo prawdze bomby, dynamit, jěd atd. naj-lejpſche ſrědki, ſi kotreymž može ſwoje wotpohladu na lohke waſchnje dozpicž. Krvarwna wina njeſtukow, pschecživo wjercham a knje-žerſtвam wobenđených, ſloſtneſi k wěznej njeſmijertnoſeſi pomha. We wjazorych republikanskich towarzſtwach je ſo hižom wobſanklo, ſo vychu ſo k čeſcej Oberdanka „towarſtvo Oberdank“ mjenowane. Ši tuthy podenđenjow je jaſnije vidzeč, ſo Italska khvatnje a ſi wěſtoſcju republiky napschezo cžeri.

Franzowſka. Franzowske knježerſtvo je wobkudženje kraja Tonkina w naraniſchej Indiji wobſanklo. Expediſionske wójsko, 3000 muži ſylné, ſo hižom wuhotuje a ſa někotre dnj do Tonkina wotjedže.

— Nawjedorwarja ruskich nihilistow, wjercha Krapotkina, je ſkoncžnje franzowske knježerſtvo ſajalo. Wón je wotkorzeny, ſo je pschedžyda a wobžer tajneho ſjenocženſta, kotrež ma wotpohla-danje, ſi morjenjom a rubjenjom porjad roſwalicž. Wjerch Krapotkin budže ſrědž januara ſ 45 druhiimi ſajathmi revolucionarami wotkudženy.

Ruſhowska. Podenđenja poſledních dnjow na to poſkuſja, ſo ma ruſte knježerſtvo po ſdazu wěſtoſcž, ſo je móz nihilistow pschewinjena. Khězor ſo ſaſo čaſečiſho ſwojemu ludej ſjawnje poſkuſuje. Saňdženu ſobotu khězor ſe ſwojej mandželskej ſ Gacžinu do Petersburgſteje opery pschijedže. Po dohlim czaſhu khězor ſaſo ras w Anicžnikowym hrodze w Petersburgu pschenozowasche. Na druhí džen — njedželu — mějeſche finski regiment ſwoj ſwiedžen. Khězor ve pschi wojerſkej paradze pschitomny. Na to ſo khězor do konzerta poda, kotrež ſo k lepſhemu poſtajenju pom-

nika sa Glinku, najßławniſcheho rufkeho hudebnika, mjeſeſche. Žaſko khězor a khězorka ſaſtupiſchtai, poſvěhny ſo zyke pschiipoſkuchaſtwo a powita jeju ſe ſahorjenym ſlawu-woſanjom. Khězora tajke wutrobiſte witanje po ſdaciſu wjeſelesche, wón mjenje khotne wobliczo hac̄ hewak poſtaſowasche.

— Ruske nowiny na to morkotaja, ſo ſo rufke wójsko pomjeniſchuje a ſo ſ zyka wojerſki duch w Ruzhovſkej mało placzí, a měnja toho dla, ſo to tola prawje byc̄ niemóže, woſebje hdyz ſo němſke a awstriſke wójsko cžim dale cžim bóle powjetſchuje. Wukrajne nowiny pak w naſtupanju rufkeho wójska tomu zylo na- pſchecžiſtve piſaſa; wukrajne nowiny mjeniſzy wudawaja, jako by ſo rufke wójsko powjetſhalo a ſo po taſkim wojerſki duch w rufkim wójsku plahowaſ a kublaſ. S wotkal ſu wukrajne nowiny taſku wědomoſcz nadobyle, wone njepraja, a wudawarjo rufſkih nowin ſebi toho dla w tu khwilu wſhu prózu dawaja, ſo bych u po- wjetſchenje rufkeho wójska něhdze wuhladali a kublanje rufkeho wojerſkeho ducha něhdze pytynli. Ale woni jenož wſchudze widža, ſo chze rufski khězor mér měc̄ a rufski lud tež, a ſo ſo na rufke wójsko mjenje pjenes waz̄i, dyžli hdz̄i prjedy. A pódla toho je rufski minister ſtronkownych naležnoſčow po wſhem ſhwěcze jako ſubowat mera a pokoj ſnaty, tak ſo tež ſ jeho ſtrony europiſkemu měrej a pokojnej žadyn ſtrach njeſtroſy.

Hdyž toho dla, kaž rufke nowiny mjenja, ſo žana prawa wina namakac̄ njeſhodži, pod kotrejž bych u němſke nowiny po prawom Ruzhovſkej někajte měrkaſenje pſchizpič mohle, dha ſo rufkim ſda, ſo drje ſa rěčemi němſkych nowinow, jako by Ruzhovſka ſ wójnu hroſhla, dale nichtón njetcži, dyžli wěſta družina židowſkych a drje tež ſchweſijanskych pjenejnitol, kž ſ toho wužitk eſahnou, hdyz maja rufke papierjane pjenesy hubjenu placzisnu. A ſo placzisna papje- rjaných pjenes toho kraja deſe leſe, kotrejuž ſo wójske wotpo- hladania pſchizpiwaja, je ſnata wěz, a toho dla tež woſebje te němſke nowiny, kž ſu w židowſkych rukach, wudawaja a wospjet wudawaja, ſo chze Ruzhovſka mér kaſhc̄. A ludžo jím wěrja — rufke papierjane pjenesy w placzisnje ſpaduja. Tak chzeđa tamni pjenejnizy měc̄ — a tak ſebi rufke nowiny tu wěz wukladuja.

General Černjajew, nowy turkeſtañski generalgubernator, tam po kraju wokoło jēſdzi a ſwěru pſchepytuje, kaf krajni ſaſtojnizy ſwoju ſlužbu wobſtaraja. Wón je pſchi tým wſchelake nědoſtatiſti namakaſ, woſebje tež w tym naſtupanju, ſo ſu někotſi ſaſtojnizy pak khězorſke kaſhy, pak ludži wujebali. Po taſkim je jich tóſchto wotkaſdžil a tam nowych ſ Ruzhovſkeje powoſala.

S zyka ſo w Ruzhovſkej někto wjele bóle ſa ſtukowanjom ſaſtojnitol hlaſa, dyžli hdz̄i prjedy, a je často doſež w rufſkih nowinach eſitac̄, ſo pak ſu toho abo tamneho ſaſhodžili a do Sibirijs poſkali.

K ežecži ſlěborneho kwaſha pruſkeho krónprynza a jeho wypo- keje mandželskeje budže 25. januara 1883 wot Němzow, w Petersburgu bydlazych, pſchyna hoſćina wuhotowana, na kotrejž pak ſo tež wjele Ruzhov wobbdželi.

W rufſkih, we woſolnoſci rěki Donza ležazych ſamjeńto-wuhlowych podkopkach je ſo loni něhdze 53 millijonow zentnarjow ſamjeńtneho wuhla načopalo. Wone pak ſa potřebu nědoſhahaſche a je ſo toho dla do rufſkih krajinow a městow, pſchi naraniſkim morju ležazych, hiſceje wjele jendželskeho ſamjeńtneho wuhla roſ- pſchedaſlo.

W Ruzhovſkej běſhe w ſečze 1880 wſho do hromady 41,475 zyrfiow a 13,264 khaſalnijow a modlerňow. Duchownych běſhe 94,513. Dale běſhe w Ruzhovſkej 204 mužſkych klóſch-

trow, w kotrejž bě 3020 muñichow a 1818 novizow, a 111 žónſkych klóſchtrow, w kotrejž bě 1467 klóſchtrskich knježnow a 3928 no- vikow. Pſchi zyrfiow a klóſchtrach běſhe 95 hojeńow (hospitałow) ſ 1226 ložemi ſa khorych, dale 648 khudžinskich khězow ſa 7429 khudych ludži ſ wobhodenjom a ſ wjetſcha tež ſe wſchědnej žiwnoſci, a hewak hiſceje 4348 ſchulow, w kotrejž 108,990 ſchulerjow a ſchulerkow wuknjeſche. ſa zyrfiow a klóſchtry, kaž tež ſa jich hojeńje, khudžinske khěze a zyrfiwinke a klóſchtrſke ſchule bě ſo w naſpomnjenym ſeče 1 millijon 799,230 rublow abo 3 millijon 598,460 hriwnow wotkaſalo abo dario. — Prawo- ſławne klóſchtry ſ wjetſcha žaneho ležomnoſtneho (gruntskeho) wob- ſedzeſtwa nimaja. (NB. Ruzhovo ſwoju grichisko-katholſku wěru „prawoſławnu“ mjenuju.)

Afrika. W Kairo w tyhle dnjach přeni ras ſaſo naſje- dowerjo egyptowſkeho ſvěžka, kotrejž halle pſched krótkim ſe ſmjer- nym wotkudženjom hrožachu, ſwobodne po měſeče khodžachu. Arabi Paſcha je vječza ſ tym derje ſpolojom, ſo ſu jeho na kupy Ceylon wupokaſali. Wón ſo ſ wěſta nadžija, ſo ſo bóry ſaſo do Egyptowſkeje wróči, hdyz žadyn egyptowſki vizyfral wjazy knježic̄ njebudže.

— W połodniſkej Afrizi ſo wójna bjes Boerami a Kafframi, wot klownika Mapočha naſjedowanymi, dale wjedże. Škalne kwo- wanki Mapočha buchu wot Boerow ſ dynamiton roſtſelane a Kaffrojo, w nich pſchebiywaz̄i, pſchi tym morjeni. 11. dezembra Kaffrojo wjeſt njeſadaloko forta Potschesſtroma pſchimachu, tola woni buchu wotraženi a wostajichu na bitwiſhczu 40 morwych a 30 ranjenych.

Wumóžaje Bože ſkoto.

(Slovočenje.)

Prijedy hac̄ ſo hajnik Gruner ſe ſwojej mandželskej a džowku wotkaſali, wón hofpodiſtneho rybaka proſchesche, ſo by ſebi někajte ſarunanie ſa wſhu ſwoju prózu a luboſcz žadaſ. Tola dobrocziwy rybaſ wſhē pjenes, kotrejž ſo jemu poſſicjachu, kruče wotpokaſa. Zako hajnik, wobžarujo, ſo ſwojemu dobroczelej žane wopomnjenje ſwojeje džakownoſče ſawoſtajic̄ niemóže, ſo ſa pſchicžinu jeho njeſhebicžiwoſče praschesche, wotmolwi rybaſ ſlonečnje, ſo je ſ daw- neho čaſa hizom hajnikowy dožnik a ſo dyrkí jemu hiſceje wulti kapital wróčzo dac̄, kotrejž je jemu něhdz̄ woterwaſ. Zako běſhe to prajit, džesche wón ſ ſzěnſkemu khamorczkej a wuczahny ſ njeho — bibliju. Pobožna hajnikowa mandželska hnydom staru, ſubu bibliju ſaſo ſpōſna, tutu drohu wypokowajeniu ſwójbnu knihu, ktraž běſhe ſo w tamnej hróſbnej nožy ſ hajniſkeho doma ſhubiſa. Wona ſ radoſežu juſtaſo ſwojeje ružy ſa njej wupſchestrje a hladasche ſ wotčakowanjom na rybaka, ſo by ſhoniſa, na kaſke waſchne je knihu do ſwojeje možy doſtaſ. Rybaſ někto, ſo ſ hajnikej wobro- cziwſki, ſzěhovaze poſjedaſche: „Wjele lét drje je ſo hizom minylo, tak ſo nje wjazy njeſnajec̄. Ža ſym tamón ſwérinski paduch, kotrejž něhdž̄ we waſchim ležu ſwérinu kranjeſche, doniž wj ſlonečnje mojich towarſchow pſchimyſhce a do jaſtwa dowjedžesche. Ža běch wam tehdom krvavne wjeczenje wotmyſlik a na wjeczornych ſměrkach do waſchego doma ſtradžu ſaſeſt, ſo bych waſ a waſchu ſwójbu ſkonzowal. Tehdom wjeczor ja pod ſanapejom waſchje ſtow ležach na nōz čaſkajo, ſo bych ſwoje hrosne a žadkare wot- pohladanje wuwiedl. Ža pſchecžiwo mojej woli 71. pſalm, wot waſcheje žony čiſtaný, ſkyſchach. Wón moju wutrobu jimasche, ktraž ſo tak dolhi čaſ w Bože ſkoto ſtarala njebe. Ža ſkyſchach modlitwu, kotrejž pobožna mandželska ſa ſebje a ſa ſwojich, ſa

khudých a bědných swojeje gmejný, ale tež sa všchěch stósnikow a hréshníkow spěwasche. Tute modlitwy miej pschimnychu. Moja ruka bě kaž swjasana, krejzacie myſle běchu ſo psched Božim ſlowom ſhubile. Nicžo njedokoniwchi ja waſch dom wopuſhčíz, do kotrehož běch ſi mordarískimi myſlemi pschischoł. Ale bibliju ja ſobu waſch. Ja ſebi myſlach, ſo dyrbi w njej hischče wjazy dobreho ſtejcz, hacž běch tamón wjeczor ſi njejé ſkylchał. Tydženie doho ſo w leſach waſcheje domowishy ſhowach. Biblija bu moja towařſchiiza w ſamotnoſczi. Pschezo pilniſho w njej čitach. Smilny Bóh ſwoje ſlowo nade mnú žohnowaſche. Ja ſpoſnach, ſo ſym hubjeny, ſky hréshník. Tola ja namakach wodacze ſwojich hréchow pola toho ſameho ſbóžnika, kotryž běſche ſo tež nad ſchacharjom na ſchijzu ſmilik a jeho ſi hnadu do njebejš dowiedł. Tako běch ſkócnje ſe Schlesynſkeje do Meklemburgskeje čerňuk a pola jeneho rybała ſlužbu namakał, buch ſi Božej hnadu nowy a lepschi člowjek. Džak budž Bohu, kotryž je mi ſi čěmnoſcze ſi ſwězhy, ſe ſahubjenja ſi živjenju pomhał. Ja ſym nětko ſbožowny člowjek. Ja ſym ródnú mandželsku namakał, kotraž ſo mnú Bohu ſluži, mam wſchědneho khléba doſcz a na doſcz a ſym ſe wſchém, ſtož mi Bóh luby knies wubžela, ſpokojom. To wſho mam ſo tamnemu wjeczorej a bibliji, we waſchim domje namakanej, džakowac̄. Wy pał, knies hajniko, ſo tehdrom na waſche dobre tſelby a ſedžbliwe pſy ſpushezechče. Te wam njebychú móhli nicžo pomhač. Jenož Boža ruka a modlitwa waſcheje žony je waſ wumóhla. Sylny wſchehomózny Bóh běſche jeniczki, kotryž mie ſi paſorow čerta wutorže a mie a moju ruku wot mordarſtwia wothžerža. Wsmicze nětko tutu bibliju a ſhowac̄e ju doma kaž najdrožſhe bohatſtwo. Wona je tež byla, kotrejž macz ſo džakowac̄, ſo ſeje jako ſranjeny w mojim domje hospodu a wothladanie namakali. Tola njedžakujče ſo mi, džakujče ſo wjele bóle ſmilnemu Bohu, kotryž je waſ a mie ſi lepschiemu wjedl.

Tak powjedasche sprawný, pobožny rybał. Jego ſlowa na hajniku a jeho ſwójbu hľuboki ſacjíſhcž cžinachu a wſchěch ſi ſylsam hnuiachu. Nětko běſche hajnikej dwójzy cžezko rybarſkej khézhy a jenym wohydlerjam poſlednje Božemje prajic̄. Tola ſtač ſo to dyrbjeſche. Skócnje běchu poſlednje ſlowa doręczane, ſkócnje poſledni ras ružy tloženej a džak wuprajeny. Šbožowna hajnikowa ſwójbua ſo wjehela do ſwojeje domiſny wrózci. Tu jich ſi wutrobnnej radoſcžu ſtara, ſwěrna macz witasche, kotraž běſche naſhwilnije ſama hospodařtwo wjedla a wobſtarala. Tako hajnik ſe ſwójimi přeni wjeczor ſaſo pschi ſtarym ſnatym blidže ſedžesche, cžitachu woni 71. pſalm. Hajnik ſo wot nětka ſoždy ras pschi wjeczornej modlitwie wobželi, a krucze na to džerjeſche, ſo žadyn ſtar jeho ſwójby pschi njej njeuwroſta. Dotekž jemu jeho cžezko ſranjenie njedowoli, ſaſo do wójska ſtupic̄, puſtcejch u jeho ſi cžeznym wuſnamjenjenjom ſ wojaſow. Hajnik ſwójbua běſche nětko cžich a měrnje w ležu žiwa. Woni ženie na sprawnego rybaka a jeho hospodliwu žonu w Meklemburgu njeſabuču. Ale pschede wſchém woni njeſabuču ſo Bohu džakowac̄, kotryž bě wſho ſle ſi hnadu wot nich wotwobroc̄il. Bož ſlowo a modlitwy buchu najrjeſčha pſicha a najbohac̄jſhe žohnowanje jich doma. A jich najwjetſche bohatſtwo, kotrej ſebi wyžoko wažachu, bě a wosta pschezo — wumóžefka biblija.

Ze Serbow.

S Budyschina. Nowe ſteo rano we 8 hodžinach budže knies kandidat Měto psches knjesa fararja dr. Kalicha w ſerbſkej Božej ſlužbje ordinirowaný a ſa diakonatskeho vikara ſapokaſaný. W dje-

ſacjích hodžinach budže wón němſkej gmejnje pſchedſtajeny a budže pſched njej ſwoje němſke naſtupne předowanje džerječ.

— Wotprawjenje tſikrōzneho mordarja Bocka je ſo pjat̄ 29. dezembra w jaſtrowym dworcžku Budyskeho hroda dokonilo. Šańdženu ſrjedu dopołdnja ſo Bockej wofjewi, ſo jeho kral wobhnadžil njeje. W Bocku tuta powjescz po ſdaczu žadyn ſtrach njeſbudži. Wón ſymnie wotmolwi, ſo ſo nicžeho druheho nadžał njeje, a ſo toho dla tež wo kralowe wobhnadženie proſyl njeje. Dopołdnju pał jemu tola hroſa pſched bliſtej ſmjercož ſi wutrobie itupaſche. Wſchón roſkath wón ſwojej ſwójbje a ſwojimaj ſtarichimaj liſty piſaſche, w kotryž jich proſcheſche, ſo bychú jemu poſlednje božemje prajili. Tuta próſtwa ſo pał jemu njedopjelni, jeho ſwójbni žadlaweho ſkóſtnika hischče junu pſched jeho wotprawjeniom wohladacz nochžychu. Poſledni wobjed, kotryž ſmědžesche ſebi Bock ſchtwórk wubracz, wón wotpokaſa. Wón poſledni džen, ſamýkleny w ſwojim jaſtwe ſedžo, ſi měrom na ſmjertru hodžinu czakasche. Guillotina běſche runje kaž tehdrom, jako mordarja Antonia wotprawichu, w jaſtrowym dworcžku natwarjena. Šchtwórk poſpołdnju bě ludej dowolene, ſebi ju wobhladacz. Pjat̄ rano w 1/4 hodžin ſo wožobv, kotrej běchu na žadanje pſchitupne ſharthy abo wožebite pſcheproſchenje doſtače, pſched guillotinu ſhromadžichu. Kat Brandt ſi Pfaffenrody, kotryž je ſa ſakſku a Thüringſku ſi wotprawjenju poſtajeny, poſlednje pſchihothy poruczí. Na ſewizy ſchaffot ſtejachu ſetotſi poliziſtojo a ſekario, na prawizy präſident pſchibazneho ſuda dr. Wiesand, krajny ſudniſki piſar Walter, dwanac̄o měſčezjenjo, jako ſwědkojo pſcheproſcheni a wychſchi ſtatny rēčnik Petri. Sady nich běſche ſo byla pſchihladowarjow ſeftupaſa. Krótko do 1/2 hodžin wjedzechu mordarja Bocka, wot jaſtroweho inspektora, jaſtroweho duchowneho a dweju wothladarjow pſchewodženeho, do dworcžka. Bock, nětko ſtulený, ſe ſcherej jaku a brunožornymi ſholowami ſwoblekany, ſi durjemi won ſtupi. Tako wón ſhromadžený lud a guillotinu wuhlada, ſastróži ſo wón, a jeho woblicž ſmjertru ſtrach pſcheturze. Sažudženemu ſi bolez kat a jeho dwaj wotrocžkaj, wſchitzu w čornej dracze a rukajzach, ſtipicžu, a wychſchi ſtatny rēčnik na to ſlowa rjetny: „Pſchibazny ſud je 18. novembra ſahrodniskeho pomožnika Bocka ſi ſmjerči wotpudžil. Seho majestoscz kral njeje ſa dobre ſpoſnał, ſažudženeho wobhnadžieč. Wuzud je móz prawa naſtupił. Kat, wobſtarajce nětko waſche ſaſtojnstwo!“ Katowaj wotrocžkaj hnydom po tuthy ſlowach Bocka wot ſady ſa ružy pſchimnyſtaj a jeho po ſhodženikach na ſchaffot cžahnyſtaj. Tu mordar ſawoła: „Knies wychſchi ſtatny rēčnik, ſměm hischče nětko prajic̄?“ — „Né“, wotmolwi ſtatny wychſchi rēčnik. Wjes tym ſo Bocka na deſku pſchipaſaču, wón ſi nowa woſaſche: „Ja hischče mam jene mordarſtwo na ſwědominju, ja ſym hischče jene mordarſtwo wobeschol, ja ſym pſched dwěmai ſetomaj Käplerku* w Počznizych ſkónczowali!“ Tola na jeho wuſnacze, ſi kotrymž čazſche po ſdaczu wotprawjenje wotſtorcžic̄, ſo njeſedžbowaſche, deſka bu powrózjená, pod padawu ſeketu ſunjená, kat ſa bórnizu ſacjahný, a w tym ſamym wokomiku bě hľowa wot cžela wotcžata — mordar Bock bě ſwoje žadlaue njeſutki ſe ſmjerču wotpokuſil. Kat wotcžatu hľou ſi kaſčeža, ſi rěſom poſypaneho, do kotrehož bě panyla, ſa wložami wuſběhny a ju pſchihladowarjow poſkaſawſchi, ſaſo do kaſčeža cžiſhny. Bockove čelo, kotrej běchu jeho ſwójbni ſudniſtu pſchewostajili, bu hnydom do cžerweneho kaſčeža połožene a po železny do Dražđan póžlane, hđež budže we wučžbny kurſu wojerſkeho lazaretha roſrěſane.

S Wjeleczina. W nož 27. dezembra je ſo ſkoniſana ſajma, tudomnemu rycerſtublerzej-najeńkej. Ačer man nej ſluſhaza, wotpaliſa. Po wſchém ſdaczu je wohen ſaložený.

S Buſek. Na poſlednim poſedzenju tudomnemu ratařſkeho towařſtwa buſhtaj dwaj ſlužobníkai, Handrij Krawačha ſi Laja, pola rycerſtublerja Hanela w Kopřivach ſlužaz, a Handrij Hajnka ſi Wuježka, w ſlužbje pola hajniko ſmichtra Walde, ſi pſchipoſnac̄om jej ſwěrnoſcze ſi poſložanej ſlebornej medailu wuſnamjenjenaj.

S Milkez. W starej wowčeřni, ſi tudomnemu rycerſtublerzej-najeńkej, wundže njedželu 17. dezembra wjeczor w 12 hodžinach

straſčných woheň, kij spominjene twarjenje hacž do wokolnych murjow do čiſta ſahubi. 12 ſwini, wjeli byna a ſlomy je ſo ſobu ſpaſilo. Wetr, kij tehdź runje ſylnje dujeſche, plómjenja do dwora njeſeſche. Hdy by wetr bóle wot pólnozý ſtał a tſeha pódla ſtejaze je bróžne ſyhelemi kryta njebyla, dha drje ſo tež tuta bróžen njebe plómjenjam wobrocz hodžila. Byes ſyklawami, kij běchu na pomoz pſchijéle, běſche Luhovska najprénſcha.

Na nowe lěto.

Hdyž dže ſtare lěto k měru,
Nowe ſtroſčtnje naſtupju;
S nowej, njeſhablaſej wěru,
Luboſču a nadžiu.
S naſhim Bohom du do předka,
Pſchi nim nuſu njeſměju;
Sſu tež ſprawni ludžo ſ redla,
S nim pat, ſ nim jich nadendu.
Hdyž ja djeržu kaſnje jeho,
Dha tež wón mje njepuſcheſi,
Njeda ſo mi dótkaňož ſteho,
Wſchědný ſhleb mi wobradži.
Wón je moje ſwieſelenje,
Moja radoſež wutrobná.
O ſak kraſinje, o ſak rjenje
Bola luboh ſhóžnita.
Hdyž ſo čěmni dróha ſemſta,
Sſo mi blyſcheža njebeſha,
Kaž ta hwéſda Bethlehemſta
Mudrym kramam wot ranja.
Dobroty, kij mam pſchi Boſy,
Dowužiwač njemóžu.
Sſwétni! njech wam ſmijercz row hroſy,
Pſchi nim ſmijercz ja njeſnaju.
Tak je pſchi nim, prajeſe, kotry
Njechał ſ naſhim Bohom hicž?
Duž ſ nim chzemý, bratſia, kotry
Nowe lěto naſtupicž.

J. Š.

Wuſkudženja.

Khostanska komora. Wospjet khostaneho mlynſkeho K. W. Proſta ſ Kholma pola Niſkeje kranjenja, pſcheschivjenja a jebanſta dla k džekac̄ měbaſam jaſtwa a dwelétnemu ſhubjenju čeſkých prawow ſaſudžichu. — Hjžom dwójzy khostany dželac̄er P. Handrik je ſ Sernjan bě w naſymje t. l. ſ jeneje wotewrjenje kóinje por ſchórnjom a ſ Lipicžez mlyna w ſ Sernjanach žitny meč a ſa 4 ml. mjeđu ſpakac̄ej. Handrikej tele padučtſta ſydomměbaſac̄ne jaſtvo a jenoletne ſhubjenje čeſkých prawow pſchinjeſhy. — Dokelž bě hjžom džekac̄ króč khostany dželac̄er M. Lubka ſ Rabiz w domje pjeſteſteho miſchtra Wicžasa w Njeſhwac̄idle jenu jaku kranžl, ſaſudžichu jeho k jenemu lětu khostarnje a dwelétnemu ſhubjenju čeſkých prawow. — Dželac̄erka J. K. Gablerowa, hjžom džekac̄ ras khostana padučniza, bě wobſkoržena, ſo je ſ wobýdenja kramza Janeza w Bukezach jedyn ſchózuch, pjenježnu móſchen ſ 9 ml. a wſchelaku žiwnoſć, ſ Izraelez bydla paſ dwě koſchli ſebrača. Wobſkorženej ſo kranjenje imenovaných wezow hacž na pjenježnu móſchen dopokala; jeine khostanje wobſteji ſ wóžom měbaſam jaſtwa a tſiſlētnego ſhubjenja čeſkých prawow. — Wjazy króč khostany bruñizowý dželac̄er J. Vlaži ſ Khaſhowa, kotryž bě ſ Müllerez zyhelnice w Měrkowje 15 tſeſkých zyhelow wotewſal, po khosta ſo ja to ſe ſchtyri měbaſam jaſtwa a jenoletnym ſhubjenjom čeſkých prawow.

Přílopk.

* Na porucjenje ſaſteho ministerſta ſmuſtovnych naſežnoſćow ma wylchnoſć ſedžblivje na to hladac̄, ſo ſo pſchitomnoſć džec̄i pſchi reſanju ſwinjow dowolila njeby. Pſchi tajkim pſchihladowanju ſo lohko něžne džec̄aze ſaſcuzje tupja, a ſo do džec̄i ſympo ſtym njeſtutam pſchecživo ſiwiſenju ſwojich ſobu-člowejekow kladze.

* W Ruhlandje běchu ſchtwórtſ tydženja jeneho dželac̄erja padučtſta dla do jaſtwa ſadžili. W nožy paduč jaſtowé wokno roſraſy a ſebi ſ roſraženej ſchleſzu ſchiju roſtreſa, ſo by na tajke waſhne ſwojemu ſiwiſenju kónz ežinit. Na ſajtra rano jeho w krvi pkuwazeho ale hiſchče ſiwiſeho nadendžechu. Njadžiu, ſo jemu ſiwiſenje ſdžerža, paſ paduč lekarjam tola ſkaſy. Njedželu w nožy wón bleſchu karbołoweje kíſaliny, ſ kotrejž mějeſche wobalki, na ſwojich ranach ležaze, maczeſ, wupi a ſebi tak ſ jědom ſawda. Naiſterje je wón hiſchče dalsche pſchecupjenja na ſwědomju měk.

* Druhi ſwiaty džen hodoſ ſtaj na dwórnisheju w Elberfeldje dwaj zelesniſtaj czahaj w hromadu praſkoj. Džerjecz czlo-wijekow je bóle abo mjenje ežeklo ſranjenych.

* W Kölne hjžom tſi dny doſho njeſiheſtawajo deſchę ſada. Rhein je wot ſanženeje njeđeſe wo 180 centimetrov pſchiběraſ a roſeſe hiſchče kózdu hodžinu wo 8 cmtr., tak ſo ſ bojoſču nowe powodženja wotčakuſa. Pſchi tym je 8 gradow ežoploty.

* Dyrbi haptylek w nožy kózdu tworu pſchedawac̄, abo trjeba wón jenož lekarſtwo pſchihotowac̄ a pſchedawac̄? W Neustadt u pola Kölna ſo wo to wjetowachu. Duž wo ſrjedž nožy haptylekarja won klapachu a ſebi ſa 20 np. plazkow žadachu. Haptylek paſ ſich ſ haptylek won ežikny a jich dla njezužitneho wužiwanja hamſteje winowatoſće wobſkorži. Sſud węſiwnych mudrac̄ekow k pla-čenju khostanskih pjenies a k hóstow ſaſudži.

* Njedaloſto Lippstadta je ſo w jenym hajniſkim domje ſkledo-waży, ſkoro na wernoſć njeſpodobny podawſ ſtał. Hajnik běſche njedawno wjetſchu hromadu pjenies ſobu domoſ pſchinjeſti a je do ſeženſkeho khamora ſanknył. Wjeczor wón po ſwucženym waſhniu do korejžmy džeſche, ſo by ſo ſ kartyhrac̄om ſabawik, wobarnowanie doma ſwojimaj ſydomi a džewjeſlennymaj hózomaj pſchewoſtajo. Bóry ſo tym, ſo bě ſo hajnik wot domu wotčaliſ, ſo durje ſtwy wotčinichu, hdyžel hózaj pſchebhwaſchtaj, a nutſ ſtupi ſe žadkowym rucižom muž, ſi czornjenym woblicžom a kru-wijazej kožu wodžeth. Taſko ſebi njeſtaſnik mykleshe, ſo je hózom doſež naſtróžał, jimaſ praji, ſo je ežert, kotryž je po pjenjeſy pſchihot, a jimaſ ſe ſmijercz hrožeſche, jeli ſo jemu njebyſchtaj prajiſkoj, hdyžel nan pjenjeſy thowa. Dželcži na ſeženſki khamor pokasawſki, ſi hroſu do pôdlanskeje ſtwy ežeklyſtej. Pſches ſropot, kotryž wopacžny ežert pſchi wotewrjenju khamora ežinjeſche, ſo mlódiſki hólcjez ſe ſtróželov ſaſho ſhraba, hlaſa na nanove thělby, ſa ſeženu wiſaze, a praji k ſtarſhemu bratrej: „Pój, ſatſel ežerta!” Tale rada ſo wjetſchemu hózeli ſubjeſche, wón w ſkolu ſa thělbu ſhrabny, ſtupi do bydlanskeje ſtwy a bje wſchego komdženja ežerta do tyła tſeli, kotryž ſo hnydom na ſmijercz ranjeny morwý na ſemju wali.

* ſsměſchna podawisna wónzano na ſudniſtvo w Austinje ſudníkow do roſhorjenja a hněva ſtaj. Wěſty Moſes, kotryž běſche nětaſkim pukam pſchihladowat, dyrbjeſche ſo jako ſwěd pſcheklyſtac̄. „Prajeſe ſudniſtu wſcho, ſhtož wo telej wězy wěſče”, namołwjeſche jeho ſudník a Moſes ſapocža: „Moji knieža ſudníkojo, wy ſeže nojhübjenſki prak, kotryž ſyム hdy předy widžał.” — „S měrom!” ſawoſa ſtatny ūežnik. „Sſudník dyrbi ſo dla hanjenja ſudniſtwa khostac̄.” ſſudník na ſwědka wola, ſo jeho hnydom do jaſtvo wotwedu, jeli ſo ſebi hiſchče ras tajku njehanbicžinowę ſowoli. „Ja nikoho njehanju, jeli mje njeſoſcie”, ſo džinwojo, Moſes wotmoſwi. „Dha ūežje dale!” měni ſudník, a Moſes ſ ſowa ſapocžina: „Moji knieža pſchibazni, wy ſeže nojhübjenſki prak, kotryž ſyム hdy předy ſ wonka jaſtvo widžał — to běchu ſamžne ſlowa wobſkorženeho, jalo do korejžmy ſtupi, a pſches nje puſi naſtachu.” ſtatny ūežnik a pſchibazni ſo thěſje ſaſho na ſwoje ſydia pſchecžichu, ſudník ſebi ſtore jaſyk wotkuſny, ſo by hměch podkózil, präsident ſo hmějkoſtashe, bjes tym ſo pſchipoſkluſhaz ſudník ſtore ſe rejaču.

* Sajimau ſeſteho operaziſu je njedawno profeſor Navratil w Peſtu dokonjal. 19lětnemu Měrcžinej ſykorje bě pſched ni-

male schtyri lětami czežka rjada na hłowu panha. Młody człowiek psches to druhdy na moshowe widliszczę a blud czerpiesche. Professor Návratil wobrankny khorosz psches to wotstronicz, so, kozu na hłowie wotdréwski, kruch skłoczenje nopoweje koseje wureja a potom wysche dżery, psches to nastateje, sažo kozu w hromadu seshi. Lědwa běsche kosej wot moshow sběhnjena, dha moshy do swojeje stareje formy sažo stupichu. Khorosz ho pomalu shubi a khor je netko sažo wschón wustroweny. Psches czenu hłowinu kozu je pukotanje a hibanje moshow a kreně widzec. Młody człowiek dostanie złebornu platu, kotrež dyrbti jako schit moshow na operiowanym městnie stajnje nošycz.

* We Wuheriskej su wjelki wulka czwila sa kraju. Stadka wot 16 do 20 wjelkow wokolo wžow hanjeja a na swoje wopory lataja. Njedaloko Facheta ho w tychle dnjach wjelki do stadka zwiniow dachu, pschi čimž 14 zwini skužachu. W Temeristu wone wózom zwini rubichu. Wot wyschnoscze ho buram wjelcze hontwy poruczeja.

* Nan, syn a tsi džowki sa jedyn džen woženjeni — sda ho khetro spodžiwe bycž, je pak ho w tychle dnjach wo prawdze stało. W Dorje, w jenej Galiziskej wžy, ho mieniuzy wondano na jenym a tym samym dniu jedyn tamnišchi swudomjeny bur, jeho 24letny syn a jeho tsi džowki slutniwoſcze dla woženichu, abo taž najstarschi nauženja prajesche: „So by ho mienje sa zyrkej, palenž a herzow wudacj trjebalo.“ Werowanje wschéh pječ porow ho wot Dorowskeho duchownego Bionskeho wobstara.

* Kubleres Baumannej na Bislichtskej kupje pschi Rheinej nize Xantena je wulka woda telsko młodych sajazow pschičerika, so jich runje 172 w swojej brózni živých popaze. Wón jim wschednie kaſ a rēpu dawasche, so by je, dokelž k jeho hontwie kłusachu, po spanjeniu wody sažo won puschcij.

* Njeħanbicžiħ nadpad je ho njedawno na żeleñiskim czahu na dweju pucżowarjow njedaloko Neapla stał. Na jenym saſtar-nischcu psched Neaplom saſtupischtaj do jemu kapeja dwaj zuſoj, kotrež ho, jako czah sažo spēšnje jędzescze, na dobo na pucżowarjow walischtaj a jumaj, swojej nožaj k schiji stajo, czaknitaj a někotre sta lirow rubischtaj. Potom rubježnilaj wobkranjennymaj woczi sawjaschtaj a stocžischtaj s wosa, jako czah krótko psched Neaplom hóle pomalu jędzescze.

* W Madridu mějachu sańdżený tħdżeń 5 gradow symy. W Schpaniskej pak ludžo na tajku wulku symu swuczeni njeſku a njevjedžachu, kaſ dyrbja ho psched njej wobarnowacj. Theatre wostachu sawrjene, dokelž ho w nich hewak njetepi, konjaza żeleñiza dyrbiesche s jēdżenjom pschestacj, dokelž běsche ludžom na njej psche syma.

* W Namislawje je ho 18. dezembra parna skodzernja tamniſcheje piwarjenje w hromadu hýpla. Popołdnju wokolo třjoch hodzin na dobo w njej sawrježný a jako bě prochowa mrózecel wotczahnyła, wuhladachu, so běsche džel twarjenja spowalany. Bohužel su schesęgo człowiekovo pschi tym žiwenje shibili, wot kotrež halle su hacž dotal schtyrojch pod roſpadankami wuryli. Do saňpynjenego twarjenja běchu sa 90,000 hrinow skoda a jeczmienja skadli. Jeczmieni može ho jenož hisheze s džela k pizi sa skót wužiwal, dokelž je s dřobinu, kalkom, wodu atd. směštaný. Rošražene maschinny hžom žame 36,000 hrinow placza. Wobħedżet piwarjenje na 250,000 hrinow skoduje. Murjeriski mischr, kotrež je twarjenje twaris, runje pschi nim nimo džescze, jako ho powali. Wschón sadmělowazy wón do swojego bliſteho bydla czierjesche, hdžez jeho Boža ruczka saja.

* S Noworoszjska pschi Čzornym Morju pižaja, so su tam w nožy 4. dezembra psches pol millijona jerjow nałojili, a so je tam toho dla placzisna tħażżeż jerjow na 8 rublow abo 16 hrinow spanyla. Bo tajkim by jedyn jerej 2 np. placzil.

* Hacž dotal měnjaču, so je Jakutsk w Sibirskej najsymniſche město. Někto pak su wuſlédzili, so je to tam Wjerchojanſt. Tam je w januaru něhdž 45 gradow symy po Celsiuſu = 36 gradow po Reaumuru, w februaru stupa syma hacž do 49 gradow, w měru spanje pak sažo na 33 gradow. Sa wschón čaž běsche, kaž ho ludžo dopomnicž wjedža, 31. dezembra 1871 najsymniſchi džen, pschetož thermometer (czopłomér) potashowasche tam tehdy 73 gradow symy po Celsiuſu, to je 57 gradow po Reaumuru.

* Na jenej masteradze w sibirskim městcie Tomsku jenemu kupzej, kotrež běsche na nju šchoł, listownju kranyczu, w kotrež měsječe wón wechsle na 19,000 rublow a hewak hisheze statnych papjerow sa 2000 rublow. Sa někotre dny wobkranjennj psches póst te wechsle sažo doſta, te statne papjery běsche pak paduch wobkhaw, kotrež ho s tym samolwjesche, so wón pjenesy tolá wjele nūniſiho trjeba, hacž tón kupy.

* Liczba wobydlerjow nascheje semje wucžinja 1288 milijonow człowiekow. S nich kłuscheja kawkasickej (europiskej) rafy 369 milijonow, mongolskej (Chineskoj atd.) rafy 552 milijonow, czornej 190 milijonow, amerikanskej indianskej 1 milijon, malajiskej 200 milijonow. Rēčow je tu na zwěcze 3604. Religionow 1000. Sa jene lěto semrěwa 333,333,333 człowiekow, sa jedyn džen 91,954, sa jenu hodžinu 3730, sa jenu minutu 60, kozdu sekundu jedyn człowiek.

* Dvaj ministras wot jeneho kometa spowalen a. Kometa, kotrež bě w oktobru na njebju widzec, bu pschipadne w Pekingu najprjedy wot ministra swonkownych naležnosćow Li-hony-zany-kriwy pytnjeny, jako wón wo poł nožy wot pschednosčka pola khězora domoj džesche. (Chinesisti khězor swojich ministrow po swucženym waschnju hasle wo křiedž nožy pschijima, duž ho w Pekingu na drohach latarnje hasle po dwanac̄zich w nožy ſzwěcza, so bychu ministrojo a mandarinojo pucž k khězorskemu dworej namakali.) Minister ho netko w skoku k khězorej wróci a jemu wosjewi, so je njeſbože pschipowiedaze bōjſſe ſnamio na njebju widzec. Khězor pocza na zylim czele tſchepotacj a da hnydom dwórfskim hwesdarjam pschinie. Tuczi swojemu kniežerzej rofestajachu, so ſhwjenje kometa woſnamjenja, so su bohojo s ministromaj justizy a božich klužbow njeſpoſojom. Někotre hodžiny poſdžiſho běſtnej hžom ministras wot lastojnſtwa wotkrađenaj.

* Poſledne ja danja. Direktor jeneho joſtwa pschinidže k jatemu, k ſmijerci wotkrađenemu, so by jemu pschipowiedał, so su jeho protiwu wo wobħadženje wotpokasali, a kó jeho pracha, ičto ſebi ja poſlednju dobroru žada. Na to ſakudžený ſ rožudženjom ſpēšnje wotmolwi: „Ja bych hisheze džył jendželzhy navuknycz.“ Jedyn druhi ſtostnik, na kotrehož ſhibjenza czaka, proþu w kutej ſymje „wo taler bružnizow“, a jedyn tleci ſakudžený „wo nowy ſhomocžan hornoar na swoju ſymtu ſuknu“. Džen do swojeje ſmijercze prajesche jedyn ſchtwórth k swojej žarowazej ſwójbje, jemu poſlednje božemje prajazej: „Na, pschinidže wž tež kuf k mojemu wotprawjenju?“ Dokelž pak wón na drugi džen ſwoju hłowu ſ pjenka ſběhny, dokelž bě njevotčjakane wobħadženje w poſlednim wokomiku dojško, so wón k fatej ſe ſlowami wobroczi: „To pak běsche tež najwjetſchi czaf.“

Cyrkwinske powjesce.

Werowanie:

Michałska žyrkej: Karla Vjedrich Eduard Frenzel, wobydler a fabrikski dželacžer na Židowje, s Mariu Johani Keilinger tam.

Krčeni:

Petrówka žyrkej: Jan Ernst, Augusta Nowaka, dželacžera, s. — Katharina Johana, Hermanna Pawela Trušla, wotkrađeneho ſeldwebla, dž. — Jan Maž, Jana Kschizana, dželacžera w Horniej Linje, s.

Michałska žyrkej: Vjedrich Wylem, Vjedricha Wylema Alberta, wobydler a fabrikského dželacžera na Židowje, s. — Emilija Frieda, Josefa Adolfa Peča, wobydler a maschinistko ſantaria na Židowje, dž. — Maž Hugo, Gustava Adolfa Frauensteina, wobydleria a fabrikského dželacžera na Židowje, s. — Paweł, Jana Wylema Schmidta, wobydleria a ſtantaria na Židowje, s. — Martha Theresija, Jana Hermanna Stelziga, wobydleria a fabrikského dželacžera na Židowje, dž. — August Maž, Jana Augusta Kjelki, tubleria w Għolnej Borsiegi, s. — Jan August, Jana Augusta Suba, thēžera a tħiċċerja w Sczijezach, s. — Maria Selma, njemandż dž. w Bortu.

Katholiska žyrkej: Johana Josefa, Božidara Scholty, fabrikského dželacžera na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 14. dezembra: Jana Augusta, Ernsta Augusta Libscha, fabrikského dželacžera, dž. 2 m. 21 d. — 19. Karla Franz Alois Wizki, čažnkar a khěz, 48 l. 7 m. — Maria Měřičez, njebo Větra Schramma, thēžkarja a dželacžera we Wulkim Wjelkowje, wudowa, 65 l. 1 m. 5 d.

Czi ſami czeſczeni wotebjeraſjo „Serbſkih Nowinow”, kotsiž chzedža ſa nje na 1. ſtwórt-leto 1883 do pređka placzicž, njech netko 80 np. we wudawatni „Serb. Now.” wotedadža. Czi, kotsiž ſebi „Serbſke Nowiny” pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam borsy ſkoſacz. Na ſchwórtleto ſaplaciž ſo ſo „Serbſke Nowiny” na ſakſich a pruſtich poſtach, kaž tež w drugich krajach nemſkeho khezorſtwa 1 marka, ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 marka 15 np. — „Serbſke Nowiny” ſ pſchilohu „Serbſki Hospodar” pſlaciž na poſtach 1 mѣ. 25 np., ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 mѣ. 40 np. **Nedakzija.**

Placisna žitow a produktow w Budyschinje 23. deſembla 1882.

Žitowy dowos:	Na milach	Na burjy	Na milach	Na burjy
3219 měchow.	M M M M	M M M M	M M M M	M M M M
Pſchenica 50 kilogr. . . .	7 14	8 33	7 14	8 33
Rožka	6 33	6 77	6 33	6 77
Zecinjeni	5 80	6 16	5 80	6 16
Worž	5 40	5 90	5 40	5 90
Hroč				
Wola				
Raps				
Zahly	14	15		
Hedvicha	16	17 50		
Berny	2 80	3 50		
Butra 1	2 30	2 50		
Pſchenicznia muka 50 kilogr.	7 50	17 50		
Rjana muka 50	7	11		
Szyno	2 60	3		
Goloma	600	14	16	
Proftata 376 ſchtuk, ſchtuka	9	22		

W Ratarjezagach je jena khezja na pſcheſajecze. Wſho dalshe je ſhonicz czijko 4 tam.

W Holeschowſkej Dubrawzy je dwajſchoſta khezja czijko 4 ſe 7 kózamia pola a hadowej ſahrodu na pſchedan.

Wolij

ſi maſanju mlóčažnych maſchinow,

tuf

ſi maſanju konjažeſho gratu, rjemjenjow, ſchörnijow atd.,

drjewowy wolij

ſi barbjenju deſkowaných woſow, wrotow a ploſow atd., punt po 20 np.,

Kolmas

je pſhezo po puntach a zentnarjach pola mje na Hofsiz hafy 23 w dworje na pſchedan.

A. Lorenz.

Čerſte ſylnie

Kwinjaze pleza

ſo po najwyſhich placzisnach kupuje wot E. Thiermannna na ſwonkownej lawſkej hafy čo. 2, pódla lawſkeho tórmu.

Noſowaný ſtwielzowy abo njetreny len,

taž tež wutreny len kupuje po kuzdej dželbje a kuzdy džen mechanika dželopſchadownja w Hajnizach, tola w Budyschinje ſo jenož trjeny len, a to jenož ſobotu w Grüñnerz domje, ſ nutſhodom ſ jerjowej hafy, kupuje.

Al w F z i j a.

Pola kralowskeho pſlvernika ma ſo
4. januara 1883, pſchipoldnju w $\frac{1}{2}$ hodzinach,
něhdze 86 cbm. stareho palneho drjewa a
ſtareho twarskeho drjewa
na pſcheſadžowanje pſchedawacj.
Pſchedawanſke wuměnjenja ſo do awfzije wosjewja.
W ſhnaſhezagach pola Budyschyna, 26. dez. 1882.

Direkzija kralowskeho pſlvernila.

Drjewowa awfzija.

W hrabinskim majoratſkim ležu w Rjezvacjide maja ſo
ſchwórt 4. januara 1883
ſezechowaze pſchihotowane wužitlowe a palne drjewa ſ wuměnjeniom naſadžowanja na
pſcheſadžowanje pſchedawacj:

105 kójn. ſchtomow	13—21 ctm. ſrjedžn. ſylnoscze a 8—11 mtr. dolhoſcze,
120 =	llozow (dželne drjewa) 12—16 = hornjeje = 3—5 =
30 =	ſchtomowych kóſitow . 8 = = 4 =
430 =	žerdžow 8—15 = delnjeje = 8—10 =
	94 Rm. kójnowych paſnych ſchępoſow,
123 =	kuleczkow,
238 =	pjeńtow,
	36 ſtotnjow kójnoveje ſbytkneje walcziny,
	80 Rm.
	46 kójn. dolich hromadow we wotdžel. 9.

Šhromadžina ma ſo we wotdželenju 7 niže ſaječeſho kuta pſchi Ženſtvečjanſtej mjeſch ſtacj, a ſo pſchihomina, ſo ſu pſchihotowane drjewa ſ jadriwoweje družin. Wuměnjenja ſo do ſapoczaſta awfzije wosjewja.

Hrabinske hajniſke ſarjadniſtwo.
S. Rjeprasch, wylſchhi hajnit.

Čeſke ſamjenitne wuhlo

we wſchēch družinach ſczele ſe ſtazije Čopliz (Tepliz) ſolidne a placzisnhy hōdne —

toho runja kručatny kalk — 200 ztr. po 87 mѣ.

G. Fiedler w Turnje pola Čopliz.

Skladnoſtna kuf.

Čorne ſidžane tkaniny

ſi njewjeſčijskej dracze,
starý lóhez wot 2 mѣ. 30 np., w dobrzej tworje,

porucža

Julius Hartmann Sohn
na mjaſnym torhosćzu 16.

Koſlaze kóžki,

toho runja wſchē družinhy ſyreje kože ſo po
najwyſhich placzisnach kupuja, ſyre kože

ſo derje a tunjo wudželaju wot

Gustava Raucki

na garbařskej hafy czijko 16.

čjſcze a derje ſkłodžazy, punt po 80, 90,
100, 110 a 160 np., paſeny punt po 120,
140, 160 a 180 np., porucža we wubjernej
dobroſcji

Gustav Poser na jerjowej hafy.

Dla fastacža flamow

dospolne w upśchedawanie mojego składa hotowych
muzskich a hólečickich wobleczenjow faz tež ſukna a buk-
ſkina po jara ponizennych placzisnach.

P. Baruch

pschi bohatym formje na žitnych wikach.

Koſchlaže barchenth

we wulkim wubjerku,
meter po 40 np., 45 np., 50 np., 58 np., 63 np., 70 np.,
lóhcž = 23 = 25 = 28 = 30 = 35 = 40 =

hotowe barchentowe koſchle, ſchuſku po 1 mlf. 50 np.,
wulke barchentowe rubisheža wot najlepscheho barchenta,
pol-lama w nowych muſtrach,
dwajlohežowski běly pláť we wulkim wubjerku a po wu-
rjadnje tunich placzisnach

porucža

Emil Wehrle
na jerjowej haſy 7.

Gustav Römer,

črjewowa pschedawařnia en gros a en détail

w Budyschinje na ſukeliskej haſy čzo. 7,

porucža wſchē druziny heſenich a ružowskich črjewow w nowej najlepschej tworze.

Čelaze žofki a pucherje ſo po najwyšszej placzisnje kupuja.

H. G. Kubaſch jun.

pschi mjaſnych hětkach 1

porucža ſwój wulki ſkład hotowych ſymskich nawoblekarjow a wſchē
druheje muzſkeje a hólečazeje drasty, toho runja wulki wubjerk modnych
naſymskich a ſymskich tkaninow, kotrež ſo po mérje ſa tunju placzisnu
ſechiſia.

Rewolwe pomniki ſ marmora, ſhenita a pěſkowza, marmorowe platy

porucža pschi potrebje dobrocziwemu wobledzbowaniu

Ludwig Fiedler,
predy Santo-Passo,
2 na Lubijſkej dróſy 2.

P. Strobelowy atelier

ſa njeboſosne ſahadženje ſhmischtych ſubow a plombirowanjow
po najnowſhim ſystemje.

Wotſtronjenje ſubybolenja, ſubowe operazije.

Na bohatej haſy čo. 68, II. poskhód.

Rečjam wſchēdnie dopoſtnja a popołdnju wot 8 haſz do 5 hodzin. Khudym darmo.

W ſlamach na ſukeliskej haſy cziſto 16
fu na pschedaň: kofry, čaſnikи, budžaki,
drasta, ſtupnje, hmykače, džeczaže hanje
a wſchelake druhe trjebane węzy.

Koſaze, česlaže, ſaječe, korniklowe,
tchörjaze, mordarske kože ſo po naj-
wyšszej placzisnje kupuja wot

Heinricha Langi
na žitnych wikach pschi katolskej zirkwi.

Dokelž ſym lój tunjo kupil, pschedawam
wot netka

jadriwe mydlo, živizoſte
mydlo, maſne mydlo

po wjele tunisich placzisnach hacž predy,
duž namołwiam wſchē ſlutniwe hoſpoły, ſo
byku ſo wo tym w mojich ſlamach psche-
kwedzieſie.

Hermann Puy,
mydlařnia na herbſkej haſy.

Wotpadanki toilettoweho mydla,
punt po 60 np.,

wotpadanki għixerinoweho mydla,
punt po 70 np.,

we wubjernej dobroſeži, porucža

H. Puy
na herbſkej haſy.

Bergmannowe!

theerowe ſchwablowe mydlo
woſtroni niedwělne wſchē kožowu njezistosć
ſa krótki čiaſ a dava koži ſwěčzatu běloſcz.
Dostacž ſchuſku po 50 np. pola

H. Puya na herbſkej haſy.

Khofej

we wulkim wubjerku,
njepalený wot 70 np. do 160 np. po puncje,
paleny wot 90 np. do 200 np. po puncje,
derje ſłodžazy, porucža

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Terje,

wulke tucžne rybny,
kopu wot 2—4 ml.,
ſchuſku wot 4—8 np.,

porucža

Hermann Klemm
na bohatej haſy 12.

Khofejowy ſkład.

Šyplrie a derje ſłodžazy hijom po 80
do 200 np., pschi woterſacžu 5 puntow hiſčie
tuňſho, paleny khofej po 120 np. do 200 np.
we woſebje dobroym ſłodže porucžataj
bratraz Mierskej na žitnych wikach.

Wo P. Kneifelowej
wloſzowej tinkturje,
dopóſtny najlepſji, jeſli niz jenički wo
prawdje sprawny krédk t ſdžerzenju wlo-
ſow (njech ſo ežitaja wopisma a wjetſche
nawěſtka). Tinkturu ma w Budyschinje jenož
Ernst Mittash hewak Heinr. Joz. Linke
w bleſchach po 1, 2 a 3 ml.

Realna schula w Budyschinje.

W pschipowjedzenju hózow, kotsiz chzedza wot jutrow 1883 realnu schulu wopytacé, je podpišany, kotrež tež kmane pensije (bydla) wukasuje, wot 10. januara hacž do 21. februara kózdu hryedu a hobotu wot 10—12 hodžin wo jstwé cíjisko 13 k ręczam. Posdžishe samołwjenja móža žo jenož pod nurjadnymi wobstejnosciami pschijimacé. So žo kózdy žam pschedstaja, žo rad widzi. S westa pak ma žo pschi samołwjenju pschedpołozicé: I. Kschceńskie abo narodne wopízmo. II. Wopízmo schczépjenja abo sažoschczépjenja. III. Wopízmo wo schulskiej wuczbje, hacž dotal dostatej. IV. Wo konfirmowaných konfirmazionek wopízmo. Schulski pjenjes wuczini 60 ml. Wopízmo sa wojeršku jenolétnu dobrowolnu žlužbu dostachu w tuthym lécze 17 schulerjo.

W Budyschinje, w dezembri 1882.

Dr. Vollhering,
direktor realnej schule.

Emma swud. Vorwerckowa

porucja žwoj wulki skład
paletotow, jakow a žaketow
s dobrých czopkach stoffow a plüsha, po derje
bedzajach fréskach dzělani. Płacieśnij ſu po
možnoſci niſte.

We wudawatni „Serbskich Nowin“ je na
pschedanii: **Spewna radosc;** ſberka ſchulskich
spewow. Do seleneje wobalki ſwiaſana ſa
50 np., do twierdych deſkow ſwiaſana 70 np.

Želoschicze

a wuschiwanje mjenow derje
a tunjo wobſtara

Emma Opikowa
na wulkej bratrowskej hažy 22, po 2 ſchodaj.

30 hacž 40 dränirarjow
może hnydom dzelo dostacj.

Jakub Scholta w Nowej Wžy
poſta Rjeſhwacžidla.

Bukečanske serbske towarſtwo

změje jutře, njedželu 31. hodownika, po
połdnju z dypkom 4 hodž. posedzenje. Před-
nošk změje k. wučeř Šutca z Rachlowa.

Witke sobustawy so k tomu najnalež-
nišo přeproſuſja. Hosco ſu witani.

Předsydſtwo.

Knjesej mlynskemu miſchtrey Handrijej
Schubje w Delnej Hórzy pscheju k nowemu
létu wjèle ſboža. Njež wón hyscheze wjèle lét
žwoju ſprawnu ruku nad žwojimi ſtaſarjemi
wobkhowa. J. A. v. B.

Đjak!

Knjesej kand. theol. G. Matekej ſ Wajiz
wuprajam ſ tutym ſa jeho hnujaze pre-
dowanie, 4. njedželu adventa (24. dez. 1882)
w Hodžiskim Božim domje džeržane, naſch
najwutrobiñſki đjak.

Nekotri kemſherjo
ſ Hodžiskeje woſady.

Mojim lubym čeſćenym ſtaſarjam a wotebjerarjam
w Delnej Hórzy a wokolnoſci pscheju k nowemu létu
wutrobiňje wjèle ſboža. Naſch luby Bóh chýl tež w pschi-
chodnym lécze kózdeho ſtroweho a czerſtweho ſdžeržecž a
bohacže žohnowacž.

W Delnjohórczanskim mlynie, 30. dez. 1882.

Handrij Schuba.

Đjak.

Nehduſchi žiwnoſcer kn. Jan Nowak w Bréſhny, njedawno w Khełnje ſemrjeth,
je w žwojim testomencze 1000 hriwnow jako „Nowakowe wotkaſanje“ wuſtajik ſ poru-
czeniom, ſo ma žo jich létu dan ſchtyrom najstaršim kłudym Bréſhnczanskeje gmejny
po runych dželach wudželicž. Podpiſana gmejnska rada ſ tutym ſemrjetemu dobrocélej
ſa jeho nadobny ſtuk psches row žwoj džak wupraja.

W Bréſhny, 23. dezembra 1882.

Gmejnska rada.

Palma mera na row

ujebó

Augusta Panacha w ſzemichowje,
wumrje 7. dezembra 1882.

Žena młoda duscha jo
Sažo tón ſwet wopuszczila
A do raja Božego
Gdzie tam horje pſcheždlika,
Džes tym, ſo tu na kmeči
Cželo w kłodnym rowie ſpi.

August Panach w ſzemichowje
Ze toh' nebočičkož mjenou;
Wón we žwojiej młodoceni,
Hdyž bě tudy živý jeno
Dževječ lét a dwudzieci,
W žmierzež woči ſandželi.

W Męgu tam we Rothringſtej,
Kij je něk džel němſkoh' kraja,
Wón w kłodzie wojecſtej,
Hdyž tež ſerbio ſtužicž maja,
Tam bě ſo wón naſymnił,
Gdzie ſtrowoſz pſchiſhadžit.

Taž ſi najlepšim lekarſtwo
Wuhoſtež job' nebočičku,
Duž wón pſchińđe khoru dom,
Hdyž ſo wſchitzu nadžiachu,
So ſnadž ſi Božej pomožu
Sažo budže ſtrowy tu.

Tola Božje puež ſu
Zara, jara dživne druždy,
Dopónacž njež možno tu,
Schtož Bóh ſi nami čini tudy,
Tola — wěrcze ſawěcze —
„Schtož Bóh čini, dobre je.“
Nětore dny pſched ſmiercžu
Ty tu doma wužiwajše
Khrysta wérne čelo i krju
A ſo i ſmiercži hotowasche,
Kij cze tež — o ſrudoba —
Bóhſy přeč ſwa ſe ſweta.

Tak ty w jažnej młodoceni
Pſches ſmiercž mot thich twojich dželcze,
Kij ty tudy na ſweczi
Stajne braſčny, khoru běſte;
Nět czi w nebjiu derje je,
Prječ ſu wſchitke boleſeze.

Wboha luba wudowa,
Hdyž ſo ty ſi nim weroſasche,
Gdzie ſi nejſy myſlika,
Dóni ſo wón tak ſtrowy ſdashe,
So ſo krotli čaž job' tu
Hjóz ſi rowu powjeſu.

Tola, luba mandeſla,
Rjeplacž, Bóh je hyscheze živý;
Hdyž tež ſy živo wudowa,
Rjeplacž, Bóh je dobrocíwý;
Wón ſo budže ſawěcze
Dale staracž ſa tebie.

Luba macž, tiž do města
Kózdy džen ſ tím mlokom jědze,
Rjeplacž psłacž pſchěſtala,
Hdyž ſei na to myſli něhdžę,
Rak, o luby Gusta, ty
Dobrotu jeſ činiš ſy.

Tak ſo w ſmiercži dželit ſy
Wot tež ſubel' mandeſſeſe
Macžerje, dwe ſbrotaž,
Bratka, boty a tež jeje
Lubowanož mandeſſlož,
Kij tež ſa naſ ſtara ſo.

Džes něk ſpi, mój Gusta, ſpi,
W kłodnym rowie poſrjebaný
W Hodžiju na kerchowu,
Hacž b'džes ſi njeho ſamolany,
Hdyž Bóh ſaž po hnadiji
Naſ wſchecž ſobu ſiednoczi.

W mjenje lubych ſawostajených
Petr Alonk.